BIBLE

The Bible in Wali

Wali Language

Wali - All Bible

Old Testament	
Genesis	3
Exodus	94
Leviticus	172
Numbers	228
Deuteronomy	309
Joshua	374
Judges	420
Ruth	463
1 Samuel	469
2 Samuel	526
1 Kings	574
2 Kings	633
1 Chronicles	688
2 Chronicles	748
Ezra	813
Nehemiah	832
Esther	859
Job	872
Psalm	924
Proverbs	1.054
Ecclesiastes	1.099
Sonf of Salomon	1.113
Isaiah	1.120
Jeremiah	1.207
Lamentations	1.303
Ezekiel	1.312
Daniel	1.400
Hosea	1.427
Joel	1.440
Amos	1.445
Obadiah	1.455
Jonah	1.457
Micah	1.461
Nahum	1.469
Habakkuk	1.473
Zephaniah	1.477
Haggai	1.481
Zechariah	1.484
Malachi	1.499
New Testament	
Matthew	1.504
Mark	1.566
Luke	1.604
John	1.671
Acts	1.719
Romans	1.782
1 Corinthians	1.809
2 Corinthians	1.835
Galatians	1.852
Ephesians	1.861
Philippians	1.870
Colossians	1.876
1 Thessalonians	1.882
2 Thessalonians	1.888
1 Timothy	1.891
2 Timothy	1.898
Titus	1.903
Philemon	1.906
Hebrews	1.908
James	1.929
1 Peter	1.936
2 Peter	1.943
1 John	1.948
2 John	1.955
3 John	1.956
Jude	1.957
Revelation	1.959

© 2009 Bibles International.

Wali - All Bible

Genesis

Genesis 1

1A 'munpiileeng Naangmini daang naangye sagbani aning 'teng-gbani.

2A 'teng-gbani daang ba tan bigihee, a i kpali. Ka sagiluu daang 'bi a konjulingu 'jung. Ka Naangmini Sie 'bi a kuonhi 'jung a yuora kaara.

3Ka Naangmini yeli: Chaanii, wa 'piili 'bibe. Ka chaanii daang bibe.

4Ka Naangmini nye a chaanii ka u sumang. Ka Naangmini weli a chaanii 'yi a sagiluung.

5Ka Naangmini daang buong a chaanii ka Ngminaa. A sagiluu ming, ung buomuu ka 'Yienguu. Ka a ji-maarii aning a beeguu daang i a 'be-fora.

6Ka Naangmini yeli: 'Vu-yelingu, wa 'bi a kuonhi gaalinggang, ka u weli kuonhi a 'yi kuonhing.

7Bila ka Naangmini daang maali a 'vu-yelingu, a weli kuonhi ni ang 'bi a 'vu-yelingu 'muning a 'yi kuonhi ni ang bi a 'vu-yelingu saa'jung. Ka bila daang tung.

8Ka Naangmini daang buong a 'vu-yelingu ka Sagbani. Ka a ji-maarii aning a beeguu daang i a 'yiilung 'beu.

9Ka Naangmini yeli ka a kuonhi ang 'bi a sagbani luong laanhi lang taa 'jiyening che ka jikuongee 'yi. Ka bila daang tung.

10Ka Naangmini daang buong a jikuongee ka 'Teng-gbani. A kuonhi ni ang lang taa ni ming, ung buomaa ka Mama. Ka Naangmini daang nye ka bila sumang.

11'Beng la ka Naangmini yeli ka a 'teng-gbani 'buli bung'bunihi, bung'bunihi ang na inna bie, aning daari. Kanga jaa na mang ngmangye u minga 'irii ngmama 'teng-gbaning, ka 'bie 'bi a 'puuhing. Ka bila daang tong.

12Ka 'teng-gbani daang buli btmgbtmihi, bungbtmihi ang inna bie a 'irii 'puong, aning daari, ka a ngmana a 'irii ngmama ka 'bie 'bi a 'puuhing. Ka Naangmini daang nye ka bila sumang.

13Ka a 'ji-maarii aning a beeguu daang i a taalung beu.

14Ka Naangmini yeli ka chaanihi bi sagbani 'vu-yelingu ni 'puong, a weli ngminaa a 'yi 'yienguung. Ka a chaanihi ahi 'ku 'bigihibuhi, aning 'yuoni wagirihi, aning beri aning 'yuomo.

15A na iye chaanihi sagbani 'vu-yelingu ni 'puong a chaana 'teng-gbani. Ka bila daang tung.

© 2009 Bibles International.

16Ka Naangmini daang maali chaanbera a'yi. Ka bungkpong daana tari 'suobu kpiengu ngminaa. Ka bung'bile ni ming tan 'suobu kpiengu 'yienguu. Ung maali a ngmaribie ming.

17Ka Naangmini daang bi-maa a sagbani 'vu-yelingu ni 'puong ka a kuro 'teng-gbani chaanii,

18a tan 'suobu kpiengu ngminaa aning 'yienguu, a weli chaanii a 'yi sagiluung. Ka Naangmini daang nye ka bila sumang.

19Ka a 'ji-maarii aning a beeguu daang i a naahung beu.

20Ka Naangmini yeli ka bungnaang'voe ang yuora pa a kuong yaga jaa, ka bungegirihi mang egira a 'teng-gbani saa'ju 'vu-yelingu ni 'puong.

21Bila ka Naangmini daang naang mani 'puo 'dung-bera aning bungnaang'vori jaa aning bungyuoraa jaa. Anang daang 'ugi a kuonhing yaga jaa, kanga jaa aning u 'irii, aning bungegiruu ning kpangkpama jaa aning u 'irii. Ka Naangmini daang nye ka bila sumang.

22Ka Naangmini daang pegaa a yeli: Ye 'ugi a wahi, a pa kuonhi ang 'bi a mamang, ka bungegirihi wahi 'teng-gbaning.

23Ka a 'ji-maarii aning a beeguu daang i a 'nuuhmg beu.

24Ka Naangmini yeli ka 'teng-gbani waaning bungnaang'voe a 'irii 'puong, a waaning nii, aning bunevuurihi aning mo'duunhi a 'teng-gbaning ning a 'irii. Ka bila daang tung.

25Ka Naangmini daang maali mo'duunhi a 'teng-gbaning ning a 'irii, aning 'yiri 'dung-bera ning a 'irii, aning bung jaa ang 'vuuro a 'teng-gbaning ning a 'irii. Ka Naangmini daang nye ka a sumang.

26Ka Naangmini yeli: Ti maali ninsaalaa ti berihung 'puong, ka ba ahi ti 'worihung 'puong. Ka ba tan 'suobu kpiengu mani jima ingang, aning sagbani bungegirihi ingang, aning 'nii ingang, aning 'teng-gbani jaang, aning bung'vuuree jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning ingang.

27Bila ka Naangmini daang naang ninsaalaa u minga berihung 'puong. Naangmini 'berihung 'puong ung naamuu. Dau aning poga ung naangba.

28'Beng la ka Naangmini daang pegiba. Ka Naangmini yeli 'kubo: Ye dogi biihi a 'ugi, a paali 'teng-gbani, a 'sigihuu. Ye tari 'suobu kpiengu mani jima ingang, aning sagbani bungegirihi ingang, aning bung'vori jaa ang yuora 'teng-gbaning ingang.

29Ka Naangmini yeli: Ye nye, n 'kuyeng bungbunihi jaa ang ngmana ngmama 'teng-gbani jaang, aning dau jaa 'We ang 'bi u ngmanii 'puong ka a i siimaa a 'kuye.

30Mo'duunhi jaa ming ang 'bi 'teng-gbaning, aning sagbani bungegirihi jaa, aning bung jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning a tari 'nyivori, n diye vamaahuu bung jaa 'kua ka a i siimaa. Ka bila daang tung.

© 2009 Bibles International.

31Ka Naangmini daang nye bung jaa ung maali ang soma yaga. Ka a 'ji-maarii aning a beeguu daang i a beri ayuobi beu.

Genesis 2

1Bila ka sagbama aning 'teng-gbani naangbu daang baahi aning a btmgjemaa jaa ang bi a 'puuhing.

2A beri ayo'poin daari ka Naangmini daang baahi u tuma ni ung tung ni. Ung peenhi a 'beri ayo'poin daari a 'yi u tuma ni jaa ung daang tung ning.

3Ka Naangmini daang pegi a 'beri ayo'poin daari a weluu bing ung i 'forifori, 'bojung a daari la ung peenhi a 'yi u tuma ni jaa ung daang naang a maali ni ingang.

4A sagbama aning a 'teng-gbani yela la nga sanga ni bang naamaa, a 'beu nga 'puong Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang maali 'teng-gbanianing sagbama.

5A sanga ka yoo bungburuu jaa daang nang ba 'yi a 'teng-gbaning. Yoo vaahuu jaa ming daang nang ba buli. Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang nang ba i ka saa wa 'teng-gbaning. Ninsaalaa ming daang 'chibe a na ko a 'teng-gbani.

6Che gbangkola daang mang 'yiye 'teng-gbaning a 'do a maa 'tenge jaa.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang maali dau a 'yi 'tenge taning. Ung vuunhi 'nyivori vuunhung ing u nyibogiring. Ka dau daang leu ning'vori.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang maali dabaga sa'muni seng, Tiding 'puong. Ung di a dau ni ung daang naang ni ing 'be.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang i ka da'irii jaa, dau jaa ang suma nyiibung, a i sung 'diibtmg daang buli 'teng-gbaning. Ka 'nyivori dau ni ming daang ahi a dabaga gaalinggang, aning sung aning beu bangbu dau ni.

10Ka mani da mang 'yi Tiding a maara a dabaga. A 'yi beng la ung daang 'po a leu man'juri anaahi.

11A fora man'ju 'yuori la Paisong. Unang 'puoro a 'gine Haavila paaluu jaa, beng la ka salima 'be ni.

12A paaluu sannii ni sumang. Deliyam aning oniks 'kuurii daang 'Nye 'beng.

13A 'yiiltmg man'ju 'yuori la Gaihong. Unang 'puoro 'gine Kuus paaluu jaa ni.

14A taalung man'ju ni 'yuori la Taigiris. Unang ming 'puoro gara Asiiriya sa'muni seng ni. A naahung man'ju la 'Yufireetis.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang di a dau ing 'Iiding dabaga ni 'puong, ka u maanuu a kaaruu.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang 'ku a dau nuori a yeli: I na tuong 'diye a dabaga dau jaa ngmanii ing buora.

© 2009 Bibles International.

17Che a sung aning beu bangbu dau ni, to wa 'dire u ngmanii, bojung daari ni ing na 'diu, i na 'kping pielaang.

18Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang yeli: A ba suma ka dau 'yong 'bibe. N na maaliye sunna ang sigihi a 'kuu.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang me moo 'dungo jaa aning sagbani bungegiruu jaa a 'yi taning, a waanaa a dau seng ka u nye bila ni ung na 'kua 'yoe a buonaa. Bila ni jaa a dau ang daang mang buong a bungnaang'vori jaa, u 'yuori mang la bila.

20Ka a dau daang 'ku 'yiri 'duunhi jaa aning a sagbani bungegirihi 'yoe, aning mo'duunhi jaa. Che sunna ang sigi 'ku Aadam yeng daang nang ba 'chibe.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang veng ka gbiengkpong nyogi a dau. U gbieng ni 'puong ung daang 'ihi a dau nyekaubiri kanga a che la pogi 'be aning inggbani.

22A nyekau'biri ni Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang daang 'ihi a dau ingang ni, ung daang diu maali poga, a diu waaning a dau seng.

23Ka a dau yeli: Pampana, n kaba kanga aning n inggbani chelii la nga. Ba na buomutmg ka Poga, bojung dau ingang bang 'ihuu.

24Bila 'jung ka dau na mang bahi u ba aning u ma, a che weli ti mari u poga, ka ba leu inggbani bung'yeni.

25Ba jaa daang iye kpala, a dau aning u poga ni. Che ba daang ba jora 'vii.

Genesis 3

1Ka waahuu daang i dawari yaga a gaa moo 'duunhi jaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang maali. Ung daang yeli 'ku a poga: Naangmini siring yeliyeng ka ye ta 'dire a dabaga dau la dau jaa?

2Ka a poga yeli 'ku a waahuu: Ti na tuong 'diye a dabaga daari ni ngmama.

3Che a dau ni ang bi a dabaga gaalinggang ni ngmanii, Naangmini yeliyeng: Ye to wa 'diruu bii a fiinhuu, a ira wa 'kpi.

4'Beng la ka a waahuu yeli 'ku a poga: Ye kung 'kpi pielaang.

5'Bojung Naangmini bangyeng ka daari ni jaa yeng na 'diu, ye 'ningbie na 'yuohing, ka ye 'woning ngmima, a banna beu aning sung.

6Sanga ni a poga ang daang wa nye ka a dau sumang 'diibtmg, a suma 'ningbiring, a na veng ka u 'ningbiri 'yuo, ung kpehi u ngmanii a di 'di. Ung la kpehi a 'ku u sira ang bi u seng, ung ming di 'di.

7'Beng la ka ba jaa 'ningbie daang 'yuohi, bang bang ka ba iye kpala. Bila 'jung bang daang se kangkanga vaari lang taa a maali ba miihi 'mung-pagirihi.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la bang daang 'wong Ba Tari Baahaa Daana Naangmini dangbu sanga ni ung daang 'chene a dabaga 'puong a beu nga seseu daabu wagiri. Ka Aadam aning u poga ni sogili ba miihi a dabaga daari 'puong a 'yi Ba Tari Baahaa Daana Naangmini seng.

9Che ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang buong Aadam a yeli 'kuu: 'Yening ing 'be?

10Ung die yeli: N 'wongye i dangbu a dabaga 'puong, ka dabieng kpema, mang i kpali ni 'jung. Mang sogili.

11Ung yeli: Ningbuong yeli 'kui ka i iye kpali? I 'diye ngmanii a 'yi dau ni mang 'kui nuori ka i to wa 'dire ni bi?

12Ka a dau yeli: A poga ni ing di ing che ka u bi n seng ni, unang 'kumo a dau ngmanii, mang 'di.

13'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yeli ku a poga: 'Bo la ing i nga? Ka a poga yeli: Waahuung belingma, mang 'di.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yeli 'ku a waahuu: Ing i bila ni 'jung, i iye bungtuuruu a gaa 'yiri 'duunhi jaa aning mo'duunhi jaa. I 'puo ing na mang di 'vuuro a mang 'dire tani i 'nyivori beri jaang.

15N na bingye dong i ning a poga kpachagang, a bimuu i buurii aning u buurii kpachagang. U na ngmahiye i 'ju, ka i ming dung u gbering.

16Ung yeli 'ku a poga: N na paahiye i ingbaahi i 'puo taribung. Ingbaahi 'puong ing na mang dogi 'biihi. I buobu na ahiye i sira ingang, ka u tari 'suobu kpiengu i ingang.

17Ung yeli 'ku Aadam ming: Duhibeu kpeye a 'teng-gbani i 'jung. Nimiha 'puong ing na mang 'di i siimaa i 'nyivori beri jaang, bojung i chelihiye i poga nuori a 'di dau ni yela mang 'kui nuori a yeli: Ta wa 'diruu.

18Guohi ming aning bung'chugirihi ung na mang buli a 'kui, ka i 'dire a 'tenge bungbtmihi.

19I 'ningbisogo waluu 'puhibu 'puong ing na mang 'di siimaa a gara wagiri ing daang na la ti leu kpe 'teng-gbani, 'bojung u ingang la ing 'yi. 'Bojung tani lii, tani ing na la leu kpe.

20Ka Aadam daang 'ku u poga ni 'yuori ka 'Iiv, 'bojung una daang la bung'vori jaa ma.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang di gbama a maali bungyerihi pogi Aadam aning u poga.

22'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yeli: Nye, a dau leuyeng a 'woningti a banna sung aning beu. Pampana, ka u to wa tie u 'nu a kpehi a 'nyivori dau ni ming a 'di, a 'bibe a gara wagiri jaa 'jung,

23Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang karuung ung 'yi 'Iiding dabaga ni 'puong. U daang karuung ka u ti kuora 'teng-gbani ning bang daang 'ihuu ni.

© 2009 Bibles International.

24Bila 'jung ung daang kari a dau 'yining baahi, ung di cheribihi 'mine 'bing liding dabagani sa'muni seng, aning 'butmg-jinti 'takobi ang leura 'jie la 'jie jaa, a legira a 'nyivori dau ni sori.

Genesis 4

1Ka Aadam daang bang u poga 'Hy. Ung daang tari 'puo, a dogi 'Keen. Ung yeli: N nyiye dau a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

2Ung daang la dogi, a dogi u yau 'Ee-bel. Ka 'Ee-bel daang i pichiina, che ka 'Keen daang i 'teng-gbani kuoraa.

3Wagiri kangang ka 'Keen daang waaning 'kuubu a wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'yi a 'teng-gbani bungkuorihi 'puong.

4Che ka 'Ee-bel ming daang waaning u 'dtmgbilii ni 'bi-forihi aning a nengkpaang. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang kahing 'Ee-bel aning u 'kuubu ni.

5Che u daang ba kahing 'Keen aning u 'kuubu. Ka 'suuri daang kpe 'Keen gaga jaa, ka u 'ningbiri saang.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Keen: Wala 'jung ka 'suuri kpei? Wala 'jung ming ka i 'ningbiri saang?

7Ka inang tuna sung, i na iye diebu, che bii wala? Che ka inang ba tuna sung, beu chelihiye i 'di-nuoring. Ing i u bungbuoruu, che ang i daga ka i tari kpiengu u ingang.

8Ka 'Keen aning u yau 'Ee-bel daang yera yela. Sanga ni bang daang wa 'bi moong, ka 'Keen 'ihi u yau 'Ee-bel ingang a kuu.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Keen: 'Yening ka i yau 'Ee-bel 'be? Ung die yeli: N ba bang. Maang la n yau kaara bi?

10Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Wala ing i nga? I yau jiing kokori 'yireye 'teng-gbani a 'kono innima.

11Pampana duhibeu Nye i ingang a 'yi 'teng-gbaning, unang 'yuo u nuori a die i you jiing i 'nung ni.

12Sanga ni ing na mang ko a 'tenge, u kung mang la maali a kui. I na iye yuoraa, a i nie ang laana 'teng-gbaning.

13Ka 'Keen daang yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: N dogihibu ni iye kpong yaga a gaama.

14Nye, i karimang bahi a 'beu ngang 'teng-gbaning, ka i ningbiri kung la nyirima. N na iye yuoraa aning nie ang laana 'teng-gbaning. A bila 'puong ka nie jaang nyima, u na kumang.

15Che ka Ba Tari Baahaa Daana yeli kuu: Bila naani. Nie ni jaa ang na ku 'Keen, sannaa gberi buyo'poin na waye u daana ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di 'sieree man 'Keen ingang, ka nie jaa ta wa nyiu a kuu 'jung.

© 2009 Bibles International.

16Ka 'Keen daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a gaa ti kpiera Nood paaluung, 'Iiding sa'muni seng.

17Ka 'Keen daang bang u poga, ung tari 'puo a dogi linok. Ung daang me 'yiri a buona a 'yiri 'yuori u 'bi-dau ni 'yuori, 'Iinok.

18Ka 'Iinok daang dogi Airad, ka Airad dogi 'Mehuuje-el, ka 'Mehuuje-el dogi Metuusela, ka Metuusela dogi tee-mek.

19Ka 'Lee-mek daang di pogiba ba'yi. Kanga 'yuori daang la 'Eeda. Kanga ming 'yuori la Ziila.

20Ka 'Eeda daang dogi 'Jeebal. Una daang la banani ang kpiera tentihi 'puong a tari 'duunhi ni ba.

21U yau 'yuori daang la 'Juubal. Una daang la banani jaa ang ngmira 'koni aning wie ni ba.

22Ka Ziila, ung ming dogi 'Tuubal 'Keen. Una daang la yaawa aning kuri jaa maana. 'Tuubal 'Keen yaupoga daang la 'Neeyama.

23Ka 'Lee-mek daang yeli 'ku u pogiba 'Eeda aning Ziila: Ye 'wong n kokori, yena tee-mek pogiba. Ye chelihi 'wong n yeliyaga. N kuye dau, ung ingma dangii 'jung, a ku 'bi-polii ung ngmima 'jung.

24Ka 'Keen saning na naa gberi buyo'poin, yeliminga, 'Lee-mek sani na naaye gberi lijaata aning 'pie aning ayo'poin (77).

25Ka Aadam daang la bang u poga. Ung dogi 'bi-dau a 'kuu 'yuori ka Seet a yeli: Naangmini la 'kumong bi-jaala 'Ee-bel bogung, 'Keen ang kuu ni 'jung.

26Ka Seet ming daang dogi 'bi-dau, a 'kuu 'yuori 'linos. A wagiri ka ninsaaliba daang 'piili a buona Ba Tari Boohoo Daana 'yuori.

Genesis 5

1Aadam buurigbee yela ang seu la nga. A wagiri ni Naangmini ang daang naang dau ni, Naangmini berihung 'puong ung daang naamuu.

2Dau aning poga ung daang naangba. Sanga ni ung daang wa naangba ni, ung pegiba a 'ku ba 'yuori ka Aadam.

3Aadam ang daang 'bibe 'yuomo koo aning 'pihita ung dogi 'bi-dau u 'berihung ingang, u minga 'worihung 'puong, a 'kuu 'yuori ka Seet.

4Aadam ang daang wa dogi Seet 'puoring, u beri daang iye 'yuomo koohi a'nii. Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

5A beri ni jaa Aadam ang daang bibe daang iye 'yuomo koohi awai aning 'pihita (930), che ung daang 'kpi.

6Ka Seet daang bibe 'yuomo koo aning a'nu, a dogi Tinos.

© 2009 Bibles International.

7Seet ang wa dogi 'linos, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi a'nii aning 'yuomo ayo'poin (807), a la dogi 'bi-daba aning 'bi-pogiba.

8Ka Seet 'yuomo jaa daang i 'yuomo koohi awai aning 'pie aning a'yi (912), che ung daang 'kpi.

9Ka 'linos daang bibe 'yuomo lijaanaahi aning 'pie, a dogi 'Ke-ainang.

10'linos ang wa dogi 'Ke-ainang, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi a'nii aning 'pie aning a'nu (815). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

11Ka 'linos beri jaa daang i 'yuomo koohi awai aning a'nu (905), che ung daang ' kpi.

12Ka 'Ke-ainang daang 'bibe 'yuomo lijaata aning 'pie a dogi 'Maheelaliiyel.

13'Ke-ainang ang wa dogi 'Maheelaliiyel, a 'puoring ung daang i 'yuomo koohi a'nii aning lijaa'yi (840). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

14Ka 'Ke-ainang beri jaa daang i 'yuomo koohi awai aning 'pie (910) che ung kpi.

15Ka 'Maheelaliiyel daang 'bibe 'yuomo lijaata aning a'nu a dogi 'Jee-red.

16'Maheelaliiyel ang wa dogi 'Jee-red, a 'puoring tmg daang 'bibe 'yuomo koohi a'nii aning 'pihita (830). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

17Ka 'Maheelaliiyel beri jaa daang i 'yuomo koohi a'nii aning lijaanaahi aning 'pie aning a'nu (895), che ung daang 'kpi.

18Ka 'Jee-red daang 'bibe 'yuomo koo aning lijaata aning a'yi (162), a dogi 'Iinok.

19'Jee-red ang wa dogi 'Iinok, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi a'nii, a la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

20Ka 'Jee-red beri jaa daang i 'yuomo koohi awai aning lijaata aning a'yi (962), che ung daang 'kpi.

21Ka 'Iinok daang 'bibe 'yuomo lijaata aning a'nu a dogi Metuusala.

22'Iinok ang wa dogi Metuusala, a 'puoring ka u ning Naangmini daang 'chene 'yuomo koohi ata 'puong. Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

23Ka 'Iinok beri jaa daang i 'yuomo koohi ata aning lijaata aning a'nu (365).

24Ka 'Iinok daang 'chene aning Naangmini. U ba la wa bibe, 'bojung Naangmini daang diung.

25Ka Metuusala daang bibe 'yuomo koo aning lijaanaahi aning ayo'poin (187) a dogi tee-mek.

26Metuusala ang wa dogi 'Lee-mek, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi ayo'poin aning lijaanaahi aning a'yi (782), a la dogi 'bi-daba aning 'bi-pogiba.

27Ka Metuusala beri jaa daang i 'yuomo koohi awai aning lijaata aning awai (969), che ung daang ' kpi.

© 2009 Bibles International.

28Ka 'Lee-mek daang bibe 'yuomo koo aning lijaanaahi aning a'yi (182), a dogi bi-dau.

29Ung 'kuu 'yuori Noowa a yeli: Ngang na maa ti 'suhu a'wo ti tuma aning ti 'nuuhi tungkpienhi iinhing, a 'teng-gbani Ba Tari Baahaa Daana ang duhi beu ing ni 'jung.

30'Lee-mek ang wa dogi 'Noowa, a 'puoring ung daang i 'yuomo koohi a'nu aning lijaanaahi aning 'pie aning a'nu (595). Ung la dogi 'bi-daba aning 'bi-pogiba.

31Ka 'Lee-mek 'beri jaa daang i 'yuomo koohi ayo'poin aning lijaata aning 'pie aning ayopoin (777), che ung daang ' kpi.

32Ka 'Noowa daang i 'yuomo koohi a'nu. Ung dogi Seem, aning Haam, aning 'Jee-fet.

Genesis 6

1'Beng la, sanga ni ninsaaliba ang daang wa 'piili 'ugiro 'teng-gbaning, bang daang dogi 'bi-pogiba.

2Ka Naangmini 'bi-daba daang nye ninsaaliba 'bi-pogiba ni ka ba sumang. Bang daang di banani jaa bang lugihi, bang i ba pogiba.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: N sie kung moora aning ninsaalaa wagiri jaang, 'bojung u ming iye inggbandaana. U 'beri na iye 'yuomo koo aning lijeri.

4'Dongkihi daang 'biye 'teng-gbaning ana 'beri ning. A bila 'puoring ming, sanga ni Naangmini 'bi-daba ni ang mang wa kpe a ninsaaliba 'bi-pogiba seng, ba da mang dogiye 'biihi a 'kubo. Ba ning ba 'jung daang i sang'konkoruu gandaba ni, niba 'yoe ang 'do.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang nye ka ninsaalaa beulung iye kpong 'teng-gbaning, ka u 'sikiri tieha 'leebu jaa da mang i beu 'yong a gara.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i a'wo ung kuring maali ninsaalaa 'teng-gbaning, ka u 'puo daang saang.

7Bila la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: N na nyuongye ninsaalaa, una mang naang ni, a 'yi 'teng-gbaning. N na nyuongye ninsaalaa, aning 'dtmgo aning bung'vuuruu, aning sagbani btmgegirihi jaa. N na iye bila 'bojung n 'puo saangyeng aning mang maalaa.

8Che ka 'Noowa daang nye bunye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbieng.

9'Noowa jemani yela la nga. 'Noowa daang iye dausun'tuuro, a paali u jemanihi ning. Ka 'Noowa aning Naangmini daang 'chene.

10Ka 'Noowa daang dogi 'bi-daba bata: Seem, Haam, aning 'Jee-fet.

11Ka a 'teng-gbani daang saangNaangmini 'ningbi-tooring, ka 'teng-gbani paali aning jeni.

12Ka Naangmini daang Iiinhe 'teng-gbani ka u saangye siringkoni, 'bojung ninsaalaa jaa daang saangye u son 'teng-gbaning.

© 2009 Bibles International.

13Ka Naangmini yeli 'ku 'Noowa: Ninsaaliba jaa baahibu wayeng n 'ningbi-tooring, 'bojung 'teng-gbani paaliyeng aning jeni a 'tuuro ba jaa iinhing. Pielaang, n na nyuongbang aning a 'teng-gbani.

14Maali 'gbori aning 'goo-fer daari a ku i minga. Maali 'deri a 'gbori 'puong, a marihi u 'puo aning u 'puori aning 'sugini.

15Bila ni ing na maaluu la nga. A 'gbori yogu na iye 'kiyubitihi koohi ata. Ka u yelingu i 'kiyubitihi lijaa'yi aning 'pie. Ka u 'duobu i 'kiyubitihi 'pihita.

16I na ingye a 'gbori 'tokoro. 'Kiyubit singbu 'puong ing na baahuu saa'jung. Ing a 'gbori 'di-nuori u 'lomboring. Maaluu ka u tan 'muni 'jie, aning 'yiilung jie, aning taalung 'jie.

17Nye, maang minga waananiye kontaalii 'teng-gbaning, ka n wa nyuong inggbandaana jaa ingang 'nyivori vuunhuu ang 'be a'yi sagbani luong. Bung jaa ang 'bi 'teng-gbaning na kping.

18Che n na 'bingye n 'layiri anii. I na wa kpeye a 'gbori 'puo, ina, aning i 'bi-daba, aning i poga, aning i 'bi-daba pogiba, ka ba kpe paahi i ingang.

19Inggbandaana jaa bung'vori jaa, i na mang waaningye u 'irii jaa a'yi a wa ing a 'gbori 'puong a kaara ka a i 'voe i seng. A na mang iye bungdau aning bungpoga.

20Bungegirihi aning a baluu, 'duunhi aning a baluu, teng-gbani bung'vuuruu jaa aning u baluu, 'irii jaa buunhu a'yi na mang waye i seng ka i kaaraa ka a i 'voe.

21Di siin'diruu jaa, a laanhaa 'bing ka a i siimaa a 'kui, a 'ku a ming.

22Bila ka 'Noowa daang i. Yeli ni jaa Naangmini ang daang 'kuu nuori ka u i, bila ung daang i.

Genesis 7

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Noowa: I ning i 'deu niba jaa wa kpe a 'gbori, 'bojung ina mang nye ing i sun'tuuro n 'ningbi-tooring a jemani nga 'puong.

2'Dungo jaa ang i 'forifori, mang nyogihi a'yi a'yi 'muno ayo'poin, kanga jaa bungdau aning u poga. 'Dungo ming ang ba i 'forifori, mang nyogihi a'yi, bungdau aning u poga.

3A sagbani bungegirihi ming, a'yi a'yi ing na nyogihaa 'muno ayo'poin, kanga jaa bungdau aning bungpoga. Ka a buurii i 'vori 'bi 'teng-gbani jaang.

4'Beri ayo'poin nang na tang, che ka n veng ka saa wa 'teng-gbaning ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. Bung'vori jaa mang maali, ka n nyuomuu a 'yi 'teng-gbaning.

5Ka 'Noowa daang tung bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori ka u tung.

© 2009 Bibles International.

6'Noowa daang iye 'yuomo koohi ayuobi sanga ni a kontaalii kuonhi ang wa 'teng-gbani.

7Ka 'Noowa daang ti kpe a 'gbori, ka u bi-daba aning u poga aning u 'bi-daba pogiba daang ti kpe paahuu a kontaalii kuonhi yela.

8'Dungo ang i 'forifori, aning 'dungo ang ba i 'forifori, aning bungegirihi baluu, aning bung jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning,

9a a'yi a'yi daang kpeye 'Noowa seng a 'gbori 'puong, a bungdau aning a bungpoga a'wo Naangmini ang daang ku Noowa nuori bila ni.

10'Beri ayo'poin ang daang wa pari, ka a kontaalii kuonhi daang wa 'teng-gbaning.

11'Noowa 'nyivori 'yuomo koohi ayuobi 'puong, a 'yiilung 'chiu, beri 'pie aning ayo'poin daari, a daari ning u ju ka Naangmini daang 'yuo a kongkpong julingu kong'ningbie jaa, aning sagbani 'tokorihi ni ming.

12Ka saa daang wa 'teng-gbaning ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lij aa'yi.

13A daari ning u ju ka 'Noowa aning Seem aning Haam aning 'Jee-fet, 'Noowa 'bi-daba ni, aning Noowa poga aning u bi-daba pogiba, bang kpe a 'gbori.

14Bana aning mo'dungo jaa aning a baluu, aning 'yiri 'dungo jaa aning a baluu, aning bung'vuuruu jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning aning a baluu, aning bungegirihi jaa aning a baluu, aning 'nobilii 'irii jaa baluu daang kpeyeng.

15Ang daang kpe a 'gbori 'puo 'Noowa seng, inggbandaana jaa ingang 'nyivori vuunhung ang be, a jaa a'yi a'yi.

16Anani ang daang kpe, a inggbandaana jaa bungdau aning bungpogang daang kpe, a'wo Naangmini ang daang 'kuu nuori bila ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana paguu ing a 'puong.

17Ka a kontaalii daang waana 'teng-gbaning beri lijaa'yi. A kuonhi ang daang maaling paaha ni, ang daang di a 'gbori 'doning ung 'do yaga a 'gaali 'teng-gbani.

18Ka a kuonhi daang 'gaali yaga jaa a paahi yaga jaa 'teng-gbaning. Ka a 'gbori daang 'daane a kuonhi 'jung.

19Ka a kuonhi daang 'gaali yaga jaa 'teng-gbaning, ka a tan'duorihi jaa ang bi sagbani jaa luong daang pagi.

20'Kiyubitihi 'pie aning a'nu ka a kuonhi daang maaling 'do saa'ju yaga sing, ka tangbera daang pagi.

21Ka inggbandaana jaa ang 'chene 'teng-gbaning daang kpi. Bungegirihi aning 'yiri 'duunhi aning mo'duunhi, aning bunevuuruu jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning, aning ninsaalaa jaang daang kpi.

22Buunhu jaa nyibogiring 'nyivori vuunhung ang daang bibe, buunhu ni jaa ang daang bi 'teng-gbani 'jikuongeeng, ang jaa daang 'kpi.

© 2009 Bibles International.

23Ka btmg'vori jaa ang daang bi 'teng-gbaning daang nyuong. Ninsaalaa aning 'duunhi, aning bung'vuurihi, aning sagbani bungegirihi, ang daang nyuong 'yi 'teng-gbaning. Ka 'Noowa 'yong daang kpeling a tari 'nyivori aning banani niu ang bi a 'gbori 'puong ni.

24Ka a kuong daang pagi 'teng-gbani yaga jaa beri koo aning lijaa'yi aning 'pie (150).

Genesis 8

1Ka Naangmini daang tiehi 'Noowa yela aning bung'vori jaa aning a mo'duunhi jaa ang daang bi u seng a 'gbori 'puong. Ka Naangmini daang i ka seseu daa 'teng-gbani 'jung, ka a kuonhi daang 'sigi.

2Ka a kon'julingu kon'ningbie ming aning a sagbani 'tokorihi ni daang ngmaa. Ka a saa ang daang 'yire sagbani ni yuo.

3Ka a kuonhi daang 'sigire teng-gbaning a gara. 'Beni koo aning lijaa'yi aning 'pie (150) ang wa pari, ka a kuong daang 'sigi.

4A 'chiuri ayo'poin 'puong, a 'chiu dau 'pie aning ayo'poin daari ka a 'gbori daang wa ahi Aararat taanhi ni 'jung.

5Ka a kuonhi daang 'sigire wagiri jaang a gara a 'chiu pie daana 'puong. A 'chiu 'pie daana 'puong, u 'be-fora daari ka a taanhi juri daang nyiihi.

6'Beni lijaa'yi ang daang wa baahi ka 'Noowa 'yuo a 'gbori ni ung daang maali ni 'tokoro.

7Ung 'ihi galinggaa bahi. Ung yo laana a gara sanga ni a kuonhi ang wa nyuuhi 'teng-gbaning.

8Ung daang la bahi ngmanii ming, ung 'yi u seng gaa ka u ti nye ka a kuonhi 'yi 'teng-gbaning 'sigi bii.

9Che a ngmanii daang ba nye u gberi doo jie. Ung leu gaa u seng a 'gbori 'puong, 'bojung a kuonhi daang nang Nye 'teng-gbani 'ju jaang. 'Beng la ung di u 'nu tie a nyoguu a taruu kpening u seng a 'gbori 'puong.

10Ung nang chelihi 'beri ayo'poin 'mine ming, a la 'ihi a ngmanii a 'gbori 'puong bahi.

11Ka a ngmanii daang wa kpe u seng ji-maarii, ka dau kanga bang buona ooliv vamaahuu daang ngmaa 'bi u nuoring. 'Beng la ka 'Noowa daang bang ka a kuonhi 'yiye 'teng-gbani 'sigi.

12Ung daang nang chelihi 'beri ayo'poin 'mine ming, a 'ihi a ngmanii bahi. U ba la leu wa u seng.

13A 'yuong-koohi ayuobi aning 'yeni 'puong, a fora 'chiu 'be-fora daari, ka a kuonhi daang nyuuhi a 'yi 'teng-gbaning. Ka 'Noowa daang nyogi a 'gbori pagiraa 'yuo, a 'liinhi, ka 'teng-gbani daang 'koro.

© 2009 Bibles International.

14A 'yiilung 'chiu puong, a 'chiu dau lijeri ning ayo'poin daari, ka 'teng-gbani 'ko baahi.

15Ka Naangmini daang yeli ku 'Noowa:

16'Yi a 'gboring, Ma aning i poga, aning i 'bi-daba, aning i 'bi-daba pogiba ang 'bi i seng.

17'Yi ning bungvuunhuu jaa ang 'bi i seng a paahi i ingang, inggbandaana baluu jaa. 'Yining btmgegirihi, aning 'dungo, aning bung'vuuruu jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning, ka a 'ugi yaga jaa 'teng-gbaning, a tari 'biihi, a wahi 'teng-gbaning.

18Ka 'Noowa daang 'yi, ka u 'bi-daba, aning u poga, aning u 'bi-daba pogiba 'yi paahi u ingang.

19Ka a 'duunhi jaa, bung'vuuruu jaa, aning bungegirihi jaa, aning bung jaa ang daang 'vuuro 'tengeng aning a 'irii, ang daang 'yi a 'gbori 'puong.

20'Beng la ka 'Noowa daang me sarika 'ihijie a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a nyogihi 'dungforiforihi ni, aning bungegiri'foriforihi ni 'mine a 'ihi sarika nyugirihi a sarika 'ihijieng.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong 'nyuu-noo. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli u 'sikiring: N kung la duhi beu ing 'teng-gbani jaa ninsaalaa 'Jung, 'haali gba ka ninsaalaa 'sikiri tiehang i beu a 'yi u biilung. N kung la nyuong bungvuunhuu jaa ming a'wo mang tung bila nga.

22A 'teng-gbani 'biibu 'puong, bungburi sanga aning bungche sanga, oori aning tuluu, seu sanga aning 'uonii sanga, ngminaa aning 'yienguu daang kung baahi.

Genesis 9

1'Beng la ka Naangmini daang pegi 'Noowa aning u bi-daba a yeli 'kubo: Ye dogi 'biihi a 'ugi, a paali 'teng-gbani.

2Ye dabieng aning ye dabieng kpiengaa na 'Nye 'teng-gbani 'duunhi jaa ingang, aning sagbani bungegiraajaa ingang, aning bung jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning ingang, aning a math jima jaa ingang. Ye 'nung mang dia ing.

3Bung'chenee jaa ang i 'vori, a na iye siimaa a 'kuye. A'wo vapora ang i siimaa a kuye bila, n 'kuyeng buunhu jaa.

4Che ye to mang oora a neni a lang ning a jiing, ana la a 'nyivori.

5Pielaang, n na jugihiye ye nyivori jiing yela. N na boang a 'yi 'dungo jaa seng, a boa a 'yi ninsaalaa 'nung. Nie jaa bieri bii yau 'ntmg mang na bo ninsaalaa 'nyivori.

6Nie jaa ang 'kiri ninsaalaa jiing, ninsaalaang na 'kiri u ming jiing, ‘bojung Naangmini berihung 'puong ung maali ninsaalaa.

7Yena, ye dogira 'biihi a 'ugiro. Ye dogira yaga jaa 'teng-gbaning, a 'ugiro 'be.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka Naangmini daang yeli 'ku Noowa aning u bi-daba ang bi u seng:

9Nye, maang 'binne n 'layiri aningye, aning ye buurii ang 'tuuro ye 'puoring.

10N 'binnuung aning bungnaang'vori jaa ang 'bi ye seng, bungegirihi aning 'nii, aning 'dungo jaa ang paahi ye ingang, anani jaa ang 'yi a 'gbori puong, leng-gbani 'dungo jaa.

11N 'bingye n 'layiri aningye. Kontaalii kuonhi daang kung la nyuong inggbandaana jaa ming. Kontaalii ming daang kung la 'bibe a na nyuong 'teng-gbani.

12Ka Naangmini daang yeli: A layiri 'sieree la nga. Una mang bing aningye aning bungnaang'vori jaa ang bi ye seng kpachagang ni, a gara jemanihi ang ba tari baahaa.

13N 'binniye n sa'suo savaalii 'puong. U na iye a 'layiri 'sieree n ning 'teng-gbani kpachagang.

14A na mang ing, sanga ni mang na waaning savaala ka a wa 'gaali 'teng-gbani, a sa'suo na mang 'yiye a savaala 'puong.

15N na tiehiye n 'layiri ni yela, tmang bi n niye aning inggbandaana jaa bungnaang'vori kpachagang ni. A kuonhi kung la leu kontaalii jaa a na nyuong inggbandaana jaa.

16Sanga ni a sa'suo ang na mang wa 'bi a savaala 'puong, n na mang 'liinhuung a tiehi 'layiri ni ang ba tari baahibu ni yela. Unang bi Naangmini aning inggbandaana jaa bungnaang'vori ang bi 'teng-gbaning kpachagang ni.

17Ka Naangmini yeli 'ku 'Noowa: A 'layiri mang bing n ning inggbandaana jaa ang 'bi 'teng-gbaning kpachagang ni, u 'sieree la bila.

18'Noowa 'bi-daba ang daang 'yi a 'gbori 'puong la: Seem, aning Haam, aning 'Jee-fet. Haam daang la 'Keenan ba.

19'Noowa bi-daba bata ni la bama. A 'yi ba ingang ka donee jaa daang pa.

20Ka 'Noowa daang 'piili a i kuoraa. Ung daang ko 'girep yoo.

21Ung daang 'nyu a 'girep daang a bugi, a yaahi u tent 'puong.

22Ka Haam, 'Keenan ba ni daang nye u ba yaahibu, a yeli u ba'biihi ba'yi ni ang daang 'bi 'yengeng ni.

23Che ka Seem aning 'Jee-fet daang di tani a dogili ba bagi'bieng a 'cheng 'puori 'puori a ti pagi ba ba yaahibu ni. Ka ba 'ningbisogihi daang biti, ba ba nye ba ba yaahibu ni.

24Ka 'Noowa 'ningbiri daang wa 'yuo u bugibu ning. Ung bang bila ni u 'yiiltmg 'bi-dau ni ang iu.

25Ung yeli: Duhibeu biye 'Keenan ingang. U na iye 'yemihi 'yeme a 'ku u babiihi.

26Ung daang la yeli: Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana, Seem Naangmini ni. 'Keenan na iye Seem 'yeme.

© 2009 Bibles International.

27Naangmini na ing ka 'Jee-fet i yelingu. U na kpieriye Seem tentihing, ka 'Keenan i Seem 'yeme.

28A kontaalii 'puoring ka 'Noowa daang i 'yuomo koohi ata aning lijaa'yi aning 'pie (350).

29Ka 'Noowa beri jaa daang i 'yuomo koohi awai aning lijaa'yi aning 'pie (950), che ung daang 'kpi.

Genesis 10

1'Noowa 'bi-daba ni, Seem, Haam aning 'Jee-fet buurigbee yela ang seu la nga. Ba daang dogiye bi-daba a kontaalii 'puoring.

2'Jee-fet 'bi-daba daang la 'Goo-mer, 'Meegog, 'Madeeyai, 'Jeevang, 'Tuubal, Mii-sek aning Tairas.

3'Goo-mer 'bi-daba daang la: Aasikenaz, Raifat aning Togaarima.

4'Jeevang bi-daba daang la 'Ilaisaa, Taarisis, Kiitim aning 'Doodanim.

5A 'tuuro bama iinhing la ka a Ninjaani mannoe paalihi daang 'po ba 'teng-gbamang, kanga jaa aning u kokori, aning ba 'di-noe ba paalihi 'puong.

6Haam bi-daba daang la Kuus, Miizi'reyim, Fuut aning Keenan.

7Kuus 'bi-daba daang la Seeba, Haavila, Saabita, Reeyamaa aning Saabi'tika. 'Reeyamaa bi-daba daang la 'Siiba aning 'Diidang.

8Ka Kuus daang dogi Niimirod, unang daang 'piili ka u i gandau duneeng ni.

9U daang iye nankpaangkpong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bila 'jung bang mang yeli: 'Haali ung 'woning Niimirod a nankpaangkpong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

10U naalung paaluu 'munpiilee daang la Baabel, aning 'Ii-rek, aning Aakad, aning Kaaline, Sainar paaluung.

11Ung daang 'yi a paaluu ning a ti kpe Asiiriya a me Niineve, aning 'Rihoobot Iir, 'Keela,

12aning 'Riiseng ang bi Niineve aning 'Keela kpachagang. U ning u ju daang la 'yi-kpong.

13Ka Miizi'reyim daang dogi Luud niba, Aanam niba, Le'heeb niba, Naafituh niba,

14Patiruusim niba, aning Kaasi'lu niba, aning Kaafitor niba. Kaasi'lu baluu la Filiisitiya niba.

15Ka 'Keenan daang dogi Saidong, u bi-fora, aning Heet.

16Ka 'Keenan la dogi 'Jii-bus niba, Aamor niba aning Guurigas niba.

17Unang la dogi Haiv niba, Aarika niba aning Sainai niba.

© 2009 Bibles International.

18U ning u 'jung la dogi Aarivad niba, Zeemar niba, aning 'Heemat niba. A 'puoring ka
'Keenan niba 'di-noe daang yaari 'jiihing.

19Ka a 'Keenan niba 'teng-gbani bogu daang 'yi Saidong a'wo ing waana 'Giirar, a gara
ti ta 'Geeza, a'wo ing gara Soodom aning Gomoora aning Aadimaa aning 'Zibooyim,
'haali a ti ta 'Leesa.

20Haam 'bi-daba ni la bama, aning ba 'di-noe, aning ba kokoe ba 'teng-gbama 'puong,
aning ba paalihi 'puong.

21Seem ming, 'Jee-fet bieri ni daang dogiye 'biihi. Seem daang la giber 'biihi jaa
nabaali.

22Seem bi-daba daang la 'Elam, Aasihur, Arifaakisad, Luud aning Aaram.

23Aaram bi-daba daang la Uuz, Huul, 'Gii-ter aning Maas.

24Ka Arifaakisad daang dogi 'Seela, ka 'Seela ming dogi 'Iiber.

25Ka 'fiber daang dogi bi-daba ba'yi. Kanga 'yuori daang la 'Pii-leg, 'bojung u 'bering
la ka chime daang 'po 'po. U ming yau 'yuori daang la Jookitang.

26Ka Jookitang daang dogi Alimoodad, 'Sii-lef, 'Heezarimee-vet aning 'Jiira.

27'Hadooram, 'Yuuzal, Diikila.

28'Mine la 'Oobal, Abiimahel aning 'Siiba,

29'Oo-fer, Haavila, aning 'Joobab. Bama jaa daang iye Jookitang bi-daba.

30Ba kpe'jie daang 'yiye 'Miisa a gara 'Siifar seng, a sa'muni taanhi ni jie.

31Bamahi la Seem bi-daba, a 'tuuro ba 'di-noe, aning ba kokoe, a 'tuuro ba 'teng-
gbamang, aning ba paalihing.

32Bamahi la 'Noowa bi-daba ni 'di-noe, a 'tuuro ba buura iinhing ba paalihi 'puuhing.
A 'tuuro bama iinhing ka a paalihi daang 'po 'teng-gbaning a kontaalii baahibu
'puoring.

Genesis 11

1Ka 'teng-gbani jaa daang tari kokori bung'yeni aning tin bung'yeni.

2'Beng la bang daang wa 'chene gara sa'muni seng, bang nye ji-gbalinggbaaha kanga
Sainar paaluung. Bang daang 'jing be.

3'Beng la bang yeli 'ku taa: Ye wa, ye veng ka ti ngmaahi tambie, a nyuomaa yaga.
Bang daang tari tam'bie ang ahi 'kubo bogung, a miera aning 'koo-taari ang ahi
tammierihi bogung.

4'Beng la bang yeli: Ye wa ka ti me 'yi-kpong aning 'deduoruu, ka a 'deduoruu 'ju-
baahaa na ta sagbani. Ye veng ka ti bo 'yuori 'ku ti miihi, ka ti ta wa yaari 'jiihing
'teng-gbani nga jaang.

© 2009 Bibles International.

5Ka Ba Tart Baahaa Daana daang 'sigi wa ka u nye a 'yi-kpong aning a 'deduoruu ni ninsaalaa bi-daba ang daang miera ni.

6Ka Ba Tart Baahaa Daana daang yeli: Nye, a niba iye bung'yeni. Bang jaa tari kokori bung'yeni ni, yela bang 'piili ira la nga. Pampana yeli 'chibe bang kung la bang i.

7Ye wa, a veng ka ti 'sigi a ti jeri ba kokori 'be, ka ba kung la 'wono taa yeliyaga 'muni.

8'Beng la ka Ba Tart Baahaa Daana daang yaariba 'jiihing 'teng-gbani jaang a 'yi 'beng. Bang daang bahi a 'yi-kpong miebu.

9Bila 'jung bang buona u 'yuori Baabel, bojung Ba Tart Baahaa Daana daang jeriye 'teng-gbani jaa kokori be. Ka Ba Tart Baahaa Daana daang yaariba 'teng-gbani jaang a 'yi beng.

10Seem buurigberi yela ang seu la nga. Seem ang daang bibe 'yuomo koo ung dogi Arifaakisad, a kontaalii baahibu 'puoring 'yuomo a'yi sanga.

11Seem ang wa dogi Arifaakisad, a 'puoring ung i 'yuomo koohi a'nu. Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

12Arifaakisad ang daang bibe 'yuomo 'pihita ning a'nu, ung dogi 'Seela.

13Arifaakisad ang wa dogi 'Seela, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi anaahi aning ata (403). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

14'Seela ang daang bibe 'yuomo 'pihita, ung dogi giber.

15'Seela ang wa dogi 'Iiber, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi anaahi aning ata (403). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

16'Iiber ang daang bibe 'yuomo 'pihita aning anaahi, ung dogi 'Pit-leg.

17'Iiber ang wa dogi 'Pit-leg, a puoring ung daang bibe 'yuomo koohi anaahi aning pihita (430). Ung la dogi bi-daba aning bi-pogiba.

18'Pit-leg ang daang 'bibe 'yuomo pihita, ung dogi 'Riiyu.

19'Pii-leg ang wa dogi 'Riiyu, a 'puoring ung daang 'bibe 'yuomo koohi a'yi aning awai (209). Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

20'Riiyu ang daang bibe 'yuomo pihita aning a'yi, ung dogi 'Siirug.

21'Riiyu ang wa dogi 'Siirug, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi a'yi aning ayopoin (207). Ung la dogi bi-daba aning 'bi-pogiba.

22'Siirug ang daang bibe 'yuomo 'pihita, ung dogi 'Neehor.

23'Siirug ang wa dogi 'Neehor, a 'puoring ung daang bibe 'yuomo koohi a'yi. Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

24'Neehor ang daang bibe 'yuomo lijeri aning awai, ung dogi 'Tiira.

© 2009 Bibles International.

25'Neehor ang wa dogi 'Tiira, a puoring ung daang bibe 'yuomo koo aning 'pie aning awai (119). Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba.

26'Tiira ang daang 'bibe 'yuomo lijaata aning 'pie, ung dogi Aaburam, aning 'Neehor, aningl-leerang.

27'Tiira buurigberi yela ang seu la nga. 'Tiira daang dogiye Aaburam, aning 'Neehor, aningl-leerang. Ka 'Heerang daang dogi Loot.

28Ka 'Heerang daang dang u ba 'Tiira 'kpi paaluu ni bang doguu ni 'puong. Uur ang bi Kali'diiya niba paaluung daang la.

29Ka Aaburam aning 'Neehor daang di pogiba. Ka Aaburam poga 'yuori daang 'di 'Seerai, ka 'Neehor ming poga 'yuori daang 'di Miilika, 'Heerang bi-poga. Miilika aning Iisika jaa ba la 'Heerang.

30Che ka 'Seerai daang i pogi-oo, u daang ba tan bie.

31Ka 'Tiira daang nyogi u bi-dau Aaburam, aning u yaangaa Loot, 'Heerang bi-dau, aning u naapoga 'Seerai, u bi-dau Aaburam poga. Ka ba ningba daang 'yi Uur ang 'bi a Kali'diiya niba paaluung a gaa ka ba ti kpe 'Keenan paaluu. Bang daang wa 'Heerang a wa 'jing be.

32Ka 'Tiira 'beri daang i 'yuomo koohi a'yi aning a'nu (205). Ka 'Tiira daang 'kpi 'Heerang 'puong.

Genesis 12

1Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuye Aaburam: 'Yi i paaluung, aning i niba 'puong, aning i ba 'deung, a gaa paaluu mang na 'wulii.

2N na maaliye paalinanii a 'yi i ingang. N na pegiing, a maali i 'yuori ka u i nanii, ka i i pegiri.

3N na pegiriye banani ang pegirii, a duhi beu ing unani ang duhi beu imii. I ingang la ka 'teng-gbani buurii jaa na nye pegiri.

4Bila 'jung ka Aaburam daang 'yi gaa a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeluu bila ni. Ka Loot daang paahi u ingang bang gaa. Ka Aaburam daang i 'yuomo lijaata aning 'pie aning a'nu sanga ni ung 'yi 'Heerang gaa ni.

5Ka Aaburam daang nyogi u poga 'Seerai aning u you bi-dau Loot, aning ba buunhu jaa bang daang laanhi, aning niba bang daang 'so 'Heerang 'puong. Bang 'yi gara ka ba ti kpe 'Keenan paaluu. 'Beng la bang daang ti kpe 'Keenan paaluu.

6Ka Aaburam daang ti kpe a paaluu a ti to terebint dakpong kanga ang 'bi 'Moore, 'Sii-kem 'puong. Ka 'Keenan niba daang bi a paaluung a wagiri ning.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yi Aaburam seng a yeli: N na diye a paaluu nga ku i buurii. 'Beng la ung daang me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana, unang daang 'yi u seng ni.

© 2009 Bibles International.

8Ung daang 'ihi 'yi 'be a gaa tanga kanga ang 'bi Beetel sa'muni seng a ti kpaahi u tent 'be. Ka Beetel daang 'bi ngmintong'liengee seng. Ka 'E-ai daang bi sa'muni seng. Ung me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'be, a buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

9Ka Aaburam daang 'cheng a nang gara sa'mungduri seng.

10Ka kong daang 'le a paaluung. Ka Aaburam daang 'sigi gaa 'Iijipiti ka u ti 'bi 'be seni, ‘bojung a kong daang iye kpiengaa a paaluung.

11Sanga ni ung daang wa tohi lijipiti kpiebu ung yeli 'ku u poga 'Seerai: Nye, n bangyeng ka i iye pogivielaa.

12Bila 'jung ka 'Iijipiti nibang wa nyii, ba na yeling: U poga la nga. A 'jung ba na kumang, che bahi ina 'vori.

13N suhiing, yeli ka i iye n yaupoga, ka a i sung a 'kumo i 'jung, ka n tari 'nyivori i yela.

14Sanga ni Aaburam ang daang wa kpe 'Iijipiti, ka a 'Iijipiti niba nye ka a poga vielang yaga.

15Ka a naa Fee'ro kpambiihi ming daang nyiu, a 'puguu Fee'ro 'ningbi-tooring. Bang daang nyogi a poga kpening Fee'ro 'deu.

16Ung daang i Aaburam sung u 'jung. Ung daang 'kuu piihi, najigihi, bungdaba, tungtungdaba aning tungtungpogiba aningbungpogiba aning nyogimahi.

17Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di baalungbera dogihi Fee'ro aning u 'deu Aaburam poga 'Seerai 'jung.

18Ka Fee'ro daang buong Aaburam a yeli: 'Bo ing ima nga? Wala la ing ba yeli 'kumo ka u iye i poga?

19Wala 'jung ing yeli: U iye n yaupoga? 'Wo n da diu ka u i n poga. Pampana, nye i poga. Nyoguu, a gara.

20Ka Fee'ro daang yeli u niba bila ni bang na i u yela. Bang bahuu, ung gaa aning u poga aning buunhu jaa ung daang tari.

Genesis 13

1Ka Aaburam daang 'yi 'Iijipiti a 'do gaa, una aning u poga, aning buunhu jaa ung tari. Ka Loot paahi u ingang. Ung ti kpe sa'mungduri seng.

2Aaburam daang iye bundaana yaga 'duunhi, aning wari, aning salima taribung.

3Ung daang nang 'bi u 'cheni ni 'puong a 'yi sa'mungduri seng 'haali a gara Beetel. Ung ti ta a 'jie ni u tent ang daang 'be a 'mtmpiileeng ni, Beetel aning 'E-ai kpachagang.

4A sarika 'ihijie 'jie ning daang la. Una ung daang maali 'be fora ni. 'Beng la ka Aaburam daang buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

© 2009 Bibles International.

5Ka Loot ming, unang pagi Aaburam gaa ni, ung daang tari 'dungbilii aning 'dung-bera aning tentihi.

6A 'teng-gbani daang ba tuong na tariba ka ba na lang 'jing, bojung ba buunhu daang iye gaga. Bila 'jung ba ba tuong na lang 'jing.

7Ka goma daang 'bi Aaburam nachiiniba aning Loot nachiiniba kpachagang. Ka 'Keenan niba aning Peeriz niba daang bi a paaluung a sanga.

8Ka Aaburam daang yeli 'ku Loot: N suhiing, ta veng ka goma 'bi n nii kpachagang, aning n nachiiniba aning i nachiiniba kpachagang, bojung ti iye taa niba.

9Ma a 'teng-gbani jaa biye i 'ningbi-tooring wa? N suhiing, weli i minga a 'yi n seng. Ka inang na di 'nu-goo, n na diye 'nuduri. Bii, ka inang na gaa 'nuduri, n na gaaye 'nu-goo.

10Ka Loot daang lagi u 'ningbie a 'liinhi Jooridang Lohimbo gbanggbali ni jaa. Ka kuong daang maa u jie jaa. Bila ung daang 'wo che ka Ba Tari Baahaa Daana daang nyuong Soodom aning Gomoora. Ung daang 'woning Ba Tari Baahaa Daana dabaga ni, a 'woning lijipiti 'teng-gbani ni a'wo ing na waana 'Zoo-er.

11'Beng la ka Loot daang 'lugi Jooridang Lohimbo gbanggbali ni jaa. Ka Loot daang 'cheng gaa sa'muni seng. Bang welihi a 'yi taa seng.

12Ka Aaburam daang 'bi 'Keenan 'teng-gbani ning. Ka Loot ming daang 'bi a lohimbo gbanggbali 'yie 'puong, a kpaahi u tent a gara Soodom seng.

13Che Soodom niba ni daang iye ningbee 'gaali, a i yelibe-iriba Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Aaburam, Loot ang daang weli 'yi u seng 'puoring: A 'yi jie ni ing ahi ni, pampana, lagi i 'ningbie a 'liinhe sa'mtmg-goo seng aning sa'mungduri seng, aning sa'muni seng, aning ngmintongkpieri seng.

15I bila, 'bojung a 'teng-gbani ni jaa ing nyira ni, n na diung 'kui, a diu 'ku i buurii a gara wagiri jaang.

16N na iye i buurii ka u 'woning teng-gbani tani. Ka nieng na tuong sori 'teng-gbani tani, bila yeng ba na bang soriye i buurii.

17'Ihi, a 'chene a 'teng-gbaning, u yogulung aning u yelingu 'puong, 'bojung n na diung 'kui.

18'Beng la ka Aaburam daang vuo u tent a wa 'jing Maam'ri terebintihi daari 'puong, 'beng 'bi 'Hii-birong 'puong ni. Ung daang me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'beng.

Genesis 14

1A wagiri nga ka Aamirafel daang i Sainar naa, ka Aariyok i Elleesar naa, ka Kedori'leyoomer i 'Iilam naa, ka Taidal i paalihi naa.

© 2009 Bibles International.

2Bang daang 'ihi ning taanhuu Soodom naa 'Biira ingang, aning Gomoora naa Biirisa, aning Aadimaa naa Sainab, aning 'Zibooyimnaa Sem'iiber aning 'Biila naa, 'be la 'Zoo-er.

3Bama nga jaang daang lang taa Siidim Lohimbo ni 'puong. Una la a Yaarung Mani ni.

4Kedori'leyoomer daang tariye 'suobu kpiengu ba ingang 'yuomo 'pie aning a'yi. Che 'yuongpie aning ata 'puong bang die taawai.

5'Yuongpie aning anaahi 'puong ka Kedori'leyoomer aning na'mine ni ang daang 'bi u seng ni daang wa a wa ngmi a Reefeyim niba Aasiterot Kar'neeyim 'puong, aning Zuuzim niba Haam 'puong, aning 'Ii-mim niba 'See-ye Kiria'teeyim 'puong.

6Bang daang wa ngmi a 'floor niba, ba 'Sii-ir tanga 'puong, a ti ta El'peerang, unang bi a mopiri nuoring ni.

7Bang daang leu a wa Enimiisipat, 'Kee-des la bila, a wa ngmi Aamalek paaluu niba jaa, aning Aamor niba ming. Banang daang 'jing 'Haa-zazong 'Teemar 'puong ni.

8Ka Soodom naa, Gomoora naa, Aadimaa naa, 'Zibooyim naa, aning 'Biila naa, 'Zoo-er la bila, bang daang 'yi. Bang daang lang taa 'ihi taanhuu Siidim Lohimbo ni 'puong.

9Ba daang 'ihiye a taanhuu 'Elam naa Kedori'leyoomer ingang, aning paalihi naa Taidal, aning Sainar naa Aamirafel, aning El'leesar naa Aariyok ingang. Ka a na'mine banaahi daang j aura ning na'mine ba'nu.

10Ka Siidim Lohimbo ni daang pa aning mara bogiri. Ka Soodom aning Gomoora na'mine daang jo a ti 'le 'be. Ka banani ang kpeling daang jo gaa a taanhi 'puo.

11Bang daang di Soodom aning Gomoora buunhu jaa, aning ba siimaa jaa, a gaaning.

12Bang daang nyogi Aaburam bieri bi-dau Loot ming, unang daang bi Soodom 'puong ni, a di u buunhu a gaaning.

13Ka nie kanga ang daang faa jo daang wa yeli Aaburam, a 'Hiiburu nie. Aaburam daang 'Nye Maam'ri dabera ni sieng. Maam'ri daang iye Aamor nie, Eesikol ba'bie, aning 'Ee-ner babie. Bamahi aning Aaburam daang langye taa a tari nuori'yeni.

14Sanga ni Aaburam ang wa 'wong ka ba ngmi nyogiye u bieri 'bi-dau, ung buong u tungtuniba, niba koohi ata aning 'pie aning a'nii (318) bang daang dogi u 'detmg a 'wulibo. Ung di tama 'kubo, a kariba ti ta Daan.

15Ung daang 'po u tan'nu, a 'tuohibo 'yienguu, una aning u tungtuniba. Bang daang ngmiba a kariba gaaning 'Hooba, Damaasikus sa'mung-goo seng.

16Ung daang leu waaning a buunhu jaa, a waaning u bieri 'bi-dau Loot ming, aning u buunhu, aning a pogiba aning a niba.

17Ka Soodom naa daang 'yi gaa ti 'tuohuu 'See-ye Lohimbo ni 'puong, a Naa Lohimbo ni la bila. U iye bila sanga ni ung leu 'yi Kedori'leyoomer aning a na'mine ni ang daang 'bi u seng ni kuubu wa.

© 2009 Bibles International.

18Ka Melikiizedek, 'See-lem naa daang waaning paanuu aning waing. U daang iye Ngming'puohi 'yi-diera a 'ku a Saa'ju-baahaa Naangmini ni.

19Ung daang duhi duhisung imuu a yeli: Pegiri 'bi Aaburam ingang a 'yi Saa'ju-baahaa Naangmini, 'teng-gbani aning sagbani naana ni seng.

20Saa'ju-baahaa Naangmini ni nye pegiri, tmang 'ihi i domihi ing i 'nung ni. Ka Aaburam daang 'po u buunhu jaa 'jiihi 'pie, a di 'jiyeni 'kuu.

21Ka Soodom naa daang yeli 'ku Aaburam: 'Kumo a niba a che di a buunhu tari.

22Ka Aaburam daang yeli 'ku Soodom naa ni: N tieye n 'nu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, Saa'ju-baahaa Naangmini ni, sagbani aning 'teng-gbani naana ni, a po

23ka n kung di gihi, haali nagitiri bung'leruu gba. N kung di bung jaa ang i i 'suobu ka i ira wa yeli: Maang i ka Aaburam leu btmdaana.

24N kung di bung jaa 'see buunhu ni 'yong a 'bi-pola ang 'di ni, aning niba ni ang paahi n ingang gaa ni tuori, 'Ee-ner, Eesikol, aning Maam'ri. Veng ka ba di ba tuori.

Genesis 15

1A yela nga 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg daang wa Aaburam seng nyiibu 'puong, a yeli: Ta jora dabieng, Aaburam. Maang la i 'kuri bunglegiraa, aning i sanyeu kpong 'gaalii.

2Ka Aaburam yeli: 'Oo, Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, 'bo ing na 'kumo mang ba tan 'bie 'puong? N 'deu chen'dire la Eli'yee-zer nga ang 'yi Damaasikus.

3Ka Aaburam yeli: Nye, i ba 'kumo buurii. Nie kanga bang dogi n 'deung, una la n chen'dire.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa u seng ngaang: Nga ni nga kung i i chen'dire. Nie ang na'yi i minga inggbaning, unang na i i chen'dire.

5Ung daang 'yi niu gbanggbali a yeli: Leu 'liinhi sagbani a sori a ngmaribie, ka inang na tuong bang a nuori. Ung daang yeli 'kuu: Bila ka i buurii na be.

6Ung daang sagi Ba Tari Baahaa Daana 'di. Ka Ba Tari Baahaa Daana jeri bila ang i sun'tuubu a 'kuu.

7Ung la yeli 'kuu: Maang la Ba Tari Baahaa Daana ang 'ihii 'yi Uur ang 'bi Kali'diiya niba paaluung waaning ka n 'kui 'Wng-gbani nga ka u i i 'suobu.

8Ung yeli: 'Suobu kpiengu Ja Daana, wala mang na i bang ka u na iye n 'suobu?

9Ung die yeli 'kuu: Nyogi 'yuomo ata nasaraa, aning 'yuomo ata bupoga, aning 'yuomo ata pidari, aning ngmanii, aning nangmanpolii a wa 'kumo.

10Ka Aaburam daang nyogihi amahi jaa a 'kuu, a 'po a gaalinggahing. Ung mang di kanga jaa chelii ming a bing mari ung tori u to, che u daang ba 'po 'nobilii ni yeng.

© 2009 Bibles International.

11Sanga ni bungegirihi ang daang mang wa 'sigi a bung'kuunhi ingang, ka Aaburam mang karaa bahi.

12Sanga ni ngminaa ang daang wa kpiera, ka gbiengkpong nyogi Aaburam, ka sagiluu ang i 'ligimeng dabiengkpong kpeu.

13Ung yeli 'ku Aaburam: Bang pielaang ka i buurii daang na iye saamba paaluu ang ba i ba 'suobu 'puong, a i ba 'yemihi, ka ba dogihiba 'yuomo koohi anaahi.

14A paaluu ni ming, bana bang na tung 'ku ni, n na 'di-bang saree. A bila 'puoring ka i buurii na wa 'yi aning buunhu yaga jaa.

15Che ina na gaaye i ba'mine seng 'suhu maahuu 'puong. Ba na 'umiing i 'koribu yaga jaa 'puong.

16Che a naahung jemani 'puong, ba na leu wage che, bojung a Aamor niba beu ni nang ba paali.

17'Beng la, sanga ni ngminaa ang daang wa kpe, ka jie suo, ka daangaa nyuohi ang 'yire aning kahu ang 'dire buung daang 'tu a bungchelee ni kpachagihi ti 'yi.

18A daari ning u ju ka Ba Tari Baahaa Daana bing 'layiri aning Aaburam a yeli: N diye a 'teng-gbani nga ku i buurii, a 'yi 'Iijipiti konboo ni a gara a konbokpong kpong ni, una la 'Yufireetis Mani.

19A 'Kiing niba, Kiiniz niba aning Kaadimong niba paaluu la,

20aning Hiit niba, Peeriz niba, aning Reefeyim niba,

21Aamor niba, 'Keenan niba, Guurigas niba aning 'Jii-bus niba ming paaluu la.

Genesis 16

1A wagiri ngang, 'Seerai, Aaburam poga daang ba dogi 'biihi kuu. Ka 'Seerai daang tan 'bi-pogitungtuna kanga ang i lijipiti nie. U 'yuori daang la 'Hee-gar.

2Ka 'Seerai yeli 'ku Aaburam: Nye, pampana Ba Tari Baahaa Daana imang mang ba dogira. N suhii, kpe n tuntung'bi-poga nga seng, a'mineng n na nyiye 'biihi a 'yi u ingang. Ka Aaburam daang 'wong 'Seerai kokori ni.

3Ka 'Seerai, Aaburam poga ni di Hee-gar, u 'bi-pogitungtuna ni, 'lijipiti nie ni a 'ku u sira Aaburam ka u i u poga. Bila daang iyeng Aaburam ang daang wa 'jing 'Keenan paaluung 'yuomo 'pie 'puoring.

4Ung daang kpe 'Hee-gar seng ung tan 'puo. 'Hee-gar ang wa bang ka u tariye 'puo, ka u 'yi-daanpoga ni i foo u 'ningbiring.

5'Beng la ka 'Seerai daang yeli 'ku Aaburam: N beu 'biye i ingang. N diye n tungtung'bi-poga ka u bi i 'lomboring. Sanga ni ung wa nye ka u tariye 'puo, mang i foo u 'ningbiring. Ba Tari Baahaa Daana 'di saree n nii kpachagang.

© 2009 Bibles International.

6Ka Aaburam daang yeli 'ku 'Seerai: Nye, i tungtung'bi-poga ni 'biye i 'nung. Iruu bila ni jaa ing buora. Sanga ni 'Seerai ang wa di 'nu-kpiengaa u ingang, ung jo u seng.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang nyiu kon'bulee kanga sieng mopiri 'puong, a bulee ni ang bi Suur sori sieng ni.

8Ung yeli: 'Hee-gar, 'Seerai tungtungbi-poga, 'yening ing 'yi, 'yening ming ing gara? Ung yeli: N jorang n 'yi-daanpoga 'Seerai seng.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni yeli 'kuu: Leu gaa i 'yi-daanpoga ni seng a ti 'sigihi i minga 'kuu.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni yeli 'kuu: N na wahiye i buurii 'gaali, ka ba kung bang sori i buurii ba jemaa 'jung.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni yeli 'kuu: Nye, i tariye 'puo, a na dogi 'bi-dau. I na buongye u 'yuori Iisi'me-el, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana 'wongye i dogee yela.

12U na iye ning'miihuu a'woning bunga ang i 'miihuu U 'nu na mang 'ihi 'tuohiye nie jaa. Nie jaa ming 'nu na mang 'ihi 'tuohuung. U daang na mang kpieriye u babiihi jaa kpe'jieng.

13'Beng la ung daang buong Ba Tari Baahaa Daana ang yeli yela 'kuu 'yuori ngaang: Ina Naangmining Nyirima. 'Bojung u daang yeliyeng: N ming kaaye unani ang nyirima ni bi?

14Bila 'jung bang daang buona a kolung 'Biiyur Lahairoi. Nye, u Nye 'Kee-des aning 'Bii-red kpachagang.

15Ka 'Hee-gar daang dogi bi-dau 'ku Aaburam. Ka Aaburam ku u bi-dau ni 'yuori, una ka 'Hee-gar dogi ni Iisi'me-el.

16Ka Aaburam daang i 'yuomo lijaanaahi aning ayuobi sanga ni 'Hee-gar ang dogi Iisi'me-el 'kuu ni.

Genesis 17

1Sanga ni Aaburam ang daang wa i 'yuomo lijaanaahi aning 'pie aning awai (99), ka Ba Tari Baahaa Daana 'yi u seng, a yeli 'kuu: Maang la Kpiengu Jaa Naangmini. 'Chene n 'ningbi-tooring, a paali.

2N na 'wuliing n 'layiri ni mang bing n nii kpachagang ni yeliminga, a veng ka i 'ugi a 'gaali.

3'Beng la ka Aaburam daang 'le a 'pu. Ka Naangmini yeli niu yela a yeli:

4Maang yeng, nye, n layiri 'biye i seng. I na iye paalihi jemaa ba.

5Ba kung la buona i 'yuori Aaburam ming, i 'yuori na iye Aaburaham. 'Bojung n iing ing leu paalihi jemaa ba.

© 2009 Bibles International.

6N na iing ka i tari buurii 'gaali, ka n maali paalihi a 'yi i ingang. Na'mine daang na 'yiye i ingang.

7N na 'bingye n layiri ang ba tari baahibu ka u ahi n nii kpachagang aning i buurii ang 'tuuro i ingang ba jemanihi 'puong, ka n i i Naangmini, aning i buurii ang 'tuuro i ingang.

8N na 'kuing 'Keenan paaluu ni jaa ka u i i 'suobu a gara wagiri jaa. N na 'kuing, a 'ku i buurii ang 'tuuro i ingang a paaluu, beng ing i saana ni, ka n i ba Naangmini.

9Ka Naangmini yeli 'ku Aaburaham: Ina yeng, i na tuuriye n layiri, Ma aning i buurii ang 'tuuro i ingang ba jemanihi 'puong.

10N 'layiri la nga n nii kpachagang aning i buurii ang 'tuuro i ingang. Una yeng na 'tuuro ni. Ba na mang 'ihiye bi-dau jaa ang bi ye 'puong degiri.

11Ye na mang ngmaaye ye yowuuhi bahi. Bila na iye 'layiri ang 'bin nii kpachagang 'sieree.

12Unani bang dogi ye 'puong ung i beri a'nii, ba na mang 'ihiye u degiri, bi-dau jaa ang bi ye buurii 'puong. Unani bang dogi 'deung bii unani bang da aning libie saana jaa seng ung ba i i buurii, ba na mang 'ihiye u degiri.

13Unani bang dogi i 'deung, aning unani ing da aning i 'libie, a iye kparaama ka ba 'ihi u degiri. N 'layiri na 'Nye ye inggbaning, a i layiri ang ba tari baahibu.

14'Bi-dau ni degiri ang ba 'ihi, u wuo bang ba ngmaa bahi ni, Naangmini na ngmaaye a ningbalaa 'ihi bahi u niba 'puong. U saangye n layiri.

15Ka Naangmini daang yeli 'ku Aaburaham: I poga 'Seerai yeng, i kung la buona u 'yuori 'Seerai. 'Seera na la u 'yuori.

16N na peguung, a 'kui 'bi-dau a 'yi u ming ingang. Yeliminga, n na peguung ka u i paalihi ma. Niba na'mine na 'yiye u ingang.

17'Beng la ka Aaburaham daang 'le 'pu, a la, a yeli u 'sikiring: Ba na dogiye 'bie a 'ku dau ang i 'yuomo koo? 'Seera ang i 'yuomo lijaanaahi aning 'pie ming na doging?

18Ka Aaburaham yeli 'ku Naangmini: 'Oo, ka Iisi'me-el da bi i 'ningbi-tooring.

19'Beng la ka Naangmini yeli: Siringminga, i poga 'Seera na dogiye bi-dau 'kui, ka i 'kuu 'yuori Aizik. N na bingye n 'layiri aniu aning u buurii ang 'tuuro u ingang, ka u i layiri ang ba tari baahibu.

20A'wo Iisi'me-el yela, n 'wongye i yeliyaga. Nye, n na peguung. N na ing ka u dogi 'biihi, a i ka u 'ugi a 'gaali. U na dogiye na'bi-daba pie aning ba'yi, ka n i ka u i paalikpong.

21Che n 'layiri yeng, n na bimuung aning Aizik, una ka 'Seera na dogi 'kui wagiri 'binnuu ngang a 'yuoni nga ang tohi nga 'puong.

22Ung daang baahi u niu yeliyaga, ka Naangmini daang 'yi Aaburaham seng 'do gaa.

© 2009 Bibles International.

23Ka Aaburaham daang di u bi-dau Iisi'me-el aning banani jaa bang dogi u 'detmg aning banani jaa bang da aning u 'libie. Ka Aaburaham daang di dau jaa ang bi u 'deu daba 'puong, a 'ihi ba degiri a daari ni jaa a'wo Naangmini ang daang yeli bila 'kuu ni.

24Aaburaham daang iye 'yuomo lijaanaahi aning 'pie aning awai (99) sanga ni ung 'ihi u degiri.

25U bi-dau Iisi'me-el ming daang iye 'yuomo pie aning ata sanga ni ung daang 'ihi u degiri.

26A daari ning u ju ka Aaburaham daang 'ihi u degiri aning u 'bi-dau Iisi'me-el degiri.

27U 'deu daba jaa bang dogi a 'detmg, aning bama bang daang da saana seng, bang daang 'ihi ba degiri a paahi u ingang.

Genesis 18

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yi 'kuu Maam'ri daari sieng 'ji-gbanggbali m 'puong, ka u 'jing a tent 'di-nuoring a daari tuluu sanga.

2Ung daang lagi u 'ningbie a 'liinhe, ka ningbata la a ahi pieluu. Ung wa nyiba, ung 'yi a tent 'di-nuori a jo gaa ti 'tuohibo, a ti 'churi 'tengeng.

3Ung yeli: N Daana, pampana ka maang nye nungbu i 'ningbiring, n suhiing, to pan i tungtuna gaa.

4N suhiing, veng ka ba waaning kuong biela ka ye pegi ye gbee, a peenhi a dau 'muning.

5Ka n waaning siimaa biela ka ye maa ye 'ningbiri. A bila 'puoring ka ye para gara, bojung ye waye ye tungtuna seng. Bang yeli: Tung a'wo ing yeli bila ni.

6'Beng la ka Aaburaham daang 'boring a ti kpe tent puo 'Seera seng a yeli: Maali jonsuunhi maahibu buta 'wieng 'wieng. Uraa, a se paanuu a daangaang.

7Ka Aaburaham daang jo gaa a 'duunhi 'puo a ti waaning napolii neni ang i yurayura a suma, a wa diu 'ku tungtungbi-polii kanga. Ung 'loring ka u maaluu.

8Ung daang di bihungdondori, aning bihung, aning a napolii ni ung daang maali ni, a dia bing ba 'ningbi-tooring. Ung daang ahi ba sieng a dau 'muning, che bang 'dire.

9'Beng la bang daang yeli 'kuu: 'Ye ka i poga 'Seera 'be? Ung yeli: U 'Nye a tent 'puong.

10Ung yeli: N na leu waye i seng pielaang 'yuoni nasanga to. Nye, i poga 'Seera na tariye bi-dau. Ka 'Seera 'wom-aa a tent 'di-nuoring Aaburaham 'puoring.

11A wagiri ning Aaburaham aning 'Seera daang 'koriyeng ka ba 'yuomo i yaga. A sanga ka 'Seera daang pari bie dogibung.

12Bila 'jung ka 'Seera daang la u 'puong a yeli: Mang 'kori 'puong mang na la tari a 'pu-peli nga, n 'yi-daandau ming ang 'kori 'puong?

© 2009 Bibles International.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Aaburaham: Wala 'jung ka 'Seera la a yeli: Maang na dogiye bie pielaang, mang 'kori sing nga?

14Yeli kanga bibeng a i kpiengaa 'gaali a 'ku Ba Tari Baahaa Daana? A wagiri ni ang bing ni, n na leu waye i seng a 'yuoni nga ang tohi nga, ka 'Seera dogi bi-dau.

15'Beng la ka 'Seera chiihi a yeli: N ba la. U yeliye bila bojung dabieng daang kpeung. Ung yeli: Aai, i layeng.

16Ka a daba daang 'ihi a 'yi 'beng, ka ba 'ningbisogo tori Soodom seng. Ka Aaburaham ningba daang gaa ka u ti bahiba soring.

17Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N muo na sogiliye Aaburaham yela ni mang ira bi?

18Aaburaham ang daang na leu paaluu ang i kpong, a i kpiengaa sung, ka 'teng-gbani paalihi jaa nye pegiri u ingang 'puong?

19'Bojung n 'luguung ung na 'wuli u 'biihi aning u 'deu jaa a paahi u ingang, ka ba 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana sori, a ira yela ang tori a 'tu sori. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana na waaning Aaburaham ingang yeli ni ung yeli u yela ni.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Soodom aning Gomoora yela 'cheehibu iye kpong, ka ba beu i 'pu-saang yaga jaa.

21Bila 'jung n na 'sigi gaang pampana a ti nye ka ba iye a yela jaa a 'woning a 'cheehibu ang wa n seng ni bii. Ka bila ming naani, n na baming.

22Ka a daba daang leuhi ba 'ningbie a 'yi beng, a 'tori Soodom a gaa. Che ka Aaburaham daang nang ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

23Ka Aaburaham daang tagi to a yeli: I na nyuongye a suntuuribo ming aning a ningbee?

24A'mineng ka sun'tuuribo lijaa'yi aning 'pieng 'bi a 'yiring, i nang na nyuongye a 'jie a kung veng 'be a sun'tuuribo lijaa'yi aning 'pie ang bi 'be ni 'jung?

25Bila ta 'bi i seng, ka i tung tungbalaa nga, ka i ku a sun'tuuribo aning a ningbee. Bila ta 'bi i seng. 'Teng-gbani jaa Saringmaara ni kung tung tuma ang 'tu sori bi?

26'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka maang nye Soodom 'puong sun'tuuribo lijaa'yi aning 'pie a 'yiri 'puong, bila yeng n na vengye a jie jaa ba 'jung.

27Ka Aaburaham daang die a yeli: Nye, pampana n 'diuye n 'suhu ka n yeli yela 'ku Daana, 'haali che tani aning tampelung lima.

28A'mineng ka ningba'nung 'chi 'be a sun'tuuribo lijaa'yi aning 'pie ni 'puong, i na nyuongye a 'yiri jaa a ba'nu ang 'chi 'be ni 'jung? Ung yeli: Ka maang nye niba lijaa'yi aning ba'nu 'be, n kung nyuomuu.

29Ung nang maaling yeli yela 'kuu a yeli: A'mineng lijaa'yi ing na nye 'be? Ung yeli: N kung tung bila lijaa'yi 'jung.

© 2009 Bibles International.

30Ung daang yeli 'kuu: 'Oo, Daana, ta 'ihi 'suuri, che ka n yeli. A'mineng ka inang nye 'pihita 'be. Ung yeli: N kung i bila ka maang nye 'pihita 'be.

31Ung yeli: Nye, pampana n 'diuye n 'suhu ka n yeli yela 'ku Daana. A'mineng i na nyiye lijeri 'be? Ung yeli: N kung nyuomuu lijeri 'jung.

32'Beng la ung yeli: 'Oo, Daana, ta 'ihi 'suuri, ka n yeli 'dayeni nga 'yong. A'mineng i na nyiye 'pie 'be? Ung yeli: N kung nyuomuu 'pie 'jung.

33Ka Ba Tari Baahaa Daana daang gaa u sori ung ang wa veng yeliyaga aning Aaburaham. Ka Aaburaham daang leu gaa u kpe jie.

Genesis 19

1'Ji-maarii ka malikihi ba'yi daang wa Soodom, ka Loot daang 'jing Soodom 'di-nokpoming. Loot ang wa nyiba, tmg 'ihi ti 'tuohibo, a ti 'churi 'tengeng.

2Ung yeli: Pampana, n ningbera, ye nye, n suhiyeng ka ye leu kpe ye tungtuna 'deu. Ka ye bi be a 'yienguu jaa, a pegi ye gbee, a dang 'ihi a gara ye soe. Bang yeli: Aai, ti na biye a ji-gbalinggbaahang a 'yienguu jaa.

3Ung daang maaling suhiba gaga jaa. Bang gaa u seng a kpe u 'deu. Ung maali siimaa 'kubo, a 'boring se paanuu ang ba tan bura. Bang daang 'di.

4Ba daang nang ba jeng, che ka a 'yiri daba, Soodom daba, daunyaahi aning 'bi-pola jaa, a niba jaa ang 'yi lampega jaang, bang daang wa 'gili a 'deu a wa 'tuohi.

5Bang daang buong Loot, a yeli 'kuu: 'Ye ka a daba ni ang wa kpe i seng 'yienguu nga ni 'be? 'Yi-ningba waaning ti seng ka ti bangba a'wo dau aning poga taa bangbu.

6Ka Loot 'yi gaa ba seng a 'di-nuoring, a che pagi a 'di-nuori.

7Ung yeli: Aai, n dau'mine, ye ta ira yelibee bila.

8Pampana ye nye, n tariye bi-pogiba ba'yi ang nang ba bang dau. N suhiyeng, ye veng ka n 'yi ningba a wa 'kuye ka ye iba yeli ni ang suma ye 'ningbieng. Che a daba nga yeng, ye ta iba yeli jaa, bojung ngaang yela bang wa kpe n saanhi luo.

9Bang yeli: Tagi 'yi 'be. Bang la yeli: A che nga wa kpeng ka u 'jing biela che 'yi gaa, unang 'le ka u i saringmaara ni. 'Too, ti na iye ina beu a gaa ting na iba. Bang daang 'ihi Loot ingang kpiengaa kpiengaa, a taguu, a tagi ta ka ba kau a 'di-nuori.

10Che ka a daba ni ang 'bi a 'deu 'puong ni di ba 'nuuhi tie a tagi Loot kpening ba seng a 'deu 'puong, a pagi a 'di-nuori.

11Bang di jongilung ing a daba ni ang 'bi a 'deu 'di-nuoring, 'bibilii aning ningbera jaa. Bila 'jung bang 'dire dogee ka ba nye a 'di-nuori.

12'Beng la ka a daba ba'yi daang yeli 'ku Loot: I tariye niba 'mine 'jie ngang a paahi i ingang? I 'bi-poga sira, i 'bi-daba, aning 'bi-pogiba aning bung jaa ing tan a 'yiri 'puong, 'ihi ba jaa 'yi a 'jie ngang.

© 2009 Bibles International.

13I bila 'bojung ti na nyuongye a 'jie nga. 'Bojung ba yela 'cheehibu iye kpong Ba Tari Boohoo Daana 'ningbi-tooring, ka Ba Tari Baahaa Daana tungti ka ti wa nyuomuu.

14Ka Loot daang 'yi a ti yeli yela 'ku daba ni ang daang yeng di u 'bi-pogiba ni a yeli: Ye 'ihi a 'yi 'jie ngang, 'bojung Ba Tari Boohoo Daana na nyuongye a 'yiri nga. Che ung daang 'woning che ang ira puuhi a 'ku u 'bi-pogiba siriba ni.

15Sanga ni 'jie ang daang wa nyaa, ka a malikihi maaling yeli 'ku Loot: 'Lonno yaga, 'ihi, a nyogi i poga aning i 'bi-pogiba ba'yi ni, banang bi che ni, ka ye ta wa nyuong a 'yiri beu ni 'puong.

16Che ung daang naara, ka a daba nyogi u ning u poga aning u bi-pogiba ba'yi ni 'nuuhing. Bang 'yiniu a diu bahi a 'yiri moong, bojung Ba Tari Baahaa Daana daang iung hina.

17'Beng la, sanga ni bang 'yi-ningba gaaning, ka kanga yeli: Jo die i 'nyivori. Ta wa Iiinhe 'puoring. Ta wa aha 'ji-gbanggbali jaang ming. Jo 'yi a gara a taanhi ka ye ta wa nyuong.

18Ka Loot daang yeli 'kubo: 'Oo, n ningbera, bila naani.

19Pampana nye, i tungtuna nyiye bunye i 'ningbiring. I 'duohiye i hinihung, una ing 'wuli 'kumo n 'nyivori diebu 'puong ni. N kung tuong jo a gaa a taanhi, ka beu ta wa pagima ka n kpi.

20Pampana nye, a 'yiri nga pieliyeng ka nie jo gaa, a i 'yibile. 'Oo, veng ka n jo gaa 'be, ka n 'nyivori i 'chihi. Ma u iye 'yibile wa?

21Ung yeli 'kuu: Nye, n sagiye i suhibu a yela nga ming yela. N kung nyuong a 'yiri nga yela ing yeli ni.

22'Loring a jo 'yi gaa be, bojung n kung tuong i yeli jaa a gara sanga ni ing na ta 'be. Bila 'jung bang daang buona a 'yiri 'Zoo-er.

23Ngminaa daang 'do 'gaaliye a paaluu sanga ni Loot ang kpe 'Zoo-er.

24'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana veng ka 'jiribi aning 'butmg wa a'wo saa Soodom aning Gomoora ingang a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng sagbaning.

25Ung nyuong a 'yie, aning a gbanggbali jaa, aning a 'yie kpieriba jaa, aning bung'bune ang 'ihi 'teng-gbaning.

26Che ka u poga ang daang 'bi u 'puoring, ung leu Iiinhi 'puori, a leu yaarung baaraa.

27Ka Aaburaham daang 'ihi 'beeguu 'pipi a gaa 'jie ni ung da ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni.

28Ung daang Iiinhe Soodom aning Gomoora seng aning a gbanggbali paaluu ni jaa. Ung nye ka a paaluu nyuohi 'duoro saa'ju a'woning butmg 'de-kpong nyuohi.

© 2009 Bibles International.

29'Beng la, sanga ni Naangmini ang wa nyuong a gbanggbali 'yie ni, ka Naangmini tiehi Aaburaham yela, a 'ihi Loot 'yining a nyuongbu 'puong sanga ni ung nyuong a 'yie. A 'puong ka Loot daang kpiera ni.

30Ka Loot daang 'yi 'Zoo-er a 'do a ti 'bi a taanhi 'jung, ka u 'bi-pogiba ba'yi ni 'bi u seng. ‘bojung u daang joriye dabieng ka u 'bi 'Zoo-er 'puong. Ung ti kpiera 'pi-bogukpong 'puong, una aning u bi-pogiba ba'yi ni.

31Ka a bungkpong daang yeli 'ku a bung'bile: Ti ba 'koriyeng. Dau ming 'chi 'teng-gbaning a na wa kpe ti seng a'wo 'teng-gbani jaa iibu ni.

32Wa, veng ka ti i ka ti ba 'nyu daang ka ti niu jeng, ka ti bahi buurii a 'yi ti ba ingang.

33Bang i ka ba ba 'nyu daang ana 'yienguu ni. Ka a bungkpong ni kpe ka u ning u ba ti jeng. U daang ba bang sanga ni a 'bi-poga ang jeng, aning sanga ni tmg 'ihi.

34'Beng la, beu ang daang wa kaa, ka a bungkpong ni yeli 'ku a bung'bile: Nye, n da jengye n ba seng j aaming 'yienguu. Veng ka ti i ka u 'nyu daang 'yienguu nga ming, ka i ti kpe ka i niu jeng, ka ti bahi buurii a 'yi ti ba ingang.

35'Beng la bang i ka ba ba 'nyu daang a 'yienguu nga ming. Ka a bungbile 'ihi ka u niu ti jeng. U daang ba bang sanga ni a 'bie ang jeng bii sanga ni ung 'ihi.

36Bilang la ka Loot bi-pogiba ba'yi ni jaa daang tari 'puuhi a 'yi ba ba seng.

37Ka a bungkpong ni daang dogi bi-dau, a 'kuu 'yuori ka 'Moo-ab. Una la 'Moo-ab niba ba, a waana beu ngang.

38Ka a bung'bile ni, ung ming dogi bi-dau, a kuu 'yuori ka Ben Aami. Una la Aamong biihi ba, a waana beu ngang.

Genesis 20

1Ka Aaburaham daang 'chene a 'yi be a gaa sa'mungduri paaluu seng a ti 'jing 'Kee-des aning Suur kpachagang, a 'bi 'Giirar 'puong seni.

2Ka Aaburaham daang yeli a'wo u poga 'Seera yela: U iye n yaupoga. Ka 'Giirar naa Abiimelek daang tung a nyogi 'Seera.

3Che ka Naangmini daang wa Abiimelek seng jaanhuu 'puong 'yienguu a yeli 'kuu: Nye, kpiima lii a poga ni ing nyogi ni 'jung, 'bojung dau poga la.

4Che Abiimelek daang nang ba wa pieli 'Seera. Ung yeli: Daana, i na nyuongye paalisun'tuuro ming?

5U yeli 'kumong: U iye n yaupoga, che bii wala? Ka a poga ming minga yeli: U iye n bieri. N 'sikiri yeliminga 'puong aning n 'nuuhi 'foforihung 'puong mang tung ngaang.

6Ka Naangmini daang yeli 'kuu jaanhuu 'puong: Mm, n bangyeng ka i iye a yeli nga i 'sikiri yeliminga puong. Bila 'jung n ming legiing ka i ta ima yelibeu. Bila 'jung ming mang veng ing ba fiinhuu.

© 2009 Bibles International.

7Bila 'jung pampana leuhi a dau poga 'kuu, ‘bojung u iye dangyera. U na 'puohiye Ngmini 'kui, ka i tan 'nyivori. Che ka inang ba leuhuu, bang ka i na 'kping pielaang, ina aning bung jaa ang i i 'suobu.

8Bila 'jung ka Abiimelek daang 'ihi 'beeguu 'pipi a buong u tungtuniba jaa a yeli a yela nga jaa ing ba 'tobong. Ka dabieng kpe a daba yaga.

9'Beng la ka Abiimelek daang buong Aaburaham a yeli 'kuu: 'Bo yela ing iti nga? 'Bo beu mang ii ing waaning yelibekpong n ning n naalung ingang? I imang yela ang da ba tu sori ka a i.

10Ka Abiimelek daang yeli 'ku Aaburaham: Wala 'jung ing i a yela nga?

11Ka Aaburaham yeli: N iye bila ‘bojung n tiehiyeng, maahibu 'chibe ka Naangmini joo 'chi a 'jie ngang. Ba na kumang n poga 'jung.

12Che siringminga, u iye n yaupoga ming. N ba bi-poga la, che u ba i n ma 'bi-poga. Ung leu n poga.

13'Beng la, sanga ni Naangmini ang wa ima ka n 'yi n ba 'cluing a yuora, mang yeli 'kuu: I mingilung ing na 'wulimo la nga. 'Jie jaa ting na mang wa ta, yeli a'wo n yela: N bieri liu.

14Ka Abiimelek daang di piihi aning najigihi aning tungtungdaba aning tungtungpogiba a 'ku Aaburaham a leuhi u poga 'Seera ming 'kuu.

15Ka Abiimelek yeli: Nye, n paaluu Nye i 'ningbi-tooring. 'Jing jie ni i 'puo ang peli.

16Ung yeli ku 'Seera: Nye, n 'kuye i bieri wari'bie 'tuhi. U iye 'ningbie pogiraa a 'kui, a 'ku banani jaa ang bi i seng aning ninjaani jaa. Bila 'puong la ung daang i 'soli.

17Bila 'jung ka Aaburaham daang 'puohi Naangmini. Ka Naangmini nyaa Abiimelek aning u poga aning u 'yem-pogiba, bang daang dogi biihi.

18'Bojung Ba Tari Boohoo Daana daang pogiye Abiimelek 'deu pogiba 'puuhi kpeleng kpeleng Aaburaham poga 'Seera yela.

Genesis 21

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa 'Seera seng a'wo ung yeli ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung bila ni ung yeli ni 'ku 'Seera.

2Ka 'Seera tari 'puo, a dogi bi-dau ku Aaburaham sanga ni Aaburaham ang 'kori. A wagiri ka Naangmini daang bing a yeli 'kuu ni.

3'Beng la ka Aaburaham 'ku u 'bi-dau ni 'Seera ang dogi 'kuu ni 'yuori Aizik.

4Ka Aaburaham 'ihi u 'bi-dau Aizik degiri u beri a'nii daari a'wo Naangmini ang daang kuu nuori bila ni.

5Aaburaham daang iye 'yuomo koo sanga ni 'Seera ang dogi u bi-dau Aizik a kuu.

© 2009 Bibles International.

6Ka 'Seera yeli: Naangmini vengyeng mang la. Banani jaa ang na 'wong a yela nga na lang aningma.

7Ung la yeli: Ning'buong danang yeli 'ku Aaburaham ka 'Seera danang 'kuye 'biihi bihi? Che n dogiye 'bi-dau 'kuu u 'koribu 'puong.

8Ka a 'bie baa, a wa bahi bihi mugibu. Ka Aaburaham maali siingkpong a daari ni Aizik ang bahi bihi ni.

9Ka 'Seera daang nye lijipiti niba bi-poga Hee-gar bi-dau ni, una ung dogi 'ku Aaburaham ni ang ira sie.

10Bila 'jung ka 'Seera yeli 'ku Aaburaham: Kari a 'yem-poga nga aning u 'bie, 'bojung a 'yem-poga 'bi-dau kung 'di cheng aning n 'bie Aizik

11Ka a yeli nga daang i yiebu a 'ku Aaburaham u 'bie ni yela.

12Che ka Naangmini yeli 'ku Aaburaham: Ta veng ka a yeli nga i yiebu i 'ningbiring a bi-polii yela aning i 'yem-poga ni yela. Chelihi 'wong bila ni jaa 'Seera ang yeli 'kui, 'bojung Aizik ingang la ka i 'yuori na buong.

13Aning ming a 'yem-poga bi-dau ni, n na ing ka u i paaluu ung i i buurii 'jung.

14'Beng la ka Aaburaham daang 'ihi 'beeguu 'pipi. Ung di paanuu aning kuong ang 'bi wuo 'puong a di 'ku 'Hee-gar, a di pegili u bagi'biring. Ung 'kuu a 'bie ming, a yeli ka ba gara. Ung di gara a ti to 'Bii-er 'Siiba Mopiri a yo yuora.

15A kuong ang wa baahi a wuo 'puong, ung di a 'bie bahi ung jeng moo 'mine 'muning.

16'Beng la ung gaa a ti 'jing jie ang ba i toori, a'wo piing teubu 'vuo, a tiehi: N kung tuong nye a 'bie nga 'kutmg. Ung 'jing 'jie ang pieli a lagi u nuori a 'kong 'sigihi.

17Ka Naangmini 'wong bi-polii ni 'kuori. Ka Naangmini malika buong 'Hee-gar a 'yi sagbaning a yeli 'kuu: 'Bong daginii, 'Hee-gar? Ta jora dabieng, 'bojung Naangmini 'wongye a 'bi-polii kokori 'jie ning ung 'be ni.

18'Ihi a di a 'bi-polii a nyoguu aning i 'nu, 'bojung n na ing ka u i paalikpong.

19Ka Naangmini 'yuo u 'ningbie, ung nye kolung kanga. 'Beng la ung ti paali a wuo aning kuong a 'ku a bi-polii ung 'nyu.

20Ka Naangmini daang bi a 'bi-polii seng. Ung baa, a kpiera mo'sogo 'puong. Ung leu taanhuu teura.

21Ung daang kpiera 'Peerang mo'sogo 'puong. Ka u ma daang di poga 'kuu a 'yi 'Iijipiti paaluung.

22Ang daang wa i wagiri nga ka Abiimelek, u ning Faikol ang daang i u 'sojehi 'yi-dierikpong, bang yeli 'ku Aaburaham: Naangmini biye i seng yeli jaa ing mang ira 'puong.

© 2009 Bibles International.

23Bila 'jung pampana, po Naangmini 'kumo che ka i kung irima yela ang ba 'tu sori, maang bii n biihi, bii n 'biihi biihi. Che a 'tuuro sungtung ni maang ang tung 'kui ni, i ming tung bila 'kumo aning paaluu ni 'puong ing i saana ni.

24Ka Aaburaham yeli: Siringminga n na pong.

25Ka Aaburaham daang yeli Abiimelek kolung kanga yela, 'bojung Abiimelek tungtuniba daang faaguung.

26Ka Abiimelek yeli: N ba bang nie ni ang tung ngaang. I ming ba yeli 'kumo, maang ming nang ba 'womaa ka 'jine naani.

27Ka Aaburaham daang di piihi aning nadavarihi 'ku Abiimelek. Ka ba ba'yi bing 'layiri 'ku taa.

28'Beng la ka Aaburaham 'lugi pisari'bilii ayo'poin a 'yi a ma'mine seng a 'bing a 'yong.

29Ka Abiimelek yeli 'ku Aaburaham: A pisari'bilii ayo'poin nga ing 'lugihi ka a ahi a 'yong nga 'muni la bo?

30Ung yeli: Die a pisaribilii ayo'poin nga a 'yi n 'nung. Bila na iye n 'sieree ka maang 'tu a kolung nga.

31Bila 'jung ung buong a 'jie ka 'Bii-er 'Siiba, 'bojung beng ka ba ba'yi daang po ku taa.

32Ngaang bang daang bing layiri 'ku taa 'Bii-er 'Siiba 'puong. Ka Abiimelek daang 'ihi aning Faikol, u 'sojehi 'yi-dierikpong a leu gaa Filiisitiya niba paaluu.

33Ka Aaburaham daang seli 'tamari dau 'Bii-er 'Siiba 'puong. 'Beng tmg daang buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, una la Naangmini Ang Ba Tari Baahaa.

34Ka Aaburaham daang bi Filiisitiya niba paalutmg 'beri jemaa.

Genesis 22

1'Beng la ka Naangmini daang i Aaburaham nye ama nga 'puoring. Ka Li Naangmini daang yeli 'kuu: Aaburaham. Ung die yeli: Nyima.

2Ka Naangmini yeli: Di i bi-dau, i bi-dau'yeni ing tari, Aizik, una ing nung ni. Diu gaa 'Moraiya 'gbendige a ti diu 'ihi sarika nyuguruu a tanga ni kanga mang na 'wulii ni 'jung.

3Ka Aaburaham daang 'ihi 'beeguu 'pipi a ing u btmga 'kogo. Ung nyogi u tungtungbi-pola ba'yi paahi, aning u bi-dau Aizik Ung wa werihi a sarika nyuguruu daari, tmg 'ihi gaa a jie ni yela Naangmini ang daang yeli 'kuu ni.

4A beri ata daari ka Aaburaham daang lagi u 'ju a nye a 'jie ang ti bi tooring.

© 2009 Bibles International.

5Ka Aaburaham daang yeli ku u tungtung bi-pola ni: Ye ahi che aning a btmga, che ka n ning a bi-polii tagi gaa 'ningbi-toori a 'puohi Naangmini Ngming'puohibu. Ti na la leu wage ye seng.

6Ka Aaburaham di a sarika nyuguruu daari 'tuo u bi-dau Aizik Ung di a 'buung tan u 'nung aning a 'suo. Ka ba ba'yi daang lang di 'cheng.

7Ka Aizik yeli 'ku u ba Aaburaham: N ba. Ung yeli: Nyima la ni n 'bi-dau. Ung yeli: Nye a 'buung aning a daari, ka 'ye ka a sarika nyuguruu pihi 'be?

8Ka Aaburaham yeli: N 'bi-dau, Naangmini mingang na 'ihi u sarika nyuguruu pihi. Bila la ka ba ba'yi la di 'chene.

9Bang daang wa a jie ni Naangmini ang yeli ni. Ka Aaburaham me sarika 'ihijie 'be, a maali a daari dogili. Ung nyogi u 'bi-dau Aizik a le 'bing a daari 'jung a sarika 'ihijieng.

10Ka Aaburaham tie u 'nu a di a 'suo ka u ku u 'bi-dau ni.

11Che ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang buomuu a 'yi sagbaning a yeli: Aaburaham, Aaburaham. Ung yeli: Nyima.

12Ung yeli: Ta di i 'nu fiinhi a 'bie, bii a iu yeli jaa. Pampana nbangyeng ka i joriye Naangmini, 'bojung i ba jaanhi ka i di i 'bi-dau, i 'bi-dau'yeni ni a Immo.

13Ka Aaburaham daang lagi u 'ju a kaa, a nye u 'puoring ka pidari la, ka u iila lirihi 'tuu 'puong. Ka Aaburaham gaa ti nyogi a pidari, a diu 'ihi sarika nyuguruu u 'bie ni bogung.

14Ka Aaburaham buong a 'jie 'yuori ka Ba Tari Baahaa Daana Na Boye A 'Ningbiri, a'wo ang yeli bila a waana jine, Ba Tari Baahaa Daana tanga ni 'jung ka bila na nye.

15'Yiilung ka Ba Tari Baahaa Daana malika buong Aaburaham a 'yi sagbaning,

16a yeli: N po n minga, maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila. Ing tung ngaang, a ba jaanhi ka i di i bi-dau 'kumo, i bi-dau'yeni,

17a 'jung n na pegiing yaga jaa. N na ing ka i buurii wahi ming yaga jaa a'wo ngmari'bie ang 'bi sagbaning, a'wo 'biihee ming ang 'bi mani nuoring. I buurii na faaye ba dondomihi 'yie.

18I buurii ingang ka dune paalihi jaa na nye pegiri ing 'tu n nuori ni 'Jung. ('Galeetiya G. 3:16)

19'Beng la ka Aaburaham daang leu gaa u tungtungbi-pola ni seng. Bang 'ihi a lang taa a gaa 'Bii-er 'Siiba, ka Aaburaham kpiera 'Bii-er 'Siiba 'puong.

20'Beng la, a yela nga jaa ang wa pari ka nie kanga yeli 'ku Aaburaham: Nye, Miilika ming dogiye biihi a 'ku i yau 'Neehor.

21U 'bi-fora la Huuz aning u yau Buuz aning Keemiyuel, Aaram ba.

22'Mine la Keesed,'Ileezo, Piilidas, Jiidilaf, aning Betuu-el.

© 2009 Bibles International.

23Ka Betuu-el daang dogi Rebeeka. A 'biihi ba'nii nga ka Miilika dogi 'ku 'Neehor, Aaburaham yau ni.

24Ka u koongkiubaing 'yuori ang daang i 'Rooma ming dogi 'Teeba, aning 'Geeham, aning 'Teehas, aning 'Meeyaka.

Genesis 23

1'Seera daang 'biye 'be 'yuomo koo aning lijeri aning ayo'poin. 'Seera 'nyivori 'yuomo daang la bila.

2Ka 'Seera daang 'kpi Kiirijat Aaraba 'puong. 'Be ning u ju la 'Hii-birong, 'Keenan paaluung. Ka Aaburaham daang wa i laa'dimii a 'kong 'Seera yela.

3Ka Aaburaham daang 'ihi u 'kuung ni sieng a yeli 'ku Heet 'bi-daba ni:

4N iye foomaraa, a i saana ye 'puong. Ye kuohi jie 'kumo ka n 'ung n 'kuung ka u 'yi n 'ningbiring.

5Ka Heet 'biihi ni dieyeli ku Aaburaham:

6Chelihi 'wong ti yelihung n ningkpong, i minga iye Naangmini na'bi-nanii ti 'puong. Ti kaubie ang suma yaga puong, 'ihi 'jie a ti 'ung i 'kuung. Ti kanga jaa kung jaanhii u kaubiri 'kuubu ka i 'ung i 'kuung.

7Ka Aaburaham daang 'ihi ahi, a 'churi a paaluu niba 'ningbi-tooring. Heet 'biihi ni la bila.

8Ung yeli 'kubo: Ka yenang sagi ka n 'ung n 'kutmg ka u 'yi n 'ningbiring, bila yeng ye 'wong n yeliyaga a suhi 'lifirong, 'Zoohar bi-dau, a 'Immo.

9Ye suhuu ka u Immo Maki'piila 'pi-bogu ni, una ung tan ni. Unang bi u 'jie baahaang ni. A'wo bila jaa u daa ang ta, ka u 'kumo ka u i n 'suobu ye 'puong a i 'tmgjie.

10'Iifirong daang 'jingye Heet 'biihi ni puong, ka 'fifirong, Hiit nie, die yeli 'ku Aaburaham Heet 'biihi ni 'ningbi-tooring, niba jaa ang daang kpiera a 'yiri 'di-nokpong 'ningbi-tooring:

11Aai, n ningkpong, 'wong n yeliyaga. N 'kuing a 'teng-gbani. 'Pi-bogu ni ming ang bibe ni, n 'kuing. N niba 'biihi 'ningbi-tooring mang 'kui. 'Ung i 'kuung.

12Ka Aaburaham daang 'churi a paaluu niba 'ningbi-tooring.

13Ung yeli 'ku lifirong a paaluu niba 'ningbi-tooring: Che ka inang sagi, 'wong n yeliyaga. N na yauye a jie 'libie 'kui. Die bila n seng ka n 'tmg n 'kuung 'beng.

14Ka 'Iifirong die yeli 'ku Aaburaham:

15N ningkpong, chelihi 'wong n yeliyaga. A 'teng-gbani daa iye wari'bie koohi anaahi. Che bila iye 'bo maang anii seng? Bila 'jung 'ung i 'kuung.

© 2009 Bibles International.

16Ka Aaburaham daang 'wong Ifirong yeliyaga ni a maahi a wan a'wo ung yeli bila ni Heet biihi ni 'ningbi-tooring, waribie koohi anaahi. Bila daang la a yaagu iriba 'libie maahibu a wagiri ngang.

17A'jungba daang 'kuye Aaburaham lifirong 'teng-gbani ni, unang daang 'bi Maki'piila 'puong a pieli Maam'ri ni. Ka a 'teng-gbani aning a 'pi-bogu daang bi u 'puong, aning a daari ni jaa ang daang 'bi a 'teng-gbaning, anang daang bi a 'jie a ngmaa 'gili ni. Bang daang dia 'ku Aaburaham.

18Ang daang i Aaburaham 'suobu Heet 'biihi ni ningbi-tooring aning banani jaa ang daang kpiera a 'yiri 'di-nokpong ni 'ningbi-tooring.

19Bila nga 'puoring ka Aaburaham daang 'ung u poga 'Seera a pi-bogung a Maki'piila 'teng-gbani ning a pieli Maam'ri. Be ning u 'ju la 'Hii-birong, 'Keenan paaluung.

20A 'teng-gbani aning a 'pi-bogu ni ang daang 'bi u puong ni, Heet 'biihi ni daang iyeng ung leu Aaburaham 'suobu ka u tari 'ungjie.

Genesis 24

1Aaburaham daang 'koriyeng, ka u 'yuomo maaling paaha, ka Ba Tari Baahaa Daana daang peguu yeli jaa 'puong.

2Ka Aaburaham yeli 'ku u 'deu tungtungkpong, unang daang kaara u bungtarihi jaa ni: N suhii, di i 'nu tung n gbekpong luong.

3Ka n veng ka i po Ba Tari Baahaa Daana, sagbani Naangmini aning 'teng-gbani Naangmini, ka i kung di poga 'ku n 'bi-dau 'Keenan niba bi-pogiba 'puong, a niba nga 'puong mang 'be nga.

4Che, gaa n paaluu, n niba seng, a ti di poga a wa 'ku n 'bi-dau Aizik

5Ka a tungtuna yeli 'kuu: A'mineng a poga kung sagi ka u 'tumo wa paaluu nga. A na hienang ka n di i bi-dau a gaaning i paaluu ni ing 'yi wa ni bi?

6Ka Aaburaham yeli 'kuu: Banna, ta wa dira n 'bie a la garaning be.

7Ba Tari Baahaa Daana, sagbani Naangmini ni, unang 'ihima 'yining n ba 'deung, a 'yi 'teng-gbani ni bang dogima ni 'puong. Unang yeli 'kumo, a po 'kumo a yeli: I buurii mang na di a 'teng-gbani nga 'ku. Ba Tari Baahaa Daana nga na tungye u malika ka u die i 'yie. I na ti diye poga 'yi 'beng a 'ku n 'bi-dau.

8Ka a pogang kung buora ka u 'tui wa, bila yeng i iye 'chihi a 'yi n puobu ngang. Che ta wa dira n bi-dau a garaning 'be.

9Ka a tungtuna di u 'nu a tung u 'yi-daandau Aaburaham gbekpong luong, a po kuu a yeli nga vela.

10'Beng la ka a tungtuna daang 'ihi nyogimahi 'pie u 'yi-daandau nyogimahi 'puong a gaaning. U daang diye u 'yi-daandau bungsuunhi 'irii jaa a gaaning. Ung 'ihi a di gaa Neehor 'teng-kpong ang bi Me'sopoteemiya paaluung.

© 2009 Bibles International.

11Ung ti veng ka u nyogimahi 'gbinti a 'yiri samaning, a pieli kolung ang tari kuong. 'Ji-maarii daang la, a sanga ka pogiba mang 'yi ti duora kuong ni.

12Ung 'puohi: 'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, N 'yi-daandau Aaburaham Naangmini, n suhii, veng ka n tung n 'yi-daandau tungbu 'jine nga ka a tari 'ningbiri, ka i 'wuli i nungbu a 'ku n 'yi-daandau Aaburaham.

13Nye, n ahiye che a pieli a konbulee nga, ka a 'yiri daba 'bi-pogiba waana ka ba duo kuong.

14'Too, ka maang wa yeli 'ku 'bi-poga jaa: N suhii, 'togi i kondugu 'bing ka n 'nyu kuong, ka unang wa yeli: 'Nyu, che ka n ku i nyogimahi ming. Veng ka u ning u 'ju i una ni ing bing ka una la i tungtuna Aizik poga. Bila mang na bang ka i 'wuliye nungbu a 'ku n 'yi-daandau.

15U daang nang ba 'puohi baahi che ka Rebeeka wa 'yi ka u kondugu bi u bagi'biring. Una la Betuu-el bi-poga ni. Betuu-el daang la Miilika 'bi-dau. Miilika ming daang la Aaburaham you Neehor poga ni.

16A bi-poga daang vielaye yaga. U daang ba tari sira. U daang nang ba bang dau ming. Ung ti 'sigi a kon'bulee a duo kuong waananing.

17Ka a tungtuna jo ti 'tuohuu a yeli: N suhiing, 'kumo i kondugu ni kuong fling ka n nyu.

18Ung yeli: N ningkpong, 'nyu. Ung 'boring 'togi u kondugu a taruu u 'nung a kuu kuong ka u 'nyu.

19Ung wa kuu a kuong ung 'nyu baahi, ung yeli: N na duoye kuong 'ku i nyogimahi ming ka a 'nyu a ti sigi.

20Ung 'boring a 'kiri a kuong ang 'bi u kondugu ni 'puong ing kon'nyujieng, a che jo la ti duo kuong a kolung 'puong a wa ku u nyogimahi ni jaa.

21Ka a dau ahi siriti a kaaruu, che maaha ka ka Ba Tari Baahaa Daana iyeng ka u son ni 'cheni suma bii wala.

22Sanga ni a nyogimahi ang wa 'nyu a kuong baahi, ka a dau di nyifmtiri bang maali ning salima, ka a tiinhuu i a'wo wan 'bi-chelii, aning salima 'nu-baanhi a'yi 'kuu, ka a tiinhuu i a'wo wan bie 'pie.

23Ung jugihuu: Ning'buo bi-poga lii? N suhiing, yeli 'kumo, jie 'biye i ba 'detmg ting na jeng ka 'jie nyaa?

24Ung die yeli 'kuu: Miilika 'bi-dau Betuu-el 'bie lima. Betuu-el iye Miilika bi-dau, una ung dogi 'ku 'Neehor ni.

25Ka Rebeeka maaling yeli: Ti tariye mokuonhi, aning siimaa ang na sing, ka 'de-kpierihi ming bibe yeng na jeng.

26'Beng la ka a dau daang 'churi u 'ju a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohibu.

© 2009 Bibles International.

27Ung yeli: Ba Tari Baahaa Daana, n 'yi-daandau Aaburaham Naangmini sigiye 'pugibu. Unang bamong n 'yi-daandau u hina aning u yeliminga. Maang yeng, mang bi a soring la ka Ba Tari Baahaa Daana die ningma 'yie mang to n tyi-daandau dogiriba 'deu.

28Ka a bi-poga jo ti yeli a yela nga ku u ma 'deu niba.

29Rebeeka daang tariye bieri. U 'yuori daang la 'Leebang. Ka 'Leebang daang jo 'yi a gaa a dau seng a kon'bulee 'jieng.

30Sanga ni ung wa nye a nyifintiri aning a 'nu-baanhi u yaupoga ni 'nuuhing, a 'wong u yaupoga Rebeeka ang yeli bila ni a dau ang yeli 'kuu, ung 'yi gaa a dau seng. U da ahiye a nyogimahi sieng a kon'bulee 'jieng.

31'Beng la ka 'Leebang yeli: Wa kpe 'deu, Ma nie nga Ba Tari Baahaa Daana ang pegi. Wala la ing ahi 'yengeng? N maaliye a 'deu, a maali a nyogimahi jie baahi.

32Ka a dau wa kpe a 'deu. Ung nyogi u nyogimahi lori, a 'kua mo'kuonhi aning siimaa. Ung 'kuu kuong ka u ning a daba ni ang bi u seng ni pegi ba gbee.

33Ung veng bang di siimaa wa 'bing u 'ningbi-tooring ka u 'di. Che ung yeli: N kung 'di, 'see ka n yeli n 'cheni 'mtmi. Ka 'Leebang yeli: Yera.

34Ung yeli: N iye Aaburaham tungtuna.

35Ka Ba Tari Baahaa Daana pegi n 'yi-daandau yaga jaa, ung leu ningnanii. U 'kutmg piihi aning 'nii, wari, aning salima, tungtungdaba, aning tungtungpogiba, aning nyogimahi aning buunhi.

36Ka 'Seera n 'yi-daandau poga ni dogi 'bi-dau 'ku n 'yi-daandau u 'koribu sanga. Una ung di u bungtarihi jaa a 'ku.

37Ka n 'yi-daandau yeli 'kumo ka n po, ung yeli: Ta wa digira poga a 'kuro n bi-dau a 'Keenan niba bi-pogiba 'puong, ba 'teng-gbaningmang kpiera ni.

38Che i na gaaye n ba 'deu, a gaa n niba seng, a ti di poga wa 'ku n bi-dau.

39Mang yeli 'ku n 'yi-daandau ni: A'mineng a poga kung 'tumo wa.

40Che ung yeli 'kumo: Ba Tari Baahaa Daana, u 'ningbi-tooring mang 'chene ni, u na tungye u malika ka u 'chene nii, ka u maali i sori. I na diye poga a wa 'ku n 'bie a 'yining n niba 'puong aning n ba 'deung.

41Bila ing na i 'chihi a 'yi n puobu ngang, ka inang wa gaa n niba seng. 'Haali ka banang ba diu 'kui, che i na iye 'chihi a 'yi n puobu ning.

42'Beng la mang wa to a kon'bulee ni 'jine nga a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n 'yi-daandau Aaburaham Naangmini, pampana, ka anang i i buobu, maali n sori nga 'cheni ka u tari 'ningbiri.

© 2009 Bibles International.

43Nye, n ahiye konbulee nga ang tari kuong sieng. Poga ang nang ba bang dau na wang ka u wa ong kuong. N na yeli 'kuung: N suhiing, 'kumo i kondugu nga kuong fling ka n 'nyu.

44Ka unang wa yeli: 'Nyu, che ka n ong 'ku i nyogimahi ming, veng ka u ning u 'ju i a poga ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'bing ka u i n 'yi-daandau 'bi-dau poga.

45Che mang nang yera a yela n 'sikiring, ka Rebeeka wa 'yi aning u kondugu a dogili u bagibiring. Ung wa 'sigi a konbulee a ong kuong. Mang yeli 'kuu: N suhiing, veng ka n 'nyu kuong.

46Ung 'loring, a 'togi a kuong u bagi'biring a yeli: 'Nyu, che ka n 'ku i nyogimahi ming ka a 'nyu. Bila la mang 'nyu a kuong. Ung veng ka a nyogimahi ming 'nyu.

47Mang jugihuu a yeli: Ningbuo bi-poga lii? Ung yeli: Betuu-el bi-poga lima. Betuu-el iye 'Neehor bi-dau, una ka Miilika dogi 'kuu ni. 'Beng la mang di a nyifintiri ing u nyieng a di a 'nu-baanhi ing u 'nuuhing.

48Mang 'churi n ju a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohibu a 'pugi n 'yi-daandau Aaburaham Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. Unang die ningma 'yie mang 'tu son ka n di n 'yi-daandau yau bi-poga a ti 'ku u bi-dau.

49Pampana, ka yenang na i miihi a i yeliminga a ku n 'yi-daandau, ye yeli 'kumo. Ka bila ming naani, ye yeli 'kumo ka n bang n 'duri ning n goo.

50'Beng la ka 'Leebang aning Betuu-el die yeli: A yeli nga 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng. Tinuu kung tuong yeli yelibeu bii yelisung a 'kui.

51Nye, Rebeekang bi i 'ningbi-tooring ni. Diu gara ning, a veng ka u i i 'yi-daandau bi-dau ni poga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeli bila ni.

52Sanga ni Aaburaham tungtuna ang wa 'wong ba yeliyaga nga, ung 'gbinti 'tengeng a puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohibu.

53'Beng la ka a tungtuna 'ihi wan boori aning salima boori, aning tama a di 'ku Rebeeka. Ung di btmgnanee 'ku u bieri aning u ma ming.

54'Beng la bang 'di che 'nyu, u ning a daba ni ang 'bi u seng ni. Bang 'bi 'be a 'yienguu jaa. Bang wa 'ihi beeguu ung yeli: Ye 'kumo son ka n leu gaa n 'yi-daandau ni seng.

55Che ka u bieri aning u ma yeli: Veng ka a bi-poga bi ti seng 'beri awala, a'wo beri 'pie. Bila 'puoring u na tuong gaang.

56Ung yeli 'kubo: Ye to nagihima, bojung Ba Tari Baahaa Daana vengyeng ka n son 'cheni tari 'ningbiri. Ye bahima ka n gaa n 'yi-daandau seng.

57Bang yeli: Ti na buongye a bi-poga a 'wong u nuori.

58Bang buong Rebeeka a jugihuu: Ina gaang aning a dau nga? Ung yeli: N na gaang.

59Bang bahi ba yaupoga Rebeeka aning u 'bi-yogilaa aning Aaburaham tungtuna aning u daba ni.

© 2009 Bibles International.

60'Beng la bang duhi duhisung 'ku Rebeeka a yera 'kuruu: I iye ti yaupoga. Ngming na veng ka i i ninsaalaa 'tuhi gaga jaa ma, a veng ka i buurii tuong banani ang haba, a 'so ba 'di-nobera.

61Ka Rebeeka daang 'ihi aning u tungtung'bi-pogiba. Bang jong a nyogimahi a 'tuuro a dau. Ka a tungtuna di Rebeeka bang 'yi sori.

62Ka Aizik 'yi 'Biiyur Lahairoi son waana, bojung u daang kpieraye a paaluu sa'mungduri seng.

63'Ji-maarii sanga Aizik daang 'yiyeng a gaa ti ngmira fasani moo 'puong. Ung lagi u 'ningbie a nye ka a nyogimahi la ang ti waana.

64Ka Rebeeka ming lagi u 'ningbie. Sanga ni ung wa nye Aizik, ung 'sigi a nyogima 'jung.

65'Bojung u daang jugihiye a tungtuna: Dau'buo la a dau nga ang 'chene a moong a 'tuohiti nga? Ka a tungtuna yeli 'kuu: N 'yi-daandau la. Bila 'Jung ung di lambarika pagi u minga.

66Ka a tungtuna yeli 'ku Aizik yela ni jaa ung daang tung.

67'Beng la ka Aizik daang waaniu a wa kpening u ma 'Seera tent 'puo. Ung di Rebeeka ung leu u poga, a numuu. Ka Aizik 'suhu daang maa u ma 'kuung ni yela.

Genesis 25

1'Beng la ka Aaburaham la di poga. U 'yuori daang la Ketuura.

2Ung dogi Ziimirang, Jookisang, 'Miidang, Miidiyan, Iisibak, aning Suuwaa a 'ku Aaburaham.

3Jookisang daang dogiye 'Siiba aning Diidang. 'Diidang buurii daang la: Aasihur niba, aning Letuusim niba, aning Le Yuumim niba.

4Miidiyan bi-daba daang la: 'Iifa, 'Ii-fer, 'Heenok, Abaida, aning Eelida. Bama jaa daang iye Ketuura 'biilti.

5Ka Aaburaham daang di bung jaa ung tan a 'ku Aizik.

6Che Aaburahamkongkiubainihi bi-daba ni, Aaburaham daang 'kubong 'kuubuhi. A wagiri ung da nang tan 'nyivori, ung bahiba ka ba 'yi u 'bi-dau Aizik seng gaa sa'muni seng. Bang daang gaa paaluu ang bi sa'muning.

7Aaburaham 'yuomo beri la nga, a 'yi 'yuoni ni bang doguu. A daang iye 'yuomo koo aning lijaata aning 'pie aning a'nu (175).

8'Beng la ka Aaburaham vuunhung daang baahi, ung 'kpi u 'korihung 'puong. U daang nyaangyeng ka u 'yuomo daang paali ung gaa ti lang u niba 'puong.

9Ka u bi-daba Aizik aning Iisi'me-el daang 'umuu Maki'piila 'pi-bogu ni ang pieli Maam'ri ni 'puong. 'Zoohar a Hiit nie bi-dau 'lifirong 'jie ning daang la.

© 2009 Bibles International.

10A 'jie ni Aaburaham ang da Heet biihi seng ni la bila. 'Beng bang 'ung Aaburaham aning u poga 'Seera.

11'Beng la, Aaburaham ang wa 'kpi baahi, ka Naangmini pegi u 'We Aizik, ka Aizik daang kpiera 'Biiyur Lahairoi sieng.

12Iisi'me-el, Aaburaham bie ni, una ka lijipiti nie 'Hee-gar, 'Seera 'yem-poga dogi 'ku Aaburaham ni buurigberi yela bang seu la nga.

13Iisi'me-el 'bi-daba 'yoe la ama, a 'tuuro ba 'yoe a'wo ba jemanihi 'puong. 'Nibeejot daang la Iisi'me-el 'bi-fora, ka 'Kii-der 'tu, aning Aabidiel aning Miibisam.

14Miisima, Duuma, aning Maasa.

15'Mine ming la 'Hee-dar, 'Tiima, Jeetur, 'Neefis, aning Keedema.

16Iisi'me-el bi-daba daang la bila. Ba daang iye nabiihi 'pie aning ba'yi, a di ba 'yoe a ku ba paalihi aning ba 'teenhi aning ba 'jingjiihi.

17Iisi'me-el 'nyivori 'yuomo j aa daang iye 'yuomo koo aning pihita aning ayopoin (137). Ka u vuunhuu daang baahi ung 'kpi a ti lang u niba 'puong.

18Ba daang kpierang a piili Haavila a gara Suur. 'Beng bi 'Iijipiti sieng, a'wo ka nieng gara Asiiriya ni. Ung kpi u bieri'mine jaa 'ningbiring.

19Aaburaham bi-dau Aizik ming buurii yela bang seu la nga. Aaburaham dogiye Aizik

20Aizik daang iye 'yuomo lijaa'yi sanga ni ung di Rebeeka ung i u poga. Una la Betuu-el, Aaram nie ni ang 'yi 'Peedang 'Eeram ni bi-poga, a i 'Leebang ang i Aaram nie yaupoga.

21Ka Aizik daang 'puohi Ba Tari Boohoo Daana u poga yela, 'bojung u daang ba dogira. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong u 'puohibu, ka u poga Rebeeka tari 'puo.

22Ka a 'biihi daang lang moora u 'puong. Ka Rebeeka yeli: Ka bilang ira, wala ka maang 'wo ngaang? Bila 'jung ung gaa ka u ti jugihi bila Ba Tari Baahaa Daana seng.

23Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: Paalihi a'yi la a 'bi i puong. Ning 'ire ba'yi na weling a'yi i ingang. Kanga daana niba na tariye kpiengu a gaa kanga ni daana niba. Bieri ni na tuna kuroye u yau.

24U dogibu 'beri ang wa paali, ka wielihi siring 'bi u 'puong.

25Unani ang dang 'yi ni daang iye jie, ka kooni pagi u inggbani jaa a'wo kooni kparuu. Bang kuu 'yuori ka 'Ii-so.

26Bila 'puoring ka u yau daang 'yi. Ka u 'nu daang nyogi 'Ii-so gbekpaaring. Bang kuu 'yuori ka Jeekob. Aizik daang iye 'yuomo lijaata sanga ni Rebeeka ang dogiba.

27Ka a 'bi-daba wa poli. Ka 'Ii-so daang i nangkpaana a i moyuora, a bang nangkpaanti sung. Ka Jeekob daang i dauboin a mang 'bi 'yiring a tent sieng.

© 2009 Bibles International.

28Ka Aizik daang nung 'Ii-so, 'bojung u da mang buoriye moneni yaga, che ka Rebeeka nung Jeekob.

29Daari kanga ka Jeekob dugira jieri. Ka 'Ii-so 'yi moo wa, a i a'wo ung 'yiere.

30Ka 'Ii-so yeli ku Jeekob: N suhiing, 'kumo a jieri nga ang muo nga ka n 'di 'wieng, 'bojung kong kpemang 'gaali. Bila 'jung la ka u 'yuori daang 'di lidom.

31Ka Jeekob yeli: Kuohi i ningberii 'dijie ni 'kumo 'jine.

32Ka 'Ii-so yeli: Nye, n tohiye kuung. 'Bo tona ka a ningberii tari a 'kumo?

33Ka Jeekob yeli: Po 'kumo pampana. Ung po 'kuu, a kuohi u ningberi 'dijie 'ku Jeekob.

34'Beng la ka Jeekob ku 'll-so paanuu aning bengajieri. Ung 'di a 'nyu, a 'ihi a la gara u gaa 'jie. Ngaang ka 'Ii-so daang di u bi-daufora ningberii 'dijie foo.

Genesis 26

1Kong daang 'leye a paaluung, a 'yi unani ang daang 'le Aaburaham 'beri 'puoring ni. Ka Aizik 'ihi gaa Filiisitiya niba naa Abiimelek seng 'Giirar 'puong.

2'Beng la ka Ba Tan Baahaa Daana 'yi u seng a yeli: Ta 'sigi gaa lijipiti. Kpiera paaluu ni yela mang na yeli kui.

3'Bi a jie ngang a'wo saana. N na biye i seng a pegii, bojung n na kuye i ning i buurii a paalihi nga jaa, a'wo mang po 'ku i ba Aaburaham ni.

4N na ing ka i buurii 'ugi a sing ngmari'bie ang bi sagbaning. N na diye a paalihi nga jaa a ku i buurii. I buurii 'puong la ka 'teng-gbani paalihi jaa na nye pegiri.

5'Bojung Aaburaham 'tuye n nuori, a 'tu n 'wulibu, n nuori 'bingbu, n yeli'tuurihi aning n 'begin.

6Ka Aizik daang kpiera 'Giirar 'puong.

7Ka a jie daba jugihuu u poga yela. Ung yeli: N yaupoga la. U daang yeliye bila 'bojung u jorala dabieng ka u yeli: N poga la. U daang tiehiyeng: A 'jie niba ta wa kuma Rebeeka 'jung. 'Bojung u daang vielang aning 'ningbiri kaabu.

8Ung daang wa kauhi beng, ka Abiimelek, Filiisitiya niba naa 'liinhe u 'tokorong a nye Aizik ang 'kori u poga Rebeeka.

9'Beng la ka Abiimelek daang buong Aizik a yeli: Nye, maahibu 'chibe ka u iye i poga. Wala la ing yeli: N yaupoga la? Ka Aizik yeli kuu: N yeliye bila ka n ta wa 'kpi u 'jung.

10Ka Abiimelek yeli: 'Bo yeli la nga ing iti? A daba nga kanga danang tuong jeng ningye i poga. Ing danang waaning lee aning beu ti ingang.

11Ka Abiimelek yeli yela kpiengaa kpiengaa a 'ku u niba jaa a yeli: Nie ni jaa ang fiinhi a dau nga bii u poga, ba naang kuung.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la ka Aizik daang buri buunhu a paaluung. Ka Ba Tan Baahaa Daana peguu, ung che a 'yuoni ning u ju bila ni ang daang sing ung buri ni gberi koo.

13Ka a dau leu ningnanii, ka u yela gara 'ningbi-toori, a gara sanga ni ung daang wa i nanii gaga jaa.

14'Bojung u daang tariye piihi, aning 'nii, aning tungtuniba yaga. Ka a Filiisitiya niba daang iruu nyuuri.

15A 'jung kolinhi ni u ba tungtuniba ang daang 'tu u ba Aaburaham 'beri ning, a Filiisitiya niba daang pogaang, a paalaa aning tani.

16Ka Abiimelek daang yeli 'ku Aizik: 'Yi ti seng gara. I tariye kpiengu yaga a gaati.

17Ka Aizik di 'yi 'be a ti ba u tent 'Giirar konboo puong, a 'piili kpiera 'beng.

18Ka Aizik la 'tu kolinhi 'beng, ana bang daang 'tu u ba Aaburaham 'tiering ni. A Filiisitiya niba daang pogaang Aaburaham 'kuong 'puoring. Ung buona a 'yoe a'wo bila ni u ba ang daang buonaa ni.

19'Beng la ka Aizik tungtuniba 'tu kolung a boo 'puong, a nye kolung ang 'buno kuong wagiri jaa 'beng.

20Ka a 'Giirar nachiiniba daang jauning Aizik nachiiniba a yera: A kuong iye ti 'suobu. Bila 'jung ung 'ku a kolung 'yuori ka li-sek, bang jau niu ni 'jung.

21'Beng la bang la 'tu kolungjaala, bang jau u ming yela. Bila 'jung ung 'ku u 'yuori ka Siitina.

22Bila 'jung ung 'ihi 'yi 'beng a la ti 'tu kanga. Una yeng ba ba la jau niu u yela. Bila 'jung ung 'kuu 'yuori ka Rihoobot a yeli: Pampana, Ba Tari Baahaa Daana maaliye 'ji-kpong 'kuti, ting na 'ugi a paaluung.

23Ka Aizik daang 'yi 'be a ti 'do 'Bii-er 'Siiba.

24'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'yi u seng a 'yienguu ning u 'ju a yeli: Maang la Aaburaham i ba Naangmini. Ta jora dabieng, 'bojung n 'biye i seng. N na pegiing, a wahi i buurii n tungtuna Aaburaham 'jung.

25Ung me sarika 'ihijie 'beng, a buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, a ba u tent 'beng. Ka Aizik tungtuniba 'tu kolung 'beng.

26'Beng la ka Abiimelek 'ihi 'yi 'Giirar 'puong a gaa u seng. U ning Ahuuzat u jominga, aning Faikol u 'sojehi 'yi-diera daang la.

27Ka Aizik yeli 'kubo: Yeng hama, a karima mang 'yi ye seng baahi, wala la yeng wa n seng?

28Bang yeli: Ti nyiye pielaang ka Ba Tari Baahaa Daana Nye i seng. Bila 'jung ting yeli: A sigiyeng ka puobu 'bi ti kpachagang, ti nii kpachagang. Veng ka ti nii tari 'layiri,

© 2009 Bibles International.

29ka i kung ingti dangii a'wo ting ba ii yelibeu jaa, a ba ii yeli jaa a'yi sung 'puoring. Ting veng ing gaa aning laangfie. Pompano, Ba Tari Baahaa Daana pegiing.

30'Beng la ka Aizik maali siingkpong 'kubo, bang 'di che 'nyu.

31Bang 'ihi 'beeguu 'pipi a po 'ku taa. Ka Aizikbahiba bang 'yi u seng gaa aning laangfie.

32A daari ning u 'ju ka Aizik tungtuniba wa yeli 'kuu a kolung bang 'tu ni yela, a yeli 'kuu: Ti nyiye kuong 'be.

33A 'jung ung 'kuu 'yuori ka 'Siiba. Bila 'jung a 'teng-kpong 'yuori nang 'diye 'Bii-er 'Siiba a waana jine.

34Sanga ni 'Ii-so ang daang wa i 'yuomo lijaa'yi ung di pogiba. Kanga daang la Hiit nie 'Biyiiri 'bi-poga 'Juudit. Kanga ming la Hiit nie lilong 'bi-poga Baasamat.

35Ba yela daang iye 'sikiri-dang 'ku Aizik aning Rebeeka.

Genesis 27

1Sanga ni Aizik ang wa 'kori, ka u 'ningbie ming ba la nyira sung, ung buong 'Ii-so, u bi-daukpong, a yeli 'kuu: N 'bie. Ung die: Nyima.

2Ka Aizik yeli: Nye, pampana n 'koriyeng. N ba bang n 'kuung daari.

3Bila 'jung jaande, di i nangkpaanti buunhu, i logu aning i taanhu a gaa moo a ti bo 'ihee neni wa 'kumo.

4Maali siinnoo a'wo bila ni mang mang nung ni wa 'kumo ka n 'di, ka n 'suhu duhi duhisung 'kui che ka n 'kuung ta.

5Ka Rebeeka 'wo-maa sanga ni Aizik ang yeli bila 'ku li-so u 'lie ni. Ka 'Ii-so 'yi gaa moo ka u ti bo 'ihee neni waaning.

6'Beng la ka Rebeeka yeli 'ku u bie Jeekob: Nye, n 'wongye i ba ang yera 'kuro i bieri 'Ii-so ngaang:

7Waaning 'ihee neni a wa maali siinnoo ka n 'di che duhi duhisung imii Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring che ka n 'kuung ta.

8Bila 'jung, n bie, 'tu n nuori a'wo bila nga mang na yeli 'kui.

9'Yi gaa a 'duunhi 'puo pampana a ti nyogihi bubilii a'yi a buuhi 'puong a wa 'kumo. N na diang maali siinnoo nga i ba ang nung.

10Ka i di gaaning i ba seng ka u 'di a che duhi duhisung imii che ka u 'kuung ta.

11Ka Jeekob yeli ku u ma Rebeeka: Nye, n bieri 'Ii-so iye kooni daana, che maang inga iye salangsalang.

12A'mineng n ba na fiinhimang. A na ing a'wo mang i ningbenna u seng. N na waaniye duhibeu n minga ingang, a kung nye duhisung.

© 2009 Bibles International.

13Che ka u ma yeli 'kuu: N 'jung la ka i duhibeu jaa na dogili. Ina 'tu n nuori a gaa ti waanaa wa 'kumo.

14Ung 'yi ti waanaa wa 'ku u ma. Ka u ma maali siinnoo nga u ba ang nung.

15'Beng la ka Rebeeka di u 'bi-daukpong 'fi-so bungyerihi ang sums yaga, anang daang 'bi u seng 'cluing ni, a di yen Jeekob u bi-daubile ni.

16Ung di a bu'bilii ni gbama a pogi u 'nuuhi aning u kokori 'jie ni ang salihi ni.

17Ung di a siinnoo aning a paanuu, ana ung maali ni, a 'ku u 'bi-dau Jeekob.

18Ung wa u ba seng a wa yeli: N ba. Ung die: Nyima. N 'bie, Ma la Imo?

19Ka Jeekob yeli 'ku u ba: Maang la 'Ii-so i bi-daufora ni. N iye bila ni jaa ing yeli ka n i ni. Jaan'de, 'ihi 'jing a 'di n siimaa ka i 'suhu duhi duhisung 'kumo.

20Ka Aizik yeli 'ku u 'bi-dau: N 'bie, wala ing tuong nyiu a waaning 'wieng nga? Ung yeli: N nyiung 'bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ning waaniu n seng.

21'Beng la ka Aizik yeli 'ku Jeekob: N 'We, jaan'de tagi ta ka n fiinhii nye ka n bi-dau li-so siring la bii ka u naani.

22Ka Jeekob tagi ta u ba Aizik. Ung fiinhuu a yeli: A kokori iye Jeekob kokori, che u 'nuuhi iye 'Ii-so 'nuuhi.

23U daang ba tuong bang ka 'Ii-so naani bojung u 'nuuhi daang tariye kooni a'wo u bieri 'Ii-so 'nuuhi. Bila 'jung ung duhi duhisung imuu.

24'Beng la ung jugihuu: Ina la n 'bi-dau 'Ii-so minga? Ka Jeekob yeli 'kuu: Maang la.

25Ka Aizik yeli: Di a siimaa waaning ka a pielima, ka n oo n bie 'ihee neni, ka n 'suhu duhi duhisung imii. Ung dia waaning u seng ung 'di. Ung di waing ming waaning ung 'nyu.

26'Beng la ka u ba Aizik yeli 'kuu: Wa pielima a 'korima n bie.

27Ung tagi tau a 'koruu, ung 'wong u bungyerihi ni 'nyuu, a duhi duhisung imuu a yeli: Nye, pielaang n 'bie nga 'nyuurong a'wo moo Ba Tari Baahaa Daana ang pegi.

28Ngming na 'kui sagbani mielung aning 'teng-gbani tona yaga jaa, a 'kui 'chi aning 'girep kuongpaalaa yaga jaa.

29Ngming na veng ka niba tuna 'kurii, ka paalihi 'gbinti 'tengeng 'puohii. Ka i i ningkpong i ba'biihi ingang, ka i ma'biibi 'gbinti 'tengeng 'puohii. Ka nie jaa ang tui nye tuubu, ka nie jaa ming ang pegii nye pegiri.

30Sanga ni Aizik ang wa duhi duhisung ing Jeekob baahi, ka Jeekob ang wa 'yi u ba Aizik seng, ka u bieri 'Ii-so 'yi nangkpaanti wa.

31Ka 'Ii-so ming maali siinnoo a di waaning u ba seng a wa yeli 'kuu: 'Ihi a oo i 'bi-dau 'ihee neni ka i 'suhu duhi duhisung 'kumo

© 2009 Bibles International.

32Ka u ba Aizik yeli kuu: Ina la ning'buo? Ung yeli: Maang i 'bi-dau la, i 'bi-daufora 'Ii-so.

33Ka Aizik inga 'miing yaga jaa, ung yeli: Ningbuo la? Ka ningbuong bo 'ihee neni a waaning wa 'kumo. N 'diye a jaa ka i nang ba wa, a che duhi duhisung imuu. Siringminga u na nyiye pegiri.

34'Ii-so ang wa 'wong u ba ang yeli a yela nga, ung 'cheehi a 'kong ningtong 'ningbi-jieng, a yeli 'ku u ba: 'Oo, n ba, nang duhi duhisung 'ku n ming.

35Ka u ba yeli: I yau wayeng aning belingbu a wa die i duhisung gaaning.

36Ka 'Ii-so yeli: U 'yuori ang 'di Jeekob ni, a ba sigihuu? 'Buyi nga jaa ung 'filingma. U dieye n ningberii 'dijie. Nye, pampana ung la die n duhisung n seng. Ka 'Ii-so yeli: Ka bila i ba bahi duhisung jaa a na 'kumo?

37'Beng la ka Aizik die yeli ku 'Ii-so: Nye, n iyeng ung i i ningkpong. Mang i ka u ba'biihi jaa i u tungtuniba. 'Chi aning waing jaa mang di 'kuu. N 'bie, wala mang panaa na i 'kui?

38Ka 'Ii-so yeli 'ku u ba: N ba, duhisung btmgyeni 'yong ing tan bi? 'Oo, n ba, duhi duhisung 'ku n ming wa. Ka 'Ii-so lagi u nuori a Icong sung.

39Ka u ba Aizik die a yeli kuu: I kpiebu na weli 'yiye a 'teng-gbani 'ji-suunhing, a weli 'yi mielung ang mang 'yi sagbani a 'le.

40A 'tuuro i takobi ing na mang kpiera. I na tuna 'kuriye i yau. Che a na ing, sanga ni i inga ang na wa jagira ni, i na kauye u 'yoge a 'yi i 'nyuung.

41Ka 'Ii-so daang tan haabu u yau Jeekob ingang a pegiri ni u ba ang peguu ni 'jung. A 'jung ka 'Ii-so yeli u 'sikiring: A 'beri waanang ting na i laa'dimii n ba yela, ka n panaa ku n yau Jeekob.

42Bang yeli a yela nga u 'bi-daukpong li-so ang yeli ni 'kuRebeeka. Bila 'Jung ung tung bang buong Jeekob, u bi-daubile ni. Ung yeli 'kuu: Nye, i bieri 'Ii-so maaye u minga a'wo i yela, a buora ka u kui.

43Bila 'jung pampana, n 'We, 'tu n nuori. 'Ihi, a jo gaa n bieri 'Leebang seng 'Heerang 'puong.

44Ti 'bi u seng 'beri awala, a gara wagiri ni i bieri 'suuri ang na wa maa a pari.

45'Bibe a gara sanga ni i bieri 'suuri ang na wa 'yi i ingang, a gara wagiri ni ung na ti 'yiinhi bila nga ing iu. A wagiring mang na tung buomii ka i wa. Wala la mang na kong ye jaa ba'yi 'bebeyening?

46Ka Rebeeka yeli 'ku Aizik: N loga 'yiye Heet 'bi-pogiba nga yela. Ka Jeekobung na di poga a 'yi Heet 'bi-pogiba 'puong a'wo bama ang i a 'jie nga 'bi-pogiba, 'bo tona ka n 'nyivori na tan 'kumo?

Genesis 28

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Aizik daang buong Jeekob a duhi sung 'kuu, a 'kuu nuori a yeli 'kuu: Ta wa dira poga 'Keenan paaluu 'bi-pogiba 'puong.

2'Ihi goo 'Peedang 'Eeram, i ma ba Betuu-el 'deu. Ti di poga beng i ma bieri 'Leebang bi-pogiba 'puong.

3Kpiengu Jaa Naangmini ni na pegii, a i ka i 'ugi a wahii ka i leu niba a i jemaa gaga jaa.

4Ngming na 'kui Aaburahampegiri ni, a 'ku ina aning i buurii ang paahii. Bila na veming ka ye 'di a 'teng-gbani ni 'puong yeng i saangba ni cheng. Una ka Naangmini daang 'ku Aaburaham ni.

5'Beng la ka Aizik bahi Jeekob ka u gaa. Ung gaa 'Peedang 'Eeram, a gaa 'Leebang seng, a Aaramnie Betuu-el bi-dau ni, Jeekob aning 'Ii-so ma Rebeeka bieri ni.

6Ka 'Ii-so daang nye ka Aizik daang duhiye sung 'ku Jeekob, a bahuu ka u goo 'Peedang 'Eeram ti di poga beng. Ung nye ming ka sanga ni ung duhi sung 'kuu ni u 'kuung nuori a yeli: Ta wa dira poga Keenan paaluu 'bi-pogiba ni 'puong.

7Ung la nye ka Jeekob daang 'tuye u ba aning u ma nuori a gaa 'Peedang 'Eeram.

8Ung wa chelihi a bang ka 'Keenan 'bi-pogiba ni ba pena u ba Aizik 'puo.

9Bila 'jung ka 'Ii-so 'ihi gaa Iisi'me-el seng a ti di poga a paahi pogiba ni ung tan ni ingang. Una la Aaburaham 'bi-dau Iisi'me-el 'bi-poga 'Meehalat, 'Nibeejot kpiema.

10Ka Jeekob daang 'yi 'Bii-er 'Siiba a 'tori 'Heerang seng gara.

11Ung wa ta 'jie kanga. Ngminaa ang daang kpe ni 'jung ung bibe ka 'jie nyaa. Ung di a 'jie kuurii kanga 'kogi a'wo 'kapiri. Ung jeng a jie ngang a 'gbihi.

12'Beng la ung jeng jaanhi, a nye dari ang bing a 'yi 'teng-gbani a ti to sagbani. Ung nye Naangmini malikihi ang 'duoro a 'sigire u 'jung.

13'Beng ung nye Ba Tari Baahaa Daana ang ahi 'gaali u 'jung a yeli: Maang la Ba Tari Baahaa Daana i ba Aaburaham Naangmini, aning AizikNaangmini. A 'teng-gbani ngang ing jeng nga, ina aning i buurii mang na di 'be ku.

14I buurii na 'woniye 'teng-gbani tani. Ina yaaring a gaa ngmintongkpieri seng, a gaa sa'muni seng, a gaa sa'mungduri seng aning sa'mung-goo seng. Ina aning i buurii ingang ka 'teng-gbani paalihi jaa niba na nye pegiri.

15Nye, n 'biye i seng. Maang na kaarii 'jiihi ni jaa ing na gaa, a leu nii waaning a 'teng-gbani nga. N kung bahii 'see ka n wa tung bila nga maang ang yeli kui.

16Ka Jeekob daang 'yuo u gbieng ning a yeli: Siringminga Ba Tari Baahaa Daana Nye a 'jie ngang, che mang ba bang.

17Ka dabieng daang kpeu tmg yeli: 'Jie nga iye nomaa 'jie gaga jaa. A' ie nga ba i 'jie jaa ka Naangmini 'deu naani. Arijena 'di-nuori la bila.

© 2009 Bibles International.

18Ka Jeekob daang 'ihi beeguu 'pipi a di a 'kuurii ni ung da di 'kogi ni, a nyoguu maali ung i a'wo baaraa. Ung buo kpaang waahi u' tmg.

19Ung 'ku a 'jie 'yuori ka Beetel, che fora ni a 'yiri 'yuori daang la 'Luuz.

20Ka Jeekob po a yeli: Ka Naangmining na 'bi n seng, a kaarima sori nga mang gara nga, a na 'kumo siimaa ka n 'di aning bungyerihi ka n yera,

21ka n tuong leu wan ba 'deu aning laangfie, bila yeng Ba Tari Boohoo Daana na iye n Naangmini.

22'Kuurii nga ming mang 'bing ung i baaraa nga na iye Naangmini 'deu. Ana ni jaa ing na 'kumo, n na mang 'ihiye 'jie bung'yeni a 'yi 'jiihi 'pie 'puong a kui.

Genesis 29

1'Beng la ka Jeekob daang nang 'chene u son ni, a wa ta sa'muni niba paaluu.

2Ung kaa a nye kolung ang 'bi moong. Ka pi'sugihi 'muno ata jeng u sieng, 'bojung ba mang 'kuye a piihi kuong a 'yi a kolung puong. Ka 'ku-karaa kanga 'bi a kolung nuoring.

3Ba da mang langye a piihi jaa 'be, a 'tiling a 'kuurii ung 'yi a kolung nuoring bang ong kuong 'ku a piihi, che bang la 'tiling a 'kuurii wa 'bing u jie ning a pagi a kolung nuori.

4Ka Jeekob yeli a pichiiniba• N bieri'mine: 'Yening yeng 'yi? Bang yeli: Ti 'yiye 'Heerang.

5Ung yeli 'ku a pichiiniba: Ye bangye 'Neehor 'bi-dau 'Leebang? Bang yeli: Ti bamuung.

6Ung yeli 'kubo: U tariye laangfie? Bang yeli: U tariye laangfie. Nye u 'bi-poga Ree-cheling waana ning a piihi.

7Ung yeli: Ngminaa nang iye tuluu. Wagiri nang ba ta a'wo a 'duunhi ang na lang taa. Ye veng ka a piihi 'nyu kuong, che ka ye leunaa gaaning ka a ti oo moo.

8Ka a pichiiniba yeli: Ti kung tuong 'see ka a piihi jaa lang taa seni, ka ba 'biling a 'kuurii ka u 'yi a kolung nuoring, ka ti panaa ong kuong 'ku a piihi.

9Ung daang nang yera ningba a yela nga, ka 'Ree-chel ti waananing u ba piihi, 'bojung una daang la a pichiina.

10'Beng la ka Jeekob wa nye 'Ree-chel, u ma bieri 'Leebang 'bi-poga aning u piihi, ung tagi to a 'biling a kuurii bahi a kolung nuoring. Ung 'ku u ma bieri 'Leebang piihi ni kuong.

11Ka Jeekob 'kori Ree-chel, a che lagi u nuori a 'kong.

12Ka Jeekob yeli ku 'Ree-chel ka u iye u ba dogira, ka Rebeeka bi-dau liu. 'Beng la ung jo ti yeli 'ku u ba.

© 2009 Bibles International.

13'Leebang ang wa 'wong u yaupoga bi-dau Jeekob nga yela, ung jo ti 'tuohuu a 'gbuluu, a 'koruu, a taruu waaning u 'deu. Ka Jeekob yeli a yela nga jaa 'ku 'Leebang.

14Ka 'Leebang yeli 'kuu: I iye n minga inggbani aning n jiing. Ung bi u seng 'chiu 'gbuli.

15'Beng la ka 'Leebang yeli 'ku Jeekob: Ing i n dogira 'jung i na tunang a 'kurimo jaala? Yeli 'kumo, bo mang na 'kui?

16'Leebang daang tariye bi-pogiba ba'yi. A btmg,kpong 'yuori daang la 'Liiya. A bung'bile ming 'yuori daang la 'Ree-chel.

17'Liiya 'ningbie daang ba nyira sung, che Ree-chel daang tariye 'meselihung ang soma a viela yaga.

18Ka Jeekob daang buora 'Ree-chel a yeli: N na tuna 'kuriing 'yuomo ayo'poin i bi-pogibile 'Ree-chel yela.

19Ka 'Leebang yeli: A sumang ka n diu 'kui a gaa mang na diu 'ku daujaala. Kpiera n seng.

20Ka Jeekob daang tung 'yuomo ayo'poin 'Ree-chel yela. Ang daang 'yining beri awala u 'ningbiring, ung daang buoruu yaga ni 'jung.

21Ka Jeekob yeli 'ku 'Leebang: 'Kumo n poga ni, 'bojung n beri ni paaliyeng ka n diu.

22Ka 'Leebang daang laanhi niba jaa ang bi 'be lang taa a maali siingkpong.

23'Beng la, 'jie ang wa suo ung di 'Liiya, u 'bi-poga ni, a waaniu a wa 'kuu. Ka Jeekob diu ung i u poga.

24Ka 'Leebang di u tungtungpoga Ziilipa ka u i 'Liiya tungtungpoga.

25'Beng la ka jie wa nyaa, ka Jeekob nye ka 'Liiya la, ung yeli 'ku 'Leebang: 'Bo yela la ing ima nga? Ree-chel yela naani mang tuna 'kurii? Ka wala la ing belingma?

26Ka 'Leebang yeli kuu: Bila ba ira ti paaluu ngang, ka ti di a bung'bile 'ku sira a che bahi a bungkpong.

27Paali pogipaaliberi nga daa 'gbuli ka ti di 'Ree-chel ming 'kui, i 'yuomo ayo'poin tuma ing na la tung 'kumo 'jung.

28Ka Jeekob daang tung bila a paali u pogipaaliberi daa 'gbuli. Ung di u 'bi-poga Ree-chel ming 'kuu.

29Ka 'Leebang di Biiliha 'ku u 'bi-poga Ree-chel ka u i u tungtungpoga.

30Ung kpe Ree-chel ming seng a buora Ree-chel a gaa 'Liiya, a nang tung 'ku 'Leebang 'yuomo ayo'poin.

31'Beng la, Ba Tari Baahaa Daana ang wa nye ka Jeekob ba ntmg 'Liiya, ung 'yuo u dogibu. Che ka Ree-chel daang i pogi-oo.

© 2009 Bibles International.

32Ka 'Liiya tari 'puo a dogi 'bi-dau, a 'kuu 'yuori Ruubeng. U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana ang nye n tuora 'jung la. Bila 'jung n sira na nungmang.

33Ung la tari 'puo a dogi bi-dau a yeli: Ba Tari Baahaa Daana ang 'wong n haabu yela 'jung ung la di 'bi-dau nga ming 'kumo. Ung 'kuu 'yuori Siimiyung.

34Ung la tari 'puo a dogi 'bi-dau a yeli: A wagiri ngang n sira na buorimang, mang dogi 'bi-daba bata 'kuu ni 'jung. Bila 'jung bang 'kuu 'yuori Iiivai.

35Ung la tari puo a dogi bi-dau a yeli: Pampana n na 'pugiriye Ba Tari Baahaa Daana. Bila 'jung ung 'kuu 'yuori 'Juuda. Bila puoring ung ngmaa dogibu.

Genesis 30

1'Ree-chel ang wa nye ka u ba dogi 'bie jaa 'ku Jeekob, ung ira u kpiema ni 'nyuuri, a yeli 'ku Jeekob: 'Kumo 'biihi, ka a naani n na 'kping.

2Ka Jeekob 'suuri 'ihi Ree-chel ingang, ung yeli: N ahiye Naangmini ang veng ing ba dogira biihi gbebogung?

3Ung yeli: Nye n tungtungpoga Biiliha. Kpe u seng ka u dogi 'bie n gbeeng. Ka n ming tari 'biihi a 'tuuro u ingang ka n 'deu me.

4Ung 'ku Jeekob u tungtungpoga Biiliha ka u i u poga. Ka Jeekob kpe u seng.

5Ka Biiliha tari 'puo, a dogi 'bi-dau ku Jeekob.

6'Beng la ka 'Ree-chel yeli: Naangmini ngmaaye n saree, a 'wong n kokori, a 'Immo bi-dau. Bila 'jung ung 'ku u 'yuori Daan.

7Ka 'Ree-chel tungtungpoga Biiliha la tan 'puo a dogi 'yiiltmg bi-dau a 'ku Jeekob.

8'Beng la ka 'Ree-chel yeli: Mookpiengaa mang moo aning n kpiema. Mang tuomuu. Bila 'jung ung kuu 'yuori Naafitalai.

9'Liiya ang wa nye ka u ba la dogira, ung di u tungtungpoga Ziilipa 'ku Jeekob ka u i u poga.

10Ka Ziilipa, 'Liiya tungtungpoga ni dogi 'bi-dau 'ku Jeekob.

11'Beng la ka 'Liiya yeli: 'Ju-noong waana. Bila 'jung ung 'kuu 'yuori Gaad.

12Ka Ziilipa, 'Liiya tungtungpoga ni la dogi 'yiiltmg bi-dau 'ku Jeekob.

13'Beng la ka 'Liiya yeli: N puo peliyeng yaga. A pogiba na buolimang pegiri daana. Bila 'jung ung 'kuu 'yuori Aaser.

14'Wiit chiebu sanga ka Ruubeng daang 'yi gaa ti nye bungngmama 'mine moo 'puong a waaning wa 'ku u ma 'Liiya. 'Beng la ka Ree-chel yeli 'ku 'Liiya: N suhii, 'kumo i bi-dau bungngmama ni 'mine.

© 2009 Bibles International.

15Che ung yeli 'kuu: A iye yelifiing fling ing faa n sira? Ing la buora ka i din bi-dau bungngmama nga ming? Ka Ree-chel yeli 'kuu: 'Too, bila 'Jung Jeekob na jengye i seng 'yienguu nga i 'We bungngmama mang die 'jung.

16'Beng la, Jeekob ang 'yi moo wa ji-maarii, ka 'Liiya 'yi ti 'tuohuu a yeli 'kuu: 'See ka i wa kpe n seng, bojung n haing aning n 'bie bungngmama. Bila 'jung ung jeng u seng ana 'yienguu ni.

17Ka Naangmini daang 'wong 'Liiya 'puoho. Ung tari 'puo a dogi 'nuulung 'bi-dau 'ku Jeekob.

18Ka 'Liiya yeli: Naangmini 'kumong n sanyau, ‘bojung n diye n tungtungpoga lcu n sira. Bila 'jung ung kuu 'yuori Iisakar.

19Ka 'Liiya la tari 'puo a dogi buyuobi 'bi-dau 'ku Jeekob.

20Ka 'Liiya yeli: Naangmini 'kumong lcuubu sung jaa. Wagiri nga n sira na lcumong girima, bojung n dogiye bi-daba bayuobi kuu. Bila 'jung ung 'kuu 'yuori Zeebiyultmg.

21Bila 'puoring la ung dogi bi-poga, a kuu 'yuori Daina.

22Ka Naangmini daang tiehi Ree-chel yela, a 'wong u 'puoho, a 'yuo u dogibu.

23Ung tari 'puo a dogi bi-dau a yeli: Naangmini pagiye n 'olo.

24Ung lcuu 'yuori 'Joosef a yeli: Ba Tari Baahaa Daana na la paahimang bi-dau.

25'Beng la, 'Ree-chel ang wa dogi 'Joosef 'puoring ka Jeekob yeli 'ku 'Leebang: Bahima ka n gaa, ka n leu gaa n minga paaluu.

26'Kumo n pogiba aning n 'biihi, ba 'jung mang tung 'kui ni a veng ka n gaa, bojung i bangye tuma ni mang tung kui.

27Che ka 'Leebang yeli kuu: Ka maang nye bunye i 'ningbiring, jaan'de, to gaa. N nyiye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang pegima a 'tuuro i ingang.

28Ung la yeli: 'Wuli i yauri. N na 'kuing.

29Ka Jeekob yeli 'kuu: I bangye bila ni mang tung 'kui, aning bila ni i 'duunhi ang 'be n 'nuuhing.

30I taribu daang iye fling che mang wa, che pampana nga a 'ugiyeng a leu i yaga. Ba Tari Baahaa Daana pegiing 'jie jaa mang leura. Pampana da'buo la mang na tari n minga 'deu tuori?

31Ung yeli: 'Bo mang na 'kui? Ka Jeekob yeli: Ta Immo bung jaa. Ka inang na i yeli'yeni nga 'kumo n nang na 'guoliye i 'duunhi a kaaraa.

32Veng ka n kpe i 'duunhi jaa 'puo 'jine a 'ihi piihi kanga jaa ang i checheri bii a ligihi, aning pibilii jaa ang i 'jiihi, aning buuhi jaa ang ligihi bii a i checheri. Anang na i n tuori.

© 2009 Bibles International.

33Bila ka n sun'tuubu na die yeli Immo wagiri ang waana, wagiri nga ing na wa ka i piehi n sanyeu yela. Kanga jaa ang ba tari ligii bii a i checheri a buuhi 'puong, aning piihi jaa ang ba i jie a bi n piihi 'puong na 'wuling ka n juyeng.

34Ka 'Leebang yeli: N sagiyeng, bila tung a'wo ing yeli ni.

35A daari ning u ju ka 'Leebang 'ihi a budee jaa ang i checheri a ligihi, aning bupogiba jaa ang i checheri a ligihi. Ung 'ihi kanga jaa ang tari ji-pieni u ingang, aning pibilii kanga jaa ang i jie. Ung dia ku u 'bi-daba ka ba kaaraa.

36Ung daang maahi dabaata 'cheni una aning Jeekob kpachagang, ka Jeekob daang nang kaara 'Leebang 'duunhi ni ang chehi ni.

37Ka Jeekob daang di damaaha ang 'yi poopilar dau, aamond dau aning 'pileng dau. Ung chi a pegiri pehing bahi a veng ka a ji-pieni ni 'yi, anang daang 'bi a daari ingang ni.

38'Beng la ung di a dapehima ing a 'duunhi kuong'nyu 'jiihi jaang ka a mang bi a 'dutmhi 'ningbi-tooring sanga ni ang wa ka a 'nyu kuong. Ka anang wa ka a 'nyu a kuong a mang 'duoroye taa.

39Ka a 'duunhi mang tari 'puuhi a dogi a dapehima sieng biihi ang tuohi, a ligihi, a i checheri.

40Ka Jeekob weli a pi'bilii. Ung leuhi a 'duunhi chelee, ang 'tori anani ang tuohi, a i 'jiihi 'Leebang 'duunhi 'puong. Che ung di u minga 'duunhi ang bi a 'yong 'jieng, a ba bi 'Leebang 'duunhi 'puong.

41'Beng la, ka 'dung-kpiengaa jaa mang wa tara 'puo ka Jeekob mang veng ka a dapehima 'toraa ka a 'duunhi kaaraa, ka bila veng ka a tari 'puo a dapehima 'puong a kuong 'nyujiihing

42Che ka a 'duunhing wa i baaliba u ba mang di a dapehima 'bing 'be. Bila 'jung ka a bungbaaliba ni i 'Leebang tuori, che ka anani ang i kpienhi i Jeekob tuori.

43A 'tuuro yela nga ka a dau daang leu bundaana yaga a wa tan 'duunhi yaga, a tari tungtungpogiba aning tungtungdabaaning nyogimahi aning buunhi.

Genesis 31

1Bila sanga ka Jeekob wa 'wong 'Leebang 'bi-daba ang yera: Jeekob dieye buunhu jaa ang i ti ba 'suobu. U nyiye buunhu nga jaa a 'yi ti ba bung'sorihing.

2Ka Jeekob nye 'Leebang 'ningbisogo ka u ba la 'woning bila ni ung da mang 'wo fora ni.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Jeekob: Leu gaa i ba'mine paaluu, a gaa i niba seng. N na biye i seng.

4Ka Jeekob tung buong 'Ree-chel aning 'Liiya ka ba 'yi wa 'jie ni u 'duunhi ang 'be ni.

© 2009 Bibles International.

5Ung yeli 'kubo: N nyiye ye ba 'ningbisogo ka u ba la i a'wo fora ni n seng. Che n ba Naangmini ni mang Nye n seng a waana nga.

6Ye bangyeng ka n tungye ye ba aning n fanga jaa,

7che ka ye ba belingma a leuhi n yauri gberi 'pie. Che ka Naangmini ba sagi ka u ima yeli jaa.

8Ka unang yeli: A 'duunhi ni ang ligihi ni na iye i sanyau, bila ka a 'duunhi jaa mang dogira. Ka unang yeli: Anani ang tuohi ni na iye i sanyau, bila ka a 'duunhi jaa mang dogira biihi ang tuohi.

9Bila ka Naangmini die ye ba 'duunhi ni 'kumo.

10Sanga ni a piihi ang wa tan 'puuhi ni, mang lagi n 'ju a nye jaanhuu 'puong ka a pidee ang 'duoro a piihi ni tuohiyeng, a ligihi, a i checheri.

11'Beng la ka Naangmini malika ni yeli 'kumo a jaanhuu 'puong: Jeekob. Mang yeli: Nyima.

12Ung yeli: Lagi i 'ju a nye, a pidee ni jaa ang 'duoro a piihi ni galihiyeng, a ligihi, a i checheri, bojung n nyiye bila ni jaa 'Leebang ang irii.

13Maang la Beetel Naangmini ni, 'beng ing buo kpaang waahi a 'kuurii baaraa ingang ni, 'beng ming ing daang po 'kumo ni. Pampana 'ihi, 'yi a paaluu ngang, a leu gaa i dogiriba paaluu.

14Ka 'Ree-chel aning 'Liiya die yeli 'kuu: Ma ti ming nang tariye ti tuori bii chengbung ti ba 'deung?

15Ma u iting a'wo ting i saamba wa? U kuohiting, ka a libie ni ming bang you ni baahi u seng.

16Bungdaangbuunhu ni jaa Naangmini ang die ti ba seng ni iye ti ning ti 'biihi 'suobu. Bila 'jung i bila ni jaa Naangmini ang yeli 'kui ka i i.

17'Beng la ka Jeekob 'ihi di u Iiiihi aning u pogiba bang jong nyogimahi.

18Ung i ka u 'duunhi jaa die u 'yie aning u buunhu jaa ung nye Peedang 'Eeram 'puong, a na gaa u ba Aizik seng 'Keenan paaluung.

19'Leebang daang 'yi gaayeng ka u ti pung u piihi, ka 'Ree-chel daang 'ju u ba 'deu baga.

20Ka Jeekob daang sogili 'Leebang, a Aaram nie, a ba yeli 'kuu u joo ni yela.

21Bila ung daang jo gaaning buunhu jaa ung tari. Ung long 'Yufireetis Mani a 'tori Giilied tanga 'jie seng a gara.

22A dabaata daari bang wa yeli 'ku 'Leebang ka Jeekob j oyeng.

23Ung di u dogiriba mine paahi bang kari u boo 'beri ayo'poin a ti paguu Giilied taanhi 'jie ning.

© 2009 Bibles International.

24Che ka Naangmini wa 'Leebang, a Aaram nie seng jaanhuu 'puong 'yienguu, a yeli 'kuu: Banna, ta wa yera yelisung bii yelibeu kuro Jeekob.

25Jeekob daangbaye u tent a tanga 'jung sanga ni 'Leebang ang wa paguu. Ka 'Leebang ming ning u dogiriba 'mine daang ba ba tentihi Giilied taanhi 'jie ning.

26Ka 'Leebang yeli 'ku Jeekob: Wala la ing tong bila nga? I belingmang a di n bi-pogiba a 'wo bang nyogihi 'yemihi taanhu jauri 'puong.

27Wala la ing jora 'gondong, a sogili 'yi n seng a ba yelima? Wala 'jung ing ba yelima mang danang veng ka i gaa aning 'pu-peli aning 'yieme 'yiengbu aning sinsaga chigihibu aning 'koni ngmiibu?

28I ba veng mang danang 'kori n yaanhi aning n bi-pogiba a che bahiba. Bila nga ing i nga, joliyela la.

29N 'soye kpiengu ka n imii dangii, che jaaming 'yienguu i ba Naangmini da yeli kumong: Banna, ta wa yera yelisung bii yelibeu 'kuro Jeekob.

30I 'yiyeng bojung i buorang yaga ka i gaa i ba 'deu, che wala la ing ju n baga?

31Ka Jeekob die yeli ku 'Leebang: N da joriye dabieng, 'bojung n tiehiyeng ka i danang faaye i 'bi-pogiba ni n seng.

32Che nie ni seng ing na nye i baga, veng ka u 'kpi. Kaa nye ti dogiriba nga 'ningbi-tooring. Ka i bung jaang wa bi n seng, di a bungbalaa. Jeekob daang ba bang ka 'Ree-chel 'juye a baga.

33Ka 'Leebang kpe Jeekob tent, aning 'Liiya tent, aning a tungtungpogiba ba'yi tentihi, che u ba nyia. Ung 'yi 'Liiya tent 'puong a kpe 'Ree-chel tent.

34Wagiri ngang Ree-chel daang diye a 'deu baga ing a nyogima 'kogong, a che 'do 'jing a 'jung. Ka 'Leebang wilihi a tent 'puo jaa che ba nyia.

35Ung yeli 'ku u ba: Ta veng ka a saang n daana 'puo aning mang kung tuong 'ihi ahi i 'ningbi-tooring, bojung ti pogiba yela ni 'Nye n ingang. Bila 'jung ung bo che u ba nye a baga.

36'Beng la ka Jeekob 'suuri 'ihi ung 'miing ing 'Leebang. Ung die a jugihi 'Leebang: N saangbu la bo? N beu la wala ing 'ihi karima bila?

37Ing wilihi n buunhu jaa, che 'bo ing nye ung i i 'deu bung? Diu bing che n niba aning i niba 'ningbi-tooring ka ba ngmaa ti saree.

38'Yuomo lijeri nga mang bi i seng, i pinyaahi aning i bunyaahi ba chori bahi. I pidee ming, n ba obaa.

39N ba mang waaning anani mo'duunhi ang nyogihi wa 'kui. Maang mang 'so a boribu sani. Ka nieng jua ngminaa bii 'yienguu i mang yeling ka n you sani.

40Ngaang mang daang kpiera. Ngminaa tuluu mang kpemang sung. Ka 'yienguu wa la ka oori mang kpema, ka gbieng mang bori n 'ningbieng.

© 2009 Bibles International.

41Ngaang la a 'yuomo lijeri nga mang bi i 'deung. N tung 'kuing 'yuomo 'pie aning anaahi i 'bi-pogiba ba'yi nga 'jung, 'yuomo ayuobi ming mang tung 'kui i 'duunhi 'jung. I leuhiye n yauri gberi 'pie.

42Ka n ba Naangmini ni, AaburahamNaangmini, aning Aizik dabieng joo ning da ba 'bi n seng, siringminga i danang veming ka n gaa kpali. Che Naangmini nyiye n dogee aning n 'nuuhi tuma a da yelii jaaming 'yienguu.

43Ka 'Leebang die yeli 'ku Jeekob: A pogiba iye n 'bi-pogiba, ka a biihi i n biihi, ka a 'duunhi i n 'duunhi. Bung jaa ing nyira nga iye n 'suobu. Che 'jine nga wala mang na tuong i 'kun 'bi-pogiba, bii ba biihi ni bang dogi ni?

44Bila 'jung pampana, wa ka ti bing 'layiri, maang anii, ka u i 'sieree ti kpachagang.

45'Beng la ka Jeekob di 'kuurii a veng ung i baaraa.

46Ka Jeekob yeli ku u dogiriba: Ye laanhi 'kubo. Bila 'jung bang di' ubo a 'bing ang 'do. Bang 'jing 'beng a 'kubo sieng a 'di siimaa.

47Ka 'Leebang 'ku a 'jie 'yuori ka Jeegar Sahaduuta. Che ka Jeekob 'kuu 'yuori ka Gaaliyed.

48Ka 'Leebang yeli: 'Kubo nga iye 'sieree ti kpachagang 'jine. Bila 'jung ka Jeekob kuu 'yuori ka Gaaliyed.

49Ka 'Leebang la 'kuu 'yuori ka Miizipa. U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana kaara n nii sanga ni ting ba la bi taa seng.

50Ka 'Leebang la yeli: Ka inang na dogihi n bi-pogiba nga, bii ka inang na di pogijaani paahi n bi-pogiba nga ingang, 'haali ka nieng ba bi ti seng, tiehi ka Naangmini iye 'sieree ti kpachagang.

51Ka 'Leebang la yeli 'ku Jeekob: Nye a 'kubo nga ang laanhi 'do nga, aning a baaraa nga mang 'bing ti kpachagang nga.

52A 'kubo nga ang laanhi 'do nga iye 'sieree, ka a baaraa nga ming i 'sieree ka n kung pari a jie nga a wa i seng wa dogihii. Ka i ming to pari a 'kubo nga aning a baaraa nga a wa n seng wa dogihima.

53Aaburaham Naangmini aning 'Neehor Naangmini, ba ba Naangmini ni ngmaa saree n nii kpachagang. 'Beng la ka Jeekob po u ba Aizik dabieng joo ni 'yuoring.

54'Beng la ka Jeekob daang 'ihi sarika a tangang, a buong u dogiriba ka ba wa 'di siimaa. Bang wa 'di baahi bang bi a tangang ka 'jie wa nyaa.

55'Jie ang wa nyaara 'beeguu ka 'Leebang 'ihi 'kori u yaanhi aning u 'bi-pogiba a duhi duhisung kubo. Ka 'Leebang panaa leu gaa u 'yiri.

Genesis 32

1Ka Jeekob ming daang 'chene u son a gara. Ka Naangmini malikihi 'tuohuu.

© 2009 Bibles International.

2Jeekob ang wa nyia, ung yeli: Naangmini kampu la nga. Ung 'ku a 'jie nga 'yuori ka 'Mahaneeyim.

3'Beng la ka Jeekob daang tung tungtuniba u 'ningbi-tooring ka ba die 'yie gaa u bieri 'Ii-so seng 'Sii-ir 'teng-gbaning, 'Iidom paaluung.

4Ung 'kubo nuori a yeli 'kubo: Yeli nga yeng na yeli 'ku n ningkpong 'Ii-so. I tungtuna Jeekob yeliye ngaang: N kpeye 'Leebang seng a 'bibe a waana ngaang.

5N tariye nadavarihi aning buunhi aning 'dungbilii aning tungtungdaba aning tungtungpogiba. Mang tung ka ba wa yeli 'ku n ningkpong ka ka n tuong nye bunye i seng.

6'Beng la ka a tungtuniba leu wa Jeekob seng a wa yeli: Ti gaaye i bieri 'Ii-so seng. U ming waanang ka u 'tuohii aning daba koohi anaahi.

7'Beng la ka dabieng aning 'karikaruu yaga kpe Jeekob. Ung nyogi u niba ang bi u seng 'po 'jiihi a'yi aning a 'dungbilii aning a 'dung-bera aning a nyogimahi ming.

8Ung yeli: Ka 'Ii-song wa a wa 'pigi a 'jiihi a'yi ni kanga niba, kanga ni niba ang na chehi na jong.

9Ka Jeekob yeli: 'Oo, n ba Aaburaham Naangmini aning n ba Aizik Naangmini, Ba Tari Baahaa Daana, ina la unani ang yeli 'kumo: Leu gaa i paaluu aning i dogiriba seng, ka n ii sung.

10N ba sigi ning hinihung aning limanihung fling jaa ing 'wuli i tungtuna. Sanga ni mang 'tu Jooridang Mani nga n daang tariye a dau nga 'yong, che pampana n leuye niba 'sii 'sii 'jiihi a'yi.

11N suhiing, diema a'yi n bieri 'Ii-so 'nuuhing, bojung n joruung ka u na wa ngmimang aning a ma'mine ning ba 'biihi ming.

12Che inang yeli: Siringminga n na maaliing sung ka i buurii i a'wo mani 'biihee ninsaaliba ang kung tuong sori.

13Ung daang jeng be ana 'yienguu ni, a 'ihi buunhu u bungtarihi 'puong ang i 'kuubu ung na di 'ku u bieri 'Ii-so.

14Ung 'ihi bunyaahi koohi a'yi, budee lijeri, pinyaahi koohi a'yi aning pidee lijeri.

15Nyogingpogiba 'pihita aning a biihi, 'nii lijaa'yi aningnadee 'pie, aning bungnyaahi lijeri, aning bundaba 'pie daang paahiyeng.

16Ung dia 'ku u tungtuniba ka ba kaaraa, ang Lang taa a 'yong a 'yong. Ung yeli 'ku u tungtuniba: Ye die n 'yie a veng ka 'vuo mang bi nie ang die 'yie aning unani ang 'tuuro ni kpachagang.

17Ung yeli 'ku unani ang die 'yie ni: Ka n bieri 'Ii-song ang wa 'tuohiye a jugihi: Ningbuo la ye daana? 'Yening yeng gara? Ningbuong 'so a 'duunhi nga ang bi ye 'ningbi-tooring nga?

© 2009 Bibles International.

18'Beng la yeng na yeli: A iye i tungtuna Jeekob 'suobu, a i 'kuubu ung tuoli a na 'ku n ningkpong li-so. Che u ming biye ti puoring waana.

19Bila ung yeli 'ku a 'yiiltmg aning a taalung daana, aning banani jaa ang daang 'tuuro a 'duunhi a yeli: Bila nga yeng na yeli 'ku 'Ii-so ka yenang wa nyiu.

20Ye la yeli ngaang paahi: I tungtuna Jeekob biye ti 'puoring, a waana. U daang tiehiyeng: N na ing ka a kuubu die 'yie a mugiluu. Ka maang wa nyiu a puoring, a'mineng u na 'yuoye 'ningbiri 'kumo.

21Bila 'jung bang daang di a 'kuubu die u 'yie gaaning, che ka una yeng kpeling be a 'yienguu nga.

22Ung 'ihi a 'yienguu ni a di u pogiba ba'yi aning u tungtungpogiba ba'yi aning u bi-daba 'pie aning 'yeni, a pari gaaning Jaabok Mani jie ni bang mang long ni.

23Ung i bang long a konboo. A 'puoring ung i bang di u buunhu jaa ming ung tan a long gaaning be.

24Bila ka Jeekob daang 'bibe u 'yong ka dau kanga daang moora niu a gara jie nyaabu.

25'Beng la, a dau ang wa nye ka u ba tuong tuomuu, ung fiinhi u kpiiluu. Ka Jeekob kpiiluu daang 'biri sanga ni ung moora niu ni.

26Ka a dau yeli: Bahima ka n gaa, bojung jie nyaayeng. Che ka Jeekob yeli: N kung bahii ka i gaa 'see ka i 'kumo pegiri.

27Ka a dau jugihuu: I 'yuori la 'bo? Ung die yeli: Jeekob.

28'Beng la ka a dau yeli: I 'yuori kung la i Jeekob, u na iye Iisiriel, bojung i mooyeng aning Naangmini aning daba a 'di. ('Munpiilee G. 25:26)

29Ka Jeekob jugihi: N suhiing, 'wulimo i 'yuori? Che ung die yeli: Wala la ing jugiha n 'yuori? 'Beng la ung 'kuu pegiri beng.

30Bila ka Jeekob 'ku a jie 'yuori ka Penaiyel a yeli: 'Bojung n ning Naangmini 'ningbisogihi nyiye taa, che ka n 'nyivori nang bibe.

31Ung wa para Penaiyel ka ngminaa 'puho 'duoro u ingang, ung kpegiha ning u kpiiluu.

32Bila 'jung ka Isi'reeli biihi ba mang oora buunhu kpiiluu 'giilii, 'haali a nang waana 'jine, bojung Jeekob kpiiluu 'giilii ka a malika daang fiinhi.

Genesis 33

1Ka Jeekob daang lagi u 'ju a 'liinhe a nye ka 'Ii-so la ti waana, ka daba koohi anaahi bi u seng. Bila 'jung tmg 'po a 'biihi a 'ku 'Liiya aning 'Ree-chel aning ba tungtungpogiba ba'yi ni.

2Ung veng ka a tungtungpogiba aning ba biihi die 'yie, ka 'Liiya aning u 'biihi ni ming 'tubo. Ka 'Ree-chel aning 'Joosef 'bi ba jaa 'puoring.

© 2009 Bibles International.

3Che ka Jeekob die ba jaa 'yie a ti 'gbinti 'tengeng gberi buyo'poin a che panaa ti ta u bieri.

4Ka 'Ii-so jo ti 'tuohuu a nyoguu, a 'gbuluu, a 'koruu. Bang 'kono.

5Ka 'Ii-so lagi u 'ju a 'liinhe, a nye a pogiba aning a 'biihi, a jugihi: Ning'bobo la nga a bi i seng? Ka Jeekob die a yeli: Bana la biihi ni Naangmini ang di 'ku i tungtuna a 'tuuro u bunye.

6'Beng la ka a tungtungpogiba aning ba biihi tagi ta, a 'gbinti 'tengeng.

7Ka 'Liiya ming ning u biihi tagi ta, a ming 'gbinti 'tengeng. Ka 'Joosef ning 'Ree-chel ming tagi ta, a ming 'gbinti 'tengeng.

8'Beng la ka 'Ii-so jugihi: A niba aning a buunhu ni jaa mang 'tuohi ni, a 'muni la bo? Ka Jeekob yeli: Ka n nye bunye a 'yi i seng 'jung la, n ningkpong.

9Ka 'Ii-so yeli: N tariye buunhu yaga, n yau, di i buunhu tari.

10Ka Jeekob yeli: Aai, n suhiing. Ka maang nye bunye i 'ningbiring, bila yeng die a 'kuubu a 'yi n 'nung. Mang nye i 'ningbisogo a iyeng 'woning mang nye Naangmini 'ningbisogo, ing diems ning 'pu-peli.

11N suhiing ka i die n 'kuubu ni bang waaning wa 'kui ni, ‘bojung Naangmini imang bunye yaga jaa. N tariye bung jaa mang hiena. Ung maaling suhuu. Bila 'jung ka 'Ii-so die a buunhu.

12'Beng la ka 'Ii-so yeli: Ti 'piili 'chene gara. N na dieye i 'yie.

13Che ka Jeekob yeli 'kuu: N ningkpong bangyeng ka a biihi nang iye 'bi-sala. A 'dungbilii aning a 'dung-bera ang tari bi-fula 'Nye n seng. Ka a dabang na 'boring karaa bebeyeni, a 'duunhi jaa na 'kping.

14N ningkpong die i tungtuna 'yie a gara. Maang na waanang boin boin a'wo bila ni a 'duunhi ang na 'chene, aning a 'biihi ang 'bi n 'ningbi-tooring. Bila mang na 'chene a gara mang na wa tan ningkpong seng 'Sii-ir 'puong.

15Ka 'Ii-so yeli: Veng ka n bahi niba ni 'mine ang 'bi n seng ni 'kui. Ka Jeekob jugihi: 'Bo hiengbung bibe ing na i bila? Turi veng ka n nye bunye n ningkpong 'ningbiring.

16Bila 'jung ka 'Ii-so daang la leu gara 'Sii-ir a daari ning u ju.

17Che ka Jeekob 'chene ti to Suukot. 'Be ung me u minga 'deu. Ung maali gaanhi 'ku u 'duunhi ni. Bila 'Jung bang buona a jie 'yuori ka Suukot.

18Jeekob ang wa 'yi 'Peedang 'Eeram ung gaa ti ta 'Sii-kem aning laangfie. 'Sii-kem iye 'yi-kpong kanga ang bi 'Keenan paaluung. Ung ba u tent a 'yiri 'ningbi-tooring.

19Ung da 'jie ni ung ba u tent ni 'teng-gbani 'Sii-kem ba 'Heemor 'biihi seng, a you wari'bie koo.

20'Beng la ung maali sarika 'ihijie 'beng, a buonuu El Eel'ohe Iisiriel.

© 2009 Bibles International.

Genesis 34

1'Beng la ka Daina, 'Liiya bi-poga ni ung dogi 'ku Jeekob ni daang 'yi ka u ti nye a paaluu 'bi-pogiba.

2Sanga nil-leemor, Haiv nie ang i a 'jie paalikaara bi-dau 'Sii-kem ang nyiu, ung nyoguu a jeng niu a deguu.

3'Sii-kem 'puo daang peliye Jeekob 'bi-poga Daina ni yela aning u 'sikiri jaa. U daang buoraye a pogisaraa a yeli yela boin 'kuu.

4Ka 'Sii-kem yeli 'ku u ba 'Heemor: Di bi-poga nga 'kumo ka u i n poga.

5Ka Jeekob daang wa 'wong ka 'Sii-kem degiye u 'bi-poga Daina. U bi-daba daang biye moong aning u 'duunhi. Bila 'jung u ba yeli yeli jaa bilaang ka u bi-daba ni ti wa.

6'Beng la ka 'Sii-kem ba 'Heemor 'yi gaa Jeekob seng ka u ti yeli niu yela.

7Sanga ni Jeekob bi-daba ni ang wa 'wong yeli ni ang i, bang 'yi moo a wa. Ba 'puuhi daang saangyeng ka ba 'suuri 'ihi yaga jaa, bojung 'Sii-kem daang tungye jolituma Iisiriel 'puong aning ung jeng ning Jeekob 'bi-poga ni. Bila daang iye yeli ang ba 'tu sori.

8Che ka 'Heemor yeli kubo: N bi-dau 'Sii-kem 'sikiri buoriye ye 'bi-poga ni. N suhiyeng, ye diu 'kuu ka u leu u poga.

9Ye veng ka ti digira taa. Ye di ye bi-pogiba 'kuti, ka ti ming di ti 'bi-pogiba 'kuye.

10Bila ye na tuong kpiera niting a paaluung. Ye 'bi cheng a ira yaagu, a buora ye bungbuorihi 'beng.

11Ka 'Sii-kem yeli 'ku Daina ba aning u bieri'mine: Ye veng ka n nye bunye ye 'ningbieng. Bila ni jaa yeng yeli, n na 'kuyeng.

12Ye yeli 'kumo 'cheuri aning kuubu sani ang sing singbu jaa, n na 'kuyeng bila ni jaa yeng jugihi a 'yi n seng. Che ye di a pogisaraa 'kumo ka u leu n poga.

13Ung daang degi ba yaupoga Daina ni 'jung, ka Jeekob 'bi-daba ni di belingbu die yeli 'ku 'Sii-kem aning u bal-leemor.

14Bang yeli 'kubo: Ti kung tuong i a yeli nga. Ti kung tuong di ti yaupoga ku nie degiri ang ba 'ihi. Bila na iye 'vii a 'kuti.

15Che yeli bung'yeni 'yoming na veng ka ti sagi bila. Ka yenang na 'be a'wo ting 'be bila nga, ka dau jaa 'ihi u degiri.

16Ka yenang na i bila ti na diye ti bi-pogiba 'kuye, ka ti ming di ye 'bi-pogiba. Ti na biye ye seng ka ti jaa i bung'yeni.

17Che ka yenang kung 'wong bila nga ting yera nga, a 'ihi ye degiri, ti na diye ti 'bi-poga a gaaning.

18Ka ba yeliyaga ni peli 'Heemor aning u 'bi-dau 'Sii-kem puuhi.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka a bi-polii, una bang kahina a gaa u ba 'deu niba jaa ni ba nagihi a yeli nga iibung, bojung u 'puo daang peliye yaga Jeekob 'bi-poga ni yela.

20Bila 'jung kal-leemor aning u 'bie 'Sii-kem daang wa to ba 'yi-kpong 'di-nokpong, a yeli ning a 'yi-kpong daba yela.

21Bang yeli: Maahuu Nye ti ning a daba nga kpachagang. Bila 'jung ye veng ka ba kpiera a paaluung, a ira yaagu che. A 'teng-gbani iye kpong yaga a na sigihiba. Ye i ka ti di ba bi-pogiba ka ba leu ti pogiba, ka ba ming di ti bi-pogiba.

22Che a daba, yeli bung'yeni la 'bibe bang na kpiera ningti ka ti leu bung'yeni. Ka dau jaa ang bi ti 'puong na 'ihiye u degiri a'wo bang 'ihaa bila ni.

23Ba 'nii aning ba buunhu jaa, aning ba 'duunhi jaa kung i ti 'suobu? Ye turi veng ka ti sagi ka ba kpiera ningti.

24Daba ni jaa ang daang 'yi a 'yi-kpong 'di-nokpong ni daang sagiye 'Heemor aning u bi-dau 'Sii-kem yela ni. Ka daba jaa ang 'yi u 'yi-kpong 'di-nokpong daang 'ihi ba degiri.

25'Beng la, dabaata daari ang wa ta, bang jaa daang tan natie ang biera. Ka Jeekob bi-daba ba'yi, Siimiyung aning 'Liivai, Daina bieri'mine ni, ka ba kanga jaa di u 'takobi a 'yi gaa aning nyau ti 'pigi a 'yi-kpong a ku a daba jaa.

26Bang ku 'Heemor aning u bi-dau 'Sii-kem ni aning ba 'takobihi a di Daina 'yining 'Sii-kem 'deung a gaaning.

27Ka Jeekob 'bi-daba ni wa a 'kuunhi seng a di buunhu yaga jaa a 'yi a 'yi-kpong 'puong ba yaupoga ni saangbu 'jung.

28Bang di ba piihi aning ba nadavarihi aning ba buunhi aning ba buunhu ang bi a 'yi-kpong 'puong aning a moong.

29Bang di ba bundaambuunhu jaa. Bang nyogihi ba bibilii aning ba pogiba a'wo 'yemihi, a 'ohi bung jaa ang daang bi a 'dering.

30'Beng la ka Jeekob yeli 'ku Siimiyung aning 'Liivai: Ye waaniye tuora n seng. Ye iyeng mang i bungbeu a paaluu nga kpieriba 'puong, aning 'Keenan niba 'puong, aning Peeriz niba 'puong. Maang aning n 'deu niba ang i fling 'jung, ba na laanhiye ba miihi a 'pigima, a kuma. N 'deu aning n minga na baahing.

31Che bang yeli: A iye sung ka u i ti yaupoga a'wo jentira?

Genesis 35

1Ka Naangmini daang yeli 'ku Jeekob: 'Ihi 'do gaa Beetel ti kpiera 'beng. Maali sarika 'ihijie 'beng a 'ku Naangmini, unang daang 'yi i seng sanga ni ing daang fora i bieri 'Ii-so seng ni.

© 2009 Bibles International.

2'Beng la ka Jeekob yeli 'ku u 'deu niba aning banani jaa ang bi u seng: Ye di ye bagiri jaa yeng 'di 'yi ningjaani seng ang bi ye seng a loo. Ye i ye miihi 'forifori a tegi ye bungyerihi.

3Ye panaa veng ka ti 'ihi gaa Beetel. 'Beng mang na maali sarika 'ihijie a 'ku Naangmini. Unang daang die n 'puoho n ngmiehibu betmg, a 'bi n seng sori fling mang 'cheng ni.

4Bang daang di baga ni jaa bang 'di a 'yi ningjaani seng bang tari, aning ba lo-gbansaala ang bi ba 'tobong a 'ku Jeekob. Ka Jeekob dia sogili 'old dau kanga 'muning 'Sii-kem 'puong.

5'Beng la bang 'yi sori, ka Naangmini joo daang 'bi a 'yi-bera ang 'gili 'be jaang. Bila 'jung nie jaa daang ba kari Jeekob biihi nga boo.

6Ka Jeekob aning niba jaa ang 'bi u seng daang wa ta 'Luuz, Beetel la bila, 'Keenan paaluung.

7Ung me sarika 'ihijie 'beng. Ung buona a jie 'yuori El Beetel, bojung 'beng ka Naangmini 'yi u seng sanga ni ung daang fora u bieri seng ni. ('Munpiilee G. 28:19)

8Che ka Rebeeka bi-yogilaa Deebora daang kpi. Bang 'umuu 'old dau kanga 'muning a 'yi Beetel a 'chulihi 'sigire. Bang buona u 'yuori ka 'Kuori Dau.

9Sanga ni Jeekob ang wa 'yi 'Peedang 'Eeram wa, ka Naangmini la 'yi Jeekob seng a peguu.

10Ka Naangmini yeli 'kuu: I 'yuori la Jeekob. Ba kung la buona i 'yuori Jeekob. I 'yuori na iye Iisiriel. Bila ka Naangmini daang 'ku u 'yuori Iisiriel.

11Ka Naangmini la yeli 'kuu: Maang la Kpiengu Jaa Naangmini. Dogi 'biihi yaga a wahi. Paaluu aning paalihi yaga na 'yiye i ingang. Na'mine na 'yiye i inggbaning.

12A 'teng-gbani ni mang di 'ku Aaburaham aning Aizik ni, n na diung 'ku i ming, a 'ku i buurii ina 'puoring.

13'Beng la ka Naangmini leu 'do a 'yi u seng 'jie ni ung yeli niu yela ni.

14Ka Jeekob laanhi 'kubo bing ang 'woningbaaraa a 'jie ning Naangmini ang yeli niu yela ni. Ung buo btmg'nyuurihi sarika waahuu, a buo kpaang ming waahuu.

15Ka Jeekob daang 'ku a 'jie ni Naangmini ang daang yeli niu yela ni 'yuori ka Beetel.

16'Beng la bang la 'chene a 'yi Beetel. Sanga ni ang daang kpeling biela ka ba to Eefarat ka 'Ree-chel dogiri'puo 'piili biera ang 'wonuu yagajaa.

17'Beng la ung nang 'bi kpiengaa 'puong, ka a pogidogiha yeli: Ta jora dabieng. I na la dogiye 'bi-dau nga ming.

18Sanga ni u 'vorihtmg ang daang wa di gara tmg 'kpiire, ung 'ku u bi-dau ni 'yuori Ben 'Ooni a che 'kpi. Che ka u ba 'kuu 'yuori Beenjaming.

19Bila ka 'Ree-chel daang 'kpi. Bang 'umuu Eefarat soring, Beetilehem la bila.

© 2009 Bibles International.

20Ka Jeekob ba 'kuurii a'wo baaraa u kau'biri 'jung. A 'kuurii 'bibe a waana 'jine ka ba bang Ree-chel 'ungbu jie.

21Ka Iisiriel la 'chene a pan Miigidol 'Ii-der a kpaahi u tent.

22Sanga ni Iisiriel ang 'bi a paaluu ngang, ka Ruubeng ti jeng ning Biiliha. Una la u ba koongkiubaing ni. Ka Iisiriel 'womaa. Jeekob 'bi-daba ni daang iye 'pie aning ba'yi.

23'Liiya bi-daba la bama: Ruubeng ang i Jeekob 'bi-fora, aning Siimiyung, 'Liivai, 'Juuda, Iisakar, aning Zeebiyulung.

24'Ree-chel bi-daba la bama: 'Joosef aning Beenjaming.

25Biiliha, 'Ree-chel tungtungpoga ni 'bi-daba la bama: Daan aning Naafitalai.

26Ziilipa, 'Liiya tungtungpoga ni ming 'bi-daba la bama: Gaad aning Aaser. Bama la bi-daba ni u pogiba ang dogi 'kuu Teedang 'Eeram 'puong.

27Ka Jeekob wa u ba Aizik seng Maam'ri ji-gbanggbaling. 'Be pieliye Aaraba. 'Be la 'Hii-birong, a i jie ni Aaburaham aning Aizik ang daang 'jing. ('Munpiilee G. 6:4)

28Ka Aizik daang wa i 'yuomo koo aning lijaanaahi.

29Ka Aizik vuunhuu daang baahi ung 'kpi, a gaa ti lang u niba 'puong. U daang 'koriyeng ka u 'nyivori beri daang paali. Ka u bi-daba 'Ii-so aning Jeekob 'umuu.

Genesis 36

1'Ii-so buurigbee yela ang seu la nga. Una la 'Iidom.

2'Ii-so daang diye u pogiba 'Keenan bi-pogiba ni 'puong: 'Eeda daang la 'Iilong, Hiit nie kanga 'bi-poga, aning 'Aholibeema, 'Eena 'bi-poga. 'Eena daang la Ziibiung ang i Haiv nie kanga 'bi-poga.

3U poga daang la Baasamat ming, una la Iisi'me-el bi-poga a i 'Nibeejot kpiema.

4Ka 'Eeda dogi Eelifaz 'ku li-so, ka Baasamat dogi Ruu-el.

5Ka 'Aholibeema dogi 'Jiiyus aning 'Jeeyalam aning 'Koora. Bama la 'Ii-so bi-daba ni bang dogi 'kuu 'Keenan paaluung.

6'Beng la ka 'Ii-so daang 'yi a paaluung, a 'yi u you Jeekob seng. Ung gaaning u pogiba aning u bi-daba, aning u bi-pogiba aning u 'deu niba jaa. Ung gaaning u 'nii aning u 'duunhi jaa, aning u buunhu jaa ung daang nye 'Keenan paaluung.

7U daang iye bila 'bojung ba bundaalung daang 'gaaliyeng ka ba lang kpiera. Ka a 'teng-gbani ning bang daang i saamba daang ba tuong tariba ba 'duunhi ang i yaga 'jung.

8Ka 'Ii-so ti kpiera 'Sii-ir Tanga ning. 'Ii-so la 'Iidom.

9'Ii-so, lidom niba ba, 'Sii-ir Tanga ni 'jung, buurii la nga:

© 2009 Bibles International.

10'Ii-so buurii 'yoe la nga: Eelifaz, una la 'Ii-so poga 'Eeda bi-dau, aning 'Ruu-el, 'Ii-so poga Baasamat bi-dau.

11Eelifaz bi-daba la 'Tiimang, 'Oo-mar, 'Ziifo, 'Geetam, aning 'Kiinaz.

12Tiimina daang iye 'Ii-so bi-dau Eelifaz koongkiubaing. Ung dogi Aamalek 'ku Eelifaz. Bamahi la 'Ii-so poga 'Eeda bi-daba.

13'Ruu-el 'bi-daba la nga. Neehat, 'Ziira, Saamaa aning Miiza. Bamahi la 'Ii-so poga Baasamat bi-daba.

14'Ii-so poga 'Aholibeema daang iye 'Eena 'bi-poga, ka 'Eena i Ziibiung 'bi-poga. 'Aholibeema biihi ung dogi 'ku 'Ii-so la nga: 'Jiiyus, 'Jeeyalam, aning 'Koora.

15Bamahi la 'Ii-so bi-daba ang i na'mine. Eelifaz, 'Ii-so 'bi-daufora 'bi-daba la nga: Naa 'Tiimang, Naa 'Oo-mar, Naa 'Ziifo, Naa 'Kiinaz,

16Naa 'Koora, Naa 'Geetam, aning Naa Aamalek. Bamahi la na'mine ang 'yi Eelifaz ingang, lidom paaluung. Bamahi la 'Eeda buurii.

17'Ii-so 'bi-dau 'Ruu-el 'bi-daba la nga: Naa 'Neehat, Naa 'Ziira, Naa Saamaa, aning Naa Miiza. Bamahi la na'mine ang 'yi 'Ruu-el ingang, lidom paaluung. Bamahi la 'Ii-so poga Baasamat buurii.

18'Ii-so poga 'Aholibeema bi-daba la nga: Naa 'Jiiyus, Naa 'Jeeyalam, aning Naa 'Koora. Bamahi la na'mine ang 'yi 'Aholibeema, 'Eena 'bi-poga ang i 'Ii-so poga ingang.

19'Ii-so, una la 'lidom, u bi-daba la bila. Ba na'mine ming la bila.

20'Sii-ir, 'Hoor nie kanga, banang daang kpiera a paaluung ni, u buurii la nga: 'Lootang, 'Soobal, Ziibiung, 'Eena,

21Daisong, 'Ii-zer, aning Daisang. 'Sii-ir buurii nga lidom paaluung daang la 'Hoor na'mine.

22'Lootang 'biihi daang la 'Hoorai, aning 'Hiimam. Tiimina daang la 'Lootang yaupoga.

23'Soobal biihi daang la Aalivang, Maanahat, libal, 'Siifo, aning 'Oonam.

24Ziibiung 'biihi daang la nga: 'Eeja, aning 'Eena. 'Eena nga daang la nie ang daang nye a kuonhi moo 'puong sanga ni ung daang chiina u ba Ziibiung buunhi.

25'Eena biihi la Daisong aning 'Eena 'bi-poga 'Aholibeema.

26Daisong biihi la Heemidang, Eesibang, Iitirang, aning 'Kiirang.

27'Ii-zer 'biihi la Biilihang, 'Zeeyavang, aning 'Eekang.

28Daisang bi-daba la Uuz aning Aarang.

29A 'Hoor na'mine ang 'yi a 'floor niba daang la nga: Naa 'Lootang, Naa 'Soobal, Naa Ziibiung, Naa 'Eena,

© 2009 Bibles International.

30Naa Daisong, Naa 'Ii-zer, aning Naa Daisang. Bana la a 'Hoor niba na'mine a 'tuuro ba naalung 'diibu 'Sii-ir paaluung.

31A na'mine ni ang dang 'di naahmg 'Iidom paalung che ka Isi'reeli biihi wa tari naa ni la bila.

32'Bii-or 'bi-dau 'Biila daang wa iye lidom naa. U 'yi-kpong 'yuori daang la Diinihaba.

33Ka 'Biila daang wa 'kpi, 'Joobab, 'Ziira ang 'yi Boozira bi-dau daang die u 'jie 'di naalung.

34Ka 'Joobab daang wa kpi, 'Huusam ang 'yi Tiimang niba paaluung daang die u 'jie 'di naalung.

35Ka 'Huusam daang wa kpi, 'Biidad 'bi-dau 'Heedad la daang die u 'jie 'di naalung. Unang daang jatming Miidiyan niba 'Moo-ab paaluung 'di ni. U 'yi-kpong 'yuori daang la 'Ee-vit.

36Ka 'Heedad ming daang wa 'kpi, Saamila ang'yi Maasirika la daang die u 'jie 'di naalung.

37Ka Saamila ming daang wa 'kpi, Sool ang 'yi 'Rihoobot ang 'bi a mani nuoring, daang die u 'jie 'di naalung.

38Ka Sool daang wa 'kpi, 'Bee-al 'Heenang, Aakabor bi-daung, daang die u 'jie 'di naalung.

39Ka 'Bee-al 'Heenang, Aakabor bi-dau daang wa 'kpi, ka 'Hee-dar daang die u 'jie 'di naalung. Bang 'ku u 'yi-kpong 'yuori ka 'Peeyu. U poga 'yuori daang la Meheetabel, Mee-tired 'bi-poga. 'Miizahab 'bi-poga daang la 'Mee-tired.

40Na'mine ni 'yoe ang 'yi 'Ii-so buurii 'puong la nga a 'tuuro ba 'di-noe aning ba kpe'jiihi aning ba 'yoe. Bana daang la: Naa Tiimina, Naa Aaliva, Naa 'Jii-ter,

41Naa 'Aholibeema, Naa 'Iila, Naa Painong,

42Naa 'Kiinaz, Naa 'Tiimang, Naa Miibizar,

43Naa Maagidiel, aning Naa Airam. Bamahi daang la lidom na'mine a 'tuuro ba kpe'jiihi 'teng-gbani ni bang 'so ni 'puong. 'Ii-so daang la 'Iidom niba ba.

Genesis 37

1Ka Jeekob daang kpiera 'Keenan paaluung, 'beng ka u ba daang i i saana ni.

2Jeekob buurigbee yela bang seu la nga. Sanga ni 'Joosef ang daang i 'yuomo 'pie aning ayo'poin, u daang kaaraye a 'duunhi, u ning u bieri'mine. U ba poga Biiliha 'bi-daba, aning u ba poga Ziilipa 'bi-daba ni la bila. Ka 'Joosef daang wa yeli ba yelibee yela a 'ku u ba.

3Ka Iisiriel daang nung 'Joosef a gaa u biihi jaa, 'bojung una daang la u datmyaangbie. Ung se kpariyogu ang i chechera 'kuu.

© 2009 Bibles International.

4U bieri'mine ni ang wa nye ka ba ba numuung a gaa u babiihi jaa, bang hau, a kung yeli yela boin a 'kuu.

5Ka 'Joosef daang jeng jaanhi jaanhuu. Sanga ni ung wa yeli a jaanhuu 'ku u bieri'mine ni, bang maaling hau.

6'Beng la ung yeli 'kubo: Ye nang chelihi 'wong a jaanhuu nga mang da jaanhi.

7Nye yaa, ti 'leriye ti ka'juri yoong. 'Beng la ka n kaju 'ihi ahi 'dendenge, ka ye kajuri ahi 'gili n kaju a 'churi 'churi.

8Ka u bieri'mine ni yeli 'kuu: Siringminga i na iye naa a kaarati? Bii, i siring na tariye kpiengu ti ingang? Bang maaling hau gaga u jaanhuu ni 'jung, aning u yeliyaga ni 'jung.

9Bila 'puoring ung la jeng jaanhi jaanhuu, a la yeli 'ku u bieri'mine ni. Ngaang ung daang yeli: Nye yaa, n la jaanhiye jaanhuu kanga. A jaanhuu nga yeng 'puong ngminaa aning 'chiu aning ngmari'bie 'pie aning 'yeni 'churiyeng a 'puohimo.

10Ung wa yeli 'ku u ba aning u bieri'mine ni, ka u ba 'miing imuu a yeli: 'Bo jaanhuu la ing jaanhi nga? Ka bila maang aning i ma aning i bieri'mine siring na wa 'gbintiye 'tengeng i 'ningbi-tooring wa?

11Ka u bieri'mine daang ira niu 'nyuuri, che ka u ba mang jera u yelihung ni.

12'Beng la ka u bieri'mine daang gaaning ba ba piihi ka a ti oo moo 'jie ang pieli 'Sii-kem.

13Ka Iisiriel yeli 'ku 'Joosef. Ma i bieri'mine ni kaaraye a piihi 'jie ni ang pieli 'Sii-kem ni wa? Wa ka n tumii ba seng. Ka 'Joosef yeli 'kuu: Nyima.

14'Beng la ung yeli 'kuu: Nang gaa ti nye ka i bieri'mine tariye laangfie, ka a piihi ming tan laangfie bii, a la wa yeli 'kumo. Ung tumuu ung 'yi 'Hii-birong Boo, a wa ta 'Sii-kem.

15Sanga ni ung yo yuora a moo 'puong ka dau kanga wa nyiu. Ka a dau jugihuu: 'Bo ing buora?

16Ung yeli: N bieri'mine mang yo buora. N suhiing, 'wulimo 'jie ni bang kaara ba piihi.

17Ka a dau yeli: Ba 'yiye che, che n 'wongyeng bang yeli: Ye veng ka ti gaa 'Dootang. Bila 'jung ka 'Joosef gaa u bieri'mine seng a ti nyiba jie kangang ang pieli 'Dootang.

18'Beng la ka u bieri'mine daang nyiu toori jaa, 'haali ung nang ba taba, bang bu ka ba kuu.

19'Beng la bang yeli 'ku taa: A jaanhi jaanha ning waana.

20Ye wa ka ti nyoguu ku, a diu loo ing kolung bogu kanga 'puong, a che ka ti yeli ka mo'dungo kangang kuu oo. Ka ti panaa nye bila ni u jaansi ni ang na i.

© 2009 Bibles International.

21Che ka Ruubeng daang 'womaa. Ung dieguu ba 'nuuhing a yeli: Ye ta veng ka ti kuu.

22Ka Ruubeng yeli 'kubo: Ye ta 'kiri jiing. Ye diu loo ing kolung bogu nga ang bi mopiri 'puong nga. Che ye ta di ye 'nuuhi a iu yeli jaa. Ruubeng daang yeliye bila, 'bojung u daang buorang ka u dieguu ba 'nuuhing a la nyoguu 'ihi a ti ku u ba.

23'Beng la ka 'Joosef ang wa ta u bieri'mine, bang nyogi u kparuu yaa. U kparuu ni ung yeri ung i checheri ni la bila.

24Bang daang diu loo ing a kolung 'puong. A kolung daang iye kpali. Kuong daang 'chi u 'puong.

25Bang daang 'jing ka ba 'di siimaa. Bang lagi ba 'ningbie a 'liinhi, a nye Iisi'me-el buurii ningjemaa ang daang 'yi Giilied waana. Ba nyogimahi daang 'tuoye bung'nyuu-noohi, tiingkpaang aning muur bang garaning lijipiti.

26Ka 'Juuda yeli 'ku u ba'biihi: 'Bo tonang bibe ka tinuung ku ti yau nga a sogili u jiing?

27Ye wa ka ti 'ihuu kuohi ku a Iisi'me-el buurii a ta veng ka ti 'nuuhi 'bi u ingang, bojung u iye ti yau, a i ti inggbani. Ka u babiihi ni sagi.

28'Beng la ka a Miidiyan bungkuohiba ni wa para, bang ti nyogi ba yau 'Joosef 'ihi a kolung 'puong. Bang kuohuu 'ku a Iisi'me-el niba waribie lijeri. Bang di 'Joosef gaaning 'Iijipiti.

29Ka Ruubeng leu gaa a kolung, a nye ka 'Joosef siring ba la bi a kolung 'puong. Ung nyogi u btmgyerihi chiehi.

30Ung leu gaa u yauhi seng, a ti yeli: A bie 'chibe. Maang panaa, 'yening mang na gaa?

31'Beng la bang di 'Joosef kparuu, a ku budabile, a di a kparuu tong a jiing 'puong.

32Bang di a kparichecheri ni a waaniu ba ba seng, a wa yeli: Bung nga ting nye. Kaaguu nye, ka i 'bi-dau kparuu ni la, bii wala?

33Ung bamuu a yeli: N 'bi-dau kparuu ni la. Mo'dung-beu kangang nyoguu oo. Maahibu 'chibe ka a mo'dungo tagiye 'Joosef churi.

34'Beng la ka Jeekob chiehi u kpari, a che di buora tama seu, a i nimiha beri jemaa u 'bi-dau ni yela.

35Ka u bi-daba jaa aning u bi-pogiba jaa daang 'ihi ka ba maa u 'suhu. Che ung jaanhi ba mugilibu ni. Ung yeli: Laa'dimii 'puong mang na kpe 'Siol a gaa n 'bie nga seng. Bila ka u ba da mang 'kong u yela.

36Ka a Miidiyan niba kuohi 'Joosef lijipiti 'puong a 'ku Pootifer, Fee'ro tungtung ningbera kanga ang i ba 'sojehi kaariba ningkpong.

Genesis 38

© 2009 Bibles International.

1'Beng la a wagiri ning ka 'Juuda daang 'yi u ba'biihi seng a gaa Aduulam nie kanga seng. U 'yuori la Haira.

2'Beng ka 'Juuda ti nye poga kanga. 'Keenan dau kanga bang buona Suuwa bi-poga daang la. Ung diu leu u poga a kpe u seng.

3Ung tari 'puo a dogi bi-dau, ka 'Juuda 'kuu 'yuori Eer.

4Ung la tari 'puo a dogi 'bi-dau, a 'kuu 'yuori 'Oonang.

5Ung la maaling tari 'puo a la dogi bi-dau, a kuu 'yuori 'Siila. 'Juuda daang biye 'Kii-zib 'puong sanga ni a poga ang doguu.

6Ka 'Juuda daang di poga ku Eer, u bi-daufora. A poga 'yuori daang la 'Tee-mar.

7Che Eer, 'Juuda bi-daufora ni daang iye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring, ka Ba Tari Baahaa Daana daang kuu.

8Ka 'Juuda yeli 'ku 'Oonang: Kpe i bieri poga seng a diu ka u i i poga a paali 'layiri, a dogi biihi 'ku i bieri ni ka u nye buurii. (Duturoonomi G. 25:6)

9Ka 'Oonang bang ka a 'biihi kung i u 'suobu. 'Beng la, sanga ni ung wa kpe u bieri poga ni, ung ngmaa a veng ang bahi 'tengeng, ka u to wa dogi 'biihi 'ku u bieri ni 'jung.

10Che bila ni ung da ira daang iye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Bila 'jung ung ku u ming.

11'Beng la ka 'Juuda yeli 'ku u naapoga 'Tee-mar: Leu gaa i ba 'deu a ti bibe pogikuori bilang ka n bi-dau 'Siila wa poli. U daang tiehiyeng ka 'Siila ming na 'kping a'wo u bieri'mine ni. Bila 'jung ka 'Tee-mar daang gaa ti kpiera u ba 'deung.

12'Beng la, beri jemaa ang wa pan ka 'Juuda poga, Suuwa bi-poga ni 'kpi. 'Juuda 'suhu ang wa maa, ung gaa Tiiminat, a daba ni ang puna u piihi kooni ni seng. Ka u dau Haira, Aduulam nie ni daang bieluu.

13'Beng la bang yeli 'ku 'Tee-mar: Nye, i sira ba garala Tiiminat ka u ti pung u piihi kooni.

14Bila 'jung ung nyogi u pogikobuunhu a yaahi, a pogi u minga aning lambarika. Ung 'muuri u minga a 'j ing E'neeyim ang i 'yi-kpong 'di-nuoring, Tiiminat soring. 'Bojung u daang nyiyeng ka 'Siila poliyeng che 'Juuda nang ba diu 'kuu a'wo u poga.

15Sanga ni 'Juuda ang wa nyiu ung tiehi ka jentira la, 'bojung u daang pagiye u 'ningbisogo.

16U daang ba bang ka u bi-dau poga ni la. A 'jung ung gaa u seng a sori nuoring a yeli: Veng ka n wa kpe i seng. Ung yeli: 'Bo ing na 'kumo a che kpe wa n seng?

17Ka 'Juuda yeli: N na turning ka ba waaning bu'bile a 'yi n buuhi 'puong. Ung die a jugihi: I na bingye telima a gara sanga ni ing na wa tihuu?

© 2009 Bibles International.

18Ka 'Juuda yeli: 'Bo telima mang na bing? Ung die yeli: I 'sieree maribu'nu-finti, i sie bung'leruu, aning i dangkpala ang bi i 'nung. Ung dia 'kuu, a che wa kpe u seng. A 'tuuro bila ung daang tan 'puo.

19Ung 'ihi gaa ti nyogi u lambarika ni yaa, a la di u pogikobuunhu yeti.

20Ka 'Juuda daang di a bu'bile ku u dau, a Aduulam nie ka u ti die u telima buunhu ni a poga seng. Che u daang ba ti nyiu.

21'Beng la ung jugihi daba ang kpiera be: 'Ye ka a jentira ni be? Unang da 'jing E'neeyim son sieng ni? Bang yeli 'kuu: Jentira jaa ba bi che.

22Bila 'jung ung leu gaa ti yeli 'ku 'Juuda: N ba nyiu. Che ka a 'jie daba yeli: Jentira jaa ba bi che.

23Ka 'Juuda yeli: Veng ka a bi u seng, ka bila naani ti na 'diye 'vii. I nyiyeng ka n tihiye a bu'bile nga, che i ba nyiu.

24'Beng la ang wa i a'wo 'chiuri ata bang yeli ku 'Juuda: I 'bi-dau poga 'Tee-mar ngmiye jentiriye a tari 'puo a 'tuuro senseng. Ka 'Juuda yeli: Ye waaniu 'yenge, a nyuguu ka u 'kpi.

25Sanga ni bang ti 'yinuu waaning ung tong u sira ba seng a yeli: Dau ni ang 'so a buunhu nga, unang ingma 'puo. Piehi sung ka i bangye nie ni ang 'so a 'sieree maribu 'nu-finti aning sie bung'leruu aning dangkpala nga bii.

26Ka 'Juuda bang a buunhu a die yeli: Unang i sun'tuuro a gaama. Mang ba diu 'ku n 'bi-dau 'Siila 'jung la. 'Juuda ba la jeng niu.

27'Beng la, u dogibu wagiri ang wa ta, ka wielihi bi u 'puong.

28Ung wa dogira ka a biihi kanga tie u 'nu. 'Beng la ka a pogidogiha di 'ngmi-jie 'le u 'nung a yeli: Nga la a dang 'yi.

29Che sanga ni ung la leu tagi u 'nu kpening ka u bieri wa 'yi. Ka a poga yeli: Wala la ing ngmaa 'yi? Bila 'jung bang 'kuu 'yuori 'Feerez.

30Bila 'puoring ka unani ang tari a 'ngmi-jie u 'nung ni wa 'yi. Bang kuu 'yuori 'Ziira.

Genesis 39

1Ka a Iisi'me-el niba daang 'sigi waaning 'Joosef 'Iijipiti 'puo. Ka Pootifer, 'Iijipiti nie kanga ang daang i Fee'ro tungtungningkpong kanga, a i 'sojehi kaariba ningkpong daang dau a Iisi'me-el niba ni ang 'sigi waaniu 'be ni seng.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'bi 'Joosef seng a i ka u yela jaa tari 'ningbiri. Ung mang bi u ningkpong ni ang i 'Iijipiti nie ni 'deung.

3U ningkpong ni wa nyiyeng ka Ba Tari Baahaa Daana biye u seng, a nye ka Ba Tari Baahaa Daana mang ing ka u tuma jaa mang gara laangfie u 'nuuhing.

© 2009 Bibles International.

4Ka 'Joosef daang nye bunye u seng a tunuu. Ka Pootifer veng ung i u 'deu kaara. Buunhu jaa ung 'so, ung daang di a jaa ing u 'nuuhing ung kaaraa.

5A 'yi wagiri ni ung veng ung i u 'deu kaara aning buunhu jaa ung tari kaara, ka Ba Tari Baahaa Daana pegi a 'Iijipiti dau 'deu 'Joosef 'jung. Ba Tari Baahaa Daana pegiri daang Nye anani jaa ung tari u 'detmg aning u yoong.

6Bila ung daang bahi u 'suobu jaa ing 'Joosef 'nuuhing. U ba la bang u bungtarihi yela, ang 'yi siimaa ung mang 'dire 'puoring 'Joosef kaabu ni 'Jung. 'Joosef daang iye nachiima a viela.

7'Beng la, wagiri biela ang wa to ka u ningkpong poga 'ihi 'ningbiri ing 'Joosef a yeli: Wa jeng ningma.

8Che ka 'Joosef jaanhi a che yeli 'ku u ningkpong poga ni: N ningkpong ba la bang bung jaa yela a 'cluing. Bung jaa ung 'so ung di ing n 'nuuhing.

9Nie jaa 'chibe a gaama a 'deu ngang. N ningkpong ba tari bung jaa ung ba di 'kumo 'see Ma 'yong, 'bojung Ma la u poga. Wala panaa mang na i 'pu-toyeli ang sing ngaang a tung beu Naangmini ingang.

10Ka a poga mang yeli bila 'ku 'Joosef 'beu la 'beu jaa, che ka 'Joosef jaanhi ka u jeng niu bii a gba 'bi u seng.

11Daari kanga ka 'Joosef kpe a 'deu a na ti tung u tuma. Ka a 'deu tungtuniba kanga jaa daang ba 'bi a 'deung.

12Ka a poga nyogi u kparuung a yeli: Jeng ningma. Che ka 'Joosef bahi u kparuu ni a poga 'nung a che jo 'yi 'yenge.

13Sanga ni a poga ang wa nye ka u bahiye u kparuu u 'nuuhing a che jo 'yi 'yenge ni,

14ung buong u 'deu ni daba a yeli 'kubo: Nye, n sira waaningye a 'Hiiburu dau nga ka u wa iti la. U wayeng ka u wa jeng ningma che mang 'cheehi.

15Ung wa 'wong mang 'cheehi ni ung bahi u kparuu n seng a che jo ti 'yi 'yenge.

16Ung di 'Joosef kparuu ni 'bing a gara sanga ni 'Joosef ningkpong ang leu wa 'deu.

17Ung panaa yeli 'kuu: A 'Hiiburu 'yeme ni ing waaning ni kpe wang ka u wa ima la.

18Che mang wa 'cheehi, ung bahi u kparuu n seng a che jo ti 'yi 'yenge.

19Ka 'Joosef ningkpong 'wong a yela nga u poga seng. A poga daang yeliyeng: Ngaang ka i 'yeme ima. Ka a dau 'suuri 'ihi gaga jaa.

20Ka 'Joosef ningkpong diu ing pogiriba 'detmg, a 'jie ni a naa pogiriba ang mang 'be ni. Ung daang 'bi a pogiriba 'deung.

21Che Ba Tari Boohoo Daana daang 'biye 'Joosef seng. Ung iu hina, a veng ung nye bunye a pogiriba 'deu kaara 'ningbiring.

© 2009 Bibles International.

22Bila 'jeng ka a pogiriba 'deu kaara daang veng ka 'Joosef kaara a pogiriba jaa bang ing a pogiriba 'deu puong. Bang kuu kpiengu ung 'so yeli jaa ang mang tung 'be.

23A pogiriba 'deu kaara daang ba pieha yeli jaa ang da mang bi 'Joosef 'nuuhing, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang Nye u seng, a i ka u yeli jaa ung da mang i tari 'ningbiri.

Genesis 40

1A yela nga 'puoring ka a lijipiti naa dangbuoha aning u paanuumaana daang nye saambu ba ningkpong 'lippiti naa ingang. ('Niihemaiya G. 1:11)

2Ka Fee'ro 'suuri 'ihi ning u ningbera ba'yi nga, a dangbuohiba ningkpong aning a paanuumaaniba ningkpong.

3Ung diba pagi a 'sojehi ningkpong 'deung, pogiriba 'deu ni ning u ju 'puong 'Joosef ming ang i pagira ni.

4Ka a 'sojehi ningkpong daang diba ing 'Joosef 'nuuhing ka u kaariba. Bang daang 'bi a pogiriba 'deung a kauhi biela, ka 'Joosef sunniba.

5Bang 'bi a pogiriba 'deung a wagiri ngang bang jaanhi jaansi ba jaa ba'yi, a 'lijipiti naa dangbuohiba ningkpong aning a paanuumaaniba ningkpong ang bi a pagiri'deu 'puong. 'Ji-suorii bung'yeni bang jaanhi, ka kanga jaa jaanhuu tari u 'yong 'muni.

6Ka 'Joosef daang kpe ba seng beeguu a kaaba, a nye ka ba 'puuhi saangye.

7'Beng la ung jugihi Fee'ro ningbera nga ang da 'bi u seng pogiriba 'deu ang bi u ningkpong 'deung: Wala la ka ye 'puuhi ba peli jine?

8Bang yeli 'kuu: Ti kanga jaa jaanhiye jaanhuu, che nie 'chibe a na tuong 'wuli a 'mtmi. 'Beng la ka 'Joosef yeli 'kubo: Ma yela 'mtmi welihibu 'biye Naangmini seng wa? 'Jaande, ye yeli ye jaansi ni 'kumo.

9'Beng la ka a dangbuohiba ningkpong yeli u jaanhuu 'ku 'Joosef. Ngaang ung daang yeli 'kuu: N jaanhuu 'puong n nyiye 'girep ngmielii n 'ningbi-tooring.

10Ka a ngmielii tari 'nuuhi ata. Ung 'piili 'puuri ingbu, ka a 'puuri 'yuohi, ka ngmama ngmang lang taa, ka 'girep muoma 'yi a 'puong.

11Ka Fee'ro ngman'bile bi n 'nung. Mang di a 'girepihi a ngmiehi ing Fee'ro ngmanbile 'puong a di a ngman'bile ing u 'ntmg.

12'Beng la ka 'Joosef yeli kuu: A 'muni la nga. A da'nuuhi ata iye beri ata.

13Ngaang dabaata Fee'ro na maaye i 'ningbiri, a dii ing i tuma bogung. Ka i mang di Fee'ro ngman'bile ing u 'nung a'wo bila ni ing da mang ira sanga ni ing i u dangbuoha ni.

14Che ka i yela jaang wa i sung, tiehi n yela. 'Jaande, 'wulimo hinihung, a yeli n yela 'ku Fee'ro a 'yiningma a pogiriba 'deu nga 'puong.

© 2009 Bibles International.

15Ba daang firimang nyogi 'yining 'Hiiburu paaluung. 'Haali 'jie ngang ming n ba i yeli jaa che bang pagima a pogiriba 'deu nga 'puong.

16Sanga ni a paanuumaaniba ningkpong ang wa nye ka a jaanhuu 'muni sumang, ung wa yeli 'ku 'Joosef: N ming da jaanhiye jaanhuu. Ka peri ata ang tan paanuu ang peli bi n 'jung.

17A saa'ju peu ni 'puong, ka siingirii jaa bang mang se bi 'be, mang tan ka n ti 'ku Fee'ro. Che ka nobilii wa 'dia a peu ni ang bi n 'jung ni 'puong.

18Ka 'Joosef die yeli: U 'muni la nga. A peri ata iye beri ata.

19Ngaang dabaata Fee'ro na 'ihiye i ju i seng, a dii jaali da'nu ingang. Ka nobilii 'di i inggbani a'yi i ingang.

20'Beng la, a dabaata daari daang iye Fee'ro dogibu daari tiehibu. Ung maali siingkpong 'ku u tungtuniba jaa. Ung 'ihi a dangbuohiba ningkpong ni aning a paanuumaaniba ningkpong u tungtuniba ni 'puong.

21Ung 'ihi a dangbuohiba ningkpong ni a la ing u tuma bogung, ung la di a ngman'bile ing Fee'ro 'nung.

22Che ung jaali a paanuumaaniba ningkpong a'wo 'Joosef ang daang yeli bila 'kubo u 'muni welibu 'puong ni.

23Che a dangbuohiba ningkpong daang ba tiehi 'Joosef yela. Ung 'yiinhi u yela.

Genesis 41

1'Yuomo a'yi ang daang wa pari, ka Fee'ro daang jaanhi jaanhuu. Ung jaanhi ka u ahiye Naiyal Mani sieng.

2'Dayeni ka nanuorihi ayo'poin ang nyenna wa 'yi a mani 'puong a oora moo a mani sieng.

3A 'puoring ka nakogiri ayo'poin ming wa 'yi, a i 'kogilo a ahi a sieng a mani nuoring.

4Ka a nakogiri ang i 'kogilo ni nyogi a nanuorihi ayo'poin ang nyenna ni oo. 'Beng la ka Fee'ro daang 'yuo.

5Ung la 'gbihi a jaanhi 'yiiltmg jaanhuu. Ung nye kamaandau ang pegili kamaana ayo'poin ang tigi a jaa aning 'bie a suma.

6Ana 'puoring ka kamaanngmiela ayo'poin sa'muni seu ang haari wa 'yi.

7Ka a kamaanngmiela ayo'poin ni voli a kamaansuunhi ni ang tigi a jaa aning lie ni. 'Beng la ka Fee'ro 'yuo, ka jaanhuu la siringminga.

8'Jie ang wa nyaa ka u tieha daginuu, ung tung bang ti buong Ijipiti 'diidii niba aning yengbanginiba jaa ka ba wa. Ka Fee'ro daang toonhi u jaansi ni 'kubo, che nie jaa 'chi 'be a na bang 'ihi a 'mtmi 'ku Fee'ro.

9'Beng la ka a dangbuohiba ningkpong ni yeli 'ku Fee'ro: 'Jine nga n tiehiye n beu.

© 2009 Bibles International.

10Fee'ro 'suuri daang 'ihiye u tungtuniba ingang, ung dima aning a paanuumaaniba ningkpong a pogiti a 'sojehi ningkpong 'deung.

11'Yienguu kanga ting jaa ba'yi daang jaanhi jaanhuu. Ka jaanhuu kanga jaa mang tan u 'yong 'muni.

12Ka 'Hiiburu bi-polii, a 'sojehi ningkpong tungtuna ming daang bibe. Ting daang yeli ti jaansi ni 'kuu. Ung 'ihi ti jaansi 'muni 'kuti, kanga jaa jaanhuu aning u 'muni ung daang 'ihi 'kuti.

13'Beng la, bila ni turi ung 'ihi a jaansi 'mono 'kuti ni, ang daang i bila. Maang, ung daang leuhima ing n tuma 'puong. Che unani ming, ung veng bang 'jaaluu.

14'Beng la ka Fee'ro tung bang ti buong 'Joosef. Bang ti waaniu 'wieng 'wieng a 'yi a pogiriba 'deung. Ung daang pang u kooni, a yen bungjaani a wa Fee'ro 'ningbi-toori.

15Ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: N da jaanhiye jaanhuu, che nie jaa kung tuong 'ihi u 'muni. Che mang 'wong i yela, ka ka inang 'wong jaanhuu, i na tuong 'ihiye u 'muni.

16Ka 'Joosef die yeli 'ku Fee'ro: Bila ba bi n seng. Che Naangmini na 'kuye Fee'ro a 'mtmi ang na waaning maahuu.

17'Beng la ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: Nye, n jaanhuu ni 'puong n da ahiye Naiyal Mani nuoring.

18'Dayeni ka nanuorihi ayo'poin ang nyenna 'yi a mani 'puong, a ahi oora moo a mani nuoring.

19A 'puoring ka nakogiri ayo'poin ming ang Lori, a i 'kogilo 'yi a gaa a seng. N nang ba nye a loribu 'irii 'Iijipiti paaluu jaang.

20Ka a nakogiri ang i 'kogilo ti nyogi a nanuorihi ayo'poin ang 'yi fora ni, a oo.

21Che ang wa obaa baahi, ang nang 'yining 'wo nie kung bang ka a i bila. Ang nang i kogiri a'wo sanga ni ang ba obaa ni. Mang 'yuo.

22Mang la nye n jaanhuu 'puong, a nye kamaandau ang pegili kamaana ayo'poin kamaandau bung'yeni ingang. Ang tigi a jaa aning 'bie a suma.

23A 'puoring ka kamaanngmiela ayo'poin sa'muni seu ang haari ming 'yi.

24Ka a kamaanngmiela ni voli a kamaanvieni ayo'poin ni. Mang yeli ngaang 'ku a 'diidii niba, che kanga jaa ba tuong na weli a 'muni 'kumo.

25'Beng la ka 'Joosef yeli 'ku Fee'ro: Fee'ro jaansi ni jaa iye bung'yeni. Naangmini 'wuliye Fee'ro bila ni ung yeng i.

26A nasuunhi ayo'poin ni iye 'yuomo ayopoin, ka a kamaanvieni ayo'poin ming i 'yuomo ayopoin. A jaanhuu iye bung'yeni.

27A nakogiri ayo'poin ang i 'kogilo a wa 'yi a 'puoring ni 'bigihiye 'yuomo ayo'poin. Ka a kamaankpala sa'muni seu ang haari ni ming 'bigihi 'yuomo ayopoin kong 'lee.

© 2009 Bibles International.

28A yeli nga iyeng a'wo bila ni turi mang yeli 'ku Fee'ro ni. Naangmini 'wuliye Fee'ro bila ni ung yeng i.

29Nye, 'yuomo ayopoin ang waana nga, siimaa na puring yaga lijipiti paaluu jaang.

30Che bila 'puoring 'yuomo ayopoin ang na 'tu, kong na 'leng. Niba na 'yiinhiye a siimiyaga ni ang daang 'bi lijipiti paaluung ni yela. A kong na nyuongye a paaluu jaa.

31Ba kung la tiehi a siimiyaga ni ang daang 'bi a paaluung a kong nga ang 'tu ni 'jung, 'bojung a kong na iye kpong 'gaali.

32Ka a jaanhuu wa Fee'ro seng gberi bu'yi, 'bojung Naangmining 'bing a yela. Naangmini na ing, a kung kauhi che ka a wa pan.

33Bila 'jung veng ka Fee'ro bo dau 'ningbiri ang 'yuo, a tan yeng, a i ka u i ningkpong 'Iijipiti paaluung.

34Ka Fee'ro i bila a 'ihi ningbera ka ba di a paaluu siimaa 'jiyeni a 'yi 'jiihi a'nu jaang a 'yuomo ayo'poin nga siimaa ang na puri ni 'puong.

35Veng ka ba laanhi a siimaa a 'yuong-suunhi nga ang waana ni puong a bing 'chi Fee'ro 'suobu kpiengu luong. Veng ka ba dia bing 'yi-bera 'puong.

36A siimaa na 'Nye 'jiihing a 'ku a paaluu. Bila bang na nye siimaa sanga ni a kong 'yuomo ayo'poin ang na wa 'bi 'Iijipiti paaluung. Bila ka a paaluu kung nyuong a kong 'puong.

37Ka a kawani nga daang i sung Fee'ro aning u tungtunib a jaa 'ningbiring.

38Ka Fee'ro yeli 'ku u tungtuniba: Ti na la tuong nyiye nie kanga a'wo a dau nga, dau ingang Naangmini Sie ang 'be?

39'Beng la ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: Naangmini ang 'wulii ing bang a yela nga jaa ni, nie jaa ba la i 'ningbiyuoro a bang yeng a'wo Ma.

40Inang na i n 'deu kaara, ka n niba jaa 'tuuro i yelihung. N na'kogo 'yong 'jung mang na gaagii.

41Ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: Nye, n bimiing ing i lijipiti paaluu jaa kaara.

42'Beng la ka Fee'ro 'ihi u 'nu-finti u 'ntmg, a diu ing 'Joosef 'ntmg. Ung yeruu kparuu bang 'woo aning masari tani ang suma, a di sannii kokomaraa ing u kokoring.

43Ung i ka 'Joosef kpe u 'yiilung cheeriet. Ka niba tahina u 'ningbi-tooring: Ye 'gbinti 'tengeng. Bila ung 'bimuu ung i 'Iijipiti paaluu jaa kaara.

44Ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: Maang la Fee'ro, che ka inang ba yeli yeli, nie jaa kung tie u 'nu bii u gberi 'Iijipiti paaluu jaang.

45Ka Fee'ro 'ku 'Joosef 'yuori ka Zaafenat Pa'niiya, a 'kuu Aasenat, Potiifera 'bi-poga, ung i u poga. Potiifera daang iye Ngming'puohi 'yi-diera Oong 'puong. Ka 'Joosef da mang 'yi yuora 'Iijipiti paaluu jaang.

© 2009 Bibles International.

46'Joosef daang iye 'yuomo 'pihita sanga ni ung ahi Fee'ro, 'Iijipiti naa 'ningbi-tooring a tuna tuma. Ka 'Joosef daang 'yi Fee'ro seng a yuora 'Iijipiti paaluu jaang.

47A 'yuong-suunhi ayo'poin ni 'puong a 'teng-gbani daang 'yiye siimaa yaga jaa.

48Ka 'Joosef laanhi a siimaa jaa ang bi 'lijipiting a 'yuomo ayo'poin ning a bing a 'yi-bera 'puong. Yori ang daang ngmaa 'gili 'yi-kpong jaa, ung 'bing a siimihi a 'yiri nga 'puong.

49Ka 'Joosef laanhi 'chi yaga jaa a'wo mangkpong biihee a bing a gara wagiri ni ung wa veng soribu, bojung a daang ba tari nuori.

50Ka 'Joosef poga Aasenat, Potiifera ang i Ngming'puohi 'yi-diera Oong 'puong 'bi-poga, ung dogi bi-daba ba'yi 'ku 'Joosef. U daang dogibang che ka a kong 'yuomo ni ta.

51Ka 'Joosef 'ku u bi-daufora ni 'yuori Manaase. U daang yeliyeng: 'Bojung Naangmini vengyeng mang 'yiinhi n tuora jaa aning n ba 'deu jaa.

52Ung 'ku a 'yiilung 'bi-dau 'yuori 'lifiriam a yeli: 'Bojung Naangmini vengyeng mang dogi 'biihi paaluu ni mang 'di dogee yaga ni 'puong.

53'Beng la ka a siimiyaga 'yuomo ayo'poin ni 'Iijipiti paaluung daang wa baahi.

54Ka a kong 'yuomo ayo'poin ni daang 'piili waana, a'wo bila ni 'Joosef ang daang yeli ni. Ka kong daang bi paalihi jaang, che ka siimaa daang bi 'Iijipiti paaluu jaang.

55Sanga ni kong ang wa kpe a 'Iijipiti paaluu niba jaa, ka a niba daang 'kong gaa Fee'ro seng siimaa yela. Che ka Fee'ro daang yeli 'ku a 'Iijipiti niba jaa: Ye gaa 'Joosef seng a ti i bila ni jaa ung yeli ka ye i.

56Ka a kong daang wa 'le 'teng-gbani 'jiihi jaang. A kong ang daang i kpiengaa lijipiti paaluu jaang 'jung ka 'Joosef 'yuohi a siimaa bingjiihi jaa a mang kuoha 'kuro lijipiti niba.

57Ka paalihi jaa niba da mang wa lijipiti 'Joosef seng kaba wa da siimaa, bojung a kong daang iye kpong paalihi jaang.

Genesis 42

1Sanga ni Jeekob ang wa 'wong ka 'chi Nye 'Iijipiting ung yeli 'ku u Li bi-daba: Wala la yeng mang kaara taa?

2Ung la yeli: N 'wongyeng ka 'chi Nye 'Iijipiting. Ye 'ihi gaa 'be ti da 'mine beng a waaning ka titan 'nyivori a ta kpi.

3'Beng la ka 'Joosef bieri'mine 'pie ni gaa ka ba ti da 'chi 'Iijipiting.

4Che Jeekob ba bahi 'Joosef yau Beenjaming ka u ning u bieri'mine gaa. U daang yeliyeng: Yelibeu kanga ta wa paguu.

© 2009 Bibles International.

5Bila ka Isi'reeli 'bi-daba daang paahi banani ang wa ka ba da 'chi ni 'puong, bojung a kong daang Nye 'Keenan paaluung ming.

6A sanga ka 'Joosef daang i a paaluu kaara, a i nie ang kuoha 'chi 'kuro a paaluu niba jaa. Ka 'Joosef bieri'mine wa ta, a 'gbinti 'tengeng u 'ningbi-tooring ka ba 'ningbisogihi 'tori 'tenge.

7Ka 'Joosef wa nye u bieri'mine ni a bangba, che i a'wo ung i saana 'kubo, a di 'miihuu yeli yela kubo. Ung jugihi: 'Yening yeng 'yi? Bang die yeli: 'Keenan paaluu ting 'yi a wa ka ti da siimaa.

8Ka 'Joosef daang bang u bieri'mine, che bans ba bamuu.

9Ka 'Joosef tiehi a jaanhi ni ung daang jaanhi ba yela ni, a yeli 'kubo: Ye iye 'pigihibo a wa ka ye nye ti paaluu salihung jie.

10Bang die yeli: Aai, n ningkpong, i tungtuniba wayeng ka ti da siimaa.

11Ti jaa iye dau'yeni 'bi-daba. Ti iye ningmiihi I tungtuniba ba i 'pigihibo.

12Ka 'Joosef yeli 'kubo: Aai. Ye wayeng ka ye wa nye a paaluu salihung 'jie.

13Che bang yeli: I tungtuniba iye babiihi 'pie aning ba'yi, a i dau'yeni ang kpiera 'Keenan paaluung bi-daba. Yeliminga la, a bungbile ni 'bi ti ba seng 'jine, che kanga 'chibe.

14Che ka 'Joosef yeli 'kubo: Bila la mang yeli 'kuye ni: Ye iye 'pigihibo.

15Ngaang mang na bang ye yeliminga: A'wo Fee'ro ang tan 'nyivori pielaang, ye kung 'yi 'jie ngang 'see ka ye yau'bile ni wa che.

16Ye tung ye kanga ka u gaa ti waaning ye yau ni. Che yena na Nye pogiriba 'detmg a waana wagiri ni ting na bang ka ye yeliye yeliminga. Ka yenang ba i bila, a'wo Fee'ro ang tari 'nyivori 'puong, ye iye 'pigihibo pielaang.

17'Beng la ung di ba jaa ing pogiriba 'detmg dabaata.

18A dabaata daari ka 'Joosef yeli 'kubo: Ye i ngaang a tari 'nyivori, 'bojung n jorala Naangmini.

19Ka yenang i ningmiihi, ye veng ka ye bieri ni kanga 'bi che a i pogira a pogiriba 'detmg. Che ka ye banani ang kpeling ni 'tuo 'chi gaaning a ti 'ku ye 'yideme ang 'bi kong 'puong.

20Ye waaning ye yaubile ni n seng. Bila mang na bang ka ye yeliyaga ni iye yeliminga, ka ye ta 'kpi. Bang daang tung bila.

21'Beng la bang daang yera 'kuro taa: Ti saangyeng pielaang ti you ni yela. Ti daang nyiye u 'suhu nimiha sanga ni ung suhiti ni, che ti ba chelihi 'wong. Bila 'jung ka tuora nga wa ti ingang.

© 2009 Bibles International.

22Ka Ruubeng die yeli 'kubo: Man daang yeli 'kuyeng ka ye to tung beu a bi-polii nga ingang wa. Che ye daang ba chelihi 'wong. Bila 'jung, nye, Naangmini buoraye u jiing a 'yi ti seng.

23Che ba daang ba bang ka 'Joosef 'wonaang, bojung u da mang yeling ka nie kanga die a yela yeli 'kubo.

24Ka 'Joosef leu 'yi ba seng a ti 'kong. Ung leu wa ba seng a la yeli ningba yela. 'Beng la ung 'ihi Siimiyung ba 'puong, a leu ba 'ningbiring.

25'Beng la ka 'Joosef 'ku nuori ka u tungtuniba paali ba buorihi aning 'chi. Ung 'ku nuori ka ba di dau jaa 'libie ing u buora 'puong a kubo ba sori 'cheni buunhu. Bang tung bila kubo.

26Ka u bieri'mine daang di ba 'chi dogili ba buunhing a di gaa.

27'Jie ni bang daang ahi ni, ka ba kanga ti 'yuo u buora ka u 'ku u bunga 'diibu a nye u 'libie. Ang bibe, a bi u buora nuoring.

28Ung yeli 'ku u babiihi: Ba leuhiye n 'libie ni. Anang bi n buora 'puong. Ka ba pelinhi teu aning dabieng 'gaalii. Bang yeli ku taa: 'Bo yela la nga ka Naangmini iti.

29'Beng la bang gaa ba ba Jeekob seng 'Keenan paaluung. Bang ti toonhi 'kuu bila ni jaa ang pagiba a yeli:

30A dau ni ang i a paaluu ningkpong ni yeliye yela ning 'miihuu 'kuti, a iti a'wo ting i paaluu 'pigihibo.

31Che ting yeli 'kuu: Ti iye ningmiihi Ti ba i 'pigihibo.

32Ti iye babiihi 'pie aning ba'yi, ba btmg'yeni bi-daba. Kanga 'chibe che a bung'bile ming bi ti ba seng pampana 'Keenan paaluung.

33'Beng la ka a dau, a paaluu ningkpong yeli 'kuti: Ngaang mang na bang ka ye iye ningmiihi. Ye bahi ye kanga n seng, a che di siimaa gaaning ti 'ku ye 'yideme ang 'bi kong 'puong.

34Ye ti waaning ye yau'bile ni n seng. Bila mang na bang ka ye ba i 'pigihibo, ningmiihi liye. Ka n panaa 'ihi ye bieri nga a 'kuye, ka ye ira yaagu a paaluu ngang.

35'Beng la, bang wa kire ba buorihi, nomaa 'puong ka dau jaa mang nye u buorang u 'libie ang bi u buoribile 'puong. Sanga ni ba ba aniba ang wa nye a libie buori'bilii, ka dabieng kpeba.

36Ka ba ba Jeekob yeli 'kubo: Ye iyeng mang kong n 'biihi. 'Joosef 'chibe. Siimiyung ming 'chibe. Yeng panaa buora ka ye di Beenjaming gaaning. Yela nga jaa iye tuora a 'tuohimo

37'Beng la ka Ruubeng yeli 'ku u ba: Ku n bi-daba ba'yi ka maang ba leu waaniu wa 'kui. Diu ing n 'nuuhing, n na la waaniung i seng.

© 2009 Bibles International.

38Che ka Jeekob yeli: N 'bi-dau kung 'sigi gaa 'be ningye. U bieri 'chibe, u 'yoming chehi. Ka tuora jaang wa paguu a son ni yeng na 'cheng ni 'puong, ye paana na waaningye n 'ju-koonpieni nga 'Siol 'puo aning nimiha. (Munpiilee G. 37:35)

Genesis 43

1Che ka a kong daang i kpiengaa a paaluung.

2Bang daang 'di a 'chi ni jaa bang 'yining 'lijipiti ni baahi. Ka ba ba yeli 'kubo: Ye la gaa ti da siimaa biela waaning.

3Che ka 'Juuda yeli 'kuu: A dau kpaahiting 'ningbi-jieng a yeli: Ye kung la nye n 'ningbisogo 'see ka ye yau ni 'bi ye seng.

4N ba, ka inang na bahi ti yau ni ka u ningti gaa, ti na 'sigi gaang a ti da siimaa wa 'kui.

5Che ka inang kung bahuu, ti kung 'sigi gaa, bojung a dau yeli 'kuting: Ye kung la nye n 'ningbisogo 'see ka ye yau ni 'bi ye seng.

6Ka Iisiriel yeli: Wala la yeng ima yelibeu sing ngaang aning yeng yeli ka ye nang tariye yaubile kanga?

7Bang die yeli 'kuu: A dau piehiting 'ningbi-jieng ti miihi aning ti 'yideme yela. U jugihiyeng: Ye ba nang bi 'beng? Ye tariye yau? Bila 'Jung ting die yeli a yela nga 'kuu. Wala ting danang i bang ka u na yeling ka ti ti waaning ti yau?

8'Beng la ka 'Juuda yeli 'ku u ba Iisiriel: Bahi a bie ka u bielima. Ti na 'ihing gaa ka tinuu aning ina aning ti 'bibilii tari 'nyivori a to kpi.

9Maang mingang na 'so a 'yobeu a kaaruu, n 'nuuhing ing na bou. Ka maang ba waaniu a wa ahi i 'ningbi-tooring, n na 'tuoye a 'yobeu a gara.

10'Bojung ka tinuung da ba naara, 'wo ti da leu wa gberi 'buyi.

11Ka ba ba Iisiriel yeli 'kubo: Ka bila la, ye i ngaang, ye di a 'teng-gbani dangmama jaa ang viela yaga ing ye wuuhi 'puong a 'tuo 'kuubu nga ti 'ku a dau. Ye 'kuu tiingkpaang fling, aning siu fiing, bung'nyu-noohi, muur, pitaasiu ngmama, aning aamond ngmama. (Mtmpiilee G. 37:25)

12Ye di 'libie gberi bu'yi, a leu di 'libie ni yeng waaning ni, ana bang ing ye buorihi noeng ni. A'mineng nie kangang 'tuling.

13Ye di ye you ni ming a la 'ihi gaa a dau seng.

14Kpiengu Jaa Naangmini na iye hinihung a dau 'ningbi-tooring ka u veng ka ye leu waaning ye ba'bie ni aning Beenjaming. Ka maang ba la nyiu, ana la bila.

15'Beng la ka a daba di a 'kuubu, a di libie ang gaa fora fora ni gberi bu'yi, a di Beenjaming ming. Bang 'ihi gaa lijipiti a ti ahi 'Joosef 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

16Sanga ni 'Joosef ang wa nye Beenjaming ba 'puong, ung yeli 'ku u 'deu kaara: Tani a daba nga kpening 'deu. Korigi 'dungo kanga a maali siimaa, bojung ba ningma na 'diye siimaa ngminton'tori sanga.

17Ka a dau tung a'wo bila ni 'Joosef ang yeli 'kuu ni. Ka a dau waaning a daba 'Joosef 'deu.

18Ka dabieng 'piili kpeba bang waaningba 'Joosef 'deu ni 'jung. Bang yeli: Ba waaniting che a 'libie ni bang leuhi ing ti buorihi 'puong a fora ni 'jung. U buorang ka u jauniti, a tuongti, a nyogihiti ka ti ti leu 'yemihi a di ti buunhi ni.

19Sanga ni bang wa pieli 'Joosef 'deu kaara ni, bang yeli niu vela a 'deu 'di-nuoring.

20Bang yeli: Gaaflra, ti waye che fora ni a wa da siimaa.

21Che sanga ni ting ta 'deu ni ting ahi ni, ting 'yuo ti buorihi a nye ka dau jaa 'libie a sing libie ni ting daang 'kubo ni mang Nye u buora nuoring. Ana ting leu waaning.

22Ting la waaning libie ming ka ti wa da ning siimaa. Ti ba bang nie ni ang ing a 'libie ti buorihi 'puong.

23Ung yeli: 'Suhu-maahuu bi ye seng. Ye to jora dabieng. Ye Naangmini aning ye ba Naangmini 'kuyeng bungnanee ye buorihi 'puong. Maang nyiye ye 'libie ni. Ung 'ihi Siimiyung waaning ba seng.

24Ka a dau waaning a daba 'Joosef 'deu a 'kubo kuong bang pegi ba gbee. Ung 'ku ba buunhi ming siimaa.

25'Beng la bang ira 'siri aning ba kuubuhi ka ba wa 'ku 'Joosef u waa sanga ngminton'tori, ‘bojung ba daang 'wongyeng ka ba na 'diye siimaa 'beng.

26'Joosef ang wa wa 'deu, bang waaning a 'kuubuhi ni ang bi ba 'nuubing ni a 'deu a wa 'kuu. Bang 'gbinti 'tengeng u 'ningbi-tooring.

27'Beng la ung jugihiba a'wo ba laangfiihmg yela a yeli: Ye ba tariye laangfie, a daunyaangaa ni yela yeng yeli ni? U nang bibeng?

28Bang die yeli: I tungtuna ti ba ni nang bibeng, a tari laangfie. Bang 'churi ba 'juri a 'gbinti 'tengeng.

29Ka 'Joosef lagi u 'ju a nye u yau Beenjaming, u ma minga bi-dau ni. Ung jugihi: Ye yaubile ni yela yeng yeli 'kumo ni la nga? Ung la yeli: Ngming na 'kui bunye, n bi-dau.

30Ka 'Joosef 'suhu damuu aning ung nye u yau ni, ung loring 'yi a 'detmg a bo 'jie ung na 'kong. Ung kpe 'dekiri a ti 'kong beng.

31Bila 'puoring ung pegi u 'ningbie a wa 'yi, a nyogi u minga a yeli: Ye waaning a siimaa.

© 2009 Bibles International.

32Bang 'kuu u tuori u 'yong, a 'ku a ba'biihi ba 'yong, a ku a 'Iijipiti niba, banani ang 'di niu ni ba 'yong. Bila bang daang i, bojung lijipiti niba aning 'Hiiburu niba da ba mang lanna 'dire siimaa. Bila daang iye 'chihee a ku a lijipiti niba.

33Bang daang 'jing u 'ningbi-tooring. Ba jaa btmgkpong daang 'jingye u ningberihtmg 'jieng, ka ba btmgbile ming 'jing u bibiihmg 'jieng. Ka nomaa kpe a daba bang leu 'liinhe taa.

34'Beng la ka tungtuna kanga wa di siimaa 'Joosef jieng a ti 'kubo. Che Beenjaming siimaa daang gaaye kanga jaa tuori singbu gberi bu'nu. Bang daang 'di siimaa ka ba niu 'nyu buunhu aning pu-peli.

Genesis 44

1'Beng la ka 'Joosef 'ku u 'deu kaara nuori a yeli: Paali a daba buorihi aning siimaa a'wo bila ni bang na tuong 'tuo. Di dau jaa 'libie ing u buora nuoring.

2Di n 'bonsuo ni, a wan bung ni ing ba jaa bung'bile ni buora nuoring aning u 'chi 'libie ming. Ung tung bila ni 'Joosef ang yeli ni.

3'Jie ang wa nyaara bang bahi a daba aning ba buunhi ka ba gaa.

4Bang 'yi a 'teng-kpong 'puong a nang ba gaa toori, ka 'Joosef yeli 'ku u 'deu kaara: Thi, kari a daba nga boo. Ka inang wa ti taba yeli 'kubo: Wala la yeng di beu a you sung sani?

5Nga naani n ningkpong 'bonsuo ung mang di 'nyuuro, a mang di bugira. Yeng i bila nga ye tungye beu.

6Ung wa bieba ung yeli a yela nga ning a ju.

7Bang yeli 'kuu: Wala la ka n ningkpong yeli a yela nga? Ngming na iti 'chihi ka i tungtuniba i a yeli nga.

8A 'libie ni gba ting nye ti buorihi noeng ni, ti leu waaniye ana a 'yi 'Keenan paaluung. Ka wala ting na ju wari bii sannii i 'deu daana 'deung?

9Nie ni jaa seng ing na nyiu, veng ka u daana 'kpi, ka ti ming i n ningkpong ni 'yemihi.

10Ung yeli: 'Too, veng ka a i a'wo i yelihung ni. Nie ni jaa seng mang na nyiu, a daana na iye n 'yeme. Che ka ye banani ang kpeling ni i 'chihi.

11'Beng la ka ba kanga jaa 'boring 'ihi u buora bing 'tengeng, ka kanga jaa 'yuo u buora.

12'Beng la ung 'piili wiliha, a 'yi ba jaa bungkpong a ti baahi ba jaa bungbile ingang. Bang daang nye a bonsuo Beenjaming buora 'puong.

13'Beng la bang tagi ba bungyerihi chiehi, ka kanga jaa mang di u buora dogili u btmga ingang a la jong leu gaa a 'yi-kpong.

© 2009 Bibles International.

14Ka 'Juuda aning u ba'biihi leu gaa 'Joosef 'deu, ka u nang 'bi 'beng. Bang ti 'le 'tengeng u 'ningbi-tooring.

15Ka 'Joosef yeli 'kubo: Bo tuma la yeng tung nga? Ye ba bang ka dau a'wo maang na tuong buging a bang yela?

16'Beng la ka 'Juuda die yeli: Wala ting na yeli 'ku n ningkpong? Wala ting na yeli? Bii wala ting na pegi ti miihi? Naangmini nyiye i tungtuniba beu. Nye, ti iye n ningkpong 'yemihi, tinuu aning nie ni seng a bonsuo ang nye ni.

17Che ung yeli: Ngming na ima 'chihi bila iibung. A dau ni seng a 'bonsuo ang 'yi ni, unang na i n 'yeme. Che yena na gaang aning laangfie ye ba seng.

18'Beng la ka 'Juuda tagi ta 'Joosef a yeli: 'Oo, n ningkpong, n suhiing, veng ka i tungtuna yeli yeli kanga ka n ningkpong 'wong. Ta veng ka i 'suuri 'ihi i tungtuna ingang, bojung i iyeng a'wo Fee'ro.

19N ningkpong jugihiye u tungtuniba: Ye tariye ba bii yau?

20'Beng la ting yeli ku n ningkpong: Ti tariye ba, daunyaangaa la, aning u datmyaangbie, bibile la. U bieri 'lcoiyeng, ka tma 'yong kpeling u ma biihi 'puong, ka u ba numuu.

21'Beng la ing yeli 'ku i tungtuniba: Ye ti waaniu n seng ka n nyiu aning n 'ningbiri.

22Ting yeli 'ku n ningkpong: A bie kung tuong 'yi u ba seng. Ka unang 'yi u ba seng, u ba na 'kping.

23Che ing yeli ku i tungtuniba: 'See ka ye waaning ye yau'bile ni. Ka bila naani, ye kung la nye n 'ningbisogo.

24'Beng la, ting gaa ti ta i tungtuna ti ba seng, ting yeli n ningkpong yeliyaga ni 'kuu.

25Ka ti ba yeli: Ye la gaa ti da siimaa fling wa 'kuti.

26Che ting yeli: Tinuu kung tuong 'sigi gaa. Ka ti yaubile ning bi ti seng ti na gaang, 'bojung ti kung tuong nye a dau 'ningbisogo 'see ka ti yau'bile ni bi ti seng.

27'Beng la ka i tungtuna n ba yeli 'kuti: Ye bangyeng ka n poga dogiye 'bi-daba ba'yi 'kumo

28Ka kanga 'yi n seng, mang yeli: Pielaang, bung kangang taguu churi. N ba la nyiujaa.

29Che ka yenang na la di nga ming 'yi n seng, ka yeli kanga ti paguu, ye na waaniye n 'ju-koonpieni aning nimiha a wa ing 'Siol 'puong.

30Bila 'jung ka maang wa ta i tungtuna n ba seng, ka a bi-polii ba 'bi ti seng, u 'nyivori ang bi a 'We ingang 'jung,

31sanga ni ung na wa nye ka a 'bi-polii ba'yi ti seng, u na 'kping. Bila ka i tungtuniba na waaning i tungtuna ti ba ju-koonpieni aning nimiha na wa ing 'Siol 'puong.

© 2009 Bibles International.

32'Bojung i tungtuna yeliyeng ka u na kaaraye a bi-polii, a leu gaaniu ti 'ku u ba. Mang yeli: Ka maang ba waaniu wa 'kui, n na 'soye 'yobeu n ba seng a gara.

33Bila 'jung pampana n suhiing, veng ka i tungtuna ahi a bi-polii bogung, a i 'yeme 'ku n ningkpong. Che ka i veng ka a bi-polii ning u bieri'mine gara.

34Wala mang na i tuong 'do gaa n ba seng ka a bi-polii ba 'bi n seng. Ka maang i bila n na nyiye beu ni ang na wa n ba ni seng.

Genesis 45

1'Beng la ka 'Joosef daang ba la tuong na nyogi u minga u tungtuniba ni jaa ang bi u seng ni 'ningbi-tooring. Ung daang 'cheehi: Ye i ka nie jaa 'yi n seng. Ka nie jaa daang ba la 'bi 'Joosef seng sanga ni ung 'wuli u minga ku u ba'biihi ni.

2Ung 'cheehi a 'kono, ka lijipiti niba aning Fee'ro 'deu niba 'womaa.

3'Beng la ka 'Joosef yeli 'ku u ba'biihi ni: Maang la 'Joosef. N ba nang iye 'vori? Ka u ba'biihi ni daang ba tuong die yeli 'kuu, bojung dabieng da iribang 'gaali ung ahi ba 'ningbi-tooring ni 'j ung.

4Ka 'Joosef yeli 'ku u ba'biihi ni: 'Jaande ye tagi tama. Bang wa i bila baahi, ung yeli 'kubo: Maang la 'Joosef, ye ba'bie ni, una yeng kuohi bang di waaning lijipiti ni.

5Pampana ye to veng ka ye 'puuhi saang bii ka ye 'suuri 'ihi ye miihi ingang yeng kuohimamang wa che ni 'jung. Bila iyeng, bojung 'nyivoe diebu yela ka Naangmini veng mang die ye 'yie a wa.

6'Yuomo a'yi la nga ka kong bi a paaluung. Yuomo a'nu nang waanang ka kuobu bii siimaa digibu kung bibe.

7Ka Naangmini i mang die ye 'yie wa, ka ye tuong tan buurii 'teng-gbaning, a die ye 'nyivoe a 'tuuro diebu ang i kpong ingang.

8Bila 'jung ye naaning waanima che, Naangmini la. Ung veng mang leu Fee'ro ba, a leu u 'deu jaa ningkpong, aning lijipiti paaluu jaa kaara.

9Ye 'boring gaa n ba seng a ti yeli kuu: Ngaang ka i bi-dau 'Joosef yeli: Naangmini maalimang mang leu lijipiti jaa ningkpong. 'Sigi wa n seng. Ta wa kauha.

10Ye na kpieraye 'Goo-seng 'teng-gbani ning. Ye na pielimang, yena aning ye 'biihi aning ye yaanhi aning ye 'dtmgbilii aning ye 'dung-bera aning ye bungtaruu jaa.

11'Beng mang na 'kuriye siimaa. ‘bojung a kong nang na Nye 'be ngaang 'yuomo a'nu, ka yena aning ye 'deu jaa ta wa kpe nandaalung 'puo.

12Nye, ye miihi 'ningbie nyiyeng, ka n yau Beenjaming ming 'ningbie nye ka maang minga nuoring yera yela 'kuriye.

13Ye ti yeli 'ku n ba n girima ni jaa bang 'kumo lijipiti paaluung, aning bung ni jaa yeng nye. Ye 'boring a ti 'sigining n ba waaning che.

© 2009 Bibles International.

14'Beng la ung 'kori u yau Beenjaming kokoring a 'kong. Ka Beenjaming 'gbuluu tari a 'kono.

15Ung la 'kori u ba'biihi ni jaa a 'kong ba ingang. Bila 'puoring ka u ba'biihi ni niu yeli yela.

16Bang ti ing a 'duoho Naa Fee'ro 'yiring a yeli ka 'Joosef ba'biihi wayeng. Ka bila daang peli Fee'ro 'puo 'haali, ka u tungtuniba ming 'puuhi peli.

17Ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: Yeli 'ku i ba'biihi ni: Ye i ngaang: Ye di ye 'tuobu dogili ye 'duunhi ingang a leu gaa. Ye leu gaa Keenan paaluu.

18Ye ti waaning ye ba aning ye 'yideme n seng. N na 'kuyeng 'Iijipiti 'teng-gbani ang soma yaga jaa, ka ye 'dire a paaluu noo.

19N 'kuyeng nuori ka ye i ngaang: Ye di lijipiti paaluu 'toriko-bera a ti di ye 'biihi aning ye pogiba, a waaning ye ba.

20Ye ta wa ira 'thiri ye buunhu yela, bojung 'lijipiti paaluu bungsuunhi jaa na iye ye 'suobu.

21Ka Isi'reeli 'bi-daba ni daang tong bila. Ka 'Joosef kubo 'toriko-bera a'wo bila ni Fee'ro ang 'kuu nuori ni, a 'kubo ba sori bunghienihi.

22Ung 'ku a daba jaa bungyerihi, che Beenjaming yeng, ung kuu wari'bie koohi ata aning btmgyerihi 'mtmo a'nu.

23Ama ung tihi ka ba ti 'ku u ba: Buunhi 'pie ang 'tuo lijipiti paaluu bungsuunhi. Ka bungpogiba 'pie ming 'tuo 'chi, aning paanuu, aning siimaa 'mine ang i u sori 'cheni buunhu.

24Bila la ung bahi u ba'biihi ni, bang di gaa. Ung yeli 'kubo: Ye kaa sung a ta wa jaura soring.

25'Beng la bang daang 'yi 'lijipiti 'puong a wa ba ba Jeekob seng 'Keenan paaluung.

26Bang daang yeli 'kuu: 'Joosef nang iye 'vori. Una la lijipiti paaluu jaa kaara. Ka Jeekob nuori maa, 'bojung u daang ba sagi ba yeliyaga ni.

27Anaa jaa che bang wa yeluu bila ni jaa 'Joosef ang yeli 'kubo ni. Ung wa nye 'toriko-bera ni 'Joosef ang tihi ka a wa diu ni, ka u inga 'yuo.

28'Beng la ka Iisiriel yeli: A sigiyeng. N 'bi-dau 'Joosef nang iye 'vori. N na gaa ti nyiung che 'kpi.

Genesis 46

1Ka Iisiriel daang di 'yi sori aning u buunhu jaa. Ung wa to 'Bii-r 'Siiba, ung 'ihi sarikihi a 'ku u ba Aizik Naangmini ni.

2'Beng la ka Naangmini daang yeli yela 'ku Iisiriel 'yienguu nyiibuhi 'puong a yeli: Jeekob, Jeekob. Ung die yeli: Nyima.

© 2009 Bibles International.

3Ung yeli: Maang la Naangmini, i ba Naangmini ni. Ta fora dabieng ka i 'sigi goo
'Iijipiti, bojung maang na i ka i leu paalikpong beng.

4Maang na 'sigi gaa lijipiti anii. Maang na la leu waanii pielaang, ka 'Joosef 'nu pagi i
'ningbie.

5'Beng la ka Jeekob 'ihi 'yi Bii-er 'Siiba. Ka Isi'reeli bi-daba nga di ba ba Jeekob aning
ba 'biihi aning ba pogiba. Bang kpe 'toriko-bera ni Fee'ro ang tihi ka ba wa diu ni.

6Ba daang diye ba 'duunhi aning ba buunhu bang nye 'Keenan paaluung. Ka Jeekob
aning u buurii jaa daang wa lijipiti.

7Bama la Jeekob buurii jaa ung tan waaning lijipiti. U 'bi-daba aning u bi-daba 'biihi,
aning u bi-pogiba aning u bi-daba bi-pogiba.

8Isi'reeli 'biihi 'yoe la ama, banang wa kpe 'lijipiti: Jeekob aning u 'bi-daba la bila.
Ruubeng, Jeekob bi-daufora.

9Ruubeng bi-daba la 'Heenok, Faaluu, Heezirong aning Kaarimai.

10Siimiytmg bi-daba la bama: Jeemiyuel, 'Jeeming, 'Oo-had, 'Jeeking, 'Zoohar aning
'Seeyul, una la 'Keenan bi-poga kanga bi-dau ni.

11'Liivai bi-daba la bama: Guurisung, 'Koohat aning Mireerai.

12'Juuda bi-daba la bama: Eer, 'Oonang, 'Siila, 'Feerez, aning 'Ziira. Che ka Eer aning
'Oonang 'kpi Keenan paaluung. 'Feerez 'bi-daba la Heezirong aning 'Heemul.

13Iisakar bi-daba la 'Toola, 'Fuuva, 'Joob aning Siimirong.

14Zeebiyulung bi-daba la bama: 'Sii-red, lilong, aning Jaaliel.

15'Liiya bi-daba la bila, bana ung dogi 'ku Jeekob 'Peedang 'Eeram'puong ni, a paahi u
bi-poga Daina ingang. Jeekob bi-daba aning u bi-pogiba nga jaa daang iye 'pihita
aning bata.

16Gaad 'bi-daba la bama: Ziifiyong, Haagi, Suunai, Eezibong, 'Iirai, 'Eerod, aning
'Ariilai.

17Aaser bi-daba la bama: Jiimina, Iisiyu-ai, Iisiyua, Beraiya, aning ba yaupoga 'Siira.
Beraiya ming bi-daba la 'Hii-ber aning Maalikiel.

18Ziilipa 'bi-daba la bila, una ka 'Leebang di ku u bi-poga 'Liiya ni. Bama ung dogi ku
Jeekob. Ba jaa daang iye 'pie aning bayuobi.

19Jeekob poga 'Ree-chel 'bi-daba la bama: 'Joosef aning Beenj aming.

20Bang dogi Manaase aning 'Iifiriam 'ku 'Joosef 'Iijipiting. Bana ka Aasenat, Oong
Ngming'puohi 'yi-diera Potiifera 'bi-poga dogi 'ku 'Joosef.

21Beenjaming bi-daba la bama: 'Biila, Biiker, Aasibel, 'Giira, lihai, 'Neeyamang,
Roos, Muupim, 'Huupim, aning Aarid.

22'Ree-chel bi-daba la bila, bana ung dogi 'ku Jeekob ni. Ba jaa iye 'pie aning banaahi.

© 2009 Bibles International.

23Daan bi-dau daang la 'Huusim.

24Naafitalai bi-daba la bama: Jwiel, Gutmai, 'Jiizer aning Siilem.

25Biiliha bi-daba la bila. Una ka 'Leebang di 'ku u bi- poga Ree-chel ni. Ung dogi bama ku Jeekob. Ba jaa daang iye bayo'poin.

26Banani jaa aning Jeekob ang wa kpe lijipiti, banang 'yi u ingang ni, ang 'yi Jeekob bi-daba pogiba 'puoring daang iye lijaata aning bayuobi.

27'Joosef bi-daba bang dogi kuu 'Iijipiting daang iye ba'yi. Jeekob 'deu niba jaa ang wa lijipiti daang iye lijaata aning 'pie. Jeekob ang 'jing 'Goo-seng

28Ka Jeekob daang tung 'Juuda ung die 'yie gaa 'Joosef seng, ka u 'wuluu son ka u goo 'Goo-seng. Beng la bang wa kpe 'Goo-seng teng-gbani.

29Ka 'Joosef daang i 'siri aning u cheeriet a na ti 'tuohi u ba Iisiriel 'Goo-seng 'puong. Ka 'Joosef daang di u minga 'wuli u ba. Ung di u 'nuuhi 'koruu a 'kong ang kauhi biela.

30Ka Iisiriel yeli 'ku 'Joosef: Pampana yeng, n na 'kpiye laangfie 'puong, 'bojung n minga nyiye i 'ningbisogo, ing nang i 'vori.

31Ka 'Joosef yeli ku u babiihi aning u ba 'deu niba: N na 'do gaang a ti yeli 'ku Fee'ro. N na 'wuluung ka n babiihi aning n ba 'deu niba, banang da 'bi 'Keenan paaluung ni waye n seng.

32A daba iye pichiiniba, bojungba tuma la 'duunhi kaabu. Ba waaningye ba 'dung-bera aning ba 'dungbilii aning bung jaa bang tari.

33Ka Fee'rong wa buongye a jugihi: Ye tuma la 'bo?

34'Beng la yeng na yeli kuu: I tungtuniba iye 'duunhi kaariba a 'piili ti 'bibiilung a waana ngaang, tinuu aning ti ba'mine jaa. Bila na ing ka u veng ka ye 'jing 'Goo-seng 'teng-gbaning, 'bojung pichiina jaa iye bungnyohuu a 'ku lijipiti paaluu niba.

Genesis 47

1'Beng la ka 'Joosef goo ti yeli 'ku Fee'ro: N ba aning n babiihi aning ba 'dungbilii aning ba 'dung-bera aning bung jaa bang tari 'yiye 'Keenan paaluu wa. Ba 'biye 'Goo-seng 'ten-gbaning pampana.

2Ung 'ihi u ba'biihi ni 'mine ba'nu a diba ti 'wuli Fee'ro.

3Ka Fee'ro jugihi 'Joosef ba'biihi ni: Ye tuma la 'bo? Bang yeli 'ku Fee'ro: I tungtuniba iye pichiiniba, tinuu aning ti ba'mine jaa.

4Bang la yeli 'ku Fee'ro: Ti wayeng ka ti wa 'jing a 'teng-gbaning 'bojung i tungtuniba ba tari moo a na 'ku ba 'duunhi. A kong 'gaaliyeng 'Keenan paaluung. Bila 'jung 'jaande, veng ka i tungtuniba kpiera 'Goo-seng 'teng-gbaning.

5Ka Fee'ro yeli 'ku 'Joosef: I ba aning i babiihi waye i seng.

© 2009 Bibles International.

6'Iijipiti 'teng-gbani jaa 'biye i 'ningbi-tooring. Veng ka i ba aning i ba'biihi ni 'jing a 'teng-gbani jaa 'ji-suming. Veng ka ba 'jing 'Goo-seng 'puong. Ka inang bang daba 'mine ang bang tuma 'ningbiri ba 'puong, i ka ba kaara n 'duunhi.

7'Beng la ka 'Joosef wa kpening u ba Jeekob, a waaniu Fee'ro 'ningbi-toori, ka Jeekob duhi duhisung ku Fee'ro.

8Ka Fee'ro yeli 'ku Jeekob: I 'yuomo awala la nga?

9Ka Jeekob yeli 'ku Fee'ro: N 'yuomo mang i saana a yuora iye 'yuomo koo aning 'pihita. N 'nyivori 'yuomo iye fling, a i too. A ba to n ba'mine 'nyivori 'yuomo bang i saamba a yuora ba 'beri ning.

10Ka Jeekob duhi duhisung 'ku Fee'ro che 'yi u 'ningbi-tooring.

11Ka 'Joosef veng ka u ba aning u ba'biihi ni 'jing, ung kubo 'jie bang 'so 'lijipiti 'puong. Bang 'bi a 'teng-gbani jaa 'ji-suming, una la Raamisiz 'teng-gbani a'wo Fee'ro ang daang 'ku nuori bila ni.

12Ka 'Joosef 'ku u ba aning u babiihi aning u ba 'deu niba jaa siimaa a 'tuuro ba 'deu niba singbu.

13Siimaa daang kongye a paaluu jaang, bojung a kong daang 'gaaliyeng. Ka 'Iijipiti paaluu aning 'Keenan paaluu jaa daang nyuona a kong 'jung.

14Ka 'Joosef daang laanhi libie ni jaa bang di da 'chi ni, libie ang bi 'Iijipiti paaluung aning 'Keenan paaluung la bila. Ka 'Joosef di a 'libie waaning Fee'ro 'deu.

15Sanga ni 'libie jaa ang wa baahi 'Iijipiti paaluung aning 'Keenan paaluung ni, ka Iijipiti niba jaa wa 'Joosef seng a wa yeli: 'Kuti siimaa. Wala 'jung ting na kpi i 'ningbiring? Ti 'libie jaang baahi.

16Ka 'Joosef yeli: Bila yeng ye tihi ye 'duunhi. Ka ye 'libieng baahi n na diye siimaa tegi ye 'duunhi.

17Bila 'jung bang daang waaning ba 'dutmhi 'Joosef seng, ka 'Joosef 'kubo siimaa, a che die ba yosi aning ba piihi aning ba buuhi aning ba 'nii aning ba buunhi. Ung 'kubo siimaa che die ba 'duunhi jaa a 'yuoni ngang.

18A 'yuoni ang wa baahi, bang la wa u seng 'yuoni ang tohi 'puong a yeli: Ti kung sogili n ningkpong a yeli nga. Ti 'libie baahiyeng, ka ti 'duunhi ming jaa leu i 'suobu. Bung jaa ba la chehi n ningkpong 'ningbiring 'see ti inggbama aning ti 'teng-gbama.

19Wala la ting na 'kpi i 'ningbiring, tinuu aning ti 'teng-gbani? Dati aning ti 'teng-gbani a che 'kuti siimaa, ka tinuu aning ti 'teng-gbani jaa leu Fee'ro 'yemihi 'Kuti bung'bie ka ti tari 'nyivori a ta 'kpi, ka a 'teng-gbani ta i kpali.

20Bila ka 'Joosef daang da 'Iijipiti 'teng-gbani jaa ku Fee'ro, 'bojung 'Iijipiti dau jaa daang kuohiye u yoo, a kong ang daang 'gaali ba ingang 'Jung. Bila ka a 'teng-gbani jaa daang leu Fee'ro 'suobu.

© 2009 Bibles International.

21A niba yeng, ung daang 'ihibe a 'yi 'Iijipiti toribogu kanga a ti ta u to baahaang, a i bang gaa 'yi-bera 'puo.

22A Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yong teng-gbani ung daang ba da, bojung a Ngming'puohi 'yi-dieriba da mang tariye ba tuori a 'yi Fee'ro seng. Bang da mang 'dire ba tuori ni Fee'ro ang da mang 'kubo ni. Bila 'jung ba daang ba kuohi ba 'teng-gbani.

23'Beng la ka 'Joosef yeli 'ku a niba: Nye, 'jine n daye yena aning ye 'teng-gbani jaa 'ku Fee'ro, a 'jung ye nye bungbie la ni. Ye buri a 'teng-gbani.

24Ka yenang wa di siimaa, ye na mang 'poye 'jiihi a'nu, a di 'jiyeni 'ku Fee'ro. A 'jiihi anaahi ni na iye ye tuori, a i bung'bie ka ye bun ye yori, a i siimaa 'ku ye ning ye 'den niba aning ye bibilii.

25Bang yeli: I dieye ti 'nyivoe. Veng ka ti nye bunye ti ningkpong 'ningbiring, ‘bojung ti na iye Fee'ro tungtuniba.

26Bila 'jung 'Joosef daang bingye begu 'Iijipiti paaluung a waana 'jine, ka a 'jiihi a'nu tuori na mang iye Fee'ro 'suobu. A Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yong 'teng-gbaning da ba leu Fee'ro 'suobu.

27Ka Iisiriel daang 'jing 'Iijipiti paaluung, 'Goo-seng 'teng-gbani ning. Bang daang tan buunhu beng, a dogi biihi a 'ugi yaga jaa.

28Ka Jeekob 'jing 'lijipiti paaluung 'yuomo 'pie aning ayopoin. Ka Jeekob 'nyivori 'yuomo jaa daang i koo aning lijaa'yi aning ayopoin (147).

29A wagiri ang wa tara ka Iisiriel na 'kpi, ung buong u bi-dau 'Joosef a yeli 'kuu: Ka maang nye bunye i 'ningbiring, 'jaande, di i 'nu tung n gbekpong luong a ing nuori 'kumo ka i na iye minga aning limaniye 'kumo. 'Jaande, ta 'ungmo 'Iijipiting.

30Veng ka n jeng n ba'mine seng. Dima 'yining 'lijipiting a dima 'ung ba 'ungjie ning. Ka 'Joosef yeli: N na iye bila ni ing yeli ni.

31'Beng la ka Jeekob yeli: Po 'kumo. Ka 'Joosef po 'kuu. 'Beng la ka Iisiriel 'churi a 'gadong, u ju seng ni.

Genesis 48

1Bila puoring, bang yeli ku 'Joosef: I ba bierang. 'Beng la ka 'Joosef tari u 'bi-daba ba'ye, Manaase aning 'Iifiriam ka u ningba gaa.

2Bang wa yeli 'ku Jeekob: I 'bi-dau 'Joosef waye i 'jie. Ka Jeekob aanhi u minga a 'ihi 'jing a 'gado 'jung.

3Ka Jeekob yeli 'ku 'Joosef: Kpiengu Jaa Naangmini ni 'yi 'kumong 'Luuz ang 'bi 'Keenan paaluung, a pegima.

4Ung yeli Immo: Nye n na ing ka i dogi 'biihi a 'ugi. N na ing ka i leu ningjemaa jemaa. Ka n di 'teng-gbani nga 'ku buurii ang na 'yi i ingang ka u i ba 'suobu a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

5Pampana ming, i bi-daba ba'yi nga, 'Miriam aning Manaase, bana ing dogi 'lijipiti paaluung che mang wa i seng 'Iijipiti 'puong ni, ba na leuye n biihi. Ba na iye n biihi 'a'wo Ruubeng aning Siimiyung.

6'Biihi ni bang na dogi kui ba 'puoring ning na i i biihi. Ba na tariye ba chengbuunhu a 'tuuro ba babiihi 'yoe ingang.

7Maang yeng, sanga ni mang wa 'yi 'Peedang, ka Ree-chel 'kpi n seng a soring 'Keenan paaluung, ang daang chehi fling ka ti to Eefarat. Mang 'umuu beng Eefarat soring. 'Be ning u 'ju la Beetilehem.

8'Beng la ka Iisiriel nye 'Joosef 'bi-daba ni a yeli: Ning'bobo la nga?

9Ka 'Joosef yeli ku u ba: N bi-daba la, bana ka Naangmini 'kumo 'jie ngang ni. Ka Jeekob yeli: 'Jaande, diba waaning n seng ka n duhi duhisung 'kubo.

10A wagiri ngang 'koribu da iyeng ka Iisiriel 'ningbie i bulabula, u da ba la nyira. Ka 'Joosef diba wa pieluu, ka Jeekob mugihiba a 'koriba.

11Ka Iisiriel yeli 'ku 'Joosef: N da ba tiehi ka n na la nye i 'ningbisogo, che nye, Naangmini 'wulimong i 'biihi ming.

12Ka 'Joosef nyogiba 'ihi u 'dungkubo kpachagang a 'gbinti ka u 'ningbisogo 'tori 'tenge.

13Ka 'Joosef di ba jaa ba'yi, ka 'Miriam 'bi u 'nuduring a 'tori Iisiriel 'nu-goo. Ka Manaase 'bi u 'nu-goong a 'tori Iisiriel 'nuduri, ung waaningba bang pieluu.

14Ka Iisiriel tie u 'nuduri a di dogili 'lifiriam 'jung, una da la bibile. Ung di u 'nu-goo dogili Manaase 'jung ka a 'nuuhi gari taa, bojung Manaase daang la bi-fora.

15'Beng la ung duhi duhisung 'ku 'Joosef a yeli: Naangmini ni, u 'ningbi-tooring ka n ba'mine, Aaburaham aning Aizik daang 'chene ni, una la Naangmini ni ang kaama n 'nyivori jaa 'puong a waana 'jine ni.

16Malika ni ang daang diema a 'yi yelibeu jaang ni pegi i biihi nga, a i ka n 'yuori aning n ba'mine Aaburaham aning Aizik 'yoe buong ba ingang, ka ba 'ugi a leu ningjemaa jemaa 'teng-gbaning.

17'Joosef ang wa nye ka u ba diye u 'nuduri dogili 'lifiriam 'jung, u 'puo ba peli. Ung nyogi u ba 'nung ka u 'ihuu lifiriam 'jung ti dogili Manaase 'jung.

18Ka 'Joosef yeli ku u ba: Bila naani, n ba, bojung nga la bi-fora. Di i 'nuduri dogili u 'jung.

19Che ka u ba jaanhi a che yeli: N bangyeng n bi-dau, n bangyeng. U ming na leuye niba, u ming na iye kpong. Che yeliminga, u yaubile nga na iye kpong gaaguu. U buurii na leuye paalihi jemaa jemaa.

20Ka Jeekob duhi duhisung 'kubo a daari a yeli: A 'tuuro ye ingang ka Iisiriel na mang pegi. Ba na mang yeling: Naangmini maalii a'wo 'Iifiriam aning Manaase. Bila ung daang 'bing 'Iifiriam ung die 'yie Manaase ingang.

© 2009 Bibles International.

21'Beng la ka Iisiriel yeli 'ku 'Joosef: Nye, n 'kuung tayeng, che Naangmini na Nye ye seng, a leuningye gaaning ye nabaali'mine 'teng-gbani ni.

22N 'kuing 'jiyeni ming a gaa i babiihi, 'be mang die Aamor niba seng aning n ta'kobi aning n taanhuu ni.

Genesis 49

1Ka Jeekob daang buong u bi-daba a yeli: Ye laanhi ye miihi lang taa ka n yeliye yela ang na pagiye a 'be-baahii 'puong.

2Ye laanhi lang taa a 'wong, yena Jeekob 'bi-daba, a chelihi 'wong ye ba Iisiriel yeliyaga.

3Ruubeng, Ma la n bi-fora, n kpiengu aning n fanga 'munpiilee. Ina la nanihung paalibu aning kpiengu paalibu.

4I 'woningye kuong ang yangka. I kung la die 'yie, 'bojung i 'doye i ba 'gado 'ju, a deguu. U 'doye n btmgjie.

5Siimiyung aning 'Liivai iye ba'biihi. Ba kpejie tariye buunhu bang di ira 'pu-too.

6Ta veng ka n 'suhu wa kpe ba 'gondo yela 'puo. Ta veng ka n nanihung wa paaha ba langbu 'puong, bojung ba kuye daba ba 'suuri 'puong. Ba miihi buobu 'puong ba ngmaaye nadee janga 'giile.

7Bungtuuruu la ba 'suuri, 'bojung u iye tuluu 'gaali, aning ba 'su-kpiengaa, 'bojung u iye 'pu-too. N na welihibang Jeekob ingang, a yaariba Iisiriel 'puong.

8'Juuda, i iye nie i ba'biihi ang na 'pugi. I 'nu na dogiliye i domihi 'nyuung. I ba'biihi na 'gbintiye 'tengeng i 'ningbi-tooring.

9'Juuda iye 'gbegini 'bie. N 'bi-dau, i 'yiye a bungnyogiruu 'jie a 'do gaa. U 'churiyeng. U jengyeng a'wo 'gbegini, 'haali a'wo 'gbeging-nyaangaa. Ning'buong na damuu?

10Naalung dangkpali na kpelingye 'Juuda 'puong. Nie ang kuro 'begu kung kong u gbee kpachagang 'yiibu, a gara wagiri ni Sail ang na wa. U seng ka niba na laanhi a 'tu u nuori.

11U 'leye u bunga 'girep ngmielii ingang, a 'le u bungbile 'girep ngmielii ang suma yaga ingang. U pegiye u bungyerihi 'girep daang 'puong, a pegi u tama 'girep jiing 'puong.

12U 'ningbie muoyeng a gaa waing, ka u nyina peli gaa bihung.

13Zeebiyulung na kpieraye mani nuoring. U na iye mani 'gbori-bera ahi'jie. U toribogu na ti taye Saidong.

14Iisakar iye bunga ang tan kpiengu a jeng 'tuobuhi a'yi kpachagang.

15U daang nyiyeng ka peenhibu sumang, ka a 'teng-gbama suma. U 'churiyeng ka u die 'tuobu, a leu i tungtuna ni ang na wa tuna tuma bang firuu ka u tung.

© 2009 Bibles International.

16Daan na 'diye u niba saree a'wo Isi'reeli buurii ni kanga.

17Daan na iye waahuu ang jeng sori nuoring, a i 'dung,kuuree ang 'bi so'bileng. Unang na dung yohu gbeeng ka u jonna 'wulihi 'le.

18N chelihiye i 'chihilung 'oo Ba Tari Boohoo Daana.

19'Sojehi na tuongye Gaad, che u na tuongbang a baahaang.

20Aaser na tariye siimaa ang nuora. U na tariye siinnoohi ang sigining na'mine 'diibu.

21Naafitalai iye walipoga bang lori bahi. U yeliye yelivieni.

22'Joosef iye da'nu ang ngmana ngmama, da'nu ang ngmana ngmama a pieli konbulee. U 'nuuhi 'doye daangguoni 'ju a ti 'sigi.

23Tanteuriba tebuung, a imuu 'pu-saang. Ba tebuung haabu 'puong.

24Che ka u taanhuu nang tari fanga ka u 'nuuhi nang mang i kpienhi a 'tuuro Jeekob Kpiengu Jaa Naangmini ni, a 'tuuro a Pichiina, Iisiriel 'Kuurii ni,

25a 'tuuro i ba Naangmini ni. Ngming na sumii, a 'tuuro Kpiengu Jaa Daana aning a 'tuuro u pegiri aning saaju sagbani pegiri. Ngming na pegii aning 'muni jijulingu pegiri aning bihi pegiri aning 'puo taribu pegiri.

26I ba pegiri gaaye n nabaali'mine pegiri a gara taanhi 'yuomo ang ba tan baahaa. A jaa na dogiliye 'Joosef 'jung, a dogili nie ni bang daang weli u ba'biihi seng ni 'jusogong.

27Beenjaming iye 'gbongbori ang mang tan kong yaga jaa. 'Beeguu u na 'direye u bungnyogiruu, a 'po bungnyogirihi 'yienguu.

28Barna jaa la Isi'reeli buura 'pienaayi ni. A yela nga ka ba ba di a duhi duhisung 'kubo, kanga jaa ning u 'yong duhisung.

29'Beng la ung 'kubo nuori a yeli 'kubo: Maang yeng gaa ti paahi n niba 'puong. Ye 'ungmo n ba'mine seng 'pi-bogu ning ang bi Hiit nie 'Iifirong 'j ie ning.

30A 'pi-bogu ni ang bi Makipiila moo 'puong a pieli Maam'ri, 'Keenan paaluung ni la bila. Una ka Aaburaham da a lang ning Hiit nie lifirong 'teng-gbani, ka u leu u 'suobu a i niba 'ungjie ni.

31'Beng bang 'ung Aaburaham aning u poga 'Seera. 'Beng bang 'ung Aizik aning u poga Rebeeka. 'Beng mang 'tmg 'Liiya ming.

32A 'teng-gbani aning a pi-bogu ang 'bi u 'puong ni, u daang Heet 'biihi seng.

33Jeekob ang wa 'ku u 'bi-daba a nuori nga baahi, ung laanhi u gbee 'doning a 'godo 'ju. Ung vuunhi u vuunhung baahaa a gaa ti lang u niba 'puong.

Genesis 50

1Ka 'Joosef 'le u ba ingang a 'kong u ingang a 'gbuluu.

© 2009 Bibles International.

2Ka 'Joosef 'ku u tungtuniba ang i baalitiuriba nuori ka ba maali u ba ka u inggbani kung tuong saang 'wieng. Ka a baalitiuriba daang maali Iisiriel ka u inggbani kung tuong saang 'wieng.

3Ba daang paaliye beri lijaa'yi, bojung a beri ngang mang paali inggbani maalibung. Ka a lijipiti niba daang 'komuu beri lijaata ning 'pie.

4U 'kuori ni beri ang wa pari, ka 'Joosef yeli 'ku Fee'ro 'deu niba: Pampana, ka maang nye nungbu ye 'ningbiring ye yeli ngaang 'ku Fee'ro 'kumo.

5N ba iyeng mang po, ung yeli: N 'kuung tayeng. Ungmo kau'biri ning mang 'tu n minga yela 'Keenan paaluung ni. Be ing na 'ungmo. Bila 'jung, n suhii, veng ka n 'do gaa a ti 'ung n ba. N na leu wang.

6Ka Fee'ro yeli: 'Do gaa ti 'ung i ba a'wo ung i ing po 'kuu bila ni.

7Ka 'Joosef daang 'do gaa na ti 'tmg u ba. Ka Fee'ro tungtuniba jaa aning u 'deu ningbera aning lijipiti paaluu ningbera jaa daang bieluu.

8Ka 'Joosef 'deu jaa, aning u babiihi aning u ba 'deu daang gaa. Ba 'biihi aning ba 'dung-bera aning ba 'dungbilii 'yong bang daang bahi 'Goo-seng 'teng-gbaning.

9Ka cherietihi aning yohujonniba ming daangbieluu. Ba daang iye niba jemaa jemaa.

10Bang daang wa ta 'Ee-tad jiengaa, 'beng bi Jooridang lombo-jaalang ni. Bang daang 'kong beng a i laa'dimii yaga jaa. Ka 'Joosef i bang 'kong u ba 'beng beri ayo'poin.

11'Beng la ka 'Keenan niba ni ang kpiera a 'teng-gbaning ni nye a 'kuori ang bi 'Ee-tad jiengaa ning. Bang yeli: A 'Iijipiti niba tariye 'ko-kpong. Bila 'jung bang buona a 'jie ka 'Ee-bel Miizi'reyim, beng bi Jooridang 'lombo-jaala ning ni.

12Ka u bi-daba iu bila ni turi ung 'kubo nuori ka ba i ni.

13Ka u 'bi-daba ni diu gaaning 'Keenan paaluu. Ba ti 'umutmg 'pi-bogu ni ang 'bi Maki'piila 'teng-gbaning ni, a pieli Maam'ri. Una ka Aaburaham daang da a paahi a 'jieng lifirong a Hiit nie seng, ka u i 'ungjie ang i u 'suobu ni.

14Ka 'Joosef wa 'ung u ba baahi a leu wa lijipiti. Una aning u ba'biihi aning niba ni jaa ang bieluu bang gaa ka ba ti 'ung u ba ni daang la.

15'Joosef babiihi ni ang wa nye ka ba ba 'kpiyeng, bang yeli: A'mineng 'Joosef na hating a naa yelibee ni jaa ting iu ni sani.

16'Beng la bang tung tungtuna 'Joosef seng a yeli: Ngaang ka i ba 'ku nuori che 'kpi a yeli:

17Ngaang yeng na yeli 'ku 'Joosef: 'Jaande, veng i bieri'mine saangbu aning ba beu ni 'kubo, 'bojung ba tungye beu i ingang. Bila 'jung pampana ti suhii, veng i ba Naangmini tungtuniba beu nga kuti. Bang wa yeli bila 'ku 'Joosef ung 'kong.

18Ka u bieri'mine ni ming gaa a ti 'le u 'ningbi-tooring a yeli: Nye, ti iye i 'yemihi

19Ka 'Joosef yeli 'kubo: Ye ta jora dabieng. N ahiye Naangmini bogung bi?

© 2009 Bibles International.

20Yena yeng, beu yeng daang tieha ka ye ima. Che ka Naangmini i bila, ka u nye tung sung, a tung bila nga ang tuna 'jine nga, a die niba jemaa 'nyivoe.

21Bila 'jung pampana, ye ta jora dabieng. Maang na 'guoli ye ning ye 'biihi. Ung daang maa ba 'suhu a yeli yelisuunhi 'kubo.

22Ka 'Joosef daang kpiera 'Iijipiting, una aning u ba 'deu. Ka 'Joosef daang 'bibe 'yuomo koo aning 'pie.

23Ka 'Joosef daang nye lifiriam yaanhi biihi. Ba daang dogiye Manaase bi-dau 'Meekir ming biihi a bing 'Joosef gbeeng.

24Ka 'Joosef daang yeli 'ku u dogiriba: N 'kuung tayeng. Che Naangmini na waye ye seng pielaang, a diye 'yiningpaaluu ngang a gaaningpaaluu ni yela ung po 'ku Aaburaham aning Aizik aning Jeekob ni.

25'Beng la ka 'Joosef i ka a Isi'reeli biihi po. Ung yeli: Naangmini na waye ye seng pielaang. Ye na 'tuoye n kaba a 'yi a 'jie ngang.

26'Beng la ka 'Joosef daang kpi, a daang i 'yuomo koo aning 'pie. Bang maaluu ka u inggbani kung tuong saang 'wieng, a diu ing 'kuung-dagang 'Iijipiti 'puong.

© 2009 Bibles International.

Exodus

Exodus 1

1Iisiriel biihi ni ang daang wa 'Iijipiti 'yoe la ama. Kanga jaa ning u 'deu niba aning Jeekob la daang wa.

2Ba 'yoe la Ruubeng, Siimiyung, 'Liivai aning 'Juuda.

3Iisakar, Zeebiyulung aning Beenjaming.

4Daan, Naafitalai, Gaad aning Aaser.

5Jeekob buurii jaa daang iye niba lijaata aning 'pie. 'Joosef yeng daang 'biye 'lijipiting seni.

6Ka 'Joosef aning u ba'biihi ni jaa daang wa 'kpi. Ka ana jemani ni niba jaa daang 'kpi.

7Che Isi'reeli 'biihi daang dogiye 'biihi yaga, a 'ugi yaga jaa a wahi. Bang daang leu tari kpiengu yaga jaa a paali a paaluu jaa.

8'Beng la ka napaalaa kanga ang daang ba bang 'Joosef wa 'di naalung 'Iijipit ing.

9Ung daang yeli 'ku u niba: Nye, Isi'reeli niba nga iye jemaa gaati, a tari kpiengu ming gaati.

10Nye, ye veng ka ti di 'ningbiyuo kanga ba ingang. Ka a naani ba na maaling 'ugirong. Ka taanhuung daang 'ihi, ba na paahiye ti domihi ingang a j auniti, a che jo 'yi a paaluung.

11Bila 'jung bang daang 'ihi tungtung ningbera ingba kaba dogihiba aning tuma. Bang daang me 'yi-bera bang na binne siimaa 'ku Fee'ro. Ana la Paitom aning Raam'siz.

12Che wagiri ni bang daang mang dogihiba yaga ni, a wagiri bang da mang maaling 'ugiro a waha. Ka 'Iijipiti niba nga daang fora dabieng Isi'reeli niba nga vela.

13Ka 'Iijipiti niba nga daang fira Isi'reeli niba bang maaling tuna aning kpangkpangkpiengaa.

14Bang daang i ka too kpeba a 'tuuro tungkpienhi ingang. Tani 'buubu, tambie ngmaahibu aning yoo tung'irii jaa bang daang tuna. Ba tuma jaa 'puong 'Iijipiti 'deme da mang ing bang tuna aning kpangkpangkpiengaa.

15'Beng la ka 'Iijipiti naa daang yeli yela ku a 'Hiiburu pogidogihiba ni. Kanga 'yuori daang la Siifira, ka kanga ming 'yuori i Piyuuwaa.

16Ung yeli: Ka yenang wa tuna ye pogiba dogibu tuma 'kuro a 'Hiiburu pogiba nga ye cheliha. Ka yenang wa nye a bi-lie, ka unang wa i'bi-dau, ye kuu. Che ka bi-poga wa la, ye bahuu ka u i 'vori.

17Che a pogidogihiba nga daang joraye Naangmini. Ba daang ba i bila ni 'lijipiti naa ang 'kubo nuori ka ba i ni. Bang daang bahi a bi-daba bang i 'voe.

© 2009 Bibles International.

18Ka lijipiti naa daang buong a pogidogihiba nga a jugihiba: Wala 'jung yeng i ngaang a bahi a bi-daba bang i 'voe?

19Ka a pogidogihiba yeli 'ku Fee'ro: A 'Hiiburu pogiba nga ba 'woning lijipiti pogiba. Ba 'weriyeng. Ba mang dogiye 'wieng ka a pogidogihiba nang ba taba.

20Bila 'jung ka Naangmini daang i sung 'ku a pogidogihiba nga. Ka a niba maaling 'ugi a tari kpiengu yaga jaa.

21A pogidogihiba nga ang daang jora Naangmini 'jung, Naangmini daang 'kubong 'deri.

22Ka Fee'ro daang 'ku u niba jaa nuori a yeli: Ka banang wa dogi 'bi-dau jaa, ye diu loo ing mani 'puong. Che ye bahi 'bi-poga jaa ka u i 'vori.

Exodus 2

1Ka dau kanga ang daang i 'Liivai buurii gaa ti di poga ming ang i 'Liivai buurii.

2Ka a poga tan 'puo a dogi bi-dau. A poga ang daang nye ka a 'bie vielang ni, ung diu sogili 'chiuri ata.

3Che ang wa to ka u kung la tuong sogiluu, ung bo peu bang 'woo ning kakee 'kuu, a di 'koo-taari aning 'sugini a marihuu. Ung di a 'bie ing u 'puong a di gaa ti 'bing mani nuori moo 'puong.

4Ka a 'bie kpiema daang tagi 'yi ti ahi a na nye bila ni ang na poguu.

5'Beng la ka Fee'ro 'bi-poga 'sigi wa a mani ka u wa 'so kuong. Ka u tungtungbi-pogiba daang 'chene a mani nuoring. Ung wa nye a peu ang 'bi a moo 'puong, ung tung u tungtungbi-poga ung ti diu waaning.

6Ung wa 'yuoguu a nye a bie, ka a bie 'kono. Ka nimboo kpeu u yela. Ung yeli: A 'Hiiburihi ni Iiiihi kanga la.

7'Beng la ka a 'bie kpiema ni yeli 'ku Fee'ro bi-poga ni: N gaa ti buong a 'Hiiburu pogiba ni kanga ka u 'guoli a 'bie 'kui bi?

8Ka Fee'ro 'bi-poga ni yeli 'kuu: Gaa ti buong kanga. 'Beng la ka a 'bi-poga gaa ti buong a 'We ma.

9Ka Fee'ro 'bi-poga ni yeli 'ku a 'bie ma: Di bie nga gaaning ti 'guoli 'kumo. N na kuing i sanyau. Ka a poga di a bie ti 'guoli.

10Ka a 'bie baa. Ung diu waaning Fee'ro bi-poga ni seng, ung leu u 'bi-dau. Ka a 'bi-poga 'kuu 'yuori 'Moosis a yeli: Mang diu 'yining kuoming ni 'j ung.

11Ana 'beri ning, sanga ni 'Moosis ang daang wa baa a leu dau, ung daang 'yi daari kanga a gaa u dogiriba ni seng a ti nye ba tungkpienhi ni. Ung nye 'Iijipiti nie ang ngmira u dogiriba 'Hiiburihi ni kanga.

© 2009 Bibles International.

12Ung 'liinhi goo aning 'duri. U ba nye nie jaa. Ung ku a lijipiti nie a diu sogili a 'biihee 'puong.

13'Beu ang la wa kaa ung 'yi a ti nye 'Hiiburu daba ba'yi ang jaura. Ung yeli 'ku unani ang bo a jauri ni: Wala la ing ngmira i to?

14'Beng la ka a dau yeli: Ning'buong lebii ningkpong aning saringmaara ti ingang. I buorang ka i kuma a'wo ing da ku a lijipiti nie bila ni bi? A 'jung ka dabieng daang kpe 'Moosis ung yeli: Pielaang, niba bangye a yeli nga.

15Sanga ni Fee'ro ang wa 'wong a yeli, ung buora 'Moosis ka u ku. Che ka 'Moosis daang jo Fee'ro seng a ti kpiera Miidiyan paaluung. Ung daang gaa ti 'jing kolung kanga sieng.

16Miidiyan Ngming'puohi 'yi-diera daang tariye 'bi-pogiba bayo'poin. Bang daang wa be ka ba wa ong kuong paali a kong'nyu-buunhu 'ku ba ba piihi.

17'Beng la ka a pichiiniba wa kariba baha. Che ka Moosis 'ihi ahi a sungba, a 'ku ba piihi ni kuong.

18Bang leu gaa ba ba 'Ruu-el seng ni la ung ti jugihiba: Wala la yeng wa 'wieng bila 'jine?

19Bang yeli: 'lijipiti dau kangang dieti a 'yi a pichiiniba 'nuuhing. Unang ong kuong ming kuti ka a piihi 'nyu.

20Ung jugihi u bi-pogiba ni: Ka 'yening ung 'be? Wala 'jung yeng bahi a dau? Ye ti buomuu ka u wa 'di siimaa.

21'Beng la ka 'Moosis 'puo daang peli ka u kpiera a dau nga. Ung di u 'bi-poga Zipoora 'ku 'Moosis.

22Ka Zipoora dogi bi-dau 'ku 'Moosis. Ung 'ku u 'yuori ka Guurisom. U daang yeliyeng: N iye saana paalijaala 'puong.

23Sangkauhuu 'puong la ka lijipiti naa ni daang wa 'kpi. Ka Isi'reeli niba nga daang pena ba 'yemilung ni yela. Bang daang 'cheehi. Ba 'yemilung ni 'jung ba 'kuori daang 'do taye Naangmini.

24Ka Naangmini daang 'wong ba pengbu ni. 'Beng la ung daang leu tiehi u ning Aaburaham aning Aizik aning Jeekob 'layiri ni yela.

25Ka Naangmini daang nye Isi'reeli niba nga, a daang bang ba yela jaa.

Exodus 3

1Ka 'Moosis daang kaara u diengdau Jeeti'ro piihi. Unang daang i Miidiyan Ngming'puobi 'yi-diera ni. Ka 'Moosis daang chiing a piihi 'gili gaaning a mopiri 'puori a ti ta 'Hoo-reb, Naangmini tangkpong ni.

© 2009 Bibles International.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang 'yi u seng butmg-jinti ingang. A buung-jinti da 'biye moo kanga ingang. Ka 'Moosis 'liinhi a nye a butmg-jinti ang bi a moo ingang, che a moo daang ba 'dire.

3'Beng la ka Moosis yeli: N na leu bieng a nye a yelisielii nga, a bang bung ni 'jung a moo ang ba 'dire.

4Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang wa nye ka 'Moosis bieyeng ka u 'liinhi, ka Naangmini buomuu a 'yi a moong a yeli: 'Moosis, 'Moosis. Ung die: Nyima la ni.

5'Beng la ka Naangmini yeli: Ta wa tagira tara che. Nyogi i nagitie 'fogihi i gbeeng, bojung 'jie ni ing ahi ni iye 'teng-gbangpegi'yiruu.

6Ka Naangmini la yeli: Maang la i ba Naangmini, maang la Aaburaham Naangmini, Aizik Naangmini aning Jeekob Naangmini. Ka 'Moosis pogi u 'ningbisogo, 'bojung u daang joraye dabieng ka u 'liinhi Naangmini.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Pielaang, n nyiye n niba ang bi 'Iijipiting dogee. N 'wongye ba 'kuori ba tungtung ningbera ni 'jung, 'bojung n bangye ba nimiha ni yela.

8A 'jung n 'sigi wayeng ka n dieba a lijipiti niba 'nuuhing. N wayeng ka n diba 'yining a paaluung a gaaning paaluu ang sums a i yelingu. N na dibang gaaning paaluu nga ang 'puoro bihung aning siu. 'Keenan niba, Hiit niba, Aamor niba, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba paaluu la.

9Bila 'jung nye, Isi'reeli niba ni kuori tamang. Mang nye dogihibu ni a 'Iijipiti niba ang dogihiba.

10Bila 'jung wa. N na tumiing Fee'ro seng ka i ti tari n niba Isi'reeli 'deme nga 'yining 'Iijipiti waaning.

11Che ka 'Moosis daang yeli 'ku Naangmini: Ning'buo lima mang na gaa Fee'ro seng a titan a Isi'reeli niba 'yining 'Iijipiting waaning?

12Ka Naangmini yeli 'kuu: N na 'Wye i seng pielaang. Ngaang na la 'sieree ka maang tumii. Sanga ni ing na wa tari a Isi'reeli niba 'yining lijipiti waaning, ye na 'puohiye Naangmini Ngmini'puohibu a tangkpong nga 'jung.

13'Beng la ka Moosis yeli 'ku Naangmini: Ka maang wa a Isi'reeli niba seng a yeli 'kubo: Ye ba'mine Naangmini ning tungma ye seng. A'mineng ba na yeli 'kumong: U 'yuori la 'bo? Wala mang na yeli 'kubo?

14Ka Naangmini yeli 'ku 'Moosis: MAANG LA NIE NI ANG LA MAANG. Ung yeli: Ngaang ing na yeli 'ku Isi'reeli niba: MAANG LA la nie ni ang tungma ye seng.

15Ka Naangmini la yeli 'ku 'Moosis: Ngaang ing na yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ye ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmni ni, una la AaburahamNaangmini, AizikNaangmini, aning Jeekob Naangmini ni, unang tungma ye seng. N 'yuori la bila a gara wagiri jaa. Una la 'yuori bang na di tieha n vela jemanihi jaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

16Gaa ti laanhi Isi'reeli ningbera a yeli 'kubo: Ye ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni, una la Aaburaham Naangmini, Aizik Naangmini aning Jeekob Naangmini. Unang 'yuo u minga 'kumo a yeli: Pielaang, n kaayeng a nye bila ni bang iriye 'Iijipiting.

17Mang yeli: N na diyeng 'yining lijipiti paaluu dogee nga 'puong a diye gaaning 'Keenan niba, Hiit niba, Aamor niba, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba paaluu. N na diyeng waaning paaluu bihung aning siu ang 'puoro beng.

18Isi'reeli niba na 'wongye i yeliyaga. I ning Isi'reeli ningbera ning na gaa 'Iijipiti naa seng. Ngaang yeng na ti yeli 'kuu: Ba Tari Baahaa Daana, 'Hiiburihi Naangmini ni waye ti seng. Jaan'de, veng ka ti di dabaata 'cheni a kpe mopiri 'puo a ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini.

19Che n bangyeng pielaang ka 'Iijipiti naa ni kung bahiye ka ye gaa, 'see ka 'nu-kpiengaa firuu.

20N na tieye n 'nu a ngmi 'Iijipiti paaluu aning n tungsiela jaa mang na tung u 'puong. Bila 'puoring u na bahiyeng ka ye gaa.

21N na ing ka lijipiti niba tari bunye a niba nga ingang. Ka yenang wa 'yi gara, ye kung gaa aning 'nu-kpala.

22Poga jaa na mang suhiye wari buunhu aning salima buunhu aning bungyerihi u kpieringto seng, a suhaapoga ang kpiera pieli u 'deu seng. Ye na diang yeri ye 'bi-daba aning ye 'bi-pogiba. Bila yeng na faahi a 'Iijipiti niba buunhu.

Exodus 4

1'Beng la ka 'Moosis daang dieyeli: A'mineng ba kung sagima bii a 'wong n yeliyaga. A'mineng ba na yeling: Ba Tari Baahaa Daana ba 'yuo u minga 'kui.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana jugihuu: 'Bong 'bi i hung nga? Ung dieyeli: Dangkpali la.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Diu loo 'tengeng. Ka 'Moosis diu loo 'tengeng ong leu waahuu. Ka 'Moosis leu jo che bahuu.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Tie i 'nu a nyogi u juuring. Ka 'Moosis tie u 'nu a nyoguu. Ung la leu dangkpali u 'nung.

5Bilang na i ka ba sagi ka Ba Tari Baahaa Daana baba'mine Naangmini ni, Aaburaham Naangmini, Aizik Naangmini aning Jeekob Naangmini ni 'yuoye u minga 'kui.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli 'kuu: Di i 'nu tung i kparuu 'puong. Ung di u 'nu tung u kparuu 'puong. Ung wa 'ihuu ka u 'nu ngmaahi kongkonti a peli a'wo si'noo.

7Ung yeli: La di i 'nu tung i kparuu 'puo. Ung la di u 'nu tong u kparuu 'puo. Ung wa 'ihuu u kparuu 'puong tmg la nyaa a'wo u inga chelii ni.

© 2009 Bibles International.

8Bila ang na wa i, ka banang kung sagii, bii a 'wong a fora 'sieree ni 'duoho, a'mineng ba na 'wongye a 'yiilung 'sieree ni 'duoho.

9'Haali ka banang ba sagi a 'sierihi a'yi nga bii a 'wong i yeliyaga, ong kuong a maning a dia 'kiri bahi leng-gbanekuongeeng. A kuong ni ing ong a maning ni na leuye jiing a leng-gbanekuongeeng.

10'Beng la ka Moosis yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: 'Oo n Daana, n ba bang yeliyaga yelibu sung wagiri ang pari puong, bii fine. N yela yelibu aning n jinti jaa iye maahuu.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana jugihuu: Ningbuong maali ninsaalaa nuori? Chebii ning'buong mang i ka nie i 'muu bii 'to-gbera? Ningbuong mang i ka nie nyira bii ung i jonga? Maang Ba Tari Baahaa Daana naani?

12Bila 'jung pampana gaa. N na 'Nye i nuoring a 'wulii bila ni ing na yeli.

13Che ka 'Moosis yeli: 'Oo n Daana, jaan'de, tung ningjaala jaa ingbuora.

14A 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye 'Moosis ingang. Ung yeli: Ma Eerong ang i 'Liivai buurii iye i bieri wa? N bangyeng ka u bangye yela yelibu sung. Nye, u 'biye soring ming a waana kau 'tuohii. Ka unang wa nyii u inga na maang u 'sikiring.

15Yeli yela 'kuu a di yelibie ing u nuoring. N na biye i nuoring a bi u ming nuoring. N na 'wuliyeng bila ni yeng na i.

16U na yeliye yela 'ku a niba i gbebogiring. U na ing a'wo nuori a 'kui, ka i ming i a'wo Naangmini a kuu.

17Di a dangkpali nga tari i 'nung. Una ing na di tuna a tungsiela.

18'Beng la ka Moosis daang leu gaa u diengdau Jeeti'ro seng a ti yeli 'kuu: Jaan'de, veng ka n leu gaa n ba'biihi ni ang 'bi 'Iijipiting ni seng a ti nye ka ba nang tariye 'nyivori bii. Ka Jeeti'ro yeli 'ku 'Moosis: Gara aning maahuu.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Moosis Miidiyan puong: Leu gaa 'Iijipiti, 'bojung daba ni jaa ang daang buora ka ba 'ihi i 'nyivori ni 'kpiyeng.

20Ka 'Moosis di u poga aning u 'bi-daba a i bang jong bunga. Ung leu gaa 'Iijipiti paaluu. Ka 'Moosis daang di Naangmini dangkpali ni tari u 'nung.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli ku 'Moosis: Ka inang wa leu gaa 'Iijipiti, tung a tungsiela ni jaa mang di ing i 'nung ni Fee'ro 'ningbi-tooring. Che n na 'koye Fee'ro 'sikiri ka u kung veng ka a niba gaa.

22'Beng la ing na yeli 'ku Fee'ro: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Iisiriel iye n 'bi-dau, a i n bi-fora.

23A 'jung n yera 'kuriing: Veng ka n 'bi-dau gaa a ti 'puohimo Ngmini'puohibu. Che ka inang jaanhi ka i bahuu ka u gaa, siringminga, n na kuye i 'bi-daufora.

© 2009 Bibles International.

24A soring daang la, ba peenhibu 'jieng, ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'tuohi Moosis a buora ka u kuu.

25'Beng la ka Zipoora daang di 'kuurii nuori ang 'dire. Ung diu ngmaa u 'bi-dau ni yowuo a diu loo 'Moosis gbeeng a che yeli: Pielaang, i iye jiing sira a 'kumo.

26Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bahi Moosis ung gaa. Ka Zipoora yeli: I iye jiing sira. U daang yeliye bila a degiri 'ihibu 'jung.

27Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Eerong: Kpe a mopiri 'puo a ti 'tuohi 'Moosis. Ung daang gaa ti 'tuohuu Naangmini tangkpong ni 'jung a 'koruu.

28Ka 'Moosis yeli 'ku Eerong yelibie ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang di tumuu ni. Ung yeluu yelisiela ni jaa ung 'kuu nuori ka u tung ni.

29'Beng la ka 'Moosis aning Eerong daang di gaa. Bang daang ti laanhi Isi'reeli niba ningbera ni jaa lang taa.

30Ka Eerong daang yeli yeli'bie ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'ku 'Moosis ni. Ung daang i a yelisiela a niba 'ningbiring.

31Ka a niba daang sagi. Bang daang wa 'wong ka Ba Tari Baahaa Daana kaaye Isi'reeli niba, a nye ba dogee ni, bang 'churi a 'puohi Ngmini'puohibu.

Exodus 5

1Bila 'puoring ka 'Moosis aning Eerong daang gaa ti yeli ku Fee'ro: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli: Bahi n niba ka ba gaa ti 'di 'tigiri 'kumo mopiri 'puong.

2Che ka Fee'ro yeli: Ningbuo la Ba Tari Baahaa Daana mang na 'tu u nuori a bahi Iisiriel ka ba gaa? N ba bang Ba Tari Baahaa Daana. N kung bahi Iisiriel ming ka ba gaa.

3'Beng la bang yeli: A 'Hiiburihi Naangmini ni waye ti seng. Jaan'de, bahiti ka ti di beri ata 'cheni kpe mopiri puo a ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Ka a naani u na waye ti ingang aning 'baleuhi bii aning ta'kobi.

4'Beng la ka lijipiti naa yeli kubo: 'Moosis aning Eerong, 'bojung yeng i ka a niba bahi ba tuma? Ye leu gaa ye tuma jie.

5Ka Fee'ro yeli: Nye, a paaluu niba iye jemaa pampana, yeng veng bang bahi ba tuma tungbu.

6A 'jung ka Fee'ro 'ku a tungtung ningbera aning a tuma kaariba nuori a daari ning u ju a yeli:

7Ye ta la 'ku a niba mo'kuonhi ka ba ngmaahi tam'bie a'wo yeng da ira bila ni. Ye veng ka ba gaa ti bo ba miihi mo'kuonhi.

© 2009 Bibles International.

8Che ye i ka ba ngmaahi tambie ka a ta a nuori a'wo bang da ira bila ni. Ye ta ngmaa bahi. 'Bojung 'di-nyagiring iriba. Bila 'jung bang 'cheehe a yera: Veng ka ti gaa ti 'ihi sarika 'ku ti Naangmini.

9Ye di tungkpienhi yaga paahi a daba ka ba tuna, a ta cheliha 'girii.

10Ka a niba tungtung ningbera aning a tuma kaariba daang 'yi gaa ti yeli 'ku a niba: Ngaang ka Fee'ro yeli: N kung kuye mo'kuonhi.

11Ye gaa jie ni jaa yeng na ta nyia a ti bo ye miihi mo'kuonhi. Che ye tuma kung ngmaa bahi.

12A 'jung ka a niba daang 'yi yaari 'Iijipiti paaluu jaa, a laanha kakee ang na ahi mo'kuonhi bogung.

13Ka a tungtung ningbera da mang 'karingbe a yeli: Ye baahi a tuma. Ye tung ka a sing ye 'beu jaa tuma singbu a'wo sanga ni yeng da nyira mo'kuonhi ni.

14Aning ming, Fee'ro tungtung ningbera ni daang ngmiraye Isi'reeli niba tuma kaariba ni. Fee'ro tungtung ningbera ning daang 'ihi a Iisiriel tuma kaariba ni. Bang jugihiba: Wala 'jung yeng ba ngmaahi tam'bie ang ta a nuori jaaming aning jine a'wo yeng da ira bila ni?

15'Beng la ka Isi'reeli niba tuma kaariba ni ti 'kong ku Fee'ro a yeli: Wala la ing ira i tungtuniba ngaang?

16Ba ba 'ku i tungtuniba mo'kuonhi che yeli 'kuti: Ye ngmaahi tam'bie. Siringminga, ba ngmiye i tungtuniba. Che a paangbu 'biye i minga niba ni seng.

17Che ka Fee'ro yeli: 'Di-nyagiri yeng ira. 'Di-nyagiri 'yong la. Bila 'jung yeng yeli ka n veng ka ye gaa ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

18A 'jung ye gaa ti tuna. ‘bojung ba kung 'kuye mo'kuonhi, che ye naang ngmaahiye tam'bie ka a ta a nuori.

19Ka Isi'reeli niba tuma kaariba ni daang nye ka ba miihi ni biye tuora 'puong, ‘bojung Fee'ro daang yeliyeng: Ye kung ngmaa ye beu jaa tam'bie ngmaahibu singbu ni bahi.

20Bang daang wa 'yire Fee'ro sengni labang 'tuohi 'Moo sis aning Eerong. Ba daang ahiye 'beng a chelihiba.

21Bang yeli 'kubo: Ba Tari Baahaa Daana kaa nye a 'di ye saree. 'Bojung ye iyeng ting leu bungnyohii Fee'ro aning u tungtuniba 'ningbiring. Ye diye ta'kobi ing ba 'nung ka ba kuti.

22Bila 'jung ka 'Moosis daang leu gaa Ba Tari Baahaa Daana seng a ti yeli: Daana, wala la ing waaning tuora a niba nga ingang? Anan'so la wala ing tungma?

23A 'yi wagiri ni mang wa yera yela 'kuro Fee'ro i 'yuoring, beu ung ira a niba nga. Che i ba die i niba fling jaa.

Exodus 6

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Pampana ing na nye bila ni mang na i Fee'ro. 'Bojung 'nu-kpiengaa ung na di bahiba ka ba gaa. U na diye 'nu-kpiengaa kariba ka ba 'yi u paaluung.

2Ka Naangmini daang yeli yela 'ku 'Moosis a yeli 'kuu: Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

3N 'yuoye n minga 'ku Aaburaham, a 'yuo n minga 'ku Aizik, a 'yuo n minga 'ku Jeekob. N 'yuoye n minga 'kubo a'wo Kpiengu Jaa Naangmini. Che ba daang ba bangma ning n 'yuori ang i Ba Tan Baahaa Daana.

4N 'bingye n 'layiri ming aniba, ka n di 'Keenan paaluu 'kubo. 'Beng bang daang kpe biela a i saamba ni.

5N 'wongye Isi'reeli niba ni 'Iijipiti niba ang tari 'yemilung 'puong ni nimiha 'kuori ming. Mang tiehi n layiri ni yela.

6A 'jung yeli ku Isi'reeli niba nga: Maang la Ba Tan Baahaa Daana. N na diyeng 'yining 'Iijipiti niba 'tuo-tiinha ni puong. N na faayeng 'yining ba 'yemilung ni 'puong. N na diye n 'nu tie a yeudieye aning saree 'diibuhi ang i bera 'gaali.

7N na diyeng a'wo n niba, ka n i ye Naangmini. Bila la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang dieye 'yining 'Iijipiti niba 'tuo-tiinha ni 'puong.

8N na diyeng wa kpening paaluu ni mang po ka n na 'kuye Aaburaham, Aizik aning Jeekob ni. N na diung 'kuye ka u leu ye cheng. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

9Ka 'Moosis yeli bila 'ku a Isi'reeli niba. Che ba iinhi chuoribu aning ba 'yemilung ni too 'jung ba daang ba 'wong 'Moosis yeliyaga ni.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

11Gaa ti yeli 'ku Fee'ro, 'Iijipiti naa, ka u veng ka Isi'reeli niba 'yi u paaluung.

12Ka 'Moosis yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Nye, Isi'reeli niba nga ba cheliha 'wono n yeliyaga. Wala ka Fee'ro na chelihi 'wong n yeliyaga mang ba bang yeliyaga 'puong?

13'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis aning Eerong. Ung 'kubo nuori Isi'reeli niba ni yela, a 'ku nuori lijipiti naa Fee'ro yela, ka ba tari Isi'reeli niba 'yining 'Iijipiti paaluung.

14Bama daang la ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba: Ruubeng, Iisiriel 'bi-fora ni 'bi-daba la bama: 'Heenok, Paali'yu, Heezirong aning Kaarimai. Bama daang la Ruubeng 'di-noe niba.

15Siimiyung 'bi-daba daang la Jeemiyuel, 'Jeeming, 'Oo-had, 'Jeeking, 'Zoohar aning 'Seeyul ang daang i 'Keenan 'bi-poga ni 'bi-dau. Bama daang la Siimiyung 'di-noe niba.

© 2009 Bibles International.

16Bama daang la 'Liivai bi-daba ni 'yoe a 'tuuro ba jemanihi: Guurisung, 'Koohat aning 'Mireerai. 'Liivai 'nyivori 'yuomo daang iye koo aning 'pihita aning ayo'poin (137).

17Guurisung bi-daba daang la Liibinai aning Siimai a 'tuuro ba 'di-noe.

18'Koohat 'bi-daba daang la Aamiram, Aizahar, 'Hii-birong aning Uuzaiyel. 'Koohat 'nyivori jaa daang iye 'yuomo koo aning 'pihita aning ata (133).

19'Mireerai 'bi-daba daang la 'Meelai aning Muusai. Bama daang la 'Liivai 'di-noe niba a 'tuuro ba jemanihi.

20Ka Aamiram daang di u ba yaupoga Jookebed ung i u poga. Ung dogi Eerong aning 'Moosis 'kuu. Ka Aamiram 'nyivori jaa daang i 'yuomo koo aning pihita aning ayo'poin (137).

21Aizahar 'bi-daba daang la 'Koora, 'Nii-feg aning Ziikirai.

22Uuzaiyel bi-daba daang la Miiseyel, Eelizafang aning Ziitirai.

23Ka Eerong daang di Amiinadab 'bi-poga Iliiseba ung i u poga. 'Neeyasong yaupoga daang la. Ung dogi 'Nee-dab, Abai'hiu, Eli'ee-zer aning Iitamar 'kuu.

24'Koora 'bi-daba daang la Aasisir, Eli'keena aning Abaiyasaf. Bama daang la 'Koora 'di-noe niba.

25Ka Eerong 'bi-dau Eli'ee-zer daang di 'Piyutiel 'bi-pogiba ni kanga ung i u poga. Ung dogi Fiiniyas 'kuu. Bama daang la 'Liivai ba'mine jagihi ni 'yi-daangdaba a 'tuuro ba 'di-noe.

26A Eerong aning 'Moosis nga ning ba 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku: Ye tari Isi'reeli niba 'yining lijipiti waaning a 'tuuro ba 'sojemtmo.

27Bana la niba ni ang daang yeli yela 'ku Fee'ro, lijipiti naa ni che na tari Isi'reeli niba nga 'yining lijipiting. Ba ning ba 'ju la Eerong aning 'Moosis nga.

28Daari ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli yela 'ku 'Moosis 'Iijipiting ni,

29ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuu: Maang la Ba Tari Baahaa Daana. Yeli yela ni jaa mang yeli 'kui ni a 'ku Fee'ro, 'Iijipiti naa ni.

30Che ka Moosis daang yeli Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring: N ba bang yeliyaga. Wala ka Fee'ro na chelihi 'wong n yeliyaga?

Exodus 7

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Nye, n iyeng ing i 'wo Naangmini a 'ku Fee'ro. I bieri Eerong na iye i dangyera.

2Yeli yela ni jaa mang 'kui nuori ka i yeli ni. I bieri Eerong na yeli 'kuye Fee'ro, ka u bahi Isi'reeli niba ni ka ba 'yi u paaluung.

© 2009 Bibles International.

3N na ing ka Fee'ro 'sikiri 'ko, ka n veng ka n 'sierihi aning n yelisiela maaling i yaga 'lijipiti paaluung.

4Che Fee'ro kung 'wong ye yeliyaga. Bila na ing ka n tuong di n 'nu 'tuohi 'lijipiti, a tuong di n 'sojemtmo, n niba Isi'reeli 'deme ni a 'yining 'Iijipiti paaluung a 'tuuro saree 'diibuhi ang i bera 'gaali ingang.

5Ka maang wa tie n 'nu 'Iijipiti ingang a tari Isi'reeli niba nga 'yining ba 'puong, bila ka lijipiti niba na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

6Ka 'Moosis aning Eerong daang tung bila. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kubo nuori ni, bila bang i.

7Sanga ni bang daang yeli yela 'ku Fee'ro ni, 'Moosis daang iye 'yuomo lijaanaahi. Ka Eerong ming daang i 'yuomo lijaanaahi aning ata.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong:

9Ka Fee'rong wa yeli yela 'kuye a yeli: Ye tung tungkpiengkanaanii a 'wuli ye kpiengu, 'beng la ing na yeli 'ku Eerong: Di i dangkpali ni loo Fee'ro 'ningbi-tooring ka u leu waahuu.

10Ka 'Moosis aning Eerong daang kpe Fee'ro seng a ti tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kubo nuori ka ba tung ni. Ka Eerong di u dangkpali loo Fee'ro ning u tungtuniba 'ningbi-tooring, ung leu waahuu.

11Ka Fee'ro ming buong u yengbanginiba aning biribu 'deme. Ka lijipiti 'diidii 'deme ming daang di ba biribu a tung bila ning u ju.

12A daba kanga jaa daang diye u dangkpali loo ung leu waahuu. Che ka Eerong dangkpali ni daang voli ba dangkpalihi ni.

13Ka Fee'ro 'sikiri daang 'ko. U daang ba chelihi ba yeliyaga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila ni.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli ku Moosis: Fee'ro 'sikiri 'koyeng. U jaanhiyeng ka u bahi a niba ka ba gaa.

15Gaa Fee'ro seng beeguu, wagiri ni ung gara a kuong 'jie ni. Ahi a mani nuoring a 'tuohuu. Di a dangkpali ni ang leu waahuu ni tari i 'nung.

16Ngaang ing na yeli 'kuu: Ba Tari Baahaa Daana, 'Hiiburihi Naangmini ning tungma i seng a yeli: Veng ka n niba gaa ti 'puohimo Ngmini'puohibu mopiri 'puong. Che siringminga, a waana wagiri ngang i ba 'wong.

17Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A 'tuuro ngaang ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. Nye, n na diye dangkpali nga ang bi n 'nung nga va a mani kuong. Naangmini na ing ka a leu j iing.

18Jima ang bi a kuong 'puong na 'kping ka a mani 'nyuuro. 'Iijipiti niba kung tuong 'nyu a mani kuong.

© 2009 Bibles International.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Yeli ngaang 'ku Eerong: Di i dangkpali ni a tie i 'nu 'gaali 'Iijipiti kuonhi. Diu tie 'gaali ba konbo'bilii, ba konbobera, ba 'kolihi aning ba kongngmama ka a leu jiing. Jiing na Nye 'Iijipiti paaluu 'jie jaang. A na 'biye ba kuong buunhu bang pehi 'puuhing aning 'kubo buunhu bang pehing 'puuhing.

20Ka 'Moosis aning Eerong daang tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kubo nuori ni. Ung di u dangkpali ni ung 'do saa'ju a va a mani kuong Fee'ro aning u tungtuniba 'ningbi-tooring. Ka a mani kuong jaa daang leu j iing.

21Ka a mani jima daang 'kpi, ka a kuong 'nyuuro. 'Iijipiti niba daang ba tuong na 'nyu a kuong, ka jiing daang Iii 'Iijipiti paaluu 'jie jaang.

22Che ka lijipiti 'diidii 'deme ni ming di ba biribu tung bila. Ka Fee'ro 'sikiri da maaling 'ko. U daang ba chelihi 'wong ba yeliyaga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang da yeli bila ni.

23Ka Fee'ro daang leu gaa ti kpe u 'deu. A yeli nga daang ba jigihi u 'sikiri.

24Ka 'Iijipiti niba daang 'tu 'bulihi 'gili a mani a na nye kuong 'nyu, 'bojung ba daang ba tuong 'nyuuro a math kuong.

25Ka 'beri ayo'poin daang wa pan a 'yi wagiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang va a mani ni.

Exodus 8

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis: Gaa Fee'ro seng a ti yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bahi n niba ka ba gaa ti 'puohimo Ngmini'puohibu.

2Ka inang jaanhi ka i bahiba ka ba gaa, n na diye loonhi dogihi i paaluu jaa.

3A mani na waaniye loonhi yaga jaa. A na 'do wang a wa kpe i 'deu, a kpe i 'de-jenuu, a 'do i 'godo. A na kpeye i tungtuniba 'deri a 'bi i niba iinhing. A na kpeye i 'deri bang siera paanuu, a kpe i laahi bang di ura jong.

4A loonhi na 'do waye i ning i niba aning i tungtimiba jaa iinhing.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Moosis: Yeli ngaang 'ku Eerong: Di i 'nu aning i dangkpali ni tie 'gaali ba konbo'bilii, ba konbobera aning ba 'kolihi a i ka loonhi 'do wa 'Iijipiti paaluu.

6Ka Eerong daang tie u 'nu 'gaali 'Iijipiti kuonhi ni. Ka loonhi 'do wa pagi lijipiti paaluu jaa.

7Ka a 'diidii 'deme ming tung bila aning ba biribu. Bang waaning loonhi ang wa lijipiti paaluu.

8'Beng la ka Fee'ro daang buong 'Moosis aning Eerong a yeli: Ye suhi Ba Tari Baahaa Daana ka u di a loonhi 'yining n ning n niba seng. N na bahiye a niba ka ba gaa ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

9Ka 'Moosis yeli 'ku Fee'ro: N diye nanihung kui ka i 'wulimo wagiri ni mang na suhi 'kui, a suhi 'ku i tungtuniba aning i niba, ka a loonhi nyuong a 'yi ye seng aning ye 'dering a che kpeling a mani 'yong 'puong.

10Ka Fee'ro yeli: 'Beu. Ka 'Moosis yeli: A na turning a'wo i yelihung ni. Bila ing na bang ka bung jaa 'chibe a'wo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ni.

11A loonhi na 'yiye i seng gaa, a 'yi i 'dering. A na 'yiye i tungtuniba aning i niba seng. A na kpelingye a math 'yong 'puong.

12'Beng la ka Moosis aning Eerong daang 'yi Fee'ro seng. Ka 'Moosis daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a loonhi ni ung waaning Fee'ro ingang ni yela.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung a 'tuuro 'Moosis yelihung ni. Ka a loonhi daang 'kpi ba 'dering, a 'kpi ba jagihing aning ba yoring.

14Bang daang laanhaa 'duo 'duo, ka a paaluu 'nyuuro.

15Che Fee'ro ang wa nye ka a tuora 'laahiyeng, tmg 'ko u 'sikiri. U daang ba chelihi 'wong ba yeliyaga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila ni.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Yeli 'ku Eerong: Di i dangkpali ni tie a va a 'tenge tani ka a leu 'kpibii 'Iijipiti paaluu jaang.

17Bang daang tung bila. Eerong daang tieye u 'nu aning u dangkpali a va a 'tenge tani, ang leu 'kpibii ninsaalaa aning 'dungo ingang. Ka a paaluu tani jaa daang leu 'kpibii 'Iijipiti paaluu jaang.

18Ka a 'diidii 'deme ni ming daang tung ba biribu tuma ka ba waaning 'kpibii, che ba daang ba tuong. A 'jung ka 'kpibii daang 'bi ninsaalaa aning 'dungo ingang.

19'Beng la ka a 'diidii 'deme ni yeli 'ku Fee'ro: Naangmini 'nubiri tuma la. Che ka Fee'ro 'sikiri da maaling 'ko. U daang ba chelihi 'wong ba yeliyaga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila ni.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Dang 'ihi beeguu a ti ahi Fee'ro 'ningbi-tooring sanga ni ung waana a kuong jie ni. Yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bahi n niba ka ba gaa ti 'puohimo Ngmini'puohibu.

21Ka a naani, ka inang kung bahi n niba ka ba gaa, n na bahiye juohi ang ira' ugijugi jemaa ka a wa mili i ning i tungtuniba. A na wa miliye i niba a kpe i 'deri. Juohi ang ira jugijugi jemaa na paaliye lijipiti niba 'deri. A na paaliye 'tenge ni ming ingang bang ahi ni.

22A daari nga n na weliye 'Goo-seng 'teng-gbani bahi, 'beng ka n niba kpierani. Juohi kung bi beng. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ang bi a paaluu 'puong.

23N na weliye n niba aning i niba taang a 'tuuro diebu ni mang na die n niba ni. 'Beu ka a yelisielii nga na i.

© 2009 Bibles International.

24Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung bila. Ka a juohi ang ira 'jugijugi jemaa jemaa daang wa kpe Fee'ro 'deu, akpe u tungtuniba 'deri, akpe 'Iijipiti paaluu jaa. Ka a paaluu daang saang yaga jaa a juohi ang ira 'jugijugi jemaa 'jung.

25'Beng la ka Fee'ro daang buong 'Moosis aning Eerong a yeli: Ye gaa ti 'ihi sarika 'ku ye Naangmini a paaluu 'puong.

26Ka 'Moosis yeli: A ba 'tu sori ka ti tung bila. ‘bojung 'Iijipiti niba 'chihee ting na di 'ihe sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Ka tinuung di 'Iijipiti niba 'chihee nga 'ihi sarika ba 'ningbiring, ba kung footi ning 'kubo?

27Ti na diye beri ata 'cheni a kpe a mopiri 'puo a ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini a 'tuuro bila ni ung na yeli kuti.

28Ka Fee'ro yeli: N na bahiyeng ka ye gaa ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a mopiri 'puong. Che ye ta gaa toori yaga. 'Puohi a suhi Naangmini 'kumo.

29'Beng la ka Moosis yeli: Siringminga n 'yiree i seng. N na 'puohing a suhi Ba Tari Baahaa Daana ka a juohi ang ira' ugijugi 'yi Fee'ro seng 'bell. A na 'yiye u tungtuniba seng aning u niba seng. Che Fee'ro ta la di belingbu a kung bahi a niba ka ba gaa ti 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

30Ka 'Moosis daang 'yi Fee'ro seng a ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana.

31Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung a 'tuuro 'Moosis yelihung ni. Ung daang i ka a juohi ang ira 'jugijugi 'yi Fee'ro seng, a 'yi u tungtuniba aning u niba seng. Bung'yeni jaa daang ba kpeling be.

32Che ka Fee'ro daang 'lco u 'sikiri a wagiri ngang ming. U daang babahi a niba bang gaa.

Exodus 9

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Gaa Fee'ro seng a ti yeli 'kuu: Ngaang ka a 'Hiiburihi Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni yeli: Veng ka n niba gaa ti 'puohimo Ngmini'puohibu.

2'Bojung ka inang jaanhi ka i bahiba ka ba gaa, a che nang nyogiba tari,

3nye, maang Ba Tari Baahaa Daana 'nu na 'biye i 'duunhi ang bi moong iinhing. U na biye i yohi ning i buunhi iinhing. U na Nye i nyogimahi, i 'nii aning i piihi iinhing. U na iye 'baleu ang i kpiengaa yaga.

4Ba Tari Baahaa Daana na ing ka dabang 'bi Isi'reeli 'duunhi aning 'Iijipiti 'duunhi kpachagang. Bung jaa ang i Isi'reeli niba 'suobu kung 'kpi.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bing wagiri a yeli: 'Beu ka Ba Tari Baahaa Daana na i a yeli nga a paaluung.

© 2009 Bibles International.

6Bila 'jung 'jie ang daang wa nyaa, Ba Tari Baahaa Daana daang tungye bila. Ka 'Iijipiti 'duunhi jaa daang 'kpi. Che Isi'reeli niba 'duunhi ni yeng bung'yeni jaa daang ba 'kpi.

7Ka Fee'ro daang tung bang ti piehi. Siringminga, 'haali Isi'reeli niba 'duunhi btmg'yeni jaa daang ba 'kpi. Che ka Fee'ro 'sikiri daang leu 'ko. U daang ba bahi a niba bang gaa.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong: Ye jaa gaa buung 'de-kpong a ti ong tampelung paali ye 'nuuhi. 'Moosis na diang foo yaari sagbaning Fee'ro 'ningbiring.

9A na leuye 'uunhuu lijipiti paaluu jaang. A na ing ka natisagini teu a ngmaahi natie ninsaalaa aning 'dungo ingang lijipiti paaluu jaang.

10'Beng la bang daang ti ong tampelung a 'buung 'de-kpong 'puong a ti ahi Fee'ro 'ningbi-tooring. Ka 'Moosis daang dia foo yaari saajung. Ang i ka natisagini teu a ngmaahi natie ninsaalaa aning 'dungo ingang.

11A 'diidii 'deme ni daang ba tuong ahi 'Moosis 'ningbi-tooring a natisagini 'jung. Bojung a natisagini daang 'biye a 'diidii 'deme ingang aning 'Iijipiti niba jaa iinhing.

12Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka Fee'ro 'sikiri ko. U daang ba chelihi 'wong ba yeliyaga a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila 'ku 'Moosis ni.

13'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis: Dang 'ihi 'beeguu a gaa ti ahi Fee'ro 'ningbi-tooring a yeli kuu: Ngaang ka a 'Hiiburihi Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni yeli: Veng ka n niba gaa ti 'puohimo Ngmini'puohibu.

14'Bojung wagiri ngang n na waaniye n 'baleuhi i 'sikiri ingang, aning i tungtuniba ingang, aning i niba ingang. Bila na ing ka i bang ka bung jaa 'chibe 'teng-gbaning a'wo maang.

15Wagiri ngang n danang tuong tieye n 'nu a waaning 'baleu i ning i niba ingang ka u ngmaaye 'ihi bahi 'teng-gbaning.

16Che siringminga, a yeli nga 'jung mang 'ihii, ka n 'wuli n kpiengu i ingang, ka n 'yuori nye buong 'teng-gbani j aang.

17Che ing nang 'duoho i minga n niba ingang a kung bahiba ka ba gaa.

18Nye, 'beu wagiri nga tong, n na ing ka sa'ku-bera 'le 'haali. A sa'kubo nga taa nang ba 'le lijipiting jaa, a 'yi u 'munpiilee a waana ngaang.

19Bila 'jung tung ka ba laanhi i 'duunhi aning bung jaa ing tari moong waaning. 'Bojung a sa'kubo na 'leye ninsaalaa aning 'dungo jaa ang 'bi moong a ba wa 'yiri ingang. A na 'kping.

20Banani ang daang jo Ba Tari Baahaa Daana yelihung Fee'ro tungtuniba 'puong, ba daang iyeng ka ba tungtuniba aning ba 'duunhi jo kpe 'deti.

© 2009 Bibles International.

21Che banani ang daang ba kahing Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang bahiye ba tungtuniba aning ba 'dutmhi moong.

22'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Di i 'nu tie sagbani ka sa'kubo 'le lijipiti paaluu jaang. A na 'leye ninsaalaa aning 'dungo ingang. A na 'leye yoo vamaahuu jaa ingang lijipiti paaluu jaang.

23Ka 'Moosis daang di u dangkpali ni tie sagbani. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bahi saa tahingbu aning sa'kubo ang wa. Ka Inning nyigihi to 'tenge. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka sa'kubo 'le 'Iijipiti paaluu jaang.

24Sa'kubo daang lereng, ka 'buung nyigiha a paahi a sa'kubo ingang. A daang 'leyeng 'gaali. Ba daang ba nye a taa 'Iijipiti paaluung jaa a 'yi wagiri ni tmg 'piili i paaluu.

25Ka a sa'kubo daang 'le bung jaa ang bi moong ingang 'Iijipiti paaluu jaang. A daang leye ninsaaliba aning 'duunhi jaa ingang. Ka a sa'kubo daang 'le moo vamaahuu jaa ingang, a kauhi moo daari jaa.

26'Goo-seng paaluu 'yong 'puong ka sa'kubo daang ba 'le. 'Beng ka Isi'reeli niba daang 'be ni.

27Ka Fee'ro daang tung bang buong 'Moosis aning Eerong. Ung yeli 'kubo: N tungye beu wagiri ngang. Ba Tari Baahaa Daana iye sun'tuuro, ka n ning n niba i ningbee.

28Suhi Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung Naangmini saa tahingbu aning sa'kubo ni sigiyeng bila. N na bahiyeng ka ye gaa. Ye kung la 'bi che.

29Ka 'Moosis yeli 'kuu: Ka maang ang wa 'yi a 'yiring, n na yaariye n 'nuuhi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A saa tahingbu na baahing, a sa'kubo ming kung la 'le. Bila ing na bang ka teng-gbani iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

30Che Ma yeng aning i tungtuniba, n bangyeng ka ye nangba jora Ba Tari Baahaa Daana Naangmini.

31'Beng la ang daang saang a filaks aning a baarili, 'bojung a baarili da inniye 'bie, ka a filaks ming da ing 'puuri.

32Che a daang ba saang a 'wiit aning 'wiit buurii kanga ming daana, 'bojung ana da ba mang bira 'wieng.

33Ka 'Moosis daang 'yi Fee'ro seng 'yi a 'yiring. Ung ti yaari u 'nuuhi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. 'Beng la ka a saa tahingbu aning a sa'kubo 'lee daang baahi. A saa da ba la 'kire 'teng-gbaning.

34Fee'ro ang daang nye ka a saa aning a sa'kubo aning a saa tahingbu baahiyeng, ung maaling tung beu. Ka u ning u tungtuniba daang 'ko ba 'sikie.

35Ka Fee'ro 'sikiri daang 'ko. U daang ba bahi Isi'reeli niba ni bang gaa a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli a 'tuuro Moosis ingang ni.

Exodus 10

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Kpe Fee'ro seng, 'bojung n 'koye u ning u tungtuniba 'sikie, ka n tuong 'wuli n 'sierihi nga ba 'puong.

2N iye bila ka i nye yeli 'ku i 'bie aning i yaangaa n yelisiela ni mang i 'Iijipiting ni, aning n 'sierihi ni mang tung ba 'puong ni. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

3'Beng la ka 'Moosis aning Eerong daang wa kpe Fee'ro seng a yeli 'kuu: Ngaang ka a 'Hiiburihi Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni yeli: Wala ang na kauhi sing che ka i 'sigihi i minga n 'ningbi-tooring? Veng ka n niba 'yi gaa a ti 'puohimo Ngmini'puohibu.

4Ka inang jaanhi ka i bahi n niba nga ka ba gaa, nye, 'beu n na waaniye 'sobo i paaluu.

5A na pagiye 'teng-gbani. Nie jaa kung la nyira 'tenge. A na 'diye bung jaa ang kpeling a sa'kubo waa 'puoring. A na 'diye dau jaa ang baara 'kuriye moo 'puong.

6A na paye i 'deri aning i tungtuniba 'deri, aning lijipiti niba jaa 'deri. U na iye yeli ye ba'mine bii ye nabaali'mine ang daang ba nye a 'yi wagiri ni bang 'bi 'teng-gbaning a waana 'jine. Ka 'Moosis daang leu 'yi Fee'ro seng.

7'Beng la ka Fee'ro tungtuniba ni yeli 'kuu: Wala ka a dau nga na i ti cheba a kauhi sing? Veng ka a daba gaa ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini. I nang ba bang ka 'Iijipiti saanang bi?

8A 'jung bang daang la ti waaning 'Moosis aning Eerong Fee'ro 'ningbi-toori. Ung yeli 'kubo: Ye gaa ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni. Che ning'bobong na gaa?

9Ka 'Moosis yeli: Ti ning ti 'bibilii, ti ningnyaahi, ti bi-daba aning ti 'bi-pogibang na gaa. Ti na gaaniye ti 'dungbilii aning ti 'dung-bera, 'bojung ti na 'diye 'tigiri lcu Ba Tari Baahaa Daana.

10'Beng la ka Fee'ro yeli 'kubo: 'See Ba Tari Baahaa Daana minga ang bi ye seng sanga ni mang na bahi ye ning ye bibilii ka ye gaa ni. Banna, 'bojung beu Nye i haakilang.

11Aai, bila naani. Ye daba ni, ye gaa pampana a ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngminipuohibu. ‘bojung bila yeng buora. Bang daang kariba bang 'yi Fee'ro seng.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Tie i 'nu 'gaali lijipiti paaluu ka 'sobo wa lijipiti paaluu, a wa 'di moo vamaahuu jaa. A na 'diye bung jaa ang kpeling a sa'kubo waa 'puoring.

13Ka 'Moosis daang di u dangkpali tie 'gaali 'lijipiti paaluu. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang waaning sa'muni seseu kanga a paaluu. Ka a seseu daang daa a ngminaa aning a 'yienguu jaa. 'Jie ang daang wa nyaa 'beeguu, ka a sa'muni seseu waaning 'sobo.

14Ka a 'sobo daang wa pa lijipiti paaluu jaa. Ang daang 'le ta lijipiti paaluu togihi jaa. A daang iye jemaa sung. A 'sobo nga taa daang ba 'bibe jaa. A taa daang kung la bibe ming.

© 2009 Bibles International.

15A daang pagiye a paaluu jaa, ka 'jie daang leu i sagiluu. Ang daang 'di a paaluu vamaahuu jaa aning daari ngmama jaa ang da kpeling a sa'kubo waa 'puoring. Vamaahuu jaa daang ba kpeling a daari ingang bii yoo bung'bunihi ingang 'Iijipiti paaluu jaang.

16'Beng la ka Fee'ro daang loring a buong 'Moosis aning Eerong a yeli: N tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni ingang, a tung beu ye ming ingang.

17A 'jung pampana, jaan'de, ye veng n beu 'kumo da'yeni nga 'yong. Ye suhi ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni laali 'lulling nga 'yong 'yining n seng.

18Ka 'Moosis 'yi Fee'ro seng a ti suhi Ba Tari Baahaa Daana.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i a seseu ung leu ngmintongkpieri seng sesekpiengaa. Ung daang daa a 'sobo gaa ti ing Manjie 'puong. 'Suorii bung'yeni jaa daang ba chehi 'Iijipiti 'lombori jaang.

20Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ko Fee'ro 'sikiri. U daang ba bahi Isi'reeli niba ni bang 'yi gaa.

21'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Di i 'nu tie sagbani ka sagiluu wa 'fijipiti paaluung. U na iye sagiluu nie ang na tuong fiinhi.

22Ka 'Moosis daang di u 'nu tie sagbani. Ka sagiluu ang i kpong daang bi lijipiti paaluung beri ata.

23Nie jaa da ba la nyira u to. Nie jaa ming daang ba 'ihi 'yi u bijieng beri ata. Che chaanii daang biye Isi'reeli niba jaa kpe'jiihing.

24'Beng la ka Fee'ro daang buong 'Moosis a yeli 'kuu: Ye gaa ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu. Ye veng ka ye bibilii ming gaa. Ye 'dungbilii aning ye 'dung-bera 'yong yeng na bahi.

25Che ka Moosis yeli: A iye kparaama ka i veng ka titan sarikihi aning sarika nyugirihi ting na ti di 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini.

26Ti na gaaniye ti 'duunhi ming. Nafirii jaa kung kpeling 'puoring. 'Bojung a iye kparaama ka ti di 'mine a ti 'puohi ning Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini Ngmini'puohibu. Ka tinuung ba to 'be, ti kung bang bung ni ting na di 'puohi ning Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu.

27Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ko Fee'ro 'sikiri. U daang ba buora ka u bahiba ka ba gaa.

28'Beng la ka Fee'ro daang yeli 'ku 'Moosis: Tagi 'yi n seng. Banna i minga yela. Ta la wa waana n 'ningbi-toori jaa. Daari ni ing na nye n 'ningbisogo i na 'kping.

29Ka 'Moosis yeli: I yeliye yeliminga. N kung la nye i 'ningbisogo jaa.

Exodus 11

© 2009 Bibles International.

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: N na la waaniye 'baleu bung'yeni Fee'ro aning lijipiti ingang. Bila 'puoring u na bahiyeng ka ye 'yi che gaa. Ka unang wa bahiye ka ye gaa, siringminga u na kariyeng ka ye 'yi 'jie ngang kpeleng kpeleng.

2Yeli ka a niba 'wong pampana. Veng ka dau jaa suhi u kpieringto seng, ka poga ming jaa suhi u kpieringto seng. Ba na suhiye wari buunhu aning salima buunhu.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka 'Iijipiti niba nga tan bunye ba ingang. Ka 'Moosis daang i dau ang i tiinhuu yaga 'Iijipiti paaluung. U daang iye tiinhuu Fee'ro tungtuniba 'ningbiring, a i tiinhuu a niba ming 'ningbiring.

4'Beng la ka 'Moosis daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A'wo tengkori sanga n na 'yi kpeye lijipiti 'puo.

5lijipiti paaluu Iii-fora jaa na 'kping, a 'yi Fee'ro ang 'jing u na'kogong 'bi-fora a ti to 'yem-poga ang niena nieri Iii-fora. 'Duunhi ming jaa 'bi-forihi na 'kping.

6'Kuori ang i kpong na 'biye 'Iijipiti paaluu jaang. Ba daang ba nye a 'kuori nga to jaa. Ba daang kung la nye u to ming jaa.

7Che Isi'reeli niba ni 'puong baa kung 'wehi ninsaalaa bii 'dungo ingang. Bila yeng na bang ka Ba Tari Baahaa Daana iyeng ka dabang 'bi lijipiti niba aning Iisiriel kpachagang.

8I tungtuniba nga jaa na waye n seng. Ba na wa 'churiye n 'ningbi-tooring a yeli: Ina aning niba ni ang 'tuurii ni, ye 'yi gara. Bila 'puoring mang na 'yi. 'Beng la ka 'Moosis daang 'yi Fee'ro seng aning 'su-tuluu.

9Che Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuye 'Moosis: Fee'ro kung 'wong i yeliyaga. Bila ka n tungsiela na maaling i yaga lijipiti paaluung.

10Ka 'Moosis aning Eerong daang tung a tungsiela nga Fee'ro 'ningbi-tooring. Che Ba Tari Baahaa Daana daang 'koye Fee'ro 'sikiri. U daang ba bahi Isi'reeli niba bang 'yi u paaluung.

Exodus 12

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis aning Eerong 'Iijipiti paaluung.

2U daang yeliyeng: A 'chiu nga na iye ye 'chiuri 'piilee. U na iye a 'yuoni 'chiu-fora 'kuye.

3Yeli ngaang 'ku Isi'reeli langkpiebu ni jaa: A 'chiu nga 'beri 'pie daari, dau jaa na mang 'ihiye u pipolii. U na iye bila a 'tuuro u ba 'deu niba singbu. Deu jaa na mang tariye pipolii.

4Ka a 'deu nibang wa i fling 'gaali a'wo u na tari pipolii, u ning u kpieringto ang pieli u 'deu na langye pipolii a 'tuuro a niba singbu. Ye na soribang a'wo bila ni nie jaa ang na tuong oo.

© 2009 Bibles International.

5A pipolii nga kung tan ngmehii jaa. U na iye bungdau, a i 'yuoni 'gbuli. Ye na bang 'ihuung piihi bii buuhi 'puong.

6Ye na kaaruung a waana a 'chiu nga dau 'pie aning anaahi daari. Isi'reeli langkpiebu langbu ni niba jaa na nyogaang korigi ji-maarii sanga.

7Ba na diye a j iing 'mine fan a 'deri ning bang oora a pipola ni 'di-noe 'lomboe taabuuhi a'yi ni aning a saa'juring.

8Bila 'puoring ba na seye a neni 'buuming a oo a nengbugulung a 'yienguu jaa. Ba na obaang a lang ning paanuu ang ba tari bura aning jevaari ang i too.

9Ye ta wa ooruu kaha, bii a dugiruu. Ye seu 'buuming. Ye se u ju aning u gbee aning u 'puo buunhu.

10Ye ta wa baha u fling jaa ka 'jie nyaara. Ka u 'jie jaang wa chehi ka jie nyaa, ye nyuguu aning buung.

11Ngaang yeng na obuu: Ye na 'leye sie bung'lerihi, a tung ye nagitie ka dangkpalihi bi ye 'nuuhing. Ye na obuung 'loringbu 'puong. Ba Tari Baahaa Daana Paribahi ni la bila.

12'Bojung n na 'tuye lijipiti paaluu ti 'yi ana 'yienguu nga. N na kuye lijipiti paaluu bi-fora jaa. Ninsaalaa bi-fora aning 'dungo bi-fora jaa mang na ku. N na 'diye lijipiti ngmima ni jaa saree. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

13A jiing na iye 'sieree 'kuye a bi 'deri ning yeng 'be ni. Ka maang wa nye a jiing, n na pariyeng bahi. Sanga ni mang na ngmi lijipiti paaluu ni, a baleu kung bi ye ingang a na nyuongye.

14Bila jimg a beu nga na iye tiehibu beu a 'kuye. Ye na mang 'diung a'wo 'tigiri a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye jemanihi jaa 'puong. Ye na mang 'diung a'wo 'tigiri ang i yelibinnuu a gara wagiri ang ba tari baahibu.

15Ye na mang ooye paanuu ang ba tari bura beri ayo'poin. A 'be-fora daari ye na mang diye bura jaa 'yining ye 'dering. A 'piili a be-fora a gara beri ayo'poin daari, nie jaa ang oo paanuu ang tari bura, ba na ngmaaye a daana Iisiriel 'puong bahi.

16A 'be-fora ye na tariye langbupegi'yiruu. Ye na tariye langbupegi'yiruu a beri ayo'poin ming daari. Nie jaa kung tung tuni jaa a beri nga 'puong, 'see siimaa bang na maali ka nie jaa 'di. Bila 'yong yeng na i.

17Ye na mang 'diye a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri nga, bojung a daari nga ning u 'ju mang di ye 'sojemuno 'yining 'Iijipiti paaluung. Bila 'jung ye na tariye a beu nga ka u i yeli'binnuu ang ba tari boohoo ye jemanihi jaa 'puong.

18A 'chiu-fora 'puong, u beri pie aning anaahi daari 'ji-maarii, ye na mang ooye paanuu ang ba tari bura. Ye na obaang a waana a 'chiu daulijeri aning 'yeni daari 'ji-maarii.

© 2009 Bibles International.

19Ye ta veng ka bura bi ye 'dering a beri ayopoin nga puong. 'Bojung nie jaa ang 'di bung jaa ang tari bura, ba na ngmaaye a daana ning u 'ju bahi Isi'reeli langkpiebu ni 'puong. Ka u daanang i saana bii a 'yiri nie, bila bang na iu.

20Ye ta wa 'dire bung jaa ang tari bura. Ye oo paanuu ang ba tari bura ye kpe'jiihi jaang.

21'Beng la ka Moosis daang buong Isi'reeli ningbera jaa a yeli 'kubo: Ye 'lugihi nyogihi ye pipola a'wo ye 'deri niba singbu a korigi a Paribahi pipolii.

22Ye mang di nyihimaa'nyuu ang 'le lang taa, a dia tung a jiing ni ang bi a taha puong ni. Ye di a jiing ni ang bi a taha 'puong ni fari a 'di-nuori saa'ju aning u 'lomboe a'yi taabuuhi ni. Ye kanga jaa ta wa 'yire u 'deu 'di-nuoring a gara 'beeguu.

23'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na 'tuye a paaluu ti 'yi a ku 'Iijipiti niba. Ka Ba Tari Baahaa Daanang wa nye a jiing a 'di-nuori saa'jung aning u 'lomboe a'yi taabuuhi ning, u na pariye a 'di-nuori bahi. U kung veng ka bung ni ang kuura ni kpe ye 'deri a kuye.

24Ye nyogi a yeli nga ka u i yeli'binnuu a 'ku yena aning ye biihi a gara wagiri ang ba tari baahibu.

25Ka yenang daang wa kpe a paaluu a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang ing nuori 'kuye ni, ye nyogi a yeli nga.

26'Beng la, ka ye 'biihing wa jugihiye: A yeli nga 'muni la 'bo a 'kuye?

27Ye na yeli 'kubong: Ba Tari Baahaa Daana Paribahi sarika la. Unang daang pari Isi'reeli niba 'deri bahi lijipiti puong sanga ni ung ku lijipiti niba, a che i tinuu 'deri 'chihi ni. 'Beng la ka a niba daang 'churi ba 'juri a 'puohi Naangmini Ngmini'puohibu.

28Ka Isi'reeli niba daang gaa ti tung bila. Bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis aning Eerong nuori ni, bila bang daang i.

29'Tengkori wagiri ka Ba Tari Baahaa Daana daang ku lijipiti paaluu 'bi-fora jaa. A 'piili Fee'ro ang 'jing u na'kogong 'bi-fora a ti to pogiraa ang 'bi pogibu 'cluing 'bi-fora ung daang ku, a lang fling 'dtmgguonihi jaa 'bi-forihi.

30Ka Fee'ro aningu tungtuniba aning lijipiti niba jaa daang 'ihi 'yienguu. Ka 'kuori ang i kpong daang yorihi lijipiting, 'bojung 'deu jaa daang 'chibe ka nie ba 'kpi 'beng.

31'Beng la ka Fee'ro daang buong 'Moosis aning Eerong a 'yienguu a yeli: Ye 'ihi, ye 'yi n niba 'puong, yena aning Isi'reeli niba ni. Ye gaa a ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngminilmohibu a'wo yeng yeli bila ni.

32Ye di ye 'dungbilii aning ye 'dung-bera ming a'wo yeng yeli bila ni a 'yi gara. Ye duhi sung 'ku n ming.

33Ka 'lijipiti niba daang yeli yela 'ku a niba a na iba ka ba 'boring 'yi a paalutmg. 'Bojung ba daang yeliyeng: Ti jaang na 'kpi.

© 2009 Bibles International.

34A 'jung ka a niba daang di ba paanuujong ni bang uri che da nang ba ing bura ni. Bang daang di ba jong uribu laahi pori ba bungyerihing a pegili ba bagi'bieng.

35Isi'reeli niba daang iye bila ni 'Moosis ang yeli ni. Ba daang suhiye wari buunhu aning salima buunhu aning bungyerihi 'Iijipiti niba seng.

36Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka 'Iijipiti niba ni tari bunye a niba ingang. Bang daang 'kubo buunhu ni bang suhi ni. Bila bang daang i a faahi 'Iijipiti niba nga buunhu jemaa.

37'Beng la ka Isi'reeli niba daang di son a 'yi Raamisiz a gara Suukot. A daba daang iyeng a'wo 'tuhi koohi ayuobi (600,000) ang 'chene gbee, a 'yi 'bibilii 'puoring.

38Ningbuurijemaa daang paahiye ba ingang a gaa. Ba daang tariye 'dtmgbilii aning 'dung-bera. A daang iye 'dtmgguonihi jemaa.

39Bang daang di a jong ni bang uri a 'yining lijipiti ni a se paanuu ang ba tan bura. Ba daang ba imaa bura, 'bojung ba daang karibang bang 'yi 'Iijipiting. Ba daang ba tuong na chelihi. Ba daang ba tuong na maali ba siimaa ming.

40Wagiri ni Isi'reeli niba ang kpe 'Iijipiting daang iye 'yuomo koohi anaahi aning 'pihita (430).

41A 'yuomo koohi anaahi aning 'pihita nga boohoo daari minga ka Ba Tari Baahaa Daana 'sojemuno ni jaa daang 'yi 'Iijipiti paaluung.

42A 'yienguu nga la ka Isi'reeli niba na 'bing ka u i kaabu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ba jemanihi jaa 'puong. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang kaarang ana 'yienguu nga a na tariba 'yining 'Iijipiti paaluung.

43Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis aning Eerong: A Paribahi yeli ang binnuu la nga. Saana jaa ba 'diruu.

44Che tungtuna jaa bang da aning 'libiri, ka inang wa 'ihi u degiri, u na tuong 'diung.

45Che foomaraa bii tungtuna bang di 'libiri ha, una ba 'diruu.

46'Deu bung'yeni 'puong yeng na obuu. Ye ta wa digira a neni fling jaa 'yirening 'yenge. Ye ta wa ngmaha u kaurii jaa ming.

47Isi'reeli niba jaa kpeleng kpeleng na 'di a Paribahi.

48Ka saana jaang kpiera ye seng a buora ka u 'di a Ba Tari Baahaa Daana Paribahi nga, u na 'ihiye u daba jaa degiri. Bila 'puoring u na tuong wang a wa 'diu. U na 'woniye a paaluu nie. 'Bojung dau jaa degiri ang ba 'ihi, u daana ba 'diruu.

49'Begu bung'yeni la a na bing 'ku a paaluu nie bang dogi a paaluung aning saana ang kpiera ye seng.

50Bila ka Isi'reeli niba jaa daang i. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis aning Eerong nuori ni, bila bang daang i.

© 2009 Bibles International.

51A daari nga ning u 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana daang tan Isi'reeli niba 'yining 'Iijipiti paaluung a 'tuuro ba 'sojemtmo.

Exodus 13

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

2Weli a bi-forihi jaa bing 'kumo. Bung jaa ang 'yuo u ma 'puo Isi'reeli niba 'puong, ka ninsaalaa la bii ka 'dtmgo la, u iye n 'suobu.

3Ka 'Moosis daang yeli 'ku a niba: Ye mang tieha a 'beu nga yeng 'yi 'Iijipiting a 'yi 'yemilung 'deu 'puong nga vela. Bojung a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana 'nu kpiengung ung diye 'yining a 'jie ngang. Ye ta wa oora paanuu jaa ang tan bura.

4A 'beu ngang, Be-bib 'chiu 'puong yeng 'yire.

5Ka Ba Tari Baahaa Daanang wa diye waaning a paaluu nga, ye na mang tariye a yeli nga a 'chiu nga 'puong. 'Keenan niba paaluu la aning Hiit niba, Aamor niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba paaluu. U yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang po 'ku ye ba'mine ka u na diung 'kuye ni. U iye paaluung siu aning bihung ang 'puoro.

6'Beti ayo'poin yeng na mang oo paanuu ang ba tari bura. A beri ayo'poin daari, ligiri na biye be a ku Ba Tari Baahaa Daana.

7Ye na ooye paanuu ang ba tan bura beri ayo'poin. Ye to wa tara paanuu jaa ang tan bura ye 'puong, bii ye toribogu 'jie jaang.

8Ngaang ing na yeli 'ku i 'bi-dau a daari: Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang i 'kumo sanga ni mang 'yi 'lijipiting ni, a 'jung mang i a yeli nga.

9U na iye 'sieree 'kui a 'bi i 'nung. U na iye yela tiehibu ang bi i 'ningbie kpachagang, ka Ba Tari Baahaa Daana 'begu ni tuong 'bi i nuoring. ‘bojung 'nu ang tari kpiengu ka Ba Tari Baahaa Daana di a tariye 'yining 'Iijipiting.

10Bila 'jung ye na mang tariye a yeli'binnuu nga u wagiring 'yuoni la 'yuoni jaa.

11Wagiri kanga na wa tang ka Ba Tari Baahaa Daana tariye waaning 'Keenan niba paaluu a'wo ung po 'ku ye ba'mine bila ni. Ka unang wa diu 'kuye,

12ye na weliye bung jaa ang 'yuo u ma 'puo bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Bung jaa ang 'yi ye 'dtmgo ingang fora, a bungdaba na iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

13Che ye na mang diye pipolii a yeudie bunga bi-fora jaa. Ka yenang kung yeudieguu, ye na kauye u 'nyuu. Ye 'bi-daba jaa 'puo bi-forihi yeng na mang yeudie.

14Wagiri kanga na wa tang, i 'bi-dau daang na jugihiing a yeli: 'Bo la a yeli nga? Ngaang ing na yeli kuu: Nu ang tari kpiengu ka Ba Tari Baahaa Daana daang di a tariti 'yining lijipiting, a 'yining 'yemiltmg 'deu 'puong.

15Fee'ro daang iye kung'wong-yela daana a jaanhi ka u bahiti ka ti gaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ku 'bi-fora jaa ang 'bi lijipiti paaluung. Ninsaalaa bi-fora aning 'dungo jaa 'bi-fora sing daang ku. Bila 'jung mang mang di 'dung-fora jaa ang 'yuo u

© 2009 Bibles International.

ma 'puo a i dau 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Che n mang yeudieye n 'bi-daba 'puo 'bi-fora jaa.

16Bila na iye 'sieree i 'ntmg, a i tiehibu i 'ningbie kpachagang. Bojung 'nu ang tan kpiengu ka Ba Tari Baahaa Daana daang di a tariti 'yining 'Iijipit ing.

17Sanga ni Fee'ro ang daang wa bahi a niba bang 'yi gaa, Naangmini daang ba dieniba 'yie 'tuning Filiisitiya niba paaluu son ni, anaa jaa ka 'beng daang pieli. Naangmini daang yeliyeng: A'mineng a niba to wa 'tuohi taanhuu a tegi ba haakilihi a leu goo lijipiti.

18Ka Naangmini daang diening a niba 'yie a giiri 'tuning Manjie Mopiri 'jie sori ni. Ka Isi'reeli niba nga daang 'yi lijipiti paaluu gara a 'chene taanhuu jauri 'cheni.

19Ka 'Moosis daang di 'Joosef kaba ni gaaning, bojung 'Joosef daang iyeng ka Isi'reeli niba nga po 'ningbi-jieng. Ung yeli: Pielaang, Naangmini daang na wa sungyeng. Ye di n kaba 'yining 'jie ngang a gaaning.

20Bang daang di ba son a 'yi Suukot. Bang ti maali ba kampu 'Iitam 'puong a mopiri nuoring.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana daang die ba 'yie. U daang biye savaalii baaraa 'puong ngminaa, a 'bi 'buung baaraa 'puong 'yienguu a 'kuribo chaanii. Bang da mang tuong 'chene ngminaa aning 'yienguu.

22U da ba mang 'ihi a savaalii baaraa a niba 'ningbi-tooring ngminaa sanga. U da ba mang 'ihi a "buung baaraa ming ba 'ningbi-tooring 'yienguu sanga.

Exodus 14

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli 'ku Isi'reeli niba ka ba leu, a maali ba kampu Pai Hahairot sieng. 'Be Nye Miigidol aning a mangkpong kpachagang. Ba na maaliye ba kampu a mangkpong sieng a 'tori 'Bee-al See fong.

3'Bojung ngaang ka Fee'ro na yeli Isi'reeli niba nga yela: Ba ba bang ba goo ning 'duri a paaluung. A mopiri pogibang ing.

4'Beng la mang na 'ko Fee'ro 'sikiri ka u kari ba boo. N na nyiye nanihung Fee'ro aning u 'sojehi ingang. Bila ka lijipiti niba na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. Bang daang i bila.

5Bang daang ti yeli 'ku lijipiti naa ka a niba joye. Ka Fee'ro aning u tungtuniba 'sikie daang leuhi a niba nga yela. Bang yeli: Wala 'jung ting i ngaang a veng ka Iisiriel ba tuna 'kuriti che gaa?

6Ung i u cheeriet 'sin a nyogi u niba paahi u ingang.

7Ung la di cheeriet kpienhi bang 'lugihi koohi ayuobi. Ung di 'lijipiti cherietihi jaa, ka kanga jaa mang tari 'soje 'yi-diera.

© 2009 Bibles International.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ko lijipiti naa Fee'ro 'sikiri. Ung kari Isi'reeli niba ni boo. Isi'reeli niba ni daang 'yiyeng aning nyau.

9Ka 'lijipiti niba daang 'ihi kari ba boo. Fee'ro yohi aning u cherietihi jaa aning u yohijonniba aning u 'sojehi daang la. Bang daang kari ti pagiba 'jie ni bang maali kampu a mangkpong nuoring ni. 'Be da biye Pai Hahairot sieng a 'tori 'Bee-al Seefong.

10Sanga ni Fee'ro ang daang wa pieli, ka Isi'reeli niba Iiinhi a nye lijipiti niba ang kara ba boo waana. Ka dabieng kpeba gaga jaa. Bang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

11'Beng la bang yeli 'ku 'Moosis: Wala 'jung ing tariti waaning ka ti wa 'kpi mopiri 'puong? Kaubie ang ba 'chi 'lijipiting 'jung la bi? Wala 'jung ing iti ngaang a diti 'yining 'Iijipiting?

12A yelihung nga naani ting yeli 'kui lijipiting ni? Ti yeliyeng: Bahiti boin ka ti tuna 'kuro lijipiti niba nga. Ka tinuung da nang tuna kuro 'Iijipiti niba nga, anang seu ting na 'kpi mopiri 'puong.

13Ka 'Moosis yeli 'ku a niba: Ye to fora dabieng. Ye ahi boin, a nye Ba Tari Baahaa Daana 'chihilung tmg na 'wuliye 'jine. 'Bojung lijipiti niba nga yeng nyira jine nga, ye daang kung la nyiba jaa jaa.

14Ba Tari Baahaa Daana na jau 'kuyeng. Yena ahi siriti.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Wala 'jung ing 'kono 'kurimo? Yeli Isi'reeli niba ni ka ba gara 'ningbi-toori.

16Che Ma di i dangkpali ni tie saa'jung. Tie i 'nu 'gaali a math a 'pou 'jiihi a'yi. Isi'reeli niba na 'chengye jikuongeeng a mani 'puong.

17N na 'koye 'Iijipiti niba nga 'sikie ka ba 'tuuribo. Bila mang na nye nanihung Fee'ro aning u 'sojehi aning u cherietihi aning u yohijonniba ingang.

18Ka maang wa nye nanihtmg 'ku n minga Fee'ro aning u cherietihi aning u yohijonniba ni ingang, beng la ka lijipiti niba na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

19'Beng la ka Naangmini malika ni, unang daang mang die Isi'reeli kampu 'yie ni, ung daang 'yi a leu wa bi ba 'puoring. Ka a savaalii baaraa ni ming daang 'yi ba 'ningbi-toori a wa ahi ba 'puoring.

20Ung wa ahi 'Iijipiti niba kampu aning Isi'reeli niba kampu kpachagang. Ung daang i ka a savaalii i sagiluu 'ku lampega kanga, che kuro lampega kanga chaanii a 'yienguu. Kanga jaa da ba tuong na wa pieli u to a 'yienguu jaa.

21Ka 'Moosis daang tie u 'nu 'gaali a mani. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka sesekpiengaa 'yi sa'muni seng a daa a mani gaaning 'puori a 'yienguu jaa. Ung leuhuu ung i 'teng-gbang'kuongee. Ka a kuonhi daang 'po 'jiihi a'yi.

© 2009 Bibles International.

22Ka Isi'reeli niba ni daang ti 'sigi a mani 'tengkuongeeng. Ka a kuong daang leu daangguoma ba 'during aning ba goong.

23Ka a lijipiti niba daang kari ba boo 'sigi a mani. Fee'ro yohi jaa aning u cherietihi aning u yohijonniba jaang daang 'sigi a mani.

24A beeguu kaabu wagiri ka Ba Tari Baahaa Daana daang Iiinhi a lijipiti niba 'sojehi a 'yi a buung aning a savaalii baaraa ni 'puong. Ung daang ing a 'Iijipiti niba 'sojehi ni chingchang 'puong.

25Ka Naangmini daang i ka ba cherietihi ni gbee 'fogihi, bang monaa 'guoro. Ka a lijipiti niba yeli: Ye veng ka ti jo Iisiriel seng, bojung Ba Tari Baahaa Daana jauraniye 'Iijipiti niba kuribo.

26'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Tie i 'nu 'gaali a mani ka a kuong leu 'puo wa 'lijipiti niba aning ba cherietihi aning ba yohijonniba ingang.

27Ka 'Moosis tie u 'nu 'gaali a mani. 'Jie ang daang wa nyaara beeguu ka a math leu 'puo ti ahi u ahibu. Ka a lijipiti niba daang jora 'tuoho a kuong. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang vihing a lijipiti niba loo ing a mani 'puong.

28Ka a kuonhi leu wa pogi a cherietihi aning a yohijonniba aning Fee'ro 'sojehi ni jaa. Banang daang 'tubo kpe a mani 'puo ni. Ba btmg'yeni jaa daang ba chehi.

29Che Isi'reeli niba daang 'chengye lengkuongeeng a mani 'puong. Ka a kuonhi daang leu daangguoma ba 'during aning ba goong.

30Bila ka Ba Tari Baahaa Daana daang die Iisiriel a daari a 'yi lijipiti niba 'nuuhing. Ka Iisiriel daang nye 'lijipiti niba ang 'kpi jeng jeng a mani nuoring.

31'Beng la ka Iisiriel daang nye tungkpong nga Ba Tari Baahaa Daana ang tung 'lijipiti ingang. Ka a niba daang jora Ba Tari Baahaa Daana. Bang daang sagi Ba Tari Baahaa Daana 'di aning u tungtuna 'Moosis.

Exodus 15

1'Beng la ka 'Moosis aning Isi'reeli niba daang 'yieng 'yienii nga 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ngaang bang daang 'yieng: N na 'yieng 'kuye Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u 'duohiye u minga yaga jaa. A yohu aning u jonna ung loo ing mani 'puong.

2Ba Tari Baahaa Daana la n kpiengu aning n 'yienii. U leuye n 'chihilung. Una la n Naangmini, n na mang 'pugutmg. Una la n ba Naangmini. N na mang 'duohutmg.

3Ba Tari Baahaa Daana iye taanhuu jaujaura. Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

4Fee'ro cherietihi aning u 'sojehi ung foo ing mani 'puong. Kuong 'diye u 'sojehi 'yi-dieriba ming 'yoe ang buona Manjie 'puong.

5A kontaalii pogibang. Bang 'sigi ti 'le a jijulinhing a'wo 'kuurii.

6'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'nuduri tariye berihung girima kpiengu. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'nuduri ngmahiye a dondoma puro 'puro.

© 2009 Bibles International.

7I nanihtmg 'gaalii 'puong ing leuhi banani ang 'ihi 'tuohii ni loo 'tengeng. I bahiye i 'su-kpiengaa ung gaa ti 'dibe a'wo kakee.

8A 'tuuro i nyibogiri seseu fuuhibung ka a kuonhi laanhi lang taa. A kontaalihi 'ihi ahiye 'dendenge a'wo buunhu ang 'duo. Ka a 'jijulinhi 'gbihi lang taa a mani gaalinggang.

9A dondoma yeliyeng: N na karibang. N na kari nyogibang. N na 'poye buunhu ting faahi. N buobu na nyeng a paali ba ingang. N na vuoye n ta'kobi. N 'nu na nyuongbang.

10I fuuhiye i seseu, ka a mani pogiba ing. Bang 'sigi a kongbera 'muni a'wo kpana.

11'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ning'buong 'wonii a ngmima 'puong? Ning'buong 'wonii? I girima iye kpong pegi'yiibu 'puong. I iye dabieng joo 'pugibu 'puong a tuna tungsiela.

12I tieye i 'nuduri, ka 'teng-gbani diba voli.

13I hinihung 'puong i dieye niba ni ing yeudie ni 'yie. I kaaye ba 'jieng aning i kpiengu a gaaning i kpe'ji-pegi'yiruu ni.

14A niba na 'woming a jo dabieng. Inga 'miingbu yaga jaa na nyogiye Filiisitiya niba.

15'Iidom ningbera na iye chingchang dabieng 'jung. Inga 'miingbu na nyogiye 'Moo-ab daba 'yoe ang buona. 'Keenan kpieriba jaa na bori gaang.

16Dabieng aning 'karikaruu na ‘leyeba ingang. A 'tuuro i 'nu kpiengung ba na iye 'ligiligi a'wo 'kuurii. Ba na iye 'ligiligi a waana wagiri i niba ang na long gaa, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ba na iye ligiligi a waana wagiri niba ing yeudie ang na long gaa.

17I na dibang wa kpening, a diba seli i chen'diibu tangkpong ning. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'jie ni ing maali i minga kpiebu yela ni la bila. 'Oo Daana, Ngming'puohi 'deu ni i 'nuuhi ang maali ni la bila.

18Ba Tari Baahaa Daana na 'diye naalung wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

19Fee'ro yohi ti 'sigiye a math a lang ning u cherietihi aning u yohijonniba. Ka Ba Tari Baahaa Daana leuhi a mani kuong waaning ba ingang. Che ka Isi'reeli niba 'cheng jikuongeeng a mani gaalinggang.

20Ka pogidangyera Miiriam, Eerong yaupoga ni daang di u sinsaga ing u 'nung. Ka a pogiba jaa 'yi 'tuuruu aning ba sinsagihi aning seuri.

21Ka Miiriam 'yieng 'kubo: 'Yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u 'duohiye u minga gaga jaa. A yohu aning u jonna ung loo ing mani 'puong.

22Ka 'Moosis daang di Iisiriel 'yining Manjie. Bang 'yi kpe Suur Mopiri ni 'puo. Bang daang 'cheng a mopiri 'puong 'beri ata, che ba ba nye kuong.

23Bang daang wa ta Maaraa. Ba daang ba tuong 'nyu Maaraa kuonhi ni, 'bojung a daang iye too. Bila 'jung bang daang buona 'be 'yuori ka Maaraa.

© 2009 Bibles International.

24Ka a niba daang ngmuuna yela inna 'Moosis a yera: 'Bo ting na 'nyu?

25Ka 'Moosis daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wuluu dau kanga. Ung di a dau loo ing a kuonhi ingang. Ka a kuonhi daang leu numa. 'Beng la ung daang 'kubo yeli'tuuruu aning yeli'binnuu. Ung daang iba nye 'beng.

26Ung daang yeli: Ka yenang na chelihi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori 'ningbi-jieng a ira yela ang 'tu sori u 'ningbiring, ka yenang begi 'toorii 'ku u no'kurihi a 'tuuro u yelituurihi jaa, baalinhi ni jaa mang veng ang wa lijipiti niba ingang ni, n kung dia ingye. 'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ang tiuriye.

27Bang daang wa ta 'Mint Ka 'bulihi 'pienaayi ang tan kuong daang 'bi 'beng aning abe daari lijaata ning 'pie. Bang daang maali ba kampu 'beng a kuonhi sieng.

Exodus 16

1Bang daang 'yi 'Mint a di sori. Ka Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa daang wa ta Suing Mopiri ni 'puo. 'Beng 'bi 'Elfin aning Sainai kpachagang ni. Ba lijipiti paaluu 'yiibu 'puoring, a 'yiilung 'chiu 'beri 'pie aning a'nu daari la bila.

2'Beng la ka Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa daang ngmuuna yela inna 'Moosis aning Eerong a mopiri 'puong.

3Ka Isi'reeli niba nga daang yeli 'kubo: A'wo Ba Tari Baahaa Daana 'nu danang i ka ti kpi 'lijipiti paaluung. 'Beng ti da mang 'jingye neni dugiri sieng, a 'di siimaa tigi ti buobu. 'Bojung ye diting waaning a mopiri nga 'puo ka ye ku a langbu nga jaa aning kong.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Nye, n na ing ka paanuu 'yi sagbani 'le a'wo saa a 'kuye. A niba na mang 'ying a ti laanhi ka a sing singbu kanga beu jaa. Bila mang na di iba nye, kaba na 'tuye n begu bii ka ba kung 'tu.

5A beri ayuobi daari ba na mang maaliye anani bang waaning ni. A na mang iye anani bang laanhi be-jaaning ni singbu gberi buyi.

6'Beng la ka 'Moosis aning Eerong daang yeli 'ku a Isi'reeli niba jaa: 'Ji-maarii sanga ye na baming ka Ba Tari Baahaa Daanang diye 'yining 'Iijipiti paaluu waaning.

7'Beeguu ming ye na nyiye Ba Tari Baahaa Daana girima. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'wongye ngmuungbu ni yeng ngmuuna u ingang ni. Tinuu la ningbobo yeng ngmuuna inniti?

8Ka 'Moosis la yeli: Ye na nyiye bila sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'kuye neni ji-maarii ka ye oo, a kuye paanuu beeguu ka ye tigi. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'wongye ngmuungbu ni yeng ngmuuna u ingang ni. Tinuu la ningbobo? Tinuu naani yeng ngmuuna inna. Ba Tari Baahaa Daana yeng ngmuuna inna.

9Ka 'Moosis daang yeli 'ku Eerong: Yeli ngaang 'ku Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa: Ye tagi to Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori, 'bojung u 'wongye ye ngmuungbu ni.

© 2009 Bibles International.

10'Beng la, wagiri ni Eerong ang wa yera yela 'kuro Isi'reeli langkpiebu jaa ni, bang Iiinhi a mopiri seng. Ka Ba Tari Baahaa Daana girima 'yi savaalii 'puong.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

12N 'wongye Isi'reeli niba ngmuungbu ni. Yeli ngaang 'kubo: 'Ji-nyogi'ningbiring ye na ooye neni. 'Beeguu ming paanuu na tigiyeng. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

13'Ji-maarii sanga ka korinhi daang wa pagi a kampu jaa. 'Beeguu ming ka mielung 'le a kampu 'lombori jaang.

14Sanga ni a mielung ang wa nyuuhi, ka bung'bilii 'mine ang i 'gbulonggbulong jeng jeng a mopiri 'tengeng. A daang iye 'kpegile, a 'woning sa'kubimihemihe.

15Sanga ni Isi'reeli niba ang wa nyia, bang yeli ku taa: 'Bolaa la nga? 'Bojung ba daang ba bang buunhu ni ang la. Ka 'Moosis daang yeli 'kubo: Siimaa ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuye ka ye 'di ni la bila.

16Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori ni la nga: Dau jaa na mang 'ohiye u hiengbu singbu. Ning'yeni jaa na mang tariye 'oom-er singbu a 'tuuro bila ni i tent 'puo niba ang sing.

17Ka Isi'reeli niba daang i bila a 'ohaa. 'Mine daang 'ohiye jemaa ka 'mine 'ohi fling.

18Bang daang di 'oom-er singbu a maahaa. Unani ang daang 'ohi jemaa ni daang ba tan 'mine ang chehi. Unani ming ang daang 'ohi fling ni daang ba kong. Dau jaa daang 'ohiye bila ni u hiengbu ang sing.

19Ka 'Moosis daang yeli: Nie jaa ta wa baha a fling jaa ka 'jie nyaara.

20Che ba 'mine daang ba 'tu 'Moosis yeliyaga ni. Ba daangbahiye a mine ka 'jie nyaa. Ang daang wegi 'dandulo a 'nyuuro. Ka 'Moosis 'suuri daang 'ihi ba ingang.

21Bila bang da mang 'ohaa 'beeguu jaa. Dau jaa da mang 'ohing a 'tuuro u hiengbu singbu. Ka ngminaang wa tuli, a da mang nyeling.

22A 'beri ayuobi daari bang daang 'ohi bila ni bang mang 'ohi ni gberi 'buyi. Nie jaa da mang tariye 'oom-erihi a'yi. Ka a langkpiebu ningbera ni jaa wa yeli bila 'ku 'Moosis.

23Ung yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Beu iye wagiri yeng na peenhi. U iye Peenhibu be-pegi'yiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye se bung ni yeng na se 'jine, a dugi bung ni yeng na dugi. Ye di bung jaa ang chehi 'bing 'ku ye miihi. Ye dia 'ling ka jie nyaa.

24A 'jung bang daang dia 'bing ka 'jie nyaa a'wo 'Moosis ang daang 'kubo nuori bila ni. Che a daang ba 'nyuuro. 'Danduli jaa ming daang ba 'chi a ingang.

25'Beng la ka Moosis yeli: Ye obaa 'jine, 'bojung jine iye Peenhibu 'lieu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. 'Jine nga ye kung nyia a 'tengeng.

© 2009 Bibles International.

26'Beri ayuobi yeng na mang 'ohaa. Che a beri ayo'poin daari iye Peenhibu 'Beu. Ye kung nye bung jaa.

27Che a niba 'mine daang 'yiyeng a beri ayo'poin daari ka ba 'ohi. Che ba daang ba nye bung jaa.

28Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Wala yeng na jaanhi n no'kurihi aning n begiri 'tuubu kauhi sing?

29Nye, Ba Tari Baahaa Daana 'kuyeng a Peenhibu 'Beu. Bila 'jung u mang 'kuyeng beri a'yi siimaa a beri ayuobi daari. Dau jaa na mang kpelingye u bijieng. Dau jaa ta wa 'yire u bijieng a 'beri ayo'poin daari.

30A 'jung ka a niba daang peenhi a 'beri ayo'poin daari.

31Ka Isi'reeli niba ni daang buong a 'yuori ka Manna. A daang peliyeng a'wo korianda 'bie. Ang daang numa a'wo kaanha bang di siu maali.

32Ka 'Moosis daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori: Ye di a manna 'oom-er a 'bing 'ku ye jemanihi ang waana. Ba na nyiye siimaa ni mang di 'guoliye sanga ni mang diye 'yining 'Iijipiti paaluu waaning.

33Ka 'Moosis yeli 'ku Eerong: Di dugu, a di a manna 'oom-er ing u 'puong. Dia 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ka a 'bing 'ku ye jemanihi ang waana.

34Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori bila ni, bila ka Eerong daang dia 'bing a 'Sieree daga 'ningbi-tooring ka a 'bing 'beng.

35Ka Isi'reeli niba daang oo a manna 'yuomo lijaa'yi a waana wagiri bang wa to paaluu ni niba ang 'jing 'beng. Ba daang ooye a manna a waana wagiri bang wa ta 'Keenan paaluu toribogu.

36'Iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie, a 'jiyeni la 'oom-er.

Exodus 17

1'Beng la ka Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa daang 'yi Suing Mopiri i ning a 'yi sori. Ba daang iye bila a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana no'kuruu ni. Bang ti maali ba kampu Reefidim 'puong. Che kuong daang 'chibe ka a niba na 'nyu.

2A 'jung ka a niba daang jauraning 'Moosis a yeli: 'Kuti kuong ka ti 'nyu. Ka 'Moosis yeli 'kubo: Wala 'jung yeng jauranima? Wala 'jung yeng 'pigihe Ba Tari Baahaa Daana?

3Ka kon'nyuuri daang kpe a niba 'beng. Bang ngmuuna inna 'Moosis a yera: Wala 'jung ing tariti 'yining 'Iijipiti waaning? I yeng ku ti ning ti 'biihi aning ti 'dungguonihi ning kon'nyuuri bi?

4A 'jung ka 'Moosis daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Wala mang na i ning a niba nga? Ba iye 'siri ka ba fooma ning 'kubo.

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Die a niba 'yie 'chene gara. Nyogi Isi'reeli ningbera ni 'mine paahi i ingang. Di i dangkpali ni ing di va a mani ni tari i 'nung a gara ning.

6Nye, n na ahiye i 'ningbi-tooring 'Hoo-reb Tangkpong ning. Ngmi a 'pie ka kuong 'yi u ingang ka a niba 'nyu. Ka 'Moosis daang tung bila a Isi'reeli ningbera 'ningbiring.

7Ung daang buong a jie 'yuori ka Maasaa aning Meeriba. Isi'reeli niba ang jaunuu ni 'j ung ung daang buong 'be bila, aning bang daang 'pigihi Ba Tari Baahaa Daana ni 'jung. Ba daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana muo 'biye ti seng bii u 'chibe?

8Ka Aamalek niba daang wa jauning Iisiriel Reefidim 'puong.

9Ka 'Moosis yeli 'ku 'Joosua: 'Lugihi daba ti 'puong a gaa ti jauning Aamalek niba. 'Beu n na ahiye a tanga 'jung a tan Naangmini dangkpali ni n 'nung.

10Ka 'Joosua daang i bila ni Moosis ang yeluu ni, a jauning Aamalek niba. Ka 'Moosis aning Eerong aning Huur daang 'do a tanga ju.

11Sanga ni 'Moosis ang da mang tie u 'nu saa'jung, Iisiriel da mang tuonibang. Ka unang wa 'sigihi u 'nu, ka Aamalek tuoniba.

12Che ka 'Moosis 'nuuhi daang wa bali. Bang daang di 'kuurii 'bing u luong ung 'jing u ingang. Ka Eerong aning Huur daang nyogi u 'nuuhi tari. Kanga daang 'biye u 'lombori kangang, ka kanga 'bi 'lombo-jaalang. Ka u 'nuuhi daang ahi bila a gara ngminaa kpiebu.

13Ka 'Joosua daang di ta'kobi a tuong Aamalek aning u niba.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Seu a yeli nga ing gbangu 'puong ka u i tiehibu. Toonhi bila ka 'Joosua 'wong, ka n na ing ka Aamalek niba yela tiehibu baahi kpeleng kpeleng sagbani luong.

15Ka 'Moosis daang maali sarika 'ihijie, a buong u 'yuori ka Ba Tari Baahaa Daana La N Jonjong.

16'Bojung u daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana poyeng ka una Ba Tari Baahaa Daana na jauningye Aamalek niba taanhuu a 'yi jemani a gara u to.

Exodus 18

1Jeeti'ro, Miidiyan Ngming'puohi 'yi-dieba ni. daang la 'Moosis diengdau. Ung daang 'wong bila ni jaa Naangmini ang i 'ku 'Moosis aning u niba Iisiriel. U daang 'wongyeng ka Ba Tari Baahaa Daana tariye Iisiriel 'yining 'Iijipiting.

2Ka Jeeti'ro, 'Moosis diengdau ni daang nyogi Zipoora, 'Moosis poga ni ung daang leuhi ung gaa ni.

3Ung nyoguu a lang ning u bi-daba ba'yi ni. Kanga 'yuori daang la Guurisom. 'Bojung 'Moosis daang yeliyeng: N iye saana paalijaala 'puong.

© 2009 Bibles International.

4Kanga ming 'yuori daang la Eli'yee-zer. 'Bojung 'Moosis daang yeliyeng: N ba Naangmini ning sungma a diema 'yi Fee'ro ta'kobing.

5Ka Jeeti'ro, Moosis diengdau ni daang wa 'Moosis seng a mopiri 'puong aning u bi-daba ni aning u poga. Be ung daang maali u kampu Naangmini tangkpong sieng ni.

6Ung daang tung a yeli 'ku 'Moosis: Maang i diengdau Jeeti'ro tariye i poga aning u bi-daba ba'yi ni waananing i seng.

7Ka 'Moosis daang 'yi gaa ka u ti 'tuohi u diengdau ni. Ung daang ti 'churi 'tengeng che 'koruu. Bang jugihi taa laangfie yela che ti kpe a tent.

8Ka 'Moosis daang toonhi 'ku u diengdau bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang i Fee'ro aning lijipiti niba Iisiriel 'jung. Ung toonhi 'kuu tuora ni ang pogiba a soring, aning bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang dieba.

9Ka Jeeti'ro daang nyengina a yelisuunhi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang i 'ku Iisiriel ni yela. Bila ung daang i dieba 'yining lijipiti niba 'nuuhing ni.

10'Beng la ka Jeeti'ro daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana nyiye pegiri, unang diegii 'yining lijipiti niba 'nuuhing, a diegii 'yining Fee'ro 'nuuhing. Unang die a niba ming 'yining 'Iijipiti niba 'nuuhing.

11Pampana n bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana gaaye ngmima jaa. 'Bojung yeli ni ingang bang da jigiha ni, u da gaabang a yelibalaa ingang.

12'Beng la kaJeeti'ro, Moosis diengdau ni daang di sarikanyugiruu aning sarikihi 'mine 'kuNaangmini. Ka Eerong aning Isi'reeli ningbera ni jaa daang wa ka ba ning 'Moosis diengdau ni wa 'di siimaa Naangmini 'ningbi-tooring.

13'Jie ang daang wa nyaa ka 'Moosis 'jing na 'di a niba saree. Ka a niba daang ngmaa 'giluu a 'piili beeguu a gara 'ji-maarii.

14'Moosis diengdau ni ang daang nye bila ni jaa ung ira kuro a niba ni, ung yeli: 'Bo la nga ing ira 'kuro a niba? Wala 'jung ka ina 'yong 'jing 'dire saree che ka a niba jaa ngmaa 'gilii a 'piili beeguu gara 'ji-maari?

15Ka 'Moosis yeli 'ku u diengdau ni: A niba ang mang wa n seng ka ba 'wong 'yi Naangmini seng ni 'jung la.

16Ka banang wa tari nokpieni, ba mang waye n seng. N mang 'diye nie aning u to saree, a 'wulibo Naangmini yeli'tuurihi aning u begiri.

17Ka 'Moosis diengdau ni yeli kuu: Bila ni ing ira ni ba soma.

18Pielaang, ina aning niba ni ang bi i seng ni na baliye ye miihi. 'Bojung a tuma nga 'gaaliing. I kung tuong tunaa i 'yong.

19Chelihi 'wong n yeliyaga. N na iing kawani. Naangmini na 'biye i seng. Ahi 'ku a niba Naangmini 'ningbi-tooring a mang tari ba nokpienihi waaning Naangmini seng.

© 2009 Bibles International.

20I na mang 'wulibong a yeli'tuurihi aning a begiri. I na mang 'wulibong sori ning bang na 'chene aning tuma ni bang na tuna.

21Aning ming, 'lugihi daba ang na tuong tung bila a niba jaa 'puong. Ba na iye daba ang fora Naangmini, a tari yeliminga, a ha jangfang. Di a daba nga taa bing ka ba kaara a niba. Niba 'tuhi 'tuhi kaariba na 'Nye 'be, ka niba koo koo kaariba bibe, ka niba lijaa'yi ning 'pie 'pie kaariba 'bibe aning niba 'pie 'pie kaariba.

22Veng ka ba 'dire a niba saree wagiri jaa. Ba na mang diye yelikpong jaa waaning i seng. Che ba miihi na mang 'diye yeli'bile jaa saree. Bila ang na i laangfie kui, 'bojung ba na sumiing 'tuo a 'tuo-tiinhuu nga.

23Ka inang na i a yeli nga ka Naangmini 'kui bila nuori, i na tuong tariye i minga a gara. A niba ming na gaaye ba 'deri aning maahuu.

24Ka 'Moosis daang 'wong u diengdau yeliyaga ni, a i bila ni jaa ung yeli ni.

25Ka 'Moosis daang 'lugihi daba ang na tuong tung bila Iisiriel jaa 'puong. Ung daang diba 'bing bang i 'yi-dieriba a niba ingang. Niba 'tuhi 'tuhi kaariba daang 'Nye 'be, ka niba koo koo kaariba bibe, ka niba lijaa'yi ning 'pie 'pie kaariba 'bibe aning niba 'pie 'pie kaariba.

26Bang daang 'dire a niba saree wagiri jaa. Bang da mang di a yelikpienhi waaning Moosis seng. Che ba da mang 'diye yeli'bile jaa saree ba miihing

27Ka 'Moosis daang bahi u diengdau ni ung gaa. Ung daang di u sori a gaa u minga paaluu.

Exodus 19

1Isi'reeli niba ang daang 'yi 'Iijipiti paaluung, a 'chiuri ata daari minga bang wa to Sainai Mopiri ni.

2Ba daang 'yiye Reefidim 'puong a wa Sainai Mopiri ni, a maali ba kampu a mopiri 'puong. Ka Isi'reeli niba daang maali ba kampu a tangkpong 'ningbi-tooring.

3Ka 'Moosis daang 'do gaa Naangmini seng. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bi a tanga 'jung che buong 'Moosis a yeli: Ngaang ing na yeli Jeekob 'deu ni, a yeli 'ku Isi'reeli niba nga:

4Ye nyiye bilani mang i 'Iijipiti niba, aning bila ni mang tariye 'kachigu kpangkpama 'jung a tariye waaning n minga seng.

5Bila 'jung ka yenang siring na 'tu n nuori pampana, a tari n layiri ni, ye na iye n 'suobu ang i nanii a paalihi niba jaa 'puong. 'Bojung 'teng-gbani jaa iye n 'suobu.

6Ye na iye naalung paaluu ang i Ngming'puohi 'yi-dieriba a 'kumo, a i paalipegi'yiruu. Yeli a yeli'bie nga 'ku Isi'reeli niba.

7Ka 'Moosis daang wa buong Isi'reeli ningbera ni. Ung di yeli'bie ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ni bing ba 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka a niba jaa lang taa a dieyeli: Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni ting na i. Ka Moosis leu di a niba yeli'bie nga gaaning Ba Tari Baahaa Daana seng.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: N na waye ye seng savaalitiinhuu 'puong. A niba na 'wongye mang yera nii vela ka ba mang sagii wagiri jaa a gara wagiri ang ba tan baahaa. Ka 'Moosis yeli a niba yelibie ni jaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

10'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Gaa a niba seng a ti iba ka ba welipegi'yi 'jine aning 'beu, a veng ka ba pegi ba bungyerihi ming.

11Veng ka ba i 'siri a dabaata daari. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na 'sigi waye Sainai Tangkpong ni 'ju a niba jaa 'ningbiring.

12'Bing toribogu 'ku a niba jaa wa 'gili a yeli: Ye banna a ta wa 'duoro a tangkpongbii a fiinha u 'muni Pielaang, nie jaa ang fiinhi a tangkpong, ba kuu.

13'Nu jaa kung fiinhuu. Che ba na fobuung aning 'kubo pielaang, bii ka ba tebuu aning tang'piing. Ka ninsaalaa la bii ka 'dungo la, u kung la i 'vori. Ka a biengkoning wa 'kong kauhi, ba na wa pieliye a tangkpong.

14'Beng la ka 'Moosis daang 'sigi a tangkpong 'jung a gaa a niba seng. Ung ti i a niba bang welipegi'yi a pegi ba bungyerihi.

15Ung yeli 'ku a niba: Ye i 'siri 'gu a dabaata daari. Nie jaa ta wa piena u poga.

16A dabaata daari 'beeguu ka saa tahingbu aning saa nyigihibu aning savaalitiinhuu daang 'bi a tangkpong 'jung. Ka a biengkoni 'kuori daang 'yire yaga jaa. Ka bila daang veng ka a niba ang 'bi a kampung iinhi daang 'miine

17Ka 'Moosis daang diening a niba 'yie bang 'yi a kampung a na ti 'tuohi Naangmini. Ka a niba ti ahi a tangkpong sieng.

18Nyuohi daang pogiye Sainai Tangkpong ni jaa, ‘bojung 'buung 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'sigi u ingang. U nyuohi daang 'duorong a'wo buong 'de-karaa nyuohi. Ka a tangkpong jaa daang 'jigihe yaga jaa.

19Sanga ni a biengkoni ang daang 'kong kauhi ka u 'kuori 'duoro a maaling 'duoro yaga jaa ni, ka Moosis daang yeli yela. Ka Naangmini dieyeli aning kokori.

20'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'sigi Sainai Tangkpong ni ingang, a 'sigi a tangkpong saa'jung. Ka Ba Tari Baahaa Daana buong 'Moosis ka u 'do wa a tangkpong 'ju. Ka 'Moosis daang 'do gaa.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: 'Sigi gaa ti kpaahi a niba ka ba ta ira wa ngmaa 'yi ka ka ba Iiinhi Ba Tari Baahaa Daana. Ka banang i bila, ba jemaa na nyuoming.

22Veng ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ming ang mang wa pieli Ba Tari Baahaa Daana ni i ka ba miihi welipegi'yi. Ka a naani Ba Tari Baahaa Daana na ngmaa 'yiye ba ingang.

© 2009 Bibles International.

23Ka 'Moosis daang yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: A niba kung tuong 'do wa Sainai Tangkpong. 'Bojung i kpaahiting a yeli: 'Bing toribogu 'gili a tanga a weluu 'bing.

24'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Moosis: Gara. 'Sigi gaa ti nyogi Eerong ka i niu 'do wa. Che to veng ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba bii a niba ngmaa 'yi a na 'do wa Ba Tari Baahaa Daana seng, ka a naani u na ngmaa 'yiye ba ingang.

25Ka 'Moosis daang 'sigi gaa a niba seng a ti yeli yela 'kubo.

Exodus 20

1Ka Naangmini daang yeli a yelibie nga jaa. Ngaang ung daang yeli:

2Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye 'yining 'Iijipiti paaluung, a tariye 'yining 'yemiltmg 'deung.

3Ta tari ngmingjaani jaa n 'puoring.

4Ta wa maana i minga bagihuu jaa. Ta wa maana bung jaa ang 'do bi sagbaning 'berihung, bii bung jaa ang 'bi 'teng-gbani ang bi luong 'worihung, bii bung jaa ang 'bi kuong ang bi 'teng-gbani 'muning 'worihung

5Ta wa 'churo a 'ningbi-tooring bii a tunaa, 'bojung maang Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini iye 'nyuuri Naangmini. Banani ang hama, n mang waaniye a ba'mine beu ba 'biihi ingang a gara ba taalung aning ba naahung jemanihi.

6Che banani ang nungma a 'tuuro n no'kurihi, n mang 'wuliye bunye 'ku 'tuhi jemaa.

7Ta wa dira Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'yuori fiengye. 'Bojung nie ang di Ba Tari Baahaa Daana 'yuori fiengye, u kung bahuu ka u 'yi saree 'lee 'puong.

8Mang tiehi a Peenhibu 'Beu yela a taruu ka u i bungpegi'yiruu.

9'Beni ayuobi ing na mang tung, a tung i tuma jaa.

10Che a 'beri ayo'poin daari iye Peenhibu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Ta wa tuna tuni jaa a daari. Ina bii i bi-dau bii i bi-poga bii i tungtungdau bii i tungtungpoga bii i 'duunhi bii saana jaa ang kpiera i seng kung tung tuni jaa.

11'Bojung beri ayuobi 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana daang maali sagbani aning 'teng-gbani aning mani aning buunhu jaa ang bi a 'puong. Ung daang peenhi a 'beri ayo'poin daari. Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana pegi a Peenhibu 'Beu nga a i ung i 'be-pegi'yiruu.

12Nana i ba aning i ma ka i 'beri nye i yaga paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana ang di 'kurii ni 'puong.

13Ta wa kuura nie.

14Ta wa sena nie poga bii nie sira.

15Ta wa 'juuro.

© 2009 Bibles International.

16Ta wa 'dire 'sierigirii i to ingang.

17Ta wa ira 'Mini i to 'deu yela. Ta wa ira 'niiri i to poga yela, bii u tungtungdau yela bii u tungtungpoga yela. Ta wa ira 'Mini i to naahuu bii u bunga yela bii bung jaa ang i i to 'suobu yela.

18A niba jaa daang nyiye a saa tahingbu aning a saa ang nyigiha. Ba daang 'wongye a biengkoni ming 'kuori a nye a tangkpong ang 'ihe nyuohi. A niba ang wa nye bila, bang 'miine aning dabieng a gaa ti ahi toori jaa.

19'Beng la bang yeli 'ku 'Moosis: Ina minga yera yela 'kuriti. Ti na 'woming. Che ta veng ka Naangmini yera yela 'kuriti ka ti ira wa 'kpi.

20Ka 'Moosis yeli 'ku a niba: Ye ta jora dabieng, 'bojung Naangmini wayeng ka u iye nye. U buorang ka Naangmini joo 'bi ye seng ka ye ta wa tuna beu.

21Ka a niba daang ahi toori jaa. Che ka 'Moosis daang tagi ta a savaalisagilaa ni ang i tiinhuu ni. 'Beng ka Naangmini daang 'be ni.

22'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Ngaang ing na yeli 'ku Isi'reeli niba nga: Ye nyiye mang yeli yela 'kuye a 'yi arijena 'puong.

23Ye ta wa maana ngmima jaa paaha n ingang. Ye ta wa di wari bii sannii maana ye miihi ngmima.

24Di tani a maali sarika 'ihijie 'kumo. U 'jung ing na mang 'ihi i sarika nyugirihi aning i maahuu sarikihi aning i piihi aning i nii. 'Jie ni jaa mang wa di n 'yuori mari bang 'kurimo girima, n na waye i seng a wa 'kui pegiri.

25Ka inang na di 'kubo maali sarika 'ihijie 'kumo, ye ta meu aning 'kubo bang pehing. 'Bojung ka inang di i tuma bung fiinhuu, i deguung.

26Ta 'tu danyina ming 'do n sarika 'ihijie ka i 'muni to wa 'yi jeng gbanggbaling u ingang.

Exodus 21

1A begiri nga ing na di bing ba 'ningbi-tooring:

2Ka inang da 'Hiiburu tungtuna, u na tungye 'yuomo ayuobi. A 'yuomo ayopoin ingang u na 'yi gaang a 'so u minga. U kung yeu bung jaa.

3Ka unang wa u mingang, u na 'yiye u mingang. Ka unang tari poga waaning, u ning u pogang na lang 'yi gaa.

4Ka u daana ning 'kuu poga ka a poga dogi 'bi-daba aning 'bi-pogiba 'kuu, a poga aning a biihi na iye u daana ni 'suobu. Che tma 'yoming na 'yi gaa.

5Che ka a tungtunang yeli ngaang pielaang: N nungye n daana, a nung n poga aning n 'biihi, n kung 'yi a 'so n minga.

© 2009 Bibles International.

6Bila yeng u daana na taruung waaning a saringmaariba seng. U na taruung waaning a 'di-nuori bii a 'di-nuori taabuo 'jie ni. U daana ni na diye vuraa a 'puo u 'tuorii. Bila ung na tuna u daana ni a gara wagiri jaa.

7Ka daung kuohi u bi-poga ka u ti leu pogitungtuna, u kung 'yi gaa a'wo a dautungtuniba ang mang 'yi gaa bila ni.

8Ka unang ba peli a dau ni ang diu ung i u minga pogi'piiruu ni 'puo, bila yeng u na veming ka ba yeudieguu. A dau ba tari son jaa ka u kuohuu 'ku saamba, 'bojung u belimuung.

9Ka unang diu pogi'piiruu 'ku u bi-dau, u na iung a'wo bila ni bang mang ira ba 'bi-pogiba.

10Ka unang la di pogijaala, che u kung momuu u siimaa aning u bungyerihi aning u sira 'kulibu yelitarihi.

11Ka unang kung i a yela ata nga 'kuu, bila yeng u na 'yi gaang a ti 'so u minga. U kung yeu 'libiri jaa.

12Ka nieng ngmi dau ka a dau 'kpi, ba na kuye a daana pielaang.

13Che ka unang ba dang 'guu, a ba bang, che ka Naangmini diu ing u 'nuuhing, n na boye 'jie 'kuye ka u jo gaa 'be.

14Che ka daung i 'siri, a bang che ku nie, ye na nyoguung 'yining n sarika 'ihijieng a kuu.

15Nie jaa ang ngmi u ba bii u ma, ba na kuung pielaang.

16Nie jaa ang sogili nyogi nie a kuohuubii ka banang wa nyiu u hung, ba na kuung pielaang.

17Nie jaa ang to u ba bii u ma, ba na kuung pielaang.

18Ka dabang jaura ning taa ka kanga di kuurii bii u nu ngmi u to, a'mineng u kung kpi che jeng a kung bang 'ihi.

19Ka unang la wa 'ihi a di dangkpali 'yi 'yenge, ba kung dogihi nie ni ang ngmiu ni. Yeli ung na i la nga: U na yeuye wagiri ni sing saang ni 'yong sani, a kaa u 'jieng ka u wa nyaa kpeleng kpeleng.

20Ka nieng di dau ngmi u tungtungdau bii u tungtungpoga ka u 'kpi a 'tuuro a ngmiibung, ba na dogihiye a daana pielaang.

21Che ka unang nang i 'vori 'bebeyeni bii 'beri a'yi, ba kung dogihuu, 'bojung u iye u 'suobu.

22A'mineng daba na jaurang a ngmi poga ang tari 'puo ka a poga dogi ka u wagiri nang ba to che ka dangii jaa 'chibe. Ba na dogihutmgpielaang a 'tuuro bila ni a poga sira ang na kuu sani, aning bila ni a saringmaariba ang na 'kuu sani.

23Che ka dangii jaang wa 'bibe, nyivori na yeuye nyivori sani.

© 2009 Bibles International.

24'Ningbiri na yeuye ningbiri sani, ka nyinii yeu nyinii sani. 'Nu na yeuye 'nu sani, ka gberi yeu gberi sani.

25'Buung nyugibu na yeuye 'buung nyugibu sani. Natiri na yeuye natiri sani, ka fiebibu yeu fiebibu sani.

26Ka nieng ngmi u tungtungdau bii u tungtungpoga 'ningbiri a saamuu, u na bahuung ka u 'so u minga a 'yi gaa u 'ningbiri ni 'jung.

27Ka unang ngmi u tungtungdau bii u tungtungpoga nyinii vuo, u na bahuung ka u 'so u minga a 'yi gaa u nyinii ni 'jung.

28Ka naahuung 'tihi dau bii poga ku, pielaang, ba na diye 'kubo foo a naahuu ku. Nie jaa kung oo u neni. Ba kung dogihi a naahuu daana ming.

29Che a'mineng a naahuu da mang yo 'tihee niba wagiri ang pari 'puong. A'mineng ba kpaahiye u daana che sing ba nyoguu pogi. Ka unang wa ku dau bii poga, ba na diye 'kubo foo a naahuu ku a che ku u daana ming.

30Ka banang 'kuu 'libie sani, u na yeuye bila ni sani bang 'kuu ni a yeudie u 'nyivori.

31Ka unang 'tihi bi-dau bii bi-poga, ba na iung a 'tuuro a saree ngmaabu nga.

32Ka naahuung 'tihi tungtungdau bii tungtungpoga, u na yeuye wari'bie sekelihi 'pihita 'ku u daana. Che ba na diye 'kubo foo a naahuu ku.

33Ka dating 'yuo bogukpong bii a 'tu bogukpong a ba poguu, a'mineng naahuu bii bunga na 'leye u 'puong.

34Ka bilang wa i, a bogukpong daana na yeuye a sani. U na yeuye libie 'ku a 'dungo daana, che ka a 'dungo ni ang kpi ni leu u 'suobu.

35A'mineng nie kanga naahuu na ingye u to kanga naahuu dangii a kuu. Ka bilang wa i, ba na kuohiye a na'vori ni a 'po a 'libie, a che 'po naahuu ni ming ang kpi ni.

36Che a'mineng ba na baming ka a naahuu da mang yo lihee u taa wagiri ang pan 'puong che ka u daana ba nyoguu pogi. Ka bila wa la, naahuu na yeuye naahuu sani, che ka a 'dungo ni ang kpi ni leu u 'suobu.

Exodus 22

1Ka dating ju naahuu bii pihi a koriguu bii a kuohuu, unadiye 'nii Li a nu yeu naahuu sani. U na diye piihi anaahi yeu pihi ming sani.

2Ka na'nyigeng kaura kpiera 'deu ka nie ngmiu ku, a daana kung 'le saree 'puong.

3Ka ngminaang 'puhi che ka bila i, a daana ‘leyesaree 'puong. A na'nyige na yeuye a sani ka a paali. Ka unang ba tan bung jaa, ba na kuohuung bung ni ung ju ni sani 'jung.

4A'mineng ba na nyiye bung ni tmg ju ni ang nang i 'vori u 'nung. Ka naahuu la bii ka bunga la bii ka pihi la, u na yeuye u sani gberi buyi.

© 2009 Bibles International.

5A'mineng dau na ing ka u 'duunhi oo yoo buunhu bii 'girep yoo buunhu baahi. Ka unang bahi u 'dtmgo ka u kpe dau kanga yoo oo buunhu, u na diye u minga yoo buunhu ni ang suma yaga aning u 'girep yoo buunhu ang suma yaga yeu a sani.

6A'mineng "buung na 'direng a long guohi ka siimaa bang che bing bii siimaa ang nang ahi bii ka a yoo jaa 'di "buung. Nie ni ang nyugi a "buung ni na yeuye a sani pielaang.

7A'mineng dau na diye 'libie bii buunhu 'ku u to ka u 'bing 'kuu. Ka na'nyigeng wa 'jua a dau 'deung ka ba nyoguu, u na yeuye a sani gberi 'buyi.

8Ka banang ba nyogi a na'nyige, ba na tariye a 'deu daana waaning a saringmaariba 'ningbi-toori. Ba na piehing nye ka u diye u 'nu tong u to buunhu ni 'puo bii.

9Ka saangbu jaang wa 'bibe, a'mineng a na iye naahuu yela bii bunga bii pihi bii bungyerihi bii bung kanga ang bori yela. A'mineng nie kanga na ngmiraye nokpieni ka u bung la. Ba na tariye ba ba'yi jaa waaning a saringmaariba 'ningbi-toori. Unani a saringmaariba ang wa 'di saree tmg 'le, u daana na yeuye a sani gberi 'buyi ku u to ni.

10A'mineng dau na diye u bunga bii u naahuu bii u pihi bii u 'dungo kanga 'ku u to ka u kaaruu. A'mineng u na wa 'kping bii a nye dangii bii ka nie karuu gaaning ka nie jaa ba nyiu.

11Bila yeng ba ba'yi ni na poye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U na pong ka u ba di u to ni bung. A bung daana na sagiye u yelihung. U kung yeu bung jaa 'kuu.

12Che ka anang peli ka u juye a bung u seng, u na yeuye a sani 'ku u daana.

13Ka mo'dungo kangang tagihuu churi, u na diye u 'sieree waaning. U kung yeu a bung ni ang churi ni sani.

14A'mineng dau na pengye bung u to seng. Ka unang wa nye dangii bii a 'kpi ka u daana 'chibe, u na yeuye u sani pielaang.

15Che ka u daanang 'bibe, u kung yeu u sani. Ka unang da i bunghaaruu, a dangii sani paahiye u haabu ni 'libie ingang.

16A'mineng dau na belingye poga ang nang ba bang dau a jeng niu. Ka unang ba i nie jaa pogi'piiruu, u na yeuye u 'cheuri ka u leu u poga.

17A'mineng a 'bi-poga ba na jaanhing kpeleng kpeleng ka u diu 'ku a dau. Che u nang na yeuye 'libie ang sing poga ang ba bang dau 'cheuri.

18Ta bahi pogisongye ka u i 'vori.

19Nie jaa ang jeng ning 'dtmgo, ba na kuye u daana pielaang.

20Nie jaa ang 'ihi sarika 'ku ngmini jaa ka Ba Tari Baahaa Daana 'yong naani, ba na baahiye u daana yela kpeleng kpeleng.

21Ta wa ira saana 'ningbikuonii bii a dogihuu, 'bojung ye daang iye saamba 'Iijipiti paaluung.

© 2009 Bibles International.

22Ye ta wa dogiha dunggali jaa bii bie jaa ba ang kpi.

23Ka inang dogihiba dogihibu jaa ka ba 'kong 'kumo, n na 'wongye ba 'kuori pielaang.

24N 'su-kpiengaa na tuling ka n kuye aning ta'kobi. Ye pogiba na iye dunggala ka ye biihi kong ba ba'mine.

25Ka inang di 'libiri peng 'ku n niba ni kanga ang 'bi ye 'puong a i nandaana, ta i a'wo niba ni kanga ang mang di 'libie penna niba bila ni. Ta die bung jaa dogili a 'libiri ingang.

26Ka inang di i to kparikpong a'wo telima, leu diu ti 'kuu che ka ngminaa kpe.

27'Bojung u 'mung-pogiraa jaa la bila. U inggbani tani la. 'Bo ung na yeri jeng 'gbihi? Ka unang wa 'kong 'kumo, n na 'woming, bojung n iye bunye daana.

28Ta wa degira Naangmini bii a duha beu inna i niba paalikaara.

29Ta wa nagiha ka i di i dangmama fora bungmuoma aning i 'girep kuong 'kumo. I na mang diye i 'bi-daba 'puo bi-fora 'kumo.

30Bila ning u 'ju ing na i i 'nii aning i piihi. U na mang 'biye u ma seng 'beri ayopoin. I na mang diung 'kumo a 'beri a'nii daari.

31Ye i niba ang pegi'yi a 'kumo. Bila 'jung ye ta wa oora bung jaa 'duunhi ang tagihi churi moong. Ye diu loo ku baahi.

Exodus 23

1Ta tari 'duoho ang i 'girii a yo yaara. Ta leu 'sieree daana ang i beu a sung ningbeu.

2Ta wa 'tuuro jemaa ti tuna beu. Ta wa 'dire 'sieree dambu toonhibu 'puong a diera kpiera jemaa a leuhi tonoo kubo che ka ba tuori 'chibe.

3Ta wa digira baalibu a diera kpiera ningbaala u dambu toonhibu 'puong.

4Ka inang 'tuohi i dondoma naahuu bii u bunga ang bora wa gara, i naang leuhuung a gaa ti 'kuu.

5Ka inang nye i haara bunga ang 'le ning u 'tuobu jeng, ta wa bahuu a kung sumuu. I naang sumuung ka u 'ihi a 'dtmgo.

6Ta wa leuha ningbaala tonoo ang sigihuu u dambu toonhibu 'puong.

7Ngmaa i minga kpeleng kpeleng a 'yi yeli ang i 'girii ingang. Ta wa kuura nie ang ba 'le saree 'puong bii sun'tuuro. 'Bojung n kung i ningbeu 'soli.

8Ta wa diera buunhu 'dire, bojung jangfang buunhu diebu mang ing ka yengbangina leu jonga, a leuha sun'tuuro yeliyaga.

9Ta wa dogiha saana ming. Ye bangye bila ni ang mang 'wo 'ku saana, 'bojung ye daang iye saamba 'Iijipiti paaluung.

10'Yuomo ayuobi ing na mang buri i 'teng-gbani a di i yoo buunhu.

© 2009 Bibles International.

11Che a 'yuomo ayo'poin ingang i na mang bahuung ka u jeng boin a peenhi ka i niba 'puo ningbaaliba nye 'di. Bung ni bang wa 'di che chehi ni ka moo 'duunhi na 'di. Bila ning u 'ju ing na i i 'girep yoo aning i ooliv yoo.

12'Beni ayuobi ing na mang tung i tuma. I na mang peenhiye a beri ayopoin daari, ka i naahuu aning i bunga peenhi. I pogitungtuna 'bi-dau na peenhing, ka saana ming nye peenhibu.

13Yela ni jaa mang yeli 'kuye ni, ye cheliha sung. Ye ta wa buona ngmingjaala jaa 'yuori, bii a veng ka ba 'womaa i nuoring.

14Gberi buta ing na mang 'di 'tigiri 'kumo 'yuoni jaa.

15I na mang 'diye Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri ni. I na mang ooye paanuu ang ba tari bura beri ayo'poin a'wo mang kui nuori bila ni. I na mang iye bila wagiri ni ang bing 'Ee-bib 'chiu 'puong ni, bojung u 'puong ing 'yi lijipiting. Ye kanga jaa ta wa n 'ningbi-toori aning 'nu-kpali.

16I na mang 'diye Buunhu Chiebu 'Tigiri aning i tuma fora bungngmama ni ing bun yoong ni. I na mang 'diye Buunhu Laanhikpening 'Tigiri a 'yuoni baahaang. Wagiri ni ing wa laanhi i yoo buunhu kpening ni la bila.

17'Yuoni jaa 'puong gberi buta ka ye daba jaa na mang wa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'ningbi-toori.

18Ta wa digira n sarika ni jiing kurimo a lang ning paanuu ang tari bura. Ta wa baha n sarika ni kpaang ka a bibe waana beeguu.

19I na mang diye i 'teng-gbani fora bungchierihi 'puo bungsuunhi waaning Ba Tari Boohoo Daana i Naangmini 'deu. Ta wa dugira bubile u ma bihung 'puong.

20N tungye malika ka u die i 'yie a kaarii soring a tarii gaaning jie ni mang maali ni.

21Kahinuu a 'tuuro u nuori. Ta wa 'ihe u 'suuri, bojung u kung veng ye saangbuhi 'kuye. 'Bojung n 'yuori Nye u ingang.

22Che ka inang 'tuuro u nuori siringminga a ira yela ni jaa mang yeli ni, bila yeng n na iye doma 'ku i domihi, a chiiha niba ni ang chiihii.

23'Bojung n malika na dieye i 'yie a tarii waaning Aamor niba, Hiit niba, Peeriz niba, 'Keenan niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba seng. N na baahiye ba yela kpeleng kpeleng.

24Ta wa 'churo ba ngmima ni 'ningbi-tooring bii a maanaa bii a ira yela ni bang ira. Che i na tagihaang loo kpeleng kpeleng a ngmahi ba bagimaali piilahi ni 'puro 'puro.

25Ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini Ngmini'puohibu. U na pegiye i siimaa aning i kuong. N na diye baalung ming 'yi i seng.

26Nie jaa 'puo kung 'yi bii a i pogi-oo ye paaluung. N na paaliye i 'beri nuori.

© 2009 Bibles International.

27N na ing ka n dabieng joo die i 'yie. N na ing ka chinchang kpe niba ni seng ing gara ni, a veng ka i domihi jaa leu 'puori a jo.

28N na bahiye vulingvuunihi ka a die i 'yie a ti kari a Haiv niba, 'Keenan niba aning Hfit niba ka ba 'yi i 'ningbi-tooring.

29N kung kariba ka ba 'yi i 'ningbi-tooring 'yuongyeni 'puong. Ka a naani a paaluu na iye kpali ka moo 'duunhi leu i jemaa 'gaali i ingang.

30Biela biela mang na kariba ka ba 'yi i 'ningbi-tooring. N na iye bila a waana wagiri ni yeng na 'ugi a die a paaluu ka u leu ye 'suobu.

31N na bingye ye toribogu ka u 'yi Manjie a ti ta Filiisitiya niba mani ni. U na la 'yiye mopiri a ti ta 'Yufireetis Mani. N na diye a paaluu kpieriba ing ye 'nuuhing ka ye kariba ka ba 'yi ye seng.

32Ta wa tam 'layiri jaa aningba bii aning ba ngmima ni.

33Ba kung kpe i paaluung a ira wa veng ka i tung beu n ingang. 'Bojung ka inang 'puohi ba ngmima, bila na iye cheba 'kui pielaang.

Exodus 24

1'Beng la ka Naangmini daang yeli 'ku 'Moosis: 'Do wa maang Ba Tari Baahaa Daana seng, ina aning Eerong, 'Nee-dab, Abai'hiu aning Isi'reeli ningbera lijaata ning 'pie. Ye ahi tooring che 'puohi Ngmini'puohibu.

2'Moosis 'yong la na wa pieli maang Ba Tari Baahaa Daana. Ba chelii ni ta wa piena. A niba ta paahi u ingang 'do wa.

3Ka 'Moosis daang wa yeli a niba Ba Tari Baahaa Daana yeli'bie ni aning u begiri ni jaa. Ka a niba jaa dieyeli aning nuori'yeni: Ti na iye yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni.

4Ka 'Moosis daang seu Ba Tari Baahaa Daana yelibie ni jaa 'bing. Ung daang dang 'ihi 'beeguu a maali sarika 'ihijie a tanga 'miming. Ung maali piilahi 'pienaayi ang ahi 'ku Isi'reeli buura 'pienaayi ni.

5'Beng la ung tong Isi'reeli bi-pola bang 'ihi sarika nyugirihi, a di 'nii 'ihi maahuu sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

6Ka 'Moosis 'po a jiing 'jiihi a'yi a di 'mine ing tahibera 'puuhing. Ung di 'mine ming mihi a sarika 'ihijie.

7'Beng la ung di a layiri gbangu ni a karimuu ka a niba 'wong. Bang yeli: Ti na iye bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni a 'tu u nuori.

8Ka 'Moosis di a jiing mihi a niba ingang a yeli: A layiri jiing la bila. Una ka Ba Tari Baahaa Daana bing aniye a 'tuuro a yeli'bie nga jaa ni.

9'Beng la ka 'Moosis, Eerong, Nee-dab, Abai'hiu aning Isi'reeli ningbera lijaata ning 'pie ni 'do gaa.

© 2009 Bibles International.

10Bang daang nye Iisiriel Naangmini ni. Ka jie ang 'woning sokpongvielaa bang di saafair 'kubo maali bi u gbee luong. Ung daang chaang a'wo sagbama.

11Che u daang ba tie u 'nu Isi'reeli niba 'yi-dieriba ni ingang. Ba daang nyiye Naangmini che 'di a 'nyu.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Do wa n seng a tangkpong 'jung a wa 'bibe. N na 'kuing 'piku-tala a'yi aning 'begu aning no'kurihi ni mang seu ni ka i 'wulibo.

13Ka 'Moosis aning u sunna 'Joosua daang 'ihi. Ka 'Moosis 'do Naangmini tangkpong ni 'ju.

14U daang yeli 'kuye a ningbera: Ye bi 'jie ngang cheliha a waana wagiri ting na leu wa ye seng. Nye, Eerong aning Huur biye ye seng. Ka nie jaang wa tari yeli jaa, u daana waana ba seng.

15'Beng la ka 'Moosis daang 'do a tangkpong, ka a savaalii pogi a tangkpong.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana girima daang dogili Sainai Tangkpong ning, ka a savaalii poguu 'beri ayuobi. A 'beri ayo'poin daari ung daang buong 'Moos is a 'yi a savaalii 'puong.

17Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'woniye Inning ang 'dire yaga jaa a tangkpong 'jung Isi'reeli niba 'ningbiring.

18Ka 'Moosis daang ti kpe a savaalii 'puo a 'do a tangkpong. 'Moosis daang 'biye a tang,kpong 'jungngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi.

Exodus 25

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

2Yeli a Isi'reeli niba ka ba di 'kuubu wa 'kumo. Ye na dieye n kuubu a 'yi unani jaa ang tihuu u buobu 'puong aning u 'sildri.

3A 'kuubuhi nga ing na die ba seng: Salima, wari aning yaawa.

4'Ngmie ang i 'sugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jie, masari 'ngmie ang bogi aning buuhi kooni na paahing.

5Pidee gbama bang muo ang i 'jiihi, 'jingkpong kanga gbama aning akeesia daari na paahing.

6Kpaang bang na di nyugira fintina, bung'nyuu-noohi bang na di inna kpangsuorihi aning iinsens 'nyuu-noohi ingang ming na paahing.

7Oniks 'kubo aning 'kubo bang na di furihi a iifod ingang, a furihi a nyau boori ingang na paahing. ('Munpiilee G. 2:12)

8Veng ka ba maali 'ji-pegi'yiruu 'kumo, ka n kpiera ba seng.

© 2009 Bibles International.

9A 'tuuro bila ni mang 'wulii ni, a tenti'deu maalibu aning u boori buunhu jaa, bila yeng na maaluu.

10Ba na diye a'keesia daari maali daga. U yogulung na iye 'kiyubitihi a'yi aning chelii, ka u yelingu i 'lciyubit bung'yeni aning chelii, ka u 'duobu i 'lciyubit bung'yeni aning chelii. ('Munpiilee G. 6:15)

11I na maaliye sannii ang i 'forifori poguu. I na diang pogi u 'puo aning u 'puori, a maali sannii jie kogili u jaa wa 'gili.

12I na nyeliye sannii maali fintie anaahi ing u gbee anaahi ning. Fintie a'yi na 'Nye u 'lombori kangang, ka fintie a'yi bi a 'lombo-jaala ning.

13I na diye a'keesia daari maali dapuola a maali sannii pogaa.

14I na diye a dapuola tung a fintie ni ang bi a daga lomboeng ni, ka ba mang dia pegili a daga.

15A dapuola na 'biye a daga fintie ni 'puuhing. Ba kung mang 'ihaa u ingang.

16I na diye a 'Sieree ni mang na 'lcui ni ing a daga 'puong.

17I na diye sannii ang i 'forifori maali beu pogibu 'jie. U yogulung na iye 'kiyubitihi a'yi ning chelii, ka u yelingu i 'lciyubit bung'yeni ning chelii.

18I na diye sannii maali cheribihi a'yi. I na diye hamabile maalaa ka a bi a beu pogibu 'jie ni 'lomboe a'yi ning.

19I na maaliye cherib 'lombori kangang, a maali kanga 'lombo-jaala ning. I na ing ka a cheribihi aning a beu pogibu' ie sannii ni i bung'yeni u 'lomboe a'yi ning.

20A cheribihi na yaariye a kpangkpama saa'jung ka a kpangkpama pogi a beu pogibu 'jie ni. A cheribihi na toriye taa ka a 'ningbisogihi kaara a beu pogibu jie.

21I na diye a beu pogibu jie dogili a daga 'jung a di a 'Sieree ni mang na 'kui ni ing a daga 'puong.

22'Beng ka n nii na mang 'tuohi taa ka n yeli yela lcui a 'yi a beu pogibu 'jie ni saajung. 'Be 'biye a 'Sieree daga ni 'jung a 'bi a cheribihi kpachagang. N na 'kuing Isi'reeli niba no'kurihi ni.

23I na diye a'keesia daari maali 'teebul ming. U yogulung na iye 'kiyubitihi a'yi, ka u yelingu i kiyubit bung'yeni, ka u 'duobu i kiyubit bung'yeni ning chelii.

24I na diye sannii ang i 'forifori maali poguu, a maali sannii jie kogili u jaa 'gili.

25I na maaliye 'jie kogiluu a'wo nu-tali yelingu singbu wa 'gili, a maali sannii jie kogili 'jie ni ing maali kogiluu ni jaa wa 'gili.

26I na maaliye sannii fintie anaahi imuu, a dia ing u 'longkorihi anaahi ni ang bi u gbee anaahi saajung ni.

© 2009 Bibles International.

27A fintie na mariye a 'jie ni ing maali kogiluu ni ingang. A na iye buunhu ingang a dapuola ang na tung ka ba mang pegili a 'teebul.

28I na diye a'keesia daari maali a dapuola, a maali sannii pogaa, ka ba mang dia pegili a 'teebul.

29I na maaliye u peretehi, aning u laahi, u kondugiri aning u laahi yeng na mang di baha kuong. Sannii ang i 'forifori ing na di maalaa.

30I na mang diye a paanuu 'lugirihi ni dogili a 'teebuling ka a 'bi n 'ningbi-tooring wagiri jaa.

31I na diye sannii ang i 'forifori maali fintindau. Hama'bile ing na di maaluu. U dau aning u 'nuuhi aning u la'bilii aning u jikpoleekpolee aning u filaawahi na iye sannii bung'yeni.

32'Nuuhi ayuobing na 'yi u 'lomboeng. 'Nuuhi ata na biye lombori kangang, ka 'nuuhi ata bi 'lombo-jaala ning.

33I na maaliye la'bilii ata, ka a 'woning aamond 'puuri a 'bi 'nuyeni ingang, a maali jikpolee aning filaawa imuu. I na la maaliye la'bilii ata ka a 'woning aamond 'puuri a 'nu kanga ming ingang, a maali jikpolee aning filaawa imuu. Bila ing na maalaa ing a fintindau 'nuuhi ayuobi ning.

34I na maaliye la'bilii anaahi ka a 'woning aamond 'puuri ing a fintindau minga ingang, ka kanga jaa tari u jikpolee aning u filaawa.

35'Jikpolee na biye a fora 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang, a 'bi a 'yiiltmg 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang, aning a taaltmg 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang. Ana la 'nuuhi ayuobi ni ang 'yire a fintindau ingang ni.

36A 'jikpoleekpolee aning a fintin'nuuhi na iye bung'yeni. A jaa na iye sannii bung'yeni ang i 'forifori bang di hama'bile maali.

37I na maaliye fintinihi ayo'poin imuu, a maalaa ka a 'kuro chaanii u 'ningbi-tooring.

38Sannii ang i 'forifori ing na di maali u buunhu ni bang di ngmaaha finting'ngmie juri ni aning u peretehi.

39Sannii ang i 'forifori taalent bung'yeni maahibu ing na di maaluu a lang ning u tungtungbuunhu nga jaa.

40Chelihi sung a maalaa ka a 'woning 'worihung ni mang 'wulii a tangkpong 'jung ni.

Exodus 26

1I na diye patiisahi 'pie maali a tent. I na diye masari 'ngmie ang bogi, aning 'ngmisugini, 'ngmijimejime, aning 'ngmi-jie lang taa a maalaa. I na 'wo-baang ka a viela a maali cheribihi imaa.

2A patiisahi kanga jaa yogulung na mang iye 'kiyubitihi lijeri aning a'nii, ka a yelingu i 'kiyubitihi anaahi. A patiisahi jaa na singye taa.

© 2009 Bibles International.

3I na seye a patiisahi a'nu toonhi taa, a se a a'nu ni ming toonhi taa.

4I na diye 'ngmisugini maali bogiri a patiisahi kanga baahaa daana nuoring. I na iye bila a 'yiilung patiisahi ni ming baahaa daana nuoring.

5Bogiri lijaa'yi ning 'pie ing na maali ing a patiisa kanga nuoring, a maali bogiri lijaa'yi ning 'pie ing a 'yiilung patiisahi ni baahaa daana nuoring. I na ing ka a patiisahi bogiri yegi taa.

6I na diye sannii a maali bungnyogirihi lijaa'yi ning 'pie a dia nyogi a patiisahi lang taa ka a leu tenti'yeni.

7I na diye buuhi kooni maali patiisahi ka a i tent a pogi a tenti'deu. I na maaliye patiisahi pieningyeni.

8A patiisahi kanga jaa yogulung na mang iye 'kiyubitihi 'pihita ka u yelingu i 'kiyubitihi anaahi. A patiisahi 'pieningyeni nga jaa na singye taa.

9I na seye a patiisahi a'nu lang taa, a se a ayuobi ni ming lang taa. I na nyogiye a patiisa ayuobi daana ni pori lang taa a tent 'di-nuoring.

10I na maaliye bogiri lijaa'yi ning 'pie ing a fora patiisahi ni baahaa daana nuoring, a la maali bogiri lijaa'yi ning 'pie ing a 'yiilung patiisahi ni baahaa daana nuoring.

11I na diye yaawa maali bungnyogirihi lijaa'yi ning 'pie, a di a bungnyogirihi ing a bogiring ka a nyogi a tent lang taa ka u i bung'yeni.

12A tent patiisahi ni bung ang chehi, a patiisa chelii ni ang chehi ni, u na chagiye a tenti'deu 'puoring.

13A tent patiisa 'lombo-yogu ni bung ang chehi na chagiye a tent 'lomboeng. 'Kiyubit bung'yeni na 'biye 'lombori kangang, ka kiyubit bung'yeni 'bi lombo-jaala ning, ka a pogi a tent.

14I na diye pidee gbama bang di bungjiihi muogaa a maali pogiraa 'ku a tent, a di 'jingkpong kanga gbama maali pogiraa dogili u ingang.

15I na diye a'keesia daari maali a tent taabuuhi ka a ahi 'dendenge.

16A taabuo kanga jaa yogulung na mang iye 'kiyubitihi 'pie, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni aning chelii.

17I na maaliye 'ji-pulihi a'yi ing a taabuuhi kanga jaa baahaang ka a ahi yegi taa. Bila ing na maali a tent taabuuhi jaa.

18I na maaliye a tent taabuuhi. I na maaliye a tent sa'mungduri seng ni taabuuhi lijeri.

19I na diye wan maali 'ji-bogiri lijaa'yi a taabuuhi lijeri ni 'munong. 'Ji-bogiri a'yi na mang 'biye taabuo jaa 'mulling ka u to taabuo 'ji-pulihi a'yi ni na tung u ingang.

20I na la maaliye taabuuhi lijeri ing a tent sa'mung-goo seng ni,

© 2009 Bibles International.

21ka a tari a wari 'ji-bogiri lijaa'yi. 'Ji-bogiri a'yi na mang 'biye taabu'yeni 'mulling, ka 'ji-bogiri a'yi 'bi kanga ming 'muning.

22A tent 'puori ngmintongkpieri seng na tariye taabuuhi ayuobi 'beng.

23I na maaliye taabuuhi a'yi a tent 'puori 'longkorihi a'yi ning.

24A taabuuhi a'yi na kpariye taa 'mulling ka a fora fintiri ni nyogaa lang taa saa'jung. Bila na la a a'yi ni jaa a 'longkorihi a'yi ning.

25A 'jung taabuuhi a'niing na 'bibe ka a jaa tan a 'ji-bogiri bang di wari maali. A jaa na tariye 'ji-bogiri 'pie-naayuobi, ka taabuo jaa mang tari 'ji-bogiri a'yi u 'muning.

26I na diye a'keesia daari maali taabugarihi a'nu ing a tent 'lombori kanga taabuuhi ning.

27Bila ing na maali taabugarihi a'nu ing a tent 'lombo-jaala ni taabuuhi ni. I na maaliye taabugarihi a'nu ing a tent 'puori seng ngmintongkpieri seng 'lombori ni ming taabuuhing.

28A 'sonsogihi taabugaraa ni ang 'bi a taabuuhi gaalinggang ni na 'yiye 'lombori nga baahaa a ti to 'lombori nga baahaang.

29I na maaliye sannii pogi a taabuuhi a di sannii maali a fintie ka a nyogi a taabugarihi. I na maaliye sannii pogi a taabugarihi.

30I na maaliye a tent ka u ahi a 'tuuro bila ni mang di 'wulii a tangkpong 'jung ni.

31I na diye 'ngmisugini aning 'ngmij imej ime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang 'woo a maali patiisakpagu. I na 'wooye cheribihi vielung 'woobu imaa.

32I na diung chagi a a'keesia daari piilahi anaahi ni ing maali sannii pogi ni ingang. A na tariye sannii 'jikorihi a Iii a wan 'ji-bogiri ni ingang.

33I na chagiye a patiisakpagu a 'yi a bungnyogirihi ni ingang. I panaa na diye a 'Sieree daga ni wa kpening a patiisakpagu 'puo. A patiisakpagu na weliye a ji-pegi'yiruu aning a 'j i-pegryirihi jaa 'ji-pegi'yiruu ni taang.

34I na diye a beu pogibu jie ni dogili a 'Sieree daga ingang a ji-pegi'yirihi jaa 'ji-pegi'yiruu 'puong.

35I na diye a 'teebul 'bing a patiisakpagu 'yengeng. A fintindau na Nye a tent sa'mungduri seng ni, a 'tori a 'teebul ang 'bi sa'mung-goo seng.

36I na maaliye a tent 'di-nuori patiisa. I na diye 'ngmisugini aning 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang 'woo. Nie ang bang 'wobuung na 'wobuu.

37I na diye a'keesia daari maali a patiisa piilahi a'nu, a maali sannii pogaa. A 'jikorihi na iye sannii, ka i maali yaawa 'ji-bogiri a'nu ing a piilahi.

Exodus 27

© 2009 Bibles International.

1I na diye a'keesia daari maali sarika 'ihijie. U lombo-yogu na iye i 'kiyubitihi a'nu, ka u 'lombo-giraa i 'kiyubitihi a'nu. U 'lomboe jaa na singye taa, ka u 'duobu i 'kiyubitihi ata.

2I na maaliye u iila u 'longkorihi anaahi ning. U ning u iila na iye bung'yeni, ka i maali yaawa poguu.

3I na maaliye u paanihi ang na 'oho u tampelung, a la maali u sobulihi aning u tahibera aning u fookihi aning u 'buung paanihi. Yaawa ing na di maali a jaa.

4I na maaliye u Inning 'jie. Yaawa wayehi ing na di 'wobuu, a maali yaawa fintie anaahi ing u 'longkorihi anaahi ning.

5I na maalaang ing a sarika 'ihijie 'jie ni bang maali kogiluu ni luong, ka a bung'wooruu 'do to a sarika 'ihijie 'duobu gaalingga.

6I na diye a'keesia daari maali a sarika 'ihijie dapuola a maali yaawa pogaa.

7I na diye a dapuola ing a fintieng ka a 'bi a sarika 'ihijie 'lomboe a'yi ning. Ana bang na mang di pegili ning a sarika 'ihijie.

8I na diye taabuuhi maali a sarika 'ihijie ka u i 'vuoho a'wo bila ni mang 'wulii a tangkpong 'jung ni.

9I na maaliye a tent jaga ming. U sa'mungduri seng ni na tariye patiisahi bang di masari 'ngmie ang bogi 'woo ning. U na iye 'kiyubitihi koo a 'bi 'lomboyening.

10I na diye yaawa maali u piilahi ni lijeri aning ji-bogiri lijeri. I na diye wari maali a piilahi jikorihi aning bung'lerihi.

11Bila ing na i u sa'mung-goo seng ni ming. U na tariye patiisahi. A yogulung na iye 'kiyubitihi koo. Yaawa ing na di maali a piilahi lijeri ni aning u 'ji-bogiri lijeri, a di wari maali a piilahi 'jikorihi aning a bung'lerihi.

12A tent jaga ngmintonkpieri seng 'lombo-giraani na tariye patiisahi ang i 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, a tari a piilahi 'pie aning ji-bogiri 'pie.

13A tent sa'muni seng lombo-giraa ni jaga na iye kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie.

14A 'di-nokpong 'lombori kanga patiisahi na iye 'kiyubitihi 'pienaanu. A piilahi na iye ata aning a 'ji-bogiri ata.

15A 'di-nokpong lombo-jaala ni ming patiisahi na iye 'kiyubitihi 'pienaanu, a tari a piilahi ata aning a ji-bogiri ata.

16A jaga 'di-nokpong patiisa na iye kiyubitihi lijeri. I na diye 'ngmisugini aning 'ngmjimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi 'wobuu. Nie ang bang 'woobung na maaluu. U na tariye piilahi anaahi aning a 'ji-bogiri anaahi.

17A jaga piilahi jaa na tariye wari bung'lerihi. Wan ing na di maali a 'jikorihi ming a di yaawa maali a ji-bogiri.

© 2009 Bibles International.

18A jaga 'lombo-yogu na iye 'kiyubitihi koo, ka u 'lombo-giraa i 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie. U 'duobu ming na iye 'kiyubitihi a'nu, ka i di masari 'ngmie ang bogi 'woo u patiisa, a di yaawa maali a ji-bogiri.

19Yaawa ing na di maali a tent tuma buunhu jaa, a lang ning u 'piingbie aning u jaga 'piingbie jaa.

20'Ku Isi'reeli niba nga nuori ka ba waaning ooliv kpaang bang to 'ihi ang i 'yilengyileng. Ba na mang imaang a fintinihing ka a mang 'dire wagiri jaa a 'kuro chaanii.

21Eerong aning u bi-daba na mang kaaraye a fintinihi a patiisakpagu ang 'bi a 'Sieree 'ningbi-tooring ni 'puoring. 'Beng 'bi 'ningbi-tooring a 'tuohibu tent 'puong ni. Ba na mang kaaraang a 'yi 'ji-maarii a gara 'beeguu Ba Tari Boohoo Daana 'ningbi-tooring. Bila na iye yeli'tuuruu Isi'reeli niba jemanihi 'puong a gara wagiri jaa.

Exodus 28

1'Ihi i bieri Eerong aning u 'bi-daba Isi'reeli niba 'puong ka ba I Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima. 'Ihi Eerong aning u bi-daba 'Nee-dab, Abai'hiu, EIi'ee-zer aning Iitamar.

2Maali bungyerihi ang pegi'yi 'ku i bieri Eerong ka a i girima aning vielung.

3Bila 'jung yeli 'ku niba ni 'nuuhi ang bang tuma yaga ni, bana mang paali aning n yeng sie ni, ka ba maali Eerong bungyerihi. U na welipegi'ying a i Ngming'puohi 'yi-diera a tunima.

4Bungyerihi bang na maali la ama: nyau boori, iifod, kpariyogu, kparikpong bang 'woo, naamu aning sie bung'leruu. Bila bang na maali bungyerihi ang pegi'yi a 'ku i bieri Eerong aning u bi-daba ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima.

5Ba na diye 'ngmi-sannii, a di 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi.

6Ba na diye 'ngmi-sannii, 'ngmisugini, ngmijimejime aning 'ngmi-jie, aning masari 'ngmie ang bogi bang 'woo a maali a iifod. Ba na 'wobuung ka u viela.

7U na tariye bagnie 'nubilii a'yi ang se lang taa a noe a'ying ka a mang nyoguu lang taa.

8A iifod sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni ming na 'woye bila. 'Ngmi-sannii, 'ngmisugini, 'ngmijimejime, aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang na di maaluu.

9I na diye oniks 'kubo a'yi a chi Iisiriel bi-daba ni 'yoe a ingang.

10'Yoe ayuobi na biye 'kuyeni ingang, ka 'yoe ayuobi ni ang kpeling ni 'bi 'ku-jaala ni ming ingang a 'tuuro ba dogibu.

© 2009 Bibles International.

11I na chiye Iisiriel 'bi-daba ni 'yoe ing a 'kubo a'yi ingang a'wo bila ni bang mang maali 'sieree bungmaruu ni. I na diang furihi sannii bogu'biliing.

12I na diye a kubo a'yi ni ing a iifod bagi'bieng ka a i 'kubo ang i tiehibu 'ku Iisiriel 'bi-daba ni. Bila ka Eerong na mang 'tuo ba 'yoe nga u bagi'bie a'ying ka a i tiehibu Ba Tari Boohoo Daana 'ningbi-tooring.

13I na maaliye sannii 'ji-bogiri ming.

14I na diye sannii ang i 'forifori a maali jorihi a'yi bang ngmieli a'wo 'ngmie, a di a jorihi 'le a 'ji-bogiring.

15I na maaliye a saree 'diibu nyau boori ni. I na 'wobuung ka u viela a'wo a iifod ang 'woo bila ni. 'Ngmi-sannii, 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang 'woo ing na di maaluu.

16Ba na poruung 'jiihi a'yi Lang taa ka u lomboe jaa sing taa. U yogulung na iye vanda ka u yelingu ming i vanda.

17I na diye ku-nanee furihi u ingang a 'tu taa lainhi anaahi. A fora laing na iye saaridis, 'to-paz aning eemiralid. A fora laing la bila.

18A 'yiilung laing na iye tuurikois, saafair aning daimond.

19A taalung laing na iye jasint, aaget aning aamitisit.

20A naahung laing na iye buuril, oniks aning jasiper. A na furihiye sannii bogu'biliing.

21A 'kubo na tariye Iisiriel bi-daba ni 'yoe. A na iye 'pienaayi, kanga jaa ning u 'yuori a 'tuuro Iisiriel buura 'pienaayi ni. I na chiang ing a 'kubo ingang a'wo bila ni bang mang maali 'sieree bungmaruu ni.

22I na maaliye jorihi ing a nyau boori noeng ang 'woning sannii ang i 'forifori bang ngmieli ang 'woning ngmie.

23I na diye sannii maali fintie a'yi ing a nyau boori ingang. I na diye a fintie a'yi ing a nyau boori noe a'yi ning.

24Bila 'puoring i na diye a sannii jorihi a'yi ni bang ngmieli ang 'woning 'ngmie ni ing a fintie ni ang bi a nyau boori noeng ni ingang.

25I na diye a sannii jorihi bang ngmieli ang 'woning 'ngmie ni noe a'yi ing a bogubilii a'yi ning, a dia ing a iifod bagi'bie 'nubilii ning u 'ningbi-tooring.

26I na maaliye sannii fintie a'yi, a dia ing a nyau boori boohoo 'jiihi a'yi ni ang bi a iifod 'puo seng ni ingang.

27I na maaliye sannii fintie a'yi a dia ing a bagibie 'nubilii ni ang bi a iifod luong u 'ningbi-toori seng ni. Anang bi 'jie ni ang lang taa ni ingang a sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni saa'jung.

© 2009 Bibles International.

28Ba na diye 'ngmiihii ang i 'sugini a 'le a nyau boori fintie ni aning a iifod fintie ni lang taa. Bila na ing ka a nyau boon bi a sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni saa'jung a kung mang 'yire a iifod ingang.

29Bila ka Eerong na mang 'tuo Iisiriel 'bi-daba nga 'yoe a saree 'diibu nyau boori ingang ka a dogili u 'sikiring. U na mang iye bila wagiri ni ung kpiera a ji-pegi'yiruu, ka bila i tiehibu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wagiri jaa.

30I na ingye a 'Yuurim aning Tuumim a saree 'diibu nyau boon ni ingang ka a dogili Eerong 'sikiring sanga ni ung mang kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ni. Bila ka Eerong na mang 'tuo Isi'reeli niba saree 'diibu dogili u 'sikiring wagiri jaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

31I na maaliye a iifod kparuu ka u i 'sugini.

32I na 'puoye u ju 'jie u gaalinggang a 'woo u kokori wa 'gili a'wo kparuu kokori bang 'woo ka u ta wa chiera.

33I na diye 'ngmisugini aning 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie a maali poomegiranitihi 'gili u nuori, a maali sannii 'gbelinhi chagihaa wa 'gili.

34I na mang ingye sannii 'gbelinge, ka poomegiranit 'tu, a ing sannii 'gbelinge ka poomegiranit 'tu bila a wa 'gili a kpariyogu nuoring.

35U na mang 'Nye Eerong ingang sanga ni ung tuna Daana ni. Ba Tari Baahaa Daana na mang 'wongye a goma sanga ni ung kpiera una Ba Tari Baahaa Daana ningbi-toori a 'ji-pegryirihi jaa ji-pegi'yiruung. U na mang 'womaang sanga ni ming ung 'yire ni, ka u ta wa kpi.

36I na diye sannii ang i 'forifori a maali bungtali a ngmaa seuri imuu a'wo 'sieree bungmaruu seuri. Ngaang ing na seu: PEGI'YIIBU A 'KU BA TARI BAAHAA DAANA.

37I na diye 'ngmiihii ang i 'sugini a 'leu mari a 'naamu ingang ka u bi a 'naamu 'ningbi-tooring.

38Bila ung na bi Eerong 'gbeung sanga ni Isi'reeli niba ang tiha ba 'kuubuhi ni ang pegi'yi ni. Eerong na 'tuoye beu ni ang bi Isi'reeli niba bungpegi'yirihi ingang. U na mang 'biye u 'gbeung wagiri jaa a mang i diebu Ba Tari Boohoo Daana 'ningbi-tooring.

39I na diye masari 'ngmie ang bogi a 'woo a kpariyogu sung jaa, a di masari 'ngmie maali a 'naamu. A sie bung'leruu ming na iye bung bang 'woo.

40I na maaliye kparibera 'ku Eerong bi-daba ni, aning sie bung'lerihi. I na maaliye 'jupini 'kubo ka a i girima aning vielung.

41Bila 'puoring, i na diang yen i bieri Eerong aning u bi-daba ni. I na buoye kpaang ingba a soba a diba 'bing ka ba welipegi'yi a i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima.

© 2009 Bibles International.

42I na diye masari tani maali parihi kubo ka a pogi ba 'muno. A na mang 'yiye ba siihi a ti ta ba gbebera.

43A parihi na mang 'biye Eerong aning u bi-daba nga ingang. A na mang Nye ba ingang sanga ni bang mang wa kpe a 'tuohibu tent 'puo, bii sanga ni bang mang wa pieli a sarika 'ihijie a na tung Daana a ji-pegryiruu 'puong. Ba na iye bila a ta ira wa tung beu a 'kpi. Bila na iye yelibinnuu a 'ku u ning u buurii jaa a gara wagiri jaa.

Exodus 29

1Ngaang ing na weli Eerong aning u 'bi-daba ni 'bing ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima. Di nadapolii bung'yeni aning pidee a'yi ang ba tari ngmehii jaa.

2Di paanuu ang ba tari bura, aning paanuu ang 'guoli a ba tari bura bang di kpaang jeri aning 'wee-fahi kpaang ang yen a ingang. 'Wiit jong ing na di maalaa.

3Dia ing peu bung'yeni 'puong, a di a peu a lang ning a nadari aning a pidee a'yi waaning.

4Tani Eerong aning u bi-daba ni waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori a wa 'sobo kuong.

5Bila 'puoring i na diye a bungyerihi, a di a kpariyogu yen Eerong, a yeruu a iifod kparikpong ni ming. I na la yeruung a iifod aning a nyau boori, a di a iifod sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni a 'leu.

6I na diye a 'naamu 'le u 'jung, a di a namba pegi'yiruu ni dogili a 'naamu ingang.

7Bila 'puoring i na diye a kpangsuorihi buo waahi u 'jung, a sou.

8'Beng la ing na waaning u bi-daba ni a di kpariyogiri yeriba.

9I na diye sie bung'lerihi 'le Eerong aning u bi-daba nga a di 'jupini 'chigibe. A Ngming'puohi 'yi-dieri na iye ba 'suobu a i yelibinnuu a gara wagiri jaa. Ngaang ing na weli Eerong aning u bi-daba ni bing.

10I na ing ka ba waaning a nadari a 'tuohibu tent 'ningbi-toori ka Eerong aning u bi-daba ni di ba 'nuuhi dogili a nadari 'jung.

11Bila 'puoring i na korigiye a nadari Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'tuohibu tent 'di-nuori sieng.

12I na diye a nadarii jiing 'mine a di i 'nubiri 'sugi a jiing a ligi a sarika 'ihijie iila ni, a che di a jiing jaa 'kiri bahi a sarika 'ihijie luo ning.

13I na diye kpaang ni jaa ang bi a bungnyeba ingang, aning a kpaang jie ni ang bi a seurii ingang ni. I na diye a 'yeringbie a'yi aning kpaang ni ang bi a ingang a nyugaa a sarika 'ihijie ingang.

14Che i na diye a nadari neni aning u gbangu aning u nyeba ni a nyugaa a kampu daam'puoring. Beu sarika la bila.

15I na la diye pidari, ka Eerong aning u bi-daba ni di ba 'nuuhi dogili u 'jung.

© 2009 Bibles International.

16Bila 'puoring i na korigiye a pidari a di u jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

17I na ngmaahiye a pidari 'tile 'tile, a pegi u 'puo buunhu aning u gbee, a dia lang u 'tile ni aning u 'ju ingang.

18I na nyugiye a pidari 'gbuli jaa a sarika 'ihijieng. U iye sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U iye bung 'nyuu ang sigihi, a i sarika bang di 'buung 'ihi a ku Ba Tari Baahaa Daana.

19I na la diye a pidari ni ang kpeling ni, ka Eerong aning u bi-daba di ba 'nuuhi dogili u 'jung.

20Bila 'puoring i na korigiye a pidari, a di u jiing 'mine ligi Eerong 'toduri 'muni, aning u bi-daba ni 'todurihi 'muno. I na la diye 'mine ligi ba 'duri 'nubi-dabang aning ba 'duri gbebi-dabang, a di a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

21I na diye a jiing ni 'mine ang bi a sarika 'ihijieng ni, a di a kpangsuorihi ni 'mine a mihi Eerong aning u bungyerihi, a mihi u bi-daba aning ba bungyerihi. Eerong aning u bi-daba aning ba bungyerihi na pegi'ying.

22I na diye a pidari kpaang, u kpaangjuuri, aning kpaang ni ang bi u nyebang ni. I na diye a kpaang jie ni ang 'bi u seurii ingang ni, a di u 'yeringbie a'yi aning kpaang ni ang bi a ingang ni. I na diye u 'duri gbekpong, 'bojung u iye weli'bingbu pidari.

23I na 'ihiye ama a'yi peu ni ang tan paanuu ang ba tari bura a bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni: paanuu btmg'yeni, paanuu bung'yeni ang 'guoli bang di kpaang fari, aning 'wee-fa btmg'yeni.

24Di ama jaa ing Eerong aning u bi-daba ni 'nuuhing, a dia 'vigi ka a i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

25La diegaa ba 'nuuhing a nyugaa a sarika 'ihijieng ka a i sarika nyugiruu, a i bung 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U iye sarika bang di buung 'ihi a ku Ba Tari Baahaa Daana.

26Bila 'puoring i na diye Eerong weli'bingbu pidari ni nyau, a diu 'vigi ka u i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. I tuori la bila.

27Weli a weli'bingbu pidari 'jiihi ni ang i Eerong aning u 'bi-daba 'suobu ni 'bing. Ana la a sarika 'vigiruu nyau ni bang 'vigi ni, aning a sarika 'duohuu gbekpong ni bang 'duohi ni.

28Isi'reeli niba seng ang na mang 'yi a 'ku Eerong aning u 'bi-daba ka bila i yeli'binnuu a gara wagiri jaa. 'Bojung u iye sarika 'duohuu. A na mang iye sarika 'duohuu ang 'yi Isi'reeli niba maahuu sarikihi ni 'puong. Ana la ba sarika 'duohuu ni bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni.

29Eerong bungyerihi ni ang pegi'yi ni na iye u buurii 'suobu ka ba mang dia yeti ka ba buo kpaang waahiba a bingbe ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba.

© 2009 Bibles International.

30U 'bi-dau jaa ang die u 'jie a leu Ngming'puohi 'yi-diera na mang diang yeti beri ayo'poin. Sanga ni ung kpiera a 'tuohibu tent ka u ti tung Daana a ji-pegi'yirutmg, u na mang yeaang.

31I na diye a weli'bingbu pidari ni a dugi u neni a 'ji-pegi'yiruung.

32Eerong aning u bi-daba ni na ooye a pidari neni aning a paanuu ni ang 'bi a peu puong ni. A 'tuohibu tent 'di-nuoring bang na obaa.

33Ba na mang ooye ba beu pogibu buunhu ni, ana bang di weliba Bing bang i Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni. Che saana jaa ba ooraa, bojung a pegi'yiyeng.

34Ka a weli'bingbu sarika bii a paanuu ni bung jaang wa kpeling ka 'jie nyaa, ye na diye 'buung nyugi bung ni jaa ang kpeling. Nie jaa ba ooraa, bojung a iye bungpegi'yirihi.

35Bila ing na i Eerong aning u bi-daba a'wo bila ni jaa mang kui nuori ni. 'Beni ayo'poin ing na di a weliba bing.

36I na mang diye nadapolii 'ihi sarika 'beu jaa. U na mang iye beu sarika a i a sarika 'ihijie beu pogibu. Ka inang wa 'ihi a beu pogibu sarika, bila na pegiye a sarika 'ihijie. I na buoye kpaang waahuu a weluu bing.

37'Beni ayo'poin ing na mang 'ihi a sarika 'ihijie beu pogibu sarika nga a weluu 'bing ka u i bungpegi'yiruu. Ka bung jaang fiinhi a sarika 'ihijie,u na leuye bungpegi'yiruu.

38Ama ing na mang di 'ihi sarika 'beu la beu jaa pahii pahii a sarika 'ihijieng: Pipola a'yi ang i 'yuoni 'gbuli.

39I na mang diye a pipolii kanga 'ihi sarika 'beeguu, a di kanga ming 'ihi sarika ji-maarii.

40A paahi a pipolii ingang i na mang diye jong iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni, a di ooliv kpaang bang to 'ihi hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di a 'jiyeni uri a jong. I na la paahiye waing hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni ka a i bung'nyuurihi sarika.

41'Ji-maarii yeng na mang 'ihi a pipolii ni ming daana. Ye na paahiye u ming bung'bie sarika aning bung'nyuurihi sarika a'wo 'beeguu tuori ni. A na iye buunhu nyuu ang sigihi, a i sarika bang di buung 'ihi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

42Bila na iye sarika nyugiruu wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong. I na mang nyuguung a 'tuohibu tent 'di-nuoring Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. 'Beng mang na mang 'tuohiye ka n nii yeli yela.

43'Beng mang na mang 'tuohi Isi'reeli niba ka n girima i ka a tent welipegi'yi.

44N na welipegiye a 'tuohibu tent aning a sarika 'ihijie. N na welipegiye Eerong ming aning u 'bi-daba ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima.

45N na kpieraye a Isi'reeli niba 'puong a i ba Naangmini.

© 2009 Bibles International.

46Bila bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini ang tariba 'yining lijipiti paaluung, ka n kpiera ba 'puong. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

Exodus 30

1Maali sarika 'ihijie bang na nyugira iinsens u ingang. A'keesia daari ing na di maaluu.

2U 'lomboe anaahi jaa na iye 'kiyubit bung'yeni bung'yeni, a sing taa, ka u 'duobu i 'lciyubitihi a'yi. U ning u iila na iye bung'yeni.

3I na diye sannii ang i 'forifori maali pogi u ju, a pogi u lomboe jaa wa 'gili aning u iila. I na maaliye sannii 'jie kogiluu wa 'gili.

4I na maaliye sannii fintie a'yi imuu, ka a bi a 'jie ni ing maali kogiluu ni luong u 'lomboe a'yi jaang. I na diang ing u 'longkorihi a'yi ni sieng u 'lomboe a'yi ning, ka a i 'jiihi a dapuola ang na mang tung ka ba dia a mang pegiluu.

5A'keesia daari ing na di maali a dapuola a maali sannii pogaa.

6I na diung bing a patiisakpagu 'ningbi-tooring. Unang bi a 'Sieree daga aning a beu pogibu jie ni ang tari a 'Sieree u 'puong ningbi-tooring ni. 'Beng mang na mang 'tuohii ni.

7Eerong na mang nyugiye iinsens 'nyuu-noohi u ingang beeguu jaa. Wagiri ni ung wa maana a fintinihi ni ung na mang nyugi a iinsens u ingang.

8Wagiri ni ming Eerong ang wa nyugira fintinihi 'ji-nyogi'ningbiring ni ung na mang nyugi iinsens u ingang. A na iye iinsens yeng na mang nyugi wagiri jaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ye jemanihi jaa 'puong.

9Ye ta wa nyugira iinsens jaala jaa bii sarika nyugiruu bii siimaa sarika jaa u ingang. Ye ta wa buora bung'nyuurihi sarika ming waaha u ingang.

10Eerong na mang diye ye beu pogibu sarika ni jiing a pogi beu u iila ning da'yeni 'yuoni jaa 'puong. U na mang pogiye ye beu nga u ingang da'yeni 'yuoni jaa ye jemanihi jaa 'puong. U iye bungpegi'yiruu yaga jaa a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

12Ka inang wa sora Isi'reeli niba ka i nye ba singbu, dau jaa na mang tihiye u minga 'nyivori yeubu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Bila na mang ing ka 'baleu jaa ta wa bi ba puong wagiri ni ing soriba ni.

13Ngaang ka banani jaa bang son na mang tihi: sekel chelii a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu. Sekel iye geerahi lijeri. A sekel chelii nga na iye Ba Tari Baahaa Daana 'kuubu.

14Banani jaa bang sori paahi, a 'piili 'yuomo lijeri a 'duoro na mang diye 'kuubu 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

15Wagiri ni yeng di ye beu pogibu kuubu 'kuro Ba Tari BaahaaDaana ni, bundaana kung mang tihi pari sekel chelii. Nandaana ming kung tihi bung ang ba ta sekel chelii.

16I na diye Isi'reeli niba beu pogibu libie nga bing 'ku a 'tuohibu tent tuma tungbu. A na iye tiehibu a 'ku Isi'reeli niba nga Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring, a i beu pogibu a 'ku ye miihi.

17'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

18I na diye yaawa maali tahikpong, a di yaawa maali u 'muni ming ka u i inga pegibu bung. I na diung bing a 'tuohibu tent ning a sarika 'ihijie kpachagang a ing kuong u 'puong.

19U kuong nga ka Eerong aning u 'bi-daba na mang di pegi ba 'nuuhi aning ba gbee.

20Ka banang wa kpiera a 'tuohibu tent bii ka banang wa a sarika 'ihijie ka ba 'ihi 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ba na mang diye kuong pegi ba miihi a ta ira wa 'kpi.

21A 'jung ba na mang pegiye ba nuuhi aning ba gbee a ta ira wa 'kpi. Bila na iye yeli'binnuu ku Eerong aning u buurii a gara wagiri jaa ba jemanihi jaang.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli ngaang 'ku 'Moosis:

23I na boye spaisihi nga ming ang soma yaga: Ana la muur ang i kuong sekelihi koohi a'nu tuori, 'siinamong 'nyuu-noohi ming bila nyogi 'po 'jiihi a'yi, sekelihi koohi a'yi aning lijaa'yi ning 'pie (250), 'keeng 'nyuu-noohi ming sekelihi koohi a'yi aning lijaa'yi ning 'pie (250).

24Di kasia sekelihi koohi a'nu, a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu, aning ooliv kpaang hiin maahibu.

25I na diye ama maali a kpangpegi'yirihi bang na mang di buo so. Ba na lamaang taa a'wo bila ni tuuradi maana ang mang lamaa ni. A na iye kpangpegi'yirihi bang na mang di buo so.

26Ana ing na di buo so a 'tuohibu tent aning a 'Sieree daga,

27a buo so a 'teebul aning u tungtungbuunhu, a buo so a fintindau aning u tungtungbuunhu, a buo so a iinsens sarika 'ihijie.

28I na buo soye a sarika nyugiruu 'ihijie aning u tungtungbuunhu, a buo so a tahikpong aning u 'muni.

29I na welaang 'bing ka a i buunhu ang pegi'yi yaga jaa. Nie jaa ang fiinhaa, u daana na pegi'ying.

30I na buoye kpaang waahi Eerong aning u 'bi-daba a weliba 'bing ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima.

31Ngaang ing na yeli 'ku Isi'reeli niba ni: Ama na iye kpangpegi'yirihi a 'kumo ye jemanihi jaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

32Ba kung dia buo so nie la nie jaa inggbani. Nie jaa ming to wa maana kpaang jaa ang 'woning a kpaang nga a 'wo bila ni bang maahaa maalaa ni. A iye bungpegi'yirihi. A na mang iye bungpegi'yirihi a 'kuye.

33Nie jaa ang toonhi maali a kpaang nga taa, bii nie jaa ang dia buo so saana jaa, n na ngmaaye a daana u niba 'puong bahi.

34Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Bo spaisihi nga 'nyuu ang numa: Ana la sitakit, oniks aning galibanum. Di firangkinsens ang i 'yilengyileng paahi a spais 'nyuu-noohi nga ingang. Maahi a jaa ka a sing taa.

35Dia maali iinsens, a lamaa taa a'wo tuuradi maana ang mang maalaa bila ni. A na tariye yaarung, a i 'forifori, a pegi'yi.

36Nieng 'mine ka a i jong ka i di 'mine ing a 'Sieree daga 'ningbi-tooring a 'tuohibu tent ni 'puong. 'Beng mang na mang 'tuohii ni. A na iye buunhu ang pegi'yi yaga jaa a kuye.

37Che a iinsens ni ing na maali ni, ye to wa maana 'mine ka a i ye miihi tuori a 'wo bila ni bang maalaa ni. A na iye bungpegi'yirihi ye seng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

38Nie jaa ang toonhi maali a taa a na 'nyuuhaa, n na ngmaaye a daana u niba 'puong bahi.

Exodus 31

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

2Nye, n buongye Iruurai 'bi-dau Beezalel 'yuori. Yuurai iye Huur ang i 'Juuda nie bi-dau.

3N paaluung aning maang Naangmini sie, ung tari yeng aning 'ningbiyuo, aning yela bangbu, aning tungbuurii jaa bangbu.

4N paaluung ka u maali bungvieni, a tung salima aning wari aning yaawa tuma.

5N paaluung ka u maali 'ku-vieni bang na di furihi, a ngmaahi daari, a tung tungbuurii jaa.

6Maang mingang 'ihuu, a lang ning 'Ahooliab ang i Daan nie Ahiisamak 'bi-dau. N diye yeng ing niba jaa ang bang 'nu tuma 'sikieng, ka ba tuong maali buunhu ni jaa mang kui nuori ka i maali ni.

7Ana la a 'tuohibu tent, a 'Sieree daga aning a beu pogibu 'jie ni ang dogili u jong ni, aning a tent buunhu jaa.

8Ba na maaliye a 'teebul aning u tuma buunhu, a maali sannii fintindau aning u tuma buunhu jaa, a maali iinsens sarika 'ihijie.

9Ba na maaliye a sarika nyugiruu 'ihijie aning u tuma buunhu jaa aning a tahikpong aning u 'muni.

© 2009 Bibles International.

10Ba na 'wooye Eerong bungyerihi, bungyerihi ni ang pegi'yi ni la bila, aning u bi-daba bungyerihi, ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tunima.

11Ba na maaliye a kpangsuorihi aning a ji-pegi'yiruu iinsens 'nyuu-noo. A 'wo bila ni mang 'kui nuori ni, bila bang na tung.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli 'ku 'Moosis:

13Yeli ngaang ku Isi'reeli niba ni: Pielaang, ye na mang 'tuye n Peenhibu 'Beni 'begu ni. 'Bojung bila na iye 'sieree n niye kpachagang, ka ye bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ang weliye 'bing.

14Bila 'jung ye na mang chelihiye a Peenhibu 'Beu nga, 'bojung u iye be-pegi'yiruu a 'kuye. Nie jaa ang deguu, ye na kuye a daana pielaang. 'Bojung nie jaa ang tung tuni jaa a daari, ba na ngmaaye a daana u niba 'puong bahi.

15Ye na mang tungye tuma beri ayuobi 'puong. Che a beri ayo'poin daari iye Peenhibu 'Beu yeng na peenhi, a i be-pegi'yiruu 'kuBa Tari Baahaa Daana. Nie jaa ang tung tuni jaa a Peenhibu 'lieu ngang, ye na kuye a daana pielaang.

16Bila 'jung Isi'reeli niba na mang chelihiye a Peenhibu 'Beu nga. Ba na mang 'tuye a Peenhibu 'Beu begu nga ka u i 'layiri ang ba tari baahibu ba jemanihi j aa 'puong.

17Bila iye 'sieree n ning Isi'reeli niba kpachagang a gara wagiri jaa. 'Bojung beri ayuobi 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana daang naang sagbama aning 'teng-gbani. A beri ayo'poin daari ung daang peenhi a nye peenhuu.

18Ung wa yeli yela 'ku 'Moosis baahi Sainai Tangkpong ni 'jung, ung 'kuu a 'Sieree ku-tala a'yi. A daang iye ku-tala Naangmini ang di u 'nubiri seu imaa.

Exodus 32

1A niba ang wa nye ka 'Moosis kauhiye a tanga 'sigibtmg, bang laanhi Li taa gaa Eerong seng a ti yeli kuu: Thi, maali ngmima kuti ka a die ti 'yie, 'bojung 'Moosis nga, dau ni ang tariti 'yining lijipiti paaluu waaning ni, ti ba bang bila ni ung i.

2'Beng la ka Eerong yeli 'kubo: Ye 'ihi salima 'to-gbansaala ni ang 'bi ye pogiba aning ye bi-daba aning ye bi-pogiba 'tobong ni waaning n seng.

3Ka a niba jaa daang 'ihi salima lo-gbansaala ang daang bi ba 'tobong waaning Eerong seng.

4Ung die a salima ba nuuhing a nyelaa a di tuntungbung maali na'bile. 'Beng la bang yeli: Iisiriel 'woi, ye ngmini la ni, unang tariye 'yining 'Iijipiti paaluu waaning ni.

5Eerong ang wa nyiu, ung maali sarika 'ihijie u 'ningbi-tooring. Ka Eerong muoli a yeli: 'lieu iye 'tigiri a lcu Ba Tari Baahaa Daana.

6'Jie ang daang wa nyaa bang dang 'ihibu, a 'ihi sarika nyugirihi a waaning maahuu sarikihi. Ka a niba daang 'jing a 'di a 'nyu, a che 'ihi ka ba dieng.

© 2009 Bibles International.

7'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: 'Sigi gaa, 'bojung i niba ni ing tan 'yining 'Iijipiti paaluu waaning ni saangye ba miihi

8Ba leuyeng 'wieng a 'yi sori ning mang 'kubo nuori ka ba 'tuuro ni. Ba maaliye ba miihi bagihuu ang 'woning nabile, a 'puohuu Ngmini'puohibu a 'ihi sarikihi lcuu a yeli: Iisiriel 'woi, ye ngmini la ni, unang tariye 'yining lijipiti paaluu waaning ni.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'lcu 'Moosis: N nyiyeng ka a niba nga iye kung'wong-yela niba siringminga.

10Bila 'jung vengma, ka n 'su-kpiengaa tuli yaga ba ingang ka n nyuongba. N na diing maali paalinanii.

11'Beng la ka 'Moosis daang suhi Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala ka i 'su-kpiengaa tuli yaga jaa i niba nga ingang? Inang di kpiengkpong aning kpangkpangkpiengaa a tariba 'yining 'Iijipiti paaluung.

12Wala 'jung ka 'Iijipiti niba na yeli ngaang: Beu iibu ung 'le a tariba 'yining ka u kuba a taanhi 'puong, a veng ka ba baahi 'teng-gbaning? Leuhi 'yi i 'su-kpiengaa nga ang i tuluu nga ingang, a to waaning a dogikpong nga i niba ingang.

13Leu tiehi i tungtuniba Aaburaham aning Aizik aning Iisiriel yela. Bana ing po i minga ku a yeli: N na 'ugiye ye buurii ka ba 'woning sagbani ngmaribie. Paaluu ni yela mang yeli ni, n na diye u jaa 'lcu ye buurii ka ba 'di u cheng a gara wagiri jaa.

14A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang leuhi a 'yi a dogikpong ni ung daang yeli ka u na ingye u niba ni.

15Ka 'Moosis daang leu 'yi a tangjcpong 'ju 'sigi, ka a 'Sieree ku-tala a'yi ni bi u 'nuuhing. Seuri daang Nye a 'ku-tala a'yi jaang. A daang Nye nga ingang, a bi nga ming ingang.

16Naangmining daang maali a 'ku-tala, ka a seuri i Naangmini seuri ung ngmaahi ing a ingang.

17'Joosua ang wa 'wong a niba tahingbu goma, ung yeli 'ku 'Moosis: Taanhuu jauri goma Nye a kampung.

18Che ka 'Moosis yeli: Niba ang tahina tuongbu tahingbu kokori naani. Niba ming ang 'cheehe bang tuongba kokori naani. Niba ang 'yiene kokori mang 'wono.

19'Beng la, 'Moosis ang turi ang wa tara a kampu, ung nye a nabile aning a seuri. Ka 'Moosis 'suuri tuli, ung di a ku-tala foo ang 'yi u 'nuuhing a ngmahi a tangkpong 'muning

20'Beng la ung ti di a na'bile ni bang maali ni a nyuguu 'buuming, a niemuu ung bi a'wo Jong. Ung dia ing kuong 'puong a veng ka Isi'reeli niba 'nyua.

21Ka 'Moosis yeli ku Eerong: Wala ka a niba nga ii ing waaning yelibeu ang i kpong sing ngaang ba ingang?

© 2009 Bibles International.

22Ka Eerong yeli: N ningkpong, to veng ka i 'suuri tuli. I bangye a niba ka ba iye 'siri beu tungbung.

23Ngaang bang yeli kumo: Maali ngmima 'kuti ka a die ti 'yie, 'bojung 'Moosis nga, dau ni ang tariti 'yining 'lijipiti paaluu waaning ni, ti ba bang bila ni ung i.

24Mang yeli 'kubo: Nie jaa ang tari sannii, ba nyogaa 'ihi. Bang dia 'kumo, mang dia loo ing buung 'puong, ka a na'bile nga 'yi.

25'Moosis daang nyiyeng ka a niba bahiye ba miihi, 'bojung Eerong da bahibang bang bahi ba miihi a ing ba miihi 'viing ba domihi 'puong.

26'Beng la, 'Moosis ang wa nye bila, ung ahi a kampu 'di-nokpoming a yeli: Ningbuong ahi ku Ba Tari Baahaa Daana, u daana wan seng. Ka 'Liivai buurii ni jaa laanhi gaa u seng.

27Ung yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli: Dau jaa di u ta'kobi tari u lomboring kpe a kampu 'puo a mang 'tu 'di-nokpong nga a ti ta 'di-nokpong kanga. Kanga jaa ku u babie, a ku u jominga, a ku u kpieringto.

28Ka 'Liivai bi-daba nga daang tung 'Moosis yelihung ni. Bang daang ku a'wo daba 'tuhi ata a dari.

29'Beng la ka 'Moosis yeli: Ye weli ye miihi bing jine a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ka u 'kuye u pegiri 'jine. 'Bojung dau jaa 'ihiye u 'bi-dau ingang aning u babie ingang jine.

30'Jie ang daang wa nyaa ka Moosis yeli a niba: Ye iye yelibeu ang i kpong. N na 'do gaaye Ba Tari Baahaa Daana seng, a'mineng n na tuong nyiye beu pogibu 'kuye ye beu ni 'jung.

31'Beng la ka 'Moosis daang leu gaa Ba Tari Baahaa Daana seng a ti yeli: 'Oo, a niba nga iye yelibeu ang i kpong aning bang maali ba miihi sannii ngmini.

32Che pampana ka inang na sagi, veng ba beu 'kubo. Ka bila naani, 'ihime bahi i gbangu ni ing seu ni 'puong.

33Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Nie ni jaa ang tung beu n ingang, una mang na 'ihi bahi n gbangu 'puong.

34Bila 'jung pampana gara. Ti die a niba 'yie a gaaning a 'jie ni yela mang yeli 'kui ni. Nye, n malika na dieye ye 'yie a gara. Che daari ni mang na dogihiba, n na dogihibang ba beu ni 'jung.

35A' tmg ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka 'baleu wa a niba ingang bila ni bang daang i ning a nabile ni 'jung. Una ka Eerong daang maali ni.

Exodus 33

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: 'Yi jie ngang a gaa, Ma aning niba ni ing tari 'yining 'Iijipiti paaluu waaning ni. Gaa paaluu ni yela mang po

© 2009 Bibles International.

'ku Aaburaham aning Aizik aning Jeekob ni. N daang yeliyeng: Ye buurii mang na diu 'ku.

2N na tungye n malika ka u die i 'yie a gaa. N na kariye 'Keenan niba, Aamor niba, Hiit niba, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba ni bahi.

3U iye paaluu bihung aning siu ang 'puoro beng. Maang niye kung gaa ka n ira wa nyuongye a soring, 'bojung ye iye niba ang i kung'wong-yela niba.

4A niba ang wa 'wong a 'duohi-beu nga, bang ira nimiha. Kanga jaa daang ba ing u boori bungvieni.

5'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang dang yeli 'kuye 'Moosis: Yeli ngaang 'ku Isi'reeli niba nga: Ye iye kung'wong-yela niba. Ka n niyeng na gaa, wagiri fling 'puong mang na nyuongye. Bila 'jung ye 'ihi ye boori bungvieni ni pampana ka n bang bila ni mang na iye.

6A 'jung ka Isi'reeli niba daang 'ihi ba boon bungvieni ba iinhing 'Hoo-reb tanga ni sieng.

7Ka 'Moosis daang di u tent a ti bau a kampu 'puoring toori jaa, a buomuu a 'tuohibu tent. 'Beng la, nie jaa ang da mang buora yelijaa Ba Tari Baahaa Daana seng da mang 'yi gaaye a 'tuohibu tent ang 'bi a kampu 'puoring.

8Wagiri jaa 'Moosis ang da mang 'yi gara a tent, a niba jaa da mang 'ihing, ka kanga jaa ahi u tent 'di-nuoring a kaara 'Moosis ung ti kpe a tent.

9Sanga ni 'Moosis ang da mang ti kpe a tent, a savaalii baaraa da mang 'siging a wa ahi a tent 'di-nuoring, ka Ba Tari Baahaa Daana ning 'Moosis yeli yela.

10A niba jaa da mang nyiye a savaalii baaraa ang ahi a tent 'di-nuoring. A niba da mang 'ihing, ka kanga jaa 'bi u tent 'di-nuoring che bang 'puohi Ngmini'puohibu.

11Ba Tari Baahaa Daana da mang yeliye yela ning 'Moosis bang Iiinhe taa a'wo nie ang yera yela 'kuro u j ominga. U da mang leu gaaye a kampu, che u tungtuna 'Joosua, Nuung 'bi-dau ni ang da i 'bi-polii ni, una da ba mang 'yi a tenting.

12'Beng la ka 'Moosis daang yeli ku Ba Tari Baahaa Daana: Nye yaa, i yeliye ngaang 'kumo: Tani a niba nga gaming. Che i ba veng mang bang unani n niu ang na gaa. Che i yeliyeng ming: N bamiing a bang i 'yuori, ing nye bunye ming n 'ningbiring.

13Bila 'jung pampana n suhii, ka maang nye bunye i 'ningbiring, 'wulimo i son ka n bamii, a nye bunye i 'ningbiring. Jeri ming ka a paaluu nga iye i niba.

14Ung yeli: Maang mingang na gaa anii. N na 'truing peenhibu.

15Ka 'Moosis yeli kuu: Ka i mingang kung gaa aniti, to tariti 'yining 'jie ngang.

16Ka inang ba gaa aniti, wala bang na i bang ka n ning i niba nga nyiye bunye i 'ningbiring? Bila ka n ning i niba na i dabang a'yi niba jaa ang 'bi 'teng-gbaning.

© 2009 Bibles International.

17'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: N na iye a yeli nga ming ing yeli nga, 'bojung i nyiye bunye n 'ningbiring, mang bamii a bang i 'yuori.

18Ka 'Moosis yeli: Jaan'de, 'wulimo i girima.

19Ka Naangmini yeli: N na ing ka n suntung wa para i 'ningbi-tooring, ka n buona n 'yuori Ba Tari Baahaa Daana i 'ningbi-tooring. N na iye bunye 'ku unani mang na i bunye 'ku, a jo nimboo unani ingang mang na jo nimboo.

20Che ung yeli: I kung tuong nye n 'ningbisogo, 'bojung ninsaalaa jaa kung nyima che i 'vori.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Jie biye n sieng. Ahi a 'pie 'jung.

22Sanga ni n girima ang na wa para, n na thing ing a 'pie fifieng, a din 'nu pogii sanga ni mang wa para.

23A 'puoring n na diye n 'nu ka i nye n puori, che i kung tuong nye n 'ningbiso go yeng.

Exodus 34

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Pehing 'ku-tala a'yi a'wo a fora buunhu ni. N na seu imaang yelibie ni ang da bi a fora 'piku-tala ni ing ngmahi ni ingang.

2A 'jung i 'siri beeguu a 'do wa Sainai Tangkpong ni, a di i minga 'wulimo a tanga 'jung.

3I ning nie jaa kung 'do wa. Ta veng ka nie jaa ming bi a tangkpong 'jie jaang. Ta wa venna ka 'dtmgbilii bii 'dung-bera ming oora moo a tanga sieng.

4Ka 'Moosis daang pehing 'ku-tala a'yi a'wo a fora buunhu ni. 'Beng la ung daang dang 'ihibu 'beeguu a 'do Sainai Tangkpong ni a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori bila ni. Ung daang tari a 'ku-tala a'yi ni u 'nung.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'sigi a tangkpong ju savaalii 'puong, a ahi ning 'Moosis 'beng. 'Beng ung buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana wa para u 'ningbi-tooring a buona: Ba Tari Baahaa Daana, Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang ira hina aning bunye, a tari 'kanyiri 'gaalii 'suuri ihibung, a paali aning hinihung aning yeliminga.

7Unang mang bing hina 'ku 'tuhi jemaa, a venna boribuhi aning taawai diebu aning yelibee kuro niba. Che u ba baha niba ang 'le saree 'puong. U mang waaniye a ba'mine beu ba 'biihi aning ba biihi ming 'biihi ingang a gara ba taalung aning naahung jemanihi.

8Ka 'Moosis daang 'boring 'gbinti ka u 'ju 'churi 'tengeng ung 'puohi Ngmini'puohibu.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ung yeli: Ka maang nye bunye i 'ningbiring pampana, 'Oo Daana, n suhii, veng ka n Daana gaa anti, anaa jaa ka ti iye kung'wong-yela niba. Veng ti boribu aning ti beu kuti, a diti leu i cheng.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na bingye 'layiri. N na tungye tungsiela ang nang ba tung 'teng-gbaning i niba nga jaa 'ningbi-tooring. A nang ba tong paaluu jaang ming. I niba ni 'puong ing be ni jaa na nyiye Ba Tari Baahaa Daana tuma. 'Bojung yeli ni mang na i anii ni iye nomaa 'gaali.

11Chelihi sung bila ni mang 'kui nuori 'jine nga. N na kariye Aamor niba, 'Keenan niba, Hiit niba, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba kaba 'yi i 'ningbi-tooring.

12Chelihi i minga sung a to ira wa 'binne layiri ning a paaluu ni ing gara ni kpieriba. Ka a naani bila na iye cheba i seng.

13Che i na saangye ba sarika 'ihijiihi, a ngmahi ba bagimaali piilahi, a ngmaahi ba baga ni bang pehi ni loo.

14Ta wa 'puoho ngmini jaa ngmini'puohibu. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana, u 'yuoring i 'Nyuuri ni iye 'nyuuri Naangmini.

15Ka bila naani i na ira wa bing 'layiri aning a paaluu kpieriba. Ka bilang i, n niba na ngmiye jentiriye aning ba ngmima a 'ihi sarikihi 'ku ba ngmima. Nie kanga na buomiing ka i gaa ti 'di u sarika buunhu.

16Bila na veming ka i di ba bi-pogiba 'ku i bi-daba, ka ba bi-pogiba nga ngmi jentiriye aning ba ngmima, a veng ka i bi-daba ni ngmi jentiriye aning ba ngmima.

17Ta wa nyena bung maana i minga ngmima jaa.

18I na mang 'diye a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'tigiri ni. 'Beni ayo'poin ing na mang oo paanuu ang ba tan bura a'wo mang 'kui nuori bila ni. I na mang iye bila a wagiri'binnuu 'puong 'Ee-bib 'chiu 'puong, 'bojung a 'Ee-bib 'chiu nga 'puong ing 'yi 'Iijipiting.

19Bung jaa ang i fora a 'yi u ma 'puong iye n 'suobu, aning ye 'duunhi 'bi-forihi jaa ang i daba, ka naahuu la bii ka pihi la.

20Che i na mang diye pibile a yeudie bunga bi-fora. Ka inang kung yeudieguu, bila yeng i na kauye u 'nyuu. I na mang yeudieye i 'bi-forihi jaa ang i bi-daba. Kanga jaa kung wa n 'ningbi-toori aning 'nu-kpala.

21'Beti ayuobi ing na mang tung tuma. Che i na mang peenhiye a 'beri ayopoin daari. Ka kuobu wagiri la bii ka buunhu chiebu wagiri la, i na mang peenhing.

22I na mang diye a 'wiit fora buunhu ni ing che ni 'di a Daahi 'Tigiri. I na mang 'diye a Buunhu Laanhikpening 'Tigiri a 'yuoni baahaang.

23'Yuoni jaa 'puong gberi buta ka ye daba jaa na mang wa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'ningbi-toori. Una la Iisiriel Naangmini ni.

© 2009 Bibles International.

24‘bojung n na kariye a paalihi ni ka ba 'yi i 'ningbi-tooring ka n veng ka i toriboru i yelingu. Nie jaa ming kung buora i paaluu wagiri ni ing na mang wa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-toori gberi buta a 'yuoni puong ni.

25Ta wa digira n sarika jiing 'kurimo a lanna ning bura. Ta wa venna a Paribahi 'tigiri sarika ming ka 'jie nyaara.

26I na mang diye i 'teng-gbani fora bungchierihi ni 'puo bungsuunhi waaning Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'deu. Ta wa dugira bubile u ma bihung 'puong.

27'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Moosis: Seu a yeli'bie nga bing, bojung a 'tuuro a yeli'bie nga mang bing layiri anii aning Iisiriel.

28Ka 'Moosis daang bibe aning Ba Tari Baahaa Daana ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. U daang ba 'di siimaa bii a 'nyu kuong. Ka Naangmini daang seu a 'layiri yeli'bie, a no'kurihi 'pie ni ing a 'ku-tala ingang.

29Ka 'Moosis daang wa 'sigi Sainai Tangkpong ngang. A 'Sieree 'ku-tala a'yi ni daang 'Nye 'Moosis 'nuuhing sanga ni sing 'sigi a tangang. 'Moosis daang ba bang ka u 'ningbisogo da nyigihang sanga ni u ning Ba Tari Baahaa Daana ang yera yela ni.

30A 'jung sanga ni Eerong aning Isi'reeli niba ang daang wa nye Moosis, u 'ningbisogo daang nyigihang. Bang daang jora dabieng ka ba wa pieluu.

31'Beng la ka 'Moosis daang buongba, ka Eerong aning a langkpiebu ningbera ni jaa leu wa u seng. Ka 'Moosis daang yeli yela aniba.

32Bila 'puoring ka Isi'reeli niba ni jaa daang wa pieluu. Ung di yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'kuu Sainai tangang ni 'kubo a'wo no'kurihi.

33'Moosis ang daang wa yeli yela ningba baahi, sing di lambariga pogi u 'ningbisogo.

34Che wagiri jaa 'Moosis ang da mang kpe ka u ning Ba Tari Baahaa Daana na yeli yela, u da mang 'ihiye a lambariga a gara wagiri sing na leu wa 'yi. Ung da mang 'yi wa yeli 'ku a Isi'reeli niba yela ni jaa sing 'kuu nuori.

35Wagiri jaa Isi'reeli niba ang da mang nye 'Moosis 'ningbisogo, u 'ningbisogo da mang nyigihang. Ka 'Moosis da mang la di a lambariga pogi u 'ningbisogo a gara wagiri ni u ning Ba Tari Baahaa Daana ang na yeli yela.

Exodus 35

1'Beng la ka 'Moosis daang laanhi Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa lang taa a yeli 'kubo: A yela nga ka Ba Tari Baahaa Daana 'kuye nuori ka ye tung ni.

2Tuma na mang tungye 'beri ayuobi 'puong. Che a 'beri ayo'poin daari iye 'be-pegi'yiruu 'kuye, a i Peenhibu 'Beu yeng na peenhi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye ku nie jaa ang tung tuma a daari.

3Ye to wa maana "buung ye kpe jie jaang a Peenhibu daari.

© 2009 Bibles International.

4Ka 'Moosis la yeli ku Isi'reeli niba langkpiebu ni: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori a yeli:

5Ye di 'kuubu ye 'puong ku Ba Tari Baahaa Daana. Nie jaa ang i 'siri u 'slicking, veng ka a daana waaning 'kuubu wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye waaning salima, wari aning yaawa.

6Ye waaning 'ngmisugini, ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi aning buuhi kooni.

7Ye waaning pidee gbama bang muo ang i 'jiihi, 'jingkpong kanga gbama aning a'keesia daari.

8Kpaang bang na nyugira fintina, bung'nyuu-noohi bang na di ing a kpangsuorihi ingang aning a iinsens 'nyuu-noohi ingang ming na paahing.

9Oniks 'kubo aning 'kubo bang na di furihi a iifod ingang aning a nyau boori ingang na paahing.

10Niba ni 'nuuhi ang bang tuma ye 'puong na wa maaliye buunhu ni jaa yela Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Moosis nuori ni.

11Ba na maaliye a tenti'deu, a maali u ming tent, u pogiraa, u bungnyogirihi, u taabuuhi, u taabugarihi, u piilahi aning u 'ji-bogiri.

12Ba na maaliye a daga aning u dapuola, a lang ning a beu pogibu 'jie, aning a patiisa ang i u pogiraa ni.

13Ba na maaliye a 'teebul aning u dapuola, a maali u tungtungbuunhu jaa aning a paanuu'lugirihi.

14Ba na maaliye a fintindau ang na 'kuro chaanii, u tungtungbuunhu, u fmtinihi, aning a fintinihi kpaang.

15Ba na maaliye a iinsens sarika 'ihijie, u dapuola, a kpangsuorihi, a iinsens 'nyuu-noohi aning a tent 'di-nuori patiisa ang na 'bi a tent 'tu-kpe'jie ning.

16Ba na maaliye a sarika nyugiruu 'ihijie aning u yaawa 'butmg 'jie ni, u dapuola aning u tungtungbuunhu jaa, u tahikpong aning u 'muni.

17Ba na maaliye a jaga patiisahi, u piilahi, a 'ji-bogiri aning a jaga 'di-nokpong patiisa.

18Ba na maaliye a tent 'piingbie, a jaga 'piingbie aning a 'ngmie.

19Ba na 'wooye Daana tuma bungyerihi ni, ka ba tuna Daana a 'ji-pegi'yiruung. Ana la Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera bungyerihi ni ang pegi'yi ni aning u 'bi-daba bungyerihi ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tuna Daana.

20Ka Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa daang 'yi 'Moosis seng a gaa.

21'Beng la ka nie jaa 'sikiri ang 'nyiiri daang wa, aning nie jaa ang i 'siri u 'sikiring. Bang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'kuubu ni ka ba tung ning a 'tuohibu tent tuma, aning u 'puo buunhu tuma, aning bungyerihi ni ang pegi'yi ni buunhu.

© 2009 Bibles International.

22Ka banani jaa ang daang i 'siri ba 'sikieng ni daang waaning buunhu. Daba aning pogiba jaa daang la. Bang daang waaning lo-gbansaala, nyifintie, 'nu-fintie aning kokomarthi. Ang jaa daang i salima boori buunhu. Nie jaa ang ku Ba Tari Baahaa Daana sannii 'kuubu daang la bila.

23Dau jaa ang daang tan 'ngmisugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jie, masari 'ngmie ang bogi, buuhi gbama, pidee gbangjiihi aning 'jingkpong kanga gbama daang taraang waaning.

24Nie jaa ang daang tan wari bii yaawa bung na tihi daang taraang waaning wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Nie jaa ang daang tari a'keesia daari ang na tuong tung a tuma tuni jaa daang taraang waaning.

25A pogiba ni jaa 'nuuhi ang bang tuma ni daang diye ba 'nuuhi a 'ngmi 'ngmie. Bang daang di buunhu ni bang 'ngmi ni waaning. Ana daang la 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jiihi aning masari 'ngmie ang bogi.

26Ka pogiba ni jaa 'sikie ang daang 'kubo yeng ni daang di buuhi kooni a 'ngmi 'ngmie.

27Ka a paalikaariba daang waaning oniks 'kubo aning kubo ang na furihi a iifod ingang aning a nyau boon ingang.

28Bang la waaning bung'nyuu-noohi aning kpaang bang na nyugira fintina aning a kpangsuorihi aning a iinsens 'nyuu-noohi.

29Ka Isi'reeli niba nga daang waaning 'kuubuhi ba buobung wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A daba aning a pogiba jaa ang daang i 'siri ba 'sikieng daang waaniye buunhu bang na di tung tungbuurii jaa Ba Tari Baahaa Daana ang da 'ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang ka ba tung.

30Ka 'Moosis daang yeli 'ku a Isi'reeli niba: Nye, Ba Tari Baahaa Daana buongye 'Yuurai bi-dau Beezalel 'yuori. Una la 'Yuurai ang i 'Juuda nie Huur 'bi-dau ni.

31U paaluung aning Naangmini sie, ung tari yeng aning 'ningbiyuo aning yela bangbu aning tungbuurii jaa tungbu.

32Naangmini Sie daang paaluung ung na maali bungvieni, a tung salima aning wari aning yaawa tuma.

33Naangmini Sie daang paaluung ung na ngmaahi 'ku-vieni bang na di furihi, a ngmaahi daari a tung bungvieni jaa tuma.

34Ba Tari Baahaa Daana daang diye niba bang'wulibu ing u 'sikiring a lang ning 'Ahooliab, Daan nie Ahiisamak bi-dau ni 'sikiring.

35U daang paalibang aning yela bang-iibu sie ka ba tung tungbuurii jaa. Ana la seuri ngmaa ing 'kubo ingang tuma, boori bungvieni maalibu aning 'ngmi-vieni 'woo ing tamang tuma, 'ngmisugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jie aning masari 'ngmie 'woobu tuma. Banani ang na tung tuni jaa aning banani ang na maali 'nu tuma bungvieni la bila.

© 2009 Bibles International.

Exodus 36

1Beezalel aning 'Ahooliab na tungye a tuma. Ba na turning aning banani jaa 'nuuhi ang bang tuma ni, bana ka Ba Tari Baahaa Daana daang di yeng aning yela bangbu ing ka ba bang a ji-pegryiruu tung'irii jaa. Ba na turning a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori ni.

2'Beng la ka 'Moosis daang buong Beezalel aning 'Ahooliab ka ba wa tung a tuma. Ung daang buong banani ming jaa 'nuuhi ang bang tuma ni, ba 'sikieng ka Ba Tari Baahaa Daana di yeng ing ni aning nie jaa 'sikiri ang 'nyiiri ka u wa tung a tuma.

3Bang daang die Isi'reeli niba kuubuhi ni jaa 'Moosis seng. Ana bang daang tihi ka ba di tung ning a ji-pegryiruu tuma ni. Bang da nang waananing kuubuhi ba miihi buobung beeguu jaa.

4'Beng la ka a tungtuniba ni jaa ang da tuna a ji-pegi'yiruu tuma jaa ni bahi ba tuma che wa 'Moosis seng.

5Bang wa yeli 'ku 'Moosis: A niba tihiyeng a gaa bila ni ang sigining a tuma ni Ba Tari Baahaa Daana ang kuti nuori ka ti tung ni.

6Ka 'Moosis daang 'ku nuori bang veng ka 'duoho yaari a kampu jaa. Ung yeli: Dau jaa bii poga jaa to la wa waananing bung jaa a'wo a 'ji-pegi'yiruu tuma 'kuubu. Bang daang i ka a niba ba la waananing buunhu.

7'bojung buunhu ni bang daang tari ni da sigiyeng a na tung a tuma jaa. A gba daang 'gaaliyeng.

8'Beng la ka a tent tungtuniba ni 'nuuhi ang bang tuma ba 'puong ni daang maali patiisahi 'pie. Ba daang 'wo-baang aning masari 'ngmie ang bogi aning 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie. Ka nie 'nu ang bang tuma maali cheribihi ang viela imaa.

9A patiisahi kanga jaa yogulung da mang iye 'kiyubitihi lijeri aning a'nii, ka u yelingu i 'kiyubitihi anaahi. A patiisahi jaa daang singye taa.

10Ung di a patiisahi a'nu se toonhi taa, a la di a'nu ni ming se toonhi taa.

11Ung di a 'ngmisugini maali bogiri a patiisahi kanga baahaa daana ni nuoring. Bila ung daang i 'yiilung patiisahi ni ming baahaa daana nuoring.

12Bogiri lijaa'yi ning 'pie ung daang maali a patiisahi kanga nuoring, a maali bogiri lijaa'yi ning 'pie ing a 'yiiltmg patiisahi ni baahaa daana nuoring. Ka a patiisahi bogiri daang yegi taa.

13Ung di sannii maali bungnyogirihi lijaa'yi ning 'pie ka a nyogi a patiisahi lang taa ka a leu tenti'yeni.

14Ung di buuhi kooni maali patiisahi ni ang na i tent a pogi a tenti'deu. U daang maaliye patiisahi 'pieningyeni.

© 2009 Bibles International.

15A patiisahi kanga jaa yogulung da mang iye kiyubitihi pihita ka u yelingu i 'kiyubitihi anaahi. A patiisahi 'pieningyeni jaa daang singye taa.

16Ung se patiisahi a'nu toonhi taa, a la se a ayuobi ni ming toonhi taa.

17Ung maali bogiri lijaa'yi ning 'pie ing a fora patiisahi ni baahaa daana nuoring, a la maali bogiri lijaa'yi ning pie ing 'yiilung daana ni ming baahaa daana nuoring.

18Ung la di yaawa maali bungnyogirihi lijaa'yi ning 'pie ka a nyogi a tent lang taa ka u i bung'yeni.

19'Beng la ung di pidee gbama bang di bungjiihi muogaa a maali pogiraa, a di 'jingkpong kanga gbama maali pogiraa dogili u ingang.

20Ung di a'keesia daari maali a tent taabuuhi ang ahi 'dendenge.

21A taabuo kanga jaa yogulung da mang iye 'kiyubitihi 'pie, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni aning chelii.

22A taabuuhi kanga jaa da mang tariye ji-pulihi a'yi, ang ahi yegi taa. Bila ung daang maali a tent taabuuhi jaa.

23Ung daang maali a tent taabuuhi. U daang maaliye a tent sa'mungduri seng ni taabuuhi lijeri.

24Ung di wari maali 'ji-bogiri lijaa'yi a taabuuhi lijeri ni 'munong. 'Ji-bogiri a'yi da mang 'biye taabuo jaa 'muning ka u to taabuo ji-pulihi a'yi ni na tong.

25Ung la maali taabuuhi lijeri ing a tent sa'mtmg-goo seng ni.

26Ung maali a wan ji-bogiri lijaa'yi. 'Ji-bogiri a'yi da mang 'Nye taabu'yeni 'muning, ka 'ji-bogiri a'yi 'bi kanga ming 'muning.

27Ung daang maali taabuuhi ayuobi ing a tent puori ngmintongkpieri seng ni.

28Ung la maali taabuuhi a'yi a tent 'puori 'longkorihi a'yi ning.

29A taabuuhi a'yi daang kpariye taa 'muning ka a fora fintiri ni nyogaa lang taa saa'jung. Bila ung maali a a'yi ni jaa ing a 'longkorihi a'yi ning.

30A 'jung a taabuuhi daang iye a'nii aning a 'ji-bogiri bang di wari maali. A jaa da tariye ji-bogiri pie aning ayuobi, ka ji-bogiri a'yi mang 'bi taabuo jaa 'muning.

31Ung di a'keesia daari maali taabugarihi a'nu a ing a tent 'lombori kanga taabuuhi ning.

32Ung la maali taabugarihi a'nu ing a tent 'lombo-jaala ni taabuuhing, a maali taabugarihi a'nu ing a tent 'puori ngmintongkpieri seng taabuuhi ning.

33Ung maali u 'sonsogihi taabugaraa ni ung 'tu a taabuuhi 'puo, a 'yi 'lombori nga baahaa ti to 'lombori nga baahaang.

34Ung maali sannii pogi a taabuuhi a di sannii maali a fmtie ka a nyogi a taabugarihi. Ung maali sannii pogi a taabugarihi ming.

© 2009 Bibles International.

35Ung daang di 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi a 'woo patiisa. Ka nie 'nu ang bang tuma daang 'woo cheribihi ing u ingang.

36Ung daang di a'keesia daari maali u piilahi anaahi. Ung maali sannii pogaa ang tari sannii jikorihi. Ung nyeli wari maali ji-bogiri anaahi imaa.

37Ung daang maali patiisa ing a tent 'di-nuori. 'Ngmisugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang daang di 'wobuu. Nie ang bang tama 'woobung daang 'wobuu.

38Ung daang maali u piilahi a'nu ni aning a jikorihi. Ung maali sannii pogi a saaju 'jiihi ang 'woning 'jupini a di sannii maali a bung'lerihi. Che yaawa ung daang di maali a ji-bogiri a'nu ni.

Exodus 37

1Ka Beezalel daang di a'keesia daari maali a daga. U yogulung daang i iye 'kiyubitihi a'yi ning chelii, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni ning chelii, ka u 'duobu i kiyubit bung'yeni ning chelii.

2Ung daang maali sannii ang i 'forifori poguu, a pogi u 'puo aning u 'puori. Ung da maali sannii jie kogili u jaa wa 'gili.

3Ung nyeli sannii maali fintie anaahi a na ing u gbee anaahi ning. Ka fintie a'yi 'bi 'lombori ngang ka a'yi 'bi u 'lombo-jaala ning.

4Ung di a'keesia daari maali dapuola a maali sannii pogaa.

5Ung di a dapuola tung a fintie ni ang 'bi a daga 'lomboeng ni, ka ba mang dia pegili a daga.

6Ung di sannii ang i 'forifori maali a beupogibu jie. U yogulung da iye 'kiyubitihi a'yi ning chelii, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni ning chelii.

7Ung di sannii maali cheribihi a'yi. Hamabile ung daang di maalaa ang i bung'yeni a bi a beu pogibu' ie 'lomboe a'yi ning.

8Cherib bung'yeni daang biye 'lombori nga baahaang, ka kanga ming bi 'lombo-jaala ni baahaang. U daang maaliye a cheribihi ka a ning a beu pogibu 'jie sannii ni i bung'yeni a 'lomboe a'yi ni baahaang.

9Ka a cheribihi yaari a kpangkpama saa'jung, ka a kpangkpama pogi a beu pogibu jie. A daang 'toriye taa, ka a 'ningbisogihi kaara a beu pogibu' ie.

10Beezalel daang diye a'keesia daari maali a 'teebul. U yogulung daang iye 'kiyubitihi a'yi, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni, ka u 'duobu i 'kiyubit bung'yeni ning chelii.

11Ung di sannii ang i 'forifori maali poguu, a la maali sannii jie kogili u jaa 'gili.

12Ung da la maali jie kogiluu wa 'gili a'wo 'nu-tali yelingu singbu. Ung daang maali sannii jie kogili a' ie ni ung maali kogiluu ni jaa wa 'gili.

© 2009 Bibles International.

13Ung di sannii maali fintie anaahi imuu, a di a fintie ing u longkorihi anaahi ni ang 'bi u gbee anaahi saajung ni.

14A fintie daang mariye a' ie ni ung maali kogiluu ni ingang, a i buunhu ingang a dapuola ang na tung ka ba mang pegili a 'teebul.

15Ung daang di a'keesia daari maali dapuola bang na mang di pegili a 'teebul, a maali sannii pogaa.

16U daang diye sannii ang i 'forifori maali a tungtungbuunhu ni ang dogili a 'teebuling ni. Ana la u peretehi, u 'bonsuuhi, u laahi aning u kondugiri bang na mang di baha kuong.

17U daang la diye sannii ang i 'forifori maali fintindau. Hama'bile ung daang di maaluu. A fintindau, u nuuhi, u la'bilii, u jikpoleekpolee aning u filaawahi daang iye sannii bung'yeni.

18Ka 'nuuhi ayuobi daang 'yi u 'lomboeng. 'Nuuhi ata da biye lombori kangang, ka 'nuuhi ata bi u 'lombo-jaala ning.

19La'bilii ata bang maali ang 'woning aamond 'puuri daang Nye 'nuyeni ingang, a tari u jikpolee aning u filaawa. Ka la'bilii ata bang maali ang 'woning aamond 'puuri daang 'bi a 'nu kanga ming ingang, a tari u jikpolee aning u filaawa. Bila daang la a 'nuuhi ayuobi ni jaa ang 'yi a fintindau ingang ni.

20A fintindau minga ni daang tariye la'bilii anaahi bang maali ang 'woning aamond 'puuri, ka kanga jaa tan u jikpolee aning u filaawa.

21'Jikpolee daang 'biye a fora 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang, a bi a 'yiiltmg 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang, a 'bi a taaltmg 'nuuhi ni ang 'yi taa ni ingang. Ana la 'nuuhi ayuobi ni ang 'yi u ingang ni.

22A jikpoleekpolee aning a fintinnuuhi daang iye bung'yeni. A jaa daang iye sannii bung'yeni ang i 'forifori bang di hama'bile maalaa.

23Beezalel daang maaliye u fintinihi ayo'poin ni, aning buunhu ni bang di ngmaaha a finting'ngmie juri ni aning u peretehi. Sannii ang i 'forifori sing daang di maalaa.

24Sannii ang i 'forifori taalent bung'yeni maahibu sing daang di maalaa a lang ning u tungtungbuunhu jaa.

25Ung daang di akeesia daari maali a iinsens sarika 'ihijie. U 'lomboe anaahi jaa da iye kiyubit bung'yeni bung'yeni a sing taa, ka u 'duobu i 'kiyubitihi a'yi. U ning u iila daang iye bung'yeni.

26Ung di sannii ang i 'forifori maali pogi u ju, a pogi u 'lomboe jaa wa 'gili aning u iila. Ung di sannii maali jie kogiluu wa 'gili.

27Ung maali sannii fintie a'yi imuu ang bi 'jie ni sing maali kogiluu ni luong u 'lomboe a'yi jaang. Ung daang dia ing u 'longkorihi a'yi ni sieng u 'lomboe a'yi ning, ang i 'jiihi a dapuola ang na mang tung ka ba di pegiluu.

© 2009 Bibles International.

28A'keesia daari sing daang di maali a dapuola a maali sannii pogaa.

29Ung da la maali a kpangpegi'yirihi bang na mang buo so, a di bung'nyuu-noohi maali iinsens ang i 'forifori, a 'tuuro bila ni turaadi maana ang mang maalaa ni.

Exodus 38

1Ka Beezalel daang di a'keesia daari maali a .sarika nyugiruu 'Mike ni. U 'lombo-yogu daang iye 'kiyubitihi a'nu, ka u 'lombo-giraa i 'kiyubitihi a'nu. U 'lomboe jaa daang singye taa, ka u 'duobu i kiyubitihi ata.

2Ung daang maali u iila u 'longkorihi anaahi ning. U ning u iila ni daang iye bung'yeni, sing maali yaawa poguu.

3Ung daang maali a sarika 'ihijie tungtungbuunhu. Ana la paanihi, sobulihi, tahibera, fookihi aning butmg paanihi. Yaawa sing daang di maali u tungtungbuunhu jaa.

4Ung daang maali a sarika 'ihijie "buung jie ni. Yaawa wayehi sing daang di 'wobuu a' ie ni bang maali kogili ni luong, ung 'do to a sarika 'ihijie 'duobu gaalingga.

5Ung nyeli yaawa maali fintie anaahi ing a yaawa bung'wooruu 'longkorihi anaahi ning ka a dapuola na mang tung a ingang.

6A'keesia daari sing daang di maali a dapuola, a maali yaawa pogaa.

7'Beng la ung daang di a dapuola tung a fintie ni ang 'bi a sarika 'ihijie 'lomboeng ni. Ana bang na mang di pegiluu. Taabuuhi ung daang di maali a sarika 'ihijie ung i 'vuoho.

8Ung daang di yaawa maali a tahikpong, a di yaawa maali u 'muni ming. Pogiba ni ang daang tuna tuma a 'tuohibu tent 'di-nuoring ni, ba nyaahii ingang ka a yaawa daang 'yi.

9'Beng la ka Beezalel daang maali jaga a sa'mungduri seng ni. Masari 'ngmie bang 'woo ung daang di maali a jaga patiisahi, ka a yogulung da i 'kiyubitihi koo.

10Piilahi lijeri ung daang maali. Ang daang tari yaawa ji-bogiri lijeri. Wan bang daang di maali a piilahi jikorihi aning a bung'lerihi.

11A tent sa'mung-goo seng ming, a patiisahi yogulung daang iye 'kiyubitihi koo. Ka piilahi lijeri daang bibe a tari a yaawa ji-bogiri lijeri. Wari bang daang di maali a piilahi jikorihi aning a bung'lerihi.

12A ngmintongkpieri seng ni patiisahi yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie. Ka piilahi 'pie aning ji-bogiri 'pie daang bibe. Wari bang daang di maali a piilahi jikorihi aning a bung'lerihi.

13A tent sa'muni seng ni patiisahi yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie.

14A 'di-nokpong lombori kanga patiisahi yogulung daang iye 'kiyubitihi 'pienaanu. Ka a piilahi daang i ata aning a ji-bogiri ata.

© 2009 Bibles International.

15Bila ning u 'ju daang la a jaga 'di-nokpong lombo-jaala ning. 'Be ming patiisahi yogulung daang iye 'kiyubitihi 'pienaanu. Ka a piilahi daang i ata aning a ji-bogiri ata.

16Masari 'ngmie bang 'woo bang daang di maali a jaga patiisahi jaa wa 'gili.

17Yaawa bang daang di maali a piilahi 'ji-bogiri, a di wari maali a 'jikorihi aning a bung'lerihi. Bang di wari maali pogi a saaju 'jiihi ni ang 'woning 'jupini ni. A jaga piilahi jaa daang tariye wari bung'lerihi.

18'Ngmisugini aning 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang daang di maali a jaga 'di-nokpong ni patiisa. U yogulung daang iye Idyubitihi lijeri. U 'duobu ming daang iye kiyubitihi a'nu, a maahi ning a jaga patiisahi ni.

19Ka piilahi anaahi daang 'bibe aning a yaawa 'ji-bogiri anaahi. Wari bang daang di maali a 'jikorihi, aning a bung'lerihi, a di wan maali pogi a saaju 'jiihi ni ang 'woning jupini.

20Yaawa bang daang di maali a tent aning u jaga 'piingbie jaa wa 'gili.

21Buunhu ni bang daang di maali a tent ni singbu la ni. Una la a 'Sieree tent ni. Ana ka 'Moosis daang ku nuori ka ba son ku a 'Liivai buurii ba tuma tungbung ni. Eerong a Ngmingpuohi 'yi-diera bi-dau litamar daang la nie ang kaara a tuma.

22'Yuurai bi-dau Beezalel daang la nie ang maali buunhu ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ka u maali ni. Huur ang i 'Juuda nie bi-dau daang la Yuurai.

23U ning 'Ahooliab daang la. U daang iye Daan buurii Ahiisamak 'bi-dau. U daang iye nie 'nu ang bang seuri ngmaa ing 'kubong tuma, a bang boori bungvieni maalibu, a mang 'woo 'ngmisugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi.

24Salima ni jaa bang daang di tung a 'ji-pegi'yiruu tuma ni, ana da la salima ni bang 'ku ni. A daang iye taalentihi lijeri aning awai aning sekelihi koohi ayopoin aning pihita (730), a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu.

25Wan ni bang daang die niba ni bang daang son a langkpiebu puong ni da iye taalentihi koo aning sekelihi 'tuhi aning koohi ayo'poin aning lijaata aning pienaanu (1,775) a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu.

26Dau jaa daang tihiye beka. Sekel chelii la bila a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu. Nie jaa ang daang i 'yuomo lijeri ning 'yeni bii a pari bang soruu paahi la bila. Ba jaa daang iye daba 'tuhi koohi ayuobi aning 'tuhi ata aning koohi a'nu aning lijaa'yi ning 'pie (603,550).

27A wari taalentihi koo nga bang daang di maali ning a 'ji-pegi'yiruu 'ji-bogiri ni aning a patiisakpagu 'ji-bogiri. A taalentihi koo nga daang maaliye ji-bogiri koo, ka 'ji-bogu jaa mang 'di taalent bungyeni.

28Ung daang di a wari sekelihi 'tuhi aning koohi ayopoin aning lijaata ning 'pienaanu (1,775) ni maali jikorihi aning piilahi, a maalaa pogi a saa'ju 'jiihi ni ang 'woning 'jupini ni a che maali a bungyerihi.

© 2009 Bibles International.

29A yaawa 'kuubu daang iye taalentihi lijaata ning 'pie, aning sekelihi 'tuhi a'yi aning koohi anaahi (2,400).

30Ka Beezalel daang dia maali ji-bogiri ing a 'tuohibu tent 'di-nuoring, a dia maali yaawa sarika 'ihijie ni aning u 'buung jie ni aning a sarika 'ihijie tungtungbuunhu jaa.

31Ana ung daang di maali a jaga 'ji-bogiri ni jaa wa 'tuohi aning a jaga 'di-nokpong ni 'ji-bogiri. Ung daang dia la maali a tent 'piingbie jaa aning a jaga 'piingbie ni jaa wa 'tuohi.

Exodus 39

1Bang daang di 'ngmisugini, 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie a maali Daana tuma bungyerihi ka ba dia tuna a ji-pegi'yirutmg. Bang daang maali bungyerihi ang pegi'yi 'ku Eerong a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni.

2Sannii 'ngmie aning 'ngmie ang i 'sugini, ka 'mine i 'jimejime aning 'jiihi aning masari 'ngmie ang bogi ka Beezalel daang di maali a iifod.

3Bang daang di hama'bile ngmi a sannii ung i lengelenge. Bang ngmaahaa a'wo 'ngmie, a dia lang ning ngmie ni ang i 'sugini aning 'jimejime aning 'jiihi ni ingang aning a masari 'ngmie ang bogi ni ka nie 'nu ang bang tuma 'wobuu ung viela.

4Bang daang maali bagrbie 'nubilii imuu ang na nyoguu lang taa. Ang se lang taa a noe a'yi ning.

5U iifod sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni ming daang 'woye bila. 'Ngmi-sannii aning 'ngmie ang i 'sugini, 'jimejime aning 'jiihi aning masari 'ngmie ang bogi bang di 'wobuu a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

6Bang daang di oniks 'kubo furihi sannii bogtebiliing. Ba daang chiye Iisiriel 'bi-daba ni 'yoe ing a ingang a'wo bila ni bang mang ngmaa seuri ing 'sieree bungmaruu ingang ni.

7Ka Beezalel dia ing a iifod bagi'bieng ka a i 'kubo ang i tiehibu a 'ku Iisiriel 'bi-daba ni a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni.

8Ung daang maali nyau boori bang 'wobuu ung viela a'wo a iifod. 'Ngmi-sannii aning 'ngmisugini, 'ngmij imej ime, 'ngmi-j iihi aning masari 'ngmie ang bogi bang daang di 'wobuu.

9Bang daang poruu 'jiihi a'yi lang taa ka u noe jaa sing taa. U poribu 'puoring u yogulung daang iye vanda ka u yelingu i vanda.

10Bang daang furihi 'ku-nanee 'tu taa lainhi anaahi u ingang. A fora laing daang iye saaridis, 'topaz aning eemiralid. A fora laing la bila.

11A 'yiilung laing daang iye tuurikois, saafair aning daimond.

12A taalung laing daang iye jasint, aaget, aning aamitisit.

© 2009 Bibles International.

13A naahung laing daang iye buuril, oniks aningjasiper. Ba daang diang furihi sannii bogu'biliing.

14A daang iye 'kubo 'pienaayi a 'tuuro Iisiriel bi-daba ni 'yoe. Bang daang chia ing a'wo bila ni bang mang ngmaahi seuri ing 'sieree bungmaruu ingang ni. Kanga jaa da mang tariye u 'yuori a 'tuuro Iisiriel buura 'pienaayi ni.

15Bang daang maali jorihi ing a nyau boori noeng ang 'woning sannii ang i 'forifori bang ngmieli ang 'woning 'ngmie.

16Bang daang la maali sannii bogubilii a'yi aning sannii fintie a'yi. Bang di fintie a'yi ing a nyau boori ni noe a'yi ning.

17Bang daang di a sannii jorihi a'yi ni bang ngmieli ang 'woning 'ngmie ni ing a fintie a'yi ni ang 'bi a nyau boori noeng ni.

18Bang daang di a jorihi a'yi ni bang ngmieli ang 'woning 'ngmie ni noe a'yi ni ing a sannii bogu'bilii a'yi ning, a dia ing a iifod bagibie 'nubilii ning u 'ningbi-tooring.

19Bang daang maali sannii fintie a'yi ni, a dia ing a nyauboori 'longkorihi a'yi ni ang bi a iifod 'puo seng ni noeng.

20Bang daang la maali sannii fintie a'yi a dia ing a bagibie 'nubilii ni ang 'bi a iifod luong u 'ningbi-toori seng ni. Anang 'bi 'jie ni ang lang taa ni ingang a sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni saa'jung.

21Bang daang di 'ngmiihii ang i 'sugini a 'le a nyau boori fintie ni aning a iifod fintie ni lang taa. Ka bila daang i ka a nyau boori 'bi a sie bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni saa'juug. U kung mang 'yire a iifod ingang a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni.

22Beezalel daang 'wooye a iifod kparuu ung jaa i 'sugini.

23Bang daang 'puo jie u gaalinggang a 'woo u kokori a'wo kparuu kokori bang 'woo ka u to wa chiera.

24Bang daang di 'ngmisugini aning 'ngmijimejime aning 'ngmi-jie aning masari 'ngmie ang bogi bang 'woo a maali poomegiranitihi 'gili a kparuu nuori.

25Bang daang di sannii ang i 'forifori maali 'gbelinhi a dia ing a poomegiranitihi kpachagihing a kparuu nuoring ang chagihi a poomegiranitihi wa 'gili.

26Bang da mang ing 'gbelinge ka poomegiranit 'tu, a ing 'gbelinge ka poomegiranit 'tu. Bila bang daang i a kparuu nuoring wa 'gili ka ba mang di yen a tuna Daana a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni.

27Bang daang di masari 'ngmie ang bogi a 'woo kpariyogiri ang viela 'ku Eerong aning u 'bi-daba.

28Bang daang di masari 'ngmie ang bogi a maali 'naamu aning 'jupini ang viela gaga jaa, a di masari tani maali ning parihi.

© 2009 Bibles International.

29Bang di masari 'ngmie ang bogi bang 'woo, aning 'ngmie ang i 'sugini aning 'jimejime aning jie. Ka nie ang bang buunhu 'woobu 'woo a sie bung'leruu a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

30'Beng la bang daang la di sannii ang i 'forifori maali bungtali ung i namba pegi'yiruu a ngmaa seuri imuu a'wo 'sieree bungmaruu seuri. Ngaang bang daang seu: PEGI'YIIBU A 'KU BA TARI BAAHAA DAANA.

31Bang daang di 'ngmiihii ang i 'sugini 'leu man a 'naamu ingang ka u 'bi a 'naamu 'ningbi-tooring. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni, bila bang daang i.

32'Beng la bang daangbaahi a 'tuohibu tent, tenti'deu ni tuma. Ka Isi'reeli niba nga daang tung bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Moosis nuori ni.

33Bang daang di a tenti'deu waaning 'Moosis seng. A tent aning u 'puo buunhu jaa bang daang waaning. Ana la u bungnyogirihi, u taabuuhi, u taabugarihi, u piilahi aning u ji-bogiri.

34Bang daang waaning a pidee gbama ni bang di bungjiihi muo ung i pogiraa ni, aning a 'jing,kpong kanga gbama ang i pogiraa aning a patiisa ni ang pogiraa ni.

35Bang daang waaning a 'Sieree daga aning u dapuola aning a beu pogibu 'jie.

36Bang daang waaning a 'teebul aning u tungtungbuunhu jaa aning a paanuu'lugirihi.

37Bang daang waaning fintindau ni ang i 'forifori ni aning u fintinihi. Ka a fintinihi 'tu taa sung jaa aning u tungtungbuunhu jaa aning a fintinihi kpaang.

38Bang daang waaning a sannii sarika 'ihijie, a kpangsuorihi aning a iinsens 'nyuu-noohi aning a tent 'di-nuori patiisa ni.

39Bang daang waaning yaawa sarika 'ihijie ni, u yaawa butmg 'jie ni, u dapuola aning u tungtungbuunhu jaa, a tahikpong aning u 'mtmi.

40Bang daang waaning a jaga patiisahi, u piilahi aning u 'ji-bogiri, a jaga 'di-nokpong patiisa, u 'ngmie aning u 'piingbie, a tenti'deu tungtungbuunhu jaa a na maali a 'tuohibu tent.

41Bang daang waaning bungyerihi ni bang 'woo ni, ana bang na di tuna Daana a 'ji-pegi'yiruung ni. Ana la Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bungyerihi ang pegi'yi, aning u bi-daba bungyerihi ka ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba a tuna Daana.

42A 'tuuro bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang ku Moosis nuori ni, bila ka Isi'reeli niba nga daang tung a tuma jaa.

43'Beng la ka 'Moosis daang kaa a tuma jaa. Ung daang nye ka ba tungye a tuma siringminga a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang ku nuori ni. Ka 'Moosis daang duhi sung kubo.

Exodus 40

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

2A 'chiu-fora ingang, u 'be-fora daari ing na maali a 'tuohibu tent ka u ahi.

3I na diye a 'Sieree daga ing u 'puong a di a patiisakpagu ngmaa a daga.

4I na diye a 'teebul wa kpening a maali buunhu ni ang na dogili u 'jung ni 'bing sung jaa. I na diye a fintindau wa kpening a nyugi u fintinihi.

5I na maaliye a sannii sarika 'ihijie ka u ahi ka ba mang nyugi iinsens a 'Sieree daga 'ningbi-tooring. I na diye a tent 'di-nuori patiisa chagi.

6I na maaliye a sarika nyugiruu 'ihijie ni ahi a 'tuohibu tent ni tent 'di-nuori 'ningbi-tooring.

7I na diye a tahikpong 'bing a 'tuohibu tent aning a sarika 'ihijie ni kpachagang a ing kuong u 'puong.

8I na maaliye a jaga ka u ahi wa 'gili, a di a patiisa chagi a jaga 'di-nokpoming.

9I na maaliye a kpangsuorihi a buo waahi a tent aning buunhu jaa ang bi u 'puong. I na 'bimuung aning u tungtungbuunhu jaa ka a i bungpegi'yirihi.

10I na buoye kpaang waahi a sarika nyugiruu 'ihijie ni aning u tungtungbuunhu jaa a weli a sarika 'ihijie bing. A sarika 'ihijie na iye bungpegi'yiruu yaga jaa.

11I na buoye kpaang waahi a tahikpong aning u 'muni a weluu 'bing.

12'Beng la ing na tan Eerong aning u bi-daba ni waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori a wa 'sobo kuong.

13I na diye a bungyerihi ni ang pegi'yi ni yeti Eerong a di kpaang buo waahuu a weluu bing ka u i Ngming'puohi 'yi-diera a tunima.

14I na waaniye u bi-daba ni a di kpariyogiri yeriba.

15I na diye kpaang buo waahiba a'wo ing waahi ba ba bila ni, ka ba i Ngmingpuohi 'yi-dieriba a tunima. 'Bojung ba kpaang buo waahibu ni na iye Ngming'puohi 'yi-dieri ang ba tan baahaa ba jemanihi jaa 'puong.

16Ka 'Moosis daang tung bila, a 'tuuro bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ni.

17A 'yuong 'yiilung 'puong, a 'chiu-fora 'be-fora daari bang daang maali a tent ung ahi.

18Ka 'Moosis daang 'ihi a tent ahi a ing u ji-bogiri ni, a maali a taabuuhi ahi, a garihi a taabugarihi, a ba a piilahi.

19Ung yeti a tent pogi a tenti'deu, a di a tent pogiraa ni dogili u ingang a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kuu nuori ni.

20Ung di a 'Sieree ing a daga 'puong a di a dapuola tung a daga fintie ning, a di a beu pogibu 'jie dogili a daga 'jung.

© 2009 Bibles International.

21Ka 'Moosis la di a daga wa kpening a tent 'puo a di a patiisakpagu yagili ung ngmaa a 'Sieree a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori ni.

22Ung di a 'teebul bing a 'tuohibu tent 'puong u sa'mung-goo seng, a patii sakpagu 'ningbi-tooring.

23Ung maali a paanuu bing sung jaa u 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori ni.

24Ung di a fintindau bing a 'tuohibu tent 'puong ung 'tori a 'teebul a bi a tent sa'mungduri seng.

25Ka 'Moosis la nyugi a fintinihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kuu nuori ni.

26Ung di a sannii sarika 'ihijie ni 'bing a 'tuohibu tent 'puong ung 'bi a patii sakpagu 'ningbi-tooring.

27Ka 'Moosis daang nyugi iinsens 'nyuu-noohi u ingang a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori ni.

28Ung di a patiisa yagili a tent 'di-nuoring.

29Ung di a sarika nyugiruu 'ihijie ni bing a 'tuohibu tent ni tent 'di-nuori sieng. Ka 'Moosis 'ihi sarika nyugirihi u ingang aning bung'bie sarika a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kuu nuori ni.

30Ung daang di a tahikpong 'bing a 'tuohibu tent aning a sarika 'ihijie kpachagang, a di kuong ing u 'puong bang na mang di pegira ba iinhi.

31Ka 'Moosis, Eerong aning Eerong 'bi-daba da mang di a kuong pegi ba 'nuuhi aning ba gbee.

32Sanga ni bang mang wa kpiera a 'tuohibu tent aning sanga ni bang mang wa pieli a sarika 'ihijie ni, ba da mang peging a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni.

33Ka 'Moosis daang maali a jaga jaa wa 'gili a tent aning a sarika 'ihijie. Ung di a patiisa yagili a jaga 'di-nokpoming. Bila la ka 'Moosis daang baahi a tuma.

34'Beng la ka savaalii daang wa pogi a 'tuohibu tent, ka Ba Tari Baahaa Daana girima paali a tent.

35Ka 'Moosis daang ba tuong na kpe a 'tuohibu tent, ‘bojung a savaalii da kpelingye u 'jung, ka Ba Tari Baahaa Daana girima paali a tent.

36Ka a savaaliing wa tagi 'do saa'ju a tent ingang, Isi'reeli niba da mang 'yiye sori ba 'cheni ni jaa 'puong.

37Che ka a savaaliing ba wa tagi 'do saa'ju, ba da ba mang 'yi sori a gara daari ni ung na tagi 'do saa'ju.

© 2009 Bibles International.

38'Bojung Ba Tari Baahaa Daana savaalii ni da mang 'biye a tent 'jung ngminaa sanga. Ka 'butmg da mang 'bi u 'jung 'yienguu sanga Isi'reeli niba j aa 'ningbiring ba sori ni jaa 'cheni 'puong.

© 2009 Bibles International.

Leviticus

Leviticus 1

1Ba Tari Baahaa Daana daang buongye 'Moosis a 'yi a 'tuohibu tent ning a yeli yela 'kuu.

2U daang yeliyeng: Yeli yela 'ku a Isi'reeli niba a yeli ngaang 'kubo: Ka ye kanga jaang wa waananing 'kuubu a na 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ye 'ihuu ye 'dungguonihi, ye 'dung-bera bii ye 'dungbilii 'puong.

3Ka u 'kuubu ning wa i sarika nyugiruu ang 'yi a 'dung-bera 'puong, u na 'ihiye nadari ang ba tan ngmehii jaa. U minga buobung ung na tihuu a 'tuohibu tent 'di-nuoring Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ka u i diebu.

4'Beng la ung na di u 'nu dogili a sarika nyugiruu 'dungo 'jung. Bila ung na i diebu kuu, a na i beu pogibu a kuu.

5U na korigiye a nadari Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, ka Eerong bi-daba, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni di a jiing waaning. Ba na diye a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili. Unang pieli a 'tuohibu tent 'di-nuori ni.

6U na siye a sarika nyugiruu 'dungo a nyoguu ngmaahi 'tile 'tile.

7A Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-daba na diye 'butmg dogili a sarika 'ihijieng a maali a daari dogili a butmg ingang.

8Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong bi-daba ni na diye a 'tile, a lang ning a ju aning a kpaang. Ba na diang dogili a daari 'jung. Anang bi a 'buung ingang a sarika 'ihijieng ni.

9Che ba na diye kuong pegi a 'puo buunhu aning a gbee. A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a jaa nyugi a sarika 'ihijieng ka a i sarika nyugiruu. A na iye 'buung sarika, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tan Baahaa Daana.

10A'mineng u 'kuubu ni na 'yiye u 'dungbilii 'puong. Ka unang wa i pihi bii buo a i sarika nyugiruu, u na 'ihiye bungdau ang ba tari ngmehii jaa.

11U na nyoguung korigi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a sarika 'ihijie sa'mung-goo seng. A Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong 'bi-daba ni na diye a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

12Ba na nyoguung ngmaahi 'tile 'tile a lang ning u 'ju aning u kpaang. A Ngmingpuohi 'yi-diera na diang dogili a daari 'jung. Anang bi a 'butmg ingang a sarika 'ihijieng ni.

13Che u na diye kuong pegi a 'puo buunhu aning a ghee. A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a jaa waaning a wa nyugaa a sarika 'ihijieng. A iye sarika nyugiruu, a i 'butmg sarika. U na iye 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

14Ka u 'kuubu ni ang i sarika nyugiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ning wa i 'nobilii, u na tihiye ngmama bii nangmangpola.

© 2009 Bibles International.

15A Ngming'puohi 'yi-diera na diung waaning a sarika 'ihijie. U na nyogiye u 'ju ngmieli ngmaa, a nyuguu a sarika 'ihijieng. U na ing ka u jiing 'chuohi bahi a sarika 'ihijie 'lomboring.

16U na 'ihiye u chigii a lang ning u kooni a diu loo a sarika 'ihijie sa'muni seng 'lombori ning, a tampelung 'jie ning.

17U na nyogiye u kpankpamang a weruu, che u kung ngmaahuu 'j iihi a'yi. A Ngming'puohi 'yi-diera na nyuguung a sarika 'ihijieng. A daari ni ang 'bi a 'butmg ingang ni 'jung sing na nyuguu. U iye sarika nyugiruu, a i "buung sarika. U na iye 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

Leviticus 2

1Ka nieng na 'ihi bung'bie sarika 'ku Ba Tari Boohoo Daana, u 'kuubu na iye Jong ang i baaluu. U na buoye kpaang imaa, a di firangkinsens ing a ingang.

2U na diang waaning a Ngming'puohi 'yi-dieriba Eerong 'bi-daba ni seng. Kanga na ongye a jongbaaluu u 'nu paalii a lang ning kpaang aning a firangkinsens jaa. A Ngming'puohi 'yi-diera na nyugaang ka a i 'sieree a sarika 'ihijieng. U na iye "buung sarika, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

3A bung'bie sarika bung ang chehi na iye Eerong aning u 'bi-daba 'suobu. U iye 'kuubu ang pegi'yi gaga jaa Ba Tari Baahaa Daana 'buung sarikihi ni 'puong.

4Ka inang wa waaning 'kuubu ang i bung'bie sarika bang se 'butmg daangaang, u na iye jongbaaluu kaanha ang ba tari bura bang di kpaang ing a se. Chebii u na iye 'wee-fahi ang ba tan bura bang di kpaang fari a ingang. ('Yiibu G. 29:2)

5Che ka i 'kuubu ning wa i bung'bie sarika bang maali kaanhila'kuongee 'puong, u na iye jongbaaluu ang ba tari bura bang di kpaang jeri.

6I na nyoguung ngmaahi 'bilii 'bilii a buo kpaang ing a ingang. U iye bung'bie sarika.

7Ka i 'kuubung wa i bung'bie sarika bang chiing dugu 'puong, jongbaaluu aning kpaang ing na di maalaa.

8I na diye a bunebie sarika bang di a buunhu nga maali nga waaning Ba Tani Baahaa Daana seng. I na diang 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera, ka u dia waaning a sarika 'ihijie.

9A Ngming'puohi 'yi-diera na 'ihiye a bung'bie sarika 'sieree tuori, a di nyugi a sarika 'ihijieng. U iye 'buung sarika, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

10A bung'bie sarika bung ang chehi na iye Eerong aning u 'bi-daba 'suobu. A iye 'kuubu ang pegi'yi gaga jaa Ba Tari Baahaa Daana 'buung sarikihi ni 'puong.

11Bung'bie sarika jaa yeng waaning Ba Tari Baahaa Daana seng kung tari bura a ingang. ‘bojung ye kung nyugi bura jaa bii siu jaa Ba Tari Baahaa Daana 'buung sarika jaa bang 'ihi 'kuu 'puong.

© 2009 Bibles International.

12Che a fora bungngmama sarika ni yeng, ye mang dia 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Che ba kung mang nyugaa a sarika 'ihijieng a'wo 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

13I na mang ingye yaarung i bunebie sarika 'kuubu jaa ingang. Ta mang veng ka i Naangmini 'layiri yaarung ni kong i bung'bie sarika ingang. I sarikihi jaa ingang i na mang ingye yaarung.

14Ka inang wa di i fora bungngmama bung'bie sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana, i na mang diye a 'ju-paani bang di se 'buuming. A na iye bung'bie bang ngmi 'ihi a bung'bie 'juri ang bi ingang.

15I na mang diye kpaang imaa, a di firangkinsens dogili a ingang. A iye bung'bie sarika.

16A Ngming'puohi 'yi-diera na mang 'ihiye a 'sieree tuori. A bung'bi-paani ni 'mine aning a kpaang 'mine a lang ning a firangkinsens jaa la bila. U na mang diang nyugi ka a i 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

Leviticus 3

1A'mineng nie na waaniye 'kuubu ang i maahuu sarika. Ka bungdau la bii ka bungpoga la ung 'ihi a 'dung-bera 'puong, u na iye bung ang ba tari ngmehii jaa. U na diung waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori.

2U na diye u 'nu dogili u sarika 'dungo ni 'jung a che koriguu a 'tuohibu tent 'di-nuoring. A Ngming'puohi 'yi-dieriba Eerong 'bi-daba ni na diye a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

3A maahuu sarika 'kuubu ni 'puong buunhu sing na 'ihi ka a i "buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana la ama: A kpaang ni ang pogi a 'puo buunhu aning kpaang ni jaa ang bi a 'puo buunhu ingang ni.

4U na 'ihiye a 'yeringbie a'yi aning kpaang ni ang 'bi a ingang u 'lomboeng ni. U na 'ihiye a kpaang 'jie ni ang man a seurii ingang a 'yeringbie saajung ni.

5Eerong 'bi-daba ni na diang nyugi a sarika 'ihijieng a sarika nyugiruu 'dungo ingang. Unang dogili a daari ni ang bi a 'buung ingang ni. U iye 'buung sarika, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

6A'mineng u sarika ni na iye maahuu sarika ung 'ihi a 'dungbilii 'puong a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ka unang i bungdau bii bungpoga, u na iye bung ang ba tan ngmehii jaa.

7Ka unang wa di pipolii 'ihi u sarika, u na diung waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori.

8U na diye u 'nu dogili u sarika 'dungo ni 'jung a che koriguu a 'tuohibu tent 'ningbi-tooring. Eerong bi-daba ni na diye u jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

© 2009 Bibles International.

9A maahuu sarika 'kuubu ni 'puong buunhu sing na 'ihi ka a i 'butmg sarika sing 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana la ama: U kpaang aning a kpaang juuri jaa sing na 'ihi a posogi-kaurii sieng. U na 'ihiye a kpaang ni ang pogi a 'puo buunhu aning kpaang ni jaa ang bi a puo buunhu ingang.

10U na 'ihiye a 'yeringbie a'yi aning kpaang ni ang 'bi a ingang u 'lomboeng. U na 'ihiye a kpaang 'jie ni ang man a seurii ingang a 'yeringbie saajung ni.

11A Ngming'puohi 'yi-diera na nyugaang a sarika 'ihijieng ka a i siimaa, a i 'buung sarika ku Ba Tari Baahaa Daana.

12Ka u sarika ning wa i buo, u na diung waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori.

13U na diye u 'nu dogili u 'jung a che koriguu a 'tuohibu tent 'ningbi-tooring. Eerong bi-daba ni na diye a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

14Buunhu ung na 'ihi u sarika ni 'puong ka a i butmg sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana la ama: A kpaang ni ang pogi a 'puo buunhu aning a kpaang ni jaa ang bi a 'puo buunhu ingang ni.

15U na 'ihiye a 'yeringbie a'yi ni aning kpaang ni ang 'bi a ingang u 'lomboeng ni. U na 'ihiye a kpaang 'jie ni ang man a seurii ingang a 'yeringbie saajung ni.

16A Ngming'puohi 'yi-diera na nyugaang a sarika 'ihijieng ka a i siimaa. A na iye buung sarika, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. A kpaang jaa iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

17A yeli nga na iye yeli'tuuruu ang bing a gara wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong ye 'ji-kpierihi jaang. Ye ta wa 'dire kpaang jaa bii jiing jaa.

Leviticus 4

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli 'ku a Isi'reeli niba: A'mineng nie kanga kung bang che tong beu Ba Tani Baahaa Daana nokurihi ni kanga ingang. A'mineng u kung bang che i bila ni ung yeli ka u ta wa ira ni.

3A'mineng a Ngming'puohi 'yi-diera ni bang buo kpaang waahi ni na tungye beu a waaning saree 'lee a niba ingang. Ka unang i bila, u na 'ihiye nadapolii ang batari ngmehii jaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana u beu ni ung i ni yela. U iye beu sarika.

4U na diye a nadari waaning Ba Tari Baahaa Daana seng a 'tuohibu tent 'di-nuoring. U na diye u 'nu dogili a nadari 'jung a che koriguu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

5A Ngming'puohi 'yi-diera ni bang buo kpaang waahi ni na diye a nadari jiing 'mine wa kpening a 'tuohibu tent.

© 2009 Bibles International.

6A Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'nubiri 'sugi a jiing. U na mihiye a jiing gberi buyo'poin Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A 'Ji-pegi'yiruu patiisakpagu ni 'ningbi-tooring ung na i bila.

7A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a jiing 'mine ligi ligi a iinsens sarika 'ihijie ni iila Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A iinsens sarika 'ihijieng bi a 'tuohibu tent 'puong ni. U na diye a nadari jiing ni ang chehi ni 'kiri bahi a sarika nyugiruu 'ihijie ni 'miming. Unang 'bi a 'tuohibu tent 'di-nuoring ni.

8U na 'ihiye a beu sarika nadari ni kpaang jaa. U na 'ihiye a kpaang ni ang pogi a 'puo buunhu ni, aning kpaang ni jaa ang bi a puo buunhu ingang ni.

9U na 'ihiye a 'yeringbie a'yi ni aning kpaang ni ang 'bi a ingang u 'lomboeng ni. U na 'ihiye a kpaang 'jie ni ang mari a seurii ingang a 'yeringbie saajung ni.

10U na 'ihaang a'wo bila ni bang 'ihaa a maahuu sarika 'kuubu nadari ingang ni. A Ngmingpuohi 'yi-diera na nyugaang a sarika nyugiruu 'ihijie ning.

11Che u na diye a nadari gbangu aning u neni jaa, a lang ning u 'ju aning u ghee aning u 'puo buunhu aning u bini.

12U na diye a nadari 'gbuli jaa 'yining a kampu daampuori a gaaning 'jie ang suma, 'beng bang mang kiri tampelung bahi ni. U na diang nyugi daari ingang aning buung. 'Jie ning a tampelung ang mang bahi ni ung na nyuguu.

13Ka Isi'reeli langbu ni jaang ba bang che tong beu, a'mineng a yeli na sogiling a niba langbu 'ningbiring. Ka a yeling i yeli ang chiihi Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni kanga jaa a i yeli ang da ba sigining ka ba i, ba 'leye saree 'puong.

14Ka banang wa bang a yelibeu ni bang i ni, a langbu na tihiye nadapolii ka u i beu sarika. Ba na diung waaning a 'tuohibu tent 'ningbi-toori.

15A langbu ningbera na diye ba 'nuuhi dogili a nadari 'jung Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring. Bila puoring ba na kuye a nadari Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

16A Ngmingpuohi 'yi-diera ni bang buo kpaang waahi ni na diye a nadari jiing 'mine waaning a tuohibu tent.

17'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-diera na di u 'nubiri 'sugi a jiing a mihi gberi buyo'poin Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U na iye bila a patiisakpagu 'ningbi-tooring.

18U na diye a jiing 'mine ligi a sarika 'ihijie iila, unang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'tuohibu tent 'puong ni. U na diye a jiing ni ang chehi ni 'kiri bahi a sarika nyugiruu 'ihijie ni 'mulling. Unang 'bi a 'tuohibu tent 'di-nuoring ni.

19U na 'ihiye u kpaang jaa a nyugaa a sarika 'ihijieng.

20U na iye a nadari a'wo bila ni ung i a beu sarika nadari ni. Bila ung na i a nga ming. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi ba beu, ka Naangmini veng ba beu ni 'kubo.

© 2009 Bibles International.

21Bila 'puoring u na diye a nadari 'yining a kampu daam'puori a nyuguu a'wo ung nyugi a fora nadari bila ni. U iye beu sarika ku a langbu.

22A'mineng a paalikaara kanga na tungye beu. A'mineng u kung bang che i yeli ang chiihi Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini no'kurihi ni kanga. U iye yeli ang ba sigining ka u i. U 'leye saree 'puong.

23Chebii ka unang wa bang ka yeli ni ung i ni iye beu, u na 'ihiye budari u buuhi 'puong waaning ka u i u sarika. U na iye budari ang ba tari ngmehii jaa.

24U na diye u 'nu dogili a buo 'jung a che koriguu. U na koriguung jie ning bang mang korigi a sarika nyugiruu 'dungo ni Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U iye beu sarika.

25A Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'nubiri 'sugi a beu sarika nga jiing. U na diang ligi a sarika nyugiruu 'ihijie ni iila, a che di u jiing 'kiri bahi a sarika nyugiruu 'ihijie ni 'muning.

26U na diye u kpaang jaa nyugi a sarika 'ihijieng a'wo bila ni ung i a maahuu sarika 'dungo kpaang ni. Bila ka a Ngminglmohi 'yi-diera na pogi beu 'ku a daana u beu ni yela. Naangmini na vengye a beu 'kuu.

27Ka a paaluu nie jaang ba bang che tong beu a i yeli ang chiihi Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni kanga, u iye yeli ang ba sigining. U 'leye saree 'puong.

28Chebii ka unang wa bang ka yeli ni ung i ni iye beu, u na 'ihiye busaraa u buuhi 'puong waaning ka u i u sarika. U na iye busaraa ang ba tari ngmehii jaa u beu ni ung i ni yela.

29U na diye u 'nu dogili a beu sarika 'dtmgo 'jung a che koriguu a sarika nyugiruu 'jie ning.

30A Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'nubiri 'sugi u jiing ni mine a di ligi a sarika nyugiruu 'ihijie iila ni. U na 'kiriye a jiing ni ang chehi ni bahi a sarika 'ihijie 'muning.

31U na 'ihiye u kpaang jaa a'wo bang 'ihi a maahuu sarika 'dtmgo kpaang bila ni. A Ngminglmohi 'yi-diera na nyugaang a sarika 'ihijieng ka a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi beu 'ku a daana ka u beu ni veng 'kuu.

32Ka pipolii wa la ung waaning ka u i u beu sarika, u na iye pisaraa ang ba tari ngmehii jaa.

33U na diye u 'nu dogili a beu sarika 'dungo 'jung a che koriguu 'jie ning bang mang korigi a sarika nyugiruu 'dungo ni.

34A Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'nubiri 'sugi a beu sarika 'dungo jiing ni 'mine a dia ligi a sarika nyugiruu 'ihijie ni iila. U na diye a jiing ni ang chehi ni 'kiri bahi a sarika 'ihijie 'muning.

© 2009 Bibles International.

35U na 'ihiye u kpaang jaa a'wo bila ni bang mang 'ihi a maahuu sarika pipolii kpaang ni. A Ngming'puohi 'yi-diera na nyugaang a sarika 'ihijieng. U na nyugaang a "buung sarikihi ni bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni ingang. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi beu 'ku a daana u beu ni sing tong ni 'jung. U beu ni na veng'kutmg.

Leviticus 5

1A'mineng nie na tungye beu a 'tuuro tmg 'wong puobu, a i 'sieree daana. Ka unang nye yeli bii a bang yeli che ba yeli, u tariye 'yobeu.

2Chebii ka nieng fiinhi bungdegiri jaa, ka 'dtmg-degiri ang kpi la bii ka 'dungguonuu ang degi la 'kpi, bii ka bung'vuuree ang degi la 'kpi, haali ka unang ba bang, che u ming degiyeng a 'le.

3Chebii a'mineng u na fiinhiye ninsaalaa degiri che ba bang. Degiri jaa panaa ang la ka ninsaalaa na tuong di degi u minga, ka unang wa bang, u 'leyeng.

4Chebii a'mineng nie kung chelihi sung che po aning u nuori ka u na iye yeli kanga. A'mineng a na iye yelibeu bii yelisung, a'wo yela nie ang na tuong i dache 'puong. Haali ka unang ba bang che wa bang 'puoring, u 'leyeng a yela nga kanga jaa 'puong.

5Ka nieng wa 'le a yela nga kanga jaa ingang, u na dieng a yeli ka u iye yelibeu a yelibalaa iibung.

6U na diye u 'begu saangbu sarika waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori u yelibeu ni sing i ni 'jung. A sarika na iye 'dung-poga ang 'yi u 'dtmgbilii 'puong. U na iye pisaraa bii busaraa ang na i beu sarika. A Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye beu 'kuu u beu ni yela.

7Ka unang ba tan a 'muni a na waaning pisaraa u 'begu saangbu ni yela, bila yeng ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi sing na wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Kanga na iye beu sarika, ka kanga i sarika nyugiruu.

8U na diang waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng. A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a beu sarika bung ni fora. U na nyogiye u 'ju ngmieli ngmaa u kokoring. Che u kung ngmaahuu 'jiihi a'yi.

9Bila 'puoring u na diye a beu sarika 'dungo ni jiing 'mine mihi a sarika 'ihijie 'lombori. U na diye a jiing chelii 'chuohi bahi a sarika 'ihijie 'muning. U iye beu sarika.

10U na diye a 'yiiltmg daana ni 'ihi sarika nyugiruu a'wo bila ni ang bing ni. Bila ka a Ngmingpuohi 'yi-diera na pogi beu 'kuu ubeu ni ung tung ni yela. A beu na veng'kuung.

11Che a'mineng nie ni ang tung beu ni kung tan a 'muni a na waaning ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi. Bila yeng u na waaniye jongbaaluu iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie ka u waaning 'jiyeni. U kung ing kpaang a ingang. U kung ing firangkinsens jaa ming a ingang, bojung beu sarika la.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la ung na dia waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng. A Ngmingpuohi 'yi-diera na omaang u 'nu paalii ka a i 'sieree tuori. U na nyugaang a sarika 'ihijieng a'wo bila ni bang mang di bung 'ihi buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. U iye beu sarika.

13A Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye beu kuu u beu ni ung tung a yela nga kanga jaa 'puong ni 'jung. U beu ni na veng'kuung. A chelii ni na iye a Ngming'puohi 'yi-diera 'suobu a'wo bung'bie sarika.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

15Ka nieng wa saang begu a ba bang che tung beu a'wo Ba Tari Baahaa Daana bungpegi'yirihi ni yela, u na waaniye u 'begu saangbu sarika Ba Tari Baahaa Daana seng. U na iye pidari ang ba tari ngmehii jaa a 'yi u 'dungbilii 'puong. U daa na iye waribie sekelihi ing na 'jieli ka a sigihi bila a 'tuuro a 'Ji-pegryiruu sekel maahibu. U iye begu saangbu sarika.

16U na yeuye leuhikuubu sani a'wo a beu ni ung i a bungpegi'yirihi yela ni. U na diye a pidari daa nyogi po 'jiihi a'nu ka u yeu 'jiyeni paahi a 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera. A Ngming'puohi 'yi-diera na diye u begu saangbu pidari ni pogi u beu. U beu ni na veng'kuung.

17A'mineng nie na tungye beu a i yeli Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni ang yeli ka u to wa ira. Haali ka unang ba bang, che u 'leyeng. U tariye 'yobeu.

18U na 'ihiye pidari ang ba tan ngmehii jaa u 'dungbilii 'puong waaning a Ngmingpuohi 'yi-diera seng. U daa na iye bila ni ing na jieli, ka u i 'begu saangbu sarika. A Ngmingpuohi 'yi-diera na pogiye u beu a yeli ni ung ba bang che ngmi gberi ni yela. U beu ni na veng'kuung.

19U iye 'begu saangbu sarika. A daana siring saangye 'begu Ba Tari Baahaa Daana ingang.

Leviticus 6

1Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye ngaang ku 'Moosis:

2A'mineng nie na tungye beu a saang begu Ba Tari Baahaa Daana ingang. A'mineng 'girii ung ngma 'ku u to bung kanga ung di 'kuu ka u bing yela, bii telima ung 'bing yela, bii faabu yela. Chebii a'mineng u 'filingye u to.

3Chebii a'mineng u 'piinhiye bung ang bori a ngma 'girii u yela a po 'girii puobu. Nie na tuong tungye beu ama kanga jaa iibung.

4Ka bila wa la, ung tung beu ni yela u 'leyeng. U na leuhiye bung ni ung 'ju ni gaaning, bii bung ni ung 'filing die ni, bii bung ni bang 'kuu ung 'bing ni, bii bung ni ung 'piinhi ni.

© 2009 Bibles International.

5Chebii ka bung jaa ung ngma 'girii a po yela la, u na leuhiye a bung paalii jaa tihi. U na diye a bung sani nyogi 'po 'jiihi a'nu a yeu 'jiyeni dogili. U na diang 'ku nie ni jaa ang 'so a bungbalaa u begu saangbu sarika ni 'ihibu daari.

6U na diye u begu saangbu sarika waaning Ba Tari Baahaa Daana seng. U na taruung waaning a Ngming'puohi 'yi-dera seng ka u i 'begu saangbu sarika. U na iye pidari ang ba tan ngmehii jaa a 'yi u 'dtmgbilii 'puong. U daa na iye bila ni ing na jieli ka a sigihi.

7A Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye beu 'kuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U beu ni ung i a yela nga kanga jaa 'puong a 'le ni na veng'kuung.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

9'Ku Eerong aning u 'bi-daba ni nuori a yeli: A sarika nyugiruu 'begu la nga: A sarika nyugiruu na mang Nye a sarika 'ihijie butmg 'jie ning a 'yienguu jaa a waana beeguu. Ba na mang ing ka a sarika 'ihijie butmg ming 'dire u ingang.

10A Ngming'puohi 'yi-diera na mang yeriye u masari kparuu, a tung masari para 'muning. U na mang diye a sarika nyugiruu tampelung ni a 'buung ang 'di baahi a sarika 'ihijieng ni, a dia 'bing a sarika 'ihijie 'lomboring.

11Bila 'puoring u na yaahiye u bungyerihi ni che di bungjaani yeri, a di a tampelung 'yining a kampu daam'puori a gaaning 'ji-sung.

12Ba na mang ing ka a sarika 'ihijie "buung ni 'dire u ingang. Ba kung mang 'kpiinhaa. A Ngming'puohi 'yi-diera na mang nyugiye daari u ingang 'beeguu jaa. U na mang maaliye a sarika nyugiruu 'dungo dogili u ingang sung jaa, a nyugi a maahuu sarika 'dungo ni kpaang u ingang.

13'Buung na mang 'diriye a sarika 'ihijieng wagiri jaa. A ba 'kpiinhe jaa.

14A bungbie sarika ni begu la nga: Eerong bi-daba ning na mang 'ihi a sarika a sarika 'ihijie 'ningbi-tooring Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

15U na mang ongye a bung'bie sarika jongbaaluu ni 'nu paalii, a lang ning a kpaang aning firangkinsens ni jaa ang bi a bungbie sarika ingang ni. U na mang nyugaang a sarika 'ihijieng ka a i nyuu ang sigihi, a i 'sieree a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

16Eerong aning u bi-daba na mang 'diye a chelii ni. Ba na mang 'diang a lang ning paanuu ang ba tan bura ji-pegi'yiruung. A 'tuohibu tent jaga ning bang na mang 'dia.

17Ba kung mang di bura paahi a ingang se. N diang 'kubo ang i ba tuori a 'yi 'buung sarikihi ni bang 'ihi 'kumo ni 'puong. U iye bungpegi'yiruu gaga jaa a'wo a beu sarika aning a begu saangbu sarika.

18Eerong 'biihi puo 'bi-daba jaa na mang tuong 'diang. Bila na iye yeli'binnuu ye jemanihi 'puong a'wo "buung sarikihi bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni yela a gara wagiri jaa. Nie jaa ang fiinhaa na leuye ningpegi'yiruu.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

© 2009 Bibles International.

20Eerong aning u 'bi-daba sarika la ni. Ana bang na 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'piili daari ni bang buo kpaang waahuu ni. A na mang iye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni. Ba beu jaa bungbie sarika la bila. Beeguu bang na mang 'ihi chelii, a 'ihi chelii ming 'yienguu.

21Kaanhila'kuongee 'puong bang na maalaa aning kpaang. Ka banang wa jeraa lang taa sung, ye na diang wa kpening. A bungbie sarika ni bang se a ngmaahi ni yeng na mang di 'ihi sarika ka a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

22Eerong 'bi-daba 'puo Ngmingpuohi 'yi-diera ni ang die u jie bang buo kpaang waahuu ni, unang na mang i bila. Bila na iye yelibinnuu a gara wagiri jaa a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye na mang nyugiye u jaa kpeleng kpeleng.

23Ba na mangnyugiye Ngming'puohi 'yi-diera bungbie sarika jaa kpeleng kpeleng. Ba ba 'diruu.

24Ka Ba Tari Baahaa Daana daang la yeli ngaang ku 'Moosis:

25Yeli ngaang 'ku Eerong aning u bi-daba ni: A beu sarika ni 'begu la nga: 'Jie ning bang korigi a sarika nyugiruu 'dungo ni, beng bang na korigi a beu sarika 'dungo Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U iye bung ang pegi'yi yaga jaa.

26Ngming'puohi 'yi-diera ni ang diu 'ihi sarika beu vela ni, unang na obuu. 'Ji-pegi'yiruung ung na obuu a 'tuohibu tent jaga 'puong.

27Nie jaa ang fiinhi u neni na iye ningpegi'yiruu. Ka a jiiming wa waahi bungyeruu jaa, ye na pegiye a btmgyeruu ji-pegi'yiruung.

28Che yagu dugu ni bang di duguu ni, ba na ngmahiye a dugu. Che ka yaawa dugu wa la bang di duguu, ba na 'uruung a di kuong vaahuu.

29Daba jaa ang i Ngming'puohi 'yi-dieriba na bang obuung. U iye bung ang pegi'yi yaga jaa.

30Che ba ba oora beu sarika jaa bang 'ihi u jiing kpening a 'tuohibu tent a na ti pogi ba beu a 'Ji-pegi'yirutmg. Ba na nyuguung 'buuming.

Leviticus 7

1A begu saangbu sarika ming begu la nga. U iye bung ang pegi'yi yaga jaa.

2'Jie ning bang korigi a sarika nyugiruu 'dungo ni, 'beng bang na korigi a begu saangbu sarika 'dungo. U na diye u jiing mihi a sarika 'ihijie 'jung wa 'gili.

3U na 'ihiye u kpaang jaa. U na 'ihiye u kpaang juuri aning kpaang ni ang pogi u 'puo buunhu ni.

4U na 'ihiye u 'yeringbie a'yi ni aning kpaang ni ang 'bi a ingang u 'lomboeng ni. U na 'ihiye a kpaang 'jie ni ang man a seurii ingang a 'yeringbie saajung ni.

5A Ngming'puohi 'yi-diera na diang nyugi a sarika 'ihijieng ka a i buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U iye begu saangbu sarika.

© 2009 Bibles International.

6Daba jaa ang i Ngming'puohi 'yi-dieriba na bang obuung. 'Ji-pegi'yiruung bang na mang obuu. U iye bung ang pegi'yi gaga jaa.

7A begu saangbu sarika 'woniye a beu sarika. A jaa a'yi tariye 'begu bung'yeni. A Ngmingpuohi 'yi-diera ni ang diu pogi beu ning na taruu.

8Ngming'puohi 'yi-diera ni ang 'ihi nie jaa sarika nyugiruu, a Ngming'puohi 'yi-diera na diye a sarika nyugiruu 'dungo ni ung 'ihi ni gbangu tari.

9Bungbie sarika jaa ming bang se 'buung daangaang, bii a maali dugu 'puong bii kaanhila'kuongee 'puong na iye Ngming'puohi 'yi-diera ni ang 'ihi a sarika ni 'suobu.

10Bung'bie sarika jaa bang di kpaang jeri a ingang, bii bung'kuonhi na iye Eerong bi-daba ni jaa 'suobu. Ba jaang na 'sou a sing taa.

11Maahuu sarikihi ni ung na 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni begu la nga.

12Ka unang wa i barika 'puohibu sarika, bila yeng buunhu ung na 'ihi paahi a barika 'puohibu sarika ingang la ama: kaanha ang ba tari bura bang di kpaang jeri, 'wee-fahi ang ba tari bura bang di kpaang fari aning kaanha bang di jongbaaluu uri sung maali, a di kpaang jeri a ingang.

13Ang 'yi a kaanha ni ang i u 'kuubu ni 'puoring, u na tihiye paanuu ang tan bura a lang ning u maahuu sarika ni barika 'puohibu sarika.

14U na 'ihiye bung'yeni a sarikihi jaa 'puong. A na iye sarika 'duohuu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A na iye Ngming'puohi 'yi-diera ni ang mihi a maahuu sarika jiing ni 'suobu.

15U na mang ooye u maahuu sarika barika 'puohibu sarika ni neni a daari ni jaa tmg 'ihuu ni. U kung bahi u fling jaa ka 'jie nyaa.

16Che ka u sarika ning wa i nosani bii sarika sing tiha u buobung, ba na mang obuung a daari ni jaa tmg 'ihuu ni. Che ka 'jieng nyaa, ba na tuong ooye u chelii ni ming.

17Ka a sarika nening wa chehi a dabaata daari, ba na nyugaang aning "buung.

18Ka u maahuu sarika ni nening wa chehi a dabaata daari ka nie jaa obuu, u kung i diebu. Nie ni ang tihuu ni, Naangmini kung dieguu. U na iye 'chihee 'ku nie ni ang tihuu ni. Nie jaa ang obuu na 'tuoye a 'yobeu.

19Neni ming ang fiinhi bungdegiri jaa ba la i oobu. Ba na mang nyuguung aning 'butmg. A neni ni ang chehi ni, nie jaa ang i 'forifori na bang obuung.

20Che nie jaa ang degi che oo a maahuu 'kuubu sarika ni neni ang i Ba Tari Baahaa Daana 'suobu ni, ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

21A'mineng nie na fiinhiye bungdegiri, a'wo ninsaalaa degiri, bii 'dung-degiri jaa, bii bungdegiri jaa ang i bungnyohuu. Ka a daanang oo maahuu sarika neni ni ang i Ba Tari Baahaa Daana 'suobu ni, ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

© 2009 Bibles International.

23Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ye ta wa oora btmgkpaang jaa, ka naahuu bii pihi bii buo la.

24Ye na tuong diye 'dungo jaa ang 'kpi u mingang kpaang bii bung mo'duunhi ang nyogi kpaang a i yeli la yeli jaa. Che ye ta wa 'di-raa.

25'Dungo jaa niba ang di 'ihi 'butmg sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ka nie jaang 'di a 'dtmgo kpaang, ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

26Ye ta wa oora jiing jaa ming ye kpe'jiihi kanga jaang, ka 'nobile jiing la bii ka 'dtmgo jiing la.

27Ka nie jaang oo jiing jaa, ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

28'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

29Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Nie ang 'ihe u maahuu 'kuubu sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana na 'ihaang u maahuu kuubu sarika 'puong 'ku Ba Tani Baahaa Daana.

30U minga 'nuuhing na waaning buung sarikihi ni bang na 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. U na diye a kpaang a lang ning a nyau waaning. Ba na diye a nyau 'vigi ka u i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

31A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a kpaang nyugi a sarika 'ihijieng. Che a nyau na iye Eerong aning u bi-daba 'suobu.

32I na mang diye a 'duri gbekpong i maahuu sarikihi ni 'puong 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera ka u i i sarika 'duohuu.

33Eerong 'bi-daba ni 'puong, che ang di a maahuu sarika jiing aning a kpaang 'ihi a sarika ni, unang na di a 'duri gbekpong ka u i u tuori.

34‘bojung n dieraye a sarika 'vigiruu nyau aning a sarika 'duohuu gbekpong. N dieraang 'yire Isi'reeli niba maahuu 'kuubu sarikihi ni ingang. N diang 'kuro Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera aning u 'bi-daba a 'yi Isi'reeli niba 'puong. Bila na iye yeli'binnuu a gara wagiri jaa.

35Eerong aning u bi-daba tuori ang weli'bing 'kubo la bila a 'yi 'buung sarikihi ni bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni 'puong. Bila bing 'kubong a daari ni 'Moosis ang tariba waaning bang na wa tuna Ba Tari Baahaa Daana a'wo Ngming'puohi 'yi-dieriba ni.

36Ba Tari Baahaa Daanang daang 'ku nuori ka Isi'reeli niba nga mang di bila 'kubo a daari ni bang buo kpaang waahiba ni. U daang 'kuye nuori ka bila i yeli'binnuu a gara wagiri jaa ba j emanihi jaa 'puong.

37A sarika nyugiruu, a bungbie sarika, a beu sarika, a begu saangbu sarika, sarika bang welibing aning a maahuu 'kuubu sarika begiri la bila.

38A begiri nga ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku 'Moosis Sainai Tangang ni. A daari la ung 'ku Isi'reeli niba nuori ka ba 'ihi ba sarikihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana Sainai mopiri puong ni.

© 2009 Bibles International.

Leviticus 8

1Ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Tani Eerong aning u 'bi-daba ni waaning, a waaning ba bungyerihi aning a kpangsuorihi. Waaning a beu sarika nadari, aning pidee a'yi aning paanuu ang ba tan bura ang bi peu 'puong.

3Laanhi a langbu niba jaa lang taa a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

4Ka 'Moosis daang tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ka u tung ni. Ka a niba daang lang taa a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

5Ka 'Moosis yeli 'ku a langbu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori ka a tung.

6'Beng la ka 'Moosis daang waaning Eerong aning u bi-daba ni a wa 'sobo kuong.

7Ka 'Moosis daang di a kpariyogu yeruu, a di a sie bungleruu 'leu, a di a kparikpong yeruu. Ung di a iifod yeruu a di a iifod bung'leruu ni bang 'woo sung jaa ni 'le a iifod imuu.

8'Beng la ung di a nyau boori imuu, a di a 'Yuurim aning Tuumim ing a nyau boori ingang. ('Yiibu G. 28:30; A 'Bi-tunihi Tuma G. 1:26)

9Ung di a 'naamu 'le u 'jung. U daang diye a sannii namba naalung jupili-pegryiruu ni dogili a 'naamu 'ningbi-toori seng a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori ka u i ni.

10'Beng la ka 'Moosis daang di a kpangsuorihi ni a buo mihi a 'tuohibu tent aning bung jaa ang 'bi u 'puong. U daang iye bila a welaa bing 'ku Naangmini.

11Ung di a 'mine mihi a sarika 'ihijieng gberi buyo'poin. Ung buo 'mine mihi a sarika 'ihijie aning u tungtungbuunhu jaa. Ung buo 'mine mihi a tahikpong aning u 'muni. Ung i bila a welaa 'bing 'ku Naangmini.

12Ung buo a kpangsuorihi 'mine waahi Eerong 'jung a sou a na weluu 'bing 'ku Naangmini.

13'Beng la ka 'Moosis daang waaning Eerong 'bi-daba ni a wa di kpariyogiri yeriba, a di sie bung'lerihi 'le a ingang. Ka Moosis di 'jupini 'chigi ba 'juring a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori bila ni.

14Ung daang waaning a beu sarika nadari ni. Ka Eerong aning u bi-daba ni di ba 'nuuhi dogili a beu sarika nadari 'jung.

15Ka 'Moosis nyoguu korigi. 'Beng la ung di a jiing a di u 'nubiri 'sugi a jiing a ligi a sarika 'ihijie iila wa 'gili. U daang iye bila ka a sarika 'ihijie pegi'yi. Ung di a jiing 'kiri bahi a sarika 'ihijie 'miming, a weluu bing ku Naangmini, a pogi u beu.

16Ka 'Moosis di a kpaang ni jaa ang 'bi a 'puo buunhu ingang ni. Ung di a kpaang jie ni ang mari a seurii ingang ni, a di a 'yeringbie a'yi aning a kpaang. Ung nyugaa a sarika 'ihijieng.

© 2009 Bibles International.

17Che ka 'Moosis di a nadari, u gbangu, u neni aning u bini a nyugaa ning 'buung a kampu daam'puoring a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kuu nuori bila ni.

18'Beng la ung daang waaning a sarika nyugiruu pidari ni. Ka Eerong aning u bi-daba ni di ba 'nuuhi dogili a pidari 'jung.

19Ka 'Moosis nyoguu korigi, a di a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

20Ung nyogi a pidari ngmaahi 'tile 'tile, a nyugi a 'ju, a 'tile aning a kpaang.

21'Beng la ka 'Moosis daang pegi a 'puo buunhu aning a gbee kuoming. Ung daang nyugi a pidari 'gbuli jaa a sarika 'ihijieng. U daang iye sarika nyugiruu, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. U daang iye buung sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana a'wo ung daang 'ku 'Moosis nuori bila ni.

22Ung daang waaning a 'yiiltmg pidari ni. A weli'bingbu sarika pidari ni la bila. Ka Eerong aning u bi-daba di ba 'nuuhi dogili a pidari 'jung.

23Ka 'Moosis nyoguu korigi, a di a jiing 'mine ligi Eerong 'toduri 'mtmi. Ung di 'mine ligi u 'duri 'nubi-dau aning u 'duri gbebi-dau.

24Ka 'Moosis daang waaning Eerong 'bi-daba ni. Ung di a jiing 'mine ligihi ba 'todurihi 'mtmo. Ung di 'mine ligihi ba 'duri 'nubi-daba aning ba 'duri gbe'bi-daba. Ka 'Moosis di a jiing mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

25Bila 'puoring ung daang di a kpaang, a kpaang juuri aning kpaang ni jaa ang 'bi a 'puo buunhu ingang ni. Ung di kpaang 'jie ni ang mari a seurii ingang ni, a di a 'yeringbie a'yi aning a kpaang, a di a 'duri gbekpong.

26Ung daang 'ihi paanuu bung'yeni ang ba tari bura a 'yi a peu ni ang daang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni. Unang daang tari paanuu ang ba tan bura ni. Ung daang 'ihi paanuu bung'yeni aning paanuu bung'yeni ang 'guoli bang di kpaang fart a di 'wee-fa bung'yeni. Ung dia dogili a kpaang aning a 'duri gbekpong ingang.

27Ung di ama jaa ing Eerong aning u bi-daba 'nuuhing. Ung dia 'vigi ang i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

28Bila 'puoring ka 'Moosis daang diegaa ba 'nuuhing a nyugaa a sarika 'ihijieng a sarika nyugiruu ingang. A daang iye weli'bingbu sarikihi ang na i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. A daang iye 'buung sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

29Ka 'Moosis daang di a nyau 'vigi sing i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. 'Moosis tuori daang la bila a'yi a weli'bingbu sarika pidari ning a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni.

30'Beng la ka 'Moosis daang di a kpangsuorihi 'mine aning a jiing ni ang daang 'bi a sarika 'ihijieng ni 'tnine. Ung dia mihi Eerong aning u bungyerihi, a dia mihi u bi-daba ang bi u seng aning ba bungyerihi. Bila sing daang weli Eerong aning u bungyerihi bing, a weli u 'bi-daba ang bi u seng aning ba bungyerihi bing.

© 2009 Bibles International.

31Ka 'Moosis daang yeli 'ku Eerong aning u 'bi-daba ni: Ye dugi a neni a 'tuohibu tent 'di-nuoring. 'Beng yeng na obaa a lang ning a paanuu ni ang bi a weli'bingbu sarikihi peu 'puong ni. Ye na ing a'wo mang 'ku nuori bila ni: Eerong aning u bi-dabang na obaa.

32Bung jaa ang wa kpeling a neni aning a paanuu 'puong, ye di "buung nyugaa.

33Ye ta 'tu a 'tuohibu tent ni 'di-nuori 'yi 'yenge beri ayo'poin, a waana ye weli'bingbu beri ni baahaa. 'Bojung 'beri ayo'poin ung na di weliye bing.

34A'wo bila nga sing i 'jine nga, bila ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori ka a tung, a pogi beu kuye.

35Bila 'jung ye na mang Nye a 'tuohibu tent 'di-nuori ning ngminaa aning 'yienguu 'beri ayo'poin, a tuna bila ni Ba Tali Baahaa Daana ang yeli ni. Ye i bila a to wa 'kpi, bojung bila bang 'kumo nuori ka n i.

36Ka Eerong aning u bi-daba ni daang i yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang ku nuori a tuuro 'Moosis ingang ni.

Leviticus 9

1A 'beri a'nii daari ka 'Moosis daang buong Eerong aning u bi-daba aning Isi'reeli ningbera.

2Ung yeli 'ku Eerong: Thi nadapolii ka u i i beu sarika, a 'ihi pidari ming ka u i i sarika nyugiruu. Kanga jaa kung tan ngmehii. Dia waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori.

3Yeli ngaang ku a Isi'reeli niba: Ye 'ihi budari ka u i beu sarika, a 'ihi na'bile aning pi'bile ka a i sarika nyugiruu. A jaa a'yi na iye 'yuoni 'gbuli buunhu ang ba tari ngmehii jaa.

4Ye na 'ihiye nadari aningpidari ka a i maahuu sarikihi. Ye na diang 'ihi sarika Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ye na 'ihiye bungbie ang jeri ning kpaang sarika. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na 'yuoye u minga kuye jine.

5Bang daang waaning anani 'Moosis ang 'kubo nuori ka ba waaning ni a 'tuohibu tent 'ningbi-toori. Ka a langbu niba jaa daang tagi ta a ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

6'Beng la ka 'Moosis yeli: Yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuye nuori ka ye i ka u girima 'yi 'kuye ni la ni.

7Ka 'Moosis daang yeli 'ku Eerong: Tagi ta a sarika 'ihijie a 'ihi i beu sarika aning i sarika nyugiruu. I bila a pogi i beu, a pogi a niba ming beu. Di a niba 'kuubu ni 'ihi sarika a pogi beu 'kubo a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang ku nuori bila ni.

8Bila 'jung ka Eerong daang tagi ta a sarika 'ihijie a ku a beu sarika napolii ni. U minga tuori daang la bila.

© 2009 Bibles International.

9Ka Eerong bi-daba ni di a jiing waaning u seng. Ung di u 'nubiri 'sugi a jiing a di ligi a sarika 'ihijie iila. Ung di a jiing ni ang chehi ni 'kiri bahi a sarika 'ihijie 'muning.

10Che sing daang di a beu sarika 'dungo kpaang, a 'yeringbie aning a kpaang 'jie ni ang mari a seurii ingang ni, a nyugaa a sarika 'ihijieng a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni.

11Ung daang nyugi a neni aning a gbangu ning 'buung a kampu daam'puoring.

12Ka Eerong daang korigi a sarika nyugiruu 'dungo. Ka u bi-daba ni di a jiing waaning u seng. Ung dia mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

13Bang di a sarika nyugiruu 'dungo wa 'kuu, a lang ning u 'tile aning u 'ju. Ung dia nyugi a sarika 'ihijieng.

14Ung pegi a 'puo buunhu aning a gbee, a nyugaa a lang ning a sarika nyugiruu a sarika 'ihijieng.

15'Beng la sing daang waaning a niba 'kuubu ni. Ung di a buo ni ang da i a niba beu sarika ni. Ung kuu a diu 'ihi beu sarika a'wo fora bung ni.

16Ung waaning a sarika nyugiruu a wa 'ihi sarika a 'tuuro bila ni bang 'bing ni.

17Bila 'puoring sing waaning a btmgbie sarika. Ung omaa 'nu paalii a nyugaa a sarika 'ihijieng a paahi a 'beeguu sarika nyugiruu ning.

18Ung daang la korigi a nadari aning a pidari ang i maahuu sarikihi. A niba tuori daang la bila. Ka Eerong 'bi-daba ni di a jiing waaning u seng. Ung dia mihi a sarika 'ihijie jaa wa 'gili.

19Ung 'ihi a nadari aning a pidari kpaang. Ma la a kpaang juuri aning a 'puo buunhu kpaang aning a 'yeringbie kpaang. Ung 'ihi a kpaang jie ni ang mari a seurii ingang ni.

20Bang daang di a kpaang dogili a nyaung. Bila 'puoring sing nyugi a kpaang a sarika 'ihijieng.

21Che ka Eerong daang di a nyau aning a 'duri gbekpong. Ung dia 'vigi ang i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a'wo 'Moosis ang daang 'ku nuori bila ni.

22'Beng la ka Eerong daang lagi u 'nu 'tori a niba a duhi sung 'kubo. Ung wa 'ihi a beu sarika, a sarika nyugiruu aning a maahuu sarikihi baahi, sing 'sigi.

23Ka 'Moosis aning Eerong daang ti kpe a 'tuohibu tent. Bang leu wa 'yi a duhi sung 'ku a niba. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'yi ka a niba jaa nyiu.

24Ka 'butmg daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'di a sarika nyugiruu aning kpaang ni ang da 'bi a sarika 'ihijieng ni. Sanga ni a niba jaa ang daang nye bila ni, bang tahing, a che le 'tengeng a 'pu.

Leviticus 10

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Eerong 'bi-daba 'Nee-dab aning Abai'hiu daang di ba "buung la'bilii. Bang muo "buung imaa, a ing iinsens a 'buuming. Bang di a 'buung nga ang ba 'tu sori nga waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. Bila daang iye yeli sing ba 'ku nuori ka ba i.

2A 'jung ka 'buung daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a 'dibe. Bang daang 'kpi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

3'Beng la ka 'Moosis daang yeli 'ku Eerong: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wuno sanga ni sing yeli: Kparaama la ka banani ang wa pielima nye ka n pegi'yiyeng. Kparaama la ka n nye girima a niba jaa 'ningbi-tooring. Ka Eerong daang i siriti.

4Ka 'Moosis daang buong Eerong ba'bile Uuzaiyel 'bi-daba, Miiseyel aning Eelizafang a yeli 'kubo: Ye tagi ta. Ye wa di ye dogiriba nga 'yining a 'Ji-pegi'yiruu 'ningbi-tooring. Ye diba 'yi a kampu 'puong.

5A 'jung bang daang ti diba bang nang yen ba kpariyogiri a 'yining a kampu 'puong a'wo 'Moosis ang daang yeli bila ni.

6Ka 'Moosis daang yeli 'ku Eerong aning u 'bi-daba Eli'ee-zer aning Iitamar: Ye ta wa yaaha ye 'juri bii a chieha ye bungyerihi a ira wa 'kpi, ka 'su-kpiengaa wa a niba jaa ingang. Che ye veng ka ye babiihi Isi'reeli 'deu ni jaa kong banani Ba Tari Baahaa Daana ang di 'buung nyuong ni.

7Ye ta wa 'yire a 'tuohibu tent 'di-nuoring a ira wa 'kpi. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana kpangsuorihi ni Nye ye ingang. Bang daang i bila ni 'Moosis ang yeli ni.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku Eerong:

9Ta wa 'nyuuro waing bii daang ang 'bugiro. Ina aning i bi-daba ta wa 'nyuu-raa wagiri ni yeng wa kpiera a 'tuohibu tent ni, a ira wa kpi. Bila na iye yeli'binnuu a gara wagiri jaa ye jemanihi jaang.

10Ye na mang iye bila a weli bungpegi'yiruu aning bung ang ba pegi'yi taang, a weli bungdegiri aning bung'forifori taang.

11Ye na mang iye bila a 'wuli Isi'reeli niba a yeli'tuurihi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang kubo a 'tuuro 'Moosis ingang ni.

12'Beng la ka 'Moosis daang yeli yela 'ku Eerong aning Eli'ee-zer aning Iitamar, u bi-daba ni ang chehi ni. U daang yeliyeng: Ye di a bung'bie sarika ni ang chehi a Inning sarikihi ni yeng 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'puong ni. Ye obaa a sarika 'ihijie sieng a ta paahi bura, bojung a iye buunhu ang pegi'yi yaga jaa.

13'Ji-pegi'yiruung yeng na mang obuu. 'Bojung i ning i bi-daba tuori la bila a 'yi 'buung sarikihi ni bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni 'puong. Bojung bila bang kumo nuori.

14Ina, i bi-daba aning i bi-pogibang na mang oo a sarika 'vigiruu nyau aning a sarika 'duohuu gbekpong. 'Ji-suming yeng na mang obaa. 'Bojung a iye i ning i bi-daba tuori bang 'kuye a 'yi Isi'reeli niba maahuu sarikihi ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

15Ba na mang waaniye a sarika 'duohuu gbekpong aning a sarika 'vigiruu nyau, a lang ning kpaang sarikihi ni bang di butmg 'ihi ni. Ba na diang 'vigi ka a i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A na iye i ning i bi-daba ang bi i seng 'suobu. Bila na iye yelibinnuu a gara wagiri jaa a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori bila ni.

16'Beng la ka 'Moosis daang piehi sung a beu sarika buo ni yela. Ung daang nye ka ba nyugiye u jaa. Ka u 'suuri daang 'ihi Eli'ee-zer aning Iitamar ingang, Eerong bi-daba ni ang chehi ni la bila.

17Ung daang yeli: Ung i beu sarika a pegi'yi gaga jaa ni, wala 'jung yeng ba obuu ji-pegi'yirutmg? Naangmining diu 'kuye ka ye mang 'tuo a langbu 'yobeu ka ye mang pogi beu 'kubo Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

18Nye, ba ba di u jiing wa kpening a 'Ji-pegi'yiruu. A 'jung a da sigiyeng ka ye turi obuu ji-pegi'yiruung a'wo mang 'ku nuori bila ni.

19Ka Eerong daang yeli 'ku 'Moo sis: Nye, 'jine nga bang 'ihi ba beu sarika aning ba sarika nyugiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, che ka yela nga pagima. Ka maang da oo a beu sarika nga 'jine, u danang iye diebu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring?

20'Moosis ang daang 'wong bila baahi, ka u 'puo daang leu pelf.

Leviticus 11

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis aning Eerong:

2Ye yeli ku a Isi'reeli niba nga: Duunhi jaa ang bi 'teng-gbaning, anani yeng na oora a 'puong la ama:

3A 'duunhi 'puong, bung jaa ang tari nafiree ang cherihi, ka a nafiree mang cherihi a'yi, ung mang 'gbugiro oora ming, ana yeng na oora.

4Che anani ang 'gbugiro oora bii a tari nafiree ang cherihi a'yi 'puong, ama yeng ba oora: Nyogima, bojung u 'gbugiro oorang, che u nafiree ba cherihi a'yi. U iye bungdegiri a 'kuye.

5Ye ba oora 'piihi 'puo suongaa, bojung u 'gbugiro oorang, che u ba tari nafiree ang cherihi a'yi. U iye bungdegiri a 'kuye.

6Ye ba oora suongaa, 'bojung u 'gbugiro oorang, che u ba tari nafiree ang cherihi a'yi. U iye bungdegiri a 'kuye.

7Ye ba oora pera'kuung. 'Bojung anaa jaa ka u tariye nafiree ang cherihi ka a nafiree cherihi a'yi, che u ba 'gbugiro oora. U iye bungdegiri a 'kuye.

8Ye ta wa ooraa bii a fiinha a bung'kuunhi. A iye bungdega a 'kuye.

9Kuong 'puo buunhu yeng na oora la ama: Kuong 'puo bung jaa ang tari korihi a tari pegiri, ka mama puong la bii ka konboori puong la, ana yeng na oora.

© 2009 Bibles International.

10Che buunhu jaa ang bi mama bii konboori puong a ba tari korihi aning pegiri, a iye ye 'chihee. Ka buunhu ang 'chene kuong puong la bii ka bung'voe ang bi kuoming la, a iye ye 'chihee.

11A iye ye 'chihee. Ye ta wa oora a neni. A bung'kuunhi ming iye ye 'chihee.

12Bung jaa ang 'bi kuong 'puong a ba tari korihi bii pegiri iye ye 'chihee.

13'Nobilii 'puong ama yeng na 'chihi. Ye ta wa ooraa, 'bojung a iye ye 'chihee. Ana la ka'chigu, jugiri aning jugiri-sagilaa.

14Silibera aning banwiibaa baluu jaa.

15Galinggaa baluu jaa.

16'Kolimasogilo, 'viu 'to-giri, 'koli-nuo aning sili'bilii baluu jaa.

17'Kuungyoo, 'viu ang nyogiha jima aning 'viu-naahuu.

18'Viu-pielaa, mopiri Imo 'viu aning jugiri-nengpuong'dire.

19'Kpongkpoli-waahuu, 'jingyaahaa baluu jaa, bagibayeri aning janjanga.

20Bung jaa ang egira a 'chene ning ghee anaahi iye ye 'chihee.

21Che buunhu ang egira a 'chene ning gbee anaahi 'puong anani yeng na oora la anani ang tari gbe'sugilo paahi a gbeeng a mang dia egiha 'teng-gbaning.

22Anani yeng na oora la ama: 'So-bera baluujaa, 'sobo ang ba egira baluu jaa, paanhi baluu jaa, 'sobilii baluu jaa.

23Che buunhu jaa ang egira a tari gbee anaahi iye ye 'chihee.

24A 'tuuro ama ingang yeng na mang degi. Nie jaa ang fiinhi kanga jaa ang 'kpi na iye degiri a gara ji-maarii.

25Nie jaa ang di kanga jaa ang 'kpi inggbani jie jaa, a daana na pegiye u bungyerihi. U na iye degiri a gara ji-maarii.

26'Dungo jaa ang tari gbee che ba tari nafiree ang cherihi a cherihi a'yi, bii ka unangba 'gbugiro oora, ubung'kuung iye bungdega a 'kuye. Nie jaa ang fiinhuu degiyeng.

27'Duunhi baluu jaa 'puong, bung jaa ang 'chene ning gbee anaahi ang i nachagu gbee iye bungdega 'kuye. Nie jaa ang fiinhi kanga jaa bung'kuung na iye degiri a gara ji-maarii.

28Nie jaa ang di kanga jaa bung'kuung na mang pegiye u bungyerihi, a i degiri a gara ji-maarii. U iye bungdegiri a 'kuye.

29Bung'chenihi ang 'chene 'teng-gbaning, ama ngang i bungdega a 'puong: chuli, onga aning gbaga baluu jaa.

30Chulinchuuhaa, 'wuo, banga, sonsoli aning kalin'gbenge.

© 2009 Bibles International.

31Ama ngang i bungdega buunhu ang 'chene 'puong. Nie jaa ang fiinhi kanga jaa ang 'kpi na iye degiri a gara ji-maarii.

32Ka a bung nga kangang wa 'kpi che 'le bung jaa ingang, a bungbalaa na iye bungdegiri. Ka a burning wa i bung bang di dau pehi, ka bungyeruu la, ka bung bang di gbangu maali la, ka wuo la bii ka tuma bung jaa la, ye na diung lohi "morning. U na iye degiri a gara ji-maarii. Bila ung na i 'forifori.

33Ka kangang 'le dugumieruu jaa 'puong, ye ngmahi a dugu. Bung jaa ang bi u 'puong iye degiri.

34Ka bung'diruung bi a dugu nga 'puong ka kuong wa waahuu, u na leuye bungdegiri. Bung'nyuuruu jaa ming ang na 'yi u 'puong iye degiri.

35Ka a bung'kuunhi nga jie kangang 'le bung jaa ingang, u na leuye bungdegiri. Ka butmg 'debile la bii ka daangaa la, ye na ngmahutmg. 'Bojung a iye bungdega. A na mang iye bungdega 'kuye.

36Che kong'bulee bii kolung ang tari kuong jemaa na mang iye 'forifori. Che bung jaa ang fiinhi a bung'kuunhi nga kanga leuye bungdegiri.

37Ka a bung'kuunhi nga kanga jie jaang 'le bung'biri bang na buri ingang, u nang na iye 'forifori.

38Che ka banang na di kuong lohi a btmgbie, ka a bung'kuunhi kangang 'le a ingang, a na leuye bungdega 'kuye.

39Ka 'duunhi ni yeng oora ni kanga jaang wa 'kpi, nie jaa ang fiinhuu na deging a gara ji-maarii.

40Nie jaa ang oo u bung'kuung na mang pegiye u bungyerihi a i degiri a gara 'ji-maarii. Nie jaa ming ang di a bung'kuung na mang pegiye u bungyerihi. U na mang iye degiri a gara 'ji-maarii.

41Bung'vuuree jaa ang 'vuuro 'teng-gbaning iye ye 'chihee. Ye to wa ooruu.

42Bung jaa ang 'vuuro ning u 'puo, bii a 'vuuro ning gbee anaahi bii a tari gbee jemaa 'teng-gbani bung'chenihi jaa 'puong iye ye 'chihee. Ye ta wa ooraa.

43Ye ta wa di a bung'vuurihi nga kanga jaa a leura ye miihi bungnyohii. Ye ta wa digiraa degira ye miihi ming, ka a wa degiye.

44'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Bila 'jung ye weli pegi ye miihi a i ningpegi'yiribe, ‘bojung n pegi'yiyeng. Ye ta wa digira a bung'vuurihi nga ang 'vuuro 'teng-gbaning nga ming degira ye miihi

45'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ang tariye 'yining 'Iijipiti paaluung ka n i ye Naangmini. A 'jung ye i ningpegi'yiribe, bojung n pegi'yiyeng.

46'Duunhi aning 'nobilii aning bung'voe jaa ang 'chene kuonhing, aning bung'voe jaa ang 'chene 'teng-gbaning begu la bila.

© 2009 Bibles International.

47A begu ngang welihi bungdega aning bung'foriforihi, a welihi 'duunhi ni ang i oobu
aning anani ang ba i oobu.

Leviticus 12

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

2Yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: Ka pogang tari 'puo a dogi 'bi-dau, u na iye degiri a
gara beri ayo'poin. U na iye degiri a'wo u pogiyela wagiri ung mang i degiri bila ni.

3Ba na mang 'ihiye a 'bie degiri a beri a'nii daari.

4Bila 'puoring u nang na biye u vaahibu jiing ni 'puong beri 'pihita aning ata. U kung
fiinhi bungpegi'yiruu jaa. U kung kpe a 'Ji-pegi'yiruu ming a gara wagiri ni u vaahibu
beri ni ang na wa paali.

5Che ka unang wa dogi bi-poga, u na iye degiri beri 'pie aning anaahi. U na iye degiri
a'wo u pogiyela wagiri ung mang i degiri bila ni. U na 'biye u vaahibu jiing nga 'puong
'beri lijaata ning ayuobi.

6Ka unang wa dogi 'bi-dau bii 'bi-poga ka u vaahibu beri nga wa paali, ama ung na
waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng: pipolii ang i 'yuoni 'gbuli ka u i sarika
nyugiruu, a waaning nangmanpolii bii ngmanii ka u i beu sarika. U na diang waaning
a 'tuohibu tent 'di-nuori.

7A Ngming'puohi 'yi-diera na diang 'ihi sarika Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a
pogi beu 'ku a poga. Bila ung na i 'fori a 'yi u jiing ni ang 'yi ni ingang. Poga ang dogi
bi-dau bii bi-poga begu la bila.

8Ka unang ba tan a 'muni a na waaning pipolii, bila yeng u na waaniye ngmama a'yi
bii nangmanpola a'yi. Kanga na iye sarika nyugiruu, ka kanga i beu sarika. A
Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye beu 'kuu ka u i 'forifori.

Leviticus 13

1Ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong:

2A'mineng dau na wa tariye ji-moruu u inggbaning, bii jinyirenyire bii 'ji-jie. Ka
unang wa leu 'woning kongkongti natiri u inggbaning, ba na tanning waaning Eerong
a Ngmingpuohi 'yi-diera seng, bii u 'bi-daba ni kanga ang i Ngmingpuohi 'yi-diera ni
seng.

3A Ngmingpuohi 'yi-diera na kaaye natiri ni ang bi u inggbaning ni. Ka kooni ni ang
bi a natiri ingang ning wa leu peli ka a natiri 'woning ung 'sigi gaa u inggbani, u iye
kongkongti natiri. A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung a yeli ka u daana iye degiri.

4Che ka a ji-jieng peli u inggbaning a ba 'woning ung 'sigi gaa u inggbani ka u kooni
ming ba peli, a Ngming'puohi 'yi-diera na weliye nie ni ang tari a natiri ni bahi u 'yong
beri ayo'poin.

© 2009 Bibles International.

5A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung a 'beri ayo'poin daari. Ka a natiring nang 'wo u 'woree a ba yaari u inggbaning, a Ngming'puohi 'yi-diera na la weluung bahi u 'yong beri ayo'poin.

6A Ngming'puohi 'yi-diera na la kaaguung a beri ayo'poin daari. Ka a natiring wa suo biela a ba yaari u inggbaning, bila yeng a Ngmingpuohi 'yi-diera na yeling ka u daana iye 'forifori. 'Jinyirenyire turi la. U na pegiye u bungyerihi a i 'forifori.

7Che a'mineng a' inyirenyire na yaariye u inggbaning a Ngming'puohi 'yi-diera ang nyiu u vaahibu ni yela 'puoring. Ka bilang wa i, a Ngming'puohi 'yi-diera na la kaaguung.

8Ka a Ngming'puohi 'yi-dierang wa nye ka a jinyirenyire yaariye u inggbaning, bila yeng u na yeling ka u daana iye degiri. Kongkongti la.

9Ka kongkongti natiring wa 'bi nie ingang, ba na taming waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng.

10A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung. Ka u inggbani ji-moruu ning wa peli ka 'be kooni leu peli ka nengjie Iii a ji-moruung,

11bila yeng kongkongti 'koree la 'bi u inggbaning. A Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye degiri. U kung weluu bahi u 'yong, 'bojung u iye degiri.

12A'mineng a kongkongti na ngmaahiye u inggbani jaang, a yaari u daana inggbani jaa a Ngming'puohi 'yi-diera ang nyira, a 'piili u ju ti to u gbee.

13Ka bila wa la, a Ngming'puohi 'yi-diera na kaa nyeng, ka a kongkongting siring yaari u inggbani jaa, u na yeling ka a daana iye 'forifori. Ung jaa leu peli ni 'jung u iye 'forifori.

14Che daari ni nengjie ang wa 'yi u ingang, u iye degiri.

15A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaye a nengjie a yeli ka u iye degiri, 'bojung a nengjie iye degiri. Kongkongti la.

16Che ka a nengjieng leuhi a la leu peli, u na waye a Ngming'puohi 'yi-diera seng.

17A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung. Ka a natiring siring leu peli, bila yeng a Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye 'forifori. U iye 'forifori.

18A'mineng natisagilaa na teuye nie inggbaning che nyaa.

19Ka a natisagilaa 'jie ning wa mori peli bii a i ji-jie, a peli che leu ira jie to, u na diung 'wuli a Ngmingpuohi 'yi-diera.

20A Ngming'puohi 'yi-diera na nyiung. Ka unang siring 'sigi gaa u inggbani ka 'be kooni leu peli, bila yeng u na yeling ka a daana iye degiri. Kongkongti natiri la a teu a natisagilaa ingang.

© 2009 Bibles International.

21Che ka a Ngminglmohi 'yi-dierang wa kaaguu a nye ka koonpieni 'chi u ingang, ung ba 'sigi gaa u inggbani, a che leu suo biela, a Ngming'puohi 'yi-diera na weluung bahi u 'yong 'beri ayo'poin.

22Ka unang siring wa yaara a inggbaning, a Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye degiri. Kongkongti natiri la.

23Che ka a 'ji-jieng wa 'bi 'jiyening a ba yaari, bila yeng a natisagilaa pepelii la. A Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye 'forifori.

24Ka 'buuming 'di nie inggbani' ie kanga ka a nengjie 'di a leu ji-jie bii a muo che leu peli, bii a peli,

25bila yeng a Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung. Ka a 'ji-jie kooning wa leu peli ka 'be 'sigi gaa u inggbani, bila yeng kongkongti la a ngmaa a Inning 'dijie ni ingang. A 'j ung a Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye degiri. Kongkongti natiri la.

26Che ka a Ngmingpuohi 'yi-dierang wa kaaguu a nye ka koonpieni 'chi a 'ji-jie ingang ka 'be ming ba 'sigi gaa u inggbani che leu suo biela, a Ngming'puohi 'yi-diera na weluung bahi u 'yong beri ayo'poin.

27A Ngmingpuohi 'yi-diera na kaaguung a beri ayo'poin daari. Ka unang wa yaari a inggbaning, a Ngmingpuohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye degiri. Kongkongti natiri la.

28Che ka a ji-jieng wa bi 'jiyening a ba yaari u inggbaning che leu suo biela, a buung 'dijie ni moribu la. A Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye 'forifori, bojung a 'buung 'dijie ni pepelii la.

29Ka dau bii pogang wa tan natiri u 'jung bii u yiering,

30a Ngming'puohi 'yi-diera na kaaye a natiri. Ka unang wa 'woning ung 'sigi gaa u inggbani ka kooni 'bibe a i 'bilii che i duori, a Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka a daana iye degiri. 'Ju bii yieri kongkongti ang fani la.

31Che a'mineng a Ngmingpuohi 'yi-diera na kaaye a natiri ang fani ka u ba 'woning ung 'sigi gaa u inggbani ka koonsagini 'chi u ingang. Bila yeng a Ngmingpuohi 'yi-diera na weliye nie ni ang fani ni bahi u 'yong beri ayo'poin.

32A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaye a natiri a 'beri ayo'poin daari. A'mineng a fanibu kung yaari. Kooni ang i duori ming kung bi u ingang. Ka a 'ji-faning ba 'sigi gaa u inggbani,

33u na pungye u kooni jaa. Che u kung pang a 'ji-fani. A Ngming'puohi 'yi-diera na la weliye a ingfani daana nga bahi u 'yong beri ayo'poin.

34A Ngming'puohi 'yi-diera na la kaaye a ji-fani a beri ayo'poin daari. Ka unang ba wa yaari u inggbaning, ka be ba 'woning ung 'sigi gaa u inggbani, bila yeng aNgming'puohi 'yi-diera na yeling ka u iye 'forifori. U na pegiye u bungyerihi a i 'forifori.

© 2009 Bibles International.

35Che ka a ji-faning wa yaari u inggbaning u vaahibu ni 'puoring,

36a Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung. Ka a 'ji-fani ngang siring yaari u inggbaning, a ba la hiena ka u kaara kooni ang i duori jieng. A daana iye degiri.

37Che ka a 'ji-faning wa 'woning tmg Iii 'jiyening ka koonsagini 'buli u ingang, bila yeng a ji-fani nyaayeng. U iye 'forifori. A Ngming'puohi 'yi-diera na yeling ka u iye 'forifori.

38Ka dau bii pogang wa tari ji-ligiha u inggbaning, ji-ligiha ang peli la bila.

39A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung nye. Ka a ji-ligiha ni ang peli ning wa i bulabula, bila yeng 'ji-pieni la a 'yi u inggbaning. U iye 'forifori.

40Dau yeng jaa 'ju-kooni ang baahi u 'jung, u 'ju kpalihiyeng, che u iye 'forifori.

41Nie ni 'ju-kooni ang baahi u 'gbetmg, u 'ju kpalihiye u 'gbetmg, che u iye 'forifori.

42Che ka natiri ang peli a leu ira jieng wa 'bi ju-kpaliha bii 'gbeu ang kpalihi ingang, kongkongti la a ngmaaha u ju-kpalihang bii a 'gbe-kpalihang.

43A Ngming'puohi 'yi-diera na kaaguung. A'mineng a natiri moribu ni na iye pielaa che leu ira jie a ju-kpalihang bii a 'gbe-kpalihang. Ka unang wa 'woning inggbani kongkongti,

44bila yeng a daana iye kongkonga. U iye degiri. A Ngmingpuohi 'yi-diera na yeling ka u iye degiri. U natiri 'biye u 'jung.

45Kongkonga ni ang tan a natiri nga na mang yeriye bungchieha. U kung mang maali u ju. U na mang diye tani pagi u nuori seng jaa a che tahina: Degiri. Degiri.

46U na iye degiri. U na mang iye degiri 'beri ni jaa 'puong ung tari a natiri ni. U na iye degiri a mang kpiera u 'yong. U kpe'jie na mang 'biye a kampu daam'puoring.

47A'mineng ming tani na tariye jiiunnii u ingang. A'mineng u na iye pikooni tani bii masari tani.

48A'mineng pikooni tani bii masari tani bang 'woo bii a paling la, bii a'mineng gbangu bii bung bang di gbangu maali ingang la.

49Ka a 'ji-'unniing wa i beginuu bii jie a tani ingang bii a gbangu ingang, bii a tani bang 'woo bii a paling ingang bii bung bang di gbangu maali ingang, 'ulibu ang yaara la. Ba na diung 'wuli a Ngming'puohi 'yi-diera.

50A Ngmingpuohi 'yi-diera na kaaye a 'ji-'unnii nye, a weli a bung ni ang tari a 'ji-'unnii 'jie ni bing u 'yong beri ayo'poin.

51U na kaaye a 'ji-'unnii a beri ayo'poin daari. Ka a 'ulibung wa yaari a tani ingang, ka a jie bang 'woo ning la bii ka a 'jie ni bang paling ni ingang la, ka gbangu ingang la bii ka bung bang di gbangu maali ingang la, 'ulibu ang saana saangbu la. U iye bungdegiri.

© 2009 Bibles International.

52Bila 'jung u na nyugiye a bung nga ingang a ji-'unnii ang 'be nga. Ka ba 'wooyeng bii kaba palingyeng, ka pikooni tani la bii masari tani, bii ka bung jaa bang di gbangu maali la, 'ulibu ang saana saangbu la. Ba na nyuguung buuming.

53Che ka a Ngming'puohi 'yi-dierang wa kaaguu, a'mineng a ji-'unnii kung yaari a tani ingang. A'mineng u kung yaari a bung bang 'woo bii a paling ni ingang bii bung bang di gbangu maali ingang.

54Bila yeng a Ngming'puohi 'yi-diera na 'kuye nuori ka ba pegi bung ni ingang a 'jiiunnii ang be ni. Bila 'puoring u na la weluung bing u 'yong 'beri ayo'poin.

55A Ngming'puohi 'yi-diera na la imagining u pegibu ni 'puoring. Haali ka a 'ulibung ba yaari, che ka u 'woree ba tegi, u iye bungdegiri. Ye na nyuguung 'buuming. U 'dire kpierang la bila, ka u 'puong la bii u 'puoring la.

56Ka a Ngming'puohi 'yi-dierang wa kaaguu, a'mineng a 'jie na 'kpeging u pegibu ni 'puoring. Ka bila wa la, u na chieguung 'ihi a tani ingang, ka a bung bang 'woo la bii ka bung bang paling ingang la bii ka a gbangu ingang la.

57Che ka anang la wa 'yi a tani ingang, ka bung bang 'woo bii ka bung bang paling ingang la, bii ka bung bang di gbangu maali ingang la, u iye 'ulibu ang yaara. Ye na nyugiye bung ni ingang a 'ulibu ang be ni buuming.

58Ka yenang wa pegi a tani, bung bang 'woo bii bung bang paling bii bung bang di gbangu maali, a'mineng a jiiunnii na 'yiye u ingang kpeleng kpeleng. Ka bila wa la, ye na la peguung 'yiilung ka u i 'forifori.

59Pikooni tani bii masari tani ang tari 'ji-'unnii begu la bila, ka jie bang 'woo ingang la bii ka jie bang paling ingang la, bii ka bung bang di gbangu maali ingang la. Bila bang na i a yeli ka u iye 'forifori bii degiri.

Leviticus 14

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2'Begu nga bang na mang 'tu daari ni bang na vaahi kongkonga. Ba na taruung waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng.

3A Ngming'puohi 'yi-diera na mang 'yiye a kampu daam'puori. U na piehing a nye ka a kongkongti siring nyaaye a kongkonga ingang bii.

4Nie ni bang na vaahi ni yela a Ngming'puohi 'yi-diera na 'kuye nuori ka ba waaning 'nobiliforiforihi ang i 'voe a'yi, 'siid-er daari, tan'jimejime aning nyihimaa'nyuu.

5A Ngming'puohi 'yi-diera na 'kuye nuori ka ba di a 'nobile kanga. Ba na ongye kon'puorihi ing dugu 'puong a di a 'nobile 'gaali a kuong che ku.

6U na diye a 'nobilivori ni aning a 'siid-er daari aning a tan'jimejime aning a nyihimaa'nyuu. U na diang tung a 'nobile ni bang ku 'gaali a kon'puorihi ni jiing ingang.

© 2009 Bibles International.

7U na diang mihi nie ni bang vaaha a kongkonting ni gberi buyo'poin, a yeli ka u iye 'forifori. U na bahiye a 'nobilivori ni moong.

8Nie ni bang vaaha ni na pegiye u bungyerihi a pung u kooni jaa, a 'so kuong a i 'forifori. Bila 'puoring u na wa kpeye a kampu 'puo. U kung kpe u tent 'puo beri ayo'poin.

9A beri ayo'poin daari u na pungye u ju jaa aning u tieni aning u 'ningbikogitiri kooni. U kooni jaa ung na pung. U na pegiye u bungyerihi a 'so kuong a i 'forifori.

10A 'beri a'nii daari u na diye pidapola a'yi ang ba tari ngmehii jaa, a di pipoga bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa. U na paahiye jongbaaluu iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie ka u di 'jiihi ata waaning. U na diye kpaang jeri a ingang ka a i bungbie sarika aning kolibabile kpaang.

11A Ngming'puohi 'yi-diera ni ang vaaha a dau ni na tariye a dau aning a buunhu waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. U na diang waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori.

12A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a pidapolii kanga a 'ihi 'begu saangbu sarika a lang ning a kolibabile kpaang. U na diang 'vigi ka a i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

13Bila 'puoring u na korigiye a pipolii. U na koriguung 'jie ning ung mang korigi a beu sarika 'dungo aning a sarika nyugiruu 'dungo ni ji-pegi'yiruung. A beu sarika 'dungo ang i a Ngming'puohi 'yi-diera 'suobu ni, bila ka a begu saangbu sarika 'dungo ming i u 'suobu. A iye buunhu ang pegi'yi yaga jaa.

14A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a 'begu saangbu sarika 'dungo ni jiing 'mine. U na diang ligi nie ni bang vaaha ni 'toduri 'muni, aning u 'duri 'nubi-dau aning u 'duri gbebi-dau.

15A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a kolibabile kpaang ni. U na buoye 'mine ing u minga 'nu-goong.

16Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'nuduri 'nubiri 'sugi a kpaang ni ang 'bi u 'nu-goong ni. U na diye u 'nubiri a mihi a kpaang gberi buyo'poin Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

17A Ngmingpuohi 'yi-diera na diye a kpaang ni ang kpeling u 'nung ni a i 'mine fan nie ni bang vaaha ni 'toduri 'muni aning u 'duri 'nubi-dau aning u 'duri gbe'bi-dau. A begu saangbu sarika 'dungo jiing ni ingang ung na dia ligi.

18A Ngmingpuohi 'yi-diera na diye a kpaang ni ang nang kpeling u 'ntmg ni ligi nie ni bang vaaha ni 'ju. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi beu 'kuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

19Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na 'ihiye a beu sarika, a pogi nie ni degiri bang vaaha ni beu. Ana 'puoring ung na korigi a sarika nyugiruu 'dungo.

© 2009 Bibles International.

20A Ngming'puohi 'yi-diera na 'ihiye a sarika nyugiruu aning a bung'bie sarika a sarika 'ihijieng. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi u beu ka u i 'forifori.

21Che ka unang wa i ningbaala a kung tuong nyia, bila yeng u na waaniye pidapolii bung'yeni ka u i 'begu saangbu sarika bang na di 'vigi, a pogi u beu. U na waaniye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie ka u waaning 'jiyeni. U na diye kpaang jeri a ingang ka a i bungbie sarika, aning kolibabile kpaang.

22U na paahiye ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi a 'tuuro bila ni ung na tuong waaning. Kanga na iye beu sarika, ka kanga ming i sarika nyugiruu.

23U na diang waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng ka ba vaahuu a beri a'nii daari. U na diang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

24A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a begu saangbu sarika pipolii ni aning a kolibabile kpaang ni. U na diang 'vigi ka a i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

25Bila 'puoring u na korigiye a 'begu saangbu sarika pipolii ni. A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a begu saangbu sarika 'dungo ni jiing 'mine. U na diang ligi nie ni bang vaaha ni 'toduri 'muni. U na diye 'mine ligi u 'duri 'nubi-dau aning u 'duri gbebi-dau.

26A Ngming'puohi 'yi-diera na buoye a kpaang 'mine ing u 'nu-goong.

27Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na diye u 'duri 'nubiri 'sugi a kpaang ni ang bi u 'nu-goong ni, a dia mihi gberi buyo'poin Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

28A Ngming'puohi 'yi-diera na iye a kpaang ni ang 'bi u 'nung ni 'mine ligi nie ni bang vaaha ni 'toduri 'muni. U na iye 'mine ligi u 'duri 'nubi-dau aning u 'duri gbebi-dau. A begu saangbu sarika 'dungo jiing ni ingang ung na dia ligi.

29A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a kpaang ni ang kpeling u 'ntmg ni ligi nie ni bang vaaha ni 'ju. U na iye bila a pogi beu 'kuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

30A 'tuuro bila ni ung na tuong waaning, u na diye a ngmama bii a nangmanpola ni kanga 'ihi sarika.

31A 'tuuro bila ni ung na tuong waaning, kanga na iye beu sarika, ka kanga i sarika nyugiruu a lang ning a bung'bie sarika. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi nie ni bang vaaha ni beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

32Nie ang tari kongkongti natiri a ba tan a 'muni a na waaning anani ang sigining u vaahibu ni 'begu la bila.

33Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moo sis aning Eerong:

34Ye na wa kpeye 'Keenan paaluu ni mang di 'kuye ka u i ye 'suobu ni. Ka yenang wa kpe 'be ka n di 'ji-'unnii ing 'deu jaang ang 'bi ye 'suobu 'teng-gbani ngang,

35nie ni ang 'so a 'deu na wa yeliye ngaang ku a Ngming'puohi 'yi-diera: A 'woniye 'ji-'unnii kanga ang bi a 'deung.

© 2009 Bibles International.

36A Ngming'puohi 'yi-diera na 'kuye nuori ka ba 'ohi a 'deu buunhu jaa 'yining che ka u kpe 'be ti Iiinhi a 'ji-'unnii nye. Ba na iye bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera to wa yeli ka bung jaa ang 'bi a 'deung iye bungdega 'jung. Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na kpe ti 'liinhiye a 'deu.

37U na kaaye a 'ji-'unnii. A'mineng a jiiunnii na 'biye a 'deu daangguomang a i 'jiihi ang 'di 'di kpe a leu ira beginuu bii j iihi to ka a 'jiihi 'woning ang kpe gaa a daangguoni.

38Ka bila wa la, a Ngming'puohi 'yi-diera na wa 'ying. U na wa 'yiye a 'deu 'di-nuoring che laruu bahi beri ayo'poin.

39A Ngming'puohi 'yi-diera na la waye a beri ayo'poin daari a wa Iiinhi. A'mineng a ji-'unnii na yaariye a 'deu daangguomang.

40Ka bila wa la, a Ngming'puohi 'yi-diera na 'kuye nuori ka ba 'ihi a 'kubo ni ingang a 'ji-'unnii ang 'be ni. Ba na diang gaa ti loo a 'yi-kpong daam'puori 'ji-degiring.

41U na ing ka ba 'kuri a 'deu 'puo jaa wa 'gili. Ba na 'tuoye a tani ni bang 'kuri ni gaa ti bahi a 'yi-kpong daam'puori 'ji-degiring.

42Bila 'puoringba na diye 'ku-jaani ing anani 'jieng, ka u bu tanjaani faari a 'deu.

43Ka unang wa 'ihi a 'kubo a di 'ku-jaani ing a 'jieng a bu tanjaani faaruu baahi, a'mineng a 'ji-'unnii na leu wang a 'puhi a 'deung.

44Ka bilang wa i, a Ngming'puohi 'yi-diera na wa 'liinhing. Ka a 'ji-'unniing siring wa yaari a 'cluing, u iye 'ulibu ang saana saangbu a bi a 'deung. A 'deu iye degiri.

45U na ngmahiye a 'deu. U na 'ohiye a 'deu kubo, u daari aning u tani jaa a 'tuogaa 'yining a 'yi-kpong daam'puori ti loo 'ji-degiring.

46Aning ming nie jaa ang kpe a 'deu wagiri ni bang poguu bahi ni na iye degiri a gara 'ji-maarii.

47Nie jaa ang Jena a 'deung na pegiye u bungyerihi. Nie jaa ming ang 'di 'diibu a 'cluing na pegiye u bungyerihi.

48Che ka a Ngming'puohi 'yi-dierang la wa kpe a 'deu u faaribu 'puoring a 'liinhi nye ka a 'ji-'unnii ba yaari a 'deung, u na yeling ka a 'deu iye 'forifori, 'bojung a jiitumii baahiyeng.

49A 'deu vaahibu yela u na diye nobilii a'yi, 'siid-er daari, tanjimejime aning nyihimaa'nyuu.

50U na ongye kon'puorihi ing dugu 'puong a di a 'nobile kanga 'gaali a kuong che ku.

51U na diye a 'siid-er daari, a nyihimaa'nyuu aning a tanjimejime aning a 'nobilivori. U na diang tung a 'nobile ni ung ku ni jiing 'puong aning a kon'puorihi 'puong a dia mihi a 'deu gberi buyo'poin.

© 2009 Bibles International.

52A 'nobile jiing aning a kon'puorihi aning a 'nobilivori a lang ning a 'siid-er daari, a nyihimaa'nyuu aning a tanjimejime ung na di vaahi a 'deu.

53Bila 'puoring u na bahiye a 'nobilivori ni a 'yi-kpong daam'puoring. Moong ung na bahuu. Bila ung na pogi beu 'ku a 'deu ka u i 'forifori.

54A 'begu la bila a 'ku kongkongti natiri jaa aning ingfani baalung,

55aning tani ji-'unnii aning 'deu 'ji-'unnii,

56aning 'ji-moruu aning 'jinyirenyire aning ji-jie.

57A 'begung na 'wulibo wagiri ni ung mang i degiri aning wagiri ung mang i 'forifori. Kongkongti 'begu la bila.

Leviticus 15

1Ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis aning Eerong:

2Ye yeli 'ku a Isi'reeli niba nga: Ka kuoming wa 'yire dau jaa inggbaning, a kuong ni ang 'yire ni iye degiri.

3Ngaang na la u degiri a'wo u inggbani kuong ni yela. Ka a kuoming nang 'yire u inggbaning bii ka anang ba la 'yire, u degiri la bila.

4Nie ni inggbaning a kuong ang 'yire ni, 'godo jaa ingang ung jeng na iye degiri. Bung jaa ming ingang ung 'jing na iye degiri.

5Nie jaa ming ang fiinhi u 'godo na pegiye u bungyerihi, a 'so kuong. A daana na iye degiri a gara ji-maarii.

6A'mineng nie ni ingang a kuong ang 'yire ni na 'jingye bungkanga ingang. Ka nie jaang ming 'jing a bungbalaa ingang, a daana na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara ji-maarii.

7Nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, ka nie jaang fiinhuu, a daana na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

8Nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, ka unang tuuhi muntaahi waahi nie ang i 'forifori, u na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara ji-maarii.

9Nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, ka unang 'jing yohu'kogo jaa ingang, a yohu'kogo na iye degiri.

10Nie jaa ang fiinhi bung jaa ang da 'bi u luong na iye degiri a gara 'ji-maarii. Nie jaa ang di a buunhu nga kanga jaa pegili na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

11Nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, ka unang ba pegi u 'nuuhi aning kuong che fiinhi nie jaa, a daana na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

12Nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, ka unang fiinhi bungmieruu jaa, ba na ngmahuung. Ka unang fiinhi bung bang di dau maali, ba na diye kuong peguu.

© 2009 Bibles International.

13Ka banang wa vaahi nie ni ingang a kuong ang 'yire ni, u na soriye 'beri ayopoin u vaahibu ni yela. U na pegiye u bungyerihi, a ong kongsuunhi 'so. 'Beng la ung na 'so i 'forifori.

14A 'beri a'nii daari u na diye ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi. U na diang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a 'tuohibu tent 'di-nuoring a wa ku a Ngming'puohi 'yi-diera.

15A Ngmingpuohi 'yi-diera na diang 'ihi sarika. Kanga na iyebeu sarika, ka kanga i sarika nyugiruu. Bila ka a Ngming'puohi 'yi-diera na pogi beu 'kuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring u kuong ni ang 'yi u ingang ni 'jung.

16Dau jaa 'maanii ang wa 'yi u ingang, a dau na 'soye u inga jaa kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

17Tani jaa bii gbangu jaa a 'maanii ang fari, ba na peguung aning kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

18Ka poga jaa ning daung ming wa jeng ka 'maanii 'yi, ba jaa na 'soye kuong. Ba na iye dega a gara 'ji-maarii.

19Ka pogang wa tari u pegibu ka u jiing 'yire, u na Nye u degibu wagiri 'puong 'beri ayopoin. Nie jaa ang fiinhuu na iye degiri a gara 'j i-maarii .

20Bung jaa ingang ung jeng u degibu wagiri nga 'puong na iye degiri. Bung jaa ming ingang ung 'jing na iye degiri.

21Nie jaa ang fiinhi u 'godo na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara 'ji-maarii.

22Nie jaa ang fiinhi bung ni ingang ung 'jing ni na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U na iye degiri a gara ji-maarii.

23Ka a 'godo ni ung 'jing ni ingang la bii ka bung jaa ung 'jing ingang la, nie jaa ang fiinhuu na iye degiri a gara ji-maarii.

24Ka dau jaang ming wa jeng ning a poga ka u pegibu jiing ning faruu, u na iye degiri beri ayo'poin. 'Godo jaa ingang a dau ang jeng na iye degiri.

25A'mineng poga na tariye jiing ang 'yire u ingang beri jemaa a 'yi u pegibu wagiri jiing ni 'puoring, bii a'mineng a na 'ying ti pari u pegibu wagiri ni. Ka bila wa la, a beri nga jaa na 'woniye u pegibu beri ni. U na iye degiri.

26'Godo jaa ingang ung jeng u beri ni jaa 'puong a jiing ang 'yire ni na 'woniye u pegibu wagiri 'godo ni. Bung jaa ingang ung 'jing na iye degiri a'wo u pegibu wagiri degiri ni.

27Nie jaa ang fiinhi a buunhu na iye degiri. U na pegiye u bungyerihi a 'so kuong, a i degiri a gara ji-maarii.

28Che ka unang wa i 'fori a 'yi u jiing nga 'yiibu ingang, u na chelihiye beri ayo'poin. Bila 'puoring u na iye 'forifori siringminga.

© 2009 Bibles International.

29A beri a'nii daari u na waaniye ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi. U na diang wa
'ku a Ngming'puohi 'yi-diera a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

30A Ngming'puohi 'yi-diera na diye kanga 'ihi beu sarika, a di kanga ming 'ihi sarika
nyugiruu. U na pogiye a poga beu 'kuu Ba Tari Boohoo Daana 'ningbi-tooring u jiing
'yiibu degiri ni 'jung.

31Bila yeng na mang weli Isi'reeli niba 'yi ba degiri 'puong ka ba to ira wa 'kpi ba
degiri 'puong sanga ni bang wa degi n tent ni ang bi ba 'puong ni.

32Nie ni kuong ang 'yi u inggbaning ni 'begu la bila, aning dau ang bahi 'maanii a degi
bila 'puong.

33Poga ming ang ba i kpiengaa u pegibu 'puong begu la bila, aning nie nga kuong ang
'yire u inggbaning, ka dau la bii ka poga la, aning dau ang jeng ning poga ang i degiri.

Leviticus 16

1Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye yela 'ku 'Moosis Eerong 'bi-daba ba'yi ni 'kuung
'puoring. Ba daang 'kpiyeng wagiri ni bang daang di "buung ang ba 'tu sori waaning
Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Yeli ku i bieri Eerong ka u to
mang wa kpiera a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni wagiri jaa ung buora a ira wa 'kpi.
'Beng bi a patiisakpagu 'puong a beu pogibu 'jie ni ang dogili a daga 'jung 'ningbi-
tooring ni. 'Bojung n na mang 'yiye savaalii ingang a beu pogibu 'jie ni saa'jung.

3Ngaang ka Eerong na mang wa kpe a 'Ji-pegryirihi Jaa 'Ji-pegryiruu: U na mang
waaniye nadapolii ang i beu sarika aning pidari ang i sarika nyugiruu.

4U na mang yeriye a masari kpariyogupegi'yiruu ni, a tung a masari para. U na 'leye a
masari sie bung'leruu ni a 'le a masari 'naamu u 'jung. Ama iye bungyerihi ang pegi'yi.
Bila 'jung u na mang 'soye kuong a dia yeri.

5U na mang diye budee a'yi a 'yi Isi'reeli niba langbu ning ka a i beu sarika, aning
pidari ka u i sarika nyugiruu.

6Eerong na mang diye a nadari 'ihi beu sarika. U minga tuori la bila. Una ung na di
pogi beu ku u minga aning u 'deu.

7U na diye a buuhi a'yi ni waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a 'tuohibu tent
'di-nuoring.

8Eerong na pohiye pohaa a buuhi a'yi ingang. Kanga na iye Ba Tari Baahaa Daana
tuori, ka kanga i bubahuu.

9Eerong na diye buo ni ingang Ba Tari Baahaa Daana tuori ang 'le ni waaning a diu
'ihi beu sarika.

© 2009 Bibles International.

10Che buo ni ingang ang 'le ka u na iye bubahuu ni, ba na waanuung 'vori Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a pogi beu u ingang. Bila 'puoring ba na bahuung ka u kpe mopiri 'puo.

11Eerong na diye u minga beu sarika nadari ni waaning a wa di pogi beu 'ku u minga aning u 'deu. U na korigiye a nadari ka u i u minga beu sarika.

12Bila 'puoring u na diye butmg perete ang pa ning buung-saala ang 'yi a sarika 'ihijie ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni. U na diye iinsens 'nyuu-noohi bang nieng ang bogi 'nuuhi a'yi paalii, a dia wa kpening a patiisakpagu puo.

13U na diye a iinsens ing a buuming Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, ka a iinsens nyuohi pogi a beu pogibu 'jie ni ang 'bi a 'Sieree daga 'jung ni ka u to ira wa kpi.

14U na diye a nadari jiing 'mine a di u 'nubiri 'sugi a jiing mihi a beu pogibu 'jie sa'muni seng. U na la diye u 'nubiri 'sugi a jiing 'mine mihi a beu pogibu jie 'ningbi-toori gberi buyo'poin.

15Bila 'puoring u na korigiye a beu sarika buo ni. A niba tuori la bila. U na diye u jiing wa kpening a patiisakpagu 'puo, a dia i a'wo bila ni ung i a nadari jiing ni. U na diang mihi a beu pogibu 'jie ingang aning a beu pogibu' ie 'ningbi-tooring.

16Bila ung na pogi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu beu, Isi'reeli niba degiri 'jung, aning ba begu saangbuhi 'jung, aning ba yelibee jaa 'jung. Bila ung na i a 'tuohibu tent ming. Unang kpeling ba seng ba degiri 'puong ni.

17Nie jaa kung bi a 'tuohibu tenting wagiri ni ung kpe a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ka u pogi beu a gara wagiri ung na wa 'yi. U kpeyeng ka u pogi u minga beu, a pogi u 'deu niba beu, a pogi Isi'reeli langbu ni jaa beu.

18U na 'ying a gaa sarika 'ihijie ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni a ti pogi a sarika 'ihijie beu. U na diye a nadari jiing 'mine aning a buo jiing 'mine ligi a sarika 'ihijie iila wa 'gili.

19Bila 'puoring u na diye u 'nubiri 'sugi a jiing 'mine a mihi u ingang gberi buyo'poin a vaahuu, a welipeguu 'yi Isi'reeli niba degiri ning.

20Sanga ni ung na wa pogi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu beu, a 'tuohibu tent beu, a pogi a sarika 'ihijie ming beu baahi, u na tariye a bu'vori waaning.

21Eerong na diye u nuuhi jaa dogili a bu'vori 'jung, a yeli Isi'reeli niba tungbee jaa dogili u ingang, aning ba 'begu saangbuhi jaa a'wo ba yelibee jaa vela, a dia dogili a buo 'jung. U na diung tung dau bang 'lugi bing, ka u diu kpening mopiri 'puo.

22A buo na 'tuoye ba tungbee jaa u ingang a gaaning jie nie jaa ang ba kpiera. U na bahiye a buo a mopiri 'puong.

23Bila 'puoring Eerong na wa kpeye a 'tuohibu tent. U na yaahiye a masari bungyerihi ni ung yen sanga ni ung kpe a 'Ji-pegi'yirihi Jaa Ji-pegi'yiruu ni, a bahaa 'beng.

© 2009 Bibles International.

24U na diye kuongpegi u inggbani ji-pegi'yiruung. U na yeriye u buunhu a wa 'yi 'ihi u sarika nyugiruu aning a niba sarika nyugiruu, a pogi u beu aning a niba beu.

25U na nyugiye a beu sarika ni kpaang a sarika 'ihijieng.

26Nie ni ang ti bahi a buo ni ang i bubahuu ni na pegiye u bungyerihi, a che 'so kuong. Bila puoring u na tuong wa kpeye a kampu.

27A beu sarika nadapolii ni aning a beu sarika buo ni, a jiing bang di wa kpening a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu a pogi beu ni, ba na diang 'yining a kampu daam'puori. Ba na diye 'buung nyugi a gbama, a neni aning a 'bini.

28Bila 'puoring nie ni ang nyugaa ni na pegiye u bungyerihi, a che 'so kuong. A 'puoring u na tuong wa kpeye a kampu.

29A yeli nga na iye yeli'tuuruu wagiri jaa a 'kuye. A 'chiuri ayo'poin daana ingang, u beri 'pie daari, ye na mang 'sigihiye ye miihi. Ye kung tung tuni jaa a daari, ka ye paaluu 'yideenhuu la bii ka saana ang kpiera ye 'puong la.

30‘bojung a daari a Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye ye beu a vaahiye ka ye i 'forifori a 'yi ye yelibee jaang Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

31U iye peenhibu beu yeng na peenhi. Ye na 'sigihiye ye miihi Bila iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa.

32A Ngmingpuohi 'yi-diera ni, una bang buo kpaang waahi a weluu Bing ka u tuna a'wo Ngming'puohi 'yi-diera u ba gbebogiring ni na pogiye ye beu. U na diye masari bungyerihi yeti. Bungyerihi ni ang pegi'yi ni la bila.

33Bila 'puoring u na pogiye a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegryiruu beu, a pogi a 'tuohibu tent aning a sarika 'ihijie beu. U na pogiye beu 'ku a Ngmingpuohi 'yi-dieriba aning a langbu niba jaa.

34Bila na iye yeli'tuuruu ang ba tan boohoo a kuye. U na mang iye beu pogibu 'ku Isi'reeli niba ba yelibee jaa 'jung da'yeni 'yuoni jaang. Ung daang tung a'wo bila ni Ba Tan Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

Leviticus 17

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli 'ku Eerong aning u 'bi-daba aning Isi'reeli niba ni jaa: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana ku nuori a yeli:

3A'mineng Isi'reeli nie kanga na kuye naahuu bii pihi bii buo a kampu 'puong, bii a'mineng u na kuung a kampu daam'puoring.

4A'mineng u daana kung taruu waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori a na wa 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana u tenti'deu ni 'ningbi-tooring. Ka bila wa la, ba na jeriye jiing 'kiribu 'yobeu dogili a daana ingang. U 'kiriye jiing. Ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

© 2009 Bibles International.

5Bila na ing ka Isi'reeli niba mang di ba sarikihi ni bang mang 'ihe moo 'ji-gbanggbaling ni waaning Ba Tari Baahaa Daana seng. Ba na diang waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori a wa ku a Ngming'puohi 'yi-diera, a dia 'ihi maahuu sarikihi ku Ba Tari Baahaa Daana.

6A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a jiing mihi Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni a 'tuohibu tent 'di-nuoring. U na nyugiye a kpaang ka a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

7Ba kung la 'ihe ba sarikihi 'kuro ngmima, ana bang 'tuuro ka bila i siilung jentiriye ni. Bila na iye yelituuruu 'kubo a gara wagiri jaa ba jemanihi jaa 'puong.

8Ngaang ming ing na yeli 'kubo: A'mineng Isi'reeli nie kanga bii saana ang kpiera ye 'puong na 'ihiye sarika nyugiruu bii sarika.

9Ka unang ba diu waaning a 'tuohibu tent 'di-nuori a na wa 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

10Isi'reeli nie jaa bii saana jaa ang kpiera ye 'puong, ka unang 'di jiing jaa buurii, n na 'ihiye n 'ningbiri ing a daana. N na weliye a daana u niba 'puong bahi.

11'Bojung a inggbani 'nyivori 'Nye a jiing ingang. Mang dia 'kuye ka a i beu pogibu a sarika 'ihijieng 'ku ye 'suuhi. 'Bojung a jiing la a mang pogira beu kuro a 'suhu.

12Bila 'jung mang yeli 'ku a Isi'reeli niba: Nie jaa ta wa 'dire jiing ye 'puong. Saana jaa ming ang kpiera ye 'puong ta wa 'dire jiing.

13Isi'reeli nie jaa bii saana jaa ang kpiera ye 'puong, ka unang kpaang a nyogi 'dungo bii 'nob ile ang i bung'diruu, u na ing ka u jiing 'yi bahi ka u di tani pogaa.

14'Bojung inggbani jaa 'nyivori la bila. A jiing la a 'nyivori. Bila 'jung mang yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ye ta wa 'dire inggbani jaa jiing, bojung inggbani jaa 'nyivori la u jiing. Nie jaa ang 'dia, ba na weluung bahi.

15A'mineng ming nie kanga na 'diye bung ang 'kpi u mingang, bii bung 'duunhi ang tagi churi. Ka ye miihi paaluu nie la bii ka saana la, u na pegiye u bungyerihi a 'so kuong a i degiri a gara ji-maarii. Bila 'puoring u na iye 'forifori.

16Che ka unang ba pegaa bii a 'so kuong, u na 'tuoye u beu.

Leviticus 18

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

3Ye ta wa ira yela ni bang ira lijipiti paaluung ni, 'beng yeng daang kpiera ni. 'Keenan paaluu ni ming mang tariye garaning ni, ye ta wa ira yela bang ira, bii a 'chene ba yeli'binnihi 'puong.

4Ye cheliha n 'wulibu soe a 'tuuro n yelibinnihi a 'chene a 'puong. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

5Bila 'jung ye 'tuuro n yeli'tuurihi aning n 'wulibu soe. Ana ka nie na ira a tan 'nyivori a 'tuuro a ingang. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

6Ye kanga jaa ta wa piena u jiing nie a na jeng niu. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

7Ta wa buona i ba jaala a jena ning i ma. I ma la, ta wa jena niu.

8Ta wa jena ning i ba poga. I ba poga la.

9Ta wa jena ning i yaupoga, ka i ba'bie la bii ka i ma bie la, ka 'yiring bang doguu bii ka 'ji-jaalang la, ta wa jena niu.

10Ta wa jena ning i bi-dau bi-poga bii i bi-poga 'bi-poga. Ta wa jena ningba, bojung bila na looye i girima.

11Ta wa jena ning i yaupoga ang i i ba'bie. I yaupoga la. Ta wa jena niu.

12Ta wa jena ning i ba yaupoga. I ba jiing nie la.

13Ta wa jena ning i ma kpiema bii u yau, bojung i ma jiing nie la.

14Ta wa digira i ba bieri bii u yau foo. Ta wa piena u poga. I makpong bii i mabile la.

15Ta wa jena ning i naapoga. I bi-dau poga la. Ta wa jena niu.

16Ta wa jena ning i bieri poga bii i yau poga. I bieri bii i yau ni poga la.

17Ta wa jena ning poga aning u 'bi-poga jaa. Ta wa digira u 'bi-dau ming bi-poga bii u bi-poga ming bi-poga a na jeng ning kanga jaa. Ba iye u jiing niba. Bila iye beulung.

18Ta wa digira poga ming ka u na i u kpiema bii u you nyentaa a na jeng niu wagiri ni ung nang i 'vori.

19Ta wa piena poga ming a na jeng niu wagiri ni jaa ung bi u pegibu degiri 'puong.

20Ta wa jena ning i to poga a wa degi i minga aniu.

21Ta wa digira i 'bie jaa 'ihe sarika 'kuro 'Moo-lek. Ta wa digira i Naangmini 'yuori ming foo. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

22Ta wa jena ning dau a'wo bila ni ing na jeng ning poga. Bila iye yelidegiri.

23Ta wa jena ning 'dungo jaa ming a degi i minga aniu. Poga jaa ming ta wa aha 'dtmgo 'ningbi-tooring ka u niu na bo taa. Bila iye yeli'tulimo.

24Ye ta wa degira ye miihi aning a yela nga kanga jaa. 'Bojung a yela nga jaa ka a paalihi ni mang kara bang 'yire ye 'ningbi-tooring ni di degi ba miihi.

25'Bojung a paaluu degiyeng. Bila 'jeng mang waananing ba beu dogihibu u ingang, ka a paaluu 'tiire u kpieriba baha.

26A 'jeng ye 'tuuro n yeli'tuurihi aning n 'wulibu soe. Ye ta wa ira a yelidega nga kanga jaa, ka ye miihi paaluu nie la bii ka saana ang kpiera ye 'puong la.

© 2009 Bibles International.

27'Bojung a yelidega nga jaa ka a paaluu niba ang bibe che 'kuye tung, ka bila degi a paaluu.

28Ka yenang degi a paaluu, u na 'tiye ye ming bahi a'wo bila ni ung 'ti paalihi ni ang daang bibe che 'kuye bahi ni.

29Ka nie jaang wa i a yelidega nga kanga jaa, ba na weliye banani ang iraa ni ba niba 'puong bahi.

30Bila 'jung ye 'tuuro n nuori a ta wa ira a yeli'tuurihi nga ang i dega nga kanga jaa. Ana bang i che yeng wa ni. Ye ta wa dia degira ye miihi Maang la Ba Tan Baahaa Daana ye Naangmini.

Leviticus 19

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli ngaang ku a Isi'reeli niba langbu ni jaa: Ye i ningpegi'yiribe, 'bojung maang Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini pegi'yiyeng.

3Ye kanga jaa nana u ma aning u ba, a cheliha n peenhibu beri. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

4Ye ta wa leu maana bagiri bii a nyeli buunhu maana ye miihi ngmima. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

5Ka yenang 'ihe maahuu sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana, ye miihi buobung yeng na mang 'ihuu.

6Ye na mang obuung daari ni yeng diu 'ihi sarika ni, aning 'jie ang na nyaa. Ka u 'jie jaang wa kpeling a beri ata daari, ba na nyugaang 'buuming.

7Ka yenang wa oo u fling jaa a beri ata daari, u iye 'chihee. U kung i diebu.

8Bila 'jung nie jaa ang obuu na mang 'tuoye u beu 'yobeu, 'bojung u degiye Ba Tari Baahaa Daana sarika ni ang pegi'yi ni. Ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

9Ka yenang wa chiera ye 'teng-gbani bungchierihi, ye ta wa chiera ye yoo longkorihi jaa kpeleng kpeleng, bii a 'yiinhe ye bungchierihi.

10Ta wa 'yiinhe i 'girep yoo buunhu, bii a laanha 'girep ngmanii jaa ang 'bi i 'girep yoong. Bahaa 'ku ningbaala aning saana. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

11Ye ta wa juuro, bii a ngmaara 'girii kuro taa, bii a henna taa.

12Ye ta wa puora po'girii n 'yuoring bii a digira i Naangmini 'yuori foo. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

13Ta wa 'finne i to bii a faaruu. Ta veng ka nie ing ngmi paa sanyeu kpeling i seng ka 'beu kaa.

© 2009 Bibles International.

14Ta wa duha beu kuro 'to-gbera bii a di gbengmi'le-bung 'binne jonga 'ningbi-tooring. Jora i Naangmini. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

15Ye ta wa 'dire danchagiri saree 'puong. Ta wa digira baalibu ningbaala ingang, bii a diera kpiera ningtiinhuu. Sun'tuubu puong ing na mang 'di i to saree.

16Ta mang yo yuora a juuro 'puori i niba 'puong, bii a ira yeli ang na tuong 'ihi i to 'nyivori. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

17Ta ha i ba'bie i 'sikiring. I na mang 'miing ingye i to, a ta wa kpeling u 'jung 'tuo beu.

18Ta wa naara sani, bii a tari yelikanga i niba ni kanga biihi ingang. Nung i to a'wo i minga. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

19Ye 'tuuro n yeli'tuurihi. Ta wa baha i 'dungguonihi ang i dabang ka a 'duoro taa. Ta wa lanna bura bungbi-jera i yoong. Ta wa digira sasaawa inna i inggbaning.

20Ka dating jeng ning 'yem-poga bang di 'ku dau kanga ang i u poga, ka banang ba yeudieguu bii ka unang nang ba 'so u minga, dogihibu ang sigihi na Nye be. Che ba ta wa kuuriba yeng, 'bojung a poga da ba 'so u minga.

21U na diye u begu saangbu sarika waaning Ba Tari Baahaa Daana seng, a 'tuohibu tent 'di-nuoring. A begu saangbu sarika na iye pidari.

22A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a begu saangbu pidari ni a pogi beu ni tmg tung ni 'kuu Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring. U na nyiye veng'kuubu yelibeu ni tmg i ni yela.

23Sanga ni yeng na wa kpe a paaluu a buri da'irii jaa ang na i bung'dirihi, a ngmama na iye bungdega 'kuye. 'Yuomo ata ang na i btmgdega 'kuye. Ye ta wa 'diraa.

24Che a 'yuomo anaahi ingang a ngmama jaa na iye bungpegi'yirihi a 'kuye, a i 'pugibu sarika ku Ba Tari Baahaa Daana.

25A 'yuomo a'nu ingang ye na tuong 'diye a ngmama, ka a nye 'ugi 'kuye. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

26Ye ta wa oora bung jaa a lang ning a jiing. Ye ta wa bugira baga bii a ira biribu yelitarihi ming.

27Ye ta mang pang ye juri 'lomboe wa 'gili, bii a che ye tieni 'lomboe.

28Ye ta wa ngmaaha ye iinhi niba ang 'kpi 'jung, bii a tuoha chihima ye iinhing. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

29Ta di i 'bi-poga ing jentiriye 'puong a deguu, ka a paaluu ira wa kpe jentiriye 'puo, ka a paaluu paali aning beulung.

30Ye cheliha n peenhibu beri, a di nanihung 'kuro n 'Ji-pegi'yiruu. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

31Ta wa leura gara kontonbuolaa bii kontongniba jie. Ta bo ba 'jie a wa degi a 'tuuro ba ingang. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

32Mang 'ihi ahi nie 'ju ang pelf 'ningbi-tooring a nana ningnyaahi, a jora i Naangmini. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

33Ka saanang kpiera i seng ye paaluung, ye ta wa dogihuu.

34Saana ang kpiera ye 'puong na ing a'wo nie bang dogi ye 'puong. Numuu a'wo i minga, boiling ye daang iye saamba 'Iijipiti paaluung. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

35Ye ta wa 'dire danchagiri saree 'puong. Ye ta wa ira bila sanga ni yeng maaha buunhu yogulung, buunhu tiinhuu singbu bii buunhu yaga singbu.

36Ye mang tari sanihi ang sing taa, aning buunhu tiinhuu ang sing taa, aning iifahi maahibu ang sing taa, aning hiin maahibuhi ang sing taa. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye 'yining 'Iijipiti paaluu waaning.

37Bila 'jung ye 'tuuro n yeli'tuurihi jaa aning n 'wulibu soe jaa a tunaa. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Leviticus 20

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2La yeli 'ku a Isi'reeli niba: Isi'reeli nie jaa bii saamba ang kpiera Iisiriel 'puong, kanga jaa ang di u 'bie ku 'Moo-lek, ba na kuye a daana pielaang. A paaluu niba na fobuung aning 'kubo ku.

3N ming na 'ihiye n 'ningbiri ing a daana a weluu u niba 'puong bahi, ‘bojung u diye u bie 'ku 'Moo-lek a degi n 'Ji-pegi'yiruu a di n 'yo-pegi'yiruu ni foo.

4Ka a paaluu nibang wa i a'wo ba ba nye a dau nga wagiri ni ung di u buurii 'ku 'Moo-lek ni a jaanhi u kuubu,

5n na 'ihiye n 'ningbiri ing a dau nga aning u 'deu niba. N na ngmaaguung 'ihi bahi u niba 'puong a lang ning banani jaa niu ang ngmi jentiriye a 'tuuro Moo-lek ni.

6Nie ni ming ang leu a gara kontonbuolaa aning kontongniba 'jie a na dia ngmi siilung jentiriye, n na 'ihiye n 'ningbiri ing a daana a ngmaaguu 'ihi bahi u niba 'puong.

7Bila 'jung ye welipegi ye miihi a i ningpegi'yiribe, bojung maang la Ba Tani Baahaa Daana ye Naangmini.

8Ye 'tuuro n yeli'tuurihi a tunaa. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ang weliye pegi.

9Nie jaa ang tu u ba bii u ma, ba na kuye a daana pielaang. U ba bii u ma ung tu. U jiing na dogiliye u minga ingang.

10Dau ang jeng ning dau kanga poga, dau ang jeng ning u to poga, ba na kuye a dausensena ning a pogisensena jaa pielaang.

11Ka daung jeng ning u ba poga, u ba ung buong jaala. Ba na kuye ba jaa ba'yi pielaang. Ba jiing na dogiliye ba miihi ingang.

© 2009 Bibles International.

12Ka daung jeng ning u bi-dau poga, ba na kuye ba jaa ba'yi pielaang. Ba iye yeli'tulimo. Ba jiing na dogiliye ba miihi ingang.

13Ka daung jeng ning dau a'wo bila ni ung na jeng ning poga, ba ba'yi jaa iye yelidegiri. Ba na kubang pielaang. Ba jiing na dogiliye ba miihi ingang.

14Ka daung di poga aning u ma jaa, bila iye beulung. Ba na nyugibang aning 'butmg, una aning a pogiba jaa. Ye i bila kabeulung jaa ta wa 'bi ye 'puong.

15Ka daung jeng ning 'dungo, ye na kutmg pielaang, a ku a 'dtmgo ming.

16Ka pogang tagi ta 'dungo ka a 'dtmgo 'dou, ye na kuye a poga aning a 'dungo. Ba na kubang pielaang. Ba jiing na dogiliye ba ingang.

17Ka daung di u yaupoga ang i u ba bi-poga bii u ma bi-poga ka ba jeng ning taa, bila iye 'vii yeli. Ba na kubang ba niba 'ningbiring. U yaupoga ung jeng ning. U na 'tuoye u beu.

18Ka daung jeng ning poga ang bi u pegibu 'puong a bamuu, u iyeng ka u jiing 'yijie jeng gbanggbaling. A poga ming 'yuoye u jiing 'yijie. Ba na ngmaaye ba jaa 'ihi bahi ba niba 'puong.

19Ta wa jena ning i ma kpiema bii u yau bii i ba yaupoga. U jiing nie la ing jeng ning. Ba na 'tuoye ba beu.

20Ka daung jeng ning u bakrongbii u ba'bile bii u ahiba poga, u bakpong ni bii u ba'bile bii u ahiba ni ung buong jaala. Ba yelibeu 'yobeu na dogiliye ba ingang. Ba na 'kping ka ba ba dogi bie.

21Ka daung di u bieri poga bii u yau poga, bila iye yelidegiri. U bieri bii u yau ni ung buong jaala. Ba kung tari bie jaa.

22Bila 'jung ye 'tuuro n yeli'tuurihi jaa aning n 'wulibu soe jaa a tunaa, ka a paaluu ni mang waananiye ka ye kpiera ni ta wa 'tiye bahi.

23Ye ta wa 'chene a paaluu ni mang kara bang 'yire ye 'ningbi-tooring ni yeli'tuurihi 'puong. Tiojung a yela nga jaa bang ira, bila 'jeng mang nyohiba.

24Che n yeli 'kuyeng: Ye na 'diye ba paaluu ni cheng, ka n diu 'kuye ka ye dieguu 'so. U iye paaluu ang 'puoro bihung aning siu. Maang la Ba Tani Baahaa Daana ye Naangmini ang weliye a nibihi 'puong.

25Bila 'jung ye na ing ka dabang 'bi 'dungforiforihi aning 'dung-dega ingang, aning 'nobili-dega aning 'nobiliforiforihi ingang. Ye ta wa leura ye miihi bungnyohii a 'tuuro 'dungo bii 'nobile ingang, bii a 'tuuro bung'vori jaa ang 'chene 'tengeng ingang. Ana mang weli bahi ka a iye 'dung-dega 'kuye ni.

26Ye i ningpegi'yiribe a 'kumo, 'bojung maang Ba Tari Baahaa Daana pegi'yiyeng. Mang weliye a nibihi puong ka ye i n 'suobu.

27Dau bii poga jaa ang i kontonbuolaa bii kontongdaana, ba na lulling pielaang. Ba na foobang aning 'kubo ku. Ba jiing 'yobeu na dogiliye ba miihi ingang.

© 2009 Bibles International.

Leviticus 21

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Yeli ngaang 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong 'bi-daba ni: Ang 'yi u dogiriba ang i u jiing niba puoring, kanga jaa ta wa degira u minga kuung yela u niba 'puong.

2Bana la u ma, u ba, u 'bi-dau, u 'bi-poga aning u bieri bii u you ang i dau.

3U yaupoga ming ang ba bang dau a i u jiing nie a ba 'kuli sira paahiyeng. U na tuong degiye u minga u yela.

4U kung degi u minga a saang u minga ung i 'yi-daandau u niba 'puong 'jung.

5Ba ta wa puna ba juri bii a chiera ba tieni 'lomboe bii a tuoha chihima.

6Ba na pegi'ying a 'ku ba Naangmini a ta wa digira ba Naangmini 'yuori foo. 'Bojung banang mang 'ihe 'buung sarikihi aning ba Naangmini paanuu ni a 'kuro Ba Tari Baahaa Daana. Bila 'jung ba na pegi'ying.

7Ba ta wa digira poga ang i jentira, bii pogibayaa jaa. Ba ta wa digira poga ming ning u sira ang bahi taa. 'Bojung Ngming'puohi 'yi-diera iye ningpegi'yiruu a 'ku u Naangmini.

8Bila 'jung i na mang weluung 'bing, 'bojung unang mang 'ihe i Naangmini paanuu ni. U na iye ningpegi'yiruu a 'kui, 'bojung maang Ba Tari Baahaa Daana ang weliye 'bing pegi'yiyeng.

9Ka Ngming'puohi 'yi-diera jaa bi-pogang ngmi jentiriye a ing u minga 'viing, u ba ung ing 'viing. Ba na nyuguung aning buung.

10Nie ang i Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong u ba'biihi puong, u 'jung bang buo a kpangsuorihi waahi a weluu Bing ung yera a bungyerihi ni, u ta wa yaaha u 'ju bii a chieha u bungyerihi.

11U ta wa piena 'kuung jaa ming bii a degira u minga, haali ka u ba bii u ma la.

12U ta wa 'yire a 'Ji-pegi'yiruung bii a digira u Naangmini 'Ji-pegi'yiruu ni foo, ‘bojung u Naangmini weli'bingbu kpangsuorihi ni Nye u ingang. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

13U na mang diye poga ang nang ba bang dau.

14Dunggali, poga sira ang bahuu, pogibayaa jaa bii jentira, u ta wa digira bama kanga jaa. U niba 'puong sing na di poga ang ba bang dau ka u i u poga.

15U ta wa digira u buurii foo u niba 'puong ming, bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ang weluu bing.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

17Yeli 'ku Eerong: I buurii nie jaa ang tari ngmehii jaa u inggbaning jemanihi ang waana puong, u ta wa piena ka u 'ihi u Naangmini siimaa sarika ni.

© 2009 Bibles International.

18'Bojung dau jaa ang tari ngmehii jaa ta wa piena. Dau ang i jonga, woorii, 'ningbisogi-jurima daana bii ka u 'nu bii u gberi kanga i yogu gaa u to ta wa piena.

19Nie gberi bii u nu ang kau ta wa piena.

20Guma, digiri, 'ningbi-fegu, dau ang tari lenlenti bii 'jinyirenyire, bii dau lama ang tan sanggara kanga ta wa piena.

21Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera buurii dau jaa ang tan ngmehii ta wa piena ka u 'ihi "buung sarikihi ni bang mang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. U tariye ngmehii. U ta wa piena ka u 'ihi u Naangmini siimaa sarika ni.

22U na tuong 'diye u Naangmini siimaa ni, anani ang pegi'yi yaga jaa aning anani ang pegi'yi ni.

23Che u ta wa piena a patiisakpagu bii a tagira tara a sarika 'ihijie, bojung u tariye ngmehii, a ta ira wa di n 'ji-pegi'yirihi foo. 'Bojung maang Ba Tari Baahaa Daanang welaa bing.

24Ka 'Moosis daang yelaa 'ku Eerong aning u bi-daba aning Isi'reeli niba ni jaa.

Leviticus 22

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2Yeli 'ku Eerong aning u 'bi-daba ni ka ba weli ba miihi a 'yi Isi'reeli niba bungpegi'yirihi ni bang welibing 'kumo ni ingang. Ba i bila a to wa digira n 'yo-pegi'yiruu ni foo. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

3Yeli ngaang 'kubo: Isi'reeli niba bungpegi'yirihi ni bang welibing 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni, a'mineng ye buurii nie kanga ba jemanihi jaa 'puong daang na wa pielaang. A'mineng u na pielaang sanga ni u degiri ang nang 'bi u ingang. Ka bila wa la, ba na ngmaaye a daana ka u 'yi n 'ningbi-tooring. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

4Ka Eerong buurii dau jaang wa i kongkonga bii ka kuong 'yire u ingang, u ba 'dire a bungpegi'yirihi ni a gara wagiri ni ung na ti i 'forifori. Nie jaa ang fiinhi bung jaa kpiima ang degi, bii dau 'maanii ang 'yi u ingang, u na iye degiri a gara ji-maarii.

5Nie jaa ming ang fiinhi bung'vuuree jaa ang na tuong iu ka u degi na iye degiri a gara 'ji-maarii. Nie jaa ming ang i ung degi a 'tuuro degiri jaa buurii,

6bii nie jaa ang fiinhi ama kanga jaa na iye degiri a gara 'ji-maarii. U ba 'dire a bungpegi'yirihi nga 'see ung pegi u inga aning kuong.

7Ka ngminaang wa kpe, u na iye 'forifori. Bila 'puoring u na tuong 'diye a bungpegi'yirihi, 'bojung u siimaa la.

8Bung jaa ang 'kpi u mingang, bii bung jaa 'dutmhi ang tagi churi, u ba 'diruu a na diu degi u minga. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

9Bila 'jung ba 'tuuro n yelibinnuu ni, a to ira wa 'tuo u beu a 'kpi bila yela, bang diu foo ni 'jung. Maang Ba Tari Baahaa Daanang weliba bing.

© 2009 Bibles International.

10Nie jaa ang ba i Ngming'puohi 'yi-diera ba 'dire a btmgpegi'yiruu. A Ngming'puohi 'yi-diera saana, bii tungtuna ung ha ba 'dire a bungpegi'yiruu.

11Che ka a Ngming'puohi 'yi-dierang da nie aning u 'libie, u na tuong 'diang. Nie ming bang dogi u 'deung na tuong 'diye u siimaa.

12Ka a Ngming'puohi 'yi-diera 'bi-pogang kuli nie ang ba i Ngming'puohi 'yi-diera, u ba 'dire a bungpegi'yirihi.

13Che a'mineng a Ngming'puohi 'yi-diera 'bi-poga na iye dunggali bii ka u ning u sira bahi taa. Ka unang ba tan bie, a che leu wa u ba 'deu a'wo u pogisarihung sanga, u na tuong 'diye u ba siimaa. Che nie jaa ang ba i Ngming'puohi 'yi-diera 'deu nie ba 'diraa.

14Che ka nieng ba bang che 'di a bungpegi'yirihi, u na leu waaniye bungpegi'yiruu wa 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera. U na diye a sarika nyogi 'po 'jiihi a'nu 'jiyeni tuori a wa paahi.

15Ba ta wa digira Isi'reeli niba bungpegi'yirihi ni bang di 'kuro Ba Tari Baahaa Daana ni foo.

16Ta wa vena ka ba 'dire ba bungpegi'yirihi a 'tuo ba beu 'lee a 'tuuro bilang. ‘bojung maang Ba Tari Baahaa Daanang weliba bing.

17Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

18Yeli ngaang 'ku Eerong aning u bi-daba aning Isi'reeli niba ni jaa: A'mineng Iisiriel 'deu ni dau kanga bii Iisiriel saana kanga na 'ihiye u sarika u nosani kanga yela. Chebii a'mineng u buobu 'kuubu kanga bang mang 'ihe 'kuro Ba Tari Baahaa Daana ung na i sarika nyugiruu la.

19Ka bila wa la, i minga buobung ing na mang 'ihuu, ka u i bungdau ang ba tari ngmehii jaa. I na 'ihutmg a 'nii bii piihi bii buuhi 'puong.

20Che ye ta wa 'ihe bung jaa ang tan ngmehii, 'bojung u kung sigi diebu a 'kui.

21Nie jaa ang 'ihi maahuu sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana a na paali u nosani, bii u buobu 'kuubu jaa, ka unang 'yi 'nii bii piihi 'puong, 'see ung paali che tuong nye diebu. U kung tan ngmehii jaa.

22Bung jaa ang i jonga, bung 'jie kanga ang kau, bung ang i gberii, bung ang tari nawali, bung ang tari 'lenlenti bii jinyirenyire, ta wa dia 'kuro Ba Tari Baahaa Daana. Ta wa dia 'ihe buung sarika a sarika 'ihijieng ming kuro Ba Tari Baahaa Daana.

23Ka nadari bii pipolii gberi kangang i yogu bii a i giraa gaa u to, i na tuong diung tihi ung i i minga buobu 'kuubu ni 'jung. Che u kung i diebu a'wo nosani bung yeng.

24Ye ta wa kuro Ba Tari Baahaa Daana bung jaa lama ang tan sanggara. Ka a 'wurihiyeng bii ka a ngmahiyeng, ka a chiehiyeng bii ka a ngmaahiyeng, ye ta wa dia 'ihe sarika jaa ming ye paaluung.

25Ye ta wa dieraa saana jaa ming 'nuuhing a'wo sarika ang na i ye Naangmini siimaa, bojung sanggara 'biye a ingang, ka ngmehii 'bi a ingang. A kung i diebu a 'kuye.

© 2009 Bibles International.

26Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

27Ka naahuu, pihi bii buong wa dogi, a 'bie na biye u ma seng beri ayo'poin. A 'yi a beri a'nii daari a gara, u iye diebu a'wo 'buung sarika bang na 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

28Ka naahuu bii pihi la, ye ta wa lanna u ning u bie jaa koriga 'bebeyeni.

29Ka yenang wa 'ihe barika 'puohibu sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana, ye 'ihuu ka u i diebu a 'kuye.

30Ye na mang obuung a daari jaa. Ye ta wa baha u fiing jaa ka jie nyaara. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

31Bila 'jung ye tari n no'kurihi ni a 'tuuraa. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

32Ye ta wa digira n 'yo-pegi'yiruu ni foo. A sigiyeng ka Isi'reeli niba nye ka n pegi'yiyeng ba 'puong. Maang la Ba Tan Baahaa Daana ang weliye binne.

33Maang tariye 'yining 'lijipiti paaluung waaning ka n i ye Naangmini. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Leviticus 23

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2Yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: A'wo Ba Tari Baahaa Daana 'tigirihi ni yela yeng na muoli ka a i langbupegi'yirihi ni, a 'tigirihi la ama.

3'Beri ayuobi yeng na mang tung tuma, che a 'beri ayo'poin daari na mang iye Peenhibu 'Beu ang i 'ningbi-jie, a i langbupegi'yiruu. Ye ta wa tuna tuni jaa. U iye Ba Tari Baahaa Daana Peenhibu 'Beu ye kpe'jiihi jaang.

4Ba Tari Baahaa Daana 'tigirihi ni ang i langbupegi'yirihi yeng na mang muoli a wagiring la ama:

5A 'chiu-fora beri pie aning anaahi daari 'ji-nyogi'ningbiring la Ba Tari Baahaa Daana Paribahi ni.

6A 'chiu ning u ju beri 'pie aning a'nu daari la Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. 'Beri ayo'poin yeng na mang oo paanuu ang ba tan bura.

7Abe-fora daari na mang iye langbupegi'yiruu a 'kuye. Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi kanga jaa.

8Che ye na mang 'ihiye 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana beri ayo'poin. A beri ayo'poin daari iye langbupegi'yiruu. Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi kanga jaa.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

10Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ka yenang wa kpe a paaluu ni mang di 'kuriye ni a che u bungchierihi, ye na mang diye a fora bungchierihi mine 'le lang taa a waaning wa 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera.

© 2009 Bibles International.

11U na mang diye anani ang 'le lang taa ni 'vigi 'vigi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ka a i diebu a 'kuye. A peenhibu daari ka jie nyaa ka a Ngmingpuohi 'yi-diera na mang dia 'vigi 'vigi.

12A daari ni yeng mang 'vigi anani ang 'le lang taa ni, ye na mang diye 'yuoni 'gbuli pidapolii ang ba tan ngmehii a 'ihi "buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

13U bung'bie sarika na iye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi, a di kpaang jeri a ingang. A iye buung sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a i 'nyuu ang sigihuu. U bung'nyuurihi sarika na iye waing hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni.

14Ye ta wa oora paanuu bii bung'bie ang se bii bungbi-paani a gara daari ni minga yeng na di 'kuubu 'ku Naangmini ni. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong ye kpejiihi jaang.

15Ye na mang soriye daahi ayo'poin ang paali. Ye na mang 'piiliye a peenhibu daari 'di kaabeu, a 'piili daari ni yeng waaning bungchierihi ni ang 'le lang taa a i sarika 'vigiruu ni.

16Ye na mang soriye beri lijaa'yi ning 'pie a ti ta a daahi ayo'poin daana 'di kaa'beu. 'Beng la yeng na 'ihi bungbi-paani sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

17Ye na waaniye sarika 'vigiruu paanuuhi a'yi a 'yi ye kpe'jiihing. Jongbaaluu iifa maahibu nyogi po 'jiihi 'pie, a 'jiihi a'yi yeng na di maalaa, a di bura imaa a se. A iye fora bungngmama a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

18A lang ning a paanuu, ye na 'ihiye pipola ayo'poin, ka a jaa i 'yuoni 'gbuli a ba tan ngmehii, aning nadapolii bung'yeni aning pidee a'yi. A na iye sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a lang ning ba bungbie sarika aning ba bung'nyuurihi sarikihi ni. A na iye "buung sarika a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

19Bila 'puoring ye na 'ihiye budari ka u i beu sarika, aning pidapola a'yi ang i 'yuoni 'gbuli ka a ming i maahuu sarika.

20A Ngming'puohi 'yi-diera na diang 'vigi a lang ning a fora bungngmama paanuu ni ka a i sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a lang ning a pipola a'yi ni. A na iye sarika pegi'yirihi Ba Tari Baahaa Daana seng, a i a Ngming'puohi 'yi-diera 'suobu.

21A daari ning u ju ye na muoling ka langbupegi'yiruu la a 'kuye. Ye ta wa tuna ye beu jaa tungtunihi a daari. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye kpe'jiihi jaang ye jemanihi jaa 'puong.

22Ka yenang wa chiera ye 'teng-gbani bungchierihi, ye ta wa chiera ye yoo 'longkorihi jaa kpeleng kpeleng. Ye ta wa 'yiinhe ye bungchierihi ming. Ye bahaa 'ku ningbaala aning saana. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

23'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

© 2009 Bibles International.

24Yeli 'ku a Isi'reeli niba: A 'chiuri ayo'poin daana 'be-fora daari ye na mang tariye Peenhibu Beu. U na iye tiehibu 'beu yeng na ngmi biengkonihi, a i langbupegi'yiruu daari.

25Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi jaa. Ye na 'ihiye buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

26Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

27A 'chiuri ayo'poin daana nga 'beri 'pie daari ming na iye Beu Pogibu Daari. U na iye langbupegi'yiruu a 'kuye. Ye na 'sigihiye ye miihi, a 'ihi 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

28Ye ta wa tuna tuni jaa ana daari nga, 'bojung Beu Pogibu Daari la, bang na pogi ye beu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring.

29'Bojung nie jaa ang ba 'sigihi u minga a daari nga, ba na weluung u niba 'puong bahi.

30Nie jaa ming ang tong tuni jaa a daari, n na ing ka a daana yela baahi u niba 'puong.

31Ye ta wa tuna tungbuurii jaa. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong ye kpe'jiihi jaang.

32U iye Peenhibu Beu ang i 'ningbi-jie a 'kuye. Ye na 'sigihiye ye miihi. A 'chiu dabaawai daari 'ji-maarii, a 'piili 'ji-maarii a la waana ji-maarii yeng na tari ye Peenhibu Beu nga.

33'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

34Yeli 'ku a Isi'reeli nib a: A 'chiuri ayo'poin daana nga beri 'pienaanu daari na iye a Sigiri 'Tigiri. U na 'diye 'beri ayo'poin a ku Ba Tari Baahaa Daana.

35A 'be-fora daari, langbupegi'yiruu na 'biye 'be. Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi a daari.

36'Beri ayo'poin yeng na 'ihi Inning sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A 'beri a'nii daari ye na tariye langbupegi'yiruu, a 'ihi 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U iye langbu ang i 'ningbi-j ie. Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi a daari.

37A Ba Tari Baahaa Daana 'Tigirihi la bila yeng na mang muoli ka a i langbupegi'yirihi, ka ye 'ihi 'buung sarikihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ana la sarika nyugiruu aning bung'bie sarika, sarika aning bung'nyuurihi sarika, kanga jaa ning u 'ihibu daari.

38Ama yeng na i paahi Ba Tari Baahaa DaanaPeenhibu 'Beni ning, aning ye 'kuubuhi ni ingang. Ye na iye bila paahi ye nosama jaa aning sarikihi ni jaa yeng kuro Ba Tari Baahaa Daana ye miihi buobung ni ingang.

39A 'chiuri ayo'poin daana 'ben 'pienaanu daari ming, sanga ni yeng wa laanhi a leng-gbani bungkuorihi kpening ni, ye na 'diye Ba Tari Baahaa Daana 'Tigiri ni 'beri ayo'poin. A 'be-fora na iye peenhibu 'beu, ka a beri a'nii daari ming i peenhibu beu.

© 2009 Bibles International.

40A 'be-fora daari ye na boye davieni 'nuuhi ang bohi, 'tamari daari 'nuuhi, daari ang tari vaari yaga 'nuuhi, aning konbobilii 'wiilo daari. Ye na nyengingye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring beri ayo'poin.

41Ye na mang taming ka u i 'tigiri a 'ku Ba Tari Baahaa Daana beri ayo'poin 'yuoni jaang. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye jemanihi jaang. A 'chiuri ayo'poin daana ingang yeng na mang 'diu.

42Ye na mang kpeye sigiring beri ayo'poin. Banani jaa ang i Isi'reeli niba miihi na mang kpeye sigiri 'puong.

43Bila na ing ka ye jemanihi bang ka n daang iyeng ka Isi'reeli niba kpe sigiri 'puuhing sanga ni mang daang tariba 'yining 'Iijipiti paaluung. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

44Bila ka 'Moosis daang 'wuli Ba Tari Baahaa Daana 'tigirihi nga 'ku Isi'reeli niba.

Leviticus 24

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2'Ku a Isi'reeli niba nuori ka ba waaning ooliv kpaang bang to 'ihi ang i 'yilengyileng. Ba na mang imaang a fintinihing ka a mang 'dire wagiri jaa a 'kuro chaanii.

3A 'Sieree daga patiisakpagu ni 'puong na la, a 'tuohibu tent 'puong. Eerong la a na mang 'so a kaabu a 'yi 'ji-maarii a gara 'beeguu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wagiri la wagiri. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye jemanihi 'puong.

4Unang na 'so ka u kaara a fintinihi ni ang bi a sannii ang i 'forifori fintindau ingang ni ka a 'dire Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wagiri la wagiri.

5I na diye jongbaaluu a se paanuuhi 'pienaayi. I na diye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a mang di 'jiihi a'yi maali bung'yeni jaa.

6I na diang 'bing ka a dogili taa 'jiihi a'yi. 'Jiyeni jaa na mang tariye ayuobi a sannii ang i 'forifori 'teebul ni 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

7I na diye firangkinsens 'forifori bing a 'jiihi kanga jaang ka a pieli a paanuu, a i tiehibu. A iye 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

8U na mang maalaang bing sung Peenhibu Daari jaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wagiri jaa. Bila na iye 'layiri ang ba tari baahibu 'ku a Isi'reeli niba.

9A na iye Eerong aning u 'bi-daba 'suobu. Ba na mang obaang 'ji-pegi'yiruung, bojung a iye buunhu ang pegi'yi yaga jaa a 'kuu, a 'yi Inning sarikihi ni bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni 'puong. Bila na mang ing a 'tuuro yeli'tuuruu ang ba tari baahaa.

10Ka 'bi-dau kanga daang 'yi kpe Isi'reeli niba ni 'puo. U ba daang iye lijipiti nie ka u ma i Isi'reeli nie. Ka a Isi'reeli niba bi-poga bi-dau nga aning Isi'reeli dau kanga daang jaura a kampu 'puong.

© 2009 Bibles International.

11Ka a Isi'reeli niba bi-poga 'bi-dau ni daang degi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori a tuu. A 'jung bang daang taruu waaning 'Moosis seng. U ma 'yuori daang la Seelomit. Diibirai ang i Daan nie 'bi-poga daang la.

12'Beng la bang daang nyoguu pogi bahi, a che na bang Ba Tari Baahaa Daana haakila a'wo a yeli nga yela.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

14Ye nyogi nie ni ang tu a tuubu ni 'yining a kampu daam'puori. Bila 'puoring veng ka banani jaa ang 'womaa ni di ba 'nuuhi dogili u 'jung. Veng ka a langbu niba jaa fobuu ku aning kubo.

15Bila 'puoring yeli 'ku a Isi'reeli niba: Nie jaa ang tu u Naangmini, u daana na 'tuoye u minga beu 'yobeu.

16Nie ming jaa ang degi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, ba na kuye a daana pielaang. Ka saana la bii ka nie bang dogi a paaluung la, a langbu niba jaa naang fobuung ku aning 'kubo. Ka unang degi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, ba na kuung.

17Nie jaa ang ku nie, ba na kuye a daana pielaang.

18Nie jaa ang ku 'dungo na yeuye u sani. U na diye 'dungo yeu 'dungo sani.

19Ka nie jaang ing u to dangii, bila ni ung i ni, bila bang na di i u ming.

20'Jie kaubu na yeuye jie kaubu sani, ka ningbiri yeu 'ningbiri sani, ka nyinii yeu nyinii sani. Bila ni ung ing nie dangii ni, bila bang na di i u ming.

21Nie jaa ang ku 'dungo na diye 'dungo yeu u sani. Che nie jaa ang ku nie, ba na kuye a daana.

22'Begu bung'yeni yeng na tari a 'ku saana aning nie ang 'yi ye miihi paaluu. 'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

23'Beng la ka 'Moosis daang yeli yela 'ku a Isi'reeli niba. Bang daang nyogi a nie ni ang to a tuubu ni 'yining a kampu daam'puori a ti fobuu aning 'kubo. Bila ka a Isi'reeli niba daang tung a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni.

Leviticus 25

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis Sainai tanga ning:

2Yeli ku a Isi'reeli niba: Ka yenang wa kpe a paaluu ni mang 'kuriye ni, a 'teng-gbani na tariye peenhibu a ku Ba Tari Baahaa Daana.

3'Yuomo ayuobi ing na mang buri i yoo. 'Yuomo ayuobi ing na mang pehing i 'girep yoo da'nuuhi, a di i bungkuorihi kpening.

4Che a 'yuomo ayo'poin ingang peenhibu ang i 'ningbi-jie na Nye be a 'ku a 'teng-gbani. U na iye peenhibu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ta wa bura i yoo bii a pehina i 'girep yoo da'nuuhi.

© 2009 Bibles International.

5Ta wa digira i bungchierihi bung jaa ang buli u mingang, bii a kpeha i 'girep ngmielii jaa ing ba kaa u jieng ngmama. 'Bojung peenhibu 'yuoni la a 'ku a 'teng-gbani.

6A 'teng-gbani peenhibu buunhu na iye siimaa 'kuye. A na iye siimaa 'ku ina aning i tungtungdaba, a 'ku i tungtungpogiba aning i tungtuna ing di 'libie ha, aning saana ang kpiera i seng.

7A na iye siimaa 'ku i 'deu 'dungguonihi aning 'duunhi ang bi i paaluung. Bung jaa a 'teng-gbani ang 'yi na iye siimaa.

8I na mang soriye peenhibu 'yuomo ayo'poinhi. 'Yuomo ayo'poin ayo'poin 'jiihi ayopoin la bila. A peenhibu 'yuomo ayo'poinhi nga wagiri na iye 'yuomo lijaa'yi ning awai.

9'Beng la ing na i ka a Nyengkakpongbiengkoni 'kong a 'chiuri ayo'poin daana 'beri 'pie daari. A Beu Pogibu Daari nga yeng na i ka biengkoni 'kong ye paaluu jaang.

10Ye na weliye a 'yuong lijaa'yi ning 'pie daana nga 'bing, a muoli 'so-n-minga muola ye paaluu jaang a 'ku u kpieriba jaa. U na iye Nyengkakpong 'kuye. Ye kanga jaa na mang leu gaaye u minga 'sojie, ka kanga jaa leu gaa u 'di-nuori.

11A 'yuong lij aa'yi ning 'pie nga na iye Nyengkakpong 'kuye. Ye ta wa bura bii a digira bung jaa ang 'buli u mingang bii a kpeha ye 'girep jaa yeng ba kaa u 'jieng ngmama.

12'Bojung a Nyengkakpong la. U na iye bungpegi'yiruu a 'kuye. Ye na 'diye u buunhu ang 'yi yoong.

13A Nyengkakpong 'Yuoni ye kanga jaa na mang leu gaaye u 'sojie.

14Ka inang kuohi bung jaa 'ku i to bii a da bung jaa i to seng, ye ta wa faara taa.

15A 'tuuro bila ni a 'yuomo ang sing a Nyengkakpong 'puoring ni ing na mang da i to seng. A 'tuuro bila ni a bungkuorihi 'yuomo nuori ang sing ung na kuohi 'kui.

16A 'tuuro bila ni a 'yuomo ang i yaga sing ing na mang 'duohi u daa. A 'tuuro bila ni a 'yuomo ang i fling sing ing na 'sigihi u daa. 'Bojung u na mang kuohaang a 'tuuro bila ni a btmgkuorihi 'yuomo ang sing.

17Bila 'jung ye ta wa faara taa. Ye jora ye Naangmini, 'bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

18Bila 'jung ye 'tuuro n yeli'tuurihi, a 'tuuro n 'wulibu soe a tunas. Bila yeng na kpiera a paaluung laangfie.

19Bila ka a 'teng-gbani bungkuorihi na nye maali, ka ye mang 'di tigi a kpiera 'beng laangfle.

20Ka yenang wa yeli: 'Bo ting na 'di a 'yuomo ayo'poin daana ingang, ting kung bun buunhu bii a di ti bungkuorihi 'puong?

© 2009 Bibles International.

21'Beng la mang na 'ku nuori ka n pegiri wa ye ingang a 'yuomo ayuobi daana ingang. U na 'yiye buunhu ang na sigi 'yuomo ata buunhu.

22Ye na buriye buunhu a 'yuomo a'nii ingang, a 'di bung'kori a waana 'yuomo awai ingang. Ye na 'diye btmg'kori a waana wagiri yeng na di u btmgkuorihi wa kpening.

23Ye ta wa kuoha a 'teng-gbani kuro nie jaa ka u 'sou a gara. 'Bojung a 'teng-gbani iye n 'suobu, yeng i saamba aning foomarihi.

24Ye 'teng-gbani ni yeng 'so ni jaa 'puong ye na mang ing ka ba yeudie a 'teng-gbani.

25Ka i ba'bie ni kangang wa leu nandaana a kuohi u bung'soruu, ka u dogiriyeudiera ning wa ka u yeudieguu, u na yeudieye bung ni u babie ang kuohi ni.

26Ka a daung ba tari nie ang na yeudieguu che ka u minga wa tuong a na yeudieguu,

27bila yeng u na soriye 'yuomo ang sing bila a 'yi sanga ni ung kuohuu ni. U na yeuye bung ang chehi a 'ku nie ni ung kuohuu 'ku ni, a che tuong leu ti die u 'suobu.

28Che ka unang kung tuong yeudieguu, bila yeng bung ni ung kuohi ni na kpelingye nie ni ang dau ni 'nung a gara a Nyengkakpong Yuoni. A Nyengkakpong Yuoning ba na leuhuung kuu ka u leu ti die u 'suobu.

29Ka daung kuohi 'deu ang bi 'yi-kpong bang me daangguoni 'gili 'puong, bila yeng u na tuong yeudiegutmg 'yuoni 'gbuli 'puong u kuohibu ni 'puoring. 'Yuoni 'gbuli 'puong ung na tuong yeudieguu.

30Che a'mineng u kung yeudieguu 'yuoni 'gbuli 'puong. Bila yeng a 'deu ang 'bi 'yi-kpong bang me daangguoni 'gili puong ni na iye nie ni ang dau ni 'suobu a gara wagiri jaa u jemanihi jaang. U ba leuhuu tiha a Nyengkakpong 'puong.

31Che 'deri yeng ang bi kurihing bang ba me daangguoni 'gili na 'woniye moo ji-gbanggbalii. Ba na tuong yeudiegaang. Ba na leuhaang tihi a Nyengkakpong 'puong.

32Che 'Liivai niba 'yi-bera aning ba 'deri ang bi 'yi-bera ang i ba 'suobu 'puong, a 'Liivai niba na tuong yeudiegaang wagiri jaang.

33Ka nieng da 'deu a 'Liivai niba seng, a 'deu ung da ung bi 'yi-kpong ang i u 'suobu puong ni, u na leuhuung tihi a Nyengkakpong 'Yuoning. 'Bojung 'deri ang 'hi a 'Liivai niba 'yi-berang iye ba 'suobu Isi'reeli niba 'puong.

34Che ba ta wa kuoha ba 'yi-bera samama, bojung a iye ba 'suobu a gara wagiri jaa.

35Ka i paaluu nie ni kangang wa leu nandaana ka ningbaalung kpeu, sumuu a'wo saana bii foomaraa ka u kpiera i seng.

36Ta wa diera libi-dogilii jaa u seng bii a inna u daana kuong. Jora i Naangmini, ka i ba'bie tuong kpiera i seng.

37Ta wa di i libie pennuu a na die 'libi-dogilii paahi, bii a di i siimaa pennuu a na die tona.

© 2009 Bibles International.

38Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye 'yining lijipiti paaluung, ka n di 'Keenan paaluu 'kuye, a i ye Naangmini.

39Ka i paaluu nie ni kanga ang kpiera pielii ning wa leu nandaana a di u minga kuohi 'kui, ta wa firuu ka u tuna a'wo 'yeme.

40Che u na ing a'wo tungtuna ing di 'libie ha, bii a 'woning foomaraa i seng. U na tung 'truing a gara a Nyengkakpong Yuoni.

41Bila 'puoring u na 'yiye i seng. U na 'ying a lang ning u biihi jaa a leu gaa u minga 'di-nuori. U na leu gaaye u nabaali'mine 'sojie.

42'Bojung ba iye n tungtuniba mang di 'yining 'fijipiti paaluung. Ye ta wa kuohiba a'wo 'yemihi.

43Ta wa digira 'ningbikuonii kaaruu. Jora i Naangmini.

44A'wo 'yen-daba aning 'yem-pogiba yeng na tuong tari yela, paalihi ni ang pieliye ni 'puong ye na tuong daye 'yen-daba aning 'yem-pogiba ba seng.

45Aning ming, ye na tuong daye saamba ni ang kpiera ye 'puong ni 'bithi. Ye na tuong daye ba 'deu niba ming ang 'bi ye seng bang dogiba ye paaluung. Ba na leuye ye 'suobu.

46Ye na tuong dibang ka ba leu ye biihi cheng ye 'puoring. Ba na iye ba cheng a leu ba 'suobu. Ba na iye ye 'yemihi a gara wagiri jaa. Che ye ba'biihi Isi'reeli niba ni yeng, ye ta wa digira 'ningbikuonii kaara taa.

47A'mineng foomaraa bii saana ang 'bi ye 'puong na leuye bundaana, ka ye ba'bie ni kanga ang pieluu ni leu nandaana. A'mineng u na kuohiye u minga ku a saana bii foomaraa ni ang kpiera ye puong ni, bii a kuohi u minga 'ku a saana 'deu nie kanga.

48U kuohibu puoring ba na tuong la yeudieguung. U ba'biihi ni kanga na tuong yeudieguung.

49U bakpong bii u babile bii ba kanga bi-dau na tuong yeudieguung. Nie jaa ming ang i u jiing dogira u 'di-nuoring na tuong yeudieguung. Chebii ka unang wa tan a 'muni, u na tuong yeudieye u minga.

50Ngaang ka u ning che ang dau na 'jieli u bahibu daa. Ba na soriye 'yuomo awala ni ang 'bibe a 'yi 'yuoni ni bang kuohuu ni a gara a Nyengkakpong 'Yuoni. Ba na 'jielaang a 'tuuro bila ni nie ang mang di 'libie ha tungtuna ang bi u seng.

51Ka anang nang kpeling 'yuomo jemaa, a 'tuuro a 'yuomo nga singbu ung na leu yeu u yeudiebu sani a 'yi a 'libie ni bang di dau ni 'puong.

52Ka anang nang kpeling 'yuomo fling che ka a Nyengkakpong 'Yuoni na ta, u niu na 'jieling. A 'tuuro u 'yuomo ni singbu ung na leu yebuu u yeudiebu sani.

53U na 'biye u seng a'wo bang mang di libie ha tungtuna 'yuoni 'yuoni bila ni. Ye ta wa vena ka u digira 'ningbikuonii kaaruu ye 'ningbiring.

© 2009 Bibles International.

54Ka unang ba nye yeudiebu a 'yuomo nga 'puong, bila yeng a Nyengkakpong 'Yuoning bang na bahuu a lang ning u biihi.

55'Bojung Isi'reeli niba iye tungtuniba a 'kumo. Ba iye n tungtuniba mang tari 'yining 'lijipiti paaluu waaning. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

Leviticus 26

1Ye ta wa maana bagiri, bii a pehina bagihuu, bii a maana bagihuu ang ahi 'dendenge a tara. Ye ta wa pehina 'kuurii baaraa ming ye paaluung a na 'churi puohuu, 'bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

2Ye cheliha n peenhibu beri a di nanihung 'kuro n 'Ji-pegi'yiruu ni. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

3Ka yenang 'chene n yeli'tuurihi puong, a 'tuuro n no'kurihi a tunaa,

4bila mang na 'kuye saa u wagiring. A 'teng-gbani na 'yiye u bungkuorihi, ka a moo daari tihi a dangmama.

5Ye btmgbie yeng ngmi na mang biye 'be ti ta 'girepihi laanhibu wagiri, ka ye 'girepihi ming bibe a ti ta buribu wagiri. Ye na mang 'diye siimaa tigi, a kpiera ye paaluung laangfie 'puong.

6N na 'kuye a paaluu maahuu, ka ye mang jeng ka bung jaa kung ingye dabieng. N na 'ihiye 'dung-bee a paaluung. Ta'kobi kung 'tu ye paaluu.

7Ye na kariye ye domihi ka ba 'le ye 'ningbi-tooring a 'tuuro ta'kobi ingang.

8Ye niba banu na mang kariye niba koo, ka ye niba koo i ka niba 'tuhi 'pie jo. Ye domihi na 'leye ye 'ningbi-tooring a 'tuuro ta'kobi ingang.

9‘bojung n na kaaye ye 'jieng, a iye ka ye 'ugi a wahi, a paali n 'layiri ni aniye.

10Ye nang na 'diriye ye bungkuorihi ang 'kori, a laanhi a bung'kori 'yining a bungpaani 'jung.

11N na bingye n tenti'deu ye puong. N 'suhu kung jaanhiye bahi.

12N na 'chenee ye 'puong, a i ye Naangmini, ka ye ming i n niba.

13Maang la B a Tani Baahaa Daana ye Naangmini ang diye 'yining 'Iij ipiti paaluu waaning ka ye to i ba 'yemihi. N ngmaahiye ye 'yoge 'ngmie ni a veng yeng 'chene ning girima.

14Che a'mineng ye kung 'tun nuori bii a no'kurihi nga jaa.

15A'mineng ye na jaanhiye n yeli'tuurihi, bii ka ye 'suhu nyohi n 'wulibu soe ka ye kung 'tu n no'kurihi jaa a saang n 'layiri.

16Ka yenang wa i bila, ngaang mang ming na iye: N na ing ka dabiengkpong wa ye ingang 'dayeni. Baalung ang baaha inggbani, aning maahuu baalung ang 'fogiho

© 2009 Bibles International.

'ningbie a baaha 'nyivori la bila. Ye na mang buriye ye buunhu kpali, ‘bojung ye domihing na 'dia.

17N na leuhiye n 'ningbisogo 'tuohiye ka ye domihi tuongye. Banani ang haye na 'soye naangkpiengu ye ingang. Nie jaa kung mang kariye che ka ye jora.

18A yela ngajaa 'puoring ka yenang nang ba 'tuuro n nuori, beng la mang na dogihiye bila to gberi buyo'poin ye yelibee ni 'jung.

19N na 'sigihiye ye kpiengu ni yeng di j igiha ni. N na ing ka ye sagbama 'woning 'kurihuu, ka ye 'teng-gbani 'woning yaawa.

20Ye na mang diye ye fanga tung kpali, bojung ye 'teng-gbani kung 'yi u bungkuorihi. Ye 'teng-gbani daari ming kung 'yi a dangmama.

21Ka yenang nang diera taawai n ingang a ba i 'ski ka ye 'tu n nuori, n na waaniye 'baleuhi gberi buyo'poin ye ingang a'wo bila ni ang sigining ye yelibee ni.

22N na bahiye moo 'dung-bee ming ka a wa ye puo. A na wa ing ka ye kong ye biihi, a saang ye 'dungguonihi a veng ka ye leu i fling ka ye sobera jeng kpala.

23Ka yenang ba sagi 'wulibu a yela nga ingang a che nang diera taawai n ingang,

24n ming na dieye taawai ye ingang. N na maaling dogihiyeng gberi buyo'poin ye yelibee ni jimg.

25N na waaniye ta'kobi ye ingang ka u naa n 'layiri ni sani. Sanga ni yeng na wa laanhi lang taa ye 'yi-bera 'puuhing, n na bahiye 'baleu ka u wa ye 'puo, a diye ing a doma 'nuuhing.

26Ka maang wa ngmaa ye paanuu kuubu bahi, pogiba 'pie na mang seye ye paanuu paanuu 'deu bung'yeni 'puong. Ba na mang maahiye ye paanuu 'kuye. Ye na mang 'ding che ye kung tigi.

27Ama jaa 'puoring ka yenang nang ba 'tuuro n nuori che nang diera taawai n ingang,

28'beng la mang ming na die taawai ye ingang 'su-tuluu 'puong. Maang, haali maang na diye 'wuli-kpiengaa gberi buyo'poin ye ingang ye yelibee jimg.

29Ye na ooye ye 'bi-daba neni, a oo ye 'bi-pogiba neni.

30N na saangye ye 'jiduorihi, a ngmaahi ye iinsens sarika 'ihijiihi loo, a laanhi ye kuunhi dogili ye baga ni ang kong 'nyivoe ni ingang. N 'suhu na nyohiyeng.

31N na ing ka ye 'yi-bera leu da'boori, ka ye ji-pegi'yirihi i kpala. N kung la 'nyuuhi ye sarikihi ni 'nyuu ang sigihi ni.

32N na ing ka a paaluu i kpali, ka ye domihi ni ang kpiera u 'puong ni noe maa u yela.

33N na diyeng yaari a paalihi 'puong a vuo ta'kobi cho ye 'puoring. Ye paaluu na iye kpali, ka ye 'yi-bera leu da'boori.

© 2009 Bibles International.

34Bila ka a teng-gbani na 'wong u peenhibu beri noo wagiri ni jaa ung jeng kpali yeng ming bi ye domihi paaluung ni. Bila ka a 'teng-gbani na peenhi a 'wong u peenhibu beri noo.

35Wagiri ni jaa ung jeng kpali ni u na peenhing, boiling u daang ba peenhi ye peenhibu beri ning wagiri ni yeng kpiera u ingang ni.

36Ye banani ming ang chehi ni, n na ingye dabieng ba 'sikieng ba domihi paalihi ning. Vaahuu seseu ang daara dangbu na mang ing ka ba jo. Ba na jorang a'wo bang jora ta'kobi yela. Ba na leng sanga ni nie jaa ang ba kariba.

37Ba na 'leriye taa ingang a'wo bang jora ta'kobi yela, che ka nie jaa ba kariba. Ye kung tari kpiengu a na ahi ye domihi 'ningbi-tooring.

38Ye na nyuongye a paalihi 'puong, ka ye domihi ni 'teng-gbani 'diye.

39Ye banani ang chehi ni na nyuuhing ba tungbee 'puong ye domihi paalihing. Ba na nyuuhing ming ba ba'mine tungbee ang 'bi ba seng 'jung.

40Che a'mineng ba na dieye ba yelibee saangbu, a die ba ba'mine yelibee saangbu. A yelibee la limangkong ni bang daang ba i limaniye 'kumo a die taawai n ingang ni.

41A 'jung mang ming daang die taawai ba ingang a tariba gaaning ba domihi paalihi. Ka banang na 'sigihi ba 'sikie ni degiri ang ba 'ihi ni a 'di ba yelibee ni dogee,

42'beng la mang na leu tiehi n ning Jeekob 'layiri ni yela, a tiehi n ning Aizik 'layiri ni yela, a tiehi n ning Aaburaham layiri ni yela. N na tiehiye a leng-gbani yela.

43Ba na bahiye a 'teng-gbani ming ka u i kpali, a 'wong u peenhibu noo wagiri ni ung na jeng kpali ka ba 'chibe ni. Ba na 'diye ba yelibee ni dogee, 'bojung ba jaanhiye n 'wulibu soe ka ba 'suhu di n yeli'tuurihi buong jaala.

44Che anaa jaa, sanga ni bang na ti 'bi ba domihi paaluung, n kung looba bahi. N kung nyohiba a na nyuongba kpeleng kpeleng a saang n 'layiri ni aniba. 'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

45Che ba 'jung n na tiehiye ba nabaali'mine 'layiri ni yela. Bana mang tari 'yining lijipiti paaluung waaning a paalihi 'ningbiring ka n i ba Naangmini ni. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

46Ama nga la yeli'tuurihi, 'wulibu soe aning 'begiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'bing u ning Isi'reeli niba kpachagang Sainai Tanga 'jung a 'tuuro 'Moosis ingang.

Leviticus 27

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2Yeli 'ku a Isi'reeli niba: A'mineng nie na 'diye nosani a di niba 'ku Ba Tari Baahaa Daana ka a sigining ka i jieli.

3Ka nie ni ing 'jiene ning wa i dau, a 'piili 'yuomo lijeri a ti ta 'yuomo lijaata, i 'jielibu na iye wari sekelihi lijaa'yi ning 'pie a 'tuuro a 'Ji-pegi'yiruu sekel singbu.

© 2009 Bibles International.

4Ka nie ni ing 'jiene ning wa i poga, i 'jielibu na iye sekelihi 'pihita.

5Dau 'jielibu a 'piili 'yuomo a'nu a ti ta 'yuomo lijeri na iye sekelihi lijeri. Ka poga la, a na iye sekelihi 'pie.

6Dau 'jielibu a 'piili 'chiu 'gbuli a ti ta 'yuomo a'nu na iye wan sekelihi a'nu. Ka poga wa la, i jielibu na iye wan sekelihi ata.

7Ka daung wa i 'yuomo lijaata bii a pari, i jielibu na iye sekelihi 'pienaanu. Ka poga wa la, a na iye sekelihi 'pie.

8Che ka unang wa i nandaana 'gaali a kung tuong yeu i 'jielibu ni, u na tariye u minga waaning a Ngming'puohi 'yi-diera 'ningbi-toori, ka a Ngming'puohi 'yi-diera jieluu. A 'tuuro bila ni nie ni ang 'di a nosani ni ang na tuong yeu ka a Ngming'puohi 'yi-diera na 'jieluu.

9A'mineng 'dungo la ka nie na di waaning a'wo sarika wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Bung jaa nie ang di 'kuro Ba Tari Baahaa Daana na iye bungpegi'yiruu.

10U ta wa digira 'dung-jaala inna u bogung bii a tegiruu, a di bungsung tegi bungbeu bii a di bungbeu tegi bungsung. Ka unang na di 'dungo tegi 'dungo, 'see u ning unani ung di tegira ni jaa ang pegi'yi.

11Ka unang wa i 'dung-degiri bang ba di 'ihe sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana, bila yeng u na tariye a 'dungo waaning a Ngming'puohi 'yi-diera 'ningbi-toori.

12A Ngmingpuohi 'yi-diera na 'jieliye u daa. Ka unang wa i sung bii beu, bila ni Ma Ngming'puohi 'yi-diera ang 'jieluu ni, bila na la.

13Che ka unang wa buora ka u yeudieguu, bila yeng 'see ung yeu 'jiyeni a 'yi 'jiihi a'nu 'puong a dogili i 'jielibu ni ingang.

14Ka nieng weli u 'deu 'bing ka u i bungpegi'yiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a Ngming'puohi 'yi-diera na 'jieliye u daa. Ka unang wa i sung bii beu, bila ni a Ngming'puohi 'yi-diera ang jieli u daa ni, bilang na ahi.

15A'mineng nie ni ang weli a 'deu bing ni na wa buorang ka u yeudieguu. Bila yeng u na yeuye 'jiyeni a 'yi i 'jielibu libiri ni nyogi 'po 'jiihi a'nu a dogili a' ielibu ingang che ka u leu u 'suobu.

16Ka nieng weli 'teng-gbani 'jie kanga ung 'so 'bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana, i na 'jieliye u daa a 'tuuro btmgbie bila ni ang na sigihi a 'teng-gbani. Baarili 'We 'oom-er maahibu iye wari sekelihi lijaa'yi ning 'pie.

17Ka unang weli u 'teng-gbani bing a 'piili a Nyengkakpong 'Yuoni ning, bila ni ing jieli u daa ni na ahing.

18Che ka unang weli u 'teng-gbani 'bing a Nyengkakpong paribu 'puoring, bila yeng a Ngming'puohi 'yi-diera na jieliye a 'libie a 'tuuro bila ni 'yuomo ang kpeling che ka a Nyengkakpong 'Yuoni na la ta. Ba na 'ihiye a 'libie 'yi bila ni ing jieli ni ingang.

© 2009 Bibles International.

19Ka nie ni ang weli a 'teng-gbani bing ning daang wa buora ka u yeudieguu, ngaang ung na i. U na yeuye 'jiyeni a 'yi i jielibu libie ni nyogi 'po 'jiihi a'nu a dogili i 'jielibu ni ingang che ka u leu u 'suobu.

20Che ka unang ba buora ka u yeudie a 'teng-gbani, bii ka unang kuohi a 'teng-gbani 'ku ningjaala, ba kung bang la yeudieguu.

21Che ka banang wa bahi a 'teng-gbani a Nyengkakpong 'Yuoning, u na iye bungpegi'yiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana a'wo teng-gbani bang bahi 'ku Naangmini. U na iye a Ngming'puohi 'yi-diera 'suobu.

22A'mineng dau na diye 'teng-gbani ang ba i u 'suobu ung da a weli bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

23Ka bila wa la, a Ngming'puohi 'yi-diera na chegiye i jielibu ni ang sing bila a ti ta a Nyengkakpong 'Yuoni. U na tihiye i jielibu ni a daari ka u i bung ang pegi'yi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

24A Nyengkakpong Yuoning, a 'teng-gbani na leu gaaye nie ni seng bang dau ni 'jie. U na leu gaaye nie ni ang 'so a 'teng-gbani ni 'jie a leu u 'suobu.

25I jielibu jaa na maahiye a 'Ji-pegryiruu sekel singbu. Geerahi lijeri mang iye sekel bung'yeni.

26Che dau jaa ta wa wena a 'duunhi bi-forihi binne, bojung a bi-forihi iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Ka naahuu la bii ka pihi la, u iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

27Ka unang wa i 'dung-degiri, u na yeudieguung a 'tuuro bila ni ing na jieluu, ka u yeu 'jiyeni dogili a 'yi a' ielibu nyogi 'po 'jiihi a'nu ingang. Ka banang ba yeudieguu, bila yeng ba na kuohuung a 'tuuro bila ni ing 'jieli ni.

28Ka nieng di ninsaalaa bii 'dungo bii 'teng-gbani ung 'so bahi 'ku Naangmini, ba ta wa kuohuu bii a yeudieruu. Bung jaa nie ang na tuong di bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'yi buunhu ung tari 'puong, ba ta wa kuoha a bungbalaa bii a yeudieruu. Bung jaa bang bahi 'ku Naangmini iye bungpegi'yiruu yaga jaa a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

29Nie jaa bang weli bahi ang sigining ka u 'yi ninsaaliba 'puong, u ba i yeudiebu. Ba na kuung pielaang.

30A paaluu 'pie tuori jaa, ka a paaluu bung'bie la bii ka dau ngmanii la, a iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. A iye bungpegi'yirihi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

31Ka nie jaang wa buora ka u yeudie u bung jaa 'pie tuori, u na yeuye 'jiyeni dogili a 'yi bila ni ung na yeu ni nyogi 'po 'jiihi a'nu.

32A'wo 'dung-bera bii 'dungbilii 'pie tuori yela, bung jaa ang 'tuuro pichiina dang,kpali 'muni 'yire, a 'pie tuori iye bungpegi'yirihi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

33U ta wa pieha ka bungsung la bii bungbeu la. U ta wa tegiruu ming. Ka unang na teguu, 'see u ning unani bang di tegiruu ni jaa ang i bungpegi'yirihi. Nie jaa ta wa yeudieruu.

© 2009 Bibles International.

34A no'kurihi nga ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku 'Moosis Sainai Tangang ka u 'ku Isi'reeli niba.

© 2009 Bibles International.

Numbers

Numbers 1

1Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye yela 'ku 'Moosis Sainai Mopiri ning a 'tuohibu tenting. Ba lijipiti paaluu 'yiibu 'yiilung 'yuoning daang la, u 'yiilung 'chiu be-fora daari. U daang yeliyeng:

2Sori Iisiriel niba langbu ni jaa a 'tuuro ba 'di-noe, a 'tuuro ba ba'mine 'deli. Sori dau la dau jaa a 'tuuro ba 'yoe nuori.

3Son banani jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, banani jaa ang na tuong gaa taanhuu Iisiriel 'puong la bila. Ina aning Eerong na soribang a 'tuuro ba 'sojemuno.

4Dau na mang 'yiye buurii jaang a paahi ye ingang. Ba kanga jaa na mang iye u ba 'deu 'ju-daana.

5Daba ang na ahi paahi ye ingang 'yoe la ama: A 'yi Ruubeng buuriing, Seedier 'bi-dau Ilaizur.

6Siimiyung buuriing, Zuurisaadai bi-dau Seluumiel.

7'Juuda buuriing, Amiinadab bi-dau 'Neesong.

8Iisakar buuriing, 'Zuuwer bi-dau Netaaniyel.

9Zeebiyulung buuriing, 'Hiilong bi-dau Ilaiyab.

10'Joosef 'bi-daba 'puong, Amaihud 'bi-dau Eliisama na 'yiye 'Miriam buuriing. Ka Pedaazur bi-dau Ga'meeli-el 'yi Manaase buuriing.

11Beenjaming buuriing, Gidi'oo-ni 'bi-dau Abaidang.

12Daan buuriing, Amisaadai bi-dau 'E-hai'ii-zer.

13Aaser buuriing, Ookirang bi-dau Pee-giyel.

14Gaad buuriing, 'Duu-el 'bi-dau 'Ilaiyasaf.

15Naafitalai buuriing, linang bi-dau Ahaira.

16Bama bang daang 'lugihi a langbu 'puong, bang daang i ba ba'mine buura 'yi-dieriba. Bana daang la a 'sojehi 'tuhi-jemaa ni 'ju-daamba Iisiriel'puong.

17'Beng la ka 'Moosis aning Eerong daang di a daba nga 'yoe ang buong nga.

18Bang daang laanhi a langbu niba jaa lang taa a 'yiilung 'chiu 'be-fora daari. Bang daang toonhi ba dogirii a 'tuuro ba 'di-noe, aning ba ba'mine 'deri. Kanga la kanga jaa ang daang i 'yuomo lijeri bii a pari a 'tuuro a 'yoe singbu la bila.

19Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori, bila ung daang soriba Sainai Mopiri ning.

© 2009 Bibles International.

20Iisiriel bi-daba jaa bungkpong Ruubeng biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

21Banani bang daang son Ruubeng buurii 'puong daang iye 'tuhi lijaa'yi ning 'tuhi ayuobi aning koohi a'nu (46,500).

22Siimiyung biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

23Siimiyung buurii 'puong banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi ning 'pie-naawai aning koohi ata (59,300).

24Gaad 'biihi puong ba daang soriye dau la dau jaa ang to 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

25Gaad buurii 'puong banani bang daang son daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi a'nu aning koohi ayuobi aning lijaa'yi ning pie (45,650).

26'Juuda 'biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

27'Juuda buurii 'puong banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaata ning 'tuhi 'pie-naanaahi aning koohi ayuobi (74,600).

28Iisakar 'biihi puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

29Iisakar buurii 'puong banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi 'pie-naanaahi aning koohi anaahi (54,400).

30Zeebiyulung biihi 'puong ba daang soriye dau la dau j as ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'den, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

31Zeebiyulung buurii 'puong banani bang daang son daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi 'pie-naayo'poin aning koohi anaahi (57,400).

32'Joosef 'bi-daba 'puong, lifiriam 'bithi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

33'Iifiriam buurii 'puong banani bang daang son daang iye 'tuhi lijaa'yi aning koohi a'nu (40,500).

© 2009 Bibles International.

34Manaase 'biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

35Manaase buurii 'puong banani bang daang son daang iye 'tuhi 'pihita ning 'tuhi a'yi aning koohi a'yi (32,200).

36Beenjaming 'bithi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

37Beenjaming buurii 'puong banani bang son daang iye 'tuhi 'pihita ning 'tuhi a'nu aning koohi anaahi (35,400).

38Daan 'biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

39Daan buurii 'puong banani bang son daang iye 'tuhi lijaata ning 'tuhi a'yi aning koohi ayo'poin (62,700).

40Aaser 'biihi puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro a 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

41Aaser buurii 'puong banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi ning 'yeni, aning koohi a'nu (41,500).

42Naafitalai 'biihi 'puong ba daang soriye dau la dau jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, a mang tuong gaa taanhuu. Ba daang soribang a 'tuuro ba 'yoe singbu, a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe, aning ba buurigbee ang 'tu bila.

43Naafitalai buurii 'puong banani bang daang son daang iye 'tuhi lij aa'yi aning 'tuhi 'pie-naata aning koohi anaahi (53,400).

44Bama la banani bang daang sori. Bana ka 'Moosis aning Eerong daang son a lang ning Iisiriel 'yi-dieriba. Ba daang iye daba 'pieningbayi, ka kanga jaa daang ahi 'ku u ba 'deu.

45A 'jung Isi'reeli niba 'puong ba daang soriye banani jaa ang ta 'yuomo lijeri bii a pan a mang tuong gaa taanhuu Iisirieling. Ba daang soribang a 'tuuro ba ba'mine 'deri.

46Banani jaa bang daang son daang iye 'tuhi koohi ayuobi aning 'tuhi ata aning koohi a'nu aning lijaa'yi ning 'pie (603,550).

47Che ba daang ba son 'Liivai buurii paahi ba ingang a 'tuuro ba ba'mine buurii.

48'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuye 'Moosis:

49'Liivai buurii 'yong ing kung sori bii a di ba singbu Isi'reeli niba 'puong.

© 2009 Bibles International.

50Che i na 'bingye a 'Liivai niba ka ba kaara a 'Sieree tenti'deu, a kaara u 'puo buunhu jaa aning buunhu jaa ang i u 'suobu. Ba na mang 'tuoye a tenti'deu aning u 'puo buunhu jaa, a kaara u 'jieng, a mang maali ba kampu 'gili a tenti'deu.

51Ka a tenti'deung na gaa 'ji-jaala, a 'Liivai nibang na wiruu. Ka a tenti'deung na ba, a 'Liivai nibang na bau. Ka ningjaala jaang wa pieli 'be, ba na kuung.

52Isi'reeli niba na mang baye ba tentihi. Kanga jaa na mang baye u kampu sieng, ka kanga jaa mang ba u jonjong sieng a 'tuuro ba 'sojemuno.

53Che 'Liivai niba na mang maaliye ba kampu 'gili a 'Sieree tenti'deu, ka 'su-kpiengaa to wa 'bi Isi'reeli niba langbu ni ingang. A 'Liivai niba na mang kaaraye a 'Sieree tenti'deu.

54Ngaang ka a Isi'reeli niba daang i. Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni, bila bang daang i.

Numbers 2

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis aning Eerong:

2Isi'reeli niba kanga la kanga jaa na mang maaliye kampu u minga jonjong sieng, u ba 'deu jonjong'bile ni 'lomboring. Ba na mang tagi 'yiye a 'tuohibu tenti'deu ning a maali ba kampu.

3Banani ang i 'Juuda kampu jonjong niba na maaliye ba kampu sa'muni seng, a gara ngmintong'puhinii seng a 'tuuro ba 'sojemuno. Amiinadab 'bi-dau 'Neesong na la 'Juuda biihi 'yi-diera.

4Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaata ning 'pie aning 'tuhi anaahi, aning koohi ayuobi (74,600).

5Banani ang na maali ba kampu tohuu la Iisakar buurii. 'Zuuwer 'bi-dau Netaaniyel na la Iisakar buurii 'yi-diera.

6Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi ning 'pie aning 'tuhi anaahi aning koohi anaahi (54,400).

7Zeebiyulung buuriing na tohi. Ka 'Hiilong 'bi-dau 'Ilaiyab i Zeebiyulung buurii 'yi-diera.

8Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tubi lijaa'yi fling 'pie-naayo'poin aning koohi anaahi (57,400).

9Banani jaa bang daang sori a 'tuuro ba 'sojemuno bang i 'Juuda kampu niba daang iye 'tuhi koo aning 'tuhi lijaanaahi ning ayuobi aning koohi anaahi (186,400). Banang na dang 'yi sori.

10Banani ang i Ruubeng kampu jonjong niba na 'biye sa'mungduri seng a 'tuuro ba 'sojemuno. Seedier bi-dau Ilaizur na la Ruubeng buurii 'yi-diera.

© 2009 Bibles International.

11Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi ayuobi aning koohi a'nu (46,500).

12Banani ang na maali ba kampu tohuu la Siimiyung buurii. Zuurisaadai 'bi-dau Seluumiel na la Siimiyung 'biihi 'yi-diera.

13Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi 'pie-naawai aning koohi ata (59,300).

14Gaad buuriing na tohi. Ka 'Ruu-el bi-dau Ilaiyasaf i Gaad 'biihi 'yi-diera.

15Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi a'nu aning koohi ayuobi aning lijaa'yi ning 'pie (45,650).

16Banani jaa bang daang sori a 'tuuro ba 'sojemuno bang i Ruubeng kampu niba daang iye 'tuhi koo aning 'tuhi lijaa'yi ning 'tuhi 'pieningyeni aningkoohi anaahi aninglijaa'yi ning 'pie (151,450). Bana la 'yiilung a na 'yi sori.

17'Beng la ka a 'tuohibu tent aning 'Liivai niba kampu ni na 'yi sori a kampuhi gaalinggang. Bila ni bang maali ba kampuhi ni, bila bang na mang 'yi 'chene, ka kanga jaa mang bi u bijieng, a mang 'bi ba jonjoonhi sieng.

18Banani ang i Ifiriam kampu jonjong niba na biye ngmintongkpieri seng a 'tuuro ba 'sojemuno. Amaihud bi-dau Eliisama na la 'lifiriam buurii 'yi-diera.

19Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi ning koohi a'nu (40,500).

20Banani ang na tohuu la Manaase buurii. Pedaazur bi-dau Ga'meeli-el na la Manaase biihi 'yi-diera.

21Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi 'pihita aning 'tuhi a'yi aning koohi a'yi (32,200).

22Beenjaming buuriing na tohi. Ka Gidi'oo-ni 'bi-dau Abaidang i Beenjaming biihi 'yi-diera.

23Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi 'pihita aning 'tuhi a'nu aning koohi anaahi (35,400).

24Banani jaa bang daang sori a 'tuuro ba 'sojemuno bang i lifiriam kampu niba daang iye 'tuhi koo aning 'tuhi a'nii aning koo (108,100). Bana la taalung a na 'yi sori.

25Banani ang i Daan kampu jonjong niba na 'biye sa'mung-goo seng a 'tuuro ba 'sojemuno. Amisaadai bi-dau 'E-haiii-zer na la Daan buurii 'yi-diera.

26Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaata aning 'tuhi a'yi aning koohi ayopoin (62,700).

27Aaser buuriing na maali ba kampu tohuu. Ookirang 'bi-dau 'Pee-giyel na la Aaser biihi 'yi-diera.

28Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi ning 'yeni, aning koohi a'nu (41,500).

© 2009 Bibles International.

29Naafitalai buuriing na tohi. linang bi-dau Ahairana la Naafitalai biihi 'yi-diera.

30Bang daang sori u 'sojehi bang i 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi pie-naata aning koohi anaahi (53,400).

31Banani jaa bang daang sori bang i Daan kampu niba daang iye 'tuhi koo ning 'tuhi lijaa'yi ning 'pie-naayo'poin aning koohi ayuobi (157,600). Banang na baabi 'puoring a 'yi sori aning ba jonjoonhi.

32Bama la Isi'reeli niba bang daang sori a 'tuuro ba ba'mine 'deri. Banani jaa bang daang sori a 'tuuro ba kampuhi 'sojehi daang iye 'tuhi koohi ayuobi aning 'tuhi ata aning koohi a'nu aning lijaa'yi ning 'pie (603,550).

33Che ba daang ba son 'Liivai niba paahi Isi'reeli niba 'puong, a 'tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

34Bila ka Isi'reeli niba daang tung a'wo bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori. Bang daang maali ba kampuhi a pieli ba jonjoonhi. Bila bang daang 'yi sori ming, kanga jaa ning u 'di-nuori, a 'tuuro ba ba'mine 'deri.

Numbers 3

1Eerong aning 'Moosis buura yela ang seu la ama, sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli yela 'ku 'Moosis Sainai tangkpoming ni.

2Eerong 'bi-daba 'yoe la ama: 'Nee-dab a 'bi-fora, Abai'hiu, Eli'ee-zer aning Iitamar.

3Eerong 'bi-daba 'yoe la bila. Bana la Ngming'puohi 'yi-dieriba bang buo kpaang waahi. Bana ka Naangmini 'lugi 'bing ka ba tuna Ngming'puohi 'yi-dieriba tuma ni.

4'Nee-dab aning Abai'hiu daang 'kpiye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring sanga ni bang daang waaning buung ang ba 'tu son Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori Sainai Mopiri ni. Ba daang ba tari 'biihi. A 'jung Eli'ee-zer aning Iitamar la a daang tuna a'wo Ngming'puohi 'yi-dieriba ba ba Eerong 'nyivori wagiring.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

6Waaning 'Liivai buurii ka ba wa pieli, ka i tariba waaning Eerong a Ngmingpuohi 'yi-diera 'ningbi-toori ka ba tunuu.

7Ba na mang tungye tuma 'kuu, a tung tuma 'ku a langbu jaa a 'tuohibu tent 'ningbi-tooring, a tuna a tenti'deu tuma.

8Ba na mang kaaye a 'tuohibu tenti'deu 'puo buunhu ming 'jieng, a mang tung tuma 'ku Isi'reeli niba, a tuna a tenti'deu tuma.

9I na diye 'Liivai buurii ni 'ku Eerong aning u bi-daba. Diba 'kubo kpeleng kpeleng a 'yi Isi'reeli niba 'puong.

10Bila ing na 'ihi Eerong aning u bi-daba ka ba tuna ba Ngming'puohi 'yi-dieri tuma. Che ningjaala jaa ang na wa pieli a tenti'deu, ba na kuung.

© 2009 Bibles International.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

12Nye, maang mingang 'ihi a 'Liivai niba Isi'reeli niba 'puong. 'Bi-fora jaa ang 'yuo u ma 'puo Isi'reeli niba 'puong gbebogiring mang diba. Bila 'Jung a 'Liivai niba na iye n 'suobu,

13‘bojung 'bi-forihi jaa iye n 'suobu. Daari ni mang daang ku lijipiti paaluu 'bi-forihi jaa ni, n daang weliye Iisiriel ninsaaliba aning 'duunhi jaa 'bi-forihi 'ku n minga. Ba na iye n 'suobu. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis Sainai Mopiri ning:

15Sori 'Liivai buurii ni a 'tuuro ba ba'mine 'deri, aning ba 'di-noe. Sori dau jaa ang ta 'chiugbuli bii a pari.

16Ka 'Moosis daang soriba a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni, a'wo ung daang kuu nuori bila ni.

17'Liivai 'bi-daba ni daang la ni aning ba 'yoe: Guurisung, 'Koohat aning 'Mireerai.

18Guurisung ming 'bi-daba 'yoe la ni a 'tuuro ba 'di-noe: Liibinai aning S iimai.

19'Koohat ming bi-daba la ni a 'tuuro ba 'di-noe: Aamiram, Aizahar, 'Hii-birong aning Uuzaiyel.

20'Mireerai ming bi-daba la ni a 'tuuro ba 'di-noe: 'Meelai aning Muusai. 'Liivai niba 'di-noe la bila a 'tuuro ba ba'mine 'deri.

21Guurisung ingang ka Liibinai 'di-nuori aning Siimai 'di-nuori daang 'yi. Bama daang la Guurisung 'di-noe niba.

22Ba daang soriye ba daba jaa ang ta 'chiugbuli bii a pari. Banani bang daang sori daang iye 'tuhi ayo'poin aning koohi a'nu (7,500).

23Guurisung 'di-noe na maaliye ba kampu a tenti'deu 'puoring ngmintongkpieri seng.

24Guurisung niba ba'mine 'deu 'yi-diera daang la 'Leeyel bi-dau Ilaiyasaf.

25Guurisung 'biihi ni 'yobe-tuma a 'tuohibu tenti'deu 'puong daang la a tenti'deu, a tent aning u pagiraa, aning a 'tuohibu tenti'deu 'di-nuori patiisa kaabu.

26Banang daang kaara a jaga 'di-nuori patiisa, a jaga patiisahi ni ang ngmaa 'gili a tenti'deu aning a sarika 'ihijie, a 'ngmie, aning tuma jaa ang ahi a ingang.

27'Koohat ingang ka Aamiram, Aizihar, 'Iii-birong aning Uuzaiyel niba 'di-noe daang 'yi. 'Koohat niba 'di-noe daang la bila.

28Daba ang daang ta 'chiugbuli bii a pari nuori daang iye 'tuhi a'nii aning koohi ayuobi (8,600). Bang daang kaara a ji-pegryiruu.

29A 'Koohat biihi ni 'di-noe na maaliye ba kampu a tenti'deu sa'mungduri seng.

30A 'Koohat niba 'di-noe ba'mine 'deu 'yi-diera daang la Uuzaiyel bi-dau Elzaphan.

© 2009 Bibles International.

31Banang daang kaara a 'layiri daga, a 'teebul, a fintingdau, a sarika 'ihijiihi, a ji-pegryiruu tuma buunhu ni bang di tuna tuma ni, a patiisa aning tuma jaa ang ahi a ingang.

32Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-dau Eli'ee-zer na la a 'Liivai niba 'yi-dieriba ningkpong, a kaara banani ang kaara a 'ji-pegi'yiruu.

33'Mireerai ingang ka 'Meelai niba 'di-nuori aning Muusai niba 'di-nuori daang 'yi. Bama daang la Mireerai 'di-noe.

34Banani bang daang sori, daba jaa ang ta 'chiugbuli bii a pari, ba nuori daang iye 'tuhi ayuobi aning koohi a'yi (6,200).

35'Mireerai 'di-noe ba'mine 'deri 'yi-diera daang la Aabi'hel 'bi-dau Zuuriyel. Ba na maaliye ba kampu a tenti'deu sa'mung-goo seng.

36'Mireerai 'biihi 'yobe-tuma bang daang 'bing 'kubo la a tenti'deu taabuuhi kaabu, u dagarihi, u piilahi, u 'ji-bogiri, u tungtungbuunhu, aning tuma jaa ang ahi a ingang.

37Ba tuma 'mine daang la a jaga piilahi ni jaa wa 'gili kaabu aning a 'ji-bogiri, a kpankpaahi 'piingbie aning a 'ngmie.

38Banani ming ang na maali ba kampu a tenti'deu ningbi-tooring sa'muni seng a 'tuohibu tent 'ningbi-tooring la 'Moosis, aning Eerong aning u 'bi-daba. Banang kaara a ji-pegryiruu ni a Isi'reeli niba ang 'so kaabu ni. Che ba na kuye ningjaala jaa ang na wa pieli be.

39Banani jaa bang daang son a 'Liivai niba 'puong, bana ka 'Moosis aning Eerong daang son a 'tuuro Ba Tan Baahaa Daana nuori ni iye 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000). Ba daang soriye dau jaa ang ta 'chiugbuli bii a pan, a 'tuuro ba 'di-noe.

40'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Sori Isi'reeli niba 'bi-forihi ang i daba a ta 'chiugbuli bii a pari. Di ba 'yoe singbu.

41Di a 'Liivai niba kumo ka ba die Isi'reeli niba bi-forihi jaa gbebogiri. Maang la Ba Tari Baahaa Daana. Di a 'Liivai niba 'duunhi ka a die Isi'reeli niba 'duunhi jaa 'bi-forihi gbebogiri.

42Bila ka 'Moosis daang sori bi-forihi jaa ang 'bi Isi'reeli niba 'puong, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang kuu nuori bila ni.

43A 'bi-forihi jaa ang i daba a 'tuuro ba 'yoe soribu, bang ta 'chiugbuli bii a pari bang sori daang iye 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi aning koohi a'yi aning lijaata fling 'pie-naata (22,273).

44'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

45Di a 'Liivai niba ka ba ahi Isi'reeli niba bi-forihi jaa gbebogiring. Di a 'Liivai niba 'duunhi ka a ahi ba 'duunhi gbebogiring. A 'Liivai niba na iye n 'suobu. Maang la Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

46I na yeudieye Isi'reeli niba 'bi-forihi koohi a'yi aning lijaata ning 'pie-naata (273), banang i yaga gaa a 'Liivai niba singbu ni.

47Die sekelihi a'nu kanga la kanga jaa gbebogiring. Diegaa a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel singbu. Sekel iye geerahi lijeri.

48Di a 'libie bang di yeudie banani ang dogili ba nuoring ni, a di 'ku Eerong aning u 'bi-daba.

49Ka 'Moosis daang die ba yeudiebu 'libie banani ang daang i yaga pari niba a 'Liivai niba ang yeudie ni seng.

50U daang diegaang Isi'reeli niba bi-forihi seng. A daang iye sekelihi 'tuhi aning koohi ata aning lijaata ning a'nu (1,365) a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel singbu.

51Ka 'Moosis daang di ba yeudiebu 'libie nga 'ku Eerong aning u 'bi-daba a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni. U daang diang 'kubo a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

Numbers 4

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis aning Eerong:

2Sori 'Koohat 'bi-daba a 'yi 'Liivai biihi puong a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deri.

3Ye sori banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a pari, a ti ta banani ang ta 'yuomo lijaa'yi ning 'pie. Banani jaa ang sigining ka ba wa tuna a 'tuohibu tent tuma la bila.

4'Koohat bi-daba tuma a'wo buunhu ang pegi'yi gaga jaa vela a 'tuohibu tent 'puong la nga:

5Sanga ni a kampu ang mang wa i 'siri ka ba 'yi sori, Eerong aning u 'bi-daba na mang wang. Ba na mang yaaye a patiisa pagiraa ni a diu pogi a 'Sieree daga.

6'Beng la bang na di a 'jingkpong kanga gbama poguu, a di waje ang i 'sugini u jaa yen poguu, a di u dapuola tung tung.

7Ba na diye tan'sugini yen a paanuu 'lugiri 'teebul ni 'jung, a di a peretehi, a labera, a laahi aning a bung'nyuurihi sarika kondugiri dogili u 'jung. A paanuu lugiri ni ang na mang 'bibe ming na dogiliye a 'teebuli 'jung.

8Ba na diye tan'jimejime yeti pogaa, a di 'jingkpong kanga gbama yeri pogi a ming. Ba na diye u dapuola ming tung tung.

9Ba na diye tan'sugini pogi a chaanii fintingdau ni, a lang ning u fintinihi, u finting'ngmie 'juri bungmaanihi, u peretehi aning u kpaang bung-innihi jaa, ana bang mang di buora kpaang inna maanaa ni.

10Bila 'puoring ba na diye u ning u tuntungbuunhu jaa pori 'jingkpong kanga gbama 'puong, a dia dogili taabuuhi ni bang na di pegilaa ni ingang.

© 2009 Bibles International.

11Ba na diye tan'sugini yen pogi a sannii sarika 'ihijie, a di 'jingkpong kanga gbama pogaa, a di u dapuola tung tung.

12Bila 'puoring ba na diye a tuma tuntungbuunhu ni jaa bang di tuna a ji-pegi'yiruung ni, a dia ing tan'sugini 'puong. Ba na diye 'jingkpong kanga gbama pogaa, a dia dogili taabuuhi ni bang na di pegilaa ni ingang.

13Ba na 'ohiye a tampelung ming 'yining a sarika 'ihijieng, a che di tan'jimejime yen poguu.

14Ba na diye u tuntungbuunhu jaa bang di tuna ning u tuma dogili u ingang. Ana la a buung peretehi, fookihi, sobulihi, tahibera aning a sarika 'ihijie tuntungbuunhu jaa. Ba na diye 'jingkpong kanga gbama yen pogaa, a di u dapuola tung tung.

15Eerong aning u 'bi-daba na wa pogiye a 'ji-pegi'yiruu aning a ji-pegryiruu 'puo buunhu jaa baahi. Sanga ni a kampu niba ang wa i 'siri a na 'yi sori, 'Koohat bi-daba ni na wang ka ba 'tuogaa. Che ba to wa fiinha bungpegi'yiruu jaa a ira wa 'kpi. Ama la buunhu ang bi a 'tuohibu tent 'puong ka 'Koohat bi-daba na mang 'tuo.

16Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-dau Eli'ee-zer tuma bang ling la ka u kaara a fintina kpaang, a iinsens 'nyuu-noohi, a 'beu jaa bungbie sarika aning a kpangsuorihi. Unang 'so a tenti'deu jaa kaabu aning bung jaa ang 'bi u 'puong, a lang ning a 'ji-pegi'yiruu aning u 'puo buunhu.

17'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong:

18Ye ta wa ngmaara 'Koohat niba 'di-noe buurii ni baha 'Liivai niba 'puong.

19Che yeli ing na iba la nga, ka ba nye tari 'nyivori a ta 'kpi sanga ni bang mang wa pieli a buunhu ang pegi'yi yaga jaa ni. Eerong aning u bi-daba na kpeng a 'ku kanga jaa u tuma aning u yeli-iruu.

20Che 'Koohat niba ta wa kpiera a na 'liinhi sanga ni bang pogira a bungpegi'yirihi ni gba a ira wa 'kpi.

21'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

22Sori Guurisung bi-daba ming a 'tuuro ba ba'mine 'deri aning ba 'di-noe.

23Sori banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a pari, a ti ta banani ang ta 'yuomo lijaaa'yi ning 'pie. Banani jaa ang kpiera a tuma tungbu, a sigining ka ba tung a 'tuohibu tent tuma la bila.

24Guurisung niba 'di-noe tuma la nga, bang na tuna a 'tuoro buunhu:

25Ba na mang 'tuoye a tenti'deu patiisahi aning a 'tuohibu tent a lang ning u pagiraa. 'Mine la a 'jingkpong kanga gbama pagiraa ni ang dogili u ingang ni, aning a 'tuohibu tent 'di-nuori patiisa.

26Ba na mang 'tuoye a jaga 'di-nokpong 'di-nuori patiisa aning a jaga patiisahi ni ang ngmaa 'gili a tenti'deu aning a sarika 'ihijie ni. Ba na mang 'tuoye a 'ngmie, aning a

© 2009 Bibles International.

tuma buunhu jaa aning bung jaa bang maali a buunhu nga yela. Bila bang na tuna tuma jaa ang sigining ka ba tung.

27Eerong aning u 'bi-dabang na 'ku Guurisung niba bi-daba ba tuma jaa, ba bung'tuorihi jaa aning ba tungtunuu jaa, ka a i tuma bang 'so.

28Guurisung 'bi-daba 'di-noe tuma la bila a 'tuohibu tent 'puong. Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera 'bi-dau Iitamar la nie ang na 'so berii kpiengu ba tuma kaabu ingang.

29Son 'Mireerai bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deu.

30Sori banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a pari, a ti ta banani ang ta 'yuomo lijaa'yi ning 'pie. Kanga jaa ang kpiera a tuma a sigining ka u tung a 'tuohibu tent tuma la bila.

31Buunhu bang na 'tuoro a'wo ba tuma jaa a 'tuohibu tent ingang la ama: a tent taabuuhi, u taabugarihi, u piilahi aning u ji-bogiri.

32Ba na mang 'tuoye piilahi ni ang ngmaa 'gili a jaga ni aning a ji-bogiri, a kpangkpaahi 'piingbie, aning a 'ngmie, a lang ning a 'deu buunhu jaa aning a tuma buunhu jaa. I na buongye kanga jaa buunhu ung na 'tuo 'yoe kuu.

33'Mireerai 'bi-daba 'di-noe tuma la bila, a'wo ba tuma jaa ang ahi a 'tuohibu tent ingang. Ngmingpuohi 'yi-diera Eerong bi-dau Iitamar la nie ang na 'so berii kpiengu ba tuma kaabu ingang.

34Ka 'Moosis, Eerong aning a langbu 'yi-dieriba daang sori 'Koohat niba 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deri.

35Ba daang soriye banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a pari a ti ta banani ang ta 'yuomo lijaa'yi ning 'pie. Kanga jaa ang daang sigining ka u kpe a tuma a na tung a 'tuohibu tent tuma la bila.

36Banani bang daang sori a 'tuuro ba 'di-noe daang iye 'tuhi a'yi aning koohi ayopoin aning lijaa'yi ning 'pie (2,750).

37Bama la niba bang daang sori 'Koohat niba 'di-noeng. Banani jaa ang daang tuong tung a 'tuohibu tent 'puong la bila. Bana ka 'Moosis aning Eerong daang sori a 'tuuro bila ni Ba Tari Boohoo Daana ang daang 'ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang ni.

38Ba daang soriye Guuristmg bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe aning baba'mine 'deri.

39Ba daang soriye banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a pari, a ti ta banani ang ta 'yuomo lij aa'yi ning pie. Kanga jaa ang daang sigining ka u kpe a tuma a na tung a 'tuohibu tent tuma la bila.

40Banani bang daang sori a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deri daang iye 'tuhi a'yi aning koohi ayuobi aning pihita (2,630).

41Bama la niba bang daang sori Guuristmg bi-daba 'di-noeng. Banani jaa ang daang na tuong tung a 'tuohibu tent 'puong la bila. Bana ka 'Moosis aning Eerong daang sort a 'tuuro bila ni Ba Tart Baahaa Daana ang daang 'ku nuori ni.

© 2009 Bibles International.

42Ba daang soriye 'Mireerai 'bi-daba 'di-noe a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deri.

43Ba daang soriye banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a part, a ti ta banani ang ta 'yuomo lijaa'yi ning pie. Banani jaa ang daang sigining ka ba kpe a tuma a na tung a 'tuohibu tent tuma la bila.

44Banani bang daang sort a 'tuuro ba 'di-noe daang iye 'tuhi ata aning koohi a'yi (3,200).

45Bama la niba ni bang daang sort 'Mireerai 'bi-daba 'di-noeng. Bana ka 'Moosis aning Eerong daang sort a 'tuuro Ba Tart Baahaa Daana yelihung ni ung daang ku 'Moosis ni.

46A 'Liivai niba jaa bang daang sort. 'Moosis, Eerong aning Iisiriel 'yi-dieribang daang soriba a 'tuuro ba 'di-noe aning ba ba'mine 'deri.

47Ba daang soriye banani ang ta 'yuomo 'pihita bii a part a ti ta 'yuomo lijaa'yi ning pie. Banani jaa ang daang sigining ka ba tung a tuma, aning buunhu 'tuobu tuma a 'tuohibu tent puong daang la bila.

48Banani bang daang sort iye 'tuhi a'nii aning koohi a'nu aning lijaanaahi (8,580).

49Ba daang soribang a 'tuuro Ba Tart Baahaa Daana nuori ni ung 'ku a 'tuuro 'Moosis ingang ni. Ba daang soriye kanga jaa ning u tuma, aning u buunhu ung na 'tuoro. Bila ka 'Moosis daang soriba a'wo Ba Tart Baahaa Daana ang 'kuu nuori bila ni.

Numbers 5

1Ka Ba Tart Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

2'Ku a Isi'reeli niba nuori ka ba 'ihi kongkonga jaa a kampung, aning nie jaa inggbani jie ang 'yire kuong aning nie jaa ang degi a 'tuuro kpiima fiinhibung.

3Ye 'ihi daba aning pogiba jaa. Ye 'ihibe bahi a kampu daam'puoring ka ba ta wa degira ba kampu, 'beng mang kpiera ba 'puong ni.

4Ka Isi'reeli niba daang tung bila, a 'ihibe bahi a kampu daam'puoring. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli 'ku 'Moosis, bila ka a Isi'reeli niba daang i.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

6Yeli 'kit a Isi'reeli niba: A'mineng dau bii poga na iye yelibeu kanga Ba Tari Baahaa Daana ingang, a'wo ninsaaliba ang mang i yelibeu limangkong 'puong. Ka nieng wa i bila a 'le saree 'puong,

7u na dieye u yelibeu ni ung i ni saangbu. U na tihiye a leuhikuubu ka u paali u yelibeu ni yela. U na paahiye a bung sani nyogi 'po 'jiihi a'nu, ka u yeu 'jiyeni a 'ku nie ni ingang ung tung beu ni.

8Che ka a daanang ba tari dogira bang na yeu a leuhi'kuubu sani 'ku u yelibeu ni yela, bila yeng a beu leuhi'kuubu sani na gaaye Ba Tari Baahaa Daana seng. Ba na diang ku

© 2009 Bibles International.

a Ngming'puohi 'yi-diera a paahi a beu pogibu pidari ni bang na di pogi u beu ni ingang.

9Chiehibu jaa ang 'yi Isi'reeli niba bungpegi'yirihi 'puo bang di wa ku Ngming'puohi 'yi-diera na mang iye u 'suobu.

10Dau jaa bungpegi'yirihi na mang iye u 'suobu, che bung jaa nie ang di wa 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera na mang iye u 'suobu.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

12Yeli ku a Isi'reeli niba: A'mineng dau poga na 'ying a ba i limaniye ku u sira.

13A'mineng dau na jeng niung che ka a sogili u sira 'ningbiring. A na iye 'gondo anaa jaa ka u degiyeng. 'Sieree daana 'chibe. Ba ba nyoguu ming.

14A'mineng 'nyuuri na kpeye u sira ni ka u ira 'sige u poga ni ang degi u minga ni yela. Che bii u 'nyuuri na 'ihing ka u ira 'sige u poga ni yela, anaa jaa ka a poga ba degi u minga.

15Bila yeng a dau na tariye a poga waaning a Ngming'puohi 'yi-diera seng. U na waaniye sarika ang sigihi a poga yela. Ana la Imali jong a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni. U kung ing kpaang bii firangkinsens a ingang, 'bojung 'nyuuri btmebie sarika la, a i tiehibu sarika, bang na tiehi beu lee yela.

16A Ngming'puohi 'yi-diera na ing ka u seri to a ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

17A Ngming'puohi 'yi-diera na diye kuong ang pegi'yi ing dugumieruu 'puong, a ong tani ni 'mine ang 'bi a tenti'deu 'tengeng ni ing a kuong 'puong.

18Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na ing ka a poga ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U na yaaye a poga 'ju-pogiraa, a di a yela tiehibu sarika ni ing a poga 'nuuhing. A 'nyuuri bunebie sarika ni la bila. A Ngming'puohi 'yi-diera na tariye a kongtoo ni ang na tuong waaning duhibeu ni u 'nung.

19A Ngming'puohi 'yi-diera na ing ka a poga po, ka u yeli 'kuu: Ka dau jaang ba jengnii, che bii ka inang ba 'yi ti degi sanga ni ing 'bi i sira 'deung, i na iye 'chihi a kongtoo nga ang na tuong waaning duhibeu nga ingang.

20Che ka inang 'bi i sira 'deung che degi i minga ka dau kanga ang ba i i sira jengnii, i kung i 'chihi.

21A Ngming'puohi 'yi-diera panaa na veming ka a poga po a duhibeu puobu. U na yeli kuye a poga: Ba Tari Baahaa Daana veng ka ba duhi beu imii ka i leu ninglaanii i niba 'puong sanga ni ung na i ka i gbekpong mori ka i 'puo pa ni.

22A kuong nga ang waananing duhibeu nga na kpeye i 'puo, a veng ka i 'puo pa, ka i gbekpong puong. 'Beng la ka a poga na yeli: Ami. Ami.

23Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na seuye a duhibeu nga ing gbangung, a nyogaa pegi ing a kongtoo ingang.

© 2009 Bibles International.

24U na ing ka a poga 'nyu a kongtoo nga ang na tuong waaning duhibeu nga. Ka a kuong ni ang waananing duhibeu ni kpeu a i too.

25Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na dieye a 'nyuuri btmebie sarika ni a poga 'nung. U na 'vigiye a sarika Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a dia waaning a sarika 'ihijie.

26A Ngming'puohi 'yi-diera na ongye a sarika buunhu 'nu paalii ka a i 'sieree tuori, a nyugaa a sarika 'ihijieng. Bila 'puoring u na ing ka a poga 'nyu a kuong.

27Ka unang wa i ka a poga 'nyu a kuong, yeli ang na i la nga: Ka a pogang degi u minga a ba i limaniye 'ku u sira, a kuong ni ang waananing duhibeu ni na kpeung a i too. U 'puo na pang, ka u gbekpong puong, ka ba duhi beu imuu u niba 'puong.

28Che ka a pogang ba degi u minga, a i 'fori, bila yeng u na iye laangfie a tuong dogi 'biihi.

29A 'nyuuri 'begu la bila, sanga ni poga ang na mang 'bi u sira 'cluing che 'yi a ti degi u minga.

30Che bii sanga ni 'nyuuri ang na mang wa kpe dau, ka u ira 'sige u poga yela, u na mang tariye a poga waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. A Ngming'puohi 'yi-diera na tungye a 'begu nga tuma jaa a poga ingang.

31Bila ka a dau na i 'fori a'yi beu tungbung, ka a poga 'tuo u beu.

Numbers 6

1'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

2Yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: A'mineng dau bii poga na 'diye nosani ang i Naazir nie nosani a na weli u minga 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

3U na weliye u minga a 'yi waing aning dangkpienhi ingang. U ta wa 'nyuuro waingtoo bang di waing bii dangkpienhi maali. U ta wa 'nyuuro 'girep daang bii a 'dire 'girep ngmama, ka bungmaaha la bii ka bung'kuonhi la.

4U Naazir 'beri jaa 'puong u ta wa 'dire bung jaa ang 'yi 'girep ngmielii ingang, a 'piili a 'biri a ti to a pegung.

5'Su-baraa jaa ba fiinha u 'ju u Naazir nosani ni 'beri jaa 'puong. U na iye 'forifori a gara sanga ni 'beri ni ang weli u minga 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni ang na ti paali. Bila puoring u na veming ka u 'ju-kooni 'buli.

6'Beri ni jaa 'puong ung weli u minga 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni, u kung pieli kpiima.

7U kung degi u minga u ba bii u ma yela gba ba 'kuung ingang. U kung degi u minga u ba'bi-dau bii u yaupoga ming yela ba 'kuung ingang, 'bojung u Naazir iibu 'ku Naangmini dogiliye u 'jung.

8U Naazir 'beri jaa 'puong u na iye 'forifori a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

9Ka nieng wa 'kpi u sieng 'dayeni ka u degi u 'ju ni ung welibing ni, u na pungye u 'ju u vaahibu daari. A 'beri ayo'poin daari ung na pang u 'ju.

10A 'ben a'nii daari u na waaniye ngmama a'yi bii nangmanpola a'yi a 'tuohibu tent 'di-nuori wa 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera.

11A Ngming'puohi 'yi-diera na diye bung'yeni 'ihi beu sarika, a di unani ming 'ihi sarika nyugiruu, a pogi beu 'kuu. 'Bojung u tungye beu a kpiima 'jung. U na welipegiye u ju a daari ning u ju.

12U na diye u Naazir beri ni bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana a waaning pidapolii ang i 'yuoni 'gbuli ka u i 'begu saangbu sarika. Che a fora beri ni na iye jaala, 'bojung u Naazir iibu ni daang saangyeng.

13A Naazir nie begu la nga: Sanga ni u Naazir beri ni ang na wa paali, ba na tanning waaning a tuohibu tent 'di-nuori.

14'Beng sing na di u sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ana la pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa ka u i sarika nyugiruu. Kanga la pisaraa ang i 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa ka u i beu sarika. Kanga ming la pidari ang ba tari ngmehii jaa ka u i maahuu sarika.

15'Mine la paanuu ang ba tan bura peu, jongbaaluu kaanha bang di kpaang jeri, 'wee-fahi ang ba tari bura bang di kpaang fari, aning ba bungbie sarika a lang ning ba bung'nyuurihi sarika. ('Yiibu G. 29:2)

16'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-diera na dia waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a wa 'ihi u beu sarika aning u sarika nyugiruu.

17U na diye a pidari 'ihi sarika ka u i maahuu sarika a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a lang ning a paanuu ang ba tan bura peu ni. A Ngming'puohi 'yi-diera na 'ihiye a bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika ming.

18'Beng la ka a Naazir nie na pung u ju ni sing welibing ni a 'tuohibu tent 'di-nuoring. U na diye a ju-kooni ni ang 'yi u 'ju ni sing welibing ni ingang, a dia ing 'buung ni ang bi sarika ni ang i maahuu sarika ni 'miming.

19A Ngming'puohi 'yi-diera na diye a pidari bagi'biri ni bang dugi ni, a 'ihi kaanhii ang ba tari bura bung'yeni a peu 'puong, aning 'wee-fa ang ba tari bura bung'yeni. U na diang dogili a Naazir nie 'nuuhing sanga ni ung wa pung u ju ni ung welibing ni baahi. ('Yiibu G. 29:2)

20A Ngming'puohi 'yi-diera na diang 'vigi ka a i sarika 'vigiruu Ba Tan Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A iye bungpegi'yirihi 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera, a lang ning a sarika 'vigiruu nyau, aning a sarika 'duohuu gbekpong. Bila 'puoring a Naazir nie na tuong 'nyuye waing.

21A Naazir nie begu la bila. Unang mang 'di u welibu sarika nosani 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. A 'yi ama 'puoring, u na tuong waaniye bung jaa a 'tuuro bila ni sing 'di nosani ni. Kparaama la ka u i bila a 'tuuro u Naazir 'begu ni.

© 2009 Bibles International.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

23Yeli 'ku Eerong aning u bi-daba ni: Ngaang yeng na mang pegi Isi'reeli niba. Ye mang yeli 'kubo:

24Ba Tari Baahaa Daana pegii a kaara i 'jieng.

25Ba Tari Baahaa Daana veng ka u 'ningbisogo chaang i ingang, a ii bunye.

26Ba Tari Baahaa Daana kaagii aning 'ningbi-sung, a 'kui maahuu.

27Bila bang na mang di n 'yuori dogili Isi'reeli niba ingang, ka n pegiba.

Numbers 7

1Sanga ni 'Moosis ang daang wa maali a tenti'deu ung baahi, ung daang buo kpaang waahuu a weluu 'bing. U 'deu buunhu jaa aning a sarika 'ihijie aning u tungtungbuunhu jaa ung daang i bila. U daang buoye kpaang waahaa a welaa bing.

2'Beng la ka Isi'reeli 'yi-dieriba, ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba ni daang 'ihi sarika. Bana daang la a buura 'yi-dieriba ang daang kaara banani bang daang sori ni.

3Bang daang waaning ba 'kuubuhi ni Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. Ana daang la 'torikohi ayuobi 'juri ang 'pili, aning nadavarihi 'pienaayi. A 'yi-dieriba ba'yi jaa da mang waaniye 'toriko bung'yeni, ka kanga jaa ming waaning nadavaraa. Bang daang dia waaning a tenti'deu 'ningbi-toori.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

5Diegaa ba seng ka ba dia a tuna ning a 'tuohibu tent tuma. Dia 'ku a 'Liivai niba, a 'ku kanga jaa a 'tuuro u tuma.

6Bila ka 'Moosis daang di a 'torikohi aning a nadavarihi 'ku a 'Liivai niba.

7U daang diye 'torikohi a'yi aning nadavarihi anaahi 'ku Guurisung 'bi-daba a 'tuuro bila ni ba tuma ang hiena.

8Ung daang di 'torikohi anaahi aning nadavarihi a'nii 'ku 'Mireerai 'bi-daba a 'tuuro ba tuma. Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-dau Iitamar la a daang 'so ba kaabu kpiengu.

9Che u daang ba lcu 'Koohat bi-daba ni bung jaa, bojung ba tuma daang la ka ba mang di a bungpegi'yirihi pegili ba bagi'bieng.

10Sanga ni bang daang buo kpaang waahi a sarika 'ihijie, a 'yi-dieriba daang waaniye sarikihi a sarika 'ihijie bang na 'bing 'ku Daana ni yela. Ka a 'yi-dieriba daang waaning ba sarikihi a sarika 'ihijie 'ningbi-toori.

11‘bojung Ba Tari Boohoo Daana daang yeli 'kuye 'Moosis: A 'yi-dieriba kanga jaa na mang 'ihiye u sarika bebeyeni a sarika 'ihijie bang binne 'kuro Daana ni yela.

12Nie ni ang daang 'ihi u sarika a fora daari daang la Amiinadab 'bi-dau 'Neesong ang 'yi 'Juuda buurii.

© 2009 Bibles International.

13U sarika daang la wari perete bung'yeni, aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bungbie sarika.

14A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

15Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

16Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

17Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Amiinadab 'bi-dau 'Neesong sarika.

18A 'beri a'yi daari, 'Zuuwer bi-dau Netaaniyel ang daang i Iisakar buurii 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

19U sarika ung daang 'ihi la wari perete bung'yeni, aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wan laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a ji-pegi'yiruu sekel maahibtmg. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a btmgbie sarika.

20A sarika chelii daang la sannii la'bile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

21Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

22Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

23Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la 'Zuuwer bi-dau Netaaniyel sarika.

24A 'beri ata daari 'Hiilong 'bi-dau 'Ilaiyab ang daang i Zeebiyulung 'biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

25U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

26A sarika chelii daang la sannii la'bile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

27Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

28Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

© 2009 Bibles International.

29Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la 'Hiilong bi-dau Ilaiyab sarika.

30A 'beri anaahi daari, Seedier bi-dau Ilaizur ang daang i Ruubeng biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

31U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a ji-pegryiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bungbie sarika.

32A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

33Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

34Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

35Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Seedier bi-dau Ilaizur sarika.

36A 'beri a'nu daari Zuurisaadai bi-dau Seluumiel ang daang i Siimiyung 'biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

37U sarika daang la wari perete bung'yeni, aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

38A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

39Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

40Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

41Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Zuurisaadai 'bi-dau Seluumiel sarika.

42A beri ayuobi daari 'Duu-el 'bi-dau 'llaiyasaf ang daang i Gaad biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

43U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jong baaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

© 2009 Bibles International.

44A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

45Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

46Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

47Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Duu-el bi-dau Ilaiyasaf sarika.

48A 'beri ayo'poin daari Amaihud 'bi-dau Eliisama ang daang i lifiriam 'biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

49U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

50A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

51Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

52Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

53Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Amaihud 'bi-dau Eliisama sarika.

54A 'beri a'nii daari Pedaazur bi-dau Ga'meeli-el ang daang i Manaase 'biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

55U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

56A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

57Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

58Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

59Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Pedaazur 'bi-dau Ga'meeli-el sarika.

© 2009 Bibles International.

60A 'ben awai daari Gidi'oo-ni bi-dau Abaidang ang daang i Beenjaming 'biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

61U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

62A sarika chelii daang la sannii la'bile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

63Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

64Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

65Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Gidi'oo-ni bi-dau Abaidang sarika.

66A 'beri 'pie daari Amisaadai bi-dau 'E-hai'ii-zer ang daang i Daan biihi 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

67U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

68A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens.

69Ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

70Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

71Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Amisaadai 'bi-dau 'E-hai'ii-zer sarika.

72A beri 'pie aning 'yeni daari Ookirang 'bi-dau 'Pee-giyel ang daang i Aaser buurii 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

73U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a bung'bie sarika.

74A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens,

© 2009 Bibles International.

75ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

76Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

77Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la Oolcirang 'bi-dau 'Pee-giyel sarika.

78A 'beri 'pie aning a'yi daari linang bi-dau Ahaira ang daang i Naafitalai buurii 'yi-dierang daang 'ihi sarika.

79U sarika daang la wari perete bung'yeni aning wari laa bung'yeni. A perete tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie. Ka a wari laa ming tiinhuu i sekelihi lijaata ning 'pie. A tiinha daang ahiye a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibung. A a'yi jaa daang payeng ning jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. Ana daang la a btmgbie sarika.

80A sarika chelii daang la sannii labile ang i sekelihi 'pie, a pa aning iinsens,

81ung daang paahi nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pidapolii bung'yeni ang i 'yuoni 'gbuli. Ana daang la a sarika nyugiruu.

82Budari ming bung'yeni daang paahiyeng a i beu sarika.

83Maahuu sarika ming buunhu daang la ama: nadavarihi a'yi, pidee a'nu, budee a'nu aning pidapola a'nu ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ama daang la 'Iinang bi-dau Ahaira sarika.

84A sarika 'ihijie welibingbu sarika daang la bila a'yi Iisiriel 'yi-dieriba seng sanga ni bang daang buo kpaang waahuu. A daang iye wari peretehi 'pie aning a'yi, wari laahi 'pie aning a'yi aning sannii labilii 'pie aning a'yi.

85A wari peretehi kanga jaa tiinhuu da mang iye sekelihi koo aning lijeri ning 'pie, ka a laahi kanga jaa ming tiinhuu daang i sekelihi lijaata ning 'pie. A buunhu jaa wari tiinhuu daang iye sekelihi 'tuhi a'yi aning koohi anaahi a 'tuuro a ji-pegryiruu sekel maahibu.

86A sannii la'bilii 'pienaayi ni ang pa aning iinsens ni kanga jaa tiinhuu da mang iye sekelihi 'pie a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel maahibu. A la'bilii jaa sannii tiinhuu daang iye sekelihi koo aning lijeri.

87A sarika nyugiruu nadavarihi jaa daang iye nadapola 'pienaayi, ka a pidee i 'pienaayi, ka a pidapola ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli daang i 'pienaayi, a lang ning a bung'bie sarika. A beu sarika budee ming daang iye 'pienaayi.

88A maahuu sarika ming nadavarihi jaa daang iye nadapola lijeri aning anaahi, ka a pidee i lijaata, ka a budee i lijaata, ka a pipola ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli i lijaata. A sarika 'ihijie weli'bingbu sarika daang la bila sanga ni bang daang buo kpaang waahuu baahi.

© 2009 Bibles International.

89Sanga ni 'Moosis ang daang ti kpe a 'tuohibu tent ka u yelining Naangmini yela, u daang 'wongye kokori ang yera yela 'kuruu a 'yire a beu pogibu 'jie ni saa'jung. Unang daang 'bi a 'Sieree daga ingang ni. U daang yeliye yela 'kuu a'yi a cheribihi a'yi ni kpachagang.

Numbers 8

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli 'ku Eerong: Sanga ni ing na mang maali a fintinihi ahi ni, a fintinihi ayo'poin ni na mang chaanaye a fintingdau 'ningbi-tooring.

3Ka Eerong daang tung bila. U daang maaliye a fintinihi ahi ang tori a fintingdau 'ningbi-toori, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori bila ni.

4A fintingdau maalibu daang iye sannii bang di hama'bile maali. Hama'bile bang daang di maaluu a 'yi u dau a ti to u filaawahing. Ba daang maaluung a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'wuli 'Moosis ni.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

6'Ihi a 'Liivai niba Isi'reeli niba ni 'puong a vaahiba.

7Ngaang ing na iba a vaahiba: Di pegi'yiibu kuong a mihiba Veng ka ba pung ba iinhi kooni jaa. Veng ka ba pegi ba bungyerihi a i ba miihi 'fori.

8Bila 'puoring veng ka ba di nadapolii a lang ning u bung'bie sarika. Ana la jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. La di nadapolii kanga ka u i beu sarika.

9Tani a 'Liivai niba waaning a 'tuohibu tent 'ningbi-toori. Laanhi a Isi'reeli niba langbu ni jaa lang taa.

10Tari a 'Liivai niba waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. A Isi'reeli niba na diye ba 'nuuhi dogili a 'Liivai niba ingang.

11Eerong na diye a 'Liivai niba tihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo sarika 'vigiruu ang 'yi a Isi'reeli niba seng. Bila bang na i niba ang sigi ka ba tuna Ba Tari Baahaa Daana tuma.

12'Beng la ka a 'Liivai niba na di ba 'nuuhi dogili a nadapola juring. I na diye kanga 'ihi beu sarika, a di kanga ming 'ihi sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Bila na iye beu pogibu 'ku a 'Liivai niba.

13I na ing ka a 'Liivai niba ahi Eerong aning u 'bi-daba 'ningbi-tooring. 'Beng la ing na diba tihi a'wo sarika 'vigiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

14Bila ing na weli a 'Liivai niba a 'yi Isi'reeli niba 'puong. A 'Liivai niba na iye n 'suobu.

15Bila 'puoring a 'Liivai niba na kpeng a ti tuna a 'tuohibu tenti'deu tuma. A 'Jung i na vaahibang a diba tihi a'wo sarika 'vigiruu.

© 2009 Bibles International.

16'Bojung ba diye a 'Liivai niba 'kumo kpeleng kpeleng a 'yi Isi'reeli niba 'puong. N diebang 'so. Ba na ahiye nie jaa ang i bi-fora bogung a 'yuo u ma 'puo Isi'reeli niba 'puong.

17'Bojung Isi'reeli niba 'bi-fora jaa iye n 'suobu, ka ninsaalaa la bii ka 'dungo la. Daari ni mang daang ngmi 'bi-forihi jaa ku 'Iijipiti paaluung ni, a daari mang weliba bing 'ku n minga.

18N diye a 'Liivai niba Isi'reeli niba bi-forihi jaa bogung.

19N diye a 'Liivai niba 'ku Eerong aning u bi-daba ni a'wo 'kuubu Isi'reeli niba 'puong. Ba na tungye Isi'reeli niba tuma a 'tuohibu tent 'puong, a mang pogi Isi'reeli niba beu. Ba na mang iye bila ka baleu jaa to wa waana Isi'reeli niba 'puong sanga ni a Isi'reeli niba ang mang wa pieli a 'ji-pegi'yiruu ni.

20Bila ka Moosis, Eerong aning a Isi'reeli niba langbu ni jaa daang i a 'Liivai niba. Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori a 'Liivai niba yela ni, bila ka a Isi'reeli niba daang iba.

21Ka a 'Liivai niba daang i ba miihi 'fori a pegi ba bungyerihi. Bila 'puoring ka Eerong daang diba tihi a'wo sarika 'vigiruu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka Eerong daang pogi ba beu 'kubo a vaahiba.

22Bila 'puoring ka a 'Liivai niba daang kpe ka ba tong ba tuma a 'tuohibu tent 'puong Eerong aning u 'bi-daba ni 'ningbi-tooring. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori a 'Liivai niba yela ni, bila bang daang iba.

23'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis:

24A 'Liivai niba yelitarihi la ama: Kanga jaa ang ta 'yuomo lijeri aning a'nu a 'duoro, u na tuong kpeye a 'tuohibu tent tuma a ti tung u 'yobe-tuma.

25Ka banang wa ta 'yuomo lijaa'yi ning 'pie, ba na bahiye a tuma tungbu. Ba kung la tunaa.

26Che ba na tuong sungye ba ba'biihi tuna ba tuma a 'tuohibu tent 'puong. Che bana miihi ni yeng kung tung tuma. Bila ing na i a 'Liivai niba a'wo ba 'yobe-tuma yela.

Numbers 9

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis Sainai Mopiri ni 'puong. Ba 'Iijipiti paaluung 'yiibu 'yiilung 'yuoning, u 'chiu-fora 'puong ung daang yeli ngaang 'kuu:

2Veng ka a Isi'reeli niba 'di a Paribahi u wagiri'binnuu ning.

3A 'chiu nga'beri 'pie aning anaahi daari ji-nyogi'ningbiring yeng na 'diu u wagiri'binnuu ning. Ye na 'diung a 'tuuro u yeli'tuurihi jaa aning u 'wulibu soe.

4'Beng la ka 'Moosis daang yeli a Isi'reeli niba ka ba 'di a Paribahi.

© 2009 Bibles International.

5Bang daang 'di a Paribahi a 'chiu-fora 'beri 'pie aning anaahi daari. Ba daang 'diung a daari ji-nyogi'ningbiring Sainai Mopiri 'puong. Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni, bila ka a Isi'reeli niba daang i.

6Ka daba 'mine daang fiinhi dau ang kpi, bang degi a 'tuuro bilang. A 'Jung ba daang ba tuong 'di a Paribahi a daari. Bang daang wa 'Moosis aning Eerong 'ningbi-toori a daari.

7Ka a daba nga daang yeli 'kuu: Ti degiyeng ting fiinhi kpiima 'jung. Wala 'jung bang legiti ka ti to paahi Isi'reeli niba 'puong a 'ku Ba Tari Baahaa Daana sarika ni u wagiri'binnuu ning?

8Ka 'Moosis daang yeli 'kubo: Ye ahi bila ka n 'wong bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'ku nuori ye yela.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

10Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ka ye kanga bii ye buurii kanga jaang wa degi yeng fiinhi kpiima 'jung, bii ka ye kangang 'cheng sotoori, che u na tuong 'diye Ba Tan Baahaa Daana Paribahi ni.

11Ba na tuong 'cluing a 'yiilung 'chiu beri 'pie aning anaahi daari 'ji-nyogi'ningbiring. Paanuu ang ba tari bura aning jevaari ang i too bang na di 'diu.

12Ba to wa baha u fling jaa ka 'jie nyaara bii a ngmaha u kaurii jaa. Ba na 'cluing a 'tuuro a Paribahi yeli'tuurihi jaa.

13Che a'mineng nie kanga na iye 'fori a ba 'cheng son ming che jaanhi a Paribahi 'diibu. Ba na ngmaaye a ningbalaa nga bahi u niba 'puong. 'Bojung u ba waaning Ba Tan Baahaa Daana sarika u wagiribinnuu ning. U minga beu 'yobeu na dogiliye u 'jung.

14A'mineng saana kanga na kpieraye ye 'puong a buora ka u 'di a Paribahi. Kparaama la ka u 'di a Panbahi a 'tuuro u yeli'tuurihi aning u 'wulibu soe. Yeli'tuuruu bung'yeni yeng na tari 'ku saana aning a paaluu nie jaa.

15Ba daang maaliye a tenti'deu sing ahi. A 'Sieree tent ni la bila. A daari ni bang maaluu sing ahi ni ka a savaalii daang wa poguu. U daang Nye a tenti'deu 'jung a'wo 'butmg a 'yi 'ji-maarii a gara beeguu.

16Bila da mang la wagiri la wagiri. A savaalii da mang pogutmg ngminaa sanga, a da mang 'woning 'buung 'yienguu.

17Wagiri ni jaa a savaalii ang wa tagi 'do a tenti'deu saa'jung, bila 'puoring a Isi'reeli niba da mang 'yiye sori. 'Jie ning a savaalii ang da mang wa 'sigi, 'beng ka Isi'reeli niba da mang ba ba tentihi.

18A 'tuuro Ba Tan Baahaa Daana nuori ka a Isi'reeli niba da mang 'yi son. A 'tuuro Ba Tan Baahaa Daana nuori bang da mang maali ba kampu. A 'ben ni jaa a savaalii ang wa dogili a tenti'deu saajung jaa, ba da mang kpelingye a kampu 'puong.

© 2009 Bibles International.

19Haali ka a savaaliing wa bibe kauhi, a i 'ben jemaa a tenti'deu saa'jung, che Isi'reeli niba nga da mang 'tuye Ba Tan Baahaa Daana yelihung ni. Ba da ba mang 'yi sori.

20Sanga kangang ka a savaaliing wa 'bi a tenti'deu saa'jung beri awala 'gong, ba da mang kpelingye a kampu 'puong a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori. A 'tuuro Ba Tan Baahaa Daana nuori bang da mang 'yi sori.

21Sanga kangang a savaalii da mang kpelingye 'be a 'yi 'ji-maarii a gara 'beeguu. Ka a savaaliing wa tagi 'do 'beeguu, ba da mang 'yiye sori. Ka ngminaa la bii 'yienguu, ka a savaaliing wa tagi 'do jaa, ba da mang 'yiye sori.

22Wagiri jaa a savaalii ang da mang wa kpeling a tenti'deu saa'jung, Isi'reeli niba da mang kpelingye a kampu 'puong. Ba da ba mang 'yi sori. Ka beri a'yi la, ka 'chiugbuli la bii ka beri jemaa la, ba da ba mang 'yi sori. Che ka unang wa tagi 'do, ba da mang 'yiye sori.

23A 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori bang da mang kpeling a kampu 'puong. A 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori bang da mang 'yi sori. Ba da mang 'tuye Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Ba da mang luting a 'tuuro nuori ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Moosis ni.

Numbers 10

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Maali wari biengkonihi a'yi. Hama'bile ing na di maalaa. Ana ing na mang di buong a niba ka ba lang taa. Ana ing na mang di i ka ba 'yi sori ming.

3Ka banang wa ngmi a a'yi jaa, a langbu niba jaa na mang wa langye taa i 'ningbi-tooring a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

4Che ka banang wa ngmi bung'yeni 'yong, bila yeng a 'yi-dieriba, Iisiriel 'sii 'sii 'ju-daamba ni na langye i seng.

5Ka a biengkoning wa 'kong, a kampuhi ni ang 'bi sa'muni seng ni na 'yiye sori.

6Ka a biengkoning wa 'kong 'yfilung, a kampuhi ni ang bi sa'mungduri seng ni ming na 'yiye sori. Biengkoni na mang 'koming wagiri jaa bang na 'yi sori.

7Ka a langbu nibang na wa lang taa, ye na mang ngmiye a biengkonihi, che a 'kuori kung mang kauhi.

8A Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong 'bi-daba ning na mang ngmi a biengkonihi. Bila na iye yelibinnuu 'kuye a gara wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong.

9Ka yenang najau taanhuu ning ye domihi ang dogihiye ye paaluung, ye na mang ngmiye a biengkonihi a kauhi. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na mang tiehi ye yela a dieye 'yi ye domihi seng.

10Ye na mang ngmiye a biengkonihi ye 'pu-peli aning ye 'tigirihi ang 'bing wagirihing aning ye 'chiuri 'be-forihing. Ye na mang ngmiang sanga ni yeng 'ihe ye sarika

© 2009 Bibles International.

nyugirihi, aning ye maahuu sarikihi. A na mang iye tiehibu 'kuye ye Naangmini 'ningbi-tooring. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

11A 'yiilung 'yuoning, u 'yiilung 'chiu daulijeri daari ka a savaalii daang tagi 'do saa'ju a 'Sieree tent 'jung.

12Ka Isi'reeli niba daang 'yi Sainai Mopiring a na 'cheng ba soe. 'Beng la ka a savaalii daang ti ahi 'Peerang Mopiri ning.

13Bang daang 'yi ba fora son nga a 'tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang.

14'Juuda niba kampu jonjong la a daang 'yi fora a 'tuuro bila ni ba 'sojemuno ang 'yi. Ba 'sojehi 'yi-diera daang la Amiinadab 'bi-dau 'Neesong.

15Iisakar buurii 'sojehi 'yi-diera daang la 'Zuuwer bi-dau Netaaniyel.

16Zeebiyulung niba buurii 'sojehi 'yi-diera daang la 'Hiilong 'bi-dau 'Ilaiyab.

17'Beng la bang daang yaahi a tenti'deu. Ka Guurisung 'bi-daba aning 'Mireerai bi-daba daang diu 'tuo a 'yi sori.

18Ka Ruubeng kampu jonjong daang 'yi son a 'tuuro bila ni ba 'sojemuno ang 'yi. Ba 'sojehi 'yi-diera daang la Seedier bi-dau Ilaizur.

19Siimiyung buurii 'sojehi 'yi-diera daang la Zuurisaadai 'bi-dau Seluumiel.

20Gaad buurii 'sojehi 'yi-diera daang la 'Duu-el 'bi-dau Ilaiyasaf.

21'Beng la ka 'Koohat 'yideme daang 'yi son a 'tuo a bungpegi'yirihi. Ba daang baye a tenti'deu baahi che bang ta.

22Ka 'Miriam buurii kampu jonjong daang 'yi sori a 'tuuro bila ni ba 'sojemuno ang 'yi. Ba 'sojehi 'yi-diera daang la Amaihud 'bi-dau Eliisama.

23Manaase buurii 'sojehi 'yi-diera daang la Pedaazur bi-dau Ga'meeli-el.

24Beenjaming buurii 'sojehi 'yi-diera daang la Gidi'oo-ni bi-dau Abaidang.

25'Beng la ka Daan buurii kampu jonjong daang 'yi sori a 'tuuro bila ni ba 'sojemuno ang 'yi. Bana daang la a kampuhi jaa 'puori niba. Ba 'sojehi 'yi-diera daang la Amisaadai bi-dau E-hai'ii-zer.

26Aaser buurii 'sojehi 'yi-diera daang la Ookirang bi-dau Pee-giyel.

27Naafitalai buurii 'sojehi 'yi-diera daang la 'Iinang 'bi-dau Ahaira.

28Ngaang ka a Isi'reeli niba daang 'piili ba son 'cheni. Bila daang la ba 'cheni a 'tuuro bila ni ba 'sojemuno ang 'yi ni.

29'Moosis diengdau daang la 'Ruu-el ang i Miidiyan nie. Ka 'Moosis daang yeli 'ku 'Ruu-el bi-dau 'Hoobab: Ti 'yiye sori a gara 'jie kanga. Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: N na diye a 'jie 'kuye. Wa ka ti nii gaa. Ti na iing sung, bojung Ba Tari Baahaa Daana ingye nuori Iisiriel yela ka u na iung sung.

© 2009 Bibles International.

30Ka 'Hoobab daang yeli ku 'Moosis: N kung gaa. N na leu gaaye n paaluu aning n dogiriba seng.

31Ka 'Moosis daang yeli: Jaan'de, to bahiti. I bangye bila ni ting na maali ti kampu a mopiri puong. I na ing a'wo 'ningbie 'kuti.

32Ka ti niing gaa, sung ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang na i 'kuti, bila ning u 'ju ting na i 'kui.

33'Beng la bang daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana tangkpong ning a na 'cheng beri ata. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni daang die ba 'yie a beri ata 'cheni 'puong. U daang dieye 'yie ka u bo peenhibu 'jie 'kubo.

34Ka Ba Tari Baahaa Daana savaalii ni daang 'do 'bi ba 'jung ngminaa wagiri, bang daang 'yi a kampung.

35Wagiri jaa a daga ang da mang wa 'yi sori, 'Moosis da mang yeling: 'Ihi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Veng ka i domihi yaari. Veng ka banani ming ang hai jo i 'ningbi-tooring.

36Ka a dagang wa ahi ming u mang yeling: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, leu gaa Iisiriel 'tuhi jemaa ni seng.

Numbers 11

1Ka a niba daang ngmuuna vela. Ka bila daang saang Ba Tari Baahaa Daana 'puo. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang 'womaang ka u 'suuri 'ihi. A 'jung Ba Tari Baahaa Daana "buung daang 'direye ba 'puong. A 'buung daang 'diye ba'mine ang daang 'bi a kampu noeng.

2'Beng la ka a niba daang 'kong 'ku 'Moosis. Ka 'Moosis daang 'puohi 'ku Ba Tari Baahaa Daana ka a buung daang 'kpi.

3Ung daang 'ku a 'jie 'yuori Taabera. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana "buung daang 'diye ba 'puong.

4'Beng la ka a ningbuurijemaa ni ang daangpaahi ba 'puong ni daang leu nyenna buunhu 'mine. Ka a Isi'reeli niba ming daang la 'kong a yeli: Ning'buong na kuti neni ka ti oo?

5Ti leu tiehiye a jima ni ting daang oora jaala lijipiting ni yela, a tiehi a bola, a yogikaama, a Iiikihi, a 'gaabu aning a gaalik yela.

6Pampana bung jaa ba nyenniti. Ti ba nyira bung jaa ka a manna nga naani.

7A manna nga da mang 'woniye korianda 'bie, ang daang 'woning deliyam. ('Munpiilee G. 2:12)

8A niba da mang 'ying a 'ohaa. Ba da mang niemaang niering, bii bang dia to tuoring. Ba da mang dugaang dugiri 'puong a maali bung-oorihi. A da mang iye i nuoring a'wo bisiketihi bang di kpaang maali.

© 2009 Bibles International.

9Sanga ni mielung ang da mang wa 'le 'yienguu, a manna da mang 'leye a ingang.

10Ka 'Moosis daang 'wong a niba ang 'kono ba jagihi jaang. Kanga jaa da mang ahiye u tent 'di-nuoring. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi yaga jaa. Ka bila daang dang 'Moosis 'suhu yaga.

11'Beng la ka 'Moosis daang yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Wala la ing waaning a tuora nga i tungtuna ingang? Wala la ing ba ima hina che di a niba nga jaa 'yobeu dogili n ingang?

12Maang muong tan a niba nga jaa 'puo bi? Maang muong dogiba bi? Ka wala ing yeli kumo: Pegiliba i nyaung a'wo bila ni 'bi-yogilaa ang mang pegili bie ang mugira bihi, a tariba gaaning paaluu ni yela mang po 'ku ba ba'mine ni?

13'Yening mang na nye neni 'ku a niba nga jaa? Bojung ba 'kono innimang a yera: 'Kuti neni ka ti oo.

14Maang 'yong kung tuong tari a niba nga, 'bojung a 'tuobu iye tiinhuu 'gaali n ingang.

15Ka inang na irima ngaang, jaan'de kuma jie ngang pampana, ka maang nye nungbu i 'ningbiring yeng. Ta veng ka n nye n nimiha.

16'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Laanhi Iisiriel ningbera 'puo daba lijaata ning 'pie waaning n seng. Laanhi daba ing bang ka ba iye ningbera aning 'karichihi a niba ingang. Tariba waaning a 'tuohibu tent ka ba nii wa ahi beng.

17'Beng la mang na 'sigi wa ka n nii yeli yela. N na diye Sie ni ang bi i ingang ni ingba. Ba na sumiing 'tuo a niba 'tuo-tiinha ni ka i ta 'tuogaa i 'yong.

18Bila 'puoring, yeli 'ku a niba: Ye welipegi ye miihi a 'gu 'beu. Ye na ooye neni. 'Bojung ye 'kongyeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'wong yeng yera ngaang: Ning'buong na 'kuti neni ka ti oo? 'Bojung a daang iye sung 'kuti lijipiting. Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na 'kuyeng neni ka ye oo.

19Ye na obaang, bebeyeni naani, beri a'yi ming naani. Ye kung obaa 'beri a'nu bii beri 'pie bii 'beri lijeri.

20Ye na obaang 'chiu 'gbuli a waana wagiri ang na wa 'yire ye nyibogiring a leu piye. 'Bojung ye jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana ang 'bi ye 'puong. Ye 'kongye u ningbi-tooring a yeli: 'Bojung muo ting 'yi 'Iijipit ing?

21Ka 'Moosis yeli: A niba nga 'puong mang be nga iye daba 'tuhi koohi ayuobi (600,000) ang 'chene gbee. Che ing yeli: N na 'kubong neni ka ba oo 'chiu 'gbuli.

22Ba muo na korigiye piihi aning 'nii ka a tuong sigiba bi? Chebii mangkpong jima jaa bang na laanhi ka a tuong sigiba?

23Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Maang Ba Tari Baahaa Daana 'nu kpiengu kung tuong i bila bi? I na nyiye pampana ka n yelihung na iye yeliminga 'kui bii ka u kung i.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka 'Moosis daang 'yi ti yeli Ba Tari Baahaa Daana yeli'bie ni 'ku a niba. Ung daang laanhi a niba 'puo ningbera daba lijaata ning 'pie a veng bang ahi 'gili a tenti'deu.

25'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa 'sigi a savaalii 'puong, a yeli yela 'ku 'Moosis. Ung daang di a Sie ni ang 'bi u ingang ni ing a ningbera lijaata ning 'pie ni ingang. Sanga ni a Sie ang daang wa dogili ba ingang, bang daang dangyera yela. Che ba daang ba la i bila jaa.

26Che daba ba'yi daang kpelingye a kampu 'puong. Kanga 'yuori daang la Eelidad, ka kanga ming 'yuori i 'Miidad. Ka a Sie daang wa dogili ba ingang. Ba daang paahiye banani 'yoe bang seu ni ingang, che bana daang ba 'yi gaa a tenti'deu. Che bang daang dangyera yela a kampu 'puong.

27Ka 'bi-polii kanga daang jo ti yeli ku Moosis: Eelidad aning Miidad dangyeraye yela a kampu 'puong.

28Ka Nuung bi-dau 'Joosua ang daang i 'Moosis sunna a'yi u bi-polihung sanga daang dieyeli: N ningkpong Moosis, kariba.

29'Beng la ka 'Moosis daang yeli 'kuu: I inga jagirang n yela bi? N buobu da la ka Ba Tari Baahaa Daana niba jaa da i dangyeriba, ka Ba Tari Baahaa Daana di u sie ingba.

30Ka 'Moosis aning Iisiriel ningbera ni daang leu gaa a kampu.

31Ka seseu daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng, a daa korinhi 'yining mangkpong waaning. Ung veng ang yo egiha waana 'lere a kampu sieng a'wo 'bebeyeni 'cheni singbu. Ang daang 'bi a kampu 'lomboe jaang wa 'gili. A ning lenge daang iyeng a'wo 'kiyubitihi a'yi.

32Ka a niba daang 'bibe ana 'beu ni aning a 'yienguu jaa ka 'jie ti nyaa. Bang la 'bibe a daari ming jaa. Bang daang laanha korinhi. Unani ang daang laanhi fling ba jaa puong daang laanhiye 'oom-erihi 'pie. Bang daang dia yaari yaari 'gili a kampu jaa.

33Che sanga ni a neni ang da nang 'bi ba nyina kpachagihing bang da nang ba obaa, ka Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa daang 'ihi ba ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di baleu-kpiengaa ingba.

34A 'jung bang daang 'ku a 'jie 'yuori ka Kiibirot Hataava. Bojung 'beng bang daang 'ung niba ni ang daang nyenna siingjaani ni.

35Ka a niba daang 'yi Kiibirot Hataava a gaa Haziirot, a ti maali ba kampu 'beng.

Numbers 12

1'Beng la ka Miiriam aning Eerong daang 'miing yera 'Moosis Kuus 'deme 'bi-poga ni ung di ni yela, 'bojung u daang diye poga ang 'yi Kuus.

2Bang daang yeli: 'Moosis muo 'yong ingang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli yela 'tu bi? Ma u yeliye yela 'tu ti ming ingang wa? Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'womaa.

© 2009 Bibles International.

3A wagiri ngang 'Moosis daang iye dau ang 'sigihi u minga yaga a gaa dau jaa ang 'bi 'teng-gbaning.

4'Dayeni ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Moosis, Eerong aning Miiriam: Ye bata nga, ye 'yi wa a 'tuohibu tent. 'Beng la ka ba bata ni daang wa 'yi.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa 'sigi a savaalii baaraa 'puong wa ahi a tenti'deu 'di-nuoring. Ung daang buong Eerong aning Miiriam. Ka ba ba'yi ni daang tagi 'yi 'ningbi-toori.

6'Beng la ung daang yeli: Ye 'wong n yeli'bie pampana. Ka dangyera jaang 'bi ye 'puong, Nyiibu 'puong ka maang Ba Tari Baahaa Daana na 'yuo n minga 'kuu. Jaanhung 'puong mang na yeli yela 'kuu.

7Che n tungtuna 'Moosis yeng naani. U iye limaniye n 'deu jaang.

8N niu mang 'liinhiye taa a yeli yela. A mang iye 'penteng, yeli'gbuno mang naani. U mang nyiraye Ba Tari Baahaa Daana 'worihung. Wala 'jung panaa yeng ba jora dabieng Ka ye yeli n tungtuna Moosis?

9Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi ba ingang. Ung daang leu gaa.

10Sanga ni a savaalii ang daang wa tagi 'yi a tenti'deu saa'jung, 'dayeni ka Miiriam daang ngmaahi kongkongti. Ung daang leu pelf a'wo si'noo. 'Beng la ka Eerong daang leu ka u kaa Miiriam a nye ka u ngmaahi kongkongti. (Yiibu G. 4:6)

11A 'jung ka Eerong daang yeli 'ku 'Moosis: 'Oo n ningkpong, jaan'de, ta di a beu nga dogili ti ingang. Ti iye joliyela a tung beu.

12Jaan'de, ta veng ka u 'woning 'We bang dogira ka u 'kpiye, a 'woning nie ang 'yire u ma 'puong ka u inggbani tarang 'diye.

13'Beng la ka 'Moosis daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: 'Oo Naangmini, jaan'de n suhii, nyaaguu.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Ka u bang da tuuhi muntaahi waahi u 'ningbieng, u da kung 'di a 'vii 'beri ayo'poin? Veng ka ba poguu bahi a kampu daam'puoring beri ayo'poin. Bila 'puoring ba na tuong leu taming waaning.

15A 'jung bang daang pogi Miiriam bahi a kampu daampuoring beri ayo'poin. A niba daang ba 'yi sori na gaa a gara wagiri ni bang daang leu tari Miiriam waaning.

16Bila 'puoring ka a niba daang 'yi Haziirot a ti maali ba kampu 'Peerang Mopiri ning.

Numbers 13

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

2Tung daba ka ba gaa ti pigihi 'Keenan paaluu, una mang di 'kuro Isi'reeli niba ni. Tung dau a 'yi ba ba'mine buurii ni kanga jaang. Kanga jaa na mang iye 'yi-diera u buurii 'puong.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ka 'Moos is daang tungba bang 'yi 'Peerang Mopiri ning a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori. Ba jaa daang iye daba ang i Isi'reeli buura 'yi-daangdaba.

4Ba 'yoe daang la ama: Ruubeng buuriing, Zaakur 'bi-dau Samuuya.

5Siimiytmg buuriing, 'Hoorai 'bi-dau 'Seefat.

6'Juuda buuriing 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb.

7Iisakar buuriing 'Joosef bi-dau ligal.

8'Iifiriam buuriing Nutmg bi-dau 'Hosiiya.

9Beenjaming buuriing 'Reefiu bi-dau Paalitai.

10Zeebiyulung buuriing 'Soodai bi-dau Gaadiel.

11'Joosef buuriing, Manaase buuriing la bila, Suusai bi-dau Gaadai.

12Daan buuriing Gemaali bi-dau Aamiel.

13Aaser buuriing Maikel bi-dau Seetur.

14Naafitalai buuriing Voofisai bi-dau 'Neebai.

15Gaad buuriing 'Meeyakai 'bi-dau 'Giyuuwel.

16Daba ni 'Moosis ang daang tung ka ba gaa ti 'pigihi a paaluu 'yoe la bila. Ka 'Moosis daang buong Nuung bi-dau 'Hosiiya ka 'Joosua.

17'Beng la ka 'Moosis daang tungba ka ba gaa ti 'pigihi 'Keenan paaluu. Ung daang yeli 'kubo: Ye 'tu son nga 'do kpe sa'mungduri seng 'do gaa a taanhi.

18Ye ti kaa nye bila ni a paaluu ang 'wo. Ye kaa nye ka a niba ang kpiera 'be tariye fanga bii ka ba iye salihi. Ye nye ka ba iye fling bii jemaa.

19Ye ti kaa nye ka a paaluu ni bang kpiera ni sumang bii ka u iye beu. Ye ti nye ka a 'yi-bera ni 'puuhing bang kpiera ni 'woniye kampuhi bii ka ba meye ji-kpienhi 'gilaa.

20Ye ti kaa nye ka a 'teng-gbani numang bii ka u ba numa. Ye ti nye ka kongkoe 'bibeng bii ka a 'chibe. Ye tari nyau yaga. Ye ti waaning a paaluu dangmama 'mine A wagiri daang iye fora 'girep muoma wagiri.

21'Beng la bang daang 'yi ti 'pigihi a paaluu. Ba daang 'pigihuung a 'yi Ziin Mopiri ning bilaang a ti ta Riihob ang pieli jie ni ang kpiera 'Heemat ni.

22Bang daang 'do 'tu sa'mungduri seng a wa ta 'Hii-birong, Ahaimang, 'Siisai aning Taalimai. 'Eenak buurii ni daang biye 'be. 'Hii-birong daang meyeng 'yuomo ayo'poin seni che bang me 'Zoowang ang 'bi 'Iijipit ing.

23Bang daang wa to Eesikol Lohimbo ni. Bang daang ngmaa 'girep da'nu 'beng, ung tan ngmama ang lang taa 'ju bung'yeni. Bang daang pegiluu dau ingang ba ba'yi kpachagang. Bang daang waaning poomegiranitihi ming aning kangkaanhi.

© 2009 Bibles International.

24Isi'reeli daba ang daang ngmaa a dangmama ang lang taa beng ni 'jung bang buong 'be ka Eesikol Lohimbo

25'Beni lijaa'yi bang daang 'pigihi a paaluu che leu wa.

26Bang daang 'yi a leu wa 'Moosis aning Eerong seng aning Isi'reeli niba langbu ni jaa ang bi 'Peerang Mopiri ni ang 'bi 'Kee-des 'puong ni. Bang daang waaning 'duoho wa 'kubo aning a langbu jaa, a 'wulibo a paaluu dangmama.

27'Beng la bang daang yeli 'kuu: Ti gaaye paaluu ni ing tungti ni. Siringminga, bihung aning siung 'puoro 'beng. U dangmama la ni.

28Che niba ang kpiera a paaluung tariye fanga. Ba meye daangguoma 'gili a 'yi-bera, ka a 'yi-bera i bera sung. Aning ming, ti nyiye 'Eenak buurii ni beng.

29Aamalek nibang kpiera a sa'mungduri paaluung. Ka Hfit niba, 'Jiibus niba aning Aamor niba kpiera a taanhing. Ka Keenan niba kpiera a mangkpong sieng, Jooridang Mani 'kongkogiring.

30'Beng la ka 'Kee-leb daang i ka a niba i siriti 'Moosis 'ningbi-tooring. Ung yeli: Ye veng ka ti 'do gaa pampana a ti dieguu 'so, 'bojung ti na tuongbang.

31Che ka daba ni niu ang daang gaa ni yeli: Ti kung tuong 'do a niba ingang, bojung ba tariye fanga gaati.

32Bang daang 'ku a Isi'reeli niba 'duohi-beu a paaluu ni bang ti 'pigihi ni yela. Ba daang yeliyeng: A paaluu ni ting ti 'pigihi ni iye paaluu ang vona niba ang kpiera u ingang. Niba ni jaa ting nye beng ni iye daba ang poli poli gaga jaa.

33Ti nyiye 'dongkihi beng. 'Eenak buurii iye a 'dongkihi buurii. Ting 'woning 'sobo ti miihi 'ningbiring. Bila ting 'wo ba 'ningbiring.

Numbers 14

1'Beng la ka a langbu jaa daang lagi ba noe a 'cheehi. Ka a niba 'kong ana 'yienguu ni.

2Ka a Isi'reeli niba jaa daang ngmuuna inna 'Moosis aning Eerong. Ka a langbu jaa yeli 'kubo: A'wo ti danang 'kpi lijipiti paaluung, bii a mopiri nga 'puong.

3Wala 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana tariti waaning a paaluu nga ka ta'kobi na kuti? Ti pogiba aning ti bungbilii na leuye bungnyogirihi. Ka tinuung leu gaa 'lijipiti, bila naaning seu?

4'Beng la bang daang yera kuro taa: Ye veng ka ti 'ihi 'yi-diera a leu gaa 'Iij ipiti .

5'Beng la ka Moosis aning Eerong daang 'le 'pu 'tengeng Isi'reeli niba langbu ni jaa 'ningbi-tooring.

6Ka Nuung bi-dau 'Joosua aning 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb daang chiehi ba bungyerihi. Ba daang paahiye banani ang ti 'pigihi a paaluu ni ingang.

© 2009 Bibles International.

7Bang daang yeli 'ku Isi'reeli niba langbu ni jaa: Paaluu ni ting lugili a 'pigihuu ni iye paaluu ang soma yaga jaa.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana 'puong peli ti yela, u na tariting kpening a paaluu a diu 'kuti. U iye paaluu nga bihung aning siu ang 'puoro beng.

9Yeli 'yong ang bibe la nga, ye to diera taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ye to fora a paaluu niba ming, bojung ti bung'dirihi la. Ba ba la tari bung ni ang 'guribo ni, che ka Ba Tari Baahaa Daana bi ti seng. Ye to joriba.

10Ka a langbu jaa daang yeli ka ba fooba ning kubo. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'chengkeng ni daang 'yi a tenti'deung Isi'reeli niba jaa 'ningbi-tooring.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Wala ka a niba nga na dima foo kauhi sing? Wala bang na jaanhi n sagibu kauhi sing, anaa jaa ka n tungye a tungsiela nga jaa ba 'puong?

12N na diye baleu ingba a saangba. N na diing maali ning paaluu ang i nanii a tari fanga gaaba.

13Ka 'Moosis daang yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Bila yeng a 'Iijipiti niba na 'womaang. 'Bojung i kpiengu ing di tarining a niba nga 'yining ba 'puong.

14Ba na yelaang 'ku a paaluu nga niba. Ba 'wongyeng ka ina Ba Tari Baahaa Daana 'biye a niba nga 'puong. Ba 'wongyeng ka ba mang nyiriye ina Ba Tari Baahaa Daana a'wo nie ning u to, ka i savaalii mang ahi ba 'jung. Ba 'wongyeng ka i mang dieye ba 'yie a gara savaalii baaraa 'puong ngminaa aning 'butmg baaraa 'puong 'yienguu.

15Pampana ka inang ku a niba nga a'wo ning'yeni, paalihi ni jaa ang 'wong i yela ni na yeliye yela.

16Ba na yeling: Ba Tari Baahaa Daana ba tuong tari a niba nga gaaning paaluu ni yela ung po ka u na 'kubong ni. Bila 'jung la ung kuba a mopiri 'puong.

17Pampana n suhiing, veng ka n Daana kpiengu i kpong a'wo bila ni turi ing yeli ni.

18I yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana tariye 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung, a tari hina yaga jaa. U mang vengye beu aning 'begu saangbu 'kuro niba. Che u ba mang ang bahi niba ang 'le saree 'puong. A ba'mine beu mang waye ba biihi ingang a gara ba taalung aning naahung jemanihi.

19N suhii, veng a niba nga beu 'kubo a 'tuuro i hina ang i kpong ingang. Veng ba beu 'kubo a'wo bila ni turi ing venna ba beu 'kuribo a 'yi lijipiting a waana nga ni.

20'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: N vengye ba beu 'kubo a 'tuuro i yelihung ning.

21Che siringminga, a'wo mang i 'vori yeng, 'teng-gbani jaang na paali aning Ba Tari Baahaa Daana girima.

22'Bojung a daba nga jaa nyiye n girima aning tungsiela ni mang tung 'Iijipiting aning a mopiri 'puong. Che bang ima nye a gberi 'pie nga a ba 'tu n nuori.

© 2009 Bibles International.

23Pielaang, ba kung nye a paaluu ni yela mang po 'ku ba ba'mine ni. Banani ming jaa ang dima foo ni kanga jaa kung nyiu.

24Che n tungtuna 'Kee-leb yeng, n na taruung gaaning a paaluu ni ung gaa ni, ka u buurii 'di u cheng. 'Bojung una tariye sie ang i dabang, a Imo aning u 'puo jaa.

25Aamalek niba aning 'Keenan niba kpieraye a lohimbong. 'Beu, ye leu 'tu Manjie Son ni a kpe a mopiri 'puo.

26'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong:

27Wala mang na veng ka a langbu nga ang i beu nga ngmuuna innima kauhi sing? N 'wongye ngmuungbu ni Isi'reeli niba ang ngmuuna innima.

28Yeli 'kubo ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A'wo mang i 'vori yeng, bila ni turi yeng yeli mang 'wong ni, bila mang na iye.

29Ye banani jaa ang ngmuuna innima ni na leng a leu 'kuunhi a mopiri ngang. Ye banani jaa bang sori ni la bila, a 'tuuro ye jaa singbu, a 'piili 'yuomo lijeri a 'duoro.

30Pielaang, ye kung kpe a paaluu ni yela mang po ka n na ing ka ba kpe 'be ni. 'See 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb aning Nuung 'bi-dau 'Joosua, banang na kpe 'be.

31Che ye bungbilii ni, bana yeng yeli ka ba na leuye bungnyogirihi ni, bana mang na tan kpening 'be. Banang na bang a paaluu ni yena ang di foo ni.

32Che yena yeng, ye na leuye 'kuunhi a 'le a mopiri nga 'puong.

33Ye 'bi-daba na iye niba ang yo daara a mopiri puong 'yuomo lijaa'yi. Ye na 'diye dogee ye limangkong ni 'jung, a waana wagiri yeng na wa 'le a leu 'kuunhi a mopiri nga 'puong.

34A'wo a beri lijaa'yi ni yeng di 'pigihi a paaluu ni, bila yeng na 'tuo ye yelibee 'yuomo lijaa'yi. Bebeyeni jaa na mang ahi 'kuye 'yuoni 'gbuli. Ye na bangye bila ni mang na 'tuohiye ka a 'wo.

35Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli a yeli nga. N siring na diye a beu nga pagi a langbu nga jaa ang i beu a laanhi 'tuohimo nga. A mopiri ngang bang na baahi. Beng ming bang na 'kpi.

36A daba ni 'Moosis ang tung bang ti 'pigihi a paaluu ni daang leu waaniye 'duohi-beu a veng ka a langbu jaa ngmuuna innima.

37A daba ni ning ba ju ang waaning 'duohi-beu a paaluu yela ni, 'baleu daang kubang Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

38A daba ni ang daang gaa ti 'pigihi a paaluu ni 'puong, Nuung 'bi-dau 'Joosua aning 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb la daang kpeling a ba kpi.

39'Beng la ka 'Moosis daang yeli a yelibie nga 'ku a Isi'reeli niba jaa. Ka a niba daang ira nimiha gaga jaa.

© 2009 Bibles International.

40Bang daang 'ihi 'beeguu 'pipi 'do a tangkpong ju a ti yeli: Nyiti la ni. Ti na 'do gaaye a jie ni yela Ba Tari Baahaa Daana ang ing nuori 'kuti ni, 'bojung ti tungye beu.

41'Beng la ka 'Moosis daang yeli: Wala 'jung yeng jaanhi Ba Tari Baahaa Daana nuori? A yeli nga kung tari 'ningbiri.

42Ye ta 'do gaa ka ye domihi ira wa tuongye. Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'chi ye 'puong.

43A Aamalek niba aning a 'Keenan niba Nye ye 'ningbi-tooring. Ye na 'leng a 'tuuro ta'kobi ingang. Ba Tari Baahaa Daana kung bi ye seng, 'bojung ye leuhiyeng a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

44Che bang daang di 'ju-kpieni 'do a tangkpong 'ju. Che Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni aning 'Moosis yeng daang ba 'yi a kampung.

45'Beng la ka a Aamalek niba aning a 'Keenan niba ang daang kpiera ana tangkpong ngang daang 'sigi wa ngmiba. Bang daang kari Isi'reeli niba gaaning 'puori a ti to 'Hoorima.

Numbers 15

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ye na wa kpeye a paaluu ni yeng na 'jing, una mang di 'kuriye ni.

3Ka yenang wa bibe a na 'ihi buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a'mineng u na mang iye sarika nyugiruu bii sarika. A'mineng u na mang iye bung ang na paali nosani, bii a i bung ing tiha i minga buobung bii ye 'tigirihi ni sarika. Ye na mang ihutmg ye 'dungbilii bii ye 'dung-bera puong, ka a i buunhu 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

4Nie ang di u sarika kuro Ba Tari Baahaa Daana na mang waaniye bungbie sarika. U na mang iye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni, a jeri kpaang hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni ingang.

5Pipolii jaa ang i sarika nyugiruu bii sarika, ye na mang paahiye waing hiin maahibu nyogi po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni ka a i bung'nyuurihi sarika.

6Ka pidari la, ye na mang paahiye bungbie sarika. A na mang iye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie ka i di 'jiihi a'yi jeri kpaang hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi ata a di 'jiyeni ingang.

7A bung'nyuurihi sarika ming na iye waing hiin maahibu nyogi po 'jiihi ata a di 'jiyeni. A na iye buunhu 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

8A'mineng ye na waaniye nadapolii ka ye wa 'ihi sarika nyugiruu bii sarika ang na paali nosani. A'mineng u na iye maahuu sarika a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

9Bila yeng ye na paahiye bung'bie sarika a nadapolii ingang. A na iye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata, a di jeri kpaang hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi a'yi a di 'jiyeni ingang.

10Ye na waaniye waing hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi a'yi a di 'jiyeni ka a i bung'nyuurihi sarika. A na iye 'buung sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a i buunhu 'nyuu ang sigihuu.

11Bila yeng na mang i nadapolii, pidari, bii pipolii bii bupolii jaa.

12Ye na mang iye bila 'ku kanga jaa, a 'tuuro anani jaa yeng maali ni nuori.

13Ngaang ka ye kanga jaa ang i a paaluu nie na mang i, ka unang wa waaning buung sarika. U na mang iye bung 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

14A'mineng saana na wa kpieriyeng, chebii nie kanga na 'biye ye 'puong ye jemanihi jaang. Ka a daanang na 'ihi 'buung sarika 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana, u na mang ing a'wo yeng mang i bila ni.

15Yeli'binnuu bung'yening bing ku yena ang i a langbu niba aning saana ang wa kpieriye. U iye yelibinnuu ang ba tari boohoo ye jemanihi jaang. Bila ni yeng 'wo, bila ka saana ming 'wo Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

16'Begu bung'yeni aning yeli'tuuruu bungyening bing 'kuye aning saana ang kpieriye.

17Ka Ba Tari Baahaa Daana daang la yeli 'ku Moosis:

18Yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: Ye na wa kpeye a paaluu ni mang garaniye ni.

19Ka yenang wa 'di a paaluu siimaa, ye na mang 'ihiye sarika 'duohuu 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

20Ye na mang diye ye fora jong'buurihi kaanhii 'ihi sarika 'duohuu. Jiengaa sarika 'duohuu la bila yeng na mang 'ihi.

21Ye na mang diye ye fora jong'buurihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U na mang iye sarika 'duohuu ye jemanihi jaang.

22A'mineng ye kung bang che tung beu, a ba 'tu a no'kurihi nga Ba Tari Baahaa Daana ang ku 'Moosis ni.

23A'mineng ye kung 'tu anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ang ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang ni. A'mineng ye kung 'tu anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori a 'piili daari ni ung 'kua ni a gara ye jemanihi jaa 'puong.

24A'mineng a na iye bila, ka a beu tung ka a langbu ba bang. Bila yeng a langbu jaa na 'ihiye nadapolii bung'yeni ka u i sarika nyugiruu. U na iye 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. Ye na tihuung a lang ning u bung'bie sarika aning u btmg'nyuurihi sarika. Ye na tihaang a 'tuuro a 'wulibu soe, ka budari paahi a i beu sarika.

25Bila ka a Ngminglmohi 'yi-diera na mang pogi beu 'ku a Isi'reeli niba langbu ni jaa. Ba na nyiye veng'kuubu, 'bojung ba ba bang che i. Ba waaniye ba sarika, ka u i 'buung

© 2009 Bibles International.

sarika ku Ba Tari Baahaa Daana. Ba waaniye ba beu sarika ming Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ba beu ni bang ba bang che i ni yela.

26Isi'reeli niba langbu jaa aning saana ang kpiera ba 'puong na nyiye veng'kuubu. 'Bojung a niba jaa ba bang che tung bila.

27Ka nieng ba bang che tung beu, u na waaniye busaraa ang i 'yuoni 'gbuli ka u i beu sarika.

28A Ngming'puohi 'yi-diera na pogiye beu 'ku nie ni ang bori a ba bang che tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni. Ka unang wa pogi beu kuu, u na nyiye veng'kuubu.

29'Begu bung'yening na 'bing ku lisiriel nie jaa ang ba bang che tung beu aning saana jaa ang kpiera ba 'puong.

30Che nie jaa ang turi bang che i yeli, ka a paaluu nie bii ka saana la, a daana ingye Ba Tari Baahaa Daana nyaaba 'puong. Ba na weliye a daana u niba 'puong bahi.

31'Bojung u diye Ba Tari Baahaa Daana yelihung foo, a ba 'tu u nuori. Ba na ngmaaye a daana bahi kpeleng kpeleng. U beu 'yobeu na dogiliye u 'jung.

32Sanga ni Isi'reeli niba ang da nang 'bi a mopiri 'puong, bang daang nye dau ang buora daari a Peenhibu 'beung.

33Ka banani ang daang nyiu ung buora a daari ni taruu waaning 'Moosis aning Eerong aning a langbu niba jaa seng.

34Bang daang nyoguu pogi, bojung a daang ba peli kubo bila ni bang na iu.

35'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Ba ku a dau pielaang. A langbu jaa di 'kubo fobuu a kampu daam'puoring.

36Ka a langbu jaa daang taruu 'yining a kampu daam'puori a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori bila ni. Bang daang di 'kubo fobuu ung 'kpi.

37Ka Ba Tari Baahaa Daana daang la yeli ngaang ku 'Moosis:

38Yeli yela 'ku a Isi'reeli niba. Yeliba ka ba mang maali juoha ing ba bungyerihi noeng ba jemanihi jaa 'puong. Ba na mang diye 'ngmisugini ing a juoha ni ang bi a noe baahaang ni.

39A na mang iye juoha yeng na mang 'liinhi a tiehi Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni jaa yela a tunaa. Ye na mang tiehaang a to ira wa 'tu siihmg jentiriye ni ye miihi 'sikie aning ye 'ningbie ang da mang 'tu ni.

40Ye na iye bila a mang tiehi n no'kurihi ni jaa 'tuubu, a i niba ang pegi'yi 'ku ye Naangmini.

41Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye 'yining lijipiti paaluung ka n i ye Naangmini. Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

Numbers 16

1'Koora daang iye Aizahar bi-dau, ka Aizahar i 'Koohat bi-dau, ka 'Koohat i 'Liivai 'bi-dau. Ka 'Koora, 'Deetang aning Abairam ang daang i 'Ilaiyab bi-daba, a lang ning 'Pii-let bi-dau Oong daang 'ihi. Ba bata nga daang iye Ruubeng buurii.

2Bang daang 'ihi 'tuohi Moosis. Ka a Isi'reeli niba langbu 'yi-dieriba koohi a'yi aning lijaa'yi ning 'pie daang paahi ba ingang. Ba daang iye a langbu gbebogu-ahiba, a i daba bang bang.

3Bang daang laanhi lang taa a 'tuohi 'Moosis aning Eerong a yeli 'kubo: Ye iraang 'gaali, 'bojung a langbu nga jaa pegi'yiyeng. Kanga jaa pegi'yiyeng, ka Ba Tari Baahaa Daana bi ba puong. Wala 'jung yeng 'duohi ye miihi Ba Tari Baahaa Daana langbu ni ingang?

4'Moosis ang daang wa 'womaa, tmg 'le 'tengeng a Int.

5Ung daang yeli 'ku 'Koora aning niba ni jaa ang 'tuu ni: 'lieu 'beeguu Ba Tani Baahaa Daana na 'wuliye nie ni ang la u 'suobu aning nie ni ang pegi'yi, a veng ka a daana wa pieluu. U na ing ka nie ni tmg lugi wa pieluu.

6Yena 'Koora aning niba ni jaa ang 'tuuruu ni, ye i ngaang. Ye di 'buung peretehi.

7Ye muo "buung imaa beu, a di iinsens imaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Dau ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi na la nie ang pegi'yi. Yena 'Liivai bi-daba nga, ye iraang 'gaali.

8'Beng la ka 'Moosis daang yeli ku 'Koora: Yena 'Liivai 'bi-daba, ye 'wong.

9Ka bila Iisiriel Naangmini ang 'lugiye Iisiriel langbu 'puong ka ye pieluu ni, bila iye yelifiing? Ung 'lugiye ka ye tuna Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu tuma a mang ahi a langbu 'ningbi-tooring a tuniba ni, bila iye yelifiing ye seng?

10A iye yelifiing ye seng aning sing waaning ye ning ye ba'biihi Iiivai 'bi-daba yeng wa pieluu? A Ngming'puohi 'yi-dieri ming yeng buora bi?

11Bila 'jung i ning i niba ni ang 'tuurii ni laanhiye taa 'tuohi Ba Tari Baahaa Daana. Ning'buo la Eerong yeng ngmuuna innuu?

12Ka 'Moosis daang tung buong'Deetang aning Abairam, 'Ilaiyab bi-daba ni. Che bang yeli: Ti kung wa.

13A iye yelifiing aning ing tariti 'yining paaluu ang 'puoro bihtmg aning siu a waaning a mopiri ka i kuti? A iye yelifiing aning ing mang ira a'wo ti ningkpong ang lii?

14Aning ming, i ba tariti kpening paaluu ni ang 'puoro bihung aning siu ni. I ba kuti 'teng-gbani aning 'girep yori cheng ming. I buorang ka i 'lugiri a daba nga 'ningbie 'ihi bi? Ti kung wa.

15'Beng la ka 'Moosis 'suuri daang 'ihi yaga, sing yeli ku Ba Tari Baahaa Daana: Ta die ba sarika ni. N ba die bunga kanga jaa seng. N ba i kanga jaa yelibeu ming.

© 2009 Bibles International.

16Ka 'Moosis daang yeli 'ku 'Koora: Ina aning i niba ni ang 'tuurii ni, ye wa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori beu. Ina aning a niba aning Eerong la a na wa.

17Ye kanga jaa na diye u 'buung perete a imaa iinsens, a dia waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. A na iye buung peretehi koohi a'yi aning lijaa'yi ning 'pie. I ming aning Eerong na waaniye ye 'buung peretehi.

18Ka a daba kanga jaa daang di u 'buung perete. Bang daang muo 'buung imaa, a di iinsens dogili a ingang. Ka ba ning 'Moosis aning Eerong daang wa ahi a 'tuohibu tent 'di-nuoring.

19Ka 'Koora daang laanhi u niba ni jaa bang 'ihi gaa ba ingang a 'tuohibu tent 'di-nuoring. Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana girima daang 'yi a langbu jaa 'ningbiring.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong:

21Ye weli ye miihi a langbu nga puong ka n nyuongba 'dayeni.

22'Beng la bang daang 'le 'pu 'tengeng a yeli: 'Oo Naangmini, ninsaaliba jaa siihi Naangmini, ning'yening na tung beu ka i 'suuri 'ihining a langbu jaa?

23Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

24Yeli 'ku a langbu niba: Ye tagi 'yi 'Koora, Deetang aning Abairam tentihing.

25'Beng la ka 'Moosis daang 'ihi gaa Deetang aning Abairam seng. Ka Iisiriel ningbera daang 'tuuruu.

26Ung daang yeli yela 'ku a langbu niba a yeli: Ye tagi 'yi a ningbee nga tentihing pampana. Ye ta wa fiinha ba bung jaa a ira wa nyuong ba yelibee ni jaa 'jung.

27'Beng la bang daang tagi 'yi 'Koora, 'Deetang aning Abairam tentihing 'Beng la ka Deetang aning Abairam, ba pogiba, ba bi-daba aning ba 'bibilii daang wa 'yi ahi ba tentihi 'di-noeng.

28'Beng la ka 'Moosis daang yeli: A 'tuuro ngaang yeng na bang ka Ba Tari Baahaa Daanang tungma ka n tung a tuma nga jaa. Bojung n minga buobung naani mang tunaa.

29Ka a daba ngang 'kpi ba miihing a'wo data jaa, bii ka yeli ni ang mang pogi niba jaang pogiba, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana naaning tungma.

30Che ka Ba Tari Baahaa Daanang i yelipaalaa, ka 'teng-gbani 'yuo u nuori a voliba a langning buunhu jaa bang 'so, ka ba 'sigi 'Siol 'voe, 'beng la yeng na bang ka a daba nga buongye Ba Tari Baahaa Daana jaala.

31'Beng la, 'Moosis ang daang wa yeli a yela nga jaa baahi, ka lenge weri ba luong.

32Ka 'teng-gbani 'yuo u nuori a voliba a lang ning ba 'deri niba. Ung daang voli a daba ni jaa ang 'bi 'Koora seng a lang ning ba bungtarihi jaa.

33Ka ba ning bung jaa ang daang bi ba seng 'sigi 'Siol 'voe. Ka 'teng-gbani daang pogiba ing. Bang daang nyuong a 'yi a langbu 'puong.

© 2009 Bibles International.

34'Beng la ka Isi'reeli niba jaa ang ngmaaba 'gili daang jo ba 'cheehibu ni yela. 'Bojung ba daang yeliyeng: A 'teng-gbani ta ira wa voli ti ming.

35Ka buung daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a nyuong a daba koohi a'yi ning lijaa'yi ning 'pie ni ang daang kuro iinsens ni.

36'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

37Yeli 'ku Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-dau Eli'ee-zer ka u ti 'ihi a "buung peretehi a buungdirihi puong, 'bojung a iye bungpegi'yirihi. Che ka u di a 'butmg gaaning toori biela ti loo.

38A daba ni ang tung beu ka ba 'nyivoe kong ni, di ba 'buung peretehi ni. Veng ka niba di hamabile maalaa ka a leu buunhu bang na di pogira a sarika 'ihijie. Bang daang wa tihaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ang i bungpegi'yirihi 'jung. A na iye 'sieree 'ku a Isi'reeli niba.

39Ka Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera daang di a yaawa "buung peretehi ni. Ana ka a niba ni 'buung ang 'di daang waaning ni. Bang daang di hama'bile maalaa ang marihi a sarika 'ihijieng.

40Ang daang i tiehibu 'ku a Isi'reeli niba ka nie jaa ang ba i Eerong buurii ta wa piena a na tihi iinsens Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A daana ta ira wa leu 'woning 'Koora aning u taa ni, a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang veng ka Moosis yeli 'kuu ni.

41'Jie ang daang wa nyaa, ka Isi'reeli niba langbu ni jaa daang ngmuuna inna 'Moosis aning Eerong. Bang daang yera: Ye kuye Ba Tari Baahaa Daana niba.

42Bila daang la, sanga ni a langbu ang laanhi 'tuohi 'Moosis aning Eerong ni, bang daang leu Iiinhi a 'tuohibu tent seng. Dayeni ka a savaalii wa poguu. Ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'yi.

43'Beng la ka 'Moosis aning Eerong daang wa a 'tuohibu tent 'ningbi-toori.

44Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis:

45Tagi 'yi a langbu nga 'puong ka n nyuongba 'dayeni. Bang daang 'le 'tengeng a 'pu.

46'Beng la ka 'Moosis daang yeli ku Eerong: Di "buung perete. Muo "buung a sarika 'ihijieng imuu. Di iinsens ing a ingang. Dia loring 'wieng kpe a langbu 'puo a pogi beu 'kubo, 'bojung 'su-kpiengaa 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng wa. A baleu 'piiliyeng.

47'Beng la ka Eerong daang diu a'wo 'Moosis ang kuu nuori bila ni. Ung daang jo kpe a langbu 'puo. Nye, a baleu daang buring 'piiliye a niba 'puong. Ung daang di a iinsens, a pogi beu ku a niba.

48Ung daang ahi a kuunhi aning a 'voe kpachagang. Ka a baleu daang veng.

49A 'yi banani ang daang 'kpi 'Koora yela ni 'puoring, banani ang daang 'kpi a 'baleu 'puong daang iye 'tuhi 'pie aning 'tuhi anaahi aning koohi ayopoin (14,700).

© 2009 Bibles International.

50Ka Eerong daang leu gaa 'Moosis seng a 'tuohibu tent 'di-nuoring, 'bojung a baleu daang vengyeng.

Numbers 17

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Yeli yela 'ku a Isi'reeli niba a die dangkpali ba ba'mine kanga jaa 'deung. Diegaa ba 'yi-dieriba seng ka a i 'pienaayi a 'tuuro ba ba'mine 'deri. Seu dau jaa 'yuori man u dangkpaling.

3Seu Eerong 'yuori man 'Liivai dangkpaling. 'Bojung dangkpali bung'yening na mang ahi 'ku ba ba'mine 'deu jaa 'yi-daandau.

4Bila 'puoring, dia ing a 'tuohibu tent 'puong a 'Sieree daga 'ningbi-tooring. 'Be ka n niye mang lang taa ni.

5Dau ni mang na 'lugi ni dangkpali na bohing. Bila mang na i ka a Isi'reeli niba ngmuungbu nga bang ngmuuna inniye nga 'yi n seng.

6Ka 'Moosis daang yeli 'ku a Isi'reeli niba, ka ba 'yi-dieriba ni kanga jaa wa 'kuu dangkpali. A 'yi-dieriba kanga jaa daang waaniyeng a 'tuuro ba ba'mine 'deri. Ang daang i 'pienaayi, ka Eerong dangkpali daang paahi a dangkpalihi 'puong.

7Ka 'Moosis daang di a dangkpalihi 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'Sieree tent 'puong.

8'Jie ang daang nyaa ka 'Moosis kpe a 'Sieree tent 'puo. Ung nye Eerong ang daang ahi ku 'Liivai 'deu ni dangkpali ang bohi. U daang bohiyeng a ing 'puuri, ka a puuri 'yuohi, a ngmang aamond ngmama.

9'Beng la ka 'Moosis daang tari a dangkpalihi jaa 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng waaning. Ung daang dia waaning a Isi'reeli niba jaa seng. Ka dau jaa da mang di u dangkpali.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis: Leu tari Eerong dangkpali ni waaning a 'Sieree daga 'ningbi-toori. U na biming a i 'sieree 'ku a taawai dieriba. Bila na veming ka ba bahi ba ngmuungbu ni bang ngmuuna innima ni, a ta ira wa 'kpi.

11Bila ka 'Moosis daang i. Bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ni, bila ung daang i.

12Ka a Isi'reeli niba daang yeli 'ku 'Moosis: Pielaang, ti 'kpiyeng. Ti wierang. Ti jaang wiera.

13Nie ni jaa ang na wa pieli Ba Tari Baahaa Daana tent ni naang 'kping. Ti jaang na 'kpi kpeleng bi?

Numbers 18

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Eerong: Ina, i 'bi-daba, a lang ning i ba 'cluing na mang 'tuo a ji-pegi'yiruu 'yobeu. Ina aning i 'bi-dabang na mang 'tuo a Ngming'puohi 'yi-dieri 'yobeu.

2Tari i ba'biihi 'Liivai buurii paahi i ingang waaning. Banang i i ba buurii ni, ka ba paahi i ingang. Ba na tuniing sanga ni i ning i 'bi-daba ang na 'bi i seng a 'Sieree tent 'ningbi-tooring ni.

3Ba na tuniing, a tuna a tent 'deu tuma jaa ming. Che ba ta wa piena a 'ji-pegi'yiruu bungtarihi aning a sarika 'ihijie, ka ba nii jaa ira wa kpi.

4Ba na paahiye i ingang a kaara a 'tuohibu tent 'jieng, a tenti'deu tuma jaa la bila. Che nie jaa ang ba i ye kanga ta wa pienii.

5Ye na mang kaaraye a ji-pegryiruu tuma, a kaara a sarika 'ihijie tuma, ka 'su-kpiengaa ta la waana Isi'reeli niba ingang.

6Nye, maang mingang 'ihi ye ba'biihi 'Liivai niba Isi'reeli niba 'puong. Ba iye niba Ba Tari Baahaa Daana ang di 'kuye ka ba tuna a 'tuohibu tent tuma.

7Bila 'jung ina aning i 'bi-daba ang 'bi i seng na mang kaaraye a Ngming'puohi 'yi-dieri 'jieng a'wo a sarika 'ihijie bung jaa yela aning bung jaa ang 'bi a patiisakpagu 'puoring. Ye tuna a tuma. N 'kuyeng a Ngming'puohi 'yi-dieri ung i tuma 'kuubu. Che nie jaa ang ba i ye kanga che wa pieli a 'ji-pegi'yiruu, ba na kuung.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku Eerong: Nye, maang mingang 'ihii ka i kaara 'kuubuhi ni bang 'kurimo, Isi'reeli niba kuubuhi ni jaa ang pegi'yi ni la bila. N diang 'ku i ning i 'bi-daba. Ye tuori la bila. Ye 'dijie la bila wagiri la wagiri. Bila iye yeli'binnuu a gara wagiri jaa.

9A buunhu ang pegi'yi yaga jaa 'puong ye tuori ang 'yi a Inning 'puong na mang la ama. Ba sarikihi jaa, ba bungbie sarika jaa, ba beu sarika jaa aning ba 'begu saangbu sarika jaa bang kurimo na mang iye buunhu ang pegi'yi yaga jaa a 'ku i ning i bi-daba.

10Ye na mang 'diang 'jie nga ang pegi'yi yaga jaang. Dau jaang na mang 'dia. A iye bungpegi'yirihi a kuye.

11Ama ming iye i 'suobu: Ba 'kuubu 'puo sarika 'duohuu, aning Isi'reeli niba sarika 'vigirihi jaa. N diang ku i ning i bi-daba aning i bi-pogiba. Ye 'dijie la bila wagiri la wagiri. Nie jaa ang i 'fori i 'deung na tuong 'diang. Bila iye yeli'binnuu a gara wagiri jaa.

12N 'kuing a kpaang jaa 'puo bungsuunhi. N 'kuing a waing paani jaa 'puo bungsuunhi aning a bung'bie. Ana la ba fora bungngmama ni bang di 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni.

13A paaluu fora bungngmama jaa bang na mang tari wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana na iye i 'suobu. Nie jaa ang i 'fori i 'deung na tuong 'diang.

14Bung jaa bang di bing 'ku Naangmini na iye i 'suobu.

© 2009 Bibles International.

15Buunhu ang tari inggbani 'puong, bung jaa ang 'yuo u ma 'puo bang di 'kuro Ba Tari Baahaa Daana na iye i 'suobu. Ka ninsaalaa la bii ka 'dungo la, a iye i 'suobu. Che i na mang yeudieye ninsaalaa bi-fora yeng pielaang. I na mang yeudieye 'dung-dega ming bi-forihi.

16A buunhu ni bang 'bing 'ku Naangmini ni 'puong, anani ang sigi yeudiebu ni, i na mang yeudiegaang sanga ni ang i 'chiu 'gbuli. I na mang yeudiegaang a 'tuuro i minga 'jielibung. A na mang iye wari sekelihi a'nu a 'tuuro a 'ji-pegi'yiruu sekel singbu. Geerahi lijeri la bila.

17Che i ba yeudiera naahuu bii pihi bii buo 'bi-fora. A iye bungpegi'yirihi. I na mang diye a jiing mihi a sarika 'ihijieng, che nyugi a kpaang. A na mang iye buung sarika 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

18A neni na mang iye i 'suobu. A na mang iye i 'suobu a'wo a sarika 'vigiruu nyau aning a 'duri gbekpong ang i i 'suobu bila ni.

19A bungpegi'yirihi 'puo sarika 'duohii jaa Isi'reeli niba ang mang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana mang di kui. N diang 'ku ina, i 'bi-daba aning i 'bi-pogiba. Ye 'dijie la bila wagiri la wagiri ka bila i yeli'binnuu a gara wagiri jaa. Bila iye yaarung layiri 'kui aning i buurii Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa.

20'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Eerong: I kung tari cheng a paaluung. I kung tari tuori ming ba 'puong. Maang la i tuori aning i cheng Isi'reeli niba 'puong.

21Nye, n diye Iisiriel 'pie toe jaa 'ku 'Liivai biihi. Bila na iye cheng 'kubo ba tuma ni bang tuna ni yela, a 'tuohibu tent tuma ni la bila.

22A 'piili ngaang gara, a Isi'reeli niba to wa piena a 'tuohibu tent ka beu wa dogili ba 'jung ka ba kpi.

23Che a 'Liivai nibang na mang tung a 'tuohibu tent tuma. Ba 'yobeu na mang dogiliye ba 'jung. Bila na iye yeli'tuuruu a gara wagiri jaa ye jemanihi jaa 'puong. Ba ba tari cheng Isi'reeli niba 'puong.

24‘bojung n diye Isi'reeli niba 'pie toe ni bang mang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana a'wo sarika 'duohuu ni 'ku a 'Liivai niba. Ba cheng la bila. Bila 'jung la mang yeli: Isi'reeli niba 'puong ba ba tari cheng.

25'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

26Yeli 'ku a 'Liivai niba: Ye na mang dieye Isi'reeli niba 'pie toe. Ana mang di 'kuye ang i ye cheng a 'yi ba seng ni. Ka yenang wa diegaa, ye na mang 'ihiye sarika 'duohuu a 'puong 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A 'pie toe ming 'pie tuori la bila.

27Ba na mang jeriye ye sarika 'duohuu a'wo ang i jiengaa bung'bie aning buunhu ang 'yi a waing neu'jieng.

© 2009 Bibles International.

28Ngaang yeng na mang 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'yi a pie toe ni jaa yeng diehi Isi'reeli niba seng ni. Ye na mang 'ihiye Ba Tari Baahaa Daana sarika a 'puong a 'ku Eerong a Ngmingjmohi 'yi-diera.

29Ye 'kuubuhi jaa 'puong ye na mang 'ihiye sarika jaa ang sigi ka ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A na mang iye a jaa puo bungsuunhi, anani bang weli bing ni la bila.

30Bila 'jung yeli ngaang kubo: Sanga ni yeng na mang wa 'duohi a jaa 'puo bungsuunhi ni, ba na mang jeriye a chelii ni a'wo ang i a Iiivai niba jiengaa buunhu aning buunhu ang 'yi ba waing neu'jieng.

31Yena aning ye 'deu niba na tuong 'diang 'jie la 'jie jaang. 'Bojung ye 'tuohibu tent ni tuma sanyeu la bila.

32Ka yenang wa 'duohi a jaa 'puo bungsuunhi ni, beu jaa kung dogili ye 'jung a yela. Che ye to wa degira Isi'reeli niba 'kuubuhi ni ang pegi'yi ni, a ira wa kpi.

Numbers 19

1Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye ngaang ku 'Moosis aning Eerong:

2A 'begu yeli'binnihi yela Ba Tari Baahaa Daana ang ku nuori la nga. U yeliyeng: Yeli 'ku a Isi'reeli niba ka ba waaning napoga ang i jie a ba tari ngmehii bii sanggara jaa. U na iye bung ming ingang 'yoge jaa ang nang ba dogili.

3Diu 'ku Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera ka u taruu 'yining a kampu daam'puori ka ba ti koriguu u 'ningbi-tooring.

4Ka Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera di u 'nubiri 'sugi a jiing, a mihi a jiing a 'tuohibu tent 'ningbi-toori mingang gberi buyo'poin.

5Bila 'puoring ba na nyugiye a napoga u 'ningbiring. Ba na nyugiye u gbangu, u neni, u jiing aning u bini.

6A Ngming'puohi 'yi-diera na diye 'siid-er daari aning nyihimaa'nyuu aning pikoonjiihi. U na diang loo ing a buung ni ang 'dire a napoga ni 'puong.

7Bila 'puoring a Ngming'puohi 'yi-diera na pegiye u bungyerihi a che 'so kuong. Ana 'puoring u na tuong wa kpeye a kampu. A Ngming'puohi 'yi-diera na iye degiri a gara 'ji-maarii.

8Nie ni ming ang nyuguu ni na pegiye u bungyerihi a 'so kuong. U ming na iye degiri a gara 'ji-maarii.

9Bila 'puoring dau ang i 'fori na 'kohiye a napoga tampelung. U na diang bing 'jie ang suma a kampu daam'puoring. A na biming a ku a Isi'reeli niba langbu jaa, a 'forihung iibu kuong ni maalibu yela. A na mang ibang 'fori a 'yi beu ingang.

10Nie ni ang 'kohi a napoga tampelung ni na mang pegiye u bungyerihi. U ming na mang iye degiri a gara 'ji-maarii. Bila na iye yeli'tuuruu a 'ku Isi'reeli niba aning saana ang kpiera ba 'puong a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

11Nie jaa ang fiinhi 'kuong na iye degiri beri ayo'poin.

12U na diye a kuong a i u minga 'fori a beri ata daari aning a beri ayopoin daari. Bila ung na i 'fori. Che ka unang ba i u minga 'fori a 'ben ata daari aning a beri ayo'poin daari, u na iye degiri.

13Nie jaa ang fiinhi kpiima a che ba i u minga 'fori, a daana degiriye Ba Tari Baahaa Daana tent 'deu ni. Ba na weliye a daana Iisiriel 'puong bahi. U na iye degiri, ‘bojung ba ba mihuu a 'forihung iibu kuong ni. U degiri nang Nye u ingang.

14Ka daung wa 'kpi tent 'puong, a begu la nga: Banani jaa ang wa kpe a tent aning banani jaa ang bi a tent puong na iye degiri beri ayopoin.

15Bung jaa ming ang 'yuo bahi ka u 'linge ba paguu iye degiri.

16Nie jaa ang bi 'yengeng a fiinhi nie bang di ta'kobi ku bii nie ang 'kpi, u daana na iye degiri beri ayo'poin. Nie jaa ming ang fiinhi ninsaalaa kaurii bii kaubiri, a daana na iye degiri beri ayo'poin.

17Nie ang degi, ngaang bang na i: Ba na mang ongye a naahuu ni bang nyugi 'forihung iibu yela ni tampelung. Ba na ongye kuong ang Imoro imaa dugu 'puong.

18Nie ang i 'fori na diye nyihimaa'nyuu tung a kuong a mihi a tent. U na mihiye a buunhu jaa, a mihi niba ni ang da bibe ni. U na mihiye nie ming ang fiinhi kaurii, bii a fiinhi nie bang ku bii nie ang 'kpi, bii kaubiri.

19Nie ang i 'fori na mihiye nie ang degi a beri ata daari aning a 'beri ayopoin daari. A beri ayo'poin daari u na iye u minga 'fori, a pegi u bungyerihi, a che 'so kuong. U na iye 'fori 'ji-maarii sanga.

20Che nie ang degi a che ba i u minga 'fori, ba na ngmaaye a daana 'ihi a langbu 'puong. ‘bojung u degiye Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni. Ba ba mihuu a Torihung iibu kuong ni. U iye degiri.

21Bila na iye yeli'tuuruu 'kubo a gara wagiri jaa. Nie ni ang mihi a 'forihung iibu kuong ni na mang pegiye u bungyerihi. Nie ang fiinhi a Torquing iibu kuong na mang iye degiri a gara 'ji-maarii.

22Bung jaa nie ang i degiri ang fiinhi na iye degiri. Nie ming jaa ang fiinhuu na iye degiri a gara 'ji-maarii.

Numbers 20

1'Beng la, a 'chiu-fora 'puong ka a Isi'reeli niba langbu ni jaa daang ti kpe Ziin Mopiri. Ka a niba daang kpiera 'Kee-des 'puong. Ka Miiriam daang 'kpi bang 'umuu 'beng.

2Wagiri ngang a langbu daang ba tan kuong. 'Beng la bang daang laanhi lang taa a 'ihi 'Moosis aning Eerong ingang.

3Ka a niba daang jauraning 'Moosis a yeli: A'wo ti ming danang 'kpi sanga ni ti babiihi ang kpi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni.

© 2009 Bibles International.

4Wala 'jung ing tari Ba Tari Baahaa Daana langbu ni wa kpening a mopiri nga? Wala 'jung ing waaniti ka ti ning ti 'duunhi na 'kpi jie ngang?

5Wala 'jung ing tariti 'yining 'lijipiti, a waaniti a 'ji-beu nga? A jie nga ba tan bunebie bii kangkaanhi bii 'girep ngmiela bii poomegiranitihi. Kuong ming 'chibe ting na 'nyu.

6A 'jung ka 'Moosis aning Eerong daang 'yi a niba langbu seng a gaa a 'tuohibu tent 'di-nuori. Bang daang ti 'le 'tengeng 'pu. Ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'yi kubo.

7'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

8Di a dangkpali. I ning i bieri Eerong laanhi a niba jaa lang taa. Yeli yela 'ku a 'pie ba 'ningbiring ka u tihi u kuong. Bila ing na i ka kuong 'yi a pieng 'ku a langbu ka ba ning ba 'duunhi 'nyu.

9Ka 'Moosis daang di a dangkpali a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo tmg 'kuu nuori bila ni.

10Ka 'Moosis aning Eerong daang laanhi a langbu niba lang taa a 'pie 'ningbi-tooring. Ka 'Moosis daang yeli 'kubo: Ye 'wongpampana, yena taawai dieriba. Ka bila a 'pie nga ingang ting na i ka kuong 'yi 'kuye?

11'Beng la ka 'Moosis daang lagi u 'nu a di u dangkpali ni ngmi a 'pie gberi 'buyi. Ka kuong wa 'yi u ingang gaga jaa. Ka a langbu aning ba 'duunhi daang 'nyu.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis aning Eerong: Ye ba sagima 'di. Ye ba 'kumo nanihung Isi'reeli niba 'ningbiring. Bila 'Jung ye kung tari a langbu nga kpening a paaluu ni mang di 'kubo ni.

13Meeriba kuong ni daang la bila, 'bojung Isi'reeli niba daang jauniye Ba Tari Baahaa Daana. Ung daang 'wuli ka u pegi'yiyeng ba 'puong.

14Ka 'Moosis daang tung niba 'Iidom naa seng a 'yi 'Kee-des 'puong a yeli: Ngaang ka i ba'bie Iisiriel yeli: I bangye yelikpienhi ni jaa ang pogiti.

15I bangye bila ni ti ba'mine ang daang 'sigi gaa lijipiti, ting 'jing 'Iijipiting kauhi. Ka a lijipiti niba dogihi ti ning ti ba'mine.

16Ting 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ung 'wong ti 'kuori a tung a Malika a tariti 'yining 'Iijipiting. Pampana tinuung bi 'Kee-des 'puo cheng. 'Be iye 'yi-kpong ang bi i toribogu nuoring.

17Jaan'de, veng ka ti 'tu i paaluu ti 'yi. Ti kung 'tu yori bii 'girep yori 'puo. Ti kung 'nyu kuong kolinhing ming. Ti na 'tuye a Naa Sokpong. Ti kung bie kpe 'duri bii goo a gara ting na 'tu i paaluu ti 'yi.

18'Beng la ka 'Iidom naa daang yeli 'kuu: I kung 'tu n paaluu ti 'yi. Ka inang i bila n na 'yi wa 'tuohiing aning ta'kobi.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka Isi'reeli niba daang yeli kuu: Ti na 'tuye a Sokpong. Ka maang bii n 'dungong 'nyu i kuong jaa, n na yeung. Turi veng ka n 'cheng gbee 'yong ti 'yi, bila 'yong.

20'Beng la ka 'Iidom naa daang yeli: I kung 'tu 'be ti 'yi. Beng la ung daang 'yi 'tuohibo aning ningjemaa aning kpankpangkpiengu.

21Bila ka 'Iidom daang jaanhi ka u 'ku Iisiriel son ka u 'tu u paaluu ti 'yi. Ka Iisiriel daang leu 'yi u seng gaa.

22'Beng la ka Isi'reeli niba langbu ni jaa daang di son a 'yi 'Kee-des a wa ta 'Hoor Tangkpong.

23Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis aning Eerong 'Hoor Tangkpong ning. 'Be biye 'Iidom paaluu toribogung.

24U daang yeliyeng: Eerong na 'kping a ti paahi u niba 'puong. U kung kpe a paaluu ni mang di 'ku Isi'reeli niba ni, 'bojung ye dieye taawai n yelihung ingang Meeriba kuong ning.

25Nyogi Eerong aning u 'bi-dau Eli'ee-zer a tariba 'do waaning 'Hoor Tangkpong.

26Nyogi Eerong bungyerihi yaahi, a dia yen u bi-dau Eli'ee-zer. 'Bojung Eerong na 'kpiye beng a ti paahi u niba 'puong.

27Ka 'Moosis daang i bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang kuu nuori ni. Bang daang ti 'do 'Hoor Tangkpong ni a langbu jaa 'ningbiring.

28Ka 'Moosis daang yaahi Eerong bungyerihi a dia yen u bi-dau Eli'ee-zer. Che ka Eerong daang kpi beng a tangkpong 'jung. 'Beng la ka 'Moosis aning Eli'ee-zer daang wa 'sigi a tangkpong 'jung.

29A langbu jaa ang daang nye ka Eerong 'kpiyeng, ka Iisiriel jaa daang 'komuu beri 'pihita.

Numbers 21

1'Keenan nie ang daang i Aarad naa daang kpieraye sa'mungduri seng. Ung daang 'wong ka Iisiriel 'tuye a Aatarim sori ni waana. Ung daang jauning Iisiriel a nyogihi ba 'mine bang leu pogiriba.

2Ka Iisiriel niba daang 'di nosani 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ka inang siring di a niba nga ing ti nuuhing, n na saangye ba 'yi-bera kpeleng kpeleng.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong Iisiriel yeliyaga a di a 'Keenan niba 'kubo. Bang daang saang ba ning ba 'yi-bera kpeleng kpeleng. A 'jung bang daang buong a 'jie 'yuori ka 'Hoorima.

4'Beng la bang daang di sori a 'yi 'Hoor Tangkpong ni a 'tu Manjie Sori. Ba daang 'tuye 'be ka ba giiri lidom paaluu. Ka a niba daang leu ira 'karikaruu a soring.

© 2009 Bibles International.

5Ka a niba daang yeli ngaang kpe Naangmini aning 'Moosis ingang: Wala 'jung yeng tariti 'yining 'lijipiti waaning ka ti wa 'kpi a mopiring? Siimaa 'chibe. Kuong ming 'chibe. Ti piye a siinglaama nga.

6A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang bahi wa'mine ang tari jelung ang wa a niba 'puo. Ang daang wa duunhi a niba. Ka Iisiriel niba jemaa daang 'kpi.

7Bila 'jung ka a niba daang wa 'Moosis seng a wa yeli: Ti iye yelibeu. 'Bojung ti yeliye yela a kpe Ba Tari Baahaa Daana anii ingang. Suhi Ba Tari Baahaa Daana ka u 'ihi a wa'mine ti seng. Ka Moosis daang 'puohi 'ku a niba.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku Moosis: Maali waahuu ang tari jelung, a di dau ba a diu chagi u 'jung. Ka waahuung dung nie jaa ka u leu Iiinhuu, u daana na tariye 'nyivori.

9'Beng la ka 'Moosis daang maali yaawa tmg 'woning waahuu a di dau ba, a diu chagi u 'jung. Ka waahuung wa dung nie jaa ka u 'liinhi a yaawa waahuu, u daana mang tariye 'nyivori.

10Ka a Isi'reeli niba da nang 'chene, a ti maali ba kampu 'Oo-bot 'puong.

11Bang daang la 'yi 'Oo-bot a ti maali ba kampu Ije Aabarim 'puong. 'Be daang Nye a mopiring, 'Moo-ab 'ningbi-tooring, a gara ngminton'puhinii seng.

12Bang daang 'yi 'be a di son a ti maali ba kampu 'Zii-red Lohimbo ning.

13Bang daang 'yi 'be a di son a ti maali ba kampu Aarinong 'lombo-jaala ning. 'Beng bi a mopiri ning ang 'yi Aamor niba toribogu ni. 'Bojung 'Moo-ab la Aarinong toribogu, a bi 'Moo-ab aning Aamor niba kpachagang.

14Bila 'jung bang yeli Ba Tari Baahaa Daana Taanhuu Jauri Gbangu ni 'puong: Waaheb ang bi Suufa 'puong, Aarinong konbobilii.

15Aning a konbo'bilii 'chulihee, ang gaa ti tam Aar kpe'jiihi, a jeng 'Moo-ab toribogung.

16Bang daang 'yi beng a gaa 'Bii-er. 'Be iye kolung. Beng ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Laanhi a niba lang taa ka n 'kubo kuong.

17'Beng la ka Iisiriel daang 'yieng 'yienii nga. 'Oo kolung, buli wa 'do. Ye jaa 'yieng 'kuu.

18'Yieng 'ku kolung ni a 'yi-dieriba ang 'tu ni. Una ka a paaluu ningnanee 'tu ni. Una ka a begukuribo ang tari ba ningberii dangkpalihi 'tu ni. Bang daang 'yi a mopiri a di gaa Maatana.

19Bang daang 'yi Maatana a di gaa Naheeliy-el, a 'yi 'Naheeliy-el a gaa 'Beemot.

20Bang daang 'yi 'Beemot ang bi 'Moo-ab moo lohimbo ning a di gaa Piisiga 'ju. 'Beng 'gaali a leng-gbangjcpiri ni.

21'Beng la ka Iisiriel daang tung niba Aamor niba naa Saihong seng.

© 2009 Bibles International.

22Bang daang ti yeli: Veng ka n 'tu i paaluu. Ti kung bie kpe yori bii 'girep yori. Ti kung 'nyu a kolinhi kuong ming. Ti na 'tuye a Naa Sokpong ni a gara wagiri ting na 'tu i paaluu ti 'yi.

23Che Saihong daang ba sagi ka Iisiriel 'tu u paaluu. A 'jung ka Saihong daang laanhi u niba jaa lang taa a 'yi 'tuohi Iisiriel a mopiring. Ung daang wa ta 'Jeehaz a jauning Iisiriel.

24'Beng la ka Iisiriel daang di ta'kobi a jau tuomuu. Bang daang die u paaluu sing i ba 'suobu a 'yi Aarinong ti ta Jaabok, a ti ta Aamong niba. 'Bojung Aamong niba toribogu daang iye kpiengaa.

25A 'jung ka Iisiriel daang die a 'yi-bera nga jaa. Ka Iisiriel daang kpiera Aamor niba 'yi-bera ni jaang. Bang daang kpiera Heesibong ming aning u kurihing.

26'Bojung Heesibong daang la Aamor niba naa Saihong 'yi-kpong. Unang daang jatming 'Moo-ab naa ni ang da 'bibe ni, a die u paaluu jaa 'yi u 'nung a ti ta Aarinong.

27Bila 'jung banani ang yera yela ning 'lugo ni mang yeling: Wa Heesibong. Veng ka ba meu. Veng ka ba maali Saihong 'yi-kpong ni.

28'Bojung buung daang 'yiye Heesibong. 'Butmg-jinti daang 'yiye Saihong 'yi-kpong ni, u daang 'diye Aar ang bi 'Moo-ab 'puong. U daang 'diye Aarinong 'jiduorihi daam'mine ni.

29'Oo 'Moo-ab, nimiha la a 'kui. Ye yela baahiyeng, 'oo, 'Kiimos niba. U diye u bi-daba tihi a'wo niba bang buora bang jora, a di u bi-pogiba tihi bang ngmi nyogihiba. U dibang 'ku Aamor niba naa Saihong.

30Che ti teubang loo 'tengeng. Heesibong yela baahiyeng, 'haali a ti ta Daibong. Bila 'puoring ting daang saangba kpeleng 'haali a ti ta 'Noofa, unang ti ta Meedeba ni.

31Bila ka Iisiriel daang kpiera Aamor niba paaluung.

32'Beng la ka 'Moosis daang tung bang ti 'pigihi 'Jee-zer. Bang daang faahi u kurihi che kari Aamor niba ni ang daang 'bibe ni bahi.

33Bang daang leu 'do a 'tu son ang gara 'Beesang. Ka 'Beesang naa Oog aning u niba jaa daang 'yi 'tuohibo ning taanhuu Eediri-ai 'puong.

34'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli ku 'Moosis: Ta joruu, 'bojung n diye u ning u niba jaa aning u paaluu ing i 'nuuhing. Iu a'wo bila ni ing i Aamor niba naa Saihong ang da kpiera Heesibong 'puong.

35Bila nga bang daang ku u ning u bi-daba aning u niba jaa. Ba daang kubang bilaang ka nie daang ba ti chehi a i 'vori u seng. Bang daang die u paaluu ung i ba 'suobu.

Numbers 22

1'Beng la ka a Isi'reeli niba daang di 'yi son a ti maali ba kampu 'Moo-ab 'ji-gbanggbaling. Be biye Jooridang 'lomboring, a pieli Jeeri'ko.

© 2009 Bibles International.

2Ziipor bi-dau Beelak daang nyiye bila ni jaa lisiriel ang i Aamor niba.

3Ka 'Moo-ab daang fora a niba yaga, 'bojung ba daang iye jemaa. Ka dabieng veng ka 'Moo-ab daang biera Isi'reeli niba ni 'jung.

4Ka 'Moo-ab daang yeli 'ku Miidiyan ningbera: A ningj emaa nga na baahiye bung jaa ang ngmaati 'gili a'wo bila ni naahuu ang mang baahi 'tenge moo. Ana wagiri ngang Ziipor bi-dau Beelak daang la 'Moo-ab naa.

5'Beng la ung daang tung tungtuniba Bii-or bi-dau Beelam seng 'Piitor 'puong. 'Be pieliye a mani ni ang bi u niba 'bi-daba paaluung. Ung daang tung ka ba buomuu a yeli: Nye, niba 'mine 'yiye lijipiti. Ba pagiye 'teng-gbani 'ju a wa ka ba 'jing pielima.

6Bila 'jung jaan'de, wa 'wieng. Wa duhi beu ing a niba nga 'kumo, 'bojung ba tariye kpiengu gaama 'gaali. A'mineng n na tuongbang a kariba ka ba 'yi a paaluung. 'Bojung n bangyeng ka nie ing duhi sung ing, a daana mang nyiye duhisung. Nie ming ing duhi beu ing, a daana mang nyiye beu.

7Ka 'Moo-ab ningbera aning Miidiyan ningbera daang di ba piehibu 'libiri a 'yi gaa 'Beelam seng a ti yeluu bila ni Beelak ang yeli ni.

8Ung daang yeli 'kubo: Ye jeng che 'yienguu nga. N na leu wa yeliyeng bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'kumo A 'jung ka a 'Moo-ab ningbera daang jeng 'Beelam seng.

9'Beng la ka Naangmini daang wa 'Beelam seng a wa yeli: Ning'bobo la a daba nga ang bi i seng nga?

10Ka 'Beelam daang yeli 'ku Naangmini: Ziipor bi-dau 'Beelak, 'Moo-ab naa ning tungba n seng a yeli:

11Nye, niba 'mine 'yiye lijipiti wa. Ba pagiye 'teng-gbani 'ju. Wa pampana. Wa duhi beu ingba 'kumo. A'mineng n na tuongbang a kariba ka ba 'yi.

12Ka Naangmini daang yeli 'ku Beelam: Ta wa 'tuuribo gara. Ta wa duha beu inna a niba, 'bojung n duhiye sung ingba.

13Ka 'Beelam daang 'ihi beeguu a ti yeli 'ku 'Beelak ningbera ni: Ye leu gara ye paaluu, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana jaanhiyeng ka u 'kumo sori ka n niye gaa.

14Ka a 'Moo-ab ningbera daang 'ihi gaa 'Beelak seng, a ti yeli 'kuu: 'Beelam jaanhiyeng ka u 'tuti wa.

15'Beng la ka 'Beelak daang la tung ningbera ang i jemaa, a la i nanee ming gaaba.

16Bang daang wa 'Beelam seng a wa yeli 'kuu: Ngaang ka Ziipor bi-dau 'Beelak yeli: Ta veng ka bung jaa legii ka i kung wan seng.

17'Bojung n na iing sung yaga jaa. N na iye bila ni jaa ing na yeli 'kumo. Bila 'jung jaan'de, wa. Wa duhi beu ing a niba nga 'kumo.

© 2009 Bibles International.

18'Beng la ka 'Beelam daang dieyeli 'ku 'Beelak tungtuniba ni: 'Haali ka 'Beelak na 'kumo u 'deu ang pa ning wari aning salima, che n kung tuong i yelifiing bii yelikpong a pan Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini yelihung.

19Bila 'jung pampana, jaan'de, ye ming jeng che 'yienguu nga. Ye jeng ka n nye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang na la yeli 'kumo.

20Ka Naangmini daang wa Beelam seng 'yienguu a wa yeli 'kuu: Ka a dabang wa ka ba buomii, 'ihi ka i ningba gaa. Che yeli ni mang na yeli 'kui ni, bila 'yong ing na i.

21Ka 'Beelam daang 'ihi beeguu a di bung'kogo dogili u bungang ka u ning 'Moo-ab ningbera ni gaa.

22'Beng la ka Naangmini 'suuri daang 'ihi ung gara ni 'jung. Ka Ba Tari Baahaa Daana Malika daang ahi a soring a na leguu. Ung daang Jong u bunga, ka u tungtuniba ba'yi 'bi u seng.

23A bunga daang nyiye Ba Tari Baahaa Daana Malika ni ang ahi a soring a vuo u ta'kobi tari u 'nung. Ka a bunga leu bie a ti kpe moo. Ka 'Beelam ngmi a bunga a na leuhuu ing a soring.

24'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni daang ahi so'bili-figang 'girep yori kpachagang. Ka daangguoma daang 'bi 'lomboe a'yi jaang.

25Ka a bunga daang nye Ba Tari Baahaa Daana Malika ni a di u minga ti ngmi a daangguoni, a ngmiehi 'Beelam gberi man a daangguoning. A 'jung ung la ngmiu.

26'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni daang la tagi gaa 'ningbi-toori a ti ahi ji-figang. 'Jie daang 'chibe ka nie na leu 'tu 'duri bii goo.

27Ka a bunga daang nye Ba Tari Baahaa Daana Malika ni a leu jeng 'Beelam luong. A 'jung ka 'Beelam 'suuri daang 'ihi, ung di u dau ngmi a bunga.

28'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuo a bunga nuori. Ung yeli 'ku Beelam: 'Bo mang ii ing ngmima a gberi buta nga?

29Ka 'Beelam daang yeli ku a bunga: I dimang buong joli. Ka ta'kobi la a da 'bi n 'ntmg, n danang kuing pampana.

30Ka a bunga yeli 'ku 'Beelam: I bunga naanima bi? I jongmang a 'yi wagiri ni mang i i 'suobu a waana 'jine. N mang iriing a yeli nga to? Ung yeli ka aai.

31'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuo Beelam 'ningbie. Ung nye Ba Tari Baahaa Daana Malika ni ang ahi a soring a vuo u ta'kobi tan u 'ntmg. Ung daang 'churi u 'ju a 'le 'tengeng 'pu.

32Ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni yeli kuu: Wala 'jung ing ngmi i bunga a gberi buta nga. Nye, n 'yi wayeng ka n legii, 'bojung i sori ni iye yelingbu son n 'ningbi-tooring.

33A bunga nyimang a bie 'yi n seng a gberi buta nga. Ka unang da ba bie a 'yi n seng, pielaang, a'wo n da kui che bahuu ka u i 'vori.

© 2009 Bibles International.

34Ka 'Beelam yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana Malika ni: N tungye beu, 'bojung n ba bang ka i ahiye a soring ka i legima. A 'jung ka bilang ba peli i 'puo, n na leung.

35'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni yeli 'ku 'Beelam: Veng ka i ning a daba gara. Che yeli ni mang na yeli 'kui ni, bila 'yong ing na yeli. A 'jung ka Beelam aning 'Beelak ningbera ni daang gaa.

36Ka 'Beelak daang 'wong ka 'Beelam waanang. Ung 'yi gaa ti 'tuohuu 'Moo-ab 'yi-kpong kanga 'puong. 'Be daang 'biye Aarinong toribogung, a bi a paaluu toribogu baahaang.

37'Beng la ka Beelak daang yeli 'ku 'Beelam: N ba tung ka ba buomii 'ningbi-jieng? 'Bojung ing ba wan buola ni? N kung tuong ii sung bi?

38Ka 'Beelam daang yeli 'ku Beelak: Nye, n wayeng. N muo tariye kpiengu ka n yeli yelikanga? Yelihung ni Naangmini ang di ing n nuoring, una mang na yeli.

39'Beng la ka Beelak aning 'Beelam daang di gaa. Bang daang di wa Kiirijat Huuzot.

40'Beng la ka Beelak daang tihi nadavarihi aning piihi. Ung daang tung bang di 'mine ti 'ku Beelam aning a ningbera ni ang bi u seng ni.

41'Jie ang daang wa nyaa, ka 'Beelak daang tari Beelam 'doning 'Bee-al 'jiduorihi ni. A 'yi Beng ung daang nye a niba 'lombori kanga.

Numbers 23

1'Beng la ka 'Beelam daang yeli 'ku 'Beelak: Maali sarika 'ihijiihi ayo'poin 'kumo 'jie ngang. I 'siri ning nadee ayo'poin aning pidee ming ayo'poin.

2Ka 'Beelak daang i bila ni 'Beelam ang yeli ni. Ka Beelak aning 'Beelam daang 'ihi nadari aning pidari a sarika 'ihijiihi kanga jaa ingang.

3'Beng la ka Beelam daang yeli 'ku 'Beelak: Ahi i sarika nyugiruu ni sieng che ka n gaa. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana na wa 'tuohimong. N na yeliing bila ni jaa ung 'wulimo. Ung daang di gaa tanga kanga ang i kpali.

4Ka Naangmini daang 'tuohi Beelam ka 'Beelam yeli 'kuu: N maaliye a sarika 'ihijiihi ayo'poin, a 'ihi nadari aning pidari kanga jaa ingang.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang di yelibiri ing 'Beelam nuoring a yeli: Leu gaa Beelak seng. Ngaang ing na ti yeli.

6A 'jung ung daang leu gaa 'Beelak seng, ka u ahi pieli u sarika nyugiruu ni. U ning 'Moo-ab ningbera ni jaang daang ahi 'be.

7Ung daang di a duhibu nga a yeli: 'Beelak, 'Moo-ab naa tarimang 'yining sa'muni tangbera ni. Wa, wa duhi beu ing Jeekob 'kumo, Wa, yeli yela a 'miing Iisiriel ingang.

8Wala mang na duhi beu ing bung Naangmini ang ba duhi beu ing? Wala mang na yeli yela a 'miing ing bung Ba Tari Baahaa Daana ang ba yeli yela 'miing ing?

© 2009 Bibles International.

9'Bojung n biye a 'piihi juring che nyiruu. N biye a tangbiliing che kaaruu. N nyiye niba ang kpiera ba 'yong. Ba ba sora ba miihi paaha a paalihi 'puong.

10Ningbuong na tuong son Jeekob tani? Iisiriel nyogi 'po 'jiihi anaahi, ningbuong na tuong son 'jiyeni? Veng ka n 'kpi sun'tuuro 'kuung. Veng ka n baahaa 'woning ba baahaa.

11'Beng la ka 'Beelak daang yeli 'ku 'Beelam: 'Bo ing ima nga? N diMg ka i duhi beu ing n domihi. Che nye, i duhiye sung yaga jaa ingba.

12'Beng la ung dieyeli: Ka Ba Tari Baahaa Daana na di yeli ing n nuoring ka n kung yeli?

13'Beng la ka 'Beelak daang yeli 'kuu: Jaan'de, wa ka ti gaa ji-jaala ing na tuong ahi che nyiba. I na nyiye banani ang pieli ni, che i kung nye ba jaa. Duhi beu ingba 'kumo beng.

14Ung daang taruu waaning 'Zoo-fim moo, 'beng 'bi Piisiga 'jung ni. Ung daang maali sarika 'ihijiihi ayo'poin a 'ihi nadari aning pidari a sarika 'ihijie kanga jaang.

15Ung daang yeli 'ku 'Beelak: Ahi 'jie ngang i sarika nyugiruu ni sieng, che ka n ti 'tuohi Ba Tari Baahaa Daana che ngang.

16'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'tuohi 'Beelam a di yeli'biri ing u nuoring che yeli: Leu gaa Beelak seng. Ngaang ing na ti yeli.

17Ung daang wa u seng, ka u ahi pieli u sarika nyugiruu ni. Ka 'Moo-ab ningbera ni daang 'bi u seng. Ka 'Beelak daang jugihuu: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana yeli?

18'Beng la ka 'Beelam daang duhi a duhibu nga a yeli: 'Beelak, 'ihi a 'wong, Ziipor 'bi-dau, chelihi n yeliyaga.

19Naangmini ba i ninsaalaa a'wo u na ngma 'girii. U ba i ninsaalaa 'bi-dau ming a'wo u na tegi u haakila. U yeliyeng che kung tung bila bi? Chebii yeli 'yiye u nuoring ung kung paaluu?

20Nye, u 'kumong nuori ka n duhi sung. U duhiye sung. N kung tuong leuhaa.

21U ba nye yelibeu Jeekob ingang. U ba nye beulung ming Iisiriel ingang. Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini Nye ba seng. Naa 'biye ba 'puong, ka jauri tahingbu ming tahina ba 'puong.

22Naangmining tariba 'yining 'Iijipiting. U tariye kpiengu a'wo monaahuu.

23Bagibugi jaa kung tuong i Jeekob yeli jaa. Biribu jaa ming kung tuong i Iisiriel yeli jaa. Ba na yeliye Jeekob yela, a yeli Iisiriel ming yela: Nye bila ni Naangmini ang i.

24Nye, niba mine 'ihiyeng a'wo 'gbeging-poga, a 'duohi u minga a'wo 'gbegini. U kung jeng, ka unang ba oo u bungnyogiruu, a 'nyu banani bang ku ni jiing.

25'Beng la ka 'Beelak daang yeli 'ku 'Beelam: Ta duhi beu ingba. Ta duhi sung ming ingba.

© 2009 Bibles International.

26'Beng la ka 'Beelam daang dieyeli 'ku 'Beelak: N da ba yeli ngaang kui: Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang na yeli, bila ang i kparaama ka n i?

27'Beng la ka 'Beelak daang yeli 'ku 'Beelam: Jaan'de, wa. N na tariing gaaning 'ji-jaala. A'mineng a na peliye Naangmini 'puo ka i duhi beu ingba 'kumo 'beng.

28A 'jung ka 'Beelak daang tari 'Beelam 'doning Piiyor 'ju. 'Beng 'gaali a leng-gbangjcpiri ni.

29'Beng la ka 'Beelam daang yeli 'ku 'Beelak: Me sarika 'ihijiihi ayo'poin 'kumo 'jie ngang. I 'siri ning nadee ayo'poin aning pidee ming ayo'poin.

30Ka 'Beelak daang i bila ni 'Beelam ang yeli ni. Ung daang 'ihi nadari aning pidari a sarika 'ihijie kanga jaa ingang.

Numbers 24

1'Beelam daang nyiyeng ka a peliye Ba Tari Baahaa Daana 'puo ka u duhi sung 'ku Iisiriel. A 'jung u daang ba la gaa a'wo fora ni a ti bo bagibugi yela. U daang leuhiye u 'ningbisogo 'tori a mopiri.

2Ka 'Beelam daang 'liinhi a nye Iisiriel ang maali ba kampihi a 'tuuro ba buura. Ka Naangmini Sie daang wa u ingang.

3'Beng la ung daang duhi a duhibu nga a yeli: 'B ii-or 'bi-dau 'Beelam yeli'biri la. Dau ni 'ningbiri ang 'yuo ni yelibiri la.

4Nie ni ang 'wono Naangmini yelibie ni yeli'biri la. Unang nyira Kpiengu Jaa Daana nyiibu 'puong ni. Unang 'lere 'tengeng che ka u 'ningbiri 'yuo boi ni.

5U yeli'biri la nga: 'Oo Jeekob, nye i tentihi ang viela sing bila. 'Oo Iisiriel, nye i kpe'jiihi ang viela sing bila.

6A 'woniye lohimbohi ang yeri gaa toori. A 'woniye dabagihi ang pieli konboo. A 'woniye a'loohi Ba Tari Baahaa Daana ang buri. A 'woniye 'siid-er daari ang pieli kuonhi.

7Kuong na 'puo 'yiye ba 'bokirihing. Ba buurii na biye kuong jemaa sieng. Ba naa na 'do gaaye 'Ee-gag, ka ba naaltmg 'duohi.

8Naangmini taribang 'yining 'Iijipiting. U tariye kpiengu a'wo monaahuu. U na nyuongye paalihi ni ang i u domihi. U na ngmahiye ba kaba, a di u tan'piime 'chugihibo puohi.

9Ba 'churiyeng, ba jengyeng a'wo 'gbegini. A'wo 'gbeging-poga, ning'buong na sagi simuu? Nie ni ang duhi sung 'kui na nyiye duhisung. Nie ming ang duhi beu kui na nyiye duhibeu.

10'Beng la ka 'Beelak 'suuri daang 'ihi 'Beelam ingang. Ung kpaahi u 'nuuhi a che yeli 'ku 'Beelam: N buomiing ka i wa duhi beu ing n domihi. Che nye, i duhiye sung yaga jaa ingba a gberi buta nga jaa.

© 2009 Bibles International.

11A 'jung jora kuno pampana. N yeliyeng ka n na iing sung yaga jaa. Che pampana Ba Tari Baahaa Daana legiing 'yi a sung ingang.

12'Beng la ka 'Beelam daang yeli 'ku 'Beelak: I tungtuniba ni ing tung n seng ni, n ming yeli 'kubong:

13Haali ka 'Beelak na kumo u 'deu ang pa ning wari aning salima, che n kung tuong pari Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni, a i yelisung bii yelibeu n minga buobung. Che bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli, bila ang i kparaama ka n yeli.

14Nye, pampana nga n garaye n niba seng. Wa, n na yeliing bila ni a niba nga ang na i i niba beri ang waana 'puong.

15'Beng la ung daang duhi a duhibu nga a yeli: 'B ii-or 'bi-dau 'Beelam yeli'biri la. Dau ni 'ningbiri ang 'yuo ni yelibiri la.

16Nie ni ang 'wono Naangmini yelibie ni yeli'biri la, unang bang a Saa'ju-baahaa Daana bangbu ni, Unang nyira Kpiengu Jaa Daana nyiibu puong ni. Unang 'lere 'tengeng che ka u 'ningbiri 'yuo boi ni.

17U yeli'biri la nga: N nyiruung, che pampana naani. N 'liinhuung, che u ba pieli. Ngmari'biri na 'yiye Jeekob ingang, naalung dangkpali na 'ihi 'yiye Iisiriel 'puong. U na ngmahiye 'Moo-ab 'lomboe j aang, a nyuong Seet 'bi-daba ni jaa.

18Ba na dieye lidom 'so. Ba na dieye 'Sii-ir ming 'so, u domihi ni la bila, che ka Iisiriel maaling ira kpiengaa.

19Nie ang tan 'suobu kpiengu na 'yiye Jeekob ingang. U na nyuongye banani ang kpeling a 'yi-kpoming.

20'Beng la ung daang Iiinhi Aamalek a duhi a duhibu nga a yeli: Aamalek daang la fora a paalihi 'puong. Che u na nyuoming a baahaang.

21Bila 'puoring ung daang Iiinhi 'Kiing niba a duhi a duhibu nga a yeli: I kpejie iye kpiengaa, Ka i 'togu maali 'pie ingang.

22Che ba na nyugiye 'Kiing niba. A sanga ka Aasur na ngmi nyogiye.

23'Beng la ung daang duhi a duhibu nga a yeli: Sanga ni Naangmini ang na i a yeli nga, ning'buong na tuong i 'vori?

24Che mani 'gbori-bera na wang, a 'yi Kiitim mangbera noe. Ba na dogihiye Aasur, a nyaabiba. Ba na dogihiye 'll-ber ming a nyaabiba.

25'Beng la ka 'Beelam daang 'ihi a leu 'kuli. Ka 'Beelak ming daang di u minga sori gaa.

Numbers 25

1Ka Iisiriel daang kpeling Siitim 'puong. Ka a niba daang 'piiili jentiriye aning 'Moo-ab pogiba.

© 2009 Bibles International.

2Bang daang buong a niba ka ba gaa ba ngmima sarikihi 'ihibu. Ka a niba daang ti 'di, che 'churi 'puohi ba ngmima.

3Ka Iisiriel daang di ba miihi ti mari 'Bee-al 'Piiyor ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi Iisiriel ingang.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Nyogihi a niba 'yi-dieriba ni jaa. Diba chagi ngminaang Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. I bila ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri ang i kpiengaa yaga nye leu 'yi Iisiriel ingang.

5'Beng la ka 'Moosis daang yeli 'ku Iisiriel saringmaariba: Ye kanga jaa ku u niba ni ang di ba miihi ti mari 'Bee-al 'Piiyor ingang ni.

6'Beng la bang wa banna ka Isi'reeli niba ni kanga daang di Miidiyan 'bi-poga waaning u dogiriba seng. U daang waanuung 'Moosis aning Isi'reeli niba langbu ni jaa 'ningbiring. Ba daang biye a 'tuohibu tent ni 'di-nuoring a 'kono.

7Ka Fiiniyas daang nye bila. U ba daang la Eli'ee-zer ang i Ngming'puohi 'yi-diera Eerong bi-dau. Ung daang 'ihi a langbu 'puong a di kpani tari u 'nung.

8Ung daang biehi a Isi'reeli dau kpe a tent, a ti 'chugi ba ba'yi jaa lang taa ti 'yoli. U daang 'chugiye a dau, a 'chugi a poga ming ti 'yoli. 'Beng la ka a 'baleu ang daang 'bi a Isi'reeli niba ingang ni daang ngmaa.

9Banani ang daang 'kpi a 'baleu 'puong iye 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahi (24,000).

10'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

11Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera bi-dau Eli'ee-zer, u ming 'bi-dau Fiiniyas leuhiye n 'su-kpiengaa bahi Isi'reeli niba ingang. 'Bojung u inga da jagirang a'wo bila ni n inga ang jagira ba 'puong ni. A 'jung mang ba nyuong Isi'reeli niba n ingjegi 'puong.

12Bila 'jung yeli: Nye, n kuung n maahuu layiri.

13Bila na iye Ngming'puohi 'yi-dieri 'layiri ang ba tari baahibu ku u ning u buurii. 'Bojung u inga da jagirang u Naangmini yela. Ung daang pogi beu ku a Isi'reeli niba.

14Isi'reeli dau ni bang daang ku ni 'yuori daang la Ziimirai Una bang daang lang ning Miidiyan bi-poga ku ni. 'Seelu bi-dau daang la. Ung daang i Siimiyung buurii ba'mine 'deri ni kanga 'yi-diera.

15A Miidiyan bi-poga ni bang daang ku ni 'yuori daang la Koozibi. Zuur 'bi-poga daang la. Zuur daang iye a niba ba'mine 'deri ni kanga 'yi-daangdau Miidiyan 'puong.

16'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

17Ye di a Miidiyan niba leu ye domihi a kuba.

18'Bojung ba diyeng leu ba domihi a 'tuuro belingbung. Bila bang di suori nyogiye Piiyor yela ni 'puong, aning ba yaupoga Koozibi yela ni 'puong. Unang daang i Miidiyan 'yi-diera ni kanga 'bi-poga ni. A poga nga bang daang ku a baleu daari Piiyor yela ni.

© 2009 Bibles International.

Numbers 26

1A 'baleu waa 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis aning Eli'ee-zer, a Ngming'puohi 'yi-diera Eerong 'bi-dau ni.

2U daang yeliyeng: Sori Isi'reeli niba langbu ni jaa. Son banani ang to 'yuong lijeri bii a pari. Son banani jaa ang na tuong gaa taanhuu a 'tuuro ba ba'mine 'deri.

3'Beng la ka 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngmingpuohi 'yi-diera daang yeli ningba yela 'Moo-ab 'ji-gbanggbalee ning. 'Beng 'bi Jooridang Mani 'lomboring a pieli Jeeri'ko ni.

4Bang daang yeli: Ye sori a niba. Ye son banani ang ta 'yuong lijeri bii a pari. Ye soriba a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang ku Moosis nuori ni. Isi'reeli niba ang 'yi lijipiti paaluung wa la bama:

5Ruubeng daang la Iisiriel bi-fora. Ruubeng 'biihi daang la bama: 'Heenok ingang ka 'Heenok 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Paali'yu ingang ka Paali'yu 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

6Heezirong ingang ka Heezirong 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Kaarimai ingang ka Kaarimai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

7Ruubeng buurii 'di-noe la bila. Banani bang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi ata aning koohi ayo'poin aning 'pihita (43,730).

8Paali'yu 'bi-dau daang la 'Ilaiyab.

9'Ilaiyab 'bi-daba daang la Neemiyuwel, Deetang aning Abairam. A 'Deetang aning Abairam nga daang la niba ang ahi a langbu gbebogiring a jauning 'Moosis aning Eerong ni. Ba daang paahiye 'Koora niba ni 'puong a jauning Ba Tari Baahaa Daana.

10Ka 'teng-gbani daang 'yuo u nuori a yoli ba ning 'Koora. A sanga ka u 'potuuribo ni daang 'kpi sanga ni 'buung ang 'di daba koohi a'yi aning lijaa'yi ning 'pie ni. Ka bila daang i kpaahibu.

11Che 'Koora biihi yeng daang ba 'kpi.

12Siimiyung bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: Neemiyuwel ingang ka Neemiyuwel 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Jeeming ingang ka 'Jeeming 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Jeeking ingang ka 'Jeeking 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

13'Ziira ingang ka Zeera 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Seeyul ingang ka 'Seeyul 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

14Siimiyung buurii 'di-noe daang la bila. Ba daang iye niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi aning koohi a'yi (22,200).

15Gaad bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama• 'Ziifong ingang ka 'Ziifong 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Haagi ingang ka Haagi 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Suunai ingang ka Suunai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

© 2009 Bibles International.

16Oozinai ingang ka Oozinai 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Iirai ingang ka 'Iirai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

17'Eerod ingang ka 'Eerod 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Ariilai ingang ka 'Ariilai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

18Gaad 'bi-daba 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang sori. Ba daang iye 'tuhi lijaa'yi aning koohi a'nu (40,500).

19'Juuda 'bi-daba daang la Eer aning 'Oonang. Ka Eer aning 'Oonang daang 'kpi 'Keenan paaluung.

20'Juuda 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: 'Siila ingang ka 'Siila 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Feerez ingang ka 'Feerez 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Ziira ingang ka 'Ziira 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

21'Feerez 'bi-daba daang la bama: Heezirong ingang ka Heezirong 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Heemul ingang ka 'Heemul 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

22'Juuda 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang sori. Ba daang iye 'tuhi lijaata aning tuhi 'pie-naayuobi aning koohi a'nu (76,500).

23Iisakar 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: 'Toola ingang ka 'Toola 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Piyuuwaa ingang ka 'Piyuuwaa 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

24'Jeesub ingang ka'Jeesub 'yideme 'di-nuori daang 'yi Siimirong ingang ka Siimirong 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

25Iisakar 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang sori. Ba daang iye 'tuhi lijaata aning tuhi anaahi aning koohi ata (64,300).

26Zeebiyulung bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: 'Sii-red ingang ka 'Sii-red 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Tilong ingang ka 'Iilong 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Jaaliel ingang ka Jaaliel 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

27Zeebiyulung niba 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang sori. Ba daang iye 'tuhi lijaata aning koohi a'nu (60,500).

28'Joosef 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe, a 'tuuro Manaase aning lifiriam ingang daang la bama:

29Manaase 'bi-daba labama: 'Meekir ingang ka 'Meekir 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Ka Meekir daang dogi Giilied. Giilied ingang ka Giilied 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

30Giilied bi-daba daang la bama: 'Jii-zer ingang ka 'Jii-zer 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Hii-lek ingang ka 'Hii-lek 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

31Aasiriel ingang ka Aasiriel 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Sii-kem ingang ka 'Sii-kem 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

32Semaida ingang ka Semaida 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Iii-fer ingang ka 'Hii-fer 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

© 2009 Bibles International.

33'Hii-fer bi-dau Zeloofehad daang ba tari 'bi-daba. 'Bi-pogibaung daang tari. Zeloofehad bi-pogiba ni 'yoe daang la Maala, 'Noowa, Hoogila, Miilika, aning Tuuriza.

34Manaase 'di-noe daang la bila. Banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi ning 'tubi 'pienaayi aning koohi ayo'poin (52,700).

35'Iifiriam 'bi-daba daang la bama a 'tuuro ba 'di-noe: Suutela ingang ka Suutela 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Biiker ingang ka 'Baer 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Teehang ingang ka 'Teehang 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

36Suutela 'bi-daba daang la bama: lirang ingang ka 'Iirang 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

37'Iifiriam 'bi-daba 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang daang sori. Ba daang iye 'tuhi 'pihita aning 'tuhi a'yi aning koohi a'nu (32,500). 'Joosef 'bi-daba daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

38Beenjaming bi-daba daang la bama a 'tuuro ba 'di-floe: 1E3111a ingang ka 'Biila 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Aasibel ingang ka Aasibel 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Ahairam ingang ka Ahairam 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

39Suufam ingang ka Suufam'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Huufam ingang ka 'Huufam 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

40'Biila 'bi-daba daang la Aarid aning 'Neeyamang. Aarid ingang ka Aarid 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Neeyamang ingang ka 'Neeyamang 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

41Beenjaming 'bi-daba daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe. Banani bang daang sori daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi a'nu aning koohi ayuobi (45,600).

42Daan 'bi-daba daang la bama a 'tuuro ba 'di-noe: Suuham ingang ka Suuham 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Daan 'di-noe daang la bila a tuuro ba 'di-noe.

43Suuham 'yideme 'di-noe jaa a tuuro banani bang daang sori daang la bila. Ba daang iye 'tuhi lijaata aning 'tuhi anaahi aning koohi anaahi (64,400).

44Aaser 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: Jiimina ingang ka Jiimina 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Jeesiyuwai ingang ka Jeesiyuwai 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Beraiya ingang ka Beraiya 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

45Beraiya ming 'bi-daba la bama: 'Hii-ber ingang ka 'Hii-ber 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Maalikiel ingang ka Maalikiel 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

46Aaser 'bi-poga 'yuori daang la 'Seera.

47Aaser 'bi-daba 'di-noe daang la bila a 'tuuro banani bang daang sori. Ba daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi 'pie-naata aning koohi anaahi (53,400).

48Naafitalai 'bi-daba a 'tuuro ba 'di-noe daang la bama: Jaaziel ingang ka Jaaziel 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Guunai ingang ka Guunai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

© 2009 Bibles International.

49'Jiizer ingang ka 'Jiizer 'yideme 'di-nuori daang 'yi. Siilem ingang ka Siilem 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

50Naafitalai 'di-noe la bila. Banani bang daang son daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi a'nu aning koohi anaahi (45,400).

51A Isi'reeli niba 'puong, niba bang daang sori la bila. Ba daang iye 'tuhi koohi ayuobi aning 'tuhi bung'yeni aning koohi ayo'poin aning 'pihita (601,730).

52'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

53Bama bang na 'po a paaluu 'ku ka u i ba cheng a 'tuuro ba 'yoe singbu.

54Ka buuriing wa i kpong, i na mang 'kubong cheng ang i kpong. Ka buuriing wa i fling, i na 'kubong cheng ang i fling. I na mang 'kuye kanga jaa u cheng a 'tuuro banani bang sori.

55Che a 'tuuro pohibung ing na 'po a paaluu. Ba na 'diye cheng a 'tuuro ba ba'mine buura 'yoe.

56A 'tuuro pohibung bang na 'po ba cheng 'kubo ningjemaa aning ningfiing kpachagang.

57Banani bang daang sori 'Liivai niba 'puong a 'tuuro ba 'di-noe la bama: Guurisung ingang ka Guurisung 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Koohat ingang ka 'Koohat 'yideme 'di-nuori daang 'yi. 'Mireerai ingang ka 'Mireerai 'yideme 'di-nuori daang 'yi.

58'Liivai 'di-noe la bama: Liibinai 'yideme 'di-nuori, 'Hii-birong 'yideme 'di-nuori, 'Meelai 'yideme 'di-nuori, Muusai 'yideme 'di-nuori, aning 'Koora 'yideme 'di-nuori. Ka 'Koohat daang dogi Aamiram.

59Aamiram poga 'yuori daang la Jookebed. 'Liivai 'bi-poga daang la. Una bang daang dogi 'ku 'Liivai 'Iijipiting ni. Ung dogi bama 'ku Aamiram: Eerong, 'Moosis aning ba kpiema Miiriam.

60Eerong 'biihi daang la 'Nee-dab, Abai'hiu, Eli'ee-zer aning Iitamar.

61Ka 'Nee-dab aning Abai'hiu daang kpi sanga ni bang di 'buung ang ba 'tu sori waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ni.

62Banani bang daang sori ba 'puong daang iye 'tuhi lijeri aning 'tuhi ata (23,000). Ba daang soriye dau jaa ang to 'chiu 'gbuli bii a pari. Ba daang ba soriba paahi Isi'reeli 'bi-chelee ni 'puong, 'bojung ba daang ba 'kubo cheng jaa Isi'reeli niba 'puong.

63Banani 'Moosis aning a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer ang daang sori la bila. Banang daang sori a Isi'reeli niba 'Moo-ab 'ji-gbanggbali ning Jooridang Mani sieng, a pieli Jeeri'ko ni.

64'Moosis aning Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera daang soriye Isi'reeli niba nga Sainai Mopiri ning. Dau jaa daang ba la 'yi banani 'puong a paahi bama bang sori pampana nga 'puong.

© 2009 Bibles International.

65'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye ngaang ba yela: Pielaang, ba na 'kpiye a mopiri 'puong. A 'jung dau jaa daang ba kpeling ba 'puong 'see 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb aning Nuung bi-dau 'Joosua.

Numbers 27

1'Beng la ka Zeloofehad bi-pogiba daang wa. Zeloofehad ba daang i la 'Hii-fer. 'Hii-fer ba daang la Giilied. Giilied ba daang la 'Meekir. 'Meekir ba daang la Manaase ang 'yi 'Joosef bi-dau Manaase 'di-nuori. Zeloofehad 'bi-pogiba ni 'yoe daang la Maala, 'Noowa, Hoogila, Miilika, aning Tuuriza.

2Bang daang wa ahi a 'tuohibu tent 'di-nuoring. 'Moosis aning a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer aning a 'yi-dieriba aning a langbu jaa 'ningbi-tooring bang daang ahi.

3Bang daang yeli: Ti ba kpiye a mopiri 'puong. U daang ba paahi 'Koora 'potuuribo ni ang daang laanhi taa 'ihi Ba Tari Baahaa Daana ingang ni. U minga beu 'puong ung daang kpi. U daang ba tari bi-daba.

4Wala 'jung ka ti ba 'yuori nabori u 'di-nuoring ung ba tan bi-dau 'jung? A 'jung ye 'kuti 'teng-gbani ti ba ba'biihi ni 'puong.

5'Beng la ka 'Moosis daang tari ba yeli nga waaning Ba Tari Baahaa Daana ningbi-toori.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

7Zeloofehad bi-pogiba ni tuori numang. Pielaang, ye kubo 'teng-gbani ka ba 'di cheng ba babiihi 'puong. Leuhi ba ba cheng 'kubo.

8Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ka daung kpi che ba tari bi-dau, ye mang leuhi u cheng 'ku u bi-poga.

9Ka unang ba tan 'bi-poga, bila yeng ye di u cheng 'ku u ba'biihi.

10Ka unang ba tan ba'bi-dau jaa ming, ye di u cheng 'ku u ba ba'biihi.

11Ka u ba ning ba tan ba'biihi, ye di u cheng ku nie ang pieluu yaga u 'di-nuoring dogirii 'puong ka u dieguu 'so. Bila na iye saree 'diibu yeli'tuuruu a 'ku Isi'reeli niba a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Moosis nuori ni.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Do Aabarim Tangkpong nga, a nye paaluu ni mang di 'ku Isi'reeli niba ni.

13Ka inang wa nye a paaluu, i ming na 'kping a ti paahi i niba ingang a'wo i bieri Eerong ang kpi ti paahi ba ingang bila ni.

14'Bojung a langbu taawai wagiri ning Ziin Mopiri 'puong ye jaanhiye n nuori. Ye daang ba 'kumo nanihung a kuonhi 'jieng ba 'ningbiring. Meeriba kuonhi ni la bila. Anang bi 'Kee-des ang 'bi Ziin Mopiring ni.

15'Beng la ka 'Moosis daang yeli ngaang ku Ba Tari Baahaa Daana:

© 2009 Bibles International.

16A'wo Ba Tari Baahaa Daana, ninsaaliba jaa siihi Naangmini ni na 'ihi dau ka u i ningkpong a langbu ingang.

17Unang na mang 'bi ba ningbi-tooring a mang 'yi a leu wa. Unang na mang die ba 'yie 'yining, a leu tariba wa kpening. I bila, ka a naani Ba Tari Baahaa Daana langbu ni na 'woniye piihi ang ba tan pichiina.

18Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Moosis: 'Ihi Nutmg bi-dau 'Joosua. U iye dau a Sie ang bi u ingang. Di i 'nu dogili u ingang.

19'Bimuu Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning a langbu jaa 'ningbi-tooring. 'Kuu u 'yobe-tuma ba 'ningbiring.

20'Kuu i 'suobu kpiengu ni chelii, ka a Isi'reeli niba langbu ni jaa nye a 'tuuro u nuori.

21U na mang ahiye Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera 'ningbi-tooring. Eli'ee-zer na mang piehiye yela Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring 'kuu. U na mang iye bila a 'tuuro 'Yuurim saree 'diibung. A 'tuuro 'Joosua yelihung ingang bang na mang 'yi. A tuuro u yelihung ingang bang na mang la wa kpe, una aning Isi'reeli niba ni jaa. A langbu jaa la bila.

22Ka 'Moosis daang tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang kuu nuori ni. Ung daang 'bing 'Joosua Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning a langbu jaa 'ningbi-tooring.

23Ung daang di u nuuhi dogili u ingang, a kuu u 'yobe-tuma, a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang ni.

Numbers 28

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2'Ku a Isi'reeli niba nuori a yeli kubo: Ye mang cheliha sung a mang 'kumo n sarikihi a wagiribinnuung. Ana la n sarikihi, n 'buung siimaa sarikihi ang i 'nyuu ang sigihima.

3Yeli 'kubo: 'Buung sarika yeng na mang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana la nga: Pipola a'yi ang i 'yuoni 'gbuli, a ba tari ngmehii ming. 'Beu la 'beu jaa yeng na mang 'ihaa, ka a i sarika nyugiruu yeng na mang 'ihe pahii pahii.

4Ye na mang 'ihiye a pipolii kanga 'beeguu, a 'ihi kanga ming ji-maarii.

5Ye na mang paahiye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni. A na iye bunebie sarika ka ye di jeri kpaang bang ngmiehi 'ihi ingang. A kpaang na iye hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni.

6U iye sarika nyugiruu bang na 'ihe pahii pahii. Bila daang 'bingye Sainai Tangkpong ning, a na mang i 'nyuu ang sigihi, a i Inning sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

7U bung'nyuurihi sarika na mang iye hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi, a di 'jiyeni. Bilang na mang paahi a pipola kanga jaa ingang. 'Ji-pegi'yiruung yeng na mang buo a waing bahi ka a i sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

8'Ji-maarii yeng na mang 'ihi a pipolii ni ming daana. Ye na paahiye u ming bunebie sarika aning u bung'nyuurihi sarika a'wo 'beeguu tuori ni. Ye na 'ihaang ka a i 'buung sarika bang 'ihi, a i 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana.

9A Peenhibu daari ye na mang 'ihiye pipola a'yi ang i 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa. Ye na mang paahiye jongbaaluu a'wo iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni ka a i liungbie sarika. Ye na mang diang jeri kpaang ingang, a paahi u bung'nyuurihi sarika.

10Peenhibu daari jaa sarika nyugiruu la bila, a 'yi a sarika nyugiruu aning u bung'nyuurihi sarika ni yeng mang 'ihe pahii pahii ni 'puoring.

11Ye 'chiuri 'piileeng, ye na mang 'ihiye sarika nyugiruu ku Ba Tari Baahaa Daana. Ana la nadapola a'yi, pidari bung'yeni, aning pipola ayopoin ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

12'Mine la jongbaaluu iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiihi ata ka a i bunebie sarika. Ye na jeraang a ingang. A nadari bung'yeni jaa tuori la bila. Ye na diye jongbaaluu iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi a jeri kpaang ingang ka a i bung'bie sarika. A pidari kanga jaa tuori la bila.

13Ye na mang diye jongbaaluu iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni jeri kpaang ingang ka a i bung'bie sarika. A pipola kanga jaa tuori mang la bila. A na iye sarika nyugiruu 'nyuu ang sigihi, a i Inning sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

14A bung'nyuurihi sarika na mang iye waing hiin maahibu nyogi po 'jiihi a'yi a di 'jiyeni. A nadari tuori la bila. Pidari ming tuori la hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi ata a di 'jiyeni. Pipolii ming tuori la hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi anaahi a di 'jiyeni.

15A 'yi a pahii pahii sarika nyugiruu aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring, ba na mang 'ihiye budari ming ka u i beu sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

16A 'chiu-fora 'beri pie aning anaahi daari la Ba Tari Baahaa Daana Paribahi ni.

17A 'chiu beri 'pie aning a'nu daari na mang la a 'tigiri. Ba na mang ooye paanuu ang ba tari bura beri ayo'poin.

18Ye na mang tariye langbu pegi'yiruu a 'be-forang. Ye to wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi kanga jaa.

19Ye na mang 'ihiye 'buung sarika nga ka u i sarika nyugiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Una la nadapola a'yi, pidari bung'yeni, aning pipola ayopoin ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ye kaa sung ka a to tari ngmehii jaa.

20A bung'bie sarika ming na iye jongbaaluu bang di kpaang jeri. Nadapolii jaa tuori na mang iye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata. Pidari jaa ming tuori na mang iye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi.

21A pipola ayopoin ni ming kanga jaa tuori, ye na mang 'ihiye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni.

© 2009 Bibles International.

22Ye na 'ihiye budari ming bung'yeni ka u i beu sarika. Una bang na di pogi beu kuye.

23Ye na mang 'ihiye ama paahi a beeguu sarika nyugiruu ni yeng mang nyugira pahii pahii ni ingang.

24Ngaang yeng na mang 'ihi a 'beu jaa buung siimaa sarika ni beri ayo'poin. Bila na iye 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. Ye na mang 'ihaang a paahi a pahii pahii sarika nyugiruu a lang ning u bung'nyuurihi sarika ni yeng 'ihe ni ingang.

25Ye na mang tariye langbupegi'yiruu a 'beri ayo'poin daari. Ye ta wa tuna ye beu jaa tungtunihi kanga jaa.

26Ye daahi 'tigiring, a fora bungngmama daari ni yeng mang waaning bung'bi-paani sarika wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni, ye na mang tariye langbupegi'yiruu. Ye ta wa tuna ye beu jaa tungtunihi kanga jaa.

27Ye na mang 'ihiye sarika nyugiruu 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. Una la nadapola a'yi, pidari bung'yeni aning pipola ayo'poin, ka a jaa i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli.

28Ye na paahiye a bung'bie sarika. Ana la jongbaaluu yeng di kpaang jeri a ingang. Nadari jaa tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata. A pidari ming tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi.

29A pipola ayo'poin ni ming kanga jaa tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni.

30Budari bung'yeni na paahing ka ba di pogi beu 'kuye.

31Ye chelihi sung ka a ta tari ngmehii jaa. Ye mang 'ihaa a lang ning a bung'nyuurihi sarika. Ye na mang 'ihaang a paahi a sarika nyugiruu ni yeng mang 'ihe pahii pahii a lang ning u bungbie sarika ni.

Numbers 29

1A 'chiuri ayo'poin daana 'puong, ye na mang tariye langbupegi'yiruu a 'chiu 'be-fora daari. Ye ta wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi kanga jaa. A daari iye biengkonihi ngmiibu daari 'kuye.

2Ye na 'ihiye sarika nyugiruu 'nyuu ang sigihi Ba Tari Baahaa Daana. Una la nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni, aning pipola ayo'poin ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

3A bungbie sarika na iye jongbaaluu yeng di kpaang jeri. A nadari tuori na iye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata. A pidari ming tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi.

4A pipola ayo'poin ni ming kanga jaa tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni.

5Budari bung'yeni na paahing a i beu sarika, ka ba di pogi beu 'kuye.

© 2009 Bibles International.

6Ye na mang 'ihaang paahi a sarikihi nga ingang: A 'chiu-paalaa sarika nyugiruu a lang ning u bung'bie sarika. 'Mine la a 'beu jaa sarika nyugiruu a lang ning u bung'bie sarika, aning a bung'nyuurihi sarika a 'tuuro son ni ang 'wuli ni. A na iye 'nyuu ang sigihi, a i Inning sarika bang 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

7Ye na mang tariye langbupegi'yiruu a 'chiuri ayo'poin daana nga beri 'pie daari. Ye 'sigihi ye miihi. Ye ta wa tuna tuni jaa.

8Ye na 'kuye Ba Tari Baahaa Daana sarika nyugiruu, ka u i 'nyuu ang sigihuu. Una la nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pipola ayopoin ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. Ye chelihi sung ka a ta tan ngmehii jaa.

9A bungbie sarika na iye jongbaaluu bang di kpaang jeri a ingang. A nadari tuori na iye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata. A pidari ming tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi.

10A pipola ayopoin ming kanga jaa tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni.

11Budari bung'yeni na paahing a i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi ama 'puoring: A beu sarika ni ang pogira beu, a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu, a lang ning u bungbie sarika aning a bung'nyuurihi sarika.

12Ye na mang tariye langbupegi'yiruu a 'chiuri ayo'poin daana beri 'pie aning a'nu daari. Ye ta wa tuna ye beu jaa tungtunihi kanga jaa. Ye na diye beri ayo'poin 'di Ba Tari Baahaa Daana 'tigiri ni.

13Ye na 'ihiye sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U na iye Inning sarika yeng 'ihi, a i 'nyuu ang sigihuu. Una la nadapola pie aning ata, pidee a'yi aning pipola pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli. A kung tan ngmehii jaa.

14A bung'bie sarika na iye jongbaaluu bang di kpaang jeri. A nadapola 'pie aning ata ni kanga jaa na mang diye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi ata. A pidee a'yi ni kanga jaa tuori la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiihi a'yi.

15A pipola 'pie aning anaahi ni kanga jaa tuori na mang iye iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni.

16Budari bung'yeni na paahing a i beu sarika. Ye na 'ihuung a'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika 'puoring.

17A 'beri a'yi daari ye na 'ihiye nadapola 'pie aning a'yi, pidee a'yi aning pipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

18Ye na paahiye a bungbie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

© 2009 Bibles International.

19Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika 'puoring.

20A beri ata daari ye na 'ihiye nadapola 'pieningyeni, pidee a'yi aning pipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

21Ye na paahiye a bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

22Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

23A 'beri anaahi daari ye na 'ihiye nadapola 'pie, pidee a'yi aning pipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

24Ye na paahiye a bungbie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

25Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

26A beri a'nu daari ye na 'ihiye nadapola awai, pidee a'yi aningpipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

27Ye na paahiye a bungbie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

28Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

29A 'beri ayuobi daari ye na 'ihiye nadapola a'nii, pidee a'yi aning pipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tari ngmehii jaa.

30Ye na paahiye a bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

31Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

32A 'beri ayopoin daari ye na 'ihiye nadapola ayo'poin, pidee a'yi aning pipola 'pie aning anaahi ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tan ngmehii jaa.

© 2009 Bibles International.

33Ye na paahiye a bungbie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapola tuori, a 'ihi a pidee tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

34Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bung'bie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

35A beri a'nii daari ye na tariye langbu ang i 'ningbi-jie. Ye to wa tuna ye 'beu jaa tungtunihi kanga jaa.

36Ye na 'ihiye sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Boohoo Daana. U na iye Inning sarika yeng 'ihi, a i 'nyuu ang sigihuu. Una la nadapolii bung'yeni, pidari bung'yeni aning pipola ayo'poin ang i 'yuoni 'gbuli 'yuoni 'gbuli a ba tan ngmehii jaa.

37Ye na 'ihiye a bung'bie sarika aning a bung'nyuurihi sarika. Ye na 'ihiye a nadapolii tuori, a 'ihi a pidari tuori aning a pipola tuori a 'tuuro a singbu. Ye na iye bila a 'tuuro sori ni ang 'wuli ni.

38Ye na 'ihiye budari ming ka u i beu sarika. Ye na 'ihuung a 'yi a 'beu la 'beu jaa sarika nyugiruu ni, a lang ning u bungbie sarika aning u bung'nyuurihi sarika 'puoring.

39A paahi ye nosama sarikihi aning anani yeng 'ihe ye miihi buobung, ama yeng na mang 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye 'tigirihi ni ang 'bing ni wagirihing: Ana la ye sarika nyugirihi, ye bung'bie sarikihi, ye bung'nyuurihi sarikihi aning ye maahuu sarikihi.

40Ngaang ka 'Moosis daang yeli a jaa 'ku a Isi'reeli niba. U daang yelaang a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ni.

Numbers 30

1Ka 'Moosis daang yeli a Isi'reeli niba yela 'ku a buura 'ju-daamba. U daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori:

2A'mineng dau na 'diye nosani Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring bii a po a 'le u minga a 'tuuro nuori ung ing. U to wa jaanha u nuori ni paalibu. U na iye yeli ni jaa ang 'yi u nuoring ni.

3Chebii a'mineng poga na 'diye nosani Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A'mineng u na ‘leyeu minga a 'tuuro nuori ung ing sanga nga ung i pogisaraa a nang 'bi u ba 'deung.

4A'mineng u ba na 'wongye u nosani ni aning nuori ni ung ing a 'le u minga ni. Ka u ba ning ba yeli yelijaa kuu, bila yeng u nosama ni jaa na ahing. Yeli ni jaa ung ing nuori 'le u minga ni na ahing.

5Che ka u ba ning ba wa sagi a daari ni ung 'womaa ni, u nosama ni jaa bii noe ni kanga jaa ung ing ni kung ahi. Ba Tari Baahaa Daana na veng'kuung, 'bojung u bang ba sagi.

© 2009 Bibles International.

6A'mineng u na 'diye a nosani bii a 'boring ing nuori a 'le u minga che 'kuli sira.

7A'mineng u sira ni na 'womaang. Ka tmang ba yeli yelijaa daari ni ung 'womaa ni, bila yeng u nosama ni na ahing. Yeli jaa ming ung ing nuori a 'le u minga na ahing.

8Che a'mineng u sira kung sagi daari ni ung na 'womaa ni. Bila yeng u na veming ka u nosani ni ung 'di ni i kpali. Yeli ni ming ang 'yi u nuoring ung di 'le u minga ni na iye kpali. Ba Tari Baahaa Daana na veng'kuung.

9Che dunggali bii pogibahuu nosani jaa ung di 'le u minga na ahing u ingang.

10A'mineng u sira 'deung ung 'di a nosani bii a 'le u minga a 'tuuro puobung.

11A'mineng u sira 'womaang che ba yeli yelijaa 'kuu bii a leguu. Bila yeng u nosama jaa na ahing. Yeli jaa ming ung ing nuori a 'le u minga na ahing.

12Che a'mineng u sira ni siring iyeng ang i kpali daari ni ung 'womaa ni. Bila yeng yeli jaa ang 'yi u nuoring a'wo u nosani bii yeli ung ing nuori kung ahi. U sira iyeng ang i kpali. Ba Tari Baahaa Daana na veng'kuung.

13U sira na tuong sagiye nosani jaa bii pori jaa ung po a na 'sigihi u minga. U sira na tuong ing ka a i kpali ming.

14Che ka u sirang ba yera yeli jaa 'kuruu bila yela beu la beu jaa, bila yeng u sagiye u nosama ni jaa bii yela jaa ung ing nuori a 'le u minga. U sagaang, 'bojung u ba yeli yelijaa 'kuu daari ni ung 'womaa ni.

15Che ka unang wa 'womaa a veng ka a i kpali, bila yeng a poga 'yobeu na 'tuoye a dau.

16Yeli'tuurihi nuori ni Ba Tari BaahaaDaana ang daang di 'ku 'Moosis la bila. U daang 'kutmg nia a'wo dau ning u poga yela, aning dau aning u bi-poga ang i pogisaraa bi u ba 'detmg yela.

Numbers 31

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2Naa a Isi'reeli niba sani Miidiyan niba ingang. Bila 'puoring i na ti paahiye i niba ingang.

3Ka 'Moosis daang yeli 'ku a niba: Ye 'ihi daba ye puong ka ba di taanhuu buunhu a na jau taanhuu. Veng ka ba gaa Miidiyan niba ingang a ti naa sani 'ku Ba Tari Baahaa Daana a Miidiyan niba ingang.

4Ye 'ihi niba 'tuhi Iisiriel buurii jaa 'puong a tungba ka ba gaa a taanhuu.

5Bang daang 'ihibe Iisiriel 'tuhi-jemaa ni 'puong. Niba 'tuhi da mang 'yiye buurii jaang. Ba daang iye 'tuhi 'pienaayi a i 'siri a na ti jau.

6'Beng la ka 'Moosis daang tungba bang gaa a taanhuu. Niba 'tuhi da mang 'yiye buurii jaang. Ung daang tungba ka ba ning Fiiniyas, a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-

© 2009 Bibles International.

zer 'bi-dau ni daang gaa a taanhuu. Ung daang di bungpegi'yirihi a 'yi a Ngming'puohi 'detmg aning biengkonihi bang na ngmira 'bigihe yela.

7Bang daang jauning Miidiyan niba a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Moosis nuori ni. Bang daang ku a daba jaa.

8Bang daang ku Miidiyan na'mine paahi banani bang ku ning. Ba 'yoe daang la 'Iivai, 'Rii-kem, Zuur, Huur aning 'Riiba. Miidiyan na'mine ba'nu daang la. Bang daang di ta'kobi ku 'Bii-or bi-dau 'Beelam ming.

9Ka a Isi'reeli niba daang nyogihi Miidiyan pogiba ning ba bibilii. Bang daang nyogihi ba 'nii jaa, ba 'dtmgbilii jaa aning ba bungtarihi jaa ang leu buunhu bang jau che faahi.

10Bang daang di buung nyugi ba 'yi-bera jaa bang da kpiera, a nyugi ba kampuhi ming jaa.

11Bang daang di a buunhu aning ninsaaliba jaa bang jau che faahi a 'ohi.

12'Beng la bang daang waaning niba bang ngminyogihi, buunhu bang faahi aning buunhu bang 'ohi. Bang daang taraa waaning 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngmingpuohi 'yi-diera aning a Isi'reeli langbu jaa seng. Ba daang taraang waaning kampu ni ang bi 'Moo-ab 'ji-gbalinggbaaha ni ang bi Jooridang Mani sieng a pieli Jeeri'ko ni.

13Ka 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning a langbu 'yi-dieriba jaa daang 'yi ti 'tuohibo. Ba daang 'tuohibong a kampu daam'puoring.

14Che ka 'Moosis 'suuri daang 'ihi a 'sojehi 'karichihi ingang. U 'suuri daang 'ihiye a 'sojehi 'tuhi 'tuhi aning koo koo ningbera ni ang 'yi a taanhuu wa ni ingang.

15Ka 'Moosis daang jugihiba: Ye bahiye a pogiba jaa bang i 'voe bi?

16Nye, a pogiba ngang daang 'tu 'Beelam kawani a i ka Isi'reeli niba tung beu Ba Tari Baahaa Daana ingang ni. 'Piiyor puong ka a yela daang i. Ka baleu daang 'le Ba Tari Baahaa Daana langbu ni ingang.

17A 'jung ye ku bi-dau jaa a bibilii 'puong. Ye ku poga ming jaa ang bang dau.

18Che ye bahi a 'bi-pogiba jaa ang ba bang dau 'ku ye miihi.

19Ye banani jaa ang ku nie bii a fiinhi nie bang ku, ye 'bi a kampu daam'puoring 'beri ayo'poin. Ye i ye miihi aning banani yeng ngminyogihi ni 'fori a beri ata aning a 'beri ayo'poin daari.

20Ye i ka tani jaa i 'fori, bung jaa bang di gbama maali, bung jaa bang di buuhi kooni 'woo aning bung jaa bang di dau maali.

21'Beng la ka Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera daang yeli 'ku a taanhuu jaujauriba jaa ang gaa a taanhuu: A 'begu yeli'tuuruu ni Ba Tari Baahaa Daana ang ku 'Moosis nuori la nga:

22Ye na diye sannii, wari, yaawa, 'kuruhuu, tin aning kpana

© 2009 Bibles International.

23aning bung jaa 'buung ang kung tuong 'di, a i ka a 'tu 'buung 'yi. Bila ang na 'yi. Ye di a 'forihung kuong ni pegaa ka a i 'fori. Che ye di kuong pegi bung jaa ming ang kung tuong 'tu 'buung 'yi.

24Ye pegi ye bungyerihi a 'beri ayo'poin daari a i 'fori. Bila 'puoring ye na tuong wa kpeye a kampu.

25Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

26Ina, ka Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning a langbu jagihi 'yi-daangdaba, ye son buunhu ni yeng jau nyogihi ni. Ye sori a ninsaaliba aning a 'duunhi jaa.

27Ye nyogi a buunhu ni yeng jau nyogihi ni 'po 'jiihi a'yi. Di 'jiyeni 'ku a jaujauriba ang gaa a taanhuu, a di ''jiyeni 'ku a langbu jaa.

28'Ihi Ba Tari Baahaa Daana chiehibu a jaujauriba ni ang gaa a taanhuu ni 'puong 'kuu. Koohi a'nu jaa 'puong ye na mang 'ihiye bung'yeni. Ye na 'ihaang ninsaaliba 'puong, 'nii 'puong, buunhi 'puong aning piihi 'puong.

29Ye na mang 'ihaang a jaujauriba tuori tarang ning a di ku Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera. A na iye sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

30Lijaa'yi ning 'pie jaa 'puong ye na mang 'ihiye bung'yeni Isi'reeli niba tuori tarang ning. Ye na 'ihaang a ninsaaliba 'puong, a 'ihaa a 'nii, a buunhi, a piihi, aning a 'dungguonihi jaa 'puong. Ye na diang 'ku a 'Liivai niba ni ang tuna Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu tuma ni.

31Ka 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera daang tung bila ni Ba Tan Baahaa Daana ang ku 'Moosis nuori ni.

32Buunhu ang daang kpeling anani a jaujauriba ang jau faahi 'puong la ama: piihi 'tuhi koohi ayuobi aning 'tuhi lijaata ning 'tuhi 'pienaanu (675,000).

33'Nii 't-uhi lijaata ning 'tuhi 'pienaayi (72,000).

34Buunhi 'tubi lijaata ning 'tuhi 'yeni (61,000).

35Ninsaaliba ming jaa daang iye 'tuhi 'pihita aning 'tuhi a'yi (32,000). Pogiba ni ang ba bang daba ni la bila.

36Banani ang daang gaa ti jau taanhuu ni tuori tarang la piihi 'tuhi koohi ata aning 'tuhi 'pihita aning 'tuhi ayo'poin aning koohi a'nu (337,500).

37A piihi 'puongBa Tari Baahaa Daana chiehibu daang iye koohi ayuobi aning lijaata fling 'pienaanu (675).

38A 'nii daang iye 'tuhi 'pihita aning 'tuhi ayuobi (36,000). Ka Ba Tari Baahaa Daana chiehibu i lijaata ning 'pienaayi.

39A buunhi daang iye 'tuhi 'pihita aning koohi a'nu (30,500). Ka Ba Tari Baahaa Daana chiehibu i lijaata ning 'yeni.

© 2009 Bibles International.

40A ninsaaliba daang iye 'tuhi pie-naayuobi (16,000). Ka Ba Tari Baahaa Daana chiehibu i niba 'pihita aning ba'yi.

41Ka 'Moosis daang di a chiehibu nga ku Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera. Ang daang i Ba Tari Baahaa Daana sarika a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang ku 'Moosis nuori bila ni.

42Ka 'Moosis daang weli Isi'reeli niba tarang tuori a 'yi a jaujauriba tuori ning.

43A tarang ni a langbu ang 'so ni daang iye piihi 'tuhi koohi ata aning 'tuhi 'pihita aning 'tuhi ayo'poin aning koohi a'nu (337,500).

44A 'nii daang iye 'tuhi pihita aning 'tuhi ayuobi (36,000).

45A buunhi daang iye 'tuhi 'pihita aning koohi a'nu (30,500).

46A ninsaaliba daang iye 'tuhi 'pie-naayuobi (16,000).

47A Isi'reeli niba tarang tuori ni puong 'Moosis daang 'ihiye bung'yeni lijaa'yi ning 'pie jaa 'puong. U daang 'ihaang a ninsaaliba aning a 'duunhi 'puong. Ung daang dia ku a 'Liivai niba ni ang kaara Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu ni. 'Moosis daang tungyeng a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ni.

48'Beng la ka a 'karichihi ni ang daang kaara a 'sojehi 'tuhi-jemaa ni, ka ba 'tuhi 'tuhi aning koo koo ningbera daang wa 'Moosis seng.

49Bang daang yeli 'ku 'Moosis: I tungtuniba soriye a taanhuu jaujauriba ni ting kaara ni. Ning'yeni jaa ba bori ti 'puong.

50Bila 'jung ti waaniye kuubu na 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ana la salima boori buunhu dau jaa ang nye: kpagila, baanhi, nu-fintie 'sieree bungmarihi, 'to-gbansaala aning kokomarihi. Ti waanaang ka ti pogi ti miihi beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

51Ka 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera daang die a salima ba seng. A daang iye boori bung 'irii 'irii bang maali.

52A sarika salima jaa bang daang di ku Ba Tari Baahaa Daana daang iye sekelihi 'tuhi 'pie-naayuobi aningkoohi ayo'poin aning lijaa'yi ning 'pie (16,750). A daang 'yiye a 'tuhi 'tuhi aning koo koo ningbera ni seng.

53A taanhuu jaujauriba daang jaudieye buunhu. Kanga jaa da mang jaudieng tari.

54Ka 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera daang die a salima a 'sojehi 'tuhi 'tuhi aning koo koo ningbera seng. Bang daang dia wa kpening a 'tuohibu tent. Ang daang i tiehibu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'ku a Isi'reeli niba.

Numbers 32

1Ruubeng biihi aning Gaad biihi tariye 'duunhi jemaa 'gaali. Bang Li daang nye 'Jee-zer aning Giilied 'teng-gbani, a nye ka a 'gbandige iye 'ji-sung a ku 'dungguonihi.

© 2009 Bibles International.

2Ka Gaad 'biihi aning Ruubeng biihi daang wa yeli yela 'ku 'Moosis aning Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning a langbu 'yi-dieriba. Ba daang yeliyeng:

3Aatarot, Daibong, 'Jee-zer, Niimira, Heesibong, 'Ili-aale, 'Siibam, 'Niibo aning 'Beeyong,

4a paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana ang jau tuong Isi'reeli langbu 'ningbi-tooring ni iye 'teng-gbani ang soma 'ku 'dungguonihi. Ye tungtuniba ming tariye 'dungguonihi.

5A 'jung bang daang yeli: Ka tinuung nye bunye i seng, di a 'teng-gbani nga 'ku i tungtuniba ka u i ti 'suobu. Ta tariti long a Jooridang Mani.

6Ka 'Moosis daang yeli 'ku Gaad 'biihi aning Ruubeng biihi: Ye muo na 'jingye che che ka ye ba'biihi gara taanhuu bi?

7Wala 'jung yeng na chuori Isi'reeli niba inga ka ba kung long kpe 'teng-gbani Ba Tari Baahaa Daana ang kubo?

8Ngaang ka ye ba'mine daang i sanga ni mang tungba bang 'yi 'Kee-des Baariniya a ti nye a 'teng-gbani ni.

9'Bojung ba daang 'do gaaye Eesikol Lohimbo ni a ti nye a 'teng-gbani. Bang daang leu wa chuori Isi'reeli niba inga. Ka bila daang veng bang ba kpe 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kubo.

10A 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye a daari. Ung daang po a yeli:

11Pielaang, a niba ni jaa ang 'yi lijipiti wa ni kanga jaa kung nye a 'teng-gbani. Banani ang ta 'yuomo lijeri bii a pari, kanga jaa kung nye 'teng-gbani ni yela mang po 'ku Aaburaham aning Aizik aning Jeekob ni. 'Bojung ba ba 'tumo aning ba 'sikie jaa.

12Kanga jaa kung nye 'be 'see 'Kiiniz nie 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb aning Nuung 'bi-dau 'Joosua. ‘bojung bana 'tuye Ba Tari Baahaa Daana ning ba 'sikie jaa.

13A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi Iisiriel ingang. Ung veng bang yo daara a mopiri 'puong 'yuomo lijaa'yi. Ba daang daarang a garawagiri a jemani ni jaa ang daang tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring ang ti baahi.

14Nye, ye 'ihi diye ye ba'mine gbebogiri. Ye iye yelibe-iriba baluu, a na veng ka Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa ni maaling 'ihi Iisiriel ingang.

15Ka yenang leuhi 'yi u 'tuubung, u na la bahibang a mopiri 'puong. Yenang na i 'sabogu ka u nyuong a niba nga jaa.

16'Beng la bang daang seri tau a yeli: Ti na meye piihi 'deri 'ku ti 'duunhi 'jie ngang, a me 'yi-bera 'ku ti 'bibilii.

17Che tinuu miihi na pegiliye taanhuu buunhu. Ti na iye 'ski a die Isi'reeli niba 'yie a gaa. Ti na iye bila a gara wagiri ting na tariba taning ba 'jie. Ti 'bibilii na kpieraye a 'yi-bera nga ang me 'gili nga 'puuhing a paaluu kpieriba 'jung.

18Ti kung leu wa ti 'deri a gara wagiri Isi'reeli nie la nie jaa ang na die u cheng.

© 2009 Bibles International.

19Ti ningba kung lang 'di cheng a Jooridang Mani 'lombo-jaala ning bii a pari gaa. 'Bojung tinuu 'diye ti cheng a Jooridang sa'muni seng 'lombori ngang.

20'Beng la ka 'Moosis daang yeli 'kubo: Ye i a yeli nga. Ye pegili taanhuu buunhu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a gaa ataanhuu.

21Ye daba ni jaa ang pegili taanhuu buunhu ni na longye a Jooridang Mani Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ye na iye bila a gara wagiri ung na kari u domihi ka ba 'yi u 'ningbi-tooring.

22Ye na 'sigihiye a 'teng-gbani Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bila 'puoring ye na tuong leung. Ye kung tari paangbu jaa Ba Tari Baahaa Daana aning Iisiriel 'ningbi-tooring. Ka yenang i bila, a 'teng-gbani nga na iye ye 'suobu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

23Che ka yenang kung i bila, ye chelihi sung. Ye tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ye bang pielaang ka ye beu ni na nyiyeng.

24Ye me 'yi-bera 'ku ye bibilii, a me piihi 'den 'ku ye piihi. Ye i bila ni jaa yeng yeli ka ye na ing ni.

25Ka Gaad 'biihi aning Ruubeng 'biihi daang yeli 'ku 'Moosis: I tungtuniba na iye bila ni n ningkpong ang 'ku nuori.

26Ti 'bibilii, ti pogiba, ti piihi aning ti 'dungguonihi jaa na biye Giilied 'yi-bera ning.

27Che i tungtuniba na long gaang. Dau jaa na pegiliye taanhuu buunhu Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring a na jau taanhuu a'wo bila ni n ningkpong ang yeli ni.

28Ka 'Moosis daang 'ku Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera nuori ba yela. Ung daang 'ku Nuung 'bi-dau 'Joosua ming nuori ba yela aning a Isi'reeli niba buura ni jagihi 'yi-daangdaba.

29Ka 'Moosis daang yeli 'kubo: Gaad biihi aning Ruubeng biihi niye na longye Jooridang Mani. Dau jaa na pegiliye taanhuu buunhu a na jau taanhuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka yenang wa 'sigihi a 'teng-gbani, ye 'kubo Giilied 'teng-gbani ka u i ba 'suobu.

30Che ka banang ba di taanhuu buunhu ka ye ningba gaa, ba na tariye ba 'teng-gbani tuori ye 'puong 'Keenan paaluung.

31'Beng la ka Gaad biihi aning Ruubeng biihi daang dieyeli: Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'ku i tungtuniba, bila ting na i.

32Ti na pegiliye taanhuu buunhu a long kpe 'Keenan paaluu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Che ti cheng tuori na kpelingye ti seng a Jooridang 'lombori ngang.

33A 'jung ka 'Moosis daang 'ku Gaad biihi, Ruubeng 'biihi aning 'Joosef 'bi-dau Manaase buurichelii ni 'teng-gbani. U daang 'kubong Aamor niba naa Saihong 'teng-gbani aning 'Beesang naa Oog 'teng-gbani. U daang 'kubong a 'teng-gbani a lang ning u 'yi-bera ang 'bi u toribogiri 'puong, a 'yi-bera ni ang ngmaa 'gili a paaluu la bila.

© 2009 Bibles International.

34Ka Gaad 'biihi daang me Daibong, Aatarot, Aar'o-yer.

35Aatarot, 'Soofang, 'Jee-zer aning Joogibeha.

36Bang daang la me Beet Niimira aning Beet 'Heerang. A iye 'yi-bera bang me daangguoma 'gili. Bang daang me ba piihi 'deri ming.

37Ka Ruubeng biihi daang me Heesibong, 'Ili-aale aning Kirijateeyim.

38Bang daang la me 'Niibo aning 'Bee-al 'Miiyong, a leuhi a 'yoe. Bang daang me Siibima ming. Bang daang di 'yo-jaani lcu a 'yi-bera ni bang me ni.

39Ka Manaase bi-dau 'Meekir 'biihi daang gaa Giilied a ti jaudieguu a kari Aamor niba ni ang da 'bibe ni.

40A 'jung ka 'Moosis daang di Giilied 'ku Manaase bi-dau 'Meekir ung kpiera 'beng.

41Ka Manaase 'bi-dau 'Jeeyir ming daang gaa ti jaudie u 'tengbilii, a buomaa ka 'Heevot 'Jeeyir.

42Bila 'puoring ka 'Nooba daang gaa ti jaudie 'Kiinat aning u kurihi. Ung daang buomuu u minga 'yuori, 'Nooba.

Numbers 33

1Soe ni Isi'reeli niba ang 'cheng ni la ama. Banang daang 'yi lijipiti paaluung a 'tuuro ba 'sojemtmo ni. 'Moosis aning Eerong daang la ba 'yi-dieriba.

2A 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori ka 'Moosis daang seu 'jiihi ni a soe 'cheni ang mang 'piili. Soe ni bang 'cheng ni la nga a 'tuuro 'jiihi ni bang mang 'piili.

3Ba daang 'yiye Raamisiz a 'chiu-fora 'puong. A 'chiu-fora beri 'pienaanu daari daang la. A Paribahi daari ka 'jie nyaa ka a Isi'reeli niba daang 'yi aning nyau 'Iijipiti niba jaa 'ningbiring.

4'Bojung a 'lijipiti niba bi-forihi jaa bang daang 'unno. Bana ka Ba Tari Baahaa Daana daang ku ba 'puong ni. Ba Tari Baahaa Daana daang waaniye dogihibu ba ngmima ming ingang.

5'Beng la ka a Isi'reeli niba daang 'yi Raamisiz a ti maali ba kampu Suukot 'puong.

6Bang la 'yi Suukot a ti maali ba kampu 'Iitam 'puong. 'Be biye a mopiri nuoring.

7Bang 'yi litam a leu 'puori gaa Pai Hahairot. 'Be biye 'Bee-al Seefong sa'muni seng. Bang ti maali ba kampu Miigidol sieng.

8Bang 'yi Pai Hahairot 'ningbi-tooring a 'tu a mangkpong gaalingga kpe a mopiri 'puo. Bang di 'heti ata 'cheng kpe 'Iitam Mopiri, a maali ba kampu Maaraa 'puong.

9Bang 'yi Maaraa a gaa 'fifim. Kon'bulihi 'pienaayi aning abe daari lijaata ning 'pie daang biye 'Ellin 'puong. A 'jung bang daang maali ba kampu 'beng.

10Bang 'yi 'Elfin a ti maali ba kampu Manjie sieng.

© 2009 Bibles International.

11Bang 'yi Manjie a ti maali ba kampu Sling Mopiring.

12Bang 'yi Sling Mopiri ning a ti maali ba kampu Doofika 'puong.

13Bang 'yi Doofika a ti maali ba kampu Be-lus 'puong.

14Bang 'yi 'Ee-lus a ti maali ba kampu Reefidim 'puong. 'Beng ka kuong daang 'chibe ka a niba na 'nyu ni.

15Bang 'yi Reefidim a ti maali ba kampu Sainai Mopiri ning.

16Bang 'yi Sainai Mopiri a ti maali ba kampu Kiibirot Hataava 'puong.

17Bang 'yi Kiibirot Hataava a ti maali ba kampu Haziirot 'puong.

18Bang 'yi Haziirot a ti maali ba kampu Riitima 'puong.

19Bang 'yi Riitima a ti maali ba kampu Riimong 'Piirez 'puong.

20Bang 'yi Riimong 'Piirez a ti maali ba kampu Liibina 'puong.

21Bang 'yi Liibina a ti maali ba kampu Riisa 'puong.

22Bang 'yi Riisa a ti maali ba kampu 'Kihileeta 'puong.

23Bang 'yi 'Kihileeta a ti maali ba kampu 'See-fer Tangkpoming.

24Bang 'yi 'See-fer Tangkpong a ti maali ba kampu Haarada 'puong.

25Bang 'yi Haarada a ti maali ba kampu Maakilot 'puong.

26Bang 'yi Maakilot a ti maali ba kampu 'Teehat 'puong.

27Bang 'yi 'Teehat a ti maali ba kampu 'Tiira 'puong.

28Bang 'yi 'Tiira a ti maali ba kampu Miitika 'puong.

29Bang 'yi Miitika a ti maali ba kampu Hasi'moona 'puong.

30Bang 'yi Hasi'moona a ti maali ba kampu 'Mosiirot 'puong.

31Bang 'yi 'Mosiirot a ti maali ba kampu Beeni 'Jee-akang 'puong.

32Bang 'yi Beeni 'Jee-akang a ti maali ba kampu 'Hoor Hagiidigad 'puong.

33Bang 'yi 'Hoor Hagiidigad a ti maali ba kampu Jootibata 'puong.

34Bang 'yi Jootibata a ti maali ba kampu 'Ii-birong 'puong.

35Bang 'yi 'Ii-birong a ti maali ba kampu 'Iiziyong 'Gii-ber 'puong.

36Bang 'yi 'fiziyong 'Gii-ber a ti maali ba kampu Ziin Mopiring. 'Be la 'Kee-des.

37Bang 'yi 'Kee-des a ti maali ba kampu 'Hoor Tangkpoming. 'Be 'Nye 'Iidom toribogung.

© 2009 Bibles International.

38'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera nuori ung 'do 'floor Tangkpong a ti 'kpi 'beng. Isi'reeli niba lijipiti paaluu 'yiibu 'yuong lijaa'yi ingang daang la bila, a 'chiuri a'nu daana 'be-fora daari.

39Eerong daang iye 'yuomo koo aning lijeri aning ata (123) sanga ni ung 'kpi 'Hoor Tangkpoming ni.

40Aarad naa, 'Keenan nie ni daang kpieraye sa'mungduri seng 'Keenan paaluung. Ung daang 'wong Isi'reeli niba waa yela.

41Bang 'yi 'Hoor Tangkpong a ti maali ba kampu Zali'moona 'puong.

42Bang 'yi Zali'moona a ti maali ba kampu 'Putmong 'puong.

43Bang 'yi 'Puunong a ti maali ba kampu 'Oo-bot 'puong.

44Bang 'yi 'Oo-bot a ti maali ba kampu Ije Aabarim 'puong. 'Be 'Nye 'Moo-ab toribogung.

45Bang 'yi Aiyim a ti maali ba kampu Daibong Gaad 'puong.

46Bang 'yi Daibong Gaad a ti maali ba kampu Aali'mong Dibilateeyim 'puong.

47Bang 'yi Aali'mong Dibilateeyim a ti maali ba kampu Aabarim taanhi ning. 'Be 'Nye 'Niibo 'ningbi-tooring.

48Bang 'yi Aabarim taanhi ni a ti maali ba kampu 'Moo-ab 'ji-gbanggbalihi ning. Jooridang Mani sieng daang la, a pieli Jeeri'ko.

49Bang daang maali ba kampu Jooridang sieng. Ba daang maaluung a 'yi Beet Jeesimot 'haali a ti to 'Ee-bel Siitim ang 'bi 'Moo-ab 'ji-gbanggbalihi ning.

50Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis Moo-ab 'ji-gbanggbalihi ning Jooridang sieng a pieli Jeeri'ko.

51U daang yeliyeng: Yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: Ka yenang wa long Jooridang kpe Keenan paaluu,

52ye kari a paaluu kpieriba jaa ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring. Ye saang ba 'kubo baga ni jaa. Ye saang ba baga bang nyeli buunhu maali, a saang ba 'jiduorihi jaa.

53Ye die a paaluu 'so a kpiera u ingang, 'bojung maang 'kuye a paaluu ka ye dieguu 'so.

54Ye 'po a paaluu a 'tuuro pohibung ka u i chengbung 'ku ye 'di-noe. Ka nibang wa i yaga, i na 'kubong cheng ang i kpong. Ka banang wa i fling, i na 'kubong cheng ang i fling. Kanga jaa cheng na mang iye bung ang wa u seng a 'tuuro pohibung. Ye na 'diye a cheng a 'tuuro ye ba'mine buura.

55Che ka yenang ba kari a paaluu kpieriba ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring, yeli ang na i la nga. Banani yeng veng bang kpeling ni na leuye bung'chugirihi ye 'ningbieng. Ba na leuye guohi ye 'lomboeng. Ba na 'kuyeng tuora paaluu ning yeng kpiera ni.

© 2009 Bibles International.

56Bila ni ming mang da tiehi ka n na ibang ni, bila mang na iye.

Numbers 34

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ku 'Moosis:

2'Ku a Isi'reeli niba nuori ngaang: Ka yenang wa kpe 'Keenan paaluu, paaluu ni bang na 'kuye ka u i ye cheng ni la nga. 'Keenan paaluu ni la bila a tuuro u toribogiri.

3Ye sa'mungduri toribogu na 'yiye Ziin Mopiri ni a choli lidom toribogu ni. Ye sa'mungduri toribogu na la 'yiye Yaarung Mangkpong ni baahaa a gaa sa'muni seng.

4Ye toribogu na la leung a 'yi Akiraabim 'dojie ni sa'mungduri seng a la gaa ti ta Ziin, a 'bi 'Kee-des Baariniya sa'mungduri seng. U na 'yiye 'be a ti ta 'Heezar Aadar, a la 'yi 'be ti ta Aazimong.

5A toribogu na la leung a 'yi Aazimong a ti ta lijipiti konbo'bile ni, a ti baahi a Mangkpoming.

6A ngmintongkpieri seng toribogu na la a Mangkpong Karaa ni. Ye ngmintongkpieri seng toribogu la bila.

7Ye sa'mung-goo seng toribogu na la nga: A 'piili a Mangkpong Karaang ye na maahiye ye toribogu a ti ta 'Hoor Tangkpong.

8A 'yi 'Hoor Tangkpoming ye na maahiye ye toribogu a ti ta 'Heemat nuori. A 'yi 'beng a toribogu na leu gaaye 'Ziidad seng.

9A toribogu na 'yiye 'be a ti ta Ziifirong, a gaa ti baahi 'Heezar Inang ingang. Ye sa'mung-goo seng toribogu la bila.

10Ye na maahiye ye sa'muni seng toribogu a 'piili 'Heezar 'Iinang a ti ta Seefam.

11A toribogu na 'yiye Seefam a 'sigi ti ta Riibila ang 'bi Aa'ing sa'muni seng. A toribogu na 'siging a ti ta Kiiniret Mangkpong ni sa'muni seng.

12A toribogu na 'siging a choli Jooridang a ti baahi a Yaarung Mangkpong ning. Ye 'teng-gbani aning u toribogiri ang 'giluu la bila.

13'Beng la ka Moosis daang ku a Isi'reeli niba nuori a yeli: A 'teng-gbani nga cheng yeng na 'di a 'tuuro pohibung. Una ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori ka ba 'ku a buura awai aning a buurichelii ni.

14'bojung Ruubeng 'biihi buurii aning Gaad biihi buurii 'diye ba cheng a 'tuuro ba ba'mine 'deri. Ka Manaase buurichelii ni ming 'di ba cheng.

15A buura a'yi nga aning a buurichelii ni 'diye ba cheng. 'Beng 'bi Jooridang 'lombori ning sa'muni ngmintong'puhinii seng a pieli Jeeri'ko ni.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Moosis:

17Daba ni ang na 'po a paaluu 'kuye ka u i ye cheng ni 'yoe la nga: Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning Nuung 'bi-dau 'Joosua.

© 2009 Bibles International.

18I na 'ihiye 'yi-diera buurii jaa 'puong ka ba 'po a paaluu ka u i ba cheng.

19A daba 'yoe la nga: 'Juuda buuriing, 'ihi 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb.

20'Siimiyung buuriing, 'ihi Amaihud bi-dau Semiyu-el.

21Beenjaming buuriing, 'ihi Kiisilong bi-dau Elaidad.

22Daan buurii 'yi-diera daang la Joogili 'bi-dau Buukai.

23'Joosef 'bi-dabang, Manaase buurii 'yi-diera daang la 'Ii-fod 'bi-dau Haaniel.

24'Ii iriambuurii 'yi-diera daang la Siifitang 'bi-dau Keemiyuel.

25Zeebiulung buurii 'yi-diera daang la Paarinak 'bi-dau Elzafan.

26Iisakar buurii 'yi-diera daang la Aazang bi-dau Paalitiel.

27Aaser buurii 'yi-diera daang la 'Siloomai bi-dau Ahaihud.

28Naafitalai buurii 'yi-diera daang la Amaihud 'bi-dau Peedahel.

29Bama ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku nuori ka ba 'po a cheng 'ku Isi'reeli niba 'Keenan paaluung.

Numbers 35

1Ka Ba Tan Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Moosis 'Moo-ab 'ji-gbanggbalihi ning. 'Beng Iii Jooridang sieng a pieli Jeeri'ko ni.

2U daang yeliyeng: 'Ku a Isi'reeli niba nuori ka ba ku a 'Liivai niba 'yi-bera ka ba kpiera. Ba na kubong a 'yi-bera ba cheng ni bang 'so ni 'puong. Ye na kuye a 'Liivai niba samama ming a 'gili a 'yi-bera.

3Ba na tariye a 'yi-bera a kpiera a 'puong. Che ba 'nii, ba piihi, aning ba 'duunhi j aang na yuora a samamang.

4A 'yi-bera samama ni yeng na 'ku a 'Liivai niba na mang 'yiye a 'yi-kpong daangguoni a goo Iclyubitihi 'tuhi wa 'gili.

5Ye na maahiye 'kiyubitihi 'tuhi a'yi a 'yi-kpong sa'muni seng, a maahi 'kiyubitihi 'tuhi a'yi u sa'mungduri seng. Ye na maahiye qclyubitihi 'tuhi a'yi u ngmintongkpieri seng, a maahi 'kiyubitihi 'tuhi a'yi u sa'mung-goo seng. A 'yi-kpong na mang Nye gaalinggang. Ama na iye ba 'suobu a i a 'yi-bera samama.

6A 'yi-bera ni yeng na 'ku a 'Liivai niba ni, ye na 'ihiye 'yi-bera ayuobi a 'puong ka a i jogaa'jiihi. 'Be ka ningkuura na mang jo gaa. Ye na 'kubong 'yi-bera lijaa'yi aning a'yi paahi a ingang.

7A 'jung 'yi-bera ni jaa yeng na ku a 'Liivai niba na iye 'yi-bera lijaa'yi aning a'nii. Ama yeng na 'kubo a lang ning a samama.

© 2009 Bibles International.

8'Yi-bera ni yeng na 'ku ni na 'yiye Isi'reeli niba 'suobu 'puong. Buurii ang i kpong na mang 'kuye yaga, ka buurii ang i fling mang 'ku fling. Kanga jaa na mang diye u 'yi-bera 'mine 'ku a 'Liivai niba a 'tuuro u cheng ang sing bila ung 'di.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang a 'ku 'Moosis:

10Yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ka yenang long a Jooridang kpe 'Keenan paaluu,

11ye 'lugi 'yi-bera ka a i 'yi-bera yeng na mang jo gaa. Ka ningkuura ang ba bang che ku nie mang tuong jo gaa 'be.

12A na iye 'yi-bera ang i jogaa'jiihi 'kuye a 'yi nie ni ang naara sani ni seng. Bila na ing, a ningkuura kung kpi a gara wagiri ung na ahi a langbu 'ningbi-tooring ka ba 'di u saree.

13A 'yi-bera ni yeng na 'ku ni, a ayuobi na iye 'yi-bera ang i jogaa'jiihi a 'kuye.

14Ye na 'ihiye 'yi-bera ata Jooridang 'lombori ngang. Ye na 'ihiye 'yi-bera ata ming 'Keenan paaluung ka a i 'yi-bera ang i jogaa'jiihi.

15A 'yi-bera ayuobi nga na iye jogaa'jiihi 'ku Isi'reeli niba aning saana aning nie ang kpiera ba 'puong. Nie ang ba bang che ku nie na mang tuong jo gaaye 'be.

16Che ka unang di 'kurihuu ngmiu ku, u iye ningkuura. Ba na kuung pielaang.

17A'mineng nie na tariye 'kuurii ang na tuong ku nie u 'ntmg. Ka unang diu ngmi nie ku, u iye ningkuura. Ba na kuung pielaang.

18A'mineng nie na tariye bung bang di dau maali ung na tuong ku nie. Ka unang diu ngmi nie ka u 'kpi, u iye ningkuura. Ba na kuung pielaang.

19Nie ni ang naara jiing sani ni mingang na ku a ningkuura. Ka unang wa 'tuohuu, u ku a ningkuura.

20A'mineng nie na diye haabu a daa u to, bii a jeng 'guu a di bung kanga fobuu ku.

21Chebii dondomilung 'jung nie na diye u nu ngmiu ku. Ba na kuye nie ni ang ngmiu ni, 'bojung u iye ningkuura. Ka nie ni ang naara jiing sani ning wa 'tuohi a ningkuura, u kuu.

22Che a'mineng nie na daaye u to 'dayeni che ka dong jaa 'chibe. Chebii u kung jeng 'gu che foo bung ka u ti poguu.

23Chebii a'mineng 'kuurii ang na tuong ku nie ung di a ba nyiu che fobuu ku. U daang ba i u doma. U daang ba buora u dangii ingbu ming.

24Bila yeng a langbu na 'diye saree a ningkuura aning nie ni ang naara jiing sani ni kpachagang. A 'tuuro a 'begiri nga bang na 'di a saree.

25Bila ka a langbu na mang die nie ang ku nie a 'yi nie ni ang naara jiing sani ni 'nuuhing. A langbu na leuhuung gaaning a 'yi-kpong ni ung jogaa ni. U na ti kpelingye 'be a gara a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni bang di kpangpegi'yirihi waahi ni 'kuung.

© 2009 Bibles International.

26Che a'mine kangang a ningkuura na longye a 'yi-kpong ni nie ang mang jo gaa ni toribogu, 'be ung jo gaa ni.

27A'mineng nie ni ang naara jiing sani ni na nyiung ung 'yi a jogaa 'yi-kpong ni toribogiring. Ka nie ni ang naara jiing sani ning wa kuu, u kung 'le saree 'puong jiing Iciribu yela.

28'Bojung a da sigiyeng ka u kpeling u jogaa 'yi-kpong ni 'puong a gara wagiri ni a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ang na wa 'kpi. Che ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpoming wa 'kpi, a ningkuura na tuong leu gaaye 'teng-gbani ung 'so.

29A yela nga na iye saree 'diibu yelituuruu 'kuye ye jemanihi jaa 'puong ye kpe'jiihi jaang.

30Nie jaa ang ku nie, ba na mang kuye a ningbalaa a 'tuuro 'sieridiribe 'sieree ingang. Che a ba sigining ka ba ku nie ning'yeni 'yong 'sieree 'jung.

31Ta wa venna ka ba yeudiera nie ang sigining ka ba ku. Ba na mang kuung pielaang.

32Ta wa venna kaba yeudiera nie ang jo gaa u jogaa 'yi-kpong ka u tuong leu wa kpiera a paaluung seni che ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong 'kpi.

33A 'jung ye ta wa degira a paaluu ni yeng 'be ni. 'Bojung jiing qdribu saanaye 'teng-gbani. Ba kung tuong pogi beu 'ku 'teng-gbani ming a jiing ni bang 'kiri u ingang ni yela. Nie ni ang kiri a jiing ni, u jiiming na tuong i bila.

34Bila 'jung ye ta wa degira a 'teng-gbani. 'Be yeng kpiera mang ming kpiera 'beng ni. 'Bojung maang Ba Tari Baahaa Daana kpieraye Isi'reeli niba 'puong.

Numbers 36

1Giilied ba daang la 'Meekir, ka Meekir' ba i Manaase, bang i 'Joosef buurii. Ka Giilied 'di-nuori 'deri 'yi-daangdaba daang wa 'Moosis aning a 'yi-dieriba ni ang daang i Isi'reeli niba 'yi-daangdaba ni 'ningbi-toori.

2Bang daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana 'kuye n ningkpong 'Moosis nuori ka a 'tuuro pohibung u di a paaluu 'ku a Isi'reeli niba ka u i ba cheng. Ba Tari Baahaa Daana daang 'kuye n ningkpong nuori ka u di ti ba'bie Zeloofehad cheng ku u bi-pogiba.

3Pampana nga ka banang 'kuli Isi'reeli niba buura ni kanga jaa bi-daba, ba na dieye ba cheng ti ba'mine cheng ni 'puong. Ba na diung paahi buurii ni bang na kuli ni cheng ingang. A 'jung ba na diegutmg 'yi ti cheng tuoring.

4Sanga ni a Isi'reeli niba Nyengkakpong ang na wa ta, ba na diye ba cheng paahi buurii ni bang na 'kuli ni cheng ingang. A 'Jung ba na dieye ba cheng ti ba'mine buurii cheng ingang.

5'Beng la ka 'Moosis daang 'ku a Isi'reeli niba nuori a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung. U daang yeliyeng: Yeli ni 'Joosef 'bi-daba buurii ang yeli ni 'tuye sori.

© 2009 Bibles International.

6Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori Zeloofehad bi-pogiba ni yela. U yeliyeng: Veng ka ba 'kuli nie ni bang buora. Che ba ba buurii 'di-nuori 'yong 'puong bang na tuong 'kuli.

7Bila ka Isi'reeli niba cheng kung mang lieha taa a mang 'yi buurii kanga gaa u to. Isi'reeli niba kanga jaa na mang tariye u ba'mine buurii cheng.

8'Bi-poga ming jaa ang 'so cheng Isi'reeli niba buurii jaa 'puong na mang 'kuliye u ba buurii 'di-nuori nie. Bila ka a Isi'reeli niba kanga jaa na mang 'so u ba'mine cheng.

9Bila ka Isi'reeli niba buurii cheng kungmang liehi taa a 'yi buurii kanga gaa u to. Isi'reeli niba buurii jaa na mang tariye u minga cheng.

10Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori ni, bila ka Zeloofehad bi-pogiba ni daang i.

11'Bojung Zeloofehad bi-pogiba Maala, Tuuriza, Hoogila, Miilika aning 'Noowa daang 'kuliye ba ba babiihi 'bi-daba.

12Ba daang 'kuliye 'Joosef bi-dau Manaase biihi 'di-noeng. Ka ba cheng daang kpeling ba ba 'di-nuori buurii 'puong.

13No'kurihi aning 'wulibu soe ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku Isi'reeli niba ni la bila. Ana ung daang 'kubo a 'tuuro Moosis ingang 'Moo-ab 'ji-gbanggbalihing ni. 'Beng 'bi Jooridang sieng a pieli Jeeri'ko ni.

© 2009 Bibles International.

Deuteronomy

Deuteronomy 1

1Yeliyaga ni 'Moosis ang daang yeli 'ku lisiriel jaa ni la ama. Jooridang Mani lampega nga ang 'bi a mo'sogo 'puong ning daang la ung yelaa, 'ji-gbanggbali ni ang yagi a Manjie ning. Beng 'bi Peerang, 'Too-fel, 'Leebang, Haziirot aning Daizahab kpachagihing ni.

2'Beri 'pie aning 'yeni bang mang di 'cheng a 'yi 'Hoo-reb che gaa 'Kee-des Baaraniya, ka nieng na 'tu 'Sii-ir Tangkpong sori ni.

3A 'yuong lijaa'yi ingang, a 'chiuri 'pie aning 'yeni daana 'puong, a 'chiu 'be-fora daari daang la ka Moosis yeli yela 'ku Isi'reeli niba. No'kurihi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu ka u 'kubo ni ung daang yeli 'kubo.

4Ung daang wa ku Saihong aning Oog 'puoring ung yeli a yela. Saihong daang la Aamor niba naa, a 'jing Heesibong 'puong. Oog ming daang la 'Beesang naa, a 'jing Aasitarot 'puong, Eediri-ai 'puong.

5Jooridang lampega ni ang bi 'Moo-ab paaluung ning la ka 'Moosis daang 'piili ka u welihi a begu nga 'ningbiri a yeli:

6Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini daang yeliye ngaang 'kuti 'Hoo-reb 'puong: Ye 'jingye a tanga nga sieng kauhi bila ni ang sigining.

7Ye leu, a di ye sori a gara Aamor niba tanga ni seng, aning a niba ni jaa ang pieli 'be ni. Ye gara a ji-gbanggbali, a taanhi aning a lohimbo puo, aning sa'mungduri seng ni, aning a mani 'kongkogiri. Ye gara 'Keenan niba paaluu aning Leebanong, a gara ti to mankpong ni, 'Yufireetis Mani.

8Ye nye, n diye a paaluu bing ye 'ningbi-tooring. Ye kpe ti die a paaluu ka u i ye 'suobu. Unani Ba Tari Baahaa Daana ang daang po ka u na di 'kuye ye ba'mine Aaburaham, Aizik, aning Jeekob ni la bila. Una ung po ka u na di 'kuye ba ning ba buurii ang 'tuuribo ni.

9Mang daang yeli ngaang 'kuye ana wagiri ning: N 'yong kung tuong tariye.

10Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini wahiyeng. Ye nye yeng sing bila 'jine, a i jemaa a'wo sagbani ngmari'bie.

11Ba Tari Baahaa Daana, ye ba'mine Naangmini ni na veng ka ye wahi gberi 'tuhu a paahi ye singbu ngang. Ka u pegiye ming a 'tuuro bila ni ung bing nuori kuye ni.

12Wala muo ka n 'yong na i 'tuo ye tuorihi, aning ye 'tuobuhi aning ye nokpieni jaa?

13Ye 'lugi daba ang i yengbanginiba, a i 'ningbiyuoribo. Ba na iye niba ming yeng bang ye buura 'puong, ka n veng ka ba i ye kaariba.

14Yeng daang die a yeli 'kumo: Yeli ni ing yeli ka ti i ni sumang.

© 2009 Bibles International.

15A 'jung n daang 'lugiye ye buura kaariba ang i yengbanginiba ka niba bangba, a veng bang i ye kaariba. Ba 'mine daang iye niba 'tuhu 'tuhu kaariba, aning niba koo koo kaariba, aning niba 'pihinu 'pihinu kaariba, aning niba 'pie 'pie kaariba. Mang diba bang i 'karichi-bera ye buura 'puong.

16Mang daang 'ku ye saringmaariba ni nuori ana wagiri ning a yeli: Ye mang cheliha ye babiihi yelitarihi. Ye 'dire ba saree sun'tuubu soring, nie jaa aning u babi-to kpachagang, che bii u ning saana ang bi u seng kpachagang.

17Ye ta wa baana niba saree 'diibung. Ye mang cheliha ningbaaliba aning ningtiinha jaa yelitarihi. Ye ta wa jora dabieng nie jaa 'ningbi-tooring, 'bojung Naangmining 'so a saree 'diibu. Ka nokpieni jaang wa i kpiengaa 'gaali 'kuye, ye taraa waaning n seng. N na 'womaang.

18Mang daang 'kuye nuori ana wagiri ning yela ni jaa yeng sigihi ka ye i.

19'Beng la ting daang wa 'yi 'Hoo-reb 'puong, a 'tugili a mo'sogi-kpong ni ang tan dabieng yaga ni jaa. Una yeng daang nye Aamor niba taanhi soring ni, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang daang yeliti bila ni. Ting panaa daang wa ta Kee-des Baaraniya.

20Mang daang yeli 'kuye: Ye taye Aamor niba tanga ni Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang di 'kuriti ni.

21Ye nye, Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini diye a paaluu bing ye 'ningbi-tooring. Ye 'do ti dieguu ka u i ye 'suobu, a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ye ba'mine Naangmini ang yeli kuye ni. Ye ta jora dabieng, bii a veng ka ye iinhi chuori.

22Yeng jaa daang tagi tama a yeli: Ti na tungye daba ka ba die ti 'yie. Ba na ti 'pigihiye a paaluu 'kuti. Che ba na la leu wa 'kuting 'duoho a'wo sori ni ting na 'tu 'do, aning 'teng-bera ni ting na gaa.

23Ka a yeli daang peli n 'puo sung. Mang daang 'lugi ye daba 'pie aning ba'yi. Dau bung'yeni daang 'yiye buurii jaang.

24Bang daang leu di 'do ti kpe a taanhi 'puo, a wa ta Eesikol Lohimbo ni, a 'pigihuu.

25Bang daang di a paaluu dangmama mine ming tari ba 'nuuhing a 'sigi waanaa wa 'kuti. Bang daang waaning 'duoho wa 'kuti ming a yeli: Paalisung la ka Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'kuriti.

26Anaa jaa che ye daang ba buora ka ye 'do, che daang die taawai Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nuori ni ingang.

27Yeng daang ngmuuna ye tentihi 'puuhing, a yera: Ba Tari Baahaa Daana ang hati 'jung la ung yaati 'yining lijipiti paaluung, ka u diti ing Aamor niba 'nuuhing ka ba baahiti.

28'Ye ting na 'do gaa? Ti babiihi ni chuoriye ti iinhi a yeli: A niba poliyeng a i yogiri gaati. A 'teng-bera iye bera ka a daangguoma me 'do a ti ta sagbani. A la waana ming, ti nyiye 'Eenak buurii ni 'beng.

© 2009 Bibles International.

29'Beng la mang daang yeli 'kuye: Ye ta jora dabieng yaga, bii a joriba.

30Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni ang diera ye 'yie ni, unang na jau 'kuye. U na jau 'kuyeng a'wo bila ni jaa ung daang i 'kuye lijipiti 'puong ye 'ningbiring ni,

31aning a mo'sogo 'puong ming. 'Beng ye daang nyiye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye a'wo dau ang mang pegili u 'bi-dau bila ni. Bila ung daang tariye son ni jaa yeng daang 'cheng ni 'puong, a waana yeng wa ta che.

32Che ama jaa 'puong, ye daang ba sagi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

33Unang daang die ye 'yie a soring ka u ti bo 'jie 'kuye ka ye kpaahi ye tentihi, che 'wuliye sori yeng na 'tu. A 'buung ung da mang di i bila 'ji-suorii. Ngminaa ming, ung mang di a savaalii.

34Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong ye yeliyaga ni goma ka u 'suuri 'ihi. Ung daang po a yeli:

35Pielaang, a jemangbeu nga dau jaa 'chibe a na nye a paalisung ni mang po ka n na di 'kuye ye ba'mine ni,

36'see 'Kee-leb, 'Ji-futme bi-dau ni. Unang na nyiu. U ning u biihi mang 'kuro 'teng-gbani ni ingang ung daang 'cheng ni, 'bojung u 'tuye Ba Tari Baahaa Daana aning u 'sikiri jaa.

37Aning ming Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye n ingang ye yela, ung yeli: I ming gba kung kpe 'be.

38Che 'Joosua, Nutmg 'bi-dau, unang i i tungtuna ni, u na kpeye 'be. Imuu sikpiengaa, 'bojung unang na veng ka Iisiriel 'di a 'teng-gbani cheng.

39A la waana ming, ye bungbilii ni yeng yeli ka ba na leuye bungnyogirihi, aning ye 'biihi ni ang ba bang sung aning beu taang 'jine ni, banang na kpe 'be. Bana mang na diu ku ka ba dieguu 'so.

40Che yena yeng, ye leu di a Manjie son ni 'chene gara a mo'sogo 'puo.

41'Beng la yeng daang die a yeli Immo. Ti iye Ba Tari Baahaa Daana yelibeu. Ti na 'do ti jaung, a 'tuuro bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang 'kuti nuori ni. Sanga ni ye kanga jaa ang daang boo u taanhuu boori ni, ye daang iye 'siri ka ye 'do a tangkpong.

42Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli kumo: Yeli 'kubo: Ye ta 'do gaa. Ye ta ti jau, 'bojung n ba 'bi ye 'puong. Ka ye ta ira wa jau 'le ye domihi 'ningbi-tooring.

43Bila 'jung n daang yeliye yela 'kuye, che ye ba 'wong. Che yeng daang chiihi Ba Tari Baahaa Daana nuori, a buomuu jaala che 'do a tangkpong.

44Ka Aamor niba, banang kpiera a tangkpong ning daang wa 'yi jatmiye. Bang daang kariye a'wo bang mang kara si'bie bila ni, a ngmiye karibahi a 'yi 'Sii-ir a gara 'Hoorima.

© 2009 Bibles International.

45'Beng la yeng daang leu wa 'kong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Che Ba Tari Baahaa Daana daang ba chelihi 'wong ye 'kuori bii a togingye.

46A'jung ye daang kpelingye 'Kee-des 'puong beri jemaa, a'wo beri ni yeng daang 'jing beng ni.

Deuteronomy 2

1A'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'kumo ni, ti daang leu diye ti sori a kpe a mo'sogo 'puo. Ting daang 'chene a Manjie son ning, a di beri jemaa 'gili ning 'Sii-ir Tangkpong ni.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang Immo:

3Ye 'giliye a tanga nga kauhi bila ni ang sigihi. Ye leu 'tori sa'mung-goo seng.

4Ka i 'ku a niba nuori ngaang: Ye yeng 'tuye ye babiihi 'Ii-so buurii paaluu. Banang kpiera 'Sii-ir 'puong ni. Dabieng ming na kpebang ye yela. A'jung ye bang ye miihi sung.

5Ye to wa kpieraba yela 'puo. 'Bojung n kung 'kuye ba paaluu ni jie jaa, haali gbebogu 'yeni 'jie gba. 'Bojung n diye 'Sii-ir Tangkpong ni 'ku 'Ii-so ka u i u 'suobu.

6Ye na 'ihiye 'libie da siimaa ba seng 'di, a 'ihi 'libie da kuong ming ba seng 'nyu.

7'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ni pegiing i nu tumihi jaang. U bangye i mo'sogi-kpong nga 'puo yuobu ni yela. A 'yuomo lijaa'yi nga 'puong, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'biye i seng. I ba kong bung jaa.

8Ting daang wa pari ti ba'biihi, 'Ii-so buurii ni. Banang daang kpiera 'Sii-ir 'puong ni, a 'yi 'ji-gbanggbali sori ni, a 'yi 'Mat, aning liziyong 'Gii-ber. Ti daang leu 'tuye 'Moo-ab mo'sogo sori ni.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: Ta wa danna 'Moo-ab niba ni, bii a jaura ningba taanhuu. 'Bojung n kung 'kui ba paaluu 'jie jaa ka u i i 'suobu. 'Bojung n diye Aar 'ku Loot buurii ung i ba 'suobu.

10Wagirihi 'mine ang pari, 'Ii-mim nibang daang kpiera 'be. Ningjigila ang i jemaa, a i yogiri a'wo 'Eenak niba ni daang la.

11Ba da mang diye ba ming a'wo 'dongkihi, a'wo 'Eenak niba ni. Che ka 'Moo-ab niba buoniba li-mim niba.

12'Hoor niba ming daang 'jingye 'Sii-ir 'puong wagirihi 'mine ang pari. Che ka 'Ii-so buurii daang wa faa ba cheng, wagiri nga bang daang wa baahi ba yela ba 'ningbi-tooring ni. Bang kpiera ba kpe'j ieng, a'wo bila ni Iisiriel ang daang i u leng-gbang'soruu ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu ni.

13Pampana, ye 'diu 'ihi ti long 'Zii-red Lohimbo ni. Ting daang ti long 'Zii-red Lohimbo ni.

© 2009 Bibles International.

14Wagiri ni ting daang di 'yining 'Kee-des Baaraniya a waana ting wa long 'Zii-red Lohimbo ni daang iye 'yuomo 'pihita aning a'nii. A wagiri ka a taanhuu jauriba jemani ni yeng jaa nyuongye a jemaa 'puong. Bila iyeng a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po 'kubo ni.

15'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'nu siring daang 'tuohibong, a saaniba a jemaa 'puong a gara bang na wa ti nyuong.

16Bila daang la, sanga ni a taanhuu jauriba jaa ang daang wa nyuong, a baahi a niba 'puong,

17ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang Immo:

18'Jine i na long kpeye Aar, 'Moo-ab paaluu ni.

19Ka inang panaa wa pieli Aamong niba ni, to wa danginiba bii a jauraningba taanhuu. Bojung n kung 'kui Aamong niba paaluu ni jie jaa ka u i i 'suobu. 'Bonso n diung 'ku Loot buurii ni ung i ba 'suobu.

20Ba da mang diye 'be ming ka 'dongkihi paaluu la. 'Dongkihing daang kpiera 'beng sanga kangang. Ka Aamong 'biihi ni daang buoniba Zamizuum niba.

21Ba daang iye ningjigila, a i jemaa, a i yogiri a'wo 'Eenak niba ni. Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang baahiba Aamong niba ni 'ningbi-tooring. Bang daang faa ba cheng a die ba jie kpiera.

22Bila ning u ju ung daang i 'ku 'll-so buurii, banang daang kpiera 'Sii-ir 'puong ni. A wagiri ung daang saang 'Hoor niba ba 'ningbi-tooring ni. Bang faa ba cheng che die ba jie kpiera 'haali a waana jine.

23Ka a Kaafitor niba ni ang 'yi Kaafitor ni daang saang Aavim niba che die ba jie kpiera. A Aavim niba daang 'jingye kurihing bilaang ti ing 'Geeza 'puong.

24Ye 'ihi. Ye di ye sori, a long Aarinong Lohimbo ni. Nye, n diye Saihong, Aamor nie ni, Heesibong naa ni aning u paaluu ing i 'nung. 'Piili ka i dieguu 'so. Jauning Saihong taanhuu.

25'Jine nga mang na 'piili veng ka i dabiengkpong kpe paalihi ang bi sagbani jaa luong ka ba jorii. Ba na mang 'wongye i yela a 'miMe che 'bi ngmiehibu 'puong i 'ningbi-tooring.

26N daang tungye tungtuniba bang 'yi Keedemot mo'sogo ni gaa Saihong, Heesibong naa seng aning 'suhu maahuu 'duoho. Ba daang yeluung:

27Veng ka n 'tu i paaluu wa gaa. N na 'cheniye sokpong'dendenge ning. N kung bali gaa 'duri bii goo.

28Kuohi siimaa mang na 'di kumo, a kuohi kuong ming 'kumo ka n 'nyu. Veng ka n turi 'chengning gbee wa gaa 'yi.

© 2009 Bibles International.

29Bila ka 'Ii-so buurii ni ang kpiera 'Sii-ir 'puong aning 'Moo-ab niba ni ang kpiera
Aar puong ni i kumo ni. Ming i bila kumo a gara mang na ti long Jooridang a kpe
paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang 'kuriti ni.

30Che Saihong, Heesibong naa ni daang ba sagira ka ti 'tu 'be ti 'yi. 'Bojung Ba Tari
Baahaa Daana i Naangmini daang kpegiye u 'sikiri. U daang vengyeng ka u 'sikiri 'ko,
ka u diu ing i 'nuuhing, a'wo ang 'wo bila jine ni.

31Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo• Nye, n piiliyeng ka n di Saihong aning
u paaluu 'kui. Piili moora ka i dieguu 'so, a 'di u paaluu ni cheng.

32'Beng la ka Saihong aning u niba jaa daang 'yi wa ti ingang a na jauningti taanhuu
'Jeehaz 'puong.

33Ka Ba Tari Baahaa Daanati Naangmini daang diu ing ti 'nuuhing. Ting daang tuong
u ning u bi-daba, aning u niba jaa.

34Ting daang jaudie u 'teng-bera jaa a sanga, che ku a daba, a pogiba, aning a
bungbilii jaa kpeleng kpeleng. Ti daang ba veng ka nie jaa kpeling 'yiri jaa 'puong.

35A 'duunhi 'yong ting daang di ang leu buunhu ting jau taanhuu che di a lang ning a
'teng-bera buunhu ni ting daang di ni.

36A 'piili Aar'o-yer, unang bi Aarinong Lohimbo nuoring ni, aning 'yi-kpong ni ang bi
a lohimbo puong ni, 'haali a ti ta Giilied, 'yi-kpong bung'yeni gba da 'chibe a tari fanga
'gaali ti seng. Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini daang diye a jaa ing ti 'nuuhing.

37Aamong niba 'teng-gbani ni 'yong ing da ba pieli. I da ba ta Jaabok Mani
'kongkogiri 'jiihi ni kanga jaa. I da ba ta 'yi-bera ni ang bi a taanhi 'puong ni ming. I da
ba pieli 'jiihi ni kanga jaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang ku nuori ka ti ta
pieli ni.

Deuteronomy 3

1'Beng la ting daang leu, a 'tu 'Beesang son ni 'duoro. Ka Oog, 'Beesang naa aning u
niba jaa daang 'yi wa 'tuohiti aning taanhuu Eediri-ai 'puong.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: Ta joruu, bojimg n diye u ning u niba
jaa, aning u paaluu ing i 'nuuhing. Iu a'wo bila ni ing i Aamor 'deme naa Saihong ang
da kpiera Heesibong 'puong.

3A'jung Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini daang diye Oog, 'Beesang naa ni aning u
niba jaa ming ing ti 'nuuhing. Ting jauniu bilaang ka nie jaa da ba la wa kpeling u
seng.

4Ting jaudie u 'teng-bera jaa a sanga. 'Teng-kpong bung'yeni ba kpeling ka ti ba
jaudieguu ba seng. A daang iye 'teng-bera lijaata a paahi Aarigob 'gbendige ni jaa.
Oog naalung ni ang bi 'Beesang 'puong ni la bila.

5A 'yi-bera nga jaang daang me 'gili ning daangguongyogiri, a tari 'di-nobera ang Tara
ning dagarihi. Ka kurihi jemaa gba ba puo.

© 2009 Bibles International.

6Ting daang ku ba jaa kpeleng kpeleng, a'wo bila ni ting daang i Saihong, Heesibong naa ni. Ting daang ku a daba, pogiba aning biihi jaa kpeleng kpeleng 'yi-kpong jaa 'puong.

7Che a 'duunhi jaa, aning a 'teng-bera 'puo taanhuu buunhu ni yeng ti daang diang ang i buunhu ting jau taanhuu che di.

8A sanga ti daang dieye 'teng-gbani ni ang bi Jooridang Mani lampega ngang ni Aamor niba na'mine ba'yi ni 'nuuhing, a 'piili Aarinong Lohimbo ni che gara Huurimong Tangkpong ni.

9Huurimong, una ka Saidong niba buona Siiriyong, ka Aamor niba ming buonuu 'Siinir ni.

10Ting daang jaudie a tanga 'ju 'ji-gbanggbali 'teng-bera ni jaa, aning Giilied jaa, aning 'Beesang jaa, a gara Saalika aning Eediri-ai. Oog naalung ni ang 'bi 'Beesang ni teng-bera jaa la bila.

11‘bojung Oog, 'Beesang naa ni 'yong daang kpeling a 'dongkihi chelee ni 'puong. Nye, u 'godo daang iye 'kuri 'godo. Ma u 'Nye Raaba ang bi Aamong niba paaluung wa? 'Kiyubitihi awai daang la u yogulung. 'Kiyubitihi anaahi daang la u yelingu ming, a 'tuuro 'kiyubit maahibu ang sigihi.

12N daang diye a 'teng-gbani nga ming ting daang 'so a sanga ni 'ku Ruubeng niba aning Gaad niba. N daang lcubong niu a 'piili Aar'o-yer, 'beng pieli Aarinong Lohimbo ni, aning Giilied taanhi ni chelee aning u 'yi-bera.

13N daang diye Giilied chelii ni ang kpeling ni aning 'Beesang jaa 'ku Manaase buurii chelii ni. Oog naalung paaluu da la 'Beesang. Ba da mang buoniye Aarigob paaluu ni jaa aning 'Beesang jaa ka 'donglcihi paaluu.

14Manaase 'bi-dau 'Jeeyir daang faaye Aarigob paaluu ni jaa a gara 'Giisur niba aning 'Me-aakat niba toribogu ni. Ung daang di u minga 'yuori 'Heevot 'Jeeyir ku 'Beesang, bang buonuu bila a waana jine.

15Mang daang di Giilied 'ku 'Meekir.

16Ruubeng niba aning Gaad niba ming mang daang di a 'piili Giilied a gara Aarinong Lohimbo ni ku. A lohimbo 'sonsogihi daang la a toribogu, a ti to Jaabok Mani ang i Aamong niba toribogu.

17N daang kubong a ji-gbanggbali ni ming. Ka Jooridang daang i u toribogu. A 'piili Kiiniret che gara a ji-gbanggbali mangkpong ni sa'muni lampegajaa mang daang 'kubo. A Yaarung Mangkpong ni ang 'bi Piisiga luong ni la bila.

18Mang daang kuye nuori a sanga a yeli: Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'kuyeng a paaluu nga ka ye dieguu 'so. Ye na pegiliye taanhuu buunhu diening ye babiihi Isi'reeli niba 'yie a long, ye banani jaa ang sing taanhuu jaubu ni.

19Che ye pogiba aning ye 'bibilii aning ye 'duunhi yeng na kpelingye ye 'yi-bera ni mang 'kuye ni 'puuhing. 'Bojung n bangyeng ka ye tariye 'duunhi yaga.

© 2009 Bibles International.

20Ba na kpelingye 'beng a gara wagiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'ku ye babiihi ni peenhibu, a'wo ung 'ku ye ming bila ni. Ba na kpelingye 'beng a gara wagiri ni ba ming ang na 'so 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuribo a Jooridang long 'do ning. A wagiri panaa ka ye kanga jaa na mang leu gaa u 'suobu 'jie ni mang 'kuye ni.

21Mang daang 'ku 'Joosua nuori a sanga a yeli: I 'ningbie nyiye anani jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang i a na'mine ba'yi nga. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana na i a naalung paalihi ni jaa ing na 'tu ni.

22Ye ta wa joriba, bojimg Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini mingang mang jaura kuriye.

23Mang daang suhi Ba Tari Baahaa Daana a sanga a yeli:

24'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, i 'piiliyeng ka i 'wuli i tungtuna i berihung aning i kpiengu 'nu ni. 'Bojung ngmingbuong la bi sagbaning bii 'tengeng a na tuong tung i tungtunihi nga taa aning i gandatuma nga taa?

25N suhang, nang veng ka n long, a ti nye a leng-gbangsung ni ang 'bi a Jooridang long 'do ni, a taanhi ni ang viela ni, aning Leebanong nga.

26Che ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi nima ye yela. U daang ba chelihi 'wong n yeliyaga. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: A sigiyeng bila. Ta la wa yera a yeli nga 'kurimo.

27'Do gaa Piisiga Tanga ni 'ju. Lagi i 'ningbie 'tori ngmintongkpieri seng, aning sa'mung-goo seng, sa'munduri seng, aning sa'muni seng. Ka i di i 'ningbie 'liinhuu, boiling i kung long a Jooridang nga.

28Che ka i 'ku 'Joosua nuori, a imuu sikpiengaa che paahuu fanga. 'Bojung unang na diening a niba nga 'yie ka ba long. Unang na veng ming ka ba 'di 'teng-gbani ni Mg na nye ni cheng.

29A 'jung ti daang 'jingye a lohimbo ni ang pieli Beet 'Piiyor ni 'puong.

Deuteronomy 4

1'Oo Iisiriel, panaa chelihi 'wong a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe ni mang 'wuniye ka ye 'tu ni. Ye 'tuuraa, a tuong tari 'nyivori, a kpe ti die 'teng-gbani ni ye ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang di 'kuriye ni 'so.

2Ye ta wa dira yeli jaa paaha yeli ni mang yera kuriye ni ingang, bii a wa 'ihe yeli jaa 'yire beng. Ye ta wa ira bila a nye tuong 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini noe ni yela mang kuriye nuori ni.

3Ye 'ningbie nyiye yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang i 'Bee-al 'Piiyor 'jung. ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini daang baahiye daba ni jaa ang daang 'tu 'Bee-al 'Piiyor ni ye 'puong.

© 2009 Bibles International.

4Che ye banani ang daang nyogi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini kpiengaa ni yeng tariye 'nyivori. Ye kanga la kanga jaang tari 'nyivori 'jine.

5Ye nye, n 'wuliyeng yeli'tuurihi aning 'wulibu soe, a'wo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini ang 'kumo nuori bila ni. Ka ye mang ira bila a 'teng-gbani ni yeng gara ka ye ti die 'so ning.

6Bila 'jung ye taraa a mang 'tuuraa. 'Bojung bilang na 'wuli ka ye tariye yeng aning 'ningbiyuo a paalihi ni ang daang na 'wong yeli'tuurihi nga jaa 'ningeng. Ba na yeling: Siringminga, a paalikpong nga niba iye yengbanginiba aning niba ang tari 'ningbiyuo.

7'Bojung paalikpong buong la bibe ka Naangmini pieluu gaga jaa a'wo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang pieliti bila nga? Ti mang tuong buomuung yeli jaa 'puong.

8Paalikpong buong ming la bibe a tari yeli'tuurihi aning saree nga ang 'tori a'wo ang 'bi a 'begu nga jaang mang di 'binne ye 'ningbi-tooring 'jine nga?

9Che i banna i minga sung, a kaara i minga jieng 'ningbi-jieng, a ta ira, wa 'yiinhi yela ni i 'ningbie ang nye, ka a ta wa 'yire i 'sikiring ming i 'vorihung beri jaa. Che ka i 'wunaa i 'biihi, aning i biihi ming biihi.

10Ta 'yiinhi a beu ni ing daang ahi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring 'Hoo-reb 'puong ni yela. A daari ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang: Laanhi a niba lang taa waaning n seng ka n veng ka ba 'wong n yeliyaga. Ka ba daanhi ka ba jorima 'beri ni jaa bang na kpiera 'tenge 'jung ni, che 'wuno ba biihi ming.

11'Beng la yeng daang tagi pieli a ahi a tanga sieng. Ka a tanga daang 'dire 'buung a 'duoro tara sagbani gaalingga. Ka sagiluu, savaala, aning sagili'ligimeng daang 'bibe.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'kuye a 'yi a 'buung 'puong. Ye daang 'wongye a yeliyaga che ye ba nye bung jaa berihung. Kokori 'yong yeng daang 'wong.

13Ung daang 'wuliye u 'layiri ni, una ung daang yeli ka ye 'tuuro ni. A no'kurihi 'pie ni la bila. Ung daang sebaa ing 'ku-tala a'yi ingang.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'kumo nuori a sanga ka n 'wuliye yeli'tuurihi aning 'wulibu soe. Ka ka ye mang 'tuuraa a paaluu ni yeng lonna ka ye ti die 'so ning.

15A 'jung ye bang ye miihi sung. 'Bojung ye daang ba nye berihung jaa buurii a daari ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli yela 'lcuye 'Hoo-reb ingang, a buung 'puong ni.

16Ka ye ta ira wa saang ye miihi, a wa maana ye miihi bagipehinuu jaa ang tan bung jaa 'meselihung. 'Haali ka bungdau bii bungpoga 'berihung la.

17Ye ta maali 'dungo jaa ang 'bi 'tenge 'jung 'berihung, bii 'nobile jaa ang tan kpangkpama a mang egira saa'jung berihung.

18Ye ta maali bung jaa ang 'vuuro 'tenge 'jung berihung, bii, jiinhuu jaa ang 'bi kuonhi ang 'bi 'teng-gbani 'mulling 'berihung.

© 2009 Bibles International.

19Bang i minga sung a ta wa 'gbeli kaa sagbani ming aning i 'ningbie a wa nye ngminaa aning 'chiu aning ngmari'bie, sagbani bungnaangjemaa, a veng ka a tagii nyogi. Bang i minga sung ka a ta wa tagii ka i mang 'puohaa Ngmini'puohibu, bii a tuna 'lcuro anani Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang tori 'ku a paalihi ni jaa ang bi sagbani jaa luong ni.

20Che Ba Tari Baahaa Daana diyeng, a 'ihiye 'yining a 'kurihuu "buung 'de-karaa ni 'puong, a 'yi lijipiti 'puong la bila. U daang iye bila ka ye wa leu u niba, a i u cheng'diribe a'wo yeng 'wo bila jine ni.

21Bila 'puoring, Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye n ingang ye yela. Ung daang po ka n kung long a Jooridang. Ka n kung kpe a paalisung ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang di 'lcuriye ka u i ye chengbung ni ming.

22Che maang na 'kpiye a 'teng-gbani ngang. Maang kung long a Jooridang. Che yena yeng na loming a die a 'teng-gbangsung 'so.

23Ye bang ye miihi sung, a ta ira wa 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'layiri ni sing maali niye ni. Ye bang ye miihi sung a ta wa 'yiinhi che maana bagipehinuu jaa bii bagiri jaa ang tan bung jaa Ba Tari Baahaa Daana ang legiye 'yi u ingang berihung.

24'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini iye 'buung ang 'dire nyuona. 'Nyuuri Naangmini liu.

25A'mineng ye na wa dogiye biihi aning yaanhi, a Icori a 'teng-gbaning che saang ye miihi. A'mineng ye na wa maaliye bagipehinuu bii bung kanga 'berihung, a i yelibeu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring, a damuu ka u 'suuri 'ihi.

26Ka yenang wa i bila, n buoniye sagbani aning 'tenge ka a 'di ye 'sieree 'jine. Ye kung kauhi che nyuong kpeleng kpeleng 'teng-gbani ni yeng long Jooridang ka ye ti die 'so ni ingang. Ye beri kung gaa toori u ingang che ka ba baahiye kpeleng kpeleng.

27Ba Tari Baahaa Daana ming na veming ka ye yaari a nibihi puong, a veng ka ye kpeling fling bila a paalihi 'puong 'jie ni ung na kariye gaaning ni.

28'Beng, ye na tuna lcuriye baga nga ang i ninsaaliba 'nu tuma bang di daari aning 'kubo maalining. A ba nyira, bii a 'wono yela, bii a 'dire, bii a 'wono 'nyuu.

29Che ka yenang wa ti buora Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini beng yeng, ka yenang na bou aning ye 'silciri jaa, aning ye 'suhu jaa, ye na nyiung.

30Ka inang mang wa bi dogikpong 'puong, ka ama jaang wa pogirii a baahaa 'beri ning gba, ka inang wa leu gaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng, a 'tuuro u nuori,

31u kung jaanhii bii a saamii, bii a 'yiinhi i ba'mine 'layiri ni ung daang po 'kubo ni. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini iye bunye Naangmini.

32Jugihi pampana, a 'beri ni ang pan ni yela, anang daang bibe seni che ing wa bibe ni. Ka ye jugihi a 'yi sagbani lampega kanga wa gaa u to a nye, ka yeli kanga ang sing a

© 2009 Bibles International.

yelikpong nga to daang iyeng bii ka ba daang 'wong u to. A 'piili daari ni Naangmini ang naang ninsaalaa bing 'tenge 'jung a waana nga, ba daang 'wong u to jaa?

33Niba 'mine daang 'wongye Naangmini kokori ang yera yela 'yire a butmg 'puong, che tari 'nyivori a'wo yeng daang 'womaa che nang tari 'nyivori bila nga?

34Bii ngming'buong daang gaa ti 'lugi paaluu 'lcu u minga a 'yi paalijaala kangang? Ngmini kanga muo daang diye 'pigihibuhi, 'sierihi, tungsiela, taanhuu, 'nu ang tie, aning dabiengbera diening paaluu kanga bi? Che bii anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang daang i 'kuye lijipiti 'puong ye 'ningbi-tooring ni, u daang iye a taa 'lcu paaluu kanga?

35Ina ung daang 'wuli ama ka i tuong bang ka Ba Tari Baahaa Daana minga la Naangmini. Naangmini jaa ba la 'bibe u 'puoring.

36U daang vengyeng ing 'wong u kokori a 'yi sagbaning, ka u 'wulii 'jung. 'Tengeng ming, u daang 'wuliing u buung-kpong ni. Ing daang 'wong u yeliyaga a 'yi a buung 'puong.

37Ung daang nung ye ba'mine ming 'jung ung daang 'lugi ba buurii ang 'tuuribo. Ung daang di u 'biibu aning u fangkpong ni tariye 'yining 'Iijipit ing.

38U daang kariye paalihi ang i bera a tari fanga gaagii bang 'yi i 'ningbi-tooring, ka u tarii kpening a ti di ba 'teng-gbani 'kui ka u i i chengbung, a'wo ang 'wo bila 'jine ni.

39Bila 'jung panaa bang jine, a jeraa i 'sikiring ka Ba Tari Baahaa Daana minga la Naangmini sagbani ang bi saajung, aning teng-gbani ang bi 'muning. Naangmini jaa la 'chibe.

40Bila 'jung, 'tuuro u yeli'tuurihi aning u noe ni. Ana mang yera kurii 'jine ni, ka a maali 'ku i ning i biihi ang 'tuurii. Bila ka i beri na gaa toori a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang di 'kurii ning, a gara wagiri jaa.

41'Beng la ka 'Moosis daang weli 'teng-bera ata 'mine bahi Jooridang sa'muni seng lampega ning a gara ngmintong'puhinii seng.

42U daang iye bila ka ka ningkuura mang jo gaa 'be. Nie ang ba bang che ku u to, a ba dang hau sanga kangang la bila. A 'tuuro a 'teng-bera nga kanga jogaabung ka u tuong tan 'nyivori.

43A 'yoe la ama: 'Bii-zer ang 'bi a 'mosogo ni ang 'bi a 'ji-gbangbali paaluung ni, Ruubeng nibang 'so 'be. Ka Gaad niba ming 'so 'Reemot ang bi Giilied. Ka Manaase niba ming 'so 'Goolang ang bi 'Beesang.

44A 'begu nga ka 'Moosis daang di 'bing Isi'reeli niba 'ningbi-tooring:

45Ama la a 'sierihi, a yeli'tuurihi, aning a 'wulibu soe ni 'Moosis ang daang toonhi 'ku Isi'reeli 'biihi ni. Bang daang wa 'yi lijipiting ni 'puoring ung daang yelaa 'kubo.

© 2009 Bibles International.

46U yeliye amahi Jooridang lampega ngang, a lohimbo ni ang bi Beet 'Piiyor
'lomboring ni. Saihong, Aamor niba naa ni ang daang kaara Heesibong paaluu ni la
bila. Una ka 'Moosis aning Isi'reeli niba daang tuong ba 'Iijipiti 'yiibu 'puoring ni.

47Bang daang die u paaluu 'so, a die Oog, 'Beesang naa ni ming paaluu 'so. Aamor
niba na'mine ba'yi ni ang da bi Jooridang lampega nga ang leu gara ngmintong'puhinii
seng ni la bila.

48A 'yi Aar'o-yer ang 'bi Aarinong Lohimbo nuoring, 'haali a gara Saiyong Tangkpong
ni ang bi Huurimong ni jaa bang daang die 'so.

49Ka a gbanggbali ni jaa ang bi Jooridang lampega nga ang leu gara sa'muni seng ni
ming paahi. 'Haali a gara ti to Aaraba Mangkpong ni ang bi Piisiga Tanga jichulihee
luong ni jaa bang daang die 'so.

Deuteronomy 5

1Ka 'Moosis daang buong Iisiriel jaa, a yeli 'kubo: 'Oo Iisiriel, 'wong a yeli'tuurihi
aning 'wulibu soe ni yela mang yera inna ye 'tobong 'jine ni, ka ye daanhaa, a cheliha
beng sung a 'tuuraa.

2Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini daang bingye 'layiri kanga ningti 'Hoo-reb
'puong.

3Ba Tari Baahaa Daana daang ba bing a 'layiri nga ning ti ba'mine. U daang bimuung
aniti. Ti bamahi nga jaa ang bi che fine a nang tari 'nyivoe ni la bila.

4Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye yela 'kuye a tangkpong ni 'jung, a 'yire a buung
'puong. Ka ye niu jaa daang 'tori taa.

5Mang daang ahi ye ning Ba Tari Baahaa Daana kpachagang a sanga, ka n 'wuliye Ba
Tari Baahaa Daana yelihung. 'Bojung dabieng daang kpeyeng a 'butmg yela, yeng
daang ba 'do a tangkpong 'ju. Ung daang yeli:

6Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang tariye 'yining 'Iijipiti paaluung a
tariye 'yining 'yemilung 'deung.

7Ta wa tara ngmingj aani jaa n 'puoring.

8Ta wa maana i minga bagihuu jaa. Ta wa maana bung jaa ang 'do 'bi sagbaning
berihung, bii bung jaa ang bi teng-gbani ang 'bi luong berihung, bii kuonhi ni ang 'bi
'teng-gbani 'mulling ni bung jaa 'berihung.

9Ta wa 'churo a 'ningbi-tooring bi a tunaa, 'bojung maang Ba Tani Baahaa Daana ye
Naangmini iye 'nyuuri Naangmini. Banani ang hams ni, n mang waananiye a ba'mine
yelibee a 'biihi ingang a gara ba taalung aning ba naahung jemanihi.

10Che banani ang nungma a 'tuuro n no'kurihi, n mang 'wuliye bunye a 'ku 'tuhi jemaa.

11Ta wa dira Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'yuori fiengye. 'Bojung nie ang di Ba
Tari Baahaa Daana 'yuori fiengye, u kung bahuu ka u 'yi saree 'lee 'puong.

© 2009 Bibles International.

12Mang chelihi a peenhibu beu ni a veng ka u welipegi'yi, a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kui nuori ni.

13'Beni ayuobi ing na mang tung, a tung i tuma jaa.

14Che a beri a'yopoin daari iye Peenhibu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Ta wa tuna tuni jaa a daari. Ina bii i 'bi-dau, bii i bi-poga, bii i tungtungdau, bii i tungtungpoga, bii i nadavaraa, bii i bunga, bii i 'duunhi kanga jaa, bii i saana ang kpiera i seng kung tung tuni jaa. Ka i tungtungdau aning i tungtungpoga tuong peenhi aning ina minga ni.

15Ka i tiehi ming ka 'yeme daang lii 'Iijipiti paaluung. Ka Ba Tani Baahaa Daana i Naangmini daang di 'nu ang tan kpiengu aning 'nu ang tie dii 'yining be. Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'kui nuori ka i mang tan a peenhibu 'beu.

16Nana i ba aning i ma a'wo Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kui nuori bila ni. I bila ka i 'beri gaa toori, ka i 'maakoo nye maali 'kui a paaluu Ba Tari BaahaaDaana i Naangmini ang di 'kurii ning.

17Ta wa kuura nie.

18Ta wa sena nie poga bii nie sira.

19Ta wa 'juuro.

20Ta wa 'dire 'sierigirii i to ingang.

21Ta wa ira i to poga 'nfiri. Ta wa ira i to 'deu, u yoo, u tungtungdau, u tungtungpoga, u nadavaraa, u bunga, bii bung jaa ang i i to bung 'niiri.

22A yeliyaga nga ka Ba Tari Baahaa Daana daang yelining kokokpiengaa a 'ku ye langbu ni jaa a tangkpong 'jung, ang daang 'yire a buuming, a savaaliing, aning a sagili'ligimeng ning. U daang ba la yeli yeli jaa paahi. Ung daang sebaa ing 'ku-tala a'yi ingang a dia 'kumo.

23Yeng daang 'wong a kokori ang 'yire a sagiluu 'puong che ka a tangkpong ming 'dire "buung ni la yeng daang tagi wa pielima. Ye buura 'ju-daamba jaa aning ye ningbera jaang daang wa pielima.

24Yeng daang yeli: Nye, Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'wuliting u girima aning u berihung. Ting 'wong u kokori ming a 'yi a "buung 'puong. Ti nyiyeng 'jine ka Naangmini mang yeliniye ninsaalaa yela, che sing nang i 'vori.

25Pampanapanaa wala 'jung ting na kpi? 'Bojung a 'butmg-kpong nga na 'diting. Ka tinuung la 'wong Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini kokori, ti na 'kping wa.

26'Bojung ning'buong bi ninsaaliba jaa 'puong, a daang 'wong Naangming'vori ni kokori ang yera yela 'yire butmg 'puong a'wo ting 'womaa nga che tari 'nyivori?

27Tagi pieli, a 'wong anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang na yeli. Ka i yeliti anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang na yeli kui, ka ti 'womaa a iraa.

© 2009 Bibles International.

28'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong ye yeliyaga, ka ye daang wa yera yela 'kurimo ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: N 'wongye a niba nga yeliyaga, ana bang yeli 'kui ni. Anani jaa bang yeli ni, ba yeliye sung.

29'Oo, a'wo a 'sikiri nga to danang bi ba ingang, ka ba jorima, a 'tuuro n noe ni jaa wagiri jaa. Ka a tuong maali ku ba ning ba biihi a gara wagiri jaa.

30Gaa ti yeli 'kubo: Ye la leu gaa ye tentihi 'puuhi.

31Che Ma yeng, ahi che n seng, ka n 'kui n no'kurihi ni jaa, aning a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe. Ana ing na 'wulibo ka ba iraa a 'teng-gbani ni mang 'kuribo ka ba die 'so ni 'puong.

32Bila 'jung ye kaara beng sung a ira bila ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuye nuori ni. Ye to wa biera gara 'nuduri bii goo.

33Ye 'chene soe ni jaa yela Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuye nuori ning. Ye ira bila a tari 'nyivori, ka ye 'maakoo nye maali, ka ye i ka ye beri ming gaa toori a 'teng-gbani ni yeng na die 'so ning.

Deuteronomy 6

1A no'kurihi, a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'ku nuori ka n 'wuliye ka ye iraa a 'teng-gbani ni yeng lonna ka ye ti die 'so ning la ama.

2Ka i mang jora Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a 'tuuro u yeli'tuurihi jaa aning u noe ni mang kurii ni. Ina, i bi-dau, aning i yaangaa, ye mang 'tuuraa ye 'nyivori jaang ka ye 'beri tuong gaa toori.

3Bila 'jung 'wono, 'oo Iisiriel, a cheliha sung ka i iraa ka i 'maakoo tuong maali 'kui. Iraa a tuong wahi yaga jaa ming a 'teng-gbani ni ang 'puoro bihung aning siu ni ingang a'wo i ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang Bing nuori 'kui bila ni.

4'Wono, 'oo Iisiriel, Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ni iye Ba Tari Baahaa Daana bung'yeni.

5Mang nuna Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini aning i 'sikiri jaa, aning i 'suhu jaa, aning i fanga ming jaa.

6Ka a yeliyaga nga mang yera 'kurii 'jine ni ming bi i 'sikiring.

7Mang di 'wuno i 'biihi 'ningbi-jieng, ka i mang yera a yela wagiri nga ing mang wa 'jing i 'deung, aning wagiri nga ing mang wa 'chene soring, aning wagiri nga ing mang wa jena, aning wagiri nga ing mang wa 'ihi.

8Mang dia 'le ka a i bigihee i 'mmg. A na mang 'woniye filaakitirihi taa i 'gbeung ming.

9Mang sebaa i jaga 'di-nuori taabuuhi ingang aning i 'di-noberang.

© 2009 Bibles International.

10Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na tariing waaning a 'teng-gbani. U yela ung daang po 'ku i ba'mine Aaburaham, Aizik, aning Jeekob ni. U na wa kuing 'teng-bera ang i karihi che viela, ing ba me.

11U na 'kuing 'deri ang paning bungstumhi jaa ing ba paali, aning kolinhi ang 'tugi ing ba 'tugi, 'girep yori aning ooliv daari ing ba buri. Ka inang panaa wa 'di a tigi,

12ka i banna a ta wa 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana ang daang tarii 'yining lijipiti paaluung yela. Unang daang tarii 'yining 'jie ning ing daang bi 'yemilung 'puong ni.

13Jora Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a tuna 'kuruu, che puora u 'yuoring.

14Ye ta wa 'tuuro ngmingjaani, niba ni ang ngmaaye 'gili ni ngmima,

15ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'suuri ta wa 'ihi i ingang ka u baahii 'teng-gbaning. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini iye 'nyuuri Naangmini a bi ye 'puong.

16Ye ta wa 'pigihe Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini, a'wo bila ni yeng daang 'pigihuu Maasaa 'puong ni.

17Ye mang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini no'kurihi ni 'ningbi-jieng. Ye mang 'tuuro u 'sierihi aning u yeli'tuurihi ni yela ung 'kuye nuori ni.

18Ka i mang ira yeli ni ang 'tori a suma Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng ka i 'maakoo maali 'kui, ka i tuong kpe a ti die a teng-gbangsung ni ka u i i 'suobu. U yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang po 'ku i ba'mine ni.

19U daang poyeng ka u na kariye i domihi jaa ye 'ningbi-tooring. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli.

20Ka i 'bi-daung daang wa jugihii wagiri kanga ang daang na wa ta, a yeli: A 'sierihi, aning a yeli'tuurihi, aning a 'wulibu soe ni yela Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang 'kui nuori ni 'muni la wala?

21'Beng la ing na yeli ku i bi-dau ni: Ti daang iye Fee'ro 'yemihi 'lijipiti 'puong. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tariti 'yining lijipiti 'puong aning kpiengu 'nu.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wuli 'sierihi aning yelisiela ang i bera a i kpienhi lijipiti 'puong Fee'ro aning u 'deu niba jaa ingang ti 'ningbiring.

23Ung daang tariti 'yining 'be, ka u nye tariti kpe waaning a wa kuti a 'teng-gbani ni yela ung daang po ku ti ba'mine ni.

24Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'kuti nuori ka ti 'tuuro a yeli'tuurihi nga jaa, a jora Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Ka a maana 'kuriti wagiri jaa, ka u tuong 'guriti ka ti tari 'nyivori, a'wo ang 'wo bila 'fine ni.

25Bila na iye stmtuubu kuti, ka tinuung na kaara 'be a 'tuuro a begu nga jaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'ningbi-tooring, a'wo ung daang 'kuti nuori bila ni.

Deuteronomy 7

© 2009 Bibles International.

1Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na tariing kpening a paaluu ni ing gara ka i die 'so ni. U na kariye paalihi jemaa ka ba 'yi i 'ningbi-tooring. Bana la Hiit 'deme, Guurigas 'deme, Aamor 'deme, 'Keenan 'deme, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jiibus 'deme, paalihi ayo'poin ang i bera a tan kpiengu gaagii.

2Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na dibang ing i 'nuuhing. I na tuongbang a saangba kpeleng kpeleng. Ta wa binne 'layiri jaa ningba, bii a iriba hina.

3I ningba to wa digira taa ming. Ta wa dira i bi-poga 'kuro ba 'bi-dau, bii a dira ba bi-poga 'kuro i bi-dau.

4'Bojung ba na leuhiye i 'bi-daba a 'yi n 'tuubung, ka ba tuna 'kuro ngmingjaani. Bila na veming ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'ihi i ingang ka u saamii 'dayeni.

5Che ngaang yeng na iba. Ye saang ba sarika 'ihijiihi, a ngma ba baga piilihi, a 'kperi ba baga 'tuuhi che di buung nyugi ba bagipehinihi

6'Bojung ye iye buuripegi'yiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'lugiyeng yeng i u minga niba, a i niba ang i nanii a gaa niba jaa ang 'bi 'teng-gbaning.

7Ba Tari Baahaa Daana daang ba di u nungbu ing ye ingang, bii a 'lugiye yeng i jemaa gaa niba jaa 'jung. 'Bojung ye daang iye a niba jaa 'puo ningfiing.

8Che Ba Tari Baahaa Daana ang nungye ni 'jung, aning ung paali a puobu ni ung daang po 'ku ye ba'mine ni 'jung ung di kpiengu 'nu tariye 'yining. U daang yeudieyeng 'yining 'yemiltmg 'puong, a 'yining Fee'ro, 'Iijipiti naa ni 'nuuhing.

9Bila 'jung bang ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, una la Naangmini, a limangpaalii Naangmini ni. Unang mang paana 'layiri a ira banani ang numuu che 'tuuro u noe a gara jemanihi 'tuhu ingang ni hina.

10Unang mang naara banani ang hau ni sani ba 'ningeng ka u nye saangba. U ba mang naara ning unani ang hau. U na naaye u sani u 'ningeng.

11Bila 'jung 'tuuro a no'kurihi, aning a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe mang kuriye jine ni, a iraa.

12'Bonso a daang na tang ka ka yenang chelihi 'wong a 'wulibu soe nga a 'tuuraa, a iraa, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na paaliye a 'layiri aning a hina ni yela ung daang po 'ku i ba'mine ni 'kui.

13U na numiing, a pegii, a che wahii ming. U na pegiye i 'puo 'bie, a pegi i 'teng-gbani dangmanii ming. I btmebie, aning i waingpaani, aning i kpaang, i 'nii 'ugibu, aning i pi'sugihi jaa ung na pegi a paaluu ni ung daang po 'ku i ba'mine ka u na di 'kuing ni 'puong.

14I na nyiye pegiri a gaa niba jaa. Dau-oo bii pogi-oo kung 'bi i seng. 'Dung-oo ming kung 'bi i 'duunhi 'puong.

© 2009 Bibles International.

15Ba Tari Baahaa Daana na 'ihiye baalung ming jaa i seng. U kung di lijipiti baalungbee ni ing bang ni kanga jaa imii. Che u na diang ing banani jaa ang hai ni iinhing.

16Ka i saang niba ni jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na di ing i 'nuuhing ni. Ta wa iriba 'ningbi-maahuu bii a tuna ba ngmima ni, 'bojung bila na iye beraa 'kui.

17A'mineng i na yeliye i 'sikiring: A paalihi nga iye yaga gaama. Wala mang na bang i a die ba 'suobu?

18Ta wa joriba. Leu tiehi sung bila ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang daang i Fee'ro, aning lijipiti jaa ni.

19A tuoribera ni i 'ningbie ang daang nye ni, aning a 'sierihi, aning a yelisiela, aning 'nu ang tan kpiengu aning 'nu ang tie ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini daang di tarii 'yining ni, tiehaa sung. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na i nibihi ni jaa ing jora ni.

20Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na tungye vulingvuunihi ing ba 'puong a gara wagiri banani ang daang kpeling a sogili ba miihi yeng ba nyiba ni ang na wa nyuong.

21Ta wa jora dabieng ba yela. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini biye i seng, a Naangmingkpiengaa ni ang tari dabieng ni.

22Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na kariye a paalihi ni jaa biela biela ka ba 'yi i 'ningbi-tooring. Ta wa saana ba jaa 'dayeni, ka mo'duunhi to wa pun i ingang.

23Che Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na diba ingye i 'nuuhing, che yelingba bilaang ka ba ti saang baahi.

24U na diye ba na'mine ming ing i 'nung ka i saang ba 'yuori sagbani luong. Nie jaa 'chibe a na tuong ahi i 'ningbi-tooring a gara ing na wa saangba.

25Ba ngmima bagipehinihi ni, ye nyugaa aning 'buung. Ta wa buora wari bii sannii ni ang 'bi a iinhing ni, bii a wa diruu tara, ka u ira wa leu beraa nyogii. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'chihee la.

26Ming to wa dira 'chihee kpiera ning i 'deu, a ming ira wa leu 'chihee. Hau, a nyohuu nene, 'bojung 'chihee la.

Deuteronomy 8

1Ye kaara 'be a 'tuuro noe ni jaa mang 'kuriye 'jine ni. Ka ye tuong tari 'nyivori, a wahi, a kpe ti die a 'teng-gbani ni yela Ba Tari Baahaa Daana ang daang po 'ku ye ba'mine ni 'so.

2Che ka i tiehi son ni jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang daang dienii 'yie 'tu a 'yuomo lijaa'yi nga 'puong a mopiring ni. U daang buorang ka u 'sigihii, a 'pigihii nye bang yeli ang 'bi i 'sikiring, ka i na 'tuye u no'kurihi ni bii ka i kung 'tua.

© 2009 Bibles International.

3Ung daang 'sigihii, a veng ka kong kpei. Ung daang 'kui manna ing oo. I daang ba bamaa. I ba'mine ming daang ba bamaa. U daang buorang ka u veng ka i bang ka ninsaalaa kung tan 'nyivori a 'tuuro siimaa 'yong ingang, che u na tariye 'nyivori a 'tuuro yelihung jaa ang 'yire Naangmini nuori ingang. ('Yiibu G. 16:4,15)

4I btmgyerihi daang ba 'kpi i ingang, i gberi ming ba mori a 'yuomo lijaa'yi nga 'puong.

5Ka i bang i 'sikiring ming ka a'wo bila ni dau ang mang 'wtmo u 'bi-dau 'wuli-kpiengaa ni, bila ning u 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'wulii 'wuli-kpiengaa.

6Bila 'jung 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini no'kurihi ni, a 'chene u soeng a joruu ming.

7'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini tariing kpieraning 'teng-gbangsung. 'Be iye konboori ang tari kuong 'tenge, 'bulihi aning 'jijulinhi ang burro kuong a 'yire lohimbohi aning taanhing 'tenge.

8'Wiit aning baarili, 'girep, kangkanga daari, aning poomegiranitihi 'tenge la. Ooliv kpaang aning siu 'tenge la.

9'Teng-gbani ngang ing na mang 'di siimaa che ka a kung kong. I kung kong bung jaa 'beng. 'Teng-gbani nga 'kubo ang i 'kuri, ing na mang 'tugi yaawa ming u taanhing la.

10Ka inang mang wa 'di tigi, ka i pegi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini a 'teng-gbangsung ni ung di kui ni yela.

11Banna a ta wa 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yela, a ba wa 'tuuro u no'kurihi, aning u 'wulibu soe, aning u yeli'tuurihi ni mang 'kurii jine ni.

12Ka inang wa 'di tigi, a wa me 'de-vieni kpiera a 'puong,

13ka i 'nii aning i piihi wa 'ugi, ka i wari aning i salima ming wa 'ugi, ka bung jaa ing tari ming wa 'ugi, banna.

14Banna a ta wa jigiha, a 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yela. Unang daang tarii 'yining lijipiti paaluung, a 'yining jie ning ing daang 'bi 'yemiltmg 'puong ni.

15Unang daang tarii a 'tugilining a 'mosogi-kpong ni ang tari dabieng ni. 'Beng ka wa'mine ang tari jelung, naahi aning wan daang 'be ka kuong 'chibe ni. Unang daang 'kui kuong a 'yi 'pik-uurii ingang ni.

16Unang daang 'guonii a mopiring aning a manna ni i ba'mine ang daang ba bang ni, ka u 'sigihii 'jung. U daang iye bila ka u 'pigihii nye, a ii sung a baahaang.

17A'mineng i na yeliye i 'sikiring: N fanga aning n 'nu kpiengtmg 'kumo a bundaambuunhu nga.

© 2009 Bibles International.

18Tiehi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yela. ‘bojung unang mang 'kui fanga ing boning bundaambuunhu, ka u i ka u layiri ni ung daang po 'ku i ba'mine ni ahi 'jung, a'wo ang 'be bila jine ni.

19Ngaang na la, ka inang turi wa 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ni che yo 'tuuro ngmingjaani, a tunaa, a 'puohaa Ngmini'puohibu, n 'direye 'sieree ye ingang jine ka ye naang nyuoming.

20A'wo paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang saana ye 'ningbi-tooring bila ni, bila yeng na nyuong. Yeng ba sagira ka ye 'tu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori 'jung yeng na nyuong.

Deuteronomy 9

1'Wono, 'oo Iisiriel: I lonnaye Jooridang Mani jine, a na kpe ti die paalihi ang i bera a i kpienhi gaa i minga ni 'so. 'Yi-bera ang i bera ka a daangguoma me 'do ti ta sagbani la.

2Ye na dieye niba ang i yogiri 'jiihi 'so. 'Eenak niba 'biihi ni ing bang ni la bila. Ba yela ming ing 'wong niba ang yera ka: Ning'buong na bang ahi 'Eenak 'biihi 'ningbi-tooring ni.

3Bila 'jung bang 'jine ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini la unani ang diera i 'yie a na ti ngmaa 'do a'wo "buung ang 'dire gaga jaa. U na saangbang a 'sigihibe i 'ningbi-tooring, ka i kariba, a saangba 'wieng 'wieng a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeli bila 'kui ni.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining wa kariba i 'ningbi-tooring wa baahi, ta wa tieha i 'sikiring a yera: N sun'tuubu 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana tarima waaning ka n wa die a 'teng-gbani nga 'so. A paalihi nga yeng beulung 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana kariba bang 'yire i 'ningbi-tooring.

5I sun'tuubu 'jung naani, i 'sikiri ming 'toribu 'jung naani ing kpiera ka i ti die ba 'teng-gbani ni 'so. A paalihi nga beulung 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini kariba bang 'yire i 'ningbi-tooring. U iye bila ming ka u paali yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po 'ku i ba'mine Aaburaham, Aizik, aning Jeekob ni.

6Bila 'jung bang ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ba 'kurii a 'teng-gbangsung nga ka i dieguu 'so i sun'tuubu 'jung. ‘bojung kung'wong-yela 'deme liye.

7Tiehi, a ta wa 'yiinhi bila ni ing daang dang Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'su-kpiengaa a mopiri 'puong ni. A 'yi a 'beu ni ing daang 'yi 'lijipiti paaluung a waana ing daang wa ta a jie nga, ye mang dieriye taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang.

8'Hoo-reb 'puong ming ye daang dangye Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi ye ingang, 'haali sing daang 'le ka u saangye bahi gba.

© 2009 Bibles International.

9N daang 'doye a tangkpong ka n ti die a 'ku-tala. 'Layiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang maali niye ni 'ku-tala la bila. N daang kpelingye a tangkpong 'jung ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. N daang ba 'di siimaa bii a 'nyu kuong.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di ku-tala a'yi ang seuning Naangmini 'nubiri a 'kumo, ka a yeli'bie jaa daang seu ing a iinhing. Anani Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli 'kuye tangkpong ni 'jung a 'yire "buung 'puong a langbu daari ni la bila.

11Ang daang wa taka ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi baahaang, ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'kumo a 'ku-tala a'yi. A layiri 'ku-tala ni la bila.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli Immo: 'Ihi. 'Yi che 'sigi 'wieng 'wieng. 'Bojung i niba ni ing tari 'yining lijipiti waaning ni saangye ba miihi Ba leuyeng 'wieng 'wieng a 'yi sori ni yela mang 'kubo nuori ni ingang. Ba nyeliye buunhu maali ba miihi bagihuu.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana daang la maaling yeli Immo. N nyiye a niba nga. Siringkoni ming, kung'wong-yela niba la.

14Vengma ka n baahiba a 'du ba 'yuori bahi sagbani luong, che lebii paaluu nga ang tari kpiengu a i kpong a gaaba.

15A'jung n daang leuyeng a 'yi a tangkpong 'ju 'sigi. Ka a tangkpong daang 'dire 'buung, ka a 'layiri 'ku-tala a'yi ni ming daang 'bi n 'nuuhi a'ying.

16Mang daang wa kaara, ka ye i Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini yelibeu, a nyeli buunhu maali ye miihi bagihuu a'wo na'bile. Ye daang leuye 'wieng 'wieng a 'yi sori ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'wuliye ni ingang.

17'Beng la mang daang di a 'ku-tala a'yi loo ang 'yi n 'nuuhi a'ying, a ngmahaa ye 'ningbiring.

18Che mang daang 'le 'pu 'tengeng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo forafora ni, ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. N ba 'di siimaa bii a 'nyu kuong, ye yelibee ni jaa yeng daang i a tuna beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a na dang u 'suuri ni 'jung.

19'Bojung dabieng daang kpemang a 'suuri aning 'pu-saangkpong ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang tari ye ingang a 'le ka u baahiye ni yela. Che a sanga ming Ba Tari Baahaa Daana daang la dieye n suhibu.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi Eerong ingang yaga, ung daang 'le ka u saamuu. Mang daang 'puohi 'ku Eerong ming a wagiri fling u 'jung.

21Mang daang di ye beu ni, nabile ni yeng daang maali ni la bila, a di "buung nyuguu. Mang daang ngmuruu niemuu ung bi yaga, 'haali sing bi a'wo jong. Mang daang di u jong ni loo a 'kolee ni ang 'puoro 'yire a tangkpong 'sigire ning.

22Taabera 'puong ming, ka Maasaa 'puong, ka Kiibirot Hataava 'puong, ye daang dangye Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa.

© 2009 Bibles International.

23Bila ning u 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana daang tariye 'yining 'Kee-des Baaraniya 'puong a yeli: Ye 'do ti die 'teng-gbani ni mang kuye ni 'so. Che yeng daang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori. Ye daang ba saguu 'di, bii a 'tu u nuori.

24Ye maang dieriye taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang a 'yi 'beu ni mang bangye a waana nga.

25Ngaang la mang daang 'le 'pu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi, a'wo mang daang 'le 'pu fora fora ni. ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana daang yeliyeng ka u na baahiye ye yela.

26Bila 'jung mang daang 'puohi 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: 'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, nang to baahi i niba aning i chengbung ni ing yeudie a 'tuuro i berihung ingang ni. Bana ing di kpiengu 'nu tan 'yining lijipiti 'puong ni.

27Tiehi i tungtuniba Aaburaham, Aizik, aning Jeekob yela. Ta wa kaara a niba nga kung'wong-yela ni, ba 'pu-toolung bii ba beu ni.

28Ka inang i bila, a paaluu ni ing tariti 'yining ni na irang wa yeli: Ba Tari Baahaa Daana ang ba tuong tariba kpening 'teng-gbani ni yelaung 'bing nuori 'kubo, aning ung haba 'jung la ung tariba 'yining a na ti kuba a mopiring.

29Che bana la i niba aning i chen'diribe ing daang di i kpiengkpong aning i 'nu-tieruu tan 'yining.

Deuteronomy 10

1A sanga Ba Tari Baahaa Daana daang yeli kumong: Pehing 'ku-tala a'yi a'wo fora buunhu ni, a 'do wa n seng a tangkpong 'jung. Maali dau daga ming.

2Ka n seu a 'ku-tala ingang yelibie ni ang daang 'bi fora ku-tala ni ing ngmahi ni ingang, ka i dia ing a dagang.

3'Beng la mang daang di a'keesia dau maali ning daga. Mang daang pehing 'ku-tala a'yi a'wo fora buunhu ni, a 'do a tangkpong ju a tari a 'ku-tala a'yi n 'nung.

4Ung daang seu a 'ku-tala ingang a'wo fora seuri ni, a nokurihi 'pie ni la bila. Ana ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'kuye a tangkpong 'jung a 'yi a buung 'puong, a langbukpong daari ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang dia Immo.

5'Beng la mang daang leu 'yi a tangkpong 'ju 'sigi, a daang ti di a 'ku-tala ing daga ni mang maali ni 'puong. 'Beng ming ang nang 'be, a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kumo nuori ni.

6Ka a Isi'reeli biihi daang 'cheng a 'yi Beeni 'Jeeyakang kolinhi ni jie a gaa 'Mosiira. 'Jie ni Eerong ang daang 'kpi ni la bila. 'Beng ming bang 'umuu. Ka u bi-dau Eli'ee-zer daang die u 'jie a tuna a'wo Ngming'puohi 'yi-diera.

7A 'yi beng, ba daang 'chengyeng a gaa Gudi'gooda. A 'yi Gudi'gooda ming a gaa Jootibata, konboori ang pa ning kuong lenge.

© 2009 Bibles International.

8A wagiri Ba Tari Baahaa Daana daang weliye 'Liivaibuurii ka ba mang 'tuoro Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni. U daang welibang ka ba mang aha Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a tuna 'kuruu che pegira u 'yuori, a waana 'jine.

9Bila 'jung 'Liivai ba tan tuori bii chengbung u ba'biihi puong. Ba Tari Baahaa Daana la u chengbung, a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang daang imuu nuori ni.

10A'wo fora ni, n daang kpelingye a tangkpong 'jung ngmintoonhi lij aa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. Ba Tari Baahaa Daana daang chelihi 'wongye n yeliyaga ming a wagiring. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang lugi ka u kung saangye bahi.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: 'Diu 'ihi. Di i sori diening a niba 'yie ka ba kpe ti die a 'teng-gbani ni yela mang daang po 'ku ba ba'mine ka n na 'kubong ni 'so.

12Pampana, Iisiriel, bo ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini la buora i seng, ka ing na jora Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini a 'chene u soe jaang naani? 'Bo ung buora ka ing na numuu, a di i 'sikiri jaa aning i 'suhu jaa a tuna Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini naani?

13'Bo ung buora ka ing na 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni aning u yeli'tuurihi ni mang 'kuriye 'jine ni naani? 'Tuu-raa i sung 'jung.

14Siringminga, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining 'so sagbani aning sagbama jaa baahaa sagbama ni. Unang 'so 'tenge ming, aning bung jaa ang bi u 'puong.

15Ba Tari Baahaa Daana 'puo daang peli niye i ba'mine 'yong ka u nungba. Ung daang 'lugi ba buurii ang 'tuuribo. Niba jaa 'puong, yena ung daang 'lugi, a'wo ang 'be bila jine nga.

16Bila 'jung ye 'ihi ye 'sikie degiri ni, a to la i kung'wong-yela niba.

17'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini iye ngmima jaa Naangmini aning daan'mine jaa Daana. Una la a Naangming Kpong ni ang i kpiengu daana a i sielii ni. Unang ba baana bii a diera buunhu 'dire ni.

18Unang mang 'dire bi-kpiiba aning dunggali saree 'kuribo, a mang nung saana ming a 'kuruu siimaa aning tama.

19Bila 'jung ye mang nung saana, bojung ye daang iye saamba 'Iijipiti paaluung.

20Jora Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Tunuu ming, a nyoguu tari kpiengaa, a mang puora u 'yuoring.

21Una la i 'pugibu. Una ming la i Naangmini. Unang daang i a yelibera aning a yelisiela ni i 'ningbie ang nye ni 'kui.

22I ba'mine daang 'sigiye 'Iijipiti aning niba lijaata aning 'pie. Che pampana nga Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini iyeng ing wahi a 'woning sagbani ngmari'bie.

© 2009 Bibles International.

Deuteronomy 11

1Bila 'jung, nung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a 'tuuro u kpaahibu, u yeli'tuurihi, u 'wulibu soe, aning u no'kurihi ni wagiri jaa.

2Ye bang 'jine ka ye 'biihi naani mang yera yela 'kuro. Bana ba bang bii a nye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'wuli-kpienhi, u berihung, u 'nu ang tari kpiengu, aning u 'nu-tieruu ni.

3Bana ba bang bii a nye u 'sierihi aning u tumihi ni ming ung daang tung lijipiti 'puong Fee'ro, 'Iijipiti naa aning u paaluu jaa ingang ni.

4Bana ba bang bii a nye bung ni ung daang i lijipiti 'sojehi, ba yohi, aning a cherietihi ni. Bana ba bang bii a nye bila ni ung daang i ka a Manjie kuonhi 'puo wa pogiba wagiri ni bang daang kariye ni, aning bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang saangba a waana jine.

5Bana ba bang bii a nye bung ni ung daang i 'kuye a mopiri 'puong a waana yeng wa wa jie nga,

6aning bung ni ung daang i 'Deetang aning Abairam, Ruubeng 'bi-dau 'Ilaiyab 'bi-daba ni. Bana ba bang bii a nye bila ni 'teng-gbani ang daang has u nuori a voliba, a voli ba 'yideme, ba tentihi aning bung jaa ang i ba 'suobu Iisiriel jaa 'puong ni.

7Che yena 'ningbie nyiye Ba Tari Baahaa Daana tungkpong la tungkpong jaa ung tung.

8Bila 'jung ye 'tuuro nuori jaa mang kuriye jine, ka ye tuong tan fanga a kpe ti die 'teng-gbani ni yeng lonna ka ye ti die 'so ni tari.

9Ye i bila ka ye tuong i ka ye 'beri ming goo 'ningbi-toori leng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po ka u na di 'kuye ye ba'mine ni ingang. Unani ung daang po ka u na di kuye ba ning ba buurii ni la bila. U iye 'teng-gbani nga ang 'puoro bihung aning siu.

10'Bojung paaluu ni ing gara ka i die 'so ni ba 'woning lijipiti paaluu ni yeng 'yi wa ni. 'Be ing da mang bun i bung'bie a di gbee mihaa kuong a'wo jevaari dabaga ni.

11Che paaluu ni yeng lonna ka ye ti die 'so ni iye taanhi aning lohimbohi 'tenge, a i 'teng-gbani nga ang 'nyuuro arijena saa kuong.

12U iye 'teng-gbani nga Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini baga ang 'bi u jieng. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbie maang 'biye u ingang wagiri jaa, a 'yi a 'yuoni 'piilee a gara u baahaa baahaa minga ni.

13N 'kuriyeng n noe 'jine. Ye mang nung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a tunuu ning ye 'sikiri jaa aning ye 'suhu jaa. A na tang, ka yenang 'tuu-raa 'ningbi-jieng,

14bila yeng n na 'kuye ye 'teng-gbani saa u wagiring, sajau aning baahaa saa. Ka i tuong laanhi i bung'bie, i waingpaani, aning i kpaang kpening.

15N na ingye moo ming i kuolihing a 'ku i 'duunhi. I minga na mang 'di tiging.

© 2009 Bibles International.

16Ye banna ye miihi sung, a ta wa sagi belingbu ye 'sikieng. Ye banna a ta wa leu Bali a ti tuna ngmingjaani a 'puohaa Ngminipuohibu.

17Ka yenang i bila, Ba Tari Baahaa Daana 'suuri na 'ihiye ye ingang ka u nyogi a sagbama pogi ka saa kung la wa. A 'teng-gbani ming kung la 'yire bung jaa, ka ye nyuong 'wieng 'wieng a 'yi a 'teng-gbangstmg ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuriye ni ingang.

18Bila 'jung ye din yeli'bie nga ing ye 'airing aning ye 'suhung, a dia 'le ka a 'woning 'bigihee ye 'nung, aning filaakitirihi ye 'gbering.

19Ye mang dia 'wuno ye 'biihi, a mang yera a yela ka inang wa 'jing i jagang, ka inang mang wa 'chene soring, ka inang wa jena, aning ka inang mang wa 'ihi.

20Mang sebaa ing i j aga 'di-nuori taabuuhing aning i 'di-noberang.

21Mang i bila ka i beri aning i biihi beri tuong i yaga a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po ku i ba'mine ka u na 'kubong ni ingang. I bila ka ye beri kauhi 'woning bila ni sagbama ang 'bi saa'jung a 'gaali 'tenge ni.

22Ye kaara beng sung a 'tuuro a no'kurihi nga jaa mang 'kuriye ka ye i ni. Ye mang nung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini, a 'chene u soe jaa iinhing, che nyoguu man kpiengaa.

23Ka yenang ira bila, Ba Tari Baahaa Daana na kariye a paalihi nga jaa ye 'ningbi-tooring, ka ye faahi paalihi ang i bera a tari kpiengu gaa ye miihi ni a 'so.

24'Jie jaa ye gbe'puo ang na neu na leuye ye 'suobu. A 'yi a 'mosogo aning Leebanong, a 'yi a konboo, 'Yufireetis Mani ni la bila, 'haali a gara Ngmintong'liengee Seng Mangkpong ni. 'Be na leuye ye 'gbendinge.

25Nie 'chibe a na tuong ahi 'tuohiye. Paaluu jaa yeng na neu, Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na veming ka dabieng kpeba sung ye yela. U na veming ka ba joriye a'wo bila ni ung daang yeli 'kuye ni turi.

26Nye, 'jine nga n 'binniye ye 'ningbi-tooring pegiri aning duhibeu:

27Pegiri na la, ka yenang wa 'tu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini noe ni mang 'kuriye 'jine ni.

28A duhibeu ming la, ka yenang wa jaanhi ka ye 'tu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini no'kurihi ni, che wa leu bali 'yi son ni mang 'wuliye 'jine ni ingang, a ti 'tuuro ngmingj aani nga yeng ba bang.

29Ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining wa tarii kpening 'teng-gbani ni ing gara ka i die 'so ni, Geerizim Tangkpong 'jung ing na muoli a pegiri yela. 'fibal Tangkpong 'jung ing na muoli a duhibeu ming yela.

30A muo naaning bi Jooridang longinii ni ang 'tori ngmintongkpieri seng nii? 'Beng bi 'Keenan niba 'tengeng ni. Banang 'jing ji-gbanggbali ni ang yagi Giiligal, Moore teribint daari ni sieng ni.

© 2009 Bibles International.

31'Bojung ye na longye a Jooridang a kpe ti die 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuriye ni 'so. Ye na dieguung 'so che 'jing u ingang.

32Ye banna a kaara sung ka ye 'tuuro a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe ni jaa mang di binne ye 'ningbi-tooring 'jine ni.

Deuteronomy 12

1A yeli'tuurihi aning 'wulibu soe ni ang sing ka ye kaara 'be sung, a tunaa 'bed ni jaa yeng na 'jing 'teng-gbani ni ye ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang di 'kuriye yeng na die 'so ning la ni:

2Ye saang 'jiihi ni jaa a paalihi ni yeng na die 'so ni ang da mang tuna ba ngmima ni kpeleng kpeleng: Anang 'bi tangbera ang 'do yaga aning a tangbilii juring, aning dau jaa ang tan vaari 'mtming ni.

3Ye saang ba sarika 'ihijiihi, a ngma ba bagiri piilihi ni a di 'butmg nyugi ba daari baga ming. Ye ngmaahi ba ngmima bagipehinihi bang pehing ni loo che saang a 'yoe bahi a 'jieng.

4Ye ta wa 'puoho Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ning buunhu nga taa.

5Che ye bo jie ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang na 'lugi ye buura jaa 'puong a na bing u 'yuori 'beng a'wo u kpe'jie. Be yeng na gaa.

6'Be yeng na mang gaaning ye sarika nyugirihi, ye sarikihi, ye 'pie toe, ye 'nu sarika 'duohii, ye no sama sarikihi, ye miihi 'pu-peli sarikihi, aning ye nii ning ye piihi bi-forihi.

7'Beng ming yeng na mang 'di Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring. Ka ye ning ye 'deu niba mang nyengina anani jaa yeng di ye 'nuuhi tung ning ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini pegiye a iinhing ni.

8Ye ta mang wa ira a'wo bila ni ting ira che 'jine ni, ka jagila jaa maang ira yeli jaa ang 'tori una seng.

9'bojung ye nang ba ta peenhibu 'jie ni aning chengbung ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuriye ni seni.

10Ye na longye a Jooridang ti 'jing 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuriye ka ye 'di u cheng ning. Ba Tari Baahaa Daana na 'kuyeng peenhibu a 'yi ye domihi ni jaa ang ngmaaye 'gili ni 'nuuhing, ka ye 'jing laangfie.

11Bila ingang panaa ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na 'lugi 'jie a i ka u 'yuori 'bibeng. Be yeng na mang waaning buunhu ni jaa yela mang 'kuriye nuori ni: ye sarika nyugirihi, ye sarikihi, ye 'pie toe, ye 'nu sarika 'duohii, aning ye sarikihi ni jaa yeng lugi 'bing ka ye di yeu ning ye nosama 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni.

12Ka ye nyengina Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring. Yena, ka ye bi-daba, ye bi-pogiba, ye tuntungdaba aning pogiba, aning a 'Liivai nie ni ang bi ye 'yieng ni, ung ba tan chengbung ye 'puong ni 'jung.

© 2009 Bibles International.

13Bang i minga sung a ta mang wa 'ihe i sarika nyugirihi ni jie jaa ing nyira.

14'Jie Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi i buura ni kangang, 'beng ing na mang 'ihe i sarika nyugirihi. 'Beng ming ing na ira anani jaa yela mang 'kurii nuori ni.

15Che i na bang korigiye neni yeng oo i 'yie jaa 'puuhing. Bung jaa turi i 'sikiri ang buora, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini pegiri ni ung 'kuye ni ing na bang oo. Unani ang tan degiri aning unani ang ba tan degiri jaa na tuong obuung, a'wo ka 'ihee la bii ka nangini la.

16Che ye ta wa 'dire a jiing yeng. I na mang dia kiri bahiye tengeng a'wo kuong.

17Ta wa 'dire i 'chi bii i waingpaani bii i kpaang 'pie tuori i 'yiring. Ta wa 'dire i 'nii bii i piihi 'puo bi-fora, bii i 'kuubuhi ing 'di nosama a ingang ni kanga jaa i 'yiring, ka i minga 'pu-peli 'kuubu la bii ka i 'nu sarika 'duohuu la.

18Che i na mang 'diang Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring, 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi ning. Ina, ka i bi-dau, i 'bi-poga, i tungtungdau, i tungtungpoga, aning 'Liivai nie ang kpiera i 'yiring. Ka i mang nyengina Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring anani jaa ing mang di i 'nu tong ning ni ingang.

19Bang i minga sung a ta wa jaanhi a 'Liivai nie bahi wagiri ni jaa ing na di 'jing i 'teng-gbani ning.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining wa i ka i paaluu bogu i yelingu a'wo ung imii nuori bila ni, a'mineng i na yeling: Veng ka n oo neni, ing nyenna ka i oo neni 'jung. I na bang ooye neni a sing bila ni jaa i 'sikiri ang buora.

21Ka a 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi 'bing u 'yuori ni niing wa i toori yaga, bila yeng i na tuong korigiye 'duunhi ang 'yi i 'nii bii i piihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kui ni 'puong. I na mang ing a'wo bila ni mang kui nuori ni. I na bang ooye a neni i 'yiring a ti sing bila ni jaa i 'sikiri ang nung.

22A'wo bila ni bang mang oo 'ihee aning nangini ni, bila ing na obaa. Unani ang tari degiri aning unani ang ba tari degiri jaa na bang obaang.

23Che ka i banna a ta wa 'dire jiing ni yeng. 'Bojung a jiing la a 'vorihung. Ta wa lanna a 'vorihtmg aning a neni jaa oora.

24Ta wa 'diraa. Mang dia 'kiri bahi 'tengeng a'wo kuong.

25Ta wa 'diraa, ka a nye maali 'ku i ning i 'biihi ang 'tuurii. A na maali 'kuing ka inang wa ira yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

26Bungpegi'yirihi ni ing tan ni 'yong, aning i nosani sarika ing na mang di gaaning a 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi.

27I na mang 'ihiye i sarika nyugirihi, a neni aning a jiing la bila. I na mang 'ihaang Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini sarika 'ihijie ning. I sarikihi ni jiing na mang 'kiri waahiye Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini sarika 'ihijie ni, che ka i oo a neni.

© 2009 Bibles International.

28Kaara 'beng a 'tuuro yeliyaga ni jaa yela mang 'kurii nuori ni, ka a tuong maali 'ku i ning i 'biihi ang 'tuurii a gara wagiri jaa. Bila na ing ka inang wa ira yeli ang suma a 'tori Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring.

29Siringminga, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na ngmaaye paalihi ni jaa ing gara ka i die 'so ni ka a 'yi i 'ningbi-tooring. I na dieye ba 'jie a kpiera ba 'teng-gbangsung ning.

30Ka unang wa saangba i 'ningbi-tooring wa baahi, bang i minga sung a ta ira kaberaa leu nyogii ka i 'tuuribo. Bang i minga sung a ta wa pieha ba ngmima yela a yera: Wala ka a paalihi daang tuna ba ngmima? Bila ning u ju mang ming na ira.

31Ta wa 'puoho Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini bila. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'chihee ni jaa sing ha ni bang i 'ku ba ngmima. 'Bonso ba mang nyugiye ba bi-daba aning ba 'bi-pogiba gba "buung 'puong a ku ba ngmima ni.

32Yela ni jaa noe mang 'kuriye ni, ye kaara beng a mang 'tuuraa. Ye to wa paaha yeli jaa beng bii a 'ihe yeli jaa 'yire beng.

Deuteronomy 13

1A'mineng dangyera bii jaanhi jaanha kanga daang na 'ihiye ye 'puong a 'kui 'sieree bii yelisielii.

2A'mineng a 'sieree bii a yelisielii ni yela sing dangyeli 'kui ni na wa paaling, ka u yeli: Veng ka ti 'tuuro ngmingjaani. Veng ka ti tunaa. Che a na iye ngmima ing ba bang.

3Ta wa cheliha 'wono a dangyera nga bii a jaanhi jaanha nga yeliyaga. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni 'pigiheyeng ka u bang, ka ye nungye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini aning ye 'sikiri jaa, aning ye 'suhu jaa bii.

4Ye 'chene 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini, a joruu, a 'tuuro u noe, a 'tuuro u kokori ming. Ye tunuu, a nyoguu kpiengaa.

5Che a dangyeribalaa bii a jaanhi jaanha yeng, ba kuu. 'Bojung u yeliye yela ka u leuhiye 'yining Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini seng. Unani ang daang tariye 'yining lijipiti paaluung a yeudieye 'yining 'jie ning yeng daang 'bi 'yemilung 'puong ni la bila. A ningbalaa yeliye yela ka u suorii nyogi a 'yi sori ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang kui nuori ka i 'chene u ingang ni. Bila yeng na i 'ihi beu jaa bahi ye 'puong.

6A'mineng i bieri bii i you ang i i ma 'puo bie, bii i bi-dau bii i 'bi-poga, bii i poginunginaa, bii i jominga ing nung yaga na wa suoriing 'gondong. A'mineng u na yeling: Veng ka ti gaa ti tuna ngmingjaani. Che Ma bii i ba'mine ba bang a ngmima nga.

7Niba ni ang ngmaaye 'gili jie jaa ni ngmima ni la bila. A'mineng ba pieliing bii a'mineng ba nii ba pieli taa, a 'yi a 'teng-gbani baahaa nga a gara u baahaa kangang.

© 2009 Bibles International.

8Ta wa sagira bii a toginuu bii a iruu 'ningbi-maahuu. Ta wa venuu bii a diruu sogina.

9Che i naang kuung. I 'nu na la fora 'ihi u ingang ka i kuu. Bila 'puoring panaa ka a niba ming jaa 'nuuhi na 'ihi u ingang.

10I na fobuung ning 'kubo bilaang ka u ti 'kpi, boj ung u 'leyeng ka u suori nyogii 'yining Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng. Unang daang tarii 'yining 'Iijipiti paaluung, a 'yi 'jie ning ing daang 'bi 'yemilung 'puong ni.

11Bila ka Iisiriel jaa na 'wong a jo dabieng, a ta la i a yelibeu nga to ye 'puong.

12A'mineng i daang na 'wongye nie kanga ang yera ngaang i 'teng-bera ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ka i 'jing a 'puong ni:

13Ningbee 'mine 'yiye ye 'puong a beling ba 'yi-kpong ni kpieriba a yeli: Ye i ka ti gaa ti tuna ngmingjaani, ana ing ba bang ni.

14Ka inang wa 'wong bila, beng la ing na piehi, a bo, a jugihi 'ningbi-jieng. Ka anang siring wa i yeliminga, a peli ka a yelihaaruu nga tungyeng ye 'puong,

15i naang diye 'takobi ku ku a 'yi-kpong balaa kpieriba. Di 'takobi saang u jaa kpeleng kpeleng. Saang bung jaa ang bi u 'puong aning u 'dutmhi.

16Ka i laanhi a taanhu bungjaahi jaa 'bing a 'yenge 'songsogihing, a di "buung nyugi a 'yiri aning u taanhu bungjaahi ni jaa kpeleng kpeleng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. U na leuye daboo a gara wagiri jaa. U daang kung la me jaa.

17Bila 'jung a bung'chihii ni kanga jaa ba sigi ka u bi i 'nuuhing. Ka Ba Tari Baahaa Daana lieng leu 'yi u 'su-kpiengaa ni 'puong che ii hina, a jo i nimboo che wahii a'wo bila ni sing daang po 'ku i ba'mine ni.

18Ka inang 'wong Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yeliyaga, a na 'tuuro u noe ni mang 'kurii jine ni, u na iye bila. Ka inang ira vela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring, u na iye bila.

Deuteronomy 14

1Ye iye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini biihi. Ye ta wa ngmaaha ye miihi bii a puna ye 'gberi kooni kpiima yela.

2'Bojung ningpegi'yiribe baluu liye a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'lugiye ka ye i u minga niba, a i bungnanii nga ang i dabang a gaa niba jaa ang 'bi 'tenge 'jung.

3Ta wa 'dire bungnyohuu jaa.

4Ama la 'duunhi yeng na bang oo: Nadavaraa, pihi, buo,

5nangini, 'ihee, 'yuoni waana ka n 'buli iilii, mobuo, tanga ju buo, walaa aning tanga 'ju pihi.

© 2009 Bibles International.

6Ye na bang ooye 'dungo jaa ang tan nafiree, ka a nafiree cherihi 'jiihi a'yi, che ung mang 'gbugiro oora a 'duunhi 'puong.

7Che anani ang mang 'gbugiro oora bii anani ang mang tari nafiree ni 'puong, ye ta oora ama taa: nyogima, suongaa, aning 'piihi 'puo suongaa. 'Bojung a 'gbugiro oorang che a ba tan nafiree ang cherihi. Bungdega la a 'kuye.

8Pera'kuunhi ming iye bungdega a 'kuye. Bojung anaa jaa ka a tariye nafiree ang cherihi, che a ba 'gbugiro oora. Ye ta wa oora a neni bii a fiinha a bung'kuunhi.

9Kuong 'puo buunhu jaa 'puong amahi yeng na bang oo, ye na bang ooye anani jaa ang tari korihi aning pegiri.

10Bung jaa ming ang ba tan korihi aning pegiri, ye ta wa ooruu. Bungdegiri la a 'kuye.

11Ye na bang ooye 'nobiliforifori jaa.

12Che ye ta wa oora amahi yeng: 'Kachigu, 'jugiri, jugiri-sagilaa,

13silijie, bangwiibaa, aning silibera jaa baluu.

14Galinggaa jaa baluu,

15'kolimasogilo, 'viu 'to-giri, 'koli-nuo, aning sili'bilii jaa baluu.

16Ye ta wa oora 'kutmgyoo, 'viu-naahuu, 'viu-pielaa,

17moo 'buriyuoni, jugiri nengpuong 'dire, 'viu ang nyogiha jima,

18'kpongkpoli-waahuu, 'jingyaahaa jaa baluu, bagibayeri, aning jangjanga.

19Btmg'vuuree jaa ming ang egira iye bungdegiri a 'kuye. Ye ta wa ooraa.

20Ye na bang ooye 'nobilii jaa ang i 'forifori.

21Ye ta wa oora bung jaa ang 'kpi u mingang. I na bang diu 'kuye saana ang 'bi i 'yiring ka u oo, che bii ka i diu kuohi 'ku paalijaala nie. ‘bojung i iye buuripegi'yiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Ta wa dugira bu'bile u ma bihung 'puong. A

22Bila jaa ang la i na mang 'ihiye bungbiri jaa ang 'yi i yoo 'pie tuori, 'yuoni la 'yuoni jaa.

23Mang 'di i bungbie aning i waingpaani aning i kpaang, aning i 'nii aning i piihi 'puo bi-fora 'pie toe Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring. 'Jie ni ung na lugi ka u i ka u 'yuori 'bibeng ni ing na mang 'dia. Bila ing na daanhi ka i jora Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini wagiri jaa.

24Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na pegiing. Che a'mineng a sori na iye toori 'gaali 'kui, ka i ba tuona tara i 'pie toe. Che bii a'mineng 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na lugi ka u bing u 'yuori ni na iye toori 'gaali.

25Bila yeng, i na bang diung kuohi, a di a 'libiri tan i nung a gaaning 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na lugi.

© 2009 Bibles International.

26Ka i di a 'libiri da ning bung jaa i 'sikiri ang nung, ka 'nii la bii ka piihi la, ka waing la bii ka a taa bung'nyuurihi 'mine la, da bung jaa i 'sikiri ang buora. I na mang 'diye beng Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring, a nyengina, i ning i 'deu niba jaa.

27Ta wa jaanha 'Liivai nie ang bi i 'yiring baha. ‘bojung u nii ba lang tuori bii chengbung.

28'Yuomo ata jaa baahaang i na mang tariye a 'yuong balaa kuobu buunhu 'pie toe 'yining a dia maali bing i 'yie 'puuhing.

29Mang ira bila ka a 'Liivai nie ni, ung ba tari tuori ka u nii ming ba lang chengbung ni 'jung, ka u tuong wa 'di a tigi. Ka saana aning bi-kpiiba aning dunggali ang bi ye 'yie 'puuhing ming tuong wa 'di tigi ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini pegii i 'nu tungtunihi jaa 'puong.

Deuteronomy 15

1'Yuomo a'yopoin jaa baahaang i na mang vengye sama ku niba.

2Ngaang na la a vengkuubu 'woree: Nie jaa ang di bung jaa peng u to, u venuu 'kuu. U to wa dieruu u to ni bii u ba'bie ni seng, ‘bojung ba buonuung Ba Tari Baahaa Daana sani veng'kuubu.

3Saana yeng seng, i na bang dieguung. Che i na vengye i sani ni i babie ang 'di ni 'kuu.

4Amaa lieng ningbaala kung 'bi ye 'puong. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na pegiyeng yaga jaa a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang di 'kuriye a'wo chengbung ning.

5Bila na ing ka inang na kaara 'be sung a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori, ka i baga bibe ka i 'tuuro a no'kurihi nga mang kurii 'jine ni jaa.

6'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na pegiing a'wo ung daang imii nuori bila ni. I na peng 'kuye paalihi jemaa, che Ma kung peng a kanga jaa seng. I na 'diye naalung paalihi jemaa iinhing, che ana yeng kung 'di naalung i ingang.

7A'mineng nandaana kanga na biye i babiihi ni 'puong, a bi 'yie ni ang 'bi i 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni kanga 'puong. Ta wa vena ka i 'sikiri 'koro bii ka i 'nu ira kpiengaa i babi-nandaana ni ingang.

8'Yuo i 'nu yaga jaa kuu, a peli i 'puo pemuu bung ni jaa ung hiena ka a sigihi u hiengbu ni.

9Banna a ta wa tan tiehibeu jaa i 'sikiring. A'mineng i na tiehing: A 'yuomo a'yopoin ni, bahibu 'yuoni ni la bila. A'mineng i na saangye i 'ningbiri i ba'bi-nandaana ni ingang a kung 'kuu bung jaa. Ka inang i bila, u na 'kong 'kuye Ba Tari Baahaa Daana i yela ka a leu beu i ingang.

© 2009 Bibles International.

10Bila ni jaa ang la, turi kuu. Ka inang wa kuu ming ta wa vena ka i 'puo saana. 'Bojung a yeli nga 'jung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na pegiing i tumihi jaa aning anani jaa ing na di i 'nu ining 'puong.

11'Bojung ningbaaliba daang kung kong 'teng-gbaning. Bila 'jung n 'kuriing nuori a yeli: 'Yuo i 'nu yaga jaa ku i ba'bie, a 'ku i ningbaaliba aning i nandaamba ni ang bi i paaluung.

12A'mineng ba na kuohiye i babie 'Hiiburu dau bii 'Hiiburu poga kui. Ka unang wa tumii 'yuomo ayuobi, a 'yuomo a'yopoin ingang 'see ka i bahuu ka u 'so u minga a 'yi i seng.

13Ka inang wa bahuu ka u gaa a ta la i i 'yeme, ta wa venuu ka u gara ning 'nu-kpala.

14'Kuu gaga jaa a 'yi i piihi 'puong aning i jiengaang, aning i waing maalijieng. A 'yi buunhu ni Ba Tari Baahaa Daana ang di pegii ni 'puong ing na kuu.

15Tiehi ka i daang iye 'yeme lijipiti paaluung ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini daang yeudiegii. Bila 'jung mang kurii a yeli nga nuori 'jine.

16Ka anang wa ta ming ka u yeli 'kuing ngaang: N kung 'yi i seng. A'mineng ung nung i ning i 'yideme 'jung, a 'tuuro u 'maakoo ang maana i seng 'jung ung na yeli bila.

17Bila yeng i na diye vuraa a 'chugi u 'tuorii 'puo 'gbori ingang, ka u leu i tungtuna a gara wagiri jaa. Bila ning u 'ju ing na i i tungtungpoga ming.

18Ka inang wa bahuu ka u 'yi i seng a ti 'so u minga, ta wa vena ka bila i 'wo tuora jaa a 'kurii. 'Bojung ung tumii 'yuomo ayuobi ni u sigiye tungtuna nga bang ngmi paa kpara. Tieng la ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na pegii i yeli-irihi jaa 'puong.

19Bungdaba ni jaa ang i 'bi-forihi i piihi aning i 'nii 'puong, i na welaang 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Ta wa dira i 'nii 'puo 'bi-fora tuna ning tuma bii a puna i piihi ming 'puo bi-fora kooni.

20I ning i 'deu nibang na mang obuu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring 'yuoni la 'yuoni jaa. 'Jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi ning ing na i bila.

21Che a'mineng ngmehii kanga na 'biye u ingang. Ka u wooyeng bii ka u jongyeng bii ka u tariye ngmehi 'ningbi-jie kanga, ta wa diruu 'ihe sarika 'kuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini.

22I na bang obuung i 'yiring. Nie ang tan degiri aning nie ang ba tari degiri jaang na bang obuu a'wo 'ihee bii nangini.

23Che i ta wa oora u jiing yeng. I na mang dia 'kiri bahiye 'tengeng a'wo kuong.

Deuteronomy 16

© 2009 Bibles International.

[1]Mang 'dire 'Ee-bib 'chiu ni, a 'dire a Paribahi ming kuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. 'Bojung 'Ee-bib 'chiu ning daang la ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini tarii 'yining 'Iij ipiti 'puong 'yienguu.

[2]Bila 'jung i na mang diye a Paribahi 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na lugi a 'bing u 'yuori ning. I 'nii aning i piihi 'puong ung na mang 'yi.

[3]Ta wa dim paanuu ang tari bura oora niu. Paanuu ang ba tan bura ing na mang di oo niu beri ayo'poin. A dogee paanuu ni la bila. 'Bojung 'loringbu 'puong ing daang 'yi lijipiti paaluung, ka i bang tiehi a beu ni ing daang 'yi 'Iijipiti paaluung ni yela i 'nyivori beri jaang.

[4]Ta wa vena ka ba nyira bura jaa i seng i paaluu jaang a gara 'ben ayo'poin. Ta wa vena ka a neni ni ming ing na 'ihining sarika a 'be-fora daari 'ji-nyogi'ningeng ni 'mine kpenna a 'ji-suorii a gara beeguu.

[5]Ta wa 'ihe a Paribahi sarika i 'yie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'kui ni kanga jaa 'puong.

[6]Che 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi a i ka u 'yuori kpeling beng ni ing na mang di a Paribahi 'ihining sarika 'ji-nyogi'ningeng. Ngminaa kpiebu sanga ing na mang i bila. A wagiri balaang ing daang 'yi lijipiti 'puong ni.

[7]I na mang seung, a obuu 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na lugi ning, che ka 'beeguu ka i leu gara i tentihi.

[8]Mang oo paanuu ang ba tari bum beri ayuobi. Che a beri ayo'poin daari, langbu ang i 'ningbi-jie na mang Nye be a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Ta wa tuna tuni jaa u ingang.

[9]I na mang soriye daahi ayo'poin. Mang 'piili sora a daahi ayo'poin a 'yi wagiri ni ing na di 'su-gonga kpe ning 'wiit 'puo.

[10]Ka i panaa mang 'dire a Daahi 'Tigiri ni 'kuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini a lang ning 'pu-peli 'kuubu chieha ang 'yi i 'nu. I na mang 'ihing a sigi bila ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang pegii sing.

[11]Mang nyengina Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi a i ka u 'yuori kpeling 'beng ni. Ye mang nyenging, ina, ka i bi-dau, i bi-poga, i tungtungdau, i tungtungpoga, aning a 'Liivai nie ni ang bi i 'yi-berang ni. Saana, 'bi-kpiiba, aning dunggali ang kpierii ming na mang nyengiming.

[12]Ka i tiehi ming ka 'yeme daang lii lijipiti 'puong, che kaara 'beng sung a 'tuuro a yeli'tuurihi nga.

[13]Ka inang mang wa laanhi i jiengaa aning i 'girep daang maalijie buunhu wa baahi, ka i di beri ayo'poin 'di a Sigiri 'Tigiri.

© 2009 Bibles International.

14Ka i mang nyengina i 'tigiri ning, ina, i 'bi-dau, i 'bi-poga, i tungtungdau, i tungtungpoga, a 'Liivai nie, saana, bi-kpiiba, aning dunggali. Banang bi i 'yi-berang ni la bila.

15'Beri ayo'poin ing na mang di 'di ning 'tigiri welipegi'yiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi ning. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na pegiing i kuobu buunhu jaa aning i 'nuuhi tuma jaa iinhing, ka i siring nyenging.

16'Yuoni jaa 'puong gberi buta ka ye daba na mang 'yi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-toori a 'jie ni ung na 'lugi ning: Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri ning, Daahi 'Tigiri ning, aning Sigiri 'Tigiri ning. Ba to wa 'yire Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori aning 'nu-kpala ming.

17Nie jaa na mang 'kung a'wo bila ni ung tuong, a sigi bila ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang pegii sing.

18Ka i 'ihi saringmaariba aning 'karichihi a 'tuuro i buura ni ang bi i 'yi-bera ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'kui ning. Banang na mang ngmaara a niba saree aning saree ngmaabu nga ang 'tu sori.

19Ta wa gariha stmtuubu. Ta wa baana bii a diera buunhu 'dire, 'bojung bundie 'di jonniye yengbanginiba 'ningbie a gariha sun'tuuro ming yeliyaga.

20"Tuuro yeli nga ang 'tu sori nene, ka i tuong tan 'nyivori a 'di a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni cheng.

21Ta wa baara dau jaa a'wo bagiridau to a piena sarika 'ihijie ni ing na me 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ni.

22Ta wa baara baaraa jaa kuro ngmini jaa, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang has ni 'jung.

Deuteronomy 17

1Ta wa dim nadari bii pihi ang tan ngmehii bii bulling a 'ihe sarika i 'kuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. ‘bojung bila iye Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'chihee.

2A'mineng dau bii poga na 'biye i 'yie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni kanga 'puong a tung beu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring a 'tuuro u 'layiri ni saangbung.

3A'mineng u gaayeng ti tung ngmingjaani che 'puohaa ngminipuohibu. A'mineng ngminaa bii 'chiu, bii sagbani bungnaanihi ni kanga la, ana yela mang ba 'kui sori ni.

4Ka banang wa yelaa kui ka i tan a 'duoho, piehaa 'ningbi-jieng. A'mineng a siring na iye yeliminga, a peli ka a yelihaaruu nga to tungye Iisiriel 'puong.

5Bila yeng, i na tariye a dau bii poga ni daana ang i ana yelibeu ni 'yi waaning i 'di-nobera. I na diye kubo foo a daubalaa bii a pogibalaa ku.

© 2009 Bibles International.

6Ka 'sieridiribe ba'yi bii batang wa 'di 'sieree, ye ku nie jaa ang sigining 'kuung. Che ye to wa aha 'sieridire bung'yeni 'sieree ingang a kuuruu.

7A 'sieridiribe 'nuuhing na die 'yie u kuubu ingang seni ka a niba jaa 'nuuhi panaa 'tu. Bila ing na mang laali a beu 'yi ye ingang.

8A'mineng yeli kanga na mang wa Nye 'be a i kpiengaa 'gaali a'wo i na ngmaa u saree. Ka jiing 'kiri yela la, bii ka saree kanga ning u to la, bii ka dogihibu kanga ning u to la, bii ka tachiihi yelitarihi mine la 'bi i 'yiring, i na mang 'ihi 'doye 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi ni.

9I na waye a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang i 'Liivai niba ni seng, aning saringmaara ni ang na bibe a sanga ni seng a wa jugihiba. Ba na 'wuliing a saree ngmaabu yelinyogiruu.

10Ka i 'tu a yelinyogiruu ni bang na 'wulii a jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi ning. Kaara 'beng sung a 'tuuro anani jaa bang na 'bing 'kui.

11Bila ni bang na 'wulii a 'tuuro a 'begu yelinyogiruung aning saree ngmaabu ni bang na yelii ni ing na i. Ta wa leura 'yire yelinyogiruu ni bang na yelii ni ingang a gara 'nuduri bii goo.

12Dau jaa ang na i 'ningbi-kpeyela a buong Ngming'puohi 'yi-diera ni ang mang ahi 'beng a tuna Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring ni jaala, ba ku a daubalaa. Dau jaa ming ang na buong saringmaara jaala, ba kuu. Bila ing na laali a beu a 'yi Iisiriel ingang.

13A niba jaang na 'womaa a fora dabieng. Ba kung la ira 'ningbi-kpe vela.

14Ing na wa kpe a paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni, i na diegutmg 'so a 'jing u ingang. Ka inang wa yeli: N na bingye naa ka u kaarima a'wo paalihi ni jaa ang ngmaama 'gili ni,

15a na iye kparaama ka i 'bing naa nga Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi. Nie ang 'yi i babiihi 'puo ing na 'bing ka u i naa a kaariye. Ta wa 'binne saana ang ba i i ba'bie ka u kaariye.

16Che u ta wa buora yohi jemaa a lcuro u minga, bii a vena ka a niba leura gara lijipiti ti waananing a yohi 'mine wa puora. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye ta la wa leura gara be.

17U ta wa digira pogijemaa ming, ka u 'silciri ira wa leuhi. U ta wa buora wan bii salima gaga jaa ming.

18Ngaang ming na la, ka unang wa 'jing u paaluu na'kogo ning, u seu a 'begu nga to ing gbangung 'lcu u minga. U na sebuung a 'yi unani ang 'bi a Ngming'puohi 'yi-dieriba seng ni, a 'Liivai niba ni la bila.

19U na mang Nye u seng ka u kannuu u 'nyivori beri jaang. Bila sing na daanhi ka u jora Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini, a kaara beng sung a 'tuuro a 'begu nga yelibie jaa aning a yelituurihi nga.

© 2009 Bibles International.

20U na 'tuu-raang a ta wa tiehi u 'sikiring ka unang seu u ba'biihi ni a wa leu bali 'yi a no'kuruu ingang gaa 'nuduri bii goo. Bila ka u ning u biihi beri na kauhi u naalung ning Iisiriel 'puong.

Deuteronomy 18

1A Ngming'puohi.'yi-dieriba, a 'Liivai niba ni la bila, 'Liivai buurii ni jaa, bana pinghsmel kung lang 'thjie bii cheng. Sarikihi ni ang mang 'ihi 'buung ingang a lcu Ba Tari Baahaa Daana aning u tuori ni bang na mang 'di.

2Bila 'jung banakung tan chengbung bababiihi 'puong. Ba Tari Baahaa Daana la ba chengbung, a'wo sing daang yeli 'kubo bila ni.

3A Ngming'puohi 'yi-diera tuori ang sigi ka u mang die a sarika 'ihibe seng la ama, ka nadari la bii ka pihi la. Ba na mang 'kuye a Ngming'puohi 'yi-diera a bagu, a dagiree aning a 'po-dari.

4I bung'bie fora ngmama, i waingpaani, i kpaang, aning i pikoongfora ing na mang 'kuu.

5'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'luguung i buura ni jaa 'puong ka u mang ahi tuna Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. Una aning u 'bi-dabang na mang ira bila a gara wagiri jaa.

6A'mineng 'Liivai nie na 'yiye i 'yie ni kanga wa. A'mineng u na 'yiye 'jie ni jaa sing kpiera Iisiriel 'puong a wa aning u 'suhu jaa jie ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'lugi ni.

7Ka unang wa wa, bila yeng u na bang tuniye Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'yuoring a'wo u babiihi 'Liivai niba ang ira bila ni. Banang mang aha Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring beng ni.

8Ba toe na mang singye taa ka ba 'di, a 'yi bung ni ang 'yire u chengbung kuohibu ingang ni 'puoring.

9Ka inang wa kpe a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang kurii ni, to wa daanha ka i 'tuuro a paalibani yelidega ni.

10Ta wa vena ka a ningbuura nga kanga jaa bire i seng: nie jaa ang mang di u 'bi-dau bii u 'bi-poga 'ihi sarika "buung ingang, bii nie ang 'dire suolung, bii bagibugi dangyera, bii nie ang kaara ngmari'bie bugira, bii biribu daana,

11bii 'diidii daana, bii kontongdaana, bii dausongye, bii nie ang ira kontongbuolaa yelitarihi.

12'Bojung banani jaa ang ira a yelibani nga taa iye bunghaarihi Ba Tari Baahaa Daana seng. A yelidega nga ming 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini kariba i 'ningbi-tooring.

13Ta wa tara ngmehii jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

14‘bojung a paalihi nga ing na die 'so ni mang chelihi 'wongye bagibugi dangyeriba aning bagibugiriba yeliyaga. Che Ma yeng, Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini ba 'kui bila son.

15Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini na 'ihiye Dangyera a'wo n to i ba'biihi ni 'puong a 'kui. U yeliyaga yeng na mang cheliha 'wono.

16Bila na ing a 'tuuro anani jaa yeng daang suhi Ba Tan Baahaa Daana ye Naangmini seng 'Hoo-reb 'puong ni. A langbu daari ni la bila. A daari ing daang yeli: Ta veng ka n la 'wong Ba Tan Baahaa Daana n Naangmini kokori jaa, che bii a veng ka n la nye a buung-kpong nga jaa, ka n ta ira wa 'kpi.

17Ka Ba Tan Baahaa Daana daang yeli Immo. Bila ni bang yeli ni sumang.

18N na 'ihiye Dangyera a'wo i to ba ba'biihi ni 'puong a 'kubo. N na diye n yelihung ing u nuoring ka u mang yera anani jaa mang na kuu nuori ni 'kuribo.

19Bila na 'wuling ka nie ni jaa ang kung 'wong n yelihung ung na yeli n 'yuoring, maang na jugihuu a yela.

20Che dangyera ni ang na faanhi yeli yeli jaa n 'yuoring mang ba 'kuu nuori ka u yeli, che bii unani ang na yeli yela ngmingjaani 'yuoring, ba ku a dangyeribalaa.

21A'mineng i ta wa yera i 'sikiring ngaang: Wala ting na i bang ka yeli ni ung yeli ni ba 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng?

22Ka dangyerang wa yeli yela Ba Tan Baahaa Daana 'yuoring, ka a yeling ba wa i bii a paali, yeli ni Ba Tan Baahaa Daana ang ba yeli la bila. A dangyera faanhiyeng yelaa. Ta wa joruu.

Deuteronomy 19

1Ba Tan Baahaa .Daana i Naangmini na . saangye paalihi ni 'teng-gbani Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni bahi. Ka inang wa die ba 'teng-bera aning ba 'deri a kpiera beng,

2weli 'teng-bera ata 'bing ye miihi. I bila i teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ka i die 'so ning.

3Nyogi i 'teng-gbani ni Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ka i 'di u cheng ni 'gbendige 'po 'jiihi ata. Maali sobera ka ningkuura jaa mang tuong jo gaa 'be.

4A ningkuura ni ang na bo u 'nyivori jo gaa 'be ni 'begu la nga: Unani jaa ang ba bang che ku u to, a daang ba hau sanga kanga ang pan puong la bila.

5A'wo ka dau ning u tong gaa moo ka ba ti ngmaahi daari, a'mineng u na yeng jagi u 'nu di a lari ngmaa a dau loo. Ka a laThiring 'fori 'yi a ladau ingang a ngmi u to ni ka u kpi, u na jo gaaye a 'teng-bera ni a ta kong u 'nyivori.

© 2009 Bibles International.

6Ka bila naani a jiing sangnaara ni na tariye u 'su-tuluu kari ti pogi a ningkuura. Sori ni ang i toori 'jung, u na kuung, anaa jaa ka u da ba sigihi ning 'kuung. 'Bojung u daang ba ha nie ni ung ku ni sanga kanga ang pari.

7Bila 'jung mang 'kurii nuori a yeli: Weli 'teng-bera ata 'ku ye miihi

8Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na ing ka i paaluu ni i kpong, a'wo ung daang po 'ku i ba'mine ni. U na 'kuing 'teng-gbani ni yela ung daang ing nuori 'ku i ba'mine ni.

9N 'kuriing a no'kurihi ni jaa 'jine. 'Tuu-raa, a iraa, a nung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini che 'chene u soeng wagiri jaa. Ka inang ira bila, bila yeng 'see ing la 'ihi 'teng-bera ata paahi a ata nga ingang 'ku ye miihi.

10I bila ka haache jiing jaa ta wa 'kiri i 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii a'wo chengbung ni ingang, ka jiing kiribu saangbu wa 'bi i ingang.

11A'mineng nie kanga na haye u to, a jeng 'guu, a 'ihi 'tuohuu ngmiu kuubu ngmiibu ka u 'kpi, che ka u 'ihi jo gaa a 'teng-bera nga kanga.

12Ka bilang wa i, u 'yiri ni ningbera na tuming ka ba taruu 'yining 'be waaning a wa diu ing a jiing sangnaara 'nung ka u kpi.

13Ta wa iruu 'ningbi-maahuu, che i laali a haache jiing ni 'yi Iisiriel ingang, ka i maa'koo tuong maali kui.

14Ta wa 'ihe i to baaraa sang'kongkoruu niba ang daang di ba i chengbung ning. U cheng ing daang na 'di a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ing na die 'so ning.

15'Sieridire btmg'yeni ba sigi ka u 'ihi chiihi nie yelibaloruu jaa ung i bii beu jaa ung tung yela. 'Sieridiribe ba'yi bii Bata nuori ingang ka dangbu na bang ahi.

16A'mineng 'girii 'sieridire na 'ihing a chiihi dau kanga, a 'di 'sierigirii 'tuoguu yelibeu kanga yela.

17Ka bilang wa i, a daba ba'yi ni jaa ang tan a nokpieni ni na ahiye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a ahi Ngming'puohi 'yi-dieriba aning saringmaariba ni ang tuna ana 'beri ning ni 'ningbi-tooring.

18A saringmaariba na maaye ba miihi che piehaa. Ka a 'sieridireng siring wa i 'girii 'sieridire ang 'di 'sierigirii a 'tuo u ba'bie,

19bila yeng ye iu bila ni ung daang tiehi ka u i u ba'bie ni. Bila ing na laali beu a 'yi ye ingang,

20ka banani ming ang chehi ni 'womaa a jora dabieng. A 'yi ngaang 'puoring ming ba daang kung la tung a beu nga to ye 'puong.

21Ta wa ira 'ningbi-maahuu. Nyivori na yeuye 'nyivori sani, 'ningbiri na yeuye 'ningbiri sani, nyinii na yeuye nyinii sani, 'nu na yeuye 'nu sani, gberi na yeuye gberi sani.

© 2009 Bibles International.

Deuteronomy 20

1Ka inang wa 'yi ka i ti jauning i domihi taanhuu, a wa nye ka yohi amng cherietihi aning niba iye gaga gaagii, ta wa jora ba dabieng. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini Nye i seng. Unang daang tarii 'yining 'lijipiti paaluu waaning ni.

2Ngaang na la, ka inang mang wa tara taanhuu jaubu, a Ngming'puohi 'yi-diera na mang 'yi waye 'ningbi-toori a wa yeli yela 'ku a niba.

3U na yeli 'kubong: 'Wong, 'oo Iisiriel: 'Jine i yeng jauning i domihi taanhuu. Ta veng ka i pelinga teura. Ta jora dabieng. Ta 'miMe ming bii a veng ka dabiengkpong kpei ba yela.

4'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini la unani nii ang gara ka u ti jauning i domihi 'kui, a diegii.

5'Beng la ka a 'karichihi na yeli yela 'ku a niba ngaang: Datebuong 'bibe a me 'de-paalaa che nang ba diu ing Daana 'nuuhing? U leu gara u 'deu, a ta wa 'kpi a taanhuu jieng ka daujaala wa diu ing Daana 'nuuhing.

6Dau'buong ming la 'bibe a ko 'girep yoo che nang ba 'di u bung jaa? U leu gara u 'deu, a ta wa kpi a taanhuu 'puong, ka daujaala wa 'di u buunhu.

7Dau'buong ming 'bibe ka u ning poga 'bing nuori 'ku taa che ung nang ba diu? U leu gara u 'deu, a ta wa 'kpi a taanhuu 'puong ka daujaala diu.

8A 'karichihi na yeliye yela puo a 'ku a niba a yeli: Daubuong bibe ka dabieng kpeu ka u pelinga ming teura? U leu gara u 'deu, ka u ba'biihi ni ming pelinhi ta wa teura a'wo u pelinga.

9Bila panaa na la, ka a 'karichihing wa yeli yela ku a niba baahi, ba na bingye 'sojehi ningbera ka ba dieraning a niba 'yie.

10Ka inang wa tagi ta 'yiri jaa a na jatmiu, mang muoli maahuu yela kuu.

11Ka banang wa die i maahuu ni ing tiha ni, a wa 'yuohi ba 'di-nobera 'kui, bila yeng niba ni jaa ang 'bi u 'puong na leuye i 'yemihi a tunii.

12Che ka a 'yiring ba wa 'le ka u nii tan noo a wa 'tuohii ning taanhuu, 'pigi a 'yi-balaa.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining wa diu ing i 'nuuhing, di 'takobi ku dau jaa ang bi u 'puong.

14Che a pogiba, a 'bibilii, a 'duunhi, aning bung jaa ang 'bi a 'yi-balaa 'puong, aning u buunhu yeng jaa ang kpeling ing na di. I na 'diye a domihi taanhuu bunjaahii ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'kui ni ming.

15Bila ing na i 'yie jaa nii ang bi taa toba yaga. Anani ang ba i a paalihi nga ang pieli ni 'yie la bila.

16Che niba nga 'yie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang kurii a'wo chengbuunhu ni yeng, ta wa vena ka bung jaa ang vuunha kpenna beng 'vori.

© 2009 Bibles International.

17Che ka i saang ba jaa kpeleng kpeleng. Hiit 'deme, Aamor 'deme, 'Keenan 'deme, Peeriz 'deme, Haiv 'deme, aning 'Jiibus 'deme la bila. Saang ba jaa a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kui nuori ni.

18Saangba ka ba ta wa 'wulii ka i ira ba yelidega ni jaa bang ira kuro ba ngmima ni, ka i wa i Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yelibeu.

19Ka inang wa 'pigi 'yiri kanga kauhi wagiri ngang ing jaura niu taanhuu ka i faa, ta wa digira lari ngmaaha u daari saanaa. Ka inang na bang 'dia, ta wa ngmaaraa loora ka i dia tong ning a 'pigibu tuma. Bojung kuola dau iye ninsaalaa siimaa.

20'See daari ni ing bang ka a ba i da'dirihi ni 'yong ing na bang saang. I na bang ngmaagaang loo a dia tung ning a 'pigibu tuma a 'yiri ni ang jaura nii taanhuu ni ingang, a gara ing na wa tuomuu.

Deuteronomy 21

1Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'kuriing a 'teng-gbani ka i die 'so. A'mineng i daang na nyiye nie bang ku loo kuolang che ka nie jaa ba bang u kuura.

2Bila yeng, ye ningbera ni aning ye saringmaariba ni na 'ying a ti maahi 'vuo ni ang 'yi a kpiima 'jie che gara 'yie ni ang ngmaaguu 'gili ni.

3'Yiri ni jaa angpieli a kpiima yaga ni ningbera na 'ihiye nasaraa nie jaa ang daang ba di tung ning tuma, ung daang ba tagi 'yoge ming jaa.

4A 'yi-balaa ningbera na tariye a nasaraa 'sigi ning lohimbo nga ang tan kong'puoree, a ba ko bii a buri. A lohimbo 'puong 'be bang na kau a nasaraa 'nyuu.

5'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai 'bi-daba ni na tagi ta. ‘bojung bana ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'lugi ka ba tuna 'kuruu che duha duhisuunhi Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. Ba yeliyagang na mang maali nokpieni bii ngmiibu jaa yela.

6A 'yiri ni ang pieli a kpiima yaga ni ningbera panaa na pegiye ba 'nuuhi waahi a nasaraa ni 'nyuu bang kau a lohimbo 'puong ni.

7Bila 'puoring bang na die yeli ngaang: Ti 'nuuhi naaning 'kiri a jiing nga, ti 'ningbie ming gba ba nye bila.

8Veng i niba Iisiriel beu 'kubo, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, bana ing yeudie ni. Ta ing i niba Iisiriel jeriku a haache jiing nga yela Bila bang na nye beu pogibu a jiing yela.

9Ka yenang wa i yela ang 'tu son Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, bila yeng na mang laali u haache jiing ni saangbu a 'yi ye ingang.

10I na bang 'ying ka i ti jauning i domihi taanhuu, ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini wa 'ihibe ing i 'mmg. Ka inang wa ngmiba nyogihi,

11a'mineng i na nyiye pogivielaa a niba ni ing jau nyogihi ni 'puong a buoruu ka i di.

© 2009 Bibles International.

12Bila yeng, i na taruu kuli waaniye i 'yiri ka u wa pung u ju che diehi u 'nubi-pegiri aning u 'gbebi-pegiri.

13U na yaahiye kpari ni ung daang yen che ing jau nyoguu ni, ka u bi i 'deung ira nimiha u ba aning u ma yela 'chiu 'gbuli. Bila 'puoring, i na bang kpeye u 'jie a ti i u sira ka u ming i i poga.

14Che ka i 'puong ba wa peli niu, bila yeng i na bahuung ka u 'so u minga. Che laabura, ta wa kuohuu buora 'libiri. Ta wa iruu a'wo 'yeme ming, 'bojung i 'sigihutmg.

15A'mineng dau na tariye pogiba ba'yi, a nung kanga che ba nung kanga. A'mineng ba na dogiye biihi kuu, unani ung nung ni aning unani ung ba nung ni jaa. A'mineng a bi-daufora na iye unani ung ba nung ni bi-dau.

16Ka bila wa la, daari ni ung naang 'poro u 'suobu 'kuro u bi-daba ni, u ta wa digira bi-fora 'dijie kuro a poginunginaa ni bi-dau che monna unani ung ba nung ni bi-dau. Una la a bi-fora minga.

17Che u sagi ka poga ni ung ba nung ni bi-dau ni la a 'bi-fora, a 'kuu buunhu ni jaa ung tan ni mine ka u tuori i kpara. 'Bojung una la u fanga 'mtmgpiilee. Unang 'so a 'bi-fora ningberii.

18A'mineng dau na tariye bi-dau kung'wong-yela daana ang la i taawaidiera ming, a ba 'tuuro u ba bii u ma nuori. Bang mang 'wuluu che ung bale ka u 'womaa.

19Bila yeng u ba aning u ma na nyoguung a taruu 'yining ti 'ku a 'yiri ningbera a 'yiri 'di-nokpoming.

20Ba na yeli 'kuye u 'yiri ningbera: Ti bi-dau nga ba 'wono yela. Taawaidiera ming la. U bale ka u 'tuuro ti noe. Bungsaana la che la i dan'nyubugiro ming.

21'Beng la ka u 'yiri daba ni jaa na di kubo a foobu ku. Bila ing na laali beu a 'yi ye ingang ka Iisiriel jaa 'womaa a jora dabieng.

22A'mineng dau na tungye beu ang sigihi ning 'kutmg. Ka banang wa kuu ka i diu 'le chagi dau 'jung,

23ta wa vena ka u kpenna a dau 'jung ka beu kaara. Che kparaama la ka i 'umuu a daari, ka i ta wa saang a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii a'wo chengbung ni. 'Bojung unani bang di chagi dau ingang iye bung Naangmini ang duhi beu ing.

Deuteronomy 22

1Ka inang wa nye i ba'bie nadari bii u pihi ang bora wa gara, ta wa Li leu kaara ji-jaala che bahaa. Leu taraa wa ku i ba'bie ni.

2Ka i ba'bie ning ba wa pielii, che bii ka inang ba wa bamuu, bila yeng taruu waaning i 'deu ka u wa 'bi i seng bilaang a gara wagiri i baThie ni ang na wa bou wa. 'Beng la ing panaa na leuhuu kuu.

© 2009 Bibles International.

3Bila ning u ju ing na i u bunga. Bila ming ing na i u kparuu. I babie bungjaa ang bori ing 'piinhi, bila ing na mang iu. Ta wa leu kaara ji-jaala che bahaa.

4Ka inang wa nye i babie bunga bii u nadavaraa ang gberihi jeng soring, ta wa leu kaara ji-j aala che bahaa. 'See ka i turi sumuu ka u nyogaa ka a la 'ihi.

5Poga ta yen bung jaa ang i dau bungyeruu. Dau ming ta yeti poga kparuu. 'Bojung banani jaa ang ira bila iyebunghaarihi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng.

6Ka anang ta ka i nyiye no'bile 'togu soring, dau jaa 'jung bii ka 'tengeng la, a'mineng bung'bili-fula bii jela na 'biye u 'puong ka a ma 'uuni a ingang. Ta wa nyogiha a ma lanning a 'bili-fula jaa.

7'See ing bahi a ma ni che nyogihi a 'bili-fula ni tari, ka a nye maali 'kui ka i 'beri ming gaa 'ningbi-toori.

8Ka inang wa me 'de-paalaa, 'see ka i me daangguong giraa kogi i pie kpantieng. I bila ka nie jaa ta wa 'yi 'be 'le ka i waaning jiing'kiri saangbu wa 'tuo i 'deu niba.

9Ta wa dira bung'bi-j era bura i 'girep yoong ka a bunebie ing buri ni ngmama aning i 'girep yoo ngmanii ta wa degi.

10Ta wa lanna nadavaraa aning bunga kuora ning.

11Ta wa yera tang] era j era kparuu, a'wo pikooni aning masari bang di jeri taa.

12Mang maali juoha ing wajehi bii kpari ni ing mang di pogi i minga ni kpiila anaahi ning.

13A'mineng dau na diye poga, a jeng niu che leu nyohuu.

14A'mineng u na saanuung ka u saangyeng, a di 'yo-saanii kuu a yeli: N diye a poga nga, che mang wa tau ni, n nyiyeng ka u ba i poga nga ang nang ba bang dau.

15Ka bilang wa i, a pogisaraa ba aning u ma na diye bung ni ang 'dire 'sieree ka a pogisaraa ba bang dau ni 'yi waaning a 'yiri ningbera 'jie a 'di-nokpoming.

16Ka a pogisaraa ba ni yeli 'ku a ningbera: N diye n 'bi-poga ku a dau nga ka u i u poga, che ung nyohuu.

17Pampana, u deguung a yeli: N nyiyeng ka i bi-poga ni ba i nie ang ba bang dau. Che n bi-poga ni ming dau babangbu 'sierihi la ama. Ka ba panaa nyogi a waje yen a 'yiri ningbera 'ningbi-tooring.

18'Beng la ka a 'yiri ningbera na nyogi a daubalaa a dogihuu.

19Ba na ngmiung sani waribie koo, a dia 'ku a pogisaraa ba, ung 'ku Isi'reeli pogisaraa ang ba bang dau 'yo-saanii 'jung. A pogisaraa na la u poga. U kung bang jaanhuu u beri jaang.

20Che a'mineng a yeli na iye yeliminga. Ka banang ba wa nye dau babangbu 'sierihi 'ku a pogisaraa,

© 2009 Bibles International.

21bila yeng ba na tariye a pogisaraa 'yi waaning u ba 'deu 'di-nuori. U 'yiri ni daba na fobuung ku fling 'kubo. 'Bojung 'vi-yela la ung i Iisiriel 'puong, a'wo u na 'bi u ba 'detmg che sena. Bila yeng na laali a beu 'yi ye 'puong.

22Ka banang wa nyogi dau ang jeng ning poga ang 'kuli sira, bila yeng ba jaa ba't'ing na 'kpi. A dau ni ang jeng ning a poga, aning a poga jaa na 'kping. Bila yeng na laali a beu 'yi Iisiriel 'puong.

23A'mineng ba na diye pogisaraa ang ba bang dau ku sira. A'mineng u nang kung gaa a dau 'deu che ka dau nyiu a 'yiri 'puong a nyogi a pogisaraa jeng fling.

24Ka bilang wa i, ye na tariye ba jaa ba'yi 'yining a 'yi-balaa 'di-nokpong a ti fooba ku ning 'kubo. Ye foo a pogisaraa ku, ung ba 'cheehi a 'yiri 'puong ni 'jung. Ye foo a dau ming ku, ung saang u to poga 'jung. Bila yeng na laali a beu 'yi ye 'puong.

25Che a'mineng dau na nyiye pogisaraa moong bang di ku sira che ung nang ba gaa u sira 'deu. Ka unang wa firuu jeng niu, bila yeng dau ni ang jeng niu ni 'yoming na 'kpi.

26Ta wa ira a pogisaraa yeng yeli jaa. Beu jaa 'chi a pogisaraa ingang a sigihi ning 'tuning. 'Bojung a'wo dau ang mang 'ihi u to ingang a kuu ni, a'mineng bila ning u 'ju la a yeli nga.

27'Bojung moong ung daang nyiu. A'mineng a pogisaraa ni bang di 'ku sira ni 'cheehiyeng che ka nie jaa ba pieli a na faaguu.

28A'mineng dau na nyiye pogisaraa ang nang ba bang dau, bang nang ba diu ku sira ming seni, a nyoguu jengning. Ka ba 'olong wa 'yi,

29bila yeng, dau ni ang jeng niu ni na 'kuye a pogisaraa ba waribie 'pihinu. A pogisaraa na leuye u poga, ung saamuu ni 'jung. Sori 'chibe ka u bahuu u beri jaa 'puong.

30A ba sigining ka dau di u ba poga, bii a degi u ba bungjie.

Deuteronomy 23

1Nie jaa bang vari, ka ngmahibung la bii ka ngmaabung la, u ta mang kpiera Ba Tari Baahaa Daana langbu ni.

2Nie nga ang i sensengbie ta wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana langbu ni. 'Haali a gara a jemani 'pie daana ingang gba che u buurii kanga jaa ta wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana langbu ni.

3Aamong nie bii 'Moo-ab nie ta wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana langbu ni. 'Haali a gara a jemani 'pie daana ingang gba, che ba buurii kanga jaa ta wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana langbu ni a gara wagiri ang ba tari baahibu.

4'Bojung ba daang ba di siimaa aning kuong wa 'tuohiye soring sanga ni yeng daang wa 'yi lijipiting ni. Aning ming, bang daang yeu 'Beelam, 'Bii-or ang 'yi 'Piitor ang 'bi Me'sopoteemiya ni 'bi-dau ka u duhi duhibee imii ni 'jung la.

© 2009 Bibles International.

5Che Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini daang ba chelihi 'Beelam duhibu ni, che ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka a duhibeu leu pegiri 'kui. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang numii ni 'jung ung daang i bila.

6Ta wa buora ba laangfiilung bii ba 'maakoo maalibu i beri jaang a gara wagiri ang ba tari baahibu.

7Ta wa nyoha lidom nie, 'bojung i babie la. Ta wa nyoha lijipiti nie, 'bojung i daang iye saana u paaluung.

8Ba taalung jemani 'biihi na bang kpeye Ba Tari Baahaa Daana langbu ni.

9Ka a 'sojehing wa 'yire ka ba ti 'tuohi i domihi, 'see ka i mang ngmaa i minga a'yi yelibeu jaang.

10Ka dau jaang wa bi ye 'puong a degi u minga, a 'tuuro 'yienguu yeliwaanuu kanga ingang, bila yeng 'see ung 'yi a kampu 'puong. U ta wa kpiera waana a kampu 'puo.

11Che a na tang ka ka 'jieng wa maara, ka u 'so kuong. Ka ngminaang panaa wa kpe, u na bang kpe wage a kampu 'puo.

12I na mang tariye 'jie ming a kampu 'puoring. Be ing na mang 'yi gaa.

13Tani tungtungbung ming i tungtungbuunhu 'puong. Ka inang mang wa 'yire selinga, ka i diu 'tugi bogu a la diu pogining i bini ni.

14'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'cheniye ye kampu ni 'puong ka u 'gurii che di i domihi ming ing i 'nuuhing. Bila 'jung 'see ka i kampu ni pegi'yi, ka u ta wa nye bungdegiri jaa i seng a jaanhii.

15Ta wa leuha 'yeme ang jo 'yi u ningkpong jie wa kpe i 'nyuo a 'kuro u ningkpong.

16U na bang kpieriye i seng, a bi 'jie ni ung na lugi i 'yie ni kanga 'puong. 'Jie ni ang wa suma yaga 'kuu, u kpiera beng. Ta wa dogihuu.

17Bagimaali pogijentira jaa ta bi Isi'reeli bi-pogiba 'puong. Bagimaali daujentira ming jaa ta bi Isi'reeli bi-daba 'puong.

18Ta wa tara pogijentira sanyeu bii daujentira libie waananing Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'deu nosani sarika jaa yela. Bojung a jaa a'yi ni iye Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'chihee.

19Ta wa inna ibabie kuong. Ta wa inna kuong, ka 'libiri la bii, ka siimaa la bii ka bung jaa ang penna bang innuu kuong 'lomboring la.

20Ka saana yeng wa la, i na bang imuung kuong, che i ta wa inna i babie yeng kuong. I bila ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nye pegii yeli jaa ing na di i 'nu i ning a 'teng-gbani ni ing kpiera ka i ti die 'so ning.

21Ka inang mang wa 'di nosani Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng, ta mang naara ka i yebuu. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini naang jugihiing u sani, ka bila leu beu kui.

© 2009 Bibles International.

22Che ka inang ba 'di nosama yeng, bila kung leu beu kui.

23Yeli jaa ang 'yi i nuoring baahi, 'see ka i 'tuu a iu ming. 'Bojung i 'puong peli ing 'di bung ni ing di i nogbama yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ni nosani.

24Ka inang wa kpe i to 'girep yoo, i na bang 'diye a 'girepihi tigi bila ni jaa ing buora, che i ta wa inna 'mine i wuong.

25Ka inang wa kpe i to bunebie ang nang ahi 'puo, i na bang diye i 'nu kauhi a 'juri, che i ta wa digira 'su-gonga ira ning yeli jaa i to bunebie ang nang ahi 'puong.

Deuteronomy 24

1Ka daung wa di poga, a'mineng a na tang ka a poga ba la nyira nungbu 'yire a dau seng, ung nye degiri kanga poga ni ingang 'jung. A'mineng u na sebuung jaanhitaa gbangu, a diu ing u 'nung che karuu u 'detmg.

2Ka a pogang wa 'yi a dau 'deung, u na tuong gaa ti 'kuliye daujaala.

3A'mineng sira ni ung kuli 'puoring ni ming na nyohuung a sebuu jaanhitaa gbangu, a diu ing u 'nung che karuu u 'deung. Che bii a'mineng a siripaalaa ni ang taruu ni na 'kping.

4Ka bilang wa i, sori 'chibe ka u saang che ka u sirifora ni ang daang jaanhuu ni leu diu ka u i poga. Bojung 'chihee la Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ta wa waananing beu a paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang di 'kurii a'wo chengbung ni.

5Ka daung wa di pogipaalaa, u ta wa 'yi gara taanhuu 'jie. Ba ta wa 'kuruu 'yobe-tuni ming jaa. U 'jing 'detmg 'yuoni'gbuli a pena u poga ni ung di ni puo.

6Nie jaa ta die nieri bii ne'biri a'wo telima. Bojung ninsaalaa i bila 'di la ung diera a'wo telima ni.

7Ka banang wa nyogi dau ang 'ju u ba'biihi ni kanga jaa Isi'reeli 'biihi 'puong, ka u iung a'wo 'yeme bii ka u kuohuung, bila yeng ba ku nie ni ang 'ju nie ni. Bila ing na i laali a beu 'yi i 'puong.

8Ka kongkonting wa ngmaahi nie, banna sung, a kaara 'beng ka i 'tu anani jaa a Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai niba ni ang na 'wulii. A'wo bila ni turi mang 'kubo nuori ni, bila ing na kaara 'beng ka i i.

9Tiehi yeli ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang daang i 'Miiriam a soring, sanga ni yeng daang 'yi lijipiting ni.

10Ka inang wa di bung jaa peng i babie, ta wa kpiera u 'deu ka i ti die u telima.

11Ahi 'yengeng che ka dau ni ing pemuu ni tan a telima 'yi wa 'kui.

12Ka a daang wa i ningbaala yeng, ta wa binne u telima ni ka beu kaara.

© 2009 Bibles International.

13Bila ni jaa ang la, ka ngminaang wa kpe, leu tari a telima ti 'kuu. I bila ka u tuong 'pili u minga kparikpong jeng ning. U na duhiye duhisung 'kui ka bila i sun'tuubu a 'kui Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring.

14Ta wa dogiha tungtuna ang i ningbaala che la i nangdaana ming ing ngmi paa. Ka i babiihi ni kanga la bii ka saamba ang bi 'teng-gbani ni ang 'bi i 'yiring ni kanga la, ta wa dogihuu.

15Mang 'kuu u sangyeu beu jaa, a ta mang veng ming ka ngminaa kpe pogaa. 'Bojung ningbaala liu, ung di u 'sikiri jaa ing a ingang. I bila ka u ta wa 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana imii ka a leu beu 'kui.

16Ba ta wa kuura ba'mine ba biihi yela, bii a kuura biihi ba ba'mine yela. Ba mang ku nie u minga beu 'jung.

17Ta fa saana bii 'bi-kpiiba, bii a die dunggali kparikpong bing telima.

18Che ka i tiehi ka 'yeme daang lii 'Iijipiting ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yeudiegii 'yi beng. Bila 'jung mang kurii nuori ka i ira a yeli nga.

19Ka inang wa che i buunhu i yoong che 'yiinhi a ka'gbine kanga bahi a yoong, ta wa leu gara ka i ti diu. U na leuye saamba aning bi-kpiibihi aning dunggala bung. Mang ira bila ka Ba Tari Boohoo Daana i Naangmini nye pegii i 'nuuhi tumihi jaang.

20Ka inang wa wan i ooliv daari, ta wa leu ti 'yiinhe a da'nuuhi. A na leuye saamba aning bi-kpiibihi aning dunggala buunhu.

21Ka inang wa kpehi i yoo 'girepihi, ta wa leu ti 'yiinhuu 'puoring. A na leuye saamba, 'bi-kpiibihi aning dunggala buunhu.

22Ka i tiehi ming ka 'yeme daang lii lijipiti paaluung. Bila 'jung mang 'kurii nuori ka i ira a yeli nga.

Deuteronomy 25

1Ka nokpiening wa 'bi daba kpachagang, ka banang wa wa saree ngmaabu 'jie, a saringmaariba na ngmaaye ba saree. A saringmaariba na veming ka a sun'tuuro i 'soli che ka a ningbeu ni 'le.

2Ka a ningbeu ning wa sigi ka ba fiebuu, a saringmaara na ing ka u jeng che ka ba fiebuu u 'ningbi-tooring. Ba na fiebuung gbaanaa nuori buwala ang sigihi ning u beu ni.

3Gbaanaa nuori lijaa'yi ung na 'kuu, a ta pari bila. U ta wa fiebuu gbaanaa nuori yaga jaa a pan amahi, ka i ba'bie ni ira wa 'di 'vii i 'ningbi-tooring.

4Ka nadavaraang wa ngmira 'chi, ta wa pogira u nuori.

5Ka ba'biihing wa lang kpiera ka ba kangang ba wa tan 'bi-dau che 'kpi, a kpiima dunggali ni ta wa 'yire a 'detmg ti 'kuno saana. U sira ni yaung na kpe u 'jie, a diu ka u leu u poga che ka u tuna siri'bile 'yobe-tuma 'kuro a poga.

© 2009 Bibles International.

6Bila panaa na 'wuling ka bi-daufora ni ung na dogi ni na 'diye u bieri ni ang 'kpi ni 'yuori cheng, ka u 'yuori ta wa bori Iisiriel 'puong.

7Che ka a daang ba wa buora ka u di u ba'bie ni poga, bila yeng u ba'bie poga ni 'do gaa a 'di-nokpong a ningbera seng a ti yeli ngaang: N siribile jaanhiyeng ka u toonhi u bieri buurii Iisiriel 'puong. U ba 'le ka u tung n siribile 'yobe-tuma.

8'Beng la ka u 'yiri ningbera na buomuu a yeli yela 'kuu. Che ka unang wa ahi kpiengaa a yeli ngaang: N ba buora ka n diu,

9bila yeng u babie poga ni na waye u seng a ningbera 'ningbi-tooring. U na wa 'foriye a dau nagitiri u gbering, a tuuhi muntaahi waahi u 'ningbisogong che yeluu: Ngaang bang mang i dau ang ba sagi ka u me u ba'bie 'deu.

10Ngaang bang na buonuu Iisiriel 'puong: Dau ni nagitiri bang 'fori ni 'deu.

11Ka daba ba'ying wa j aura, a'mineng kanga poga na tagi tang ka u faa u sira unani ang 'piguu ni 'nuuhing. Ka unang wa di u 'nu nyogi u lamang,

12ngmaa a poga 'nu loo. Ta wa iruu 'ningbi-maahuu.

13Ta tari maahibu 'ku-tiinha a'yi nga tiinhuu ang ba sing taa i koring: bungtiinhuu aning bungfoo.

14Ta tan maahibu buunhu ang ba sing taa i 'deung, bungkpong aning bung'bile.

15Mang tari maahibu ku-tiinhuu ang paali a sigi, a tari maahibu buunhu ang paali a sigi. I bila ka i 'beri tuong gaa toori a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ning.

16'Bojung banani jaa ang ira a yelibani nga taa, banani jaa ang ira jangfangyeli, bunghaarihi liba Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng.

17Leu tiehi yeli ni Aamalek ang daang ii soring ka ye daang 'yire 'Iijipit ing.

18Tiehi bila nga ung daang ngmaagii soring ka i baliye a 'jingbi, ung ba jo Naangmini che 'pigi i niba ni ang daang baahi 'puoring ni. Banani jaa ang daang baahi 'puoring daara ni la bila.

19Bila panaa 'jung, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na 'kuing peenhibu a 'yi i domihi ni jaa ang ngmaagii 'gili ni seng. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na 'kuing a 'teng-gbani ka i dieguu 'so a'wo chengbung. Ka unang wa i bila, veng ka Aamalek baluu baahi sagbani luong. Ta 'yiinhi.

Deuteronomy 26

1Ka inang wa kpe 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii a'wo chengbtmg ni, i na diegutmg 'so a 'jing u ingang.

2Ka inang wa i bila, mang 'ihi a fora buunhu ni 'mine a yoo siimaa ingang. Anani ing na nye a 'yi i 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang kurii ni la bila. Ka

© 2009 Bibles International.

i dia ing peung a gaa ning 'jie ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang na 'lugi a veng ka u 'yuori kpeling 'beng ni.

3I panaa na gaaye nie ni ang la a Ngming'puohi 'yi-diera ana 'ben ning ni seng, a ti yeli 'kuu: N yera 'kuriye Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'jine nga ka n waye a paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po ku ti ba'mine ka u na kuting ni.

4'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-diera na die a peu i 'nuuhing a diu 'bing Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring.

5'Beng la ing na yeli Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring: N ba daang iye Aaram nie, a daang 'le ka u we, a 'sigi gaa 'lijipiti ti 'jing 'be. U baluu daang ba i yaga. Che ung daang leu paaluu nga ang i kpong, a tari kpiengu a tari jemaa.

6Che ka a lijipiti niba ni daang iti 'ningbikuong-yela, a dogihiti che 'kuti tungkpienhi.

7'Beng la ting daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ti ba'mine Naangmini ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong ti 'kuori a leu 'liinhi ti dogee aning ti tungkpienhi aning ti firibu ni.

8A 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang diye kpiengu 'nu aning kpangkpani ang tie a tariti 'yining 'lijipiting. Yelibera ang inna dabieng aning 'sierihi aning kpiengkanaama ung daang di tariti 'yining.

9U tariti waaniye che a wa 'kuti a 'teng-gbani nga ming. U iye 'teng-gbani ang 'puoro bihung aning siu.

10Nye, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n waaniye a 'teng-gbani ni ing 'kumo ni fora buunhu. 'Beng la ing panaa na dia 'bing Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring, che 'puohi Ngmini'puohibu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring.

11A 'jung ka i mang nyengina bungsung jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'ku i ning i jaga yela, ina, ka a 'Liivai nie ni, aning saana ang bi i seng.

12A taaltmg 'yuoni la a 'pie tuori 'ihibu 'yuoni. Ka inang waweli i buunhu jaa 'pie tuori bing a taaltmg 'yuoni ni 'puong wa baahi, dia 'ku a 'Liivai nie, aning saana, 'bi-kpiiba, aning dunggali ka ba 'di tigi i 'yi-berang.

13Bila 'puoring ing na yeli ngaang Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring: N 'ihiye a 'pie tuori ni ang pegi'yi ni a 'yi n 'detmg. N diang 'ku a 'Liivai nie, aning saana, aning bi-kpiiba, aning dunggali. N 'kubong a 'tuuro i no'kurihi ni jaa ing 'kumo ning. N ba saang i no'kurihi ni, n ba 'yiinhaa ming.

14N ba 'di 'mine wagiri ngang mang ira laa'dimii, bii a 'ihi 'mine ka n i ning yelidegiri, bii a di 'mine 'ku kpiinhi. N 'tuye Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini nuori, a 'tu bila ni jaa ing 'kumo nuori ni.

15'Liinhi 'tenge a 'yi i kpe'jie ni ang pegi'yi ning, a Iiinhi 'yi arijenang, pegi i niba Iisiriel aning a 'teng-gbani. Una ing 'kuti a'wo bila ni turi ing daang po 'ku ti ba'mine ni. 'Teng-gbani nga ang 'puoro bihung aning siu la.

© 2009 Bibles International.

16'Jine nga, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'kuriing nuori ka i 'tuuro a yeli'tuurihi nga aning a 'wulibu soe nga. Bila 'jung kaara 'be a di i 'sikiri jaa aning i 'suhu jaa a 'tuuraa.

17'Jine i yeliyeng ka Ba Tari Baahaa Daana la i Naangmini. I yeliyeng ka i na 'cheneye u soeng che 'tuuro u yeli'tuurihi, u no'kurihi, aning u 'wulibu soe. I yeliyeng ka i na 'tuuriye u nuori ming.

18'Jine ming Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng ka ye iye u niba nga ang i dabang a'wo ung daang 'bingye nuori bila ni turi, ka ye 'tuuro u no'kurihi jaa.

19Ung la yeli ka u na 'duohiing ka i gaa paalihi jaa ung naang, 'pugibu, 'yuori aning girima 'lomboring. U yeliyeng ming ka ye na iye ningpegi'yiribe a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini, a'wo ung yeli bila ni turi.

Deuteronomy 27

1'Moosis aning Isi'reeli ningbera daang 'kuye a niba nuori a yeli: Ye i 'tuuro noe ni jaa mang 'kuriye 'jine ni.

2Ngaang na 'bibe, 'beu ni yeng na long Jooridang Mani ni che gaa 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni, i na baye 'ku-bera a faaraa ning bolingu.

3I na seuye a 'begu nga yeli'bie ni jaa ing a iinhing. I na iye bila sanga ni ing na wa long kpe a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ni. A 'teng-gbani nga 'puoroye bihung aning siu a'wo i ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni ang daang 'bing nuori kui bila ni turi.

4Bila 'jung ka yenang wa long Jooridang, ye ba a 'kubo nga vela mang 'kuriye nuori 'jine ni libal Tangkpong ni 'jung, a faaraa ning bolingu.

5'Beng ing na me sarika 'ihijie a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. U na iye sarika 'ihijie ang me ning 'kubo. Ta wa dira 'kurihuu tungtungbtmg jaa fiinhaa.

6'Kugbuno ing na di me Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini sarika 'ihijie ni, a 'ihi sarika nyugirihi u ingang a 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini.

7I na 'ihiye 'suhu maahuu sarikihi, a 'di 'beng che nyenging Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-tooring.

8Che i seu a 'begu nga yeli'bie jaa ka a 'yi 'penteng ing a 'kubong.

9'Beng la ka 'Moosis aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai niba ni la bila, bang daang yeli yela 'ku Iisiriel jaa a yeli: Kaara 'be sung a chelihi 'wong, 'oo Iisiriel: 'Jine ye leuye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini niba.

10Bila 'jung 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yeliyaga, a 'tuuro u noe aning u yeli'tuurihi ni mang 'kurii 'jine ni.

11Ka 'Moosis daang ku a niba nuori a 'beu ning u 'ju a yeli:

© 2009 Bibles International.

12Ka yenang wa long a Jooridang, bamahiingna ahi Geerizim Tangkpong ni 'jung a muoli duhisuunhi yela: Siimiyung, 'Liivai, 'Juuda, lisakar, 'Joosef aning Beenjaming.

13Bamahiing ming na ahi 'libal Tangkpong ni 'jung a muoli a duhibee yela: Ruubeng, Gaad, Aaser, Zeebiyulung, Daan aning Naafitalai.

14A 'Liivai niba na diye kokokpiengaa a yelining yela ku Isi'reeli niba jaa ngaang:

15Bungyennuu la unani ang na maali bagipehinuu bii a kuri kontonejelinge, Ba Tari Baahaa Daana 'chihee, saaba 'nu-tuma, a diu sogili 'bing. Ka a niba jaa die a yeli: Ami.

16Bungyennuu la unani ang na di u ba bii u ma fiengye. Ka a niba jaa yeli: Ami.

17Bungyennuu la unani ang na tuuri u to toribogu 'kuurii. Ka a niba jaa yeli: Ami.

18Bungyennuu la unani ang na i ka jonga bori a 'yi soring. Ka a niba jaa yeli: Ami.

19Bungyennuu la unani ang na 'filing saana bii 'bi-kpiiba bii dunggali. Ka a niba jaa yeli: Ami.

20Bungyennuu la unani ang na jengning u ba poga, 'bojung u degiye u ba bungjie. Ka a niba jaa yeli: Ami.

21Bungyennuu la unani ang na jengning 'dtmgo jaa baluu. Ka a niba jaa yeli: Ami.

22Bungyennuu la unani ang na jengning u yaupoga, u ba bi-poga bii u ma 'bi-poga. Ka a niba jaa yeli: Ami.

23Bungyennuu la unani ang na jengning u diengpoga. Ka a niba jaa yeli: Ami.

24Bungyennuu la unani ang na sogili ku u to. Ka a niba jaa yeli: Ami.

25Bungyennuu la unani ang na die buunhu 'di che ku nie haache. Ka a niba jaa yeli: Ami.

26Bungyennuu la unani ang kung 'tu a begu nga yeli'bie jaa a iraa. Ka a niba jaa yeli: Ami.

Deuteronomy 28

1Ka inang na 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori 'ningbi-jieng a kaara 'be sung ka i 'tuuro u noe ni jaa mang 'kuriye 'jine ni, Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na 'duohiing gaa donee paalihi jaa.

2Ka inang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori, a pegiri nga jaang na wa i ingang a wa pagii.

3I na nyiye pegiri 'yiri 'puong, a nye pegiri yoong ming.

4I biihi na nyiye pegiri, ka i 'teng-gbani buunhu aning i 'dung-bera ming nye pegiri. I 'nii aning i 'dungbilii na nyiye pegiri a wahi.

5I peu aning i laa ing mang di ura Jong na nyiye pegiri.

© 2009 Bibles International.

6Ka inang wa kpiera i na nyiye pegiri, ka inang wa 'yire ming ka i nye pegiri.

7Ba Tari Baahaa Daana na veming ka i domihi ang na 'ihi i ingang jau 'le i 'ningbi-tooring. So'yeni bang na 'tu wa i ingang, che soe ayo'poin bang na leu 'tu a jo i 'ningbi-tooring.

8Ba Tari Baahaa Daana na veming ka pegiri 'bi i ingang i kataanhi 'puuhing aning yeli jaa ing na di i 'nu ining. U na pegiing 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii ning.

9Ka yenang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini no'kurihi ni che 'chene u soeng, Ba Tari Baahaa Daana na bingyeng ka ye leu u minga ningpegi'yiribe a'wo bila ni ung po 'kuye ni turi.

10'Beng la ka 'teng-gbani niba jaa na nye ka Ba Tari Baahaa Daana 'yuori ni bang buonii. Ba na joriing.

11Ba Tari Baahaa Daana na loriing ning buunhu yaga jaa. U na pegiing i 'bithi 'lomboring, a pegii i 'duunhi 'ugibu aning i yoo buunhu 'lomboring. Ba Tari Baahaa Daana na iye bila a paaluu ni ung daang po 'ku i ba'mine ka u na 'kuing ni 'puong.

12Ba Tari Baahaa Daana na 'yuoye sagbama, u bundaangbuunhu bingjie ang soma ni 'kui, a 'ku i 'teng-gbani saa u wagiring, che pegi i 'nu tuma jaa. I na peng 'kuye paalijemaa che ina yeng kung peng ba seng.

13Ba Tari Baahaa Daana na lebiing a ju, a juuri yeng naani. Saa'jung 'yong ing na maang 'be, i kung bi 'mulling. Ka inang na cheliha Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini noe ni mang 'kurii jive ni 'jieng, a kaara 'be 'tuuraa yeng, bilang na i.

14A'jung to wa leu 'yire yelihung ni mang yera 'kurii 'jive ni kanga jaa ingang a gara 'duri bii goo ti 'tuuro ngmingjaani a tunaa.

15Che a'mineng i kung 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yeliyaga ni. A'mineng i kung kaara be ka i 'tuuro u no'kurihi aning u yeli'tuurihi ni jaa mang 'kurii jine ni. Ka bila wa la, duhibee nga jaang na wa i ingang a wa pagii.

16Bungyennuu na lii 'yiri 'puong, a i bungyennuu kuolang ming.

17I peu na iye bungyennuu ka i jong uribu laa ming leu bungyennuu.

18I 'biihi aning i yoo buunhu na iye bungyennihi, ka i 'nii wahibu aning i 'dungbilii i bungyennihi

19Ka inang wa kpiera i na iye bungyennuu, ka i wa 'yire ming ka i i bungyennuu.

20Ka inang kaa yelibee iibu yela a jaanhima, yeli ang na pagii la nga: Maang Ba Tari Baahaa Daana na waaniye 'maako-saanii, bugingbu aning nyaaba i ingang yeli jaa ing na di i 'nu ining 'puong bilaang ka i ti saang a nyuong 'wieng 'wieng.

21Ba Tari Baahaa Daana na ing ka baleu marii bilaang ka u ti nyuomii 'yi a 'teng-gbani ni ing gara ka i die 'so ning.

© 2009 Bibles International.

22Ba Tari Baahaa Daana na diye muora, ka ingtuli baalung, ka moribu, ka ingtuli kpangkpang baalung, ka 'takobi, ka juolibu, aning 'ulibu a ngmi nii. A na 'tuing bilaang ka i ti nyuong.

23I sagbama ang bi i 'jusogong na leuye yaawa, ka 'teng-gbani ming ang 'bi i luong leu 'kurihuu.

24Ba Tari Baahaa Daana na veming ka i paaluu saa leu jong aning 'uuhung. A na 'yiye sagbani 'sigi i ingang bilaang ka i ti nyuong.

25Ba Tari Baahaa Daana na veming ka i jau 'le i domihi 'ningbi-tooring. I na 'tuye so'yeni a 'yi 'pigibe che leu 'tu soe ayo'poin a jo ba 'ningbi-tooring. I na leuye bungnyohuu 'teng-gbani paalihi jaa seng.

26I 'kuunhi na leuye siimaa 'ku 'saaju 'nobilii jaa aning 'tenge ju 'duunhi, che nie jaa kung karaa bahi.

27Ba Tari Baahaa Daana na diye 'Iijipiti natisagini ni, mang'sugo, bungkpaga, ingjaging nga ang kung bang nyaa a ngmi nii.

28Ba Tari Baahaa Daana na diye janjaanhibu, jongilung, 'sikiri-jeri a ngmi nii.

29Ka i bogina ngmin'tontori a'wo daujonga ang mang bogina sagiluu 'puong bila ni. I 'maakoo kung maali i soe jaa iinhing. Ba na maang firiing, a faarii wagiri la wagiri, che nie jaa kung diegii ming.

30I ning poga na ingye noe ku taa, che ka daujaala leu jeng niu. I na meye 'deu, che i kung kpeu. I na koye 'girep yoo che i kung laanhi u 'girepihi.

31Ba na korigiye i nadavaraa i 'ningbiring, che i kung obuu. Ba na diye kpangkpang kpiengu faa i bunga, ba kung la leuhuu wa 'kui. Ba na diye i piihi 'ku i domihi, che i kung tari nie jaa ang na diegaa.

32Ba na diye i bi-daba aning i 'bi-pogiba ku ningjaani. Ka i 'ningbie 'liinhi 'jie bilang ti jimbi ing na mang ira ba tamaa beu jaa 'jung. Che i 'nu kung tan kpiengu.

33Paaluu nga ing ba bang, banang na 'di i yoo buunhu aning i chewali buunhu. Ba na maang fining che ngmiehii wagiri la wagiri.

34Janj aanhibu na kpeing yela ni i 'ningbie ang nyira ni 'jung.

35Ba Tari Baahaa Daana na diye natisagini nga ang jaura yaga a kung bang nyaa ming a ngmii i 'dtmgkubo aning i gbeeng, a 'yi i gbe'puo a ti 'do i jusogo.

36Ba Tari Baahaa Daana na tariye ina aning a naa ni ing na bing i 'jung ni waaning paaluu nga ina bii i ba'mine ang ba bang. 'Beng ing na tung ngmingjaani, daari aning kubo ngmima.

37I na leuye ning'nyaasii, a leu ningbung aning ninglaanii paalihi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang na karii gaaning ni 'puuhing.

© 2009 Bibles International.

38I na 'tuoye bungbuura yaga jaa gaaning yoo che fling bila ing na waaning, 'bojung 'sobo na obaang.

39I na koye 'girep yori a kaa a jieng, che i kung 'nyu a waing bii a laanhi a 'girep ngmama, 'dandulo ang na obaa 'jung.

40I na tariye ooliv daari i paaluu jaang, che i kung so a kpaang. 'Bojung i oolivihi ni na 'suohing.

41I na dogiye bi-daba aning bi-pogiba, che i kung 'sobo. 'Bojung ba na jau nyogihibang gaaning 'yemilung 'puo.

42'Sobo na ooye i daari aning i 'teng-gbani buunhu jaa.

43A saana ni ang 'bi i seng ni na 'duorong aang 'duoro gaagii, che ka i aang 'sigire a 'sigire.

44I na mang pengye u buunhu, che una kung peng i buunhu. Una na la a 'ju che ka i i a juuri.

45Ing ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori, a ba 'tu u no'kurihi aning u yeli'tuurihi ni ung 'kui ni 'jung, a duhibee nga jaang na wa i ingang. A na biehiing waana pogirii bilaang ka i ti saang.

46A na 'Nye i ingang a leu 'sieree aning yelisielii, a bi i buurii ming iinhing a gara wagiri ang ba tan baahibu.

47I daang ba di nyengka aning 'pu-peli 'sikiri a tung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, aning ung i ka i buunhu jaa puri.

48Bila 'jung kong, kong'nyuuri, ingkpali aning bungjaa nang 'puong ing na tuna i domihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang na saahi imii ni. U na diye 'kuri 'yoge ming chagi i 'nyuung bilaang a ti saamii.

49Ba Tari Baahaa Daana na waaniye paaluu kanga ang 'yi ji-toori, a 'yi a donee baahaa, a i nyagihuu a'wo 'kachigu ang egira ka u wa jau nii. Paaluu nga tiri ing kung 'wono na la.

50Paaluu nga 'ningbisogo ang tari dabieng, ung ba kahina ningbera bii a tari 'ningbi-maahuu bibilii ingang la.

51Ba na ooye i 'dungguonihi aning i 'teng-gbani buunhu bilaang ka i ti saang. Ba kung bahi i bungbie bii i 'girep waingpaani, bii i kpaang, bii i nabilii bii i pibilii 'kui a gara bang na ti saamii.

52Ba na 'pigiing i 'yi-bera jaang ka i daangguongyogiri ni ang i kpienhi ing denaa ni ti 'le 'le i paaluu jaang. Ba na 'pigiing i 'yi-bera jaang i paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kui ni jaang.

53I minga 'biihi ing na leu oora. I bi-daba aning i bi-pogiba ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kui ni neni ing na oora a 'pigibu aning a tuori'gaalii ni i doma ang na imii ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

54Dau nga ang i nyununu daana, a i girima daana yaga ye 'puong gba na iye 'miihuu u ba'bie ingang. U na iye 'miihuu u poginunginaa ingang, aning u biihi ni chelee ung na bahi 'puoring ni iinhing.

55Haali u kung mang 'ku ba kanga jaa u 'biihi ni neni ung oora ni. 'Bojung u kung la tan bung jaa a 'pigibu aning tuori'gaalii ni i domihi ang na di dogihii i 'yi-bera jaang ni 'puong.

56A'mineng poga na iye salee a i nyegeke ye 'puong. U kung sagi di u gbe'puo neu 'tengeng u nyegekielung aning u salihung 'jung. Che u na iye 'miihuu ing u sirinunginaa, u 'bi-dau aning u bi-poga.

57U na mongbang u naa ang na 'yi u gbee kpachagang. U na mongbang u 'biihi ung na dogi ming. 'Bojung 'gondong ung na oo ba ning a naa jaa, a 'tuuro bung jaa ang na kong a 'pigibu aning tuori'gaalii ni i domihi ang na imii i 'yi-bera jaang ni 'j ung.

58Kaara beng a 'tuuro a begu nga ang seu a gbangu nga 'puong ni yelibie jaa. Jora a girima aning a dabieng 'yuori nga: Ba Tari Baahaa Daana I Naangmini.

59Ka inang ba i bila, Ba Tari Baahaa Daana na waaniye baleu-galima i ning i buurii iinhing. A iye baleuhi nga ang i bera a na kauhi ming, aning baalung 'ningbi-jiihi ang kung baahi 'wieng.

60A la waana ming, u na leu waaniye lijipiti baalinhi ni ing daang fora ni jaa i ingang, ka a mari i ingang.

61Baalung aning baleu ming jaa 'yuori ang ba seu ing a 'Begu Gbangu nga 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana na waaning i ingang bilaang ka i yela ti baahi.

62Anaa jaa ka ye jemaa daang singye sagbani ngmaribie, che ye bawala 'yoming na kpeling, ing ba 'tu Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini nuori ni 'jung.

63A na tang ka a'wo bila ni turi Ba Tari Baahaa Daana ang daang nyengina ye yela ka u iye sung che wahiye ni, bila ka Ba Tari Baahaa Daana na nyenging ye yela ka u baahi ye yela a veng ka ye i jaala. Ba na tagiing ngmaa 'teng-gbani ni ing gara ka i die 'so ning.

64'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana na veng ka ye yaari a niba jaa 'puong, a 'yi a donee baahaa kanga che gara u tong. 'Beng veng na tung ngmingjaani nga ina bii i ba'mine ang ba bang, daari aning 'kubo ngmima.

65A paalihi ni ming 'puong, i kung nye peenhibu, i gbe'puo ming kung tan tari'jie. Che beng ka Ba Tari Baahaa Daana na kui pelingteu, 'ningbie ang 'le ka a jong, aning 'suhu nga ang bi wahalang.

66I na maang iriye 'sige i 'nyivoring, a jora dabieng ngminaa aning 'yienguu. I kung tan tamaa jaa i 'nyivori yela.

67Dabieng ni ang veng ka i pelinga teura aning yela ni i 'ningbie ang nyira ni 'jung, beeguu i na mang yeling: 'Oo, ka 'ji-maarii da la. Ka 'jieng wa maa ming ka i yeli: 'Oo, ka 'beeguu da la.

© 2009 Bibles International.

68Ba Tari Baahaa Daana na diye 'gboe a leu tariff gaaning lijipiti. Son ni yela mang daang yeli 'kui: I daang kung la nyiu jaa ni, be ing na 'tu. Ba na kuohiyeng be a 'ku ye domihi a'wo 'yen-daba aning 'yem-pogiba, che nie jaa kung daye.

Deuteronomy 29

1'Layiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ka u maali ning Isi'reeli niba 'Moo-ab paaluung, a puo unani ung daang maali ningba 'Hoo-reb 'puong ni yeli'bie la ama:

2'Moosis daang buongye lisiriel jaa lang taa a yeli 'kubo: Ye nyiye anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang i Fee'ro aning u tungtuniba jaa aning u paaluu jaa ye 'ningbi-tooring 'Iijipiti paaluung.

3A tuoribera ni i 'ningbie ang daang nye ni, aning a 'sierihi, aning a kpiengkanaangbera ni la bila.

4Che a waana 'jine, Ba Tari Baahaa Daana nang ba 'kuye 'sikiri nga yeng na bannaning yela 'ningbiri. U nang ba 'kuye 'ningbie ming yeng na nyiraning bii 'tobo yeng na 'wononing.

5Mang dieniye 'yie ming 'yuomo lijaa'yi a mopiring, ye bungyerihi ba chiehi ye iinhing, ye nagitie ming ba jagili ye gbeeng.

6Ye daang ba oo paanuu, ye daang ba 'nyu waing ming bii a taa dangkpienhi 'mine baluu. Bila daang iyeng ka ye bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

7Yeng daang wa to che ming ka Heesibong naa Saihong aning 'Beesang naa Oog daang 'yi wa 'tuohiti ning taanhuu. Ting jau tuongba.

8Ti daang faaye ba 'teng-gbani a diu 'ku Ruubeng niba, Gaad niba, aning Manaase buurii chelii ni ung i ba chengbung.

9Bila 'jung ye 'tuuro a layiri nga yeli'bie, a iraa ming ka ye 'maakoo nye maali yeli jaa yeng na i 'puong.

10Ye jaang ahi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring 'jine, ye 'yi-dieriba, ye buura, ye ningbera, aning ye karichihi, Isi'reeli daba jaa.

11Ye 'bibilii aning ye pogiba ahiye beng. Ka saana ni ang bi i 'yiring ni ming ahi 'beng, a 'piili unani ang ngmaara i daari a gara unani ang duora i kuong.

12I ahiye beng ka i maali 'layiri aning Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini che ka i kpe u puobu ni ming Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kurii 'jine ni.

13U maanaye a 'layiri ka u veng ka ye jigi jine a i u minga niba, che ka u i ye Naangmini ming, a'wo bila ni turi ung yeli 'kuye ni. Bila ming turi ung daang po 'ku ye ba'mine Aaburaham, Aizik aning Jeekob ni.

14N niye 'yong naaning maana a 'layiri nga bii a puora a puobu nga.

© 2009 Bibles International.

15N ning unani ningti ang ahi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'ningbi-tooring che 'jine ni aning unani ang ba bi ti 'puong che 'jine ni jaa la maanuu.

16'Bojung ye bangyeng ka ti daang 'jingye 'Iijipiti paaluung. Ye bangyeng ming ka paalihi ni yeng daang pari bahi ni 'puuhi ting 'tu wa.

17Yeng nye ba yelidega aning ba baga ni ang 'bi ba 'puong ni ming. Daari, 'kubo, wari, aning salima baga ni la bila.

18Ye banna ka dau, bii poga, bii 'di-nuori, bii buurii jaa ta 'bi ye 'puong ka u 'sikiri leuhi 'jine a 'yi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ingang. Ye banna ka ba ta wa leu gaa ti tuna a paalihi nga ngmima ni. Ka a naani, bila na 'woniye nyaga nga ang nyiera jelung bii too a 'bi ye 'puong.

19A'mineng u daana na 'wongye a duhibeu nga yeli'bie a leu 'pugiro u minga u 'sikiring, a yera: N na tariye 'suhu maahuu, anaa jaa ka n 'sikiri buobuhi mang ira. Bila na veming ka bungmaaha aning bung'kuonhi lang nyuong.

20Ba Tari Baahaa Daana kung bahuu. 'Bojung a sanga Ba Tari Baahaa Daana 'suuri aning u 'nyuuring na 'dire a daubalaa ingang. Ka duhibeu jaa ming ang seu ing a gbangu nga 'puong 'sigi u ingang, che ka Ba Tari Baahaa Daana 'du u daana 'yuori 'ihi bahi sagbani luong.

21Ba Tari Baahaa Daana na weluung a 'yi Isi'reeli buura ni jaa iinhing a 'ku wahala a 'tuuro a 'layiri duhibee ni jaa ang seu ing a 'Begu Gbangu nga 'puong ni.

22Ye biihi jemani ni ang na 'ihi ye 'puoring ni daang na wang. Saana ang 'yi 'teng-toori ming daang na wang. Ba na nyiye a paalibalaa baleuhi aning baalinhi ni Ba Tan Baahaa Daana ang di dogili u ingang ni. Ngaang bang na yeli:

23A 'teng-gbani jaang i 'jiribi, aning yaarung, a 'dire. Ba ba buruu, u ba ngmana ming. Moo ming jaa ba bun° beng. U na 'woniye Soodom aning Gomoora, a 'woning Aadimaa aning 'Zibooyim saangbu ni Ba Tan Baahaa Daana ang daang di u 'suuri aning 'su-kpiengaa saang ni.

24Paalihi jaang na yeli: Wala la ka Ba Tan Baahaa Daana i a paaluu nga ngaang? A 'su-tulikpiengaa nga 'muni la wala?

25'Beng la ka niba na yeli: Bang jaanhi Ba Tan Baahaa Daana ba ba'mine Naangmini 'layiri ni ung daang maali ningba wagiri nga ung daang tariba 'yining 'lijipiti paaluung ni 'jung la.

26'Bojung ba gaa ti tungye ngmingjaani a 'puohaa ngmini'puohibu. A iye ngmima nga bang ba bang, ka Naangmini ming ba di 'kubo.

27'Beng la ka Ba Tan Baahaa Daana 'suuri 'ihi a paaluu nga ingang, ung di duhibeu jaa ang seu gbangu nga 'puong waaning u ingang.

28Ka Ba Tan Baahaa Daana di 'suuri, 'su-kpiengaa, aning 'pu-saang,kpong a 'vigibe 'ihi ba 'teng-gbaning. Ung diba loo ing paalijaalang a'wo ang 'wo bila jine ni.

© 2009 Bibles International.

29Ba Tan Baahaa Daana ti Naangmining 'so yela nga ang i 'gondo. Che yela ni ang 'yuo 'yi gbanggbali ni yeng, tinuu ming ning ti biihing 'so ana a gara wagiri ang ba tan baahibu. Bilang na veng ka ti tuong 'tuuro a 'begu nga yelibie jaa.

Deuteronomy 30

1A yela nga jaang na wa i ingang, a pegiri aning duhibeu ni mang di 'bing i 'ningbi-tooring ni. I na tiehaang paalihi ni jaa Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini ang na karii gaaning ni 'puong.

2I na leu gaaye Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini seng a ti di i 'sikiri jaa aning i 'suhu jaa 'tuuro ning u yeliyaga, a 'tuuro anani jaa noe mang 'kurii jine ni. Ina aning i biihing na i bila.

3Ka yenang i bila, Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na leu tariyeng 'yining 'jiihi ni bang jaunyogiye gaaning ni waaning. Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na joye ye nyununu che la laanhiye 'yining paalihi ni jaa ung yaariye ning.

4'Haali ka banang kari i niba ni kanga jaa gaaning sagbani luo paalihi 'jiihi jaa 'ji-toori gba, che Ba Tari BaahaaDaana i Naangmini na laanhii 'yiniye 'be. 'Be ming ung na tarii 'yining waaning.

5Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini panaa na leu tariing waaning 'teng-gbani ni i ba'mine ang daang die 'so ni ka i wa dieguu 'so. U na maaliye i 'maakoo a i ka i wahi gaa i ba'mine.

6Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na 'ihiye i ning i buurii 'silcie degiri, ka i numuu ning i 'sikiri aning i 'suhu jaa, a tuong tari 'nyivori.

7Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na diye a duhibee nga ming jaa dogili i domihi aning banani ang hai a dogihii ni iinhing.

8Ka i la leu 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yeliyaga ni a 'tuuro u noe ni mang 'kurii 'jine ni ming jaa.

9Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na ing ka i lori i 'nu tuma jaa ingang. U na loriing i 'biihi lomboring, i 'duunhi 'ugibung, aning i 'teng-gbani bungkuorihi 'lomboring, i sung 'jung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na la nyengingye i yela, i sung 'jung, a'wo ung daang nyenging i ba'mine yela bila ni.

10Ka inang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori, a 'tuuro u noe aning u yeli'tuurihi ni ang seu a 'Begu Gbangu nga 'puong ni, bila ung na i. Ka inang leu di i 'sikiri jaa aning i 'suhu jaa gbagi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yeng, bila ung na i.

11'Bojung nuori nga mang 'lcurii jine ni ba i 'jungjugilong 'gaali a 'kui. U ba la 'bi toori jaa ming.

12Arijenang naani ung 'be ing na yeli ka ning'buong na 'do kpe arijena 'kuti a ti taruu wa kuti, ka ti tuong 'womuu che 'tuuruu?

© 2009 Bibles International.

13Manggangining ming naani ung 'be, ing na yeli ka ning'buong na long a mangkpong kuti a ti taruu wa 'kuti, ka ti tuong 'womuu che 'tuuruu?

14Che a yelihtmgpieliing yengyeng bila, a 'bi i nuori aning i 'sildring ing na 'tuuro.

15Nye, n diye 'nyivori aning 'kuung, sung aning beu a 'bing i 'ningbi-tooring jine.

16'Bonso n 'kuriing nuori jine ka i nung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini a 'chene u soeng, che 'tuuro u noe, u yeli'tuurihi aning u 'wulibu soe ming. Ira bila a tuong tari nyivori che wahi ming. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ming na pegiing a 'teng-gbani ni ing gara ka i ti die 'so ning.

17Che ka i 'sikiring wa leuhi ka i ba wa 'womaa, ka ba wa suorii nyogi ka i 'yi ti puoho ngmingjaani che tunaa,

18n yera 'kuriing jineka i naang weng. I kung 'jing a teng-gbaning kauhi. Una ing lonna Jooridang a na kpe ti die 'so ni.

19N buoniye sagbani aning 'teng-gbani 'jine ka a 'di 'sieree i ingang, ka n diye 'nyivori aning 'kuung, pegiri aning duhibeu 'bing i 'ningbi-tooring. Bila 'jung lugi nyivori ka i ning i buurii jaa tuong tari 'nyivori.

20I bila a tuong nung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a 'tuuro u nuori che nyoguu a maruu, 'bojung una la i 'nyivori. Unang na veng ka i 'beri i jemaa ming. I bila a bang 'jing a 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po ku i ba'mine Aaburaham, Aizik aning Jeekob ka u na 'kubong ning.

Deuteronomy 31

1'Beng la ka Moosis daang gaa ti yeli a yelihung nga ku Iisiriel jaa.

2Ung daang yeli 'kubo: N iye 'yuomo koo aning lijeri jine. N kung la bang 'yi che leu wa. A 'yi bila puoring, Ba Tan Baahaa Daana yeli 'kumong: I kung long a Jooridang nga.

3Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini minga ning na die i 'yie a long 'do. U na ngmaaye a paalihi nga 'ihi i 'ningbi-tooring ka i too ba 'jie 'so. 'Joosua minga ni na dieye i 'yie long a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni turi.

4Ba Tari Baahaa Daana na ibang a'wo bila ni ung i Saihong aning Oog, Aamor niba na'mine ni, sanga ni ung daang saana ba ning ba paaluu ni.

5Ba Tari Baahaa Daana na diba ingye ye 'nuuhing ka ye iba a 'tuuro bila ni jaa nuori mang 'kuye ni.

6Ye ing fanga, a tan nyau. Ye ta jora dabieng, ye ta joriba ming. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, una la Nie nga nii ang gara. U kung bahii, u kung jaanhii ming.

© 2009 Bibles International.

7'Beng la ka 'Moosis daang buong 'Joosua a yeli 'kuu Iisiriel jaa 'ningbiring: Ing fangs, a tari nyau, bojung i ning niba ngang naang gaa a paaluu ni Ba Tari Baahaa Daana ang po 'ku ba ba'mine ka u na di 'kubong ni. I na ing ka ba 'di u cheng ming.

8Ba Tari Baahaa Daana ming, una la Nie nga ang diera i 'yie. U na 'Nye i seng. U kung bahii, u kung jaanhii ming. Ta jora dabieng, to veng ka i inga chuori ming.

9A 'jung 'Moosis daang seuye a 'begu nga a diu ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai bi-daba ni, banang mang pegina Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni. U daang sebuung 'ku Iisiriel ningbera ni ming jaa.

10Ka 'Moosis daang 'kubo nuori a yeli: 'Yuomo ayo'poin jaa baahaang, sama veng'kuubu wagiri 'lugibinnuu ning la, a Sigiri 'Tigiri ni sanga,

11Iisiriel jaa na mang 'yi waye Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ningbi-toori 'jie ni ung na 'lugi ning. I na mang karingye a begu nga Iisiriel jaa 'ningbi-tooring ka ba 'wong.

12Laanhi a niba lang taa: daba, pogiba, bibilii, aning saana ang kpiera i 'yie 'puuhing. Laanhiba ka ba tuong 'wong a daanhi ka ba jora Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini che kaara a 'begu nga yelibie 'jieng a 'tuuro a jaa.

13I bila ka ba biihi ni ang ba bamaa ni 'wong. Ba na daanhing ka ba jora Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini wagiri ni jaa yeng na 'jing 'teng-gbani ni yeng lonna Jooridang Mani ka ye ti die 'so ning.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Nye, i 'kutmg beri tarang. Buong 'Joosua, ka ye 'yi ahi a 'tuohibu tent ning, ka n 'kuu u 'yobe-tuma. A 'jung 'Moosis aning 'Joosua daang gaayeng a ti 'yi ahi a 'tuohibu tent ning.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yi a tenti'deu ning a 'bi savaalii baaraa 'puong. Ka a savaalii baaraa daang 'do laana a tenti'deu 'di-nuoring.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Moosis: Nye, i na ti peenhiye i ba'mine seng. Che a niba nga na 'ihi ngmiriye jentiree ning saamba ni ang bi a paaluung ni ngmima. Ba 'puong bang gara ka ba ti 'jing ni. Ba na jaanhimang che saang n 'layiri ni mang maali ningba ni.

17'Beng la ka n 'suuri na 'ihi ba ingang a daari, ka n jaanhiba che leu n kpaari 'kubo ka ba we. Yelibee aning tuorijemaa na pogibang, ka ba yeli ngaang a daari: Ma ti Naangmini ang ba bi ti 'puong 'jung la ka a yelibee nga pogiriti wa?

18Siringkoni, a daari n naang leuye n kpaari togiliba ba yelibee ni jaa bang i ni 'jung. 'Bonso ba leu gaaye ngmingjaani seng.

19Bila 'jung pampana, ye seu a 'yienii nga 'bing 'ku ye miihi, a 'wuluu Isi'reeli niba. Diu ing ba noeng, ka a 'yienii nga leu n 'sieree Isi'reeli biihi iinhing.

20N na taribang waaning 'teng-gbani nga ang 'puoro bihung aning siu. U yela mang daang po ku ba ba'mine ni. Ka banang wa 'di tigi a poli poli ba na leu gaaye ngmingjaani seng ti tunaa. Ba na dangye n 'suuri che saang n 'layiri ni ming.

© 2009 Bibles International.

21'Beng panaa na la, sanga ni yelibee aning tuorijemaa ang na wa pogiriba ni ka a 'yienii nga na 'di 'sieree ba ingang, a chiihiba, ‘bojung u nang na biye ba yaanhi noeng. 'Bonso n bangye gberi ni bang 'le ka ba 'bing 'jine gba seni che mang wa tariba waaning a 'teng-gbani mang po ka n na kubong ni.

22Bila 'jung a daari jaa ka 'Moosis daang seu a 'yienii nga, a 'wuluu Isi'reeli biihi.

23'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku 'Joosua, Nuung bi-dau ni u 'yobe-tuma a yeli ngaang: Ing fanga a tari nyau ming, 'bojung inang na tan Isi'reeli 'biihi kpening a 'teng-gbani ni yela mang daangpo 'kubo ni. N na biye i seng ming.

24Bila la, sanga ni 'Moosis ang daang wa seu a 'begu nga yelibie ing gbangu kangang wa baahi,

25Ung 'ku a 'Liivai niba nuori. Banang mang pegina Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni a yeli:

26Ye die a 'Begu Gbangu nga a diu 'bing kpegili Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'layiri daga ni, ka u bibe a 'dire 'sieree ye ingang.

27‘bojung n bangye i taawaidiebu aning i kung'wong-yela ming. 'Jine mang i 'vori a nang bi ye seng gba la ni, che yeng diera taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ka n kuung ming 'puoring panaa?

28Ye laanhi ye ningbera ni jaa aning ye 'karichihi ni 'kumo. N na yeliye a yelihung nga ka ba 'wong, che ka n di sagbani aning 'teng-gbani ming ka a 'di 'sieree ba ingang.

29'Bojung n bangyeng ka n 'kuung 'puoring ye na saaming kpeleng kpeleng. Ye na leu bali 'yiye sori ni yela mang 'kuye nuori ni. A baahaa 'bering beung na pogiye, yeng na ira yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring a di ye 'nuuhi tuma dannaning u 'suuri 'jung.

30'Beng la ka Moosis daang yeli a 'yienii nga yelibie ka a Isi'reeli langbu niba jaa 'womaa bilaang ang ti baahi.

Deuteronomy 32

1'Oo sagbama, ye cheliha ka n yeli yela. 'Oo 'teng-gbani, ming 'wong n nuori yeliyaga.

2Veng ka n 'wulibu muha a'wo saa, ka n yeliyaga ming 'lere a'wo mielung, a'wo sabie ang 'lere inna vapora, a'wo saa ming ang 'chuuro moo ingang.

3'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'yuori yela mang muola. Ye di nanihung 'kuro ti Naangmini.

4Una la a 'Pie. U tuma paaliyeng, 'bojung u soe jaa 'toriyeng, Yelimiihi Naangmini nga ang ba 'dire dangchagu jaa. Sun'tuuro aning Naangming'toruu liu.

5Ba degiye ba miihi u seng, ba ba i u 'biihi, ba ngmehii ni 'jung jemang'tunnii nga ang i changchagirii liba.

© 2009 Bibles International.

6Aba, yena jolihi ang ba tari yeng. Ka bila ngaang yeng na i Ba Tari Baahaa Daana? U naani ye Ba ni ang daang daye ni bi? U naaning naamii a maalii ni bi?

7Leu tiehi a sang'kongkoruu beri ni, ngmi a jemangjemaa 'yuomo ni fasani. Jugihi i ba, ka u 'wulii. Jugihi i ningbera, ka ba yelii.

8Sanga ni a 'Saaju Jaa Baahaa Daana ang daang wa 'po a paalihi chengbuunhu 'kubo ni, sanga ni ung daang wa welihi Aadam biihi ni, u daang ingye bogiri ku a niba a 'tuuro Isi'reeli biihi ni singbung.

9'Bojung Ba Tari Baahaa Daana tuori la u niba. Jeekob la u cheng'dijie.

10'Teng-gbani nga ang i biihee 'yong ingang ung daang nyiu. 'Teng-kpiring, mopiri nga ang 'wuono 'puong ung daang nyiu. U daang 'guung, a 'wuluu. U daang kaaguung a'wo u ju-gbani.

11A'wo kachigu ang mang dangina u 'togu, a mang 'do laana u btmebilii 'jung, a yaari u kpangkpama, a digiraa dogina u kpangkpamang bila ni,

12Ba Tari Baahaa Daana 'yoming daang die niu 'yie, ka ngmingsaana jaa daang ba 'bi u seng.

13U daang iyeng ung jong 'teng-gbani 'jiduorihing. Ka u tuong 'di a kuolihi buunhu. U daang iyeng ung mugi siu ang 'yi 'pie ingang, aning kpaang ang 'yi 'ku-dasiri.

14'Nii bihungdondori, aning a piihi bihung, aning pibilii kpaang ung daang di 'guoluu. U daang 'guolutmg ning pidee nga 'Beesang niba piihi kuong ang bi a iinhing, aning buuhi. Ka 'wiit jaa 'wiit-suunhi puo. Ing daang 'nyu waing, 'girepihi jiing la bila.

15Che ka Jeesurung daang nuo a vira, I daang nuoyeng, a poli. I nuoyeng 'gaali. 'Beng la ung daang jaanhi Naangmini ang naamuu, a buong u 'Chihiltmg Pie ni jaala.

16Ba daang diye ngminsaangba i ka u 'nyuuri 'ihi. Kakariyela bang daang di dang u 'suuri.

17Sibee bang daang 'ihi sarika 'ku, Naangmini yeng naani. Bang 'ihi sarika 'ku ngmima nga bang daang ba bang, a 'ku ngmingpaani, ngmima nga ang 'yi ang ba kauhi, ka ye ba'mine daang ba joraa.

18'Pie ni ang i i Ba ni, i baga 'chi u 'jieng. I 'yiinhiye Naangmini ni ang dogii ni yela.

19Ba Tari Boohoo Daana ang daang wa nye bila ni, u daang jebang bahi. U 'bi-daba aning u bi-pogiba 'lobo ni 'jung sing daang jeba bahi.

20Ung daang yeli ngaang: N na leuye n kpaari togiliba, che kaara bila ni ba baahaa ang na 'be. 'Bojung jemang'tunnii liba, ba iye biihi nga ang ba 'chi delibu.

21Ba diye bung nga ang ba i Naangmini a i ka n 'nyuuri 'ihi. Ba diye ba bagijola ni a veng ka n 'suuri 'ihi. Che niba nga ang ba i niba mang na di veng ka ba 'nyuuri 'ihi. Paalijoli mang na di dang ba 'suuri.

© 2009 Bibles International.

22'Bojung buung 'diriye n 'suuri ni ingang. U iye 'buung ang na 'di to jahinama 'muni baahaa baahaa. A na nyuongye a donee aning u buunhu jaa, che nyugi a taanhi 'mtmo ming ka a 'dire.

23N na diye baleuhi a 'duo ba ingang, N 'piime jaa na baahiye ba ingang.

24Ba na 'kpiireng ning kong, ka 'baleuhi aning saangbu ang i too ming diba 'suo. N na saahiye 'duunhi nyina ming ingba, ka wa'mine ang 'vuuro 'tengeng jeltmg paahi.

25'Takobi na saaniye saangbu 'yengeng, ka dabiengkpong 'bi j aga 'puong. U na kuye bi-polii aning pogisaraa, a ku bi-lie ang nang mugira, aning datmyaang 'ju-koongpelima.

26N danang yeling: N na ngmiba wuring, n na ing ka dune 'yiinhi ba yela.

27Che mang daang jora ka a doma ta wa ira sie, a jora ka ba domihi ta wa bo a 'ningbiri 'guo a yeli: Ti 'nung jau'di. Ba Tari Baahaa Daana naaning i ama jaa.

28'Bojung ba iye paaluu nga ang kong kawani, ba ba 'wono yela ming 'muni fling jaa.

29A'ku. A'wo ba danang tari yeng a bang a yeli nga 'muni, ka ba da ngmi ba baahaa yela fasani.

30Wala ka ning'yeni na bang kari niba 'tuhu? Wala ka ningba'yi veng ka 'tuhipie jo? Ba 'pie ni ang kuohiba 'jung naanii? Ba Tari Baahaa Daana ang yaaba bahi 'jung naani?

31'Bojung bana 'pie ni ba 'woning ti 'Pie ni. 'Haali ti domihi miihi ni gba bangye bila.

32'Bojung ba ngmielii ni iye Soodom ngmielii, a 'yi Gomoora kuolihi. Ba 'girep ngmama iye lantoo 'girepihi, a ngmama iye too.

33Ba waing ni iye wa'mine jelung, aning kataahi logutoo.

34Nga ni nga muo ba 'bi n seng mang maali 'bing bi? Ma u 'biye n bundaambuunhu 'puong mang pogi bahi wa?

35Maang 'so sani naabu, aning sani yeuri. Ba gberi saribu beu na kaang, 'bojung ba ba'leu-beu ni 'beu pieliyeng, Ka yela ni ming ang waana ni 'lonno tariba.

36'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na 'diye u niba saree, u na joye u tungtuniba ming nyununu. Ka unang wa nye ka ba fanga baahiyeng, u na iye bila. Ka nie jaa ming ba kpeling, 'yeme bii nie ang 'so u minga.

37U na yeling: 'Ye ka ba ngmima ni be? A 'pie ni ingang bang daang buora lilijie ni bi 'ye?

38Anang mang 'di ba sarikihi bungkpaang, che 'nyu ba bung'nyuurihi sarika waing ni, 'ye ang be? Ye veng ka a 'ihi sungye wa. Ye veng ka a i ye 'lilijie.

39Ye panaa bang ka maang, maang minga ni, maang la una. Naangmini ming jaa la 'chibe n 'puoring. Maang kuura, maang 'kuro 'nyivori ming. Maang inna dangii, maang nyaara ming. Nie jaa ming 'chibe a na tuong faa bung n 'nung.

© 2009 Bibles International.

40'Bojung n mang diye n 'nu tie sagbani che yeli ngaang: A'wo mang i 'vori a gara wagiri jaa nga yeng,

41ka maang wa saahi n 'takobi-nyigihuu ni, ka saree 'diibung wa kpe n 'nu nga, n na naaye sani n domihi iinhing che naa banani ang hama ni ming sani.

42N na veming ka n 'piime ming 'nyu jiing bugi, banani bang ku aning banani bang jau nyogihi ni jiing. N 'takobi ming na voliye neni, ang 'yi a doma 'yi-dieriba 'juri.

43Nyengina, yena nga ang ba i 'Juuhi, ye nyengina aning n niba. 'Bojung u na naaye u tungtuniba jiing ni sani, che naa sani u domihi iinhing U na pogiye beu 'ku u paaluu aning u niba.

44Ka 'Moosis ning 'Joosua, Nuung bi-dau ni daang wa, ka Moosis daang yeli a 'yienii nga yeli'bie ni jaa ka a niba 'wong.

45'Moosis ang daang yeli a yelibie nga jaa 'ku Iisiriel jaa baahi,

46ung yeli 'kubo: Ye di ye 'sikie ing a yeli'bie ni jaa 'sieree mang 'dire ye 'puong 'jine ni ingang. Ana yeng na kpaahi ye 'biihi ka ba veng ka ba baga 'bi a 'jieng ka ba 'tuuraa ni. Ana la a begu nga yeli'bie jaa.

47'Bojung yelikpala ba is ye seng, 'bojung ye 'nyivori la. A 'tuuro a yelihung nga ming ingang yeng na 'jing a 'teng-gbaning kauhi. Una yeng lonna Jooridang Mani ka ye ti die 'so ni.

48'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku Moosis a daari jaa ning u 'ju turi a yeli:

49'Do gaa Aabarim Tangkpong nga ju, 'Niibo Tangkpong ni. Unani ang 'bi 'Moo-ab paaluung ni, 'beng 'tori Jeeri'ko ni. 'Liinhi a 'Keenan 'teng-gbani, una mang di 'kuro Isi'reeli 'biihi ka u i ba 'suobu ni.

50I na 'kpiye a tangkpong ni ing 'duoro ni 'jung a gaa ti puo i niba ingang. Bila turi ka i bieri Eerong 'kpi 'floor Tangkpong 'Jung a gaa ti puo u niba ingang ni.

51Yeng daang ima yelibeu Isi'reeli biihi puong, Meeriba 'Kee-des kuonhi ni 'jieng, Ziin Mopiri ning ni, a 'jung ing na 'kpi. Yeng daang ba pegi n 'yuori Isi'reeli 'biihi puong ni 'jung ing na kpi.

52Anaa jaa ka i na nyiye a 'teng-gbani i 'ningbi-tooring, che i kung gaa 'be ti kpe a 'teng-gbani ni mang di 'kuro Isi'reeli 'biihi ni.

Deuteronomy 33

1Duhistmg ni Moosis,' Naangmini nie ni ang daang duhi 'ku Isi'reeli 'biihi che 'kpi ni la nga:

2U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana daang 'yiye Sainai wa, u daang chaangye ba ingang a 'yi 'Sii-ir ingang. U daang chaangyeng a 'yi Peerang Tangkpong ju, ka u

© 2009 Bibles International.

ning ningpegi'yiribe 'tuhi 'pie ning dogila daang wa. U 'nuduri ka 'begu nga ang 'woning butmg daang 'yi 'kubo.

3Aai, u nungye a niba. I ningpegi'yiribe jaa Nye i 'nung. Ba mang 'jingye i gbeeng, nie jaa sagiriye i yelihung.

4'Moosis daang 'kuting 'begu kanga, una la Jeekob langbu chengbung.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i naa Jeesurung 'puong, a sanga ka a niba 'yi-dieriba aning Iisiriel buura jaa daang lang ni.

6Veng ka Ruubeng bibe, a ta 'kpi, to veng ming ka u daba i fling.

7Ngaang ung daang yeli 'Juuda ming lomboring: 'Wong 'Juuda kokori, Ba Tari Baahaa Daana, che nang taruu waaning u niba seng. Veng ka u nuuhi sigihuu, che ka i i sungbu ming 'kuu u domihi ingang.

8A'wo 'Liivai ming yela, ngaang ung daang yeli: Veng ka i Tuumim aning i Yuurim ni bi i bungpegi'yiruu ni seng, unani ing daang 'pigihi nye Maasaa ingang ni, I niung daang chiihi taa Meeriba kuonhi jieng ni. ('Yiibu G. 28:29-30)

9Unani ang daang yeli u ba ning u ma yela ka: N ba nyiba ni, u daang ba bang u ba'biihi, bii a bang u minga biihi. 'Bojung a 'Liivai niba nga 'tuye i yelihung, che paali i 'layiri ming.

10Ba na mang 'wuliye Jeekob i 'wulibu soe, che 'wuli Isi'reeli ming i 'begu. Ba na mang bingye iinsens i 'ningbi-tooring, che bing sarika nyugiruu nga ang paali i sarika 'ihijie ning.

11Pegi u bangbu, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, che sagi u 'nuuhi tuma. Ngmi banani ang na 'ihi ka ba chiihuu ni, ngmi banani ang hau ni siihing ka ba to la 'ihi. (Yeng Yeli'bie G. 31:17)

12Ngaang ung daang yeli Beenjaming yela: Ba Tari Baahaa Daana nungina ni na mang 'jingye laangfiihmg 'puong u 'lomboring. U na mang biye Unani ang mang 'guu beu jaa ni seng. U na mang chagiliye Ba Tan Baahaa Daana bagung.

13'Joosef ming yela, ngaang ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana pegiye u 'teng-gbani aning sagbani burmanee, mielung, a peguu aning kong'julingu ang bi 'tengeng.

14U na peguung ning ngminaa ngmangsuunhi, a peguu aning a 'chiuri bungnanee.

15U na peguung aning a sang'kongkoruu tangbera ni bungnanee a peguu aning a taanhi ni ang bibe wagiri jaa ni bungnanee.

16U na peguung aning 'teng-gbani bungnanee aning bung jaa ang paali u puo, aning unani ang daang 'bi a moong ni bunye. Veng ka a pegiri wa bi 'Joosef 'jung, a bi unani bang daang weli 'yi u ba'biihi ingang ni 'jusogong.

17U girima 'woniye nadari nga ang i u ma bi-fora. Ka u iila 'woning monaahuu iila. Ana ung na di daaning a paalihi ti man a dunee baahaa baahaang. Una la 'Miriam 'tuhipiihi ni. Una la Manaase ming 'tuhii ni.

© 2009 Bibles International.

18Zeebiyulung ming yela, ngaang ung daang yeli: Zeebiyulung, nyengina i 'yiibu 'puong, Iisakar, ming nyengina i tentihing.

19Ba na buongye a paalihi gaaning a tangkpong, 'beng bang na 'ihi sun'tuubu sarikihi, ‘bojung ba na 'diye a mangbera bungpuri ni 'mine, ba na diye bungnanee ni ang sogili a biihee 'puong ni 'mine.

20Gaad ming yela, ngaang ung daang yeli: Unani ang yelinha Gaad paaluu tariye pegiri Gaad 'jingyeng a'wo 'gbegini, A tagira u kpangkpani aning 'ju-gbani ngmaaha.

21U daang lugiye a ji-sung tari, bojung beng ka a begukuro tuori daang bing. U ning a niba 'ju-daambang daang wa, ung wa di Ba Tari Baahaa Daana sun'tuubu ni, aning u saree ni tung tuma 'ku Iisiriel.

22Daan ming yela, ngaang ung daang yeli: 'Gbengingbile la Daan, u na 'ihi teu 'yiye 'Beesang ingang.

23Naafitalai ming yela, ngaang ung daang yeli: 'Oo Naafitalai, ina nga ang tari bunye sing i buobu, a tan Ba Tari Baahaa Daana pegiri ming 'haali. Die a ngmintong'liengee aning sa'mungduri seng 'so.

24Aaser ming yela, ngaang ung daang yeli: Aasering nye pegiri yaga 'bi-daba jaa 'puong. Veng ka u ba'biihi jaa nunuu, che ka u di u gberi ming tung kpaang 'puong.

25I 'di-noe larihi na iye 'kue aning yaawa, bila ni i 'beri ang na kauhi ta, bila ka i fanga ming na 'wo.

26Nie jaa 'chibe a 'woning Jeesurung Naangmini ni, unang mang 'do Jong a sagbama a sunginii ni, unang mang Jong a savaala ning u nanihung ni.

27A Naangmini ni ang ba tan baahaa ni la i lilijie, ka kpangkpama ni ming ang mang 'bibe wagiri jaa ni 'bi luong. U na daaye a doma bahi i 'ningbi-tooring Che yeli: Saana.

28'Beng la ka Iisiriel na 'jing laangfiilung 'puong, ka Jeekob kong'bulee ni jeng u 'yong, bung'bie aning 'girep dangpaani 'tengeng ung na 'be. U sagbama ming na 'leriye mielung.

29I nyiye Im-peli 'oo, Iisiriel. Ning'buong 'wonii, buurii nga Ba Tari Baahaa Daana ang i 'chihi? Una la i sungbu 'kuri bunglegiraa, aning i nanihung ta'kobi. I domihi na 'sigihiye ba miihi 'kui, Ka i neu neu ba 'jiduorihi ni.

Deuteronomy 34

1'Beng la ka 'Moosis daang 'yi 'Moo-ab 'ji-gbanggbali ni ti 'do Niibo Tangkpong ni, a gaa Piisiga 'ju, 'beng 'tori Jeerilo ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wuluu Giilied paaluu ni jaa a gara ti to Daan ingang.

2U daang 'wulutmg Naafitalai jaa aning lifiriam paaluu, Manaase paaluu aning 'Juuda paaluu jaa a gara mangkpong ni ang 'bi ngmintong'liengee seng ni.

© 2009 Bibles International.

3U daang 'wuluung Sa'mungduri seng ni, aning Jeeri'ko Lohimbo 'ji-gbanggbali ni, kongkonga daari 'yi-kpong ni che gara ti to 'Zoo-er.

4'Beng la ka Ba Tan Baahaa Daana daang yeli 'kuu: 'Teng-gbani ni mang daang po ka n na 'kuye Aaburaham, Aizik aning Jeekob, a daang yeli: N na diu lcuye i buurii ni, una la nga. N iyeng ing nyiu ning i 'ningbie, che i kung long gaa 'be.

5Ka 'Moosis, Ba Tari Baahaa Daana tungtuna ni daang 'kpi 'beng, a 'Moo-ab paaluung, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni.

6Ung daang 'umuu 'Moo-ab paaluu lohimbo ni 'puong, a 'tori Beet 'Piiyor. Che a waana jine, nie jaa ba bang u katebiri jie.

7'Yuomo koo aning lijeri ka 'Moosis daang nye che 'kpi. U 'ningbie daang ba i bulabula. U fanga ming daang ba 'sigi.

8Ka Isi'reeli 'biihi daang 'kong 'Moosis 'Moo-ab ji-gbanggbali ning 'beri 'pihita. 'Beng la ka 'Moosis lcuori 'beri ni daang wa baahi.

9'Joosua, Nuung 'bi-dau ni daang paaliyeng aning haakilihung sie, 'bojung 'Moosis daang diye u 'nuuhi jaguu. A 'jung Isi'reeli 'biihi ni mang 'tuuriye u nuori a ira bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'lcu 'Moosis nuori ni.

10Che a panaa 'yi bila wagiri ni, dangyera jaa ba la 'ihi Iisiriel 'puong a 'woning 'Moosis, una ka Ba Tari Baahaa Daana daang bang ung ming bamuu ni.

11A 'sierihi aning tungsiela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang tumuu ung ti tung 'lijipiti paaluung, Fee'ro aning u tungtuniba jaa 'ningbi-tooring aning u paaluu jaa 'puong ni, dangyera jaa daang ba 'ihi Iisiriel 'puong a i a taa.

12A fangkpong aning a dabiengkpong ni jaa ming 'Moosis ang daang di tung tuma Iisiriel jaa 'ningbi-tooring ni 'puong dangyera jaaba maahuu.

© 2009 Bibles International.

Joshua

Joshua 1

1Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis daang 'kpiyeng. U 'kuung 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela ku 'Joosua, Nuung 'bi-dau, Moosis sunna ni.

2Ngaang ung daang yeli: N tungtuna 'Moosis 'kpiyeng. A 'jung 'ihi, Ma aning a niba nga jaa. Ye long Jooridang Mani nga a gaa paaluu ni mang di 'kuribo ni, Isi'reeli niba la bila.

3'Jie ni jaa i gberi ang na neu mang di 'kuye a'wo bila ni mang yeli 'ku 'Moosis ni.

4Ye paaluu toribogu na 'yiye Leebanong mopiri nga a ti ta a mangkpong ni, 'Yufireetis Mani. Hiit niba paaluu jaa na paahing, a ti ta Mangkpong Karaa ni, a gara ngmintongkpieri seng.

5Dau jaa kung tuong ahi i 'ningbi-tooring i 'nyivori beri jaa 'puong. Mang da bi 'Moosis seng bila ni, bila mang na 'bi i seng. N kung bahii bii a jaanhii.

6Ing fanga a tari nyau yaga, bojung inang na di paaluu nga 'po 'ku a niba ka u i ba chengbung. A paaluu yela mang daang po ku ba nabaali'mine ka n na 'kubong ni.

7Ina turi ing fanga a tan nyau yaga. Cheliha sung a tuong 'tuuro a begu ni jaa n tungtuna 'Moosis ang kui ni. Ta 'yi u ingang a gaa 'duri bii goo ka i yela nye tari 'ningbiri 'jie jaa ing gara.

8Ta veng ka a begu gbangu nga baahi i nuoring. Mang ngmira u fasani ngminaa aning 'yienguu. Bila ing na tuong cheliha sung a 'tu bila ni jaa ang seu u 'puong. Bila ing na i ka i sori nye loribu ka i yela tan 'ningbiri.

9Ma n 'kuing nuori wa? Ing fanga a tari nyau yaga. Ta wa jora dabieng bii a veng ka i inga chuora, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'biye i seng 'jie jaa ing gara.

10'Beng la ka 'Joosua daang ku a niba 'sojehi 'yi-dieriba ni nuori a yeli:

11Ye kpe a kampu 'puo a ku a niba nuori a yeli: Ye maali ye siimihi, 'bojung 'beri ata 'puong ye na longye Jooridang Mani nga a ti die a paaluu 'so. Una ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'kuriye ka ye dieguu 'so ni.

12Ka 'Joosua daang yeli yela 'ku Ruubeng buurii aning Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni.

13Ngaang ung daang yeli: Ye leu tiehi nuori ni Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang daang 'kuye ni. U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini kuriyengpeenhibu a di a 'teng-gbani nga 'kuriye.

14Ye pogiba, ye 'biihi aning ye 'duunhi na kpelingye a 'teng-gbani ngang 'Moosis ang 'kuye a Jooridang Mani 'lombori ngang. Che yena na longye Jooridang Mani a pegili taanhuu jauri buunhu ye ba'biihi 'ningbi-tooring. Ye daba jaa ang i taanhuu jaujauriba ang tan nyau na long gaang a ti sungba.

© 2009 Bibles International.

15Ye na sungbang a gara wagiri ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'ku ye ba'biihi nga peenhibu a'wo ung 'kuye peenhibu bila ni. Ye na sungbang ka ba ming ti die 'teng-gbani ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuribo ni. Bila 'puoring yeng na leu gaa ye 'teng-gbani yeng 'so a ti 'di u noo. A 'teng-gbani la ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis 'kuye Jooridang Mani 'lombori ngang, ngmintong'puhinii seng ni.

16Bang dieyeli 'ku 'Joosua: Ti na iye yeli jaa ing 'kuti nuori ka ti i. Ti na gaaye jie jaa ing tungti ka ti gaa.

17Bila ni ting daang 'tuuro 'Moosis yeliyaga yeli jaa 'puong ni, bila ting na 'tu i ming yeliyaga. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini turi bi i seng a'wo ung da bi 'Moosis seng bila ni.

18Nie jaa ang die taawai i nuori nga ingang a jaanhi ka u 'tu i yeliyaga yeli jaa ing 'ku nuori 'puong na 'kping. Ina turi ing fanga a tan nyau yaga.

Joshua 2

1'Beng la ka Nutmg 'bi-dau 'Joosua daang tung daba ba'yi bang 'yi Siitim ka ba ti 'pigihi 'gondo 'puong. Ung yeli kubo: Ye gaa ti piehi a paaluu, a di 'ningbi-jie a piehi Jeeri'ko. A 'jung ba daang gaayeng a ti to jentira kanga bang buona 'Reehab 'deu a ti kpe 'be.

2Bang ti yeli 'ku Jeeri'ko naa: Nye, daba 'yiye Isi'reeli niba 'puo a wa che 'yienguu nga ka ba 'pigihi a paaluu.

3'Beng la ka Jeeri'ko naa tung niba 'Reehab seng a yeli: 'Ihi daba ni ang wa i seng a wa kpe i 'detmg ni waaning. 'Bojung ba wayeng ka ba wa 'pigihi a paaluu jaa.

4'Beng la ka a poga daang di a daba ba'yi a sogili. Ung daang yeli: Yeliminga la, a daba waye n seng, che n ba bang jie ni bang 'yi.

5Wagiri ni bang mang pogi a 'yiri 'di-nokpong ka 'jie i sagiluu ni ka a daba da 'yi. N ba bang jie ni a daba ang gaa. Ye 'boring kari ba boo. A'mineng ye na nyogibang.

6Che a sanga ka u daang tariba 'doning pie ju a ti sogili filaks daari ni ung daang maali 'bing a pie 'jung ni 'puong. (Yiibu G. 9:31)

7'Beng la ka a daba daang kari ba boo a 'tu Jooridang Mani sori ni a ti to 'jiihi ni bang mang long ni. A daba ni ang kara ba boo ni ang wa 'yi baahi, bang pogi a 'di-nokpong.

8Sanga ni a 'jipigihibe ang da nang ba jeng ni ka a poga 'do ba seng a pie jung.

9Ung yeli 'ku a daba: N bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana diye a 'teng-gbani 'kuye. N bangyeng ka ye yela iriting dabieng yaga jaa ka a 'teng-gbani kpieriba jaa pelinhi teura ye 'jung.

10'Bojung ti 'wongye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang i ka Manjie kuong nyuuhi 'kuye sanga ni yeng 'yi lijipiting ni. Ti 'wongye bila ni yeng i Saihong aning Oog, a

© 2009 Bibles International.

Aamor niba na'mine ba'yi ni ang da bi Jooridang Mani 'lombo-jaala ning ni, ba yela yeng baahi kpeleng kpeleng ni.

11Ting ang wa 'wong a yela nga ti 'mono 'puohiyeng. Nie jaa ba la tari nyau fling jaa ye 'jung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ni, una la Naangmini ang 'bi arijenang saa'jung aning 'teng-gbani ang 'bi 'muning.

12Bila 'jung n suhiye, ye po Ba Tari Baahaa Daana 'kumo. Mang iye bunye ni 'jung ka ye ming i bunye 'ku n ba 'deu, a 'kumo 'sieree ang i minga.

13Ye bahi n ba, n ma, n yaudaba, n yauhi ang i pogiba aning n kpiem'mine, a bahi bung jaa bang tari. Ye die ti 'nyivoe a 'yi 'kuuming.

14'Beng la ka a daba yeli 'kuu: Ti 'nyivoe na tegiye ye 'nyivoe, ka ye kanga jaang kung yeli ti yeli nga 'ku nie jaa. A na wa ing, sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na di a 'teng-gbani 'kuti ni, ti na diye bunye aning yeliminga kaa i 'jieng.

15'Beng la ung daang diba 'tuning 'tokoro a veng bang mili 'ngmiihii 'sigi, ‘bojung u 'deu daang biye a 'yi-kpong daangguoni 'jung. U daang kpieraye a 'yi-kpong daangguoni 'jung.

16Ung yeli 'kubo: Ye gara a tangkpong ka banani ang kari ye boo ni ta wa 'tuohiye. Ye sogili beng beri ata ka banani ang kari ye boo ni ti leu wa. Bila 'puoring ye na tuong gaaye 'jie yeng gara.

17Ka a daba yeli 'kuu: Tinuu na iye 'chihi a puobu nga ing veng ting po nga ingang.

18Ka tinuung wa kpe a paaluu, 'see ka i di a 'ngmi-jie nga 'le 'tokoro ning ing veng ting 'tu 'sigi ni. Aning ming, 'see ing laanhi i ba, i ma, i yaudaba, aning i ba 'deu jaa wa kpening i minga 'deu.

19A na wa ing, nie jaa ang wa 'yi i 'deu 'di-noeng a 'yi 'yenge, u jiing na dogiliye u minga 'jung. Ti kung 'so paangbu jaa bila yela. Che ka nie 'nung wa fiinhi nie jaa ang 'bi i seng a 'deu 'puong, u jiing na dogiliye ti 'jung.

20Che ka inang yeli ti yeli nga 'ku nie jaa, ti na iye 'chihi i puobu nga ing veng ting po nga ingang.

21Ka a poga yeli: A i a'wo ye yelihung nga. 'Beng la ung daang bahiba bang di gaa. Ung di a 'ngmi-jie 'le a 'tokorong.

22Bang daang 'yi gaa a ti ta a tangkpong. Ba daang kpelingye beng befi ata, a gara wagiri niba ni ang kari ba boo ni ang ti leu wa. Niba ni ang kari ba boo ni daang bobang son jaang, che ba ba nyiba.

23Ka a daba ba'yi nga daang leu 'sigi a tangkpoming. Bang daang ti long Jooridang Mani ni a gaa Nuung bi-dau 'Joosua seng. Bang daang ti toonhi bila ni jaa ang pagiba 'kuu.

24Bang daang yeli 'ku 'Joosua: Pielaang la, Ba Tan Baahaa Daana diye a 'teng-gbani jaa ing ti 'nuuhing. 'Bojung yeliminga la, a paaluu kpieriba jaa pelinhi teurang ti 'jung.

© 2009 Bibles International.

Joshua 3

1'Joosua daang dang 'ihiye beeguu. Ka u ning Isi'reeli niba jaa 'yi Siitim a wa ta Jooridang Mani. Bang daang 'jing 'be biela che long a Jooridang.

2'Befi ata ang wa pan ka a 'sojehi 'yi-dieriba 'tugili a kampu jaa ti 'yi.

3Bang 'ku a niba nuori a yeli: Ye na nyiye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'layiri daga ni. Ye na nyiye a Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai buurii ni ang pegiluu. Ka yenang wa nye bila, ye 'ihi ye 'jiihing a 'tuuruu.

4Che 'vuo na 'biye ye ning a 'layiri daga kpachagang. A 'vuo na ing a'wo 'kiyubitihi 'tuhi a'yi. Ye ta wa pienuu, ka ye nye bang son ni yeng na 'tu, ‘bojung ye nang ba 'tu a jie nga jaa.

5Ka 'Joosua yeli 'ku a niba: Ye i ye miihi 'forifori, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana na iye yelisiela ye puong 'beu.

6'Beng la ka 'Joosua daang yeli 'ku a Ngmingpuohi 'yi-dieriba: Ye di a 'layiri daga ni a long a mani a niba 'ningbi-tooring. Bang daang di a 'layiri daga a die a niba 'yie.

7'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: 'Jine nga mang na 'piili 'duohii Iisiriel jaa 'ningbiring. Bila bang na bang ka bila ni mang da 'bi 'Moosis seng ni, bila mang na 'bi i ming seng.

8'Ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang pegili a 'layiri daga ni nuori a yeli: Ka yenang wa ta Jooridang kuong ni nuori, ye ahi a Jooridang 'puong.

9Ka 'Joosua daang yeli 'ku a Isi'reeli niba: Ye tagi ta a 'wong Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini yeli'bie.

10Ka 'Joosua yeli: A 'tuuro ngaang yeng na bang ka Naangming'vori ni Nye ye 'puong. U siring na kariye a 'Keenan niba, Hiit niba, Haiv niba, Peeriz niba, Guurigas niba, Aamor niba aning 'Jii-bus niba ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring.

11Ye nye, donee jaa Daana 'layiri daga ni lonnang a kpiera Jooridang ye 'ningbi-tooring.

12Bila 'jung ye lugihi daba pieningbayi Isi'reeli buura ni 'puong. Ning'yeni na mang 'yiye buurii jaa 'puong.

13Yeli ang na i la nga: A Ngming'puohi 'yi-dieriba na pegiliye Ba Tari Baahaa Daana, donee jaa Daana ni 'layiri daga. Ka ba gbe'puuhing ang wa kpe a Jooridang kuong, Jooridang kuong ni na ngmaang. Kuong ni ang 'yi a mani ju 'sigire waana ni na ahing a'wo 'kungkuni.

14Sanga ni a niba ang daang 'yi ba kampu a na long Jooridang ni, yeli ang daang i la nga: A Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni ang daang pegili a layiri daga ni daang Nye a niba 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

15Ka banani ang daang pegili a daga ni daang ta Jooridang. Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang daang pegili a daga ni gbee ti kpe a kuong nuori. 'Bojung Jooridang Mani nga da mang 'puo longye u 'lomboe jaa buunhu chiebu wagiri ni jaang.

16A yela nga ang wa i baahi, ka a kuong ni ang daang 'yi a mani 'ju 'sigire waana ni daang ahi bila. A daang ahiyeng a'wo 'kungkuni Aadam 'yi-kpong sieng, ka 'be daang 'bi toori jaa. A 'yi-kpong nga daang pieliye Zaaretang. Kuong ni ang daang 'sigire gara Aaraba Mangkpong, Yaarung Mangkpong ni daang ba la 'puoro, a daang ngmaa. Ka a niba daang long gaa ka ba ning Jeeri'ko pieli taa.

17'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang daang pegili Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni daang ahi kpiengaa 'teng-gbangkuongee ingang Jooridang Mani ni gaalinggang. Ka Isi'reeli niba jaa daang long 'teng-gbang'kuongeeng, a waana wagiri a niba jaa ang wa long Jooridang kpeleng kpeleng.

Joshua 4

1Sanga ni a niba jaa ang daang wa long Jooridang kpeleng kpeleng ni, ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela ku 'Joosua.

2Ngaang ung daang yeli: Ye 'lugihi daba 'pieningbayi a niba 'puong. Dau'yeni na mang 'yiye buurii jaa 'puong.

3'Kubo nuori ngaang: Ye di 'kubo 'pienaayi a 'yi che, a 'yi Jooridang gaalingga 'jie ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba gbee ang da ahi kpiengaa ni. Ye 'tuo a 'kubo long a mani, a dia bing jeng'jie ning yeng na jeng a 'yienguu nga ni.

4'Beng la ka 'Joosua daang buong a daba 'pieningbayi ni ung 'ihi Isi'reeli niba 'puong ni. Dau'yeni da mang 'yiye Iisiriel buurii jaa 'puong.

5Ka 'Joosua daang yeli 'kubo: Ye long gaa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini daga ni 'ningbi-toori a Jooridang gaalinggang. Dau jaa di 'kuurii pegili u bagibiring a 'tuuro Iisiriel niba buura ni singbu.

6Ye i bila ka bila i 'sieree ye 'puong wagiri ang waana 'puong. Ye biihi daang na jugihing: A 'kubo nga 'mtmi la bo a 'kuye?

7'Beng la yeng na yeli 'kubo ka Jooridang kuonhi daang ngmaayeng Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring. Sanga ni a 'layiri daga ang daang long Jooridang ni, Naangmini daang ngmaaye Jooridang kuonhi ni. A 'kubo nga na biming a i tiehibu a 'ku Isi'reeli 'biihi a gara wagiri jaa.

8Ka Isi'reeli niba daang tung a'wo 'Joosua ang daang 'kubo nuori bila ni. Bang daang di kubo 'pienaayi a 'yi Jooridang gaalinggang a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli 'ku 'Joosua ni. Bang daang dia a 'tuuro Isi'reeli 'biihi buura ni singbu. Bang daang 'tuogaa long gaaning ba kpe'jie ni a ti dia bing beng.

9Ka 'Joosua daang la di 'kubo 'pienaayi 'mine ming bing Jooridang gaalinggang. U daang diang bing 'jie ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang da pegili a layiri daga ni gbee ang daang ahi. A 'kubo nang 'bibe a waana 'jine.

© 2009 Bibles International.

10A Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang da pegili a daga ni daang ahiye Jooridang gaalinggang. Ba daang ahiyeng ka yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Joosua nuori ka u yeli a niba ni daang wa tung baahi a'wo 'Moosis ang daang 'ku 'Joosua nuori bila ni. Ka a niba daang 'boring a long.

11A niba jaa kpeleng kpeleng ang daang wa long baahi, ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang long a niba 'ningbiring.

12Ka Ruubeng buurii daba, Gaad buurii daba aning Manaasebuurii chelii daba daang long a pegili taanhuu jauri buunhu Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. Ba daang iye bila a 'tuuro bila ni 'Moosis ang daang yeli 'kubo ni.

13Daba ang to a'wo 'tuhi lijaa'yi ang i 'siri taanhuu jauring la a daang long Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ba daang iye 'siri ka ba ti jau taanhuu Jeeriko 'ji-gbalinggbaahi ning.

14A daari nga ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'duohi 'Joosua Iisiriel jaa 'ningbiring. Bang daang joruu u 'nyivori beri jaa 'puong a'wo bila ni bang daang fora Moosis ni.

15'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Joosua:

16'Ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang pegili a 'Sieree daga ni nuori ka ba wa 'yi a Jooridang 'puong.

17A 'jung 'Joosua daang 'kuye a Ngming'puohi 'yi-dieriba nuori a yeli: Ye wa 'yi a Jooridang 'puong.

18A Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni ang daang pegili Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni wa 'yiye Jooridang 'puong. Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba gbe'puuhi ang daang wa neu leng-gbang'kuongee ni la ka Jooridang kuonhi ni leu gaa a bijie. Ka a kuonhi leu 'puo ti long u 'lomboe jaa a'wo bila ni ang da 'wo ni.

19A niba daang 'yiye a Jooridang 'puong a 'chiu-fora dau 'pie daari. Bang daang maali ba kampu Giiligal 'puong, Jeeri'ko sa'muni toribogu seng.

20Ka 'Joosua daang di a 'kubo 'pienaayi ni bang di 'yining Jooridang Mani 'puong ni 'bing Giiligal 'puong.

21'Beng la ung daang yeli ngaang 'ku a Isi'reeli niba: Wagiri ang waana 'puong ye 'biihi daang na jugihiye ba ba'mine: 'Bo la a 'kubo nga?

22'Beng la yeng na yeli ka ye biihi ni bang. Ye na yeling: 'Teng-gbangkuongeeng ka Iisiriel daang long Jooridang nga.

23'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini daang iyeng ka Jooridang kuonhi nyuuhi ye 'ningbi-tooring a gara wagiri yeng wa long. Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nyuuhiye a kuonhi a'wo bila ni ung daang i Manjie ti 'ningbi-tooring ni. U daang nyuuhaang a gara wagiri ting wa long baahi.

24U daang nyuuhiye a kuonhi ka donee niba jaa bang ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu ni tariye kpiengu, ka ye jora Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

Joshua 5

1Aamor niba na'mine ni jaa ang daang 'bi Jooridang Mani ngmintongkpieri seng ni daang 'wongye a yeli nga. Ka 'Keenan niba na'mine ni jaa ang daang bi a mangkpong sieng ni daang 'wo-maa. Ba jaa daang 'wongye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang nyuuhi Jooridang kuong Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. U daang nyuuhiye a kuong a gara wagiri ting wa long baahi. Bang wa 'wo-maa ka ba 'mtmo 'puohi. Ka ba nyau taribu jaa daang baahi Isi'reeli niba nga 'jung.

2A wagiri ngang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: Di 'kubo maali 'suuhi a la 'ihi Isi'reeli niba nga ming degiri.

3Ka 'Joosua daang di 'kubo maali 'suuhi a 'ihi Isi'reeli niba degiri Giibiya Haaralot 'puong.

4Anan'so ni 'Joosua ang daang 'ihi ba degiri ni la nga: Daba ni jaa ang 'yi 'Iijipiting a i taanhuu jaujauriba ni jaa daang kpiye a mopiring ba sori 'cheni ni 'puong ba 'Iijipiti 'yiibu 'puoring.

5Banani jaa ang daang 'yi lijipiting ni degiri daang 'ihiyeng. Che banani jaa bang daang dogi a mopiri 'puong a soring sanga ni bang 'yi lijipiting ni degiri da ba 'ihi.

6'Bojung Isi'reeli niba daang 'chengye a mopiri 'puong 'yuomo lijaa'yi. Ba daang 'Nye a mopiri 'puong a gara wagiri ni a daba ni jaa ang 'yi 'Iijipiting a i taanhuu jaujauriba ni ang daang wa 'kpi. 'Bojungba daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori. Bana ka Ba Tari Baahaa Daana daang po 'ku ka u kung 'wulibo a 'teng-gbani ni yela una Ba Tari Baahaa Daana ang daang po 'ku ba ba'mine ka u na 'kuting ni, 'teng-gbani nga ang 'puoro bihung aning siu la.

7A 'jung ka 'Joosua daang 'ihi ba 'bi-daba ni ung 'guoli ing ba gbebogiring ni degiri. Ba degiri daang ba 'ihi, Bojung nie jaa daang ba 'ihi ba degiri a soring.

8Bang daang wa 'ihi a niba jaa degiri baahi, bang kpeling ba 'jiihing a kampu 'puong a gara wagiri ni bang wa nyaa.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: 'Jine nga mang 'ihi lijipiti nyaaba ye ingang. A 'jung bang buona a 'jie 'yuori Giiligal a waana jine.

10Ka Isi'reeli niba daang maali ba kampu Giiligal 'puong. Bang daang 'di a Paribahi a 'chiu dau 'pie aning anaahi daari 'ji-nyogi'ningbiring Jeeriko ji-gbalinggbaahi ning.

11A Paribahi 'diibu ka 'jie nyaa bang daang 'di buunhu ang 'yi a 'teng-gbaning. A daari ning u 'ju bang daang oo paanuu ang ba tari bura aning bung'bie bang se.

12Bang wa 'di a 'teng-gbani buunhu ka 'jie nyaa ka a manna tihibu ngmaa. Isi'reeli niba ni da ba la nyira manna. 'Keenan 'teng-gbani siimaa bang daang 'di a 'yuoni nga.

13Sanga ni 'Joosua ang daang wa pieli Jeeri'ko, ung lagi u 'ningbie 'liinhi a nye dau ang ahi 'toruu. A dau daang vuoye u ta'kobi tari u 'nung. Ka 'Joosua gaa u seng a ti yeli 'kuu: Ti seng ing 'be bii ti domihi seng ing 'be?

© 2009 Bibles International.

14Ung dieyeli: N ba 'bi kanga jaa seng. N wayeng ka n i Ba Tari Baahaa Daana 'sojehi ni 'yi-dierikpong. 'Beng la ka 'Joosua daang 'le 'tengeng 'pu a 'puohuu Ngmini'puohibu. Ka 'Joosua yeli 'kuu: Wala ka n ningkpong yera 'kuro u tungtuna?

15'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'sojehi 'yi-dierikpong ni yeli 'ku 'Joosua: Nyogi i nagitiri 'fogi i gbering, 'bojung 'jie ni ing ahi ni iye ji-pegryiruu. Ka 'Joosua daang i bila.

Joshua 6

1A wagiri ngang ba daang lariye Jeeri'ko 'gbinggbing Isi'reeli niba ni 'jung. Nie jaa daang ba 'yire bii a kpiera.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: Nye, n diye Jeeri'ko ing i 'nung. N diye u naa aning u gandaba ang tari nyau ming ing i 'nung.

3Ye 'cheng 'gili a 'yiri, daba ni jaa ang jaura taanhuu ni. Ye 'cheng 'gili a 'yiri jaa da'yeni. Bila ing na i beri ayuobi.

4Ngmingpuohi 'yi-dieriba bayo'poin na tariye biengkonihi ang i pidee iila ayo'poin a 'layiri daga 'ningbi-tooring. A beri ayo'poin daari ye na 'cheng 'giliye a 'yiri gberi buyopoin, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ngmi a biengkonihi.

5Ka banang wa ngmi a pidee iila ka a 'kong kauhi ka ye 'wong a biengkoni ang 'kono, a niba jaa na tahingye tahingkpong. 'Beng la ka a 'yi-kpong daangguoni na 'le 'tengeng felele. A niba na 'do gaang ka dau jaa mang 'tori u 'ningbi-toori gara.

6'Beng la ka Nuung 'bi-dau 'Joosua daang buong a Ngming'puohi 'yi-dieriba a yeli 'kubo: Ye di a 'layiri daga, a veng ka Ngming'puohi 'yi-dieriba bayo'poin ang tari biengkonihi ang i pidee iila ayo'poin 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring.

7Ung yeli 'ku a niba: Ye 'yi a 'cheng 'gili a 'yi-kpong. Daba ni ang pegili taanhuu jauri buunhu ni na dieye 'yie Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring.

8Sanga ni 'Joosua ang daang yeli yela 'ku a niba baahi ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba bayo'poin ni daang die 'yie a ngmi a biengkonihi. Banang daang tari biengkonihi ayo'poin ang i pidee iila a 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni daang bi ba 'puoring.

9Ka daba ni ang daang pegili taanhuu jauri buunhu ni da bi a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang ngmira a biengkonihi ni 'ningbi-tooring. Ka a 'puori 'sojehi ming daang 'tuuro a 'layiri daga. Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba da nang ngmira a biengkonihi.

10'Joosua daang 'kuye a niba nuori a yeli: Ye ta wa tahina bii a veng ka nie jaa 'wono ye kokori. Ye ta wa venna ka yeli'biri jaa ming 'yire ye noeng a gara daari ni mang na yeli 'kuye: Ye tahing. 'Beng la yeng na tahing.

11Ung daang i ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'gili a 'yiri, a 'giluu da'yeni. Bila 'puoring bang daang wa a kampu a wa jeng ka 'jie nyaa a kampung.

© 2009 Bibles International.

12Ka 'Joosua daang dang 'ihibu 'beeguu 'pipi ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba di Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni.

13Ka Ngming'puohi 'yi-dieriba bayo'poin ang daang tan biengkonihi ayo'poin ang i pidee iila daang die Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'yie a ngmira a biengkonihi. Ka a daba ni ang pegili taanhuu jauri buunhu ni daang die ba 'yie. Ka 'puori 'sojehi ni daang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni che ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba nang ngmira a biengkonihi.

14A 'yiilung beu ba daang 'cheng 'giliye a 'yi-kpong da'yeni che leu gaa a kampu. Bila bang daang i beri ayuobi.

15A beri ayo'poin daari ba daang dangye 'ihibu 'ji-nyaari wagiri. Bang daang 'cheng 'gili a 'yiri bila gberi buyo'poin. A daari 'yong bang daang 'gili a 'yiri gberi buyo'poin.

16A gberi buyo'poin ingang yeli ang i la nga: Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang daang ngmi ba biengkonihi ni, ka 'Joosua yeli 'ku a niba: Ye tahing, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana 'kuyeng a 'yi-kpong.

17A 'yi-kpong aning bung jaa ang bi u 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana na weli bing 'ku saangbu. Reehab a jentira ni 'yong aning banani jaa ang bi u seng a 'cluing ning na tari nyivori, bojung unang sogili tungtuniba ni ting tung ni.

18Bila ni jaa ang la ye ming weli ye miihi 'yi buunhu ni ang 'bi duhibeu 'puong ni. Ka a naani ye na ira wa nye duhibeu sanga ni ing na di bung 'yi buunhu ni ang bi duhibeu 'puong ni. Ye na nyiye duhibeu a i ka Iisiriel kampu ni jaa nye duhibeu, ka ye waaning wahala u ingang.

19Che a wari aning salima aning buunhu bang di yaawa aning 'kue maali na weli 'bing 'kuye Ba Tari Baahaa Daana. A jaa na kpeye Ba Tari Baahaa Daana bungnanee bingjie ni.

20Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang daang ngmi a biengkonihi ni, ka a niba daang tahing. A niba ang daang wa 'wong a biengkoni kuori a tahing tahingkpong ni la ka a daangguoni daang 'le 'tengeng felele. Ka a niba daang 'do kpe a 'yi-kpong, ka dau jaa mang 'tori u 'ningbi-toori a gara. Bang daang die a 'yiri.

21Bang daang saang bung jaa ang 'bi a 'yiring kpeleng kpeleng. Ba daang diye ta'kobi a ku daba, pogiba, bibilii aning ningnyaahi. Ba daang saangye nadavarihi, piihi aning buunhi jaa.

22A wagiri ngang 'Joosua daang yeli 'kuye a daba ba'yi ni ang daang ti 'pigihi a paaluu ni: Ye kpe a jentira ni 'deu. Ye ti waaning a poga aning bung jaa ung tari a'wo yeng po 'kuu bila ni.

23Ka a bi-pola ni ang i a 'jipigihibe ni daang kpe ti waaning 'Reehab, u ba, u ma, u yaudaba aning bung jaa ung tari. Bang daang waaning u dogiriba jaa a diba ing 'jie ang bi Iisiriel kampu ni 'puoring.

© 2009 Bibles International.

24Che bang daang di "buung nyugi a 'yi-kpong aning bung jaa ang bi u 'puong. Wari, salima aning buunhu bang di yaawa aning 'kue maali 'yong bang daang di ing Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee bingjie ning.

25Ka 'Joosua daang bahi Reehab a jentira aning u ba 'deu aning bung jaa sing tari. A 'jung u kpieraye Isi'reeli 'puong a waana 'jine, 'bojung u daang sogiliye tungtuniba ni 'Joosua ang tung ka ba ti 'pigihi Jeeri'ko ni.

26A wagiri ngang ka 'Joosua daang po 'ku a niba a yeli: Ba Tari Baahaa Daana duhibeu na dogiliye dau ni ang 'ihi ka u me Jeeriko nga ingang. U na kongye u bi-daufora u 'mtmi bingbu ingang, a kong u bi-daubile u 'di-nobera maalibu ingang.

27A 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang biye 'Joosua seng, ka u 'yuori daang 'do a paaluu j aang.

Joshua 7

1Che Isi'reeli niba daang saangye begu a'wo buunhu ni Ba Tari Baahaa i Daana ang daang duhi beu ing ni yela. 'Eekang daang diye buunhu 'yi anani Ba Tari Baahaa Daana ang daang duhi beu ing ni 'puong. 'Eekang daang iye Kaarimai bi-dau, ka Kaarimai i Zaabidai bi-dau. Ka Zaabidai daang i 'Ziira bi-dau, ka 'Ziira ming i 'Juuda buurii. Bila 'Jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi Isi'reeli niba ingang.

2Ka 'Joosua daang tung daba bang 'yi Jeeri'ko a gaa 'E-ai. 'E-ai daang 'biye Beet 'Ee-veng sieng Beetel sa'muni seng. Ung daang yeli 'kubo: Ye gaa ti 'pigihi a paaluu. A 'jung ka a daba daang 'do gaa ti pigihi 'E-ai.

3Ka a daba daang leu wa 'Joosua seng a wa yeli 'kuu: Ta veng ka a niba jaa 'do gaa. Veng ka daba 'tuhi a'yi bii 'tuhi ata 'do gaa ti jauning 'E-ai. Ta veng ka a niba jaa Bali ba miihi gaa 'be, 'bojung 'E-ai niba iye fling.

4Bila 'jung daba a'wo 'tuhi atang daang 'yi a niba 'puong a 'do gaa 'be. Che bang ti jo 'E-ai daba ningbi-tooring.

5Ka 'E-ai daba daang kuba a'wo daba 'pihita aning bayuobi. Ba daang karibang a 'piili a 'di-nokpoming a ti to Seebarim. Bang kuba 'jie ni ang 'chulihi ning. Bila 'jung ka a niba siihi daang ngmaa.

6'Beng la ka 'Joosua daang chiehi u bungyerihi. Ka u ning Isi'reeli ningbera ni daang 'le 'pu 'tengeng Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring a waana 'ji-maarii. Bang daang di tani fan ba 'juri.

7Ka 'Joosua yeli: 'Woi, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. Wala muo Jung ing tari a niba nga wa long Jooridang? I muo waaniting ka i diti ing Aamor niba 'nuuhing ka ba kuti bi? 'Oo, a'wo a danang sigihiti ka ti da kpiera Jooridang 'lombo-jaala ning.

8'Oo Daana, Iisiriel ang leu puori u domihi 'ningbi-tooring nga, wala mang na yeli?

9'Bojung 'Keenan niba aning a paaluu kpieriba jaa na 'wo-maang. Ba na wa ngmaa 'giliting a ngmaa ti 'yuori 'ihi bahi teng-gbaning. Wala ing na i i 'yo-nanii nga yela?

© 2009 Bibles International.

10'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: 'Ihi. Wala 'Jung ing jeng 'pu tengeng bila?

11Iisiriel tungye beu a saang n layiri ni yela mang 'kubo nuori ni. Haali gba ba diye buunhu ni mang duhi beu ing ni 'mine. Ba 'juyeng a beling. Ba diye a buunhu paahi ba miihi buunhu ingang.

12Bila 'jung ka Isi'reeli niba ba tuong ahi ba domihi 'ningbi-tooring. Ba iye niba ang weli 'bing ku saangbu, a 'jung bang leu puori ba domihi 'ningbi-tooring. Ka yenang ba saang a bung ni mang duhi beu ing ni, n kung la bi ye seng.

13'Ihi a welipegi a niba a yeli 'kubo: Ye welipegi ye miihi a 'gu 'beu, 'bojung ngaangka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli: 'Oo Iisiriel, bung mang duhi beu ing 'biye ye 'puong. Ka yenang ba loo bung ni mang duhi beu ing ni ye 'puong, ye kung tuong ahi ye domihi 'ningbi-tooring.

14Bila 'jung beeguu ye wa di ye miihi ahi buurii buurii. Buurii ni Ba Tari Baahaa Daana ang wa 'ihi ni na waye 'di-noe 'di-noe. Di-nuori ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ihi ni na wang a 'tuuro ba jagihi. Jaga ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ihi ni daba na waye 'yeni 'yeni.

15Unani bang na nye sing tari a buunhu ni duhibeu ang bi a ingang ni, ba na diye Inning nyuguu a lang ning bung jaa sing tari. 'Bojung u saangye Ba Tari Baahaa Daana 'layiri ni, a i yeli ang i 'vii Iisiriel 'puong.

16A 'jung 'Joosua daang dangye 'ihibu beeguu a veng ka Isi'reeli niba nga waana buurii buurii. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihi 'Juuda buurii.

17'Beng la ka 'Joosua daang veng ka 'Juuda buurii wa. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihi Zeera niba 'di-nuori. Ka 'Joosua waaning Zeera niba 'di-nuori nga daba 'yeni 'yeni. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'ihi Zaabidai.

18Ka 'Joosua daang waaning Zaabidai jaga daba 'yeni 'yeni. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihi Kaarimai 'bi-dau 'Eekang. Kaarimai da iye Zaabidai bi-dau, ka Zaabidai i 'Ziira ang i 'Juuda nie 'bi-dau.

19Ka 'Joosua daang yeli 'ku 'Eekang: N bi-dau, n suhii, di girima 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni a die i yelibee saangbu 'kuu. Yelima yeli ni ing i ni. Ta sogilima yeli jaa.

20Ka 'Eekang daang dieyeli 'ku 'Joosua: Siringminga n tungye beu Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni ingang. Yeli ni mang i ni la nga:

21N da nyiye Baabilonia kparuu ang viela a taanhuu buunhu ting 'ohi ni 'puong. Mang nye wari tiinhuu ang i sekelihi koohi a'yi, a nye salingdau tiinhuu ang i sekelihi lijaa'yi ning 'pie. Mang i a hiiri a dia. Anang 'bibe a sogili 'tengeng n tent gaalinggang, ka a wari bi 'muning.

22Ka 'Joosua daang tung niba bang jora gara a tent ka ana la, a sogili a tenting ka a wan 'bi 'muning.

© 2009 Bibles International.

23Bang daang di a buunhu a tent 'puong a dia gaaning 'Joosua aning Isi'reeli niba ni seng a ti dia yen Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

24'Beng la ka 'Joosua aning Isi'reeli niba daang nyogi 'Ziira 'bi-dau 'Eekang, a di a wari, a kparuu aning a salingdau. Bang nyogi u 'bi-daba, u 'bi-pogiba, u nadavarihi, u buunhi aning u piihi aning u tent aning bung jaa ang i u 'suobu. Bang daang diba gaaning 'Eekor Lohimbo ni.

25Ka 'Joosua yeli: Wala 'jung ing waaning tuora ti ingang? Ba Tari Baahaa Daana na imiing tuora 'jine nga. 'Beng la ka Iisiriel jaa fobuu aning 'kubo. Bang wa fooba aning 'kubo baahi bang nyugiba aning "buung.

26Bang di 'kubo paguu ang 'duo yaga jaa. A nang 'bibe a waana 'jine. Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang leu 'yi u 'su-tuluu ni ingang. A 'jung ba buonaye a jie 'Eekor Lohimbo a waana 'jine.

Joshua 8

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku 'Joosua: Ta jora dabieng bii a veng ka i inga chuori. Nyogi a taanhuu jaujauriba jaa paahi i ingang a 'ihi goo 'E-ai. Nye, n diye 'E-ai naa, u niba, u 'yi-kpong aning u leng-gbani ing i hung.

2Bila ni ing i Jeeri'ko aning u naa ni, bila ing na i 'E-ai aning u naa. A 'yiri buunhu aning u 'nii 'gong yeng na 'ohi. Ye ti jeng a 'yiri 'puoring 'gu.

3'Beng la ka 'Joosua aning a taanhuu jaujauriba jaa daang 'ihi a na 'do gaa 'E-ai ingang. Ka 'Joosua 'lugihi taanhuu jaujauriba ang tari nyau 'tuhi 'pihita, a tungba bang gaa 'yienguu.

4Ung 'kubo nuori a yeli: Nye, ye ti jeng 'gu a 'yi-kpong 'puoring. Ye to gaa toori jaa, che ye jaa i 'siri.

5Maang aning niba ni ang 'bi n seng ni na wa pieliye a 'yi-kpong. Yeli ang na i la nga: Ba na 'yi wa 'tuohiting a'wo fora ni, ka ti jora 'yire ba seng.

6Ba na kariting bilaang ka ti wa tagiba 'yining a 'yi-kpoming. 'Bojung ba na yeling: B a jora 'yiree ti seng a'wo fora ni. Bila 'jung ti na jo 'yiye ba seng.

7'Beng la yeng na 'ihi jie ning yeng jeng 'gu ni a faa a 'yi-kpong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na diung ing ye 'nuuhing.

8Yeli ang na i la nga: Sanga ni yeng na wa faa a 'yiri, ye nyuguu aning Inning. Ye i bila a 'tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori ni. Nye, maang 'kuye bila nuori.

9Ka 'Joosua daang bahiba bang 'yi gaa 'jie ni bang na ti jeng 'gu ni. Bang daang gaa ti 'bi Beetel aning 'E-ai kpachagang, 'E-ai ngmintongkpieri seng. Che ka 'Joosua daang jeng a niba 'puong ana 'yienguu ni.

10'Beng la ka 'Joosua daang dang 'ihi beeguu a laanhi a niba. Ka u ning Isi'reeli ningbera ni daang die a niba 'yie a 'do gaa 'E-ai.

© 2009 Bibles International.

11Ka a taanhuu jaujauriba ni jaa ang daang bi u seng ni 'do gaa. Bang daang ti pieli a
'yi-kpong a maali ba kampu E-ai sa'mung-goo seng. Ka boo daang bi ba ning 'E-ai
kpachagang.

12Ung daang di daba a'wo 'tuhi a'nu a veng bang jeng 'gu Beetel aning 'E-ai
kpachagang, 'E-ai ngmintongkpieri seng.

13Sanga ni bang daang bing a niba ni, a 'sojehi jaa daang Nye a 'yi-kpong sa'mung-goo
seng, ka banani ang daang jeng 'gu ni bi a 'yiri ngmintongkpieri seng. Ka 'Joosua
daang kpe a boo 'puo a daari 'yienguu.

14Sanga ni 'E-ai naa ang wa nye bila, ka a 'yi-kpong niba 'boring a 'ihi 'wieng. Ka u
ning u niba jaa 'yi a na 'tuohi Iisiriel aning taanhuu wagiri ni bang bing ni 'puong
Aaraba 'ji-gbalinggbaaha ning. Che 'E-ai naa daang ba bang ka niba jeng 'guung a 'yiri
'puoring.

15Ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang i a'wo 'E-ai naa 'sojehi ni ang tuongba. Bang jo
'tu a mopiri 'jie seng.

16Bang daang buong 'E-ai niba jaa lang taa bang na kariba. Bang daang kari 'Joosua
sing tagiba 'yining a 'yi-kpong 'puong.

17Dau jaa daang ba kpeling 'E-ai bii Beetel 'puong a ba 'yi kara Iisiriel. Bang daang
bahi a 'yi-kpong kpali bila che kara Iisiriel.

18'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: Di kpani ni ang 'bi i nung
ni tie 'E-ai seng, 'bojung n na diung ing i 'nung. Ka 'Joosua daang di kpani ni ang bi u
'nung ni tie a 'yi-kpong seng.

19Ka banani ang daang jeng 'gu ni 'ihi ba bijieng 'wieng 'wieng. Ung ang wa tie u 'nu
ni la bang jo kpe a 'yi-kpong a dieguu. Bang 'boring a tong Inning ing a 'yi-kpong.

20'Beng la ka 'E-ai daba ni leu 'liinhi 'puori a nye, ka a 'yiri nyuohing 'duoro sagbani.
Kpiengu daang ba la 'chibe bang na jo gaa che bii che. Ka Isi'reeli niba ni ang da jora
gara a mopiri ni daang leu a niba ni ang da kariba ni ingang.

21Sanga ni 'Joosua aning Iisiriel jaa ang daang wa nye ka banani ang jeng 'gu ni dieye
a 'yiri, bang nye a 'yiri nyuohi ang 'ihe 'duoro, bang leu 'tuohi a E-ai daba a ngmiba ku
ku.

22'Beng la ka ba chelii ni wa 'yi a 'yiring 'E-ai niba ingang. A 'jung bang daang bi
Iisiriel kpachagihing, ka 'mine bi lombori ngang, ka mine bi 'lombo-jaalang. Bang
daang ngmiba ku ku. Ba daang ba bahi ka kanga jaa kpeling bii a jo.

23Che bang daang nyogi 'E-ai naa 'vori a taruu waaning 'Joosua seng.

24Ngaang la ka Iisiriel daang ku niba ni jaa ang 'yi 'E-ai ni baahi a moo 'puong. Bang
daang ku banani ang kariba 'yi a mopiri 'puo ni baahi. Iisiriel ang daang ku ba jaa
aning ta'kobi baahi, bang jaa daang leu gaa 'E-ai a ti di ta'kobi ku a niba jaa.

© 2009 Bibles International.

25Bang daang ku 'E-ai niba jaa, ba daba aning pogiba jaa. Banani bang daang ku a daari nga daang iye 'tuhi 'pienaayi.

26'Bojung 'Joosua daang ba 'sigihi u 'nu ni sing daang di tie a kpani ni a gara wagiri ni bang wa ku 'E-ai kpieriba ni jaa.

27A 'yiri 'duunhi aning u bungjaasi 'yong ka Iisiriel daang 'ohi. Ba daang iye bila a 'tuuro Ba Tari Boohoo Daana yelihung ni sing daang 'ku 'Joosua ni.

28Ka 'Joosua daang nyugi 'E-ai a veng ung leu tani ang 'duo a gara wagiri jaa. U daang iyeng ung leu da'boo a waana 'jine.

29Ung daang chagi 'E-ai naa dau 'jung a gara 'ji-maarii. Ngminaa ang daang wa kpe baahi ka 'Joosua 'ku nuori ka ba yaa u inggbani a dau 'jung. Ung daang yeli ka ba diu loo jie ni bang mang 'tu kpe a 'yiri 'di-nokpong ni, a laanhi 'kubo 'duo u ingang. A 'kubo nang bi 'beng a waana 'jine.

30Ka 'Joosua daang me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'Iibal Tangkpong ni 'jung.

31U daang meting a tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moo sis ang daang 'ku Isi'reeli niba nuori ni. Bila ni ang daang seu 'Moosis 'Begu Gbangu 'puong ni ung daang meu. 'Kubo ang i 'gbtmo ka nie jaa ba di 'kurihuu tungtungbung fiinhaa, ana ung daang di me a sarika 'ihijie. Bang daang 'ihi sarika nyugirihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana aning maahuu sarikihi.

32Ka 'Joosua daang kaa a seu 'Moosis 'begu ni to ing a 'kubo ingang Isi'reeli niba 'ningbiring.

33Ka Isi'reeli niba jaa, ba ningbera, ba 'sojehi 'yi-dieriba aning ba saringmaariba daang ahi a layiri daga 'lomboe a'yi jaang. Ba daang ahiye a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'ningbi-tooring, a 'Liivai niba ni ang da mang pegili Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni la bila. Ba daang ahiye a saamba aning banani bang dogi a paaluung ni 'ningbi-tooring. Ba tarang daang 'biye Geerizim Tangkpong 'ningbi-tooring, ka ba tarang 'bi libal Tangkpong 'ningbi-tooring. Ba daang iye bila a 'tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang daang 'ku nuori fora ni ka ba duhi sung 'ku Isi'reeli niba.

34Bila 'puoring ung daang karing a begu yelibie jaa. U daang karingye a duhisung aning a duhibeu a'wo bila ni jaa ang seu a 'Begu Gbangu 'puong ni.

35Yelibiri bung'yeni daang 'chibe ka 'Joosua ba karing a 'yi anani jaa 'Moosis ang daang 'kubo nuori ni ingang. U daang karingye a jaa Iisiriel langbu ni jaa 'ningbi-tooring. A pogiba, a 'bibilii aning a saamba ni ang daang kpiera ba 'puong ni 'ningbi-tooring ung daang karimaa.

Joshua 9

1Ka a na'mine jaa daang 'wong Jeeri'ko aning 'E-ai tuongbu ni yela. Bana daang la na'mine ni ang bi Jooridang ngmintongkpieri seng ni, a taanhi paaluu, 'ji-lohimbohi

© 2009 Bibles International.

aning Mangkpong Karaa noe ang bi Leebanong sieng. Bana daang la Hiit niba, Aamor niba, 'Keenan niba, Peeriz niba, Haiv niba, aning 'Jii-bus niba.

2Bang wa 'womaa a laanhi taa aning nuori'yeni a na jauning 'Joosua aning Iisiriel.

3Che sanga ni a Giibiyong kpieriba ang daang wa 'wong bila ni 'Joosua ang i Jeeri'ko aning 'E-ai ni,

4bang daang di belingbu aning dawari a i a'wo bang i ba paaluu gbebogi-ahiba. Bang daang di buori'kori dogili ba buunhing, a di waingwuuhi ang chiehi bang se se.

5Bang daang di nagitie ang 'kori, a chiehi bang se tung ba gbeeng, a di bungyerihi ang kori a yeti. Ba paanuuhi jaa daang 'koyeng a 'uli 'uli.

6Bang daang gaa 'Joosua seng a Giiligal kampu ning a ti yeli 'ku u ning Isi'reeli daba ni: Ti 'yiye paaluu ang i toori. Bila 'jung ye veng ka ti niye bing layiri.

7Che ka Isi'reeli daba daang yeli 'ku a Haiv niba nga: A'mineng ye kpiera pieliting, wala ting na 'bing 'layiri aniye?

8Bang daang yeli 'ku 'Joosua: Ti iye i tungtuniba. Ka 'Joosua yeli 'kubo: Ningbobo liye? 'Yening yeng 'yi?

9'Beng la bang yeli 'kuu: Paaluu ang i toori yaga ka i tungtuniba 'yi wa. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'yuori 'jung ting wa, ‘bojung ti 'wongye u yela, a 'wong bila ni jaa ung i lijipiti 'puong ni.

10Ti 'wongye bila ni jaa i Naangmini ang i Aamor na'mine ba'yi ni ang bi Jooridang Mani lombo-jaala ning ni. Ti 'wongye bila ni jaa ung i Heesibong naa Saihong aning 'Beesang naa Oog, unang da bi Aasitarot 'puong ni.

11Bila 'jung ka ti ningbera aning ti paaluu kpieriba jaa yeli 'kuti: Ye di ye son 'cheni bung'dirihi a ti 'tuohibo a yeli ngaang 'kubo: Ti iye ye tungtuniba, a 'jung ye bing layiri aniti.

12Daari ni ting di ti paanuuhi nga 'yi ti 'dering waana ye seng, a daang tuliyeng. Che pampana nye, a 'koyeng a 'uli 'uli.

13A waingwuuhi nga ming daang iye paani ting paalaa. Che nye, a chiehiyeng. Ti bungyerihi aning ti nagitie nga leu 'koriyeng, a sori ang i toori yaga ni 'jung.

14'Beng la ka Isi'reeli daba ni daang die ba bung'dirihi ni 'mine che ba daang ba bo kawani Ba Tari Baahaa Daana seng.

15Ka 'Joosua daang die bang maali taa, a 'bing 'layiri ang na veng ka ba i 'chihi. Ka Isi'reeli langbu ningbera ni daang po kubo.

16Bang daang wa bing a 'layiri nga ning Giibiyong niba baahi, ana beri ata 'puoring bang 'wong ka ba iye ba kpieringtaa a kpiera pieliba.

© 2009 Bibles International.

17'Beng la ka Isi'reeli niba nga daang di 'yi sori. A beri ata daari bang daang ta a Giibiyong niba nga 'yi-bera. Ana daang la Giibiyong, Kefaira, 'Biyiirot aning Kiirijat 'Jii-arim.

18Che Isi'reeli niba nga daang ba di taanhuu 'tuohibo, ‘bojung Iisiriel langbu ningbera ni daang poye Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni 'kubo. Che ka a langbu jaa daang ngmuuna inna a ningbera.

19'Beng la ka a ningbera jaa daang yeli 'ku a langbu jaa: Ti poye Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni 'kubo. Bila 'jung ti kung tuong fiinhiba.

20Yeli ting na iba la nga: Ti na veming ka ba i 'chihi, ka 'su-kpiengaa ta wa wa ti ingang puobu ni ting po 'kubo ni 'jung.

21Ka a ningbera yeli 'kubo: Ye veng ka ba i 'chihi, che veng ka ba i dawerihiba aning kongduoriba a 'ku a langbu jaa a'wo a ningbera ang daang ing nuori bila ni.

22'Beng la ka 'Joosua daang buongba a yeli 'kubo: Ye kpiera pieliting. Ka wala 'jung yeng belingti a yeli: Ti 'yiye toori jaa?

23A 'jung pampana ye biye duhibeu 'puong. Ye kanga jaa kung 'so u minga a 'yi 'yemilung 'puong. Ye na iye dawerihiba aning kongduoriba a 'ku n Naangmini 'deu.

24Bang daang dieyeli 'ku 'Joosua: Ba yeli 'kuye i tungtuniba pielaang ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'kuye u tungtuna 'Moosis nuori ka u na diye a paaluu jaa 'kuye. Ba yeliyeng ka ye na baahiye banani jaa ang kpiera a paaluung ni yela ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring. Bila 'jung ka dabieng kpeti yaga jaa ye 'jung ti 'nyivoe yela. Anan'so ting i bila.

25Pampana ti 'biye i nuuhing. Iti bila ni ang i sung, a 'tu sori i 'ningbiring.

26Bila 'jung ka 'Joosua daang dieba Isi'reeli niba 'nuuhing. Ba daang ba kuba.

27A daari ka 'Joosua daang veng bang leu dawerihiba aning kongduoriba a 'ku a langbu aning Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni. Ba da mang iye bila 'jie ni tmg 'lugi ning, 'haali a waana jine.

Joshua 10

1'Adoo-nai Zeedek, Jeruuselem naa daang 'wongye bila ni 'Joosua ang die 'E-ai a saamuu kpeleng kpeleng. U daang 'wongyeng ka bila ni ung i Jeeri'ko aning u naa ni, bila ung i 'E-ai aning u naa. Ung daang 'wong ka Giibiyong kpieriba aning Iisiriel maaliye taa bang kpiera ba 'puong.

2Ka dabieng daang kpeba yaga jaa, 'bojung Giibiyong daang iye 'yi-karaa a'wo a na'mine 'yi-bera ni kanga. Unang daang i "Tong gaa 'E-ai ka u daba jaa i jaujauriba ang i kpienhi.

3Bila 'jung ka Jeruuselem naa 'Adoo-nai Zeedek daang tung 'Hii-birong naa 'Hooham seng. Ung la tung Jaarimuti naa Pairam seng, a tung 'Leekis naa Jafaiya seng aning Eegilong naa 'Dii-bir seng.

© 2009 Bibles International.

4Ung daang yeli 'kubo: Ye 'do wa sungma ka ti jauning Giibiyong, 'bojung Giibiyong ning 'Joosua aning Isi'reeli niba maaliye taa.

5Bila 'jung ka Aamor niba na'mine ba'nu nga daang laanhi ba 'sojehi jaa lang taa bang 'do gaa. Bana la Jeruuselem naa, 'Hii-birong naa, Jaarimut naa, 'Leekis naa aning Eegilong naa. Bang daang ti maali ba kampu Giibiyong sieng a jauniu taanhuu.

6Ka Giibiyong daba daang tung 'Joosua seng Giiligal kampu ni 'puong bang ti yeli: Ta bahi i tungtuniba. 'Do wa ti seng 'wieng a wa dieti a sungti, 'bojung Aamor niba na'mine ni jaa ang kpiera a tangbera paaluung ni langye taa wa ti ingang.

7A 'jung ka 'Joosua aning a taanhuu jauriba jaa aning a gandaba jaa ang tan nyau jaa daang 'yi Giiligal a 'do gaa.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: Ta joriba, 'bojung n dibang ing i 'nuuhing. Dau jaa 'chi ba 'puong a na tuong ahi i 'ningbi-tooring.

9Ka 'Joosua daang wa 'yi ba ingang 'dayeni, 'bojung u daang 'chengyeng a 'yienguu jaa a 'yi Giiligal.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ingba chinchang 'puong Iisiriel 'ningbi-tooring a kuba jemaa jemaa Giibiyong 'puong. Ka Iisiriel kariba 'tu sori ni ang 'duoro gara Beet 'Hoorong ni. Bang jau ningba, a kuba a ti ta 'Aziika aning 'Makiida.

11Ka a domihi daang jora 'yire Iisiriel seng. Bang daang 'sigire gara Beet 'Hoorong ka Ba Tari Baahaa Daana i ka sa'ku-bera ang 'yi sagbani 'le ba ingang a ti ta 'Aziika. Bang daang 'kpi. Banani a sa'kubo ang ku ni daang gaaye banani Isi'reeli niba ang ku aning ta'kobi.

12Ba Tari Baahaa Daana daang diye Aamor niba nga ing Isi'reeli niba 'nuuhing. A daari ka 'Joosua daang yeli yela 'ku Ba Tari Baahaa Daana Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. U daang yeliye Iisiriel 'ningbiring: Ngminaa, ahi 'jiyeni a 'gaali Giibiyong. 'Chiu, ming ahi 'jiyeni a 'gaali Aaj along Lohimbo ni.

13Ka ngminaa daang ahi 'jiyeni, ka 'chiu ming ahi a gara wagiri ni Isi'reeli niba ang naa sani ba domihi ingang. Ba sebaang ing 'Jee-ser Gbangu 'puong. Ngminaa daang ahiye 'jiyeni sagbaning. U daang ba 'bring a na 'sigi gaa a'wo bebegbuli 'puong.

14A be-balaa nga to daang ba la bibe u 'ningbi-tooring bii u 'puoring, 'beu nga Ba Tari Baahaa Daana ang 'wong ninsaalaa kokori. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang jau 'kuye Iisiriel.

15'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang leu gaa a kampu Giiligal 'puong.

16Che ka a na'mine ba'nu nga daang jo ti sogili 'Makiida 'pi-bogu 'puong.

17Bang ti yeli 'ku 'Joosua: Ti nyiye a na'mine ba'nu ni. Banang sogili 'Makiida 'pi-bogu 'puong.

18Ka 'Joosua yeli: Ye 'biling 'ku-bera ti pogi a 'pi-bogu 'di-nuori a veng ka daba ahi u sieng a 'gubo.

© 2009 Bibles International.

19Che yena ta wa aha beng. Ye kari ye domihi ni a jatming a 'puori niba ni. Ye ta wa venna ka ba kpiera ba 'yi-bera, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana dibang ing ye 'nuuhing.

20Ka 'Joosua aning Isi'reeli niba daang baahi kuba jemaa jemaa a gara bang ti baahi. Ka banani ang daang jo ni ti kpe 'yi-bera bang me daangguoma 'gili.

21Ka a niba jaa daang leu gaa a kampu 'Joosua seng 'Makiida 'puong aning laangfie. Nie jaa daang ba kohi Isi'reeli niba kanga jaa ingang.

22'Beng la ka 'Joosua daang yeli: Ye 'yuo a 'pi-bogu nuori a tari a na'mine ba'nu ni 'yining a 'pi-bogu 'puong waaning n seng.

23Bang daang i bila, a tan a na'mine ba'nu ni 'yining a 'pi-bogu 'puong waaning u seng. Bana daang la Jeruuselem naa, 'Hii-birong naa, Jaarimut naa, teekis naa aning Eegilong naa.

24Bang daang waaning a na'mine nga 'Joosua seng ung buong Isi'reeli daba jaa. Ung daang yeli 'ku a taanhuu jauri 'yi-dieriba ni niu ang gaa a taanhuu ni: Ye seri ta. Ye di ye gbee dogili a na'mine nga 'nyuuhing. Bang daang seri ta a di ba gbee dogili ba 'nyuuhing.

25'Beng la ka 'Joosua daang yeli 'kubo: Ye ta jora dabieng bii a veng ka ye iinhi chuora. Ye ing fanga a tari nyau yaga, bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana na i ye domihi ni jaa yeng jauraning ni.

26Bila 'puoring ka 'Joosua daang di ta'kobi ba ingang a kuba. Ung daang diba chagi daari a'nu ingang. Bang chagi a daari ingang a gara 'ji-maarii.

27Sanga ni ngminaa ang daang wa 'sigire ni ka 'Joosua 'ku nuori bang yaahiba a daaring. Bang daang diba loo ing a 'pi-bogu ning bang da sogili ni. Bang daang di 'ku-bera pogi a 'pi-bogu nuori. A nang bibe a waana 'jine.

28A daari ka 'Joosua daang jaudie 'Makiida. Ung daang di ta'kobi a jauning 'Makiida aning u naa, a ku 'Makiida 'puo niba jaa kpeleng kpeleng. U daang ba bahi ning'yeni jaa. Bila ni ung daang i Jeeri'ko naa ni, bila ung i 'Makiida naa ming.

29'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang 'yi Makiida a gaa Liibina. Bang daang jauning Liibina.

30Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di Liibina ming aning u naa ing Iisiriel 'nuuhing. Ka 'Joosua daang di ta'kobi a jauning Liibina aning niba jaa ang kpiera 'beng. U daang ba bahi ning'yeni jaa. Bila ni 'Joosua ang daang i Jeeri'ko naa ni, bila ung daang i Liibina naa ming.

31'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang 'yi Liibina a gaa teekis. Bang ti maali ba kampu 'Leekis sieng a jatmiu.

32Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di teekis ing Iisiriel 'nuuhing. Ka 'Joosua daang tuomuu a tyiiltmg betmg. Ung daang di takobi a jauning 'Leekis aning niba ni jaa ang kpiera beng ni. Ung daang i 'Leekis a'wo bila ni ung i Liibina ni.

© 2009 Bibles International.

33'Beng la ka 'Hooram, Geezer naa daang 'do wa a na sung 'Leekis. Ka 'Joosua daang jatmiu aning u niba. U daang ba bahi ning'yeni jaa.

34Ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang 'yi teekis a gaa Eegilong. Bang ti maali ba kampu Eegilong sieng a jatmiu.

35A daari bang daang di ta'kobi jauniu a tuomuu. Ung daang ku niba jaa ang kpiera Eegilong 'puong kpeleng kpeleng a daari a'wo bila ni ung daang i teekis ni.

36'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang 'yi Eegilong a 'do gaa 'Hii-birong, a ti jauniu.

37Bang daang tuomuu a di ta'kobi jatming 'Hii-birong naa aning u 'yi-bera jaa aning niba ni jaa ang da kpiera 'beng. U daang ba bahi ning'yeni jaa, a daang iu a'wo bila ni jaa ung i Eegilong ni. U daang saangye 'Hii-birong aning niba ni jaa ang kpiera 'beng kpeleng kpeleng.

38'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang leu gaa 'Dii-bir, a ti jauniu.

39Ka 'Joosua daang jautuong 'Dii-bir aning u naa aning u 'yi-bera. Bang daang di ta'kobi a ku niba ni jaa ang da kpiera 'Dii-bir 'puong ni. U daang ba bahi ning'yeni jaa. Bila ni ung daang i 'Hii-birong, a i 'Leekis aning u naa ni, bila ung daang i 'Dii-bir aning u naa ming.

40Bila ka 'Joosua daang jautuong a 'gbendige jaa, a taanhi paaluu, sa'mungduri seng paaluu, a 'ji-lohimbo aning a 'jiihi ni ang 'wulihi 'sigire ni aning a na'mine jaa. Bila ni Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ang daang 'ku nuori ni ung daang i. U daang ba bahi ning'yeni jaa. U daang saangye bung jaa ang vuunha kpeleng kpeleng.

41Ka 'Joosua daang jautuong a 'gbendige jaa, a 'yi 'Kee-des Baaraniya 'haali a ti ta 'Geeza aning 'Goo-seng paaluu jaa 'haali a ti to Giibiyong.

42Wagiri 'yeni 'puong ka 'Joosua daang jautuong a na'mine nga jaa aning ba paaluu. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ning daang jaura kuro Iisiriel.

43'Beng la ka 'Joosua aning Iisiriel jaa daang leu gaa a kampu Giiligal 'puong.

Joshua 11

1Ka 'Heezor naa 'Jeebing daang 'wong bila ni jaa Iisiriel ang i ni. Ung daang tung 'Meedong naa Joobab seng, a tung Siimirong naa seng, a tung Aakisaf naa seng.

2Ung daang tung sa'mung-goo na'mine ni seng a tangbera 'puong, a tung Aaraba kpieriba seng Kiinerot sa'mungduri seng. Ung tung 'ji-lohimbohi aning 'Doo-wer 'jiduorihi ni ang 'bi ngmintongkpieri seng ni.

3Ung daang tung buong 'Keenan niba ang bi sa'muning aning ngmintongkpieri seng. Ung tung buong Aamor niba, Hiit niba aning Peeriz niba. Ung tung buong 'Jii-bus niba a tangbera 'puong, a buong Haiv niba ang da 'bi Huurimong Tangkpong luong Miizipa paaluung.

© 2009 Bibles International.

4Ka ba ning ba 'sojehi jaa daang 'yi. Ba daang iye jemaa a'wo mangkpong nuori biihee. Ba daang tariye yohi jemaa aning cherietihi.

5A na'mine nga jaa ang wa laanhi lang taa baahi, bang maali ba kampu 'Miirom kuonhi ning a na jauning Iisiriel.

6Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Joosua: Ta jora dabieng ba yela, bojung 'beu a'wo nga sanga to, n na ing ka ba jaa leu 'kuunhi Iisiriel 'ningbi-tooring. Ye na ngmaahiye ba yohi gbee 'giile a che nyugi ba cherietihi aning 'buung.

7Ka 'Joosua aning a taanhuu jaujauriba jaa daang wa ba ingang 'dayeni a jauningba taanhuu 'Miirom kuonhi ni sieng.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana daang diba ing Iisiriel 'nuuhing bang tuongba a kariba ti to Saidong Kpong, aning Miisirefot 'Meeyim aning Miizipa Lohimbo ni ang 'bi sa'muni seng ni. Bang daang ngmiba taanhuu ka ning'yeni jaa ba ti chehi.

9Ka 'Joosua daang iba bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli ka u iba ni. U daang ngmaahiye ba yohi gbee 'giile a che nyugi ba cherietihi aning Inning.

10Ka 'Joosua daang leu a wagiring a ti jautuongl-leezor. Ung daang di ta'kobi a jau taanhuu 'Heezor naa ingang. 'Heezor daang la a naalihi nga jaa 'ju-daana.

11Bang daang di takobi a jauning a niba jaa a saangba kpeleng kpeleng. Nie ang vuunha daang ba chehi. A 'puoring ung daang nyugi 'Heezor aning 'butmg.

12Ka 'Joosua daang jautuong a na'mine nga 'yi-bera jaa aning a na'mine jaa. Ung daang di ta'kobi jauningba a saang ba jaa kpeleng kpeleng a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang daang 'ku nuori ni.

13Che Iisiriel daang ba nyugi a 'yie ni ang ahi a 'daboori 'jikung,kunihing ni kanga jaa, 'see 'Heezor 'yong, una ka 'Joosua daang nyugi.

14Ka Isi'reeli niba nga daang 'ohi a 'yi-bera nga buunhu aning a 'duunhi jaa 'so. Bang daang di ta'kobi a jatmingba bilang a ti ku ba jaa kpeleng. Ning'yeni jaa ang vuunha daang ba kpeling.

15Bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku u tungtuna 'Moosis nuori ni, bila ka Moosis ming 'ku 'Joosua nuori. Ka 'Joosua daang tung bila. U daang ba bahi yeli jaa Ba Tari Baahaa Daana ang ku 'Moosis nuori ka u tung.

16Ka 'Joosua daang jaudie a paaluu nga jaa: a taanhi paaluu ni, sa'mungduri seng paaluu jaa aning 'Goo-seng 'teng-gbani jaa. Ung daang jaudie a 'ji-lohimbo ni jaa, Aaraba Lohimbo ni, aning Iisiriel taanhi paaluu aning u 'ji-lohimbohi ni.

17A 'yi 'Hee-lak Tangkpong ang 'duoro gara 'Sii-ir, 'haali a ti ta 'Bee-al Gaad ang bi Leebanong boong, Huurimong Tangkpong luong ka 'Joosua daang jaudie. Ung daang jaunyogihi a na'mine jaa a jauba taanhuu a kuba.

18Wagiri kauhuu 'puong ka 'Joosua daang jauning a na'mine nga jaa.

© 2009 Bibles International.

19Ang 'yi Giibiyong kpieriba Haiv niba ni 'puoring Isi'reeli niba ning 'yiri jaa daang ba maali taa ka maahuu bi ba kpachagang. Iisiriel daang diye taanhuu a jaudie a jaa, 'see Giibiyong 'yong.

20‘bojung Ba Tari Baahaa Daanang daang 'ko ba 'sikie bang 'ihi ning taanhuu Iisiriel ingang, ‘bojung u daang buorang ka u saangba kpeleng kpeleng. U daang iye bila ka Iisiriel ta tan hina ba ingang 'jung, a che saangba a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang ku 'Moosis nuori ni.

21A wagiri ning 'Joosua daang ti kuye 'Eenak buurii ni a tangbera paaluung. U daang kubang 'Hii-birong 'puong aning 'Dii-bir 'puong aning 'Ee-nab 'puong aning 'Juuda tangbera paaluu ni jaang. Ung daang kuba Isi'reeli taanhi paaluu ni ming jaang. Ka 'Joosua daang saangba kpeleng kpeleng a lang ning ba 'yi-bera.

22'Eenak buurii ni kanga jaa daang ba chehi Isi'reeli niba paaluung. 'Geeza, Gaat aning Aasidod 'yong 'puong ka 'mine daang kpeling.

23Ka 'Joosua daang jaudie a paaluu jaa a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli 'ku 'Moosis ni. Ka 'Joosua daang di a paaluu 'ku Iisiriel ung i ba chengbung. Bang daang 'pou a 'tuuro ba buura. Ka a paaluu daang nye peenhibu a 'yi taanhuu jawing.

Joshua 12

1Isi'reeli niba daang jauye taanhuu tuong paalihi nga na'mine a die ba 'teng-gbama 'so. A 'teng-gbani daang biye Jooridang Mani ngmintonepuhinii 'lombori ning. U daang 'yiye Aarinong Konboo a ti ta Huurimong Tangkpong aning Aaraba sa'muni seng ni.

2Saihong daang la Aamor niba ang kpiera Heesibong puong naa. U naalung daang taye Giilied paaluu tarang a 'yi Aar'o-yer ang 'bi Aarinong Konboo nuoring, a 'yi a konboo gaalingga a ti ta Jaabok Mani. A konboo nga la Aamong buurii toribogu.

3Saihong naalung daang la 'yiye Aaraba Lohimbo a ti ta Kiinerot Mangkpong sa'muni seng, a la ti ta Aaraba Mangkpong ni bang buona Yaarung Mangkpong ni. U naalung da la taye Beet Jeesimot sori sa'muni seng a la gaa sa'mungduri seng ni ing 'chuliho Piisiga Tangkpong ni.

4Saihong naalung daang ti taye 'Beesang naa Oog toribogu. Oog daang iye Reefayim 'dongkihi ni ang chehi ni kanga. U daang kpieraye Aasitarot aning Eediri-ai 'puong.

5Oog daang 'diye naalung Huurimong Tangkpoming, a 'di naalung Saalika 'puong aning 'Beesang jaang. U toribogu daang ti taye 'Giisur niba toribogu, a ti ta 'Me-aakat niba toribogu aning Giilied paaluu tarang. U naalung daang ti taye Heesibong naa Saihong toribogu.

6A 'jiihi nga ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna Moosis aning Isi'reeli niba daang jaudie ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis daang dia 'ku Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni ang i ba 'suobu.

7Paalihi na'mine ni 'Joosua aning Isi'reeli niba ang daang jautuong ni la bama. Banang daang 'bi Jooridang ngmintongkpieri seng ni, a 'yi 'Bee-al Gaad ang bi Leebanong

© 2009 Bibles International.

Lohimbo ning a ti ta 'Hee-lak Tangkpong ni a 'duoro 'Sii-ir. Ana ka 'Joosua daang di 'ku Isi'reeli buura ni bang 'so a 'tuuro bila ni bang 'pou ni.

8A na'mine ngangdaang bi a tangbera paaluung aning ji-lohimbohi ning aning Aaraba Lohimbo ning. Ba 'mineng ming daang bi 'jiihi ni ang 'chulihi 'sigire ni aning a mopiri 'puong aning a sa'mungduri seng ni. Bana daang la Hiit niba, Aamor niba, 'Keenan niba, Peeriz niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba.

9Jeeri'ko naa daang la kanga, ka 'E-ai ang pieli Beetel naa i kanga.

10Jeruuselem naa daang la kanga, ka 'Hii-birong naa i kanga.

11Jaarimut naa daang la kanga, ka 'Leekis naa i kanga.

12Eegilong naa daang la kanga, ka Geezer naa i kanga.

13'Dii-bir naa daang la kanga, ka 'Gii-der naa i kanga.

14'Hoorima naa daang la kanga, ka Aarad naa i kanga.

15Liibina naa daang la kanga, ka Aduulam naa i kanga.

16'Makiida naa daang la kanga, ka Beetel naa i kanga.

17Tapi'yuuwa naa daang la kanga, ka 'Hii-fer naa i kanga.

18'Ee-fek naa daang la kanga, ka 'Laseerong naa i kanga.

19'Meedong naa daang la kanga, ka 'Heezor naa i kanga.

20Siimirong Miirong naa daang la kanga, ka Aakisaf naa i kanga.

21'Teeyanak naa daang la kanga, ka Megii'do naa i kanga.

22'Kii-des naa daang la kanga, ka Jookiniyam ang bi Kaarimel 'puong naa i kanga.

23'Doo-wer naa ang bi 'Doo-wer 'jiduorihing daang la kanga, ka Gooyim ang 'bi Giiligal 'puong naa i kanga.

24Tuuriza naa daang la kanga. A na'mine jaa daang iye 'pihita aning 'yeni.

Joshua 13

1Wagiri ngang 'Joosua daang 'koriye yaga. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: I 'koriye yaga, che 'teng-gbani ang chehi bang na die nang iye kpong.

2'Teng-gbani ang nang chehi la nga: Filiisitiya niba paaluu jaa aning 'Giisur niba paaluu jaa.

3U 'yiye Saihor Konboo ang 'bi 'Iijipiti sa'muni seng 'haali a ti ta Eekirong toribogu sa'mung-goo seng. Ba yeliyeng ka 'Keenan nibang 'so a 'jie nga ka Filiisitiya daam'mine ba'nu ni 'so 'be. Bana daang la daam'mine 'Geeza niba, Aasidod niba, Aasikelong niba, Gaat niba, Eekiron niba aning Aavim niba iinhing.

© 2009 Bibles International.

4A 'yi sa'mungduri seng, 'Keenan niba paaluu ni jaa daangpaahiyeng, a lang ning Mireera ang i Saidong niba 'suobu a ti ta 'Ee-fek, a la ti ta Aamor niba toribogu ni.

5'Giibal niba paaluu daang paahiyeng aning Leebanong jaa a gara sa'muni seng, a 'yi 'Bee-al Gaad ang bi Huurimong Tangkpong luong a ti ta 'Heemat 'di-nokpong.

6A taanhi paaluu kpieriba ming daang paahiyeng, a lang ning Saidong niba jaa a 'yi Leebanong a ti ta Miisirefot 'Meeyim. N na karibang ka ba 'yi Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. Ina yeli la ka i 'pou 'ku Iisiriel a 'tuuro pohibung ka u leu ba chengbung a'wo mang kui nuori bila ni.

7Bila 'jung 'po a paaluu nga ka u leu chengbung a ku a buura awai ni aning Manaase buurii chelii ni.

8Ruubeng buurii aning Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni 'diye ba cheng. Una ka 'Moosis 'kubo ni. 'Be jengye Jooridang lombo-jaala ning sa'muni seng a'wo Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang 'kubo niu bila ni.

9'Be 'yiye Aar'o-yer ang bi Aarinong Konboo ni nuoring aning 'yi-kpong ni ang bi a lohimbo 'puong ni, a lang ning Meedeba 'ji-gbanggbali ni jaa a ti ta Daibong.

10Aamor niba naa Saihong 'yi-bera ni jaa daang paahiyeng a ti ta Aamong buurii toribogu. Heesibong 'puong ka Saihong daang i naa.

11Giilied daang paahiyeng, aning 'Giisur niba toribogu aning 'Me-aakat niba. Huurimong Tangkpong jaa daang paahiyeng aning 'Beesang jaa a ti ta Saalika.

12Oog naalung bogu jaa ang 'bi 'Beesang 'puong daang paahiyeng. Aasitarot aning Eediri-ai 'puuhing ka Oog daang i naa. Una 'yong la nie ang daang kpeling 'dongkihi ni ang chehi ni 'puong, bojung 'Moosis daang ngmibang taanhuu a kariba bahi.

13Che Isi'reeli niba daang ba kari 'Giisur niba aning 'Me-aakat niba. 'Giisur aning 'Me-aakat niba nang kpieraye Isi'reeli niba puong a waana 'jine.

14'Liivai buurii 'yong ka 'Moosis daang ba 'ku 'teng-gbani cheng. Sarikihi bang di 'butmg 'ihi ku Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini daang la ba cheng a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila 'kubo ni.

15Ka 'Moosis daang 'ku Ruubeng buurii cheng a 'tuuro ba 'di-noe singbu.

16Ba jie toribogu daang 'yiye Aar'o-yer ang bi Aarinong Konboo nuoring, a lang ning 'yi-kpong ni ang 'bi a lohimbo 'puong ni aning Meedeba ji-gbanggbali ni jaa.

17Heesibong aning u 'yi-bera ni jaa ang 'do bi a ji-gbanggbaling ni da paahiyeng. Ana la Daibong, Beemot 'Bee-al aning Beet Bee-al 'Mii-ong.

18'Jeehaz, Keedemot aning Meefayat ming daang paahiyeng.

19Ka Kirijateeyim, Siibima aning 'Zee-ret 'Seehar ang bi tangkpong ang pieli lohimbo daang paahi.

20Beet 'Piiyor, Piisiga 'jiihi ni ang 'chulihi ni aning Beet Jeesimot daang paahiyeng.

© 2009 Bibles International.

21A ji-gbanggbali 'yi-bera ni jaa aning Aamor niba naa Saihong naalung bogu jaa daang paahiyeng. Heesibong 'puong ka Saihong daang i naa. Ka 'Moosis daang jaming Saihong aning Miidiyan na'mine. Bana da la livai, 'Rii-kem, Zuur, Huur aning 'Riiba. A na'mine ngang da kpiera a paaluung ka ba ning Saihong i nuori'yeni.

22'Bii-or 'bi-dau 'Beelam daang paahiye banani Isi'reeli niba ang ku aning ta'kobi ni 'puong. 'Beelam daang iye bagibugira.

23Ruubeng buurii toribogu daang la Jooridang Mani nuori. Ruubeng buurii cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe, ba 'yi-bera aning ba kurihi.

24'Moosis daang 'kuye Gaad buurii ming ba cheng. U daang 'kubong cheng a 'tuuro ba 'di-noe.

25Ba jie toribogu daang la 'Jee-zer aning Giilied 'yi-bera ni jaa, aning Aamong niba 'teng-gbani tarang a ti ta Aar'o-yer ang 'bi Raaba 'ningbi-tooring.

26A 'yi Heesibong a gara 'Reema Miizipa aning Beetonim daang paahiyeng, ka 'Mahaneeyim a ti ta Dii-bir toribogu daang paahi.

27A lohimbo ming 'puong Beet Aaram, Beet Niimira, Suukot aning 'Zeefong daang paahiyeng. Heesibong naa Saihong naalung bogu ni chelii la bila, ka Jooridang Mani i u toribogu. U daang ti taye Kiiniret Mangkpong nuori ni Jooridang sa'muni seng 'lombori ning.

28Gaad buurii cheng la bila a 'tuuro ba 'di-noe, ba 'yi-bera aning ba kurihi.

29'Moosis daang 'kuye Manaase buurii chelii ni cheng. Manaase buurii chelii ning daang 'sou a 'tuuro ba 'di-noe.

30Ba 'jie toribogu daang 'yiye Mahaneeyim, ka 'Beesang jaa paahi. 'Beesang naa Oog naalung bogu jaa daang paahiyeng. Ka 'Jeeyir 'yie ni jaa ang 'bi 'Beesang 'puong ni daang paahi. A daang iye 'yi-bera lijaata.

31'Beesang naa Oog naalung bogu 'yi-bera daang la Aasitarot, Eediri-ai aning Giilied chelii. A daang iye Manaase bi-dau 'Meekir 'biihi 'suobu. A daang iye 'Meekir bi-daba ni tarang 'suobu a 'tuuro ba 'di-noe.

32A 'jiihi nga ka 'Moosis daang 'po ang i cheng 'Moo-ab 'ji-gbanggbali ning. 'Beng 'bi Jooridang Mani 'lombo-jaala ning Jeeri'ko sa'muni seng ni.

33Che 'Moosis daang ba 'ku 'Liivai buurii cheng. Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni daang la ba cheng a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeliba bila ni.

Joshua 14

1'Jiihi ni cheng Isi'reeli niba ang daang 'di 'Keenan paaluung ni la bila. Ana ka Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera, Nuung bi-dau 'Joosua aning Isi'reeli buurii ba'mine 'deri ju-daamba daang 'po kubo ang i ba cheng.

© 2009 Bibles International.

2Ba daang nyiye ba cheng a 'tuuro pohibu a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku nuori a 'tuuro Moosis ingang ni. Bila bang daang i 'ku a buura awai aning chelii ni.

3'Bojung 'Moosis daang 'kuye a buura a'yi ning chelii ni ba cheng Jooridang 'lombo-jaala ning. Che u daang ba 'ku 'Liivai buurii cheng ba 'puong.

4'Bojung 'Joosef 'biihi daang iye buura a'yi. Bana la Manaase aning 'lifiriam. Ba daang ba 'ku 'Liivai buurii jie a 'teng-gbaning 'see 'yi-bera ni 'puuhing bang na kpiera. Ba daang 'kubong 'teng-gbani ming ang tari mo-oorihi a na ku ba 'duunhi aning ba bungtarihi.

5Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku 'Moosis nuori bila ni, bila ka Isi'reeli niba daang i. Ba daang 'poye a 'teng-gbani.

6'Beng la ka 'Juuda buurii daang wa 'Joosua seng Giiligal 'puong. Ka 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb, 'Kiiniz nie ni yeli 'ku 'Joosua: I bangye yelihung ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'ku Moosis, Naangmini nie ni n nii yela 'Kee-des Baaraniya 'puong.

7N daang iye 'yuomo lijaa'yi sanga ni Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang tungmamang 'yi 'Kee-des Baaraniya a na ti 'pigihi a paaluu ni. Mang daang wa yeluu yeli ang bi n 'sikiring.

8Che n ba'biihi ni n ningba ang daang gaa ni daang iyeng ka a niba 'muno 'puohi aning dabieng. Che maang daang 'tuye Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini aning n 'sikiri jaa.

9Bila 'jung ka 'Moosis daang po a daari a yeli: Pielaang la, 'teng-gbani nga i gberi ang neu nga na iye i ning i biihi cheng a gara wagiri jaa, ‘bojung i 'tuye Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini aning i 'sikiri jaa.

10A 'yi a wagiri ngang Ba Tari Baahaa Daana kaamang mang i 'vori a 'yuomo lijaa'yi ning a'nu nga 'puong a'wo ung daang yeli bila ni. Wagiri ni Iisiriel ang daang yo daara a mopiri 'puong ni ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a yelihung nga 'ku 'Moosis. Nyima la ni, n iye 'yuomo lijaanaahi aning a'nu 'jine.

11Che n nang iye kpiengaa 'jine a'wo daari ni 'Moosis ang tungma ni. N kpiengu ang daang sing bila ni, bila ung nang sing a na jau taanhuu, a mang 'yi a leu wa.

12Bila 'jung 'kumo a tangkpong nga wagiri ngang. U yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli a daari ni. 'Bojung i daang 'wongye a daari ka 'Eenak niba ni Nye 'be. Ba 'yi-bera iye kpienhi bang me daangguoma 'gilaa. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana na biye n seng ka n kariba bahi a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeli bila ni.

13Ka 'Joosua daang duhi sung 'ku 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb, a che di 'Hii-birong 'kuu ung leu u chengbung.

14Bila 'jung ka 'Hii-birong daang leu 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb a 'Kiiniz dau ni chengbung a waana 'jine. 'Bojung u daang 'tuye Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni aning u 'sikiri jaa.

© 2009 Bibles International.

15Fora ning 'Hii-birong 'yuori daang la Kiirij at Aaraba. Aaraba daang iye ningtiinhuu 'Eenak niba ni jaa 'puong. 'Beng la ka a paaluu daang nye peenhibu a 'yi taanhuu jauring.

Joshua 15

1'Juuda 'biihi buurii jie la ni a 'tuuro ba 'di-noe. U daang 'yiye Iidom toribogu ni ang 'bi Ziin Mopiri ning sa'mungduri seng. U sa'mungduri seng toribogu baahaa baahaa daang la bila.

2Ba sa'mungduri seng toribogu da 'piiliye Yaarung Mani ni nuori, a 'yi kuong gberi ni ang 'tori sa'mungduri seng ni.

3Ung 'yi 'beng a gaa sa'mungduri seng a 'duoro Akiraabim 'Dojie, a 'yi 'beng a gara Ziin Ung 'yi 'Kee-des Baaraniya sa'mungduri seng a 'do gaa ti pan Heezirong. Ung la 'do gaa 'Iijipiti a leu 'gili gaa Kaarika.

4Ka a toribogu la pan gaa Aazimong a ti 'yi lijipiti Konbo'bile ning. A toribogu baahaa daang la Mangkpong ni. Ye sa'mungduri seng toribogu la bila.

5A wagiri ning a sa'muni toribogu daang 'yiye Yaarung Mani ni a ti ta Jooridang baahaa. Ka a sa'mung-goo seng fongu toribogu daang 'piili a mangkpong gbering, Jooridang nuoring.

6Ka a toribogu daang 'do gaa Beet Hoogila, a ti 'tu Beet Aaraba sa'mung-goo seng. A toribogu la 'do gaaye Ruubeng bi-dau 'Boohang 'kuurii ni.

7Ka a toribogu nga la 'yi 'Eekor Lohimbo ni a 'do gaa Dii-bir seng. Ung leu 'yi beng a gaa sa'mung-goo seng a gara Giiligal. 'Beng jeng 'ton Aduumim 'Dojie, ang 'bi a boo sa'mungduri seng. Ka a toribogu la gaa En Sii-mes kuonhi ni a ti baahi En 'Roo-gel ingang.

8Ka a toribogu la 'do ti 'tu Hiinom 'Bi-dau Lohimbo ni sie a ti ta 'Jii-bus niba 'yi-kpong ni sa'mungduri seng jichulihee ni. Una la Jeruuselem. Ka a toribogu la 'yi be 'do gaa tangkpong ni ang pieli Hiinom Lohimbo ni ngmintongkpieri seng. 'Be la Reefeyim Lohimbo ni baahaa, sa'mung-goo seng.

9Ka a toribogu la 'gili a 'yi a tanga ju a ti ta Neefi'towa kuong bulee ni, a la 'yi 'be gaa lifirong Tangkpong 'yi-bera ni. Ka a toribogu la 'gili gaa 'Bee-ala, una bang buona Kiirijat 'Jii-arim.

10Ka a toribogu 'yi 'Bee-ala a leu gaa ngmintongkpieri seng a gara 'Sii-ir Tangkpong. Ung la ti 'tu 'Jiiyarim Tangkpong sie ang 'bi sa'mung-goo seng. Ba buonaye 'Jii-arim Tangkpong ka Keesalong. Ka a toribogu 'sigi gaa ti ta Beet 'Sii-mes a la ti pari Tiimina.

11Ka a toribogu la ti 'tu Eekirong sie sa'mungduri seng. Ung la 'gili ti ta Siikirong, a gaa ti ta 'Bee-ala Tangkpong a 'yi gaaJaabiniel. A toribogu baahaa daang la a mangkpong.

© 2009 Bibles International.

12A ngmintongkpieri seng toribogu daang la a Mangkpong Karaa ni. 'Juuda biihi toribogu la bila wa 'gili a 'tuuro ba 'di-noe.

13'Joosua daang 'kuye 'Ji-fuune 'bi-dau 'Kee-leb 'jie ang i u tuori 'Juuda 'biihi ni 'puong a 'tuuro nuori ni Ba Tari Boohoo Daana ang daang 'ku 'Joosua ni. Be daang la Kiirijat Aaraba. Aaraba nga daang la 'Eenak ba. A 'yiri nga 'yuori kanga daang la 'Hii-birong.

14Ka 'Kee-leb daang kari 'Eenak bi-daba bata ni beng. Bana daang la 'Siisai, Ahaimang aning Taalimai. 'Eenak biihi daang la bila.

15Ung daang 'yi be a 'do gaa 'Dii-bir kpieriba ingang. 'Dii-bir fora 'yuori daang la Kiirijat 'Siifar.

16Ka 'Kee-leb daang yeli: Nie ni jaa ang na jauning Kiirijat 'Siifar a tuomuu, n na diye n bi-poga Aakisa 'ku a daana ka u i u poga.

17Ka 'Kee-leb yau 'Kiinaz 'bi-dau Ootiniel daangjautuomuu. Ka 'Kee-leb di u bi-poga Aakisa 'ku Ootiniel ung i u poga.

18Sanga ni Aakisa ang daang wa Ootiniel seng, ka Aakisa imuu ka u suhi 'teng-gbani u ba seng. Aakisa ang wa 'sigi u bunga 'jung ni la ka 'Kee-leb jugihuu: 'Bo ing buora?

19'Beng la ung yeli kuu: 'Kunio pegiri. Ing 'kumo 'teng-gbani sa'mungduri seng ni, 'kumo kon'bulihi ming. Ka 'Kee-leb daang kuu saaju seng konbulihi ni aning 'mtmi seng kon'bulihi ni.

20'Juuda biihi buurii cheng daang la ni a 'tuuro ba 'di-noe.

21'Yi-bera ni ang daang 'bi 'Juuda buurii sa'mungduri seng baahaa a gara lidom toribogu seng ni la Kaabiziyel, 'Ii-der aning 'Jee-ger.

22Kaina, Di'moona aning Aadada,

23'Kii-des, 'Heezor aning Iitinang.

24Ziif, 'Tii-lem, 'Biiyalot,

25'Heezor Hadaata, 'Kii-riot aning Heezirong. Heezirong la 'Heezor.

26Aamam, 'Siima, 'Moolada,

27'Heezar Gaada, Heesimong, Beet Tii-let,

28'Heezar Suuwal, 'Bii-er 'Siiba aning Bizijotija.

29'Bee-ala, Aiyim, 'Ee-zem,

30Elitoolad, Keesil, 'Hoorima.

31Ziikilag, Madimaana, aning Sanisaana,

32Le'beeyot, Siilihim, Aa'ing aning Riimong. A jaa daang iye 'yi-bera lijeri aning awai aning a kurihi.

33Eesi'teeyol, 'Zoora aning Aasina daang biye 'ji-lohimbo ning,

© 2009 Bibles International.

34aning Za'noowa, En Gaanim, Tapi'yuuwa, 'Iinam.

35Jaarimut, Aduulam, 'Sooko, 'Aziika,

36See'reeyim, Aditaayim, Ge'diira aning Geedi'roteyim. Ama daang iye 'yi-bera 'pie aning anaahi aning a kurihi.

37'Ziinang, Haadasa, Miigidal Gaad,

38Diiliang, Miizipa, Jookitiel.

39'Leekis, Boozikat, Eegilong,

40Kaabong, Laamam, Kiitilis,

41Geedirot, Beet 'Deegong, 'Neeyama aning 'Makiida. A daang iye 'yi-bera 'pie aning ayuobi aning a kurihi.

42Liibina, 'liter, Aasang,

43Jiifita, Aasina, 'Niizib,

44'Ki-aila, Aakizib aning Mariisa. A daang iye 'yi-bera awai aning a kurihi.

45Eekirong daang paahiyeng a lang ning u 'yie aning u kurihi.

46A 'yi Eekirong a gara mani seng ni, a 'yie jaa ang pieli Aasidod aning a kurihi daang paahiyeng.

47Ka Aasidod aning u 'yie aning u kurihi daang paahi. Ka 'Geeza aning u 'yie aning u kurihi daang paahi. A daang ti taye lijipiti konbo'bile ni, ka a Mangkpong Karaa ni i u toribogu.

48'Yi-bera ni ang daang 'bi a taanhi paaluung la ama: 'See-mir, Jaatir, 'Sooko,

49Daana, Kiirijat Saana. Una la Dii-bir.

50'Ee-nab, Esi'timoowa, Aanim,

51'Goo-seng, 'Hoolong aning Gai'lo. A daang iye 'yi-bera pieningyeni aning a kurihi.

52Aarab, 'Duuma, Eesiang,

53'Jee-num, Beet Taapua, A'fiika,

54Huumita aning Kiirijat Aaraba. Kiirijat Aaraba la 'Hii-birong, ka Zaiyor ming daang paahi. A daang iye 'yi-bera awai aning a kurihi.

55'Meeyong, Kaarimel, Ziif, Juuta,

56Jeezi'rii-el, Jooki'diyam, Za'noowa,

57'Keen, Giibiya aning Tiimina. A daang iye 'yi-bera 'pie aning a kurihi.

58Haalihul, Beet Zuur, 'Giidor,

© 2009 Bibles International.

59'Meeyarat, Beet 'Eenot aning Eelitikong. A daang iye 'yi-bera ayuobi aning a kurihi.

60Kiirijat 'Bee-al bang la buona Kiirijat 'Jii-arim aning Raaba daang paahiyeng. A 'yi-bera nga daang iye a'yi aning a kurihi.

61'Yi-bera ang daang 'bi a mopiri 'puong la Beet Aaraba, Miiding, 'S ikeeka,

62Niibi sang, Yaarung 'Yi-kpong ni aning En 'Giidai. A daang iye 'yi-bera ayuobi aning a kurihi.

63A wagiring 'Juuda 'biihi daang ba tuong kari 'Jii-bus niba ni, banang da kpiera Jeruuselem 'puong ni. A waana jine 'Jii-bus niba nang kpieraniye 'Juuda 'biihi Jeruuselem 'puong.

Joshua 16

1'Joosef 'biihi jie bang 'po 'kubo daang 'yiye Jooridang Mani ang pieli Jeeri'ko a ti ta Jeeri'ko kuonhi ni sa'muni seng. A la 'yi Jeeri'ko 'tu a mopiri 'puo a 'tu a taanhi 'puo a ti ta Beetel.

2Ung daang 'yi Beetel a goo 'Luuz, a 'yi 'be gaa Aarika niba toribogu ni a ti ta Aatarot.

3A la 'yi 'be 'sigi gaa ngmintongkpieri seng a ti ta Jaafiletai niba toribogu, 'haali a gaa 'Muni Beet 'Hoorong a ti ta Geezer. Ung daang 'yi 'be ti baahi a mangkpoming.

4'Beng la ka 'Joosef 'biihi Manaase aning 'Iifiriam daang die ba cheng 'jie.

5'Iifiriam 'biihi toribogu a 'tuuro ba 'di-noe daang la nga: Ba cheng sa'muni seng toribogu daang 'yiye Aatarot 'Eedar a ti ta Saa'ju Beet 'Hoorong.

6Ka a toribogu daang 'yi 'be a gara a mangkpong seng Miikimeta sa'mung-goo seng. Ka a toribogu leu 'gili gaa sa'muni seng ti ta 'Teeyanak Sai'loo, a pan 'be gaa 'Janoowa sa'muni seng.

7Ung daang 'yi 'Janoowa a 'sigi gaa Aatarot a la ti ta 'Neeyarat. Ung ti ta Jeeri'ko a 'yi ti ta Jooridang Math.

8A toribogu daang 'yiye Tapi'yuuwa a gaa ngmintongkpieri seng a ti ta 'Keena Konbo'bile ni. Ung 'yi beng a ti baahi a maning. lifiriam biihi buurii cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

9'Joosua daang weliye 'yi-bera 'mine ku lifiriam biihi. A 'yi-bera nga daang paahiye Manaase biihi cheng 'puong. A 'yi-bera jaa daang tariye a kurihi.

10Che ba daang ba kari 'Keenan niba ni ang da kpiera Geezer 'puong ni. A 'Keenan niba nga kpieraye lifiriam niba 'puong a waana 'jine. Ka Isi'reeli niba firiba bang tuna ba tuma.

Joshua 17

© 2009 Bibles International.

1Manaase buurii ming daang tariye 'jie bang 'po 'kubo, 'bojung Manaase daang la 'Joosef bi-daufora. Meekir daang la Manaase 'bi-daufora. Giilied niba nabaali daang la bila. Bang daang 'kuu Giilied aning 'Beesang, bojung u daang iye taanhuu jaujaura.

2Manaase biihi ni ang chehi daang tariye 'jie bang 'po 'kubo a 'tuuro ba 'di-noe. Bana daang la 'Ee-bi'ii-zer biihi, 'Hii-lek biihi, Aasiriel biihi, 'Sii-kem 'biihi, 'Hii-fer biihi aning Semaida 'biihi. 'Joosef 'bi-dau Manaase 'bi-daba daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

3Manaase 'bi-dau daang la Meekir, ka Meekir bi-dau i Giilied, ka Giilied bi-dau i 'Hii-fer. 'Hii-fer ming bi-dau daang la Zeloofehad. Che Zeloofehad daang ba dogi 'bi-daba. 'Bi-pogiba 'yong ung daang dogi. U bi-pogiba 'yoe daang la Maala, 'Noowa, Hoogila, Miilika aning Tuuriza.

4Ka u bi-pogiba nga daang wa a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer aning Nuung bi-dau 'Joosua aning a ningbera 'ningbi-toori a wa yeli: Ba Tari Baahaa Daana daang 'kuye 'Moosis nuori ka u kuti cheng ti dogiriba 'puong. Bila 'jung 'Joosua daang 'kubong cheng ba ba dogiriba puong a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori ni.

5'Teng-gbama 'jiihi 'pie ka Manaase daang nye a paahi Giilied 'teng-gbani aning 'Beesang ang da bi Jooridang Mani 'lombo-jaala ning.

6'Bojung Manaase bi-pogiba ni daang nyiye ba cheng u bi-daba 'puong. Ka Manaase bi-daba ni ang chehi daang 'so Giilied 'teng-gbani.

7Manaase 'teng-gbani toribogu daang 'yiye Aaser a ti ta Miikimeta ang da bi 'Sii-kem sa'muni seng. Ka a toribogu gaa sa'mungduri seng a ti ta En Tapiyuuwa kpieriba jie ni.

8'Gbendige ni bang buona Tapi'yuuwa ni daang iye Manaase 'suobu. Che 'yiri ni bang buona Tapi'yuuwa ung jeng Manaase toribogung ni daang iye lifiriam biihi 'suobu.

9Ka a toribogu daang 'sigi gaa 'Keena Konbo'bile ni sa'mungduri seng a ti ta a konbobile. A 'Iifiriam 'yi-bera nga daang paahiye 'yi-bera ni Manaase ang 'so ni 'puong. Ka Manaase toribogu ni jeng a konbo'bile sa'mung-goo seng. Ung 'yi 'be a ti baahi a mangkpoming.

10U sa'mungduri seng 'teng-gbani daang iye lifiriam 'suobu. Ka u sa'mung-goo seng daang i Manaase 'suobu, ka a mangkpong i u toribogu. Manaase toribogu daang ti taye Aaser 'jie sa'mung-goo seng, a ti ta Iisakar 'jie sa'muni seng.

11Wagiri ngang Aaser aning fisakar 'puong Manasee daang 'soye Beet Saang aning u 'yie, aning Iibiliam aning u ming 'yie. 'Jiihi Manaase ang da la 'so la ama: 'Doo-wer kpieriba aning u 'yie, Een Door aning u 'yie, 'Teeyanak aning u 'yie aning Megii'do kpieriba aning u 'yie. A taanhi 'gbendigihi nga daang iye ata.

12Che Manaase biihi daang ba tuong kari a 'yie nga kpieriba. A 'Keenan niba nga daang ahiye kpiengaa ka ba na kpeye a paaluung.

© 2009 Bibles International.

13Sanga ni Isi'reeli niba nga ang daang wa tari kpiengu ni, bang firi a 'Keenan niba bang tuna ba tuma. Che ba daang ba kariba bang 'yi kpeleng kpeleng.

14'Beng la ka 'Joosef 'biihi daang yeli 'ku 'Joosua: Wala 'Jung ing 'kuti 'jiyeni 'yong ka ti cheng tuori i btmg'yeni 'yong. Ba Tari Baahaa Daana ba pegiti ting i ningjemaa?

15Ka 'Joosua daang dieyeli 'kubo: Ye iye ningjemaa. lifiriam taanhi jie ni ang i figa 'gaali 'kuye ni, ye 'do gaa a kongkori a ti maali ye miihi jie. Ye maali 'jie 'beng a Peeriz niba aning 'dongkihi paaluu ngang.

16Che ka 'Joosef biihi nga yeli: A taanhi paaluu nga ba sigihiti. 'Keenan niba ni jaa ang kpiera a boo 'jie ning tariye 'kuri cherietihi. Banani ang kpiera Beet Saang aning a 'yie 'puong aning Jeezi'rii-el Lohimbo ni kpieriba jaa taraang.

17Ka 'Joosua daang yeli 'ku 'Miriam aning Manaase, 'Joosef jaga ni: Ye iye ningjemaa a tari kpiengu yaga. Ye tuori kung i 'jiyeni 'yong.

18A taanhi paaluu na iye ye 'suobu. Anaa jaa ka u iye kongkori, ye na ngmaahiye a daari. Bung jaa ang 'yi 'beng na iye ye 'suobu. Anaa jaa ka 'Keenan niba nga tariye 'kuri cherietihi a i kpienhi, che ye na karibang.

Joshua 18

1'Beng la ka Isi'reeli niba langkpiebu ni jaa daang wa lang taa Sai'lo 'puong a maali a 'tuohibu tent ni ung ahi beng. A paaluu daang balihiyeng ba 'ningbi-tooring.

2Wagiri ngang buura ayo'poing da nang kpeling Isi'reeli niba 'puong a da nang ba nye ba cheng tuori.

3'Beng la ka 'Joosua yeli ku Isi'reeli niba nga: Ba Tari Baahaa Daana ye ba'mine Naangmini ni 'kuyeng a paaluu. Wala yeng na nagihi kauhi sing che gaa ti dieguu 'so?

4Ye 'ihi daba bata buurii jaa 'puong. N na tungbang ka ba 'ihi 'tugili a paaluu. Ba na seuye bila ni a paaluu ang 'wo bing a 'tuuro ba cheng, a leu wa n seng.

5Ba na nyoguung 'po 'jiihi ayo'poin. 'Juuda na kpelingye ba 'teng-gbaning sa'mungduri seng, ka 'Joosef 'deu niba ming kpeling ba 'teng-gbaning sa'mung-goo seng.

6Ye na seuye a paaluu 'bigihee 'jiihi ayo'poin 'bing. Ye na diang waaning ka n pohi pohaa 'kuye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'ningbi-tooring.

7Che 'Liivai buurii ba tari tuori ye 'puong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieri ni la ba cheng. Gaad aning Ruubeng aning Manaase buurii chelii ni nyiye ba cheng Jooridang Mani 'lombo-jaala ning sa'muni seng. Ana ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis kubo ni.

8'Beng la ka a daba daang 'ihi ka ba gaa. Ka 'Joosua yeli 'ku a daba ang gara ka ba 'liinhi a paaluu a seu u 'woree ni: Ye 'cheng 'tugili a paaluu a seu bila ni tmg 'wo Bing a leu wa n seng. N na pohiye pohaa kuye Sai'lo 'puong che Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

9A 'jung ka a daba daang gaa a 'cheng 'tugili a paaluu. Bang daang seu bila ni a paaluu ang 'wo 'jiihi ayo'poin ing gbangu 'puong a 'tuuro a 'yi-bera. 'Beng la bang daang wa 'Joosua seng a kampung Saila 'puong.

10'Beng la ka 'Joosua daang pohi pohaa 'kubo Sai'lo puong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka 'Joosua daang 'po a paaluu 'beng 'ku Isi'reeli niba nga ka buurii jaa di u tuori.

11Ang daang ta Beenjaming buurii tuori a 'tuuro ba 'di-noe. Ba 'teng-gbani tuori daang jengye 'Juuda 'biihi aning 'Joosef 'biihi kpachagang.

12Ba sa'mung-goo seng toribogu daang piiliye Jooridang Maning, ka a toribogu 'do gaa Jeeri'ko 'lombori sa'mung-goo seng. Ung 'yi 'be 'tu a taanhi puo gaa ngmintongkpieri seng a ti baahi Beet 'Ee-veng Mopiri ning.

13Ka a toribogu daang 'yi 'be a 'do gaa 'Luuz seng. 'Luuz la Beetel. U sa'mungduri seng ung ti 'tu. Ka a toribogu daang 'sigi gaa Aatarot 'Eedar ang pieli tanga ni ang 'bi 'Muni Beet 'Hoorong sa'mungduri seng ni.

14Ka a toribogu leu 'tu ngmintongkpieri seng a 'gili gaa sa'mungduri seng, a 'yi tanga ni ang 'bi Beet 'Hoorong 'ningbi-tooring ni sa'mungduri seng. Ung ti baahi Kiirijat 'Bee-al ingang. Kiirijat 'Bee-al la Kiirijat 'Jii-arim. 'Juuda 'biihi 'yi-kpong la. Ba ngmintongkpieri seng toribogu la bila.

15U sa'mungduri seng ni daang 'piiliye Kiirijat 'Jii-arim baahaang, ka a toribogu gaa ngmintongkpieri seng a ti ta Neefi'towa kuonhi kon'bulee ni.

16'Beng la ka a toribogu daang 'sigi gaa tangkpong ni ang 'bi Hiinom 'Bi-dau Lohimbo ningbi-tooring ni baahaa. A tangkpong ngang 'bi Reefeyim Lohimbo ning sa'mung-goo seng. Ka a toribogu 'sigi ti kpe Hiinom Lohimbo, a ti 'tu 'Jii-bus niba 'yi-kpong 'lombori sa'mungduri seng. 'Beng ung 'sigi gaa En 'Roo-gel.

17Ka a toribogu daang leu gaa sa'mung-goo seng a ti ta En Sii-mes. Ung 'yi 'beng a gaa Geelilot ang jeng Aduumim 'Dojie ning. Ung 'yi 'be 'sigi gaa 'Boohang 'kuurii. Ruubeng 'bi-dau daang la 'Boohang.

18Ung 'yi beng a gara Aaraba sa'mung-goo 'lombori a 'sigi gaa Aaraba.

19Ka a toribogu ti 'tu Beet Hoogila sa'mung-goo 'lombori ni. U baahaa 'jie daang la Yaarung Mangkpong ni. A mangkpong nga da 'Nye Jooridang Mani sa'mungduri seng baahaang. A sa'mungduri seng toribogu daang la bila.

20Jooridang Mani daang la u sa'muni seng toribogu. Beenjaming biihi cheng daang la bila a 'tuuro ba toribogiri jaa wa 'gili, a 'tuuro ba 'di-noe ming.

21Beenjaming biihi buurii 'yi-bera daang la ama a 'tuuro ba 'di-noe: Jeeri'ko, Beet Hoogila, 'Ii-mek 'Kii-ziz,

22Beet Aaraba, Zema'reeyim, Beetel,

23Aavim, Paara, Oofira,

© 2009 Bibles International.

24'Kii-far Haamonai, Oofinai aning 'Giiba. A daang iye 'yi-bera 'pienaayi aning a kurihi.

25A 'yi-bera 'mine daang la Giibiyong, 'Reemaa, 'Biyiirot,

26Miizipa, Kefaira, Moozaa,

27'Rii-kem, Iiripiel, Taarala,

28'Ziila, Eelef aning 'Jii-bus. 'Jii-bus la Jeruuselem. 'Mine daang la Giibiat aning Kiirijat. A daang iye 'yi-bera 'pie aning anaahi aning a kurihi. Beenjaming biihi cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

Joshua 19

1A 'yiilung tuori daang 'leye Siimiyung ingang, Siimiyung biihi buurii ingang la bila a 'tuuro ba 'di-noe. Ba cheng 'jie daang 'Nye 'Juuda cheng 'jie 'puong.

2'Bii-er 'Siiba bii 'Siiba aning 'Moolada daang paahiye ba cheng 'puong.

3Ba 'yi-bera 'mine daang la 'Heezar Suuwal, Beela, 'Ee-zem,

4Elitoolad, Betuu-el, 'Hoorima,

5Ziikilag, Beet Maarikabot,'Ileezar 'Suusa,

6Beet 'Libeeyot aning Saruuheng. A daang iye 'yi-bera 'pie aning ata aning a kurihi.

7Aa'ing, Riimong, 'liter aning Aasang daang paahiyeng. A daang iye 'yi-bera anaahi aning a kurihi.

8Kurihi ni jaa ang ngmaa 'gili a 'yi-bera nga jaa a ti to Bee-al Biiyer, 'Reema ang bi sa'mungduri seng la bila daang paahiyeng. Siimiyung 'biihi cheng la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

9Siimiyung biihi cheng nga daang 'yiye 'Juuda biihi tuori 'jie ni 'Joosua ang 'kubo ni ingang. 'Bojung 'Juuda 'biihi jie ni daang iye kpong 'gaali a 'kubo. Bila 'jung Siimiyung biihi daang 'diye ba cheng 'jie a niba 'puong.

10A taalung tuori daang leye Zeebiyulung biihi ingang a 'tuuro ba 'di-noe. Ba cheng toribogu daang ti taye 'Seerid.

11Ba toribogu daang gaaye ngmintongkpieri seng a ti ta Maarala, a 'yi be ti ta Daabeset. Beng la ung la ti ta konbobile ni ang bi Jookiniyam sa'muni seng ni.

12Ung 'yi 'Seerid a gaa sa'muni ngmintong'puhinii seng a ti ta Kiisilot 'Teebor toribogu. Ung 'yi be a gaa Daaberat, a la 'do gaa Jafaiya.

13Ung 'yi 'be a 'tu Gaat 'Hii-fer sa'muni seng a ti ta Eet 'Keeziing. Ung 'yi 'be a gaa Riimong ang pieli 'Niiya.

14'Beng la ka a toribogu leu 'giluu sa'mung-goo seng ti ta Haanatong, a ti baahi Jiifitayel Lohimbo ning.

© 2009 Bibles International.

15Kaatat, 'Neehalol, Siimirong, Iidala aning Beetilehem daang paahiye 'beng. A 'yi-bera daang iye 'pienaayi aning a kurihi.

16Zeebiyulung 'biihi cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

17A naahung tuori daang leye lisakar ingang, Iisakar 'biihi ingang la bila a 'tuuro ba 'di-noe.

18Ba 'jie daang ti taye Jeezi'rii-el, a paahi Kesuulot aning Suunem,

19Hafi'reeyim, Saiyong, A'nee-harat,

20Raabit, Kiisiong, 'Ee-bez,

21'Riimet, En Gaanim, En Haada aning Beet Paazez.

22A toribogu daang ti taye 'Tee-ber, Sahazooma, aning Beet Seemes. Ka ba toribogu daang ti baahi Jooridang Maning. A daang iye 'yi-bera 'pie-naayuobi aning a kurihi.

23lisakar 'biihi buurii cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe aning ba 'yi-bera aning a kurihi.

24A 'nuulung tuori daang ‘leyeAaser 'biihi buurii ingang a 'tuuro ba 'di-noe.

25Heelikat, 'Hee-lai, 'Bii-teng, Aakisaf,

26Alaamelek, Aamad aning Maisal daang paahiye ba leng-gbaning. U daang ti taye Kaarimel Tangkpong ni ngmintongkpieri seng, a ti ta Saihor Liibinat Konbobile ni.

27'Beng la ung leu 'tu ngmintong'puhinii seng a ti ta Beet 'Deegong, a ti ta Zeebiyulung toribogu. Ung 'yi 'be gaa Jiifitayel Lohimbo ni, a la gaa sa'mung-goo seng ti part Beet li-mek aning Nehaiyel. Ung daang ti 'tu 'Kee-bul 'nu-goo seng.

28'Hii-birong, 'Riihob, Haamong aning 'Keena daang paahiyeng, a ti ta Saidong Kpong.

29Ka a toribogu leu 'tu 'Reeyama a ti ta Taiyer bang me daangguoma 'gilt. Ka a toribogu leu 'tu 'Hoosa a ti baahi a mangkpoming Aakizib 'gbendige ning.

30Uum-maa, 'Ee-fek aning 'Riihob daang paahiyeng. A daang iye 'yi-bera lijeri aning a'yi aning a kurihi.

31Aaser biihi buurii cheng daang la a 'yi-bera nga aning a kurihi, a tuuro ba 'di-noe.

32A ayuobilung tuori daang ‘leyeNaafitalai 'biihi ingang. U 'leye Naafitalai biihi ingang a 'tuuro ba 'di-noe.

33Ba toribogu daang 'piiliye 'Hii-lef ingang, a 'yi terebint dakpong ni ang bi 'Zeyaneeyim 'puong ni, a 'tu Aadamai 'Nii-keb aning Jaabiniel a ti ta Laakam. A toribogu ti baahiye Jooridang Maning.

34A toribogu daang 'yiye 'Hii-lef a gaa ngmintongkpieri seng a ti ta Aazinot 'Teebor, a 'yi 'be gaa Huukok seng. Ung ti ta Zeebiyulung toribogu sa'mungduri seng a ti ta

© 2009 Bibles International.

Aaser toribogu ngmintongkpieri seng. Ung ti baahi 'Juuda toribogu ang 'bi Jooridang Maning ngmintong'puhinii seng.

35Naafitalai 'yi-bera ni bang me daangguoma 'gilt daang la Ziidim, Zuur, Haamat, Reekath, Kiiniret,

36Aadama, 'Reeyama, 'Heezor,

37'K-des, Eediri-ai, En 'Heezor,

38Airong, Miigidal El, 'Hoo-rem, Beet 'Eenat aning Beet Seemes. A daang iye 'yi-bera 'pie aning awai aning a kurihi.

39Naafitalai 'biihi buurii cheng la bila a 'tuuro ba 'di-noe aning ba 'yi-bera aning a kurihi. Daan 'teng-gbani

40A ayo'poilung tuori daang 'leye Daan 'biihi buurii ingang a 'tuuro ba 'di-noe.

41Ba cheng jie daang la 'Zoora, Eesi'teeyol, Iir 'Sii-mes,

42'Seyalibin, Aajalong, Jeetila,

43'Iilong, Tiiminata, Eekirong,

44Eelitiike, Giibetong, 'Bee-alat,

45'Jiihud, Beeni 'Bii-rak aning Gaat Riimong,

46Mejaarikong, Raakong aning 'gbendige ni ang pieli Joopa ni.

47Daan biihi 'jie ni daang iye fling yaga 'kubo, a 'jung bang daang 'ihi gaa ti jauning 'Lii-sem. Bang daang di ta'kobi jau a dieguu a che 'jing 'beng. Bila 'jung bang daang buona 'Lii-sem 'yuori ka Daan a 'tuuro ba nabaali Daan 'yuori.

48Daan 'biihi buurii cheng daang la bila a 'tuuro ba 'di-noe, aning ba 'yi-bera aning a kurihi. 'Joosua cheng

49Isi'reeli niba daang wa 'poye a paaluu a ing ba toribogiri ung leu ba cheng. Bang wa i bila baahi bang ku Nutmg bi-dau 'Joosua cheng 'jie ba 'puong.

50Ba daang 'tuye Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni a 'ku 'Joosua 'yi-kpong ni ung suhi ni. Una daang la Tiiminat 'Siira ang bi Ifiriam taanhi paaluu ning. Ung daang me a 'yi-kpong a kpiera beng.

51A cheng 'jiihi nga ka Eli'ee-zer a Ngmingpuohi 'yi-diera,Nutmg bi-dau 'Joosua aning Isi'reeli 'biihi buura ni ba'mine ju-daamba daang 'po 'kubo ang i ba cheng. Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring bang daang di pohibu 'poa 'kubo Sai'lo 'puong a 'tuohibu tent ni 'di-nuoring. Bila bang daang po a paaluu baahi.

Joshua 20

1Ka Ba Tari Boohoo Daana daang yeli ku 'Joosua:

© 2009 Bibles International.

2Yeli ngaang 'ku Isi'reeli niba nga: Ye 'ihi 'yi-bera nie ang na mang jo gaa ti i 'chihi. A yela mang daang veng ka Moosis yeli 'kuye ni.

3Ye i bila ka nie ang ba dang jeri bii a ba bang che ku nie tuong jo gaa 'be. A 'yi-bera nga na iye 'chihi 'jiihi 'kuye ka a nie ni ang naara jiing sani ni ta nyiu.

4Ka nieng wa jo gaa a 'yi-bera nga kanga, u na ti ahiye a 'yi-kpong 'di-nokpoming. 'Beng ung na toonhi u yela ka a 'yiri ningbera 'wong. Ba na nyoguung kpening a 'yiri a'wo ung i ba kanga a 'kuu jie ka u kpiera ba 'puong.

5Ka a nie ni ang naara jiing sani ning karuu gaa 'be, ba kung diu ing u 'nuuhing, 'bojung u ba bang che ku u to ni. U daang ba hau seni.

6U na kpieraye a 'yiring a gara wagiri ni ung na wa ahi a langbu 'ningbi-tooring ka ba 'di u saree. U na kpieraye beng a gara wagiri ni nie ni ang i Ngminglmohi 'yi-dierikpong kpong a sanga ang na wa 'kpi. 'Beng la ka nie ni ang ku nie ni na tuong 'yi a 'yiri ni ung jo gaa ni a leu gaa u minga 'yiri a ti kpe u minga 'deu.

7A 'jung ba daang 'ihiye 'Kii-des ang bi 'Gaalilii 'puongNaafitalai taanhi 'jie ning. Bang la 'ihi 'Sii-kem ang bi lifiriam taanhi 'jie ning, a 'ihi Kiirijat Aaraba ang bi 'Juuda taanhi jie ning. Kiirijat Aaraba la 'Hii-birong.

8Jooridang Mani 'lombo-jaala ning Jeeri'ko sa'muni seng ning, ba daang 'ihiye 'Bii-zer ang 'bi ji-gbanggbali mopiri ning. Ruubeng buurii jie daang la. Bang daang 'ihi 'Reemot ang 'bi Giilied a i Gaad buurii 'jie. Bang la 'ihi 'Goolang ang 'bi 'Beesang puong a i Manaase buurii jie.

9A 'yi-bera nga ka 'Joosua daang 'ihi 'ku Isi'reeli niba jaa, a 'ku saana ming ang kpiera ba 'puong. U 'ihaang 'ku nie ming jaa ang ba bang che ku nie. U daana na mang tuong jo gaaye be ka nie ni ang naara jiing sani ni ta kuu. U na 'biye 'be a gara wagiri ni ung na wa ahi a langbu 'ningbi-tooring.

Joshua 21

1'Beng la ka 'Liivai buurii ba'mine jagihi 'yi-daangdaba daang wa Eli'ee-zer a Ngming'puohi 'yi-diera aning Nuung 'bi-dau 'Joosua seng, aning Isi'reeli niba buura ba'mine jagihi 'yi-daangdaba seng.

2Bang daang yeli ngaang 'kubo Sai'lo ang 'bi 'Keenan paaluung: A 'tuuro 'Moosis ingang Ba Tari Baahaa Daana 'kuye nuori ka ba 'kuti 'yi-bera ka ti kpiera, aning a samama ti 'duunhi ang na oora moo.

3A 'jung Isi'reeli niba nga daang 'kuye a 'Liivai buurii nga 'yi-bera aning a samama a 'yi ba cheng 'puong a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori ni.

4A fora tuori daang 'leye 'Koohat 'di-noe ingang. Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera biihi daang iye 'Liivai buurii. Bang daang nye 'yi-bera 'pie aning ata a 'tuuro pohibung. 'Juuda buurii, Siimiyung buurii aning Beenjaming buurii 'yi-bera puong bang daang nyia.

© 2009 Bibles International.

5Bang daang 'ku 'Koohat 'biihi ni ang chehi ni 'yi-bera 'pie. A 'tuuro pohibung bang daang nyia a 'yi lifiriam buura 'di-noe puong, aning Daan buurii 'puong aning Manaase buurii chelii 'puong.

6Bang daang 'ku Guurisung biihi 'yi-bera 'pie aning ata. A 'tuuro pohibung bang daang nyia a 'yi Iisakar buurii 'di-noe 'puong, aning Aaser buurii 'puong. Bang da la 'kubo 'yi-bera a 'yi Naafitalai buurii 'puong aning Manaase buurii chelii ni ang bi 'Beesang ni 'puong.

7'Mireerai 'biihi daang nyiye 'yi-bera pienaayi a 'tuuro ba 'di-noeng. Ba daang nyiye a 'yi-bera a 'yi Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Zeebiyulung buurii 'puong.

8Ka Isi'reeli niba nga daang di a 'yi-bera nga aning a samama 'ku 'Liivai buurii nga a 'tuuro pohibung. Ba daang iye bila a 'tuuro bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku nuori a 'tuuro 'Moosis ingang.

9A 'jung ba daang 'kubong 'yi-bera a 'yi 'Juuda biihi buurii 'puong aning Siimiyung 'biihi buurii 'puong. A 'yi-bera nga 'yoe bang buong ni.

10Eerong biihing daang 'so a 'yi-bera nga, bojung a fora tuori ni daang iye ba 'suobu. Eerong biihi nga daang iye 'Koohat 'di-noe ni kanga niba, bang i 'Liivai buurii.

11Ba daang kubong Kiirijat Aaraba ang bi 'Juuda taanhi 'jie ning aning u samama ang ngmaa 'giluu. A Aaraba nga daang la 'Eenak ba. Kiirijat Aaraba bang buona 'Hii-birong pampana.

12Che ba daang diye a 'yi-kpong samama aning u kurihi 'ku 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb ang leu u 'suobu.

13Bang daang di 'Hii-birong aning u samama ku Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera 'bi-daba. U daang iye 'yi-kpong bang na mang jo gaa ti i 'chihi. Bang daang 'kubo Liibina aning u samama,

14Jaatir aning u samama, Esi'timoowa aning u samama,

15'Hoolong aning u samama, Dii-bir aning u samama,

16Aa'ing aning u samama, Juuta aning u samama, aning Beet 'Sii-mes aning u samama. 'Yi-bera awai bang daang tihi a 'yi a buura a'yi ngang.

17A 'yi Beenjaming buurii 'puong ba daang tihiye Giibiyong aning u samama, 'Giiba aning u samama,

18Aanatot aning u samama aning Aali'mong aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

19Eerong a Ngming'puohi 'yi-diera biihi 'yi-bera jaa daang iye 'yi-bera 'pie aning ata aning a samama.

20Ba daang kuye 'Koohat 'biihi 'di-noe ni 'yi-bera. Bana la 'Koohat biihi ni ang da chehi a 'Liivai buurii 'puong. Ba daang 'kubong ba 'yi-bera tuori a 'yi 'Iifiriam buurii 'puong.

© 2009 Bibles International.

21Ba daang kubong 'Sii-kem aning u samama, lifiriam taanhi 'jie ning. U daang iye 'yi-kpong ningkuura ang na mang jo gaa ti i 'chihi. Bang daang 'kubo Geezer ming aning u samama.

22Bang daang la di Kiibizeyim aning u samama aning Beet 'Hoorong aning u samama 'kubo. A daang iye 'yi-bera anaahi.

23'Yi-bera bang daang tihi Daan buurii 'puong la Eelitiike aning u samama aning Giibetong aning u samama.

24Bang daang la tihi Aajalong aning u samama aning Gaat Riimong aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

25'Yi-bera bang daang tihi Manaase buurii chelii ni 'puong la 'Teeyanak aning u samama aning Gaat Riimong aning u samama. A daang iye 'yi-bera a'yi.

26A 'yi-bera 'pie nga aning a samama daang iye 'Koohat 'biihi ni 'di-noe ang chehi ni 'suobu.

27Ba daang 'kuye Guurisung 'biihi ang i 'Liivai buurii 'yi-bera a 'yi Manaase buurii chelii ni 'puong. Ba daang 'kubong 'Goolang ang 'bi 'Beesang 'puong aning u samama ung i 'yi-kpong ningkuura ang na mang jo gaa ti i 'chihi. Bang da la 'kubo 'Bii-es'tiira aning u samama. A daang iye 'yi-bera a'yi.

28'Yi-bera bang daang tihi Iisakar buurii 'puong la Kaisong aning u samama, Daaberat aning u samama,

29Jaarimut aning u samama aning En Gaanim aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

30'Yi-bera bang daang tihi Aaser buurii 'puong la Maisal aning u samama, Aabidong aning u samama,

31Heelikat aning u samama aning 'Riihob aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

32Naafitalai buurii 'puong ba daang tihiye 'K -des aning u samama ang 'bi 'Gaalilii puong. Ung daang i 'yi-kpong ningkuura ang na mang jo gaa ti i 'chihi. Bang da la tihi Haamot Doo-wer aning u samama aning Kaaritang aning u samama. A daang iye 'yi-bera ata.

33Guurisung buurii 'yi-bera jaa aning a samama a 'tuuro ba 'di-noeng daang iye 'yi-bera pie aning ata.

34'Yi-bera ni bang daang 'ku 'Mireerai 'biihi ni ang i 'Liivai buurii ni ang chehi ni la ama. Zeebiyulung buurii 'puong bang daang dia kubo. Ba daang 'kubong Jookiniyam aning u samama aning Kaarita aning u samama,

35Diimina aning u samama aning 'Neehalol aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

© 2009 Bibles International.

36'Yi-bera bang daang tihi Ruubeng buurii 'puong la 'Bii-zer aning u samama, 'Jeehaz aning u samama,

37Keedemot aning u samama aning Meefayat aning u samama. A daang iye 'yi-bera anaahi.

38Gaad buurii 'puong ba daang tihiye 'Reemot ang 'bi Giilied 'puong. Ung daang i 'yi-kpong ningkuura ang na mang jo gaa ti i 'chihi. Bang daang la tihi 'Mahaneeyim aning u samama,

39Heesibong aning u samama aning 'Jee-zer aning u samama. A jaa daang iye 'yi-bera anaahi.

40A 'jung 'Mireerai 'biihi 'yi-bera a 'tuuro ba 'di-noeng, niba ni ang chehi a 'Liivai buurii puong ni 'yi-bera bang kubo daang iye 'yi-bera pie aning a'yi.

41'Liivai buurii 'yi-bera ni jaa bang 'kubo Isi'reeli niba 'suobu 'puong daang iye 'yi-bera lijaa'yi aning a'nii aning a samama.

42A 'yi-bera nga kanga jaa daang tariye u samama ang ngmaa 'giluu. Bila daang la a 'yi-bera nga jaa.

43Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku Iisiriel a paaluu ni jaa ung daang po ka u na 'kuye ba nabaali'mine ni. Bang daang dieguu 'so a kpiera 'beng.

44Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'kubo peenhibu wa 'gili a'wo bila ni jaa ung daang po ku ba nabaali'mine ni. Dau jaa daang ba tuong ahi a na 'tuohibo ba domihi jaa 'puong. Ba Tari Baahaa Daana daang diye ba domihi jaa ing ba 'nuuhing.

45Yelisuunhi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang ing nuori ku lisiriel ni, yeli'biri bung'yeni jaa 'chibe a ba paali. A jaang paali.

Joshua 22

1'Beng la ka 'Joosua daang buong Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni.

2Ung daang yeli 'kubo: Ye 'tuye bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang 'kuye nuori ni. Ye 'tuye n nuori a i yeli jaa mang 'kuye nuori ka ye i.

3A 'beri nga jaa 'puong ye ba bahi ye ba'biihi nga a waana 'jine. Ye 'tuye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori ni ung 'kuye ni.

4Pampana, Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'kuye ye babiihi nga peenhibu a'wo ung daang ing nuori 'kubo bila ni. Bila 'jung wagiri ngang ye leu gaa ye tentihi. Ye leu gaa 'teng-gbani ni yeng 'so ni. Una ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis 'kuye Jooridang Mani 'lombo-jaala ning ni.

5Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis daang 'kuyeng nuori ka ye nung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a 'chene u soe jaa 'puong. U 'kuyengnuori ka ye tuuro u

© 2009 Bibles International.

no'kurihi a nyoguu tari kpiengaa, a tunuu aning ye 'sikie jaa aning ye 'suuhi jaa. Ye chelihi sung a 'tu a no'kurihi nga aning a 'begu.

6'Beng la ka 'Joosua daang duhi duhistmg 'kubo, a che bahiba bang gaa. Bang gaa ba tentihi.

7'Moosis daang 'kuye Manaase buurii chelii ni ba 'suobu 'Beesang 'puong. Ka 'Joosua ming daang ku Manaase buurii chelii ni ang chehi ni ba 'suobu Jooridang Mani ngmintongkpieri seng lombori ning ba ba'biihi 'puong. A 'jung sanga ni 'Joosua ang daang bahiba ka ba gaa ba tentihi ni, u daang duhiye sung 'kubo.

8Ngaang ung daang yeli 'kubo: Ye leu gaa ye tentihi aning bundaambuunhu jemaa. Ye leu gaa aning 'duunhi jemaa, aning wari, salima, yaawa, 'kuri aning bungyerihi jemaa. Ye ning ye baliihi 'po ye domihi buunhu ni yeng jaudiehi ni.

9'Beng la ka Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni daang leu 'yi Isi'reeli niba 'puong Sai'lo ang 'bi 'Keenan paaluung. Bang daang 'yi ka ba gaa Giilied paaluu 'teng-gbani ni ang i ba 'suobu ni. Una bang daang die 'so a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung ku 'Moosis ni.

10Sanga ni Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni ang daang wa ta Jooridang 'gbendige ni 'Keenan paaluung, bang daang maali sarika 'ihijie a Jooridang sieng. U daang iye kpong a birihi.

11'Beng la ka Isi'reeli niba ni 'wong nie kanga ang yeli: Nye, Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni maaliye sarika 'ihij ie. Ba maalutmg 'Keenan paaluu toribogu ning Jo oridang 'gbendige 'puong. Isi'reeli niba kpiebu lombori seng ning bang maaluu.

12Isi'reeli niba ang wa 'womaa, ka Isi'reeli niba langbu ni jaa laanhi lang taa Sai'lo 'puong a na gaa ti jauningba taanhuu.

13'Beng la ka Isi'reeli niba nga tung a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer 'bi-dau bang buona Fiiniyas. Ba daang tumuung ung gaa Giilied 'gbendige ni. Ruubengbuurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni 'jie bang daang tumuu.

14Ningbera 'pie daang paahiye Fiiniyas ingang bang tungba. Kanga jaa da mang iye Iisi'reeli buura ni jaga ningkpong. Kanga jaa da mang la u ba 'deu 'yi-daangdau Iisiriel 'tuhi-jemaa ni 'puong.

15Bang daang ti ta Giilied 'gbendige ni, Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni 'jie.

16Bang ti yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana langbu ni jaa yeli: 'Bo limangkong tuma la nga yeng tung Iisiriel Naangmini ni ingang? Ye leuhiyeng 'jine a ba 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana. Ye maaliye ye miihi sarika 'ihijie a na die taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang.

17Ka bila 'Piiyor beu ni ba sigihiti? A waana 'jine nga ti nang ba pegi ti miihi a 'yi u ingang, anaa jaa ka 'baleu waye Ba Tari Baahaa Daana langbu ni ingang a daari.

© 2009 Bibles International.

18Bila da ba sigi che yeng na leuhi 'jine a ba la 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana? Ka yenang i bila a die taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang 'jine, 'jie na nyaang ka u 'suuri 'ihi Isi'reeli langbu ni jaa ingang.

19Che ka 'teng-gbani ni yeng 'so ning ba i 'forifori, bila yeng ye long wa 'teng-gbani ni ang i Ba Tari Baahaa Daana 'suobu ni. 'Beng ka Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu ahi ni. Ye die jie a 'so ti 'puong, che ye ta die taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang bii a die taawai ti ingang. Ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini sarika 'ihijie ni 'puoring, yeng la me ye miihi sarika 'ihijie ni, ye dieye taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang, a die taawai ti ming ingang.

20'Ziira 'bi-dau 'Eekang daang ba tung beu a buunhu ni bang duhi beu ing ni yela? A 'jung naani ka 'su-kpiengaa daang wa Isi'reeli langbu ni jaa ingang? A dau nga daang ba 'kpi u 'yong u beu ni 'puong.

21'Beng la ka Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii chelii ni dieyeli ngaang 'ku Isi'reeli 'tuhi-jemaa 'yi-daangdaba ni.

22Ba Tari Baahaa Daana, Kpiengu Jaa Daana Naangmini, Ba Tari Baahaa Daana, Kpiengu Jaa Daana Naangmini, unang bang. Veng ka Iisiriel minga bang. Ka taawai diebu la bii ka nuori ba'tuubu 'puong la ting i a yeli nga Ba Tari Baahaa Daana ingang, ta dieti jine.

23Ka tinuung me a sarika 'ihijie nga ku ti miihi a na leu 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'tuubung, u bangyeng. Ka tinuung maaluu a na 'ihi sarika nyugirihi u ingang, bii bungbie sarikihi bii maahuu sarikihi, u bangyeng. Ka bila 'jung la ting meu, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana minga naati bila sari.

24Che ti iye bila anan'so kanga 'jung. Ti joraye dabieng ka wagiri ang waana 'puong, a'mineng ye biihi na yeli kuye ti 'biihi: 'Bo tuori yeng tan Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni ingang?

25Ba na yeling ka Ba Tari Baahaa Daanang veng ka Jooridang Math i toribogu tinuu aning yena Ruubeng buurii aning Gaad buurii kpachagang. Bila 'jung ye ba tari tuori Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ye 'biihi na iye bila a veng ka ti 'biihi kung la jora Ba Tari Baahaa Daana.

26Bila 'jung la ting yeli: Ye veng ka ti i 'siri me ti miihi sarika 'ihijie pampana. Sarika nyugirihi bii sarika jaa 'ihibu 'jung naani.

27Che u na iye 'sieree yena aning tinuu aning jemanihi ang 'tuuro ti 'puoring kpachagang ka ti tuong tuna Ba Tari Baahaa Daana. U na iye 'sieree u 'ningbi-tooring ka ti 'kuruu ti sarika nyugirihi aning ti sarikihi aning maahuu sarikihi. Wagiri ang waana 'puong ka ye 'biihi ta wa yeli 'ku ti 'biihi: Ye ba tan tuori Ba Tari Baahaa Daana ingang.

28Bila 'jung ting yeli ka ka banang wa yeli bila 'kuti bii ti jemanihi wagiri ang waana 'puong, ti na yeling: Nye ti nabaali'mine ang toonhi maali Ba Tari Baahaa Daana

© 2009 Bibles International.

sarika 'ihijie ni. Ti ba meu sarika nyugirihi bii sarika jaa 'jung. Ti meting ka u i 'sieree yena aning tinuu kpachagang.

29Ngmini ta sagi ka ti die taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang a leuhi a kung 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana jine. Ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini sarika 'ihijie ni ang ahi u tent 'deu 'ningbi-tooring ni 'puoring, Ngmini ta sagi ka ti me sarika 'ihijie a na 'ihi sarika nyugirihi bii bung'bie sarika bii sarika jaa u ingang.

30Ka Fiiniyas a Ngming'puohi 'yi-diera aning Isi'reeli langbu ningbera ni ang daang i 'tuhi-jemaa 'yi-daangdaba ni daang 'wong yela ni Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii ang yeli ni. Ka ba 'puuhi daang peli a yela.

31'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer 'bi-dau Fiiniyas daang yeli 'ku Ruubeng buurii, Gaad buurii aning Manaase buurii: 'Jine nga ti bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'biye ti seng, boiling ye ba tung a limangkong tuma nga Ba Tari Baahaa Daana ingang. Wagiri ngang ye dieye Isi'reeli niba 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'nuuhing.

32Ka a Ngming'puohi 'yi-diera Eli'ee-zer 'bi-dau Fiiniyas aning a ningbera daang leu 'yi Ruubeng buurii aning Gaad buurii nga seng. Bang daang 'yi Giilied 'gbendige ni a gaa 'Keenan paaluu Isi'reeli niba seng a ti 'kubo a 'duoho nga.

33Ka a 'duoho daang peli Isi'reeli niba nga 'puo, ka Isi'reeli niba nga daang pegi Naangmini. Ba daang ba la yeli ka ba na gaaye ba ingang aning taanhuu a ti saang 'teng-gbani ni Ruubeng buurii aning Gaad buurii ang da kpiera ni.

34Ka Ruubeng buurii aning Gaad buurii daang 'ku a sarika 'ihijie 'yuori ka 'Sieree. Ba daang yeliyeng ka u na iye 'sieree ba kpachagang ka Ba Tari Baahaa Daana la Naangmini.

Joshua 23

1'Yuong-jemaa ang wa pari, sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'ku Iisiriel peenhibu a 'yi ba domihi jaa 'nuuhing wa 'gili ni ka 'Joosua daang 'koriye yaga jaa.

2Ka 'Joosua daang buong Iisiriel jaa, ba ningbera, ba 'ju-daamba, ba saringmaariba aning ba kari'chihi, a yeli 'kubo: N 'koriyeng yaga jaa.

3Ye nyiye bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang i paalihi nga jaa ye 'jung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini minga la una nga ang jau 'kuye.

4Ye nye, n 'poye paalihi ni ang chehi ni 'kuye ang na leu cheng a 'tuuro ye buura. N 'poye a paalihi a 'piili Jooridang Maning aning paalihi ni jaa mang jaudie ni, 'haali a ti ta a Mangkpong Karaa ni ngmintongkpieri seng.

5Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na firibang ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring, a kariba ka ba 'yi ye 'ningbiring. Ye na dieye ba paaluu 'so a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang ing nuori 'kuye bila ni.

6Bila 'jung ye tari nyau yaga, a 'tu bila ni jaa ang seu 'Moosis begu gbangu ni 'puong, a ta ira wa leu 'yi u ingang a gara 'nuduri bii 'nu-goo.

© 2009 Bibles International.

7Ye tari nyau yaga, a ta ira wa lang a paalihi ni ang chehi ye 'puong ni ingang. Ye ta wa buona ba ngmima 'yoe bii a dia puora puobu. Ye ta wa maanaa bii a 'churi 'puohaa.

8Che ye nyogi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini kpiengaa a'wo yeng ira bila a waana jine nga.

9'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini kariye paalinanee aning paalikpienhi bang 'yi ye 'ningbi-tooring. Che yena yeng, nie jaa ba tuong ahi ye 'ningbi-tooring a waana 'jine.

10Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmining jaura 'kuriye a'wo ung ing nuori 'kuye ni. Ning'yeni na mang kariye niba 'tuhi.

11Bila 'jung ye chelihi sung 'ningbi-jieng, a nung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

12A'mineng ye na wa leuye 'puori a 'kori mari a paalihi ni ang chehi ye 'puong ni, a digira ba bi-pogiba ka ba ming digira ye bi-pogiba.

13Ka yenang wa i bila, ye bang pielaang ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini kung la kari a paalihi ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring. Ba na iye chebihi aning berihi a 'kuye. Ba na 'woniye kpaahi ye 'lomboeng, a 'woning guohi ye 'ningbieng a gara wagiri ni yeng na nyuong a 'yi a paalisung ni Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuye ni 'puong.

14Nye, 'jine nga n 'chenee sori ni 'teng-gbani nie jaa ang mang 'cheng. Ye bangye ye 'sikie aning ye 'suuhi jaa 'puong ka yelisuunhi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang yeli ye yela ni, yeli'yeni jaa ba 'le. A jaang wa paali 'kuye. Yeli'biri bung'yeni jaa ba 'le.

15Yelisuunhi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang ing nuori 'kuye ni waye ye ingang. Bila ning u ju ka Ba Tari Baahaa Daana na waaning yelibee ming jaa ye ingang. U na waanaang a gara wagiri ni ung na nyuongye ka ye 'yi a paalisung nga Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang 'kuye nga 'puong.

16Ka yenang wa saang 'layiri ni yela Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuye nuori ni a gaa ti tuna ngmingjaani a mang 'churi 'puohaa, Ba Tari Baahaa Daana 'suuri na tuliye ye ingang. Ye na nyuoming 'wieng 'wieng a 'yi a paalisung nga ung 'kuye ngang.

Joshua 24

1'Beng la ka 'Joosua daang laanhi Isi'reeli buura ni jaa lang taa 'Sii-kem 'puong. Ung buong Isi'reeli ningbera, ba ju-daamba, ba saringmaariba aning ba kari'chihi. Bang waaning ba miihi Naangmini 'ningbi-toori.

2Ka 'Joosua daang yeli 'ku a niba jaa: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli: Sang'kongkoruu jaa ye nabaali'mine aning 'Tiira, Aaburaham aning 'Neehor ba ni daang kpieraye 'Yufireetis Mani 'lombo-jaala ning. Ngmingjaani bang daang 'puoho.

© 2009 Bibles International.

3Mang daang di ye ba Aaburaham a 'yining a mani 'lombo-jaala ning. N daang dienutmg 'yie a 'tuning 'Keenan paaluu jaa, a i ka u buurii 'ugi, mang 'kuu Aizik.

4N daang diye Jeekob aning 'Ii-so 'ku Aizik Mang daang di 'Sii-ir Tangkpong ni 'ku 'Ii-so ka u leu u 'suobu, che ka Jeekob aning u 'biihi daang 'sigi gaa lijipiti.

5Mang daang tung 'Moosis aning Eerong, a dogihi lijipiti niba a 'tuuro bila ni mang i ba 'puong ni. Bila 'puoring mang daang tariye 'yining.

6Mang daang tari ye ba'mine 'yining lijipiti 'puong yeng wa ta mani. Ka lijipiti niba daang di cherietihi aning yohujonniba a kari ye ba'mine boo a ti ta Manjie.

7'Beng la ka ye ba'mine daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ung di sagiluu ing ye ning a 'Iijipiti niba kpachagang. Ung daang veng ka mani kuong wa pagiba. Ye 'ningbie daang nyiye bila ni mang i 'Iijipiting ni. Bila 'puoring ye daang kpeye a mopiri 'puong a kauhi sung.

8Maang daang tariye wa kpening Aamor niba 'teng-gbani, banang daang 'bi Jooridang Mani 'lombo-jaala ning ni. Bang daang jatmingye, che mang diba ing ye 'nuuhing ka ye die ba 'teng-gbani 'so. Mang nyuongba 'ihi bahi ye 'ningbi-tooring.

9'Beng la ka Moo-ab naa 'Beelak, Ziipor 'bi-dau 'ihi a jauning Iisiriel. Ung daang tung buong 'Bii-or 'bi-dau 'Beelam ka u wa duhi duhibeu ingye.

10Che n daang ba chelihi 'Beelam yeliyaga ni, bila 'j ung ung da nang duha duhisung 'lcuriye. Bila mang daang dieye 'yi u 'nuuhing.

11'Beng la yeng daang long Jooridang Mani a wa ta Jeeri'ko. Ka Jeeri'ko niba, Aamor niba, Peeriz niba, Keenan niba, Hiit niba, Guurigas niba, Haiv niba aning 'Jii-bus niba ming daang jauningye. Che mang diba ing ye 'nuuhing.

12Mang daang tung vulingvuunihi ang die ye 'yie a ti kari Aamor niba na'mine ba'yi ni bang 'yi ye 'ningbi-tooring. Che ye ta'kobi bii ye taanhuu naani mang daang di kariba.

13N 'kuyeng paaluu yeng ba tung che nye, a lcuye 'yi-bera yeng ba me, yeng kpiera a 'puong. Ye daang 'diye buunhu yeng ba buri a 'yi 'girep yori aning ooliv yoring.

14Bila 'jung pampana ye jora Ba Tari Baahaa Daana a tunuu 'sikiri-pielaa aning yeliminga 'puong. Ye loo ngmima ni ye ba'mine ang daang maana 'Yufireetis Mani lombo-jaala ning aning 'Iijipiti 'puong ni. Ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana.

15Ka anang wa i a'wo yelibeu la kuye ka ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana, bila yeng ye 'lugi unani yeng na 'puoho 'jine. Ye na 'puohiye ngmima ni ye ba'mine ang daang tuna 'Yufireetis Mani 'lombo-jaala ning bii ye na 'puohiye Aamor niba 'teng-gbani ning yeng kpiera ni ngmima? Che maang yeng aning n 'deu, ti na 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana.

16Ka a niba die a yeli: Ngmini ta sagi ka ti bahi Ba Tari Baahaa Daana che ti puoho ngmingjaani.

© 2009 Bibles International.

17'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmining tariti aning ti ba'mine 'yining Ijipiting. Unang tariti 'yining 'yemilung 'puong a tung a tungnagima nga ti 'ningbiring. Sori ni jaa ting 'cheng ni 'puong aning niba ni jaa 'puo ting 'tu ni, unang kaati.

18Ba Tari Baahaa Daanang kari a niba jaa aning Aamor niba ni ang kpiera a paaluung ni bang 'yi ti 'ningbi-tooring. Ti ming na 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung una la ti Naangmini.

19'Beng la ka 'Joosua yeli 'ku a niba: Ye kung tuong 'puohi Ba Tari Baahaa Daana, bojung u iye Naangming pegi'yiruu. U iye 'nyuuri Naangmini. U kung veng ye 'begu saangbuhi aning ye yelibee 'kuye.

20Ka yenang wa jaanhi Ba Tari Baahaa Daana a che 'puoho ngmingsaamba, u na leu ingyeng dangii a i ka ye yela baahi, anaa jaa ka u iyeng sung.

21Ka a niba yeli ku 'Joosua: Aai, ti na 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana.

22'Beng la ka 'Joosua yeli 'ku a niba: Ye iye ye miihi 'sieree niba ka Ba Tari Baahaa Daana yeng lugi a na 'puohuu. Bang yeli: Ti iye 'sieree niba.

23Ka 'Joosua yeli: Wagiri ngang ye di ngmingsaamba ni ang bi ye 'puong ni loo, a che di ye 'sikie 'ku Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni.

24Ka a niba yeli 'ku 'Joosua: Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ting na 'puohi. U nuori ting na 'tu.

25Ka 'Joosua daang bing 'layiri aning a niba a daari, a 'ling yeli'tuuruu aning yeli'binnuu 'kubo 'Sii-kem 'puong.

26'Beng la ka 'Joosua daang seu a yeli'bie nga ing Naangmini 'begu gbangu ni 'puong. Ung daang di 'ku-karaa ba 'old dau ni ang pieli Ba Tari Baahaa Daana 'ji-pegi'yiruu ni 'muning.

27'Beng la ka 'Joosua daang yeli 'ku a niba jaa: Nye, a 'kuurii nga na iye 'sieree 'kuti, bojung u 'wongye yeli'bie ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli kuti ni. Bila 'jung u na iye 'sieree kuye, ka ye to ira wa jaanhi ye Naangmini.

28Ka 'Joosua daang bahi a niba bang gaa. Ka kanga jaa mang gaa u cheng 'jie.

29A yela nga 'puoring ka Nuung bi-dau 'Joosua, Ba Tari Baahaa Daana tungtuna ni daang 'kpi. U daang iye 'yuomo koo aning 'pie che 'kpi.

30Bang daang 'umuu u cheng jie toribogu ning Tiiminat 'Siira 'puong. 'Be 'biye 'Miriam taanhi ning 'Geeyas Tangkpong sa'mung-goo seng.

31Iisiriel daang 'puohoye Ba Tari Baahaa Daana 'Joosua 'beri ni jaa 'puong, aning ningbera ni ang daang 'bibe 'Joosua 'kuung 'puoring ni 'beri 'puong. Banang daang bang tuma ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang daang tung ku Iisiriel ni.

32Ka a Isi'reeli niba daang di 'Joosef kaba ni bang daang tari 'yining lijipiti waaning ni wa 'ung 'Sii-kem 'puong. Ba daang 'umaang 'teng-gbani ning Jeekob ang daang da ni.

© 2009 Bibles International.

Una ung daang da 'Sii-kem ba 'Heemor 'bi-daba seng ni. Waribie koo ka Jeekob daang yebuu. Ka 'be daang wa leu 'Joosef biihi chengbung.

33Ka Eerong bi-dau Eli'ee-zer daang 'kpi. Tanga ni ang daang i u bi-dau Fiiniyas 'suobu ni, 'beng bang daang 'umuu. 'Be bang daang 'ku Fiiniyas lifiriam tangbera jie ning ni.

© 2009 Bibles International.

Judges

Judges 1

1'Joosua kuung 'puoring ka Isi'reeli niba daang jugihi Ba Tari Baahaa Daana a yeli:
Ning'bobong na 'do gaa fora a 'tuohi 'Keenan niba nga a jau 'kuti?

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Juuda buuriing na 'do gaa. Nye, n diye a paaluu ing
ba 'nuuhing.

3Ka 'Juuda buurii daang yeli ku ba babiihi Siimiyung buurii: Wa ka ti nii gaa 'teng-
gbani ni bang 'po 'kuti ni. Veng ka ti lang taa jau ning 'Keenan niba nga. Bila 'puoring
ti ming niye na gaaye 'teng-gbani ni bang 'po 'kuye ni. Ka Siimiyung buurii niu daang
gaa.

4Ka 'Juuda buurii daang 'do gaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang di 'Keenan niba
aning Peeriz niba ing ba 'nung. Bang ku ba daba 'tuhi 'pie 'Bii-zek 'yi-kpong 'puong.

5Bang daang nye 'Adoo-nai 'Bii-zek a 'Bii-zek nga 'puong a jauniu. Bang tuong a
'Keenan niba aning a Peeriz niba.

6Ka 'Adoo-nai 'Bii-zek daang jo, bang kari 'tuu. Bang ti nyoguu a ngmaahi u 'nubi-
daba aning u gbe'bi-daba.

7Ka 'Adoo-nai 'Bii-zek yeli: Na'mine lijaata ning 'pie 'nubi-daba aning ba gbe'bi-daba
mang ngmaahi. A daba nga da mang 'tuunhiye ba siimaa n 'teebul 'miming. Bila ni
mang i ni, bila ka Naangmini leu di n sani naama. Bang daang diu gaaning Jeruuselem
ung ti 'kpi beng.

8Ka 'Juuda niba daang 'ihi 'tuohi Jeruuselem aning jauri. Bang jaudieguu a tuomuu
aning ta'kobi, a nyugi a 'yi-kpong ning buung.

9Bila 'puoring ka 'Juuda niba 'sigi gaa ka ba ti jauning 'Keenan niba. A 'Keenan niba
nga da kpieraye 'jie ang tari taanhi 'puong, sa'mungduri seng biihee 'jie ning aning 'jie
ni ang i lohimbo ning.

10Ka 'Juuda buurii daang gaa 'Keenan niba ni ang da kpiera 'Hii-birong 'puong ni
ingang aning jauri. 'Hii-birong fora 'yuori daang la Kiirijat Aaraba. 'Beng bang daang
ku 'Siisai aning Ahaimang aning Taalimai.

11A 'yi beng ung daang 'do gaa Dii-bir kpieriba ingang. 'Dii-bir fora 'yuori daang la
Kiirijat 'Siifar.

12Ka 'Kee-leb daang yeli: Nie ni jaa ang na jauning Kiirijat 'Siifar a tuomuu, n na diye
n bi-poga Aakisa 'ku a daana ka u i u poga.

13Ka 'Kee-leb yau 'Kiinaz bi-dau Ootiniel jautuomuu. Ka 'Kee-leb di u bi-poga Aakisa
'kuu ung i u poga.

© 2009 Bibles International.

14Sanga ni Aakisa ang daang wa Ootiniel seng ni, ka Aakisa imuu ka u suhi 'teng-gbani u ba seng. Aakisa ang wa 'sigi u bunga 'jung ni la ka 'Kee-leb jugihuu: 'Bo ing buora?

15'Beng la ung yeli 'kuu: 'Kunio pegiri. Ing 'kumo 'teng-gbani sa'mungduri seng ni, kumo kon'bulihi ming. Ka 'Kee-leb daang 'kuu saaju seng konbulihi ni aning 'mtmi seng kon'bulihi ni.

16Ka 'Moosis diengdau 'Kiing niba dau ni biihi 'yi Kongkonga Daari 'Yi-kpong ni wa. Bang lang 'Juuda 'biihi ingang bang goo 'Juuda mopiri ni 'puo. 'Be daang Nye sa'mungduri seng a pieli Aarad. Bang daang gaa ti kpiera a niba 'puong.

17'Beng la ka 'Juuda buurii gaa aning u bieri Siimiyung buurii bang ti ku 'Keenan niba ni ang da kpiera 'Ziifat 'puong ni, a saang a 'yiri jaa kpeleng kpeleng. A 'jung bang da buona a 'yi-kpong 'yuori ka 'Hoorima.

18Ka 'Juuda buurii la jaudie 'Geeza aning u kurihi, a jaudie Aasikelong aning u kurihi, a jaudie Eekirong aning u kurihi.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bi 'Juuda seng. 'Beng la ung daang kari a taanhi 'puo kpieriba ni yeng. Che ba daang ba tuong kari a lohimbo kpieriba ni bahi, 'bojung ba daang tariye 'kuri cherietihi.

20Bang daang di 'Hii-birong 'ku 'Kee-leb a'wo 'Moosis ang daang yeli bila ni. Ung daang kari 'Eenak bi-daba bata ni beng bahi.

21Che Beenjaming buurii daang ba kari 'Jii-bus niba ni ang da kpiera Jeruuselem 'puong ni bahi. A 'jung 'Jii-bus niba kpieraningye Beenjaming buurii Jeruuselem 'puong a waana 'jine.

22Ka 'Joosef buurii ming daang 'ihi 'do gaa Beetel ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang bi ba seng.

23Ka 'Joosef buurii tung 'jipigihibe bang gaa Beetel. Beetel 'yo-fora daang la 'Luuz.

24Ka a jipigihibe daang nye dau ang wa 'yire a 'yi-kpong 'puong. Bang yeli 'kuu: Jaan'de, 'wuliti jie ni ang 'tuuro kpiera a 'yi-kpong ka ti ming paali ti nuori a ii hina.

25Bila 'jung ung 'wulibo 'jie ni ang 'tuuro kpiera a 'yi-kpong. Bang daang ngmi a 'yiri aning ta'kobi. Che bang daang bahi a dau aning u 'deu niba bang gaa.

26Ka a dau daang gaa Hiit niba paaluu a ti me 'yi-kpong beng a buong u 'yuori ka 'Luuz. U 'yuori la bila a waana jine.

27Che Manaase buurii ming daang ba kari Beet Saang kpieriba aning u kurihi kpieriba bahi, bii a kari 'Teeyanak kpieriba aning u kurihi. Ba daang ba kari Doo-wer kpieriba aning u kurihi, bii a kari Iibiliam kpieriba aning u kurihi, bii a kari Megii'do aning u kurihi kpieriba. A 'Keenan niba daang jaanhiyeng ka ba 'yi a paaluung.

28Wagiri ni Isi'reeli niba ang daang wa tari kpiengu ni, ba firiye a 'Keenan niba bang waananing chiehibu. Che ba daang ba kariba bang 'yi kpeleng kpeleng.

© 2009 Bibles International.

29'Iifiriam buurii ming daang ba kari a 'Keenan niba ni ang da kpiera Geezer 'puong ni bahi. A 'jung a 'Keenan niba kpieraningye lifiriam buurii Geezer 'puong.

30Zeebiyulungbuurii ming daang ba kari Kiitirong kpieribabii 'Neehalol kpieriba bahi. A 'jung a 'Keenan niba da kpieraye ba 'puong bang firiba bang waananing chiehibu.

31Aaser ming daang ba kari Aa'ko kpieriba bii Saidong ming kpieriba bahi. U daang ba kari Aalab bii Aakizib bii Heeliba bii Aafik bii 'Riihob kpieriba bahi.

32A 'jung a Aaser buurii daang kpieraye a 'Keenan niba ni ang da 'bi a paaluung ni 'puong. 'Bojung ba daang ba kariba bahi.

33Naafitalai buurii ming daang ba kari Beet 'Sii-mes kpieriba aning Beet 'Eenat kpieriba bahi. Ba daang kpieraye a 'Keenan niba ni ang da bi a paaluung ni 'puong. Che Beet 'Sii-mes kpieriba aning Beet 'Eenat kpieriba da iye niba bang fira bang waananing chiehibu.

34Ka Aamor niba daang fin Daan biihi ing taanhi 'puong, 'bojung ba da ba sagi bang 'sigi wa a lohimbo 'jie ni.

35A Aamor niba daang jaanhiyeng ka ba 'yi 'Hii-rez Tangkpong ang 'bi Aajalong 'puong, a jaanhi ka ba 'yi 'Seyaalibim 'puong. Che sanga ni 'Joosefjaga niba ang wa maaling i kpiengaa ni, bang fira Aamor niba bang waananing chiehibu.

36Ka a Aamor niba nga toribogu daang 'yi sori ni ang 'duoro gara Akiraabim ni, a 'yi 'Siila 'pie ni a pari gaa.

Judges 2

1Ba Tari Baahaa Daana malika daang 'yiye Giiligal a 'do gaa 'Bookim. U daang yeliyeng: Maang diye 'yining 'Iijipiti paaluung, a diye waaning paaluu ni yela mang po 'ku ye ba'mine ni. Mang yeli: N daang kung saang n layiri ni mang 'bing niye ni jaa.

2Mang la yeli: Ye ming ning a paaluu nga kpieriba to 'bing 'layiri jaa. Ye ngmahi ba sarika 'ihijiihi. Che ye ba 'tu n nuori. Wala 'jung yeng i ngaang?

3Bila 'jung n ming yeliyeng: N kung kariba ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring gaa. Ba na 'woningye guohi ye 'lomboeng, ka ba ngmima i chebihi a 'kuye.

4Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana malika ang wa yeli a yeli'bie nga 'ku Isi'reeli niba nga jaa, bang lagi ba noe a 'kong.

5'Beng la bang buong a 'jie 'yuori ka 'Bookim. Bang daang 'ihi sarikihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana beng.

6'Joosua ang wa bahi a niba baahi, ka Isi'reeli niba nga kanga jaa mang gaa u chen'diibu 'jie. Bang gaa a na ti di a 'teng-gbani ka u i ba 'suobu.

© 2009 Bibles International.

7A niba daang tungye Ba Tari Baahaa Daana 'Joosua beri ni jaang, a tumuu ningbera ni ang daang 'bibe che ka 'Joosua 'kpi ni bering. A ningbera nga daang nyiye Ba Tari Baahaa Daana tungbera ni ung tung 'ku Iisiriel ni.

8Nuung 'bi-dau 'Joosua ang i Ba Tari Baahaa Daana tungtuna daang iye 'yuomo koo aning 'pie che kpi.

9Bang daang 'umuu u cheng 'teng-gbani 'puong. A 'jie daang la Tiiminat 'Hii-rez ang bi 'Iifiriam tangbera 'jie ning, a bi 'Geeyas tanga sa'mung-goo seng.

10Sanga ni ana jemani niba jaa ang wa 'kpi ti paahi ba nabaali'mine ingang, ka jemani kanga 'ihi ba 'puoring. A jemani nga daang ba bang Ba Tari Baahaa Daana bii tuma ni ung tung 'ku Iisiriel ni.

11Bila 'puoring ka Isi'reeli niba nga daang tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Ba daang ti tunaye 'Bee-al ngmima.

12Ba daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana ba ba'mine Naangmini ni, unang daang tariba 'yining lijipiti paaluu waaning ni. Bang daang 'tuuro ngmingjaani a 'yi a niba ni ang da ngmaa 'gilibe ni ngmima 'puong a mang 'gbinti a 'ningbi-tooring. Bang daang ira bila a danna Ba Tari Baahaa Daana 'suuri.

13Bang daang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana a che tuna a niba ngmima bang buona Bee-al aning Aasitarotihi.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang tuli Iisiriel ingang. Bila 'jung ung daang diba ing ngmi'ohibo 'nuuhing bang ngmiba 'ohi ba buunhu. Ung bahiba 'ku ba domihi ang da ngmaa 'gilibe, bang ba la tuong aha ba domihi 'ningbi-tooring.

15Ka banang leura 'jie jaa, Ba Tari Baahaa Daana 'nu da mang 'ihi 'tuohibong aning beu a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli ni, aning bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang po 'kubo ni. Bang daang 'bi ngmiehibu kpong 'puong.

16Anaa jaa Ba Tari Baahaa Daana da mang 'ihiye saringmaariba. Bang da mang die Isi'reeli niba a 'yi niba ni ang ngmiriba 'oho ba buunhu ni 'nuuhing.

17Che ba daang ba mang 'wono ba saringmaariba nga yeliyaga. Ba da mang ngmiraye jentiriye aning ngmingjaani a 'gbinti a 'ningbi-tooring. Ba da leuyeng 'wieng a 'yi son ning ba nabaali'mine ang da 'chene ni. Ba nabaali'mine da 'tuuriye Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni. Che bana da ba ira bila.

18Ka Ba Tari Baahaa Daanang wa 'ihi saringmaariba kubo jaa, u mang Nye a saringmaara seng a dieba 'yi ba domihi 'nuuhing a saringmaara 'beri jaa 'puong. Banani ang da mang dogihiba a ngmiehiba bang pena ni 'jung ba yela da mang iriye Ba Tari Baahaa Daana nimboo, ung tegi u haakila ba yela.

19'Beng la, sanga ni a saringmaara ang mang wa 'kpi ni, ba mang leuye 'puori a saang ba miihi a gaa ba nabaali'mine. Ba da mang 'tuuriye ngmingjaani a tunaa a mang 'gbinti a 'ningbi-tooring. Ba da ba bahi ba yeli-irihi ni bii ba kung'wong-yela soe ni.

© 2009 Bibles International.

20'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang tuli Iisiriel ingang. Ung yeli: A paaluu nga saangye n 'layiri ni mang 'ku ba nabaali'mine ni. Ba ba 'wong n nuori yeliyaga.

21Bila 'jung n ming kung la kari a paalihi ni 'Joosua ang 'kpi che bahi ni ka ba 'yi ye 'ningbi-tooring.

22A 'tuuro ba ingang mang na i Iisiriel nye, ka ba na 'tu maang Ba Tari Baahaa Daana soe a 'chene a 'puong a'wo ba nabaali'mine bii ka ba kung 'tu.

23A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang bahi a paalihi. U daang ba 'boring kariba bang 'yi. U daang ba diba ing 'Joosua 'nuuhing ming.

Judges 3

1Paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang bahi ka u 'pigihi Iisiriel nye ni la ama. U daang buorang ka u 'pigihi banani jaa ang daang ba nye taanhuu jaurihi 'Keenan 'puong ni.

2Yeli jaa ung daang buora la ka u 'wuli Isi'reeli niba jemanihi ni ang daang ba bang taanhuu jauri ni, ka ba bang taanhuu jauri.

3Niba ni ung daang bahi ni la bama: Filiisitiya niba daan'mine ba'nu aning 'Keenan niba jaa, ka Saidong niba aning Haiv niba ang kpiera Leebanong taanhi 'puong a 'yi 'Bee-al 'Heerimong Tangkpong a ti to 'Heemat.

4Bana ung daang bahi, ka ka u diba a 'pigihi Iisiriel nye, ka ba na 'tu Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni bii. A no'kurihi nga ung daang 'ku ba nabaali'mine a 'tuuro 'Moosis ingang ni.

5Bila ka Isi'reeli niba nga daang kpiera 'Keenan niba 'puong, Hfit niba 'puong, Aamor niba 'puong, Peeriz niba 'puong, Haiv niba 'puong aning 'Jii-bus niba 'puong.

6Bang di a niba 'bi-pogiba bang i ba pogiba, a di ba 'bi-pogiba 'ku ba 'bi-daba a tuna ba ngmima.

7Bila ka Isi'reeli niba nga daang tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Ba daang 'yiinhiye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yela a che tuna Bee-al ngmima aning Aasitoret ngmingpogiba.

8Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang tuli Iisiriel ingang. Ung bahiba ing Me'sopoteemiya naa bang buona Kuusang Risa'teeyim 'nung. Ka Isi'reeli niba nga daang tung ku Kuusang Risa'teeyim 'yuomo a'nii.

9Sanga ni Isi'reeli niba nga ang wa 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ka Ba Tari Baahaa Daana 'ihi diera 'ku Isi'reeli niba nga ung dieba. Una daang la 'Kiinaz 'bi-dau Ootiniel. 'Kee-leb you daang la 'Kiinaz.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang wa Ootiniel ingang. Ung 'di Iisiriel saree. Ung daang 'yi gaa taanhuu, ka Ba Tari Baahaa Daana di Me'sopoteemiya naa, Kuusang Risa'teeyim, ing u 'nung. Ung daang tuong Kuusang Risa'teeyim.

© 2009 Bibles International.

11Ka a paaluu daang nye peenhibu 'yuomo lijaa'yi. Ka Ootiniel, 'Kiinaz 'bi-dau ni daang 'kpi.

12Ka Isi'reeli niba nga daang la tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Bang daang tungbeu B a Tari Baahaa Daana 'ningbiring ni, a 'jung ung daang ing 'Moo-ab naa Eegilong kpiengu ung wa Iisiriel ingang.

13Ka Eegilong daang laanhi Aamong niba aning Aamalek niba paahi u ingang. Ung ti jatming Iisiriel, a jaudie KongkongaDaari Yi-kpongni.

14Bila 'jung Iisiriel daang tung 'kuye 'Moo-ab naa Eegilong 'yuomo 'pie aning a'nii.

15Sanga ni Isi'reeli niba ang wa 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni, ka Ba Tari Baahaa Daana 'ihi diera 'kubo. Una daang la 'Ii-hud, a i goorii daana. Beenjaming buurii 'Giira 'bi-dau daang la. Una ka Isi'reeli niba da mang di ba chiehibu tung ung ti 'ku 'Moo-ab naa Eegilong.

16Ka 'Ii-hud daang maali 'suo kanga. U yogulung daang iyeng a'wo 'kiyubit bung'yeni, ung tan noe a'yi. Ung daang diu 'le u 'duri gbekpoming u kparuu 'puong.

17Ung daang di a chiehibu a ti 'ku 'Moo-ab naa Eegilong. Eegilong daang iye dau ang nuo gaga.

18Ung daang wa tihi a chiehibu baahi, ung bahi banani ang daang 'tuo a chiehibu ni.

19Che ka una minga leu Giiligal 'jie ning bang di 'kubo maali bagiri ni a wa a naa seng. Ung yeli: 'Oo naa, n tariye 'duoho ang i 'gondo a na kui. Ka a naa yeli: Ye bahi goma. Ka banani jaa ang da mang ahi u seng ni 'yi gaa che bahuu.

20U daang 'jingye u 'yong u saa'ju 'deu ang i maahuu 'puong. Ka 'Ii-hud gaa u seng a ti yeli: N tariye 'duoho a 'yi Naangmini seng a na 'kui. Ka a naa 'ihi u 'jingjieng.

21Ka 'Ii-hud di u 'nu-goo a 'ihi a 'suo u 'duri gbekpoming. Ung diu 'chugi a naa 'puong.

22Ka a 'su-dau 'tu a 'subiri kpe. Ung ba tagi a 'suo vuo ni 'jung, a kpaang daang wa pogiye a 'subiri. Ka u 'puo butmhu wa 'yi.

23Ka 'Ii-hud daang 'tu a janggaalee 'yi. Ung pogi a saa'ju 'deu 'di-noe u 'puoring a laraa.

24'Ii-hud ang wa 'yi gaabaahi, ka Eegilong tungtuniba ni gaa ka ba Iiinhi. Ka nomaa kpeba aning a saa'ju 'deu ni 'di-noe ang lari. A 'jung bang yeli: A'mineng selinga ung doora a 'de-maahuu 'puong.

25Bang daang chelihi bilaang ka 'vii wa iriba, che ung nang ba 'yuohi a 'di-noe. 'Beng la bang di a 'gboribie 'yuohi a 'di-noe, ka ba ningkpong ni la a 'le jeng 'tengeng a 'kpi.

26Wagiri ni bang daang naara ni ka 'Ii-hud jo gaa ti pari 'jie ni bang di 'kubo maali bagiri ni a gaa 'Siiyaira.

27Ung daang ti to a ngmi biengkoni lifiriam taanhi ning. Ka Isi'reeli niba 'sigi ka ba niu 'yi a taanhi 'jie ning gaa. Ung die ba 'yie.

© 2009 Bibles International.

28'Beng la ung yeli 'kubo: Ye 'tuurimo, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana diye ye domihi 'Moo-ab niba ing ye 'nuuhing. Bang tuu 'sigi gaa, a ti jaudie Jooridang kuong 'tujiihi ni ang gara 'Moo-ab ni. Ba daang ba sagi ka nie jaa long a kuonhuu.

29A wagiri ngang ba daang kuye 'Moo-ab daba a'wo 'tuhi 'pie ang daang i daukpienhi a tari nyau. Kanga jaa daang ba jo 'yi ba 'nuuhing.

30A 'jung Iisiriel daang balihiye 'Moo-ab a daari. Ka a paaluu daang nye peenhibu a gara 'yuomo lijaanaahi.

31'Ii-hud 'puoring la ka 'Eenat 'bi-dau Saamigar daang wa. Ung daang di nachiingdapulaa a ku Filiisitiya daba koohi ayuobi. Ung ming daang die Iisiriel.

Judges 4

1Sanga ni 'Ii-hud ang wa 'kpi ni, Isi'reeli niba daang la tungye beu Ba Tan Baahaa Daana 'ningbiring.

2A 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang bahibang ing Keenan naa 'Jeebing 'nuuhing. 'Jeebing daang iye naa 'Heezor 'puong. Ka u 'sojehi 'yi-diera bang buona Siisera da kpiera Ha'roo-set Hagooyim 'puong.

3'Jeebing daang tariye kuri cherietihi koohi awai. Ung daang dogihi Isi'reeli niba ni sung 'yuomo lijeri 'puong. Bila 'jung ka Isi'reeli niba daang 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana ka u sungba.

4A wagiri ngang Deebora daang la nie ang 'dire Iisiriel saree. Laapidot poga daang la, ung daang i pogidangyera.

5U da mang 'jingye Deebora kongkonga dau ni 'muning. 'Be daang 'Nye 'Reemaa aning Beetel kpachagang a 'bi 'Miriam taanhi ning. Isi'reeli niba da mang gaaye u 'jie ung 'dire ba saree.

6Ung daang tung bang buong Abiin'oam 'bi-dau Baarak ung 'yi 'Kii-des ang 'bi Naafitalai buurii kpe'jieng. Ung jugihuu: Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni ba 'kui nuori nga? U yeliyeng: Gaa ti laanhi i niba lang taa 'Tee-ber Tangkpong ni 'jung. 'Ihi daba 'tuhi 'pie Naafitalai buurii aning Zeebiyulung buurii 'puong paahi i ingang.

7N na tagiye Siisera, 'Jeebing 'sojehi 'yi-diera ni waaning ye ingang. U na waye Kaisong Konboo ni aning u cherietihi aning u 'sojehi jemaa. N na diung ing i 'nuuhing.

8Ka Baarak daang yeli 'ku Deebora: Ka n niing na gaa, bila yeng n na gaang. Che ka n niing kung gaa, n ming kung gaa.

9Ung yeli: Pielaang la, n na gaang anii. Che girima jaa kung wa i seng a sori ni ing yeng 'cheng ni 'puong. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na diye Siisera ing poga 'nuuhing. Ka Deebora daang 'ihi ka u ning Baarak gaa 'Kii-des.

© 2009 Bibles International.

10Ka Baarak tong buong Naafitalai buurii aning Zeebiyulung buurii gaaning 'Kii-des. Ka Baarak daang 'do gaa aning daba 'tuhi 'pie, ung i ba 'yi-diera. Ka Deebora paahi u ingang bang gaa.

11A wagiri ngang 'Kiing niba dau kanga bang buona 'Hii-ber daang weliye u minga a 'yi 'Kiing niba 'puong. U daang iye 'Moosis diengdau 'Hoobab buurii. Ung wa kpaahi u tent 'old dakpong sieng 'Zeyaneeyim ang pieli 'Kii-des 'puong.

12Bang daang ti yeli 'ku Siisera ka Abiin'oam 'bi-dau Baarak 'do gaaye 'Tee-ber Tangkpong ni.

13A 'jung ka Siisera daang laanhi u 'kuri cherietihi koohi awai lang taa, a laanhi daba ni jaa ang da 'bi u seng ni a 'yi Ha'roo-set Hagooyim a ti ta Kaisong Konboo ni.

14'Beng la ka Deebora daang yeli 'ku Baarak: 'Ihi, 'jive nga ka Ba Tari Baahaa Daana di Siisera ing i 'nuuhing. Ma Ba Tari Baahaa Daana dieye i 'yie gaa wa? Ka Baarak 'yi 'Tee-ber Tangkpong 'sigi gaa ka daba 'tuhi 'pie 'tuuruu.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ing Siisera chinchang 'puong a 'tuuro ta'kobi ingang. Ung jo Baarak ningbi-tooring. Ka u cherietihi aning u 'sojehi jaa jo. Ka Siisera 'sigi u cherietihi 'puong a fora ning u gbee.

16Ka Baarak daang kari a cherietihi aning a 'sojehi a ti ta Ha'roo-set Hagooyim. Bang daang di ta'kobi ku Siisera 'sojehi ni jaa. Ning'yeni jaa daang ba chehi.

17Che ka Siisera daang jo aning u gbee a ti ta 'Kiing niba dau ni bang buona 'Hii-ber ni poga 'Jee-yel tent. Maahuu ang daang bil-leezor naa 'Jeebing aning 'Kiing buurii kpachagang 'jung ung daang jo gaa 'be.

18Ka 'Jee-yel daang 'yi ti 'tuohi Siisera a yeli 'kuu: Leu bie kpe, n ningkpong. Leu bie kpe n 'jie. Ta jora dabieng. Ung daang bie kpe u seng a tent 'puong, ung di 'kuntung poguu.

19Ung yeli 'kuu: Jaan'de jaa, 'kumo kuong biela ka n 'nyu, 'bojung kon'nyuuri kpemang. Ung 'yuo bihung wuo, a 'kuu bihung ung 'nyu. Ung la poguu a 'kuntung.

20Ung yeli 'ku a poga: Ahi a tent 'di-nuoring. Ka nie jaang wa jugihii ka dau kanga biye che, yeli 'kuu ka aai.

21'Beng la ka 'Hii-ber poga 'Jee-yel daang di tent dapulaa a di kpangkpaahaa tari u 'nung. Siisera ang daang bali ni 'jung u daang 'gbihiyeng 'pereng. Ung 'guunhi wa u seng a wa kpaahi a tent dapulaa ing u 'to-sieng a ti kpe 'tenge. Ung daang kpi.

22Baarak ang daang kara Siisera ni ka 'Jee-yel 'yi ti 'tuohuu, a yeli 'kuu: Waana, n na 'wuliing dau ni ing buora ni. Ung ti kpe u tent 'puo ka Siiserang 'kpi jeng be, ka a tent dapulaa bi u 'to-sieng.

23A daari nga Naangmini daang 'sigihiye 'Keenan naa 'Jeebing Isi'reeli niba 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

24Bila 'puoring la ka Isi'reeli niba nga da maaling ira kpiengaa 'Keenan naa 'Jeebing ingang a gara wagiri bang daang ti baahi 'Keenan naa 'Jeebing yela.

Judges 5

1Ana daari nga ka Deebora aning Abiin'oam'bi-dau Baarak daang 'yieng a 'yienii nga:

2Sanga ni ningnanee ang mang die 'yie Isi'reeli 'puong ni, sanga ni a niba ang mang di ba miihi tihi ni, 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana.

3'Oo Na'mine, ye 'wong. Nabiihi, ye begi 'tuorii. Maang, maang minga na 'yieng 'kuye Ba Tari Baahaa Daana. N na ngmiye 'pugibu 'yieme a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni.

4'Oo Ba Tari Baahaa Daana, sanga ni ing 'yi 'Sii-ir a gara ni, sanga ni ing 'cheng 'tu lidom paaluu ni, 'teng-gbani daang 'jigihiyeng. Sagbama daang Iciriye kuong, ka savaala ming 'kiri kuong.

5A taanhi daang 'jigihiyeng a bahi kon'puorihi Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring. A Sainai nga la bila, Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni 'ningbi-tooring.

6'Eenat 'bi-dau Saamigar beri 'puong, 'Jee-yel 'beri puong, niba bahiye a sobera. So'chenibe 'tuye a sobilii.

7Kurihi kpiebu daang baahiyeng, a baahi Isi'reeli 'puong. A baahiyeng a waana wagiri ni maang Deebora ang 'ihi, maang 'ihi a'wo biihi ma Isi'reeli puong.

8Ba daang lugiye ngmingpaani. 'Beng la ka taanhuu daang bi a 'di-noberang. 'Haali kuri-btmglegiraa bii kpani daang ba nye Isi'reeli 'tuhu lij aa'yi ni 'puong.

9N 'sikiri 'Nye Isi'reeli kaariba ni seng, banani ang di ba miihi tihi a niba 'puong ni. Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana.

10Ye banani ang Jong bungpieni ni, ye banani ang 'jing 'kuntung-vieni 'jung ni, ye banani ang 'chene a soring ni, ye jeri nye.

11Ye jeri a tanteuriba ni ang bi a kolinhi kpachagihing ni kokoe. 'Beng bang toonha Ba Tari Baahaa Daana sun'tuubu tuma ni. Ba toonhiye a sun'tuubu tuma nga ku u kurihi niba ang 'bi Isi'reeli 'puong. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana niba 'sigi gaa a 'di-nobera.

12'Yuo. 'Yuo, Deebora. 'Yuo, 'yuo a 'yieng 'yienii. 'Oo Baarak, Abiin'oam bi-dau, 'ihi a tari niba ing jatinyogihi gaaning.

13'Beng la ka banani ang da kpeling ni 'sigi wa a gandaba seng. Ba Tari Baahaa Daana niba ni 'sigi waye n seng aning a taanhuu jaujaunba ni.

14Banani 'bulii ang 'bi Aamalek ingang ni 'yiye lifiriam a wa. I 'puoring ka Beenjaming aning i nibihi daang 'tuuro. Paalikaariba daang 'yiye 'Meekir a 'sigi wa. Banani ang tari ningberii dangkpali'bile ni daang 'yiye Zeebiyulung 'sigi wa.

© 2009 Bibles International.

15Iisakar na'biihi da paahiye Deebora ingang. Iisakar ang da 'wo bila ni, bila ning u 'ju da la Baarak. Ba 'tuye Baarak 'puoring a jo 'sigi a boo. Ruubeng niba ang da 'jing ni 'puong 'sikiri piehibu ang i kpong da biye 'be.

16Wala 'jung ing kpeling a pi'sugihi 'puong? I iye bila ka i 'wong a wiihi ang ngmira a 'kuro a piihi bi? Ruubeng niba ang da 'jing ni 'puong, 'sikiri piehibu ang i kpong daang Nye be.

17Giilied daang kpelingye Jooridang sa'muni seng. Wala 'jung ka Daan buurii kpeling a mani 'gbori-bera 'puuhing? Aaser buurii ming da nang kpelingye a mangkpong nuoring. U daang kpieraye u mangkpong gbee sieng.

18Zeebiyulung buurii iye niba ang di ba miihi tihi 'haali a gara 'kuong. Ka Naafitalai buurii ming i bila a taanhuu jauri 'jiduorihing.

19Na'mine wayeng a wa jau. 'Beng la ka 'Keenan na'mine jau 'Teeyanak 'puong, Megii'do kuonhi ni sieng. Ba da ba 'ohi a niba wan gaaning.

20Ngmari'bie jauyeng a 'yi sagbamang. Ngmari'bie jauniye Siisera a 'yi a soeng.

21Kaisong kon'pie kuong daang 'puobang gaaning. A kon'pikoree ni la Kaisong kon'pie nga. 'Oo n 'suhu, 'chene gara aning kpiengu.

22'Beng la ka banani ang daang Jong a yohi ni i ka yohi nafiree danna a'wo saa tahingbu. Ka u yohukpienhi da egiha egiha a jora.

23Ba Tari Baahaa Daana malika yeliyeng: Duhi duhibeu ing 'Miiroz. Bang daang ba wa sung Ba Tari Baahaa Daana ni 'jung duhi duhibeu kpiengaa kpiengaa ing u kpieriba. Ba daang ba wa sung Ba Tari Baahaa Daana a na jauning gandaba.

24Ngmini pegiye 'Jee-yel a gaa pogiba jaa. Una la 'Hii-ber ang i 'Kiing nie poga ni. Ngmini peguung a gaa pogiba jaa ang kpiera tentihi 'puuhing.

25Siisera suhiye kuong. Ung di bihung kuu. Ung waaning bihungdondori ang 'bi lavielaa 'puong.

26U tieye u nu a di tent dapulaa. U 'nuduri diye tungtuna kpangkpaahaa. U kpaahiye Siisera 'ju. U ngmahiye u 'ju. U 'chugiyeng a kpaahi u 'to-sie ung ti kpe.

27U 'sigiye 'Jee-yel gbee kpachaga a le, a jeng 'be. U 'sigiye u gbee kpachaga a 'le. 'Jie ning tmg 'sigi le ni, 'be ung 'le a kpi.

28Siisera ma 'liinhiye 'tokorong. U 'cheehiyeng a 'tuuro a 'tokoro 'jiihing a yeli: Wala ka u cherietihi kauhi waang bila? Wala ang kauhi bila che ka u cherietihi gbee ba danna?

29Ka u pogiyengbanginiba dieyeli 'kuu. Mm, ung diera a yela yera 'kuro u minga.

30Buunhu ni bang jaudie ni naani bang buora a 'poro bi? Dau jaa na nyiye bi-pogi'yeni bii ba'yi. Siisera na nyiye tama bang jaudie ang tan ji-vieni jemaa. A iye tama ang tan ji-vieni jemaa bang 'woo. A buunhu bang jaudie iye tama ang tan ji-vieni jemaa bang 'woo a 'lomboe a'yi jaa a na yeti n kokoring.

© 2009 Bibles International.

31'Oo Ba Tari Baahaa Daana, veng ka i domihi jaa nyuong. Che veng ka banani ang numii 'woning ngminaa, a'wo sanga ni ung mang wa 'yi aning u kpiengu jaa ni. 'Beng la ka a paaluu daang bi laangfie 'puong 'yuomo lijaa'yi.

Judges 6

1Bila 'puoring Isi'reeli niba daang la tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang diba ing Miidiyan niba 'nuuhing 'yuomo ayo'poin.

2Ka Miidiyan kpiengu daang tuong Iisiriel. Ka Isi'reeli niba nga daang kpeling Miidiyan 'jung a maali kpe'jiihi aning 'pi-bogiri aning 'ji-kpienhi a taanhi 'puong.

3Bila da mang la, wagiri jaa Iisiriel ang da mang wa bun buunhu, Miidiyan niba daang mang 'do wang. Aamalekniba aning sa'muni seng niba ming da mang 'do wang.

4Ba da mang maaliye ba kampuhi Iisiriel 'puong a saang ba 'teng-gbani bungkuorihi a ti to 'Geeza. Ba da ba mang bahi bung'diruu jaa 'ku Iisiriel. Ba da ba mang bahi pihi bii naahuu bii bunga.

5Ka banang wa 'do wa aning ba 'duunhi aning ba tentihi, ba mang waye gaga jaa a'wo 'sobo. Ba ningba nyogimahi daang ba tari soribu. Ba da mang wa kpeye a paaluu ka ba saamuu.

6Bila ka Iisiriel daang bi nandaalung ang i kpong 'puong Miidiyan niba nga 'jung. Ka Isi'reeli niba nga 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana.

7Sanga ni Iisiriel ang daang 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana Miidiyan yela ni,

8ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung dangyera kanga Isi'reeli niba seng. Ung yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli: Maang mingang diye 'yining 'Iijipiti, a diye 'yining 'yemilung 'deu ning.

9Maang dieye 'yi 'Iijipiti niba 'nuuhing, a dieye banani jaa ang daang dogihiye ni 'nuuhing. N karibang bang 'yi gaa ye 'ningbi-tooring a di ba 'teng-gbani 'kuye.

10Mang yeli 'kuye: Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Aamor niba ni paaluung yeng kpiera ni, ye ta fora ba ngmima dab ieng. Che ye ba 'tu n nuori.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang wa 'jing 'oki dau ni ang 'bi Oofira 'puong ni 'muning. A jie daang iye 'Joowas ang i 'Ee-bi'ii-zer buurii 'suobu. U 'bi-dau Giidiong daang ngmiraye 'wiit. Ung daang buora ka u sogili ka Miidiyan niba ta nyiu 'jung, waing neu'jieng ung daang ngmiraa.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni 'wuli u minga 'ku Giidiong a yeli 'kuu: 'Oo gandau ang tan nyau, Ba Tari Baahaa Daana Nye i seng.

13Ka Giidiong yeli 'kuu: 'Oo n Daana, ka Ba Tari Baahaa Daanang bi ti seng, wala 'jung ka a yela nga jaa pogiti? A yelisiela ni jaa yela ti ba'mine ang yeli kuti ni, 'yening ang 'be. Ba naaning yeli ka Ba Tari Baahaa Daanang tariti 'yining lijipiti waaning? Che pampana Ba Tari Baahaa Daana jaanhiting. U diting ing Miidiyan niba 'nuuhing.

© 2009 Bibles International.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana leu 'liinhuu a yeli: Gaa aning i kpiengu nga. I na dieye Iisiriel a 'yi Miidiyan 'nuuhing. Ma maang tumii wa?

15Ka Giidiong yeli 'kuu: 'Oo n Daana, wala mang na i die Iisiriel? Nye, n jaga la niba ang i ningbaaliba yaga Manaase buurii 'puong. Maang ming la nie ang ba i bung jaa n ba 'deung.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: Pielaang la, n na 'biye i seng. I na tuongye Miidiyan niba nga a'wo dau'yeni.

17'Beng la ka Giidiong yeli 'kuu: Ka maang nye bunye i 'ningbiring, bila yeng 'wulimo 'sieree ka inang yera yela kurimo.

18N suhii, ta 'yi 'jie ngang ka n ti waaning n sarika a wa 'bing i 'ningbi-tooring. Ung yeli 'kuu: N na chelihing ka i leu wa.

19Ka Giidiong kpe a ti ku bupolii a maali dugi, a di paanuujong a'wo iifa maahibu maali paanuu ang ba tari bura. Ung di a neni ing peu 'puong a di a jekuong ing dugu 'puong. Ung dia 'yi waaning u seng a 'old dau 'mulling a wa kuu.

20Ka Naangmini malika ni yeli kuu: Di a neni aning a paanuu ang ba tari bura bing 'pie nga 'jung. Di a jekuong 'kiri waahi. Ka Giidiong i bila.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni di dangkpali ni ang daang bi u 'nung ni tie. Ka a dangkpali nuori ti fiinhi a neni aning a paanuu ang ba tari bura. Ka 'butmg teu 'yi a 'pie ingang a 'di a neni aning a paanuu ang ba tari bura kpeleng kpeleng. Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni bori u 'ningbiring.

22Giidiong daang nyiyeng ka Ba Tari Baahaa Daana malika la. Ka Giidiong yeli: 'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana Naangmini. N nyiye Ba Tari Baahaa Daana malika ning 'ningbiri.

23'Beng la ka Ba Tari BaahaaDaana yeli kuu: Maahuu bi i seng. Ta jora dabieng. I kung 'kpi.

24A 'jung Giidiong daang meye sarika 'ihijie beng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ung buong be ka Ba Tari Baahaa Daana La Maahuu. A waana 'jine u nang 'biye Oofirang. 'Beng i 'Ee-bi'ii-zer niba 'suobu ni.

25Ana 'yienguu ni jaa ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Giidiong: Di i ba nadapolii ni, una la a 'yiilung nadari ni ang i 'yuomo ayo'poin ni. Ngmahi 'Bee-al sarika 'ihijie ni i ba ang tari, a ngmaa a bagipehinuu ni ang ahi u sieng ni.

26Me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini a'wo bila ni ang 'tu sori ni a 'pie nga 'jung. Di a bagipehinuu ni ing na ngmaa loo ni daari, a di a 'yiilung nadari ni 'ihi sarika nyugiruu.

27Ka Giidiong daang nyogi daba 'pie a 'yi u tungtuniba 'puong a tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli kuu ni. Ung daang jora u ba 'deu aning a 'yiri daba 'jung u daang ba tung bila ngminaa. 'Yienguu ung daang tung bila.

© 2009 Bibles International.

28'Jie ang daang nyaa beeguu 'pipi ka a 'yiri daba wa 'ihe ka 'Bee-al sarika 'ihijie ni ngmahiye. Ka a bagipehinuu ni ang da ahi u sieng ni ming ngmaa. Ba daang diye a 'yiiltmg nadari ni ming 'ihi sarika nyugiruu a sarika 'ihijie ni ung me ni ingang.

29'Beng la ka a daba yeli 'ku taa: Ning'buong tung a tuni nga? Bang wa piehi a jugihi bang yeli: 'Joowas bi-dau Giidiong la tung a tuni nga.

30'Beng la ka a 'yiri daba yeli 'ku 'Joowas: 'Yi waaning i 'bi-dau ni. U na 'kping 'bojung u ngmahiye 'Bee-al sarika 'ihijie ni. Ung la ngmaa a bagipehinuu ni ang da ahi u sieng ni ming loo.

31Che ka 'Joowas yeli 'ku banani jaa ang 'ihi 'tuohuu ni: Yenang na jau ku 'Bee-al bi? Yenang na dieguu bi? Nie jaa ang na jau ku 'Bee-al na 'kpiye beeguu nga. Ka 'Bee-aling i ngmini, veng ka u jau 'ku u minga, 'bojung u sarika 'ihijie bang ngmahi.

32Bila 'jung ung daang buong Giidiong ka Jeru'bee-al a daari. U yelihung da la nga: Veng ka 'Bee-al jau niu, 'bojung u sarika 'ihijie la ung ngmahi.

33'Beng la ka Miidiyan niba jaa aning Aamalek niba aning sa'muni niba daang laanhi lang taa. Bang long Jooridang Mani a ti maali ba kampu Jeezi'rii-el Lohimbo ning.

34Che ka Ba Tari Boohoo Daana Sie daang wa Giidiong ingang. Ung ngmi u biengkoni, ka 'Ee-bi'ii-zer niba laanhi lang taa a na 'tuuruu.

35Ung tung tungtuniba Manaase buurii jaang. Bang ming laanhi lang taa a na 'tuuruu. Ung la tung tungtuniba Aaser aning Zeebiyulung aning Naafitalai, bang 'do wa ba seng.

36'Beng la ka Giidiong yeli ku Naangmini: I siring na diye n 'nu a die Iisiriel a'wo ing yeli bila ni?

37Nye, n na diye pigbangu Bing a jiengaa 'puong. Ka mielung wale a pigbangu 'yong ingang che ka 'teng-gbani jaa 'ko, bila mang na bang ka i na diye n 'nu a die Iisiriel a'wo ing yeli bila ni.

38Ka bila daang i. 'Jie ang daang nyaa beeguu 'pipi ka Giidiong 'ihi. Ung daang ngmiehi a pigbangu ka mielung 'yi a pigbangu ingang a pa laa.

39'Beng la ka Giidiong yeli ku Naangmini: Ta 'ihi 'suuri n ingang ka n la yeli da'yeni nga 'yong. N suhii, veng ka n la piehi da'yeni aning a pigbangu. Veng ka a pigbangu 'yong 'ko, che ka mielung 'le a 'teng-gbani j aang.

40Ka Naangmini daang tung bila ana 'yienguu ni. Ka a pigbangu 'yong daang 'ko. Che ka mielung 'le a 'teng-gbani jaang.

Judges 7

1'Beng la ka Jeru'bee-al, Giidiong la bila, aning niba ni ang daang bi u seng ni daang dang 'ihibu. Bang ti maali ba kampu Heerod kon'bulee ning. Ka Miidiyan niba kampu daang bi sa'mung-goo seng a 'bi boo 'puong a pieli Moore Tanga ni.

© 2009 Bibles International.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Giidiong: Niba ni ang bi i seng ni iye jemaa 'gaali ka n di Miidiyan niba ing ba 'nuuhing. Ka Iisiriel to wa jigiha n 'ningbi-tooring a yeli ka u minga kpiengung dieguu 'jung,

3muoli ka a niba 'wong. Yeli ngaang: Nie jaa inga ang 'miine ka dabieng kpeu, u daana leu a 'yi Giilied Tangkpong ngang da'yeni. Ka a niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000) daang leu. Ang daang kpeling niba 'tuhi 'pie.

4Che ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Giidiong: A niba nang iye jemaa 'gaali. Diba 'sigi waaning a kuonhuu ka n 'pigihibe beng a 'kui. Bila 'puoring, unani jaa mang yeli 'kui: Ngang na gaa, unang na gaa. Unani ming mang yeli 'kui: Ngang kung gaa, u daanang kung gaa.

5A 'jung u daang diye a niba 'sigi gaaning a kuonhuu. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Giidiong: Weli kanga jaa ang di u 'nu onna a kuong 'nyuuro a'wo baa ang mang lenta kuong bila ni. Weli kanga jaa ming ang 'gbinti u 'dung,kubong a na 'nyu.

6Banani ang daang di ba 'nuuhi togili ba noeng a 'nyuuro a kuong ni daang iye daba koohi ata. Ba chelii ni jaa daang 'gbintiye ba 'dungkubong a na 'nyu a kuong.

7'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Giidiong: A daba koohi ata nga ang di ba 'nuuhi 'nyu a kuong nga mang na di diegii, a di Miidiyan niba ing i 'ntmg. Veng ka ba chelii ni jaa leu 'kuno 'yiri.

8Ka a niba daang die a siimihi aning a biengkonihi ba seng. Ung daang bahi Isi'reeli daba ni chelee jaa, ka dau jaa gaa u tent. Che ung daang tari a daba koohi ata ni. Miidiyan niba kampu daang 'Nye u luong a boo 'puong.

9Ana 'yienguu ni ning u 'ju, ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Giidiong: 'Ihi a 'sigi gaa a kampu ingang, bojung n diung ing i 'nuuhing.

10Che ka inang jora dabieng ka i 'sigi gaa, nyogi i tungtuna 'Fuura ka ye 'sigi gaa a kampu.

11I na 'wongye bila ni bang na yeli. Bila 'puoring i 'nuuhi na ingye kpiengu ka i 'sigi gaa ti 'tuohi a niba kampu. 'Beng la ung daang nyogi u tungtuna 'Fuura bang 'sigi gaa a kampu 'ningbi-toori 'sojehi ahi'jiihi ning.

12Wagiri ngang a Miidiyan niba aning Aamalek niba aning a sa'muni niba ni da yeriye a boo 'puo jaang a i jemaa a'wo 'sobo. Ba nyogimahi daang ba tari nuori a'wo mangkpong nuori biihee ang ba tari nuori bila ni.

13Sanga ni Giidiong ang wa ta 'be ni, ka dau kanga daang toonha jengjaanhuu 'kuro u to. Ung yeli: Nye, n jaanhiye jaanhuu. N nyiye baarili paanuu 'gbuli ang 'wuliho wa kpiera Miidiyan kampu ni. Ka a baarili paanuu 'gbuli ti ta tent kanga a vau ka a tent 'wulihi 'le a ngmuri.

14Ka u to ni dieyeli 'kuu: Bung jaa naani ka 'Joowas 'bi-dau Giidiong ta'kobi naani. U iye Isi'reeli dau. Ka Naangmini di Miidiyan niba aning a kampu jaa 'gbuli ing u 'ntmg.

© 2009 Bibles International.

15Sanga ni Giidiong ang wa 'wong bang toonhi a jaanhuu a 'ihi u 'mtmi ni, ung 'puohi Naangmini Ngming'puohibu. 'Beng la ung daang leu gaa Iisiriel kampu ni a ti yeli: Ye 'ihi. Ba Tari Baahaa Daana diye Miidiyan niba kampu ni ing ye 'nuuhing.

16'Beng la ung daang nyogi a daba koohi ata ni 'po 'jiihi ata. Ung di biengkoni ing kanga jaa 'ntmg. Ka kanga jaa mang tari dugukpali, ka kahii 'bi a dugukpala 'puuhing.

17Ung yeli 'kubo: Ye kaarima. Ka maang wa ta a kampu nuori, ye ira yeli ni jaa mang ira.

18N ning niba ni ang bi n seng ni na ngmiye ti biengkonihi. A wagiring ye ming na ngmiye ye biengkonihi a 'yi a kampu 'lomboe jaang a tahing: A 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a 'ku Giidiong.

19Ka Giidiong aning a daba koo ni daang ti ta a 'sojehi kpe'jie ni nuori. U daang taye 'be a 'yiiltmg kaabu wagiri 'piilee. A wagiring bang ang liehi a kaariba baahi. Ka Giidiong daba ni ngmi ba biengkonihi a ngmahi dugiri ni ang daang bi ba nuuhing ni.

20Ka a 'sojehi 'sugihi ata ni jaa ngmi ba biengkonihi a ngmahi a dugiri. Bang tari a kahii ba 'nu-gobang, a che tari a biengkonihi ni ba 'nudurihing a na ngmi. Bang tahina: Ba Tari Baahaa Daana aning Giidiong ta'kobi.

21Ka dau jaa ahi u ahi'jieng a ngmaa 'gili a 'sojehi jaa. Che ka a Miidiyan 'sojehi fora a 'cheehe yaga jaa aning dabieng.

22A daba koohi ata ni ang wa ngmi ba biengkonihi ni, Ba Tari Baahaa Daana daang iyeng ka nie jaa mang 'ihi di ta'kobi u to ingang a kampu jaa 'puong. Ka a 'sojehi daang jo gaa Beet Siita a gara Zeererat seng. Ba joyeng ti ta 'Ee-bel 'Mihoola toribogu ang pieli Taabat.

23Ka Isi'reeli daba ang 'yi Naafitalai aning Aaser aning Manaase buura jaa daang laanhi lang taa. Bang daang kari Miidiyan niba.

24Ka Giidiong tung tungtuniba bang kpe 'Miriam buurii jie ni ang bi taanhing ni. Ngaang bang ti yeliba: Ye 'sigi wa 'tuohi Miidiyan niba nga. Ye faahi a kuonhi ni ang 'bi ba 'ningbi-tooring ni a ti ta Beet Baara aning Jooridang Mani. 'Beng la ka 'Iifiriam daba jaa daang laanhi lang taa a faahi a kuonhi a ti ta Beet Baara aning Jooridang Mani.

25Ka 'Iifiriam niba nga nyogi 'Oo-reb aning 'Ziiyeb. Ba ba'yi nga daang iye a Miidiyan niba 'sojehi 'yi-dieriba. 'Oo-reb 'pi-kpong ning bang ku 'Oo-reb. Bang ku 'Ziiyeb ming 'Ziiyeb waing neujie ning. Bang kari Miidiyan a di 'Oo-reb aning 'Ziiyeb juri waaning Giidiong seng Jooridang Mani 'lombo-jaala ning.

Judges 8

1A wagiri ngang ka lifiriam niba yeli 'ku Giidiong: Wala ing iti ngaang? Wala 'jung ing ba buongti sanga ni ing 'yi gaa ka i ti jauning Miidiyan niba nga? Bang 'miing imuu yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

2Ung yeli 'kubo: Yeli ni mang i aning yeli yeng i na tuong maahi taa? 'Girepihi ni bang mang 'yiinhi lifiriam paaluung ni seuye 'girepihi ni 'Ee-bi'ii-zer ang mang che ni.

3Ye 'nuuhing ka Naangmini di Miidiyan 'sojehi 'yi-dieriba 'Oo-reb aning 'Ziiyeb ing. 'Bo mang tuong i sing bila nga yeng i nga? Ung wa yeli bila baahi ka ba 'suuri leu maa biela.

4Ka Giidiong aning a daba koohi ata ni ang daang bi u seng ni daang ta Jooridang Mani a long a mani. Ba daang baliye yaga a che nang kara Miidiyan niba.

5Ka Giidiong yeli 'ku Suukot daba: Jaan'de jaa, ye di paanuu 'ku a daba nga ang 'tuurimo nga, ‘bojung ba baliyeng yaga. Miidiyan na'mine 'Ziiba aning Zalimuuna mang kara.

6Che ka Suukot 'sojehi 'yi-dieriba yeli: 'Ziiba aning Zalimuuna 'Nye i 'nung pampana ting na di paanuu ku i 'sojehi bi?

7Ka Giidiong yeli: Yeng yeli ngaang 'jung n na diye mopiri 'puo guohi aning bungkiirihi chiehi ye inggbama. Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na wa di 'Ziiba aning Zalimuuna ing n 'nung ni, bila mang na iye.

8Ka Giidiong la 'yi 'be a 'do gaa Penaiyel a ti yeli bila ning u ju. Ka Penaiyel daba ni ming yeluu bila ni Suukot daba ang yeli ni.

9A 'jung ung ming yeli ngaang 'ku Penaiyel daba nga: Sanga ni mang na leu wa ning laangfie ni, n na ngmahiye a 'deduoruu nga.

10'Ziiba aning Zalimuuna 'sojehi ni 'tuhi koo aning 'tuhi lijeri (120,000) ang jaura ning ta'kobi daang 'kpiyeng a wagiri ngang. A wagiring 'Ziiba aning Zalimuuna daang 'biye Kaarikor kuraa 'puong. Ka 'sojehi ang daang 'bi ba seng i a'wo daba 'tuhi 'pie aning 'tuhi a'nu (15,000). Bana la sa'muni niba 'sojehi ni ang da chehi.

11Ka Giidiong 'yi 'tu tent kpieriba sori ni ang 'bi 'Nooba aning Joogibeha sa'muni seng ni. Sanga ni bang tiehi ka ba 'biye laangfie 'puong ni, ung ngmiba taanhuu.

12Ka 'Ziiba aning Zalimuuna daang 'yi jora ka Giidiong kari 'tubo. Ung daang ti nyogi 'Ziiba aning Zalimuuna. Bana la Miidiyan niba na'mine ba'yi ni. Ung ngmi ba 'sojehi jaa yaari.

13'Beng la ka 'Joowas 'bi-dau Giidiong daang leu a taanhuu jauring. U daang 'tuye sori ni ang 'duoro gara 'Hii-rez ni.

14Ung daang nyogi Suukot daba 'puo 'bi-polii kanga a jugihuu yela. Ka a 'bi-polii seu Suukot ningbera aning ba 'sojehi 'yi-dieriba lijaata ning 'pie aning ayo'poin (77) 'yoe 'ku Giidiong.

15Ka Giidiong wa Suukot daba ni seng a wa yeli: Ye nye, 'Ziiba aning Zalimuuna la ni. Ba yela yeng da irima laara ni. Ngaang yeng yeli: 'Ziiba aning Zalimuuna 'Nye i 'nung pampana bi? 'Bojung ting na di paanuu 'ku i 'sojehi ang Bali?

© 2009 Bibles International.

16Ung nyogi a 'yiri ningbera a bo mopiri 'puo guohi aning bungkiirihi. Ung dia a dogihi Suukot daba nga a 'wulibo yeng.

17Ung ngmahi Penaiyel 'deduoruu ni, a ku a 'yiri daba.

18'Beng la ung yeli 'lcu 'Ziiba aning Zalimuuna: Ningbo taa la yeng daang ku 'Tee-ber tangang ni? Bang dieyeli: Ba daang 'woniye ing 'wo bila nga. Kanga jaa da mang 'woniye naa bi-dau.

19'Beng la ka Giidiong yeli: N yauhi daang la, n ma bi-daba. A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, ka yenang da ba 'ihi ba 'nyivoe, bila yeng n da kung kuye.

20Ung yeli 'ku u 'bi-fora Jeeter: 'Ihi kuba. Che a 'bie daang ba vuo u ta'kobi. Dabieng daang iruung, bojung u da nang iye bi-polibile.

21Ka 'Ziiba aning Zalimuuna yeli: 'Ihi a kuti i mingang, bojung bila ni dau ang 'wo, bila ka u kpiengu 'wo. Ka Giidiong 'ihi a ku 'Ziiba aning Zalimuuna, a che 'ihi a kokori baanhi ni ang da bi ba nyogimahi kokoeng ni.

22'Beng la ka Isi'reeli daba yeli 'ku Giidiong: I ti naa. Ina, i bi-dau aning i yaangaa na iye ti na'mine, bojung inang dieti a 'yi Miidiyan niba 'nuuhing.

23Ka Giidiong yeli 'kubo: N kung i ye naa. N bi-dau ming kung i ye naa. Ba Tari Baahaa Daanang na 'di naalung ye ingang.

24'Beng la ka Giidiong yeli 'kubo: Ye veng ka n suhi yeli'yeni ye seng. Dau jaa 'Immo to-gbansaalii a 'yibuunhu ni ung 'ohi ni 'puong. Bojung banani buunhu bang da ngmi che 'ohi ni da iye Iisi'me-el niba ang mang inna salima lo-gbansaala.

25Bang dieyeli: Ti na 'kuing aning 'pu-peli. Bang di tani yeti. Ka nie jaa mang di 'to-gbansaalii a 'yi buunhu ni ung 'ohi ni 'puong wa loo ing.

26A salima 'to-gbansaala nga ung da suhi nga tiinhuu da iye salima sekelihi 'tuhu aning koohi ayo'poin (1,700). Kokori baanhi aning kokomarihi aning tan'jimejimihi ang da 'bi Miidiyan na'mine ingang daang ba paahi. Kokomarihi ang da 'bi ba nyogimahi kokoeng ming daang ba paahi.

27Ka Giidiong daang di a salima maali iifod a 'ling u 'yiri Oofira 'puong. Ka Isi'reeli niba jaa diu ngmi jentiriye ung i ngmini bang 'puohuu Ngmini'puohibu beng. Ka a iifod nga daang leu cheba a ku Giidiong aning u 'deu niba. ('Yiibu G. 28:5-6)

28Naangmini ang daang 'sigihi Miidiyan niba Iisiriel ningbi-tooring ni, a 'jung Miidiyan da ba la 'duoho u minga. Giidiong nyivori wagiring a paaluu daang biye maahuu 'puong 'yuomo lijaa'yi.

29'Joowas 'bi-dau Jerubee-al daang gaayeng a ti kpiera u minga 'deung.

30Giidiong daang tariye 'bi-daba lijaata aning 'pie. Ba daang 'yiye u minga inggbaning, bojung u daang tariye pogiba jemaa.

31Ka u koongkiubaing ming ang daang kpiera 'Sii-kem 'puong dogi bi-dau 'kuu. Ka Giidiong kuu 'yuori Abiimelek. ('Munpiilee G. 22:24,35:22)

© 2009 Bibles International.

32'Joowas 'bi-dau Giidiong daang 'koriyeng sung che 'kpi. Bang daang 'umuu u ba
'Joowas kau'biring. A kau'biri daang biye 'Ee-bi'ii-zer niba 'yiri bang buona Oofira
'puong.

33Giidiong ang turi ang wa 'kpi baahi, ka Isi'reeli niba la leu ngmi jentiriye aning Bee-
al ngmima. Bang daang bing 'Bee-al Bunt ung i ba ngmini.

34Bila ka Isi'reeli niba nga daang ba leu tiehi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini
yela. Una la Naangmini ni ang daang dieba 'yi ba domihi ni ang ngmaa 'gilibe ni
'nuuhing.

35Ba daang ba 'wuli mingilung 'ku Jeru'bee-al 'deu ming, a sigining yelisuunhi ni ung i
'ku Isi'reeli niba ni.

Judges 9

1'Beng la ka Jerubee-al 'bi-dau Abiimelek daang 'ihi gaa u ma yaudaba seng 'Sii-kem
'puong. Ung gaa ti yeli yela 'ku u ma ba 'di-nuori niba ni jaa.

2Ngaang ung daang yeli: Ye yeli yeli nga ka 'Sii-kem daba ni jaa 'wong: A na suma
kuyeng ka Jeru'bee-al bi-daba lijaata ning 'pie ni jaa i ye na'mine bii ka ning'yeni i ye
naa? Ye ta 'yiinhi ka n iye ye jiing aning ye inggbani.

3Ka u ma yaudaba yeli a yela nga ka 'Sii-kem daba jaa 'wong. Ka ba 'sikiri daang ahi
ka ba 'tu Abiimelek. 'Bojung ba daang yeliyeng: Ti dogira la.

4Bang daang 'ku Abiimelek wari ang i sekelihi lijaata ning 'pie a 'yi 'Bee-al Biirit
bagi'de-kpong 'puong. Ka Abiimelek di a waribie sekelihi nga a ha ninglaama aning
niba ang ba tari tona bang 'tuuruu.

5'Beng la ung daang gaa u ba jaga ang bi Oofira 'puong a ti ku u ba'biihi Jeru'bee-al
'bi-daba ni. U daang kuye ba lijaata ning 'pie ni jaa 'pikuurii bung'yeni ingang. Che
ang daang kpeling Jeru'bee-al 'bi-daba ni jaa bung'bile bang buona 'Jootam, bojung u
daang sogiliyeng.

6Ka 'Sii-kem daba aning Beet Mai'lo daba ni jaa laanhi taa a gaa ti veng ka Abiimelek
i naa a terebint dau ni sieng. Unang pieli tiehibu piila ni ang 'bi 'Sii-kem puong ni.

7Bang wa yelaa ku 'Jootam baahi, ung 'ihi gaa ti ahi Geerizim Tangkpong 'jung. Ung
lagi u nuori a yeli kubo: Yena 'Sii-kem daba, ye 'wong n yeliyaga, ka Naangmini ming
'wong ye yeliyaga.

8Daaring daang 'yi ka a ti buo kpaang waahi naa a bimuu. Ang yeli ku ooliv dau: I ti
naa.

9Che ka a ooliv dau dieyeli ku-a: N kpaang bang di nana Naangmini aning ninsaalaa,
a sigiyeng ka n bahi n kpaang nga a che gaa ti i ningkpong daari ingang?

10'Beng la ka a daari yeli 'ku kangkanga dau: Ina wa i ti naa.

© 2009 Bibles International.

11Che ka kangkanga dau ming yeli: N numang ka n ngmama ming suma. A sigiyeng ka n bahaa a che gaa ti i ningkpong daari ingang?

12Bila 'puoring ka a daari yeli 'ku 'girep ngmielii: Ina wa i ti naa.

13Che ka a 'girep ngmielii dieyeli 'ku-a: N waingpaalaa mang kuye Naangmini aning ninsaaliba 'pu-peli. A sigiyeng ka n bahaa a che gaa ti i ningkpong daari ingang?

14'Beng la ka a daari jaa yeli 'ku guo dau: Ina wa i ti naa.

15Ka a guo dau yeli 'ku-a: Ka anang i yeliminga ka ye na buoye kpaang waahima a 'bingme ka n i ye naa, bila yeng ye wa 'lili n maahuung. Ka bila ming naani, veng ka "buung 'yi a guo dau ingang a 'di Leebanong 'siid-er daari ni.

16Ye na veming ka Abiimelek i naa yelimingilung aning 'sikiri-pielaa 'puong? Ye tungye sung 'ku Jeru'bee-al aning u 'deu, a iu bila ni ang sigining?

17‘bojung n ba daang jau kuyeng. U ba jo u 'nyivori kongbu a che dieye 'yi Miidiyan niba 'nuuhing.

18Che 'jine nga ye 'ihiyeng a 'tuohi n ba 'deu aning jauri. Ye kuye u 'bi-daba lijaata ning 'pie jaa 'pikuurii bung'yeni ingang. Che yeng 'bing u 'bi-pogitungtuna 'bi-dau Abiimelek sing i naa 'Sii-kem niba ingang, sing i ye dogira ni 'jung.

19Ka yenang tung 'ku Jeru'bee-al aning u 'deu 'jine nga yelimingilung aning 'sikiri-pielaa 'puong, bila yeng ye nyengina Abiimelek yela. Ka Abiimelek ming nyengina ye yela.

20Che ka bila naani, veng ka 'butmg 'yi Abiimelek seng a 'di 'Sii-kem daba aning Beet Mai'lo) daba. Veng ka 'butmg 'yi 'Sii-kem daba aning Beet Mai'lo daba ming seng a 'di Abiimelek.

21Ka 'Jootam daang 'yi 'be a jo gaa 'Bii-er a ti kpiera 'be. U daang joraye u ba'bie Abiimelek.

22Ka Abiimelek daang 'di Isi'reeli niba naalung 'yuomo ata.

23Bila 'puoring ka Naangmini daang tung sibeu Abiimelek aning 'Sii-kem daba ni kpachaga. Ka 'Sii-kem daba di dawarihung a kuoha Abiimelek.

24Bila daang iyeng ka a 'ningbikuonii ni bang di i Jerubee-al 'bi-daba lijaata ning 'pie ni sani naa, ka ba jiing dogili ba ba'bie Abiimelek ingang. Una daang la nie ang kuba. Bila daang iyeng ka ba jiing dogili 'Sii-kem daba ni ming ingang. Banang daang sung Abiimelek ung ku u ba'biihi ni.

25Ka 'Sii-kem daba ni daang i ka daba sogili a taanhi 'juring a 'gu Abiimelek. Bang da mang faaha niba jaa ang 'tuuro 'be son buunhu. Bang yelaa 'ku Abiimelek.

26'Beng la ka 'Ii-bed 'bi-dau 'Geeyal aning u babiihi daang ngmaa gaa 'Sii-kem. Ka 'Sii-kem daba daang deluu.

© 2009 Bibles International.

27Bang daang 'yi kpe a yori a ti bo 'girepihi ba 'girep yoring. Bang nebaa a ngmiehaa a nyengina, a ti kpe ba ngmini 'deu. Bang 'dire, a 'nyuuro, a che duha duhibee inna Abiimelek.

28Ka 'Ii-bed bi-dau 'Geeyal yeli: Ning'buo la Abiimelek? Ning'bobo la 'Sii-kem niba? 'Bojung ting na tuna Abiimelek? Jeru'bee-al 'bi-dau naani bi? 'Ziibul naani u 'potuuro? Ye tuna kuro 'Sii-kem ba 'Heemor daba. 'Bojung ting na tuna Abiimelek?

29A'wo niba nga danang 'bi n kpiengu luong, n danang 'ihiye Abiimelek bahi. 'Beng la ka 'Geeyal yeli ku Abiimelek: Veng ka i 'sojehi maaling i yaga ka i 'yi wa ka ti jau.

30Sanga ni a 'yiri 'sojehi ningkpong bang buona 'Ziibul ang wa 'wong 'Ii-bed 'bi-dau 'Geeyal yeliyaga nga, ka u 'suuri 'ihi.

31Ung tung tungtuniba Abiimelek seng 'gondong a yeli: Chelihi sung. 'Ii-bed 'bi-dau 'Geeyal aning u dogiriba waye 'Sii-kem. Ba dannaye a 'yiri ka u die taawai i ingang.

32Bila 'jung 'ihi 'ji-suorii, Ma aning niba ni ang 'bi i seng ni. Ye sogili a moo 'puong a 'gu.

33Ka ngminaang wa 'puhi 'beeguu, ye dang 'ihibu a 'boring gaa a 'yiri ingang. Ka 'Geeyal aning niba ni ang 'bi u seng ning ang wa 'yi 'tuohiye, ka i panaa iba bila ni jaa ing na tuong i.

34Ka Abiimelek aning niba ni jaa ang daang 'bi u seng ni 'ihi 'yienguu. Bang 'po 'jiihi anaahi a gaa ti jeng 'gu 'Sii-kem nuoring.

35Sanga ni 'Ii-bed 'bi-dau 'Geeyal ang daang 'yi gaa ti ahi a 'yiri 'di-nokpoming ni, ka Abiimelek aning niba ni ang da 'bi u seng ni 'ihi a 'yi 'jie ni bang da jeng 'gu ni.

36Sanga ni 'Geeyal ang wa nye a niba, ung yeli 'ku 'Ziibul: Nye, nibang 'yi a taanhi 'juri 'sigire waana. Che ka 'Ziibul yeli 'kuu: A taanhi 'kalinchiuri ing nyira a'woning niba.

37Ka 'Geeyal la maaling yeli: Nye, nib ang 'yi a paaluu gaalingga a 'sigire waana. Ka ba 'mine ti 'yi a Bugibu Terebint dau son ni 'sigire waana.

38'Beng la ka 'Ziibul yeli 'kuu: 'Yening ka i nuori 'be pampana? Ma i yeliyeng ka ningbuo la Abiimelek wa? Ka bojung ting na tuna 'kuruu wa? A niba nga ning ba 'ju naani ing di foo ni bi? 'Yi gaa ti jauniba pampana.

39Ka 'Geeyal 'yi a diening 'Sii-kem daba ni 'yie bang jauning Abiimelek.

40Ka Abiimelek karuu tmg 'yi u seng jo. Ka daba jemaa daang 'le a nye baalung, 'haali a ti to a 'di-nokpong.

41Ka Abiimelek daang ti kpiera Aruuma 'puong. Ka 'Ziibul daang kari 'Geeyal aning u babiihi bang 'yi a ba la kpiera 'Sii-kem puong.

42'Jie ang daang wa nyaa ka a niba 'yi kpe moo 'puo. Bang ti 'ku Abiimelek a 'duoho.

© 2009 Bibles International.

43Ung nyogi u niba 'po 'jiihi ata, bang jeng 'gu a moo 'puong. Ung Iiinhi, a nye a niba ang 'yi a 'yiring waana. Ung 'ihi 'tuohibo aning taanhuu.

44'Beng la ka Abiimelek aning niba ni ang daang bi u seng ni 'boring gaa 'ningbi-toori a ti ahi a 'yiri 'di-nokpoming. Ka a 'jiihi a'yi ni ang kpeling ni 'ihi niba ni ang bi moong ni ingang a kuba.

45Ka Abiimelek daang jauning a 'yiri ana beu ni jaa. Ung jaudie a 'yiri a ku niba jaa ang 'bi u puong. Ung ngmahi a 'yiri jaa a di yaarung yaari u jaa.

46Ka 'Sii-kem 'deduoruu daba ni daang 'wong bila. Bang daang kpe ngmini bang buona El 'Bii-rit 'de-kpong 'ji-kpiengaa ni.

47Bang ti yeli 'ku Abiimelek ka 'Sii-kem 'deduoruu ni daba jaa langye taa beng.

48Ka Abiimelek aning daba ni jaa ang da bi u seng ni gaa ti 'do Zaalimong Tangkpong. Ka Abiimelek di lari a ngmaa da'nu. Ung diu a pegili u bagi'biring a yeli 'ku niba ni ang bi u seng ni: Ye nyiye bila ni mang i nga, ye 'boring i bila.

49Ka a niba kanga jaa daang ngmaa u da'nu tari a 'tuuro Abiimelek. Bang laanhi a da'nuuhi a ti bagi a ji-kpiengaa a nyugi buung ingba. Ka 'Sii-kem 'deduoruu niba ni jaa daang kpi. A daba aning pogiba daang iyeng a'wo 'tuhu a 'kpi.

50Bila 'puoring ka Abiimelek daang 'ihi gaa 'Tii-bez. Ung ti ngmaa 'gili 'Tii-bez a jaudieguu.

51Che 'deduoruu ang i kpiengaa daang Nye a 'yiri 'puong. Ka a daba aning a pogiba aning a 'yiri niba jaa daang jo gaa 'be a ti lari ba miihi ing 'be. Bang daang 'do gaa a 'deduoruu ju-baahaa.

52Ka Abiimelek daang wa ta a 'deduoruu a jauniu. Ung tagi ta a 'deduoruu 'di-nuori a na nyuguu aning 'buung.

53Che ka poga kanga daang di nebiri foo Abiimelek 'jung a ngmahi u 'ju-kuori.

54Ka Abiimelek buong bi-polii ni ang da pegili u taanhuu jauri buunhu ni 'wieng a yeli 'kuu: Vuo i ta'kobi a kuma, ka ba ta wa yeli n yela ka: Pogang kuu. Tieng la ka a 'bi-polii 'chuguu ung 'kpi.

55Sanga ni Isi'reeli niba ang wa nye ka Abiimelek 'kpiyeng ni, ka nie jaa leu gaa u 'deu.

56Ngaang la ka Naangmini daang naa Abiimelek beultmg ni ung tung u ba ingang ni sani aning ung ku u babiihi lijaata ning 'pie ni.

57Ka Naangmini daang leuhi 'Sii-kem daba ni beulung jaa dogili ba miihi 'juring. Jeru'bee-al 'bi-dau 'Jootam duhibeu ni daang nyibang.

Judges 10

© 2009 Bibles International.

1Abiimelek 'puoring ka 'Toola ang i Iisakar buurii daang 'ihi ka u die Isi'reeli niba. U daang iye 'Piyuuwa bi-dau, ka 'Piyuuwaa i 'Doodo 'bi-dau. U daang kpieraye 'See-mir ang bi 'Miriam taanhi 'gbendigeng.

2'Toola daang 'diye Iisi'riel saree 'yuomo lijeri aning ata. Ung daang wa 'kpi bang 'umuu 'See-mir 'puong.

3'Toola 'puoring ka 'Jeeyir ang i Giilied dau daang 'ihi a 'di Iisiriel saree 'yuomo lijeri aning a'yi.

4U daang tariye bi-daba 'pihita ang jonna buunhi. A 'bi-daba 'pihita nga daang tariye 'yie 'pihita ang bi Giilied paaluung. A waana jine ba nang buonaye a 'yie nga 'Jeeyir 'yie.

5Ka 'Jeeyir daang wa 'kpi, bang 'umuu 'Keemong 'puong.

6Ka Isi'reeli niba nga daang la tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Ba daang tunaye Bee-al ngmima, Aasitarot ngmingpogiba, Aaram ngmima, Saidong ngmima, 'Moo-ab ngmima, Aamong niba ngmima, aning Filiisitiya niba ngmima. Ba daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana. Ba daang ba tunuu.

7A 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang tuliye Iisiriel ingang. Ung daang diba ing Filiisitiya niba aning Aamong niba 'nuuhing.

8Ana 'yuoning a niba nga dogihiye Isi'reeli niba a ngmiehiba yaga jaa. 'Yuomo 'pie aning a'nii 'puong ba dogihiye Isi'reeli niba ni jaa ang da 'bi Jooridang Mani sa'muni 'lombori ning. Be daang iye Aamor niba 'teng-gbani a i Giilied paaluu.

9Ka Aamong niba ming daang long Jooridang Mani ka ba jauning 'Juuda buurii aning Beenjaming buurii aning lifiriam buurii. Ka Isi'reeli niba daang bi ngmiehibu ang i kpong 'puong.

10Ka Isi'reeli niba daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ti tungye beu i ingang, ‘bojung ti jaanhiye ti Naangmini a che tuna 'Bee-al ngmima.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Isi'reeli niba: Maang naaning dieye a 'yi lijipiti niba, Aamor niba, Aamongniba aning Filiisitiya niba 'nuuhing ni?

12Saidong niba aning Aamalek niba aning 'Meeyong niba daang dogihiyeng. Yeng 'kong 'kumo, mang dieye 'yi ba 'nuuhing.

13Che yeng jaanhima a che tuna ngmingjaani. Bila 'jung n kung la dieye.

14Ye gaa ti 'kong 'ku ngmima ni yeng 'lugi ni. Ye veng ka a dieye wagiri ni yeng 'bi tuora 'puong.

15'Beng la ka Isi'reeli niba yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Ti tungye beu. Ina iti yeli jaa ang suma i 'ningbiring. Che ti suhii, lieng dieti jine nga.

16Bang daang di a ngmingsaamba ni ang da bi ba 'puong ni loo a che tuna Ba Tari Baahaa Daana. U daang ba tuong na tari u minga Isi'reeli nimiha 'gaalii ni yela.

© 2009 Bibles International.

17Ka Aamong niba daang laanhi lang taa a ti maali kampu Giilied 'puong. Ka Isi'reeli niba ming laanhi lang taa a ti maali kampu Miizipa 'puong.

18Ka a niba ni ang daang i Giilied ningbera ni yeli 'ku taa: Ningbuong na 'piili a jauraning Aamong niba nga? A daana na iye Giilied kpieriba jaa 'ju-daana.

Judges 11

1Jeefita ang i Giilied nie daang iye taanhuu jaujaura ang tari nyau. Che ung daang i pogijentira bi-dau. Giilied daang la Jeefita ba.

2Ka Giilied ming poga daang dogi bi-daba. Sanga ni u poga bi-daba ni ang wa baa, bang kari Jeefita bahi. Bang yeli 'kuu: I kung 'di cheng jaa ti ba 'detmg, 'bojung i iye pogijaala bi-dau.

3Ka Jeefita daang jo u ba'biihi nga seng a ti kpiera Toob paaluung. Ka niba ang ba tari tona daang 'tuuro Jeefita bang mang paahi u ingang a 'yi buora buunhu.

4Wagiri kanga ang wa pari, ka Aamong niba daang 'tuohi Iisiriel aning taanhuu.

5Wagiri ngang Aamong niba ang 'tuohi Iisiriel aning taanhuu ni, ka Giilied ningbera daang gaa ka ba ti nyogi Jeefita Toob paaluung.

6Bang daang ti yeli 'ku Jeefita: Wa i ti taanhuu 'yi-diera ka ti jauning Aamong niba nga.

7'Beng la ka Jeefita daang yeli 'ku Giilied ningbera nga: Ye naaning daang hama a karima 'yining n ba 'detmg ni? Wala 'jung yeng wa n seng wagiri ngang panaa yeng bi tuora 'puong?

8Ka Giilied ningbera ni yeli 'ku Jeefita: Bila 'jung ting leu wa i seng pampana. Ti buorang ka i gaaniti a ti jauning Aamong niba nga, a leu ti 'ju-daana Giilied kpieriba jaa ingang.

9Ka Jeefita jugihi Giilied ningbera nga: Ka yenang leu nima gaaning 'yiri ka n ti jauning Aamong niba nga ka Ba Tari Baahaa Daana diba 'kumo, n na iye ye 'ju-daana?

10Ka Giilied ningbera nga yeli 'ku Jeefita: Ka tinuung ba tung a'wo ing yeli bila nga, Ba Tari Baahaa Daana i 'sieree daana ti nii kpachagang.

11'Beng la ka Jeefita aning Giilied ningbera nga daang gaa. Ka a niba diu leu ba ju-daana aning tangnyau daana. Ka Jeefita la yeli u yeliyaga ni jaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Miizipa 'puong.

12Ka Jeefita daang tung niba Aamong niba naa seng a yeli: 'Bo yeling 'bi n nii kpachagang, ing wa ka i jauning n paaluu?

13Ka Aamong niba naa ni dieyeli ngaang 'ku niba ni Jeefita ang tung ni: Anan'so la nga, Isi'reeli niba dieye n 'teng-gbani sanga ni bang 'yi lijipiti waana ni. Ba dieguung a

© 2009 Bibles International.

'yi Aarinong Konboo a gara Jaabok Mani aning Jooridang Mani. A 'Jung leuhi a 'teng-gbama nga 'kumo laangfie 'puong pampana.

14Ka Jeefita la tung niba Aamong niba naa ni seng.

15Bang ti yeli 'kuu: Ngaang ka Jeefita yeli: Iisiriel ba die Moo-ab niba 'teng-gbani bii Aamong niba 'teng-gbani.

16‘bojung sanga ni Iisiriel ang 'yi lijipiti paaluu waana ni, ba 'tuye mopiri 'puo a ti ta Manjie a wa ta 'Kee-des.

17'Beng la ka Iisiriel daang tung niba 'Iidom naa seng a yeli: Jaan'de, veng ka ti 'cheng 'tu i paaluu ti 'yi. Che 'Iidom naa daang ba sagi. Bang daang la tung niba Moo-ab naa seng, che ung ming jaanhi. Ka Isi'reeli niba daang kpeling 'Kee-des 'puong.

18Bila 'puoring ba daang 'tuye mopiri 'puo a giiri 'Iidom paaluu aning 'Moo-ab paaluu. Bang ti ta Moo-ab paaluu sa'muni seng a maali ba kampu Aarinong Konboo sieng. Ba daang ba kpe 'Moo-ab paaluu, 'bojung Aarinong Konboo nga daang iye 'Moo-ab paaluu toga.

19'Beng la ka Iisiriel la tung niba Saihong seng. Saihong daang iye Aamor niba naa aning Heesibong naa. Bang ti yeli 'kuu: Jaan'de, veng ka ti 'cheng 'tu i paaluu ti 'yi gaa ti gaa jie.

20Che Saihong daang ba sagi Iisiriel 'di a'wo ba na 'tu u paaluu ti 'yi. Ka Saihong daang laanhi u niba jaa a ti maali kampu 'yiri bang buona 'Jeehaz puong a jauning Isi'reeli niba.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni daang di Saihong aning u niba jaa ing Iisiriel 'nuuhing. Ka Iisiriel tuomuu. Bila 'jung ka Iisiriel daang die Aamor niba ni ang da kpiera 'beng ni paaluu jaa.

22Ka Isi'reeli niba nga daang die Aamor niba paaluu jaa 'so. Ba daang dieye a paaluu a 'yi Aarinong Konboo a ti ta Jaabok Mani, a 'yi mopiri 'puo a ti ta Jooridang Mani.

23A 'jung Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ning kari Aamor niba nga bang 'yi u niba Iisiriel 'ningbi-tooring. A sigiyeng ka i 'so a paaluu?

24I ngmini 'Kiimos ni, ka unang 'kui bung jaa i kung dieguu ka u leu i 'suobu? A 'jung a sigiyeng ka ti ming die bung jaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ang 'kuti ka u leu ti 'suobu.

25Inang seu 'Moo-ab naa 'Beelak ang i Ziipor 'bi-dau bi? U daang 'ihiye Iisiriel ingang bii a jauniba?

26'Yuomo koohi ata la nga ka Isi'reeli niba kpiera Heesibong aning u kurihing. Bang kpiera Aar'o-yer aning u kurihing aning 'yi-bera ni ang 'bi Aarinong Konboo nuoring ni, 'bojung ing ba leu diegaa ana wagiri ngang?

© 2009 Bibles International.

27A 'jung n ba ii yelibeu jaa. Inang yeng tunima beu aning ing jaura nima. Ba Tari
Baahaa Daana a Saringmaara ni 'di saree 'jine Isi'reeli niba aning Aamong niba
kpachagang.

28Che Aamong niba naa nga daang ba chelihi 'wong yela ni Jeefita ang tung ka ba
yeluu ni.

29'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang wa Jeefita ingang. Ung chaari Giilied
paaluu aning Manaase paaluu ti 'yi. Ung 'tu Miizipa ang 'bi Giilied paaluung a ti 'yi 'be
a gaa Aamong niba ingang.

30Ka Jeefita daang po 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ka inang siring na di Aamong
niba nga ing n 'nuuhing, ngaang mang na i:

31Ka maang wa 'yi Aamong niba nga seng waning laangfie, bung jaa ang wa 'yi n 'deu
'di-nuoring wa 'tuohimo na iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. N na diung 'ihi sarika
nyugiruu.

32'Beng la ka Jeefita daang gaa Aamong niba ingang a ti jauniba. Ka Ba Tari Baahaa
Daana diba ing u 'nuuhing.

33Ung tuongba a saang 'yi-bera lijeri a 'yi Aar'o-yer a gara Miinit nuori a ti ta Ee-bel
Keeramim. Ung daang kuba jemaa jemaa. Ka Naangmini daang 'sigihi Aamong niba
nga Isi'reeli niba 'ningbi-tooring.

34Ka Jeefita daang leu gaa u 'deu Miizipa 'puong. Una ang wa banna ka u 'bi-poga la a
'yi waana ka u 'tuohuu. U daang tariye sinsaga a seura. U 'bie jaa daang la bila. U
daang ba tari bi-dau bii bi-poga paahi u ingang.

35Ung wa nyiu, ung chiehi u bungyerihi a che yeli: 'Oo n bi-poga, i vengyeng ka n
inga chuori gaga jaa. I leuye banani ang 'kurimo wahala ni kanga. 'Bojung n 'diye
nuori 'ku Ba Tari Baahaa Daana. N kung tuong leuhuu.

36Ka u bi-poga ni yeli 'kuu: N ba, ing 'di nuori 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni, ima bila
ni jaa ang 'yi i nuoring ni. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana naaye i sani i domihi
Aamong niba ingang.

37'Beng la ung yeli ku u ba: Veng ka n i yeli'yeni nga. Bahima 'chiuri a'yi ka n gaa ti
yo a taanhing. N ning n jomiihi na ti iye nimiha mang ba bang dau ni yela.

38Ka Jeefita yeli: Gara. Ung bahuu ung gaa 'chiuri a'yi. Ka u ning u jomiihi ti i nimiha
a taanhing ung ba bang dau ni yela.

39Ung daang leu wa u ba seng a 'chiuri a'yi baahaang. Ka u ba diu i a'wo bila ni ung
daang po ni. U daang ba bang dau jaa seni.

40Ka bila daang leu yeli-iruu 'yuoni jaa Iisiriel 'puong. 'Yuoni jaa Isi'reeli 'bi-pogiba
da mang diye beri anaahi a mang tiehi Giilied nie Jeefita 'bi-poga ni yela.

Judges 12

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka 'Iifiriam buurii daba daang laanhi ba 'sojehi lang taa a ngmaa gaa
'Zeefong. Bang ti yeli ku Jeefita: Wala 'jung ing ngmaa gaa ti jauning Aamong niba a
che ba buongti ka ti nii gaa? Ti na nyugiye i 'deu a lang nii.

2Ka Jeefita yeli 'kubo: N ning n niba da tariye jauri ang i kpong aning Aamong niba.
Mang buongye, che ye ba diema 'yi ba 'nuuhing.

3Mang wa nye ka ye ba waana na diema ni, mang di n nyivori ing n 'nung a long gaa
Aamong niba nga ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana diba ing n 'ntmg. Wala 'jung
yeng wa n seng jine ka ye jaunima?

4Ka Jeefita laanhi Giilied daba jaa lang taa a jatming 'Iifiriam buurii. Ka 'Iifiriam niba
yeli: Yena Giilied niba nga iye niba ang jo 'yi 'Iifiriam ingang. Ye iye niba ang jo a bi
lifiriam buurii aning Manaase buurii 'puong. Bang yeli bila ni 'jung ka Giilied niba
tuong lifiriam buurii.

5Ka Giilied niba ti faahi Jooridang Mani 'jiihi ni bang mang 'tu long a gaa 'Miriam ni.
Ka lifiriam niba ni ang jo ni kangang wa ta 'be a yeli: Ye 'kumo son ka n long. Giilied
daba ni mang jugihuung: I iye 'Iifiriam nie bi? Ka unang wa yeli ka aai,

6Giilied daba mang yeli 'tuning: Yeli ka Shiibolet. Ung da ba mang tuong na buomuu
ka u 'tori ni, ung mang yeli ka Siibolet. 'Beng la bang mang nyoguu a koriguu
Jooridang Mani 'jiihi ni bang mang long ning. 'Iifiriam daba 'tuhi lijaa'yi aning a'ying
(42,000) daang 'kpi a wagiri ngang.

7Ka Jeefita daang 'di Iisiriel saree 'yuomo ayuobi. Ka Giilied nie Jeefita daang 'kpi.
Bang daang 'umuu Giilied 'teng-kpong ni kanga 'puong.

8Jeefita 'puoring ka Iibizang ang 'yi Beetilehem daang i Isi'reeli niba saringmaara.

9U daang tariye bi-daba 'pihita aning bi-pogiba 'pihita. Ung daang di u 'bi-pogiba 'ku
siriba ang ba i u buurii. Ung la di 'bi-pogiba 'yining 'ji-jaani a wa 'ku u bi-daba ni
ming. U daang 'diye Iisiriel saree 'yuomo ayo'poin.

10Ka Iibizang daang 'kpi, bang diu 'tmg Beetilehem 'puong.

11U 'puoring ka Zeebiyulung nie Tilong 'di Iisiriel saree 'yuomo pie.

12Ka Zeebiyulung nie 'lilong daang 'kpi. Bang 'umuu Aajalong ang bi Zeebiyulung
paaluung.

13U 'puoring ka Hiiliyel bi-dau Aabidong ang i Piiratong nie 'di Iisiriel saree.

14U daang tariye bi-daba lijaa'yi aning yaanhi 'pihita ang i bi-daba. Ba daang jonnaye
bungpola lijaata aning pie. Ung daang 'di Iisiriel saree 'yuomo a'nii.

15Ka Hiiliyel bi-dau Aabidong ang i Piiratong nie daang wa kpi. Bang 'umuu
Piiratong ang 'bi lifiriam paaluu 'puong. 'Be daang 'biye Aamalek niba taanhi ning.

Judges 13

© 2009 Bibles International.

1Ka Isi'reeli niba nga daang la tung beu Ba Tan Baahaa Daana 'ningbiring. Ka Ba Tan Baahaa Daana diba ing Filiisitiya niba 'nuuhing 'yuomo lijaa'yi.

2Ka dau kanga daang bibe bang buona 'Manoowa. U daang 'yiye 'Zoora, a i Daan buurii. U poga daang iye pogi-oo a ba tan bie jaa.

3Ka Ba Tan Baahaa Daana malika daang 'yi a poga ingang a yeli 'kuu: Nye, i iye pogi-oo ang ba dogi biihi. Che i na tariye 'puo a dogi bi-dau.

4Bila 'jung pampana cheliha sung. Banna a ta wa 'nyuuro waing bii dangkpiengaa jaa. Ta wa 'dire bungdegiri jaa ming.

5'Bojung nye, i na tariye puo a dogi bi-dau. 'Su-baraa jaa kung fiinhi u 'ju, bojung a 'bie na iye Naazir nie 'ku Naangmini a 'piili u ma 'puong. U na 'piiling a diem Iisiriel Filiisitiya niba 'nuuhing.

6'Beng la ka a poga gaa u sira seng a ti yeli: Naangmini tungtuna waye n seng, ka u 'worihung inna dabieng yaga a'wo Naangmini malika. N ba jugihuu 'jie ni ung 'yi. U ming ba 'wulimo u 'yuori.

7Ngaang ung yeli 'kumo• Nye, i na tariye 'puo a dogi bi-dau. Pampana nga, ta wa 'nyuuro waing bii dangkpiengaa jaa bii a 'dire bungdegiri jaa. 'Bojung a bie na iye Naazir nie a 'ku Naangmini a 'piili u ma 'puong a gara u 'kuung daari.

8'Beng la ka 'Manoowa daang 'puohi Ba Tan Baahaa Daana a yeli: 'Oo n Daana, n suhii, veng ka a Naangmini tungtuna ni ing tung ni la wa ti seng. Veng ka u wa 'wuliti bila ni ting na i a 'bie nga ting na dogi nga.

9Ka Naangmini chelihi 'wong 'Manoowa kokori. A poga daang 'jingye yoo 'puong ka Naangmini malika ni la wa u seng. Che u sira 'Manoowa daang ba 'bi u seng.

10'Beng la ka a poga daang jo 'wieng a gaa u sira seng a ti yeli 'kuu: Nye, dau ni ang da wa n 'jie ni la 'yiye n ingang.

11A 'jung ka 'Manoowa 'ihi a 'tu u poga gaa a dau seng a ti jugihuu: Ina la dau ni ang yeli yela 'ku a poga nga ni? Ka a dau dieyeli: Maang la.

12Ka 'Manoowa jugihi: Sanga ni i yelihung nga ang na wa paali ni, wala to 'guolibu ting na 'guoli a bie? 'Bo tuma ung na tuna?

13Ka Ba Tan Baahaa Daana malika ni yeli 'ku 'Manoowa: A poga chelihi yela ni jaa mang yeli 'kuu ni sung.

14U ta wa 'dire bung jaa ang 'yi 'girep dau ingang. U ta wa 'nyuuro waing bii dangkpiengaa jaa ming bii a 'dire bungdegiri jaa. U na iye yela ni jaa mang 'kuu nuori ka u i ni.

15Ka 'Manoowa suhi Ba Tari Baahaa Daana malika ni: Jaan'de, veng ka ti nyogii saantu biela a ku bupolii 'kui.

© 2009 Bibles International.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni yeli 'ku 'Manoowa: Haali ka inang nyogima saantu, che n kung 'di i siimaa. Che ka i buobu la ka i 'ihi sarika nyugiruu, 'ihuu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. 'Manoowa daang ba bang ka Ba Tari Baahaa Daana malika la.

17'Beng la ka 'Manoowa daang jugihi Ba Tari Baahaa Daana malika ni: I 'yuori la 'bo? Sanga ni i yelihung nga ang na wa paali, ti na diye nanihung 'kui.

18Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni yeli 'kuu: Wala 'jung ing jugiha n 'yuori? U iye sielii.

19Ka 'Manoowa ku a bupolii a maali, aning a bung'bie sarika. Ung dia 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'pie 'jung. Ka 'Manoowa aning u poga kaara che ka Ba Tari Baahaa Daana tung tungsielii.

20Sanga ni a 'buung-jinti ang 'yi a sarika 'ihijie a 'duoro gara sagbani ni ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni 'tu a sarika 'ihijie 'buung-jinti ni 'do gaa. 'Manoowa aning u poga ang daang nye bila ni, bang 'le 'tengeng a 'pu.

21Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang ba la 'yi 'ku 'Manoowa aning u poga ni. 'Beng la bang daang bang ka Ba Tari Baahaa Daana malika la.

22Ka 'Manoowa yeli 'ku u poga: Pielaang, ti na 'kping, 'bojung ti nyiye Naangmini.

23Che ka u poga yeli 'kuu: Ka Ba Tari Baahaa Daanang da buora ti kuubu, u da kung die sarika nyugiruu aning bungbie sarika a 'yi ti 'nuuhing. U da kung 'wuliti a yela nga jaa ming, bii a yeliti a yela nga taa wagiri ngang.

24Ka a poga daang dogi 'bi-dau a buong u 'yuori ka Saamisong. Ka a 'lie baa, ka Ba Tari Baahaa Daana peguu.

25Ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang 'piili tuna u ingang 'Meehane Daan 'puong. 'Be iye jie ang 'bi 'Zoora aning Eesi'teeyol kpachagang.

Judges 14

1Ka Saamisong daang 'sigi. gaa Tiiminat a ti nye poga kanga ang i Filiisitiya niba 'bi-poga Tiiminat 'puong.

2Ung 'do a ti yeli ngaang 'ku u ba aning u ma: N nyiye poga kanga Tiiminat 'puong ung i Filiisitiya niba 'bi-poga. Bila 'jung ye ti diu wa 'kumo ka u i n poga.

3'Beng la ka u ba aning u ma yeli 'kuu: Poga jaa 'chi i dogiriba 'bi-pogiba 'puong, bii n niba jaa 'puong? A iye kparaama ka i gaa ti di poga a 'yi Filiisitiya niba nga ang ba 'ihi ba degiri nga seng? Ka Saamisong yeli 'ku u ba: Ye gaa ti bou wa Immo, 'bojung unang sigihi n 'ningbiring.

4Che u ba aning u ma daang ba bang ka a yeli nga 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng. 'Bojung 'vuo ka Ba Tari Baahaa Daana daang buora ka u 'tu a 'ihi a Filiisitiya niba ingang. A wagiri ngang Filiisitiya niba daang 'soye naangkpiengu Isi'reeli niba ingang.

© 2009 Bibles International.

5Ka Saamisong aning u ba aning u ma daang 'sigi gaa Tiiminat. Bang ti ta Tiiminat 'girep yori. U wa banna ka 'gbeging-polii la a ngmuuna waana u ingang.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana Sie wa Saamisong ingang aning kpiengkpong. U daang ba tan bung jaa u 'nung, che daang nyogi a 'gbegini tagi chuuri a'wo ung tagi bupolii chuuri. U daang ba yeli u ba bii u ma bila ni ung da i ni.

7'Beng la ung 'sigi gaa ka u ning a poga ti yeli yela. Ka a poga yela sigihi Saamisong yaga.

8Wagiri kanga ang daang wa pari, ung leu gaa ka u ti di a poga. 'Beng la ung leu bie ka ka u nye a 'gbeging,kutmg ni. Ung nye si'bie aning siu ang 'bi a 'gbegingkuung ingang.

9Ung vuohi 'mine a 'dire gara. Ung wa ta u ba aning u ma, ung 'kubo 'mine bang ming 'di. Che u daang ba yeliba ka 'gbegingkuung ingang ung vuohi a siu.

10Ka u ba daang 'sigi gaa a poga jie. Ka Saamisong daang maali siingkpong, 'bojung a 'bi-pola iibu da mang la bila.

11Sanga ni bang wa nyiu ni, bang 'ihi jo'mine 'pihita 'kuu.

12'Beng la ka Saamisong yeli 'kubo: Ye veng ka n loo loorii 'kuye. Ka yenang wa tuong 'ihi u 'muni 'kumo a siingkpong nga 'diibu 'beri ayopoin nga 'puong, bila yeng n na kuyeng masari wajehi 'pihita aning bungyerihi 'mono pihita.

13Che ka yenang kung tuong 'ihi u 'mtmi 'kumo, bila yeng ye na 'kumong masari tama pihita aning bungyerihi 'muno 'pihita. Bang yeli kuu: Loo i loorii ni ka ti 'wong.

14Ka Saamisong yeli 'kubo: A bung'dire ingang ka bung'diruu 'yi. Kpiengu daana ingang ka bung ang numa 'yi. 'Beni ata puong ba daang ba tuong 'ihi a loorii 'muni.

15A 'beri ayo'poin daari bang yeli ku u poga ni: Suori nyogi i sira ni ka u 'ihi a loorii 'muni 'kuti. Ka bila naani ti na nyugiing a lang ning i ba jaga niba. I buongting waaning che ka i wa faahi ti buunhu bii wala?

16Ka Saamisong poga 'kong imuu a yeli: Haabu 'yong ing hama. I ba nungma. I looye loorii 'ku n 'yideme daba, che i ba 'ihi u 'muni 'kumo. Ka Saamisong yeli 'kuu: Nye, n ba 'ihi u 'muni 'ku n ba aning n ma. A sigiyeng ka n 'ihi u 'muni 'ku ina?

17Ka a poga 'kong imuu a 'beri ayo'poin ni jaa bang daang 'di a siingkpong ni. Ung daang 'wuluu a loorii 'muni a 'beri ayo'poin daari, 'bojung u daang dannuung 'gaali. Ka a poga ming daang 'wuli a loorii 'muni 'ku u 'yideme daba ni.

18Ka a 'yi-kpong daba daang yeli ngaang 'ku Saamisong sanga ni ngminaa ang da nang ba kpe a 'beri ayo'poin daari: 'Bong numa gaa siu? 'Bong tari kpiengu sing 'gbegini? Ka Saamisong yeli 'kubo: Ka yenang da ba di n napolii ko, ye da kung tuong 'ihi n loorii nga 'muni.

19'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang wa Saamisong ingang aning kpiengkpong. Ung 'sigi gaa Aasikelong a ti ku daba pihita, a che di ba bungyerihi

© 2009 Bibles International.

'muno 'pihita ti ku banani ang 'ihi a loorii 'muni 'kuu ni. Ka u 'suuri daang 'ihi ung leu 'do gaa u ba 'deu.

20Bang daang di Saamisong poga ni 'ku u jo'mine ni kanga ang da 'bi u seng a pogidigiri jieng ni.

Judges 15

1Wagiri kanga ang wa ta, 'wiit chiebu sanga ka Saamisong daang di bupolii a gaa ka u ti nye u poga ni. Ung ti yeli: Ye veng ka n kpe n poga seng u 'deung. Che a poga ba daang ba sagi ka u kpe 'be.

2Ka a poga ba yeli: Maang tiehi ka i siring ba buoruu. Bila 'jung mang diu 'ku i jominga. U you ni naaning viela gaaguu? Jaan'de, di una ka u i i poga u bogung.

3Ka Saamisong yeli 'kubo: Ngaang yeng ka maang dogihi Filiisitiya niba nga, che n kung tari paangbu.

4Ka Saamisong daang 'yi a ti nyogihi jierihi koohi ata. Ung maali kahii. Ung mang leuhi a jierihi a 'le a jue lang taa, a mang di kahu ing a jue a'yi ni kpachagang.

5Ung wa ing a kahii 'butmgbaahi, ung bahi a jierihi ang kpe a Filiisitiya niba bungkuorihi ang nang ahi 'puo. Ung la nyugi anani bang 'le 'bing 'bing ni aning anani ang nang ahi ni, a nyugi a 'girep yori a lang ning ooliv daari ming.

6'Beng la ka a Filiisitiya niba jugihi: Ning'buong tung a tuma nga? Ka niba dieyeli: Saamisong ang i Tiiminat nie diema ni la. Ung di u poga 'ku u jominga ni 'jung ung tung bila. 'Beng la ka a Filiisitiya niba nga daang gaa ti nyugi Saamisong poga ni aning u ba bang Icpi.

7Ka Saamisong yeli 'kubo: Yeng i yeli ang sing ngaang ni, n na naaye sani ye ingang. Bila 'puoring mang na veng.

8Ung daang jau ningba taanhuu a kuba jemaa jemaa. Ung 'yi 'be a 'sigi gaa ti kpiera 'pi-bogu kanga ang 'bi 'Iitam 'puong.

9Ka a Filiisitiya niba daang 'do gaa ti maali ba kampu 'Juuda paaluung. Bang daang yaari 'Liihai jaang.

10Ka 'Juuda daba yeli: Wala 'jung yeng 'do wa ti ingang? Ka a Filiisitiya niba yeli: Ti 'do wayeng ka ti wa nyogi Saamisong. Ti buorang ka ti iu bila ni ung iti ni.

11'Beng la ka 'Juuda daba 'tuhi ata 'sigi gaa 'Iitam 'pi-bogu ni. Bang ti yeli 'ku Saamisong: I bangyeng ka Filiisitiya niba ngang 'so naangkpiengu ti ingang? Wala ing iti ngaang? Che ka Saamisong yeli: Bila ni bang di ima ni, bila mang di iba.

12Bang yeli 'kuu: Ti 'sigi wayeng ka ti nyogii ti ing a Filiisitiya niba 'nuuhing. Ka Saamisong yeli 'kubo: Ye po 'kumo ka ye kung kuma ye miihing.

13Bang yeli 'ku Saamisong: Aai, che ti na nyogiing 'le kpiengaa a dii ti ing ba 'nuuhing. Pielaang la, ti kung kui yeng. Bang nyoguu 'le aning 'ngmi-paani a'yi, a diu 'yi a 'pi-bogung waaning.

© 2009 Bibles International.

14Ung wa to 'Liihai ka a Filiisitiya niba 'tuohuu a tahina. Ka Ba Tari Baahaa Daana Sie wa u ingang aning kpiengkpong. Ka a 'ngmie ni ang daang 'le u nuuhing ni da 'woning filaks 'buung ang 'di. Ka a ngmie ni ang daang 'leu ni 'yi u 'nuuhing 'le.

15Ung daang nye bunga dagirii kaupaalaa. Ung nyoguu di a ku daba 'tuhu.

16'Beng la ka Saamisong yeli: Aning bunga dagirii kaurii, n iyeng bang 'duo 'duo. Aning bunga dagirii kaurii, n kuye daba 'tuhu.

17Ung wa yeli a yela baahi, ung di a dagirii kaurii loo ung 'yi u 'nung. Ung 'ku a jie 'yuori Reema 'Liihai.

18'Beng la ka kon'nyuuri daang kpeu yaga jaa. Ung buong Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Inang 'ku i tungtuna a 'chihi-kpong nga. Pampana n na 'kping aning kon'nyuuri, a 'le banani ang ba 'ihe ba degiri ni 'nuuhing bi?

19'Beng la ka Naangmini daang weri bogu ni ang da bi 'Liihai 'puong ni ka kuong wa 'yi 'beng. Ka Saamisong 'nyu ka u fanga la wa ung 'ihi. A 'jung ung buong a 'jie 'yuori ka En Haa'korai. 'Be nang biye 'Liihai 'puong a waana jine.

20Saamisong daang 'diye Iisiriel saree 'yuomo lijeri a Filiisitiya niba 'beri nga 'puong.

Judges 16

1Bila 'puoring ka Saamisong daang goo 'Geeza a ti nye jentira beng a kpe ka u niu jeng.

2Bang daang ti yeli 'ku 'Geeza niba: Saamisong waye che. Bang wa ngmaa 'gili a 'jie jaa ana 'yienguu ni jaa a 'guu a 'yiri 'di-nokpoming. A 'yienguu jaa ba daang iye siriti a cheliha. Ngaang bang daang yeli: Ti na chelihang a waana beeguu a kuu.

3Ka Saamisong daang jeng ka 'tenge wa 'kori. Ung 'ihi a 'tengkori a nyogi a 'yiri 'di-nokpong 'di-noe 'vigi aning a 'jiihi a'yi ni ingang bang kpaahi a 'di-noe ni. Ung tagaa vuo a lang ning a taabuo ni bang mang di gari a laruu ni jaa. Ung dia dogili u bagibieng a 'tuogaa gaaning tanga ni ang ahi 'tori 'Hii-birong ni 'ju.

4Bila 'puoring sing daang la ti buora poga kanga ang bi 'Soo-rek Lohimbo ning. U 'yuori daang la Dilaila.

5Ka a Filiisitiya daam'mine daang wa u seng a wa yeli 'lcu a poga: Suori nyoguu a bo u kpiengkpong nga 'gondo jie ka ti tuomuu a tuong 'leu a balihuu. Ti kanga jaa na kuing waribie koohi 'pieningyeni.

6A 'jung ka 'Dilaila yeli 'lcu Saamisong: Jaan'de 'wulimo i kpiengkpong nga 'gondo 'jie aning bung bang na di nyogii 'le a balihii?

7Ka Saamisong yeli 'kuu: Ka banang 'leme aning ogiraa 'ngmi-paani ayopoin ang nang ba 'ko, n na iye salee a leu 'woning dau la dau jaa.

8Ka a Filiisitiya ningbera nga wa 'lcu a poga ogiraa 'ngmi-paani ayopoin ang nang ba 'ko. Ung dia 'le Saamisong.

© 2009 Bibles International.

9Daba 'mine daang sogiliyeng 'gu a 'deu 'puong. Ka a poga yeli 'kuu: Saamisong, a Filiisitiya daba waanaye i ingang. Ung ngmaahi a ogiraa 'ngmie a'wo bagiri ang mang fiinhi 'buung a ngmaahi bila ni. A 'jung ba daang ba tuong nye u fanga ni 'gondo jie.

10'Beng la ka 'Dilaila yeli ku Saamisong: I chemang la a belingma ming. N suhii, 'wulimo pampana yeng bung ni bang na di 'lei.

11Ka Saamisong yeli kuu: Ka banang di 'ngmi-paani bang nang ba di i yeli jaa 'leme kpiengaa, bila yeng n na iye salee a leu 'woning dau la dau jaa.

12Ka 'Dilaila di 'ngmi-paani a 'le Saamisong a che yeli 'kuu: Saamisong, a Filiisitiya dabang waana i ingang ni. Daba daang la sogiliye a 'deu 'puong a 'guu. Che sing ngmaahaa u 'nuuhing a'wo gihi.

13'Beng la ka Dilaila yeli 'ku Saamisong: A waana wagiri ngang i chemang la a belingma ming. Yelima bung ni bang na di 'lei. Ung yeli 'kuu: N 'ju kooni ang 'le bing 'jiihi ayopoin nga, ka inang nyogaa 'woo ing waje ni ang bi kpadaari ingang ni, a di 'pfinbibile nyogaa, n na iye salee.

14Ka 'Dilaila i bila, a di 'piinbibile a nyoguumari a kpadaari ingang. Ung yeli 'kuu: Saamisong, a Filiisitiya dabang waana i ingang ni. Ung 'yuo u gbieng 'puong a tagi a 'pfinbibile aning a waje ang 'yi a kpadaari ingang.

15Bila 'puoring ka 'Dilaila yeli 'kuu: Wala ing na tuong yeli ka i buorimang che ka i 'sikiri ba 'hi n ingang? Gberi buta la ni ing ima la, che i ba 'wulimo i kpiengkpong nga 'gondo jie.

16Ung da mang dannuu 'beu jaa aning u yeliyaga a ngmiehuu. Ung damuu ka u loga wa 'yi.

17Bila 'jung ung yeli u 'puo jaa kuu a yeli: 'Su-baraa jaa nang ba fiinhi n 'ju, ‘bojung n iye Nwir nie 'ku Naangmini a 'piili n ma 'puong. Ka banang pung n ju, n fanga ni na 'yiye n ingang ka n i salee a leu 'woning dau la dau jaa.

18'Dilaila ang wa nye ka u yeluung u 'puo jaa ni, ang tung buong a Filiisitiya ningbera ni a yeli: Ye la leu wa da'yeni nga ming, 'bojung u yelimang u 'puo jaa. Ka a Filiisitiya niba leu wa a tari a libie ba 'nung waaning.

19Ka 'Dilaila daang veng ka Saamisong 'gbihi u gbeeng. Ung buong dau a veng tmg pang u ju kooni ni bang 'le 'bing 'jiihi ayo'poin ni. Ung daang 'piili ka u balihuu. Ka Saamisong kpiengu ni daang 'yi u ingang.

20Ka 'Dilaila yeli: Saamisong, a Filiisitiya nibang waana i ingang ni. Ka Saamisong 'yuo u gbieng puong a yeli: N na la 'yi gaang a'wo mang mang ira bila ni a die n minga. Che u daang ba bang ka Ba Tari Baahaa Daana bahuung.

21Ka a Filiisitiya niba daang nyoguu, a 'lugiri u 'ningbie 'ihi, a che diu 'sigi gaaning 'Geeza. Bang daang ti leu ning yaawa jorihi, tmg leu nie ang niena Jong a pogibu 'deung.

22A 'ju pungbu 'puoring a kooni da la 'piili 'bunong.

© 2009 Bibles International.

23Ka a Filiisitiya daam'mine daang lang taa a 'ihi sarikakpong a 'ku ba ngmini bang buona Dee-gong a nyengina. Bang yeli: Ti ngmini 'Dee-gong diye ti dondoma Saamisong ing ti 'nuuhing.

24A niba ang wa nye Saamisong, bang 'pugi ba ngmini a yeli: Ti ngmini diye ti dondoma Saamisong ing ti 'nuuhing. Unang da saana ti paaluu, a veng ka ti 'kuunhi i yaga ni.

25Wagiri ni ba iinhi ang daang wa maa yaga, bang yeli: Ye buong ka ba tari Saamisong 'yi waaning ka u wa diena ka ti chieruu laara. Bang tari Saamisong 'yining a pogibu 'deu waaning ang wa diena bang chieruu laara. Bang daang veng ang ahi a 'deu da'lugo kpachagang.

26'Bi-dau kangang daang nyogi Saamisong 'ntmg. Ung yeli 'kuu: Veng ka n laali a 'lugo ni ang nyogi a 'deu nga ahining ni a lieng deli a ingang.

27A bagi'de-kpong jaang daang pa ning daba aning pogiba. A Filiisitiya daam'mine ni jaa daang Nye 'beng. Daba aning pogiba a'wo niba 'tuhi atang daang bi a 'deu saa'jung. Bang daang kaara che ka Saamisong diena.

28'Beng la ka Saamisong daang buong Ba Tari Baahaa Daana a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, n suhii, tiehi n yela. 'Oo Naangmini, n suhii, ingma kpiengu 'dayeni nga ka n naa n 'ningbie a'yi nga sani 'dayeni a Filiisitiya niba ingang.

29Ka Saamisong ti nyogi a gaalingga dalugo a'yi ni ang da nyogi a 'deu ahining ni. Ung maaling nyogaa kpiengaa, ka kanga bi u 'during, ka kanga ming bi u goong.

30'Beng la ka Saamisong yeli: Veng ka n ning a Filiisitiya niba lang 'kpi. Ung daa a da'lugo aning u fanga jaa. Ka a bagi'de-kpong 'le a daam'mine ingang aning niba ni jaa ang da bi u 'puong ni. Ka banani ung ku u 'kutmg wagiring ni daang i jemaa gaa banani ung ku u 'nyivori wagiring.

31Ka u ba'biihi aning u ba 'deu jaa daang 'sigi wa diu. Bang diu ti 'ung u ba 'Manoowa kau'biri ang 'bi 'Zoora aning Eesi'teeyol kpachagang. U daang 'diye Iisiriel saree 'yuomo lijeri.

Judges 17

1Dau kanga daang kpieraye 'Miriam taanhi 'jie ning, bang buonuu Maika.

2Ung daang yeli 'ku u ma: Ba daang 'juye i wari'bie sekelihi koohi 'pieningyeni. Ing daang duhi duhibeu a wari yela. Mang 'wong a duhibeu n minga 'tobong. Nye, a wan Nye n seng. Maang dia. 'Beng la ka u ma yeli: N 'bi-dau, Ba Tari Baahaa Daana pegii.

3Ung wa leuhi a wari'bie sekelihi koohi 'pieningyeni ni 'ku u ma, ka u ma yeli: N diye a wari'bie nga jaa ang 'yi n 'ntmg nga bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana n bi-dau nga yela. N buorang ka ba kpaali bagiri kanga 'ku n bi-dau a nyeli wan a maali bagiri 'kuu. Bila 'jung n na leuhiye a 'libie 'kui.

© 2009 Bibles International.

4Ung daang leuhi a wan 'ku u ma. Ka u ma di a wari'bie sekelihi koohi a'yi 'ku wari saaba. Ka a wari saaba dia maali bagiri kanga a nyeli wari maali bagiri kanga ming. Ang daang bi Maika 'deung.

5A dau nga bang buona Maika nga daang tariye bagiri 'deu. Ung daang maali iifod a la maali 'deu baga 'mine. Ung 'bing u 'bi-dau kanga ung i u ngming'puohi 'yi-diera.

6Iisiriel da ba tari naa a beri nga 'puong. Nie jaa da mang iriye yeli ang sigihuu a 'tu sori u minga 'ningbiring.

7'Bi-polii kangang daang 'yi 'Juuda ang bi Beetilehem 'puong. U daang kpieraye 'Juuda buurii 'puong, a i 'Liivai nie, che da kpiera Beetilehem 'puong.

8Ung daang 'ihi Beetilehem ang bi 'Juuda paaluung a buora 'jie ung na ti kpiera seni. U sori 'cheni ni 'puong ung wa to lifiriam taanhi 'jie ni a wa kpe Maika 'deu.

9Ka Maika yeli kuu: 'Yening ing 'yi? Ung yeli 'kuu: N iye 'Liivai che a 'yi Beetilehem ang bi 'Juuda 'puong. 'Jie mang buora ka n kpiera seni.

10Ka Maika yeli 'kuu: Kpiera n seng, a i n ba aning n Ngming'puohi 'yi-diera. 'Yuoni jaa n na mang 'truing waribie 'pie aning bungyerihi aning i bung'dirihi. Ka a 'Liivai che sagi.

11Ka a 'Liivai nie 'puo daang peli ka u kpiera a dau seng. Ka a 'bi-polii leu 'woning Maika bi-daba ni kanga u seng.

12Ka Maika 'bing a 'Liivai dau nga, ung i u Ngming'puohi 'yi-diera a kpiera u 'deung.

13Ka Maika yeli: Pampana n bangyeng ka Ba Tari Boohoo Daana na iye sung 'kumo, bojung 'Liivai nie iye n Ngming'puohi 'yi-diera.

Judges 18

1Isi'reeli niba daang ba tari naa a beri ngang. A beri nga 'puong ka Daan buurii daang buora chen'diibu 'jie a na 'jing beng. 'Bojung a waana wagiri ngang ba daang nang ba nye ba chen'diibu 'jie Iisiriel buura ni 'puong.

2Ka Daan buurii nga daang 'lugihi daba ba'nu u 'di-nuoring. Ba daang iye daba ang tari nyau a 'yi 'Zoora aning Eesi'teeyol. Bang daang tungba ka ba gaa ti 'pigihi a paaluu a piehuu nye. Ngaang bang daang yeli 'kubo: Ye gaa ti piehi a paaluu. Ka a daba daang gaa ti kpe 'Iifiriam taanhi ni 'jie a ti kpe Maika 'deu a jeng beng ka jie nyaa.

3Sanga ni bang daang wa pieli Maika 'deu ni, bang chelihi bang a 'Liivai 'bi-polii ni kokori. Bang leu bie kpe Maika 'deu a yeli 'ku a 'Liivai dau: Ning'buong waanii che? 'Bo ing ira jie ngang? 'Bo ing tari 'jie ngang?

4Ung yeli 'kubo: Ngaang ning ngaang ka Maika i kumo. U hamang, mang leu u Ngming 'puohi 'yi-diera.

© 2009 Bibles International.

5Bang yeli kuu: Jaan'de, piehi Naangmini nye. Ti buorang ka ti bang ka ti sori nga 'cheni na tan 'ningbiri bii.

6Ka a Ngmingpuohi 'yi-diera yeli 'kubo: Ye garaning laangfie. Ba Tari Baahaa Daana Nye ye seng ye sori ni 'cheni 'puong.

7Ka a daba ba'nu nga daang 'yi gaa 'Lee-is. Bang nye ka niba ni ang 'bibe ni daang kpieraye laangfiihmg 'puong. A niba daang iye boin a 'bi laangfie 'puong a'wo Saidong niba kpiebu ang 'wo bila ni. Nie jaa da ba dogihiba a inniba 'viing sori jaang a paaluung. Ba daang ba kpiera pieli Saidong niba ni. Ba ning nie jaa daang ba tari yeli jaa.

8Ka a daba ba'nu nga daang leu gaa ba dogiriba seng 'Zoora aning Eesi'teeyol 'puuhing. Ka ba dogiriba nga jugihiba: 'Bo yeng ti nye?

9Bang dieyeli: Ye 'ihi ka ti gaa a niba nga ingang. Ti nyiye a paaluu ung suma gaga jaa. Ye kung i yeli kanga bi? Ye ta nagiha ka ye gaa ti kpe a paaluu a dieguu ka u i ye 'suobu.

10Ka yenang ti ta, ye na nyiye niba ang 'jing boin, ka a paaluu ming i yelingu. Naangmini diye be ing ye 'nuuhing. Bung jaa ang 'bi 'teng-gbaning ba kong beng.

11Ka Daan 'di-nuori daba koohi ayuobi ang 'yi 'Zoora aning Eesi'teeyol daang 'yi. Ba jaang daang tari taanhuu jauri buunhu.

12Bang 'do gaa ti maali ba kampu Kiirijat 'Jii-arim ang bi 'Juuda paaluung. A 'jung ba nang buonaye a 'jie ka 'Meehane Daan a waana 'jine. 'Be Nye Kiirijat 'Jii-arim ngmintongkpieri seng.

13Bang 'yi 'beng a gaa lifiriam taanhi 'jie ni a ti kpe Maika 'deu.

14Ka a daba ba'nu ni ang wa 'pigihi a 'Lee-is paaluu ni yeli ku ba dogiriba: Ye bangye buunhu ni ang bi a 'deri nga kanga 'puong? Iifod Nye 'be, ka 'deu baga 'bibe, ka bagiri bang kpaali bibe, ka bagiri bang di wan maali ming bibe. A 'jung ye i bila ni ang sigining ka ye i.

15Bang daang leu beng wa ta Maika 'deu. 'Beng ka a 'Liivai 'bi-polii ni da kpiera ni. Bang ti 'puohi a 'Liivai bi-polii.

16Ka a Daan buurii daba koohi ayuobi ni ang da tari taanhuu jauri buunhu ni da ahi a 'di-nokpong kpejie ning.

17Ka a daba ba'nu ni ang da wa 'pigihi a paaluu ni ti kpe a 'deu. Bang kpe di a bagiri ni bang kpaali ni, a iifod, a 'deu baga aning a wan bagiri ni. Ka a Ngming'puohi 'yi-diera ahi a 'di-nokpong 'tu-kpejie ning. U daang paahiye a daba koohi ayuobi ni ang tari taanhuu jauri buunhu ni 'puong.

18Sanga ni a daba nga ang kpe Maika 'deu a di a bagiri ni bang kpaali ni, a di a iifod, a 'deu baga aning a wari bagiri ni, a Ngming'puohi 'yi-diera jugihibang: 'Bo yeng ira bila?

© 2009 Bibles International.

19Bang yeli 'kuu: Turi ang i siriti a pogi i nuori che 'tuuriti. Waana wa i ti ba aning ti Ngmingpuohi 'yi-diera. A seuyeng ka i i Ngming'puohi 'yi-diera a 'ku dau'yeni 'deu a gaa ing na i Ngming'puobi 'yi-diera a 'ku buurii aning 'di-nuori Iisiriel 'puong?

20Ka a Ngming'puohi 'yi-diera inga daang maa. Ung di a iifod, a 'deu baga aning a bagiri ni bang kpaali ni a ti paahi a niba ingang.

21'Beng la bang daang leu, a di ti gara. Bang di ba bibilii aning ba 'nii aning ba bungtarihi ang bi ba 'ningbi-tooring.

22Bang 'yi Maika 'deu a 'cheng gaa toori biela. Ka daba ni ang daang kpiera 'deri ni ang pieli Maika 'deu ni daang 'ihi a kari nyogi a Daan niba nga.

23Bang daang tahing buong Daan niba, bang leu 'toribo. Bang jugihi Maika: 'Bong dannii yeng laanhi lang taa ngaang a 'yi?

24Ka Maika yeli: Ye diye n ngmima mang maali, a nyogi n Ngmingpuohi 'yi-diera a garaning. 'Bo mang la tari? Wala 'jung yeng jugihima ka 'bong dannima?

25Ka a Daan niba ni yeli 'kuu: Ta veng ka ti 'wono i kokori. Ka a naani daba ang bi ti 'puong a tari 'suuri na waye i ingang, ka i ning i 'deu niba jaa kong ye 'nyivoe.

26Ka a Daan niba nga la di ba sori gara. Maika ang daang nye ka ba kpiengu gaaguung ni, ung daang leu gaa u 'deu.

27Ka a Daan niba daang di buunhu ni Maika ang maali ni aning u Ngming'puohi 'yi-diera ni. Bang di gaa 'Lee-is. 'Lee-is niba daang 'jingye boin a 'bi laangfie 'puong. Bang di ta'kobi jauning a niba taanhuu, a nyugi a 'yiri aning 'buung.

28'Lee-is daang biye Beet Riihob lohimbo 'puong. U ning Saidong daang iye toori. Ba ning nie jaa daang ba lang yeli jaa. Bila 'jung ba daang ba tan nie jaa ang na dieba. Ka a Daan niba leu me 'be a kpiera.

29Bang 'ku a 'yiri 'yuori Daan. Ba nabaali Daan, una ka Iisiriel daang dogi ni 'yuori bang daang di 'kuu. Ka bila naani a 'yiri 'yuori daang la 'Lee-is.

30Ka a Daan niba nga di a bagiri bang kpaali ni 'bing. Bang daang 'ihi 'Joonatang aning u bi-daba bang i Daan buurii Ngming'puohi 'yi-dieriba. Joonatang daang iye Guurisom 'bi-dau, ka Guurisom i Manaase 'bi-dau. Ba daang iye Ngming'puohi 'yi-dieriba a 'ku Daan buurii a gara wagiri ni bang jaudie a paaluu.

31Bang daang bing bagiri ni bang kpaali ni, una ka Maika daang maali ni. Bila bang daang ira wagiri ni jaa Naangmini 'deu ang daang bi Sai'lo 'puong ni.

Judges 19

1Iisiriel daang ba tari naa a beri ngang. 'Liivai dau kanga daang ti kpieraye 'Miriam taanhing toori jaa. Ung daang di koongkiubaing ang 'yi Beetilehem ang bi 'Juuda paaluung.

© 2009 Bibles International.

2Ka a poga daang ngmi jentiriye. U daang bahiye a dau che gaa u ba 'deu Beetilehem ang bi 'Juuda 'puong. Ung daang 'bi u ba 'deung 'chiuri anaahi.

3Ka u sira daang 'ihi kari u boo ka u ti mugiluu a leu taruu waaning. Ung nyogi u tungtuna a di buunhi a'yi bang gaa. 'Beng la ka a poga taruu ti kpening u ba 'deu. A pogisaraa ba ang daang wa nye u sira ni, ka u 'puo daang peli u niu taa nyiibu ni yela.

4Ka a pogisaraa ba, u diema ni bimuu beri ata. Ung 'dire, a 'nyuuro, a jena be.

5A beri anaahi daari bang 'ihi 'beeguu 'pipi. Ka a dau 'ihi 'yi ka u gaa. Ka a pogisaraa ba yeli 'ku u diema ni: Di siimaa 'suo i nuori a nyagihi i inga che gara.

6A 'jung bang daang 'jing. Ka u niu lang taa 'di a 'nyu. Ka a pogisaraa ba yeli ku a dau: Jaan'de, jeng ka jie nyaa, a i ka i inga maa.

7A dau ang 'ihi ka u gaa, ka u diema ni suhuu ka u to gaa. Ung leu kpe a la jeng ka jie nyaa.

8A 'beri a'nu daari ung 'ihi beeguu 'pipi a na gaa. Ka a pogisaraa ba yeli 'kuu: Nyagihi i inga, a chelihi a waana ngminaa wagiri. Ka u niu daang lang taa a 'di.

9Ka a dau aning u koongkiubaing aning u tungtuna ni 'yi ka ba gaa. Ka a pogisaraa ba, u diema ni yeli 'kuu: Nye, jie maayeng baahi. Jaan'de, jeng ka jie nyaa. Nye, ngminaa kpe baahing. Jeng che ka jie nyaa, a i ka i inga maa. Dang 'cheni beu a tuong ta 'yiri.

10Che a dau daang ba buora ka u la jeng be a daari. Bila 'jung ung daang 'ihi gaa. Ung wa ta 'jie kanga ning 'Jii-bus ang 'tori taa. 'Jii-bus la Jeruuselem. U buunhi a'yi ang tan 'kogihi daang Nye u seng. Ka u koongkiubaing ni ming daang bi u seng.

11Bang daang wa piena 'Jii-bus ka jie suoye baahi. Ka u tungtuna ni yeli 'kuu: Jaan'de, veng ka ti leu kpe 'Jii-bus niba 'yiri nga a jeng 'be 'yienguu nga.

12Ka u ningkpong ni yeli 'kuu: Ti kung bie kpe saang'tenge jaa Isi'reeli niba ang ba kpiera. Ti na garaye Giibiya.

13'Beng la ung yeli ku u tungtuna ni: Veng ka ti gara Giibiya bii 'Reemaa a ti jeng kangang.

14Bang ti pan a di ba sori gara. B a ti tara Giibiya ang i Beenjaming buurii 'yiri ka ngminaa kpeye.

15Bang daang leu kpe Giibiya ka ka ba jeng 'be ka 'jie nyaa. Bang ti ta a 'jing a 'yiri gaalingga 'ji-gbalinggbaahang, 'bojung nie jaa daang ba tariba kpening u 'deu bang na jeng ka 'jie nyaa.

16A wagiring ka daunyaangaa kanga aang 'yi u tuma yoong a waana a 'ji-maarii. A dau ming daang iye 'Miriam taanhi 'jie ni nie, che kpiera Giibiya 'puong. A Giibiya niba daang iye Beenjaming buurii.

17Ka a daunyaangaa lagi u ju a nye a so'chene nga ang 'bi a 'yiri gaalingga ji-gbalinggbaahang. Ka a daunyaangaa yeli: 'Yening ing gara? 'Yening ing 'yi?

© 2009 Bibles International.

18Ka a 'Liivai dau nga yeli: Ti 'yiye Beetilehem ang 'bi 'Juuda 'puong a wa gara 'ji-toori ang bi lifiriam taanhi 'jie ning. N iye lifiriam taanhi 'jie ni nie. N wa gaaye Beetilehem ang bi 'Juuda 'puong. Che pampana n wa garaye Ba Tari Baahaa Daana 'deu. Che nie jaa ba tarima kpening u 'deu.

19Che ti tariye mokuonhi aning siimaa jaa a na 'ku ti buunhi. N ning i tungtunpoga aning a 'bi-polii nga ang 'bi i tungtuna seng nga tariye paanuu aning waing. Ti ba kong bung jaa.

20'Beng la ka a daunyaangaa yeli: Maahuu 'bi i seng. I hiengbuhi jaa na dogiliye n 'jung. Che i to jeng a 'yiri gaalingga 'ji-gbalinggbaaha ngang.

21Ka a daunyaangaa daang tan a 'Liivai dau nga kpening u 'deu, a 'ku a buunhi siimaa. Bang pegi ba gbee a che 'di a nyu.

22Bang da nang bi a ingmaari 'puong la ka a 'yiri daba 'mine daang wa ngmaa 'gili a 'deu. Ka a daulaama nga da ngmira a 'di-nuoring. Bang yeli 'ku a daunyaangaa ni ang 'so a 'deu ni: 'Yi waaning a dau ni ang wa kpe i 'deu ni ka ti bamuu a'wo poga ning dau.

23Ka a 'deu daana 'yi ba seng a ti yeli kubo: Aai, n babiihi, n suhiye, ye ta i a yelibeu nga to. A dau nga iye n saana. Ye ta tung a jolituma nga.

24Nye, n bi-poga ang ba bang dau la ni aning a dau koongkiubaing. Ye veng ka n tariba 'yi waaning. Ye jeng niba a iba bila ni jaa yeng buora. Che ye ta i a dau nga 'vii yeli jaa.

25Ka a daba daang jaanhi ka ba 'wong u yeliyaga ni. 'Beng la ka a dau daang nyogi u koongkiubaing ni 'yining ti 'kubo. Bang firuu, a jeng niu, a deguu a 'yienguu jaa a waana beeguu. 'Ji-nyaa kolakola sanga bang daang bahuu.

26'Jie ang wa nyaara ka a poga daang wa ta a 'deu. Ung daang 'le a 'deu ni u ningkpong ang da 'be ni 'di-nuoring a jeng 'be ka 'jie wa chaang.

27Ka a dau 'ihi 'beeguu. Ung 'yuohi a 'deu 'di-noe a 'yi a na gaa. Ung banna ka u seni ni la jeng 'jie ning ung 'le ni a 'deu 'di-nuoring. A poga 'nuuhi daang 'tiye a 'deu 'di-nuori 'immi taabuo ni.

28Ung yeli 'ku a poga: Thi ka ti gaa. Che u ba toging. 'Beng la ka a dau diu dogili u bunga 'jung a piili gara 'yiri.

29Ung daang ti ta 'yiri a di 'suo a nyogi u koongkiubaing ni ngmaahi 'tile 'tile 'jiihi 'pienaayi. Ung daang di a inggbani tuoli Iisiriel paaluu lomboe jaa.

30Ka nie jaa da mang wa nye bila a yeli: A yeli nga to nang ba i. Nie jaa ming nang ba nye a yeli nga to a 'yi wagiri ni Isi'reeli niba ang 'yi 'Iijipiti wa ni a waana jine. Ye jeri bila nye, a i taa kawani a yeli yeli ang 'bibe.

Judges 20

© 2009 Bibles International.

1Bila 'puoring ka Isi'reeli niba jaa daang wa Ba Tari Baahaa paana m ngbi-toon Miizipa 'puong. A 'piili Daan a gara 'Bii-er 'Siiba ka Isi'reeli niba nga daang 'yi, ka Giilied paaluu niba paahi. Ba daang langye taa a'wo dau'yeni.

2Ka a Iisiriel buura jaa ningbera daang di ba ahi'jiihi Naangmini niba langbu nga 'puong. 'Sojehi 'tuhi-koohi anaahi (400,000) ang jaura 'tengeng aning ta'kobihi daang 'biye 'be.

3Beenjaming buurii daang 'wongyeng ka Isi'reeli niba gaaye Miizipa. 'Beng la ka Isi'reeli niba nga yeli: Yeliti bila ni a yelibeu nga ang 'tu a tung.

4Ka a 'Liivai dau ni, a poga ni bang ku ni sira dieyeli: N ning n koongkiubaing la gaa Giibiya ang 'bi Beenjamingpaaluung ka ti ti jeng 'beng.

5Ka Giibiya daba 'ihi n ingang a wa ngmaa 'gili a 'deu 'ji-suorii n yela. Ba da buorang ka ba kuma. Bang fin n koongkiubaing ni a jeng niu ung kpi.

6A 'jung mang nyoguu a ngmaahuu 'tile 'tile. Mang dia tihi Iisiriel cheng paaluu 'lombori jaang, 'bojung ba tungye tungdegiri aning jolituma Iisiriel 'puong.

7Nye, ye jaa iye Isi'reeli niba. Ye 'ku ye kawani aning ye yelinyogiruu 'jie ngang.

8'Beng la ka a niba jaa daang 'ihi ahi aning nuori'yeni a yeli: Ti kanga jaa ba yeng gaa 'yiri. Ti kanga jaa ba yeng leu gaa u tent.

9Yeli ting na i Giibiya la nga: A 'tuuro pohibung ti na 'ihi gaaye Giibiya ingang.

10Ti na 'ihiye daba 'pie daba koo jaa 'puong Iisiriel buura jaa 'puong, a 'ihi daba koo daba 'tuhi jaa 'puong. Ti na diye daba 'tuhi daba 'tuhi 'pie jaa 'puong. A daba ngang na kuro a 'sojehi siimaa. Ka banang wa gaa Giibiya ang 'bi Beenjaming paaluung, ka ba naa jolituma ni bang tung Iisiriel 'puong ni sani.

11Ka Isi'reeli daba jaa daang lang taa gaa a 'yiri ingang. Bang daang lang taa a i nuori'yeni.

12'Beng la ka Iisiriel buura nga daang tung daba Beenjaming buurii 'lombori jaa a yeli: 'Bo tungbeu la nga a tung ye 'puong?

13Ye 'ihi a Giibiya daulaama nga pampana ka ti kuba a 'ihi a beu nga Isi'reeli niba 'puong. Che ka Beenjaming buurii nga daang jaanhi ka ba 'wong ba babiihi Isi'reeli daba kokori nga.

14Che ka Beenjamingniba nga daang laanhi lang taa a 'yi Giibiya 'yi-bera 'puuhing. Ba daang iye 'siri ka ba jauning Isi'reeli niba taanhuu.

15A wagiri ngang Beenjaming niba daang 'ihiye daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi ayuobi (26,000) ang j aura ning ta'kobihi a'yi ba 'yie 'puuhing. Ka Giibiya kpieriba daang lugihi ba 'soje-jigila koohi ayo'poin paahi.

16A daba nga puong 'soje-jigila koohi ayo'poing da bi ba 'puong a i 'nu-goba. Ba kanga jaa da mang tuong fooye kpalima 'kuurii a pogi 'ju-koonhuu ka u ba nyihi.

© 2009 Bibles International.

17A 'yi Beenjaming puoring Iisiriel daang 'ihiye daba 'tuhi koohi anaahi (400,000) ang j aura ning ta'kobi. Ba jaa daang iye taanhuu jaujauriba.

18Ka Isi'reeli niba daang 'ihi gaa Beetel a ti jugihi Naangmini: Ti 'buong na die 'yie 'do gaa fora a ti jauning Beenjaming niba fora? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Juuda buuriing na 'do gaa fora.

19Ka Isi'reeli niba daang 'ihi beeguu a maali ba kampu a pieli Giibiya.

20Ka Isi'reeli niba 'yi a na ti jauning Beenjaming niba. Bang ti maali ba miihi ahi taanhuu jauri ahibu Giibiya sieng.

21'Beng la ka Beenjaming niba wa 'yi Giibiya 'puong. A daari bang daang ngmi Isi'reeli niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000) loo 'tengeng bang 'kpi.

22Che ka Isi'reeli niba ni daang ing ba miihi sikpiengaa. Bang la ti maali ba miihi ahi taanhuu jauri ahibu a jie ning u 'jung a'wo bang daang i bila a fora daari ni.

23'Beng la bang gaa ti 'kong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a waana 'ji-maarii. Bang jugihi Ba Tari Baahaa Daana a yeli: N la gaa n ba'bie Beenjaming ingang aning taanhuu jauri bi? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Gaa u ingang.

24A 'yiilung daari ka Isi'reeli niba la 'tuohi Beenjaming niba.

25Ka Beenjaming daba daang 'yiGiibiya puong a gaa Isi'reeli niba ingang a 'yiilung beu nga. Bang la ngmi Isi'reeli daba 'tuhi 'pie aning 'tuhi a'nii (18,000) ang jaura ning takobihi loo 'tengeng bang kpi.

26'Beng la ka Isi'reeli 'biihi, a niba jaa, bang daang 'do gaa Beetel a ti 'kong. Bang ti 'jing 'be Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a 'le nuori a daari ka 'jie ti maa. Bang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

27Ka Isi'reeli niba nga daang jugihi Ba Tari Baahaa Daana. Naangmini 'layiri daga ni daang 'biye 'be a beri ngang.

28Fiiniyas daang la nie ang aha a layiri daga nga 'ningbi-tooring. Ung jugihi: A sigiyeng ka n la gaa n ba'bie Beenjaming buurii ingang aning taanhuu jauri bii n veng? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Gaa ba ingang, 'bojung 'beu n na diye Beenjaming niba ing i 'nuuhing. Fiiniyas daang la Eli'ee-zer bi-dau, ka Eli'ee-zer i Eerong bi-dau.

29'Beng la ka Iisiriel daang bahi daba bang ti jeng 'gili Giibiya jaa a 'gu.

30A taalung beu ka Isi'reeli niba daang 'ihi gaa Beenjaming niba ingang. Bang ti maali ba miihi ahi taanhuu jauri ahibu a'wo bang da mang i bila ni.

31Ka Beenjaming niba daang 'yi ka ba ti 'tuohi Isi'reeli niba nga. Ka Isi'reeli niba tagiba 'yining a 'yiring. Ka a Beenjaming niba 'piili ka ba ku Isi'reeli niba 'mine a'wo bang da mang i bila ni. Bang ku a'wo daba 'pihita a ji-gbanggbaling aning a sobera juring. A sobera nga kanga daang garaye Beetel, ka kanga ming gara Giibiya.

32Ka Beenjaming niba nga yeli: Ti tuongbang a'wo fora ni. Che ka Isi'reeli niba yeli: Ye veng ka ti fora. Ti na iye bila a tagiba 'yining a 'yiring a gaaning a sobera 'juri.

© 2009 Bibles International.

33Ka Isi'reeli daba ni jaa daang 'ihi ba ahi 'jiihing a maali ba miihi ahi taanhuu jauri ahibu 'Bee-al 'Tee-mar 'puong. Ka banani ang daang sogili 'gu ni 'puhi wa 'yi ba ahi'jiihing Giibiya ji-gbanggbali ning.

34Ka Iisiriel daujigila 'tuhi 'pie gaa ti jau taanhuu ning Giibiya. Ka a taanhuu daang i kpiengaa yaga. Che Beenjaming niba daang ba bang ka saangbu ang i kpong waanaye ba ingang.

35Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ku Beenjaming niba Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. A daari ka Isi'reeli niba ku Beenjaming niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu aning niba koo (25,100). Ba jaa daang iye daba ang jaura ning ta'kobihi.

36Ka Beenjaming niba nga daang nye ka ba tuongbang. Isi'reeli daba nga daang deliye banani bang da bahi bang jeng 'gu Giibiya sieng ni. Bila 'jung ba daang leu j orang Beenjaming niba nga 'ningbi-tooring.

37Ka a daba ni ang daang jeng 'gu ni 'ihi 'wieng a gaa Giibiya ingang 'dayeni. Bang daang 'ihi yaari a ku a 'yiri niba jaa aning ta'kobi.

38Isi'reeli daba nga daang 'bingye 'bigihee kanga. A daba ni ang daang jeng 'gu ni na veming ka nyuohidaulii 'ihi 'duoro saa'ju a leng-kpong 'puong.

39Ka bilang wa i, Isi'reeli daba ni na leu 'tuohiye a taanhuu. Ka Beenjaming niba daang piili a kuura Isi'reeli niba. Ba daang kuye Isi'reeli daba 'pihita a yeli: Ti tuongye Iisiriel a'wo a fora taanhuu ni.

40Che sanga ni a nyuohidaulii ang wa 'piili 'duoro a 'teng-kpong 'puong ni, ka Beenjaming niba leu 'liinhi 'puori. Bang nye a 'yiri jaa ang 'dire ka a nyuohi 'ihe 'duoro sagbani.

41Sanga ni Isi'reeli daba ni ang wa leu ba ingang ni, ka Beenjaming daba nga daang leu 'bi 'karikaruu 'puong. 'Bojung ba daang nyiyeng ka saangbu ang i kpong waye ba ingang.

42A 'jung bang daang leu jo Isi'reeli niba nga ningbi-tooring a gara mopiri 'puo seng. Che ka a taanhuu daang kari nyogiba. Ka Isi'reeli niba ni ang 'yi a 'yie 'puuhing ni daang ku Beenjaming buurii dau jaa bang 'tuohi.

43Bang daang ngmaa 'gili Beenjaming niba nga. Bang daang kariba a neuba a gara Giibiya sa'muni seng.

44Bang daang ngmi Beenjaming daba 'tuhi 'pie aning 'tuhi a'nii (18,000) loo 'tengeng. A daba nga jaa daang iye daba ang tari nyau.

45Bang daang leu puori a jora gara a mopiri 'puo a ti ta Riimong 'pi-kpong ni. Ka Isi'reeli daba daang la ku Beenjaming daba 'yeni 'yeni 'tuhi a'nu (5,000) a sobera 'juring. Bang daang kariba 'ningbi-jieng a ti ta Gaidom a la ku daba 'tuhi a'yi paahi.

46Beenjaming daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu (25,000) ang jaura ning ta'kobihi bang daang ngmi loo a daari. A daba nga jaa daang iye daba ang tari nyau.

© 2009 Bibles International.

47Che ka daba koohi ayuobi daang jo gaa a mopiri 'puo a ti 'bi Riimong 'pi-kpong ning 'chiuri anaahi.

48Ka Isi'reeli niba nga daang la leu gaa Beenjaming niba ingang a ti kuba aning ta'kobihi. Ba daang mang kuye a 'yiri niba jaa a lang ning a 'duunhi aning bung jaa bang nye. Ba daang nyugiye 'yiri jaa ming bang ta.

Judges 21

1Isi'reeli daba ni daang poyeng Miizipa 'puong a yeli: Ti kanga jaa kung di u 'bi-poga 'ku Beenjaming dau jaa ka u i u poga.

2Ka a niba daang gaa Beetel a ti 'jing Naangmini 'ningbi-tooring a gara 'ji-maarii. Bang daang lagi ba noe a 'kong yaga.

3Bang yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, wala la ka a yeli nga i Iisiriel 'puong? Wala la ka buurii bung'yeni na bori Iisiriel 'puong 'jine?

4'Jie ang daang wa nyaa, ka a niba daang clang 'ihibu a me sarika 'ihijie 'beng. Bang daang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi.

5'Beng la ka Isi'reeli niba daang jugihi: A 'yi Iisiriel buura 'puong ning'buong da ba wa a langbu, a wa Ba Tari Baahaa Daana seng? 'Bojung ba daang poyeng 'ningbi-jieng a'wo nie jaa ang kung wa Ba Tari Baahaa Daana langbu ni Miizipa 'puong. Ba daang yeliyeng: Ti naang kuye a daana.

6Isi'reeli niba daang iriye nimiha a tegi ba haakilihi ba ba'bie Beenjaming buurii yela. Bang yeli: 'Jine nga buurii bung'yeni 'yiye Iisiriel ingang.

7Bang jugihi: Wala ting na i nye pogiba 'ku a daba ni ang kpeling ni? Ti poye Ba Tari Baahaa Daana ka ti kung di ti 'bi-pogiba 'kubo ka ba i ba pogiba.

8'Beng la bang jugihi: Iisiriel buuri'buong da ba wa Ba Tari Baahaa Daana seng Miizipa 'puong? Yeliminga la, nie jaa daang ba 'yi 'Jee-bes Giilied a wa a langbu a kampung.

9'Bojung ba daang piehiye a niba a nye ka 'Jee-bes Giilied kpieriba kanga jaa daang 'chibe.

10'Beng la bang daang tung daba 'tuhi pienaayi ang tari nyau yaga ba 'puong bang gaa a 'yiri. Ngaang bang daang 'ku a jaujauriba nga nuori: Ye gaa ti ku 'Jee-bes Giilied kpieriba aning ta'kobi. Ye ku a pogiba ning a 'biihi ming.

11Ngaang yeng na i: Ye ku daba jaa kpeleng kpeleng, aning poga jaa ang bang dau.

12Bang daang nye pogisarihi koohi anaahi 'Jee-bes Giilied kpieriba 'puong ang da nang ba bang dau. Ba ning dau jaa daang nang ba bang taa. Bang daang diba waaning Sai'lo ang bi 'Keenan paaluung.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka a langbu niba jaa daang tung a ing 'duoho 'ku Beenjaming daba ni ang da bi Riimong 'pi-kpoming ni. Bang buong a daba ka ba veng ka maahuu la bi ba kpachagang.

14Ka Beenjaming niba daang leu wa a wagiri ngang. Bang 'ku Beenjaming niba a pogiba ni bang daang ba ku Giilied kpieriba 'puong ni. Che ba daang ba taba.

15Ka a niba daang ira nimiha ka ba 'puuhi daang saang Beenjaming yela. ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana daang iyeng ka 'vuo jeng Iisiriel buura ni 'puong.

16'Beng la ka a langbu 'puo ningbera yeli: Ti kuye Beenjaming buurii pogiba jaa. Wala ting na i nye pogiba 'ku a daba ni ang chehi ni?

17'Beng la bang yeli: A iye kparaama ka Beenjaming buurii niba ni ang i 'chihi ni tari chen'diribe. Ka a naani Iisiriel buurii kanga na baahing.

18Che tinuu miihi kung tuong 'kubo pogiba a 'yi ti 'bi-pogiba 'puong, 'bojung Isi'reeli daba poyeng a yeli: Naangmini duhibeu na nyiye nie jaa ang di poga 'ku Beenjaming buurii.

19'Beng la bang yeli: Nye, ba na 'diye Ba Tari Baahaa Daana 'yuoni jaa 'tigiri ni Sai'lo 'puong. Sail 'biye Beetel sa'mung-goo seng, a 'bi Le'boona sa'mungduri seng. Sai'lo daang Nye sokpong ni ang 'yi Beetel a gara 'Sii-kem ni sa'muni seng.

20Bila 'jung bang daang 'ku Beenjaming niba nga nuori a yeli: Ye gaa ti jeng 'gu a 'girep yoring.

21Ye cheliha, ka Sai'lo bi-pogibang wa 'yi wa paahi a seuri 'puong, ye 'yi a 'girep yoring. Kanga jaa na mang nyogiye poga Sail 'bi-pogiba nga 'puong. Bila 'puoring yeng na leu gaa Beenjaming paaluu.

22Ka bilang wa i, sanga ni ba ba'mine bii ba yaudaba ang na wa ti seng a wa muhi ni, ngaang ting na yeli 'kubo: Ye tari hina ba ingang ti 'jung, 'bojung ti ba di poga 'ku kanga jaa a taanhuu jauri 'puong. Yeng ba di ye 'bi-pogiba 'kubo ni, ye puobu ni kung nyogiye.

23Ka Beenjaming niba nga daang tung bila. Bang daang di pogiba a 'bi-pogiba ni ang seura ni 'puong a sigi ba nuori. Bang daang di a 'bi-pogiba nga a leu gaaning ba cheng paaluu, a ti maali a 'teng-bera me a kpiera.

24Ka Isi'reeli niba daang leu 'yi 'beng a wagiring, ka nie jaa leu gaa u jaga u buurii 'puong. Bang daang 'yi 'beng, ka nie jaa gaa u chen'diibu 'jie.

25A 'beri nga 'puong Iisiriel daang ba tan naa. Nie jaa da mang iriye yeli ang sigihuu a 'tu soli u minga 'ningbiring.

© 2009 Bibles International.

Ruth

Ruth 1

1A saringmaariba naalung beri ning daang la, ka kongkpong daang 'le a paaluung. Ka
dau kanga ang 'yi Beetilehem ang bi 'Juuda 'puong daang 'yi gaa 'Moo-ab paaluu. U
ning u poga aning u bi-daba ba'ying daang gaa. Ba daang gaayeng ka ba ti kpe beng
biela.

2A dau 'yuori daang la Eliimelek, ka u poga 'yuori i 'Neomi. U 'bi-daba ba'yi ni ming
'yoe daang la 'Meelong aning Kiiliyung. Ba daang iye Eefarata niba, a 'yi Beetilehem
ang bi 'Juuda paaluung. Bang daang gaa 'Moo-ab paaluu a ti kpeling beng.

3'Beng la ka 'Neomi sira Eliimelek daang 'kpi che kpeling u ning u 'bi-daba ba'yi ni.

4Bang daang di pogiba 'Moo-ab pogiba 'puong. A poga kanga 'yuori daang la Ooripa,
ka kanga ming 'yuori i 'Ruut. Bang daang kpe beng a'wo 'yuomo pie.

5Ka 'Meelong aning Kiiliyung ming jaa daang 'kpi. Ka a poga daang kong u sira aning
u bi-daba ba'yi ni.

6'Beng la ung daang 'ihi aning u naapogiba ka ka u 'yi 'Moo-ab paaluu a leu gaa.
'Bojung u daang 'wongye 'Moo-ab paaluung ka Ba Tari Baahaa Daana wa kaaye u
niba 'jieng a kubo siimaa.

7A 'jung ung daang 'yi 'jie ning ung da 'be ni, ka u naapogiba ba'yi ni puo u ingang.
Bang daang 'yi son a na leu gaa 'Juuda paaluu.

8Ka 'Neomi yeli 'ku u naapogiba ba'yi ni: Ye jaa leu gara. Kanga jaa gara u ma 'deu.
Ba Tari Baahaa Daana na iye sung a'wo yeng i bila 'ku a 'kuunhi aning maang ni.

9Ba Tari Baahaa Daana na veng ka ye kanga jaa nye peenhibu u sira 'deung. 'Beng la
ung daang mugihiba, bang lagi ba noe a 'kong.

10Bang yeli 'ku 'Neomi: Pielaang la, ti Ming na leu gaa i niba seng.

11Che ka 'Neomi yeli: N 'bi-pogiba, ye leu gara. Wala 'jung ka n niye na leu gaa? 'Bi-
daba nang biye n 'puong a na i ye siriba bi?

12N 'bi-pogiba, ye leu di ye soe, bojung n 'koriyeng 'gaali ka n la tari sira. Ka maang
yeli ka n tariye tamaa, 'haali ka maang tan sira 'yienguu nga a dogi bi-daba,

13ye na chelihibang ka ba wa baa? Ye na nyogiye ye miihi a kung kuli siriba bi? Aai n
'bi-pogiba. N 'puo saangye ye yela aning Ba Tari Baahaa Daana 'nu ang ima ngaang.

14'Beng la bang daang lagi ba noe a la 'kong. Ka Ooripa mugihi u sira ma ni, che ka
Ruut 'koruu mari.

15Ka 'Neomi yeli: Nye, i to ni leu gaaye u niba seng aning u ngmima seng. 'Tu i to ni
'puoring a leu gara.

© 2009 Bibles International.

16Che ka 'Ruut yeli: Ta suhima ka n bahii bii ka n leu a ta 'tuurii. ‘bojung jie jaa ing gara, 'be mang na gaa. 'Jie jaa ing kpiera, 'be mang na kpe. I niba na iye n niba, i Naangmini ming na iye n Naangmini.

17'Jie ni ing 'kpiire mang na 'kpi. 'Beng bang na 'ungmo. Bung jaa 'chibe a na tuong dima 'yi i seng ka kuung 'yong naani. Ka bila naani Ba Tari Baahaa Daana dogihima yaga jaa.

18'Neomi ang wa nye ka u siring iye 'siri ka u niu gaa ni, u ba la yeluu yelijaa.

19'Beng la ka ba ba'yi ni gaa bilaang a ti ta Beetilehem. Bang wa ta Beetilehem ka a 'yiri jaa daang danna ba yela. Ka a pogiba yeli: Neomi la nga?

20Che ka Neomi yeli 'kubo: Ye ta buonima 'Neomi. Ye buonima Maara, ‘bojung Kpiengu Jaa Daana ni iyeng ka n kpiebu i too yaga jaa.

21N daang paaliyeng che 'yi. Che ka Ba Tari Baahaa Daana leu waanima 'yiri kpali. Ye nyiyeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'diye 'sieree a chiihima, ka Kpiengu Jaa Naangmini ni dogihima. Wala 'jung yeng buonima 'Neomi?

22Ka 'Neomi daang leu wa aning u naapoga 'Ruut ang i 'Moo-ab nie. Bang daang 'yi 'Moo-ab paaluu a wa. Ba daang waye Beetilehem baarili chiebu 'piilee sanga.

Ruth 2

1'Neomi sira dogira kanga daang 'biye 'be. U daang iye dau ang i bundaangkaraa, a i Eliimelek jaga nie. U 'yuori daang la 'Boo-az.

2Ka 'Moo-ab nie Ruut daang yeli 'ku 'Neomi: Jaan'de, veng ka n gaa yoo a ti 'yiinhe ka'juri 'Miro nie jaa 'ningbiring mang na nye nungbu. Ka 'Neomi yeli 'kuu: N 'bi-poga, gara.

3'Beng la ung 'yi, a gaa ti 'yiinhe a yoo 'puong a 'tuuro a btmgchieriba. Ung daang ti kpe a yoo 'lombori ni ang i 'Boo-az, Eliimelek jaga nie 'suobu ni.

4Ana wagiring ka 'Boo-az 'yi Beetilehem wa ta a yeli 'ku a bungchieriba: Ba Tari Baahaa Daana bi ye seng. Bang dieyeli: Ba Tari Baahaa Daana na pegii.

5'Beng la ka 'Boo-az daang yeli ku u tungtuna ang kaara a bungchieriba: Ning'buo pogisaraa la nga?

6Ka a tungtuna ni ang da kaara a bungchieriba ni dieyeli 'kuu: A 'Moo-ab pogisaraa ni la. Unang 'tu 'Neomi a 'yi 'Moo-ab paaluu wa ni.

7U yeliyeng: Jaan'de, veng ka n 'yiinhe a 'oho 'tuuro a bungchieriba a buunhu ni bang che laanhi 'bing ni 'puong. Bila ung wa tuna a 'piili 'beeguu a waana pampana. Che u peenhiye biela a 'deu 'puong.

8'Beng la ka 'Boo-az yeli 'ku 'Ruut: N bi-poga, i na 'wongye n yeliyaga, che bii wala? Ta gaa ti 'yiinhi yojaala jaang bii a 'yi che gaa 'jie jaa. 'Bi jie ngang aning n pogitungtuniba nga.

© 2009 Bibles International.

9Veng ka i 'ningbie bi a yoo ni bang chiera buunhu ni ingang, ka i 'tuuribo. N 'kuye a bi-pola nuori ka ba ta wa fiinhii. Ka kon'nyuuring wa kpei, gaa a kondugiri 'jie a ti 'nyu anani a bi-pola ang duo ni.

10'Beng la ka 'Ruut daang 'gbinti ka u 'ningbisogo 'churi 'tengeng. Ung yeli 'ku 'Boo-az: Walang 'so mang nye nungbu a 'yi i seng, ing chelihi n 'jieng, mang i saana 'puong?

11Ka 'Boo-az die a yeli 'ku 'Ruut: Ba yeli 'kumong ang paali bila ni jaa ing i 'ku i sira ma a 'yi wagiri ni i sira ang kpi ni. N 'wongye bila ni ing bahi i ba aning i ma aning paaluu ni bang dogii, a wa niba ing daang ba bang seng.

12Ba Tari Baahaa Daana na 'kui i tuma nga sanyeu, ka i nye sanyeu paalii a 'yi Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni seng. U kpangkpama luong ing wa bo lilijie ni.

13'Beng la ka 'Ruut yeli: Veng ka n nye nungbu i 'ningbiring n daana. 'Bojung i maaye n 'suhu, a yeli yela boin 'ku i tungtungpoga, anaa jaa ka n ba 'woning i tungtungpogiba ni kanga.

14Ka 'Boo-az daang yeli kuu siimaa 'diibu sanga: Waana che a wa oo a paanuu, a ngmaa a paanuu 'sugi waing 'miihuu. A 'jung u daang 'jingye a bungchieriba sieng. Ka 'Boo-az daang di ka'bi-chiinihi 'kuu. Ung oo a tigi che bing 'mine.

15Ung wa 'ihi ka u 'yiinhi, ka 'Boo-az 'ku a bi-pola nuori a yeli: Ye veng ka u 'yiinhe, 'haali ka anani bang che bing ni 'puong la. Ye ta wa 'rniine innuu.

16Ye mang bang che veng ka bungbie 'yi anani bang 'le ni 'le 'tengeng ka u 'yiinhi. Ye ta wa 'rniine u ingang.

17Ung daang 'yiinhi a yoo 'puong a gara ji-maarii. Ung ngmi anani ung 'yiinhi ni. Ka a baarili daang i a'wo tahikpong maahibu.

18'Beng la ung daang dia a gaa a 'yi-kpong. Ka u sira ma ti nye anani ung 'yiinhi ni. Ka 'Ruut 'ihi a siimaa ni ung 'di tigi che chehi 'bing ni 'ku 'Neomi.

19Ka u sira ma ni jugihuu: 'Yening ing ti 'yiinhi jine? 'Yening ing ti tung? Pegiri bi nie ni ang chelihi i jieng ni ingang. Ka 'Ruut yeli u sira ma nie ni jieng ung tung. U daang yeliyeng: Dau ni 'jieng mang tung 'jine ni 'yuori la 'Boo-az.

20'Beng la ka 'Neomi yeli 'ku u naapoga ni: Ba Tari Baahaa Daana na peguu. Unang ba jaanhi ka u 'wuli mingiltmg 'ku 'voe aning kpiinhi ni Ka 'Neomi la yeli 'kuu: A dau nga iye ti dogira, a i dogira ang na tuong yeudieti.

21'Beng la ka 'Ruut a 'Moo-ab nie nga yeli: Ngaang ka a dau la yeli 'kumo: 'Bi n 'bi-pola nga sieng a gara wagiri ni bang na baahi n buunhu nga chiebu.

22Ka 'Neomi yeli 'ku u naapoga 'Ruut: N 'bi-poga, a sumang ka i mang 'yire aning u tungtungpogiba ni, ka yelikanga ta wa pogii ningjaala kanga yoong.

23A 'jung ung daang bi 'Boo-az tungtungpogiba nga seng a 'yiinhe a gara baarili aning 'wiit chiebu baahaa. Ung daang kpiera ning u sira ma ni.

© 2009 Bibles International.

Ruth 3

1'Beng la ka u sira ma 'Neomi daang yeli 'kuu: A muo kung suma ka n bo peenhibu
'kui ka i 'jingbu maali?

2'Boo-az, dau ni tungtungpogiba seng ing 'be ni, ma ti dogira ang na tuong yeudieti la
wa? Nye, u na yieliye u baarili u jiengaang 'yienguu nga.

3Bila 'jung 'so kuong a so bung'nyuu-noohi. Di i bungvieni yeti a 'sigi gaa a jiengaa.
Che to wa di i minga 'wuno a dau a gara wagiri ni ung na wa 'di a 'nyu baahi.

4Ka tmang wa jeng, chelihi 'jie ni ung jeng ni. I panaa na kpeng a ti 'yuo u gbee a
jeng. U na yeliing bila ni ing na i.

5Ka 'Ruut yeli 'kuu: N na iye bila ni jaa ing yeli Immo ni.

6'Beng la ung daang 'sigi gaa a jiengaa a ti i bila ni jaa u sira ma ang 'wuluu ni.

7Sanga ni 'Boo-az ang daang wa 'di a 'nyu baahi ka u inga 'yuo, ung gaa a na ti jeng a
buunhu ang 'duo ni baahaang. Ka 'Ruut daang gaa boin a ti 'yuo u gbee a jeng.

8'Tenge ang daang wa 'kori ka yeli kanga daang veng ka a dau 'miing. Ung daang
leuhi u minga a banna ka poga la a jeng u gbeeng.

9Ung yeli: Ning'buo lii? Ka 'Ruut dieyeli: Maang, 'Ruut i tungtungpoga la. Di i
tungtungpoga a kaara, 'bojung i iye dogira ang na tuong yeudiema.

10'Beng la ka 'Boo-az yeli: N 'bi-poga, Ba Tari Baahaa Daana pegiri 'bi i ingang.
'Bojung i 'wuliye mingilung a baahaang a gaa a 'mtmpiileeng aning ing ba 'tuuro 'bi-
pola, ka nandaamba la bii ka bundaamba la.

11'Too, n 'bi-poga, to fora dabieng. N na iye bila ni jaa ing suhi ka n i ni, 'bojung a 'yiri
nga niba jaa bangyeng ka i iye pogiminga.

12Yeliminga la ka n iye i dogira ang na tuong yeudiegii. Che nie 'biye 'be a pieli bila
iibu gaama.

13Chelihi cheng 'yienguu nga. Ka 'jieng wa nyaa 'beeguu ka a daang na tung dogira
ang sigining ka u yeudiegii tuma, bila sumang. Veng ka u tung bila. Che ka unang ba
buora ka u tung u firibu tuma 'kui, n na tungye bila kui, a'wo Ba Tari Baahaa Daana
ang i 'vori yeng. Jeng ka 'jie nyaa.

14Ka 'Ruut daang jeng u gbeeng a gara 'ji-nyaari. Ung daang 'ihi wagiri ni nie ang
nang kung tuong bang u to. 'Beng la ka 'Boo-az daang yeli: Ta veng ka ba bang ka
poga waye a jiengaa.

15Ung la yeli: Di lambariga ni ang 'bi i ingang ni a nyoguu tari. Ka 'Ruut nyoguu tari
ung maahi baarili 'jiihi ayuobi a nyogi pegiluu. Ung di gaa a 'yiri.

16Sanga ni ung daang wa u sira ma seng ni, ang yeli: N 'bi-poga, wala ang 'cheng?
'Beng la ka Ruut yeluu bila ni jaa a dau ang i kuu.

© 2009 Bibles International.

17Ung yeli: A baarili 'jiihi ayuobi nga ung 'kumo. 'Bojung u yeli 'kumong: Ta gaa i sira ma seng aning 'nu-kpala.

18'Beng la ka 'Neomi yeli: 'Jing boin n 'bi-poga, a gara wagiri ing na bang bila ni a yela ang na 'tu. Bojung ka a daang ba baahi a yela 'jine, u kung peenhi.

Ruth 4

1Ka 'Boo-az daang 'ihi 'do gaa a 'di-nokpong a ti 'jing 'beng. 'Beng la ka dau ni ang daang pieli a yeudiebu ni wa para. A dau nga yela ung daang yeli ni. Ka 'Boo-az yeli: N dau, leu waana jie nga a wa 'jing. Ka a dau daang leu wa 'jing.

2Ka 'Boo-az daang laanhi a 'yiri daba 'pie ang i ningbera a yeli: Ye 'jing 'jie ngang. Ka a daba daang 'jing.

3'Beng la ung yeli ku a dau ni ang pieli a yeudiebu ni: Neomi, unang leu 'yi 'Moo-ab paaluu wa ni kuohaye 'teng-gbani ni ang daang i ti babie Eliimelek 'suobu ni.

4Mang tiehi ka a sigiyeng ka n imii 'duoho a yeli: Leu dau a 'yiri kpieriba aning n nibaningbera 'ningbi-tooring. Ka inang na yeudieguu, bila yeng, yeudieguu. Che ka inang kung yeudieguu, bila yeng yeli 'kumo ka n bang. 'Bojung ka Ma naani, nie jaa 'chibe a na yeudieguu. Maang ming 'tu i 'puoring. Ung yeli: N na yeudieguung.

5'Beng la ka 'Boo-az yeli: Daari ni ing na da a yoo a 'yi Neomi 'ntmg, a na iye kparaama ka i dau 'yi 'Ruut a 'Moo-ab nie ni 'nung. Una la a kpiima poga ni. Bila ing na i ka a kpiima 'yuori buona u cheng ingang.

6Ka a dau ni ang daang pieli a yeudiebu ni yeli: N kung tuong yeudieguu 'ku n minga a ira wa saang n minga cheng. Ina di n yeudiebu son nga, 'bojung n kung tuong yeudieguu.

7Wagiri ang pan 'puong a iibu da la bila Iisiriel 'puong a'wo yeudiebu aning tegibu yela. Ka yeli jaang na paali, dau kanga mang 'fogiye u nagitiri a di 'ku u to. Ka bila da mang i 'sieree Iisiriel 'puong.

8A 'jung ka a dau ni ang pieli yeudiebu ni daang yeli ku 'Boo-az: Dau tari. 'Beng la ung daang nyogi u nagitiri 'fogi.

9Ka 'Boo-az yeli 'ku a ningbera aning a niba jaa: Ye iye 'sieree 'deme 'jine ka n daye bung jaa ang daang i Eliimelek 'suobu aning bung jaa ang daang i Kiiliyung aning 'Meelong 'suobu a 'yi 'Neomi 'nung.

10Aning ming n dieye Ruut a 'Moo-ab nie ang i 'Meelong pokuori ni ung i n poga. N iye bila ka a kpiima 'yuori buona u cheng ingang, ka a kpiima 'yuori to ngmaa u babiihi 'puong, a ngmaa u ahi'jieng ming a 'di-nokpoming. Ye iye 'sieree 'deme 'jine nga.

11Ka niba ni jaa ang daang 'bi a 'di-nokpoming aning a ningbera daang yeli: Ti iye 'sieree 'deme. Ba Tari Baahaa Daana na maali a poga nga ang waana i 'deu nga a'wo

© 2009 Bibles International.

'Ree-chel aning 'Liiya. Ba ba'yi ngang me Iisiriel 'deu. Ngming na veng ka i tan bundaalung Eefarata 'puong, ka i 'yuori 'do Beetilehem 'puong.

12Ngming na veng ka i 'deu 'woning 'Feerez 'deu, buurii ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'kui a 'tuuro poga nga ingang ni 'jung. 'Feerez nga ka 'Tee-mar daang dogi 'ku 'Juuda ni.

13Ka 'Boo-az daang di Ruut ung leu u poga. Ung daang kpe u seng ka Ba Tari Baahaa Daana veng ung tari 'puo, a dogi 'bi-dau.

14'Beng la ka a pogiba daang yeli 'ku 'Neomi: Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana. Unang ba bahii ing kong yeudiera 'jine nga. Ngming na veng ka u 'yuori 'do Iisiriel 'puong.

15Ngming na veng ka u i nie ang na la 'kui 'nyivori a kaarii i 'koribu 'puong. 'Bojung i naapoga ning doguu. Unang numii, a i nie 'kui gaa 'bi-daba bayo'poin ni.

16Ka 'Neomi daang di a bie, a diu jieli u gbeeng a leu a bi-yogilaa.

17Ka pogiba ni ang daang i u kpieringtaa ni 'kuu 'yuori a yeli: Ba dogiye bi-dau 'ku 'Neomi. Bang daang buong u 'yuori 'Oo-bed. Una la Jeesi ba. Ka Jeesi i 'Deevid ba.

18'Feerez buurii yela ang seu la nga: 'Feerez dogiye Heezirong.

19Ka Heezirong dogi Raam, ka Raam dogi Amiinadab.

20Ka Amiinadab dogi 'Neesong, ka 'Neesong dogi Saalimong.

21Ka Saalimong dogi 'Boo-az, ka 'Boo-az dogi 'Oo-bed.

22Ka 'Oo-bed dogi Jeesi, ka Jeesi dogi Deevid.

© 2009 Bibles International.

1 Samuel

1 Samuel 1

1Dau kangang daang 'bibe a 'yi 'Rematee-yim ang bi lifiriam tangbera ni 'puong. 'Be iye Zuuf niba 'suobu. U 'yuori daang la Eli'keena. 'Jerooham 'bi-dau daang la. Elaihu bi-dau daang la 'Jerooham. 'Toohu ming 'bi-dau daang la Elaihu. Zuuf, lifiriam nie ming bi-dau daang la 'Toohu.

2Pogiba ba'yi ka Eli'keena daang tari. Kanga 'yuori daang la Haana. Kanga ni ming 'yuori da la Peniina. Peniina daang tariye 'biihi che Haana yeng daang ba tari bie jaa.

3'Yuoni jaa a dau nga da mang 'yiye u 'yi-kpong gaa Sai'lo ti 'puohi che 'ihi sarika 'kubungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. Hoofinai aning Fiiniyas, 'Iilai 'bi-daba ba'yi ni ming ang i Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieriba ni daang biyebe.

4Ka a wagiring wa to jaa ka Eli'keena 'ihi sarika, u da mang 'kuye u poga Peniina aning u bi-daba aning u bi-pogiba ni jaa ba toe.

5Che Haana yeng tuori, u da mang 'kuung 'ku-kpara. ‘bojung u daang nungye Haana, anaa jaa ka Ba Tari Baahaa Daana daang ba veng ung dogira.

6U nyentaa ni ming da mang dannutmg 'haali, ka u i ka u yela i nimboo, Ba Tari Baahaa Daana ang daang ba veng ung dogira ni 'jung.

7'Yuoni la 'yuoni jaa ka unang wa 'do gaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu, Peniina da mang dannuung 'haali. Bila 'jung u da mang 'koming a jaanhi 'diibu.

8'Beng la ka u sira Eli'keena daang yeli 'kuu: Haana, wala ing 'kono? Wala ing ba 'dire? Wala ming la ka i 'puo saang? N ba tan tona 'kui a gaa bi-daba 'pie bi?

9Bang daang wa 'di che 'nyu baahi Sai'lo 'puong ka Haana 'ihi. 'Iilai, a Ngming'puohi 'yi-diera daang 'jingye 'kogo ni angpieli Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu 'di-nuori 'lombori taabuo ning.

10Ka Haana daang tan 'suhu-saanii, a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana che 'kong ning nimiha.

11'Beng la ung daang 'di nosani a yeli: 'Oo, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, nang kaa i tungtungpoga wahala nga che tiehi n yela. Ta wa 'yiinhe i tungtungpoga yela. Ka inang siring na i bila, a 'ku i tungtungpoga bi-dau, n na ditmg 'ku Ba Tari BaahaaDaana. U 'nyivori 'beti jaa, n na diung ku Ba Tari Baahaa Daana. Baraa daang kung fiinhi u 'ju jaa.

12Sanga ni ung daang nang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni, 'Iilai daang Iiinheye u nuori.

13Haana daang puohoye u 'sikiring. U nogbama 'yoming daang 'yuoro, che u kokori yeng da ba 'yire. Bila 'jung 'Iilai daang senniye u 'bugiyeng.

14A'jung ka 'Mai daang yeli 'kuu: Wala ing na bugi kauhi sing? Bahi i waing ni.

© 2009 Bibles International.

15Che ka Haana daang die a yeli: Aai, n daana. N iye poga nga ang 'bi 'sikiri-jeri 'puong. N ba 'nyu waing bii dang'nyubugirihi jaa. N 'suhu yela la mang 'kin 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

16Nang to wa jera i tungtungpoga a'wo pogilaanii, 'bojung n tuora aning n nimihang 'gaali mang yeli yela bilaang a waana nga.

17'Beng la ka 'Iilai daang die a yeli: Garaning 'suhu-maahuu. Iisiriel Naangmini ni ming na 'kui bung ni ing suhi u seng ni.

18Ka Haana daang yeli: Veng ka i tungtungpoga nye bunye i 'ningeng. A 'jung a poga daang gaaye u gaa'jie, a ti 'di. U 'ningbiri daang ba la saang.

19'Beng la bang daang 'ihi beeguu 'pipi a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bang daang leu wa ba 'deu Reemaa 'puong. Ka Eli'keena daang bang u poga Haana ka Ba Tari Baahaa Daana tiehi u yela.

20'Beni awala 'puong ka Haana tan puo a dogi bi-dau. Ung daang 'ku u 'yuori Saamiu-el a yeli: 'Bojung n suhutmg Ba Tari Baahaa Daana seng.

21Ka Eli'keena, a dau aning u 'deu niba jaa daang 'do gaa ka ba ti 'ihi a 'yuoni la 'yuoni jaa sarika ni 'ku Ba Tari Baahaa Daana che ka u 'ihi u nosani ni ming.

22Che Haana yeng daang ba 'do gaa, bojung u daang yeli 'kuye u sira: 'See ka a bie wa ngmaa bihi. A sanga mang na taruu 'yining Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ka u ti kpeling be a gara wagiri jaa.

23Ka u sira Eli'keena daang yeluu: I bila ni ang suma yaga i 'ningbiring. Chelihi a gara sanga ni ing na ngmaaguu bihi. Che Ba Tari Baahaa Daana lieng na paali u yelihung. 'Beng la ka a poga daang 'jing, a kaa a lie a gara sanga ung ti ngmaaguu bihi.

24Ung daang wa ngmaaguu bihi baahi, ung taruu 'do gaaning. Ung daang nyogihi nadee ata, a ong Jong iifa maahibu, aning waing wuo. Ung daang taruu waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu, Sail 'puong. Ka a 'bie daang i 'bibile.

25'Beng la bang daang ku nadari, che tari a bie wa 'ku 'Mai.

26Ka Haana daang yeli: 'Oo n daana. I 'suhu 'biibu 'puong, n daana, maang la poga ni ang daang ahi i seng cheng a 'puoho 'kuro Ba Tari Baahaa Daana ni.

27A 'We nga yela mang daang 'puohi ni. Ba Tari Baahaa Duna 'kumong bung ni mang daang suhuu ni.

28Bila 'jung n ming diung 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U 'nyivori jaang u na iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. 'Beng la bang daang 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'beng.

1 Samuel 2

1Ka Haana daang 'puohi a yeli: N 'sikiri nyenginaye Ba Tari Baahaa Daana ingang. N iilii 'duohiyeng Ba Tari Baahaa Daana ingang. N laaraye n domihi, 'bojung i 'chihiltmg ni ingang mang nyengina.

© 2009 Bibles International.

2Nie jaa ba pegi'yi sing Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung i to jaa 'chibe. 'Pie ming jaa 'chibe a 'woning ti Naangmini.

3Ye ta la fara bara yaga jaa bila. Ye ta la wa vena ka tangkangyela 'yire ye nuoring. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iye Naangmini nga ang i bangina. Unang mang maaha yeli-irihi ming.

4A gandaba tama kauhiyeng, che ka banani ang ngmi gberi ni nye fanga.

5Banani ang daang tigi ni 'direye pa siimaa yela, che kong ba la kpiera kongdaamba. 'Haali a oo gba dogiye 'biihi bayo'poin, che ka poga ang tan bi-jemaa leu salee.

6Ba Tari Baahaa Daanang kuura, unang 'lair° 'nyivori ming. Unang mang i ka niba 'sigi 'kuung bogu, unang mang la 'duohi ming.

7Ba Tari Baahaa Daanang inna nang, unang 'lair° bundaalung ming. Unang mang 'sigihi, unang mang la 'duohi ming.

8U mang diye nandaana 'yining tani 'puong, a di suhisuha ming 'yining tam'puoring, ka u diba ing nabiihi 'puong che i ka ba 'di a girima na'kogo ni cheng. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daanang 'so 'teng-gbani 'mungbinnihi Unang ming di a dunee chagi a ingang.

9U na 'guye u ningpegi'yiribe gbee, che ningbee yeng na iye siriti sagiluu 'puong. 'Bojung nie jaa kung bang jau 'di a 'tuuro kpiengung.

10Ba Tari Baahaa Daana chiihiba na churihiye 'puro Intro. U na tahiming a'wo saa ba ingang a 'yi sagbaning. Ba Tari Baahaa Daana na 'diye 'teng-gbani baahaa 'jiihi saree. U na 'kuye u naa ni fanga, a 'duohi unani ung buo kpaang waahi fanga.

11'Beng la ka Eli'keena daang gaa u 'deu Reemaa 'puong. Che ka a bie daang tuna Ba Tari Baahaa Daana, 'Iilai, a Ngming'puohi 'yi-diera 'ningbi-tooring.

12'Iilai 'bi-daba ni daang iye bi-laama. Ba daang ba bang Ba Tari Baahaa Daana.

13A Ngming'puohi 'yi-dieriba iibu a niba ingang da la nga. Ka nie jaang wa 'ihe sarika, a Ngming'puohi 'yi-diera tungtuna da mang tariye nengyaahaa ang tari nyina ata u 'nung waaning. U da mang wang sanga a neni ang mang wa kpaara.

14U mang diung tung a laa, bii a jedugu'bile, bii a daringsang, bii a jedugu 'puong. A Ngming'puohi 'yi-diera da mang diye bung jaa a nengyaahaa ang wa yaa tari. Bila bang da mang ira a Isi'reeli niba ni jaa ang da mang wa Sail ni.

15Aning ming, ba da nang ba mang nyugi a bungkpaang seni che ka a Ngmingpuohi 'yi-diera tungtuna wa. U da mang yeliye nie ni ang 'ihe a sarika ni: 'Ku a Ngmingpuohi 'yi-diera neni ka u se, bojung u kung die nengbiinii i seng ka nengkaha naani.

16Ka a dating wa yeluu: 'See ka ba nyugi a bungkpaang seni, ka i panaa bang die bila ni jaa i 'sikiri ang buora. U mang dieng a yeluu: Aai. 'See ka i turi tihuu pampana, ka bila naani n na diung ning kpiengu.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung a 'bi-pola beu ni daang iye kpong Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bang daang di Ba Tari Baahaa Daana sarika ni buona jaala.

18Che Saamiu-el daang tunaye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring anaa jaa ka u daang iye bibile. U da mang yeriye masari tani iifod. ('Yiibu G. 28:5-6)

19U ma da mang seye kparibile 'yuoni la 'yuoni jaa tari wa 'kuu. Sanga ni u ning u sira ang da mang 'do wa ka ba 'ihi a 'yuoni la 'yuoni jaa sarika ni ung mang i bila.

20Ka 'Iilai da mang duhi sung 'ku Eli'keena aning u poga a yeli: Ba Tan Baahaa Daana na 'kui biihi a 'tuuro a poga nga ingang, bung ni ung di 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni 'jung. Bila 'puoring ba mang gaaye ba miihi 'deu.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana daang i Haana bunye ung dogi bi-daba bata aning bi-pogiba ba'yi. Che a sanga ka a bie, Saamiu-el daang baara Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

22'Iilai daang 'koriyeng yaga. U da mang 'wonoye anani jaa u 'bi-daba ni ang mang ira Iisiriel jaa. U da mang 'wonoye bila ni bang da mang Jena ning a pogiba ni ang mang lang a 'tuohibu tenti'deu 'di-nuoring ni ming.

23A 'jung ung daang jugihiba: Wala yeng ira a yelibani nga taa? 'Bojung n 'wongye ye yelibee ni yela a 'yi a niba jaa seng.

24A'kai, n 'bi-daba. 'Duohi-sung naani mang mang 'wono ni. Ye venang ka Ba Tari Baahaa Daana niba tuna beu.

25Ka nieng wa i u to yelibeu, Naangmini na 'diye u saree. Che ka nieng i Naangmini yelibeu, ning'buong na jo saangdaana kuu. Anaa jaa che ba daang ba cheliha ba ba yeliyaga, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang buorang ka u kuba.

26Ka a 'bie, Saamiu-el daang baara inggbaning, a baara nungbu ming 'lomboring Ba Tari Baahaa Daana aning ninsaaliba jaa seng.

27'Beng la ka Naangmini nie kanga daang wa Tilai seng wa yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N muo daang ba 'ihi n minga 'weliweli a 'wuli i ba jaga sanga ni bang daang 'bi 'Iijipiti 'puong, Fee'ro 'deung ni bi?

28Ma n daang 'luguung a 'yi Iisiriel buura jaa 'puong ka u i n Ngmingpuohi 'yi-diera wa? N daang ba 'luguu ka u mang 'ihe sarika n sarika 'ihijie ning, a nyugira iinsens, che yera iifod ming n 'ningbi-tooring? Ma n daang diye sarikihi ni jaa Isi'reeli 'biihi ang da mang di 'butmg 'ihi ni kuu wa?

29Wala la yeng vira n sarika aning 'kuubu ni yela mang 'ku nuori n kpe'jie ning? Wala la ing nana i 'bi-daba a gaama? Wala la yeng mang 'dire n niba Iisiriel sarikihi ni jaa bungsuunhi a nuora?

30Bila 'jung, Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni yeliyeng: N siring daang yeliyeng ka i jaga aning i ba jaga na mang 'cheniye n 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa. Che pampana, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N ning bila 'bi taa toori. 'Bojung

© 2009 Bibles International.

banani ang nanima, bana mang na nana. Che banani ang ba kahinima ni yeng, ba na dibang foo.

31Nye, sanga kanga daang na tang ka n ngmaa i 'nu aning i ba 'deu niba ming 'nu 'ihi bahi. Daunyaangaa kung la 'bi i jagang.

32Sung ni jaa Naangmini ang ira 'kuro Iisiriel ni, che ina na nyiye ngmiehibu n kpe'jie ning. Daunyaangaa ming kung bi i jagang a gara wagiri jaa.

33Che i daba ni kanga jaa mang ba wa ngmaa 'yi n sarika 'ihijie ning na ing ka i 'ningbie saang, a saang i 'puo ming. I yaanhi ming jaa ang bi i jagang na kpiye ba bi-polihung wagiri.

34Yeli ni ang na wa i bi-daba ba'yi ni ingang na iye 'sieree 'kui, Hoofinai aning Fiiniyas la bila. Bebeyeni bang na kpi, ba jaa ba'yi.

35Ka n panaa 'lugi Ngmingpuohi 'yi-diera nga ang i limangpaalii daana a na mang ira vela ang 'bi n 'sikiring aning n haakilang. N na meye 'de-minga 'kuu, ka u mang 'chene unani mang buo kpaang waahi ni 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa.

36Sanga kanga daang na wa tang, nie jaa ang kpeling i jagang na wang a wa 'churi kuu che die wari'biri aning paanuu'tilihuu a yeli: Jaan'de, dima ing a Ngming'puohi 'yi-dieri tungtung'jiihi ni kangang ka n lieng nye paanuu'tilihuu.

1 Samuel 3

1Ka a bi-dau, Saamiu-el da mang tuna 'kuro Ba Tari Baahaa Daana 'Iilai 'ningbi-tooring. Ba Tari Baahaa Daana yelihung ming daang kongye ana beri ning. Yeli'yuorihi daang ba puri.

2A wagiring ka 'Iilai daang jeng u jeng'jieng. A sanga ming ka u 'ningbie 'piiliye ka a i bulabula yaga, ung ba tuona nyira.

3Ka Naangmini fintina ni ming da nang ba 'kpi Ba Tari Baahaa Daana tenti'deung. 'Beng ka Naangmini 'layiri daga ni daang 'be ni. A sanga ka Saamiu-el ming daang jengye.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana daang buong Saamiu-el. Ung dieyeli: Nyima.

5Ung 'ihi jo gaa 'Mai seng a ti yeli: Nyima, ing buongma ni. Ka 'Mai daang yeli: N ba buong. La ti jeng. Ung leu gaa ti jeng.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana la buong: Saamiu-el. Ka Saamiu-el la 'ihi gaa 'Iilai seng ti yeli: Nyima, ing buongma ni. Ung dieyeli: Nba buong, n bi-dau. La ti jeng.

7Saamiu-el da nang ba bang Ba Tari Baahaa Daana seni. Ba Tari Baahaa Daana yelihung ming da nang ba 'yuo 'kuu seni.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana la buong Saamiu-el a taalung ingang. Ung 'ihi gaa 'Iilai seng ti yeli: Nyima, i buongmang turi. 'Beng la ka 'Mai panaa bang ka Ba Tart Baahaa Daana la buona a bi-dau.

© 2009 Bibles International.

9Bila 'jung ka 'Mai daang yeli 'ku Saamiu-el: Gaa ti jeng. Ka unang wa buomii, ka i yeli: Yera, Ba Tari Baahaa Daana, i tungtuna chelihang. Ka Saamiu-el daang gaa ti jeng u 'jie ning.

10Ka Ba Tart Baahaa Daana la wa ahi che buong a'wo fora ni: Saamiu-el, Saamiu-el. Ka Saamiu-el dieyeli: Yera, i tungtuna chelihang.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Saamiu-el: Nye, n na iye yeli kanga Iisiriel 'puong ka nie jaa mang 'womaa ka u 'tobo vuuna.

12A daari n na tungye 'Iilai ingang anani jaa mang yeli jagi u jaga ni, a 'yi a 'munpiilee a gara a baahaa.

13‘bojung n yeli 'kuung ka n na 'diye u jaga saree a gara wagiri jaa, beu ni ung bang ni yela. 'Bojung u bi-daba degiye ba miihi yaga jaa, che ung ba legiba.

14Bila 'jung n po 'kuye 'Mai jaga ka u jaga yelibee ni daang kung pagi jaa. Sarika bii kuubu kung pogaa a gara wagiri jaa.

15Ka Saamiu-el daang jeng bilaang a waana beeguu. Ung 'ihi 'yuohi Ba Tart Baahaa Daana 'deu ni 'di-noe. Ka Saamiu-el daang fora dabieng ka u yeli a yelinyiruu 'ku 'Mai.

16'Beng la ka 'Mai daang buong Saamiu-el a yeli: Saamiu-el, n 'bi-dau. Ung dieyeli: Nyima.

17Ka 'Mai yeli: 'Bo yelihung ka Ba Tart Baahaa Daana yeli kui? Jaan'de to sogilima. Ka inang sogilima yeli jaa a 'yi a yela ni jaa ung yeli kui ni ingang, Ngmini dogihii yaga jaa.

18'Beng la ka Saamiu-el daang yeli yeli jaa 'kuu. U daang ba sogiluu yeli jaa. Ka 'Mai daang yeli: Una la Ba Tart Baahaa Daana. Veng ka u i bila ni jaa ang suma 'kuu.

19Ka Saamiu-el daang baa, ka Ba Tart Baahaa Daana da mang bi u seng a da ba vena ka u yeli'bie kanga jaa 'lere 'tengeng.

20Ka Iisiriel jaa, a 'yi Daan che gara 'Bii-er 'Siiba daang bang ka Saamiu-el ahiyeng a'wo Ba Tart Baahaa Daana dangyera.

21'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang la 'yi Sai'lo 'puong. 'Bojung Ba Tart Baahaa Daana daang 'ihiye u minga 'wuli Saamiu-el Sai'lo 'puong, a 'tuuro Ba Tart Baahaa Daana yelihung ning.

1 Samuel 4

1Ka Saamiu-el 'duoho daang ta Iisiriel jaa. Iisiriel daang 'yiyeng a na ti jauning Filiisitiya niba taanhuu. Bang daang maali ba kampu Ebe'nii-zer 'lomboring, ka a Filiisitiya niba ming maali ba kampu 'Ee-fek 'puong.

© 2009 Bibles International.

2'Beng la ka a Filiisitiya niba daang segihi ba miihi taanhuu segihibu a na 'tuohi Iisiriel. Sanga ni bang daang wa 'tuohi, ka Filiisitiya niba daang jau tuong Iisiriel. Bang daang ku 'soj ehi a'wo 'tuhi anaahi a taanhuu 'jieng.

3Sanga ni a niba ang daang wa kpe a kampu 'puo, ka Iisiriel ningbera yeli: ‘bojung ka Ba Tari Baahaa Daana veng ting jau 'le 'jine Filiisitiya niba 'ningbi-tooring? Ye veng ka ti di Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni 'yining Sai'lo waaning ti seng. Ka unang wa bi ti 'puong, u na dieting a 'yi ti domihi 'nuuhing.

4Ka a niba daang tung niba Sai'lo ka ba ti di a bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, unang kpiera a cheribihi kpachagang ni 'layiri daga 'yining 'be waaning. Tilai bi-daba ba'yi ni, Hoofinai aning Fiiniyas ming daang Nye a Naangmini 'layiri daga ni 'jieng.

5Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni ang daang wa kpe a kampu, ka Iisiriel jaa daang tahing yaga jaa, 'haali ka 'tenge daang 'jigihe.

6A Filiisitiya niba ang daang 'wong a tahingbu goma, ba daang yeliyeng: A tahingkpong nga ang 'bi a 'Hiiburihi kampung nga 'muni la wala? 'Beng la bang 'wong ka Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni waye a kampu.

7A 'jung dabieng daang kpeye a Filiisitiya niba, ‘bojung ba daang yeliyeng: Naangmini waye a kampu 'puo. Bang daang yeli: Ti 'kpiyeng, ‘bojung a yeli nga to daang ba i jaa.

8Ti 'kpiyeng. Ning'buong na dieti a 'yi a ngmingkpienhi nga 'nuuhing? A ngmima nga la daang di a 'baleuhi ni jaa ngmining 'lijipiti niba a 'mosogihing ni.

9Ye ing fanga, a 'wuli ye daulung, yena Filiisitiya niba. Ye ta ira wa leu a 'Hiiburihi 'yemihi a'wo bang daang i ye 'yemihi bila ni. Ye 'wuli ye daulung, a jau.

10Ka a Filiisitiya niba daang jau ningba. Bang daang tuong Iisiriel, ka nie jaa jo gaa u tent. Ba daang kongye niba yaga jaa, ka Iisiriel daang kong 'soje-gbe'chenibe 'tuhi pihita.

11Ba daang ngmi faaye Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni ming. Ka 'Iilai 'bi-daba ba'yi ni, Hoofinai aning Fiiniyas ming daang kpi.

12'Beng la ka dau kanga ang 'yi Beenjaming daang jo 'yi a taanhuu 'jie a daari jaa wa Sai'lo. U kparihi daang chiehiyeng ka tani fari u ju.

13Sanga ni ung daang wa tara ka 'Iilai 'jing 'kogong a sokpong sieng a cheliha, 'bojung u pelinga daang teuraye Naangmini daga ni yela. A dau ang daang wa kpe a 'yi-kpong 'puo yelaa baahi ka a 'yi-kpong niba jaa daang 'cheehi.

14Sanga ni 'Iilai ang daang wa 'wong a 'kuori, ung yeli: A huurikpong nga 'muni la wala? Ka a dau daang 'boring wa yeli 'Iilai.

15'Iilai daang iye 'yuomo lijaanaahi aning 'pie aning a'nii, ka u 'ningbie daang i bulabula yaga ung ba tuona nyira.

© 2009 Bibles International.

16'Beng la ka a dau daang yeli 'ku 'Mai: Maang la nie ni ang 'yi a taanhuu 'jie wa ni. 'Jine ming mang jo 'yi a taanhuu 'jie wa. Ung yeli: 'Bo yeling wa, n 'bi-dau?

17Ka a tungtuna dieyeli: Iisiriel jo 'yiye a Filiisitiya niba 'ningbi-tooring, ka 'kuunhi ku yaga jaa a niba 'puong. I bi-daba ba'yi ni ming, Hoofinai aning Fiiniyas 'kpiyeng. Naangmini daga ni ming, ba jau faaguung.

18'Beng la, sanga ni ung daang wa yeli a Naangmini daga ni yela, ka 'Iilai daang lagi a 'kogong ti 'le pemperi a 'di-nokpong sieng. Ka u 'nyuu daang kau ung kpi, 'bojung a dau nga daang nyaangyeng che nuo ming. A sanga ming ka u daang 'di Isi'reeli niba saree 'yuomo lijaa'yi.

19U naapoga, Fiiniyas poga daang tariye 'puo a tara dogibu. Ung wa 'wong ka ba jau faaye Naangmini daga ni che ka u sira ba aning u sira ming 'kpi, ung 'churi a dogi, bojung u dogibu 'pu-baahi daang waye u ingang.

20U 'kuung wagiri ang daang wa tara ni la ka pogiba ang daang ahi pieluu yeli 'kuu: Ta jora dabieng, 'bojung i dogiye bi-dau. Che u daang ba toging bii a chelihaa.

21'Beng la ung 'ku a bie 'yuori ka Iikabod a yeli: A girima 'yiye Iisiriel 'puong. Bang jau faa a Naangmini daga ni 'jung aning u sira ba aning u sira ming 'jung daang la.

22Ung daang yeli: A girima 'yiye Iisiriel 'puong, bojung ba jau faaye Naangmini daga ni.

1 Samuel 5

1Ka a Filiisitiya niba daang di Naangmini daga ni a taruu 'yining Ebe'nii-zer waaning Aasidod.

2Sanga ni a Filiisitiya niba ang daang wa di Naangmini daga ni, ba daang taming ti kpening Dee-gong bagi'deu a diu 'bing kpegili 'Dee-gong. (1Tung'kori G. 10:8-10)

3Ka Aasidod niba daang wa 'ihe beeguu 'pipi ka 'Dee-gong la, a 'le 'pu 'tengeng Ba Tari Baahaa Daana daga ni 'ningbi-tooring. Bang daang di 'Dee-gong a la 'bing u 'jie ning.

4Bang daang wa 'ihe a 'be-kaari 'beeguu 'pipi ka Dee-gong la, a 'le 'pu 'tengeng Ba Tan Baahaa Daana daga ni 'ningbi-tooring. Dee-gong 'ju aning u 'nu-tala a'yi ni jaang da 'sugihi a jeng a 'di-no'biring. 'Dee-gong ingdau ni 'yoming daang kpeling.

5Bila 'jung Dee-gong ngminglmohi 'yi-dieriba ni bii nie jaa ang mang kpiera 'Dee-gong 'deu ni ba neura Dee-gong 'di-no'biri ni ang 'bi Aasidod 'puong ni a waana 'jine.

6Che Ba Tari Baahaa Daana 'nu daang dogihiye Aasidod niba. Ung daang saangba, a i ka bungkpaga teuba. Aasidod aning u 'gbendige jaa ung daang i bila.

7Sanga ni Aasidod niba ang daang wa nye bila, bang yeli: Iisiriel Naangmini daga ni kung bang kpeling ti seng, 'bojung u 'nu dogihaye ti ning ti ngmini 'Dee-gong.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung bang daang tung a laanhi Filiisitiya niba ningbera ni jaa bang wa ba seng. Bang yeli 'kubo: Wala ting na ining Iisiriel Naangmini daga ni? Ka a ningbera daang dieyeli: Ye veng ka ba tari Iisiriel Naangmini daga ni gaaning Gaat. Bang daang tari Iisiriel Naangmini daga ni gaaning.

9Bang daang wa taruu gaaning ni 'puoring la ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu 'ihi a 'yi-kpong ingang aning saangkpong. Ung daang ngmi a 'yiri niba, ningbera aning bibilii jaa, ka btmgkpaga teu ba iinhing.

10Bila 'jung bang daang tari Naangmini daga ni gaaning Eekirong. Sanga ni a Naangmini daga ang daang wa ta Eekirong, ka Eekirong niba daang 'cheehe, a yera: Ba tariye Iisiriel Naangmini daga ni waaning ti seng ka u ku ti ning ti niba.

11A 'jung ba daang tungyeng a laanhi Filiisitiya niba ningbera ni jaa lang taa a yeli: Ye leuhi Iisiriel Naangmini daga ni bahi, a veng ka u leu gaa u 'yijie a ta ku ti ning ti niba. 'Bojung 'kitting saangbu kanga daang Nye a 'yi-kpong jaang. Naangmini 'nu daang dogihang yaga 'beng.

12A niba ni ming ang da ba 'kpi ni, a bungkpaga daang teubang ka a 'yi-kpong 'kuori 'do ta sagbani.

1 Samuel 6

1Ba Tari Baahaa Daana daga ni daang Nye a Filiisitiya niba paaluung 'chiuri ayo'poin.

2Ka a Filiisitiya niba daang buong a bagiri ngming'puohi 'yi-dieriba aning bagibugiriba a yeli: Wala ting na i Ba Tari Baahaa Daana daga ni? Ye 'wuliti bila ni ting na taruu gaaning u 'yijie.

3Bang daang yeli: Ka yenang wa leuha Iisiriel Naangmini daga ni ka ye gaaning, ye ta wa gara niu kpali. Bila ni jaa ang la, ye paahi 'begu saangbu sarika a leu taruu ti 'kuu. Bila yeng, ye na nyaang, che ka a peli 'kuye ming bung ni 'jung u 'nu ang ba 'yi ye ingang.

4'Beng la bang daang yeli: 'Bo to 'begu saangbu sarika ting na leuhi ti 'kuu? Ka a bagiri ngming'puohi 'yi-dieriba aning a bagibugiriba dieyeli: Sannii bungkpaga a'nu aning sannii oonhi a'nu, a 'tuuro a Filiisitiya kaariba ni nuori ang ta bila, 'bojung a balm nga ning u 'jung bi ye jaa aning ye kaariba iinhing ni.

5Bila 'jung ye na maaliye ye bungkpaga ni 'worihung aning ye oonhi ni ang saana a paaluu ni ming 'worihung. Ye di nanihung ming 'ku Iisiriel Naangmini ni, a'mineng u kung la dogihiye yaga. A'mineng u kung la dogihi ye ngmima ni aning ye paaluu ming yaga.

6'Bojung panaa yeng 'ko ye 'sikie a'wo 'lijipiti niba ni aning Fee'ro ang daang 'ko ba 'sikie bila ni? Sanga ni ung daang i yelikpienhi ba 'puong, ma ba daang bahiye a niba ka ba gara wa?

© 2009 Bibles International.

7Pampana nga, ye maali 'toriko-paalaa. Ye di napogiba a'yi ang tari 'biihi bang daang ba imaa 'yoge jaa, a di a 'toriko 'le a napogiba ingang. Che ye tari a biihi ni gaaning 'deu, a welaa 'yi a ingang.

8Ye di Ba Tari Baahaa Daana daga ni dogili a 'toriko 'jung. Ye di a salima bungmaanihi ni yeng leu garaning ka ye 'kuu a'wo begu saangbu sarika ni ing dagi'bileng a 'bing kpegiluu. Ye panaa leuhuu bahi, a veng ka u gara.

9Che ye kaara, ka unang wa 'tu sori 'duoro gara u minga 'gbendige, a gara Beet 'Sii-mes, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana la iti a yelibekaraa nga. Che ka bilang ba wa i, bila yeng ti na baming ka u 'nu naaning ngmiti. Yeli'tiruu la a liriti.

10'Beng la ka a niba daang i bila. Ba daang diye a napogiba ang tari biihi ni nyogi 'le a 'toriko ingang che pagi a biihi bahi 'deung.

11Bang daang di Ba Tari Baahaa Daana daga ni dogili a 'toriko 'jung a langning a dagibile ni ang tari a sannii oonhi aning ba bungkpaga 'worihung ni.

12'Beng la ka a napogiba daang 'tori sori ni ang gara Beet 'Sii-mes ni aang gara. A sokpong ni ang daang 'tu, a gara che 'kono. A daang ba bali gaa 'nuduri bii goo. Ka a Filiisitiya niba ningbera daang 'tu a 'puoring gaa Beet 'Sii-mes toribogu.

13Beet 'Sii-mes niba daang chieraye ba 'wiit lohimbo 'puong. Bang lagi ba 'juri a nye a daga, a nyengina aning bang nyiu.

14'Beng la ka a 'toriko daang wa kpe 'Joosua ang 'yi Beet 'Sii-mes yoo 'puo a ahi 'beng. 'Ku-kpong kanga daang 'biyebe. A 'jung ba daang werihiye a 'toriko daari a di a 'nii 'ihi sarika nyugiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

15A 'Liivai niba daang 'ihiye Ba Tari Baahaa Daana daga ni aning a dagibile ni ang daang puo u ingang ka a salima bungmaanihi 'bi u 'puong ni. Bang daang dia bing a 'ku-kpong 'jung. Ka a Beet 'Sii-mes niba daang 'ihi sarika nyugirihi, a 'ihi sarikihi a daari jaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

16A 'jung, sanga ni a Filiisitiya niba kaariba ba'nu ni ang daang wa nyia baahi, ba daang leu gaaye Eekirong a daari jaa.

17A sannii bungkpaga ni a Filiisitiya niba ang daang leu tan a'wo begu saangbu sarika ti 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni la ni. A 'teng-bera nga kanga jaa daang 'soye bung'yeni. Ana la Aasidod, 'Geeza, Aasikelong, Gaat, aning Eekirong.

18A sannii oonhi ni ming, a Filiisitiya niba 'yi-bera ni jaa ang daang i ba kaariba ba'nu 'suobu ni nuori ang to bila daang la. Anani bang me daangguong,kpienhi 'gilaa aning kurihi jaa ang daang puo 'be daang la, 'haali a gara ti ta 'Ee-bel 'ku-kpong ni. U 'jung bang daang di Ba Tari Baahaa Daana daga bing ni. Ana 'ku-balaa ni iye 'sieree 'Joosua ang 'yi Beet 'Sii-mes kokong a waana 'jine.

19'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang ngmi Beet 'Sii-mes niba, ‘bojung ba daang kaaye u daga ni 'puo. U daang ngmiye niba 'tuhi 'pihinu aning lijaata ning 'pie

© 2009 Bibles International.

(50,070) a niba 'puong. Ka a niba daang i laa'dimii, Ba Tari Baahaa Daana ang ngmi a niba ku yaga ni 'jung.

20Ka Beet 'Sii-mes niba ni yeli: Ningibuong na bang ahi a Ba Tari Baahaa Daana Naangmini nga ang pegi'yi nga 'ningbi-tooring? Ningbuo ming seng ka a daga na 'do gaa a 'yi ti seng?

21Bang daang tung tungtuniba Kiirijat 'Jii-arim kpieriba seng a yeli: A Filiisitiya niba leu tariye Ba Tari Baahaa Daana daga ni waaning. Ye 'sigi wa a wa taruu 'duoroning.

1 Samuel 7

1'Beng la ka Kiirijat 'Jii-arim niba daang wa di Ba Tari Baahaa Daana daga ni. Bang daang taruu kpening Abiinadab 'deu a tanga 'jung, a 'ihi u bi-dau Eli'ee-zer ka u kaara Ba Tari Baahaa Daana daga ni 'jieng.

2Ka a daga daang kpeling Kiirijat 'Jii-arim puong kauhi. U daang biyebe 'yuomo lijeri. Ka Iisiriel jaga ni jaa daang 'kono Ba Tari Baahaa Daana yela.

3'Beng la ka Saamiu-el daang yeli yela ku Iisiriel jaga ni jaa a yeli: Ka yenang leu waana Ba Tari Baahaa Daana seng aning ye 'sikie jaa, bila yeng ye di ye bagisaamba aning a Aasitarotihi ni loo ka a 'yi ye 'puong. Ye maali ye 'sikie ku Ba Tari Baahaa Daana, a tuna u 'yong. Ka yenang i bila, u na dieyeng a 'yi a Filiisitiya niba 'nuuhing.

4A 'jung Isi'reeli niba ni daang looye a 'Bee-alibi aning a Aasitarotihi che tuna Ba Tari Baahaa Daana 'yong.

5Ka Saamiu-el daang yeli: Ye laanhi Isi'reeli niba jaa Miizipa 'puong ka n suhi Ba Tari Baahaa Daana 'kuye.

6A jimg ba daang laanhiyeng a lang taa Miizipa 'puong, a ong kuong a 'kiraa bahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bang daang 'le nuori a daari, a yeli beng: Ti iye Ba Tari Baahaa Daana yelibeu. Ka Saamiu-el daang 'di Isi'reeli niba saree Miizipa 'puong.

7Sanga ni Filiisitiya niba ang daang wa 'wong ka Isi'reeli niba langye taa Miizipa 'puong, a Filiisitiya niba ningbera daang 'do gaaye Iisiriel ingang. Sanga ni Isi'reeli niba ang daang wa 'womaa, ba daang joraye a Filiisitiya niba dabieng.

8Ka a Iisiriel niba daang yeli 'ku Saamiu-el: Ta wa vena ka i 'kono 'kuro Ba Tari Baahaa Daana 'kuriti, ka u lieng dieti 'yi a Filiisitiya niba 'nuuhing.

9Ka Saamiu-el daang di pi'bile ang nang mugira a di u jaa 'ihi sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ka Saamiu-el daang 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel yela, ka Ba Tari Baahaa Daana die u suhibu.

10Saamiu-el ang daang wa 'ihe a sarika nyugiruu ni la ka a Filiisitiya niba daang tagi ta ka ba jauning Iisiriel taanhuu. Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang tahing tahingkpiengaa a'wo saa a Filiisitiya niba ingang a daari, a bugingba ka Isi'reeli niba tuongba.

© 2009 Bibles International.

11Ka Isi'reeli daba daang 'yi Miizipa 'puong a kari a Filiisitiya niba, a kuba bilaang ti ing Beet Kaar luong.

12'Beng la ka Saamiu-el daang di 'kuurii, a diu ba Miizipa aning Seeng kpachagang. Ungbuong u 'yuori ka Ebe'nii-zer a yeli: A waana nga, Ba Tari Baahaa Daana sungting.

13Bilang la ka a Filiisitiya niba daang balihi. Ba daang ba la wa kpe Iisiriel 'gbendige jaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu daang 'tuohi a Filiisitiya niba Saamiu-el beri jaa 'puong.

14'Beng la, 'yi-bera ni a Filiisitya niba ang daang faahi a 'piili Eekirong gara Gaat Iisiriel seng ni, a daang la leuye Iisiriel 'suobu. Ka Iisiriel daang leu die u 'gbendige a Filiisitiya niba 'nuuhing. A la waana ming, maahuu daang Nye Iisiriel aning Aamor niba kpachagang.

15Saamiu-el daang ngmaaye Isi'reeli niba saree u 'nyivori beri jaang.

16'Yuoni la 'yuoni jaa u da mang 'tugiling a gaa Beetel, Giiligal, aning Miizipa, a da mang ngmaara Isi'reeli niba saree ana 'jiihi ni jaang.

17Che u da mang leu gaaye 'Reemaa wagiri jaa, bojung u 'deu daang 'biyebe. 'Beng ung da mang ngmaara Isi'reeli niba saree. 'Beng ming ung daang me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

1 Samuel 8

1Sanga ni Saamiu-el ang daang wa nyaang, u daang iyeng ka u bi-daba i saringmaariba Iisiriel 'puong.

2U bi-kpong 'yuori daang la 'Joo-el, ka a 'yiiltmg daana 'yuori i Abijah. Ba daang iye saringmaariba 'Bii-er 'Siiba 'puong.

3Che u 'bi-daba ni da ba 'chene u soeng. Ba daang leu baliyeng a ti buora jangfang buunhu, a diera buunhu 'dire che 'dire dangchagiri ming.

4'Beng la ka Iisiriel ningbera jaa daang laanhi lang taa a wa Saamiu-el seng 'Reemaa 'puong.

5Bang daang wa yeli 'kuu: Nye, i nyaangyeng, i 'bi-daba ni ming ba 'chene i soeng. Ngaang yeng, 'bing naa ka u mang ngmaara ti saree a'wo a paalihi ni jaa.

6Che sanga ni bang daang wa yeli: 'Kuti naa ka u ngmaara ti saree ni, a yeli daang ba peli Saamiu-el 'puo. A 'jung ka Saamiu-el daang 'puohi a yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Saamiu-el: Chelihi a niba yeliyaga a'wo anani jaa bang yeli 'kui ni, 'bojung i naani bang jaanhi. Maang yeng la bang jaanhi ka n to i ba naa.

© 2009 Bibles International.

8Bila ni jaa bang i, a piili daari ni mang tariba 'yining 'Iijipiting a waana 'jine, bila bang ira i ming. A tuma la bang di jaanhima che tong ngmingjaani ni.

9A 'jung panaa, chelihi ba yeliyaga. Amaa lieng, kpaahiba 'ningbi-jieng che 'wulibo naa ni ang na 'di ba naalung ni ming yeli-irihi.

10'Beng la ka Saamiu-el daang maahi Ba Tari Baahaa Daana yeliyaga ni jaa 'ku a niba ang yeluu ka ba buoraye naa ni.

11U daang yeliyeng: Ngaang ka naa ang na 'di ye naalung yeli-irihi na 'wo. U na mang nyogihiye ye 'bi-daba ing u cherietihi ka ba i u yohijonniba ming. Ba 'mine ming na mang joraye u cherietihi 'ningbi-tooring.

12U na 'ihiye 'sojehi ningbera ing u 'tuhii ingang, a 'ihi 'sojehi ningbera ing u 'pihinuhi ingang. U na 'ihiye 'mine ka ba mang kuora u yoo, a chiera u bungchierihi, a 'ihi 'mine ming ka ba maana u jaujaubuunhu aning u cherietihi tungtungbuunhu.

13U na nyogihiye ye 'bi-pogiba ka ba leu u tuuradi-maaniba, siingmaaniba aning paanuusieriba.

14U na faahiye ye yori bungsuunhi, ye 'girep yori, aning ye ooliv dabagihi a dia 'ku u tungtuniba.

15U na mang faahiye ye bung'bie aning ye 'girepihi 'jiyeni a 'yi 'jiihi 'pie jaang a di 'ku u 'karichihi aning u tungtuniba.

16U na mang nyogihiye ye tungtungdaba, ye tungtungpogiba, ye 'bi-pola jaa 'bi-polisuunhi aning ye buunhi ming a diba tunaning u tuma.

17U na mang faahiye ye piihi 'jiyeni a 'yi 'jiihi 'pie jaang. Ye ming na iye u tungtuniba.

18Ye na 'kongye a daari naa ni yeng 'lugi ni 'jung, che Ba Tari Baahaa Daana kung togingye a daari.

19Anaajaa che a niba daang jaanhiyeng ka ba 'tu Saamiu-el nuori. Bang daang yeli: A'kai, ti naang tariye naa ti ingang,

20ka ti ming tuong 'woning a paalihi jaa. Ka ti naa ni ming mang 'dire ti saree, a mang die ti 'yie a jau ti taanhuu.

21Ka Saamiu-el daang 'wong a niba yeliyaga ni jaa, a la 'tu ba nonyina ka Ba Tari Baahaa Daana 'wong.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Saamiu-el: Chelihi ba yeliyaga, a 'bing naa 'kubo. Ka Saamiu-el daang yeli 'ku Iisiriel daba ni: Nie jaa gara u 'yiri.

1 Samuel 9

1Beenjaming niba dau kangang daang 'bibe ka u 'yuori 'di Kiis, a i 'Ee-biel 'bi-dau. 'Ee-biel daang iye 'Ziiror 'bi-dau, 'Ziiror daang iye Be'koorat 'bi-dau, Be'koorat daang iye Afaiya 'bi-dau. Afaiya daang iye Beenjaming nie, a i gandau ang tari buunhu.

© 2009 Bibles International.

2Kiis daang tariye 'bi-dau kanga ang i 'bi-polii, a i nachiima, ka u 'yuori i Sool. Nie jaa daang 'chibe a viela gaaguu Isi'reeli niba 'puong. A 'yi u bagi'bieng 'duoro, u daang iye yogu gaa a niba jaa.

3Kiis, Sool ba ni buunhi daangboriyeng. Ka Kiis yeli 'ku u 'bi-dau Sool: Nang nyogi a tungtuniba kanga puo i ingang, a 'ihi gaa ti bo a buunhi.

4Ung daang tugili Ifiriam tangbera ni 'puo, a 'tugili Salaisa paaluu ming che ba ba nyia. 'Beng la bang daang 'tugili 'Seelim paaluu, ang daang ba 'chibeng ming. 'Beng la ung daang 'tugili Beenjaming niba paaluu, che ba ba nyia.

5Sanga ni bang daang wa ta Zuuf paaluu, ka Sool yeli 'ku u tungtuna ni ang daang puo u ingang ni: Wa, veng ka ti leu 'kuli ka n ba ta ira wa bahi a buunhi yela tiehibu che ka ti yela leu yeu.

6Ung daang yeli 'kuu: Nye, Naangmini nie kanga biye a 'yi-kpong ngang a i girimadaana. Yeli jaa ung mang yeli mang paaling. A 'jung veng ka ti gaa 'be, a'mineng u na bang 'wuliting son ni ang sigining ka ti 'tu.

7'Beng la ka Sool daang yeli ku u tungtuna ni: Nye, ka tinuung gaa, 'bo ting na ti 'ku a dau? 'Bojung siimaa ni ang bi ti laahing ni jaang baahi, bung ming jaa 'chibe ting na ti 'ku a Naangmini nie. 'Bo ting tari?

8Ka a tungtuna daang la dieyeli 'ku Sool: Nye, n tariye sekel nyogi 'po 'jiihi anaahi 'jiyeni tuori che. N na diye ana 'ku a Naangmini nie ka u 'wuliti ti sori.

9Sanga ning, Iisiriel 'puong ka nieng wa gaa ka u piehi yeli Naangmini seng, ngaang ung da mang yeli: Wa ka ti gaa a kaakaara 'jie. A wagiring unani bang buona dangyera ni, kaakaara bang daang buonuu.

10'Beng la ka Sool daang yeli 'ku u tungtuna ni: Tabaalikala, wa ka ti gaa. Bang daang di gaa a 'yi-kpong ni a Naangmini nie ang be ni.

11Bang daang 'duoro a tanga gara a 'yi-kpong ni la bang 'tuohi pogisarihi 'mine ang 'yire ka ba ong kuong. Bang daang jugihiba: A kaakaara ni 'biye che?

12Ka a pogisarihi daang dieyeliba ngaang: Mm, una ti la ni, ye 'ningbi-tooring turi. Ye 'boring, bojung 'jine ung wa a 'yi-kpong nga, a niba ang tari sarika 'ihibu 'jine a 'jiduorutmg ni 'jung.

13Yeng naang gaa ka ye kpiera a 'yi-kpong 'puo, ye naang nyiung seni che ka u 'do gaa a 'jiduoruu ti 'di. A niba kung 'di ka u ba wa, 'bojung unang sigi ka u duhi sung ing a sarika. Bila 'puoring ka banani bang buong waaning ni na 'di. Pampana, ye 'duoro, bojung a wagiri nga tong yeng na nyiu.

14Bang daang 'do gaa a 'yi-kpong. Sanga ni bang daang wa kpiera a 'yi-kpong 'puo, ka Saamiu-el la a 'toribo waana. U da wa 'duoro garaye a 'jiduoruu.

15'Jie ang na nyaa ka Sool wa ni ka Ba Tari Baahaa Daana ta dang yeli yela ing Saamiu-el 'tuoriing.

© 2009 Bibles International.

16U daang yeliyeng: 'Beu, a'wo wagiri nga tong, n na tungye dau kanga ang 'yi Beenjaming paaluu i seng. Buo kpaang waahuu ka u leu ningkpong n niba Iisiriel ingang a die n niba a 'yi Filiisitiya niba 'nuuhing. 'Bojung n kaaye n niba, ba 'kuori ang tama 'jung.

17A 'jung sanga ni Saamiu-el ang wa nye Sool, Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuung: Una la ni. Dau ni yela mang da yeli kui ni la bila. Nga ni ngang na 'di n niba naalung ni.

18'Beng la ka Sool daang tagi ta Saamiu-el a 'di-nokpoming a yeli: Jaan'de yeli 'kumo, 'yening seng ka a kaakaara ni 'deu be?

19Ka Saamiu-el daang dieyeli 'ku Sool: Maang la a kaakaara. Die 'yie a 'duoro a 'jiduoruu ka n waana, bojung i nimang na 'di jine. 'Beu mang na bahii ka i gaa, che n na yeliing yeli jaa ang bi i 'sikiring.

20Che i buunhi ni yeng ang da bori a'wo beri ata ang pari ni, ta ira 'karikaruu a yela, bojung ba nyiang. Che ningbuo ingang ka Iisiriel jaa buobu ahi? Ma ina aning i ba jaga jaa ingang ung ahi wa?

21Ka Sool daang dieyeli: Beenjaming nie ba ima bi? Iisiriel buura jaa buuribile 'puo naani mang 'yi bi? N 'di-nuori ming naani Beenjaming buurii jagihi jaa 'di-no'bile bi? Ka wala panaa la ing yera yela nga 'kurimo?

22'Beng la ka Saamiu-el daang di Sool aning u tungtuna ni a tariba kpening a jangu. Ung veng bang 'jing a girima jie ning, banani bang tung buong ni 'puong. Ba daang iyeng a'wo niba 'pihita.

23Ka Saamiu-el daang yeli a siingmaana: Waaning a nenihuu ni mang 'kui ni, u yela mang yeli kui ka i weluu 'bing ni.

24Ka a siingmaana daang di a gbekpong a langning 'jie ni ang marl u ingang ni a bing Sool 'ningbi-tooring. Ka Saamiu-el yeli: Una la ni, bung ni bang bing ni la bila. I yela bang weluu bing. Oora, bojung i yela ung bing bilaang a waana nga. A 'yi sanga ni mang yeli ka n tung buongye a niba ni ung bing. Ka Sool ning Saamiu-el daang 'di a daari.

25Sanga ni bang daang wa 'yi a 'jiduoruu 'sigi wa a 'yi-kpong 'puo, Saamiu-el daang yeli niye Sool yela a 'deu pie 'jung.

26Ba daang dangye 'ihibu. 'Jie ang daang wa nyaara, ka Saamiu-el buong Sool a 'deu pie 'jung a yeli: 'Ihi ka n imii soring. Ka Sool daang 'ihi, ka ba jaa ba'yi 'yi 'yenge, una aning Saamiu-el.

27Bang daang 'sigire gara a'yi-kpong samani ni la ka Saamiu-el yeli 'ku Sool: Yeli a tungtuna ka u die 'yie gara. Ung daang diera 'yie, ka Saamiu-el la yeli: Che Ma ahi che fling ka n yeli Naangmini yelihung 'kui.

1 Samuel 10

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Saamiu-el daang di kpaangkobile a buogaa waahi Sool 'jung, a 'koruu che yeli: Ma Ba Tan Baahaa Daana buoye kpaang waahii siringminga ka i i ningkpong u chengbung ingang wa?

2Ka inang wa 'yi n seng 'jine gara, i na nyiye daba ba'yi 'Ree-chel kaubiri ni 'lomboring Beenjaming paaluung, Zeeliza puong. Ba na yeliing: A buunhi ni ing gaa ka i bo ni, ba nyiang. Pampana i ba bahiye a buunhi yela tiehibu che ka ye yela leu yeu ung yera: Wala mang na i n 'bi-dau nga yela?

3Bila 'puoring i na 'yiye 'be a goo 'ningbi-toori ti ta 'Tee-ber teribint dau ni. 'Beng, daba bata ang 'duoro Naangmini jie Beetel 'puong na 'tuohiing. Ba kanga na tariye bupola ata, ka kanga tari paanuuhi ata, ka kanga ming tari waing ang bi wuo puong. (Duturoonomi G. 11:30)

4Ba na 'puohiing che 'kui paanuuhi a'yi. I na diegaang a 'yi ba 'nuuhing.

5Bila 'puoring i na wa taye Naangmini tanga ni, 'beng ka a Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa 'be ni. Ka inang wa wa 'be a wa to a 'yi-kpong, i na 'tuohiye dangyeriba 'mine ang 'yi a jiduoruu 'sigire waana. 'Yieme bungngmiruu bang di 'ngmie maali, sinsaga, wie aning 'koni na Nye ba 'ningbi-tooring che ka ba dangyera yela ming.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Sie na wa i ingang, ka i ningba dangyeli yela che ka i leu daujaala.

7Sanga ni a 'sierihi nga ang na wa wa i seng, i bila ni ang sigihi ka i i, 'bojung Naangmini Nye i seng.

8I na dieye n 'yie 'sigi gaa Giiligal. Bila ni jaa ang la ming, n na 'sigi waye i seng a wa 'ihi sarika nyugirihi che 'ihi maahuu sarikihi. 'Beri ayopoin ing na cheliha a waana mang na wa wa i seng wa 'wulii yeli ang sigi ka i i.

9Sanga ni ung daang wa leu u 'puori ka u 'yi Saamiu-el seng gaa, ka Naangmini 'kuu 'sikiri-jaala. A 'sierihi ming jaang daang paali a daari.

10Sanga ni bang daang wa 'be a wa ta a tanga, dangyeriba 'mine daang 'tuohuung. Ka Naangmini Sie daang wa Sool ingang, ung dangyeli yela ba 'puong.

11Banani jaa ang daang bamuu sanga jaa ni wa nyiyeng ka siringkoni u dangyeliye yela a dangyeriba 'puong. A niba daang yeli 'kuye taa: 'Bo yeli la nga a wa Kiis bi-dau ni ingang? Sool ming puoye a dangyeriba ingang bi?

12'Beng la ka dau kanga ang 'yi be daang die a yeli: Ning'buo muo la ba ba? Bila 'jung u daang leuye 'lugu: Sool ming puoye a dangyeriba ingang bi?

13Sanga ni ung daang dangyeli wa baahi, u daang gaaye a jiduoruu.

14'Beng la ka Sool babile daang yeli 'ku u ning u tungtuna ni: 'Ye yeng gaa? Ung yeli: A buunhi buobu. Sanga ni ting wa nye ka ti kung bang nyia ni, ti gaaye Saamiu-el jie.

15Ka Sool ba'bile ni yeli: Jaan'de, yelima yeli ni Saamiu-el ang yeli kuye.

© 2009 Bibles International.

16Ka Sool yeli ku u babile ni: U yeli kuting pielaang ka ba nyiye a buunhi. Che a naalung yeng yela, u daangba yeli yeli ni Saamiu-el ang yeli ni.

17'Beng la ka Saamiu-el daang buong a niba lang taa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Miizipa 'puong.

18Ung daang yeli ku Isi'reeli niba: Ngaang ka Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yeli: N tariyeng 'yining 'Iijipiti 'puong, a faaye 'yining 'lijipiti niba 'nuuhing. N faayeng a 'yining naalungpaalihi ming jaa 'nuuhing aning banani ang daang firiye ni 'nuuhing.

19Che 'jine, ye jaanhiye ye Naangmini, unang daang dieye u mingang a 'yining ye ngmiehibuhi aning ye wahalihi jaa 'puong ni. Che ye yeli 'kuung: Aai, 'bing naa 'kuti. A 'jung pampana, ye wa Naangmini 'ningbi-toori a 'tuuro ye buura aning ye 'di-noe iinhing.

20Sanga ni Saamiu-el ang daang wa i ka Iisiriel buura ni jaa tagi ta, Beenjaming buurii ung daang lugi.

21Sanga ni ung daang wa i ka Beenjaming buurii tagi ta, a 'tuuro ba 'di-noe, 'Mee-tirai 'di-nuori ung daang 'lugi. Ung daang 'lugi Sool, Kiis 'bi-dau. Che sanga ni bang daang wa buoruu, ba ba nyiu.

22Bila 'jung ba daang la maaling piehiye Ba Tari Baahaa Daana seng ngaang: A dau waye che bi? Ka Ba Tari Baahaa Daana daang dieyeli: Nyiunang ti sogili a butmhu 'puong.

23Bang daang jo a ti taruu 'yining 'be waaning. Sanga ni ung daang wa ahi a niba 'puong, u daang iye yogu gaa a niba jaa, a 'yi u bagi'biri 'duoro.

24Ka Saamiu-el daang dieyeli 'ku a niba jaa: Ye nyiye nie ni Ba Tari Baahaa Daana ang lugi? Ye nyiyeng ka nie jaa 'chibe a 'wonuu a niba jaa 'puong? Ka a niba jaa daang tahing a yeli: Ngmini na 'ku a naa 'nyivo-yogu.

25'Beng la ka Saamiu-el daang welihi naalung yelitarihi ningbiri 'ku a niba che sebaa ing gbangung a diu 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka Saamiu-el daang bahi a niba jaa bang gaa, ka nie jaa gaa u 'deu.

26Ka Sool ming daang 'kuli u 'yiri Giibiya. Daba ang tari nyau ka Naangmini ming di u 'nu jagi ba 'sikieng, ba nitmg daang gaa.

27Che taawaidieriba 'mine daang yeliyeng: Wala ka a dau nga na bang dieti? A 'jung ba daang diung fiengye a ba wa 'kuu cheutaahi. Che Sool daang ba togingba.

1 Samuel 11

1'Beng la ka Neehas, Aamong nie daang 'do wa maali u kampu 'Jee-bes Giilied 'puong. Ka a 'Jee-bes niba jaa daang yeli 'ku 'Neehas: Maali 'layiri ningti ka ti tunii.

2Ka 'Neehas, Aamong nie daang dieyeliba: Ka maang na maali 'layiri niye, ngaang na 'bibe. N na 'lugiriye ye 'duri 'ningbie jaa, a waaning nyaaba Iisiriel jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ka 'Jee-bes ningbera ni daang yeli 'kuu: Chelihi 'beri ayo'poin ka ti tung tungtuniba Iisiriel paaluu jaa. Ka nie jaang ba wa 'bibe a na faati, ti na 'yi waye i seng.

4Ka a tungtuniba daang wa ta Sool Giibiya a tihi a 'duoho ka a niba 'wong, ka a niba jaa daang Icong yaga.

5Biela ka Sool la, a 'tuuro 'nii a 'yi moo waana. Ka Sool yeli: 'Bong danna a niba bang 'kono? Bang daang yeluu 'Jee-bes niba yeliyaga ni.

6'Beng la ka Naangmini Sie daang wa Sool ingang sanga ni ung daang wa 'wong a 'duoho nga, ka u 'suuri daang 'ihi 'haali.

7A 'jung u daang diye nadavarihi a'yi a ngmaahaa 'puro 'puro ka tungtuniba gaania Iisiriel paaluu jaa a mang yeli: Nie jaa ang kung 'yi ka u ning Sool aning Saamiu-el gaa taanhuu, bila bang na i u nadavarihi. Ka Ba Tari Baahaa Daana dabieng daang kpe a niba, bang 'yining nuori'yeni.

8Sanga ni ung daang wa soriba 'Bii-zek 'puong, Isi'reeli daba daang iye 'tuhi koohi ata (300,000), ka 'Juuda daba ming i 'tuhi 'pihita (30,000).

9Bang daang yeli 'ku a tungtuniba ni ang wa ni: Ngaang yeng na yeli 'ku a 'Jee-bes Giilied niba: Beu, ngminaa ang na wa tuna ka ye nye sungbu. 'Beng la ka a tungtuniba daang wa yelaa 'ku 'Jee-bes daba ka ba 'puuhi daang peli.

10Bila 'jung ka 'Jee-bes daba ni daang yeli: 'Beu ti na 'yi waye ye seng ka ye iti bila ni jaa ang suma 'kuye.

11'Jie ang daang wa nyaa, ka Sool 'po a niba 'jiihi ata. Bang daang wa kpe a kampu 'puo beeguu kaabu wagiri, a ku Aamong niba bilaang a waana ngmintong'tori. Ba banani ang kpeling ni daang yaariyeng, ka ba ba'yi gba da ba mang lang taa.

12'Beng la ka a niba daang yeli 'ku Saamiu-el: Ning'buo la daang yeli ngaang ni: Sool na 'diye naalung ti ingang bi? Ye waaning a daba ka ti kuba.

13Che ka Sool daang yeli: Ba ba kuura dau jaa jine, bojung jine nga Ba Tari Baahaa Daana dieye Iisiriel bahi.

14'Beng la ka Saamiu-el daang yeli 'ku a niba: Ye wa, ye veng ka ti gaa Giiligal a la ti maaling bing a naaltmg beng.

15A' tmg a niba jaang daang gaa Giiligal ti 'bing Sool naa 'beng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bang daang 'ihi maahuu sarikihi beng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka Sool aning a Isi'reeli daba jaa daang nyenging beng 'haali.

1 Samuel 12

1Ka Saamiu-el daang yeli 'ku Iisiriel jaa: N 'wongye ye yeliyaga anani jaa yeng yeli Immo ni, a 'ling naa lcuye.

© 2009 Bibles International.

2Pampana nga, a naa la ni a 'chene ye 'ningbi-tooring. Che maang yeng nyaangyeng ka n ju peli. Che ye nye, n bi-daba ni yeng Nye ye seng. N 'chengye ye 'ningbi-tooring a 'yi n 'biilung sanga a waana 'jine.

3Nyima la ni. Ye 'di n 'sieree Ba Tari Baahaa Daana aning nie ni ung buo kpaang waahi ni 'ningbi-tooring: Ning'buo nadavaraa mang die, che bii ning'buo bunga mang die, che bii ningbuo mang fa? Ningbuo mang firi, che bii ningbuo 'nung mang die buunhu 'di a na dia pagi n 'ningbie. N na leuhaang 'kuye.

4Bang daang yeli: I ba fati bii a firiti, bii a die bung jaa nie jaa 'nung.

5'Beng la ung daang yeli lcubo: Ba Tari Baahaa Daana 'direye 'sieree ye ingang. U nie ni ung buo kpaang waahi ni ming iye 'sieridire 'jine nga ka ye ba nye bung jaa n 'nuuhing. Bang daang dieyeli: Una la 'sieridire.

6'Beng la ka Saamiu-el daang yeli 'ku a niba: Ba Tari Baahaa Daanang daang 'ihi 'Moosis aning Eerong. Unang ming daang tari ye ba'mine 'yining 'Iijipiti paaluu 'do waaning.

7A 'jung pampana, ye ahi boin ka n niye nye taa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, Ba Tari Baahaa Daana sun'tuubu tuma ni jaa ung tung 'ku ye ning ye ba'mine ni yela.

8Sanga ni Jeekob ang daang wa gaa lijipiti, ye ba'mine daang 'kong 'kuye Ba Tari Baahaa Daana. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung 'Moosis aning Eerong bang tari ye ba'mine 'yining 'fijipiti 'puong a veng bang kpiera a 'jie ngang.

9Sanga ni bang daang wa 'yiinhi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yela, u daang kuohibang ing Siisera 'nung. Siisera daang la 'Heezor 'sojehi ningkpong. Ba Tari Baahaa Daana daang kuohibang ing Filiisitiya niba 'nuuhing, a ing 'Moo-ab naa ming 'nung, bang daang jauniba.

10'Beng la bang daang 'kong lcu Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ti tungye beu, 'bojung ti jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana che tung 'Bee-alihi aning Aasitarotihi. Che ngaang yeng, dieti 'yi ti domihi 'nuuhing, ka ti tumii.

11Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung Jeru'bee-al, 'Biidang, Jeefita, aning Saamiu-el, a dieye 'yi ye domihi 'nuuhing 'lombori jaang, yeng 'jing laangfiiltmg 'puong.

12Sanga ni yeng daang wa nye ka 'Neehas, Aamong niba naa ni waye ye ingang, yeng daang yeli 'kumo: Aai, naang na 'di naalung ti ingang. Che a sanga ming ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini la ye naa.

13A 'jung pampana, a naa ni yeng bo a 'lugi ni la ni. Che ye bang, Ba Tari Baahaa Daana bingye naa 'kuye.

14A'mineng ye na joye Ba Tari Baahaa Daana, a tunuu, a 'tuuro u nuori, a kung diera taawai Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni ingang. A'mineng ye ning ye naa ni jaa nang na 'tuuriye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

15Amaa, ka yenangba wa 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana nuori che wa die taawai Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni ingang, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana 'nu na 'ihiye ye ingang. U na 'ihiye ye ingang a'wo ung daang 'ihi ye ba'mine ingang bila ni.

16Pampana nga, ye ahi a nye yelikpong nga Ba Tari Baahaa Daana ang na i ye 'ningbiring.

17Ma 'jine la 'wiit chiebu wa? N na buongye Ba Tari Baahaa Daana ka u waaning saa tahingbu aning saa. Bila yeng na i korihi a nye ka ye yelibeu ni iye kpong, una yeng i Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring a yeli ka ye buoraye ye miihi naa ni.

18'Beng la ka Saamiu-el daang buong Ba Tari Baahaa Daana ka Ba Tari Baahaa Daana daang waaning saa tahingbu aning saa a daari. Ka a niba jaa daang fora Ba Tari Baahaa Daana aning Saamiu-el gaga jaa.

19Ka a niba jaa daang yeli 'ku Saamiu-el: Suhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'ku i tungtuniba ka ti ta 'kpi. 'Bojung ti suhiye naa a di ana yelibeu ni paahi ti yelibee jaa ingang.

20'Beng la ka Saamiu-el daang yeli 'ku a niba: Ye to jora dabieng. Ye iye a yelibee nga jaa yeng, che anaa jaa ye ta wa leu bana 'yire Ba Tari Baahaa Daana 'tuubtmg. Ye tuna Ba Tari Baahaa Daana aning ye 'sikie jaa.

21Ye ta wa leu bana ming, 'bojung ka bilang wa 'bibe, ye na 'tuuriye yelikpala ang ba tari tona. A kung bang faaye ming, 'bojung a ba i bung jaa.

22Ba Tari Baahaa Daana kung jaanhi u niba, u 'yo-kpong ni 'jung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana puong peli ung leuye u niba.

23Maang yeng, n ning bila bi taa toori yaga a'wo n na i Ba Tari Baahaa Daana yelibeu a kung la puoho 'kuriye. Che n na mang 'wuliyeng sosung ni ang 'tori.

24Che yeli 'yong ang bibe la ka ye jora Ba Tari Baahaa Daana, a tunuu yeliminga soring aning ye 'sikiri jaa. Ye jeri a yelitiinha ni ung i 'kuye ni.

25Che ka yenang nang na ira yelibee yeng, u na piihiyeng bahi, ye ning ye naa ni jaa.

1 Samuel 13

1Sool daang 'diye naalung 'yuoni 'gbuli. Ung daang kaa Iisiriel 'yuomo a'yi baahi la,

2ung 'lugi Isi'reeli daba 'tuhi ata. 'Tuhi a'yi daang Nye Sool seng Miikimas 'puong aning Beetel tangbera ni 'puong. Ka 'tuhu ming daang 'bi Joonatang seng Giibiya ang bi Beenjaming 'puong. U daang bahiye a niba chelee ni, ka nie jaa gaa u tent.

3Ka Joonatang daang 'ihi Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ni ang daang 'bi 'Giiba 'puong ni ingang ka a Filiisitiya niba daang 'womaa. 'Beng la ka Sool daang ngmi biengkoni a paaluu jaang a yeli: 'Hiiburihi, ye 'wong.

© 2009 Bibles International.

4Iisiriel jaa da 'wongye bang yo yera ka Sool 'ihiye Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa kanga ingang. Bang daang 'wong ming ka Iisiriel leuye bunghaaruu a 'kuFiliisitiya niba. Bang daang buong a niba jaa lang taa Sool seng Giiligal 'puong.

5'Beng la ka a Filiisitiya niba daang lang taa a na jauning Iisiriel. Cherietihi 'tuhipihita, ka yohijonniba 'tuhi ayuobi, aningniba ang daang i jemaa a'wo mani nuori 'biiheeng daang lang. Bang daang 'do wa maali kampu Miikimas 'puong, Beet 'Ee-veng sa'muni seng.

6Isi'reeli niba daang wa nyiyeng ka a muoyeng, bojung a niba daang 'biye ngmiehibu puong. 'Beng la ka a niba daang sogili sogili 'pi-bogiring, 'tuuhing, 'piihing, bogu'bilii aning bogubera 'puuhing.

7Ka a 'Hiiburihi 'mine daang long Jooridang Mani gaa Gaad aning Giilied paaluu. Sool yeng, u da nang 'biye Giiligal 'puong, ka a niba jaa daang 'tuuruu ka ba iinhi 'miMe

8'Beng la ung daang chelihi beri ayo'poin, a 'tuuro wagiri ni Saamiu-el ang daang bing. Che Saamiu-el daang ba wa Giiligal, ka a niba daang yaari a 'yi u seng.

9A 'jung Sool daang yeliyeng: Ye di sarika nyugiruu aning maahuu sarikihi waaning che wa kumo. Ung daang 'ihi a sarika nyugiruu.

10Ung ang wa baahi a sarika nyugibu ni la ka Saamiu-el wa. 'Beng la ka Sool daang 'yi ka u ti 'tuohuu a puohuu.

11Ka Saamiu-el daang yeli: 'Bo ing i? Ka Sool yeli: N wa nyiyeng ka a niba yaariyeng a 'yi n seng che ing ba waana a beri ni ing bing ni 'puong. A Filiisitiya niba ming langye taa Miikimas puong.

12'Beng la mang yeli: A Filiisitiya niba na 'sigi waye n ingang Giiligal 'puong, che mang ba suhi Ba Tari Baahaa Daana. Bila 'jung a wa iye firibu 'kumo, mang 'ihi sarika nyugiruu.

13Ka Saamiu-el yeli 'ku Sool: I iye joliyela. I ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori tmg 'kui. Ka inang da 'tu nuori, 'wo Ba Tari Baahaa Daana da bing i naalung ni Iisiriel ingang a gara wagiri jaa.

14Che ngaang yeng, i naalung kung la gaa 'ningbi-toori. Ba Tari Baahaa Daana boye u minga 'sikiri nie. Ba Tari Baahaa Daana 'kuung nuori ming ka u i 'yi-diera u niba ingang, bojung i ba 'tu yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang kui ni.

15'Beng la ka Saamiu-el daang 'ihi a 'yi Giiligal 'do Giibiya ang 'bi Beenjaming 'puong. Ka Sool daang son daba ang bi u seng, bang i a'wo koohi ayuobi.

16Sool aning u bi-dau Joonatang aning niba ang 'bi ba seng daang kpelingye Giibiya ang bi Beenj aming 'puong. Che ka a Filiisitiya niba yeng daang maali ba kampu Miikimas 'puong.

17'Beng la ka ngmaakpee 'sugihi ata daang 'yi a Filiisitiya niba kampu ning. A 'sugu kanga daang leu diye son ang gara Oofira a gara Suuwal paaluu.

© 2009 Bibles International.

18A 'sugu kanga ming daang leu diye sori ang gara Beet 'Hoorong. Ka a 'sugu kanga ming daang leu di a toribogu ni ang 'tori 'Zibooyim Lohimbo son ni, a gbagira a mo'sogo seng.

19Saaba jaa daang 'chi Iisiriel paaluu ni jaang, bojung a Filiisitiya niba daang yeliyeng: Ka a 'Hiiburihi to ira wa maali takobihi bii kpama.

20Che Isi'reeli niba jaang da mang 'sigi gaa a Filiisitiya niba seng ka kanga jaa ti saahi u nakuorihi 'kuuri, u 'ping-garaa, u lari, aning u 'su-gonga.

21A nakuorihi 'kue, aning a 'ping-garihi saahibu 'libiri da mang iye sekel 'po 'jiihi ata, bang yeu 'jiihi a'yi. A fokiyogihii aning a lee saahibu aning a dangkpalinopulihi noe pulihibu ming libiri da iye sekel 'po 'jiihi ata bang mang yeu 'jiyeni.

22A taanhuu jauri daari, ta'kobi bii kpani jaa daang 'chi niba ni ang puo Sool aning u 'bi-dau Joonatang ingang ni kanga jaa seng. Che Sool aning u bi-dau Joonatang yeng daang taraang.

23Ka a Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ni daang 'yi gaa Miikimas taanhi puo sofiga ni.

1 Samuel 14

1Daari kanga la ka Sool bi-dau Joonatang daang yeli 'ku bi-polii ni ang mang pegili u jaujaubuunhu ni: Wa ka ti ngmaa 'do gaa Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ni ang bi a lombo-jaalang ni. Che u daang ba yeli 'ku u ba.

2Ka Sool daang 'jing Giibiya samaning, poomegiranit dau kanga 'mulling Miigirong 'puong. Daba ang bi u seng daang iyeng a'wo koohi ayuobi. (Duturoonomi G. 8:8)

3Ahaiya daang iye Iikabodba'bie Ahaitub bi-dau. 'Mai bi-dau daang la Fiiniyas, ka Fiiniyas ming 'bi-dau i Ahaitub. Ahaiya daang iye Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puolli 'yi-diera Sai'lo puong a yeti iifod. A niba daang ba bang ka Joonatang gaaye.

4Joonatang daang buorang ka u 'tu taanhi 'puo sofigihi 'mine long gaa Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ni. A taanhi 'puo sofigihi kpachagihing, 'pie ang 'do yaga daang biye lombori kangang, ka pie ang 'do yaga 'bi 'lombo-jaala kangang ming. Kanga 'yuori daang la 'Boozes, ka kanga ni ming 'yuori i 'Sii-ne.

5Kanga daang ahiye sa'mung-goo seng, a 'tori Miikimas. Ka kanga ni ming ahi sa'mungduri seng, a 'tori Giibiya.

6Ka Joonatang daang yeli 'ku bi-polii ni ang pegili u jaujaubuunhu ni: Wa ka ti ngmaa 'do gaa a niba nga degiri ang ba 'ihi nga 'sojehi kampukpiengaa ni. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana na tungye tuma 'kuti, 'bojung bung jaa ba legira Ba Tari Baahaa Daana. U na tuong diye ningjemaa bii ningfiing diening niba.

7Ka u jaujaubungpegina ni daang yeli 'kuu: I bila ni jaa ang 'bi i 'sikiring. Turi gara. Nyima, n ahiye i 'puoring aning n 'sikiri jaa.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka Joonatang daang yeli: Tabaalikala. Veng ka ti ngmaa 'do gaa a daba nga 'jie ti di ti miihi 'wulibo.

9Ka banang wa yeli 'kuti: Ye chelihiti ka ti wa ye seng, bila yeng ti na maaye ti miihi ahi ti ahi'jie ning. Ti kung 'do gaa ba 'jie.

10Che ka banang wa yeli: Ye 'do wa ti seng, bila yeng ti na 'do gaang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana dibang ing ti 'nuuhing. Bila na iye 'sieree 'kuti.

11'Beng la ka ba jaa ba'yi daang di ba miihi 'wuli a Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ni. Ka a Filiisitiya niba yeli: Ye nye, a 'Hiiburihi 'yireye bogiri ni bang sogili ning.

12'Beng la ka a kampu 'sojehi daang buong Joonatang aning u jaujaubungpegina ni a yeli: Ye 'do wa ka ti 'wuliye yeli kanga. Ka Joonatang daang yeli 'ku u jaujaubungpegina ni: 'Tuurimo waana, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana 'ihibe ingye Iisiriel 'nung.

13Ka Joonatang daang 'gbaane 'duoro ka u jaujaubungpegina ni ming 'tuuruu. Bang daang 'lere Joonatang 'ningbi-tooring, ka u jaujaubungpegina ni ming daang 'tuuruu kuuriba.

14Fora 'kuunhi ni Joonatang aning u jaujaubungpegina ang ku daang iyeng a'wo daba lijeri, 'teng-gbangu ang i a'wo 'eeka chelii 'vuong.

15Niba iinhi daang 'miineng a kampu 'puong, moong, aning a 'sojehi 'puong. A 'sojehi kampukpiengaa ni daba iinhi daang 'iniingyeng ka a ngmaakpee ming iinhi daang 'miing. 'Tenge ming daang 'jigihiyeng ka Naangmini daang i bang 'miine.

16Daba ni ang 'pigihe 'kuro Sool Giibiya ang 'bi Beenjaming puong ni daang kaara ka a jemaa la, a yaara, a mang gaa che a la gaa che.

17'Beng la ka Sool yeli 'ku niba ni ang daang 'bi u seng ni: Ye sori a nye nie ni ang 'yi ti 'puong. Sanga ni bang daang wa buong a 'yoe, ka Joonatang aning u jaujaubungpegina ni 'chibe.

18Ka Sool daang yeli 'ku Ahaiya: Waaning Naangmini daga ni che. A sanga ka Naangmini daga ni daang bi Isi'reeli niba seng.

19Sanga ni Sool ang daang yera yela 'kuro a Ngming'puohi 'yi-diera, goma ni ang daang 'bi a Filiisitiya niba kampung daang maaling 'duorong. A' tmg Sool daang yeli 'kuye a Ngming'puohi 'yi-diera: Tagi i 'nu.

20'Beng la ka Sool aning niba ang daang bi u seng daang lang taa gaa a taanhuu. Siringkoni, dau jaa ta'kobi daang Nye u to ingang, ka yangyalang kpong daang bibe.

21'Hiiburihi 'mine daang wa kpeye a Filiisitiya niba kampu. A 'Hiiburihi nga daang 'yiye kurihi ni ang ngmaa 'gili a Filiisitiya niba ni. A 'Hiiburihi ni ang daang bi a Filiisitiya niba seng seni che ka ana wagiri ta ni, ba ming daang wa paahiye Isi'reeli niba ni ang daang 'bi Sool aning Joonatang seng ni ingang.

© 2009 Bibles International.

22Bila ning u 'ju daang la Isi'reeli daba ni jaa ang daang kpe ti sogili 'Iifiriam tangbera 'puuhing ni. Sanga ni bang daang wa 'wong ka a Filiisitiya niba jorang, bang ming kari 'tubo tuluu tuluu a taanhuu 'puong.

23Ka Ba Tari Baahaa Daana daang die lisiriel a daari, ka a taanhuu daang tagi ta Beet 'Ee-veng.

24Isi'reeli daba daang nyiye ngmiehibu a daari, ‘bojung Sool daang po 'kuye a 'sojehi a yeli: Bungyennuu la dau jaa ang na 'di siimaa jaa seni che ka jie maa. Bungyennuu la dau jaa ang na 'di siimaa seni che ka n naa sani baahi n domihi ingang. A 'jung a niba kanga jaa daang ba 'suo nuori.

25'Beng la ka a paaluu niba jaa daang wa ta kongkori kanga, ka siu daang 'bi 'tengeng.

26Sanga ni a niba ang daang wa kpiera a moo 'puo, ka a siu la a chuora. Che nie jaa daang ba di u 'nu 'doning u nuori, 'bojung a niba daang joraye a puobu.

27Che Joonatang yeng daang ba 'wong bila ni u ba ang kpaahi a niba aning a pori. Bila 'jung ung daang tie dangkpali ni ang bi u 'nung ni nuori tung sigbangung a 'suo u nuori, ka u 'ningbisogo daang chaang.

28'Beng la ka a 'sojehi kanga yeli: I ba diye puobu a kpaahi a niba 'ningbi-jieng a yeli: Bungyennuu la dau jaa ang na 'di siimaa 'jine. Bila 'jung ka a niba daang bali yaga jaa.

29Che ka Joonatang daang yeli: N ba dangye a paaluu. Nye bila ni n 'ningbisogo ang chaang, mang leng a siu nga biela 'jung.

30Ka a nibang da nye son jine a 'di ba domihi buunhu ni bang nye, bilang danang seu yaga jaa. 'Bojung ma 'kuunhi danang kuye yaga a gaa ngaang a Filiisitiya niba 'puong wa?

31Bang daang kari a Filiisitiya niba a 'yi Miikimas a gaaning Aajalong a daari. A 'jung a niba daang baliyeng yaga jaa.

32Ka a niba daang va gaa a bungjaahii ingang, a ti jaahipiihi, nadavarihi, aning na'bilii. Bang daang korigaa 'bing 'tengeng ka a niba obaa langning a jiing.

33'Beng la bang daang yeli 'ku Sool: Nye, a niba iriye Ba Tari Baahaa Daana yelibeu a oora langning a jiing. A 'jung u daang yeliyeng: Ye saangye begu. Ye biling 'ku-kpong wa Immo jine nga.

34'Beng ka Sool daang yeli: Ye yaari a niba 'puong a yeliba: Dau jaa tari u nadavaraa aning u pihi wa 'kumo che. Ye korigaa cheng a oo, che ye ta ira Ba Tari Baahaa Daana yelibeu a oora lannaning a jiing. 'Beng la ka a niba kanga jaa daang tari u nadavaraa waaning ana 'yienguu ni wa koriguu 'beng.

35'Beng la ka Sool daang me sarika 'ihijie a ku Ba Tari Baahaa Daana. Sarika 'ibiji-fora ung daang me ku Ba Tari Baahaa Daana la bila.

36Ka Sool daang yeli: Ye veng ka ti 'sigi biehi a Filiisitiya niba 'yienguu, a 'obi ba buunhu bilaang a gara 'ji-nyaari. Ti ta wa baha ba ning'yeni gba. Bang daang yeli: I

© 2009 Bibles International.

bila ni jaa ang sigihii. 'Beng la ka a Ngmingpuohi 'yi-diera daang yeli: Ye veng ka ti tagi pieli Naangmini che.

37Ka Sool daang suhi kawani Naangmini seng a yeli: N biehi a Filiisitiya niba 'sigi bi? I na 'ihibe ingye Iisiriel 'nung bi? Che u daang ba togumuu a daari.

38Ka Sool daang yeli: Ye waana che, ye banani jaa ang i a niba 'yi-dieriba ni. Ye piehi nye a bang beu ni ang tung 'jine.

39A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, unang mang ira Iisiriel 'chihi ni, 'haali ka n bi-dau Joonatang seng ang 'yi gba, 'see ka u 'kpi. Che nie jaa daang ba togumuu a niba jaa 'puong.

40'Beng la ung daang yeli 'ku Isi'reeli niba jaa: Ye ahi 'lombori kangang che ka n bi-dau Joonatang ming nima ahi 'lombo-jaalang. Ka a niba daang yeli ku Sool: I bila ni jaa ang sigihii.

41Bila 'jung Sool daang yeli 'kuye Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni: 'Wuli a yeliminga. 'Beng la ang daang 'di Sool aning Joonatang, che ka a niba yeng 'yi.

42Ka Sool daang yeli: Ye pohi n ning n bi-dau Joonatang. Ang daang 'di Joonatang.

43'Beng la ka Sool daang yeli 'ku Joonatang. Yelima yeli ni ing i. Ka Joonatang yeli kuu: Dangkpali ang 'bi n 'nung turi mang di 'sugi siu biela a leng. A 'jung 'see ka n kpi pompano. wa?

44Ka Sool daang dieyeli: Ka inang ba 'kpi, Joonatang, Ngmini dogihima a la maaling dogihima.

45Che ka a niba daang yeli ku Sool: Joonatang na 'kping ye? U naaning tong a 'chihilung-kpong nga tuma Iisiriel 'puong bi? A'kai. A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, u 'ju-koonhuu bung'yeni gba ba 'lere 'tengeng, 'bojung u tungniye Naangmini jine nga. A 'jung a niba daang faaye Joonatang ung ba kpi.

46'Beng la ka Sool daang 'yi a Filiisitiya niba boo karibu leu wa, ka a Filiisitiya niba ming daang leu gaa ba 'yijie.

47Ka Sool daang i ka u naalung kpiengu jigi Iisiriel 'puong, ung daang jauning u domihi jaa ang bi 'lombori jaang. U daang jauniye 'Moo-ab niba, Aamong niba, 'Iidom niba, 'Zooba na'mine ni, aning Filiisitiya niba. 'Jie jaa ung leura, u da mang dogihibang.

48Ung daang jau aning nyau a tuong Aamalek niba, a too Iisiriel a 'yi banani ang da mang 'oho ba buunhu ni 'nuuhing.

49Sool bi-daba ni daang la Joonatang, Iisiyu-ai aning Malikaisuuwa. U 'bi-pogiba ba'yi ni ming 'yoe daang la ama: a btmgkpong 'yuori daang la 'Miirab, ka a bungbile ming 'yuori i Maikel.

50Sool poga 'yuori daang la Ahiin'owam, Ahiimahaz bi-poga. U 'sojehi ningkpong ming 'yuori daang la Aabiner, Sool ba'bile Nuur bi-dau ni.

© 2009 Bibles International.

51Kiis daang la Sool ba, ka Aabiner ba Nuur ming daang i 'Ee-biel bi-dau.

52Jaukpiengaa daang Nye Iisiriel aning Filiisitiya niba kpachagang Sool beri ni jaang. Sool ang da mang wa nye dau jaa ang tari fanga bii dau jaa ang tan nyau, u mang nyoguung paahi u ingang.

1 Samuel 15

1Saamiu-el daang la yeli 'lcuye Sool: Ba Tari Baahaa Daana tungmang mang wa buo kpaang waahii a bimii naa u niba ingang, Iisiriel ingang. Panaa chelihi 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

2Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na dogihiye Aamalek yeli ni ung daang i Iisiriel ni 'jung. N na dogihuung bila ni ung daang cho 'guu soring sanga ni ung daang 'yi lijipiti 'duoro waana ni 'jung.

3Gaa ngaang a ti 'pigi Aamalek, a saang bung jaa bang tari kpeleng kpeleng. Ta wa veniba, ku dau aning poga jaa, bi-lie aning 'bie ang mugira, nadavaraa aning pihi, nyogima aning bunga.

4Ka Sool daang laanhi a niba lang taa a soriba 'Tileeyim 'puong. 'Soje gbe'chenibe 'tuhi koohi a'yi (200,000) aning daba 'tuhipie ang 'yi 'Juuda daang la ba nuori.

5Ka Sool daang wa ta Aamalek 'yi-kpong kanga a jeng konbobogu 'puong 'gu.

6'Beng la ka Sool daang yeli a 'Kiing niba ni: Ye gara, ye 'chene, ye 'yi a Aamalek niba 'puo 'sigi ka n ta ira wa lang ye ningba saang. 'Bojung yena daang tungye sung 'ku Isi'reeli niba jaa sanga ni bang daang 'yi lijipiti 'duoro waana. Ka a 'Kiing niba daang 'yi Aamalek niba ni 'puong.

7Ka Sool daang 'pigi Aamalek niba, a'yi Haavila a gara ti ta Suur, unang 'bi lijipiti sa'muning ni.

8Ung daang nyogi 'Ee-gag, Aamalek niba naa ni ming 'vori, che saang a niba ming jaa bahi kpeleng kpeleng aning ta'kobi.

9Che Sool aning a niba daang bahiye 'Ee-gag aning a piihi, a nadavarihi, a 'dung-nuorihi, a pipola jaa 'puo bungsuunhi aning bung jaa ang soma. Ba daang ba buora ka ba saang a jaa bahi kpeleng kpeleng. Che bung jaa ang daang i bunglaanii a ba tari tona, ana bang daang saang kpeleng kpeleng.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana 'duoho daang ta Saamiu-el ngaang:

11A kpemang 'haali aning mang 'bing Sool a'wo naa, 'bojung u leuye 'puori a 'yi n 'tuubtmg. U ba 'tu n noe ming. Ka Saamiu-el 'puo daang saang yaga, ung kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a 'yienguu bilaang ka 'jie ti nyaa.

12Saamiu-el ang daang wa 'ihi beeguu 'pipi a na ti nye Sool, bang daang yeli 'ku Saamiu-el: Sool gaaye Kaarimel. Siringkoni ming u baye u minga baaraa, a 'tugili lugili pari wa gaa ti 'sigi Giiligal.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka Saamiu-el daang gaa Sool seng, ka Sool ti yeli 'kuu: Ba Tari Baahaa Daana pegiing. N 'tuye Ba Tari Baahaa Daana nuori.

14Che ka Saamiu-el daang yeli: Ka a piihi 'kuori nga ang kpiera n 'tobo aning a nadavarihi 'kuori nga mang 'wono ming panaa?

15Ka Sool yeli: Aamalek niba ni seng bang 'yinaa waaning. 'Bojung a niba bahiye a piihi aning a nadavarihi jaa 'puo bungsuunhi ka ba 'ihining sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Che a chelee ni yeng ti saamaang bahi kpeleng kpeleng.

16'Beng la ka Saamiu-el dieyeli 'ku Sool: Tang i nuori. Veng ka n yelii yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang da yeli 'kumo jaaming 'yienguu. Ka Sool daang yeli 'kuu: Yera.

17Ka Saamiu-el yeli: Ing daang i fling i minga 'ningbieng che i daang ba i Iisiriel buura 'ju-daana bi? Ma Ba Tari Baahaa Daana buoye kpaang waahii a 'bimii naa Iisiriel ingang wa?

18Ba Tari Baahaa Daana tumiing aning anan'so kanga a yeli: Gaa ti saang a yelibe-iriba ni kpeleng kpeleng, Aamalek niba la bila, a jauniba bilaang ka ba ti baahi.

19Wala 'jung ing ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori? Wala la ing naari gaa a bungjaahii ingang, a tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng?

20Ka Sool yeli ku Saamiu-el: Che ma n 'tuye Ba Tari Baahaa Daana nuori wa? N ba gaa ti i yeli ni ung tungma ni che tari Ee-gag, Aamalek naa ni ming leu waaning bi? N saangye Aamalek niba ni bahi kpeleng kpeleng.

21Che a niba diye a bungjaahii, piihi aning nadavarihi. Buunhu ni ang da sigi ka ba saamaa kpeleng kpeleng ni jaa 'puo bungsuunhi bang di a na 'ihining sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini Giiligal 'puong.

22Ka Saamiu-el yeli: Ba Tari Baahaa Daana nungye sarika nyugirihi aning sarikihi yaga jaa a ti sing Ba Tari Baahaa Daana nuori 'tuubu? Nye, nuori 'tuubtmg seu sarika 'ihibu, ka yela chelihibu ming seu pidee kpaang.

23'Bojung taawai diebu 'woningye suolung, ka kung'wong yela 'woning bagimaali. Ing jaanhi Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni 'jung, u ming jaanhiing ka i i naa.

24'Beng la ka Sool yeli 'ku Saamiu-el: N tungye beu, 'bojung n saangye Ba Tari Baahaa Daana 'begu aning i yelihung, mang jo a niba a 'tu ba nuori ni 'jung.

25A 'jung pampana, jaan'de, veng n beu 'kumo che ka i nima leu gaa ka n ti 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima.

26Che ka Saamiu-el dieyeli 'ku Sool: N kung leu ka n nii gaa, 'bojung i jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana yelihung, ka Ba Tari Baahaa Daana ming jaanhii ka i i Iisiriel naa.

27Sanga ni Saamiu-el ang daang wa leura ka u gaa, ka Sool nyogi u kparuu nuoring, ung chie.

28Ka Saamiu-el yeli 'ku Sool: Ba Tari Baahaa Daana tagiye Iisiriel naalung ni ngmaa i seng 'jine. U ditmg 'ku i to kanga ang sebii.

© 2009 Bibles International.

29Iisiriel Girima ni ming kung ngma 'girii bii a leuhi u haakila. 'Bojung u ba i ninsaalaa a'wo u na leuhi u haakila.

30'Beng la ka Sool daang yeli: N tungye beu, che i nang 'kumo girima pampana n niba ningbera aning Iisiriel 'ningbi-tooring. I ka i nima leu gaa ka n ti 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini girima.

31A 'jung Saamiu-el daang leuyeng a 'tu Sool ka Sool ti 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima.

32'Beng la ka Saamiu-el daang yeli: Ye tari 'Ee-gag, Aamalek niba naa ni waaning che wa 'kumo. 'Ee-gag daang maaye inga che waana u seng, a yeli: Siringkoni, 'kuung too ni pariyeng.

33Che ka Saamiu-el daang yeli: A'wo i ta'kobi ang i kapogiba kong 'biihi bila ni, bila ka i ma na kong 'bie pogiba 'puong. Ka Saamiu-el daang che 'Ee-gag ngmaahi 'tile 'tile Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Giiligal 'puong.

34'Beng la ka Saamiu-el daang gaa 'Reemaa che ka Sool ming 'do gaa u 'deu, Sool Giibiya 'puong.

35Saamiu-el daang ba la gaa ti nye Sool jaa a gara u kutmg. Anaajaa che Saamiu-el daang 'kongye Sool yela, ang daang ye Ba Tari Baahaa Daana aning ung 'bing Sool naa Iisiriel ingang.

1 Samuel 16

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli Saamiu-el: Wala ing buora ka i 'kong Sool yela kauhi ta? I ba nye ka n jaanhuung ka u i naa Iisiriel 'puong? Paali i iilii aning kpaang a gaa. N tuniing Jeesi jie, Beetilehem nie ni, 'bojung n 'ihiye naa u 'bi-daba 'puong.

2Ka Saamiu-el daang yeli: Wala mang na i gaa? Ka Sooling 'womaa, u na kumang. Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: Tani nasaraa garaning ti yeli: N wayeng ka n wa 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

3Ka i panaa tung buong Jeesi waaning a sarika 'jie, ka n 'wulii yeli ni ing na i. Unani 'yuori mang na buong kui ni, buo kpaang waahuu 'kumo.

4Ka Saamiu-el daang i bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni che gaa Beetilehem. Ka a 'yiri ningbera iinhi daang 'miine u waa ni yela. Bang daang jugihi: Laangfie la ing wa?

5Ung dieyeli: Laangfie la. N wayeng ka n wa 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye weli ye miihi pegi'yi a wa ka ti gaa a sarika jie. 'Beng la ung daang weli Jeesi aning u 'bi-daba bang pegi'yi che ung buongba waaning a sarika jie.

6Bang daang ti wa, ung kaa 'Ilaiyab a yeli: Siringkoni unani Ba Tari Baahaa Daana ang buo kpaang waahi ni 'Nye u 'ningbi-tooring.

7Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Saamiu-el: Ta kaara u 'berihungbii u yogultmg, 'bojung n jaanhuung. 'Bojung B a Tani Baahaa Daana ba nyira bila ni

© 2009 Bibles International.

ninsaalaa ang nyira. Ninsaalaa mang kaariye gbanggbali 'berihtmg, che Ba Tari Baahaa Daana yeng mang kaariye 'slicking.

8Ka Jeesi daang buong Abiinadab a veng ung pan wa gaa Saamiu-el 'ningbi-tooring. Che ka Saamiu-el yeli: Ba Tari Baahaa Daana ba 'lugi nga ming.

9'Beng la ka Jeesi daang veng ka Saamaa pan wa gaa. Ung yeli: Ba Tari Baahaa Daana ba 'lugi nga ming.

10Ngaang ka Jeesi daang veng ka u 'bi-daba bayo'poin ni ti pari gaa Saamiu-el 'ningbi-tooring. Che ka Saamiu-el daang yeli 'ku Jeesi: Ba Tari Baahaa Daana ba lugi bamahi.

11Ka Saamiu-el daang jugihi Jeesi: A 'bi-pola jaang 'bi che bi? 'Beng la ung yeli: A nang kpelingye ba jaa btmebile. Nyiunang ming ti chiina a piihi. Ka Saamiu-el yeli 'ku Jeesi: Tung ka ba ti waaniu. 'Bojung ka unang ba wa, ti kung 'jing.

12Ung daang tung bang ti waaniu. U daang iye jie, a tari 'ningbisogi-vielaa. Nachiima daang la. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: Thi buo kpaang waahuu, ‘bojung una la bila.

13'Beng la ka Saamiu-el daang di a kpaang iilii a buo kpaang waahuu u bieri'mine ni 'puong. Ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang wa 'Deevid ingang a 'piili a daari gara. Ka Saamiu-el daang 'ihi a gaa 'Reemaa.

14Pampana Ba Tari Baahaa Daana Sie ni daang 'yiye Sool ingang, che ka sibeu kanga ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng da mang dannuu.

15Ka Sool tungtuniba yeli 'kuu: Siringkoni, sibeu ang 'yi Naangmini seng danniing.

16Veng ka ti ningkpong 'ku i tungtuniba ni ang bi i 'ningbi-tooring ni nuori pampana ka ba bo dau nga ang bang 'koni ngmiibu yaga. Sanga ni a sibeu ni ang 'yi Naangmini seng ni ang na mang wa 'ihi i ingang, u na mang diye u 'nu a ngmining a 'koni ka i nye laangfie.

17A 'jung ka Sool daang yeli 'ku u tungtuniba ni: Ye bo dau ang bang ngmiibu sung a taruu wa 'kumo.

18'Beng la ka a tungtuniba kanga daang dieyeli: Nye, n nyiye Jeesi, Beetilehem nie ni 'bi-dau kanga ang bang ngmiibu. Daukpiengaa ang tari nyau la, a i taanhuu jaujaura, a bang yeliyaga che i nachiima. Ba Tari Baahaa Daana ming Nye u seng.

19Bila 'jung Sool daang tungye tungtuniba Jeesi jie a yeli: Bahi i bi-dau 'Deevid ka u wa n seng, unang chiina a piihi ni.

20Ka Jeesi daang nyogi bunga a 'tuoguu paanuu, wuo ang tari waing, aning bupolii, a dia tuoli ning u bi-dau 'Deevid Sool seng.

21Ka Deevid daang wa Sool jie a wa ahi u 'ningbi-tooring. Ka Sool daang numuu yaga, ka 'Deevid leu u jaujaubungpegina.

22'Beng la ka Sool daang tung Jeesi 'jie a yeli: Jaan'de, veng ka 'Deevid mang aha n 'ningbi-tooring, ‘bojung u nyiye bunye n 'ningeng.

© 2009 Bibles International.

23Bila ming daang la, ka a sie ang 'yi Naangmini seng ning wa 'ihi Sool ingang jaa, Deevid da mang diye 'koni a ngmiu ning u 'nu. Sool inga panaa da mang maang ung nye laangfie, che ka a sibeu ming 'yi u seng.

1 Samuel 17

1A Filiisitiya niba daang laanhiye ba 'sojemuno lang taa a na jau taanhuu. Ba daang langye 'Sooko 'puong, beng i 'Juuda 'suobu ni. Ba daang maaliye kampu 'Sooko aning 'Aziika kpachagang, 'Ii-fes Daamim 'puong.

2Ka Sool aning Isi'reeli daba daang lang taa a maali kampu 'Iila Lohimbo 'puong, a segihi ba miihi ka ba jauning a Filiisitiya niba taanhuu.

3A Filiisitiya niba daang ahiye tangkpong 'jung 'lombori kangang, ka Iisiriel ming ahi tangkpong kanga 'jung 'lombo-jaalang. Lohimbo daang 'Nye ba kpachagang.

4Ka gandau kanga daang 'yi Filiisitiya niba kampu ning. U 'yuori daang la 'Golaiyat, a 'yi Gaat ka u yogulung daang i kiyubitihi ayuobi aning vanda.

5Yaawa jupiluu daang 'chigiye u 'jung, ung mang di 'kuri kparuu ming a boo taanhuu boori. A kparuu tiinhuu daang iye yaawa sekelihi 'tuhi a'nu.

6Yaawa jaujaubuunhu daang 'biye u gbeeng, ka yaawa kpani ming gin u 'puoring.

7U kpani juuri da 'woniye 'wooro kpadau wega, ka u 'kuri kpani'biri tiinhuu i sekelihi koohi ayuobi. 'Kuri bunglegiruu pegina ming da mang 'Nye u 'ningbi-tooring.

8'Beng la ung daang ahi a tahing Isi'reeli 'sojemuno ni, a yeli 'kubo: Wala la yeng 'yi wa tongtaa a na jau taanhuu. Filiisitiya nie ba ima, yeng ming i Sool tungtuniba? Ye 'lugi dau a veng ka u 'sigi wa pagima.

9Ka unang wa tuong jaunima a kuma, ti na leuye ye 'yemihi. Che ka maang wa tuomuu a kuu, ye ming na leuye ti 'yemihi a tuniti.

10Ka a Filiisitiya nie daang yeli: N ngmiraningye Isi'reeli 'sojemuno ni chaachaa jine nga. Ye 'kumo dau ka ti jautaa.

11Sanga ni Sool aning Isi'reeli niba jaa ang daang wa 'wong a Filiisitiya nie yeli'bie nga, ka ba iinhi chuori ka dabieng kpeba 'haali.

12'Deevid daang iye Eefarata nie ang 'yi Beetilehem ang 'Juuda 'puong U 'yuori daang la Jeesi, ung tan 'bi-daba ba'nii. A dau nga daang 'koriye yaga Sool sanga ning.

13Jeesi 'bi-daubera bata daang 'tuye Sool gaa a taanhuu. U bi-daba bata ni ang daang gaa a taanhuu ni 'yoe daang la 'Ilaiyab, a bi-daukpong, ka u nyieri Abiinadab, aning Saamaa, a taalung daana.

14'Deevid daang la a bung'bile. A bungbera bata ni daang 'tuye Sool.

15Che sanga kangang Deevid da mang gaaye Sool 'jie che leu wa chiina u ba piihi Beetilehem 'puong.

© 2009 Bibles International.

16Ka a Filiisitiya nie da mang tagi to a 'ihi u minga tihi beri lijaa'yi, 'beeguu aning ji-maarii.

17'Beng la ka Jeesi daang yeli 'ku u bi-dau 'Deevid: Di a kachiinihi nga 'mine iifa maahibu aning paanuuhi 'pie nga ti 'ku i bieri'mine. Dia 'boring gaaning i bieri'mine 'jie a kampung.

18Di a bihungnaarikpaga 'pie nga ming ti 'ku ba 'sojehi 'tuhi ningkpong ni che nye bila ni i bieri'mine ang 'jing a leu tari ba 'duoho waaning.

19Sool aniba aning Isi'reeli daba ni jaa daang biye lila Lohimbo ni 'puong a jaura ning a Filiisitiya niba.

20'Beng la ka Deevid daang 'ihi beeguu 'pipi a bahi a piihi ku kaara che di a buunhu gaa a'wo Jeesi ang 'kuu nuori bila ni. Ung daang wa tara a kampu ka a 'sojehi 'yire ka ba jau, a chiera 'yirambo.

21'Bojung Iisiriel aning a Filiisitiya niba daang segihiye taanhuu segihibu, ka 'sojemuni 'tuoho 'sojemuni.

22Ka 'Deevid daang bahi u bungtarihi ni a 'tuobu kaara 'nuuhing, che jo gaa a 'sojehi 'jie ti 'puohi u bieri'mine.

23'Beng la, ung daang ti yera yela 'kuro u bieri'mine ni, ung wa banna ka a gandau la, a Filiisitiya nie ni ang 'yi Gaat ni. Una bang buona 'Golaiyat ni. U daang ti 'yiye a Filiisitiya niba 'sojehi 'puo waana, a wa yeli a yeliyaga ning a 'ju. Ka Deevid daang 'womaa.

24Ka a Isi'reeli daba ni jaa daang nye a dau a jo u 'ningbi-tooring che ka dabieng kpeba sung.

25A 'jung ka Isi'reeli daba ni daang yeli: I nyila dau nga ang 'yi wa nga? Siringkoni u 'yi wayeng ka u wa ngmining Iisiriel chaachaa. Dau ni ang na kuu, a naa na lebutmg bundaana a 'kuu bundaambuunhu yaga jaa. U na diye u 'bi-poga 'kuu che 'ihi u ba jaga ming 'nu bahi lampoo yeubung Iisiriel 'puong.

26'Beng la ka Deevid daang yeli yela 'ku a daba ni ang daang ahi u 'lomboring ni a yeli: 'Bo bang na i 'ku dau ni ang na ku a Filiisitiya nie nga che 'ihi a nyaaba Iisiriel 'puong? Ning'buo la a Filiisitiya nie yo'foli nga a'wo u na buong a Naangming'vori ni 'sojemuno jaala?

27Ka a niba daang die yeluu ngaang: Bila bang na i 'ku dau ni ang na kuu.

28'Ilaiyab, u bieri bungkpong ni daang 'womaang sangani ung daang yera yela 'kuro a daba. Ka Ilaiyab 'suuri daang 'ihi Deevid ingang, ung yeli: Wala 'jung ing 'sigi wa che? Ning'buo ing bahi a piihi awala ni 'ku a mo'sogihing? N bangye i jigihibu aning i 'sikiri beulung, 'bojung i 'sigi wayeng ka i wa nye a taanhuu jaubu.

29Che ka Deevid daang yeli: 'Bo panaa mang i? Ka bila n to yeli yela ming gba wa?

© 2009 Bibles International.

30'Beng la ung daang bahuu che leu 'tori kanga daana a yeli bila ning u 'ju. Ka a niba nga ming dieyeluu a'wo bila ni a fora niba ang yeli ni.

31Sanga ni bang daang wa 'wong 'Deevid yeliyaga ni, bang ti maahaa 'ku Sool, ung tong u 'jie.

32Ka 'Deevid daang yeli 'ku Sool: Ta veng ka nie jaa pelinga teura u yela. I tungtuna na gaa ti jauningye a Filiisitiya nie nga.

33Ka Sool daang yeli 'ku 'Deevid: I kung bang ti 'tuohi a Filiisitiya nie nga a jauniu. 'Bojung 'bibile lii, che ung ming i taanhuu jaujaura a 'yi u 'biiltmg jaa.

34Che ka Deevid daang yeli 'ku Sool: I tungtuna mang chiinaye u ba piihi. Ka 'gbegini bii beer la wa nyogi pipolii a piihi 'puong,

35n mang karuung a ti ngmiu che too a pipolii a 'yi u nuoring. Ka unang wa 'ihi n ingang, n mang nyoguung a 'ti u yiering che ngmiu ku.

36I tungtuna kuye 'gbegini aning beer jaa. A Filiisitiya nie yo'foli nga ming na 'woningye a kanga, ungbuong a Naangming'vori ni 'sojemuno jaala 'jung.

37Ka 'Deevid daang la yeli: Ba Tari Baahaa Daana ni ang faama a 'gbegini 'nung a faama a beer ming 'nung ni, unang na faama a Filiisitiya nie nga nung. Ka Sool daang yeli 'ku 'Deevid: Gara, che Ba Tari Baahaa Daana 'bi i seng.

38Ka Sool daang boo 'Deevid aning u taanhuu boori, a di yaawa 'jupiluu 'chigi u 'jung. U daang diye 'kuri kparuu ming yeruu.

39Ka 'Deevid daang di u ta'kobi liri u taanhuu boon ni ingang a na 'cheng nye, 'bojung u da ba 'chengnia nye. Ka Deevid yeli 'ku Sool: N kung bang 'chengning ama, 'bojung n daang ba 'chengnia nye. A 'jung ka 'Deevid daang yaahaa.

40'Beng la ung daang di u dangkpali tan u 'nung, a ti begihi 'ihi 'ku-salansalihi a'nu a kombobileng. U daang diang ing pichiingwuong, koribile kanga ung daang tan 'puong, ka u kpalima ming daang bi u 'nung. Ung daang tagi pieli a Filiisitiya nie.

41Ka a Filiisitiya nie daang wa, a 'piili tagira piena Deevid. Ka dau ni ang mang pegili u 'kuri bunglegiraa ni daang bi u 'ningbi-tooring.

42Sanga ni a Filiisitiya nie ang wa 'liinhe a nye 'Deevid, u daang diung fiengye. 'Bojung 'bibile daang liu, a i jie che i nachiima.

43Ka a Filiisitiya nie daang yeli 'ku 'Deevid: Baa lima bi ing waana n ingang ning dabola? Ka a Filiisitiya nie daang kaabi u ngmima ing 'Deevid.

44Ka a Filiisitiya nie daangyeli 'ku Deevid: Tama ka n di i neni 'ku saa'ju 'nobilii aning mo'duunhi.

45'Beng la ka Deevid daang yeli 'ku a Filiisitiya nie: Ta'kobi aning kpani aning kpang'bile ing waananing n ingang. Che maang yeng, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Isi'reeli 'sojehi Naangmini ni 'yuoring mang waana i ingang. Una ing buong jaala ni.

© 2009 Bibles International.

46'Jine nga Ba Tari Baahaa Daana na 'ihiing ing n 'nung, ka n ngmii ku a ngmaa i ju. 'Jine nga mang na di a Filiisitiya niba kampu ni 'kutmhi 'ku saa'ju 'nobilii aning 'tenge 'ju mo'duunhi, ka donee jaa bang ka Naangmini kanga 'Nye Iisiriel 'puong.

47'Beng la ka a langbu nga jaa na bang ka ta'kobi bii kpani naani ka Ba Tari Baahaa Daana dieraning. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daanang 'so a taanhuu jaubu. U na 'ihiing ing ti 'nuuhing.

48Sanga ni a Filiisitiya nie ang daang 'ihi wa tagi pieli ka u 'tuohi 'Deevid, ka 'Deevid 'boring a jo gaa a 'sojehi jie seng ni ti 'tuohi a Filiisitiya nie.

49'Beng la ka 'Deevid daang di u 'nu tong u wuo a 'ihi kuurii. Ung daang 'viihuu a ngmi a Filiisitiya nie 'gbetmg ka a 'kuurii vuri kpe u 'gbeu ung 'le 'pu 'tengeng.

50A 'jung kpalima aning 'kuurii ka 'Deevid daang di tuong a Filiisitiya nie, a ngmiu ku. Che ta'kobi daang 'chi 'Deevid 'nung.

51Ka 'Deevid daang jo ti chaahi a Filiisitiya nie, a nyogi u ta'kobi tagi vuo u teung a kuu, a diu ngmaa u ju. A Filiisitiya niba ang wa nye ka ba gandau ni kpiyeng, bang jo.

52Iisiriel aning 'Juuda niba daang 'ihiyeng a tahing che kara a Filiisitiya niba. Ba daang karibang bilaang ti ta a lohimbo nuori aning Eekirong 'di-nobera ni. Ka banani ang daang nye dangii a Filiisitiya niba 'puong daang 'le 'le a soring a gara See'reeyim. Ba daang leyeng, 'haali a gara ti ta Gaat aning Eekirong.

53'Beng la ka Isi'reeli niba daang 'yi a Filiisitiya niba karibu wa, a wa jaahi ba tentihi buunhu.

54Ka 'Deevid daang di a Filiisitiya nie ju a waaning Jeruuselem. Che u daang diye u taanhuu boori ni yeng 'bing u tenting.

55Sanga ni Sool ang daang wa nye 'Deevid ang 'yire ka u ti 'tuohi a Filiisitiya nie, ung jugihi Aabiner, a 'sojehi ningkpong: Aabiner, ning'buo 'bi-dau la a 'We nga? Ka Aabiner yeli: I 'suhu 'biibu 'puong, 'oo naa, n ba bang.

56Ka a naa daang yeli: Piehi bang nie ni 'bi-dau ang la a 'bi-polii nga.

57'Beng la ka 'Deevid daang wa 'yi a Filiisitiya nie kuubu waana ka Aabiner nyoguu, a taruu waaning Sool 'ningbi-toori. A Filiisitiya nie 'ju daang 'Nye u 'nung.

58Ka Sool daang jugihuu: 'Bi-polii, ning'buo 'bi-dau lii? Ka 'Deevid dieyeli: I tungtuna Jeesi, Beetilehem nie ni 'bi-dau lima.

1 Samuel 18

1Sanga ni Deevid ang daang wa yeli yela 'ku Sool baahi, Joonatang 'suhu daang mariye 'Deevid 'suhung. Ka Joonatang daang numuu a'wo u minga.

2Sool daang nyoguung a daari, a da ba sagi ka u la gaa u ba 'deu.

3'Beng la ka Joonatang aning 'Deevid daang 'bing layiri, 'bojung Joonatang daang numuung a'wo u minga.

© 2009 Bibles International.

4Ka Joonatang daang yaa u kparuu ung yen a 'ku 'Deevid, a langning u taanhuu boori. 'Haali u ta'kobi, u taanhuu, aning u belenti, a jaa ung daang yaahi 'kuu.

5A 'jung 'Deevid da mang 'yi gaaye jie jaa Sool ang tumuu, a da mang ira yela ang tari 'ningbiri. Ka Sool daang 'ihuu ung kaara a jaujauriba. A niba jaang daang die u yela, ka Sool tungtuniba ni ming daang die u yela.

6Sanga ni bang daang wa waana 'yiri, a sanga ka Deevid daang 'yi a Filiisitiya nie ni kuubu waana. Pogiba daang 'yiye Iisiriel 'yi-bera jaa wa, a 'yiene che seura a 'tuoho Naa Sool. Ba daang tariye sinsagihi aning nyengka aning 'yieme bungngmirihi a 'tuoho niu.

7Ka a pogiba daang 'yiene ngaang che seura: Sool kuye u 'tuhii, ka Deevid ming ku u 'tuhipiihi.

8'Beng la ka Sool 'suuri daang 'ihi yaga jaa, ka a yelihung saang u 'puo. Ung yeli: Ba diye 'tuhipiihi 'ku 'Deevid, che di 'tuhu 'yong ku maang yeng. 'Bong panaa la kpeling ka a naalung diebu naani?

9A 'jung ka Sool daang 'ihi u 'ningbiri ing Deevid a 'piili a daari gara.

10'Jie ang daang wa nyaa, ka sibeu ni ang 'yi Naangmini seng ni 'ihi Sool ingang. Ung dangyeli yela a jaga 'puong. Ka 'Deevid daang ngmi 'yieme aning u 'nu a'wo wagirihi ang pari. Che kpani daang biye Sool 'nung.

11Ka Sool daang teu a kpani, 'bojung u daang yeliyeng: N na tebuu mariye a daangguoning. Che 'Deevid daang 'murihuung gberi 'buyi jaa.

12Ka Sool daang jora Deevid, bojung Ba Tari Baahaa Daana daang Nye u seng che 'yi Sool yeng seng.

13Bila 'jung ka Sool daang 'ihuu a 'yi u seng a lebuu u 'sojehi 'tuhu ningkpong. Deevid da mang taribang 'yining a leu tariba waaning.

14Ka 'Deevid da mang ira yengyela soe jaang, ka Ba Tari Baahaa Daana ming daang bi u seng.

15Bila 'jung Sool ang daang wa nye ka u mang iriye yengyela yaga, u daang joruung.

16Che Isi'reeli niba jaa aning 'Juuda niba daang nungye Deevid yela, 'bojung u da mang taribang 'yining a leu tariba waaning.

17'Beng la ka Sool daang yeli 'ku 'Deevid: Nye n bi-pogikpong 'Miirab. N na diung kui ka u i i poga. Turi tan nyau 'kumo, a jaura Ba Tari Baahaa Daana taanhijemaa ni. Sool yeliye ngaang bojung u daang tiehang: Ta veng ka n 'nu 'ihi u ingang, che ka a Filiisitiya niba 'nu 'ihi u ingang.

18Ka 'Deevid daang yeli 'ku Sool: Ningbuo lima, bo la n 'nyivori bii n ba 'di-nuori Iisiriel 'puong, a'wo n na leu naa diengdau?

19Che sanga ni bang danang di 'Miirab, Sool bi-poga ni ku 'Deevid, bang leu diu 'ku 'Ee-diriel, a 'Mihoola nie ni ung leu u poga.

© 2009 Bibles International.

20Che Maikel, Sool bi-poga ni daang buoriye 'Deevid. Bang daang yeli 'ku Sool ka a yeli peli u 'puo.

21Ka Sool daang tiehi: N na diu kuung ka u leu beraa kuu, che ka a Filiisitiya niba ming 'nu 'ihi u ingang. Bila 'jung Sool daang la yeli 'kuye 'Deevid a gberi 'buyi ingang: I na leuye n diema jine nga.

22Ka Sool daang ku u tungtuniba nuori: Ye yeli ngaang ku Deevid 'gondong: Nye, a naa dieye i yela, ka u tungtuniba ming jaa nung i yela. Bila 'jung panaa, leu a naa diema.

23Ka Sool tungtuniba daang yeli ana yela ni ka 'Deevid 'wong. Ka 'Deevid dieyeli: Ye tiehi ka yelidienuu la ka nie i naa diema bi? Ye ba nye ka ningbaala lima mang i nie bang ba kahina?

24Ka Sool tungtuniba ni daang yeli 'kuu: Ngaang ka 'Deevid yeli.

25'Beng la ka Sool daang yeli: Ngaang yeng na yeli 'ku 'Deevid: A naa ba buora 'cheuri jaa ka Filiisitiya niba yowuuhi koo 'yong naani, a na naa sani a naa domihi ingang. Che Sool daang tiehang ka u i ka 'Deevid 'le a Filiisitiya niba 'nuuhing.

26A 'jung sanga ni u tungtuniba ang daang wa yeli a yela nga ku 'Deevid, a daang peliye 'Deevid 'puo yaga ka u i a naa diema. Che a beri da nang ba pari.

27Bila 'jung Deevid daang 'ihiyeng a gaa, u ning u 'sojehi, a ti ku a Filiisitiya niba daba koohi a'yi. Ka 'Deevid daang tari ba yowuuhi waaning bang di a jaa kpeleng kpeleng ti 'ku a naa ka ka u tuong i a naa diema. 'Beng la ka Sool daang 'kuu Maikel, u bi-poga ni, ung leu u poga.

28Ngaang la ka Sool daang nye a bang ka Ba Tari Baahaa Daana 'Nye 'Deevid seng, ka Maikel, Sool bi-poga ni ming buoruu.

29Che ka Sool da nang maaling jora 'Deevid. A 'jung Sool daang leuye 'Deevid dondoma aang gara.

30'Beng la ka a Filiisitiya niba ningbera daang 'yi gaa taanhuu. Wagiri jaa bang da mang wa 'yi, 'Deevid da mang iye yengyela a gaa Sool tungtuniba ni jaa. Bila daang vengyeng ka u 'yuori 'do yaga jaa.

1 Samuel 19

1Ka Sool daang yeli yela 'ku u 'bi-dau Joonatang, aning u tungtuniba jaa ka ba ku 'Deevid. Che Joonatang, Sool 'bi-dau ni daang dieye 'Deevid yela 'haali.

2A 'jung Joonatang daang yeli 'kuye 'Deevid ngaang: Nba Sool buoraye bila ni ung na i kui. Bila 'jung jaan'de, 'guro i minga a waana 'beeguu, ka i ti kpeling sogili'jie kangang.

3Che n na 'yi ti ahiye n ba lomboring a moo ni 'puong ing 'be ni ka n ning n ba yeli i yela. Ka maang wa nye yeli jaa, ka n yeli kui.

© 2009 Bibles International.

4Ngaang ka Joonatang daang yeli 'Deevid yela sung jaa a 'ku u ba, che yeli 'kuu: Ta veng ka naa i u tungtuna yelibeu. Ta i 'Deevid yelibeu, 'bojung u ba ii yelibeu. U tungtunihi ming sumang yaga jaa kui.

5'Bojung u da ba i u 'nyivori 'Mini sanga ni ung ku a Filiisitiya nie. Ka Ba Tari Baahaa Daana waaning faabu nga ang i kpong a 'ku Iisiriel jaa. I da nyiye bila a nyenging. Ka wala 'jung panaa ing na tung beu haache jiing ingang, a ku Deevid ka anan'so 'chibe?

6Ka Sool daang chelihi 'wong Joonatang yeliyaga, ka Sool daang po: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, n kung kuu.

7'Beng la ka Joonatang daang buong 'Deevid, a yeli amahi jaa 'kuu. A 'Jung Joonatang daang tariye Deevid waaning Sool seng. Ung daang wa 'bi u 'ningbi-tooring a'wo wagirihi ni ang pan ning.

8'Beng la ka taanhuu daang la wa 'ihi, ka 'Deevid 'yi ti jauning a Filiisitiya niba. Ung daang ngmiba ganda ngmiibu bang jo laali.

9A sibeu ni ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng ni daang 'ihiye Sool ingang ka u daang 'jing u 'deung ka u kpani 'bi u 'nung. Ka Deevid ming daang ngmira 'yieme.

10'Beng la ka Sool daang buora ka u teu 'Deevid man a daangguoning aning u kpani, che ka 'Deevid daang 'murilli a 'yi Sool 'ningbi-tooring. Ung teu a kpani pogi a daangguoni. Ka 'Deevid daang jo bo 'jie ana 'yienguu ni.

11Ka Sool daang tung tungtuniba Deevid 'deu ka ba ti 'guu a kuu 'beeguu. Che ka Maikel, Deevid poga ni daang yelaa 'kuu a yeli: Ka inang ba bo i 'ju 'jie 'yienguu nga, 'beu ba na kuing.

12A 'jung Maikel daang iyeng ka Deevid 'tu 'tokoro 'sigi 'tenge. Ung daang gaa, a jo bo 'jie.

13Ka Maikel daang di kontonjelinge jieli a btmgjieng, a di bukooni btmgpogiruu 'bing u 'ju seng, che di waje a 'muuruu.

14A 'jung sanga ni Sool ang wa tung tungtuniba ka ba ti nyogi 'Deevid, ung daang yeli: U bierang.

15'Beng la ka Sool daang la leuhi a tungtuniba bahi ka ba ti nye 'Deevid a yeli: Ye taruu 'do wa 'kumo a bungjieng ka n kuu.

16Che ka a tungtuniba daang wa kpiera ti tara ka a kontonjelinge la a bungjieng ka bukooni bungpogiruu bi u 'jung.

17'Beng la ka Sool daang yeli 'ku Maikel: Wala la ing belingma nga, a bahi n dondoma ung gaa, a jo bo 'jie? Ka Maikel daang dieyeli 'ku Sool: U da yeli 'kumong: Veng ka n gaa. Wala 'jung mang na kui?

18Ka 'Deevid daang jo bo 'jie, a gaa Saamiu-el seng 'Reemaa 'puong a ti toonhi anani jaa Sool ang iu ni 'kuu. Ka u ning Saamiu-el daang gaa ti kpiera 'Neeyot 'puong.

19Bang daang yeli 'ku Sool: Cheliha, Deevid 'biye 'Neeyot ang bi 'Reemaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

20'Beng la ka Sool daang tung tungtuniba ka ba ti nyogi 'Deevid. Bang daang ti nye a dangyeriba langbu ni bang dangyera yela ka Saamiu-el ahi a'wo 'yi-diera ba 'puong. 'Beng la ka Naangmini Sie daang wa Sool tungtuniba ni ingang bang ming dangyeli yela.

21Bang daang wa yelaa 'ku Sool, ung daang la tung tungtunjaani, bang ming dangyeli yela bila ning u 'ju. Ka Sool daang la tung tungtuniba a taalung ingang, bang ming dangyeli yela.

22'Beng la ka Sool ming daang gaa Reemaa, a ti to a kolungkpong ni ang 'bi 'Siiku 'puong ni. 'Beng la ung daang jugihi: Ka Saamiu-el aning 'Deevid 'bi 'ye? Ka nie kanga yeli: Yeliminga la, ba biye 'Neeyot ang bi 'Reemaa 'puong.

23A 'jung Sool daang gaaye 'Neeyot ang bi 'Reemaa 'puong. 'Beng la ka Naangmini Sie ni daang wa u ming ingang ung daang gara che dangyera yela bilaang a ti ta 'Neeyot ang bi 'Reemaa 'puong.

24Ung ming daang yaahi u bungyerihi che dangyeli yela Saamiu-el 'ningbi-tooring bila ning u 'ju. U daang jengyeng a ba ing bung jaa ana ngmintonegbuli ni jaa aning a 'yienguu jaa. Bila 'jung bang mang yeli: Sool ming paahiye a dangyeriba 'puong bi?

1 Samuel 20

1'Beng la ka Deevid daang jo 'yi Neeyot ang bi Reemaa 'puong a gaa ti yeli 'ku Joonatang: 'Bo mang i? N saangbu la wala, bo yelibeu mang i i ba 'ningbi-tooring ung buora n 'nyivori 'ihibu?

2Ka Joonatang daang yeli 'kuu: A laye. I kung kpi. Yeliminga, n ba kung i yeli jaa ka u ba dang yeli 'kumo, ka yeli'bile la bii ka yelikpong la. Ka wala 'jung ka n ba na sogilima a yeli nga? A ba 'wo bila.

3'Beng la ka 'Deevid daang la po a yeli: I ba siringkoni bangyeng ka n nyiye bunye i seng. U yeliyeng: Ye to wa vena ka Joonatang banna a yeli nga, ka u 'puo ira wa saang. Che yeliminga, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori aning i 'suhu 'biibu 'puong, n ning 'kuung iye yengyeng bila.

4Ka Joonatang yeli 'ku 'Deevid: Bung jaa ina ang buora, una mang na i 'kui.

5Ka 'Deevid dieyeli 'ku Joonatang: Siringkoni beu la 'Chiu-paalaa, ang sigi ming ka n ning a naa 'jing 'di siimaa. Che veng ka n gaa ti sogili moo puong a gara a beri ata daari ji-maari.

6Ka i bang wa chelihi bang ka n 'chibe, bila yeng, yeli: 'Deevid suhiye son 'ningbi-jieng n seng ka ka u jo 'do Beetilehem, u 'yiri. 'Bojung a 'di-nuori jaa tariye sarika kanga ang 'ihe 'yuoni la 'yuoni jaa beng.

7Ka unang wa yeli: A sumang, bila yeng i tungtuna na iye 'chihi. Che ka u 'suuring wa 'ihi yaga jaa, bang pielaang ka beu iibu tmg 'le.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung 'see ka i i tungtuna hina, bojung i tariye i tungtuna kpening Ba Tari Baahaa Daana layiri. Anaa jaa, ka beung wa bi n ingang, i minga kuma. Wala 'jung ing na tarima waaning i ba seng?

9Che ka Joonatang daang yeli: I ning bila bi taa toori. 'Bojung ka maang da bang pielaang ka n ba 'leye beu leree i ingang, man na yeli 'kuing wa?

10'Beng la ka Deevid yeli 'ku Joonatang: Che bii ka i bang ira wa 'miing imii, ningbuong na yeli 'kumo?

11Ka Joonatang daang yeli 'ku 'Deevid: Wa ka ti kpe moo. Bang jaa daang 'yi kpe moo.

12'Beng la ka Joonatang daang yeli 'ku 'Deevid: Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni la 'sieridire. N na piehiye n ba beu bii beuchibe. Ka unang siring wa tari haakilistmg 'Deevid 'lomboring, n naang wa yelaang 'kui.

13Ka maang ba i bila, Ba Tari Baahaa Daana dogihi maang Joonatang yaga jaa. Che ka n ba 'puong wa peli ka u ii yelibeu, bila yeng n na wa toonhaang 'kui che bahii ka i gara ning laangfie. Ba Tari Baahaa Daana ming na bi i seng a'wo ung bi n ba seng bila ni.

14Ima Ba Tari Baahaa Daana hina n 'vorihung sanga ka nie kanga ta wa kuma.

15Ta wa 'ihe i hina ming 'yire n 'deu ingang jaa jaa. Ta wa 'ihe i hina, haali sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na wa ngmaahi ina Deevid domihi jaa kpeleng a 'yi 'teng-gbaning gba.

16A 'jung Joonatang daang maali ningye 'Deevid 'deu 'layiri a yeli: Ba Tari Baahaa Daana na naa a sani 'Deevid domihi ingang.

17Joonatang daang la iyeng ka 'Deevid po, ung numuu ni 'jung. 'Bojung u daang numuung a'wo bila ni ung nung u minga.

18'Beng la ka Joonatang daang yeli 'ku Deevid: 'Beu la 'Chiu-paalaa. Ba na baming ming ka i 'chibe, 'bojung i 'jingjie na iye kpali.

19Ka inang wa chelihi dabaata, ka i loring 'sigi wa 'jie ni ing da sogili a yeli iibu daari ni. Kpeling 'Ii-zel 'kuurii ni sieng.

20N na teuye piime ata bahi a 'lomboring a'wo mang teura bungkanga.

21N na tungye bi-dau'bile be a yeli: Gaa ti bo a 'piime. Ka maang wa bang che yeli 'ku a 'bi-dau'bile: Nye, a 'piime 'Nye i 'lombori ngang, 'ohaa waaning, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, laangfie 'bibeng 'kui, dabieng 'chibe.

22Che ka maang wa yeli ngaang ku a bi-polii: Nye, a 'piime 'biye i 'ningbi-tooring, bila yeng gara i gaajie, bojung Ba Tari Baahaa Daana bahiing sori.

23Che yeli ni i nima ang yeli ni yeng, siringminga, Ba Tari Baahaa Daana na la ti 'sieree daana a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka 'Deevid daang sogili a moong. Sanga ni a 'Chiu-paalaa ang wa ta, a naa daang 'jingyeng a na 'di a siimaa.

25Ka a naa daang 'jing u 'jingjie ning a'wo wagirihi jaang, 'kogo kanga ingang a daangguoni sieng. Ka Joonatang daang 'ihi, ka Aabiner daang 'jing Sool lomboring, che ka 'Deevid yeng 'jie i kpali.

26Anaajaa, Sool daang ba yeli yeli jaa a daari, bojung u daang tiehiyeng: Yeli kanga paguung. U degiyeng, siringkoni u degiyeng.

27'Beu ang daang kaa, a 'chiu beri a'yi daari, 'Deevid 'jie daang nang iye kpali. Ka Sool daang jugihi Joonatang, u bi-dau ni: Wala ka a Jeesi 'bi-dau ni ba wa 'di jaaming aning 'jine jaa?

28Ka Joonatang dieyeli 'ku Sool: 'Deevid suhiye sori 'ningbi-jieng n seng ka ka u gaa Beetilehem.

29U da yeliyeng: Jaan'de, veng ka n gaa, bojung ti 'di-nuori niba tariye sarika 'ihibu a 'yi-kpoming, ka n bieri 'kumo nuori ka n bibe. Ka maang wa nye bunye i seng yeng, nang veng ka n gaa a ti nye n bieri'mine. Bila 'jung ung ba wa a naa siimaa jie.

30'Beng la ka Sool 'suuri daang 'ihi Joonatang ingang, ung yeli 'kuu: Pogilaanii, pogitaawaidiera bi-dau nga. I tiehi ka n ba bang ka i 'lugiye Jeesi bi-dau ni a ing i minga 'viing, a ing i ma inggbangkpali 'viing bi?

31‘bojung ka Jeesi 'bi-dau ning nang bi duneeng gara, Ma kung maali, i naalung ming kung maali. A 'jung, tung ka ba ti taruu wa 'kumo, ‘bojung 'see ka u turi kpi.

32Ka Joonatang daang dieyeli 'ku u ba Sool: Wala 'jung ang sigi ka ba kuu? 'Bo ung i?

33'Beng la ka Sool daang tebuu fling kpani a na kuu. A 'tuuro bila ingang, Joonatang daang bangyeng ka u ba ahiye 'ningbi-jieng ka u ku 'Deevid.

34A 'jung Joonatang daang 'ihiye a leebuling aning 'su-tuluu. U daangba 'di siimaa jaa a 'chiu dabaa'yi daari ming, 'bojung u 'puo daang saangyeng yaga 'Deevid yela, u ba ang nyaabuu ni 'jung.

35'Beeguu ka Joonatang daang 'yi kpe a moo 'puo wagiri ni u ning Deevid ang bing 'ku taa ni. 'Bi-dau'bile kanga daang puoye u ingang.

36'Beng la ung daang yeli 'ku a bi-daubile: Jora ti bo piime ni mang na teu ni. Ka a bi-daubile wa jora ung teu piing ung ti paruu.

37Sanga ni a bi-daubile ang daang wa ta jie 'piing ni Joonatang ang teu ni ang 'be, Joonatang daang tahingye a bi-daubile a yeli: Ma a 'piing 'biye i 'ningbi-tooring wa?

38Ka Joonatang daang tahing a bi-daubile: I nyagihuu, loring, ta wa naara. Ka Joonatang bi-daubile ni daang laanhi a 'piime a leu wa u ningkpong 'jie.

39Che a 'bi-daubile daang ba bang yeli jaa. Joonatang aning Deevid 'yoming da bang yeli ang bibe.

© 2009 Bibles International.

40'Beng la ka Joonatang daang di u jaujaubuunhu 'ku u bi-dau'bile ni che yeli 'kuu: Gara, taraa garaning a 'yi-kpong.

41A 'bi-dau'bile aang wa gaa baahi, ka Deevid daang 'ihi jie kangang sa'mungduri seng, a 'le 'pu 'tengeng, a 'churi gberi buta. Bang daang 'kori taa, a lang 'kong. Che 'Deevid yeng la a daang 'kong yaga.

42'Beng la ka Joonatang daang yeli 'ku 'Deevid: Garaning 'suhu-maahuu, 'bojung ti jaa ba'yi poyeng Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring a yeli: Ba Tari Baahaa Daana 'di n nii 'sieree, a 'di i yaanhi aning n ming yaanhi 'sieree a gara wagiri jaa. Ung daang 'ihi a di gaa, che ka Joonatang ti kpe a 'yi-kpong.

1 Samuel 21

1'Deevid daang waye 'Noob, Ahiimelek, a Ngming'puohi 'yi-diera 'yiri. Ka dabieng daang kpe Ahiimelek sanga ni ung daang 'tuohi 'Deevid ni. Ung jugihuu: Wala la ing i i 'yong ka nie jaa ba puo i ingang?

2Ka 'Deevid dieyeli ku Ahiimelek, a Ngming'puohi 'yi-diera: A naa 'kumong nuori tuma 'mine ingang a yeli: Ta wa vena ka nie jaa banna yeli jaa tuma ni mang tunii ni lomboring, che bii a banna yeli jaa nuori ni mang 'kui ni 'lomboring. N yeliye n bi-pola ni ming ka ba gaa jie kanga.

3Pampana, bo ing tari? 'Kumo paanuuhi a'nu bii bungjaa ang na bang nye.

4Ka a Ngming'puohi 'yi-diera daang dieyeli ku 'Deevid: Paanuubayaa jaa 'chibe. Che paanuupegi'yirihing bibe, ka a bi-polang wa ngmaa ba miihi a 'yi pogiba ingang yeng.

5'Beng la ka Deevid dieyeli 'ku a Ngming'puohi 'yi-diera: Yeliminga, daari jaa mang 'yi, pogiba bapieliti. A daba buunhu pegryiyeng 'haali ka ba anan'so ning ba i nanii. 'Haali 'jine, ba buunhu pegi'yiyeng.

6A 'jung a Ngming'puohi 'yi-diera daang 'kuung paanuupegi'yirihi, 'bojung paanuu jaa daang 'chibe ka a paanuu'lugirihi ni 'yong naani. Anani bang daang 'ohi 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring che na 'bing bungtula a bogung a daari ni bang dia ni la bila.

7Dau kanga ang daang i Sool tungtuniba ni kanga daang 'biyebe a daari bang nyogi 'bing Ba Tari Baaha Daana 'ningbi-tooring. U 'yuori daang la 'Doo-eg, 'lidom nie kanga, Sool nachiiniba ni 'ju-daana.

8Ka 'Deevid daang yeli 'ku Ahiimelek: Kpani bii ta'kobi jaa 'chi che? 'Bojung n ba tari n ta'kobi bii n jaujaubuunhu waaning, a naa tuma ni ang da hiena 'loringbu 'jung.

9Ka a Ngming'puohi 'yi-diera daang yeli: 'Golaiyat, a Filiisitiya nie ni ing daang ku 'lila Lohimbo 'puong ni ta'kobi ti la ni. U poriye waje 'puong a 'bi a iifod 'puoring. Ka una ing na di, di, 'bojung kanga jaa la 'chibe ka nga ang 'bi che nga 'yong naani. Ka 'Deevid daang yeli: U to jaa 'chibe. Diu 'kumo.

© 2009 Bibles International.

10'Beng la ka 'Deevid daang 'ihi jo a daari a 'yi Sool 'ningbi-tooring a gaa 'Ee-kis, Gaat naa jie.

11Ka 'Ee-kis tungtuniba daang yeli 'kuu: 'Deevid, a paaluu naa ni naani nga 'bi? U yela naani bang daang 'yiene 'kuro taa a seura che 'yiene: Sool kuye u 'tuhii, ka Deevid ming ku u 'tuhipiihi, nii?

12'Deevid daang diye a yela nga 'ningbi-jie, ka dabieng daang kpeu yaga Gaat naa 'Ee-kis yela.

13A 'jung sanga ni ung daang bi u 'nuuhing ni u daang tegiye u yeli-irihi ba 'ningbi-tooring, a i 'wo janjaanhibu ang kpeu. Ung daang yo kuro a 'di-nokpong 'gboe che veng ka u muntaahi 'chuoho inna u tiening.

14'Beng la ka 'Ee-lcis daang yeli 'ku u tungtuniba ni: Ye nye, ye ba nye ka a dau 'ju 'chibe? Wala 'jung yeng taruu wa 'kumo?

15Janjaanhiba mang ba nyira bi yeng waaning a dau nga ka u wa ira janjaanhiyela n 'ningbi-tooring? A tayeng ka a dau nga kpe n 'deu bi?

1 Samuel 22

1Ka 'Deevid daang 'yi 'be a sogili jo gaa Aduulam 'pi-bogu ni. Sanga ni u bieri'mine aning u ba 'deu mba jaa ang daang wa 'womaa, bang 'sigi 'be u 'jie.

2Ka nie jaa ang daang 'bi wahala 'puong aning nie jaa ang 'di sani, aning nie jaa 'puo ang saang daang lang u seng. A 'jung ung daang leu ba ningkpong. Ka daba ang na to koohi anaahi daang puo u ingang.

3'Beng la ka Deevid daang 'yi be gaa Miizipa ang 'bi 'Moo-ab 'puong. Ung ti yeli 'ku 'Moo-ab naa: Jaan'de, veng ka n ba aning n ma wa che a wa bi i seng a gara sanga ni mang na bang yeli ni Naangmini ang na i 'kumo

4A 'jung ung daang tariba waaning 'Moo-ab naa 'ningbi-toori bang wa kpiera u seng sanga ni jaa 'Deevid ang daang 'bi a ji-kpiengaa 'puong ni.

5Gaad, a dangyera ni daang yeli 'kuye 'Deevid: Ta wa kpenna a 'ji-kpiengaang. 'Yi a gaa 'Juuda paaluu. A 'jung 'Deevid daang 'yiyeng a kpe 'Hii-ret kongkori ni 'puo.

6Ka Sool daang wa 'wong ka ba nyiye 'Deevid aning daba ni ang puo u ingang ni. Sool daang kpieriye Giibiya 'puong. U daang 'jingye 'tamari dau 'muning tanga 'jung. U kpani daang Nye u 'nung, ka u tungtuniba ni jaa ahi 'giluu.

7'Beng la ka Sool daang yeli 'ku u tungtuniba ni ang ahi 'giluu ni: Ye 'wono, yena Beenjaming niba. Jeesi 'bi-dau ni na 'kuye ye kanga jaa kuolihi aning 'girep yori, che leu ye jaa 'tuhii ningbera aning koohi ningbera bi?

8Ye jaang bu noe n ingang. Nie jaa ming 'chibe a 'kurimo 'duoho ka n 'bi-dau 'bingye 'layiri aning Jeesi 'bi-dau ni. Ye kanga jaa ming 'chibe ka n yela yieruu bii a 'kurimo 'duoho ka n 'bi-dau toye n tungtuna ingma ung na jeng 'gumo, a'wo ang 'wo bila jine nga.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ka Doo-eg, lidom nie ni, unang daang ahi Sool tungtuniba seng ni die a yeli:
N nyiye Jeesi 'bi-dau ni ang gara 'Noob, Ahaitub 'bi-dau Ahiimelek 'jie.

10Ung piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng kuu, a kuu siimaa, a 'kuu Filiisitiya nie
'Golaiyat ta'kobi ni.

11A 'jung ka a naa daang tung ka ba buong Ahiimelek, a Ngming'puohi 'yi-diera,
Ahaitub 'bi-dau ni aning u ba 'deu niba jaa. A Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang daang
'bi 'Noob 'puong ni la bila. Bang jaa daang wa a naa 'jie.

12Ka Sool yeli: 'Wono, Ahaitub 'bi-dau. Ung dieyeli: Nyima, n ningkpong.

13'Beng la ka Sool daang yeli 'kuu: Wala la yeng bu n ingang, Ma aning Jeesi 'bi-dau
ni? 'Bojung i 'kutmg paanuu aning ta'kobi, a piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng
ming kuu ka u 'ihi n ingang, a jeng 'gumo a'wo ang 'wo bila 'jine nga.

14Ka Ahiimelek dieyeli 'ku a naa: Ning'buong 'bi i tungtuniba ni jaa 'puong a i
limanpaalii daana a'wo 'Deevid? Una la a naa diema, a 'tuuro i nuori, a tari girima i
'deung.

15Bila ingang muo mang 'piili ka n piehi yela Naangmini seng 'kuu bi? N ning bila 'bi
taa toori. Ta veng ka a naa di jeriku jaa 'ku u tungtuna bii n ba 'deu che jaa. 'Bojung i
tungtuna ba bang yeli jaa bila nga 'lomboring, biela bii gaga.

16Ka a naa daang yeli: I naang kping, Ahiimelek, ina aning i ba 'deu jaa.

17'Beng la ka a naa daang yeli ku a kaariba ni ang ahi 'giluu ni: Ye leu ku Ba Tari
Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieriba ni, bojung ba ming ahiye 'Deevid 'puoring.
Bang bang sanga ni ung jora che ba yeli 'kumo ni 'jung ye leu kuba. Che a naa
tungtuniba ni daang ba sagira ka ba jegi ba 'nuuhi ngmi Ba Tari Baahaa Daana
Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ku.

18Ka a naa daang yeli 'ku 'Doo-eg: Ina leu ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba. A 'jung ka
'Doo-eg, lidom nie ni daang leu a ngmi ngmi a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ku. U daang
kuye daba lijaanaahi aningba'nu ang yeri masari iifod a daari.

19U daang diye ta'kobi chening 'Noob, a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yi-kpong ni ming
niba ku. Daba, pogiba, bibilii aning 'bi-liihi ang mugira, nadavarihi, buunhi aning piihi
jaa ung daang che chening ta'kobi ku.

20Ahaitub 'bi-dau Ahiimelek 'bi-daba ni kanga bang buona Abaiyatar daang faa
joyeng a kari Deevid boo.

21Ka Abaiyatar daang ti yeli 'ku 'Deevid ka Sool kuye Ba Tari Baahaa Daana
Ngming'puohi 'yi-dieriba ni.

22Ka 'Deevid daang yeli 'ku Abaiyatar: N dabangyeng a daari ka 'Doo-eg, 'Iidom nie
ni ang daang bibe ni, ka u naang miimaang 'ku Sool. Maang veng ka i ba 'deu niba ni
jaa kpi.

© 2009 Bibles International.

23'Bi n seng. Ta jora dabieng, 'bojung che ni ang buora n 'nyivori 'ihibu ning buora i 'nyivori 'ihibu. Che n seng yeng, i na iye 'chihi.

1 Samuel 23

1'Beng la bang daang yeli 'ku 'Deevid: Nye, a Filiisitiya niba jauraniye 'Ki-aila, a 'juuro ba jienhi buunhu.

2Bila 'jung 'Deevid daang piehiye yela Ba Tari Baahaa Daana seng a yeli: N gaa a Filiisitiya niba nga ingang bi? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Deevid: Gaa a Filiisitiya niba ingang a die 'Ki-aila.

3Che ka Deevid niba ni daang yeli kuu: Nye, ti joriye dabieng 'Juudang che, ba na wa yera ting na gaa 'Ki-aila ti 'tuohi a Filiisitiya niba 'sojehi?

4'Beng la ka 'Deevid daang la piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng. Ka Ba Tari Baahaa Daana die a yeluu: 'Ihi 'sigi gaa 'Ki-aila, bojung n diye a Filiisitiya niba ing i 'nung.

5Ka 'Deevid aning u niba ni daang gaa 'Ki-aila ti jauning a Filiisitiya niba, a ngmiba a kuba yaga che nyogihi ba bung'guonihi gaaning. Bila ka 'Deevid daang die 'Ki-aila kpieriba.

6Sanga ni Abaiyatar, Abiimelek bi-dau ni ang daang wa jora gara 'Deevid 'jie 'Ki-aila 'puong ni, iifod daang biye u 'nung ung 'sigire ning.

7Bang daang yeli 'ku Sool ka Deevid gaaye 'Ki-aila. Ka Sool yeli: Naangmini diung ing n 'ntmg, 'bojung u lariye u minga bahi aning ung kpe 'yiri nga ang tan 'di-nobera aning dagarihi.

8'Beng la ka Sool daang buong a niba jaa lang taa taanhuu yela, bang na 'sigi gaa 'Ki-aila a ti 'pigi 'Deevid aning u niba.

9Sanga ni 'Deevid ang daang wa bang ka Sool leyeng ka u iu beu, ung yeli 'ku Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-diera: Waaning a iifod che.

10'Beng la ka 'Deevid daang yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, i tungtuna 'wongyeng pielaang ka Sool buorang ka u wa 'Ki-aila a wa saang a 'yi-kpong n yela.

11'Ki-aila niba na 'ihimeng ing u 'nung bi? Sool na 'sigi wang a'wo i tungtuna ang 'wong bila ni bi? 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, n suhang, yeli 'ku i tungtuna. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: U na 'sigi Wang.

12'Beng la ka 'Deevid yeli: Ki-aila niba na 'ihiye n ning n niba ing Sool 'nung bi? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na 'ihii tihing.

13Ka 'Deevid aning u niba ni daang 'ihi a 'yi 'Ki-aila 'puong a gara 'jie jaa bang na tuong gaa. Ba daang iyeng a'wo koohi ayuobi. 'Beng la bang daang yelaa 'ku Sool ka Deevid jo 'yiye 'Ki-aila 'puong. A 'jung Sool daang vengye a sori 'cheni.

© 2009 Bibles International.

14Ka 'Deevid daang kpiera 'ji-kpienhing a mo'sogong, a kpeling taanhi 'puong, Ziif Mo'sogo ning. 'Beu jaa ka Sool da mang bou, che Naangmini daang ba 'ihuu ing Sool 'nung.

15A 'jung Deevid daang nyiyeng ka Sool 'yi wayeng ka u 'ihi u 'nyivori. Ka 'Deevid daang 'bi Ziif Mo'sogo ning, kuraa kanga bang buona 'Hoo-res 'puong.

16'Beng la ka Joonatang, Sool bi-dau ni daang 'ihi gaa 'Deevid 'jie 'Hoo-res 'puong ti imuu sikpiengaa Naangmini ingang.

17U daang yeli 'kuung: Ta jora dabieng, ‘bojung n ba Sool 'nu kung kpei. I na iye naa Iisiriel 'puong, ka n tohi i ingang. 'Haali n ba Sool gba bangye bila.

18Ka ba ba'yi ni daang bing 'layiri Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka 'Deevid daang kpeling 'Hoo-res 'puong che ka Joonatang leu gaa u 'deu.

19'Beng la ka a Ziif niba daang 'do wa Sool seng Giibiya 'puong wa yeli: Ma 'Deevid sogiliye ti 'puong 'Hoo-res ji-kpienhing wa? Ma u Nye Hakaila tanga ni ang bi Jeesimong sa'mungduring ni wa?

20Ngaang yeng, 'oo naa, 'sigi wa sanga ni jaa i 'suhu ang wa buora ka i wa. Tinuu yeng 'yobeu na la ka ti 'ihuu ing a naa 'nung.

21Ka Sool daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana pegiye, boiling ye joriye n nimboo.

22Jaan'de, ye gaa ti piehi pielaang a nye u sogilijie, aning nie ni ang nyiu 'beng. ‘bojung n 'wongyeng ka u tariye dawari yaga.

23Ye panaa kaa nye a bang a ji-chuorihi ni jaa ung mang sogina, a leu wa 'kumo 'sieree ka n niye gaa. Ka unang wa 'bi a paaluung, n na boung 'Juuda 'di-noe jaang.

24'Beng la bang daang 'ihi dang Sool gaa Ziif. Che ka 'Deevid aning u niba daang 'bi 'Meeyong Mo'sogo ning, ji-gbanggbali ni ang bi Jeesimong sa'mungduring ni.

25Sanga ni Sool aning u niba ang daang wa gaa ka ba bou, ka niba daang yelaa 'ku Deevid. Bila 'jung u daang 'sigi gaaye a 'pie, a kpeling 'Meeyong Mo'sogo ning. Sool ang daang wa 'wong bila, u daang biehiye 'Deevid 'Meeyong Mo'sogo ning.

26'Beng la ka Sool daang 'chene a tangkpong 'lombori kangang, ka 'Deevid ming ning u niba 'bi u 'lombo-jaalang. A 'jung ka 'Deevid daang 'loring ka u 'murihi Sool, bojung Sool aning u niba ni daang ngmaara 'gineye Deevid aning u niba ni a na nyogihiba.

27Che ka tungtuna daang wa Sool 'jie wa yeli: 'Loring wa, 'bojung Filiisitiya niba 'pigiye a paaluu.

28Bila 'jung Sool daang leu 'yiye Deevid biehibung wa gaa a Filiisitiya niba ingang. A 'jung bang daang buona a' ie 'Murihibu Pie.

29'Beng la ka 'Deevid daang 'yi be 'do gaa ti kpiera a ji-kpienhi ni ang bi En 'Giidaing ni.

1 Samuel 24

© 2009 Bibles International.

1Sanga ni Sool ang daang wa leu 'yi a Filiisitiya niba boo karibu wa, bang yeluu: Balm. 'Deevid 'Nye En 'Giidai Mo'sogo ning.

2'Beng la ka Sool daang di dau'lugirihi 'tuhaata ang 'yi lisiriel jaa a biehi 'Deevid aning u niba ni gaa a Buwienhi 'Piihi ni ju.

3Ung daang wa ta a piihi 'deri ni ang 'bi sokpong nuoring ka 'pi-bogu kanga 'bibeng. Ka Sool daang ti kpe 'be ka u doo selinga. 'Deevid aning u niba ni daang 'Nye a 'pi-bogu kpaaring.

4'Beng la ka Deevid niba ni daang yeli 'kuu: A beu nga vela la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kui: Nye, n na 'ihiye i dondoma ni ing i 'nung ka i iu bila ni ing buora. Ka 'Deevid daang 'ihi a sogili ngmaa Sool kpariyogu kpiiluu kanga.

5Bila 'puoring 'Deevid 'sikiri daang damming, ung ngmaa Sool kpariyogu ni 'jung.

6Ung daang yeli 'ku u niba ni: Ba Tari Baahaa Daana ta sagi ka n i n ningkpong a yeli nga. Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi la bila. Ba Tari Baahaa Daana ta sagi ka n tie n 'nu u ingang, ung i nie Ba Tari Baahaa Daana ang buo kpaang waahi 'jung.

7A 'jung ka 'Deevid daang di a yelibie nga legining u tungtuniba ni, a ba sagi bang 'ihi Sool ingang. Ka Sool daang 'ihi 'yi a 'pi-bogung a gaa u gaa'jie.

8Bila 'puoring, ka Deevid ming daang 'ihi a 'yi a 'pi-bogung, a 'cheehi buong Sool a yeli: N ba naa. Sanga ni Sool ang daang wa leu kaa u 'puori, 'Deevid daang juuniyeng ka u 'ningbisogo bi 'tengeng ung 'churi.

9Ka 'Deevid yeli 'ku Sool: Wala ing cheliha niba ni ang mang yera ka 'Deevid siringkoni buorang ka u imii dangii?

10Nye, 'jine nga i 'ningbie nyiyeng ka Ba Tari Baahaa Daana cluing ing n 'nung a 'pi-bogung, ka nie kanga yelima 'ningbi-jieng ka n kui. Che mang ii 'ningbi-maahuu a yeli: N kung tie n 'nu n ningkpong ingang, 'bojung u iye Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi.

11Aning ming, n ba, nye. Mm, nye i kpariyogu nuoring bi n 'nung. Mang ngmaa i kpariyogu nuori che ba kui ni, bang, a nye ka yelibeu bii taawai jaa 'chi n seng. N ba ii yelibeu ming, che ing aang 'bi n 'nyivori boong a na 'ihuu.

12Ba Tari Baahaa Daana 'di n nii saree. Ba Tari Baahaa Daana naa n sani i ingang. Che maang 'nu kung fiinhii.

13A'wo sang'kongkoruu niba ang mang loo 'lugungaang ni: Ningbee seng ka beulung mang 'yi. Che maang 'nu kung fiinhii.

14Ning'buo ka Iisiriel naa 'yi ka u biehi? Ning'buo boo ing kara? Ba'kuung bi? Kpalingkpa bi?

15Bila 'jung veng ka Ba Tari Baahaa Daana i saringmaara, a 'di n nii saree, a nye, a 'kumo tonoo, a faama 'yi i 'ntmg.

© 2009 Bibles International.

16Sanga ni Deevid ang daang wa yeli a yelihung nga 'ku Sool baahi, ka Sool yeli: N 'bi-dau 'Deevid, i kokori la nga? Ka Sool daang lagi u nuori a 'kong.

17'Beng la ung daang yeli 'ku 'Deevid: Ina la sun'tuuro gaama, 'bojung i diye sung a yeuma che ka maang di beu yebii.

18I 'wuliye 'jine nga ming bila ni ing ima sung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'ihimeng ing i nung, che i ba kuma.

19'Bojung ka nieng wa nye u dondoma, u na bahuung ka u gaaning laangfie? Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na diye sung yebii yeli ni ing ima 'jine nga 'jung.

20Pampana, siringkoni n bangyeng ka i naang leuye naa, Iisiriel naalung ming na jigiye i 'nung.

21Bila 'jung po Ba Tari Baahaa Daana 'kumo pampana ka i kung ngmaa n buurii ang tuurimo bahi. Po ming ka i kung saang n 'yuori bahi n ba jagang.

22Bila 'jung 'Deevid daang po 'kuye Sool. Ka Sool daang leu 'lath, che ka 'Deevid aning u niba 'do gaa a sogilijie ni.

1 Samuel 25

1Ka Saamiu-el daang 'kpi. Ka Isi'reeli niba lang taa .a .'komuu che 'umuu u 'ym 'Reemaa 'puong. Ka 'Deevid daang 'flu a 'sigi gaa 'Peerang Mo'sogo.

2Dau kangang daang bi 'Meeyong ka u tuma 'bi Kaarimel 'puong. Bungdaangkaraa daang la a dau. U daang tariye piihi 'tuhi ata aning buuhi 'tuhi. U daang chieriye u piihi kooni Kaarimel 'puong.

3A dau 'yuori daang la 'Neebal, ka u poga ming 'yuori i Aabi'gel. U daang iye poga ang bang yeng sung che viela ming. Che a dau yeng daang iye 'miihuu, a i ningbeu u yelitarihi 'puong. U daang 'yiye 'Kee-leb 'deu.

4Sanga ni 'Deevid ang daang wa bi a Mo'sogong ung 'wong ka 'Neebal chieriye u piihi kooni.

5Ka 'Deevid daang tung bi-pola 'pie, a yeli 'kubo: Ye 'do gaa Kaarimel, a goo 'Neebal 'jie ti 'puohuu n 'yuoring.

6Ngaang ming yeng na yeli 'ku unani ang 'bi 'maako-sung 'puong ni: Maahuu 'bi i seng, maahuu bi i 'deung, a bi bung jaa ing tari ingang.

7N 'wongyeng ka i tariye pikoongchieriba. I pichiiniba ni daang 'Nye ti seng ting ba dogihiba. Bung jaa ming da ba bori ba seng sanga ni jaa bang bi Kaarimel 'puong ni.

8Jugihi i 'bi-pola ni, ba na yeli 'kuing. Bila 'jung veng ka n 'bi-pola ni nye bunye i 'ningeng, bojung maanuu daari la ting waana i seng. Jaan'de, bungjaa i 'nu ang kpe, diu ku i tungtuniba aning i bi-dau 'Deevid.

9A 'jung Deevid tungtuniba ni ang daang wa taba, bang yeli a yela nga jaa 'Deevid 'yuoring a ku 'Neebal che cheliha.

© 2009 Bibles International.

10'Beng la ka 'Neebal daang dieyeli 'ku 'Deevid tungtuniba ni: Ningbuo la 'Deevid? Ningbuo ming la Jeesi 'bi-dau? Dabaa'yi nga, tungtuniba ang jora ba ningbera seng puriyeng.

11N panaa di n paanuu aning n kuong aning n neni mang ku 'ku n pikoongchieriba a 'ku niba, sanga nga mang ba bang 'jie bang 'yi bi?

12'Beng la ka 'Deevid 'bi-pola ni daang ahi ba gbee ning a leu gaa. Bang daang wa yeli a yela nga jaa 'kuu.

13'Beng la ka Deevid daang yeli 'ku u niba ni: Nie jaa giri u 'takobi. Ka nie jaa daang giri u 'takobi, ka 'Deevid ming giri u 'takobi. Ka daba a'wo koohi anaahi ning 'Deevid daang gaa che ka koohi a'yi kpeling a 'tuobu 'jieng.

14Ka a bi-polii kanga daang yeli Aabi'gel, 'Neebal poga ni ngaang: Nye, 'Deevid da tungye tungtuniba bang 'yi a mo'sogo wa 'puohi ti ningkpong, che ung nyogiba tu tu.

15Che a daba da tufting sung jaa, ti da ba nye dogihibu bii a kong bung jaa sanga ni jaa ting kpariba ni. Sanga ni ting daang bi a moo 'puong ni la bila.

16Ba daang iyeng a'wo daangguoni a 'kuti 'yienguu aning ngminaa jaa, sanga ni jaa ting bi ba seng a chiina a piihi ni.

17A 'jung bang, a jeri bila ni ing na i, 'bojung ba 'leye dangii 'leree ti ningkpong aning u 'deu jaa ingang. U iye 'pu-tonie nga nie ang kung bang yeli yela 'ku.

18'Beng la ka Aabi'gel daang 'boring a di paanuuhi koohi a'yi, waing wuuhi a'yi, piihi a'nu bang si baahi, kachiinihi a'wo 'siiyahi a'nu, 'girep 'gbunihi koo, aning kangkang 'gbunihi koohi a'yi, a dia do gili buunhing.

19Ung daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye die n 'yie a gara. Ye nye, n 'tuuriye ye 'puoring. Che u daang ba yeli u sira 'Neebal.

20Sanga ni ung jong a bunga 'sigire gara ni la ung ti kpe taanhi lontonbogu. Ka 'Deevid aning u niba ni la, a 'toruu 'sigire waana, ung 'tuohibo.

21Ka 'Deevid daang yeli: Yeliminga la, n 'guye bung jaa a nie nga ang tan a mo'sogong jaala, 'haali ka bung jaa ba bori buunhu jaa ung 'so 'puong. Che ung di beu a yeu sung sani 'kumo.

22Ngmini dogihi Deevid, a maaling dogihuu a'wo bila ni ung na dogihi 'Deevid domihi, ka 'jieng wa nyaara ka n bahi dau'yeni u niba jaa 'puong.

23Sanga ni Aabi'gel ang daang wa nye 'Deevid, u 'sigiye a bunga 'jung 'wieng 'wieng. U daang 'le 'puye 'tengeng Deevid 'ningbi-tooring, a 'churi.

24Ung daang 'le 'Deevid gbeeng a yeli: N dieyeng, n daana, n dieye a beu nga saangbu. Nang veng ming ka i tungtungpoga yeli yela ing i 'tobong. Chelihi 'wong i tungtungpoga yeliyaga.

© 2009 Bibles International.

25Jaan'de n daana, nang to cheliha 'Neebal, a 'pu-tonie nga 'jieng. 'Bojung u 'yuori ang 'be bila ni, bila ung 'be. U 'yuori la Joli, ka jolihtmg siring bi u ingang ming. Che maang i tungtungpoga, n da ba nye n daana bi-pola ni ing tung ni.

26Bila 'jung panaa n daana, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, ing ming i 'vori yeng, Ba Tari Baahaa Daana legii 'yiye jiing 'kiribtmg. Ba Tari Baahaa Daana legiing a 'yi ing danang di i minga 'nu a naa i sani ingang. Bila 'Jung veng ka i domihi aning banani ang buora dangii 'kuro n daana ni 'woning Neebal.

27A 'kuubu nga i tungtungpoga ang wa 'ku n daana nga, veng ka ba dia 'ku bi-pola ni ang mang 'tuuro n daana.

28Jaan'de, veng i tungtungpoga saangbu 'kuu. ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana naang maaliye 'deu ang na bibe gara a 'ku n daana, ung mang jaura Ba Tari Baahaa Daana jaurihi, bang ba nye beu jaa i ingang i 'beri jaa 'puong ni 'jung.

29Haali ka nieng wa 'ihi ka u biehii a 'ihi i 'nyivori, che n daana 'nyivori 'le mariye a ning'voe langbu ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng ni. U na 'vilingye i domihi 'nyivoe ming 'ihi bahi a'wo ang 'yi kpalimang.

30Ba Tari Baahaa Daana na iye yelisuunhi ni jaa ung yeli i 'lomboring ni 'ku n daana, a 'ihii ka i kaara Iisiriel.

31Ka Ba Tari Baahaa Daanang wa i bila baahi, bila kung i 'pu-saang kui, che bii a i 'sikiri-dang a 'ku n daana ka i kiriye haache jiing bii ka n daana naaye sani u mingang. Che ka Ba Tari Baahaa Daanang wa i n daana sung, ka i panaa tiehi i tungtungpoga yela.

32'Beng la ka 'Deevid yeli 'ku Aabi'gel: Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni ang tumii 'jine ka i wa 'tuohimo ni tariye pegiri.

33I kawani ni ming tariye pegiri, ing ming tari pegiri, bojung i legimang 'jine nga a 'yi jiing 'kiribtmg aning mang danang naa sani aning n minga 'nu.

34Siringkoni, Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ang i 'vori yeng, unang legima 'yi i dogihibung ni, ka inang da ba loring wa pogima, siringkoni 'jie ang danang wa nyaara, dau jaa kuring kpeling 'Neebal seng.

35Ka 'Deevid daang die bung ni ung waana ka u kuu ni 'yi u 'ntmg, a yeli 'kuu: Tan 'suhu-maahuu 'duoroning i 'deu. Nye, n 'wongye i yeliyaga, a 'ku i minga ming girima.

36Aabi'gel daang leu gara 'Neebal 'jie ka u 'dire maanuu u 'deung a'wo naa. Ka 'Neebal 'puo daang peli, boj ung u daang bugiyeng sung. Bila 'Jung u daang ba yeluu yeli jaa, yeli'bile bii yelikpong, a gara 'ji-nyaari.

37'Beeguu, sanga ni a waing ang da wa 'yi 'Neebal 'ningbiring, ka u poga toonhi a yela nga 'kuu. Ka u pelinga daang teu, ung leu 'woning 'kuurii.

38A'wo 'beri 'pie 'puoring, ka Ba Tari Boohoo Daana daang ngmi Neebal ung kpi.

© 2009 Bibles International.

39A 'jung 'Deevid ang daang wa 'wong ka 'Neebal 'kpiyeng, ung yeli: Ba Tari Baahaa Daana tariye pegiri. Unang bu kpema sanga ni Neebal ang ima nyaaba ni, a legi u tungtuna a 'yi beu ingang. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana leuhiye 'Neebal beulung dogili u minga 'jung. Ka 'Deevid daang tung yeli Aabi'gel ka u na diung.

40'Deevid tungtuniba ang daang wa to Aabi'gel jie Kaarimel 'puong, bang yeli ngaang kuu: 'Deevid tungting i 'jie ka ti wa yelii ka u na cluing.

41'Beng la ung daang 'ihi, a 'churi u 'ju 'tengeng che yeli: Nye i tungtungpoga la ni, 'yeme ang na mang pegira n daana tungtuniba gbee.

42Ka Aabi'gel daang 'ihi 'wieng a jong bunga, ka u pogisarihi ba'nu bienuu. Ung daang 'tu 'Deevid tungtuniba ni a ti leu u poga.

43'Deevid daang diye Ahiin'owam ang 'yi Jeezi'rii-el ming, a 'jung ba jaa ba'yi daang iye u pogiba.

44Che Sool daang diye u 'bi-poga Maikel, 'Deevid poga ni, a ku Faalitai, 'Lee-is bi-dau, unang daang 'yi Gaalim ni.

1 Samuel 26

1Ziif niba daang waye Sool 'jie Giibiya 'puong a wa yeli: Ma 'Deevid sogiliye Hakaila tanga ning Jeesimong 'ningbi-tooring wa?

2'Beng la ka Sool daang 'ihi 'sigi Ziif Mo'sogo ni, ka Iisiriel dau'lugirihi 'tuhi ata puo u ingang bang gara ka ba bo 'Deevid Ziif Mo'sogo ning.

3Ka Sool daang maali u kampu Hakaila tangang, beng 'bi Jeesimong 'ningbi-tooring ni, a sokpong nuoring. Che ka Deevid daang kpiera a mo'sogong. Ung daang nye ka Sool biehuung wa kpe a mo'sogo 'puo.

4Bila 'jung ka 'Deevid daang tung 'pigihibe. Ung daang 'wong ka Sool siringkoni wayeng.

5A 'jung ka Deevid daang 'ihi a wa 'jie ni Sool ang maali u kampu ni. Ka 'Deevid daang nye 'jie ni Sool aning Aabiner, Nuur bi-dau ni ang jeng. Aabiner da la Sool 'sojehi ningkpong. Sool daang jengye a kampu gaalinggang ka a niba jeng ngmaa 'giluu.

6'Beng la ka 'Deevid daang dieyeli 'ku Ahiimelek, Hiit nie ni aning Abiisahai, Zeri'yu-aiya bi-dau ni, 'Joo-ab babie ni a yeli: Ningbuo nimang na 'sigi Sool 'jie a kampung? Ka Abiisahai yeli: Maang. N niMg na 'sigi.

7Ka 'Deevid aning Abiisahai daang wa a niba' ie 'yienguu, ka Sooling jeng 'gbihe a kampu gaalinggang ka u kpani ba 'tengeng a pieli u 'ju. Ka Aabiner aning a niba jeng jeng a ngmaaguu 'gili.

8'Beng la ka Abiisahai daang yeli 'ku 'Deevid: Naangmini 'ihiye i dondoma ing i 'nung jine. Ngaang yeng, jaan'de, veng ka n di a kpani 'chuguu 'dayeni a mari 'tengeng. N kung 'chuguu gberi 'buyi.

© 2009 Bibles International.

9Che ka 'Deevid daang yeli 'kuAbiisahai: Ta kuu, bojung ningbuong na bang tie u 'nu Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi ingang che kung tan paangbu?

10Ka 'Deevid daang la yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, Ba Tari Baahaa Daana na ngmiung, chebii u beu daang na kaang ka u 'kpi, bii ka u gaa taanhuu ti we.

11Ba Tari Baahaa Daana to sagi ka n tie n 'nu Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi ingang. Che jaan'de, di a kpani aning a kondugu ni ang bing pieli u ju ni ka ti gaa.

12Ka 'Deevid daang di a kpani aning a kondugu ni ang bing pieli Sool 'ju ni a gaaning. Che nie jaa daang ba nye bii a bamaabii a 'ihi, bojung ba jaang daang 'gbihi. Bojung gbiengkpong kanga ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng daang 'leye ba ingang.

13'Deevid daang longye a lombo-jaala ni ti ahi tanga kanga 'jusogong toori jaa, ka 'vuo ang i kpong daang bi ba kpachagang.

14Ka 'Deevid daang 'cheehi buong a niba aning Aabiner, Nuur bi-dau ni a yeli: Aabiner, i ba sagira bi? 'Beng la ka Aabiner dieyeli: Ning'buo lii, a 'cheehe buona a naa?

15Ka 'Deevid daang yeli 'ku Aabiner: Dau ba ii bi? I to 'buong ming bi Iisiriel 'puong? Wala 'jung ing ba 'gu a naa, i ningkpong ni? 'Bojung a niba kanga da wayeng ka u ku a naa, i ningkpong ni.

16A yeli nga ing i nga ba suma. A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, i sigiyeng ka i 'kpi, bojung i ba 'gu i ningkpong, Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi. Pampana, nye jie a naa kpani aning a kondugu ni ang da bing pieli u ju ni ang 'be.

17'Beng la ka Sool daang bang 'Deevid kokori a yeli: N bi-dau Deevid, i kokori la bi? Ka 'Deevid yeli: 'Oo Naa, n kokori la, n daana.

18Ung daang yeli: Wala la ka n daana kara u tungtuna ngaang? 'Bo mang i, che bii bo yelibeung bi n 'ntmg?

19Bila 'jung jaan'de, veng ka n daana a naa 'wong u tungtuna yeliyaga: Ka Ba Tari Baahaa Daana wa la a toi ingma, veng ka u die sarika. Che ka ninsaaliba 'biihi yeng wa la, ba nye duhibeu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. 'Bojung ba karimang bahi 'jine nga a 'ihi n 'nu bahi Ba Tari Baahaa Daana cheng ning a yeli: Gaa ti 'puoho ngmingjaani.

20A 'jung pampana, to wa vena ka n jiing 'lere 'tengeng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. 'Bojung Iisiriel naa ni 'yi wa buoraye kpalingkpa a'wo che ang mang yo 'guunho koringa tangberang.

21'Beng la ka Sool yeli: N tungye beu. Leu wa, n bi-dau Deevid, bojung n kung la imii dangii, n 'nyivori ang i nanii i 'ningbieng 'jine nga 'jung. Siringminga n iye joliyela, a bori 'haali.

© 2009 Bibles International.

22Ka 'Deevid dieyeli: Nye a naa kpani. Veng ka a bi-polii kanga wa dieguu.

23Ba Tari Baahaa Daana yeu che jaa u sun'tuubu aning limanihung sani. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'ihiing ing n 'nung 'jine. Che n ba sagi tie n 'nu Ba Tari Baahaa Daana che ung buo kpaang waahi ingang.

24Siringkoni ming, a'wo i 'nyivori ang i nanii n 'ningeng 'jine bila ni, veng ka n 'nyivori maaling i nanii yaga Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, ka u faama ming a 'yi tuorikpong jaa 'puong.

25'Beng la ka Sool daang yeli 'ku 'Deevid: Ngming na pegii, n bi-dau 'Deevid. I na iye yelitiinha che nang tuong i domihi. Ka 'Deevid daang 'tu u sori che ka Sool ming leu gaa u 'jie ni.

1 Samuel 27

1Ka 'Deevid daang yeli u 'puong: Daari kanga n na baahiye Sool i 'nuuhing. Yeli jaa la 'chibe a suma 'kumo ka mang na 'boring jo 'yi che gaa Filiisitiya niba paaluu naani. Sool inga na chuoring, u kung la boma Iisiriel 'lombori jaang. Bila mang na jo 'yi u 'nuuhing.

2'Beng la ka 'Deevid daang 'ihi ka u ning a daba koohi ayuobi ni ang 'bi u seng ni ngmaa 'do gaa Meeyok bi-dau 'Ee-kis jie. 'Yiri ni bang buona Gaat ni naa la bila.

3Ka Deevid daang 'jing 'Ee-kis seng, Gaat 'puong. U ning u niba ni daang la, dau jaa aning u 'deu niba. Deevid ming ning u pogiba ba'yi ni daang la, Ahiin'owam, Jeezi'rii-el niba 'bi-poga ni, aning Aabi'gel, Kaarimel niba 'bi-poga, 'Neebal pogikuori ni.

4Bang daang yelaa lcu Sool ka Deevid jo gaaye Gaat. A 'jung u da ba la bou.

5'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Ee-kis: Ka maang nye bunye i 'ningeng yeng, veng ka ba 'Immo 'jie 'tenge kangang, a paaluung ka n kpiera 'beng. Wala 'jung ka i tungtuna nii na lang kpiera a na'mine 'yi-kpong ngang?

6Ka 'Ee-kis daang kuu Ziikilag a daari. Bila 'jung 'Juuda na'mineng 'so Ziikilag a waana 'jine.

7Wagiri ni 'Deevid ang daang 'jing a Filiisitiya niba paaluung daang iye 'yuoni 'gbuli aning 'chiuri anaahi.

8Ka 'Deevid aning u niba daang 'do gaa ti 'pigi 'Giisur niba, Geezer aning Aamalek niba. 'Bojung ana paalihi ni daang la a 'teng-daamba a 'yi sang'kongkoruu jaa. Banang daang 'jing, ing gara Suur seng ni, 'haali a ti ta lijipiti paaluu.

9Ka 'Deeviding wa gaa taanhuu jaa, u da ba mang bahi dau bii poga 'vori. Che u da mang nyogihiye a piihi, a nadavarihi, a buunhi, aning a nyogimahi gaaning. U da mang diye a bungyerihi ming puo, a leu wa 'Ee-kis seng.

10'Ee-kis mang jugihing: 'Yening seng ing gaa ti 'pigi jine? Ka Deevid mang yeli: 'Juuda sa'mungduri seng, bii Jeraamiel niba sa'mungduri seng, bii 'Kiing niba sa'mungduri seng mang ti 'pigi.

© 2009 Bibles International.

11'Deevid da ba mang bahi dau bii poga 'vori a na waaning Gaat. U daang tiehiyeng: A'mineng ba na gaa ti 'uohiye ti 'olo a yeli: Ngaang ka 'Deevid i. Ngaang ming daang la u 'beree sanga ni jaa ung kpiera a Filiisitiya niba paaluung ni.

12A 'jung 'Ee-kis daang sagiye 'Deevid 'di a yeli: U iyeng ka u niba, Isi'reeli niba nyohuu. Bila 'jung u na leuye n tungtuna a gara wagiri jaa.

1 Samuel 28

1Ana 'ben ning, a Filiisitiya niba daang laanhiye ba 'sojehi lang taa a na jauning Iisiriel taanhuu. Ka 'Ee-lcis daang yeli ku Deevid: I bangyeng pielaang ka i nimang na 'yi gaa taanhuu, Ma aning i niba ni?

2Ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Ee-kis: Yeliminga la, i bangye yeli ni i tungtuna ang na bang i. Ka 'Ee-kis daang yeli 'ku 'Deevid: Bila 'jung n na ing ka i leu n 'guribo ningbera ni kanga a gara wagiri jaa.

3Saamiu-el daang kpiyeng ka Iisiriel jaa 'komuu a diu 'ung 'Reemaa 'puong, u 'yiring. Ka Sool daang kari a kontonniba aning dausongyehi bahi a paaluung.

4'Beng la ka a Filiisitiya niba daang lang taa, a wa maali ba kampu Sutmem 'puong. Ka Sool daang laanhi Isi'reeli niba jaa lang taa, bang maali ba kampu Gili'boowa 'puong.

5Sanga ni Sool ang daang wa nye a Filiisitiya niba 'sojehi, dabieng daang kpeung ka u pelinga teura yaga jaa.

6Sanga ni Sool ang daang wa piehi yela Ba Tari Baahaa Daana 'jieng, Ba Tani Baahaa Daana ba togimuu, a 'tuuro jaanhuu bii 'Yuurim bii a dangyeriba ingang.

7'Beng la ka Sool daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye bo poga ang i kontondaana 'kumo ka n gaa u 'jie ti piehi yela. Ka u tungtuniba ni kanga yeli kuu: Yeliminga, poga kanga Nye Een Door 'puong a i kontondaana.

8Ka Sool daang garihi u minga a di kparijaani yeri a gaa, ka daba ba'yi daang puo u ingang. Bang daang wa a poga 'jie 'yienguu. Ka Sool yeli: Jaan'de bugi baga 'kumo a buong nie ni 'yuori mang na buong 'kui ni 'kumo.

9'Beng la ka a poga daang yeli kuu: Nye, i bangye yeli ni Sool ang i, bila nga ung kari kontonniba aning dausongyehi bahi a paaluung. Wala 'jung ing bera cheba n 'nyivori yela a na veng ka n 'kpi?

10Ka Sool daang po Ba Tari Baahaa Daana 'kuu a yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, i kung nye dogihibu jaa a yeli nga yela.

11'Beng la ka a poga daang jugihi: N buong ning'buo 'kui? Ung yeli: Buong Saamiu-el kumo.

12Sanga ni a poga ang daang wa nye Saamiu-el, ung 'cheehi aning kokokpiengaa. Ka a poga daang yeli 'ku Sool: Wala la ing belingma? 'Bojung ina la Sool.

© 2009 Bibles International.

13Ka a naa daang yeli kuu: Ta jora dabieng. 'Bo ing nye? Ka a poga yeli 'ku Sool: N nyiye sie kanga ang 'yi 'tenge 'duoro.

14Ka Sool daang yeli 'kuu: Wala ka u 'meselihung 'be? Ka a poga yeli: Daunyaangaa kanga waanang a yeri kpariyogu. Ka Sool daang bang ka Saamiu-el la. Ung jutmi ka u 'ningbisogo 'tori 'tenge, ung 'churi.

15Ka Saamiu-el daang yeli 'ku Sool: Wala la ing dangma, a veng mang 'yi? Ka Sool dieyeli: N Nye wahala 'puong 'haali, 'bojung a Filiisitiya niba jauranimang taanhuu, che ka Naangmini ming 'yi n seng. U ba la toginima a 'tuuro dangyeriba bii j aanhuung. Bila 'jung mang buomii ka ka i 'wulimo yeli ang sigi ka n i.

16'Beng la ka Saamiu-el daang yeli: Wala 'jung ing jugihima, ing nye ka Ba Tari Baahaa Daana 'yiye i seng a leu i dondoma 'puong?

17Ba Tari Baahaa Daana iye bila ni ung yeli a 'tuuro n ingang ni. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana tagiye a naalung faa i 'nung a diu ku i kpieringto, Deevid la bila.

18Ing ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori bii a tung u 'su-kpiengaa ang tari dabieng tuma Aamalek ingang ni 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana ii a yeli nga fine.

19A la waana ming, Ba Tari Baahaa Daana na diye Iisiriel a langnii ing a Filiisitiya niba 'nung. 'Beu ming i ning i 'bi-daba ni na Nye n seng. Ba Tari Baahaa Daana na 'ihiye Isi'reeli 'sojehi ni ming ing a Filiisitiya niba 'nung.

20'Dayeni ka Sool 'leye 'tengeng a tie u jaa, ka dabieng kpeu yaga Saamiu-el yeliyaga ni 'jung. U daang ba la tari yaa jaa, 'bojung u da ba 'di siimaa ngmintong'gbuli aning 'yienggbuli.

21Ka a poga daang wa Sool jie wa nye ka a dannuung yaga jaa. Ung yeli 'ku Sool: Nye, i tungtungpoga 'tuye i nuori, a di n 'nyivori ing n 'nuuhing a 'wong yeli ni ing yeli 'kumo.

22A 'jung jaan'de, chelihi 'wong i tungtungpoga ming yeliyaga. Veng ka n di paanu'tilihuu wa 'bing i 'ningbi-tooring ka i oo a lieng tari fanga sanga nga ing na wa di i sori gara.

23Che ung daang jaanhi a yeli: N kung 'di. Ka u tungtuniba ni, a langning a poga jaa daang suhuu ung wa chelihi 'wong ba yeliyaga ni. 'Beng la ung daang 'ihi a 'tengeng, a 'jing a 'godong.

24A poga daang tariye napolinuoruu a 'detmg. Ung daang 'boring kuu, a di paanuujong, a uraa a dia se ang leu paanuu ang ba tari bura.

25Ung daang taraa wa 'bing Sool aning u tungtuniba ni 'ningbi-tooring bang oo. 'Beng la bang daang 'ihi a gaa ana 'yienguu ni.

1 Samuel 29

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka a Filiisitiya niba daang laanhi ba 'sojehi jaa Lang taa 'Ee-fek 'puong. Ka Isi'reeli niba ming daang maali ba kampu a kong'bulee ni ang bi Jeezi'rii-el 'puong ni sieng.

2Ka a Filiisitiya niba ningbera daang 'chene ning koohi aning 'tuhii, che ka 'Deevid aning u niba ni ning 'Ee-kis daang 'chene 'puoring.

3'Beng la ka a Filiisitiya niba ningbera daang jugihi: 'Bo ka a 'Hiiburihi nga ira che? Ka 'Ee-kis dieyeli 'ku a Filiisitiya niba ningbera: Deevid, Iisiriel naa Sool tungtuna ni naani nga bi? U naaning 'bi n seng dabaa'yi nga bii 'yuomo nga ni? Ung jo wan seng n ba nye saangbu jaa u seng a waana 'jine nga.

4Che ka a Filiisitiya niba ningbera 'suuri daang 'ihi u ingang. Bang daang yeli 'kuu: Leuhi a dau nga ka u leu gara 'jie ni ing 'lugi bimuu. Ta veng ming ka u 'tuti gaa taanhuu, a ta ira wa leu ti doma a taanhuung. 'Bojung ka a daba nga 'juri naani, bo ung na bang di peli u ningkpong ni 'puo?

5'Deevid naani nga bi? U yela naani bang daang 'yiene 'kuro taa che seura a yera: Sool kuye u 'tuhii, ka Deevid ming ku u 'tuhipiihi ni bi?

6'Beng la ka 'Ee-kis daang buong 'Deevid a yeli 'kuu: Yeliminga la. A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, i iye ningminga, ka i 'yiibu aning i leuwaa i nima ang mang 'yire leura waana a 'sojehi 'puong ming suma n 'ningeng. A 'yi daari ni ing wa n seng a waana 'jine nga, n ba nye beu i ingang. Anaajaa che a ningbera ba die i yela.

7Bila 'jung leu ngaang, a garaning laangfie a ta saang a Filiisitiya ningbera 'puuhi.

8Ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Ee-kis: Bo muo mang i? Mang bi i seng jaa a waana 'jine, bo ing nye i tungtuna ingang, ang ta ka n kung bang gaa ti jauning n ba naa domihi?

9'Beng la ka 'Ee-kis daang dieyeli 'ku 'Deevid: N bangyeng ka i sumang n 'ningeng a'wo Naangmini malika. Anaajaa che a Filiisitiya niba ningbera yeliyeng: U niti kung 'do gaa a taanhuu.

10A 'jung, 'ihi beeguu 'pipi, i ning i ningkpong tungtuniba ni nii ang wa ni. Ka yenang wa 'ihi a beeguu 'pipi, ka 'jieng aang wa nyaara, ye gara.

11Ka 'Deevid aning u niba ni daang dang 'ihibu a na gaa a beeguu, a na leu gaa Filiisitiya niba paaluu. Ka a Filiisitiya niba daang 'do gaa Jeezi'rii-el.

1 Samuel 30

1Sanga ni 'Deevid aning u niba ang daang wa tara Ziikilag, a beri ata daari ka Aamalek niba 'pigiye a Sa'mungduri aning Ziikilag. Ba daang jauniye Ziikilag a di 'buung nyuguu.

2Bang daang nyogihi a pogiba aning banani jaa ang daang bibe, 'bibilii aning ningbera jaa. Ba daang ba ku nie jaa, che daang nyogihiba a gaa.

3'Deevid aning u niba ang daang wa tara a 'yi-kpong bang nye ka u 'di "buung. A domihi daang jaunyogihiye ba pogiba, ba bi-daba aning ba 'bi-pogiba gaa.

© 2009 Bibles International.

4'Beng la ka 'Deevid aning niba ni ang puo u ingang lagi ba noe a 'kong bilaang, ba ba la wa titan fanga gba a na 'kong.

5A domihi daang jaunyogihiye 'Deevid pogiba ba'yi ni, Ahiin'owam, Jeezi'rii-el niba 'bi-poga ni aning Aabi'gel, Kaarimel nie 'Neebal pogikuori ni ming gaa.

6'Deevid daang biye 'pu-saang 'puong yaga jaa, bojung a niba daang yo yelang ka ba na fobuung ning 'kubo. 'Bojung a niba kanga jaa 'puo daang saangyeng u 'bi-daba aning u 'bi-pogiba yela. Che ka Deevid daang ing u minga sikpiengaa Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini ingang.

7'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-diera, Ahiimelek 'bi-dau ni: Jaan'de, waaning a iifod che wa Immo Ka Abaiyatar daang waaning a iifod wa 'ku 'Deevid. ('Yiibu G. 28:5)

8Ka 'Deevid daang piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng a jugihi: N kari a 'sojehi nga boo bi? N na pagibang bi? Ung dieyeli 'kuu: Kari ba boo, 'bojung i naang pagibang. Bung jaa ming ba legirii, a niba jaa ing na faahi.

9Ka 'Deevid daang gaa, una aning a daba koohi ayuobi ni ang daang puo u ingang ni. Bang daang wa ta 'Biisor Konboo, 'beng ka banani ang da kpeling 'puoring da 'jing ni.

10Che ka Deevid daang kari ba boo, u ning daba koohi anaahi. Che koohi a'yi daang leu 'jingye 'puoring, banang daang bali yaga a ba tuong long a 'Biisor Konboo ni.

11'Beng la bang daang nye lijipiti nie kanga moong a taruu waaning 'Deevid seng. Bang daang kuu paanuu sing oo, a veng ung 'nyu kuong ming.

12Bang daang 'kuu kangkang'gbunuu chelii aning 'girep 'gbunihi ming a'yi. Ung daang 'di baahi, a leu i kpiengaa, bojung u da ba 'di siimaa bii a 'nyu kuong ngmintoonhi ata aning 'yienhi ata.

13'Beng la ka 'Deevid jugihuu: Ningbuong 'soi, 'yening seng ming ing 'yi? Ung yeli: N iye bi-polii ang 'yi lijipiti, a i Aamalek nie kanga tungtuna. N ningkpong da bahimang 'puoring, bojung daari n da 'leye baalung.

14Ti da ti 'pigiye Keerit niba sa'mungduri seng, 'gbendige ni ang i 'Juuda niba 'jie ni, aning 'Kee-leb sa'mungduri seng ni ming. Ti da nyugiye Ziikilag ming ning "buung.

15Ka 'Deevid jugihuu: I na bang tarimang 'sigining a 'sojehi nga 'jie? Ung yeli: Po Naangmini ka i kung kuma bii a dima ing n ningkpong ni 'nuuhing, che ka n tarii 'sigining a 'sojehi nga 'jie.

16Ung daang taruu 'sigire ti tara ka bana la a yaari a leng-gbangu jaa. Ba daang 'direng, a 'nyuuro che seura, a bungjemaa ni jaa bang jaufaahi Filiisitiya niba paaluung aning 'Juuda niba paaluung ni 'jung.

17'Beng la ka 'Deevid daang jatmingba a 'yi 'beeguu 'pipi a gara ka 'jie ti nyaa 'ji-maarii. Ning'yeni gba da ba 'yi ba 'puong a jo, ka bi-pola koohi anaahi 'mine ang da jong nyogimahi joning 'yong naani.

© 2009 Bibles International.

18Ka 'Deevid daang leu faahi anani jaa a Aamalek niba ang daang tari gaaning ni, a faahi u pogiba ba'yi ni ming.

19Ba bung jaa ming daang ba chehi. Ka bibilii la bii ka ningbera la, ka 'bi-daba la bii bi-pogiba la, ka bung bang jaufaahi la bii bung jaa bang faahi ba seng la, a jaa ka Deevid daang leu faahi.

20'Beng la ka 'Deevid daang tari a piihi aning a 'nii, ka u niba ni karaa ang die a 'dungguonihi ni chelee 'yie. Bang yeli: Bung 'Deevid ang jaufaahi la ni.

21'Deevid daang wa taye a daba koohi a'yi ni ang bali yaga a ba tuong 'tu 'Deevid ni. Banani bang daang i bang 'jing Biisor Konboo ning la bila. Bang daang 'yi ka ba ti 'tuohi Deevid aning niba ni ang puo u ingang. Ka 'Deevid daang wa to a niba, a 'puohibo.

22'Beng la ka a daba ni jaa ang daang i 'pu-toniba, a i ninglaama a 'bi banani ning 'Deevid ang gaa ni 'puong die a yeli: Ba ningti ang ba gaa ni 'jung, ti kung 'kubo bung jaa buunhu ni bang 'ohi ting leu ti faahi ni 'puong. Dau jaa poga aning u 'biihi 'yong ting na 'kubo ka ba tariba garaning.

23Che ka 'Deevid daang yeli: N babiihi, ye ta i bila ning buunhu Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuti. Unang 'guti, a di 'sojehi ni ang wa ti ingang ni ing ti 'nuuhing.

24'Bojung ningbuong na 'wong ye yeliyaga a yeli nga 'puong? Che bila ni nie ang mang gaa taanhuu 'jie tuori ang na sing, bila ka nie ang na 'jing kpegili a 'tuobu ni ming tuori na sing. Ba na mang 'po singye taa.

25Bila daang la a 'piili a daari a gara. U daang lebuung yeli'tuuruu aning yeli'binnuu a 'ku Iisiriel a waana 'jine nga.

26Sanga ni 'Deevid ang daang wa ta Ziikilag, u daang tariye a taanhuu buunhu 'mine ti 'ku 'Juuda ningbera, aning u jo'mine a yeli: Nye ye 'kuubu la ni. Ba Tari Baahaa Daana domihi taanhuu buunhu ni 'mine la.

27U daang kuye banani ang bi Beetel 'puong ni 'mine, a ku banani ang bi 'Reemot ang bi sa'mungduring, a 'ku banani ang bi Jaatir puong ni.

28U daang kuye banani ang bi Aar'o-yer 'puong, a ku banani ang 'bi Siifimot 'puong, a 'ku banani ang bi Esi'timoowa 'puong.

29U daang la 'kuye banani ang 'bi Reekal 'puong, a 'ku banani ang 'bi a Jeraamiel niba 'yi-berang, a 'ku banani ang bi 'Kiing niba 'yi-berang.

30U daang kuye banani ming ang 'bi 'Hoorima puong, a ku banani ang 'bi Koraasang 'puong, a 'ku banani ang bi 'Eetak 'puong.

31U daang la 'kuye banani ming ang bi 'Hii-birong 'puong, a 'ku 'jiihi ni ming jaa Deevid minga aning u niba ni ang da mang yuora.

1 Samuel 31

© 2009 Bibles International.

1A Filiisitiya niba daang jauningye Iisiriel, ka Isi'reeli daba jo a Filiisitiya niba
'ningbi-tooring. Ba daang kubang loo loo Gili'boowa Tangkpong ni 'jung.

2'Beng la ka a Filiisitiya niba daang kari Sool aning u 'bi-daba boo 'ningbi-jieng. Ka a
Filiisitiya niba daang ku Joonatang, Abiinadab, aning Malikaisuuwa, Sool bi-daba ni.

3A taanhuu daang wa muoyeng ing Sool, ka a tangteuriba tebuu pagi, a imuu baalung
'ningbi-jieng.

4'Beng la ka Sool daang yeli 'ku u jaujaubungpegina ni: Tagi i 'takobi vuo a diu
'chugimo ti 'yoli, ka a yo'folo nga to ira wa 'chugimo ti 'yoli a degima. Che ka u
jaujaubungpegina ni daang ba diera, 'bojung dabieng daang kpeung 'haali. Bila 'jung
Sool daang diye 'takobi a 'le u ingang.

5Sool jaujaubungpegina ni ang wa nye ka Sool 'kpiyeng, ung mingle u 'takobi ingang
ka u niu lang kpi.

6A 'jung Sool, u 'bi-daba bata, u jaujaubungpegina, aning u 'sojehi ni jaang daang kpi
a daari.

7Isi'reeli daba ni ang bi a lohimbo 'lombo-jaalang ni aning banani ang 'bi Jooridang
Mani 'lombo-jaalang ni daang nyiyeng ka Isi'reeli daba ni joyeng. Ba daang nyiyeng
ka Sool ming ning u bi-daba ni 'kpiyeng. Bang daang wa nye bila, bang bahi a 'yi-bera
che jo. Ka a Filiisitiya niba daang wa kpiera a 'puuhing.

8'Jie ang wa nyaa ka a Filiisitiya niba daang wa ka ba yaahi a 'kuunhi buunhu, bang
nye Sool aning u 'bi-daba bata ni ang 'kpi jeng jeng Gili'boowa Tangkpong ni 'jung.

9Bang daang ngmaa Sool 'ju a yaahi u taanhuu boori. Bang daang tihi 'duoho ming
ang gaa a Filiisitiya niba paaluu jaa wa 'tuohi ka ba muolaa ba bagi'de-berang aning a
niba 'puong.

10Bila 'puoring ba daang diye u taanhuu boon ni ing Aasitarotihi bagi'de-kpong ning,
che di u inggbani ming chagi 'yiri bang buona Beet Saang daangguoning.

11'Jee-bes Giilied kpieriba daang 'wongye yeli ni a Filiisitiya niba ang i Sool.

12Sanga ni bang wa 'wong a yela, dabani jaa ang tan nyau daang 'ihiyeng a 'cheng a
'yienguu ka jie wa nyaa. Bang daang ti yaa Sool inggbani aning u bi-daba ni inggbama
Beet Saang daangguoni ning. Bang wa 'Jee-bes wa nyugaa.

13'Beng la bang daang di ba kaba 'ung tamari dau ni ang bi 'Jee-bes ni 'muning, che 'le
noe beri ayo'poin.

© 2009 Bibles International.

2 Samuel

2 Samuel 1

1Sool 'kuung 'puoring, sanga ni 'Deevid ang daang leu 'yi Aamalek niba ni kuubu wa, u daang kpeye Ziikilag 'puong beri a'yi.

2A beri ata daari ka dau kanga daang 'yi Sool kampu ni wa. U bungyerihi daang chiehiyeng che ka tani ming mihi u 'jung. Sanga ni ung wa ta Deevid, ung 'le 'tengeng a 'pu.

3Ka 'Deevid jugihuu: 'Yening seng ing 'yi wa? Ung dieyeli 'kuu: Iisiriel kampu ning mang jo 'yi.

4'Beng la ka Deevid jugihuu: Wala ka a yela 'cheng? Jaan'de, yeli 'kumo. Ung dieyeli: A niba jo 'yiye a taanhuu jieng. Ba yaga jaa 'leyeng a Ipi Ipi, ka Sool aning u bi-dau Joonatang ming kpi.

5Ka 'Deevid jugihi a 'bi-polii ni ang toonhaa 'kuu ni: Wala ing i bang ka Sool aning u bi-dau Joonatang 'kpiyeng?

6'Beng la ka a bi-polii yeli: N da biye Gili'boowa Tangkpong ni 'jung wa banna ka Sool la a 'churi u kpani ingang. Siringkoni ming, a cherietihi aning a yohijonniba daang karuung 'ningbi-jieng.

7Sanga ni ung da wa kaa u 'puoring, ung nyima a buongma. Mang die: Nyima.

8Ung jugihima: Ningbuo lii? Mang dieyeli: Aamalek nie lima.

9Ung la yeli 'kumo: Jaan'de, tagi tama a kuma. A 'wonimong mang tohi 'kuung, che n 'nyivori nang 'Nye n ingang.

10Mang tagi tau a kuu, 'bojung n da bangyeng pielaang ka ung le baahi, u kung la 'ihi. Mang da yogi a na'jupiluu ni ang 'bi u 'jung ni, a 'ihi 'nu-banga ni ming ang da bi u 'nung ni a waaning ka n wa 'ku n ningkpong.

11Bila 'jung ka 'Deevid daang nyogi u bungyerihi a tagihaa chiehi. Ka niba jaa ang daang puo u ingang ming i bila.

12Bang daang i nimiha a 'kong che le noe a gara 'ji-maarii, Sool aning u 'bi-dau Joonatang yela. Ba daang iye bila Ba Tari Baahaa Daana niba aning Iisiriel 'deu niba ming yela, ta'kobi ang kuba loo loo 'jung.

13'Beng la ka 'Deevid jugihi a bi-polii ni ang toonhi a yela 'kuu ni: 'Ye ing 'yi? Ung dieyeli: Saana kanga, Aamalek nie kanga 'bi-dau lima.

14Ka 'Deevid daang yeli 'kuu: Wala ing ba jo dabieng che tie i 'nu a ku Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi?

15'Beng la ka 'Deevid daang buong a 'bi-pola kanga a yeli: Tagi ta a kuu. Ung daang ngmiu, tmg kpi.

© 2009 Bibles International.

16Ka 'Deevid daang yeli 'kuu: I jiing haache bi i minga 'jung, bojung i minga nuoring 'di 'sieree i ingang a yeli: N kuye Ba Tari Baahaa Daana nie ung buo kpaang waahi.

17'Beng la ka 'Deevid daang i laa'dimii Sool aning u bi-dau Joonatang yela.

18Ung daang yeliba ka ba 'wuli 'Juuda biihi ni a Taanhuu Yienii nga. Siringkoni ba sebutmg 'Jee-ser Gbangung.

19Ba kuye Iisiriel girima i 'jiduorihi ning. Nye gandaba ang 'le bila.

20Ye ta wa yeraa Gaat 'puong. Ye ta wa muolaa Aasikelong soberang ka a Filiisitiya niba bi-pogiba ta ira wa nyengina, ka a yo'folo ni bi-pogiba ta ira wa 'wong noo.

21'Oo Giliboowa tangbera, mielung bii saa ta la 'le ye ingang, che bii sarika buunhu yori. 'Bojung, beng bang loo gandaba kuri bunglegirihi, Sool 'kuri bunglegiruu ni, ba ba buo kpaang waahuu.

22Joonatang taanhuu ba la leu 'yi a 'kutmhi jiiming, a 'yi a gandaba kpaang ingang. Sool ming 'takobi ba leu wa kpali.

23Sool aning Joonatang 'vorihung sanga, ba da dieye ba yela bang i miihi 'ku niba ming. Ba 'kutmg ming 'puong ba ba welihi taa. Ba da iye nyagihuu a gaa ka'chigiri, ba da tariye fanga a gaa 'gbegime.

24'Oo Iisiriel bi-pogiba, ye kong Sool. Unang daang booye ning tangjiihi, aning 'ningbi-peli buunhu. Unang da mang di salima bungboorihi marihi ye bungyerihing.

25Nye gandaba ang 'le taanhuu 'puong bila. I 'jiduorihi ning bang ku Joonatang.

26N 'puo saangye i yela, n ba'bie Joonatang. I da iye minga a Immo I nungbu ni ing da tari n ingang ni da iye sielii. U da gaaye pogiba nungbu.

27Nye gandaba ang le bila, ka jaujaubuunhu we bila.

2 Samuel 2

1Bila 'puoring, 'Deevid daang piehiye yela Naangmini seng a yeli: N muo 'do gaa 'Juuda 'yi-bera ni kanga bi? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: 'Duoro. Ka 'Deevid jugihi: N 'duoro 'ye? Ung yeli: 'Hii-birong.

2Ka 'Deevid daang 'do gaa 'be, ka u pogiba ba'yi ni ming gaa. Bana la Ahiin'owam, Jeezi'rii-el niba 'bi-poga ni, aning Aabi'gel Kaarimel nie 'Neebal dunggali ni.

3Ka 'Deevid daang tari a daba ni ang da puo u ingang ni 'do waaning, kanga jaa ning u 'deu niba. Bang daang ti 'jing 'Hii-birong 'yi-bera ning.

4'Beng la ka 'Juuda niba daang wa buo kpaang waahi 'Deevid a 'bimuu naa 'Juuda 'deung. Bang daang toonhi 'ku 'Deevid a yeli: 'Jee-bes Giilied daba la niba nga ang 'ung Sool.

© 2009 Bibles International.

5Ka 'Deevid daang tung tungtuniba 'Jee-bes Giilied niba jie a yeli 'kubo: Ba Tari Baahaa Daana na pegiye, yeng di a nungbu nga 'wuli ye ningkpong Sool, a 'umuu ni 'jung.

6Ngaang yeng, Ba Tari Baahaa Daana na 'wuliye nungbu ang ba tari baahaa, a 'wuliye yelimingilung ming. N ming na yauyeng a suntung nga sani, yeng i a yeli nga 'jung.

7Ngaang yeng, ye veng ka ye 'nuuhi i kpienhi, che ka ye tari nyau ming. 'Bojung ye ningkpong Sool 'kpiyeng, ka 'Juuda 'deu ming buo kpaang waahima mang i ba naa.

8Che ka Aabiner, Nuur bi-dau ni, Sool 'sojehi ningkpong ni daang nyogi Sool 'bi-dau Isi'boo-set a taruu waaning 'Mahaneeyim.

9Ung daang 'bimuu naa ung kaara Giilied, Aasur, Jeezi'rii-el, 'Iifiriam, Beenjaming aning Iisiriel jaa.

10Sanga ni Isiboo-set, Sool 'bi-dau ni ang wa piine ka u 'di Iisiriel naalung ka u daang i 'yuomo lijaa'yi. Ung daang 'di naalung 'yuomo a'yi. 'Juuda 'deu 'yoming daang 'tu 'Deevid.

11Sanga ni 'Deevid ang daang i naa 'Hii-birong 'puong a kaara 'Juuda 'deu ming daang iye 'yuomo ayo'poin aning 'chiuri ayuobi.

12Aabiner, Nuur 'bi-dau ni, aning Sool 'bi-dau Isi'boo-set tungtuniba daang 'yiye 'Mahaneeyim a gaa Giibiyong.

13Ka 'Joo-ab, Zeri'yu-aiya bi-dau ni, aning 'Deevid tungtuniba daang 'yi ti 'tuohibo Giibiyong konngmani ni nuoring. Bang daang 'jing, ka kanga 'bi a konngmani 'kongkogiri kangang, ka unani ming ti 'bi a konngmani 'kongkogiri ni daanang.

14'Beng la ka Aabiner daang yeli 'ku 'Joo-ab: Veng ka a bi-pola panaa 'ihi a moo ti 'ningbi-tooring. Ka 'Joo-ab daang yeli: Ba 'ihi.

15Bang daang 'ihi a sori ba niba: Pie aning ba'yi da 'yiye Beenjaming, Sool 'bi-dau Isiboo-set 'potuuribo, ka 'pie aning ba'yi ming 'yi 'Deevid tungtuniba 'puo.

16Ka kanga jaa da mang 'ti u to 'jung che di u 'takobi 'chugi u 'lomboring bang jaa Lang 'le 'tengeng. Bila 'jung bang daang buona a 'jie nga 'Takobidirihi 'Teng-gbani, 'be 'Nye Giibiyong 'puong.

17Ka taanhuu jaukpiengaa daang 'bibe a daari, ka Deevid tungtuniba daang tuong Aabiner aning Iisiriel daba ni.

18Zeri'yu-aiya bi-daba bata ni daang 'biyebe: 'Joo-ab, Abiisahai, aning 'Ee-sahel. 'Ee-sahel gbee daang iye nyagihuu a'wo 'ihee.

19Ka 'Ee-sahel daang kari Aabiner boo. Ung daang gara, u ba leu bali 'nuduri bii goo Aabiner karibung.

20Ka Aabiner daang leu kaa u 'puori a yeli: Ina la 'Ee-sahel bi? Ung dieyeli: Maang la.

© 2009 Bibles International.

21Ka Aabiner yeli 'kuu: Leu bali i 'nuduri bii 'nu-goo a nyogi a 'bi-pola kanga too u taanhuu boori. Che 'Ee-sahel da ba sagi leu bali che bahi u 'tuubu.

22Ka Aabiner la yeli ku 'Ee-sahel: Leu a to 'tuurimo. N ngmii loo 'tengeng? Wala mang na i 'tuohi i bieri 'Joo-ab?

23Anaajaa, u daang jaanhiyeng ka u leu bali. Bila 'jung ka Aabiner di a kpani boohoo 'jikpuli ni 'chugi u 'puong ka a kpani ti 'yi u 'puoring. Ung daang 'le beng 'kpi. Banani jaa ang da mang wa ta 'jie ni 'Ee-sahel ang 'le kpi ni, ba da mang ahiye siriti.

24'Joo-ab aning Abiisahai ming daang kariye Aabiner boo. Ngminaa daang wa kpierang che bang ta Aama tanga ni. 'Beng 'bi Gaiya 'ningbi-tooring, a pieli a sokpong ni ang gara Giibiyong Mo'sogo ni.

25Beenjaming buurii daang langye taa a bi Aabiner 'puoring a leu bung'yeni a ahi tanga kanga 'jung.

26'Beng la ka Aabiner daang buong 'Joo-ab a yeli: A 'takobi naang choriha bahang aang gara bi? I ba bang ka a na iye too a baahaang? Wala panaa ang na kauhi ta che ka i yeli 'ku a niba ka ba bahi ba ba'biihi ni karibu.

27Ka 'Joo-ab dieyeli: Ngmini 'Jung, ka anang da ba i 'wo i yeliye yela, siringkoni beu danang wa kaara ka a niba jaa bahi bababiihi ni karibu.

28Ka 'Joo-ab daang ngmi biengkoni ka a niba jaa ahi boin a ba la kara Iisiriel boo bii a la jaura.

29'Beng la ka Aabiner aning u niba ni daang gaa 'ningbi-toori ana 'yienguu ni jaa a 'ji-gbanggbali ning. Ba daang longye Jooridang Mani a lugili Bitirong jaa, a wa ta 'Mahaneeyim.

30Ka 'Joo-ab daang leu 'yi Aabiner boo karibu wa. Sanga ni ung wa laanhi a niba jaa Lang taa, Deevid tungtuniba ni 'pie aning bawai daang 'chibe, ka 'Ee-sahel paahi.

31Che 'Deevid tungtuniba ni daang ngmiye Beenjaming aning Aabiner niba ni koohi ata aning lijaata (360) bang 'kpi.

32Bang daang di 'Ee-sahel a 'umuu u ba kau'biring, Beetilehem 'puong. Ka 'Joo-ab aning u niba ni daang 'cheng 'yieng 'gbuli, a wa ta 'Hii-birong 'be-kaari.

2 Samuel 3

1Taanhuu jauri daang 'biye Sool 'yideme aning 'Deevid 'yideme kpachagang kauhi. Che 'Deevid kpiengu da maaling 'duorong, che ka Sool 'yideme yeng kpiengu maaling 'sigire.

2'Deevid daang dogiye bi-daba 'Hii-birong 'puong. U bi-fora daang la Aaminong. U ning Ahiin'owam, Jeezi'rii-el niba 'bi-poga ning daang doguu.

© 2009 Bibles International.

3'Deevid 'yiilung 'bi-dau la Kiiliab, una ka Aabi'gel, Kaarimel nie 'Neebal dunggali daang dogi ni. A taalung daana la Aabisalom, 'Meeyaka bi-dau ni. 'Giisur naa Taalimai 'bi-poga daang la 'Meeyaka.

4A naahung daana la Adonaija, Haagit bi-dau ni. A 'nuultmg daana la Sefataiya, Aabital 'bi-dau ni.

5A bayuobi daana la Iiti'ree-am, una ka 'Deevid poga Eegila daang dogi ni. Bamahi ka 'Deevid dogi 'Hii-birong 'puong.

6Sanga ni taanhuu jauri ang daang wa bi Sool 'yideme aning 'Deevid 'yideme kpachagang ni, Aabiner daang moorang ka u ahi'jie jigi Sool 'deung.

7Sool ming daang tariye koongkiubaing kanga. U 'yuori daang la Riizipa, 'E-aiya bi-poga ni. Ka Isiboo-set daang yeli 'ku Aabiner: Wala ing jengning n ba koongkiubaing?

8'Beng la ka Aabiner daang 'miing yaga Isi'boo-set yeliyaga ni 'jung a yeli: Baju lima ka 'Juuda 'so bi? 'Jine nga n 'wuliye limaniye ku i ba Sool, a 'kuu ba'biihi aning u j omiihi. N ba 'ihii ming ing 'Deevid 'nung, che ing paanima a poga nga yela jine?

9Ngmini dogihi Aabiner, a maaling dogihuu yaga jaa, ka maang ba i 'ku 'Deevid bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang po 'kuu ni.

10U poyeng ka u na leuhiye a naahmg 'yining Sool 'cluing, a bing Deevid na'kogo Iisiriel aning 'Juuda ingang a 'yi Daan a gara 'Bii-er 'Siiba.

11U da ba la tuong die yeli yeli jaa ku Aabiner, bojung u daang jorutmg.

12'Beng la ka Aabiner daang tung tungtuniba u 'yuoring 'Deevid 'jie a yeli: Ningbuong 'so a paaluu? Ung la yeli: 'Bing i 'layiri nima. Siringkoni ming n na sumiing a tari Iisiriel jaa wa kui.

13Ka 'Deevid daang yeli: Tabaalikala, n na 'bingye 'layiri nii. Che yeli'yeni mang buora i seng. I kung nye n 'ningbisogo, 'see ing wa waana ka i nyima a dang tari Maikel, Sool 'bi-poga ni waaning seni.

14Ka 'Deevid daang tung tungtuniba Isi'boo-set, Sool bi-dau ni jie a yeli: 'Kumo n poga Maikel, una mang di a Filiisitiya niba yowuuhi koo boning ni.

15Ka Isiboo- set daang tung bang ti faaguu u sira Faalitiel, tee-is bi-dau ni seng.

16'Beng la ka u sira daang 'tuu gaa ti to Bahuurim, a 'kono 'tuuro u 'puoring. Ka Aabiner yeli kuu: Leu gara. Ung daang leu.

17Aabiner ning Iisiriel ningbera ni daang tariye nyetaa ung yeli: Sanga kangang ye daang buoraye 'Deevid ka u 'di ye naalung.

18Ngaang yeng, ye i bila. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliye 'Deevid yela ngaang: N tungtuna Deevid 'nu mang na di diening n niba Iisiriel a 'yi Filiisitiya niba aning ba domihi jaa 'nuuhing.

© 2009 Bibles International.

19Ka Aabiner daang maahi yela 'ku Beenjaming niba. 'Beng la ka Aabiner daang gaa ti maahi yeli jaa ang i 'wo u sumang a 'ku Iisiriel aning Beenjaming 'deu jaa a 'ku 'Deevid 'Hii-birong 'puong.

20Ka Aabiner aning a daba lijeri ni ang daang puo u ingang ni wa 'Deevid 'jie 'Hii-birong 'puong. Ka 'Deevid daang maali siingkpong 'ku Aabiner aning a daba ni ang puo u ingang ni.

21'Beng la ka Aabiner daang yeli ku Deevid: N na 'ihi ti laanhiye Iisiriel jaa 'ku n ba naa ka ba nii bing 'layiri ka i 'di naalung anani jaa i 'sikiri ang buora ingang. Ka 'Deevid daang bahi Aabiner ung gaaning laangfie.

22Ana wagiri ning la ka 'Joo-ab aning 'Deevid tungtuniba ni daang 'yi taanhuu wa. Ba daang tariye buunhu bang jaufaahi gaga jaa waaning. Che Aabiner daang 'chi 'Deevid seng 'Hii-birong 'puong, ‘bojung 'Deevid daang bahuung ung gaa laangfie.

23Sanga ni 'Joo-ab aning 'sojehi jaa ang bi u seng ang wa wa, bang yeli 'ku 'Joo-ab: Aabiner, Nuur bi-dau ni waye naa jie ung bahuu ung gaa laangfie.

24'Beng la ka 'Joo-ab daang wa a naa jie wa yeli: 'Bo ing i bila? Nye, Aabiner waye i 'jie. Wala ing bahuu ung gaa? Pampana nga u gaaye.

25Pielaang, i bangyeng ka Aabiner, Nuur 'bi-dau ni wayeng ka u wa belimii. U wayeng ka u wa bang i gbe'chenihi aning i yeli-irihi jaa.

26Sanga ni 'Joo-ab ang daang wa 'yi 'Deevid 'ningbi-tooring, ung tong tungtuniba bang biehi Aabiner. Bang ti taruu 'yining Saira kolung ni leu waaning, che 'Deevid daang ba bamaa.

27Aabiner ang daang wa leu wa 'Hii-birong, ka 'Joo-ab nyoguu bang tagi 'yi a 'di-nokpoming ka u yeliniu yela 'gondong. 'Beng la ka 'Joo-ab daang 'chugi u 'puong ung 'kpi. 'Joo-ab yau 'Ee-sahel jiing ni yela ung daang i bila.

28Bila 'puoring, sanga ni Deevid ang wa 'womaa, ung yeli: N ning n naalung paaluu ba tari saangbu jaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Nuur bi-dau Aabiner jiing yela a gara wagiri jaa.

29Veng ka a dogili 'Joo-ab 'jung, aning u ba 'deu niba jaa ingang. Daang ta wa vena ming ka nawali daana bii kongkonga konna 'Joo-ab 'deung. Daang ta wa vena ka nie ang jagiha dangkpali bii nie 'takobi ang na ku konna u 'cluing. Daang to wa vena ka kondaana ming konna u 'deung.

30Ka 'Joo-ab aning u you Abiisahai daang ku Aabiner. Ung daang ku ba mabie 'Ee-sahel Giibiyong 'puong, a taanhuu jieng ni yela bang daang kuu.

31'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Joo-ab aning niba jaa ang bi u seng: Ye tagihi ye bungyerihi chiehi. Ye di buorihi pagi ye miihi a 'kong Aabiner. Ka Naa 'Deevid daang 'tuuro a 'kuung daga 'puoring.

32Bang daang 'ung Aabiner 'Hii-birong 'puong. Ka a naa daang lagi u nuori, a 'kong Aabiner kau'biri ni jieng. Ka a niba ming jaa daang 'kong.

© 2009 Bibles International.

33Ka a naa daang ngmaa Aabiner 'kuori a yeli: A tayeng ka Aabiner 'kpi a'wo joli ang mang 'kpi bila ni bi?

34I 'nuuhi da ba 'le. Jorihi ming da 'chi i gbeeng. Bila ni nie ang mang 'le ningbee 'ningbi-tooring ni, bila ing 'le. Ka a niba jaa daang la 'komuu.

35Ka a niba jaa daang wa ka ba mugili 'Deevid ka u 'di siimaa che ka ngminaa kpe. Che ka Deevid daang po a yeli: Ka maang ira leng siimaa bii bung jaa a gara ngminaa kpiebung, Naangmini dogihima, a maaling dogihima.

36Ka a niba jaa daang nye bila, ka bila peli ba 'puuhi. Yeli jaa a naa ang da mang i da mang peliye a niba jaa 'puuhi.

37'Bojung a niba jaa aning Iisiriel jaang da bang a daari ka a naa 'nu 'chi Nuur bi-dau Aabiner kuubu ingang.

38'Beng la ka a naa daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye ba bang ka ningkpong ang la i ningtiinhuu ming 'kpiye Iisiriel 'puong 'jine bi?

39Salee lima jine, anaa jaa ka ba bingmang naa. A daba nga, Zeri'yu-aiya 'bi-daba ni iye kpienhi 'gaali a 'kumo. Ba Tari Baahaa Daana na naaye beutuna sani ka a sigihi u beu ni.

2 Samuel 4

1Sanga ni Sool bi-dau Isiboo-set ang wa 'wong ka Aabiner 'kpiyeng 'Hii-birong 'puong, u sie daang ngmaayeng. Ka bila daang danna Iisiriel niba ming jaa.

2Sool 'bi-dau ni daang tariye daba ba'yi 'mine ang da i 'sojehi ningbera. Kanga 'yuori daang la 'Bee-anaa ka unani ming 'yuori i 'Riikab. 'Biyiirot nie Riimong 'bi-daba daang liba. Riimong daang iye Beenjaming buurii. Niba daang tiehang ka Biyiirot iye Beenjaming chelii.

3'Bojung 'Biiyirot niba daang jo gaaye Giitayim a ti leu saamba beng a waana 'jine.

4Joonatang, Sool 'bi-dau daang tariye 'bi-dau kanga ang i gberii. Sanga ni Sool aning Joonatang 'duoho ang daang 'yi Jeezi'rii-el waana ka u nyiye 'yuomo a'nu. Ka u yogina daang diu joning. Ung daang 'lonno ka u jo ni la ka a bi-dau 'le, a leu gberii. U 'yuori daang la Mefiiboset.

5'Beng la ka Riikab aning 'Bee-anaa daang wa Isiboo-serdeu. Riimong, 'Biyiirot che bi-daba liba. Ngmin'tontori sanga bang daang wa Isiboo-set 'deu, ka u daang jeng u 'godong ngminaa.

6Bang daang wa to 'be, a 'cheng ti kpe a 'deu a'wo bang waana 'wiit diebu. Bang daang 'chugi u 'puong. Ka 'Riikab aning u yau 'Bee-anaa daang jo bori.

7'Bojung, bang daang wa kpiera a 'deu ka u jeng u 'godo 'jung u 'de-jenuung. 'Beng la bang daang 'chuguu ku, a ngmaa u 'ju. Bang daang di u ju ni a jo 'tu a ji-gbanggbali ni gaa. Irieng 'gbuli ka ba fora.

© 2009 Bibles International.

8Bang daang tari Isi'boo-set 'ju ni wa 'ku 'Deevid 'Hii-birong 'puong. Bang yeli 'ku a naa: Nye Isi'boo-set ju. I dondoma Sool, unang daang buora ka u 'ihi i 'nyivori ni, u bi-dau 'ju la. Ba Tari Baahaa Daana naaye sani Sool aning u buurii ingang 'ku n ba naa jine.

9Che ka 'Deevid daang dieyeli 'ku 'Riikab aning u yau 'Bee-anaa, 'Biyiirot che Riimong 'bi-daba ni: A'wo Ba Tari Baahaa Daana, unang yeudie n 'nyivori a 'yi tuora jaa 'puong ang i 'vori yeng,

10nie kanga wa yeli 'kumong ngaang: Nye, Sool 'kpiyeng. U da tiehang ka 'duohi-noo la ung wa 'kumo bila. Che n da nyoguung a veng bang kuu Ziikilag 'puong. Nie nga ang da tieha ka n na yebuung u 'duoho ni yela la bila.

11Ba ba la wa yela ningbee ang ku sun'tuuro u 'godo 'jung u minga 'deung. Bila 'jung 'bong na 'wuli ka n ta jugihi u jiing yela ye 'nuuhing pampana a 'ihiye bahi duneeng?

12Ka 'Deevid daang 'ku u 'bi-pola ni nuori bang kuba. Ba daang ngmaahiye ba 'nuuhi aning ba gbee che jaaliba kongngmani ni ang 'bi 'Hii-birong 'puong ni 'kongkogiring. Che bang daang di Isiboo-set ju ni 'ung Aabiner kau'biri ning 'Hii-birong 'puong.

2 Samuel 5

1'Beng la ka Iisiriel buura jaa daang wa 'Deevid seng 'Hii-birong 'puong. Bang daang yeli: Siringkoni, ti iye i jiing niba.

2Wagiri kanga ang pari ming, a sanga ka Sool daang i ti naa ni, inang da mang diening Iisiriel niba 'yie, a mang tariba 'yining a leu tariba waaning. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kui: Inang na chiina n niba, Isi'reeli niba. I na iye paalikaara Iisiriel ingang.

3Bila 'jung Iisiriel ningbera jaa daang waye a naa seng 'Hii-birong 'puong. Ka Naa 'Deevid daang 'bing layiri aniba 'Hii-birong 'puong, Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Bang daang buo kpaang waahi 'Deevid a 'bimuu Iisiriel naa.

4'Deevid daang iye 'yuomo 'pihita che 'piili 'di Iisiriel naalung. Ung daang 'di naalung ming 'yuomo lijaa'yi.

5'Hii-birong 'puong, 'yuomo ayo'poin aning 'chiuri ayuobi ung 'di 'Juuda naalung. Jeruuselem ming 'puong, 'yuomo pihita aning ata ung 'di Iisiriel jaa aning 'Juuda naalung.

6Ka a naa aning u niba daang gaa Jeruuselem, a 'Jii-bus niba ingang, a paaluu kpieriba la bila. Bang daang yeli 'ku Deevid: I kung kpe wa che. Joonhi aning gbereeng na leuhii bahi. Ngaang bang daang tieha: 'Deevid kung bang kpe wa che.

7Anaajaa che 'Deevid daang jaufaaye Zaiyong 'liliji-kpiengaa ni, u 'yi-kpong ni la bila.

8A daari, 'Deevid daang yeliyeng: Nie jaa ang na ngmi a 'Jii-bus niba, 'see ung 'tu a konggberi 'jie ni 'do. Gberee aning joonhi liba, ka 'Deevid 'suhu haba. Bila 'jung bang mang yeli ka jonga aning gberii ba sigining ka ba mang kpe wa a naa 'deu 'puo.

© 2009 Bibles International.

9Ka 'Deevid daang kpiera a liliji-kpiengaa ning, a buona 'be 'Deevid 'Yi-kpong. Ka
'Deevid daang me 'deri 'gili u jaa. U daang 'piiliye a Mai'lo ingang, a miera kpiera
'puo.

10Ka 'Deevid daang maaling ira ningtiinhuu ang gara. Bungnaangjemaa Ba Tari
Baahaa Daana Naangmini daang Nye u seng.

11Ka Taiyer naa Hairam daang tung tungtuniba 'Deevid seng. U daang tuoliye 'siid-er
daari, kapintahi aning 'meesinihi, bang ti me 'deu 'ku 'Deevid.

12A 'jung Deevid daang bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana bimutmg Iisiriel naa. U
daang bangyeng ming ka Ba Tari Baahaa Daana 'duohiye u naalung ni Isi'reeli niba
yela.

13Ka 'Deevid daang la di kongkiubainihi aning pogiba Jeruuselem 'puong paahi. Ung
'yi 'Hii-birong wa ni 'puoring ung daang i bila. Ung la dogi 'bi-daba aning bi-pogiba
ming paahi.

14'Biihi ung dogi Jeruuselem 'puong 'yoe la nga: Samuuya, 'Soobab, 'Neetang,
Soolomong,

15Iibihar, Elaisua, 'Nii-feg, Jafaiya,

16Eliisama, 'Elaiyada, aning Eliifelet.

17Filiisitiya niba daang wa 'wongyeng ka ba buoye kpaang waahi 'Deevid a bimuu
Iisiriel naa. Ka a Filiisitiya niba jaa daang 'yi 'do ka ba ti bo 'Deevid. Ka 'Deevid
daang 'womaa a 'sigi gaa a liliji-kpiengaa.

18A Filiisitiya niba ming daang wa yaariye Reefeyim Lohimbo ning.

19Ka 'Deevid daang piehi Ba Tari Baahaa Daana, a jugihi: N 'do ti 'tuohi a Filiisitiya
niba bi? I na dibang ing n 'nung? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Deevid: 'Duoro,
'bojung n naang dibang ing i 'nung.

20Ka 'Deevid daang gaa 'Bee-al Pe'reezim a ti jau tuongba beng. Ung daang yeli: Ba
Tari Baahaa Daana kau kpeye n domihi 'puo n 'ningbi-tooring a'wo kuong ang mang
chie 'jie kpe bila ni. Bila 'jung ung daang buong a 'jie ka 'Bee-al Pe'reezim.

21Ka a Filiisitiya niba daang bahi ba baga beng, ka Deevid aning u niba ni 'ohaa gaa.

22'Beng la ka a Filiisitiya niba daang la 'ihi ti yaari a Reefeyim Lohimbo ni 'puong.

23Bila 'jung Deevid daang piehiye Ba Tari Baahaa Daana, ung yeli: Ta wa 'duoro.
Giiri ba 'puori, a 'gili wa 'tiribe a baka daari ni 'ningbi-tooring.

24Ka inang wa 'wong 'sojehi 'cheni dangini a baka daari juring, ka i gaa nyagihuu
nyagihuu. 'Bojung, bila ingang ka Ba Tari Baahaa Daana na die i 'yie gaa ka u ti ngmi
a Filiisitiya niba 'sojehi ni.

25Ka 'Deevid daang i bila, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori bila ni. Ung
daang ngmi a Filiisitiya niba, a 'yi 'Giiba che waana Geezer.

© 2009 Bibles International.

2 Samuel 6

1'Deevid daang la laanhiye lisiriel dau'lugirihi ni jaa. Ba daang iye daba 'tuhi 'pihita.

2Ka 'Deevid daang 'ihi ka u ning a niba jaa ang puo u ingang gaa 'Bee-ali ang bi 'Juuda 'puong. Ba daang gaayeng ka ba ti tari Naangmini 'layiri daga ni 'yining 'be waaning. A 'Yuori, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang bi a cheribihi kpachagang 'yuori ni bang da buonaning a Naangmini daga ni.

3Bang daang di Naangmini daga ni dogili 'toriko paalaa 'jung, a taruu 'yining Abiinadab 'deung. U 'deu ni daang biye a tanga 'jung. Ka 'Yuuzaa aning 'Ahiiyo, Abiinadab 'bi-daba daang tagira a 'toriko.

4Bang daang taruu 'yining Abiinadab 'deung, 'beng 'bi a tanga 'jung ni, a 'chene ning. Ka 'Ahiiyo daang bi a daga 'ningbi-tooring.

5Ka 'Deevid aning Iisiriel jaga jaa daang ngmi 'yieme Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. 'Yieme bungngmirihi jaa baluu bang di saipires dau maalining bang daang ngmi. 'Konihi, 'yieme bungngmirihi bang di 'ngmie maali, sinsagihi, bugilo aning peretengmirihi jaa bang daang ngmi.

6Sanga ni bang daang wa to 'Neekong jiengaa, ka 'Yuuzaa tie u 'nu Naangmini daga ni ingang, a nyoguu tari, ‘bojung a nadavarihi daang ngmiye gberi.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi 'Yuuzaa ingang. Ka Naangmini daang ngmi 'Yuuzaa ku beng, u banangbu ni 'jung. Ung daang 'kpi beng, a Naangmini daga ni 'lomboring.

8Ka 'Deevid 'suuri daang 'ihi, Ba Tari Baahaa Daana ang ngmi 'Yuuzaa ku ni 'jung. Ung daang 'ku a 'jie 'yuori 'Piirez 'Yuuza. Bila bang nang buona a 'jie a waana 'jine.

9A daari dabieng daang kpeye 'Deevid Ba Tari Baahaa Daana yela, ung yeli: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana daga ni na i wa n seng?

10Bila 'jung Deevid daang ba 'le ka u tan Ba Tari Baahaa Daana daga ni kpening 'Deevid 'Yi-kpong ni 'puo. Che ung daang bie, a taruu kpening 'Oo-bed 'Iidom, Gaat nie ni 'deu.

11Ba Tari Baahaa Daana daga ni daang kpelingye 'Oo-bed 'Iidom, Gaat nie ni 'detmg 'chiuri ata. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang pegi 'Oo-bed 'Iidom aning u 'deu niba jaa.

12Bang daang toonhaa 'ku 'Deevid a yeli: Ba Tari Baahaa Daana pegiye 'Oo-bed 'Iidom 'deu niba aning bung jaa ang i u 'suobu, Naangmini daga ni 'jung. Ka 'Deevid daang gaa ti tari a Naangmini daga ni 'yining 'Oo-bed 'Iidom 'detmg. U daang taruung waaning 'Deevid 'Yi-kpong ni aning nyengka.

13Sanga ni banani ang pegili a Ba Tari Baahaa Daana daga ni ang wa di gberi buyuobi, ka 'Deevid di nadavaraa, aning pinuoruu a 'ihi sarika.

14'Beng la ka 'Deevid daang di u fanga jaa seu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Masari tani iifod ka 'Deevid daang yeti.

© 2009 Bibles International.

15Ka 'Deevid aning Iisiriel 'deu niba jaa daang tari Ba Tari Baahaa Daana daga ni 'do waaning. Ba daang tahinang a ngmira biengkoni ming che waananing a daga.

16Ba Tari Baahaa Daana daga ni daang wa kpeye Deevid Yi-kpong. U kpiebu ni 'puong ka Maikel, Sool 'bi-poga ni daang 'liinhe 'tokorong. Ung daang nye Naa 'Deevid ang yo egiha, a 'viinhe Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka Maikel daang diu fiengye u 'sikiring.

17Bang daang waaning Ba Tari Baahaa Daana daga ni. Ba daang diung 'bing u bingjieng a tenti'deu ni Deevid ang kaa u yela maali ni 'puong. Ka 'Deevid daang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

18'Deevid ang daang wa 'ihi a sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi baahi, ung daang duhi sung ku a niba bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring.

19Ung daang tori tori siimaa 'ku a niba jaa. Iisiriel jemaa ni jaa ung daang tori 'ku, a pogiba aning a daba. U da mang 'kuye nie jaa paanuu 'gbuli, 'deeti 'gbunihi aning 'girep 'gbtmihi. Ka a niba kanga jaa daang leu gaa u 'deu.

20'Beng la ka 'Deevid daang leu gaa a na ti duhi sung 'ku u 'deu 'deme. Ka Maikel, Sool bi-poga ni wa 'yi 'tuohi Deevid a yeli: Nye Iisiriel naa ni girima ang sing bila jine. Nye ung yaahi u minga u tungtuniba bi-pogiba 'ningbiring bila jine. U wa 'woniye a ninglaama ni ang ba mang fora 'vii ka ba yaahi ba miihi ni kanga.

21Ka 'Deevid daang yeli 'ku Maikel: Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wa la. Unang nye i ba aning u 'deu niba jaa che 'lugimo ni. Unang 'ihime mang i paalikaara a kaara Ba Tari Baahaa Daana niba, Iisiriel ni. Bila 'jung n na seuye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

22N na nyaabiye n minga gba a gaa bila, a 'sigihi n minga n minga 'ningbiring. Che a tungtungpogiba ni yela ing yeli ni yeng seng, n na tariye girima ba seng.

23Bila 'jung Maikel, Sool 'bi-poga ni daang ba tari 'bie a gara u 'kuung.

2 Samuel 7

1A naa daang kpieriye u 'detmg, ka Ba Tari Baahaa Daana 'kuupeenhibu i u domihi ni ang ngmaaguu 'gili ni jaa seng.

2Ka a naa daang yeli 'ku 'Neetang, a dangyera: Panaa nye, 'siid-er daari 'deung mang kpiera, che ka Naangmini daga ni bing tent patiisahi 'puong.

3'Beng la ka 'Neetang daang yeli 'ku a naa: Yeli jaa ang bi i 'sikiring, ira, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana 'Nye i seng.

4Che ana 'yienguu ni, Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang taye 'Neetang ngaang:

5Gaa ti yeli 'ku n tungttma 'Deevid: Ngaang ka maang Ba Tari Baahaa Daana yeli: Inang na me 'deu 'kumo ka n kpiera bi?

© 2009 Bibles International.

6'bojung a 'piili wagiri ni mang tari Iisiriel biihi 'yining lijipiti 'puong, 'haali a waana 'jine, n ba kpiera 'deung. Che n mang 'yiye che a gaa che, a mang bi tent aning tenti'deu 'puong.

7N ning Iisiriel 'biihi ni jaang 'tugili 'jiihi. N daang yeli 'kuye Iisiriel buura ni nie kanga mang ku nuori ka u chiina n niba Iisiriel 'deme ka wala 'jung yeng ba me 'siid-er daari 'deu 'kumo bi?

8Bila 'jung, pampana yeli ngaang 'ku n tungtuna 'Deevid: Ngaang ka maang bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Piihi boong mang 'ihii. N 'ihiingpiihi chiingbung ka i i paalikaara n niba ingang, a kaara Iisiriel.

9'Jie jaa ming ing gaa, n mang 'Nye i seng. N ngmaaye i domihi ming jaa bahi i 'ningbi-tooring. N iyeng ka i 'yuori 'do a'wo a ningtiinha ni ang bi duneeng ni kanga 'yuori.

10Aning ming, n na lugiye 'jie 'ku n niba, Isi'reeli niba, a 'jiiliba ka ba 'jing ba bagida'jieng a to yo yenna. Ningbee baluu ming kung la tariba fira a'wo bang da mang iriba bila ni.

11Ba kung la tariba fira a'wo bang daang iriba bila a 'piili wagiri ni mang daang 'ku saringmaariba nuori ka ba kaara n niba, Isi'reeli niba ni. N vengyeng ing nye i minga ming a 'yi i domihi jaa seng. Aning ming, Ba Tari Baahaa Daana yera 'kuriing ka u na meye jaga 'kui.

12Ka i 'bering wa paali, i na kping a gaa i ba'mine seng. A sanga mang na 'bing i buurii ka u die i 'jie. U na iye i minga bi-doga, ka n veng ka u naalung jigi.

13Unang na me 'deu 'ku n 'yuori. N na ing ka u naalung na'kogo 'bibe a gara wagiri jaa.

14N na iye u ba, ka u ming i n bi-dau. Ka unang wa tung beu, ninsaaliba kpaaha aning ninsaaliba biihi fiebibu mang na di a deenhuu.

15Che n nungbu ang ba baaha yeng kung 'yi u ingang a'wo mang daang 'ihuu 'yi Sool ingang bila ni. Sool, una mang 'ihi bahi i 'ningbi-tooring ni.

16I 'deu aning i naalung ming na ahiye kpiengaa a gara wagiri jaa i 'ningbi-tooring. I na'kogo ni na ahiye kpiengaa a gara wagiri jaa.

17A yeli'bie nga jaa aning a yelinyiruu nga jaa ka 'Neetang daang maahi 'ku Deevid.

18'Beng la ka Naa Deevid daang kpe ti 'jing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka 'Deevid daang yeli: Ning'buo lima, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana? 'Bo la n 'deu ming che ing 'duohima sing ngaang?

19Che Ma 'ningbiring, yelibile la, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. Haali ing gba yeli yela ang daang na i daari kanga i tungtuna jagang ming. Ngaang muo ing mang ira 'kuro ninsaaliba bi, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana?

© 2009 Bibles International.

20'Bo yeli ka 'Deevid na bang la yeli 'kui? 'Bojung, Ma 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang bang i tungtuna.

21I yelihung ni 'jung ing i a yelinangima nga jaa. I iye bila a 'tuuro i minga 'sikiri buobung. I iang ka i veng ka i tungtuna bamaa.

22Bila 'jung i iye kpong, 'oo 'Suobo Kpiengu Jaa Daana. I to 'chibe. Naangmini ming la 'chibe ka i naani a'wo anani jaa ti 'tobo ang 'wong ni.

23Paali'buong ming la 'woning i niba, Iisiriel niba? Dunee nga paali'yeni nga Naangmini ang ti yeudie bang na i u minga niba la bila. Bana ka Naangmini daang di boning 'yuori 'ku u minga ni. I paaluu ni ing daang tung tungnagima aning tungsiela 'ku ni la bila. I daang kariye a paalihi aning ba ngmima a 'yi i niba ni ing yeudie a 'yi lijipiti 'puong ni 'ningbi-tooring.

24'Bojung i diye i niba, Iisiriel niba a leu i niba a gara wagiri jaa. Ka Ma, Ba Tari Baahaa Daana leu ba Naangmini.

25'Oo Ba Tari Baahaa DaanaNaangmini, pampananga veng ka i yelihung ni ing yeli i tungtuna aning u 'deu niba yela ni paali a gara wagiri jaa. Tung bila ni ming ing yeli ni.

26Veng ka bila tung ka i 'yuori nye i kpong a gara wagiri jaa. Niba na mang yeliye ngaang: Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la Naangmini ang kaara Iisiriel. Veng ka i tungtuna 'Deevid 'deu ahi kpiengaa i 'ningbi-tooring.

27'Bojung, Ma, 'oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini, inang 'yuo a bila nga 'ku i tungtuna. I yeliyeng: N na meye 'deu 'kui. Bila 'jung ka i tungtuna tari nyau ka u 'puohi a 'puohibu nga 'kui.

28Pampana, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, Ma la Naangmini ka i yelihung i yeliminga. Inang 'bing a yelisung nga ming nuori 'ku i tungtuna.

29Bila 'jung pampana, nang veng ka a ii 'pu-peli ka i pegi i tungtuna 'deu, ka u mang 'bi i 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa. ‘bojung, ina, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, inang yeli bila. Bila 'jung di i pegiri ni a i ka i tungtuna 'deu nyira pegiri a gara wagiri jaa.

2 Samuel 8

1Bila 'puoring, 'Deevid daang 'ihiye Filiisitiya niba ingang, a tuongba. Ka 'Deevid daang faa Meeteg Aama a Filiisitiya niba 'nuuhing.

2Ung daang jau tuong 'Moo-ab niba ming. U daang firibang bang jeng jeng 'tengeng. Ung mang di 'ngmi-maahaa, a maahiba. U da mang maahiye 'ngmie a'yi jaa bogu a weli banani bang na ku ni bahi, a maahi 'ngmigbuli ming a weli banani bang kung ku ni bahi. A 'jung a 'Moo-ab niba daang leuye 'Deevid 'yemihi, a mang waananing naa chieha.

© 2009 Bibles International.

3'Deevid daang jau tuongye 'Hedadiizur, 'Zooba naa Riihob 'bi-dau ni. Sanga ni 'Hedadiizur ang daang gara ka u la ti die u paaluu ang 'bi 'Yufireetis Maning ni, ka Deevid daang jau tuomuu.

4Cherietihi 'tuhi, yohijonniba koohi ayo'poin aning 'soje-gbe'chenibe 'tuhi lijeri ka 'Deevid daang faahi u seng. A yohi ni ang mang tagira a cherietihi ni ming jaa gbee 'giile ka 'Deevid daang ngmaahi ang gberihi. Buunhu awala 'mine 'yong ung daang bahi, a'wo a na bang tagi cherietihi koo.

5Aaram niba ang 'yi Damaasikus daang wayeng ka ba wa sung 'Zooba naa 'Hedadiizur. Ka 'Deevid daang ku a Aaram niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000). ('Munpiilee G. 25:20)

6'Beng la ka Deevid daang maali 'sojehi kampukpienhi Aaram ang 'bi Damaasikus 'puong. Ka a Aaram niba daang leu 'Deevid 'yemihi a mang waaning naa chieha. 'Jie jaa 'Deevid ang da mang gaa, Ba Tari Baahaa Daana da mang 'guung.

7Ka 'Deevid daang 'ohi a salima nyau bungpogirihi ni 'Hedadiizur tungtuniba ang daang tari, a taraa waaning Jeruuselem.

8Naa 'Deevid daang vaye yaawa ming yaga jaa a 'yi 'Biita aning Be'rootai 'puong. 'Hedadiizur 'yi-bera daang fia.

9Ka 'Heemat naa 'Tooyuu daang 'wong ka 'Deevid jau tuongye 'Hedadiizur 'sojemuni ni jaa.

10'Beng la ka 'Tooyuu daang tung u bi-dau 'Jooram Naa Deevid 'jie ka u ti 'puohuu che duhi sung ming 'kuu, ung ming 'Hedadiizur a tuomuu 'jung. 'Bojung 'Hedadiizur aning 'Tooyuu daang jaurang. Ka 'Jooram daang tari wan bungmaanihi, salima bungmaanihi, aning yaawa bungmaanihi a waaning.

11Ka Naa 'Deevid daang di a ming 'bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A wari aning a salima ni ang 'yi paalihi ni jaa ung daang balihi ni, bila ung daang ia.

12A buunhu daang 'yiye Aaram, 'Moo-ab aning Aamong niba jie. 'Mine ming daang 'yiye Filiisitiya niba jie, ka 'mine ming 'yi Aamalek. 'Deevid daang weliye anani ming ung diehi Riihob 'bi-dau 'Hedadiizur, 'Zooba naa seng ni bing.

13'Deevid ang daang wa 'yi a Aaram niba 'tuhi 'pie aning a'nii (18,000) ni kuubu leu wa, u 'yuori daang 'doyeng. A Yaarung Lohimbo ning ung daang kuba.

14U daang 'bingye a 'sojehi kampukpienhi ming lidom 'puong. lidom jaa ung daang 'bing kampukpienhi, ka a lidom niba jaa leu Deevid tungtuniba. 'Jie jaa 'Deevid ang da mang gaa, Ba Tari Baahaa Daana da mang 'guung.

15A 'jung 'Deevid daang 'diye Iisiriel jaa naalung. Ka Deevid da mang ngmaara saree, a ira yela ang 'tu son ming 'kuro u niba jaa.

16'Joo-ab, Zeri'yu-aiya bi-dau ni daang la a 'sojehi ningkpong. Ahailud 'bi-dau Jehoosafat ming daang la nie ang mang seura yela 'binne.

© 2009 Bibles International.

17Ahaitub 'bi-dau 'Zeedok, aning Abaiyatar bi-dau Ahiimelek daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba. 'Sireeya daang la a gbangseura.

18Jehoiyada bi-dau Bi'neeyang daang kaara Keerit niba aning 'Pii-let niba. 'Deevid bi-daba ni ming daang la a 'yi-dieribera.

2 Samuel 9

1Ka Deevid daang yeli: Nie kanga nang kpelingye Sool 'detmg bi? N buorang ka n 'wuluu nungbu ang ba baaha, Joonatang 'jung.

2Tungtuna kangang ming daang 'bibe, a 'yi Sool 'deu, ka u 'yuori i 'Ziiba. Bang daang buomuu waaning Deevid seng, ka a naa jugihuu: Ina la 'Ziiba wa? Ung dieyeli: Maang, i tungtuna la bila.

3'Beng la ka a naa daang jugihi: Nie jaa ba la 'chi Sool 'deu ning a paahi bi? N buorang ka n 'wuluu Naangmini bunye. Ka 'Ziiba daang yeli 'ku a naa: Joonatang bi-dau kanga nang biyebe. Gberii la.

4Ka a naa daang yeli 'kuu: 'Yening ung 'be? Ka 'Ziiba yeli ku a naa: U 'biye Aamiel 'bi-dau 'Meekiedetmg, 'yiri bang buona 'Lo 'Diibar 'puong.

5'Beng la ka Naa Deevid tung bang ti taruu 'yining Aamiel 'bi-dau 'Meekir 'deu ang 'bi 'Lo 'Diibar 'puong waaning.

6Mefiiboset, Sool 'bi-dau Joonatang 'bi-dau ni ang daang wa ta 'Deevid 'ningbi-toori, ung 'churi a 'pu 'tengeng. Beng la ka 'Deevid daang yeli: Mefiiboset la bi? Ung dieyeli: Nye i tungtuna.

7Ka 'Deevid yeli 'kuu: Ta jora dabieng, bojung, n na 'wuliing nungbu ang ba baaha, i ba Joonatang 'jung. I nabaali Sool leng-gbangu ni ming jaa mang na la leuhi kui. N 'teebuling ming ing na mang 'dire wagiri jaa.

8'Beng la ung daang 'churi a yeli: Ana la i tungtuna a'wo i baga na bi n ming to ba'kuung nga 'jieng?

9Ka a naa buong 'Ziiba, Sool tungtuna ni, a yeli kuu: N diye bung jaa ang da i Sool 'suobu aning bung jaa ang da i u 'deudeme 'suobu a 'ku i ningkpong bi-dau nga.

10Bila 'jung, i ning i 'bi-daba, aning i tungtuniba, yenang na mang ko 'kuu. Ye na mang cheye a buunhu waaning, ka i ningkpong yaangaa ni tuong nye siimaa 'di. Che Mefiiboset, i ningkpong yaangaa nga, n leebuling ung na mang 'dire wagiri jaa. 'Ziiba daang tariye bi-daba 'pie ning 'banu aning tungtuniba lijeri.

11'Beng la ka 'Ziiba daang yeli 'ku a naa: Anani jaa n ba naa ang 'ku u tungtuna nuori, bila ka i tungtuna na i. Mefiiboset yeng, a naa 'teebuling ung da mang 'dire a'wo a naa 'bi-daba ni kanga.

12Mefiiboset daang tariye 'bi-daubile. U 'yuori daang la Maika. Nie jaa ming ang kpiera 'Ziiba 'detmg daang iye Mefiiboset tungtuna.

© 2009 Bibles International.

13Mefiiboset daang kpieriye Jeruuselem 'puong, bojung a naa 'teebuling ung da mang 'dire wagiri jaa. Gberii daang la. U gbee a'yi jaang daang 'kpi.

2 Samuel 10

1Wagiri kanga ang wa ta, Aamong niba naa daang 'kpiyeng, ka u bi-dau 'Heenung daang die u 'ile 'di naalung.

2'Beng la ka 'Deevid daang yeli: N na iye 'Neehas bi-dau 'Heenung hina a'wo u ba ang daang ima hina bila ni. Ka 'Deevid daang tung u tungtuniba ka ba ti maa u 'suhu u ba ni yela. Ka 'Deevid tungtuniba ni daang wa kpe Aamong niba paaluu.

3Ka Aamong niba ningbera daang yeli 'kul-leentmg, ba 'yi-daangdau ni: I tiehi ka Deevid ang siring nana i ba 'jung ang tung 'suhi-maariba i seng bi? Ma yeli yeng 'jung 'Deevid ang tung u tungtuniba i seng la ka ba wa piehi a 'yi-kpong, a 'pigihuu, che ngmau wa?

4Bila 'jung ka 'Heentmg daang nyogihi Deevid tungtuniba ni a pang ba tiema chelee. U daang ngmaahiye ba bungyerihi ming a 'sonsogihing ti to ba 'mtmo che bahiba bang gaa.

5Bang daang wa toonhaa ku Deevid, ang veng bang ti 'tuohibo, 'bojung 'vii daang kpeye a daba 'haali. Ka a naa daang yeli: Ye chelihi Jeeri'ko 'puong a gara sanga ni ye tiema ang na wa buli, ka ye panaa waana.

6Aamong niba daang wa nyiyeng ka ba vengyeng ka Deevid ba la die ba yela. Bila 'jung ba daang ti haye Beet 'Riihob Aaram niba aning 'Zooba Aaram niba 'soje-gbe'chenibe 'tuhi lijeri. Ba daang haye daba 'tuhi 'Meeyaka naa ming seng, a ha daba 'tuhi 'pie ning 'tuhi a'yi (12,000) ming a 'yi Iisitob.

7'Deevid ang wa 'womaa, tmg tung 'Joo-ab aning a gandaba 'sojemtmi ni jaa.

8'Beng la ka a Aamong niba daang 'yi wa i 'siri 'gu taanhuu jaubu a 'di-nokpoming. 'Zooba aning Beet 'Riihob Aaram niba, ka Iisitob aning 'Meeyaka daba ni ming 'yong daang biye a moong.

9'Joo-ab daang wa nyiyeng ka a taanhuu 'biye u 'ningbi-tooring aning u 'puoring jaa. Bila 'jung tmg daang 'ihi Iisiriel 'soje-jigila ni 'mine a veng bang i 'siri a na 'tuohi Aaram niba ning taanhuu.

10Ung daang di a niba chelee ni ing u you Abiisahai 'nuuhing ka u veng ka ba i 'siri 'tuohi Aamong niba aning taanhuu.

11'Beng la ka 'Joo-ab daang yeli: Ka a Aaram nibang wa i kpienhi 'gaali 'kumo, ka i wa sungma. Che ka a Aamong niba ning ming wa i kpienhi 'gaali 'kui, n na wa sumiing.

12Tani nyau, a veng ka ti 'di daulung a ku ti niba aning ti Naangmini 'yi-bera ni. Bila ni jaa ang wa sigihi Ba Tari Boohoo Daana 'ningeng, u tung bila.

© 2009 Bibles International.

13Ka 'Joo-ab aning niba ang puo u ingang daang tagi to 'tuohi a Aaram niba ning taanhuu, bang jo laali u 'ningbi-tooring.

14Aamong niba ni daang wa nyiyeng ka a Aaram niba jorang. Bang ming daang jo laali Abiisahai 'ningbi-tooring a ti kpe a 'yi-kpong. A 'jung 'Joo-ab daang leu 'yiye a Aamong niba jie wa gaa Jeruuselem.

15Sanga ni a Aaram niba ang daang wa nye ka Iisiriel niba tuongbang, bang laanhi lang taa.

16'Beng la ka 'Hedadiizur daang tung bang ti tari Aaram niba ni ang daang 'bi a Mani lombo-jaalang ni waaning. Bang daang wa 'Hiilam. 'Soobak, 'Hedadiizur 'sojehi ningkpong ning daang die ba 'yie.

17Sanga ni bang daang wa yelaa ku Deevid, u daang laanhiye Iisiriel niba jaa lang taa bang long Jooridang Mani ni wa 'Hiilam. Ka a Aaram niba daang i taanhuu 'siri 'tuohi 'Deevid, a jauniu.

18'Beng la ka a Aaram niba daang jo laali Iisiriel niba 'ningbi-tooring. Ka 'Deevid daang ku a Aaram niba cherieti muniba koohi ayo'poin aning ba yohijonniba ming 'tuhi lijaa'yi. Ung daang ngmi 'Soobak, ba 'sojehi ningkpong ming ung 'kpi 'beng.

19A na'mine ni jaa ang da i 'Hedadiizur tungtuniba ni daang wa nyiyeng ka Iisiriel niba tuongbang. Bang daang veng ka ba ning Iisiriel niba maali taa, bang leu tuniba. Bila 'jung Aaram niba daang joriye dabieng ka ba la sung Aamong niba.

2 Samuel 11

1Sajeu sanga daang la, sanga ni na'mine ang mang gara taanhuu ni. Ka 'Deevid daang i ka 'Joo-ab aning u tungtuniba aning Iisiriel niba jaa 'yi taanhuu. Bang daang ti ku Aamong niba, a 'pigi Raaba ming. Che 'Deevid yeng daang kpelingye Jeruuselem 'puong.

2'Beng la ka 'Deevid daang 'ihi u btmgjieng 'ji-maarii kanga, a 'chene a najangu pie 'jung. A pie 'jung ung daang 'be che nye poga kanga ang ti 'suoro kuong. A poga daang vielang sung.

3Ka 'Deevid daang tung bang ti piehi a poga yela. Ka nie kanga yeli: Ma Bati'siiba la wa? 'Iilaiyam Iii-poga ni naani bi? U naaning 'kuli 'Yuraiya, Hfit nie ni?

4'Beng la ka 'Deevid daang tung tungtuniba bang ti taruu waaning. Ung wa 'Deevid 'jie ung jengniu, 'bojung u daang kaaye u minga 'jieng a i 'forifori a 'yi u degiri 'puong. Ka Bati'siiba daang leu gaa u 'deu.

5Ka a poga daang tari 'puo, a tung ka ba ti yeli 'ku 'Deevid: N tariye 'puo.

6'Beng la ka 'Deevid daang tung ka ba yeli ngaang 'ku 'Joo-ab: Bahi 'Yuraiya, Hiit nie ni ka u wa nyima. Ka 'Joo-ab daang bahi 'Yuraiya ung gaa Deevid jie.

7Ka 'Yuraiya daang wa 'Deevid seng, ung jugihuu 'Joo-ab aning a niba laangfiihmg yela aning bila ni a taanhuu ang 'chene.

© 2009 Bibles International.

8Ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Yuraiya: 'Sigi gaa i 'deu a ti pegi i gbee. Ka 'Yuraiya daang 'yi a naa 'deung gaa. Ka a naa daang tihi siimaa bang ti 'kuu.

9Che ka Yuraiya daang jeng a naa 'deu 'di-nuoring, u ning u ningkpong tungtuniba ni jaa. U daang ba 'sigi gaa u 'deu.

10Bang daang yeli 'ku Deevid: 'Yuraiya da ba gaa u 'deu. Ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Yuraiya: Sori naani ing 'yi wa bi? Wala ing ba gaa i 'deu?

11Ka 'Yuraiya yeli 'ku 'Deevid: Tentihi 'puong ka a daga ning lisiriel niba aning 'Juuda niba kpiera. Moo 'puong ka n ningkpong 'Joo-ab aning n ningkpong tungtuniba ni maali ba kampu. N panaa na bang 'kuling ti 'di che 'nyu, a jeng ning n poga? I biibu aning i 'suhu 'biibu 'puong, n kung i a yeli nga.

12'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Yuraiya: Chelihi che 'jine ka beu ka n bahii ka i gaa. Ka 'Yuraiya daang kpeling Jeruuselem 'puong a daari aning u 'di nyaa jie.

13'Deevid ang daang wa buomuu, ung 'di che 'nyu buunhu u 'ningbi-tooring. Ung daang veng ka 'Yuraiya 'bugi. 'Jie ang da wa suo, 'Yuraiya daang 'yi ti jengye u ningkpong tungtuniba ni seng. U ba 'sigi gaa u 'deu.

14A 'beeguu ka 'Deevid daang seu gbangu 'ku 'Joo-ab. 'Yuraiya ung daang diu tuoli.

15U daang seuye a gbangu 'puong a yeli: Ye di 'Yuraiya ing 'ningbi-tooring, jie ni a taanhuu ang i kpiengaa yaga. Ye leu tagi wa 'puori che bahuu ka ba ngmiu loo ka u 'kpi.

16Sanga ni 'Joo-ab ang daang wa 'pigire a 'yi-kpong, ung di 'Yuraiya ti ing 'jie ung bang ka daukpienhi 'biyebe.

17'Beng la ka a 'yi-kpong daba daang 'yi wa jatming 'Joo-ab. Ka a niba 'mine daang kpi 'Deevid 'sojehi ni 'puong. 'Yuraiya, Hiit nie ni ming daang 'kpiyeng.

18'Beng la ka 'Joo-ab daang tung bang ti toonhi a jauri yeli jaa 'ku 'Deevid.

19Ung daang kpaabi a tungtuna a yeli: Toonhi a jauri yelitarihi 'ku a naa.

20Ka inang wa baahi, a'mineng a naa 'suuri na 'ihing. A'mineng u na jugihiing ngaang: Wala 'jung yeng tagi pieli a 'yi-kpong yaga sanga ni yeng wa jaura ni? Ye da ba bang ka ba na teuraye 'piime 'yire a daangguoning bi?

21Ning'buong daang ku Abiimelek, Jerubiiset 'bi-dau ni? Poga naaning daang 'bi daangguoni 'jung che di nebiri foo u 'jung tmg 'kpi 'Tii-bez 'puong? Wala 'jung yeng tagi pieli a daangguoni? Ka a naang wa jugihi bila, ngaang ing na yeli: I tungtuna 'Yuraiya, Hirt nie ni ming 'kpiyeng.

22Ka a tungtuna daang di gaa ti toonhi anani jaa 'Joo-ab ang di tumuu ni 'ku Deevid.

23Ka a tungtuna yeli 'ku 'Deevid: Yeliminga la, a niba tuoniting ka a daba 'yi wa 'pigiti a kuolihing. 'Beng la ting kariba leuhi ti bahi a 'di-nokpong nuoring.

© 2009 Bibles International.

24A tanteuriba da biye a daangguoni 'jung che teura i tungtuniba. Naa, i tungtuniba ni mine 'kpiyeng. I tungtuna 'Yuraiya, a Hiit nie ni ming 'kpiyeng.

25'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku a tungtuna: Yeli ngaang 'ku 'Joo-ab: Ta wa vena ka a yeli nga saana i 'puo, bojung 'takobi mang kuye jagila, a bang ku jagila ming. Maaling ahining a 'yi-kpong jenjaa a ngmau. Yeluu bila a nyagihi u inga.

26Sanga ni 'Yuraiya poga ang daang wa 'wong ka u sira 'kpiyeng, ung 'kong u sira ni.

27U nimiha ni ang wa baahi, 'Deevid daang tungyeng bang ti tart Bati'siiba waaning u 'deu. Ung daang leu 'Deevid poga a dogi bi-dau 'kuu. Che yeli ni Deevid ang i ni daang ba peli Ba Tari Baahaa Daana 'puo.

2 Samuel 12

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung 'Neetang 'Deevid seng. Ung wa 'Deevid 'jie a wa yeli 'kuu: Daba ba'yi 'mineng daang 'bi 'yi-kpong kangang. Kanga daang iye bundaana, ka kanga ming i nandaana.

2A daubundaana daang tariye piihi aning nii ang ba tari nuori.

3Che a daunandaana yeng daang ba tan bung jaa, ka pisari'bile kanga ung da 'guono 'yong naani. Ka a pisaraa daang langning a dau biihi jaa baara. U ning a daang da mang lang u siimaa, ung 'nyuuro ning a dau 'bonsuo ming. A dau da mang 'koruung jengning. U daang 'woningye u 'bi-poga.

4'Beng la ka saana kanga daang wa a daubundaana ni 'jie. Ung daang jaanhi ka u nyogi 'dtmgo u minga piihi bii u 'nii 'puong a maali siimaa 'ku a dausaana ni ang wa u 'jie ni. Che ung daang nyogi a daunandaana pisaraa ni maali siimaa 'ku a dau ni ang wa u jie ni.

5Ka 'Deevid 'suuri daang 'ihi a dau ingang 'haali. Ung yeli 'ku 'Neetang: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, 'see ka a dau ni ang i bila ni 'kpi.

6U na yauye a pisaraa ming sani gberi bunaahi, ung ba jo nimboo che i a yeli nga 'jung.

7'Beng la ka 'Neetang daang yeli 'ku Deevid: Ina la a daubalaa. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: N buoye kpaang waahii a 'bimii naa ka i kaara Iisiriel. N diegiing ming 'yi Sool 'nuuhing.

8N diye i ningkpong 'deu aning i ningkpong pogiba 'kui ka i tari N 'kuing Iisiriel 'deu aning 'Juuda ming. Ka anang da ba sing bung ming gba, n danang 'kuing 'mine puo.

9Wala 'jung ing ba di Ba Tari Baahaa Daana nuori tiinhuu? Wala 'jung ing tung beu u 'ningbiring? I kuye 'Yuraiya, Hiit nie ni aning 'takobi che di u poga. Aamong niba 'takobi ing di kuu.

10Bila 'jung 'takobi daang kung 'yi i 'deung jaa. 'Bojung i dimang fiengye a di 'Yuraiya, Hiit nie ni poga.

© 2009 Bibles International.

11Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na veming ka tuorikpong 'yi i minga 'deu wa i ingang. I 'ningbiring mang na faa i pogiba a diba 'ku i kpieringto. Ngmin'tontori ung na jeng ningba.

12‘bojung 'gondong ing ia, che maang na iye a yeli nga Iisiriel niba 'ningbi-tooring ngmin'tontori.

13Ka 'Deevid yeli 'lcu 'Neetang: N iye Ba Tari Baahaa Daana yelibeu. Ka 'Neetang yeli 'ku 'Deevid: Ba Tari Baahaa Daana vengye i beu 'lcui. I kung la Icpi.

14Che i vengyeng ka Ba Tari Baahaa Daana domihi nye sori, a 'tuuro a yeli nga ingang, a na degi u 'yuori. Bila 'jung, 'bie ni bang dogi lcui ni naang 'kping.

15'Beng la ka 'Neetang daang leu gaa u 'deu. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ngmi a 'bie ni 'Yuraiya poga ang dogi 'Icu Deevid ni, ung biera.

16Ka 'Deevid daang suhi Naangmini a 'bie yela, a 'le nuori a kpe ti jeng 'tengeng a 'yienguu jaa.

17Ka u 'deu ningbera daang 'ihi gaa u 'jie a na ti i ka u 'ihi a 'tengeng. Che u daang ba sagi bii a veng ka u ningba 'di siimaa.

18A beri ayo'poin daari, ka a bie 'kpi. Ka 'Deevid tungtuniba ni daang jora dabieng ka ba yeluu ka a bie 'kpiyeng, bojung ba daang yeliyeng: Siringkoni, a 'bie ang da nang i 'vori ni, ti yeliye yela 'lcu a naa che u ba 'wong ti yeliyaga. Wala ting na i yeli 'kuu ka a bie 'kpiyeng? U na bang ingye u minga dangii.

19Sanga ni Deevid ang wa 'wong u tungtuniba ni ang yo waliha yela, ung bang ka a bie 'kpiyeng. Ka 'Deevid jugihi u tungtuniba ni: A bie 'kpiyeng bi? Bang dieyeli: U 'kpiyeng.

20'Beng la ka Deevid daang 'ihi a 'tengeng. Ung daang pegi u minga, a so kpaang che yen kparijaani. Ung daang kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu a ti 'pu 'tengeng 'puohi Naangmini. Bila 'puoring ung daang leu gaa u 'deu. Ung daang jugihi siimaa yela, bang dia wa 'bing u 'ningbi-tooring ung 'di.

21'Beng la ka u tungtuniba ni daang jugihuu: 'Bo la ing i nga? A 'bie ang da i 'vori, i 'leye nuori a 'komuu, che ung wa 'kpi ing 'ihi a 'di siimaa.

22Ung yeli: A bie ang da i 'vori, n 'leye nuori a 'kong, bojung n da tiehiyeng: Ning'buong bang, a'mineng Ba Tari Baahaa Daana na imang bunye ka a bie 'ihi?

23Che pampana, u 'kpiyeng. Wala 'jung mang na la 'lere nuori? N na bang leu simuung bi? Maang daang na gaa u jie, che una kung la bang leu wa n seng.

24'Beng la ka Deevid daang mugili u poga Bati'siiba, a kpe u 'jie ti jengniu. Ung daang dogi 'bi-dau ka 'Deevid buonuu Soolomong. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang nung Soolomong yela.

25Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung 'Neetang, a dangyera ni, ung ti ing a bie 'yuori ka Jedidaiya, Ba Tari Baahaa Daana ang numuu 'jung.

© 2009 Bibles International.

26'Joo-ab daang jauningye Raaba, Aamong niba 'yi-bera ni kanga. U daang faaye a na'yi-kpong.

27Ka 'Joo-ab daang tung tungtuniba Deevid 'jie a yeli: N jauningye Raaba, a faa a 'yi-kpong kuong 'jie ming.

28Bila 'jung laanhi a niba chelee ni lang taa a maali kampu a 'yi-kpong sieng a faaguu. Ka n to ira wa faa a 'yi-kpong ka ba leu di n 'yuori a buonuu.

29Ka 'Deevid daang laanhi a niba jaa lang taa a gaa Raaba. Ung daang ti 'piguu, a faaguu.

30'Beng la ung daang yogi ba naa na'jupiluu u 'jung. U tiinhuu daang iye sannii taalent btmg'yeni. 'Ku-nanee ming daang marihiye u ingang. Bang daang diu vogili Deevid 'jung. U daang vaye buunhu bang jaufaahi ming gaga jaa a 'yining a 'yi-kpoming.

31U daang tariye niba ni ang bi a 'yi-kpong 'puong ni ming 'yining, a veng bang di 'su-nyina, 'ping-garihi aning lee a tuna ning. Ung daang veng bang long gaa ti ngmaaha tambie. Bila ung daang i Aamong niba 'yi-bera ni jaa. Ka 'Deevid ning a niba jaa daang leu gaa Jeruuselem.

2 Samuel 13

1'Deevid bi-dau Aabisalom daang tariye yaupogivielaa kanga. U 'yuori daang la 'Tee-mar. Ka Aaminong, 'Deevid 'bi-dau ni daang buoruu.

2Aaminong daang kaaye u yaupoga 'Tee-mar yela i 'kerikeruu bilaang ti biera. Pogisaraa ang da nang ba bang dau daang la 'Tee-mar. A daang ba 'tu son ming ka Aaminong iu yeli jaa.

3Che Aaminong daang tariye jominga kanga bang buona Joonadab. 'Deevidbabie Siimiyaa 'bi-dau daang la Joonadab. Joonadab daang iye dawari daana.

4'Beng la ung daang yeli 'ku Aaminong: Wala la ka ina, naa bi-dau jaa aang kogira beu la 'beu jaa? Ka bila i kung yeli 'kumo wa? Ka Aaminong daang yeli 'kuu: N buoraye 'Tee-mar, n ba'bie Aabisalom yaupoga ni.

5Ka Joonadab yeli 'kuu: Jeng i 'gadong, a i 'wo ing biera. Ka i bang wa wa i nyiibu, yeli 'kuu: Jaan'de, veng ka n yaupoga 'Tee-mar wa 'kumo siimaa. Veng ka u wa maana a siimaa n 'ningbi-tooring ka n 'liinhe, ka u 'nu ming innima ka n 'dire.

6'Beng la ka Aaminong daang Jeng a i 'wo ung biera. A naa ang daang wa ka u nyiu, ka Aaminong yeli 'ku a naa: Jaan'de, veng ka n yaupoga 'Tee-mar wa maali paanuuhi awala 'kumo Veng ka u wa maanaa n 'ningbiring, ka u hu 'ihe kurimo ka n oora.

7Ka 'Deevid daang tung 'deu ka ba ti yeli 'Tee-mar ngaang: Gaa i yaudau Aaminong 'deu ti maali siimaa kuu.

8Ka 'Tee-mar daang gaa u yaudau Aaminong 'deu. Ung daang gara ka u jengye. 'Beng la ung daang di jong, a uraa, a maali paanuuhi u 'ningbi-tooring, a se a paanuuhi.

© 2009 Bibles International.

9U daang diye a laa, a di a paanuuhi wa 'bing Aaminong 'ningbi-tooring. Che ung daang jaanhi ka u oo. 'Beng la ka Aaminong daang yeli: Nie jaa 'yi che bahima. Bang jaa daang 'yi che bahuu.

10'Beng la ka Aaminong daang yeli 'ku 'Tee-mar: Tani a siimaa kpe waaning a 'de-jenuu a wa 'ihe kurimo ka n oora. Ka 'Tee-mar daang di a paanuuhi ni ung maali ni, a taraa wa 'ku u yaudau Aaminong a 'de-jenuung.

11Sanga ni ung daang wa waania ka Aaminong 'di ni la ung nyoguu a yeli 'kuu: N yaupoga, wa ka n nii Jeng.

12Che ka 'Tee-mar leu yeli 'kuu: A'kai, n bieri. Ta firima, 'bojung a ba sigining ka a yeli nga to bing Iisiriel 'puong. Ta i a nyaabayela nga.

13Ka n ming, 'ye mang na gaaning n nyaaba nga? Ina yeng, i na 'woningye a jolihi ni kanga Iisiriel 'puong. Bila 'jung jaan'de, yeli 'ku a naa, 'bojung u kung jaanhi ka u dima 'kui.

14Anaajaa, Aaminong daangba chelihi u yeliyaga ni. Che ung daang tari fanga gaaguu 'jung, ung firuu a jengniu.

15Bila 'puoring Aaminong daang haye 'Tee-mar 'haali. Haabu ni to ung daang hau ni da leu gaaye buobu ni ung daang buoruu ni. 'Beng la ka Aaminong daang yeli 'ku 'Tee-mar: Thi gara.

16Ka 'Tee-mar daang yeli 'kuu: A'kai 'yee. N karibu ngang na i beu a gaa yeli ni ing ima ni. Che Aaminong daang ba togumuu.

17'Beng la ung buong u tungtuna ang mang sunginuu a yeli: Nye. Kari a poga nga ka u 'yi che bahima. Laruu bahi 'yengeng.

18Ka Aaminong tungtuna ni daang karuu ung 'yi che ung lari a 'di-nuori. 'Tee-mar daang yeriye kpari chuona chuona, 'bojung a kparibani ka a naa bi-pogiba ang nang ba bang daba da mang yeti.

19'Beng la ka 'Tee-mar daang 'ohi tampelung waahi u 'jung, a tagihi u kpari chuona chuona ni ung yeri ni ming chiehi. U daang diye u 'nu 'tuo u 'jung a gara che 'cheehe.

20'Beng la ka u yaudau Aabisalom daang jugihuu: I babie Aaminong nii la bi? Nang tang, n yaupoga. I ba'bie la. Ta veng ka a yeli nga yei. Ka 'Tee-mar daang kpeling u yaudau Aabisalom 'detmg, a i poga ang mang 'jing u 'yong ning 'pu-saang.

21Sanga ni Naa 'Deevid ang wa 'wong a yela nga jaa, u 'suuri daang 'ihiyeng 'haali.

22Aabisalom daang ba yeli yelisung bii yelibeu a 'ku Aaminong, u babie ni. 'Bojung Aabisalom daang haye Aaminong, ung fin u yaupoga 'Tee-mar jengning 'j ung.

23'Yuomo a'yi ang wa paali, Aabisalom daang tariye pikoongpuniba 'Bee-al 'Heezor 'puong. 'Bee-al 'Heezor pieliye 'Iifiriam. Ka Aabisalom daang buong a naa 'bi-daba ni jaa.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka Aabisalom daang wa a naa 'jie a wa yeli: Nang bang ka i tungtuna tariye pikoongpuniba. Jaan'de, naa, veng ka i ning i tungtuniba ni bieli i tungtuna gaaning.

25Che ka a naa daang yeli 'ku Aabisalom: Aai, n 'bi-dau. Ta veng ka ti jaa gaa. Ti na irang wa leu tuora 'kui. 'Beng la ung daang suhuu, che ka a naa jaanhi ka u gaa, che duhi sung kuu.

26'Beng la ka Aabisalom yeli: Ka inang kung gaa, bila yeng nang veng ka n ba'bie Aaminong niti gaa. Ka a naa daang jugihuu: Wala 'jung ka u nii na gaa?

27Che ka Aabisalom daang suhuu. Ka a naa daang veng ka Aaminong aning a naa bi-daba ni jaa niu gaa.

28Aabisalom daang 'kuye u tungtuniba nuori a yeli: Ye cheliha. Ka Aaminong wa 'nyu waing 'bugi ka maang wa yeli 'kuye ka ye ngmi Aaminong, ye kuu. Ye to wa fora dabieng. Ma maang 'kuye nuori wa? Ye tari nyau, a i kpienhi.

29Ka Aabisalom tungtuniba ni daang i Aaminong bila ni Aabisalom ang 'ku nuori ni. 'Beng la ka a naa bi-daba ni jaa daang 'ihi. Ka kanga jaa mang Jong u buntaangaa a fora buora u 'ju jie.

30Sanga ni bang daang 'bi soring ni ka 'duoho ta 'Deevid ngaang: Aabisalom kuye naa bi-daba ni jaa. Ba ning'yeni gba ba kpeling.

31'Beng la ka a naa daang 'ihi a tagihi u kpari chiehi che jeng 'tengeng. Ka u tungtuniba ming jaa chiehi ba kpari che ahi pieluu.

32Ka Joonadab, 'Deevid babie Siimiyaa bi-dau ni daang dieyeli: N ba naa, nang ta wa tieha ka a 'bi-pola jaa la bang ku. I bi-daba ni jaa naani bang ku, bojung Aaminong 'yong la 'kpi. A 'piili daari ni Aaminong ang firi u yaupoga 'Tee-mar jengning ni jaa ka Aabisalom 'le a yeli nga 'leree.

33Bila 'jung n ba naa, ta wa tieha ka i 'bi-daba ni jaang 'kpi, Ujung Aaminong 'yong la 'kpi.

34'Beng la ka Aabisalom daang jo bo 'jie. Ka bi-polii ni ang pigihe ni daang lagi u 'ningbie kaara ka niba yagang ti waana. U 'puori seng bang daang 'yi, sori ni ang jeng a tanga sieng ni bang daang ti 'yi waana.

35Ka Joonadab daang yeli 'ku a naa: Nye a naa 'bi-daba ning ti waana. Bila ni i tungtuna ang yeli ni, bila la.

36Ung daang wa yera a yela baaha, ka a naa 'bi-daba ni siring wa. Bang daang lagi ba noe a 'kong. Ka a naa ning u tungtuniba ming jaa daang 'kong sung.

37Che ka Aabisalom daang jo gaa Taalimai, Amaihud bi-dau seng. Taalimai daang la 'Giisur naa. 'Beu jaa, 'Deevid da mang 'kongye u 'bi-dau ni.

38Ka Aabisalom daang jo gaa 'Giisur, a ti 'bibe 'yuomo ata.

39Ka Naa 'Deevid da mang nyenna ka u gaa Aabisalom jie, 'bojung, a sanga ka u 'suhu maaye Aaminong 'kuung ni yela.

© 2009 Bibles International.

2 Samuel 14

1'Joo-ab, Zeri'yu-aiya bi-dau ni daang nyiyeng ka a naa 'sikiri ba jena 'jiyeni Aabisalom yela.

2Ka 'Joo-ab daang tung bang gaa 'Tikoowa a ti tari pogiyengbangina kanga 'yining be waaning. Ka 'Joo-ab daangyeli 'kuu: Jaan'de, i dawari a'wo ing nye 'kuori, a di 'kuori buunhu yeti. Ta so kpaang, a che i 'wo poga ang 'kong 'kuori kauhi 'lulling kanga yela.

3Gaa a naa jie a ti yeli ngaang 'kuu. Ka 'Joo-ab daang yeli yela ing a poga nuoring.

4A poga ang 'yi 'Tikoowa ang daang wa yera yela 'kuro a naa ni, u daang 'leye 'tengeng a pu che yeli: 'Oo naa, sungma.

5'Beng la ka a naa daang jugihuu: 'Bo yeling danginii? Ung dieyeli: Siringkoni, dunggali lima. N sira 'kpiyeng.

6I tungtungpoga daang tariye bi-daba ba'yi. Bang ti jau moong, che nie jaa daang 'chibe a na faahiba. 'Beng la ka kanga daang ngmi u to ku.

7Pampana, a 'di-nuori niba jaang 'ihi i tungtungpoga ingang a yeli: Waaning unani ang ku u mabie ni ka ti kuu a naa u mabie ni tmg ku ni 'nyivori sari. Bila ting na saang a cheng'dire ming. Ba leyeng ka ba baahi 'kpiinhi n 'buung-dangmaa bung'yeni ni ang kpeling ni. Ka banang i bila, n sira kung la tari 'yuori bii buurii duneeng.

8'Beng la ka a naa daang yeli 'ku a poga: 'Kano, n na 'kuye nuori i yela.

9Ka a poga ang 'yi 'Tikoowa yeli 'ku a naa: 'Oo n ba naa, a beu dogili n ning n ba 'deu niba ingang, che ka a naa aning u na'kogo ni yeng ta tari saangbu jaa.

10Ka a naa daang yeli: Ka nie jaang wa yelii yeli jaa, tari u daana wa 'kumo. U daang kung la fiinhii jaa.

11'Beng la ka a poga dieyeli: Jaan'de naa, nang tiehi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini yela. Ta wa vena ka a jiing sangnaara ni la saana nie jaa baha, ka ba ta ira wa saang n bi-dau ni bahi. Ka a naa yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, i 'bi-dau ni 'ju-koonhuu bung'yeni gba kung 'le 'tengeng.

12Bila 'jung ka a poga daang yeli: Jaan'de, nang veng ka i tungtungpoga la yeli yeli kanga 'ku n ba naa. Ka a naa yeli: Yera.

13Ka a poga yeli: Ka wala 'jung panaa ing 'le ka i di a yeli nga to pogining Naangmini niba? 'Bojung naa yeliyaga nga 'wuliyeng ka u tariye saangbu, bojung naa ba sagira ka u bi-dau ni ang kari bahi ni la leu wa 'yiri.

14'Bojung, ti naang 'kping. Ti na leu 'woningye kuong ang kiri bahi 'tengeng, a kung bang la 'ohi lang taa. Che Naangmini yeng ba mang 'ihe 'nyivori. U mang tihiye 'vuo ka banani ung kari bahi ni ta laali 'yi u seng.

15Bila 'jung mang wa ka n toonhi a yeli nga ku n ba naa, ‘bojung a niba vengyeng ka dabieng kpema. Ka i tungtungpoga yeli: N na yeliye yela 'ku naa. A'mineng naa na veming ka u tungtungpoga buobu nye.

© 2009 Bibles International.

16A'mineng naa na 'woming a faa u tungtungpoga a 'yi dau ni ang buora ka u lang n ning n 'bi-dau jaa saang bahi ni 'nuuhing. Unang buora ka u legiti 'yi Naangmini chengbung ingang ni.

17I tungtungpoga yeliyeng: N ba naa yeliyaga na maaye n 'suhu, ‘bojung sung aning beu bangbung, n ba naa mang 'woningye Naangmini malika. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ming na Nye i seng.

18'Beng la ka a naa daang die a yeli 'ku a poga: Jaan'de, ta wa soginima yeli jaa mang na sugihii. Ka a poga yeli: Jaan'de, n ba naa, yera.

19'Beng la ka a naa daang jugihi: 'Joo-ab 'nu 'biye yela nga jaa 'puong bi? Ka a poga die a yeli: Ing i 'vori 'puong, n ba naa, nie jaa kung tuong bali gaa 'nuduri bii goo a 'yi yeli jaa n ba naa ang yeli ingang. Siringkoni i tungtuna 'Joo-ab 'kumong nuori. Unang yeli a yela nga ming jaa ing i tungtungpoga nuoring.

20A yela nga tegibu yela ka i tungtuna 'Joo-ab i ngaang. Che n daana tariye yeng. Naangmini malika yeng ni to ung tari. U bangye yeli jaa ang 'bi duneeng.

21Ka a naa daang yeli 'ku 'Joo-ab: 'Too, n 'kuye son ka a yeli nga i. A 'Jung gaa ti tari a 'bi-polii, Aabisalom la bila, a waaning.

22'Beng la ka 'Joo-ab daang 'le a di u 'gbeu man 'tengeng, a 'puohi a naa barika. Ka 'Joo-ab daang yeli: 'Oo n ba naa, 'jine nga i tungtuna bangyeng ka n nyiye bunye i 'ningeng. 'Bojung naa vengyeng ka u tungtuna buobu nye.

23Ka 'Joo-ab daang 'ihi a gaa 'Giisur a ti tari Aabisalom waaning Jeruuselem.

24Ka a naa daang yeli: Veng ka u leu gara u 'deu. Che ta wa vena ka u nyira n 'ningbisogo. Bila 'jung Aabisalom daang leu gaaye u 'deu. U daang ba nye a naa 'ningbisogo.

25Iisiriel jaang nie jaa daang 'chibe bang 'pugiruu u vielung yela a'wo Aabisalom. A 'piili u gbe'puo a 'duoro u 'jusogihi, ngmehii jaa daang 'chi u ingang.

26'Yuoni jaa baahaang, u da mang cheye u ju, 'bojung a ju da mang 'sugiye yaga. Ka unang wa che a ju-kooni jaa u mang maahaang ang i sekilihi koohi a'yi. A naa sane maahibu la bila.

27'Bi-daba bata aning 'bi-poga bung'yeni ka Aabisalom daang tari. A 'bi-poga 'yuori daang la 'Tee-mar. U daang wa iye pogivielaa.

28Ka Aabisalom daang kpe Jeruuselem 'puong 'yuonggbuno a'yi, ka u ba nye a naa 'ningbisogo.

29Bila 'jung Aabisalom daang tungye 'Joo-ab 'jie. U daang buorang ka 'Joo-ab taruu gaaning a naa 'jie, che ka 'Joo-ab daang jaanhi ka u wa u 'jie. Ung daang la tung a gberi 'buyi ingang, che ung jaanhi.

30'Beng la ung daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye nye, 'Joo-ab yoo pieliye n yoo, ka u baarili 'bibe. Ye gaa ti nyuguu. Ka Aabisalom tungtuniba ni daang ti nyugi a yoo.

© 2009 Bibles International.

31'Beng la ka 'Joo-ab daang 'ihi wa Aabisalom 'deu a wa yeli kuu: Wala 'jung ka i tungtuniba nyugi n yoo?

32Ka Aabisalom dieyeli 'ku 'Joo-ab: Nye, n tungye i 'jie a yeli: Wa ka n tumii naa 'jie. N buorang ka i ti jugihuu ngaang: 'Bojung mang 'yi 'Giisur wa? Mang da nang 'bibeng seu. Bila 'jung veng ka n nye a naa 'ningbisogo. Che ka maang wa tari saangbu, u kuma.

33Ka 'Joo-ab daang gaa a naa 'jie a ti yeli kuu. Ka a naa daang tung bang buong Aabisalom. Aabisalom ang daang wa a naa 'jie, u daang 'churiyeng a di u 'gbeu mari tengeng a naa 'ningbi-tooring. 'Beng la ka a naa daang mugihi Aabisalom.

2 Samuel 15

1Bila 'puoring ka Aabisalom daang bo cherietihi aning yohi. U daang boye daba 'pihinu ming bang na mang die u 'yie a jora.

2Aabisalom da mang dangye 'ihibu ti ahi a 'di-nokpong son kpantiring. Ka nie jaang wa tari dangbu waananing a naa jie ka u toonhi, u da mang buongye u daana a jugihuu: 'Yi-kpong 'buo ing 'yi. Ka u daana dieyeli: Iisiriel buurii nga ning u to nie lima.

3Bila 'puoring, Aabisalom mang yeli kutmg: Nye, i tariye tonoo i yela ni 'puong. Che naa kpambie jaa 'chibe a na 'wong i yela ni.

4Aabisalom da mang la yeling: 'Oo, a'wo ba danang 'bingme saringmaara a paaluung. Nie jaa ang na mang tari dangbu bii yela jaa waaning n seng, n na mang 'diye u saree sung.

5Ka nie jaang wa tagi tau ming a na 'churi puohuu, u da mang tieye u 'nu a nyogi u daana 'kori.

6Ngaang ka Aabisalom da mang ira lisiriel nie jaa ang na wa saree 'diibu a naa 'jieng. Bila 'jung Aabisalom daang iye bilaka bila veng ka lisiriel niba jaa die u yela.

7'Yuomo anaahi 'puoring, Aabisalom daang yeli 'kuye a naa: Jaan'de, nang veng ka n gaa 'Hii-birong a ti 'ihi nosani mang 'di Naangmini seng.

8'bojung i tungtuna daang 'diye nosani sanganga mang wa kpiera 'Giisur ang bi Aaram paaluung. Ngaang mang daang yeli: Ka Ba Tari Baahaa Daanang siring wa leu tarima waaning Jeruuselem, bila yeng n na tung 'kuye Ba Tari Baahaa Daana.

9Ka a naa daang yeli 'kuu: Gara aning laangfie. Ka Aabisalom daang 'ihi gaa 'Hii-birong.

10'Beng la ka Aabisalom daang tung pigihibe Iisiriel buura jaa 'jiihi a yeli: Ka yenang wa 'wong biengkoni ang 'kung, ye yeli ngaang: Aabisalom la naa 'Hii-birong 'puong.

11Daba koohi a'ying daang 'tu Aabisalom gaa. Jeruuselem bang daang tung buongba 'yining. Bang daang 'chene fling 'sikiri-pielaa, ba daang ba bang yeli ang bibe.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la ka Aabisalom daang 'ihe sarikihi che tung Ahiitofel 'jie. Ahiitofel daang iye Gai'lo nie, a i Deevid kawan-ira. A 'gondo buubu daang jigiyeng, boiling niba ang daang ahi Aabisalom 'puoring daang maaling 'ugirong.

13Ka tungtuna daang wa 'Deevid seng a wa yeli: Iisiriel niba 'sikie 'Nye Aabisalom ingang.

14Ka 'Deevid daang yeli 'ku u tungtuniba ni jaa ang bi u seng Jeruuselem 'puong ni: Ye 'ihi ka ti jo bo jie. Ka bila naani ti kung i 'chihi a 'yi Aabisalom 'nuuhing. Ye i 'wieng ka ti gaa, ka u to ira wa kari wa pagiti. U na irang wa saang saangbu ti 'puong, a di 'takobi ming ku a 'yi-kpong niba.

15Ka a naa tungtuniba daang yeli kuu: I tungtuniba liti. Ti iye 'ski ka ti i yeli jaa n ba naa ang na yeli ka ti i.

16'Beng la ka a naa daang 'yi, ka u 'deudeme jaa 'tuuruu. Che ka a naa daang bahi pogiba pie ka ba kaara a 'deu. Kongkiubainihi daang la.

17Ka a naa daang 'yi ka a niba jaa 'tuuruu. Bang daang ti ahi a samaning.

18'Beng la ka u tungtuniba ni jaa daang ti 'tu u 'lombori gaa. A Keerit niba, 'Pii-let niba aning Gaat niba jaang daang ti 'tu a naa 'lombori gaa. Ba daang iye daba koohi ayuobi ang 'tuu 'yi Gaat wa.

19'Beng la ka a naa daang yeli 'ku Iiti'e-ai, a Gaat nie ni: Wala la ing ming 'tuuriti gara? Leu gaa ti 'bi a naa 'jieng, bojung saana lii, ing la i foomaraa ming ang ngmaa 'yi i paaluung.

20Jaaming 'yong ing da wa. N muo veng ka i ningti yo daara jine bi, mang ba bang jie mang gara 'puong? Leu, a tari i babiihi ni garaning, hinihung aning yeliminga bi i seng.

21Che ka Iiti'e-ai daang die yeli 'ku a naa: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori aning n ba naa ang i 'vori yeng, yeliminga, 'jie la jie jaa n ba naa ang na 'be, 'beng ka i tungtuna ming na be, 'haali ka 'kuung bii ka 'nyivori 'puong la.

22Bila 'jung ka 'Deevid daang yeli 'ku Iiti'e-ai: Gaa ti ngmaa 'do. 'Beng la ka Iiti'e-ai, Gaat nie ni aning u niba jaa aning a bibilii ni jaa ang daang puo u ingang ni ngmaa 'do.

23Ka a paaluu niba jaa daang 'kono ning kokokpiengaa sanga nga a niba jaa ang daang wa ngmaara 'duoro. A naa minga ming daang ngmaaye a Kiidirong Konboo ni 'do. Ka a niba ming jaa daang 'tori a 'mosogo sori ni a ngmaa 'do.

24'Zeedok ming daang 'biyebe, ka a 'Liivai niba ni ming jaa ang daang puo u ingang ni pegili Naangmini 'layiri daga ni. Bang daang di Naangmini daga ni 'bing. Ka Abaiyatar daang 'do 'bibe bilaang ka a niba j as wa 'yi a 'yi-kpoming.

25Ka a naa daang yeli 'ku 'Zeedok: Leu tan Naangmini daga ni gaaning a 'yi-kpong. Ka maang wa nye bunye Ba Tari Baahaa Daana seng, u na leu tarimang waaning. U na veming ka n nye a 'layiri daga aning una Ba Tari Baahaa Daana kpe'jie ni jaa.

© 2009 Bibles International.

26Che ka unang wa yeli ngaang: N 'puo ba peli nii, n iye 'siri, u ima bila ni jaa ang suma una seng.

27A naa daang yeliye ngaang ming 'ku 'Zeedok, a Ngming'puobi 'yi-diera: Kaakaara ba ii bi? Leu gara a 'yi-kpong aning laangfie, Ma aning i bi-daba ba'yi ni. Bana la i 'bi-dau Ahiimahaz aning Joonatang, Abaiyatar bi-dau ni.

28Nye, n na chelihaye a socherang a gara sanga 'duoho ang na 'yi i seng wa tama.

29Bila 'jung 'Zeedok aning Abaiyatar daang tariye Naangmini daga ni leu gaaning Jeruuselem a ti kpeling 'beng.

30Ka 'Deevid daang 'tu a Ooliveet Tangkpong 'Dojie ni 'do. U daang 'konong che 'duoro. U daang pogiye u ju ming che 'chene ning gbekpala. Ka niba jaa ang daang puo u ingang ming pogi pogi ba juri che 'duoro. Ba ming daang 'konong che 'duoro.

31'Beng ka nie kanga daang yeli 'ku Deevid: Ahiitofel paahiye niba ni ning Aabisalom ang bu noe ni 'puong. Ka 'Deevid yeli: 'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, n suhang, nang veng ka Ahiitofel kawani ni leujoliyela.

32Ka 'Deevid daang 'do ti to a tanga 'ju. Beng ung da mang 'puoho Naangmini ni. Sanga ni ung daang wa 'do ti tara a tanga 'ju ka 'Huusai, Aarika nie ni la, a waana ka u wa 'tuohuu. U kparuu daang chiehiyeng che ka tani 'bi u 'jung.

33Ka 'Deevid daang yeli 'kuu: Ka inang na 'tuurimo gara, i na leuye tuora 'kumo.

34Che ka inang leu gaa a 'yi-kpong, ti yeli ngaang 'ku Aabisalom: 'Oo naa, n na iye i tungtuna. A'wo mang daang i i ba tungtuna bila ni, bila mang na i i ming tungtuna. Ka inang ti yeli bila, Ahiitofel kawani ni na iye jaala.

35Ma 'Zeedok aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni na 'biyebe a paahi i ingang wa? Bila 'jung ka inang wa 'wong yeli jaa a 'yi a na'yiri, toonhaa 'ku 'Zeedok aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-dieriba.

36Ba 'bi-daba ba'yi ni ming gba 'biyebe a puo ba ingang. Ahiimahaz, 'Zeedok 'bi-dau ni aning Joonatang, Abaiyatar 'bi-dau ni la bila. Bana ing na mang tung ka ba wa 'kumo 'duoho jaa ing na mang 'wong.

37Ka 'Huusai, 'Deevid jominga ni daang kpe a 'yi-kpong 'puo. Ka Aabisalom ming daang wa kpe Jeruuselem.

2 Samuel 16

1'Deevid ang daang ti pari a tanga jusogo bahi fling ka Mefiiboset tungtuna 'Ziiba la. 'Ziiba daang tariye buunhi a'yi ang tan 'kogihi wa 'tuohining 'Deevid. A daang 'tuoye paanuu'gbuno koohi a'yi, 'girep 'gbunihi koo, kangkang'gbunihi koo, aning waingwuo.

2Ka a naa daang jugihi 'Ziiba: 'Bo ing iraning amahi? 'Beng la ka 'Ziiba yeli: Naa 'yidemeng 'so a buunhi na jong. A 'bi-polang ming 'so a paanuu aning a kangkang'gbunihi na 'di. Banani ming ang na bali yaga a 'mosogong ning na 'so a waing na 'nyu.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ka a naa jugihi: Ka i ningkpong 'bi-dau ni 'biye? Ka 'Ziiba yeli 'ku a naa: Yeliminga la, u kpelingye Jeruuselem 'puong, 'bojung u yeliyeng: 'Jine, Iisiriel 'deu na leuhiye n ba naalung ni kumo.

4Ka a naa daang yeli ku 'Ziiba: Nye, bung jaa ang i Mefiiboset 'suobu, inang 'sou. Ka 'Ziiba yeli: N 'churiye i 'ningbi-tooring aning minga 'sigihibu, ka n tuong nye bunye i seng, 'oo n ba naa.

5Naa 'Deevid ang daang wa to Bahuurim, ka dau kanga ang 'yi Sool buurii 'di-nuori la wa 'yire 'beng. U 'yuori daang la Siimai, a i 'Giira 'bi-dau. U daang wa 'yiyeng, ang tuura che waana.

6U daang diye 'kubo foora 'Deevid aning Naa Deevid tungtuniba ni jaa. Che a niba aning a daukpienhi ni jaang daang 'bi 'nuduri aning u 'nu-goong.

7Sanga ni Siimai ang daang tuura ni, u daang yeliye ngaang ming: Wa 'yi. Wa 'yi. Ina dauningkuura. Bunglaanii nga.

8Ba Tari Baahaa Daana naaye Sool 'deu niba jiing ni jaa sani i ingang. U 'jie ing die 'di naalung ni. Ba Tari Baahaa Daana faaye a naalung ming 'ku i 'bi-dau Aabisalom. Bila 'jong pampana, i minga beung leu 'dii ni, ing i ningkuura 'jung.

9'Beng la ka Abiisahai, Zeri'yu-aiya bi-dau ni daang jugihi a naa: Wala 'Jung ka a bakuung nga na tuura n ba naa. Jaan'de, veng ka n gaa ti nyogi u 'ju 'sugi.

10Che ka a naa daang yeli: 'Bo yeli ka n niye lang, yena Zeri'yu-aiya 'bi-daba? Bila 'Jung ye bahuu ka u tuura, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kiting: Tuura Deevid. Ning'buong panaa na yeli ka wala ing i bila?

11Ka 'Deevid daang yeli 'ku Abiisahai aning u tungtuniba ni jaa: Ye nye n minga 'bi-doga ang buora n 'nyivori 'ihibu bila, ba na wa yela a Beenjaming nie nga? Ye bahuu ka u tuura. ‘bojung, Ba Tari Baahaa Daanang imuu bilang.

12A'mineng Ba Tari Baahaa Daana na kaaye n dogee nga, a di sung naa sani 'kumo u jine 'jombie nga yela.

13'Deevid aning u niba ni daang 'cheniye a soring gara, che ka Siimai ming 'chene a tanga kpantiring, 'Deevid 'lomboring. U daang tuuraye 'Deevid che gara, a fooruu ning kubo aning tani.

14A naa aning niba ang puo u ingang jaa daang wa baliye yaga. Bila 'jung bang daang peenhi 'beng.

15Ka Aabisalom aning a niba jaa daang wa Jeruuselem. Iisiriel daba ni la bila. Ka Ahiitofel ming daang paahi.

16'Beng la ka 'Huusai, Aarika nie ni ang i 'Deevid jominga ni daang wa Aabisalom jie. Ka 'Huusai daang yeli 'ku Aabisalom: Ngming na 'ku a naa 'nyivo-toori. Ngming na 'ku a naa 'nyivo-toori.

© 2009 Bibles International.

17Ka Aabisalom daang jugihi 'Huusai: I limaniye ing 'kuro i jominga ni la nga? 'Bojung ka i ning i jominga ni ba gaa?

18Ka 'Huusai yeli 'ku Aabisalom: Aai, unani Ba Tari Baahaa Daana aning a niba nga aning Iisiriel daba jaa ang na lugi, unang na 'somo. U seng ming mang na kpeling.

19A la waana ming, ning'buo mang sigining ka n tuna 'kuro? 'Deevid 'bi-dau seng naani mang sigi ka n tuna bi? A'wo bila ni mang daang tuna i ba ni, bila mang na tunii.

20'Beng la ka Aabisalom daang yeli 'ku Ahiitofel: Iti kawani a 'wuliti yeli ang sigi ka ti i.

21Ka Ahiitofel daang yeli 'ku Aabisalom: Gaa ti jengning i ba kongkiubainihi ni ung bahi ka ba kaara a 'deu ni. Bila ka Iisiriel jaa na 'wong ka i ba haing. 'Beng la ka banani jaa ang ahi i 'puoring ni iinhi na nyagihi.

22Bang daang maali tent ku Aabisalom a pie 'jung. Ka Aabisalom daang jengning u ba kongkiubainihi ni Iisiriel jaa 'ningbiring.

23Kawanihi ni Ahiitofel ang da mang tiha a sanga da mang 'woningye nie ang piehaa Naangmini seng. Bila ka Ahiitofel kawanihi jaa ung da mang ku 'Deevid aning Aabisalom da mang 'wo.

2 Samuel 17

1Ka Ahiitofel daang la yeli 'ku Aabisalom: Veng ka n 'lugi daba 'tuhi i 'pie ning 'tuhi a'yi (12,000). N na kariye 'Deevid boo 'yienguu nga.

2N na ti pagiruu ka u baliye, a leu baala. N na toye dabieng imuu. Niba ni ang puo u ingang ni jaang na jo che ka n ngmi a naa 'yong ku.

3Ka n leu tari a niba jaa wa kui. Ka ba jaang wa leu wa che ka unani ing buora ni 'yong ba wa, a niba jaa na biye laangfie 'puong.

4Ka a yeliyaga daang peli Aabisalom aning Iisiriel ningbera ni jaa 'puuhi.

5'Beng la ka Aabisalom daang yeli: Ye buong 'Huusai, Aarika nie ni ming ka ti 'wong yeli ung ming na yeli.

6'Huusai ang daang wa wa Aabisalom jie, Aabisalom daang yeli 'kutmg: Ngaang ka Ahiitofel yeli. Ti i bila ni ung yeli ni bi? Ka bila naani, yeli.

7Ka 'Huusai daang yeli 'ku Aabisalom: Wagiri ngang, Ahiitofel kawani ni ung tihi ni ba suma.

8Ka 'Huusai daang la yeli ngaang paahi: Ma i bangyeng ka gandaba la i ba aning u niba ni wa? Ba 'miingyeng a'wo beer bang nyogihi u biihi che bahuu moong. I ba ming iye dau nga ang bang taanhuu 'ningbiri. U ning a niba kung lang kampu.

© 2009 Bibles International.

9Yeliminga jaa, wagiri ngang a'wo u sogili bogukpong kanga 'puong, bii a 'bi ji-jaala kangang. Ka anang to ka ba tuongye i niba ni 'mine a 'munpiileeng, niba na 'womaang. Ka nie jaang 'womaa, u na yeling: Ba korigiye j emaa Aabisalom 'potuuribo ni 'puong.

10Bila na veming ka nie ang tari nyau ka u 'sikiri ming 'woning 'gbegini 'sikiri gba 'muni 'puo. 'Bojung Iisiriel jaang bang ka gandau la i ba. Ba bangyeng ming ka banani ang bi u seng ni iye daba ang tan nyau.

11Bila 'jung, n kawani la ka i laanhi Iisiriel niba jaa kpeleng kpeleng, a 'piili Daan a ti to 'Bii-er 'Siiba. Ba yaga na singye mannuori 'biihee. Ka Ma minga ni 'yi puo a gaa a taanhuu.

12Ti na ti lirutmg 'jie jaa ung sogili, a 'chiinhi u ingang a'wo mielung ang mang 'lere 'tengeng bila ni. Una yeng ning daba jaa ang puo u ingang, ning'yeni gba kung kpeling ba 'puong.

13A la waana ming, ka unang wa 'murihi kpe 'yi-kpong jaa, Iisiriel niba na gaaningye 'ngmi-dee a 'yi-kpongbalaa ingang. Ti na tagiruung gara inna a mani 'puong bilaang, 'haali 'kubiliyeni gba kung wa ti kpeling 'beng.

14Ka Aabisalom aning a Iisiriel daba jaa daang yeli: 'Huusai, Aarika nie kawani ning suma gaa Ahiitofel kawani. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang jeriyeng ka u saang Ahiitofel kawangsung ni. Bila na iye 'sabogu ka Ba Tari Baahaa Daana waaning saangbu ang i kpong Aabisalom ingang.

15'Beng la ka 'Huusai daang yeli 'ku 'Zeedok aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni: Ngaang ka Ahiitofel i Aabisalom aning Iisiriel ningbera ni kawani. Ngaang mang ming iba kawani.

16Bila 'jung, tung 'wieng 'wieng ka ba ti yeli 'ku 'Deevid ngaang: 'Yienguu nga, ta wa jena a mo'sogo 'puo socherihi ning. Long gaa nyagihuu nyagihuu, ka naa aning niba jaa ang puo u ingang ta wa nyuong.

17Joonatang aning Ahiimahaz daang kpelingye En 'Roo-gel 'puong. 'Bojung a da laba ka ba kpe a 'yi-kpong, nie kanga ta ira wa nyiba 'jung. Bila 'jung tungtungpogang da mang wa yelaa 'kubo, bang ming ti toonhaa 'ku 'Deevid.

18Anaajaa che 'bi-datfbile kanga daang nyibang a ti miimaa 'ku Aabisalom. Che ba jaa ba'yi daang 'yiye 'be 'wieng 'wieng. Ba daang gaaye dau kanga 'deu Bahuurim 'puong. A dau nga daang tariye kolung u jagang, bang daang jo 'sigi u 'puo.

19'Beng la ka a dau poga daang di bung yeri pagi a kolung nuori, a di bung'bie yen dieli u ingang. Nie jaa daang ba bamaa.

20'Beng la ka Aabisalomtungtuniba ni daang wa a poga 'jie a jagang a wa jugihi: 'Yening seng ka Ahiimahaz aning Joonatang 'be? Ka a poga yeli 'kubo: Ba ngmaaye a konbo'bile 'do. Bang daang boba a ba nyiba a leu gaa Jeruuselem.

© 2009 Bibles International.

21Aabisalomtungtuniba ni gaabu 'puoring ka Ahiimahaz aning Joonatang daang wa 'yi
a kolung 'puong. Bang daang gaa ti toonhaa ku Naa 'Deevid a yeli: 'Ihi ngmaa a
kuonhuu 'do 'wieng 'wieng, 'bojung ngaang to kawani ka Ahiitofel tihi i yela.

22Ka 'Deevid aning niba jaa ang puo u ingang daang 'ihingmaa Jooridang Mani 'do.
'Jie ang da wa nyaara ka ba ning'yeni gba 'chibe a ba ngmaa 'do.

23Ahiitofel ang daang wa nye ka ba ba 'tu u kawani ni, ung di 'kogo dogili u bungang
a 'ihi 'kuli u 'yiri. Ung daang ti segihi u 'deu vela jaa che 'jaali u minga 'kpi. Bang
daang 'umuu u ba kau'biring.

24'Beng la ka Deevid daang gaa 'Mahaneeyim. Ka Aabisalom ngmaa Jooridang Mani
'do. U ning a Iisiriel daba ni jaa daang la.

25Ka Aabisalom daang veng ka Aamasa i a 'sojehi ningkpong che bahi 'Joo-ab. A
Aamasa nga daang iye dau kanga bang buona 'Jii-ter bi-dau. 'Jii-ter daang iye Isi'reeli
nie, a tan 'Neehas 'bi-poga Aabi'gel. 'Joo-ab ma Zeri'yu-aiya mabie daang la Aabi'gel.

26Isi'reeli niba aning Aabisalom la daang maali ba kampu Giilied paaluung.

27Sanga ni 'Deevid ang daang wa wa 'Mahaneeyim, 'Soobai, 'Meekir aning
Bariziil'eyai daang Nye 'be a sanga. 'Soobai, 'Neehas bi-dau ni daang 'yiye Raaba ang
'bi Aamong niba paaluung. Ka Meekir, Aamiel 'bi-dau ni 'yi 'Lo Diibar. Ka
Bariziil'eyai, a Giilied che ni ming 'yi 'Roo-gel im.

28Ba daang waaningye 'gadohi, tahibera aning yagu bungmierihi. Ba daang waaningye
'wiit, baali, paanuujong, kachiinihi, benga, beng'bile aning bung'bie bang chiing.

29Ba daang waaningye siu aning bihungdondori, piihi aning 'nii bihungdondori ming.
Ba daang waanaang kaka 'Deevid aning niba ang puo u ingang 'di. 'Bojung ba daang
yeliyeng: Kong kpeye a niba. Ba baliye yaga, ka kong'nyuuri ming kpeba a
mo'sogong.

2 Samuel 18

1'Deevid daang soriye niba ang puo u ingang a 'ihi 'sojehi 'tuhii ningbera aning 'sojehi
koohi ningbera bang kaariba.

2'Beng la ka 'Deevid nyogi a niba 'po 'jiihi ata, a veng bang 'yi. 'Joo-ab daang tariye a
niba 'mine, ka u babie Abiisahai, Zeri'yu-aiya bi-dau ming tari ba 'mine. Iiti'e-ai, Gaat
che ni ming daang tariye ba 'mine. Ka a naa daang yeli 'ku a niba: Pielaang, n minga
ni niyeng na 'yi.

3Che ka a niba daang dieyeli: I ba 'yire. 'Bojung ka tinuung jora, ba baga kung bi ti
'jieng. Ka ti cheliing ming 'kpi gba, che ba baga kung bibe. Che ina yeng, i 'yong
singye ti niba 'tuhi 'pie pampana. Ngaang ing na i sungbu yaga 'kuti a 'yi-kpoming.

4'Beng la ka a naa yeli 'kubo: Yeli jaa ang suma yaga ye seng, una mang na i. Bila
'jung a naa daang ahiye a 'di-nokpong 'lomboring che ka a niba jaa waana 'yire. Koo
koo aning 'tuhi 'tuhi bang daang 'yire.

© 2009 Bibles International.

5Ka a naa daang 'ku 'Joo-ab, Abiisahai aning Iiti'e-ai nuori a yeli: N 'Jung, ye ta wa dira 'kerikeruu a 'bi-polii ingang, Aabisalom la bila. Sanga ni a naa ang 'kuro a 'sojehi ningberajaa nuori Aabisalom yela ni, a niba jaang daang 'womaa.

6Ka a niba daang 'yi gaa a taanhuu jie a na ti 'tuohi Iisiriel. 'Miriam kongkori ni 'puong ka a taanhuu daang jau.

7'Deevid tungtuniba ni daang tuongye a Iisiriel niba 'beng. 'Kuunhi daang kuyeng yaga 'beng a daari. Niba 'tuhi lijering daang kpi.

8'Bojung a taanhuu daang yaariye a kurihi jaa. Ka a kongkoe ming daang 'di niba a daari a gaa bung 'takobi ang 'di.

9'Beng la ka Aabisalom daang gara ti 'tuohi 'Deevid tungtuniba ni. Buntaangaa ka Aabisalom daang jong, ung ti kpe teribint dau kanga luo. A dau daang tariye 'nuuhi yaga. 'Beng la ka Aabisalom 'ju daang kpe ti chagi a teribint dau ingang. Ung daang chagi 'beng, a jaali che ka a buntaangaa ni ung jong ni ti gara.

10Ka dau kanga daang nye bila, a ti yelaa ku 'Joo-ab. A dau daang yeliyeng: Pampang maahuu nga mang nye Aabisalom ung chagi teribint dau 'jung.

11Ka 'Joo-ab jugihi a dau: Pampang maahuu nga ing nyiu ye? Ana ka wala ing ba ngmiu loo 'tengeng? N danang 'kuing wari sekelihi pie aning belenti.

12Che ka a dau daang yeli 'ku 'Joo-ab: Haali ka maang na die wan sekelihi 'tuhi gba, che n kung sagi jegi n 'nu a naa 'bi-dau ingang. 'Bojung ti 'tobo 'wongye a naa ang 'kuro i ning Abiisahai aning Iiti'e-ai nuori. Ti 'wongye ung yeli: Ye banna, ka nie jaa ta ira wa fiinhi a 'bi-polii, Aabisalom la bila.

13Ka maang da i yeli jaala jaa, n minga 'nyivori mang danang di tegira ning bila. 'Bojung yeli jaa 'chibe a sogili a naa. Ina minga ni ming gba danang 'yiye n 'puoring.

14'Beng la ka 'Joo-ab yeli: N kung bang ahi naara nii. Ka 'Joo-ab daang di kpama ata tar Aabisalom da nang chagiye a teribint dau 'jung. U da nang ba kpi seni. Ka 'Joo-ab daang dia a 'chugi u 'sikiring.

15Ka 'bi-pola 'pie 'mine ang daang pegili 'Joo-ab jaujaubuunhu daang ngmaa Aabisalom 'gili, a ngmiu ku.

16'Beng la ka 'Joo-ab daang ngmi biengkoni. Ka a niba jaa daang bahi Iisiriel niba karibu, ‘bojung 'Joo-ab daang legiye a niba.

17Bang daang di Aabisalom loo ing bogukpong kangang a kongkoring. Bang daang 'ohi 'kubo gaga jaa a 'duo u ingang. 'Beng la ka Iisiriel jaa daang jo, ka kanga jaa gaa u tent.

18Aabisalom 'vorihung sanga, u daang baye u minga baaraa a Naa Lohimbo ning, a yeli: N ba tan 'bi-dau ang na veng ka ba mang tieha n yela. Bila jimg u daang diye u minga 'yuori 'ku a baaraa. Bang buonuu Aabisalom Yela Tiehibu Baaraa a waana jine.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka Ahiimahaz, 'Zeedok 'bi-dau ni daang yeli: Veng ka n jo pampana ti 'ku naa a 'duoho. Veng ka n ti 'kuubila nga Ba Tari Baahaa Daana ang naa sani 'kuu u domihi ingang 'duoho.

20Ka 'Joo-ab daang yeli 'kuu: I naaning na gaaning a 'duoho 'jine, ‘bojung i na bang gaaningye a 'duoho daari kanga. Che 'jine yeng to wa garaning 'duoho jaa, a naa 'bi-dau ang 'kpi ni 'jung.

21'Beng la ka 'Joo-ab daang yeli 'ku a Kuusi nie ni: Gaa ti maahi yeli ing nye 'ku a naa. Ka a Kuusi nie daang 'churi 'puohi 'Joo-ab che jo gaa.

22Ka Ahiimahaz, 'Zeedok bi-dau ni da la yeli ku 'Joo-ab: Bila ni jaa ang la, che i nang veng ka n ming kari a Kuusi nie ni bau. Che ka 'Joo-ab yeli: Wala jimg ing buora ka i jo gaa, n bi-dau, ing ba tari 'duoho jaa ang na kui tona?

23Ung yeli: Bila ni jaa ang la, veng ka n jo gaa. Ka 'Joo-ab daang yeli 'kuu: Jora gara. 'Beng la ka Ahiimahaz daang di a ji-gbanggbali sori ni a jora gara. Ung daang jo ti pari a Kuusi nie ni bahi.

24'Deevid daang 'jingye a 'di-nobera a'yi ni kpachagang. Ka a 'jipigihe daang 'do a 'di-nokpong pie ni 'ju, a daangguoning. Ung lagi u 'ningbie a kaara ka dau kanga la ti jora u 'yong.

25'Beng la ka a jipigihe daang tahing a yelaa 'ku a naa. Ka a naa yeli: Ka u 'yong yeng wa la, 'duoho 'biye u nuoring. Ka a dau daang waana 'wieng 'wieng, a tagira piena.

26'Beng la ka a 'jipigihe la nye daujaala kanga ming ang jora. Ka a 'jipigihe buong a 'di-nokaara a yeli: Nye daujaala kangang ming ti jora u 'yong. Ka a naa yeli: U ming waananingye 'duohi-sung.

27Ka a 'jipigihe yeli: N tiehang ka a fora daana ni joo 'woningye Ahiimahaz, 'Zeedok 'bi-dau ni joo. Ka a naa yeli: Dausung la. 'Duohi-sung ming la ung waananing.

28Ka Ahiimahaz daang buong a naa a yeli 'kuu: Yeli jaa 'chengye sung. 'Beng la ung daang 'churi a di u 'gbeu man 'tengeng a naa 'ningbi-tooring che yeli: Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini tariye pegiri. U 'ihiye daba ni ang jegi ba 'nuuhi n ba naa ingang ni tilii.

29Ka a naa jugihi: Ka a bi-polii? Aabisalom mang yera, u iye laangfie? 'Beng la ka Ahiimahaz daang dieyeli: Sanga ni 'Joo-ab ang tung a naa tungtuna aning maang i tungtuna ni, mang nye daliu ang kau. Che n ba bang yeli ni ang la.

30Ka a naa yeli: Seri 'yi wa gaa ti ahi boin. Ung daang seri 'yi ti ahi boin.

31Ana wagiring ka a Kuusi nie ni la, a wa to a yeli: Duohi-noo 'biyebe, n ba naa. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana naaye sani 'kui 'jine banani jaa ang 'ihi i ingang ni ingang.

32Ka a naa jugihi a Kuusi nie: Ka a bi-polii? Aabisalom mang yera. U iye laangfie? Ka a Kuusi nie dieyeli: Ngming na veng ka n ba naa domihi 'woning a 'bi-polii nga.

© 2009 Bibles International.

Ngming na veng ka banani jaa ang na 'ihi u ingang ka ba imuu dangii 'woning a bi-polii nga.

33'Beng la ka a naa 'ju daang nyiiri 'haali, ung 'do ti kpe a 'di-nokpong 'jusogihi 'deu ni a ti 'kong. Ung daang gara che yera: 'Oo n 'bi-dau Aabisalom, nie bi-dau wa. N bi-dau Aabisalom. A'wo n danang 'kpi che ka Ma bibe. 'Oo n bi-dau Aabisalom, n bi-dau.

2 Samuel 19

1Bang daang yeli ku 'Joo-ab: Nye, a naa 'konong a ira nimiha Aabisalom yela.

2Bila 'jung a daari jau'diibu ni daang leuye nimiha ku a niba jaa. 'Bojung a niba daang 'wongye bang yo yera a daari ngaang: A naa iriye laa'dimii u 'bi-dau ni yela.

3A daari a niba daang sogiliyeng wa kpe a 'yi-kpong a'wo niba ang mang jo taanhuu 'jieng ka 'vii kpeba bang i bila ni.

4Che ka a naa daang pagi u 'ningbisogo, che kono ning kokokpiengaa: 'Oo n 'bi-dau Aabisalom. 'Oo Aabisalom, n bi-dau. Nie 'bi-dau wa.

5'Beng la ka 'Joo-ab daang kpe a 'deu a naa 'jie a ti yeli: 'Jine i nyaabiye i tungttmiba ni jaa. Banang die Ma, i 'bi-daba, i bi-pogiba, i pogiba aning i kongkiubainihi 'nyivoe jine ni.

6I nungye i domihi, che ha i nunginiba. 'Jine i iibu ni 'wuliyeng ka i kaaye ningbera bii tungtuniba jaala. 'Jine n nyiyengka ka Aabisaloming da i 'vori che ka ti jaa kpi 'jine, bila ka i 'puo danang peli yaga.

7A 'jung pampana, 'ihi 'yi a ti yeli yela maa i tungtuniba ni 'suhu. 'Bojung n poye Ba Tari Baahaa Daana, ka inang ba 'yi, ba ning'yeni gba kung kpeling i seng a 'yienguu nga. Bilang yeng na i beu kui yaga a gaa beu jaa buurii ang pogii a 'piili i polihung sanga a waana nga.

8'Beng la ka a naa daang 'ihi ti 'jing a 'di-nokpoming. Bang yeli 'ku a niba jaa: A naa la ni a 'jing a 'di-nokpoming. Ka a niba jaa daang wa a naa 'ningbi-toori. ‘bojung Iisiriel nie jaang daang jo gaa u tent.

9A niba jaang daang chiiha taa Iisiriel buura ni jaang a yera: A naang dieti 'yi ti domihi 'nuuhing aning a Filiisitiya niba 'nuuhing. Che pampana, Aabisalom yela, u joyeng 'yi a paaluung.

10Che Aabisalom, una ting buo kpaang waahi ka u kaariti ni, u 'kpiye a taanhuung. Pampana panaa, wala 'jung yeng ba yera yeli jaa a'wo a naa leu ti tari waaning yela.

11Ka Naa 'Deevid daang tung 'Zeedok aning Abaiyatar jie, a Ngming'puohi 'yi-dieriba a yeli: Wala 'jung bang na dangye tan naa waaning u 'deu? 'Bojung Iisiriel niba jaa 'duoho taye naa, a ta u 'deu minga ni.

12N ba'biihi liye. N jiing niba liye. Ka wala 'jung panaa ka nie jaa na dangye tan naa leu waaning?

© 2009 Bibles International.

13Ye yeli ngaang 'ku Aamasa ming: N j iing nie ba ii bi? Ka maang ba veng ka i die 'Joo-ab 'jie leu a 'sojehi ningkpong ang gara, Naangmini dogihima, a maaling dogihima yaga jaa.

14'Beng la ka Deevid daang leuhi 'Juuda niba jaa 'sikie a'wo bang i ning'yeni. Bila 'jung bang daang tung ka ba 'ku a naa 'duoho ngaang: Leu wa, ina aning i tungtuniba jaa.

15'Beng la ka a naa daang leu waana a wa ta Jooridang Mani. Ka 'Juuda niba daang wa Giiligal a na wa 'tuohi a naa a bieluu ngmaaning Jooridang Mani.

16Ka Siimai, 'Giira 'bi-dau ni daang 'boring ka u ning a 'Juuda niba 'sigi wa ka ba wa 'tuohi Naa 'Deevid. Siimai daang iye Beenjaming nie, a 'yi Bahuurim.

17Beenjaming niba daba 'tuhing daang puo u ingang. 'Ziiba, Sool 'deu tungtuna ni ming daang puoye u ingang. U ning u 'bi-daba 'pie ning ba'nu aning u tungtuniba lijeri daang la. Bang daang 'boring long a Jooridang Mani a naa 'ningbi-tooring.

18'Beng la ka 'gbori daang ngmaa 'do a na ti di a naa 'yideme waaning. Ba daang iye yeli jaa ming a naa ang buora. 'Giira 'bi-dau Siimai ang wa long a Jooridang Mani baahi, ung daang ti 'le 'tengeng a naa 'ningbi-tooring.

19'Beng la ung daang yeli 'ku a naa: N daana, nang ta wa dira saangbu 'kurimo. Nang ta wa tieha beu ni ming maang i tungtuna ang tong daari ni naa ang 'yire Jeruuselem 'puong ni. Nang ta wa dia inna i 'sikiring, naa.

20'Bojung maang i tungtuna, n bangyeng ka n tungye beu. Bila 'jung nyima. 'Jine 'Joosef 'deudeme jaa 'puong maang la nie ang die 'yie a 'sigi wa ka n 'tuohi naa.

21Che ka Abiisahai, Zeri'yu-aiya 'bi-dau ni daang dieyeli: Siimai muo ba sigining kuubu bi? U naaning daang to unani Ba Tari Baahaa Daana ang buo kpaang waahi ni?

22Ka 'Deevid yeli: Yena Zeri'yu-aiya 'bi-daba, rbo yeli ka n niye lang yeng chiihima 'jine nga? A sigiyeng ka ba ku nie Iisiriel 'puong 'jine? 'Bojung, ma n bangyeng ka maang la naa Iisiriel 'puong jine wa.

23Bila 'jung a naa daang yeli lcuye Siimai: I kung 'lcpi. Ka a naa daang po 'kuu.

24Ka Mefiiboset, Sool 'bi-dau ni daang 'sigi wa ka u 'tuohi a naa. A naa ang gaa jaa ka Mefiiboset ba kaa u gbee 'jieng bii a pang u tieni bii a pegi u bungyerihi. U daang ba i amahi kanga jaa a gara daari ni a naa ang ti wa aning laangfie.

25Ka Mefiiboset daang wa Jeruuselem ka u 'tuohi a naa. 'Beng la ka a naa jugihuu: Mefiiboset, wala la ing da ba 'tumo gaa?

26Ung dieyeli: 'Oo n ba naa, n tungtuna ning belingma. Bojung maang i tungtuna yeliyeng: N na ing ka ba ing btmga 'kogo ka n jomuu gaa a naa 'jie. Bojung gberii la i tungtuna.

27Che ung ngma 'girii 'tuo i tungtuna a 'lcu n ba naa. Che n ba naa yeng 'woningye Naangmini malika. Bila 'jung i bila ni ang suma Ma 'ningeng.

© 2009 Bibles International.

28'Bojung 'kuunhi 'yong turi la n ba 'deu jaa n ba naa 'ningbi-tooring. Che ing daang di i tungtuna paahi banani ang mang 'dire i minga 'teebuling ingang. Bila 'jung 'bo son mang la tan a'wo n na la 'kono 'kuro naa?

29Ka a naa yeli 'kuu: Wala la ing nang bana i minga yera i yela? N yeliyeng ka i ning 'Ziiba 'po a 'teng-gbangu.

30'Beng la ka Mefiiboset yeli 'ku a naa: N ba naa ang leu wa u minga 'deu aning laangfie nga yeng, veng ka 'Ziiba tan a jaa.

31Ka Bariziil'eyai, a Giilied nie ni daang 'yi 'Roo-gelim 'sigi wa ka u ning a naa ngmaa Jooridang Mani. U daang 'sigi wayeng ka u bieluu ngmaaning a Jooridang.

32Bariziil'eyai daang iye dau ang kori yaga. U daang iye 'yuomo lijaanaahi. U daang kaaye a naa jieng, sanga ni a naa ang wa bi 'Mahaneeyim 'puong, 'bojung u daang iye bundaangkaraa.

33Ka a naa daang yeli 'ku Bariziil'eyai: Wa ka n nii long. I na ti Nye n seng Jeruuselem 'puong ka n kaarii.

34Che ka Bariziil'eyai daang dieyeli 'ku a naa: Wala mang na la kauhi ta, a'wo n ning naa na 'duoro Jeruuselem?

35'Jine 'beung, n iye 'yuomo lijaanaahi. N na tuong la bang sung aning beu taang? I tungtuna na la tuong 'wong bung ang 'dire bii bung ang 'nyuuro noo? N na bang la 'wong dau'yiengyienibe aning pogi'yiengyienibe kokoe? Wala 'jung ka i tungtuna na la ti leura tuora dogina n ba naa?

36Maang, i tungtuna na bieliye naa fling a ngmaa Jooridang Mani. Wala muo yeng la ka naa buora ka u yauma ning a yauri nga to?

37Jaan'de, nang veng ka i tungtuna leu, ka n lieng ti 'kpi n minga 'yiring a pieli n ba aning n ma kau'biri. Nye i tungtuna Kiimiham la ni. Veng ka u nii ngmaa 'do, n ba naa. Yeli jaa ing nang, i 'kuu.

38Ka a naa daang dieyeli: Kiimiham nimang na ngmaa 'do. Yeli ang suma i seng n na iung 'kuu. Yeli jaa ing buora n seng, n na itmg kui.

39'Beng la ka a niba jaa daang long Jooridang Mani. Sanga ni a naa ang daang wa ngmaa baahi, ang daang 'kori Bariziil'eyai che duhi sung 'kuu. Ka Bariziil'eyai daang leu gaa u 'yijie.

40Ka a naa daang gaa Giiligal. Kiimiham niung daang gaa. Ka 'Juuda niba jaa daang bieli a naa. Iisiriel niba ming chelii daang bieliye a naa.

41A daang ba kauhi, ka Iisiriel daba jaa wa a naa seng a wa jugihi a naa: Wala la ka ti babiihi 'Juuda daba jui joning? Wala la bang tari naa, u 'deudeme aning Ma 'Deevid niba jaa ang puo i ingang wa ngmaaning Jooridang Mani?

© 2009 Bibles International.

42Ka a 'Juuda daba jaa daang dieyeli 'ku Iisiriel daba ni: A naa ang i ti dogira minga minga 'jung ting i bila. Ka wala 'jung yeng nye 'suuri ning a yeli nga? Ti muo daang 'diye bung 'yi a naa koring jaa bi? Che bii u 'kuting cheutaa kanga?

43Ka a Iisiriel daba ni daang dieyeli 'ku a 'Juuda daba: 'Dijiihi 'pie ting tari a naa seng. Bila 'jung tinuung 'so 'Deevid kpiengu gaaye. Wala 'Jung yeng diriti fiengye? Tinuu naaning die 'yie tihi kawani ka ti ti tari ti naa ni leu waaning bi? Che ka a 'Juuda daba ni yeliyaga daang i tuluu a gaa Iisiriel daba ni yeliyaga.

2 Samuel 20

1Dautaawaidiera kangang daang bibe. U 'yuori daang la 'Siiba, Biikiri bi-dau. Beenjaming nie daang la. Ung daang ngmi biengkoni a yeli: Ti ba tan 'dij ie 'Deevid seng. Ti ba tan cheng jaa Jeesi bi-dau ni ingang. Nie jaa gara u tent, Iisiriel niba.

2Bila 'jung ka Iisiriel dau jaa daang bahi Deevid che ti 'tuuro 'Siiba, Biikiri 'bi-dau ni. Che ka 'Juuda daba yeng da nang ahi kpiengaa 'ku ba naa, a bieluu 'yining Jooridang Mani bilaang ti ing Jeruuselem 'puong.

3Ka 'Deevid daang wa u 'deu Jeruuselem puong. Ung daang weli a pogiba 'pie ni bahi. U kongkiubainihi ni ung daang bahi ka ba kaara a 'deu ni la bila. U da mang kaariye ba 'jieng, che u da ba kpiera ba seng. Bang daang pagiba bahi bang kpiera dtmggalihtmg 'puong a gara ba 'kuung.

4'Beng la ka a naa daang yeli ku Aamasa: Laanhi 'Juuda daba 'kumo ngaang beri ata 'puong. Ina minga ni ming bi che.

5Ka Aamasa daang gaa ti laanhi 'Juuda daba ni. Che ung daang naari a ti pari wagiri ni 'Deevid ang bing kuu ni.

6Ka 'Deevid daang yeli 'ku Abiisahai: Pampana, 'Siiba, Biikiri bi-dau ni 'leyeng ka u ingti dangii a gaa Aabisalom. Di i ningkpong tungtuniba ni a kari u boo. Ka bila naani, u na irang wa nye 'yi-bera ang tari daangguongkpienhi a 'murihiti che jo.

7'Beng la ka 'Joo-ab daba ni, a langning Keerit niba, 'Pii-let niba aning a gandaba ni jaa daang 'tuu 'yi. Ba daang 'yiye Jeruuselem ka ba ti kari 'Siiba, Biikiri 'bi-dau ni boo.

8Sanga ni bang daang wa ta a 'ku-kpong ni ang 'bi Giibiyong ni, ka Aamasa daang wa 'tuohibo. 'Joo-ab daang booye taanhuu boori, ka belenti 'le u sieng, ka 'takobi tung u teung. Ka 'Joo-ab daang gara ka a 'takobi vuo 'le.

9'Beng la ka 'Joo-ab daang jugihi Aamasa: I iye laangfie, n ba'bie? Ka 'Joo-ab daang di u 'nuduri nyogi Aamasa tiening a na mugihuu.

10Che Aamasa daang ba chelihi a 'takobi ang bi 'Joo-ab 'rnmg ni 'jieng. 'Beng la ka 'Joo-ab daang diu 'chugi Aamasa 'puong kau nyeba 'vugi 'le 'tengeng. U ba la 'chuguu gberi 'buyi. Ngaang la ung daang 'Icpi. Ka 'Joo-ab aning u babie Abiisahai daangkari 'Siiba, Biikiri 'bi-dau ni boo.

© 2009 Bibles International.

11Amahi jaa ang daang wa ira ka 'Joo-ab niba ni kanga daang ahi pieli Aamasa. Ung daang yeli: Nie jaa ang bu kpe 'Joo-ab aning nie jaa ang 'tu Deevid, u daana 'tuuro 'Joo-ab.

12Che ka Aamasa daang binne u jiing 'puong, a sokpong 'sonsogihing. Sanga ni a dau ang daang wa nye ka a niba jaa ahiyeng siriti ni, ung 'vu Aamasa 'yining a sokpoming a kpening moo, a di kparuu yeri paguu. Ung daang wa nye ka niba jaa ang waana Aamasa ingang leu ahiyeng ni ung daang i bila.

13Bang daang wa diu 'yi a sokpoming. Bila 'puoring a niba jaa daang 'tuye 'Joo-ab bang kari 'Siiba, Biikiri bi-dau ni boo.

14Ka 'Siiba daang 'tugili lisiriel buura ni jaa 'jiihi a ti ta 'Ee-bel aning Beet 'Meeyaka. U daang 'tugiliye a 'Biirai niba ni ming jaa 'jiihi. Bang daang lang taa a ming 'tuuro 'Siiba.

15'Beng la bang daang wa 'piguu 'Ee-bel ang 'bi Beet 'Meeyaka 'puong. Ba daang 'tugiye 'pigibu tani 'duo a 'yi-kpong sieng. A tani daang tiihiye 'jie ni bang me tiihi a daangguoni. Ka niba jaa ang daang puo 'Joo-ab ingang ngmira a daangguoni, a daaruu na loo.

16'Beng la ka pogiyengbangina kanga daang tahina 'yire a 'yi-kpoming ngaang: 'Hee ye tang. Ye nang yeli lcu 'Joo-ab ka u seri ta ka n niu yeli yela.

17Sanga ni 'Joo-ab ang wa seri tau, ka a poga jugihi: Ina la 'Joo-ab wa? Ung dieyeli: Maang la bila. 'Beng la ka a poga yeli 'kuu: Chelihi 'wong i tungtungpoga yeliyaga. Ka 'Joo-ab dieyeli: N chelihang.

18Ung daang yeli: Sanga ning ngaang bang da mang yeli: Ye ti piehi yela 'Ee-bel 'puong. Bila bang da mang i baahi yeli jaa.

19Banani ang nung maahuu, a i limanpaalii niba Iisiriel 'puong ni kanga lima. I buorang ka i ngmahi 'yi-kpong nga ang i bi-ma fisiriel 'puong. Wala ing buora ka i nyuong Ba Tari Baahaa Daana chengbung ni?

20Ka 'Joo-ab die a yeli ngaang: Ngming to sagi. N ning bila iibu bi taa toori, ka n nyuong bung bii a ngmahuu.

21Bila naani. Che dau kangang bibe, a 'yi 'Iifiriam tangbera ni puo. U 'yuori la 'Siiba, Biikiri 'bi-dau. Unang die taawai Naa Deevid ingang. Ye 'ihi u 'yong tihi che ka n bahi a 'yi-kpong. Ka a poga daang yeli 'ku 'Joo-ab: Kaara, ba na diye u 'ju lobii a daangguoni 'puoring.

22'Beng la ka a poga daang di u yeng a yo a niba jaa 'jiihi. Bang daang ngmaa 'Siiba, Biikiri bi-dau ni ju a diu loo 'ku 'Joo-ab. Ung daang ngmi biengkoni bang leu che bahi a 'yi-kpong. Ka nie jaa daang leu gaa u tent. Ka 'Joo-ab ming leu gaa a naa 'jie Jeruuselem 'puong.

23Ka 'Joo-ab daang kaara Iisiriel 'sojemuni ni jaa. Jehoiyada bi-dau Bi'neeya ming la daang kaara Keerit aning Tii-let niba.

© 2009 Bibles International.

24'Adooram la daang kaara 'yemilung tuma. Ahailud bi-dau Jehoosafating da mang seura yela binne. (1Na'mine G. 4:6,5:14,12:18)

25Siiva daang la gbangseura. 'Zeedok aning Abaiyatar ming daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba.

26Ka Aira, a 'Jeeyir nie ni ming daang i 'Deevid Ngming'puohi 'yi-diera.

2 Samuel 21

1'Deevid naalung sanga kongkpong daang 'leyeng 'yuomo ata. 'Yuoni jaa kong da mang 'leng. Ka Deevid daang piehaa Ba Tari Baahaa Daana seng, ka Ba Tari Baahaa Daana dieyeli: Sool aning u 'deudeme ang nung ningku ni 'jung la. Ung ku a Giibiyong niba ni 'jung la.

2'Beng la ka a naa daang buong Giibiyong niba a yeli yela 'kubo. A Giibiyong niba daang ba i Iisiriel 'biihi ni 'mine. Aamor niba ni 'mine ang daang kpeling ni la. Iisiriel biihi daang ingye nuori ka ba na bahibang. Che ka Sool daang kaa u 'dungini ung tan Iisiriel aning 'Juuda biihi ingang ni a buora ba kuubu.

3Bila 'jung ka Deevid daang jugihi a Giibiyong niba: N i 'bo 'kuye? 'Bo ming mang na di joye saandaana ka ye lieng duhi sung ku Ba Tari Baahaa Daana cheng'diribe ni?

4Ka a Giibiyong niba daang yeli kuu: Ti kung die wan bii sannii Sool bii u 'deudeme seng. Ta wa kuura nie jaa ming Iisiriel 'puong ti yela. Ung daang yeli: Yeli jaa yeng na yeli, bila mang na i.

5'Beng la bang daang dieyeli 'ku a naa: Sool nyuongting, a bu a buora ka u saangti bahi ka ti to kpeling Iisiriel 'gbendihi ni kanga jaang.

6Bila 'jung i ka ba 'ihi u buurii daba bayo'poin kuti. Ti na jaalibang ku Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Giibiya 'puong, Sool 'yiring. Sool, una ka Ba Tari Baahaa Daana daang lugi ni. Ka a naa yeli: N na tihibang.

7Che a naa daang bahiye Mefiiboset yeng, Joonatang bi-dau ni. Sool 'bi-dau daang la Joonatang. Puobu ni 'Deevid aning Joonatang ang daang po 'ku taa Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring ni 'jung ka Naa 'Deevid daang i bila.

8Ka a naa daang nyogihi Ari'moonai aning Mefiiboset. 'E-aiya bi-poga Riizipa bi-daba ba'yi ni u ning Sool ang dogi ni la bila. Ka a naa daang nyogihi Sool 'bi-poga Maikel bi-daba ba'nu ni ming paahi. Bana ka u ning 'Ee-diriel, Bariziil'eyai 'bi-dau dogi ni. Bariziil'eyai daang iye 'Mihoola nie.

9Ka 'Deevid daang diba ing a Giibiyong niba 'nuuhing bang jaaliba ku tanga 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ka ba bayo'poin ni jaa daang lang 'le. Buunhu chiebu sanga daang la bang kuba, a fora beri ni 'puong. Baarili chiebu 'piilibu sanga daang la.

10Ka Riizipa, 'E-aiya bi-poga ni daang di buora tani yeti 'pie 'jung, a 'jing 'beng a 'yi a chiebu 'piilibu sanga a gara sanga ni a baahaa saa ang wa 'yi sagbani wa to a kuunhi.

© 2009 Bibles International.

Ana wagiri ni jaa u daang ba sagi ka saa'ju 'nobilii doo ba iinhing ngminaa. 'Yienguu ming u da ba mang sagi ka mo'duunhi fiinhiba.

11'Beng la bang daang toonhi yeli ni Riizipa, 'E-aiya 'bi-poga ni ang i. Sool koongkiubaing ni la bila.

12Ka 'Deevid daang gaa ti die Sool aning u 'bi-dau Joonatang kaba 'Jee-bes Giilied niba seng. Banang daang 'juba 'yining Beet Saang 'yengeng. 'Beng ka a Filiisitiyaniba daang diba 'le chagi, bang wa ngmi Sool loo Gili'boowang ni 'puoring.

13Ung daang ti di Sool aning u bi-dau Joonatang kaba 'yining 'be waaning. Bang daang laanhi banani ming Giibiyong niba ang 'le chagi ku ni kaba.

14Bang daang 'ung Sool aning u 'bi-dau Joonatang kaba ni 'Ziila 'puong, Beenjaming 'gbendigeng. Sool ba Kiis kaubiri ning bang daang 'tmgba. Ba daang 'tuye yeli jaa nuori a naa ang 'kubo. Bila 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana daang die a paaluu suhibu.

15Taanhuu daang la 'ihiye a Filiisitiya niba ning Iisiriel niba kpachagang. Ka 'Deevid aning u tungtuniba daang 'sigi ti jauning a Filiisitiya niba, ka 'Deevid daang bali yaga.

16'Beng la ka Iisibai 'Biinob, 'dongki ang da i Raafa 'bi-daba ni kanga daang buora ka u ku 'Deevid. U yaawa kpani tiinhuu daang iye sekelihi koohi ata. U daang pegiliye 'takobi-paalaa ming.

17Che ka Abiisahai, Zeri'yu-aiya bi-dau ni daang faa 'Deevid bahi. Ung daang ngmi a Filiisitiya nie ku. 'Beng la ka Deevid niba ni daang po 'kuu a yeli: I niti kung la gaa taanhuu jaa, ka i ira wa 'kpiinhi Iisiriel fintina.

18Bila 'puoring, taanhuu daang la 'ihiye Isi'reeli niba aning Filiisitiya niba kpachagang Goob 'puong. 'Beng la ka Siibekai, a 'Huusa nie ni daang ku Saaf. Saaf daang iye a 'dongki buurii ni kanga.

19Taanhuu daang la biye Goob 'puong, ba ning a Filiisitiya niba kpachagang. 'Beng la ka Eli'heenang, 'Jee-yir Ooregim bi-dau ni daang ku 'Golaiyat yau. 'Jee-yir Ooregim daang iye Beetilehem nie. 'Golaiyat ming daang iye Gaat nie. 'Golaiyat kpani juuring daang 'woning 'woowooro kpadaari wega ni.

20Taanhuu yaang da la 'Nye Gaat 'puong, ka dau kanga daang 'bibe a birihi yaga. U daang tariye 'nubie ayuobi 'nu jaang, a tari gbebie ayuobi ming gberi jaang. Ang jaa daang i lijeri aning anaahi. 'Dongki ang da i Raafa bi-daba ni kanga daang la u ming.

21Ung daang wa i lisiriel 'ningbi-kpeyela ka Siimiyaa bi-dau Joonatang daang kuu. 'Deevid ba'bie daang la Siimiyaa.

22Raafa, a 'dongki ni ang daang 'bi Gaat ni 'bi-daba daang la a ningbanaahi nga. Deevid aningu tungtuniba 'nuuhing bang daang kpi.

2 Samuel 22

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka 'Deevid daang yeli a 'yienii nga yeli'bie 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Daari ni Ba Tari Baahaa Daana ang faaguu u domihi jaa aning Sool 'nuuhing ni ung i bila.

2U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana la n 'pie aning liliji-kpiengaa aning n diera.

3Naangmini la n Pie. Una mang deli. Una la n 'kuri bunglegiraa aning 'chihilung iilii. Una la n liliji-kpiengaa aning n jogaa jie. N Diera, inang mang ima 'chihi kpangkpangkpiengu niba 'nuuhing.

4N na buongye Ba Tari Baahaa Daana ang sigining 'pugibu. Bila mang na i 'chihi a 'yi n domihi 'nuuhing.

5'Kuung kong'ngmi kpienhi ang daang wa ngmaama 'gili, saangbu ang 'woning kong'pie ingmang dabieng.

6'Kuung bogu nimiha daang ngmaa 'gilimeng, ka 'kuung chebihi 'ihi 'tuohimo

7N ngmiehibu 'puong n buongye Ba Tari Baahaa Daana. N 'kong 'kuye n Naangmini. Ung 'wong n 'kuori u Ngming'puohi 'de-kpong ning. N 'kuori kpeye u 'tobo.

8'Beng la ka 'teng-gbani daang jigihi, a 'rniine Arijena 'muni daang jigihiyeng, a 'miine, 'bojung u 'suuri daang 'ihiyeng.

9Nyuohi daang 'yireye u nyibogiring, ka buung ang 'dire buunhu 'yire u nuoring. A daang iyeng ka butmg-saala nyogi.

10U daang 'yuoye sagbama che 'sigi wa. Sagiluu daang 'Nye u gbee luong.

11U daang jongye cherib, a egira. Ba daang nyiung seseu kpangkpama ingang.

12U daang diye sagiluu leu kotowie ang paguu. Kongsagini aning sagbani savaalitiinha daang ngmaaguung 'gili.

13Chaanii ni ang daang 'bi u 'ningbi-tooring, iyeng ka buung-saala nyogi "buung.

14Ba Tari Baahaa Daana daang tahingyeng a'wo saa a 'yi sagbaning. Saaju Baahaa Daana ni daang 'duohiye u kokori.

15U daang teuye 'piime a yaari a domihi. Saa nyigihibu daang la sing di tuongba.

16'Beng la bang daang nye a mangkpong kong-gbee. A donee ming 'muni bingjie daang 'yuo bahiyeng. Ba Tari Baahaa Daana miingbung daang waaning bila. U nyibogiri vuunhuu sesekpiengaang daang tung bila.

17U tieye u nu a 'yi saa'ju a nyogima. U yaamang 'yining kongjemaa 'puong.

18U faamang n dondongkpiengaa 'nung. U faamang n haariba seng, 'bojung ba fanga daang gaamang gaga jaa.

19Ba daang 'ihi 'tuohimong n wahala daari. Che Ba Tari Baahaa Daana daang la n tiiha.

20Ung daang tarima 'yi ing ji-yelingung. U nyelung ang bi n ingang 'jung sing faama.

© 2009 Bibles International.

21Ba Tari Baahaa Daana daang yeumang a 'tuuro n sun'tuubung. N 'nuuhi 'foforihung 'jung ung yeuma.

22'Bojung n 'tuye Ba Tari Baahaa Daana soe. N ba tung beu ming a leu 'yi n Naangmini 'puoring.

23U 'wulibu soe jaa mang biye n 'ningbi-tooring. U yeli'tuurihi ni yeng gba naani, n da ba mang baha a 'tuubu.

24N daang ba tari paangbu jaa ming u 'ningbi-tooring. Mang da mang ngmaa n minga 'yi beu tungbung.

25Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana yeumang a 'tuuro n sun'tuubung. U yeumang mang i 'fori u 'ningbi-tooring 'jung.

26Banani ang tari hina, bana ing mang i hina. Banani ming ang ba tan saangbu, bana ing mang 'wuli ka i ba tari saangbu.

27Banani ang i 'forifori ing mang 'wuli ka i iye 'forifori. Banani ming ang i dawari niba ing mang 'wuli ka 'ningbiyuoro lii.

28I mang dieye niba ang 'sigihi ba miihi. Che i 'ningbie mang 'biye jigihiba ingang ka i nye 'sigihibe.

29Siringkoni ina la n fintina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ba Tari Baahaa Daanang mang veng ka n sagiluu leu chaanii.

30'Bojung i 'jung n na tuong jo 'tuohiye 'sojemuni. N Naangmini 'jung n na tuong egi gangye daangguoni.

31Naangmini yeng, u soe paaliyeng. Ba Tari Baahaa Daana yelihung ba tan ngmehii. U iye 'kuri-bunglegiraa 'ku banani jaa ang deluu.

32'Bojung ning'buo la Naangmini ka Ba Tari Baahaa Daana naani? Ning'buo ming la 'Pie, ka ti Naangmini naani?

33Naangmini la n sogili'ji-sung aning n kpiengu. Unang mang veng ka n son paali.

34U mang ing ka n gbee 'woning walaa ghee. U mang dima 'bingye n 'jiduorihing.

35U mang 'wuliye n 'nuuhi taanhuu jauri, ka n 'nuuhi mang bang guo yaawa taanhuu.

36I 'kumong i 'chihihmg 'kuri-bunglegiruu ming. I minga 'sigihibu vengyeng mang i ningtiinhuu.

37I vengyeng ka n so'chenuu i yelingu n luong. Bila 'jung n gbee ba mang sara.

38N kariye n domihi a saangba. N ba leu 'puori bilaang bang wa ti nyuong.

39N saangbang, a ingba baalung ming bang 'ihi 'guo, bang 'le mang neu.

40'Bojung i kumong fanga a taanhuu yela. I 'sigihiye banani ang 'ihi n ingang a veng bang 'bi n luong.

© 2009 Bibles International.

41I diye n domihi ming 'nyuuhi 'kumo, mang nyuong banani ang hama.

42Bang Iiinhi, che nie jaa 'chibe a na dieba. Haali bang 'liinhe 'toro Ba Tari Baahaa Daana, che u ba togungba.

43'Beng la mang daang 'bugiba bang bi a'wo 'tenge tani. Mang 'bugiba a neuba a'wo sobers bebegiti.

44I diemang ming 'yining n niba taawai diebung. I bingmang mang i a paalihi 'ju-daana, ka niba mang ba bang tuna 'kurimo.

45Saamba mang 'sigihiye ba miihi 'kumo Ba mang wa 'wono n yeliyaga, ka ba 'tu n nuori.

46A saamba iinhi chuoriyeng, bang 'rniine che waana 'yire ba 'lilijiihing

47Ba Tari Baahaa Daana iye 'vori. N 'Pie ni tariye 'pugibu. Ye 'duohi Naangmini, una la n 'chihilung Pie.

48Naangmining mang naara sama kurimo. Unang mang 'sigihi a niba bang Iii n luong.

49Unang mang faama 'yi n domihi 'nuuhing. I mang 'duohimong mang goo banani ang 'ihi 'tuohimo ni. I faamang kpangkpangkpiengu daana 'nuuhing.

50Bila 'jung n na 'puohiing barika a paalihi 'puong, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a 'yieng 'pugibu 'yieme daanhi i 'yuori.

51Unang mang veng ka u naa jau jaujigila 'di. U mang 'wuli u nie ung buo kpaang waahi nungbu ang ba baaha. Unang mang 'wuli 'Deevid aning u buurii nungbu ang ba baaha a gara wagiri jaa.

2 Samuel 23

1'Deevid baahaa yeliyaga la ama: Ngaang ka 'Deevid, Jeesi bi-dau ni yeli. Ngaang ka dau ni Saa'ju Baahaa Naangmini ang 'duohi ni yeli. Unani Jeekob Naangmini ang buo kpaang waahi ni la bila. Una ming la lisiriel 'yieng-noohi daana ni.

2Ba Tari Baahaa Daana Sie dimang yelining yela, ka u yelihung daang 'bi n j inting.

3Iisiriel Naangmini daang yeliye yela. Iisiriel Pie ni daang yeli 'kumong: Nie nga ang kaara niba, kparaama la ka u ira bila ning sun'tuubu. Kparaama la ka u mang kaariba ning Naangmini joo.

4Ka unang ira bila, u na mang 'woningye 'beeguu chaanii. Unang mang bibe che ka ngminaa wa 'puho ni. U na mang 'woningye 'beeguu ang ba tari savaala. U na 'woningye chaanii ang mang bibe sanga nga saa ang mang wa yuo. A chaanii ngang mang veng ka mopora buli 'teng-gbaning ni.

5Bila naani ka n 'deu 'wo Naangmini seng bi? 'Bojung u bingye 'layiri nga ang bibe a gara wagiri jaa nima. Son jaang, u paaliyeng a i kpiengaa ming, 'bojung, ma n 'chihiltmg aning n buobu jaa la bila wa? U kung veng ka bila paali bi?

© 2009 Bibles International.

6Che ningbee yeng 'woningye guohi bang di loo, ang kung bang dining 'nuuhi 'jung.

7Ka nie jaang wa yeng fiinhi guohi, 'see ung i 'siri ning 'kurihuu bii kpani juuri. Ba na nyugaang ka a 'di kpeleng jie ning ang jeng ni.

8A gandaba ni 'Deevid ang daang tari ni 'yoe la ama: 'Joo-seb Ba'sii-bet, a Taakimong nie ni daang la ningkpong a 'sojehi bata 'puong. Eezin nie Aadino bang da mang buonuu, ung daang ahi 'jiyeni che ku daba koohi a'nii ni 'jung.

9Eli'ee-zer, 'Ahoowa nie 'Doodo bi-dau ning ming daang tohi 'Joo-seb Ba'sii-bet 'puoring. Eli'ee-zer daang iye a 'sojehi bata ni kanga. Banang daang puo 'Deevid ingang sanga ni bang daang ira Filiisitiya niba 'ningbi-kpe yela ni. A Filiisitiya niba daang langye beng a 'gu taanhuu jaubu, ka Iisiriel niba leu jo.

10Che Eli'ee-zer yeng daang ba di gberi. U daang 'ihiyeng a jauning a Filiisitiya niba bilaang ka u 'nu wa ti bali, a 'kpi mari a 'takobing. Ba Tani Baahaa Daana daang vengyeng ka jau'di-karaa bibe a daari. Ka a lisiriel niba daang leu wa 'tuuro Eli'ee-zer. Che taanhuu buunhu 'yong bang daang 'tuuruu 'oho.

11Saamaa, Haara nie Aagi bi-dau ning daang tohi Eli'ee-zer 'puoring. A Filiisitiya niba daang langye taa 'teng-gbangu kanga ang tan bengbile yaga ingang a na jau. Ka Iisiriel niba daang jo laali a Filiisitiya niba 'ningbi-tooring.

12Che ka Saamaa yeng daang ahi a 'teng-gbangu gaalinggang a jaudie a 'teng-gbangu. U daang kuye a Filiisitiya niba. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka jau'di-karaa bibe.

13'Beng la ka ningbata daang 'yi a 'soje ningbera 'pihita ni 'puo 'sigi wa 'Deevid 'jie Aduulam 'pi-bogu ning. Buunhu chiebu wagiri bang daang 'sigi 'be. Filiisitiya niba 'sojehi ni daang langye Reefeyim Lohimbo ning.

14Ana sanga ka 'Deevid daang bi a 'liliji-kpiengaa ning, ka a Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ming bi Beetilehem 'puong.

15Ka 'Deevid daang yeli aning nyelung: 'Oo, a'wo nie kanga danang ong Beetilehem kolung ni kuong wa 'kumo ka n 'nyu. Unang pieli a 'di-nokpong ni.

16Ka a gandaba bata ni daang ngmaa kpe Filiisitiya niba kampu ni gaa ti 'yi. Bang daang ti ong kuong a Beetilehem kolung ning, 'beng pieli a 'di-nokpong ni. Bang daang taraa wa ku 'Deevid, che u ba sagi 'nyua. Ung daang dia 'kiri bahi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

17U daang yeliyeng: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'chihee la ka n i bila. A daba nga ang ba i ba 'nyivoe 'thiri ni jiing naani bila bi? Bila 'jung u daang ba sagi 'nyua. Yela a gandaba bata ni ang daang i la bila.

18Abiisahai, 'Joo-ab ba'bie ni daang la bata 'mine ming 'ju-daana. Zeri'yu-aiya bi-dau daang la 'Joo-ab. U daang jagiye u kpani daba koohi ata ingang a kuba, a die 'yuori a bata nga 'puong.

© 2009 Bibles International.

19U naani bang daang nana yaga gaa a bata ni bi? Bila 'jung ung daang i ba ningkpong, anaajaa ka u daang ba maaha a fora bata ni.

20Bi'neeya daang iye Jehoiyada bi-dau. Dau kanga ang tan nyau a 'yi Kaabiziyel 'bi-dau daang la. U daang tungye gandatuma yaga jaa, a ku 'Moo-ab daba ba'yi 'mine ang 'woning 'gbegime. U daang 'sigiye bogukpong ti ku 'gbegini. A daari ka 'si'noo daang 'lere.

21Ung daang ku 'Iijipiti nie kanga ming. Daukaara kanga daang la. A lijipiti nie nga daang pegiliye kpani, che ka Bi'neeya daang 'sigi ti 'tuohuu ning daboli. U daang ngmieliye a kpani faa a 'lijipiti nie 'nuuhing, a leu di a dau minga kpani nga kuu.

22A yela nga ka Jehoiyada 'bi-dau Bi'neeya daang i, a die 'yuori a'wo a gandaba bata ni.

23Una bang daang nana yaga gaa a 'pihita ni. Che u daang ba maaha a fora bata ni. Ka 'Deevid daang 'ihuu ung i u 'sojehi ang mang 'guruu ningkpong.

24Bamahing daang puo a pihita ni ingang: 'Ee-sahel, 'Joo-ab you ni. Eli'heenang, Beetilehem nie Doodo 'bi-dau ni.

25Saamaa, a Heerod nie, 'I-laika, a Heerod nie,

26'Hii-lez, a Paalitai nie, Aira, 'Tikoowa nie likes 'bi-dau,

27'Ee-bi'ii-zer, Aanatot nie, Mebuunai, 'Huusa nie,

28Zaalimong, 'Ahoowa nie, Mahaariyai, 'Nitoofa nie,

29'Hii-leb, 'Nitoofa nie 'Bee-anaa 'bi-dau, Iiti'e-ai, Raibai ang 'yi Giibiya ang 'bi Beenjaming paaluung 'bi-dau.

30Bi'neeya, Piiratong nie, Hiidiyai ang 'yi 'Geeyas konbo'bilii ni puo.

31'Ee-bai Aabilong, Aaraba nie, Aazimavet, Barihiyu nie,

32'Ilaiyaba, 'Se-aal'bong nie, 'Jee-seng 'bi-daba ni kanga aning Joonatang.

33Saamaa, Haara nie, Ahaiam, Haara nie 'Seerar 'bi-dau,

34Eliifelet, Ahaasibai 'bi-dau, Ahaasibai daang iye 'Me-aakat nie. 'Iilaiyam, Ahiitofel, Gai'lo nie ni 'bi-dau.

35Heezirai, a Kaarimel nie, 'Peeyarai, Aarab nie,

36'Iigal, 'Neetang ang 'yi 'Zooba 'bi-dau, 'Beenai, a Gaad nie,

37'Zii-lek, a Aamong nie, 'Neeharai, a 'Biyiirot nie ni ang da mang pegina 'Joo-ab, Zeri'yu-aiya 'bi-dau jaujaubuunhu ni.

38Aira, a Iitira nie, 'Gee-reb, a Iitira nie,

39aning 'Yuraiya, a Hiit nie ni. Ba jaa daang iye 'pihita aning bayo'poin.

© 2009 Bibles International.

2 Samuel 24

1Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang la 'ihiye Iisiriel ingang. Ung daang to Deevid ingba a yeli ngaang: Gaa ti son Iisiriel aning 'Juuda niba.

2Ka a naa daang yeli 'ku 'Joo-ab, a 'sojehi ningkpong ni ang daang bi u seng ni: 'Tugili Iisiriel buura ni jaa, a 'piili Daan a gara Bii-er 'Siiba. Sori a niba ka n bang ba nuori.

3Ka 'Joo-ab daang yeli ku a naa: Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na veng ka a niba 'ugi gberi koo a paahi ba singbu ning. Ngming na veng ka n ba naa 'ningbiri nye bila ming. Che wala yeng la ka n ba naa buora ka u i a yeli nga?

4Anaajaa che a naa yelihung daang 'doye 'ju 'Joo-ab aning a 'sojehi ningbera ni yelihung ingang. Bila 'jung 'Joo-ab aning a 'sojehi ningbera daang 'yiye a naa seng gaa ka ba ti sori Iisiriel daba.

5Ba daang ngmaaye Jooridang Math 'do, a maali ba kampu Aar'o-yer 'puong. A 'yi-kpong ni ang 'bi Gaad Lohimbo 'puong ni 'nuduri seng bang daang maali ba kampu. 'Beng leu gara 'Jee-zer seng ni.

6'Beng la bang daang gaa Giilied aning Taatim Hoodisai paaluu. Ba daang gaaye Daan 'Jee-ang aning 'jiihi ang ngmaa Saidong 'gili.

7Ba daang gaaye Taiyer 'liliji-kpiengaa ni, a gaa Haiv niba aning 'Keenan niba 'yi-bera ming. Beng la bang daang 'yi gaa 'Juuda sa'mungduri seng, a 'tugili bilaang ti ing 'Bii-er 'Siib a 'puong.

8Bang daang wa 'tugili a paaluu jaa baahi, a wa Jeruuselem. 'Chiuri awai aning beri lijeri baahaang daang la.

9'Beng la ka 'Joo-ab daang wa 'wuli a naa a niba singbu. Daugandaba 'tuhi koohi a'niing (800,000) daang bi Iisiriel 'puong a na bang jauning 'takobi. Ka 'Juuda ming daba daang i 'tuhi koohi a'nu (500,000).

10'Deevid ang daang wa sori a niba baahi, u jumihi daang damuung. Ka 'Deevid daang yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: N tungye beu gaga jaa yeli nga mang i nga 'puong. Che pampana, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhang. Nang veng i tungtuna yeliba'toruu nga 'kuu, boj ung n tungye jolituma gaga jaa.

11'Deevid ang daang wa 'ihe beeguu ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa Gaad, a dangyera seng. Una daang la 'Deevid kaakaara.

12Ngaang ung daang yeli: Gaa ti yeli 'ku Deevid ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Yela ata mang 'kurii. 'Lugi kanga ka n di una pagii.

13Ka Gaad daang wa 'Deevid seng wa toonhaa 'kuu. Ngaang ung daang yeli 'kuu: I na buorang ka kongkaraa 'le i paaluung 'yuomo ayo'poin? Bii i na buorang ka i domihi karii ka i jo ba 'ningbi-tooring 'chiuri ata? Che bii i na buorang ka 'baleu 'le i paaluung beri ata? Ngmi a fasani pampana a nye yeli ing na di bahima ka n ti yeli 'ku unani ang tungma ni.

© 2009 Bibles International.

14Ka 'Deevid daang yeli 'ku Gaad: N Nye wahalikaraa 'puong. Jaan'de, veng ka ti 'le Ba Tari Baahaa Daana 'nuuhing, ‘bojung u hina iye kpong. Che to veng ka n 'le ninsaalaa yeng 'nuuhing.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka baleu 'le Iisiriel 'puong a 'piili 'beeguu a gara a wagiri binnuu ning. A 'piili Daan a gara 'Bii-er 'Siiba, daba 'tuhi lijaata aning 'tuhi 'pieng (70,000) daang 'kpi a niba 'puong.

16A malika daang tieye u 'nu Jeruuselem ingang a na saang be ming. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'puo daang saang a saangbu yela. Ung yeli 'ku a malika ni ang saana a niba baha ni: A sigiyeng. Di i 'nu 'bing. A sanga ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang bi Araana, a 'Jii-bus nie ni jiengaa sieng.

17'Beng la ka Deevid daang nye a malika ni ang ngmira a niba kuura ni. Sanga ni ung daang wa nyiu, ung yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Siringkoni, maang i yelibeu. Maang tung beu. Ka a niba nga ming ang 'woning piihi ang ba bang yelijaa nga, 'bo bang i? Nang veng ka i 'nu 'bi n ning n ba 'deu niba ingang, n suhii.

18Ka Gaad daang wa 'Deevid 'jie a daari wa yeli 'kuu: 'Do ti maali sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Meu Araana, a 'Jii-bus nie ni jiengaang.

19Bila 'jung a 'tuuro Gaad yelihung ning, ka 'Deevid daang 'do a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku nuori bila ni.

20Ka Araana daang kaara wa banna ka a naa ning u tungtunibang ti 'toruu waana. Ka Araana daang 'yi ti 'churi a naa 'ningbi-tooring a di u 'gbeu man 'tengeng.

21'Beng la ka Araana daang yeli: Wala la ka n ba naa waana u tungtuna seng? Ka 'Deevid daang yeli: N waanang ka n da i jiengaa ni. N buorang ka n me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana ka a 'baleu lieng 'yi a niba ingang.

22'Beng la ka Araana daang yeli ku Deevid: N ba naa, di bung jaa ing buora a 'ihining sarika. Nye a sarika nyugiruu nadavarihi la ni. A kangmi daari aning a nadavarihi 'yogihi ming la ni. A daari la bila.

23'Oo naa, ama jaa ka maang Araana di 'ku naa. Ka Araana la yeli 'ku a naa: Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na die i suhibu.

24'Beng la ka a naa yeli 'ku Araana: Aai, 'see ka n turi dau yeu bung kanga 'kui. N kung sagi 'ihi sarika nyugirihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini ka n ba yeu bung jaa. Ka 'Deevid daang da a jiengaa aning a nadavarihi. Wari sekelihi 'pihinu ung daang daa.

25Ka Deevid daang me sarika 'ihijie 'beng 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ung daang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong a paaluu 'puoho, ka a baleu daang baahi Iisiriel 'puong.

© 2009 Bibles International.

1 Kings

1 Kings 1

1Naa 'Deevid daang 'koriyeng, ka u 'yuomo i jemaa. Ba da mang diye bungyerihi paguu che u inga ba tuna.

2Ka u tungtuniba daang yeli 'kuu: Veng ka ti bo pogisaraa ang ba bang dau 'ku ti ba naa. U na mang sunginaye naa, a kaara u jieng. U na mang 'koriye n ba naa jengning ka u inga tuna.

3Bang daang kaa Iisiriel paaluu jaa a bo pogisarivielaa. Aabisag, a Suunem niba bi-poga ni bang daang nye, a taruu wa ku a naa.

4A pogisaraa daang vielang sung. U da mang kaaraye a naa 'jieng, a tunuu. Che a naa da ba bamuu a'wo dau ning poga.

5'Beng la ka Adonaija, Haagit 'bi-dau ni daang 'duohi u minga a yeli: N na leuye naa. Ung daang bo cherietihi aning yohijonniba, a bo daba 'pihinu ming ang na mang die u 'yie jora.

6Adonaija ba daang ba 'miing imuu jaa a jugihuu ka wala ung i ngaang? U daang iye nachiima ming yaga. Aabisalom nyieri daang liu.

7'Beng la ka Adonaija daang nye 'Joo-ab, Zeri'yu-aiya bi-dau ni aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-diera. Bang daang 'tu Adonaija 'puoring a sumuu.

8Che 'Zeedok, a Ngming'puohi 'yi-diera, ka Bi'neeya, Jehoiyada 'bi-dau ni, ka 'Neetang, a dangyera yeng, ba daang ba 'tu Adonaija 'puoring. Siimai, 'Riiyai, aning 'Deevid daukpienhi ni ming daang ba 'tu u 'puoring.

9Ka Adonaija daang di piihi aning nadavarihi aning nanuorihi 'ihining sarika 'Zoohilet 'kuurii ni sieng. Unang pieli En 'Roo-gel ni. U daang buongye u ba'biihi ming jaa, a naa 'bi-daba. 'Juuda daba ming jaa ung daang buong, a naa tungtuniba ni.

10Che u daang ba buong 'Neetang, a dangyera. U daang ba buong Bi'neeya, bii a daukpienhi, bii u ba'bie Soolomong.

11Ka 'Neetang daang yeli yela 'ku Bati'siiba, Soolomong ma. U daang jugihuung: I ba 'wong ka Adonaija, Haagit bi-dau ni leuye naa che ka ti ningkpong 'Deevid ba bang?

12Jaan'de, nang wa ka n ii kawani. Bila na veming ka i ning i 'bi-dau Soolomong jaa i 'chihi.

13Gaa Naa Deevid jie pampana a ti jugihuu ngaang: 'Oo n ba naa, i naaning ing nuori 'ku maang, i tungtungpoga ni? I yeliyeng: Bila ni jaa ang la, i bi-dau Soolomong la na 'di naalung n 'puoring. U na 'jingye n na'kogong. A'nanso panaa la wala ka Adonaija leu naa?

14Ka inang nang wa bibe ka i ning a naa yera yela, n ming na 'tuing kpe. N na yeling ka i yelihung ni iye yeliminga.

© 2009 Bibles International.

15'Beng la ka Bati'siiba daang kpe a naa 'jie a 'de-jenuung. A naa daang 'koriyeng sung, ka Aabisag, a Suunem niba bi-poga ni daang kaara u 'jieng.

16Ka Bati'siiba daang 'churi a ku a naa girima. 'Beng la ka a naa daang yeli: 'Bo ing buora?

17Ka Bati'siiba yeli 'kuu: N daana, i daang ingye nuori 'ku maang, i tungtungpoga. Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'yuoring ing daang i bila. Ngaang ing daang yeli: Bila ni jaa ang la, i bi-dau Soolomong na 'diye naalung n 'puoring. U na 'jingye n na'kogong.

18Pampana nye, Adonaija leuye naa, che ing ba bang, n ba naa.

19U diye nadavarihi aning nanuorihi aning piihi yaga jaa 'ihining sarika. Naa bi-daba ni jaa ung buong. U buongye Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-diera ming aning 'Joo-ab, a 'sojehi ningkpong. Che i tungtuna Soolomong yeng, u ba buomuu.

20Che Ma yeng, 'oo n ba naa, Iisiriel niba jaang Iiinhii Ba buorang ka i 'wulibo nie ang na 'jing i na'kogo ning i 'puoring, n ba naa.

21Ka bila naani, n ba naa na wa 'kuliye u ba'mine seng ka ba di n ning n 'bi-dau Soolomong buong ningbee.

22Ana wagiri ning, Bati'siiba ang da nang yera yela kuro a naa ni la ka 'Neetang, a dangyera ming wa kpe.

23Bang daang yeli ku a naa: 'Neetang, a dangyera 'biye che. Sanga ni ung daang wa kpe wa a naa seng, u daang 'churiye a naa 'ningbi-tooring a di u 'gbeu mari 'tengeng.

24'Beng la ka 'Neetang jugihi: 'Oo n ba naa, i yeliyeng ka Adonaija na 'diye naalung i 'puoring bi? I yeliyeng ka unang na 'jing i na'kogong bi?

25'Bojung jine u 'sigiyeng a ti di nadavarihi aning nanuorihi aning piihi yaga jaa 'ihining sarika. Naa bi-daba ni jaa ung buong. U buongye a 'sojehi ningbera aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-diera ming. Nye, ba 'direng che 'nyuuro u 'ningbi-tooring a yera: Ngming na 'ku Naa Adonaija 'nyivo-toori.

26Che u ba buong maang yeng, i tungtuna. U ba buong 'Zeedok, a Ngming'puohi 'yi-diera ming, bii Bi'neeya, Jehoiyada bi-dau ni, bii i tungtuna Soolomong.

27N ba naa muong i ngaang che ba yeli ku i tungtuna nie ang sigining ka u 'jing n ba naa nakogong u 'puoring bi?

28'Beng la kaNaa Deevid dieyeli: Ye buong Bati'siiba kumo. Ung daang kpe wa a naa 'jie wa ahi u 'ningbi-tooring.

29Ka a naa po a yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, unang diema 'yining wahalihi jaa 'puong.

30A'wo bila ni mang daang ing nuori Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini 'yuoring 'kui ni, bila turi mang naang i 'jine. N daang yeliyeng: Bila ni jaa ang la, i bi-

© 2009 Bibles International.

dau Soolomong na 'diye naalung n 'puoring a die n 'jie a 'jing n na'kogong. Bila turi mang naang i 'jine.

31'Beng la ka Bati'siiba daang 'churi a 'gbinti di u 'gbeu man 'tengeng a 'ku naa girima che yeli: Ngming na veng ka n ba Naa 'Deevid 'bibe a gara wagiri jaa.

32Ka Naa 'Deevid yeli: Ye buong 'Zeedok, a Ngming'puohi 'yi-diera 'kumo. Ye buong 'Neetang, a dangyera aning Bi'neeya, Jehoiyada 'bi-dau ming kumo. Bang daang wa a naa 'ningbi-toori.

33A naa daang la yeli 'kubong: Ye nyogihi maang ye ningkpong tungtuniba ni puo ye ingang. Ye veng ka n bi-dau Soolomong jong n minga buntaangaa ni ka ye taruu 'sigining Gaihong konbulee.

34Ye veng ka 'Zeedok, a Ngming'puohi 'yi-diera aning 'Neetang, a dangyera buo kpaang waahuu a bimuu Iisiriel naa beng. Ye ngmi biengkoni che yeli: Ngming na 'ku Naa Soolomong nyivo-toori.

35Bila 'puoring ye 'tuu 'do wa ka u wa 'jing n na'kogo ning. Unang na 'di naalung n 'jieng, 'bojung n 'ihuung ka u kaara Iisiriel aning 'Juuda.

36Bi'neeya, Jehoiyada bi-dau ni daang dieyeng a yeli ku a naa: Ami. Ba Tari Baahaa Daana n ba naa Naangmini ni ming yeli bila.

37A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang mang bi n ba naa seng bila ni, u bi Soolomong ming seng bila. U veng ka Soolomong naalung jigi gaa u ba Naa 'Deevid naalung.

38Ka Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok, dangyera 'Neetang aning Jehoiyada 'bi-dau Bi'neeya, aning a Keerit niba aning a 'Pii-let niba daang 'sigi gaa. Bang daang ti veng ka Soolomong Jong Naa 'Deevid buntaangaa ni a taruu gaaning Gaihong.

39'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok daang ti di kpaang iilii a tenti'deu ning wa buo waahi Soolomong. Bang daang ngmi biengkoni ka a niba jaa yeli: Ngming na ku Naa Soolomong 'nyivo-toori.

40Ka a niba jaa daang 'tuu 'do. A niba daang ngmiye wiihi a nyenging aning nyengka kpong. Ba goma ni daang venyeng ka 'tenge jigihi.

41Adonaija aning a saamba ni jaa ang puo u ingang ni daang 'womaang, ka ba 'diye tara baahibu. 'Joo-ab ang daang wa 'wong a biengkoni 'kuori, ung jugihi: Wala la ka a 'yi-kpong huura ning goma bila?

42U da nang yeraye a yela wa banna ka Joonatang, Ngming'puohi 'yi-diera Abaiyatar bi-dau ni la. Ka Adonaija yeli kuu: Kpiera waana, 'bojung ningtiinhuu lii, a waananing 'duohi-noo ming.

43'Beng la ka Joonatang die a yeli 'ku Adonaija: Aai. Ti ba Naa 'Deevid 'bingye Soolomong naa.

© 2009 Bibles International.

44Naa 'ihiye Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok, dangyera 'Neetang aning Jehoiyada bi-dau Bi'neeya ka ba niu gaa. A Keerit niba aning 'Pii-let niba ming puoye 'be. Ba vengyeng ung Jong naa buntaangaa ni.

45Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok aning dangyera 'Neetang buoye kpaang waahuu a bimuu naa Gaihong kon'bulee ning. Ba 'yiye be a 'do gaa aning nyengka, ka a 'yi-kpong jaa huura. A goma la ing 'wong ni.

46Soolomong 'jingye a paaluu na'kogo ming 'jung.

47Naa tungtuniba ni ming gaayeng ti duhi sung 'ku ti ba Naa 'Deevid. Ba yeliyeng: Ngming na veng ka Soolomong 'yuori 'do gaa i 'yuori. Ngming na veng ka u naalung ming jigi gaa i naalung. Ka naa 'churi a 'gadong.

48A naa yeliye ngaang ming: Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni tariye pegiri. Unang kumo nie ung na 'jing n na'kogo ning 'jine, ka n 'ningbie nye bila.

49'Beng la ka dabieng daang kpe saamba jaa ang 'bi Adonaija seng. Bang daang 'ihi ka kanga jaa di u sori.

50Adonaija daang joraye Soolomong. Bila 'jung u daang 'ihiyeng a gaa ti 'ti a sarika 'ihijie iilang. ('Yiibu G. 29:12)

51Bang daang ti toonhaa 'ku Soolomong ngaang: Siringkoni Adonaija joraye Naa Soolomong. ‘bojung nye, u 'ihiyeng gaa ti 'ti a sarika 'ihijie iilang. U yeliyeng: Veng ka Naa Soolomong po 'Immo jine ka u kung di 'takobi kuma, u tungtuna.

52'Beng la ka Soolomong daang yeli: Ka unang wa 'wuli ka ning'toruu liu yeng, u 'ju-koonhuu bung'yeni gba ba 'lere 'tengeng. Che ka banang wa nye beulung u ingang, 'see ka u 'kpi.

53Ka Naa Soolomong daang tung ka ba ti taruu 'yining a sarika 'ihijie 'sigi waaning. Ung daang wa 'le 'tengeng Naa Soolomong 'ningbi-tooring. Ka Soolomong yeli 'kuu: Gara i 'deu.

1 Kings 2

1'Deevid 'kiting beri daang wa pieliyeng. Ung daang kpaahi u bi-dau Soolomong a yeli:

2Dunee jaa son ni mang yeng 'cheng. Bila 'jung ing fanga, a 'wuli ka dau lii.

3'Tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini nuori ming. 'Chene u soeng, a 'tuuro u yeli'tuurihi ming. 'Tuuro u no'kurihi, u 'wulibu soe aning u 'sierihi a'wo bila ni ang seu Moosis 'Begung ni. Bila ka i maa'koo na maali yeli jaa ing na i aning 'lombori jaa ing leura 'puong.

4Ira bila ka Ba Tari Baahaa Daana nye paali u yelihung ni ung daang yeli n yela, a yeli ngaang ni: Veng ka i yaanhi cheliha ba soe 'jieng, a mang 'chene n 'ningbi-tooring yeliminga 'puong aning ba 'sikie jaa aning ba 'suhu jaa. Ka banang ira bila, i daang kung kong dau Iisiriel na'kogo ning jaa.

© 2009 Bibles International.

5A la waana ming, i bangye yeli ni ming Zeri'yu-aiya bi-dau 'Joo-ab ang daang ima. I bangye yeli ni ung daang i Iisiriel 'sojehi ningbera ba'yi ni. I bangye bila ni ung daang i Nuur bi-dau Aabiner aning Jeeter 'bi-dau Aamasa, bana ung ku ni. U daang kubang a'wo u ningba ang jaura taanhuu, che maahuu wagiring daang la. Ba jiing daang fariye u belenti ang 'le u sieng aning u nagitigarihi ang bi u gbeeng.

6Bila 'jung, di i yeng i bila ni ang sigining, che ta wa venuu ka u 'ju-koongpelima ti kpe bogu ning laangfie.

7Che ka i i Bariziil'eyai, a Giilied nie ni biihi hina. Veng ka ba puo banani ang mang 'dire i 'teebuling, 'bojung ba daang ahiye n 'puoring sanga ni mang daang jora i ba'bie Aabisalom seng.

8Nye, Siimai, 'Giira bi-dau ni Nye i seng. U iye Beenjaming nie, a 'yi Bahuurim. Unang daang tuma 'jombi-beu daari ni mang gara 'Mahaneeyim ni. Che u daang 'sigi wa 'tuohimong Jooridang Maning mang po 'kuu Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. N daang yeliyeng: N kung di 'takobi kui.

9Bila 'jung panaa, ta wa venuu, 'bonso dauyengbangina lii. Inang na bang yeli ni ang sigining ka i i. Che veng ka u tan u 'ju-koongpelima ni ning jiing kpening bogu.

10Ka 'Deevid daang 'kpi ti puo u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Deevid 'Yi-kpong ning.

11'Yuomo lijaa'yi la wagiri nga Deevid ang daang 'di naalung Iisiriel 'puong. 'Yuomo ayopoin ung 'di naalung 'Hii-birong, a 'di naalung 'yuomo 'pihita aning ata ming Jeruuselem 'puong.

12'Beng la ka Soolomong daang 'jing u ba 'Deevid na'kogong. U naalung daang jigiyeng sung.

13Adonaij a, Haagit bi-dau ni daang waye Bati'siiba, Soolomong ma seng. Ung daang jugihuu: Laangfie la ing wa che? Ka Adonaija dieyeli: Laangfie la.

14'Beng la ung la yeli: N tariye yeli ka n yeli 'kui. Ka Bati'siiba yeli: Yera.

15'Beng la ka Adonaija yeli: Ma i bangyeng ka maang da 'so a paaluu wa? Iisiriel niba jaang ming da di ba tamaa ing n ingang ka n 'di a naalung. Che vela leuhiyeng a naalung paaluung, ka n babie leu 'sou, bojung Ba Tari Baahaa Daanang diu 'kuu.

16Pampana, yeli'yeni kanga mang yeng suhii, ta wa monnima. Ka Bati'siiba yeli 'kuu: Yera.

17'Beng la ung yeli: Jaan'de, yeli yela 'kuNaa Soolomong, bojung u kung momii. Yeluu ka u nang di Aabisag, a Suunem niba bi-poga ni 'kumo ka u leu n poga.

18Ka Bati'siiba daang yeli: A vielang, n na ahiye i gbebogiring a yeli yela 'ku a naa.

19Bila 'Jung Bati'siiba daang gaaye Naa Soolomong 'jie a na ti ahi Adonaija gbebogiring yeli yela 'kuu. Ka a naa daang 'ihi 'tuohuu, a 'churi 'kuu girima che leu 'j

© 2009 Bibles International.

ing u na'kogong. U daang vengyeng bang maali a na'kogo kanga bing 'ku u ma. Ung daang 'jing a naa 'nuduring.

20'Beng la ung daang yeli: Yelibile kanga mang yeng suhi i seng. Ta wa monnima. Ka a naa yeli 'kuu: Suha, n ma, bons° n kung momii.

21Ka Bati'siiba daang yeli: Veng ka ba di Aabisag, a Suunem niba 'bi-poga ni 'ku i babie Adonaija ka u leu u poga.

22Ka Naa Soolomong dieyeli 'ku u ma: 'Too, wala 'jung ing suha Aabisag, a Suunem niba bi-poga ni ka i 'ku Adonaija? Bila yeng suhi a naalung ming 'kuu, 'bojung ma n bieri liu wa. Suhi a naalung 'ku u ning Ngming'puohi 'yi-diera Abaiyatar aning Zeri'yu-aiya 'bi-dau 'Joo-ab.

23'Beng la ka Naa Soolomong daang po Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring a yeli: Naangmini dogihima, a maaling dogihima, ka maang ba veng ka Adonaija di u 'nyivori tegining a yeli nga.

24Bila 'jung, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, 'see ka ba ku Adonaija jine. Ba Tari Baahaa Daanang 'ihime a dima 'jiili n ba 'Deevid na'kogong. Unang ming 'bing 'di-nuori 'kumo a'wo ung bing nuori bila ni.

25Ka Naa Soolomong daang tung Jehoiyada bi-dau Bi'neeya ung ti ngmi Adonaija loo ung 'kpi.

26Ngming'puohi 'yi-diera Abaiyatar ming, a naa daang yeluung: Gara Aanatot, i yori. Anaajaa ka i siginingye 'kutmg, che pampana n kung kui. 'Bojung i daang pegiliye 'Suobu Kpiengu Jaa Daana daga ni n ba 'Deevid 'ningbi-tooring. Aning ming, wagiri jaa n ba ang da mang wa 'bi tuora 'puong i niu da mang la.

27Bila 'jung Soolomong daang 'ihiye Abaiyatar ka u to la i Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-diera. U daang iye bila ka u paali Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang yeli a'wo 'Iilai jaga ang bi Sai'lo 'puong yela.

28'Beng la ka 'duoho daang ta 'Joo-ab, bojung 'Joo-ab daang leu ti 'tuuriye Adonaija, anaa jaa ka u daangba 'tu Aabisalom yeng. Ka 'Joo-ab daang jo gaa Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu, a ti 'ti a sarika 'ihijie iilang.

29Bang daang toonhi ku Naa Soolomong ka 'Joo-ab jo gaaye Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu ni a ti 'bi a sarika 'ihijie lomboring. Beng la ka Soolomong daang tung Bi'neeya, Jehoiyada 'bi-dau ni a yeli: Gaa ti ngmiu loo.

30Ka Bi'neeya daang gaa Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu ni ti yeli 'ku 'Joo-ab: Naa yeliyeng ka i 'yi wa. Ka 'Joo-ab yeli: Aai. Cheng mang na 'kpi. Ka Bi'neeya leu ti 'ku a naa 'duoho a yeli: Ngaang ka 'Joo-ab yeli, ngaang ming ung dieyelima.

31'Beng la ka a naa daang yeli 'kuu: I bila ni ung yeli ni. Ngmiu loo a diu 'ung. Bila ing na i a 'ihi a haache jiing ni 'Joo-ab ang Iciri ni 'yi n ning n ba 'deu ingang.

32Bila ka Ba Tari Baahaa Daana na leuhi u jiing ni dogili u 'jung. U daang ngmiye daba ba'yi ang i stmluuribo gaaguu, a nang la sebuu ming, a kuba ning 'takobi. Nuur

© 2009 Bibles International.

'bi-dau Aabiner, Iisiriel 'sojehi ningkpong ni, aning Jeeter 'bi-dau Aamasa, 'Juuda 'sojehi ningkpong ni la bila. U daang kubang ka n ba 'Deevid gba ba bang.

33Ngming na veng ka ba jiing kiribu 'yobeu leuhi dogili 'Joo-ab aning u buurii 'juring a gara wagiri jaa. Che Deevid aning u buurii, u 'deu aning u naalung yeng 'juring, Ngming na veng ka 'suhu-maahuu ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng 'bibe a gara wagiri jaa.

34'Beng la ka Bi'neeya, Jehoiyada 'bi-dau ni daang 'do gaa ti ngmiu ku. Bang daang 'umuu u minga 'detmg a mopiring.

35A naa daang diye Bi'neeya, Jehoiyada bi-dau ni ing 'Joo-ab vuoring ung kaara a 'sojehi. A naa daang diye Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok ming ing Abaiyatar vuoring.

36'Beng la ka a naa daang tung buong Siimai, a yeli 'kuu: Me 'deu Jeruuselem 'puong a kpiera 'beng. Ta wa 'yire 'be gara 'jie jaa.

37Daari ni ing na 'yi ti long Kiidirong Konboo ni, bang pielaang ka i naang 'kping. I jiing 'yobeu na dogiliye i minga 'jung.

38Ka Siimai daang yeli 'ku a naa: I yeliyaga ni numang. Bila ni n ba naa ang yeli ni ka maang, i tungtuna na i. Bila 'jung Siimai daang kpeye Jeruuselem 'puong beri jemaa.

39'Yuomo ata ang wa baahi, ka Siimai 'yemihi ba'yi daang jo. Gaat naa 'Ee-kis 'jie bang daang jo gaa. 'Meeyaka 'bi-dau daang la Be-kis. Bang daang toonhaa 'ku Siimai a yeli: Nye, i 'yemihi ni 'biye Gaat 'puong.

40Ka Siimai daang 'ihi a di 'kogo ing u bungang a gaa 'Ee-kis 'jie Gaat 'puong. U 'yemihi ni ung daang bo gaa 'be. Ung daang gaa ti tari u 'yemihi ni 'yining Gaat waaning.

41Bang daang toonhaa 'ku Soolomong ka Siimai 'yiye Jeruuselem gaa Gaat che leu wa.

42'Beng la ka a naa daang tung bang buong Siimai. Ung jugihuu: N ba veng ing po Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring? N ba kpaahii ka i bang pielaang ka daari ni ing na 'yi gaa 'jie jaa ka i naang 'kping? I naaning daang yeli Immo ka yelihung ni ing 'wong ni numang ni?

43Ka wala panaa la ing ba paali Ba Tari Baahaa Daana pori ni aning nuori ni mang 'kui ni?

44Ngaang ka a naa daang la yeli ku Siimai: I bangyeng, ka i 'sikiri ming 'di a yelibee ni jaa ing daang i n ba Deevid ni 'sieree. Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na leuhiye i beulung ni dogili i 'jung.

45Che Naa Soolomong yeng na nyiye pegiri. 'Deevid na'kogo ni ming na jiging Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa.

46Ka a naa daang 'ku Bi'neeya, Jehoiyada 'bi-dau ni nuori ung gaa ti ngmi Siimai loo ung kpi. Ka a naalung daang jigi Soolomong 'nuuhing.

© 2009 Bibles International.

1 Kings 3

1Soolomong daang bingye 'layiri ning Fee'ro, 'Iijipiti naa. U daang diye Fee'ro bi-poga, a taruu waaning 'Deevid 'yi-kpong ni. A poga daang wa Nye beng bilaang ung wa ti me u minga 'deu aning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni baahi. U daang meye daangguoni ming 'gili Jeruuselem jaa.

2Che ana wagiri ni jaa ka a niba da nang mang 'ihe sarikihi a 'jiduorihing. A sanga, 'deu jaa ang da nang ba me Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring ni 'jung bang da mang ira bila.

3Soolomong daang nungye Ba Tari Baahaa Daana, a da mang 'tuuro u ba 'Deevid yeli'tuurihi ni. Che Soolomong panaa da mang 'ihiye sarikihi, a nyugira iinsens ming a 'jiduorihing.

4Naa Soolomong da mang gaaye Giibiyong a ti 'ihi sarika beng, 'bojung 'be daang la a jiduori-kpong. Sarika nyugirihi 'tuhi ka Soolomong daang 'ihi ana sarika 'ihijie ngang.

5Ba Tari Baahaa Daana daang waye Soolomong seng jaanhuu 'puong 'yienguu Giibiyong 'puong. Naangmini daang yeliyeng: Suhi. 'Bo ing buora ka n 'kui?

6Ka Soolomong yeli: I 'wuliye n ba 'Deevid, i tungtuna ntmgbu ang ba tari baahaa, ‘bojung u da mang 'tuuriing limaniye aning suntuubu aning 'toribu 'puong. I nang 'wuliye ntmgbu ang ba tari baahaa nga u ingang, a 'kuu bi-dau ung 'jing u na'kogong jine nga.

7Pampana, 'oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, i 'bingye maang i tungtuna mang die n ba 'Deevid 'jie a i naa. Che bibili-fiing lima. N ba bang bila ni mang na mang tung 'yobe-tuma.

8Maang, i tungtuna Nye i niba ing lugi 'puong. Ba iye buurikaraa, a i jemaa 'gaali a'wo nie na tuong soriba bii a bang ba nuori.

9Bila 'jung ku i tungtuna yeng haakila ka n mang tuong 'di i niba saree, a mang welihi sung aning beu taang. 'Bojung 'ningbuong na tuong 'di i niba ang i jemaa sing ngaang saree?

10A yeliyaga nga daang peliye Ba Tari Baahaa Daana 'puo, aning Soolomong ang suhi a yeli nga.

11'Beng la ka Naangmini daang yeli kuu: I ba suhi 'nyivo-yogu 'ku i minga. I ba suhi btmdaambuunhu bii i domihi nyivoe kongbu. I ba suhi amahi kanga jaa che suhi 'ningbiyuo a na mang 'dire sarisung.

12Bila 'jung nye, n iye bila ni ing yeli ni. Nye, n 'kuing yeng aning 'ningbiyuo. Ito jaa daang 'chibe che ing wa bibe. I 'puoring ming nie jaa kung la 'ihi a simii.

13Che n kuing bung ming ing ba suhi. N 'kuing bundaambuunhu aning girima jaa. A 'jung i 'beri jaa 'puong nie jaa kung bi na'mine 'puong a simii.

© 2009 Bibles International.

14Bila 'jung 'chene n soeng, a 'tuuro n yeli'tuurihi aning n no'kurihi. 'Tuuraa a'wo i ba
'Deevid ang daang ira bila ni. Ka inang 'tuuraa, n na 'kuing 'nyivo-yogu.

15'Beng la ka Soolomong daang 'ihi, ang siring daang i jaanhuu. Ung daang wa
Jeruuselem wa ahi Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring a 'ihi sarika
nyugirihi aning maahuu sarikihi. Bila 'puoring ung daang maali siingkpong ku u
tungtuniba jaa.

16Pogiba ba'yi 'mine ang i jentirihi la daang wa a naa jie wa ahi u 'ningbi-tooring.

17Ka a pogiba kanga daang yeli: 'Oo n ba naa, n ning a poga ngang kpiera 'deyening.
Mang wa dogira ka u bi a 'deung.

18N dogibu beri ata ingang ka a poga nga ming dogi. Ting lang kpiera, nie jaa ba puo
ti ingang a 'deung. Ti ba'yi nga 'yoming bi a 'deung.

19Ka a poga nga 'We 'kpi 'yienguu, ung jeng feruu 'jung.

20Ung 'ihi 'teng-biing 'po-sintaa a nyogi n bie ni di n 'lomboring ka i tungtungpoga
'gbihiye. Ung diu jieli u 'lomboring, che di u bikutmgni jieli n 'lomboring.

21Mang wa 'ihi beeguu ka n 'ku n 'bie bihi yaa, ka unang jeng, a 'kpi. Che mang
piehuu 'beeguu, a nye ka siringkoni u ba i bi-dau ni mang dogi ni.

22'Beng la ka a poga ni daana yeli: A'kai. A bung'vori la n 'We, che ka a bung'kuung i
i 'bie. Ka a fora daana ni yeli: A'kai. A bung'kuung la i 'bie, che ka a bung'vori i n bie.
Ngaang bang daang yo ngmira nokpieni a naa 'ningbi-tooring.

23Ka a naa daang yeli: Jagila mang yeling ka nye n bie, unang i 'vori ni. I ming 'bie la
bung'kuung. Ka jagila ming yeli ka a'kai, i 'bie la a bung'kuung, che ka n bie i a
bung'vori.

24'Beng la ka a naa daang yeli: Ye di 'takobi wa kumo. Bang daang tari 'takobi
waaning a naa 'ningbi-toori.

25Ka a naa yeli: Ye nyogi a bivori 'po 'jiihi a'yi a di u chelii 'ku nga, a di u chelii 'ku
nga ming.

26'Beng la ka a poga ni 'We ang i a bivori ni inga daang 'nyiiri u 'We ni yela, ung yeli
'ku a naa: 'Oo n daana, di a bivori ni kuu. Ta wa kuuruu. Che ka unani daana yeli: Ye
veng ka ti jaa ba'yi komuu. Ye turi nyoguu 'po.

27'Beng la ka a naa daang die a yeli: Ye di a bivori 'ku fora daana ni. Ye to wa kuuruu.
U ma la a poga.

28Ka Iisiriel niba jaa daang 'wong saree ni a naa ang ngmaa ni yela, a joruu. 'Bojungba
daang nyiyeng ka Naangmini 'kutmg yeng ka u mang 'direning saree.

1 Kings 4

1Naa Soolomong daang iye Iisiriel jaa naa.

© 2009 Bibles International.

2Bamahi ming daang la u 'karichi-bera: Azaraiya, Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok bi-dau ni.

3Eli'hoo-ref aning Ahaiya, Saisa 'bi-daba ni daang la a gbanseuriba. Jehoosafat, Ahailud bi-dau ning da mang seura yeli'kori 'binne.

4Bi'neeya, Jehoiyada bi-dau ni daang la a 'sojehi ningkpong. 'Zeedok aning Abaiyatar daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba.

5Azaraiya, 'Neetang 'bi-dau ni daang la a 'karichihi ningkpong. 'Zee-bud, 'Neetang bi-dau daang iye Ngmingpuohi 'yi-diera aning a naa jominga.

6Ahaisaring daang kaara a naj angu niba, ka Adonairam, Aabida 'bi-dau ming kaara a 'yemilung tuma.

7Soolomong daang tariye na'mingbilii 'pieningbayi ming Iisiriel paaluu jaang. Banang da mang bo siimaa ku a naa aning u 'deu niba. Ba kanga jaa da mang waaningye siimaa 'chiu 'gbuli a 'yuoni 'puong.

8Ba 'yoe la ni: Ben Huuring daang 'so lifiriam taanhi ni 'puo.

9Ben 'Dii-kering daang 'so Maakaz, 'Seyaalibim, Beet 'Sii-mes aning 'Iilong Beet 'Heenang.

10Ben 'Hii-seding daang 'so Aariubot. Unang daang 'so 'Sooko aning 'Hii-fer paaluu jaa.

11Ben Abiinadabing daang 'so Naafot 'Doo-wer. U daang diye Soolomong bi-poga Teefat.

12'Bee-ana, Ahailud 'bi-dau ning daang 'so Teeyanak, Megii'do aning Beet Saang jaa. 'Beng daang 'bi Zaaretang 'lomboring ni. 'Be daang Nye Jeezi'rii-el luong, a 'piili Beet Saang a gara 'Ee-bel 'Mihoola, a di bilaang ti ing Jookimiyam 'lombo-jaala ning.

13Ben 'Gii-bering daang 'so Reemot Giilied. Unang daang 'so Manaase 'bi-dau 'Jeeyir 'teenhi ni ang 'bi Giilied 'puong ni. Ben 'Gii-bering daang la 'so Aarigob 'gbendige ni ang bi 'Beesang ni ming. 'Yi-bera bera lijaata ang tan daangguoma aning 'di-nogarihi nga bang di yaawa maalining daang bibe.

14Ahiinadab, Iid'o 'bi-dau ning daang 'so 'Mahaneeyim.

15Ahiimahazing daang 'so Naafitalai. U ming daang diye Soolomong 'bi-poga. A bi-poga 'yuori daang la Baasamat.

16'Bee-anaa, 'Huusai bi-dau ning daang 'so Aaser aning 'Eelot.

17Jehoosafat, Paruuwa bi-dau ning daang 'so Iisakar.

18Siimai, 'Ma bi-dau ning daang 'so Beenjaming.

19'Gii-ber, 'Yuurai bi-dau ning daang 'so Giilied paaluu. Be daang 'Nye Aamor niba naa Saihong paaluung aning Beesang naa Oog paaluung. 'Gii-ber 'yong daang la na'bile ang kaara a paaluu.

© 2009 Bibles International.

20'Juuda aning Iisiriel niba daang iye jemaa a'wo mani nuori 'biihee. Ba da mang 'ding, a 'nyu, ka ba iinhi 'yuoro.

21Soolomong daang kaaraye a naahmg paalihi jaa a 'piili Yufireetis Mani che gara Filiisitiya niba paaluu. U naalung daang la nyogiyeng bilaang ti ing lijipiti niba toribogung. A paalihi nga da mang waaningye naa chieha wa 'ku Soolomong. Ba daang tung 'kuung ming u 'vorihung beri jaa.

22Siimaa Soolomong ang da mang 'ihi bebeyeni jaa la ama: jongbaaluu da mang iye maahibuhi 'pihita, ka jong nyaara i maahibuhi lijaata.

23Nadavarinuorihi ming da mang iye buunhu 'pie. Nii bang chiina moong, buunhu lijeri. Piihi ming da mang iye koo, ka nangima, 'isi aning walihi, aning nuohi ang tari kpaang gba ba puo.

24'Bonso Soolomong daang 'soye kpiengu 'Yufireetis Math lampega nga 'gbendihi ni jaa ingang. 'Be daang 'piiliye Tiifisa, 'haali a gara 'Geeza. U daang 'soye kpiengu a na'mine ni jaa ang 'bi 'Yufireetis Mani lampega ngang ni ingang. Maahuu daang 'Nye u 'lombori jaang a wa 'tuohi.

25Ka 'Juuda aning Iisiriel niba daang 'jing laangfie Soolomong naalung beti jaa 'puong. A 'piili Daan a gara Bii-er 'Siiba, nie jaa da mang 'jingye u 'girep ngmielii bii u kangkanga dau maahuung.

26Soolomong daang tariye yohi ang na mang tagira u cherietihi gaanhi 'tuhi lijaa'yi. U daang tariye yohijonniba ming tuhi 'pienaayi.

27'Chiu jaa a na'mingbilii ni kanga jaa da mang boye siimaa 'ku Naa Soolomong aning banani jaa ang da mang waana 'dire Soolomong 'teebuling ni. Bung jaa da ba mang kong buunhu ni bang mang waaning ni 'puong.

28Ba da mang waaningye baarili aning mo'kuonhi ming jie ni ang sigining ka a 'be. A 'tuuro dau jaa 'yobe-tuma singbung bang da mang waanaa wa ing a cherietihi yohi aning yohi 'mine ming.

29Naangmini daang 'kuye Soolomong yeng aning 'ningbiyuo ang i kpong yaga. U daang 'kutmg bangbukaraa ang sing math nuori 'biihee.

30Soolomong yeng ni daang gaaye Sa'munee jaa yeng. U daang gaaye 'Iijipiti niba ming jaa yeng.

31'Bonso u daang tariye yeng gaa yengbanginiba jaa. U daang tariye yeng a gaa 'Iitang, Eezira nie ni. U daang tariye yeng gaa 'Hiiman, Kaalikol, aning Daarida ming. 'Meehol 'bi-daba ni la bila. Soolomong 'yuori daang 'doyeng a paalihi ni jaa ang ngmaa Jeruuselem 'gili ni 'puong.

32U daang looye 'lugo 'tuhi ata, ka u 'yieme ming daang i 'tuhi aning a'nu.

33U daang yeliye daari ming yela, a 'piili Leebanong 'siid-er dau ingang 'haali a ti to nyihimaa'nyuu ang mang 'buli wa 'yi daangguoning ingang. Soolomong daang yeliye 'dutmhi, 'nobilii, bung'vuurihi aning j ima ming yela.

© 2009 Bibles International.

34Paalihi jaa nibihing da mang wa ka ba wa chelihi Soolomong yeng ni. Ba da mang 'yiye dunee na'mine jaa 'jie. Banang damang 'wong u yeng yela ni.

1 Kings 5

1Taiyer naa Hairam daang 'wongyeng ka ba buoye kpaang waahi Soolomong, a 'bimuu naa u ba vuoring. Ung daang tung u tungtuniba Soolomong 'jie, ‘bojung Hairam da mang nungye Deevid yela.

2'Beng la ka Soolomong daang tung ka ba ti yeli ngaang 'ku Hairam:

3I bangye bila ni ang to ka n ba Deevid daang ba tuong me 'deu 'ku Ba Tani Baahaa Daana u Naangmini 'yuori. Bang da mang jaura niu taanhuu 'lombori jaang ni 'jung la. Bila 'jung ung daang cheliha bilaang a waana wagiri Ba Tari Baahaa Daana ang wa veng ung tuong u domihi.

4Che ngaang yeng Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'kumong peenhibu 'lombori jaang. Doma ba la 'chibe, yelibeu ming la 'chibe.

5Nye, n buorang ka n me 'deu 'ku Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'yuori a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli ku n ba 'Deevid ni. Ngaang ung daang yeli: I 'bi-dau ni mang na di jiili i na'kogong ka u die i jie ni, unang na me 'deu 'ku n 'yuori.

6Bila 'jung panaa, 'ku nuori ka ba ngmaahi 'siid-er daari 'yining Leebanong wa 'kumo. N tungtuniba ning i tungtunibang na lang tung. N na yeuye i tungtuniba ni sangyeu kui. Bung jaa ing wa yeli, una mang na yeu kui. 'Bojung i bangyeng ka nie jaa 'chi ti 'puong a ira anie wegibera ngmaahibung a'wo Saidong niba.

7Ka Hairam daang wa 'wong Soolomongyeliyaga ni, ung nyenging yaga jaa, a yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana tariye 'pugibu 'jine, bonso u 'kuye 'Deevid 'bi-dau ang tan yeng a na kaara a paalikpong nga.

8'Beng la ka Hairam daang tong Soolomong jie a yeli: N ngmiye tuola ni ing 'kumo ni fasani. N na iye yeli jaa ming ing buora, a'wo a 'siid-er aning a 'oki wegibera 'lomboring.

9N tungtuniba na taraa 'yiningye Leebanong a 'sigi waaning a mangkpong. N na werihaang taabuuhi a nyogaa 'le lang taa ing a maning. A na 'do 'daaliye 'beng a gaa jie ing na 'wulimo. N na 'lorihaang 'beng ka i panaa dia garaning. I ming panaa na veming ka n buobu ni nye a 'tuuro ing na 'ku n 'deudeme siimaa.

10'Beng la ka Hairam daang 'ku Soolomong 'siid-er aning 'old daari wegibera a sigihi u buobu.

11Ka Soolomong da mang ku Hairam 'wiit maahibuhi 'tuhi lijeri. Hairam 'deudeme siimaa da mang la bila. Soolomong da mang 'kutmg ooliv kpaang ming baatihi 'tuhi lijeri. Ama ka Soolomong da mang 'kuu 'yuoni jaa.

© 2009 Bibles International.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku Soolomong yeng a'wo ung daang 'bimuu nuori bila ni. Ka maahuu daang bi Hairam aning Soolomong kpachagang. Ba ba'yi ni daang lang bingye 'layiri.

13'Beng la ka Naa Soolomong daang laanhi 'yemilung tungtuniba a 'yi Iisiriel jaang. A 'yemiltmgtungtuniba nuori daang iye daba 'tuhi 'pihita.

14'Chiu jaa u da mang veming ka ba niba 'tuhi pie gaa Leebanong. Ba da mang garang che 'kuro taa. Ba da mang iye 'chiu 'gbuli Leebanong, che i 'chiuri a'yi ming 'yiring. Adonairam la daang kaara a tungtuniba.

15Soolomong daang tariye daba 'tuhi lijaata aning 'pie (70,000) ang da mang 'tuoro 'tuobu. U daang tariye daba 'tuhi lijaanaahi (80,000) ming ang da mang pehina 'kubo a taanhing.

16A 'yi bama puoring, daba 'tuhi ata aning koohi ata (3,300) ang 'yi Soolomong na'mingbilii ni ningbera 'puo daang biyebe. Banang da mang kaara niba ang tuna a tuma.

17Ka a naa daang 'kubo nuori ka ba mang ngmaha 'ku-bera, 'ku-suunhi aning 'ku-pehinihi bang na di 'bing a Ngming'puohi 'de-kpong 'muni.

18Ka Soolomong aning Hairam mieriba ni aning a 'Giibal niba daang ngmahaa. Ba daang maaliye a wegibera ming aning 'kubo bang na mening a Ngming'puohi 'de-kpong.

1 Kings 6

1Isi'reeli niba 'Iijipiti paaluu 'yiibu 'puori 'yuong koohi anaahi aning lijaanaahi (480) ingang ang daang i. Soolomong Iisiriel naalung 'diibu 'yuomo anaahi 'puong daang la, Ziiv 'chiu ni 'puong. A 'chiuri a'yi daana la bila. A sanga ka Soolomong daang 'piili ka u me Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni.

2'Deu ni Naa Soolomong ang daang me 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaata. U yelingu daang iye 'kiyubitihi lijeri, ka u 'duobu ming i 'kiyubitihi 'pihita.

3A Ngming'puohi 'de-kpong jangu 'ningbi-toori jang'gaalee ni yogulung daang iye 'kiyubitihi lijeri. U yogulung ning a 'deu yelingung daang sing taa. A jang'gaalee yelingu ming daang daa 'yiye a 'deu 'ningbi-tooring 'kiyubitihi pie.

4Ung daang maali 'tokori-fiila ming ing a 'deu saa'jung 'gili wa 'tuohi.

5U daang meye 'deri toonhi toonhi a Ngming'puohi 'de-kpong daangguoni ni jaa wa 'tuohi. U daang meang toonhi toonhi a Ngming'puohi 'de-kpong daangguoma ni iinhing. A Ngming'puohi 'de-kpong jangu ni jaa aning a 'puo puo jangu ni jaa ung daang mea 'gili. Bila ung daang me me 'deri a 'lomboeng ngmaaguu 'gili.

6A 'muni 'muni 'deu ni yelingu daang iye 'kiyubitihi a'nu. A 'sonsogihi bung ni yelingu daang iye kiyubitihi ayuobi, ka a taalung daana ni ming yelingu i kiyubitihi ayo'poin.

© 2009 Bibles International.

U daang maaliye daari tari'jiihi a Ngmingpuohi 'de-kpong puoring wa 'gili. A 'vuuhi daang iye fiila a'wo a wegihi kung mang kpe ti nyogi a Ngming'puohi 'de-kpong daangguoma.

7A Ngmingpuohi 'de-kpong ming, bang daang wa mieruu, 'kubo bang daang di meu. A 'kubo ngmahibu 'jie ning bang daang maali a kubo. Bila 'jung sanga ni bang daang miera a Ngming'puohi 'de-kpong, nie jaa ba 'wong hama bii chisili bii 'kurihuu tungtungbung jaa dangbu 'beng.

8A 'songkonso 'sons ogihi 'desugilihi 'di-nuori daang 'biye a Ngmingpuohi 'de-kpong nuduri seng. Dan nyina bang da mang 'tu 'do a 'sonsogihi 'desugilihi ni, a la 'yi a 'sonsogihi bung ni ming che 'duoro a taalung bung ni.

9Ung daang me a Ngming'puohi 'deu baahi. U daang diye wegihi aning 'siid-er taabuuhi a kpaahi pagi u 'ju.

10U daang meye 'deri ming a Ngming'puohi 'de-kpong 'lomboe jaang. Kanga jaa 'duobu da mang iye 'kiyubitihi a'nu. 'Siid-er wegihi bang daang di kpaahaa toonhi a Ngming'puohi 'de-kpong ingang.

11'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana yelihung daang to Soolomong. Ngaang ung daang yeli:

12A'wo a Ngming'puohi 'de-kpong nga ing miera nga vela, ngaang na 'bibe. 'Tuuro n yeli'tuurihi, 'tuuro n 'wulibu, a 'tuuro n no'kurihi ming jaa a iraa. Ka inang 'tuuraa, n na paaliye n yelihung ni mang daang yeli 'ku i ba Deevid ni 'kui.

13N na kpieriye Isi'reeli niba ming 'puong. N kung jaanhi n niba Isi'reeli 'deme bahi ming.

14Bila la ka Soolomong daang me a Ngming'puohi 'de-kpong baahi.

15'Siid-er taabuuhi ung daang di maali a Ngming'puohi 'de-kpong puo daangguoma. A 'piili a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puo 'tenge che 'duoro a saanhi, daari ung daang di kpaahi marihi a daangguoma. 'Oki taabuuhi ung daang di pogi pogi a Ngming'puohi 'de-kpong 'tenge ming.

16Bila 'puoring u daang meye a 'kiyubitihi lijeri 'deu ni a Ngming'puohi 'de-kpong 'puoring. A 'piili 'tenge che 'duoro saanhi, 'siid-er taabuuhi ung daang di maaluu. 'Puong ung daang meu ung i a 'puo 'puo jangu ni ka u i a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu.

17U 'ningbi-tooring ming, a Ngmingpuohi 'de-kpong jangu yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi.

18A Ngmingpuohi 'de-kpong 'puo daang iye 'siid-er daari bang pehing, a maali ngmang'gbuno aning da'puuri ang la la imaa. U jaa daang iye 'siid-er dau. Nie kung bang nye 'kuurii jaa.

19Ung daang maali a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a na mang binne Ba Tari Boohoo Daana layiri daga ni 'beng.

© 2009 Bibles International.

20A 'Ji-pegryirihi Jaa 'Ji-pegryiruu yogulung daang iye kiyubitihi lijeri. U yelingu daang iye kiyubitihi lijeri, ka u 'duobu ming i 'kiyubitihi lijeri. Sannii ang i 'forifori ung daang maali poguu, a di 'siid-er daari pogi a sarika 'ihijie ming.

21Ka Soolomong daang maali sannii ang i 'forifori a pogi pogi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo. U daang diye salima jorihi a yagili yagili a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu 'ningbi-tooring, a maali sannii poguu.

22A Ngming'puohi 'de-kpong 'puo jaa kpeleng kpeleng ung daang maali salima pogi bilaang wa ti baahi u jaa. U daang maaliye sannii pogi a sarika 'ihijie ming jaa ang 'bi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruung ni.

23U daang diye ooliv dau a maali cheribihi a'yi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu 'puong. Kanga jaa 'duobu da mang iye kiyubitihi 'pie.

24A cherib kpangkpani kanga daang iye 'kiyubitihi a'nu, ka kanga ni ming i 'kiyubitihi a'nu. A 'piili a kpangkpani kanga baahaa che gars u to ming baahaa daang iye 'kiyubitihi 'pie.

25A cherib unani ming daana daang iye 'kiyubitihi 'pie. A cheribihi a'yi jaang daang sing taa a tari 'meselihung bung'yeni.

26A cherib kanga 'duobu daang iye kiyubitihi 'pie. Bila daang la unani ming.

27'Beng la ung daang di a cheribihi 'bing a 'puo 'puo 'deu ning. A kpangkpama daang yaari yaariyeng, ka nga kpangkpani mang fiinha daangguoni nga ka nga ming kpangkpani ti fiinha daangguoni nga. A kpangkpama daang fiinhaye taa a 'deu 'sonsogihing ming.

28U daang maaliye salima pogi pogi a cheribihi ming.

29Bila 'puoring u daang pehingye buunhu ing a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puo daangguoma jaa wa 'gili. 'Puo 'puo 'deu ni aning ningbi-toori tuori ni jaa iinhing ung daang pehing cheribihi, 'tamari daari aning da'puuri ang la la a ing.

30U daang maaliye sannii pogi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo 'tenge. A 'puo 'puo 'deu ni aning 'ningbi-toori tuori ni jaa 'tenge ung daang i bila.

31Ooliv daari ung daang di maali 'gboe ing a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegryiruu 'di-nuoring. A 'di-nuori saa'ju aning a 'lomboe taabuuhi a'yi ni daang pogiye a daangguoni nyogi 'po 'jiihi a'nu 'jiyeni tuori.

32Ooliv daari bang daang maali ning a 'gboe a'yi. Ung daang pehing cheribihi, 'tamari daari aning da'puuri ang la la a iinhing, a maali salima pogaa. U daang diye salima ngmi ngmi pogi a cheribihi aning a lamari daari.

33Bila ning a 'ju ung daang di ooliv daari maali ji-pegryiruu 'di-nuori 'lomboe taabuuhi a'yi ni ming. A daang pogiye a 'lomboe taabuuhi nyogi 'po 'jiihi anaahi 'jiyeni tuori.

34'Oki daari bang daang di maali a 'gboe a'yi 'mine ming. 'Gbori jaa da mang iye kpara, ang 'vinne a leurihi ingang.

© 2009 Bibles International.

35'Beng la ung daang pehing cheribihi, tamari daari aning da'puuri ang la la imaa. U daang maaliye salima pogaa. U daang maaliye salima pogi a buunhu ni ung pehing ni ang sigihi sung jaa.

36Ung daang di ku-pehinihi ming to 'jiihi ata a maali a 'puo 'puo jaga. 'Siid-er wegihi ming daang teye 'jiyeni.

37A 'yuomo anaahi daana 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'mtmi daang 'bing. Ziiv 'chiu 'puong daang la.

38A 'yuong 'pie ning 'yeni ingang, Buul 'chiu 'puong, ka a 'deu daang me baahi. Buul 'chiu ni la a 'chiuri a'nii daana. U yeli'bilii jaa daang baahiyeng a 'tuuro u vela jaa ang segihi 'bing ingang. A 'jung 'yuomo ayo'poin ung daang di a meu.

1 Kings 7

1Che 'yuomo 'pie aning ata ka Soolomong daang di me u minga 'deu. Ung daang baahi u 'deu ni jaa.

2U daang meye Leebanong Kongkori 'Deu ni ming. U yogulung daang iye 'kiyubitihi koo. U yelingu daang iye 'kiyubitihi 'pihinu, ka u 'duobu ming i 'kiyubitihi 'pihita. U daang tariye 'siid-er da'lugo ming ang tohi taa 'jiihi anaahi, ka 'siid-er wegihi dogili a da'lugong.

3'Siid-er daari bang daang kpaahi marihi a saanhi, a wegihi ni ang daang dogili a da'lugo lijaa'yi aning a'nu ni saa'jung. 'Pie ning a'nung da mang 'bi lain jaa ingang.

4'Tokori-fiila ang tohi taa 'jiihi ata ata daang Nye saa'jung, ka 'tokoro mang 'tori u to, 'jiihi ata ata.

5A 'di-noe ming jaa 'lomboe taabuuhi a'yi ni da mang iye yogiri a 'lomboeng che ka a saaju dagarihi ni 'do i giri. 'Tokoro ming da mang 'toriye u to 'jiihi ata ata.

6U daang meye a Piilihi Jangu ni ming. U yogulung daang iye 'kiyubitihi 'pihinu, ka u yelingu ming i 'kiyubitihi 'pihita. A 'ningbi-tooring ming, jang'gaalee ang tan piilihi daang 'biyebe, ka sampaa toonhi u ingang a 'ningbi-tooring.

7Bila 'puoring, u daang meye a na'kogo j angu, a Saree 'Diibu Jangu ni la bila, a na mang ngmaara saree beng. A 'piili u 'tenge che 'duoro saanhi, 'siid-er daari bang daang di kpaahi marihi a daangguoma.

8A 'deu ni ung daang kpiera ni ming daang 'biye a jaga 'puoring, bang meu a'wo a Saree 'Diibu Jangu ni. Soolomong daang meye 'deu a'wo a jangu nga to a 'ku Fee'ro bi-poga ni ung daang di ni.

9Ama jaa, 'kubo ang suma bang ngmaahi ang sigihi bang daang di mea. Ba daang diye 'su-nyina a chi chi a 'puori aning a 'ningbi-toori jaa. A 'piili a 'deri 'mtmo a 'duoro a piihi, a 'kubo nga bang daang di mea. Bila daang la a 'puori ming che gara a jagikpong.

© 2009 Bibles International.

10'Kubo ang suma bang daang di 'bing a 'demuni. 'Ku-bera daang la. 'Mine daang iye 'kiyubitihi 'pie 'pie, ka 'mine ming i kiyubitihi a'nii a'nii.

11A saa'jung ming, 'kubo ang suma bang ngmaahi ang sigihi aning 'siid-er wegihing daang 'bibe.

12'Ku-ngmaarihi ang 'sugili taa 'jiihi ata aning 'siid-er wegihi a tohi taa lain bung'yeni bang daang di me daangguoni 'gili a jagikpong. Bila daang la a Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puo 'puo jaga ni aning a Ngming'puohi 'de-kpong jang'gaalee ni ming.

13Naa Soolomong daang tungyeng bang ti tari Huuram 'yining Taiyer waaning.

14Dunggali kanga ang i Naafitalai buurii bi-dau daang liu, ka u ba ming i Taiyer 'deenhuu. Yaawa saaba daang la. U daang tariye yeng aning 'ningbiyuo. U daang tariye bangbu ming yaga yaawa tung'irii jaa tungbung. Ka Huuram daang wa Naa Soolomong jie a wa tung u tuma ni jaa.

15U daang nyeliye yaawa maali piilihi a'yi. Kanga jaa 'duobu da mang iye 'kiyubitihi 'pie ning a'nii. Kanga jaa gaalingga maahibu 'gili wa 'tuohi ming da mang iye kiyubitihi 'pie ning a'yi.

16U daang nyeliye yaawa maali bomboba a'yi ing a piilihi juring. A bomboba kanga jaa 'duobu da mang iye 'lciyibitihi a'nu.

17U daang maaliye jierihi taa, ang mang tari jorihi bang paling paling. A piilihi juri bomboba ni yela ung daang maalaa. A bomboba kanga da mang tariye jorihi ayo'poin, ka kanga ming tari jorihi ayo'poin.

18Bila ung daang maali a piilihi, a maali poomegiranitihi ming ang tohi tohi taa lainhi a'yi a'yi a bi a jierihi 'juri jaang wa 'tuohi. A piilihi 'juri bomboba pogibu yela ung daang maalaa. Ngaang ung daang maali a piila unani ming daana.

19A bomboba ni ang daang bi a jang'gaalee 'puo piilihi 'juring ni da mang 'woningye dakala puuri. 'Kiyubitihi anaahi da mang la a 'duobu.

20A bomboba ni ang daang 'bi a piilihi a'yi 'juring ni ming daang tariye pomagiranaatihi a 'jusogihing. A 'jiihi ni ang da 'woning la'bilii ang leuhi 'chigi ni 'jusogihing ang daang 'be, 'beng tohi a jierihi ni. A poomegiranitihi nga taa koohi a'ying da mang tohi tohi taa a bi a bomboba kanga jaa 'jung wa 'tuohi.

21Bila 'puoring u daang baye a piilihi ni ang bi a Ngming'puohi 'de-kpong jang'gaalee sieng ni. U daang baye a piila ni ang 'bi 'nuduring ni a buomuu 'Jeeking, a ba a piila ni ang bi 'nu-goong ni ming a buomuu 'Boo-az.

22A piilihi 'juri da mang 'woningye dakala 'puuri. Ka a piilihi tuma daang baahi.

23U daang nyeliye yaawa a maali a gbaalikpong. A 'yi u nogbani kanga che gara u to daang iye 'kiyubitihi 'pie. U daang iye 'gulogulo u jaa. U 'duobu daang iye kiyubitihi a'nu, ka u maahibu 'gili wa 'tuohi i 'kiyubitihi 'pihita.

© 2009 Bibles International.

24A pari u nogbama ni che 'sigi biela, ngmang'gbuno bomboba daang ngmaaye u jaa wa 'gili. 'Kiyubit jaa 'vuong, ngmang'gbtmo 'pieng da mang bibe, a ngmaa a gbaalikpong jaa wa 'gili. Ba daang maaliye a ngmang'gbuno bomboba ni tohi taa 'gili 'buyi sanga ni bang daang maali a gbaalikpong ni.

25A gbaalikpong daang dogiliye nadavarihi pie ning a'yi ingang. Ata daang 'toriye sa'mung-goo seng, ka ata 'tori ngmintongkpieri seng, ka ata 'tori sa'mungduri seng, ka ata ming 'tori sa'muni seng. A gbaalikpong daang dogiliye a ingang, ka a jaa 'muno leu 'tori 'puo seng.

26U kpagu daang iye nu-tali yelingu bang maali u nogbani ming ung 'woning 'bonsuo nogbani, a 'woning 'tuo-guri puuri. Baatihi 'tuhi a'ying da mang kpeu.

27U daang maaliye yaawa 'torikohi ming buunhu 'pie. 'Kiyubitihi anaahi da mang la 'toriko jaa yogulung. U yelingu da mang iye 'kiyubitihi anaahi, ka u 'duobu ming i 'kiyubitihi ata.

28Ngaang ka a 'torikohi 'meselihung daang 'wo: A daang tariye lomboe bungpogirihi, bang maali buunhu kogi kogi a kpantieng.

29'Gbegime, nadavarihi aning cheribihi daang biye a lomboe bungpogirihi ni ang bi a kpantie bungkogirihi iinhing. 'Gbegime aning nadavarihi daang biye a bomboba saa'jung aning a luong. A bomboba bang di hama to to maali ang 'guoli ni.

30"Toriko jaa da mang tariye yaawa 'chechehi anaahi aning yaawa spendirihi. U daang tariye tarijiihi anaahi. A bomboba ang 'guoli kanga jaa 'lomboring, tari'jiihi bang nyeli yaawa maalining da mang 'biyebe ka a tahikpong tari a ingang.

31A tahikpong nuori yelingu daang iye kiyubit bung'yeni, a jaahaa ni ang 'bi a 'jusogong ni 'puong. A nuori daang iye 'gulogulo, a 'woning jaahaa. 'Kiyubit bung'yeni aning chelii ming daang la u yelingu, a'wo ka nieng na maahuu u 'puoring. A nuoring ming, ba daang chi chiye buunhu ing 'be. A 'lomboe bungpogirihi ni da mang tariye 'lomboe anaahi anaahi, a da ba i 'gulogulo.

32A 'chechehi anaahi ni daang biye a 'lomboe bungpogirihi ni luong, ka 'chechehi spendirihi ming toonhi a 'torikong. 'Cheche bung'yeni jaa 'duobu da mang iye 'kiyubit bung'yeni aning chelii.

33A 'chechehi maalibu daang 'woningye cheeriet 'cheche. A spendirihi, a 'chechehi, a 'sipoldhi aning a hobuhi jaa daang iye buunhu bang nyeli yaawa maalining.

34Nyogi'jiihi anaahi ming daang biye a 'torikohi kanga jaa 'lomboe anaahing. U nyogi'jiihi ni da mang iye a 'toriko minga chelii.

35A 'toriko jusogo daang iye 'gulogulo u jaa. U 'duobu daang iye kiyubit chelii. U nyogihi'jiihi aning u 'lomboe bungpogirihi daang toonhiye taa a 'toriko 'jusogong.

36U daang chi chiye cheribihi, 'gbegime aning 'tamari daari ing a 'toriko tari'jiihi ni 'lomboe aning 'toriko 'lomboe bungpogirihi ning. 'Jie jaa 'vuo ang da mang jeng ung daang maalaa ing. U daang maaliye bomboba ming imaa wa 'tuohi.

© 2009 Bibles International.

37'Torikohi 'pie ung daang maali bila. La'yeni 'puong ung daang nyeli a jaa buunhu maalaa. A jaang daang sing sing taa, ka a 'meselihung ming i 'yeni.

38Bila 'puoring u daang maaliye yaawa tahibera 'pie. Baatihi lijaa'ying da mang pa tahikpong jaa. Tahikpong jaa nuori maahibu gari da mang iye 'kiyubitihi anaahi. A 'torikohi 'pie ni kanga jaa 'jung, tahikpong da mang dogiliye beng.

39Ung daang di 'torikohi a'nu 'bing a 'deu 'nuduri seng, a di a'nu ming 'bing a 'deu nu-goo seng. U daang diye a gbaalikpong bing a 'deu 'nuduri seng, a leu gara sa'mungduri ngminton'puhinii seng.

40Ka Huuram daang maali a tahibera aning a sobulihi aning a la'bilii. Ka Huuram daang tung tuni jaa ung da sigining ka u tung 'ku Naa Soolomong Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ingang.

41Ana la a piilihi a'yi ni, a piilihi juri bomboba a'yi ni ang daang 'woning laahi a bi a piilihi a'yi juring ni. Mine ming la a jierihi a'yi ni ang da pogi a piilihi 'juri bomboba a'yi ni ang 'woning la'bilii a 'bi a piilihi 'juring ni.

42U daang maaliye poomegiranitihi koohi anaahi ing a jierihi a'yi ni. Jieraa jaa da mang tariye poomegiranitihi lainhi a'yi a'yi u ingang. A da mang pogiye a piilihi 'juri bomboba ni ang 'woning la'bilii a bi a piilihi juring ni.

43U daang maaliye a 'torikohi 'pie ni aning a tahibera 'pie ni ang dogili a 'torikohi ingang ni.

44U daang maaliye gbaalikpong bung'yeni aning nadavarihi 'pie ning a'yi ang bi a gbaalikpong luong.

45Ung daang maali a duguri, a sobulihi aning a laahi. A buunhu nga jaa Huuram ang daang maali ku Naa Soolomong Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni yela ni, yaawa bang 'uri ang nyeliha ung daang di maalaa.

46Jooridang Mani ji-gbanggbali ning ka a naa daang veng bang nyelaa ing yagu bungmierihi ang tan a 'meselihtmg a maalaa. Suukot aning Zaaretang kpachagang daang la.

47Soolomong daang ba maahi a buunhu jaa tiinhuu singbu, 'bojung a daang iye yaga 'gaali. Ba da ba bang bila ni a yaawa tiinhuu ang sing.

48Ngaang ka Soolomong daang veng bang maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu buunhu ni jaa. U daang vengyeng bang maali a sannii sarika 'ihijie ni aning a sannii 'teebul ni a paanuu'lugirihi ang mang dogili u 'jung ni.

49U daang vengyeng bang di sannii ang i 'forifori maali a fintindaari. A a'nu daang biye 'nuduri seng ka a'nu ming 'bi 'nu-goong, a 'puo 'Ji-pegi'yiruu ni 'ningbi-tooring. A da'puuri aning a fintinihi aning a sannii buunhu ni bang mang di 'kpiinhi a fintinihi ni ming daang paahiye be.

50U daang vengyeng bang di sannii ang i 'forifori maali a tahibera, a buunhu ni bang mang di ngmaaha fintin'ngmie juri ni, a laahi, a 'surihi, aning a la'bilii ni bang mang

© 2009 Bibles International.

nyugira iinsens a 'puong ni. U daang vengyeng bang maali sannii leurihi ming ing ing a 'puo 'puo 'deu ni 'di-noe. A 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni la bila, a langning a Ngming'puohi 'de-kpong jang'gaali-kpong ni 'di-noe.

51Bila ka tuni jaa Naa Soolomong ang daang tung Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ingang daang baahi. Ka Soolomong daang tari a buunhu ni u ba 'Deevid ang daang weli 'bing 'ku Daana ni kpening. Ana la a wari, a salima aning a bomboba. U daang diang bing a Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni btmgnanee bingjiihing.

1 Kings 8

1Ka Soolomong daang laanhi Isi'reeli ningbera aning a buura ju-daamba jaa, Isi'reeli niba 'yi-daangdaba ni la bila, a lang u jieng Jeruuselem 'puong. U daang buongbang ka ba ti tari Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni 'yining Zaiyong, 'Deevid 'Yi-kpong ni 'do waaning.

2Bila 'jung, Isi'reeli daba jaa daang langye Naa Soolomong seng a 'tigiri 'jieng, Eetanim 'chiu ni 'puong. A 'chiuri ayo'poin daana la bila.

3Ka a Isi'reeli ningbera jaa daang wa, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba di a daga.

4'Beng la bang daang tari Ba Tari Baahaa Daana daga ni aning a 'tuohibu tent aning a bungpegi'yirihi ni jaa ang daang 'bi a tenting ni 'do waaning. A Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai nibang daang taraa 'do waaning.

5Naa Soolomong aning Isi'reeli niba langbu ni jaa ang daang lang u seng ni daang biye a daga 'ningbi-tooring 'ihe sarikihi. Piihi aning nadavarihi bang daang di 'ihe a sarika daang ba tari nuori. A daang kung bang sori ming, a jemaa 'jung.

6'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang tari Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni kpening u bingjie. A Ngming'puohi 'de-kpong 'puo 'puo 'deu ning daang la, a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruung. A cheribihi kpangkpama luong bang daang 'bimuu.

7'Bojung a cheribihi daang yaariye a kpangkpama a'yi ni 'gaali a daga bing 'jie. A cheribihi daang 'gaaliye a daga aning u dapuola ni bang mang di pegiluu ni.

8A dapuola daang daa 'yiyeng, 'haali ka nie mang bi a ji-pegi'yiruu ni ang 'bi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegryiruu ni 'ningbi-tooring che nyiraa. Che ka nieng ahi 'yengeng u da ba mang nyiraa. A nang 'bibeng a waana 'jine.

9Bung jaa daang 'chi a daga 'puong ka a 'ku-tala a'yi ni 'Moosis ang daang di ing beng 'Hoo-reb 'puong ni 'yong naani. A sanga ka Ba Tari Baahaa Daana daang bing 'layiri aning Isi'reeli niba sanga ni bang daang 'yi lijipiti paaluung ni.

10Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang daang wa 'yi a 'ji-pegi'yiruung, ka a savaalii daang paali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni jaa.

11A 'jung a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang ba la tuong tung tuma a savaalii yela. 'Bonso Ba Tari Baahaa Daana girima daangpaye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la ka Soolomong daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng ka u na kpieraye a savaalisagilaa 'puong.

13N siring meye 'de-vielaa kui. U iye 'jie ing na kpiera a gara wagiri jaa.

14'Beng la ka a naa daang leu a duhi sung 'ku Iisiriel langbu ni jaa. Iisiriel langbu ni jaa daang ahiyeng che ung i bila.

15Ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini tariye pegiri. U daang ingye nuori ku n ba 'Deevid, a di u 'nu veng ang paali.

16Ngaang ung daang yeli: N daang tariye n niba Isi'reeli 'deme 'yining lijipiti 'puong. A 'piili ana daari ni a waana nga, n ba lugi 'yi-kpong jaa Iisiriel buurii jaa 'puong ka n me 'deu beng ka n 'yuori kpeling beng. Che n daang 'lugiye 'Deevid ka u kaara n niba Isi'reeli 'deme.

17A daang biye n ba 'Deevid 'sikiring ka u me Ngming'puohi 'de-kpong a 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'yuori.

18Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku n ba 'Deevid: Ang 'bi i 'sikiring ka i me Ngming'puohi 'de-kpong 'ku n 'yuori ni, i mooyeng aning bila ang bi i 'sikiring.

19Anaa jaa che i naaning na me a Ngming'puohi 'de-kpong. I 'bi-dau ang na i i miinga bi-dogang na me a Ngming'puohi 'de-kpong 'ku n 'yuori.

20A 'jung Ba Tari Baahaa Daana paaliye u yelihung ni ung yeli ni. N liehiye n ba 'Deevid vuori, a 'jing Iisiriel na'kogo ning a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ing nuori bila ni. N meye Ngming'puohi 'de-kpong ming 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'yuori.

21Mang maali 'jie 'beng a 'ku a daga, u puong ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri ni ung daang 'bing ning ti ba'mine be ni. A layiri ka u ningba daang 'bing sanga ni ung daang tariba 'yining lijipiti paaluung ni.

22'Beng la ka Soolomong daang ahi Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring Iisiriel langbu jaa 'ningbi-tooring. U daang yaariye u 'nuuhi ang tori sagbani.

23U daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, Naangmini jaa 'chibe a 'do bi saa'jung bii a 'sigi bi 'tenge 'jung a 'wonii. I mang paanaye 'layiri aning nungbu ang ba baaha 'kuro i tungtuniba ang mang 'chene i ningbi-tooring aning ba 'sikie jaa.

24I paaliye nuori ing ing 'ku n ba 'Deevid i tungtuna. I yelaang ning i nuori, a paalaa ning i 'nu a'wo 'jine nga.

25Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, paali nuori ni ing ing n ba 'Deevid i tungtuna ni. I yeliyeng: I daang kung kong dau ang na mang jine Iisiriel na'kogo ning n 'ningbi-tooring jaa, ka i 'bi-daba ning na cheliha ba soe a 'chene n 'ningbi-tooring a'wo ing 'cheng n 'ningbi-tooring bila ni yeng, bila na tuming.

26Pampana, n suhang, 'oo Iisiriel Naangmini, nang veng ka i yelihung ni ing yeli 'ku n ba 'Deevid i tungtuna ni paali.

© 2009 Bibles International.

27Che Naangmini muo na bang kpe 'tenge 'jung? Nye, sagbani aning sagbama jaa baahaa baahaa sagbani ning kung tuong tarii, ba na wa yera a Ngming'puohi 'de-kpong nga mang me ni?

28Che i nang chelihi 'wong i tungtuna 'puohibu aning u suhibu, 'oo Ba Tari BaahaaDaanan Naangmini. Chelihi 'wong i tungtuna kuori aning a 'puoho nga tmg 'puoho i ningbi-tooring jine ni.

29Veng ka i 'ningbie mang 'bi a Ngming'puohi 'de-kpong nga ingang 'yienguu aning ngminaa. Veng ka a bi 'jie ni yela ing daang yeli ka i 'yuori na kpelingye 'beng ni. I bila a mang 'wono puoho i tungtuna ang na mang 'tori a jie nga che 'puohi.

30Ka i tungtuna aning i niba Isi'reeli nibang mang wa 'tori a 'jie nga 'puohi, ka i nang 'wong ba 'puoho. 'Womaa arijenang, i kpe'jie ning. Ka inang wa 'womaa ming, nang veng kubo.

31A'mineng nie kanga na iye u to yelibeu ka a i firibu ka u po. A'mineng u na wa poye i sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'puong.

32Ka unang wa i bila, 'womaa arijenang a tung tuma. Ngmaa i tungtuniba saree, a veng ka a ningbeu 'le che ka i leuhi u beu ni ming dogili u minga 'jung. 'Ku a sun'tuuro yeng tonoo a 'tuuro u sun'tuubung.

33A'mineng i niba Isi'reeli 'deme domihi na tuongbang a 'tuuro bang ii yelibeu 'jung. A'mineng ba na leu wage i seng a wa buong i 'yuori, a 'puohi che suhii a Ngming'puohi 'de-kpong ngang.

34Ka banang wa i bila, 'womaa arij enang. Veng i niba Isi'reeli 'deme beu 'kubo che leu tariba waaning a paaluu ni ing daang di 'ku ba ba'mine ni.

35A 'mineng sagbama na poging ka saa ba waana, bang ii yelibeu 'jung. A'mineng ba na 'toriye a jie nga a 'puohi, a buong i 'yuori che bahi ba beu ni, ing dogihiba 'jung.

36Ka banang wa i bila, 'womaa arijenang a veng i tungtuniba Isi'reeli niba yelibeu ni kubo. I bila a 'wulibo sosung ni ang sigining ka ba 'chene. Che ka i veng ka saa wa i 'teng-gbangu ni ing di 'ku i niba ung i chengbung ning.

37A 'mineng kongkpong bii baleu na 'leye a paaluung, bii kuobu buunhu haaribu bii buunhu 'kolibu na leng. A'mineng 'so-bera bii 'sobo na wang. Che bii a'mineng ba domihi na wa 'pigibang ba 'yi-berang, a paaluung. Yelibeu jaa baluu bii bulling jaa baluu na bang 'leng.

38Ka bilang wa bibe, nie kanga bii i niba Isi'reeli niba jaa na 'puohing a suhi Ngmini. Ba na iye bila sanga nga ba kanga jaa ang na wa bang tuora ni ang bi u minga 'sikiring, a tie u 'nuuhi a 'tori a Ngming'puohi 'de-kpong nga.

39Ka banang wa i bila 'womaa arijenang, i kpe'jie ning. Veng 'ku che i yeli kanga. 'Ku nie jaa bila nga ang sigining u yeli-irihi jaa. I bangye u 'sikiri, ‘bojung ina 'yoming bang ninsaalaa 'bie jaa 'sikiri.

© 2009 Bibles International.

40I bila ka ba jorii a beri ni jaa bang na di 'jing a 'teng-gbangu ni ing di 'ku ti nabaali'mine ni ingang.

41A'wo saana ming ang ba i i niba Isi'reeli 'deme ni kanga 'lomboring, a'mineng u na kaaye i 'yuori yela che 'yi paalitoori wa.

42'Bojungba na 'wongye i 'yo-kpong aning i kpiengu 'nu aning i 'nu-tieruu ni yela. Ka unang wa a wa 'tori a Ngming'puohi 'de-kpong nga a 'puohi,

43'womaa arij enang, i kpe'jie ning. I yeli jaa a saana ang na suhii. I bila ka a chime niba jaa nye bang i 'yuori a jorii a'wo i niba Isi'reeli niba. I bila ka ba bang ming ka i 'yuori bang di buona a Ngming'puohi 'de-kpong nga mang me nga.

44A'mineng i niba na 'ying ka ba ti jauning ba domihi taanhuu, 'jie jaa ing na gaaningba. A'mineng ba na 'puohing a 'tori a 'yi-kpong ni ing 'lugi ni aning a Ngming'puohi 'de-kpong ni mang me 'ku i 'yuori ni.

45Ka banang wa ibila, 'wong ba 'puohibu aning ba suhibu arijenang a ahi ba 'puoring.

46A'mineng ba na wa iing yelibeu, 'bojung nie jaa 'chibe a ba ira yelibee. Ka banang wa i bila, a'mineng i 'suuri na 'ihiye ba ingang ka i diba ing ba domihi 'nuuhing. Ba na ngmi nyogihibang a gaaning a domihi paaluu, toori jaa bii yengyeng.

47Che a'mineng ba haakila na wa leuhing paaluu ning bang jaunyogihiba gaaning ni, ka ba leu 'yi ba beu 'puong. Ba na suhiing a niba ni ang ngmi nyogihiba ni paaluung. Ba na yeling: Ti tungye beu, a i yelibee, a i 'pu-toyela.

48A'mineng ba na leu wage i seng aning ba 'sikie jaa aning ba 'suhu jaa ba domihi ni ang ngmi nyogihiba ni paaluung. A'mineng ba na 'toriye ba 'teng-gbangu ni ing 'ku ba ba'mine ni a 'kong kui. Ba na toriye a 'yi-kpong ni ing lugi ni aning a Ngming'puohi 'de-kpong ni mang me 'ku i 'yuori ni.

49Ka banang mang wa i bila, 'wongba 'puohibu a die ba suhibu arij enang, i kpe'jie ning, a ahi ba 'puoring.

50Veng 'ku i niba nga ang ii yelibeu ni. Veng ba saangbu jaa bang saang i seng 'kubo che veng ka banani ang ngmiba nyogihi gaaning ni iba hina, a tari hina ba ingang.

51'Bojung i niba aning i cheng liba. Bana ing daang tari 'yining 'lijipiti 'puong ka 'be 'woning 'kurihuu 'buung 'de-kpong ni.

52Veng 'kubo ka i 'ningbie 'yuohi 'ku i tungtuna suhibu aning i niba Isi'reeli 'deme suhibu ka i mang cheliha 'wono ba 'kuori wagiri jaa bang na 'kong 'kui.

53'Bojung i daang welibang a 'yi a dunee ningbuura jaa 'puong ka ba i i cheng a'wo bila ni ing daang yeli 'ku i tungtuna 'Moosis ni. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, sangani ing daang tan ti ba'mine 'yining 'lijipiti 'puong ni ing daang i bila.

54Soolomong ang daang wa 'puohi a 'puohibu nga jaa, a suhi Ba Tari Baahaa Daana baahi, u daang 'ihiyiye Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring. 'Beng ung daang 'gbinti, a di u 'nuuhi tie sagbaning ni.

© 2009 Bibles International.

55'Beng la ung daang ahi che duhi sung 'ku a Isi'reeli niba langbu ni jaa. U daang diye kokokpiengaa, a yeli ngaang:

56Ba Tari Baahaa Daana tariye pugibu. Unang 'ku u niba Isi'reeli 'deme peenhibu a'wo ung daang ing nuori bila ni. Yeli'yeni gba 'chi u no'bing-suunhi ni jaa ung daang 'bing a 'tuuro u tungtuna 'Moosis ingang ni a ba paali.

57N Ngmingsuhi la ka Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'bi ti seng, a'wo u ning ti ba'mine ang daang bibe bila ni. U nang to wa bahati bii a jaanhati.

58U leuhi ti 'sikie ing u mingang, ka ti mang 'chene u soe jaang. U i bila ka ti mang 'tuuro u no'kurihi aning u yeli'tuurihi aning u 'wulibu soe ni yela ung daang ing nuori 'ku ti ba'mine ni.

59Veng ka n yelibie nga ming mang di suhi suhibu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni mang pieli Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ngminaa aning 'yienguu. U ahi u tungtuna aning u niba Isi'reeli 'deme 'puoring a 'tuuro beu jaa hiengbu singbung.

60Bilang na veng ka a donee ningbuura jaa bang ka Ba Tari Baahaa Daana la Naangmini. U to jaa la 'chibe.

61Bila 'jung ye di ye 'sikie jaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Ye mang 'tuuro u yeli'tuurihi, a 'tuuro u no'kurihi ni ming a'wo veng ira bila jine ni.

62'Beng la ka a naa, a langning Isi'reeli niba jaa daang 'ihi sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

63Ka Soolomong daang 'ihi maahuu sarikihi a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Nadee 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000) aning piihi ming 'tuhi koo aning 'tuhi lijeri (120,000) ung daang di 'ihi a sarika. Bila ka a naa aning Isi'reeli niba jaa daang di Ba Tari Baahaa Daana 'deu ing Daana 'nuuhing.

64A daari jaa ka a naa daang weli a jaga ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'ningbi-tooring ni 'songsogihi bing 'ku Daana. 'Beng ka a naa daang 'ihi sarika nyugirihi aning btmgbie sarikihi. 'Beng ming ung daang di a maahuu sarikihi ni btmgkpaang a 'ihi sarika. A yaawa sarika 'ihijie ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ang i fling 'gaali 'Jung ung daang i bila. A sarika nyugirihi, a btmgbie sarikihi aning a maahuu sarikihi kpaang ni jaa da ba nyira bingjie u 'jung.

65A wagiri Soolomong daang maaliye siingkpong. U fling Isi'reeli niba jaa daang la. Langbukpong daang la. A jemaa daang 'yiye 'Heemat nuori che gara lijipiti Konbo'bile ni. Ba daang langye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'ningbi-tooring beri ayo'poin, a la paahi 'beri ayo'poin. 'Beni pie ning anaahi la bila.

66A 'beri a'nii daari ka Soolomong daang bahi a niba bang gaa. Bang daang duhi sung ku a naa che gaa ba tentihi. Ba 'puuhi daang peliyeng bang nyengina a yelisuunhi ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang i ku u tungtuna 'Deevid aning u niba Isi'reeli 'deme ni 'jung.

1 Kings 9

© 2009 Bibles International.

1Soolomong daang meye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni aning a naa 'deu baahi. U daang iye yeli jaa ming ung daang buora ka u i baahi.

2'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa Soolomong seng a gberi 'buyi ingang a'wo bila ni ung daang wa u seng Giibiyong 'puong ni.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli kuu: N 'wongye i 'puohibu aning i Ngmingsuhi ni ing suhi n 'ningbi-tooring ni. N diye a 'deu nga ing me nga 'bing ung pegi'yi a na di n 'yuori ing u ingang a gara wagiri jaa. N 'ningbiri aning n 'sikiri ming na mang Nye u ingang wagiri jaa.

4'Chene n 'ningbi-tooring a'wo i ba 'Deevid ang daang 'chene ning 'sikiri-pielaa aning sun'tuubu bila ni. Ira anani jaa mang 'kui nuori ni. 'Tuuro n yeli'tuurihi aning n 'wulibu soe ming.

5Ka inang ira bila, n na veming ka i naalung na'kogo jigi Iisiriel 'puong a gara wagiri jaa a'wo bila ni mang daang ing i ba 'Deevid nuori ni. N daang yeli 'kuung: I daang kung kong nie Iisiriel nakogo 'jung jaa.

6Che a'mineng Ma ning i 'biihi na leubahiye n 'tuubu. A'mineng ye kung 'tuuro n no'kurihi aning n yeli'tuurihi ni mang di 'bing ye 'ningbi-tooring ni che leu gaa ti tuna ngmingjaani, a 'puohaa.

7Ka yenang wa i bila, n na ngmaaye Iisiriel 'ihi bahi a 'teng-gbangu ni mang 'kubo ning. A 'deu nga ming mang di 'bing 'ku n 'yuori nga, n na ing ka u bori n 'ningbiring. Iisiriel na leuye paalilaanii aning bungchelaaruu ningbuura jaa 'puong.

8A 'deu nga ming, unang 'do 'ju ni, nie jaa ang na mang wa paruu wa gara, a na iung nomaa. Ba na mang purihing che yeli: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana i a paaluu nga aning a 'deu nga ngaang?

9'Beng la bang na dieyeli: Bang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'jung la. Unang daang tari ba ba'mine 'yining 'lijipiti paaluung, che bang leu 'tuuro ngmingjaani, a 'puohaa che tunaa ming. Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana veng ka a yelibee nga jaa wa ba ingang.

10'Yuomo lijeri ang daang wa baaha ka Soolomong me a 'deri a'yi baahi. Ba Tari Baahaa Daana 'deu aning a naa 'deu ni la bila.

11Taiyer naa Hairam daang 'kuye Soolomong 'siid-er aning 'old daari aning salima a sigihi bila ni jaa sing buora. A sanga ka Naa Soolomong panaa daang 'ku Hairam 'yi-bera lijeri 'Gaalilii paaluung.

12'Beng la ka Hairam daang 'yi Taiyer gaa ka u ti nye a 'yi-bera ni Soolomong ang 'kuu ni. Che a daang ba peli u 'puo.

13A 'jung u daang yeliyeng: 'Bo 'yi-bera la nga ing di 'kumo, n babie? 'Beng la sing daang buomaa ka 'Kee-bul 'teng-gbani. Bila bang nang buonaa a waana jine.

14'Beng la ka Hairam daang tihi sannii taalentihi koo aning lijeri bang ti 'ku a naa.

© 2009 Bibles International.

15Naa Soolomong daang laanhiye 'yemilung tungtuniba. A a'nanso la nga: ka ba me
Ba Tari Baahaa Daana 'deu, a me u minga 'deu ming, a me a Mai'lo begirihi,
Jeruuselem daangguoni, 'Heezor, Megii'do aning Geezer.

16Fee'ro, 'Iijipiti naa daang 'do ti 'pigiye Geezer, a nyuguu ning 'buung. U daang kuye
a 'Keenan niba ni ang kpiera a 'yi-kpoming ni, a diu leu 'cheuri ku u 'bi-poga,
Soolomong poga ni.

17Ka Soolomong daang me Geezer. U daang meye 'Muni Beet 'Hoorong ming.

18Ung daang me 'Bee-alat, aning Taadimor, anang bi a 'mosogong ni, 'Juuda paaluung.

19A buunhu bingfie 'yi-bera ni Soolomong ang daang tari ni jaa sing daang me. U
daang meye 'yi-bera ing u cherietihi, a me 'yi-bera ing u yohijonniba ming. Bung jaa
Soolomong ang daang buora ka u me Jeruuselem 'puong, Leebanong 'puong, aning
paaluu jaang sing 'so kpiengu sing daang me.

20A Aamor niba, Hfit niba, Peeriz niba, Haiv niba, aning 'Jii-bus niba 'mine daang
kpelingyeng. Ba daang ba i Isi'reeli niba ni 'mine.

21Ba yaanhi ang daang kpeling a paaluung ba 'puoring la bila. Bana ka a Isi'reeli niba
daang ba tuong saang kpeleng kpeleng ni. Ba 'puong ka Soolomong daang 'ihi niba
bang mang tuna 'yemilung tuma a waana 'jine.

22Che Isi'reeli niba yeng 'puong, Soolomong daang ba 'ihi 'yemilung tungtuniba,
‘bojung ba daang iye taanhuu jaujauriba aningu tungtuniba. U 'karichihi, u 'sojehi
ningbera, u cheeriet moniba ningbera aning u yohijonniba daang liba.

23Ba 'mine ming daang iye ningbera a 'karichihi ang da mang kaara Soolomong tuma
ni ingang. Ba daang iye niba koohi a'nu aning 'pihinu (550) a da mang kaara niba ang
tuna a tuma.

24Ka Fee'ro 'bi-poga ni daang 'yi 'Deevid 'yi-kpong 'do wa u 'deu ni Soolomong ang
me 'kuu ni. 'Beng la ka Soolomong daang me a Mai'lo 'begirihi.

25'Yuoni jaa, gberi buta ka Soolomong da mang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu
sarikihi a sarika 'ihijieng. Una ung daang me ku Ba Tari Baahaa Daana ni. U da mang
lamaang nyugining iinsens a sarika 'ihijie ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-
tooring ni. Bila ung daang baahi a Ngming'puohi 'de-kpong.

26Naa Soolomong daang maaliye mani 'gbori-bera ming jemaa liziyong 'Gii-ber
'puong, 'beng pieli 'Mat ni. A Manjie nuoring daang la, 'Iidom paaluung.

27'Beng la ka Hairam daang veng ka u tungtuniba ti 'tuuro a mani 'gbori-bera. Mani
'gbori-bera 'puo tungtuniba nga ang bang mani 'ningbiri daang liba. U daang vengyeng
ka ba ning Soolomong tungtuniba ni ti tuna.

28Ka a 'gbori-bera daang gaa 'Oo-fer a ti tari salima taalentihi koohi anaahi aning lijeri
(420) 'yining 'be waaning. Ba daang taraang wa 'ku Naa Soolomong.

1 Kings 10

© 2009 Bibles International.

1Ka 'Siiba poginaa daang 'wong Soolomong 'yuori 'duobu yela a'wo Ba Tari Baahaa Daana 'yuori lomboring, a wa ka u wa pigihuu ning jugihikpienhi.

2U daang tariye 'potuuribo yaga jaa waaning Jeruuselem. U daang waaningye nyogimahi ang 'tuo bung'nyuu-noohi, salima jemaa aning 'ku-nanee. Ung daang wa Soolomong seng, ka u niu yeli yela jagi yeli jaa ang 'bi a poginaa 'slicking.

3Ka Soolomong daang 'ihi u jugihibuhi ni jaa 'muno. Yeli jaa daang 'chibe a i kpiengaa 'ku a naa ung ba tuong welihi u 'ningbiri 'ku a 'Siiba poginaa.

4A 'Siiba poginaa daang nyiye Soolomong yeng ni jaa aning a 'deu ni ung me ni.

5U daang nyiye u 'teebul 'ju siimaa, a nye u tungtuniba ang mang 'jing bila. U daang nyiye Soolomong siing'dijie tungtuniba ni ming aning ba kpari, a nye u dangbuohiba ming. A 'Siiba poginaa daang nyiye sarika nyugirihi ni Soolomong ang 'ihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Ung daang wa nye amahi jaa, ka u nuori daang maa.

6Ung daang yeli 'ku a naa: 'Duoho ni mang 'wong n minga paaluung a'wo i yeliyaga aning i yeng yela ni iye yeliminga.

7Che ka mang wa che a wa nyening n minga 'ningbie naani, n da nang ba sagi a yela 'di. Siringkoni ming, anani mang 'wong ni ba ta ama tarang. I yeng aning i bundaalung gaaye i nanihung ni yela mang 'wong ni.

8I niba ni 'wongye noo, ka i tungtuniba nga ming 'wong noo, a'wo bang mang Iii i 'ningbi-tooring wagiri jaa a 'wono i yeng ni.

9Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini tariye pegiri. U 'puong peli i yela ung dii 'jiili Iisiriel na'kogo 'jung ni, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana ang nung Iisiriel wagiri jaa 'jung la ung 'bimii naa. U iye bila ka i mang ngmaara saree ang 'tori, a 'tuuro sung ming.

10Ka a poginaa daang 'ku Naa Soolomong salima taalentihi koo aning lijeri, a 'kuubung'nyuu-noohi ming gaga jaa aning 'ku-nanee. A 'yi bila ingang, bung'nyuu-noohi nga taa singbu daang ba la wa a la ta anani 'Siiba poginaa ang daang ku Naa Soolomong ni.

11Hairam 'gbori-bera ni ming ang da mang tan salima 'yining 'Oo-fer waaning ni daang waaningye alimag daari aning 'ku-nanee ang 'yi 'Oo-fer.

12Ka Naa Soolomong daang di a alimag daari maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni danyina. U daang diye 'mine maali a naa 'deu ni ming danyina, a di 'mine ming maali 'konihi aning 'yieme bungngmirihi bang maali ning 'ngmie 'lcu a 'yiengyienibe. A 'yi bila ingang, a alimag daari nga taa daang ba la wa jaa. Ba daang ba la nye a taa ming jaa a waana 'jine.

13Naa Soolomong daang 'kuye a 'Siiba poginaa bung jaa ung buora. U daang lcutmg bung jaa ming ung suhi, ka bung Soolomong ang kuu a 'tuuro naalung bundaalung 'lesiring ba paahi. Ung daang leu gaa u paaluu, una aning u tungtuniba ni.

© 2009 Bibles International.

14Sannii ni baluu ang da mang wa Soolomong seng 'yuoni jaa tiinhuu da mang iye taalentihi koohi ayuobi aning lijaata aning ayuobi (666).

15Sannii ang da mang 'yire a safari'chenibe seng, a yaagu-iriba, 'Areebiya paaluu na'mine jaa aning a paaluu paalikaariba seng waana yeng gba da ba paahi.

16Ka Naa Soolomong daang di sannii bang di hama ngmi ngmi a maalining bunglegiribera koohi a'yi. Sannii sekelihi koohi ayuobing daang baahi kanga jaa ingang.

17U daang diye sannii bang di hama ngmi ngmi a maali btmglegirihi koohi ata ming. Sannii miinahi atang daang baahi kanga jaa ingang. A naa daang diang 'bing a Leebanong Kongkori 'Deu ning.

18A naa daang la diye woo nyina maali na'kogi-kpong kanga, a di sannii ang ba tari degiri jaa poguu.

19A na'kogo daang tariye danyina ayuobi, ka a na'kogo saa'ju ming i 'gulogulo a leu gara u puori seng. 'Nuuhi dogili'jiihi ming daang 'biye a 'jingjie lampega jaang, ka 'gbegime a'yi ahi a 'nuuhi dogilijiihi 'lomboeng.

20'Gbegime 'pie ning a'ying daang ahi 'beng. Bung'yeni da mang ahiye a danyina ayuobi ni kanga jaa 'lomboring. Ba daang ba maali bung jaa ang 'wo ngaang naalung j aang.

21Naa Soolomong bonsuuhi jaang daang i sannii. A Leebanong Kongkori 'Deu ni buunhu ming jaang daang i sannii ang ba jeri bung jaa. Bung'yeni gba da 'chibe a i wari, ‘bojung Soolomong beri ning ba da mang jering ka wari ba i bung jaa.

22‘bojung a naa daang tariye dagaa 'gbori-bera ang bi mangkpoming a paahi Hairam mani 'gbori-bera jemaa ning. 'Yuomo ata jaa, a dagaa 'gbori-bera nga da mang tariye salima, wari, woo nyina, kpatie aning ngmaahi waaning.

23A 'jung Naa Soolomong daang gaaye chime na'mine jaa aning bundaalung aning yeng.

24Dunee niba jaang da mang buora Soolomong seng waa ka ba wa chelihi u yeng ni Naangmini ang di ing u 'sikiring ni.

25Nie jaa da mang waaningye u cheutaa bung. 'Yuoni la 'yuoni jaa ba da mang waaningye wari aning salima bungmaanihi, bungyerihi, jaujaubuunhu, bung'nyuu-noohi, yohi, aning buntaanhi.

26Ka Soolomong daang laanhi cherietihi aning yohijonniba. Cherietihi 'tuhi aning koohi anaahi (1,400) aning yohijonniba ming 'tuhi 'pie ning a'yi (12,000) ung daang tari. U daang dibang ing a cheeriet 'yi-bera ning, ka ba 'mine ming bi a naa seng Jeruuselem 'puong.

27A naa daang vengyeng ka wari puri Jeruuselem 'puong a'wo kubo, a veng ka 'siid-er daari ming puri a'wo gbalaa daari ni ang 'bi a Sefala tangbil ling.

© 2009 Bibles International.

28Soolomong daang tariye yohi ming bang da 'yining 'lijipiti aning Keeve. A naa yaagu-iriba da mang daang Keeve 'puong bila ni bang da mang kuohaa a sanga.

29Cheeriet bang da mang da 'yining lijipiti 'puong daa da mang iye wari sekelihi koohi ayuobi. Ka yohu ming daa i koo aning 'pihinu. Ngaang bang da mang dia kuohi ang gaa Hiit niba na'mine aning Aaram na'mine ni jaa 'jie. (Munpiilee G. 25:20)

1 Kings 11

1Che Naa Soolomong daang buoraye paalijaani pogiba yaga, a puo Fee'ro bi-poga ni ingang. U daang buoraye 'Moo-ab niba bi-pogiba, Aamong niba 'bi-pogiba, lidom niba 'bi-pogiba, Saidong niba 'bi-pogiba aning Hiit niba 'bi-pogiba.

2Ba daang 'yiye paalihi ni yela Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli 'ku Isi'reeli niba ngaang ni: Ye niba ta wa dira taa, ba ming ta wa digiriye. Nokpieni 'chibe, ba na leuhiye ye 'sikie ing ba ngmimang. Che bana ka Soolomong daang buora a 'guring mari.

3Pogiba koohi ayo'poin ang i na'bi-pogiba ung daang tari, a tari kongkiubainihi ming koohi ata paahi. Ka u pogiba ni daang leuhi u 'sikiri.

4'Bojung sanga ni Soolomong ang daang wa 'kori, u pogiba ni daang leuhiye u 'sikiri ing ngmingjaaning. U 'sikiri da ba la 'tori Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini ingang a'wo u ba Deevid 'sikiri ang daang 'tori bila ni.

5'Bojung Soolomong daang 'tuuroye Aasitoret, Saidong niba ngmingpoga ni, a 'tuuro Miilikom ming, Aamong niba bagidegiri ni.

6Soolomong daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nene a'wo u ba Deevid ang daang i bila ni.

7'Beng la ka Soolomong daang me 'jiduoruu a 'ku 'Kiimos, 'Moo-ab niba bagidegiri ni. A tanga ni ang bi Jeruuselem sa'muni seng ning ung daang meu. U daang meye 'jie a 'ku 'Moo-lek ming, Aamong niba bagidegiri ni.

8Bila ung daang i 'ku u pogisaamba ni jaa, banang da mang nyugira iinsens, a 'ihe sarikihi ming kuro ba ngmima ni.

9A 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye Soolomong ingang, 'bojung u 'sikiri daang leuhiyeng a 'yi Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ingang. Unang daang wa Soolomong seng gberi 'buyi jaa ni.

10Ba Tari Baahaa Daana daang 'kutmg nuori a yeli nga yela, ka u ta wa gaa ti 'tuuro ngmingjaani. Che Soolomong daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori.

11Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuye Soolomong: I ba paali n 'layiri aning n yeli'tuurihi ni mang 'kui ni. Ing i ngaang 'jung, n siringkoni na tagiye a naalung faa i seng, a diu 'ku i tungtuna.

12Che n kung i bila i sangang, i ba 'Deevid 'jung. I bi-dau nuuhing mang na taguu faa.

© 2009 Bibles International.

13Che a naalung paaluu jaa naani mang na tagi faa. N na diye buuri'yeni a 'ku i 'bi-dau ni, n tungtuna 'Deevid 'jung. N na iye bila Jeruuselem ming yela, mang 'luguu ni 'jung.

14Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihiye doma ing Soolomong. Una la 'Heedad 'Iidom 'deenhuu ni. U daang iye a naa ni ang bi 'Iidom 'puong ni buurii.

15‘bojung sanga ni 'Deevid ang da jaura 'Iidom niba ni ang daang i. A sanga ka 'Joo-ab, a 'sojehi ningkpong ni ming daang 'do gaaye ka u ti 'ung a 'kuunhi. 'Joo-ab ang daang wa ku lidom niba daba ni jaa 'puoring ang daang i.

16'Chiuri ayuobi ka 'Joo-ab aning a Isi'reeli niba jaa daang bi beng. Ba daang Nye beng bilaang a gara sanga ni ung daang wa ku dau jaa ang bi 'Iidom 'puong.

17A sanga la ka 'Heedad aning lidom niba 'mine ang i u ba tungtuniba daang jo gaa 'Iijipiti. 'Heedad da nang iye bibili-fiing.

18'Beng la bang daang 'ihi 'yi Miidiyan a wa Peerang. Bang daang nyogihi daba puo ba ingang a 'yining 'Peerang waaning 'Iijipiti. Ba daang waye 'lijipiti naaFee'ro 'jie ung ku 'Heedad 'deu. Fee'ro da mang 'poye siimaa ing u 'nu, a 'kuu 'teng-gbangu ming.

19Ka 'Heedad daang nye nungbu yaga jaa Fee'ro seng. A 'jung Fee'ro daang diye u minga poga yau 'kuu ung leu u poga. Poginaa Taapeniz yau ni la bila.

20'Beng la ka Taapeniz yau ni daang dogi 'bi-dau 'ku 'Heedad. U 'yuori daang la 'Ginyuubat, una ka Taapeniz daang ngmaa bihi Fee'ro 'detmg ni. 'Ginyuubat daang biye Fee'ro jagang, a puo u bi-daba ni ingang.

21Ka 'Heedad daang wa 'wong ka 'Deevid 'kpiyeng ti paahi u ba'mine ingang, ka 'Joo-ab a 'sojehi ningkpong ni ming 'kpi. 'Beng la ka 'Heedad daang yeli 'ku Fee'ro: Veng ka n gaa, a lieng leu gaa n minga paaluu.

22Ka Fee'ro daang yeli kuu: 'Bo muo ing kong n seng, a'wo i naang wa 'ihi 'kpengkpereng ngaang a buora ka i leu gaa i minga paaluu? Ka 'Heedad dieyeli: N ba kong bung jaa, che Ma nang veng ka n gaa.

23Ka Naangmini daang la 'ihi doma kanga la ing Soolomong. 'llaiyada 'bi-dau 'Riizong la bila, unang daang jo u ningkpong 'Hedadiizur seng ni. 'Hedadiizur daang la 'Zooba naa.

24Sanga ni 'Deevid ang daang wa ku 'Zooba 'sojehi ni baahi, 'Riizong daang laanhiye daba bang 'tuuruu. U daang leuye ngmaakpaari langbu ningkpong. Ba daang gaaye Damaasikus a ti kpiera 'beng, a kaara Damaasikus.

25'Riizong daang iye Isi'reeli doma Soolomong 'beri ni jaang, a paahi danga ni 'Heedad ang daang daara ni ingang. Riizong daang haye Iisiriel, a 'di naalung Aaram ingang.

26'Beng la ka Soolomong tungtuna Jero'boo-am, 'Niibat 'bi-dau ni ming daang die taawai a naa ingang. U daang iye 'Iifiriam nie, a 'yi Zeereda. U ma 'yuori daang la Zeruuwa, pogikuori kanga.

© 2009 Bibles International.

27Yeli ming ang daang i 'sabogu ung die taawai a naa ingang la nga. Naa Soolomong daang meye a Mai'lo 'begirihi, a maali u ba 'Deevid 'yi-kpong ni ming 'jiihi ang 'le 'le me.

28A dau nga bang buona Jero'boo-am nga daang iye gandau ang tan nyau. Soolomong ang daang wa nye ka a 'bi-polii nga tariye 'ningbi-jie ning tuma, u daang vengyeng ung leu 'Joosefjaga tungtuniba jaa ningkpong.

29Ana wagiri ning Jero'boo-am daang 'yiye Jeruuselem a gara. 'Beng la ka dangyera Ahaija, a Sai'lo nie ni daang 'tuohuu soring. Ahai'ja daang yeriye kparipaalaa. Ba ba'yi ni 'yong daang la a moo 'puong.

30'Beng la ka Ahai'ja daang nyogi a kparipaalaa ni ung yen ni tagihi chiehi 'jiihi 'pie ning a'yi.

31'Beng la ung daang yeli 'ku Jero'boo-am: 'Ihi 'jiihi 'pie tari. Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na tagiye a naalung too Soolomong 'nung a di buura 'pie 'kui.

32Che n tungtuna Deevid yela, aning Jeruuselem yela, u na nyiye buurii bung'yeni. Jeruuselem iye 'yi-kpong nga mang lugi Isi'reeli buura jaa 'puong.

33'Bojung ba jaanhimang che 'puohi Aasitoret, Saidong niba ngmingpoga ni. Ba 'puohiye 'Kiimos, 'Moo-ab niba ngmini ni, aning Miilikom, Aamong niba ngmini ni. Ba ba 'cheng n soeng a na i yela ang 'tori n 'ningeng. Ba ba 'tu n yeli'tuurihi aning n 'wulibu soe ming a'wo Soolomong ba 'Deevid ang daang i bila ni.

34Che n kung faa a naalung jaa u nung, bojung n bimutmg naa u 'nyivori beri jaa. N tungtuna 'Deevid yela mang kaa che i bila. Una mang daang 'lugi, tmg 'tuuro n no'kurihi aning yeli'tuurihi ni.

35Che n na faaye a naalung u bi-dau 'nung a diu 'kui. N na 'kuing buura 'pie.

36U bi-dau ni ming, buuri'yeni mang na 'kuu. N na iye bila ka n tungtuna 'Deevid mang tuong tari fintina n 'ningbi-tooring wagiri jaa Jeruuselem 'puong. Jeruuselem la a 'yiri ni mang 'lugi ka n 'bing n 'yuori 'beng ni.

37Bila 'jung n na cluing ka i 'di naalung bung jaa i 'sikiri ang buora ingang. I na leuye naa Iisiriel ingang.

38Cheliha anani jaa yela mang 'kui nuori ni. 'Chen n soeng, a ira yela ang 'tori n ningeng. 'Tuuro n yeli'tuurihi aning n no'kurihi a'wo n tungtuna Deevid ang daang i bila ni. Ka inang wa ira bila, n na Nye i seng a me jaga ang na bibe gara 'kui. U na 'woningye unani mang daang me ku Deevid ni. N na diye Iisiriel ming kui.

39N na dogihiye 'Deevid buurii bila nga yela, che n kung dogihiba aang gara.

40Bila 'jung Soolomong daang buorang ka u ku Jero'boo-am. Che ka Jero'boo-am daang 'ihi a jo gaa lijipiti, lijipiti naa Saisak jie. U daang ti 'Nye 'Iijipiti 'puong a gara Soolomong 'kuung.

© 2009 Bibles International.

41Soolomong tungtunihi chelee, yeli jaa ung daang i, haali u yeng ni yela, ma ba sebaang Soolomong tungtunihi gbangu ni 'puong wa?

42Wagiri ni ming Soolomong ang di 'di Iisiriel jaa naalung Jeruuselem 'puong daang iye 'yuomo lijaa'yi.

43Bila 'puoring ka Soolomong daang 'kpi ti peenhi u ba'mine seng. Ba daang 'umutmg u ba Deevid 'yi-kpong ning. Ka u 'bi-dau 'Rihoboo-am daang 'di naalung u 'jieng.

1 Kings 12

1Rihoboo-amdaang gaaye 'Sii-kem, bojung Isi'reeli niba jaang daang gaa be ka ba ti bimuu naa.

2Ka 'Niibat bi-dau Jeroboo-am daang 'womaa. U da nang biye 'Iijipiti 'puong. Be ung daang jo Naa Soolomong seng a ti kpiera ni.

3'Beng la bang daang tung buomuu. Ka Jeroboo-am aning Isi'reeli niba langbu ni jaa daang wa yeli yela 'ku 'Rihoboo-am.

4Ngaang bang daang yeli: I ba daang vengyeng ka ti 'yoge i tiinhuu. Bila 'jung pampana, veng ka i ba tungkpienhi aning u 'yoge-tiinhuu ni ung daang ingti ni i sonomee, ka ti tunii.

5Ung daang yeli 'kubo: Ye gaa ka beri ata. Bila 'puoring ye leu wa nyima. Ka a niba daang di gaa.

6'Beng la ka Naa 'Rihoboo-am daang piehi a ningbera ni ang daang tuna u ba u 'vorihung sanga ni. Ung daang jugihiba: 'Bo kawani yeng na 'kumo ka n ti bahining niba nga?

7'Beng la bang daang yeli 'kuu: Leu 'yeme 'ku a niba nga fine, a tuniba. Bahiba ning kokosung. Ka inang i bila, ba na leuye i tungtuniba a gara wagiri jaa.

8Che ka Rihoboo-am daang jaanhi a ningbera kawani ni, che ti piehi 'bi-pola nga ang i u langpolitaa. Banang da mang tuna 'kuruu ni.

9Ung jugihiba: Bo kawani yeng tari? Kokobuo ting na bahining a niba nga ang yeli yela 'kumo, nga? Banang yeli ngaang ni: Veng ka 'yoge ni i ba ang ingti ni i sonomee ni.

10'Beng la ka a bi-pola ni u ningba ang Lang poli ni yeli kuu: Ngaang ing na yeli 'ku a niba nga ang yeli yela 'kui, ka: I ba daang iyeng ka ti 'yoge i tiinhuu, che Ma veng ka u i sonomee ni. Ngaang ing na yeli 'kubo: N 'nubibileng na i 'gboli gaa n ba sie.

11Pampana, n ba ang daang ingye 'yoge-tiinhuu ni, maang yeng na ing ka ye 'yoge ni maaling i tiinhuu paahi. Kpaahii ka n ba da mang di fiebiye. Che gbaanihi ka maang yeng na mang di fiebiye.

12Ka Jero'boo-am aning a niba jaa daang wa 'Rihoboo-am seng a dabaata daari a'wo bila ni a naa ang daang yeli ni. U daang yeliyeng: Ye leu wa nyima a dabaata daari.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka a naa daang yeli yelijagihi ku a niba, che jaanhi kawani ni a ningbera ang 'kuu ni.

14Kawani ni a bi-pola ang 'kuu ni ung daang di yeli ngaang 'ku a niba: N ba daang vengyeng ka ye 'yoge i tiinhuu, che maang yeng na ing ka ye 'yoge maaling i tiinhuu paahi. Kpaahii ka n ba da mang di fiebiye. Che gbaanihi ka maang na di fiebiye.

15A 'jung a naa daang ba chelihi 'wong a niba yeliyaga, 'bojung a yelitarihi leuhibu daang 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng. U daang iye bila ka ka u nye paali yelihung ni ung daang i ka Sai'lo nie Ahai'ja yeli 'ku 'Niibat bi-dau Jeroboo-am ni.

16Isi'reeli niba jaa daang wa nyiyeng ka a naa jaanhiyeng ka u chelihi 'wong ba yeliyaga. 'Beng la ka a niba daang dieyeli 'ku a naa: 'Bo 'dijie ting tan 'Deevid 'di-nuoring? Ti ning Jeesi 'bi-dau ni ba lang cheng. Isi'reeli niba 'woi, ye gara ye tentihi. 'Deevid 'woi, panaa tan i minga 'deu kaara. 'Beng la ka Isi'reeli niba daang 'ihi gaa ba tentihi.

17Che ka 'Rihoboo-am daang kaara Isi'reeli niba ni ang kpiera 'Juuda 'yi-berang ni.

18'Beng la ka Naa Rihoboo-am daang tung 'Adooram, unang daang kaara a 'yemiltmg tuma ni. Che ka a Isi'reeli niba jaa daang fobuu ning kubo, ung 'kpi. Bila 'jung Naa 'Rihoboo-am daang kpeye u cheeriet 'wieng, a na j o gaa Jeruuselem.

19A 'jung Isi'reeli nang dieraye taawai 'Deevid 'di-nuori ingang a waana 'jine.

20Isi'reeli niba jaa daang 'wongyeng ka Jero'boo-am leu wayeng. 'Beng la bang daang tung u jie, a buomuu waaning a langbu 'jie wa bimuu Iisiriel jaa naa. Nie jaa daang 'chibe a 'tu 'Deevid 'di-nuori ni, ka 'Juuda buurii 'yong naani.

21'Rihoboo-am ang daang wa wa Jeruuselem, u daang laanhiye 'Juuda 'deu niba jaa a lang ning Beenjaming buurii. Ba daang iye dau'lugirihi 'tuhi koo aning 'tuhi lijaanaahi (180,000) ang i taanhuu jaujauriba. U daang buorang ka ba jauning Isi'reeli buurii ka u tuong leu die a naalung ka u i tma 'Rihoboo-am, Soolomong 'bi-dau 'suobu.

22Che ka Naangmini 'duoho daang ta 'Simeeya, Naangmini nie ni.

23Ngaang ung daang yeli: Yeli yela 'ku Soolomong bi-dau 'Rihoboo-am, 'Juuda naa ni. Yeli yela lcu 'Juuda aning Beenjaming buurii niba jaa aning a niba chelii ni.

24Yeli lcubo ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ta wa 'duoro. Ye ta wa jauraning ye ba'biihi Isi'reeli niba. Dau jaa leu gara u 'deu, 'bojung n seng ka a yeli nga 'yi. Bila 'jung ba daang sagiye Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni a leu, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni.

25'Beng la ka Jero'boo-am daang me 'Sii-kem, lifiriam tangbera 'puong, a kpiera beng. U daang 'yiye beng a ti me Penaiyel ming.

26Ka Jero'boo-am daang yeli u puong ngaang: Pampana a naalung na tuong leu gaaye 'Deevid 'di-nuori niba jie.

© 2009 Bibles International.

27A'mineng a niba nga na mang 'duoro 'iheye sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning Jeruuselem 'puong. Ka banang wa ira bila, a niba nga 'sikie na la leu ti Nye ba ningkpong ingang, 'Juuda naa Rihoboo-am la bila. Ba panaa na kumang che leu gaa 'Juuda naa 'Rihoboo-am seng.

28Bila 'jung Naa Jero'boo-am daang iyeng bang tieguu haakila. U daang maaliye salima napola a'yi, a yeli 'ku a niba: Tuori'gaalii la a'wo ye na mang 'duoro Jeruuselem. Iisiriel 'woi, nye i ngmima la ni. Anang daang tarii 'yining 'lijipiti paaluu 'do waaning ni.

29'Beng la ung daang di kanga 'bing Beetel 'puong, a di kanga ming ti 'bing Daan 'puong.

30A yeli nga daang leuye yelibeu, 'bojung Daan jaa ka a niba da mang gaa ti 'puohi a baga kanga 'ningbi-tooring.

31U daang meye bagi'deri a jiduorihing, a 'lugi ngming'puohi 'yi-dieriba ningbuura jaa 'puong. Ba daang ba i 'Liivai yaanhi ni 'mine.

32Jero'boo-am daang 'bingye 'tigiri ung mang 'lere a 'chiuri a'nii daana ni dau 'pie-naa'nu daari. U da 'woningye a 'tigiri ni ang daang 'bi 'Juuda 'puong ni. U da mang 'iheye sarika a sarika 'ihijieng. Bila ung da mang ira Beetel 'puong, a 'ihe sarika kuro a napola ni ung maali ni. U daang 'bingye ngmingpuohi 'yi-dieriba Beetel 'puong ming. A jiduorihi ni ung maali ning ung daang bingba.

33Bila ung da mang 'ihe sarika a sarika 'ihijie ni ung maali Beetel 'puong ni. A 'chiuri a'nii daana beri 'pie ning a'nu daari ung da mang i bila. 'Chiu nga ung 'lugi Bing u minga 'sikiri buobung ung da mang i bila. Ung daang bing 'tigiri 'ku Isi'reeli niba, a mang nyugira sarikihi a sarika 'ihijie ning.

1 Kings 13

1Nye, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ingang, Naangmini nie kanga daang 'yiye 'Juuda gaa Beetel. Ung daang gara ka Jeroboo-am la a ahi a sarika 'ihijie sieng a na nyugi iinsens.

2'Beng la ka a Naangmini nie daang 'cheehi ing a sarika 'ihijie a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ingang. U daang yeliyeng: Sarika 'ihijie 'woi, sarika 'ihijie, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, ba na dogiye 'bibile kanga bang buona 'Josaiya 'Deevid 'di-nuoring. I ingang ung na di a 'jiduorihi ngming'puohi 'yi-dieriba ni 'ihi sarika. Banang mang nyugira sarikihi i ingang ni. Ba na nyugiye ninsaali kaba i ingang.

3A daari jaa ung daang tihi 'sieree a yeli: A 'sieree nga ka Ba Tari Baahaa Daana tihi: Siringkoni a sarika 'ihijie na werihing 'jiihi a'yi, ka a tampelung ni ang 'bi u ingang ni 'kiri bahi.

4Ka Naa Jero'boo-am daang 'wong a Naangmini nie yeliyaga. Unang daang 'cheehi ing a sarika 'ihijie ni ang bi Beetel 'puong ni. 'Beng la ka Jero'boo-am daang tie u 'nu a

© 2009 Bibles International.

'yi a sarika 'ihijieng a yeli: Ye nyoguu. 'Beng la ka u 'nu ni ung di tieguu ni kpi, ung mang la taguu, a tagi 'guo.

5A sarika 'ihijie ming daang werihiye 'jiihi a'yi, ka a tampelung 'yi a sarika 'ihijie 'kiri bahi. Bila daang iyeng a 'tuuro 'sieree ni a Naangmini nie ang tihi a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ingang ni.

6'Beng la ka a naa daang dieyeli ngaang ku a Naangmini nie: Jaan'de, suhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini hina. Nang 'puohi 'kumo ka n 'nu la bang tuna. Ka a Naangmini nie daang suhi Ba Tari Baahaa Daana ka a naa 'nu ni la tuna. Ung leu 'woning bila ni ung daang 'wo ni.

7'Beng la ka a naa daang yeli 'ku a Naangmini nie: Wa ka ti gaa 'deu ka i ti 'di siimaa, che ka n bo cheutaa 'kui.

8Che ka a Naangmini nie yeli 'ku a naa: Ka inang na 'kumo i 'deu chelii gba, che n nii kung gaa. N kung 'di siimaa gba bii a 'nyu kuong jie ngang.

9'Bojungbila ka Ba Tari Baahaa Daana 'kumo nuori, a 'tuuro u yelihung ning. U yeliyeng: Ta wa 'dire siimaa bii a 'nyuuro kuong. Ta wa leu ti 'tuuro sori ni ming ing 'tu wa ni.

10A 'jung u daang leu diye sojaala. U daang ba la 'tu a son ni ung 'tu wa Beetel ni.

11Dangyeri'koree kanga daang kpieraye Beetel 'puong. Ka u bi-daba daang wa yeluu anani jaa a Naangmini nie ang tung Beetel 'puong a daari. Ba daang toonhiye a yeliyaga ni jaa ung yeli ku a naa ni ming 'ku ba ba.

12Ka ba ba ni daang yeli kubo: 'Yening seng ung 'tu? Ka u 'bi-daba ni daang 'wuluu 'jie ni a Naangmini nie ang 'yi 'Juuda wa ni ang 'tu.

13'Beng la ung daang yeli 'ku u bi-daba ni: Ye bo 'kogo ing a bunga 'kumo. Bang daang ing a bunga 'kogo ung jomuu.

14U daang biehiye a Naangmini nie ni ti poguu 'old dau kanga luong, ka u 'jingye. 'Beng la ung daang jugihi a Naangmini nie: Ina la a Naangmini nie ni ang 'yi 'Juuda wa ni bi? Ung yeli: Maang la.

15'Beng la ka a dangyera daang yeli 'kuu: Wa ka ti gaa 'deu ka i ti 'di siimaa.

16Ka a Naangmini nie yeli: N kung bang leu 'tui gaa, bii a 'tui gaa i 'deu. N kung tuong i ka n nii ming 'di siimaa bii a 'nyu kuong 'jie ngang.

17'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yelihung yeli 'kumong: Ta wa 'dire siimaa bii a 'nyuuro kuong beng. Ta wa leu ti 'tuuro jie ni ming ing 'tu wa ni.

18Ka a dangyerikoree daang yeli kuu: Dangyera la n ming a'wo Ma turi. Malika yeliye Ba Tari Baahaa Daana yelihung 'kumo. Ngaang ung yeli: Gaa ti taruu waaning i 'deu ka u wa 'di siimaa, a 'nyu kuong ming. Che 'girii ung daang ngmaara 'kuruu bila.

19Ung daang leu ka u niu gaa. Ung daang ti 'di siimaa a dangyera 'deung, a 'nyu kuong ming.

© 2009 Bibles International.

20Sanga ni bang daang wa 'jing 'dire a 'teebuling, Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang taye a dangyerikoree ni ang ti taruu leu waaning ni.

21'Beng la ung daang 'cheehi ing a Naangmini nie ni ang 'yi 'Juuda wa ni a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I jaanhiyeng ka i 'tu Ba Tari Baahaa Daana yelihung. I ba la 'tu a nuori ni Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang 'kui ni ming.

22I leu wayeng a wa 'di siimaa che nyu kuong ming a 'jie ngang. Be yela ka Ba Tari Baahaa Daana yeli kui: Ta wa 'dire siimaa, ta wa 'nyuuro kuong ming beng ni. Bila 'jung i inggbani kung ta i ba'mine kaubiri.

23Ung daang 'di siimaa, a 'nyu kuong ming wa baahi, ka a dangyerikoree bo 'kogo ing a bungang 'ku a dangyera ni ung daang ti tari leu waaning ni.

24U gaabu ni 'puong la ka 'gbegini daang 'tuohuu soring, a kuu. Ka u inggbani daang jeng a soring ka a bunga ahi pieli. A 'gbegini ming daang ahiyeng pieli a 'kuung.

25'Beng la ka niba da mang wa para a nye a 'kutmg ang jeng a soring ka a 'gbegini ahi pieli. 'Beng la bang daang gaa ti yelaa a 'yi-kpong ni a dangyeri'koree ang kpiera ning.

26Sanga ni a dangyera ni ang daang ti leuhuu soring waaning ni ang wa 'womaa, ngaang ung daang yeli: A Naangmini nie ni ang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg ni la. Bila 'jung ka Ba Tari BaahaaDaana 'ihuu ing a 'gbegini 'nuuhing ung tagihuu churi, a kuu. Bila turi ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung yeli 'kuu ni yeli.

27Ung yeli 'ku u 'bi-daba: Ye bo 'kogo ing a bunga kumo. Bang daang imuu 'kogo.

28Ung daang gaa ti nye a Naangmini nie ni inggbani ang jeng a soling ka a bunga aning a 'gbegini ahi pieli a 'kuung. A 'gbegini daang ba oo a 'kuung bii a tagihi a bunga ming churi.

29Ka a dangyera daang di a Naangmini nie ni inggbani dogili a bunga ingang a leu taruu waaning. Ka a dangyeri'koree daang wa a 'yi-kpong a na wa 'komuu 'ung.

30Bila 'puoring, u daang diye a 'kuung 'ung u minga kau'biring. Bang daang 'komuu a yera: A'ku, n babie.

31Ung daang wa 'umuu baahi, ung yeli ngaang 'ku u 'bi-daba ni: Ka maang wa 'kpi, ye 'ungmo a kau'biri ning mang 'ung a Naangmini nie ni. Ye di n kaba bing kpegili u kaba.

32'Bojung yela ni Ba Tari Baahaa Daana ang veng ung 'cheehi yeli ing a sarika 'ihijie ni ang bi Beetel 'puong ni naang turning. Anani ming ung yeli ing a bagi'deri ni jaa ang 'bi a 'jiduorihi ni ang 'bi 'Sameeriya 'yi-berang ni naang turning.

33A yeli nga jmoring, Jeroboo-am daang ba leu 'yi u sobeu ning. Che ung daang la 'ihi ngming'puohi 'yi-dieriba ningbuura jaa 'puong ing a 'jiduorihing. Nie jaa ang buora, u mang weluung 'bing ung leu a 'jiduorihi ngming'puobi 'yi-dieriba kanga.

© 2009 Bibles International.

34A yeli nga daang la Jero'boo-am 'deu niba yelibeu. Bilang daang veng bang baahi kpeleng kpeleng, a nyuong 'yi duneeng.

1 Kings 14

1A sanga Jeroboo-am bi-dau Abaij a daang 'leye baalung.

2Ka Jero'boo-am daang yeli 'ku u poga: Jaan'de 'ihi, a garihi i minga ka ba ta bang ka Jero'boo-am poga lii. Gaa Sai'lo. Nye, beng ka dangyera Ahai'ja be. Unang daang yeli 'kumo ka n na leuye naa a kaara a niba nga ni.

3Di paanuubola ming 'pie, a di kaanha awala aning siu ming dugu bung'yeni a gaa u jie. U na yeliing yeli ang na pogi a bie.

4Ka Jero'boo-am poga daang i bila. U daang 'ihiyeng a gaa Sai'lo. 'Beng la ung daang wa ta Ahai'ja 'deu. Che Ahaija daang ba tuona nyira, bojung 'koribu daang vengyeng ka u 'ningbie ba la nyira sung.

5Ba Tari Baahaa Daana daang dangyeliye Ahai'ja: Jero'boo-am poga la nga a waana ka u wa jugihii yeli kanga u bi-dau 'lomboring, bojung a 'bi-dau bierang. Ngaang ning ngaang ing na yeli 'kuu. 'Bojung ka unang wa kpiera waana, u na leu ing a'wo pogijaala ang liu.

6Ka Ahai'ja daang 'wong a poga 'cheni dangini, a sanga ka u 'chene waana ka u kpe a 'di-nuori. 'Beng la ka Ahaij a daang yeli: Jero'boo-am poga, kpiera waana. Wala la ing ira a'wo ing i ningjaala? Bojung ba tungmang i seng ka n wa 'kui 'duohi-beu.

7Gaa ti yeli 'ku Jero'boo-am ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: N 'duohiing a niba 'puong, a veng ing kaara n niba, Isi'reeli 'deme.

8N tagiye a naalung faa 'Deevid 'di-nuori niba 'nuuhing, a diu 'kui. Che anaa jaa i ba 'tu bila ni n tungtuna Deevid ang daang 'tuuro ni. U daang 'tuye n no'kurihi aning u 'sikiri jaa, a ira vela ang 'tori n 'ningeng 'yong.

9Che Ma yeng tungye beu a gaa banani jaa ang daang bibe che ing wa 'bibe ni. 'Bojung i gaa ti maaliye ngmima, a me baga a na dang n 'suuri. I dimang loo i 'puoring.

10Bila 'jung kaara, n na waaningye beu Ma Jeroboo-am 'deu niba ingang. N na ngmaaye dau jaa 'yi i ingang Iisiriel 'puong, ka 'yeme la bii ka nie ang 'so u minga la. N na nyugiye banani ang chehi Jeroboo-am 'cluing ni a'wo nie ang mang nyugi sagiri bilaang ang jaa wa ti baahi ni.

11Jero'boo-am nie jaa ang na 'kpi a 'yi-kpoming, baahing na obuu. U nie jaa ming ang na 'kpi moong, saa'ju 'nobiliing na 'diu, bojung Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Bila 'jung, 'ihi gara i 'deu. I gberi ang naang gaa ka u neura a 'yi-kpong 'puo, a 'We na 'kping.

© 2009 Bibles International.

13Isi'reeli niba jaang na 'komuu a 'ung. U 'yong na la Jeroboo-am nie bang na 'ung. 'Bojung u 'yong la Jeroboo-am 'deu nie nga Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ang nye yeli sung u ingang.

14A la waana ming, Ba Tari Baahaa Daana na 'ihiye u minga naa ka u kaara Iisiriel jaa. A nabalaang na ngmaa Jeroboo-am 'deu 'ihi bahi. 'Jine la a beu. Ka boluu ye? Pampangmaahuu nga gba la.

15Ba Tari Baahaa Daana na ngmiye Iisiriel, ka u 'woning moohuu ang yo gbiina kuong puong. U na tagiye Iisiriel vuo a 'teng-gbangsung nga ung daang di 'ku ba ba'mine nga ingang. U na veming ka ba yaari ti pari 'Yufireetis Mani 'do, 'bojung ba diye Asiira baga daari a danna Ba Tari Baahaa Daana 'suuri.

16U na yaaye Iisiriel ming tihi, Jero'boo-am yelibee 'jung. Unang daang tung beu a veng ka Iisiriel ming tung beu ni.

17'Beng la ka Jeroboo-am poga ni daang 'ihi gaa, a wa ta Tuuriza. Ung daang wa ta a 'deu 'di-nuori ka a 'lie 'kpi.

18Bang daang 'umuu, ka Iisiriel niba jaa 'komuu a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang daang yeli bila ni. Ana ung daang veng ka u tungtuna Ahai'ja, a dangyera yeli ni.

19Jero'boo-am tungtunihi chelee seuyeng bing. Bila nga ung da mang jau taanhuu aning bila ni ung 'di naalung, nye, ba sebaang ing Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangu ning.

20Wagiri ni Jero'boo-am ang daang di 'di naalung iye 'yuomo lijeri aning a'yi. Ung daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bila 'puoring, u bi-dau 'Nee-dabtmg daang die u 'jie 'di naalung.

21Ka 'Rihoboo-am, Soolomong bi-dau ni daang 'di naalung 'Juuda 'puong. 'Rihoboo-am daang iye 'yuomo lijaa'yi aning 'yeni che leu naa. 'Yuomo 'pie aning ayo'poin ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. A 'yi-kpong ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'lugi Isi'reeli buura jaa 'puong a di u 'yuori 'bing 'beng ni la bila. 'Rihoboo-am ma 'yuori daang la 'Neeyama, Aamong niba bi-poga kanga.

22'Juuda daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ningeng. Ba daang diye ba yelibee ni bang mang ira ni a veng ka Ba Tari Baahaa Daana 'nyuuri 'ihi. Ba daang iye bila a veng ka u 'nyuuri 'ihi a gaa anani jaa ba ba'mine ang daang i ni.

23Ba ming daang meye 'jiduorihi, a maali bagimaali piilihi aning Asiira daari baga. Ba daang maalaang bing tangyogu jaa 'jung aning dau jaa ang tan maahuu luong.

24Daujentirihi ming daang biye a paaluung. A paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli niba 'ningbi-tooring bahi yelidega ni jaa taa bang da mang ira.

25Naa 'Rihoboo-am naalung 'yuomo a'nu 'puong, lijipiti naa Saisak daang 'do waye Jeruuselem ingang.

© 2009 Bibles International.

26U daang 'ohiye Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee ni aning a naa 'deu ming bungnanee gaaning. Bung jaa ung daang va gaaning. A salima btmglegirihi ni Soolomong ang daang maali ni ming jaa ung daang va gaaning.

27Bila 'puoring, Naa 'Rihoboo-am daang maaliye yaawa btmglegirihi liehaa. U daang diang ing a 'guribo ningbera 'nuuhing, banang da mang 'guro a naa 'deu 'di-nuori ni.

28Wagiri jaa a naa ang da mang wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'deu, a 'guribo mang pegilaang. Bila 'puoring ba da mang taraang kpe ti 'bing 'guubu 'deung.

29'Rihoboo-am tungtunihi chelee aning yeli jaa ung daang i, ma ba sebaang ing a 'Juuda na'mine tungtunihi gbangu ning wa?

30Taanhuu ming da mang biye 'Rihoboo-am aning Jero'boo-am kpachagang wagiri jaa.

31Ka 'Rihoboo-am daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu paahi u ba'mine ingang 'Deevid 'Yi-kpoming. 'Rihoboo-am ma 'yuori daang la Neeyama, Aamong niba bi-poga kanga. Bila 'puoring ka u 'bi-dau Abaijam daang die u 'jie 'di naalung.

1 Kings 15

1'Niibat 'bi-dau Naa Jero'boo-am naalung 'yuong 'pie aning a'nii 'puong ka Abaijam daang 'di 'Juuda naalung.

2'Yuomo ata ung 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la 'Meeyaka, Abiisalom yaangaa.

3U ba yelibee ni jaa ung i che ung ming wa bibe ni gberi ung daang di. U 'sildri daang ba 'tori 'ku Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini a'wo u nabaali 'Deevid 'sikiri ang daang 'tori bila ni.

4Che anaajaa, Deevid 'jung Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini daang 'kuung fintina Jeruuselem 'puong. Ba Tari Baahaa Daana daang iye bila a 'tuuro ung daang bing u bi-dau ung 'di u cheng u puoring, aning ung daang veng ka Jeruuselem ming jigi.

5'Bojung 'Deevid da mang iraye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U 'nyivori beri jaa 'puong, u da ba mang leu bana 'yire yeli jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'ling 'kuu ingang. Hiit nie 'Yuuraiya yela ni 'yong puong ung daang bori.

6Taanhuu ming da maang 'biye 'Rihoboo-am aning Jero'boo-am kpachagang Abaijam 'nyivori beri jaa.

7Abaijam tungtunihi ang kpeling aning yeli jaa ung daang i, ma ba sebaang a 'Juuda na'mine tungtunihi gbangu ning wa? Ka taanhuu da mang bi Abaijam aning Jero'boo-am kpachagang.

8Ka Abaijam daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Deevid 'Yi-kpoming. Bila 'puoring ka u 'bi-dau 'Eesa daang die u jie 'di naalung.

© 2009 Bibles International.

9Iisiriel naa Jero'boo-am naalung 'yuong lijeri 'puong ka 'Eesa daang 'di 'Juuda naalung.

10'Yuomo lijaa'yi aning 'yeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U naa 'yuori daang la 'Meeyaka, Abiisalom yaangaa ni.

11'Eesa da mang iraye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, a'wo u nabaali 'Deevid ang da mang ira bila ni.

12U daang kariye a daujentirihi a paaluung bahi, che 'ihi a baga ni jaa ming u ba'mine ang maali ni.

13U daang yaaye u naa 'Meeyaka ming ka u to la i poginaa, 'bojung 'Meeyaka daang maaliye 'Asiira bagidegiri kanga. Ka 'Eesa daang ngmaa 'Meeyaka bagidegiri ni loo a nyuguu Kiidirong Konboo ni nuoring.

14Che a 'jiduorihi ni yeng daang ba 'ihi. Anaajaa che 'Eesa 'sikiri daang 'toriyeng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana u beri jaang.

15U daang tariye buunhu ni ming u ning u ba ang daang di ing Naangmini 'nuuhing ni wa kpening Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Wari aning salima aning tungtungbuunhu daang la.

16Taanhuu da maang Nye 'Eesa aning Iisiriel naa 'Bee-asa kpachagang ba naalung beri j aang.

17Ka Iisiriel naa Bee-asa daang 'do wa 'tuohi 'Juuda aningjauri. U daang meye daangguoni 'gili 'Reemaa ka ka nie jaa to tuong 'yi bii a kpe wa 'Juuda naa 'Eesa 'jie.

18'Beng la ka 'Eesa daang va a wan aning a salima chelee ang daang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee 'bingjiihing aning a naa 'deu bungnanee bingjiihing. U daang diang ti ing u tungtuniba 'nuuhing. Ka Naa 'Eesa daang veng bang taraa ti 'ku Ben 'Hee-dad, Taabirimong 'bi-dau ni. Aaram naa 'Hiiziong 'bi-dau daang la Taabirimong. Damaasikus 'puong ka Ben 'Hee-dad daang 'jing.

19Ngaang ka Naa 'Eesa daang yeli: Veng ka 'layiri bi n nii kpachagang a'wo ung daang bi n ba aning i ba kpachagang bila ni. Nye, n 'kuriing wari aning salima cheutaa. Wangmaa i ning Iisiriel naa 'Bee-asa 'layiri ni ka u lieng leu che bahima.

20Ka Ben 'Hee-dad daang 'wong Naa 'Eesa yeliyaga ni. Ung daang veng ka u 'sojemuno ningbera gaa ti 'pigi Iisiriel 'yi-bera. U daang 'pigiye Aijong, Daan, 'Ee-bel Beet 'Mee-aka aning Kiinerot jaa a lang ning Naafitalai paaluu jaa.

21Sanga ni 'Bee-asa ang daang wa 'womaa, u daang bahiye Reemaa miebu che leu gaa Tuuriza.

22'Beng la ka Naa 'Eesa daang muoli 'ku 'Juuda paaluu niba jaa. Nie jaa 'nu daang ba 'ihi bahi. Bang daang va 'Reemaa 'kubo aning u taabuuhi ni 'Bee-asa ang daang di mieraning ni gaaning. Ka Naa 'Eesa daang dia me 'Giiba ang bi Beenjaming paaluung aning Miizipa.

© 2009 Bibles International.

23'Eesa tungtunihi jaa ang kpeling, ma ba sebaang ing a 'Juuda na'mine tungtunihi gbangu ning wa? U yelibera ni jaa, anani jaa ung daang i, aning 'yi-bera ni ung daang me ni, a jaa yela naani bang seu ing 'be bi? Che u 'koribu sanga, baalung daang kpeye u gbee.

24Ka 'Eesa daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu u ba 'Deevid 'Yi-kpoming. Bila 'puoring u 'bi-dau Jehoosafating daang 'di naalung u 'jieng.

25Jero'boo-am 'bi-dau 'Nee-dab daang 'diye Iisiriel naalung, 'Juuda naa 'Eesa naalung 'yiilung 'yuoning. 'Yuomo a'yi ung daang 'di Iisiriel naalung.

26Ung daang tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. 'Nee-dab daang diye u ba gberi ni, a tung u ba beu ni ming ung daang tung a veng ka Iisiriel tung beu ni to.

27'Beng la ka Ahaija 'bi-dau 'Bee-asa ang 'yi Iisakar 'deu daang 'le Nee-dab 'leree. Ka Bee-asa daang kuu Giibetong 'puong. Filiisitiya nibang daang 'so 'be. Sanga ni 'Nee-dab aning Isi'reeli niba jaa ang daang 'pigi Giibetong ni ung daang kuu.

28'Juuda naa 'Eesa naalung taalung 'yuoning ka 'Bee-asa daang ku Nee-dab che die u 'jie 'di naalung.

29Sanga ni ung daang wa 'di naalung, u daang kuye Jero'boo-am 'deu jaa. U daang ba bahi nie jaa ang vuunha 'ku Jero'boo-am. U daang iye bila a ti nyuong Jero'boo-am baluu jaa, a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang yeli a 'tuuro u tungtuna Ahaija, a Sai'lo nie ingang ni.

30Jero'boo-am yelibee ni ung daang i a veng ang i 'sabogu ka Isi'reeli niba ming tung beu ni 'jung ung i bila. Jero'boo-am 'su-dangyela ni ming ung daang i dang Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'suuri 'jung ung i bila.

31'Nee-dab tungtunihi ni chelee, aning yela jaa ung i, ma ba sebaang Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangung wa?

32Taanhuu ming da maang 'Nye 'Eesa aning Iisiriel naa 'Bee-asa kpachagang ba naalung 'beri j aang.

33'Juuda naa 'Eesa naalung taalung 'yuoning ka Ahaij a 'bi-dau 'Bee-asa daang 'di Iisiriel jaa naalung Tuuriza 'puong. 'Yuomo lijeri aning anaahi ung daang 'di naalung.

34U daang tungye beu Ba Tan Baahaa Daana 'ningeng. U daang diye Jero'boo-am gberi ni, a tung Jero'boo-am beu ni ming ung daang tung a veng ka Iisiriel tung beu ni.

1 Kings 16

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang to 'Jeehu, 'Hanee-nai 'bi-dau ni, a chiiha 'Bee-asa.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: Maang daang 'ihii tani 'puong a 'bimii ing leu naa a kaara n niba Isi'reeli 'deme. Che i diye Jero'boo-am gberi ni a veng ka n niba Isi'reeli 'deme tong beu, a na dang n 'suuri ning ba yelibee.

© 2009 Bibles International.

3Bila 'jung n naang baahiye 'Bee-asa baluu aning u 'deu niba baluu. N na veming ka i 'deu 'woning 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am 'deu.

4Baahing na oo 'Bee-asa nie jaa ang na 'kpi a 'yi-kpong 'puong. Ka saa'ju no'bilii ming 'di nie jaa ang na 'kpi moong.

5'Bee-asa tungtunihi chelee ni, ma ba sebaang a Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangu ning wa? Yela ung daang i, aning u yelibera ming yela, ma ba sebaang ing 'beng wa?

6Ka 'Bee-asa daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Tuuriza 'puong bang daang 'umuu. Ka u 'bi-dau 'Iila daang die u 'jie 'di naalung.

7Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang 'tuye 'Hanee-nai 'bi-dau 'Jeehu seng wa. 'Bee-asa aning u 'deu niba ka a yelihung daang chiiha. A yelibee ni jaa 'Bee-asa ang daang tung Ba Tari Baahaa Daana ningeng a 'tuuro ung daang di u 'nu tungtunihi dang u 'suuri ni 'jung ung daang iu bila. Aning ming, ung daang ira Jero'boo-am 'deu niba iibu ni to 'Jung, aning ung daang kuba 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang iu bila.

8'Juuda naa 'Eesa naalung 'yuomo lijeri aning ayuobi ingang ka 'Bee-asa 'bi-dau 'lila daang 'di naalung a kaara Iisiriel. 'Yuomo a'yi ung daang 'di naalung Tuuriza 'puong.

9'Beng la ka u tungtuna Ziimirai daang le u 'leree Ziimirai daang la ningkpong nga ang kaara 'Iila cherietihi ni tarang. Sanga nga 'Iila ang daang wa 'bi Aariza 'detmg Tuuriza 'puong a 'nyuuro buunhu 'bugiro ni la ka Ziimirai daang i bila. Aariza daang la 'Iila 'de-kaara Tuuriza 'puong.

10'Beng la ka Ziimirai daang kpe ti ngmi 'Iila ku che die u 'jie 'di naalung. 'Juuda naa 'Eesa naalung 'yuomo lijeri aning ayol)oin 'puong ung daang i bila.

11Sanga nga ung daang wa 'piili u naalung 'diibu, ung daang wa gaa ka u 'jine a na'kogong, ung ku 'Bee-asa 'deu jaa. U daang ba bahi dau'yeni gba 'kuu, 'haali ka u nie la bii ka u jominga la.

12Bila ka Ziimirai daang saang Bee-asa jaga jaa. U daang iye bila a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang veng ka dangyera 'Jeehu yeli chiihi 'Bee-as a ning.

13'Bee-asa yelibee ni jaa aning u bi-dau 'lila yelibee ni 'jung ung daang i bila. Bang daang i ana yelibee ni a veng ka Iisiriel tung beu, a da mang di ba baga ni a danna Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'suuri 'jung ung daang i bila.

14lila tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang a Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangu ning wa?

15'Juuda naa 'Eesa naalung 'yuomo lijeri aning ayo'poin 'puong, ka Ziimirai daang 'di Iisiriel naalung Tuuriza 'puong beri ayo'poin. Ka a 'sojehi daang maali ba kampu a pieli Giibetong. Filiisitiya nibang 'so Giibetong.

16'Beng la ka niba ang daang bi a kamptmg 'wong bang yo yera ngaang: Ziimirai 'leye a naa 'leree, a kuu ming. A daari nga, a kampu 'puong ka Iisiriel jaa daang bing Oomirai, a 'sojemtmi ningkpong ni, ung i Iisiriel naa.

© 2009 Bibles International.

17'Beng la ka Oomirai aning Isi'reeli niba jaa daang 'yi Giibetong 'do ti 'pigi Tuuriza.

18Sanga ni Ziimirai ang wa nye ka ba tuongye a 'yi-kpong ni, u daang kpeye a na'de-kpong. U daang diye 'buung nyugi a naa 'deu ung 'le 'chigi una Ziimirai minga ni ung 'kpi.

19Yelibee ni Ziimirai ang daang i, a 'tuuro ung daang tung beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni 'jung ka bila daang poguu. Ung daang di Jero'boo-am gberi ni, aning ung tung Jero'boo-am beu ni ung daang tung a veng ka Iisiriel tung beu ni ming 'jung daang la.

20Ziimirai tungtunihi chelee, aning taawai ung daang die, ma ba sebaang a Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangu ning wa?

21'Beng la ka Isi'reeli niba daang 'po 'jiihi a'yi. A niba tarang daang 'tuye Gainat 'bi-dau Tiibinai, a buora ka ba 'bimuu naa. Ka ba tarang ming daang 'tu Oomirai.

22Che niba ang 'tu Oomirai daang tuongye niba ang 'tu Gainat 'bi-dau Tiibinai. A 'jung Tiibinai daang 'kpiyeng che ka Oomirai 'di naalung.

23'Juuda naa 'Eesa naalung 'yuomo 'pihita aning 'yeni ingang ka Oomirai daang 'di Iisiriel naalung. 'Yuomo 'pie ning a'yi ung daang 'di naalung. 'Yuomo ayuobi ung daang di 'di naalung Tuuriza 'puong.

24Ung daang da 'Sameeriya tanga ni wari taalentihi a'yi 'Sii-mer seng. 'Beng la ung daang me 'yi-kpong a tanga 'jung. U daang diye 'Sii-mer, a tanga daana 'yuori 'ku a 'yi-kpong ung me ni, a buona a 'yi-kpong ka 'Sameeriya.

25Oomirai daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ningeng. U daang tungye beu a gaa banani jaa ang daang bibe che 'kuu ni.

26'Bojung 'Niibat bi-dau Jeroboo-am gberi ni ung daang di. U daang tungye Jeroboo-am beu ni ung daang tung a veng ka Iisiriel tung beu ni to. Ba da mang diye ba baga ni a danna Ba Tari Baahaa Daana 'suuri.

27Oomirai tungtunihi ni ung daang tung ni chelee aning yelibera ung daang i, ma ba sebaang Isi'reeli na'mine tungtunihi gbangu ning wa?

28Ka Oomirai daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. 'Sameeriya 'puong bang daang 'umuu. Ka u 'bi-dau 'Ee-hab daang 'di naalung u bogung.

29'Juuda naa 'Eesa naalung 'yuomo 'pihita aning a'nii ingang ka Oomirai bi-dau 'Ee-hab 'di Iisiriel naalung. Oomirai 'bi-dau 'Ee-hab daang kaaye Iisiriel 'yuomo lijeri aning a'yi 'Sameeriya 'puong.

30Oomirai bi-dau 'Ee-hab daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a gaa banani jaa ang daang bibe che 'kuu.

31Ang daang to a'wo ka bila la Niibat 'bi-dau Jeroboo-am beulung gberi ni 'Ee-hab ang di ni iye yelifiing. Bila 'jung 'Ee-hab daang diye Et 'Bee-al bi-poga Jeezebel. Et 'Bee-al daang la Saidong niba naa. Ka 'Ee-hab daang ti tuna 'Bee-al, a 'puohuu ming.

© 2009 Bibles International.

32'Beng la ung daang me sarika 'ihijie 'ku 'Bee-al, 'Bee-al bagi'deu ni 'Ee-hab ang me 'Sameeriyang ni 'puong.

33Ka 'Ee-hab daang di dau a leu Asiira bagiri. 'Ee-hab daang iye yelijemaa a dang Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'suuri a gaa Isi'reeli na'mine jaa ang daang bibe che kuu.

34'Ee-hab beri ning ka Hai-el ang 'yi Beetel daang me Jeeri'ko. U 'bi-daufora Abairam 'nyivori ung daang di 'bing Jeeri'ko 'mtmi. U 'bi-daubaahaa 'Siigub ming 'nyivori ung daang di ing Jeeri'ko 'di-nobera. A yela nga daang tungyeng a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang veng ka Nuung 'bi-dau 'Joosua tihi ni.

1 Kings 17

1Ka Tiisibait nie 'Ilaija, Giilied kpieriba ni kanga daang yeli 'ku 'Ee-hab: A'wo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ang i 'vori yeng, una mang tuna ni, mielung bii saa kung 'bibe a 'yuomo nga 'puong, 'see mang wa yeli ka a la wa.

2'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang tau ngaang:

3'Yi che a leu gbagi sa'muni seng ti sogili Keerit Konbobile ni nuoring, unang pieli Jooridang Mani ni.

4A konbobile ing na mang 'nyuuro. N 'kuye galinggaahi ming nuori ka a mang 'kurii siimaa 'beng.

5Ka 'Ilaija daang gaa ti i bila ni Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang 'wuli ni. U daang gaayeng a ti kpiera a Keerit Konbo'bile ni nuoring, unang pieli Jooridang Mani ni.

6A galinggaahi da mang wa 'kuong paanuu aning neni beeguu a la wa 'kuu paanuu aning neni 'ji-maarii. U da mang 'nyuye a konbo'bile kuong.

7Ang di ira biela ka a konbo'bile nyuuhi, 'bojung saa da ba waana a paaluung.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang tau ngaang:

9'Ihi gaa Zaarefat ang pieli Saidong a ti kpiera 'beng. Nye, n 'kuye pogikuori kanga nuori beng ka u mang 'ihii i hiengbung.

10Ung daang 'ihi gaa Zaarefat. Ung daang wa tara a 'yiri 'di-nokpong ming ka pogikuori siring la, a buora dabilii. Ka 'Ilaija daang buomuu a yeli: Jaan'de, nang di 'bonsuo ong kuong fling wa 'kumo ka n 'nyu.

11'Beng la ung daang gara ka u waania ka Ilaija buomuu yeli: Jaan'de, nang tari paanu'tilihuu ming waana wa 'kumo.

12Ka a poga daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang i 'vori yeng, n ba tari paanuu. Jong mang tan ang bi 'dugilingeng kung pa 'nu, mang tan kpaang ming biela ang 'bi kuoring. Che nye, n laanhaye a da'bilii awala nga ka n kpe ti dia maali ka n ning n bi-dau 'di che 'kpi.

© 2009 Bibles International.

13Ka 'Ilaija yeli 'kuu: Ta jora dabieng. Gaa ti i bila ni ing yeli ni. Che dang di 'mine maali kaanhi'bile wa 'kumo seni. Bila puoring, ka i panaa maali 'mine 'ku i ning i 'bi-dau ni.

14‘bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: A 'dugilinge 'puo jong kung baahi. A kuori ming kung kong kpaang jaa a gara daari ni Ba Tari Baahaa Daana ang na 'ku 'teng-gbani saa.

15Ka a poga daang gaa ti i bila ni 'Ilaija ang yeli ni. Ka a poga aning 'Ilaija aning a poga 'deu jaa daang nyira 'dire 'beri yaga jaa.

16A 'dugilinge jong daang ba baahi. A kuori ming ba kong kpaang a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang i ka Ilaija yeli ang 'wuli bila ni.

17A yela nga 'puoring, ka poga ni ang 'so a 'deu ni bi-dau daang 'le baalung. U baalung ni daang iye 'ningbi-jie yaga, 'haali ka u vuunhuu daang wa ti ngmaa.

18A 'jung a poga daang yeli 'kuye Ilaija: 'Oo Naangmini nie, 'bo yeling bi n nii kpachagang? I waye n seng ka i wa tiehima n beu yela bi? I wayeng ka i wa ku n bi-dau ni bi?

19Ka 'Ilaija daang yeli kuu: Tihi i bi-dau ni. Ka 'Ilaija daang dieguu a poga 'nuuhing a taruu 'doning a saaju 'deu ni ung da jena ni. Ung ti diu jieli u minga 'gadong.

20Bila 'puoring u daang 'cheehiyeng a yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, inang muo veng ka a yelibeu nga pagi a pogikuori nga seng mang kpiera ni bi? Inang ku u bi-dau ni bi?

21'Beng la ung daang doli u minga a 'gaali a bie ingang gberi buta, a 'cheehi yeli ngaang 'ku Ba Tari Baahaa Daana: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, n suhang, nang veng ka a 'We nga sie leu wa u seng.

22'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wong 'Ilaija 'kuori. Ka a 'bie sie daang leu wa u seng ung 'ihi.

23Ka 'Ilaija daang taruu 'yining a saaju 'deu ni 'sigi waaning a 'mtmi 'deu wa 'ku u ma. Ka 'Ilaij a daang yeli: Nye, i bi-dau ni la 'ihiyeng.

24'Beng la ka a poga daang yeli 'ku 'Ilaija: Ngaang yeng, a yeli nga 'jung, n bangyeng ka Naangmini nie lii. Bila vengyeng ming mang bang ka yeliminga la Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang mang bi i nuoring.

1 Kings 18

1'Beni jemaa ang daang wa pari, Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang taye 'Ilaija. A 'yuomo ata ingang daang la. Ngaang ung daang yeli: Gaa ti di i minga 'wuli 'Ee-hab, che ka n 'ku 'teng-gbani saa.

2A 'jung 'Ilaija daang gaayeng ka u di u minga 'wuli 'Ee-hab. Kongkpong daang 'leye 'Sameeriya 'puong.

© 2009 Bibles International.

3A 'jung 'Ee-hab daang buongye 'Obadaiya. 'Obadaiyang daang kaara a naa 'deu. 'Obadaiya daang joraye Ba Tari Baahaa Daana gaga jaa.

4Sanga ni Jeezebel ang daang wa kuura Ba Tari Baahaa Daana dangyeriba ni, 'Obadaiya daang nyogihiye dangyeriba koo sogili. U da mang diye 'pihinu jaa sogili 'pi-bogung, a 'kuribo siimaa aning kuong.

5Ka 'Ee-hab daang yeli 'ku 'Obadaiya: Kpe a paaluu a gaa a kongbulihi jaa aning a konbo'bilii jaa. A'mineng ti na nyiye moo a ku ti yohi aning ti bungtaanhi ka a ta 'kpi. Bila na veming ka ti ta ku ti 'dungguonihi ni kanga jaa.

6A 'jung ba daang nyogiye a paaluu 'po taa a na 'tugiluu. 'Ee-hab daang diye a 'lombori kanga gara u 'yong, ka 'Obadaiya ming di lombo-jaala gara u 'yong.

7'Obadaiya ang daang gara ni la ka Ilaija wa 'tiruu 'dayeni. Ung daang bamuu, a 'le 'pu 'tengeng che yeli: Ina muo la bi, n ningkpong 'Ilaija?

8Ka 'Ilaija dieyeli 'kuu: Maang la. Gaa ti yeli ngaang 'ku i ningkpong ni: 'Ilaija biye che.

9Ka 'Obadaiya yeli: 'Bo beu mang tung a'wo i na di maang i tungtuna ing 'Ee-hab 'nuuhing ka u kuma?

10A'wo Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang i 'vori yeng, paaluu bii naalung paaluu 'chibe ka n ningkpong ba tong nie ka u ti boi. Ka banang wa yeli: U 'chi che, ung veng ka a paalibalaa bii a naalung paalibalaa po ka ba ba nyii.

11Che ing panaa yeli: Gaa ti yeli 'ku i ningkpong ka 'Ilaija 'biye che?

12A na tang ming ka n naang gaa ka n 'yire i seng, ka Ba Tari Baahaa Daana Sie ni wa nyogii di gaaning 'jie kanga mang ba bang. Bila 'jung ka maang wa gaa ti yeli 'ku 'Ee-hab ka unang ba wa nyii, maang ung na ku. Che maang i tungtuna, n 'bibiilung sanga jaa mang 'piili jora Ba Tari Baahaa Daana.

13Yeli ni mang i sanga ni Jeezebel ang kuura Ba Tari Baahaa Daana dangyeriba ni, ba ba maahaa 'ku n ningkpong bi? Bila ni mang sogili daba koo Ba Tari Baahaa Daana dangyeriba ni 'puong, a mang di 'pihinu jaa sogili 'pi-bogung a 'kuribo siimaa aning kuong ni, ba ba maahaa 'kui bi?

14Che ing panaa yera ngaang: Gaa ti yeli 'ku i ningkpong ka 'Ilaija 'biye che? U na kumang.

15'Beng la ka 'Ilaija yeli: A'wo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, una mang tuna ni, n naang diye n minga 'wuluu jine nga.

16Ka 'Obadaiya daang gaa ti pogi Be-hab a kuu 'duoho. Ka 'Ee-hab daang gaa ti 'tuohi 'Ilaija.

17'Beng la, sanga ni 'Ee-hab ang daang wa nye 'Ilaija, 'Ee-hab daang yeli 'kuung: Ina muo la wa, 'oo ina nga ang daara danga kuro Iisiriel?

© 2009 Bibles International.

18Ka 'Ilaija die a yeli: N ba da danga ku Iisiriel. Ina yeng ning i ba 'deu nibang i bila, ‘bojung ye jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana nokurihi ni che 'tuuro a 'Bee-alihi.

19Bila 'jung pampana, tung ti laanhi Isi'reeli niba jaa wa kumo Kaarimel Tangkpong ni 'jung. Laanhi a Bee-al dangyeriba koohi anaahi aning 'pihinu ni aning 'Asiira dangyeriba koohi anaahi ni ang mang 'dire Jeezebel 'teebuling ni ming wa 'kumo 'beng.

20A 'jung 'Ee-hab daang tungye a Isi'reeli niba jaa 'jie, a laanhi a dangyeriba ming lang taa Kaarimel Tangkpong ni 'jung.

21Ka 'Ilaija daang 'yi wa ahi a niba jaa 'ningbi-tooring a yeli: Wala yeng buora ka ye yo jora jeha yela a'yi kpachagang kauhi ta? Ka Ba Tart Baahaa Daana wa la Naangmini, ye 'tuuruu. Che ka 'Bee-al ming wa la, ye 'tuuruu. Che a niba daang ba dieyeli yeli jaa.

22'Beng la ka 'Ilaija daang yeli 'ku a niba: N 'yong la Ba Tari Baahaa Daana dangyera ang kpeling. Che 'Bee-al yeng dangyeriba iye daba koohi anaahi aning 'pihinu.

23Bila 'jung ba kuti nadee a'yi. Ba 'ihi bung'yeni, a nyoguu ngmaahi 'tile 'tile dogili a daaring. Che ba ta wa inna 'buung u 'mulling. N ming na maaliye a nadari ni daana a diu dogili a daaring, che n kung di 'buung ing u 'muning.

24Bila 'puoring, ye buong ye ngmima ni 'yoe, ka n ming buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori. Ka Ngmini jaang wa di 'buung sagining, una la Naangmini. Ka a niba jaa daang yeli: I yeliyaga ni sumang.

25Ka 'Ilaija daang yeli 'ku a 'Bee-al dangyeriba ni: Ye dang lugi nadari maali seni, bojung yenang i jemaa. Ye buong ye ngmini ni 'yuori, che ye ta wa inna butmg a naahuu 'mtming.

26Bang daang nyogi a nadari bang 'kubo ni maali, a buong 'Bee-al a'yi 'beeguu a gara ngming'tontori. Ngaang bang daang yera: Bee-al 'woi, die ti suhibu. Che ba daang ba 'wong yeli jaa. Nie jaa daang ba togung. 'Beng la bang daang egiha 'chiinhe 'gine a sarika 'ihijie ni bang maali ni.

27Bila daang la ka ngminaa wa tuli ka 'Ilaija iriba laara, a mang yeli: Ye 'cheehe yaga, bojung ngmini la. A'mineng u ta wa ngmira fasani, che bii u ta wa tari tuma yaga. A'mineng u ta wa gaa sori, che bii u ta wa 'gbihe ang ta ka ba simuu.

28'Beng la bang daang 'cheehe yaga jaa che di 'subilii aning kpama ngmaaha ba miihi bilaang, ka jiing wa ti yaara ba iinhing. Ba iibu daang la bila.

29Ngming'tontori wagiri ang daang wa pari, ba daang dangyeliye yela bilaang a ti ta a 'ji-maarii sarika 'ihibu wagiri. Che ba daang ba 'wong yeli jaa. Nie jaa daang ba togung. Nie jaa ming daang ba cheliha.

30'Beng la ka 'Ilaija daang yeli 'ku a niba jaa: Ye tagi pielima. Ka a niba jaa daang tagi pieluu. Ung daang maali Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni bang ngmahi ni me.

© 2009 Bibles International.

31Ka 'Ilaija daang di 'kubo 'pie ning a'yi. Jeekob bi-daba ni buura nuori la bila. Una ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang ta, a yeli ngaang: I 'yuori na la Iisiriel, ni.

32'Beng la ka 'Ilaija daang di a kubo me sarika 'ihijie Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. U daang weriye bogu ming 'gili a sarika 'ihijie. U daang iye yelingu sigihi a'wo btmgbie maahibu buyi na kpeu. (Saamiu-el G. 25:18)

33Ung daang maali a daari dogili, a nyogi a nadari ngmaahi 'tile 'tile dogili a daaring che yeli: Ye ing kongdugiri anaahi kuong ka a pa pa ka ye dia 'kiri waahi a sarika nyugiruu aning a daari.

34Bila 'puoring, u daang yeliyeng: Ye la i bila gberi buyi. Bang i bila gberi 'buyi. Ung yeli: Ye la i bila gberi buta. Bang i bila gberi buta.

35Ka a kuong daang 'puo 'gili a sarika 'ihijie jaa wa 'tuohi. Ung daang ing a bogu ming kuong ung pa.

36Ka a 'ji-maarii sarika 'ihibu wagiri ni wa ta ka dangyera 'Ilaija daang tagi ta a yeli: Aaburaham, Aizik aning Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, veng ka ba bang jine nga ka i iye Naangmini Iisiriel 'puong, mang ming i i tungtuna. Veng ka ba bang ka inang kumo nuori ka n i a yela nga jaa.

37Die n suhibu. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, die n suhibu ka a niba nye bang ka Ma la Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. I bila ka ba nye bang ming ka i la leuhiye ba 'sikie 'torii.

38'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana "buung daang 'sigi wa 'di a sarika nyugiruu, a daari, a 'kubo aning a tani. A 'buung daang nyuuhiye a kuong ni ang 'bi a bogung ni ming.

39A niba jaa ang wa nye bila, bang 'le 'pu 'pu 'tengeng a yeli: Ba Tari Baahaa Daana, una la Naangmini. Ba Tari Baahaa Daana, una la Naangmini.

40Ka 'Ilaija daang yeli 'kubo: Ye nyogihi a 'Bee-al dangyeriba ni. Ye ta veng ka ba ning'yeni gba jo. Bang daang nyogihiba, ka Ilaija daang tariba 'sigining Kaisong konbo'bile ni a ti kuba beng.

41Bila 'puoring, 'Ilaija daang yeli 'kuye 'Ee-hab: 'Do gaa ti 'di siimaa che 'nyu, bojung sakpong 'jigiheng.

42Ka 'Ee-hab daang 'do gaa ti 'di che 'nyu, che ka 'Ilaija 'do gaa Kaarimel 'jusogo. 'Beng la ung daang 'churi 'tengeng, a di u ju ing u gbee kpachagang.

43Ung yeli ku u tungtuna: 'Do gaa pampana. 'Liinhe a mani seng. Ung daang 'do ti Iiinhi a yeli: Bung jaa 'chibe. Gberi buyo'poin jaa ka 'Ilaij a mang yeli: La gaa.

44'Beng la, a gberi buyo'poin ingang, ung yeli: Savaalii biyebe. U 'bile singye ninsaalaa 'nu, che ung 'yi a mani 'puo 'duoro. Ka 'Ilaija daang yeli 'ku u tungtuna ni: Do gaa ti yeli 'ku 'Ee-hab: I i cheeriet 'siri a 'sigi ka a saa to wa 'pigii.

© 2009 Bibles International.

45Ang daang di ira biela ka sagbani suo aning savaala ka seseu daara, ka sakpong daang wa. Ka 'Ee-hab daang kpe u cheeriet gaa Jeezi'rii-el.

46'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu daang wa bi 'Ilaija ingang. Ka 'Ilaija daang maali u kpariyogu 'le a die 'Ee-hab 'yie jo gaa Jeezi'rii-el nuori.

1 Kings 19

1Ka 'Ee-hab daang toonhi yeli jaa Ilaija ang i 'ku Jeezebel. U daang maahiye bila ni 'Ilaija ang ku a dangyeriba jaa aning 'takobi ni ming 'kuu.

2'Beng la ka Jeezebel daang tungtungtuna 'Ilaij a 'jie a yeli: A waana beu nga sanga to, ka maang ba wa 'ihi i 'nyivori a'wo ba kanga, a ngmima dogihima a maaling dogihima yaga jaa.

3Ka Ilaija daang wa nye bila a 'ihi jo bo u 'ju 'jie. U daang gaaye 'Bii-er 'Siiba ang 'bi 'Juuda paaluung, a ti bahi u tungtuna ni 'beng.

4Che una minga yeng daang 'chengyeng bebegbuli a kpe mo'sogohi. Ung daang gaa ti 'jing 'junipa dau kanga 'muning, a 'puohi ka ka u lieng 'kpi a yeli: A sigiyeng bila. Pampana, Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi n 'nyivori, 'bojung n ba seu n ba'mine.

5Ung daang jeng a 'junipa dau 'muning 'gbihe wa banna ka malika fiinhuu, a yeli 'kuu: 'Ihi 'di siimaa.

6'Beng la ung daang kaara u ju seng ka paanuu bang se saala ingang la, ka dugu'bile aning kuong paahi. Ung daang 'di che 'nyu, a la leu jeng.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang la leu wa a gberi buyi ingang, a wa fiinhuu che yeli: 'Ihi 'di, bojung a sori iye toori 'gaali a 'kui.

8Ung daang 'ihi 'di che 'nyu, a tari ana siingbani ni fanga 'cheng ngmintoonhi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi. U daang 'chengyengbilaang gaa 'Hoo-reb, Naangmini tangkpong ni.

9Ung daang wa ta be, u daang kpeye 'pi-bogu, a jeng beng ka jie nyaa. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang tau a yeli 'kuu: 'Ilaija, bo ing ira che?

10Ung yeli: N iye 'dungini yaga jaa bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yela. 'Bojung Isi'reeli 'biihi jaanhiye i 'layiri ni, a ngmahi i sarika 'ihijiihi ni che ku ku i dangyeriba ni ming aning 'takobi. N 'yoming kpeling, bang buora ka ba 'ihi n 'nyivori.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: 'Yi ti ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a tangkpong 'jung, Ba Tari Baahaa Daana na wa parang. 'Beng la ka sesekpong kpiengaa daang daa wa kpe a tangbera. A seseu daang ngmahiye a 'piihi 'puro 'puro Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Che Ba Tari Baahaa Daana daang ba 'chi a seseung. A seseu 'puoring, 'tenge ming daang 'jigihiyeng, che Ba Tari Baahaa Daana daang ba 'chi a 'tenge 'jigihibung.

© 2009 Bibles International.

12A 'tenge 'jigihibu ming 'puoring, buung daang 'tu, che Ba Tari Baahaa Daana daang ba 'chi a "buung 'puong. A "buung ming 'puoring, kokobaaluu kanga ang ba 'yire yagang daang 'tu.

13Sanga ni 'Ilaija ang daang wa 'womaa, u daang diye u kparikpong ni pagi u 'ningbisogo che 'yi ti ahi a 'pi-bogu nuoring. 'Dendenge seu ka u 'wongye kokori ang yeli ngaang: Ilaija, bo ing ira che?

14Ung yeli: N iye 'dungini yaga jaa bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yela. 'Bojung Isi'reeli 'biihi jaanhiye i 'layiri ni, a ngmahi i sarika 'ihijiihi ni che ku ku i dangyeriba ni ming aning 'takobi. N 'yoming kpeling, bang buora ka ba 'ihi n 'nyivori.

15'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: Gara, leu di i sori gara Damaasikus Mopiri ni. Ka inang wa to ming, buo kpaang waahi Haaza-el a 'bimuu Aaram naa.

16Buo kpaang waahi Niimisai 'bi-dau 'Jeehu ming a bimuu Iisiriel naa. Che ka i buo kpaang waahi 'Ilaisa ming, 'Seefat ang 'yi 'Ee-bel 'Mihoola 'bi-dau ni ka u die i 'jie leu dangyera.

17Ka nie jaang wa jo ka Haaza-el 'takobing ba wa kuu, 'Jeehu na kuung. Ka nie jaang ming wa jo ka 'Jeehu 'takobing ba wa paguu, 'Ilaisa na kuung.

18Che n nyoriye niba 'tuhi ayo'poin bahi Iisiriel puong ka ba kanga jaa 'dungkubo ba 'gbinti 'ku 'Bee-al. Ba kanga jaa ming ba mugihuu.

19Ung daang 'yi 'beng gara ti pagi 'Seefat bi-dau 'Ilaisa ang kuora. Nadavarikparihi 'pie ning a'yi daang 'biye u 'ningbi-tooring. A 'pie ning a'yi daana ung daang 'tuuro. 'Beng la ka 'Ilaija daang tagi tau a di u kparikpong yeti poguu.

20Ung daangbahi a nadavarihi che jora 'tuuro 'Ilaija, a yera: Jaan'de, nang veng ka n ti 'kori n ba aning n ma seni che panaa wa 'tuurii. Ka 'Ilaija daang yeli kuu: Leu gaa, 'bojung ma i bangye yeli mang ii wa?

21Ka 'Balsa daang leu che bahi 'Ilaija. U daang ti nyogihiye u nadavarikparihi ni korigi, a dugi a neni ku a niba bang oo. A nadavarihi 'yogihi ni ung daang di dugi a neni. Bila puoring u daang 'ihiyeng a ti 'tuuro 'Ilaija, a leu u tungtuna.

1 Kings 20

1Aaram naa Ben 'Hee-dad daang laanhiye u 'sojehi jaa lang taa. Na'mine 'pihita aning ba'yi daang puoye u ingang, a langning yohi aning cherietihi. Ung daang 'do ti 'pigi 'Sameeriya a 'tuohuu ning taanhuu.

2'Beng la ung daang tung tungtuniba a 'yi-kpong puo, Iisiriel naa 'Ee-hab seng a yeli ku 'Ee-hab: Ngaang ka Ben 'Hee-dad yeli:

3Maang 'so i wari aning i salima ni. Maang 'so i pogivieni aning i 'bi-vieni ni ming.

4Ka Iisiriel naa daang dieyeli: 'Oo n ba naa, bila ni ing yeli ni turi la. Inang 'so maang yeng ning bung jaa mang tari.

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ka a tungtuniba daang leu wa yeli: Ngaang ka Ben 'Hee-dad yeli: Siringkoni n tungyeng ka ba yeli ngaang: Di i wan aning i salima, i pogiba aning i 'biihi kumo.

6Che n na tungye n tungtuniba i seng 'beu a'wo wagiri nga tong ka ba wa wilihi i 'deu aning i tungtuniba ming 'deri. Bung jaa ang viela i 'ningeng ba 'nu ang wa kpe, ba na ding.

7Ka Iisiriel naa daang buong a paaluu ningbera jaa a yeli: Jaan'de, ye kaa nye bila ni a dau nga ang daara danga wa. Sanga ni ung tung n jie ka n tihi n pogiba, n 'biihi, n wari, aning n salima, n ba momuu.

8'Beng la ka a ningbera jaa aning a niba jaa daang yeli 'kuu: Ta wa chelihaa bii a sagira.

9Bila 'jung 'Ee-hab daang yeli kuye Ben 'Hee-dad tungtuniba ni: Ye yeli 'ku n ba naa: Anani jaa ing dang tung ka i tungtuna tihi ni mang na i. Che a yeli nga yeng, n kung tuomuu. Ka a tungtuniba daang leu gaa ti 'ku Ben 'Hee-dad 'duoho.

10'Beng la ka Ben 'Hee-dad daang tung ka ba ti yeluu: Ka 'Sameeriya taning wa kpeling a'wo a na bang pa a niba ni ang 'tuurimo ni kanga jaa 'nu, a ngmima dogihima a maaling dogihima gaga jaa.

11Ka Iisiriel naa daang dieyeli: Ye yeli 'kuu: A ba sigining ka nie ang yera u taanhuu boori ira tangkama a'wo nie nga ang yaahaa.

12Ben 'Hee-dad daang 'wongye a 'duoho nga. A sanga ka u ning a na'mine daang 'nyuuro buunhu a tentihi 'puong. Beng la ung daang yeli 'ku u tungtuniba ni: Ye i 'ski. Bang daang i 'ski a na ti 'pigi a 'yi-kpong.

13'Dayeni ka dangyera to taye Iisiriel naa 'Ee-hab 'jie a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ma i nyiye a ningjemaa jemaa nga wa? Nye, 'jine, n na diba ingye i 'nuuhing, ka i bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

14Ka 'Ee-hab daang yeli: Ning'buo ing na di tung bila? Ung yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A 'gbendige 'yi-dieriba ni ang i 'bi-pola ni. 'Beng la ka 'Ee-hab daang yeli: Ningbuong na 'piili a taanhuu? Ung dieyeli: Ina.

15'Beng la ka 'Ee-hab daang laanhi a 'gbendige 'yi-dieripola ni. Ba daang iye koohi a'yi aning pihita aning ba'yi (232). Ung daang wa laanhiba baahi, ung laanhi a niba ming jaa, Isi'reeli 'biihi j aa. Ba daang iye 'tuhi ayo'poin.

16Bang daang 'yi ngmin'tontori. Che ama jaa ang daang wa ira ka Ben 'Hee-dad aning a na'mine 'pihita ning ba'yi ni ang sunginuu ni da nang 'bugiro a tenting.

17A 'gbendihi 'yi-dieripola ning daang die 'yie 'yi. Ka Ben 'Hee-dad daang tung u 'pigihibe bang 'yi wa yeli 'kuu: Niba 'yireye 'Sameeriya 'puong.

18Ung yeli: Ka maahuu yela bang wa 'yi, ye nyogihiba 'voe. Ka taanhuu ming yela bang wa 'yi, ye nyogihiba 'voe.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka a 'gbendihi 'yi-dieripola aning a 'sojemuni ang 'tuuribo daang 'yi a 'yi-kpoming.

20Ka dau jaa daang ku dau u niu ang 'tuohi. A 'jung a Aaram niba daang jorang, ka Isi'reeli niba kariba. Che ka Aaramnaa Ben 'Hee-dad daang jong yohu ka u ning a 'soje-yohijonniba jo.

21'Beng la ka Iisiriel naa daang 'yi ti 'pigi a yohi aning a cherietihi, a ku 'kuunhi gaga jaa a Aaram niba 'puong.

22Ka a dangyera daang wa Iisiriel naa seng wa yeli 'kuu: Gaa ti paahi i minga fanga. I korihi a bang bila ni ing na i, 'bojung 'yuoni nga sajeu sanga, Aaram naa na 'do waye i ingang.

23'Beng la ka Aaram naa tungtuniba ni daang yeli 'kuu: Taanhi ngmima la ba ngmima ni. Bila 'jung bang tuongti. Che ka tinuung jauningba ji-gbanggbaling, nokpieni 'chibe, ti na tuongbang.

24A 'jung i ngaang: Kari a na'mine kanga jaa u ahijieng che di 'sojehi ningbera ing ba 'jiihing.

25Laanhi 'sojehi ming lang taa ka ba leu 'sojemuni a'wo unani ing kong ni. Bo yohi aning cherietihi ming ka a sing anani ing kong ni. Bila 'puoring ti na jauningbang ji-gbanggbaling. Nokpieni 'chibe, ti na tuongbang. Ka a Aaram naa daang chelihi 'wong ba yeliyaga ni, a i bila.

26Ka Ben 'Hee-dad daang laanhi a Aaram niba a 'do gaa 'Ee-fek a na ti jauning Iisiriel. A 'yuoni sajeu sanga daang la.

27Ana wagiri bang daang laanhi Isi'reeli biihi lang taa a 'kubo siimaa baahi, bang gaa ka ba ti 'tuohi Aaram niba. Isi'reeli 'biihi daang maaliye ba kampu 'kpolee bilaba 'ningbi-tooring a'wo bu'sugibilii a'yi, che ka a Aaram niba yeng daang pa a samani jaa.

28'Beng la ka a Naangmini nie ni daang wa yeli yela 'ku Iisiriel naa a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A Aaram niba yeliyeng ka taanhi Naangmini la maang Ba Tari Baahaa Daana che ba i lohimbohi yeng Naangmini. Bang yeli bila ni 'jung n na diye a ningjemaa jemaa nga jaa ing i 'nuuhing, ka i bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

29Bang daang maali ba kampuhi 'tori taa beri ayo'poin. Ka a 'beri ayopoin daari daang wa to bang 'tuohi taa ning taanhuu. Ka Isi'reeli 'biihi daang ku a Aaram niba 'soje-gbe'chenibe 'tuhi koo 'bebeyening.

30Che ba chelee ni daang jo gaaye 'Ee-fek, a 'yi-kpong 'puo. 'Beng ka daangguoni daang 'le foo a 'sojehi ang kpeling niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi ayopoin (27,000). Ka Ben 'Hee-dad daang jo kpe a 'yi-kpong ti kpe 'dekiri kanga.

31'Beng la ka u tungtuniba daang yeli 'kuu: Nye, ti 'wongyeng ka Isi'reeli baluu na'mine ni iye na'mine nga ang tari hina. Jaan'de, nang veng ka ti di buorihi seu ti

© 2009 Bibles International.

siihing, a di 'ngmie ming 'le ti 'juring a 'yi gaa a Isi'reeli naa 'jie. A'mineng u kung 'ihi i 'nyivori.

32A 'jung ba daang seuye buorihi ba siihing, a di 'ngmie ming 'le ba 'juring a wa Isi'reeli naa 'jie. Ngaang bang daang wa yeli: I tungtuna Ben 'Hee-dad yerang: Jaan'de, nang to wa 'ihe n 'nyivori. Ka Isi'reeli naa yeli: U nang iye 'vori? N babie la.

33A daba daang maaye inga che kaara ka ba nye 'sieree ang na 'wuli ka hina na bang nyiye a dau nga seng. A 'jung bang daang wa 'wong bila, ba kari 'kohingye a yeli nga, a che yeli: I babie la Ben 'Hee-dad. Ung daang yeli: Ye gaa ti taruu waaning. 'Beng la ka Ben 'Hee-dad daang 'yi wa 'Ee-hab seng, ung veng ung 'do wa kpe a cheeriet.

34Ka Ben 'Hee-dad daang yeli 'kuu: A 'yi-bera ni n ba ang daang faahi i ba seng ni, n na leuhaang 'kui. I na tuong 'yuohiye daahi ming Damaasikus 'puong, a'wo n ba ang daang i bila 'Sameeriya puong ni. 'Beng la ka 'Ee-hab daang yeli: A 'layiri nga mang na bahi nii. 'Beng la ka u niu daang 'bing 'layiri ung bahuu ung gaa.

35Dau kanga ang i a dangyeriba 'bi-daba ni kanga daang ahiye Ba Tari Baahaa Daana yelihung ingang a yeli 'ku u to: Jaan'de, ngmima. Che ka a dau daang jaanhi ka u ngmiu.

36'Beng la ka a dangyera daang yeli 'kuu: Ing ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni 'jung, ing turi naang gaa ka i 'yire n seng, 'gbegini na kuing. Siringkoni, ung daang wa gaa ka u bahuu ka 'gbegini daang nyiu, a kuu.

37Ka a dangyera daang la nye dau kanga ming, a yeli 'kuu: Jaan'de, ngmima. A 'jung a dau daang ngmiung, a imuu dangii.

38'Beng la ka a dangyera daang gaa ti cheliha a naa a sokpong nuoring. U daang garihiye u minga, a di jerima 'le pogi u 'ningbie.

39Sanga ni a naa ang daang wa para, ung 'cheehi a yeli ngaang 'ku a naa: I tungtuna da 'yiyeng a ti kpe a taanhuu 'puo. 'Beng la ka dau kanga da tari dau kanga wa 'kumo che yeli: Kaara a dau nga. Ka unang ira bori, i 'nyivoring na liehi u 'nyivori vuori. Ka bila ming naani i na yeuye wari taalent bung'yeni.

40Sanga ni i tungtuna 'ningbiri ang da wa muo ung yo jora jeha ni la ka a dau jo. 'Beng la ka Iisiriel naa yeli 'kuu: Bila na la i saree. I minga jaa nyogiye bila.

41Ka a dangyera daang 'boring nyogi a jerima lori u 'ningbieng. Ka Iisiriel naa daang bamuu ka a dangyeriba kanga liu.

42'Beng la ung daang yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I vengyeng ka dau nga mang 'bing ku saangbu minga minga faa jo i 'nuuhing. Bila 'jung i 'nyivoring na liehi u 'nyivori vuori, ka i niba ming liehi u niba vuori.

43Ka Iisiriel naa daang 'kuli. U inga daang chuoriyeng ka u 'puo ming saang. Ung daang wa 'Sameeriya.

1 Kings 21

© 2009 Bibles International.

1A yela nga 'puoring, 'Neebot, Jeezi'rii-el nie ni daang tariye 'girep yoo Jeezi'rii-el 'puong. A 'girep yoo daang tohiye 'Sameeriya naa 'Ee-hab 'deu.

2Ka 'Ee-hab daang yeli 'ku 'Neebot: Di i 'girep yoo ni 'kumo ka n diu leu jevaari dabaga. 'Bojung u pieliyeng, a tohi n 'deu. N na 'kuing 'girep yoo ang sebuu ka u liehi u vuori. Che bii ka inang wa buora ming, n na 'kuing 'libiri ang sigihi u daa.

3Che ka 'Neebot daang yeli 'ku 'Ee-hab: Ba Tari Baahaa Daana to sagi, a'wo n na di n ba'mine chengbtmg 'kurii.

4Ka 'Ee-hab daang kpe u 'deu. U inga daang chuoriyeng ka u 'puo ming saang, yeli ni Jeezi'rii-el nie 'Neebot ang yeli 'kuu ni 'jung. 'Bojung u daang yeliyeng: N kung din ba'mine chengbung 'kui. Ka 'Ee-hab daang ti jeng u 'gadong, ka u inga chuori. Ung jaanhi ka u 'di siimaa.

5'Beng la ka u poga Jeezebel daang wa u seng a wa jugihuu: Wala la ka i inga chuori yaga bila ing ba 'dire siimaa?

6Ka 'Ee-hab yeli 'kuu: N yeliye ngaang 'ku Jeezi'rii-el nie 'Neebot: Di i 'girep yoo ni 'kumo che die 'libiri. Che bii ka inang wa buora, n na 'kuing 'girep yojaala ka u liehi u vuori. Che ung dieyelima ngaang: N kung di n 'girep yoo ni 'kui.

7'Beng la ka u poga Jeezebel yeli 'kuu: Pampana ma inang kaara Iisiriel wa? 'Ihi 'di siimaa che veng ka i inga 'yuoro. N na faaye Jeezi'rii-el nie 'Neebot 'girep yoo ni 'kui.

8'Beng la ka Jeezebel daang seu gbama 'Ee-hab 'yuoring, a di 'Ee-hab 'sieree bungmarihi marihaa. Ung daang dia tuoli ang gaa a ningbera aning a ningtiinha ni ning 'Neebot ang kpiera a 'yi-kpoming ni 'jie.

9Ngaang ung daang seu a yeli a gbama 'puong: Ye muoli nuori leebu, a veng ka 'Neebot 'jing jie ang tari girima yaga a niba 'puong.

10Ka ye veng ka daba ba'yi ang i taawaidieriba 'jing u 'ningbi-tooring 'di 'sieree chiihuu, a yeli ngaang: I yeliye yela to Naangmini aning a naa. Bila 'puoring ye nyoguu 'yining ti foobu ning kubo ka u kpi.

11Ka u 'yiri ni daba, ka a ningbera aning a ningtiinha ni ang i 'yi-kpong kpieriba daang i bila ni Jeezebel ang tuoli yeliba ni. Ba daang iye bila ni ang seu a gbama ni ung tuoli 'kubo ni 'puong.

12Ba daang muoliye nuori leebu, a veng ka 'Neebot 'jing 'jie ang tari girima yaga a niba 'puong.

13Ka daba ba'yi ang i taawaidieriba daang 'yi wa 'jing u 'ningbi-tooring. A taawaidieriba daang 'diye 'sieree chiihi 'Neebot a niba 'ningbi-tooring a yeli: 'Neebot tuye Naangmini aning a naa. 'Beng la bang daang nyoguu 'yining a 'yi-kpong 'puori ti fobuu ning 'kubo ung 'kpi.

14Bila 'puoring bang tuoli Jeezebel 'jie a yeli: Ba fooye 'Nee-bot ku aning 'kubo.

© 2009 Bibles International.

15Jeezebel daang 'wongyeng ka ba fooye 'Neebot aning 'kubo ung 'kpi. 'Beng la ka Jeezebel daang yeli 'ku 'Ee-hab: Thi ti di Jeezi'rii-el nie 'Neebot 'girep yoo ni ung jaanhi ka u di 'kui che die 'libiri ni. 'Bojung 'Neebot ba la i 'vori. U 'kpiyeng.

16'Ee-hab ang daang wa 'wong ka 'Neebot 'kpiyeng, ung 'ihi 'sigi gaa a na ti die 'Neebot, a Jeezi'rii-el nie 'girep yoo ni 'so.

17'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang to Tiisibait nie Ilaija ngaang:

18'Ihi 'sigi ti 'tuohi Iisiriel naa 'Ee-hab, unang kpiera 'Sameeriya 'puong ni. Nye unang ti 'bi 'Neebot 'girep yoo ning, 'be ung 'sigi gaa ka u ti die 'so ni.

19Yeli yela 'kuu ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I kuyeng che faa ming wa? Ka i yeluu ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Jie ning baahi ang lenti 'Neebot jiing ni, 'beng ka baahi na lenti i jiing, i minga jiing turi.

20Ka 'Ee-hab yeli 'ku 'Ilaija: N doma 'woi, i nyimang wa? Ung dieyeli: N nyiing, 'bojung i diye i minga kuohi 'ku beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng.

21Nye, n na veming ka baleu wa i ingang. N na ing ka i baluu baahi. N na ngmaaye dau j as ming ang 'bi Iisiriel 'puong a 'yi 'Ee-hab ingang, banani ang ba 'so ba miihi aning banani ang 'so ba miihi jaa.

22N na veming ka i 'deu 'woning Niibat bi-dau Jero'boo-am 'deu, a 'woning Ahaija 'bi-dau 'Bee-asa ming 'deu. A 'su-dangyeli ni ing di dang n 'suuri, a veng ka Iisiriel tung beu ni 'jung mang na i bila.

23A'wo Jeezebel ming yela, Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye ngaang: Baahi na ooye Jeezebel Jeezi'rii-el daangguoni sieng.

24'Ee-hab nie jaa ang na 'kpi a 'yi-kpoming, baahing na obuu. Ka saa'ju nobilii ming 'di nie jaa ang na 'kpi moong.

25Nie jaa daang ba 'chibe a 'woning 'Ee-hab. U daang diye u minga kuohi 'ku beulung Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, bojung u poga Jeezebel la da mang tuoruu inna.

26U daang iye degiyela 'haali, a 'tuuro ung da mang 'tuuro baga. Anani jaa a Aamor niba ang da mang ira ni ung daang i. Bana ka Ba Tari Baahaa Daana daang kari bang 'yi Isi'reeli biihi ningbi-tooring ni.

27'Ee-hab ang wa 'wong a yela, ung tagihi u bungyerihi chiehi che di buorihi pogi u inga. Ung daang 'le nuori, a 'pili buorihi jeng, a yo ira laa'dimii.

28Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang to Tiisibait nie 'Ilaij a a yeli:

29Nye 'Ee-hab ang 'sigihi u minga n 'ningbi-tooring bila. Ung 'sigihi u minga n 'ningbi-tooring 'jung, n kung waaning a baleu u sangang. U bi-dau sanga mang na waaning a baleu u 'deu ingang.

1 Kings 22

© 2009 Bibles International.

1'Yuomo ata daang wa pariyeng ka taanhuu jauri 'chi Aaram aning Li Iisiriel kpachagang.

2'Beng la ka Jehoosafat, 'Juuda naa daang 'sigi ka u ti nye Iisiriel naa. A taalung 'yuoning daang la.

3Ka Iisiriel naa daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye bangyeng ka tinuung 'so 'Reemot ang bi Giilied 'puong? Che ting yo suora inga ka ti faaguu Aaram naa 'nuuhing?

4Ung daang yeli 'ku Jehoosafat: I na ing ka n nii gaa ti jauning 'Reemot Giilied bi? Ka Jehoosafat yeli 'ku Iisiriel naa: Bila ni ing 'wo mang ming 'wo. N niba 'woningye i niba, ka n yohi ming 'woning i yohi.

5Ka Jehoosafat daang yeli ngaang ming 'ku Iisiriel naa: Jaan'de, piehi bang Ba Tari Baahaa Daana yelihung 'jine.

6'Beng la ka Iisiriel naa daang laanhi a dangyeriba lang taa. Ba daang iyeng a'wo daba koohi anaahi. Ung daang jugihiba: N gaa ti jauning 'Reemot Giilied taanhuu bii n veng? Bang yeli: 'Do gaa, 'bojung Daana na diung ing naa 'nuuhing.

7Che ka Jehoosafat yeli: Ba Tari Baahaa Daana dangyera jaa ba la 'chi che ting na piehi yela u seng?

8Ka Iisiriel naa daang yeli 'ku Jehoosafat: Dau kanga nang biyebe. Una la Iimila 'bi-dau Mai'keeya. U seng ting na bang piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng, che n ba die u yela, bojung u ba mang dang yera n yelisuunhi, 'see yelibee. Ka Jehoosafat yeli: A ba sing ka naa yera ama taa.

9'Beng la ka Iisiriel naa daang buong Icarichi a yeluu: Ti tan Mai'keeya, Iimila bi-dau ni waaning 'wieng 'wieng.

10Iisiriel naa aning 'Juuda naa Jehoosafat ang daang wa yeti ba kpari baahi, kanga jaa daang 'jingye u na'kogong. Jiengaa kanga ang bi 'Sameeriya 'di-nokpong nuoring bang daang 'jing. Ka a dangyeriba jaa daang dangyera yela ba 'ningbi-tooring.

11Kineeyana 'bi-dau Zedekaiya daang diye 'kurihuu a maali iila. Ung daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Amahi yeng na di 'tihi a Aaram niba bilaang ka ba yela ti baahi.

12Ka a dangyeriba jaa ming daang dangyeli bila a yeli: Do gaa Reemot Giilied a ti lori, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana na diung ing naa 'nuuhing.

13'Beng la ka a tungtuna ni ang gaa ka u buong Mai'keeya ni daang yeli 'kuu: Cheliha, a dangyeriba yeliyaga ba chiihi taa. Bajaa 'kuroye a naa tamaa. Jaan'de, veng ka i yeliyaga 'woning ba kanga yeliyaga. Yeli yela ang kuro tamaa.

14Che ka Mai'keeya daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, yeli jaa Ba Tari Baahaa Daana ang na yeli 'kumo, una mang na yeli.

© 2009 Bibles International.

15'Beng la ka Mai'keeya daang wa a naa 'jie, ka a naa jugihuu: Mai'keeya, ti gaa ti jauning Reemot Giilied taanhuu bii ti veng? Ka Mai'keeya dieyeli: Gaa ti Lori, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana na diung ing naa 'nuuhing.

16Ka a naa daang yeli 'kuu: Gberi buwala mang na mang veng ka i po ka yeliminga 'yong ing na mang yeli 'kumo Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring?

17'Beng la ka Mai'keeya daang yeli: N nyiye Isi'reeli niba jaa ang yaari a taanhing, a'wo piihi ang ba tari chiina. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bamahi ba tari ningkpong. Kanga jaa leu gara u 'deu aning laangfie.

18Ka Iisiriel naa yeli 'ku Jehoosafat: N ba yeli kui ka u kung dangyeli n yelihung jaa ka beu naani?

19'Beng la ka Mai'keeya daang yeli: Bila 'jung cheliha Ba Tari Baahaa Daana yelihung: N nyiye Ba Tari Baahaa Daana ang 'jing u na'kogong ka arijena bungnaangjemaa ni jaa ahi pieluu. U 'nuduri aning u goo jaang ang ahi.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ningbuong na beling 'Ee-hab ka u 'do ti 'kpi 'Reemot Giilied 'puong? Ka jagila mang yeli ngaang, ka jagila ming yeli ngaang.

21'Beng la ka sie kanga 'yi wa ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a yeli: Maang na belimuu.

22Ka Ba Tari Baahaa Daana jugihuu: Wala ing na i belimuu? Ka a sie yeli: N na 'ying ti leu 'giri-ngma sie a 'bi u dangyeriba ni jaa noeng. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I na belimuung, a nyiu ming. Yi gaa ti i bila.

23Bila 'jung nye, Ba Tari Baahaa Daana diye 'giri-ngma sie ing i dangyeriba nga jaa noeng. Ba Tari Baahaa Daana bingyeng ka i na 'tuohiye 'ju-beu.

24'Beng la ka Zedekaiya, Kineeyana bi-dau ni daang tagi to ngmi Mai'keeya pegang che yeli: 'Yening seng ka a sie ni ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng ni 'tu a 'yi n seng wa yeli yela 'kui?

25Ka Mai'keeya yeli: Daari ni ing na jo kpe ti sogili 'dekiring ni ing siring na nye.

26Ka Iisiriel naa daang yeli: Nyogi Mai'keeya a leu taruu ti 'ku 'Eemong, a 'yi-kpong kaara aning 'Joowas, a naa 'bi-dau ni.

27Yeli 'kubo ka ngaang ka naa yeli: Ye di a nie nga ing pogiriba 'deung, a 'kuruu dogee paanuu aning dogee kuong a gara wagiri nga mang na ti leu wa aning laangfie.

28Che ka Mai'keeya yeli: Ka inang wa tuong leu wa aning laangfie jaa, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana naaning veng mang yeli a yela. Ung la yeli: Jemaa, ye jaa turi kaara.

29'Beng la ka Iisiriel naa aning 'Juuda naa Jehoosafat daang 'do gaa 'Reemot Giilied.

30Ka Iisiriel naa daang yeli 'ku Jehoosafat: N na garihiye n minga gaa a taanhuu. Che Ma yeng yen i kpari. Ka Iisiriel naa daang garihi u minga gaa a taanhuu.

© 2009 Bibles International.

31Aaram naa ming daang 'kuye u cheeriet muniba ningbera 'pihita aning ba'yi nuori a yeli: Ye to wa jaura ning nie jaa, ka ningbaala la bii ka ningtiinhuu la. Ye jauning Iisiriel naa 'yong.

32A cheeriet muniba ningbera ni ang daang wa nye Jehoosafat, bang yeli: Pielaang, Iisiriel naa ni la. Bila 'jung bang daang leu wa u ingang ka ba jauniu, ka Jehoosafat daang 'cheehi.

33Sanga ni a cheeriet muniba ningbera ang daang wa nye ka Iisiriel naa naani, bang leu che bahi u karibu.

34'Beng la ka dau kanga daang guo taanhuu a teu bahi. U daang ba diu 'tori nie jaa che teu. Che ka a tam'piing daang 'tu Iisiriel naa taanhuu boori ni fifiihi kpe ti paguu. Ung daang yeli 'ku u cheeriet muna: Leu tarima 'yining a taanhuu 'puong, ‘bojung n nyiye baalung.

35A taanhuu daang iye kpiengaa a daari. Bang daang di a naa deli u cheerieting ung 'tori a Aaram niba. Ka jie wa maa ung 'kpi. JiMg daang 'yiye a natiring 'puo 'sigi a cheeriet 'muni.

36'Beng la ka ngminaa daang wa kpiera ka tahingbu tahing a 'sojemtmi jaang. Bang daang tahing yeli: Dau jaa leu gara u 'yi-kpong. Dau jaa leu gara u paaluu.

37Ka a naa daang kpi bang taruu waaning 'Sameeriya. Ba daang 'umutmg 'Sameeriya 'puong.

38'Beng la ka nie kanga daang pegi a cheeriet 'Sameeriya kongngmani kangang. A sanga ka a jentirihi ming pegira ba miihi beng. Ka baahi daang lenti 'Ee-hab 'jiing a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila ni.

39'Ee-hab tungtunihi chelee aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang a Iisiriel na'mine tungtunihi gbangu ning wa? A 'deu ni ung daang mening woo nyina aning a 'yi-bera ni jaa ung daang me ni, ma ba seuye a yela ing 'beng wa?

40Ka 'Ee-hab daang 'kpi ti 'bi u ba'mine seng. Bila 'puoring, u bi-dau 'Ehazaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

41Jehoosafat, 'Eesa 'bi-dau ni daang 'diye 'Juuda naalung, Iisiriel naa 'Ee-hab naalung 'yuomo anaahi ingang.

42Jehoosafat daang iye 'yuomo 'pihita aning a'nu sanga nga ung daang wa 'dire a naalung. 'Yuomo lijeri aning a'nu ung daang di 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la 'Azuuba, Siilihai 'bi-poga.

43U ba 'Eesa gbe'chenihi ni jaa ung daang di. U daang ba leu bali 'yi a ingang. U da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anaajaa che a 'jiduorihi yeng daang ba 'ihi, 'bojung a niba da nang mang 'iheye sarikihi che nyugira iinsens ming a 'jiduorihing.

44Jehoosafat daang iyeng ka u ning Iisiriel naa maali taa.

© 2009 Bibles International.

45Jehoosafat tungtunihi chelee, a yelibera ni ung i, aning bila ni ung da mang jau taanhuu, ma a jaang seu a 'Juuda na'mine tungtunihi gbangu ning wa?

46A daujentirihi ni ming ang daang kpeling u ba 'Eesa bering ni, u daang karibang a paaluung.

47A wagiri ka naa daang ba bi lidom 'puong. Nie ang ahi a naa gbegbogiring 'yoming daang 'bibe.

48Jehoosafat daang maaliye yaagu iibu mani 'gbori-bera ang na mang gaa 'Oo-fer ti di salima. Che a daang ba 'cheng jaa, 'bojung a mani 'gbori-bera daang saangye 'Iiziyong 'Gii-ber 'puong.

49'Beng la ka 'Ehazaiya, 'Ee-hab bi-dau ni daang yeli 'ku Jehoosafat: Veng ka n tungtuniba aning i tungtuniba ni mang kpe a 'gbori-bera gaa sori. Che Jehoosafat daang ba sagi.

50Ka Jehoosafat daang kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu puo u ba'mine ingang u ba 'Deevid 'yi-kpong ning. Bila 'puoring, u 'bi-dau Jehooram daang dieye u 'jie 'di naalung.

51'Ehazaiya, 'Ee-hab 'bi-dau ni daang 'diye Iisiriel naalung 'Sameeriya 'puong. 'Juuda naa Jehoosafat naalung 'yuomo 'pie ning ayo'poin ingang daang la. 'Yuomo a'yi ka 'Ehazaiya daang 'di Iisiriel naalung.

52U daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U daang diye u ba gberi ni, a di u ma ming gberi. U daang diye 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am ming gberi ni, unang daang veng ka Isi'reeli niba tung beu ni.

53Ka 'Ehazaiya daang tuna 'Bee-al, a 'puohuu. A 'jung u daang dangye Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'suuri ung 'ihi, a tuuro anani jaa u ba ang daang ira ning.

© 2009 Bibles International.

2 Kings

2 Kings 1

1'Ee-hab 'kuung 'puoring 'Moo-ab daang dieye taawai Iisiriel ingang.

2'Ehazaiya daang 'tuye daari ni ang garihi garihi u saa'ju 'deu ni ang bi 'Sameeriya 'puong ni, a yaa 'le nye baalung. A 'jung ung daang tung tungtuniba a yeli 'kubo: Ye gaa ti piehi 'Bee-al Sebuub, Eekirong ngmini ni nye ka n na nyaa bii n kung nyaa a baalung nga 'puong.

3Che ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang yeli 'ku 'Ilaija, a Tiisibait 'deenhuu ni: 'Ihi 'do ti 'tuohi 'Sameeriya naa tungtuniba ni a yeli 'kubo: Naangmini muo ang ba 'chi Iisiriel 'puong 'jung yeng wa gara ka ye piehi yela 'Bee-al Sebuub, Eekirong ngmini ni seng bi?

4Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I ba la 'sigire a 'gado ni ingang ing 'do jeng ni. I naang 'kping. 'Beng la ka 'Ilaija daang di gaa.

5A tungtuniba ang daang leu wa 'Ehazaiya seng, u daang jugihibang: Wala la yeng la leu wa?

6Bang yeli kuu: Dau kangang 'do wa 'tuohiti, a yeliti ngaang: Ye leu gaa a naa ni ang tungye ni seng ti yeli 'kuu ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Naangmini ang ba 'chi Iisiriel 'puong 'jung ing tuna ka ba ti piehi yela 'Bee-al Sebuub, Eekirong ngmini ni seng bi? Bila 'jung i ba la 'sigire a 'gado ni ingang ing 'do jeng ni. I naang kping.

7'Beng la ung daangjugihiba: Dau bo to liu 'do wa 'tuohiye a yeli a yela nga 'kuye?

8Bang dieyeli 'kuu: Dau kanga ang tan kooni che 'le gbangu belenti u sieng la. 'Beng la ka 'Ehazaiya yeli: 'Ilaija, a Tiisibait 'deenhuu ni la.

9'Beng la ung daang tung 'sojehi 'pihinu ningkpong a langning u 'sojehi 'pihinu 'Ilaija jie. Ka a 'sojehi 'pihinu ningkpong daang 'duoro 'Ilaija 'jie ka unang ti 'jing tanga kanga 'jung. Ung yeli ku 'Ilaija: Naangmini nie, naa ka i 'sigi wa.

10Ka 'Ilaija daang die, a yeli 'ku a 'sojehi 'pihinu ningkpong: Ka maang wa i Naangmini nie, bila yeng butmg 'yi saa'ju wa 'di i ning i 'sojehi 'pihinu ni. Ka 'buung daang 'yi saa'ju 'sigi wa 'di u ning u 'sojehi 'pihinu ni.

11'Beng la ka 'Ehazaiya daang la tung a 'sojehi 'pihinu ningkpong kanga ming ning u 'sojehi 'pihinu Ilaija 'jie. Ka a 'sojehi 'pihinu ningkpong daang yeli 'kuu: Naangmini nie, ngaang ka a naa yeli: 'Sigi wa 'wieng 'wieng.

12Ka 'Ilaija die, a yeli 'kubo: Ka maang wa i Naangmini nie, Inning 'yi saa'ju wa 'di i ning i 'sojehi 'pihinu ni. Ka Naangmini 'butmg daang 'yi saa'ju wa 'di u ning u 'sojehi 'pihinu ni.

13'Beng la ka 'Ehazaiya daang la tung 'sojehi 'pihinu ningkpong aning u 'sojehi 'pihinu. A taalung daana la bila. Ka a taalung 'sojehi 'pihinu ningkpong daang 'do gaa ti 'le

© 2009 Bibles International.

'gbinti 'Ilaija 'ningbi-tooring a suhuu. Ngaang ung daang yeli 'ku 'Ilaija: Naangmini nie, jaan'de, nang veng ka n 'nyivori aning i tungtuniba pihinu nga ming 'nyivoe tan nanihung i 'ningeng.

14Nye, 'buung 'yiye saa'ju wa 'di a fora 'sojehi 'pihinu ningbera ba'yi ni a langningba 'sojehi pihinuhi. Che ngaang yeng, nang veng ka n 'nyivori tan nanihung i 'ningeng.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana malika daang yeli ku Ilaija: Veng ka i niu 'sigi gaa. Ta joruu. A 'jung u daang 'ihiyeng ka u ning a 'sojehi pihinu ningkpong ni 'sigi gaa a naa jie.

16'Beng la sing daang yeli 'ku a naa: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Naangmini ang ba 'chi Iisiriel 'puong ing na piehi yela u seng 'jung ing tung tungtuniba ka ba ti piehi yela 'Bee-al Sebuub, Eekirongngmini ni seng wa? Bila 'jung i ba la 'sigire a 'gado ni ingang ing 'do jeng ni. I naang 'kping.

17Ka 'Ehazaiya daang 'kpi a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli a 'tuuro Ilaija ingang ni. Ung daang ba tan bi-dau 'jung, 'Jooram daang dieye u jie a leu naa. Jehoosafat bi-dau Jehooram, 'Juuda naa ni naalung 'yiiltmg 'yuoni 'puong ka 'Jooram 'di a naalung.

18'Ehazaiya tungtunihi ung daang tung chelee, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangung wa?

2 Kings 2

1Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang wa buora ka u di sa'kulingkuulee di 'Ilaija 'doning arijena ni, 'Ilaija aning 'Ilaisa daang la 'chene a 'yi Giiligal.

2'Beng la ka 'Ilaija daang yeli ku 'Balsa: Jaan'de, kpeling che, bojung Ba Tari Baahaa Daana tungmang ka n pari gaa Beetel. Che ka 'Ilaisa daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, ka ina minga i 'vori yeng, n kung leu che chehii. Bang daang 'sigi gaa Beetel.

3Ka a dangyeriba langbu ang bi Beetel 'puong daang 'yi wa 'Ilaisa seng wa yeli 'kuu: I bangyeng ka 'jine Ba Tari Baahaa Daana na diye i ningkpong ni gaaning che chehii wa? Ung yeli: Mm, n bangyeng. Ye tang ye noe.

4'Beng la ka Ilaija daang yeli 'kuu: 'Ilaisa, jaan'de kpeling che, bojung Ba Tari Baahaa Daana tungmang ka n pari gaa Jeeri'ko. Che ung daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, ka ina minga i 'vori yeng, n kung leu che chehii. Bang daang wa Jeeri'ko.

5Ka a dangyeriba langbu ang bi Jeerilo 'puong daang wa Ilaisa seng wa yeli 'kuu: I bangyeng ka 'jine Ba Tari Baahaa Daana na diye i ningkpong ni gaaning che chehii wa? Ung yeli: Mm, n bangyeng. Ye tang ye noe.

6'Beng la ka 'Ilaija daang yeli 'kuu: Jaan'de, kpeling che, bojung Ba Tari Baahaa Daana tungmang ka n pari gaa Jooridang Mani. Che ka 'Ilaisa daang yeli: A'wo Ba

© 2009 Bibles International.

Tari Baahaa Daana ang i 'vori, ka ina minga i 'vori yeng, n kung leu che chehii. Ka ba jaa ba'yi daang para gara.

7Ka a dangyeriba langbu daba 'pihinu daang ti ahi toori jaa a 'toribo, che ka ba ming ba'yi ni ahi Jooridang Mani nuoring.

8'Beng la ka 'Ilaija daang di u kparitiinhuu a nyoguu kpoo kpoo, a di va a kuonhuu. Ung daang 'po 'jiihi a'yi ka u chelii bi che ka u chelii ming 'bi che. Ka ba ba'yi ni daang 'tu 'tengkuongee ti long.

9Bang wa long baahi ka 'Ilaija yeli 'ku 'Ilaisa: Yeli. 'Bo ing buora ka n i 'kui che ka Naangmini dima che chehii? 'Beng la ka 'Ilaisa yeli: Jaan'de veng ka i sie ni gberi 'buyi 'bi n ingang.

10'Beng la ka 'Ilaija daang yeli: I suhiye yelikpiengaa. Che 'too, ka inang wa nyima sanga ni Naangmini ang wa digirima che na chehii ni, bila na tung 'kuing. Che ka bila naani, bila kung tung.

11Sanga ni bang da nang 'chene gara che yera yela ni la ka 'buung cheeriet aning 'butmg yohi daang wa 'yi 'dayeni. Ang daang welihi ba ba'yi ni che ka sa'kulingkuulee di 'Ilaija 'do gaaning arijena.

12Ka 'Ilaisa daang nye bila, a 'cheehi: N ba, n ba, Iisiriel cheeriet aning u yohijonniba la ni. Bila 'puoring u da ba la nye 'Ilaija jaa. 'Beng la sing daang nyogi u minga kparihi tagi chiehi 'jiihi a'yi.

13U daang diye 'Ilaija kparitiinhuu ni ming ang 'yi u ingang yaa 'le ni, a leu gaa ti ahi Jooridang Mani 'kongkogiring.

14'Beng la ung daang di 'Ilaija kparitiinhuu ni ang yaa 'le ni va a kuonhuu che yeli: Ka 'Ilaija Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni biye? 'Ilaisa ming ang daang wa va a kuonhuu, u daang 'poye 'jiihi a'yi, ka u chelii jeng che ka u chelii ming jeng che, ka 'Ilaisa daang long.

15Sanga ni a dangyeriba ni ang 'yi Jeeri'ko ni ang wa nyiu, ba daang yeliyeng: 'Ilaija sie ni Nye 'Ilaisa ingang. Bang daang wa 'tuohuu a 'churi 'tengeng u 'ningbi-tooring.

16'Beng la bang daang yeli 'lam: Nye, pampana daukpienhi 'pihinu la ni a puo i tungtuniba ingang. Jaan'de, veng ka ba gaa ti bo i ningkpong ni. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana Sie ni ta wa diu 'doning tangkpong 'ju bii a 'sigining lohimbo kanga ti lobuubahi beng. Ka 'Ilaisa daang yeli: Ye ta wa tuna nie jaa.

17Che sanga ni bang daang wa iu tilahi bilaang ka u loga wa 'yi, u daang yeliyeng: Ye tungba. Bila 'jung bang daang tung daba 'pihinu. Bang daang bo beri ata che ba ba nyiu.

18'Ilaisa daang leu kpelingye Jeeri'ko 'puong. Sanga ni bang daang wa leu wa u seng, ung yeli kubo: N ba yeli 'kuye ka ye ta gaa?

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka a 'yiri daba daang yeli 'ku 'Ilaisa: Jaan'de nye, a 'yiri nga ahijie sumang a'wo bila ni n ningkpong minga ang nyiruu ni. Che a kuong ba suma, ka a 'teng-gbangu ming i 'jie buunhu ang ba 'bum.

20Ka 'Ilaisa yeli: Ye bo lapaalaa wa 'kumo. Ye ing yaarung u 'puong. Bang daang taruu wa kuu.

21'Beng la ung daang gaa jie a kuong ang mang 'yire a ti di a yaarung loo ing beng che yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N maaliye a kuong nga. 'Kuung aning oolung kung la 'yire u 'puong.

22A 'jung a kuong daang maaliyeng a nang suma waana 'jine, a'wo bila ni 'Ilaisa ang daang yeli ni.

23Bila 'puoring u daang 'yiye 'be 'do Beetel. Sanga ni ung daang wa 'chene a sokpoming 'duoro ni la ka bi-polibilii 'mine 'yi a 'yi-kpong wa iruu laara. Ngaang bang da mang yeluu: 'Ju-kpalang kpalang, 'duoro. 'Ju-kpalang kpalang, 'duoro waana.

24Ung daang leu 'viinhi, a kaaba, a duhi beu ingba Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. 'Beng la ka beer nyaahi a'yi daang wa 'yi a kongkori 'puong a tagihi a 'bi-poli'bilii niba lijaa'yi aning ba'yi churi. (1Saamiu-el G. 17:34; 2 Saamiu-el G. 17:8)

25Bila 'puoring 'Balsa daang 'yiye beng a gaa Kaarimel Tangkpong. Ung daang 'yi 'beng ming leu gaa 'Sameeriya.

2 Kings 3

1'Ee-hab 'bi-dau 'Jooram daang leuye naa a kaara Iisiriel 'Sameeriya 'puong. 'Juuda naa Jehoosafat naalung 'yuong 'pie ning a'nii ingang daang la. 'Yuomo 'pie aning a'yi ka 'Jooram daang 'di naalung.

2U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, che u daang ba 'woning u ba aning u ma. U daang 'ihiye a 'Bee-al bagimaali piila ni u ba ang maali ni.

3Che anaa jaa u daang muoye 'ningbiri 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yelibee ning. Unang daang veng ka Isi'reeli 'deme tungbeu ni. 'Jooram daang ba bahaa.

4'Moo-ab naa 'Miisa daang iye pi'guono. U da ba mang nagira ming ka u you pibilii 'tuhi koo aning pidee ming 'tuhi koo kooni a 'kuro Iisiriel naa.

5Che sanga ni 'Ee-hab ang daang wa 'kpi, 'Moo-ab naa daang dieye taawai Iisiriel naa ingang.

6A 'jung Naa Jehooram daang 'yiye 'Sameeriya 'puong a wagiri, a laanhi Isi'reeli 'deme jaa Lang taa.

7Bila 'puoring, u daang gaayeng ti tung 'Juuda naa Jehoosafat 'jie. Ngaang ung daang tung yeli: 'Moo-ab naa dieye taawai n ingang. I kung i ka n nii gaa ti jauning a 'Moo-ab 'deme bi? Ka Jehoosafat yeli: N na gaang. N iye 'siri a'wo in Ka n niba i 'siri a'wo i niba, ka n yohi ming i 'siri a'wo i yohi.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka Jehoosafat daang jugihi: So'buo ting na 'tu gaa? Ung dieyeli: lidom mopiri son ni.

9Ka Iisiriel naa aning 'Juuda naa aning lidom naa daang gaa. Bang daang 'cheng a sori ni ang yo 'guoli 'guoli ning beri ayo'poin. A 'sojehi da ba la wa nyira kuong, a 'duunhi ni ang daang 'tuuribo ni ming da ba la wa nyira kuong.

10Ka Iisiriel naa daang yeli: A'ku. Ba Tari Baahaa Daana buongye tinuu na'mine bata nga lang taa ka u yaati ing 'Moo-ab 'deme 'nuuhing bi?

11Che ka Jehoosafat daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana dangyera jaa ba 'chi che ting na piehi Ba Tari Baahaa Daana yela u seng bi? Ka a Iisiriel naa tungtuniba ni kanga daang die a yeli: 'Seefat bi-dau Ilaisa 'biye che. Unang da mang buora kuong inna Ilaija 'nuuhing ni.

12Ka Jehoosafat yeli: Ba Tan Baahaa Daana yelihung 'biye u seng. Ka Iisiriel naa aning Jehoosafat aning lidom naa daang 'sigi gaa 'Balsa seng.

13'Beng la ka 'Ilaisa daang yeli 'ku Iisiriel naa: 'Bo yeli ka n nii lang? Gara i ba'mine dangyeriba aning i ma'mine dangyeriba ni 'jie. Che ka Iisiriel naa daang yeli 'kuu: Aai. Ba Tari Baahaa Daana buongye tinuu na'mine bata nga lang taa ka u yaati ing 'Moo-ab 'deme 'nuuhing.

14Ka 'Ilaisa daang yeli: A'wo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, una mang tuna ni, yeliminga jaa, ka anang da ba 'wuli ka 'Juuda naa Jehoosafat ang bi che mang jora u 'vii naani, n kuring leu 'liinhii gba bii a nyii.

15Che 'too, bo 'koni-ngmira wa 'kumo 'Beng la, sanga ni a 'koni-ngmira ang daang wa ngmira, Ba Tari Baahaa Daana daang diye u 'nu jagi 'Ilaisa.

16Ka 'Balsa daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye 'tu bogiri paali a lohimbo jaa.

17'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye kung nye seseu. Ye kung nye saa ming. Che a lohimbo nga na pang aning kuong ka yena, ye 'nii, aning ye 'dutmhi 'nyu.

18Bila iye yelifiing Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U na 'ihiye a 'Moo-ab 'deme ming ing ye 'nuuhing.

19Ye 'pigi 'yi-kpong ming jaa bang ngmaa daangguoni 'gili aning 'yi-nanii jaa. Ye ngmaa dasung jaa loo, a sin kongbulee jaa, che di 'kubo saang 'teng-gbangsung ming jaa.

20'Beeguu ang daang i, sanga ni bang mang 'ihe a bungbie sarika ni tong. Kuong daang ti 'yiye lidom seng wa 'dayeni. Ka a 'teng-gbangu jaa pa aning kuong.

21'Moo-ab 'deme jaa daang 'wongyeng ka a na'mine wayeng ka ba jauningba. 'Beng la bang daang laanhi nie jaa ang baa a'wo u na bang pegili jaujaubuunhu aning banani ang pari bila. Bang daang ti ahi a toribogung.

© 2009 Bibles International.

22'Beng la bang daang wa 'ihe beeguu 'pipi ka ngminaa chaana a kuoming. Ka a 'Moo-ab 'deme daang nye a kuong a 'lombo-jaala ning ang ti muo a'wo jiing.

23Bang yeli: Jfing la. A na'mine siring vuohiye ta'kobi taa iinhing a ku taa. Bila 'jung 'Moo-ab 'deme, ye 'diu 'ihi ti jaahi buunhu.

24'Beng la bang daang wa to Isi'reeli 'deme kampu ka Isi'reeli 'deme 'ihi 'pigi 'Moo-ab 'deme. Ka 'Moo-ab 'deme daang jo laali ba 'ningbi-tooring che bang kpe ba paaluu, a kuura a 'Moo-ab 'deme.

25Bila 'puoring ba daang saangye a 'yi-bera. Ka dau jaa mang di 'kuurii a loo 'teng-gbangsung jaa ingang ung jaa wa ti pa. Ba daang sirihiye kong'bulihi ming jaa, che ngmaahi a dasuunhi ming jaa loo. Che ba daang ba fiinhi Kiir Haaraset 'kubo ni yeng kanga jaa. Che ka a daba ang tali kpalimahi daang ngmaaguu 'gili a 'piguu.

26'Moo-ab naa daang wa nyiyeng ka a taanhuu muoyeng 'gaali kuu. 'Beng la ung daang nyogihi daba koohi ayo'poin nga ang mang jauraning ta'kobi bang na ngmaa kpe gaa lidom naa seng. Che ba daang ba tuong i bila.

27Ung daang nyogi u bi-daukpong nga ang danang 'di naalung u 'puoring a diu 'ihi sarika nyugiruu a daangguoni 'jung. Ka Naangmini 'suuri daang 'ihi Isi'reeli 'deme ingang gaga jaa. Bila 'jung ba daang leuyeng che bahuu, a leu gaa ba miihi paaluu.

2 Kings 4

1Poga kanga ang i a dangyeriba langbu nie kanga poga daang 'cheehi ingye 'Ilaisa a yeli: I tungtuna ang i n sira kpiyeng. I bangyeng ming ka i tungtuna ni daang joriye Ba Tari Baahaa Daana. Che a sandaana wayeng ka u nyogihi n bi-daba ba'yi ni ka ba ti leu u 'yemihi.

2Ka 'Ilaisa jugihuu: 'Bo ing buora ka n i kui. Yeli kumo, 'bo ing tari 'deung? Ka a pogikuori yeli: I tungtungpoga ba tan bung jaa 'deung ka kpaang dugu'bile kanga 'yong naani.

3'Beng la ka 'Ilaisa yeli: Gaa ti suhi dugubilii 'jie jaang. Gaa i kpieringtaa jaa 'jiihi. Suhi bungkpala. Ta wa laanha buunhu awala 'yong.

4Ka inang wa kpe, nyogi a 'di-nuori lari ing i ning i 'bi-daba ni. Bila 'puoring, buoha a kpaang inna a dugubilii jaang. Ka kanga jaang mang wa pa, ka i taguu bing 'lomboring.

5Ka a pogikuori daang 'yi 'Ilaisa jie gaa a ti nyogi a 'di-nuori lari ing u ning u 'bi-daba ba'yi ni. Ka u bi-daba ni daang digira a dugu'bilii waananing ung buora a kpaang inna.

6Ka a dugubilii jaa daang wa pa pa. Ung yeli 'ku u 'bi-dau ka u la waaning a dugubile kanga. Che ka a bi-dau yeli 'kuu: Dugubile jaa ba la 'chibe. 'Beng la ka a kpaang daang ngmaa.

7Ung daang wa yeli 'ku a Naangmini nie. Ung yeli: Gaa ti kuohi a kpaang yeu i sani ni, che ka i ning i bi-daba ni ming di a chelee ni kaara ye miihi.

© 2009 Bibles International.

8Daari kanga ka 'Balsa daang gaa Suunem. Poginanii kanga daang Nye beng. Ka a poga daang suhuu ka u 'di siimaa. Bila 'jung ka Ilaisang wa para jaa, u da mang bieng a kpe 'be ti 'di siimaa.

9Ung daang yeli 'ku u sira: Nye, n bangyeng ka a dau nga ang mang wa para wagiri jaa a leu bie nyiti ni, Naangmini nie ang pegi'yi la.

10Jaan'de veng ka ti maali saa'ju 'debile a pie 'jung a kuu. Veng ka ti bing 'gado ming beng a 'kuu, a bimuu 'teebul aning 'kogo aning fintindau. Ka unang mang wa wa ti seng jaa, u na bang kpieraye beng.

11Ka 'Ilaisa daang wa 'be daari kanga, a 'do u saa'ju 'deu ni ti jeng beng.

12'Beng la ung daang yeli 'ku u tungtuna Gehee-zai: Buong a Suunem 'deme poga nga. Ung daang buomuu, ung wa ahi u 'ningbi-tooring.

13Ka 'Balsa daang yeli 'ku Gehee-zai: 'Too, yeli ngaang ku a poga: Nye, a kaabu nga jaa ing kaa ti jieng nga, bo ing buora ka n i 'kui? I na buorang ka n ahi i gbebogiring yeli yela 'ku a naa bii a 'sojehi ningkpong? Ka a poga dieyeli: N minga niba 'puong mang kpiera.

14Ka 'Ilaisa yeli: 'Bo panaa ting na i 'kuu nga? Ka Gehee-zai dieyeli: Yeliminga la, u ba tari bie, che ka u sira ming 'kori.

15Ka 'Balsa yeli: Buomuu. Ka Gehee-zai daang buomuu, ung wa ahi a 'di-nuoring.

16'Beng la ka 'Ilaisa yeli: 'Yuongjieng wagiri nga tong, i na pegiliye 'bi-dau. Ka a poga yeli: A'kai, n ba. Naangmini nie, ta beling i tungtungpoga.

17Che ka a poga daang tari puo, a dogi bi-dau sanga ni a wagiri ni 'Balsa ang 'bimuu ni ang wa ta.

18Ka a 'bie daang baara. 'Beng la daari kanga ung 'yi gaa u ba jie a bungchieriba seng.

19Ung daang yeli ku u ba: N 'ju, n 'ju. Ka u ba ni daang yeli 'ku tungtuna: Taruu ti ku u ma.

20Ka a tungtuna daang di a bie a taruu ti 'ku u ma. Ka a bie daang 'jing u gbeeng a gara ngminton'tori sanga che panaa kpi.

21Ka a poga daang 'do ti diu jieli a Naangmini nie 'gadong a nyogi a 'di-nuori lari imuu che 'yi.

22Bila 'puoring, ung daang buong u sira a yeli: Jaan'de, 'ihi a tungtungbi-polii kanga aning a buunhi kanga tihi ka n jo gaa a Naangmini nie 'jie che waana.

23Ka u sira daang yeli: Wala la ing gara u 'jie 'jine? 'Chiu paalaa naani, a Peenhibu beu ming naani. Ka a poga yeli: Laangfie la.

24'Beng la ung daang ing btmga 'kogo, a yeli 'ku u tungtuna ni: 'Chene, gara nyagihuu nyagihuu. Ta wa maara gberi n yela, 'see mang yeli kui.

© 2009 Bibles International.

25Ka a poga daang 'yi gaa a Naangmini nie 'jie Kaarimel Tangkpong ning. Bila daang la, a Naangmini nie daang wa nyiye a poga toori jaang. Ung daang yeli 'ku u tungtuna Gehee-zai: Nye a Suunem 'deme poga ni.

26Jaan'de, jo pampana ti 'tuohuu, che jugihuu ngaang: I iye laangfie? I sira iye laangfie? A 'bie iye laangfie? Ka a poga dieyeli: Laangfie 'bibe.

27Sanga ni a poga ang daang wa ta a Naangmini nie 'jie a tanga 'jung, ka a poga daang nyogi u gbering. Che ka Gehee-zai daang tagi ta a poga a na nyoguu daa bahi. Che ka a Naangmini nie yeli: Bahuu, bojung u 'sikiri jeriyeng gaga jaa, che Ba Tari Baahaa Daana sogilimang nia. U ba yelaa kumo.

28Ka a poga daang yeli: N suhiing 'bi-dau bi, n daana? N daang ba yeli 'kui ka i ta wa bennima?

29'Beng la ka 'Balsa daang yeli 'ku Gehee-zai: I 'siri, a di n dangkpali ni pegili a 'le soring. Ka inang wa 'tuohi nie jaa, ta wa 'puohuu. Ka nie jaang ming wa 'puohii, to wa diera. Che ka i di n dangkpali ni ti dogili a bie 'ningbisogong.

30Che ka a 'bie ma daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, ka Ma minga i 'vori yeng, n kung gaa che chehii. A 'jung 'Ilaisa daang 'ihiyeng a 'tuuruu.

31Gehee-zai daang dieye ba 'yie gaa, a ti di a dangkpali dogili a 'bie 'ningbiso gong. Che kokori daang ba 'wong, dangini ming daang ba dang. Bila 'jung ung daang leu 'tuohi 'Ilaisa, a yeli kuu: A bie ba 'ihi.

32'Ilaisa ang daang wa kpiera a 'deu ka a bie la 'kpi, a jeng u 'gado ning.

33Ung daang kpe, a nyogi a 'di-nuori lari ing u ning a 'bikutmg che 'puohi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

34Ung daang 'do ti jeng a bie ingang, a di u nuori mari a 'bie nuoring. U daang diye u 'ningbie mari a 'bie 'ningbieng, a di u 'nuuhi ming dogili a 'bie 'nuuhing che doli u minga a 'bie ingang. Ka a bie inga tuli.

35Ka 'Ilaisa daang leu 'ihi, a yo 'cheng 'cheng a 'deung che la leu 'do a ti doli u minga a bie ingang. 'Beng la ka a 'bie daang chihing gberi bu'yopoin che 'yuo u 'ningbie.

36Ka 'Ilaisa buong Gehee-zai a yeli: Buong a Suunem 'deme poga ni. Ung daang buomuu. Ung kpe wa 'Ilaisa 'jie, ung yeli 'kuu: Nyogi i 'bie di.

37Ka a poga daang kpe ti 'le u gbeeng, a 'churi 'tengeng. Bila 'puoring ung daang nyogi u bi-dau ni di, a 'yi.

38'Beng la ka 'Ilaisa daang leu gaa Giiligal. Kongkpong daang leye a paaluung. A dangyeriba langbu daang 'jingye u 'ningbi-tooring. Ung daang yeli 'ku u tungtuna: Di a dugukpong ni dugi, a dugi jieri 'ku a dangyeriba langbu.

39Ka ba kanga daang 'yi kpe kuola ka u ong jevaari, a ti nye moo 'puo jenjeri kanga. Ung daangpori moo 'puo ngmama u ingang ka waje loga pa. Ung daang waania wa chorihi ing a jedugung, anaa jaa ka ba daang ba bang buunhu ni ang la.

© 2009 Bibles International.

40'Beng la bang daang toraa 'ku a daba bang na 'di. Sanga ni bang daang 'dire a jieri, bang 'cheehi, a yeli: Naangmini nie, 'kuung 'biye a dugu 'puong. Bang daang 'dia 'guo.

41Ung daang yeli: Bila yeng, ye bo jong wa 'kumo. Ung daang dia ing a dugung che yeli: Ye toraa 'ku a niba ka ba 'di. Bungbeu jaa daang ba la 'chi a dugu 'puong.

42'Beng la ka dau kanga daang 'yi 'Bee-al Saalisa wa. U daang waaningye fora ngmama paanuu wa 'ku a Naangmini nie. Baarili paanuuhi lijeri daang la, ka bung'bie ang bi ba kauhi ming 'bi u wuong. Ka 'Ilaisa daang yeli: Dia ku a niba ka ba 'di.

43Che ka u tungtuna ni dieyeli: Woo. N di amahi 'bing daba koo ye? Ka 'Ilaisa la yeli: Dia ku a niba ka ba 'di, bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na 'diang che ka a chehi.

44Ung daang dia 'bingba bang 'dia che ka 'mine chehi, a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang yeli bila ni.

2 Kings 5

1'Neeyamang daang la Aaram naa 'sojehi ningkpong. U daang iye ningtiinhuu, a tari girima u ningkpong 'ningeng, bojung u ingang ka Ba Tari Baahaa Daana da mang 'tu a ku Aaram jau'diibu. Gandau ang tari nyau ming daang la, che panaa daang i kongkonga. ('Liivai G. 13:2)

2A Aaram 'deme daang 'yiye ngmaakpaari 'yiibu, a leu waana tari 'bi-pogibile kanga bang jaunyogi a waaning. Iisiriel paaluu bang daang 'yiniu. 'Neeyamang poga ung daang wa tuna.

3'Beng la ung daang yeli 'ku u ningkpong poga ni: Ka n ningkpong ngang da nye a dangyera ni ang bi 'Sameeriya 'puong ni, u danang tiuye u kongkonti nga.

4Ka 'Neeyamang daang kpe ti toonhaa 'ku u ningkpong ka ngaang ning ngaang ka a bi-poga ni ang 'yi Iisiriel paaluu ni yeli.

5'Beng la ka Aaram naa daang yeli: Turi aang gara. N na tuoliye gbangu 'ku Iisiriel naa. Ka 'Neeyamang daang di gaa. U daang tariye wari taalentihi 'pie, sannii sekelihi 'tuhi ayuobi aning fiera nie ang na mang inna lieha 'muno 'pie a 'chene ning.

6'Beng la ung daang 'ihi a gbangu 'ku Iisiriel naa. Ngaang ka a gbangu daang yeli: Ka a gbangu ngang wa tai, bang ka maang tung n tungtuna 'Neeyamang i 'jie ka i tiu u kongkonti ni.

7Sanga ni Iisiriel naa ang daang wa karing a gbangu, ung tagihi u kpari chiehi che yeli: Naangmini lima bi, a na mang ku che la sing, ka a dau nga tuna nie n seng mang na tibuu kongkonting? Bila 'jung ye nang jeraa nye wa, a nye bila ni ung buora n jauri.

8'Beng la ka 'Balsa, a Naangmini nie daang 'wong ka Iisiriel naa tagihiye u kpari chiehi. Ung tung nie a naa 'jie a yeli: Wala la ing tagihi i kpari chiehi? Jaan'de, veng ka u wa n seng. U na baming ka dangyera Nye Iisiriel 'puong.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ka 'Neeyamang daang gaaning u yohi aning cherietihi, a ti ahi 'Ilaisa 'deu 'di-nuoring.

10Ka 'Ilaisa daang tung tungtuna u 'jie, a yeli: Gaa ti pegi i minga gberi buyo'poin Jooridang Mani 'puong. I inggbangu na la leu 'beye u 'beree, ka i i 'forifori.

11Che ka 'Neeyamang daang 'miing, a leu ti gara che yeli: Siringminga, n yeliye n 'puong ka u naang 'yi waye n 'jie. N yeliye n 'puong ka u na wa ahing che buong Ba Tari Boohoo Daana u Naangmini 'yuori, a di u 'nu 'vigi 'vigi a 'jieng a tiu a kongkonti.

12Aabana aning Faaripar Damaasikus konboori ni, a ba seu Iisiriel kuonhi jaa bi? N kuring bang pegi n minga a 'puong a i 'forifori bi? A 'jung ung daang leu gaa aning 'suuri.

13Che ka u tungtuniba ni daang tagi ta, a yeli niu vela. Ngaang bang daang yeli: N ba, ka yelikpong da la ka a dangyera yeli ka i i, a'wo i da ba iu? Ba na wa yera ung yeli ka i pegi i minga 'yong che i 'forifori?

14'Beng la ung daang 'sigi gaa ti di u minga 'muhing Jooridang Mani 'puong gberi buyo'poin a'wo a Naangmini nie ang yeli bila ni. Ka u inggbangu daang la leu 'be u 'beree, a 'woning 'bibile inggbangu, ung i 'forifori.

15Ung daang leu gaa a Naangmini nie 'jie, una, aning u tungtuniba ni jaa. Ung daang wa ahi u 'ningbi-tooring a yeli: Siringkoni, n bangyeng ka Naangmini jaa ba la 'bi donee jaang, ka Iisiriel 'puong naani. A 'jung nang die a cheutaa nga maang i tungtuna seng.

16Che ka a Naangmini nie yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori, una mang tuna ni, n kung die bung jaa. Ung daang suhuu ka u die, che ka a Naangmini nie jaanhi.

17A 'jung ka 'Neeyamang daang yeli: Ka inang ba wa diera, bila yeng jaan'de, veng ka ba 'ku i tungtuna tani ka a sing buntaanhi a'yi 'tuobu. 'Bojung maang i tungtuna, n ba la 'ihe sarika nyugiruu bii sarika 'kuro ngminjaani, ka Ba Tari Baahaa Daana naani.

18Che a yeli nga yeng 'puong, Ba Tari Baahaa Daana mang veng 'kumo, i tungtuna: N ningkpong mang kpeye Riimong bagi'de-kpong ni ti 'puohi ngmini beng. Ka unang wa deli n 'nung, a'mineng n na 'churiye a Riimong bagi'de-kpong ning. Ka maang wa 'churi a Riimong bagi'de-kpong ning, Ba Tari Baahaa Daana nang veng 'ku i tungtuna a yeli nga 'puong.

19'Beng la ka a Naangmini nie daang yeli 'kuu: Garaning laangfie. Ung daang 'yi u seng a 'cheng gaa fiing.

20Che ka Gehee-zai, Naangmini nie 'Balsa tungtuna ni daang yeli: Nye, n ningkpong bahiye 'Neeyamang, a Aaram 'deenhuu nga, a ba die buunhu ni ung waaning. Che a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, n na jo kariye u boo ti die bungkanga u seng.

© 2009 Bibles International.

21Ka Gehee-zai daang kari 'Neeyamang boo. Neeyamang ang daang wa nyiu, u 'sigiye a cheeriet 'puong ti 'tuohuu, a jugihi: Laangfie la?

22Ung daang yeli: Laangfie la. N ningkpong tungmang a yeli: Pampana turi ka a dangyeriba langbu ni bi-pola ba'yi 'yi Ifiriam taanhi ni 'puo wa n seng. Jaan'de, 'kumo wari taalent aning bungyerihi nie ang na mang yera lieha 'mtmo a'yi.

23Ka 'Neeyamang daang yeli: Jaan'de, die taalentihi a'yi. Ung daang suhuu, a 'le wari taalentihi a'yi buorihi a'yi 'puong, a langning bungyerihi nie ang na mang yera lieha ming 'mtmo a'yi. Ung daang dia 'ku u tungtuniba ba'yi bang 'tuogaa diening Gehee-zai 'yie.

24Ung daang wa to a tanga, a diegaa ba 'nuuhing, a dia ti sogili a 'detmg. Bila 'puoring ung bahi a daba bang gaa.

25'Beng la ung daang kpe ti ahi u ningkpong 'ningbi-tooring. Ka 'Balsa jugihuu: 'Ye ing gaa, Gehee-zai? Ung yeli: I tungtuna ba gaa jie jaa.

26'Beng la ka 'Ilaisa yeli 'kuu: Sanga ni a dau ang leu bahi u cheeriet che 'tuohii ni, man sie 'tuuriing wa? 'Libie aning fiera diebu wagiri la nga? Ooliv 'tuuhi aning 'girep yori, piihi aning nadavarihi, tungtungdaba aning tungtungpogiba diebu wagiri la nga?

27Bila 'jung 'Neeyamang kongkonti ni na mariye i ning i yaanhi ingang a gara wagiri ang ba tan baahibu. Ung daang wa 'yire u 'ningbi-tooring ka kongkonti nyoguu, ung pelf a'wo si'noo.

2 Kings 6

1Ka a dangyeriba langbu daang yeli 'ku 'Ilaisa: Nye, pampana 'jie ni ti nii ang kpiera ni iye fling 'gaali 'kuti.

2Jaan'de, veng ka ti gaa Jooridang Mani ka dau jaa mang ti bo wega 'beng. Ka i veng ka ti me 'jie ting na kpiera 'beng. Ung daang dieyeli: Ye gaa.

3'Beng la ka kanga daang yeli: Jaan'de, nang sagi ka i ning i tungtuniba gaa. Ung daang dieyeli: N na gaang.

4'Beng la ka u ningba daang gaa. Bang daang wa ta Jooridang Mani, a ngmaaha daari.

5Che sanga ni ba kanga ang daang wa ngmaara ni la ka a 'kuri labiri 'le a kuoming. Ung 'cheehi a yeli: Aku, n ningkpong, bojung bungpennuu la.

6Ka a Naangmini nie daang jugihi: 'Yening ung 'le? Ung 'wuluu a 'jie. Ka a Naangmini nie nyogi da'bile ngmaa a diu loo beng. Ka a Naangmini nie daang veng ka a kurihuu 'do 'daali.

7'Beng la ung daang yeli: Nyogi yaa. Ka a dau daang tie u 'nu, a yaaguu.

8Aaram naa daang jauraningye Iisiriel taanhuu. Ka u ning u tungtuniba daang nye taa, ung yeli: 'Jie nga ning u tong ka n kampu na 'be.

© 2009 Bibles International.

9Ka a Naangmini nie daang tung nie Iisiriel naa seng a yeli: Banna, a ta wa 'tuuro jie nga ning u to, 'bojung Aaram 'deme 'sigireng waana 'be.

10'Beng la ka Iisiriel naa daang tung nie kanga a 'jie ni yela a Naangmini nie ang yeli 'kuu ni. Ngaang ka 'Ilaisa da mang doruu pahii pahii. Da'yeni naani, gberi buyi ming 'yong naani. A 'jung, u da mang 'pigiheye 'be.

11Bila 'jung a yeli nga daang vengyeng ka Aaram naa 'puo saang sung. Ung buong u tungtuniba, a yeli kubo: Ye kung 'wulimo ti kanga ni ang bu kpe Iisiriel naa?

12Ka u tungtuniba ni kanga yeli: 'Oo n ba naa, ti kanga jaa naani. 'Ilaisa, a dangyera ni ang bi Iisiriel 'puong ni la a mang yera yeli jaa ing mang yeli i 'de-jenuung kuro Iisiriel naa.

13Ka Aaram naa daang yeli: Ye gaa ti nye 'jie ning ung 'be, ka n tung ka ba ti nyoguu. Bang yeli 'kuu: Yeliminga jaa, 'Dootang 'puong ung be.

14Ung daang tung yohi aning cherietihi aning 'sojemtmi ang i kpong 'be. Bang daang wa 'yienguu a wa ngmaa a 'yi-kpong 'gili.

15Ka a Naangmini nie tungtuna daang dang 'ihibu 'yire ka 'sojemtmi, a langning yohi aning cherietihi la a ngmaa a 'yi-kpong 'gili. Ka a tungtuna daang yeli 'kuu: Aku, n ningkpong. Wala ting na i?

16Ung dieyeli: Ta jora dabieng, bojung banani ang bi ti seng ning i yaga gaa banani ang 'bi ba seng.

17Ka 'Ilaisa daang 'puohi a yeli: N suhang, Ba Tari Baahaa Daana, nang 'yuohi u 'ningbie ka u nye. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuohi a bi-polii 'ningbie ung nye. Nye, a tangkpong 'ju jaang daang paning yohi ka 'butmg cherietihi ngmaa 'gili 'llaisa.

18A 'jung sanga ni a Aaram 'deme ang daang wa 'sigi wa u 'jie, 'Ilaisa daang 'puohiyeng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: N suhang, veng ka a niba nga leu joonhi. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka a niba jong a'wo bila ni 'Ilaisa ang daang yeli ni.

19Ka 'Balsa panaa daang yeli kubo: A sori ba i che. Che ming naani a 'yi-kpong. Ye 'tuurimo ka n tariye gaaning dau ni yeng buora ni 'jie. Che ung daang tariba gaaning 'Sameeriya.

20Bang wa ta 'Sameeriya ka 'Balsa yeli: Ba Tari Baahaa Daana, 'yuohi a daba nga 'ningbie ka ba nye. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuohi ba 'ningbie bang nye ka 'Sameeriya puong la bang 'be.

21Iisiriel naa ang daang wa nyiba, ung jugihi 'Ilaisa: N ba, n kuba bi? N kuba bi?

22Che ung daang dieyeli: Ta kuba. I na jaunyogihi niba aning i ta'kobi ning i taanhuu a kuuriba? Di siimaa aning kuong bingba ka ba 'di, a 'nyu che 'ihi gara ba ningkpong jie.

© 2009 Bibles International.

23'Beng la ka Iisiriel naa daang maali siingkpong 'kubo. Bang daang 'di, a 'nyu baahi, ung bahiba bang leu gaa ba ningkpong 'jie. Bila 'jung a Aaram 'deme ngmaakpee 'suguhi ni daang ba la wa Iisiriel paaluu jaa.

24Bila 'puoring Aaram naa Ben 'Hee-dad daang laanhiye u 'sojehi jaa lang taa, a 'do gaa ti 'pigi 'Sameeriya.

25Ka kongkpong daang le 'Sameeriya 'puong. Siringkoni ming ba daang 'piguung bilaang ang wa ti to ka ba mang kuohi bunga 'ju wan sekilihi lijaanaahi. Ba da mang kuohiye nangmangbini ming ang na paali ngmang'bile wari sekilihi a'nu.

26'Beng la ka Iisiriel naa daang wa para a daangguoning ka poga kanga 'cheehi buomuu, a yeli: 'Oo n ba naa, sungma.

27Ung dieyeli: Ka Ba Tari Baahaa Daanang ba sumii, 'yening mang ming na bang nye sumbu 'kui? Jiengaang bii 'girep neu'jieng?

28'Beng la ka a naa daang jugihuu: 'Bo yeling dannii? Ung dieyeli: A poga ngang yeli lumo ka n di n bi-dau tihi ka ti obuu 'jine che ka beu ka ti oo u ming bi-dau.

29Bila la ting dugi n bi-dau ni oo. Ka jie nyaa mang yeluu ka u waaning u 'bi-dau ni ka ti oo, che ung diu sogili.

30A naa ang daang wa 'wong a poga yeliyaga ni, u daang nyogiye u kpari tagihi chiehi. Ung daang 'chene a daangguoni 'jung ni la ka a niba 'liinhe, a nye ka u ingye buora tani 'mtming u inggbaning.

31'Beng la ung yeli: Ka 'Seefat 'bi-dau 'Ilaisa 'jung wa kpeling u ingang 'jine, Naangmini dogihima a la maaling dogihima yaga jaa.

32'Ilaisa daang 'jingye u 'detmg ka a ningbera niu daang lang 'jing. Ka a naa daang tung dau ung die 'yie. Che a tungtuna da nang ba tau seni gba che ka 'Ilaisa yeli 'ku a ningbera: Ye nyiye bila ni a ningkuura 'bi-dau ni ang tung nie ka u wa ngmaa n 'ju wa? Ye nye, ka a tungtunang wa wa, ye nyogi a 'di-nuori pogi che nyoguu kpiengaa a 'di-nuoring. U ningkpong gbee muo naaning danna u 'puoring ni bi?

33Ka u ningba da nang yera a yela wa banna ka a tungtuna la, a 'sigire waana u 'jie. Ka a naa daang yeli: Siringkoni a baleu nga 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng. Wala 'jung mang nang na cheliha Ba Tari Baahaa Daana?

2 Kings 7

1'Beng la ka 'Balsa daang yeli: Ye cheliha Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'lieu nga sanga to, ba na mang kuohiye jongbaaluu maahibu da'yeni die sekel. Ba na mang kuohiye baarili ming maahibu 'buyi die sekel. 'Sameeriya 'di-nokpong ning ka bila na tung.

2Ka kpambie kanga yela a naa ang die yaga daang dieyeli 'ku a Naangmini nie: Nye, haali ka Ba Tari Baahaa Daanang na 'yuohi 'tokorihi sagbaning gba, che a yeli nga na

© 2009 Bibles International.

bang ing? Ka 'Balsa daang yeli: Siringminga, i na nyiang aning i 'ningbie, che i kung 'dia.

3Daukongkoonhi banaahi 'mine daang 'biye a 'yiri 'di-nokpong nuoring. Bang daang yeli 'ku taa: Wala 'jung ting na 'jing che bilaang ti 'kpi?

4Ka tinuung yeli ka ti na kpeye a 'yi-kpong 'puo, kongkpong 'leye 'beng. Ti na 'kpiye 'be. Ka tinuung la 'jing che ming, ti na 'kping. Bila 'jung ye wa ka ti di ti miihi 'ku a Aaram 'deme 'sojehi. Ka banang wa bahiti 'voe, ti na tariye nyivori. Ka banang wa kuti ming yaa, 'lulling ting nang 'kpi.

5Bang daang 'ihi ji-nyogi'ningeng a na gaa a Aaram 'deme kampu. Bang daang wa ta a Aaram 'deme kampu, nie jaa daang 'chibe.

6'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang iyeng ka a Aaram 'deme 'sojehi 'wong cherietihi goma aning yohi goma. U daang iyeng bang 'wong 'sojemung-kpong goma. Bang daang yeli 'ku taa: Nye, lisiriel naa diye 'libie ha Hiit niba na'mine aning lijipiti niba na'mine ka ba wa 'pigiti.

7Bila 'jung bang daang 'ihi jo 'ji-nyogi'ningeng che bahi a kampu ung ahi u ahibu. Ba tentihi, ba yohi aning ba buunhi jaa bang daang bahi che jo bo ba 'juri 'jie.

8Ka a kongkoonhi daang wa ta a kampu nuori. Bang mang kpe tent nga ti 'di, a 'nyu, che vau 'puo wari aning salima aning fiera a ti sogili. Bila 'puoring, bang la leu wa kpe tentijaala, a va 'mine 'yining beng ming a ti sogili.

9'Beng la bang daang yeli ku taa: Ti ba ira sung. 'Jine iye 'duohi-sung 'beu, che ting i siriti nga. Ka tinuung chelihi ka beu kaa, ti na nyiye dogihibu. Bila 'jung ye wa ka ti gaa ti yeli ku a naa 'deu 'deme.

10Bang daang gaa ti buong a 'yi-kpong 'di-nokaariba, a yeli 'kubo: Ti gaaye a Aaram 'deme kampu ni. Sielii la, nie jaa ba 'chibeng, haali ninsaalaa goma. Yohi aning buunhi 'yoming 'le 'le beng, che ka a tentihi ming ahi a ahibu.

11Ka a 'di-nokaariba daang yelaa ang 'do, bang kpe ti yelaa 'ku a naa 'deu 'deme.

12Ka a naa daang 'ihi 'yienguu, a yeli 'ku u tungtuniba: Ye veng ka n yeliye yeli ni a Aaram 'deme ang iti. Ba bangyeng ka kong kpeting. Bila 'jung bang 'yi a kampung ti sogili moong a yeli: Ka banang wa 'yi a 'yi-kpoming, ti na nyogihibang 'voe che kpe a 'yi-kpong.

13Ka u tungtuniba ni kanga daang dieyeli: Jaan'de, veng ka daba bawala nyogihi a yohi ni ang chehi a bi a 'yi-kpoming ni a'nu. Nye, a'mineng ba na 'woningye a Iisiriel ningjemaa nga jaa ang kpeling u 'puong ni. Che bii mang yera nga, a'mineng ba na 'woningye a Iisiriel ningjemaa ni jaa ang kpeling a 'yi banani ang nyuong ni 'puoring. A 'jung veng ka ti tungba nye.

14Bila 'jung ba daang diye cherietihi a'yi, a langning yohi. Ka a naa tungba bang biehi a Aaram 'deme 'sojehi ni gaa. Ngaang ung daang yeli: Ye gaa ti nye.

© 2009 Bibles International.

15Bang daang biehiba gaa Jooridang Mani. Siringkoni ming a sori jaang daang pa aning bungyerihi aning bungtarihi a Aaram 'deme ang 'lonno di loo loo. A 'jung a tungtuniba daang leu wayeng a wa toonhaa 'ku a naa.

16'Beng la ka a niba daang 'yi ti jaahi buunhu a Aaram 'deme tentihi 'puong. A 'jung ba daang kuohiye jongbaaluu maahibu da'yeni die sekel. Ba daang kuohiye baarili ming maahibu buyi die sekel, a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang 'wuli bila ni.

17A naa daang 'ihiye a kpambie ni yela ung die yaga ni ka u kaara a 'di-nokpong. Che ka a niba daang nebuu a 'di-nuoring ung 'kpi. Bila ni turi a Naangmini nie ang daang yeli 'ku a naa sanga ni ung 'sigi wa u seng ni daang la.

18A 'jung a daang iyeng a'wo bila ni turi a Naangmini nie ang yeli 'ku a naa. U daang yeliyeng: 'Beu nga sanga to ba na mang kuohiye baarili maahibu buyi die sekeli, a kuohi jongbaaluu ming maahibu da'yeni die sekeli. 'Sameeriya 'di-nokpong ning ka bila na tung.

19A ingang la ka a kpambie daang die yeli ngaang 'ku a Naangmini nie: Nye, haali ka Ba Tari Baahaa Daanang na 'yuohi 'tokorihi sagbaning gba, che a yeli nga to na bang ing? 'Ilaisa ming daang yeliyeng: Yeliminga la, i na nyiang aning i 'ningbie, che i kung 'dia.

20A 'jung bila daang paguung ming, 'bojung a niba daang nebuung a 'di-nuoring ung kpi.

2 Kings 8

1'Beng la ka 'llaisa daang yeli 'ku a poga ni bi-dau ung daang sing ni: Thi gara, ina aning i 'yideme. Ti kpiera jie jaang ing na tuong, bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng ka kongkpong le. U na 'leye a paaluung 'yuomo ayo'poin.

2Ka a poga daang 'ihi a i bila ni a Naangmini nie ang yeli ni. Ung daang tari u 'deu 'deme gaaning, a ti kpe Filiisitiya 'deme paaluung 'yuomo ayo'poin.

3'Yuomo ayol)oin baahaang a poga daang 'yiye a Filiisitiya 'deme paaluu leu wa. Ung daang gaa ka u ti suhi a naa leu die u 'deu aning u 'teng-gbangu.

4'Beng la ka a naa daang yelining Gehee-zai vela, a Naangmini nie tungtuna ni la bila. Ngaang ka a naa daang yeli: Jaan'de, maahi a yelitiinha ni jaa 'Ilaisa ang i ni Immo.

5Ung daang maaha bila ni 'Balsa ang sing 'kuung, a kuro a naa. 'Beng la ka a poga ni 'bi-dau 'Ilaisa ang daang sing ni la wa ahi. U daang wayeng ka u suhi a naa leu die u 'deu aning u 'teng-gbangu. Ka Gehee-zai yeli: 'Oo n ba naa, a poga la ni. U 'bi-dau ni ming 'Ilaisa ang daang sing ni la ni.

6A naa ang daang wa jugihi a poga ming, u daang maahaang 'kuu. A 'Jung a naa daang 'ihiye kpambie kanga kuu a yeli: La leuhi bung jaa ang daang i u 'suobu kuu. Leuhi bung jaa ming ang 'yi a yoong, a 'piili daari ni ung 'yi a paaluung a waana nga, a 'kuu.

© 2009 Bibles International.

7'Beng la ka 'Ilaisa daang gaa Damaasikus. Ben 'Hee-dad, Aaram naa daang bierang. Bang yeli 'kuu: A Naangmini nie wage che.

8Ka a naa daang yeli 'ku Haaza-el: Di cheutaa bung tari garaning a ti nye a Naangmini nie. Piehi Ba Tari Baahaa Daana u seng, a piehi ngaang: N na nyaaye a baalung nga 'puong?

9Ka Haaza-el daang gaa ka u ti nyiu. U daang tariye cheutaa bung garaning. Bungsung jaa ang 'yi Damaasikus daang puoye 'be. Nyogimahi lijaa'yi 'tuobu daang la. Ung daang wa ahi 'Balsa 'ningbi-tooring a yeli: I 'bi-dau Ben 'Hee-dad, Aaram naang tungma i seng. U yeliyeng: N na nyaaye a baalung nga 'puong?

10Ka 'Ilaisa yeli 'kuu: Gaa ti yeli 'kuu: I siringkoni na nyaang. Che Ba Tari Baahaa Daana 'wulimong ka u siringkoni na 'kping.

11Bila 'puoring, 'Ilaisa daang leuye u 'ningbiri gbagi Haaza-el, a 'liinhuu bilaang ka 'vii wa kpeu. 'Beng la ka Ilaisa daang 'kong.

12Ka Haaza-el yeli: Wala la ka n ningkpong 'kono? Ung dieyeli: Mang bang beu ni ing na di pagi Isi'reeli 'deme 'jung la. I na nyugiye ba 'yi-bera bang me daangguoma 'gili, a di ta'kobi ku ba 'bi-pola ming. I na mang nyogihiye ba 'biihi a diba fiebi, a 'pirihi ba pogi'puuhi ming.

13'Bo muo la i tungtuna? Baa naaniu bi a'wo u na ira a yelibera nga taa? Ka 'Ilaisa daang dieyeli: Ba Tari Baahaa Daana 'wulimong ka i na 'diye Aaram naalung.

14'Beng la ka Haaza-el daang 'yi 'Ilaisa seng leu wa u ningkpong ni 'jie. Ka u ningkpong ni jugihuu: Wala ka 'Ilaisa yeli 'kui? Ung dieyeli: U yeli 'kumong ka i siringkoni na nyaang.

15Che 'beu ang daang wa kaa, Haaza-el daang diye wajekpagu tung kuong, a diu yeti pogi Ben Hee-dad 'ningbisogo ung 'kpi. Ka una Hama-el daang die u 'jie 'di naalung.

16'Ee-hab 'bi-dau 'Jooram, Iisiriel naa naalung 'yuomo a'nu 'puong ka Jehoosafat 'bi-dau Jehooram daang 'di 'Juuda naalung. A sanga ka Jehoosafat daang la 'Juuda naa.

17Jehooram daang iye 'yuomo 'pihita aning a'yi che leu naa. 'Yuomo a'nii ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

18Iisiriel na'mine gberi ni ung daang di, a'wo bila ni 'Ee-hab 'deu ang daang i ni, 'bojung 'Ee-hab 'bi-poga daang la u poga. Ung daang i yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng.

19Che anaa jaa, Ba Tari Baahaa Daana daang ba saang 'Juuda bahi, u tungtuna 'Deevid 'jung. Bila daang iyeng a'wo ung bing Deevid nuori ka u na 'kuye u ning u yaanhi fintina a gara wagiri jaa ni.

20Jehooram naalung beri ning, 'Iidom niba daang dieye taawai 'Juuda niba ningberii ingang, a Bing ba miihi naa.

© 2009 Bibles International.

21Ka 'Jooram daang gaa 'Zeeyir. U ning u cherietihi jaa daang la. 'Beng la ung daang 'ihi 'yienguu ti pigi a lidom niba ni ang ngmaaguu 'gili ni aning a cheeriet ningbera. Ka a 'sojehi daang jo gaa ba tentihi.

22Ngaang ka lidom die taawai 'Juuda ningberii ingang bilaang a waana 'jine. Liibina ming daang dieye taawai a sanga.

23'Jooram tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang a 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

24Ka 'Jooram daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu puo u ba'mine ingang, 'Deevid 'yi-kpoming.

25'Ee-hab 'bi-dau 'Jooram, Iisiriel naa naalung 'yuomo 'pie ning a'yi 'puong ka Jehooram bi-dau 'Ehazaiya, 'Juuda naa daang 'piili naalung 'diibu.

26'Ehazaiya daang iye 'yuomo lijeri aning a'yi che leu naa. Yuoni 'gbuli ung daang 'di naalung Jeruuselem puong. U ma 'yuori daang la Atalaiya. Iisiriel naa Oomirai yaangaa daang la Atalaiya.

27'Ee-hab 'deu 'deme gberi ni ung daang di. U daang iye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a'wo 'Ee-hab 'deu 'deme ni, bojung u daang iye 'Ee-hab 'deu ni diema.

28'Ehazaiya ning 'Ee-hab 'bi-dau 'Jooram daang gaayeng ka ba jauning Aaram naa Haaza-el taanhuu Reemot Giilied 'puong. Ka a Aaram niba daang ing 'Jooram baalung.

29'Beng la ka Naa 'Jooram daang leu gaa Jeezi'rii-el ka ka a natie ti nyaa. A Aaram 'deme daang imuung baalung Reemaa puong sanga ni ung daang jauraning Aaram naa Haaza-el ni. Ka Jehooram bi-dau 'Ehazaiya, 'Juuda naa daang 'sigi ka u ti nye 'Ee-hab bi-dau 'Jooram, Jeezi'rii-el 'puong, ung nye baalung ni 'j ung.

2 Kings 9

1Dangyera 'Balsa daang buongye a dangyeriba langbu nie kanga a yeli 'kuu: I 'siri, a di a kpaang dugubile nga 'yi gaa Reemot Giilied.

2Ka inang wa to a jie, bo Jehoosafat 'bi-dau 'Jeehu 'ihi u taa ni 'puong a taruu kpening 'dekiri.

3Bila 'puoring, di a kpaang dugu'bile, a buogaa waahi u 'jung che yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N buoye kpaang waahii, a bimii naa ka i kaara Iisiriel. Bila 'puoring, 'yuo a 'di-nuori, a jora. Ta wa naara.

4Ka a bi-polii, a dangyera daang di gaa 'Reemot Giilied.

5Ung daang wa tara ka a 'sojehi ningbera la a 'jing 'jing. Ung yeli: 'Sojehi ningkpong, n tariye i tuola. Ka 'Jeehu daang jugihi: Ti 'buong 'soa? Ung yeli: Inang 'soa, 'sojehi ningkpong.

© 2009 Bibles International.

6'Beng la ka 'Jeehu daang 'ihi kpe a 'deu. Ung buo a kpaang waahi 'Jeehu 'jung, che yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: N buoye kpaang waahii a bimii naa ka i kaara Ba Tari Baahaa Daana niba ni, Isi'reeli 'deme la bila.

7Ku i ningkpong 'Ee-hab jaga niba ka n nye naa n tungtuniba jiing sani. A dangyeriba ni la bila. I bila ka n nye naa Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba ni jaa jiing Jeezebel 'nuuhi ang 'kiri ni sani.

8'Bojung 'Ee-hab jaga jaang na nyuong. Ka n ku daba jaa ang bi Iisiriel 'puong ming a 'yi Be-hab ingang, haali ka 'yeme la bii nie ang 'so u minga la.

9N na veming ka Be-hab jaga 'woning 'Niibat bi-dau Jeroboo-am jaga. N na veming ka u 'woning Ahai'ja bi-dau Bee-asa ming jaga.

10Baahing na oo Jeezebel a teng-gbangu ning ang bi Jeezi'rii-el 'puong ni. Nie 'chibe a na 'umuu. 'Beng la ka a 'bi-polii daang 'yuo a 'di-nuori a jo.

11Bila 'puoring 'Jeehu daang 'yi waye u ningkpong tungtuniba ni seng. 'Beng la ka ba kanga daang jugihuu: Laangfie la? Wala la ka a daujanjaanha nga wa i seng? Ung yeli 'kubo: Ye bangye a dau nga ning u bara faribu.

12Bang yeli: 'Girii. Turi yeli 'kuti. Ung daang yeli: Ngaang ning ngaang ung yeli Immo U yeliyeng ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N buoye kpaang waahii a bimii Iisiriel naa.

13'Beng la ka dau jaa daang yaa u kparuu nyagihuu nyagihuu. Bang daang dia te te a kogiring, 'Jeehu luong. Bang daang ngmi biengkonihi, a yeli: 'Jeehu iye naa.

14Ka Jehoosafat 'bi-dau 'Jeehu daang 'le 'Jooram 'leree. Niimisai bi-dau daang la Jehoosafat. 'Jooram aning Isi'reeli 'deme jaa daang jaurang ka ba 'gu 'Reemot Giilied, Aaram naa Haaza-el yela.

15Che Naa 'Jooram daang leu gaaye Jeezi'rii-el ka ka a natie ti nyaa. Ana ka a Aaram 'deme daang imuu sanga ni ung daang jauraning Aaram naa Haaza-el ni. Ka 'Jeehu yeli: Ka ngaang wa la ye tiehii yeng, nie jaa to wa 'yire bii a jora 'yire a 'yi-kpoming gara ti yeraa Jeezi'rii-el 'puong.

16Ka 'Jeehu daang kpe cheeriet gaa Jeezi'rii-el, bojung 'beng bang daang jieli 'Jooram. Ka 'Juuda naa 'Ehazaiya ming daang 'sigi wa ka u wa nye 'Jooram.

17Kaara daang ahiye a 'pigihibu 'deduoruu 'jung Jeezi'rii-el 'puong. Ung daang nye 'Jeehu 'sojehi ni ang 'tuuruu waana a yeli: N nyiye 'sojehi 'mine. Ka 'Jooram yeli: Bo yohijonna a i ka u ti 'tuohibo a yeli: Laangfie la?

18Ka a yohijonna daang ti 'tuohuu a yeli: Ngaang ka naa yeli: Laangfie la? Ka 'Jeehu daang dieyeli: I bo bagang bi laangfiilung 'jieng. Leu wa 'tuurimo. 'Beng la ka a kaara daang tihi 'duoho a yeli: A tungtuna gaayeng ti taba, che u ba leu waana.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ung daang la tung yohijonna, a 'yiiltmg daana. Ung daang gaa ti taba, a yeli ka a naa jugihiyeng ka laangfie la bi? Ka 'Jeehu dieyeli: I bo bagang bi laangfiilung 'jieng? Leu wa tuurimo.

20Ka a kaara daang tihi 'duoho a yeli: U gaayeng ti taba, che u ba la leu waana. A cheeriet 'cheni ming 'woningye Niimisai 'bi-dau. 'Jeehu la a muna, bojung, u munang aning 'ningbi-tuluu.

21'Beng la ka 'Jooram daang yeli: Ye segihi. Bang daang segihi u cheeriet. 'Beng la ka 'Jooram, Iisiriel naa, aning 'Juuda naa 'Ehazaiya daang 'yi. Ka kanga jaa daang 'bi u cheeriet 'puong bang gaa ka ba ti 'tuohi 'Jeehu. Ba daang 'tuohuung Jeezi'rii-el 'deenhuu 'Neebot 'teng-gbangu ning.

22'Jooram ang daang wa nye 'Jeehu, ung jugihi: 'Jeehu, laangfie la? Ung dieyeli: I ma Jeezebel jentiriye aning u suolung ang i yaga ngaang, 'bo laangfieng na bang 'bibe?

23'Beng la ka 'Jooram daang leu a jora che yeli: 'Ehazaiya 'woi, 'Jeehu 'leye ti 'leree.

24Ka 'Jeehu daang guo u taanhuu aning u fangs jaa a teu 'Jooram bagibie kpachagang. Ka a 'piing daang kpe ti nyogi u 'sikiri ung leu faa 'le u cheeriet ni 'puong.

25'Beng la ka 'Jeehu daang yeli 'ku Biidikar, u 'sojehi ningkpong: Nyoguu di. Diu loo Jeezi'rii-el 'deenhuu 'Neebot yoo 'gbuli ning. Bojung tiehi bila ni n nii ang daang lang 'chenening cherietihi, a 'tuuro u ba ka Ba Tari Baahaa Daana di a tuora nga dogili u ingang ni.

26Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: Siringkoni, jaaming n da nyiye 'Neebot jiing aning u 'bi-daba ming jiing. Bila 'jung n na naaye a sani i ingang a 'teng-gbangu ngang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila 'jung, nyoguu di loo a 'teng-gbangung a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang 'wuli bila ni.

27Che 'Juuda naa 'Ehazaiya ang daang wa nye bila, u daang jo 'tuye sokpong ni ang gara Beet Haagang ni. A 'Jung 'Jeehu daang kariye u boo che yera: Ye teu u ming a cheeriet 'puong. Bang daang tebuu soring, ka u 'duoro gara Guur, 'beng pieli Iibiliam ni. Beng la ung daang jo gaa Megii'do a ti 'kpi 'beng.

28Ka u tungtuniba daang di a cheeriet diu gaaning Jeruuselem. Bang daang ti 'umuu u kaubiring a paahi u ba'mineng, 'Deevid 'Yi-kpoming.

29'Ee-hab 'bi-dau 'Jooram naalung 'yuong 'pie aning 'yeni in gang ka 'Ehazaiya leu 'Juuda naa.

30'Jeehu ang daang wa wa Jeezi'rii-el, Jeezebel daang 'womaang. Ung daang di 'penti so u 'ningbie, a maali u ju ming che Iiinhe 'tokoro kangang.

31'Jeehu ang daang wa kpiera a 'di-nokpong ni la ung yeli Ziimirai• Laangfie la? Ina nga ang ku i ningkpong.

32Ka 'Jeehu daang 'gbeli kaa a 'tokorong che yeli: Ning'buong bu kpema? Ning'buo? Ka dauvarihi ba'yi bii Bata ang daang i tungtuniba 'mugili kaaguu.

© 2009 Bibles International.

33'Beng la ung daang yeli: Ye diu loo 'tengeng. Bang di Jezeebel loo ka u jiing 'mine daang waahi a daangguoning aning a yohi iinhing. Ka 'Jeehu daang neu nebuu.

34'Jeehu ang daang wa kpe 'deu, u daang 'diyeng che 'nyu. Bila 'puoring, u daang yeliyeng: Ye panaa gaa ti bang a pogiyennuu nga vela. Ye 'umuu, 'bojung naa 'bi-poga da la.

35Bang daang gaa ka ba ti 'umuu. Che ba daang ba nye u jie jaa ka u 'ju-kuori, u gbesampantie aning u 'nu-tala 'yong naani.

36Bila 'jung ba daang leu wayeng a wa toonhaa 'ku 'Jeehu. Ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni la bila. Ana ung daang i ka u tungtuna 'Ilaija, a Tiisibait 'deenhuu yeli ni. Ngaang ung daang yeli: A 'teng-gbangu ni ang bi Jeezi'rii-el 'puong ning ka baahi na oo Jeezebel neni.

37Jeezebel inggbani ming na 'woningye sagiri ang jeng 'tengeng, a Jeezi'rii-el 'teng-gbangu ning. Haali ba kung bang yeli ka nye Jeezebeling ti jeng gba.

2 Kings 10

1'Ee-hab daang tariye 'bi-daba lijaata aning 'pie 'Sameeriya 'puong. Ka 'Jeehu daang seu gbama tuoli 'Sameeriya 'puong. Jeezi'rii-el kaariba, a ningbera, aning banani ang daang 'guono 'Ee-hab bi-daba ni ung daang tuolaa 'ku.

2Ngaang ung daang yeli: Ye ningkpong 'bi-daba ni Nye ye seng. Yeng tari cherietihi aning yohi, a tari 'yi-bera ang tari daangguongkpienhi ming, aning jaujaubuunhu. Bila 'jung ka a gbangu ngang aang wa taye,

3ye 'lugi ye ningkpong 'bi-daba ni 'puong nie ang 'tori gaa u taa ni jaa. Ye diu jiili u ba na'kogo ning che panaa j au 'ku ye ningkpong jaga ni.

4Che dabieng daang kpebang 'haali, bang yeli: Nye wa, na'mine ba'yi gba ba tuomuu. Ka wala ka tinuu na tuong?

5'Beng la ka nie ni ang daang kaara a naa jaga, aning nie ang kaara a 'yi-kpong, a ningbera aning banani ang 'guono a bi-daba ni daang tung 'ku 'Jeehu 'duoho. Ngaang bang daang yeli: I tungtuniba liti. Ti na iye yeli jaa ing yeli ka ti i. Che ti kung ling nie jaa naa yeng. Bila ni jaa ang wa sigihi i 'ningeng, i bila.

6'Beng la ka 'Jeehu daang la seu gbang'yiilung 'kubo a yeli: Ka yenang wa bu kpema, a na 'tu n nuori yeng, ye ngmaahi ye ningkpong 'bi-daba ni 'juri a dia wa 'tuohimo Jeezi'rii-el 'puong 'beu nga sanga tong. A naa 'bi-daba ni daang iye niba lijaata aning 'pie. Ba daang biye a 'yi-kpong dautiinha seng bang 'guono.

7A gbangu ang wa to a dautiinha, bang nyogihi a naa bi-daba ni a ngmaahi ba niba lijaata aning 'pie ni jaa 'juri. Bang daang di a naa bi-daba 'juri ing pering a taraa ti 'ku 'Jeehu, Jeezi'rii-el 'puong.

8'Beng la ka tungtuna daang wa yeli kuu: Ba waaningye a naa bi-daba 'juri ni. Ka 'Jeehu yeli: Ye 'bimaa ka a 'duo 'jiihi a'yi a 'di-nokpong nuoring a waana beeguu.

© 2009 Bibles International.

9A 'beeguu ung daang 'yi ti ahi che yeli 'ku a niba jaa: Sun'tuuribo liye. Nye, n daang leye n ningkpong leree, a kuu. Ka ning'buong ku bamahi ming jaa?

10Ye panaa bang ka yeli jaa 'chi Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang yeli jagi 'Ee-hab jaga ni 'puong a kung paali. Ba Tari Baahaa Daana iye yeli ni ung daang veng ka u tungtuna 'Ilaija yeli ni.

11A 'jung 'Jeehu daang kuye banani jaa ang kpeling 'Ee-hab 'deu 'deme 'puong Jeezi'rii-el 'puong. 'Ee-hab dautiinha ni aning u jomingsuunhi aning u ngming'puohi 'yi-dieriba ni jaa ka 'Jeehu daang ku. U daang kubang bilaang haali u da ba wa ti bahi ning'yeni gba kuu.

12Bila 'puoring, 'Jeehu daang 'ihiyeng a 'yi beng gaa 'Sameeriya. U gaabu ni 'puong, u daang ti taye Pichiiniba Beet Eeked.

13'Jeehu daang ti pogiye 'Juuda naa 'Ehazaiya dogiriba 'beng. 'Beng la ung daang jugihi: Ning'bobo liye? Bang dieyeli: 'Ehazaiya dogiriba liti. Ti 'sigi wayeng ka ti wa 'puohi a naa buurii aning a napoga buurii.

14Ka 'Jeehu daang yeli: Ye nyogihiba 'voe. Bang daang nyogihiba 'voe, a kuba Beet Eeked kolung ni sieng. Ba daang iye daba lijaa'yi aning ba'yi, che u daang ba bahi ba kanga jaa.

15Ung daang wa 'yi beng la ung 'tuohi 'Riikab bi-dau Jehoonadab ka u waana ka u 'tuohuu. Ka 'Jeehu daang 'puohuu che jugihuu: I tarimang aning 'sikiri-pielaa a'wo mang tarii ning 'sikiri-pielaa bila ni? Ka Jehoonadab dieyeli: Bila la. 'Beng la ka 'Jeehu yeli: Ka bila wa la, di i 'nu tiema. Ung di u 'nu tieguu, ka 'Jeehu nyoguu ung 'do kpe ti puo u ingang a cheeriet 'puong.

16'Beng la ka 'Jeehu daang yeli: 'Tuurimo waana wa nye bila ni n 'ningbi-jiilung ang sing Ba Tari Baahaa Daana 'lomboring. Bang daang veng ka Jehoonadab kpe 'Jeehu cheeriet ni.

17'Jeehu ang daang wa ta 'Sameeriya, ung ku 'Ee-hab nie jaa ang kpeling a 'bi 'Sameeriya 'puong. U daang kubang bilaang a ti nyuongba a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli a 'tuuro 'Ilaija ingang ni.

18'Beng la ka 'Jeehu daang laanhi a niba jaa lang taa a yeli 'kubo: 'Ee-hab daang tungye 'Bee-al biela. 'Jeehu yeng na tumuung yaga.

19Bila 'jung ye buong 'Bee-al dangyeriba ni jaa 'kumo. Ye buong u tungtuniba aning u ngming'puobi 'yi-dieriba jaa 'kumo. Ye veng ka nie jaa 'bibeng. 'Bojung n tariye sarikakpong ka n 'ihi 'kuu. Bee-al nie jaa ang kung 'bibe na 'kping. Che dawari la ka 'Jeehu daang ira. U daang buorang ka u ku 'Bee-al 'puohibo ni.

20Ka 'Jeehu daang yeli: Ye muoli ka langbu ang 'kuro 'Bee-al girima lang. Bang daang muolaa.

© 2009 Bibles International.

21'Beng la ka 'Jeehu daang tuoli niba lisiriel jaa. Ka 'Bee-al 'puohibo jaa daang wa, haali ning'yeni gba da ba chehi a ba wa. Bang daang kpe 'Bee-al bagi'de-kpong ni, ka a Bee-al bagi'de-kpong nga daang pa a 'yi u baahaa kanga wa gaa ti ing u tong.

22Ka 'Jeehu daang yeli 'ku nie ni ang mang kaara a kpari kabooti ni: 'Ihi kpari wa 'ku a 'Bee-al 'puohibo jaa. Ung daang 'ihi kpari wa 'kubo.

23'Beng la ka 'Jeehu aning 'Riikab 'bi-dau Jehoonadab daang kpe 'Bee-al bagi'de-kpong ni 'puo. 'Jeehu daang yeli 'kuye a 'Bee-al 'puohibo: Ye kaa kaa nye ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna jaa ta wa 'hire ye 'puong, ka 'Bee-al 'puohibo 'yong naani.

24Bang daang kpe ka ba 'ihi sarikihi aning sarika nyugirihi. 'Jeehu ming daang 'ihiye daba lijaanaahi bang ahi a 'yengeng 'gu. U daang yeliyeng: Ka a daba ni mang tari wa ing ye 'nuuhing ni kanga jaang wa faa jo, nie ni jaa ang veng ung faa jo 'nyivoring na tegi u 'nyivori.

25'Jeehu ang daang wa gaa ka u baaha a sarika nyugiruu 'ihibu la ung yeli 'ku a 'guribo aning a 'sojehi ningbera: Ye kpe ti kuba. Ye ta wa vena ka nie jaa 'yire. Bang daang kuba ning ta'kobi. Bila 'puoring, a 'guribo aning a 'sojehi ningbera daang 'ohibang loo 'yengeng che kpe a Bee-al bagi'de-kpong 'dekiri ni.

26Ba daang 'ohiye a bagimaali 'kubo ni 'yining 'Bee-al bagi'de-kpong ning ti nyugaa.

27Bila 'puoring ba daang ngmahiye a 'Bee-al bagimaali 'kuurii ni. Ba daang ngmahiye 'Bee-al bagi'de-kpong ni ming a diu leu selinga a waana 'jine.

28Bila ka 'Jeehu daang nyuong 'Bee-al Iisiriel 'puong.

29Che 'Jeehu daang ba bahi 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yelibee ni yeng. Jero'boo-am daang vengyeng ka Isi'reeli 'deme tung beu. 'Jeehu daang ba bahi Jero'boo-am salima napola ni ang daang 'bi Beetel aning Daan 'puong ni 'tuubu.

30Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku 'Jeehu: I mooyeng a i yela ang 'tori n 'ningeng. Anani jaa mang jeri n 'sikiring ka n i Be-hab 'deu ni, i iang. Bila 'jung i yaanhi na 'jingye a na'kogong a gara a jemanihi anaahi daanang.

31Che 'Jeehu daang ba veng ka u baga 'bi Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'begu ni 'tuubung a'wo u na 'tuuraa aning u 'sikiri jaa. ‘bojung u daang ba bahi Jero'boo-am yelibee ni. Jero'boo-am daang la veng ka Iisiriel 'deme tung beu ni.

32Ana 'beri ning, Ba Tari Baahaa Daana daang 'piiliyeng a ngmaara Iisiriel 'jiihi 'mine baha. Ka Haaza-el daang tuongba Iisiriel paaluu jaang.

33A 'yi Jooridang Mani sa'muni seng ni, Giilied paaluu jaa ung daang tuong. Gaad, Ruubeng aning Manaase 'gbendige la bila. U daang tuongbang a 'yi Aar'o-yer, 'beng 'bi Aarinong Mani nuoring ni, a langning Giilied aning 'Beesang.

34'Jeehu tungtunihi chelee, anani jaa ung i, aning u yelibera ming yela, ma a jaa bang seu a Iisiriel na'mine tung'kori gbangung wa?

© 2009 Bibles International.

35Ka 'Jeehu daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Ba daang 'umuung 'Sameeriya 'puong. Bila 'puoring, u 'bi-dau Je'hoowahazing daang die u 'jie 'di naalung.

36Wagiri ni ming 'Jeehu ang di 'di Iisiriel naalung 'Sameeriya 'puong daang iye 'yuomo lijeri aning a'nii.

2 Kings 11

1'Ehazaiya ma Atalaiya ang daang wa nye ka u 'bi-dau ni 'kpiyeng, ung 'ihi a ku a nabiihi baluu jaa.

2Che ka Jehooseba, Naa 'Jooram 'bi-poga ni daang nyogi 'Ehazaiya bi-dau 'Joowas a juu jo 'yining a naa 'bi-daba ni bang daang kuura ni 'puong. 'Ehazaiya yaupoga daang la Jehooseba. Ung daang di 'Joowas aning u bi-yogilaa sogili 'de-j enuung ka ka Atalaiya to nyiu. A 'jung ba daang ba ku una.

3Bang daang lang 'Joowas aning u 'bi-yogilaa ni sogili Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning 'yuomo ayuobi. Ana sanga Atalaiyang daang kaara a paaluu.

4A 'yuomo ayo'poin daana ingang ka Jehoiyada daang tung bang ti tari a 'sojehi koohi ningbera ni waaning. A 'Keerit niba aning a 'guribo 'puo bang daang 'yi. U daang vengyeng bang tariba kpe waaning u 'jie Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Ung maali 'layiri aningba, a veng bang po 'kuu che ung panaa 'wulibo a naa bi-dau.

5'Beng la ung panaa daang kubo nuori a yeli: Ngaang yeng na i. Ye banani ang mang wa tuma a Peenhibu daari ni na 'poye 'jiihi ata ka 'jiyeni niba mang kaara a naa 'deu.

6A 'pojiihi ata 'puo 'jiyeni kanga ming niba na mang 'biye Suur 'di-nokpong ning, ka a 'pojiihi ata 'puo 'jiyeni kanga ming niba mang bi a 'guribo 'puoring a 'di-nokpoming. Ye na mang kaariye a 'deu.

7Ye 'suguhi a'yi ni 'deme ang ba mang waana tuma a Peenhibu daari ni na mang kaariye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'kuro a naa.

8Che ye mang ngmaa a naa 'gili 'lombori jaang. Dau jaa jaujaubuunhu na mang biye u 'nung. Ka nie jaang wa tagira piena, ye kuu. Ka a naang mang wa 'yire bii a leu kpiera, ye niu na mang la.

9A 'jung a 'sojehi koohi ningbera ni daang 'tuyebila ni jaa Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada ang 'kubo nuori. Kanga jaa daang tariye u niba ang da sigining ka ba wa tuma a Peenhibu daari waaning Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada 'jie. Banani ming ang da ba sigining ka ba wa tuma a Peenhibu daari daang paahiye 'be.

10'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-diera daang di a kpama aning 'kuri btmglegirihi 'ku a 'sojehi koo koo ningbera ni. Naa 'Deeviding daang 'soa. Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'de-kpong ning ang daang 'be.

11'Beng la ka a bieniba daang ahi ahi, ka dau jaa jaujaubuunhu mang 'bi u 'nung. Ba daang ngmaaye a naa wa 'gili. A 'yi a Ngming'puohi 'de-kpong sa'mungduri seng ni a

© 2009 Bibles International.

gara sa'mung-goo jaa bang daang ahi ahi. Ba daang ahiye a sarika 'ihijie aning a 'deu ming siihing.

12Ka Jehoiyada daang 'ihi a naa 'bi-dau ni 'yining, a di a na'jupiluu 'chiguu. Bila 'puoring ung daang 'kuu a 'layiri gbangu. Bang daang 'bimuu naa, a buo kpaang waahuu, a kpaaha ba 'nuuhi ming che yera: Ngmini na 'ku a naa 'nyivo-yogu.

13Atalaiya ang daang wa 'wong a bieniba aning a niba goma, u daang waye a niba 'jie Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'de-kpong ning.

14Ung daang kaara ka a naa la, a ahi pieli a baaraa. Bila daang la a 'lesiri. A 'yi-dieriba aning a biengkoni ngmiriba ming daang ahi pieliye a naa. A paaluu niba jaang daang nyengina, a ngmira biengkonihi. Ka Atalaiya daang nyogi u bungyerihi tagihi chiehi che 'cheehe yera: Ye nye dawarihung. Ye nye dawarihung.

15Ka Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada daang ku a 'sojehi koo koo ningbera ni ang i a 'sojemuni 'yi-diera nuori. U daang yeli 'kubong: Ye i ka 'sojehi ngmaaguu 'gili, a taruu 'yining. Ye di ta'kobi ku nie jaa ang 'tuuruu. 'Bojung a Ngming'puohi 'yi-diera daang yeliyeng: Ye to wa kuura Atalaiya Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

16A 'jung ba daang nyoguung. Ung daang 'tu a yohi 'di-nuori ni kpe a najangu bang ti kuu 'beng.

17Bila 'puoring Jehoiyada daang 'bingye 'layiri. Ba Tari Baahaa Daana, ka a naa, aning a niba kpachagang ka a 'layiri daang 'be. U daang 'bingye a 'layiri nga ka ka ba i Ba Tari Baahaa Daana niba. U daang 'bingye 'layiri ming ang na 'bi a naa aning a niba kpachagang.

18Ka a paaluu niba jaa daang gaa Bee-al bagi'de-kpong ni a ti ngmahuu. Ba daang maaye inga che ngmahi u sarika 'ihijiihi ni aning u baga ni 'puro 'puro. Ba daang kuye Maatang ming a sarika 'ihijiihi 'ningbi-tooring. Maatang daang la 'Bee-al ngming'puohi 'yi-diera. Ka Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada daang 'ihi 'sojehi bang mang kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni.

19Bila 'puoring u daang diye a 'sojehi koo koo ningbera, a kpambi'guribo, a bieniba, aning a niba jaa bang gaa ti tari a naa 'yining Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'sigi waaning. A bieniba 'di-nokpong son ni bang daang 'tu gaa a naa 'deu. 'Beng la ka a naa daang 'jing a na'mine na'kogo 'jung.

20Ka a paaluu niba jaa daang nyengina. Ka a 'yi-kpong daang maa, bang ku Atalaiya aning ta'kobi a naa 'cluing ni 'jung.

21'Joowas daang iye 'yuomo ayo'poin che leu naa.

2 Kings 12

1'Jeehu naalung 'yuomo ayo'poin ingang ka 'Joowas daang leu naa. Li 'Yuomo lijaa'yi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Ziibiyaa, a 'yi 'Bii-er 'Siiba.

© 2009 Bibles International.

2'Joowas da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng 'beri jaa Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada ang daang 'wuluu ning.

3Che a 'jiduorihi yeng, ba daang ba 'ihaa. A niba da nang mang 'iheye sarikihi, a nyugira iinsens ming a 'jiduorihing.

4Ka 'Joowas daang yeli 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba: Ye diehi 'libiihi jaa ang 'yi buunhu bang mang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu. Nie jaa bang sori ju yeuri, aning nie jaa nosani libiri la bila. 'Libiri ming jaa nie ang wa jeri u 'sikiring a waaniu Ba Tari Baahaa Daana 'deu ming paahiye 'be.

5Yena Ngming'puohi 'yi-dieriba ning na mang diegaa ye miihing. Kanga jaa na mang diehiye u 'gbendige tuori, a dia maali a Ngming'puohi 'de-kpong 'jiihi ni ang saang saang ni. 'Jie jaa 'jiihi angle, u maali 'be me.

6'Joowas naalung 'yuomo lijeri aning ata daang wa tayeng che ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba nang ba maali a Ngming'puobi 'de-kpong 'jiihi ni ang saang ni.

7A' tmg Naa 'Joowas daang buongye Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada aning u Ngming'puohi 'yi-dieritaa ni a yeli 'kubo: Wala la yeng ba maali a Ngmingpuohi 'de-kpong 'jiihi ni ang saang saang ni? Pampana ye to la die libiri jaa ye 'gbendigeng. Ye dia tihi ka ba maali ning a Ngming'puohi 'de-kpong 'jiihi ni ang saang ni.

8Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang sagi ka ba kung mang la diera 'libie a niba seng. Ba daang sagiyeng ka ba kung la maali a Ngming'puohi 'de-kpong 'jiihi ni ang saang ni ming.

9'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada daang di a 'libie daga, a 'puo vuori u 'lingeng. U daang diung bing a sarika 'ihijie 'lomboring. Ka nieng kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni, i 'nuduri seng ung daang 'bimuu. Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang da mang kaara a 'di-nuori da mang inna 'libie jaa niba ang waananing Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'beng.

10Wagiri jaa bang da mang wa nye ka libiri ang bi a daga 'puong iye kpong, a naa gbangseura aning a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong da mang wang a wa dia ing buorihing. Ba da mang soriye libiri bang nye Ba Tari Baahaa Daana 'detmg.

11Ba panaa da mang diye a 'libie bang chagi ni ing banani ang kaara a tuma 'nuuhing. Banani bang daang lugi ka ba ira bila Ba Tari Baahaa Daana 'detmg ni la bila. Ana bang da mang di yeu a kapintahi aning a mieriba ni ang daang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ni.

12Ana bang da mang di yeu a 'meesiinhi aning a ku-ngmaahiba ming. A 'puo bang da mang kpe a da taabuuhi aning 'ku-pehinihi maalining saangbu ni ang saang Ba Tari Baahaa Daana 'deu ingang ni. A ning a 'ju bang da mang di yeu sani jaa ang bi a Ngming'puohi 'de-kpong maalimiebu 'lomboring.

13Anaa jaa ba daang ba kpe a 'libie ni niba ang mang waananing Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'puo maali a buunhu nga kanga jaa. Ana la wan tahibera, buunhu bang

© 2009 Bibles International.

mang di ngmaaha fintin'ngmie 'juri, mihibu laahi aning biengkonihi. Ba daang ba kpe a 'puo maali salima bii wan bung jaa ming.

14Ba daang diye ana 'libi-bani ni 'ku a tungtuniba ka ba dia maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni me.

15A la waana ming, ba da ba mang jugiha a daba bila ni bang 'chene ning 'libie yelitarihi. A daba ni 'nuuhing bang daang di a libie ing ka ba mang yeura a tungtuniba ni la bila. 'Bojung ba daang tariye yeliminga ba yeli-irihi 'puong.

16'Libie ang 'yi 'begu saangbu sarika aning beu sarikihi 'puo yeng, ba da ba waanania Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. A Ngming'puohi 'yi-dieribang daang 'soa.

17Aaram naa Haaza-el daang 'do ti jauningye Gaat, a tuomuu. Bila 'puoring Haaza-el daang leuhiye u 'ninge gbagi Jeruuselem, a buora ka u 'do 'be ti jau.

18'Beng la ka 'Juuda naa 'Joowas daang va bungpegi'yirihi ni jaa u ba'mine ang daang di ing Daana 'nuuhing ni. U ba'mine ni la 'Juuda na'mine nga, Jehoosafat, 'Jehooram, aning 'Ehazaiya. 'Joowas daang vaye una minga ni bungpegi'yirihi puo. U daang vaye a salima ni jaa ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee bingjiihing ni ming. Bila la anani ming ang daang 'bi a naa 'detmg ni. Ama jaa ung daang tari ti 'ku Aaram naa Haaza-el. Ka Haaza-el panaa daang leu che bahi Jeruuselem.

19'Joowas tungtunihi chelee aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

20Ka 'Joowas tungtuniba daang 'ihi bu nuori a kuu a Mai'lo 'deu ning. 'Beng leu 'sigire Siila seng ni.

21U tungtuniba Joozakar, Siimiyat bi-dau ni aning 'Soo-mer 'bi-dau Jehoozabading daang ngmiu ku. Ung daang 'kpi bang 'umuu paahi u ba'mine ingang Deevid Yi-kpong 'puong. Bila 'puoring, u bi-dau Amazaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 13

1'Ehazaiya 'bi-dau 'Joowas, 'Juuda naa naalung 'yuomo lijeri aning ata 'puong ka 'Jeehu 'bi-dau Je'hoowahaz daang 'di Iisiriel naalung 'Sameeriya 'puong. 'Yuomo 'pie aning ayo'poin ung daang 'di naalung.

2Ung daang i yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, a i 'Niibat bi-dau Jero'boo-am yelibee ni taa. Jero'boo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni. Je'hoowahaz daang ba bahaa.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang tuli Iisiriel ingang. Ung daang yaaba ing Aaram naa Haaza-el aning u 'bi-dau Ben 'Hee-dad 'nuuhing ba beri jaa.

4A 'jung Je'hoowahaz daang suhiye Ba Tari Baahaa Daana ka Ba Tari Baahaa Daana die u suhibu. 'Bojung u daang nyiye firibu ni baluu Aaram naa ang di firiba.

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku Iisiriel diera, bang nye i 'chihi a 'yi Aaram 'deme kpiengu ning. Ka Isi'reeli 'deme la kpiera ba tentihi 'puong a'wo bang daang ira bila sanga kangang ni.

6Anaa jaa che ba daang ba bahi Jero'boo-am 'deu 'deme yelibee ni, che daang ira a taa. Jeroboo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni. A bagipehinuu ni ming da nang Nye 'Sameeriya 'puong.

7Je'hoowahaz 'sojemuni ni jaa 'puong bung Ba Tari Baahaa Daana ang daang bahi la ni: Yohijonniba pihinu, cherietihi pie, aning 'soje gbe'chenibe 'tuhipie. 'Bojung Aaram naa daang saangbang bahi, a veng bang 'woning kangmi sanga 'uuhung.

8Je'hoowahaz tungtunihi chelee, yeli jaa ung i, aning u yelibera, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangu ning wa?

9Ka Je'hoowahaz daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Ba daang 'umuung 'Sameeriya puong. Bila 'puoring, u 'bi-dau 'Joowas la daang die u 'jie 'di naalung.

10'Juuda naa 'Joowas naalung 'yuong 'pihita aning ayo'poin 'puong ka Je'hoowahaz 'bi-dau Je'hoowas daang 'di Iisiriel naalung 'Sameeriya 'puong. 'Yuomo 'pie aning ayuobi ung daang 'di naalung.

11U daang iye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U daang ba bahi 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yelibee ni kanga jaa, che daang iraa. Jero'boo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

12'Joowas tungtunihi chelee, yeli jaa ung i, aning u yelibera aning taanhuu ni ung jauning 'Juuda naa Amazaiya ni, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangung wa?

13Ka 'Joowas daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bila 'puoring, Jero'boo-am daang 'jingye u na'kogo ning. Bang daang 'ung 'Joowas 'Sameeriya 'puong a paahi Iisiriel na'mine ni ingang.

14'Ilaisa daang 'leye u 'kutmg baalung. Ka Iisiriel naa 'Joowas daang 'sigi wa u nyiibu, a wa 'churi u ingang a 'kono che yeli: 'Oo n ba, n ba. Isi'reeli 'deme cherietihi aning ba yohijonniba.

15Ka 'Ilaisa daang yeli 'kuu: Di taanhuu aning 'piime. Ung daang di taanhuu aning piime.

16'Beng la ka 'Ilaisa daang yeli 'ku Iisiriel naa: Di i 'nu 'ti a taanhuu. Ung daang di u 'nu 'ti a taanhuu. Ka 'Ilaisa daang di u 'nuuhi jagi a naa 'nuuhing.

17Ka 'Balsa yeli: 'Yuo a sa'muni seng 'takoro ni. Ung nyoguu 'yuo. 'Beng a ka 'Ilaisa yeli: Teu. Ung daang teu. Ka 'Ilaisa yeli: Ba Tari Baahaa Daana diebu 'piing aning 'piing nga ang na dieye Aaram 'deme 'nuuhing la bila. I na ngmiye a Aaram 'deme ku 'Ee-fek 'puong bilaang a ti nyuongba.

18Bila 'puoring 'Balsa daang yeliyeng: Di a 'piime. Ung daang di a 'piime. Ka 'Balsa yeli 'ku Iisiriel naa: Kpaahi 'tenge. Ung daang kpaahi 'tenge gberi buta che veng.

© 2009 Bibles International.

19Ka a Naangmini nie 'suuri 'ihi u ingang ung yeli: I danang kpaahiye gberi bu'nu bii buyuobi. Bila ing danang ngmira Aaram bilaang ka u ti nyuong. Che ang la nga, gberi buta 'yong ing na ngmi Aaram.

20Ka 'Balsa daang 'kpi, bang 'umuu. Ka a ngmaakpaari 'suguhi ang 'yi 'Moo-ab da mang wa 'pigi a paaluu seun sanga.

21Bang daang 'unno dau kanga a wa kaara ka ngmaakpaari 'sugu la. Bang daang di a dau loo 'Ilaisa kau'biring. A dau ang daang 'sigire ti fiinhi 'Ilaisa kaba, a dau daang la nyiye 'nyivori, a 'ihi ahi 'dendenge.

22Aaram naa Haaza-el daang firiye Isi'reeli 'deme Je'hoowahaz beri ni jaang.

23Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang iba bunye, a jo ba nyununu leu 'liinhiba U ning Aaburaham, Aizik aning Jeekob 'layiri ni 'jung ung daang kaara ba 'jieng. A waana ana wagiri u daang ba buora ka u saangba bahi bii a kariba u 'ningbi-tooring.

24Aaram naa Haaza-el daang 'kpiyeng. Bila 'puoring, u bi-dau Ben 'Hee-dad daang dieye u 'jie 'di naalung.

25Ka Je'hoowahaz 'bi-dau Je'hoowas daang jau leu faahi a 'yi-bera ni Haaza-el 'bi-dau Ben 'Hee-dad ang daang jau taanhuu faahi Je'hoowas ba Je'hoowahaz 'nuuhing ni. Gberi buta ka 'Joowas daang jau tuomuu a leu faahi Iisiriel 'yi-bera ni.

2 Kings 14

1Je'hoowahaz bi-dau 'Joowas, Iisiriel naa naalung 'yiiltmg 'yuoning ka 'Joowas 'bi-dau Amazaiya, 'Juuda naa daang leu naa.

2U daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo lijeri aning awai ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Je'howaadang, a 'yi Jeruuselem.

3U da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, che u daang ba ta u nabaali Deevid. U daang iye yeli jaa u ba 'Joowas ang i.

4Anaa jaa che ba daang ba 'ihi a jiduorihi. Ka a niba da nang mang 'ihe sarikihi, a nyugira iinsens a 'jiduorihing.

5A naalung ang daang wa gaa ka u jigira u 'nuuhing, u daang kuye u tungtuniba ni ang ku u ba, a naa ni.

6Che u daang ba ku a ningkuuriba 'biilii yeng. Bila ni ang seu 'Moosis 'Begu Gbangung ni 'jung, ung daang ba kuba. Ba Tari Baahaa Daana 'kuye nuori beng a yeli: Ba ta ku ba'mine ba biihi beu yela. Ba ta ku 'biihi ming ba ba'mine beu yela. Nie na mang 'kpiye u minga beu 'jung.

7Amazaiya daang kuye lidom 'deme 'tuhipie Yaarung Lohimbo ni 'puong. U daang jauye taanhuu die 'Siila, a buonuu Jookitiel a waana 'jine.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka Amazaiya daang tung tungtuniba Je'hoowahaz 'bi-dau Je'hoowas 'jie. Iisiriel naa 'Jeehu 'bi-dau daang la Je'hoowahaz. Ngaang ung daang yeli a tuolang: Wa ka ti 'tuohi taa taanhuung.

9Ka Iisiriel naa Je'hoowas ming daang tung yeli 'ku 'Juuda naa Amazaiya: Leebanong guo la daang tung yeli 'ku Leebanong 'siid-er dau ngaang: Di i bi-poga ku n bi-dau ka u leu u poga. Ka Leebanong mo'dungo kanga daang wa gara, a firing a guo 'tengeng.

10I siringkoni jau tuongye lidom, a jigiha i 'sikiring. Nyengina bila yela, che 'jing 'yiring. Wala ing buora ka i daara danga 'kuro i minga, a na ira wa 'le, i ning 'Juuda jaa?

11Che Amazaiya daang ba chelihaa. Bila 'jung Iisiriel naa Je'hoowas daang 'yiyeng. Ka u ning 'Juuda naa Amazaiya daang ti 'tuohi taa Beet 'Sii-mes 'puong, 'Juuda niba paaluung.

12Ka Iisiriel niba daang jau tuong 'Juuda niba, ka dau jaa jo 'kuli.

13'Beng la ka Iisiriel naa Je'hoowas daang jatmyogi 'Juuda naa Amazaiya, Je'hoowas 'bi-dau. Beet 'Sii-mes 'puong ung daang jau nyoguu. 'Ehazaiya 'bi-dau daang la Je'hoowas. Ka Je'hoowas daang gaa Jeruuselem, a ti ngmahi a Jeruuselem daangguoni ni a 'yi lifiriam 'di-nokpong ning a ti to a 'Longkoro 'Di-nokpong ni. U jaa daang iye 'kiyubitihi koohi anaahi.

14A salima, a wari, aning buunhu ni jaa ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ung daang 'ohi. U daang 'ohiye anani ming ang bi a naa 'deu btmgnanee 'bingjiihing ni, a nyogihi niba paahi leu gaaning 'Sameeriya.

15Je'hoowas tungtunihi ung daang tung chelee, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangung wa? U yelibera aning bila nga ung jatming 'Juuda naa ni, ba ba sebaa beng bi?

16Ka Je'hoowas daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Sameeriya 'puong a puo Iisiriel na'mine ni ingang. Bila 'puoring u 'bi-dau Jero'boo-am la daang die u 'jie 'di naalung.

17Je'hoowahaz 'bi-dau Je'hoowas, Iisiriel naa 'kuung 'puoring, 'Joowas 'bi-dau Amazaiya, 'Juuda naa da nang biye be a gara 'yuomo pie ning a'nu.

18Amazaiya tungtunihi chelee, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangung wa?

19Bang daang bu no e u ingang Jeruuselem 'puong, ung 'ihi jo gaa 'Leekis. Che bang daang 'ihi niba bang biehuu gaa 'Leekis a ti kuu beng.

20Bila 'puoringba daang diye yohi a 'tuoguu waaning wa 'ung Jeruuselem 'puong a puo u ba'mine ingang 'Deevid 'Yi-kpoming.

21Ka a niba j as daang nyogi Azaraiya a bimuu naa ung die u ba Amazaiya 'jie 'di naalung. Azaraiya daang iye 'yuomo pie ning ayuobi a sanga.

© 2009 Bibles International.

22U daang la meye Tilat a la leuhuu ku 'Juuda naa. Amazaiya 'kuung 'puoring ung daang i bila.

23'Joowas 'bi-dau Amazaiya, Iisiriel naa naalung 'yuong pie ning a'nu daana 'puong ka Iisiriel naa Jero'boo-am leu naa 'Sameeriya 'puong. 'Joowas 'bi-dau daang la Jero'boo-am. 'Yuomo lijaa'yi aning 'yeni ung daang 'di naalung.

24U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U daang ba bahi 'Niibat bi-dau Jero'boo-am yelibee ni taa, unang daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

25Jero'boo-am daang la diye Iisiriel 'gbendige ni ang 'piilil-leemat nuori che gara Aaraba Mani ni. U daang iye bila a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yelihung ni ung daang veng ka Amiitai 'bi-dau 'Joona dangyeli ni. 'Joona daang iye dangyera ang 'yi Gaat 'Hii-fer.

26Ba Tari Baahaa Daana daang nyiyeng ka Isi'reeli 'deme dogee 'gaaliyeng. Ung daang nye ming ka 'haali ka 'yemihi la bii ka bamahi nga ang 'so ba miihi la, che sungina jaa daang 'chibe a na sung Iisiriel.

27Che Ba Tari Baahaa Daana ming daang ba yeli ka u na 'duye Iisiriel 'yuori bahi sagbani luong. A 'jung u daang diye 'Joowas bi-dau Jero'boo-am 'nu a iba 'chihi.

28Jero'boo-am tungtunihi chelee aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangu ning wa? U yelibera ni, bila nga ung da mang jau taanhuu aning bila nga ung daang la jau die Iisiriel, ba ba sebaa 'beng bi? Jero'boo-am daang jau dieye Damaasikus aning 'Heemat a 'ku Iisiriel. 'Juudang daang 'soa.

29Ka Jero'boo-am daang 'kpi ti paahi u ba'mine Iisiriel na'mine ingang. Bila 'puoring, u bi-dau Zakaraiyang daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 15

1Iisiriel naa Jeroboo-am.naaltmg 'yuong lijeri aning ayo'poin daana 'puong ka Amazaiya bl-dau Azaraiya, 'Juuda naa, daang leu naa.

2U daang iye 'yuomo 'pie ning ayuobi che leu naa. Yuomo 'pihinu aning a'yi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Jekolaiya, a'yi Jeruuselem.

3Azaraiya da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba Amazaiya ang daang i ni ung ming daang ira.

4Che ba daang ba 'ihi a 'jiduorihi yeng. A niba da nang mang 'iheye sarikihi, a nyugira iinsens a 'jiduorihing.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang di kongkonti ing a naa ung taraa bilaang a gara u 'kuung. A 'jung 'deu kanga ang weli 'yi ahi u 'yong 'puong ung daang kpiera. Ka 'Jootam, a naa bi-dau daang kaara a na'jangu, a mang ngmaara a paaluu niba saree.

6Azaraiya tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

© 2009 Bibles International.

7Ka Azaraiya daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu paahi u ba'mine ingang 'Deevid 'Yi-kpoming. Bila 'puoring u bi-dau 'Jootam daang die u 'jie 'di naalung.

8'Juuda naa Azaraiya naalung 'yuong 'pihita ning a'nii daana 'puong ka Jero'boo-am bi-dau Zakaraiyas daang 'di Iisiriel naalung. U daang 'diye a naalung 'chiuri ayuobi 'Sameeriya 'puong.

9U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a'wo u ba'mine ang da mang ira bila ni. U daang ba bahi Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yelibee ni taa, unang daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

10'Beng la ka 'Jee-bes bi-dau Saalum daang 'le Zekaraiya 'leree a ngmiu ku a niba 'ningbi-tooring che die u naalung 'di.

11Zakaraiyas tungtunihi chelee siring seuye Iisiriel na'mine tung'kori gbangu ning.

12Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni la bila. Una ung daang yeli 'ku 'Jeehu, a yeli ngaang ni: I bi-dau na 'jingye Iisiriel na'kogo ning a gara a jemanihi anaahi daanang. Bila ming ang daang 'wo.

13'Jee-bes 'bi-dau Saalum daang leuye naa 'Juuda naa Uzaiyaa naalung 'yuong 'pihita aning awai daana 'puong. 'Chiu 'gbuli ung daang 'di naalung 'Sameeriya 'puong.

14'Bojung 'Gee-dai 'bi-dau Meenahem daang 'yiye Tuuriza 'do wa 'Sameeriya a wa ngmi Saalum bi-dau'Jee-bes ku 'Sameeriya 'puong che die u naalung 'di.

15Saalum tungtunihi chelee, aning bila ni ung daang die 'yie bang bu a die taawai ni, ba siring sebaang Iisiriel na'mine tung'kori gbangu ning.

16A sanga Meenahem daang 'piiliye Tuuriza 'puong a 'pigi nie jaa ang 'bi Tiifisang, aning u 'gbendige. Bang daang jaanhi ka ba 'yuohi a 'yiri 'di-nobera 'jung ung daang 'piguu. Pogiba jaa ang daang bibeng a tan 'puuhi ung daang 'pirihi.

17'Juuda naa Azaraiya naalung 'yuong 'pihita ning awai 'puong ka 'Gee-dai 'bi-dau Meenahem daang leu Iisiriel naa. 'Yuomo 'pie ung daang 'di naalung 'Sameeriya 'puong.

18Meenahem da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U naalung beri ni jaa, u ba bahi 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yelibee ni taa. Jero'boo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

19Aaram naa Puul daang wa 'pigiye a paaluu. Ka Meenahem daang 'ku Puul wan taalentihi 'tuhi ka ka u ahi u 'puoring ka u kpiengu nye 'do ju a paaluung.

20Isi'reeli 'deme seng ka Meenahem daang chiehi a 'libie nga. U daang dieye wari sekelihi 'pihinu bungdaangkaraa jaa seng ka u 'ku Asiiriya naa. Ka Asiiriya naa daang leu, a ba la kpeling a paaluung.

21Meenahem tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang Iisiriel na'mine tungkori gbangu ning wa?

© 2009 Bibles International.

22Ka Meenahem daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bila 'puoring, u 'bi-dau Pekahaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

23'Juuda naa Azaraiya naalung 'yuong 'pihinu daana 'puong ka Meenahem 'bi-dau Pekahaiya daang leu Iisiriel naa 'Sameeriya 'puong. 'Yuomo a'yi ung daang 'di naalung.

24U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U daang ba bahi 'Niibat bi-dau Jero'boo-am yelibee ni taa. Jero'boo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

25'Beng la ka 'Remalaiya bi-dau Peeka, 'sojehi ningkpong ni kanga daang 'le Pekahaiya 'leree a kuu 'Sameeriya 'puong. A naa 'deu 'liliji-kpiengaa ning ung daang lang Pekahaiya ning Aarigob aning Aarii'ya jaa ku. Giilied daba 'pihinung daang puo Peeka ingang. U daang kuye Pekahaiya bila che die a naalung 'di.

26Pekahaiya tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i siring seuye Iisiriel na'mine tung'kori gbangu ning.

27'Juuda naa Azaraiya naalung 'yuong 'pihinu aning a'yi daana 'puong ka 'Remalaiya 'bi-dau Peeka daang leu Iisiriel naa 'Sameeriya 'puong. 'Yuomo lijeri ung daang 'di naalung.

28U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana ningeng. U daang ba bahi 'Niibat bi-dau Jeroboo-am yelibee ni taa. Jero'boo-am la daang veng ka Isi'reeli 'deme tung beu ni.

29Iisiriel naa Peeka naalung 'beri ning, Asiiriya naa Tiiligat Pi'liizer daang wa jau tuongye a 'yi-bera nga: Aijong, 'Ee-bel Beet 'Mee-aka, 'Janoowa, 'Kii-des aning 'Heezor. Giilied aning 'Gaalilii ang bi Naafitalai paaluung jaa ung daang jau tuong. Ba daang leuye taanhuu ningjaunyogirihi ung tari gaaning Asiiriya.

30Bila 'puoring lila 'bi-dau 'Hosiiya daang dieye 'yie bang 'le 'Remalaiya 'bi-dau Peeka 'leree. 'Hosiiya daang ngmiye Peeka ku che die a naalung 'di. Uzaiyaa 'bi-dau 'Jootam naalung 'yuong lijeri daana puong daang la bila.

31Peeka tungtunihi chelee aning yeli jaa ung i siring seuye lisiriel na'mine tung'kori gbangu ning.

32Iisiriel naa Peeka, Remalaiya bi-dau ni naalung 'yiilung 'yuoning ka 'Juuda naa 'Jootam, Uzaiyaa bi-dau daang piili naalung 'diibu.

33U daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. Yuomo pie ning ayuobi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Jeriyuusa, 'Zeedok bi-poga.

34'Jootam da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba Uzaiyaa ang daang i ni ung ming daang ira.

35Anaa jaa che ba daang ba 'ihi a 'jiduorihi. A niba da nang mang 'iheye sarikihi a nyugira iinsens ming a 'jiduorihing. 'Jootam daang la meye Ba Tari Baahaa Daana Deu Saa'ju seng 'di-nokpong ni.

© 2009 Bibles International.

36'Jootam tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

37Ana beri ning Ba Tari Baahaa Daana daang 'piiliyeng a tuora Aaram naa 'Rii-zeng aning 'Remalaiya bi-dau Peeka inna ka ba gaa ti jauning 'Juuda.

38Ka 'Jootam daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu a puo u ba'mine ingang Deevid Yi-kpoming. Bila 'puoring ka u bi-dau 'Eehaz daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 16

1'Remalaiya 'bi-dau Peeka naalung 'yuong pie ning ayo'poin daana 'puong ka 'Juuda naa 'Eehaz, 'Jootam bi-dau ni daang piili naalung 'diibu.

2'Eehaz daang iye 'yuomo lijeri che leu naa. 'Yuomo 'pie ning ayuobi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. 'Eehaz da ba mang ira yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningeng a'wo u nabaali 'Deevid ang daang ira bila ni.

3Che Iisiriel na'mine gberi ni ka 'Eehaz daang di. Siringkoni u daang diye u 'bi-dau 'ihi sarika 'buung 'puong. A paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli niba 'ningbi-tooring bahi ni, ba yelidega ni taa ka 'Eehaz daang ira.

4U da mang 'iheye sarika, a nyugira iinsens ming a jiduorihing. U da mang iriye bila a taanhi juring aning dau jaa ang tan maahuu luong.

5'Beng la ka Aaram naa 'Rii-zeng aning Iisiriel naa Peeka, 'Remalaiya 'bi-dau daang 'do wa Jeruuselem ingang a na wa jauniu taanhuu. Ba daang 'pigiye 'Eehaz che ba daang ba tuomuu.

6A sanga Aaram naa 'Rii-zeng daang jau tuongye 'Mat 'ku Aaram. U daang kariye 'Juuda 'deme bang 'yi 'Mat 'puong. 'Beng la ka lidom 'deme daang gaa 'Iilat a ti 'jing beng a waana 'jine.

7'Eehaz daang tungye tungtuniba Asiiriya naa Tiigilat Piliizer 'jie. Ngaang ka 'Eehaz daang yeli: N iye i tungtuna che la i i 'yeme ming. Wa faama Aaram naa aning Iisiriel naa 'nuuhing. Ba 'ihi 'pigimeng.

8Ka 'Eehaz daang va a wari aning a salima ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'cluing ni. U daang vaye anani ang bi a naa 'deu bungnanee 'bingjiihing ni ming paahi bang ti ku Asiiriya naa cheutaa.

9Asiiriya naa daang 'wongye 'Eehaz tuola ni, 'bojung u daang gaaye Damaasikus ingang a ti jau tuomuu. 'Be 'deme daang leuye taanhuu ningj atmyogirihi ung tari gaaning Kiir che ku 'Rii-zeng ming.

10Naa 'Eehaz daang gaaye Damaasikus ka u ti 'tuohi Asiiriya naa Tiigilat Pi'liizer. 'Beng la ung daang nye sarika 'ihijie kanga Damaasikus 'puong. A 'jung u daang diye a sarika 'ihijie 'bigihee, u 'meselihung aning bila ni jaa bang meu tuoli bang ti 'ku Ngming'puohi 'yi-diera 'Yuuraija.

© 2009 Bibles International.

11'Beng la ka Ngmingpuohi 'yi-diera Yuuraij a daang me sarika 'ihijie ung tari bigihee jaa Naa 'Eehaz ang di tuoli ang 'yi Damaasikus wa ni. Ka Ngmingpuohi 'yi-diera 'Yuuraija daang meu seni che ka Naa 'Eehaz 'yi Damaasikus leu wa.

12A naa ang daang wa 'yi Damaasikus leu wa, u daang nyiye a sarika 'ihijie. 'Beng la ka a naa daang tagi to a sarika 'ihijie 'ihi sarikihi u ingang.

13U daang nyugiye u sarika nyugirihi aning u bung'bie sarika. U daang buoye u bung'nyuurihi sarika, a mihi u maahuu sarikihi ni ming jiing waahi a sarika 'ihijie.

14U daang waaningye a yaawa sarika 'ihijie ni ang daang 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni ming. A Ngming'puohi 'de-kpong 'ningbi-toori ung daang 'yiniu waaning. A sarika ihiji-paalaa ni aning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni kpachaga ung daang 'yiniu. U daang diung wa 'bing a sarika 'ihiji-paalaa nga sa'mung-goo seng.

15Bila 'puoring Naa 'Eehaz daang 'kuye Ngming'puohi 'yi-diera 'Yuuraij a nuori a yeli: A sarika 'ihiji-paalikaraa ning ing na mang nyugira a 'beeguu sarika nyugirihi aning a ji-maarii bung'bie sarika. 'Beng ing na mang 'ihe naa sarika nyugirihi aning u btmebie sarika, a langning a paaluu niba jaa sarika nyugiruu ni ming. 'Beng ing na mang 'ihe ba bung'bie sarika aning ba bung'nyuurihi sarika ming. Ka i mang di a sarika nyugiruu ni jiing jaa aning a sarika jiing jaa mihi u ingang. Che a yaawa sarika 'ihijie ni yeng na leuye 'jie mang na mang pieha yela 'yire.

16Ka Ngming'puohi 'yi-diera 'Yuuraija daang i yeli jaa Naa 'Eehaz ang 'kuu nuori ka u i.

17Ka Naa 'Eehaz daang nyogi a 'torikohi 'lomboe bungpogirihi ni lagihi, a nyogi a tahibera ming 'ihi a ingang. U daang nyogiye a Gbaalikpong ming dogi a yaawa nadavarihi ni ang daang Iii u luong ni ingang, a diu tari 'kubo ingang.

18U daang 'ihiye a Peenhibu 'beu sampaa ni ming bang maali a Ngming'puohi 'de-kpoming ni. U daang 'ihiye a naa 'yenge 'di-nuori ni a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Asiiriya naa yela ung daang i bila.

19'Eehaz tungtunihi aning yela ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

20Ka 'Eehaz daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu puo u ba'mine ingang Deevid 'Yi-kpoming. Bila 'puoring u 'bi-dau Hezekaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 17

1'Juuda naa 'Eehaz naalung 'yuong 'pie ning a'yi daana 'puong ka 'lila 'bi-dau 'Hosiiya daang leu Iisiriel naa 'Sameeriya 'puong. 'Yuomo awai ung daang 'di naalung.

2U da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Che u yelibee daang ba to Iisiriel na'mine ni ang daang 'di che kuu ni.

© 2009 Bibles International.

3Asiiriya naa Salima'nii-zer daang wa 'piguung. Ka 'Hosiiya daang leu u tungtuna, a da mang yeura chieha libie 'kuruu.

4'Beng la ka Asiiriya naa daang piehi bang 'leree kanga 'Hosiiya ang 'le yela. 'Bojung 'Hosiiya daang tungye tungtuniba 'lijipiti naa 'Soo jie. U daang ba wa 'ku Asiiriya naa chieha jaa ming a'wo ung da mang ira bila 'yuoni la 'yuoni jaa ni. Bila 'jung Asiiriya naa daang 'letmg, a poguu bahi pogiriba 'detmg.

5Asiiriya naa daang 'tugiliye a paaluu jaa, a gaa 'Sameeriya ti 'piguu jeng 'yuomo ata.

6'Hosiiya naalung 'yuomo awai 'puong, Asiiriya naa daang jau tuongye 'Sameeriya a nyogihi Isi'reeli 'deme gaaning Asiiriya. U daang ti 'bingye 'mine 'Heela 'puong, a 'bing 'mine ming 'Heebor 'puong, 'Goozang Mani 'kongkogiri kangang. U daang 'bingye ba chelii ni ming 'Miid 'deme 'yi-berang.

7A daang 'woye bila, 'bojung Isi'reeli 'deme daang iye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yelibeu. Unang daang tariba 'yining lijipiti paaluung, a 'ihiba lijipiti naa Fee'ro 'nuuhing ni. Ngmingjaani bang daang leu fora.

8Ba da mang 'tuuriye a paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli 'deme ningbi-tooring bahi ni yeli'tuurihi. Bang 'tuuro Iisiriel na'mine ming yeli'tuurihi bang 'bing.

9Isi'reeli 'deme da mang sogina iriye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yela nga ang ba 'tori. Ba daang meye 'jiduorihi ba 'yi-bera jaang. 'Jipigihi 'deduorihi aning 'yi-bera nga bang daang me daangguongkpienhi 'gilaa jaang bang daang mea.

10Ba daang baye bagimaali 'kubo a maali Asiira bagiri daari ming tangyogu jaa 'jung aning dau jaa ang tari maahuu luong.

11'Beng bang da mang nyugira iinsens a 'jiduorihi jaang a'wo a paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kariba 'ningbi-tooring bahi ni. Ba da mang iriye yelibee ming danna Ba Tari Baahaa Daana 'suuri.

12‘bojung ba da mang maanaye baga. Che Ba Tari Baahaa Daana ming daang yelibang ngaang a baga nga yela: Ye ta wa ira a yeli nga.

13Ba Tari Baahaa Daana daang iyeng ka u dangyeriba jaa aning kaakaara jaa kpaahi Iisiriel aning 'Juuda. U daang yeliyeng: Ye bahi ye yelibee soe ni che 'tuuro n no'kurihi aning n yeli'tuurihi ni. Ye 'tuuro a 'begu ni yela mang daang ku ye ba'mine nuori ni jaa. Una mang daang i ka n tungtuniba ang i dangyeriba kuye ni.

14Anaajaa ba daang ba 'wong, che daang i kung'wong yela 'deme a'wo ba ba'mine ang daang ba 'wono yela bila ni. Banang daang ba sagi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'di ni.

15Ba daang jaanhiye u yeli'tuurihi aning u 'layiri ni ung daang maalining ba ba'mine ni. Ba daang jaanhiye u 'sierihi ni ming ung daang di kpaahiba ni. Ba daang 'tuye baga, a leu bagimaaniba. Ba daang toonhiye a paalihi ni ang ngmaaba 'gili ni. Ba yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang kpaahiba ka ba ta mang toonhiba ni.

© 2009 Bibles International.

16Ba daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini no'kurihi che nyeli buunhu maali napola a'yi a maali Asiira baga daari. Bang da mang 'puoho saa'ju ngmari'bie baluu jaa, a 'puoho 'Bee-al ming.

17Ba da mang diye ba bi-daba aning ba 'bi-pogiba 'ihi sarika "buung 'puong. Ba daang 'direye suolung, a bugira baga ming. Ba daang kuohiye ba miihi a na mang ira yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng ka ba dang u 'suuri.

18Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihiye Isi'reeli 'deme ingang yaga jaa. U daang 'ihibeng u 'ningbi-tooring. Ba kanga jaa daang ba kpeling, ka 'Juuda buurii niba 'yong naani.

19'Juuda 'deme ming gba daang ba 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini no'kurihi ni. Isi'reeli 'deme yeli'tuurihi ni bang daang 'bing ni bang da mang 'tuuro.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana daang jaanhi Iisiriel baluu jaa. U daang dogihibang, a yaaba ing bungjaahiba 'nuuhing bilaang ti 'ihiba u 'ningbi-tooring loo.

21Sanga ni ung daang tagi Iisiriel ngmaa 'Deevid 'deung, bang daang nyogi 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am 'bing naa. 'Beng la ka Jeroboo-am daang veng ka Isi'reeli 'deme 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'tuubung che veng bang tung bekaraa kanga.

22Isi'reeli 'deme daang iriye Jero'boo-am yelibee ni jaa ung da mang ira ni. Ba daang ba bahaa,

23bilaang ka Ba Tari Baahaa Daana ti 'ihi Iisiriel u 'ningbi-tooring. Bila ni ung daang veng ka u tungtuniba jaa ang i dangyeriba yeli ni, bila ung daang i. A 'jung ba daang nyogihiye Isi'reeli 'deme 'yining ba miihi paaluung a gaaning Asiiriya a'wo ang 'be bila waana jine ni.

24'Beng la ka Asiiriya naa daang 'yining niba Baabilong, Kuuta, Aava, 'Heemat aning Sefari'veeyim waaning. U daang bingbang 'Sameeriya 'yi-bera ning bang liehi Isi'reeli 'deme bogu. Bang daang die 'Sameeriya 'so, a kpiera u 'yi-bera ning.

25B a 'be 'jingbu 'mtmpiileeng, ba daang ba 'puoho B a Tari Baahaa Daana. Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang saahiye 'gbegime ing ba puong ang ku ku ba 'mine.

26A 'jung ba daang yeliye yela 'ku Asiiriya naa ngaang: A niba ni ing 'ihi wa 'bing 'Sameeriya 'yi-berang ni, ba ba bang a paaluu Ngmini yeli'tuurihi. Bila 'jung u saahiye 'gbegime ing ba puong ang siringkoni kuuriba, bang ba bang a paaluu Ngmini yeli'tuurihi 'jung.

27'Beng la ka Asiiriya naa daang 'ku nuori a yeli: Ye veng ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni yeng 'yining be waaning ni kanga gaa 'be. Ye veng ka u ti kpiera beng a mang 'wunibo a paaluu Ngmini yeli'tuurihi.

28'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni bang tan 'yining 'Sameeriya gaaning ni kanga daang wa kpiera Beetel 'puong. Ung daang 'wulibo bila nga bang na mang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

29Anaajaa che paaluu jaa da nang mang maanaye u minga baga. Ba da mang diang bing bing a bagi'deri ni ang bi a 'jiduorihing ni. Ana ka a 'Sameeriya 'deme daang maali ni. Paaluu jaa 'deme da nang mang iriye bila 'yi-kpong jaa 'puong bang kpiera.

30Baabilong 'deme daang maaliye Suukot 'Biinot, ka Kuuta 'deme maali Nuurigal, ka 'Heemat 'deme ming maali Aasima.

31Aavim 'deme ming daang maaliye Niibihaz aning Taaritak. Ka a Sefari'veeyim 'deme ni ming da mang nyugira ba biihi buuming a 'kuro Adiraamelek aning Anaamelek, Sefari'veeyim 'deme ngmima ni.

32Bila bang da mang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana. Che ba da mang 'ihiye ba 'jiduorihi bagimaali 'yi-dieriba ming ba baluu jaa 'puong. Banang da mang 'ihe a niba sarikihi 'kuribo a 'jiduorihi bagi'dering.

33Ba da mang 'puohoye Ba Tari Baahaa Daana che nang maana ba miihi baga ming. Ba da mang iriye bila a 'tuuro a paalihi ni bang daang nyogihiba waaning ni lesiriyeng.

34A nang waana 'jine nga che ba nang 'tuuriye a yelPtuuribi. Ba ba 'puoho Ba Tari Baahaa Daana. Ba ba 'tuuro ba yeli'tuurihi bii ba yeli'binnihi ni ming. Bila ning u 'ju bang ba 'tuuro a 'begu aning a no'kuruu ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang lcu Jeekob biihi ni. Bana ung daang buona lisiriel ni.

35Bana ka Ba Tari Baahaa Daana ningba daang 'bing 'layiri, a kpaahiba yeli ngaang ni: Ye ta wa 'puoho ngmingjaani bii a 'churo 'kuraa. Ye ta wa tunaa bii a 'ihe sarika 'kuraa ming.

36Che ye mang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana 'yong. Unang daang di kpiengkpong aning 'nu ang tie tariye 'yining lijipiti waaning ni. Una yeng na mang 'puoho. Una ming yeng na mang 'ihe sarika lcuro.

37Ka ye mang kaara beng, a 'tuuro a yeli'tuurihi, a yelibinnihi, a 'begu, aning a no'kuruu ung daang seu lcuye a gara wagiri jaa. Ye ta wa fora ngmingj aani.

38A 'layiri ni ming mang maali niye ni, ye ta wa 'yiinhuu, bii a 'puoho ngmingj aani.

39Ye mang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. U na dieyeng a 'yi ye domihi jaa 'nuuhing.

40Anaa jaa che ba daang ba 'tu nuori, che da mang 'tuuro ba yeli'tuurihi 'kori ni.

41A 'jung a niba nga da mang 'puohoye Ba Tari Baahaa Daana che nang magna ba bagipehinihi ming. Aning ming, ba biihi aning ba biihi ming 'biihi da nang mang iriye bila ni ba ba'mine ang daang ira ni, haali a waana 'jine.

2 Kings 18

1'Iila 'bi-dau 'Hosiiya, Iisiriel naa naalung taalung 'yuoning ka 'Eehaz 'bi -dau Hezekaiya, 'Juuda naa daang 'piili naalung 'diibu.

© 2009 Bibles International.

2Hezekaiya daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo lijeri ning awai ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Aabi, Zakaraiyas 'bi-poga.

3Hezekaiya da mang iriye yela ang tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u nabaali Deevid ang daang i ni ung ming daang ira.

4U daang 'ihiye a jiduorihi che ngmahi a bagimaali 'kubo ming. U daang ngmaaye a Asiira bagiri dau ni loo, a ngmahi a yaawa waahuu ni 'Moosis ang daang maali ni ming 'puro 'puro. 'Bojung Isi'reeli 'deme da mang nyugiraye iinsens 'kuruu a waana ana beri ning. Nehuusitang bang daang buona a yaawa waahuu.

5Hezekaiya daang deliye Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni. 'Juuda na'mine jaa 'puong, kanga jaa daang 'chibe a 'wonuu, ka banani ang daang 'di che kuu la bii banani ang 'di u 'puoring la.

6U daang nyogiye Ba Tari Baahaa Daana kpiengaa. U daang ba bahi u 'tuubu. U da mang 'tuuriye Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi ni ung daang 'ku 'Moosis ni.

7Ba Tari Baahaa Daana daang biye u seng. 'Jie jaa ung da mang gaa, u maa'koo da mang maaling. U daang dieye taawai Asiiriya naa ingang, a jaanhi ka u mang tunuu.

8U daang 'sigihiye a Filiisitiya 'deme bilaang ti ing 'Geeza 'puong aning 'be 'gbendige jaa. A 'yi 'jipigihi 'deduorihing a gara 'yi-bera bang me daangguongkpienhi 'gilaang, u daang 'sigihibang.

9Naa Hezekaiya naalung 'yuomo anaahi 'puong, Asiiriya naa Salima'nii-zer daang waye 'Sameeriya ingang a wa 'piguu. 'lila bi-dau 'Hosiiya, Iisiriel naa naalung 'yuomo ayo'poin 'puong daang la bila.

10A taahmg 'yuoni baahaang, ba daang tuongye be. Hezekaiya naalung 'yuomo ayuobi 'puong bang daang jau tuong 'Sameeriya. Iisiriel naa 'Hosiiya naalung 'yuomo awai 'puong daang la bila.

11'Beng la ka Isi'reeli 'deme daang leu ningjatmyogirihi ka Asiiriya naa tari gaaning Asiiriya. U daang ti bingye ba 'mine 'Heela 'puong, a 'bing ba 'mine ming 'Heebor 'puong, 'Goozang Mani 'kongkogiring kangang. U daang bingye ba chelii ming 'Mid 'deme 'yi-berang.

12Bila daang iyeng ‘bojung ba daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini nuori. Ba daang ba paali u layiri ni. Ba daang ba 'tu anani ming jaa Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis ang daang 'kubo nuori a yeli ni. Ba daang ba chelihaa bii a iraa.

13Naa Hezekaiya naalung 'yuong 'pie ning anaahi ingang, Asiiriya naa Senaakerib daang wa 'pigiye 'Juuda 'yi-bera jaa bang me daangguong,kpienhi 'gili a wa jau tuomaa.

14'Beng la ka 'Juuda naa Hezekaiya daang tuoli yeli 'ku Asiiriya naa 'Leekis 'puong ngaang: N ngmiye gberi. Nang leu chebahima. Sani jaa ing na ngmaa kumo, n na

© 2009 Bibles International.

yaung. Ka Asiiriya naa daang ngmaa sani 'ku 'Juuda naa Hezekaiya. A sani nuori daang iye wari taalentihi koohi ata aning salima ming taalentihi 'pihita.

15A 'jung Hezekaiya daang 'kuung wari jaa ang daang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung. U daang 'kuung anani ang daang 'bi a naa 'deu bungnanee bingjiihing ni ming jaa.

16Ana wagiri ning Hezekaiya daang lagihiye a salima Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'de-kpong ni 'di-noeng. U daang lagihiye 'mine ming a piilihing. Una minga 'Juuda naa Hezekaiyang daang maalaa pogaa. A jaa ung daang di ku Asiiriya naa.

17'Beng la ka Asiiriya naa daang tung u 'sojehi ningkpong kpong, aning u 'karichi kpong kpong, aning u 'sojemuni ningkpong. Ba daang 'yiye 'Leekis, a tari 'sojemuni ang i kpong a 'do ning Naa Hezekaiya jie Jeruuselem 'puong. Bang daang di ti to Jeruuselem, a gaa ti ahi pieli a konggberi ni ang 'yi a saaju seng kongngmani ni. Unang daang bi a sori ni ang gara a Bungpegira 'Teng-gbani ni.

18Bang daang wa tung ka ba buong a naa, ka Hilikaiya bi-dau Ilaiyakim ang daang kaara a naa 'deu 'yi wa ba seng. U ning gbangseura Seebina daang la, aning 'Eesaf 'bi-dau 'Joowa ang da mang seura 'yuoni jaa yelitarihi 'binne.

19'Beng la ka a 'sojehi ningkpong daang yeli 'kubo: Ye ti yeli 'ku Hezekaiya ka ngaang ka a nakpong ni, Asiiriya naa yeli: 'Bo ing deli a tari nyau nga?

20I yo yerang ka i segihaye taanhuu segihibu, a tari bila kpiengu ming. Che tiara la ing fara. Ning'buo panaa ing deli, a 'ihining taawai 'tuohimo?

21Nye, i deliye lijipiti, a dangkpali nga ang 'woning kuong nuori 'muo ang kau nga. Una ka nie mang jagiha tmg 'chugi u 'nu 'puo ni. Bila ka 'Iijipiti naa Fee'ro 'wo a 'ku bamahi jaa ang deluu.

22Che a'mineng ngaang yeng na yeli 'kumo: Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ting deli. U 'jiduorihi aning u sarika 'ihijiihi naani ka Hezekaiya saang che yeli 'ku 'Juuda aning Jeruuselem 'deme ka ye mang 'puoho a sarika 'ihijie nga 'ningbi-tooring Jeruuselem 'puong?

23Bila 'jung, n suhii, ing nuori ku n ningkpong Asiiriya naa. N na 'kuing yohi 'tuhi a'yi, ka inang na tuong nye a jonniba yeng.

24Haali n ningkpong 'sojehi ningbera jaa 'puo bung'bile gba, ye tuomuung leuhi bahi? Ana ka wala yeng di ye tamaa ing 'Iijipiti ingang a buora cherietihi aning yohijonniba?

25N muo 'yiye Ba Tari Baahaa Daana 'puoring che wa a jie nga ingang ka n saamuu bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli 'kumo: Gaa a paaluu nga ingang, a ti saamuu.

26'Beng la ka Hilikaiya 'bi-dau 'Ilaiyakim, ka Seebina, aning 'Joowa daang yeli 'ku a 'sojemuni ningkpong: Jaan'de, yeli yela 'ku i tungtuniba Ara'meeyik kokoring, 'bojung

© 2009 Bibles International.

una ting 'wono. Ta yera yela 'kuriti 'Juuhi kokoring ka a niba ang 'bi a daangguoni 'jung 'wonaa.

27Che ka a 'sojemtmi ningkpong yeli 'kubo: I ning i ningkpong 'yong seng muo ka n ningkpong tungma ka n wa yeli a yela nga 'ku bi? A daba nga ang 'jing a daangguoni 'jung ni seng naani ung tungma? Ba nii jaa na 'diye ye miihi bini, a 'nyu ye miihi duurung.

28'Beng la ka a 'sojemuni ningkpong daang ahi che tahing aning kokokpiengaa a 'Juuhi kokoring, a yeli: Ye 'wong a nakpong ni, Asiiriya naa yelihung.

29Ngaang ka a naa yeli: Ye ta veng ka Hezekaiya benniye, 'bojung u kung bang dieye n 'nuuhing.

30Ye ta veng ming ka Hezekaiya i ka ye deli Ba Tari Baahaa Daana. Hezekaiya yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daananaang dieting. A 'yi-kpong nga kung 'le Asiiriya naa 'nuuhing.

31Ye ta cheliha Hezekaiya yeliyaga, bojung ngaang ka Asiiriya naa yeli: Ye 'yi wan seng ka n niye maali taa. Ka yenang i bila, ye kanga jaa na mang 'direye u minga 'girep ngmielii bung, a 'dire u minga kangkanga dau ngmama. Ye kanga jaa ming na mang 'nyuuriye u minga kolung kuong.

32Ye na iriye bila a waana wagiri nga mang na wa tariye gaaning paaluu ang 'woning ye paaluu nga. U iye bung'bie aning waingpaani paaluu. Ooliv daari 'tuuhi aning siu paaluu la. Ye na tariye 'nyivoe, ye kung 'kpi. Che ye ta cheliha Hezekaiya yeliyaga, ‘bojung belingbu ung waananing a yera ka: Ba Tan Baahaa Daana na dieting.

33A paalihi ngmima kanga muo tuong dieye u paaluu Asiiriya naa 'nuuhing bi?

34'Yening ka 'Heemat aning Aaripad ngmima ni 'be? 'Yening ka Sefari'veeyim aning 'Hiina aning Aiva ming ngmima ni 'be? A tuong dieye 'Sameeriya n nuuhing bi?

35A paalihi ngmima nga jaa 'puong, ngming'buong tuong die a paalihi n 'nuuhing a'wo Ba Tari Baahaa Daana yeng na die Jeruuselem n 'nuuhing?

36Che ka a niba daang tang ba noe. Ba daang ba yeli yeli jaa togumuu, ‘bojung a naa daang 'kuye nuori ngaang: Ye ta wa togunuu.

37'Beng la ka Hilikaiya 'bi-dau 'Ilaiyakim ang daang kaara a naa 'deu, ka Seebina a gbangseura aning 'Eesaf 'bi-dau 'Joowa ang da mang seura 'yuoni jaa yelitarihi 'binne wa Hezekaiya seng. Ba daang chiehiye ba bungyerihi che wa toonhi a 'sojemuni ningkpong yeliyaga ni 'kuu.

2 Kings 19

1Sanga ni Naa Hezekaiya ang daang wa 'womaa, ung .tagihi u bungyerihiclueln che di buorihi yen a gaa ti kpe Ba Tan Baahaa Daana 'deu.

© 2009 Bibles International.

2'Beng la ung daang tung 'Ilaiyakim ang kaara a naa 'deu, Seebina a gbangseura, aning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ningbera. U daang tungbang dangyera Ai'zeeya, 'Eemoz 'bi-dau ni jie. Ba daang 'piliye buorihi.

3Bang ti yeli 'kuu: Ngaang ka Hezekaiya yeli: Wahala, aning 'iniingbu, aning nyaaba 'beu la 'jine, 'bojung a 'biihi dogibu wagiri tayeng, che fanga 'chibe bang na dogiba.

4A'mineng Ba Tan Baahaa Daana i Naangmini na 'wongye a 'sojemtmi ningkpong yeliyaga ni jaa. Ana ka u ningkpong Asiiriya naa di tumuu ka u wa degi a Naangming'vori ni. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na dogihuung, a yelibie ni ung 'wong ni yela. A 'jung 'puohi a 'ku a niba chelii ni ang kpeling ni.

5'Beng la ka Naa Hezekaiya tungtuniba ni daang wa Ai'zeeya seng.

6Ka Ai'zeeya yeli 'kubo: Ye gaa ti yeli 'ku ye ningkpong ni ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ta jora dabieng a yela ni ing 'wong ni yela. Ana ka Asiiriya naa tungtuniba di degima ni.

7Nye, n na diye sie kanga imuu, ka u 'wong baye kanga a leu gaa u minga paaluu. N na veming ka ba di ta'kobi kuu u minga paaluung.

8'Beng la ka a 'sojemtmi ningkpong daang leu ti pogi Asiiriya naa ka u jaura ning Liibina, bojung u daang 'wongyeng ka a naa 'yiye 'Leekis gaa.

9A naa daang 'wongye ngaang Kuus naa Tiirihaka yela: Nye, u 'yi wayeng ka u jaunii taanhuu. A 'jung u daang la tungye tungtuniba Hezekaiya seng a yeli:

10Ye yeli ngaang 'ku 'Juuda naa Hezekaiya: Ta veng ka i Naangmini ni ing deli ni bennii, a yeli ka: Jeruuselem kung kpe Asiiriya naa 'nuuhi.

11Nye, i 'wongye bila ni Asiiriya na'mine ang i paalihi jaa, a saamaa kpeleng kpeleng. Ina muo veng na iye 'chihi bi?

12A paalihi ni n ba'mine ang daang saang bahi ni ngmima tuong diebang bi? 'Goozang, 'Heerang, 'Rii-zef aning 'Tiding niba ang daang bi 'Ti-laaser 'puong, ba ngmima tuong diebang?

13'Yening ka 'Heemat naa 'be? 'Yening ka Aaripad naa 'be? 'Yening ka 'yi-kpong ni bang buona Sefari'veeyim ni naa 'be? 'Hiina aning Aiva ming na'mine biye?

14Ka Hezekaiya daang die a gbangu a tungtuniba 'nuuhing a karimuu. Ka Hezekaiya daang 'do gaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu a ti yeti a gbangu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

15Ka Hezekaiya daang 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini, Ina nga ang mang bi a cheribihi kpachagang. Ina 'yong la Naangmini a dunee naalihi jaang. Inang maali sagbani aning 'teng-gbani.

16'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nang begi i 'tuorii, a 'wong. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nang 'yuolti i 'ningbie a nye. Wong Senaakerib yelibie ni, unang tung ka ba wa degi Ina, Naangming'vori ni.

© 2009 Bibles International.

17Yeliminga la, Ba Tari Baahaa Daana, a Asiiriya na'mine iyeng ka a paalihi aning a 'teng-gbama jeng kpali.

18Ba 'ohiye ba ngmima ni ming loo 'buuming, ‘bojung a daang ba i ngmima. Ninsaalaa 'nuuhi tuma la, daari aning 'kubo. Bila 'jung bang daang saamaa bahi.

19Bila 'jung, pampana n suhang 'oo Ba Tari Baahaa Daana, dieti 'yi u 'nuuhing. Dieti, ka chime paalihi jaa nye bang ka ina 'yong la Ba Tari Baahaa Daana Naangmini.

20'Beng la ka 'Eemoz 'bi-dau Ai'zeeya daang tung ka ba yeli 'ku Hezekaiya: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Ing 'puohi Asiiriya naa Senaakerib yela 'kumo ni 'jung, n 'wongyeng.

21Yeli Ba Tari Baahaa Daana ang yeli a'wo Senaakerib yela la nga: A pogisaraa ni ang ba bang dau ni, Zaiyong bi-poga ni ba kahinii. U iing sie la. Jeruuselem bi-poga ni 'pingye u 'ju i 'puoring.

22Ningbuo ing di fiengye a degi? Ningbuo ingang ing 'duohi i kokori, a 'gbeli kaa aning tangkama? Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni ingang la.

23A 'tuuro i tungtuniba ingang i diye Daana fiengye. I yeliyeng: N cheeriet jemaang tarima 'doning a tangbera juri, a 'do ta Leebanong baahaa 'jiihi. N na ngmaahiye u 'siid-er dayogiri, aning u saipires davieni. N na taye u baahaa baahaa toribogiri ni, a ta u kongkoe ang tari davieni 'puo.

24N 'tugiyeng a 'nyu kuong saang'tengeng, a di n gbe'puuhi i ka 'Iijipiti konbobilii jaa nyuuhi.

25I ba 'wong bila nga mang bimaa sanga jaa bi? I ba 'wong ka maang tumaa sangkongkoruu bi? Pampana n iyeng ka bila tung ka i tuong i ka 'yi-kpongkpienhi leu tandaga ang 'duo 'duo.

26Bila 'jung a kpieriba kpiengu daang iye fiing. Ba iinhi daang chuoriyeng bang i chinchang. Ba daang 'woningye 'teng-gbani moo aning vamaaha. Ba daang 'woningye pie 'ju moo, a 'woning bungburihi ang ba dogi che haari.

27Che n bangye i kpe'jie, N bangye i 'yiibu aning i wa kpiebu wagiri ming, a bang i 'su-tuluu ing di n ingang.

28I 'su-tuluu ni ing di n ingang aning i tangkama ni 'do wa kpeye n 'tobo. Bila 'jung n na diye n fintiri tung i nyieng a di n daama ing i nuoring. N na leuhiing ka i 'tu sori ni ing 'tit wa ni.

29Yeli ang na i 'sieree 'kui la nga: 'Yuoni nga ye na 'diye buunhu ang 'buli a miihing. 'Yuong 'jieng ming ye na 'diye buunhu ang 'yi a ingang. Che a 'yuong taalung ingang ye bun a che. Ye ko 'girep yori, a 'di a ngmama.

30Banani ang chehi a faa jo 'yi 'Juuda 'deung ni na la teuye nyaga 'sigi 'tenge. A ngmang ngmama ming saa'jung.

© 2009 Bibles International.

31'Bojung niba 'mine na 'yiye Jeruuselem a chehi. Ka banani ming ang faa jo ni 'yi
Zaiyong Tangkpong ning, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ingjaging na tung
bila.

32Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Asiiriya naa vela: U kung kpe a 'yi-
kpong nga. U kung teu 'piing ming beng. U kung wa 'tuohuu ning 'kuri-bunglegiraa,
bii a 'tugi tani 'duo u daangguong sieng, ka u 'piguu.

33Sori ni ung tu wa ni, u ning u ju ung na 'tu leu gaa. U kung kpe a 'yi-kpong nga. Ba
Tari Baahaa Daanang yeli.

34N na 'guye a 'yi-kpong nga, a iu 'chihi. N minga aning n tungtuna 'Deevid 'jung
mang na i bila.

35'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang 'yi ana 'yienguu ni. U daang
kuye niba 'tuhi koo aning 'tuhi lijaanaahi aning a'nu (185,000) Asiiriya 'deme
kampung. Ka niba daang wa 'ihe 'beeguu 'pipi, ka 'kuunhi la. Bang jaa daang kpi.

36A 'jung ka Asiiriya naa Senaakerib daang 'yibe, a gaa. U daang leu 'kuliyeng, a ti
kpeling Niineve 'puong.

37Ung daang ti 'puoho u ngmini Niisirok bagi'de-kpong ni 'puong. Ka u 'bi-daba
Adiraamelek aning Sariizer daang di ta'kobi kuu, che jo gaa Aararat paaluu. 'Beng la
ka u 'bi-dau 'Iisar Haadong daang die u 'jie 'di a naalung.

2 Kings 20

1Ana beri ning, Hezekaiya daang wa bierang a tohi kuung. Ka dangyera Ai'zeeya,
'Eemoz bi-dau daang gaa u seng ti yeli kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli:
Segihi i 'deu yela ka a ahi, 'bojung i na kping. I kung 'ihi.

2'Beng la ung daang leuhi u 'ningbisogo 'tori daangguoni a 'puohi Ba Tari Baahaa
Daana.

3Ngaang ung daang 'puohi: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, nang tiehi bila nga
mang di yelimingilung aning n 'sikiri jaa a 'cheng i 'ningbi-tooring. Leu tiehi bila ni
mang i yela ang 'tu sori i 'ningeng. Ka Hezekaiya daang 'kong sung.

4Ai'zeeya ang daang 'yi, u da nang ba to a 'sonsogihi jangu ni che ka Ba Tari Baahaa
Daana yelihung tau.

5Ngaang ung daang yeli: Leu gaa ti yeli 'ku Hezekaiya, n niba 'yi-diera ni ka ngaang
ka Ba Tari Baahaa Daana, i nabaali Deevid Naangmini ni yeli: N 'wongye i puoho ni.
N nyiye i ningtong ni ming. Siringkoni, n na veming ka i nyaa. A 'beri ata daari, i na
'doye Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

6N na diye 'yuomo 'pie ning a'nu ming a paahi i 'bering. N na diegiing a die a 'yi-
kpong nga ming Asiiriya naa 'nuuhing. N na 'guye a 'yi-kpong nga n minga aning n
tungtuna 'Deevid yela.

© 2009 Bibles International.

7Bila 'puoring Ai'zeeya daang yeliyeng: Ye bo kangkanga muha. Bang daang diu so so a natisagilaa ka Hezekaiya leu nye laangfie.

8Ka Hezekaiya daang jugihi Ai'zeeya: 'Bo la 'sieree ang 'wuli ka Ba Tari Baahaa Daana na veming ka n nyaa. 'Bo 'siereeng ming 'wuli ka n na 'doye Ba Tari Baahaa Daana 'deu a 'beri ata daari?

9'Beng la ka Ai'zeeya daang yeli: Yeli ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'jie a na i 'sieree kui ka Ba Tari Baahaa Daana na iye yeli ni ung yeli ni la nga: A kalin'chiu seri gaa 'ningbi-toori 'gberi pie bii u seri gaa 'puori gberi 'pie?

10Ka Hezekaiya dieyeli: Tuora jaa naani ka a kalin'chiu 'sigi gberi pie. Aai, turi veng ka a kalin'chiu seri gaa Imori gberi pie.

11Ka dangyera Ai'zeeya daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ung tagi a kalin'chiu gaaning Imori gberi 'pie. U daang seriyeng a'wo bila ni ung daang 'sigi 'Eehaz ngminaa bungmaahuu ingang ni.

12A sanga ka Baaladang 'bi-dau 'Miroodak Baaladan, Baabilong naa daang tung niba bang tali gbama aning 'kuubu ti 'ku Hezekaiya. 'Bojung u daang 'wongyeng ka Hezekaiya da bierang.

13Ka Hezekaiya daang kaa ba 'jieng, a 'wulibo u bungnanee ang 'bi a 'detmg jaa. A wari, a salima, a bung'nyuu-noohi aning kpaanhi daa ang i too, aning u taanhuu jaujaubuunhu bingjie jaa ung daang 'wulibo. Bung jaa ang daang 'bi u bungnanee 'bingjieng ung daang 'wulibo. Bung jaa daang 'chi Hezekaiya 'detmg bii u 'suobu kpiengu puong ung ba 'wulibo.

14'Beng la ka dangyera Ai'zeeya daang gaa Naa Hezekaiya 'jie a jugihuu: Wala ka a daba nga yeli? 'Yening bang 'yi wa i seng? Ka Hezekaiya yeli: Paalitoori bang 'yi wa. Baabilong bang 'yi.

15Ka Ai'zeeya jugihi: 'Bo bang nye i 'deung? Ka Hezekaiya dieyeli: Ba nyiye bung jaa ang 'bi n 'deung. Bung 'chi n bungnanee puong mang ba 'wulibo.

16'Beng la ka Ai'zeeya yeli 'ku Hezekaiya: 'Wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung:

17Nye, a 'beri waanang. Ba daang na 'tuoye bung jaa ang 'bi i 'deung aning buunhu i ba'mine ang bo 'bing a waana 'jine gaaning Baabilong. Bung jaa kung kpeling. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18Ba na nyogihiye i minga bi-daba 'mine, i 'bi-dogirihi ni 'mine a gaaning. Ba na ti leuye dauvarihi Baabilong naa 'deung.

19'Beng la ka Hezekaiya daang yeli 'ku Ai'zeeya: Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ing yeli ni sumang. ‘bojung Hezekaiya daang yeliye u 'puong ngaang: 'Suhu-maahuu aning yeliminga kung bibe n sangangbi?

20Hezekaiya tungtunihi chelee, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa? U yelibera jaa, aning bila nga ung daang maali kongngmani, a 'tugi bogu ka kuong da mang 'tuuro 'be waana a 'yi-kpong puo, ma a jaa yela bang seu beng wa?

© 2009 Bibles International.

21Ka Hezekaiya daang kpi ti paahi u ba'mine ingang. Ka u bi-dau Manaase daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 21

1Manaase daang iye 'yuomo 'pie aning a'yi che leu naa. 'Yuomo 'pihinu aning a'nu ung daang 'di naalung Jeruuselem puong. U ma 'yuori daang la Heefiziba.

2Manaase da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. A paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli niba 'ningbi-tooring bahi ni, ba yelidega ni taa ung daang ira.

3U daang la meye a 'jiduorihi ni u ba Hezekaiya ang daang saang ni. U daang meye sarika 'ihijiihi 'ku Bee-al, a maali Asiira dau bagiri ming a'wo lisiriel naa 'Ee-hab ang daang i bila ni. U da mang 'churi 'puohoye sagbani btmgnaangjemaa jaa, a tunaa.

4U daang meye sarika 'ihijiihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. A 'deu yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang ni: Jeruuselem 'puong mang na bing n 'yuori.

5Ka Manaase daang me sarika 'ihijiihi 'ku sagbani bungnaangjemaa jaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu jagihi a'yi ning.

6U daang diye u 'bi-dau ming 'ihi sarika 'buung 'puong. U da mang iriye bagibugi yelitarihi, a 'dire suolung, a gara kontong'deme 'jie aning kontonbuolaa ming. U daang tungye beu yaga Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a na veng ka u 'suuri 'ihi.

7U gba daang diye Asiiriya bagiri ni to kanga ung pehing, a kpe ti 'bing Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Be yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku 'Deevid aning u 'bi-dau Soolomong ni: Iisiriel buura jaa 'puong a 'deu nga ning Jeruuselem mang lugi. A ingang mang na di n 'yuori ing a gara wagiri jaa.

8N daang kung la veng ming ka Isi'reeli niba gbee 'yi a 'teng-gbangu ni mang di 'ku ba nabaali'mine ni 'puong. Bila na ing ka banang na kaara 'beng a mang ira anani jaa mang 'kubo nuori a ingang a mang 'tuuro a 'begu ni jaa ming n tungtuna 'Moosis ang daang 'kubo nuori a ingang ni.

9Che ba daang ba chelihaa. Ka Manaase daang suoriba nyogi, a veng bang tung beu yaga gba a gaa a paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang saang Isi'reeli niba 'ningbi-tooring ni.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka u tungtuniba ang i dangyeriba yeli:

11'Juuda naa Manaase iye a yelihaarihi nga: U tungye beu yaga a gaa Aamor niba ni jaa ang daang 'bibe che 'kuu ni. U vengyeng ming ka 'Juuda 'deme tung beu a 'tuuro u baga ning.

12Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: Nye, n yeng waaning baleu kanga baluu Jeruuselem aning 'Juuda ingang. Haali nie jaa na mang 'womaang ka u 'tobo vuuna.

© 2009 Bibles International.

13N na diye 'Sameeriya miebu 'ngmi-maahaa ni aning Be-hab 'deu 'deme miebu maahibu 'ngmiihii bang le 'kuurii tie Jeruuselem ingang. N na bilihiye Jeruuselem a'wo bang mang bilihi laa bila ni. Bang mang bilihuu, a leuhuu 'chigi ni, bila mang na i Jeruuselem.

14Bila mang na jaanhi n cheng niba ang chehi, a yaaba ing ba dondomihi 'nuuhing. Ba na leuye buunhu ba domihi ang jau taanhuu che 'ohi.

15'Bojung ba mang iriye yelibee n 'ningeng, a vena ka n 'suuri 'ihe. A 'piili daari ni ba ba'mine ang 'yi 'Iijipiti 'puong, haali a waana jine, bila bang maang ira.

16A la waana ming, Manaase daang 'kiriye haache jiing bilaang ka Jeruuselem ti pa, a'yi u baahaa kanga wa gaa u to. U beu ni ung daang di i sa'bogu ka 'Juuda 'deme tung beu, a 'tuuro ung da mang ira yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng ni gba ba paahi.

17Manaase tungtunihi chelee, yeli jaa ung i, aning beu ni ung tung, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

18Ka Manaase daang kpi ti paahi u ba'mine ingang. Ba daang 'umutmg u minga 'deu dabaga 'puong. 'Yuuza dabaga ni la bila. Bila 'puoring, u 'bi-dau 'Eemong la daang die u 'jie 'di naalung.

19'Eemong daang iye 'yuomo lijeri aning a'yi che leu naa. 'Yuomo a'yi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Mesuulemet, Jootibat 'deenhuu 'Heeruz 'bi-poga ni.

20'Eemong da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana ningeng a'wo u ba Manaase.

21U ba gbe'chenihi ni jaa ung ming daang di. U daang tungye a baga ni u ba ang da mang tuna ni, a 'puohaa.

22U daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana, u nabaali'mineNaangmini ni. U da ba mang 'chene Ba Tari Baahaa Daana soe ning.

23'Beng la ka 'Eemong tungtuniba daang bu a 'hi u ingang, a kuu u minga 'deung.

24Che ka a paaluu niba daang ku banani jaa ang bu noe Naa 'Eemong ingang ni. Bila 'puoring, a paaluu niba daang nyogiye u 'bi-dau 'Josaiya 'bing naa ung die u 'jie.

25'Eemong tungtunihi ung daang tung chelee, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

26Ba daang 'umutmg u katebiring 'Yuuza dabaga ni 'puong. Bila 'puoring, u 'bi-dau 'Josaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

2 Kings 22

1'Josaiya daang iye 'yuomo a'nii che leu naa. 'Yuomo 'pihita aning 'yeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Jedaida, Boozikat 'deenhuu A'deeya bi-poga ni.

© 2009 Bibles International.

2'Josaiya da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. U nabaali 'Deevid gbe'chenihi ni jaa ung daang di. U daang ba leu Bali gaa 'nuduri bii goo.

3Naa 'Josaiya naalung 'yuong 'pie ning a'nii ingang, u daang tungye 'Seefang Ba Tari Baahaa Daana 'deu. 'Seefang daang la a gbangseura. Mesuulam bi-dau Azalaiya ming bi-dau daang la 'Seefang. Ngaang ka Naa 'Josaiya daang yeli 'ku 'Seefang:

4Gaa Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong Hilikaiya 'jie ti veng ka u sori a 'libie ni bang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Ana ka a 'di-nokaariba diehi a niba seng ni.

5Ka i veng ka ba dia ing banani ang tuna a tuma ni 'nuuhing. Banang i a tungtung-kaariba Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Veng ka ba dia 'ku banani ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung, a tuna a tuma ni. Banang maana a 'deu 'jiihi ang saang saang a miera ni.

6Veng ka ba dia 'ku a kapintahi, a mieriba, aning a 'meesiinhi. Veng ka ba di a chelii ming da taabuuhi aning 'ku-pehinihi a maalining a 'deu.

7Che a kung hiena ka ba 'wuli bila ni ning bila ni bang na 'di a 'libie bang di ing ba 'nuuhing ni. 'Bojung ba mang tariye yeliminga ba yeli-irihi 'puong.

8'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong Hilikaiya daang yeli 'ku 'Seefang, a gbangseura: N nyiye a 'Begu Gbangu Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Ka Hilikaiya di a gbangu 'ku 'Seefang, ung karing.

9Ka gbangseura 'Seefang daang gaa a naa jie ti 'kuu 'duoho, a yeli: I tungtuniba laanhiye a libie ni ang bi a 'detmg. Ba diang ingbanani ang tuna a tuma ni 'nuuhing. Ba diang ing banani ang kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ni 'nuuhing.

10Bila 'puoring gbangseura 'Seefang daang la 'kuye a naa 'duoho a yeli: Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya 'kumong gbangu kanga. Ka 'Seefang daang karimuu a naa 'ningbi-tooring.

11Sanga nga a naa ang wa 'wong a 'Begu Gbangu yeli'bie, u daang tagihiye u bungyerihi chiehi.

12'Beng la ka a naa daang 'ku a niba nga nuori. Bana la Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya, 'Seefang 'bi-dau Ahaikam, Mai'keeya 'bi-dau Aakabor, gbangseura 'Seefang aning a naa tungtuna 'Eesahaiya.

13Ngaang ka a naa daang yeli: Ye gaa ti piehi a gbangu nga bang nye ni yelibie yela Ba Tari Baahaa Daana seng 'kumo. Ye piehi u yela 'ku a niba, a piehaa 'ku 'Juuda ming jaa. Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa iye kpong ti ingang, ti nabaali'mine ang ba 'tu a gbangu nga yelibie ni 'jung. Ba ba 'tu anani jaa ang seu a gbangu ngang ti yela ni.

14Ka Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya, ka Ahaikam, Aakabor, 'Seefang aning 'Eesahaiya daang gaa pogidangyera Huulida jie. Haarihas 'bi-dau Tiikiva ming 'bi-dau

© 2009 Bibles International.

Saalum poga daang la. Haarihasing daang kaara a fiera kabooti. Huulida daang kpieriye Jeruuselem puong, a 'yiilung fongu ning. Ka ba niu daang yeli yela.

15'Beng la ung daang yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: Ye ti yeli 'ku a dau ni ang tungye n seng ni.

16Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na waaningye 'baleu a 'jie nga aning u kpieriba ingang. A gbangu yelibie ni jaa 'Juuda naa ang karing ni mang na waaning ba ingang.

17'Bojung ba jaanhimang che nyugira iinsens 'kuro ngmingjaani. Ba iriye bila ka ba di ba 'nuuhi tungtunihi jaa veng ka n 'suuri 'ihi. Bila 'jung n 'su-kpiengaa na 'ihiye a jie nga ingang, haali u kung 'sigi.

18Che 'Juuda naa yeng, unang tungye che ka ye wa piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng ni, ngaang yeng na ti yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: A'wo a yelibie ni ing 'wong ni yela, ngaang na bibe.

19I 'sikiri ang i baaluu 'jung i 'sigihiye i minga Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring sanga nga ing 'wong yeli ni mang yeli ing a 'jie nga aning u kpieriba ni. N yeliyeng ka ba na leuye da'boo aning bungyennuu. Bila 'jung ing tagihi i bungyerihi chiehi che 'kong n 'ningbi-tooring. A 'jung n ming 'wongye i 'kuori. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

20Siringkoni, bila 'jung n na diing ti paahi i ba'mine ingang. Ba na diing ti 'ung i kau'biring laangfie. I 'ningbiri ming kung nye a 'baleuhi ni jaa mang na waaning a' ie nga ingang ni. Bang daang leu wa ku a naa 'duoho.

2 Kings 23

1Ka Naa 'Josaiya daang tung bang ti laanhi 'Juuda aning Jeruuselem ningbera jaa wa wa 'kuu.

2Ka a naa daang 'do Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. U ning 'Juuda daba jaa aning Jeruuselem kpieriba jaa daang la. A Ngming'puohi 'yi-dieriba, ka a dangyeriba, aning a niba jaa, ningbaaliba aning ningtiinha jaa daang puoye u ingang. Ung daang karing a 'Layiri Gbangu ni bang nye Ba Tari Baahaa Daana 'cluing ni yeli'bie jaa bang 'wong.

3Bila 'puoring, a naa daang ahiye baaraa kanga sieng, a bing 'layiri Ba Tani Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ung daang ing nuori ka u na diye u 'sikiri jaa aning u 'suhu jaa a mang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana, a 'tuuro u no'kurihi, u 'sierihi, aning u yeli'tuurihi. Ung daang ing nuori ming ka u na paaliye a 'layiri nga yeli'bie ni ang seu a gbangu nga 'puong ni. Ka a niba ming jaa daang ing nuori ka ba na paaliye a layiri.

4Ka a naa daang ku Ngming'puolti 'yi-dierikpong kpong Hilikaiya nuori. U daang 'kuye a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang tohi ningberiing ni aning a 'di-nokaariba ming a nuori. U daang 'kubong nuori ka ba va buunhu jaa bang maali 'Bee-al yela a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. U daang 'kubong nuori ka ba va buunhu jaa bang maali 'ku Asiiriya aning sagbani ngmara jaa baluu a 'yi beng. Ung daang nyugaa Jeruuselem samaning, Kiidirong Lohimbo kuolihi ning, a tari a tampelung gaaning Beetel.

© 2009 Bibles International.

5Bila 'puoring, u daang 'ihiye a bagimaali 'yi-dieriba ni 'Juuda na'mine ang daang 'bing ni bahi. Banang da mang nyugira iinsens a bagimaali 'jiduorihing 'Juuda 'yi-berang aning 'jiihi ni jaa ang ngmaa 'gili Jeruuselem ni. U daang 'ihiye banani ming ang da mang nyugira iinsens 'kuro 'Bee-al ni bahi. Banang da mang nyugiraa kuro ngminaa, 'chiu, ngmaribie aning sagbani ngmara jaa baluu ni.

6U daang diye a Asiira dau bagiri ni ming 'yiningBa Tari Baahaa Daana 'deung a gaaning Kiidirong Konboo ni, Jeruuselem samaning. 'Beng ung daang nyuguu, a niemuu ung 'woning jong ung dia mihi waahi ningbaaliba kau'bieng.

7Bila 'puoring, u daang ngmahiye daujentiri 'deri. Anang daang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puong ni. A 'puuhing ka pogiba da mang 'wooro tent tama 'kuro Asiiriya ni.

8U daang iyeng ka a bagimaali 'yi-dieriba jaa 'yi 'Juuda 'yi-bera jaa wa. Ung daang degi a bagimaali 'jiduorihi ming. 'Beng ka a bagimaali 'yi-dieriba da mang nyugira iinsens ni. A daang 'piiliye 'Giiba 'puong, a tan bilaang ti ing 'Bii-er 'Siiba 'puong. U daang ngmahiye a bagimaali 'jiduorihi ming ang bi a 'di-noberang. Anang daang 'bi 'Joosua 'Di-nokpong nuoring ni. 'Joosua daang la a 'yi-kpong kaara. A daang 'Nye a 'yi-kpong 'di-nuori 'nu-goo seng.

9Anaa jaa ka a 'jiduorihi bagimaali 'yi-dieriba daang ba 'do wa Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni Jeruuselem 'puong, che ba daang ooraye paanuu ang ba tari bura ba taa 'puong.

10Ka 'Josaiya daang degi 'Too-fet ka ka nie jaa to la di u 'bi-dau bii u bi-poga 'ihi sarika 'buung 'puong beng a 'ku 'Moo-lek. 'Be daang 'Nye Ben Hiinom Lohimbo ni 'puong.

11Bila 'puoring 'Jo saiya daang 'ihiye a yohi ni 'Juuda na'mine ang daang bahi 'ku ngminaa ni. Anang daang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni nuoring, a pieli 'Neetang Meelek 'deu ni. A jangu 'karichi daang la bila. 'Josaiya daang diye buung nyugi ngminaa cherietihi ni ming.

12A sarika 'ihijiihi ni ang daang bi 'Eehaz saa'ju 'deu pie 'jung ni, a naa daang ngmahaang. Ana ka 'Juuda na'mine daang maali ni. U daang ngmahiye a sarika 'ihijiihi ni ming Manaase ang daang maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu jagihi a'yi ning ni. A naa daang ngmahaang, a niemaa beng, a di a jong kpaa ing Kiidirong Konbo'bile ning.

13Bila 'puoring a naa daang degiye a bagimaali 'jiduorihi ni ang 'bi Jeruuselem sa'muni seng ni. Anang daang 'bi a Saangbu Tangkpong 'Jung ni. Ana ka lisiriel naa Soolomong daang me ni. Ana la Aasitoret, Saidong niba bagidegiri ni, 'Kiimos, 'Moo-ab niba bagidegiri ni, aning Miilikom, Aamong niba bagidegiri ni.

14'Josaiya daang ngmahiye a bagimaali 'kubo 'puro 'puro, a ngmaahi a Asiira daari baga ming loo che 'ohi ninsaalikaba paali a 'jiihi.

© 2009 Bibles International.

15A la waana ming, u daang ngmahiye a sarika 'ihijie ni ang 'bi Beetel 'puong ni. U daang ngmahiye a bagimaali 'jiduoruu ni ming 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am ang daang maali ni. Unang daang veng ka Iisiriel tung beu ni. Ana sarika ihiji-balaa ni aning a 'jiduoruu jaa ka 'Josaiya daang ngmahi. U daang nyugiye a 'jiduoruu, a niemuu ung 'woning jong, a che nyugi a Asiira dau bagiri ming.

16'Josaiya ang daang wa leura ni la ung nye kau'bie ni ang daang 'bi a tanga 'jung ni. 'Beng la ung daang tung bang ti kori a kaba a kau'bieng wa nyugi a sarika 'ihijieng. U daang iye bila a deguu a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni a Naangmini nie ang yeli a'wo a yela nga yela ni.

17'Beng la ung daang yeli: Ka kau'biri 'ju ku buo ming la mang nyira nga? Ka a 'yiri daba daang yeluu: A Naangmini nie ang daang 'yi 'Juuda wa muoli a yela nga ing i a Beetel sarika 'ihijie ni, u kau'biri la.

18Ka 'Josaiya daang yeli: Ye bahuu. Nie jaa to wa fiinha u kaba. A 'jung ba daang bahiye u kaba, a langning a dangyera ni ang daang 'yi 'Sameeriya wa ni ming kaba.

19'Josaiya daang 'ihiye a jiduorihi bagi'deri ni jaa ang daang 'bi 'Sameeriya 'yi-berang ni bahi. Ana ka lisiriel na'mine daang maali a na veng ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'ihi ni. A yela ni jaa 'Josaiya ang daang i Beetel puong ni, bila ung daang i a ming.

20U daang kuye a 'jiduorihi bagimaali 'yi-dieriba ni jaa ang bibeng. A sarika 'ihijiihing ung daang kuba, a nyugi ninsaalikaba a ingang che leu gaa Jeruuselem.

21'Beng la ka a naa daang 'ku a niba jaa nuori a yeli: Ye 'di Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini Paribahi ni a'wo bila ni ang seu a layiri Gbangu nga 'puong ni.

22A 'piili a saringmaariba ni ang da mang ngmaara Isi'reeli 'deme saree ni wagiri a waana nga, ba daang ba 'di ana Paribahi nga to jaa. Iisiriel na'mine aning 'Juuda na'mine ni ming beri jaang, ba daang ba 'di u to.

23Che 'Josaiya naalung 'yuong 'pie ning a'nii ingang ba daang 'diye a Paribahi nga Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring Jeruuselem 'puong.

24A la waana ming, 'Josaiya daang baahiye banani ang da mang gara kontonbuolaa aning konton'demee 'jie ni yela. U daang baahiye 'deu ngmima aning a baga ming yela. A bagidega ni jaa ang daang bi 'Juuda aning Jeruuselem paaluung ni jaa yela ung daang baahi. U daang iye bila ka u nye 'tu a begu yelihung. Ana bang seu a gbangu ni Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya ang daang nye Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puong ni.

25A'wo na'mine ang 'di che 'kuu 'puong, naa jaa daang 'chibe a 'woniu. Kanga jaa daang ba tuong di u 'sikiri jaa a deli Ba Tari Baahaa Daana a'wo 'Josaiya. U daang iye bila ming ning u 'suhu jaa, aning u fangs jaa a'wo 'Moosis begu ni jaa ang 'wuli bila ni. U 'puoring ming, naa jaa daang ba 'ihi a 'woniu.

26Anaajaa che Ba Tari Baahaa Daana daang babahi u 'su-tulikpiengaa ni. Unang daang tuli 'Juuda ingang a 'tuuro a 'su-dangyela ni jaa Manaase ang da mang ira danna u 'suuri ni.

© 2009 Bibles International.

27Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: N na 'ihiye 'Juuda ming n 'ningbi-tooring a'wo mang 'ihi Iisiriel bila ni. Che n na jeye a 'yi-kpong nga ming bahi, Jeruuselem la bila. Una mang 'lugi ni. N na jeye a 'deu ni ming yela mang daang yeli ka n 'yuori na 'biye 'beng ni bahi.

28'Josaiya tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tung'kori gbangu ning wa?

29'Josaiya naalung sanga, lijipiti naa Fee'ro 'Niiko daang gaaye 'Yufireetis Mani ni ka u ti sung Asiiriya naa. Ka Naa 'Josaiya daang ti 'tuohuu. 'Beng la ka Fee'ro 'Niiko daang kuu Megii'do 'puong sanga nga u niu ang daang wa 'tuohi taa jaura.

30'Beng la ka u tungtuniba daang di cheeriet di u inggbani a 'yi Megii'do waaning Jeruuselem. Ba daang wa 'umuung u minga kau'biring. Ka a paaluu niba daang nyogi 'Josaiya 'bi-dau Je'hoowahaz, a buo kpaang waahuu, a bimuu naa ung die u ba jie.

31Je'hoowahaz daang iye 'yuomo lijeri aning ata che leu naa. 'Chiuri ata ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Hamuutal, Jeremaiya ang 'yi Liibina bi-poga.

32Je'hoowahaz da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba'mine ang da mang ira ni ung ming daang ira.

33Fee'ro 'Niiko daang poguung ing pogiriba 'deung Riibila 'puong, 'Heemat paaluung, ka u to la 'di naalung Jeruuselem 'puong. Che ung daang ngmaa naa chieha sani ming wari taalentihi koo aning salima taalent 'yeni a 'ku a paaluu.

34Bila 'puoring, Fee'ro 'Niiko daang bingye 'Josaiya bi-dau Ilaiyakim naa ung die u ba 'Josaiya j ie. Fee'ro 'Niiko daang leuhiye 'Ilaiyakim 'yuori, bang leu buonuu Jehooyakim. Ka Fee'ro daang nyogi Je'hoowahaz gaaning 'Iijipiti, ung ti 'kpi beng.

35Ka Jehooyakim daang 'ku Fee'ro wari aning salima. Che a paaluu 'deme ung da mang ngmaa chieha 'ku a tuong nye 'libiri ang sigihi Fee'ro buobu ni tihi. U da mang chiehiye a wari aning salima a 'yi a paaluu niba seng a 'ku Fee'ro 'Niiko. Bila ni jaa bang wa jieli nie jaa tuori, bila ung da mang die u seng.

36Jehooyakim daang iye 'yuomo lij eri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo 'pie ning 'yeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Zebiyuuda, Pedaiya ang 'yi Ruuma 'bi-poga.

37Jehooyakim da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba'mine ang da mang ira ni, ana ung ming daang ira.

2 Kings 24

1Jehooyakim naalung sanga, Baabilong naa Nebiukadineezer daang 'do wayeng, ka Jehooyakim leu u tungtuna 'yuomo ata. Bila 'puoring ung daang leu die taawai Nebiukadineezer ingang.

© 2009 Bibles International.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang saahi ngmaakpaari 'suguhi ang 'yi Kali'diiya imuu. U daang saahiye Aaram 'deme 'suguhi, 'Moo-ab 'deme 'suguhi, aning Aamong 'deme 'suguhi ing Jehooyakim. Ba Tari Baahaa Daana daang saahibang ing 'Juuda ka ba saamuu, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung daang i ka u tungtuniba yeli ni. A dangyeriba la bila.

3Siringkoni Ba Tari Baahaa Daana no'kuruu ingang ka a bila nga daang ahi pogi 'Juuda. U daang iye bila ka u 'ihiba u 'ningbi-tooring, Manaase yelibee ni jaa ung daang i ni 'jung.

4A la waana ming, a haache jiing ni ung daang 'kiri ni 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana i bila. 'Bojung u daang iyeng ka haache jiing pa Jeruuselem. Ba Tari Baahaa Daana ming daang ba vemaa 'kuu.

5Jehooyakim tungtunihi chelee, aning yeli jaa ung i, ma ba sebaang 'Juuda na'mine tungkori gbangu ning wa?

6Ka Jehooyakim daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bila 'puoring, u 'bi-dau Jehooyachin la daang die u 'jie 'di naalung.

7lijipiti naa da ba la 'yi u paaluung jaa. 'Bojung Baabilong naa daang faaye bung jaa lijipiti naa ang 'so a 'piili lijipiti kongbo'bile ni che gara 'Yufireetis Mani.

8Jehooyachin daang iye 'yuomo 'pie aning a'nii che leu naa. 'Chiuri ata ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Nehuusita, Jeruuselem 'deenhuu Eli'neetang 'bi-poga.

9Jehooyachin da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba'mine ang da mang ira ni ung ming daang ira.

10A sanga Baabilong naa Nebiukadineezer tungtuniba daang 'do waye Jeruuselem ingang, a wa 'pigi a 'yi-kpong.

11Ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang 'do wa a 'yi-kpong ingang sanga nga u tungtuniba ang daang 'piguu.

12'Beng la ka 'Juuda naa Jehooyachin, ka u ma, ka u tungtuniba, ka u kpambiihi, aning u kari'chihi daang 'yi gaa Baabilong naa seng. Ka Baabilong naa daang nyoguu ung leu pogira. Nebiukadineezernaalung 'yuomo a'nii ingang daang la.

13Ka Nebiukadineezer daang va Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee jaa aning a naa 'deu bungnanee ming jaa 'beng. U daang ngmahiye a salima buunhu ni Iisiriel naa Soolomong ang daang maali Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni ming jaa a dia. Ba Tari Baahaa Daana ang daang yeli bila ning daang tung.

14U daang jau nyogihiye Jeruuselem 'deme ming jaa gaaning. A 'sojehi ningbera jaa, aning 'sojehi ang tan nyau jaa ung daang jau nyogihi gaa. U daang jau nyogihiye a bungmaaniba aning a saabahi ming jaa gaa. Ba daang iye ningjaunyogirihi 'tuhi 'pie. Nie jaa daang ba kpeling, ka a paaluu ningbaaliba jaa 'puo ningbaaliba 'yong naani.

© 2009 Bibles International.

15Jehooyachin ming daang leuye ningjaunyogiruu ung tan gaaning Baabilong. A naa ma, ka a naa pogiba, ka u 'karichihi, aning a paaluu gandaba jaang daang leu ningjaunyogirihi ung tan 'yining Jeruuselem gaaning Baabilong.

16A daukpienhi ni ang daang tari fanga, a na bang jau taanhuu ming jaa ka a Baabilong naa daang jau nyogihi gaaning Baabilong. Tuhi ayopoin daang la ba nuori. U daang jau nyogihiye a bungmaaniba aning a saabahi ming gaaning 'be. 'Tuhi daang la ba ming nuori.

17'Beng la ka Baabilong naa daang 'bing Matanaiya naa, ung die Jehooyachin 'jie. Jehooyachin ba'bile daang la Matanaiya. Baabilong naa daang leuhiye Matanaiya 'yuori, bang leu buonuu Zedekaiya.

18Zedekaiya daang iye 'yuomo lijeri aning 'yeni che leu naa. 'Yuomo 'pieningyeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Hamuutal, Liibina 'deenhuu Jeremaiya 'bi-poga.

19Zedekaiya ming da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa Jehooyakim ang daang i ni ung ming da mang ira.

20Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'jung ka bila nga daang tung Jeruuselem aning 'Juuda 'puong. U daang iye bila ka u baahi kariba u 'ningbi-tooring. 'Beng la ka Zedekaiya daang die taawai Baabilong naa ingang.

2 Kings 25

1Zedekaiya naalung 'yuomo awai ingang, a 'chiuri pie 'beri 'pie daari, Baabilong naa Nebiukadineezer aning u 'soj emuni jaa daang waye Jeruuselem ingang. Bang daang maali ba kampu 'piguu, a me 'pigibu daangguoni 'giluu wa 'tuohi.

2Bila bang daang 'pigi a 'yi-kpongbilaang a gara Naa Zedekaiya naalung 'yuong 'pieningyeni ingang.

3Ang daang wa tara a 'chiuri anaahi 'beri awai daari ka a kong daang iye kpiengaa yaga a 'yi-kpong 'puong. Siimaa daang ba la 'chibe ka a paaluu niba na 'di.

4'Beng la bang daang ngmahi a 'yi-kpong daangguoni che kpe. Ka a taanhuu jaujauriba jaa daang 'ihi 'yienguu 'tu a 'di-nokpong son ni ang 'bi a daangguoma a'yi kpachagang ni, a jo. A 'di-nokpong nga la daang pieli a naa dabaga ni, anaa jaa ka a Kali'diiya 'deme da nang Nye ba kampuhing, a 'gili a 'yi-kpong jaa wa 'tuohi. A Jooridang Lohimbo 'ji-gbanggbali sori ni ka a naa daang 'tu.

5Che ka a Kali'diiya niba 'sojehi daang kari 'tu a naa a ti nyoguu Jeeri'ko 'ji-gbalinggbaahi ning. Ka u 'sojehi ni jaa daang jo yaari che chehuu.

6Bang daang nyogi a naa a taruu wa 'ku Baabilong naa Riibila 'puong, tmg 'di u saree.

7Bila 'puoring, ba daang korigiye Zedekaiya 'bi-daba ni u 'ningeng. Ba daang purihiye Zedekaiya 'ningbie, a di yaawa jorihi leu tan gaaning Baabilong.

© 2009 Bibles International.

8Baabilong naa Nebiukadineezer naalung 'yuong pie ning awai ingang a 'chiuri a'nu daana daba ayo'poin daari, Nebiuzar'eedang daang waye Jeruuselem. Una daang la a 'sojeguribo ningkpong, a i Baabilong naa tungtuna.

9Ung daang nyugi Ba Tari Baahaa Daana 'deu aning a naa 'deu. U daang nyugiye Jeruuselem 'deri jaa. 'Deu jaa ang i nanii sing daang nyugi ning "buung.

10Ka a Kali'diiya niba 'sojehi jaa ang daang puo a 'sojeguribo ningkpong ingang daang ngmahi Jeruuselem daangguoma wa 'gili.

11'Beng la ka a niba chelii ang daang kpeling a 'yi-kpoming daang leu bungjaunyogirihi ka Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong ni tari gaaning. Banani ang daang jo ti di ba miihi ku a Baabilong naa ni, a langning a jemaa chelii ni ming daang paahiye 'be.

12Che a 'sojeguribo ningkpong daang bahiye a paaluu ningbaaliba 'mine. U daang bahibang bang i 'girep yoo tungtuniba aning kuoriba.

13Ka a Kali'diiya niba daang ngmahi a yaawa piilihi ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Ba daang ngmahiye a 'torikohi aning a yaawa Gbaalikpong ni ming ang daang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Ba daang ngmahaang 'puro 'puro a 'tuo a yaawa gaa Baabilong.

14Ba daang vaye a dugiri, a sobulihi, buunhu bang mang di ngmaaha finting'ngmie 'juri gaaning. Bang daang va 'chokolihi aning a yaawa buunhu ni jaa a Ngming'puobi 'yi-dieriba ang da mang tunaning ni ming gaaning.

15A laahi ni bang mang inna 'buung a puong ni aning a tahibera jaa ka a 'sojeguribo ningkpong daang va gaa. U daang vaye buunhu ni ming bang di sannii 'yong maali aning anani bang di wan 'yong maali gaa.

16Yaawa ni ang daang 'bi a buunhu nga jaa ingang daang ba tan maahibu. A piilihi a'yi ni, ka a gbaalikpong bung'yeni, aning a 'torikohi ni Soolomong ang daang maali ning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni la bila.

17Piila bung'yeni 'duobu da mang iye 'kiyubitihi 'pie ning a'nii. U 'ju ni ming da mang iye yaawa. A piili'ju 'duobu daang iye 'kiyubitihi ata. A jierihi aning a poomegiranithi ni jaa ang daang 'gili a piili'ju ni daang iye yaawa. Bila ning u 'ju daang la a 'yiiltmg piila ni ming. U daang tariye bomboba.

18A 'sojeguribo ningkpong ni daang nyogihiye 'Sireeya a Ngming'puohi 'yi-dierikpong, ka Zefanaiya, Ngming'puohi 'yi-diera nga ang tohi, aning a 'di-nokaariba bata ni.

19Niba tmg daangnyogihi a 'yi-kpoming daang la bama: ningkpong kanga ang daang kaara a taanhuu jaujauriba, aning daba ba'nu 'mine ming ang daang i a naa kpambimiihi a bi a 'yiring. Kanga daang la a 'sojehi ningkpong gbangseura ni, unang mang dira ningpaani ni. Ung daang nyogihi a paaluu niba ming daba lijaata 'mine ang daang bi a 'yiring.

© 2009 Bibles International.

20Ka Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong daang nyogihi a niba nga a tariba gaaning Baabilong naa seng Riibila 'puong.

21'Beng la ka Baabilong naa daang ngmiba a kuba Riibila 'puong, 'Heemat paaluung. Ngaang bang daang nyogihi 'Juuda niba 'yining ba paaluung gaaning.

22'Beng la ka Nebiukadineezer daang veng ka Gedalaiya leu paalikaara, a kaara a niba ni ang kpeling 'Juuda paaluung. Bana ka Nebiukadineezer daang bahi ni. 'Seefang bi-dau daang la Ahaikam. Ahaikam ming bi-dau daang la Gedalaiya.

23A 'sojemuno ningbera jaa ning ba 'sojehi daang 'wongyeng ka Baabilong naa vengyeng ka Gedalaiya leu paalikaara. 'Beng la bang daang wa Gedalaiya seng Miizipa 'puong. Bana daang la Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el, Ka'riiya bi-dau 'Joheenang, 'Nitoofa 'deenhuu Tanihuumet, ka 'Jeyazanaiya, 'Me-aakat 'deenhuu kanga 'bi-dau. Ba ning daba ang 'bi ba seng daang la.

24Ka Gedalaiya daang po ba ning daba ni ang bi ba seng ni 'ningbi-tooring a yeli 'kubo: Ye to jora ka ye i a Kali'diiya niba tungtuniba. Ye kpiera a paaluung, a tuna Baabilong naa. Bila ang na i laangfie 'kuye.

25Che a 'chiuri ayo'poin daana 'puong, Netanaiya bi-dau Iisi'me-el daang tariye daba 'pie waaning bang wa ngmi Gedalaiya ku. Ba daang kuye 'Juuda niba aning Kali'diiya niba ming ang daang 'bi u seng Miizipa 'puong. Eliisama ang i na'mine buurii 'bi-dau daang la Netanaiya.

26Ka a niba jaa, ningbaaliba aning ningtiinha jaa daang 'ihi gaa 'fijipiti. A 'sojemuno ningbera ming daang paahiye 'be. Ba daang iye bila, ‘bojung ba daang joriye a Kali'diiya 'deme.

27Ngaang daang tung 'Juuda naa Jehooyachin jatmyogibuni 'yuong'pihita aning ayo'poin ingang. Baabilong naa 'Evil 'Miroodak ming naalung 'yuong fora daang la bila. A 'yuoni 'chiuri 'pieninga'yi daana dau lijeri ning ayo'poin daari, 'Evil 'Miroodak daang 'yuoye 'Juuda naa Jehooyachin tmg 'yi pogibu 'deung.

28Ung daang yeli yela aning hina ku Jehooyachin, a 'kuu na'kogo ming ang 'do ju a gaa a na'mine ni u ningba ang daang bi Baabilong 'puong ni na'kogihi.

29Ka Jehooyachin daang tegi u pogiriba 'deu bungyerihi ni. U da mang 'direye a naa seng wagiri jaa u 'nyivori 'beri jaang.

30A'wo u siimaa 'lomboring, a naa da mang 'kuruung singbu kanga wagiri jaa. 'Beu jaa da mang tariye u tuori, u 'nyivori 'beri jaang.

© 2009 Bibles International.

1 Chronicles

1 Chronicles 1

1A 'piili Aadam che waana'Noowa bi-daba ingang bana la Aadam, Seet, 'linos,

2'Ke-ainang, 'Maheelaliiyel, 'Jee-red,

3'Iinok, Metuusala, tee-mek,

4'Noowa, Seem, Haam, ka 'Jee-fet. 'Jee-fet niba

5'Jee-fet 'bi-daba daang la 'Goo-mer, 'Meegog, Madeeyai, 'Jeevang, 'Tuubal, Mii-sek, aning Tairas.

6'Goo-mer 'bi-daba daang la Aasikenaz, Raifat, aning Togaarima.

7'Jeevang bi-daba daang la 'Ilaisaa, Taarisis, Kiitim, aning 'Doodanim. Haam niba

8Haam bi-daba daang la Kuus, Miizi'reyim, Puut, aning 'Keenan.

9Kuus 'bi-daba daang la Seeba, Haavila, Saabita, Reeyamaa, aning Saabi'tika. 'Reeyamaa bi-daba daang la 'Siiba aning 'Diidang.

10Ka Kuus daang dogi Niimirod, unang daang 'piili ka u i gandau duneeng ni.

11Miizi'reyim daang dogi Luud niba, Aanam niba, Le'heeb niba, Naafitu niba,

12Paatiros niba aning Kasi'liu niba, aning Kaafitor niba. Kaasi'lu baluu la Filiisitiya niba.

13'Keenan daang dogi Saidong, u 'bi-fora, aning Heet.

14Ka 'Keenan la dogi 'Jii-bus niba, Aamor niba, aning Guurigas niba.

15Unang la dogi Haiv niba, Aarika niba, aning Sainai niba.

16U ning u 'jung la dogi Aarivad niba, Zeemar niba, aning 'Heemat niba ming. Seem 'yideme

17Seem buurii daang la 'Iilam, Aasihur, Arifaakisad, Luud, Aaram, Uuz, Huul, 'Gii-ter, aning 'Mii-sek.

18Ka Arifaakisad daang dogi 'Siila, ka 'Siila ming dogi li-ber.

19'Bi-daba ba'yi ka 'Ii-ber daang dogi: Kanga 'yuori daang la 'Pii-leg, bojung u jemaning ka a dunee daang 'po 'po. U ming yau 'yuori daang la Jookitang.

20Ka Jookitang daang dogi Alimoodad, 'Sii-lef, 'Heezarimee-vet, 'Jiira,

21'Hadooram, 'Yuuzal, aning Diikila.

22'Mine la libal, Abiimahel, 'Siiba,

23'Oo-fer, Haavila, aning 'Joobab. Bama jaa daang iye Jookitang bi-daba.

© 2009 Bibles International.

24Seem, Arifaakisad, 'Siila,

25'Ii-ber, 'Pii-leg, 'Riiyu,

26'Siirug, 'Neehor, Tiira,

27ka Aaburam, Aaburaham la bila. Aaburaham 'bi-daba

28Aaburaham bi-daba daang la Aizik aning Iisi'me-el. 'Hee-gar 'biihi aning u yaanhi

29Ba buurigbee 'tuubu la nga: Iisi'me-el bi-fora daang la 'Nibeejot. Ka 'Kii-der 'tu, aning Aabidiel, Miibisam,

30Miisima, Duuma, Maasa, 'Heedad, 'Tiima,

31Jeetur, 'Neefis, aning Keedema. Iisi'me-el bi-daba daang la bila. Ketuura 'biihi aning u yaanhi

32Ketuura, Aaburaham koongkiubaing ni 'bi-daba ung dogi la bama: Ziimirang, Jookisang, Miidang, Miidiyan, Iisibak, aning Suuwaa. Jookisang 'bi-daba daang la 'Siiba aning Diidang. ('Munpiilee G. 25:1-3)

33Miidiyan bi-daba daang la 'Ma, 'Ii-fer, 'Heenok, Abaida, aning Eelida. Bama jaa daang iye Ketuura 'biihi aning u yaanhi. 'Seera buurii

34Ka Aaburaham daang dogi Aizik Aizik bi-daba daang la 'Ii-so aning Iisiriel.

35'Ii-so 'bi-daba daang la Eelifaz, 'Ruu-el, 'Jiiyus, 'Jeeyalam, aning 'Koora.

36Eelifaz ming 'bi-daba daang la 'Tiimang, 'Oo-mar, 'Ziifai, 'Geetam, aning 'Kiinaz. U ning Tiimina ming bi-dau daang la Aamalek.

37'Ruu-el bi-daba daang la Neehat, 'Ziira, Saamaa, aning Miiza. 'Iidom niba ang 'yi 'Sii-ir

38'Sii-ir 'bi-daba daang la 'Lootang, 'Soobal, Ziibiung, 'Eena, Daisong, 'Ii-zer, aning Dai sang.

39'Lootang ming bi-daba daang la 'Hoorai aning 'Hoomam. 'Lootang yaupoga daang la Tiimina.

40'Soobal 'bi-daba daang la Aalivang, Maanahat, libal, Seefai, aning 'Oonam. Ziibiung 'bi-daba daang la 'E-aiya aning 'Eena.

41'Eena 'bi-dau daang la Daisong. Daisong ming bi-daba daang la Aamiram, Eesibang, Iitirang, aning 'Kiirang.

42'Ii-zer bi-daba daang la Biilihang, 'Zeevang, aning 'Jeeyakang. Daisang 'bi-daba daang la Uuz aning Aarang. 'Iidom paalikaariba

43A na'mine ni ang dang 'di naalung 'Iidom paaluung che ka Iisiriel biihi wa tari naa ni la bama: 'Bii-or bi-dau 'Biila. U 'yi-kpong 'yuori daang la Diinihaba.

© 2009 Bibles International.

44'Biila ang daang wa 'kpi, 'Ziira ang 'yi Boozira bi-dau 'Joobab la daang die u 'jie 'di naalung.

45'Joobab ang daang wa 'kpi, 'Huusam ang 'yi 'Tiimang niba paaluung daang die u 'jie 'di naalung.

46'Huusam ang daang wa 'kpi, 'Biidad bi-dau 'Heedad la daang die u 'jie 'di naalung. Unang daang jauning Miidiyan niba 'Moo-ab paaluung 'di ni. U 'yi-kpong 'yuori daang la 'Ee-vit.

47'Heedad ang daang wa 'kpi, Saamila ang 'yi Maasirika la daang die u 'jie 'di naalung.

48Saamila ming ang daang wa 'kpi, 'Seeyul ang 'yi 'Rihoobot ang bi konboo nuoring daang die u 'jie 'di naalung.

49'Seeyul ang daang wa kpi, Aakabor bi-dau 'Bee-al 'Heenang la daang die u 'jie 'di naalung.

50'Bee-al 'Heenang ming ang daang wa 'kpi, 'Heedad la daang die u jie 'di naalung. U 'yi-kpong ming 'yuori daang la 'Peeyai. U poga 'yuori daang la Meheetabel, 'Mee-tired bi-poga. 'Miizahab 'bi-poga daang la 'Mee-tired.

51'Heedad ming daang 'kpiyeng. 'Iidom nabilii ming daang la bama: Naa Tiimina, Naa Aaliva, Naa 'Jii-ter,

52Naa 'Aholibeema, Naa 'Iila, Naa Painong,

53Naa 'Kiinaz, Naa 'Tiimang, Naa Miibizar,

54Naa Maagidiel, aning Naa Airam. lidom na'bilii daang la bila.

1 Chronicles 2

1Iisiriel 'bi-daba la bama: Ruubeng, Siimiyung, 'Liivai, 'Juuda, Iisakar, Zeebiyulung,

2Daan, 'Joosef, Beenjaming, Naafitalai, Gaad, aning Aaser.

3'Juuda 'bi-daba daang la Eer, 'Oonang, aning 'Siila. Suuwa bi-poga ni, a 'Keenan niba bi-poga ning daang dogi ba bata nga. Eer, a 'Juuda 'bi-fora ni da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. A 'jung ung daang kuu.

4Ka 'Tee-mar, 'Juuda naapoga ni niu daang dogi Teerez aning 'Ziira. 'Juuda bi-daba jaa daang iye ba'nu.

5'Feerez 'bi-daba daang la Heezirong aning 'Heemul.

6'Ziira bi-daba daang la Ziimirai, 'Mang, 'Hiiman, Kaalikol, aning Daara. Ba'nu daang la ba jaa.

7Kaarimai 'bi-dau daang la Aakar. Unang daang bo yela 'ku Isi'reeli niba, sanga ni ung di a buunhu ni bang duhi beu ing ni.

8'Iitang 'bi-dau daang la Azaraiya.

© 2009 Bibles International.

9Heezirong ming 'bi-daba ung daang dogi la Jeraamiel, Raam, aning Keluubai.

10Raam daang dogiye Amiinadab, ka Amiinadab ming dogi 'Neesong, 'Juuda niba 'yi-diera ni.

11'Neesong daang dogiye Saalima, ka Saalima ming dogi 'Boo-az.

12'Boo-az dogiye 'Oo-bed, ka 'Oo-bed ming dogi Jeesi.

13Jeesi bi-fora ung daang dogi la Ilaiyab. A 'yiiltmg daana la Abiinadab, ka a taalung i Siimiya.

14Netaaniyel daang la a naahung, ka ba'nu daana i Raadai.

15'Oo-zem daang la a bayuobi daana, ka 'Deevid i a ba'yopoin daana.

16Ba yaupogiba ming daang la Zeri'yu-aiya aning Aabi'gel. Zeri'yu-aiya 'bi-daba daang la Abiisahai, 'Joo-ab, aning 'Ee-sahel. Ba daang iye bata.

17Aabi'geling daang dogi Aamasa. Aamasa ba daang la 'Jeeter, a Iisi'me-el nie ni.

18Heezirong 'bi-dau 'Kee-leb ning u poga 'Azuuba daang tariye 'biihi. Ka u ning Jeeriyot ming tan ba 'mine. U bi-daba daang la Jeeser, 'Soobab aning Aaridong.

19'Azuuba ang daang wa 'kpi, 'Kee-leb daang diye Eefarat, ka Eefarat niu dogi Huur.

20Huur daang dogiye 'Yuurai, ka Yuurai ming dogi Beezalel.

21Bila 'puoring Heezirong daang diye 'Meekir 'bi-poga. Heezirong daang iye 'yuomo lijaata a sanga. Giilied ba daang la Meekir. Ka a bi-poga daang dogi 'Siigub 'kuu.

22'Siigub daang dogiye 'Jeeyir, unang daang tari 'yi-bera lijeri aning ata Giilied paaluung ni.

23'Giisur aning Aaram daang faahiye 'Jeeyir 'yie ni ba seng, a lang ning 'Kiinat aning u 'yie. A daang iye 'yie lijaata. Giilied ba 'Meekir 'bi-daba ning daang 'so ama jaa.

24Heezirong daang 'kpiye 'Kee-leb Eefaratang. Bila 'puoring ka Heezirong poga Abijah daang dogi Aasur, 'Tikoowa ba.

25Jeraamiel, Heezirong bi-kpong ni 'bi-daba daang la Raam, a bi-fora, ka Buuna. Ba mine daang la 'Oo-reng, 'Oo-zem aning Ahaija.

26Jeraamiel daang la tariye poga kanga. U 'yuori daang la Aatara. 'Oonam ma daang la bila.

27Raam, Jeraamiel 'bi-kpong ni 'bi-daba daang la 'Meeyaz, 'Jeeming, aning 'Ii-ker.

28'Oonam 'bi-daba daang la Saamai aning 'Jeeda. Saamai bi-daba daang la 'Nee-dab aning Aabisur.

29Aabisur poga 'yuori daang la Aabi'hel. Ka Aabi'hel niu dogi Aabang aning 'Moolid.

30'Nee. dabbi-daba daang la 'Siiled aning Aapayim. 'Siiled daang ba dogi 'bie che 'kpi.

© 2009 Bibles International.

31Aapayim bi-dau daang la Iisai. Iisai bi-dau daang la 'Siisang. 'Siisang ming 'bi-dau daang la Aalai.

32Saamai babie 'Jeeda bi-daba daang la 'Jeeter aning Joonatang. 'Jeeter daang ba dogi 'bie che kpi.

33Joonatang bi-daba daang la Tii-let aning 'Zeeza. Jeraamiel buurii la bila.

34'Siisang yeng daang ba tari bi-daba. 'Bi-pogiba 'yong ung daang tari. 'Siisang daang tariye tungtuna kanga ang i lijipiti nie, ka u 'yuori i Jaariha.

35'Siisang daang diye u 'bi-poga 'ku Jaariha, u tungtuna ni, ung leu u poga. Ka a bi-poga niu dogi Aatai.

36Aatai daang dogiye 'Neetang, ka 'Neetang ming dogi 'Zeebad.

37'Zeebad daang dogiye Ifilal, ka lifilal ming dogi 'Oo-bed.

38'Oo-bed daang dogiye 'Jeehu, ka 'Jeehu ming dogi Azaraiya.

39Azaraiya daang dogiye 'Hii-lez, ka 'Hii-lez ming dogi El'iiyasa.

40El'iiyasa daang dogiye Siisimai, ka Siisimai ming dogi Saalum.

41Saalum daang dogiye Jeeka'miiya, ka Jeeka'miiya ming dogi Eliisama. 'Kee-leb 'di-noe

42Jeraamiel babie 'Kee-leb bi-daba daang la 'Miisa aning 'Hii-birong ba 'Mariisa 'bi-daba ni. 'Kee-leb bi-kpong daang la 'Miisa, una daang la Ziif ba.

43'Hii-birong 'bi-daba daang la 'Koora, Tapi'yuuwa, 'Rii-kem, aning 'Siima.

44'Siima daang dogiye Reeham, 'Joorilciyam ba. Ka 'Rii-kem ming dogi Saamai.

45Saamai ming bi-dau daang la 'Meeyong. Ka 'Meeyong ming daang i Beet Zuur ba.

46'Iifa, 'Kee-leb koongkiubaing ning daang dogi 'Heerang, 'Mooza, aning 'Gee-zez. 'Heerang ming daang dogi 'Gee-zez.

47Jaadi ming 'bi-daba daang la 'Riigem, 'Jootam, 'Giisang, Tii-let, lifa, aning 'Seeyaf.

48'Meeyaka, 'Kee-leb koongkiubaing ning daang dogi 'Sii-ber aning Tiirihana.

49Unang daang dogi 'Seeyaf, Madimaana ba ming. U ning u 'jung daang dogi Siiva, Maka'biina aning 'Giiba 'mine ming ba. 'Kee-leb bi-poga ming daang la Aakisa.

50'Kee-leb buurii la bama: Huur, Eefarata bi-kpong ni 'bi-daba la 'Soobal, Kiirijat 'Jii-arim ba,

51Saalima, Beetilehem ba, aning Haaref, Beet 'Gee-der ba.

52'Soobal, Kiirijat 'Jii-arim ba ni ming daang tariye buurii. Bana la Haa'ro-we, aning Maanahat 'di-noe niba ni tarang.

© 2009 Bibles International.

53Kiirijat 'Jii-arim 'di-noe 'deme daang la Iitira niba, Puut niba, Suumat niba, aning Miisira niba. Ba baluu daang la 'Zoora niba aning Eesi'teeyol niba.

54Saalima buurii daang la Beetilehem, 'Nitoofa niba, Aatarot Beet 'Joo-ab, a Maanahat niba tarang, aning a 'Zoora niba.

55A gbangseuriba 'di-noe 'deme ni ming ang daang 'jing 'Jee-bez 'puong ni la Tairas niba, Siimiyat niba, aning Suukat niba. Bana la a 'Kiing jaga niba ni ang daang 'yi Heemat wa ni. Riikab 'deu niba ba la bila.

1 Chronicles 3

1Deevid 'bi-daba ung dogi 'Hii-birong 'puong la bama. A 'bi-kpong daang la Aaminong, una ka u ning Jeezi'rii-el niba bi-poga Ahiin'owam daang dogi ni. A 'yiilung daana la Daaniel, una ka u ning Kaarimel niba bi-poga Aabi'gel dogi ni.

2A taalung daana la Aabisalom, 'Giisur naa Taalimai bi-poga 'Meeyaka 'bi-dau ni. A naahung daana la Adonaija, Haagit bi-dau ni.

3A 'nuultmg daana la Sefataiya, una ka u ning Aabital daang dogi ni. A bayuobi daana la Iiti'ree-am, una ka u ning u poga Eegila daang dogi.

4'Hii-birong 'puong ka Deevid dogi ba bayuobi nga. U daang 'diye naalung 'yuomo yo'poin aning 'chiuri ayuobi beng. Jeruuselem puong ming, 'yuomo 'pihita aning ata ung daang 'di naalung.

5Bama ming ung daang dogi Jeruuselem puong: Siimiya, 'Soobab, 'Neetang, aning Soolomong. Ba daang iye banaahi ka u ning Bat Suu'a, Aamiel 'bi-poga ni daang dogi.

6Ba 'mine ming daang la Iibihar, Eliisama, Eliifelet,

7'Nooga, 'Nii-feg, Jafaiya,

8Eliisama, Ilaiyada, aning Eliifelet. Bawai daang la ba jaa.

9'Deevid 'bi-daba daang la bama jaa, ka kongkiubainihi bi-daba gba ba paahi. Ba yaupoga daang la 'Tee-mar.

10Soolomong 'bi-dau daang la Rihoboo-am. 'Rihoboo-am ming bi-dau daang la Abaija, ka Abaija 'bi-dau i 'Eesa. 'Eesa ming bi-dau daang la Jehoosafat.

11Jehoosafat 'bi-dau daang la Jooram. Jooram ming 'bi-dau daang la 'Ehazaiya. 'Ehazaiya bi-dau daang la 'Joowas.

12'Joowas 'bi-dau daang la Amazaiya. Amazaiya 'bi-dau daang la Azaraiya. Azaraiya bi-dau daang la 'Jootam.

13'Jootam 'bi-dau daang la 'Eehaz. 'Eehaz bi-dau daang la Hezekaiya. Hezekaiya ming bi-dau daang la Manaase.

14Manaase bi-dau daang la 'Eemong. 'Eemong bi-dau daang la 'Josaiya.

© 2009 Bibles International.

15'Josaiya 'bi-daba daang la bama: 'Joheenang daang la a bungkpong, ka Jehooyakim i a 'yiilung daana, ka Zedekaiya i a taalung daana, ka Saalum i a naahung daana.

16Jehooyakim 'bi-daba daang la u 'bi-dau Jekonaiya aning u bi-dau Zedekaiya.

17Jekonaiya ming bi-daba daang la Aasisir, u bi-dau Siyaalitiyal,

18aning Malikairam. Ba 'mine ming daang la Pedaiya, Senaazar, Jekamaiya, 'Hoseema, aning Nedabaiya.

19Pedaiya 'bi-daba daang la Zeruubabel aning Siimai. Zeruubabel bi-daba daang la Mesuulam, Hananaiya. Ka ba yaupoga Seelomit paahi.

20'Mine la Hasuuba, 'Oo-hel, Berakaiya, Hasadaiya, aning Juusab 'Hii-sed. Niba ba'nu daang la ba jaa.

21Hananaiya buurii daang la Pelataiya aning Je'seeya. Ba 'mine daang la Pelataiya aning Je'seeya, 'Rifeeya bi-daba ni, Aarinang 'bi-daba ni, 'Obadaiya bi-daba ni, aning Sekanaiya 'bi-daba ni.

22Sekanaiya 'bi-dau daang la 'Simeeya. 'Simeeya ming 'bi-daba daang la Haatus, Iigiyal, Baraiya, 'Niyaraiya, aning 'Seefat. Niba bayuobi daang la ba jaa.

23'Niyaraiya 'bi-daba daang la 'Eelai 'Ihiyoyiinai, Hezekaiya, aning Aazirikam. Niba bata daang la ba jaa.

24'Eelai Thiyoyiinai bi-daba daang la 'Hodavaiya, 'Ilaiyasib, Pelaiyah, Aakub, 'Joheenang, 'Di-laiya, aning 'Enee-nai. Niba bayopoin daang la ba jaa.

1 Chronicles 4

1'Juuda buurii daang la 'Feerez, Heezirong, Kaarimai, Huur, aning 'Soobal.

2Ka 'Soobal bi-dau Riyeeya daang dogi 'Jeehat, ka 'Jeehat ming dogi Ahuumai aning 'Leehad. A 'Zoora niba 'di-noe niba la bila.

3'Iitam ba 'bi-daba la bama: Jeezi'rii-el, Iisima, aning Iidibas. Ba yaupoga ming 'yuori daang la Hazeleli'poonai.

4Penaiyel daang la 'Giidor ba, ka 'Ii-zer ming i 'Huusa ba. Huur, Beetilehem ba Eefarata bi-kpong ni buurii la nga.

5'Tikoowa ba Aasur daang tariye pogiba ba'yi. Bana la 'Heela aning 'Neeyara.

6'Neeyara niung daang dogi Ahuuzam, 'Hii-fer, Tii-menai aning 'Heya-haasitarai. 'Neeyara bi-daba daang la bila.

7'Heela bi-daba daang la 'Zii-ret, 'Zoohar, aning Eetinang.

8Kooz daang dogiye 'Ee-nub, 'Zobiiba, aning Haarum bi-dau Ahaarihel 'di-noe niba ni.

© 2009 Bibles International.

9'Jee-bez daang iye girima daana gaa u ba'biihi ni. U ma daang buonuung 'Jee-bez, a yeli ngaang. 'Bojung n 'diye dogee che doguu.

10Ka 'Jee-bez daang 'kong 'ku Iisiriel Naangmini ni a yeli: 'Oo, a'wo i danang pegima siringkoni, a veng ka n paaluu ming i kpong. Ka i lieng mang di i 'nu jagima, a mang legirima beu ingang ka n to mang 'dire dogee. Ka Naangmini daang die u suhibu.

11Suuwaa babie 'Kiilub daang dogiye Mii-her, Eesitong ba.

12Ka Eesitong daang dogi Beet 'Reefa, 'Pasiiya aning Tehiina, Iir 'Neehas ba. 'Riika daba daang la bila.

13'Kiinaz bi-daba daang la Ootiniel aning 'Sireeya. Ootiniel ming 'bi-daba daang la 'Heetat,

14aning Meyoonotai, unang daang dogi Oofira ni. Ka 'Sireeya daang dogi 'Joo-ab, Kaarasim niba ba ni. Bang daang i 'nu-tungtuniba 'jung bang daang buona 'be 'Kaarasim.

15'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb 'bi-daba daang la Airu, lila, aning 'Neeyam. 'Iila 'bi-dau daang la 'Kiinaz.

16Jehalili-el 'bi-daba daang la Ziif, Zaifa, Tiiriya, aning Asaariel.

17Eeziraa bi-daba daang la 'Jeeter, 'Mii-red, 'Ii-fer, aning 'Jeelong. Ka 'Mii-red poga daang dogi Miiriam, Saamai, aning Iisiba, Esi'timoowa ba.

18Bamahi daang la Fee'ro bi-poga Bitaiya, una ka 'Mii-red daang di ni 'bi-daba. 'Mii-red poga ang 'yi 'Juuda daang dogiye 'Jee-red, 'Giidorba. Unang daang dogi 'Sooko ba 'Hii-ber, aning Jekuutiel, Za'noowa ba ming.

19'Ho-daija poga, Neeham yaupoga ni bi-daba la bama: Gaarima nie 'Ki-aila aning 'Me-aakat nie Esi'timoowa ba'mine.

20Saimong 'bi-daba daang la Aaminong, Riina, Ben 'Hee-nang, aning Tiilong. Iisai ming bi-daba daang la 'Zoo-het aning Ben 'Zoo-het.

21'Juuda 'bi-dau 'Siila bi-daba daang la bama: Eer, 'Liika ba aning 'Leeyada, 'Mariisa ba. A masari tani 'wooribo 'di-noe niba ni ming ang i Aasibiya 'deu niba ni ming ba daang la 'Siila.

22U 'bi-daba 'mine ming daang la 'Joo-kim, Koziiba daba ni, aning 'Joowas. 'Seeraf ang daang i paalikaara a 'bi Moo-ab puong, aning 'Je-suubi 'Lii-hem 'mine ming daang iye 'Siila 'bi-daba. A yela nga seu 'bingyeng a 'yi sanga jaa.

23Bana daang la a dugumieriba, a kpiera Ni'teeyim aning Ge'diira 'puong. 'Beng ka ba ning a naa daang kpiera u tuma yela. Siimiyung baluu

24Siimiyung buurii daang la Neemiyuwel, 'Jeeming, 'Jeerib, 'Ziira, aning 'S eeyul.

25'Seeyul bi-dau daang la Saalum. Saalum bi-dau daang la Miibisam. Miibisam ming 'bi-dau daang la Miisima.

© 2009 Bibles International.

26Miisima ming buurii daang la bama: U 'bi-dau Hamiyu-el, ka Hamiyu-el 'bi-dau i Zaakur. Zaakur ming bi-dau la Siimai.

27Siimai daang tariye 'bi-daba 'pie aning bayuobi aning 'bi-pogiba bayuobi. Che u ba'biihi ni yeng daang ba tari biihi yaga. Ba 'di-noe ming kanga jaa niba daang ba 'ugi a sing 'Juuda biihi ni.

28A 'yie ngang bang daang kpiera: Bii-er 'Siiba, 'Moolada, 'Heezar Suuwal.

29'Mine ming daang kpieraye Biiliha, li-zem, 'Toolad,

30Betuu-el, 'Hoorima, Ziikilag,

31Beet Maarikabot, 'Heezar Suusim, Beet 'Biirai, aning See'reeyim. Amahi daang la ba 'yi-bera a waana 'Deevid naalung 'diibu sanga.

32Ba kurihi ming daang la 'Iitam, Aa'ing, Riimong, 'Too-keng aning Aasang. A daang iye 'yi-bera a'nu,

33a lang ning a kurihi ni jaa ang daang ngmaa a 'yi-bera nga 'gili ni, a gara ti ing 'Bee-al 'puong. Ba kpe'jiihi daang la bila. Ba daang kaaye ba buurigberi ming 'tuubu yela 'jieng.

34Ba 'yi-dieriba 'yoe daang la 'Misoobab, Jaamilek, aning Amazaiya bi-dau 'Joosa.

35Ba 'mine ming daang la 'Joo-el, aning Josibaiya bi-dau 'Jeehu. 'Sireeya 'bi-dau daang la Josibaiya. Aasiel ming bi-dau daang la 'Sireeya.

36A 'yi-dieriba 'mine ming daang la 'Eelai 'Ihiyoyiinai, 'Jeyakooba, Jeso'heeya, 'Eesahaiya, 'Ee-diel, Jesiimiel, aning Bi'neeya.

37Saifai bi-dau Zaiza ming daang iye ba kanga. Aalong bi-dau daang la Saifai. Je'deeya 'bi-dau daang la Aalong. Siimirai 'bi-dau daang la Je'deeya. 'Simeeya ming bi-dau daang la Siimirai

38Bama nga 'yoe ang buong nga daang iye 'yi-dieriba ba 'di-noeng. Ba ba'mine 'deri daang 'ugiyeng yaga jaa.

39A 'jung ba daang gaaye 'Giidor nuori a na ti bo moo 'ku ba piihi. Ba daang gaayeng bilaang a ti to a lohimbo sa'muni seng.

40Ba daang nyiye mosuunhi ang viela. Ka a 'teng-gbangu ming daang i yelingu, a i siriti che i laangfie ming. Wagiri ngang Haam niba 'mineng daang 'jing beng.

41'Juuda naa Hezekaiya naalung sanga ka daba nga 'yoe ang seu bing nga daang wa. A daba nga daang 'pigiye a Haam niba tentihi aning 'Miyuunim niba ni ang daang bibeng ni. Ba daang saangbang nene, a'wo ang 'be bila 'jine ni. Bang daang die ba 'jie kpiera, moo ang daang bibe ka ba piihi na mang oora 'jung.

42Daba koohi a'nu 'mine ang i Siimiyung buurii daang gaaye 'Sii-ir Tangkpong ni. Iisai bi-daba ni daang la ba 'soje 'yi-dieriba. Bana la Pelataiya, 'Niyaraiya, 'Rifeeya aning Uuzaiyel.

© 2009 Bibles International.

43Ba daang jautuongye a Aamalek niba chelee ni ming ang daang faa jo ni. Ba kpieraye beng a waana jine.

1 Chronicles 5

1Pampana, ti taye Ruubeng, Iisiriel 'bi-kpong ni 'bi-daba. Una siringkoni la a bi-kpong, che ung daang degi u ba 'gado 'jung ba diye u ningberii 'dijie 'ku 'Joosef bi-daba. Iisiriel 'bi-dau daang la 'Joosef. A 'jung ba ba seu a buurigberi niba 'yoe a 'tuuro ningberiing.

2Anaajaa 'Juuda daang wa leu 'doye 'ju u ba'biihi ni ingang, haali ka paalikaara daang 'yi u baluung, che 'Joosefung daang 'so a ningberii 'dijie.

3Iisiriel 'bi-kpong Ruubeng bi-daba la 'Heenok, Paali'yu, Heezirong, aning Kaarimai.

4'Joo-el buurii daang la bama: U bi-dau daang la 'Simeeya. 'Simeeya 'bi-dau daang la Goog. Goog ming bi-dau daang la Siimai.

5Siimai 'bi-dau daang la Maika. Maika bi-dau daang la 'Riyeeya. 'Riyeeya bi-dau daang la Bee-al.

6'Bee-al ming 'bi-dau daang la Biyiiraa, una ka Asiiriya naa Tiiligat Pili'nii-zer daang jaunyogi gaaning ni. Una daang la a Ruubeng niba 'yi-diera.

7'Biyiiraa dogiriba 'di-noe niba la bama. Bila ni bang daang seu ba buurigbee yela a 'tuuro ba jemanihing ni la nga: A fora daana daang la 'Jiyii-el, ka bama ming panaa 'tu: Zekaraiya,

8ka 'Eezaz bi-dau 'Biila. 'Siima bi-dau daang la 'Eezaz. 'Joo-el 'bi-dau daang la 'Siima. 'Biila 'yideme ni daang 'jingye Aar'o-yer puong, a di bilaang ti ing 'Niibo aning 'Bee-al 'Miiyong.

9A leu gara samurai seng ming ba daang 'jingyeng bilaang ti ing a mopiri ni ang bi 'Yufireetis Mani kpantiring ni nuoring. Ba 'nii ang daang 'ugi Giilied paaluung 'jung bang daang i bila.

10Sool naalung sanga, ba daang jauningye 'Heegar niba taanhuu bang j au 'le ba 'nuuhing. Ba daang kpieraye ba tentihing Giilied sa'muni seng 'gbendige ni jaa.

11Gaad yaanhi ni ming daang 'jingyeng a tohi ba ingang 'Beesang paaluung, a nyogi bilaang ti to Saalika.

12'Joo-el daang la a fora daana, ka 'Seefamtohi, ka 'Jeeyanai aning 'Seefat ming 'tu. 'Beesang 'puong bang daang be.

13Ba dogiriba ming la bama, a 'tuuro ba ba'mine 'deri: Maikel, Mesuulam, 'Siiba, 'Joorai, 'Jeekang, 'Ziiya, aning 'Hii-ber. Bayopoin daang la ba jaa.

14'Huurai bi-dau Aabi'hel 'biihi daang la nga. Ja'roowa bi-dau daang la 'Huurai. Giilied 'bi-dau daang la 'Jaroowa. Maikel 'bi-dau daang la Giilied. Jesiisiyai 'bi-dau daang la Maikel. Jaa'do 'bi-dau daang la Jesiisiyai. Buuz 'bi-dau daang la Jaa'do.

© 2009 Bibles International.

15Aabidiel 'bi-dau 'Eehai daang la ba 'deu ni 'yi-daangdau. Guunai 'bi-dau daang la Aabidiel.

16A Gaad niba ming daang 'jingye Giilied 'puong, 'Beesang aning u kurihing. Ba daang 'jingye Saarung samama ni jaa ang bi ba toribogu 'puong ni.

17'Juuda naa 'Jootam aning lisiriel naa Jero'boo-am naalung sanga ka ama jaa daang seu bing, a 'tuuro a buurigbeeng.

18Ruubeng 'bi-daba, ka Gaad niba, aning Manaase buurichelii ni niba daang tariye daba ang tari nyau 'tuhi lijaa'yi ning anaahi, koohi ayopoin aning lijaata (44,760). Ba daang iye daba nga ang na bang pegili 'kurihuu bunglegirihi aning 'takobi. Ba daang iye daba nga ming ang na bang teu tama, a bang taanhuu 'ningbiri, a da mang gara taanhuu.

19Ba daang jauningye 'Heegar niba, Jeetur niba, Neefis niba, aning 'Noodab niba.

20Ba daang nyiye sungbu ba ingang. Naangmini daang diye 'Heegar niba aning banani jaa ang ahi a 'Heegar niba 'puoring ni ing ba 'nuuhing, 'bojung ba daang 'kong 'kuye Naangmini a taanhuu 'puong. Ung die ba suhibu, bang deluu ni 'jung.

21'Beng la bang daang nyogihi ba 'dungguonihi. Ba nyogimahi 'tuhi 'pihinu, ba piihi 'tuhi koohi a'yi aning pihinu, aning buunhi ming 'tuhi a'yi bang daang nyogihi gaa. Ba daang nyogihiye ba daba 'tuhi-koo ming paahi.

22Ningjemaang daang 'le 'kpi 'kpi, a taanhuu ang i Naangmini taanhuu ni 'jung. Ba daang kpieraye ba 'jiihing bilaang ti to a ngminyogibu wagiri.

23Manaase buurichelii ni ang 'jing a paaluung daang iye jemaa. Ba daang 'jingyeng a 'piili 'Beesang a gara ti ta 'Bee-al 'Heerimong. 'Siinir, bii Huurimong Tangkpong ni la bila.

24Ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba daang la 'Ii-fer, Iisai, Tili-yel, Aaziriel, Jeremaiya, 'Hodavaiya, aning Jaadiel. Daugandaba ang tari nyau ka ba 'yoe ming 'do daang liba. Ba daang iye 'yi-daangdaba ming ba ba'mine 'dering.

25Che ba daang ba i ba'mine Naangmini ni limaniye, a da mang ngmira jentiriye 'tuuro a paaluu niba ngmima. BanakaNaangmini daang saang ba 'ningbi-tooring ni.

26A 'jung Iisiriel Naangmini daang toye Asiiriya naa Puul, Asiiriya naa Tiiligat Pili'nii-zer la bila, a ing ung jaunyogihi a Ruubeng niba, Gaad niba, aning a Manaase buurichelii ni gaaning. U daang taribang ti bahi 'Heela, Haara aning 'Goozang, 'Heebor Mani ni nuoring a waana 'jine.

1 Chronicles 6

1'Liivai bi-daba daang la Guurisung, 'Koohat, aning 'Mireerai.

2'Koohat biihi daang la Aamiram, Aizahar, 'Hii-birong, aning Uuzaiyel.

© 2009 Bibles International.

3Aamiram biihi daang la Eerong, 'Moosis, aningMiiriam. Eerong ming 'bi-daba daang la 'Nee-dab, Abai'hiu, Eli'ee-zer, aning Iitamar.

4Eli'ee-zer daang dogiye Fiiniyas, ka Fiiniyas ming dogi Abiisua.

5Abiisua daang dogiye Buukai, ka Buukai ming dogi Uuzai.

6Uuzai daang dogiye Zerahaiya, ka Zerahaiya ming dogi 'Mireeyot.

7'Mireeyot daang dogiye Amaraiya, ka Amaraiya ming dogi Ahaitub.

8Ahaitub daang dogiye 'Zeedok, ka 'Zeedok ming dogi Ahiimahaz.

9Ahiimahaz daang dogiye Azaraiya, ka Azaraiya ming dogi 'Joheenang.

10'Joheenang daang dogiye Azaraiya. Unang daang tuna Ngming'puohi 'yi-dieri tuma a Ngming'puohi 'de-kpong ni Soolomong ang me Jeruuselem 'puong ni.

11Azaraiya daang dogiye Amaraiya, ka Amaraiya ming dogi Ahaitub.

12Ahaitub daang dogiye 'Zeedok, ka 'Zeedok ming dogi Saalum.

13Saalum daang dogiye Hilikaiya, ka Hilikaiya ming dogi Azaraiya.

14Azaraiya daang dogiye 'Sireeya, ka 'Sireeya ming dogi Jehoozadak.

15Jehoozadak daang ti iye foomaraa sanga nga Ba Tari Baahaa Daana ang veng ka Nebiukadineezer jaunyogihi 'Juuda aning Jeruuselem niba gaaning ni.

16'Liivai bi-daba daang la Guurisung, 'Koohat, aning 'Mireerai.

17Guurisung bi-daba ni 'yoe la Liibinai aning Siimai.

18'Koohat 'bi-daba daang la Aamiram, Aizahar, 'Hii-birong, aning Uuzaiyel.

19'Mireerai 'bi-daba daang la 'Meelai aning Muusai. A 'Liivai niba 'di-noe la ni, a 'tuuro ba ba'mineng:

20Guurisung baluu la bama: U bi-dau Liibinai. Liibinai 'bi-dau daang la 'Jeehat. 'Jeehat 'bi-dau daang la Ziima.

21Ziima 'bi-dau daang la 'Joowa, ka 'Joowa 'bi-dau i Iid'o. Iid'o 'bi-dau daang la 'Ziira. 'Ziira ming bi-dau daang la 'Jiyaaterai.

22'Koohat buurii daang la bama: Amiinadab bi-dau daang la 'Koora. 'Koora 'bi-dau daang la Aasisir.

23Aasisir 'bi-dau daang la Eli'keena, ka Eli'keena 'bi-dau i Ebaiyasaf. Ebaiyasaf bi-dau daang la Aasisir.

24Aasisir 'bi-dau daang la 'Teehat, ka 'Teehat bi-dau i 'Yuuriel. 'Yuuriel 'bi-dau daang la Uzaiyaa, ka Uzaiyaa ming bi-dau i 'Seeyul.

25Eli'keena buurii daang la Amaas'eyai aning Ahaimot.

© 2009 Bibles International.

26Ahaimot 'bi-dau daang la Eli'keena, ka Eli'keena 'bi-dau i 'Zoofai. 'Zoofai ming bi-dau daang la 'Neehat.

27'Neehat 'bi-dau daang la Ilaiyab, ka 'llaiyab 'bi-dau i 'Jirooham. 'Jirooham bi-dau daang la Eli'keena.

28Saamiu-el 'bi-daba daang la bama: 'Joo-el daang la a 'bi-kpong, ka Abijah i u nyieri.

29'Mireerai baluu daang la 'Meelai, aning 'Meelai bi-dau Liibinai. Liibinai ming bi-dau daang la Siimai. Siimai bi-dau daang la 'Yuuza..

30'Yuuza 'bi-dau daang la Siimiya. Siimiya 'bi-dau daang la Hagaiya. Hagaiya ming bi-dau daang la 'Eesahaiya.

31'Deevid daang lugiye daba ka ba mang kaara 'yieme yelitarihi Ba Tari Baahaa Daana 'deung. A 'layiri daga wa 'bingbu 'puoring ung daang 'lugibo.

32Ba tuma daang biye 'yieme lomboring. A 'tuohibu tent 'ningbi-tooring bang da mang tuna, a waana wagiri nga Soolomong ang wa me Ba Tari Boohoo Daana 'deu ni Jeruuselem 'puong. Ba da mang tuniye ba 'yobe-tuma a 'tuuro ba tuma 'begiring.

33Banani ang da mang tuna a 'yieme lomboring la bama, ba ning ba 'bi-daba: 'Koohat niba bi-daba ni 'puong, bamahi daang la: 'Yiengyiene 'Hiiman, 'Joo-el 'bi-dau ni. Semiyu-el 'bi-dau daang la 'Joo-el.

34Eli'keena 'bi-dau daang la Saamiu-el, ka 'Jirooham 'bi-dau i Eli'keena. 'ffli-yel 'bi-dau daang la 'Jirooham, ka 'Toowa 'bi-dau i 'Jirooham.

35Zuuf 'bi-dau daang la 'Toowa, ka Eli'keena bi-dau i Zuuf. 'Meehat 'bi-dau daang la Eli'keena, ka Amaas'eyai bi-dau i 'Meehat.

36Eli'keena 'bi-dau daang la Ame'see-ai, ka 'Joo-el 'bi-dau i Elikeena. Azaraiya 'bi-dau daang la Eli'keena. Zefanaiya 'bi-dau daang la Azaraiya.

37'Teehat 'bi-dau daang la Zefanaiya, ka Aasisir bi-dau i 'Teehat. Ebaiyasaf bi-dau daang la Aasisir, ka 'Koora bi-dau i Ebaiyasaf.

38Aizahar 'bi-dau daang la 'Koora, ka 'Koohat bi-dau i Aizahar. 'Liivai 'bi-dau daang la 'Koohat, ka Iisiriel bi-dau i 'Liivai.

39'Hiiman ba'bie 'Eesaf ming daang paahiye 'be. Unang da mang aha 'Hiimang 'nuduring. Berakaiya 'bi-dau daang la 'Eesaf. Siimiya ming 'bi-dau daang la Berakaiya.

40Maikel 'bi-dau daang la Siimiya, ka 'Beeyasiiya 'bi-dau i Maikel. Malikaiya bi-dau daang la 'Beeyasiiya.

41Eetini 'bi-dau daang la Malikaiya, ka 'Ziira 'bi-dau i Eetini. A'deeya 'bi-dau daang la 'Ziira.

42'Iitang 'bi-dau daang la A'deeya, ka Ziima 'bi-dau i 'Iitang. Siimai 'bi-dau daang la Ziima.

© 2009 Bibles International.

43'Jeehat 'bi-dau daang la Siimai. Guurisung bi-dau daang la 'Jeehat, ka 'Liivai bi-dau i Guurisung.

44Ba ba'biihi 'Mireerai 'bi-daba ni ming 'nu-goong bamahi daang la: Kiisai 'bi-dau 'Iitang. Aabidi 'bi-dau daang la Kiisai, ka Maaluk bi-dau i Aabidi.

45Hasabaiya 'bi-dau daang la Maaluk. Amazaiya 'bi-dau daang la Hasabaiya, ka Hilikaiya bi-dau i Amazaiya.

46Aamizi bi-dau daang la Hilikaiya, ka 'Beenai bi-dau i Aamizi. 'Soo-mer bi-dau daang la 'Beenai.

47'Meelai bi-dau daang la Muusai, ka 'Mireerai bi-dau i Muusai. 'Liivai 'bi-dau daang la 'Mireerai.

48Ba 'Liivai niba taa ni ming 'yobe-tuma daang ahiye a tenti'deu tuni jaa baluu ingang, Naangmini 'deu ni la bila.

49Che Eerong aningu bi-daba yeng, banang damang 'ihe sarikihi a sarika nyugirihi 'ihijie ning aning a iinsens sarika 'ihijie ning. Banang daang 'so a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni tuma jaa, a mang pogira beu 'kuro Iisiriel niba. Ba da mang iriye bila a 'tuuro bila ni jaa Naangmini tungtuna 'Moosis ang daang ku nuori ni.

50Eerong buurii daang la bama: Eerong bi-dau daang la Eli'ee-zer. Eli'ee-zer 'bi-dau la Fiiniyas, ka Fiiniyas bi-dau i Abiisua.

51Abiisua bi-dau daang la Buukai, ka Buukai bi-dau i Uuzai. Uuzai 'bi-dau daang la Zerahaiya.

52Zerahaiya 'bi-dau daang la 'Mireeyot, ka 'Mireeyot bi-dau i Amaraiya. Amaraiya ming bi-dau daang la Ahaitub.

53Ahaitub bi-dau daang la 'Zeedok, ka 'Zeedok ming bi-dau i Ahiimahaz.

54Ba kpe'jiihi bang daang 'jing ba 'gbendigeng la ama. 'Bojung pohaa bang daang pohi di 'be 'ku Eerong buurii. 'Koohat niba 'di-nuori ni la bila.

55Ba daang 'kubong 'Hii-birong ang 'bi 'Juuda paaluung, a langning u samama ang ngmaa 'giluu.

56Che a 'yi-kpong samama aning u kurihi yeng, ba daang diang 'ku 'Ji-fuune bi-dau 'Kee-leb.

57Eerong buurii ming, ba daang 'kubong 'Hii-birong, a 'yi-bera ni kanga ningkuura ang na mang jo gaa ti i 'chihi ni. Ba daang 'kubong Liibina a langning u samama, a 'kubo Jaatir aning Esi'timoowa a langning u samama ming.

58Ba daang kubong Haileng a langning u samama, 'Dii-bir a langning u samama,

59a 'kubo Aasang a langning u samama, aning Beet 'Sii-mes ming langning u samama.

© 2009 Bibles International.

60A 'yi Beenjaming buuriing ming, ba daang 'kubong 'Giiba a langning u samama, Aalemet a langning u samama, Aanatot a langning u samama. A 'Koohat niba 'di-noe ni 'yi-bera jaa bang nye daang iye 'pie ning ata.

61A 'Koohat niba buurii 'di-noe ni ming ang kpeling ni, 'yi-bera 'pie bang daang 'kubo. Pohaa bang daang pohi a kubo nia. Manaase buurichelii ni seng ang daang 'yi.

62Guurisung buurii ming, 'yi-bera 'pie ning ata bang daang 'kubo a 'tuuro ba 'di-noe. A 'yi-bera nga daang 'yiye Iisakar, Aaser, Naafitalai aning Manaase buura seng. A Manaase buurii nga niba daang biye 'Beesang 'puong.

63Ba daang 'kuye Mireerai buurii 'yi-bera 'pie ning a'yi a 'tuuro ba 'di-noe. A 'yi-bera daang 'yiye Ruubeng, Gaad, aning Zeebiyulung buura seng.

64Ka Isi'reeli niba daang di a 'yi-bera nga a langning a samama 'ku a 'Liivai niba.

65Pohaa bang daang pohi a 'lugaa tihi. A 'yi-bera nga 'yoe ang buong nga daang 'yiye 'Juuda, Siimiyung aning Beenj aming buura seng.

66Ba daang 'kuye 'Koohat buurii 'di-noe ni mine 'yi-bera ang leu ba 'gbendige. 'Miriam buuriing ang daang 'yi.

67Ba daang 'kubong a 'yi-bera ni bang na mang jo gaa ti i 'chihi ni kanga. 'Sii-kem la bila, a langning u samama. 'Be Nye lifiriam tangbera ni 'puuhing. Ba daang 'kubong Geezer ming a langning u samama,

68a 'kubo Jookimiyam a langning u samama, Beet 'Hoorong a langning u samama.

69Bang daang la kubo Aajalong a langning u samama, aning Gaat Riimong a langning u samama.

70A 'Koohat buurii 'di-noe ang chehi daang nyiye a 'yi-bera nga a 'yi Manaase buurichelii ning. Ana la 'Ee-ner a langning u samama, aning Biiliam a langning u samama.

71Ba daang 'kuye Guurisung bi-daba ni 'Goolang ang 'bi 'Beesang 'puong a langning u samama a 'yi Manaase buurichelii ni 'di-nuoring. Ba daang 'kubong Aasitarot ming a langning u samama.

72A 'yi Iisakar buuriing ming, ba daang 'kubong 'Kii-des a langning u samama aning Daaberat a langning u samama,

73a 'kubo 'Reemot a langning u samama, aning 'Eenem, a langning u samama.

74A 'yi Aaser buuriing ming, ba daang 'kubong Maasal a langning u samama, aning Aabidong, a langning u samama,

75a 'kubo 'Huu-kok, a langning u samama aning 'Riihob a langning u samama.

76A 'yi Naafitalai buuriing ming, ba daang 'kubong 'K -des ang bi 'Gaalilii 'puong a langning u samama, Haamong aning u samama, aning Kirijateeyim a langning u samama.

© 2009 Bibles International.

77A 'yi Zeebiyulung buuriing, a 'yie nga bang daang 'ku 'Mireerai biihi ni ang chehi•
Riimong a langning u samama aning 'Tee-ber a langning u samama.

78Jooridang Mani lampegijaala ning ming, ba daang 'kubong 'mine. 'Be ing mang 'yi
Jeeri'ko a ngmaa 'do ni, Jooridang Mani sa'muni seng ni. A 'yi Ruubeng buuriing ba
daang kubong 'Bii-zer ang bi a 'mosogihing, a langning u samama, aning 'Jeehaz, a
langning u samama ming.

79Ba daang kubong Keedemot, a langning u samama, aning Meefayat, a langning u
samama.

80A 'yi Gaad buuriing ming, ba daang 'kubong Reemot ang 'bi Giilied 'puong, a
langning u samama, aning 'Mahaneeyim a langning u samama,

81a 'kubo Heesibong, a langning u samama, aning 'Jee-zer a langning u samama.

1 Chronicles 7

1Iisakar bi-daba daang la 'Toola, 'Piyuuwaa, 'Jeesub, aning Siimirong. Banaahi daang
la ba jaa.

2'Toola 'bi-daba daang la Uuzai, Rifeeya, Jeeriyel, Jaamayai, Jiibisam, aning Semiyu-
el. Ba daang iye 'yi-daangdaba ba ba'mine 'dering. 'Toola buurii daang iye gandaba
ang tari nyau ba jemanihing. 'Deevid 'beri ning ba nuori daang iye 'tuhi lijeri aning
'tuhi a'yi aning koohi ayuobi (22,600).

3Uuzai 'bi-dau daang la Izirahira. Izirahira ming 'bi-daba daang la Maikel, 'Obadaiya,
'Joo-el, aning Isisaiya. Ba ba'nu nga jaang daang i 'yi-daangdaba.

4Ba dogirigbee 'wuliyeng ka a 'tuuro ba ba'mine jagihing, ba daang tariye 'soje 'sugu
'tuhi 'pihita aning 'tuhi ayuobi (36,000) ang da mang i 'siri 'gu taanhuu. 'Bojung ba
daang tariye pogiba aning 'biihi yaga.

5Ba ba'biihi jaa ang bi Iisakar 'di-noeng daang iye gandaba ang tari nyau. Ba
buurigbee 'tuubu puong, a seuyeng bing ka ba jaa daang iye niba 'tuhi lijaanaahi aning
'tuhi ayo'poin (87,000).

6Beenjaming 'bi-daba daang la Biila, 'Biiker, aning Jedaiya-el. Bata daang la ba jaa.

7'Biila 'bi-daba daang la Eezibong, Uuzai, Uuzaiyel, Jeerimot, aning Airai. Ba'nu
daang la ba jaa. Ba daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba. Ba seuyeng 'bing ba
buurigbee 'tuubu 'puong ka gandaba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi aning pihita aning
banaahi (22,034) ang tari nyau daang liba.

8'Biiker bi-daba daang la Zemaira, 'Joowas, Eli'yee-zer, 'Eelai 'Ihiyoyiinai, Oomirai,
Jeerimot, Abijah, Aanatot, aning Aalamet. 'Biiker bi-daba daang la bama jaa.

9Ba yela daang seu 'bingye a buurigberi 'tuubu 'puong, a 'tuuro ba jemanihing Ba
daang iye 'yi-daangdaba 'tuhi lijeri aning koohi a'yi (20,200) ang i gandaba ang tan
nyau.

© 2009 Bibles International.

10Jedaiya-el 'bi-dau daang la Biilihang. Biilihang ming 'bi-daba daang la 'Jiiyus, Beenjaming, 'Ii-hud, Kineeyana, 'Ziitang, Taarisis, aning Ahiisahar.

11Jedaiya-el 'bi-daba nga jaa daang iye ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba. Gandaba ang tari nyau, a na bang gaa taanhuu, a bang jau ming daang liba. 'Tuhi pie ning ayo'poin aning koohi a'yi (17,200) daang la ba nuori.

12Suupim aning 'Huupim daang iye Iir 'bi-daba, ka 'Huupim ming i 'Ee-her 'bi-dau.

13Naafitalai 'bi-daba daang la Jaaziel, Guunai, 'Jiizer, aning Saalum. Biiliha yaanhi la bila.

14Manaase buurii la ni. U ning Aaram niba bi-poga ni ang i u koongkiubaing ning daang dogi 'Meekir, Giilied ba. Aasiriel ba daang la Giilied.

15'Meekir daang diye 'Huupim aning Suupim yaupoga. U 'yuori daang la 'Meeyaka. Giilied yaangaa ni 'yuori daang la Zeloofehad. Che 'bi-pogiba 'yong ka Zeloofehad daang dogi.

16'Meeyaka, 'Meekir poga ni daang dogiye 'bi-dau, a buonuu Pii-res. U you 'yuori daang la 'Sii-res. 'Sii-res ming bi-daba daang la 'Yuulam aning 'Ree-kem.

17'Yuulam 'bi-dau daang la 'Biidang. 'Meekir bi-dau Giilied yaanhi la bama. Manaase 'bi-dau daang la 'Meekir.

18'Meekir yaupoga Hamooleket la daang dogi Iisod, 'Ee-bi'ii-zer, aning 'Maala.

19Semaida ming bi-daba daang la Ahaiyang, 'Sii-kem, Liikihai, aning Anaiyam.

20'Iifiriam 'bi-dau daang la Suutela, ka Suutela bi-dau i 'Bii-red. 'Bii-red 'bi-dau daang la 'Teehat, ka 'Teehat 'bi-dau i Eelada. Eelada ming 'bi-dau daang la 'Teehat.

21'Teehat bi-dau daang la 'Zeebad, ka 'Zeebad bi-dau i Suutela. 'Iifiriam 'bi-daba ni 'mine ming daang la 'Ii-zer aning Eeliad. Gaat daba ni bang dogi a paaluung daang kuye li-zer aning Eeliad, bojung ba daang 'sigi wayeng ka ba ju ba 'nii.

22'Beng la ka ba ba 'Iifiriam daang i laa'dimii 'beri yaga. Ka u ba'biihi daang wa maa u 'suhu.

23Ung daang wa kpe u poga seng, ung tan 'puo a dogi 'bi-dau. Ka 'Iifiriam buonuu Beraiya, maa'ko-saanii ang kpe u jaga ni 'jung.

24U 'bi-poga daang la 'Siira. Unang daang me 'Muni Beet 'Hoorong aning Saa'ju Beet 'Hoorong, aning 'Yuu-zeng 'Siira.

25'Riifa ming daang iye lifiriam bi-dau. Riifa bi-dau daang la Rii-sef, ka 'Rii-sef ming bi-dau i 'Tiila. 'Tiila ming bi-dau daang la 'Teehang.

26'Teehang 'bi-dau daang la 'Leeyadang, ka 'Leeyadang bi-dau i Amaihud. Amaihud ming bi-dau daang la Eliisama.

27Eliisama bi-dau daang la Nuung, ka Nuung bi-dau i 'Joosua.

© 2009 Bibles International.

28Ba 'suobu aning ba kpe'jiihi ming daang la Beetel aning u 'teenhi. Ana daang la
'Neeyarang ang bi sa'muni seng. A leu gara ngmingtongkpieri seng ming, Geezer
aning u 'teenhi, 'Sii-kem aning u 'teenhi a nyogi bilaang ti ing 'Ee-ya aning u 'teething.

29A leu gara Manaase 'biihi toribogu seng ming Beet Saang aning u 'teenhi, 'Teeyanak
aning u 'teenhi, Megii'do aning u 'teenhi, aning 'Doo-wer aning u 'teething daang 'bibe.
Ama 'puuhing ka Iisiriel bi-dau 'Joosef biihi daang 'jing.

30Aaser 'bi-daba daang la Iiminaa, Iisiyua, Iisiyu-ai, Beraiya, aning ba yaupoga 'Siira.

31Beraiya 'bi-daba daang la 'Hii-ber, aning Maalikiel. Una daang la Biirizavit ba.

32'Hii-ber ming la daang dogi Jaafilet, 'Soo-mer, 'Hootam, aning ba yaupoga Suuwa.

33Jaafilet 'bi-daba daang la Peesak, Biimihal, aning Aasivat. Jaafilet 'biihi daang la
bila.

34'Soo-mer bi-daba daang la 'Eehai, 'Rooga, Jehuuba, aning Aaram.

35U you 'Hii-lem ming bi-daba daang la 'Zoofa, Iimina, 'Sii-les aning Aamal.

36'Zoofa bi-daba daang la Suuwa, Haari'nii-fer, Suuwal, 'Biirai, Iimira,

37'Bii-zer, Hood, Saama, Siilisa, Iitirang, aning 'Biyiira.

38'Jeeter 'bi-daba daang la 'Ji-fuune, Piisipa, aning Aaraa.

39'Yuula bi-daba daang la Aaraa, Haaniel, aning Raizaiya.

40Bama jaa daang iye Aaser 'biihi. Ba daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba, a 'do
'ju, a i gandaba ang tari nyau. Ba daang iye 'yi-dieribera. Ba buurigberi 'tuubu yeli ang
seu bing 'puong, ba daang iye 'sojehi ang sigihi taanhuu jauri. Tuhi lijeri aning 'tuhi
ayuobi daang la ba nuori (26,000).

1 Chronicles 8

1Beenjaming daang dogi 'Biila. U bi-kpong daang la bila. A 'yiilung daana daang la
Aasibel, ka a taalung i Ahaara.

2'Nooha daang la banaahi daana, ka Raafa i a 'nuultmg.

3'Biila bi-daba daang la Aadar, 'Giira, Abaihud,

4Abiisua, 'Neeyamang, 'Ahoowa,

5'Giira, Sefuufang, aning Huuram.

6'Ii-hud buurii la bama. Bana daang la 'Giiba kpieriba ba'mine jagihi ni 'yi-daangdaba.
Banang daang firiba bang 'ihi gaa Maanahat ni.

7Bana la bama: 'Neeyamang, Ilai-aa, aning 'Giira. Unang daang firiba bang 'ihi ni.
Unang dogi Yuuza aning Ahaihud.

© 2009 Bibles International.

8'Sehareeyim daang tariye 'biihi 'Moo-ab paaluung ming. Ung daang wa kari u pogiba
'Huusim aning 'Bee-ara puoring ung dogiba.

9U poga 'Hoo-des ung daang dogi ning 'Joobab, Ziibiya, 'Miisa, Maalikam,

10'Jiiyuz, Sakaiya, aning Miirima. Bama daang la u bi-daba, a i ba ba'mine jagihi 'yi-
daangdaba.

11'Huusim ming ung daang dogi ning Aabitub aning El'peeyal.

12El'peeyal bi-daba daang la 'Ii-ber, Maisam, aning 'Seem-ed. Unang daang me 'Oono
aning Lood, a langning u 'teenhi.

13Beraiya aning 'Siima daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba Aajalong kpieriba
'puong. A El'peeyal 'bi-daba nga la daang kari Gaat kpieriba bahi.

14Beraiya 'bi-daba daang la 'Ahiiyo, 'Seesak, aning Jeere'mot,

15Zebadaiya, Aarad, 'fi-der,

16Maikel, Iisipa, aning 'Jooha.

17El'peeyal bi-daba daang la Zebadaiya, Mesuulam, Heezekai, 'Iii-ber,

18Iisi'merai, Jezilaiya, aning 'Joobab.

19Siima bi-daba daang la 'Jeekim, Ziikirai, Zaabidai,

20Eli'nii-ai, Ziilitai, 'fili-yel,

21A'deeya, Bera'aiya, aning Siimirat

22'Seesak bi-daba daang la Iisipang, 'fi-ber, 'Iili-yel,

23Aabidong, Ziikirai, 'Heenang,

24Hananaiya, 'Elam, Antotaija,

25Ifediiya, aning Penaiyel.

26'Jirooham 'bi-daba daang la Saamiserai, Seharaiya, aning Atalaiya.

27Ba 'mine ming daang la Jaresaiya, 'Ilaija, aning Ziikirai.

28Ba jemanihing bamahi daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba. Ba daang iye
ningbera, a kpiera Jeruuselem 'puong.

29Giibiyong ba daang kpieriye Giibiyong 'puong. U poga 'yuori daang la 'Meeyaka.

30Giibiyongba 'bi-daukpong daang la Aabidong. U nyieri daang la Zuur. Ka Kiis,
'Bee-al, 'Nee-dab,

31'Giidor, 'Ahiiyo, aning 'Ziiker daang 'tu.

32'Ziiker ming nyieri daang la Miikilot, unang daang dogi Siimiyaa. Ba ming daang
kpierang kpari ba dogiriba Jeruuselem 'puong.

© 2009 Bibles International.

33Nuuring daang dogi Kiis, ka Kiis dogi Sool. Ka Sool ming dogi Joonatang, Malikaisuuwa, Abiinadab, aning Ees 'Bee-al.

34Joonatang bi-dau daang la Meerib 'Bee-al, ka Meerib 'Bee-al ming dogi Maika.

35Maika bi-daba daang la Paitong, Meelek, Taariya, aning 'Eehaz.

36'Eehaz ming la daang dogi Je'hoowada. Je'hoowadang daang dogi Aalemet, Aazimavet, aning Ziimirai, ka Ziimirai ming dogi Mooza.

37'Moozang daang dogi Biiniya. Biiniya 'bi-dau daang la Raafa. Raafa 'bi-dau daang la El'iiyasa, ka El'iiyasa ming bi-dau i 'Ee-zel.

38'Bi-daba bayuobi ka 'Ee-zel daang dogi. Ba 'yoe la ama: Aazirikam, 'Bookiru, Iisi'me-el, 'Siiyaraiya, 'Obadaiya, aning 'Heenang. 'Ee-zel 'bi-daba daang la bama jaa.

39U you 'Ii-sek ming bi-daba daang la bama. U 'bi-daukpong daang la 'Yuulam. 'Jiihus daang la a 'yiilung, ka Eliifelet ming i a taalung.

40'Yuulam 'bi-daba ni daang iye gandaba ang tari nyau. Ba daang iriye anie taanhuu teubtmg. Ba daang tariye bi-daba aning yaanhi ming jemaa. Ba jaa daang iye niba koo aning 'pihinu. Beenjaming buurii la bama jaa.

1 Chronicles 9

1Isi'reeli niba jaa 'yoe daang seuyeng a 'tuuro ba buurigbeeng. Siringkoni ming, a daang seuyeng ing Isi'reeli na'mine gbangu ning. Che 'Juuda niba daang leuye ningjaunyogirihi bang tan gaaning Baabilong, ba limangkong 'jung.

2A paaluung, niba ang daang die 'yie leu wa 'jing ba 'jisorihing aning ba 'yi-berang daang la Isi'reeli niba, Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai niba, aning a Ngming'puohi 'deu tungtuniba.

3Jeruuselem 'puong ka 'Juuda niba aning Beenjaming niba ni 'mine daang kpiera. 'Beng ka 'Iifiriam aning Manaase niba 'mine ming daang kpiera.

4Bana la Amaihud bi-dau 'Yuutai. Oomirai bi-dau daang la Amaihud, ka Iimirai bi-dau i Oomirai. 'Beenai ming bi-dau daang la Iimirai. 'Beenai daang iye 'Feerez buurii ni kanga. 'Juuda bi-dau daang la 'Feerez.

5Sai'lo niba 'puong, bamang daang kpiera 'beng: 'Eesahaiya, a 'bi-daukpong ni aning u bi-daba.

6'Ziira bi-daba 'puong, bamang daang kpiera beng: Jeyuuwel aning u ba'biihi. Niba koohi ayuobi aning lijaanaahi aning 'pie (690) daang la.

7Beenj aming buuriing, Mesuul am bi-dau Saaliyu daang kpieraye 'beng. 'Hodavaiya 'bi-dau daang la Mesuulam, ka Hasenuuwa bi-dau i 'Hodavaiya.

8'Jirooham 'bi-dau Ibiniiya, Uuzai bi-dau lila, Miikirai bi-dau Uuzai, Sefataiya 'bi-dau Mesuulam, Ruu-el bi-dau Sefataiya, aning Ibinaija 'bi-dau 'Ruu-el jaa daang kpieriye 'beng.

© 2009 Bibles International.

9Beenjaming buurii daang iye koohi awai, 'pihinu aning bayuobi (956), a 'tuuro ba jemanihing. Bama jaa daang iye 'yi-daangdaba ba ba'mine jagihing.

10A Ngming'puohi 'yi-dieriba 'puong, bamahi daang la: Je'deeya, Jehoiyarib, 'Jeeking,

11aning Hilikaiya bi-dau Antalya. Mesuulam bi-dau daang la Hilikaiya, ka 'Zeedok 'bi-dau i Mesuulam. 'Mireeyot bi-dau daang la 'Zeedok, ka Ahaitub 'bi-dau i 'Mireeyot. Ahaitub daang la 'karichi ang kaara Naangmini 'deu ni.

12'Jirooham 'bi-dau daang la A'deeya, ka Paasiyur 'bi-dau i 'Jirooham. Mali'kiija bi-dau daang la Paasiyur, ka 'Ee-diel 'bi-dau i 'Meeyasai. Jaazira 'bi-dau daang la 'Ee-diel, ka Mesuulam 'bi-dau i Jaazira. Mesiilemit 'bi-dau daang la Mesuulam, ka Iimer bi-dau i Mesiilemit.

13A Ngmingpuohi 'yi-dieriba nga aning ba ba'biihi nuori daang iye 'tuhi aning koohi ayo'poin aning lijaata (1,760). Ba daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba. Ba daang iye daba ang ira anie Naangmini 'deu ni tuma tungbung.

14A 'Llivai niba 'puong, Haasub 'bi-dau daang la 'Simeeya, ka Aazirikam 'bi-dau i Haasub. Hasabaiya bi-dau daang la Aazirikam, ka Mireerai bi-daba ni kanga i Hasabaiya.

15Bakabaaker, 'Hii-res, Gaalal, aning Maika 'bi-dau Matanaiya ming daang paahiye a 'Llivai niba 'puong. Ziikirai bi-dau daang la Maika. 'Eesaf ming bi-dau daang la Ziikirai.

16'Simeeya 'bi-dau daang la 'Obadaiya, ka Gaalal 'bi-dau i 'Simeeya. Jediutang ming bi-dau daang la Gaalal, aning 'Eesa bi-dau Berakaiya. Eli'keena 'bi-dau daang la 'Eesa. Eli'keena daang kpieriye a 'Nitoofa niba kurihi ning.

17A 'di-nokaariba daang la Saalum, Aakub, Taalimong, Ahaimang, aning ba ba'biihi. Saalum daang la a 'ju-daana.

18A waana ana wagiri ning, unang mang 'bi a naa 'di-nokpong ning, sa'muni seng. Bamahi daang la a 'Liivai niba kampuhi ni 'di-nokaariba.

19'Koora 'bi-dau daang la Ebaiyasaf, ka Ebaiyasaf 'bi-dau i 'Koori. 'Koori 'bi-dau Saalum aning u babiihi ni ang 'yi u ba 'deu, a 'Koora niba 'yobe-tuma daang la a tenti'deu 'di-nuori kaabu. Ba ba'mineng da mang kaara Ba Tari Baahaa Daana kampu ni 'di-nuori.

20Eli'ee-zer 'bi-dau Fiiniyas daang iye ba 'karichi sanga kanga ang pari 'puong. Ba Tari Baahaa Daana daang Nye u seng.

21Meselemaiya bi-dau Zekaraiya daang la a 'tuohibu tent 'di-nokaara.

22Banani jaa bang daang 'lugi 'di-nokaariba daang iye koohi a'yi aning 'pie ning a'yi (212). Ba 'yoe daang seuyeng a 'tuuro ba buurigbeeng, ba kurihing. 'Deevid aning Saamiu-el, a kaakaara ning daang lugibo ing ba 'yobe-tuma ngang.

© 2009 Bibles International.

23A 'jung ba ning ba biihing daang 'so Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'di-noe kaabu, a tenti'deu la bila, a 'tuuro bila ni bang segihi bing.

24Ba daang 'ihiye a 'di-nokaariba ing a lomboe anaahi ni. Sa'muni, ngmintongkpieri, sa'mung-goo, aning sa'mungduri seng la bila.

25Ba babiihi ang daang 'bi a kurihing ming da mang wa paahiye ba ingang wagirihi 'mineng a gara beri ayo'poin.

26‘bojung a 'yobe-tuma nga 'puong, 'di-nokaariba ningbera banaahing daang 'bibe. Ba daang iye 'Liivai niba. Banang daang kaara Naangmini 'deu 'puo 'deri aning a bungnanee bingjiihi.

27Ba da mang ngmaa 'giliye Naangmini 'deu ni, 'bojung ba 'yobe-tuma daang la u kaabu. Banang daang 'so u 'yuobu ming 'beeguu jaa.

28Ba 'mineng daang 'so a Ngming'puohi 'deu tungtungbuunhu kaabu, boiling ba da mang soraang che 'yi-nia, a la soraa che kpierania.

29Ba daang 'ihiye ba 'mine ming ing a buunhu aning a 'ji-pegi'yiruu tungtungbuunhu jaa kaabung. Banang da mang kaara a jongbaaluu, a waing, a kpaang, a iinsens, aning a bung'nyu-noohi.

30Che a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'bi-daba ni 'mineng da mang maana a kpang'nyu-noohi.

31Saalum, a 'Koora nie ni 'bi-daukpong Matitaiya, a 'Liivai niba ni kanga ming 'yobe-tuma daang la paanuu siebu peretehi 'puong.

32Ba babi-taa 'Koohat niba ni 'mineng ming daang 'so ka ba mang maana a paanuu'lugirihi ni 'tuohoning Peenhibu beu jaa.

33A 'Liivai niba 'mine ang daang i 'yiengyienibe, a kpiera a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo 'debilii ning la bama. Ba daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba a 'Liivai niba 'puong. Ba da ba la tari 'yobe-tuni jaa paahi, 'bojung ba tuma daang la bila ngminaa aning 'yienguu.

34Ana 'Liivai niba 'yi-daangdaba nga da mang iye 'yi-dieriba ba jemani ni jaang. Ba daang kpieriye Jeruuselem 'puong.

35Giibiyong ba Jehaiyel daang kpieriye Giibiyong 'puong. U poga 'yuori daang la 'Meeyaka.

36Jehaiyel bi-daukpong daang la Aabidong. Aabidong nyieri daang la Zuur, ka Kiis, 'Bee-al, Nuur, Nee-dab,

37'Giidor, 'Ahiiyo, Zekaraiya, aning Miikilot ming 'tu.

38Miikilot daang dogiye Siimiyam. Ba ming daang kpierang kpari ba dogiriba Jeruuselem 'puong.

© 2009 Bibles International.

39Nuuring daang dogi Kiis, ka Kiis dogi Sool. Ka Sool ming dogi Joonatang, Malikaisuuwa, Abiinadab, aning Ees 'Bee-al.

40Joonatang bi-dau daang la Meerib 'Bee-al, ka Meerib 'Bee-al ming dogi Maika.

41Maika bi-daba daang la Paitong, Meelek, Taariya, aning 'Eehaz.

42'Eehaz ming la daang dogi 'Jeera. 'Jeerang daang dogi Aalemet, Aazimavet, aning Ziimirai, ka Ziimirai ming dogi Mooza.

43'Moozang daang dogi Biiniya. Biiniya 'bi-dau daang la 'Rifeeya, ka 'Rifeeya 'bi-dau i El'iiyasa. El'iiyasa ming 'bi-dau daang la 'Ee-zel.

44'Bi-daba bayuobi ka 'Ee-zel daang dogi. Ba 'yoe la ama: Aazirikam, 'Bookiru, Iisi'me-el, 'Siiyaraiya, 'Obadaiya, aning 'Heenang. 'Ee-zel 'bi-daba daang la bila.

1 Chronicles 10

1Filiisitiya niba daang jauningye Isi'reeli, ka Isi'reeli daba daang jo Filiisitiya niba 'ningbi-tooring. Ba daang kubang loo loo Gili'boowa Tangkpong ni 'jung.

2'Beng la ka a Filiisitiya niba daang kari Sool aning u 'bi-daba boo 'ningbi-jieng. Ka a Filiisitiya niba daang ku Joonatang, Abiinadab, aning Malikaisuuwa, Sool bi-daba ni.

3A taanhuu daang wa muoyeng ing Sool, ka a tangteuriba tebuu pagi, a imuu baalung.

4'Beng la ka Sool daang yeli 'ku u jaujaubungpegina: Tagi i ta'kobi vuo, a diu 'chugimo ti 'yoli ka a yo'folo nga to ira wa degima. Che u jaujaubungpegina ni daang ba diera, 'bojung dabieng daang kpeung 'haali. Bila 'jung ka Sool daang di ta'kobi a 'le u ingang.

5Sool jaujaubungpegina ni ang wa nye ka Sool 'kiyeng, ung mingle a ta'kobi ingang a 'kpi.

6A 'jung Sool aning u 'bi-daba bata ning daang kpi. U 'deudeme jaang daang lang 'kpi.

7Ka Isi'reeli daba jaa ang 'bi a lohimbo 'puong wa nye ka a 'sojehi joyeng. Ba daang nyiyeng ming ka Sool aning u bi-daba ni 'kpiyeng. Bila 'jung ba daang bahiye ba 'yi-bera che jo. Ka a Filiisitiya niba daang wa kpi era a 'puuhing.

8'Jie ang wa nyaa ka a Filiisitiya niba daang wa ka ba yaahi a 'kuunhi buunhu, bang nye Sool aning u 'bi-daba ni ang 'kpi jeng jeng Gili'boowa Tangkpong ni 'jung.

9Bang daang yaahi Sool buunhu che di u 'ju aning u taanhuu boori. Bang daang tihi 'duoho ming ang gaa a Filiisitiya niba paaluu jaa wa 'tuohi ka ba muolaa ba bagi'de-berang aning a niba 'puong.

10Bila 'puoring ba daang diye Sool taanhuu boon ni ing ba baga 'de-kpong ning, che di u 'ju ni ming chagi Dee-gong bagi'de-kpong ning.

11'Jee-bes Giilied niba jaa daang wa 'wongye anani jaa a Filiisitiya niba ang i Sool.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la ka daba jaa ang tari nyau daang 'ihi ti 'ohi Sool aning u bi-daba ni inggbama. Ba daang taraang waaning 'Jee-bes a wa 'ung ba kaba a dakpong ni ang bi 'Jee-bes 'puong ni 'mtming, che 'le noe beri ayo'poin.

13Ngaang ka Sool daang kpi, ung daang ba i Ba Tari Baahaa Daana limaniye ni 'jung. 'Bojung u daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori, a ti pogi kontondaana ming ung iu kawani.

14Che u daang ba piehi yela Ba Tari Baahaa Daana seng. Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang kuu, che leuhi a naalung ku Jeesi 'bi-dau 'Deevid.

1 Chronicles 11

1'Beng la ka Isi'reeli niba jaa daang wa lang taa Deevid seng 'Hii-birong 'puong a yeli: Siringkoni, ti iye i jiing niba.

2Wagiri kanga ang pan ming, sanga nga Sool ang daang i naa gba, che ina la nie nga ang da mang diera ning Isi'reeli niba 'yie, a mang tariba 'yining, a leu tariba waaning. Ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini daang yeli ngaang kui: Inang na chiina n niba Isi'reeli niba, a leu n niba Isi'reeli niba paalikaara.

3A 'jung Isi'reeli ningberajaa daang waye a naa seng 'Hii-birong 'puong, ka 'Deevid 'bing 'layiri aniba Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring 'Hii-birong 'puong. Bang daang buo kpaang waahi 'Deevid a 'bimuu Iisiriel naa, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni Saamiu-el ang daang yeli ning.

4Ka 'Deevid ning Iisiriel niba jaa daang gaa Jeruuselem, 'Jii-bus la bila. 'Beng ka a 'Jii-bus niba daang 'be ni, a paaluu kpieriba la bila.

5Che ka a 'Jii-bus kpieriba daang yeli 'ku Deevid: I kung kpe che. Anaajaa che 'Deevid daang jau faaye a Zaiyong 'liliji-kpiengaa ni. 'Deevid 'yi-kpong ni la bila.

6'Deevid daang yeliyeng: Nie jaa ang na die 'yie a ti 'tuohi a 'Jii-bus niba na iye 'yi-diera aning 'sojehi ningkpong. 'Beng la ka Zeri'yu-aiya 'bi-dau 'Joo-ab daang die 'yie 'do, a leu 'yi-diera.

7Ka 'Deevid daang wa kpiera a 'liliji-kpiengaa ning. Bila 'jung ba daang buonaye 'be 'Deevid 'yi-kpong.

8U daang meye a 'yi-kpong 'giluu, a 'piili Mai'lo 'begirihi a langning 'be kpachagihi ni jaa. 'Joo-ab la daang maali a 'yi-kpong chelii ni me.

9Ka 'Deevid daang maaling ira ningtiinhuu ang gara, 'bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana daang 'biye u seng.

10A gandaba ni Deevid ang daang tari ni ju-daamba la bama. Bana ka ba ning Isi'reeli niba jaa da mang lang sung a inna 'Deevid fanga u naalung 'puong ni. A gandaba nga ning Isi'reeli niba jaang daang lang a 'bimuu naa. Bila daang tungyeng a 'tuuro yelihung ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli Iisiriel yela ni.

© 2009 Bibles International.

11A gandaba ni 'Deevid ang daang tari ni 'yoe la nga: 'Jesoobeyam, Haakimonai yaangaa. Una daang la a 'sojehi ningbera 'ju-daana. U daang jagiye u kpani niba koohi ata ingang, a ku ba jaa wagiri 'yening.

12Eli'ee-zering daang tohi u ingang. U daang iye a gandaba bata ni kanga. 'Ahoowa nie Doodo bi-dau daang la.

13Eli'ee-zer ning Deevid daang la Paas Daamim 'puong sanga ni a Filiisitiya niba ang wa lang beng a na jau taanhuu ni. 'Teng-gbangu kanga ming daang Nye beng, ka baarili pa u jaa. Ka a niba daang jo a Filiisitiya niba 'ningbi-tooring.

14Che ka Eli'ee-zer aning 'Deevid daang ahi a 'teng-gbangu gaalinggang a jau 'guu. Ba daang kuye a Filiisitiya niba. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang waaning jau'di birinii.

15'Beng la ka a 'ju-daamba 'pihita ni bata daang 'sigi 'Deevid seng a 'pieng. Aduulam pi-bogu ning la bila. Ka a Filiisitiya niba 'sojehi daang maali ba kampu Reefeyim Lohimbo 'puong.

16Ana sanga ka 'Deevid daang 'bi a liliji-kpiengaa fling, ka Filiisitiya niba 'sojehi kampukpiengaa ming bi Beetilehem 'puong.

17Ka 'Deevid daang yeli aning nyelung: 'Oo, a'wo nie kanga danang ong Beetilehem kolung ni kuong wa 'kumo ka n 'nyu. Unang pieli a 'di-nokpong ni.

18Ka ba bata ni daang ngmaa kpe a Filiisitiya niba kampu gaa ti 'yi. Bang daang ti ong kuong a Beetilehemkolung ning, beng pieli a 'di-nokpong ni. Bang daang taraa wa 'ku Deevid, che u ba sagi 'nyua. Ung daang dia 'kiri bahi 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

19Ngaang ka Deevid daang yeli: 'Oo n Naangmini, 'chihee la ka n i bila. A daba nga ang ba i ba 'nyivoe niiri ni jiing mang na 'nyu bi? 'Deevid daang ba sagi 'nyua, ‘bojung ba 'nyivoe la bang di teginia waaning. Yela a gandaba bata ni ang daang i la bila.

20'Joo-ab yau Abiisahai daang la bata 'mine ming 'ju-daana. U daang jagiye u kpani daba koohi ata ingang, a kuba a die 'yuori a bata nga 'puong.

21A bata nga ingang, Abiisahai bang da nana yaga. Bila 'jung u daang leuye ba ningkpong, anaa jaa ka u daang ba ta a fora bata ni.

22Jehoiyada 'bi-dau daang la Bi'neeya. Dau kanga ang tan nyau a 'yi Kaabiziyel 'bi-dau daang la. U daang tungye gandatuma yaga jaa, a ku 'Moo-ab daba ba'yi 'mine ang 'woning 'gbegime. U daang 'sigiye bogukpong ti ku 'gbegini. A daari ka 'sinoo daang ‘lere.

23Ung daang ku lijipiti nie kanga ming ang i yogu yaga, ka u yogulung i 'kiyubitihi a'nu. Kpani juuri ang 'woning 'woowooro kpadau wega daang biye a lijipiti nie nga 'thmg. Che daboli ka Bi'neeya daang 'sigi ti 'tuohi niu, a ngmieli a kpani faa a lijipiti nie 'nuuhing, a leu di a dau minga kpani nga kuu.

24A yela nga ka Jehoiyada 'bi-dau Bi'neeya daang i, a die 'yuori a'wo a gandaba bata ni.

© 2009 Bibles International.

25Siringkoni una bang daang nana yaga gaa a 'pihita ni. Che u daang ba ta a fora bata ni. Ka Deevid 'ihuu ung i u 'sojehi ang mang 'guruu ningkpong.

26A jaujaukpienhi ming daang la 'Ee-sahel, 'Joo-ab yau, aning Beetilehem nie 'Doodo 'bi-dau Eli'heenang.

27Ba 'mine ming daang la 'Heerod nie Saamot, Peelong che 'Hii-lez,

28'Tikoowa che likes bi-dau Aira, Aanatot nie 'Ee-bi'ii-zer,

29'Huusa nie Siibekai, 'Ahoowa nie Tilayai,

30'Nitoofa nie Mahaariyai, 'Nitoofa nie 'Bee-anaa bi-dau 'Hii-led, aning

31Raibai ang 'yi Giibiya bi-dau liteyai ang i Beenjaming nie. A jaujaukpienhi 'mine ming da nang la Piiratong nie Bi'neeya,

32ka Huurai ang 'yi 'Geeyas konbo'bilii ni puo, Aaraba che 'Ee-biel,

33Bahuurim nie Aazimavet, 'Se-aal'bong nie 'llaiyaba,

34ka Gaizo nie 'Heesem bi-daba ni, aning Haara nie Saage bi-dau Joonatang.

35Ba 'mine ming daang la Haara nie 'See-kar bi-dau Ahaiam, Uur 'bi-dau Elaifal,

36Mekiirat nie 'Hii-fer, Peelong nie Ahai'ja,

37Kaarimel nie Heezirai, Eezi'beyai bi-dau 'Neeyarai,

38'Neetang you 'Joo-el, Haageri 'bi-dau Miibihar,

39Aamong nie 'Zii-lek, aning Be'rootai nie 'Neeharai ang daang i Zeri'yu-aiya bi-dau 'Joo-ab jaujaubungpegina.

40Ba 'mine ming daang la Iitira nie Aira, Iitira nie 'Gee-reb,

41Hiit nie 'Yuraiya, Aalai bi-dau 'Zeebad,

42aning Ruubeng nie Saiza bi-dau Aadina. Aadina daang iye Ruubeng niba 'ju-daana, ka 'sojehi 'pihita daang bi u seng.

43A jaujaukpienhi 'mine ming daang la 'Meeyaka 'bi-dau 'Heenang, Miitika nie Joosafat,

44Aasitera nie Uzaiya, Aar'o-yer nie 'Hootan 'bi-daba 'Seema aning Jehaiyel,

45Siimirai bi-dau Jedaiya-el, ka u yau 'Jooha, a Taiz nie ni.

46Ba chelee ming daang la Meehat nie lili-yel, Eli'neeyam 'bi-daba Jeeribai aning Joosavaiya, 'Moo-ab nie Iitima,

47ka Tili-yel, 'Oo-bed, aning Mizooba nie 'Jee-siel.

1 Chronicles 12

© 2009 Bibles International.

1Daba 'mine daang waye 'Deevid 'jie Ziikilag 'puong. A sanga ka 'Deevid da nang mang yo jora sogina Kiis 'bi-dau Sool yela. Ba daang puoye a gandaba ingang, a i sunginiba a taanhuu 'puong.

2Ba da mang pegiliye tama, a da mang tuong di ba 'nuduri bii goo fooraning 'lcubo. Ba da mang diang teura tama ming. Ba daang iye Beenjaming baluu, a i Sool buurii.

3A daba la bama: 'E-hai'ii-zer daang la ba 'ju-daana, ka 'Joowas 'tu. Giibiya nie 'Simeeya bi-daba daang la. Ba 'mine ming la Aazimavet 'bi-daba Jeeziel aning 'Pii-let, ka Beeraka, aning Aanatot nie 'Jeehu.

4Giibiyong nie Isi'meeya ming daang iye gandau a 'pihita ni 'puong. Una daang la a 'pihita ni 'ju-daana. Ba 'mine ming la Jeremaiya, 'Jaheezi-el, 'Joheenang, Ge'diira nie Joosabad,

5'Iluuzeyai, Jeerimot, 'Bialaiya, Semaraiya, aning Haarumaf nie S efataiya.

6'Mine la Eli'keena, Isisaiya, 'Azeeri-el, 'Jowiizer ka 'Jesoobeyam, a 'Koora niba ni,

7aning 'Jirooham ang 'yi 'Giidor 'bi-daba ni. Bana la 'Jowiila aning Zebadaiya.

8Gaad niba 'mine ming daang jo gaa ti paahiye Deevid ingang a 'liliji-kpiengaa ning a mo'sogihing. Ba daang iye gandaba ang tari nyau, bang 'wulibo taanhuu jauri. Ba daang bangye 'kuri bunglegirihi aning kpama pegilibu. Ba 'ningbisogihi daang 'woningye 'gbegime 'ningbisogihi, bang i nyagihuu ming a'wo walihi ang bi taanhi 'juring.

9'Ii-zer daang la a ningkpong, ka 'Obadaiya i a 'yiilung. Ilaiyab daang la taalung.

10Misimaana daang la naahung, ka Jeremaiya i 'nuulung,

11ka Aatai i a bayuobi daana. Tili-yel daang la a bayo'poin daana,

12ka 'Joheenang i a ba'nii daana, ka Eelizabad i bawai daana,

13Jeremaiya daang la 'pie daana, ka Maakabaina i 'pie ning'yeni daana.

14Ba daang iye Gaad 'bi-daba ni 'mine, a i a 'sojemuni ningbera. Ba jaa bung'bile daang kaariye 'sojehi koo, ka ba ningkpong ni ming kaara 'tuhi.

15Bamang daang ngmaa Jooridang Mani a 'chiu-fora 'puong. A sanga ka u daang paye a 'ihi laali u 'kongkogiri jaa. Ba daang kariye banani jaa ang 'bi a lohimbohi 'puuhing ni bang jo yaari, a gaa sa'muni aning ngmintong'liengee jaa.

16Beenjaming aning 'Juuda daba 'mine ming daang waye 'Deevid 'jie a 'lilij i-kpiengaang.

17Ka 'Deevid daang 'yi ti 'tuohibo, a yeli 'kubo: Ka laangfie wa la yeng waananing ka ye sungma, n 'sikiri na dieye ye yela. Che a'mineng ye to wa wa ka ye yaama 'ku n dondomihi. Ka bila yeng wa la, n 'nuuhi ang ba tung beu yeng 'puong, ti ba'mine Naangmini ni Iiinhi nye a ngmaa saree.

© 2009 Bibles International.

18'Beng la ka a Sie daang 'sigi Amaas'eyai a 'sojehi 'pihita ningkpong ni ingang. Ung daang yeli: 'Deevid 'woi. Inang 'soti, ti ahiye i 'puoring, Jeesi bi-dau 'woi. Maahuu yaa, maahuu 'bi i seng, a 'bi i sunginiba ming seng. 'Bojung i Naangmini ni sunginiing. Ngaang ka 'Deevid daang dieba, a veng bang i a 'sojemuni ningbera.

19Ba 'mine ming daang 'yiye Manaase a jo ti 'tuuro 'Deevid sanga ni u ning a Filiisitiya niba ang daang gara ka ba jauning Sool taanhuu ni. Che 'Deevid ning u niba daang ba sung a Filiisitiya niba, ‘bojung a Filiisitiya niba 'yi-daangdaba daang buyeng a karuu bahi. Ba daang yeliyeng: U na irang wa leu jo gaa u ningkpong Sool jie ka ti kong ti 'juri.

20'Deevid ang daang gaa Ziikilag ni, Manaase niba ang jo gaa ti 'tuuruu la Aadinaa, Joozabad, Jedaiya-el, Maikel, Joozabad, Elaihu, aning Ziilitai. 'Bojung gandaba ang tari nyau daang la a 'sojehi 'tuhii ningbera nga ang 'yi Manaase.

21Ba da mang sungye Deevid a jauning a ngmaakpaari 'suguhi ni, ‘bojung gandaba ang tari nyau daang la ba jaa. Bang daang i 'sojehi ningbera ming a 'sojemuni 'puong.

22Ka niba da maang waana 'beu la 'beu jaa sungina 'Deevid. Ba daang wayeng bilaang a wa leu 'sojemuni ang i kpong, a 'woning Naangmini 'soj emuni.

23Niba ang daang i taanhuu 'ski a wa 'Deevid seng 'Iii-birong 'puong nuori la ni. Ba daang waye 'be ka ba wa leuhi Sool naalung ni 'ku 'Deevid a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang 'wuli bila ni.

24'Juuda 'bi-daba 'puong, niba ang da mang pegina 'kuri bunglegirihi aning kpama daang iye 'tuhi ayuobi, aning koohi a'nii (6,800) ang tari jaujaubuunhu.

25Siimiyung 'bi-daba 'puong, gandaba ang tari nyau a sigining taanhuu jaubu daang iye 'tuhi ayo'poin aning koo (7,100).

26'Liivai 'bi-daba 'puong, 'tuhi anaahi aning koohi ayuobi (4,600) daang la.

27Jehoiyada, Eerong niba 'yi-diera ni ming daang puoye a niba ingang. Niba 'tuhi ata aning koohi ayo'poing (3,700) daang 'bi u seng.

28Kanga ming daang la 'Zeedok. U daang iye 'bi-polii a i jaujaura ang tari nyau. 'Sojehi ningbera lijeri aning ba'ying daang 'yi u ba jagang.

29Beenjaming 'bi-daba 'puong, niba 'tuhi ata daang la. Sool dogiriba daang la. Ka ana wagiri ni naaning daang wa ta, ba jemaa jie jaang daang i limaniye 'ku Sool 'deu.

30'Iifiriam 'bi-daba 'puong, niba 'tuhi lijeri aning koohi a'nii (20,800) daang la. Ba daang iye gandaba ang tan nyau, a i daba 'yoe ang 'do ba ba jagihi jaang.

31Manaase buurichelii ni 'puong, niba 'tuhi 'pie ning a'nii (18,000) daang la. Ba daang iye niba bang buong ba 'yoe a 'lugibo ka ba wa 'bing 'Deevid naa.

32Iisakar bi-daba 'puong, 'ju-daamba koohi a'ying daang 'bibe. Ba daang bangye a wagirihi 'ningbiri, a bang yeli ni ang sigining ka Isi'reeli niba i. Banang daang 'so kpiengu ba dogiriba ni jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

33Zeebiyulung niba 'puong, daba 'tuhi 'pihinung daang 'bibe a da mang gara taanhuu. Ba daang iye daba ang jigi taanhuung, a na bang jauning jaujaubung jaa baluu. Daba ang tari 'sikiri-kpienhi, a i limaniye 'ku ba ningkpong daang la.

34Naafitalai niba 'puong, 'sojehi ningbera 'tuhing daang 'bibe. Daba 'tuhi 'pihita aning 'tuhi ayo'poin (37,000) ang pegili 'kuri bunglegirihi aning kpamang daang bi ba seng.

35Daan niba 'puong, daba ang bang taanhuu 'ningbiri daang iye niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nii aning koohi ayuobi (28,600).

36Aaser niba 'puong, banani ang da mang tuong gaa taanhuu, a tuong nyogi ba miihi taanhuung daang iye daba 'tuhi lijaa'yi (40,000).

37Ruubeng niba, ka Gaad niba, ka Manaase buurichelii ni niba 'puong, daba 'tuhi-koo aning 'tuhi lijering daang 'bibe (120,000). Jooridang Mani 'lombo-jaala ni bang daang 'yi. Ba daang booyeng aning jaujaubung jaa baluu a 'gu taanhuu.

38A daba nga jaa ang i jaujauriba, a i limaniye 'ku ba ningkpong daang waye 'Hii-birong. Limaniye 'sikiri bang daang tan waaning 'be. Ba daang wayeng ka ba wa 'bing 'Deevid Iisiriel jaa naa. Isi'reeli niba ni jaa ang kpeling ni ming daang tariye haakili'yeni ka ba bing Deevid naa.

39Ba daang biye 'Deevid seng beri ata, a 'dire che 'nyuuro, 'bojung ba ba'biihi ni daang nariye ba yela.

40Banani ming ang daang 'jing pieliba da mang waananingye siimaa. Iisakar, Zeebiyulung, aning Naafitalai jaa bang da mang ti 'yi-nia waaning. Buunhi aning nyogimahi, ka buntaanhi aning nadavarihi bang da mang di 'tuogaa waaning. A siingbuura nga la jong, kangkang'gbunihi aning 'girep 'gbunihi, waing, kpaang, ka nadavarihi aning piihi yaga jaa, 'bojung nyengka daang Nye Iisiriel 'puong.

1 Chronicles 13

1'Beng la ka Deevid ning a 'sojehi 'tuhi 'tuhi aning koo koo ningbera ni daang nye taa. U ning a 'yi-diera ming jaang daang nye taa.

2Ka 'Deevid daang yeli 'ku Isi'reeli niba langbu ni jaa: Ka ngaang wa sigihiye, ka bila ming wa 'yi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini seng, ye veng ka ti tihi 'duoho ka a gaa ti ba'biihi ni seng jie jaang. Banang chehi, a 'bi Iisiriel paaluu jaang ni. Ye veng ka ti tung a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ni ang 'bi ba 'yi-berang aning ba samamang ming jie ka ba wa langniti.

3Ti titan ti Naangmini daga ni leu waaning ti 'puo. 'Bojung a 'yi Sool naalung sanga jaa a waana nga, ti ba la diu piehi yela.

4'Beng la ka a langbu niba jaa daang yeli ka ba na iye bila, 'bojung a yeli daang 'toriyeng a niba jaa 'ningeng.

© 2009 Bibles International.

5A 'jung 'Deevid daang laanhiye Isi'reeli niba jaa lang taa. U daang laanhibang, a 'piili
Saihor Konboo ang 'bi 'Iijipiti 'puong che gara 'Heemat nuori. U daang iye bila bang
na titan Naangmini daga ni 'yining Kiirijat 'Jii-arim waaning.

6Ka 'Deevid aning Isi'reeli niba jaa daang 'do gaa 'Bee-ala, Kiirijat 'Jii-arim la bila.
'Juuda nibang daang 'so 'be. Ba daang gaayeng ka ba ti tari Naangmini, Ba Tari
Baahaa Daana ang mang 'bi a cheribihi kpachagang, u daga ni 'yining 'be waaning.
'Beng bang mang daanha u 'yuori ni.

7Bang daang di Naangmini daga ni dogili 'toriko-paalaang. Abiinadab 'deung bang
daang ti diu 'yining, ka 'Yuuza aning 'Ahiiyo tagira a 'toriko.

8Ka 'Deevid aning Isi'reeli niba jaa daang ngmi 'yieme Naangmini 'ningbi-tooring
aning ba fanga jaa. Ba daang 'yieneng che ngmira 'konihi, 'yieme btmgngmirihi bang
di 'ngmie maali, sinsagihi, peretengmirihi, aning biengkonihi.

9Bang daang wa to Kaidong jiengaa, ka 'Yuuza tie u 'nu ka u nyogi a daga, 'bojung a
nadavarihi daang ngmiye gberi.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi 'Yuuza ingang. Ung daang ngmi 'Yuuza
ku, tmg tie u 'nu nyogi a daga 'jung. Ung daang 'kpi 'beng, Naangmini 'ningbi-tooring.

11Ka 'Deevid daang nye 'suuri, Ba Tari Baahaa Daana ang ngmi 'Yuuza ku ni 'jung.
Bila 'jung bang buona a 'jie 'Piirez 'Yuuza, a waana jine.

12Dabieng daang kpeye 'Deevid Naangmini yela a daari, ung yeli: Wala mang na i tari
Naangmini daga nga waaning n seng?

13A 'jung 'Deevid daang ba sagi tari a daga kpening Deevid 'Yi-kpong ni, che daang
leu bie a taruu kpening Gaat nie 'Oo-bed lidom 'deu.

14Naangmini daga ni daang kpelingye 'Oo-bed lidom jaga niba seng 'chiuri ata. Ka Ba
Tari Baahaa Daana daang pegi 'Oo-bed lidom 'deu niba aning bung jaa ung tari.

1 Chronicles 14

1Ka Taiyer naa Hairam daang tung tungtuniba Deevid seng. U daang tuollye 'siid-er
daari, a langning 'meesinihi aning kapintahi ka ba ti me 'deu 'kuu.

2'Deevid daang bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'bimuung Iisiriel naa. 'Bojung Ba
Tari Baahaa Daana daang 'duohiye 'Deevid naalung, una Ba Tari Baahaa Daana niba
Isi'reeli 'deme yela.

3'Beng la ka Deevid daang di pogiba Jeruuselem 'puong paahi, a dogi 'bi-daba aning
bi-pogiba la paahi.

4'Biihi ung dogi Jeruuselem 'puong 'yoe la nga: Samuuya, 'Soobab, 'Neetang,
Soolomong,

5Iibihar, Elaisua, El'pee-let,

6'Nooga, 'Nii-feg, Jafaiya,

© 2009 Bibles International.

7Eliisama, Brilaiyada, aning Eliifelet.

8Filiisitiya niba daang 'wongyeng ka ba buoye kpaang waahi 'Deevid a 'bimuu Iisiriel jaa naa. Ka a Filiisitiya niba jaa daang 'do ka ba ti bo 'Deevid. Ka 'Deevid daang 'womaa, a 'yi 'tuohibo.

9'Beng la ka a Filiisitiya niba daang wa yaari Reefeyim Lohimbo ning.

10Ka 'Deevid daang piehi Naangmini a jugihi: N 'do ti 'tuohi a Filiisitiya niba bi? I na dibang ing n 'ntmg? Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: 'Duoro, bojung n na dibang ing i 'nung.

11A 'jung ba daang gaaye 'Bee-al Pe'reezim ka 'Deevid ti jau tuong a Filiisitiya niba beng. 'Beng la ka 'Deevid daang yeli: Naangmini diye n 'nu kau kpe n domihi 'puo a'wo kuong ang mang chie 'jie kpe bila ni. Bila 'jung ba daang buoniye a 'jie ka 'Bee-al Pe'reezim.

12Ka a Filiisitiya niba daang bahi ba baga 'beng ka 'Deevid 'ku nuori ka u 'sojehi di buung nyugaa.

13Bila 'puoring, a Filiisitiya niba daang la wa yaariye a lohimbo 'puong a 'pigi a niba.

14Bila 'jung 'Deevid daang la piehiye Naangmini, ka Naangmini yeli 'kuu: Ta wa biehiba 'duoro 'be. Leu 'giliba a wa 'tiribe a baka daari ni 'ningbi-tooring. (2 Saamiu-el G. 5:23)

15Ka inang wa 'wong 'sojehi 'cheni dangini a baka daari juring, ka i 'yi gaa taanhuu. 'Bojung Naangmini dieye i 'yie gaa a na ti ngmi a Filiisitiya 'sojehi ni.

16Ka 'Deevid daang i bila ni Naangmini ang kuu nuori ni. Bang daang ngmi a Filiisitiya 'soje-jemaa ni a 'yi Giibiyong a gara Geezer.

17'Beng la ka 'Deevid 'yuori daang 'do paalihi jaang, ka Ba Tari Baahaa Daana veng ka paalihi jaa niba joruu.

1 Chronicles 15

1'Deevid daang meye u minga 'deri 'Deevid 'yi-kpong ning. U daang maaliye jie ming 'ku Naangmini daga ni, a kpaahi tent imuu.

2Bila 'puoring ka Deevid daang yeli: Nie jaa ba tari sori ka u pegili a Naangmini daga, ka Iiivai niba naani. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'lugibong ka ba mang pegina Naangmini daga ni che tuna u 'ningbi-tooring ming wagiri jaa.

3Ka 'Deevid daang laanhi Isi'reeli niba jaa lang taa Jeruuselem 'puong bang na 'do titan Ba Tari Baahaa Daana daga ni waaning u bingjie. 'Be ka Deevid daang maali u yela ni.

4'Beng la ka Deevid daang laanhi Eerong buurii aning a 'Liivai niba lang taa.

5'Koohat 'bi-daba 'puong, 'Yuuriel daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba koo aning lijeri ming daang puo.

© 2009 Bibles International.

6'Mireerai 'bi-daba 'puong, 'Eesahaiya daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba koohi a'yi aning lijeri (220) daang puo.

7Guurisung bi-daba 'puong, 'Joo-el daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba koo aning 'pihita daang puo.

8Elzaphan bi-daba 'puong, 'Simeeya daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba koohi a'yi daang puo.

9'Hii-birong bi-daba 'puong, Tili-yel daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba lijaanaahi daang puo.

10Uuzaiyel 'bi-daba 'puong, Amiinadab daang la a 'yi-diera. Ka u dogiriba koo aning 'pie ning ba'yi (112) daang puo.

11Ka 'Deevid daang buong 'Zeedok aning Abaiyatar, a Ngming'puohi 'yi-dieriba. U daang buongye a 'Liivai niba nga ming. Bana la 'Yuuriel, 'Eesahaiya, 'Joo-el, 'Simeeya, 'Iili-yel, aning Amiinadab.

12Ung daang yeli 'kubo: Yena la 'Liivai niba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba. Ye i ye miihi 'forifori, ye ning ye babiihi, a 'do ti tari Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini daga ni waaning jie ni mang maali u yela ni.

13'Bojung yeng daang ba i bila a fora ni 'jung la ka Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini daang ngmiti. Ting daang ba piehuu bang bila ni ang sigining ka ti 'tu ni 'jung ung daang i bila.

14A 'jung a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba daang iye ba miihi 'forifori a na gaa titan Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini daga ni 'do waaning.

15Ka a 'Liivai niba biihi daang pegili a Naangmini daga ni ba bagi'bieng. U dapuola ni bang daang di pegiluu a'wo bila ni 'Moosis ang 'ku nuori a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni.

16'Beng la ka Deevid daang yeli yela ku a 'Liivai niba 'yi-dieriba ka ba 'lugi ba ba'biihi ka ba i a 'yiengyienibe. Banang na mang 'yiene ka ba ngmira a 'yieme bungngmirihi nga: bungngmirihi bang di 'ngmie maali, 'konihi, aning peretengmirihi inna. Ba na mang iriye bila, a 'duoho ba kokoe aning nyengkakpong.

17A 'jung a 'Liivai niba daang lugiye 'Joo-el 'bi-dau 'Hiiman. U babiihi ming 'puong, Berakaiya 'bi-dau 'Eesaf bang daang 'lugi. Ba ba'biihi 'Mireerai bi-daba ming 'puong, 'Kuseeya 'bi-dau atang bang daang 'lugi.

18Niba ang daang la paahi ba ingang la ba babiihi ni ang tohi ningberii 'puong. Bana la Zekaraiya, Ben, 'Jayee-ziel, aning Semiiramot, Jehaiyel, 'Yuunai, Ilaiyab, Bi'neeya, 'Meyasiiya, Matitaiya, Eliifele, Miki'niiya, 'Oo-bed 'Mom, aning 'Jiyii-el. Bana daang la a 'di-nokaariba.

19A 'yiengyienibe ming daang la 'Hiiman, 'Eesaf, aning 'Iitang. Banang daang 'so a yaawa peretehi ni ngmiibu.

© 2009 Bibles International.

20Zekaraiya, 'Ee-ziel, Semiiramot, Jehaiyel, 'Yuunai, Bi'neeya, 'Ilaiyab, 'Meyasiiya, aning Bi'neeyang daang ngmira a ngmie 'yieme buunhu aning aalamot ngmiibu.

21Matitaiya, Eliifele, Miki'niiya, 'Oo-bed 'Iidom, 'Jiyii-el, aning 'Ezazaiyang ming da mang ngmira a 'konihi aning Seeminit ngmiibu 'leenhe inna.

22Kenanaiya, a 'Liivai niba 'yi-diera ning daang kaara a 'yieme yelitarihi, 'bojung u daang bangye a 'ningbiri.

23Berakaiya aning Eli'keena daang la a daga 'bingjie 'di-nokaariba.

24A Ngming'puohi 'yi-dieriba Sebanaiya, Jehoosafat, Netaaniyel, Amaas'eyai, Zekaraiya, Bi'neeya, aning Eli'yee-zer 'mineng da mang ahi a Naangmini daga 'ningbi-tooring a ngmira biengkonihi. Ka 'Oo-bed 'Iidom aning Jehaiya ming daang i a daga 'bingjie 'di-nokaariba.

25Ngaang ka Deevid, Isi'reeli ningbera aning a 'sojehi 'tuhii ningbera ni daang gaa ka ba ti tari Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'yining 'Oo-bed 'Iidom 'deu 'do waaning. Ba daang gaaye 'be aning nyengka.

26Ka Naangmini daang sung a 'Liivai niba ni ang pegili Ba Tari Baahaa Daana 'layiri dagani. A 'jungba daang nyogihiye nadee ayo'poin aning pidee ayo'poin a 'ihi sarika.

27'Deevid daang yeriye masari tani kparikpong. Bila daang la a 'Liivai niba ni jaa ang pegili a daga ni ming. A 'yiengyienibe aning a 'yieme ningkpong Kenanaiya ming daang yeriye a taa. Ka 'Deevid daang yeri masari tani iifod ming paahi. ('Yiibu G. 25:7)

28Ngaang la ka Isi'reeli niba jaa daang ti tari Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'do waaning. Ba daang tahinang, a ngmira iila aning biengkonihi aning peretengmirihi inna. Ba daang ngmiraye bungngmirihi bang di 'ngmie maali aning 'konihi ming inna a 'yiemeng.

29Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni daang wa kpeye Deevid 'Yi-kpong ni. U kpiebu ni 'puong ka Maikel, Sool 'bi-poga ni daang 'liinhe to'korong. Ung daang nye Naa 'Deevid ang seura 'vinne che ngmira 'yieme ming. Ka Maikel daang diu fiengye u 'sikiring.

1 Chronicles 16

1Bang daang waaning Naangmini daga ni wa 'bing a tenti'deung. Una ka Deevid daang maali u yela ni. Bila 'puoring ba daang 'ihiye sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi Naangmini 'ningbi-tooring.

2'Deevid ang daang wa 'ihi a sarika nyugirihi aning a maahuu sarikihi baahi, ung duhi sung 'ku a niba Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring.

3Bila 'puoring u daang toriye siimaa 'ku Isi'reeli nie jaa, daba aning pogiba jaa. U daang kuye ba kanga jaa paanuu'gbuli, 'deeti 'gbunihi aning 'girep 'gbunihi.

© 2009 Bibles International.

4U daang 'ihiye a 'Liivai niba 'mine ming ka ba tuna Ba Tari Baahaa Daana daga ni 'ningbi-tooring. Ba tuma daang la ka ba mang tieha Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yela, a puohuu barika, che 'pugiruu ming.

5'Eesaf daang la a ju-daana, ka Zekaraiya tohi u ingang. Ka 'Jiyii-el, Semiiramot, Jehaiyel, Matitaiya, Ilaiyab, Bi'neeya, aning 'Oo-bed 'Iidom 'mine ming tohi. 'Jiyii-el 'mineng da mang tari a bungngmirihi bang di 'ngmie maali aning 'konihi che ka 'Eesaf ming ngmira peretengmirihi inna.

6Ngming'puohi 'yi-dieriba Bi'neeya aning 'Jaheezi-el la a da mang ngmira a biengkonihi wagiri jaa Naangmini layiri daga ni 'ningbi-tooring.

7A daari ka Deevid daang 'piili di a 'yienii nga ing 'Eesaf aning u ba'bi-taa ni 'nuuhing ka ba mang di 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika.

8'Oo ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika. Ye buong u 'yuori. Ye veng ka u tungtunihi yela yaari a paalihi 'puong.

9Ye 'yieng 'kuu, ye 'yieng 'yieme kuu. Ye yeli u tungsiela jaa yela.

10Ye nyengina u 'yo-pegi'yiruu ning. Ye banani ang buora Ba Tari Baahaa Daana, ye nyengina ye 'sikieng.

11Ye buora Ba Tari Baahaa Daana aning u kpiengu. Ye mang dira ye hiengbuhi binne u 'ningbi-tooring wagiri jaa.

12Ye tiehi u tungkanaama ung tong. Ye tiehi u yelisiela aning u nuori saringmaarihi ni yela.

13'Oo yena u tungtuna Iisiriel buurii, ye tiehaa. Yena Jeekob biihi u ning'lugirihi, ye tiehaa.

14Una la Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. U saree ngmaabu 'Nye dune jaang.

15Ye mang tieha u 'layiri ni yela wagiri jaa. A yelihung ni yela ung 'ku nuori a gara jemanihi 'tuhu ni.

16Una la a layiri ni ung daang bing ning Aaburaham, aning puobu ni ung daang po 'ku Aizik ni

17Una ung la yeli ung leu yeli'tuuruu ku Jeekob, a i 'layiri ang ba tari baohaa ku Iisiriel.

18Ung daang yeli: Ina mang na di 'Keenan paaluu 'ku ka u leu i cheng.

19A sanga ye daang iye ningfiing. Siringkoni ye daang iye fling yaga, che nang i saamba ming u 'puong.

20Ba da mang 'yiye paaluu gaa u to, a 'yi naalung paaluu nga, a gaa buurijaala kanga.

21Che u daang ba sagi ka nie jaa dogihiba. Mm, u daang kpaahiye na'mine ba yela a yeli.

© 2009 Bibles International.

22Ye ta wa fiinha n niba mang buo kpaang waahi. Ye ta wa ira n dangyeriba ming yelibeu jaa.

23Dunee niba jaa, ye 'yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye yera u 'chihilung 'duohi-sung ni yela beu la beu jaa.

24Ye yeli u girima yela a paalihi 'puong. Ye yeli u tungsiela yela nibihi jaa 'puong.

25'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iye kpong, a sigining 'pugibu ming yaga jaa. Unang sigining ka ba joruu a gaa ngmima jaa.

26'Bojung a nibihi ngmima ni jaa iye baga, che Ba Tari Baahaa Daanang naang sagbama.

27Nanihung aning ningberii girima 'biye u 'ningbi-tooring. Kpiengu aning 'pu-peli Nye u kpejieng.

28Yena nibihi buurii, ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima aning kpiengu.

29Ye 'kuro Ba Tari Baahaa Daana girima ang sigihi u 'yuori. Ye waaning kuubu, a wa u 'ningbi-toori. 'Oo ye 'churi 'puohi Ba Tari Baahaa Daana pegi'yiibu vieltmg 'puong.

30'Teng-gbani niba jaa, ye veng ka ye iinhi 'iniine u 'ningbi-tooring. A donee ahiyeng 'gbing 'gbing. U daang kung jigihi.

31Sagbama, ye nyengina, ka 'teng-gbani ming tari 'pu-peli. Ba yera ngaang a paalihi 'puuhing: Ba Tari Baahaa Daana la Naa.

32Veng ka mangkpong aning u 'puo buunhu huura. Veng ka kuola aning bung jaa ang 'hi u ming ingang nyengina.

33'Beng la ka kongkori 'puo daari na nyengina Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring. 'Bojung U waanang ka u wa 'di a donee saree.

34'Oo ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika, 'bojung u yela sumang, ka u ntmgbu ang ba baaha 'bibe a gara wagiri jaa.

35Ye yeli: Dieti, 'oo ti 'chihilung Naangmini. Laanhiti lang taa a faati banani ang ba i 'Juuhi ni 'nuuhing. Iti bila ka ti 'puohi i 'yo-pegi'yiruu ni barika, a nyengina i 'pugibung.

36Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini a gara wagiri ang ba tari baahibu. Ka a niba jaa daang yeli: Ami, che pugiro Ba Tari Baahaa Daana.

37Ka 'Deevid daang bahi 'Eesaf aning u babiihi 'beng, Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni 'ningbi-tooring. U daang iye bila ka ba mang tuna a daga 'ningbi-tooring wagiri jaa a'wo bila nga ang sing ka ba mang tuna 'beu jaa.

38Ka 'Deevid daang bahi 'Oo-bed 'Iidom ming ning u ba'bi-taa lijaata aning ba'nii beng. Jediutang bi-dau 'Oo-bed Idom aning 'Hoosa jaang daang paahi 'be. U daang bahibang ka ba i a 'di-nokaariba.

© 2009 Bibles International.

39U daang bahiye Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok ning u 'yi-dieritaa ming Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu ni ningbi-tooring. Unang 'bi a Ngmingpuohi jiduoruu ni ang 'bi Giibiyong ni.

40U daang bahibang beng ka ba mang 'ihe sarika nyugirihi a sarika nyugirihi 'ihijieng wagiri jaa 'beeguu aning ji-maarii 'kuro Ba Tari Baahaa Daana. U daang bahibang 'beng ka ba mang ira bila a 'tuuro anani jaa ang seu Ba Tari Baahaa Daana begu puong. Ana ung daang bing ku Isi'reeli niba nuori ni.

41U daang bahiye 'Hiiman aning Jediutang aning banani bang 'lugi ni. Bana bang dang buong ba 'yoe 'lugi ka ba mang 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika, u nungbu ang ba tari baahibu ni 'jung.

42Ba ning 'Hiiman aning Jediutang la daang 'so ka ba mang ngmira biengkonihi, peretengmirihi aning Naangmini 'yieme bungngmirihi ni ka a 'duoro gbang gbang. Jediutang 'bi-daba ni daang iye 'di-nokaariba.

43Bila 'puoring ka a niba jaa daang 'yi 'be gaa, ka nie jaa gaa u 'deu. Ka 'Deevid ming daang leu kuli a ti duhi sung ing u 'deu 'deme.

1 Chronicles 17

1Sanga nga 'Deevid ang daang wa kpiera u 'detmg, ngaang ung yeli 'ku dangyera 'Neetang: Nye, pampana 'siid-er daari 'deung mang kpiera, che ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni bing tent patiisahi luong.

2'Beng la ka 'Neetang yeli 'ku 'Deevid: Yeli j as ang 'bi i 'sikiring, ira, 'bojung Naangmini biye i seng.

3Che ana 'yienguu ni, Naangmini yelihung daang taye 'Neetang ngaang:

4Gaa ti yeli 'ku n tungtuna 'Deevid: Ngaang ka maang Ba Tari Baahaa Daana yeli: I naaning na me 'deu kumo ka n kpiera.

5'bojung a 'piili wagiri ni mang tari Isi'reeli niba 'yining 'lijipiti waaning ni a waana jine, n ba kpe 'deung jaa. Che n liehiye tentihi, a mang 'yi tenti'deu nga a ti kpe u to.

6N ning Isi'reeli niba jaa 'tugiliye 'jiihi. N saringmaariba ni mang 'ku nuori ka ba chiina n niba ni, n daang yeli 'kuye kanga ka wala 'jung yeng ba me 'siid-er daari 'deu 'kumo bi?

7Bila 'jung, pampana yeli ngaang ku n tungtuna 'Deevid: Ngaang ka maang bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Piihi boong mang 'ihii. N 'ihiing piihi chiingbung ing leu paalikaara, a kaara n niba Isi'reeli 'deme.

8'Jie jaa ming ing gaa, n mang biye i seng. I dondomihi ming jaa vela mang baahi i 'ningbi-tooring, che veng ka i 'yuori 'do a'wo a ningtiinha ni ang 'bi duneeng ni kanga 'yuori.

© 2009 Bibles International.

9Aning ming, n na 'lugiye jie 'ku n niba, Isi'reeli niba, a jiiliba ka ba 'jing ba bagidajieng a to la yo yenna. Ningbee baluu ming daang kung la dogihiba jaa a'wo bang da mang iriba bila ni.

10A 'piili wagiri ni mang ku saringmaariba nuori ka ba kaara n niba ni jaa ka ningbee tariba dogiha. I dondomihi ming jaa mang na 'sigihi. N yera 'kuriing ming ka maang Ba Tari Baahaa Daanang na me jaga kui.

11Ngaang daang na bibe. Ka i 'bering wa paali a'wo i na 'kpi a ti puo i ba'mine ingang, n na veming ka i buurii 'di i cheng. I bi-daba ni kanga na la, ka n veng ka u naalung jigi.

12Unang na me 'deu 'kumo, ka n veng ka u nakogo bibe a gara wagiri jaa.

13N na iye u ba, ka u ming i n 'bi-dau. N daang kung ngmaa n nungbu ang ba baaha 'yi u ingang jaa a'wo mang ngmaaguu 'yi nie ni ang bibe che ing wa ingang bila ni.

14N na 'kuung ahi'jie n 'cluing aning n naalung puong a gara wagiri jaa. U na'kogo ming na ahing a gara wagiri jaa.

15A yeli'bie nga jaa aning a yelinyiruu nga jaa ka 'Neetang daang maahi 'ku Deevid.

16'Beng la ka Naa 'Deevid daang kpe ti 'jing Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, ning'buo lima? 'Bo la n 'deu ming che ing 'duohimo sing ngaang?

17Che ina 'ningbiring, yeli'bile la, 'oo Naangmini. Haali ing gba yeli yela ang daang na i daari kanga i tungtuna jagang ming. I imang a'wo mang i ningtiinhuu yaga, 'oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini.

18Wala ka maang Deevid na la bang yeli 'kui a'wo nanihung nga ing 'ku i tungtuna nga yela? ‘bojung i bangye i tungtuna.

19'Oo Ba Tari Baahaa Daana, maang i tungtuna yela ing i a yelinangima nga jaa. I iye bila a 'tuuro i minga 'sikiri buobung. A 'tuuro bila ingang ing veng ka a yelitiinha nga jaa 'yi gbanggbali.

20'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i to 'chibe. Naangmini ming la 'chibe ka i naani, a'wo anani jaa ti 'tobo ang 'wong ni.

21Paali'buong ming la 'woning i niba Isi'reeli 'deme? Dunee nga paali'yeni nga Naangmini ang ti yeudie bang leu u minga niba la bila. I daang iye bila ka i bo 'yuori 'ku i minga a 'tuuro tungnangima aning tungsiela ingang, a kari paalihi i niba ni ing yeudie 'yi 'Iijipiting ni 'ningbi-tooring.

22'Bojung i diye i niba Isi'reeli 'deme leu i minga niba a gara wagiri jaa. Ka ina Ba Tari Baahaa Daana leu ba Naangmini.

23'Oo Ba Tari Baahaa Daana, pampana nga veng ka i yelihung ni ing yeli i tungtuna aning n 'deu niba yela ni paali a gara wagiri jaa. Tung bila ni ming ing yeli ni.

© 2009 Bibles International.

24Veng ka bila tung ka i 'yuori nye i kpong a gara wagiri jaa. Niba na mang yeliye ngaang: Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Naangmini ni ang kaara Iisiriel ni, una la Isi'reeli niba Naangmini. Veng ka i tungtuna 'Deevid 'deu ahi kpiengaa i 'ningbi-tooring.

25'Bojung, 'oo n Naangmini, inang veng ang peli 'ku i tungtuna ka i na meye jaga 'kumo. Bila 'jung ka i tungtuna tan nyau ka n 'puohi i 'ningbi-tooring.

26Pampana, Ba Tari Baahaa Daana, ina la Naangmini a bing a yelihung nga nuori 'ku i tungtuna.

27Pampana, veng ka a ii 'pu-peli ka i pegi i tungtuna 'deu, ka u mang bi i 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa. 'Bojung 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ing peguu nga, u nyiye pegiri a gara wagiri jaa.

1 Chronicles 18

1Bila 'puoring 'Deevid daang 'ihiye Filiisitiya niba ingang a tuongba. U daang faaye Gaat aning u 'teenhi a Filiisitiya niba 'nuuhing.

2Ka 'Deevid daang jautuong 'Moo-ab ming, ka a 'Moo-ab niba leu 'Deevid 'yemihi, a mang waananing naa chieha.

3'Deevid daang jautuongye 'Zooba naa 'Hedadiizur. 'Deevid daang jauniung bilaang ti ing 'Heemat 'puong. A sanga ung daang gara ka u veng ka u naalung 'suobu kpiengu bogu ta Yufireetis Mani ni.

4Cherietihi 'tuhi, yohijonniba 'tuhi ayo'poin aning 'soje-gbe'chenibe 'tuhi lijeri ka 'Deevid daang faahi u seng. A yohi ni ang mang tagira a cherietihi ni ming jaa gbee 'giile ka Deevid daang ngmaahi ang gberihi. Yohi koo 'gong ung daang bahi, a'wo a na bang tagi cherietihi.

5Aaram niba ang 'yi Damaasikus daang wayeng ka ba wa sung 'Zooba naa 'Hedadiizur. Ka 'Deevid daang ku a Aaram niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000).

6'Beng la ka Deevid daang maali 'sojehi kampukpienhi Aaram ang 'bi Damaasikus 'puong. Ka a Aaram niba daang leu Deevid 'yemihi a mang waananing naa chieha. 'Jie jaa 'Deevid ang da mang gaa, Ba Tari Baahaa Daana da mang 'guung.

7Ka 'Deevid daang 'ohi salima nyau btmglegirihi 'Hedadiizur tungtuniba ang daang tari, a taraa waaning Jeruuselem.

8'Deevid daang tariye yaawa ming gaga jaa a 'yining 'Hedadiizur 'yi-bera Tiibihat aning Kuung waaning. Ana ka Soolomong daang di maali a yaawa gbaalikpong, a piilihi aning yaawa tungtungbuunhu.

9Ka 'Heemat naa 'Tooyuu daang wa 'wong ka 'Deevid jautuongye 'Zooba naa 'Hedadiizur 'sojemtmi ni jaa.

10'Beng la ka 'Tooyuu daang tung u 'bi-dau 'Hadooram 'Deevid seng ka u ti 'puohuu che duhi sung ming 'kuu, ung jauning 'Hedadiizur a tuomuu 'jung. 'Bojung 'Hedadiizur

© 2009 Bibles International.

ning Tooyuu daang jaurang. Ka 'Hadooramdaang tari salima bungmaanihi jaa baluu, wan bungmaanihi jaa baluu, aning yaawa bungmaanihi jaa baluu.

11Naa 'Deevid daang diye a buunhu nga ming 'bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana langning a wan aning salima ni ung daang tari 'yining a paalihi nga jaa waaning ni. A paalihi nga la 'Iidom, 'Moo-ab, Aamong, Filiisitiya, aning Aamalek.

12Ka Zeri'yu-aiya bi-dau Abiisahai ming daang ku lidom niba 'tuhi 'pie ning 'tuhi a'nii (18,000) Yaarung Lohimbo ni 'puong.

13U daang bingye 'sojehi kampukpienhi ming lidom 'puong, ka a 'Iidom niba jaa leu Deevid tungtuniba. 'Jie jaa 'Deevid ang da mang gaa, Ba Tan Boohoo Daana da mang 'guung.

14Ka 'Deevid daang 'di Iisiriel jaa naalung, a da mang ngmaara saree che ira yela ang 'tu sori ming 'kuro u niba jaa.

15'Joo-ab, Zeri'yu-aiya bi-dau ni daang la a 'sojehi ningkpong. Ahailud 'bi-dau Jehoosafat ming daang la nie ang mang seura yela binne.

16Ahaitub bi-dau 'Zeedok aning Abaiyatar bi-dau Abiimelek daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba. Saavisa daang la a gbangseura.

17Jehoiyada 'bi-dau Bi'neeyang da mang kaara a Keerit niba aning a 'Pii-let niba. 'Deevid 'bi-daba ming daang iye kpambibera, a mang bi a naa 'lomboring.

1 Chronicles 19

1Bila 'puoring, Aamong niba naa 'Neehas daang kpiyeng, ka u 'bi-dau die u 'pe VI naalung.

2'Beng la ka 'Deevid daang yeli: N na iye 'Neehas 'bi-dau 'Heenung hina, 'bojung u ba daang imang hina. Ka Deevid daang tung tungtuniba ka ba gaa ti maa u 'suhu u ba ni yela. Ka 'Deevid tungtuniba ni daang wa 'Heenung seng Aamong niba paaluung ka ba maa u 'suhu.

3Ka Aamong niba ningbera ni daang yeli 'ku 'Heentmg: I tiehi ka 'Deevid ang siring nana i ba 'jung ang tong 'suhi-maariba i seng bi? Ma yeli yeng 'jung 'Deevid tungtuniba ang wa i seng la ka ba wa piehi, a ngmahi a 'pigihi a paaluu wa?

4Bila 'jung ka 'Heenung daang nyogihi 'Deevid tungtuniba ni, a pang ba tiema. Ung daang ngmaahi ba bungyerihi ming a 'sonsogihing ba 'mono seng che bahiba bang gaa.

5'Beng la ka niba 'mine daang ti toonhi 'ku 'Deevid bila ni bang i a daba. Ka 'Deevid daang tung niba ka ba ti 'tuohibo, bojung 'vii daang kpeye a daba 'haali. Ka a naa daang yeli: Ye chelihi Jeeri'ko 'puong a gara sanga ni ye tiema ang na wa buli, ka ye panaa waana.

6Aamong niba ang wa nye ka Deevid ba la die ba yela, 'Heenung aning Aamong niba daang gaaningye wari taalentihi 'tuhi a ti ha cherietihi aning yohijonniba.

© 2009 Bibles International.

Me'sopoteemiya aning 'Meeyaka ang 'bi Aaram 'puong, aning 'Zooba 'puong bang daang ti ha a cherietihi ning a yohijonniba.

7Ba daang haye cherietihi 'tuhi 'pihita ning 'tuhi a'yi (32,000), a langning 'Meeyaka naa aning u niba. 'Meeyaka ning u niba daang wa maaliye ba kampu Meedeba 'ningbi-tooring. Aamong niba ming daang langye taa a 'yi ba 'yi-berang wa ka ba jau taanhuu.

8'Deevid ang wa 'womaa, ung tong 'Joo-ab aning a gandaba 'sojemuni ni jaa.

9'Beng la ka Aamong niba daang 'yi wa i 'siri 'gu taanhuu jaubu a 'yi-kpong 'di-nokpoming. Ka a na'mine ni ming daang bi a moong ba 'yong.

10'Joo-ab daang wa nyiyeng ka a taanhuu biye u 'ningbi-tooring aning 'puoring jaa. Bila 'jung ung daang 'ihi Iisiriel 'soje-jigila ni 'mine a veng bang i 'siri a na 'tuohi a Aaram niba ning taanhuu.

11U daang diye a niba chelee ni ing u yau Abiisahai 'nuuhing bang i 'siri 'tuohi Aamong niba aning taanhuu.

12'Beng la ka 'Joo-ab yeli: Ka a Aaram nibang wa i kpienhi 'gaali 'kumo, ka i wa sungma. Che ka a Aamong niba ning ming wa i kpienhi 'gaali 'kui, bila yeng n na wa sumiing.

13Tari nyau, a veng ka ti 'di daulung a 'ku ti niba aning ti Naangmini 'yi-bera ni. Bila ni jaa ang wa soma Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, u tung bila.

14Ka 'Joo-ab aning niba ang puo u ingang daang tagi to 'tuohi a Aaram niba ning taanhuu. Bang jo laali u 'ningbi-tooring.

15Aamong niba daang wa nyiyeng ka a Aaram niba jorang. Bang ming jo laali 'Joo-ab yau Abiisahai 'ningbi-tooring a ti kpe a 'yi-kpong. A 'jung ka 'Joo-ab daang leu gaa Jeruus elem.

16Aaram niba daang wa nyiyeng ka Isi'reeli niba tuongbang. Bang tung tungtuniba bang ti tari a Aaram niba ni ang 'bi a mani 'lombo-jaala ning ni waaning. 'Soofak, 'Hedadiizur 'sojehi ningkpong ning daang die ba 'yie.

17Sanga ni bang daang wa yelaa 'ku 'Deevid, ung laanhi Isi'reeli niba jaa lang taa bang long Jooridang Mani ni wa 'tiribe. Ba daang iye taanhuu 'siri ka ba 'tuohi a Aaram niba. Ka 'Deevid daang i taanhuu 'siri ka u 'tuohi a Aaram niba ka ba niu jau.

18'Beng la ka Aaram niba daang jo laali Isi'reeli niba 'ningbi-tooring. Ka 'Deevid daang ku a Aaram niba cheeriet muniba 'tuhi ayo'poin aning ba 'soje gbe'chenibe ming 'tuhi lijaa'yi. U daang kuye 'Soofak, a 'sojehi ningkpong ming.

19Ka 'Hedadiizur tungtuniba ni daang wa nye ka Isi'reeli niba tuongbang. Bang daang veng ka ba ning Deevid maali taa, bang leu u tungtuniba. Bila 'jung Aaram niba daang ba la i 'siri ka ba la sung Aamong niba.

1 Chronicles 20

© 2009 Bibles International.

1Sajeu sanga daang la, sanga ni na'mine ang mang gara taanhuu ni. Ka 'Joo-ab daang tari a 'sojehi 'yining bang ti saang Aamong niba paaluu che wa 'pigi Raaba ming. Che 'Deevid yeng daang kpelingye Jeruuselem 'puong. Ka 'Joo-ab daang jau tuong Raaba a ngmahuu.

2'Beng la ka 'Deevid daang yogi ba naa ni na'jupiluu u 'jung a nye ka u tiinhuu iye sannii taalent bung'yeni. 'Ku-nanee ming daang marihiye u ingang. Bang daang diu vogili Deevid 'jung. U daang vaye buunhu bang jaufaahi yaga jaa 'yining a 'yi-kpoming.

3U daang tariye niba ni ang bi a 'yi-kpong 'puong ni ming 'yining. Ung daang ing a niba nga tumang bang mang di 'su-nyina, 'ping-garihi aning lee a tuna. Bila ka 'Deevid daang i Aamong niba 'yi-bera ni jaa. Ka 'Deevid ning a niba jaa daang leu gaa Jeruuselem.

4Bila 'puoring taanhuu daang la 'ihiye Isi'reeli niba aning Filiisitiya niba kpachagang Geezer 'puong. 'Beng la ka Siibekai, a 'Huusa nie ni daang ku Siipai. Siipai daang iye Raafa a 'dongki bi-daba ni kanga. Bang daang jautuong a Filiisitiya niba.

5Taanhuu daang la 'ihiye Isi'reeli niba aning Filiisitiya niba kpachagang. Ka Eli'heenang, 'Jeeyir bi-dau daang ku Laamai. 'Golaiyat, a Gaat nie ni babie daang la Laamai. 'Golaiyat kpani juuring daang 'woning 'woowooro kpadau wega ni.

6Taanhuu yaang da la biye Gaat 'puong, ka dau kanga daang bibe, a birihi yaga. U 'nubie aning u gbebie jaa daang iye lijeri ning anaahi. U daang tariye 'nubie ayuobi 'nu jaang, a tari gbebie ayuobi ming gberi jaang. Raafa, a 'dongki bi-dau ni kanga daang la u ming.

7Ung daang wa i Isi'reeli niba ningbi-kpe vela, ka Siimiya 'bi-dau Joonatang kuu. 'Deevid ba'bie daang la Siimiya.

8Raafa, a 'dongki ni ang daang bi Gaat 'puong ni 'bi-daba la bila. 'Deevid aning u tungtuniba 'nuuhing bang daang 'kpi.

1 Chronicles 21

1Sitaani daang 'ihiye jenjaa Isi'reeli niba ingang, a to 'Deevid ing ka u son Isi'reeli niba.

2Ka 'Deevid daang yeli 'ku 'Joo-ab aning a niba 'yi-dieriba ni: Ye gaa ti son Isi'reeli niba, a 'piili 'Bii-er 'Siiba a gara Daan. Bila 'puoring ye wa yelima ba singbu ka n bang.

3Ka 'Joo-ab daang dieyeli: Ba Tari Baahaa Daana na veng ka u niba 'ugi gberi koo a puo ba singbu ngang. Che ma i tungtuniba muo la ba jaa wa, n ba naa? Ana ka wala 'jung ka Ma, n daana buora ka a yeli nga i? Wala 'jung ing na i 'sabogu ka Isi'reeli niba tari saangbu?

4Anaa jaa che a naa yelihung ni daang 'doye ju 'Joo-ab tuori ni ingang. Bila 'jung 'Joo-ab daang 'yiyeng ti 'tugili Iisiriel jaa, a leu wa Jeruuselem.

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ka 'Joo-ab daang wa 'wuli Deevid a niba singbu. Iisiriel jaa, daba 'tuhi 'tuhi aning 'tuhi-koong (1,100,000) daang 'bibe a mang tuong jauning ta'kobi. Daba 'tuhi-koohi anaahi aning 'tuhi lijaata aning 'pieng (470,000) ming daang bi 'Juudang a mang tuong jauning ta'kobi.

6Che 'Joo-ab daang ba sori 'Liivai niba aning Beenjaming niba ni ang daang 'bi ba 'puong ni yeng. 'Bojung a naa yelihung ni daang iye yeli 'Joo-ab ang ba nung fling jaa.

7Naangmini ming 'puo daang saangyeng aning a yeli nga. Bila 'jung ung daang dogihi Iisiriel.

8Ka 'Deevid daang yeli 'ku Naangmini: N tungye beu yaga jaa aning mang i a yeli nga. Che pampana, n suhang, veng i tungtuna yeliba'toruu nga kuu, bojung n tungye jolituma yaga jaa.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ngaang 'ku Gaad, 'Deevid kaakaara ni:

10Gaa ti yeli 'ku 'Deevid ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Yela ata mang binne i 'ningbi-tooring. 'Lugi kanga ka n di una pagii.

11Ka Gaad daang wa Deevid seng a wa yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Lugi a yela nga kanga.

12Kongkpong ang na 'le 'yuomo ata la bung'yeni. I dondomihi ta'kobi ang na karii yoning bilaang 'chiuri ata, a tuomii la kanga. Ba Tari Baahaa Daana ta'kobi ang na jagi i ingang beri ata la kanga. 'Baleu na 'leye a paaluung, ka Ba Tari Baahaa Daana malika saana saangbu Iisiriel 'lombori jaang. Pampana ngmi a fasani bang yeli ing na di bahima ka n ti yeli 'ku unani ang tungma ni.

13Ka 'Deevid yeli 'ku Gaad: N Nye wahalikaraa 'puong. Jaan'de, veng ka n 'le Ba Tari Baahaa Daana 'nuuhing, 'bojung u hina iye kpong yaga. Che ta veng ka n 'le ninsaalaa yeng 'nuuhing.

14A 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang vengyeng ka baleu 'le Isi'reeli 'puong ka Isi'reeli niba 'tuhi lijaata aning 'tuhi 'pie kpi (70,000).

15Ka Naangmini daang tung malika Jeruuselem ka u ti saang 'be. Ung daang wa saanuu ni la ka Ba Tari Baahaa Daana nye, ka u 'puo saang a saangbu yela. Ung daang yeli ku a malika ni ang saana a saangbu ni: A sigiyeng. Di i 'nu bing. A sanga Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang ahiye 'Jii-bus nie Araana jiengaa ni sieng.

16'Beng la ka 'Deevid daang lagi u 'ju Iiinhe a nye Ba Tari Baahaa Daana malika ni ang ahi 'teng-gbani aning arijena kpachagang. 'Takobi daang vuoyeng a 'bi u 'nung, a jagi Jeruuselem ingang. A 'jung ka 'Deevid ning a ningbera daang 'le 'pu 'tengeng. Buorihi tama bang daang yeti.

17Ka 'Deevid yeli 'ku Naangmini: Ma maang la nie nga ang 'ku nuori bang sori a niba wa? Maang yeng la a saang begu, a siringkoni i yelibeu. Ka a niba nga ming ang 'woning piihi nga, bo bang i? 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, n suhang, veng

© 2009 Bibles International.

ka i hu bi n ning n ba 'deudeme ingang. Che ta veng ka u 'bi i niba nga ingang a inniba 'baleu.

18'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang ku Gaad nuori ka u yeli yela 'ku 'Deevid. Ung daang yeli 'ku 'Deevid ka u gaa ti me sarika 'ihijie 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'Jii-bus nie Araana jiengaa ning.

19Ka 'Deevid daang 'tu Gaad yelihung ni ung yeli Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring ni, a di 'do.

20Araana daang wa leurang a nye a malika. Ka u 'bi-daba banaahi ang puo u ingang daang sogili. Che ka Araana da nang ngmira a 'wiit.

21Ka 'Deevid daang wa Araana seng. Ka Araana wa kaara ka Deevid la. Ung 'yi a jiengaang a ti 'churi 'Deevid 'ningbi-tooring, a di u 'gbeu mari 'tengeng.

22'Beng la ka 'Deevid daang yeli 'ku Araana: Nang di i jiengaa 'vuo nga 'kumo ka n me sarika 'ihijie beng 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Kuohuu u daa minga 'kumo ka a baleu lieng 'yi a niba ingang.

23Che ka Araana daang yeli 'ku 'Deevid: N ba naa, di tari. Ira yeli jaa ang suma Ma 'ningeng. Nye, n 'kuing a nadavarihi ming ka a i sarika nyugirihi. A kangmi daari ming la ni. 'Wiit ming la ni. A bung'bie sarika buunhu ming la bila. A jaa mang kui.

24'Beng la ka 'Deevid yeli 'ku Araana. Aai, 'see ka n turi dau u daa minga. 'Bojung n kung die i bung'soruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. N kung sagi 'ihi sarika nyugirihi ming ka n ba yeu bung jaa.

25Ka 'Deevid daang yeu a 'jie sannii tiinhuu ang i sekelihi koohi ayuobi a 'ku Araana.

26Ka 'Deevid daang me sarika 'ihijie 'beng ku Ba Tari Baahaa Daana. Ung daang 'ihi sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi, a buong Ba Tari Baahaa Daana. Ka Ba Tari Baahaa Daana die u buola, a veng ka 'buung 'yi sagbani wa a sarika nyugirihi ingang a sarika 'ihijieng.

27Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku a malika nuori ung leu di u 'takobi tung u tetmg.

28A sanga, 'Deevid ang daang wa nye ka Ba Tari Baahaa Daana dieye u buola 'Jii-bus nie Araana jiengaa ning, ung 'ihi sarikihi beng.

29Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu aning a sarika nyugirihi 'ihijie ni 'Moosis ang daang maali a mopiring ni da nang biye Giibiyong 'jiduoruu ning a sanga.

30Che 'Deevid da ba tuong gaa u 'ningbi-toori ti piehi Naangmini beng. 'Bojung dabieng daang kpeung Ba Tari Baahaa Daana malika 'takobi ni yela.

1 Chronicles 22

1'Beng la ka 'Deevid daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana Naangmini Li 'deu me'jie la che. Sarika 'ihijie bang na mang 'ihi sarika nyugirihi Isi'reeli niba ming yela la che.

© 2009 Bibles International.

2Ka 'Deevid daang 'ku nuori ka ba laanhi saamba ang bi Iisiriel paaluung. Ung daang 'ihi memieriba ka ba pehing 'kubo a ti me Naangmini 'deu ni.

3Ka 'Deevid daang bo 'kue yaga jaa 'bing, a 'gboe, a 'di-nobera aning a 'ji-toonhii 'piingbie yela. U daang boye yaawa ming ang ba tan nuori.

4'Deevid daang boye 'siid-er daari ming yaga jaa bing. ‘bojung Saidong niba aning Taiyer niba daang waaningye 'siid-er daari yaga jaa wa 'ku 'Deevid.

5Ka 'Deevid daang yeli: N bi-dau Soolomong iye 'bibile. U nang ba bang yelitarihi ningbiri. Che a tayeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ang na me ni ming maaling viela yaga. A tayeng ka a 'deu 'yuori 'do, ka u tali girima ming paalihi jaang. N na 'piiliye pampana a nara u yela. Ka Deevid daang nari yaga jaa che ka u 'tuning ta.

6'Beng la ung daang buong u bi-dau Soolomong a 'kuu nuori ka u me 'deu 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini.

7Ka Deevid daang yeli 'ku Soolomong: N bi-dau, maang yeng, a da 'biye n 'sikiring ka n me 'deu 'ku Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'yuori.

8Che ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung tama, ung yeli: I 'kiriye jiing yaga jaa, a jau taanhuu jaubera. I kung me 'deu 'ku n 'yuori, bojung i 'kiriye jiing yaga jaa 'tenge 'jung n 'ningeng.

9Nye, i na dogiye bi-dau. U na iye dau nga ang na peenhi. N na veming ka u peenhi a 'yi u domihi ang ngmaaguu 'gili 'lombori jaang 'nuuhing. U 'yuori na la Soolomong, bojung n na 'kuye Isi'reeli niba maahuu aning laangfiihmg u naalung sanga.

10Unang na me 'deu 'ku n 'yuori. U na iye n bi-dau ka n ming i u ba. N na veming ka u naalung na'kogo jigi Iisiriel 'puong a gara wagiri jaa.

11N 'bi-dau, Ba Tari Baahaa Daana 'bi i seng. Ngmini na veng ka i maa'koo maali, ka i me Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'deu ni a'wo bila ni ung yeli 'kui ni.

12Che Ba Tari Baahaa Daana kui yeng aning 'ningbiyuo, a di Iisiriel ing i 'nuuhing ka i mang 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'begu.

13'Beng la ka i maa'koo na maali, ka inang na kaara 'beng ka i mang 'tuuro a yeli'tuurihi aning a 'wulibu soe. Ana ka Ba Tari Baahaa Daana daang di kpaahi Moosis, a'wo Isi'reeli niba yela ni. Ing fanga, a tari nyau. Ta wa jora dabieng bii a vena ka i inga chuora.

14Siringkoni n iye anie a nari Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni yela. N boye sannii taalentihi 'tuhi-koo aning wari ming taalentihi 'tuhi 'tuhi a 'bing. N boye yaawa aning 'kue ming ang ba tan nuori a 'bing, 'bojung a iye yaga sung. Mang nang bo taabuuhi aning kubo a 'bing puo. I na bang boye 'mine paahi.

15Aning ming i tariye tungtuniba yaga jaa. Bana la kapintahi, 'ku-pehiniba aning tungtungjigila jaa baluu ang na bang tung tuni jaa buurii.

© 2009 Bibles International.

16A'wo sannii, wari, yaawa aning 'kurihuu tungtuniba yeng, ba ba tan nuori. 'Diu 'ihi a 'piili tuna. Ba Tari Baahaa Daana 'bi i seng.

17Ka 'Deevid daang 'ku Iisiriel 'yi-dieriba ni ming jaa nuori ka ba sung u 'bi-dau Soolomong.

18Ngaang ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini muo ba 'chi ye seng bi? U ba 'kuye peenhibu 'lombori jaang ming bi? 'Bojung u diye a paaluu kpieriba ing n 'nuuhing. A paaluu ming balihiyeng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a balihi Ba Tari Baahaa Daana niba ming 'ningbi-tooring.

19Pampana ye di ye 'sikie aning ye 'suhu jaa buora Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Bila 'jung ye 'diu 'ihi a me Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ji-pegryiruu ni. Ye i bila a ti tari Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni aning Naangmini tungtungbuunhu ang pegi'yi waaning. Ye taraa waaning a 'deu ni ang na me Ba Tari Baahaa Daana 'yuori yela ni.

1 Chronicles 23

1'Deevid ang daang wa 'kori a nye 'beri yaga, ung veng ka u 'bi-dau Soolomong leu Iisiriel naa.

2Ka Deevid daang laanhi Iisiriel 'yi-dieriba jaa lang taa a langning a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba.

3Ba daang soriye a 'Liivai niba a 'piili niba ang nye 'yuong 'pihita che 'duoro. Ba 'yeni 'yeni jaa nuori daang iye daba 'tuhi 'pihita aning 'tuhi a'nii (38,000).

4Bamahi 'puong, niba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang 'so ka ba mang kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tuma. Niba 'tuhi ayuobi na iye 'karichihi aning saringmaariba.

5'Tuhi anaahi daang iye 'di-nokaariba, ka 'tuhi anaahi ming mang tan a 'yieme bungngmirihi a 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana. Ana ka 'Deevid daang maali ka ba ngmira 'pugiruu ni.

6'Deevid daang la welihibang a langba 'sii 'sii a 'Liivai 'bi-daba ni 'puong. Bana la Guurisung, 'Koohat, aning Mireerai.

7Guurisung niba Imong, 'Leeyadang aning Siimai daang la.

8'Leeyadang 'bi-daba daang la bama: Jehaiyel daang la a 'bi-daukpong, ka 'Ziitam 'tu, ka 'Joo-el ming 'tu. Bata daang la ba jaa.

9Siimai 'bi-daba daang la Seelomit, 'Hee-ziel aning 'Heerang. Bata daang la ba jaa. Bama daang la 'Leeyadang jagihi 'yi-daangdaba.

10Siimai 'bi-daba daang la 'Jeehat, Zaina, 'Jiiyus, aning Beraiya. Bama daang la Siimai 'bi-daba banaahi ni.

© 2009 Bibles International.

11'Jeehat daang la a 'bi-daukpong ka Zaina 'tu. Che 'Jiiyus aning Beraiya yeng daang ba tan 'bi-daba yaga. Bila 'jung ba daang jeribang a'wo jagi'yeni niba.

12'Koohat 'bi-daba daang la Aamiram, Aizahar, 'Hii-birong, aning Uuzaiyel. Banaahi daang la ba jaa.

13Aamiram 'bi-daba daang la Eerong aning 'Moosis. Naangmini daang weliye Eerong ka u pegi'yi yaga jaa, una aning ubuurii. Banang daang 'so ka ba mang nyugira iinsens Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a mang tunuu, a duha sung u 'yuoring ming a gara wagiri jaa.

14Ba daang jeriye Moosis, a Naangmini nie ni 'bi-daba lang 'Liivai buuriing.

15'Moosis 'bi-daba daang la Guurisung aning Eli'yee-zer.

16Guurisung 'bi-daba 'puong, 'Sebiyuwel daang la a bungkpong.

17Eli'yee-zer buurii 'puong, Rihabaiya daang la 'bi-daukpong. Eli'yee-zer da ba la tari 'bi-dau jaa puo. Che Rihabaiya yeng bi-daba daang iye jemaa.

18Aizahar bi-daba 'puong, Seelomit daang la bi-daukpong.

19'Hii-birong 'bi-daba 'puong Jeeraiya daang la 'bi-daukpong, ka Amaraiya 'tu. Taalung daana daang la 'Jaheezi-el, ka naahung i Jeka'miiyam.

20Uuzaiyel bi-daba 'puong, Maika daang la bi-daukpong, ka Isisaiya 'tu.

21'Mireerai bi-daba daang la 'Meelai aning Muusai. 'Meelai bi-daba daang la Eli'ee-zer aning Kiis.

22Eli'ee-zer daang kpiyeng ka u ba tan bi-daba. 'Bi-pogiba 'yong ung daang tar Ka ba ba'biihi Kiis bi-daba ni daang diba.

23Muusai bi-daba daang la 'Meelai, 'll-der, aning Jeere'mot. Bata daang la ba jaa.

24'Liivai buurii la bama, a 'tuuro ba ba'mine jagihi. A jagihi 'yi-daangdaba daang la bila. Bana bang daang buong ba 'yoe son ba 'yeni 'yeni jaa, ka kanga jaa da mang nye 'yuong lijeri che 'duoro ni. Banang da mang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tuma.

25'Bojung 'Deevid daang yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini 'kuye u niba peenhibu ka ba kpiera Jeruuselem 'puong a gara wagiri jaa.

26A 'Liivai niba ming kung mang la pegina a tenti'deu bii a tungtungbuunhu kanga jaa.

27'Bojung 'Deevid boohoo yelihung ni ingang bang daang all a son a 'Liivai niba. Ba daang soribang a 'piili niba ang nye 'yuong lijeri che 'duoro.

28'Bojung ba 'yobe tuma daang la ka ba mang sunna Eerong bi-daba ni Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ning. Ba da mang tuniye a 'deu jagihing aning a 'dering, a vena ka a bungpegi'yirihi jaa ira 'forifori, a tuna Naangmini 'deu tung'irii jaa.

© 2009 Bibles International.

29Banang daang 'so a paanuu'lugirihi aning jongbaaluu bang mang di 'ihe a bung'bie sarika ni kaabu. Ba tuma daang la a paanuu ang ba tar bura aning anani ang mang se perete kuongeeng ni ming maalibu. Anani bang mang di jeritaa ni, a langning maahi 'irii jaa buurii aning buunhu ang sing singbu jaa daang iye ba 'yobe-tuma.

30Banang daang la 'so ka ba mang aha beeguu jaa a 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika che 'pugiruu ming. 'Ji-maarii ming jaa ba da mang iriye bila.

31Sarika nyugiruu ming jaa ang na 'ihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana Peenhibu jaa daari, bii 'chiu paalaa jaa 'diibu daari bii 'tigiribinnuu jaa daari, ba tuma da mang la. 'Begiri ni ang bing 'kubo ning da mang 'wuli 'Liivai niba bawala ang sing ka ba mang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring wagiri jaa.

32Yeli jaa ming ang hiena a 'tuohibu tent bii a ji-pegi'yiruu 'lomboring, banang mang 'so ka ba kaa bila 'jieng. Banang daang 'so ka ba mang kaara Eerong buurii aning ba ba'biihi ni ming hiengbuhi 'jieng Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ni 'puong.

1 Chronicles 24

1Eerong 'bi-daba ni bang daang 'po 'po ni la bama: Eerong bi-daba daang la Nee-dab, Abai'hiu, Eli'ee-zer, aning Iitamar.

2'Nee-dab aning Abai'hiu daang dangye ba ba kpi, che ba daang ba tari 'biihi. Bila 'jungEli'ee-zer aning Iitamar la da mang tuna Ngming'puohi 'yi-dierituma.

3'Beng la ka Deevid ning Eli'ee-zer yaanhi ni kanga bang buona 'Zeedok, aning Iitamar yaanhi ni kanga bang buona Ahiimelek daang nyogiba 'po. Ba daang nyogibang 'po a 'tuuro ba tuma ni 'bereeng.

4'Yi-dieriba daang biye Eli'ee-zer yaanhi ni 'puong gaa Iitamar yaanhi. Bila ming bang daang nyogiba 'po. Eli'ee-zer yaanhi 'puong, 'yi-daangdaba 'pie ningbayuobing daang bibe. 'Yi-daangdaba ba'niing ming daang 'hi Iitamar yaanhi ni 'puong.

5Bila bang daang nyogiba 'po a 'tuuro pohaang. Bila ni bang wa i 'sii nga, bila bang mang i 'sii nga ming. 'Bojung a 'ji-pegi'yiruu daang tariye 'karichihi ka Naangmini 'deu ni ming tari 'karichihi. Ba 'mine daang 'yiye Eli'ee-zer yaanhi 'puo, ka ba 'mine ming 'yi Iitamar yaanhi 'puo.

6Ka 'Liivai nie Netaaniyel bi-dau 'Simeeya, a gbangseura ni daang seu ba 'yoe 'bing. U daang sebaang 'bing a naa aning a 'yi-dieriba 'ningbi-tooring. A 'yi-dieriba 'yoe daang la Ngming'puohi 'yi-diera 'Zeedok, Abaiyatar bi-dau Ahiimelek, aning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ning 'Liivai niba jagihi ni 'yi-daangdaba. Ba daang 'ihiye jagi'yeni 'ku Eli'ee-zer, a 'ihi bung'yeni 'ku Iitamar ming.

7A pohifora daang 'ihiye Jehoiyarib, ka a 'yiilung 'ihi Je'deeya.

8A taalung pohibu daang 'ihiye 'Heerim, ka a naahung 'ihi 'Siyoorim.

9A 'nuulung pohibu daang 'ihiye Mali'kiij a, ka a buyuobi 'ihi Miij aming.

10A pohibu buyo'poin daang 'ihiye Haakoz, ka a bu'nii 'ihi Abaija.

© 2009 Bibles International.

11A pohibu buwai daang 'ihiye Jeesuwa, ka a 'pie 'ihi Sekanaiya.

12A pohibu 'pie ning 'yeni daang 'ihiye 'Ilaiyasib, ka a 'pie ning 'buyi 'ihi 'Jeekim

13A pohibu 'pie ning ata daang 'ihiye Huupa, ka a 'pie ning bunaahi 'ihi Jesebiiyab.

14A pohibu 'pie ning bu'nu daang 'ihiye Biiliga, ka a 'pie ning buyuobi 'ihi Iimer.

15A pohibu 'pie ning buyo'poin daang 'ihiye 'Hiizir, ka a pie ning bu'nii 'ihi Hapizezi.

16A pohibu 'pie ning buwai daang 'ihiye Petahaiya, ka a lijeri 'ihi Jeheezekel.

17A pohibu lijeri ning 'yeni daang 'ihiye 'Jeeking, ka a lijeri ning buyi 'ihi 'Gee-mul.

18A pohibu lijeri ning buta daang 'ihiye 'Di-laiya, ka a lijeri ning bunaahi 'ihi 'Meeyazaiya.

19Bila daang la ba tuma ni beree, sanga nga bang da mang wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Ba da mang iriye bila a 'tuuro 'begiri ni ba nabaali Eerong ang daang 'bing 'kubo. Ana ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini daang 'kuu nuori a yela ni.

20'Liivai buurii ni chelee la bama: Aamiram 'bi-daba 'puong, Suubeyel daang la kanga. Suubeyel bi-daba puong, Jediiya daang la kanga.

21'Rihabaiya 'lomboring, a'wo 'Rihabaiya 'bi-daba 'puong, a bungkpong daang la Isisaiya.

22Aizahar niba 'puong, Seelomot daang la kanga. Seelomot 'bi-daba 'puong, 'Jeehat daang la kanga.

23'Hii-birong 'bi-daba 'puong, Jeeraiya daang la a 'bi-daukpong, ka Amaraiya 'tu. Taalung daana daang la 'Jaheezi-el, ka naahung daana i Jeka'miiyam.

24Uuzaiyel 'bi-daba 'puong, Maika. Maika 'bi-daba 'puong, 'See-mir daang la kanga.

25Maika ba'bie daang la Isisaiya. Isisaiya 'bi-daba 'puong, Zekaraiya daang la kanga.

26'Mireerai 'bi-daba daang la 'Meelai aning Muusai. 'Jeezaiya 'bi-dau daang la Bee'no.

27'Mireerai yaanhi 'Jeezaiya ang dogi daang la Bee'no, 'Sooham, Zaakur, aning Iibirai.

28'Meelai 'bi-dau daang la Eli'ee-zer, unang daang ba tan bi-daba ni.

29Kiis 'lomboring, Kiis 'bi-dau Jeraamiel daang la kanga.

30Muusai ming bi-daba daang la 'Meelai, "Ii-der aning Jeerimot. A 'Liivai niba bi-daba daang la bila, a 'tuuro ba ba'mine jagihing.

31Bama ming daang pohiye pohaa a'wo bila ni turi ba dogiriba Eerong 'bi-daba ang daang i ni. Ba daang pohiye a pohaa Naa 'Deevid, 'Zeedok, aning Ahiimelek 'ningbi-tooring. A Ngming'puobi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ba'mine jagihi ni 'yi-daangdaba ming daang biyebe. Bila ni bang daang i a 'yi-daangbera, bila bang i ba yauhi ming.

© 2009 Bibles International.

1 Chronicles 25

1'Deevid aning a 'sojemuni ningbera daang weliye niba 'mine 'ku a tuma. Bana la
'Eesaf 'bi-daba ni 'mine, 'Hiiman bi-daba ni 'mine, aning Jediutang 'bi-daba ni 'mine.
Ba tuma daang la ka ba ngmira 'konihi, bungngmirihi bang di 'ngmie maali aning
peretengmirihi a mang dangyeli yela. Daba nga ang daang bang ba tuma 'ningbiri
sung 'yoe la ama:

2'Eesaf 'bi-daba 'puong, Zaakur, 'Joosef, Netanaiya, aning Asareela la daang bibe.
'Eesaf 'bi-daba ni daang biye 'Eesaf 'nuuhing, unang da mang dangyeli yela a 'tuuro
bila nga jaa a naa ang wa yeli ka u i.

3Jediutang 'lomboring, Jediutang bi-daba daang la Gedalaiya, 'Ziirai, Je'seeya, Siimai,
Hasabaiya, aning Matitaiya. Ba daang iye bayuobi a 'bi ba ba Jediutang 'nuuhing.
Unang da mang dangyeli yela, a ngmira 'koni inna a 'puoho Ba Tari Boohoo Daana
barika che 'pugiruu ming ni.

4'Hiiman 'lomboring, 'Hiiman 'bi-daba daang la Bukaiya, Matanaiya, Uuzaiyel,
'Sebiyuwel, Jeerimot, Hananaiya, 'Hanee-nai, 'Ilaiyata, Gidaalitai, Romaamati'yee-zer,
Josi'bikeesa, Maaloti, 'Hootir, aning 'Maheeziot.

5Bama jaa daang iye 'Hiiman, a naa kaakaara ni 'bi-daba a 'tuuro Naangmini yelihung
ka u na veming ka u kpiengu jigi. 'Bojung Naangmini daang 'kuung bi-daba 'pie ning
banaahi aning 'bi-pogiba bata.

6A daba nga jaa daang biye ba ba 'nuuhing ung kaara bang tuna Ba Tari Baahaa
Daana 'deu ni 'yieme tuma. Ba da mang ngmiriye peretengmirihi, bungngmirihi bang
di 'ngmie maali aning 'konihi inna Naangmini 'deu tuma ni. 'Eesaf, Jediutang, aning
'Hiiman daang 'Nye a naa 'nuuhing.

7A 'jung bama nga, a langning ba dogiriba daang iye niba nga bang 'wuli Ba Tari
Baahaa Daana 'pugibu 'yieme. Ba daang tariye 'kookerii 'yieme 'yiengbung. Ba daang
iye niba koohi a'yi aning lijaanaahi ning ba'nii (288).

8Ba daang pohiyeng ka ba bang ba 'yobe-tuma. 'Bibilii, a langning ningbera,
karima'mine a langning ba karima'biihi jaang daang i bila.

9A pohifora daang pohiye 'Eesaf 'lomboring a 'ihi 'Joosef. A buyi daang 'ihiye
Gedalaiya, u dogiriba, aning u bi-daba. Ba daang iye daba pie ning ba'yi.

10A pohibu taalung daang 'ihiye Zaakur, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye
daba 'pie ning ba'yi.

11A pohibu naahung daang 'ihiye Iizirai, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye
daba 'pie ning ba'yi.

12A pohibu 'nuulung daang 'ihiye Netanaiya, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye
daba 'pie ning ba'yi.

13A pohibu buyuobi daang 'ihiye Bukaiya, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye
daba 'pie ning ba'yi.

© 2009 Bibles International.

14A pohibu buyo'poin daang 'ihiye Jesa'riila, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

15A pohibu bu'nii daang 'ihiye Je'seeya, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

16A pohibu buwai daang 'ihiye Matanaiya, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

17A pohibu 'pie daang 'ihiye Siimai, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

18A pohibu 'pie ning 'yeni daang 'ihiye 'Azeeri-el, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

19A pohibu 'pie ning 'buyi daang 'ihiye Hasabaiya, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

20A pohibu 'pie ning ata daang 'ihiye Suubeyel, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

21A pohibu 'pie ning bunaahi daang 'ihiye Matitaiya, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

22A pohibu 'pie ning bu'nu daang 'ihiye Jeere'mot, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

23A pohibu 'pie ning buyuobi daang 'ihiye Hananaiya, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

24A pohibu 'pie ning buyo'poin daang 'ihiye Josi'bikeesa, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

25A pohibu 'pie ning bu'nii daang 'ihiye 'Hanee-nai, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

26A pohibu 'pie ning buwai daang 'ihiye Maaloti, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

27A pohibu lijeri daang 'ihiye 'llaiyata, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

28A pohibu lijeri ning 'yeni daang 'ihiye 'Hootir, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

29A pohibu lijeri ning buyi daang 'ihiye Gidaalitai, u 'bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

30A pohibu lijeri ning buta daang 'ihiye 'Maheeziot, u bi-daba, aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

31Ka a pohibu lijeri ning bunaahi ming daang 'ihi Romaamati'yee-zer, u 'bi-daba aning u dogiriba. Ba daang iye daba 'pie ning ba'yi.

© 2009 Bibles International.

1 Chronicles 26

1A 'di-nokaariba bang 'po 'sii 'sii ni la nga. 'Koora niba 'puong, 'Koori 'bi- dau Meselemaiya daang la kanga. 'Eesaf yaanhi ni kanga daang la Meselemaiya.

2Meselemaiya ming 'bi-daba daang la bama: Zekaraiya daang la a 'bi-daukpong, ka Jedaiya-el 'tu. Taalung daang la Zebadaiya, ka naahung i Jaatiniel.

3'Nuulung daang la 'Iilam, ka buyuobi daana i Jeho'heenang. Buyo'poin daana daang la 'Eelai Thiyoyiinai.

4'Oo-bed lidom ming 'bi-daba daang la bama: 'Simeeya daang la a 'bi-daukpong, ka Jehoozabad 'tu. Taalung daang la 'Joowa. Naahung daang la 'See-kar, ka 'nuulung i Netaaniyel.

5Buyuobi daana daang la Aamiel, ka buyo'poin i Iisakar. Bu'nii daana daang la 'Piyuulitai. 'Bi-daba ba'nii ka 'Oo-bed lidom daang tari, 'bojung Naangmini daang peguung.

6U bi-dau 'Simeeya ming daang dogiye bi-daba ang da mang kaara ba ba'mine jagihi, 'bojung ba daang iye daba nga ang tan 'kookerii 'haali.

7'Simeeya bi-daba daang la Ootinai, 'Riifayel, 'Oo-bed, aning Eelizabad. A Eelizabad nga ba'biihi daang la Elaihu aning Semakaiya. Ba daang iye daba nga ang tari 'kookerii.

8'Oo-bed 'Iidom buurii ni mine daang la bamahi jaa. Bana ka ba 'bi-daba, aning ba dogiriba jaa daang iye daba ang tari 'kookerii, a tari tuma fanga. 'Oo-bed lidom buurii daang iye lijaata aning ba'yi.

9Meselemaiya ming daang tariye 'bi-daba aning babiihi. Ba daang iye daba 'pie ning ba'nii ang tan nyau.

10'Hoosa ming daang tariye bi-dab a. 'Mireerai yaanhi ni kanga daang liu. U 'bi-daba daang la bama: Siimirai daang la a bi-daukpong. Anaajaa ka una daang naani a 'bi-daukpong, che una ka u ba daang di a ningberii 'ku.

11Hilikaiya daang la u nyieri, ka Tebalaiya i taalung. Naahung daana daang la Zekaraiya. 'Hoosa 'bi-daba aning u ba'biihi jaa daang iye daba 'pie ning bata.

12Bama daang la a 'di-nokaariba 'sii 'sii ni a langning ba ningbera. Ba ming daang tariye 'yobe-tuma a'wo ba babiihi ni turi, a da mang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

13Ba daang pohiye 'di-nokpong jaa pohaa, 'bibilii aning ningbera jaa a 'tuuro ba ba'mine jagihing.

14Sa'muni 'di-nokpong ni pohaa daang 'ihiye Selemaiya. Bila 'puoring ba daang pohiye u 'bi-dau Zekaraiya ming pohaa, ka a pohaa 'ihuu 'ku a sa'mung-goo 'di-nokpong ni. Zekaraiya daang iye kawang-ira ang tari yeng.

© 2009 Bibles International.

15'Oo-bed 'Iidom ka a sa'mungduri 'di-nokpong pohaa daang 'ihi, ka a 'tuobu 'deu ming pohaa 'ihi u 'bi-daba.

16Suupim aning 'Hoosa ming ka a pohaa daang 'ihi ing a ngmintongkpieri seng 'di-nokpong ni. Bana ka a pohaa daang 'ihi ka ba mang kaara a Saaleket 'di-nokpong ni ang 'duoro sokpong ming. Kaara jaa da mang ahi 'toriye u to.

17A sa'muning, 'Liivai niba bayuobing daang bibe, ka banaahi ming da mang 'bi a sa'mung-goong beu jaa. Ba banaahing da mang 'bi sa'mungduring beu jaa. A 'tuobu 'deu ming ba ba'yi ba'ying da mang kaaruu.

18A jangu yeng, 'beng bi ngmingtongkpieri seng ni, kaariba banaahing da mang bi a sokpong 'dendenge ning, ka ba'yi ming bi a jangung.

19Bama daang la a 'di-nokaariba ang 'po 'sii 'sii ni niba 'Koori buurii aning 'Mireerai buuriing.

20A 'Liivai niba 'puong, Ahaijang daang kaara Naangmini 'deu bungnanee 'bingjiihi ni. Unang daang kaara a bungnanee ni bang weli 'bing 'ku Naangmini ni ming bingjiihi.

21'Leeyadang bi-daba 'puong, Jehaiyelai 'mine daang la. Ba daang iye Guurisung niba yaanhi, a 'tuuro 'Leeyadang sa'bogung. Ba daang iye ba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba.

22Jehaiyelai bi-daba daang la 'Ziitam aning u yau 'Joo-el. Banang daang kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee 'bingjiihi ni.

23Aamiram niba, Aizahar niba, 'Hii-birong niba aning a Uuzaiyel niba 'puong bamahi daang la:

24'Moosis 'bi-dau Guurisung, u ming 'bi-dau 'Sebiyuwel daang la a bungnanee bingjiihi ningkpong.

25'Sebiyuwel ba'biihi ang i Eli'yee-zer buurii daang la bama: Eli'yee-zer bi-dau 'Rihabaiya, 'Rihabaiya bi-dau Je'seeya, Je'seeya bi-dau 'Jooram, 'Jooram bi-dau Ziikirai, aning Ziikirai ming bi-dau Seelomit.

26Seelomit nga ning u babiihing daang kaara a bungnanee ni bang weli 'bing 'ku Naangmini ni bingjiihi jaa. Ana ka Naa 'Deevid aning a 'yi-daangdaba aning a 'sojehi ningbera daang di ing Naangmini 'nuuhing ni. A 'soje-ningbera nga 'mine daang kaariye 'soj ehi 'tuhii, ka ba 'mine kaara 'sojehi koo koo, ka ba mine ming kaara 'sojemuno.

27A buunhu ni bang daang jau taanhuu che 'ohi ni 'mine la bang daang weli 'bing ka ba mang di maana Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

28Saamiu-el, a kaakaarani ming daang weliye a 'mine bing 'ku Daana, ka Kiis bi-dau Sool ming daang weli a 'mine 'bing. Nuur bi-dau Aabiner aning Zeri'yu-aiya bi-dau 'Joo-ab ming daang weliye 'mine 'bing. Bungjaa ang i bungweli'binnuu baluu, Seelomit aning u babiihing daang kaaraa.

© 2009 Bibles International.

29Aizahar niba 'puong, Kenanaiya aning u bi-dabang da mang tuna 'karichi aning saree ngmaabu tuma Iisiriel 'jiihi ang ba 'chi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong.

30A 'Hii-birong niba 'puong, Hasabaiya aning u babiihi ang i 'tuhi aning koohi ayopoin daang la (1,700). Ba daang iye daba ang tan 'kookerii, a da mang kaara Iisiriel yelitarihi Ba Tari Baahaa Daana tuma ni jaa 'lomboring. Banang daang tuna a naa ming. Jooridang Mani ngmintong'liengee seng lampega ning bang da mang 'be a tuna.

31A 'Hii-birong niba 'puong, Jeeraija daang la a 'Iii-birongniba 'ju-daana a 'tuuro a ba'mine buurigberi 'tuubung. 'Deevid naalung 'yuong lij aa'yi ingang bang daang piehi ba yela a nye ka daba ang tari 'kookerii 'Nye 'Jee-zer ang 'bi Giilied 'puong.

32Jeraija ba'biihi daang iye 'tuhi a'yi aning koohi ayo'poin (2,700). Ba daang iye daba ang tari 'kookerii, a i ba'mine 'deri 'yi-daangdaba. 'Deevid daang vengyeng bang i 'karichihi nga ang kaara Ruubeng niba, Gaad niba aning Manaase buurichelii ni niba. Banang daang 'so Naangmini yelitaruu jaa aning a naa yelitarihi kaabu a niba 'puong.

1 Chronicles 27

1Isi'reeli niba da mang tuniye a naa a 'soje tuma tang'nuuhi yelitarihi jaa 'lomboring. Ba da mang iriye bila a 'tuuro ba smgbung. A 'sojehi 'tuhii aning a koo koo ningbera ni aning ba 'karichihi aning ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba ning da mang ira bila. A tang'nuuhi nga da mang 'yireng a leura waana 'chiu 'chiu a 'yuoni 'puong. Tang'nu jaa da mang tariye daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahi (24,000).

2Zaabidiel bi-dau 'Jesoobeyam la daang kaara a fora tang'nu a 'chiu fora 'puong. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nu ning.

3Piirez yaanhi ni kanga daang liu. Una daang la a 'sojemuni ningbera ni ming jaa 'ju-daana a fora 'chiu ning.

4'Doodai, 'Ahoowa nie kangang daang kaara a tang'nu a 'yiilung 'chiu ingang. U tang'nu ning, Miikilot ming daang iye 'yi-diera. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nu ning.

5A taalung 'sojehi ningkpongang daangkaara a 'sojemuni a taalung 'chiu ning daang la Bi'neeya. Una daang la a 'ju-daana, a i Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada 'bi-dau. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nu ning.

6Bi'neeya ngang daang i gandau a 'pihita 'puong ni. Unang daang kaara a 'pihita. U tang'nung ka u bi-dau Amiizabad daang 'be.

7A 'sojehi ningkpong naahung daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri anaahing la 'Ee-sahel, 'Joo-ab yau. Ka 'Ee-sahel 'bi-dau Zebadaiya daang 'tuuro u 'puoring. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

8A 'nuulung 'sojehi ningkpong ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri a'nung la Saamahut, Izirahaira nie ni. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

© 2009 Bibles International.

9A 'sojehi ningkpong bayuobi daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri ayuobing la Aira. 'Tikoowa nie likes 'bi-dau daang la Aira. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

10A 'sojehi ningkpongbayol)oin daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri ayo'poing la 'Hii-lez, a Peelong nie ni. lifiriam yaanhi ni kanga daang la. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

11A 'sojehi ningkpong ba'nii daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri a'niing la Siibekai, 'Huusa nie ni. Zeera yaanhi ni kanga daang la. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

12A 'sojehi ningkpong bawai daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri awaing la 'Ee-bi'ii-zer, Aanatot nie ni. Beenjaming yaanhi ni kanga daang la. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

13A 'sojehi ningkpong 'pie daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri 'pie daanang la Mahaariyai, 'Nitoofa nie ni. Zeera yaanhi ni kanga daang la. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

14A 'sojehi ning,kpong 'pie ning 'yeni daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri 'pie ning 'yeni daanang la Bi'neeya, Piiratong nie ni. lifiriam yaanhi ni kanga daang la. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

15A 'sojehi ning,kpong 'pie ning ba'yi daana ang daang kaara a tang'nu a 'chiuri 'pie ning a'yi daanang la 'Hiilidai, 'Nitoofa nie ni. U daang iye Ootiniel yaanhi ni kanga. Daba 'tuhi lijeri aning 'tuhi anaahing (24,000) daang bi u tang'nung.

16A 'karichihi ngang ming daang kaara Iisiriel buura ni. 'Karichi ang daang kaara Ruubeng niba daang la Eli'yee-zer, Ziikirai bi-dau. 'Meeyaka bi-dau Sefataiyang daang kaara Siimiyung buurii.

17Keemiyuel bi-dau Hasabaiyang daang kaara a 'Liivai niba. 'Zeedoking daang kaara Eerong buurii.

18Elaihu, 'Deevid ba'biihi ni kangang daang kaara 'Juuda. Maikel bi-dau Oomiraing daang kaara Iisakar buurii.

19'Obadaiya 'bi-dau Iisi'meeyang daang kaara Zeebiyulung buurii, ka Aaziriel 'bi-dau Jeerimot kaara Naafitalai buurii.

20'Ezazaiya 'bi-dau 'Hosiiyang daang kaara 'Iifiriam buurii, ka Pedaiya bi-dau 'Joo-el kaara Manaase buurichelii ni niba.

21Zekaraiya bi-dau Ido'ong daang kaara a Manaase buurichelii ni ang bi Giilied 'puong. Aabiner bi-dau 'Jee-sieling daang kaara Beenjaming buurii.

22'Jirooham 'bi-dau 'Azeeri-eling daang kaara Daan buurii. Iisiriel buura ni 'yi-dieriba daang la bila.

© 2009 Bibles International.

23Che 'Deevid daang ba sori banani ang nye 'yuomo lijeri che 'sigire yeng, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuung ka u na veming ka Isi'reeli niba 'ugi a'wo sagbama ngmari'bie.

24Zeri'yu-aiya bi-dau 'Joo-ab daang 'piiliye niba soribu, che u ba baahi. Naangmini 'su-tuluu daang waye Isi'reeli niba ingang, a ningsori nga yela. A niba nuori ming daang ba tuong seu Naa 'Deevid tung'kori gbangung.

25'Ee-diel 'bi-dau Aazimavet la daang kaara a naa bungnanee bingjiihi. Ka Uzaiyaa 'bi-dau Jehoonatang ming daang kaara a siimaa bingjiihi a yoring, a 'yi-berang, a kurihing, aning a 'pigihibu 'deduorihing.

26'Kiilub 'bi-dau Eeziraing daang kaara banani ang da mang tuna a yoo tuma, banang da mang kuora ni.

27Siimai, a 'Reema nie fling ming da mang kaara a 'girep yori. Ka Zaabidai, a Saifai nie ni ming daang kaara buunhu ang 'yire a 'girep yoring waing maalibu yela.

28'Bee-al 'Heenang, a Ge'diira nie ning daang kaara a ooliv daari aning a gbalaa daari ni ang 'bi a taanhi luuhi ngmintong'liengee seng ni. 'Joowas ming daang kaariye a kpaang bingjie.

29Ka Siitirai, Saarung che ming kaara 'nii ni ang da mang oora moo Saarung ni. Adi'lee-yi bi-dau 'Seefat ming la daang kaara 'nii ang bi a lohimbohing.

30'Oo-bil, a Iisi'me-el nie ning daang kaara a nyogimahi. Jediiya, a 'Miirom nie ning daang kaara a buunhi.

31Ka 'Jeeziz, 'Heegerit che ni ming daang kaara a piihi. Bamahi jaang daang i 'karichihi ang kaara Naa 'Deevid bung'sorihi.

32Joonatang ming, 'Deevid ba'bile ni, kawang-ira daang la. U daang iye dauyengbangina, a i gbangseura ming. Haakimonai 'bi-dau Jehaiyel ming la da mang kaara a naa bi-daba.

33Ahiitofel daang la a naa kawang-ira. Ka 'Huusai, Aarika nie ni ming daang i a naa tuuring-to.

34Bi'neeya bi-dau Jehoiyadang daang tohi Ahiitofel 'puoring, ka Abaiyatar ming 'tu. A naa 'sojemuni ningbera ming ningkpong daang la 'Joo-ab.

1 Chronicles 28

1'Deevid daang laanhiye Iisiriel 'yi-dieriba jaa lang taa Jeruuselem puong. Bana la a buura 'karichihi, aning a tang'nuuhi 'sojehi ningbera ang daang tuna a naa. Ba 'mine ming la a 'sojehi 'tuhii ningbera aning koo koo ningbera. Niba ang daang kaara a naa aning u 'bi-daba buunhu aning ba 'duunhi jaa daang paahiyeng, a lang ning a kpambiihi aning a daukpienhi aning a gandaba ni ang tan nyau ni jaa.

2'Beng la ka Naa Deevid daang 'ihi 'dendenge a yeli: N ba'biihi aning n niba, ye cheliha. A daang biye n 'sikiring ka n me 'deu ang i peenhibu 'jie a ing Ba Tari Baahaa

© 2009 Bibles International.

Daana layiri daga ni aning 'jie ni ang na i ti Naangmini ghee tari'jie. Mang i u miebu ming 'siri.

3Che ka Naangmini yeli Immo: I kung me 'deu lcu n 'yuori, boiling i iye dau ang j au taanhuu, a 'kiri jiing.

4Che Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini daang lugimong n ba 'deudeme jaa 'puong ka n i Iisiriel naa a gara wagiri jaa. U 'lugiye 'Juuda ka u i a paalikaara. 'Juuda jaga ning ming, n ba 'deu ung 'lugi. N ba 'bi-daba ming 'puong, maang ka u 'puo peli ka u veng ka n i Iisiriel jaa naa.

5Ba Tari Baahaa Daana kumong bi-daba gaga jaa. N bi-daba ming jaa 'puong, n 'bi-dau Soolomong tmg lugi ka u 'jing Ba Tari Baahaa Daana naalung na'kogo ning a kaara Iisiriel.

6U yeli 'kumong: I 'bi-dau Soolomong la nie ang na me n 'deu aning n jagihi, 'bojung n lugutmg ung i n 'bi-dau. N ming na iye u ba.

7N na veming ming ka u naalung jigi a gara wagiri jaa. Ka unang na nyogi kpiengaa, a 'tuuro n no'kurihi aning 'wulibu soe a'wo tmg 'tuuraa bila jine nga, bila mang na i.

8Bila 'jung pampana, Isi'reeli niba jaa 'ningeng, Ba Tari Baahaa Daana langbu ni 'ningeng, aning ti Naangmini ming 'wongbu 'puong, ye cheliha sung. Ye cheliha sung a piehi bo Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini no'kurihi ni jaa. Ye i bila a tuong die a paalisung nga 'so, a bahuu ka u i chengbung 'ku ye 'biihi ang 'tuuriye a gara wagiri jaa.

9Che ina n 'bi-dau Soolomong, bang i ba Naangmini ni, a tunuu ning 'sikiri-pielaa aning haakilisung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana mang piehiye 'sikie jaa a bang haakilihi ming yelinyogirihi jaa. Ka inang bou, i na nyiung. Che ka inang wa jaanhuu, u na cluing loo a gara wagiri jaa.

10Ngmi fasani pampana, bojung Ba Tari Baahaa Daana 'lugiing ka i me 'deu ing a ji-pegryiruu. Ing fanga a i bila.

11'Beng la ka 'Deevid daang di a Ngming'puohi 'de-kpong jang'gaalee, u 'deli aning u bungnanee 'bingjiihi 'meselihung 'bigihee 'ku u 'bi-dau Soolomong. U saa'ju 'dekiri, aning u 'puo 'puo 'dekirihi aning a beu pogibu 'jie ni jaa 'meselihung daang paahiyeng.

12Anani jaa ming 'meselihung a Sie ang daang 'kuu ni bigihee ka Deevid daang di 'ku Soolomong. Ana la Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni jagihi, aning a 'deri ni ang ngmaaguu 'gili ni jaa. A mine ming la a Naangmini 'deu bungnanee bingjiihi ni aning a bungnanee ni bang mang weli bing 'ku Daana ni bingjiihi.

13Ka 'Deevid daang la bigihi yela 'kuu a'wo a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba 'sii 'sii ni yela. Ba Tari Baahaa Daana tuma jaa aning buunhu ni jaa bang mang di tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puo tuma ka Deevid daang di 'kuu.

14U daang 'wuliye bila nga sannii tiinhuu ang na mang sing ka ba diu maali salima buunhu. Tungbuurii jaa tungtungbuunhu jaa sannii singbu ung daang 'wuluu. 'Deevid

© 2009 Bibles International.

daang 'wuliye Soolomong wari ming tungtungbuunhu jaa wari tiinhuu ang na mang sing bila. Tungbuurii jaa tungtungbuunhu jaa wari singbu ung daang 'wuluu.

15Sannii fintingdau jaa tiinhuu ka 'Deevid daang 'wuluu, a langning a salima fintinihi tuori. Fintingdau jaa aning u fintinihi tiinhuu ung daang 'wuli Soolomong. U daang 'wuluung a wan fintingdaari ming tiinhuu. Fintingdau jaa aning u fintinihi tiinhuu ung daang 'wuluu, a 'tuuro tuni ni fintingdau jaa ang tuna.

16'Deevid daang 'wuluung bila nga sannii tiinhuu ang na sing ka ba di maali a paanuu'lugirihi 'teebulihi. 'Teebul jaa tuori ung daang 'wuli, a 'wuli wari teebul ming jaa wari tiinhuu.

17U daang 'wuluung bila nga sannii ang i 'forifori tiinhuu ang na mang sing ka ba di maali a fokihi, a tahibera, a sannii ang i 'forifori koe, aning a salima laahi. 'Deevid daang 'wuliye a wari laahi ming jaa wari tiinhuu.

18U daang 'wuliye Soolomong bila nga sannii bang nyeli 'ihi u degiri jaa tiinhuu ang na sing ka ba di maali a iinsens sarika 'ihijie. U daang 'wuluung bila ni u tiinhuu ang na sing ka ba di maali a cheeriet. A sannii cheribihi ni ang yaari a kpangkpama pogi Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni la bila.

19Ka 'Deevid daang yeli: Amahi jaa ka Ba Tari Baahaa Daana di u 'nu jegima mang nye a tuma 'meselihung 'ningbiri a bang sebaa 'bing.

20Ka 'Deevid daang yeli 'lcu u 'bi-dau Soolomong: Ing fanga, a tari nyau ming a tung bila. Ta jora dabieng, to wa vena ka i inga ming chuora, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, n Naangmini ni na 'biye i seng. U kung bahii, u kung jaanhii ming a gara ing na wa tung Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tungbu tuma jaa baahi.

21A Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba 'sii 'sii ni ang tuna Naangmini 'deu tuma ni jaa la bila. 'Nuuhi tungtuna jaa ming ang i 'siri ka u sung na sumiing ning bangbu jaa buurii tuni j aang. A 'yi-dieriba aning a niba jaa ming na mang 'Nye i 'nuuhing kpeleng kpeleng.

1 Chronicles 29

1Ka Naa 'Deevid daang la yeli 'lcu a langbu jaa: N 'bi-dau Soolomong, u 'yong ka Naangmini 'lugi ni, 'bibile nang la. U nang ba bang yelitarihi 'ningbiri. Che ka a tuma ming i kpong, ‘bojung ninsaalaa naaning 'so a Ngming'puohi 'de-kpong. Ba Tari Baahaa Daana Naangmining 'sou.

2Pampana, a'wo n Naangmini 'deu ni yela, n nariyeng n fanga jaa. N boye salima 'bing 'ku salima bungmaanihi, a bo wari bing 'ku wari bungmaanihi ming. N boye yaawa a 'bing 'ku yaawa bungmaanihi, a bo 'kue 'bing 'ku 'kue bungmaanihi ming. N boye daari ming 'bing 'ku daari bungmaanihi. N boye oniks 'kubo, a bo 'ku-marihi, a bo 'ku 'irii 'irii ang nyeliha, lcu-nanee jaa baluu, aning maaribal lcu-talibera yaga.

3N buobu ming jaa ang ahi n Naangmini 'deu ni ingang 'jung ngaang mang i paahi. A 'yi anani jaa mang bo 'bing a 'de-pegi'yiruu nga yela ni 'puoring, n la tihiye n minga bagida bungnanee ang i dabang, n Naangmini 'deu ni yela. Ana la salima aning wari.

© 2009 Bibles International.

4N tihiye sannii taalentihi 'tuhi ata ang i 'Oo-fer salima baluu, a tihi wari bang nyeli 'ihi a degiri jaa ming taalentihi 'tuhi ayo'poin. N tihaang ka ba nyeli pogi pogi a 'deri daangguoma.

5N tihaang ka ba di a salima maali salima bungmaanihi, a di a wari ming maali wari bungmaanihi. N tihaang ka ba dia tung tuni jaa buurii a 'nu-tungtuniba 'nuuhi ang sing ka a tung. Ning'buong i 'siri ka u weli u minga 'jine 'lcu Ba Tari Baahaa Daana?

6'Beng la ka a 'yi-daangdaba aning Iisiriel buura 'yi-dieriba ni daang tihi 'kuubuhi ba miihi buobung. Bila daang la a 'sojehi 'tuhii aning a koo koo ningbera ni ming, a langning a ningbera ni ang da mang kaara a naa tuma ni.

7A buunhu nga bang daang tihi a Naangmini 'deu tuma ni yela. Ana la sannii ang na to taalentihi 'tuhi a'nu aning taalentihi lijaanaahi aning anaahi, wari taalentihi 'tuhipie, yaawa taalentihi 'tuhi 'pie ning a'nii, aning 'kue ming taalentihi 'tuhi-koo.

8Nie jaa ming ang tan ku-nanee daang diang tihi bang ing Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee bingjie ning. Jehaiyel, a Guurisung nie ni 'nuuhing bang daang dia ing.

9Bila 'puoring a niba daang nyengingyeng, bang tihi ba miihi buobung 'jung. 'Bojung ba daang 'kuye Ba Tari Baahaa Daana aning ba 'sildri jaa, a 'tuuro ba miihi buobung. Ka Naa 'Deevid ming daang nyenging yaga jaa.

10Ka 'Deevid daang pegi Ba Tari Baahaa Daana a langbu niba jaa 'ningbi-tooring, a yeli: Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ti Ba, i tariye 'pugibu wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

11'Oo Ba Tari Baahaa Daana, inang 'so berihung, kpiengu aning a girima. Inang 'so a jau'diibu aning naalung nanihung, 'bojung inang 'so bung jaa ang 'bi sagbamang aning 'tengeng. Inang 'so a naalung, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I 'duohiye i minga a i ju-daana bung jaa ingang.

12I seng ka bundaalung aning nanihung jaa mang 'yi. Inang 'so naalung bung jaa ingang. I 'nuuhing ka kpiengu aning fanga 'be. I 'nuuhing ka ningberii 'kuubu be. Inang mang kuro bung jaa ming fanga.

13A 'jung ti Naangmini, ti 'puohiing barika, a 'pugiro i girima 'yuori ni.

14Che ningbuo lima yeng? Ningbobo la n niba ming, a'wo ti na tuong 'ihi buunhu nga taa ti miihi buobung? 'Bojung i seng ka buunhu jaa 'yi. I minga buunhu 'puo la ting la kpe a 'ihi 'kui.

15'Bojung saamba aning so'chenibe liti i 'ningbi-tooring, a'wo ti nabaali'mine jaa. Ti beri 'woningye 'kalinchiu 'tenge 'jung che, ka tamaa 'chibe.

16'Oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, a bungjemaa nga jaa ting bo 'bing ka ti me 'deu ku i 'yo-pegi'yiruu, i 'nuuhing ang 'yi. Inang 'so a jaa ming.

17N Naangmini, n bangyeng ming ka i mang piehiye 'sikie, ka i 'pu-peli 'bi yela ang 'tori ingang. Maang yeng, n 'sikiri-pielaa mang di 'ihi a buunhu nga jaa tihi n minga

© 2009 Bibles International.

buobung. Pampana ming n tariye 'pu-peli aning mang nye i niba ang bi che ka ba 'kui ba miihi buobung.

18'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, ina la ti ba'mine Aaburaham, Aizik aning Iisiriel Naangmini. Di a yela nga ing i niba 'sikieng ka u i ba yelinyogiruu a gara wagiri jaa. Veng ka ba 'sikie marii.

19Che ka i 'ku n bi-dau Soolomong ming limanihung 'sikiri ka u mang 'tuuro i no'kurihi aning i 'sierihi aning i yeli'tuurihi. Veng ka u tuong i a yela nga jaa, a me a Ngming'puohi 'de-kpong ni yela mang bo buunhu bing ni.

20Bila 'puoring ka 'Deevid daang yeli 'ku a langbu niba j aa: Ye panaa pegi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Ka a langbu niba jaa daang pegi ba ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. Bang daang 'churi ba 'juri, a 'pu 'tengeng, Ba Tari Baahaa Daana aning a naa 'ningbi-tooring.

21'Beng la ka beu daang kaa bang 'ihi sarildhi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ba daang 'ihiye sarika nyugirihi ku Ba Tari Baahaa Daana. Ama bang daang di 'ihi a sarika: Nadee 'tuhi, pidee 'tuhi, pipola 'tuhi, a langning ba bung'nyuurihi sarikihi. Ba daang 'ihiye sarikihi jemaa Isi'reeli niba jaa yela.

22Bang daang 'di che 'nyu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring aning nyengkakpong a daari. Bang la bing 'Deevid bi-dau Soolomong naa gberi 'buyi. Ba daang buoye kpaang waahuu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ka u i 'yi-diera che ka 'Zeedok ming i Ngming'puohi 'yi-diera.

23'Beng la ka Soolomong daang 'jing Ba Tari Baahaa Daana na'kogo ning a die u ba Deevid jie leu naa. U maa'koo ming daang maaliyeng, ka Isi'reeli niba ming jaa da 'tuuro u nuori.

24A 'yi-dieriba aning a gandaba jaa aning Naa 'Deevid 'bi-daba ni ming jaang daang 'sigihi ba miihi 'ku Naa Soolomong.

25Ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'duohi Soolomong yaga jaa Isi'reeli niba jaa 'ningeng. U daang kuung naalung nanihung nga buurii Iisiriel naa jaa ang ba nye Iisiriel 'puong.

26Ka Jeesi 'bi-dau 'Deevid daang 'di Iisiriel jaa naalung.

27U daang 'diye Iisiriel naalung 'yuomo lijaa'yi. 'Yuomo ayo'poin ung 'di naalung 'Hii-birong 'puong, a 'di naalung 'yuomo 'pihita ning ata ming Jeruuselem 'puong.

28A 'jung u daang 'koriyeng sung che 'kpi. U daang nyiye 'beri yaga jaa, a i bundaana a tari girima ming yaga. Ka u 'bi-dau Soolomong daang die u 'jie 'di naalung.

29Naa 'Deevid tungtunihi, a 'yi a 'munpiileeng a gara a baahaang, ba sebaang 'bing. Siringkoni ba sebaang Saamiu-el, a kaakaara gbangung, a sebaa dangyera 'Neetang ming gbangung. Ba sebaang Gaad, a kaakaara ming gbangung.

© 2009 Bibles International.

30'Deevid naalung 'diibu aning u kpiengu jaa yelang 'bibe. Ka yela ang daang paguu aning anani ang pagi Iisiriel ming 'bibeng. Anani ming ang daang pagi a paalihi naalunhi jaa ni ming 'biyebe.

© 2009 Bibles International.

2 Chronicles

2 Chronicles 1

1'Deevid 'bi-dau Soolomong daang ingye u minga kpiengu u naalung ni 'puong. Ka Ba
Tari Baahaa Daana u Naangmini ming daang bi u seng, a 'duohuu gaga jaa.

2'Beng la ka Soolomong daang yeli yela 'ku Isi'reeli niba jaa. U daang yeliye yela 'ku
a 'sojehi 'tuhii aning a koo koo ningbera aning a saringmaariba, a yeli yela 'ku nie jaa
ming ang i Iisiriel 'yi-diera, aning a ba'mine 'deri 'yi-daangdaba.

3Bila 'puoring Soolomong aning a langbu niba jaa daang 'doye a 'jiduoruu ni ang bi
Giibiyong ni, bojung beng ka a tent ni bang mang 'tuoho Naangmini ni daang 'be. Una
ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Moosis daang maali a 'mosogong ni.

4Che 'Deevid daang tariye Naangmini daga ni 'yining Kiirijat 'Jii-arim 'do waaning jie
ni ung maali u yela ni, 'bojung u daang kpaahiye tent u yela Jeruuselem 'puong.

5A sarika 'ihijie ni bang di yaawa maali ni daang 'biye Ba Tari Baahaa Daana tenti'deu
ni 'ningbi-tooring. 'Yuurai bi-dau Beezaleling daang maaluu 'bing beng. Huur bi-dau
daang la 'Yuurai. 'Beng ka Soolomong ning a langbu niba daang ti 'puohi Naangmini.

6Ka Soolomong daang 'do 'be, a sarika 'ihijie ni bang di yaawa maali ni. Unang daang
bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a 'tuohibu tenting ni. Ung daang 'ihi sarika
nyugirihi 'tuhi u ingang.

7A daari 'ji-suorii ka Naangmini wa Soolomong seng a wa yeli 'kuu: Suhi. 'Bo ing
buora ka n 'kui?

8Ka Soolomong yeli 'ku Naangmini: I 'wuliye n ba Deevid nungbu ang ba tan baahaa,
a veng mang die u 'jie 'di naalung.

9'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, veng ka i nuori ni ing ing 'ku n ba 'Deevid ni
paali, bojung i 'bingmeng naa mang kaara niba ang i jemaa a'wo 'tenge ju tani.

10Bila 'jung Immo yeng aning bangbu ka n mang tuong die a niba 'yie a 'yining a leu
tariba waaning. 'Bojung ning'buong na bang ngmaa i niba ang i jemaa sing ngaang
saree?

11'Beng la ka Naangmini daang yeli 'ku Soolomong: A yeli ngang bi i 'slicking. I ba
suhi bundaalung bii bundaambuunhu bii girima bii i dondomihi 'nyivoe kongbu. I ba
suhi 'nyivo-yogu ming. Che i suhiye yeng aning bangbu ka i ngmaara n niba nga
mang bimii naa ka i kaara nga saree.

12Bila 'jung n na 'kuing yeng aning bangbu. N na 'kuing bundaalung, bundaambuunhu
aning girima na'mine ni ang 'di che 'kui ni kanga jaa ang daang ba tari. Naa jaa ming
'chibe a na 'di i 'puoring a tan a taa.

13Ka Soolomong daang 'yi a 'jiduoruu ni ang 'bi Giibiyong ni. U daang 'yiye a 'tuohibu
tent 'ningbi-toori leu wa Jeruuselem a wa kaara lisiriel.

© 2009 Bibles International.

14Ka Soolomong daang laanhi cherietihi aning yohijonniba. U daang tariye cherietihi 'tuhi aning koohi anaahi (1,400) aning yohijonniba ming 'tuhi 'pie ning a'yi (12,000). U daang dibang ing a cherietihi 'yi-bera ning, ka ba 'mine ming bi a naa seng Jeruuselem 'puong.

15Ka a naa daang veng ming ka wari aning salima pun Jeruuselem 'puong a'wo 'kubo. Ung daang veng ka 'siid-er daari ming pun gaga jaa a'wo gbalaa daari ni ang bi a Sefala tang'biliing.

16Soolomong daang tariye yohi ming bang da 'yining lijipiti aning Keeve waaning. Bila ni bang daang kuohaa Keeve 'puong a sanga ni ka a naa da'diribe daang daa.

17Ba da mang daye cheeriet ming wan sekelihi koohi ayuobi a taruu 'yining 'Iijipiti waaning. Sekelihi koo aning 'pihinu bang da mang da yohu ming. Ngaang bang da mang dia kuohi ang gaa Hiit niba aning Aaram niba na'mine ni jaa 'jie. ('Munpiilee G. 25:20)

2 Chronicles 2

1'Beng la ka Soolomong daang 'ku nuori ka ba me Ngming'puohi de-kpong 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'yuori a me u minga ming najangu.

2Ka Soolomong daang lugi daba 'tuhi lijaata aning 'tuhi 'pie (70,000) ka ba mang 'tuoro 'tuobuhi, a 'lugi 'tuhi lijaanaahi ming ka ba ngmaha 'kubo a taanhing. Ung daang 'lugi daba 'tuhi ata aning koohi ayuobi (3,600) ming ka ba mang kaariba.

3Bila 'puoring Soolomong daang tungyeng ka ba yeli Taiyer naa Hairam ngaang: Bila ni ing daang i 'ku n ba 'Deevid, a tuoluu 'siid-er daari ka u me 'deu kpiera ni, i bila 'ku n ming.

4Nye, n mieriye Ngming'puohi 'de-kpong ka n 'ku Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'yuori. N na diung ing u 'nuuhing, a mang nyugira iinsens 'nyuu-noohi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. N mieruung a paanuu 'lugirihi ni ang sing ka a mang bibe wagiri jaa ni yela. A sarika nyugirihi ni ang na mang 'ihe beeguu aning ji-maarii, a peenhibu 'bering, a 'Chiu paaning aning Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'tigiribinnihi ning ni yela mang mieruu. Bila iye yelibinnuu 'ku Isi'reeli niba a gara wagiri ang ba tan baahibu.

5A Ngming'puohi 'de-kpong ni ming mang yeng me ni na jigiye yaga, bojung ti Naangmini ning i kpong gaa ngmima jaa.

6Che ning'buong na bang me Ngming'puohi 'de-kpong 'kuu yeng, sagbani aning sagbama jaa 'puo sagbani minga ni ang kung bang taruu baahi? Ningbuo la n ming a'wo n na miera Ngming'puohi 'de-kpong 'kuruu ka sarikihi nyugibu u 'ningbi-tooring 'yong yela naani?

7Bila 'jung, 'ihi dau nga ang tari bangbu salima aning wan tumang ka u wa n seng 'wieng. U na iye nie nga ang tari bangbu yaawa tumang, a tan bangbu 'kue ming tumang. U daana na tariye bangbu 'ngmijimejime aning 'ngmi-jiihi aning 'ngmisugini tumang. U na iye nie ang tari 'kookerii a na bang chi buunhu ing 'kubong. U ning daba

© 2009 Bibles International.

ni ang tan bangbu ning na mang tuna. Bana ka n ba 'Deevid bo bahi bang 'bi n seng 'Juuda aning Jeruuselem 'puong ni.

8Tihi 'siid-er aning saipires aning aligum wegibera ming ka ba 'yining Leebanong wa 'kumo, 'bojung n bangyeng ka i tungtuniba tariye dabera ngmaabu 'kookerii Leebanong 'puong. N tungtuniba ming siringkoni ningba na la. (Liivai G. 14:4; 1Na'mine G. 10:12)

9Ba na maaliye taabuuhi jemaa 'kumo, 'bojung Ngming'puohi 'de-kpong ni mang buora ka n me ni na jiging yaga, a i nomaa ming.

10Siringkoni, n na 'kuye i tungtuniba ang i daari tungtuniba a na ngmaaha a daari ni buunhu. N na 'kubong 'wiit jong koorihi 'tuhi lijeri, baarili koorihi 'tuhi lijeri, waing a'wo galinhi 'tuhi-koo aning 'tuhipie ning a'nu (115,000), ka kpaang i galinhi 'tuhi-koo aning 'tuhipie ning a'nu (115,000).

11'Beng la ka Taiyer naa Hairam daang seu gbangu ku Soolomong a yeli: Ba Tari Baahaa Daana ang nung u niba 'jung ung 'bimii naa ka i kaariba.

12Ka Hairam la yeli: Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni tariye 'pugibu, unang naang sagbani aning 'tenge ni. U 'kuye Naa 'Deevid 'bi-dauyenbanginaang tan haakila aning 'ningbiyuo. Unang na me Ngming'puohi 'de-kpong 'ku Ba Tari Baahaa Daana che me u ming najangu ni.

13Pampana, n tuniye n tungtung-jigilii bang buona Huuram. U iye 'ningbiyuoro ming.

14Poga kanga ang i Daan buurii 'bi-dau la. U ba ming iye Taiyer nie. Huuram tariye bangbu salima aning wari tumang, a tan bangbu yaawa tumang, aning 'kue, 'kubo aning daari ming tumang. U tariye bangbu 'ngmijimejime, aning 'ngmisugini, aning masari tanfulafula aning 'ngmi-jiihi ming tumang. U na bang chi maaliye bungmaanuu jaa buurii ing 'kubong, a tuong kaa bungjaa 'meselihung ing na 'kuu ming a maaluu. U ning i tungtuniba ni ang tan bangbu, aning n ningkpong 'Deevid, i ba tungtuniba ni ang tari bangbu ning na tuna.

15Pampana, tihi a buunhu ni yela Ma n ningkpong ang yeli ni ka ba bo 'ku i tungtuniba. A 'wiit, a baarili, a kpaang, aning a waing la bila.

16Ti na ngmaahiye daari ming bila jaa ina ang wa buora a 'yining Leebanong waaning. Ti na werihaang taabuuhi a ing maning ka a wa Joopa ka i 'tuoro 'duoro ning Jeruuselem.

17'Beng la ka Soolomong daang sori saamba jaa ang 'bi Iisiriel paaluung. A ningsori ni u ba 'Deevid ang daang soriba ni 'puoring la bila. Niba 'tuhi-koo aning 'tuhipihinu ning ata aning koohi ayuobi (153,600) bang daang nye.

18Ung daang veng ka ba 'tuhi lijaata aning 'tuhi 'pie (70,000) 'tuoro 'tuobu, ka 'tuhi lijaanaahi i 'ku-pehiniba a taanhing, ka 'tuhi ata aning koohi ayuobi (3,600) ming i ningbera a na mang kaara ka a niba tuna.

2 Chronicles 3

© 2009 Bibles International.

1Soolomong daang 'piiliyeng ka u me Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni Jeruuselem
'puong, 'Moraiya Tangkpong 'jung. 'Beng ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa
Soolomong ba 'Deevid seng ni. 'Jie ni Deevid ang daang maali 'Jii-bus nie Araana
jiengaang ni la.

2U naalung 'yuomo anaahi 'puong, a 'yiilung 'chiu 'beri a'yi daari ung daang 'piili a
miebu.

3'Demtmi nga ka Soolomong daang 'bing a miera Naangmini 'deu ni: U yogulung
daang iye 'kiyubitihi lijaata, ka u yelingu ming i 'kiyubitihi lijeri, a 'tuuro a 'kiyubit
maahi'koree ning.

4A jang'gaalee ming ang 'bi a 'deu 'ningbi-tooring yogulung daang iye 'kiyubitihi lijeri,
a di a 'deu yelingu bogu. U 'duobu ming daang iye 'kiyubitihi lijeri. Sannii ang i
'forifori ung daang di pogi a 'puo.

5Saipires daari ung daang i bang di marihi a 'de-kpong 'puo, che di sannii ang ba tari
degiri jaa pogi. Ung daang i bang pehi lamari daari aning jorihi a ingang.

6U daang vengyeng bang di 'ku-nanee a boo a 'deu, ka u nye viela. A salima ming
daang iye salima ang 'yi Pari'veeyim.

7U daang iyeng bang di salima pagi a 'deu wegihi, u 'di-noe daari, u daangguoma,
aning u 'di-noe ming. U daang iyeng bang chi a daangguoma a maali cheribihi imaa.

8U daang iyeng bang maali a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni ming, ka u yogulung i
'kiyubitihi lijeri a'wo a 'deu yelingu. U yelingu ming daang iye 'kiyubitihi lijeri. Sannii
ang i 'forifori taalentihi koohi ayuobi ung daang veng bang di pagi u 'puo.

9A 'piingbie tiinhuu daang iye sannii sekelihi 'pihinu. U daang iyeng bang di sannii
pagi a saa'ju 'jiihi ni ming.

10U daang iyeng bang pehi cheribihi a'yi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruung. Ung
daang veng bang pehimaa a di sannii pagaa.

11A cheribihi kpangkpama jaa di lang taa yogulung daang iye 'kiyubitihi lijeri. A
cherib kanga kpangkpang'yeni da mang iye 'kiyubitihi a'nu, a mang tiiha a 'deu
daangguoning. Ka kpangkpani nga ming ti i 'kiyubitihi a'nu, a tiiha u cherib to ni
kpangkpaning.

12A cherib kanga ni ming kpangkpang'yeni daang iye kiyubitihi a'nu, a tiiha a 'deu
daangguoning, ka kpangkpani nga ming ti i 'kiyubitihi a'nu, a tiiha u cherib to ni
kpangkpaning.

13A cheribihi nga kpangkpama jaa 'vuo daang iye kiyubitihi lijeri. A daang ahiye
'dendenge a gbeeng, a leu 'tori a 'de-kpong.

14Ka Soolomong daang i bang maali 'ngmisugini, 'ngmijimejime, 'ngmi-jiihi aning
masari tanfulafula patiisa, a 'woo cheribihi ing u ingang.

© 2009 Bibles International.

15U daang iyeng bang maali piilihi a'yi ming 'duobu ang i kiyubitihi 'pihita ning a'nu a Ngming'puohi 'de-kpong ningbi-tooring. A piili'ju-bomboba ni ming ang daang 'bi a 'juring ni kanga jaa daang iye 'kiyubitihi a'nu.

16U daang iyeng bang maali jorihi bang paling paling a'wo a 'puo 'puo 'ji-pegi'yiruu buunhu ni, a dia chegi a piilihi 'juring. Ung daang veng bang maali poomegiranitihi koo a dia ing a jorihi bang paling ni iinhing.

17Bila 'puoring u daang iyeng bang ba piilihi a Ngming'puohi 'de-kpong 'ningbi-tooring. Kanga daang Nye sa'mungduring ka kanga ming 'bi sa'mung-goong. U daang buongye a sa'mungduri bung ni 'Jeeking, a buong sa'mung-goo bung ni ming Boo-az.

2 Chronicles 4

1Ka Soolomong daang la i bang di yaawa maali sarika 'ihijie. 'Kiyubitihi lijeri daang la u yogulung, ka u yelingu ming i 'kiyubitihi lijeri. 'Kiyubitihi pie ming daang la u 'duobu.

2Bila 'puoring u daang iyeng bang nyeli yaawa maali a gbaalikpong. A 'yi u nogbani kanga che gara u to daang iye 'kiyubitihi 'pie. U daang iye 'gulogulo u jaa. U 'duobu daang iye 'kiyubitihi a'nu, ka u maahibu 'gili wa 'tuohi ming i 'kiyubitihi 'pihita.

3A gbaalikpong 'muni jaa wa 'gili daang tariye nadavarihi bang toonhi maali, ka 'pie da mang 'bi 'kiyubit jaa 'vuong a 'gili a gbaalikpong wa 'tuohi. Sanga nga bang daang wa nyena buunhu ka ba maali a gbaalikpong, ba daang maaliye a nadavarihi lainhi a'yi.

4A gbaalikpong daang dogiliye nadavarihi pie ning a'yi ingang. Ata daang 'toriye sa'mung-goo seng, ka ata 'tori ngmingtongkpieri seng, ka ata 'tori sa'mungduri seng, ka ata ming 'tori sa'muni seng. A gbaalikpong daang dogiliye a ingang, ka a jaa 'mono leu 'tori a puo.

5U kpagu daang iye 'nu-tali yelingu, bang maali u nogbani ming ung 'woning bonsuo nogbani. U daang 'woningye 'tuo-guri 'puuri. Baatihi 'tuhi atang da mang kpeu.

6Ka Soolomong daang veng bang maali tahibera 'pie ming, ung di a a'nu 'bing 'duri seng, a di a'nu ming 'bing goo seng ka ba mang pegira buunhu a 'puong. Ba da mang pegiraye buunhu bang mang di ihe sarika nyugirihi a 'puong. Che a gbaalikpong yeng, a Ngming'puohi 'yi-dieribang daang 'sou a na mang pegira u 'puong.

7U daang vengyeng bang maali sannii fintindaari ming pie a 'tuuro a 'meselihung 'bigiheeng, a dia 'bing a Ngming'puohi 'de-kpoming. U daang diye a buunhu a'nu 'bing 'duri seng, a di a'nu ming 'bing goong.

8Ka Soolomong daang veng bang maali 'teebulihi ming 'pie a 'bing a Ngming'puohi 'de-kpoming, ung di a a'nu bing 'duri seng, a di a'nu ming bing goong. U daang maaliye sannii la'bilii ming koo.

9Ka Soolomong la i bang me a Ngming'puohi 'yi-dieriba jaga aning a jagikpong. U daang maaliye 'di-noe ing a jangung, a di yaawa pogi a 'di-noe nga.

© 2009 Bibles International.

10U daang diye a gbaalikpong 'bing sa'muni aning sa'mungduri kpachagang.

11Ka Huuram daang maali a dugiri, sobulihi aning la'bilii. Ka Huuram daang baahi tuni ni ang daang sing ka u tung 'ku Naa Soolomong, a'wo Naangmini 'deu ni ingang.

12Ana la a piilihi a'yi aning a 'juri bomboba ang 'woning laahi a 'bi a piilihi a'yi nga 'juring ni. 'Mine ming la jierihi a'yi ang pogi a piilijuri bomboba a'yi ang 'woning la'bilii a bi a piilihi juring ni.

13Poomegiranitihi koohi anaahi ang na ing a jierihi kampanlihi a'yi ning daang paahiyeng. Jieraa jaa da mang tariye poomegiranitihi lainhi a'yi a'yi u ingang. A da mang pagiye a piilihi juri bomboba a'yi ni ang 'woning la'bilii a piilihi juring ni.

14U daang maaliye 'torikohi aning a tahibera ni ang dogili a ingang.

15U daang maaliye gbaalikpong bung'yeni aning nadavarihi 'pie ning a'yi, ang bi u luong.

16Ka Huuram daang di yaawa bang 'uri ang nyeliha maali dugiri, sobulihi, fookihi aning a bungbilii jaa 'ku Naa Soolomong, Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni yela.

17Jooridang Mani ji-gbalanggbali ning ka a naa daang veng bang nyelaa ing yagu bungmierihi ang tari a 'meselihung, a maalaa. Suukot aning Zere'deeta kpachagang daang la.

18Ka Soolomong daang veng bang maali a buunhu nga jaa yaga, haali ba ba la wa bang a yaawa tiinhuu ang to bila.

19Ka Soolomong daang veng bang maali a Naangmini 'deu buunhu jaa. U daang vengyeng bang maali a sannii sarika 'ihijie aning a 'teebulihi ni a paanuu'lugirihi ang da mang dogili a 'jung ni.

20U daang vengyeng bang di sannii ang i 'forifori maali a fmtindaari aning a fintinihi. U daang maalaang ka a mang 'dire bila ang bing ka a mang 'dire a 'puo ji-pegryiruu 'ningbi-tooring ni.

21Ama ung daang maali a langning a da'puuri, a fintinihi, buunhu bang di 'kpiinhe a fintinihi ni bang di sannii maali ni. Salingmiihi ang ba jeri bungjaa bang di maalaa.

22U daang vengyeng bang maali buunhu bang di ngmaaha finting'ngmie 'juri, a la'bilii, a 'surihi aning a iinsens 'butmg peretehi ni bang di sannii ang ba jeri bung jaa maali ni. A'wo a Ngming'puohi 'de-kpong yeng 'di-nokpong ni, ka a 'puo 'puo 'di-noe ni ang 'yuoro kpiera a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni, aning a Ngming'puohi 'de-kpong jangkpong 'di-noe ni, sannii bang daang di pogaa.

2 Chronicles 5

1Ka Soolomong daang tung Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tuma jaa baahi. Ung daang tan a buunhu ni jaa u ba ang daang weli 'bing 'ku Daana ni kpening. Ana la a wari, a salima aning a buunhu jaa. Ung daang dia bing Naangmini 'deu ni bungnanee bingjiihing.

© 2009 Bibles International.

2'Beng la ka Soolomong daang laanhi Iisiriel ningbera aning a buura 'ju-daamba jaa, aning Isi'reeli niba 'yi-daangdaba lang taa Jeruuselem 'puong. U daang buongbang ka ba titan Ba Tari Baahaa Daana layiri daga ni 'yining Zaiyong, Deevid 'Yi-kpong ni 'do waaning.

3Bila 'jung Isi'reeli daba jaang daang langning a naa a 'tigiri 'jieng a 'chiuri ayo'poin daana 'puong.

4Ka Isi'reeli ningbera jaa daang wa ka a 'Liivai niba di a daga.

5'Beng la bang daang tari a daga, ka a 'tuohibu tent, aning a bungpegi'yirihi ni jaa ang daang 'bi a tenting ni 'do waaning. A Ngming'puohi 'yi-dieriba ang i 'Liivai nibang daang taraa 'do waaning.

6Ka Naa Soolomong aning Isi'reeli niba langbu niba ni jaa ang lang a daga 'ningbi-tooring ni daang 'ihi sarikihi. Piihi aning nadavarihi bang daang di 'ihe a sarika daang ba tari nuori. A daang kung bang sori ming, a jemaa 'jung.

7'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang tari Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga ni kpening u bingjie. A Ngming'puohi 'de-kpong 'puo 'puo 'ji-pegi'yiruu ning daang la, a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruung. A cheribihi kpangkpama luong bang daang 'bimuu.

8'Bojung a cheribihi daang yaariye a kpangkpama 'gaali a daga bingjie ni. A cheribihi daang 'gaaliye a daga aning u dapuola ni bang mang di pegiluu ni.

9A dapuola daang daa 'yiyeng, haali ka nie mang bi a ji-pegi'yiruu ni ang 'bi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni 'ningbi-tooring, che nyiraa. Che ka nieng ahi 'yengeng u da ba mang nyiraa. A bibeng a waana 'jine.

10Bung jaa daang 'chi a daga 'puong, ka a 'ku-tala a'yi ni 'Moosis ang daang di ing beng 'Hoo-reb 'puong ni 'yong naani. A sanga ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'bing layiri ning Isi'reeli niba, sanga ni bang daang 'yi lijipiti 'puong ni.

11A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang wa 'yiye a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruung. A Ngming'puohi 'yi-dieriba ni jaa ang bibeng ni daang weliye ba miihi a kaa ba miihi jieng i 'forifori. Ba daang ba jera 'sii 'sii ning bang 'be.

12A 'Liivai niba ni ming ang i 'yiengyienibe ni jaa daang ahiye a sarika 'ihijie sa'muni seng. Eesaf, 'Hiiman, aning Jediutang, a langning ba 'bi-daba aning ba dogiriba jaang daang ahi 'beng. Ba daang yeriye masari tampieni che pegili peretengmirihi, 'yieme bungngmirihi bang maali ning 'ngmie aning 'konihi. Ngming'puohi 'yi-dieriba koo aning lijeri ming daang puoye ba ingang a ngmira biengkonihi.

13Siringkoni a biengkoningmiriba aning a 'yiengyienibe daang wa langye nuori'yeni. Ba daang langye nuori'yeni ka ba kokoe kpetaa, bang 'pugiro a 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika. Ba daang 'duohiye ba kokoe a langning a biengkonihi aning peretengmirihi aning a 'yieme bungngmirihi, a 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana che yera ngaang: U yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa. Ka a 'deu, Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni daang pa aning savaalii.

© 2009 Bibles International.

14Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ba la tuona aha tuna ba tuma a savaalii yela, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana girima daang paaliye Naangmini 'deu ni.

2 Chronicles 6

1'Beng la ka Soolomong daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng ka u na kpieriye a savaalisagila 'puong.

2N meye 'deu ang suma yaga jaa 'kui. U iye i kpe'jie a gara wagiri jaa.

3'Beng la ka a naa daang leu a duhi sung 'ku Isi'reeli langbu ni jaa. Isi'reeli langbu ni jaa daang ahiyeng che ung i bila.

4Ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini tariye pegiri. Unang di u 'nuuhi a veng ka yeli ni ung yeli ning u nuori 'ku n ba 'Deevid ni paali.

5Ngaang ung daang yeli: N daang tariye n niba Isi'reeli 'deme 'yining lijipiti paaluung. A 'piili ana daari ni a waana nga, n ba lugi 'yi-kpong jaa Iisiriel buurii jaa 'puong ka n me 'deu beng ka n 'yuori kpeling 'beng. N ba lugi dau jaa ming ka u kaara n niba Isi'reeli 'deme.

6Che n lugiye Jeruuselem, ka n 'yuori kpeling beng. Mang 'lugi 'Deevid ming ka u kaara n niba, a Isi'reeli niba.

7A daang Nye n ba 'Deevid 'silciring ka u me Ngminglmohi 'de-kpong 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'yuori.

8Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku n ba 'Deevid: Ang bi i 'sikiring ka i me Ngming'puohi 'de-kpong 'ku n 'yuori ni, i mooyeng aning bila ang 'bi i 'sikiring.

9Anaajaa che i naaning na me a Ngminglmohi 'de-kpong. I bi-dau ang na i i minga bi-dogang na me a Ngming'puohi 'de-kpong lcu n 'yuori.

10A 'jung Ba Tari Baahaa Daana paaliye u yelihung ni ung yeli ni. N liehiye n ba 'Deevid vuori, a 'jing Iisiriel na'kogo ning a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang daang ing nuori bila ni. N meye Ngming'puohi 'de-kpong ming 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'yuori.

11N diye a daga ming Bing 'beng. U 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri ni ung bing ning Isi'reeli niba ni 'be.

12'Beng la ka Soolomong daang ahi Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring Isi'reeli langbu ni jaa 'ningbi-tooring, a yaari u 'nuuhi.

13Soolomong daang iyeng bang di yaawa maali bung'duoruu 'bing a jagikpong gaalinggang. U yogulung daang iye 'kiyubitihi a'nu, ka u yelingu i 'kiyubitihi a'nu, ka u 'duobu ming i kiyubitihi ata. Ka Soolomong daang 'do ahi u ingang, a 'gbinti Isi'reeli langbu jaa 'ningbi-tooring a yaari u 'nuuhi ang 'tori sagbani.

© 2009 Bibles International.

14Ung daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, Naangmini jaa 'chi sagbaning bii 'tenge 'jung a'wonii. I mang paaliye i 'layiri aning nungbu ang ba baaha 'kuro i tungtuniba ang mang 'chene i 'ningbi-tooring aning ba 'sikie jaa.

15I paaliye nuori ni ing ing i tungtuna Deevid, n ba ni. I yelaang ning i nuori, a paalaa ning i 'nu a'wo 'jine nga.

16Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, paali nuori ni ing ing i tungtuna 'Deevid, n ba ni. I yeliyeng: I daang kung kong dau ang na mang 'jine Iisiriel na'kogo ning n 'ningbi-tooring jaa. Ka i 'bi-daba ning na chelihi ba soe, a mang 'tuuro n 'begu ni a'wo ing 'tuu bila n 'ningbi-tooring ni yeng, bila na tuming.

17Pampana, 'oo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini, veng ka i yelihung ni ing yeli 'ku i tungtuna 'Deevid ni paali.

18Che Naangmini ning ninsaaliba siringkoni na bang lang kpiebu 'tenge 'jung? Nye, sagbani aning sagbama jaa baahaa sagbani gba kung tuong tarii, ba na wa yera a Ngming'puohi 'de-kpong nga mang me ni?

19Che Ma nang die i tungtuna 'puoho aning u suhibu nga, 'oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini. Chelihi 'wong i tungtuna 'kuori aning a 'puoho nga ung 'puoho i 'ningbi-tooring nga.

20Veng ka i 'ningbie mang 'bi a Ngming'puohi 'de-kpong nga ingang ngminaa aning 'yienguu. Mang veng ka a 'bi a jie nga ing yeli ka i na diye i 'yuori ing ni ingang. I bila a mang 'wono 'puoho ni i tungtuna ang na mang 'tori a jie nga che 'puohi.

21Ka i tungtuna aning i niba Isi'reeli nibang mang wa 'tori a 'jie nga 'puohi, mang 'wong ba 'puoho. Mang 'womaa arijenang, i kpe'jie ning. Ka inang wa 'womaa ming, nang veng kubo.

22A'mineng nie kanga na iye u to yelibeu ka a i firibu ka u po. A'mineng u na wa poye i sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring, a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'puong.

23Ka unang wa i bila, 'womaa arijenang, a tung tuma. Ngmaa i tungtuniba ni saree, a dogihi a ningbeu a leuhi u beu 'tuo u minga 'jung. 'Ku a sun'tuuro tonoo a 'tuuro u sun'tuubu ning.

24Che bii a'mineng i niba Isi'reeli 'deme na jau'leye ba doma 'ningbi-tooring, bang ii yelibeu 'jung. A'mineng ba na leu wang a wa buong i 'yuori a che 'puohi suhii i 'ningbi-tooring a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'puong.

25Ka banang wa i bila, 'womaa arijenang. Veng i niba Isi'reeli 'deme beu 'kubo che leu tariba waaning a paaluu ni ing daang di 'ku ba ning ba ba'mine ni.

26A'mineng sagbani na paging ka saa ba waana, bang ii yelibeu 'jung. A'mineng ba na 'puohing a 'tori a jie nga, a buong i 'yuori che bahi ba beu ni, ing dogihiba 'jung.

27Ka banang wa i bila, 'womaa arijenang a veng i tungtuniba, Isi'reeli niba yelibeu ni 'kubo. I bila a 'wulibo sosung ni ang sigining ka ba 'chene. Che ka i veng ka saa ming wa i 'teng-gbangu ni ing di ku i niba ung i chengbung ning.

© 2009 Bibles International.

28A'mineng kongkpong bii 'baleu na ‘leyea paaluung, kuobu buunhu haaribu bii btmebie 'kolibu na 'leng. A'mineng ming 'sobo bii 'so-bera na wang. Che bii a'mineng ba dondomihi na wa 'pigibeng ba 'yi-berang a paaluung. Yelibeu jaa baluu bii baalung jaa baluu ming na bang 'leng.

29Nie kanga bii i niba Isi'reeli niba jaa na puohing a suhi Ngmini. A'mineng ba na iye bila sanga nga ba kanga jaa ang wa bang u minga tuora bii u 'pu-saanii, a di u 'nuuhi tie a Ngming'puohi 'de-kpong nga.

30Ka banang wa i bila, 'womaa arijenang i kpe'jieng, a veng 'kubo che 'ku nie jaa bila nga ang sigining u yeli-irihi jaa. I bangye ba 'Ode, 'bojung Ma 'yoming bang ninsaaliba 'sikie.

31I bila ka ba jorii, a mang 'chene i soeng wagiri ni jaa bang na kpiera a paaluu ni ing di 'ku ti nabaali'mine ni.

32A'wo saana ming ang ba i i niba Isi'reeli 'deme ni kanga 'lomboring, ngaang na bang 'biye 'be. A'mineng i 'yo-kpong, i kpiengu 'nu aning i 'nu-tieruu ni yela ung kaa a 'yi paalitoori wa. Ka unang wa 'puohi a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'puong,

33'womaa arijenang, i kpejie ning. I yeli jaa a saana ang na suhi, ka a donee nibihi jaa nye bang i 'yuori, a jorii a'wo i niba Isi'reeli niba. I bila ka ba bang ming ka i 'yuori bang buona ning a Ngming'puohi 'de-kpong nga mang me nga.

34A'mineng i niba na 'ying ka ba ti jauning ba domihi 'jie kanga ing tungbang. Ba na bang 'toriye a 'yi-kpong nga ing 'lugi nga aning a Ngming'puohi 'de-kpong nga mang me 'ku i 'yuori nga.

35Ka banang wa i bila, 'wong ba puohibu, aning ba suhibu arijenang a ahi ba 'puoring.

36A'mineng ba na iing yelibeu, 'bojung nie 'chibe a ba ira yelibee. Ka banang wa i bila, i 'suuri na bang 'ihiye ba ingang ka i diba ing a doma 'nung. Ba na leuye ningjaunyogirihi ka u nyogihi gaaning paalitoori bii paaliyengyeng kanga.

37Che a'mineng ba haakila na wa leuhing a paaluu ning bang na jaunyogihiba gaaning ni, ka ba die ba saangbu che suhii a paaluu ning bang leu ningjaunyogirihi ni. Ba na yeling: Ti tungye beu. Ti iye yelibee, a i 'pu-toyela.

38A'mineng ba na leu wage i seng aning ba 'sikie jaa aning ba 'suhu jaa paaluu ni bang i ningjaunyogirihi ni 'puong. A'mineng ba na 'toriye ba paaluu ni ing di 'ku ba ba'mine ni. Ba na 'toriye a 'yi-kpong ni ing 'lugi ni, a 'tori a Ngming'puohi 'de-kpong ni mang me 'ku i 'yuori ni ming 'puohi.

39Ka banang wa i bila, 'wong ba 'puohibu arijenang i kpe'jieng, a die ba Ngmingsuhi ming a ahi ba 'puoring. Veng 'ku i niba nga ang ii a yelibeu ni.

40N Naangmini, pampana n suhang ka i 'yuohi i 'ningbie che begi i 'tobo ming 'wong 'puohibu ni mang 'puohi jie ngang ni.

41A 'jung pampana, 'Diu 'ihi 'oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, a wa i peenhibu jie, ina aning i kpiengu daga ni. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, veng ka i

© 2009 Bibles International.

'chihilung ni 'muuri i Ngming'puohi 'yi-dieriba. Veng ka i ningpegi'yiribe ming nyengina i suntung 'puong.

42'Oo Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, to wa jaanha unani ing buo kpaang waahi ni. Tiehi i nungbu ang ba baaha i tungtuna 'Deevid ingang yela.

2 Chronicles 7

1Soolomong ang wa 'puohi baahi, ka 'buung 'yi sagbani a wa 'di a sarika nyugiruu aning a sarikihi, che ka Ba Tari Baahaa Daana girima ming paali a Ngming'puohi 'de-kpong.

2A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang ba tuong kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana girima daang paaliye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni.

3Isi'reeli niba jaang daang nye bila ni a 'butmg ang 'sigi. Ba jaang daang nye Ba Tari Baahaa Daana girima ni ming a Ngming'puohi 'de-kpong ingang. 'Beng la bang daang 'gbinti a di ba 'gberi mari 'tengeng a 'kubo 'jie ni bang saahi ning, a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana, a 'puguu, a yera ngaang: U yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

4Bila 'puoring ka a naa aning a niba jaa daang 'ihi sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

5Ka Naa Soolomong daang di nadee 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'yi (22,000) aning piihi ming 'tuhi-koo aning 'tuhi-lijeri (120,000) a 'ihi sarika. Ka a naa aning a niba jaa daang di a Naangmini 'deu ing Daana 'nuuhing.

6A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang kaaraye ba tuma 'jieng, ka a 'Liivai niba ming pegili Ba Tari Baahaa Daana 'yieme bungngmirihi ni. Ana ka Naa 'Deevid daang maali Ba Tari Baahaa Daana 'pugibu yela ni. Ngaang bang daangyera: 'Bojung unungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa. Ka 'Deeviding wa dia 'pugironing Daana jaa, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ming da mang ahi 'toribong, a ngmira biengkonihi. Isi'reeli niba jaang da mang ahi che bang ira bila.

7Soolomong daang weliye a jaga ni ming ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'ningbi-tooring ni 'sonsogihi bing 'ku Daana. 'Beng ung daang 'ihi sarika nyugirihi aning a maahuu sarikihi kpaang, bojung a sarika 'ihijie ni Soolomong ang daang di yaawa maali ni da ba tuona tara a sarika nyugirihi, a bung'bie sarika, aning a bungkpaang.

8A sanga Soolomong daang 'diye a 'tigiri 'beri ayo'poin. U ning Isi'reeli niba jaa daang la. Langbukpong kpong daang la. A 'prilil-leemat nuori a ti to 'Iijipiti konbo'bile ni jaang daang lang.

9A beri a'nii daari bang daang tari Naangmini langbu ang i 'ningbi-jie. 'Bojung beri ayo'poin bang daang di a sarika 'ihijie ing Daana 'nuuhing. 'Beri ayo'poin bang daang di 'di a 'tigiri ming.

10A 'chiuri ayo'poin daana 'beri lijeri ning ata daari ung daang bahi a niba bang gaa ba 'deri. Ba 'puuhi jaang da peli, bang nyengina yelisuunhi ni Ba Tari Baahaa Daana ang

© 2009 Bibles International.

i 'ku 'Deevid, aning Soolomong aning una Ba Tari Baahaa Daana niba Isi'reeli 'deme ni 'jung.

11Ka Soolomong daang baahi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni aning a naa 'deu miebu. U daang baahiye anani jaa ang bi u 'sikiring ka u maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning aning u minga 'detmg ni laangfie.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang wa Soolomong seng 'yienguu, a wa yeli 'kuu: N 'wongye i 'puohibu ni, a lugi a 'jie nga 'ku n minga ka u i sarika 'ihibu 'deu.

13A'mineng n na wa pagiye sagbani ka saa ba waana. Bii a'mineng n na wa bahiye 'sobo ka a wa saang a paaluu, bii ka n veng ka 'baleu 'le n niba 'puong.

14Ka maang wa i bila, ka n niba ni ingang n 'yuori ang buona ni 'sigihi ba miihi a 'puohi, a bo n jie che bahi ba sobee ni, n na 'womaang arijenang. N na vengye ba beu 'kubo che saging ba paaluu.

15Pampana nga, n 'ningbie na 'yuohing ka n 'tobo cheliha 'puohibu ang na mang 'puohi cheng.

16‘bojung pampana n 'lugiye a 'deu nga, a weluu maali ung i 'forifori. N iye bila ka ka n 'yuori mang bibe a gara wagiri jaa. N 'ninge aning n 'sikiri na maang biye u ingang wagiri la wagiri.

17Che ina yeng, mang 'chene n 'ningbi-tooring a'wo i ba 'Deevid ang daang 'chene bila ni. Ira anani jaa mang kui nuori ni. Tuuro n yeli'tuurihi aning n 'wulibu soe.

18Ka inang ira bila, n na veming ka i na'kogo jigi i naaltmg 'puong a'wo bila ni mang 'bing 'layiri ning i ba 'Deevid ni. N daang yeli kutmg: I daang kung kong dau ang na i paalikaara Iisiriel 'puong jaa.

19Che a'mineng ye na leuye 'puori, a jaanhi n yeli'tuurihi aning n no'kurihi ni mang di 'bing ye ningbi-tooring ni. A'mineng ye na ti 'tuuriye ngmingjaani, a 'puohaa.

20Ka yenang wa i bila, n na 'vigihiyeng a'wo daari a 'yi n 'teng-gbangu ni mang di 'kuye ning. A 'deu nga ming mang weli 'bing 'ku n 'yuori nga, ka n diu loo ka u 'yi n 'ningbi-tooring. N na veming ka u leu paalilaanii aning bungchelaruu ningbuura jaa 'puong.

21A'wo a 'deu nga yeng, tmang 'do 'ju ni, nie jaa ang na mang wa paruu, a na iung nomaa ka u yeli: Wala la ka Ba Tari Baahaa Daana i a paaluu nga aning a 'deu nga ngaang?

22'Beng la bang na dieyeli: Bang jaanhi baba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni 'jung la. Unang daang tariba 'yining 'lijipiti paaluung ni. Ba leu dieye ngmingjaani, a 'puohaa, a tunaa ming. Bila 'jung ung veng ka a yelibee nga jaa wa ba ingang.

2 Chronicles 8

1'Yuomo lijeri baahaang, Soolomong ang daang wa me Ba Tari Boohoo Daana 'deu ni aning u minga 'deu ming baahi, ngaang daang tung.

© 2009 Bibles International.

2A 'yi-bera ni Hairam ang daang di lcu Soolomong ni, Soolomong daang meang. 'Beng ung daang jiili Isi'reeli niba.

3Ka Soolomong daang gaa 'Heemot 'Zooba a ti faaguu.

4Ung daang me Taadimor ming a 'mosogo puong, a me a 'yi-bera ni ming jaa ang na i 'tuobu bingjiihi ni 'Heemat 'puong.

5Ung daang me Saa'ju Beet 'Hoorong aning 'Muni Beet 'Hoorong. 'Yi-bera ang i kpienhi bang me daangguoma 'gilaa daang la, ang tari 'di-nobera aning dagarihi.

6'Bee-alat aning a 'yi-bera ni jaa ming ang i 'tuobu 'bingjiihi ka Soolomong tan ni ung daang me. A 'yi-bera ni jaa ming a cherietihi ang 'be ni, aning 'yi-bera ning a yohijonniba ang 'be ni ung daang me. Bung jaa ming Soolomong ang daang buora ka u me Jeruuselem 'puong, Leebanong puong, aning paaluu jaang ung 'so lcpiengu 'puong ung daang me.

7Niba 'mine daang kpelingyeng a ba i Isi'reeli niba. Bana daang la Hfit niba, Aamor niba, Peeriz niba, Haiv niba, aning 'Jii-bus niba.

8Ba yaanhi ni ang daang kpeling a paaluung ba 'puoring ka Iisiriel niba ba saangba ni la bila. Ba 'puong ka Soolomong daang 'ihi niba bang tuna 'yemiltmg tuma a waana jine.

9Che Soolomong daang ba veng ka Isi'reeli niba yeng i 'yemihi a na mang tuna u tuma. Taanhuu jaujauriba daang la ba 'mine, ka 'mine ming i u 'sojehi ningbera, ka 'mine ming i u cherietihi aning u yohijonniba ningbera.

10Ba 'mine ming daang iye Naa Soolomong 'karichihi ningbera. Ba daang iye niba koohi a'yi aning pihinu (250) a da mang kaara a niba.

11Soolomong daang tariye Fee'ro 'bi-poga ni 'yining 'Deevid 'Yi-kpong ni waaning a 'deu ni ung me kuu ni, bojung ngaang ka Soolomong daang yeli: N poga kung kpiera Iisiriel naa Deevid 'detmg. Bojung 'jiihi ni Ba Tari Baahaa Daana daga ang kpe iye ji-pegi'yirihi.

12'Beng la ka Soolomong da mang 'ihi sarika nyugirihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni Soolomong ang daang me a jang'gaalee 'ningbi-tooring ni ingang ung da mang 'ihaa.

13U da mang 'ihaang bila ang sigining ka beu jaa tuori mang sing. A 'tuuro bila ni 'Moosis no'kuruu ang 'wuli ung da mang 'ihaa. A da mang 'ihiye a Peenhibu bering, a 'Chiu-paaning, aning a 'yuoni la 'yuoni jaa 'tigiribinnihi ata ning. Ana la a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'tigiri, a Daahi 'tigiri aning a Sigiri 'tigiri.

14U daang 'ihiye a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'sii 'sii ni bang ming na mang tuna ba tuma a 'tuuro bila ni u ba 'Deevid ang segihaa bing ni. U daang 'ihiye a 'Liivai niba ka ba 'yobe-tuma i 'pugibu aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'ningbi-toori tungbu. Ba da mang iriye bila a 'tuuro bila ni ang mang sigining ka ba tung 'beu jaa. Ka a 'di-

© 2009 Bibles International.

nokaariba ming da mang tuna ba 'yobe-tuma 'sii 'sii 'di-nokpong jaang, 'bojung bila ka 'Deevid, a Naangmini nie daang 'ku nuori.

15Ba daang ba jaanhi ka ba mang 'tuuro nuori jaa a naa ang ku a 'Liivai niba aning a Ngminglmohi 'yi-dieriba. Ba da ba mang jaanhi ka ba 'tu u nuori, ka yelitaruu kanga 'lomboring la bii ka bungnanee 'bingjiihi 'lomboring la.

16Soolomong tuni jaang daang tung u bogung sung jaa. A 'piili Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'muni 'bingbu daari a gara u baahibung, tuni jaang daang tung u bogung sung jaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni miebu daang baahi.

17'Beng la ka Soolomong daang gaa 'liziyong 'Gii-ber aning 'Iilat ang bi a mannuoring, 'Iidom paaluung.

18Ka Hairam daang tihi mani 'gbori-bera ka u tungtuniba tan ti 'kuu. U daang 'ihiye tungtuniba aning niba ang bang mani ming paahi. Ba ning Soolomong tungtuniba ni daang gaaye 'Oo-fer a titan salima taalentihi koohi anaahi aning 'pihinu 'yining be wa 'ku Naa Soolomong.

2 Chronicles 9

1Ka 'Siiba poginaa daang 'wong Soolomong 'yuori 'duobu yela, a wa Jeruuselem. U daang wayeng ka u pigihi Soolomong aning jugihikpienhi. U daang tariye 'potuuribo yaga jaa waaning. U daang waaningye nyogimahi ang 'tuo bung'nyuu-noohi, salima jemaa, aning 'ku-nanee. Ung daang wa Soolomong seng, ka u niu yeli yela jagi yeli jaa ang bi a poginaa 'sikiring.

2Ka Soolomong daang 'ihi u jugihibuhi ni jaa 'mtmo. Yeli jaa daang 'chibe a i kpiengaa 'ku Soolomong ung ba tuong welihi u 'ningbiri 'ku a poga.

3A 'Siiba poginaa daang nyiye Soolomong yeng ni aning a 'deu ni ung me ni.

4U daang nyiye Soolomong 'teebul ju siimaa, aning bila ni u tungtuniba ang mang 'jing. A 'Siiba poginaa daang nyiye Soolomong siing'dijie tungtuniba tuma aning ba kpari, a nye u dangbuohiba ming ning ba kpari. U daang nyiye Soolomong sarika nyugirihi ni ming ung 'ihi Ba Tari Baahaa Daana 'detmg ni. Ung daang wa nye amahi jaa, ka u nuori maa.

5Ung daang yeli 'ku a naa: 'Duoho ni mang 'wong n minga paaluung a'wo i yeliyaga aning i yeng yela ni iye yeliminga.

6N da ba sagi ba yelihung ni 'di, ka mang wa nyia ning n minga 'ninge nga naani. Siringkoni ming, i yeng ni singbu tarang 'yong la bang maahi 'kumo. I gaaye a 'yuori 'duobu ni yela mang 'wong ni.

7I niba aning i tungtuniba nga 'wongye noo, banang mang aha i 'ningbi-tooring wagiri jaa a 'wono i yeng ni.

8Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini tariye pegiri, u 'puong peli i yela, ung dii jiili u na'kogong ka i i naa 'ku una Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. I Naangmini ni ang

© 2009 Bibles International.

nung Isi'reeli niba, a buora ka ba jigi a gara wagiri jaa 'jung la ung 'bimii ka i i ba naa. U 'bimiing naa ka i mang ngmaara saree ang 'tori, a 'tuuro sung ming.

9Ka a poginaa daang 'ku Naa Soolomong salima taalentihi koo aning lijeri, a 'kuu bung'nyuu-noohi ming yaga jaa aning 'ku-nanee. A bung'nyuu-noohi ni a 'Siiba poginaa ang ku Naa Soolomong ni taa jaa daang 'chibe.

10Ka Hairam tungtuniba ming aning Soolomong tungtuniba daang 'yining salima 'Oo-fer waaning. Ba daang waaningye aligum daari aning 'ku-nanee ming. (2 Tung'kori G. 2:8)

11Ka Naa Soolomong daang di a aligum daari maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni danyina aning a naa 'deu danyina. U daang diye 'mine ming maali Iconihi aning 'yieme bungngmirihi bang maali ning 'ngmie 'ku a 'yiengyienibe. Nie jaa daang ba nye a taa jaa 'Juuda paaluung.

12Naa Soolomong daang 'kuye a 'Siiba poginaa bung jaa ung buora bii a suhi. Soolomong daang 'kutmg nia ang gaa anani ung tari wa 'ku Naa Soolomong ni yaga jaa. Ka a Siiba poginaa aning u tungtuniba ni daang leu gaa u paaluu.

13Sannii ni baluu ang da mang wa Soolomong seng 'yuoni jaa tiinhuu da mang iye taalentihi koohi ayuobi aning lijaata aning ayuobi (666).

14A 'yi ama 'puoring, a yaagu-iriba ang da mang gara 'jiihi 'dire daa aning a da'diribe ming da mang waaningye a 'mine. Ka 'Areebiya paaluu na'mine jaa aning a paaluu paalikaariba jaa ming da mang waaning salima aning wari wa 'ku Soolomong.

15Ka Naa Soolomong daang di salima bang di hama ngmi ngmi a maalining bunglegiribera koohi a'yi. Salima bang di hama ngmi ngmi sekelihi koohi ayuobing daang baahi kanga jaa ingang.

16U daang diye salima bang di hama ngmi ngmi a maali bunglegirihi koohi ata ming. Salima sekelihi koohi atang daang baahi bunglegiraa jaa ingang. Ka a naa daang dia 'bing a Leebanong Kongkori 'Deu ning.

17A naa daang la diye woo nyina maali na'kogi-kpong kanga, a di sannii ang ba jeri bung jaa poguu.

18A na'kogo daang tariye danyina ayuobi, a langning sannii gberi 'kogo. A daang mariye a na'kogong. 'Nuuhi dogili'jie daang 'biye a 'jingjiihi lampega jaang, ka 'gbegime a'yi ahi a 'nuuhi dogili'jiihi 'lomboeng.

19'Gbegime 'pie ning a'ying daang ahi 'beng. Bung'yeni da mang ahiye a danyina ayuobi ni kanga jaa 'lomboring. Naalung jaa 'chibe bang daang maali a buunhu nga taa 'ku.

20Naa Soolomong 'bonsuuhi jaang daang i sannii. Ka a Leebanong Kongkori 'Deu ni laahi jaa ming daang i sannii ang ba jeri bung jaa. Bung'yeni gba daang 'chibe a i wari, 'bojung ba da mang jering ka wari ba i bung jaa Soolomong 'beri ning.

© 2009 Bibles International.

21‘bojung a naa mani 'gbori-bera da mang garaye Taarisis. Hairam tungtuniba ning da mang taraa gaaning 'be. 'Yuomo ata j as 'puong, da'yeni ka a yaagu-iriba mani 'gbori-bera da mang wa. A da mang waaningye salima, wari, woo nyina, kpatie aning ngmaahi.

22A 'jung Naa Soolomong daang gaaye dunee na'mine jaa ning bundaalung aning yeng.

23Ka dunee na'mine jaa da mang buora Soolomong seng biibu. Ba da mang buorang ka ba 'wono u yeng ni Naangmini ang di ing u 'sikiring ni.

24A daba nga kanga jaa da mang waaningye u 'kuubu. 'Yuoni la 'yuoni jaaba da mang waaningye wari, salima bungmaanihi, aningbungyerihi. A 'mine ming daang la jaujaubuunhu, bung'nyuu-noohi, yohi aning buntaanhi.

25Soolomong daang tariye yohi aning cherietihi kpe'jiihi 'tuhi anaahi. U daang tariye yohijonniba ming 'tuhi 'pie ning 'tuhi a'yi (12,000). A cherietihi 'yi-bera ning ung daang 'bingba, a bahi ba 'mine ming bang 'bi a naa seng Jeruuselem 'puong.

26Ka Soolomong daang kaara a na'mine jaa, a 'piili 'Yufireetis Maning, a ti di Filiisitiya niba paaluu ti to 'Iijipiti toribogung.

27Ka a naa daang veng ka wari pun Jeruuselem 'puong a'wo 'lcubo, a veng ka 'siid-er daari ming puri a'wo gbalihi ni ang bi Sefala tang'biliing ni.

28Ba da mang 'yiningye yohi ming 'Iijipiti aning paalihi jaa wa 'ku Soolomong.

29Soolomong tungtunihi chelee, a 'piili a fora a gara a baahaa daanang, ma ba sebaang kaakaara 'Neetang gbangung wa? A 'biye Sai'lo 'deenhu Ahai'ja dangyelibu ning, a 'bi kaakaara Iid'o ming yelinyirihi ni ung daang nye a'wo 'Niibat 'bi-dau Jero'boo-am yela ni 'puong.

30Soolomong daang 'diye naalung Jeruuselem 'puong a kaa Iisiriel jaa 'yuomo lijaa'yi.

31Bila 'puoring ka Soolomong daang 'kpi ti peenhi u ba'mine seng. Bang daang 'umuu u ba Deevid Yi-kpong ning. Ka u 'bi-dau 'Rihoboo-am daang die u 'jie 'di naalung.

2 Chronicles 10

1'Rihoboo-am daang gaaye 'Sii-kem, bojung Isi'reeli niba jaang daang gaa be ka ba ti bimuu naa.

2Ka 'Niibat bi-dau Jeroboo-am daang 'womaa. A sanga ka u daang bi 'Iijipiting. 'Be ung daang jo Naa Soolomong seng gaa ni. Ka Jero'boo-am daang 'yi lijipiti a leu wa.

3Bang daang tung buomuu. 'Beng la ka Jero'boo-am aning Isi'reeli niba jaa daang wa yeli yela 'ku 'Rihoboo-am.

4Ngaang bang daang yeli: I ba daang vengyeng ka ti 'yoge i tiinhuu. Bila 'jung, pampana veng ka i ba tungkpienhi aning u 'yoge-tiinhuu ni ung daang ingti ni i sonomee ka ti tunii.

© 2009 Bibles International.

5Ung yeli 'kubo: Ye leu wa nyima beri ata 'puoring. 'Beng la ka a niba daang di gaa.

6Bila 'puoring ka Naa Rihoboo-am daang pagi a ningbera ni ang daang tuna u ba u 'vorihtmg sanga ni. Ung daang jugihiba: 'Bo kawani yeng na 'kumo ka n bahi ning a niba nga?

7Bang yeli kuu: Ka inang ira sung 'kuro a niba nga, a pena ba 'puuhi, a mang yera yelisuunhi ming 'kuribo, ba na leuye i tungtuniba a gara wagiri jaa.

8Che ka 'Rihoboo-am daang jaanhi a ningbera kawani, che ti pagi 'bi-pola ni ang i u langpolitaa ni. Banang da mang tuna 'kuruu ni.

9Ung jugihiba: 'Bo kawani yeng na kumo? Koko'buo ting na bahining a niba nga ang yeli yela 'kumo nga? Banang yeli ngaang ni: Veng ka a 'yoge ni i ba ang ingti i sonomee ni.

10'Beng la ka a bi-pola ni ang i u langpolitaa ni yeli kuu: Ngaang ing na yeli 'ku a niba ni ang wa yeli 'kui ka i ba daang iyeng ka ti 'yoge i tiinhuu, che Ma veng ka a i laangfie biela 'kuti. Ngaang ing na yeli 'kubo: N 'nubibileng na i 'gboli gaa n ba sie.

11Pampana, n ba ang daang ingye 'yoge-tiinhuu ni, maang yeng na veming ka ye 'yoge ni maaling i tiinhuu paahi. Kpaahii ka n ba da mang di fiebiye. Che gbaanihi ka maang na di fiebiye.

12Ka Jeroboo-am aning a niba jaa daang wa 'Rihoboo-am seng a dabaata daari a'wo a naa ang daang 'bing ni. U daang yeliyeng: Ye leu wa nyima a dabaata daari.

13'Beng la ka Naa 'Rihoboo-am daang yeliba yelij agihi. U daang jaanhiye a ningbera kawani ni,

14che di a 'bi-pola kawani a yeli ngaang 'ku a niba: N ba daang iyeng ka ye 'yoge i tiinhuu, che maang yeng na ing ka ye 'yoge maaling i tiinhuu. Kpaahii ka n ba da mang di fiebiye, che gbaanihi ka maang na di fiebiye.

15A 'jung a naa daang ba chelihi 'wong a niba yeliyaga, 'bojung a yelitarihi leuhibu daang 'yiye Naangmini seng. A daang iye bila ka ka Ba Tari Baahaa Daana tuong paali u yelihung ni ung daang i ka Sai'lo nie Ahai'ja yeli 'ku 'Niibat bi-dau Jeroboo-am ni.

16Isi'reeli niba jaa daang wa nyiyeng ka a naa jaanhiyeng ka u chelihi 'wong ba yeliyaga. 'Beng la bang daang dieyeli 'ku a naa: 'Bo 'dijie ting tan 'Deevid 'di-nuoring? Ti ning Jeesi 'bi-dau ni ba lang cheng. Isi'reeli niba 'woi, nie jaa gara u tent. 'Deevid 'woi, panaa kaara i minga 'deu. Ka Isi'reeli niba jaa daang 'ihi gaa ba tentihi.

17Che ka Rihoboo-am daang kaara Isi'reeli niba ni ang kpiera 'Juuda 'yi-berang ni.

18'Beng la ka Naa 'Rihoboo-am daang tung 'Hadooram, unang daang kaara a 'yemilung tuma ni. Che ka Isi'reeli niba daang fobuu ning 'kubo ung 'kpi. Bila 'jung Naa 'Rihoboo-am daang kpeye u cheeriet 'wieng, a na jo gaa Jeruuselem. (1Na'mine G. 4:6,5:14,12:18)

© 2009 Bibles International.

19A 'jung Iisiriel nang dieraye taawai 'Deevid 'di-nuori niba ingang a waana 'jine.

2 Chronicles 11

1'Rihoboo-am ang daang wa wa Jeruuselem, ung laanhi dau'lugirihi 'tuhi-koo aning 'tuhi lijaanaahi (180,000) ang i taanhuu jaujauriba. Ba daang iye 'Juuda aning Beenjaming 'deu niba. U daang buorang ka ba jauning Iisiriel ka u tuong leu die a naalung.

2Che ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang to 'Simeeya, a Naangmini nie ni.

3Ngaang ung daang yeli: Yeli yela 'ku Soolomong bi-dau 'Rihoboo-am, 'Juuda naa ni, aning Isi'reeli niba jaa ang bi 'Juuda aning Beenjaming 'puong.

4Yeli 'kubo ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ta wa 'duoro. Ye ta wa jauraning ye ba'biihi ni ming. Dau jaa leu 'kuno, ‘bojung a yeli nga 'yiye n seng. Bila 'jung ba daang 'tuye Ba Tari Baahaa Daana nuori, a leu che veng Jero'boo-am 'pigibu.

5'Rihoboo-am daang kpieraye Jeruuselem 'puong. U daang meye 'yi-bera a paaluu 'guubu yela 'Juuda 'puong.

6U daang meye Beetilehem, litam, 'Tikoowa,

7Beet Zuur, 'Sooko, Aduulam.

8A 'mine ming la Gaat, 'Mariisa, Ziif,

9A'doreeyim, teekis, 'Aziika.

10A 'mine la 'Zoora, Aajalong, aning 'Hii-birong. A biye 'Juuda aning Beenjaming 'puong. 'Yi-bera bang me daangguongkpienhi 'gilaa daang la.

11U daang meye daangguongkpienhi 'gili ana 'yi-kpienhi nga, a 'bing 'sojehi ningbera 'beng. 'Beng ming ung daang i ka siimaa, kpaang aning waing bingjiihi 'be.

12'Yi-kpong jaa 'puong, u da mang bingye 'kuri bunglegirihi aning kpama a veng ang i kpienhi. 'Juuda aning Beenjaming daang ahiye u 'puoring.

13Ngming'puohi 'yi-dieriba aning 'Liivai niba ang 'bi 'gbendige jaang Iisiriel paaluu jaang, ba daang ahiye 'Rihoboo-am 'puoring.

14A 'Liivai niba daang bahiye ba samama aning ba bung'sorihi che wa 'Juuda aning Jeruuselem. 'Bojung Jero'boo-am aning u bi-daba ni da ba mang 'kuribo sori bang na tuna Ngming'puohi 'yi-dierituma 'kuro Ba Tari Baahaa Daana.

15Che u daang lugiye u minga bagimaali 'yi-dieriba ing a 'jiduorihing a 'ku a buuhi aning a napola baga ni ung maali ni.

16Niba 'mine daang biye Iisiriel buura ni jaa 'puong a 'le ba 'sikieng ka ba bo Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. A 'Liivai niba bang daang 'tu wa. Ba daang waye Jeruuselem ka ba wa 'ihi sarika 'ku ba ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini.

© 2009 Bibles International.

17Bang daang paahi 'Juuda naalung ni kpiengu. Ba daang ahiye Soolomong bi-dau
'Rihoboo-am 'puoring 'yuomo ata, 'bojung ba daang tungye bila ni 'Deevid aning
Soolomong ang da mang tuna ni 'yuomo ata.

18'Beng la ka 'Rihoboo-am daang di 'Meehalat ung i u poga. Deevid 'bi-dau Jeerimot
aning Aabi'hel 'bi-poga daang la. 'Ilaiyab 'bi-poga daang la Aabi'hel, ka 'Ilaiyab ming
daang i Jeesi bi-dau.

19Ka 'Meehalat ning 'Rihoboo-am daang dogi 'biihi. Bana la 'Jiiyus, Semaraiya, aning
'Zeeham.

20'Meehalat 'puoring, 'Rihoboo-am daang diye Aabisalom yaangaa 'Meeyaka. U nitmg
daang dogi Abaija, Aatai, Zaiza, aning Seelomit.

21'Rihoboo-am daang nungye Aabisalom yaangaa 'Meeyaka gaa u pogiba jaa aning u
kongkiubainihi jaa. Pogiba 'pie ning ba'nii ung daang di, ka u kongkiubainihi i lijaata.
'Bi-daba lijeri aning ba'nii ung daang dogi, a dogi 'bi-pogiba ming lijaata.

22Ka 'Rihoboo-am daang 'lugi 'Meeyaka 'bi-dau Abaija a 'kuu ningberii ung i
ningkpong u babiihi 'puong, 'bojung u daang buorang ka u lebuu naa.

23'Rihoboo-am daang iye yengyela, a veng ka u 'bi-daba ni 'mine yaari 'Juuda aning
Beenjaming 'gbendihi jaa. U daang vengyeng bang yaari 'yi-kpongkpiengaa jaa ming
bang me daangguoni 'gili. U daang 'kubong siimaa yaga, a bo pogiba ming jemaa
'kubo.

2 Chronicles 12

1'Rihoboo-am daang vengyeng ka u naalung jigi, ka una minga ni ming kpiengu jigi.
'Beng la ka u ning Isi'reeli niba jaa daang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana begu ni.

2Naa 'Rihoboo-am naalung 'yuomo a'nu 'puong ka 'Iijipiti naa Saisak daang 'do wa
Jeruuselem ingang. Bila daang tungyeng, 'bojung ba daang ba i limaniye 'ku Ba Tari
Baahaa Daana.

3Cherietihi 'tuhi aning koohi a'yi (1,200) aning yohijonniba 'tuhi lijaata ka Saisak
daang waaning. Niba ming ang daang 'tuu 'yi 'Iijipiti wa daang ba tari nuori. Bana la
Luubim niba, Suukiyim niba aning Kuus niba. (Saringmaariba G. 12:1)

4U daang jautuongye 'Juuda 'yi-berikpienhi ni che wa Jeruuselem.

5'Beng la ka dangyera 'Simeeya daang wa 'Rihoboo-am aning 'Juuda 'yi-dieriba ni
seng. Ba daang laanhiyeng lang taa 'Juuda 'puong Saisak yela. Ka 'Simeeya yeli 'kubo:
Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye jaanhimang bahi. Bila 'jung n ming
bahiyeng Saisak 'nuuhing.

6Ka Iisiriel 'yi-dieriba ni ning a naa daang 'sigihi ba miihi a yeli: Ba Tari Baahaa
Daana iye sun'tuuro.

© 2009 Bibles International.

7Ba Tari Baahaa Daana ang wa nye ka ba 'sigihiye ba miihi, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang ta 'Simeeya, ung yeli: Ba 'sigihiye ba miihi Bila 'jung n kung saangba bahi, n na ibang 'chihi. N kung veng ka Saisak 'nu 'kiri n 'su-tuluu waahi Jeruuselem.

8Che ba na leuye u 'yemihi. Bilang na veng ka ba tuong welihi n tungbu aning a paalihi naalihi tungbu taang.

9Ka 'Iijipiti naa Saisak daang 'do wa Jeruuselem ingang. Ung daang wa 'ohi Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee aning a naa 'deu ming bungnanee gaa. Bung jaa ung daang va gaaning. U daang vaye a salima bunglegirihi ni Soolomong ang maali ni ming gaa.

10Bila 'puoring, Naa 'Rihoboo-am daang maaliye yaawa bunglegirihi liehaa. U daang diang ing a 'guribo ningbera 'nuuhing, banang da mang 'guro a naa 'deu 'di-nuori ni.

11Ka a naang wa kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'deu jaa, a 'guribo da mang ti diang wa 'yining. Bila 'puoring ba da mang la taraang kpe ti 'bing a 'guubu 'deung.

12'Rihoboo-am ang daang wa 'sigihi u minga, Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu ni daang 'yiye u ingang ka ka u ta saamuu kpeleng kpeleng. Yelitarihi ming daang leu 'cheniye sung 'Juuda 'puong.

13Ka Naa 'Rihoboo-am daang maaling ing fanga Jeruuselem 'puong a 'dire naalung. Rihoboo-am daang iye 'yuong lijaa'yi aning 'yeni che leu naa. 'Yuomo 'pie ning ayo'poin ung 'di naalung Jeruuselem 'puong. A 'yi-kpong ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'lugi Isi'reeli buura jaa 'puong a di u 'yuori bing beng ni la bila. 'Rihoboo-am ma 'yuori daang la 'Neeyama, Aamong niba bi-poga.

14Ka 'Rihoboo-am daang tung beu, 'bojung u daang ba jeri u 'sikiring ka u bo Ba Tari Baahaa Daana.

15'Rihoboo-am tungtunihi, a 'yi a 'munpiilee a gara a baahaang, ma ba sebaang dangyera 'Simeeya gbangung wa? Ma ba sebaang Iid'o, a kaakaara ni ming gbangung wa? A buurigbee yelitarihi gbama ni la bila. Taanhuu ming da maang 'biye 'Rihoboo-am aning Jeroboo-am kpachagang ba naalung beri j aang.

16Ka 'Rihoboo-am daang kpi a ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Deevid Yi-kpoming. Bila 'puoring, ka u bi-dau Abaija daang die u 'jie 'di naalung.

2 Chronicles 13

1Naa Jeroboo-am naalung 'yuong 'pie ning a'nii 'puong ka Abaija 'di 'Juuda naalung.

2'Yuomo ata tmg 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Mai'keeya, 'Yuuriel ang 'yi Giibiya bi-poga. Ka taanhuu daang 'bi Abaij a aning Jeroboo-am kpachagang.

3Abaija daang iye a taanhuu 'siri ning 'soje-jigila 'tuhi koohi anaahi (400,000) ang jigi gaa ba jaa. Jeroboo-am ming daang iye a taanhuu 'siri wa 'tuohuu ning 'sojehi 'tuhi koohi a'nii (800,000) ang jigi gaa ba taa jaa a i daukpienhi ang tari nyau.

© 2009 Bibles International.

4'Beng la ka Abaija daang ahi Zema'reeyim Tangkpong ni 'jung, unang bi 'Miriam tangbera 'puong ni a yeli: Jeroboo-am aning Isi'reeli niba jaa, ye 'wono n yeliyaga.

5Ka bila ye ba sigining ka ye bang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini daang diye naalung kpiengu 'ku 'Deevid aning u bi-daba a gara wagiri jaa bi? U daang iye bila a 'tuuro yaarung 'layiri ingang.

6Che ka Niibat 'bi-dau Jeroboo-am daang 'ihi die taawai u ningkpong ingang. 'Deevid 'bi-dau Soolomong tungtuniba ni kanga da la Jeroboo-am.

7'Beng la ka ninglaama 'mine daang laanhi taa ti 'tuuruu. Ba daang ingye ba miihi kpiengu a 'ihi 'tuohi 'Rihoboo-am, Soolomong bi-dau ni. A sanga ka 'Rihoboo-am daang i 'bibile, a ba bang yela 'ningbiri. A 'jung u ba tuong 'ihi 'tuohibo.

8Che pampana ye tiehang ka ye 'ihi chiihi Ba Tari Baahaa Daana naalung ni ang bi 'Deevid 'bi-daba 'nuuhing ni. Ningjemaa jemaa ming liye, ka a salima na'bilii ni Jeroboo-am ang maali 'kuye ka a i ngmima ni ming bi ye seng.

9Ye ba kari Eerong 'bi-daba aning a 'Liivai niba ang i Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieriba ni bahi? Ye karibang bahi che 'ihi ye miihi ngming'puohi 'yi-dieriba a'wo a paalijaani nibihi. Bila 'jung ka nie jaa mang wa waaning napolii aning pidee ayo'poin ka u weli u minga bing, ung mang tuong leu ngming'puohi 'yi-diera a 'ku buunhu nga ang ba i Naangmini.

10Che tinuu yeng, Ba Tari Baahaa Daana la ti Naangmini. Ti ba jaanhuu ming. A Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang mang tuna Ba Tari Baahaa Daana ni, Eerong bi-daba la. A 'Liivai niba ming tunaye ba 'yobe-tuma.

11Ba mang nyugiye sarika nyugirihi aning iinsens 'nyuu-noohi 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'beeguu jaa aning 'ji-maarii jaa. Ba mang segihiye a paanuu'lugirihi ming 'bing sung jaa a 'teebul ni bang maali ung i 'forifori ni ingang. Ba mang kaaye a sannii fintindau a langning u fintinihi ni 'jieng ang mang 'dire 'ji-maarii jaa. Ti 'tuuroye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini no'kuruu ni, che yena yeng jaanhuung.

12Ye nye, Naangmini minga Nye ti seng a i ti ju-daana. U Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ming pegiliye biengkonihi ka ba ngmi 'yirambo ingye. Isi'reeli niba 'woi, ye to jauraning Ba Tari Baahaa Daana ye ba'mine Naangmini ni, bojung a kung tan 'ningbiri 'kuye.

13Che ka Jero'boo-am daang i ka 'sojehi sogili jeng 'Juuda niba 'puoring 'gubo. A 'jung Jero'boo-am 'mine daang 'biye 'Juuda niba 'ningbi-tooring bila che ka a 'sojehi ming ti jeng ba 'puoring 'gubo.

14'Juuda niba ang daang wa leu kaa ba 'puori, a daang ibang sielii. Tang'nu daang biye ba 'ningbi-tooring aning ba 'puoring jaa. 'Beng la bang daang 'cheehi buong Ba Tari Baahaa Daana ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ming ngmi a biengkonihi.

15Ka 'Juuda daba daang tahing. Sanga nga bang daang wa tahina, ka Naangmini daang ngmi Jero'boo-am aning a Isi'reeli niba ni jaa Abaija aning 'Juuda niba 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

16Ka Isi'reeli niba daang jo 'Juuda niba 'ningbi-tooring. Naangmini daang 'ihibang ing 'Juuda niba 'nuuhing.

17'Beng la ka Abaija aning u niba daang ngmiba ku yaga jaa. Isi'reeli 'sojehi ang jigi yaga 'tuhi koohi a'nung (500,000) daang 'le 'le 'kpi.

18Bang daang jau tuong Isi'reeli niba a sanga. 'Juuda niba daang jau 'diyeng, 'bojung ba daang deliye Ba Tari Baahaa Daana ba ba'mine Naangmini.

19Ka Abaija daang kari Jero'boo-am gaa ti faahi 'yi-bera u seng. Ana la Beetel a langning u kurihi, Jeesana a langning u kurihi, aning 'lifirong a langning u kurihi.

20A 'jung Jero'boo-am daang ba la tuong leu nye kpiengu Abaija naalung beri jaa 'puong. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang ngmi Jero'boo-am ung kpi.

21Che ka Abaija da maaling nyira kpiengu. U daang diye pogiba pie ning banaahi, a dogi 'bi-daba lijeri aning ba'yi, 'bi-pogiba ming 'pie ning bayuobi.

22Abaija tungtunihi chelee, u yeli-irihi aning u yeliyaga, ba sebaang dangyera Iid'o tung'kori ning.

2 Chronicles 14

1Ka Abaija daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Deevid 'Yi-kpoming. Ka u 'bi-dau 'Eesa daang die u 'jie 'di naalung. 'Eesa 'beri ning, a paaluu daang biye laangfie puong 'yuong 'pie.

2'Eesa daang iye vela ang suma a 'tori ming Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningeng.

3'Bojungu daang saangye a bagisaamba sarika 'ihijiihi aning a 'jiduorihi. U daang ngmahiye a bagimaali piilihi, a ngmaahi a Asiira daari baga ming loo.

4'Eesa daang 'kuye 'Juuda niba nuori ka ba buora Ba Tari Baahaa Daana, ba ba'mine Naangmini ni. U daang 'kubong nuori ka ba 'tuuro a begu aning a nokuruu.

5U daang 'ihiye 'jiduorihi aning a iinsens sarika 'ihijiihi ang 'bi 'Juuda 'yi-bera jaang bahi. A paaluu daang biye laangfie puong u naalung sanga.

6A paaluu ang bi laangfie 'puong 'jung, u daang meye 'yi-berikpienhi 'Juuda 'puong. U daang ba j au taanhuu ana 'yuong-bani ni 'puong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang 'kutmg peenhibu.

7Bila 'jung ung daang yeli 'ku 'Juuda niba: Ye veng ka ti me a 'yi-bera nga, a me daangguoma 'gilaa. Ye veng ka ti maali 'deduorihi, 'di-nobera, aning dagarihi. Ye veng ka ti i bila wagiri nga a 'teng-gbangu ang nang jeng ti 'ningbi-tooring nga, 'bojung ti boye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Ti boung, ung ming kuti peenhibu 'lombori jaang. A 'jung ba daang meyeng, ka ba yela tari 'ningbiri.

8'Eesa daang tariye 'sojehi 'tuhi koohi ata (300,000) ang i 'Juuda niba. Banang da mang pegina 'kuri bunglegiribera aning kpama. U daang tariye 'sojehi 'tuhi koohi a'yi

© 2009 Bibles International.

aning 'tuhi lijaanaahi (280,000) ming ang i Beenjaming niba. Banang da mang pegina 'kuri bunglegirihi che teura tama ming ni. Bamahi jaa daang iye gandaba ang tan nyau.

9'Beng la ka 'Ziira, Kuus nie ni daang tari 'sojehi 'tuhi 'tuhi (1,000,000) aning cherietihi koohi ata 'yi wa 'tuohibo. U daang wayeng bilaang wa ta 'Mariisa.

10Ka 'Eesa daang 'yi 'tuohuu, ka ba 'sojehi daang nyogi taa ning taanhuu Zeefata Lohimbo ning, 'Mariisa sieng.

11Ka 'Eesa daang 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini a yeli: Ba Tari Baahaa Daana, a ba i tuora jaa Ma seng ka i i sungbu 'ku ningjemaa bii niba ang ba tari kpiengu. Sungti, 'oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, bojung ina ting deli. I 'yuoring ming la ting gara ka ti ti 'tuohi a ningjemaa nga. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ina la ti Naangmini. Ta veng ka ninsaalaa tuomii.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang ngmi a Kuus niba 'Eesa aning 'Juuda niba 'ningbi-tooring. Ka a Kuus niba jo.

13'Beng la ka 'Eesa aning niba ang puo u ingang daang kari ba boo gaa ti to 'Giirar. Ka a Kuus niba daang jau'le. Ba daang ba la tuong 'ihi, 'bojung ba daang saangbangbahi Ba Tari Baahaa Daana aning u 'sojehi 'ningbi-tooring. Ka 'Eesa aning u 'sojehi daang 'ohi buunhu jemaa gaaning.

14Bila 'puoring ba daang jautuongye a 'yi-bera ni jaa ang ngmaa 'Giirar 'gili ni, bojung Ba Tari Baahaa Daana yela daang innibang dabieng. Ka 'Eesa aning u 'sojehi daang jaufaahi a 'yi-bera jaa buunhu, ‘bojung bungjaahii daang biye a 'puong bilaang ti 'gaali.

15Ba daang kaukpeye banani ang tari 'dungguonihi ming tentihi, a nyogihi piihi aning nyogimahi yaga a leu gaa Jeruuselem.

2 Chronicles 15

1Naangmini Sie daang waye 'Oo-ded bi-dau Azaraiya ingang.

2Ung daang 'yi ti 'tuohi 'Eesa, a yeli 'kuu: 'Eesa, 'Juuda niba jaa aning Beenjaming niba, ye chelihi 'wong n yeliyaga. Ba Tari Baahaa Daana mang biye ye seng sanga nga yeng mang 'bi u seng. Ka yenang bou, ye na nyiung. Che ka yenang jaanhuu, u ming na jaanhiyeng.

3'Bojung wagiri kauhuu 'puong la ka Iisiriel daang ba tari a Naangmingminga ni. A daang kauhiyeng ka ba ba tari Ngming'puohi 'yi-diera ang na mang 'wunibo. Bang ba tari 'begu ming daang kauhiyeng.

4Che sanga nga bang wa 'bi tuora 'puong, ka banang leu gaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni seng, a bou, ba mang nyiung.

5Ana beri ning ming nie ang 'yire da ba mang i 'chihi, nie ang kpiera waana ming da ba mang i 'chihi. Che ka yengyelang karaa daang bi a paalihi kpieriba jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

6Ka paaluu da mang ngmahi paaluu, ka 'yi-kpong ngmahi 'yi-kpong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daang diye wahala jaa baluu a dogihiba.

7Che ina yeng, nyogi i minga a to veng ka i 'nuuhi i baani, bojung i tuma ni na tariye sangyeu.

8Ka 'Eesa daang wa 'wong a yeli'bie nga aning dangyere 'Oo-ded dangyelibu yeliyaga ni, a tari nyau. U daang 'ihiye a bagidega jaa 'Juuda aning Beenjaming paaluung. U daang 'ihaang a 'yi-bera ni ung faahi Ifiriam tangberang ni ming 'puong. Ung daang la me Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni ang daang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'ningbi-toori jang'gaalee ning.

9Bila 'puoring ka 'Eesa daang laanhi 'Juuda niba jaa aning Beenjaming niba lang taa. U daang laanhiye banani ming ang 'yi lifiriam, Manaase aning Siimiyung ka ba ningba lang 'jing ni. 'Bojung ba daang iye jemaa a 'yi Iisiriel wa u seng. Ba daang iye bila, bojung ba daang nyiyeng ka Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'biye u seng.

10A 'jung ba daang langye taa Jeruuselem 'puong a 'chiuri ata 'puong, 'Eesa naaltmg 'yuong 'pie ning a'nu ingang.

11A sanga ba daang 'ihiye nadee koohi ayo'poin aningpiihi 'tuhi ayo'poin buunhu ni bang jaunyogihi waaning ni 'puong, a 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

12Bila 'puoring ba daang bingye layiri ka ba na mang diye ba 'sikie jaa aning ba 'suhu jaa a boning Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

13Nie jaa ming ang wa jaanhi ka u bo Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini, ka ningbaala bii ningtiinhuu la, ka dau bii poga la, ba na kuung.

14'Beng la bang daang po Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring aning kokokpiengaa, a langning tahingbu, biengkonihi aning pidee iila ngmiibu.

15Ka 'Juuda niba jaa daang nyengina a puobu yela, 'bojung ba 'sikie jaa bang daang poning. Ba daang boye Ba Tari Baahaa Daana aning ba 'suhu jaa ming. Bang daang nyiu ming, ung 'kubo peenhibu 'lombori jaang.

16U daang yaaye 'Meeyaka ming, una minga Naa 'Eesa ma, ung ba la i a poginaa, 'bojung 'Meeyaka daang maaliye Asiira bagidega ni kanga 'worihung ang inna 'vii. Ka 'Eesa daang ngmaa 'Meeyaka bagidegiri ni loo. Bila 'puoring u daang ngmurihuung, a nyuguu Kiidirong Konbo'bile ning.

17Che ba daang ba 'ihi a jiduorihi Iisiriel 'puong. Anaajaa che 'Eesa daang tariye limaniye 'sikiri u beri j aang.

18U daang tariye buunhu ni u ba aning una minga ang weli 'bing 'ku Daana ni kpe waaning Naangmini 'deu. Ana la wari, salima, aning tungtungbuunhu.

19Taanhuu ming daang ba 'chibe bilaang a ti to 'Eesa naalung 'yuong 'pihita ning a'nu ingang.

2 Chronicles 16

© 2009 Bibles International.

1'Eesa naalung 'yuong 'pihita aning ayuobi ingang ka Iisiriel naa 'Bee-asa daang 'do wa 'tuohi 'Juuda aning jauri. U daang meye daangguoni 'gili Reemaa ka ka nie jaa to tuong 'yi bii a kpe wa 'Juuda naa 'Eesa jie.

2'Beng la ka 'Eesa daang di wari aning salima 'yining Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee aning a naa 'deu bungnanee bingjiihi waaning. U daang tungye Aaramnaa Ben 'Hee-dad 'jie, tmang kpiera Damaasikus 'puong ni a yeli:

3Ngaang ka Naa 'Eesa daang yeli: Veng ka layiri 'bi n nii kpachagang a'wo ung daang bi n ba aning i ba kpachagang bila ni. Nye, n tihiye wari aning salima ka ba wa 'lad. Wa ngmaa i ning Iisiriel naa 'Bee-asa 'layiri ni ka u lieng leu che bahima.

4Ka Ben 'Hee-dad daang 'wong Naa 'Eesa yeliyaga ni. Ung daang veng ka u 'sojemuno ningbera gaa ti 'pigi Iisiriel 'yi-bera. Ba daang 'pigiye Aijong, Daan, 'Ee-bel 'Meeyim aning Naafitalai 'yi-bera ni ang i 'tuobu 'bingjiihi ni jaa.

5Sanga ni 'Bee-asa ang wa 'womaa, ung bahi 'Reemaa miebu, a veng u tuma ni tungbu.

6'Beng la ka Naa 'Eesa daang tari 'Juuda niba jaa gaaning. Bang 'ohi 'Reemaa 'kubo aning u taabuuhi ni 'Bee-asa ang daang di mieraning ni gaaning. Ung daang dia me 'Giiba aning Miizipa.

7A sanga, 'Hanee-nai, a kaakaara daang waye 'Juuda naa 'Eesa seng, a wa yeli 'kuu: Ing deli Aaram naa che ba deli Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'jung la ka Aaram naa 'sojehi ni jaa jo 'yi i 'nuuhing.

8A Kuus niba aning a Luubim daang ba i 'sojemung-kpong ang tari cherietihi aning yohijonniba yaga jaa bi? Che ing daang deli Ba Tari Baahaa Daana 'jung, u dibang ing i 'nuuhing.

9'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'ningbie mang yo 'liinheye a donee jaa ka u 'wuli ka kpiengu daana liu 'ku banani 'sikie ang deluu. A yeli nga 'puong, i iye joliyela. Bila 'jung, a 'piili ngaang gara, i na mang tariye taanhuu jauri.

10'Beng la ka 'Eesa 'suuri daang 'ihi a kaakaara ingang, ung nyoguu ing pogiriba 'detmg. 'Bojung u 'suuri daang 'ihiye yaga u ingang a yeli nga 'jung. 'Eesa daang dogihaye a niba 'mine ming ana wagiri ning.

11Nye, 'Eesa tungtunihi, a 'yi a 'munpiileeng gara a baahaang, ba siring sebaang 'Juuda aning Iisiriel na'mine gbangu ning.

12'Eesa naalung 'yuong 'pihita aning awai ingang, baalung daang nyogiye u gbee. U baalung ni daang iye 'ningbi-jie. Che u baalung ni 'puong u daang ba bo sungbu Ba Tari Baahaa Daana seng. Baalitiuriba seng ung daang bo sungbu.

13A 'jung 'Eesa daang 'kpiyeng ti paahi u ba'mine ingang. U naalung 'yuong lijaa'yi aning 'yeni ingang ung daang kpi.

14Ba daang 'umuung u minga kau'biring, una ung daang maali bahi u minga 'Deevid 'Yi-kpoming ni. Ba daang diung jieli 'gadong ang pa ning btmg'nyuu-noohi aning

© 2009 Bibles International.

buunhu bang di ing kpaanhi bang jeri ingang. Ba daang maaliye 'butmg-janjanga u yela.

2 Chronicles 17

1Bila 'puoring ka 'Eesa bi-dau Jehoosafat daang die u 'jie 'di naalung. Jehoosafat daang 'duohiye u kpiengu a na 'tuohi Iisiriel.

2U daang 'bingye 'sojehi 'Juuda 'yi-bera ni jaa bang me daangguongkpienhi 'gili ning. U daang 'bingye 'sojehi kampukpienhi ming 'Juuda paaluung aning lifiriam 'yi-bera ni u ba 'Eesa ang jaufaahi ning.

3Ba Tari Baahaa Daana daang Nye Jehoosafat seng, ‘bojung u nabaali 'Deevid gbe'chenihi ni ung daang 'chene ni ung ming daang di. U daang ba 'tuuro a 'Bee-alihi.

4U daang boye u ba Naangmini, a da mang 'tuuro u no'kurihi ming. U daang ba ira Isi'reeli niba yeli-irihi ni taa.

5Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana daang vengyeng ka a naalung jigi u 'nuuhing. 'Juuda niba jaa da mang 'kuruung buunhu. A 'jung Jehoosafat daang tariye bundaambuunhu aning nanihung yaga jaa.

6U 'sikiri ming daang nungye Ba Tari Baahaa Daana soe. U daang 'ihiye a 'jiduorihi ming aning a Asiira daari baga a 'yi 'Juuda 'puong.

7Aning ming, u naalung taalung 'yuoning, u daang 'ihiye u ningbera ka ba ti 'wtmo niba 'Juuda 'yi-bera ning. Ana ningbera nga daang la Ben 'Hee-yil, 'Obadaiya, Zekaraiya, Netaaniyel, aning Mai'keeya.

8U daang 'ihiye 'Liivai niba ming puo ba ingang. Bana la 'Simeeya, Netanaiya, Zebadaiya, 'Ee-sahel, Semiiramot, Jehoonatang, Adonaija, 'Tobaija, aning Toba'donaij a. A 'Liivai niba daang la bila. Eliisama aning Jehooram la Ngming'puohi 'yi-dieriba ung daang 'ihi puo ba ming ingang.

9A 'jung ba daang 'wuliye niba 'Juuda 'puong. Ba daang tariye Ba Tari Baahaa Daana begu gbangu. Ba daang 'tugiliye 'Juuda 'yi-bera jaa a 'wuli a niba.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana joo daang wa bi a naalung paalihi ni jaa ang ngmaa 'gili 'Juuda ni iinhing. A 'jung ba daang ba jau ning Jehoosafat.

11A Filiisitiya niba 'mine ming da mang waaningye 'kuubuhi aning lam'poo wari wa 'ku Jehoosafat. Ka 'Areebiya ming da mang wa 'kuu 'duunhi. Ba daang wa 'kutmg pidee 'tuhi ayo'poin aning koohi ayo'poin (7,700), budee 'tuhi ayo'poin aning koohi ayo'poin (7,700).

12Ka Jehoosafat kpiengu daang maaling 'duoro 'ju. U daang meye 'liliji-kpienhi aning 'yi-bera ang i 'tuobu bingjiihi 'Juuda 'puong.

13U daang tariye bungtarihi yaga jaa 'Juuda 'yi-bera ning, ka a taanhuu jaujauriba, a gandaba ni ang tari nyau ni daang bi Jeruuselem 'puong.

© 2009 Bibles International.

14Ba nuori daang la ni a 'tuuro ba ba'mine 'deri. 'Juuda niba 'puong, a 'sojehi 'tubii ningbera daang la bama: Aadinaa a 'sojehi ningkpong, ka gandaba ang tari nyau, daba 'tuhi koohi ata (300,000) daang bi u seng.

15Nie ang tohi u ingang daang la Jeho'heenang, a 'sojehi ningkpong. Daba 'tuhi koohi a'yi aning 'tuhi lijaanaahing (280,000) daang 'bi u ming seng.

16Nie ang daang tohi u ming ingang la Ziikirai 'bi-dau Ama'siiyai, unang daang 'yi u mingang di u minga 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. Gandaba 'tuhi-koohi a'yi (200,000) ang tari nyaung daang 'bi u ming seng.

17Beenjaming niba 'puong, kanga daang la 'Ilaiyada. Gandau ang tari nyau daang la. Daba 'tuhi koohi a'yi (200,000) ang da mang gin tama che pegili 'kuri bunglegirihing daang bi u seng.

18Nie ming ang daang tohi u ingang la Jehoozabad. Daba 'tuhi-koo aning 'tuhi lijaanaahi (180,000) ang i taanhuu 'siring daang bi u ming seng.

19A 'yi banani Naa Jehoosafat ang daang bing a 'yi-berikpienhing Iisiriel jaang ni 'puoring, bamahing daang tuna 'kuro a naa.

2 Chronicles 18

1Jehoosafat daang tariye bundaambuunhu aning nanihung yaga. Che a 'tuuro pogidigiri ingang, u ning 'Ee-hab daang tariye langbuuri.

2'Yuomo awala 'mine 'puoring, u daang 'sigiyeng ka u ti nye 'Ee-hab 'Sameeriya 'puong. Ka 'Ee-hab daang ku piihi aning 'nii yaga jaa ku u ning niba ang daang puo u ingang. Ka 'Ee-hab daang suhuu ka u sagi ka u niu 'do ti 'pigi 'Reemot Giilied.

3Ka Iisiriel naa 'Ee-hab daang jugihi 'Juuda naa Jehoosafat: I na ing ka n nii 'do ti jauning 'Reemot Giilied bi? Ung dieyeli 'kuu: Bila ni ing 'wo ni mang ming 'wo, ka n niba ming 'woning i niba. Ti nii na la a taanhuu 'puong.

4Ka Jehoosafat daang yeli ngaang ming 'ku Iisiriel naa: Jaan'de, piehi bang Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg 'jine.

5'Beng la ka Iisiriel naa daang laanhi a dangyeriba lang taa. Ba daang iye daba koohi anaahi. Ung jugihiba: Ti gaa ti jauning 'Reemot Giilied taanhuu bii ti veng? Bang yeli: 'Do gaa, ‘bojung Naangmini na diung ing a naa 'nuuhing.

6Che ka Jehoosafat yeli: Ba Tari Baahaa Daana dangyera jaa ba la 'chi che ting na piehi yela u seng?

7'Beng la ka Iisiriel naa yeli 'ku Jehoosafat: Dau kanga nang Nye 'be ting na bang piehi Ba Tari Baahaa Daana u seng. Che n ba die u yela, 'bojung u ba mang dang yera n yelisuunhi, wagiri jaa 'see yelibee. Una la Iimila 'bi-dau Mai'keeya. Ka Jehoosafat yeli: A ba sing ka naa yera ama taa.

8'Beng la ka Iisiriel naa daang buong u 'karichihi ni kanga a yeli: Ti tari Iimila 'bi-dau Mai'keeya waaning 'wieng 'wieng.

© 2009 Bibles International.

9Iisiriel naa aning 'Juuda naa Jehoosafat daang yeriye ba kpari, ka kanga jaa 'jing u na'kogong. Jiengaa kanga ang 'bi 'Sameeriya 'di-nokpong nuoring bang daang 'jing. Ka a dangyeriba jaa daang dangyera yela ba 'ningbi-tooring.

10Kineeyana 'bi-dau Zedekaiya daang diye 'kurihuu a maali iila. Ung daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Amahi yeng na di 'tihi a Aaram niba bilaang ka ba yela ti baahi.

11Ka a dangyeribajaa daang dangyeli bila a yeli: 'Do gaa Reemot Giilied a ti Lori, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana na diung ing naa 'nuuhing.

12'Beng la ka a tungtuna ni ang gaa ka u buong Mai'keeya ni daang yeli 'kuu: Cheliha, a dangyeriba yeliyaga ba chiihi taa. Ba jaang 'kuro a naa tamaa. Bila 'jung jaan'de, veng ka i yeliyaga 'woning ba kanga yeliyaga. Yeli yela ang 'kuro tamaa.

13Che ka Mai'keeya daang yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, yeli jaa n Naangmini ang na yeli, bila mang na yeli.

14'Beng la ka Mai'keeya daang wa Naa 'Ee-hab 'jie, ka Naa 'Ee-hab jugihuu: Mai'keeya, ti gaa ti jauning 'Reemot Giilied taanhuu bii n veng? Ka Mai'keeya dieyeli: Gaa ti lori, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana na dibang ing naa 'nuuhing.

15Ka a naa daang yeli 'kuu: Gberi buwala mang na mang veng ka i po ka yeliminga 'yong ing na mang yeli 'kumo Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring?

16'Beng la ka Mai'keeya daang yeli: N nyiye Isi'reeli niba jaa ang yaari a taanhing a'wo piihi ang ba tari chiina. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bamahi ba tari ningkpong. Kanga jaa leu gara u 'deu aning laangfie.

17Ka Iisiriel naa yeli 'ku Jehoosafat: N ba yeli kui ka u kung dangyeli n yelihung jaa ka beu naani?

18'Beng la ka Mai'keeya daang yeli: Bila 'jung cheliha Ba Tari Baahaa Daana yelihung: N nyiye Ba Tari Baahaa Daana ang 'jing u na'kogong, ka arijena bungnaangjemaa jaa ahi u 'nuduri aning u goong.

19Ka Ba Tari Baahaa Daana jugihiba: Ning'buong na beling 'Ee-hab ka u 'do ti 'kpi 'Reemot Giilied 'puong? Ka kanga mang yeli ngaang, ka kanga ming yeli ngaang.

20'Beng la ka sie kanga 'yi wa ahi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a yeli: Maang na belimuu. Ka Ba Tari Baahaa Daana jugihuu. Wala ing na i belimuu?

21Ka a sie yeli: N na 'ying ti leu 'giri-ngma sie a 'bi u dangyeriba jaa noeng. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I na belimuung, a nyiu ming. 'Yi gaa ti i bila.

22Bila 'jung nye, Ba Tari Baahaa Daana diye 'giri-ngma sie ing i dangyeriba nga noeng. Ba Tari Baahaa Daana 'bingyeng ka i na 'tuohiye ju-beu.

23'Beng la ka Zedekaiya, Kineeyana 'bi-dau daang tagi to ngmi Mai'keeya pegang che yeli: 'Yening ka a sie ni ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng ni 'tu a 'yi n seng wa yeli yela 'kui?

© 2009 Bibles International.

24Ka Mai'keeya yeli: Daari ni ing na jo kpe ti sogili 'dekiring ni ing siring na nyia.

25'Beng la ka Iisiriel naa yeli: Ye nyogi Mai'keeya a leu taruu ti 'ku 'Eemong, a 'yi-kpong kaara aning 'Joowas, a naa 'bi-dau ni.

26Ye yeli ka ngaang ka naa yeli: Ye di a nie nga ing pogiriba 'deung, a 'kuruu dogee paanuu aning dogee kuong a gara wagiri mang na ti leu wa aning laangfie.

27Che ka Mai'keeya yeli: Ka inang wa tuong leu wa aning laangfie, bila yeng Ba Tari Baahaa Daana naaning veng mang yeli a yela. Ung la yeli: Jemaa, ye jaa turi kaara.

28'Beng la ka Iisiriel naa aning 'Juuda naa Jehoosafat daang 'do gaa 'Reemot Giilied.

29Ka Iisiriel naa daang yeli ku Jehoosafat: N na garihiye n minga gaa a taanhuu. Che Ma yeng yen i nakpari. Ka Iisiriel naa daang garihi u minga bang gaa a taanhuu.

30Aaram naa ming daang 'kuye a cheeriet muniba ningbera ang 'bi u seng nuori a yeli: Ye to wa jauraning nie jaa, ka ningbaala la bii ka ningtiinhuu la. Ye jauning Iisiriel naa 'yong.

31A cheeriet muniba ningbera ang daang wa nye Jehoosafat, bang yeli: Iisiriel naa la. Bila 'jung bang daang ngmaa 'giluu ka ba 'piguu. Che ka Jehoosafat daang 'cheehi, ka Ba Tari Baahaa Daana sumuu. Ka Naangmini daang leuhiba ing ji-jaalang che bahuu.

32Sanga ni a cheeriet muniba ningbera ang daang wa nye ka Iisiriel naa naani, bang leu che bahi u karibu.

33'Beng la ka dau kanga daang guo u taanhuu a teu bahi. U daang ba diu 'tori nie jaa che teu. Che ka a tampiing daang 'tu Iisiriel naa taanhuu boori ni fifiihi kpe ti paguu. Ka a naa daang yeli 'ku u cheeriet muna: Leu tarima 'yining a taanhuu 'puong, 'bojung n nyiye baalung.

34A taanhuu daang iye kpiengaa a daari. Ka Iisiriel naa daang deli u cheeriet 'puong, a 'tori a Aaram niba a waana ji-maarii. Ka ngminaa kpiebu daang wa tara ung 'kpi.

2 Chronicles 19

1'Beng la ka 'Juuda naa Jehoosafat daang leu gaa u 'deu Jeruuselem 'puong aning laangfie.

2Ka 'Hanee-nai 'bi-dau 'Jeehu, a kaakaara ni daang 'yi ti 'tuohi Naa Jehoosafat, a jugihuu: A sigiyeng ka i sunna ningbee, a nuna banani ang ha Ba Tari Baahaa Daana? Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu 'Nye i ingang.

3Anaajaa che i tariye i yelisuunhi ming, 'bojung i 'ihiye a Asiira daari baga a paaluung. I segihiye i 'sikiri ming ka i bo Naangmini.

4Ka Jehoosafat daang kpiera Jeruuselem puong. Ung daang la 'yi 'tugili a niba 'jiihi, a 'piili 'Bii-er 'Siiba a ti to lifiriam tangbera ning. U daang iye bila a la leuhiba waaning Ba Tari Baahaa Daana, ba nabaali'mine Naangmini ni seng.

© 2009 Bibles International.

5Bila 'puoring u daang 'bingye saringmaariba a paaluung, 'Juuda 'yi-berikpienhi ni j aang, 'yi-kpong la 'yi-kpong jaang.

6Ngaang ung daang yeli 'ku a saringmaariba: Ye cheliha yeli ni yeng ira ni 'jieng, 'bojung ninsaalaa naani yeng ngmaara saree 'kuro. Ba Tari Baahaa Daana yeng ira bila 'kuro. Unang mang bi ye seng a saree ngmaabu 'puong.

7Bila 'jung, pampana ye veng ka Ba Tari Baahaa Daana joo 'bi ye iinhing. Ye bang ye miihi, a tuna bila, 'bojung yeliba'toruu 'chi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini seng. Baalibu bii bundie'di ming ba 'chi u seng.

8Jeruuselem ming 'puong Jehoosafat daang 'ihiye a 'Liivai niba ning Ngming'puohi 'yi-dieriba, aning Iisiriel 'yi-daangdaubera. Sanga nga bang daang wa leu wa Jeruuselem ni ung daang i bila. U daang 'ihi-bang Ba Tari Baahaa Daana saree ngmaabu aning tachiihi yela.

9Ung daang 'kubo nuori, a yeli: Ye tuna ngaang aning Ba Tari Baahaa Daana joo, a mang ira bila ning limanpaalii aning ye 'sikie jaa.

10Ye ba'biihi ni ang kpiera a 'yi-berang ni na mang waaningye dambu toonhibu ye seng. A na bang iye jiing'kiri yela, begu saangbu bii no'kuruu jaanhibu yela. A na bang iye yeli'tuurihi bii yeli'binnihi ba'tuubu yela ming. Dambu jaa ang wa la, ye kpaahiba ka ba to ira wa saang Ba Tari Baahaa Daana begu ka u 'su-tuluu wa ye ning ye babiihi ingang. Ye mang ira bila. Ye kung tari saangbu.

11Ye bang ngaang ming: Amaraiya, a Ngming 'puohi 'yi-dierikpong ning na mang kaariye Ba Tari Baahaa Daana yelitarihi jaa 'lomboring. Iisi'me-el bi-dau Zebadaiya, 'Juuda buurii 'yi-daangdau ning ming 'so a naa yelitarihi jaa. A 'Liivai niba ming na mang la 'karichihi ang tuna 'kuriye. Ye mang ira yela ning nyau. Ba Tari Baahaa Daana na 'Nye a ningmiihi seng.

2 Chronicles 20

1Bila 'puoring, ngaang daang tung. 'Moo-ab niba, ka Aamong niba, a langning niba 'mine ang paahi a Aamong niba ingang daang wayeng ka ba jauning Jehoosafat.

2'Beng la ka niba 'mine wa yeli ku Jehoosafat: Ningjemaa jemaa 'yiye a manggangini waana i ingang. Ba 'yiye Aaram. Ba 'biye 'Hee-zezong 'Teemar 'puong, En 'Giidai la bila.

3Ka dabieng daang kpe Jehoosafat. Bila 'jung ung daang i 'siri 'ningbi-jieng ka u na boye Ba Tari Baahaa Daana. U daang muoliye nuori 'leebu yela 'Juuda jaang.

4Ka 'Juuda niba daang laanhi lang taa a na suhi sungbu Ba Tari Baahaa Daana seng. 'Juuda 'yi-bera ni jaa bang daang 'yi wa ka ba bo Ba Tari Baahaa Daana.

5'Beng la ka Jehoosafat daang ahi 'Juuda aning Jeruuselem niba langbu 'puong, Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. A jagipaalaa ni 'ningbi-tooring daang la.

© 2009 Bibles International.

6Ngaang ung daang yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana ti ba'mine Naangmini, i naaning i Naangmini arijenang a mang kaara a paalihi naalihi jaa bi? I 'nuuhing ming naani ka kpiengu aning fanga 'be ka nie jaa kung tuong chiihii?

7I naani ti Naangmini ni ang kari a paaluu nga kpieriba i niba Isi'reeli niba 'ningbi-tooring bahi ni bi? Ma inang diu 'ku i jominga Aaburaham buurii a gara wagiri jaa wa?

8Ba kpieraye beng ming, a me Ngming'puohi 'de-kpong u 'puong 'kui, i 'yuori 'jung.

9Bang yeli: Ka saangbu ang i kpong wa wa ti ingang, ka takobi bii, dogihibu bii, baleu bii kongkpong la, ti na mang ahiye a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'ningbi-tooring, i 'ningbi-tooring. 'Bojung i 'yuori 'Nye a Ngming'puohi 'de-kpong ngang. Ti na mang 'kong 'kuing ti wahala 'puong ka i 'womaa, a dieti.

10Che pampana, nye Aamong nib a, 'Moo-ab niba, aning 'Sii-ir Tangkpong ni niba. Bana ing daang ba sagi ka Isi'reeli niba 'pigi sanga nga ting daang 'yi lijipiti paaluung ni. Isi'reeli niba daang leuyeng che bahiba a ba saangba bahi.

11Che bana la ni, a naara sani ti ingang. Ba wayeng ka ba kariti i bung'soruu ni ing di 'kuti ka u i ti chengbung ni ingang.

12'Oo ti Naangmini, i kung 'di ningba saree bi? 'Bojung ti ba tan kpiengu ka ti 'tuohi a ningjemaa jemaa nga ang waana ti ingang nga. Ti ba bang bila ni ting na i ming. I ingang ka ti 'ninge 'be.

13'Juuda niba jaa, a langning ba bungbilii, ba pogiba, aning ba 'biihi daang ahiye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang wa Zekaraiya bi-dau 'Jaheezi-el ingang, a langbu 'puong. Bi'neeya 'bi-dau daang la Zekaraiya. 'Jiyii-el bi-dau daang la Bi'neeya. Matanaiya ming bi-dau daang la 'Jiyii-el. A 'Jaheezi-el nga daang iye 'Liivai nie, 'Eesaf buurii nie kanga.

15Ngaang ung daang yeli: Ye chelihi 'wong, yena 'Juuda niba aning Jeruuselem kpieriba jaa aning ina Naa Jehoosafat. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yera kuriye: Ye to jora dabieng bii a vena ka ye iinhi chuora a ningjemaa jemaa nga yela, 'bojung ye naaning 'so a taanhuu jaubu. Ba Tari Baahaa Daanang 'so bila.

16'Beu ye 'sigi ti 'tuohibo. A 'duoro Ziiz seng ni bang naang 'tu 'do wa. Ye na nyibang a konbobile ni ang jeng Jeruu-el Mopiri 'ningbi-tooring ni baahaang.

17Ye kung hiena ka ye jau a taanhuu nga 'puong. 'Juuda aning Jeruuselem niba 'woi, ye ahi ye ahi'jiihing. Ye ahi boin, a nye bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang na jaudieye. Ye to jora dabieng bii a veng ka ye iinhi chuori. 'Beu ye 'yi ti 'tuohibo, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana 'Nye ye seng.

18'Beng la ka Jehoosafat daang 'gbinti a di u 'gbeu mari 'tengeng. Ka 'Juuda niba jaa aning Jeruuselem kpieriba ming daang 'churi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a 'puoho Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu.

© 2009 Bibles International.

19Bila 'puoring a 'Liivai niba ni ang bi 'Koohat niba 'biihi aning Koora niba 'biihi 'puong ni daang 'ihi ahiye 'dendenge, a 'pugi Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini. Ba daang iye bila aning kokokpienhi ang 'duoro.

20Bang daang 'ihi beeguu 'pipi a kpe 'Tikoowa Mopiri 'puo. Sanga nga bang daang wa 'yire, Jehoosafat daang ahiyeng a yeli: 'Juuda niba aning yena Jeruuselem kpieriba, ye 'wong n yeliyaga. Ye sagi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'di. Bila yeng na tuong ahi kpiengaa. Ye sagi u dangyeriba ni 'di. Bila ka ye maa'koo na maali.

21Sanga ni Jehoosafat ning a niba ang daang wa nye taa baahi, u daang 'ihiye niba bang 'yiene 'kuro Ba Tari Baahaa Daana. Ba daang 'yieneng a 'pugiro u pegi'yiibu vielung sanga nga bang daang wa 'bi a 'sojemtmi 'ningbi-tooring a 'yire. Ngaang bang daang 'yiene: Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

22Sanga ni bang daang wa 'piili 'yiene a 'pugiro ni la ka Ba Tari Baahaa Daana daang veng ka niba cho jeng 'gu Aamong niba, 'Moo-ab niba, aning 'Sii-ir Tangkpong ni niba. Banang daang wa ka ba jauning 'Juuda niba ni. U daang iye bila bang jau tuong ana niba nga.

23'Bojung Aamong niba aning 'Moo-ab niba daang 'ihi 'tuohiye 'Sii-ir Tangkpong ni kpieriba, a ku ba jaa a saangba kpeleng kpeleng. Bang daang wa baahi a 'Sii-ir kpieriba ni yela, bang leu sung a kuura taa.

24Ka 'Juuda niba daang wa ta 'jikungkuni kanga ing mang ahi che Iiinhe a mopiri. 'Beng la bang daang leu kaara a jemaa 'jie seng ka bana la a leu 'kuunhi jeng jeng 'tengeng. Ba kanga jaa daang ba 'yi.

25Ka Jehoosafat aning u niba daang wa ka ba va a 'kuunhi buunhu. Bang daang nye bungnanee yaga aning bomboba daa ang i too a kuunhi iinhing. Bang daang tagihaa ngmaahi a 'kuunhi iinhing, haali ba ba la wa tuona tuoraa. 'Beni ata ka ba 'oho buunhu, 'bojung a daang bibeng 'gaali.

26A beri anaahi daari ba daang langye Beeraka Lohimbo ning, a pegi Ba Tari Baahaa Daana beng. Bila 'jung bang buona a 'jie nga Beeraka Lohimbo a waana 'jine.

27Bila 'puoring, Jehoosafat daang dieye 'yie ka u ning 'Juuda aning Jeruuselem dau jaa leu gaa Jeruuselem aning nyengka. 'Bojung B a Tari Baahaa Daana daang vengyeng bang nyenging ba domihi ingang.

28Bang daang waaning bungngmirihi bang di 'ngmie maali, 'konihi aning biengkonihi Jeruuselem wa kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

29Ka Naangmini dabieng daang kpe ana paalihi ni naalihi jaa sanga nga bang daang wa 'wong ka Ba Tari Baahaa Daana jauningye Iisiriel domihi.

30'Beng la ka Jehoosafat naalung paaluu daang i boin, bojung Jehoosafat Naangmini daang 'kuung peenhibu 'lombori jaang wa 'tuohi.

© 2009 Bibles International.

31A 'jung Jehoosafat daang 'diye 'Juuda naalung. U daang iye 'yuomo 'pihita aning a'nu che leu naa. 'Yuomo lijeri aning a'nu ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la 'Azuuba, Siilihai bi-poga.

32U ba 'Eesa gbe'chenihi ung ming daang di. U daang ba leu bali 'yi a ingang. U da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng.

33Anaa jaa che a 'jiduorihi yeng daang ba 'ihi, bojung a niba da nang ba leuhi ba 'silcie 'tori ba ba'mine Naangmini ni.

34Jehoosafat tungtunihi chelee, a 'piili a fora a gara a baahaang, ba siring sebaang 'Hanee-nai bi-dau 'Jeehu gbangung. A gbangu nga yela yeliye Isi'reeli na'mine gbangung.

35Bila 'puoring, 'Juuda naa Jehoosafat daang tariye langbuuri ning lisiriel naa 'Ehazaiya, unang daang tuna beu yaga ni.

36U niu daang tariye langbuuri a na maali mani 'gbori-bera ang na mang gara Taarisis. 'Iiziyong 'Gii-ber 'puong bang daang maali a mani 'gbori-bera.

37Che ka Doodava ang 'yi 'Mariisa bi-dau Eli'yee-zer daang dangyeli yela ang na pagi Jehoosafat. U daang yeliyeng: Ing tan langbuuri ning 'Ehazaiya 'jung, Ba Tari Baahaa Daana saangye i tungtunihi. 'Beng la ka a math 'gbori-bera daang ngmurihi, a da ba tuong gaa Taarisis.

2 Chronicles 21

1Ka Jehoosafat daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang, bang 'umuu puo u ba'mine ingang 'Deevid 'yi-kpoming. Bila 'puoring, u bi-dau Jehooram daang dieye u 'jie 'di naalung.

2Jehooram daang tariye babiihi, Jehoosafat 'bi-daba ni. Bana la Azaraiya, Jehaiyel, Zekaraiya, Azaraiya, Maikel, aning Sefataiya. Bama jaa iye Iisiriel naa Jehoosafat bi-daba.

3Ba ba daang kubong lcuubuhi yaga, wari, salima aning bungnanee. U daang 'kubong 'yi-bera ming bang me daangguongkpienhi 'gilaa 'Juuda 'puong. Che u daang diye a paaluu naalung yeng ku Jehooram, 'bojung una daang la a bi-daukpong.

4Jehooram ang daang wa jigi u ba naalung paaluu ni kaabung, u daang 'duohiye u kpiengu. U daang kuye u ba'biihi ni jaa aning 'takobi, a langning Iisiriel ningbera ni mine.

5Jehooram daang iye 'yuomo 'pihita ning a'yi che leu naa. 'Yuomo a'nii ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

6Iisiriel na'mine gberi ni ung daang di, a'wo bila ni Be-hab 'deu ang daang i ni, 'bojung 'Ee-hab 'bi-poga ung daang di ung i u poga. Ka Jehooram daang i yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng.

© 2009 Bibles International.

7Che anaajaa Ba Tari Baahaa Daana daang ba buora ka u saang 'Deevid jaga bahi, 'layiri ni ung daang 'bing ning 'Deevid ni 'jung. 'Bojung u daang 'bingye nuori ka u na 'kuroye 'Deevid aning u yaanhi fintina a gara wagiri jaa.

8Jehooram naaltmg 'beri ning 'Mom niba daang dieye taawai 'Juuda niba ningberii ingang, a 'bing ba miihi naa.

9Ka Jehooram ning u 'sojehi ningbera, a langning u cherietihi jaa daang 'yi. Beng la ung daang 'ihi 'yienguu ti 'pigi a 'Iidom niba ni ang ngmaaguu 'gili ni aning a cheeriet mamba ningbera.

10Ngaang ka 'Iidom niba die taawai 'Juuda ningberii ingang bilaang a waana 'jine. A sanga Liibina niba ming daang dieye taawai Jehooram paalikaa ingang, ung jaanhi Ba Tari Baahaa Daana u ba'mine Naangmini ni 'jung.

11Jehooram daang la maaliye 'jiduorihi ming 'Juuda tangbera ni 'puong. U daang iye bila veng ka Jeruuselem kpieriba ngmi jentiriye, a veng ka 'Juuda niba bori.

12'Beng la ka gbangu daang 'yi dangyera 'Ilaija seng wa u seng. Ngaang ung daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, i ba 'Deevid Naangmini ni yeli: I ba di i ba Jehoosafat gbe'chenihi. I ba di 'Juuda naa 'Eesa gbe'chenihi ming.

13Che Iisiriel na'mine gberi ni ing di. I vengyeng ka 'Juuda aning Jeruuselem kpieriba ngmi 'Ee-hab 'deudeme jentiriye ni taa. I kuye i ba'biihi, niba nga ang i i ba 'deudeme, a seu Ma minga ni.

14Bila 'jung nye, Ba Tari Baahaa Daana na diye tuorikpong kanga pagi i niba. U na diung pagi i 'biihi, i pogiba, aning i btmg'sorihi jaa.

15I ming na beye nyeba baalung kanga 'ningbi-jieng. I na beng bilaang ka i nyeba wa ti 'yire 'beu la 'beu jaa, a baaltmg 'jung.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana daang to Filiisitiya niba aning a 'Areebiya niba ni ang daang 'jing pieli Kuus niba ni ing Jehooram.

17'Beng la bang daang 'do wa kpe 'Juuda, a 'pigibe. Ba daang 'tuoye buunhu ni jaa ang bi a naa 'cluing ni gaa. Ba daang nyogihiye u 'bi-daba aning u pogiba ming gaaning. Haali u bi-dau jaa daang ba wa kpeling, ka 'Ehazaiya 'yong naani. U 'bi-daba jaa 'puo bungbile daang la bila.

18Ama jaa 'puoring Ba Tari Baahaa Daana daang vengyeng ka baalung kanga ang kung bang tiu nyogi Jehooram nyeba.

19'Beng la ang daang bibe waana 'yuomo a'yi baahaang ka u nyeba daang wa 'yi, u baalung ni 'jung. A 'jung a daang 'womuung sung che sing 'kpi. U niba ming daang ba maali butmg-janjanga 'kuu, a'wo bang daang i bila 'ku u ba'mine ni.

20Jehooram daang iye 'yuomo 'pihita aning a'yi che leu naa. 'Yuomo a'nii ung 'di naalung Jeruuselem 'puong, a daang 'kpi gaa ka nie ba i nimiha u yela. Amaa lieng ba daang 'umuung Deevid 'yi-kpoming, che a na'mine kau'bie 'puong daang naani.

© 2009 Bibles International.

2 Chronicles 22

1'Beng la ka Jeruuselem kpieriba daang nyogi 'Ehazaiya, Jehooram Li 'bi-daba ni jaa
'puo bung'bile, a 'bimuu naa ung die u ba 'jie. 'Bojung a ngmaakpee ni ning a
'Areebiya niba ang daang wa kpe a kampu ni daang kuye a bi-daubera jaa. Ka 'Juuda
naa Jehooram bi-dau 'Ehazaiya daang 'di naalung.

2'Ehazaiya daang iye 'yuomo lijaa'yi aning a'yi che leu naa. 'Yuoni 'gbuli ung daang
'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Atalaiya, Oomirai yaangaa ni.

3'Ehazaiya ming daang diye 'Ee-hab 'deudeme gberi ni, bojung u ma da mang iruung
kawani ung tuna beu.

4Bila 'jung u da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, a'wo 'Ee-hab
'deudeme. U da mang iriye bila, 'bojung u ba 'kuung 'puoring bana daang la u kawang-
iriba. Ba daang iye bila veng ung we.

5U daang 'tuye ba kawani, ka u ning Jehooram, Iisiriel naa 'Ee-hab 'bi-dau ni gaa ti
jauning Aaram naa Haaza-el 'Reemot Giilied 'puong. Ka a Aaram niba daang ing
'Jooram baalung.

6'Beng la ka 'Jooram daang leu gaa Jeezi'rii-el ka ka a natie ti nyaa. Ana ung daang
nye Reemot 'puong, sanga ni ung daang jauraning Aaram naa Haaza-el ni. Ka 'Juuda
naa 'Ehazaiya, Jehooram bi-dau daang 'sigi ka u ti nye 'Ee-hab 'bi-dau
JehooramJeezi'rii-el 'puong, ung daang biera ni 'jung.

7'Jooram 'jie gaabu ni daang iye wagiri Naangmini ang bing 'ku 'Ehazaiya 'lee.
'Bojung sanga ni 'Ehazaiya ang ti ta, u ning Jehooram daang 'yiyeng ka ba ti jauning
Niimisai 'bi-dau 'Jeehu, una ka Ba Tari Baahaa Daana lugi ka u baahi 'Ee-hab 'deu
niba yela ni.

8Sanga ni 'Jeehu ang daang dogiha 'Ee-hab 'deu niba ni, u daang nyiye 'Juuda ningbera
ni aning 'Ehazaiya ba'biihi 'bi-daba ni ming ang tuna 'kuro 'Ehazaiya ni. Ung daang
kuba.

9Bila 'puoring, u daang boye 'Ehazaiya. Ka 'Jeehu niba daang nyoguu, a taruu wa 'ku
'Jeehu. 'Sameeriya 'puong ka 'Ehazaiya daang sogili. Bang daang wa kuu baahi, bang
'umuu. Ngaang bang daang yeli: U iye Jehoosafat 'bi-dau, ka Jehoosafat daang bo Ba
Tari Baahaa Daana aning u 'sikiri jaa. A 'jung 'Ehazaiya 'deu daang ba la tari nie jaa
ang na die u 'jie a kaara a naalung paaluu.

10'Ehazaiya ma Atalaiya ang daang wa nye ka u bi-dau ni 'kpiyeng, ung 'ihi a ku
'Juuda jaga nabiihi ni baluu jaa.

11Che ka Jehosaabiyat, a naa 'bi-poga daang nyogi 'Ehazaiya bi-dau 'Joowas sogili jo
'yining a naa bi-daba ni bang kuura ni 'puong. U daang diye 'Joowas aning u 'bi-
yogilaa ing 'de-jenuung. Bila ka Jehosaabiyat, Naa Jehooram bi-poga ni daang di
'Joowas sogili a 'yi Atalaiya 'nuuhing ung ba kuu. Jehosaabiyat daang iye 'Ehazaiya
yaupoga, a i Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada ming poga.

© 2009 Bibles International.

12Ka 'Joowas ningba daang sogili Naangmini 'deu ning 'yuomo ayuobi. Ana sanga Atalaiyang daang kaara a paaluu.

2 Chronicles 23

1A 'yuomo ayo'poin ingang ka Jehoiyada daang ing u minga fanga a 'bing layiri ning 'sojehi koo koo ningbera. Bana daang la 'Jirooham bi-dau Azaraiya, aning Jeho'heenang bi-dau Iisi'me-el, aning 'Oo-bed 'bi-dau Azaraiya. Ba 'mine ming daang la A'deeya bi-dau 'Meyasiiya aning Ziikirai bi-dau Iliisafat.

2Ba daang 'tugiliye 'Juuda paaluu jaa a laanhi a 'Liivai niba a 'yi 'Juuda 'yi-bera jaang. Ba daang laanhiye Iisiriel 'yi-daangdaubera ming, bang wa Jeruuselem.

3'Beng la ka a langbu niba jaa daang bing 'layiri ning a naa Naangmini 'deu ning. Ka Jehoiyada yeli 'kubo: A naa bi-daung na 'di a naalung, a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli Deevid buurii yela ni.

4Yeli yeng na i la nga: Yena Ngming'puohi 'yi-dieriba aning 'Liivai niba ni ang kpiera ka ye tung a peenhibu daari ni, ye 'po ye miihi 'jiihi ata, ka 'jiyeni mang kaara a 'di-noe.

5A 'pojiihi ata 'puo 'jiyeni kanga niba na mang Nye a naa 'deung, ka a 'jiyeni kanga ming niba bi a 'Demuni 'Di-nokpong ning. A niba ni ang kpeling ni jaa na Nye Ba Tari Baahaa Daana 'deu jagihi ning.

6Che ye to wa vena ka nie jaa kpiera waana Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni, 'see a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ni ang tuna ni. Bana na bang kpeng, bojung ba pegi'yiyeng. Che a niba chelii ni jaa na kaaraye yeli Ba Tari Baahaa Daana ang 'kubo ka ba kaara.

7A 'Liivai niba na ngmaa 'giliye a naa 'lombori jaang. Dau jaa jaujaubuunhu na mang biye u 'mmg. Ka nie jaang wa kpe wa a 'deu 'puo, ba kuu. Ka a naang mang wa 'yire bii a leu kpiera, ye niu na mang la.

8Ka a 'Liivai niba aning 'Juuda niba jaa daang 'tu bila ni jaa Ngmingpuohi 'yi-diera Jehoiyada ang 'kubo nuori ni. 'Beng la ka dau jaa daang tari u niba ang sigining ka ba gaa tuma a peenhibu daari a langning banani ang da ba gara tuma a peenhibu daari. 'Bojung Ngmingpuohi 'yi-diera Jehoiyada daang babahi a 'sugu kanga jaa niba.

9Ka Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada daang di a kpama aning a 'kuri bunglegiribera aning a bungbilii 'ku a 'sojehi koo koo ningbera. Naa 'Deeviding daang 'so a jaujaubuunhu nga. Naangmini Ngming'puohi 'de-kpong ni 'puong ang daang be.

10Ka Jehoiyada daang segihi a niba jaa ahibu ka dau jaa jaujaubung mang 'bi u 'nung. Ba daang ahiyeng a 'piili a Ngming'puohi 'de-kpong sa'mungduri seng ti ta u sa'mung-goo seng. Ba daang ahi pieliye a sarika 'ihijie aning a Ngming'puohi 'de-kpong, a ngmaa 'gili a naa.

© 2009 Bibles International.

11Bang daang tari a naa bi-dau 'yi waaning, a wa di a na'jupiluu 'chiguu. Bang daang di a layiri gbangu 'kuu, a 'bimuu naa. 'Beng la ka Jehoiyada aning u bi-daba daangbuo kpaang waahuu, che yeli: Ngmini na 'ku a naa 'nyivo-yogu.

12Ka Atalaiya 'wong a niba goma, bang jora che 'pugiro a naa. 'Beng la ung wa a niba jie Ba Tari Baahaa DaanaNgming'puohi 'de-kpong ning.

13Ung daang kaara ka a naa la, a ahi pieli u baaraa a 'di-nuoring. A 'yi-dieriba aning a biengkoningmiriba ming daang ahi pieliye a naa. A paaluu niba jaang daang nyengina che ngmira biengkonihi. A 'yiengyienibe ming daang ngmiraye 'yieme bungngmirihi, a diera 'yie bang 'pugiro Naangmini. Ka Atalaiya daang tagihi u bungyerihi chiehi che yeli: Ye nye dawarihung. Ye nye dawarihung.

14Ka Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada i ka a 'sojehi koo koo ningbera ni ang daang kaara a 'sojemuni ni 'yi. Ung yeli 'kubo: Ye i ka 'sojehi ngmaaguu 'gili, a tanm 'yining. Ye ku nie jaa ang 'tuuruu aning ta'kobi. 'Bojung a Ngming'puohi 'yi-diera daang yeliyeng: Ye ta wa kuura Atalaiya Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

15A 'jung ba daang nyoguung. Ung daang 'tu Yohu 'Di-nokpong ni kpe a naa 'deu bang ti kuu beng.

16Bila 'puoring Jehoiyada daang bingye 'layiri u ning a niba, aning a naa kpachagang. U daang bingye a layiri nga ka ka ba i Ba Tari Baahaa Daana niba.

17Ka a niba jaa daang gaa 'Bee-al bagi'de-kpong ni a ti ngmahuu. Ba daang ngmahiye u sarika 'ihijiihi aning u baga 'puro 'puro. Ba daang kuye 'Bee-al ngming'puohi 'yi-diera Maatang ming a sarika 'ihijiihi 'ningbi-tooring.

18Ka Jehoiyada daang la di Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni kaabu yela ing a Ngming'puohi 'yi-dieriba nuuhing. A 'Liivai niba la bila, bana ka 'Deevid daang 'ku tuma Ba Tan Baahaa Daana 'deung ni. Banang daang 'so ka ba mang 'ihi Ba Tari Baahaa Daana sarika nyugirihi a'wo ang seu 'Moosis begung bila ni. Ba da mang iriye bila ning nyengka aning 'yieme a'wo 'Deevid ang daang bing bila ni.

19Jehoiyada daang 'ihiye 'di-nokaariba ing Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'di-nobera ning ming. U daang iye bila ka ka nie jaa ang degi sori jaang to kpe be.

20Bila 'puoring u daang diye a 'sojehi koo koo ningbera, a ningnanee, a niba paalikaariba aning a paaluu niba jaa bang gaa ti tari a naa 'yining Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'sigi waaning. Bang daang 'tu a Saaju 'Di-nokpong ni gaa a naa 'deu. Bang ti di a naa jiili a paaluu na'kogong.

21Ka a paaluu niba jaa daang nyengina. Ka a 'yi-kpong daang maa, bang ku Atalaiya aning ta'kobi 'jung.

2 Chronicles 24

1'Joowas daang iye 'yuomo ayo'poin che leu naa. 'Yuomo lij aa'yi ming ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Ziibiyaa, a 'yi 'Bii-er 'Siiba.

© 2009 Bibles International.

2'Joowas da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, Ngming'puohi
'yi-diera Jehoiyada beri j aang.

3Ka Jehoiyada daang di pogiba ba'yi 'ku 'Joowas ung dogining bi-daba aning 'bi-
pogiba.

4Bila 'puoring 'Joowas daang diye u 'sikiri ing Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni
maalimiebung.

5'Beng la ung daang laanhi a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba a yeli
'kubo: Ye 'yi gaa 'Juuda 'yi-bera jaa ti laanhi Isi'reeli niba jaa 'libie bang mang chieha
'yuoni la 'yuoni jaa waaning. Ana yeng na di maali ye Naangmini 'deu ni me. Ye moo
che i bila 'wieng. Che a 'Liivai niba daang ba i bila 'wieng.

6A 'jung a naa daang buongye Jehoiyada, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong a yeli 'kuu:
Wala ing ba veng ka a 'Liivai niba tari a chieha 'yining 'Juuda aning Jeruuselem
waaning? Ana ka Naangmini tungtuna 'Moosis ning Isi'reeli niba langbu ni 'bing ka a
mang chieha a 'sieree tenti'deu yela ni.

7Atalaiya, a pogi'ningbikuonii ni 'bi-daba daang kauye Naangmini 'deu ni kpe. Ba Tari
Baahaa Daana 'deu buunhu ni bang weli 'bing 'ku Daana ni jaa bang daang di 'ku 'Bee-
alihi.

8'Beng la ka a naa daang ku nuori bang maali 'libie daga, a diu 'bing 'yengeng Ba Tari
Baahaa Daana 'deu ni 'di-nuoring.

9Bang daang muoli 'Juuda jaa aning Jeruuselem jaang ka batari a chieha wa 'ku Ba
Tari Baahaa Daana. Ana ka Naangmini tungtuna 'Moosis daang 'bing ku Isi'reeli niba
a 'mosogong ni.

10'Beng la ka a 'yi-dieriba jaa aning a niba jaa iinhi daang 'yuoro, bang tari ba chieha
waaning. Ba daang imaang a 'libie dagang bilaang ka nie jaa wa ti tihi baahi.

11Bila da mang la. A 'Liivai niba da mang tariye a libie daga wa 'ku a naa 'karichi. Ka
banang wa nye ka a 'libie iye yaga, a naa gbangseura aning a Ngming'puohi 'yi-
dierikpong kpong 'karichi da mang wa 'kiraang a 'libie dagang che leu taruu ti 'bing u
bingjieng. Bila bang da mang ira beu la 'beu jaa, a laanhi 'libie yaga jaa.

12Ka a naa ning Jehoiyada daang dia 'kubanani ang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni
tuma. Bang ha 'meesiinhi aning kapintahi ka ba maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni
me. Ba daang haye bamahi ming ang tuna 'kue aning yaawa tuma ka ba maali Ba Tari
Baahaa Daana 'deu ni la me.

13Ka a tungtuniba wa tung a tuma baahi. Ba daang maaliye Ba Tari Baahaa Daana
'deu ni me ung la 'woning bila ni ung daang 'wo, a veng ung maaling i kpiengaa.

14Bang daang wa baahi, bang tari a 'libie chelee waaning a naa aning Jehoiyada
'ningbi-toori. A 'puo bang daang kpe, a maali tungtungbuunhu ing Ba Tari Baahaa
Daana 'deu ning. Ba daang maaliye tungtungbuunhu nga bang na mang di tuna, aning
anani bang na mang di 'ihe ning sarika. Ba daang maaliye salima aning wari 'chokolihi

© 2009 Bibles International.

aning laahi. Ba da mang 'iheye sarika nyugirihi ming Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning wagiri jaa Jehoiyada 'ben ning.

15Ka Jehoiyada daang wa 'kori, a nye beri yaga che 'kpi. U daang iye 'yuomo koo aning pihita che 'kpi.

16Bang daang 'umuu 'Deevid 'Yi-kpoming, a na'mine 'puong. Ba daang 'umuung 'beng, 'bojung u daang tungye sung Iisiriel 'puong a 'ku Naangmini aning u 'deu ni ming.

17Jehoiyada 'kutmg 'puoring ka 'Juuda 'yi-dieriba daang wa a wa 'churi a naa 'ningbi-tooring. Ka a naa ming daang chelihi 'wong ba yeliyaga.

18Bila 'jung ba daang bahiye ba ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini 'deu ni che ti maana bagipehinihi aning tie. Ka Naangmini 'su-tuluu daang 'ihi 'Juuda aning Jeruuselem niba ingang, ba 'begu saangbu 'jung.

19Che u daang tungye dangyeriba ba 'jie ka ba ti leuhiba 'ku una Ba Tari Baahaa Daana. Ka a dangyeriba dangyeli yela kpaahiba che bang jaanhi ka ba 'wong.

20'Beng la ka Naangmini Sie daang wa 'bi Ngming'puohi 'yi-diera Jehoiyada 'bi-dau Zekaraiya ingang. Ung daang ahi a niba 'ningbi-tooring, a yeli 'kubo: Ngaang ka Naangmini yeli: Wala la yeng saana Ba Tari Baahaa Daana noe ni ka ye maa'koo kung maali? Yeng jaanhi Ba Tari Baahaa Daana 'jung, u ming jaanhiyeng.

21Bang daang bu a 'ihi u ingang, ka a naa 'ku nuori bang fobuu ning 'kubo ku Ba Tari Baahaa Daana 'deu jaga ning.

22Bila 'wuliyeng ka Naa 'Joowas daang ba tiehi hina ni Zekaraiya ba Jehoiyada ang iu ni, che ku u 'bi-dau. Ka Zekaraiya daang wa 'kpiire che yeli: Ba Tari Baahaa Daana kaa nye, a naa sani.

23A 'yuong-balaa kpanchaaniing, ka Aaram 'sojemuni daang 'do wa 'Joowas ingang. Ba daang waye 'Juuda aning Jeruuselem a wa ku a 'yi-dieriba jaa a niba 'puong. Bila 'puoring ba daang vaye ba buunhu bang jau 'obi jaa ti 'ku Damaasikus naa.

24Daba bawala 'mine 'yong ka a Aaram niba 'sojemuni ni daang tari waaning. Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihi 'sojemtmi nga ang i kpong yaga ing ba 'nuuhing. 'Bojung a 'Juuda niba daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana, ba ba'mine Naangmini ni. A 'jung a Aaram niba 'sojemuni ni daang dogihiye 'Joowas.

25Sanga ni bang daang wa leura che bahuu, ka ba imuu baalung 'ningbi-jieng. U minga tungtuniba daang buyeng a 'ihi u ingang Ngmingpuohi 'yi-diera Jehoiyada 'bi-daba jiing ni 'jung. Bang daang kuu u 'gado 'jung. Ung daang 'kpi, bang 'umuu Deevid 'Yi-kpoming. Che ba daang ba 'umuu a na'mine kau'bie ning.

26Bama la niba ang daang bu a 'ihi 'Joowas ingang: 'Zeebad aning Jehoozabad. Siimiyat, a Aamong niba 'bi-poga ni 'bi-dau daang la 'Zeebad. Siimirit, a Moo-ab niba 'bi-poga ni ming bi-dau daang la Jehoozabad.

© 2009 Bibles International.

27A'wo 'Joowas 'bi-daba yela, ka yelijemaa ang dangyeli u yela, aning a Naangmini 'deu ni maalimiebu yela, siringminga a seuyeng a na'mine tung'kori gbangu ning. U 'bi-dau Amazaiyang daang die u 'jie 'di naalung.

2 Chronicles 25

1Amazaiya daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo lijeri aning awai ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Je'howaadang, a 'yi Jeruuselem.

2U da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng, che u 'sikiri jaa naani ung da mang di iraning bila.

3A naalung ang daang wa jigira u 'nuuhing wa baahi, ka Amazaiya daang ku u tungtuniba ni ang ku u ba, a naa ni.

4Amaa lieng, u daang ba ku ba biihi. U daang 'tuye bila ni ang seu a 'begung, 'Moosis gbangung ni. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku nuori beng a yeli: Ba ta ku ba'mine ba biihi beu 'jung. Ba ta ku biihi ming ba ba'mine beu 'Jung. Nie na mang 'kpiye u minga beu 'j ung.

5Ka Amazaiya daang laanhi 'Juuda niba lang taa, a 'ihi 'sojehi 'tuhii ningbera aning 'sojehi koo koo ningbera bang kaariba. 'Di-noe 'di-noe ung daang langba taa 'Juuda aning Beenjaming paaluu jaang. U daang 'piiliye banani ang i 'yuomo lijeri che 'duoro ingang, a soriba. Dau'lugirihi 'tuhi koohi ata (300,000) ang na bang gaa taanhuu, a na bang pegili kpama aning 'kuri bunglegirihi ung daang nye.

6Ung daang ha gandaba 'tuhi-koo ming ang tari nyau a 'yi Iisiriel 'puong. Wari taalentihi koo ung daang yau.

7Che ka Naangmini nie kanga daang wa u seng a wa yeli: Naa 'woi, ta veng ka a Iisiriel 'sojemuni ni nii goo, bojung Ba Tari Baahaa Daana ba 'chi Iisiriel seng. U 'chi 'Iifiriam biihi ni kanga jaa seng.

8Che ka inang na gaa, gara. Ti nyuri a taanhuung. Bila yeng gba ka Naangmini na veng ka i 'le a doma 'ningbi-tooring. 'Bojung Naangmini tariye kpiengu ka u sung, a tari kpiengu ming ka u loo.

9'Beng la ka Amazaiya daang yeli 'ku a Naangmini nie: Ka wala ting na i a wari taalentihi koo ni mang 'ku a Iisiriel 'sojehi ni yela? Ka a Naangmini nie dieyeli: Ba Tari Baahaa Daana na tuong 'kuing bung ang gaa bila yaga jaa.

10Ka Amazaiya daang bahi a 'sojehi ni ang 'yi lifiriam wa u 'jie ni ka ba leu 'kuli. Bila 'jung ka ba 'suuri daang 'ihi 'Juuda niba ingang yaga, bang leu 'kulining 'su-tuluu.

11'Beng la ka Amazaiya daang 'duohi u kpiengu, a mang diera ning u niba 'yie. U daang gaaye a Yaarung Lohimbo ni ti ku 'Sii-ir niba 'tuhi 'pie.

12Ka 'Juuda niba la jaunyogihi niba 'tuhi 'pie 'vori. Bang daang tariba 'doning 'pie 'jusogo, a ahi a 'pie 'jusogong che diba loo 'tengeng bang jaa churihi.

© 2009 Bibles International.

13Che a 'sojemuni 'sojehi ni yeng Amazaiya ang daang bahi ka ka ba niu ta gaa a taanhuu ni, ba daang ti 'pigiye 'Juuda 'yi-bera. Ba daang 'piiliye 'Sameeriya 'puong a ti ta Beet 'Hoorong. Ba daang kuye niba 'tuhi ata a 'puong che 'ohi buunhu yaga jaa.

14Ka Amazaiya daang wa 'yi a 'Iidom niba kuubu leu waana, a tari 'Sii-ir niba ngmima waaning. Ung wa 'bimaa ang leu u ngmima ung mang 'churi 'puohaa, a nyugira iinsens 'kuraa.

15Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri daang 'ihi Amazaiya ingang ung tung dangyera u 'jie. Ngaang ka a dangyera daang yeli 'kuu: Wala la ing bo a niba ngmima, ngmima nga ang ba tuong faahi a miihi niba i 'nuuhing?

16Ung da nang yera a yela 'kuro a naa ung wa leu jugihuu: Ti 'ihiing ka i leu a naa kawang-ira bi? Pogi i nuori. Wala ang na sigining ka ba kui? 'Beng la ka a dangyera daang pogi u nuori che leu yeli: N bangyeng ka Naangmini 'leyeng ka u saamii bahi, ing i ngaang a jaanhi n kawani ni 'jung.

17Ka 'Juuda naa Amazaiya daang veng ka u niba iu kawani. Ung tung Je'hoowahaz 'bi-dau 'Jehoowas 'jie. Iisiriel naa 'Jeehu 'bi-dau daang la Je'hoowahaz. Ngaang ka Amazaiya daang tung yeli 'Jehoowas: Wa ka ti 'tuohi taa taanhuung.

18Ka Iisiriel naa 'Jehoowas ming daang tung yeli 'ku 'Juuda naa Amazaiya: Leebanong guo la daang tung yeli ngaang 'ku Leebanong 'siid-er dau: Di i bi-poga ku n bi-dau ka u leu u poga. Ka Leebanong mo'dungo kanga daang wa gara, a firing a guo 'tengeng.

19Siringkoni i yeliyeng ka i jautuongye lidom niba, a 'duohi i minga i 'sikiring a jigiha. 'Jing 'yiring pampana. Wala ing buora ka i daara danga 'kuro i minga, a na ira wa 'le, i ning 'Juuda jaa?

20Che Amazaiya daang ba chelihaa, 'bojung bila daang 'yiye Naangmini seng. U daang buorang ka u diba ing ba domihi 'nuuhing, bang daang bo 'Iidom niba ngmima ni 'jung.

21Ka Iisiriel naa 'Jehoowas daang 'yi ka u ning 'Juuda naa Amazaiya ti 'tuohi taa Beet 'Sii-mes 'puong, 'Juuda niba paaluung.

22Ka Isi'reeli niba daang jautuong 'Juuda niba, ka dau jaa jo kuli.

23'Beng la ka Iisiriel naa 'Jehoowas daang jaunyogi 'Juuda naa Amazaiya Beet 'Sii-mes 'puong. 'Joowas 'bi-dau daang la Amazaiya. 'Ehazaiya ming 'bi-dau daang la 'Joowas. Je'hoowahaz daang tariye Amazaiya waaning Jeruuselem, a wa ngmahi Jeruuselem daangguoni, a 'yi 'Iifiriam 'di-nokpong ning a ti to a 'Longkoro 'Di-nokpong ning. U jaa daang iye 'Kiyubitihi koohi anaahi.

24A salima, a wari, aning buunhu ni jaa ang daang 'bi Naangmini 'cluing ung daang 'ohi. 'Oo-bed 'Iidom la daang kaara ana buunhu nga. Ka 'Jehoowas daang 'ohi a naa 'deu bungnanee ming, a nyogihi niba paahi leu gaaning 'Sameeriya.

25Iisiriel naa 'Jehoowas, Je'hoowahaz 'bi-dau 'kuung 'puoring, 'Joowas 'bi-dau Amazaiya, 'Juuda naa da nang biye be a gara 'yuomo pie ning a'nu.

© 2009 Bibles International.

26Amazaiya tungtunihi chelee yela, a 'piili a fora a gara a baahaa daanang, ma ba sebaang 'Juuda aning Iisiriel na'mine gbangung wa?

27Amazaiya ang daang wa bahi Ba Tari Baahaa Daana 'tuubu wa baahi, ba daang buye noe u ingang Jeruuselem 'puong. 'Beng la ung daang jo gaa 'Leekis, che bang 'ihi niba bang biehuu gaa 'Leekis a ti kuu beng.

28'Beng la bang daang di yohi a 'tuoguu waaning wa 'ung puo u ba'mine ingang 'Juuda 'Yi-kpoming.

2 Chronicles 26

1Ka 'Juuda niba jaa daang nyogi Uzaiyaa, a 'bimuu naa ung die u ba Amazaiya 'jie 'di naaltmg. Uzaiyaa daang iye 'yuomo 'pie ning ayuobi a sanga.

2'Juuda naa Amazaiya 'kuung 'puoring ung daang la me Tilat a la leuhuu tihi.

3Uzaiyaa daang iye 'yuomo pie ning ayuobi che leu naa. 'Yuomo 'pihinu aning a'yi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Jekolaiya, a'yi Jeruuselem.

4Uzaiyaa da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u ba Amazaiya ang i ni ung ming daang ira.

5U daang boye Naangmini, Zekaraiya 'beri ning. Zekaraiya da mang bangye Naangmini yeli'yuorihi 'mtmi. Sanga ni jaa ung da mangbuora Ba Tari Baahaa Daana ni, Naangmini ming da mang venang ka u maa'koo maana.

6Ka Uzaiyaa daang 'yi ti 'tuohi Filiisitiya niba ning taanhuu. U daang ngmahiye Gaat daangguoni, a ngmahi Jaabine daangguoni ning Aasidod ming daangguoni. U daang meye 'yi-bera a 'gili Aasidod, a me 'mine ming a Filiisitiya niba 'puong.

7Naangmini daang sungye Uzaiyaa ung jauning a Filiisitiya niba. U daang sumuung ung jauning a 'Areebiya niba ni ang 'jing Guur 'Bee-al ni aning a Mee-yong niba.

8Aamong niba da mang waana 'kuroye Uzaiyaa naa chieha. U 'yuori daang 'doyeng bilaang ti to 'Iijipiti nuori, 'bojung u daang wa tariye kpiengu 'gaali.

9Ka Uzaiyaa daang me 'deduorihi Jeruuselem puong. A 'Jilongkoro 'Di-nokpong ning, a Lohimbo 'Di-nokpong, aning a daangguoni kpiiluu bilangkogiri ni ingang ung daang mea. Ung daang i ang maaling i kpienhi.

10Ung daang me 'deduorihi a 'biihee tengeng ming, a 'tu kolinhi yaga jaa, 'bojung u daang tariye 'dungguonihi yaga. A lohimbohi 'puo aning a Sefala tang'bilii jaang ung daang 'tua. U daang tariye kuoriba aning 'girep-kaariba ming a taanhi aning Kaarimel 'teng-gbangnoohi 'puong, 'bojung u daang nungye kuobu.

11Uzaiyaa daang la tariye 'sojemuni ang tari 'sojehi ang da mang gara taanhuu, a 'tuuro ba tang'nuuhing. Ba daang soribang ka tang'nu jaa 'sojehi mang sing bila ni gbangseura 'Jiyii-el ning Meyasiiya, a 'karichi ni ang daang segihaa. Hananaiya, a naa 'sojehi ningbera ni kangang daang kaariba.

© 2009 Bibles International.

12A 'yi-daangdaba ang da mang kaara a gandaba ang tan nyau jaa di lang taa daang iye 'tuhi a'yi aning koohi ayuobi (2,600).

13'Sojehi 'tuhi koohi ata aning 'tuhi ayo'poin aning koohi a'nung (307,500) daang bi ba kpiengu luong. A 'sojehi nga da mang jauye taanhuu aning kpiengu ang i kpong, a sunna a naa jaura ning a doma.

14Ka Uzaiyaa daang maali kuri bunglegirihi, kpama, kuri 'jupini, taanhuu boori, tama, aning kpalimahi bang na mang fooraning kubo a 'kubo. A 'sojemuni jaa ung daang 'ku.

15U daang maaliye buunhu 'mine ming bang na mang di teura 'piime, a foora ning 'ku-bera ming a 'deduorihing aning a pongkorihing. Daba 'nuuhi ang bang tuma yagang daang di ba haakila maali a buunhu. Ka Uzaiyaa 'yuori daang 'do paalitobang aning paaliyengyeenhi jaang, 'bojung u da mang nyiraye sungbu sielii sielii bila. U daang nyiye ana sungbu nga bilaang a wa titan kpiengu.

16Che sanga ni ung daang wa tari kpiengu, u da mang j igihaye u 'sikiring. Bila daang waaningye u wiebu, 'bojung u daang ba i limaniye 'ku Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini. U daang kpeye Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'de-kpong ti nyugi iinsens a iinsens sarika 'ihijie ning.

17Ka Ngming'puohi 'yi-diera Azaraiya daang biehuu kpe be. Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieriba lijaanaahing daang puo Azaraiya ingang. Ba daang iye daba ang tan nyau.

18Bang daang chiihi Naa Uzaiyaa, a yeli kuu: Uzaiyaa 'woi, i naaning 'so ka i nyugi iinsens 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A Ngming'puohi 'yi-dieribang 'so bila iibu. Eerong buurii bi-daba ni la bila, bana bang weli 'bing 'ku Daana ka ba mang nyugira iinsens ni. Wa 'yi a 'ji-pegi'yiruung, 'bojung i ba i limaniye. I ba nyira nanihung Ba Tari Baahaa Daana Naangmini seng.

19'Beng la ka Uzaiyaa daang 'miing U daang pegiliye bung ni bang mang nyugira iinsens u 'puong ni a na nyugining a iinsens. Sanga nga u 'suuri ang daang wa 'ihi a Ngming'puohi 'yi-dieriba ingang la ka kongkonti daang ngmaa u 'gbeung. A Ngming'puohi 'yi-dieriba 'ningbi-tooring ka bila daang poguu, Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning, a iinsens sarika 'ihijie sieng.

20'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-dierikpong Azaraiya aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba jaa daang Iiinhuu ka kongkonti nyoguu, a 'yi u 'gbeung. A 'jung ba daang karuung 'yining a jieng. U ming gba daang 'lonnong ka u 'yi, Ba Tari Baahaa Daana ang ngmiu ni 'jung.

21Naa Uzaiyaa daang iye kongkonga bilaang a gara u 'lulling. Ung daang i kongkonga 'jung, 'deu kanga ang weli 'yi u 'yong ung daang kpiera. 'Bojung ba daang legutmg 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. 'Beng la ka u 'bi-dau 'Jootam daang kaara a najangu, a mang ngmaara a paaluu niba saree.

22Uzaiyaa tungtunihi chelee, a 'piili a fora a gara a baahaa daanang, dangyera Ai'zeeya, 'Eemoz 'bi-dau ni sebaang.

© 2009 Bibles International.

23Ka Uzaiyaa daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang, bang 'umuu puo u ba'mine ingang a kpiinhi 'ungjie ning. A na'mineng daang 'so be. Ngaang bang daang yeli: Kongkonga liu. Ka u 'bi-dau 'Jootam daang die u 'jie 'di naalung.

2 Chronicles 27

1'Jootam daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo 'pie ning ayuobi ming ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Jeriyuusa, 'Zeedok bi-poga.

2'Jootam da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Anani jaa u ba Uzaiyaa ang i ni ung ming daang ira. Che una daang ba kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Che a niba da nang mang iriye yelibee.

3U daang la meye Ba Tari Baahaa Daana 'deu saaju seng 'di-nokpong ni. U daang maaliye 'ji-jemaa ming me 'Oo-fel daangguoni ni ingang.

4Ung daang la me 'yi-bera 'Juuda taanhi ni 'puong. U daang meye 'liliji-kpienhi aning 'deduorihi ming a kongkoe ming 'puong.

5U daang jauningye Aamong niba naa ming, a tuongba. Ka Aamong niba daang 'kuu wan taalentihi koo ana 'yuong-balaa ning. Ba daang 'kuung 'wiit ming a'wo koorihi 'tuhipie aning baarili ming koorihi 'tuhipie. Aamong niba daang 'ihaang 'kuu a 'yiiltmg 'yuoni ingang, a la 'ihaa a 'yuong-taalung ming ingang. (1Na'mine G. 4:22)

6Ka 'Jootam daang tan kpiengu, boj ung u daang bangye u minga taribu Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningbi-tooring.

7'Jootam tungtunihi chelee, u taanhuu jaa aning u yeli-irihi, ba siring sebaang Iisiriel aning 'Juuda na'mine gbangung.

8U daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo 'pie ning ayuobi ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

9Ka 'Jootam daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang, bang 'umuu 'Deevid 'Yi-kpoming. Bila 'puoring ka u bi-dau 'Eehaz die u 'jie a 'di naalung.

2 Chronicles 28

1'Eehaz daang iye 'yuomo lijeri che leu naa. 'Yuomo pie ning ayuobi ung daang 'di naalung Jeruuselem puong. U da ba mang ira vela ang 'tori Ba Tari Bahaa Daana ningeng, a'wo u nabaali 'Deevid ang daang ira bila ni.

2'Bojung Iisiriel na'mine gberi ni ung daang di. U daang nyeliye buunhu maali baga 'ku a 'Bee-alihi.

3U da mang nyugiye iinsens Hiinom 'Bi-dau Lohimbo ning, a mang nyugi u Iiiihi ming butmg 'puong. A paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli niba 'ningbi-tooring bahi ni, ba yelidega ni taa ung daang ira.

© 2009 Bibles International.

4'Eehaz da mang 'iheye sarika, a nyugira iinsens ming a 'jiduorihing. U da mang iriye bila a taanhi juring aning dau jaa ang tan maahuu luong.

5Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini daang 'ihuu ing Aaram naa 'nuuhing. Bang daang jau tuomuu, ka ba jemaa daang leu bung-ngminyogirihi bang tari gaaning Damaasikus. A 'yi bila 'puoring, Ba Tari Baahaa Daana daang 'ihuung ing Iisiriel naa ming 'nuuhing, ung jautuomuu a ku 'kutmhi yaga jaa.

6'Remalaiya 'bi-dau Peeka daang kuye niba 'tuhi koo aning luhi-lijeri (120,000) 'Juuda 'puong 'bebeyeni. Daba ang tari nyau daang la ba jaa. Ung daang tuongba, bojung ba daang jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana, ba ba'mine Naangmini.

7Gandau kanga ang 'yi 'Miriam bang buona Ziikirai daang kuye 'Meyasiiya, a naa bi-dau. U daang kuye Aazirikam, a ningkpong ni ang daang kaara a 'deu ni, aning Eli'keena, unang ming daang tohi a naa ingang.

8Ka Isi'reeli niba daang jaunyogihi ba babiihi ni pogiba, ba bi-daba, aning ba 'bi-pogiba a gaaning. Niba 'tuhi-koohi a'yi (200,000) daang la ba jaa. Ba daang 'ohiye ba buunhu ming yaga jaa, a tan a buunhu ni bang 'ohi ni waaning 'Sameeriya.

9Che Ba Tari Baahaa Daana dangyera kanga daang 'Nye be, ka u 'yuori 'di 'Oo-ded. Ung daang 'yi 'tuohi a 'sojemuni ni ang wa 'Sameeriya ni, a yeli lcubo: Ye nye, Ba Tari Baahaa Daana, ye ba'mine Naangmini ni 'suuri ang 'ihi 'Juuda niba ingang 'jung tmg 'ihiba ing ye 'nuuhing. Che ye kubang ning 'suuri nga ang 'do ta arijena.

10Pampana ming ye 'leyeng ka ye firi 'Juuda aning Jeruuselem niba ka ba leu ye 'yeng-daba aning 'yem-pogiba. Che ma ye ming gba 'leye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'ningbi-tooring wa?

11Ye chelihi 'wong n yeliyaga, a leu tari a ningngminyogirihi ti bahi. Bana yeng ngminyogihi ye babiihi 'puong ni, bojung Ba Tari Baahaa Daana 'su-tulilcpiengaa 'ihiye ye ingang.

12'Beng la ka lifiriam niba 'ju-daamba daang 'ihi 'tuohi banani ang 'yi a taanhuu wa ni. Ana ju-daamba nga daang la 'Joheenang 'bi-dau Azaraiya, Mesiilemot 'bi-dau Berakaiya, Saalum 'bi-dau Jehizikaiya, aning Haadilai bi-dau Aamasa.

13Ngaang bang daang yeli: Ye ta waaning a ningngminyogirihi nga che, 'bojung ti 'leye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ye 'leyeng ka ye di beu la wa paahi ti yelibee ning, a di 'lee ming la wa paahi ti 'lee ning. 'Bojung ti 'lee iye kpong, ka 'su-tulikpiengaa 'ihi Isi'reeli niba ingang.

14Ka a 'sojehi daang bahi a ningngminyogirihi aning buunhu ni bang jau'ohi ni a 'ju-daamba aning a langbu niba jaa 'ningbi-tooring.

15'Beng la ka daba ni 'yoe bang daang buong ni 'ihi kpe a btmgjau'ohii 'puo a bo bungyerihi yeti banani jaa ang ba yeri bungjaa ni. Ba daang boobang, a lcubo nagitie, a 'lcubo siimaa aning bung'nyuurihi. Ba daang sobang tiing, a veng ka banani ming jaa ang i baaliba ni jong buunhi. Bila nga bang daang leu tariba wa 'ku ba dogiriba

© 2009 Bibles International.

Jeeri'ko puong, a kongkonga daari 'yi-kpong ni. Bila 'puoringbang la leu gaa 'Sameeriya.

16Ana wagiri ning, Naa 'Eehaz daang tungye Asiiriya na'mine 'jie ka ba wa sumuu.

17'Bojung a 'Iidom niba daang la wayeng wa 'pigi 'Juuda niba che nyogihi niba gaa.

18A Filiisitiya niba ming daang pigiye a Sefala tangbilii 'yi-bera ni aning anani ang bi 'Juuda Sa'mtmgduri seng ni. Ba daang jaufaahiye Beet 'Sii-mes, Aajalong, Geedirot, aning 'Sooko aning u kurihi. Ba daang jaufaahiye Tiimina aning u kurihi, aning Giimizo aning u ming kurihi. Bila 'puoring ba daang kpieraye 'beng.

19Ba Tari Baahaa Daana daang 'sigihiye 'Juuda, Iisiriel naa 'Eehaz 'jung. 'Eehaz daang iyeng ka beulung 'do 'ju 'Juuda 'puong. Pahii pahii ming ung da mang saang 'begu Ba Tari Baahaa Daana ingang.

20Asiiriya naa Tiiligat Pili'nii-zer ming daang waye u seng. Che u daang wa imuung ngmiehibu 'puong, u ba sumuu.

21'Bojung 'Eehaz daang diye a btmnanee 'mine 'yining Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. U daang diye a 'mine 'yining a najangung, che diehi 'mine ming a 'yi-dieriba seng. U daang diang 'ku Aaram naa, che u ba sumuu.

22Sanga ni Naa 'Eehaz ang daang wa 'bi u ngmiehibu ni 'puong, a sanga yeng ung daang ba paana limaniye kuro Ba Tari Baahaa Daana.

23'Bojung u daang 'iheye sarika 'kuro Damaasikus ngmima ni. A Damaasikus nga nibang daang jautuomuu ni. Ung daang yeli: Aaram na'mine ngmima ni ang mang stmniba 'jung, n na 'ihiye sarika 'kua ka a lieng sungma. Che ana yeng panaang daang waaning u ning Isi'reeli niba jaa 'lee.

24Ka 'Eehaz daang laanhi Naangmini 'deu ni buunhu. U daang ngmaahiye Naangmini 'deu ni buunhu puro 'puro, a pagi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'di-noe, che maali u minga sarika 'ihijiihi Jeruuselem 'longkoro jaang.

25'Juuda 'yi-kpong la 'yi-kpong jaa 'puong ung daang maali 'jiduorihi a mang nyugira iinsens 'kuro ngmingjaani. U daang iye bila a danna Ba Tari Baahaa Daana, u ba'mine Naangmini ni 'suuri.

26U tungtunihi chelee aning u gbe'chenihi jaa vela, a 'piili a fora a gara a baahaa daanang, ba sebaang 'bing. Siringkoni ba sebaang 'Juuda aning Iisiriel na'mine gbangung.

27Ka 'Eehaz daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang, bang 'umuu a 'yi-kpoming, Jeruuselem 'puong. Che ba lieng daang ba waaniu Isi'reeli na'mine kau'bie ni 'puo. Bila 'puoring u 'bi-dau Hezekaiya daang dieye u 'jie 'di naalung.

2 Chronicles 29

© 2009 Bibles International.

1Hezekaiya ang daang wa leura naa ka u i 'yuomo lijeri aning a'nu. 'Yuomo lijeri
aning awai ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Abaija,
Zekaraiya bi-poga.

2Hezekaiya da mang iriye yela ang 'tori Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. Anani jaa u
nabaali 'Deevid ang da mang ira ung ming daang ira.

3Hezekaiya naalung fora 'yuoning, a fora 'chitmg ung daang 'yuohi Ba Tari Baahaa
Daana 'deu ni 'di-noe, a maalaa.

4Bila 'puoring, u daang waaningye a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba. U
daang laanhibang lang taa a sa'muni seng 'ji-gbanggbali ning.

5Ngaangung daang yeli 'kubo: Ye chelihi 'wong n yeliyaga, yena 'Liivai niba.
Pampana, ye weli ye miihi i 'forifori. Ye weli Ba Tari Baahaa Daana, ye ba'mine
Naangmini 'deu ni ka u i 'forifori. Ye 'tuo a sagiri 'yining a ji-pegi'yirutmg.

6'Bojung ti ba'mine saangye begu, a tung beu Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini
'ningeng. Ba jaanhuung, a 'ihi ba ningbie 'yi Ba Tari Baahaa Daana kpe'jie ning. Ba
leuye ba kpaari togili Ba Tari Baahaa Daana.

7Ba pagiye a jang'gaalee 'di-noe ming. Ba 'kpiinhiye a fintinihi. Ba ba nyugi iinsens
ming bii a 'ihi sarika nyugirihi Iisiriel Naangmini ji-pegi'yiruu ning.

8Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu daang 'ihi 'Juuda aning Jeruuselem niba
ingang. Ung yaaba ing tuorang, yelingbung, aning sie-iibung a'wo bila ni turi ye
'ninge ang nyira ni.

9'Bojung siringkoni, a yeli nga 'jung ka ta'kobi ku ti ba'mine loo ni. A bila nga 'jung
ka ti bi-daba, ti bi-pogiba aning ti pogiba 'bi foomarihung 'puong.

10Pampana a biye n 'sikiring ka n bing 'layiri ning Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel
Naangmini. N buorang ka n i bila ka u 'su-tulikpiengaa laali che chehiti.

11N 'bi-daba, ngaang yeng ye to wa ira dache, bojung Ba Tari Baahaa Daana 'lugiyeng
ka ye mang aha u 'ningbi-tooring, a tuna 'kuruu. U iye bila ka ye mang tunuu che
nyugira iinsens ming.

12'Beng la ka ana 'Liivai niba nga daang 'ihi ahi. Bana la Amaas'eyai bi-dau 'Meehat,
aning Azaraiya bi-dau 'Joo-el. Ba daang iye a 'Koohat niba 'bi-daba ni 'mine. 'Mireerai
bi-daba ming 'puong, Aabidi bi-dau Kiis aning Jehalili-el 'bi-dau Azaraiya daang la.
Guurisung niba 'puong, Ziima bi-dau 'Joowa aning 'Joowa 'bi-dau 'liding daang la.

13Elzaphan 'bi-daba 'puong, Siimirai aning 'Jiyii-el daang la. 'Eesaf bi-daba 'puong,
Zekaraiya aning Matanaiya daang la.

14'Hiiman 'bi-daba 'puong, Jehaiyel aning Siimai daang la. Jediutang ming bi-daba
'puong 'Simeeya aning Uuzaiyel daang la.

© 2009 Bibles International.

15'Beng la ka 'Liivai niba nga daang laanhi ba babiihi ni lang taa, a weli ba miihi i 'forifori. Ba daang 'tuye a naa nuori Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'kuu, a gaa ti maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ung i 'forifori.

16'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'puo puo seng ti maaluu ung i 'forifori. Ba daang 'ohiye sagiri ni bang nye Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puong a 'yi waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni jagikpong. Ka a 'Liivai niba daang 'ohaa 'yining, a 'tuogaa gaaning Kiidirong Konbobile ni.

17Ba daang 'piiliye a maalibu aning a welibu a 'chiu-fora 'be-fora daari. A 'chiu dabaa'nii daari bang daang to Ba Tari Baahaa Daana jang'gaalee ni. A 'jung beri a'nii bang daang di maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ung i 'forifori. A 'chiu-fora dau'pie ning ayuobi daari bang daang baahi.

18'Beng la bang daang gaa Naa Hezekaiya seng ti yeli: Ti maaliye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni jaa. Ti maaliye a sarika nyugirihi 'ihijie ming aning u tungtungbuunhu jaa, a maali a paanuu'lugirihi 'teebul ming aning u tungtungbuunhu jaa.

19A tungtungbuunhu ni ming jaa. Naa 'Eehaz ang daang 'ohi loo u naalung sanga ni, ti segihaang, a maalaa ang i 'forifori. Ma ung daang 'ohi loo u limangkong sanga ni. A biye 'beng, Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni 'ningbi-tooring.

20'Beng la ka Naa Hezekaiya daang dang 'ihibu a laanhi a 'yi-kpong ningbera bang 'do Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

21Ba daang waaningye nadee ayo'poin, pidee ayopoin, pi'bilii ayo'poin, aning budee ayo'poin ang i beu sarika. A naalung paaluu, a ji-pegryiruu aning 'Juuda beu sarika yela bang daang waania. 'Beng la ka Naa Hezekaiya daang ku a Ngmingpuohi 'yi-dieriba Eerong bi-daba ni nuori ka ba dia 'ihi sarika Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ning.

22Bang daang korigi a nadee ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba togili a jiing, a dia mihi a sarika 'ihijie. Bila ning u ju bang daang korigi a pidee ming, a di a jiing mihi a sarika 'ihijie. Bila 'puoring bang daang korigi a pi'bilii ming, a di a jiing mihi a sarika 'ihijie.

23Bila 'puoring ba daang tariye a beu sarika budee ni 'yi waaning a naa aning a langbu niba 'ningbi-toori, bang di ba 'nuuhi dogili a ingang.

24'Beng la ka a Ngmingpuohi 'yi-dieriba daang korigaa. Ba daang diye a jiing 'ihining beu sarika a sarika 'ihijieng ka ba pagining Isi'reeli niba jaa beu. 'Bojung a naa daang 'kuye nuori ka ba 'ihi a sarika nyugiruu, a 'ihi a beu sarika ming 'ku Isi'reeli niba jaa.

25Naa Hezekaiya daang vengyeng ming ka a 'Liivai niba mang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning, a tari peretengmirihi, 'konihi, aning penihi. U daang vengyeng bang i bila, a 'tuuro bila ni 'Deevid aning a naa kaakaara Gaad, aning dangyera 'Neetang ang daang 'ku nuori. 'Bojung bila ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku nuori a 'tuuro u dangyeriba ingang.

26A 'Liivai niba daang ahiyeng a tan Deevid 'yieme bungngmirihi ni, ka a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ming tari a biengkonihi.

© 2009 Bibles International.

27'Beng la ka Hezekaiya daang 'kubo nuori ka ba 'ihi a sarika nyugiruu a sarika 'ihijieng. Sanga ni bang wa 'piili 'ihe a sarika nyugiruu, ka Ba Tari Baahaa Daana 'yienii ni ming daang piili. A biengkonihi aning Iisiriel naa 'Deevid 'yieme bungngmirihi ni bang daang ngmira inna a 'yieniing.

28Ka a langbu niba jaa daang 'puoho Naangmini Ngmini'puohibu, ka a 'yiengyienibe 'yiene, ka a biengkoni ngmiriba ming ngmira. Ama jaa daang irang a gara a sarika nyugiruu baahibung.

29Bang daang wa 'ihi a sarika baahi, ka a naa aning banani jaa niu ang 'bibe ni 'churi, a 'puohi Naangmini.

30Naa Hezekaiya ning a 'yi-dieriba daang 'kuye a 'Liivai niba ming nuori ka ba di Deevid aning dangyera 'Eesaf yeli'bie ni 'yieng 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. A 'jung ba daang 'yiengye 'pugibu 'yieme aning nyengka, a 'churi ba 'juri che puohi Naangmini.

31'Beng la ka Hezekaiya dieyeli: Ngaang yeng, yeng weli ye miihi 'ku Ba Tani Baahaa Daana ni, ye tagi ta. Ye tari sarikihi aning barika 'puohibu sarika ni kpe waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu. Ka a langbu niba daang tari sarikihi aning barika 'puohibu sarikihi kpening. Banani ming 'puuhi ang daang peli ka ba tihi ni daang waaningye sarika nyugirihi.

32A sarika nyugirihi ni a langbu niba ang daang waaning ni daang la nga: Nadee lijaata aning 'pie, pidee koo, aning pibilii ming koohi a'yi. Ba daang 'ihiye amahi jaa ka ba di 'ihi sarika nyugiruu 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

33Buunhu ni ang weli bing 'kuDaana ming daang iyenadee koohi ayuobi aning piihi 'tuhi ata.

34Che a Ngming'puohi 'yi-dieriba daang iye fling yaga. A 'jung ba daang ba tuona siira a sarika nyugirihi 'duunhi jaa. Bila 'jung ba ba'biihi 'Liivai niba daang sungbang ka a tuma wa ti baahi. Ba daang sungbang bilaang ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang chehi ni wa weli ba miihi a i 'forifori. Boiling a 'Liivai nibang da mang i 'ningbi-jie yagaba miihi weli i 'forifori 'jieng gaa a Ngming'puohi 'yi-dieriba.

35A sarika nyugirihi ming daang iye jemaa, a langning a maahuu sarikihi kpaang aning sarika nyugiruu ming jaa bungnyuurihi sarika. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ni daang la 'piili 'chene.

36'Beng la ka Hezekaiya ning a niba jaa daang nyengina aning yela ni Ba Tari Baahaa Daana ang maali 'ku a niba ni. Bang daang nyengina, ‘bojung a yela daang iye 'dayeni.

2 Chronicles 30

1Ka Hezekaiya daang tung niba Iisiriel aning 'Juuda jaa. U daang seuye gbama 'ku 'Iifiriam aning Manaase ming ka ba wa Ba Tari Baahaa Daana 'deu Jeruuselem

© 2009 Bibles International.

'puong. U daang tung buongbang ka ba wa 'di a Paribahi ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni.

2A naa aning u 'yi-dieriba, aning a langbu ni ang lang Jeruuselem 'puong ni niba jaang daang sagi ka ba 'di a Paribahi a 'chiuri a'yi daana ingang.

3Ba luring bang 'diu wagiri ning bang da mang 'diruu wagiri jaa ni. A a'nanso la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang weli ba miihi i 'forifori ni daang ba sing bung. A niba ming da nang ba lang Jeruuselem 'puong.

4A yeli daang 'tuye son a naa aning a langbu niba jaa 'ningbiring.

5A 'jung ba daang jeriyeng ka ba na muoliye muola Iisiriel jaa, a 'piili 'Bii-er 'Siiba ti ta Daan. Ba daang muoliyeng ka ba wa 'di a Paribahi 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini Jeruuselem 'puong. Ba daang yeng i bila, 'bojung a kauhiyeng ka ba ba la 'diu bila ni ang sigining ka ba mang 'diu ni.

6'Beng la ka a jojoriba daang tari a naa ning u ningbera gbama ni jo 'tugili Iisiriel aning 'Juuda jaa. Bila ni a naa ang daang 'kubo nuori ni bang daang ti yeli. Ngaang bang daang ti yeli: Isi'reeli niba 'woi, ye leu wa Aaburaham, Aizik aning Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni seng. Ka yenang i bila, u na leu waye ye banani ang chehi ni seng, yenang i 'chihi a'yi Asiiriya na'mine 'nuuhing ni.

7Che ye ta wa ira 'wo ye ba'mine aning ye ba'biihi ni. Banang daang ba i limaniye 'ku Ba Tari Baahaa Daana, baba'mine Naangmini, ung yaaba ing saangbung a'wo yeng nye bila nga.

8A 'jung ye ta wa ira kung'wong yela a'wo ye ba'mine ang daang 'wo bila ni. Ye di ye miihi 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye kpe u ji-pegi'yiruu ni ung weli bing ung i 'forifori a gara wagiri jaa ni. Ye tuna Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ka u 'su-tulikpiengaa ni leu 'yi ye ingang.

9Ka yenang leu wa Ba Tari Baahaa Daana seng, niba ni ang jatmyogihi ye ba'biihi aning ye biihi gaa ni na taribang ning 'ningbi-maahuu. Bila na veming ka ba tuong la leu wa a paaluu nga, bojung Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini iye bunye daana, a tari hina ming. Bila 'jung ka yenang leu wa u seng, u kung leuhi u kpaari togiliye.

10Ka a jojoriba da mang 'yi 'yi-kpong nga a gaa u to. Ba daang 'tugiliye 'Iifiriam aning Manaase paaluu a ti to Zeebiyultmg. Che ka a niba daang laba, a iba sie.

11Anaa jaa ba 'mine ang 'yi Aaser, Manaase aning Zeebiyultmg daang 'sigihiye ba miihi, a wa Jeruuselem.

12Ka Naangmini 'nu daang bi 'Juuda niba ingang a 'kuribo 'sikiriyeni bang na 'tuning a naa ning a ningbera nuori ni Ba Tari Baahaa Daana ang veng bang yeli ni.

13Ka ningjemaa, langbukaraa daang lang Jeruuselem 'puong a na 'di a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri. A 'chiuri a'yi daana 'puong daang la.

© 2009 Bibles International.

14Bang daang 'ihi a va a sarika 'ihijiihi ni ang bi Jeruuselem 'puong ni gaaning. A iinsens sarika 'ihijiihi ni ming jaa bang daang va gaa, a taraa ti loo Kiidirong Konbo'bile ning.

15Ba daang korigiye a Paribahi pi'bilii a tyiihmg 'chiu dau'pie ning anaahi daari. 'Vii daang kpeye a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba. A 'jung ba daang weliye ba miihi i forifori, a tari a sarika nyugirihi waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

16Ba daang ahiye ba 'lesiri ahijieng a'wo bila ni Naangmini nie 'Moosis 'begu ang 'wuli. A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang diye a jiing bang togili a 'Liivai niba 'nuuhing mihi mihi.

17‘bojung ningjemaang daang 'bi a langbu 'puong a ba weli ba miihi i 'forifori. Bila 'jung a 'Liivai nibang daang 'so nie jaa ang ba i 'forifori Paribahi pi'bile korigibu ka ba veng ka a weli i 'forifori 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

18Ningjemaang daang bi a niba 'puong a ba weli ba miihi i 'forifori che 'di a Paribahi buunhu. Ba daang iye bila chiihi bila ni ang seu bing ni. Ba jemaa daang 'yiye lifiriam, Manaase, Iisakar aning Zeebiyulung. Che ka Hezekaiya daang 'puohi kubo, a yeli: Ba Tari Baahaa Daana yela ang suma veng ku nie jaa

19ang na segihi u 'sikiri ka u bo Naangmini, u ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni. U veng 'kuu, haali ka a daanang ba kaa u minga 'jieng i 'forifori a'wo bila ni a 'ji-pegi'yiruu 'foriforihung 'begiri ang 'wuli.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana daang die Hezekaiya suhibu, a saging a niba.

21A 'jung Isi'reeli niba ang bi Jeruuselem 'puong daang 'diye a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri beri ayo'poin aning nyengkakpong. A 'Liivai niba ning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba da mang 'pugiye Ba Tari Baahaa Daana 'beu la 'beu jaa. Ba da mang 'yieneng 'kuro Ba Tari Baahaa Daana, a ngmira 'yieme bungngmirihi ang 'duoro inna.

22Ka Hezekaiya daang ing a 'Liivai niba ni jaa ang 'wuli ka ba tariye bangbu ang i kpong Ba Tari Baahaa Daana lomboring ni sikpiengaa. Ba daang 'diye a 'tigiri buunhu a 'tigiri beri ayo'poin jaa. Ba daang iriye bila che 'ihe maahuu sarikihi, a 'pugiro ba ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini.

23'Beng la ka a langbu niba jaa daang sagi ka ba na 'diye a 'tigiri 'beri ayopoin la paahi. Bang daang la 'diu beri ayo'poin paahi, aning nyengka.

24‘bojung 'Juuda naa Hezekaiya daang 'kuye a langbu niba nadee 'tuhi aning piihi 'tuhi ayo'poin. Ka a 'yi-dieriba ming daang 'ku a langbu niba nadee 'tuhi aningpiihi 'tuhipie. Ngmingpuohi 'yi-dieriba ming gaga jaa daang weliye ba miihi i 'forifori.

25'Juuda langbu ni niba jaang daang nyengina. Bila daang la a Ngmingpuohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ming. A jemaa ni jaa ang 'yi Iisiriel wa, ka a foomarihi ni ang 'yi Iisiriel paaluu wa, a langning banani ang kpiera 'Juuda 'puong, ba jaang daang nyengina.

© 2009 Bibles International.

26A 'jung nyengkakpong daang 'Wye Jeruuselem 'puong. Bila daang Nye be, ‘bojung
a 'piili Deevid bi-dau Soolomong, Iisiriel naa ni sanga a waana nga, a yeli nga to jaa
ba i Jeruuselem 'puong.

27'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba daang 'ihi, a duhi sung 'ku
a niba. Naangmini daang 'wongye ba kokori, boiling ba 'puoho daang 'do taye arijena,
u kpe'ji-pegi'yiruu ni.

2 Chronicles 31

1Ama jaa ang wa i baahi, Isi'reeli niba jaa ang bibeng daang 'yi gaaye 'Juuda 'yi-bera.
Ba daang ti ngmahiye a bagimaali piilihi 'puro Intro, a ngmaahi a Asiira daari baga
loo. A jiduorihi aning a sarika 'ihijiihi ming jaa bang daang daahi loo. 'Juuda jaa,
Beenjaming, 'Iifiriam, aning Manaase buunhu bang daang i bila. Ba daang ngmahaang
bilaang ti saang a jaa kpeleng kpeleng. Bila 'puoring Isi'reeli niba jaang daang leu gaa
ba 'yie, ka nie jaa gaa u 'sojie.

2Ka Hezekaiya daang 'lugi a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba bing 'sii
'sling. U daang 'pobang 'sii 'sii a 'tuuro bila ni kanga jaa tuma 'beree ang 'wuli. A
Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai nibang daang 'so sarika nyugirihi aning
maahuu sarikihi 'ihibu. Banang daang 'so ka ba mang tuna Daana, a puohuu barika,
che mang 'pugiruu ming Ba Tari Baahaa Daana kpejie 'di-nobera ning.

3Ka Naa Hezekaiya daang weli u bungtarihi chelii tihi ka ba di 'ihi a sarika nyugirihi.
'Beeguu ning ji-maarii sarika nyugirihi yela ung daang tihaa. U daang tihaang a
Peenhibu 'beri, a 'Chiu-paani aning 'tigiribinnihi ming yela, a'wo ang seu bila Ba Tari
Baahaa Daana begu ning.

4U daang 'kuye niba ming ang kpiera Jeruuselem 'puong nuori ka ba chieha sunna a
Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba. U daang 'kubong nuori ka ba ira bila ka
a Ngming'puobi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba tuong di ba miihi jaa ing Ba Tari
Baahaa Daana 'begiri ni 'tuubung.

5A no'kuruu nga ang daang wa yaara wa baaha, ka Isi'reeli niba to waaningye ba
bungngmangforihi yaga jaa. Ba daang waaningye bunebi-forihi, waingforihi,
kpangforihi aning siuforihi. Yoo buunhu jaa bungforihi bang daang waaning. Bila
ning u 'ju bang daang waaning buunhu jaa ming 'pie toe yaga jaa.

6Ka Isi'reeli aning 'Juuda niba ming ang kpiera 'Juuda 'yi-berang daang waaning ba
'nii aning ba piihi 'pie tuori. Ba daang waaningye a bungpegi'yirihi ang weli 'bing 'ku
Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini ming pie toe wa 'duo 'duo.

7A 'chiuri ata puong bang daang 'piili 'ihaa waana 'duoro. A 'chiuri ayo'poin 'puong
bang daang baahi.

8Sanga ni Hezekaiya ning a 'yi-dieriba ang daang wa nye a buunhu ang 'duo 'duo ni,
bang daang pegi Ba Tari Baahaa Daana aning u niba, Isi'reeli niba.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ka Hezekaiya daang jugihi a Ngming'puohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba a buunhu ang 'duo 'duo ni yela.

10'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-dierikpong Azaraiya ang 'yi 'Zeedok jaga dieyeli 'ku Hezekaiya: A 'yi wagiri ni a niba ang 'piili waananing a sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu a waana nga, ti mang nye 'ding a tigi che ang chehi yaga jaa. Ba Tari Baahaa Daana pegiye u niba. Bila 'Jung bung ang chehi la a bungjemaa nga.

11'Beng la ka Hezekaiya daang 'kubo nuori ka ba maali 'deri Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Bang daang maalaa.

12'Beng la bang di limaniye, a tari a sarikihi, a 'pie toe aning buunhu ni bang weli 'bing 'ku Daana ni kpe waaning. 'Konanaiya, a 'Liivai nie ning daang kaaraa. U yau Siimai ming la daang tohi u ingang.

13'Konanaiya aning u yau Siimaing daang kaara a tungtuniba kaaribanga: Jehaiyel, 'Ezazaiya, 'Neehat, 'Ee-sahel, Jeerimot, Joozabad, 'Iili-yel, Isimekaiya, 'Meehat, aning Bi'neeya. Naa Hezekaiya aning Azaraiya, a Naangmini 'deu ni kaarang daang 'kubo a nuori.

14'Liivai nie Iiminaa 'bi-dau 'Koori daang la a Sa'muni 'di-nokpong kaara. Unang daang kaara buunhu ming niba ang 'ihi ba minga buobung 'ku Naangmini, che la 'so Ba Tari Baahaa Daana sarikihi aning buunhu ni ang maaling pegi'yi yaga ni ming toribu.

15Bamahing daang 'bi u ming luong: Tiding, Miiniyaming, Jeesuwa, 'Simeeya, Amaraiya, aning Sekanaiya. U 'po-tiihimiihi daang la bila, a 'bi a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yi-bera ning a na mang tora a chieha buunhu 'kuro ba tungtungtaa. Ba da mang toribang 'sii 'sii, a 'kuro ningbera aning 'bibilii jaa.

16Daba ang to 'yuomo ata che 'duoro, ka ba 'yoe ming seu a buurigberi gbangung 'yong naani bang da mang ku. Ba da mang tori 'kuye nie jaa ang da mang kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'deu. A 'tuuro u bijieng, ba da mang Tatung u beu jaa tuori ung na mang di tuna ning u tuma.

17Ba da mang 'kuye a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ming 'yoe ang daang seu a buurigberi gbangung a 'tuuro ba ba'mine jagihing ni. A 'Liivai niba ni ang daang nye 'yuong lijeri che 'duoro ni, ba da mang 'kuye ba ming a 'tuuro ba tuma aning ba 'sii 'sii.

18Banani ming jaa 'yoe ang daang seu a buurigberi gbangung ni, ba da mang tori 'kubong. Ba bibilii aning ba pogiba, ba 'bi-daba aning ba 'bi-pogiba, bana yeng baluu ni jaa bang da mang tori 'ku. Ba da mang 'kubong, 'bojungba daang diye limanihung a weli bamiihi 'foriforihtmg 'puong.

19Eerong buurii bi-daba ang i a Ngmingpuohi 'yi-dieriba daang 'biye ba 'yi-bera samama kuolihing. Ba 'mine ming daang 'biye 'yi-kpong la 'yi-kpong jaang. AnaNgming'puohi 'yi-dieriba nga ming yela, ba daang buongye daba 'yoe 'lugibo ka ba mang tora ba toe 'kuribo. Daba jaa ang daang 'bi a Ngminglmohi 'yi-dieriba 'puong,

© 2009 Bibles International.

ba da mang toring a 'kubo ba tuori. Banani ming jaa ang daang 'bi a 'Liivai niba puong ka ba 'yoe seu a buurigbee gbangung, ba da mang toring a 'kubo ba tuori.

20Bila ka Hezekaiya daang i 'Juuda jaang. U da mang iriye yela ang suma, a 'tori, a i yeliminga ming Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningbi-tooring.

21Tuni jaa ming ung daang 'piili Naangmini 'deu ning, a begu aning a no'kuruu 'tuubu 'puong, u da mang boye uNaangmini aning u 'sikiri jaa. A 'jung u maa'koo daang maaliyeng.

2 Chronicles 32

1A tungtunihi nga Hezekaiya ang daang tungning limanihung nga 'puoring, Asiiriya naa Senaakerib daang wayeng a wa kpe 'Juuda. U daang wa maaliye u 'sojehi kampu ka u 'pigi a 'yi-bera ni bang me daangguongkpienhi 'gili ni. U daang tiehang ka u na jautuomaang.

2Hezekaiya daangnyiye Senaakerib angwa, ung nye ka Senaakerib waa a'nanso la ka u wa jauning Jeruuselem.

3'Beng la ka Hezekaiya daang nye u 'yi-dieriba aning u 'sojehi ningbera. Bang daang bu ka ba na bigiye kongbulihi ni ang bi a 'yi-kpong 'puoring ni. Bang daang sumuu.

4A 'jung niba yaga jaa daang langye taa, a bigi a kong'bulihi jaa aning konbo'bile ni ang mang 'puoro 'tuuro a paaluu 'puo ni. Ba daang yeliyeng: Wala 'jung ka Asiiriya na'mine na wa 'yi kongjemaa ingang?

5'Beng la ka Hezekaiya daang ing fanga che maali a daangguoni 'jiihi ni ang 'le 'le ni me. U daang meung a me 'deduorihi u ingang, a me daangguongjaala ming u 'puoring. U daang maaliye a Mail° 'begirihi ni ang 'hi 'Deevid 'yi-kpoming ni me. Ung daang maali jaujaubuunhu aning 'kuri bunglegirihi ming jemaa.

6Bila 'puoring u daang 'ihiye 'sojehi ningbera bang kaara a niba. U daang laanhibang lang taa a 'yiri 'di-nokpong 'ji-gbanggbali ning, a ingba sikpiengaa.

7Ngaang ung daang yeli: Ye ahi kpiengaa, a tan nyau ming. Ye to fora dabieng bii a veng ka ye iinhi chuora Asiiriya naa bii a ningjemaa ni jaa ang puo u ingang ni yela. Bojung jemaa biye ti seng a gaaguu.

8Ninsaalaa tang'nu la 'bi u seng ni. Che tinuu yeng, Ba Tan Baahaa Daana ti Naangmining bi ti seng a na sungti, a jau ti taanhuu. Beng la ka 'Juuda naa Hezekaiya yeliyaga ni daang nyagihi a niba iinhi

9Asiiriya naa Senaakerib aning 'sojehi jaa ang 'bi u seng daang 'pigiye 'Leekis jeng 'be. Bila 'puoring ka Asiiriya naa Senaakerib daang tung u tungtuniba bang gaa Jeruuselem. 'Juuda naa Hezekaiya aning 'Juuda niba jaa ang bi Jeruuselem 'puong jie ung daang tungba.

10Ung daang tungba ka ba ti yeli: Ngaang ka Asiiriya naa Senaakerib yeli: 'Bo muo yeng deli che bang 'pigiye ing Jeruuselem 'puong?

© 2009 Bibles International.

11Ma Hezekaiya benniyeng yeng na bahi ye miihi ka kong aning kon'nyuuri kuye aning ung yera ka Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini na dieyeng 'yi Asiiriya naa 'nuuhing wa?

12A Hezekaiya nga ning u 'ju naaning 'ihi u 'jiduorihi aning u sarika 'ihijiihi bahi ni? U ning u 'ju naaning 'ku yena 'Juuda aning Jeruuselem niba nuori ka ye mang 'puoho Naangmini sarika 'ihijiyeni 'ningbi-tooring, a mang nyugira iinsens ming u ingang ni?

13Ye ba bang yeli ni n ning n nabaali'mine ang i a paalijaani nibihi jaa bi? Ana paalibani ni ngmima tuong iye iibu kanga die a paalihi 'yi n 'nuuhing?

14'Buong 'bi a paalihi ni n nabaali'mine ang saang kpeleng kpeleng ni ngmima 'puong a tuong die u niba a 'yi n 'nuuhing? Wala ka ye Naangmini ni na i dieye n 'nuuhing?

15Bila 'jung ye ta veng ka Hezekaiya tariye henna bii a pogira ye 'ningbie bila. Ye ta sagi u yeliyaga ni, 'bojung paaluu bii naalung jaa 'chibe ka u ngmini tuong die u niba a 'yi n 'nuuhing bii n nabaali'mine 'nuuhing. Ana ba na wa yera ye Naangmini nga ka u na tuong dieyeng 'yi n 'nuuhing?

16Ka Senaakerib tungtuniba ni daang la yeli yela kpe Ba Tari Baahaa Daana Naangmini aning u tungtuna Hezekaiya ingang.

17U daang seuye gbama ming a saana Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini a kpiera u ingang. Ngaang ung daang yeli a gbama 'puong: A'wo a paalijaani ngmima ni ang ba die a niba 'yi n nuuhing bila ni, bila ka Hezekaiya Naangmini kung die u niba 'yi n 'nuuhing.

18'Beng la ka Senaakerib tungtuniba ni di kokokpiengaa a tahing a Jeruuselem niba ang 'bi a daangguoni 'jung ning 'Hiiburu kokori. Ba daang buorang ka ba to dabieng ingba, a ingba 'kerikeruu a nye tuong jaufaa a 'yi-kpong.

19Ba daang yeliye yela ming kpe Jeruuselem niba Naangmini ni ingang a'wo bila ni bang daang kpe a dunee niba ngmima ni ang i ninsaaliba 'nuuhi tuma ingang ni.

20A yeli nga 'jung Naa Hezekaiya ning dangyera Ai'zeeya, 'Eemoz 'bi-dau daang 'puohiyeng a 'kong ang 'do arijena.

21'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang tung malika ung wa. Ung wa che gandau jaa ang tari nyau, 'yi-diera, aning 'sojehi ningkpong jaa ang 'bi Asiiriya naa kampu ning loo. A 'jung u daang leu gaaye u paaluu aning 'vii. Ung daang ti kpe u ngmini 'de-kpong, ka u minga 'bi-dogirihi 'mine daang cheu loo beng aning ta'kobi.

22Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang faa Hezekaiya aning Jeruuselem kpieriba 'yi Asiiriya naa Senaakerib 'nuuhing. Niba jaa 'nuuhing ung daang faaba, a mang 'guribo 'lombori jaang ming.

23Niba jemaa da mang waaningye 'kuubuhi wa 'ku Ba Tari Baahaa Daana Jeruuselem 'puong. Ba da mang waaningye bungnanee ming wa 'ku 'Juuda naa Hezekaiya. Ung daang 'piili a nyira girima paalihi jaa 'ningeng.

© 2009 Bibles International.

24Ana 'beri ning Hezekaiya daang wa bierang, a tohi 'kutmg. Ung 'puohi Ba Tari Baahaa Daana, ka Ba Tari Baahaa Daana yeli yela 'kuu, a 'kuu 'sieree ming.

25Che Hezekaiya daang ba i yela ang sing bunye ni Ba Tari Baahaa Daana ang iu ni, bojung u daang jigihang. Bila 'jung Naangmini 'su-tuluu daang 'ihiye u ning 'Juuda aning Jeruuselem ingang.

26'Beng la ka Hezekaiya leu 'sigihi u minga, u 'sildri jigihibu ni yela. U ning Jeruuselem kpieriba jaang daang i bila. A 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu daang ba la wa ba ingang Hezekaiya 'vorihtmg sanga.

27Hezekaiya daang tariye bundaambuunhu aning girima yaga. U daang meye u bungnanee 'bingjiihi a binne wari, salima, 'ku-nanee, bung'nyuu-noohi, 'kuri bunglegirihi aning nyelung buunhu jaa baluu.

28U daang meye siimaa bingj iihi ming bung'bie, waing, aning kpaang yela. U daang maaliye 'dungguonihi jaa baluu gaanhi aning piihi jengjiihi.

29U daang meye u minga 'yi-bera ming, a bo buntarihi a'wo piihi aning 'nii taa ming yaga, bojung Naangmini daang 'kutmg bung'sorihi jemaa.

30A Hezekaiya nga ning u 'jung daang siri saaju seng Gaihong kong'nimbiri ni. U daang iye bila che weri konboo ka a kuong mang 'puoro waana 'Deevid 'yi-kpong ngmintongkpieri seng ni. Ka Hezekaiya maa'koo da mang maana u tungtunihi jaa 'puong.

31Che Baabilong ningbera ang daang tung gbebogi-ahiba u seng ka ba ti piehi a yelisielii ni ang tung a paaluung ni yela, Naangmini daang 'yiye u 'puoring. Naangmini daang iye bila ka u iu nye, a tuong bang yeli jaa ang bi u 'sikiring.

32Hezekaiya tungtunihi chelee, aning u tungsuunhi yela seu bingyeng. Siringkoni ba sebaang dangyera Ai'zeeya, 'Eemoz bi-dau yelinyiruu ni 'puong, a sebaa 'Juuda aning Iisiriel na'mine ming gbangung.

33Ka Hezekaiya daang kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu 'Deevid yaanhi kau'bie ni ang 'bi a 'jikungkuning ni. 'Juuda niba jaa aning Jeruuselem kpieriba jaang daang 'kuu girima u 'kuung ingang. Ka u bi-dau Manaase daang die u 'jie a 'di naalung.

2 Chronicles 33

1Manaase daang iye 'yuomo 'pie ning a'yi che leu naa. 'Yuomo 'pihinu aning a'nu ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

2U daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng. A paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang kari Isi'reeli niba 'ningbi-tooringbahi ni, ba yelidega ni taa ung daang ira.

© 2009 Bibles International.

3'Bojung u daang la meye 'jiduorihi ni u ba Hezekaiya ang ngmahi ni. U daang meye a
'Bee-alihi sarika 'ihijiihi, a maali Asiira daari baga ming. U da mang 'churi 'puohiye
sagbani bungnaangjemaa jaa, a tunaa ming.

4U daang meye sarika 'ihijiihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. A 'deu yela ka Ba Tari
Baahaa Daana daang yeli ka Jeruuselem 'puong ka u 'yuori na 'be a gara wagiri jaa ni.

5U daang meye sagbani bungnaangjemaa jaa sarika 'ihijiihi Ba Tari Baahaa Daana
'deu jagihi a'yi ni 'puuhing.

6Manaase daang iyeng ming ka u 'bi-daba 'tu buung 'puo Hiinom 'Bi-dau Lohimbo ni
'puong. U da mang iriye bagibugi yelitarihi, a 'dire suolung aning biribu, a gara
kontongniba aning kontonbuolaa ming. U daang tungye beu gaga Ba Tari Baahaa
Daana ningeng, a na veng ka u 'suuri 'ihi.

7U gba daang diye bagipehinuu, bagiri ni ung daang maali ni, a kpe ti 'bing
Naangmini 'deu ning. 'Be yela ka Naangmini daang yeli ngaang 'ku 'Deevid aning u
bi-dau Soolomong ni: A 'deu nga ning Jeruuselem ingang mang na di n 'yuori ing a
gara wagiri jaa. Iisiriel buura jaa 'puong, Jeruuselem mang lugi.

8N daang kung la veng ming ka Isi'reeli niba digira gberi 'yire a 'teng-gbangu ni mang
di 'ku ye nabaali'mine ning. Bila na ing ka banang na kaara beng a mang ira anani j aa
mang 'kubo nuori a ingang, a mang 'tuuro a begu jaa, a yeli'tuurihi, aning a
yeli'binnihi ni mang veng ka 'Moosis 'kubo ni.

9Ngaang ka Manaase daang veng ka 'Juuda niba aning Jeruuselem kpieriba bori, a
veng bang tuna beu gaga gba a gaa a paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang saang
Isi'reeli niba 'ningbi-tooring ni.

10'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku Manaase aning u niba, che ba
ba chelihaa.

11Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang waaning Asiiriya naa 'sojemuni ningbera
ba ingang. Bang daang jaunyogi Manaase a ing fintie u nyieng. Ba daang 'leung ning
yaawa jorihi, a taruu gaaning Baabilong.

12Sanga nga ung daang wa bi dogee 'puong, ung suhi Ba Tari Baahaa Daana u
Naangmini. U daang 'sigihiye u minga gaga jaa u nabaali'mine Naangmini ni 'ningbi-
tooring.

13Ung daang 'puohuu, ung die u suhibu, a 'wong u Ngmingsuhi ming. Ung daang la
taruu leu waaning Jeruuselem, u naalung paaluu. 'Beng la ka Manaase daang bang ka
Ba Tari Baahaa Daana la Naangmini.

14Bila 'puoring Manaase ming daang la maaling meye daangguoni 'Deevid 'yi-kpong
'puoring, Gaihong ngmintongkpieri seng, a lohimbo 'puong. U daang meung ti to a
Jima 'Di-nokpong ni nuori. A daangguoni daang la me 'giliye 'Oo-fel tanga. U daang
meung ung 'do gaga jaa. Bila 'puoring u daang diye 'sojehi ningbera ing 'Juuda 'yi-bera
ni ang tari daangguongkpienhi ni j aang.

© 2009 Bibles International.

15U daang 'ihiye a ngmingsaamba aning a bagiri Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. A sarika 'ihijiihi ni ming jaa ung daang me Ba Tari Baahaa Daana 'deu jikungkuni ning aning Jeruuselem puong ni, u daang 'ihaang. U daang 'ihaang a 'yi-kpong puong loo.

16Ung daang maali Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ni la me, a 'ihi maahuu sarikihi aning barika 'puohibu sarikihi u ingang. Ka Manaase daang 'ku 'Juuda niba nuori ka ba tuna Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini.

17Anaajaa, a niba da nang mang 'iheye sarikihi a 'jiduorihing, che Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'yong bang da mang 'ihaa kuro.

18Manaase tungtunihi chelee aning u 'puoho ni ung puohi u Naangmini ni seu bingyeng. Bila la yeliyaga ni ming a kaakaariba ang daang yeli 'kuu Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini 'yuoring ni. Siringkoni ba sebaang Iisiriel na'mine gbangung.

19U 'puoho, aning bila ni Naangmini ang die u suhibu ni seu 'bingyeng. Bila la u yelibee ni jaa aning u limangkong ming yela. A 'jiihi ni ming ung daang me 'jiduorihi aning Asiira daari baga, a 'bing bagipehinihi ming ni yela seuyeng 'bing. Ama jaa ung daang i che wa 'sigihi u minga. Siringkoni, ba sebaang paahi 'Hoza-ai yeliyaga ning.

20Ka Manaase daang 'kpi ti paahi u ba'mine ingang. Bang daang 'umuu u minga 'detmg. Bila 'puoring, ka u bi-dau 'Eemong daang die u 'jie 'di naalung.

21'Eemong daang iye 'yuomo lijeri aning a'yi che leu naa. 'Yuomo a'yi ming ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

22U daang tungye beu Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng a'wo u ba Manaase. 'Bojung 'Eemong da mang 'iheye sarika 'kuro a bagipehinihi ni jaa u ba Manaase ang maali ni, a tunaa ming.

23U daang ba 'sigihi u minga Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring a'wo u ba Manaase ang daang 'sigihi u minga bila ni. Che ka 'Eemong da maaling 'lere a 'begung.

24'Beng la ka u tungtuniba daang bu a 'ihi u ingang, a kuu u minga 'deung.

25Che ka a paaluu niba daang ku banani jaa ang daang bu noe Naa 'Eemong ingang ni. Bila 'puoring a paaluu niba daang nyogiye u 'bi-dau 'Josaiya bing naa ung die u 'jie.

2 Chronicles 34

1'Josaiya daang iye 'yuomo a'nii che leu naa. 'Yuomo pihita aning 'yeni ung 'di naalung Jeruuselem 'puong.

2U da mang iraye yela ang 'tori ming Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U nabaali Deevid gbe'chenihi ung daang di. U daang ba leu bali gaa nuduri bii goo.

3'Josaiya naalung 'diibu 'yuomo a'nii ingang ung daang 'piili buora u nabaali 'Deevid Naangmini. A sanga ka u da nang i bibile. U naalung 'yuong 'pie ning a'yi ingang, u

© 2009 Bibles International.

daang 'piiliyeng maana 'Juuda aning Jeruuselem, a 'ihi a 'jiduorihi. U daang saangye a Asiira daari baga, a bagipehinihi, aning anani bang nyeli 'kue maalining.

4'Josaiya daang kaarang che bang ngmahi a 'Bee-alihi. A iinsens sarika 'ihijiihi ni ming ang daang 'bi a jusogihing ni, ung ngmaahaa loo. U daang kauhiye a Asiira daari baga aning a bagipehinihi 'puro 'puro, a ngmahi anani ming bang nyeli 'kue maalining ni 'puro 'puro. Ung daang 'bu-gaa a dia yaari banani ang da mang 'ihe sarikihi kuraa ni kau'bieng.

5'Josaiya daang nyugiye a bagimaali 'yi-dieriba ming kaba ba sarika 'ihijiihi ning, a maali 'Juuda aning Jeruuselem ang i 'forifori.

6Bila ung daang i Manaase, lifiriam, aning Siimiytmg 'yi-berang, a di ti ing Naafitalai aning 'jiihi ang 'le 'le 'gili 'be j aang.

7'Josaiya daang ngmahiye a sarika 'ihijiihi, a kauhi a Asiira daari baga ming. U daang 'bugiye a bagipehinihi ang i a'wo jong, a ngmaahi a sarika 'ihijiihi jaa ming ang 'bi Iisiriel paaluu jaang loo. Bila 'puoring, ung daang leu gaa Jeruuselem.

8'Josaiya naalung 'yuong pie ning a'nii ingang u daang maaliye a paaluu aning a Ngming'puohi 'de-kpong ang i 'forifori. Ung daang wa i bila baahi, ung tong 'Seefang, Azalaiya 'bi-dau ni, aning Meyasiiya, a 'yi-kpong kaara, aning 'Joowahaz 'bi-dau 'Joowa ka ba ti maali Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'deu ni me. 'Joowa daang iye Icarichi ang seura yeli'kori 'binne.

9Bang daang wa to Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong Hilikaiya 'jie, a di a 'libie ni niba ang da mang waaning Naangmini 'deu ni kuu. Ana ka a 'Liivai niba ni ang mang kaara a 'di-noe laanha ni. Ba da mang laanhaang a 'yi Manaase aning lifiriam niba aning Isi'reeli niba ang chehi jaa seng. Ba da mang laanhiye a 'libie nga 'mine ming a 'yi 'Juuda aning Beenjaming aning Jeruuselem niba jaa seng.

10Bila 'puoring ba daang diang ing a tungtuniba kaariba ang kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tuma nuuhing. 'Beng la bang ming daang dia 'ku a tungtuniba ni ang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deu tuma ni ka ba di maali a 'deu me ka u la 'be u 'beree.

11Bang daang di a libie ku a kapintahi ning a mieriba ka ba da 'ku-pehinihi aning taabuuhi maali wegihi aning 'sembie che maali a 'deri ming 'puuhi. A 'deri ni 'Juuda na'mine ang daang bahi ang saang ni la bila.

12A daba daang tungye a tuma aning ba 'sikie jaa. Ba kaariba daang la 'Jeehat, aning 'Obadaiya ang i 'Liivai niba, a i 'Mireerai buurii. Zekaraiya aning Mesuulam ming daang iye 'Koohat buurii. Banang daang kaara a tuma tungbu. A 'Liivai niba 'mine ming daang 'Nye 'be, bang jaa bang 'yieme bungngmirihi ngmiibu sung.

13Banang daang kaara a bung'tuoribo aning banani ming jaa ang tuna tuni jaa baluu. A 'Liivai niba 'mine ming daang iye gbangseuriba, ka 'mine i 'karichihi, aning 'di-nokaariba.

© 2009 Bibles International.

14Bang daang kori a 'libie ni niba ang waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. A sanga ka Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya daang nye Ba Tari Baahaa Daana 'Begu Gbangu ni ung daang tihi a 'tuuro 'Moosis ingang ni.

15'Beng la ka Hilikaiya daang yeli 'ku 'Seefang, a gbangseura: N nyiye a 'Begu Gbangu Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. Ka Hilikaiya di a gbangu 'ku 'Seefang.

16Ka 'Seefang daang tari a gbangu ti 'ku a naa che kuu 'duoho a yeli: Anani jaa ing ing i tungtuniba ni, ba iraang.

17Ba laanhiye a 'libie bang nye Ba Tari Baahaa Daana 'detmg ni a dia ing tungtuniba kaariba ning a tungtuniba 'nuuhing.

18Bila 'puoring, gbangseura 'Seefang daang yeli 'kuye a naa: Ngming'puohi 'yi-diera Hilikaiya 'kumong gbangu kanga. 'Beng la ka 'Seefang daang karimuu a naa 'ningbi-tooring.

19Naa 'Josaiya ang wa 'wong a begu yelibie, ung tagihi u bungyerihi chiehi.

20'Beng la ka a naa daang 'ku Hilikaiya aning 'Seefang bi-dau Ahaikam nuori. U daang 'kuye Maika bi-dau Aabidong, ka gbangseura 'Seefang, aning a naa tungtuna 'Eesahaiya ming a nuori.

21Ngaang ung daang yeli 'kubo: Ye gaa ti piehi a gbangu ni bang nye ni yelibie yela Ba Tari Baahaa Daana seng 'kumo Ye piehi ku banani ming ang chehi Iisiriel aning 'Juuda 'puong ni, bojung Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu ang 'ihi ti ingang iye kpong. 'Bojung ti nabaali'mine daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana yelihung a'wo anani jaa ang seu a gbangu ngang ni.

22Ka Hilikaiya ning banani a naa ang 'ihi ni di gaa Huulida, a pogidangyera seng. Jeruuselem 'puong ung daang kpiera, a 'yiilung fongu ning. Tookihat 'bi-dau Saalum poga daang la. Hasiraa bi-dau daang la Tookihat. Haasirang daang kaara a fiera kabooti. Bang daang ti yeli yela 'kuu a'wo bila 'lomboring.

23'Beng la ung daang dieyeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: Ye yeli 'ku a dau ni ang tungye n seng ni,

24Ngaang ka maang Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na waaningye tuorikpong a 'jie nga aning u kpieriba ingang. A duhibee ni jaa ang seu a gbangu ni bang karing 'Juuda naa 'ningbi-tooring mang na waaning ba ingang.

25'Bojung ba jaanhimang che nyugi iinsens 'ku ngmingjaani ka ba nye di ba 'nuuhi tungtunihi veng ka n 'suuri 'ihi. Bila 'jung n 'su-tuluu na 'ihiye a 'jie nga ingang, haali u kung 'sigi.

26Che 'Juuda naa ni yeng ang tungye ka ye wa piehi Ba Tari Baahaa Daana ni, ngaang yeng na ti yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yeli: A'wo a yeli'bie ing 'wong ni yela, ngaang 'bibe:

27I 'wongye n duhibu ni mang duhi ing a jie nga ning u kpieriba. I 'sikiri ang i baaluu 'jung, i 'sigihiye i minga Naangmini 'ningbi-tooring. I 'sigihiye i minga n 'ningbi-

© 2009 Bibles International.

tooring a tagihi i bungyerihi ming chiehi che 'kong n 'ningbi-tooring. Ing i bila 'jung, n ming 'wo-maang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila.

28Yeliminga, n na diing ti paahi i ba'mine ingang. Ba na cluing ti ing i kau'biring laangfie. I 'ningbiri ming kung nye a tuorikpong ni jaa mang na waaning a jie nga ning u kpieriba ingang ni. 'Beng la bang daang leu wa 'ku a naa 'duoho.

29Ka Naa 'Josaiya daang tung bang laanhi 'Juuda aning Jeruuselem ningbera jaa lang taa.

30Ka a naa daang 'do Ba Tari Baahaa Daana 'deu. U ning 'Juuda daba jaa aning Jeruuselem kpieriba, a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba aning a niba jaa daang la, ningtiinha aning ningbaaliba jaa. Ung daang karing a 'Layiri Gbangu ni bang nye Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni yeli'bie jaa bang 'wong.

31Bila 'puoring a naa daang ahiye u ahi jieng, a 'bing layiri Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ung daang ing nuori ka u na diye u 'sikiri aning u 'suhu jaa 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana, a 'tuuro u no'kurihi, u 'sierihi aning u yeli'tuurihi. U daang ingye nuori ming ka u na paaliye a 'layiri yeli'bie ang seu a gbangung.

32'Beng la ung daang i ka banani jaa ang bi Jeruuselem aning Beenjaming 'puong ming ing nuori. A 'jung a Jeruuselem kpieriba daang 'tuye bila ni a Naangmini 'layiri ang 'wuli. Ba nabaali'mine Naangmini ni la bila.

33Ka 'Josaiya daang 'ihi baga jaa paaluu ni ang daang i Isi'reeli niba 'suobu jaang. U daang iyeng ming ka niba jaa ang bi Iisiriel 'puong tuna Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'ningbi-jieng. 'Josaiya naalung 'beri jaa, ba daang ba bahi Ba Tari Baahaa Daana ba ba'mine Naangmini 'tuubu.

2 Chronicles 35

1Ka 'Josaiya daang 'di Ba Tari Baahaa Daana Paribahi 'tigiri ni Jeruuselem 'puong. Ba daang korigiye a Paribahi pipola a 'chiu-fora dau 'pie ning anaahi daari.

2Ung daang 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ba 'yobe-tuma che ingba sikpiengaa ming Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni tuma tungbung.

3Bila 'puoring ung daang yeli yela 'ku a 'Liivai niba ni jaa ang da mang 'wuno Isi'reeli niba jaa ni. Banang daang i 'forifori 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni. Ngaang ung daang yeli 'kubo: Ye di a layiri dagipegi'yiruu ni kpe ti bing a 'deu ni 'Deevid bi-dau Soolomong, Iisiriel naa ang me ni 'puong. U kung la i 'tuo-tiinhuu a mang dogili ye bagi'bieng. Ye tuna Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini aning u niba Isi'reeli niba.

4Ye segihi ye miihi a 'tuuro ye ba'mine jagihi, aning ye 'sii 'sii. Ye 'tuuro Naa 'Deevid aning u bi-dau Soolomong 'wulibu soe ni ang seu bing ni.

5Ye ahi a 'ji-pegi'yiruung, a 'tuuro bila ni ye ba'biihi ni ang ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ba'mine jagilti 'sii 'sii ang 'be. Ye ahi a 'tuuro bila ni a 'Liivai niba ba'mine jaga 'sii 'sii ming ang 'be.

© 2009 Bibles International.

6Ye korigi a Paribahi sarika buunhu, a weli ye miihi che maalaa 'ku ye ba'biihi ni. Ye i bila ka ba tuong tung bila ni Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ung veng ka 'Moosis yeli ni ang 'wuli.

7'Beng la ka 'Josaiya daang 'ku niba ni ang ba i Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni pipola aning bupola a'yi a 'dungguonihi 'puong. A Paribahi sarikihi yela ung daang 'ihi ama jaa ku nie jaa ang 'bibeng. A 'dungbilii daang iye 'tuhi pihita, ka 'nii ming 'tuhi ata paahi. A naa bung'sorihi 'puo ang daang 'yi.

8'Josaiya 'yi-dieriba ni daang 'kuye a niba ba miihi buobung, a 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba ming. Hilikaiya, Zekaraiya, aning Jehaiyel daang la a Naangmini 'deu ni kaariba. Ba daang 'ihiye piihi aning buuhi 'tuhi a'yi aning koohi ayuobi (2,600) aning 'nii ming koohi ata 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba a Paribahi sarikihi 'ihibu yela.

9Konanaiya ming ning u yauhi 'Simeeya, Netaaniyel, Hasabaiya, 'Jiyii-el, aning Joozabad daang 'kuye a 'Liivai niba 'duunhi a Paribahi sarikihi 'ihibu yela. Ba daang lcubong buuhi aning piihi 'tuhi a'nu aning 'nii koohi a'nu. Bana daang la a 'Liivai niba ningbera.

10Ngaang bang daang segihi a Paribahi langbu yelitarihi. A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang ahiye ba ahijiihing, ka a 'Liivai niba ming ahi ba 'sii 'sii a 'tuuro bila ni a naa ang 'ku nuori ni.

11'Beng la bang daang korigi a Paribahi sarika 'dutmhi. A Ngming'puohi 'yi-dieriba daang diye ba 'nuuhi ira a jiing miha che ka a 'Liivai niba ming siira a 'duunhi.

12Bila 'puoring, ba daang 'ihiye a sarika nyugirihi 'duunhi ka ba 'ku niba ni ang ba i Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni ba'mine jagihi 'sii 'sii. Ba daang iye bila ka ba dia 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana a'wo ang seu 'Moosis gbangung bila ni. Bila bang daang i a 'nii ming.

13Ba daang seye a Paribahi sarika 'duunhi neni ming buuming a'wo bila ni a yeli'binnuu ang 'wuli. Che a sarika pegi'yirihi ni ang kpeling ni yeng, ba daang dugaang dugiring, duguberang aning laahing. Ba daang 'poang 'wieng 'wieng 'lcu niba ni ang ba i Ngming'puohi 'yi-dieriba ni jaa.

14Bila 'puoring bang daang maali a 'jiihi 'mine ku ba miihi ning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba. 'Bojung a Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong bi-daba buurii 'ningbiri daang muoyeng a 'ihe sarika nyugirihi aning a kpaang a waana 'yienguu. Bila 'jung ka a 'Liivai niba daang maali 'jiihi 'mine 'ku ba miihi aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba, Eerong bi-daba buurii ni.

15A 'yiengyienibe, 'Eesaf buurii daang 'biye ba 'jiihing a'wo bila ni 'Deevid, 'Eesaf, 'Hiiman, aning a naa kaakaara Jediutang ang daang 'wuli. A 'di-nokaariba ming daang Nye a 'di-nokpong kanga jaang. A daang ba hiena ka ba 'yi ba 'jiihing, 'bojung ba babiihi 'Liivai niba daang maaliye a 'jiihi 'mine kubo.

© 2009 Bibles International.

16A 'jung ba daang segihiye Ba Tari Baahaa Daana tungbu yelitarihi jaa a daari jaa. Ba daang iye bila ka ka ba tuong 'di a Paribahi che 'ihi sarika nyugirihi ming Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie ning a'wo bila ni Naa 'Josaiya ang daang ku nuori ni.

17'Beng la ka a Isi'reeli niba ang daang 'bibeng 'di a Paribahi aning a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'tigiri ni 'beri ayo'poin a sanga.

18Ba daang ba 'di Paribahi Iisiriel 'puong bila a 'yi dangyera Saamiu-el 'vorihung sanga a waana nga. Iisiriel na'mine ni ming kanga jaa daang ba 'di a Paribahi a'wo 'Josaiya ang 'diu bila ni. 'Josaiya ning a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai nibang daang 'diu. U ning 'Juuda niba jaa aning Isi'reeli niba ang daang 'bibeng ming daang 'diung, ka Jeruuselem kpieriba ming paahi.

19'Josaiya naalung 'yuong 'pie ning a'nii 'puong bang daang 'di ana Paribahi nga.

20Ama jaa 'puoring, 'Josaiya ang daang wa maali a Ngming'puohi 'de-kpong baahi, 'Iijipiti naa 'Niiko daang 'do wayeng. U daang 'do wayeng ka u wa jauning 'yi-kpong bang buona Kaarikemis, Yufireetis Mani ni nuoring. 'Beng la ka 'Josaiya daang 'yi ti 'tuohuu.

21Che ka 'Niiko daang tung tungtuniba 'Josaiya seng a yeli: 'Bo ka n nii tari, 'Juuda naa? I naani mang wa ka n jauning 'jine nga. Jaga ni yeng ang jaura ningma ni la mang wa ka n ming, 'bojung Naangmini 'kumong nuori ka n 'boring. Bila 'jung ta chiiha Naangmini, 'bojung u 'biye n seng, ka u ta ira wa saamii.

22Anaa jaa che 'Josaiya daang ba leu che chehuu. U daang garihiye u minga ka u tuong jaming 'Niiko. U daang ba chelihi 'Niiko yeliyaga ni ang 'yi Naangmini nuoring ni. Ka 'Josaiya daang wa ka u wa jau a Megii'do Lohimbo ning.

23'Beng la ka tangteuriba daang teu Naa 'Josaiya. Ka Naa 'Josaiya daang yeli 'ku u tungtuniba: Ye dima gaaning, ‘bojung n nyiye baalung 'ningbi-jieng.

24Bila 'jung u tungtuniba ni daang ihuung a cheerietibalaa 'puong a diu ing u 'yiilung cheeriet ning, a taruu waaning Jeruuselem. Ung daang 'kpi, bang 'umuu u nabaali'mine kau'bie ni kangang. 'Juuda aning Jeruuselem niba jaang daang 'kong 'Josaiya.

25Jeremaiya ming daang 'yiengye laa'dimii 'yienii Josaiya yela. A nang waana 'jine, a dau'yiengyienibe jaaning a pogi'yiengyienibe nang mang yeliye 'Josaiya yela ba laa'dimii 'yiemeng. Ba daang lebaang 'lesiri Iisiriel 'puong. Siringkoni, ba sebaang a laa'dimii 'yieme 'puong.

26'Josaiya tungtunihi chelee aning u limaniye tungtunihi ni ung tung a 'tuuro bila ni ang seu Ba Tari Baahaa Daana begung ni seuyeng bing.

27U yeli-irihi ming, a 'piili a fora a gara a baahaang seu 'bingyeng. Siringkoni, ba sebaang Iisiriel aning 'Juuda na'mine gbangung.

2 Chronicles 36

© 2009 Bibles International.

1Bila 'puoring a paaluu niba daang nyogiye 'Josaiya bi-dau Je'hoowahaz, a 'bimuu naa ung die u ba 'jie Jeruuselem 'puong.

2Je'hoowahaz daang iye 'yuong lijeri aning ata che leu naa. 'Chiuri ata ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

3'Beng la ka 'Iijipiti naa daang yaaguu a na'kogong Jeruuselem 'puong che ngmaa naa chieha sani 'ku a paaluu. A sani daang iye wari taalentihi koo aning salima ming taalenti'yeni.

4Bila 'puoring, lijipiti naa daang nyogiye Je'hoowahaz yau 'Ilaiyakim 'bing 'Juuda aning Jeruuselem naa. Ung daang leuhi u 'yuori ing Jehooyakim, che nyogi u bieri Je'hoowahaz gaaning lijipiti.

5Jehooyakim daang iye 'yuomo lijeri aning a'nu che leu naa. 'Yuomo 'pie aning 'yeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U da mang iraye yelibee Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningeng.

6'Beng la ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang 'do wa u ingang wa jauniu. U daang diye yaawa jorihi 'leu, a taruu gaaning Baabilong.

7Nebiukadineezer daang 'tuoye Ba Tari Baahaa Daana 'deu buunhu ni 'mine gaaning Baabilong. U daang taraang ti ing u bagimaali 'de-kpong ning Baabilong 'puong.

8Jehooyakim tungtunihi chelee, aning yelidega ni ung i, aning u saangbuhi yela seuyeng bing. Siringkoni ba sebaang Iisiriel aning 'Juuda na'mine gbangung. Bila 'puoring, u bi-dau Jehooyachin daang dieye u 'jie 'di naalung.

9Jehooyachin daang iye 'yuomo a'nii che leu naa. 'Chiuri ata aning 'beri 'pie ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U da mang iraye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningeng.

10A 'yuoni ang wa 'poro sinna taa, Naa Nebiukadineezer daang tungyeng bang ti nyoguu waaning Baabilong. Ba daang 'ohiye Ba Tari Baahaa Daana 'deu buunhu ni daa ang i too ni 'mine puo u ingang waaning Baabilong. Nebiukadineezer daang nyogiye Zedekaiya, Jehooyakim you ni a bimuu 'Juuda aning Jeruuselem naa.

11Zedekaiya daang iye 'yuong lijeri aning 'yeni che leu naa. 'yuomo 'pieningyeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong.

12U da mang iraye yelibee Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'ningeng. U daang ba 'sigihi u minga ming dangyera Jeremaiya ningbi-tooring, unang da mang yera yela ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana nuori ni.

13Ka Zedekaiya daang die taawai Naa Nebiukadineezer ming ingang, unang daang veng tmg po pori Naangmini 'yuoring ni. Che ung daang i kung'wong yela, a 'ko u 'sikiri Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini seng leugaabung.

14A Ngming'puohi 'yi-dieriba ningbera ming jaa ning a niba daang maaling tunaye limangkong tuma yaga jaa. A paalihi yelidega ni jaa bang ming daang ira. Ba daang

© 2009 Bibles International.

iye bila degi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ung weli bing ung i 'forifori Jeruuselem 'puong ni.

15Ka Ba Tan Baahaa Daana, ba ba'mine Naangmini da mang veng ka u tungtuniba gara kpaahiba. Ba da mang dangye 'ihibu ung tungba, 'bojung u daang tariye nyununu u niba aning u kpe'jie ni ingang.

16Che ba da mang iraye a Naangmini tungtuniba ni laara. Ba daang haye u yelihung, che i Naangmini dangyeriba ni sie bilaang ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri wa tuli ba ingang. Ba daang ba la tan bila ni jaa bang na i 'yi u 'puong.

17Bila 'jung Naangmini daang waaningye a Kali'diiya niba naa ni ba ingang. Ung daang ku ba 'bi-pola aning ta'kobi ba 'ji-pegi'yiruu jaga ning. U daang ba jo 'bi-polii bii pogisaraa ang ba bang dau nyununu. U daang ba jo ningnyaahi bii ningbaaliba ming nyununu. Ba jaa ka Naangmini daang di ing Nebiukadineezer 'nuuhing.

18A Naangmini 'deu buunhu ming jaa, a bung'bilii ning a btmgbera jaa ka Nebiukadineezer daang di gaaning Baabilong. U daang diye Ba Tari Baahaa Daana 'deu bungnanee, a di a naa ning u ningbera ming bungnanee. Ama jaa ung daang di gaaning Baabilong.

19Bila 'puoring, Nebiukadineezer 'mine daang nyugiye Naangmini 'deu ni. Ba daang ngmahiye Jeruuselem daangguoni ni, a nyugi u naa 'deri. U 'puo bungnanee ming jaa bang daang saang.

20Banani ming ang daang i 'chihi a 'yi ta'kobi ingang ni, Nebiukadineezer daang nyogihibang gaaning Baabilong. Ba daang ti leuye u ning u buurii 'yemihi 'beng a waana sanga ni Peerisiya naalung ang wa 'so jie.

21Bila daang iyeng ka ka Ba Tan Baahaa Daana yelihung ni ang daang 'yi Jeremaiya nuoring ni paali. Ba daang Nye Baabilong, a 'yemiltmg 'puong a waana wagiri nga a leng-gbangu ang daang wa tan uPeenhibu 'beri ni ang paali. Sanga ni jaa a 'teng-gbangu ang daang jeng kpali ni, peenhibu 'puong ung daang 'be ka 'yuomo lijaata aning 'pie ti paali.

22Peerisiya naa Sairus naalung fora 'yuoning, Ba Tan Baahaa Daana daang toye Peerisiya naa Saints 'sikiri ung muoli muola u naalung 'suobu jaang. U daang iye bila ka ka Ba Tan Baahaa Daana yelihung ni ang 'yi Jeremaiya nuoring ni nye paali. Ngaang ung daang muoli yeli a sebaa ming:

23Ngaang ka Peerisiya naa Saints yeli: A donee naalung paalihi jaa ka Ba Tan Baahaa Daana, arijena Naangmini ni di Immo. Ung 'kumo nuori ming ka n me 'deu kuu Jeruuselem 'puong, 'beng 'bi 'Juuda paaluung ni. Ning'buong 'bi ye 'puong a i u niba ni kanga? Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'bi u daana seng. U 'ihi 'duoro.

© 2009 Bibles International.

Ezra

Ezra 1

1Peerisiya naa Sairus naaalung fora 'yuoning, Ba Tari Baahaa Daana daang toye Peerisiya naa Sairus 'sikiri ung muoli muola u naalung 'suobu jaang. U daang iye bila ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ang 'yi Jeremaiya nuoring ni nye paali.

2Ngaang ka Peerisiya naa Sairus daang muoli yeli a sebaa ming: A dunee naalung paalihi jaa ka Ba Tari Baahaa Daana, arijena Naangmini ni di 'kumo. U 'kumong nuori ming ka n me 'deu 'kuu Jeruuselem 'puong, beng bi 'Juuda paaluung ni.

3Ning'buong bi ye 'puong a i u niba ni kanga? U Naangmini 'bi u seng ka u 'do gaa Jeruuselem, beng bi 'Juuda 'puong ni, a ti me Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni 'deu. Una la Naangmini ang 'bi Jeruuselem 'puong.

4Nie jaa ming ang wa kpeling jie jaang ung 'jing, a jie niba sumuu ning wari aning salima, aning bungtarihi aning 'duunhi. Anani bang tihi ba buobung a 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ang bi Jeruuselem 'puong ni na paahing.

5'Beng la ka 'Juuda aning Beenjaming ba'mine 'deri 'yi-daangdaba, a Ngmingpuohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ni, aning banani jaa iinhi Ba Tari Baahaa Daana ang daang nyagihi ni daang 'ihi a na 'do ti me Ba Tari Baahaa Daana 'deu ang bi Jeruuselem 'puong.

6Ka ba kpieringtaa ni jaa daang sungb a aning wari, salima bungmaanihi, aning bungtarihi aning 'duunhi a lang ning bungnanee, ka cheutaa buunhu bang tihi ba buobung ba paahi.

7Naa Sairus ming daang tariye Ba Tari Baahaa Daana 'deu buunhu ni Nebiukadineezer ang daang di 'yining Jeruuselem ti ing u ngmima 'deung ni wa 'yining.

8Ka Sairus, Peerisiya naa daang veng ka u bungnanee kaara Miitiridat taraa 'yining, a daang soraa 'ku Sesibaazer, 'Juuda na'bie ni.

9A nuori la nga: Sannii tahibera 'pihita, wari tahibera 'tuhi, 'subilii lijeri aning awai.

10Sannii peretehi 'pihita, wari peretehi koohi anaahi aning pie ang i yaa'yi, ka bungjaani 'mine ming nuori daang i buunhu 'tuhi.

11A salima aning a wari buunhu jaa daang iye buunhu 'tuhi a'nu aning koohi anaahi. Ama jaa ka Sesibaazer daang tari a puo banani bang daang jaunyogihi ni ingang. Bana bang daang 'yining Baabilong waaning Jeruuselem.

Ezra 2

1A 'gbendige niba ni ang daang 'yi a jaunyogibu leu wa ni la bama. Bana ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang nyogihi gaaning ni. Banang daang leu wa Jeruuselem aning 'Juuda, ka kanga jaa daang leu gaa u 'yiri ni.

© 2009 Bibles International.

2Banani ning Zeruubabel ang daang lang wa ni la Jeesuwa, 'Niihemaiya, 'Sireeya, 'Ri-el'eeya, Mooredekai, Biilisang, Miisiperet, Biigivai, 'Riihum, aning 'Bee-anaa. Isi'reeli 'deme daba nuori daang la:

3'Peeros buurii, 'tuhi a'yi, koo aning lijaata aning 'pie ning ba'yi (2,172).

4Sefataiya buurii, koohi ata, lijaata aning 'pie ning ba'yi (372).

5Aaraa buurii, koohi ayo'poin, lijaata aning 'pie ning ba'nu (775).

6'Peehat 'Moo-ab 'deme, ka Jeesuwa aning 'Joo-ab buurii, 'tuhi a'yi, koohi a'nii aning 'pie ning ba'yi (2,812).

7'Iilambuurii, 'tuhi aning koohi a'yi aning lijaa'yi aning 'pie ning banaahi (1,254).

8Zaatu buurii, koohi awai, lijaa'yi aning ba'nu (945).

9Zaak'e-ai buurii, koohi ayo'poin aning lijaata (760).

10'Beenai buurii, koohi ayuobi, lijaa'yi ning ba'yi (642).

11'Biibeeyai buurii, koohi ayuobi, lijeri ning bata (623).

12Aazigad buurii, 'tuhi aning koohi a'yi aning lijeri ning ba'yi (1,222).

13Adonaikam buurii, koohi ayuobi, lijaata ning bayuobi (666).

14Biigivai buurii, 'tuhi a'yi, lijaa'yi aning 'pie ning bayuobi (2,056).

15'Eeding buurii, koohi anaahi, lijaa'yi aning 'pie ning banaahi (454).

16Hezekaiya dogira 'Ee-ter buurii, lijaanaahi aning 'pie ning ba'nii (98).

17'Biizai buurii, koohi ata, lijeri ning bata (323).

18'Joora buurii, koo aning pie ning ba'yi (112).

19'Hee-sum buurii, koohi a'yi, lijeri ning bata (223).

20Giibar buurii, lijaanaahi aning 'pie ning ba'nu (95).

21Beetilehem 'deme, koo aning lijeri ning bata (123).

22'Nitoofa daba, lijaa'yi aning 'pie ning bayuobi (56).

23Aanatot 'deme, koo aning lijeri aning ba'nii (128).

24Aazimavet buurii, lijaa'yi aning ba'yi.

25Kiirijat 'Jii-arim, Kefaira aning 'Biyiirot buurii, koohi ayo'poin, lijaa'yi aning bata (743).

26'Reemaa aning 'Giiba 'deme, koohi ayuobi, lijeri ning 'yeni (621).

27Miikimas daba, koo aning lijeri aning ba'yi (122).

28Beetel aning 'E-ai daba, koohi a'yi, lijeri ning bata (223).

© 2009 Bibles International.

29'Niibo 'deme, lijaa'yi aning 'pie ning ba'yi (52).

30Maagibis 'deme, koo aning lijaa'yi aning 'pie ning bayuobi (156).

31'Iilam kanga ni daana 'deme, 'tuhi aning koohi a'yi, lijaa'yi aning 'pie ning banaahi (1,254).

32'Heerim 'deme, koohi ata aning lijeri (320).

33Lood, 'Hee-did, aning 'Oono 'deme, koohi ayo'poin, lijeri aning ba'nu (725).

34Jeeri'ko 'deme, koohi ata, lijaa'yi aning ba'nu (345).

35'Seneeya 'deme, 'tuhi ata, koohi ayuobi aning 'pihita (3,630).

36A Ngmingpuohi 'yi-dieriba: Je'deeya ang 'yi Jeesuwa j aga buurii, koohi awai, lijaata aning 'pie ning bata (973).

37Iimer buurii, 'tuhi aning lijaa'yi aning 'pie ning ba'yi (1,052).

38Paasiyur buurii, 'tuhi aning koohi a'yi, lijaa'yi aningbayo'poin (1,247).

39'Heerim buurii, 'tuhi aning 'pie ning bayo'poin (1,017).

40A 'Liivai niba: Jeesuwa aning Kaadimiel ang i 'Hodavaiya buurii, lijaata aning 'pie ning banaahi (74).

41A 'yiengyienibe: 'Eesaf buurii, koo aning lijeri aning ba'nii (128).

42A 'di-nobera kaariba buurii: Saalum buurii, 'Ee-ter buurii, Taalimong buurii, Aakub buurii, Haatita buurii, aning 'Soobai buurii, koo, lijeri aning 'pie ning bawai daang la ba jaa (139).

43A Ngming'puohi 'deu tungttmiba: Zaiha buurii, Hasuufa buurii, Taabeyot buurii,

44'Kiiros buurii, Saiyaha buurii, Peedong buurii,

45Le'beena buurii, Haagaba buurii, Aakub buurii,

46'Hee-gab buurii, Saalimai buurii, 'Heenang buurii,

47Giidel buurii, 'Gee-har buurii, Riyeeya buurii,

48'Rii-zeng buurii, 'Nikooda buurii, 'Geezam buurii,

49'Yuuza buurii, Pasiiya buurii, 'Biisai buurii,

50Aasina buurii, 'Miyuunim buurii, Nefiyuusim buurii,

51Baakibuk buurii, 'Hakuufa buurii, Haarihur buurii,

52Baazilut buurii, Mehaida buurii, Haarisa buurii,

53Baarikos buurii, Siisera buurii, Taama buurii,

54Nezaiya buurii, ka Hataifa buurii.

© 2009 Bibles International.

55Soolomong tungtuniba ni buurii: 'Sootai buurii, So'fii-ret buurii, 'Peruuda buurii,

56'Jeeyala buurii, Daarikong buurii, Giidel buurii,

57Sefataiya buurii, Haatil buurii, Pookeret ang i 'Zibeeyim nie buurii, ka 'Ee-mai buurii.

58A Ngming'puohi 'deu tungtuniba aning Soolomong tungtuniba ni 'biihi jaa daang iye koohi ata, lijaanaahi aning 'pie ning ba'yi (392).

59Bamahi ming la banani ang daang 'yi Teel 'Miila, Teel Haarisa, 'Kfi-rub, Aadang aning Iimer wa ni. Che ba daang ba tuong 'wuli ba ba 'deu bii ba buurigberi ka ba iye Isi'reeli buurii bii:

60'Di-laiya buurii, Tobaiya buurii, aning 'Nikooda buurii daang iye koohi ayuobi, lijaa'yi aning 'pie ning ba'yi (652).

61A Ngmingpuohi 'yi-dieriba ming buurii 'puong: 'Habeeya buurii, Kooz buurii, aning Bariziil'eyai buurii. Unang daang di Bariziil'eyai, Giilied 'deenhu ni 'bi-pogiba ni kanga bang di u 'yuori buona niu ni.

62Bana daang boye ba buurigberi banani buurigbee ang seu 'bing ni 'puong, che ba daang ba nyia. Bila 'jung ba daang 'ihiye bana nu bahi a Ngming'puohi 'yi-dieri tumang.

63Ka a paalikaara daang yeliba ka ka Ngming'puohi 'yi-dierang ba wa di a 'Yuurim aning Tuumim pohi pohaa, ka ba ta wa 'dire buunhu ni ang pegi'yi gaga jaa ni.

64A langbu jaa lang taa daang iye 'tuhi lijaa'yi aning 'tuhi a'yi a dogili koohi ata aning lijaata (42,360),

65ka ba tungtungdaba aning tungtungpogiba ang daang i 'tuhi ayo'poin aning koohi ata aning lijeri aning 'pie ning bayo'poin ba paahi (7,337). Bang daang tari daba aning pogi'yiengyienibe ming koohi a'yi.

66Ba yohi daang iye koohi ayo'poin aning 'pihita ning ayuobi (736). Ka ba bungtaanhi daang i koohi a'yi, lijaa'yi aning a'nu (245).

67Ba nyogimahi, koohi anaahi, 'pihita ning a'nu (435). Ka ba buunhi, 'tuhi ayuobi, koohi ayo'poin aning lijeri (6,720).

68A 'yi-daangdaba 'mine ang daang wa ta Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ang 'bi Jeruuselem 'puong ni, ba daang tihiye ba buobung ka Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni nye me u ahi'jie ning.

69A 'tuuro ba fanga singbung ba daang 'ihiye sannii nga tiinhuu ang i dirakimahi 'tuhi lijaata ning'yeni (61,000), wari miinahi ang i 'tuhi a'nu aning Ngmingpuohi 'yi-dierikpari koo, a tihi a tuma bungnanee 'bingjie ning.

70A 'jung a Ngming'puohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba, ka a niba 'mine, a 'yiengyienibe, aning a 'di-nobera kaariba, aning a Ngming'puobi 'deu tungtuniba daang 'jingye ba 'yi-berang. Ka Isi'reeli 'deme jaa daang 'jing ba 'yi-berang.

© 2009 Bibles International.

Ezra 3

1A 'chiuri ayo'poin daana ang daang wa tara ka Isi'reeli niba 'bi a 'yi-bera 'puuhing. Ka
a niba daang lang taa a'wo ning'yeni Jeruuselem 'puong.

2'Beng la ka Joozadak 'bi-dau Jeesuwa aning u ba'bi-taa Ngming'puohi 'yi-dieriba ni,
aning Siyaalitiyal 'bi-dau Zeruubabel ming ning u babiihi daang 'ihi me Iisiriel
Naangmini sarika 'ihijie ni. U ingang bang na mang nyugira sarikihi a'wo ang seu
Naangmini nie 'Moosis 'Begung bila ni.

3Anaa jaa ka dabieng daang kpebang a paalibani niba yela, che ba daang 'bingye a
sarika 'ihijie 'muni. Bang daang 'ihi sarika nyugirihi u ingang a 'ku Ba Tari Baahaa
Daana, a 'beeguu aning 'ji-maarii sarika nyugirihi jaa.

4Ba daang 'diye a Sigiri 'Tigiri ni ming a'wo ang seu bila ni, a 'ihi a 'beu jaa sarika
nyugirihi ni ming. Ba daang 'ihaang gberi buwala ni a 'bingbu ang 'wuli ka ba mang
'ihi beu jaa.

5Bila 'puoring ba daang 'ihiye a beu la beu jaa sarika nyugiruu ni, a 'ihi a 'Chiu Paani
aning Ba Tari Baahaa Daana 'tigirilugirihi ni ang weli 'bing ni ming jaa sarika
nyugirihi. Ba daang 'ihiye nie jaa ming 'puo ang pelf ung tihi u buobung a 'ku Ba Tari
Baahaa Daana.

6A 'yi a 'chiuri ayo'poin daana 'be-fora daari bang daang 'piili a 'ihe sarika nyugirihi a
'kuro Ba Tari Baahaa Daana, anaa jaa ka Ba Tari Baahaa Daana Ngmingpuohi 'de-
kpong ni 'mtmi da nang ba bing seni.

7Ba daang 'kuye a 'meesinihi aning a kapintahi ming 'libie. Ba daang 'kuye Saidong
aning Taiyer niba ming siimaa, bung'nyuurihi aning kpaang ka ba tan 'siid-er
wegibera 'yining Leebanong a ngmaa mani che waana Joopa, a'wo Peerisiya naa
Sairus ang 'ku sori bila ni.

8'Too, ba waa ni bang daang wa Naangmini 'deu ni ang 'bi Jeruuselem 'puong ni
'yiilung 'yuoni 'chiuri a'yi puong ka niba nga daang 'piili tuma. Bana la Siyaalitiyal bi-
dau Zeruubabel, ka Joozadak 'bi-dau Jeesuwa aning ba babiihi ni chelii, a
Ngmingpuohi 'yi-dieriba ning a 'Liivai niba ni la bila, aning banani jaa ang 'yi a
jatmyogibu 'puo wa Jeruuselem ni. Bang daang lugi 'Liivai niba nga ang ta 'yuomo
lijeri che 'duoro ka ba kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni miebu tuma.

9'Beng la ka Jeesuwa ning u 'bi-daba aning u ba'biihi, ka Kaadimiel ning u 'bi-daba,
aning 'Juuda 'bi-daba ni daang 'ihi Lang taa a i 'yeni a na kaara banani ang tuna Ba
Tari Baahaa Daana 'deu ni miebu tuma. 'Mine daang la Heenadad bi-daba ning ba bi-
daba aning ba babiihi, 'Liivai niba ni.

10Sanga ni a mieriba ang daang wa 'bing Ba Tari Baahaa Daana Ngmingpuohi 'de-
kpong ni 'muni baahi, a Ngmingpuohi 'yi-dieriba daang yeriye ba kpari a ahi tari ba
biengkonihi. Ka a 'Liivai niba, 'Eesaf bi-daba ni, bang ming tari peretengmirihi a na
pugining Ba Tari Baahaa Daana a 'tuuro Iisiriel naa 'Deevid bingbu.

© 2009 Bibles International.

11Bang daang 'yiene ka 'mine diem, a pugiro che 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika ngaang: 'Bojung u yela sumang, 'Bojung u nungbu ang ba baaha 'Nye Iisiriel ingang a gara wagiri jaa. 'Beng la ka a niba jaa daang gong gongkpiengaa sanga ni bang daang 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana ni. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'muni daang 'bingyeng.

12Che sanga ni a Ngming'puohi 'de-kpong nga 'muni ang daang wa bing ba 'ningbiring, a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba aning a ba'mine 'deri 'yi-daangdaba yaga daang 'kongyeng ning kokokpiengaa. Daunyaahi nga ang daang nye a Ngming'puohi 'de-kpong 'koree ni la bila. Anaa jaa che niba yaga jaa daang 'cheeheng ning nyengka.

13Haali ka a niba daang ba tuona weliha a nyengka 'cheehibu goma aning a niba 'kuori goma taang. ‘bojung a niba daang 'cheeheng gbang gbang gbang, bang 'wono a goma toori jaa.

Ezra 4

1'Juuda aning Beenjaming domihi daang wa 'wongyeng ka banani ang 'yi jaunyogibu puo leu wa ni buurii mieriye Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini Ngmingpuohi 'de-kpong ni.

2Sanga ni bang daang 'wong bila, bang wa Zeruubabel aning a ba'mine 'deri 'yi-daangdaba seng a wa yeli 'kubo: Ye veng ka ti niye miera, ‘bojung ti buoriye ye Naangmini ni a'wo bila ni yeng ming buoruu ni, a 'ihe sarika 'kuruu a 'piili Asiiriya naa Isar Haadong 'beri ni a waana nga. Unang tariti waaning che ni.

3Che ka Zeruubabel aning Jeesuwa aning Isi'reeli ba'mine 'deri 'yi-daangdaba ni chelii daang yeli 'kubo: Ye niti kung bang lang i yeli jaa a me 'deu 'ku ti Naangmini. Ti 'yoming turi na meu 'ku Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini a'wo Peerisiya naa Sairus ang kuti nuori bila ni.

4'Beng la ka a 'tengbiihi daang 'le ka ba chuori 'Juuda niba ni iinhi. Ba daang dangbang a miebu ingang.

5Ba daang haye kawan-iriba ingba ka ba saang a 'Juuda niba yelinyogiruu Peerisiya naa Sairus 'beri ni jaa puong, 'haali a gara Peerisiya naa Daraiyus naalung sangang.

6Ahaziu-iiras naalung sanga, u naalung ni 'munpiileeng, ba daang seuyeng a paana 'Juuda aning Jeruuselem kpieriba.

7Aritazeerikisis ming 'beri 'puong Biisilam, Miitiridat, 'Teebi-el, aning ba 'tuuring-taa ni ang chehi daang seu kuye Peerisiya naa Aritazeerikisis. Ka a gbangu daang seuning Ara'mee-ik seu'bie, bang leuhi ing Ara'mee-ik kokoring.

8'Riihum, a 'sojehi ningkpong aning Siimisai, a gbangseura ning daang seu gbangu a saana Jeruuselem 'kuro Naa Aritazeerikisis ngaang:

© 2009 Bibles International.

9Gbangu nga 'yiye 'Riihum, a 'sojehi ningkpong, aning Siimisai, a gbangseura, aning ba 'tuuring-taa ni chelii seng: Daina niba, Afaar niba, Taaripel niba aning Peerisiya, niba 'Ii-rek niba, Baabilong niba, Suusang niba, 'Dihee niba, 'Iilam niba,

10aning a paalihi ni ang chehi ni. Bana ka Aasinaper, ningtiinhuu ang i nanii daang ngminyogihi a jiilibe 'Sameeriya 'yi-berang ni, aning ba chelii ni ming ang 'bi a manggangining ni.

11Gbangu ni bang daang 'kuu ni kanga la nga: Naa Aritazeerikisising 'so gbangu nga. U 'yiye i tungtuniba seng: A manggangini 'gbendige ni daba aning ba taa seng ung 'yi:

12Naa, ti buorang ka i bang ka 'Juuhi ni ang 'yi i seng wa ti jie Jeruuselem 'puong ni mieriye a 'yi-kpong beu ni ang nung taawai diebu ni. Ba baahala a daangguoma a maana a 'muno.

13Ti buorang ka naa bang pampana ka ka 'yi-kpong ngang ira me ka a daangguoma ming me baahi, ba kung 'ihe naa chieha. Ba kung yeura lam'poo, bii a yeura 'tuobu lam'poo ming. Bila na ngmaaye naa libie ni 'mine bahi.

14'Too, ting nyira sungbu 'yire a na'yiring ni 'jung, a ba sigining ka ti nye naa banangbu. Bila 'jung ting tuoli ka ti 'ku naa 'duoho,

15ka ba piehi i ba'mine yeli'kori gbangu ni 'puong. I na nyiye a yeli'kori gbangu puong a bang ka a 'yiri nga iye 'yiri ang nung taawai diebu, a 'kuro na'mine aning 'gbendihi tuora. I na nyeng ming ka ba daang toye niba ing bang die taawai a paalikaara ingang a 'yiri 'puong, wagirihi 'mine ang pari. Ka a 'yiri daang ngma bila yela.

16Ti yera 'kuriye naa ka ka 'yiri ngang ira la me ka u daangguomang wa me baahi, yeli ang na wa la ka i kung tari kpiengu jaa a manggangining.

17A naa ming daang leu seu tuoliyeng ngaang: 'Riihum, a 'sojehi ningkpong, ka Siimisai, a gbangseura, ka ba 'tuuring-taa ni ang chehi ni jaa ang 'jing 'Sameeriya 'puong, aning ba chelii ni jaa ang 'bi a manggangining ni: Maahuu 'bi ye seng.

18Gbangu ni yeng tuoli 'kuti ni karingyeng sung jaa n 'ningbi-tooring.

19Mang 'ku nuori ka a yela piehi, ang 'yi ka wagirihi 'mine ang pari 'puong ka a 'yiri nga daang dieye taawai na'mine ingang, a daang tuora niba ming inna bang diera taawai paalikaariba ingang u 'puong.

20Nakpienhi ming daang kaaye Jeruuselem, banang daang kaara a manggangini 'gbendenge jaa ni. Ka naa chieha, lam'poo aning 'tuobu lam'poo jaa daang yeu 'kubo.

21Bila 'jung, ye 'ku nuori ka a niba nga bahi a tuma ka a 'yiri nga ta me a gara mang na wa 'kubo a sori.

22Ye banna a ta wa i dache a yeli nga iibung. Wala 'jung ka beu na 'ugiro a dogiha na'mine?

© 2009 Bibles International.

23Sanga ni Naa Aritazeerikisis gbangu ni kanga ang daang wa karing 'Riihum, Siimisai, a gbangseura aningba 'tuuring-taa ni 'ningbi-tooring ni, ba daang 'boring gaaye Jeruuselem a 'Juuhi ingang a ti di kpiengu firiba bang bahi a tuma.

24Bila 'jung ba daang bahiye Naangmini 'deu ni ang bi Jeruuselem 'puong ni tuma. Ang daang jeng bilaang a gara Peerisiya naa Daraiyus naalung 'yiilung 'yuoni ingang.

Ezra 5

1'Beng la ka a dangyeriba, Haagai a dangyera aning Iid'o 'bi-dau Zekaraiya daang dangyeli yela 'ku 'Juuhi ni ang daang bi 'Juuda aning Jeruuselem 'puongni. Iisiriel Naangmini ang daang kaariba ni 'yuoring bang daang dangyeli yela 'kubo.

2A 'jung Siyaalitiyal 'bi-dau Zeruubabel aning Joozadak bi-dau Jeesuwa daang Ihiyeng a 'piili ka ba me Naangmini 'deu ni ang 'bi Jeruuselem 'puong ni. Naangmini dangyeriba ni daang puoye ba ingang, a sunginiba.

3A wagiri ning u 'ju ka Taatenai, 'gbendige ni ang bi a manggangining ni kaara aning 'Siitar 'Boozenai aning ba 'tuuring-taa daang wa ba seng a wa yeli ngaang 'kubo: Ningbuong 'kuye nuori ka ye me a Ngming'puohi 'de-kpong nga a baahi a daangguoma nga ming?

4'Beng la ting daang pun a daba ni ang miera a 'deu nga ni 'yoe 'kubo.

5Che ba Naangmini ni 'ninge daang Nye a 'Juuhi ningbera ingang. A 'Jung ba daang ba tuong veng bang bahi a tuma bilaang a gara ka a yeli daang wa wa Daraiyus seng. 'Beng la ka tuola ang seu daang 'yi Daraiyus seng leu gaa a yeli nga vela.

6Gbangu ni Taatenai ang daang tuoli ni kanga la nga: A Manggangini 'gbendige ni kaara, aning 'Siitar 'Boozenai, aning u 'tuuring-taa, 'karichihi ni ang 'bi a manggangini 'gbendige ning seu gbangu nga 'ku Naa Daraiyus.

7Ngaang daang seu gbangu ni bang daang tuoli 'kuu ni 'puong: Naa Daraiyus, maahuu bi i seng yaga jaa.

8Ti buorang ka naa bang ka ti ti kpeye 'Judiiya 'gbendige ni gaa a Naangmingkpong 'de-kpong ni. B a mieruung ning 'ku-tiinha, che dogina daari ming u daangguomang. A tuma nga 'cheneng 'ningbi-jieng ka u yela gara 'ningbi-toori ba 'nuuhing.

9'Beng la ting jugihi a ningbera, che yeliba ngaang: Ningbuong 'kuye nuori ka ye me a Ngming'puohi 'de-kpong nga a baahi a daangguoma nga?

10Ti jugihibang ba 'yoe ming ka ti tuong seu ba 'ju-daangba ni 'yoe a wa 'kui 'duoho.

11'Beng la bang die ti jugihibu ni ngaang: Sagbani aning 'teng-gbani Naangmini ni tungtuniba la ti. Ti la mieriye a Ngming'puohi 'de-kpong ni ang daang me 'yuong-jemaa ang pari ni. Una ka Iisiriel nakpong kanga daang me a baahuu ni.

12Che ti ba'mine ang daang dang a arijena Naangmini ni 'su-kpiengaa 'jung, u daang dibang ing Baabilong naa Nebiukadineezer, Kali'diiya 'deenhuu ni 'nung. Ung daang ngma a Ngming'puohi 'de-kpong nga che nyogihi a niba ming gaaning Baabilong.

© 2009 Bibles International.

13Che Baabilong naa Sairus fora 'yuoni ingang Naa Sairus daang 'bingye 'begu kanga ka a Naangmini 'deu nga me.

14A Naangmini 'deu salima aning a wari bungmaanihi ni ming Nebiukadineezer ang daang di 'yining a Ngming'puohi 'de-kpong ni ang bi Jeruuselem 'puong a 'tuo ti ing Baabilong bagi'de-kpomingni, Naa Saints daang 'ihaang a Baabilongbagi 'de-kpoming. Ung daang dia 'ku nie kanga bang buona Sesibaazer. Unani ung daang bing paalikaara ni la bila.

15Ung daang yeli 'kuu: Di buunhu nga. Taraa gaaning a Ngmingpuohi 'de-kpong ni 'jie, beng 'bi Jeruuselem 'puong ni. Ka i i ka Naangmini 'deu ni la me u 'jikoree ning.

16'Beng la ka Sesibwer ning u 'ju daang wa bing a Naangmini 'deu ni ang 'hi Jeruuselem 'puong ni 'muni Che a 'piili bila wagiri, 'haali a waana nga, a 'deu nang mierang. U nang ba baahi.

17Bila 'jung, pampana ka naang nang, u veng ka ba bo a bungnanee 'deu ning ang 'bi Baabilong 'puong ni, a nye ka a 'woye bila ka Naa Sairus daang 'bingye mara ka a Naangmini 'deu nga ang 'bi Jeruuselem 'puong ni me bii. Che ka Naa 'wuliti yeli ni ung nyogi a yeli nga 'puong.

Ezra 6

1'Beng la ka Naa Daraiyus daang bing mara kanga bang wilihi a yeli'kori gbama 'bingjie ni. 'Beng bang da mang binne bungnanee Baabilong 'puong.

2Aakimeta 'puong ming, na'de-kpong ni ang bi 'Miidiya 'gbendigeng ni, ba daang nyiye gbangu kanga bang seu ngaang u ingang:

3Naa Sairus naalung 'yuong fora ingang, u daang bingye mara kanga a'wo Naangmini 'deu ni ang bi Jeruuselem 'puong ni yela ngaang: Veng ka a 'deu la me. 'Beng bang daang mang 'ihe sarikihi ni. Veng ka u 'mtmi ming bing 'gbing 'gbing ka u 'duobu i 'kiyubitihi lijaata, ka u yelingu ming i 'kiyubitihi lijaata.

4Ka ba di 'ku-tiinha a me 'sugili taa 'jiihi ata che di dapaani ming 'sugili 'jiyeni. Naa 'libie bingjie ning ka a sama na yeu 'yi.

5Naangmini 'deu salima aning a wari bungmaanihi ni ming Nebiukadineezer ang daang 'ohi 'yining a Ngming'puohi 'de-kpong ni ang 'hi Jeruuselem 'puong a waaning Baabilong ni na leuhi tihing. Ba na leu taraang gaaning a Ngming'puohi 'de-kpong ni ang bi Jeruuselem 'puong ni, ka kanga jaa leu gaa u 'yijie. Naangmini 'deu ning bang na 'bimaa.

6Bila 'jung pampana, ina Taatenai ang i a Manggangini paalikaara, ka 'Siitar 'Boozenai, aning ye 'tuuring-taa Peerisiya niba ni ang bi a Manggangining ni, ye laali 'beng gaa toori jaa.

7Ye 'ihi ye 'nuuhi a Naangmini 'deu nga tuma ingang. Ye veng ka a 'Juuhi paalikaara aning a 'Juuhi ningbera me a Naangmini 'deu nga u ahi'jie ning.

© 2009 Bibles International.

8A 'yi bila 'puoring, n la binniye mara a'wo bila nga yeng na i 'ku a 'Juuhi nga ningbera a Naangmini 'deu nga miebu yela: A naang na yeu a sani a 'yi lam'poohi ni ang 'yi a Manggangini ni. Ye yebaa 'dayeni a 'ku a daba nga ka yeli jaa ta wa legiba.

9Bung jaa ming bang hiena a'wo nadapola, pidee, aning pipola bang na 'ihining sarika nyugiruu 'ku Arijena Naangmini, 'wiit, yaarung, waing aning kpaang, a 'tuuro bung ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang bi Jeruuselem 'puong ni ang na buora, ye 'kuribo beu la beu jaa a ta wa nagira.

10Ye i bila ka ba tuong mang 'ihe sarikihi ang sigihi kuro Arijena Naangmini ni, che 'puoho a naa ning u 'bi-daba laangfiihmg ming yela.

11Mang la binne mara ming ka nie jaa ang na garihi a no'binnuu nga, ba 'vigi u 'deu wega ti ba di a ningbalaa 'tu a wega ingang che veng ka u 'deu leu tam'puori a bila nga yela.

12Che ka a Naangmini ni ming ang mang veng ka u 'yuori kpeling beng ni saang naa bii buurii jaa ang na di ba 'nuuhi garihi niu, bii a ngmahi a Naangmini 'deu nga ang bi Jeruuselem 'puong ni kpeleng kpeleng. Maang Daraiyus la 'binne a mara nga. Veng ka bila tung 'ningbi-jieng.

13'Beng la ka Taatenai, a Manggangini 'gbendige kaara, ka 'Siitar 'Boozenai aning ba 'tuuring-taa ni daang di 'ningbi-jie ining yeli ni Naa Daraiyus ang tuoli ni.

14A 'jung a 'Juuhi ningbera daang meyeng, ka ba yela jaa daang 'chene sung a 'tuuro Haagai, a dangyera aning Iid'o 'bi-dau Zekaraiya dangyelibung. Bang daang meu, a baahuu a 'tuuro Iisiriel Naangmini no'kuruu ning, aning Sairus, Daraiyus aning Peerisiya naa Aritazeerikisis no'binnuu ni ingang.

15A Ngmingpuohi 'de-kpong daang meyeng baahi 'Ee-dar 'chiu 'beri ata daari. Naa Daraiyus naalung 'yuomo ayuobi 'puong daang la bila.

16'Beng la ka Isi'reeli niba, a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a 'Liivai niba ni aning banani ang daang 'yi ngminyogibu 'puong ni buurii chelii daang di nyengka a weli Naangmini 'deu nga bing ku Naangmini.

17Bang daang 'ihi sarikihi a Naangmini 'deu nga weli'kuubu wagiring: Nadee koo, pidee koohi a'yi aning pipola koohi anaahi. A'wo Isi'reeli ming jaa beu sarika, budee 'pie ning a'yi a 'tuuro Isi'reeli buura ni singbung daang la.

18Bang daang bing wagirihi ka a Ngming'puobi 'yi-dieriba tuna ba 'sii 'sii, ka a 'Liivai niba ni ming tuna ba 'sii 'sii. Bang kaara Naangmini tuma ni Jeruuselem 'puong a'wo ang seu 'Moosis Gbangu 'puong bila ni.

19Ka banani ang daang 'yi a ngminyogibu 'puo ni buurii daang 'di a Paribahi 'Tigiri a fora 'chiu dau pie aning anaahi daari.

20'Bojung a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba daang pegiye ba miihi 'yi degiri ingang. Ba jaang daang i 'forifori a tuuro 'Moosis 'begu ning. Bang daang korigi

© 2009 Bibles International.

a Paribahi pipola ni 'ku banani ang daang 'yi a ngminyogibu puo buurii ni jaa, a korigi ku ba babiihi Ngming'puohi 'yi-dieriba ni aning ba miihi ming.

21'Beng la ka a Isi'reeli niba ni ang daang 'yi ngminyogibu 'puo leu wa ni daang 'di. Ba ning banani jaa ang daang weli ba miihi 'yi a 'teng-gbangu paalihi ni degiri ingang ka ba bo Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ning daang lang 'di.

22Bang daang 'di a Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri ni 'beri ayo'poin aning nyengka. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana daang iyeng bang tan nyengka, a daang leuhi Asiiriya naa ni haakila ba iinhing ung daang sungba a Naangmini 'deu miebu tuma ni ingang. Iisiriel Naangmini ni la bila.

Ezra 7

1A yela nga 'puoring Peerisiya naa Aritazeerikisis naalung sanga ka Eezira daang wa. 'Sireeya 'bi-dau daang la Eezira. Azaraiya 'bi-dau daang la 'Sireeya, Hilikaiya ming 'bi-dau daang la Azaraiya.

2Saalum bi-dau daang la Hilikaiya, 'Zeedok ming 'bi-dau daang la Saalum, Ahaitub ming bi-dau daang la 'Zeedok.

3Amaraiya 'bi-dau daang la Ahaitub, Azaraiya ming bi-dau daang la Amaraiya, 'Mireeyot ming 'bi-dau daang la Azaraiya.

4'Mireeyot bi-dau daang la Zerahaiya, Uuzai ming bi-dau daang la Zerahaiya, Buukai ming bi-dau daang la Uuzai.

5Abiisua bi-dau daang la Buukai, Fiiniyas ming 'bi-dau daang la Abiisua, Eli'ee-zer ming'bi-dau daang la Fiiniyas, Eerong, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong ni ming bi-dau daang la Eli'ee-zer.

6A Eezira nga daang 'yiye Baabilong 'do wa. U daang iye begu karimakpong 'Moosis begu ni Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ang tihi ni ingang. A naa daang iyeng ka Eezira nye bung jaa ung suhi, a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'nu ni ang daang bi u ingang ni 'jung.

7A Isi'reeli 'biihi 'mine, a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a 'Liivai niba, a 'yiengyienibe, a 'di-nokpong kaariba aning a Ngming'puohi 'deu tungtuniba ming daang 'do waye Jeruuselem. Naa Aritazeerikisis naalung 'yuomo ayo'poin ingang daang la.

8Ka Eezira daang wa Jeruuselem 'chiuri a'nu 'puong, a naa naalung 'yuomo ayo'poin ingang.

9A fora 'chiu 'be-fora daari ung daang 'piili u son ni a 'yi Baabilong, a daang wa Jeruuselem a 'chiuri a'nu daana ni 'be-fora daari, a 'tuuro u Naangmini 'nu-sung ni ang daang bi u ingang 'jung.

10'Bojung Eezira daang jeriye u 'sikiring ka u bo Ba Tari Baahaa Daana 'Begu ni, a 'tuuro a 'Begu che 'wuno u yeli'tuurihi aning u no'binnihi ni Isi'reeling.

© 2009 Bibles International.

11Gbangu ni Naa Aritazeerikisis ang daang 'ku Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera, a begu karima, una ka u bangbu jigi Ba Tari Baahaa Daana noe aning u yeli'tuurihi ni ung 'ku Iisiriel ni yelibie 'puong ni kanga la nga:

12Na'mine naa Aritazeerikisising seu a 'kuro Eezira, Ngming'puohi 'yi-diera ni, Arijena Naangmini 'Begu ni karima: Maahuu ang paali bi i seng.

13N binniye mara ka banani jaa ang na 'yi ba miihing Isi'reeli niba ang bi n paaluu 'puong ka ba nii na 'do gaaye Jeruuselem ni, ba nii na bang garang. Bila la banani ming ang na 'yi a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba 'puong ba miihing ka ba nii na gaa.

14Naa ning u kawan-iriba bayo'poin ni turtling ing na ti piehi 'Juuda aning Jeruuselem a'wo i Naangmini 'Begu ni ang bi i 'nung ni yela.

15Tari a wan aning a salima ni ming naa aning u kawan-iriba ang di 'ku Iisiriel Naangmini jaala ni garaning. Una ka u kpe'jie 'bi Jeruuselem 'puong ni.

16Tari a wari ning a salima ni ming jaa ing na nye 'yi Baabilong paaluung garaning. Taraa lang ning a niba ning a Ngming'puohi 'yi-dieriba miihi buobu sarika ni ang na 'ihi jaala tihi ba Naangmini 'deu ni ang 'bi Jeruuselem 'puong ni garaning.

17Bila 'jung, i anie che di a 'libie nga daning nadee, pidee, aning pipola, a lang ning ba bung'bie sarikihi aning ba bung'nyuurihi sarikihi jaa. Ka i 'ihaa i Naangmini 'deu ni ang bi Jeruuselem 'puong ni sarika 'ihijie ning.

18Che yeli jaa ming i ning i babiihi ang na nye ka u sumang ka ye di a wan ning a salima chelii ining, ye i bila a 'tuuro ye Naangmini buobung.

19Buunhu ni ming bang di 'kui i Naangmini 'deu tuma yela ni, ka i tihi a jaa kpeleng kpeleng Jeruuselem Naangmini ni 'ningbi-tooring.

20Che ka bung jaang ming nang wa hiena i Naangmini 'deu ning, ka anang to ka i 'ihuu, yeu u sani a 'yi a naa bungnanee 'deu ning.

21Che maang, 'haali maang naa Aritazeerikisis, n binniye mara a 'kuro a bungnanee 'de-kaariba ni jaa ang 'hi a Mangganing ka bung jaa Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera, Arijena Naangmini 'Begu karima ni ang na buora ye seng, ye iu 'kuu 'ningbi-jieng.

22'Kuu ka a sing wari taalentihi koo, 'wiit koorihi koo, waing baatihi koo, kpaang baatihi koo, yaarung ang ba tari maahibu.

23Bung jaa yela Arijena Naangmini ni ang 'ku nuori, ba iu 'ningbi-jieng a 'ku Arijena Naangmini 'deu n. Wala 'jung ka 'su-kpiengaa na bi a naa ning u bi-daba paaluung?

24Ting la yera 'kuriye ming ka son 'chibe ka ba die lam'poo, naachieha, bii 'tuobu lam'poo a 'yi a Ngmingpuohi 'yi-dieriba, 'Liivai niba, 'yiengyienibe, 'di-nobera kaariba, Ngming'puohi 'deu tungtuniba, bii a Naangmini 'deu nga tungtuniba ni kanga jaa seng.

© 2009 Bibles International.

25Che ina Eezira, a 'tuuro yeng ni Naangmini ang 'kui ni, 'ihi dantoonhiba aning saringmaariba ang na ngmaara niba ni jaa ang 'bi a Manggangining ni saree. Thi bamahi jaa ang bang i Naangmini 'begiri ni. Che ka i 'wuno banani ming ang ba bamaa ni.

26Nie ni jaa ang kung 'tuuro i Naangmini 'begu aning a naa begu, ba ngmaa u saree nyagihuu nyagihuu. Ka 'kuung la, ka karibahibu la bii ka buunhu faabu la bii ka pagibu la, ba 'kuu.

27Ti ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ning 'so pegiri. Unang di a yelibalaa nga to ing a naa 'sikiring, ka u maali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ang bi Jeruuselem 'puong ka u viela.

28U vengyeng ka u nungbu ang ba baaha tama a naa aning u kawan-iriba 'ningbi-tooring, aning a naa ningberikpienhi ni jaa 'ningbi-tooring. A 'jung n daang nyiye ingnyagihi Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'nu ang daang 'bi n ingang ni 'jung. Mang daang laanhi Isi'reeli 'yi-dieriba ni ka ba nima 'do gaa.

Ezra 8

1Ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba la bama. Banani ming nima ang daang 'yi Baabilong 'do gaa Naa Aritazeerikisis naalung sangang ni buurigbee 'tuubu la nga:

2Fiiniyas buurii 'puong, Guurisom. Iitamar buurii 'puong, Daaniel. 'Deevid buurii 'puong, Haatus.

3Sekanaiya buurii 'puong, Peeros buurii 'puong Zekaraiya. Daba koo aning 'pihinung ming daang seu ba 'yoe u seng.

4'Peehat 'Moo-ab buurii 'puong, 'Eelai Thiyoyiinai, Zerahaiya 'bi-dau ni. Daba koohi a'ying daang 'bi u ming seng.

5Sekanaiya buurii 'puong, Ben 'Jaheezi-el. Daba koohi atang daang bi u ming seng.

6'Eeding buurii 'puong, 'Ii-bed, Joonatang 'bi-dau ni. Daba 'pihimmg daang 'bi u ming seng.

7'Iilam buurii 'puong, Je'seeya, Atalaiya 'bi-dau ni. Daba lijaata aning 'pieng daang 'bi u ming seng.

8Sefataiya buurii 'puong, Zebadaiya, Maikel 'bi-dau ni. Daba lijaanaahing daang bi u ming seng.

9'Joo-ab buurii 'puong, 'Obadaiya, Jehaiyel 'bi-dau ni. Daba koohi a'yi aning 'pie ning ba'niing daang bi u ming seng (218).

10Seelomit buurii 'puong, Ben 'Jo-sifaiya. Daba koo aning lijaatang daang 'bi u ming seng.

11'Biibeeyai buurii 'puong, Zekaraiya, 'Biibeeyai 'bi-dau ni. Daba lijeri aning ba'niing daang 'bi u ming seng.

© 2009 Bibles International.

12Aazigad buurii 'puong, 'Joheenang, Haakatang 'bi-dau ni. Daba koo aning 'pieng daang 'bi u ming seng.

13Adonaikam buurii ni baahaa puong, banani 'yoe ang la ama ni: Eliifelet, 'Jiyii-el aning 'Simeeya. Daba lijaatang daang bi u ming seng.

14Biigivai buurii ni ming 'puong, 'Yuutai aning 'Zee-bud. Daba lijaata aning 'pieng daang 'bi ba ming seng.

15'Beng la mang daang laanhiba a mani ni ang 'puoro gara 'Aheeva ni 'kongkogiring. Ting daang maali kampu kpe 'beng beri ata. Mang daang kaa a niba aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba puong, che n daang ba nye 'Liivai buurii jaa beng.

16'Beng la mang daang tung buong Eli'yee-zer, Aariel, 'Simeeya, Eli'neetang, 'Jeerib, Eli'neetang, 'Neetang, Zekaraiya aning Mesuulam, a 'yi-dieriba, a tung buong Joiyarib aning Eli'neetang ming. Daba nga 'ningbiri ang 'yuo daang la.

17Mang daang 'kubo nuori ka ba ti 'ku Iid'o, 'yi-daangdau ang bi Kasiifiya. Mang daang yeliba bila ni bang na yeli 'ku Iid'o aning u ba'biihi, a Ngming'puohi 'deu tungtuniba ni ang bi Kasiifiya ni, ka ba wa 'kuti tungtuniba ti Naangmini 'deung.

18'Beng la, a 'tuuro ti Naangmini 'nu-sung ni ang daang 'bi ti ingang ni 'Jung, bang daang wa kuti dau 'ningbiri ang 'yuo. U daang iye Iisiriel bi-dau 'Liivai buurii. 'Liivai bi-dau 'Meelai bi-daba ni kanga daang la, bang buonuu Serebaiya, ka u bi-daba aning u ba'biihi puo bang i daba 'pie ning ba'nii.

19Ba daang kuting Hasabaiya aning Je'seeya, 'Mireerai buurii ni kanga, aning u babiihi aning ba bi-daba: Ba daang iye daba lijeri.

20A Ngming'puohi 'deu tungtuniba ming 'puong, bana ka 'Deevid ning a 'yi-dieriba daang 'lugi bang na sungina a 'Liivai niba ni, Ngming'puohi 'deu tungtuniba koohi a'yi aning lijeri (220). Ba jaa 'yoeng daang seu.

21'Beng la mang daang muoli 'beng ka ti 'le noe 'Aheeva Konboo ni 'kongkogiring, ka ti 'sigihi ti miihi ti Naangmini 'ningbi-tooring, a suhuu ka u 'yuo ti sori a ku ti ning ti bung'bilii aning ti bun'sorihi jaa.

22‘bojung n daang joriye 'vii ka n suhi a naa ka u kuti 'sojehi aning yohijonniba nga ang na bieliti, a sungti ti domihi yela a soring. Bonso, ngaang ting daang yeli ku a naa: Ti Naangmini ni 'nu biye banani jaa ang buoruu ni iinhing, a iriba sung. Che u kpiengu aning u 'su-kpiengaa Nye banani jaa ang jaanhuu ni iinhing.

23A 'jung ting daang 'le noe a suhi ti Naangmini ngaang yela, ung daang die ti suhibu.

24Mang daang weli aNgmingpuohi 'yi-dieriba ningbera ni 'pie ningba'yi: Serebaiya, Hasabaiya, ka ba ba'biihi ni 'pie paahi ba ingang.

25Mang daang maahi a wari, a salima, aning a buunhu 'kubo. Ti Naangmini 'deu kuubuhi ni a naa aning u kawan-iriba aning u ningbera, aning Isi'reeli nie jaa ang daang bibeng ang 'ihi tihi la bila.

© 2009 Bibles International.

26N daang maahiye wari taalentihi koohi ayuobi aning 'pihinu (650), wari bungmaanihi nga a tiinhuu ang sing taalentihi koo, sannii taalentihi koo.

27Sannii peretehi lijeri nga ang i diraakimahi 'tuhi, aning yaawa bang 'uri ang 'yi ming laahi a'yi. A daang iye nanii a'wo sannii.

28Mang daang yeli kubo: Ye pegi'yiyeng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. A buunhu ming pegi'yiyeng. Ka a wari aning a salima ming i ye miihi buobu 'kuubu yeng 'kuro ye ba'mine Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ni.

29Ye kaara a 'jieng sung a taraa a gara yeng na ti maahaa a Ngming'puohi 'yi-dieriba ningbera, aning a 'Liivai niba, aning Isi'reeli ba'mine 'deri 'yi-daangdaba ni ang bi Jeruuselem 'puong ni 'ningbi-tooring, Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'dekirihing.

30A 'jung a Ngmingpuohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba daang dieye a wari, a salima aning a buunhu bang maahi ni, a na waaning ti Naangmini 'deu Jeruuselem 'puong.

31'Beng la ting daang 'ihi 'yi 'Aheeva Konboo ni, 'chiu fora dau 'pie ning a'yi daari a na gaa Jeruuselem. Ka ti Naangmini ni nu daang 'bi ti iinhing, ung daang dieti a doma 'nung aning banani ang jeng 'guti a soring ni seng.

32'Beng la ting daang wa to Jeruuselem, a kpe beng beri ata.

33A beri anaahi daari ti daang maahiye a salima ning a buunhu 'ku Meeremot ti Naangmini 'deu fling. A Ngming'puobi 'yi-diera 'Yuraiya 'bi-dau daang la Meeremot. U ning Eli'ee-zer, Fiiniyas bi-dau ni daang la. Ka a 'Liivai niba ni, Joozabad, Jeesuwa 'bi-dau aning Biinuyi bi-dau 'Nowadaiya ming daang puo ba ingang.

34Bung jaa nuori aning u tiinhuu daang paaliyeng. A wagiri a jaa tiinhuung daang seu bing.

35Banani bang daang jatmyogihi gaaning ni biihi ang leu 'yi a jaunyogibu 'puo wa ni daang 'ihiye sarika nyugirihi ku Isi'reeli Naangmini. Iisiriel jaa tuori, nadee 'pie aning a'yi, pidee lijaanaahi aning 'pie ning ayuobi (96), pipola lijaata aning 'pie aning ayo'poin (77). Ba daang diye budee 'pie aning a'yi ming 'ihi ning beu sarika. Ama jaa daang iye sarika nyugiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

36Bang daang di a naa noe ni 'ku u 'gbendigi-kaariba aning a paalikaariba ni ang bi a Manggangining ni. A 'jung ba daang kuye a niba aning a Naangmini 'deu ni sungbu.

Ezra 9

1A yela nga ang daang wa i baahi, a 'yi-dieriba daang waye n 'jie a wa yeli: Isi'reeli niba ni aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ba weli ba miihi 'yi a paalihi niba iinhing. Ba ba weli ba miihi 'yi 'Keenan 'deme, Wit 'deme, Peeriz 'deme, 'Jii-bus 'deme, Aamong 'deme, 'Moo-ab 'deme, 'Iij ipiti 'deme, aning Aamor 'deme yelidega ning.

© 2009 Bibles International.

2'Bojung ba diye ba bi-pogiba 'mine bang leuba ning ba 'bi-daba pogiba, ka bila veng ka a paalibani niba jeri a buuripegi'yiruung. Siringminga, a 'yi-dieriba ning a paalikaaribang die 'yie a yelibeu nga ingang.

3A 'jung mang daang wa 'wong a yeli nga, n tagihiye n kparikpong aning n kpari'bile chiehi, a tagi n 'ju ning n tiengkooni 'mine vuohi che 'jing chinchang.

4'Beng la ka nie jaa inga ang daang 'miine ning dabieng Isi'reeli Naangmini yelihung ni yela daang lang n seng banani bang daang jaunyogihi gaaning ni yelibee ni yela. Mang daang 'jing chinchang bilaang a gara 'ji-maarii sarika sanga.

5A 'ji-maarii sarika ingang mang daang 'ihi n minga 'sigihibu ni 'puong. Mang wa tagihi n kparikpong aning n kpari'bile chiehi baahi, mang 'le 'gbinti a yaari n 'nuuhi ku Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini.

6Mang daang yeli: 'Oo n Naangmini, 'vii aning nyaaba kpemang 'haali a'wo n na lagi n 'ninge 'torii, n Naangmini. 'Bojung ti yeliba'torihi ni 'doye yaga a pan ti 'juri, ka ti saangbu ming baa 'do ta sagbama.

7A 'piili ti ba'mine beri ni a waana 'jine ti leyeng yaga. Ti yeliba'torihi ming 'jung, bang di ti na'mine aning ti Ngming'puohi 'yi-dieriba ing a paalihi na'mine 'ntmg, a diti 'ku ta'kobi, a 'ku jaunyogibu, a ku buunhu jaahibu aning nyaaba a'wo ang 'wo bila 'jine nga.

8Che pampana, wagiri fling nga 'puong, ti nyiye bunye a 'yi Ba Tari Baahaa Daana, ti Naangmini seng aning ung veng ka ti chelii 'yi. Ti Naangmini 'kuting ji-fiing ting na bing ti gberi u ji-pegi'yiruu ning ka u nye 'yuohi ti 'ningbie che 'kuti peenhuu biela a 'yi ti 'yemilung ni 'puong.

9'Bojung 'yemihi daang liti. Che ti Naangmini ba jaanhiti ti 'yemilung ni 'puong. U iyeng ka u nungbu ang ba baaha tati Peerisiya na'mine 'ningbi-tooring, ka u nyagihi ti iinhi, a maali Naangmini 'deu ni, a leu maali u daboori ni me, che 'kuti daangguoni 'Juuda aning Jeruuselem 'puong.

10Pampana, 'oo ti Naangmini, wala ting na yeli bila nga 'puoring? 'Bojung ti jaanhiye i noe.

11A no'kurihi ing daang ku i tungtuniba ni, a dangyeriba a yeli: A 'teng-gbangu ni yeng kpiera ka ye ti die 'so ni iye 'teng-gbangu nga ang degining a paalihi niba degiri aning ba yelidega. Ana bang di paaluu a 'yi u bogu kanga che gara u tong ni.

12Bila 'jung, ye ta wa dira ye 'bi-pogiba 'kuro ba bi-daba ka ba leura ba pogiba. Ye ta wa digira ba ming bi-pogiba 'kuro ye 'bi-daba. Ye daang ta wa buora ba laangfiihmg bii ba loribu jaa jaa, ka ye tuong i kpienhi a 'di a 'teng-gbangu bungsuunhi che chehi ka a i chengbuunhu 'ku ye 'biihi a gara wagiri jaa.

13Anani jaa ang daangpagiti ni, ti yeliba'torihi aning ti begu saangkpong ni 'jung daang la. Che Ma ti Naangmini daang ba dogihiti yaga a sing bila nga ang da sigi ka i dogihiti ti yelibee ni yela, che ing gba nang wieti sing nga.

© 2009 Bibles International.

14Ti la jaanhi i noe 'tuubu che ka ti ning a niba ni ang ira a yelidega nga digira taa
'biihi bi? I 'suuri kung la 'ihi ti iinhing bilaang ka i ti nyuongti 'haali ka nie kung
kpeling bii a 'yi ti 'puong?

15'Oo Ba Tari Baahaa Daana Isi'reeli Naangmini, sun'tuuro lii, bojung ti chelii
kpelingyeng a'wo ang 'be bila 'jine ni. Nyiti, ti 'biye i 'ningbi-tooring ti saangbu ni
'puong, anaa jaa ka nie jaa kung tuong ahi i 'ningbi-tooring bila yela.

Ezra 10

1Sanga ni Eezira ang daang wa puoho, a diera saangbu, a 'kono che 'pu 'tengeng
Naangmini 'deu 'ningbi-tooring, ka Isi'reeli daba, pogiba, aning bibilii langbukpong
daang wa ngmaaguu 'gili. ‘bojung a niba daang 'kongyeng sung.

2Ka Jehaiyel 'bi-dau, Sekanaiya, 'Iilam buurii ni kanga daang yeli 'ku Eezira: Ti iye ti
Naangmini yelibeu aning ting di pogisaamba a 'yi a paaluu niba 'puong. Anaa jaa, che
tamaa nang biye Isi'reeling.

3A 'jung pampana, ye veng ka ti ning ti Naangmini ni maali layiri a kari a pogiba nga
jaa ning ba biihi bahi. Ti i bila a 'tuuro n ningkpong kawani aning banani iinhi ang
mang 'miine ti Naangmini nuori yela ni kawaning. Veng ka bila i a 'tuuro a begung.

4'Diu 'ihi, bojung i 'yobeu la a yeli nga. Ti ahiye i 'puoring. Tani nyau che i bila.

5'Beng la ka Eezira daang 'diu 'ihi a i ka a Ngminglmohi 'yi-dieriba ningbera, aning a
'Liivai niba, aning Isi'reeli jaa daang po ka ba na iye bila ni ung yeli ni. 'Beng la bang
daang po.

6Ka Eezira daang 'ihi a Naangmini 'deu 'ningbi-tooring a gaa ti kpe 'Ilaiyasib bi-dau
'Joheenang 'deu. Sanga ni ung daang wa ta 'be, u ba 'di siimaa, u ba 'nyu kuong ming.
‘bojung u daang iriye laa'dimii banani ang 'yi a jamyogibu 'puo leu wa ni saangbu
yela.

7Bang daang muoli 'Juuda aning Jeruuselem jaang a ku banani bang daang jaunyogihi
gaaning ni buurii ka ba lang Jeruuselem 'puong.

8Ka ka nie jaang ba wa wa beri ata 'puong, a'wo bila ni a 'yi-dieriba ning a ningbera
ang 'wuli, u buunhu jaa bang na faahi. Ba na weliye u minga ming a 'yi banani ang 'yi
a jamyogibu 'puo leu wa ni langbung.

9'Beng la ka 'Juuda aning Beenjaming daba jaa daang lang Jeruuselem 'puong, beri ata
kpachagang. A 'chiuri awai daana 'puong daang la, a 'chiu dau lijeri daari. Ka a niba
jaa daang 'jing Naangmini 'deu 'ji-gbanggbali ning, ka ba iinhi daang 'iniine a yeli nga
aning sakpong yela.

10'Beng la ka Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera daang 'ihi ahi 'dendenge che yeli 'kubo:
Ye ngmiye gberi aning yeng di pogisaamba, a maaling puo Isi'reeli saangbu ni ingang.

© 2009 Bibles International.

11Bila 'jung, pampana ye die ye yelibee saangbu Ba Tari Baahaa Daana ye ba'mine Naangmini ni seng, che 'tuuro u buobu. Ye weli ye miihi a 'yi a paaluu niba aning a pogisaamba ni iinhing.

12'Beng la ka a langbu jaa daang die a yeli ning kokokpiengaa: Ingya, ing yeli bila ni ting naang i.

13Che jemaa bibeng, saa ming sanga la. Ti kung bang ahi 'yengeng. Yeli nga ming ba la i 'bebeyeni bii beri a'yi tuni. ‘bojung ti iye yaga a bori a yeli nga ingang.

14Jaan'de, nang veng ka ti 'yi-dieriba ni ahi 'ku a langbu jaa. Veng ka banani jaa ang 'bi ti 'yie 'puuhing a di pogisaamba ni mang waana wagiri 'lugirihi 'mineng. Ba ning ba 'yie ni 'ju-daamba aning ba saringmaariba na iye bila a gara ti Naangmini 'su-kpiengaa ni ang i dabieng ni ang na wa leuhi 'yi ti iinhing a yeli nga yela.

15'Ee-sahel 'bi-dau Joonatang aning Tiikiva bi-dau 'Jeehazaiya 'mine 'yoming daang chiihi bila nga. Ka Mesuulam aning Saabetai a 'Liivai nie ming daang ahi ba 'puoring.

16'Beng la ka banani bang daang jaunyogihi ni buurii i bila. Ba daang 'lugiye Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera, aning ba ba'mine 'deri 'yi-daangdaba. Ba ba 'yidemeng daang buong kanga jaa 'yuori 'lugi. Bang daang 'jing a 'chiuri 'pie ni 'be-fora daari a na piehi a yeli.

17A 'chiu-fora 'be-fora ang daang wa tara ka ba piehi daba ni jaa ang daang di a pogisaamba ni baahi.

18A Ngming'puohi 'yi-dierib a buurii ni ang daang tari pogi saamb a 'puong, bamahi bang daang nye: Joozadak 'bi-dau Jeesuwa buurii aning u baThiihi 'puong, Meyasiiya, Eli'yee-zer, 'Jeerib aning Gedalaiya.

19Bang daang Bing nuori ka ba na bahiye ba pogiba ni. Bang daang 'le ni 'jung, ba daang 'ihiye pidari 'dungbilii 'puong ung i ba beu sarika.

20Iimer buurii ming 'puong: 'Hanee-nai aning Zebadaiya.

21'Heerim buurii 'puong: 'Meyasiiya, 'Ilaija, 'Simeeya, Jehaiyel, aning Uzaiyaa.

22Paasiyur buurii 'puong: 'Eelai 'Ihiyoyiinai, 'Meyasiiya, Iisi'me-el, Netaaniyel, Joozabad, aning Eelasa.

23A 'Liivai niba ming 'puong: Joozabad, Siimai, 'Kiliiya, u ning u ju la Keelita, Petahaiya, 'Juuda aning Eli'yee-zer.

24'Yiengyienibe ni ming 'puong: 'Ilaiyasib. A 'di-nobera kaariba ming 'puong: Saalum, 'Tii-lem aning 'Yuurai.

25Isi'reeli niba ni chelii ming 'puong, Peeros buurii 'puong: Ramaiya, Jezai-ah, Malikaiya, Maiyaming, Eli'ee-zer, Mali'kiija aning Bi'neeya.

26'Iilambuurii 'puong: Matanaiya, Zekaraiya, Jehaiyel, Aabidi, Jeere'mot, aning 'llai-aa.

© 2009 Bibles International.

27Zaatubuurii 'puong: 'Eelai 'Ihiyoyiinai, Ilaiyasib, Matanaiya, Jeere'mot, 'Zeebad, aning Azaiza.

28'Biibeeyai buurii 'puong: Jeho'heenang, Hananaiya, Zaab'e-ai, aning Aatilai.

29'Beenai buurii 'puong: Mesuulam, Maaluk, A'deeya, 'Jeesub, 'Siiyal, aning 'Reemot.

30'Peehat 'Moo-ab buurii 'puong: Aadina, Keelal, Bi'neeya, 'Meyasiiya, Matanaiya, Beezalel, Biinuyi, aning Manaase.

31'Heerim buurii 'puong: Eli'yee-zer, Isaija, Malikaiya, 'Simeeya, Siimiyong,

32Beenjaming, Maaluk, aning Semaraiya.

33'Hee-sum buurii 'puong: Mati'neeyi, Maatataa, 'Zeebad, Eliifelet, Jeeremai, Manaase, aning Siimai.

34'Beenai buurii 'puong: 'Meyadeeyai, Aamiram, 'Yuuwel,

35Bi'neeya, 'Bedeeya, Keela,

36Vanaiya, Meeremot, 'llaiyasib,

37Matanaiya, Mati'neeyi, 'Jeeyaso,

38'Beenai, Biinuyi, Siimai,

39Selemaiya, 'Neetang, A'deeya,

40Makina'dii-bai, 'Seesai, 'Seerayai,

41'Azeeri-el, Selemaiya, Semaraiya,

42Saalum, Amaraiya, aning 'Joosef.

43'Niibo buurii 'puong: 'Jiyii-el, Matitaiya, 'Zeebad, Zebaina, 'Jeedo, 'Joo-el, aning Bi'neeya.

44Bama jaang daang tari pogisaamba, ka ba 'mine gba daang tari pogiba nga ba ningba ang tari 'biihi.

© 2009 Bibles International.

Nehemiah

Nehemiah 1

1Hakalaiya 'bi-dau 'Niihemaiya yeli'bie la nga. Kiisilev 'chiu ni 'puong, a 'yuong lijeri daana ingang ka n daang 'Nye Suusang na'de-kpong ni 'puong.

2Ka 'Hanee-nai, n ba'biihi ni kanga aning daba 'mine daang 'yi 'Juuda wa. Mang jugihiba a 'Juuhi ni ang faa jo ni yela. Banang da kpe a jaunyogibu 'puo che 'yi ni, a jugihiba Jeruuselem ming yela.

3Bang yeli 'kumo: Banani ang da kpe a jaunyogibu puo che 'yi a bi a 'gbendigeng ni biye ngmiehibu ang i kpong aning nyaaba 'puong. A Jeruuselem daangguoni ni ming leyeng che bang nyugi u 'di-nobera ming ning 'buung.

4Sanga ni mang daang wa 'wong a yelihung nga, n 'jingyeng a 'kong a i nimiha 'beri yaga. N da mang 'leye nuori che puohi arijena Naangmini ni 'ningbi-tooring.

5Mang daang yeli: N suhang, arijena Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, 'oo Naangmingkpong ang i Naangmingjoruu. Ina nga ang mang paana i 'layiri aning i nungbu ang ba baaha 'kuro banani ang numii che tuuro i noe.

6Jaan'de, nang veng ka i 'tuorii cheliha che ka i 'ningbie ming 'yuohi, ka i 'wong i tungtuna suhibu. Una mang suha i 'ningbi-tooring pampana, ngminaa aning 'yienguu i tungtuniba Isi 'reeli biihi yela, a yera Isi'reeli niba yelibee ni ting ii ni. N ning n ba jaga jaang i yelibee.

7Ti iing yelibeu 'haali. Ti ba 'tu a noe, ti ba 'tu a yeli'tuurihi bii a yelibinnihi ni ing daang 'bing 'ku i tungtuna 'Moosis ni.

8N suhang, nang tiehi yelihung ni ing daang 'ku i tungtuna 'Moosis nuori a yera ngaang ni: Ka yenang saang, n na yaariyeng a paalihi 'puong.

9Che ka yenang leu wa n seng, a wa 'tuuro n noe ni a iraa, 'haali ka banang kari ye 'mine bahi a sagbama baahaa baahaang, che n na laanhibang 'yining 'be a tariba waaning 'jie mang 'lugi ka n 'yuori kpeling ni.

10Bama la i tungtuniba aning i niba nga ing di i kpiengkpong aning i kpiengu nu ni yeudie.

11'Oo Daana, n suhang. Jaan'de nang veng ka i 'tuorii cheliha i tungtuna suhibu aning i tungtuniba ang nyenna ka ba jora i 'yuori suhibu. Che ka i nang veng ming ka i tungtuna yela tan 'ningbiri 'jine nga. N suhang ka i iu hina a dau nga 'ningbi-tooring. A naa dangbuoha da lima. (Munpiilee G. 40:1)

Nehemiah 2

1Naisang 'chiu ni 'puong, Naa Aritazeerikisis naalung 'yuong lijeri ingang, sanga ni waing ang da wa 'bing u ningbi-tooring ni, mang di a waing 'ku a naa. N daang nang ba saang 'ningbiri u 'ningbi-tooring jaa.

© 2009 Bibles International.

2Bila 'jung ka a naa daang yeli 'kumo: Wala la ing ba biera che saang i 'ningbiri? Yeli jaa naani ka 'sikiri-jeri naani. A 'jung ka dabieng daang kpema 'haali.

3Mang yeli ku a naa: Ngmini na veng ka a naa bibe wagiri jaa. Wala 'Jung ka n 'ningbiri kung saang a 'yi-kpong, nba'mine kau'bie ni 'jie ang leu daboo 'puong, ka u 'di-nobera 'di buung?

4'Beng la ka a naa yeli Immo. 'Bo yeli ing buora? 'Beng la mang 'puohi 'ku arijena Naangmini ni,

5che yeli 'ku a naa: Ka bilang wa peli naa 'puo, ka i tungtuna ming wa nye nungbu i 'ningeng yeng, n suhang ka i i ka n gaa 'Juuda. A 'yi-kpong ni n ba'mine kaubie ang 'be ni la bila, ka n ti maaling meu.

6'Beng la ka a poginaa ming daang 'jing pieluu, ka a naa yeli 'kumo: Wala ka i son ni 'cheni na kauhi ta? Da'buo ming ing na la leu wa? Ka a naa 'puo daang peli ka u veng ka n gaa. Mang daang bing wagiri 'kuu.

7Mang daang la yeli 'ku a naa: Ka bilang wa peli i 'puo yeng, ba 'kumo gbama ka n ti 'ku a Manggangini paalikaariba ka ba 'kumo sori ka n 'tu be a gaa ti ta 'Juuda.

8Ka i 'ku 'Eesaf, a naa kongkori kaara ni ming gbangu. Ka u 'kumo dabera ka n maali a 'de-kpong kpiengaa ni ang pieli a Ngming'puohi 'de-kpong ni 'di-nuori taabuuhi, a maali a 'yi-kpong daangguoni aning 'deu ni mang na ti kpiera ni ming taabuuhi. Ka a naa daang dia 'kumo a 'tuuro n Naangmini 'nu-sung ni ang da bi n ingang.

9'Beng la mang daang gaa a paalikaariba ni ang 'bi a manggangining ni 'jie a ti 'kubo a naa gbama ni. A naa daang 'ihiye 'sojehi ningbera aning 'soje yohujonniba ingma.

10Sanga ni Sanibaalat, Hooronai 'deenhuu aning Tobaiya, Aamong 'deme 'karichi ni ang wa 'womaa, ba 'puuhi jaang daang saang, dau ang wa ka u bo Isi'reeli niba laangfiihmg ni 'jung.

11Bila la mang daang wa Jeruuselem a wa bibe beri ata.

12'Beng la mang daang 'ihi 'yienguu, n ning daba bawala 'mine ang da paahi n ingang. N daang ba yeli yeli ni n Naangmini ang di ing n 'sikiring ka n i Jeruuselem 'puong ni yela 'ku nie jaa. 'Dungo jaa ming daang ba 'bi n seng ka unani mang jong ni 'yong naani.

13Mang 'yi 'yienguu a 'tu a Lohimbo 'Di-nokpong ni gaa a Diraagong 'Bulee ni aning a Sagiri 'Di-nokpong ni. Mang daang Iiinhi a Jeruuselem daangguoma ni ang 'le 'le ni aning a 'di-nobera ni ang 'di 'buung ni.

14'Beng la mang daang gaa 'ningbi-toori ti ta a 'Bulee Di-nokpong aning a Naa Kongngmani ni. Che 'vuo daang 'chibe ka n 'dungo ni mang jong ni na 'tu.

15Bila la mang daang 'yi 'yienguu 'tu a lohimbo 'do ti 'liinhi a daangguoni. 'Beng la mang leu ti 'tu a Lohimboo 'Di-nokpong ni kpe, a panaa leu wa.

© 2009 Bibles International.

16Che a ningbera daang ba bang jie mang gaa bii yeli mang i. N da nang ba yeli a
'Juuhi, a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a ningtiinha, a 'karichihi aning banani ang na tung
a tuma ni seni.

17'Beng la mang daang yeli 'kubo: Ma ye nyiye ngmiehibu ni 'puong ting 'be wa, bila
nga Jeruuselem ang leu da'boo, ka u 'di-nobera ming 'di "buung. Ye wa ka ti me a
Jeruuselem daangguoni, ka ti ta la i nyaaba niba.

18Mang daang yeliba n Naangmini 'nu-sung ang 'bin ingang ni yela aning a naa yelibie
ni ming sing yeli 'kumo ni. Bang yeli: Ye veng ka ti 'ihi 'dendenge a me. 'Beng la bang
daang di ba 'nuuhi ing a tungsung nga ingang.

19Che sanga ni Sanibaalat, Hooronai 'deenhuu ni aning Tobaiya, Aamong 'deme
'karichi ni aning 'Gii-sem, a 'Areebiya dau ni ang wa 'womaa, ba daang lating a diti
fiengye. Ba daang yeliyeng: 'Bo muo yeng ira bila? Ye buorang ka ye die taawai a naa
ingang bi?

20'Beng la mang daang dieyeli 'kubo: Arijena Naangmini ni mingang na maali ti
'maakoo. Bila 'jung tinuu, u tungtuniba, ti na 'ihing a me. Che yena ba tari chengbung
bii tuori bii tiehibu yeli jaa 'Jeruuselem 'puong.

Nehemiah 3

1'Beng la ka 'Ilaiyasib, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong aning u Ngming'puohi
'yi-dieritaa ni daang 'ihi 'dendenge a me a Piihi 'Di-nokpong ni. Ba daang weluung
bing 'ku Naangmini che ing u 'gboe ming. Ba daang meyeng bilaang ti ing a Koo
'deduoruu ni ingang, a weluu 'bing 'ku Naangmini, che la me bilaang ti ing Hanaaniyel
'deduoruu ni ingang.

2Jeeri'ko dabang daang tohi 'Ilaiyasib ingang miera. Ka Iimirai 'bi-dau Zaakur ming
tohi ba ingang miera.

3Hase'neeya bi-dabang ming daang me a Jima Di-nokpong ni. Ba daang ingye a
wegihi a ing u 'gboe, u larihi aning u dagarihi paahi.

4'Yuuraij a bi-dau Meeremot ming la daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera. Kooz
bi-dau daang la 'Yuuraija. Meseezabel bi-dau daang la Berakaiya. Berakaiya 'bi-dau
Mesuulam la daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera. Ka 'Bee-ana bi-dau 'Zeedok
daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera.

5'Tikoowa nibang daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera. Che ba ningtiinha ni
daang ba di ba bige ing ba Daana tuma ning.

6Ka 'Pasiiya bi-dau Jehoiyada aning Bes'odiiya 'bi-dau Mesuulam ming daang maali a
'Di-nokpong 'Koree me. Ba daang ingye u wegihi che ing u 'gboe, u larihi aning u
dagarihi.

7A tohi ba ming ingang, Melataiya, a Giibiyong 'deenhuu, 'Jeedong, a 'Miirom
'deenhuu ni, aning Giibiyong daba aning a Miizipa daba ning daang maana 'jiihi
miera. A Manggangini paalikaara ning daang kaariba.

© 2009 Bibles International.

8Hari'heeya 'bi-dau Uzai-el, a salima saabahi ni kangang daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera. U ming ingang, Hananaiya a turaadi-maaniba ni kangang daang tohi a maana 'jiihi miera. Bang daang me daangguongkpiengaa a 'gili Jeruuselem bilaang ti ing a Daangguong Yelingu ning.

9Ka Huur 'bi-dau 'Rifeeya, Jeruuselem 'po-sintaa kaara ni ming da tohi ba ingang a maana 'jiihi miera.

10Haruumaf bi-dau Je'deeya la daang tohi ba ingang a maana 'jiihi miera u 'deu 'ningbi-tooring. Ka Hasabinaiya bi-dau Haatus daang tohi u ming ingang a maana 'jiihi miera.

11'Heerim 'bi-dau Mali'kiija aning 'Peehat Moo-ab bi-dau Haasub la daang maali 'lombori kanga aning a Paanuu Deri 'deduoruu ni ming me.

12Ka Ha'loo-hes 'bi-dau Saalum, Jeruuselem 'po-sintaa kaara ni daana ming daang tohi u ingang. U ning u bi-pogibang daang maana 'jiihi miera.

13'Heenung aning Za'noowa kpieriba ning da maali a Lohimbo 'Di-nokpong ni me. Ba daang meung, a ing u 'gboe, u larihi aning u dagarihi paahi. Ba daang maaliye a daangguoni ming me bilaang ti ing a Sagiri 'Di-nokpong ning. 'Jie ni bang daang maali me ni yogulung daang iye kiyubitihi 'tuhi.

14'Riikab bi-dau Malikaiya, Beet Hak'ii-rem paalikaara ning daang maali a Sagiri Di-nokpong ni me. U daang meung, a ing u 'gboe, u larihi aning u dagarihi.

15Koli'hoo-ze 'bi-dau Saalun, Miizipa paalikaara ning da maali a 'Bulee 'Di-nokpong me. U daang meung, a 'piluu, a ing u 'gboe, u larihi aning u dagarihi. U daang maaliye a Siloowa Kongngmani ni ang bi a Naa Dabaga sieng ni daangguoni ming me. U daang meung bilaang ti ing a danyina ni ang 'yi 'Deevid 'Yi-kpong 'sigire ni ingang.

16Aazibuk bi-dau 'Niihemaiya, Beet Zuur paaluu 'po-sintaa kaara ning daang bi u 'lomboring maana 'jiihi miera. U daang maaliye 'jiihi me bilaang ti ta 'jie ni ang bi Deevid kau'bie ni 'lomboring. Ung daang maali 'jiihi me bilaang ti ing a kongngmani ni ninsaalaa ang ngmaa ni ingang. Ung la me bilaang ti ing a Gandaba 'Deu ni ingang.

17A 'Liivai niba ning daang bi u 'lomboring. 'Beenai 'bi-dau Riihum la daang kaariba bang maana 'jiihi miera. Hasabaiya, 'Ki-aila 'gbendige paaluu 'po-sintaa kaara ning daang tohi u ingang a maana 'jiihi miera 'kuro u 'gbendige.

18Ba ba'biihi ning da 'bi u 'lomboring. Heenadad bi-dau Baaveyai, 'Ki-aila 'gbendige 'po-sintaa kanga ni daana kaarang daang kaariba bang maana 'jiihi miera.

19Jeesuwa 'bi-dau 'Ii-zer, Miizipa paalikaara ning da tohi u ingang. U daang maaliye 'lombo-jaala kanga me, a 'yi ing 'duoro a jaujaubuunhu 'deu 'lombori seng ni, che gara a longkori-kpong ning.

20Zaab'e-ai bi-dau Baaruking daang bi u 'lomboring a maa u minga che maali a 'lombo-jaala ni me. U da meyeng a 'yi a longkori-kpong ni che gara 'llaiyasib, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni 'deu 'di-nuori.

© 2009 Bibles International.

21'Yuuraij a 'bi-dau Meeremoting daang 'bi u lomboring a maana 'lombo-jaala kanga miera. U da meyeng a 'yi 'Ilaiyasib 'deu 'di-nuori a gara 'llaiyasib 'deu baahaang. Kooz bi-dau daang la Yuuraija.

22U ming 'lomboring, a ji-gbanggbali ni dabang da bibe a maana 'jiihi miera.

23Beenjaming aning Haasub la daang bi u 'lomboring a maana 'jiihi miera ba 'deu 'ningbi-tooring. Ka 'Meyasiiya bi-dau Azaraiya da bi ba 'ningbi-tooring a maana 'jiihi miera u 'deu 'lomboring. Ananaiya bi-dau daang la 'Measeeya.

24Heenadad 'bi-dau Biinuyi la da bi u 'lomboring a maana ji-jaala kanga miera. U daang meyeng a 'yi Azaraiya 'deu seng a gara a 'longkori-kpong ni, 'haali a ti ing a 'longkoro ning.

25'Yuusai 'bi-dau 'Peelaling daang maali 'jiihi me a 'tori a longkori-kpong ni. Unang daang maana 'jiihi 'deduoruu ni ang bi a naa 'saaju 'deu 'jusogihing ni ming ingang. 'Beng daang bi a pogiriba 'deu jangu sieng ni. 'Peeros bi-dau Pedaiyang daang bi u 'ningbi-tooring a maana 'jiihi miera.

26Ka a Ngming'puohi 'deu tungtuniba ni ang kpiera 'Oo-fel 'puong ni ming daang maali 'jiihi me bilaang ti ing a 'jie ni ang 'bi Kuong 'Di-nokpong ni ang leu bi sa'muni seng ni ingang. Ba daang maaliye 'jiihi me a 'deduoruu ni ang daa 'yi ni ming ingang.

27'Tikoowa nibang ming daang 'bi ba 'lomboring a maana 'jiihi miera 'lombo-jaala kangang. 'Beng tohi a 'de-kpong'duoruu ni ang daa 'yi ni ingang. Bang la me bilaang ti ing 'Oo-fel daangguoni ni ingang.

28A pan Yohu Di-nokpong ni che gara, a Ngming'puohi 'yi-dieribang daang bibe a maana 'jiihi miera. Ba kanga jaa daang 'Nye u minga 'deu 'ningbi-tooring maana 'jiihi miera.

29Iimer 'bi-dau 'Zeedoking daang bi ba 'lomboring a maana 'jiihi miera u minga 'deu ningbi-toori ning. Sekanaiya 'bi-dau 'Simeeya, a sa'muni 'di-nokpong ni kaarang daang bi u 'ningbi-tooring a maana 'jiihi miera.

30Selemaiya 'bi-dau Hananaiya aning 'Heenung, 'Zeelaf 'bi-daba ni bayuobi daanang da maana 'lombo-jaala kanga 'jiihi miera. Berakaiya 'bi-dau Mesuulam daang bi u 'ningbi-tooring a maana 'jiihi miera u kpejie 'lombori ning.

31Malikaiya, a salima saabahi ni kangang daang bi u 'ningbi-tooring a maali 'jiihi me bilaang ti ing a Ngming'puohi 'deu tungtuniba aning a bungkuohiba 'deu ni ingang. Piehibu 'Di-nokpong ni 'lomboring la bila. Ung da la me bilaang ti ing a saa'ju 'deu ni ang bi a 'longkorong ni ingang.

32A salima saabahi ni aning a bungkuohibang daang maali a 'saaju 'deu ni ang bi 'longkorong ni aning a Piihi Di-nokpong kpachaga ni me.

Nehemiah 4

© 2009 Bibles International.

1Che Sanibaalat ang daang wa 'wong ka ti la maaling mieraye a daangguoni, u 'suuri daang 'ihiyeng ung 'miing yaga jaa, a ira a 'Juuhi laara.

2Ung daang yeli u babiihi aning a 'Sameeriya 'sojehi 'ningbi-tooring: 'Bo ka a 'Juu-salihi nga ira? Ba na meye daangguongkpiengaa muo 'gili ba miihi bi? Ba na 'ihiye sarikihi muo bi? Ba na baahaang bebeyeni bi? Ba muo na la singye a 'kubo 'yi a 'tampoeng bi? A kubo ni 'buung ang saang nii?

3Tobaiya, Aamong nie ni da biye u 'lomboring. Ung daang yeli: Ka banang me bung jaa ka jieraa gbang egi 'do ahi u ingang, u na daaye ba 'kubo daangguoni ni loo.

4Chelihi 'wong, 'oo ti Naangmini, 'bojung ba digiriting fiengye. Leuhi ba nyaaba 'tuo ba miihi juring a veng ka ba 'woning ningngminyogirihi bang tari gaaning ngminyogibu paaluu.

5Ta wa pagira ba yelibee. Ta wa vena ka ba beu ming 'duuro 'yire i 'ningbi-tooring. 'Bojung ba dangye i 'suuri ung 'ihi a mieriba 'ningbi-tooring.

6Bila la ting daang me a daangguoni. Ka a daangguoni jaa daang toonhi taa a 'do to u 'duobu ni tarang. 'Bojung a niba daang iye 'siri ka ba tung tuma.

7Sanga ni Sanibaalat, Tobaiya, a 'Areebiya niba, a Aamong niba, aning Aasidod niba ni ang wa 'wong ka ba la maanaye Jeruuselem daangguoma ni miera a 'piili furiha a 'vuuhi, ka ba 'suuri daang 'ihi 'haali.

8Bang jaa daang lang bu ka ba wa 'pigi Jeruuselem a to yela jeri.

9Anaa jaa che ti da 'puohiyeng ku ti Naangmini, che kaa ba yela 'lugi 'pigihibe bang na kaara ngminaa aning 'yienguu.

10'Beng la ka 'Juuda yeli: A tungtuniba fanga baahang, ka sagiri ming 'bibe yaga jaa, ting ba tuona miera a daangguoni.

11Ka ti domihi ni yeli: Ba kung bang, ba kung nye yeli jaa ming a gara ting na wa kpe ba 'puo a kuba che i ka a tuma ngmaa.

12Bila daang la, sanga ni a 'Juuhi ni ang kpiera pieliba ni ang daang wa wa, bang yeliti gberi 'pie: Ka inang wa leu 'puori gaa ji-jaala jaa, ba na waye ti ingang.

13Bila 'jung n daang 'ihiye daba ing a daangguoni 'puoring 'ji-ngmaahang, a 'jivuuhi fling. Mang daang bing a niba a 'tuuro ba jagihing. Bang tari ba 'takobihi, ba kpama, aning ba tama.

14Mang daang 'liinhi che 'diu 'ihi, a yeli 'ku a ningtiinha, a 'yi-dieriba aning a niba chelee ni: Ye to joriba. Ye tiehi Daana yela, una nga ang i kpong a i bungjoruu, che jau 'ku ye ba'biihi, ye 'bi-daba, ye bi-pogiba, ye pogiba aning ye 'deri.

15Sanga ni ti domihi ni ang wa 'wong ka ti bamaang che ka Naangmini ming veng ka ba buubu ni i jaala ni, ting jaa daang leu gaa a daangguoni 'jie. Ka nie jaa leu gaa u tuma jie.

© 2009 Bibles International.

16A 'piili ana wagiri ni a gara, n tungtuniba ni chelii da mang mierang che ka ba chelii ni ming pegili a kpama, a kuru bunglegirihi, aning a tama, che boo taanhu boobu. A 'yi-dieriba ming daang ahiye 'Juuda 'deu niba jaa 'puoring.

17Banani ang daang miera a daangguoni 'jung aning banani ang 'tuo a 'tuobu ni daang girihiyeng a na mang di 'nuyeni miera che ka kanga ming tari jaujaubung.

18A mieriba kanga jaang da mang gin u 'takobi u 'lomboring che miera. Ka unani ming ang mang ngmira a biengkoni ni da 'bi n 'lomboring.

19'Beng la mang daang yeli a ningtiinha, a paalikaariba, aning a niba chelii ni: A tuma iye kpong, a yaari, ting ming welihi 'yi taa seng a daangguoni ingang.

20'Jie jaa yeng wa 'wong biengkoni 'kuori, ye wa lang ti seng beng. Ti Naangmini na jau 'kuting.

21A 'jung ti da mang tunaye a tuma che ka a daba chelii pegili a kpama, a 'yi 'ji-nyaari a gara ngmaribie 'yiibung.

22A wagiri ngang ming mang daang yeli 'ku a niba: Dau jaa aning u tungtuna kpeling Jeruuselem 'puong ji-suorii, ka ba tuong i ti 'guribo 'yienguu che la i tungtuniba ming ngminaa.

23A 'jung maang, n babiihi, n tungtuniba, aning a dau'guribo ni ang da 'tuurimo ni yeng kanga jaa daang ba yaahi ti bungyerihi. Kanga jaa da mang tariye u jaujaubung, haali ka unang gara kuong jie.

Nehemiah 5

1Ka a niba aning ba pogiba daang punna yela yaga jaa ba babi-taa 'Juuhi ni ingang.

2‘bojung 'mine daang yeliyeng: Tinuu, ti bi-daba, aning ti bi-pogiba, ti iye yaga. Bila 'Jung, ye veng ka ti bo bung'bie, a lieng 'di a ta kpi.

3Ka ba 'mine ming daang yeli: Ti diye ti 'teng-gbama aning ti 'girep yori aning ti 'deri a bing telima ka ti tuong da bung'bie, a kongkpong 'jung.

4Ka ba 'mine ming daang yeli: Ti pengye libie ka ti yeu ti 'teng-gbama aning ti 'girep yori lampoo ku a naa.

5Che pampana, ti inggbama 'woniye ti babiihi ni inggbama, ka ti 'biihi 'woning ba 'biihi. Che ka tinuu fira ti bi-daba aning ti bi-pogiba bang leura 'yemihi. Bang ing ti bi-pogiba 'mine 'yemilung 'puong. Ti ba tari a 'muni a'wo ti na yeudieba. ‘bojung ningjaaning tari ti 'teng-gbama aning ti 'girep yori.

6Sanga ni mang daang wa 'wong ba 'kuori aning a yeli'bie nga, n 'suuri daang 'ihiyeng yaga jaa.

7Mang daang ngmi fasani 'ningbi-jieng wa baahi, mang 'miing a ningtiinha aning a paalikaariba ingang. Mang yeli 'kubo: Ye kanga la kanga jaa ingye u babie 'libi-dogilii. A 'jung n daang buongye langbukpong ba yela.

© 2009 Bibles International.

8Mang daang yeli 'kubo: A 'tuuro bung ting tari, ti tuong yeudieye ti ba'bi-taa 'Juuhi ni bang kuohi 'ku a paalihi ni. Pampana ye babiihi ni yeng kuoha. Tinuung muo na daba bi? Bang ang i siriti, a bo yeli 'guo ka ba yeli.

9'Beng la mang yeli: Bila ni yeng ira ni ba soma. Ka a paalihi, ti domihi ni ta wa saang ti 'yuori 'jung, ka bila a ba sigi ka ye 'chene ti Naangmini joo 'puong?

10N ming ning n babiihi aning n tungtuniba, ti mang pengbang 'libie aning bung'bie. Jaan'de, ye veng ka ti bahi a 'libi-dogilii ingbu nga.

11Ye leuhi ba 'teng-gbama, ba 'girep yori, ba ooliv yori aning ba 'deri 'kubo pampana, 'haali 'jine. Ye dieye a 'libie aning a bung'bie, a waingpaani aning a kpaang koo jaa 'jiyeni. Ye leuhaa 'kubo.

12'Beng la bang daang yeli: Ti na leuhaa tihing. Ti kung die bung jaa ming ba seng. Ti na iye bila ni ing yeli ni. 'Beng la mang buong a Ngmingpuohi 'yi-dieriba a veng bang po ka ba na paaliye a no'binnuu nga.

13'Beng la mang daang nyogi n kparuu a 'ping 'ping che yeli: Bila ka Naangmini na 'ping dau jaa ang kung paali a nobinnuu nga a 'yi u 'deu aning u 'suobu ingang. Ngaang turi bang na 'pimuu bahi ka u i kpali. Ka a langbu jaa daang yeli: Ami, che pugi Ba Tari Baahaa Daana. 'Beng la ka a niba daang paali a nobinnuu nga.

14Aning ming, a 'piili sanga ni bang daang lugimo ka n i ba kaara 'Juuda paaluung ni, a 'yi Naa Aritazeerikisis naalung 'yuong lijeri a gara 'yuong 'pihita aning a'yi ingang, 'yuomo 'pie aning a'yi la bila, ka n ning n babiihi ni kanga jaa ba 'di a paalikaara bungdirthi.

15Che a fora paalikaariba ni ang daang 'di che 'kumo ni yeng da mang 'kuriye a niba tuorihi. Ba da mang diye siimaa aning waing a'yi a niba seng che nang la die wari sekilihi lijaa'yi paahi. Siringkoni, 'haali ba tungtuniba miihi ni da mang firaye a niba. Che maang da ba i bila, Naangmini joo 'jung.

16Siringminga, n ming daang gaaniye a daangguoni nga tuma 'ningbi-toori. Ti daang ba da 'teng-gbangu ming jaa. N tungtuniba jaang da lang 'be a tuma yela.

17N siimaa leebuling ming, 'Juuhi aningpaalikaariba koo aning pihinung da mang bibe, ka banani ang 'yi paalihi ang ngmaati 'gili ba puo.

18Bung bang da mang maali beu jaa da mang iye nadari bung'yeni aning pinuorihi ayuobi. Ba da mang maaliye nuohi ming 'kumo, che 'beri 'pie ming jaa waing 'irii jaa da mang yorihing. Che anaa jaa, n daang ba diera a paalikaara bung'dirihi. Boiling a tungkpienhi da 'gaaliye a niba nga iinhing.

19Nang tiehi n yela n Naangmini, a ima sung a 'tuuro anani jaa mang i 'lcu a niba nga ni.

Nehemiah 6

© 2009 Bibles International.

1Sanibaalat, Tobaiya, 'Gii-sem, a 'Areebiya dau ni aning ti domihi ni chelii daang
'wongyeng ka n la maaling meye a daangguoni. Ka jivuoho jaa da ba la 'bi u ingang.
Che n panaa da nang ba ing a 'gboe a 'di-noberang seni.

2'Beng la ka Sanibaalat, aning 'Gii-sem daang tuoli n 'jie, a yeli: Wa ka ti nye taa
'Oono ji-gbanggbali kurihi ni puong. Che ba daang leyeng ka ba ima beu.

3A 'jung mang daang tung tungtuniba ba seng, a yeli: N tunaye tungkpong kanga.
A'jung n kung tuong 'sigi wa. Wala 'jung mang na bahi a tuma ka a jeng che ka n 'ihi
'sigire ye jie?

4Che bang la tuoli a tuola nga gberi bunaahi ang wa n seng. A yeli'yeni ni ning u ju
mang daang yeli 'kubo.

5'Beng la ka Sanibaalat daang la tung u tungtuna n seng a'wo ung mang ira bila ni. A
gberi 'bunu daang la bila. Ka gbangu ang ba pogi daang 'bi u 'ming.

6Ngaang bang daang seu u 'puong: Ba yo yeraye a paalihi 'puong, ka 'Gii-sem ming
yera ka i ning a 'Juuhi 'leyeng ka ye die taawai. A 'baye nga 'wuliyeng ka bila 'jung ing
la miera a daangguoni, ka i leu ba naa.

7Ka i lugiye dangyeriba ming bang na muoli i yela Jeruuselem 'puong, a yeli: Naa
Nye 'Juudang. Pampana, ba na 'kuye naa a yela nga 'duoho. Bila 'jung, wa ka ti lang
bu.

8'Beng la mang daang tuoli u jie, a yeli: Yela ni ing yera ka a irang ni kanga jaa
'chibe. Ina minga 'sikiring ang 'yi.

9'Bojung ba jaang daang moora ka ba to dabieng ingti, a yera: Ba 'nuuhi na chuoriye a
tuma ingang, ka a to tung. Bila 'jung, 'oo Naangmini, ing n 'nuuhi kpiengu.

10Bila 'puoring mang daang wa 'Simeeya 'deu. Meheetabel 'bi-dau 'Di-laiya 'bi-dau ni
ang da pogi u minga ing 'detmg ni la bila. Ung yeli ngaang: Veng ka ti lang taa
Naangmini 'deu ning, a Ngming'puohi 'de-kpong ni 'puong. Veng ka tipogi a
Ngming'puohi 'de-kpong 'di-noe, 'bojung ba waanang ka ba wa kui. Siringkoni,
'yienguu ba na wang ka ba wa kui.

11Mang yeli: Dau a'wo maang tong na 'ihi jora? N to 'buong ming la 'bibe a na 'ihi
buora u ju 'jie kpiera a Ngming'puohi 'de-kpong? N ba kpiera.

12'Beng la mang daang nye ka Naangmini naaning tumuu. Tobaiya aning Sanibaalat
ang di libie hau 'jung la ung daang dangyeli a yeli nga ingma.

13Ngaang 'jung bang di 'libie hau. Ka ka dabieng kpema ka n i bila a tung beu, ka ba
panaa nye sori a ngmaa yela 'tuomo a bang saang n 'yuori.

14N Naangmini, tiehi Tobaiya aning Sanibaalat yela, ba tungtunihi ni 'jung. Tiehi
'Nowadaiya, a pogidangyera ni ming yela, aning a dangyeriba chelii ni ang daang 'le
ka ba to dabieng ingma ni.

© 2009 Bibles International.

15'Beng la ka a daangguoni daang me baahi 'Elul dau lijeri aning a'nu daari, beri 'pihinu aning a'yi 'puong.

16Sanga ni ti domihi jaa ang daang wa 'womaa, ka a paalihi ni ang ngmaati 'gili ni ming jaa nye a yela nga ni, ba iinhi daang chuoriyeng. 'Bojung ba daang nyiyeng ka ti Naangmini ning tung a tuma nga.

17Ana beri ni ming 'puong, a 'Juuda ningtiinha daang tuoliye gbama yaga jaa 'ku Tobaiya. Ka Tobaiya ming gbama daang wa ba seng.

18'Bojung 'Juuda niba yaga niu daang tariye 'layiri, ung daang i Aaraa 'bi-dau Sekanaiya diema ni 'jung. U 'bi-dau 'Joheenang ming ang tari Berakaiya bi-dau Mesuulam 'bi-poga ni 'jung la.

19Ba da mang 'kurimong u tungsuunhi 'duoho, che gara 'kuruu n ming yeliyaga ni 'duoho. Tobaiya daang seuye gbama ka u 'vugihime.

Nehemiah 7

1Sanga ni a daangguoni ang daang wa me mang ing a 'gboe ming baahi, ka a 'di-nokaariba, a 'yiengyienibe, aning a 'Liivai niba ni, ka ba daang 'lugibo 'bing.

2'Beng la mang daang di Jeruuselem ing n ba'bie 'Hanee-nai, aning Hananaiya, a 'de-kpong kpiengaa ningkpong ni 'nuuhing. 'Bojung u daang iye dau nga limaniye ang paali, ung fora Naangmini ming a gaa niba yaga.

3Mang daang yeli 'kubo: Ka ngminaang ba mang wa tuli, ye to wa vena ka a Jeruuselem 'di-nobera ni 'yuoro. Sanga ni bang mang wa ahi 'guro ming, veng ka ba pogi a 'di-noe che garihi a dagarihi. Ye 'ihi kaariba a 'yi Jeruuselem kpieriba ni 'puong. Ka kanga mang bi 'jie ni ung kaara ning, che ka kanga ming bi u minga 'deu 'ningbi-tooring.

4A 'yiri daang iye kpong a i yelingu, che u puo niba lieng da ba sing bung. A 'deri ming da nang ba maaling me seni.

5'Beng la ka n Naangmini daang di bila ing n 'sikiring ka n laanhi a ningtiinha, a paalikaariba aning a niba ka ba 'yoe seu a 'tuuro ba baluu baluung. Mang daang nye gbangu kanga ang tan banani ang daang wa a fora leuwaa ning ni 'yoe. Ngaang daang seu u 'puong:

6A 'gbendige niba ni ang 'yi a jaunyogibu leu wa ni la bama. Bana ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang nyogihi gaaning ni. Banang daang leu wa Jeruuselem aning 'Juuda, ka kanga jaa da mang leu gaa u 'yiri ni.

7Banani ning Zeruubabel ang daang wa ni la bama: Jeesuwa, 'Niihemaiya, Azaraiya, 'Reyamaiya, 'Nehameenai, Mooredekai, Biilisang, Miisiperet, Biigivai, 'Niihum, aning 'Bee-anaa. Isi'reeli 'deme daba nuori daang la nga:

8'Peeros buurii: 'tuhi a'yi, koo, lijaata aning 'pie fling ba'yi (2,172).

9Sefataiya buurii: koohi ata, lijaata aning pie ning ba'yi (372).

© 2009 Bibles International.

10Aaraa buurii: koohi ayuobi, pihinu aning ba'yi (652).

11'Peehat 'Moo-ab buurii, ka Jeesuwa aning 'Joo-ab ming buurii: 'tuhi a'yi, koohi a'nii aning pie ning ba'nii (2,818).

12'Iilambuurii: 'tuhi aning koohi a'yi aning 'pihinu aning banaahi (1,254).

13Zaatu buurii: koohi a'nii, lijaa'yi aning ba'nu (845).

14Zaak'e-ai buurii: koohi ayo'poin aning lijaata (760).

15Biinuyi buurii: koohi ayuobi, lijaa'yi aning ba'nii (648).

16'Biibeeyai buurii: koohi ayuobi, lijeri aning ba'nii (628).

17Aazigad buurii: 'tuhi a'yi, koohi ata aning lijeri aning ba'yi (2,322).

18Adonaikambuurii: koohi ayuobi, lijaata aning bayo'poin (667).

19Biigivai buurii: 'tuhi a'yi, lijaata aning bayo'poin (2,067).

20'Eeding buurii: koohi ayuobi, pihinu aning ba'nu (655).

21Hezekaiya baluu 'Ee-ter buurii: lijaanaahi aning 'pie aning ba'nii (98).

22'Hee-sum buurii: koohi ata, lijeri aning ba'nii (328).

23'Biizai buurii: koohi ata, lijeri aning banaahi (324).

24'Heerif buurii: koo aning 'pie ning ba'yi (112).

25Giibiyong buurii: lijaanaahi aning 'pie ning ba'nu (95).

26Beetilehem aning 'Nitoofa daba: koo, lijaanaahi aning ba'nii (188).

27Aanatot daba: koo, lijeri aning ba'nii (128).

28Beet Azi'mee-vet daba: lijaa'yi aning ba'yi.

29Kiirijat 'Jii-arim, 'Kefaira, ka 'Biyiirot daba: koohi ayo'poin, lijaa'yi aning bata (743).

30'Reemaa aning 'Giiba daba: koohi ayuobi, lijeri aning 'yeni (621).

31Miikimas daba: koo aning lijeri aning ba'yi (122).

32Beetel aning 'E-ai daba: koo aning lijeri aning bata (123).

33A 'Niibo kanga ni daana daba: 'pihinu aning ba'yi.

34'Iilam kanga ni daana daba: 'tuhi aning koohi a'yi aning 'pihinu aning banaahi (1,254).

35'Heerim daba: koohi ata aning lijeri (320).

36Jeeri'ko daba: koohi ata, lijaa'yi aning ba'nu (345).

37Lood, 'Hee-did, ka 'Oono 'deme: koohi ayopoin, lijeri aning 'yeni (721).

© 2009 Bibles International.

38'Seneeya 'deme: 'tuhi ata, koohi awai aning 'pihita (3,930).

39A Ngming'puohi 'yi-dieriba: Je'deeya ang i Jeesuwa 'deu nie ni buurii: koohi awai, lijaata aning 'pie ning bata (973).

40Iimer buurii: 'tuhi aning 'pihinu aning ba'yi (1,052).

41Paasiyur buurii: 'tuhi aning koohi a'yi aning lijaa'yi aning bayopoin (1,247).

42'Heerim buurii: 'tuhi aning 'pie ning bayo'poin (1,017).

43A 'Liivai niba: Jeesuwa, ka Kaadimiel buurii, aning 'Hodiiva buurii: lijaata aning pie ning banaahi (74).

44A 'yiengyienibe: 'Eesaf buurii: koo, lijaa'yi aning ba'nii (148).

45A 'di-nobera kaariba: Saalum buurii, 'Ee-ter buurii, Taalimong buurii, Aakub buurii, Haatita buurii, ka 'Soobai buurii: koo, 'pihita aning ba'nii (138).

46A Ngming'puohi 'deu tungtuniba: Zaiha buurii, Hasuufa buurii Taabeyot buurii,

47'Kiiros buurii, Saiya buurii, 'Peedong buurii,

48Leebana buurii, Haagaba buurii, Saalimai buurii,

49'Heenang buurii, Giidel buurii, 'Gee-har buurii,

50'Riyeeya buurii, Rii-zeng buurii, 'Nikooda buurii,

51'Geezam buurii, 'Yuuza buurii, 'Fasiiya buurii,

52'Biisai buurii, 'Miyutmim buurii, Nefiyuusim,

53Baakibuk buurii, 'Hakuufa buurii, Haarihur buurii,

54Baazilit buurii, Mehaida buurii, Haarisa buurii,

55Baarikos buurii, Siisera buurii, Taama buurii,

56Nezaiya buurii, ka Hataifa buurii.

57Soolomong tungtuniba ni buurii: 'Sootai buurii, So'fii-ret buurii, 'Peraida buurii,

58'Jeeyala buurii, Daarikong buurii, Giidel buurii,

59Sefataiya buurii, Haatil buurii, Pookeret 'Zibeeyim, ka 'Eemong buurii.

60A Ngming'puohi 'deu tungtuniba jaa aning Soolomong tungtuniba ni buurii da iye koohi ata, lijaanaahi aning 'pie ning ba'yi (392).

61Bamang ming daang 'yi Teel 'Miila, Teel Haarisa, 'Kii-rub, Aadong aning Iimer 'do wa. Che ba daang ba tuong 'wuli ba ba 'deu bii ba buurigberi, ka ba 'yiye Iisiriel bii.

62'Di-laiya buurii, Tobaiya buurii, 'Nikooda buurii: koohi ayuobi aning lijaa'yi aning ba'yi (642).

© 2009 Bibles International.

63A Ngming'puohi 'yi-dieriba ming 'puong: 'Habeeya buurii, Kooz buurii, Bariziil'eyai buurii. Unang daang di Bariziil'eyai, a Giilied 'deenhuu bi-pogiba ni kanga bang di u 'yuori buona niu ni.

64Bana daang boye ba buurigberi banani buurigbee ang seu bing ni 'puong, che ba daang ba nyia. Bila 'jung ba daang 'ihiye bana 'nu bahi a Ngming'puohi 'yi-dieri tumang.

65Ka a paalikaara daang yeliba ka ka Ngming'puohi 'yi-dierang ba wa di a Yuurim aning a Tuumim pohi pohaa, ka ba to wa 'dire buunhu ni ang pegi'yi yaga jaa ni.

66A langbu jaa lang taa daang iye 'tuhi lijaa'yi, 'tuhi a'yi, koohi ata aning lijaata (42,360),

67ka ba tungtungdaba aning tungtungpogiba ang da i 'tuhi ayo'poin, koohi ata aning 'pihita aning bayo'poin ba paahi (7,337). Bang daang tari daba aning pogi'yiengyienibe ming koohi a'yi aning lijaa'yi aning banu (245).

68Ba yohi da iye koohi ayo'poin aning 'pihita aning ayuobi (736). Ka ba bungtaanhi i koohi a'yi, lijaa'yi aning a'nu (245).

69Ba nyogimahi daang iye koohi anaahi, 'pihita aning a'nu (435). Ba buunhi daang iye 'tuhi ayuobi, koohi ayo'poin aning lijeri (6,720).

70Ka a 'yi-daangdaba 'mine daang tihi buunhu a tuma yela. A paalikaara daang 'ihiye sannii tiinhuu ang i dirakimahi 'tuhi, tahibera 'pihinu, aning Ngming'puohi 'yi-dierikpari koohi a'nu aning 'pihita (530) a bing a bungnanee bingjie ning.

71A 'yi-daangdaba mine ming daang 'ihiye sannii tiinhuu ang i diraakimahi 'tuhi lijeri, ka wari ming tiinhuu ang i minahi 'tuhi a'yi aning koohi a'yi (2,200) a tihi a tuma bungnanee 'bingjie ning. (Eezira G. 8:27)

72Ka bung ming a niba chelii ni ang daang tihi i sannii dirakimahi 'tuhi lijeri, wari minahi 'tuhi a'yi, aning Ngming'puohi 'yi-dierikpari lijaata aning ayo'poin.

73A'jung a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a 'Liivai niba, a 'di-nokpong kaariba, a 'yiengyienibe, a niba 'mine, a Ngming'puohi 'deu tungtuniba aning Iisiriel jaa daang 'jingye ba 'yi-berang.

Nehemiah 8

1A 'chiuri ayo'poin daana ang daang wa tara, ka a Isi'reeli niba 'bi ba 'yi-berang. 'Beng la ka a niba jaa daang lang taa a'wo ning'yeni, a 'ji-gbanggbali ni ang da 'bi a Kuong 'Di-nokpong 'ningbi-tooring ni. Bang yeli Eezira, a begu karima, ka u waaning a 'Moosis begu gbangu ni. U yela ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku Iisiriel nuori ni.

2Ka Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera daang tari a 'begu waaning a langbu 'ningbi-toori. Daba aning pogiba aning banani jaa ang na tuong 'womaa a bang a 'muni la daang lang. A 'chiuri ayo'poin daana 'be-fora daari daang la.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ung daang karing a 'yi u 'puong, a ji-gbanggbali ni ang da bi a Kuong Di-
nokpong 'ningbi-tooring ni. U daang karimuung a daba, a pogiba, aning banani jaa
angna tuong bang a 'muni ni 'ningbi-tooring, a 'piili 'beeguu a gara ngmin'tontori. Ka a
niba jaa daang begi 'tobo cheliha a begu gbangu karingbu.

4Ka Eezira, a begu karima daang 'do ahi dang'gbogilii kanga 'jung. Bila yela bang
daang maaluu. Ka Matitaiya, 'Siima, Anaiya, 'Yuuraija, Hilikaiya aning 'Meyasiiya
daang ahi u 'lomboring u 'nuduring. Ka Pedaiya, Miiseyel, Malikaiya, 'Hee-sum,
Hasibaadana, Zekaraiya aning Mesu-ulam ming daang bi u 'nu-goong.

5Ka Eezira daang 'yuo a gbangu a niba jaa 'ningbiring. 'Bojung unang daang 'do gaa a
niba jaa. Sanga ni ung da wa 'yuoguu ni, a niba jaa daang 'ihi ahiye 'dendenge.

6Ka Eezira daang pegi Ba Tari Baahaa Daana, a Naangmingkpong. 'Beng la ka a niba
jaa daang die: Ami, ami, che tie tie ba 'nuuhi. Bang daang 'churi ba 'juri, ka ba
'ningbisogihi to 'tengeng che bang 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu.

7Jeesuwa, 'Beenai, Serebaiya, 'Jeeming, Aakub, Saabetai, 'Ho-daij a, 'Meyasiiya,
Keelita, Azaraiya, Joozabad, 'Heenang, Pelaiyah aning a 'Liivai niba ni ming daang
sungye a niba bang bang a begu 'mtmi. Ka a niba daang ahi ba ahi'jieng.

8'Beng la bang daang karing 'weli 'weli a 'yi a gbangung, Naangmini 'Begu ning. Bang
daang leuhuu ing ba kokoring welihi a 'ningbiri, che sungba bang bang a karingbu
'mtmi.

9Ka 'Niihemaiya ang daang i a paalikaara aning Eezira ang daang i Ngmingpuohi 'yi-
diera che la i begu karima ming, aning a 'Liivai niba ni ang da mang 'wuno a niba ni
daang yeli 'ku a niba jaa: A 'beu nga pegi'yiyeng a 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye
Naangmini. Ye to wa 'kono bii a ira laa'dimii. 'Bojung sanga ni bang daang wa 'wong
a 'Begu yeli'bie ni, a niba jaang daang 'kono.

10'Beng la ung yeli 'kubo: Ye gaa ti 'di a bungkpaang, a 'nyu a btmgnoohi che tari a
'mine ti 'ku banani ang ba maali bung jaa ni. ‘bojung a 'beu nga pegi'yiyeng a ku ti Ba
Tari Baahaa Daana ni. Ye ta wa ira nimiha, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana nyengka ni
la ye kpiengu.

11A 'jung a 'Liivai niba daang vengyeng ka a niba jaa i siriti, che bang yeli: Ye maa ye
miihi 'Bojung a 'beu pegi'yiyeng. Ye ta wa tara 'pu-saang.

12Ka a niba jaa daang gaa ka ba ti 'di che 'nyu, a tori 'mine che nyengina yaga jaa,
'bojung ba daang 'wongye a yeli'bie ni bang daang yeli 'kubo ni 'muni.

13'Too, a 'beri a'yi daari ka a niba jaa 'yi-daangdaba ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba
aning a 'Liivai niba ni daang lang Eezira seng, a 'begu karima ni. Ba daang langyeng
ka ba bang a 'begu yeli'bie ni 'muni.

14Bang daang nye ang seu a 'Begung, una ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'ku nuori a
'tuuro Moosis ingang ni ka a sigiyeng ka Isi'reeli niba mang kpiera sigiring a 'chiuri
ayo'poin daana 'tigiri ni wagiri.

© 2009 Bibles International.

15A daang seuyeng ming ka ba muoli a yaari a yela ba 'yi-bera jaang aning Jeruuselem 'puong, a yeli: Ye 'yi gaa a tangkpong ni ti waaning ooliv 'nuuhi, kpaang daari 'nuuhi, muritil da'nuuhi, abe 'nuuhi, aning daari ang mang bohi vaari jaa 'nuuhi, a wa maali sigiri, a'wo ang seu bila ni.

16'Beng la ka a niba daang 'yi ti waanaa a wa maali ba sigiri. Ka kanga jaa mang maaluu u 'deu pie 'jung, bii ba jagihing, bii Naangmini 'deu ni 'yeenhing aning a Kuong 'Di-nokpong aning a 'Iifiriam 'Di-nokpong 'ji-gbanggbali 'vuo ning aning Ifiriyam 'di-nokpong 'ji-gbanggbali 'vuo ming.

17Ka banani ang daang 'yi a jaunyogibu 'puo leu wa ni yeng baluu jaa daang maali sigiri a 'jing a sigiri luong. 'Bojung a 'piili Nutmg 'bi-dau 'Joosua 'beri ni a waana ana daari ni ka Isi'reeli niba ba i bila. Ka nyengkakpong daang 'bibe.

18'Beu la 'beu jaa ming, a 'piili a 'be-fora daari che gara a baahaa 'beu ning, u da mang kariming a 'yi a Naangmini 'Begu Gbangu ning. Bang daang 'di a 'tigiri beri ayo'poin. Ka langbu welipegi'yiruu daang bibe a 'beri a'nii daari, a 'tuuro ang bing bila ni.

Nehemiah 9

1A 'chiu nga 'beri lijeri aning anaahi daari, Isi'reeli niba daang langyeng a 'le nuori, a 'pili buorihi tama che ka tani 'bi ba 'juring.

2'Beng la ka banani ang daang i Isi'reeli buurii ni weli ba miihi 'yi saamba jaa iinhing. Bang daang ahi che die ba yelibee saangbuhi aning ba ba'mine yeliba'torihi.

3Bang daang 'ihi ahi ba ahi'jiihi ning a karing a 'yi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'Begu Gbangu ni 'puong a gara a'wo awahi ata. Bang daang la di a'wo awahi ata 'mine ming a die ba yelibee saangbuhi che 'puohi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini Ngmini'puohibu.

4'Beng la ka Jeesuwa, 'Beenai, Kaadimiel, Sebanaiya, Buunai, Serebaiya, 'Beenai aning Keenanai daang ahi a 'Liivai niba dang'gbogilii ni 'jung che tahing aning kokokpiengaa ku Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

5Ka a 'Liivai niba, Jeesuwa, Kaadimiel, 'Beenai,Hasabinaiya, Serebaiya, 'Ho-daija, Sebanaiya, aning Petahaiya daang yeli: Ye 'ihi ahi a pegira Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a gara wagiri la wagiri jaa. Veng ka i 'yo-nanii nyira pegiri, Unang 'duohi gaa pegiri aning 'pugibu jaa ni.

6Ina 'yong la Ba Tari Baahaa Daana, Inang maali sagbani, sagbama jaa sagbani ni a lang ning a 'puo bungnaangjemaa jaa, a maali 'teng-gbani aning bung jaa ang 'bi u ingang, a mama aning bung jaa ang 'bi a 'puong. Inang mang kuro a jaa 'nyivori a kaara a 'jieng. A sagbani bungnaangjemaa ni 'puohiing Ngmini'puohibu.

7Ina la Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. Inang daang 'lugi Aaburam, a taruu 'yining Kali'diiya 'deme 'tenge 'Uur 'puong, a 'kuu 'yuori Aaburaham.

© 2009 Bibles International.

8I da nyiyeng ka u 'sikiri limaniye paaliyeng i seng. Ing maali 'layiri niu, ka i na diye 'Keenan 'deme, Hiit 'deme, Aamor 'deme, Peeriz 'deme, 'Jii-bus 'deme aning Guurigas 'deme 'teng-gbani ni 'ku u buurii. I paaliye i nuori ni, 'bojung sun'tuuro lii.

9I daang nyiye ti ba'mine dogee lijipiti 'puong, a 'wong ba lcuori ming a Manjie 'kongkogiring.

10I daang 'wuliye 'sierihi aning yelisiela Fee'ro ingang, u tungtunibajaa inhing, aning u paaluu niba jaa iinhing. ‘bojung i daang bangyeng ka ba jigihi ingbang. A 'jung ing daang bo 'yuori 'ku i minga, a'wo ang 'wo bila jine ni.

11I daang nyogiye a mani 'po ba 'ningbi-tooring, bang 'cheng jikuongeeng a mani 'puong ti 'yi. Che niba ang da dogihiba yeng, i daang diba looye a jijulingung a'wo kuurii ang 'le kongkpienhi 'puong.

12Ida mang diye savaalii baaraa a dieniba 'yie ngminaa, 'yienguu ming, ing di buung baaraa, a 'kuribo chaanii son ni ang sigi ka ba 'tu ingang.

13I daang 'sigiye Sainai Tangkpong ni 'jung ming, a yeli ningba yela a 'yi sagbaning. Ing kubo yeli'tuurihi ang 'tori aning 'begi-miihi, yelibinnihi aning nokurihi nga ang suma.

14I daang vengyeng bang bang i Peenhibu be-pegi'yiruu ni, che 'kubo 'wulibuhi, yeli'tuurihi ning begiri a 'tuuro i tungtuna 'Moosis 'nung.

15I daang 'kubong paanuu ang 'yi sagbani ba kong 'jung, a 'ihi kuong 'yi pie ingang a 'kubo ba kong'nyuuri 'jung, a daang yeliba, ka ba kpe ti die a 'teng-gbani ni ing daang po ka i na 'kubong ni.

16Che ba ning ti ba'mine daang jigihiyeng, a i kung'wong-yela a ba 'tu i nokurihi ni.

17Ba daang jaanhiyeng ka ba 'tu nuori. Ba daang ba tieha i tungsiela ni ing daang tung ba puong ni ming yela, che daang i kung'wong-yela. Ba taawai ni diebu 'puong, ba daang 'ihiye 'yi-diera a na la leu gaa ba 'yemilung ni 'puo. Che ina iye Naangmini, a mang i 'siri ka i veng ku, a tan bunye aning hinihung. I 'suuri ba mang 'ihe 'wieng, i nungbu ang ba baaha iye kpong yaga. I daang ba jeba bahi.

18Haali sanga ni gba bang daang maali napolii a yeli: I ngmini ni ang tarii 'yining 'Iijipiti waaning ni la nga. Bang daang dang u 'suuri yaga jaa.

19Che i hini'gaalii 'jung i daang ba jaanhiba bahi a 'mosogihing. A savaalii baaraa da ba mang 'yire ba seng ngminaa, a na dieraniba 'yie a soring. A 'inning baaraa ming da ba mang 'yire ba seng 'yienguu, a 'wunibo chaanii aning son ni ang sigi ka ba 'tu.

20I daang 'kubong i Sie ang i sung ming sing na 'wunibo. I daang ba mong ba noe i manna ni ming, a da 'kubo kuong ba kong'nyuuri 'jung.

21'Yuomo lijaa'yi ka i kaara ba 'jieng a 'mosogihing. Ba daang ba kong bung jaa. Ba bungyerihi daang ba 'kpi, ba gbee ming ba mori mori.

© 2009 Bibles International.

22Che ing daang 'kubo naalihi aning paalihi ming, a nyogaa 'po 'gbendige 'gbendige. Bila la bang daang die Saihong paaluu 'so, Heesibong naa paaluu ni la bila. Bang daang la die 'Beesang naa Oog paaluu.

23I daang wahiye ba 'biihi ming a'wo sagbani ngmari'bie, che tariba wa kpening a paaluu ni ing yeli 'ku ba ba'mine ka ba kpe ti die 'so ni.

24Ka a niba daang kpe a ti die a paaluu 'so. Ba 'ningbi-tooring, i 'sigihiye a paaluu kpieriba, 'Keenan niba ni. Ing daang diba ing ba 'nuuhing, a langning ba na'mine aning a paaluu niba, ka ba iba bila ni jaa bang nung.

25Bang daang jaudie 'yi-kpienhi aning 'teng-gbani ang numa. Bang die 'deri ang pa aning bungsuunhi jaa buurii 'so, kolinhi ang 'tu baahi, 'girep yori, ooliv dabagihi, ka daari ang ngmana ming daang i jemaa yaga. A 'jung ba da 'diyeng a tigi, a poli poli, che ka ba iinhi ming 'yuoro i suntung ni ang i kpong ni ingang.

26Anaa jaa che ba daang jaanhiye nuori, che die taawai i ingang. Bang di i 'begu ni loo ba 'puoring che ku i dangyeriba ni ang daang kpaahiba ka ba leu waaniba i seng ni. Che ka a niba daang i yela ang 'ihe 'suuri yaga jaa.

27Bila 'jung i daang dibang ing ba domihi 'nuuhing bang dogihiba. Che sanga ni bang daang wa 'bi ba tuora ni 'puong bang 'kong 'kui, ing 'womaa sagbaning. A 'tuuro i hinihung 'gaalii ni ingang, i daang kubong dieriba bang faaba ba domihi 'nuuhing.

28Che bang daang wa nye peenhibu baahi, bang la tung beu i 'ningbi-tooring. Bila 'jung i da bahibang ba domihi 'nuuhing, bang 'so kpiengu ba 'jung. Che sanga ni bang wa leu wa Icong 'kui, ing 'womaa sagbaning. I faabang wagirihi jemaa a 'tuuro i bunye ni ingang,

29che kpaahiba ka i tuong leu tariba wa ing i 'begu ni ingang. Anaa jaa ba daang jigihang a jaanhi ka ba 'tuuro i no'kurihi ni che da tung beu i 'wulibu soe ni iinhing, ana ka nie na ira a tari 'nyivori a 'tuuro a ingang ni. Che bang daang jigihi ba bagibie, a i kung'wong-yela a ba 'wong.

30Anaa jaa che i daang 'diye Icanyiri 'kubo a gara 'yuong jemaa, a di i Sie ni ang 'bi i dangyeriba iinhing kpaahiba. Che ba daang ba 'le ka ba chelihi. Bila 'jung, ing diba ing a paalihi niba ni 'nuuhing.

31Che i bunye kpong ni 'jung i daang ba nyuongba kpeleng kpeleng bii a jaanhiba bahi. ‘bojung Ma la Naangmini, a tan bunye aning hinihung.

32Bila 'jung pampana, ti Naangmini, Naangmingkpong, Kpiengudaana, aning Naangmingjoruu nga ang mang paana 'layiri aning nungbu ang ba baaha. Nang to wa vena ka a tuora nga jaa ang pagiti 'woning ung i fling i 'ningbi-tooring. Anang pagiti, a pagi ti na'mine, ti ningbera, ti Ngming'puohi 'yi-dieriba aning ti dangyeriba, ti ba'mine aning i niba jaa ni. Anang pagiriti a 'yi Asiiriya na'mine 'beri ning a waana jine ni.

33Che i 'tuye sung anani jaa ang pagiti ni 'puong. 'Bojung i tungyeng aning limanihung, che ka tinuu yeng tung beu.

© 2009 Bibles International.

34Ti na'mine, ti ningbera, ti Ngming'puohi 'yi-dieriba bii ti ba'mine kanga jaa ba 'tu i begu ni. Ba ba chelihi i noe aning i 'sierihi ni ing daang di 'kubo ni ming.

35Sanga ni bang daang wa tari ba miihi naalung a nye yelisuunhi jemaa ing i 'kubo ni, ba daang ba tumii. Ba daang ba tumii a teng-gbangkaraa ni ang suma ing di bing ba 'ningbi-tooring ni 'puong. Ba daang ba leu'yi ba tungbee ning ming.

36Nyiti la ni wa. 'Jine 'yemihi liti. A 'teng-gbani ni ming ing 'ku ti ba'mine ka ba 'dire u ngmama aning u bungsuunhi ni, nyiting leu 'yemihi u ingang.

37Ung mang 'yi tona gaga jaa a 'ku a na'mine ni ing bing ti 'jung ni ti yelibee 'jung. Ba 'soye kpiengu ming ti inggbama aning ti 'nii jaa iinhing, a ira ba buobu. Ti 'biye ngmiehikpong 'puong.

38Ama nga jaa 'jung, ti maanaye layiri kpiengaa a seuruu. Ti 'yi-dieriba, ti 'Liivai niba ni aning ti Ngming'puohi 'yi-dieriba ning di ba 'nuuhi maruu.

Nehemiah 10

1Banani ang daang di ba 'nuuhi marihi a gbangung ni la: 'Niihemaiya, a paalikaara Hakalaiya bi-dau ni, aning Zidikaija.

2'Mine la 'Sireeya, Azaraiya, Jeremaiya,

3Paasiyur, Amaraiya, Mali'kiija,

4Haatus, Sebanaiya, Maaluk,

5'Heerim, Meeremot, 'Obadaiya,

6Daaniel, Giinetong, Baaruk,

7Mesuulam, Abaija, Miijaming,

8'Meeyazaiya, Biili'geyai, aning 'Simeeya. Bamahi daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba.

9A 'Liivai niba daang la Azanaiya bi-dau Jeesuwa, Biinuyi ang i Heenadad bi-daba ni kanga, aning Kaadimiel.

10Ba babiihi daang la Sebanaiya, 'Ho-daija, Keelita, Pelaiyah, 'Heenang,

11Maika, 'Riihob, Hasabaiya,

12Zaakur, Serebaiya, Sebanaiya,

13'Ho-daija, 'Beenai, aning 'Binainu.

14A niba 'yi-dieriba daang la bama: 'Peeros, 'Peehat 'Moo-ab, 'fflam, Zaatu, 'Beenai,

15Buunai, Aazigad, 'Biibeeyai,

16Adonaija, Biigivai, 'Eeding,

17'Ee-ter, Hizikaiya, Aazur,

© 2009 Bibles International.

18'Ho-daija, 'Hee-sum, 'Biizai,

19'Heerif, Aanatot, 'Niibai,

20Maagipiyas, Mesuulam, 'Hiizir,

21Meseezabel, 'Zeedok, Jaduuwa,

22Pelataiya,l-leenang, Anaiya,

23'Hosiiya, Hananaiya, Haasub,

24Ha'loo-hes, Piileha, 'Soo-bek,

25'Riihum, Hasaabina, Meyasiiya,

26Ahai'j a, 'Heenang, 'Eenang,

27Maaluk, 'Heerim, aning 'Bee-anaa.

28A niba chelee la a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a 'Liivai niba, a 'di-nobera kaariba, a 'yiengyienibe, a Ngming'puohi 'deu tungtuniba, aningbanani jaa ang daang weli ba miihi 'yi a paalihi niba ingang a 'ku Naangmini 'Begu ni. 'Mine la ba pogiba, ba bi-daba, aning ba 'bi-pogiba. Nie jaa ang daang tari bangbu aning yela 'muni 'wongbu la bila.

29A niba jaa daang paahiye ba ba'biihi ni ang i ningtiinha ni ingang a po. Ba daang poyeng ka bana 'cheniye Naangmini begu ni 'puong. A begu nga ka Naangmini daang 'ku a 'tuuro Moosis, Naangmini tungtuna ingang ni. Duhibeu daang paahiye a puobu ingang a'wo ka banang ba wa 'tu nuori. Ngaang bang daang po a yeli: Ti na chelihiye sung a 'tu Ba Tari Baahaa Daana ti Daana 'wulibu soe aning u yeli'binnihi aning u yeli'tuurihi ni jaa.

30Ti kung mang di ti 'bi-pogiba 'ku a paaluu niba ka ba leu ba pogiba, bii a di ba 'bi-pogiba 'ku ti 'bi-daba.

31Ka a paaluu nibang mang wa waaning bungkuohii bii bung'biri j aa ka ba kuohi a Peenhibu daari, ti kung da a bungbalaa ba seng a daari, bii be-pegi'yiruu jaang. Ti na mang bahiye kuobu a 'yuomo ayo'poin daanang aning sani jaa jugihibu.

32Ti 'bingye nuori ming 'ku ti miihi ka 'yuoni jaa ti na mang ngmaaye sekeli 'pojiihi ata ka 'jiyeni i ti sani, ti Naangmini 'deu tuma yela.

33Ti na iye bila a paanuu'lugirihi yela, a 'beu la 'beu jaa bung'bie sarika ni yela, 'beu la 'beu jaa sarika nyugirihi yela, a Peenhibu 'beu yela, a 'Chiu Paani aning 'tigirihi ni jaa ang bing ni yela. Ti na iye bila a bungpegi'yirihi yela, a beu sarikihi ni ang mangpogira beu 'kuro Iisiriel ni yela, aning ti Naangmini 'deu tuma jaa yela.

34Ti pohiye pohaa a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a 'Liivai niba aning a niba 'puong a na mang waananing a daari 'kuubu ti Naangmini 'deu ni puo. Ti ba'mine 'deri na mang waananiang che 'kuro taa, 'yuoni la 'yuoni jaa a wagiri binnihi ning. Ka ba mang

© 2009 Bibles International.

nyugiraa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini sarika 'ihijie ning a'wo ang seu a Begu 'puong bila ni.

35Ti bingye nuori ming a na mang waaning ti 'teng-gbangu ngmangforihi aning daari jaa ngmama jaa ngmangforihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'yuoni la 'yuoni jaa.

36Ti na mang waaningye ti 'bi-dauforihi aning ti 'nii 'bi-forihi aning ti 'dung-bera aning ti 'dungbilii 'bi-forihi ti Naangmini 'deu ni wa 'ku a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni ang tuna ti Naangmini 'cluing ni a'wo ang seu a Begu 'puong bila ni.

37Ti na mang waaningye ti fora jong'buurihi, ti sarikihi, da'irii jaa ngmanii, a dangpaani aning a kpangpaani a wa 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a wa tihi ti Naangmini 'deu 'tuobu 'deni ning. Ti na mang waaningye ti 'teng-gbangu ming 'pie toe wa 'ku a 'Liivai niba. 'Bojung a 'Liivai niba ning sigi ka ba mang diera a pie toe ti kuobu 'teenhi ni jaang.

38A Ngming'puohi 'yi-diera, Eerong yaangaa ni ming na mang biye a 'Liivai niba seng. A 'Liivai niba ni na mang nyogiye a 'pie toe 'po 'jiihi 'pie a tari kanga 'do waaning ti Naangmini 'deu ni, a wa tihi a 'tuobu bingjie 'deni ning.

39'Bojung Isi'reeli niba aning 'Liivai 'biihi ni na mang tariye a bung'bie, a dangpaani aning a kpaang sarika waaning a 'tuobu 'deni. 'Beng ka Ngming'puohi 'deu buunhu, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang mang tuna ni aning a 'di-nobera kaariba aning a 'yiengyienibe mang be. Ti kung jaanhi ti Naangmini 'deu ni bahi ming.

Nehemiah 11

1A niba 'yi-dieriba ni daang kpieraye Jeruuselem 'puong. A niba chelee da pohiye pohaa a na 'ihi ning'yeni niba 'pie 'puong ka u wa kpiera Jeruuselem puong, a 'yi-kpong pegi'yiruu ning. Che ka bawai a 'pie ni 'puong ti kpiera 'yi-jaaning.

2Ka a niba daang duhi duhisuunhi 'ku daba ni jaa ang daang 'yi ba miihing a na kpiera Jeruuselem 'puong ni.

3Bamahi la a 'gbendige 'ju-daamba ni ang daang kpiera Jeruuselem 'puong. Che a 'Juuda 'yi-berang yeng, nie jaa da mang 'jingye u 'suobu 'jieng ba 'yi-bera ning. Bana la: Isi'reeli 'deme, Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Liivai niba, Ngming'puohi 'deu tungtuniba, aning Soolomong tungtuniba buurii ni.

4'Juuda buurii ni 'mine aning Beenjaming buurii ni 'mine ming daang kpieraye Jeruuselem 'puong. 'Juuda 'biihi daang la Ataaya, Uzaiyaa 'bi-dau ni, Zekaraiya bi-dau ni, Amaraiya 'bi-dau ni, Sefataiya bi-dau ni, 'Maheelaliiyel 'bi-dau ni, Piirez buurii ni kanga.

5Kanga la 'Meyasiiya, Baarulebi-dau ni, Koli'hoo-ze bi-dau ni, Ha'zeeya 'bi-dau ni, A'deeya bi-dau ni, Joiyarib 'bi-dau ni, Zekaraiya bi-dau ni, Sai'lonai bi-dau ni.

6Piirez buurii ni ang daang kpiera Jeruuselem 'puong ni jaa daang iye gandaba koohi anaahi, lijaata aning ba'nii (468).

© 2009 Bibles International.

7Beenjaming buurii ming la bama: Saaliyu, ang daang i Mesuulam 'bi-dau. 'Joowed bi-dau daang la Mesuulam, Pedaiya bi-dau daang la 'Joowed, 'Kooleya 'bi-dau daang la Pedaiya, 'Meyasiiya 'bi-dau daang la 'Kooleya, Iitiel bi-dau daang la 'Meyasiiya, Je'seeya 'bi-dau ni.

8Saa'liyai ming 'puoring, Gaab'e-ai aning Saa'liyai. Koohi awai aning lijeri aning ba'nii (928).

9'Joo-el, Ziikirai bi-dau ni daang la ba kaara. Ka 'Juuda, Seniyuuwa 'bi-dau ni ming daang tohi a 'yi-kpong kaara 'puoring.

10A Ngming'puohi 'yi-dieriba 'puong: Je'deeya, Joiyarib bi-dau ni, aning 'Jeeking.

11'Sireeya daang la Naangmini 'deu ni 'yi-diera, Hilikaiya bi-dau ni, Mesuulam 'bi-dau la Kilikaiya, 'Zeedok bi-dau la Mesuulam, Mireeyot 'bi-dau la Zeedok, Ahaitub bi-dau ni.

12Ba ba'biihi ni ang daang tung a 'deu tuma ni daang iye koohi a'nii aning lijeri aning ba'yi (822). Kanga la A'deeya, 'Jirooham 'bi-dau ni, Pelalaiya 'bi-dau ni, Aamizi bi-dau ni, Zekaraiya bi-dau ni, Paasiyur 'bi-dau ni, Malikaiya bi-dau ni.

13A'deeya taa 'yi-daangdaba da iye koohi a'yi aning lij aa'yi aning ba'yi (242). 'Mine daang la Amaas'eyai, 'Azeeri-el bi-dau ni, Aazai 'bi-dau ni, Mesiilemot 'bi-dau ni, Iimer bi-dau ni,

14aning ba taa, gandakpienhi. Ba daang iye koo aning lijeri aning ba'nii (128). Ba kaara daang la Zaabidiel, Haggedolim bi-dau ni.

15A 'Liivai niba ming 'puong: 'Simeeya ang daang i Haasub bi-dau. Aazirikam bi-dau ni, Hasabaiya bi-dau ni, Buunai 'bi-dau ni.

16Saabetai aning Joozabad, a 'Liivai niba ju-daamba ni 'mineng daang 'so Naangmini 'deu 'yenge tuma kaabu.

17Kanga la Matanaiya, 'yi-diera ni ang da mang 'piili a barika'kuubu aning 'puohibu ni, Maika 'bi-dau ni, Zaabidai 'bi-dau ni, 'Eesaf 'bi-dau ni. Kanga la Bakibukaiya, una daang la a 'yiilung daana u ba'biihi ni 'puong, ka Aabida, Samuuya 'bi-dau ni, Gaalal bi-dau ni, Jediutang 'bi-dau ni.

18A 'Liivai niba ni jaa ang daang 'bi a 'yi-kpong pegi'yiruu puong daang iye koohi a'yi, lijaanaahi aning banaahi (284).

19Aning ming, a 'di-nokaariba ni, Aakub, Taalimong, aning ba taa ni ang da mang kaara a 'di-nobera ni daang iye koo, lijaata aning pie ning ba'yi (172).

20Ka a Iisiriel chelee, a Ngming'puohi 'yi-dieriba chelee aning a 'Liivai niba chelee ni daang bi 'Juuda 'yi-bera jaa 'puuhing. Ka kanga jaa da mang bi u cheng'jieng.

21Che a Ngming'puohi 'deu tungtuniba yeng daang kpieraye 'Oo-fel 'puong. Ka Zaiha aning Giisipa ming daang kaara a Ngming'puohi 'deu tungtuniba.

© 2009 Bibles International.

22'Liivai niba ni ang da 'bi Jeruuselem 'puong ming kaara daang la Uuzai, 'Beenai 'bi-dau ni, Hasabaiya 'bi-dau ni, Matanaiya 'bi-dau ni, Maika 'bi-dau ni. 'Eesaf, a 'yiengyienibe ni ang da mang tuna a Naangmini 'deung ni 'bi-daba ni kanga daang la.

23'Bojung a naa daang 'kuye nuori ba yela ka a 'yiengyienibe na mang 'soye 'lombori kanga, 'beu jaa ning u tuori.

24Petahaiya, Meseezabel 'bi-dau ni, 'Juuda bi-dau 'Ziira biihi ni kanga da la a naa kpambie a niba 'lombori yelitarihi jaa 'puong.

25Che a'wo a kurihing aning a yoring yeng, 'Juuda biihi ni 'mine daang kpieraye Kiirijat Aariba aning u kurihing, Daibong aning u kurihing, Jekaabiziel aning u 'tengbiliing.

26Ba daang kpieraye Jeesuwa puong, 'Moolada 'puong, Beet 'Pii-let 'puong,

27'Heezar Suuwal 'puong, aning 'Bii-er 'Siiba aning u kurihing.

28Ziikilag 'puong, ka 'Mikoona aning u kurihing.

29Ba daang kpieraye En Riimong 'puong, 'Zoora puong, Jaarimut,

30Za'noowa, Aduulam, aning a 'tengbiliing, 'Leekis aning u yoring, 'Aziika aning u kurihing. A 'piili Bii-er 'Siiba a gara Hiinom lohimbo ning bang daang 'jing.

31Beenjaming 'biihing ming daang 'piili 'Giiba 'puong a 'jing Miikimas 'puong, 'E-aij a 'puong aning Beetel 'puong aning a kurihing.

32Bang daang kpiera Aanatot 'puong, 'Noob 'puong, Ananaiya 'puong,

33a kpiera 'Heezor 'puong, 'Reemaa 'puong, Giitayim 'puong,

34a kpiera 'Hee-did 'puong, 'Zibooyim 'puong, Nebaalat 'puong,

35a kpiera Lood 'puong, 'Oono 'puong, aning 'Nu-tungtuniba Lohimbo ning.

36A 'Juuda 'Liivai niba 'sii 'sii ni 'mine daang Nye Beenjaming 'puong.

Nehemiah 12

1A Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ning Zeruubabel, Siyaalitiyal bi-dau ni amng Jeesuwa ang daang wa ni la bama: 'Sireeya, Jeremaiya, Eezira,

2Amaraiya, Maaluk, Haatus,

3Sekanaiya, 'Riihum, Meeremot,

4Iid'o, Giinetong, Abaija,

5Maiyaming, 'Meadaiya, Biiliga,

6'Simeeya, Joiyarib, Je'deeya,

7Saaliyu, 'Ee-mok, Hilikaiya, aning Je'deeya. Bamahi daang la a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning ba babiihi ni ju-daamba Jeesuwa 'beri ning.

© 2009 Bibles International.

8A 'Liivai niba ming daang la Jeesuwa, Biinuyi, Kaadimiel, Serebaiya, 'Juuda, aning Matanaiya. Una ning u ba'biihing da mang diera 'yie a barika 'puohibu 'yieme 'puong.

9Bakibukaiya aning 'Yuunai, ba ba'biihi ni ming da mang seri 'yi ahiye ba 'ningbi-tooring ba tuma 'puong.

10Jeesuwang dogi Joiyakim. Joiyakim dogi 'Ilaiyasib. Ilaiyasibing dogi Joiyada,

11Joiyadang dogi Joonatang, ka Joonatang ming dogi Jaduuwa,

12Joiyakim lieri ning, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ba'mine jagihi 'yi-daangdaba ni daang la: 'Sireeya jaga: Mireeya. Jeremaiya jaga: Hananaiya.

13Eezira jaga: Mesuulam. Amaraiya jaga: Jeho'heenang.

14Maaluk jaga: Joonatang. Sebanaiya jaga: 'Joosef.

15'Heerim jaga: Aadina. Mireeyot jaga: Heelikeyai.

16Iid'o jaga: Zekaraiya. Giinetong jaga: Mesuulam.

17Abaija jaga: Ziikirai, Miiniyaming 'bi-dau ni. 'Mowadaiya jaga: Piilitai.

18Biiliga jaga: Samuuya. 'Simeeya jaga: Jehoonatang.

19Joiyarib jaga: Mati'neeyi. Je'deeya jaga: Uuzai.

20Saaliyai jaga: Kaaleyai. 'Ee-mok jaga: 'Ii-her.

21Hilikaiya jaga: Hasabaiya. Je'deeya jaga: Netaaniyel.

22Peerisiya 'deme naa Daraiyus naalung sangang, a 'Liivai niba aning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba 'yoe daang seu bingyeng. Banani ang daang i 'yi-daangdaba 'llaiyasib, Joiyada, 'Joheenang aning Jaduuwa 'mine beri ning la bila.

23'Liivai buurii ni, a ba'mine 'deri 'yi-daangdaba ni ang daang bibe a waana 'llaiyasib 'bi-dau 'Joheenang beri ning 'yoe daang seuye a yeli'kori gbangu ni 'puong.

24A 'Liivai niba ming 'ju-daamba daang la Hasabaiya, Serebaiya, aning Jeesuwa, Kaadimiel bi-dau ni. Ka ba ba'biihi ni da mang seri 'yi ahi bang 'tori taa a na 'pugiro che 'puoho barika 'sii 'sii che 'kuro taa a'wo 'Deevid, a Naangmini nie ni ang daang ku nuori bila ni.

25Matanaiya, Bakibukaiya, 'Obadaiya, Mesuulam, Taalimong aning Aakub da iye 'di-nokaariba a da mang 'bi a 'di-nobera 'tuobu 'deri ning kaara.

26Ba daang biye 'be Joiyakim, Jeesuwa 'bi-dau ni, Joozadak bi-dau ni 'tiering aning 'Niihemaiya, a paalikaara, aning Eezira, a Ngming'puohi 'yi-diera ang daang i begu-karima ni beri 'puong.

27A Jeruuselem daangguoni ni Ngmini di'kuubu daari, ba daang biehiye a 'Liivai niba ni ba 'jiihi ni jaang a na waaningba Jeruuselem ka ba wa 'di a Ngmini di'kuubu aning nyengka. Ba na iye bila ning barika 'puohibu aning 'yiembu jaa, ka peretengmirihi aning penihi aning 'konihi puo.

© 2009 Bibles International.

28Ka a 'yiengyienibe buurii ni daang lang taa a 'yi Jeruuselem 'gbendige ni, a 'yi 'Nitoofa 'deme kurihi ni.

29'Mine daang 'yiye Giiligal 'deu aning'Giiba aning Aazimavet kuolihi ni. 'Bojung a 'yiengyienibe daang meye ba kurihi a 'gili Jeruuselem jaa.

30'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba daang i ba miihi 'forifori che i a niba, a 'di-nobera aning a daangguoni ming ang i 'forifori.

31Mang daang waaning 'Juuda 'yi-dieriba ni a daangguoni 'ju, a daang 'ihi barika 'puohibu 'yiengyienibe 'sii 'sii jemaa 'jiihi a'yi. Kanga daang gaaye 'nuduri a daangguoni ingang, a Sagiri 'Di-nokpong ni seng.

32Ka 'Hoseeya aning a 'Juuda 'yi-dieriba ni tarang daang 'tu ba 'puoring.

33Ka Azaraiya, Eezira, Mesuulam,

34'Juuda, Beenjaming, 'Simeeya, Jeremaiya,

35aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba buurii ni 'mine puo a tari biengkonihi: Kanga la Zekaraiya, Joonatang bi-dau ni, 'Simeeya bi-dau ni, Matanaiya 'bi-dau ni Mai'keeya 'bi-dau ni, Zaakur 'bi-dau ni, 'Eesaf 'bi-dau ni.

36U ba'biihi ming la: 'Simeeya, 'Azeeri-el, Mila'leeyai, Giilalai, 'Meyeeyai, Netaaniyel, 'Juuda, aning 'Hanee-nai. Ba daang tariye 'Deevid, a Naangmini nie ni 'yieme bungngmirihi. Eezira, a 'begu karima ning daang die 'yie.

37A 'Bulee Di-nokpong ni sieng, ba daang 'toriye 'Deevid 'Yi-kpong ni danyina ti 'do, a daangguoni danyina ning. Bang pari Deevid 'deu ni che 'do a gara ti ing a Kuong 'Di-nokpong ning, sa'muni seng.

38A barika 'puohibu 'yiengyienibe 'sii ni kanga daana da gaaye 'lombo-jaala. Ka n ning a niba tarang ni daang 'bi 'puoring a daangguoni 'jung, a gara ti pan a Paanuu 'deri 'deduoruu ni che gara a Daangguong Yelingu ni ingang.

39Ting ti 'do lifiriam Di-nokpong ni ming, a 'do a 'Di-nokpong 'Koree ni, a 'do a Jima 'Di-nokpong ni, Hanaaniyel 'deduoruu ni, a Koo 'deduoruu ni, che gara a Piihi 'Di-nokpong ni ingang. Bang daang ti ahi a Pogiriba 'deu 'Di-nokpong ni sieng.

40'Beng la ka a barika 'puohibu 'yiengyienibe 'sii 'sii a'yi ni daang ahi a Naangmini 'deu ning. Bila ning u ju ka n ning a paalikaariba tarang ni ang da puo n ingang ni daang i.

41Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'Ilaiyakim, 'Meyasiiya, Miiniyaming, Mai'keeya, 'Eelai 'Ihiyoyiinai, Zekaraiya, aning Hananaiya daang tari biengkonihi.

42Ka 'Meyasiiya, 'Simeeya, Eli'ee-zer, Uuzai, Jeho'heenang, Mali'kiija, 'Iilam aning li-zer 'mine ming puo. A 'yiengyienibe daang 'yieneng ang 'duoro. Jezirahaiya daang la ba 'yi-diera.

© 2009 Bibles International.

43A daari ming ba daang 'ihiye sarikabera che nyenging ming. ‘bojung Naangmini daang iyeng bang nyenging aning nyengkakpong. A pogiba aning a 'bibilii ming daang nyengingyeng. Bang daang 'wono Jeruuselem nyengka ni toori j aang.

44A wagiri ning u 'ju bang daang 'ihi ba 'mine bang na kaara a 'tuobu 'bingjie 'deri ni. 'Beng bang mang 'binne a sarikihi, a ngmangforihi aning a 'pie toe ni. Ba daang 'ihibeng ka ba mang laanha a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba toe ni a begu ang bing ka a mang gaa ba 'jie ni a 'yire a 'yi-bera yori ning waana inna a 'dering. ‘bojung 'Juuda daang nyengingye a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba ni ang daang tuna ni yela.

45Ba daang tungye ba Naangmini 'yobe-tuma aning a 'forihung iibu 'yobe-tuma. A 'yiengyienibe aning a 'di-nobera kaariba ming daang tungye a tuma. A 'tuuro Deevid aning u bi-dau Soolomong nuori bang daang tung bila.

46‘bojung 'Deevid aning 'Eesaf beri ning, a sang'kongkoruu sanga ning, 'yiengyienibe 'yi-dieriba daang biye 'be, ka Naangmini 'pugibu aning barika 'puohibu 'yieme ming da mang bibe.

47Zeruubabel 'beri ning aning 'Niihemaiya 'beri ning, Isi'reeli jaang da mang tihi a 'yiengyienibe aning a 'di-nobera kaariba toe. Ba da mang tihiye 'beu jaa tuori. Ba da mang weliye a bungpegi'yirihi ni ming 'ku a 'Liivai niba, ka a 'Liivai niba ming welaa 'ku Eerong biihi ni.

Nehemiah 13

1A daari ba daang karingyeng a 'yi 'Moosis Gbangu ni 'puong ka a niba 'wong. Bang daang nye ang seu u 'puong ka Aamong nie bii 'Moo-ab nie jaa daang to wa kpiera Naangmini langbu ni jaa.

2'Bojungba daang ba di siimaa aning kuong 'tuohining Isi'reeli niba, che daang di 'libie ha 'Beelam ba yela ka u duhi duhibee ingba. Anaa jaa che ti Naangmini daang nyogiye a duhibeu leu duhisung.

3Sanga ni bang daang wa 'wong a 'Begu, ba daang weliye a ningjera jemaa ni jaa a 'yi Iisiriel ingang.

4Seni che ka ngaang daang wa i, 'Ilaiyasib, a Ngming'puohi 'yi-diera ni daang 'soye kpiengu ti Naangmini 'deu 'tuobu 'deri ni iinhing U ning Tobaiya daang langye yelikanga.

5Ung daang maali 'de-kpong kanga 'kuu. 'Beng bang da mang 'binne a bung'bie sarikihi, a iinsens, a tungtungbuunhu, a bung'bie 'pie toe, a waingpaani aning a kpaang ni. Anani yela nuori ang da 'bing ka ba mang dia 'ku a 'Liivai niba aning a 'yiengyienibe aning a 'di-nobera kaariba ni la bila, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba sarikihi bang kubo ni ming puo.

© 2009 Bibles International.

6Che ama jaa ang daang wa ira ka n da 'chi Jeruuselem 'puong. 'Bojung Aritazeerikisis, Baabilong naa ni naalung 'yuong 'pihita aning a'yi ingang ka n daang leu gaa a naa 'jie. 'Beng la ang daang wa ira 'beri awala, mang suhi son a naa seng.

7Mang daang wa Jeruuselem a wa nye beu ni Ilaiyasib ang tung 'ku Tobaiya ni, a'wo ung daang maali kpe'jie 'kuu a Naangmini 'deu jagihing ni.

8Ang daang ima 'pu-saang 'haali. Bila 'jung n daang vaye Tobaiya 'deu buunhu jaa 'yining a 'detmg loo.

9Bila 'puoring mang daang yeli bang maali a 'deri ang i 'forifori. Che mang daang leu tari a Naangmini 'deu tungtungbuunhu ni wa ing a 'puuhing. Ka a bung'bie sarika aning a iinsens ming da puo.

10N da nyiyeng ming ka ba daang ba 'kuro a 'Liivai niba ba toe ni. 'Bojung a 'Liivai niba aning a 'yiengyienibe ni ang da mang tuna a tuma ni kanga jaang daang leu gaa u yoo.

11Bila la mang da 'miing a ningbera ingang, a yeli: Wala 'jung yeng jaanhi Naangmini 'deu ni bahi? Mang da laanhiba lang taa a diba ing ba tumihing.

12'Beng la ka 'Juuda jaa daang tari a bung'bie, a waingpaani, a kpaang 'pie toe ni waaning a 'tuobu 'bingjie.

13Mang daang 'ihi Selemaiya, a Ngming'puohi 'yi-diera aning 'Zeedok, a 'begu kanima, a 'ihi Pedaiya ming a 'Liivai niba 'puong bang i bungnanee kaariba a 'tuobu 'deu ning. 'Heenang, Zaakur 'bi-dau ni, Matanaiya 'bi-dau ning daang tohi ba ingang. 'Bojung ba daang jeribang bang i limanpaalii 'deme. Ba tuma daang la ka ba mang tora 'kuro ba ba'biihi ni.

14Nang tiehi n yela, 'oo n Naangmini, a'wo a bila nga yela. Nang to wa 'duuro n tungsuunhi ni mang tung 'ku n Naangmini 'deu aning u tuma ni baha.

15Ana 'beri ni 'puong mang nye niba 'Juuda puong bang tuna a 'girep neu'jiihing a Peenhibu daari a waananing ka'gbine ming. Bang daang digira waing, 'girepihi, kangkanga ngmama aning 'tuobu 'irii jaa bang tari waaning Jeruuselem 'puo a Peenhibu daari ni a 'tuoro buunhi. Mang daang kpaahiba a beu ni bang da kuoha buunhu u ingang ni yela.

16Taiyer daba ming daang kpieraye beng, a da mang waaning jima aning bungkuohi 'irii jaa. Ba da mang kuohaang a Peenhibu daari a ku 'Juuda 'biihi, Jeruuselem ming 'puong.

17'Beng la mang daang 'miing a 'Juuda ningtiinha ni ingang a yeli 'kubo: 'Bo yelibeu la yeng ira bila a mang di bila degiraning a Peenhibu beu?

18Ngaang naani ka ye ba'mine daang i ka ti Naangmini waaning a baleu nga jaa ti ingang aning a 'yi-kpong nga ming ingang nii? Che yeng nang waananing 'su-kpiengaa Iisiriel ingang a paaha, a 'tuuro a Peenhibu beu degibung.

© 2009 Bibles International.

19Bila daang la a Jeruuselem 'di-nobera ning. 'Jie ang daang wa suora, seni che ka a Peenhibu beu na 'piili, mang yeli ka ba pogi a 'di-nobera, che 'ku nuori ming ka ba ta wa 'yuoraa a gara a Peenhibu 'beu ang na wa pari. 'Beng la mang daang 'ihi n tungtuniba ni 'mine ing a 'di-noberang, ka ka ba ta wa tari 'tuobu jaa kpe waaning a Peenhibu daari.

20'Dayeni bii gberi 'buyi ka a yaagu-iriba aning a bungkuohi 'irii jaa kuohiba da jeng Jeruuselem samaning.

21'Beng la mang daang kpaahiba, a yeli 'kubo: Wala la yeng mang Jena a daangguoni sieng? Ka yenang la i bila, n na nyogihiyeng. A 'piili ana wagiri ning a gara, ba ba la wa a Peenhibu daari jaa.

22Mang daang yeli a 'Liivai niba ming ka ba i ba miihi 'fori, che gaa ti kaara a 'di-nobera ka a Peenhibu beu ni welipegi'yi. Nang tiehi n yela, 'oo n Naangmini a'wo a bila nga ming yela, a ima 'chihi a 'tuuro i hinihung kpong ni ingang.

23A beri ning n daang nyiye 'Juuhi ang di pogiba ang 'yi Aasidod, Aamong aning 'Moo-ab.

24Ka ba 'biihi tarang da mang yera Aasidod kokori che kung bang yeli 'Juuda kokori yeng, a da mang yera niba nga bii bamahi kokori.

25'Beng la mang daang 'miing ba ingang a duhi duhibee ingba. N daang ngmiye ba 'mine che tagihi ba ju-kooni vuohi, a veng bang po Naangmini, a yeli: Ye to wa dira ye bi-pogiba 'kuro ba bi-daba ka ba ira ba pogiba, bii a dira ba 'bi-pogiba kuro ye 'bi-daba bii ye miihi.

26Ama taa naaning daang veng ka Soolomong Iisiriel naa tung beu ni bi? Che paalihi jemaa 'puong, naa jaa daang ba maahuu a'wo u Naangmini ang daang numuu bila ni. Ka Naangmini daang bimuu naa Iisiriel jaa ingang. Che anaa jaa, pogisaamba daang vengyeng ung tung beu, 'haali una gba.

27A sigiyeng ka ti nang 'wono yeng ira a yelibebera nga jaa a jaanha ti Naangmini nuori che nang dira pogisaamba?

28Ka Joiyada bi-daba ni kanga, 'Ilaiyasib, a Ngming'puobi 'yi-dierikpong kpong bi-dau daang i Sanibaalat, a Hooronai 'deenhuu ni diema. Bila 'jung n daang karuung tmg 'yi n seng.

29Nang tiehi ba yela, 'oo n Naangmini. 'Bojung ba degiye a Ngming'puohi 'yi-dieri aning a Ngming'puohi 'yi-dieri 'layiri ni aning a 'Liivai niba.

30Bila mang daang iba 'fori a 'yi yelisaana jaa ingang. N daang kuye a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a 'Liivai niba 'yobe-tuma ming, kanga jaa aning u tuma.

31Mang da mang veng ka a daari aning a ngmangforihi sarikihi ni ming waana a bogung. Nang tiehi n yela, 'oo n Naangmini a ima sung.

© 2009 Bibles International.

Esther

Esther 1

1Ahaziu-iiras 'beri ning daang la. Ahaziu-iiras ngang daang 'di naang ka u naalung 'yi Iindiya a wa ti to Kuus, ka a paaluu 'gbendigihi daang i koo, lijeri aning ayo'poin.

2Ana 'beri ning ka Naa Ahaziu-iiras daang 'jing u naalung na'kogong ang da 'bi Suusang a na'de-kpoming.

3U naalung 'yuomo ata 'puong ung daang maali siingkpong 'ku u ningbera jaa aning u tungtuniba jaa, aning Peerisiya aning 'Miidiya 'sojehi 'yi-dieriba. Ka a paaluu 'gbendigihi ningtiinha aning na'biihi jaa daang wa 'jing u 'ningbi-tooring.

4A wagiri ung daang 'wuli u naalung ni bungdaalung ang i kpong aning u girima nanihung 'gaalii 'beri jemaa. 'Beni koo aning lijaanaahi daang la.

5A 'beri nga ang daang wa baahi ka a naa maali siingkpong 'ku niba ni jaa ang da 'bi a na'de-kpoming, Suusang 'puong. A ningnanee aning ningbaaliba jaa ung daang maali a siingkpong 'ku a na'yiri dabaga jaga 'puong. 'Beni ayo'poin ung daang i bila.

6Bang daang di tanpieni aning tan'sugini ngmaa patiisahi, a di masari 'ngmie aning 'ngmi jimejimehi 'lea mari wan fintie aning maaribal piilahi ingang. A ga'dohi daang iye salima aning wari. Ka a 'tenge ning ang daang ahi ni i 'ku-pieni aning 'ku-nanee aning maaribal aning 'ku-sagilaa.

7Bang daang ing babtmg'nyuuriln sannii bung-innihing ka a bung-innihi kanga jaa ning u to i dabang. Ka naalung waing daang 'gaali a tuuro bila ni a naa taribu ang daang sing.

8Ka a 'nyuubu daang i a'wo bila ni 'begu ang 'bing ni. Nie jaa daang ba fira u to. 'Bojung a naa daang yeli 'kuye u 'deu kari'chihi ka ba mang ira 'kuro nie jaa bila ni ung buora.

9Ka Poginaa Vaasitai ming daang maali siingkpong 'kupogiba ni ang 'bi naalung 'deu ni ang da i Naa Ahaziu-iiras 'suobu ni 'puong.

10A 'beri ayo'poin daari, sanga ni waing ang daang wa i ka a naa 'puo peli ni, ung 'ku a dauvarihi bayo'poin ni nuori. Bana la 'Mihuumang, Biizita, Har'boona, Biigita, Abaagita, 'Ziitar aning Kaarikas ang daang tuna Naa Ahaziu-iiras seng.

11Ung daang yeli ka ba ti waaning Poginaa Vaasitai ka u 'chigi u naalung 'jupiluu a wa a naa 'ningbi-toori, a wa 'wuli a niba aning a ningbera u vielung. 'Bojung u daang vielang 'ningbiri kaabung.

12Che ka Poginaa Vaasitai daang jaanhi ka u wa, a jaanhi a naa nuori ni ung daang 'ku u dauvarihi ni. Bila 'jung ka a naa 'suuri daang 'ihi yaga ka u 'sikiri jaa tuli.

13'Beng la ka a naa daang yeli yela 'ku u yengbanginiba ni ang bang a wagirihi ni. 'Bojung bila ka a naa daang mang ira banani jaa ang bang a 'begu aning saree ngmaabu 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

14Banani ang daang mang pieluu la Kari siina, 'Siitar, Aadimata, Taarisis, 'Mii-rez, Maarisina aning Mimiyuukang. Bana la naliiihi bayo'poin ang da 'yi Peerisiya aning Miidiya paaluung. Bana la niba ang daang tari sori ka ba kpiera a naa seng, ka ba ahi'jie daang gaa nie jaa a paaluung.

15Ung daang yeli: Wala ting na i Vaasitai, a 'tuuro a 'begu? 'Bojung u ba 'tu Naa Ahaziu-iiras nuori ni ung 'ku a dauvarihi ni?

16Ka 'Mimiyuukang daang die yeli a naa aning a naliiihi 'ningbi-tooring: A naa 'yong ingang naani ka Poginaa Vaasitai bori. U boriye a na'biihi jaa aning niba jaa ang 'bi Naa Ahaziu-iiras 'gbendigihi jaa ingang.

17'Bojung a pogiba jaa na wa bangye a poginaa iibu nga ka ba siriba leu i foori ba 'ningbiring. Ba na mang yeling: Naa Ahaziu-iiras da 'kuye nuori ka Poginaa Vaasitai wa u 'ningbi-toori che ung jaanhi.

18'Jine 'jine nga Peerisiya aning 'Miidiya na'bi-pogiba ang 'wong a naa poga iibu nga na mang yeliye bila to 'ku a naa ningbera jaa. Bila 'jung 'ningbi-kpe aning 'suuri na 'uging 'gaali.

19Ka anang na peli a naa 'puo, u 'bing naalung mara ka ba sebaa ing Peerisiya aning 'Miidiya 'begiri puong, ka a kung la bang leuhi, a yeli ka Vaasitai to la wa waana Naa Ahaziu-iiras 'ningbi-toori. Veng ka a naa leuhi Vaasitai naalung ahi'jie ni 'ku nie kanga ang sebuu.

20Ka a naa mara ni ung na 'bing ning wa gaa u paaluu jaa, 'bojung a paaluu daang iye kpong, pogiba jaa na 'kuriye ba siriba girima. Ningnanee aning ningbaaliba jaa pogibang na ira bila.

21Ka bila ni bang dieyeli ni daang peli a naa aning a naliiihi puuhi. Ka a naa daang tung bila ni 'Mimiyuukang ang yeli ni.

22'Beng la ung daang tihi gbama ang gaa a naa 'gbendigihi jaa. Ka 'gbendige jaa daang nye u tuori a 'tuuro bila ni ang seu ni. Ung daang 'ku niba jaa ming ba kokoeng. Ung daang yeli kokori jaang ka dau jaa i 'yi-daangdau u minga jagang.

Esther 2

1Amahii 'puoring, Naa Ahaziu-iiras 'su-kpiengaa ni ang wa 'sigi, ung leu tiehi Vaasitai yela aning bila ni ung i ni. Ung leu tiehi mara ni ming ang bing u yela ni.

2'Beng la ka a naa tungtuniba ang daang tunuu yeli 'kuu: Veng ka ba bo pogisarivieni ang nang ba bang daba wa 'ku a naa.

3Veng ka a naa 'ihi tungtung-ningbera bing u naaltmg 'gbendigihi jaa, ka ba laanhi pogisarivieni ang nang ba bang daba waaning Suusang a na'de-kpong, a waaning a pogiba 'deu. Ka a naa dauvaraa bang buona Heegai ang kaara a pogiba ni kaariba, a veng ka ba 'kubo vielang bomboba.

© 2009 Bibles International.

4Veng ka pogisaraa jaa a naa ang nung die Vaasitai 'jie a i poginaa. Ka a yeli nga daang peli a naa puo. Ung daang tung bila.

5'Juu kanga bang buona Mooredekai daang 'biye Suusang a na'de-kpoming. U daang iye 'Jeeyir bi-dau, ka 'Jeeyir i Siimai bi-dau, ka Siimai i Kiis ang i Beenjaming buurii bi-dau.

6Kiis daang paahiye banani bang ngminyogi Jeruuselem 'puong waaning ni, a daang lang ning banani bang da ngminyogi paahi Jekonaiya ang daang i 'Juuda naa ingang ni. Bana ka Nebiukadineezer ang i Baabilong naa daang tari waaning ni.

7Mooredekaing daang 'guoli Hadaasa, u bakpong 'bi-poga, una bang la buona Eesiter ni, bojung u daang ba tan ba bii ma. A pogisaraa nga daang vielang inggbaning aning 'ningbisogong. Sanga ni u ba aning u ma ang daang wa kpi, ka Mooredekai diu a'wo u minga 'bi-poga.

8Sanga ni a naa nuori aning u mara ni ang daang yaari ni bang daang laanhi pogisarihi jemaa waaning Suusang a na'de-kpong wa ku Heegai. Bang daang waaning Eesiter ming a naa 'deu. Ka Heegai ni ang kaara pogiba ni daang kaaruu.

9Ka a pogisaraa daang peli u 'puo, ung nye nungbu u 'ningbiring. Ung daang 'kuu bomboba 'wieng a paahi u btmedirihi ingang. Ung daang 'kuu bi-pogitungtuniba bayo'poin bang 'lugihi 'kuu a 'yi a naa 'deung. Ka Heegai daang diu aning u bi-pogitungtuniba bing a pogiba 'deu jaa 'ji-vielaang.

10Eesiter daang nang ba 'wulibo u niba bii u dogirii, ‘bojung Mooredekai da kpaahuung ka u ta wa 'wuno.

11Ka Mooredekai da mang yo 'chene a pogiba kpe'jie ni jaga 'ningbi-tooring beu la beu jaa ka u bang bila ni Eesiter ang ira aning bila ni ang pagiruu.

12Pogisaraa jaa da mang tariye wagiri nga ung na wa Naa Ahaziu-iiras 'ningbi-toori ka unang wa di 'chiuri 'pienaayi kaa u minga 'jieng baahi a'wo bang bing 'kubo bila ni. Ngaang la ka ba vielung maalibu wagiri mang di. 'Chiuri ayuobi bang da mang di so muur kpaang, a di 'chiuri ayuobi maali ba miihi ning bung'nyuu-noohi aning a pogiba vielung bungsuorihi jaa.

13Ngaang ka pogisaraa jaa da mang wa Naa Ahaziu-iiras seng. Bung la bung jaa ung buora bang da mang 'kuu ung 'yi a pogiba kpe'jie gara a naa 'deu.

14'Ji-maarii wagiri ung da mang gaa. 'Jie ang la wa nyaa ung leu kpe a pogiba 'yiiltmg 'deu ni. U da mang waye a naa dauvaraa bang buona Saasigaz seng. Una daang la a kongkiubainihi kaara. U da ba mang la waana a naa seng 'see a naa 'puo ang peli u yela ung buong u 'yuori ung wa.

15Eesiter daang iye Aabi'hel bi-poga, ka Aabi'hel i Mooredekai bakpong. Unang daang diu ung leu u minga 'bi-poga ni. Ka a naa seng gaabu daang ta Eesiter. U daang ba suhi btmgjaa 'see kawani a naa dauvaraa Heegai ang 'so a pogiba kaabu ni ang 'wuluu. Ka Eesiter da mang nye nungbu banani jaa ang da mang nyiu ni seng.

© 2009 Bibles International.

16Bang daang di Eesiter kpening Naa Ahaziu-iiras najangu a 'chiuri 'pie 'puong. 'Tii-bet 'chiung la bila, u naalung 'yuomo ayo'poin 'puong.

17Ka a naa daang nung Eesiter a gaa a pogiba jaa. Ung daang nye bunye aning nungbu u seng a gaa a pogisarihi ni jaa ang ba bang daba ni. A 'Jung ung daang di a naalung 'jupiluu 'chiguu, a lebuu poginaa Vaasitai bogung.

18'Beng la ka a naa daang maali siingkpong a 'ku u tungtung-ningbera aning u tungtuniba jaa. Eesiter siingkpong daang la. Ung daang bing 'beu bang na peenhi a 'gbendigihing, a tihi 'kuubuhi a 'tuuro bila ni a naa taribu ang daang sing.

19Sanga ni bang la wa lang a pogisarihi ang ba bang daba 'yiilung sanga ni, ka Mooredekai daang 'jing a naa 'di-nokpoming.

20Eesiter daang nang ba 'wuli u dogirii bii u niba seni a'wo bila ni Mooredekai ang daang kpaahuu ni. 'Bojung Eesiter daang 'tuye Mooredekai nuori a'wo sanga ning ang da nang baara u seng ni.

21A beri ning Mooredekai ang 'jine a naa 'di-nokpoming ni ka a naa dauvarihi 'bayi 'mine bang buona Biigitang aning 'Tiires, ang daang i 'di-nokaariba 'suuri daang 'ihi. Bang daang bo son ka ba ku Ahaziu-iiras.

22Ka Mooredekai daang wa bang a yeli a yelaa 'ku Eesiter, a poginaa. Ka Eesiter daang ing a naa 'duoho Mooredekai 'yuoring.

23Bang daangpiehi a yela a ti nye ka a iye bila. Beng la bang daang diba chagi daang. Bang daang sebaa ing ba wagirihi yelitarihi gbangu 'puong a naa 'ningbi-tooring.

Esther 3

1Amahii 'puoring Naa Ahaziu-iiras daang 'duohiye 'Heemang. Unang i 'Ee-gag buurii Hame'deeta bi-dau ni. Ung daang 'duohuu, ka u ahi'jie 'do gaa a na'biihi jaa ang da bi u seng.

2Ka a naa tungtuniba jaa ang da 'bi a naa 'di-nokpoming da mang 'churi, a 'ku 'Heemang girima. 'Bojung bila ka a naa daang 'bing a'wo u yela. Che Mooredekai yeng da ba mang 'churi bii a 'kuu girima.

3'Beng la ka a naa tungtuniba ang daang 'bi a naa 'di-nokpoming yeli 'ku Mooredekai: Wala la ing ba 'tuuro a naa nuori ni?

4Bang da mang yera yela 'kuruu 'beu jaa che ang ba 'wono ni, bang yelaa 'ku 'Heemang. Ba da iye ngaang ka ba nye ka Mooredekai yeliyaga ni na ahi bii. Bojung u daang yeli 'kubong ka una iye 'Juu.

5Sanga ni 'Heemang ang wa bang ka Mooredekai ba 'churo bii a kuruu girima, ka 'Heemang daang fuuhi u jaa aning 'suuri.

6Ung daang jaanhi ka u nyogi Mooredekai 'yong, bojung ba daang yeluung Mooredekai niba yela. Che ka 'Heemang daang buora ka u ku 'Juuhi jaa ang 'bi Ahaziu-iiras naalung lombori jaang, Mooredekai niba la bila.

© 2009 Bibles International.

7Bang daang mang loo Puur bii a bugi 'Heemang 'ningbi-tooring 'beu la 'beu jaa, 'chiu la 'chiu jaa, a 'piili 'chiu-fora bang buona Naisang a gara 'chiuri 'pienaayi bang buona Be-dar. Ahaziu-iiras 'yuong 'pienaayi 'diibu 'puong la bila.

8'Beng la ka 'Heemang daang yeli ku Naa Ahaziu-iiras: Niba 'mineng mihing yaari a niba puong i naalung ni 'gbendigihi jaang. Ba begiri iye dabang a 'yi niba jaa 'begiring. Ba ba 'tuuro a naa begiri. Bila 'jung a ba tan tona 'ku naa ka ba kpeling u paaluung.

9Ka bilang peli naa 'puo, veng ka mara seu bing ka ba kuba. N na yeuye 'libi-wari taalentihi 'tuhi 'pie a 'ku niba ni ang na 'so a tuma ni ka a kpe a naa bungnanee 'bingjiihi.

10Ka a naa daang 'ihi u maribu 'nu-finti a di 'ku 'Heemang. Unang i 'Ee-gag buurii Hame'deeta bi-dau, a 'Juuhi dondoma ni.

11Ka a naa daang yeli 'ku 'Heemang: Tani a 'libie aning a niba a di tung ning bila ni ang sigihii.

12'Beng la bang daang tung buong a naa gbangseuriba a 'chiu-fora 'beri 'pienaata daari. Bang daang seu mara a'wo bila ni jaa 'Heemang ang daang 'ku nuori. Ung daang sebaa ku a naa 'gbendigi-kaariba aning paalikaariba ang daang kaara a 'gbendigihi kanga jaa. Ung daang sebaa 'ku a niba jaa tuma ningbera ang bi a paaluu 'gbendigihi jaang, a 'ku niba jaa a gbama ba kokoeng. Naa Ahaziu-iiras 'yuoring ang daang seu a man a naa 'sieree 'nu-finti.

13Bang daang di a gbama tuoli tungtuniba a naa paaluu 'gbendigihi jaa ka ba saang 'Juuhi jaa, a kuba 'bebeyeni a baahi ba yela, ning'bile bii ningnyaangaa, bibilii bii pogibera. A 'piili a 'yuoni ni 'chiuri 'pienaayi 'puong, una bang buona 'Ee-dar ni, u 'beri 'pienaata daari bang na i bila a che laanhi ba 'suobu jaa tari.

14A gbangu nga taa na gaaye a paaluu 'gbendige jaa a i mara. Ba na sebuung gbanggbaling 'wuli niba jaa ka ba i 'siri 'gu a daari.

15Ka a tungtuniba daang 'yi 'bring a 'tuuro a naa nuori. Ba daang muoliye a mara yela Suusang, a na'de-kpoming. 'Beng la ka a naa ning 'Heemang daang 'jing ka ba 'nyu bung'nyuurihi, che ka a 'yi-kpong, Suusang daang 'bi yengyelang 'puong.

Esther 4

1Mooredekai ang daang wa bang bila ni jaa ang tung, ung chiehi u kpari che di buorihi kpari yeti a mihi u inga tampelung. Ung daang 'yi a 'yi-kpong gaalingga a 'cheehi a 'kong nimiha yaga.

2Ung wa ta a naa 'di-nokpong, bojung nie jaa daang ba tari son ka u kpe a naa 'di-nokpong aning buorihi kpari.

3A paaluu 'gbendige jaa a naa nuori aning u mara nga ang daang wa ta, laa'dimii ang i kpong da mang biye a 'Juuhi 'puong, a lang ning no'le aning 'kuori aning 'cheehibu. Ka ba kpong 'jie daang ing buorihi kpari jeng a di tampelung mihi ba miihi.

© 2009 Bibles International.

4Bila la ka Eesiter bi-pogitungtuniba aning dauvarihi daang wa yeluu, ka dabieng daang kpe a poginaa 'gaali. 'Beng la ung daang di kpari tihi ka ba ti yeti Mooredekai che yaahi u buorihi kpari ni. Che ung daang jaanhaa.

5Ka Eesiter daang tung buong 'Hee-tak, a naa dauvaraa kanga ung da 'bing ka u tuna 'kuro Eesiter. Ung daang kuu nuori a'wo Mooredekai yela a na bang yeli ang la aning a yeli anan'so.

6Ka 'Hee-tak daang 'boring gaa Mooredekai seng a 'yi-kpong 'ji-gbalinggbaaha 'jie ni ang 'bi a naa 'di-nokpong 'ningbi-tooring ni.

7Ka Mooredekai yeluu yela jaa ang da paguu aning libie ni nuori 'Heemang ang ing nuori ka u na yeu ingye a naa btmgnanee bingjiihing a 'Juuhi kuubu yela.

8Ung da la 'kuu a gbangu kanga ang 'bing a mara a 'yi Suusang ka ba kuba ni. U da yeliyeng ka u 'wuli Eesiter a 'ihi a 'muni 'kuu che 'kuu nuori ka u kpe a naa seng a ti bo bunye u seng che suhuu u niba ni yela.

9Ka 'Hee-tak daang leu wa yeli 'ku Eesiter Mooredekai yelihtmg ni.

10'Beng la ka Eesiter da la 'ku 'Hee-tak nuori ka u ti yeli ngaang 'ku Mooredekai:

11A naa tungtuniba jaa aning a naa paaluu 'gbendigihi niba bangyeng ka ka dau bii poga jaang wa kpe a najangu 'puo 'puo ni ka unang ba tung buomuu, 'begubtmg'yening bibe. Ba na kuing, 'see nie nga 'yong a naa ang wa di u sannii dangkpali tie a dieguu bahi. Che beri 'pihita la nga ka a naa ba tung buong maang minga.

12Bang yeli Eesiter yeliyaga ni ku Mooredekai.

13'Beng la ka Mooredekai yeli ka ba ti yeli 'ku Eesiter: Ta tiehi i 'sikiring ka ina minga na iye 'chihi a gaa 'Juuhi jaa ing 'bi a naa 'deung 'j ung.

14'Bojung ka inang tang i nuori wagiri ngang, sungbu aning diebu na 'yiye jie kanga wa 'ku 'Juuhi. Che ina aning i ba 'deu jaa bang na ku. Che ning'buong bang, a'mineng wagiri nga 'jung ing nye a naahmg ahi'jie nga.

15'Beng la ka Eesiter veng bang leu ti yeli 'ku Mooredekai:

16Gaa ti laanhi 'Juuhi jaa ang 'bi Suusang 'puong ka ba 'le noe kumo, a ta 'di bii a nyu ngminaa bii 'yienguu 'beri ata. N ming aning n pogitungtuniba na 'leye noe bila. Bila mang panaa na kpe a naa seng, anaa jaa ka bila chiihaye a 'begu. Ka n 'kpiire ka n kpi.

17'Beng la ka Mooredekai daang 'ihi gaa a ti tung bila ni jaa Eesiter ang da 'kuu nuori ni.

Esther 5

1A 'beri ata daari ka Eesiter ing u nakpari a ahi najangu 'puo 'puo ning a 'tori a naa 'deu. Ka a naa daang 'jing u na'kogong a naa'deung a 'tori a 'deu 'di-nokpong.

© 2009 Bibles International.

2A naa ang daang wa nye Poginaa Eesiter ang ahi a jangung, ka Eesiter nye nungbu a naa'ningbiring. Ka a naa daang di u sannii dangkpali ang 'bi u 'nung tie Eesiter. Ka Eesiter turi ta a di u 'nu fiinhi a dangkpali nuori.

3Ka a naa yeli 'kuu: 'Bo ing buora, Poginaa Eesiter? 'Bo ing suha? A bungbalaa ing na nye, 'haali ka n naalung tarang la.

4Ka Eesiter daang dieyeli: Ka anang peli naa 'puo, veng ka naa aning 'Heemang wa jine a wa 'di n siingkpong ni mang maali 'kui ni.

5'Beng la ka a naa yeli: Ye waaning 'Heemang 'wieng 'wieng, ka u i bila ni Eesiter ang yeli ni. Ka a naa aning 'Heemang daang gaa Eesiter siingkpong ni ung maali ni 'diibu.

6Ka a naa daang yeli 'ku Eesiter a waing 'nyuubu wagiri: Bo ing buora? Bila na i 'truing. 'Bo ing suha? I na nyiung, 'haali ka n naalung tarang la.

7'Beng la ka Eesiter daang dieyeli: N yelibuoruu aning n suhibu la nga:

8Ka maang nye nungbu naa 'ningbiring ka u 'puo peli ka u 'kumo n yelibuoruu bii ka n nye n suhibu ni, naa aning 'Heemang wa a siingkpong ni mang na maali 'kubo ni 'diibu. 'lieu n na iye bila ni naa ang yeli ni.

9'Beng la ka 'Heemang 'yi a daari aning nyengka aning ingmaari. Che 'Heemang ang daang wa nye Mooredekai a naa 'di-nokpoming, ung ba 'ihi ahi bii a 'miMe u 'ningbi-tooring, ka u 'suuri 'ihi ning Mooredekai yaga jaa.

10Anaa jaa che kal-leemang daang nyogi u minga. Ung daang wa ta 'deu a tung buong u jo'mine aning u poga 'Zii-res.

11'Beng la ka 'Heemang daang 'wulibo u bundaalung ang i kpong bila aning u 'biihi ang i jemaa bila aning bila ni jaa a naa ang da 'kuu ningberii. Ung daang 'wulibo bila ni a naa ang 'duohuu a gaa a naa tungtung-ningbera bii u tungtuniba jaa.

12A la waana ming, 'Heemang daang yeliyeng: Poginaa Eesiter ba veng ka nie jaa ning a naa kpe a siingkpong ni ung maali ni 'diibu 'see n 'yong. 'Beu ming u la buongye n ning a naa.

13Che ama jaa ba mang sigihima sanga nga mang mang wa nye Mooredekai, a 'Juu nie nga ang mang 'jing a naa 'di-kpoming nga.

14'Beng la ka u poga 'Zii-res aning u jo'mine ni jaa daang yeluu: Veng ka ba maali daari ningku 'jie ang 'do sing 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie. Yeli 'ku a naa 'beeguu ka ba nyogi Mooredekai chagi 'beng, che ka i panaa 'ihi ning 'pu-peli gaa a siingkpong 'diibu aning a naa. Ka bila daang peli 'Heemang 'puo. Ung daang veng bang maali a daari ningku 'jie.

Esther 6

1Ana 'ji-suorii ni ka a naa daang 'gbihe 'guoro. Ung daang yeli ka ba waaning a yeli'kori yelitarihi yeliseurihi gbangu ni. Bang daang karimaa a naa 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

2Ang daang seu beng ka Mooredekaing daang yeli Biigitang aning 'Tiires yela. Bana
la a naa dauvarihi bayi ni ang i 'di-nokaariba a daang buora ka ba ku Naa Ahaziu-iiras
ni.

3'Beng la ka a naa yeli: 'Bo nanihung aning ningberii yela bang i 'ku Mooredekai a
yeli nga 'jung? Ka a naa tungtuniba ang da tuna 'kuruu yeli: Ba ba i yeli jaa 'kuu.

4Ka a naa yeli: Ning'buong 'bi a jangung? 'Heemang turi ang da wa kpeye a naa 'deu
jangu ni ang bi 'yenge seng ni. U da wayeng ka u wa yeli a naa ka u nyogi
Mooredekai chagi a daari ningku 'jie ni ung maali ni ingang.

5Ka a naa tungtuniba dieyeli 'kuu: 'Heemang la. Unang ahi a jangung. Ka a naa yeli:
Ye veng ka u wa kpe.

6Bila la ka 'Heemang wa kpe. Ka a naa jugihuu: 'Bo bang na i 'ku nie nga a naa ang
buora ka u ku nanihung? Ka 'Heemang daang tiehi u 'puong: Ning'buo ka a naa na
buora ka u 'ku nanihung ka maang naani?

7Ka 'Heemang dieyeli 'ku a naa: Yeli ing na i ku nie ni a naa ang buora ka u 'ku
nanihung la nga:

8Veng ka ba waaning naalung kparuu a naa ang da mang yeti, a waaning yohu a naa
ang jong ka naalung namba 'bi u 'jung.

9Veng ka ba di a kparuu aning a yohu 'ku a naa na'biihi ni ang i tiinhuu yaga ni kanga.
Veng ka u di a kparuu yeti a dau nga a naa ang buora ka u 'ku nanihung nga. Veng ka
u jong yohu ka u taruu 'tuning a 'yiri 'ji-gbalinggbaaha ni. Veng ka u die 'yie a tahina:
Ngaang bang na i 'ku nie a naa ang buora ka u 'ku nanihung.

10'Beng la ka a naa yeli 'ku 'Heemang: 'Loring di a kparuu aning a yohu a'wo ing yeli
bila ni. I bila 'ku Mooredekai, a 'Juu nie ni ang mang 'jing a naa 'di-nokpoming ni. Ta
ngmaa yeli jaa bahi a yela ni jaa ing yeli ni 'puong.

11A 'jung ka 'Heemang daang di a kparuu aning a yohu. Ung diu yeri Mooredekai, a
veng ung jong yohu. Ung die u 'yie ti 'tu a 'yiri 'ji-gbalinggbaaha ni, a tahina u 'ningbi-
tooring: Ngaang bang na i 'ku nie ni a naa ang buora ka u 'ku nanihung.

12Bila 'puoring Mooredekai daang leu gaaye a naa 'di-nokpong. Che ka 'Heemang
daang 'boring gaa u 'deu aning nimiha a pagi u ju.

13Ka 'Heemang daang gaa ti toonhi 'ku u poga 'Zii-res aning u jo'mine bila ni jaa ang
paguu. Ka u dauyengbanginiba aning u poga 'Zii-res yeli 'kuu: Ka Mooredekai nga
'ningbi-tooring ing 'piili 'lere ngang i 'Juuhi buurii, i kung tuomuu. Pielaang la, i na
'leye u 'ningbi-tooring.

14Ba ningl-leemang daang nang yeraye yela che ka a naa dauvarihi ni wa a na wa
'loring tari 'Heemang gaaning siingkpong ni Eesiter ang da maali ni 'diibu.

Esther 7

© 2009 Bibles International.

1Bila la ka a naa aning 'Heemang daang gaa ka ba ning Poginaa Eesiter na ti 'nyu waing.

2Ka a naa la jugihi Eesiter a 'yiilung 'beung waing 'nyuubu sanga: 'Bo ing buora, Poginaa Eesiter. I yelibuoruu na nyeng. 'Bo ing suha? Bila na turning 'haali ka a paaluu tarang la ing buora.

3'Beng la ka Poginaa Eesiter dieyeli: 'Oo Naa, ka maang nye nungbu i 'ningbiring, ka naa 'puong na peli ming, n suhiing ka n nye n 'nyivori, a buora ka n niba ming nye ba 'nyivoe.

4'Bojung ba kuohiting, n ning n niba, ka ba korigiti, a nyuongti a baahiti kpeleng kpeleng. Ka banang da kuohiti a'wo 'yeng-daba aning 'yeng-pogiba, n danang tangye n nuori. Anaa jaa a ba sigining ka ti danna a naa a doma nga to yela.

5'Beng la ka Naa Ahaziu-iiras jugihi Poginaa Eesiter: Ning'buo la? 'Ye ung 'be? Ning'buong na tiehi ka u tung ngaang?

6Ka Eesiter yeli: A haara aning a doma la 'Heemang, a ningbeu nga. Ka dabieng daang kpe 'Heemang yaga a naa aning Eesiter 'ningbi-tooring.

7'Beng la ka a naa daang 'ihi 'yi a waing 'nyuubu 'jieng aning 'su-kpiengaa a gaa a na'yiri dabaga puo. Che kal-leemang daang 'ihi ahi Eesiter a poginaa 'ningbi-tooring a suha u nyivori. 'Bojung u daang nyiyeng ka a naa iye 'siri ka u iu beu.

8Sanga ni a naa ang daang 'yi a na'yiri dabaga a wa kpiera a waing 'nyuubu 'jie ni, ka 'Heemang da 'le 'gado ni 'jung Eesiter ang daang 'be ni. 'Beng la ka a naa yeli: U na firiye a poginaa ming a 'deung n 'ningbi-tooring bi? Sanga ni a yelihung ang wa 'yire a naa nuoring ni ka ba pogi 'Heemang 'ningbisogihi.

9Ka Har'boona ang daang i a naa dauvarihi ni kanga yeli 'ku a naa: Nye, a daari ningku 'jie ni 'Heemang ang maali ka u 'duobu i 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie ni, una ung maali ka ba ku Mooredekai ni ang da tung sung 'ku a naa ni, unang ahil-leemang 'deung. 'Beng la ka a naa yeli: Ye diu ti chagi 'beng.

10Bang daang di 'Heemang chagi a daari ningku 'jie ni ung daang maali Mooredekai yela ni ingang. 'Beng la ka a naa 'su-kpiengaa daang leu 'sigi.

Esther 8

1A daari ka Naa Ahaziu-iiras daang di 'Heemang ang i a 'Juuhi doma ni 'deu ku Eesiter a poginaa. Ka Mooredekai daang wa a naa 'ningbi-toori, 'bojung Eesiter daang yeli 'kuung u bung ni ang liu.

2Ka a naa daang nyogi u 'sieree maribu 'nu-finti 'ihi, una ung daang die 'Heemang seng ni. Ung diu 'ku Mooredekai. Ka Eesiter daang 'bing Mooredekai ung kaara 'Heemang 'deu ni.

© 2009 Bibles International.

3Ka Eesiter daang 'le a naa 'ningbi-tooring a yeli kuu, a suhuu, aning ningtong ka u saang 'Ee-gag nie 'Heemang beu aning u tungbee ni ung daang tiehi ka u tung a 'Juuhi ingang ni.

4'Beng la ka a naa daang di u sannii dangkpali ni tie Eesiter. Ka Eesiter daang 'ihi ahi a naa 'ningbi-tooring a yeli:

5Ka anang peli naa 'puo, ka maang nye bunye naa 'ningbiring, ka a yeli ngang suma 'ku naa, ka n yela suma kuu, veng ka ba seu seuri a leuhi gbama ni 'Ee-gag nie Hame'deeta 'bi-dau 'Heemang ang seu ni. Ana ung seu ka ba baahi 'Juuhi jaa ang 'bi a naa paaluu 'gbendigihi jaang ni.

6'Bojung wala mang na i kaara beu nga ang waana n niba ingang nga? Chebii wala mang na i kaara saangbu nga ang waana n dogiriba ingang nga?

7'Beng la ka Naa Ahaziu-iiras daang yeli 'ku Poginaa Eesiter aning Mooredekai ang i 'Juu: Nye, n diye 'Heemang 'deu ni ku Eesiter. Una ming bang nyogi chagi daari ningku 'jieng, ung 'ihi a 'Juuhi ingang 'Jung.

8Yena miihi seu mara yeng buora bila jaa 'ku a 'Juuhi a naa 'yuoring, a di a naa 'sieree 'nu-finti mari. 'Bojung gbangu jaa ang seu a naa 'yuoring, a 'diu a naa 'sieree 'nu-finti, nie jaa kung tuong leuhuu.

9Bila la bang daang buong a naa gbangseuriba a wagiring, a 'chiuri ata bang buona Sivaang 'puong. A 'beri lijeri ning ata daari bang daang sebuu a 'tuuro bila ni jaa Mooredekai ang daang ku nuori ni. Ung daang seu 'ku a 'Juuhi, a 'gbendigi-kaariba, a paalikaariba, aning a 'gbendigihi na'biihi a 'yi Iindiya a ti to Kuus. A paaluu 'gbendigihi jaa daang iye koo, lijeri aning ayo'poin. 'Gbendige jaa aning u seuri daang la. Niba jaa kokoeng bang daang sebuu. Bang daang 'ku a 'Juuhi ming ba seuri aning ba kokoring.

10Ung daang sebuu Naa Ahaziu-iiras 'yuoring, a di a naa 'sieree 'nu-finti maruu. Ung di a gbama tung tungtuniba bang jong yohi dia gaaning. Bang daang jong naalung yohi ang fora yaga buurii.

11A 'tuuro a gbama ngang ka a naa daang 'ku sori ka 'Juuhi ang 'bi 'yi-kpong jaang, ka ba laanhi lang taa a 'gu ba 'nyivoe. Ka ba saang, a ku baahi kpeleng kpeleng niba jaa aning 'gbendige jaa 'sojehi ang wa ka ba jauniba, a ku ba bibilii aning ba pogiba jaa che 'ohi ba bungtarihi.

12Daari ni ang daang bing ka ba i bila daang iye a 'chiuri 'pie aning a'yi 'puong, a 'chiu 'yuori bang buona 'Ee-dar, a beri 'pie aning ata daaring.

13A gbangu nga taa na gaaye a paaluu 'gbendige jaa a i mara. Ba na sebuung gbanggbaling 'wuli a niba jaa, ka 'Juuhi tuong i 'siri a daari a naa sani ba dondomihi ingang.

14Ka a tungtuniba ni ang daang jong naalung yohi ni daang 'yi tuluu tuluu, ang da i naa nuori ni 'jung. A mara daang 'yiye Suusang, a na'de-kpong.

© 2009 Bibles International.

15Ka Mooredekai daang 'yi a naa seng a ing u nakpari ang i 'sugini aning pielaa. Ung daang 'chigi sannii naalung 'jupili-nanii, ka u kparikpong daang i masari tani aning tang'jimejime. Ka a Suusang 'yi-kpong ni da nyenging aning 'pu-peli.

16Ka 'Juuhi daang nye chaanii aning 'pu-peli, aning nyengka aning nanihung.

17A paaluu 'gbendige jaang aning u 'yi-berang aning u 'jie la 'jie jaa a naa nuori ni aning u mara 'bingbu ni ang wa ta, a 'Juuhi da mang tariye nyengka aning 'pu-peli aning siingkpong 'diibu aning beu bang na peenhi. 'Beng la ka a paaluu niba kpong 'jie daang leu ba miihi 'Juuhi, 'bojung a 'Juuhi dabieng da Nye ba iinhing.

Esther 9

1A 'chiuri 'pie aning a'yi ingang, una bang buona 'Ee-dar, u beri 'pie aning ata daari, ka a naa nuori ni aning u mara ni wagiri daang ta ka ba tumaa. A 'beu ngang la ka a 'Juuhi domihi daang tiehi ka ba na tuongbang. Che ang daang leuhi ka a 'Juuhi daang leu tuong ba haariba ni.

2Ka a 'Juuhi daang laanhi lang taa ba 'yi-bera 'puuhing Naa Ahaziu-iiras paaluu 'gbendigihi jaang ka ba nyogi nie jaa ang 'le ba beu iibu. Nie jaa daang ba tuoniba, bojung niba jaa daang jorayeba dabieng.

3Ka a paaluu 'gbendigihi jaa tungtung-ningbera, a 'gbendigi-kaariba, a paalikaariba aning banani jaa ang daang tuna a naa tuma ni daang sung a 'Juuhi. ‘bojung ba jaa daang joraye Mooredekai.

4‘bojung Mooredekai da iye nanii a na'yiring, ka u 'yuori daang yaari a 'gbendigihi jaang, ‘bojung a Mooredekai nga daang maaling iriye ningnanii.

5Ngaang la ka a 'Juuhi daang tuong ba domihi jaa aning 'takobi. Bang daang korigiba a saangba, a tung bila jaa bang buora ba domihi nga ingang.

6Ka a 'Juuhi daang ku, a saang daba koohi a'nu Suusang, a na'de-kpoming.

7Ba daang kuye Parisani'deeta, Daalifong aning As'peeta.

8'Mine la Poorata, Ada'liiya, Araidata,

9Parimaasita, Ariisai, 'Ariide-ai aning Vajeezata,

10bama daang la Hame'deeta bi-dau 'Heemang, a 'Juuhi doma 'bi-daba 'pie ni. Che ba daang ba di ba 'nuuhi fiinhi ba bungtarihi.

11A daari ba daang yeliye a naa bila ni bang ku niba sing Suusang a na'de-kpong 'puong.

12Ka a naa daang yeli 'ku Poginaa Eesiter: A 'Juuhi kuyeng, a saang daba koohi a'nu Suusang a na'de-kpong 'puong. Ba kuye 'Heemang bi-daba 'pie ni. Wala bang i a naa paaluu 'gbendigihi chelii ning? I suhibu la 'bo pampana? A na i 'kuing. Bii i yelibuoruu la la bo? Bila na nyeng.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka Eesiter daang yeli: Ka naa 'puong na peli, u 'ku a 'Juuhi ang 'bi Suusang puong sori beu ka ba la i a 'tuuro jine nga mara ni. Ka i 'ku sori ka ba nyogi 'Heemang 'bi-daba 'pie ni chagi ningku 'jiihing

14Bila la ka a naa daang 'ku nuori ka ba tung bila. Bang daang 'bing a mara Suusang puong, bang nyogi 'Heemang bi-daba pie ni chagi.

15A 'Juuhi ming ang daang bi Suusang puong daang la laanhi langye taa a 'chiu ni bang buona 'Ee-dar ni 'beri 'pie aning anaahi daari. Bang daang ku daba koohi ata Suusang 'puong. Che ba daang ba di ba 'nuuhi fiinhi ba bungtarihi.

16A 'Juuhi chelii ang daang bi a naa paaluu 'gbendigihing ni daang laanhi langye taa a 'gu ba miihi, a daang nye peenhibu a 'yi ba domihi seng. Bang daang ku ba domihi 'tuhi lijaata ning 'tuhi 'pienaanu (75,000). Che ba daang ba di ba 'nuuhi fiinhi ba bungtarihi.

17'Chiu ni bang buona 'Ee-dar ni beri 'pie aning ata daari bang daang i bila. A 'chiu beri 'pie aning anaahi daari bang daang peenhi. Bang veng ung i 'diibu aning 'pu-peli 'beu.

18Che a 'Juuhi ni ang daang bi Suusang ni daang laanhi langye taa a 'chiu beri 'pie aning ata daari, a la lang beri 'pie aning anaahi daari. Bang daang peenhi u beri 'pie aning a'nu daari ming, a veng ung i 'diibu aning 'pu-peli beu.

19Bila 'jung ka a 'Juuhi ni ang daang kpiera kurihing, 'yie ang ba me 'gili ning daangguoma daang veng ka 'Ee-dar 'chiu ni beri 'pie aning anaahi daari i 'pu-peli aning 'diibu 'beu. Ung daang i 'beu bang na peenhi a tori siimihi 'ku taa.

20Ka Mooredekai daang seu a yela nga bing a tuoli gbama 'ku 'Juuhi jaa ang daang bi Naa Ahaziu-iiras paaluu 'gbendigihi jaang. U daang tuoli 'kuye bama ang pieli aning bama ang bi tooring.

21Ung daang seu ka ba veng ka a i 'bingbu 'kubo. 'Ee-dar 'chiu beri 'pie aning anaahi daari aning u beri 'pie aning a'nu daari 'yuoni jaa na mang iye 'tigiri.

22Ba na 'bi-maang ka a i beri nga 'Juuhi ang daang nye peenhibu a 'yi ba domihi seng, a i 'chiu ngang ba pu-saang ang daang leu nyengka kubo, ka ba nimiha daari daang leu 'be-sung. Ka ba veng ka a i 'diibu aning nyengka 'beri, a i 'beri bang na tori siimaa 'ku taa, a 'ku ningbaaliba ming 'kuubuhi.

23Ka a 'Juuhi jaa daang sagi bila ni bang daang piili ni, a'wo bila ni Mooredekai ang daang seu 'kubo ni.

24'Bojung 'Ee-gag nie Hame'deeta 'bi-dau 'Heemang, 'Juuhi jaa dondoma ni daang iye 'siri ka u baahi 'Juuhi. Ung daang loo Puur, bugibu la bila, ka u nyuongba, a saangba.

25Che sanga ni Eesiter ang wa a naa 'ningbi-toori, ka a naa daang 'ku nuori a 'tuuro gbama seubung, ka 'Heemang 'pu-to-iibu ni ung daang di a 'Juuhi ingang ni leu wa 'chiguu, ka ba chaguu aning u 'bi-daba daari ningku 'jiihing.

© 2009 Bibles International.

26Bila 'jung bang buona a beri nga ka 'Puurim ang sigi a 'yuori Puur. A gbangu nga yelibie jaa 'jung aning yela ni jaa a 'Juuhi ang nye a yeli nga yela aning a yela ni ang pogiba ni,

27ka a 'Juuhi daang di bila 'bing 'ku ba miihi aning ba buurii aning bama nga jaa ang na wa mariba. Ka ba to nagi a beri a'yi nga 'diibu a'wo bila ni bang seu ka ba mang 'diu 'yuoni jaa a wagiri binnuu ngang.

28Ba na maang tiehiye a beri nga yela a 'dia jemani jaang, jaga jaang, paaluu 'gbendige jaang aning 'yi-kpong jaang, ka a 'Puurim beri nga daang kung va bahi a 'Juuhi 'puong. A yela tiehibu ming kung baahi ba buurii 'puong.

29'Beng la ka Poginaa Eesiter ang da i Aabi'hel 'bi-poga aning Mooredekai, a 'Juu, bang daang seu aning 'suobu kpiengu jaa ka a 'yiilung gbangu nga a'wo 'Puurim yela iye yeliminga.

30Ka Mooredekai daang tuoli gbama 'ku 'Juuhi jaa, a 'ku Ahaziu-iiras naalung 'gbendigihi koo, lijeri aning ayo'poin ni (127). 'Suhu maahuu aning yeliminga yelibie ung daang tuoli 'kubo,

31ka ka u bing 'Puurim beri, aning a wagirihi ang na mang wa. Ka ba mang 'tu bila ni Mooredekai, a 'Juu, aning Poginaa Eesiter ang daang bing 'kubo, aning a'wo bila ni bang daang bing mara 'ku ba miihi aning ba buurii ni a'wo ba no'le aning ba nimiha yela.

32Ka Eesiter mara bingbu ni daang paali 'Puurim yela nga. Bang daang sebaa ing a gbangu 'puong.

Esther 10

1Ka Naa Ahaziu-iiras daang bing lam'po-chiehi a paaluung aning a mangkpong nuori 'teenhing.

2Naa Ahaziu-iiras fanga tungtunihi jaa aning u kpiengu, aning Mooredekai nanihung yela bang seu a'wo a naa ang daang 'duohuubila ni, ma ba sebaang ing 'Miidiya aning Peerisiya na'mine wagirihi yelitarihi gbangu 'puong wa?

3'Bojung Mooredekai ang i 'Juu, unang daang tohi Naa Ahaziu-iiras ingang. Ung daang i nanii a 'Juuhi 'puong, ka u babiihi ni jemaa daang die u yela. Ung daang mang maana u niba yelitarihi, a mang yeli 'sikiri maahuu kokori 'kuro u buurii jaa.

© 2009 Bibles International.

Job

Job 1

1Dau kangang daang 'bi Uuz paaluung. U 'yuori daang la 'Joob. A dau nga daang paaliyeng a 'tori. U daang iye nie ang jora Naangmini a mang jo beu tungbu.

2Ung daang dogi 'bi-daba bayo'poin aning 'bi-pogiba bata.

3U bungtarihi ming daang la ama: Piihi 'tuhi ayo'poin, nyogimahi 'tuhi ata, nadavarihi 'yogihi koohi a'nu, aning bungpogiba koohi a'nu. U daang tariye 'de-kpong ang tari ningjemaa, bilang 'so a dau nga daang la nie ang i nanii gaa daba jaa sa'muning.

4U 'bi-daba ni da mang gaa ti 'diye siingkpong kanga ni 'beu ang to ni 'deung. Bang da mang tung buong ba yaupogiba bata ni bang gaa ka ba ningba ti 'di che 'nyu.

5Sanga ni a siingkpong 'diibu beri ang da mang wa baahi, 'Joob da mang tung buongbang a i bang pegi'yi. Ung da mang 'ihi beeguu 'pipi a 'ihi sarika nyugirihi a 'biihi kanga la kanga jaa yela. ‘bojung 'Joob da mang yeling: A'mineng n 'bi-daba nga tungye beu a duhi beu ing Naangmini ba 'sikieng. Ngaang ka 'Joob daang mang ira pahii pahii.

6Daari kanga ka Naangmini 'bi-daba daang wa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ka ba di ba miihi 'wuli. Ka Sitaani ming daang wa paahi a 'puong.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Sitaani: 'Yening ing 'yi waana? Ka Sitaani dieyeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: N 'yiye 'teng-gbani 'ju a mang 'yi che a gaa che, a yo 'chene gara leura waana u 'jung.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Sitaani: I jeriye n tungtuna 'Joob yela? I jeriyeng ka nie jaa 'chi leng-gbaning a 'wonuu? U paaliyeng, a i dau ang 'tori, a jora Naangmini, a mang jo beu tungbung.

9Ka Sitaani dieyeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Ana 'Joob joraye Naangmini kpali?

10Ma i maaliye guohi dabaga 'giluu, a 'gili u 'deu, a 'gili bung jaa ung tari 'lombori jaang wa? I pegiye u 'nuuhi tuma ka u bungtarihi 'ugi a paaluung.

11Che pampana, ina tie i 'nu a fiinhi buunhu jaa ung tari. Nokpieni 'chibe, u na duhiye beu imii i 'ningbiring.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ku Sitaani: Nye, bung jaa ung tari Nye i 'nang, che to wa dira i 'nu fiinha u minga yeng. 'Beng la ka Sitaani daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a gaa.

13Daari kanga ka u 'bi-daba aning u bi-pogiba ni daang 'dire a che 'nyuuro waing ba jaa bierikpong 'detmg.

14Ka tungtuna daang wa 'Joob seng a wa yeli 'kuu: A nadavarihi kuorang ka a buunhi ahi a sieng 'dire 'diibu.

© 2009 Bibles International.

15Ka 'Sabiiya niba wa a ingang a nyogihaa gaa. Ba diye ta'kobi ku a tungtuniba. Maang 'yoming 'yi a jo wa ka n yelii.

16Wagiri ni ung da nang yera a yela ni la ka kanga ming wa a wa yeli: Naangmini 'butmg ni 'yiye sagbani 'le a 'di a piihi aning a tungtuniba a nyuongba. Maang 'yoming 'yi a jo wa ka n yelii.

17Wagiri ni ung da nang yera yela ni la ka kanga ming wa a wa yeli: A Kali'diiya niba 'poye ba miihi 'sugihi ata a wa a nyogimahi ingang 'dayeni a nyogihaa gaa. Ba diye ta'kobi ku a tungtuniba ming gba. Maang 'yoming 'yi a jo wa ka n yelii.

18Wagiri ni ung da nang yera yela ni la ka kanga ming wa a wa yeli: I 'bi-daba ni aning i 'bi-pogiba 'direng a che 'nyuuro waing ba jaa bierikpong 'deung.

19'Dayeni ka sesekaraa ang 'yi mopiri wa va a 'deu longkorihi anaahi ni. Ka a 'deu 'le a 'biihi ingang bang 'kpi. Maang 'yoming 'yi a jo wa ka n yelii.

20'Beng la ka 'Joob daang 'ihi a chiehi u kparikpong che pang u 'ju. Ung 'le 'tengeng a 'puohi Ngmini'puohibu a yeli:

21Kpali mang 'yi n ma 'puong, kpali mang na la leu gaa. Ba Tari Baahaa Daanang tihi Ba Tari Baahaa Daanang la nyogi die. Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

22Ama jaa 'puong 'Joob daang ba i yelibeu bii a di paangbu 'ku Naangmini.

Job 2

1Daari kanga ming ka Naangmini bi-daba daang wa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ka ba di ba miihi 'wuli. Ka Sitaani ming daang wa paahi a 'puong, a na di u minga 'wuli Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Sitaani: 'Yening ing 'yi waana? Ka Sitaani dieyeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: N 'yiye 'teng-gbani, a mang 'yi che a gaa che a yo 'chene gara leura waana u ingang.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Sitaani: I jeriye n tungtuna 'Joob yela? I jeriyeng ka nie jaa 'chi 'teng-gbaning a 'wonuu? U paaliyeng, a i dau ang tori, a fora Naangmini a mang jo beu tungbu. U nang nyogiye u yelimingpaalii kpiengaa, anaa jaa ka i daamang imuu ka n saamuu bahi ka anan'so 'chibe.

4Ka Sitaani dieyeli ku Ba Tari Baahaa Daana: Inggbani mang tegiye inggbani. Mm, ninsaalaa na diye bung jaa ung tari tihi che die u 'nyivori.

5Che ina tie i 'nu pampana a fiinhi u kaurii aning u inga. Nokpieni 'chibe, u na duhiye beu imii i 'ningbiring.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Sitaani: Nye, u 'biye i 'mmg, che i to wa fiinha u 'nyivori.

7'Beng la ka Sitaani daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng, a ti ing 'Joob natisagini ang biera a 'piili u gbe'puuhing a ti to u 'jusogong.

© 2009 Bibles International.

8Ung daang di sachie a kuoha u minga, che 'jing tampelung 'puong.

9'Beng la ka u poga daang yeli 'kuu: I nang nyogiye i yelimingpaalii tari bi? Duhi beu ing Naangmini che 'kpi.

10Che ka 'Joob daang yeli kuu: I yeraye yela a'wo a pogijoli ni kanga ang yera yela. Ti na mang sagiye sung 'yi Naanginini seng a che kung sagi beu yeng? A yela nga jaa 'puong 'Joob daang ba di u nuori yeli yelibeu.

11Sanga ni 'Joob jo'mine bata ang daang 'wong tuorikpong nga ang poguu nga yela, ba kanga jaa daang 'yiye u minga 'jie wa. Bana daang la Eelifaz ang 'yi 'Tiimang, Biilidad ang 'yi Suuwa aning 'Zoofer ang 'yi 'Neeyama. Ba daang langye nuori ka ba na langye taa wa sumuu 'kong a maa u 'suhu.

12Sanga ni bang daang bi tooring a lagi ba juri a ba bang 'Joob, bang daang lagi ba noe a 'kong. Ka ba kanga jaa daang nyogi u kparikpong chie, a che di tampelung mihi ba juring a 'tori sagbani.

13'Beng la ka ba niu daang 'jing 'tengeng ngmintoonhi ayopoin aning 'yienhi ayo'poin. Kanga jaa daang ba yeli yeli jaa 'kuu, 'bojung ba daang nyiyeng ka u nimiha iye kpong 'gaali.

Job 3

1A 'puoring ka 'Joob daang 'yuo u nuori a duhi beu ing u dogibu daari.

2Ka 'Joob daang yeli:

3Veng ka daari ni bang dogima ni nyuong, aning 'yienguu ni bang yeli: Ba tariye 'bi-dau 'puo.

4Veng ka a beu nga i sagiluu. Veng ka Naangmini ang bi saa'jung baga 'chi u 'jieng, bii ka chaanii chaamuu.

5Veng ka sagiluu aning kuung 'kalinchiu leu dieguu 'so, veng ka savaalii yagili u ingang. Veng ka ngminaa sanga sagiluu ni imuu dabieng yaga.

6Ana 'yienguu ni yeng, veng ka sagiluu nyoguu. Ta veng ka ba soruu paahi a 'yuoni bering. Ta veng ka u paahi a 'chiuri nuoring.

7Veng ka ana 'yienguu ni i kpali. Ta veng ka nyengka kokori jaa wa u seng.

8Veng ka banani ang mang duhi beu ing be-kaari ni duhi beu imuu, banang i 'siri ka ba saahi manggara ka u 'ihi ni.

9Veng ka u ji-nyaari ngmari'bie i sagiluu. Veng ka u bo chaanii che kung nyiu, a to veng ka u nye a beu 'be-kaari,

10'bojung u daang ba pogi n ma puo 'di-noe, bii a sogili nimiha 'yi n 'ningbieng.

11‘bojung mang daang ba 'kpi n dogibung? 'Bojung mang daang ba 'kpi sanga ni mang 'yi 'puong ni?

© 2009 Bibles International.

12'Bojung ka 'dung,kubo daang diema? Chebii a biha, mang na mugi?

13'Bojung 'wo n da jeng boin pampana a i siriti. 'Wo n da 'gbihe. Bilang mang danang bi peenhibu 'puong,

14a lang ning 'teng-gbani na'mine aning kawan-iriba. Banang me 'jiihi 'ku ba miihi ang leu daboori pampana ni.

15Bilang mang danang bi peenhibu 'puong a lang ning na'biihi ang daang tari salima, banang daang paali ba 'deri aning wari ni.

16Chebii 'bojung bang daang ba sogilima a'wo bie bang dogi che ba di, a'wo bi-liihi ang daang ba nye chaanii jaa?

17'Beng ka ningbee mang bahi tuora ingbu, 'beng ming ka niba ang bali mang peenhi.

18'Beng ka pogiriba mang lang peenha. Ba ba 'wono unani ang firiba ni kokori.

19'Beng ka ningbaala aning ningnanii 'be, ka tungtuna 'so u minga a 'yi u ningkpong seng.

20'Bojung bang mang di chaanii 'ku nie ang bi nimiha 'puong, a di 'nyivori 'ku nie 'suhu ang danna yaga?

21Banang mang buora 'kuung, che ung ba waana, a wiliha buoruu a gaa bungnanee ang sogili.

22Banang mang nyengina yaga jaa, ka ba 'puuhi peli sanga ni bang mang nye 'kuung bogu ni.

23'Bojung bang mang di chaanii 'ku dau nga sori ang sogili, aning nie nga Naangmini ang bagi ing?

24'Bojung n pengbu mang wang seni che ka n 'diibu wa, ka n 'uoribu 'kire baha a'wo kuong.

25'Bojung yeli ni mang jora yaga ni, unang wan ingang. Yeli ni dabieng mang da jora ni, unang pogima.

26N ba 'bi laangfie 'puong, bii a 'jing boin. N ba 'bi peenhibu 'puong, che ka tuora wa.

Job 4

1'Beng la ka Eelifaz ang 'yi 'Tiimang daang dieyeli:

2Ka nieng moo ka u yeli yeli'bie 'kui, bila na saangye i 'puo bi? Che ning'buong na tuong nyogi u minga a kung yeli yela?

3Nye, pielaang la, i 'wuliye jemaa, a ing 'nu-baani kpiengu.

4I yeli'bie nyogiye niba ang Jere bang ahi, ing ing 'dungku-baani kpiengu.

5Che pampana ang wa i ingang, ka i 'puo saang. A fiinhing, ka i inga chuori.

© 2009 Bibles International.

6I Ngmini joo naani i nyau taribu bi? I tamaa naani i yelimingpaalii yeli-irihi?

7Leu tiehi pampana, ning'buong daang i 'soli che nyuong? Chebii 'yening bang daang i ka sun'tuuro we jaa?

8A'wo mang nye bila ni, banani ang kuora beu a bura tuora mang cheye a ning a 'ju.

9A 'tuuro Naangmini vuunhung ingang ba mang nyuoming. A 'tuuro u 'suuri fuuhibung ba mang boring.

10'Gbegini ngmuungbu, 'gbeging-joruu kokori, che 'gbeging-pola nyina mang kauhing.

11'Gbeging-nyaangaa mang 'kping u bungnyogiruu ang kong 'jung, ka 'gbeging-poga 'biihi ming yaari.

12Yelihung tamang 'gondong, ka n 'tuorii 'wong walihibu.

13Tieha 'puong 'yienguu yelinyirihi 'puong, sanga ni gbiengkpong ang mang nyogi ninsaaliba ni,

14dabieng waye n ingang, ka n inga 'miine, ka bila veng ka n kaba jaa 'jigihe.

15'Beng la ka sie kanga wa pan n ningbisogo, ka n inga kooni 'ihi ahi.

16Ung ahi boin, che n ba tuong nye u 'woree. 'Worihung kangang da 'bi n 'ningbiring, ka jie i siriti. 'Beng la mang 'wong kokori ang yera:

17Ninsaalaa ang na tuong 'kpi na tuong iye sun'tuuro gaa Naangmini? Nie na tuong iye 'forifori gaa u Maana?

18Nye, u ba mang deli u tungtuniba, a mang di paangbu 'kuro u malikihi.

19Ba na wa yera banani ang kpiera yagu 'dering, ka ba 'munpiilee 'bi tani 'puong, bang mang ngmuriba a'wo pempeli.

20Ba mang ngmahibang 'puro 'puro a 'piili 'beeguu a gara 'ji-maarii. Ba mang nyuoming a gara wagiri jaa, che nie jaa ba mang chelihi beng.

21Ba ba mang tagi ba tenti'ngmie vuohi ka bila veng bang 'kpi yeng kongbu 'puong?

Job 5

1Buong pampana, nye, nie kanga biye 'be a na die i buola? A ningpegi'yiribe buo seng ing na leu gaa?

2'Bojung 'su-kpiengaa mang kuye daujoli, ka 'nyuuri mang ku nie ang faanha.

3N nyiye joli nyaga ang kpiera 'tenge, che 'dayeni ka duhibeu wa u 'deu ingang.

4U 'biihi ning laangfie iye taa toori. Ba mang ngmurihibang a 'di-nokpoming, ka nie 'chibe a na dieba.

© 2009 Bibles International.

5'Bojung kong niba mang 'diye u bungchierihi, haali a 'ihaa guohi 'puong, ka faariba cheba mang faahi ba bundaambuunhu.

6'Bojung dogee ba mang 'yire taring, tuora ming ba 'yire 'tengeng.

7Che ba dogiye ninsaalaa 'ku tuora, a'wo bila ni 'buung ang mang kpurihi 'duoro saa'ju ni.

8Che maang yeng, n na boye Naangmini. N na diye n yelitarihi bing Naangmini 'ningbi-tooring.

9Unang mang tuna tungbera ang kung bang piehi, aning yelisiela ang kung bang sori.

10Unang mang 'ku 'teng-gbani saa, a bahi kuonhi ang wa yoring.

11U mang 'duohiye banani ang i ningbaaliba ni, a mang nyogi banani ang ira nimiha di ing laangfie 'puong.

12U mang ingye dawari niba yeli-irihi chinchang 'puong, ka ba 'nuuhi ba mang tuona ira yelijaa.

13U mang nyogiye yengbanginiba ba miihi dawarihung 'puong, ka 'libilibi niba kawani mang baahi 'wieng.

14Ba mang tuohiye sagiluu ngminaa wagiri, a mang yo bunna ngminton'tori sanga a'wo 'yienguu.

15Che u mang dieye ningbaala a 'yi ta'kobi nuoring, a dieba 'yi fanga 'deme 'nuuhing.

16A 'jung ningbaala tariye tamaa, ka yela ang ba 'tu sori mang pogi u nuori.

17Nye, nie Naangmini ang 'wuno ka u 'tori tariye 'pu-peli. Bila 'jung to di Kpiengu Jaa Daana maali ahi 'wulibu foo.

18'Bojung u mang ingye natiri, che unang mang 'leu. U mang ingye dangii, che u nuuhing mang nyaaguu.

19U na diegiing 'yi tuorihi ayuobi 'puong. Mm, ayo'poin puong beu jaa kung fiinhii.

20Kongkpong 'puong u na yeudiegiing a 'yi 'kuung ingang. Taanhuu ming 'puong u na diegiing 'yi ta'kobi kpiengung.

21U na sogiliing a 'yi nobaahi ingang. Sanga ni saangbu ang na wa ni, i kung jo dabieng.

22I na laaraye saangbu aning kongkpong sanga. I kung jo 'teng-gbani 'duunhi dabieng.

23'Bojung i ning moo 'kubo na tariye lamugee, ka noo Iii i ning moo 'duunhi kpachagang.

24I na mang baming ka i tent iye laangfie. I na mang piehiye i buunhu, bung jaa kung bori.

© 2009 Bibles International.

25I na mang baming ming ka i buurii na iye jemaa, ka i buurii 'woning 'teng-gbani moo.

26I na wa kpeye kaubiri 'yuomo ang paali 'puong a'wo bung'bie 'ju ang mang biri a wagiring.

27Nye, ti piehiye a yeli nga sung. Bila iye yeliminga. Chelihuu 'wong, a bang 'ku i minga.

Job 6

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2'Oo, a'wo ba danang maahi n 'pu-saang tiinhuu singbu, a di n dogikpong ing sanihing a maahi niu.

3'Bojung u na iye tiinhuu gaa mangkpong biihee. Bila 'jung ka n yeli'bie i tuluu ni.

4'Bojung Kpiengu Jaa Daana ni tang'piime biye n ingang, ka n sie 'nyuuro a jelling. Naangmini dabiengbera ni 'ihiyeng a 'tuohimo.

5Moo bunga mang nyiye moo che 'kono bi? Chebii nadavaraa mang nyiye siimaa che 'kono?

6Ba na tuong 'diye siingpeleu ka ba ba ing yaarung? Chebii noo kanga 'Nye jelii ji-pielaa ning?

7N 'suhu jaanhiyeng ka u fiinhaa. A 'woniye siingnyohuu a 'kumo.

8'Oo, a'wo n danang nye yeli ni mang suhi ni, ka Naangmini da Immo yeli ni mang buora yaga ni.

9A'wo a danang peli Naangmini 'puo ka u ngmurihima. A'wo u danang bahi u nu ka u ngmaama 'ihi bahi.

10Bila mang nang na tari 'suhu-maahuu. Anaa jaa ka ingbaahi ang ba baaha 'puong la, n na nyenginang aning mang ba jaanhi Unani Ang Pegi'yi ni yeli'bie.

11'Bo fanga mang tari a na tari tamaa? N baahaa la wala mang na 'dire 'kanyiri?

12N fanga muo 'woniye 'kubo fanga bi? Chebii n inga iye yaawa?

13N sungbu ba 'bi n ingang bi? Ba kariye yeng ung 'yi n seng bi?

14Nie ang bi ingchuori 'puong, a sigiyeng ka u jominga jo u nimboo, anaa jaa ka u bahiye Kpiengu Jaa Daana ni joo.

15N ba'biihi ba i delibu a'wo konbobile, a'wo konbo'bilii ang 'puoro a para gara.

16A kuonhi mang maang a kpagili a leu suo, ka si'noo mang veng ang 'ugi. ('Yiibu G. 4:6)

17Ka 'jieng wa tuli biela, a mang baahing. Ka 'jieng wa tuli yaga, a mang boring a 'yi a bijieng.

© 2009 Bibles International.

18A 'tujie son mang leu bieng, ang mang kpe mopiri a bori gaa.

19"Tiima safari niba ang lang 'chene Iiinheng, ka 'Siiba so'chenibe ira tamaa a yela.

20Ba noe maayeng, bojung ba daang tariye tamaa yaga. Ba waye be a i chinchang.

21'Bojung pampana ye iye kpali. Ye nyiye n 'lee ka dabieng kpeye.

22N daang yeliyeng ka ye waaning bung kanga bi? Chebii n yeliyeng: Ye di bung 'yi ye bundaambuunhu puong 'kumo?

23N daang yeliyeng ka: Ye diema 'yi n doma 'nung? Chebii n yeliyeng: Ye yeudiema a 'yi 'ningbikuonii niba 'nuuhing?

24Ye 'wulimo, n na tangye n nuori. Ye veng ka n bang jie ning mang bori.

25Nye yelibitorihi ang kpiera inga sing bila. Che 'bo ka ye nokpieni nga 'wuno?

26Ye tiehang ka ye leuhi n yeli'bie ka a 'tori bi, a di nie ang bi dogee 'puong yeliyaga ka a 'woning seseu bi?

27Ye gba mang teuye gbanga bi-kpiibihi yela, a 'di ye jominga daa.

28A 'jung pampana, ye veng ka ye 'puuhi peli ka ye kaarima, 'bojung n daang kung ngma 'girii ye 'ningbi-tooring jaa.

29Ye leu 'puori, ye to veng ka dangchagiri bibe. Ye la leu 'puori, n sun'tuubu nang ahiyeng.

30Dangchagiri biye n jinting bi? N nuori kung tuong bang yeli ang i beu bi?

Job 7

1Ma ninsaalaa mang tariye tungkpienhi wagiri 'teng-gbaning wa? Ma u beri ming 'woniye nie bang ngmi pa beri wa?

2A'wo tungtuna ang buora maahuu 'ningbi-jieng bila ni, a'wo nie ang 'di pa ang buora u sanyeu bila ni,

3bila la bang veng mang 'so 'chiuri ang i chinchang, a di 'yienhi ang tari tuora kumo.

4Ka maang wa jeng n mang yeling: 'Bo wagiri mang na 'ihi ka a 'yienguu baahi? 'Bojung n baliyeng aning lomboe leuhibu a gara 'ji-nyaari.

5'Dandulo aning tani kpagiliye n inggbani. N inggbangu werihiyeng a 'yire kuong.

6N beri 'cheniye 'wieng 'wieng a gaa 'woowoore 'duolii. A baahang tamaa 'chiibu 'puong.

7'Oo, leu tiehi n 'nyivori ang i seseu yela. N 'ningbiri kung la nye yelisung jaa.

8Nie ni 'ningbiri ang nyirima kung la nyima. Sanga ni i 'ningbie ang bi n ingang ni, n kung la bibe.

© 2009 Bibles International.

9A'wo bila ni savaalii ang mang bori a pari gaa ni, bila ka nie ang 'sigire 'kuong bogu kung la 'do wa.

10U kung la leu gaa u 'deu jaa, u bijie ming daang kung la bamuu.

11Bila 'jung n kung pogi n nuori. N na yeliye yela n sie 'pu-saanii puong. N na muhing n 'suhu a'wongbu 'puong.

12N iye mangkpong bi? Chebii mangkpong manggara lima ing 'bing bung ung kaarima?

13Ka maang yeli: N 'godo na mugilimang, n bungjie na sungye n muhibu,

14'beng la ing mang innima dabieng a langning jaansi, a innima dabieng gaga jaa a langning yelinyirihi.

15A 'jung ka n 'suhu 'lugi vuunhung ngmaabu aning 'kuung a gaa n inggbani nga.

16N nyohaye n 'nyivori. N kung 'bibe a gara wagiri jaa. Bahima boin, 'bojung n 'beri iye kpali.

17'Bo la ninsaalaa ing na digiruu tiinhuu? 'Bo la ninsaalaa ing leuhi i 'sikiri ing u ingang?

18'Bo la ninsaalaa ing mang wa u seng 'beeguu jaa? 'Bo la ninsaalaa ing mang piehuu wagirifiing jaang?

19Wala ka i 'ningbiri na 'bi n ingang kauhi sing? I kung bahima boin a gara wagiri mang na voli n muntaahi?

20N iye yelibeu bi? 'Oo ninsaaliba kaara, 'bo mang ii? Wala ing 'ihi i 'ningbiri ingma, mang leu tuora 'ku n minga?

21'Bong panaa 'so ing ba vena n 'begu saangbu 'kurimo, a di n yelibaloruu 'yi n seng? ‘bojung pampana n na jengye tani 'puong. I na bomang 'ningbi-jieng, che n kung 'bibe.

Job 8

1'Beng la ka Biilidad ang 'yi Suuwa daang dieyeli:

2Wala ing na yeli a yela nga kauhi sing, ka i nuori yeli'bie 'woning sesekpiengaa?

3Naangmini mang garihiye yela ang 'tu sori? Chebii Kpiengu Jaa Daana ni mang garihiye saree ngmaabu ang 'ton?

4Ka i 'biihing tung beu u ingang, u dibang ing ba begu saangbu ni sanyau ingang.

5Ka inang na bo Naangmini 'ningbi-jieng, a suhi Kpiengu Jaa Daana ni,

6ka inang i 'forifori a 'tori, u na 'ihiye i yela pielaang. U na ing ka i sun'tuubu kpe'jie ni maa'koo maali.

7Anaa jaa ka i 'munpiilee daang iye fling, che i baahaa na wahiye yaga.

© 2009 Bibles International.

8Jaan'de, piehi jemanihi ang pari yelitarihi, a jeri yela ba ba'mine ang daanhi,

9'bojung tinuu iye jaaming niba, a ba bang yelijaa. Ti beri leng-gbaning iye kalinchiu.

10Ba kung 'wulii a yeli yela 'kui? Ba na 'ihiye yelibie ba 'sikiring kui.

11Pa'piirus na tuong baang ka bebegiring 'chibe? Mani nuori moo na tuong bohiye sung ka kuoming 'chibe?

12Sanga ni ung nang mang i maahuu bang nang ba ngmaaguu loo ni, che unang mang juoli che 'ku u taa jaa.

13Bila la banani ang 'yiinhi Naangmini yela ni soe. Nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu ming tamaa na weng.

14Bung ni ingang ung tari nyau ni iye ginagina, ka bung ni ung deli ni i badari 'deu.

15U mang leu deliye u 'deu, che u ba mang ahi. U mang nyoguung kpiengaa, che u ba mang kauhi.

16U mang bohiye sung ngminaa 'puong, ka u 'nuuhi yaari a 'gaali u dabaga.

17U nyaga mang 'viliviliye kubo ang 'duo, ung mang bo 'jie 'kubo 'puong.

18Ka banang wa 'ihuu 'yi u 'jieng, 'beng la ka a jie na jaanhuu a yeli: N ba nyii.

19Nye, u yelitarihi nyengka la ni. Bungjaani na buling a 'yi 'tengeng.

20Nye, Naangmini kung jaanhi nie ang 'tori jaa. U kung ahi yelibe-iriba ming 'puoring.

21U nang na diye laari paali i nuori, a di nyengka paali i nogbama.

22'Vii na pogiye banani ang hai, ka ningbee tentihi kung la 'bibe.

Job 9

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2Siringminga, n bangyeng ka a iye bila. Che wala ka ninsaalaa na tuong i 'soli Naangmini 'ningbi-tooring?

3Ka nieng na ngmi ning Naangmini nokpieni, yela 'tuhu puong u daana kung tuong dieyeli 'kuu 'dayeni.

4Naangmini iye yengdaana u 'sildring, ka u kpiengu i kpong. Ningbuong daang 'ihi 'tuohi Naangmini che ka u maa'koo maali?

5U mang 'vigihiye tangbera, che a ba mang bang sanga ni ung leuhaa 'chigi u 'suuri 'puong.

6U mang ing ka 'teng-gbani 'jigihi a 'yi u 'bijieng, ka u 'mung-baarihi mang 'miine.

7U mang 'kuye ngminaa nuori ung bahi chaangbu. U mang pogiye ngmari'bie bahi.

8U 'yoming mang yen sagbama, a mang 'chene mangkpong knog'ngmie ingang.

© 2009 Bibles International.

9Unang maali ngmaribie 'mine ang mang lang taa bang buona Beer, Balingbaatuo aning Buringbiihi a la maali a sa'mungduri seng 'vuuhi.

10Unang mang tuna tungbera ang kung bang piehi. Mm, unang mang ira yelisiela ang ba tan nuori.

11Ka unang wa 'tu n 'lombori gara, n ba mang nyiu. Ka unang wa para, n ba mang bang.

12Ka unang dii garaning, ning'buong na tuong leguu? Ning'buong na tuong yeli 'kuu: 'Bo ing ira nga?

13Naangmini kung leuhi u 'suuri. Jigihiba sunginiba ang jigiha mang 'le 'puye u luong.

14Wala panaa ka maang na i dieyeli 'kuu? Wala panaa ka maang na lugihi n yelibie a yeli yela 'kuu?

15'Bojung haali ka maang i sun'tuuro, che n kung tuong dieyeli 'kuu. N na suhiye hinihung n saringmaara ni seng.

16Ka maang buong ka u dieyeli yela 'kumo, che n kung sagi'di ka u chelihiye n yeliyaga.

17'Bojung u na ngmurihimang saa aning seseu puong. U iyeng ka n dangii i kpong ka anan'so 'chibe.

18U kung veng ka n vuunhi, che ung paalima aning yelibaahi.

19A'wo ka kpiengu yela la, una la kpiengu daana. Ka saree ang 'tori ming yela la, ning'buong na buomuu waaning saree 'jie?

20Haali ka maang i sun'tuuro, che n minga nuoring na yeli looma. Haali ka maang ba tan paangbu, che u na 'wuling ka n iye nie ang garihi yela.

21N ba tan paangbu, che n ba nyira n minga. N buongye n 'nyivori jaala.

22A jaa iye yeli'yeni, bila 'jung mang yeli: U mang nyuongye niba ang paali aning ningbee.

23Ka baalung wa kuura 'dayeni, u mang laaraye nie ang ba tari paangbu muhibu.

24Ka paaluung wa bi ningbee 'nuuhing, u mang pagiye a paaluu saringmaariba 'ningbie. Ka una naani, ning'buo panaa la?

25Pampana n beri jorang a gaa jojora. A jora garang, a ba nyira sung.

26A mang wa paring a'wo mani'gbori-bera bang di ogirihi maali. A mang wa paring a'wo ka'chigu ang 'sigire ka u jaa u bungnyogiruu.

27A'mineng n na yeling: N na 'yiinhiye n muhibu yela, n na bahiye n 'ningbi-saang che murihi laari.

28N joraye n dogee nga jaa dabieng. N bangyeng ka i kung yeli ka n ba tan paangbu jaa.

© 2009 Bibles International.

29Ka banang yeli ka n tariye paangbu, wala 'jung panaa mang tuna kpali?

30A'mineng n na diye jieng fanfani pegi n minga, a di fanfani pegi n 'nuuhi.

31Che i na dimang loo ing bogu 'puong, ka n minga btmgyerihi leu nyohima.

32'Bojung u ba i ninsaalaa a'wo maang mang na dieyeli 'kuu. U ba i ninsaalaa ting na lang taa gaa dangbu toonhibu 'jie.

33Nie ang na maaliti taang ming 'chi ti kpachagang, a na di u 'nu dogili ti jaa ba'yi ingang.

34Veng ka u nyogi u dankpali ni di n ingang, a to veng ka u dabieng innima pelingteu yaga.

35Bila mang na yeli yela a kung joruu. Che a ba 'wo bila 'kumo.

Job 10

1N 'suhu nyohaye n 'nyivori. N na muhiye n muhibu jaa. N na yeliye yela n 'suhu a'wongbu 'puong.

2N na yeli kuye Naangmini: Ta looma saree 'diibu 'puong. 'Wulimo bung ni 'jung ing jauranima.

3A iye sung 'kui ing na dogihima? A iye sung 'kui ing na jaanhi i 'nuuhi tuma? A iye sung 'kui ing na bu kpe ningbee kawani?

4I tariye inggbanihung 'ningbie bi? Chebii i nyirang a'wo ninsaalaa nyiibu?

5I 'beri 'woniye ninsaalaa ang na 'kpi 'beri? I 'yuomo 'woniye gandau 'beri bi,

6ing na pieha buora n yela ang ba 'tu sori, a wiliha buora n yelibee?

7Anaa jaa, i bangyeng ka n ba i ningbeu. I bangyeng ming ka nie jaa kung tuong die a 'yi i 'mmg.

8I 'nuuhing naangma a maalima wa 'tuohi. Che ing leu a na saangma.

9Jaan'de jaa, leu tiehi ka inang mema a'wo yagu. I yeng la leuhima ka n leu tani bi?

10I naaning buoma bahi a'wo bihung bi, a dangma mang nyogi taa a'wo bihungdondori?

11I naaning di inggbani aning ingneni pagima, a di kaba aning 'giile langma taa?

12Inang 'kumo 'nyivori aning nungbu, ka i kaabu 'gu n sie.

13Ing di a yela nga sogili i 'sikiring. Mang bang ka a yeli nga 'Nye i haakilang.

14Ka maang tung beu, i mang chelihiye bila jieng. I ba mang bahima mang gaa a kung nye dogihibu.

15Ka maang i ningbeu, nimiha la a 'kumo. Haali ka maang i sun'tuuro, che n kung 'duohi n ju. 'Vii kpemang yaga jaa. Nye n nimiha ang sing bila.

© 2009 Bibles International.

16Ka n 'jung wa 'do, i mang yo 'guunho buorimang a'wo 'gbegini ang 'guunho. Ing mang 'wuli i kpiengu ang tari dabieng n ingang.

17Ing mang la waaning 'sieri-paani n ingang. I 'suuri maaling 'ihiye n ingang. I taanhuu jaujauriba waanaye n ingang wagiri la wagiri.

18'Bo paana 'jung ing tarima 'yining n ma 'puong? 'Oo, a'wo n danang 'kpi ka 'ningbiri jaa da kung nyima.

19N danang ing a'wo mang daang ba 'bibe. Ba danang dimang 'yining n ma 'puong ti ing bogung.

20N 'be-fling nga ba to baahibu? Bahima boin, ka n nye 'suhu-maari biela,

21seni che ka n gaa 'jie ni mang kung la leu ni, a gaa sagiluu paaluu aning 'killing 'kalinchiu.

22Paaluu ang i sagiluu a'wo sagiluu minga la. U iyeng a'wo 'killing 'kalinchiu, ka yela jaa jeri. 'Be ka chaanii gba mang 'woning sagiluu.

Job 11

1'Beng la ka 'Zoofer ang 'yi 'Neeyama daang dieyeli:

2A ba sigining ka yeliyagijemaa nga nye diebu bi? A sigiyeng ka dau ang tari nuori tuori numa bi?

3A sigiyeng ka i yeliyagikpala nga i ka niba tang ba noe? Ka inang ira sie, a ba sigining ka nie 'miing imii bi?

4'Bojung i yeliyeng: N sagibu paaliyeng, mang i 'forifori i 'ningbiring.

5'Oo, a'wo Naangmini danang yeli yela, a 'yuo u nuori 'tuohii.

6U na 'wuliing yeng 'gondohi, 'bojung yeng tariye lomboe a'yi. Bila 'jung bang ka Naangmini 'yiinhiye i yelibalorihi 'mine.

7I na tuong piehi a bo Naangmini yelijulinhi? I na tuong bo a nye Kpiengu Jaa Daana ni toribogiri?

8A 'do ti pariye sagbama, wala ing na i? A iye 'julingu gaa katebiri, 'bo ing na tuong bang?

9A maahibu iye yogu gaa 'teng-gbani, a i yelingu gaa mangkpong.

10Ka unang wa para gara a nyogira inna pagibu 'cluing, a buona garaning saree 'diibu jie, ning'buong na tuong leguu?

11‘bojung u bangye benniba. U nyiraye beulung ming ka u ba piehi.

12Pielaang la, dau ang i bambugu na wa banna yeng ka bungwiengaa dogi 'bie ung i ninsaalaa.

13I 'siri i 'sikiring, a tie i 'nuuhi 'toruu.

© 2009 Bibles International.

14Ka beung 'bi i 'nung, diu loo toori jaa. Ta veng ka beulung kpiera i tenti'dering.

15Bila ing na tuong lagi i 'ningbisogo ka 'vii kung 'bibe. Mm, i na tuong ahiye kpiengaa a kung jo dabieng.

16'Bojung i na 'yiinhiye i nimiha ni yela. I na mang tiehaang a'wo kuong ang wa pan gaa.

17I 'nyivori na chaaming a gaa ngminton'tori. Sagiluu na leu 'woniye beeguu.

18I na tariye nyau, bojung tamaa biye 'be. I na mang piehiye i 'lomboe jaa, a peenha laangfie 'puong.

19I na jeming ming, nie jaa kung i ka dabieng kpei. Mm, niba jemaa na wa boye i nungbu.

20Che ningbee 'ningbie buobu kung nye. 'Lilijie na boriye ba seng. Ba tamaa la vuunhung ngmaabu.

Job 12

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2Maahibu 'chibe, yena la a niba. Ye ning yeng la a na lang 'kpi.

3Che n tariye 'ningbiyuo a'wo yeng taruu bila ni. Ye ba seuma. Ning'buong yeng ba bang a yela nga taa?

4N iye nie nga u jomiihi ang ira sie. Maang la nie ang buong Naangmini tmg 'wong. N iye 'soli a paali, che bang laarima.

5Niba ang bi peenhibu 'puong mang diye tuorakpong yela foo, a'wo bila ni ang i 'siri 'gu banani gbee ang sara ni.

6Faariba tenti'deri yela tariye 'ningbiri, ka banani ang danna Naangmini 'suuri ni 'jing laangfie, a lang ning buunhu ni Naangmini ang veng bang tari ni.

7Che, jugihi mo'duunhi pampana, a na 'wuliing. Jugihi sagbani 'nobilii, a na yeli 'kuing.

8Chebii ka i yeli yela 'ku 'teng-gbani. U na 'wuliing, ka mangkpong jima chaang a 'mtmo kui.

9Ning'buong ba bang ama jaa 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana 'nung i a yeli nga?

10U 'nung naani ka bung'vori jaa 'vorihtmg 'be, aning ninsaalaa jaa vuunhung?

11Ma 'tuorii mang begihiye yeli'bie wa, ka nuori ming lenna siimaa nyira wa?

12Yeng biye ningnyaahi seng, ka 'ningbiyuo bi 'nyivo-yogu niba seng.

13U seng ka yeng ning kpiengu be, ung tari kawani aning 'ningbiyuo.

© 2009 Bibles International.

14Ka unang ngmahi bung, u kung la bang me. Ka unang pogi ninsaalaa, nie kung tuong 'yuoguu.

15Nye, ka unang nyogi kuonhi tari, 'jie mang 'kong. Ka unang bahaa, a mang wa taaliye 'teng-gbani.

16U seng ka kpiengu aning yengbangbu 'be. Benna aning nie bang beling jaa iye u 'suobu.

17U mang dieniye kawan-iriba 'yie bang faahi ba buunhu, a veng ka saringmaariba leu jolihi.

18U mang faaye na'mine 'suobu kpiengu, a di jorihi 'le ba siihing.

19U mang ing ka Ngmingpuohi 'yi-dieriba 'chene gbekpala, a mang leuhi niba ang ahi kpiengaa loo 'tengeng.

20U mang ing ka niba ang bang yeliyaga i siriti, a mang nyogi ningnyaahi bangbu faa.

21U mang 'kiriye nyaaba waahi ningnanee, a mang yaahi gandaba jaujaubuunhu.

22U mang 'yiniye yeli'julinhi ang 'bi sagiluung chaanii, a di 'kutmg 'kalinchiu 'yining chaanii.

23Unang mang i ka paalihi i nanee a leu saamaa. Unang mang i ka paalihi i yelingu ung leu yaaraa.

24U mang dieye leng-gbani niba 'yi-dieriba 'ningbiyuo, a mang veng bang yo yuora mopiri ang ba tan soe 'puong.

25Ba mang yo bunnang sagiluu 'puong ka chaanii 'chibe, ung mang veng bang yo jeriha a'wo dang'bugiro.

Job 13

1Nye, n 'ningbiri nyiye ama jaa. N 'tobo 'wo-maang a bang a 'muni.

2Yela ni yeng bang ni, n ming bamaang. Ye ba seuma.

3Che n buorang ka n yeli yela 'ku Kpiengu Jaa Daana ni. N buobu la ka n ning Naangmini toonhi yela.

4Che yena iye 'giri-ngmaariba. Ye jaa iye baalitiuriba ang ba tan tona jaa.

5A'wo ye danang tang ye noe kpeleng kpeleng, ka bila da leu ye yeng.

6Ye 'wong pampana n anan'sohi. Ye chelihi 'wong n nuori yeliyaga.

7Ye na yeliye yela ang ba 'tu son Naangmini gbebogiring, a yeli yela ang i belingbu u gbebogiring?

8Ye na ahiye u gbebogiring a 'wuli baalibu bi? Ye na ahiye Naangmini gbebogiring a toonhi 'kuu bi?

© 2009 Bibles International.

9Ka unang piehiye nye a na iye sung 'kuye? Chebii ye na tuong belingye Naangmini a'wo yeng benna ninsaalaa?

10Ka yenang 'wuli baalibu 'gondong, u na 'miing ingyeng pielaang.

11U 'chengkeng kung i ka dabieng kpei, ka u dabieng 'le i ingang?

12Ye yeng yeli'bie ni iye 'lugo ang 'woning tampelung. Buunhu ni ang 'guye ni iye yagu buunhu.

13Ye vengma boin ka n yeli yela, ka yeli jaa ang pogirima wa pogima.

14Wala 'jung mang cheu n ingneni n nyina kpachagang, a seuhi n 'vorihung n 'nuuhing?

15'Haali ka unang kuma, che n na deluung. Bila gba, che n na toonhiye n minga yelitarihi u 'ningbi-tooring.

16Unang na i n 'chihiltmg ming, 'bojung nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu kung tuong wa u 'ningbi-toori.

17Ye di 'ningbi-jie chelihi n yeliyaga, a di ye 'tobo chelihi bila ni mang yera ni.

18Pampana ye nye, n iye n yela toonhibu 'siri. N bangyeng ka n tuori na numang.

19Ning'buong na ngmaa yela 'tuomo? Ka maang i siriti pampana, n na 'kping.

20Ta wa irima yela a'yi 'yong, bila mang kung sogili n minga a 'yi i seng.

21Tagi i 'nu 'yi n seng gaaning toori. Ta veng ka i dabieng ming innima pelingteu.

22Bila 'puoring, buong, n na dieng. Chebii veng ka n yeli yela ka Ma dieyeli 'kumo.

23Wala ka n yeliba'torihi aning n yelibee sing? Veng ka n bang n 'begu saangbu aning n yelibeu.

24Wala la ing leuhi i kpaari togilima, a dima mang leu i dondoma?

25I na 'vugihiye vaahuu ang yo daara bi, chebii i na kara 'tuuroye mokuonhi?

26‘bojung yelitoohi ing seura n ingang, a veng mang 'di n 'bi-polihung yeliba'torihi cheng.

27I diye n gbee ing baarihing, a pigihe n soe jaa, i tuoye 'jie 'ku n gbeneurihi.

28Ninsaalaa puonang a'wo bungpuonii, a'wo tani yeurii ang mugi.

Job 14

1Ninsaalaa poga ang dogi 'beri iye fling, che ka tuora tiguu.

2U mang puhing a'wo dapuuri a mang leu juoli. U mang jo boring a'wo 'kalinchiu, u ba mang la 'bibe.

© 2009 Bibles International.

3I 'yuoye i 'ningbiri ing nga ni nga to, a tarima waaning i 'ningbi-toori saree ngmaabu 'jung?

4Ninebuong na tuong 'ihi bung'forifori a 'yi bungdegiri ingang? Nie jaa kung tuong.

5U 'beri nuori ang bing 'puong, u 'chiuri nuori 'Nye i seng. I bingye u togihi ung kung tuong paraa.

6Leuhi i 'ningbie 'yi u ingang ka u nye peenhi, a waana wagiri ung na baahi u 'beu a'wo dau bang ngmi pa.

7'Bojung ka banang ngmaa dau loo, tamaa nang Nye 'be ka u na la bohing. Tamaa nang Nye 'be ka u 'nu-pora kung baahi beng.

8Haali ka u nyagang 'kori 'tengeng, ka u 'muni 'kpi 'tengeng,

9che ka tmang 'wong kuong 'nyuu, u na bohing a ing 'nuuhi a'wo bung'bunuu.

10Che ninsaalaa mang 'kping a jeng beng. U mang vuunhiye u vuunhung baahaa, 'ye ung mang la 'be?

11A'wo kuong ang mang nyuuha 'yire mangkpoming, ka konboo mang baahi a 'ko bila ni,

12bila ka ninsaalaa mang jeng a ba mang la 'ihi. Ba ba mang 'yuo, ba ba mang singba ba gbieng 'puong ming a waana wagiri sagbama ang kung la bibe.

13'Oo, a'wo i danang sogilima 'kuung bogung, a da sogilima a gara wagiri i 'su-kpiengaa ang na pari. 'Oo, a'wo i danang bing wagiri 'kumo a wa tiehi n yela.

14Ka ninsaalaang kpi, u daang na la tariye 'nyivori? N na chelihang n tungkpienhi beri nga jaa 'puong a gara wagiri n tegibu ang na wa.

15I na buoming, ka n sagi 'kui. I na buoraye i 'nuuhi tuma ni.

16I na mang soriye n gbeneurihi. I kung nyogira i minga n yelibee yela.

17N 'begu saangbu 'le ingye buora 'puong, ing faari n yelibalorihi pogi.

18Che a'wo tangkpong, u mang 'leng a 'purihi gaa, ka 'pie mang 'yi u bijieng.

19A'wo kuong ang mang 'puoro a 'dire 'kubo, ka kon'puorihi mang 'oho 'teng-gbani tani ni, bila ing mang saana ninsaalaa tamaa.

20I mang tuomuung wagiri jaa, ung ti 'chibe. I mang tegiye u 'ningbisogo a bahuu ung gaa.

21Ka u 'bi-dabang wa nye nanihung, che u ba mang bang. Ka banang 'le ming, u ba nyiriba.

22Che u minga inggbani baahi ung mang 'wono, a ira nimiha u minga yela.

Job 15

© 2009 Bibles International.

1'Beng la ka Eelifaz ang 'yi 'Tiimang daang dieyeli:

2A sigiyeng ka yengbangina yera yela aning bangbu ang i kpali? A sigiyeng ka u paali u minga aning sa'muni seseu?

3A sigiyeng ka u ngmira nokpieni aning yeliyaga ang ba tan tona, chebii aning yeliyaga ang kung tuong maali yelijaa?

4Siringminga, i diye Naangmini joo ung i kpali, a legira 'puoho Naangmini 'ningbi-tooring.

5'Bojung i yeliba'torihi na 'wuliye i nuori yelibee, ing lugi benniba kokori.

6I minga nuoring loorii saree 'puong, maang naani. I minga nogbamang 'dire 'sieree i ingang.

7Ina la daufora bang dogi bi? Chebii ina bang naang seni che naang taanhi?

8I 'wongye Naangmini 'gondo kawani? I 'yong seng ka yeng 'be bi?

9'Bo ing bang ting ba bamuu? 'Bo 'ningbiyuo ing tan ka bila ba 'bi ti seng?

10'Ju-koonpieni niba aning ningnyaahi biye ti puong. Ba 'kori gaaye i ba.

11Naangmini mugilibuhi ni iye fling 'gaali 'kui bi, chebii yeliyaga ang yeli boin ba sigihii?

12Wala ka i 'sikiri jigihibu tuomii? Wala ka i 'ningbie muo?

13Wala ing leuhi i 'suuri ing Naangmini ingang a veng ka yeli'bie nga taa 'yire i nuoring?

14'Bo la ninsaalaa, ung na tuong i 'forifori? 'Bo la nie poga ang dogi ung na tuong i sun'tuuro?

15Naangmini ba deli u ningpegi'yiribe. Sagbama ming ba i 'forifori u 'ningbiring.

16Ba na wa yera ninsaalaa ang i bungnyohuu a i degiri, a 'nyuuro yeliba'torihi a'wo kuong?

17N na yeli 'truing, 'wong n yeliyaga. Yeli mang nye mang na yeli.

18N na yeliye bila ni dauyengbanginiba ang yeli a ba sogili yelijaa bang die 'yi ba ba'mine seng.

19Ba 'yong bang daang di 'teng-gbani 'ku, ka saana jaa daang ba wa pari ba puong ni.

20Ningbeu mang ngmienang aning dogee u beri jaa 'puong, ka a 'yuomo nuori sogili nie ang dogiha niba seng.

21Yela ang inna dabieng mang dannaye u 'tobong. Maahuu 'puong ka unani ang saana ni mang wa u ingang.

22U ba mang sagi ka u na leu'yiye a sagiluung, ba 'ihuung bing 'ku ta'kobi.

© 2009 Bibles International.

23U mang yo yuorang a buora siimaa a yera: 'Yening ung 'be? U bangyeng ka beu ang i sagiluu pieluung.

24Tuora aning a'wongbu mang ing ka dabieng kpeu. A mang tuomuung a'wo naa ang i 'ski taanhuu jauring,

25u mang tieye u 'nu Naangmini ingang, a mang 'ihi 'tuohi Kpiengu Jaa Daana ni.

26U mang diye ju-kpieni a jora 'tuohuu, a tari 'kuri bunglegiraa ang i kpagu a i kpiengaa.

27Anaa jaa ka u 'ningbisogo nuoyeng, ung veng ka kpaang kpagi kpagi u sie,

28'yi-bera ang i dabooring ung kpiera, 'dering nie jaa ang ba kpiera, ang na 'le a leu 'jikung,kunihi.

29U kung i bundaana, u bundaambuunhu ming kung bibe a gara. U bungtarihi ming kung yaari 'teng-gbaning.

30U kung 'yi sagiluu 'puong. A butmg-jinti na ing ka u da'nuuhi 'ko, ka Naangmini nuori vuunhung taruu gaaning.

31Ta veng ka u deli yelikpala, a henna u minga, 'bojung kpalihung na la u sanyeu.

32Bila na tuming ka u wagiri nang ba ta. U da'nu kung bohi.

33U na 'suohiye u 'girep pora a'wo vana ngmielii, a 'suohi u 'puuri a'wo ooliv dau.

34'Bojung niba ang ba 'tuuro Naangmini buobu langbu na iye kpali, ka 'butmg 'di banani ang nung bungdie'di ang ba 'tu sori ni tentihi.

35Ba mang tariye wahala 'puo, a dogi beu. Ba 'puuhi mang iye belingbu 'ski.

Job 16

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2N 'wongye a yela nga taa jemaa. Mugiliba yela ang ba tari 'ningbiri la ye jaa.

3Ye yelikpala ni ba tan boohoo bi? Chebii 'bong danniye yeng diera yera?

4Ka ye 'suhung da bi n 'suhu bogung, n ming danang tuong yeliye yela a'wo yena. N ming danang tuong diye yelibi-jemaa ye iinhing, a 'ping n 'ju ye iinhing.

5Che n na diye n nuori ingye kpiengu, ka n nogbama mugilibu maa ye iinhi.

6Ka maang yeli yela, che n inga baahi ba baaha. Ka maang ba yeli ming, 'bo ingmaari mang nyira?

7Che pampana Naangmini iyeng mang bali. I iyeng ka n 'deu jaa i kpali.

8I iyeng ka n inga nyurihi, ka bila 'dire 'sieree n ingang. N kogibu 'ihi 'tuohimong, a 'dire 'sieree n 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

9U nyogimang chiehi u 'su-kpiengaa 'puong a hama. U ooraye u nyina innima. N doma fiinimang.

10Ba 'yuohiye ba noe ingma. Ba vaye n dagirii nyaaba 'puong. Ba laanhi langye taa 'ihi 'tuohimo.

11Naangmini bahimang 'ku niba ang ba 'tuuro Ngmini, a leuhima ing ningbee 'nuuhing.

12N da 'jingye laangfie che ung i mang i chinchang. U nyogiye n kokoring a chigihima ka n haakila yaari. U dimang 'bing a 'ihi 'ningbiri ingma.

13U tanteuriba ngmaa 'gilimeng. U 'chugiye n 'puo a ba jora nimboo. U 'kiriye n langtoo bahi 'tengeng.

14U ngmahimang pahii pahii aning dangii. U jora waanaye n ingang a'wo taanhuu jaujaura.

15N diye buorihi tama se pogi n inggbani, a di n 'ju ing tani 'puong.

16N 'ningbisogo muoyeng aning 'kuori, ka 'kuung 'kalinchiu 'bi n 'ningbi-gbamang,

17anaa jaa ka kpangkpangkpiengu yeli-iruu jaa 'chi n 'nuuhing, ka n puoho ming i 'forifori.

18'Oo 'teng-gbani, ta pogi n jiing, a veng ka n 'kuori ta tari peenhibu jie.

19Nye, haali pampana gba, n 'sieree daana 'Nye arijenang, ka n yelidiera bi saa'jung.

20N jo'mine irimang laara. N 'ningbie 'kireye ningtong 'kuro Naangmini.

21'Oo, a'wo nie danang bibe a suha Naangmini 'kuro ninsaalaa a'wo bila ni nie ang mang suhi 'ku u to.

22'Bojung ka 'yuomo awalang wa baahi, n na 'chengye sori ni ang ba leura ni.

Job 17

1N 'suhu saangyeng. N beri baahiyeng. 'Kuung bogu iye 'siri 'gumo.

2Siringminga, ilaariba ngmaa 'gilimeng, ka n 'ningbie kaara ba 'lobo tungbu.

3Di i minga bing telima pampana a 'kumo, 'oo Naangmini. Ning'buong bibe a na ahi 'kumo?

4'Bojung i pogiye ba 'sikie a 'yi 'ningbiyuo ingang. Bila 'jung i kung 'duohibo.

5Nie ang jaanhi u jo'mine che na die buunhu 'di, u 'biihi 'ningbie na hieming.

6Che Naangmini iyeng mang leu bung ninsaaliba ang di loora 'lugu, mang leu nie ming 'ningbisogo niba ang tuuha muntaahi waaha.

7N 'ningbie leu iye bulabula nimiha 'jung, ka n inga 'jiihi jaa leu 'woning 'kalinchiu.

© 2009 Bibles International.

8Ning'torihi noe maayeng yaga jaa a yeli nga yela, ka niba ang i 'fori 'ihi niba ang ba 'tuuro Naangmini buobu ingang.

9Che sun'tuuro nang na nyogiye u son kpiengaa, ka nie nga 'nuuhi ang i 'fori maaling ira kpiengaa gara.

10Che ye jaa, ye la yeli, 'bojung n kung nye yengbangina ye 'puong.

11N beri pariyeng gaa, n yelitarihi ngmaayeng, bila la n 'sikiri yelibuorihi ming.

12A mang leuhiye 'yienguu ung leu 'be-kaari. A mang yeling sagiluu 'puong: Chaanii pieliyeng.

13Ka maang cheliha 'kuung bogu ka u i n 'deu, ka maang maali n 'godo sagiluu 'puong,

14ka maang yeli 'ku puongbu: Ina la n ba, ka maang yeli 'ku 'danduli: Ina la n ma aning n yaupoga,

15'yening panaa ka n tamaa be? N tamaa yeng, ningbuong nyiruu?

16A muo na 'sigi gaaye 'tuning 'di-nobera bi? Ti na lang peenhiye taning bi?

Job 18

1'Beng la ka Biilidad ang 'yi Suuwa daang dieyeli:

2Wala ing na bo yeli'bie kauhi sing? Bo 'ningbiyuo, bila 'puoring ka ti yeli yela.

3Wala 'jung ing diti buong Vuunhi, ting i bambugiri i 'ningbiring?

4Ina nie ang tagiha i minga chieha i 'suuri 'puong, ba na bahiye 'teng-gbani ka u i kpali i 'jung bi? Chebii ba na 'vigiye 'pie 'ihi u bijieng?

5Ningbeu fintina na 'kpiinhing, u buung-jinti ming kung chaang.

6Chaanii iye sagiluu u tent 'puong, ka u fintina ang bi u lomboring kpiinhi.

7U gbeneurihi kpiengu baliyeng, ka u minga kawani lobuu.

8‘bojung u minga gbeeng diu loo ing laangu 'puong, tmg 'cheng ti kpe cheba.

9A laangu mang nyogiye u gbekpaaring, ka cheba ming nyoguu.

10Ba mang sogiliye tuntuuraa 'guu 'tengeng, a ben cheba ming 'guu soring.

11Dabienhi ang 'gaali mang innuung dabieng 'lombori jaang, a kara 'tuuro u gbeneuruu jaa.

12Kong na neuye u kpiengu, ka saangbu ang i kpong i 'siri u 'lomboring.

13U mang 'diriye u inggbani 'jiihi, ka 'kutmg bi-fora 'dire u ingdau 'jiihi.

14Ba na vuoguung 'yining u tent ning ung deli ni, a taruu waaning dabienhi 'gaalii naa 'ningbi-toori.

15Bung jaa ang ba i u 'suobu na Nye u tent 'puong. Ba diye 'jiribi yaari u kpe'jieng.

© 2009 Bibles International.

16U nyaga ang 'bi 'muning mang 'kong, ka u da'nuuhi ang 'bi saajung juoli.

17U yela tiehibu mang baahiye 'teng-gbaning. U 'yuori kung la buona a paaluung.

18Ba mang karuung 'yi chaaniing ti ing sagiluu 'puong, a karuu 'yining dune 'puong.

19U ba mang tari 'We bii buurii u niba 'puong, bii nie ang kpeling u kpe'jiihing.

20Ngmintongkpieri seng niba nuori maaye u 'beu ning, ka dabieng kpe sa'muni seng niba.

21Pielaang, ngaang mang la beu'tuuro kpe'jiihi. Nie ang ba bang Naangmini ming jie la bila.

Job 19

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2Wala yeng na dang n 'suhu yaga ngaang a kauhi sing, a ima chinchang aning yelibie?

3Gberi 'pie la nga yeng nyaabima. Ye ba jora 'vii aning yeng kpiera n ingang.

4Ka maang siring bori ming, n boribu ni kpelingye n seng.

5Ka yenang siring 'duohi ye miihi n ingang, a 'wuli n nyaaba 'kumo,

6bila yeng ye bang ka Naangmining ba ima sung, a yen u laangu 'gilime.

7Ka maang 'cheehi kpangkpangkpiengu yeli-irihi yela, ba ba 'wono 'kurimo. Ka maang 'cheehi ka a 'yi, saree ang 'tori 'chibe.

8U bagiye n son wa 'gili, mang kung tuong gang 'be. U diye sagiluu 'bing n so'biliing.

9U faaye n girima a 'yi n seng. U nyogiye a naalung 'jupiluu yogi n 'jung.

10U tagimang loo lombori jaang, a gara mang ba ti 'chibe. U vuoye n tamaa a'wo dau.

11U dangye u 'su-kpiengaa ming n ingang. U dimang buong u domihi ni kanga.

12U 'sojemuno wa langye taa, a me ba pigibu buunhu a na 'tuohimo Ba maaliye ba kampu a 'gili n tent jaa.

13U 'ihiye n ba'biihi bang gaa toori, ka n banginiba nima ba numa fling jaa.

14N dogiriba dimang loo, ka n jomiihi 'yiinhi n yela.

15N 'deu kpieriba aning n tuntung'bi-pogiba dimang buona saana. N leuye foomaraa ba 'ningbiring.

16N mang buongye n tungtuna, che u ba mang die a buola, anaa jaa ka n mang suhuung aning n nuori.

17N vuunhung 'nyuurong n poga seng. Mang leu bungnyohuu n ma 'puo biihi seng.

18Haali 'bibilii gba mang jaanhiye n yela. Ka maang wa 'ihi, bang yera yela n ingang.

© 2009 Bibles International.

19N jomiihi jaa nyohimang, ka banani mang nung ni leu 'ihi n ingang.

20N kaurii mariye n inggbani aning n ingneni ingang. Mang joning 'tambogilii.

21Ye jo n nimboo, 'oo n jomiihi, ye jo n nimboo, 'bojung Naangmini 'nu ngmimang.

22Wala la yeng dogihima a'wo Naangmini ang irima bila nga, ka n dogihibu ba tigiriye?

23'Oo, a'wo ba danang seu n yelibie nga. 'Oo, a'wo ba danang sebaa ing gbangu 'puong.

24Ka ba da di 'kurihuu 'kelembi aning kpana, a sebaa ing 'pie ingang a gara wagiri jaa.

25'Bojung n bangyeng ka n Yeudiera iye 'vori, a baahaang ming u na ahiye 'teng-gbaning.

26Ka n inggbaning wa saang, n bangyeng ka n inggbani 'puong n na nyiye Naangmini.

27Una ka n minga na nye, ka n 'ningbie nyiu, ningjaala naani. Nye bila ni n 'sikiri ang nyenna bila.

28A'mineng ye na yeling: 'Bo yela ting na di nyoguu? 'Bojung maang la a yeli sa'bogu.

29Ye jora ta'kobi dabieng, ‘bojung 'su-kpiengaa mang waaniye ta'kobi dogihibu, ka ye nye bang ka saree 'diibu biye 'be.

Job 20

1'Beng la ka 'Zoofer ang 'yi 'Neeyama daang dieyeli:

2Bila 'jung n tieha ang dannima 'kumong yeli mang na dieyeli, yela ang kpaara n 'puong 'jung.

3N 'wongye 'miingbu ang innima 'viing, ka n ningbiyuo haakila veng mang dieyeli.

4I ba bang yeli nga a 'yi sangkong'koruu, a 'yi wagiri ni bang di ninsaalaa bing 'teng-gbaning?

5I ba bang ka ningbeu nie tuongbu nyiibu ba mang kauhi? I ba bang ka bangfuge nyengka ba gara toori?

6Haali ka u tangkamang 'do ti to sagbama, ka u ju ti to savaala,

7che u na nyuoming a gara wagiri jaa a'wo u minga bini. Banani ang daang nyiu ni na yeling: Ye ung 'be?

8U na egi gaang a'wo jengjaanhung, ba kung nyiu. U na bori gaang a'wo 'yienguu yelinyiruu.

9'Ningbiri ni ang nyiu ni daang kung la nyiu. U 'jie ming daang kung la nyiu.

10U 'biihi na boye ningbaaliba nungbu, a leuhi u bundaambuunhu 'kubo.

© 2009 Bibles International.

11U kaba paaliyeng aning bi-polihtmg 'weribu, che u ning bila na lang jengye tani 'puong.

12Anaa jaa ka beu numang u nuoring, ung mang sogiluu u jinti 'muning,

13anaa jaa ka u ba sagi ka u bahuu, che nang taruu ung bi u nuoring.

14Che u siimaa ang 'bi u 'puong na leu iye 'miihuu. A mang leuye waahuu jelung u 'puong.

15U mang voliye bundaalung, a leu 'tia bahi. Naangmini mang ing ang 'yi u 'puong.

16U na mugiye 'dtmgkuuree jelung. Bosiri jinti na kuung.

17U kung 'wong a konbobilii noo, a'wo konboori ang 'puoro siu aning bihungnaara.

18U na leu tihiye bung ni yela ung tong tuma ni. U kung voluu. U kung 'di noo a 'yi u yaagu buunhu tona ingang.

19'Bojung u dogihiye ningbaaliba a bahiba kpali. U diye kpangkpangkpiengu a faa 'deu ung ba me.

20Ung ba tari peenhibu u bungbo ni 'jung, u kung bing bung jaa ung buora.

21Bung jaa ba chehi ung na 'di. Bila 'jung u maa'ko-maali kung kauhi.

22U buunhu taribu jemaa 'puong ngmiehibu na kpeung. 'Nu jaa ang hiena na waye u ingang.

23Sanga ni ung paali u 'puo ni Naangmini na waaniye u 'su-tuluu ang 'dire u ingang. U na ing ka u wa u ingang a'wo saa sanga ni ung 'dire siimaa ni.

24U na joye kuruhuu jaujaubung seng, ka yaawa taanhuu 'chuguu.

25U taguung ung ti 'yi u 'puoring, ka a 'piing 'ju wa 'yi u lantoo 'puong, ka dabienhi 'gaalii wa u ingang.

26Sagiluu ang i 'ligimeng 'bing 'guye u bundaambutmhu ung nung. 'Buung bang ba 'vigire na 'ditmg. A na 'diye bung ni ang kpeling u tent 'puong.

27Sagbama na 'uohiye u yelibalorihi 'olo, ka 'teng-gbani 'ihi u ingang.

28U 'deu bungtarihi na bori gaang, ka u buunhu puo gaa u 'su-kpiengaa ni daari.

29Ningbeu tuori la bila a 'yi Naangmini seng. U cheng Naangmini ang 'bing 'kuu la bila.

Job 21

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2Ye chelihi n yeliyaga sung, a veng ka bila i ye mugilibu.

3Ye 'dime 'kanyiri ka n yeli yela. Ka maang wa yeli baahi, ye nang ira sie.

© 2009 Bibles International.

4Maang yeng, n muhibu gaaye ninsaalaa seng bi? Chebii wala 'jung mang kung kong 'kanyiri?

5Ye 'liinhime ka ye nuori maa, ka ye di ye 'nu pogi ye nuori.

6Haali ka maang tiehaa, dabieng 'gaalii mang irimang, ka 'miingbu nyogi n inggbani.

7Wala 'jung ka ningbee mang bibe a ti leu ningnyaahi, mm, ka ba kpiengu i kpong?

8Ba biihi mang 'jingye ba seng sung ba 'ningbiring, ka ba buurii 'jing sung ba 'ningbiring.

9Ba 'deri mang iye 'chihi dabieng joong. Naangmini dankpali ming ba mang bi ba ingang.

10Ba nadari ba mang tan buurii 'guo. Ba 'nii mang doging ka a ba chori bahi.

11Ba mang bahiye ba bung'bilii bang yo yuora a'wo pi'sugu, ka ba biihi yo seura.

12Ba mang diye sinsaga aning 'koni a 'yiene. Ba mang diye wie kuori a nyengina.

13Ba mang 'diye ba beri noo bundaalung 'puong. Che 'dayeni, bang mang 'sigi 'kuung bogu.

14A 'Jung ba mang yeli 'kuye Naangmini: 'Yi ti seng, 'bojung ti buobu ba ahi i soe bangbu ingang.

15Ba mang yeling: Ning'buo la Kpiengu Jaa Daana ting na tunuu? Ka tinutmg 'puohuu 'bo tonang bibe?

16Siringminga, ba bundaalung yela ba 'chi ba 'nuuhing. Ningbee kawani ba pielima.

17Gberi buwala ka ningbeu fintina ba mang 'kpiinhi? Gberi buwala ka saangbu ang i kpong ba mang wa ba ingang, nimiha ni Naangmini ang tora u 'suuring ni?

18Ba 'woniye mo'kuonhi ang bi seseu 'ningbi-tooring. Ba 'woniye bungpegiri saa sesekpong ang 'tuo gaaning.

19Niba mang yeling: Naangmini mang diye nie yeliba'torihi 'bing 'gu u biihi. A sigiyeng ka u naa a sani u minga ingang ka u bang.

20A sigiyeng ka u minga 'ningbie nye u saangbu, ka u nyu Kpiengu Jaa Daana 'su-kpiengaa ni.

21'Bojung u bo yelang 'bi u 'deu niba ung bahi jieng, sanga ni u 'chiuri nuori ang na ngmaa bahi ni?

22Nie kanga na tuong 'wuliye Naangmini bangbu, ung 'dire banani ang 'bi saa'jung saree 'puong?

23Nie mang 'kpiye u kpiengu paalii 'puong, a mang 'bi laangfie 'puong ka yeli jaa ba dannuu.

24U nyau mang poling, ka u kaba kpaang mang muli.

© 2009 Bibles International.

25Nie kanga ming mang 'kpiye u 'suhu nimiha 'puong ka u ba 'di noo jaa.

26Ba mang 'woniye taa a jeng tani 'puong, ka 'dandulo pogi ba jaa.

27Nye, n bangye ye tieha, aning yela ni yeng na di a kpiera n ingang.

28'Bojung ye yeliyeng: 'Yening ka a ningnanii 'deu 'be? 'Yening ka a ningbeu ming kpe'jie 'be?

29I ba jugihi banani ang 'chene soe ni bi? I ba chelihi ba 'sierihi bi?

30'Bojung ningbee mang tuong iye 'chihi saangkpong daari, bang mang tuong nye diebu 'su-kpiengaa daari.

31Ning'buong na yeluu u 'ningbiri yela? Ning'buong na naa u yela ni ung i ni sani?

32Che ba na 'siginutmg kutmg bogu, ka niba kaara u kau'biri.

33Lohimbo tandaga na numa 'kutmg. Nie jaa na 'tutmg, a'wo niba bang kung tuong sori ang dang gaa che 'kuu bila ni.

34Wala panaa yeng na i maa n 'suhu aning yelikpala? 'Bojung yelijaa 'chi ye yeliyaga 'puong ka 'girii naani.

Job 22

1'Beng la ka Eelifaz ang 'yi 'Tiimang daang dieyeli:

2Anaa jaa ka nie ang i yengbangina na tuong tariye tona 'ku u minga, ninsaalaa na tuong tariye tona 'ku Naangmini?

3Ka inang i sun'tuuro, 'bo noo ka bila tari 'ku Kpiengu Jaa Daana? Chebii ka inang moo ka i yeli-irihi paali, 'bo tona ang tari 'kuu?

4I Naangmini joo Jung ung 'miing i ingang bi? I Naangmini joo 'jung ung kpiera nii saree 'diibu bi?

5I beultmg naaning i kpong ka i yeliba'torihi ba tari boohoo?

6'Bojung i dieye telimahi i ba'biihi seng ka anan'so 'chibe, a yaahi niba bungyerihi bang tari 'mung-kpala.

7I ba ku niba ang Bali kuong bang 'nyu. I nyoriye i siimaa kong niba seng.

8Che i iye ningkpiengaa a die 'teng-gbani 'so, i iye nie ang tari girima a kpiera u ingang.

9I bahiye dunggala bang gaa aning 'nu-kpala, a kauhi 'bi-kpiibihi 'nuuhi.

10Bila 'jung ka chebihi 'gili i jaa wa 'tuohi, ka dabiengkpeng,kpereng dannii.

11Chebii ka sagiluu la, ing ba tuong nyira, ka kuonhi jemaa pogii.

12Naangmini ba 'chi arijena jiveleleng bi? Nye ngmari'bie ang 'do yaga sing bila.

© 2009 Bibles International.

13Che ing yeli: Wala ka Naangmini na i bang? U na tuong 'tuye a sagili'ligimeng nga 'puo a 'di saree?

14Savaalitiinha poguung ung ba nyira. U 'cheneye arijena 'vilingu ni saa'jung.

15I na 'tuye a sangkong'koruu sori ni ningbee ang daang 'cheng ni bi?

16Banang daang ngmaa 'le ka ba wagiri ba to ni. Ba 'mtmpiilee ka kontaalii daang 'ohi gaaning ni.

17Ba daang yeli 'kuye Naangmini: 'Yi ti seng. 'Bo ka Kpiengu Jaa Daana ni na tuong iti?

18Che unang daang paali ba 'deri aning btmgsuunhi. A 'jung ningbee kawani ba pielima.

19Sun'tuuribo mang nyiye bila ka ba iinhi maa, ka niba ang i 'fori chieriba laara a yera:

20Siringminga, ba nyuongye ti domihi ni, ka "buung 'di ba bundaambuunhu.

21Sagi ning Naangmini, ka maahuu bi i niu kpachagang. Bila ka sung na wa i seng.

22Jaan'de, die 'wulibu a 'yi u nuoring, a di u yeli'bie ing i 'sikiring.

23Ka inang leu wa Kpiengu Jaa Daana ni seng, u na la maaliing. I na 'ihiye yeliba'torihi i tenting gaaning toori jaa.

24Bila ing na di i salima ing taning, a di 'Oo-fer salima 'bing konbo'bilii 'kubo 'puong.

25Bila ka Kpiengu Jaa Daana ni na i i salima aning i wari ang i nanii.

26'Bojung bila sanga i nyelung na 'biye Kpiengu Jaa Daana ingang, ka i lagi i 'ningbisogo 'tori Naangmini.

27I na puohi 'kuung, ka u 'wong, ka i yeu i nosama.

28I na yeliye yeli bing, ka bila maali 'kui, ka chaanii chaana i soe.

29Ka inang wale, i na yeling: 'Duohibu Nye 'be. Bila sing na die nie ang 'sigihi u minga.

30U gba na dieye nie ang 'le saree 'puong. Mm, u na diegutmg i 'nuuhi 'foforee 'jung.

Job 23

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli:

2Haali 'jine gba ka n muhibu i too. N pengbu nga 'puong che u 'nu iye tiinhuu n ingang.

3'Oo, ka maang da bang jie ni mang na nyiu, ka n da gaa u 'jingjie.

4N danang diye n yela nga 'bing u 'ningbi-tooring, a di nokpieni pan nuori.

© 2009 Bibles International.

5N na bangye yeli'bie ni sing na di dieyeli 'kumo, a bang bila ni ung na yeli 'kumo ni
'muni.

6U na diye u kpiengkpong ni a 'tuohimo bi? Aai, u kung di yeli jaa chiihima 7'Beng ka
ning'toruu na tuong di u yela Bing u 'ningbi-tooring, ka n nye diebu a gara wagiri jaa a
'yi n Saringmaara ni seng.

8Nye, n gaaye 'ningbi-toori, che u 'chibe. N gaaye 'puori, che n ba nyiruu.

9Sanga ni ung tuna 'nu-goong ni, n kung tuong nyiu. Sanga ni ung leu goo 'nuduri ni,
n kung tuong nyiu.

10Che u bangye son ni mang digira. Ka unang wa ima nye, n na 'ying a'wo sannii.

11N gberi nyogiye u gbeneurihi kpiengaa. N 'tuye u son a ba leu bie 'jie jaa.

12N ba leu 'yi no'kurihi ni u nuori ang tihi ni. N diye u nuori yeli'bie ang i tiinhuu gaa
n siimaa.

13Che u iye u 'yong, ningbuong na tuong leuhuu? Yeli jaa u 'suhu ang buora, bila ung
mang i.

14'Bojung u mang iye yeli ang bing 'kumo. A yela nga taa jemaa 'Nye u seng.

15Bila 'jung u seng biibu innimang dabieng gaga jaa. Ka maang wa jeri a yeli nga, n
mang joruung.

16'Bojung Naangmini iyeng ka n 'sikiri leu baala. Kpiengu Jaa Daana ni iyeng ka
dabieng kpema 'gaali.

17Che a sagiluu ba veng mang nyuong a i siriti. A sagili'ligimeng ni ang pogi n
'ningbisogo ni la bila.

Job 24

1Wagirihi ba sogili Kpiengu Jaa Daana ni seng, ka wala 'jung ka banani ang bamuu ni
ba nyira u beri?

2Niba 'mine mang 'ihiye toribogiri baarihi. Ba mang diye kpiengu faahi piihi a chiina.

3Ba mang kariye bi-kpiiba bunga gaaning. Ba mang diye dunggaali nadavaraa bing
telima.

4Ba mang daaye niba ang hiena bang 'yi soring. Ba mang firiye a paaluu ningbaaliba
bang sogili.

5Nye, a'wo moo buunhi ang bi 'biihee jieng, ba mang yo buoraye siimaa ba tuma
'puong. A mopiri mang 'yiye siimaa 'ku ba ning ba biihi.

6Ba mang boye ba 'duunhi siimaa a moo 'puong, a 'yiinhi buunhu ningbee 'girep
yoring.

© 2009 Bibles International.

7Ba mang jengye a 'yienguu jaa aning 'mung-kpala, a ba tari bungyerihi. Ba ba mang tan 'mung-pagiraa oori 'puong.

8A taanhi saa mang mulibang. Bang mang 'kori mari 'pie bang ba tan 'jie na kpe 'jung.

9'Mine mang tagiye bi-kpiiba 'ill bihing, a too ningbaala bie sani yela.

10Ba mang ing ka ningbaala yo yuora aning 'mung-kpali, a ba tari bungyerihi. Ba mang 'tuoye ka'juri, che nang 'kono kong.

11Ba mang ngmiehiye kpaang 'ihe jie ni daangguoma ang ngmaa 'gili ni 'puong, a neura waing 'ihe a neu'jiihing, che mang kono kong'nyuuri.

12Niba ang kpiire mang penang a 'yi-kpong 'puong. Ka banani bang dogiha ni 'suhu 'kono. Che Naangmini ba mang chelihi ba beu tungbu.

13Banani ang diera taawai a chaanii ingang ni biye 'be. Ba ba mang buora u soe bangbu. Ba ba mang bi u soe 'puong ming.

14Ningkuura mang 'ihiye 'ji-nyaari, a ku ningbaala aning nie ang hiena. 'Ji-suorii ming u mang 'woniye 'nanyige.

15Sensena 'ningbiri mang chelihang ka jie nyogi 'ningbiri. U mang yeling: Ningbiri jaa kung nyima. Ung mang di bung pogi u 'ningbisogo.

16'Ji-sagiluung ba mang kauhiye 'deri kpe. Ba mang lariye ba miihi bahi ngminaa sanga. Ba ba bang a chaanii.

17'Bojung beeguu aning ji-sagililigimeng iye bung'yeni a 'kubo. 'Bojung ba mang bangye a ji-sagililigimeng.

18Ba iye fungfugulung kuonhi 'jung. Duhibeu 'Nye ba cheng ingang 'teng-gbaning. Ba ba mang la leura gara a 'girep yori seng.

19A'wo wan aning tuluu ang mang nyuuhi si'noo kuonhi bila ni, bila ka 'kuung bogu mang nyogi banani ang i yelibee ni. ('Yiibu G. 4:6)

20U ma 'puo na 'yiinhiye u yela, ka dan'dulo 'diu 'wong noo. Ba daang kung la tiehi u yela. Beulung ming na kaung a'wo dau.

21U mang faaye pogi-oo ang ba dogira buunhu. U ba mang tung sung 'ku dunggali ming.

22Che Naangmini mang diye u kpiengu 'ihi ningkpiengaa bahi. U mang 'thing, che nie jaa ba mang bang i 'nyivori yela pielaang.

23U mang 'kubong peenhibu, bang deli bila. Che u 'ningbie mang 'Nye u yelitarihi ingang.

24Ba mang nyiye 'duohibu wagiri fling 'puong. Bila 'puoring ba mang gaang. U mang 'sigihibeng, a tariba gaaning a'wo ba chelii ni jaa. U mang kauhibang a'wo bungbie 'juri.

© 2009 Bibles International.

25Ka anang ba i bila pampana, ningbuong na tuong 'wuli ka n iye 'giri-ngmaara ka n yeliyaga i kpali?

Job 25

1'Beng la ka Biilidad ang 'yi Suuwa daang dieyeli:

2Berii kpiengu aning dabieng joo iye u 'suobu. U mang ing ka maahuu bi u 'jiduorihing.

3U 'sojemuno tariye nuori? Ning'buo ingang ka u chaanii ba chaana?

4Wala panaa ka ninsaalaa na tuong i sun'tuuro Naangmini 'ningbi-tooring? Chebii wala ka nie nga poga ang dogi na tuong i 'forifori?

5Nye, 'chiu gba ba chaana. Ngmari'bie ming ba i 'forifori u 'ningbiring.

6Ba na wa yera ninsaalaa ang i 'dandulibile, aning ninsaalaa 'bie ang i 'danduli?

Job 26

1Che ka 'Joob daang dieyeli:

2Nye bila ni ing sung nie ang ba tan kpiengu. Nye bila ni ing tiihi 'nu nga ang ba tan fanga.

3Nye bila ni ing 'ku nie ang ba tan yeng kawani. Nye bila ni ing yeli a yeli jaa baahaa.

4Ning'buo ing veng ka yelibie 'yi i nuoring a 'ku? Ning'buo sieng yeli yela i ingang?

5'Kuunhi 'miineng, banani ang bi kuonhi 'miming aning banani ang kpiera a 'puong ni.

6'Kutmg 'yuo jengyeng u 'ningbi-tooring. Nyuongbu ba tan pagiraa.

7U yeriye sa'mung-goo sagbani 'gaali jivuoho. U diye 'teng-gbani chagi ji-kpaling.

8U nyogiye a kuonhi u savaalitiinha 'puong, che a savaala ba 'puho a 'muning.

9U mang pagiye 'chiu-paalii 'ningbi-toori, a mang yeti u savaalii paguu.

10U maaliye 'vilingu a kuonhi 'jung, ung i chaanii aning sagiluu toribogu.

11Arijena piilahi mang 'miineng, ka u 'vugihibu maa a nuori.

12U mang diye u kpiengu dang mangkpong ung 'ihi. A 'tuuro u 'ningbiyuo ingang u mang ngmahiye 'Reehab 'puro 'puro. ('Joob G. 9:13)

13A 'tuuro u Sie ingang ung boo sagbama. U 'nu 'chugiye waahuu ang jora.

14Nye, u yelitarihi bogilibu nang la bila. Nye yela ang i fling bila ting mang 'wong u yela. Che u kpiengu tahingbu yeng, ning'buong na tuong bang a 'muni?

Job 27

1Ka 'Joob daang nang yera u yelihung ni a yeli:

© 2009 Bibles International.

2A'wo Naangmini ang tari 'nyivori, unang die n tonoo 'yi n seng ni, Kpiengu Jaa Daana ni ang veng ka n 'suhu tari 'pu-saang yaga jaa ni,

3Wagiri ni jaa n vuunhung ang 'bi n ingang, ka Naangmini vuunhung 'bi n nyibogiring,

4n nogbama kung ngma 'girii. N jinti ming kung beling.

5Ngmini to sagi ka n yeli ka ye tuori numang. A gara n 'kuung n daang kung veng ka n mingilung 'yi n seng.

6N nyogiye n sun'tuubu kpiengaa, n kung bahuu ka u gaa. N 'sikiri daang kung 'miing ingma wagiri ni jaa mang i 'vori ni.

7Veng ka n doma 'woning ningbeu, ka nie ni ang 'ihi n ingang ni 'woning beu'tuuro.

8'Bojung nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu tamaa la 'bo, ka Naangmining di u 'nyivori sanga ni ung nye tona yaga?

9Naangmini na 'wongye u kuori sanga ni tuora ang wa u ingang ni?

10U na tariye nyelingbu Kpiengu Jaa Daana ni ingang? U na mang buongye Naangmini wagiri jaa?

11N na 'wuliyeng Naangmini 'nu yelitarihi. N kung sogili bung ni ang 'bi Kpiengu Jaa Daana seng.

12Pielaang la, ye jaang nyia. Wala 'jung yeng panaa yera yelilaama?

13Ningbeu tuori la nga a 'yi Naangmini seng. Niba ang dogiha niba cheng la nga bang mang die a 'yi Kpiengu Jaa Daana seng.

14Ka u biihing wa 'ugiro, ba 'ugirong kuro ta'kobi. U buurii kung 'dire tigira.

15'Baleu na 'ungye u buurii ang kpeling u 'puoring. Ba dunggala kung 'kong ba yela.

16A'mineng u na laanhiye wari 'duo a'wo tani, ka bungyerihi 'duo a'wo yagu. ('lziiki-el G. 27:16)

17Ka unang laanhaa 'duo, che sun'tuuribong na yeraa. Banani ang i 'soli ning na 'po u wari.

18U na meye u 'deu a'wo pempeli, a'wo sampaa kaara ang mang maali.

19U mang jeming bundaahmg 'puong, che u ba mang la i bila. U mang wa 'yuoro u 'ningbie, ka u yela baahiye.

20Dabienhi mang nyoguung a'wo kontaalii. Saa seseu mang jutmg gaaning 'yienguu.

21Sa'muni seng seseu mang tuoguung gaa. U ba mang la 'bibe. U mang 'ohuung 'yi u bijieng gaaning.

22U mang diye u minga fobuu hinihung kongbu 'puong. U mang jorang aning 'karikaniu a 'yire u kpiengung.

© 2009 Bibles International.

23Seseu na kpaahiye u 'nuuhi karuu, a siihuu 'yining u bijieng.

Job 28

1Bogu biye be bang mang 'tu 'ihi wari, ka sannii jie 'bibe, bang mang pegaa a nyelaa ang 'yi.

2Ba mang 'ihiye 'kurihuu 'tengeng, a 'ihi yaawa 'kuurii ingang.

3Ninsaalaa mang ing ka sagiluu baahi. U mang piehing goo jilongkorihi, a buora yaawa kuurii sagiluung aning 'kuung 'kalinchiu 'puong.

4U mang 'yuoye bogu jie ning niba ang ba kpiera pieli, jie ninsaalaa gberi ang 'yiinhi ka u neuyeng. Ba mang chagiye jie ngang ang ba pieli ninsaaliba a yo jaane.

5'Teng-gbani yeng, u ingang ka siimaa mang 'yi. Che u 'muni 'miming buung mang ing ung yo leuha.

6U 'kubo ingang ka safaiyahi mang 'yi, ung tari salingjong.

7'Mobile jaa ang nyogira buunhu 'dire ba bang a sori nga. Bangwiibaa ming 'ningbiri ba nye 'be.

8'Duunhi ang jigiha ba nye 'be, 'gbegini ming ba 'cheng 'tu 'be.

9Ninsaalaa mang diye u 'nu ing 'pi-kpagilii ingang. U mang 'vigiye tangbera a 'muning

10U mang ngmaahiye konboori 'tu a 'piihi inga. U 'ningbiri mang nyiye bungnanii jaa.

11U mang 'bigiye konboori ang ba la 'puoro. U mang diye bung ang sogili wa 'yining chaanii.

12Che 'yening ka nie na tuong bo a nye yeng? Yening la 'ningbiyuo ming 'jie?

13Ninsaalaa ba bang u tona. U kung bang nye paaluu ning bung'voe ang 'be.

14Kong'julungu yeliyeng: U ba 'chi n ingang. Ka mangkpong ming yeli: U ba 'chi n seng.

15Ba kung tuong di sannii dau. Ba kung tuong maahi wari ming yeu u sani.

16Ba kung tuong di 'Oo-fer sannii 'jieli u daa. Ba kung tuong di oniks ang i nanii aning saafair jieli u daa.

17Sannii bii nyaahaa taa ba iu. Ba kung tuong di sannii ang soma yaga bungmaanihi teguu.

18Ti kung yeli koral bii kirisital yela, ‘bojung yeng daa iye too gaa 'ruubihi.

19'To-paz ang 'yi Kuus taa ba iu. Ba kung tuong di sannii ang i 'forifori 'jieli u daa.

20'Yening panaa ka yeng mang 'yi wa? 'Yening la 'ningbiyuo ming 'jie?

© 2009 Bibles International.

21U sogiliyeng ka bung'voe jaa 'ningbie ba nyiruu. U sogiliyeng ka sagbani 'nobilii ming ba nyiruu.

22Nyuongbu aning 'kuung yeliyeng: Ti 'wongye u yela ning ti 'tobo.

23Naangmining bang u son yela. Unang bang u 'jie,

24‘bojung u mang Iiinhing a ti ta 'teng-gbani baahaa 'jiihi, a nyira sagbama jaa luo.

25U mang iye bila a na bing bila ni seseu ang i tiinhuu sing, a maahi kuonhi nye a tiinhuu singbu.

26Sanga ni tmg 'bing 'begu 'ku saa, a 'bing sori 'ku saa tahingbu nyigihibu ni,

27'beng la ung nye yeng a yeli u yela. Ung daang 'bimuu a piehuu nye.

28Ung yeli ngaang ku ninsaalaa: Nye, Daana joo, una la yeng. Ngmaa 'yi yelibee puong, bila la ningbiyuo.

Job 29

1Ka 'Joob daang nang yera u yelihung a yeli:

2'Oo, a'wo n danang 'wo n 'woree 'chiuri ang pan 'puong, a'wo beri ni puong Naangmini ang daang kaarima ni.

3A sanga ka u fintina daang chaana n 'ju. A sanga u chaaniing mang daang 'chene 'tuuro sagiluu puo.

4A'wo n danang bi n polihung beri ning, sanga ni Naangmini jomingilung ang 'gaali n tent ni.

5A sanga ka Kpiengu Jaa Daana da nang bi n seng, ka n biihi daang ngmaa 'gilime.

6A sanga bihung da ba kong n soe jaang, ka 'pie 'kire kpaang konboori 'kurimo.

7Sanga ni mang da mang 'yi gaa a 'yiri 'di-nokpong, a da mang 'jing n 'jingjieng a 'ji-gbalinggbaahang,

8'bi-pola da mang nyimang a bie, ka ningnyaahi 'ihi ahi.

9Ningbera da mang vengye yeliyaga, a di ba 'nuuhi pogi ba noe.

10Ningnanee da mang tangye ba noe, ka ba jinti man ba tambalengang.

11Ka nie 'tuoriing wa 'wong, u da mang yeling ka n tariye pegiri. Ka nie 'ningbiring wa nye, u da mang 'diye n yela 'sieree.

12'Bojung n da mang dieye ningbaala ang 'kong, aning nie ang kong u ba, aning nie ang ba tari sunna.

13Nie ang wiera, u duhisung da mang waye n ingang. Mang da mang veng ka dunggali 'sikiri 'yiene aning nyengka.

© 2009 Bibles International.

14N da mang yeriye suntuubu ung pagima. N saree ang 'tori da mang 'woniye kparuu aning 'naamu.

15N da mang iye 'ningbie 'ku jonga, a i gbee ming ku woorii.

16N da mang iye ba a ku ningbaala, a da mang die saana tonoo kuu.

17N da mang kauhiye ningbeu nyinpulihi, a too a bungnyogiruu 'ihi u nyinang.

18'Beng la mang daang yeli: N na 'kpiye n 'deu 'puong, a i ka n 'beri 'ugi a'wo biihee.

19N nyagihuu yaariyeng a ti to a kuonhi, ka mielung j eng a 'yienguu jaang n da'nu ingang.

20N girima nang iye paalaa n ingang, ka n taanhuu mang i paalaa n 'nung.

21Niba da mang 'wongye n yeliyaga a ahi cheliha, a da mang i siriti n kawani 'jung.

22Ka n yeliyagang wa baahi ba da ba mang la yeli yela. N yeli'bie da mang 'lereng ba 'tobong boin boin.

23Ba da mang chelihimang a'wo bang cheliha saa. Ba da mang haaye ba noe yaga a'wo bang 'gu fora saa.

24N da mang murihiye laari 'kubo, che ba ba mang sagi ka bila la. Ba da ba mang jaanhi n 'ningbisogo chaanii ni.

25N da mang 'lugiye son 'kubo, a da mang 'jing a'wo naa. N da kpierang a'wo naa 'sojehi 'puong, a'wo nie ang maara kuori niba 'suhu.

Job 30

1Che pampana nga banani n 'nyivori ang kpieng chierimang laara. Ba ba'mine mang da ba sagi ka n di paahi baahi ang kaara n piihi ingang ni.

2Siringminga, 'bo tona ka ba 'nuuhi kpiengu tan 'kumo? Ba 'weribu baahiyeng.

3Siimaa kongbu aning kong iyeng bang kogili. Bang mang jo gaa mopiri 'yienguu, 'ji-kpali ang i ji-kpiri.

4Ba mang laanhiye buunhu ang 'woning maangyeri a pieli manuori, ka danyaga i ba siimaa.

5Ba daang karibang bang 'yi ninsaaliba 'puong. Ba daang tahinibang a'wo bang tahina nanyige.

6Bang daang firiba bang ti kpiera lohimbohi jikuonhing, 'teng-gbani bogiri aning 'pi-bogiri 'puong.

7Bang daang 'kono a moohi 'puong, a laanhi taa jeng va'urung 'puong.

8Ba daang iye jolihi 'bi-daba, mm, ninglaama 'bi-daba. Ba daang karibang bang 'yi a paaluung.

© 2009 Bibles International.

9Pampana maang la bang 'yiene ira sie. Mm, maang la bang chiera laara.

10Ba nyohimang, a mang jo 'yi n seng gaa toori jaa. Ba ba mang jaanha na tuuhi muntaahi waahi n 'ningbisogo.

11'Bojung u 'loriye n taanhuu 'ngmiihii a dogihima. Ba diye minga nyogibu jaa loo n 'ningbi-tooring.

12Ba buurii 'ihiye n 'during. Ba beriye chebihi 'gu n gbee. Ba maaliye soe a na 'tuohimo.

13Ba saanaye n soe. Ba sunnang a ira ka n tuora ira kpong. Bana miihi ni ba tan sungbu.

14Ba mang daa wang a'wo kong'ngmi-kpienhi. A 'de-saama 'puong bang mang binne gara.

15Ba leuhiye dabiengbera 'tuohimo. Ba karaye n nanihung a'wo seseu. Ka n maa'koo maalibu wa pari a'wo savaalii.

16Pampana n 'suhu saangye n 'puong, ka dogee beri nyogima.

17N kaba mang 'chugihong 'yienguu, ka n inga oora a ba tari peenhibu.

18A 'tuuro kpiengkpong ingang ba piehiye n bungyeruu. A baalung lemeng wa 'gili a'wo n kparikpong kokori.

19U dimang loo ing bebegiti 'puong, mang leu 'woning tani aning tampelung.

20N 'kong 'kuing, che i ba diera. Mang 'ihi ahi, che ing turi ang kaarima.

21I leu iye 'pu-too a 'kumo. I 'nu kpiengu ing di 'tuohimo.

22I 'duohimong ing seseu 'puong, a veng mang jomuu. Ing yo leuhima a saa aning seseu 'puong.

23‘bojung n bangyeng ka i na leu waanimang 'killing inga, a waanima 'deu ni ang bing ku bung'vori jaa ni.

24Ka nieng ‘leremuo, u ba mang tie u 'nu bi? U ba mang 'cheehi ka ba sumuu u saangbu ang i kpong 'jung?

25N da ba mang 'kong nie ang bi tuora puong yela? N 'suhu da ba mang i nimiha ningbaala yela?

26Che sanga ni mang 'liinhe buora sung ni, beung wan seng. Sanga ni mang cheliha chaanii ni, sagiluung wa.

27N 'sikiri ngmienang a kung tuong peenhi. Dogee beri 'tuohimong.

28N yo yuorang aning pu-saang, a ba tari chaanii. N 'ihi ahiye a langbu puong a 'kong sungbu yela.

29N iye mobaahi ba'bie, a i 'kolimasogilihi hi-to.

© 2009 Bibles International.

30N inggbani leu iye sagilaa a lagiha Jere. N inga jaa tuliyeng aning maahuu baalung.

31N 'koni leuye laa'dimii bung, ka n wie leu banani ang 'kono bung.

Job 31

1N 'bingye 'layiri aning n 'ningbie. N kung Iiinhi pogisaraa aning nyelung.

2'Bojung Naangmini tuori tmg 'kuro a 'yi saa'jung la 'bo? Kpiengu Jaa Daana ni ming cheng la 'bo a 'yi saa'ju 'jiihing?

3Nyuongbu a 'ku ningbee naani? Chebii saangkpong a 'ku yeliba'torihi tuniba naani?

4U ba nyira n yelitarihi, a sora n gbeneurihi jaa?

5Ka maang bang ning 'girii 'cheng, chebii ka n gbering 'boring a na beling,

6veng ka ba maahima sanee ang sigihi 'puong, ka Naangmini tuong nye n 'toribu.

7Ka n gbeneuruung leu 'yi a soring, chebii ka n 'sikiring 'tu n 'ningbie buobu, chebii ka ligu jaang man n 'nuuhing,

8bila yeng veng ka n buri, ka ningjaala 'di. Veng ka ba vuohi n bungkuorihi.

9Ka pogang suori nyogi n 'sikiri, chebii ka maang sogili chelihi n to 'di-nuoring,

10bila yeng veng ka n poga nieng 'chi 'ku ningjaala, a veng ka ningjaani jeng niu.

11'Bojung bila iye beulung. Mm, bila iye yeliba'toruu ang sigining saree 'diibu.

12'Bojung bila na iye 'buung ang 'dire a gara Nyuongbu, ang sigining ka u vuohi n btmgkuorihi jaa.

13Ka maang daang jaanhi n tungtungdau bii n tungtungpoga tonoo, sanga ni bang chiihima ni,

14wala panaa mang na i sanga ni Naangmini ang na 'ihi ni? Sanga ni sing na wa jugiha ni, wala mang na dieyeli 'kuu?

15Nie ni ang naangma n ma 'puong ni naaning naang ba ming? U ning u 'ju naaning maali ti jaa ti ma'mine 'puuhing?

16N daang legiye ningbaala ka u buobu ba nye? Chebii n daang vengyeng ka dtmggali 'ningbie bo che ba nye?

17N daang 'diye n borii n 'yong, a ba veng ka 'bi-kpiiba nye u chelii 'di?

18Che a 'yi n bibiihmg sanga n taruung a'wo u ba, a kaara dunggali a 'yi n dogibu sanga.

19N daang ba pe 'ningbiri kaara nie ang kpiire bungyerihi kongbu 'jung, bii ningbaala ang ba tan 'mung-pagiraa.

20U 'sikiri duhiye sung 'kumo U diye n piihi kooni 'ihi u oori.

© 2009 Bibles International.

21N daang ba 'ihi n 'ningbiri ing 'bi-kpiiba mang tan ningberii a 'di-nokpoming 'jung.

22Ka maang daang i ama kanga jaa, bila yeng, veng ka n kpangkpani 'yi n bagibiring a 'le, a veng ka ba tagi n kpangkpani vuo u tung'jieng.

23'Bojung nyuongbu ang 'yi Naangmini seng iye dabieng yaga a kumo. U berihung 'duobu ningbi-tooring n da kung tuong ahi.

24N daang ba di sannii leu n tamaa, bii a yeli 'ku sannii ang pegi'yi: Ina la mang deli.

25N daang ba nyenging n bundaalung ang i kpong 'jung, aning n 'nu ang nye tona yaga 'jung.

26N daang ba chelihi ngminaa ang nyaaha, bii 'chiu ang 'chene 'chengkeng 'puong,

27ka n 'sikiri leuhi 'gondo 'puong ka n nuori mugihi n 'nu 'toraa.

28Ka maang daang i bila, bila ming danang iye yelibaloruu ang sigining saree 'diibu. 'Bojung n danang iye 'giri-ngmaara Naangmini ang bi saa'jung seng.

29N daang ba nyenging nie ang hama 'ju-beu vela, bii a 'duohi n minga sanga ni beu ang nyiu.

30Siringminga, n ba sagi ka n nuori tung beu a 'tuuro ung na duhi beu ing u 'nyivori.

31N tent daba mang yeling: Ning'buong 'bibe ka 'Joob siimaa ba tiguu?

32Saana jaa daang ba jeng 'yengeng, 'bojung n 'yuohiye n 'di-noe 'ku so'chene.

33N daang ba sogili n begu saangbu a'wo Aadam, a 'tuuro mang sogili n yeliba'toruu n 'puong.

34N daang ba i bila mang jora a jemaa ang i kpong 'jung. N daang ba i bila mang jora jagihi nyaaba 'jung a i siriti a ba 'yi 'di-nuoring.

35'Oo, a'wo n danang tari nie ang na 'wong n yeliyaga. Nye n 'yuori la ni. A'wo Kpiengu Jaa Daana ni danang dieyeli Immo, ka unani ang saanima ni da seu gbangu.

36Pielaang la, n danang pegiluung n bagibieng, a diu 'le n ingang a'wo naalung jupiluu.

37N na toonhiye n gbeneurihi nuori singbu 'kuu. N na gaaye u seng a'wo na'bie.

38Ka n 'teng-gbaning 'kono innima ka u kaanbie jaa Lang muha,

39ka maang 'di u tona a che ba yeu, bii a veng ka banani ang 'sou ni kong ba 'nyivoe,

40bila yeng veng ka guohi 'buli 'wiit 'jieng, ka moo 'buli baarili jieng. 'Joob yeli'bie baahiyeng.

Job 32

1'Beng la ka a daba bata nga daang ngmaa yeliyaga ni bang yera 'kuro 'Joob ni, 'bojung u daang iye sun'tuuro u minga ningbieng.

© 2009 Bibles International.

2'Beng la ka Elaihu 'suuri daang 'ihi 'Joob ingang. U daang iye Baarakel ang i Buuz nie bi-dau, a i Raam jaga nie. U 'suuri daang 'ihiye 'Joob ingang, 'bojung u daang diye tonoo ku u minga che bahi Naangmini.

3U 'suuri daang 'ihiye u jo'mine bata ni ming ingang, bojung ba daang ba nye bila ni bang na dieyeli, che yeli ka 'Joob 'leye saree 'puong.

4Bang daang 'kori Elaihu 'jung u daang chelihiyeng ka u yeli yela 'ku 'Joob.

5Sanga ni Elaihu ang wa nye ka dieyelibu 'chi a daba bata nga kanga jaa nuoring la ka u 'suuri daang 'ihi yaga.

6Ka Baarakel ang i Buuz nie bi-dau Elaihu daang dieyeli: N iye bibile, yeng ming kori yaga. Bila 'jung dabieng da irimang ka n 'wuliye bila ni mang tiehi.

7N yeliyeng: A sigiyeng ka 'koribu yeli yela, ka 'yuomo jemaa ming 'wuli yeng.

8Che sie kanga 'biye ninsaalaa ingang, ka Kpiengu Jaa Daana ni vuunhung mang kuro 'ningbiyuo.

9Banani ang 'kori yaga 'yong naaning mang tan yeng. Banani ang nyaang ni naaning mang bang yela ang 'tu sori.

10Bila 'jung n yerang: Ye chelihi n yeliyaga. N ming na 'wuliyeng yela ni mang tiehi.

11Siringminga n chelihiyeng ka ye yeli ye yela ni, mang 'wong ye anan'sohi sanga ni yeng pieha buora bila ni yeng na yeli.

12N chelihi 'wongye ye yeliyaga sung. Pielaang, ye kanga jaa ba tuong 'wuli 'Joob ung sagi ka u 'leyeng, bii a tuong die u yeli'bie yeli.

13Ka ye to ira wa yeli: Ti nyiye yeng. Naangmining na tuomuu, ninsaalaa naani.

14Pampana, u ba di u yelibie ni 'torimo. A 'jung n kung dieyeli 'kuu aning ye yeliyaga ni.

15Ba noe maayeng, ba ba la diera yera. Yeli'bie boriye ba noeng.

16Mang chelihi, ‘bojung ba da ba yera yela. Ba da ahiye siriti, a ba la diera yera.

17N ming na dieye n tuori yeli. N ming na 'wuliye yela ni mang tiehi.

18'Bojung yeli'bie paalimang, ka sie ni ang bi n puong ni firima.

19Siringminga n 'puo 'woniye waing ang ba tan 'yuojie. U iye 'siri ka u 'puhi a'wo waing wupaani.

20N na yeliye yela a tuong nye peenhibu. N na 'yuoye n nogbama a dieyeli.

21Ta veng ka n di baalibu pagi nie jaa, bii a di dawari 'pugi dau jaa.

22'Bojung n ba bang bila ni bang mang di dawari pugi nie, ka n Maana ira wa dima gaa pampana jaa.

© 2009 Bibles International.

Job 33

1Che pampana 'Joob, n suhii, 'wong n yeliyaga, a chelihi 'wong n yelibie jaa.

2Nye, n 'yuoye n nuori. N jinti yeraye yela n nuoring.

3N yelibie 'yiree 'sikiri ang 'tori. Bangbu ang i 'foriforing 'yire n nogbamang.

4Naangmini Sie ning maalima, ka Kpiengu Jaa Daana vuunhung ni 'kurimo 'nyivori.

5Ka inang na tuong, dieyeli 'kumo. I 'siri ning i yeli'bie n 'ningbi-tooring. Ahi ning i yeli ni kpiengaa.

6Yeliminga, n 'woniing Naangmini 'ningbi-tooring. Yagu bang di maali n ming.

7Nye, n dabieng kung teu i pelinga. N 'nu ming kung i tiinhuu i ingang.

8Siringminga, i yeliye yela ing n 'tobong, mang 'wong i yeli'bie ni, ing yeli:

9N iye 'forifori, a ba tari begu saangbu. N ba 'le saree 'puong, yelichagu jaa 'chi n ingang.

10Che ung buora yeli 'tuorimo. U dimang buong u dondoma.

11U diye n gbee ing baarihi 'puong. U 'pigiheye n soe jaa.

12Nye, a yeli nga 'puong i ba i sun'tuuro. N na dieyeli kuing, bojung Naangmini gaaye ninsaalaa.

13Wala 'jung ing yera yela a chiihuu? 'Bojung Naangmini ba yera u yeli-irihi anan'so 'kuro nie jaa.

14A'mineng Naangmini na yeliye yela sori ngang bii sori ngang, che ninsaalaa ba mang chelihi bila.

15Jengjaanhtmg 'puong, 'yienguu nyiibu 'puong, sanga ni gbiengkpong ang mang 'le ninsaaliba ingang ni, a sanga bang mang 'daare ba 'gadohing ni,

16'beng la ung mang 'yuohi ninsaaliba 'tobo, a mang di ba 'wulibu mariba.

17U mang iye bila ka ka u leuhi ninsaalaa a 'yi u yeli-irihing, a legi ninsaalaa a 'yi jigihibung.

18U mang iye bila ka ka u 'gu u 'suhu a 'yi 'kuung bogung, ka takobi to baahi u 'nyivori.

19Ninsaalaa mang nyiye 'wuli-kpiengaa ming a tari ingbaahi u 'gado 'jung, aning ingbaahi ang i kpong u kaba jemaa 'puong.

20Ka u 'nyivori mang veng ung nyoha siimaa, ka u 'suhu ming nyoha u siingbuoruu.

21U inga mang nyuuhang a 'yi nyiibung, ka u kaba ang da ba mang 'yi leu teri teri.

22U 'suhu mang tagira taraye 'kuung bogu, ka u 'nyivori tagira tara a ningkuuriba.

© 2009 Bibles International.

23Ka malikang 'bibe a i yelimaana 'kuu, bung'yeni ang 'yi 'tuhu 'puong a na 'wuli ninsaalaa yeli ang 'tu sori kuu,

24'beng la ung mang 'wuluu bunye a yeli: Dieguu ka u ta 'sigi kpe kuung bogu. N nyiye beu pogibu sani.

25U inga na iye sung a'wo 'bibile inga, ka u leu gaa u 'bi-polihung beri ni.

26U na 'puohi 'kuye Naangmini, ka u ingmaari bi u ingang. U na nyiye u 'ningbisogo aning nyengka, boiling u mang leuhiye ninsaaliba sun'tuubu 'kuu.

27U mang nyiye niba a yeli: N tungye beu a garihi yeli ang 'tu sori, ang ba tari tona kumo.

28U na yeudieye u 'suhu ka u ta 'sigi 'kuung bogu. U 'nyivori na nyiye chaanii.

29Nye, Naangmining mang tuna ama jaa. Gberi 'buyi, gberi buta gba ung mang ira bila aning ninsaalaa.

30U mang iye bila a na leuhi u 'suhu 'yining 'kuung bogung waaning, ka 'nyivori chaanii tuong chaamuu.

31'Joob, begi 'tuorii, a chelihi 'wong n yeliyaga. I siriti ka n yeli yela.

32Ka inang tari yeli jaa a na yeli, dieyeli 'kumo Yera, bojung n buobu la ka n ii 'soli.

33Ka bila naani, chelihi n yeliyaga. I siriti, ka n 'wulii yeng.

Job 34

1Ka Elaihu daang maaling yeli:

2Ye 'wong n yelibie, yena yengbanginiba. Ye begi 'tuorii 'kumo, yena niba ang tari bangbu.

3'bojung 'tuorii mang begihaye yeli'bie a'wo bila ni tambalenga ang mang lenna siimaa nyira ni.

4Ye veng ka ti 'lugi yeli ang 'tori. Ye veng ka ti bang ti miihi kpachagang yeli ni ang suma.

5'Bojung 'Joob yeliyeng: N iye sun'tuuro, che Naangmini dieye n tonoo 'yi n seng.

6N muo na ngmaye 'girii n tonoo yela bi? N tang'piing ang ingma baalung ba tan sagingbu, anaa jaa ka n ba tari saangbu.

7Ning'buong 'woning 'Joob, bang iruu sie ung dieraa a'wo kongmaahuu?

8Ning'buong 'woning 'Joob, a mang lanna tungbetuniba 'puong, a 'chene ning ningbee?

9'Bojung u yeliyeng: A ba tan tona 'ku ninsaalaa ka u nyeltmg bi Naangmini ingang.

10Bila 'jung ye chelihi n yeliyaga, yena daba 'ningbiri ang 'yuo. Naangmini ning beu tungbu biye taa toori. Kpiengu Jaa Daana ni ning yelichagu iibu biye taa toori.

© 2009 Bibles International.

11'Bojung u mang leu yeuye ninsaalaa a 'tuuro u tuma ingang, a mang veng ka ninsaalaa nye sanyeu a 'tuuro u yelitarihing.

12Pielaang la, Naangmini daang kung tong beu jaa. Kpiengu Jaa Daana ni ming daang kung garihi saree ang 'tu sori.

13Ning'buong di 'teng-gbani 'kuu ka u kaara? Chebii ningbuong bimuu donee jaa 'jung?

14Ka unang di u 'sikiri ing bila iibung, a laanhi u sie aning u vuunhung gaaning u minga seng,

15inggbandaana jaa na langye taa nyuong, ka ninsaalaa leu kpe tani.

16Ka yenang tari ningbiyuo, ye 'wong yeli nga. Ye chelihi 'wong n yeli'bie kokori.

17A sigiyeng ka nie ang ha saree ang 'tu son 'di naalung? Unani ang 'tuuro son gaa bung jaa, i na yeling ka u 'leye saree 'puong?

18A 'tuye son ka i yeli 'ku naa ka u ba tan tona jaa? Chebii a 'tuye son ka i yeli 'ku ningnanee ka ba iye ningbee?

19Che u ba 'wuno baalibu paalikaariba ingang. U ba kaara bundaana ming a gaa nandaana, 'bojung ba jaa iye u 'nuuhi tuma.

20'Dayeni, ba mang 'kping, 'tengkori 'po-sintaa sanga. A niba mang nyiye jigihibu a 'kpi. Ba mang diye ningtiinha gaaning ka ninsaalaa 'nu 'chibe.

21U 'ningbie mang 'biye ninsaalaa soe ingang, ung nyira u gbedigirihi jaa.

22Sagiluu bii 'kutmg 'kalinchiu 'chibe ka tungbetuniba na tuong sogili ba miihi.

23U ba hiena ka u maaling jeri ninsaalaa yelitarihi a'wo u na wa Naangmini 'ningbi-toori saree 'diibu 'puong.

24U mang ngmahiye ningtiinha 'puro 'puro ka u ba piehi, a mang di ningjaani ing ba 'jieng.

25Bila 'jung u bangye ba tuma. U mang leuhibang loo 'yienguu sanga, bang ngmurihi.

26U mang dogihibang a'wo ningbee ningjaani 'ningbiring,

27bang leu 'yi u seng 'jung, a ba jeri u soe kanga jaa 'tuubu 'jung.

28Bila bang da mang i ka ningbaaliba 'kuori wa u seng, 'bojung u mang 'wongye nie bang dogiha 'kuori.

29Ka unang wa tihi maahuu, ning'buong na tuong 'kuu tuora? Ka unang wa sogili u 'ningbisogo, ning'buong na tuong nyiu, ka paaluu ingang la bii ka ning'yeni ingang la?

30A mang iye bila ka ka nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu ta 'di naalung, ka a niba ira wa 'bi cheba 'puong.

© 2009 Bibles International.

31Nie kanga daang yeliye ngaang 'ku Naangmini bi: N sagiye 'wulibu, n kung la tung beu?

32Nie kanga daang yeli 'kuye Naangmini: 'Wulimo yeli ni mang ba nyira, ka maang tung beu, n daang kung la tung beu?

33A sigiyeng ka Naangmini yeu a sani ing jaanhuu 'jung? A iye kparaama ka i 'lugi, maang naani. Bila 'jung yeli yela ni ing bang.

34Daba 'ningbiri ang 'yuo yeli kumong, dauyengbanginiba ang cheliha n yeliyaga yeli 'kumong:

35'Joob yeraye yela ang kong bangbu. U yeli'bie kongye yeng.

36A'wo ba danang piehi 'Joob a ti to a baahaa, 'bojung yela ni ung diem yera ni 'woniye bila ni ningbee ang mang diera yera.

37'Bojung u diye taawai paahi u beu ning. U iye sie a kpaahi u 'nuuhi ti 'puong, a veng ka u yeli'bie 'ugiro Naangmini ingang.

Job 35

1Ka Elaihu daang maaling yeli:

2I tiehiyeng ka a yeli nga 'tuye sori? Ma i yeliyeng ka i sun'tuubu gaaye Naangmini sun'tuubu wa?

3'Bojung i yeliyeng: Bo tona ing na nye? 'Bo tona mang na nye a gaa mang danang tung beu?

4N na dieyeli 'truing, aning i jomiihi ni ang bi i seng ni.

5'Liinhi sagbama a nye, a kaa savaala ang 'do gaagii.

6Ka inang i yelibeu, 'bo ka bila ira Naangmini? Chebii ka i begu saangbuhing 'ugi, 'bo ing iruu?

7Ka inang i stmtuuro, 'bo ing 'kuruu? Chebii 'bo ung mang die a 'yi i 'nung?

8I beulung mang pagiye ninsaalaa a'wo i to, ka i sun'tuubu pagi ninsaalaa 'bi-dau.

9Ba mang 'cheeheng bang dogiha niba yaga 'jung. Ba mang 'konong ka ba sungba ningkpiengaa 'nu yela.

10Che nie jaa ba mang yeli: Yening ka Naangmini n Maana 'be, unang mang 'kuro 'yieme 'yienguu sanga ni?

11Unang 'wuniti a gaa 'teng-gbani 'duunhi, a veng ting tari yeng gaa sagbani 'nobilii ni.

12Ningbee jigihibu 'jung ba mang 'konong, che u ba mang diera.

13Pielaang la, Naangmini ba cheliha 'wono yeliyagikpala. Kpiengu Jaa Daana ni ba cheliha bila ming.

© 2009 Bibles International.

14Anaa jaa ka i yeliyeng ka i ba nyiruu, che saree ang 'tori 'Nye u 'ningbi-tooring, ang i kparaama ka i cheliha.

15Pampana ung ba dogihii u 'suuri 'puong, bii a chelihi begu saangbu jieng ni,

16bila 'jung ka 'Joob 'yuoro u nuori kpali, a veng ka u yelibie ang kong bangbu 'ugi.

Job 36

1Ka Elaihu daang maaling yeli:

2'Dime 'kanyiri biela, ka n 'wulii ka n nang tariye yela na yeli Naangmini 'lomboring.

3N na boye n bangbu 'yining wagiri tooring. N na yeling ka n Maana iye sun'tuuro.

4'Bojung yeliminga la, n yeli'bie ba i 'girii. Nie ang paali ning bangbung bi i seng ni.

5Nye, Naangmini iye kpong, che u ba digira nie jaa foo. U iye kpong 'ningbiyuo kpiengu 'puong.

6U ba mang 'guro ningbee 'nyivori, che mang ku niba bang dogiha saree ang 'tori.

7U ba mang di u 'ningbiri 'yire sun'tuuribo ingang, ba ning na'mine mang la a na'kogong, bang nye 'duohibu.

8Ka banang nyogiba 'le ning jorihi, ka dogihibu 'ngmie nyogiba tari,

9'beng la ung mang yeliba ba yelitarihi aning ba begu saangbuhi. U mang yeling ka ba iye tangkangyela.

10U mang 'yuoye ba 'tobo ming ku 'wulibu, a mang 'ku nuori ka ba leu 'yi yelichagiri 'puong.

11Ka banang 'tu nuori a tunuu, ba mang 'diye ba 'beri maa'ko-maali 'puong, a 'di ba 'yuomo 'ningbi-peli 'puong.

12Che ka banang ba 'tu nuori, ba na 'kping a 'tuuro ta'kobi ingang. Ba na 'kping bangbu kongbu 'puong.

13Che niba ang ba 'tuuro Naangmini buobu ba 'sikieng mang fuuhing aning 'suuri. Ba ba mang 'kong sungbu yela, haali sanga ni ung mang nyogiba 'le gba.

14Ba mang 'kpiye 'bi-polihung 'puong, ka ba 'nyivoe baahi bagi'deri j entirihi 'puong.

15U mang dieye ningbaaliba a 'tuuro ba dogeeng, a 'yuohi ba 'tobo a 'tuuro ba dogihibung.

16Siringminga, u danang tariing 'yining ngmiehibu ang i kpong 'puong a wa kpening 'ji-yelingu figibu ang 'chibe. Bung ni bang na dogili i 'teebul 'jung na paaling aning kpaang.

17Che saree ang sigining ningbee 'juliing. Saree 'diibu aning yela ang 'tu son nyogiing.

© 2009 Bibles International.

18Banna ka u ta wa dii gaaning aning 'nugbuli bung'yeni ngmiibu, 'bojung sani yeubu ang i kpong kung tuong sumii a wagiring.

19I btmdaaltmg bii faanhi ang i kpienhi jaa na tuong 'guing a 'yi ngmiehibu 'puong?

20Ta buora 'yienguu, sanga ni bang mang nyogi niba 'yi ba 'dering ni.

21Banna, a ta wa leu gara tungbee tungbu, 'bojung bila ing buora gaa dogee.

22Nye, Naangmini 'doyeng a 'tuuro u kpiengung. Ning'buong 'wuno a'wo una?

23Ning'buong 'bimuu u sori, chebii ning'buong na sagi yeli: I tungye beu?

24Mang tiehi a mang 'duohi u tuma, a yela ka ninsaaliba mang 'yieng 'yieme ni.

25Nie la nie jaa nyiye Naangmini tuma. Ninsaalaa mang 'liinhaang a 'yi toori jaa.

26Nye, Naangmini iye kpong gaa ti bangbu. Nie kung tuong bang u 'yuomo ming nuori.

27U mang tagiye kuonglogiho 'doning, ang mang leu saa 'sigire gbangkola 'puong.

28Ana ka sagbama mang baha ang 'lere, a mang buo yaga jaa bahi ninsaalaa ingang ni.

29Siringminga, nie kanga na tuong bangye bila ni savaala ang mang yaari, aning bila ni saa tahingbu ang mang 'yi u sagbani sampaa?

30Nye, u mang yaariye u chaanii 'gili u minga, a mang pogi mangkpong jijulinhi

31'Bojung a 'tuuro ama ung mang kaara a nibihi. U mang tihiye siimaa yaga jaa.

32U mang diye saa nyigihibu pagi u 'nuuhi, a mang 'ku nuori ka a ti ngmi a ji-magiruu.

33U saa tahingbu mang ingye saa yela 'duoho, ka 'nii ming yeli saa ang 'ihe yela.

Job 37

1A yeli nga ming yela n pelinga mang teurang, ka n 'sikiri yo langina.

2Chelihi sung 'wong u kokori ang 'woning saa tahingbu, aning huuribu ni ang 'yire u nuoring.

3U mang bahuung ung gaa sagbani jaa luong, ka u saa nyigihibu mang ti ta teng-gbani baahaa 'jiihi.

4Bila 'puoring kokori mang tahiming. U mang tahiming a'wo saa aning u nachiilung kokori. U ba mang nyogi saa nyigihibu tari sanga ni bang mang 'wong u kokori.

5Naangmini kokori mang tahiming sielii bila a'wo saa tahingbu. U mang iye yelibera ting kung tuong bang.

6‘bojung u mang yeli 'kuye si'noo: 'Le 'teng-gbaning. Bila ning u ju ung mang yeli 'ku saa ang muha aning u kpiengu sakpong ni.

7U mang togiye ninsaalaa jaa 'nu, ka niba jaa tuong bang u tuma.

© 2009 Bibles International.

8'Duunhi mang kpeye a sogilijiihi, a kpeling a peenhibu 'jiihing.

9Sa'mungduri seng ka sa'kulingkuulee mang 'yi wa, ka maahuu mang 'yi sa'mung-goo seng seseri ni ang yaari ni.

10A 'tuuro Naangmini vuunhung ung mang tihi kuong ang maa kpagili, ka kuongyelinhi mang maa a kpagili.

11U mang diye 'ulung i ka savaalitiinha chumihi U mang diye u savaala a yaari u saa nyigihibu.

12Ang mang yo leura a 'tuuro bila ni ung leuhaa, ka a tuong tong yeli ni jaa ung 'kua nuori ka a tung 'teng-gbani jaa 'jung.

13U mang ing ang wa, ka ninsaalaa dogihibu 'jung la bii ka u paaluu kuong mihibu 'jung la bii ka u nungbu ang ba baaha 'jung la.

14'Oo 'Joob, chelihi a yeli nga. Ahi siriti a jeri Naangmini tungsiela.

15I bangye wagiri ni Naangmini ang mang tumaa ang gaa? I bangye wagiri ung mang veng ka u savaalii chaanii chaang?

16I bangye bila ni savaala ang chagi chagi? I bangye unani ang paali ning bangbu tungsiela ni?

17Wala 'jung ka i bungyerihi mang tuli sanga ni ung mang i ka 'teng-gbani i siriti a 'tuuro sa'mungduri seseu ni?

18I niung lang yeri sagbama ang i kpiengaa a'wo nyaahaa bang nyeli?

19'Wuliti yeli ni ting na yeli 'kuu, 'bojung ti kung tuong i 'ski ning yeli jaa a sagiluu 'jung.

20A sigiyeng ka ba yeli 'kuu ka n buorang ka n yeli yela bi? Ka ninsaalaang na yeli yela, pielaang la u na nyuoming.

21Haali pampana nie kung tuong 'liinhi ngminaa sanga ni ung chaana sagbamang, sanga ni seseu ang mang wa pari a wuolaa bahi ni.

22U mang 'yiye sa'mung-goo seng wa a'wo sannii vielung. Nachiilung ang i nomaa 'Nye Naangmini seng.

23Kpiengu Jaa Daana ni yeng, ti kung tuong bou nye. U kpiengu paaliyeng. U ba leuha yela saree ngmaabu 'puong aning sun'tuubu ang i kpong 'puong.

24Bila 'jung ka ninsaaliba joruu. U ba kahina nie jaa ang tiehi ka u iye yengbangina u 'sikiring.

Job 38

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang dieyeli 'ku 'Joob a 'yi a sa'kulingkuulee 'puong a yeli:

© 2009 Bibles International.

2Ning'buo la nga a digira yeli'bie ang kong bangbu saana kawani?

3I 'ski pampana a'wo dau. N na jugihiing yela, ka i dieyeli 'kumo

4'Yening ing daang 'be sanga ni mang daang Bing 'teng-gbani 'mono ni? Ka inang tari 'ningbiyuo yeli 'kumo

5Ningbuong daang 'wuli bila ni ung na sing? Ma i bangye bila wa? Ningbuong daang tie maahibu 'ngmiihii u ingang?

6'Bo ingang bang daang bing u 'mtmo? Chebii ningbuong daang bing u 'mtmi 'kuurii?

7A sanga ka 'beeguu ngmari'bie lang taa 'yiene ka Naangmini bi-daba jaa tahina aning nyengka ni.

8Chebii ningbuong lari mangkpong aning 'di-noe sanga ni ung 'puhi 'yi u ma 'puong ni?

9A sanga mang maali sagbama ang i u bungyeruu ka sagili'ligimeng i u bi-liwajehi.

10A sanga mang bing toribogu 'kuu, a ing taabularihi aning 'di-noe.

11A sanga mang daang yeli: 'Jie nga ing na mang ta, a ta la pari. 'Jie ngang ka i knog'ngmie ang jigiha na mang ahi bila.

12A 'yi i beri 'piileeng i daang 'lcuye 'beeguu nuori, a veng ka ji-nyaakolakola bang u 'jie,

13ka ka u tuong nyogi 'teng-gbani boohoo 'jiihi, a 'miing ningbee 'ihi bahi u ingang?

14U mang leuhiye u 'woree a'wo yagu 'sieree bungmaruu ang mari, ang mang 'yi ahi a'wo bungyeruu.

15Ba mang legiye chaanii 'yi ningbee seng, a mang kau kpangkpani ang tie.

16I kpeye a mangkpong konbulihi? Chebii i 'chengye a jijulinhi jilongkorihing?

17Ba 'yuoye 'kuung 'di-nobera lcui bi? Chebii i nyiye 'kuung 'kalinchiu 'di-noe?

18I jeriyeng a bang teng-gbani yelingu singbu? Ka inang bang ama jaa, yeli kumo.

19'Yening ka chaanii kpe'jie son 'be? Sagiluu ming, 'yening la u jie,

20ing na tuong diu waaning u toribogu, a tuong bang u 'deu soe?

21I bangye bila, bang dogii a sanga baahi, bii i beri nuori ang i jemaa sing ngaang?

22I kpeye si'noo bungnanee bingjiihi? Chebii i nyiye sakubie bungnanee bingjiihi?

23Ana mang di 'bing 'lcu tuora wagiri, a 'bing ku jauri aning taanhuu daari ni.

24A 'tuuro bo soring ka chaanii mang 'po 'po? Chebii a 'tuuro 'bo soring ka sa'muni seseu mang yaari 'teng-gbani 'Jung?

25Ningbuong maali sori ku saa kontaalihi? Chebii ningbuong bo sori 'ku saa tahingbu nyigihibu?

© 2009 Bibles International.

26Ning'buong mang i ka saa wa paaluung nie jaa ang ba kpiera, mopiring nie jaa ang 'chibe,

27a na i ka 'tenge ang jeng kpali tigi, a i ka mobaaluu bulii teu 'yi?

28Saa tariye ba bi? Chebii ning'buong dogi mielung?

29Ningbuo 'puong ka sa'kubie mang 'yi? Sagbani mielung ang 'woning sa'kubimihemihe ming, ning'buong dogaa?

30A kuonhi mang leu iye kpiengaa a'wo 'kuurii, ka 'jijulingu 'ju maa a kpagili.

31I na tuong 'leye Buringbiihi jorihi ni, chebii a lorihi Balingbaa'tuo 'ngmie ni?

32I na tuong diye ngmari'bie 'yining a wagiring? Chebii i na tuong dieye 'yie 'wuli Beer aning u 'biihi sori? ('Joob G. 9:9)

33I bangye sagbama yeli'binnihi? I na tuong bingye a berii kpiengu 'teng-gbaning?

34I na tuong lagiye i nuori 'ku savaala ka kuongjemaa wa pagii?

35I na tuong tungye saa nyigihibuhi ka a gaa, a wa yeli kui: Nye tinuu la ni?

36Ning'buong di yeng ing 'sikiring? Chebii ning'buong di 'ningbiyuo ing haakilang?

37Ning'buong na tuong di yeng sori savaala? Chebii ningbuong na tuong 'kiri sagbani kolibaahi bahi?

38Ning'buong na tuong i bila sanga ni tani ang lang taa i kpiengaa, ka tangkpaga nyogi taa ni?

39I na tuong kpaang boye bungnyogiruu 'ku 'gbegini, bii a i ka 'gbeging-pola kong maa?

40I na tuong iye bila sanga ni ang mang jeng a 'dering, bii ang sogili 'tuuhi 'puong a 'gu?

41Ning'buong mang bo siimaa 'ku galinggaa, sanga ni u bungbilii ang mang 'kono 'kuro Naangmini a yo yuora siimaa kongbu 'jung ni?

Job 39

1I bangye wagiri ni tangbera 'puo buuhi ang mang dogi? Chebii i mang kaaraye walaa ang dogira?

2I na tuong soriye 'chiuri ni ang mang paali che dogi? Chebii i bangye wagiri ni ang mang dogi?

3A mang doong, a mang dogiye a 'biihi, ka a 'pu-baahi baahi.

4A bung'bilii mang iye laangfie, a baa mopiri 'puong. A mang 'yi gaang, a ba mang leu wa.

5Ning'buong bahi moo bunga tmg 'so u minga? Ning'buong 'lorihi moo bunga 'ngmie?

© 2009 Bibles International.

6U 'deu mang maali mopiring, ka yaarung 'tenge i u kpejie ni.

7Ka 'yiring 'ihi ahi jenjaa, u mang laarang. U ba mang cheliha nie ang muna tahingbu.

8Taanhi ang tong taa gara la u mo-oorihi jie, ung mang piehi bo bung jaa ang i vamaahuu.

9Nadawiengaa na sagi tumiing? U na sagi j engye i 'duunhi 'gboridiruu 'lomboring?

10I na tuong diye 'ngmie 'le nadawiengaa kaam'bie kpachagang? Chebii u na sagi 'tuuriing a kuora a lohimbohi?

11I na sagi deluung u kpiengu ang i kpong 'jung? Chebii i na sagi bahiye i tuma 'kuu?

12I na sagi deluung ka u tari i btmgbie waaning 'deu a laanhaa kpening i jiengaa?

13'Kolimasogilo kpankpama mang 'vigireng aning nyengka. Che u kpankpama ning u kooni muo 'woniye 'jingyaahaa ang i boin tuori bi?

14'Kolimasogilo mang bahiye u jela 'tengeng, a veng ka tani innaa tuluu.

15U mang 'yiinhing ka gberi na tuong ngmurihaang, chebii ka mo'dungo kanga tuong ngmahaa.

16U mang diye 'pu-too u bunebilii ingang, a'wo ang ba i u buunhu. U baga ba mang 'chibe ka u balibu iye kpali,

17‘bojung Naangmini momuung yeng. U ba 'kuu 'ningbiyuo ming.

18Ka unang wa yaari u kpankpama a na jo, u mang laaraye yohu aning u jonna.

19Inang 'ku yohu kpiengu bi? Chebii inang di kooni ang i juoha yeti u kokoring?

20Inang mang i ung yo egiha a'wo 'suorii bi? U chihingbu mang inniye dabieng.

21U mang diye u gberi gaanhi tani lohimbo 'puong, a nyengina u kpiengu 'puong. U mang jo ti kpeye taanhuu 'puo.

22U mang iriye dabieng sie, u pelinga ba teura. U ba leura 'puori ming a 'yire ta'kobi ingang.

23Logu mang chigihang u 'lomboring, a lang ning kpani ang nyigiha aning jauri lari.

24Kpiengu 'gaalii aning 'suuri 'puong u mang jorang 'wieng 'wieng. U ba mang aha 'jiyeni, 'bojung biengkoni 'kongyeng.

25Ka biengkoning wa 'kong, u mang yeling: Tabaalikala. U mang 'wongye taanhuu jauri 'nyuu toori jaa, a mang 'wong jaujauriba 'yi-dieriba tahingbu aning ba 'yirambo chiebu.

26I yeng ka bangwiibaa mang di egira, a mang tie u kpankpama sa'mungduri seng?

27Inang mang ku ka'chigu nuori ung egi, a mang maali u 'togu saa'jung?

© 2009 Bibles International.

28U mang kpieraye 'pie ingang a jena 'be, ka 'pie chelii ang 'do yaga i u 'ji-nyogikpiengaa.

29A 'yi beng ung mang 'pigihe u bungnyogiruu. U 'ningbie mang nyiree toori jaa.

30U btmgbilii mang nyuureye jiing. 'Jie ni ming bang mang ku buunhu loo, 'be ung mang 'be.

Job 40

1Ka Ba Tari Baahaa Daana daang maaling dieyeli ku 'Joob:

2Nie ni ang ngmaa yela 'tuo Kpiengu Jaa Daana ni na tuong 'wulutmg a leuhuu ing soring bi? Nie ni ang 'miing ing Naangmini ni, veng ka u dieyeli.

3'Beng la ka 'Joob daang dieyeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana:

4Nye yaa, n ba i bung jaa. Wala mang na dieyeli 'kui? N diye n 'nu pogi n nuori.

5N yeliye yela da'yeni, che n kung dieyeli. Mm, gberi buyi, che n kung la yeli gaa 'ningbi-toori.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang dieyeli 'ku 'Joob a 'yi a sa'kulingkuulee 'puong:

7I 'siri pampana a'wo dau. N na jugihiing yela, ka i dieyeli 'kumo

8I siring na yeling ka n saree 'diibu iye jaala bi? I na yeling ka n 'leye saree 'puong ka Ma nye i 'soli 'j ung?

9I tariye kpangkpani a'wo Naangmini? U kokori mang jigihing a'wo saa tahingbu. I kokori na tuong iye bila?

10Bila yeng, di nachiilung aning berihung boo i minga, a di girima aning vielung yen i minga.

11Veng ka i 'su-kpiengaa tuluu yaari. 'Liinhi nie jaa ang jigiha a 'sigihuu.

12'Liinhi nie jaa ang jigiha a i ka u daana 'sigi. Neu ningbee 'bing ba 'bijieng.

13Diba lang taa sogili tani 'puong. 'Le ba 'ningbisogihi ing sagiluu ang sogili 'puong.

14'Beng la mang ming na dieyeli 'kui ka i minga 'nuduri na tuong diegiing.

15Pampana nga nye behemot, una mang maali a lang nii ni. U ooraye moo a'wo naahuu.

16Nye, u fanga 'biye u kpiilang, ka u kpiengu 'bi u 'po-dari 'giile ingang.

17U mang 'vigiriye u juuri a'wo 'siid-er dau. U gbebera 'giile 'woo langye taa.

18U kaba 'woniye yaawa wegihi ang tan voe, ka u nyekau'bie 'woning 'kuri daari.

19Una la fora Naangmini yelitarihi 'puong. Nie ni ang maaluu ni 'yoming na tuong di ta'kobi wa pieluu.

© 2009 Bibles International.

20Pielaang, a tangbera mang 'yiye siimaa 'kuu, ka moo 'duunhi jaa mang di ena 'beng.

21U mang jengye 'lootus daari 'muning, 'jie kuong nuori moo aning bebegiti ang pogi.

22A 'lootus daari mang paguung ning a maahuu, ka 'wiilo daari ang pieli konbo'bile ngmaa 'giluu.

23Ka konboong 'ihe, che a ba dannuu. ('Joosua G. 13:2) U ba mang fora dabieng haali ka Jooridang Mani kuong teura kpiera u nuori.

24Nie kanga na tuong diye u 'ningbie nyoguu? Chebii nie kanga na tuong beruung nyogi a 'chugi u nyie 'puo?

Job 41

1I na tuong diye 'dugulong 'piing tagi Levayatang 'yining? Chebii i na tuong diye 'ngmiihii ing mang loo tmg 'sigi ben u jintinyogi?

2I na tuong diye 'ngmiihii tung u nyieng ti 'yi? Chebii i na tuong diye 'dugulong piing 'chugi u dagirii 'puo?

3U na suhiye hina wagiri jemaa bi? U na yeliye yela boin 'kui bi?

4U na 'bingye 'layiri anii bi? I na diung ka u i tungtuna 'kui a gara wagiri jaa?

5I na dieng niung a'wo ing diena 'nobile? Chebii i na ingye 'ngmiihii u kokoring 'ku i 'bi-pogiba?

6A bungkuohiba na 'diye daa u yela bi? Ba na nyogutmg 'po a bung,kuohiba 'puong bi?

7I na tuong ing ka kpama ang i bera pa u inggbani? Chebii i na tuong ing ka jima kpama pa u 'ju?

8Ka inang faanhi di i nu fiinhuu, i daang kung 'yiinhi a moori jaa. I daang kung la i bila.

9Siringminga, u tuongbu tamaa jaa iye kpali. U 'ningbiri nyiibu gba mang imiing dabieng.

10Ninebuo 'ningbieng inna dabieng a'wo u na sagi damuu ka u 'ihi? Ning'buong panaa na sagi ahi 'tuohimo?

11Ning'buong dang 'kumo ang sigining ka n yeu sani 'ku u daana? Bung jaa ang 'bi sagbani luong iye n 'suobu.

12N kung sogili u gbee yela, u kpiengkpong, bii u miebu vielung.

13Ning'buong na tuong yaa u inggbangu? Ning'buong na tuong wa kpe u nyina imaa garihi?

14Ning'buong na tuong 'yuohi u 'ningbisogo 'di-noe, ka u nyinggalima ngmaa 'gill 'beng?

© 2009 Bibles International.

15U pegiri ang jeng 'tu taa ni la u jigihibu, ang lirihi taa kpiengaa kpiengaa.

16Kanga mang pieliye u to, ka seseu ba mang tuong kpiera a kpachaga.

17A toonhiye taa, a marihi taa, a kung bang welihi.

18U chihingbu mang nyigihiye "buung, ka u 'ningbie mang 'woning ji-nyaari 'ningbi-gbama.

19'Buung kahii mang 'yiree u nuoring. 'Buung ang kpuriha mang 'yireng.

20Nyuohi mang 'yiree u nyibogiring, a'wo dugu ang kpaara moo 'buung ingang.

21U vuunhung mang ing ka saala nyogi buung, ka buung-jinti mang 'yire u nuoring.

22Fanga kpieraye u 'nyuung, ka ingchuori mang egiha u 'ningbi-tooring.

23U 'lombo-kpehima nyogiye taa. A ahiye kpiengaa u ingang a kung bang jigihi.

24U 'sikiri iye kpiengaa a'wo 'kuurii, a i kpiengaa a'wo nieri.

25Ka unang wa 'ihi, dabieng mang kpeye gandaba. Ung mang ngmuriha ni 'jung ba mang iye chinchang.

26Ka ta'kobing paguu, u ba iruu yeli jaa, bila la kpani, bii 'piing bii jauri lari.

27U mang nyiye kuruhuu a'wo sing i moo, a nye yaawa a'wo ang i dapuonii.

28Tang'piing kung tuong i ka u jo. Kpalima 'kubo mang 'woniye mo'kuonhi u seng.

29U mang nyiye 'danggolo a'wo ang i mokuonhi. U mang laaraye jauri lee dangbu.

30U luo 'jiihi 'woniye sachiihi noe ang 'dire. U mang ing ka u buunhu ang i pulihi a 'dire 'bing boori bebegiti ingang.

31U mang ing ka jijulungu kpaara a'wo dugu. U mang ing ka mangkpong 'woning kpaang dugu.

32U mang bahiye boo ang nyeliha u 'puoring. Nie na mang tiehing ka beng ka kongjulungu tari ju-koonpieni.

33Bung jaa 'chibe 'teng-gbaning a'wo una, bung ang naang ka dabieng 'chi u ingang.

34U mang buongye bung jaa ang 'duohi u minga jaala. Una la naa jigihibu 'biihi jaa ingang.

Job 42

1'Beng la ka 'Joob daang dieyeli 'ku Ba Tan Baahaa Daana:

2N bangyeng ka i na tuong iye yelijaa. Bung jaa kung tuong legii yeli ing buora ka i tung ingang.

3I yeliyeng: Ning'buo la nga a sogina kawani ka bangbu 'chibe? A 'jung n yeliye yela 'muni mang da ba bang, yela ang i sielii 'gaali mang da ba bang.

© 2009 Bibles International.

4Jaan'de, chelihi ka n yeli yela. I yeliyeng: N na jugihiing yela, ka i dieyeli 'kumo.

5N 'wongye i yela a 'tuuro 'tuorii 'wongbung, che pampana n 'ningbiri nyiriing.

6Bila 'jung n kaaye n minga ka n ba i bung jaa. Mang die n yelibee saangbu tani aning tampelung 'puong.

7Ba Tan Baahaa Daana ang daang wa yeli a yeli'bie nga 'ku 'Joob baahi, ka Ba Tan Baahaa Daana daang yeli 'ku Eelifaz ang 'yi 'Tiimang: N 'suuri tuliye ina aning i jo'mine ba'yi ni ingang, 'bojung ye ba yeli yela ang 'tori n yela a'wo n tungtuna 'Joob.

8A 'jung pampana ye 'ihi nadee ayo'poin aning pidee ayo'poin. Ye gaa n tungtuna 'Joob seng a ti 'ihi sarika nyugiruu 'ku ye miihi, ka n tungtuna 'Joob 'puohi 'kuye. Pielaang la, u 'puoho mang na die, ka n to wa naa ye jolihung ni sani ye ingang. 'Bojung ye ba yeli yela ang 'tori n yela a'wo n tungtuna 'Joob.

9A 'jung ka Eelifaz ang 'yi 'Tiimang aning Biilidad ang 'yi Suuwa aning 'Zoofer ang 'yi 'Neeyama daang gaa ti i bila ni Ba Tan Baahaa Daana ang 'kubo nuori ka ba i ni. Ka Ba Tan Baahaa Daana daang sagi 'Joob 'puohibu ni.

10'Joob ang daang wa 'puohi 'ku u jo'mine ni baahi ka Ba Tan Baahaa Daana daang la leuhi u bungtarihi ni ung daang kong ni 'kuu. Ka Ba Tan Baahaa Daana daang 'ku 'Joob bila ni ung daang dang tan ni gberi 'buyi.

11'Beng la ka u babiihi aning u yaupogiba jaa, aning banani jaa ang daang bamuu wa u seng ka ba niu 'di siimaa u 'deung. Bang daang mugiluu a maa u 'suhu yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang waaning u ingang ni 'jung. 'Beng la ka kanga jaa daang 'kuu wari'biri aning sannii 'nu-finti.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana daang pegi 'Joob baahaa beri ni a gaa u 'munpiilee. U daang tariye piihi 'tuhi 'pie aning 'tuhi anaahi, nyogimahi 'tuhi ayuobi, nadavarihi 'yogihi 'tuhu aning buunhi ang i pogiba 'tuhu.

13U daang dogiye 'bi-daba bayo'poin ming aning bi-pogiba Bata.

14Ung daang 'ku a bi-pogifora 'yuori Jemaima, a 'yiilung daana 'yuori Kezaiya, a taalung daana ming 'yuori Keereng Haapuk.

15A paaluu jaang pogiba daang 'chibe a viela a'wo 'Joob bi-pogiba nga, ka ba ba daang 'kubo cheng ba yaudaba 'puong.

16A yela nga 'puoring 'Joob daang 'biye 'be 'yuomo koo aning lijaa'yi. Ung daang nye u biihi aning u yaanhi a gara ba naahung jemani.

17Ka 'Joob daang 'kpi ka u nyaangye ka u beri i jemaa.

© 2009 Bibles International.

Psalm

Psalm 1

1Nye nie ang ba 'chene ningbee kawani 'puong ang 'wong noo sing bila. U ba aha yelibe-iriba soring ming, bii a 'jine ilaariba 'jingjieng.

2Che u mang nyennaye Ba Tari Baahaa Daana begu ni. Ung mang di u begu ni ngmira fasani ngminaa aning 'yienguu.

3U na 'woniye dau bang seli konboori nuoring. Ung mang ngmana ngmama u ngmangbu wagiring. U vaari ming ba mang juoli. U yeli-iruu jaa mang tariye ningbiri.

4Che ningbee ba 'wo bila. Ba 'woniye bungpegiri seseu ang va bahi.

5Bila 'jung, ningbee kung bang ahi saree 'diibu puong. Yelibe-iriba ming kung tuong ahi sun'tuuribo langbu 'jieng.

6'Bojung Ba Tari Baahaa Daana bangye sun'tuuribo sori, che ningbee sori na baahiye nyuongbu 'puong.

Psalm 2

1'Bo la ka a paalihi 'suuri 'ihe? 'Bo la ka a nibihi tieha yelikpakpalii?

2A dunee na'mine iye 'siri. A paalikaariba langye taa bu a 'tuohi Ba Tari Baahaa Daana aning unani ung buo kpaang waahi ka u i naa ni.

3Ba yeliyeng: Ye veng ka ti ngmaahi ba jorihi a di ba 'ngmie loo ka a 'yi ti seng.

4Unani ang 'jing sagbama 'puong ni na laarang. Ba Tari Baahaa Daana na chebang la.

5'Beng la ung na yeli yela 'kubo aning 'su-tuluu, a ingba dabiengkpong u 'su-kpiengaa puong.

6U na yeling: Che maang yeng bingye n naa n Zaiyong tanga 'jung. Una la n tangpegi'yiruu ni.

7N na ingye Ba Tari Baahaa Daana mara ni 'duoho. Ina la n'Bi-dau. 'Jine nga mang dogii.

8Suhima, n na 'kuing a paalihi ka ba i i chengbung, a 'kui a 'teng-gbani baahaa 'jiihi ka a i i 'suobu.

9I na ngmahibang aning naaltmg 'kuri dangkpalibile. I na ngmahibang 'puro puro a'wo memiera dugu.

10Bila 'jung, na'mine 'woi, ye tan yeng. Ye sagi 'wulibu, yena donee saringmaariba.

11Ye tuna Ba Tari Baahaa Daana aning dabieng. Ye nyengina aning inga 'miingbu.

12'Kori a'Bi-dau mari a 'kuu girima, ka u 'suuri to ira wa 'ihi biela ka ye wa nyuong a soring. Nye bama nga jaa ang deluu 'pu-peli ang sing bila.

© 2009 Bibles International.

Psalm 3

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Sanga ni ung daang jora u 'bi-dau Aabisalom seng ni yela la. Ba Tari Baahaa Daana, wala ka bama ang 'kurimo tuora 'ugi sing ngaang. Bama ang 'ihi 'tuohimo iye jemaa.

2Jemaa la yera n 'vorihung yela ngaang: Sungbu ba 'chibe a 'kuu Naangmini ingang. 'Siila

3Che Ma la kuri btmglegiraa a 'kumo, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ina la n girima. Ina la unani ang 'duohimo

4N 'kong 'kuye Ba Tari Baahaa Daana aning n kokori. Ung 'wong n 'kuori a 'yi u tangpegi'yiruung. 'Siila

5N jengyeng a 'gbihi. N 'ihiyeng, boj ung Ba Tari Baahaa Daanang kaara n 'jieng.

6N kung jo dabieng aning niba 'tuhu 'pie ang 'ihi n ingang a ngmaa 'gilime.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi ahi a diema, 'oo n Naangmini. 'Bojung i ngmiye n domihi jaa dagiriing. I kauhiye Naangmini ba'tuuribo nyina.

8'Chihilung iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. I pegiri 'Nye i niba ingang. 'Siila

Psalm 4

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye 'yiemuu ning 'ngmie 'yieme bungngmirihi. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ka maang wa buong 'oo n sun'tuubu Naangmini, 'wong n buola. Inang 'yuo 'vuo 'kumo sanga ni mang wa 'bi ji-figang. Tari hina n ingang, a 'wong n 'puoho.

2'Oo, yena ninsaaliba biihi, wala yeng na leuhi n girima 'ku nyaaba a kauhi sing? Wala yeng na nung kpakpalihung, a jora buora 'girii a kauhi sing? 'Siila

3Che yena bang ka Ba Tari Baahaa Daana weliye nie nga ang i Naangmini no'tuuro 'bing 'ku u minga. Ba Tari Baahaa Daana na 'woming ka maang wa buomuu.

4Ka 'suuring kpei, che i to wa tuna beu. Ngmi fasani i minga 'sikiring i bungjieng a i siriti. 'Siila

5'Ihi sun'tuubu sarikihi, a deli Ba Tari Baahaa Daana.

6Jemaa bibeng a yera: Ning'buong na 'wuliti sung? Ba Tari Baahaa Daana, lagi i 'ningbisogo chaanii ni a ingti.

7I ingye 'pu-peli n 'sikiring a gaa sanga ni ing veng ka ba bungbie aning ba waing 'do ni.

8N na jeming 'suhu-maahuu 'puong a 'gbihi ming, 'bojung ina Ba Tari Baahaa Daana 'yong la irima mang kpiera 'chihi 'puong.

Psalm 5

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Yiemuu aning wiihi. Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, begi i 'tuorii 'wong n yeli'bie. Nang 'wong n fasama ngmiibu anan'so.

2N Naa aning n Naangmini, nang 'wong n 'kuori kokori, 'bojung ina mang na 'puohi.

3'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, i na 'wongye n kokori 'beeguu. N na 'puohiing beeguu a lagi n 'ju cheliha.

4'bojung i ba i Naangmini ang tari nyelung 'pu-too liking. Beu ming kung kpe i seng fling jaa.

5'Karingbaani 'deme kung ahi i 'ningbi-tooring wagiri jaa. I haye yelibalorihi tungtuniba jaa.

6I na nyuongye bama nga ang ngmaara 'girii. Ba Tari Baahaa Daana nyohaye ningkuura aning ningbenna.

7Che maang yeng, n na waye i 'deu i ba tari boohoo nungbu ang i kpong 'puong. I dabieng joo 'puong mang na 'gbinti 'tengeng a 'puohii Ngmini'puohibu a 'tori i Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu.

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana, dienima 'yie i suntuubu 'puong n domihi 'jung. Maali i son ka u 'tori n 'ningbi-tooring.

9'Bojung ba nuori yelibiyeni jaa ba i delibu. Ba 'sikiri paaliyeng aning 'pu-too. Ba kokori iye 'lulling bogi'vuoho. Ba mang yeliye yelinoohi ang i belingbu aning ba jinti.

10'Oo Naangmini, di saangbu 'kubo. Veng ka ba 'le ba miihi kawanihi 'puong. Kariba bahi ba tungbee ang i jemaa 'jung, 'bojung ba dieye taawai i ingang.

11Che veng ka banani jaa ang bo 'lilijie i ingang nyengina. Veng ka ba mang gong aning nyengka a gara wagiri ang ba tari baahibu, 'bojung inang 'guribo. Veng ka banani ming ang nung i 'yuori ni nyengina i ingang.

12'Bojung ina Ba Tari Baahaa Daana na pegiye sun'tuuro. I nungbu ming 'puong ing na ngmaaguu 'gili a'wo 'kuri bunglegiraa.

Psalm 6

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu aning 'ngmie 'yieme bungngmirihi. Ngmiu 'koni ang tari 'ngmie a'nii ingang. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ta 'miing ingma i 'suuring. Ta 'wulimo 'wuli-kpienhi i 'su-kpiengaa 'puong ming.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tari hina n ingang, 'bojung n iye baala. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tiuma, 'bojung n kaba 'Nye tuora 'puong.

3N 'suhu ming dannang gaga jaa. Che Ma 'oo Ba Tari Baahaa Daana, wala ang na kauhi sing?

© 2009 Bibles International.

4'Oo Ba Tari Baahaa Daana, leu wa die n 'suhu. 'Oo diema i nungbu ang ba tari baahaa 'jung.

5'bojung kuung 'puong nie kung bang la tiehi i yela. Kau'biri 'puong 'ningbuong na 'kui barika 'puoho.

6N jaang bali a 'tuuro n pengbu 'kuoring. 'Ji-suorii jaa n mang taaliye n 'gado. N mang muliye n bungjie aning ningtong.

7N 'ningbie faahi 'leng aning nimiha. A nyaanang n domihi 'jung.

8Ye tagi 'yi n seng, yena nga ang ira yelibatorihi. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'wongye n kuori kokori.

9Ba Tari Baahaa Daana 'wongye n suhibu. Ba Tari Baahaa Daana na dieye n 'puoho.

10Veng ka n domihi jaa 'di 'vii a 'bi tuora ang i kpong 'puong. Veng ka ba leu a 'di 'vii 'dayeni.

Psalm 7

1'Deevid muhibu la ung daang 'yieng ku Ba Tari Baahaa Daana. U daang 'yiemutmg Beenjaming 'yideenhuu Kuus yeliyaga ni yela. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, i ingang mang bo lilijie. Diema a 'yi banani jaa ang dogihima ni seng, a ima 'chihi.

2Diema ka u to wa tagima churi a'wo 'gbegini, ka n chiehi che ka nie 'chibe na diema.

3'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, n Naangmini, ka maang i ngaang, ka yeliba'toruu jaang 'bi n 'nuuhing,

4ka maang leu di beu yeu nie nga n niu ang ba tari jauri jaa, bii a 'ohi n doma buunhu ka anan'so 'chibe,

5veng ka n doma karima a nyogima. Yeliminga, veng ka u neu n 'nyivori tiring 'tengeng. Veng ka n nanihung j eng tani 'puong. 'Siila

6'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi ahi i 'suuri 'puong. 'Duohi i minga n domihi ni 'su-tuluu 'jung. Nang 'ihi a 'di saree 'kumo a'wo ing 'ku nuori bila ni.

7Veng ka a paalihi lang taa a 'gilii. Leu 'do saa'ju i 'jingjie ba ingang.

8Ba Tari Baahaa Daana na ngmaaye a nibihi saree. Bila 'jung, n suhii, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ngmaa n saree n sun'tuubu 'puong a 'tuuro n mingilung ming ang bi n ingang.

9Jaan'de, veng ka ningbeu beulung baahi, che veng ka ning'soli 'bibe. 'bojung sun'tuubu Naangmining mang piehi 'sikie aning haakilihi.

10N 'guubu 'yiye Naangmini seng. Unang mang diera niba 'sikiri ang 'tori.

11Naangmini iye sun'tuubu saringmaara. Naangmini 'multi mang 'ihiye ningbeu ingang 'beu la beu jaa.

© 2009 Bibles International.

12Ka unang ba leu 'yi 'beng u na saahiye u ta'kobi. U cheriye u taanhuu, a iu 'siri.

13U iye 'siri aning u ningku buunhu. Ung teu u 'piime ang teura Inning.

14Nye, ningbeu mang iinang beu dogibung. U 'puo mang karing aning tuora ingbu, ung dogi 'girii.

15U 'tugiye bogu a kaali a tani 'yining, a leu 'le a bogu ni u minga ang 'tugi ni 'puong.

16U tuora ni na leu wage u minga 'ju-kuoring. Ka u 'suuri tuma ni leu wa u minga 'jusogong.

17N na 'kuye Ba Tari Baahaa Daana barika 'puoho u sun'tuubu 'jung. N na 'yiengye pugibu 'yieme a 'lcu Saaju-baahaa Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

Psalm 8

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu aning 'yieme bungngmiruu bang buona gitit. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ti Daana, nye i 'yuori ang soma yaga jaa sing bila 'teng-gbani jaang. I diye i girima bing sagbama saa'jung.

2I bingye kpiengu ung 'yire bibilii aning bi-liihi noeng i domihi 'jung. I iye bila ka i nye i ka a doma aning unani ang naara sani ni i siriti.

3Ka maang jeri i sagbama yela, i 'nubie tuma ni, a jeri 'chiu aning ngmaribie nga ing maali bing ni yela,

4'bo la ninsaalaa ka i haalcila 'bi u jieng? 'Bo la ninsaalaa 'bie ing mang waana u seng?

5'Bojung i maaluung tmg 'sigi biela 'tu Naangmini 'puoring. I diye girima aning nanihtmg 'chiguu a'wo naalung jupiluu.

6I vengyeng ung tari 'suobu kpiengu i 'nuuhi tuma ingang. I diye buunhu jaa bing u gbee luong.

7I diye piihi aning 'nii jaa, 'haali moo 'duunhi gba a 'bing u gbee luong.

8I diye sagbani bungegirihi, a mankpong puo jima aning bung la bung jaa ang 'tuuro a mangbera soe a 'bing u gbee luong.

9'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ti Daana, nye i 'yuori ang soma gaga jaa sing bila 'teng-gbani jaang.

Psalm 9

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo a 'Bi-dau 'kitting 'yienii ni. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n na 'pugiing aning n 'sikiri jaa. N na yeliye i tungsiela jaa yela.

2N na tariye 'pu-peli aning nyengka i ingang. Ina Saaju-baahaa Jaa Daana, n na 'yiengye 'pugibu 'yieme 'ku i 'yuori.

© 2009 Bibles International.

3Ka n domihing wa leu wa, ba na 'leng a 'kpi i 'ningbi-tooring.

4'Bojung i nyogiye n tonoo ung ahi. I 'jingye na'kogong a ngmaara sun'tuubu saree.

5I 'miing ingye a paalihi. I nyuongye a ningbee. I 'ihiye ba 'yoe bahi wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

6A doma yela baahiyeng kpeleng kpeleng. I saangye 'yi-bera. 'Haali ba yela tiehibu ba la 'chibe a gara.

7Che Ba Tari Baahaa Daana Nye 'be a gara wagiri jaa. U 'bingye u na'kogo saree ngmaabu 'jung.

8U na ngmaaye a donee saree sun'tuubu soring. U na kaaye a paalihi 'toribu 'puong.

9Ba Tari Baahaa Daana na iye sogilijie a 'ku niba bang dogiha. U na iye sogili'jie tuora wagiring.

10Banani ang bang i 'yuori na deliing, ‘bojung Ma Ba Tari Baahaa Daana ba jaanhi banani ang buorii.

11Ye 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku Ba Tari Baahaa Daana ang bi Zaiyong 'puong. Ye yeli u yeli-irihi 'ku a niba.

12Sanga ni ung mang naara jiing sani ni, u mang tiehiye ba yela. U ba 'yiinhe niba ang 'sigihi ba miihi 'kuori.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tan hina n ingang. Leu kaa n tuora mang nyira banani ang hama ni seng. Inang 'ihime a 'yire 'kitting 'di-noeng,

14ka n nye 'wuli i Imgibu jaa Zaiyong 'bi-poga 'di-noberang. N na nyenginang i 'chihilung ingang.

15A paalihi 'leye a bogu ni ba miihi ang 'tu ni puong. Ba gbee kpeye laangu ni bang beri ni.

16Ba mang bangye Ba Tari Baahaa Daana a 'tuuro saree ni ung mang ngmaa ni ingang. Ningbeu mang beriye u minga a 'tuuro u minga 'nuuhi tumang. Higaiyong. 'Siila

17Ningbee na kpeye 'Siol, aning paalihi ni jaa ang 'yiinhi Naangmini yela ni.

18Ningbaala yela kung bang 'yiinhi a gara. Nandaana tamaa kung we jaa.

19'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi ahi. Ta veng ka ninsaalaa 'so kpiengu. Veng ka a paalihi saree ngmaa i 'ningbi-tooring.

20'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ingba dabieng puong. I bila ka a paalihi nye bang ka ba ba i bung jaa ka ninsaaliba naani. 'Siila

Psalm 10

© 2009 Bibles International.

1'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala la ing ahi toori jaang. Wala la ing sogili i minga tuora wagiri?

2Ningbeu jigihibu puong u mang dogihiye ningbaala. Veng ka a 'dibe ba yelinyogirihi ni bang jeri ni 'puong.

3Ningbeu mang jigihiye u 'sikiri yelibuorihi yela. U mang duhiye sung 'kuro 'thiri daana a buona Ba Tari Baahaa Daana jaala.

4Ningbeu kung bo Naangmini 'jie u jigihibu 'jung. Naangmini ba mang 'bi u 'pu-tieha kanga jaang.

5U yelitarihi tariye 'ningbiri wagiri jaang. I 'wulibu soe 'do gaaye u nyiibu. U mang chuuhiye u domihi.

6U yeliye u 'sikiring: Ba kung 'ihime n ahi'jieng jaa. N daang kung 'bi tuorakpong 'puong jaa.

7U nuori paaliyeng aning duhibeu, aning belingbu aning dogihibu. Wahala aning beu Nye u jinting.

8U mang 'jingye a kurihi 'jiihi ning bang mang sogili 'gu ni. A 'gondo 'jiihing ung mang ku nie ang ba bang yeli jaa. U 'ninge mang Nye niba ang i salihi ingang.

9U mang jeng 'gung 'gondo 'puong a'wo 'gbegini ang sogili u 'cluing. U mang jeng 'gung ka u nyogi ningbaala. U mang nyogiye ningbaala sanga ni ung wa taguu ing u cheba 'puong.

10U mang doong. U mang 'churing, ka banani ang i salihi ni 'le u kpiengu 'puong.

11U mang yeliye u 'sikiring: Naangmini 'yiinhiyeng. U pagiye u 'ninge. U kung bang nyia daang jaa.

12'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi ahi. 'Oo Naangmini, lagi i 'nu. Ta 'yiinhi una nga ang 'sigihi u minga yela.

13Anan'so la wala ka ningbeu mang buong Naangmini jaala? U yeliye u 'sikiring: Naangmini kung jugihima.

14Che i nyiang, 'bojung i mang nyiye tuora aning 'pu-saang. I na naaye sani aning i 'nu. Ningbaala mang diye u minga 'kui. Ina la bi-kpiibihi sunna.

15Kau ningbeu aning tungbeu daana kpangkpani. Piehi u beulung a waana wagiri ung kung la 'bibe.

16Ba Tari Baahaa Daana iye Naa wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari boohoo. A paalihi nyuongyeng a 'yi u paaluung.

17'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'wongye nie ang bi dogee 'puong buobu. I na nyagihiye ba 'sikie. I na ing ka i 'tuorii 'wong.

18'Di saree 'ku 'bi-kpiibihi aning niba bang dogiha. I bila ka ninsaalaa bang di tani maali to la dogihi niba.

© 2009 Bibles International.

Psalm 11

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana ingang mang 'lili. Wala 'jung yeng na yeli 'ku n 'suhu: Jo gaa i tangkpong a'wo no'bile ang egira?

2'bojung nye, a ningbee 'duohiye ba tama. Ba diye ba 'piime cheri ba tamang, ka ba sogili teu nie nga 'sikiri ang 'tori.

3Ka banang na saang a 'demuno, wala ka suntuuribo na ira?

4Ba Tari Baahaa Daana biye u Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu 'puong. Ba Tari Baahaa Daana na'kogo 'biye arijenang. U 'ninge mang nyeng. U 'ningbi-gbama mang 'pigihiye ninsaalaa 'bi-daba.

5Ba Tari Baahaa Daana mang iye sun'tuuro nye. Che u 'suhu haye ningbeu aning nie nga ang nung kpangkpangkpiengu yeli-irihi.

6Ningbee ingang ung na veng ka buunsaale 'le a'wo saa. 'Buung aning jiribi aning sesetuluu na paaliye ba 'bonsuo.

7'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iye suretuuro. U nungye sun'tuubu. Niba ang 'tori na kaaye u 'ningbisogo.

Psalm 12

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Yiemuu aning 'koni ang tari 'ngmie a'nii. Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana, sung, bojung niba ang 'tuuro Naangmini 'chibe. Limanpaalii 'deme kongye ninsaaliba biihi 'puong.

2Ba mang ngmaaraye 'girii kuro taa. Nonoo lengleng aning 'sikiribuyi bang mang yera ning yela.

3A'wo Ba Tari Baahaa Daana na ngmaa nonoo lengleng daana bahi, aning nuori nga ang yera jigihibu kokori.

4Banang mang yeli: Ti na tuoming aning ti jinti. Ti nogbama iye ti miihi 'suobu. Ning'buo la daana ti ingang?

5Ba Tari Baahaa Daanang yeli: Ningbaaliba dogihibu 'jung aning niba ang hiena pengbu 'jung mang na 'ihi ahi pampana. Ung la yeli: N na diung bing 'chihi 'jie ni tmg buora 'ningbi-jieng.

6Ba Tari Baahaa Daana yeli'bie iye 'forifori a'wo bang se wari 'buung 'de-kpong bang di tani me 'puong, a pegaa a se gberi buyo'poin.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, inang na tariba. Inang na 'gubo a 'yi j emani nga niba ingang a gara wagiri jaa.

8Sanga ni bang mang 'duohi beulung ninsaaliba 'biihi 'puong ni, ningbee mang yo yuorang aning jigihibu.

© 2009 Bibles International.

Psalm 13

[1]A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala ing na 'yiinhi n yela kauhi sing? A gara wagiri jaa bi? Wala ing na sogili i 'ninge 'yi n seng kauhi sing?

[2]Wala mang na i kawani n 'suhung a kauhi sing, a tan 'pu-saang n 'sikiring beu jaa? Wala ka n doma na 'duohi u minga n ingang a kauhi sing?

[3]'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n Naangmini, jeri yela che 'wong 'kumo. Chaang n 'ningbie, ka a naani n na 'gbihiye 'kuung gbieng.

[4]Ka a naani n doma na yeling: N tuomuung. Ka banani ang kurimo tuora ni nyengina sanga ni mang na wa ngmi gberi.

[5]Che n deliye i nungbu ang ba tari baahaa. N 'sikiri na nyengingye i 'chihihmg ingang.

[6]N na 'yieng 'kuye Ba Tari Baahaa Daana, ‘bojung u iye sung yaga jaa 'kumo.

Psalm 14

[1]A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Joli yeliye u 'sikiring: Naangmini 'chibe. Ba saangyeng. Ba tuma iye yelidega. Kanga jaa 'chibe a tuna sung.

[2]Sagbaning ka Ba Tari Baahaa Daana Iiinhi ninsaaliba 'biihi puong, u 'liinhiyeng ka u nye ka ba 'mine bangye yela 'muni, a buora Naangmini bii?

[3]Ba jaa leu 'yiye a soring. Ba jaa di lang taa saangyeng. Kanga jaa 'chibe a tuna sung. Aai, bung'yeni 'chibe.

[4]A tungbetuniba jaa ba tari bangbu bi? Ba ooraye n niba a'wo bang oora paanuu. Ba ba buona Ba Tari Baahaa Daana.

[5]'Beng bang 'be a 'bi dabiengkpong 'puong. ‘bojung Naangmini mang Nye sun'tuuribo jemani 'puong.

[6]Yena ningbee mang inniye ningbaala yelinyogirihi 'viing. Che Ba Tari Baahaa Daana la u 'lilijie.

[7]'Oo, a'wo Isi'reeli 'biihi 'chihihmg danang 'yi Zaiyong. Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na wa leuhi u niba 'yining ngminyogibu puong ni, Jeekob na nyenginang, ka Iisiriel tari 'pu-peli.

Psalm 15

[1]'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana, ning'buong na kpiera i tent ni 'puong? Ning'buong na kpiera i tangpegi'yiruu ning?

[2]Una la nie nga 'cheni ang 'tori, ung tuna sun'tuubu 'puong, a yera yelimiihi a 'yire u 'sikiring.

[3]Una la nie ang ba 'juuro u to 'puori, bii a ira beu 'kuro u to, bii a saana u to 'yuori.

© 2009 Bibles International.

4Nie ang i beu yaga jaa ba nyira kahingbu u 'ningbieng, che ung mang nana banani ang fora Ba Tari Baahaa Daana. Nie nga ang 'binne u nuori a ba leura 'puori, 'haali ka bilang na 'kuu tuora.

5Nie nga ang penna u 'libie 'kuro niba a che ba diera tona, bii a diera 'kuubu ka u nye saang nie ang ba tari paangbu. Nie ang ira vela nga daang kung 'le jaa.

Psalm 16

1'Deevid Ngming'puohi 'yienii la. 'Oo Naangmini, kaarima, 'bojung i ingang mang nye lilijie.

2N yeli 'kuye Ba Tari Baahaa Daana: Ina la n Daana. A 'yi i 'puoring n ba tari sung jaa.

3Che ningpegi'yiribe ang 'bi duneeng la niba ang i sung yaga jaa. Ba ingang ka n nyelung 'be.

4Niba ni ang lonno buora ngmingjaala, ba nimiha na maaling 'uging. N kung 'ihi ba jiing sariki'nyuurihi ni, bii a di a 'yoe paali n nuoring.

5'Oo, Ba Tan Baahaa Daana, Ma la n cheng tuori aning n bonsuo. Inang mang lugi n tuori.

6A paaluu togihi 'le 'kumong 'jiihi ang suma 'puong. Yeliminga, n tariye cheng ang sums.

7N na 'pugiye Ba Tari Baahaa Daana ang irima kawani. 'Ji-suorii sanga n 'sikiri ming mang 'wulimong.

8N diye Ba Tari Baahaa Daana bing n 'ningbi-tooring wagiri jaang. N kung 'jigihi, ‘bojung u 'biye n 'nuduring.

9Bila 'jung n 'sikiri tariye 'pu-peli, ka n girima nyengina. N inggbani ming na peenhing laangfie 'puong.

10‘bojung i kung bahi n 'suhu 'Siol puong, bii a veng ka i ningpegi'yiruu puong.

11I na 'wulimong 'nyivori sori. Nyengka paalii biye i seng. Ka noo ang kung tuong baahi 'bi i 'nuduring.

Psalm 17

1'Deevid 'puoho la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong yela ang 'tu sori. Wong n 'kuori. Begi 'tuorii 'ku n 'puoho ang ba 'yire dawari nuoring.

2Veng ka n ju pegibu 'yire i seng. Veng ka i 'ninge nyira yela ang 'tori.

3I piehiye n 'sikiri, a 'pigihime ji-suorii. I piehimang che ba nye yelijaa. N nyogiye n 'sikiri ka n nuori kung yeli yelibeu.

4A'wo ninsaaliba yeli-irihi 'puong, n ngmaaye n minga 'yi unani ang nyuona niba soeng. N iye bila a 'tuuro i nuori yelihung ingang.

© 2009 Bibles International.

5N gbee nyogiye i so'tuurihi. N gbeneurihi ba sari.

6'Oo Naangmini, n buomiing, 'bojung i na 'wongye n buola. Begi i 'tuorii 'kumo, a 'wong n yeliyaga.

7'Wuli i ba tari boohoo nungbu ang i sielii. Inang mang di i 'nuduri a ira banani ang delii ni 'chihi. I mang iribang 'chihi a 'yire banani ang 'ihe ba ingang ni 'nuuhing.

8Tarima a'wo i 'ningbibie. Sogilima i kpangkpama maahuu ning.

9Sogilima a 'yi ningbee ang dogihima seng. Sogilima a 'yi n domihi nga ang ngmaa 'gilime a na tuong kuma seng.

10Ba iye bieri 'deme, ka ba noe yera yela aning jigihibu kokori.

11Pampana ba ngmaating 'gili ti 'cheni 'puong. Ba 'ningbie 'liinheng, bang doo 'tengeng,

12a'wo 'gbegini ang buora 'ningbi-jieng ka u tagi bungnyogiruu chiehi. Ba mang 'woniye 'gbeging-polii ang 'guunho 'jigondohi 'puuhing.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihi ahi a 'tuohuu. Lobuu 'tengeng. Di i ta'kobi die n 'suhu 'yining a ningbee seng.

14Ba Tari Baahaa Daana, di i 'nu diema 'yining ninsaaliba seng. Diema 'yi dunee niba nga sanyeu ang 'bi 'nyivori ngang seng. I paaliye ba 'puuhi aning i bundaambuunhu ang sogili. Ba tariye 'biihi jemaa, a di ba buunhu chelee ni 'bing 'ku ba 'biihi.

15Che maang yeng, sun'tuubu 'puong mang na nye i 'ningbisogo. Ka maang wa 'yuo i 'worihung 'puong, bila na sigihimang.

Psalm 18

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Tugibu 'yienii ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana tungtuna 'Deevid seng la. Unang daang 'yieng a 'yienii nga yeli'bie 'ku Ba Tari Baahaa Daana a daari ni ung dieguu 'yi u domihi jaa 'nuuhing aning Sool 'nuuhing ni. Ung daang yeli: N numiing, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n fanga.

2Ba Tari Baahaa Daana la n 'pie, n liliji-kpiengaa aning n diera. Una la n Naangmini aning n kpiengu. Una mang na deli. Una la n 'kuri bunglegiraa aning n 'chihilung iilii aning n ji-nyogikpiengaa.

3N na buongye Ba Tari Baahaa Daana ang sigining 'pugibu. Bila mang na i 'chihi a 'yi n domihi 'nuuhing.

4'Kuung ngmie ngmaa 'gilimeng. Saangbu ang 'woning kong'pie ingmang dabieng.

5'Kuung bogu nimiha daang ngmaa 'gilimeng, ka 'kuung chebihi 'ihi 'tuohimo

6N ngmiehibu 'puong n buongye Ba Tari Baahaa Daana. N 'kong 'kuye n Naangmini. Ung 'wong n kuori u Ngming'puohi 'de-kpong fling. N 'kuori waye u 'ningbi-toori a wa kpe u 'tobo.

© 2009 Bibles International.

7'Beng la ka 'teng-gbani 'jigihi a 'miine Ka a taanhi 'muno 'jigihi a 'miine, 'bojung u 'suuri daang 'ihiyeng.

8Nyuohi daang 'yireye u nyibogiring, ka 'buung ang 'dire buunhu 'yire u nuoring. A daang iyeng ka buung-saala nyogi.

9U daang 'yuoye sagbama che 'sigi wa. Sagiluu daang 'Nye u gbee luong.

10U daang jongye cherib a egira. U egi ti 'Nye seseu kpangkpama ingang.

11U vengyeng ka sagiluu leu u pagiraa. U kotowie ang paguu la kongsagini aning sagbama savaalitiinha.

12A 'yi u 'chengkeng 'gaalii ni ang 'bi u 'ningbi-tooring ning ka savaalitiinha ngmaa 'yi, a langning sa'kubie aning 'buung-saala.

13Ba Tari Baahaa Daana tahingyeng a'wo saa sagbaning. Ka Saa'ju baahaa Daana daang 'duohi u kokori, sa'kubie aning 'buung-saala daang la.

14U daang teuye u 'piime a yaari a domihi. U diye saa nyigihibu a tuongba.

15'Oo Ba Tari Baahaa Daana, a mangkpong konggbee daang 'yi nyiihiyeng, Ka dunee 'muni 'bingjie 'yuo bahi a 'tuuro i miingbung. I nyibogiri vuunhung sesekpiengaang daang tung bila.

16U tieye u nu a 'yi saa'ju a nyogima. U yaamang 'yining kongjemaa 'puong.

17U faamang n dondongkpiengaa 'nung. U faamang n haariba seng, 'bojung ba fanga daang gaamang gaga jaa.

18Ba daang 'ihi 'tuohimong n wahala daari. Che Ba Tari Baahaa Daana daang la n tiiha.

19Ung daang tarima 'yi ing 'ji-yelingung. U nyelung ang 'bi n ingang 'jung ung faama.

20Ba Tari Baahaa Daana daang yeumang a 'tuuro n sun'tuubung. N 'nuuhi 'foriforihung 'jung ung yeuma.

21'Bojung n 'tuye Ba Tari Baahaa Daana soe. N ba tung beu ming a leu 'yi n Naangmini 'puoring.

22U 'wulibu soe jaa mang biye n 'ningbi-tooring. N ba di u yeli'tuurihi loo ang 'yi n seng jaa.

23N daang ba tari paangbu jaa ming u 'ningbi-tooring. Mang da mang ngmaa n minga a 'yi n beu tungbung.

24Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana yeumang a 'tuuro n sun'tuubung. U yeumamg a 'tuuro n 'nuuhi 'foriforihtmg ang sing bila u 'ningbi-tooring.

25Banani ang tari hina, bana ing mang i hina. Banani ang ba tari saangbu ing mang 'wuli ka i ba tari saangbu.

© 2009 Bibles International.

26Banani ang i 'forifori ing mang 'wuli ka i iye 'forifori. Banani ming ang i dawari niba ing mang 'wuli ka 'ningbiyuoro lii.

27'Bojung i mang dieye niba ang 'sigihi ba miihi, che 'sigibi banani ang tari jigibibu 'ningbie.

28'Bojung inang nyugira n fintina. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, i leuhiye n sagiluu ung i chaanii.

29I 'jung n na tuong jo 'tuohiye 'sojemtmi. N Naangmini 'jung n na tuong egi gangye daangguoni.

30Naangmini yeng, u soe paaliyeng. Ba Tari Baahaa Daana yelihung ba tari ngmehii. U iye 'kuri btmglegiraa 'ku banani jaa ang deluu.

31'Bojung ningbuo la Naangmini a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'puoring? Ningbuo la a 'Pie, ka ti Naangmini naani?

32Naangmining boorima aning fanga. Unang mang veng ka n son paali.

33U mang ing ka n gbee 'woning walaa gbee. U mang dimang 'bing n 'jiduorihing.

34U mang 'wuliye n 'nuuhi taanhuu jauri, ka n 'nuuhi mang bang guo yaawa taanhuu.

35I 'kumong i 'chihilung 'kuri bunglegiraa ming. Ka i 'nuduri nyogima mang ahi. I minga 'sigihibu vengyeng mang i ningtiinhuu.

36I vengyeng ka n so'chenuu i yelingu n luong, a 'jung n gbee ba mang sara.

37N kariye n domihi a ti nyogiba. N ba leu 'puori bilaang bang wa ti nyuong.

38N ingbang baalung bang kung la tuong 'ihi, bang 'le mang neu.

39'Bojung i kumong kpiengu a taanhuu yela. I 'sigihiye niba ang 'ihi n ingang a veng bang Iii n luong.

40I diye n domihi ming 'nyuuhi 'kumo, mang nyuong banani ang hama.

41Bang 'kong, che nie jaa 'chibe a na dieba. 'Haali bang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana, che u ba togungba.

42Mang 'bugiba bang wa 'woning tani seseu ang di. N kpaabang bahi a'woning tani ang 'bi sokpong 'jung.

43I diemang 'yi a niba moori 'puong. I 'bingmang mang i paalihi 'ju-daana, ka niba mang ba bang tuna 'kurimo.

44Ba mang wa 'wono n yeliyaga ka ba 'tu n nuori. Saamba 'churiye n 'ningbi-tooring.

45A saamba iinhi chuoriyeng. Bang 'miine che waana 'yire ba 'lilijiihing.

46Ba Tari Baahaa Daana iye 'vori. N 'pie ni tariye 'pugibu. Ye veng ka n 'chihilung Naangmini ni nye 'duohibu.

47Naangmining mang naara sama kurimo. Unang mang 'sigihi niba bang bi n luong.

© 2009 Bibles International.

48Unang mang diema 'yi n domihi 'nuuhing. I mang 'duohimong mang gaa banani ang 'ihi 'tuohimo ni. I faamang kpangkpangkpiengu daana 'nuuhing.

49Bila 'jung n na 'puohiing barika a paalihi 'puong, 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, a 'yieng 'pugibu 'yieme a daanhi i 'yuori.

50U mang 'kuye u naa jau'diibu ang i kpong. U mang 'wuliye u nie ung buo kpaang waahi nungbu ang ba baaha. U mang 'wuliye 'Deevid aning u buurii nungbu ang ba baaha a gara wagiri jaang.

Psalm 19

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. A sagbama yeraye Naangmini girima yela. Ka a 'vu-yelingu yera u 'nuuhi tuma yela.

2'Beu la beu jaa a mang yeraye yela. 'Ji-suorii la 'ji-suorii jaa a mang 'wuniye bangbu.

3Yeliyaga bii tiri 'chibe. A kokori kung bang 'wong.

4A 'ngmiihii bang di maaha 'yi gaaye a donee jaa. Ka a yeli'bie 'yi gaa a donee baahaa. A 'puong ung Bing tent a ku ngminaa.

5Ung i 'wo pogipaalaa sira ang 'yi u 'deu a waana, a i 'wo daukpiengaa ang nyengina ka u jo u joo.

6U 'puhibu mang 'yiye sagbani lampega kanga a mang 'gine a la waana lampega kanga. Bung jaa ba sogili ka u tuluu ba pagiruu.

7Ba Tari Baahaa Daana begu paaliyeng a leuha 'suhu. Ba Tari Baahaa Daana 'sieree sigihiye delibu, a 'kuro babangina 'ningbiyuo.

8Ba Tari Baahaa Daana yeli'binnihi 'toriyeng a kuro 'sikiri nyengka. Ba Tari Baahaa Daana no'kurihi iye 'forifori, a chaana 'ningbie.

9Ba Tari Baahaa Daana joo iye 'forifori a 'bibe a gara wagiri jaa. Ba Tari Baahaa Daana 'wulibu soe iye yelimiihi, a jaa kpeleng iye sun'tuubu.

10A sigiye buobu a gaa sannii, mm, a gaa sannii jemaa ang pegi'yi yaga jaa. A iye noo a gaa siu ang bi sigbaanhuu ingang.

11A 'tuuro a ingang ming la ka i tungtuna mang nye kpaahibu. Sanyeukpong Nye a 'tuubung.

12Ning'buong na tuong bang u boribuhi? Pegima a 'yi 'gondo yeliborihi ingang.

13Ngmaa i tungtuna 'yi minga buobu yelibee 'puong. Ta veng ka a tuongma. Bila 'puong mang na kong paangbu, a i 'soli a 'yi 'begu saangbu yaga jaa ingang.

14'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n pie aning n yeudiera, veng ka n nuori yelibie aning n 'sikiri fasama i diebu i 'ningbi-tooring.

Psalm 20

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana na die i 'puoho ka inang wa kpe tuora 'puo. Jeekob Naangmini ni 'yuori na dii 'bing saa'jung.

2Ba Tari Baahaa Daana na 'kui sungbu a 'yi u ji-pegi'yirutmg, a paahii kpiengu a 'yi Zaiyong 'puong.

3Ba Tari Baahaa Daana na tiehi i sarika kuubu jaa, a die i sarika nyuguruu. 'Siila

4Ba Tari Baahaa Daana na 'kui i 'sikiri buobu, a veng ka i 'sikiri buobu jaa paali.

5Ti na 'cheehing aning nyengka i 'chihilung 'jung. Ti na 'duohiye ti jonjoonhi ti Naangmini 'yuoring. Ba Tari Baahaa Daana na 'kui i suhibuhi jaa.

6Pampana n bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana mang iye nie ung buo kpaang waahi 'chihi. U mang dieye u buola a 'yi u arijengpegi'yiruu ni 'puong, aning u 'nuduri-kpiengaa ni ang ira 'chihi ni.

7'Mine deliye ba cherietihi, ka 'mine deli ba yohi. Che tinuu na tiehiye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'yuori yela.

8Ba 'gbintiyeng, a 'le 'tengeng, 'ihetinuu 'ihiyeng a ahi kpiengaa.

9'Oo Ba Tari Baahaa Daana, iti 'chihi. 'Oo Naa, ka tinuung wa buong, 'wong ti buola.

Psalm 21

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, a naa nyenginiye i fanga 'puong. Nye u nyengka ang na i kpong sing bila i 'chihilung ni 'puong.

2I 'killing u 'sikiri yelibuoruu. I ba mong yela ung suhi aning u nuori. 'Siila

3I 'tuohuung aning sung pegiri. I diye sannii ang i 'forifori naalung 'jupiluu 'chiguu.

4U suhiye 'nyivori a 'yi i seng, ing diu 'kuu. I 'killing beri jemaa wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahaa.

5U girima iye kpong i 'chihilung 'puong. Nanihung aning nangbu ang i karaa ing di dogili u ingang.

6'Bojung i killing pegiri ang ba tan baahaa, a 'kuu 'pu-peli 'gaalii aning ing bi u seng ni.

7'Bojung a naa deliye Ba Tari Baahaa Daana. A 'tuuro a Saa'ju-baahaa Daana nungbu ang ba baaha ingang u kung 'jigihi.

8I 'nu na nyiye i domihi jaa. I 'nuduri na nyiye i haariba.

9I 'suuri 'ihibu wagiri i na veming ka ba i 'wo daangaa 'buung-karaa. Ba Tari Baahaa Daana na volibang u 'su-kpiengaa puong, ka u billing 'dibe 'wieng 'wieng.

© 2009 Bibles International.

10I na nyuongye ba biihi a 'yi duneeng, a nyuong ba buurii a 'yi ninsaaliba biihi 'puong.

11'Bojung ba boing aning beu, a jeri beu bang na 'tu. Che ba kung tuong i bila.

12A'jung i na ing ka ba leu 'puori. I na ing ka i 'piime i 'ski i taanhuu ingang a 'tori ba 'ningbisogihi.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'duohi i minga i fanga 'puong. Ti na 'yieming a pugi i kpiengu.

Psalm 22

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo a 'ji-nyaari walipoga 'yienii ni. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. N Naangmini, n Naangmini, wala la ing jaanhima? Wala la ing 'bi toori jaa a ba sunnima? Wala la ing 'bi toori jaa che 'wono n pengbu yeli'bie?

2'Oo n Naangmini, n 'konoye ngminaa che i ba 'wono n kuori. 'Ji-suorii gba che n ba tang n nuori.

3Che i pegi'yiyeng, ina nga ang kpiera Iisiriel 'pugibuhi 'puong.

4Ina ka ti ba'mine daang deli. Bang daang delii, ing dieba.

5Ba daang 'kong 'truing a i 'chihi. Ina bang daang deli, ka 'vii ba 'dibe.

6Che n iye 'danduli, n ba i ninsaalaa. Ka niba irima laara. Ka niba digirima foo.

7Bama jaa ang nyima mang imang sie. Ba mang purihimang, a 'ping juri, a yera:

8U deliye Ba Tari Baahaa Daana, veng ka Ba Tari Baahaa Daana dieguu. Veng ka u dieguu u 'puo ang mang peli u yela 'jung.

9Che inang dima wa 'yining n ma 'puong. I imang mang delii a 'piili n ma bihi mugibu sanga.

10A 'yin dogibu sanga inang kaarima. A 'yi n ma 'puong jaa ing i n Naangmini.

11Ta wa 'bi toori nima, ‘bojung tuora pieliyeng, ka nie jaa 'chibe a na sung.

12Nadajemaa ngmaamang 'gili. 'Beesang nadakpienhi ngmaa 'gilimeng.

13Ba mang haaye ba noe ingma a'wo 'gbegini ang taara gara a ngmuuna.

14Ba Idrimeng bahi a'wo kuong. Ka n kaba jaa vuohi 'yi a 'jisugilihing. N 'sikiri 'woniye kpaang, a nyeli n 'puong.

15N fanga jaang ko baahi a'wo sachie. Ka n jinti leu man n nuori 'puong. I dimang taning 'kuung tani.

16Baahi ngmaamang 'gili. Ningbee langyeng ngmaama wa 'gili. Ba 'chugihiye n 'nuuhi aning n gbee 'puohi.

© 2009 Bibles International.

17N na tuong soriye n kaba jaa. Niba kaarimang a has noe 'liinhime

18Ba 'poye n btmgyerihi ku ba miihi, a teu gbanga n tama yela.

19Che ina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ta 'bi toori jaa anima. 'Oo, n Fanga, wa 'wieng a wa sungma.

20Die n 'nyivori 'yi 'takobing. Die n 'nyivoyeni 'yi baa kpiengung.

21Diema a 'yi 'gbegini nuoring. Diema a 'yi mo'nii iilang. I dieye n buola.

22N na yeliye i 'yuori yela 'ku n babiihi. A langbu 'puong mang na 'pugii.

23Ye bama ang fora Ba Tari Baahaa Daana, ye 'pugiruu. Yena Jeekob buurii jaa, ye kuruu girima. Yena Isi'reeli 'biihi jaa, ye joruu aning nomaa girima.

24'Bojung u ba di tuora'dire tuora foo bii a diu fiengye. U ba leuhi u kpaari togiluu ming. U 'wongye u 'kuori sanga ni ung 'kong kuu.

25Ina mang na 'pugi a langbukpong 'puong. N na yeuye n no sani niba ni ang joruu ni 'ningbi-tooring.

26Ningbaaliba na 'ding a tigi. Bama ang buora Ba Tari Baahaa Daana na 'pugutmg. Veng ka i 'sikiri 'bibe a gara wagiri jaa.

27A donee baahaa 'jiihi jaa na leu tiehing, a leu wa Ba Tari Baahaa Daana seng. Ka a paalihi jagihi jaa 'puohii Ngmini'puohibu i 'ningbi-tooring.

28'Bojung a naalung iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Unang 'so naang a paalihi ingang.

29A donee bundaamba jaa na 'ding a che 'puohi Ngmini'puohibu. Bama jaa ang 'sigire kpiera tani na 'gbintiye u 'ningbi-tooring, 'haali una nga ang kung tuong i ka u nyivori gaa toori.

30'Biihi ang nang waana na tung kutmg. Ba na yeliye Daana yela ku jemani ang tohi.

31Ba na wang a yeli u sun'tuubu yela a 'ku niba bang nang na dogi ka unang tung bila.

Psalm 23

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana la n chiina. N kung hieng bung jaa.

2U mang veming mang jeng mo-oorihi 'puong. U mang dienimang 'yie a 'tuning kuonhi ang jeng boin nuori.

3U mang la 'kuye n 'suhu laangfie. U mang dienimang 'yie a 'tuning sun'tuubu soe u 'yuori 'jung.

4Siringminga, 'haali ka n 'chene 'kuung kalin'chiu lohimbo 'puong, che n kung jo beu jaa dabieng, 'bojung i biye n seng. I dangkpali aning i pichiingdau mang maariye n 'suhu.

© 2009 Bibles International.

5I mang maaliye siimaa bing n 'ningbi-tooring n domihi 'puong. I mang buoye kpaang waahi n 'jung, ka n ngman'bile mang pa baha.

6Pielaang la, suntung aning bunye na 'tumong n 'nyivori beri jaa 'puong, ka n bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung a gara wagiri jaa.

Psalm 24

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Teng-gbani iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu aning bung jaa ang 'bi u 'puong. A dunee iye u 'suobu aning bung jaa ang kpiera beng.

2'Bojung u iyeng ung ahi a mama 'juring, a bimuu ung ahi a kon'puorihi 'juring.

3Ning'buong na 'do Ba Tari Baahaa Daana tanga ni ju? 'Ningbuong na ahi u 'ji-pegi'yiruu ning?

4Nie nga ang tari 'nuuhi ang pegi'yi aning 'sikiri ang i 'forifori. Nie nga ang ba di u 'suhu 'ku bagiri bii a po belingbu puobu.

5U na nyiye pegiri a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng, aning sun'tuubu a 'yi Naangmini u 'chihilung seng.

6Jeekob jemanihi nga ang buoruu la bila, anang buora i ningbisogo. 'Siila

7Ye lagi ye 'juri, yena 'di-nobera. Ye 'ogi ye miihi, yena 'di-noe ang 'bibe a gara wagiri jaa, ka girima Naa ni wa kpe.

8'Ningbuo la a girima Naa nga? Una la Ba Tari Baahaa Daana ang tari fanga aning kpiengu. Una la Ba Tari Baahaa Daana ang 'so kpiengu taanhuu jauri 'puong.

9Ye lagi ye 'juri, yena 'di-nobera. Ye 'ogi ye miihi, yena 'di-noe ang 'bibe a gara wagiri jaa, ka girima Naa ni wa kpe.

10Ning'buo la a girima Naa nga? Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, una la a girima Naa. 'Siila

Psalm 25

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ina mang 'duohi n 'suhu 'ku.

2Ina mang deli, 'oo n Naangmini. Ta veng ka n 'di 'vii. Ta veng ka n domihi tuongma.

3Ta veng ka nie jaa tamaa ang 'bi i ingang 'di 'vii. Banani ang saana 'begu ka anan'so 'chibe ni, veng ka ba 'di 'vii.

4'Oo Ba Tari Baahaa Daana, veng ka n bang i soe. 'Wulimo i so'bilii.

5Dienima 'yie i yeliminga 'puong, a 'wulimo. 'Bojung ina la n 'chihilung Naangmini. N tamaa biye i ingang a 'yi beeguu gara 'yienguu.

6'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tiehi i hinihung ang i boin aning i nungbu ang ba baaha yela, 'bojung a biye be sang'konkoruu jaa.

© 2009 Bibles International.

7Ta wa tieha n bi-polihung tungbee aning n begu saangbuhi. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i sungtung ni 'jung tiehi n yela a 'tuuro i nungbu ang sing bila.

8Ba Tari Baahaa Daana iye sung a 'tori ming. Bila 'jung u mang 'wuliye yelibe-iriba u soring.

9U mang dieniye nie ang 'sigihi u minga 'yie yela ang 'tori 'puong. U mang 'wuliye u sori 'ku nie ang 'sigihi u minga.

10Ba Tari Baahaa Daana soe jaa mang iye nungbu ang ba baaha aning yeliminga a 'ku bama nga ang 'tuuro u 'layiri aning u 'sierihi.

11'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'yuori 'jung, veng n beu 'kumo, boj ung u iye kpong.

12Ning'buo la dau nga ang fora Ba Tari Baahaa Daana? Una ung na 'wuli son tmg 'lugi puong.

13U 'suhu na Nye noo 'puong, ka u buurii 'di 'teng-gbani cheng.

14Ba Tari Baahaa Daana 'gondo mang 'Nye bama nga ang joruu seng. U mang ing bang bang u 'layiri.

15N 'ninge mang biye Ba Tari Baahaa Daana ingang wagiri jaa. 'Bojung tma 'yoming na 'ihi n gbee 'yi chebang.

16Leu 'torimo a tan bunye n ingang, 'bojung n iye n 'yong a 'dire dogee.

17N 'sikiri tuorihi maaling 'dong. Diema a 'yi n ngmiehibuhi jaa 'puong.

18Kaa n tuora aning n ingbaahi, a veng n yelibee jaa 'kumo.

19Nye bila ni n domihi ang i jemaa sing, bang hama 'ningbikuong haabu.

20Kaara n 'suhu a diema bahi. Ta veng ka n 'di 'vii, 'bojung Ma la mang 'Mi.

21Veng ka mingilung aning 'toribu 'gumo, 'bojung n tamaa biye i ingang.

22'Oo Naangmini, yeudie Iisiriel. Yeudieba a 'yi ba ngmiehibuhi jaang.

Psalm 26

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'di n saree, 'bojung n 'chengye n mingilung 'puong. N deliye Ba Tari Baahaa Daana ming a ba ira 'sige.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'pigihime nye, a ima nye. Piehi n haakila aning n 'sikiri.

3'bojung i nungbu ang ba baaha mang biye n 'ningbi-tooring, mang mang 'chene i yeliminga 'puong.

4N daang ba 'jing aning benniba bii a tari nuori'yeni aning bangfuge 'deme.

5N haye tungbetuniba langbu, n kung 'jing aning ningbee.

6N na mang pegiye n 'nuuhi 'yi beu tungbung, a che yo 'gine i sarika 'ihijie, 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

7Bila na ing ka n 'puohii barika aning n kokori, a yera i tungsiela jaa vela.

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n mang nungye i 'deu ni ing kpiera ni, 'jie ning i girima ang kpiera ni.

9Ta wa digira n 'suhu lanna ningbee ingang. Ta wa digira n 'nyivori lanna ningkuuriba ingang.

10Ba 'nuuhing ka beu tungbu jeribu be, ka ba 'nuduri pa aning buunhu bang na di muli niba noe.

11Che maang yeng, n na 'cheniye n mingilung 'puong. Yeudiema a tan hina n ingang.

12N gbee ahiye yelimingpaalii 'puong. A langbukpong 'puong mang na 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 27

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana la n chaanii aning n 'chihilung. Ning'buo mang na jo? Ba Tari Baahaa Daana la n 'nyivori kpiengu. Ning'buo dabieng mang na jo?

2Sanga ni ningbee ang mang wa 'tuohimo ka ba oo n inggbani, ka n domihi aning n jauringtaa wa 'tuohimo, ba mang ngmiye ba gbee a le.

3'Haali ka 'sojemuning ngmaama wa 'gili, n 'sikiri kung jo dabieng. Haali ka taanhuung 'ihi waana n seng, a sanga gba mang na tan nyau.

4Yeli bung'yeni mang suhi Ba Tari Baahaa Daana seng, una mang nang na buora. Ka n kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'detmg n 'nyivori beri jaang. Ka n kaara Ba Tari Baahaa Daana vielung, ka n ngmi fasama u Ngming'puohi 'deu 'puong.

5'Bojung tuora daari u na sogilimang u kpejieng. U na sogilimang u tent 'gondo jieng. U na dimang 'bing 'pie 'jung.

6'Beng la ung na 'duohi n 'ju a gaa n domihi jaa ang ngmaa 'gilime. Bila 'jung u tent 'puong mang na 'ihi nyengka sarikihi. N na 'yieming. Mm, n na 'yiengye 'pugibu 'yieme a lcu Ba Tari Baahaa Daana.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ka maang wa Icong, 'wong n lcuori. Tani hina ming n ingang, a die n 'puohibu.

8Sanga ni ing yeli: Bo n ningbisogo. N 'sikiri yeli 'kuing: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'ningbisogo mang na bo.

9Ta wa leuha i kpaari toginima. Ta wa leuha i tungtuna baha aning 'suuri. Ina mang la n sunna. 'Oo Naangmini n 'chihilung, to wa jaanhima bii a bahima jaa.

10'Haali gba ka n ba aning n mang bahima, Ba Tari Baahaa Daana na diemang.

11'Wulimo i sori, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wulimo i so'biri. Dienima 'yie a 'tuning son ang jeng pielaang n domihi 'jung.

© 2009 Bibles International.

12Ta wa bahima ka n domihi buobu nyira n ingang. 'Bojung 'girii 'sieridiribe 'ihi 'tuohimong, aning banani ang vuunha kpangkpangkpiengu yeli-irihi ni.

13N nang tariye nyau ka n na nyiye Ba Tari Baahaa Daana sung 'nyivori 'deme paaluung.

14Chelihi Ba Tari Baahaa Daana. Tani nyau, u na ingye i 'sikiri kpiengu. Chelihi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 28

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n pie, ina mang na mang 'kono 'kuro. Ta tangma. ‘bojung ka inang tang i nuori n na 'woniye banani ang 'sigire kuung bogu 'puo ni.

2'Wong n suhibu kokori sanga nga mang mang 'kong 'kui. 'Wong n kokori sanga ni mang lagi n 'nuuhi 'tori i ji-pegi'yiruu.

3Ta wa tagirima garaning a lanna a ningbeeng, aning banani ang tuna beu. Ba mang yeraye yelisuunhi aning ba taa, che tari beu ba 'sikieng.

4Yeuba a 'tuuro ba tuma aning ba tungbee. Yeuba a 'tuuro bila ni ba 'nuuhi ang tung. Waaning yeli ang sigihiba wa dogili ba 'jung.

5Bang ba kahina Ba Tari Baahaa Daana tuma, a ba kahina tuma u 'nuuhi ang tung ni 'jung, u na tagibang loo. U kung la i ka ba 'ihi.

6Ba Tari Baahaa Daana nye 'pugibu, ‘bojung u 'wongye n suhibu kokori.

7Ba Tari Baahaa Daana la n fanga aning n 'kuri bunglegiraa. N 'sikiri deluung, mang nye sungbu. Bila 'jung ka n 'sikiri nyengina gaga jaa. N na 'kuung barika 'puohibu aning n 'yienii.

8Ba Tari Baahaa Daana la u niba fanga. Ba Tari Baahaa Daana iye 'chihi sogili'jie a 'ku unani ung i 'chihi a buo kpaang waahi ni.

9I i niba 'chihi a pegi i chengbung. I ba chiina a mang kogiliba a gara wagiri jaa.

Psalm 29

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo yena ningtiinha, ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima aning fanga.

2Ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima ni ang sigihi u 'yuori. Ye 'puohi Ba Tari Baahaa Daana Ngminipuohibu pegi'yiibu vieltmg 'puong.

3Ba Tari Baahaa Daana kokori 'Nye a kuonhi 'jung. A girima Naangmini ni tahingyeng a'wo saa. Ba Tari Baahaa Daana 'biye konbera jemaa 'juring.

4Ba Tari Baahaa Daana kokori iye kpiengaa. Ba Tari Baahaa Daana kokori paaliyeng aning nangbu ang i karaa.

© 2009 Bibles International.

5Ba Tari Baahaa Daana kokori mang kauhiye 'siid-er daari. Ba Tari Baahaa Daana chorihiye Leebanong 'siid-er daari.

6U mang veming ang egiha 'chiinhe a'wo na'bile. Leebanong aning Siiriyong mang egiha 'chiinheng a'wo moo nadapolii.

7Ba Tari Baahaa Daana kokori mang ngmaahiye 'buung-jinti.

8Ba Tari Baahaa Daana kokori mang vening ka mopiri 'jigihi. Ba Tari Baahaa Daanang mang 'jigihi Kee-des Mopiri.

9Ba Tari Baahaa Daana kokori mang vening ka walipogiba dogi, a mang i ka kongkoe leu ji-kpala. U Ngming'puohi 'de-kpong 'puong nie jaa mang yerang: Girima.

10Ba Tari Baahaa Daana daang 'jingye u na'kogong a kontaalii wagiri. Ba Tari Baahaa Daana 'jingyeng a i naa a gara wagiri jaa.

11Ba Tari Baahaa Daana na 'kuye u niba kpiengu. Ba Tari Baahaa Daana na pegiye u niba aning maahuu.

Psalm 30

1'Pugibu 'yienii la. 'Deevid Ngming'puohi 'deu ni di 'kuro Daana sanga 'yienii la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n na 'duohiing, Ujung i dimang 'cloning. I ba veng ka n domihi nyengina n ingang.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, n 'kong 'kuing, ing tiuma.

3'Oo Ba Tari Baahaa Daana, inang 'ihime 'yining 'lulling bogung. I vengmang mang i 'vori ka n to kpe kau'biri 'puo 'jung.

4Ye 'yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana, yena nga ang i ningpegi'yiribe. Ye 'pugiro u 'yo-pegi'yiruu ni.

5'bojung u 'suuri mang bibeng wagiri fling 'yong 'puong. Che u nungbu mang biye 'be ninsaalaa 'nyivori jaang. 'Kuori yeng mang tuong biye 'be 'ji-suorii sanga. Che nyengka mang waye beeguu sanga.

6Mang yeli ka n 'jingbu iye sung ni, bila 'wuliyeng ka bung jaa kung veng ka n 'jigihi daang jaa.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, a 'tuuro i nungbu ingang i mang veming ka n tangkpong ahi kpiengaa. Sanga ni ing wa leuhi i kpaari togilima ni n Nye 'pu-saang 'puong.

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n kongyeng 'kui, a di n suhibu ku Ba Tari Baahaa Daana.

9Ka maang 'sigi kpe kuung bogu, 'bo tonang 'bi n jiing ingang? Tani muo na 'pugiing bii a muo na yeliye i yeliminga yela gbanggbaling?

10'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong, a tari hina n ingang. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i n sunna.

© 2009 Bibles International.

11I leuhiye n laa'dimii 'kuori ung leu seuri a kumo. I yaahiye n buorihi kpari a che di nyengka kpari yerima.

12Bila ing i ka n 'suhu tuong 'yieng 'pugibu 'yieme 'kui, mang kung tang n nuori. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, n na 'puohiing barika a gara wagiri jaang.

Psalm 31

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Tugibu 'yienii ang 'yi Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i ingang mang sogili. Ta wa vena ka n 'dire 'vii jaa. Diema i sun'tuubu 'puong.

2Leuhi i 'tobo 'kumo Diema 'wieng. I n kpiengu 'pie, a i liliji-kpiengaa a ima 'chihi.

3'Bojung Ma la n 'pie aning n liliji-kpiengaa. Bila 'jung dienima 'yie a 'tunimo son i 'yuori 'jung.

4'Ihime 'yining a cheba ni bang di berima ni ingang, 'bojung Ma la n sogili'jie.

5N di n sie ing i 'nuuhing. 'Oo yeliminga Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, i yeudiemang.

6N haye banani ang 'kori mari baga ang ba tan tona. Che maang deliye Ba Tari Baahaa Daana.

7N na tariye 'pu-peli a nyengina i nungbu ang ba baaha 'puong, 'bojung i nyiye n dogee. I bangye n 'suhu tuora.

8I ba dima bahi n doma 'nuuhing, che i diye n gbee 'bing 'ji-yelingung.

9'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tari hina n ingang, 'bojung n biye tuora 'puong. N 'ningbie, n 'suhu aning n inggbani baliyeng aning nimiha.

10N 'nyivori paaliyeng aning 'pu-saang. Ka n 'yuomo paali aning pengbu. N kpiengu baahang n yelibeu ni 'jung, ka n kaba nyuuha.

11N domihi jaa seng n iye bungngmaabahuu, n kpieringtaa yeng seng gba naani. N iye bungnyohuu a ku niba mang bang. Banani ang mang nyima 'yengeng mang joye n seng.

12Ba 'yiinhiye n yela a'wo mang 'kpi, bang ba la tieha n yela. N 'woniye dugu bang ngmahi.

13'Bojung n 'wongye saangbu niba jemaa ang saanima. Dabieng biye 'lomboe jaang. Ba langyeng bu n yela. Ba buyeng a jeri ka ba 'ihi n 'nyivori.

14Che maang yeng deliing, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. N yeliyeng: Ina la n Naangmini.

15N beri biye i 'nuuhing. Diema 'yi n domihi 'nuuhing aning banani ang dogihima ni seng.

16Veng ka i ningbisogo chaana i tungtuna. Ima 'chihi i nungbu ang ba baaha 'jung.

© 2009 Bibles International.

17'Oo Ba Tari Baahaa Daana, to veng ka n 'di 'vii, 'bojung n kong 'truing. Che i veng ka ningbee 'di 'vii, a jeng kau'bieng siriti.

18Veng ka 'girii nogbama i siriti. Banang mang yera yela a tuura ningsuunhi jigihibu 'puong, a digiriba foo ni.

19Nye i sung ang i kpong sing bila. Una ing di bing cheliha banani ang jorii ni. Una ing maali bing niba jaa 'ningbiring a 'ku banani ang nyira 'lilijie i seng ni.

20I mang sogilibang i 'biibu 'gondo 'jie ni 'puong a 'yi bila ni ninsaaliba ang bu ni ingang. Laangfie 'jieng ing diba bing 'gondo 'puong bang i 'chihi a 'yi jauri noe ingang.

21Ba Tari Baahaa Daana nye pegiri, 'bojung u 'wulimong u ba tan baahaa nungbu ang i sielii 'yi-kpong ang i kpiengaa puong.

22N 'karikaruu 'puong mang yeli: Ba ngmaamang 'yi i 'ningbisogong. Anaa jaa che i 'wongye n suhibu kuori sanga ni mang wa buomii ka i sungma ni.

23Ye nung Ba Tari Baahaa Daana, yena jaa ang i u ningpegi'yiribe. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana mang kaaye limaniye 'deme. Che u mang yeuye nie ang jigiha sani ang paali.

24Ye tari nyau, u na ingye ye 'sikie kpiengu, yena banani jaa ang tari tamaa Ba Tari Baahaa Daana ingang.

Psalm 32

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Fasani ngmiibu la. Nie ni saangbu Naangmini ang veng 'kuu, nye a daana ang 'wong noo sing bila. Nie nga yelibee bang pagi la bila.

2Nie ni beu Ba Tari Baahaa Daana ang ba di jieluu, aning nie ni 'suhu belingbu ang 'chibe, nye ung 'wong noo sing bila.

3Sanga ni mang i siriti ni n kaba nyuuhang mang pena 'beeguu a gara 'yienguu 'jung.

4'Bojung ngminaa aning 'yienguu i 'nu dogiliye n ingang a'wo bungtiinhuu. Ka n kpiengu baaha a'wo wari ang ahi kpanchaanii sanga. 'Siila

5'Beng la mang sagi n beu a 'kui. N ba pagi n yeliba'toruu. Mang yeli: N na dieye n beu saangbu Ba Tari Baahaa Daana seng. Ing veng n beu lee ni 'kumo. 'Siila

6Bila 'jung veng ka nie jaa ang i Naangmini nuori 'tuuro 'puohi 'kui wagiri nga bang na nyii. Pielaang la, ka kuonhi ang i jemaang wa 'ihi, a kung pieluu.

7Ina la n sogili'jie. Inang na 'gumo a 'yi tuora 'puong. Inang na ngmaama 'gili aning diebu 'yieme. 'Siila

8N na 'wuliing a daanhii son nga ing na 'chene. N na 'kuing kawani a kaarii aning n 'ningbiri.

9Ta 'woning yohu bii bungtaangaa ang kong ningbiyuo. Ang mang i kparaama ka ba di garii ing u nuoring, ka bila naani u kung wa i seng.

© 2009 Bibles International.

10Ningbee nimiha mang iye jemaa. Che Ba Tari Baahaa Daana nungbu ang ba baaha na ngmaa 'giliye nie nga ang deluu.

11Ye tari 'pu-peli Ba Tari Baahaa Daana ingang a nyengina, yena sun'tuuribo. Ye tahina aning nyengka, yena nga jaa ang 'tori ye 'sikiring.

Psalm 33

1Yena sun'tuuribo, ye nyengina Ba Tari Baahaa Daana ingang. 'Bojung 'pugibu sumang a 'ku ning'torihi.

2Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana aning 'koni. 'Yieng 'yieng-noohi kuu 'koni ang tari ngmie pie ingang.

3'Yieng 'yieng-paalaa kuu. Ngmira sung jaa aning nyengka goma.

4'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yelihung 'toriyeng. U mang iye limangpaalii u yeli-irihi jaa 'puong.

5Ba Tari Baahaa Daana nungye sun'tuubu aning saree 'diibu ang 'tori. A chime paaliyeng aning Ba Tari Baahaa Daana suntung.

6A sagbama naangyeng a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ingang. A bungnaangjemaa jaa naangyeng a 'tuuro u nuori vuunhung.

7U mang laanhiye mangkpong kuonhi 'bing ang 'woning buunhu ang 'duo. U mang diye a 'jijulinhi 'bing 'tuobu 'dering.

8Veng ka donee jaa fora Ba Tari Baahaa Daana. Veng ka dunee niba jaa ahi bereng aning dabieng.

9'Bojung u yeliyeng, ka bila tung. Ba Tari Baahaa Daana lcuye nuori, ka a yela ahi kpiengaa.

10Ba Tari Baahaa Daanang mang i ka a paalihi kawanihi i kpali. U mang veming ka a niba yelinyogirihi le.

11Ba Tari Baahaa Daana kawanihi mang ahing a gara. U 'sikiri yelinyogirihi mang ahing a 'yi jemani a gara u to.

12Nye paaluu ni ang di Ba Tari Baahaa Daana ung i u Naangmini ang nye pegiri sing bila. Nye niba ni ung 'lugi bang i u cheng niba ni ang nye pegiri sing bila.

13Ba Tari Baahaa Daana mang leu kaang a 'yi u sagbaning a nye ninsaaliba jaa biihi.

14A 'yi u kpejieng u mang kaariye bama nga jaa ang bi duneeng.

15Unang maali niba jaa 'silcie bung'yeni bung'yeni, a jera yelijaa bang ira.

16Naa jaa ba mang i 'chihi a 'tuuro u 'sojehi jemaa singbung. Dau ang tan fanga ba nyira diebu a 'tuuro u kpiengu singbu.

© 2009 Bibles International.

17Yohu ba i delibu a na die ninsaalaa. 'Haali a lanning u kpiengu ang i kpong ni, u kung bang i nie 'chihi.

18Nye, Ba Tari Baahaa Daana 'ninge biye bama nga ang joruu ingang. A biye bama nga tamaa ang 'bi u nungbu ang ba baaha ingang.

19U 'ninge Nye ba ingang ka u dieba 'yi 'kuuming, a tariba ka ba i 'vori kong wagiring.

20Ti 'suuhi chelihiye Ba Tari Baahaa Daana. Una la ti sungbu aning ti kuri-btmglegiraa.

21U ingang ka ti 'sikie nyengina, ‘bojung u 'yo-pegi'yiruu ni ting deli.

22'Oo Ba Tari Baahaa Daana, veng ka i nungbu ang ba baaha bi ti seng, a'wo ting tari tamaa i ingang bila ni.

Psalm 34

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. A sanga ung daang i dawari a'wo ung i janjaanha Abiimelek 'ningbi-tooring ni. Ka Abiimelek daang karuu bahi ung gaa. N na pegiye Ba Tari Baahaa Daana wagiri jaang. U 'pugibu na mang Nye n nuoring wagiri jaa.

2N 'suhu na jigihang Ba Tari Baahaa Daana ingang. Banani ang 'sigihi ba miihi na 'woming a nyengina.

3Ti lang taa 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima. Veng ka ti lang taa a 'duohi u 'yuori.

4N boye Ba Tari Baahaa Daana ung 'wong n yeliyaga. U diemang n dabieng jaa 'puong.

5Niba 'liinhiye u seng ka ba 'ningbisogihi chaang. Ba ba 'di 'vii.

6Ningbaala nga 'kongyeng ka Ba Tari Baahaa Daana 'wong. U dieguung a 'yi u tuorihi jaa 'puong.

7Ba Tari Baahaa Daana malika mang ngmaa 'giliye bama nga ang joruu, a mang dieba.

8Leng a nye Ba Tari Baahaa Daana suntung. Nie nga ang 'lili u ingang tariye 'pu-peli.

9Ye jora Ba Tari Baahaa Daana, yena u ningpegi'yiribe. Bama nga ang joruu kung kong bung jaa.

10'Gbeging-pola mang kongye btmgnyogiruu ka kong kpea. Che bama nga ang buora Ba Tari Baahaa Daana jie kung kong bungsung jaa.

11'Biihi, ye wa, ye chelihi 'wong n yeliyaga. N na 'wuliyeng Ba Tari Baahaa Daana joo.

12Ning'buo la dau ang nung 'nyivori a nyenna ka u 'beri i jemaa a suma?

13Ngmaa i jinti 'yi beung, a ngmaa i nogbama 'yi 'girii ngmaabung.

© 2009 Bibles International.

14Leu 'yi beung a tuna sung. Buora maahuu a fora karuu.

15Ba Tari Baahaa Daana 'ninge 'Nye sun'tuuribo ingang, ka u 'tobo cheliha ka u 'wong ba 'kuori.

16Ba Tari Baahaa Daana ningbisogo chiihaye bama nga ang tuna beu, ka u ngmaa ba yela tiehibu a 'yi duneeng.

17Sun'tuuribo mang 'koming, ka Ba Tari Baahaa Daana 'wong. U mang diebang a 'yi ba tuorihi jaa 'puong.

18Ba Tari Baahaa Daana pieliye bama 'sikie ang dangina yaga jaa Naangmini yela. U mang dieye bama 'suhu ang danna 'gaali ba beu yela.

19Sun'tuuro mang tariye tuorijemaa, 'iheBa Tari Baahaa Daanang mang dieguu a 'yi a jaang.

20U mang kaaraye u kaba jaa, ka bung'yeni jaa kung kau.

21Beu na kuye ningbeu. Banani ang ha sun'tuuribo na 'leng saree 'diibung.

22Ba Tari Baahaa Daana mang yeudieye u tungtuniba 'vorihung. Nie nga jaa ang wa nye sogili'jie u ingang kung 'le saree 'diibung.

Psalm 35

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, yeli niba ang yerima. Jauning niba ang jauranima.

2Nyogi 'kuru bunlegiraa bungkpong aning 'kuru bunglegiraa'bile di. 'Ihi wa sungma.

3I 'siri aning i kpani aning i jauri lari. Yeli 'ku n 'suhu: Maang la i 'chihilung.

4Veng ka bama nga ang buora n 'nyivori nyuongbu 'di 'vii aning nyaaba. Veng ka bama nga ang buora n dangii ingbu leu gaa 'puori a i chinchang.

5Veng ka ba 'woning bungpegiri seseu ang di. Veng ka Ba Tari Baahaa Daana malika kariba gaaning.

6Veng ka ba sori i sagiluu, a i saaluu. Veng ka Ba Tari Baahaa Daana malika kariba.

7'Bojung ba ba tan anan'so jaa, 'ihe sogili ba laangu bogu 'puong n nyogibu yela. Ba ba tan anan'so che 'tu bogu n 'vorihung 'jung.

8Veng ka saangbu 'tiruu 'dayeni, a veng ka laangu ni ung sogili ni leu nyogi u minga. Veng ka u 'le a nyuongbu ning u ju 'puong.

9'Beng la ka n 'suhu na nyengina Ba Tari Baahaa Daana ingang. U na nyenginang u 'chihiltmg ni ingang.

10N kaba jaang na yeli: Ba Tari Baahaa Daana, ning'buong 'wonii? Ina nga ang mang die ningbaala nie nga ang tan kpiengu gaaguu seng. Yeliminga, ina nga ang die ningbaala aning nie ang 'bi hiengbu 'puong a 'yi nie ang familia. seng.

© 2009 Bibles International.

11'Sieridiribe ang i 'yo-saaniba 'ihi ahiyeng. Ba jugihimang yela mang ba bang.

12Ba diye beu yeu sung ni mang i ni sani, a ing n 'suhu nimiha 'puong.

13Che maang yeng, sanga ni bang mang biera, n mang yeriye buora kpari, a 'sigihi n minga aning no'le. Veng ka n 'puoho mang leu wa n seng.

14N 'konong gaga jaa yuora a'wo ung da i n jominga, bii n ba'bie. N 'churiye 'ju a 'kono nimiha kuori a'wo nie ang 'kono u ma yela.

15Che mang wa 'le, bang nyengina, a lang taa. Jaujauriba langye taa a 'tuohimo sanga ni mang ba bang. Bang ngmaara 'girii tuurima a ba venna.

16Bang ima la a langning niba ang ba 'tuuro Naangmini buobu. Bang nyiihi ba nyina ingma.

17'Oo Daana, wala ing na kaara a kauhi sing? Die n 'nyivori a 'yi ba saangbung. Die n 'nyivoyeni ni a 'yi 'gbegime nga 'puong.

18N na 'kuing barika 'puohibu a langbukpong 'puong. Jemaa puong mang na 'pugii.

19Ta veng ka bama ang i n domihi ka anan'so 'chibe nyengina n ingang. Ta veng ka bama ang hams kpali fiilima aning beu.

20'Bojung ba ba yera maahuu yeliyaga. Che ba mang boye yela man bama nga ang i boin a paaluung.

21Ba mang haaye ba noe ingma a yeli: Tabaalikala, tabaalikala. Ti nyiyeng aning ti 'ningbie.

22'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i nyiye ama. Ta tang i nuori. 'Oo Daana, ta 'bi toori anima.

23'Ihi jigihi i minga. Yeli diema, n Naangmini aning n Daana.

24'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n Naangmini, yeli diema a 'tuuro i sun'tuubung. Ta veng ka ba nyengina n ingang.

25Ta veng ka ba yeli ba 'sikieng: Tabaalikala, ngaang ting da buora. Ta veng ka ba yeli: Ti panaa diung voli.

26Veng ka bama nga ang nyengina n tuora 'jung 'le nyaaba aning chinchang 'puong. Veng ka bama jaa ang 'duoho ba miihi n 'jung yeri 'vii aning nyaaba kpari.

27Veng ka bama ang nung n yeli'torihi tahina aning nyengka aning 'pu-peli. Veng ka ba mang yera wagiri jaa: Ba Tari Baahaa Daana ang nung u tungtuna loribu nye 'duohibu.

28N jinti na yeliye i sun'tuubu yela. N jinti na yeliye i 'pugibu yela a 'yi beeguu gara 'yienguu.

Psalm 36

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Tugibu 'yienii ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana tungtuna
'Deevid seng la. Yeli ang bi n 'sikiring mang yera a'wo ningbeu saangbu yela la nga:
Naangmini joo ba 'chi u 'ningeng.

2'Bojung u minga 'ningbieng ung 'duoho u minga yaga jaa, ka bila veng ung kung nye
u beu bii a ha u beu.

3U nuori yelibie iye beu aning belingbu. U bahiye yeng aning sung iibu.

4U 'gado 'jung ung mang jera yeliba'torihi. U mang diye u minga 'ku sori ang ba i
sung. U ba mang ha yeli ang i beu.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i nungbu ang ba baaha 'do taye sagbama. I limanihung
'do taye savaala.

6I sun'tuubu 'woniye taanhi ang i bera yaga. I saree 'woniye kon'julingu ang i karaa.
'Oo Ba Tari Baahaa Daana, inang diera ninsaaliba aning 'duunhi.

7'Oo Naangmini, nye i ba tari baahaa nungbu ang i nanii sing bila. Bila 'jung ka
ninsaaliba jaa mang nye lilijie i kpangkpama luong.

8Ba mang tiging a 'yi i 'deu buntarijemaa 'puong. I mang 'kubong bung'nyuurihi a 'yi i
'ningbi-peli konboo ni 'puong.

9'Bojung i seng ka nyivori kon'bulee 'be. I chaaniing la ting nyira chaanii.

10Nang 'kuro bama nga ang bamii i nungbu ang ba baaha. Nang 'kuro bama nga ang
'tori ba 'sikieng i stmtuubu.

11Ta veng ka nie ang jigiha gberi wa 'tuohimo, bii ka ningbeu 'nu karima bahi.

12'Beng ka tungbetuniba 'le. Ba loobang bang kung la tuong 'ihi.

Psalm 37

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ta ira i minga 'karikaruu ningbee 'jung. Ta ira
'nyuuri bama ang ira yela ang ba 'tori yela.

2'Bojung a kung kauhi che ka Naangmini cheba loo a'wo moo. Ba na juoling a'wo
vamaaha.

3Deli Ba Tari Baahaa Daana a tuna sung. Kpiera a paaluung a 'dire Naangmini
limanihung ingang.

4Nyengina Ba Tari Baahaa Daana ingang, u na 'kuing i 'sikiri yelibuorihi.

5Di i son ing Ba Tari Baahaa Daana 'nuuhing. Deluu ming. U na ing ka bila tung.

6U na veming ka i sun'tuubu 'yi gbanggbali a'wo chaanii. U na veming ka i yeliminga
'tuubu 'yi gbanggbali a'wo ngminton'tori.

7Peenha Ba Tari Baahaa Daana ingang, a chelihuu aning 'kanyiri. Ta ira 'karikaruu
niba ang nyira loribu ba soeng yela. Ta ira 'karikaruu niba ang tuna beu yela.

© 2009 Bibles International.

8Ngmaa i minga 'yi 'suuri 'ihibung a leu 'yi 'su-kpiengaa 'puong. Ta ira 'karikaruu, 'bojung bila waananiye beu 'yong.

9'Bojung ba na ngmaaye ningbee loo. Che bama nga tamaa ang bi Ba Tari Baahaa Daana ingang na 'diye 'teng-gbani cheng.

10'Bojung a kung kauhi che ka ningbeu kung la 'chibe. Haali ka inang bo u 'jie, che u kung bibe.

11Che niba ang 'sigihi ba miihi na 'diye 'teng-gbani cheng. Ba na tariye pu-peli maahuu 'gaalii 'puong.

12Ningbee mang jeriye yela a na 'tuohi sun'tuuro. Ba mang nyiihiye ba nyina imuu.

13Che Daana mang laaraye a ningbee. 'Bojung u bangyeng ka ba beu waanang.

14A ningbee vuohiye ba takobihi a cheri ba tama ka ba loo ningbaaliba aning niba ang bi hiengbu 'puong. Ba iye bila ka ba ku bama nga yeli-irihi ang 'tori.

15Che ba talcobihi na 'chugiye ba miihi 'sikie, ka ba tama kauhi.

16Fiing ni ningsung ang tari seuye ningbee jemaa bundaalung.

17'Bojung Naangmini na kauhiye ningbee kpangkpama. Che Ba Tari Baahaa Daana mang ahiye sun'tuuro 'puoring.

18Ba Tari Baahaa Daana mang bangye ning'toruu 'beri. Ba cheng na biye 'be a gara wagiri jaa.

19Ba kung 'di 'vii wagiri beu 'puong. Kong 'bering bana na nye 'ding yaga.

20Che ningbee na nyuoming. Ba Tari Baahaa Daana domihi na 'woniye movieni. A na nyuoming, a bori gaa a'wo nyuohi.

21Ningbeu mang peming a ba yeura. Che sun'tuuro mang 'wuliye hinihung a mang tiha.

22'Bojung bama nga Ba Tari Baahaa Daana ang pegi na 'diye a paaluu cheng. Che bama ung duhi beu 'ku na ngmaa 'leng.

23Ba Tari Baahaa Daana maaliye ningsung gbee bing. U ingmaari mang biye u 'cheni 'jieng.

24'Haali ka unang 'le, che u kung kpeling 'be, 'bojung Ba Tari Baahaa Daanang mang nyoguu ning u 'nu.

25N daang iye 'bi-polii che ngaang yeng n 'koriyeng, che n nang ba nye Daana ang jaanhi ningsung. N ba nye u buurii ang suha siimaa ming.

26U mang 'kurong, a penna 'kuro nie la nie jaa. U buurii na tariye pegiri.

27Leu 'yi beung a tuna sung, a 'bibe a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

28‘bojung Ba Tari Baahaa Daana nungye nie ang 'tori. U kung jaanhi u limaniye
'deme. U na taribang wagiri jaa, che u na ngmaaye ningbee 'biihi bahi.

29Sun'tuuribo na 'diye a paaluu cheng, a kpiera 'be wagiri jaa.

30Sun'tuuro nuori mang 'yuong aning yeng. Ka u jinti mang yera yela ang 'tu sori.

31U Naangmini 'begu mang biye u 'sikiring. U gbee ba sara.

32Ningbeu chelihaye sun'tuuro a buora ka u 'ihi u 'nyivori.

33Che Ba Tari Baahaa Daana kung bahuu u 'nuuhing bii a veng ka u 'le saree 'diibu
'jieng.

34Chelihi Ba Tari Baahaa Daana a 'tuuro u soe. U na 'duohiing ka i 'di a paaluu cheng.
Sanga ni bang na ngmaa ningbee bahi ni, i na nyiye bila.

35N nyiye ningbeu aning 'ningbikuonii daana ang wahi u minga a'wo dau ang ahi u 'ji-
buoruung a bohi.

36Che n wa barma ka u 'chibe, a bori. Haali mang bou, che n ba tuong nyiu.

37Jeri nie ang ba tan ngmehii. Chelihi ning'toruu nye. 'Bojung a dau nga wagiri ang bi
'ningbi-tooring na iye maahuu.

38Che Ba Tari Baahaa Daana na nyuongye 'begu-saaniba jaa. Ningbee wagiri ang 'bi
'ningbi-tooring na ngmaa bahing.

39Che sun'tuuro 'chihilung mang 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng. Una la ba kpiengu
tuora wagiring.

40Ba Tari Baahaa Daanang mang sungba a dieba. U mang diebang a 'yi ningbee seng
a iba 'chihi, ‘bojung ba mang jo ti boye 'lilijie u seng.

Psalm 38

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Yela tiehibu yela la. 'Oo Ba Tari Baahaa
Daana, ta wa 'miine innima i 'suuri 'puong, bii a di i 'su-tuluu 'wulimo 'wuli-kpiengaa.

2I 'piime kpeye n inga a gaa toori, ka i 'nu 'diume bing.

3I 'suuri 'Jung laangfie ba 'chi n inggbaning. N kaba ba tari laangfie n beu 'jung.

4N kpeye beu ta n sie ang 'woning 'tuobu ang i tiinhuu yaga ka n tuong 'tuo.

5N natie 'nyuurong a 'yire kuong n jolihung 'jung.

6N 'churiyeng a 'sigi 'tenge yaga jaa. N mang iriye nimiha a 'yi beeguu gara 'yienguu.

7N sie 'lombori jaang paali aning ingbaahi ang 'gaali. Laangfiihmg jaa ba 'chi n
inggbaning.

8N ba tari fanga, ka n inga jaa saang. N penang aning 'sikiri yelingbu 'gaalii.

9Daana, n yelibuorihi jaa 'biye i 'ningbi-tooring. N pengbu ba sogilii.

© 2009 Bibles International.

10N pelinga teurang. N fanga ba la 'chibe. 'Haali n 'ningbie chaanii ba la bi n seng.

11N jo'mine aning n 'tuuring-taa jaanhimang n baalung ni 'jung. N dogiriba nima biye toori.

12Bama nga ang buora n 'nyivori 'ihibu beriye ba chebihi. Bama nga ang buora n dangii ingbu yeliye n saangbu yela. A beu jaang ba mang buye belingbu yela.

13Che maang 'woniye 'to-gbera ang ba 'wono. N 'woniye 'muu ang ba 'yuoro u nuori.

14Bila la mang leu 'woning nie ang ba 'wono, a leu 'woning nie nuori ang kung bang die yeli.

15'Bojung n tamaa biye i seng, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I na dieye n buola, 'oo Daana n Naangmini.

16'Bojung n yeliyeng: Bama nga ang na 'duohi ba miihi n 'jung ka n gbering wa sari ni, to veng ka ba nyengina n 'jung.

17'Bojung n pieliye 'lee. Ka n nimiha mang bi n seng wagiri jaang.

18N dieye n yeliba'torihi saangbu. N 'sikiri na dannang n beu 'jung.

19N domihi tariye kpiengu. Bama nga ang hama ka anan'so 'chibe 'ugiyeng.

20Mang 'tuuro yela ang suma 'jung, bama nga ang di beu yeura sung ni ngmaaraye 'girii 'tuorimo.

21'Oo Ba Tari Baahaa Daana, to jaanhima bahi. 'Oo n Naangmini, ta 'bi toori anima.

22'Oo Daana, n 'chihilung, 'boring wa sungma.

Psalm 39

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. A ku Jediutang. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. N yeliyeng: N na kaaraye n soe, ka n to wa tung beu aning n jinti. N na diye garii ing n nuoring sanga nga jaa ningbee ang mang 'bi n 'ningbi-tooring.

2N tangye n nuori a i siriti. N ba yera yeli jaa, 'haali yela ang soma gba. Ka n nimiha mang maaling 'do.

3N 'sikiri tuliye yaga n ingang. Sanga ni mang ngmira fasani ni la ka n 'sikiri mang 'woning 'buung ang 'dire. Mang yeli yela aning n jinti.

4Ba Tari Boohoo Daana, 'wulimo n 'nyivori baahaa, aning n beri singbu. Veng ka n bang bila ni n salihung ang sing.

5I iyeng ka n beri 'woning ang i 'nu-tali yelingu singbu. N 'yuomo singbu jaa iyeng a'wo jaala i 'ningbi-tooring. Yeliminga, dau jaa 'nyivori iye 'ulung, 'haali u bi-polihung wagiring. 'Siila

6Pielaang la, dau jaa 'cheni mang 'woniye Icalingchiu. Pielaang la, ba mang iriye karikaruu ang jaa i jaala. U mang laanhiye bundaalung 'duo a ba banna nie and na dia.

© 2009 Bibles International.

7Che pampana, Daana, bo mang cheliha? N tamaa 'Nye i seng.

8Diema a 'yi n begu saangbu jaang. Ta veng ka n i sie bung a ku jolihi.

9N daang iye siriti. N ba 'yuo n nuori, 'bojung Ma la nie ni ang tong bila.

10Di i kpaaha a 'yi n seng. N 'leyeng a 'tuuro i 'nu ngmiibung.

11Sanga ni ing mang di 'iniingbu a 'wuli dau u beu 'jung, i mang ing ka u vielung baahi a'wo waje bung'voe ang 'di saang. Pielaang la, ninsaalaa jaa iye vuunhung 'yong. 'Siila

12'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong n 'puohibu. Chelihi 'wong n 'kuori. Ta i siriti a 'ku n ningtong, 'bojung n iye saana a bi i seng. N iye yuoraa a'wo n ba'mine jaa ang daang 'wo bila ni.

13Leuhi i 'ningbie 'yi n seng ka n maaling nye fanga, ka n to wa gaa, a kung la 'bibe.

Psalm 40

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. N chelihiye Ba Tari Baahaa Daana aning 'kanyiri. Ung kaa n jieng a 'wong n kuori.

2Ung 'ihime 'yining bogu ang i beu gaga jaa 'puong. U 'ihimeng 'yining 'varuu 'puong. U diye n gbee ahi 'pie ingang, a maali n gbeneurihi 'bing kpiengaa.

3U diye 'yieng-paalaa ing n nuoring, 'pugibu 'yienii la a 'ku ti Naangmini. Jemaa na nyeng a jo dabieng, a deli Ba Tari Baahaa Daana.

4Nye nie ni ang veng ka Ba Tari Baahaa Daana i u deli'jie ang 'wong noo sing bila. U ba leura kaara nie ang jigiha, bii a leu kaara baga.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, jemaa la a tungkanaama ni ing tung. Yela ing tieha a 'kuti, nie jaa kung tuong toonhaa ka a 'tu taa 'kui. Ka maang na yeng yeli a yela, a na iye jemaa ka n sori.

6I daang ba buora sarika aning 'kuubu, 'ihe i 'yuohiye n 'tobo. Sarika nyuguruu aning beu sarika daang ba i kparaama i seng.

7'Beng la mang yeli: Nye, n wayeng. A seuye a gbangu 'puong bila a'wo n yela.

8'Oo n Naangmini, n nyennang ka n tung i buobu. I 'begu 'biye n 'sikiring.

9N ingye sun'tuubu 'duoho langbu ang i kpong 'puong. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i minga bangyeng siringminga ka n ba pagi n nuori.

10N ba sogili i sun'tuubu n 'sikiring. N yeliye i limanpaalii aning i 'chihi yela. N ba sogili i ba tan baahaa nungbu aning i yeliminga a 'yire a langbu ang i kpong 'puong.

11Ta wa 'ihe i hina n seng 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ta wa legira i hina ang i boin a 'yire n seng. Veng ka i nungbu ang ba baaha aning i yeliminga mang kaarima wagiri jaang.

© 2009 Bibles International.

12'Bojung tuorihi ang ba tari nuori ngmaamang 'gili. N yelibalorihi julimong, mang kung tuong 'liinhi saajung. A iye jemaa gaa n 'ju-kooni. Bila 'jung ka n inga kpiengu 'yi gaa.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, veng ka a i i 'pu-peli ka i diema. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'boring wa sungma.

14Veng ka bama jaa ang buora n 'nyivori 'ihibu 'di 'vii a i chingchang. Veng ka bama jaa ang buora n lee leu gaa 'puori aning nyaaba.

15Veng ka bama ang yera 'kurimo: Tabaalikala, tabaalikala, 'di 'vii ka ba noe maa.

16Che veng ka bama jaa ang buorii nyengina a tan 'pu-peli i ingang. Veng ka bama ang nung i 'chihilung yera ngaang wagiri jaa: Ba Tari Baahaa Daana nye 'duohibu.

17Che n iye nandaana a hiena, ka Ba Tari Baahaa Daana tieha n yela. 'Oo n Naangmini, Ma la n sungina aning n diera. Ta wa naara.

Psalm 41

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Nie baga ang 'bi ningbaala 'jieng tariye 'pu-peli. Ba Tari Baahaa Daana mang dieguung u tuora wagiring.

2Ba Tari Baahaa Daana na kaaruung a veng ka u tari 'nyivori. U na nyiye pegiri 'teng-gbaning. I kung bahuu 'ku u domihi buobu.

3Ba Tari Baahaa Daana na imuung kpiengu u baalung bungjieng, a di laangfie 'kuu u baalung 'puong.

4N yeliyeng: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tan hina n ingang. La 'ku n 'suhu laangfie, 'bojung n tungye beu i ingang.

5N domihi mang saanaye n 'yuori a yera: Da'buo ung na 'kpi? Da'buo ka u 'yuori na baahi?

6Ka kanga jaang wa ka u nyima u mang ngmaye 'girii, 'ihe ka u 'sikiri laanha beu 'kuro u minga. Ka unang wa 'yi, ung yera 'kuro niba.

7N domihi jaa mang juye n puori a sogili yeli n yela 'ku taa. Ba mang tiehiye yeligalima n ingang.

8Ba mang yeling: Baalungbeu lobuung. Ung jeng nga u kung la 'ihi.

9'Haali n jominga mang deli, unang mang oora n paanuu ni diye u gberi a virima.

10Che ina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, tan hina n ingang. 'Ihime ahi ka n nye yeu a sani.

11N bangyeng ka i puo peliye n yela, 'bojung n doma ba tuongma.

12Che maang yeng, i nyogimang ahi n yelimingpaalii 'puong, a dima 'bing i 'ningbi-tooring a gara wagiri ang ba tari baahibu.

© 2009 Bibles International.

13Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini, nye 'pugibu a 'yi wagiri ang ba tari baahibu a gara wagiri ang ba tari baahibu. Ami. Ami.

Psalm 42

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Koora bi-daba fasani ngmiibu la. 'Oo Naangmini, a'wo 'ihee ang hegira buora konboori bila ni, bila ka n 'suhu hegira buorii.

2N 'suhu iriye kon'nyuuri Naangmini yela, a ira kon'nyuuri Naangming'vori ni yela. Wagiri 'buong mang na gaa ti ahi Naangmini 'ningbi-tooring?

3N ningtong la n siimaa ngminaa aning 'yienguu, che bang mang yera 'kurimo wagiri jaa: 'Ye ka i Naangmini 'be?

4Ka maang wa tieha a yela nga n mang ngmiye jeri inna n 'puong. N tiehiye bila ni mang da mang 'chene aning a jemaa. N da mang dieniye a jemaa 'yie a gara Naangmini 'deu aning nyengka 'yieme aning barika 'puohibu. N da mang iye bila a jemaa ang 'dire maanuu Ngming'puohi 'beu ning.

5'Oo n 'suhu, wala la ing tari 'pu-saang? Wala la ing ba tari peenhibu n 'puong? Di i tamaa ing Naangmini ingang. 'Bojung n nang na maaling 'puguung u 'biibu stmgbu 'jung.

6'Oo Naangmini, n 'suhu saangyeng yaga jaa. Bila 'jung n na tiehiye i yela a 'yi Jooridang Mani paaluung. N na tiehiye i yela a 'yi Huurimong Tangkpong 'ju, a 'yi Maizar tang'bile 'ju.

7Kong'julungu mang buongye kong'julungu sanga ni a kong'chuuruu ang danna. I kong'ngmibilii aning kong'ngmi-bera daang wa 'gilimeng wa 'tuohi.

8Ngminaa wagiri ka Ba Tart Boohoo Daana na mang 'ku u nungbu ang ba baaha nuori. 'Ji-suorii ka u 'yienii na 'bi n seng, a i 'puoho a 'ku n 'vorihung Naangmini.

9N yeli 'kuye Naangmini n 'pie: Wala la ing 'yiinhi n yela? Wala mang yuora ira nimiha n doma ang dogihima 'jung?

10N domihi irimang laara ang 'woning n kaba ang weriha. Bang nang yera kurimo a 'yi beeguu gara 'yienguu: 'Ye ka i Naangmini 'be?

11'Oo n 'suhu, wala la ing tan 'pu-saang yaga jaa bila? Wala la ing ba tart peenhibu n 'puong? Di i tamaa ing Naangmini ingang. 'Bojung n nang na maaling 'puguung. Una la n Diera aning n Naangmini.

Psalm 43

1'Oo Naangmini, yeli diema, a chiihi paaluu ang ba bang Naangmini. Diema a 'yi benniba aning niba ang ba i ningmiihi seng.

2Ina la n fanga Naangmini. Wala la ing jaanhima? Wala mang na yuora ira nimiha n doma ang dogihima 'jung?

© 2009 Bibles International.

3Tihi i chaanii aning i yeliminga. Veng ka a dienima 'yie. Veng ka a tarima waaning i tangpegi'yiruu ni. Veng ka a waanima i tent puo.

4'Beng la mang na gaa Naangmini sarika 'ihibu 'jie, a gaa Naangmini ang i n nyengka 'gaalii jie. 'Oo Naangmini, n Naangmini, n na 'pugiing aning 'koni.

5'Oo n 'suhu, wala la ing tari 'pu-saang yaga jaa bila? Wala la ing ba tari peenhibu n 'puong? Di i tamaa ing Naangmini ingang. 'Bojung n nang na maaling 'puguung. Una la n Diera aning n Naangmini.

Psalm 44

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Koora bi-daba fasani ngmiibu la. 'Oo Naangmini, ti 'wongyeng aning ti 'tobo. Ti ba'mine yeli 'kuting yela ing daang tung kubo ba bering, beri ang pan sanga jaa 'puong.

2I 'nu ing daang di kari a paalihi bahi, a che 'bing ti ba'mine. I daang dogihiye a nibihi, a veng bang yaari.

3Ba ta'kobihi naani bang daang di tuong a paaluu. Ba kpangkpani ming naaning daang dieba. I 'nuduri aning i kpangkpani aning i ningbisogo chaanii daang la a tung bila. 'Bojung inang daang nungba.

4'Oo Naangmini, Ma la n naa. 'Ku nuori ka Jeekob nye tuongbu.

5A 'tuuro i ingang ting na daa ti domihi loo 'tengeng. A 'tuuro i 'yuoring ting na neu banani ang 'ihi 'tuohiti.

6'Bojung n kung deli n taanhuu. N ta'kobi ming ba dierima.

7Inang dieti a 'yi ti domihi seng. I ingye banani ang hati ni 'viing.

8Naangmini ingang ting jigiha a 'yi 'beeguu gara 'yienguu. Ti na 'pugiroye i 'yuori a gara wagiri ang ba tari baahibu. 'Siila

9Che i jaanhiting a ingti 'viing. I ba mang la 'yire aning ti 'sojehi.

10I vengyeng ting leu jo ti doma ningbi-tooring. Ti haariba 'juye ti buunhu a jauri 'puong.

11I diting tihi a'wo piihi bang na korigi a maali siimaa, a vihingti bahi a paalihi 'puong.

12I kuohiye i niba ariha a ba nye tona jaa a 'puong.

13I iting ting 'di 'vii ti kpieringtaa seng. Ti iye bung bang ira sie a i bunchelaaruu a 'ku banani ang ngmaa 'giliti.

14I vengyeng ting tari 'yo-maruu a paalihi 'puong, ka a niba mang ping ba 'juri ingti.

15N nyaaba mang Nye n 'ningbi-tooring wagiri jaa, ka 'vii pagi n 'ningbisogo.

16Bama nga ang saana n 'yuori a degirima 'jung ang i bila. A doma aning unani ang naara sani 'jung ang i bila.

© 2009 Bibles International.

17Ama jaa pagiting anaa jaa ka ti daang ba 'yiinhi i yela bii a tuna i 'layiri aning dawari.

18Ti 'sikie daang ba leu 'puori. Ti gbee ming daang ba leu 'yi i soe ning.

19Che i daang ngmurihiting yaga jaa a'wo ing daati ing babalihi kpe'jieng. I pagiting aning 'kuung 'kalingchiu.

20Ka tinuung daang 'yiinhi ti Naangmini 'yuori, ka tinuung daang tie ti nuuhi a 'ku ngmingsaana jaa,

21Naangmini kung piehi bang a yela nga bi? 'Bojung u bangye 'sikiri yeli'gondohi.

22Che i 'jung ti 'tuohiye 'kuung 'beu la 'beu jaa. Ba jeriting a'wo piihi bang yeng ku.

23'Yuo, 'oo Daana. Wala la ing 'gbihe? 'Ihi, to wa jaanhiti baha a gara wagiri jaa.

24Wala la ing leuhi i kpaari togiliti a 'yiinhi ti dogihibu aning ti ngmiehibu yela?

25'Bojung ti 'suhu 'sigiyeng a ti kpe tani. Ti inggbani ti mariye 'tengeng.

26'Ihi ahi a sungti. Yeudieti i nangbu ang ba baaha 'jung.

Psalm 45

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo jengjeng'mule 'yienii ni. 'Koora bi-daba fasani ngmiibu la. Nungbu 'yienii la. N 'sikiri pa bahang aning yeli'ju nga ang sums. N yeng yeli n yeliseurihi a'wo a naa yela. N jinti 'woniye seuseura ang mang i 'siri 'kelembi.

2Ina la daba jaa dauvielaa. Naangmini buoye bunye so i nogbama. Bila 'jung ang daang pegii a gara wagiri jaa.

3'Oo Kpiengu Daana, di i ta'kobi 'le i sieng. Di i girima aning i nangbu ang i karaa yen i minga.

4I nangbu ang i karaa 'puong, jong gara aning tuongbu. Jong gara aning yeliminga, 'signing minga aning sun'tuubu. I 'nuduri na ing ka i nye yela ang i nomaa gaga jaa.

5I 'piime ang pulihi 'chugihiye a naa domihi 'sikieng. A paalihi 'leye i luong.

6'Oo Naangmini, i na'kogo na 'bibeng a gara wagiri ang ba tari baahibu. I naalung dangkpali na iye sun'tuubu dangkpali'bile.

7I nungye sun'tuubu a ha beulung. Bila 'jung, Naangmini, i Naangmini ni buoye nyengka kpaang waahii a gaa i taa ni jaa.

8I bungyerihi jaang 'nyuuro mee aning aloohi aning kasia. A 'yiye na'yie nga bang boo aning aiviri, ka 'yieme 'yire 'goojihing a kurii 'pu-peli.

9NaThi-pogiba 'biye i pogiba ang tari nanihung 'puong. I 'nuduring ka a poginaa ahi a yeti salima ang 'yi 'Oo-fer.

© 2009 Bibles International.

10'Bi-poga 'woi, chelihi 'wong. Jeri, a begi i 'tuorii. 'Yiinhi i niba ming yela aning i ba 'deu.

11Bila ka a naa na nyeling i vielung. Ung i i Daana ni 'jung di nanihung 'kuu.

12Taiyer 'bi-poga na wang aning 'kuubu. Daubundaamba na waye i seng a bo i ntmgbu.

13U 'deu puo na'bi-poga vielang. U bungyerihi 'wooyeng aning salima.

14Ba na bieluung ti 'ku a naa, ung yen kpari ang 'woo ning vielung. U 'tu-taa ang ba bang daba 'tuuruung bang waana i seng.

15Ba na waanibang 'pu-peli aning nyengka puong. Ba na wa kpeye a naa 'yiri.

16I 'bi-daba na dieye i ba'mine 'jie. I na ing ka ba leu na'biihi 'teng-gbani jaang.

17N na ing ka ba tieha i 'yuori yela a mang 'yi jemani a gara u to. Bila 'jung a paalihi na 'pugiing a gara wagiri ang ba tari baahibu.

Psalm 46

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora 'bi-daba seng la. Aalamot 'yienii la. Naangmini la ti 'lilijie aning ti fanga. Una la ti sungbu wagiri jaang tuora ang 'bibe.

2Bila 'jung ti kung jo dabieng 'haali ka duneeng bi yengyelang 'puong, ka a tangbera 'sigi mangkpong gaalingga.

3Bila 'jung ti kung jo dabieng haali ka u kuonhing huura yaga, a fugira, haali ka a taanhing 'jigihe che danna. 'Siila

4Konboo kangang bibe ka u kuonhi waananing 'pu-peli Naangmini 'yi-kpong 'puong. 'Be la Saaju-baahaa Daana ji-pegi'yiruu tentihi ni.

5Naangmini 'biye u 'puong, u kung 'le. Naangmini na summing 'ji-nyaakolakola wagiri.

6Paalihi 'suuri 'iheng, ka naalihi 'lere. U mang 'duohiye u kokori, ka 'teng-gbani nyeli.

7Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana biye ti seng. Jeekob Naangmini ni la ti 'lilijie. 'Siila

8Ye wa, ye nye Ba Tari Baahaa Daana tuma. Ye nye da'boori ni ung waaning 'teng-gbaning.

9U vengyeng ka taanhuu jauri baahi donee jaang. U kauhiye tama, a ngmaahi kpama. U nyugiye a cherietihi aning butmg.

10I siriti, a bang ka Maang la Naangmini. Ba na 'duohimong a paalihi 'puong. Ba na 'duohimong 'teng-gbaning.

© 2009 Bibles International.

11Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'biye ti seng. Jeekob Naangmini ni la ti 'lilijie. 'Siila

Psalm 47

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora 'bi-daba seng la. Ye kpaahi ye 'nuuhi, yena nibihi jaa. Ye 'cheehi 'ku Naangmini aning nyengka 'cheehibu.

2'Bojung Saa'ju-baahaa Ba Tart Baahaa Daana iye dabieng yaga jaa. U iye nakpong 'teng-gbani jaa ingang.

3U na 'sigihiye nibihi kuti, a 'sigihi paalihi ti gbee luong.

4U na 'lugiye ti cheng 'kuti, Jeekob girima la bila, una ung nung ni. 'Siila

5Naangmini 'do gaayeng nyengka tahingbu 'puong. Ba Tart Baahaa Daana 'do gaayeng biengkonihi 'kuori 'puong.

6'Yieng 'pugibu 'yieme 'ku Naangmini. 'Yieng 'pugibu 'yieme. 'Yieng 'pugibu 'yieme a 'ku ti naa. 'Yieng 'pugibu 'yieme.

7'Bojung Naangmini la 'teng-gbani jaa naa. 'Yieng 'pugibu 'yieme aning 'ningbiyuo.

8Naangmini 'diye naalung a paalihi ingang. Naangmini 'jingye u na'kogi-pegi'yiruung.

9A paalihi nabiihi laanhiye taa, Aaburaham Naangmini ni niba la bila. 'Bojung 'teng-gbani 'kuri bunglegirihi iye Naangmini 'suobu. Niba 'duohuung yaga jaa.

Psalm 48

1'Yienii la. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora 'bi-daba seng la. Ba Tart Baahaa Daana iye kpong, a sigining 'pugibu yaga jaa. Ti Naangmini ni 'yi-kpoming, u tangkpong pegi'yiruung ung sigining pugibu.

2A nakpong 'yi-kpong ni la Zaiyong Tangkpong ang 'bi sa'mung-goo seng. U iye dunee jaa nyengka, u vielang u ahi'jiduoruu ning.

3Naangmini 'biye Zaiyong Tangkpong na'de-viening. Ba bangye Naangmini ung i lilijie.

4'Bojung nye, a na'mine wa langye taa. Ba lang 'cheneng a waana.

5Bang nyiu ka nomaa kpeba. Bang jo 'yi aning dabieng.

6Dabiengkpong kpebang 'beng, ka ingbaahi nyogiba a'wo poga ang dogira,

7a'wo sanga ni ing ngmahi Taarisis mani'gboe aning sa'muni seseu.

8A'wo ting 'wong bila ni, bila ting nye bungnaangjemaa Ba Tart Baahaa Daana 'yi-kpong puong, ti Naangmini 'yi-kpong ni 'puong. Naangmini na 'bimuung a gara wagiri 'Siila ang ba tari baahibu.

9'Oo Naangmini, i Ngming'puohi 'deung ting mang tiehi i nungbu ang ba baaha yela.

© 2009 Bibles International.

10'Oo Naangmini, i 'pugibu gaaye dunee baahaa 'jiihi a'wo i 'yuori. I 'nuduri paaliyeng aning sun'tuubu.

11Veng ka Zaiyong Tangkpong ni nyengina. Veng ka 'Juuda 'bi-pogiba tari 'pu-peli i saree ngmaabu 'jung.

12'Cheng Zaiyong 'puong. 'Cheng 'giluu. Son u 'deduorihi.

13Chelihi u daangguongkpienhi 'jieng sung. Jeri u na'de-vieni. Ka ye tuong yeli a yela 'ku jemani ni ang waana.

14'Bojung Naangmini nga la ti Naangmini a gara wagiri jaa. U na iye ti sori'wuno a gara 'kuung.

Psalm 49

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora 'bi-daba seng la. Ye 'wong a yeli nga, yena nibihi jaa. Ye chelihi 'wong, ye banani jaa ang kpiera duneeng.

2Yena niba ang ba i ningbera aning niba ang i ningbera, yena bundaamba aning nandaamba:

3N nuori na yeliye yeng yeliyaga. N 'sikiri fasani ngmiibu ming na waaniye 'ningbi-chaang.

4N na begiye n 'tobo a 'ku yeng yeli'bie. 'Koni mang na di 'ihi n 'lugu 'muni.

5Wala 'jung mang na jo dabieng 'be-bee wagiring? Wala 'jung mang na jo dabieng sanga ni n domihi yelibee ang na wa 'gilime ni?

6Bana deliye ba bundaambuunhu. Ba jigihang ba bungdaahmg 'gaalii 'jung.

7Ba kanga jaa daang kung tuong yeudie u to, bii a 'ku Naangmini bung kanga che dieguu.

8'Bojung ba 'suuhi yeudiebu daa iye too. Yeubu jaa daang kung tuong sigi.

9Nie jaa kung tuong yeudie u to ka u tan 'nyivori a gara a kung nye puongbu 'kuung bogung.

10'Bojung niba mang nyiye 'ningbiyuoribo ang 'kpi. Bila ning u ju ka jolihi aning niba ang ba bang yeng mang kpi a che bahi ba bungdaambutmhu 'ku niba 'mine.

11Ba 'pu-tieha la ka ba 'deri na ahing a gara wagiri jaa, ka ba kpejiihi ming mang 'bibe a 'yi jemani a gara u to. Ba mang diye ba miihi 'yoe 'ku ba 'teng-gbama.

12Che dau aning u nanihung jaa, u ba mang kauhi. U mang 'woniye 'duunhi ang mang kpi.

13Bama nga ang joli iibu la bila, a lanning ba 'puori 'deme ang sagi ba 'wulibu 'di. 'Siila

© 2009 Bibles International.

14Ba mang dibang 'ung ba kau'bie 'puong a'wo piihi. 'Kuung na 'dibeng. Niba ang 'tori na tariye naangkpiengu ba ingang beeguu sanga. Ba kpeji-paalaa la kaubiri bang na puong 'beng.

15Che Naangmini na yeudieye n 'vorihung a 'yi kaubiri kpiengung. 'Bojung u na dimang 'doning. 'Siila

16Ta wa ira 'karikaruu wagiri nga nie ang mang wa leu bundaana. Ta wa ira 'karikaruu wagiri nga u 'deu vielung ang 'do yela.

17'Bojung ka unang wa kpi, u kung 'tuo bung jaa gaaning. A nanihung ming kung 'tuu 'sigi 'tenge.

18Haali sanga ni ung bibe u jeriye u minga a'wo nie ang nye pegiri. 'Bojung niba mang 'pugiing ka i btmgtaribing wa 'ugiro.

19Anaa jaa che u na gaaye u ba'mine jemani puo. Ba daang kung nye nyivori chaanii jaa.

20Dau nga ang tan nanihung che ba tan yeng 'woniye 'dungo ang mang 'kpi.

Psalm 50

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. A Kpiengu Jaa Daana, Naangmini, Ba Tari Boohoo Daana, yeliye yela. U buongye 'teng-gbani a 'yi ngminaa 'puhibu a gara u kpiebu sanga.

2Naangmini chaana 'yireye Zaiyong ang paali aning vielung 'puong.

3Ti Naangmini na wang. U kung tang u nuori. 'Buung na 'direng u 'ningbi-tooring. Sesekpiengaa ang daara 'kuleng 'kuleng na 'giluung.

4U na buongye a sagbama ang bi saa'jung. U na buongye 'teng-gbani, ka u tuong ngmaa u niba saree.

5Laanhi n ningpegi'yiribe lang taa 'kumo. Laanhi banani ang bing 'layiri anima a 'tuuro sarika ingang ni.

6Veng ka sagbama yeli u sun'tuubu yela, ‘bojung Naangmini minga la saringmaara. 'Siila

7N niba 'woi, ye chelihi, ka n yeli. Iisiriel 'woi, n na 'diye 'sieree a chiihiye Maang la Naangmini, ye Naangmini.

8N ba 'miing ingye ye sarikihi 'jung, bii ye sarika nyugirihi ang mang bi n seng wagiri jaa 'jung.

9N kung die nadavaraa a 'yi ye nagangang bii buuhi a 'yi ye buuhi 'puong.

10‘bojung 'dungo jaa ang 'bi kongkori 'puong iye n 'suobu. 'Nii jaa ming ang 'bi taanhi 'tuhu 'jung iye n 'suobu.

11N bangye no'bilii jaa ang 'bi tangbera 'juring, ka moo 'puo bung'voe i n 'suobu.

© 2009 Bibles International.

12Ka koming kpema n kung yeli 'kui, ‘bojung chime iye n 'suobu aning buunhu jaa ang pa u puo.

13Nadavarihi neni muo mang na oo bii buuhi jiing mang na 'nyu?

14'Ku Naangmini barika 'puohibu. Paali i nosama ku Saa'ju-baahaa Daana.

15Buongma tuora daari. N na diegiing, ka i di girima 'kumo.

16Che ningbeu yela, ngaang ka Naangmini yeli: 'Bo sori ing tari ka i yeli n yeli'binnihi yela bii a mang tari n 'layiri i nuoring?

17‘bojung i haye n 'wulibu, a di n yeli'bie loo i 'puoring.

18Ka inang wa nye 'nanyige, i mang 'tuuruung. I mang diye i minga gaa ti mari senseniba.

19I mang diye i nuori tuna beu, ka i jinti buora yela 'kuro niba aning belingbu.

20I mang 'jiming a 'tuohi i ba'bie aning yeliyaga, a mang saana i ma'bie minga 'yuori.

21Ama nga ing tung che mang tang n nuori. I tiehiyeng ka n nii jaa iye bung'yeni. Che n na 'miing imiing, a maalaa 'bing i 'ningbi-tooring.

22Jeri ngaang, ina nga ang 'yiinhi Naangmini yela. Ka a naani n na tagiing churi, 'ihe nie 'chibe a na diegii.

23Nie nga ang 'ihe barika 'puohibu sarikihi mang kurimong girima. Nie ming ang ira ka u 'nyivori yelitarihi 'tuuro sori, n na 'wuluung Naangmini 'chihilung.

Psalm 51

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Sanga ni ung daang jeng ning Bati'siiba ka dangyera 'Neetang daang gaa u seng ni yela la. 'Oo Naangmini, tan hina n ingang a 'tuuro i nungbu ang ba baaha ingang. I hinihung ang i boin 'gaali 'jung, 'du n begu saangbuhi bahi.

2Pegima ka n 'yi gaga jaa a 'yi n yelibatorihing, a ima ka n i 'forifori a 'yi n beung.

3'Bojung n sagiye n begu saangbuhi, ka n beu mang bi n 'ningbi-tooring wagiri jaa.

4I ingang, ina 'yong ingang mang tung beu, a i yelibeu nga i 'ningbi-tooring. A 'jung i 'tuye son i yeliyaga 'puong, a ba tari ngmehii sanga ni ing wa ngmaara saree.

5Nye, ba dogimang mang tali beu. Sanga ni n ma ang tan n 'puo ni beu daang Nye n seng.

6Nye, i buoraye yeliminga 'sikiring. I na 'wulimong yeng n 'sikiring.

7Pegima aning nyihimaa'nyuu ka n i 'forifori. Pegima ka n peli gaa si'noo. ('Yiibu G. 4:6)

8I ka n 'wong nyengka aning 'pu-peli, ka kaba ni ing kauhi ni ming nyenging.

© 2009 Bibles International.

9Sogili i 'ninge a 'yi n beung, a che 'du n yeliba'torihi jaa bahi.

10'Oo Naangmini, naang 'sikiri ang i 'forifori ingma, che leu i ka sie ang 'tori 'bi n ingang.

11Ta karima i seng bahi. Ta die i Sipegi'yiruu ni n seng.

12Leuhi i 'chihilung nyengka ni a 'kumo, a nyogima tan aning sie ang suma.

13'Beng la mang na 'wuli 'begu-saaniba i soe, ka yelibe-iriba leuhi wa i seng.

14Diema 'yi jiing 'ihibu 'lee ang 'bi n jumihing 'Oo Naangmini. Ina la n 'chihilung Naangmini. Bila ka n jinti na 'yieng yaga i sun'tuubu yela.

15'Oo Daana, lagi n nogbama ka n nuori yeli i 'pugibu yela.

16'Bojung i ba buora sarika, ka a naani n danang 'kuing niu. I ba nyenna sarika nyugiruu.

17Sarikihi Naangmini ang buora la sie ang sagi saangbu, aning 'sikiri ang tari 'pu-saang ung tong beu yela. 'Oo Naangmini, i kung di amahi foo.

18Tung a 'ku Zaiyong i bunye 'puong. Me Jeruuselem daangguoma ni.

19'Beng la ka i 'puo na peli aning sun'tuubu sarikihi, sarika nyugiruu, aning sarika bang nyugi u 'gbuli jaa. 'Beng la bang na 'ihi nadavarihi i sarika 'ihijieng.

Psalm 52

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Deevid fasani ngmiibu la. Sanga ni 'Iidom nie Doo-eg ang daang gaa ti yeli yela 'ku Sool ni yela la. 'Doo-eg daang yeli kuye Sool: 'Deevid gaaye Ahiimelek 'deu. Ina gandau, wala 'jung ing jigiha beu 'puong? Naangmini hinihung biye 'be beu la beu jaa wagiri jaang.

2I jinti mang boye bila ni ung na tung nyuongbu tuma. U mang 'woniye 'su-baraa, Ma nie ang mang tuna belingbu tuma.

3I nungye beu a gaa sung, a nung 'girii a gaa sun'tuubu yela yelibu. 'Siila

4Belingbu jinti 'woi, i nungye nobaahi yelibie jaa ang mang biera niba.

5Bila ning u ju ka Naangmini na nyuomii a gara wagiri jaa. U na jaagiing, a tagii 'yining i tent 'puong. U na vuogiing 'nyivori 'deme paaluu j aang. 'Siila

6Sun'tuuribo ming na nyeng a jo dabieng. Ba na laaruung.

7Ba na yeling: Dau nga la a ba veng ka Naangmini i u fanga che deli u bundaalung ang i kpong. U ingye u minga kpiengu a 'tuuro u beulung ingang.

8Che maang 'woniye ooliv damaahuu ang ahi Naangmini 'detmg. N deliye Naangmini nungbu ang ba baaha a gara wagiri ang ba tari baahaa.

9N na 'pugiing a gara wagiri jaa bila ni ing i ni 'jung. N tamaa na biye i 'yuori ingang, bojung u iye sung. I iye sung i ningpegi'yiribe 'puong.

© 2009 Bibles International.

Psalm 53

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye 'yiemuu aning wie. 'Deevid fasani ngmiibu la. Joli yeliye u 'sikiring: Naangmini 'chibe. Ba saangyeng, a i yeliba'torihi ang i yelihaarihi. Kanga jaa 'chibe a tuna sung.

2Sagbaning ka Naangmini Iiinhi ninsaaliba biihi 'puong. U 'liinhiyeng ka u nye ka ba 'mine bangye yela 'muni, a buora Naangmini bii.

3Ba jaa leu 'yiye a soring. Ba jaa di lang taa saangyeng. Kanga jaa 'chibe a tuna sung, aai, bung'yeni 'chibe.

4A tungbetuniba ba tari bangbu bi? Ba ooraye n niba a'wo bang oora paanuu. Ba ba buona Naangmini.

5'Beng bang be, a bi dabiengkpong 'puong. Ba 'biye 'jie ngang ang ba tari anan'so ka ba jora dabieng. 'Bojung Naangmini yaariye banani ang ngmaa 'gilii ni kaba. Ye ingbang 'viing, 'bojung Naangmini jaanhibang.

6'Oo a'wo Iisiriel biihi 'chihihmg danang 'yi Zaiyong. Sanga ni Naangmini ang na wa leuhi u niba 'yining ngminyogibu 'puong ni, Jeekob na nyenginang, ka Iisiriel tari 'pu-peli.

Psalm 54

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye 'yiemuu ning 'ngmie 'yieme bungngmirihi. 'Deevid fasani ngmiibu la. Sanga ni Ziif niba ang daang gaa ti yeli yela 'ku Sool ni yela la. Ba daang yeliyeng: Ma 'Deevid sogiliye ti seng wa. 'Oo Naangmini, diema a 'tuuro i 'yuoring. Yelidiema ning i kpiengu.

2'Oo Naangmini, 'wong n 'puoho. Begi i 'tuorii a 'wong n nuori yeli'bie.

3'Bojung saamba 'ihi 'tuohimong. 'Ningbikuonii 'deme buoriye n 'nyivori 'ihibu. Ba ba di Naangmini 'bing ba 'ningbi-tooring. 'Siila

4Nye, Naangmini la n sunna. Daana 'biye banani ang mang kaara n 'nyivori ni seng.

5U na naaye n domihi ba beu ni sani. Ngmaaba 'ihi bahi i yeliminga 'puong.

6N na mang 'kuing sarika n minga buobung. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n na mang 'pugiye i 'yuori, 'bojung i 'yuori iye sung.

7'Bojung u diemang 'yi n tuora jaa 'puong. Ka n 'ninge nye a buobu n domihi ingang.

Psalm 55

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye 'yiemuu ning 'ngmie 'yieme bungngmirihi. 'Deevid fasani ngmiibu la. 'Oo Naangmini, begi i 'tuorii a 'wong n 'puohibu. Ta leuhi i kpaari togili n suhibu ni.

2Chelihi 'wong a die n suhibu. N 'pu-tieha dannimang, mang i chinchang.

© 2009 Bibles International.

3N doma kokori 'jung la. Ningbee dogihibu 'jung la. 'Bojung ba waananiye tuora n ingang, a hama ba 'suuri 'puong.

4N 'sikiri danginimang yaga jaa. 'Kuung dabieng kpemang yaga 'gaali.

5Dabieng aning inga 'miingbu waye n ingang ka oori kpema yaga jaa.

6Bila 'jung mang yeli: 'Oo, a'wo n danang tari nangmanii kpankpama. N danang egi gaang a ti peenha.

7Siringminga, n danang jo gaaye toori jaa, a ti kpiera mo'sogong. 'Siila

8N danang loring gaaye n kpejie, a kung pieli sesekpiengaa aning saa tahingbu.

9'Oo Daana, saang ba yeliyaga a i ka ba kokoe jeri. 'Bojung n nyiye kpangkpangkpiengu yeli-irihi aning jauri a 'yi-kpong 'puong.

10Ngminaa aning 'ji-suorii, a mang yo 'cheneng u daangguoma 'jung. Yelibee aning tuora biye u 'puong.

11Saangbu biye a 'yi-kpong 'puong. Dogihibu aning belingbu ba 'yire u soberang.

12Ka domang da saanima, n danang tuomaang. Ka n haarang da 'duoho u minga n ingang, n danang sogiling ka u kung nyima.

13Che Ma la, dau ang into. Ina, n 'tuurung-to la, aning n jominga.

14N nii da mang tariye lang taa yelitarihi ang numa. Ting da mang 'chene ning taa a jemaa 'puong a gara Naangmini 'deu.

15Veng ka 'lolling nyogiba. Veng ka ba kpe 'Siol aning ba 'vorihung, 'bojung beulung 'Nye ba kpe'jieng, a bi ba 'puong.

16Che maang yeng, n buongye Naangmini. Ba Tari Baahaa Daana mang diemang.

17'Ji-maarii, 'beeguu, aning ngminton'tori n mang 'puohiing a 'cheehi. U mang 'wongye n kokori.

18U yeudieye n 'suhu maahuu 'puong a 'yi taanhuu ang 'pigime, anaa jaa ka jemaa la a 'tuohimo

19Naangmini 'jingye u na'kogong a gara wagiri jaa. U na 'wongye ba yela a dogihiba. 'Siila ‘bojung a niba nga ba tegi. Bila 'jung ba ba jora Naangmini.

20N 'tuurung-to diye jauri banani u ningba ang daang tari maahuu ni ingang. U saangye u layiri.

21U nuori yelibie daang iye baaluu a gaa bihungkpaang, che ka jauri bi u 'sikiring. U nuori yelibie iye baaluu a gaa kpaang, che a iye ta'kobihi ang vuohi.

22Di i 'tuo-tiinha dogili Ba Tari Baahaa Daana ingang. Unang na nyogii ka i ahi. U daang kung veng ka sun'tuuribo 'jigihi jaa.

© 2009 Bibles International.

23Che ina, 'oo Naangmini, i na ing ka ningbee saang bogukpoming. Ningkuuriba aning benniba kung i 'voe a to ba beri tarang. Che maang yeng, n na deliing.

Psalm 56

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo nangmanii ang 'bi 'oki daaring toori jaa 'yienii ni. 'Deevid Ngming'puohi 'yienii la. Sanga ni Filiisitiya niba ang daang nyoguu Gaat 'puong ni yela la. Oo Naangmini, tari hina n ingang, ‘bojung ninsaaliba karimang. A 'yi beeguu gara 'yienguu ba jaura nimang.

2N dondomihi karimang a 'yi beeguu gara 'yienguu. 'Bojung banani ang jaura nima iye jemaa, 'oo Saa'ju-baahaa Daana.

3Ka dabieng wa irima wagiri jaang, Ma mang na deli.

4Naangmini ingang mang na 'pugi u yelihung. Naangmini mang deli. N kung jo dabieng. 'Bo ka inggbandaana na tuong ima?

5A 'yi beeguu gara 'yienguu ba mang leuhiye n yelibie. Ba tieha jaa mang ahiye beu yela n ingang.

6Ba mang langye taa bu, a 'pigihe, a cheliha n gbe'chenihi sanga ni bang mang jeng 'gu n 'nyivori.

7A 'tuuro bo soring bang na jo 'yi? 'Oo Naangmini, 'sigihi a nibihi i 'suuri 'puong.

8I soriye n yuobu beri. Di n ningtong ing i kolibaa 'puong. A ba 'chi i gbangu 'puong bi?

9Sanga ni mang na 'kong kui, a sanga ka n domihi na leu 'puori. N bangye bila, ‘bojung Naangmini ahiye n 'puoring.

10Naangmini ingang, n na 'pugiye u yelihung. Ba Tari Baahaa Daana ingang, n na 'pugiye u yelihung.

11N deliye Naangmini. N kung jo dabieng. 'Bo ka ninsaalaa na tuong ima?

12'Oo Naangmini, yela ni mang ing nuori 'kui ni dogiliye n 'jung. N na diye n barika 'puohibu sarikihi 'kui.

13'Bojung i dieye n 'vorihung 'yi 'kuuming. Mm, i dieye n gbee a 'yi 'leeng. I iye bila ka n tuong 'chene i 'ningbi-tooring 'nyivori 'deme chaanii 'puong.

Psalm 57

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo Ta saang. Deevid Ngming'puohi 'yienii la, sanga ni ung daang jo Sool seng ti kpe 'pi-bogu ni yela la. 'Oo Naangmini, tari hina n ingang. Tani hina n ingang, 'bojung n 'suhu deliing. I kpankpama maahuung mang na maali n 'lilijie, a gara wagiri ni a tuoribera nga ang na wa pari.

2N na 'kong 'kuye Saaju-baahaa Naangmini, a 'kong 'ku Naangmini ang ira yela jaa 'kurimo.

© 2009 Bibles International.

3U na tungye 'chihiltmg ka u 'yi arijena wa n seng. U mang 'miing ingye banani ang karima ni. 'Siila Naangmini na tihiye u nungbu ang ba baaha aning u yeliminga.

4N 'suhu biye 'gbegime gaalinggang. N jengye ninsaaliba biihi ang oora niba 'ningbi-tooring. Ba nyina 'woniye kpama aning 'piime. Ba jintihi 'woniye ta'kobihi ang 'dire.

5'Oo Naangmini, nye 'duohibu ang gaa sagbama. Veng ka i girima 'do gaa dune jaa.

6Ba beriye laangu a 'gu n gbee. N 'suhu daang tariye ingchuori. Ba 'tuye bogu n 'ningbi-tooring, 'ihe ka ba miihi leu 'le u 'puong. 'Siila

7N 'sikiri nyogiye kpiengaa, 'oo Naangmini, n 'sikiri nyogiye kpiengaa. N na 'yieming a 'pugii.

8N 'suhu, 'yuo. 'Gooji aning 'koni, ye 'yuo. N na singye 'ji-nyaari.

9'Oo Daana, n na 'pugiing a nibihi 'puong. N na 'yieng 'kuing a paalihi 'puong.

10'Bojung i nungbu ang ba baaha iye kpong a 'do gaa sagbama, ka i yeliminga 'do ti to savaala.

11'Oo Naangmini, nye 'duohibu a 'do gaa sagbama, ka i girima ming bi a chime jaa saa'jung.

Psalm 58

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo Ta saang. Deevid Ngming'puohi 'yienii la. Yena paalikaariba, ye siring yeraye sun'tuubu yeliyaga? Yena ninsaaliba biihi, ye mang ngmaaye saree ang 'tori?

2Aai, ye 'sikie 'puong ye mang tunaye beu. Dunee 'puong ye 'nuuhi mang maahaye kpangkpangkpiengu yeli-irihi.

3Ningbee mang diye ba miihi son a 'piili ba ma 'puong. 'Giri-ngmaariba mang boring a 'yi ba dogibu daari.

4Ba jelling 'woniye waahuu jelling, a'woning kataa ang pagi u 'tobo.

5U kung 'wong u 'diidii 'deme kokori, 'haali ba yela bang-iibu jaa 'puong.

6'Oo Naangmini, kauhi ba nyina ba noeng. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, vuohi a 'gbeging-pola nga nyingpulihi.

7Veng ka ba 'puo gaa a'wo kuong ang jora wagiri jaa. U na cheriye u taanhuu, ka ba 'woning a 'piime a 'le kauhi.

8Ba na pari gaang a'wo 'kerikite ang nyena u 'cheni puong. Ba na 'woniye bikuung poga ang dogi. Ba kung nye ngminaa.

9Seni che ka a guohi daari buung tuluu to i dugiri, ka a guohing i maaha bii 'kuonhi, Naangmini na 'ohibang gaaning a'wo sakulingkuulee.

© 2009 Bibles International.

10Sun'tuuro na nyenginang sanga ni ung nye a sani naabu. U na pegiye u gbee a ningbee jiing 'puong.

11Bila puong ka niba na yeli: Pielaang la ka sanyeu biye 'be a 'ku sun'tuuribo. Pielaang la ka una la Naangmini ang ngmaara saree 'teng-gbaning.

Psalm 59

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo Ta saang. 'Deevid Ngming'puohi 'yienii la. Sanga ni Sool ang daang tung daba bang ti 'pigihe 'Deevid 'deu a na kuu ni yela la. 'Oo n Naangmini, diema a 'yi n domihi seng. Pagima a 'yi banani ang 'ihi 'tuohimo ni ingang.

2Diema a 'yi tungbetuniba seng, a ima 'chihi a 'yi ningkuuriba seng.

3'Bojung nye, ba jengyeng 'gu n 'nyivori 'ihibu. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, gandaba laanhiye taa a 'tuohimo N 'begu saangbuhi bii n yelibee 'jung naani.

4N ba saang yelijaa, che bang jora a segihi ba miihi. Nang 'ihi sungma, a nye bila ni ang la.

5'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, Iisiriel Naangmini, 'yuo a dogihi a paalihi jaa. Ta i 'begu-saana jaa ang ira yeliba'torihi yaga jaa hina. 'Siila

6Ba mang leu wang ji-suorii sanga, a ngmuuna a'wo baa, a mang yo yuora 'jie jaa a 'yi-kpong 'puong.

7Siringminga ba mang 'gaaring aning ba noe. Ta'kobihi mang biye ba nogbamang, 'bojung ba mang yeling: Ningbuong 'wonaa?

8Che ina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, i na laaribang. I mang chieriye a paalihi jaa laara.

9N na chelihiing, 'oo n fanga. 'Bojung ina Naangmini la n liliji-kpiengaa.

10N nungbu ang ba baaha Naangmini na wa 'tuohimong. Naangmini na veming ka n nye n buobu n domihi ingang.

11Ta wa kuuriba ka n niba ira wa 'yiinhi. 'Oo Daana ti bunglegiraa, a 'tuuro i kpiengung veng ka ba yo yenna, a veng ka ba 'le.

12Veng ka ba jigihibu 'dibe ba nuori yelibee 'jung aning ba nogbama yelibie 'jung. I bila ba tuubu aning ba 'girii bang ngma 'jung.

13Nyuongba i 'su-kpiengaa 'puong. Nyuongba ka ba to la bibe. Veng ka ba bang ka Naangmining 'di naalung Jeekob ingang a gara 'teng-gbani baahaa 'jiihi. 'Siila

14Ba mang leu wang ji-suorii sanga a ngmuuna a'wo baa, a mang yo yuora 'jie jaa a 'yi-kpong 'puong.

15Ba mang yo yennang a buora siimaa. Ka banang ba tigi, bang 'kono.

© 2009 Bibles International.

16Che i kpiengu yela mang na 'yieng. Yeliminga, n na 'yiengye i nungbu ang ba baaha yela 'beeguu sanga. 'Bojung Ma mang la n 'guro. Ina mang la n lilijie tuora daari.

17'Oo n fanga, n na 'yiengye 'pugibu 'yieme 'kui. 'Bojung Naangmini mang la n 'guro, aning n nungbu ang ba baaha Naangmini.

Psalm 60

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Yiemuu a'wo 'Layiri Jenjeng'muli. 'Deevid Ngming'puohi 'yienii la. 'Wulibu bung la. Sanga ni ung daang jauning Me'sopoteemiya aning Aaram ang 'bi 'Zooba 'puong yela la. A sanga ka 'Joo-ab daang leu wa ku lidom niba 'tuhi 'pienaayi Yaarung Lohimbo ning ni. 'Oo Naangmini, i jaanhiting. I iyeng ting 'bi nimiha 'puong. I 'suuri 'ihiyeng. La leuhiti waaning.

2I iyeng ka 'teng-gbani 'jigihi, a ngma. Maali u 'jiihi ni ang ngmahi ni, 'bojung u 'miineng.

3I vengyeng ka i niba nye wagirikpienhi. I iyeng ting 'nyu waing ang veng ting yo jeriha.

4Che bama yeng ang jorii, i 'kubong jongjong ka ba diu 'bing gbanggbaling a yeliminga 'jung. 'Siila

5Diema aning i 'nuduri, a 'wong n 'puoho, ka i ningnunginaa nye i 'chihi.

6Ngaang ka Naangmini yeli u pegi'yiibu 'puong: N na nyenginang. N na 'poye 'Sii-kem, a maahi Suukot Lohimbo ni.

7Giilied iye n 'suobu, ka Manaase i n 'suobu. 'Iifiriam ming iye n 'kuri 'jupiluu. 'Juuda la n begu 'kuro.

8'Moo-ab iye n bungpegi laa. N na diye n nagitiri foo ka u gari lidom. Filiisitiya, nye tuongbu n 'jung.

9Ning'buong na tarima wa kpening a 'yi-kpiengaa? Ning'buong na dienima 'yie gaaning 'Iidom?

10'Oo Naangmini, Ma muo naaning jaanhiti bahi bi? 'Oo Naangmini, i naaning ba la dieraning ti 'sojemuno 'yie?

11'Kuti sungbu a 'yi tuora 'puong, 'bojung ninsaalaa sungbu iye "Tali.

12A 'tuuro Naangmini ingang ti na nyiye tuongbu, 'bojung unang na neu ti domihi bing 'tengeng.

Psalm 61

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye di 'ngmie 'yieme bungngmiruu 'yiemuu. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Naangmini, 'wong n 'kuori. Chelihi n 'puoho.

2N buomiing a 'yi chime baahaa 'jiihing, wagiri ning ingchuori ang bi n 'sikiring. Dienima 'yie a gaaning 'pie ni ang 'do gaama.

© 2009 Bibles International.

3'Bojung i mang iye n 'chihilung 'jie, a i 'deduoruu ang i kpiengaa a 'yi a doma seng.

4N na kpieraye i tent 'puong a gara wagiri jaa. N na boye 'lilijie i kpangkpama luong. 'Siila

5'Bojung 'oo Naangmini, i 'wongye n nosama. I 'kumong bama nga ang jora i 'yuori chen'diibu 'jie.

6Inang na i ka a naa 'nyivori i yogu, ka u 'yuomo to jemanihi jemaa.

7U na 'biye Naangmini 'ningbi-tooring a gara wagiri jaang. 'Bing i nungbu ang ba tari baahibu aning i yeliminga ka a kaaruu.

8Bila mang na 'yieng 'pugibu 'yieme a 'ku i 'yuori wagiri jaang, ka n tuong paali n nosama beu la beu jaa.

Psalm 62

1A 'ku Jediutang a 'yiengyienibe 'yi-diera. A 'ku Jediutang. Ngming'puohi 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Naangmini 'yong ingang ka n 'suhu peenha. U seng ka n 'chihilung 'yire.

2Una 'yong la n 'pie aning n 'chihilung. Una la n 'guro. N daang kung 'jigihi gaga jaa.

3Gberi buwala yeng na wa ninsaalaa ingang? Ye jaa buoree u kuubu bi? Ba na kuye ye jaa. A daangguoni nga ang 'gbiili nga? A buunhu nga bang seli wa 'gili ang yo 'miine nga?

4Ba iye taa kawani ka ba taguu loo a 'yi u ahi'jie ni ang i nanii ning. Ba nyennaye 'girii ngmaabu. Ba mang duhiye sung aning ba noe, 'ihe ba 'sikieng bang tuura. 'Siila

5'Oo n 'suhu, cheliha siriti Naangmini 'yong ingang. ‘bojung n tamaa 'yiriye u seng.

6Una 'yong la n 'pie aning n 'chihilung. Una la n 'guro. N daang kung 'jigihi.

7Naangmini ingang ka n 'chihilung aning n girima be. Naangmini ingang ka n kpiengu 'pie aning n 'lilijie 'be.

8'Oo niba, ye deluu wagiri la wagiri jaa. Ye yeli ye 'sikie yelitarihi jaa kuu, ‘bojung Naangmini la ti 'lilijie. 'Siila

9Ningbaaliba ba i bungjaa ka seseu naani. Ningtiinha ba i bungjaa ka 'girii naani. Ka banang ingba sanee ingang, ba jaa di lang taa iye foo a gaa 'ulung.

10Ta wa dena niba faabu, bii a ira tangkama 'nanyigi-buunhu yela. Ka bundaalung wa 'uguro, to wa digira i 'sikiri innaa.

11Naangmini yeliyeng da'yeni. Gberi 'buyi mang 'wong a yeli nga: Kpiengu iye Naangmini 'suobu.

12'Oo Daana, nungbu ang ba baaha ming iye i 'suobu. ‘bojung i mang 'kuriye nie jaa a 'tuuro u tumang.

© 2009 Bibles International.

Psalm 63

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Sanga ni ung daang 'bi 'Juuda mopiring ni yela la. 'Oo Naangmini, Ma la n Naangmini. N na mang bo-ing 'ningbi-jieng. N 'suhu tariye kon'nyuuri i yela. N inggbani nyenniing 'tenge ang 'ko a buora kuong 'puong, 'jie kuong ang 'chibe.

2Bila 'jung n daang bo-ing a ji-pegi'yiruung, ka n nye i kpiengu aning i girima.

3I mmgbu ang ba baaha seuye 'nyivori, a 'jung n nogbama na 'pugiing.

4Bila mang na 'pugii wagiri ni jaa mang tari 'nyivori. I 'yuoring mang na lagi n 'nuuhi saa'jung.

5N 'suhu na tiging a'wo ung tigi aning siingsuunhi aning siimaa ang tari kpaang. N nuori na 'pugiing aning nogbama ang nyengina.

6Sanga ni mang mang tiehi i yela n bungjieng, n mang ngmiye fasama i yela a 'ji-suorii kaabu wagirihi 'puong.

7Ing mang i n sunna ni, bila 'jung mang na nyengina i kpangkpama luong.

8N 'suhu mang 'koriing mari. I 'nuduri mang nyogimang tari.

9Che bama nga ang buora n 'nyivori ka ba nyuong, ba na 'sigi kpeye 'teng-gbani 'jijulinhi.

10Ba na 'leng a 'tuuro ta'kobi ingang. Ba na leuye babalihi siimaa.

11Che a naa na nyenginiye Naangmini ingang. Nie jaa ang puora Naangmini 'yuoring na 'puguung. Che 'giri-ngmaariba noe na paging.

Psalm 64

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Naangmini, 'wong n 'kuori n pengbu 'puong. Kaara n 'nyivori ka n to fora a doma dabieng.

2Sogilima a 'yi ningbee 'gondo yelinyogirihing. Sogilima a 'yi tungbetuniba jemaa goma ingang.

3Banang mang saahi ba jintihi a'wo ta'kobi a yera ba yeli'bie ang i too a'wo 'piime.

4Ba sogiliyeng ka ba teu nie ang ba tari ngmehii 'gondo 'puong. Ba mang tebuung 'dayeni a ba jora dabieng.

5Ba mang ingye taa sikpiengaa beu tungbung. Ba mang yeraye bang na beri chebihi 'gondong yela. Ba mang yeling: Ning'buong na nyia?

6Ba mang buye tungbee yela a yeli: Ti iye 'siri aning yeli ting jeri 'bing. Ninsaalaa 'pu-tieha aning u 'sikiri iye julingu.

7Che Naangmini na teubang aning 'piime. Ba na nyiye dangii 'dayeni.

© 2009 Bibles International.

8U na leuhiye ba miihi jinti ingba. U na ing ka ba yela jaa saang. Banani jaa ang nyiriba na mang pingye ba juri.

9Ninsaalaa jaang na jora dabieng. Ba na yeliye Naangmini tuma yela, ‘bojung ba na diye yeng a jeri u tuma.

10Sun'tuuro na mang nyenginang Ba Tari Baahaa Daana ingang, a deluu. Ka banani 'sikie ang 'tori ni 'pugiruu.

Psalm 65

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Yienii la. 'Oo Naangmini, 'pugibu chelihiing Zaiyong 'puong. Ina bang na paali nosama 'ku.

2'Oo ina nga ang 'wono 'puoho, i seng ka ninsaalaa jaa na wa.

3Yelibalorihi tuongmang. Ti 'begu saangbuhi ni yeng, ina Naangmining na bo ti beu pogibu.

4Nye nie ing 'lugi a i ung mang wa i seng a kpiera i jaga 'puong 'pu-peli ang sing bila. Ti na tiging aning i 'deu suntung. Ti na tiging aning i Ngming'puohi 'de-kpong pegi'yiruu.

5'Oo ti 'chihihmg Naangmini, i mang dieye ti suhibu aning tuma ang i nomaa 'gaalii sun'tuubu 'puong. I ingang ka dune jaa baahaa 'jiihi aning a mama ang 'bi ji-tobang tan nyau.

6Inang bing a tangbera a 'tuuro i fangang, a di kpiengu 'pili i minga.

7Inang mang i ka mama veng a huuribu, ka knog'ngmie ming veng a huuribu. I mang ing ka niba jemaa goma baahi.

8Banani ming ang kpiera 'ji-tobang iriye dabieng aning i tungkanaama. Inang ira ka ngmintong'puhinii aning ngmintongkpieri nyengina.

9I kaariye 'teng-gbani 'jieng, a mang mihuu kuong. I mang veming ung tari noo a ti 'gaali. Naangmini kon'bulee paaliyeng aning kuong. I mang 'kubong siimaa, bojung inang 'bing bila.

10I mang mihiye u kaangbie kpachagihi yaga jaa a veng ka a kaangbie muli. I mang veming ka saa wa ung i baaluu. I pegiring mang veng ang baa.

11I mang baahi paaliye a 'yuoni aning i bungsuunhi ka i so'biri 'puoro aning bungnoohi.

12A mang 'lereye a mopiri 'puo mo-oorihi ingang. Ka a tang'bilii nyengina lombori jaang.

13Piihi paye a mo-oorihi 'jiihi, ka a bori ming tan siimaa yaga jaa. A mang tahinang aning nyengka. A mang 'yieneng ming.

Psalm 66

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yienii la. 'Pugibu 'yienii la. Yena 'teng-gbani kpieriba jaa, ye tahing nyengka tahingbu a 'ku Naangmini.

2Ye 'yiene u 'yuori girima 'yieme. Ye 'puguu a 'kuu girima.

3Ye yeli 'ku Naangmini: Nye i tuma ang i nomaa sing bila. I kpiengu ang i kpong 'jung ka i domihi na 'sigihi ba miihi kui.

4'Teng-gbani kpieriba jaang na 'puohii Ngmini'puohibu, a 'yieng 'pugibu 'yieme 'kui. Ba na 'yiengye 'pugibu 'yieme 'ku i 'yuori. 'Siila

5Ye wa nye Naangmini tuma. U mang iye nomaa 'gaali u tuma ingang a 'ku ninsaaliba biihi.

6U iyeng ka a mangkpong leu jikuongee. Bang 'cheng gbee 'tu a konboo 'puo. 'Beng ting na nyenging u ingang.

7A 'tuuro u kpiengu ingang tmg 'di naalung a gara wagiri jaa. U 'ningbie mang kaaraye a paalihi. Ta veng ka taawai dieriba 'duohi ba miihi. 'Siila

8'Oo yena ninsaaliba, ye pegira ti Naangmini, a veng ka ba 'wong u 'pugibu kokori.

9Unang mang kaara ti 'vorihung ting 'bi 'nyivori 'deme 'puong. U ba vena ka ti gbee sara.

10'Bojung, 'oo Naangmini, inang 'pigihiti. I pegiting a'wo bila ni bang mang nyeli wari a maalaa ni.

11I tariting waaning a wa pagiti. I diye 'tuo-tiinha dogili ti ingang.

12I vengyeng ka niba jongti. Ti 'tuye buung 'puo aning kuong 'puo. Che inang 'ihiti 'yining wa ing jie ang numa yaga jaa 'puong.

13N na wa kpeye i 'deu aning sarika nyugirihi. N na paaliye n nosama 'kui.

14Ana ka n nogbama yeli, ang 'yi n nuoring sanga ni mang daang bi tuorang ni.

15N na 'kuing 'duunhi ang tari kpaang ka a i sarika nyugirihi, a langning pidee sarika 'nyuu-noo. N na 'kuing nadee aning buuhi. 'Siila

16Ye banani jaa ang jora Naangmini, ye wa 'wong. N na yeliye bila ni ung tung 'ku n 'suhu.

17N 'kong 'kutmg aning n nuori, a 'duohuu aning n jinti.

18Ka maang tan beu n 'sildring a 'koruu mari, Daana kung 'wong n suhibu.

19Che yeliminga la ka Naangmini 'wongye n suhibu. U chelihi 'wongye n 'puoho kokori.

20Pegiri 'biye Naangmini seng, tmang ba jaanhi n 'puoho, bii a jaanhi ka u 'kumo u nungbu ang ba tari baahaa.

Psalm 67

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye di 'ngmie 'yieme bungngmirihi 'yiemuu. 'Pugibu 'yienii la. 'Yienii la. Naangmini na iti bunye a pegiti. Naangmini na veng ka u 'ningbisogo chaang ti ingang. 'Siila

2I bila ka ba bang i son a donee 'puong, a bang i 'chihilung a paalihi jaa 'puong.

3Veng ka a nibihi 'pugirii, 'oo Naangmini. Veng ka a nibihi jaa 'pugirii.

4'Oo veng ka a paalihi nye 'pu-peli a 'yiene aning nyengka. 'Bojung inang na ngmaa a niba saree sun'tuubu soring, a dieraning 'teng-gbani paalihi 'yie. 'Siila

5Veng ka a nibihi 'pugirii, 'oo Naangmini. Veng ka a nibihi jaa 'pugirii.

6'Beng la ka 'teng-gbani na i ka u buunhu 'ugi. Naangmini, ti miihi Naangmini na pegiting.

7Naangmini na pegiting. A donee baahaa 'jiihi jaa niba na joruung.

Psalm 68

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Yienii la. A'wo Naangmini na 'ihi. A'wo u domihi na yaari. A'wo banani ang hau ni na jo u 'ningbi-tooring.

2A'wo seseu ang mang daa nyuohi bahi bila ni, daaba ka ba gaa. A'wo 'buung ang mang nyeli chendiri bila ni, veng ka ningbee nyuong Naangmini 'ningbi-tooring.

3Che veng ka sun'tuuribo tan 'pu-peli. Veng ka ba nyenging Naangmini 'ningbi-tooring. Mm, veng ka ba nyenging yaga jaa.

4Ye 'yieng 'ku Naangmini, ye 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku u 'yuori. Ye 'duohi una nga ang Jong savaala, a 'tuuro u 'yuori ang 'di Ba Tari Baahaa Daana a nyenging u 'ningbi-tooring.

5Naangmini ang 'bi u 'de-pegi'yiruu 'puong iye 'bi-kpiibihi ba, a i pogikoba yelidiera.

6Naangmining mang 'bing nie ang kong u niba jaga kanga puong. U mang 'ihiye banani bang 'le 'yining, bang leu kpe bungdaahmg 'puo. Che taawai dieriba mang kpeye 'tengkuongeeng.

7'Oo Naangmini, sanga ni ing 'yi a 'bi i niba 'ningbi-tooring ni, sanga ni ing 'cheng tu a mopiri puo ni, 'Siila

8'teng-gbani daang 'jigiheng. Ka sagbama ming daang bahi kuong Naangmini 'ningbi-tooring. Ka Sainai minga gba daang 'jigihe Naangmini ningbi-tooring, Iisiriel Naangmini ni la bila.

9'Oo Naangmini, inang daang veng ka sakpong wa. Inang daang leu ing i cheng ni kpiengu sanga ni ung daang bali.

10I niba langbu kpieriye 'be. 'Oo Naangmini, inang bo 'ku ningbaaliba a 'yi i sung puong.

© 2009 Bibles International.

11Daana daang tihiye a yelihung. Niba ni ang daang di a 'duoho yaari ni iye jemaa.

12Jaujauriba na'mine jorang. Ba jorang gaga jaa. Ka banani ang kpeling 'yiring 'po buunhu ni bang jaudie ni.

13Anaa jaa ka ye jeng paahiye a piihi 'puong, ye na 'woniye nangmanii kpangkpama bang di wari pagi, ka u kooni i duori a'wo salima.

14Sanga ni a Kpiengu Jaa Daana ang daang ngmi a na'mine yaari u puong, si'noo daang 'lereye Saalimong 'puong.

15'Beesang Tangkpong ni iye Naangmini tangkpong. 'Beesang Tangkpong ni tariye tang'juri jemaa.

16Wala la ka yena tangbera ang tari tang'juri jemaa 'liinhe, a ira 'nyuuri a tangkpong nga ingang Naangmini ang buora ka u kpiera nga yela? Yeliminga, Ba Tari Baahaa Daana na kpieriye be a gara wagiri jaa.

17Naangmini cherietihi iye 'tuhi lijeri, 'haali 'tuhi 'tuhi jemaa. Daana Nye a 'puong. Sainai Nye a 'ji-pegi'yiruu ning.

18I 'doye saa'ju. I dieniye niba bang ngmi nyogihi 'yie. I dieye 'kuubuhi a 'yi niba seng, 'haali a 'yi taawai dieriba seng. I iye bila ka Ma Ba Tari Baahaa Daana Naangmini tuong kpiera 'be.

19Pegiri 'bi Daana seng beu la 'beu jaa. Unang mang 'tuoro ti 'tuo-tiinha 'beu la 'beu jaa. Una la ti 'chihilung Naangmini. 'Siila

20Ti Naangmini ni iye 'chihilung Naangmini. Naangmini ang i Daana tariye soe ung mang veng ting jo 'yi 'kuuming.

21Pielaang, Naangmini na ngmahiye u domihi juri. U na ngmiye ningbeu ang nang tuna u beu tuma 'ju-gbani.

22Daana yeliyeng: N na leu dibang 'yining 'Beesang waaning. N na dibang 'yining a mangkpong jijulinhing,

23ka i nye tuong tiring ba jiing aning i gbee, ka i baahi jintihi ming nye a tuori a 'yi i domihi seng.

24'Oo Naangmini, ba nyiye i 'cheni. Ba nyiye n Naangmini, n Naa 'cheni sanga ni bang kpiera a Ngming'puohi 'deu.

25A 'yiengyienibeng daang die 'yie, ka a btmgngmiriba 'tu. Ba daang paahiye pogisarihi ang ngmira sinsagihi 'puong.

26Ye pegira Naangmini a langbuhi 'puong. Ye pegira Daana, yena ang 'yi Iisiriel kon'bulee ning.

27Beenjaming ang i bibileng dieniba 'yie. Ka 'Juuda ningbera jemaa 'bibe. Ka Zeebiyulung aning Naafitalai ningbera bibe.

© 2009 Bibles International.

28I Naangmini 'kuye i fanga nuori. 'Oo Naangmini, 'wuliti i fanga a'wo ing daang i bila seni ni.

29I Ngming'puobi 'de-kpong ni ang bi Jeruuselem 'puong ni 'jung, na'mine na waaniye 'kuubuhi i seng.

30'Miing ing a 'dungo ni ang bi kuong moo 'puong ni. 'Miing ing a nadavarihi aning a nibihi na'bilii. Banang 'sigihi ba miihi a waaning wari'bie ni. Yaari nibihi ni ang nyenna taanhuu jauri ni.

31'Biyoe na 'yiye lijipiti paaluu. Kuus na 'bring tieye u 'nuuhi 'ku Naangmini.

32'Teng-gbani naalihi, ye 'yieng 'ku Naangmini. Ye 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku Daana. 'Siila

33Ye 'yieng 'ku una nga ang Jong a sagbama jaa sagbani ni ang daang bibe sang'konkoruu sanga ni. Siringminga u yeliye yela aning u kokori. U kokokpiengaa la.

34Ye yeli Naangmini kpiengu yela. U vielung paalibu Nye Iisiriel 'jung. U kpiengu Nye a sagbamang.

35'Oo Naangmini, i iye nomaa 'gaalii a 'yi i 'ji-pegi'yirihing. Iisiriel Naangmini la una ni ang 'kuro u niba fanga aning kpiengu. Naangmini nye pegiri.

Psalm 69

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo jengjeng'mule 'yienii ni. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Naangmini, diema, 'bojung a kuonhi wa taye n kokori.

2N 'sigiree 'varuu ang i julungu, a i 'jie nie ang kung tuong ahi. N wa kpeye kuonhi ang i julungu. A kontaalihi pogimang.

3N baliyeng aning n 'kuori. N kokori 'koyeng. N 'ninge ba la nyira sung sanga nga mang cheliha n Naangmini.

4Banani ang hama kpali kpali iye jemaa gaa n 'ju-kooni. Banani ang buora n saangbu iye kpienhi, a i n domihi kpali kpali. Ba firimang mang yeu bung mang ba ju sani.

5'Oo Naangmini, i bangye n jolihung. N yelibee ba sogilii.

6'Oo bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, ta veng ka niba ni tamaa ang ahi i ingang ni 'di 'vii n jimg. 'Oo lisiriel Naangmini, ta veng ka banani ang buorii ni i chinchang n jimg.

7'Bojung i yela mang 'di nyaaba, ka 'vii pagi n 'ningbisogo.

8N leuye saana a 'ku n ba'biihi. N leuye ningjaala a 'ku n minga ma 'biihi.

9'Bojung n daang tariye ingjegi 'gaalii i 'deu ni girima yela. Banani ang tuurii ni, a 'jombie waye n ingang.

10Sanga ni mang 'loan° n 'suhung a 'le nuori ni, n iye ba nyaaba bung.

© 2009 Bibles International.

11Ka maang wa 'pili buorihi tama, niba mang irimang laara.

12Banani ang 'jing a 'di-nokpoming ni irimang sie. Dan'bugiribe dimang leu ba 'yienii.

13Che maang yeng, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n 'puoho 'kuriing wagiri ang sigi diebu 'puong. I ba tari baahaa nungbu 'gaalii 'puong, 'oo Naangmini, 'wong n 'puoho i 'chihilung ang i minga 'puong.

14Diema a 'yi 'varuu 'puong. Ta veng ka n ling. Veng ka n nye diebu a 'yi banani ang hama seng. Veng ka n nye diebu a 'yi kuonhi ang i julungu 'puong.

15Ta veng ka a kontaalihi pagima. Ta veng ka a 'jijulinhi dima voli. Ta veng ka bogukpong pagima ing u nuoring.

16'Oo Ba Tari Baahaa Daana, die n 'puoho, 'bojung i ba tari baahaa nungbu sumang. Leuhi 'torimo i hinihung ang i boin a i kpong 'jung.

17Ta leuhi i kpaari togili i tungtuna, 'bojung n biye tuora 'puong. Die n 'puoho 'wieng 'wieng.

18Wa pielima a yeudie n 'vorihung. Diema n domihi 'jung.

19I bangye bila bang irima laara, a innima 'viing, a ba nanima. N domihi jaa biye i 'ningbi-tooring.

20Bang irima laara ni ka n 'sikiri tari 'pu-saang yaga jaa. Mang bo nie ang na jo n nimboo, che nie 'chibe. Mang bo 'suhu-maariba che n ba nye kanga jaa.

21Ba lumong bungtoo ang leu n siimaa. N kon'nyuuri ming 'jung bang di waingtoo Immo.

22Veng ka siimaa ni ang bing ba 'ningbi-tooring ni leu cheba. Veng ka ba laangfiihmg leu laangu beraa.

23Veng ka ba 'ninge i bulabula ka ba to tuong nyira. Veng ka ba siihi seng ngmaa 'iniine wagiri j aang.

24'Kiri i 'su-tuluu waahiba. Veng ka i 'su-kpiengaa ang i tuluu kari nyogiba.

25Veng ka ba kpe'jie i daboo. Ta veng ka nie jaa la kpe ba tentihing.

26'Bojung ba dogihiye bama nga ing ngmi. Ba yeraye banani ing ing dangii ni ingbaahi yela.

27Di beu paahi beu ni bang i ni ingang. Ta veng ka ba wa kpe i sun'tuubu 'puo.

28Veng ka ba 'yoe 'du bahi a 'nyivori gbangu ni 'puong. Ta veng ka ba 'yoe paahi sun'tuuribo 'puong.

29Che a'wonimong, mang ira nimiha. 'Oo Naangmini, veng ka i 'chihiltmg dima 'bing saa'jung.

30N na 'pugiye Naangmini 'yuori aning 'yienii, a 'kuu girima aning barika 'puohibu.

© 2009 Bibles International.

31Bila na peliye Ba Tari Baahaa Daana puo a gaa nadavaraa, bii nadari ang tari iila aning nafiree.

32Banani ang 'sigihi ba miihi na nyeng a tari 'pu-peli. Ye bama ang buora Naangmini, Ngming na nyagihi ye 'sikie.

33'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'wonoye niba ang hiena 'puohibu. U ba digira u pagiriba foo.

34Veng ka sagbani aning teng-gbani 'pugiruu, ka mama aning buunhu jaa ang 'chene a 'puong 'pugiruu.

35'Bojung Naangmini na iye Zaiyong 'chihi. U na meye 'Juuda 'yi-bera ni, ka ba kpiera 'be a 'sou.

36U tungtuniba buurii ming na 'diye u cheng. Ka bama ang nung u 'yuori kpiera 'be.

Psalm 70

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Deevid seng tmg 'yi. U iye yela tiehibu yela. 'Oo Naangmini, boring diema. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, bring wa sungma.

2Veng ka banani ang buora n nyivori 'ihibu 'di 'vii a kung bang ba yelitaruu jaa. Veng ka banani ang nyenna n saangbu ni leu i chinchang.

3Bama nga ang yera 'kurimo: Tabaalikala, tabaalikala ni, veng ka ba leu 'puori ba 'vii 'jung.

4Che veng ka bama jaa ang buorii nyengina a tari 'pu-peli i ingang. Veng ka bama ang nung i 'chihilung yera ngaang wagiri jaa: Naangmini nye 'duohibu.

5Che n iye nandaana a i nie ang hiena. 'Oo Naangmini, wa n seng 'wieng. Ina la n sungina aning n diera. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, to wa naara.

Psalm 71

1'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i ingang mang sogili. Ta wa vena ka n 'dire 'vii jaa.

2Diema i sun'tuubu 'puong a veng ka n jo 'yi. Begi i 'tuorii kumo, a ima 'chihi.

3I n lilijie 'pie mang na mang gaa i seng wagiri jaa. I 'kuye nuori n 'chihilung yela, ‘bojung ina la n 'pie aning n liliji-kpiengaa.

4'Oo n Naangmini, diema 'yi ningbee nuuhing. Diema 'yi beu'tuuro aning 'pu-too daana 'nuuhing.

5‘bojung ina la n tamaa, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. Ina mang deli a 'yi n 'bi-polihung sanga.

6Ina mang deli a 'yi n dogibu daari. Ina la unani ang dima 'yining n ma 'puong. N 'pugibu na mang ahiye i ingang.

7N iyeng a'wo sielii a ku jemaa, 'ihe ina la n lilijie ang i kpiengaa.

© 2009 Bibles International.

8Veng ka n nuori pa aning i pugibu. Veng ka u pa ning i girima a 'yi 'beeguu gara 'yienguu.

9Ta wa loorima n koribu wagiring. Ta wa jaanhima baha ka n fangang wa baahi.

10'Bojung n domihi saanimang. Banani ang 'gu ka ba 'ihi n nyivori ni langye taa bu.

11Ba yeliyeng: Naangmini jaanhuung. Ye kari nyoguu, bojung nie jaa 'chibe a na dieguu.

12'Oo Naangmini, ta 'bi toori anima. 'Oo n Naangmini, 'boring wa sungma.

13Veng ka n saaniba 'di 'vii a nyuong. Veng ka banani ang buora ka ba ingma dangii paali aning banangbu aning 'vii.

14Che maang yeng, n na tariye tamaa wagiri jaa. N na mang maaling pugiing yaga jaa.

15N nuori na yeliye i sun'tuubu yela, aning i 'chihihmg yela a 'yi beeguu gara 'yienguu, 'bojung n ba bang a singbu.

16N na gaang 'Suobu Kpiengu Jaa Daana kpiengu 'puong a ti yeli u tungkpienhi yela. N na yeliye i sun'tuubu yela. Ina 'yong sun'tuubu yela mang na yeli.

17'Oo Naangmini, a 'yi n bi-polihung sanga i 'wulimong. A nang waana 'jine n yeraye i tungsiela yela.

18'Oo Naangmini, 'haali ka maang wa kori ka n ju peli, nang to jaanhima a gara wagiri mang na wa yeli i fanga yela a 'ku a jemani nga. Ta jaanhima a gara wagiri mang na yeli i kpiengu yela 'ku bama nga jaa ang nang na wa.

19'Oo Naangmini, i sun'tuubu 'do ti taye sagbani. 'Oo Naangmini, ina ang tung tungbera, ningibuong 'wonii?

20Inang veng mang nye tuorihi ang i jemaa a i tootoo. I na la kumong 'nyivori, a la 'ihime 'yining 'teng-gbani jijulinhing.

21I na wahiye n nanihung. La maa n 'suhu ming 'lombori j aang.

22'Oo n Naangmini, n ming na 'pugiing aning 'gooji, a 'pugi i limanpaalii. 'Oo ina nga ang pegi'yi Iisirieling, ina mang na 'yieng 'ku aning 'koni.

23Ka maang wa 'yieng kui, n nogbama na nyenginang gaga jaa, ka n 'suhu ni ing yeudie ni ming nyenging.

24N jinti ming na yeliye i sun'tuubu yela a 'yi beeguu gara 'yienguu. ‘bojung banani ang daang buora ka ba ingma dangii ni, ba kung bang ba yelitaaruu jaa, a 'di 'vii.

Psalm 72

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Soolomong seng la. 'Oo Naangmini, ku a naa i saree 'diibu soe, a di i sun'tuubu 'ku a naa bi-dau.

2U na 'diye i niba saree sun'tuubu 'puong, a 'di ningbaaliba saree sori ang 'tori 'puong.

© 2009 Bibles International.

3A tangbera na veming ka maahuu bibe a 'ku a niba. Ka a tang'bilii ming waaning sun'tuubu.

4U na waaniye saree ang 'tu sori a wa 'ku a ningbaaliba a niba 'puong. U na dieye hiengbu 'deme biihi. U na ngmaahiye banani ang dogiha niba 'puro puro.

5Ba na joriing a gara wagiri jaa ngminaa ang bibe. Ba na joriing a gara wagiri jaa 'chiu ang bibe a gara j emani j aang.

6U na 'sigi wang a'wo saa 'tenge moo bang ba che ingang. U na 'woniye saa ang miha 'teng-gbani.

7U beri ni puong sun'tuuribo na bring. Maahuu gaga jaa na bibeng a gara wagiri 'chiu ang kung la wa 'bibe.

8U na 'diye naalung a 'yi mani a gara u to. U na 'diye naalung a 'yi konboo a gara 'teng-gbani boohoo 'jiihi.

9Banani ang kpiera mopiri 'puong na 'gbintiye u 'ningbi-tooring. U domihi na lentiye 'tenge tani.

10Taarisis na'mine aning 'jiihi kuong ang ngmaa 'gili na'mine na waaniye lampoo. 'Siiba aning Seeba na'mine na wa 'kuung kuubuhi.

11Yeliminga, na'mine jaang na 'le 'tengeng u 'ningbi-tooring, ka paalihi jaa tumuu.

12Unang na die hiengbu 'deme ba kuori wagiring, a die ningbaaliba ming ang ba tari sunna.

13U na joye nimboo ningbaaliba aning banani ang hiena ingang. U na dieye hiengbu 'deme 'nyivoe.

14U na diebang a 'yi dogihibung aning kpangkpangkpiengu yeli-irihing. 'Bojung ba jiing na iye nanii u 'ningbiring.

15U na tariye 'nyivori, ka ba di 'Siiba salima ni 'kuu. Niba na 'puoho 'kuruung ming wagiri jaa, a pegiruu beu jaa.

16Bungbie na 'biye be yaga 'teng-gbaning, a 'bi a tangbera juring. U ngmama na 'vigireng a'wo Leebanong daari. Banani ang bi 'teng-kpong 'puong na nyiye loribu a'wo 'teng-gbani moo ang die.

17U 'yuori na 'bibeng a gara wagiri jaang. U 'yuori na 'bibeng a gara wagiri ni jaa ngminaa ang 'bibe. Nibihi jaa na nyiye pegiri a 'tuuro u ingang. Paalihi jaa na buonuung pegiri Daana.

18Pegiri 'bibe a 'ku Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, Iisiriel Naangmini ni. Una 'yoming tuna tungsiela.

19Pegiri 'bibe a 'ku u girima 'yuori a gara wagiri jaa. Veng ka dunee jaa paali aning u girima. Ami. Ami.

20Jeesi 'bi-dau 'Deevid 'puoho baahaa la nga.

© 2009 Bibles International.

Psalm 73

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. Yeliminga, Naangmini iye sung a 'ku Iisiriel. U iye sung a 'ku bama ang i 'forifori ba 'sikieng.

2Che maang yeng, fling da chehi ka n to ngmi gberi. N ghee daang yeng saring.

3N daang iraye nie ang jigiha 'nyuuri sanga ni mang nye ningbeu loribu.

4Ba ba 'dire dogee a gara ba 'kuung. Ba inggbama tariye kpiengu sung.

5Ba ba mang 'bi wahala 'puong a'wo niba 'mine, bii a tari ninsaaliba baalinhi ni.

6Bila 'jung tangkama iye ba kokomaraa. Ba mang diye kpangkpangkpiengu yeli-irihi yen ba miihi.

7Ba 'ningbisogihi mang nuong. Ba 'sikiri tiehibee ba tari baahaa.

8Ba mang iriye sie a yera dogihibu yela fling 'pu-too. Ba mang yeraye yela aning tangkama.

9Ba noe mang yeliye yelibee sagbama ingang. Ka ba jinti mang 'chene yuora 'teng-gbaning.

10Bila 'jung u niba mang leu wage che a mang wa 'nyuuro kuong jemaa.

11Bang mang yeli: Wala ka Naangmini na i bang? Yela bangbu 'biye a Saa'ju-baahaa Daana seng?

12Nye, ngaang ka ningbee 'wo. Ba mang 'jingye jaala. Ba bundaalung mang 'ugirong.

13Yeliminga, kpali la aning mang i ka n 'sikiri i 'forifori. Kpali la aning mang pegi n 'nuuhi ang 'yi beu bangbung.

14'Bojung a 'yi 'beeguu gara 'yienguu n 'biye tuorakpong 'puong. N 'biye 'wuli-kpiengaa 'puong 'beeguu jaa.

15Ka maang da yeli: N na yeliye yela ngaang, n da kung yeli yeliminga 'ku i 'biihi jemani nga.

16Mang daang jeri bila ni mang na bang ama jaa 'muni, a daang dogihimang gaga jaa.

17A daang dogihimang a waana wagiri mang wa kpe Naangmini 'ji-pegi'yiruu. 'Beng la mang bang ba baahaa yela.

18Yeliminga la ka i dibang bing 'ji-sasaaluung. I dibang loo bang nyuong.

19'Oo nye bila ni bang wa i kpali 'wieng bila. Nye dabiengkpong ang i ka ba yela baahi kpeleng 'wieng bila.

20A'wo nie ang mang jeng jaanhi a 'ihi bila ni, bila la, 'oo Daana, ing na wa 'ihi. I na diye ba 'worihung ni foo.

21Sanga ni n 'sikiri daang tariye 'pu-saang, mang je 'suuri n haakilang.

© 2009 Bibles International.

22N daang iye joli, a ba bang yeli jaa. N daang 'woniye 'dungo i 'ningbi-tooring.

23Che n mang 'biye i seng wagiri jaang. I mang nyogiye n 'nuduring tari.

24I mang dienimang 'yie aning i kawani. Bila 'puoring i na diemang kpening girima 'puo.

25Ning'buo mang tan arijenang ka i naani? Nie jaa ming 'chi 'teng-gbaning mang buora a 'yi i 'puoring.

26N inggbani aning n 'sikiri na moo 'guong, che Naangmini la n 'sikiri fanga. Una la n cheng a gara wagiri jaa.

27'Bojung, siringminga, banani nii ang 'bi toori na nyuoming. I na nyuongye banani jaa ang jaanhii che kpe jentirihtmg 'puo.

28Che maang yeng, a sumang ka n seri to Naangmini. N iyeng ka Ba Tari Baahaa Daana i n 'lilijie. N na yeliye i tuma jaa yela.

Psalm 74

1Fasani ngmiibu ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Oo Naangmini, wala la ing jaanhiti bahi a gara wagiri jaang? Wala la ka i 'su-tuluu 'dire i mo-oorihi 'puo piihi ingang?

2Tiehi i niba langbu ing daang da sangkon'koruu jaa ni yela. Tiehi a buurii ni ing yeudie ka u i i cheng ni yela. Zaiyong Tangkpong nga iye jie ni ing kpiera.

3Leuhi i gbee 'tori da'boori ang ba tari baahaa. A doma saangye bung jaa ang 'bi a ji-pegi'yirutmg.

4I dondomihi tahingye jauri tahingbu 'jie ni yeng lanna taa ni. Ba baye ba jonjoonhi ang i tuongbu jonjoonhi.

5Ba irang a'wo daba ang di lee ka ba che dabera ang bohi yaga jaa.

6Che da'yeni bang di ba lee aning 'su-bera a kauhi buunhu ni bang pehi ang viela ni.

7Ba nyugiye i ji-pegryiruu. Ba degiye i 'yuori kpe'jie ti 'gaali.

8Ba yeliye ba 'sikieng: Ti na saangbang kpeleng kpeleng. Ba nyugiye 'jie jaa bang lanna 'puoho Naangmini a paaluung.

9Ti ba nyira ti yelisiela. Dangyeriba kanga jaa ba chehi. Che ti kanga ming jaa ba bang bila ni ama ang na kauhi sing.

10'Oo Naangmini, wala muo ka a doma na i sie kauhi sing? A doma muo na degiye i 'yuori a gara wagiri jaa bi?

11Wala la ing nyogi i 'nu tagi nyuri, i 'nuduri ni? Nyoguu 'ihi i kparuu 'puong a nyuongba.

12Che Naangmini la n Naa a 'yi sang'konkoruu jaa, a tuna 'chihilung tuma donee 'puong.

© 2009 Bibles International.

13Inang daang weri a mangkpong a 'tuuro i fangang. I daang ngmahiye a kuonhi 'puo manggarihi 'juri.

14Inang daang 'purihi Levaiyatang 'juri a diu leu siimaa 'ku mopiri bung'voe.

15Inang 'yuohi kon'bulihi aning kontaalii. Inang nyuuhi konbobera.

16Chaanii iye i 'suobu, ka ji-suorii ming i i 'suobu. Inang 'bing 'chiu aning ngminaa.

17Inang daang 'bing 'teng-gbani togihi jaa. I maaliye tuluu sanga aning maahuu sanga.

18'Oo Ba Tari Boohoo Daana, tiehi bila ni a doma ang daang ii sie. Tiehi bila ni niba ang i jolihi ang daang degi i 'yuori.

19Ta wa digira i nangmanii ni 'vorihung kuro mo'duunhi. Ta wa 'yiinhe i ningbaaliba nyivoe yela a gara wagiri jaa.

20Nana a 'layiri, bojung 'pu-too kpejiihi paye 'teng-gbani ji-sogilihi.

21Ta veng ka niba bang dogiha leu wa 'vii 'puong. Veng ka ningbaaliba aning niba ang hiena 'pugi i 'yuori.

22'Oo Naangmini, 'ihi a yelidie i minga. Tiehi bila ni joli ang chierii laara beu jaa.

23Ta wa 'yiinhe i domihi kokori. Ta wa 'yiinhe a doma ang mang 'ihe ni tahingbu goma.

Psalm 75

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu a'wo Ta saang. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Yienii la. Ti 'puohiing barika, 'oo Naangmini, ti 'puohiing barika. 'Bojung i 'yuori pieliyeng. Niba yeraye i tungsiela yela.

2Ka maang wa 'lugi a wagiri binnuu, n na 'diye saree ang 'tori.

3Ka 'teng-gbani aning u kpieribang wa 'jigihe yaga jaa, maang la nie ni ang mang nyogi u da'lugo tari kpiengaa. 'Siila

4N mang yeli 'kuye tangkama 'deme: Ye to la ira tangkama. Mang yeli 'ku ningbeu ming: Ta 'duoho i iila, a 'wuno i minga.

5Ta 'duohi i iila a 'wuno i minga sagbani luong. Ta wa yera tangkang yeliyaga a ba 'wono yela.

6'Bojung 'duohibu ba 'yire sa'muni bii ngmintongkpieri bii sa'mungduri seng.

7Naangmini la saringmaara. Unang mang 'sigihi kanga, a che la 'duohi kanga.

8'bojung 'bonsuo Nye Ba Tari Boohoo Daana 'nung ka a waing muo, bang jeraa lang taa sung. U buoraang baha. Pielaang la, chime ningbee jaa na 'nyung a ti lang ning a sagiha.

9Che maang yeng, n na yeliye a yela a gara wagiri jaa. N na 'yiengye 'pugibu 'yieme a 'ku Jeekob Naangmini ni.

© 2009 Bibles International.

10N na kauhiye ningbee iila jaa. Che ningsuunhi iila na 'duohing.

Psalm 76

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu ning 'ngmie 'yieme bungngmirihi. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. Yienii la. Ba bangye Naangmini 'Juuda 'puong. U 'yuori iye kpong Iisiriel 'puong.

2U tent ming Nye 'See-lem 'puong, ka u kpejie 'bi Zaiyong 'puong.

3'Beng ung kauhi tang'piime ang nyigiha, bunglegiraa aning ta'kobi aning taanhuu jauri buunhu. 'Siila

4I chaangyeng aning chaanii, a tari nachiilung yaga a gaa tangkpong ang tari bungnyogirihi.

5Daba ang tari nyau buunhu bang ngmi che 'ohi. Ba 'gbihiye ba gbiengbaahaa. A gandaba bung'yeni jaa kung tuong lagi u 'nu.

6'Oo Jeekob Naangmini, ka inang wa 'miing, yohu aning cheeriet jaa mang 'gbihiye 'kuung gbieng.

7Ina, i minga bang na jora. Ka i 'suuring wa 'ihi baahi ning'buong na tuong ahi i seng.

8I iyeng bang 'wong saree ngmaabu a 'yi arijenang. Ka 'teng-gbani daang jora dabieng a i siriti.

9Sanga ni Naangmini ang 'ihi ka u ngmaa saree a die banani jaa bang dogiha 'teng-gbaning ni la bila. 'Siila

10Siringminga ninsaalaa 'su-kpiengaa na 'pugiing. A 'su-kpiengaa ni ang chehi ni ing na di 'le i sieng.

11'Di nosani 'ku Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, a paaluu. Veng ka banani ang pieluu waaning 'kuubuhi a wa 'ku unani ang sigining ka ba fora.

12U na ngmaaye paalikaariba tangkama siihi. U iye dabieng yaga jaa a 'ku 'teng-gbani na'mine.

Psalm 77

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. A 'ku Jediutang. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. N 'kong 'kuye Naangmini ka u sungma. N 'kong 'kuye Naangmini ung 'womaa.

2Daari jaa mang wa 'bi tuora 'puong, n mang boye Daana. 'Ji-suorii sanga n lagiye n 'nu a ba diu 'bing. N 'suhu jaanhiye mugilibu.

3N tiehiye Naangmini yela ka n 'suhu danginima. Mang ngmi fasani ka n 'suhu saang. 'Siila

4I nyogiye n 'ningbi-gbama ang ba pagira. N 'suhu dangye yaga, mang kung la tuong yeli yela.

© 2009 Bibles International.

5N daang jeriye beri ang pari, a jeri 'yuomo ang pan sanga jaa yela.

6Mang tiehi n ji-suorii sanga 'yienii, n ngmiraye fasama n 'sikiring. Ka n 'suhu piehi yela 'ningbi-jieng.

7Daana na jaanhiting a gara wagiri jaa bi? U kung la 'wuli u nungbu jaa bi?

8U nungbu ang ba baaha ngmaayeng a gara wagiri jaa bi? U kung paali u nuori a gara wagiri jaa bi?

9Naangmini 'yiinhiyeng ka u i bunye bi? U nyogiye u hinihung ang i boin a tari u 'suuri 'puong bi? 'Siila

10Mang yeli: N 'pu-saang la nga, ka Saa'ju-baahaa Daana 'nuduri ni tegiyeng.

11N na tiehiye Ba Tari Baahaa Daana tuma yela. Pielaang, n na tiehiye i sangkong'koruu tungkanaama ni.

12N na ngmiye fasama i tuma jaa yela. N na yeliye i tungtunihi yela.

13'Oo Naangmini, i sori pegiyeng. Ngmingbuong i kpong a sing ti Naangmini?

14Ina la Naangmini ni ang tuna tungkanaama. I 'wuliye i fanga a niba 'puong.

15I daang yeudieye i niba aning i kpangkpani kpiengu. Jeekob aning 'Joosef bi-daba la bila. 'Siila

16A kuonhi nyiing, 'oo Naangmini. A kuonhi nyiing a 'wuliho. A jijulinhi ming daang jigiheng.

17A savaala kiriye kuong, ka sagbama gong goma. I 'piime ming da yo nyigihang.

18I saa tahingbu goma daang biye sa'kulingkuulee 'puong. Saa nyigihibu daang chaangye a dunee jaa. A 'teng-gbani daang jigihiyeng a 'miing.

19I sori daang 'biye mangkpong 'puong. Ka i so'biri daang bi a konbera 'puong. I gbeneurihi daang ba jeng.

20I daang dieniye i niba 'yie a'wo piihi, a 'tuuro 'Moosis aning Eerong 'nuuhing.

Psalm 78

1Fasani ngmiibu ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Oo n niba, ye 'wong n begu. Ye begi ye 'tobo 'ku n nuori yeli'bie.

2N na 'yuoye n nuori a yeli 'lugu sinnii. N na yeliye yela ang sogili a 'yi sang'konkoruu jaang.

3A iye yela ting 'wong a bang. A iye yela ti nabaali'mine ang yeli 'kuti.

4Ti kung sogilaa ba 'biihi seng. Ti na yeliye Ba Tari Baahaa Daana 'pugibu yela 'ku jemani ang tohi, a yeli u fanga aning a tungsiela ung tong yela.

© 2009 Bibles International.

5'Bojung u bingye 'sieree Jeekob ingang, a 'bing begu 'ku Iisiriel. Una ung daang 'ku ti nabaali'mine ka ba veng ka ba biihi bamaa.

6Ka jemani nga ang na tohi bamaa. 'Biihi bang nang na dogi na bamaang. Ka ba ming 'ihi a yeli 'ku ba biihi.

7Ka ba di ba tamaa ing Naangmini ingang, a ta 'yiinhi Naangmini tuma, che 'tuuro u no'kurihi.

8Ka ba ta 'woning ba nabaali'mine, jemani ang daang ba 'wono yela a i taawai dieriba. Ba daang iye jemani nga ang ba i ka ba 'sikiri 'tori, a ba i limaniye 'ku Naangmini.

9'Iifiriam 'biihi daang tariye jauri buunhu aning tama, che ba daang leuye 'puori a taanhuu daari.

10Ba daang ba 'tu Naangmini 'layiri ni. Ba daang jaanhiyeng ka ba 'chene u begu ni 'puong.

11Ba daang 'yiinhiye tuma sing tung, aning u tungsiela sing daang 'wulibo.

12U daang tungye tungkanaama ba ba'mine 'ningbiring. U tumaang 'Iijipiti 'puong, 'Zoowang 'gbendige ning.

13U daang 'poye a mangkpong a dieniba 'yie a ti 'yi. U daang vengyeng ka kuong ahi a'wo daangguoni.

14U daang dienibang 'yie ming aning a savaalii ngminaa sanga. Ung daang dieniba 'yie aning buung chaanii a 'yienguu jaa waana ji-nyaari.

15U daang ngmahiye piihi ang bi mopiri 'puong. U 'kubong kuong ang i jemaa a'wo mama.

16U daang iyeng ka konbobilii 'yi 'pie ingang, a veng ka kuong 'puoro 'sigire a'wo konboori.

17Che bang daang maaling tung beu u ingang. Ba daang maaling dieye taawai Saaju-baahaa Daana ingang a mopiri puong.

18Bang daang 'pigihi Naangmini ba 'sikieng a 'tuuro bang suhi ba dingu siimaa.

19Mm, bang yeli yela kpe Naangmini ingang a yeli: Naangmini na tuong 'kuting siimaa ning 'teebul a mopiri nga 'puong?

20Nye, u daang ngmiye a 'pie, ka kuong teura 'yire, ka konbobilii 'puo ti long. Che u na tuong 'kuting paanuu ming? U na tuong 'kuye u niba neni?

21Bila 'jung sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang wa 'wong ba yeliyaga, ka u 'suuri 'ihi gaga. Ka "buung daang dang Jeekob ingang. U 'suuri daang 'ihiye Iisiriel ingang.

22'Bojung ba daang ba sagi Naangmini. Ba daang ba deli u 'chihiltmg.

23Che sing daang 'ku a savaala ang bi saajung nuori. Ung daang 'yuohi arijena 'di-noe,

© 2009 Bibles International.

24a waaning maana a 'yi sagbani a'wo saa ka a niba 'di. Ung daang 'kubo arijena paanuu.

25Ninsaaliba daang 'diye malikihi siimaa. Ung daang kubo siimaa bila bang na bang 'di tigi.

26U daang iyeng ka sa'muni seseu daara sagbaning. A 'tuuro u kpiengung ung daang waaning seseu ang 'yi sa'mungduri seng.

27Ung daang waaning neni ming ang 'yi sagbama ‘lerea'wo saa. A daang ‘leyeba ingang a'wo tani. Ka mobung-egirihi ang tari kpangkpama daang wa 'bibe a'wo biihee ang bi mani nuoring.

28Ung i ang wa 'le ba tentihi kpaahijiihi ning, a ngmaa 'gili ba kpe'jiihi.

29A niba daang ooyeng a tigi gaga jaa, 'bojung u daang 'kubong ba buobu.

30U daang ba mongba ba dingu. Che sanga ni a siimaa ang da nang bi ba noeng,

31ka Naangmini 'su-kpiengaa daang wa ba ingang a wa ku ba jaa 'puo ningkpienhi 'mine. Ung daang ku Iisiriel 'bi-pola.

32Anaa jaa che bang da nang tuna beu, a ba sagi u tungsiela ni.

33Bila 'jung ung daang nyuong ba 'beri kpalihtmg 'puong, a nyuong ba 'yuomo dabieng 'puong.

34Sanga ni Naangmini ang da mang kuba ni, ba da mang boung. Ba da mang leung a bo Naangmini 'ningbi-jieng.

35'Beng la bang da mang leu tiehi ka Naangmini la ba 'pie, ka Saa'ju-baahaa Naangmini ni la ba yeudiera.

36Che bang da mang di kokonoo yeli yela 'kuu, a ngmaara 'girii 'kuruu aning ba jinti.

37'Bojung ba 'sikie daang ba nyoguu kpiengaa. Ba daang ba i limaniye a 'ku u layiri.

38Che una ang paali aning nimboo 'jung, ung daang pogi ba beu kubo a ba saangba. Yeliminga, wagiri jemaa puong ung da mang leuhi u 'suuri bahi. U ba mang veng ka u 'suuri jaa 'ihi.

39'Bojung u da mang leu tiehing ka ba ba i bung jaa ka inggbani naani. U mang leu tiehing ka ba iye vuunhung ang para gara a ba leura waana.

40Nye bila ni bang da mang diera taawai u ingang pahii pahii a mopiri 'puong, a saana u puo a 'biihee 'tenge ning.

41Mm, 'buyi 'buyi bang da mang danna Naangmini 'suuri. Bang mang figi Unani ang pegi'yi Iisirieling ni.

42Ba da ba mang tiehi u kpiengu ni yela. Ba da ba mang tiehi a daari ni ung daang yeudieba 'yi niba ang dogihiba 'nuuhing ni.

© 2009 Bibles International.

43Ba daang ba tiehi a daari ni ung 'wuli u tungkanaama 'Iijipiti 'puong, a 'wuli u tungsiela 'Zoowang 'gbendigeng ni.

44Ba daang ba tiehi sanga ni ung leuhi 'Iijipiti niba konboori aning ba konbo'bilii ang i j iing bang daang ba tuong 'nyu a kuong.

45Ung daang bahi juohi ang tan jelung ang wa ooba. Ung daang la veng ka loonhi ming saangba gaga jaa.

46Ung daang di ba bungkuorihi ming 'ku paanhi, a di ba tuma tona 'ku 'sobo.

47Ung daang di sa'kubie saang ba 'girep ngmiela, a di sakubimihenihe saang ba gbalaa daari.

48Ung daang di ba 'nii ku sa'kubie, a di ba 'duunhi 'ku saa nyigihibu.

49Ung daang di u 'suuri ang i too, u 'su-kpiengaa, u 'su-tuluu aning ngmiehibu a dogili ba ingang. U daang iye bila a 'tuuro ung tong nyuongbu malikihi ba 'puo.

50U daang 'yuoye son a 'ku u 'suuri. U daang ba veng bang 'yi kuuming. Che u daang diye ba 'nyivoe ku 'baleu.

51U daang kuye 'Iijipiti 'bi-fora jaa. Bana daang la ba fora kpiengu Haam tentihi ni 'puong.

52Che u daang iyeng ka u niba 'yi gara a'wo pi'sugu. U daang dienibang 'yie a mopiri 'puong a'wo piihi.

53U daang dienibang 'yie bang i 'chihi, ka ba to fora dabieng. Che ka a mani daang 'di ba domihi.

54Ung daang waaniba u paalipegi'yiruu toribogu. U daang waanibang a tangkpong ni u 'nuduri ang bo ni.

55U daang kariye paalihi ang 'yi ba 'ningbi-tooring, a maahi ba 'teng-gbani a 'po 'kubo ung i cheng. Ung daang i ka Iisiriel buura kpiera ba tentihi 'puong.

56Che bang daang 'pigihi Naangmini, a di taawai 'tuohi Saa'ju-baahaa Naangmini. Ba daang ba 'tuuro u yelibinnihi

57Bang daang leu 'puori a ira yela limangkong 'puong a'wo ba ba'mine. Ba daang ba i delibu, a'wo taanhuu ang ba kpari sung.

58Bang daang dang u 'suuri yaga aning ba jiduorihi. Bang veng ka 'nyuuri kpeu sung aning ba bagipehinihi.

59Sanga ni Naangmini ang daang wa 'wong a yela, ka u 'suuri daang 'ihi yaga jaa. Ung daang leu jaanhi Iisiriel bahi.

60Ung daang jaanhi a tenti'deu ni ang bi Sai'long ni bahi, a tent ni ung ba ninsaaliba 'puong ni.

61Ung daang veng bang jaunyogi u fanga, a di u girima ing u domihi 'nuuhing.

© 2009 Bibles International.

62Ung daang di u niba ming 'ku ta'kobi. U 'suuri daang 'ihiye yaga jaa u cheng ingang.

63'Buung daang 'diye ba bi-pola. Ba pogisarihi daang ba tan siri'kuli 'yieme.

64Bang daang ku ba Ngming'puohi 'yi-dieriba aning ta'kobi. Ba pogikoba daang ba tuong 'kong.

65'Beng la ka Daana daang 'ihi a'wo nie ang 'yuo gbieming. U daang 'ihiyeng a'wo daukpiengaa waing ang bugi ung wa 'yuo.

66U daang ngmiye u domihi gaaning 'puori. U daang ingbang 'vii ang ba baaha 'puong.

67Ung daang jaanhi 'Joosef tent paahi yela nga jaa ingang. U daang ba lugi lifiriam buurii ni.

68Che u daang 'lugiye 'Juuda buurii. U daang lugiye Zaiyong Tangkpong ni ung nung ni.

69U daang meye u ji-pegi'yiruu a'wo 'jiihi ang 'do yaga. U meung a'wo 'teng-gbani ung bing a gara wagiri jaa.

70U daang 'lugiye 'Deevid u tungtuna ming a 'ihuu 'yi pi'sugu 'puong.

71Ung daang 'ihuu pinyaahi ang tan 'biihi chiingbung a waaning ka u wa chiina u niba Jeekob, a wa chiina u cheng Iisiriel.

72Bila ka Deevid daang chiingba aning 'sikiritoruu. U daang dienibang 'yie aning bangtaribu 'nuuhi.

Psalm 79

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Oo Naangmini, a paalihi jau kpeye i cheng 'puo. Ba degiye i Ngmingpuohi 'de-pegi'yiruu. Ba iyeng ka Jeruuselem leu tang'bi-ngmaaha ang 'duo 'duo.

2Ba diye i tungtuniba inggbama 'ku sagbani nobilii ang i siimaa. Ba diye i ningpegi'yiribe inggbama 'ku 'teng-gbani mo'duunhi.

3Ba 'kiriye ba jiing a'wo kuong a 'gili Jeruuselem jaa. Nie jaa daang 'chibe a na 'ung a 'kuunhi.

4Ti leuye nyaaba niba a 'ku ti kpieringtaa, a i bunchelaaruu aning bung bang ira sie a 'ku banani ang ngmaa 'giliti.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala ang na kauhi sing? I 'suuri na 'ihing a gara bi? I 'nyuuri na 'direng a'wo Inning bi?

6'Kiri i 'su-kpiengaa waahi paalihi ang ba bamii, a waahi naalunhi ni ang ba buona i 'yuori.

7'Bojung ba voliye Jeekob. Ba saangye u kpejie.

© 2009 Bibles International.

8Ta wa tieha ti nabaali'mine yeliba'torihi ni inniti. Veng ka i hinihung ang i boin wa ti seng 'wieng. 'Bojung ba iyeng ting 'le ningbaalung 'puong.

9Ti 'chihilung Naangmini 'woi, sungti i 'yuori girima 'jung. Dieti ti yelibeu ni 'jung, a pogi ti yelibee ni i 'yuori 'jung.

10Wala 'jung ka a paalihi na yeli: 'Yening ka ba Naangmini 'be? Veng ka a paalihi bang ti 'ningbiring ka i naariye i tungtuniba jiing ang 'kiri ni sani.

11Veng ka pagiriba pengbu wa i seng. A 'tuuro i kpiengkpong ingang die banani bang 'lugi bing ka ba ku ni.

12'Oo Daana, leuhi nyaaba ni ti kpieringtaa ang nyabii ni dogili ba ingang gberi buyo'poin.

13Bila ka tinuu, i niba, i mopora piihi ni na 'puohii barika a gara wagiri jaang. Ti na mang 'wuliye i 'pugibu a 'yi jemani a gara u to.

Psalm 80

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Ye 'yiemuu a'wo jengjeng'mule. 'Eesaf 'sieree la. Pugibu 'yienii la. 'Oo Iisiriel chiina, begi i 'toorii. Ina ang diening 'Joosef 'yie a'wo pi'sugu, Ma ang 'jing na'kogong a cheribihi kpachagang, veng ka i chaanii chaang.

2Veng ka u chaang 'Iifiriam, Beenjaming aning Manaase 'ningbi-tooring. Veng ka i kpiengu 'yuo a wa dieti.

3'Oo Naangmini, maaliti ahi. Veng ka i 'ningbisogo chaangti a iti 'chihi.

4'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, wala ka i 'suuri na 'ihi i niba 'puoho ingang kauhi sing?

5I iyeng ka ningtong leu ba siimaa, a 'kubo ningtong yaga jaa bang 'nyu.

6I iyeng ting leu jauri 'deme a ku ti kpieringtaa. I iyeng ka ti domihi laariti.

7'Oo bungnaangjemaa Naangmini, leu maaliti ahi. Veng ka i 'ningbisogo chaangti a iti 'chihi.

8I 'yiningye 'girep ngmielii lijipiti waaning. I kariye a paalihi bahi a che seluu.

9I maaliye 'jie kuu, a i ka u nyaga kpe 'tenge, ung paali a paaluu jaa.

10U 'kalinchiu da pagiye a taanhi, ka u da'nuuhi pagi 'siid-er dabera.

11U tieye u da'nuuhi ang gaa a mani, ka u 'nuuhi ming teu gaa ti to a konboo.

12Wala la ing ngmahi u daangguoma, ka nie jaa ang wa para mang tuong kpeha u ngmama?

13'Doo ang 'yire kongkori mang obuung. Ka moo 'duunhi diu leu a mo-oorihi.

14Ti suhii, 'oo bungnaangjemaa Naangmini, leu wa. Leu kaa a 'yi sagbaning a nye, a kaa i 'girep ngmielii nga jieng.

© 2009 Bibles International.

15Leu kaa a 'girep yoo ni i 'nuduri ang seli ni, aning 'bi-dau ni ing ing fanga i mingang ni.

16Ba nyugiye i 'girep ngmielii ni. Ba ngmaaguung loo. A 'tuuro i 'miingbung bang 'kpi.

17Veng ka i nu dogili dau nga ang bi i 'nuduring nga, a ninsaalaa bi-dau ni ing ing kpiengu i mingang ni.

18Bila ting kung leu 'yi i seng. La nyagihiti ka ti buong i 'yuori.

19Maaliti ahi, 'oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini. Veng ka i 'ningbisogo chaangti a iti 'chihi.

Psalm 81

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu ning bungngmiruu ang 'yi Gaat. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Yieng yaga jaa a 'ku Naangmini ti fanga. 'Cheehi nyengka 'cheehibu 'ku Jeekob Naangmini.

2Ngmira 'yieme, a ngmira sinsaka. Ngmira 'koni aning 'gooji.

3Ngmi biengkoni a 'chiu-paalaa wagiring, aning 'chiu-paalii pielaa wagiring aning ti siingkpong 'diibu daari.

4'Bojung ngaang iye yeli'tuuruu a 'ku Iisiriel, a i Jeekob Naangmini ni begu.

5U 'bimuung ung i 'sieree 'Joosef ingang. U iye bila sanga ni tmg 'tu 'lijipiti paaluu jaa ti 'yi ni. 'Beng mang 'wong kokori mang ba bang.

6Naangmini yeliyeng: N dogiye a 'tuo-tiinhuu a 'yi u jigang. N 'ihiye u 'nuuhi a 'yi peu 'tuobung.

7I tuora 'puong i buongyeng, mang diegii. N dieye i buola a 'yi saa tahingbu 'gondo jie ning. N 'pigihiing Meeriba kuonhi ning. 'Siila

8N niba 'woi, ye 'wong. N na kpaahiyeng. Iisiriel 'woi, ka inang turi na chelihi 'wong n yeliyaga,

9ngmingsaana jaa kung bi ye 'puong. Ye kung 'churi 'puohi ngmingsaana jaa ming.

10Maang la Ba Tan Baahaa Daana ye Naangmini ang diye 'yining lijipiti paaluung. Haa i nuori yaga, ka n paaluu.

11Che n niba daang ba 'wong n yeliyaga. Iisiriel daang ba 'tu n nuori.

12Bila 'jung mang daang diba lcu ba 'silcirikuongee buobu, ka ba 'chene ba miihi kawanihi 'puong.

13'Oo, a'wo n niba danang 'wong n yeliyaga, a'wo Iisiriel danang 'tuuro n soe.

14N danang tuongye ba domihi. N danang leuhiye n 'nuuhi 'tuohi ba jauringtaa.

© 2009 Bibles International.

15Banani ang ha Ba Tari Baahaa Daana na iye dawari a'wo bang 'sigihi ba miihi 'kuu. Che ba dogihibu na 'biye be a gara wagiri jaa.

16N na lcuing siimaa a 'yi siu ang bi 'pieng. Naangmini danang 'guolibong aning 'wiit jaa 'puo bungsuunhi. N na ing ka ye tigi aning siu ang 'yi 'pie ingang.

Psalm 82

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. Naangmini mang ahiye u langbu 'puong. U mang ngmaaye saree a ngmima 'puong.

2Wala ka ye sarichegu 'diibu na kauhi sing? Wala yeng na 'wuno baalibu a diera kpiera ningbee kauhi sing? 'Siila

3Yeli die ningbaaliba aning 'bi-kpiibihi. 'Di saree ang 'tori ku niba bang dogiha aning niba ang bi hiengbu 'puong.

4Die ningbaaliba aning niba ang bi hiengbu 'puong. Dieba 'yi ningbee 'nuuhing.

5Ba iye babanginiba. Ba 'ningbiri ba 'yuo ming. Ba mang yo 'cheniye sagiluung. A 'teng-gbani 'demuno jaang 'jigihe.

6N yeliyeng: Ye iye ngmima, ye jaa iye Saa'ju-baahaa Daana biihi.

7Che ye na 'kping a'wo ninsaalaa, a 'le a'wo a na'mine kanga.

8'Oo Naangmini, 'ihi ahi a ngmaa a dunee saree, 'bojung i na 'diye a paalihi jaa cheng.

Psalm 83

1'Yienii la. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Eesaf seng la. 'Oo Naangmini, to i siriti bila. Ta tang i nuori. Ta i ligiligi bila.

2'bojung nye, i domihi iriye 'karikaruu, ka banani ang hai ni 'duohi ba 'juri.

3Ba diye dawari kawani i niba ingang. Ba lang buyeng i niba ing mang kaara ingang.

4Ba yeliyeng: Ye wa ka ti ngmaaba bahi ka ba to la i paaluu. Ye wa ka ti ngmaaba bahi ka ba kung la tieha Iisiriel 'yuori yela.

5Haakila bung'yeni bang nyogi. Ba jaa iye bung'yeni ka ba 'tuohii.

6Bana la 'Iidom kpieriba, Iisi'me-el niba, 'Moo-ab niba aningl-leegar niba.

7Bana la 'Giibal niba, Aamong niba, Aamalek niba, Filiisitiya niba a lang ning Taiyer niba.

8Asiiriya niba ming langye ba ingang. Bang sung Loot 'biihi. 'Siila

9Iba a'wo bila ni ing i Miidiyan ni. Iba a'wo bila ni ing i Siisera aning 'Jeebing Kaisong Konbobileng ni.

10Unang daang 'kpi Een 'Door puong ni. Unang daang leu kuolung ku 'tenge ni.

© 2009 Bibles International.

11Veng ka ba ningbera 'woning 'Oo-reb aning 'Ziiyeb. Veng ka ba ningbera jaa 'woning 'Ziiba aning Zalimuuna.

12Banang yeli: Ye veng ka ti di Naangmini 'deri ni ka a leu ti 'suobu.

13'Oo n Naangmini, i ka ba 'woning 'uunhuu ang 'vinne. I ka ba 'woning bungpegiri seseu ang vaara baha.

14A'wo bila ni "buung ang mang 'dire kongkori ni, a'wo bila ni buung-jinti ang mang i ka tangbera nyogi 'buung ni,

15kariba bila aning i saa sesekpiengaa a ingba dabieng aning i saa sesekpong.

16'Oo Ba Tari Baahaa Daana, di 'vii pagi ba 'ninge ka ba bo i 'yuori.

17Veng ka ba 'di 'vii a i chinchang a gara wagiri jaa. Yeliminga, veng ka ba 'di nyaaba a nyuong.

18I bila ka ba bang ka i 'yong 'yuori la Ba Tari Baahaa Daana. I ka ba bang ka ina 'yong la Saa'ju Baahaa Daana donee jaa ingang.

Psalm 84

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu ning bungngmiruu ang 'yi Gaat. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora bi-daba seng la. 'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, nye i kpejiihi ang viela sing bila.

2N 'suhu buorang a 'yiere Ba Tari Baahaa Daana jagihi ni yela. N 'sikiri aning n inggbani 'konong a Naangming'vori ni yela.

3Tiitii gba nyiye 'deu, ka bambalaalaa nye 'togu ka ka u mang jieli u biihi. I sarika 'ihijiihi ning la bila. 'Beng ung na jieli u biihi, 'oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, n Naa aning n Naangmini.

4Nye bama nga ang kpiera i 'deu 'puong ang 'wong noo sing bila. Ba nang na 'pugiriing. 'Siila

5Nye dau nga fanga ang ahi i ingang ang 'wong noo sing bila. U 'sikiring ka Zaiyong soe 'be ni.

6Bang 'chene 'sigire 'Beeka Lohimbo ni, bang iu ung leu kongbulee. A seun wagiring ka saa paaluu aning konngmama.

7Bang tari fanga a maaling tara fanga. Ba kanga jaa na ti ahiye Naangmini 'ningbi-tooring Zaiyong 'puong.

8'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, 'wong n 'puoho. Jeekob Naangmini, begi i 'tuorii. 'Siila

9'Oo Naangmini, nye, ina la ti 'kuri-bunglegiraa. 'Liinhi unani ing buo kpaang waahi ni 'ningbisogo.

© 2009 Bibles International.

10'Bebeyeni i jagihing seuye beri 'tuhu 'jie kangang. Mang i 'di-nokaara n Naangmini 'cluing, anang seu mang kpiera 'pu-too tentihi 'puong.

11'Bojung Ba Tari Baahaa Daana Naangmini iye ngminaa aning kuri-bunglegiraa. Ba Tari Baahaa Daana na 'kuye bunye aning girima. U ba nyora bungsung jaa 'yire bama nga 'cheni ang 'tori seng.

12'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, nie ang delii 'wongye noo.

Psalm 85

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Tugibu 'yienii ang 'yi 'Koora bi-daba seng la. Ba Tari Baahaa Daana, i 'wuliye bunye a ku i paaluu. I leuhiye Jeekob 'yining u ngminyogibu puong.

2I vengye i niba yelibeu 'kubo. I pogiye ba beu jaa. 'Siila

3I leuhiye i 'su-kpiengaa jaa bahi. I leu 'yiye i 'suuri tuluu ingang.

4'Oo ti 'chihihmg Naangmini, leuhiti, a veng ka i pu-saanii ang bi ti ingang baahi.

5I 'suuri na 'biye ti ingang a gara bi? I muo na tagiye i 'suuri ka u to jemanihi jaa bi?

6I kung la nyagihi ti iinhi ka i niba tuong nyengina i ingang bi?

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wuliti i nungbu ang ba baaha, a 'kuti i 'chihilung.

8N na 'wongye yela ni Naangmini, Ba Tari Baahaa Daana, ang na yeli. 'Bonso u na yeliye maahuu yela a ku u niba aning u ningpegi'yiribe. Che to veng ka ba leu kpe jolihung 'puo.

9Pielaang la ka u 'chihilung pieliye bama nga ang joruu, ka girima nye kpiera ti paaluung.

10Nungbu ang ba baaha aning yeliminga wa langye taa. Ka sun'tuubu aning laangfiilung 'kori taa.

11Yeliminga na 'puhi 'yiye 'teng-gbaning, ka sun'tuubu 'bi arijenang a 'liinhe 'tengeng.

12Yeliminga, Ba Tari Baahaa Daana na 'kuye buunhu ang suma, ka ti paaluu bungkuorihi 'ugi.

13Sun'tuubu na dieye u 'yie. U na maaliye sori 'ku u gbeneurihi.

Psalm 86

1'Deevid 'puoho la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, begi i 'tuorii, a die n 'puoho, 'bojung n iye nandaana a hiena.

2'Gu n 'nyivori, bojung n pegi'yiyeng. Ina la n Naangmini. I i tungtuna ang delii 'chihi.

3'Oo Daana, tari hina n ingang, 'bojung n kono 'kuriing a 'yi beeguu gara 'yienguu.

4Veng ka i tungtuna tan nyengka. 'Oo Daana, ina mang 'duohi n 'suhu ku.

© 2009 Bibles International.

5'Bojung ina Daana yela sumang, ing mang i 'siri ka i veng 'ku. I nungbu ang ba baaha iye kpong a 'ku bama jaa ang 'kono kurii.

6'Oo Ba Tari Baahaa Daana, chelihi 'wong n 'puoho, a chelihi n suhibu 'kuori.

7N na buomiing n tuora beung, 'bonso i na dieye n 'puoho.

8A ngmima 'puong kanga jaa ba 'wonii, 'oo Daana. Tuni jaa ming 'chibe a'wo i tuma.

9'Oo Daana, paalihi ni jaa ing maali ni na wang a wa 'puohi Ngmini'puohibu i ningbi-tooring. Ba na 'kuye i 'yuori girima.

10'Bojung i iye kpong, a tuna tungsiela. I 'yong la Naangmini.

11'Wulimo i sori, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. N na 'cheneng i yeliminga 'puong. 'Kumo 'sikiriyeni ka n jora i 'yuori.

12'Oo Daana n Naangmini, n na 'pugiing aning n 'sikiri jaa. N na 'kuye i 'yuori girima a gara wagiri jaa.

13'Bojung i nungbu ang ba baaha iye kpong yaga a 'kumo. I dieye n 'vorihung a 'yi 'Siol 'jijulinhing.

14'Oo Naangmini, niba ang jigiha 'ihiye n ingang. Kpangkpangkpiengu 'deme langye taa ka ba 'ihi n 'nyivori. Ba ba kahinii

15'Oo Daana, che ina la Naangmini ang tari nimboo aning bunye. I 'suuri ba 'ihe 'wieng, ka nungbu ang ba baaha aning yeliminga 'bi i seng yaga jaa.

16Leu wa n seng, tari nungbu ang ba baaha n ingang. Di i fanga ing i tungtuna. I i tungtungpoga 'bi-dau 'chihi.

17'Wulimo suntung 'sieree, ka banani ang hama ni nye bila a 'di 'vii. 'Bojung ina Ba Tari Baahaa Daanang sungma a maa n 'suhu.

Psalm 87

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora bi-daba seng la. 'Yienii la. U 'demtmi 'biye a tangkpong pegi'yirihi 'juring.

2Ba Tari Baahaa Daana nungye Zaiyong 'di-nobera ni a gaa Jeekob kpe'jiihi jaa.

3Yelivieni bang yera i yela, 'oo Naangmini 'yi-kpong. 'Siila

4N na yeliye 'Reehab aning Baabilong yela a 'ku bama nga ang bangma. Nye Filiisitiya, Taiyer, aning Kuus. Ba dogiye nga ni nga 'be. 'Siila

5Yeliminga, ngaang bang na yeli Zaiyong yela: Nga aning nga bang dogi u 'puong. Ka a Saa'ju Baahaa Daana minga maaluu bing.

6Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na seu a paalihi 'yoe ni, u na seung: Ba dogiye nga ni nga beng. 'Siila

7A 'yiengyienibe aning a 'yieng-ngmiriba jaa na yeling: N kon'bulihi jaa Nye i ingang.

© 2009 Bibles International.

Psalm 88

1'Yienii la. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Koora bi-daba seng la. A ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Yiemuu ning wie. Fasani ngmiibu ang 'yi Eezira 'yideenhuu 'Hiiman seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n 'chihiltmg Naangmini, n 'kong 'kuing ngminaa aning 'yienguu.

2Veng ka n puoho wa i 'ningbi-toori. Begi i 'tuorii 'ku n kuori.

3N 'suhu payeng aning tuora, ka n nyivori tura tara 'Siol.

4Ba sorimang paahi bama nga ang 'sigire gara bogu ingang. N 'woniye dau ang ba tan fanga.

5Ba 'ihimeng bahi mang 'bi kpiinhi 'puong, a 'woning niba bang ku ang jeng ba kau'bieng. Ba yela ing ba la tieha, bang ngmaa 'yi i 'nu kaabung ni.

6I dimang ing bogu ang i 'julingu gaa a jaa 'puong. I dimang ing 'ji-sagiluung aning jijulinhing.

7I 'su-kpiengaa 'juliye n ingang. I diye i kongngmie jaa dogihima. 'Siila

8I diye n jomiihi 'yi n seng. Ing veng mang leu bungnyohuu ba seng. Ba larimang ing, mang kung tuong 'yi.

9N 'ningbie ba nyira sung dogee 'jung. Ba Tari Baahaa Daana, n buomiing 'beu jaa. N tieye n 'nuuhi 'kui.

10I na tungye i tungsiela 'ku kpiinhi bi? Kpiinhing muo na 'ihi a pugii bi? 'Siila

11I na 'wuliye i nungbu ang ba baaha kau'biring bi? Bii i na 'wuliye i limanpaalii nyuongbu 'tengeng?

12Ba na bangye i tungsiela sagiluu 'puong bi? Bii i na 'wuliye i suretuubu 'jieng tiehibu ang 'chibe?

13Che ina mang mang 'kono 'kuro, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. N 'puoho mang waanaye i seng 'beeguu.

14Ba Tari Baahaa Daana, walang 'so ing jaanhi n 'suhu? Wala ing leuhi i kpaari togilima?

15N 'biye dogee puong, a pieli kuung a 'yi n polihung jaang. I dabienhi dogiliye n ingang. N ba bang bila ni jaa mang na i.

16I 'su-kpiengaa wa 'gaalimang. I dabienhi saangmang bahi.

17A wa 'gilimeng a'wo kuong a 'yi 'beeguu gara 'yienguu. A laanhi wayeng a wa pogi n jaa.

18I diye nungina aning jominga bang 'yi n seng. N banginiba 'woniye sagiluu 'kumo.

Psalm 89

© 2009 Bibles International.

1Fasani ngmiibu ang 'yi Eezira 'yideenhuu Mang seng la. N na 'yiengye Ba Tari Baahaa Daana nungbu ang ba baaha yela wagiri jaang. N na diye n nuori a veng ka ba bang i limanihung jemanihi jaa 'puong.

2'bojung n yeliyeng: I nungbu ang ba baaha ahiyeng a gara wagiri jaa. I na 'bingye i limanihung arijena minga 'puong.

3N 'bingye 'layiri ning n ning'lugiruu. N po 'kuye 'Deevid, n tungtuna:

4N na 'bingye i buurii a gara wagiri jaa. N na meye i na'kogo ka u ahi a 'yi jemani a gara u to. 'Siila.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, sagbama na 'pugiye i tungsiela. Ba na 'pugiye i limanihung ming a ningpegi'yiribe langbung.

6Ningbuong 'bi arijenang bang na di maahi ning Ba Tari Baahaa Daana? Ningbuong 'bi gandaba 'biihi 'puong a na bang maahi Ba Tari Baahaa Daana?

7U iye Naangmini ang sigining joo gaga jaa a ningpegi'yiribe langbung. U iye nomaa 'gaalii 'ku banani ang ngmaa 'giluu.

8'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, ning'buong tari kpiengu a'wo ina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana? I limanpaalii ming ngmaa 'giliing.

9Inang tan a mangkpong dangbu kpiengu. Ka u kong'ngmieng wa 'ihi, inang mang i ang leu i siriti.

10Inang ngmahi Reehab ung i a'wo nie bang ku. I diye i 'nu kpiengu yaari i domihi.

11Sagbama iye i 'suobu. 'Teng-gbani ming iye i 'suobu. Donee aning bungjaa ang bi u 'puong, inang 'bim-aa.

12Inang naang sa'mung-goo aning sa'mungduri. 'Tee-ber aning Huurimong nyenginang i 'yuoring.

13I kpangkpani kpiengu iye kpong. I 'nu tariye kpiengu. I 'nuduri 'duohiye gaga jaa.

14Sun'tuubu aning yeliminga saree la i nakogo 'mtmi. Nungbu ang ba baaha aning yeliminga mang dieye i 'yie.

15Nye banani ang bang a nyengka goma ang 'wong noo sing bila. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ba mang 'cheming i 'ningbisogo chaanii 'puong.

16I 'yuoring bang mang nyenging a 'yi 'beeguu gara 'yienguu. I sun'tuubung bang nye 'duohibu.

17Ina la ba fanga girima. I buoye 'puong ka ti iilii nye 'duohibu.

18'Bojung ti kuri-btmglegiraa iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Ti naa iye Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni 'suobu.

19'Beng la ing yeli yela nyiibu 'puong a 'ku i limaniye daana a yeli: N diye sungbu 'ku nie ang i gandau. N 'duohiye bi-polii ang 'yi a niba 'puong.

© 2009 Bibles International.

20N nyiye Deevid, n tungtuna. N buoye n kpangpegi'yiruu a sou.

21Nie n 'nu ang na ahining la bila. N kpangkpani ming na imuung kpiengu.

22A doma kung beruu nyogi. Ningbeu bi-dau kung dogihuu.

23N na ngmiye u jaurintaa loo u 'ningbi-tooring. N na 'kuye bama ang hau tuorihi.

24Che n limaniye aning n nungbu ang ba baaha na 'biye u seng. N 'yuoring ka u iilii na 'do.

25N na diye u 'nu Bing a mangkpong 'jung. N na diye u 'nuduri bing a konbobera 'juring.

26U na 'kong 'kumong: Ina la n ba, n Naangmini aning n 'chihilung 'pie.

27N ming na veming ka u i bi-fora. N na veming ka u 'do goo 'teng-gbani na'mine jaa.

28N na taruung n nungbu ang ba baaha 'puong a gara wagiri jaa. N 'layiri na ahing kpiengaa anuu.

29N na veming ka u buurii ming ahi a gara wagiri jaa. U na'kogo na ahing a'wo arijena 'beri.

30A'mineng u biihi na jaanhiye n begu, a kung 'chene n 'wulibu soeng.

31A'mineng ba na diye n yelibinnihi foo a kung 'tuuro n no'kurihi.

32'Beng la mang na 'tuohi ba begu saangbu aning dau, a 'tuohi ba yelibee aning fiebibu.

33Anaa jaa, n kung 'ihi n nungbu ang ba tari boohoo i seng kpeleng kpeleng, bii a veng ka n limanihung 'le.

34N kung saang n layiri, bii a leuhi yela ang 'yi n nuoring.

35N daang poye n pegi'yiibu. N kung ngma 'girii 'ku 'Deevid.

36U buurii na ahing a gara wagiri jaa. U na'kogo na ahing a'wo ngminaa n 'ningbi-tooring.

37U na ahing a gara wagiri jaa a'wo 'chiu, a i a'wo yeliminga 'sieridire sagbaning. 'Siila

38Che i kari bahing a jaanhi bahi. I 'suuri 'ihiye nie ing buo kpaang so ingang.

39I vengyeng ka i tungtuna layiri i kpali. I saangye u naalting jupiluu aning ing diu loo 'tengeng.

40I ngmahiye u daangguoma ang 'giluu. I saangye u ji-kpienhi.

41Banani jaa ang wa para mang 'ohiye u buunhu. U iye nie ang 'di nyaaba u kpieringtaa 'puong.

42I 'duohiye u domihi 'nuduri. I vengyeng ka u domihi jaa nyenging.

© 2009 Bibles International.

43I leuhiye u 'takobi nuori, a ba nyoguu tari a jauri 'puong.

44I iyeng ka u girima baahi. I diye u na'kogo loo 'tengeng.

45I ngmaaye u polihung 'beri bahi. I iyeng ka 'vii poguu. 'Siila

46Ba Tari Baahaa Daana, wala ang na kauhi sing? I na sogiliye i minga a gara wagiri jaa bi? I 'su-kpiengaa na 'direng a'wo 'buung bi?

47Tiehi bila ni n wagiri ang i giraa sing. Nye ing maali ninsaaliba 'biihi jaa kpali kpali bila.

48'Ningbuong tari 'nyivori a kung 'kpi? U na tuong dieye u minga 'yi 'kuung kpiengung bi? 'Siila

49Daana, ka 'yening ka i sang'kongkoruu nungbu ang ba baaha ni 'be? Una ing daang po 'ku 'Deevid limanihung 'puong ni?

50Daana, tiehi i tungtuniba nyaaba ni yela. Tiehi bila ni mang 'tuo a ningjemaa jaa nyaaba.

51A nyaaba nga ka i domihi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a nyaaba nga bang di nyaabi nie ni ing buo kpaang so ni gbe'chenihi.

52Pegiri 'bi Ba Tari Baahaa Daana seng a gara wagiri jaa. Ami. Ami.

Psalm 90

1Naangmini nie 'Moosis 'puoho la. Ba Tari Boohoo Daana, inang i ti kpe'jie jemanihi jaa 'puong.

2Sanga ni ing da nang ba bahi tangbera ni, che i iye Naangmini. Sanga ing da nang ba naang 'teng-gbani aning dunee ni, che i iye Naangmini. 'Haali a 'yi wagiri ang ba tari baahaa a gara wagiri ang ba tari baahaa, i iye Naangmini.

3Inang mang leuhi ninsaalaa ung leu tani a yeli: Ye leu gaa, yena ninsaaliba 'biihi.

4'Yuomo 'tuhu i seng iyeng a'wo jaaming ka unang wa pari, a i a'wo 'yienguu kaabu wagirihi ni kanga.

5Inang mang haaliba gaaning, bang mang 'woning gbieng bang 'gbihi. 'Beeguu sanga ba mang 'woniye mopora.

6'Beeguu ba mang 'iheng 'wieng. 'Ji-suorii ba mang juoling a leu 'ko.

7I 'suuri 'diting. Ti 'Nye dabieng 'puong i 'su-kpiengaa 'jung.

8I diye ti yeliba'torihi 'bing i 'ningbi-tooring, a di ti 'gondo yelibee bing i 'ningbisogo chaaniing.

9Ti beri jaa pan gaang i 'su-kpiengaa 'puong. Ti baahiye ti 'yuomo a'wo vuunhibu.

© 2009 Bibles International.

10Ti 'nyivori beri iye 'yuomo lijaata aning pie. Che ka kpiengung bibe, a na taye lijaanaahi, che a suunhi jaa la tungkpienhi aning tuora 'yong, 'bojung a mang wa pan gaang 'wieng, ting egi gaa.

11Ning'buong bang i 'suuri kpiengu singbu? A'wo bila ni i 'su-kpiengaa ang i kpong sing, bila ka joo ang sigihii sing.

12A'jung 'wuliti ka ti bang ti 'beri jeribu, ka ti nye 'bing ti 'sikiri a 'ku yeng.

13Leu wa, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Wala ang na kauhi sing? Jo nimboo i tungtuniba ingang.

14Paali ti 'suhu aning i nungbu ang ba baaha 'beeguu 'pipi, ka ti tuong nyenging a tan 'pu-peli ti 'beri jaa 'puong.

15Veng ka ti 'puuhi peli a sing 'beri ing dogihiti, aning 'yuomo ning ting nye beu.

16Veng ka i tuma 'yi gbanggbali ku i tungtuniba, ka i girima 'yuo 'ku ba 'biihi.

17Veng ka Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini mmgbu 'bi ti ingang. Veng ka ti 'nuuhi tuma ahi 'kuti. Mm, i ka ti 'nuuhi tuma ahi.

Psalm 91

1Nie ang kpiera Saa'ju Baahaa Daana 'gondo 'jieng na peenhiye Kpiengu Jaa Daana kalin'chiung.

2Ngaang mang na yeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana: Ina la n lilijie aning n 'ji-kpiengaa. Ina la n Naangmini. Ina mang na deli.

3Pielaang, u na iing 'chihi a 'yi nangkpaana chebang, a ii 'chihi 'baleu ang nyuona ingang.

4U na pagiing aning u kooni. U kpankpama luong ing na nye 'lilijie. U yeliminga na iye i kuri-bunlegiraa aning i 'bigiraa.

5I kung jo dabieng 'yienguu dabiengkpong ni yela, bii a 'piing ni bang teu ngminaa sanga ni yela.

6I kung jo 'baleu ni ang 'chene sagiluung ni dabieng, bii saangbu ni ang saana ngmintong'tori wagiring ni.

7A'mineng 'tuhi na 'leng i 'lombori kangang, ka 'tuhu 'pie 'le i 'nuduri seng, che u kung pielii.

8I 'ningbie 'yoming na 'liinhi a nye ningbeu sanyeu.

9'Bojung i diye Ba Tari Baahaa Daana, unang i n lilijie ni, I diye a Saa'ju Baahaa Daana ni ung i i kpe'jie.

10A 'jung beu jaa kung wa i seng. 'Baleu jaa ming kung wa pieli i kpe'jie.

11'Bojung u na 'kuye u malikihi nuori i yela, ka a kaara i 'jieng i yelitarihi jaang.

© 2009 Bibles International.

12A na seuhiing ning a 'nuuhi, ka i to wa di i gberi ngmira 'kuuriing.

13I na mang neuye 'gbegini aning kataa. 'Gbeging-polii aning waahuu ing na mang neu aning i gbee.

14Ung di u nungbu ing n ingang 'jung, n na iung 'chihi. N na 'duohutmg, 'bojung u bangye n 'yuori.

15U na buongmang ka n sagi. N na 'biye u seng tuora 'puong. N na itmg 'chihi a 'kuu nanihung.

16N na 'kuung 'nyivo-yogu ka u 'ningbiri pa, ka n 'wuluu n 'chihilung.

Psalm 92

1'Pugibu 'yienii la. Peenhibu daari 'yienii la. A iye sung ka ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana barika. A iye sung ka ti 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku i 'yuori, 'oo Saa'ju Baahaa Daana.

2A iye sung ka ti 'wuli i nungbu ang ba baaha beeguu, a 'wuli i limanihung 'yienguu jaa.

3A iye sung ka ti i bila aning 'yieme bungngmiruu ang tari 'ngmibie 'pie, aning 'gooji a langning 'koni ang ngmira 'yieng-noohi.

4'Bojung ina Ba Tari Baahaa Daana 'kumong 'pu-peli a 'tuuro i tumang. N na 'yieming aning nyengka i 'nuuhi tuma 'jung.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nye i tuma ang i nanee sing bila. I 'pu-tieha iye 'julingu yaga.

6Nie ang kong yeng ba mang bang. Joli ming ba mang bang a yeli nga.

7Ka ningbeeng wa 'ihi a'wo moo, ka tungbetuniba jaang wa waha, a iye pielaang ka ba na nyuoming a gara wagiri jaa.

8I 'doyeng. A gara wagiri jaa Ma la Ba Tari Baahaa Daana.

9'Bojung nye, i domihi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, nye, i domihi na nyuoming. Beutuniba jaang na yaari.

10Che i 'duohiye n iilii a'wo monaahuu. I buoye kpangpaani waahima.

11N 'ningbiri ming na nyiye yeli ang pogi n domihi, ka n 'tobo 'wong ningbee ni ang 'ihi 'tuohimo ni yela.

12Sun'tuuro na 'ihing a'wo abe dau. U na baang a'wo Leebanong 'siid-er dau.

13Banani bang seli a'wo daari Ba Tari Baahaa Daana 'deung na bohing ti Naangmini jagihi ni 'puong.

14Ba nang na ngmangye ngmama ba korihung sanga. Ba na nuong a tari vamaaha.

© 2009 Bibles International.

15Bila na 'wuling ka Ba Tari Baahaa Daana 'toriyeng. Una la n 'pie. Beu'tuubu jaa ba 'chi u ingang.

Psalm 93

1Ba Tari Baahaa Daana 'jingye u na'kogong. U booyeng aning nachiilung. Ba Tari Baahaa Daana booyeng. U 'piliye u minga aning fanga. Dunee ahiye kpiengaa a kung tuong la jigihi.

2I na'kogo ahiyeng a 'yi sankongkoruu jaa. I 'biye 'be a 'yi wagiri ang ba tari 'piilee bii baahaa.

3A kontaalihi 'duohiyeng, 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, a kontaalihi 'duohiye a kokori. A kontaalihi mang 'duohiye a kong'ngmie dangbu.

4Ba Tari Baahaa Daana ang 'bi saa'jung tariye kpiengu a gaa kongjemaa dangbu. U tariye kpiengu a gaa mani kong'ngmi-kpienhi.

5I 'sierihi ahiye pielaang. Pegi'yiibu booye i 'deu a gara wagiri jaa, 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 94

1'Oo Naangmini ang 'so sani naabu, Ba Tari Baahaa Daana. 'Oo Naangmini ang 'so sani naabu, veng ka i chaanii chaang.

2'Ihi, 'oo 'teng-gbani Saringmaara. Naa sani niba ang jigiha ingang.

3Ba Tari Baahaa Daana, wala ka ningbee na kauhi sing? Wala ka ningbee na tan tuongbu a kauhi sing?

4Ba mang 'yuohiye ba noe, a yeli yelitoo. Ka tungbetuniba jaa jigiha ba miihi yela.

5Ba mang 'purihiye i niba 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a dogiha i chengbung.

6Ba mang kuuraye a pogikoba aning a saamba, a kuura a 'bi-kpiibihi.

7Che bang mang yeli: Ba Tari Baahaa Daana ba mang nyira. Jeekob Naangmini ni ba bang bila ming.

8Ye jeri yela nye, yena bambugiri ang 'bi a niba 'puong. Yena j olihi ming, rbo sanga yeng na tari yeng?

9Una nga ang maali 'toorii, u kung 'wong bi? Una nga ang maali 'ningbiri, u kung nye bi?

10Una nga ang 'wuno a paalihi 'wuli-kpienhi, u kung 'ku leu maali ahi soring 'wulibu bi? Una nga ang 'wuno ninsaalaa bangbu, u kung bang?

11Ba Tari Baahaa Daana bangye ninsaalaa 'pu-tieha. U bangyeng ka a iye kpala.

12'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nie nga ing 'wuno 'wuli-kpiengaa 'wongye noo. Ing 'wunuu a 'yire i begung.

© 2009 Bibles International.

13'Bojung u na nyiye peenhibu a 'yi tuora Bering a waana bang na ti 'tu ningbee bogu.

14'Bojung Ba Tari Baahaa Daana kung di u niba loo. U kung jaanhi u cheng bahi.

15Che saree 'diibu na la ahiye sun'tuubu ingang. Ka banani jaa 'silcie ang 'tori 'tuuruu.

16Ning'buong na 'ihi 'tuohi a ningbee 'kumo? Ning'buong na 'ihi ahi 'tuohi a tungbetuniba kumo?

17Ka Ba Tari Baahaa Daanang da ba i n sungina, 'wieng ka n 'suhu danang 'bi 'kuung 'ji-siriting.

18Ka maang wa yeli: N gberi sarang. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i nungbu ang ba baaha na mang nyogimang ka n ahi.

19N 'karikaruu jemaa ang 'bi n ingang 'puong, i 'suhu-maahijemaa mang 'kuriye n 'suhu ingmaari.

20Beutuna ang 'jing na'kogong na tuong tariye lang taa yelitarihi anii? Unang binne beutungbu a 'tuuro begu ingang ni?

21Ba laanhiye taa a gaa sun'tuuro 'nyivori ingang, a ngmaa nie ang ba tan paangbu saree a lobuu.

22Che Ba Tari Baahaa Daana la n legiraa. N Naangmini la n 'lilijie 'pie.

23U na diye ba miihi beutungbu dogili ba ingang. U na ngmaabang loo ba miihi beulung 'puong. Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini na ngmaabang 'ihi bahi.

Psalm 95

1'Oo, ye wa ka ti 'yieng ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye veng ka ti gong nyengka goma 'ku ti 'chihilung 'pie ni.

2Ye veng ka ti wa u 'ningbi-toori aning barika 'puoho, a 'yiene nyengka aning 'pugibu 'yieme 'kuruu.

3'bojung Ba Tari Baahaa Daana la Naangmingkpong. Unang i Nakpong a gaa ngmima jaa.

4U 'mmg la ka 'teng-gbani jijulinhi be. A taanhi 'jiduorihi ming iye u 'suobu.

5Mangkpong iye u 'suobu. Unang maaluu. U 'nuuhing maali 'teng-gbani 'jikuongee ming.

6'Oo, ye wa, ye veng ka ti puohi a 'le 'pu 'tengeng. Ye veng ka ti 'gbinti Ba Tari Baahaa Daana, ti maana 'ningbi-tooring.

7'Bojung una la ti Naangmini. Ting i u mo-oorihi niba, a i piihi ang 'bi u 'nung. 'Jine ka yenang 'wong u kokori,

8ye ta 'ko ye 'sikie a'wo yeng daang i bila Meeribang ni. Ye ta i a'wo bila ni yeng daang i Maasaa 'beu ning a mopiri 'puong.

© 2009 Bibles International.

9A sanga ka ye ba'mine daang ima nye, a 'pigihime, anaa jaa ka ba daang nyiye n tuma.

10'Yuomo lijaa'yi ka n 'suuri daang 'ihi ning jemani nga. Mang yeli: Ba iye niba ang mang bora ba 'sikieng. Ba ba mang bang n soe.

11A 'jung mang daang po n 'su-kpiengaa 'puong a yeli: Ba daang kung kpe n peenhibu jaa.

Psalm 96

1Ye 'yieng 'yieng-paalaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Dunee niba jaa, ye 'yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

2'Yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Pegira u 'yuori. Ye yera u 'chihilung 'duohi-noo ni yela 'beu la 'beu jaa.

3Ye yeli u girima yela a paalihi 'puong. Ye yeli u tungsiela yela nibihi jaa 'puong.

4'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iye kpong, a sigining pugibu yaga jaa. Unang sigining ka ba joruu a gaa ngmima jaa.

5'Bojung a nibihi ngmima ni jaa iye baga. Che Ba Tari Baahaa Daanang naang sagbama.

6Nanihung aning ningberii girima 'biye u 'ningbi-tooring. Kpiengu aning vielung biye u 'de-pegi'yiruung.

7Yena nibihi buurii, ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana, ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima aning kpiengu.

8Ye 'kuro Ba Tari Baahaa Daana girima ang sigihi u 'yuori. Ye waaning kuubu a wa kpe u jagihi.

9Ye 'churl puohi Ba Tari Baahaa Daana pegi'yiibu vielung puong. 'Teng-gbani niba jaa, ye veng ka ye iinhi 'miine u 'ningbi-tooring.

10Ye yeli a paalihi puong ka Ba Tari Baahaa Daana 'jingye u na'kogong. A dunee ahiye 'gbing 'gbing. U daang kung jigihi. U na ngmaaye a nibihi saree suntuubu 'puong.

11Veng ka sagbama nyenging. Veng ka 'teng-gbani tan 'pu-peli. Veng ka a mangkpong huuri aning bung jaa ang bi u 'puong.

12Veng ka a moo nyenging aning bung jaa ang bi u 'puong. 'Beng la ka a kongkori 'puo daari jaa na nyenging Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

13'Bojung u waanang. U waanang ka u wa ngmaa 'teng-gbani saree. U na ngmaaye donee saree aning sun'tuubu, a ngmaa nibihi saree aning u yeliminga.

Psalm 97

© 2009 Bibles International.

1Ba Tari Baahaa Daana 'jingye u na'kogong. Veng ka 'teng-gbani nyenging. Veng ka paalijemaa kuonhi ang ngmaa 'gill tali 'pu-peli.

2Savaala aning sagiluu ngmaa 'giluung. Sun'tuubu aning saree 'diibu ang 'tori la u na'kogo ahijie.

3'Buung mang 'Nye u 'ningbi-tooring a 'dire u domihi 'lombori jaang.

4U saanyigihibu mang chaangye dunee, ka 'teng-gbani mang nye a 'miine

5A tangbera nyeliyeng a'wo kpaang Ba Tari Baahaa Daana ningbi-tooring, 'teng-gbani jaa Daana ni 'ningbi-tooring.

6Sagbama yeliye u sun'tuubu yela, ka a niba jaa nye u girima.

7Veng ka bama nga jaa ang 'puoho bagiri bang pehi, a jigiha ba baga yela 'di nyaaba. Ye 'puohuu Ngmini'puohibu, yena ngmima jaa.

8Zaiyong da mang 'woming a tari 'pu-peli. Ka 'Juuda bi-pogiba nyenging i saree 'diibu 'jung, 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

9'bojung ina Ba Tari Baahaa Daana iye Saa'ju-baahaa Daana, a 'do gaa 'teng-gbani jaa. I 'doyeng a gaa ngmima jaa ming.

10Yena nga ang nung Ba Tari Baahaa Daana, ye ha beu. U mang kaaraye u limaniye 'deme 'nyivoe. U mang diebang 'yi ningbee 'nuuhing.

11Chaanii mang chaangye sun'tuuro, ka 'pu-peli bibe a 'ku niba ang 'tori ba 'sikieng.

12Ye nyengina Ba Tari Baahaa Daana ingang, yena sun'tuuribo. Ye 'pugiro u 'yo-pegi'yiruu ni.

Psalm 98

1'Pugibu 'yienii la. Ye 'yieng 'yieng-paalaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. 'Bojung u tungye tungsiela. U 'nuduri aning u kpangkpangpegi'yiruu ung mang di i 'chihi.

2Ba Tari Baahaa Daana 'wuliye u 'chihiltmg. U sun'tuubu ung di 'wuli gbanggbaling a paalihi jaa 'ningbi-tooring.

3U tiehiye u nungbu ang ba baaha aning u limanihung yela a 'ku Iisiriel 'deu. A 'teng-gbani ji-baahii jaang nye ti Naangmini ni 'chihilung.

4'Teng-gbani jaa, ye tahing nyengka tahingbu 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Tahing yaga jaa a nyenging, a 'yieng 'pugibu 'yieme.

5'Yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana aning 'koni. Di 'koni a lang fling 'yieng-noo.

6I bila aning biengkonihi aning iilii ngmiibu. Tahing aning nyengka Ba Tari Baahaa Daana a Naa 'ningbi-tooring.

7Veng ka a mangkpong huuri, aning bung jaa ang bi u 'puong, ka donee aning banani ang kpiera u 'puong i bila.

© 2009 Bibles International.

8Veng ka konboori kpaahi a 'nuuhi. Veng ka tang'bilii lang taa tari nyengka Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

9'Bojung u waanang ka u wa ngmaa 'teng-gbani saree. Sun'tuubu puong ung na ngmaa dunee saree. U na ngmaaye a nibihi saree aning 'toribu.

Psalm 99

1Ba Tari Baahaa Daana 'jingye u na'kogong. Veng ka a nibihi 'miine. U na'kogo 'biye a cheribihi gaalinggang. Veng ka 'teng-gbani 'jigihi.

2Ba Tari Baahaa Daana iye kpong Zaiyong puong. U 'doye saa'ju a gaa a niba jaa.

3Veng ka ba pugiro i 'yo-nanii ang i nomaa 'gaali. U pegi'yiyeng.

4Naa nga ang nung saree ang 'tori tariye kpiengu. Inang mang bing yela ang 'tori. Inang i yela ang 'tori a i sung Jeekob ingang.

5'Duohi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, a 'puohuu Ngminipuohibu u gbee 'kogong, 'bojung u pegi'yiyeng.

6'Moosis aning Eerong daang Nye u Ngming'puohi 'yi-dieriba 'puong. Ka Saamiu-el daang bi banani ang buona u 'yuori ni 'puong. Ba da mang buongye Ba Tari Baahaa Daana ung mang die kubo.

7U daang yeliye yela kubo a 'yi a savaalibaaruu 'puong. Ba daang 'tuye u 'sierihi aning yeli'binnuu ni ung 'kubo ni.

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, i daang mang dieye ba 'puoho. I daang iye Naangmini ang mang vena 'kuro ba seng. Anaa jaa ka i daang naaye ba yeli-irihi sama.

9'Duohi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, a 'puohuu Ngmini'puohibu u tangpegi'yiruu 'jung. 'Bojung Ba Tan Baahaa Daana ti Naangmini pegi'yiyeng.

Psalm 100

1Barika 'puohibu 'yienii la. 'Teng-gbani jaa, ye tahing nyengka tahingbu 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

2Ye tuna Ba Tari Baahaa Daana aning 'pu-peli. Ye wa u 'ningbi-toori aning 'yiengbu.

3Ye bang ka Ba Tari Baahaa Daana, una la Naangmini. Unang maaliti. Ti miihi naani. Ti iye u niba, a i u mo-oorihi piihi.

4Ye wa kpe u 'di-nobera aning barika 'puohibu, a kpe u jagihi aning 'pugibu. Ye 'puohuu barika, a pegi u 'yuori.

5'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa, ka u limanihung ming bibe a gara jemanihi jaang.

Psalm 101

© 2009 Bibles International.

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. N na 'yiengye nungbu ang ba tan baahaa yela aning saree ang 'tori yela. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Ma mang na 'yieng 'ku.

2N na tariye n minga sung, a kung tari paangbu jaa. 'Oo bo sanga ing na wa n seng? N na 'chengye n 'deung aning 'sikiri ang ba tari ngmehii jaa.

3N kung bing bungkpakpalii jaa n 'ningbi-tooring. N haye bama nga ang leura 'yire a soring yeli-irihi. Bila kung milima.

4'Sikiritunnii na jo 'yiye n seng. N kung bang beulung.

5Nie jaa ang saana u to 'gondong, una mang na nyuong. Nie nga ang tan tangkama 'ningbie aning jigihibu 'sikiri, n kung vemuu.

6N 'ningbie na 'biye a paaluu limaniye 'deme ingang, ka ba nye kpiera anima. Nie nga ang 'chene soring a ba tali paangbu, unang na tung 'kumo

7Nie nga ang i benna kung kpe n 'deung. Nie nga ang ngmaara 'girii kung bang ahi n 'ningbi-tooring.

8N na saangye a paaluu ningbee jaa bahi beeguu jaa. N na iye bila a tuong ngmaa tungbetuniba jaa ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'yi-kpong ning bahi.

Psalm 102

1Nie ang bi dogee 'puong 'puoho la sanga ni ung jaa ye a di u kuori waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori. 'Wong n 'puoho, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a veng ka n 'kuori wa i seng.

2Leuhi i 'ningbi-sung 'torimo 'beu ning mang bi ngmiehibu 'puong. Begi i 'tuorii 'kumo Sagi n buola 'wieng beu ning mang buoli.

3'Bojung n beri baahang a'wo nyuohi, ka n kaba 'dire 'buung a'wo daangaa.

4N 'sikiri 'woniye moo bang che ang juoli. A 'Jung mang 'yiinhi ka n 'di n siimaa.

5N pengbu 'kuori 'jung, n inggbani 'ko mariye n kabang.

6N 'woniye mopiri 'puo 'jingyaahaa. N 'woniye da'boo 'viu.

7N mang jeming a ba 'gbihe. N 'woniye bambalaali'yeni ang bi pie 'jung.

8N domihi mang tungye n 'lobo beeguu gara 'ji-maarii, ka banani ang chierima laara di n 'yuori a duhi beu.

9'Bojung n mugiye tampelung a'wo siimaa, a di 'kuori lang n bung'nyuurihi ingang.

10I 'su-tuluu aning i 'su-kpiengaa 'jung la, 'bojung i jaamang a dima loo bahi.

11N beri baahang 'woning 'kalinchiu ang baaha, mang 'koro a'wo moo.

12Che ina na bibeng a gara 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I 'yuori na biye j emanihi jaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

13I na 'ihing, a tan hina Zaiyong ingang. 'Bojung u bunye iibu wagiri tayeng, mm, a wagiri binnuu tayeng.

14'Bojung i tungtuniba tariye ingmaari u daboori yela, a jora nimboo u tani ni yela.

15A 'jung a paalihi na joriye Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, ka 'teng-gbani na'mine ming jaa jora i girima.

16'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na meye Zaiyong. U na 'yiye gbanggbali u girima 'puong.

17U na leu kaaye ningbaaliba puoho. U kung jaanhi ba 'puoho.

18Ama na seung a 'ku jemani ang waana, ka niba bang nang na naang 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

19‘bojung u 'liinhiyeng a 'yi u saa'ju ji-pegi'yiruung. Ba Tari Baahaa Daana 'liinhiye 'teng-gbani a 'yi arijenang.

20U 'liinhiyeng ka u 'wong pagiriba pengbu. U 'liinhiyeng ka u lori bama bang bing ka ba ku.

21Bila bang na yeli Ba Tari Baahaa Daana 'yuori yela Zaiyong 'puong, a yeli u 'pugibu yela Jeruuselem 'puong.

22U na iye bila wagiri a niba ang na wa lang taa aning a naalihi ka ba tung Ba Tari Baahaa Daana.

23U balihiye n fanga a sori 'cheni 'puong. U ngmaaye n 'beri.

24Mang yeli: 'Oo n Naangmini, ta dima gaaning n beri gaalinggang. I 'yuomo Nye 'be a jemanihi jaa 'puong.

25Sang'konkori jaa ing bing 'teng-gbani 'muni. A sagbama iye i 'nuuhi tuma.

26A na nyuoming, che Ma na bibeng a gara. Yeliminga la, ba jaa na 'koring a'wo waje. I na tegibang a'wo bungyeruu, ka ba leuhi.

27Che Ma na 'woye i 'woree, ka i 'yuomo kung tari baahaa.

28I tungtuniba biihi na 'bibeng a gara. Ba buurii na ahing i 'ningbi-tooring.

Psalm 103

1'Deevid seng ung 'yi. Pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo n 'suhu. Bung jaa ang 'bi n ingang, pegi u 'yo-pegi'yiruu ni.

2Pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo n 'suhu, a ta 'yiinhi u tonihi jaa.

3Unang mang vena i tungbee 'kurii. Unang nyaara i baalinhi jaa.

4Unang mang yeudie i 'nyivori a 'yi bogukpong 'puong. Unang mang di nungbu ang ba tari baahaa aning hinihung ang i boin a boo i 'ju.

© 2009 Bibles International.

5Unang mang paali i nuori aning bungsuunhi, ka i kpiengu la i paalaa a'wo ka'chigu polihung.

6Ba Tari Baahaa Daana mang tungye sun'tuubu tuma. U mang ngmaaye saree ang 'tori a 'ku bama nga jaa ang bi dogee 'puong.

7U daang 'wuliye bila ung ira 'ku 'Moosis, a 'wuli u tuma a ku Isi'reeli niba.

8Ba Tari Baahaa Daana tariye hina aning bunye. U 'suuri iye maahuu ka u nungbu ba tan baahaa.

9U ba mang 'miine inniti wagiri jaa, bii a tan u 'suuri a gara wagiri jaa.

10U ba iriti a 'tuuro ti beu singbu, bii a yeuriti a'wo ti yeliba'torihi singbu.

11'Bojung bila ni sagbama ang 'do gaa leng-gbani, bila ka u ba tari baahaa nungbu i kpong yaga jaa a 'ku bama ang joruu.

12Bila ni ngmintong 'puhinii aning ngmintongkpieri ang i toori sing, bila ung 'ihi ti 'begu saangbuhi a 'yi ti seng.

13Bila ni biihi ba ang mang jora u biihi nimboo, bila ka Ba Tari Baahaa Daana jora bama ang joruu nimboo.

14'Bojung u bangye ti miebu. U bangyeng ka tani liti.

15Ninsaalaa yeng, u beri 'woniye moo. Bila ni da'puuri ang bi moong ni, bila la ung mang 'ihe.

16'Bojung seseu mang daaguung ung ba la 'chibe. A 'jie ni ung 'be ni kung la tiehi u yela jaa.

17Che Ba Tari Baahaa Daana nungbu ang ba jigihe 'bibeng a 'yi sanga ang ba tari baahibu a gara sanga ang ba tari baahibu a 'ku bama ang joruu. Ka u sun'tuubu ming mang 'bibe a 'lcu ba biihi ming biihi.

18A 'bibeng a 'ku bama jaa ang 'tuuro u layiri aning bama jaa ang tieha ka ba 'tu u 'wulibuhi.

19Ba Tari Baahaa Daana bingye u na'kogo sagbaning. U naalung kaariye bung jaa.

20Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, yena ang i u malikihi Yenang tari fanga gaga jaa, a mang gara u tungbu ni. Yenang mang 'tu u yelihung ni.

21Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, yena u malilci 'sojehi. Ye peguu, yena u tungtuniba ang tuna u buobu.

22Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, u tuma jaa ang 'bi u naangkpiengu 'jie jaang. Pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo n 'suhu.

Psalm 104

© 2009 Bibles International.

1Pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo n 'suhu. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, i iye kpong gaga jaa. Nanihung aning nachiilung 'piliing.

2Inang di chaanii pagira i minga a'wo waje. Inang yeri sagbama a'wo patiisa.

3Inang binne i saaju 'deri wegihi a kuonhi puuhing. Inang vena ka savaala ira i cheeriet. Inang 'chene seseu kpangkpamang.

4Inang mang maali i malikihi ang i siihi, a i ka i tungtuniba i 'buung-jinti.

5Inang 'binne 'teng-gbani 'muno ang kung bang 'jigihi a gara wagiri ang ba tari boohoo.

6I diye a 'jijulungu paguu a'wo waje, ka a kuonhi 'do ti ahi a tangbera 'jung.

7A mang jong a 'tuuro i 'miingbung. A 'boring gaaye 'wieng a 'tuuro i saatahingbung.

8A 'puoyeng loonhi tangbera 'juri. A 'sigiye a lohimbohi a wa ta 'jie ni ing maali 'kua.

9I bingye toga ang kung tuong pari, ka a to tuong leu wa pagi 'teng-gbani.

10U mang veming ka a kong'bulihi puo kpe a lohimbohi. Anang 'puoro a tangbera kpachagihing ni.

11A mang 'kuye moo 'duunhi jaa kuong ang 'nyu. Ka buunhi ang 'bi moong mang maa a kon'nyuuri.

12A sieng ka sagbama 'nobilii mang nye a kpe'jiihi. A mang 'yieneng a da'nuuhing.

13A 'yi u saa'ju 'dering ung mang mihi tangbera kuong. 'Teng-gbani tigiyeng aning i tuma tona.

14Unang mang i ka moo bohi a 'ku 'nii. Unang mang i ka bung'bunihi 'yire a sunna ninsaalaa, ka u tuong di siimaa 'yi 'teng-gbaning.

15U mang iye bila ka u tihi waing ang mang 'kuro ninsaalaa 'sikiri 'pu-peli, aning kpaang ang mang veng ka u 'ningbisogo nyeliha. U mang iye bila ka u tihi siimaa ang mang inna ninsaalaa 'sikiri fanga.

16Ba Tari Baahaa Daana daari tigiyeng aning kuong. Leebanong 'siid-er daari la bila, ana ung bun ni.

17'Be ka 'nobilii mang 'woo a 'togihi. Jingyaahaa yeng, a fuur daari la u 'deu.

18A tang'duorihi iye a mobuuhi 'jie. Ka 'piihi lomboe 'longkorihi i lilijie a 'ku 'piihi 'puo sansie.

19U 'bingye 'chiu ung 'wuno wagirihi. Ngminaa mang bangye u kpiebu sanga.

20Inang mang waaning sagiluu ka 'jie suo. A wagiri la ka kongkori 'puo 'duunhi jaa mang yo yuora.

21'Gbeging-pola mang ngmuuna buoriye a bung'diruu, a buora a siimaa Naangmini seng.

© 2009 Bibles International.

22Ka ngminaang wa 'puhi, a mang laanhiye a miihi lang taa, a leu jeng a kpe'jiihing

23Ninsaalaa mang 'yi gaaye u tuma, a gaa ti tuna a gara 'ji-maarii.

24'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nye i tuma ang i jemaa sing bila. Yeng la ing di maali a jaa. 'Teng-gbani payeng aning i bungtarihi.

25Mangkpong nga bibeng a i kpong, a i yelingu. U 'puong ka btmg'voe ang kung bang son 'bibe, 'dungbilii aning 'dung-bera jaa.

26'Beng ka a math 'gbori-bera 'chene. Levaiyatang nga bi beng, una ing maali ka u diena beng ni. ('Joob G. 41:1)

27Ama jaa chelihiing, ka i 'kua a siimaa wagiri sung 'puong.

28Bung nga ing 'kua, ana ang mang laanhi. I mang 'yuoye i 'nu, ka bungsuunhi tigaa.

29I mang leuhiye i kpaari togilaa, ang 'bi chingchang 'puong. I mang nyogiye a vuunhung 'ihi, ang kpi, a la leu kpe tani.

30I mang tungye i Sie, a naamaa. Ing maali 'teng-gbani ung la i paalaa.

31Veng ka Ba Tari Baahaa Daana girima 'bibe a gara wagiri jaa. Veng ka Ba Tari Baahaa Daana nyenging u tuma 'puong.

32Unang mang Iiinhi 'teng-gbani tmg 'miine U mang fiinhiye tangbera, ang 'ihi nyuohi.

33N na mang 'yieng 'kuye Ba Tari Baahaa Daana n 'nyivori jaang. N na mang 'yieng 'pugiye n Naangmini n 'nyivori 'biibu jaa 'puong.

34Ngming na veng ka n fasama ngmiibu i noo 'kuu. N na mang nyengingye Ba Tari Baahaa Daana ingang.

35Ngming na veng ka tungbetuniba baahi 'teng-gbaning, ka yelibe-iriba kung la 'bibe. Pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo n 'suhu. 'Pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 105

1Ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika. Ye buong u 'yuori. Ye veng ka u yeli-irihi yela yaari a paalihi 'puong.

2Ye 'yieng 'kuu, ye 'yieng 'yieme kuu. Ye yeli u tungsiela jaa yela.

3Ye nyengina u 'yo-pegi'yiruu ning. Ye banani ang buora Ba Tari Baahaa Daana, ye nyengina ye 'sikieng.

4Ye buora Ba Tari Baahaa Daana aning u kpiengu. Ye mang dira ye hiengbuhi 'binne u 'ningbi-tooring wagiri jaa.

5Ye tiehi u tungkanaama ung tong. Ye tiehi u tungsiela aning u nuori saringmaarihi yela.

© 2009 Bibles International.

6'Oo yena u tungtuna Aaburaham buurii, ye tiehaa. Yena Jeekob 'biihi u ning'lugirihi, ye tiehaa.

7Una la Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. U saree ngmaabu 'Nye dune jaang.

8U mang tiehiye u layiri ni yela wagiri jaang, u yelihung ni yela ung daang 'ku nuori a gara jemanihi 'tuhu ni.

9Una la 'layiri ni ung daang 'bing aning Aaburaham, aning puobu ni ung daang po 'ku Aizik ni

10Una ung yeli ung i yeli'tuuruu a ku Jeekob, a i 'layiri ang ba tari boohoo ku Iisiriel.

11Ung daang yeli: Ina mang na di 'Keenan paaluu 'ku, ka u leu i cheng.

12A sanga ba da nang iye fiing, siringkoni, ye daang iye fling gaga jaa, a i saamba ming u 'puong.

13Ba da mang 'yiye paaluu a gaa u to, a 'yi naalung paaluu nga a gaa buurijaala kanga.

14Che u daang ba sagi ka nie jaa dogihiba. Mm, u daang kpaahiye na'mine ba yela a yeli:

15Ye ta wa fiinha n niba mang buo kpaang waahi. Ye ta wa ira n dangyeriba ming yelibeu jaa.

16U daang waaniye kong ming a paaluung, a saang ba siimaa jaa.

17Ung daang tung dau ung die ba 'yie gaa. 'Joosef bang daang kuohi a'wo 'yeme la bila.

18Bang daang 'wurihi u gbee aning baarihi. Ba daang ingye u 'suhu kuri jorihi,

19a gara wagiri ni u yelihung ang wa paali. Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang piehuung nye.

20A naa daang tungyeng bang 'ihuu. A niba kaara daang bahuung ung 'so u minga.

21Ung daang 'bimuu ung i u 'deu ningkpong, a i u bungtarihi jaa kaara.

22U daang iye bila ka u mang ing u naliihi pogibu 'detmg a 'tuuro u buobu, a 'wuli u ningbera ming yeng.

23Iisiriel ming daang waye lijipiti, ka Jeekob wa i foomaraa Haam 'teng-gbaning.

24Ung daang veng ka u niba 'ugi yaga jaa, a veng bang tari kpiengu gaa ba domihi.

25Ung daang leuhi 'lijipiti niba 'sikie bang ha u niba, a di 'pu-tosagiluu u tungtuniba ingang.

26Ung daang tung 'Moosis u tungtuna, aning Eerong, una ung daang lugi ni.

27Bang daang tung u tungsiela a niba 'puong, a 'wuli u tungkanaama Haam 'teng-gbaning.

© 2009 Bibles International.

28Ung daang waaning sagiluu, a veng ka a jie suo. Ba daang ba die taawai u yelihung ingang.

29Ung daang leuhi ba kuonhi ang i jiing, a ku ba jima ming.

30Loonhi daang 'yiye ba teng-gbaning yaga jaa, 'haali ang daang 'bi ba na'mine 'de-jenihing.

31Ung daang yeli yela ka juohi ang ira jugijugi 'yi, ka 'kpibii ming 'bi ba paaluu jaang.

32Ung daang di sa'kubo 'kubo saa bogung, a di saa nyigihibu 'kubo ba 'teng-gbaning.

33Ung daang saang ba 'girep ngmiela ming aning ba kangkanga daari, a werihi ba paaluu daari 'puro 'puro.

34Ung daang yeli yela ka 'so-bera wa, aning 'sobilii ang ba tari nuori.

35Ang daang 'di vamaahuu jaa ang 'bi ba paaluung, a 'di ba teng-gbani dangmanii jaa.

36Ung daang ku ba bi-fora jaa ang bi a paaluung, ba fora kpiengu jaa niba la bila.

37Ung daang tariba 'yining 'be aning wari ang salima. Ningsalee jaa daang 'chi ba buura 'puong.

38Ka 'Iijipiti 'puo daang peli sanga ni bang 'yi gaa, 'bojung Iisiriel yela dabieng daang Nye ba ingang.

39Ung daang di savaalii yeri sing i pagiraa, a tihi 'buung ang kuro chaanii ji-suorii.

40Ka a niba daang suhi, sing kubo 'nobilii ang 'woning korinhi, a i bang tigi aning sagbani paanuu.

41Ung daang 'yuo a 'pie ka kuong teu 'yi. Ang daang fora a 'jikuonhing a'wo konboo.

42'Bojung u daang tiehiye u nopegi'yiruu ni sing ing ni yela, aning u tungtuna Aaburaham yela.

43Ung daang 'yining u niba nyengka 'puong, a 'yining u ning'lugirihi 'pu-peli 'puong.

44Ung daang 'kubo paalihi 'teng-gbama, bang 'di a paalihi tungkpienhi cheng.

45U daang iye bila ka ba nye 'tu u yeli'binnihi a 'tu u 'begiri. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 106

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. 'Oo ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika, ‘bojung u yela sumang, ka u ntmgbu ang ba baaha bibe a gara wagiri jaa.

2Ning'buong na bang yeli Ba Tari Baahaa Daana gandatuma yela? Ningbuong na bang 'puguu ti baahi?

3Bama nga ang ngmaara saree ang 'tori, aning una nga ang tuna sun'tuubu wagiri jaa, nye bang 'wong noo sing bila.

© 2009 Bibles International.

4'Oo Ba Tari Baahaa Daana, di bunye ni ing mang di ira i niba ni tiehi n yela. 'Oo wa n seng aning i 'chihiltmg.

5I bila ka n tuong nye tona ni i ning'lugirihi ang nyira. I bila ka n tuong nyenging i paaluu 'pu-peli 'puong, a tuong paahi i cheng niba ni 'puong a 'pugii.

6Ti iye yelibee aning ti ba'mine. Ti saangye a begu. Ti tungye beu.

7Ti ba'mine daang ba jeri i tungsiela ni 'mtmi lijipiti 'puong. Ba daang ba tiehi i ba tari boohoo ntmgbu ang i kpong sing bila, che daang die taawai a mani nuoring. Manjieng la bila.

8Anaa jaa che u daang ibang 'chihi u 'yuori 'jung, ka u tuong veng ka a niba bang u kpiengkpong.

9Ung daang 'miing ing Manjie ming tmg 'ko. Bila ung daang dieniba 'yie 'tuning a 'jijulinhi che ang 'woning ung 'tunibo mopiri.

10Ung daang dieba 'yi una nga ang haba 'ntmg, a yeudieba a doma 'nung.

11Ka kuonhi daang 'di ba domihi. Ba bung'yeni jaa daang ba chehi.

12'Beng la bang daang sagi u yelibie. Bang daang 'yieng a 'pugiruu.

13A daang ba kauhi, che bang 'yiinhi u tuma. Ba daang ba chelihi u kawani.

14Che bang daang buora bobee ti 'gaali a mopiring. Bang daang 'pigihi Naangmini a biihee 'tengeng.

15Ung daang 'kubo ba yelibuorihi, 'ihe bahi baalung ang nyuuha inga sing wa ba ingang.

16Bang daang ira 'Moosis 'nyuuri a kampu 'puong, aning Eerong, Ba Tan Baahaa Daana ningpegi'yiruu ni.

17Ana sanga ka 'teng-gbani daang 'yuo a yoli Deetang, a pagi niba ni ang daang 'tuuro Abairam.

18Ka "buung daang 'ihi ba 'potuuribo 'puong, ka a butmg-jinti 'di a ningbee.

19Bang daang maali napolii 'Hoo-reb 'puong, a 'churi 'puohi bung ni bang nyeli buunhu maali ni.

20Ngaang bang daang leuhi ba girima sing 'woning naahuu ang oora moo.

21Bang daang 'yiinhi Naangmini ba Diera yela. Unang daang tung tungbera 'Iijipiti 'puong ni.

22Unang daang tung tungkanaama Haam paaluung, aning yela ang i dabieng Manjieng ni.

23Bila 'jung u daang yeliyeng ka u na nyuongbang. U danang iye bila ka 'Moosis, u ning'lugiruu ning daang ba ahi u 'ningbi-tooring ba kpachagang a leuhi u 'su-kpiengaa ka u to kuba.

© 2009 Bibles International.

24Bang daang jaanhi a 'teng-noo. Ba daang ba sagi u yelibie 'di.

25Che bang daang ngmuuna yela ba tentihing, a ba chelihi 'wong Ba Tari Baahaa Daana yeliyaga.

26Bila 'jung ung daang 'duohi u 'nu ba ingang puobu 'puong, a na i ka ba 'le a mopiri 'puong.

27U daang 'duohiye u nu a na loo ba buurii ming a paalihi 'puong, a diba yaari 'teenhing.

28Bang daang di ba miihi ti mari 'Bee-al 'Piiyor, a 'di sarikihi bang 'ihi 'ku kpiinhi.

29Ngaang bang daang 'ihi u 'suuri aning ba tungtunihi. Ka a baleu daang wa ba ingang.

30'Beng la ka Fiiniyas daang 'ihi ahi a ngmaa saree, ka a baleu daang ngmaa.

31Ka bila daang bing 'kuu a i sun'tuubu gara jemanihi jaa wagiri jaa.

32Ba daang 'ihiye u 'suuri ming Meeriba kuonhi jie ning. A 'jung ka tuora daang pogi 'Moosis ba 'jung.

33‘bojung ba daang dieye taawai Naangmini Sie ingang. Bila 'jung ka 'Moosis daang yeli 'suuri yeliyaga aning u nuori.

34Ba daang ba ku nibihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang daang 'kubo nuori ka ba ku ni.

35Che ba daang diye ba miihi lang a nibihi ingang, a daanhi ba yeli-irihi.

36Bang daang maana ba baga, ka bila daang leu cheba a kubo.

37Bang gba daang di ba bi-daba aning ba bi-pogiba 'ihi sarika 'ku sibee.

38Bang daang 'kin haache jiing, 'haali ba bi-daba aning ba 'bi-pogiba jiing. Bana bang daang di 'ihi sarika 'ku 'Keenan baga. Ka a paaluu daang saang aning jiing.

39Ngaang la bang daang di ba miihi tuma degi ba miihi, a leu senseniba ba tungtunihi 'puong.

40Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa daang dang u niba ingang, 'haali ung ha u minga cheng niba.

41Ung daang diba ing ningjaani 'nuuhing, ka niba ang haba leu ba kaariba.

42Ba domihi ming daang dogihibang. Bang daang leu 'sigi bi ba domihi kpiengu luong.

43Pahii pahii ung daang mang dieba, che bang die taawai ba kawani 'puong. Ung 'sigihibe ba beu 'jung.

44Anaa jaa u da mang leu kaaye ba dogee sanga ni ung mang 'wong ba 'kuori.

45Ung daang leu tiehi u layiri ni yela ba 'jung. Ung daang leu bahi dogihibu ni ung danang dogihiba ni u ba tari baahaa nungbu ang i kpong 'jung.

© 2009 Bibles International.

46Ung daang veng ming ka bama nga jaa ang ngmi nyogiba gaaning ni jo ba nimboo.

47Dieti 'oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, a laanhiti 'yining a paalihi puong. Iti bila ka ti 'puohi i 'yo-pegi'yiruu ni barika, a nyengina i 'pugibung.

48Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini a 'yi wagiri ang ba tari baahaa a gara wagiri ang ba tari baahaa. Veng ka a niba jaa yeli: Ami. Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 107

1'Oo ye 'puohi Ba Tari Baahaa Daana barika, 'bojung u yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

2Veng ka niba Ba Tari Baahaa Daana ang yeudie yeli bila. Bana ung yeudie a doma nuuhing ni.

3U daang laanhibang a 'teething, a 'yi sa'muni aning ngmintongkpieri seng, a laanhiba 'yi sa'mung-goo seng aning sa'mungduri seng.

4Ba daang yennang mopiri 'puong 'jie nga ba 'yong ang 'be. Ba daang ba nye 'yi-kpong a na kpiera.

5Kong aning kon'nyuuri 'puong ka ba 'suuhi daang 'yie ba ingang.

6'Beng la bang daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ba tuora 'puong. Ung daang dieba ba ngmiehibuhi 'puong.

7Ung daang dieniba 'yie a ing somingang, ka ba tuong gaa 'yi-kpong bang na ti kpiera.

8'Oo, a'wo niba danang mang pugiro Ba Tari Baahaa Daana u nungbu ang ba baaha 'jung, aning u tungsiela ung tuna 'kuro ninsaaliba 'biihi 'jung.

9U mang maaye nie nga ang tari kon'nyuuri 'suhu, a di bungsuunhi i ka nie nga ang tari kong tigi.

10Niba 'mine daang 'jingye sagiluu 'puong, aning 'kiting 'kalinchiu luong, a bi dogihibu aning jorihi 'puong.

11Bila daang pagibang bang 'tuohi Naangmini yelibie aning taawai 'jung, a jaanhi Saa'ju Baahaa Daana kawani.

12Bila 'jung ung daang veng bang tuna tungkpienhi. Bang daang 'le. Nie daang 'chibe a na sungba.

13'Beng la bang daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ba tuora 'puong. Ung daang dieba ba ngmiehibuhi 'puong.

14Ung dieba 'yining sagiluu aning 'kuung 'kalinchiu 'puong, a ngmaahi ba jorihi ni 'puro 'puro.

15'Oo a'wo niba danang mang pugiro Ba Tari Baahaa Daana u nungbu ang ba baaha 'jung, aning u tungsiela ung tuna 'kuro ninsaaliba 'biihi 'jung.

© 2009 Bibles International.

16‘bojung u daang kauhiye yaawa 'di-nobera, a ngmaahi 'kuri-garihi.

17'Mine daang leuye jolihi ba begu saangbu 'jung, a 'di dogee ba yelibalorihi 'jung.

18Ba da ba mang buora siimaa jaa buurii. Bang daang tura tam 'kuung 'di-nobera ni.

19'Beng la bang daang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ba tuora 'puong, ung dieba ba ngmiehibuhi 'puong.

20U daang tihiye u yelihung a tiuba, a dieba ba nyuongbu 'puong.

21'Oo, a'wo niba danang mang pugiro Ba Tari Baahaa Daana u nungbu ang ba baaha 'jung, aning u tungsiela ung tuna 'kuro ninsaaliba 'biihi 'jung.

22Veng ka ba 'ihi barika 'puohibu sarikihi, a yera u tuma yela aning nyengka.

23Bama nga ang di 'gbori-bera kpe mangkpong, a tuna bungkuohi tuma a lonna konbera,

24banang mang nyira Ba Tari Baahaa Daana tuma, aning u tungsiela a jijulungung.

25'Bojung u mang 'kuye nuori a 'ihi sesekpiengaa. Anang mang 'duoho mangkpong kong'ngmie ni.

26A mang 'do taye sagbama, a mang la leu 'sigi a kuong 'mtmi. Ka ba 'suhu too ba tuora 'jung.

27Ba mang yo daarang, a jeriha a'wo nie ang 'bugi. Ba ba mang bang bila ni jaa bang na la i.

28'Beng la bang mang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana ba tuora 'puong. Ung 'ihibe ba ngmiehibuhi 'puong.

29U mang maaye a sesekpiengaa, ka u kong'ngmie leu i siriti.

30'Beng la bang mang tari 'pu-peli, ang i siriti ni 'jung. Ngaang ung mang diba waaning ba laangfie jie ni bang buora ni.

31'Oo, a'wo niba danang mang pugiro Ba Tari Baahaa Daana u nungbu ang ba baaha 'jung, aning u tungsiela ung tuna 'kuro ninsaaliba 'biihi 'jung.

32Veng ka ba 'duohuu a niba langbu 'puong, a 'pugiruu ningbera 'jingjieng.

33U mang leuhiye konboori ang i jikuongee, a leuhi konbulihi ang leu 'teng-gbang'kuongee.

34U mang leuhiye jie ang tan siimaa ung i 'teng-kpiri, niba ni ang kpiera 'be ni beulung 'jung.

35U mang leuhiye jikuongee ung leu konngmama, a leuhi leng-gbanekuongee ung leu kon'bulihi.

36'Be ung mang veng ka kondaamba kpiera, ka ba nye me 'yi-kpong a kpiera.

37U mang ing bang ko yori a maali 'girep yori, ka a nye ngmang yaga.

© 2009 Bibles International.

38U mang pegiribang ming bang 'ugi yaga jaa. U ba mang veng ka ba 'nii leu i fling.

39Ka banang wa i fling a 'sigi a 'tuuro dogihibu, tuora aning laa'dimii,

40u mang ingye ningbera 'viing. U mang veming bang yo yenna mopiri nga 'puong sori ang 'chibe.

41Che u mang 'duohiye ningbaaliba, ka ba ning dogee 'bi taa toori. U mang maaliye ba jagihi ang 'woning pi'sugu.

42Sun'tuuribo mang nyeng a nyengina, ka beu jaa pogi u nuori.

43Nie jaa ang tari yeng, u daana chelihi a yela nga, a jeri Ba Tari Baahaa Daana nungbu ang ba baaha yela.

Psalm 108

1'Yienii la. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Naangmini, n 'sikiri nyogiye kpiengaa. N na 'yieming a 'pugii aning n 'suhu jaa.

2'Gooji aning 'koni, ye 'yuo. N na singye 'ji-nyaari.

3'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n na 'pugiing a nibihi 'puong. N na 'yiengye 'pugibu 'yieme 'kui a paalihi 'puong.

4'Bojung i nungbu ang ba baaha iye kpong a 'do gaa sagbama, ka i yeliminga 'do ti to savaala.

5'Oo Naangmini, nye 'duohibu, a 'do gaa sagbama, ka i girima ming 'do gaa chime jaa.

6Diema aning i 'nuduri a 'wong n 'puoho, ka i ningnunginaa nye i 'chihi.

7Ngaang ka Naangmini yeli u pegi'yiibu 'puong: N na nyengiming. N na 'poye 'Sii-kem a maahi Suukot Lohimbo ni.

8Giilied iye n 'suobu, ka Manaase i n 'suobu. 'Iifiriam ming iye n 'kuru 'jupiluu. 'Juuda la n begu 'kuro.

9'Moo-ab iye n bungpegi laa. N na diye n nagitiri foo ka u gari lidom. N na tuongye Filiisitiya.

10Ning'buong na tarima wa kpening a 'yi-kpiengaa? Ning'buong na dienima 'yie gaaning 'Iidom?

11'Oo Naangmini, ina muo naaning jaanhiti bahi bi? 'Oo Naangmini, i naaning ba la dieraning ti 'sojemuno 'yie?

12'Kuti sungbu a 'yi tuora 'puong, 'bojung ninsaalaa sungbu iye kpali.

13A 'tuuro Naangmini ingang ti na nyiye tuongbu, 'bojung unang na neu ti domihi bing 'tengeng.

Psalm 109

© 2009 Bibles International.

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ta tang i nuori, 'oo Naangmini mang mang 'pugiro.

2'Bojung ningbeu aning henna noe 'yuo ingmang. Ba diye 'girii jinti yeli yela a saangma.

3Ba ngmaamang wa 'gili aning haabu yeliyaga, a jaunima ka anan'so 'chibe.

4N nungbang, che bang leu saanima. Che n diye n minga ku 'puohibu.

5Ngaang bang di beu yeu n sung ni sani, a di haabu yeu n nungbu ni.

6Di ningbeu bing u 'jung, a veng ka Sitaani ahi u 'nuduring.

7Ka banang wa ngmaa u saree, veng ka u 'le. Veng ka u Ngmini 'puoho leu beu.

8Veng ka u ben i fling, a veng ka ningjaala di u ningberii.

9Veng ka u biihi kong ba ba, ka u poga leu dunggali.

10Veng ka u biihi mang yo yuora a suha. Veng ka ba bo ba siimaa ba 'de-saamang.

11Veng ka sandaana faahi u bungtaruu jaa. Veng ka saamba diehi u tuma tona.

12Ta veng ka nie jaa iu hina. Ta veng ka nie bibe a na jo u bi-kpiibihi nimboo.

13Veng ka u buurii ngmaa kpeleng kpeleng. Veng ka ba 'yuori bori jemani ang waana 'puong.

14Veng ka u ba'mine yelibetorthi yela tiehibu bi Ba Tan Baahaa Daana ningbi-tooring. Ta veng ka u ma yelibee 'du bahi.

15Veng ka ba yelibee mang bi Ba Tan Baahaa Daana 'ningbi-tooring a gara, ka u ti ngmaa ba yela tiehibu 'yi duneeng.

16'Bojung u daang ba tiehi ka u i hina. Che ung daang dogihi nandaamba, a dogihi niba ang bi hiengbu 'puong, aning niba 'sikiri ang danna gaga jaa ka u nye kuba.

17Ung nung ka u duhi beu ni, veng ka bila wa u seng. U inga ang ba nyagiha ka u duhi sung ni, veng ka duhisung niu bi taa toori.

18Ung di duhibeu yeti a'wo u tama ni, veng ka bila kpe u inggbani a'wo kuong, a kpe u kaba a'wo kpaang.

19Veng ka u bi u ingang a'wo tama a paguu, a'wo Idris ung di 'le u minga a gara wagiri jaa.

20Veng ka bila i Ba Tari Baahaa Daana sanyeu a 'ku n saaniba aning banani ang di beu yeliyaga 'tuohimo

21Che ina, 'oo Naangmini ang i Daana, i sung 'kumo i 'yuori 'jung. Diema i ba tan boohoo nungbu ang suma 'jung.

22'Bojung n iye nandaana a hiena, ka bungkanga 'chugi n 'sikiring.

© 2009 Bibles International.

23N baahang a'wo 'ji-maarii 'kalinchiu ang mang baahi bila ni. Ba vihingmang loo a'wo 'soorii.

24N 'dunkubo baliyeng a 'tuuro no'leng, ka n inggbani kogi a i ngmiini.

25N leuye nyaaba bung a kubo. Ka banang wa Iiinhime, ba mang 'pingye ba juri.

26Sungma 'oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini. 'Oo diema a 'tuuro i nungbu ang ba baaha ingang.

27Diema ka ba nye bang ka i 'nu la, ka ina, Ba Tari Baahaa Daanang tung bila.

28Veng ka ba duha beu, che ina duha sung. Ka banang wa 'ihi, veng ka ba 'di 'vii. Che veng ka i tungtuna nyengina.

29Veng ka n saaniba 'pili nyaaba tama. Veng ka ba pagi ba miihi aning ba 'vii a'wo kparikpong.

30N na 'pugiye Ba Tari Baahaa Daana yaga aning n nuori. Mm, n na 'puguung a jemaa 'puong.

31'Bojung u na ahiye nandaana 'nuduring ka u dieguu a 'yi bama ang saanuu seng.

Psalm 110

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuye n Daana: 'Jing n 'nuduring a gara sanga mang na ti veng ka i domihi i i gberi 'kogo.

2Ba Tari Baahaa Daana na ing ka i naalung dangkpali 'yi Zaiyong puong. 'Di naalung i domihi 'puong.

3I niba na iye ba miihi 'siri i kpiengu 'beu ning. Ba na iye bila pegi'yiibu vielung puong a 'yi 'ji-nyaaring. I tariye i 'bi-polihung mielung.

4Ba Tari Baahaa Daana poyeng a kung la leu 'puori: I iye Ngming'puohi 'yi-diera a gara wagiri jaa a 'tuuro Melikiizedek 'woree ni.

5Daana Nye i 'nuduring. U na purihiye na'mine u 'su-kpiengaa daari.

6U na ngmaaye saree a paalihi 'puong. U na paaliye a 'jiihi ning 'kuunhi. U na kuye paalihi jemaa ju-daamba.

7U na 'nyuye a konbo'bile ang 'bi a sori nuoring ni kuong. Bila 'jung u na 'duohiye u 'ju.

Psalm 111

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. N na mang 'pugiye Ba Tari Baahaa Daana aning n 'sikiri jaa. N na mang 'puguung a ning'torihi nuori'yeni langbu 'jieng aning a niba lang taa 'jingjieng.

2Ba Tari Baahaa Daana tuma iye kpong, ka bama nga jaa ang nyennaa daanhaa.

3U tuma tariye nanihung, a tari girima. Ka u sun'tuubu 'bibe a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

4U iyeng bang tiehi u tungsiela yela. Ba Tari Baahaa Daana tariye bunye, a paali aning hinihung.

5U mang diye siimaa 'ku banani ang joruu. U mang tiehiye u layiri yela wagiri jaa.

6U 'wuliye u niba u tuma kpiengu, a 'tuuro tmg 'kubo a paalihi cheng.

7U 'nu tuma iye yeliminga aning yela ang 'tori. U 'wulibuhi jaa iye delibu.

8A ahiye kpiengaa a gara wagiri ang ba tari baahaa. A tungyeng yeliminga aning 'toribu 'puong.

9U yeudieye u niba. U 'bingye u layiri a gara wagiri jaa. U 'yuori pegi'yiyeng a i nomaa 'gaali.

10Ba Tari Baahaa Daana joo la yeng 'mtmpiilee. Banani jaa ang 'tuuro u no'kurihi tariye 'ningbiyuo ang soma. U 'soye 'pugibu a gara wagiri jaa.

Psalm 112

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Nye nie ang fora Ba Tari Baahaa Daana ang 'wong noo sing bila. Unang tari ningbi-peli yaga jaa u nokurihing ni.

2U buurii na iye ningtiinha duneeng. Ning'torihi jemani na nyiye pegiri.

3Bundaambuunhu aning bundaalung na biye u 'deung, ka u sun'tuubu 'bibe a gara wagiri jaa.

4Chaanii mang wa chaangye sagiluung a 'ku ning'toruu. U tariye bunye, a paali aning nimboo, a i sun'tuuro.

5Ningsung mang 'wuniye bunye, a di u buunhu penna niba. U na mang kaaye u tuma aning 'ningbiyuo.

6Pielaang, u daang kung 'jigihi jaa. Sun'tuuro na 'biye Naangmini tiehang a gara wagiri jaa.

7U kung jora 'duoho ang i beu. U 'sikiri ahiyeng, ung deli Ba Tari Baahaa Daana.

8U 'sikiri ahiye kpiengaa. U kung jo dabieng a gara wagiri ung na nye u buobu u domihi ingang.

9U toriyeng ang gaa jie jaa. U 'kuye ningbaaliba. U sun'tuubu ahiyeng a gara wagiri jaa. U iilii na 'dong aning nanihung.

10Ningbeu na nyiye bila, ka u 'suuri 'ihi. U na dungye u nyina, a nyeli gaa. Ningbeu yelibuoruu na weng.

Psalm 113

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugi, 'oo yena Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba, ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

2Ba Tari Baahaa Daana 'yuori nye pegiri a 'yi ngaang a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

3A 'yi ngminaa puhibu a gara u kpiebu, Ba Tari Baahaa Daana 'yuori sigiye 'pugibu.

4Ba Tari Baahaa Daana 'do gaaye paalihi jaa, ka u girima 'do gaa sagbama.

5Ning'buong 'woning Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nga ang 'jing na'kogong saa'jung?

6Unang mang 'sigihi u minga ka u bang nye buunhu ang 'bi sagbaning aning 'teng-gbaning.

7U mang diye ningbaaliba 'yining taning a 'duohibo, a di nie ang hiena 'yi tam'puori 'jung a 'duohuu.

8U mang iye bila ka u nye diu bing ningbera 'puong, a 'bimuu u niba ningbera 'puong.

9U mang veming ka pogi-oo tan 'deu, a tan 'pu-peli a'wo biihi ma. Ye 'pugi Ba Tari Boohoo Daana.

Psalm 114

1Sanga ni Iisiriel ang daang wa 'yi lijipiting ni, sanga ni Jeekob 'deu ang 'yi niba ang yera kokojaala 'puong,

2'Juuda daang leuye u ji-pegi'yiruu, ka Iisiriel i u naangkpiengu.

3A mangkpong daang nyiye bila a jo. Jooridang daang leu gaaye puori.

4A tangbera daang egihang a'wo pidee. Ka a tang'bilii egiha a'wo pi'bilii.

5'Bong irii ing jo, ina mangkpong? 'Oo Jooridang, 'bong irii ing leu puori?

6Yena tangbera, 'bong iriye yeng egiha a'wo pidee? Yena tangbilii ming, 'bong iriye yeng egiha a'wo pibilii?

7'Oo 'teng-gbani, 'miine Daana 'ningbi-tooring. 'Miine Jeekob Naangmini ni 'ningbi-tooring.

8Unang leuhi pie ung i konngmani, a leuhi 'pi-kpiengaa ung i kon'bulee ni.

Psalm 115

1Ti naani bang na ku, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ti naani bang na 'ku girima. I 'yuori bang na 'ku girima, i nungbu ang ba tari baahaa, aning i yeliminga 'jung.

2Wala 'jung ka a paalihi na yeli: 'Yening ka ba Naangmini 'be pampana?

3Che ti Naangmini 'biye sagbaning. U mang iye yeli jaa ung buora.

4Ba baga iye wari aning salima, a i ninsaaliba 'nuuhi tuma.

5A tariye noe, che a kung bang yeli yela. 'Ningbie ang tari, che a kung bang nye.

6'Tobo ang tari, che a ba 'wono. Nyiihi ang tari, che a ba 'wono 'nyuu.

© 2009 Bibles International.

7A tariye 'nuuhi che a kung tuong nyogi. Gbee ang tari che a kung bang 'cheng. A kung bang di a kokori ming yeli yela ka a 'yi fling jaa.

8Banani ang maalaa ni na 'wonaang. Bila la nie jaa ang delaa.

9'Oo Iisiriel, ye deli Ba Tari Baahaa Daana. Una la ba sungina aning ba kuri-btmglegiraa.

10'Oo Eerong 'deu, ye deli Ba Tari Baahaa Daana. Una la ba sungina aning ba kuri-btmglegiraa.

11Yena niba ang fora Ba Tari Baahaa Daana, ye deli Ba Tari Baal= Daana. Una la ba sungina aning ba kuri-btmglegiraa.

12Ba Tari Baahaa Daana baga mang 'biye ti 'jieng. U na pegiting. U na pegiye Iisiriel 'deu. U na pegiye Eerong 'deu.

13U na pegiye banani ang fora Ba Tari Baahaa Daana. U na pegiye 'bibilii aning ningbera jaa.

14Ba Tari Baahaa Daana na veng ka ye 'ugi a maaling 'ugi, yena aning ye 'biihi.

15Ba Tari Baahaa Daana nga ang naang sagbani aning 'teng-gbani na pegiye.

16A sagbani, a sagbama nga iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Che u diye 'teng-gbani 'ku ninsaaliba biihi.

17Kpiinhi ba 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana, bii banani jaa ang 'sigire gara a i siriti ni.

18Che tinuu yeng na pegiye Ba Tari Baahaa Daana a 'yi ngaang a gara wagiri jaa. 'Pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 116

1N nungye Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u 'wongye n kokori aning n suhibu.

2Ung begi u 'tuorii Immo ni, a 'jung n na buomuung wagiri jaa mang tan 'nyivori.

3'Kuung ngmie ngmaa 'gilimeng. Ka 'Siol dabieng 'gaalii nyogima tali. N nyiye tuora aning nimiha.

4'Beng la mang buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhiing, ima 'chihi.

5Ba Tan Baahaa Daana tariye bunye, a i sun'tuuro. Mm, ti Naangmini tariye hinihung.

6Ba Tan Baahaa Daanang kaara babangina 'jieng. Ba daang 'sigihimeng, che ung diema.

7Leu gaa i peenhibu, 'oo n 'suhu, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana iing sung gaga jaa.

8'Bojung i diemang a 'yi kuuming, a die n 'ningbie a 'yi ningtoming. I dieye n gbee ming a 'yi 'leeng.

© 2009 Bibles International.

9N na 'cheneng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring 'nyivoe 'deme paaluung.

10N daang sagiyeng 'di, bila 'jung mang yeli: N Nye dogihibu ang i kpong 'puong.

11Mang yeli aning notuluu: Ninsaaliba jaa iye 'giri-ngmaariba.

12'Bo yeli mang na i 'ku Ba Tari Baahaa Daana u tonihi jaa ang waana n seng 'jung?

13N na diye 'chihi bonsuo ni tie saa'jung a buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

14N na paaliye n noe pampana a 'ku Ba Tari Baahaa Daana u niba jaa 'ningbi-tooring.

15Ba Tari Baahaa Daana ningpegi'yiribe 'kuung iye yelikpong u 'ningbiring.

16'Oo Ba Tari Baahaa Daana, siringminga n iye i tungtuna. N iye i tungtuna, a i i tungtungpoga bi-dau. I 'lorihiye buunhu ang 'leme.

17N na 'kuing barika 'puohibu sarika, a buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

18N na paaliye n noe pampana a 'ku Ba Tari Baahaa Daana u niba jaa 'ningbi-tooring.

19N na iye bila Ba Tari Baahaa Daana 'deu jaga 'puong, a i bila i gaalinggang, 'oo Jeruuselem. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 117

1'Oo, ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana, yena paalihi jaa. Ye 'yieng 'puguu, yena nibihi jaa.

2'Bojung u ba tan baahaa nungbu iye kpong yaga ti ingang. Ba Tari Baahaa Daana yeliminga bibeng a gara wagiri jaa. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 118

1'Oo ye 'puohi Ba Tari Baahaa Daana barika, 'bojung u yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

2Veng ka Iisiriel yeli pampana: U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

3Veng ka Eerong 'deu yeli pampana: U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

4Veng ka niba ang jora Ba Tari Baahaa Daana yeli pampana: U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

5N buongye Ba Tari Baahaa Daana n ngmiehibu 'puong. Ka Ba Tari Baahaa Daana die n 'puoho, a dima bing 'j i-yelingung.

6Ba Tari Baahaa Daana ahiye n 'puoring. N kung jo dabieng. 'Bo ka ninsaalaa na tuong ima?

7Ba Tari Baahaa Daana ahiye n 'puoring a i n sunna. Bila 'jung n na nyiye n buobu banani ang hama ingang.

8A seuyeng ka nie bo lilijie Ba Tari Baahaa Daana ingang, a gaa ka u deli ninsaalaa.

© 2009 Bibles International.

9A seuyeng ka nie bo lilijie Ba Tari Baahaa Daana ingang, a gaa ka u deli ningbera.

10Paalihi jaa 'gilimeng wa 'tuohi, 'ihe Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring n na saangbang bahi.

11Ba 'gilimeng wa 'tuohi. Mm, ba 'gilimeng wa 'tuohi. Che Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring n na saangbang bahi.

12Ba 'gilimeng wa 'tuohi a'wo si'bie. Ba Ipiyeng a'wo guohi buung. Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring n na saangbang.

13I daamang aning kpangkpangkpiengu ka n le, che ka Ba Tari Baahaa Daana sungma.

14Ba Tari Baahaa Daana la n kpiengu aning n 'yienii. U leuye n 'chihilung.

15Nyengka kokori aning 'chihi 'biye sun'tuuribo 'dering. Ba Tari Baahaa Daana 'nuduri mang tungye tungkpienhi.

16Ba Tari Baahaa Daana 'nuduri 'duohiyeng. Ba Tari Baahaa Daana nuduri nyiye tuongbu.

17N kung kpi. N na tariye 'nyivori a yeli Ba Tari Baahaa Daana tuma yela.

18Ba Tari Baahaa Daana deenhimang gaga jaa, che u ba bahima luting 'nuuhing.

19'Yuo sun'tuubu 'di-nobera 'kumo. N na 'tu-ang kpe a 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

20Ba Tari Baahaa Daana 'di-nokpong la ni. Una ka sun'tuuribo na 'tu kpe.

21N na 'pugiing, 'bojung i dieye n 'puoho, a leu n 'chihilung.

22'Kuurii ni a 'de-mieriba ang jaanhi ni, Unang leu a 'demungkuurii.

23Ba Tari Baahaa Daana tuma la bila, ka bila i nomaa ti 'ningbiring.

24A beu nga ka Ba Tari Baahaa Daana maali. Ti na nyengiming a tari 'pu-peli u 'puong.

25'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, 'ku 'chihilung. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, veng ka ti maa'koo maali pampana.

26Unani ang waana Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring nyiye pegiri. Ti pegiing a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'deung.

27Ba Tari Baahaa Daana la Naangmini. U 'kuting chaanii. 'Le a sarika 'dungo aning 'ngmie man a sarika 'ihijie iilang.

28Ina la n Naangmini, n na 'pugiing. Ina la n Naangmini, n na 'duohiing.

29'Oo, ye 'puohi Ba Tari Baahaa Daana barika, ‘bojung u yela sumang. ‘bojung u nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

Psalm 119

© 2009 Bibles International.

1Nye niba ang ba degi a soring ang nye pegiri sing bila. Banang 'chene Ba Tari Baahaa Daana 'begu 'puong ni.

2Nye bama nga ang 'tuuro u 'sierihi, a buoruu aning ba 'sikie jaa ang nye pegiri sing bila.

3Ba ba mang i yelibeu jaa ming. Ba mang 'cheniye u soeng.

4I 'kuting nuori ka ti 'tuuro i 'wulibuhi 'ningbi-jieng.

5'Oo, a'wo n yelitarihi danang ahi a 'tuuro i yeli'tuurihi.

6A sanga ka 'vii kung la 'dime ka maang wa nana i no'kurihi.

7N na 'pugiing aning 'sikiri ang 'tori sanga ni mang na wa daanhi i saree 'diibuhi ang 'tu sori.

8N na 'tuye i yeli'tuurihi. Ta jaanhima bahi kpeleng kpeleng.

9Wala ka bi-polii na i maali u sori? U na iye bila a 'tuuro i yelihung tuubtmg.

10N boing aning n 'sikiri jaa. 'Oo ta veng ka n leu 'yi i no'kurihing.

11N sogiliye i yelihung n 'sikiring, ka n ta wa tung beu i ingang.

12Nye pegiri, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. 'Wulimo i yeli'tuurihi.

13N nuori mang di yeli i nuori 'wulibu soe jaa yela.

14N nyengingyeng i 'sierihi so'bieng a'wo mang nyenging bundaalung jaa 'puong bila ni.

15N na ngmiye i 'wulibuhi fasani. N na mang jeriye i soe yela.

16N na tariye 'ningbi-peli i yeli'tuurihi ingang. N kung 'yiinhi i yelihung.

17I i tungtuna sung gaga jaa ka n nye tari 'nyivori a 'tuuro i yelihung.

18'Yuohi n 'ningbie ka n nye yelisiela i 'begu ni 'puong.

19N iye foomaraa 'teng-gbaning. Ta sogilima i no'kurihi.

20N 'suhu mang hienang aning bila ni ung buora i 'wulibu soe wagiri jaang.

21I 'miing ingye jigihiba, banang 'bi duhibeu 'puong ni. Banang mang bora i nokurihi ingang ni.

22Di nyaaba aning 'vii 'yi n seng, ‘bojung n 'tuye i 'sierihi.

23Ningbera ming 'jingyeng a yera yela a chiihima Che i tungtuna mang ngmiriye i yeli'tuurihi fasani.

24I 'sierihi ming la n 'ningbi-peli aning n kawani-iriba.

25N 'suhu mariye 'tengeng. Nyagihi n inga a 'tuuro i yelihung ingang.

© 2009 Bibles International.

26N toonhiye n yelitarihi, ing die n 'puoho. 'Wulimo i yeli'tuurihi.

27Veng ka n bang i 'wulibuhi soe. Bila mang na ngmira fasani i tungsiela yela.

28N 'suhu tariye ingchuori yaga jaa n nimiha 'jung. Ingma kpiengu a 'tuuro bila ni i yelihung ang yeli.

29'Ihi 'girii ngmaabu soli 'yi n seng, a 'kumo i 'begu ning bunye.

30N lugiye yeliminga sori. N diye i yelibinnihi bing n 'ningbi-tooring.

31N 'kori mariye i 'sierihi. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, to ingma 'viing.

32N na jo 'tuye i no'kurihi sori, 'bojung i na ing ka n 'sikiri i yelingu.

33'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wulimo i yeli'tuurihi sori. N na 'tutmg a gara a baahaa.

34'Kumo ningbiyuo, n na 'tuye i 'begu. Siringminga n na 'tuung aning n 'sikiri jaa.

35Ima ka n 'chene i no'kurihi so'biring, 'bojung u ingang ka n 'ningbi-peli be.

36Leuhi n 'sikiri ing i 'sierihi ingang, a leuhima 'yi 'thiri iibung.

37Leuhi n 'ningbie a 'yi yelikpakpalee kaabung, a nyagihi n inga i soring.

38Paali i yelihung 'ku i tungtuna, ka u nye jorii.

39Leuhi n nyaaba ni mang fora ni bahi, 'bojung i 'wulibu soe sumang.

40Nye, n nyenniye i 'wulibuhi yaga jaa. Nyagihi n inga i sun'tuubu 'puong.

41Veng ka i nungbu ang ba baaha wa n seng, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I 'chihilung ni la bila, a 'tuuro i yelihung ingang.

42Bilang mang na tali yeli a na dieyeli ku niba ang tuna n 'lobo. 'Bojung n deliye i yelihung.

43Ta 'ihi yeliminga yelihung 'yining n nuoring kpeleng kpeleng. 'Bojung n mang tariye tamaa i yeli'binnihi ingang.

44Bila mang na 'tuuro i begu wagiri la wagiri a gara wagiri ang ba tari boohoo.

45N na 'chengye minga 'suobu 'puong, 'bojung n buoree i 'wulibuhi.

46N na yeliye i 'sierihi ming yela na'mine 'ningbi-tooring. N kung jo 'vii.

47N na tariye 'ningbi-peli i no'kurihi ingang, ana mang nung ni.

48N na lagiye n 'nuuhi ming 'ku i no'kurihi, ana mang nung ni. N na ngmiye i yeli'tuurihi fasani.

49Tiehi a yelihung ni ing 'ku i tungtuna ni. A ingang la ing veng mang tari tamaa ni.

50N 'suhu-maari la bila n tuora 'puong. 'Bojung i yelihung 'kumong 'nyivori.

51Jigihiba chemang la yaga jaa. Anaa jaa, che n ba leu 'yi i 'begung.

© 2009 Bibles International.

52'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n tiehiye i san'kongkori 'wulibu soe yela a 'ku n minga 'suhu-maahuu.

53'Suuri kpemang ningbee ang jaanhi i begu 'jung.

54I yeli'tuurihi mang iye n 'yieme 'deu ning mang i foomaraa ni 'puong.

55'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n mang tiehiye i 'yuori 'ji-suorii, a mang 'tuuro i begu.

56Bila leuye n 'suobu, 'bojung n 'tuye i 'wulibuhi.

57Ina la n tuori, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. N yeliyeng ka n na 'tuye i yelibie.

58N boye i nungbu aning n 'sikiri jaa. Tari hina n ingang a'wo i yelihung ang yeli bila ni.

59N ngmiye n yelitarihi fasama, a leuhi n gbee ing i 'sierihing.

60N 'loringyeng. N ba nagihi ka n 'tu i no'kurihi.

61Ningbee 'ngmie lemeng, che n ba 'yiinhi i begu.

62N na 'ihiye 'tengkori, a 'puohii barika i sun'tuubu saree 'diibuhi 'jung.

63N iye banani jaa ang jorii aning banani ang 'tuuro i 'wulibuhi 'tuurung-to.

64'Oo Ba Tari Baahaa Daana, dunce paaliyeng aning i nungbu ang ba baaha. 'Wulimo i yeli'tuurihi.

65'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i iye i tungtuna sung a 'tuuro i yelihung.

66'Wulimo saree 'di-sung, a 'wulimo bangbu ming. 'Bojung n sagiye i nokurihi.

67Seni che ing dogihima, n daang boriyeng. Che pampana n 'tuye i yelihung.

68I yela sumang, ing mang tuna sung. 'Wulimo i yeli'tuurihi.

69Jigihiba ngmaye 'girii 'tuomo. Che n na 'tuye i 'wulibuhi aning n 'sikiri jaa.

70Ba 'sikiri nuoyeng aning kpaang. Che maang yeng 'ningbi-peli 'Nye i begu ingang.

71A iye sung 'kumo aning mang nye dogihibu, ka n nye daanhi i yeli'tuurihi.

72I nuori begu iye nanii 'kumo a gaa salima 'tuhi jemaa aning wari 'tuhi jemaa.

73I 'nuuhing naangma a maalima. 'Kumo 'ningbiyuo ka n nye daanhi i no'kurihi.

74Banani ang jorii na tariye 'pu-peli sanga ni bang na wa nyima, 'bojung n tamaa biye i yelihung ingang.

75'Oo Ba Tari Boohoo Daana, n bangyeng ka i saree 'diibuhi 'toriyeng. I limangpaalii ming 'puong ing dogihima.

76N suhiing, veng ka i nungbu ang ba baaha, 'kumo 'suhu-maahuu a 'tuuro i yelihung ing 'ku i tungtuna.

© 2009 Bibles International.

77Veng ka i hina ang i boin wa n seng, ka n nye tan nyivori. 'Bojung i begu la n 'ningbi-peli.

78Veng ka a jigihiba 'di 'vii. 'Bojung ba tungmang beu 'girii soring. Che maang na ngmiye i 'wulibuhi fasani.

79Veng ka banani ang jorii leu wa n seng. Banani ang bang i 'sierihi ni la bila.

80Veng ka n 'sikiri i 'fori a'wo i yeli'tuurihi yela, ka n to 'di 'vii.

81N 'suhu hienang a ti 'yiere i 'chihilung yela, che n tamaa biye i yelihung ingang.

82N 'ningbie baliyeng yaga i yelihung buobu 'jung. Mang yeli: Dabuo ing na maa n 'suhu?

83N 'woniye waing wuo ang 'bi nyuohi 'puong. Che n ba 'yiinhi i yeli'tuurihi.

84I tungtuna beri muo iye awala? 'Dabuo ing na 'di banani ang dogihima ni saree?

85Jigihiba 'tugiye bogiri n yela, ka bila ba 'tu i 'begu.

86I no'kurihi jaa iye limaniye. Ba dogihimang ka anan'so 'chibe. Sungma.

87A kpeling fling bang danang baahi n yela duneeng. Che n ba jaanhi i 'wulibuhi.

88Nyagihi n inga a 'tuuro i nungbu ang ba baaha, ka n nye 'tu i nuori 'sieree.

89'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i yelihung 'bingye 'gbing 'gbing arijenang a gara wagiri jaa.

90I limanpaalii 'bibeng a tara jemanihi jaa. Inang bing 'teng-gbani ung nang ahi.

91A nang biye 'be 'jine a 'tuuro i yelibinnihi, 'bojung buunhu jaa iye i tungtuniba.

92Ka i 'begung da ba i n 'ningbi-peli, n danang weng n dogee 'puong.

93N daang kung 'yiinhi i 'wulibuhi jaa. 'Bojung a 'tuuro a ingang ing 'kumo nyivori.

94N iye i 'suobu. Ima 'chihi. 'Bojung n boye i 'wulibuhi.

95Ningbee chelihiyeng ka ba nyuongma, che maang na mang ngmiye fasani i 'sierihi yela.

96N nyiye paalibu jaa ta'jie, che i no'kurihi ba tari boohoo jie.

97'Oo nye mang nung i begu sing bila. Una mang di ngmira fasani 'beeguu gara 'ji-maarii.

98A 'tuuro i no'kurihing i iyeng mang tari yeng gaa n domihi. 'Bojung a mang biye n seng wagiri jaa.

99N tariye 'ningbiyuo a gaa n karima'mine jaa. 'Bojung i 'sierihi mang mang di ngmira fasani.

100N 'ningbiri 'yuoyeng a gaa ning'kori, ‘bojung n 'tuuriye i 'wulibuhi.

© 2009 Bibles International.

101N legiye n gbee a 'yi beu son jaang ka n nye 'tu i yelihung.

102N ba leu 'yi i 'wulibu soeng, 'bojung ina mingang 'wulimo.

103Nye i yeli'bie ang numa n nuoring sing bila. A numang gaa siu n nuoring.

104N mang nyiye 'ningbiyuo a 'tuuro i 'wulibuhing. Bila 'jung n haye 'girii sori jaa.

105I yelihung iye fintina a 'ku n gbee, a i chaanii a ku n sori.

106N poyeng, n na paaluung ming, ka n na 'tuye i sun'tuubu saree ngmaabuhi.

107N nyiye dogihibu gaga jaa. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nyagihi n inga a 'tuuro i yelihung ingang.

108'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, die n nuori sarikihi mang kui n buobu puong, a 'wulimo i 'wulibu soe.

109N 'nyivori mang 'Nye n 'nung wagiri jaang. Che n ba 'yiinhe i 'begu.

110Ningbee beriye cheba ka ba nyogima. Che n ba bori i 'wulibuhi ingang.

111I 'sierihi mang di a'wo cheng a gara wagiri jaa. 'Bojung a iye n 'sikiri nyengka.

112N leuhiye n 'sildri ing i yelituurihi 'tuubung wagiri jaang, 'haali a gara a baahaa.

113N haye niba ang ba nyogi yeli'yeni, che n nungye i 'begu.

114Ina la n sogilijie aning n 'kuri-bunglegiraa. N tamaa 'Nye i yelihung ingang.

115Ye tagi 'yi n seng, yena tungbetuniba. 'Bojung n na 'tuye n Naangmini no'kurihi.

116Nyogima tari a 'tuuro i yelihung ingang ka n nye i 'vori. Ta veng ka n 'di 'vii n tamaa yela.

117Nyogima tari ka n nye i 'chihi. N nang na chelihiye i yeli'tuurihi.

118I mang jaanhiye bama nga jaa ang bori a 'yi i yeli'tuurihi puong. 'Bojung ba belingbu na iye jaala.

119I diye ningbee jaa ang 'bi duneeng loo a'wo 'kuribini. Bila 'jung n nungye i 'sierihi.

120N inggbani 'miineng i joo 'jung. N joraye dabieng i saree ngmaabuhi yela.

121N iye yela ang 'tu son aning sun'tuubu. Ta bahima niba ang dogihima 'nuuhing.

122I nie ang ahi ku i tungtuna sung yela. Ta veng ka nie ang jigiha dogihima.

123N 'ninge baliyeng ang buora i 'chihilung aning i sun'tuubu yelihung 'jung.

124I 'ku i tungtuna a 'tuuro i nungbu ang ba baaha, a 'wulimo i yeli'tuurihi.

125N iye i tungtuna. 'Kumo 'ningbiyuo ka n tuong bang i 'sierihi.

126Wagiri tayeng 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a wagiri tayeng ka i i yeli kanga. 'Bojung ba kaaye i 'begu jaala.

© 2009 Bibles International.

127Bila 'jung n nungye i no'kurihi a gaa salima. Mm, n numaang gaa salima ang pegi'yi yaga jaa.

128I 'wulibuhi jaa sumang a'wo bung jaa yela. N haye 'girii son jaa.

129I 'sierihi iye siela. Bila 'jung ka n 'suhu 'tuu-raa.

130I yelihung kpiebu 'kuriye chaanii. U waananiye 'ningbiyuo a 'kuro babangina.

131N 'yuoye n nuori a hegira, 'bojung n nyelingye i no'kurihi 'ningbi-jieng.

132Leu kaama a tari hina n ingang, a'wo bila ni ing mang ira 'kuro banani ang nung i 'yuori.

133Leuhi n gbee 'tu i yelihung. Ta veng ka yelibeu jaa tari kpiengu n ingang.

134Diema a 'yi ninsaalaa dogihibu 'puong, ka n nye 'tuuro i 'wulibuhi.

135Veng ka i 'ningbisogo chaang i tungtuna ingang, a 'wulimo i yeli'tuurihi.

136Konboori kuong 'puoro 'sigiriye n 'ningbieng, 'bojung niba ba 'tuuro i begu.

137'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i iye sun'tuuro, ka i saree 'diibuhi 'tori.

138I 'sierihi ing 'bing sumang, a i limaniye yaga jaa.

139N injegi iyeng mang ye, 'bojung n domihi 'yiinhiye i yeli'bie.

140I yelihung iye 'fori yaga jaa, bila 'jung ka i tungtuna numuu.

141N iye fling a i bung bang jaanhi bahi. Che n ba 'yiinhi i 'wulibuhi.

142I sun'tuubu iye sun'tuubu ang 'bibe a gara wagiri jaa, ka i 'begu i yeliminga.

143Tuora aning a'wongbu nyimang. Che i no'kurihi la n 'ningbi-peli.

144I 'sierihi sun'tuubu bibeng a gara wagiri jaa. 'Kumo 'ningbiyuo ka n nye tari 'nyivori.

145N 'kongyeng aning n 'sikiri jaa. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong n 'puoho. N na 'Wye i yeli'tuurihi.

146N 'kong 'truing. Ima 'chihi, ka n 'tu i 'sierihi.

147N mang 'ihiye 'ji-nyaa kolakolang a 'kong sungbu yela. N tamaa 'Nye i yelihung ingang.

148N 'ningbie mang 'yuohing 'ji-suorii kaabu wagirihing, ka n nye ngmi i yelihung fasani.

149'Wong n kokori a 'tuuro i ba tari boohoo nungbu singbu. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nyagihi n inga a 'tuuro i saree 'di-sung ingang.

150Bama nga ang ira dawari tagi wa pieling. Che ba ning i 'begu biye taa toori.

151'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i pieliyeng, ka i no'kurihi jaa i yeliminga.

© 2009 Bibles International.

152A'wo i 'sierihi yela, n bangyeng san'konkori jaa ka i 'bimaang a gara wagiri jaa.

153Jeri n dogee a diema, 'bojung n ba 'yiinhe i 'begu.

154Die n yela yeli, a yeudiema. Nyagihi n inga a 'tuuro i yelihung ingang.

155'Chihilung aning ningbee biye taa toori, 'bojung ba ba buora i yeli'tuurihi.

156'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i hina ang i boin iye kpong. Nyagihi n inga a'wo i 'wulibu soe ang yeli bila ni.

157Niba ang dogihima aning n domihi iye jemaa. Che n ba leura 'yire i 'sierihi 'puong.

158N mang nyiye 'begu-saaniba ka n 'puo saang yaga, 'bojung ba ba 'tuuro i yelihung.

159Jeri bila ni mang nung i 'wulibuhi. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nyagihi n inga a 'tuuro i ba tari baahaa nungbung.

160I yelihung jaa iye yeliminga. I suntuubu 'wulibu soe ming kanga jaa biye be a gara wagiri jaa.

161Ningbera dogihimang kpalikpali, 'ihe n 'silciri iriye nomaa 'gaali i yelihung yela.

162N nyenginang i yelihung yela a'wo nie ang nye bungnanee jemaa taanhuu jauring.

163N haye 'girii, a 'chihuu. Che n nungye i 'begu.

164'Beu jaa gberi buyo'poin mang mang 'pugii i 'wulibu soe ang 'tu son 'jung.

165'Suhu-maa'gaalii ka bama ang nung i 'begu mang tari. Bung jaa ba veng bang ngmira gberi.

166Ba Tari Baahaa Daana, n tariye i 'chihi tamaa. N 'tuye i no'kurihi.

167N 'suhu 'tuye i 'sierihi, mang numaa 'gaali.

168N 'tuuriye i 'wulibuhi aning i 'sierihi, 'bojung n yelitarihi jaa Nye i 'ningbi-tooring.

169'Oo Ba Tari Baahaa Daana, veng ka n 'kuori wa i 'ningbi-toori. 'Kumo 'ningbiyuo a 'tuuro bila ni i yelihung ang yeli.

170Veng ka n suhibu wa i ningbi-toori. Diema a 'tuuro i yelihung ni.

171'Pugibu na 'yiye n nogbamang 'bojung i mang 'wulimong i yeli'tuurihi.

172N jinti na 'yieming a 'pugi i yelihung, 'bojung i no'kurihi jaa 'tuuriye sung.

173Veng ka i 'nu sungma, 'bojung n lugiye i 'wulibuhi.

174'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n buoriye i 'chihilung 'ningbi-jieng, ka i begu i n 'ningbi-peli.

175Veng ka n i 'vori, a 'pugii. Veng ka i 'wulibu soe sungma.

176N boriyeng a'wo pihi ang bori. Bo i tungtuna, ‘bojung n ba 'yiinhe i no'kurihi.

© 2009 Bibles International.

Psalm 120

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. N ngmiehibu 'puong n 'kong 'kuye Ba Tari Baahaa Daana, ung 'wong.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana, die n 'suhu a 'yi nogbama ang ngmaara 'girii aning belingbu jinting.

3'Bo bang na 'kui, bii bo bang na ii, Ma 'girii jinti?

4Taanhuu jaujaura tan'piing-pulihi aning rootem dau buung-saala bang na 'kui.

5Nimiha la a 'kumo aning mang kpiera 'Mii-sek 'puong. Nimiha la aning mang kpiera 'Kii-der tentihi 'puong.

6N 'suhu kpeyeng kauhi 'gaali banani ang ha maahuu 'puong.

7N iye nie ang buora maahuu, 'ihe ka maang wa yeli yela, bang ahining jauri.

Psalm 121

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. N na lagiye n 'ningbie 'tori a taanhi. 'Yening ka n sungbu 'yire?

2N stmgbu 'yiree Ba Tari Baahaa Daana seng, unang maali sagbani aning 'teng-gbani.

3U kung veng ka i gberi sari. Unani ang kaarii ni ba 'daare.

4Nye, unani ang kaara Iisiriel ni ba 'daare bii a 'gbihe.

5Ba Tari Baahaa Daana la i kaara. Ba Tari Baahaa Daana la i kalin'chiu 'jie a 'bi i 'nuduring.

6Ngminaa kung toi ngminaa sanga. 'Chiu ming kung toi 'ji-suorii.

7Ba Tari Baahaa Daana na kaagiing a 'yi beu jaang. U na kaaye i 'suhu 'jieng.

8Ba Tari Baahaa Daana na kaaye i 'yiibu aning i leu wa kpiebu a 'yi ngaang a gara wagiri ang ba tari boohoo.

Psalm 122

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Deevid seng ung 'yi. N 'puo daang peliyeng sanga ni bang yeli Immo. Veng ka ti gaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

2Ti gbee ahiye i 'di-noberang, 'oo Jeruuselem.

3Ba meye Jeruuselem ung i 'yi-kpong 'deri ang me kpari taa.

4'Be ka a niba buura mang 'do gaa. 'Be ka Ba Tari Baahaa Daana niba buura ni mang 'do gaa, ka ba nye 'ku Ba Tari Baahaa Daana 'yuori 'pugibu a 'tuuro 'sieree ni ang 'bing 'ku Iisiriel ni.

5'Bojung ba 'bingye saree ngmaabu na'kogihi 'beng. 'Deevid 'deu na'kogihi ni la bila.

© 2009 Bibles International.

6Ye 'puoho Jeruuselem laangfiihmg yela. Ngming na veng ka banani ang numii ni maa'koo maali.

7Veng ka maahuu 'bi i daangguongkpienhi ni 'puong, ka btmdaaltmg 'bi i naa 'deri ming 'puuhing.

8N ba'biihi aning n jomiihi 'jung, n na yeling: Maahuu 'bi i seng.

9Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'deu 'jung, n na boye i sung.

Psalm 123

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Ina mang lagi n 'ningbie kaara, 'oo ina nga ang kpiera sagbamang.

2Nye, tungtuniba 'ningbie mang kaaraye ba daamba hung. Ka tungtungbi-poga 'ningbie mang kaara u 'yi-daangpoga hung. Bila ka ti 'ningbie kaara Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, a gara wagiri ung na tari hina ti ingang.

3Tani hina ti ingang, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, tari hina ti ingang. ‘bojung ba iting 'ningbi-kpe yela 'gull.

4Ti 'suhu paaliyeng aning bama nga ang bi laangfieng sie iibu, aning jigihiba 'ningbi-kpe.

Psalm 124

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Deevid seng ung 'yi. Ka Ba Tari Baahaa Daana ang daang bi ti seng naani, veng ka Iisiriel yeli pampana:

2Ka Ba Tari Baahaa Daana ang daang bi ti seng naani, sanga ni niba ang 'ihi wa ti ingang,

3ba danang voliting 'voe. Ba danang voliting sanga ni ba 'suuri ang 'ihi ti ingang ni.

4A sanga kuonhi danang wa ngmaa 'giliting. A konbo'bile danang taaliting.

5A sanga kong'ngmie ang 'ihe yaga danang taaliting.

6Ba Tari Baahaa Daana nye pegiri, unang ba diti kubo a'wo bungnyogiruu ang bi ba nyinang.

7Ti faa 'yi jong a'wo nobile ang faa cheuberiba chebang. A cheba kauyeng ting faa jo.

8Ti sungbu biye Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring, unang maali sagbani aning 'teng-gbani ni.

Psalm 125

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Banani ang deli Ba Tari Baahaa Daana 'woniye Zaiyong Tangkpong. Una bang kung tuong 'vigi, che tmg 'bibe a gara wagiri jaa ni.

© 2009 Bibles International.

[2]A'wo tangbera ang ngmaa 'gili Jeruuselem, bila ka Ba Tari Baahaa Daana ngmaa 'gili u niba, a 'piili ngaang a gara wagiri jaa.

[3]Ningbee naalung dangkpali'bile kung kpeling a paaluu ni bang di 'ku sun'tuuribo ni 'puong. U kung kpeling 'be ka sun'tuuribo ira wa di ba 'nuuhi tung beu.

[4]'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tuna sung a 'kuro banani ang sums. Tuna sung a 'kuro banani ming ang i ning'torihi ba 'sikieng.

[5]Che banani ang leu 'tuuro ba sogoonhi ni, Ba Tari Baahaa Daana na ing ka ba gaa a lang ning tungbetuniba. Maahuu 'bi Iisiriel ingang.

Psalm 126

[1]So'duoruu 'cheni 'yienii la. Sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang leu waaning Zaiyong niba ni bang ngmi nyogihi gaaning ni, ti daang 'woniye niba ang jeng jaanhi.

[2]Laari daang paye ti noe, ka nyengka 'yieme pa ti jintihi. 'Beng la bang daang yeli a paalihi 'puong: Ba Tari Baahaa Daana tungye tungbera 'kubo.

[3]Ba Tari Baahaa Daana tungye tungbera 'kuti, ting tan 'pu-peli bila 'jung.

[4]Leuhi ti banani bang ngmi nyogihi ni waaning, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Leuhiba waaning a'wo konbobilii ang 'bi sa'mungduri seng 'biihee 'tengeng.

[5]Banani ang bura aning ningtong na cheng aning nyengka 'yieme.

[6]Una nga ang mang 'yi gara a 'kono a tan bungbie buora, maahibu 'chibe ka u na leu wang aning nyengka 'yieme, a 'tuo u ka'juri.

Psalm 127

[1]So'duoruu 'cheni 'yienii la. Soolomong seng tmg 'yi. Ka Ba Tari Baahaa Daanang ba me a 'deu, u mieriba tuniye kpali. Ka Ba Tari Baahaa Daanang ba kaa a 'yi-kpong, a 'yi-kaara kaabu mang iye kpali.

[2]I dang 'ihibu, i kauhi jengbung, aning i tungkpienhi ing tuna ka i nye 'di iye kpali. 'Bojung u mang diye gbieng 'ku banani ung nung.

[3]Nye, biihi iye cheng a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng. Ka 'puo 'We i sanyeu a 'yi u seng.

[4]A'wo piime ang bi jaujaura 'nuuhing, bila ka nie biihi mang 'wo u polihung sanga.

[5]Nie nga ang tariba ka u logu paali 'wongye noo. Ba kung 'di 'vii sanga ni ba ning ba domihi ang na yeli yela a 'di-nokpoming.

Psalm 128

[1]So'duoruu 'cheni 'yienii la. Nie jaa ang jora Ba Tari Baahaa Daana tariye pegiri. Unang mang 'chene u soeng ni.

[2]I na 'diye i 'nuuhi tuma tons. I na tariye 'pu-peli aning laangfie.

© 2009 Bibles International.

3I poga na 'woniye 'girep ang ngmana yaga i 'deu gaalinggang. I 'biihi na 'woniye ooliv daari ang ngmaa 'gili i siimaa 'dijie.

4Nye, ngaang ka dau nga ang jora Ba Tari Baahaa Daana na nye pegiri.

5Ba Tari Baahaa Daana na pegii a 'yi Zaiyong 'puong. Ngming na veng ka i nye Jeruuselem loribu i 'nyivori beri jaang.

6Mm, Ngming na veng ka i nye i biihi ming 'biihi. Maahuu bi Iisiriel ingang.

Psalm 129

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Wagiri jemaa la bang dogihima a 'yi n polihung sanga. Veng ka Iisiriel yeli:

2Wagiri jemaa la bang dogihima a 'yi n polihung sanga. Che ba ba tuongma.

3A bungkuoriba koye n jigang. Ba bingye ba kaambie ang i yogiri.

4Ba Tari Baahaa Daana iye sun'tuuro. U ngmaahiye a ningbee 'ngmie mang 'so n minga.

5Veng ka banani jaa ang ha Zaiyong 'di 'vii a leu 'puori.

6Veng ka ba 'woning pie ju moo. Anang mang juoli ka a nang ba baa ni.

7Ana ka mochiera kung tuong di paali u 'nu ni. Nie ming ang 'lere moo kung bang dia 'uli u nyaung.

8Ta veng ka bama nga ming ang wa para. yeli: Ba Tari Baahaa Daana pegiri 'bi ye seng. Ti pegiriyeng Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring.

Psalm 130

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. N 'kong 'kuing a 'yi jijulinhing, 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

2Daana, 'wong n 'kuori. Veng ka i 'tobo chelihi 'wong n suhibu kokori.

3Ka Ma Ba Tari Baahaa Daanang seura yelibee 'binne, 'oo Daana, ningbuong na tuong ahi?

4Che veng'kuubu biye i seng, ka ba nye jorii.

5N chelihiye Ba Tari Baahaa Daana, n 'suhu chelihang. U yelihung ingang mang tari tamaa.

6N 'suhu chelihiye Daana a gaa banani ang cheliha 'jie nyaabu. Mm, u chelihang a gaa banani ang cheliha jie nyaabu.

7'Oo Iisiriel, tari tamaa Ba Tari Baahaa Daana ingang, 'bojung nungbu ang ba baaha 'biye Ba Tari Baahaa Daana seng. Ka yeudiebu ang i kpong yaga bi u seng.

8U na yeudieye Iisiriel u yelibee jaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

Psalm 131

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Deevid seng ung 'yi. Ba Tari Baahaa Daana, n 'sikiri ba ira tangkama. N 'ningbie ba 'bi saa'jung. N ba buora yelibera ming, bii yela ang i sielii 'gaali.

2Pielaang, n tariye n minga boin a'wo bie u ma ang ngmaa bihing che ung bi u seng. Bila ka n 'suhu 'wo n ingang a'wo bie ang ngmaa bihi.

3'Oo Iisiriel, tari tamaa Ba Tari Baahaa Daana ingang a 'yi ngaang a gara wagiri jaa.

Psalm 132

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Ba Tari Baahaa Daana, tiehi 'Deevid aning u dogee jaa yela.

2Tiehi bila ni ung daang po Ba Tari Baahaa Daana a 'di nosani 'ku Jeekob Naangmingkpong ni.

3U daang poyeng: Pielaang, n kung kpe n 'deu bii a 'do n 'gado jeng.

4N kung 'ku n 'ninge gbieng bii a veng ka 'daaribu wa n 'ningbi-gbama.

5N kung i ama kanga jaa a gara wagiri mang na bo 'jie 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a bo kpe'jie 'ku Jeekob Naangmingkpong ni.

6Nye, ti 'wongye u yela Eefarata puong. Ti nyiung a kongkori moo 'puong.

7Ye veng ka ti gaa ti kpe u tenti'deu. Ye veng ka ti gaa ti 'puohuu Ngmini'puohibu u gbee 'kogo luong.

8'Ihi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a kpe i peenhibu jie, Ma aning i fanga 'layiri daga ni.

9Veng ka sun'tuubu 'pili i Ngming'puohi 'yi-dieriba. Veng ka i ningpegi'yiribe tahing aning nyengka.

10I tungtuna 'Deevid 'jung to leuhi i 'ningbisogo 'yi unani ing buo kpaang waahi ni ingang.

11Ba Tari Baahaa Daana poyeng yeliminga puong a ku 'Deevid. U kung leuhi 'yi 'beng. Ngaang ung po: I inggbani buurii mang na di 'bing i na'kogong.

12Ka i 'biihing na 'tu n layiri aning n 'sieree mang na 'wulibo, ba 'biihi ming na 'jingye i na'kogong a gara wagiri jaa.

13'Bojung Ba Tari Baahaa Daana lugiye Zaiyong. U boung ka u i u kpejie.

14N peenhibu jie la bila a gara wagiri jaa. Che ngang mang na kpiera, 'bojung maang buora 'be.

15N na pegiye u bung'dirihi ung bo yaga jaa. N na diye siimaa maa u ningbaaliba kong.

© 2009 Bibles International.

16N na diye 'chihilung ming 'pili u Ngming'puohi 'yi-dieriba. U ningpegi'yiribe na tahiming yaga jaa aning nyengka.

17'Beng mang na i ka 'Deevid iilii baa. N na maaliye fintina 'ku unani mang buo kpaang waahi ni.

18N na diye 'vii yen u domihi, 'ihe u naaltmg jupiluu na tariye vielung u minga ingang.

Psalm 133

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Deevid seng ung 'yi. Nye ang i sung a i noo bila, ka babiihing lang kpiera aning nuori'yeni.

2Bila 'woniye kpangnanee ang bi 'jung a Imoro 'sigire tieni, Eerong tieni ni. Ang puoro 'sigire u bungyerihi noe.

3A 'woniye Huurimong mielung ang 'sigire Zaiyong tangbera ju. ‘bojung 'be ka Ba Tari Baahaa Daana 'ku pegiri. A pegiri la 'nyivori a gara wagiri jaa.

Psalm 134

1So'duoruu 'cheni 'yienii la. Nye, ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, yena Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba ang mang ahi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'puong ji-suorii.

2Ye lagi ye 'nuuhi a ji-pegi'yiruung, a pegi Ba Tari Baahaa Daana.

3Ba Tari Baahaa Daana ang maali sagbani aning teng-gbani pegii a 'yi Zaiyong 'puong.

Psalm 135

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori. Ye 'puguu, 'oo yena Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba.

2Ye 'puguu, yena niba ang tuna Ba Tari Baahaa Daana 'deung, a tuna ti Naangmini 'deu jagihi ni 'puong.

3Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana yela sumang. Ye 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku u 'yuori, 'bojung bila numang.

4'Bojung Ba Tari Baahaa Daana lugiye Jeekob u minga yela. U 'lugiye Iisiriel ka u i u bung'soruu ang i nanii.

5'Bojung n bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana iye kpong, ka ti Daana 'do gaa ngmima jaa.

6Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang nung, bila ung ira sagbaning, 'teng-gbaning, mangbera 'puuhing aning jijulinhing.

7U mang ing ka 'ultmg 'duoro donee baahaa 'jiihing. U mang maaliye saa nyigihibu paahi saa ingang. U mang 'ihiye seseu a 'yire u btmdaambuunhu 'bingjiihing.

8U daang kuye 'Iijipiti 'bi-forihi. Ninsaaliba aning 'dutmhi jaa 'bi-forihi ung daang ku.

© 2009 Bibles International.

9U 'kuye 'bigihibuhi aning tungsiela i 'puong, 'oo lijipiti. Fee'ro aning u tungtuniba jaa ingang ung i bila.

10U daang tuongye paalijemaa, a ku nabera:

11Saihong, Aamor niba naa, aning 'Beesang naa Oog, aning 'Keenan naalihi jaa.

12Ung daang di ba 'teng-gbani leu cheng, a i chengbung 'ku u niba Iisiriel.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'yuori 'bibeng a gara wagiri jaa, ka i 'yo-sung buona jemanihi jaa 'puong, 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

14'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na ngmaaye u niba saree. U na joye u tungtuniba nimboo.

15A paalihi baga iye wan aning salima, a i ninsaaliba 'nuuhi tuma.

16A tariye noe, che a ba yera yela. 'Ningbie ang tari, che a ba nyira.

17'Tobo ang tari, che a ba 'wono. A ba tari vuunhung ming a noeng.

18Banani ang maalaa ni na 'wo-naang. Bila la nie nga jaa ang delaa.

19Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo Iisiriel 'deu. Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo Eerong 'deu.

20Ye pegi Ba Tari Baahaa Daana, 'oo Iiivai 'deu. Yena nga ang fora Ba Tari Baahaa Daana, ye pegi Ba Tari Baahaa Daana.

21Ba Tari Baahaa Daana nye pegiri a 'yi Zaiyong 'puong, unang kpiera Jeruuselem 'puong ni. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 136

1'Oo, ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana barika, 'bojung u yela sumang. U nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

2'Oo, ye 'puoho ngmima jaa Naangmini ni barika, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

3'Oo, ye 'puoho daamba jaa Daana ni barika, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

4Ye di barika 'puoho 'ku una nga 'yong ang tuna tungsielibera, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

5Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang di yeng maali sagbama, 'bojung u nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

6Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang 'ihi 'teng-gbani a 'yi a kuonhing, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

7Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang maali fintingbera, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

8Unang maali ngminaa ka u 'so chaanii, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

9Ung maali 'chiu aning ngmaribie ka a 'so sagiluu, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

10Ye di barika 'puoho 'ku unani ang daang ku lijipiti 'bi-dauforihi, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

11Ung daang 'ihi Iisiriel 'yi ba 'puong, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

12U 'nu ang tari kpiengkpong aning kpangkpani ang tie ung daang di i bila, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

13Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang daang 'po Manjie 'jiihi a'yi, 'bojung u nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

14Ung daang veng ka Iisiriel 'tu u gaalingga, 'bojung u nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa.

15Che daang vihing Fee'ro aning u 'sojehi ing Manjieng, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

16Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang daang diening u niba 'yie a mopiring, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

17Ye di barika 'puoho 'ku una nga ang daang ku nabera, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

18Ung daang ku na'mine 'yoe ang 'do, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

19Saihong, Aamor naa, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

20Aning Oog, 'Beesang naa, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

21Ung daang di ba paaluu ung leu cheng, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

22'Haali ung i chengbung 'ku Iisiriel, u tungtuna, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

23Ung daang tiehi ti yela ti 'sigibu 'puong, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

24Ung daang dieti 'yining ti domihi seng, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

25Una nga ang 'kuro bung'vori jaa siimaa, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

© 2009 Bibles International.

26'Oo, ye 'puoho sagbani Naangmini ni barika, 'bojung u nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa.

Psalm 137

1Baabilong konbobera sieng ting daang 'jing. 'Beng ting 'kong sanga nga ting daang tiehi Zaiyong yela.

2Ting daang di ti 'konihi chagi 'beng 'wiilo daari 'nuuhing.

3'Bojung banani ang daang jau nyogihiti gaaning ni daang yeliyeng ka ti 'yieng 'yienii 'kubo. Banani ang dogihiti yaga ni daang yeliyeng ka ti peli ba 'ningbiri, a yeli: Ye 'yieng Zaiyong 'yieme ni kanga kuti.

4Wala ting na 'yieng Ba Tari Baahaa Daana 'yienii saang'tengeng?

5Ka maang 'yiinhi i yela, 'oo Jeruuselem, veng ka n 'nuduri 'yiinhi u tuma bangbu.

6Ka maang ba tiehi i yela, ka maang ba 'duohi Jeruuselem a gaa n nyengkahi jaa, veng ka n jinti man n tambalengang.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tiehi bila ni lidom 'biihi ang daang i Jeruuselem 'lee daari. Ba daang yeliyeng: Ngmahuu, ngmahuu, 'haali a ti to u muni.

8'Oo Baabilong 'bi-poga ang na nyuong, nie jaa ang na naa bila ni ing iti ni sani na nyiye 'pu-peli.

9Nie nga ang digira i bung'bilii foora 'pie ingang na nyiye 'pu-peli.

Psalm 138

1'Deevid seng ung 'yi. N na 'pugiing aning n 'sikiri jaa. N na 'yieng 'pugiing a ngmima 'ningbi-tooring.

2N na 'churi 'puohiye Ngmini a 'tori i Ngminglmohi 'de-pegi'yiruu. N na 'pugiye i 'yuori i nungbu ang ba baaha aning i yeliminga 'jung. 'Bojung i 'duohiye i yelihung a gaa i 'yuori jaa.

3Daari ni mang 'cheehi, i dieye n 'puoho, a veng mang tari nyau aning kpiengu.

4'Teng-gbani na'mine jaa na pugiing, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. 'Teng-gbani na'mine jaa na 'pugiing sanga ni bang na 'wong i nuori yeliyaga.

5Ba na 'yiengye Ba Tari Baahaa Daana soe vela. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana girima iye kpong.

6Anaa jaa ka Ba Tari Baahaa Daana 'Nye saa'jung che u kahiniye niba ang 'sigihi ba miihi. Che u 'biye tooring che bang niba ang jigiha.

7Anaa jaa ka n 'cheniye tuora 'sonsogihing, i na nyagihiye n inga. I na tieye i 'nu a 'tuohi n domihi 'suuri. I 'nuduri na diemang.

© 2009 Bibles International.

8Ba Tari Baahaa Daana na paaliye u buobu 'kumo n vela jaa 'puong. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i nungbu ang ba baaha 'bibeng a gara wagiri jaa. Ta wa jaanha i 'nuuhi tuma baha.

Psalm 139

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. 'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i piehimang, a bangma.

2I bangye n 'jingbu aning n 'ihibu. I mang bangye n 'pu-tieha toori jaa.

3I bangye n sori aning n jengbu pielaang. I bangye n yelitarihi jaa.

4Seni che ka yeli'biri wa bi n jinting, i mang bamuung ti baahi, 'Oo Ba Tari Baahaa Daana.

5I pagimang wa 'gili n 'puoring aning n 'ningbi-tooring, a di i 'nu dogili n ingang.

6Bangbu nga to iye sielii 'gaali 'kumo. U 'doyeng yaga jaa. N kung tuong bamuu.

7'Yening mang na gaa a 'yi i Sie seng, bii 'yening mang na tuong jo gaa a 'yi i 'ningbi-tooring?

8Ka maang 'do gaa arijena, i bibeng. Ka maang bing n bungjie 'Siol 'puong, i bibeng.

9Ka maang di ji-nyaari kpangkpama a gaa ti bi mangkpong lampegibaahiing,

10'beng gba ka i nu na dienima 'yie. I 'nuduri na nyogimang tari.

11Ka maang yeli: Pielaang, sagiluu na pagimang, a yeli ka chaanii leu 'yienguu 'gilime,

12Sagiluu gba kung i sagiluu 'kui. 'Yienguu mang chaaming a'wo ngminaa, 'bojung sagiluu aning chaanii jaa iye bung'yeni a 'kui.

13Inang naang n 'puo buunhu jaa. Inang 'wooma lang taa n ma 'puong.

14N na 'pugiing 'bojung n maalibu iye dabieng aning nomaa. I tuma iye sielii. N 'suhu bangye bila pielaang.

15N kaba maalibu daang ba sogilii sanga ni ing maalima 'gondong. A daang ba sogilii sanga ni ing 'wooma lang taa 'teng-gbani jijulinhing.

16I 'ningbie daang nyiye n inggbani ka u nang ba maali. A beri jaa ang bing 'kumo daang seuyeng 'bing i gbangu 'puong seni 'ihe ka kanga jaa daang wa bibe.

17'Oo Naangmini, nye i tieha ang i nanii 'kumo sing bila. Nye a jaa di lang taa ang i jemaa sing bila.

18Ka maang na soraa, a na iye jemaa gaa biihee. Ka maang wa 'ihi, n nii nang la.

19A'wo i danang ku ningbee, 'oo Naangmini. Bila 'jung yena niba ang nung jiing 'kiribu, ye tagi'yi n seng.

© 2009 Bibles International.

20‘bojung bielung yeliyaga bang mang yera i yela. I domihi diye i 'yuori fiengye.

21N haye banani ang hai, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. N 'suuri 'ihiye banani ang 'ihi 'tuohii ni ingang.

22N habang aning haabu ang paali. N dibang bang i n domihi.

23'Oo Naangmini, piehima a bang n 'sildri. 'Pigihime a bang n 'kerikeruu 'pu-tieha.

24Nye, ka son jaang 'bi n ingang a waananing tuora, ka i dienima 'yie son ang ba tari baahaa 'puong.

Psalm 140

1A 'ku a 'yiengyienibe 'yi-diera. Tugibu 'yienii ang 'yi Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, diema a 'yi ningbee seng. 'Gumo a 'yi kpangkpangkpiengu 'deme seng.

2Banang mang jeri yelibee ba 'sikieng, a mang laanhi taa a na jau taanhuu ni.

3Ba mang saahiye ba jintihi a'wo waahuu. 'Dungkuuree jelung 'biye ba nogbamang. 'Siila

4'Oo Ba Tari Baahaa Daana, tarima a 'yi ningbee 'nuuhing. 'Gumo a 'yi kpangkpangkpiengu 'deme seng. Banang bu ka ba i ka n ngmi gberi ni.

5Jigihiba beriye cheba n yela, aning 'ngmie ming. Ba beriye laangu a son nuoring. Ba beriye chebihi n yela. 'Siila

6N yeli 'kuye Ba Tari Baahaa Daana: Ina la n Naangmini. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong n suhibu kokori.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana ang i Naa, n 'chihilung fanga, i pagiye n ju taanhuu daari.

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ta ku ningbeu u buobu. Ta veng ka ba yelibee ni bang nyogi ni gaa 'ningbi-toori ka ba ira wa 'do 'ju. 'Siila

9Veng ka bama nga ang ngmaa 'gilime 'juri pagining ba nogbama yelibee.

10Veng ka 'buung-saala 'le ba ingang. Veng ka ba diba loo ing butmg 'puong. Veng ka ba diba loo ing bogu'julinhing ka ba kung la 'ihi jaa.

11Ta veng ka nie ang ngmaara 'girii 'tuoro niba ahi 'teng-gbani 'jung. Veng ka beu 'tu kpangkpangkpiengu daana a ti tuomuu.

12N bangyeng ka Ba Tari Baahaa Daana na dieye nie ang 'dire dogee tonoo 'kuu, a veng ka ningbaaliba tonoo ahi.

13Pielaang, sun'tuuribo na 'puohiye i 'yuori barika. Ning'torihi na kpieriye i seng.

Psalm 141

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Ba Tari Baahaa Daana, n 'kono 'kuriing. 'Loring wa n seng. Chelihi 'wong n 'kuori sanga ni mang mang wa 'kong 'kui.

© 2009 Bibles International.

2Veng ka n 'puoho ahi i 'ningbi-tooring a i 'wo iinsens. Veng ka n 'nuuhi yaaribu saa'jung i 'wo ji-maarii sarika.

3'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Bing kaara ka u 'guro n nuori. Kaara n nogbama 'di-nuori.

4Ta veng ka n 'sikiri leu gaa yelibeu jaa, ka u tung beu aning niba ang tuna tungbee. Ta veng ka n 'di ba bung'di-noohi ming.

5Veng ka sun'tuuro ngmima limanihtmg 'puong. Veng ka u miing ingma, bila na iye kpangsuunhi. N 'ju kung jaanhaa. N 'puoho nang na 'tuohiye ningbee yelibee ni.

6Ka ba ningberang wa 'le 'pie 'lomboring ba na 'wongye n yeli'bie, 'bojung a numang.

7Ti kaba yaariye kaubiri 'di-nuoring a'wo nie ang mang kuora a ngmaha 'teng-gbani.

8Che n 'ningbie 'biye i ingang, 'oo Ba Tari Baahaa Daana ang i Naa. I ingang mang lili. Ta bahima kpali.

9'Gumo a 'yi chebihing bang berima. 'Gumo a 'yi tungbetuniba berihing.

10Veng ka ningbee leu 'le ba miihi laanhi ni 'puong che ka n wa pari laangfie.

Psalm 142

1Fasani ngmiibu ang 'yi 'Deevid seng la. 'Puoho la sanga ni ung daang 'bi 'pi-bogu 'puong. N diye n kokori 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana. N diye n kokori suhi hina Ba Tan Baahaa Daana seng.

2N 'kiriye n muhibu bing u 'ningbi-tooring. N yeliye n tuora u 'ningbi-tooring.

3Sanga ni mang mang wa 'yiere, i mang bangye n sori. A sori ni 'puong mang 'chene ni bang sogili ben cheba ka u nyogima.

4Kaa n 'nuduring nye. Nie jaa 'chibe a na yeli ka u bangmang. 'Lilijie boriyeng. Nie jaa baga 'chi n 'jieng.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n kong kuing. N yeliyeng: Ina la n lilijie aning n tuori 'nyivori 'deme kpe'jieng.

6Chelihi 'wong n kuori, 'bojung n inga chuoriyeng yaga jaa. Diema niba ang karima 'nuuhing, 'bojung ba fanga gaamang.

7Nyogi n 'suhu 'yining pagiriba 'detmg, ka n nye 'pugi i 'yuori. Sun'tuuribo na ngmaamang wa 'gili, 'bojung i iye sung yaga jaa a 'kumo.

Psalm 143

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wong n 'puoho. Chelihi 'wong n suhibu. Die n 'puoho i limaniye aning i sun'tuubu 'puong.

2Ta kpe saree ngmaabu ning i tungtuna. 'Bojung nie 'chibe a 'bi u 'nyivoring a i 'soli i 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

3A dondoma karimang. U ngmurihimang ti mari 'tengeng. U vengyeng mang kpiera sagiluung a'wo bama ang kpi sanga jaa.

4A 'jung ka n 'suhu saang, ka n 'sikiri 'bi ngmiehibu 'puong.

5N tiehiye san'kongkori 'beri ni. N ngmiye i tuma jaa yela fasani. N jeriye i 'nu tuma.

6N yaariye n 'nuuhi kui. N 'sikiri nyenniing a'wo 'tengkuongee ang buora kuong. 'Siila

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, die n 'puoho 'wieng. N sie moora 'guorong. Ta leuhi i kpaari togilima, ka n ira wa 'woning bama nga ang 'sigi kpiera bogu.

8Veng ka n 'wong i ba tari baahaa nungbu yela 'beeguu. ‘bojung ina mang deli. Veng ka n bang son nga ang sigi ka n 'chene, 'bojung n 'duohiye n 'suhu a 'kui.

9'Oo Ba Tari Baahaa Daana, diema 'yi n domihi seng. N jo wa kpeye i 'nyuo.

10'Wulimo ka n tung i buobu, 'bojung ina la n Naangmini. Veng ka i sie ni ang suma ni dienima 'yie a ti kpening ning'torihi paaluu.

11'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nyagihi n inga i 'yuori 'jung. I sun'tuubu 'jung die n 'suhu 'yi tuorang.

12Ngmaa n domihi loo i nungbu ang ba tan baahaa 'puong, a saang bama nga jaa ang dogiha n 'suhu, 'bojung n iye i tungtuna.

Psalm 144

1'Pugibu 'yienii ang 'yi 'Deevid seng la. Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana, n pie. Unang mang 'wuli n 'nu jauri jaubu, a 'wuli n 'nubie taanhuu jauri.

2Una la n nungbu ang ba tari baahaa aning n ji-kpiengaa. Una la n 'deduoruu ang 'do yaga aning n diera. Una la n 'kuri bunglegiraa aning nie nga ingang mang 'lili. Unang mang 'sigihi nibihi 'bing n luong.

3Ba Tari Baahaa Daana, bo la ninsaalaa ka i baga bi u jieng? Bii 'bo la ninsaalaa 'bie ing tieha u yela?

4Ninsaalaa iyeng a'wo vuunhuu. U beri iyeng a'wo 'kalinchiu ang mang para gara.

5'Oo Ba Tari Baahaa Daana, weli i sagbama a wa 'sigi. Fiinhi a tangbera, a na 'yiye nyuohi.

6Waaning saanyigihibu a yaari i domihi. Teu i 'piime a saangba.

7Tie i 'nu a 'yi saajung. Nyogima, a diema 'yining konbera 'puong, a 'yi saamba 'nuuhing.

8Ba noeng mang ngmaara 'girii, ka ba 'nuduri i 'girii 'nuduri ni.

9'Oo Naangmini, n na 'yiengye 'yieng-paalaa 'kui. Bungngmiruu ang tan ngmibie 'pie mang na di 'yieng 'pugibu 'yieme 'kui.

© 2009 Bibles International.

10Unang 'kuro na'mine 'chihilung. Unang diera Deevid u tungtuna a 'yi takobi ang kuura ingang.

11Nyogima a diema 'yining saamba 'nuuhing. Ba noeng mang ngmaara 'girii, ka ba 'nuduri i 'girii 'nuduri ni.

12'Beng la ka ti bi-daba na 'woning bungburihi ang baa ba polihung wagiri. Ti 'bi-pogiba na 'woningye dalugo bang maali ka a boo naa 'deri.

13Ti buuhi na pang a 'kuro siingbuurii jaa. Ka ti piihi dogira 'tuhi jemaa aning 'tuhi 'pie 'pie ti mo-oorihi 'jiihing.

14Ti nadavarihi na 'tuoye bungjemaa. Ba kung ngmahi daangguoma. Ba kung ngmi nyogi nie ming. Nie kung i laa'dimii ti 'yengeng.

15Niba nga ang 'bi ngaang 'puong tariye 'pu-peli. Niba ni Naangmini ang i Ba Tari Baahaa Daana tariye 'pu-peli.

Psalm 145

1'Pugibu ang 'yi 'Deevid seng la. 'Oo n Naangmini ang i naa, n na 'duohiing. N na pegiye i 'yuori wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

2'Beu jaa mang na mang pegii, a mang pugi i 'yuori wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

3Ba Tari Baahaa Daana iye kpong, ang sigining ka u 'pugibu i kpong. U berihung gaaye ti bangbu.

4Jemani kanga na 'pugiye i tuma 'ku u to a yeli i tungbera yela.

5N na ngmiye fasani i girima nachiilung 'gaalii aning i tungsiela yela.

6Ninsaaliba na yeliye i tungbera ang i nomaa 'gaali kpiengu yela, ka n yeli i berihung yela.

7Ba na yeliye i suntung ang i kpong yela, a 'yieng i sun'tuubu yela.

8Ba Tari Baahaa Daana tariye bunye a paali aning nyununu. U iye maahuu 'suuri 'ihibung, a tari nungbu ang i kpong.

9Ba Tari Baahaa Daana iye sung 'ku buunhu jaa. Ka u hinihung ang i boin 'bi u bungmaanuu jaa ingang.

10Bung jaa ing maali na 'pugiing 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I ningpegi'yiribe na pegiing.

11Ba na yeliye i naalung girima yela a yeli i kpiengu ming yela.

12Ba na iye bila a tuong yeli ninsaaliba 'bi-daba u gandatuma yela aning u naalung nachiilung girima yela.

13I naalung iye naalung ang ba tari baahaa, ka i naangkpiengu bibe a gara jemani jaa.

© 2009 Bibles International.

14Ba Tari Baahaa Daana mang nyogiye bama jaa ang 'lere, a mang 'ihi bama jaa ang 'churi 'tengeng bang ahi.

15Buunhu jaa mang kaaraye i ningbiring. Ing mang 'kubo ba siimaa wagiri sung 'puong.

16I mang 'yuoye i 'nu a paali btmg'vori jaa buobu.

17Ba Tari Baahaa Daana iye sun'tuuro u yelitarihi jaa 'puong, a tari limaniye u tuma jaa 'puong.

18Ba Tari Baahaa Daana pieliye bama jaa ang buonuu. U pieliye bama jaa ang buonuu yeliminga 'puong.

19U na paaliye banani ang joruu ni yelibuorihi. U na 'wongye ba 'kuori ming a dieba.

20Ba Tari Baahaa Daana mang 'guye bama jaa ang numuu, che ningbee jaa ung na nyuong.

21N nuori na yeliye yela ang 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana. Veng ka bung jaa ang tari inggbani pegira u 'yo-pegi'yiruu ni wagiri jaa a gara wagiri ang ba tan baahaa.

Psalm 146

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. 'Oo n 'suhu, 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

2N na 'pugiye Ba Tari Baahaa Daana wagiri jaa mang i 'vori. N na 'yiengye 'pugibu 'yieme 'ku n Naangmini n 'nyivori biibu jaa 'puong.

3Ta deli ningbera bii ninsaalaa 'bie. Bama ingang sungbu 'chibe.

4U vuunhung mang 'yi gaang, ung leu wa u 'teng-gbani. A daari ning u 'ju u yela ung jeri bing mang baahing.

5Nie ang tari Jeekob Naangmini ni ung i u sungbu tariye 'pu-peli. Nie ang tari tamaa Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini ingang la bila.

6Unang maali sagbani aning 'teng-gbani, a maali mangkpong aning bung jaa ang bi a 'puong. Unang i limaniye a gara wagiri jaa ni.

7Unang mang veng ka nie nga bang dogiha nye saree 'di-sung. Unang mang 'kuro niba nga kong ang kpe siimaa. Ba Tari Baahaa Daana mang ing ka pagiriba 'so ba miihi.

8Ba Tari Baahaa Daana mang 'yuoye joonhi 'ningbie. Ba Tari Baahaa Daana mang doliye bama 'juri ang 'churi. Ba Tari Baahaa Daana nungye sun'tuuribo.

9Ba Tari Baahaa Daana mang kaaraye foomarihi jieng. U mang sungye bi-kpiibihi aning dunggala. Che u mang ing ka ningbee sori leu gongi.

10Ba Tari Baahaa Daana na 'diye naalung a gara wagiri jaa. 'Oo Zaiyong, i Naangmini ni 'diye naalung a gara jemanihi jaa. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 147

© 2009 Bibles International.

1Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung yelisung la ka ti 'yieng 'pugibu 'yieme 'ku ti Naangmini. 'Bojung bila iye yelinoo, ka 'pugibu sigihi.

2Ba Tari Baahaa Daana mang mieriye Jeruuselem. U mang laanhiye Isi'reeli niba bang kari bahi lang taa.

3U mang tiuye niba 'sikie ang dang yaga jaa, a 'le ba natie.

4U mang soriye ngmari'bie singbu. U buoniye kanga jaa ning u 'yuori.

5Ti Daana iye kpong, a tan kpiengkpong. U 'ningbiyuo ba tan baahaa.

6Ba Tari Baahaa Daanang mang 'duohi nie ang 'sigihi u minga. U mang jaaye ningbee loo 'tengeng.

7'Yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana aning barika 'puohibu. 'Yieng 'pugibu 'yieme aning 'koni a 'ku ti Naangmini.

8Unang mang pagi sagbama aning savaala. Unang mang i ka saa wa 'teng-gbaning. Unang mang veng ka moo buli a tangbera 'juring.

9Bila ung mang 'kuro 'dtmgo u siimaa, a 'kuro galinggaa'bilii ming ang mang 'kono siimaa.

10U baga 'chi yohu fanga 'jieng. U yela 'chi dau gbee 'jieng.

11Ba Tari Baahaa Daana yela Nye bama jaa ang joruu jieng, aning bama ang tan tamaa u nungbu ang ba baaha ingang.

12'Oo Jeruuselem, ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugi ye Naangmini, 'oo Zaiyong.

13'Bojung u ingye i 'yiri 'di-nokpong kuri-garihi fanga. U pegiye i Iiiihi ang bi i 'puong.

14U iyeng ka maahuu bi i paaluu togihing, a paalii aning 'wiit ang sums yaga jaa.

15U tuoliye u nuori 'ku 'teng-gbani. U yelihtmg joraye 'wieng 'wieng.

16U mang tihiye si'noo a'wo pikooni. U mang yaariye sa'kubimihemihe a'wo tampelung.

17U mang bahiye u sakubie a'wo 'kubilii. Ning'buong na bang ahi u oori 'ningbi-tooring?

18U mang tuoliye u yelihung a nyelaa. U mang veming ka u seseu daa, ka a kuonhi 'puoro.

19U yeliye u yelihung ku Jeekob a 'wuli u yeli'tuurihi aning u 'wulibu soe 'ku Iisiriel.

20U ba di bila i paaluu jaa. A'wo u 'wulibu soe yeng yela, ba ba bamaa. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 148

© 2009 Bibles International.

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana a 'yi sagbamang. Ye 'puguu a saa'ju 'jiihing

2U malikihi jaa, ye 'puguu. U bungnaangjemaa jaa, ye 'puguu.

3Ngminaa aning 'chiu, ye 'puguu. Yena chaanii ngmari'bie jaa, ye 'puguu.

4Ye 'puguu, yena sagbama jaa sagbama, aning yena kuonhi ang 'do gaa sagbama.

5Veng ka a 'pugi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori. 'Bojung tmang 'ku nuori, ang naang.

6Unang bi-maa a gara wagiri jaa, a gara wagiri ang ba tari baahaa. U 'bingye mara ang kung pan gaa.

7Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana a 'yi teng-gbaning. Yena mangkpong bungnaangbera aning jijulinhi jaa, ye 'puguu.

8'Buung aning sa'kubo, si'noo aning savaala, sesekpiengaa ang paana u yelihung, ye 'puguu.

9Tangbera aning tang'bilii jaa, daari ang ngmana aning 'siid-er daari jaa, ye 'puguu.

10Mo'duunhi aning 'nii jaa, bung'vuurihi aning bungegirihi, ye 'puguu.

11'Teng-gbani na'mine aning nibihi jaa, ningbera aning dunee saringmaariba jaa, ye 'puguu.

12'Bi-pola aning pogisarihi jaa, daunyaahi aning 'biihi, ye 'puguu.

13Veng ka ba pugi Ba Tari Baahaa Daana 'yuori. 'Bojung u 'yuori 'yong la a 'do gaa bung jaa. U girima 'do gaaye 'teng-gbani aning sagbani.

14U 'duohiye u niba iilii ming. U 'duohiye u ningpegi'yiribe jaa pugibu. Isi'reeli 'biihi, niba ang pieluu la bila. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 149

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'yieng 'yieng-paalaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'yieng u 'pugibu 'yieme a ningpegi'yiribe langbu 'puong.

2Veng ka Iisiriel nyenging ba Naana ingang. Veng ka Zaiyong biihi tan nyengka ba Naa ingang.

3Veng ka ba pugi u 'yuori aning seuri. Veng ka ba di bintiri aning koni a 'pugi u 'yuori.

4'Bojung Ba Tari Baahaa Daana ingmaari mang Nye u niba ingang. U na diye 'chihilung boo niba ang 'sigihi ba miihi

5Veng ka a ningpegi'yiribe nyengina girima puong. Veng ka ba 'yiene ka a 'duoro yaga ba 'gadohi 'juring.

6Veng ka Naangmini 'pugibu ang 'duoro bi ba nuoring, ka ta'kobi noe a'yi bi ba 'nung.

7I bila ka ba naa sani a paalihi ingang, a dogihi a nibihi ming.

© 2009 Bibles International.

8I bila ka ba 'le ba na'mine aning kuri-baanhi, a ing ba kpambiihi 'kuri-jorihi.

9I bila ka ba 'di saree ni ang seu bing ni ba ingang. A nanihung nga ka u ningpegi'yiribe jaa tari. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

Psalm 150

1Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'puguu u ji-pegi'yiruung. Ye 'puguu u sagbani ang i kpong 'puong.

2Ye 'puguu u tungbera 'jung. Ye 'puguu a 'tuuro u berihung 'gaalii ang sing bila.

3Ye 'puguu aning biengkoni 'kuori. Ye 'puguu aning penaa aning koni.

4Ye 'puguu aning bintiri aning seuri. Ye 'puguu aning 'ngmie bungngmirihi aning wiihi.

5Ye 'puguu aning peretengmirihi 'kuori ang 'duoro. Ye 'puguu aning peretengmirihi 'kuori ang 'duoro gaga jaa.

6Veng ka bung jaa ang tan vuunhung 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugi Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

Proverbs

Proverbs 1

1Soolomong ang i Isi'reeli Naa Deevid 'bi-dau yeng yelibie.

2A seubu anan'so la: Ka nie bang yeng aning 'wulibu, a bang 'ningbiyuo yeli'bie 'muni.

3Ka nie nye yeng taribu 'wulibu, sun'tuubu 'wulibu, saree 'diibu ang 'tori 'wulibu, aning yela ang 'tori 'wulibu.

4Ka nie ang faanha nye minga bangtaribu, ka bi-pola nye bangbu aning haakilisung.

5Siringminga, yengbangina na 'woming ka u bangbu maaling 'do, ka nie ang bang yela 'muni tan yeng kawani.

6Ka nie bang lugu aning u lugu-sinnii 'muni, a bang yengbanginiba yeli'bie aning ba loba.

7Ba Tari Boohoo Daana joo la bangbu 'munpiilee, che jolihi mang jaanhiye yeng aning 'wulibu.

8N bi-dau, 'wong i ba 'wulibu. Ta jaanhi i ma ming nuori.

9A na iye vielung boori ang 'vili i ju, a i 'kuri kokomarihi ming i kokoring.

10N bi-dau, ka yelibe-iribang wa ka ba suorii, to wa sagira.

11Ka banang yeli: Wa ka ti gaa, veng ka ti jeng 'gu jiing 'ihibu. Veng ka ti lalihi a 'gu banani ang ba tari ngmehii ni. Ti 'gubo ka anan'so 'chibe.

12Veng ka ti voliba 'voe a'wo kau'biri a voliba 'gbuno a'wo banani ang mang 'sigi kpe 'kuung bogu bila ni.

13Ti na nyiye bungdaambuunhu 'irii jaa, ti 'deri na pang aning hanyigi-butmhu.

14Di i tuori lang ti tuoring. Veng ka ti nii jaa lang 'libie buora.

15N 'bi-dau, to veng ka i ningba lang 'chene a soring. Ngmaa i gberi 'yi ba so'bileng,

16'bojung ba gbee jorang a gara beu tungbu. Bang 'lonno ka ba ti 'kiri jiing ming.

17Pielaang, kpali la bang di laangu yen no'bile jaa 'ningbiring.

18Che ba miihi jiing 'kiribu bang jeng 'gu. Ba miihi nyivoe bang laliha 'guro.

19Bila la nie jaa ang ira buunhu yela hiiri. 'Fingfiling buunhu mang 'ihiye a 'deme 'nyivori.

20Yeng muolang sokpong 'jung, u 'duohiye u kokori a 'yiri gaalinggang.

21U muolang 'yiri sonanee 'puuhing. A 'yi-kpong 'di-noberang ung yera u yela.

22U yerang: Wala ka yena faanhifaanhiba na buora ye babangbu kauhi sing? Wala ka yena ilaariba na nung ye chelaabu kauhi sing, ka jolihi ming ha yela bangbu?

© 2009 Bibles International.

23Ye leuhi a 'tuuro n yelibung. Siringminga n na buoye n sie ingye, n na veming ka n yeli'bie 'yuo 'kuye.

24N buongyeng che veng jaanhi, mang tie n nu che nie jaa ba leu chelihi.

25Ye jaanhiye n kawani jaa, a kung 'wong n yeliyaga jaa.

26Bila 'jung n ming na laarang ye tuorakpong wagiring. N na iriyeng laara sanga ni dabiengkpong ang na wa ye ingang.

27Sanga ni ye dabiengkpong ang na wa a'wo saa seseu, ka ye nyuongbu wa a'wo sa'kulingkuulee, sanga ni ngmiehibu aning a'wongbu 'gaalii ang na wa ye ingang,

28a wagiri bang na buongma, che n kung die ba buola. Ba na bomang 'ningbi-jieng, che ba kung nyima,

29'bojung ba daang haye yela bangbu, a jaanhi ka ba lugi Ba Tari Baahaa Daana joo.

30Ba da ba 'wong n kawani. Ba da diye n yeliyaga jaa foo.

31Bila 'jung ba na 'diye ba miihi son tona, a tigi aning ba miihi yelibuorihi.

32'Bojung niba ang faanha sobeu leu'tuubung na kuba, ka jolihi laangfiilung nyuongba.

33Che nie jaa ang 'wono n yeliyaga na kpieriye laangfie, a peenhi a 'yi beu dabieng 'puong.

Proverbs 2

1N 'bi-dau, sagi n yeli'bie, a di n 'begiri sogili i 'suhung a'wo bunnanee,

2ka bila veng ka i begi i 'tuorii a 'ku yeng, a leuhi i 'sikiri ing 'ningbiyuo ingang.

3Mm, ka inang 'kono a buora yela bangbu, a lagi i kokori a buora 'ningbiyuo,

4ka inang bou a'wo wan, a wilihi bou a'wo bunnanee ang sogili,

5bila ing na bang Ba Tari Baahaa Daana joo 'muni, a nye Naangmini bangbu.

6'Bojung Ba Tari Baahaa Daanang 'kuro yeng. U nuoring ka yela bangbu aning 'ningbiyuo 'yire.

7U diye yeng ang i sung a 'bing 'ku sun'tuuribo. U iye 'kuri bunglegiraa a 'ku banani 'cheni ang 'tori.

8U mang kaaraye saree 'diibu ang 'tori soe, a mang 'gu u ningpegi'yiribe soe.

9'Beng la ing na bang sun'tuubu 'muni, saree 'diibu ang 'tori 'muni, aning yela ang 'tori 'muni, aning sosung jaa.

10Sanga ni yeng ang na wa kpe i 'sikiri, ka yela bangbu i yelinoo 'ku i 'suhu,

11haakilisung na 'guing sung. 'Ningbiyuo na kaariing.

© 2009 Bibles International.

12A na diegiing a 'yi ningbeu soring, a diegii 'yi nie ang benna ingang.

13A na diegiing a 'yi banani ang bahi soe ang 'tori, a che ti 'chene soe ang i sagiluu 'puong.

14Banang mang nyengina ka ba tung beu, ka ba ingmaari ahi bila ni ningbee ang mang benna niba ingang.

15Ba yeli-irihing i chagiri, ka ba yelitarihi ba peli gbanggbaling.

16A na diegiing a 'yi jentira seng, a diegii a 'yi pogisensena nga nuori yeli'bie ang numa ingang.

17Unang jaanhi u langpolisira, a 'yiinhi u Naangmini 'layiri ni.

18A 'jung u 'deu 'sigire garaye 'kuung ingang, ka u soe gara kpiinhi ingang.

19Nie jaa ang gaa u seng ba la leura waana, ba ba mang la nyogi 'nyivori soe ming.

20Bila ing na 'chene ningsuunhi soring, a mang 'tuuro sun'tuuribo soe.

21‘bojung niba nga ang 'tori, banang na kpe 'teng-gbaning, ka niba ang paali kpeling u 'puong.

22Che ningbee na nyuoming a 'yi 'teng-gbaning, ka ba vuohi limangkong 'deme u ingang.

Proverbs 3

1N 'bi-dau, ta 'yiinhi n 'begu. Veng ka i 'sikiri tan n no'kurihi,

2'bojung 'beri jemaa aning 'nyivo-yogu, aning maahuu ang na di paahii.

3Ta veng ka hinihung aning limanihung bahii. Dia 'le man i kokoring. Sebaa ing i 'sikiring.

4Bila ing na nye nungbu aning 'yo-sung Naangmini aning ninsaalaa 'ningbiring.

5Deli Ba Tari Baahaa Daana aning i 'sikiri jaa, a ta deli i minga 'ningbiyuo.

6Saguu ka una la Daana i yelitarihi jaa 'puong, u na veming ka i soe jaa 'tori.

7Ta i yengbangina i minga 'ningbiring. Jora Ba Tari Baahaa Daana a ngmaa i minga 'yi beung.

8Bila na iye laangfie 'ku i inggbani, a i kpaang 'ku i kaba.

9Nana Ba Tari Baahaa Daana aning i buunhu, a nanuu aning i buunhu jaa ang 'ugiro fora ngmama.

10Bilang na veng ka i siimaa 'bingjiihi mang pa, ka i waing bung-innihi pa baha.

11N 'bi-dau, ta digira Ba Tari Baahaa Daana 'wuli-kpienhi foo, bii a ye u maali ahi soring 'wulibu 'puong,

© 2009 Bibles International.

12'bojung nie nga Ba Tari Baahaa Daana ang nung, u daana ung mang 'wuno ka u maali ahi soring a'wo bila ni 'bi-datmtmginaa ba ang mang iruu.

13'Pu-peli Nye dau nga ang nye yeng seng, a 'bi dau nga ang nye 'ningbiyuo seng,

14'bojung u tona seuye wan tona, ka u loribu gaa sannii ang i 'forifori.

15Unang i nanii gaa 'ruubihi, ('Joob G. 28:18) buunhu jaa ming ing na tuong bo kung tuong maahuu.

16'Beri jemaa 'Nye u 'nuduring, ka bundaambuunhu aning nanihung bi u 'nu-goong.

17U soe iye yelinoohi soe, ka u sobilii jaa i laangfie.

18U iye 'nyivori dau a 'ku banani ang nyoguu tari, a i 'pu-peli 'ku nie jaa ming ang 'koruu tari.

19A 'tuuro yeng ingang ka Ba Tari Baahaa Daana bing teng-gbani 'muni, a 'tuuro 'ningbiyuo ingang tmg bing sagbama.

20A 'tuuro u bangbu ingang ka 'jijulinhi daang ngmahi, ka savaala ming bahi mielung ang le.

21N bi-dau, to veng ka a 'yi i 'ningbieng. Nyogi yeng ang i sung aning haakilistmg tari.

22Bila ang na i 'nyivori 'ku i 'suhu, a i bunye boori 'ku i kokori.

23Bila ing na 'chene i soring laangfie, i kung ngmi gberi.

24Ka inang wa jeng, i kung jo dabieng, mm, i na jeming ka i gbieng numa.

25Ta jora dabieng ang wa 'kpengkpereng. Ta jora dabieng sanga ni ningbee tuorikpong ang na wa,

26'bojung Ba Tari Baahaa Daana na la i nyau taribu jie. U na 'guing ka beraa kung nyogi i gberi.

27Ta jaanhi ka i di sung i nie ang siginiu, ka i 'nung tari kpiengu a na tuong tung bila.

28Ta yeli 'ku i kpieringto: Gaa, a che leu wa ka beu kaa ka n 'kui, che ing taruu i 'lomboring.

29Ta buora bila ni ing na i i kpieringto beu, ka inang nye ka u kpiera pieliing aning sagi'diibu.

30Ta jau ning nie ka a ba tari 'muni, ka unang ba ii yelibeu jaa.

31Ta ira 'dinyuu nie ang dogiha niba yela. Ta 'lugi u yeli-irihi kanga jaa,

32'bojung ningbeu iye bunghaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng, che ka u kawani mang bi sun'tuuribo seng.

33Ba Tari Baahaa Daana duhibeu dogiliye ningbeu 'deung, che u mang pegiye ningsung kpe'jie.

© 2009 Bibles International.

34Pielaang, u mang chiera laaraye banani ang chieruu laara, che u mang diye bunye ku banani ang 'sigihe ba miihi.

35Yengbanginiba na 'diye girima cheng, che 'vii na la jolihi cheng.

Proverbs 4

1'Biihi, ye 'wong ye ba 'wulibu, a chelihi 'wong a bang 'ningbiyuo,

2bojung n 'kuriyeng 'wuli-sung. Ye to jaanhi n begu.

3'Bojung sanga ni mang da i n ba bi-dau, a da i bi-sali a da i n 'yong, a i bi-nunginaa n ma 'ningbiring,

4n ba 'wulimong ming, a yeli 'kumo: Veng ka i 'sikiri nyogi n yeli'bie kpiengaa. 'Tuuro n no'kurihi, a tari 'nyivori.

5Bo yeng, a bo 'ningbiyuo. Ta 'yiinhi bii a leu 'yi n nuori yeli'bie ingang.

6Ta bahuu, u na 'guing. Numuu, u na tariing.

7Yeng la a yeli'ju, bila 'jung bo yeng. I buobu jaa 'puong, bo 'ningbiyuo.

8Diu tiinhuu, u na veming ka i 'do ju. Ka inang 'koruu mari, u na waaniye nanihung i seng.

9U na diye bunye boori dogili i 'jung. Girima naalung jupiluu ang viela ung na di kui.

10N 'bi-dau, 'wong a sagi n yeliyaga, i 'nyivori 'yuomo na iye jemaa.

11N 'wuliing yeng soring, n dieniing 'yie so'bilii ang 'tori 'puong.

12Ka inang wa 'chene, i gbee kung nagihi. Ka inang wa jora, i kung ngmira i gbee.

13Nyogi 'wulibu tari kpiengaa, ta bahuu ka u gaa. Kaara u jieng, 'bojung una la i 'nyivori.

14Ta wa 'tuuro ningbee sori, ta 'tuuro beu ming sori.

15Baluu, ta 'tu u sie, leu 'yi u ingang a gara.

16'Bojung ba ba mang 'gbihe, 'see bang tung tungbeu. Ba gbieng mang boring, 'see bang veng ka nie kanga 'le.

17'Bojung beulung siimaa bang mang 'dire, a 'nyuuro kpangkpangkpiengu waing.

18Che sun'tuuribo sori 'woniye 'ji-nyaa kolakola chaanii, a maaling chaana yaga a gara 'be-kaari.

19Ningbee sori 'woniye ji-sagiluu, ba ba mang bang bung ni ang veng bang ngmira ba gbee.

20N 'bi-dau, chelihi n yeli'bie, begi i 'tuorii 'wong n yeliyaga.

21Ta veng ka a 'yi i 'ningbieng. Taraa i 'sikiring,

© 2009 Bibles International.

22'bojung a iye 'nyivori a 'ku banani ang nyia, a i laangfie a ku ba inggbani jaa.

23'Gu i 'sikiri aning 'ningbi-jiihmg jaa, 'bojung u ingang ka 'nyivori yelitarihi 'yire.

24Veng ka nuori ang henna niba 'yi i seng, nogbama ming ang yera yelibee, dia 'bing toori jaa.

25Veng ka i ningbie 'tori 'ningbi-toori, veng ka i 'ningbi-gbama Iiinhe i 'ningbi-tooring.

26Jeri son ni i gbee ang 'tuuro, a veng ka i yelitarihi jaa ahi sung.

27Ta leuhi gaa 'duri bii goo. Nyogi i gberi 'ihi beung.

Proverbs 5

1N 'bi-dau, chelihi 'wong n yeng. Begi i 'tuorii 'ku n 'ningbiyuo,

2ka bila veng ka i digira haakilisung tiinhuu, ka i nogbama tan yela bangbu.

3'Bojung pogisensena nogbama mang 'togihiye siu, ka u nuori i melemele a gaa kpaang.

4Che u baahaa iye too a'wo weemwud, a 'dire a'wo ta'kobi noe a'yi.

5U gbee mang 'sigire garaye 'tuning, ka u gbedigirihi mang ti nyogi kaubiri.

6U ba mang ngmira 'nyivori sori fasani, u soe ba aha 'jiyeni, che u ba mang bang.

7Bila 'jung, n 'biihi, ye 'wong n yeliyaga pampana, a to leu 'yi n nuori yeli'bie ingang.

8Tagi i son gaaning toori a 'yi u seng. Ta wa piena u 'deu 'di-nuori,

9a ira wa di i 'bi-polihung kpiengu 'ku ningjaani, a di i 'yuomo ku 'ningbikuonii daana.

10Ta ira ka saamba wa tigi aning i bundaalung, ka i balibu tona ti 'bi saana 'deung.

11A baahaang ka i ira laa'dimii, sanga ni i ingneni aning i inggbani ang wa nyuuha.

12I na yeling: Nye bila ni mang daang ha 'wulibu, ka n 'sikiri di yelibu ung i yelikpakpalii.

13N ba 'tu n karima'mine nuori, n ba begi n 'tuorii 'ku banani ang da 'wunimo.

14A daang kpelingye fling ka n vela jaa saang a ngming'puohibo aning a langbu 'puong.

15'Nyuuro kuong ang 'yire i minga 'singeng, kon'puoruu nga ang 'yire i minga kolung 'puong.

16A sigiyeng ka i kon'bulihi yaari 'yengeng, ka i kuonhi 'hi sobera 'juring?

17Veng ka a i i 'yong 'suobu, to veng ka a i saamba 'suobu a paahi i ingang.

18Veng ka i kon'bulihi tan pegiri, ka i nyengina aning i langpolipoga.

© 2009 Bibles International.

19Veng ka u 'woning 'ihee ang 'kurii nungbu, a 'woning 'ihi-poga 'cheni ang viela. Veng ka u biha mang sigihii wagiri jaa. Veng ka u nungbu kurii ingmaari wagiri la wagiri.

20N 'bi-dau, wala 'j ung ing na veng ka pogisensena 'kurii ingmaari, ka i 'kori jentira 'bing i 'lomboring?

21‘bojung ninsaalaa soe Nye Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, ung jera u 'cheni jaa.

22Ningbeu minga yeliba'torihing na nyoguu, u yelibee 'ngmieng na nyoguu.

23U na 'kping 'wulibu kongbu 'j ung, u jolihung 'gaalii 'puong ung na bori.

Proverbs 6

1N 'bi-dau, ka inang ing nuori ka i na ahi 'kuye i kpieringto, ka inang nyogi 'nuuhi a ing nuori a 'ku saana,

2i beriye i minga nyogi aning i nuori yeli'bie. I nuori yeli'bie nyogiing.

3Bila 'jung, n 'bi-dau, i ngaang a die i minga, ‘bojung i kpeye i kpieringto 'nuuhi. Gaa ti 'sigihi i minga, a suhi i kpieringto ni 'ningbi-jieng.

4Ta di gbieng ku i 'ningbie, bii 'daaribu a 'ku i ningbi-gbama.

5Faa i minga a'wo 'ihee ang faa 'yi nangkpaana 'nuuhing, a'wo 'nobile ang faa 'yi 'nobili-nyogira 'nuuhing.

6Gaa ninsaa seng, Ma 'di-nyaga. Jeri u yeli-irihi a bang yeng.

7A ba tari 'yi-diera, bii kaara bii naa,

8'ihe a mang boye a siimaa sum sanga, a mang laanhi a siimaa buunhu chiebu sanga.

9Wala ing na jeng kauhi sing, 'oo 'di-nyaga? 'Bo wagiri ing na 'ihi i gbieng nga 'puong?

10'Gbihibu fling, 'daaribu biela, 'nuuhi 'gurihibu biela a na 'gbihi,

11bila ka i nandaalung na wa a'wo nie ang faara, ka i hiengbu wa a'wo nie ang girihi jauri buunhu.

12Ninglaanii, ningbeu, la nie ang 'chene aning nuori nga ang henna niba.

13U mang 'nyigiheng aning u 'ningbie, a 'bigihe yela aning u gbee, a 'wuno yela aning u 'nubie.

14Belingbu 'Nye u 'sikiring. U mang tiehiye beu tungbu wagiri jaa. U mang waananiye tachiihi niba kpachagang.

15Bila 'jung ka tuorikpong na wa u ingang 'dayeni. U na ngmahiye 'puro 'puro 'dayeni. Tiubu kung bibe.

© 2009 Bibles International.

16Yela ayuobi nga ka Ba Tari Boohoo Daana ha. Mm, ayo'poin iye yelihaarihi u seng:

17Jigihibu 'ningbisogo, jinti ang ngmaara 'girii, 'nuuhi ang 'kire nie ang i 'soli jiing,

18'sikiri ang tieha yelibee iibu, gbee ang lonno ka a jo ti tong beu,

19'sierigirii daana ang ngmaara 'girii, aning nie ang waananing tachiihi ba'biihi kpachagang.

20N 'bi-dau, tari i ba no'kuruu. Ta jaanhi i ma 'begu.

21Dia 'le mari i 'sikiring wagiri jaa, a dia 'le yagili i kokoring.

22Ka inang wa yuora, a na dieniing 'yie. Ka inang wa 'gbihe a na kaariing. Ka inang wa 'yuo, anii na yeliye yela.

23'Bojung a no'kuruu iye fintina, ka a begu i chaanii, ka yelibu 'wulibu ming i 'nyivori sori.

24A na kaariing a 'yi pogibeung, a 'yi jentira jinti ang tan noo ingang.

25Ta nyenna u vielung i 'sikiring, bii a veng ka u nyogii aning u 'ningbi-gbama,

26'bojung a 'tuuro pogijentira ingang dau siimaa mang wa kpelingye paanuuchelii 'yong. Aning ming pogisensena mang kpaanang a buora 'nyivori ang i nanii.

27Dau na tuong diye 'buung mari u nyaung che ka u kparuu kung 'di?

28Nie na tuong 'cheng buung-saala 'jung che ka u gbee kung wogili?

29Bila la nie ang kpiera u to poga ingang. Nie jaa ang fiinhuu kung i 'soli a 'yi dogihibu ni bila ang na waaning.

30Ninsaaliba, ka koming wa kpe na'nyige yaga ka u ju a na maa u kong, ye to mang iruu fiengye.

31Che ka banang wa nyoguu, u na yeuye a bung gberi buyo'poin. A'mineng u na diye u 'deu buunhu jaa tihi.

32Che nie jaa ang seng u to poga kongye 'ningbiyuo. Nie ang tung bila, u minga 'suhu ung nyuona.

33Dangii aning banangbu ung na nye. U nyaaba kung baahi,

34bojung 'nyuuri mang 'ihiye sira 'suuri yaga. Bila 'jung u kung veng saninaabu daari.

35U kung leu 'liinhi yeudiebu jaa. U kung die bung jaa, 'haali ka inang 'ku 'kuubuhi jemaa.

Proverbs 7

1N 'bi-dau, 'tuuro n yeli'bie, a di n no'kurihi ka a i bungnanee i seng.

2'Tuuro n no'kurihi a tari nyivori, a tan n begu a'wo i 'ningbibie.

© 2009 Bibles International.

3Dia 'le man i 'nubieng, sebaa ing i 'sikiring.

4Yeli 'ku yeng: Ina la n yaupoga. Buona 'ningbiyuo i jiing nie minga.

5I bila ka a nye 'gui a 'yi pogisensena ingang, a 'yi jentira nga yeli'bie ang numa ingang.

6N 'detmg n Iiinhiye n 'tokoro bogiring.

7'Beng la mang 'liinhi niba ang faanha 'puong, a nye bi-polii ang kong bangbu u taa 'puong.

8Ung 'tuuro sokpong ang pieli a poga longkoro, a 'tu sobile ni ang gara u 'deu.

9'Ji-nyogi'ningbiring, ji-suorii wagiri, 'tengkori ang i sagiluu 'puong,

10ka poga kanga wa 'tuohuu a yeti jentira bungyerihi, a tari dawari u 'sikiring.

11U mang gonang a i nie ang ba 'wono 'wulibu. U gbee ba 'jine u 'deung.

12Biela unang 'bi 'yengeng, biela unang 'bi sobera juring, a 'guunho a cheliha 'longkorihi jaang.

13Ung nyoguu, a mugihuu, a yeli ngaang 'kuu aning kungjo'vii 'ningbisogo:

14N tariye maahuu sarika buunhu n seng. 'Jine nga n yeuye n nosama.

15Bila 'jung mang wa 'yi ka n 'tuohii. N boing 'ningbi-jieng, a che nyii.

16N teye n 'gado aning tangvielaa bang 'woo aning 'lijipiti masari tama ang tan ji-vieni.

17N mihiye n 'gado mee, aning a'loohi (Soribu G. 24:6) aning 'siinamong turaadihi.

18A 'Jung waana ka ti bo taa yaga a waana 'beeguu, ka ti iinhi maa yaga aning taa buobu,

19'bojung a dau 'chi 'yiring. U 'chengye sotoori.

20U diye 'libie wuo gaaning, u na waye 'yiri 'chiu-paalii daari.

21Ung di u nolengleng yeliyagijemaa nga a veng ung di u minga 'kuu. Bila ung nyoguu aning u nogbama nonoo nga.

22Ung ang 'tuuruu 'dayeni a'wo nadari ang gara u korigibu jie, bii a'wo bang 'le joli a garaning ka ba ti fiebi.

23Ung 'tuu bilaang ka 'piing ti 'chugi u seurii, a'wo 'nobile ang 'lonno gara cheba ingang. Che u ba bang ka u 'nyivori kongbu jie la.

24Bila 'jung biihi, ye chelihi 'wong n yeliyaga pampana, a chelihi n nuori yeli'bie.

25Ta veng ka i 'sikiri leuhi gaa u soe, to bori a kpe u soe,

26'bojung u looye ningjemaa bang nye dangii. U kuye daba jemaa ang tan fanga.

© 2009 Bibles International.

27U 'deu la jehinama sori, a 'sigire gara 'kuung 'deri.

Proverbs 8

1Yeng ba mang muola? Ka 'ningbiyuo ming lagi u nuori?

2U mang ahiye jiduorihi saa'jung a ahi a son nuoring, a socherihing.

3U mang muoling a 'yiri 'di-noberang, a 'jiihi ni bang 'tuuro kpiera a 'yi-kpong ni, a 'deri 'di-noeng.

4Ninsaaliba 'woi, yena mang buona, ka n kokori gara ninsaaliba 'biihi seng.

5Yena niba ang faanha, ye bang bung ni ang la minga bangtaribu, yena jolihi, ye ming tari 'sikiri ang bang yela.

6Ye 'wong, 'bojung n na yeliye yela ang suma yaga. N nogbama 'yuobu na 'ihiye yela ang 'tori.

7N nuori na yeliye yeliminga, 'bojung beulung iye 'chihee a 'ku n nogbama.

8N nuori yeli'bie jaa ahiye sun'tuubu soring, yelichagu bii belingbu jaa 'chi a ingang.

9A jaa iye 'penteng a 'ku nie nga 'ningbiri ang 'yuo, a 'tori a 'ku banani ang bang yela.

10Sagi n 'wulibu, che bahi wari. Sagi yela bangbu che bahi sannii ang suma yaga,

11'bojung yeng seuye 'ruubihi. Buunhu jaa nie ang buora kung tuong maahi niu.

12Maang yeng, n ning minga bangtaribung kpiera, mang tan bangbu aning haakilisung.

13Ba Tari Baahaa Daana joo la beu haabu. Jigihibu, 'wuling-minga, sobeu aning nuori nga ang henna niba iye buunhu mang ha.

14Kawani iye n 'suobu, aning yeng ang i kpong. Maang la 'ningbiyuo. N tariye kpiengu.

15A 'tuuro n ingang ka na'mine kaara ba paalihi, ka paalikaariba ming binne 'begiri ang 'tu sori.

16A 'tuuro n ingang ka ningbera kaara ba niba, aning ningnanee ang 'dire 'teng-gbani jaa saree.

17N nungye banani ang nungma. Banani ming ang boma 'ningbi-jieng na nyimang.

18Bundaalung aning nanihung Nye n seng, bundaalung ang ba baaha aning sun'tuubu.

19N ngmama seuye sannii, a seu sannii ang pegi'yi yaga. Ka n sanyeu ming seu wari ang soma yaga.

20N mang 'cheniye sun'tuubu soring, saree 'diibu soe gaalinggang,

21ka n veng ka banani ang nungma 'di bundaalung cheng, ka n paali ba bundaambuunhu bingjiihi.

© 2009 Bibles International.

22Ba Tari Baahaa Daana daang tarimang u tuma 'munpiileeng, sanga ni u sang'konkoruu tuma ni ang da nang ba bibe.

23N daang Nye be wagiri ang ba tari 'piileeng, a 'yi a 'munpiileeng, wagiri ni dunee ang da nang ba bibe.

24Sanga ni kong'julinhi ang daang 'chibe, a sanga bang dogima. A sanga ka konbulihi ang pa aning kuong da 'chibe.

25A sanga ka tangbera da nang ba bing a bingjiihing, sanga ni taanhi ang da nang 'chibe ni, a sanga bang dogima.

26A sanga u da nang ba naang dunee, bii yori, bii dunee nga fora tani.

27Sanga ni ung maana sagbama ni n daang 'biye be. A sanga ung maali toribogu a'wo 'vilingu kong'julinhi 'jung.

28A sanga ung bing savaala saa'jung, a ing a kong'julinhi kon'bulihi fanga.

29A sanga tmg 'ku mani u toribogu, ka a kuonhi to wa para u nokuruu, a sanga ung maahi 'teng-gbani 'muni ni.

30A wagiri n daang 'Nye u seng, a'wo nie ang bang tuma 'ningbiri yaga. Maang da la u 'pu-peli beu jaa, mang da mang nyengina wagiri jaa u 'ningbi-tooring.

31N da mang nyenginang u 'teng-gbani 'jie niba ang kpiera 'puong, ka n 'ningbi-peli daang bi ninsaalaa biihi seng.

32Bila 'jung, biihi, ye chelihi 'wong n yeliyaga, 'bojung banani ang 'tuuro n soe 'wongye noo.

33'Wong 'wulibu, a tari yeng. Ta jaanhuu.

34Unani ang 'wono n yeliyaga 'wongye noo, a mang kaara n 'di-noberang beu jaa, a 'gu n 'di-noeng.

35'Bojung nie nga ang nyima nyiye 'nyivori. U na nyiye nungbu a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

36Che nie ang tuna beu n ingang iraye u minga beu. Banani jaa ang hama ntmgye 'kuung.

Proverbs 9

1Yeng meye u 'deu, u pehiye u da'lugo ayo'poin.

2U kuye u 'duunhi. U diye u waing lang taa. U maaliye u siimaa 'teebul ming.

3U tungye u tungtungbi-pogiba. U muolang a 'yi-kpong 'jiduorihi saa'juring:

4Nie jaa ang faanha, u daana leu wa kpe che. Nie ming ang kong 'ningbiyuo, u yeli 'kuung:

5Wa 'di n siimaa, a 'nyu waing mang jeri.

© 2009 Bibles International.

6Bahi i jolihung ni, a che tari nyivori, a 'chene 'ningbiyuo soring.

7Nie ang yera nie ang ira niba laara buoriye tuubu 'kuro u minga. Nie ang 'miing ing ningbeu buoriye 'jombiri kuro u minga.

8Ta yeli nie ang ira niba laara, ka u ira wa hai. 'Miing ing yengbangina, u na numiing.

9Di 'wulibu 'ku yengbangina, u na maaling tariye yeng. 'Wuli nie yelitarihi ang mang 'tu sori, u daanhibu na maaling 'uging.

10Ba Tari Boohoo Daana joo la yeng 'mtmpiilee. A Ningpegi'yiruu bangbu la 'ningbiyuo.

11'Bojung a tuuro n ingang ka i 'beri na maaling 'ugi, ka i 'nyivori 'yuomo maaling i yaga.

12Ka inang i yengbangina, i na iye yengbangina a 'ku i minga, che ka inang ira niba laara ming, i 'yoming na 'tuogaa.

13Pogijoli mang gonang. U iye nie ang faanha, u ba bang yelijaa.

14U mang 'jingye u 'deu 'di-nuoring, a 'jing 'kogo ang 'bi a 'yi-kpong 'jiduorihing.

15U mang buonaye banani ang waana para, banani ang 'tori ba soe.

16U mang yeling: Nie ang faanha, u daana leu bie kpe che. Nie ming ang kong 'ningbiyuo, u mang yeli 'kutmg:

17Kong'juurilli mang numang, ka paanuu ang oo 'gondong mang waaning ingmaari.

18Che a nie nga ba bang ka kpiinhing 'bibe. U ba bang ka u 'deu saamba 'biye jehinama jijulinhing.

Proverbs 10

1Soolomong yeng yeli'bie la nga: 'Bi-dauyengbangina mang veming ka u ba 'puo peli, che bi-daujoli iye 'pu-saang a 'ku u ma.

2Bundaambuunhu ang 'yi beu tungbung ba tan tona jaa, che sun'tuubu mang dieye nie a 'yi 'kuuming.

3Ba Tari Boohoo Daana kung sagi ka kongkpong kpe sun'tuuro, che u mang legiriye bung ningbeu ang buora baha.

4Nie ang nyora u 'nu na leuye nandaana, che nie ang i 'ningbi-jie, u 'nuuhi na waaningye bundaalung.

5Nie ang laanha seu sanga iye 'bi-dauyengbangina, che nie ang 'gbihe buunhu chiebu sanga iye bi-dau ang waananing 'vii.

6Pegiri 'biye suntuuro 'jung, che ningbeu mang sogiliye kpangkpangkpiengu yeli-irihi u nuoring.

7Nie ang i sun'tuuro, u tieha tariye pegiri, che ningbeu 'yuori na puoming.

© 2009 Bibles International.

8Nie 'sikiri ang tari yeng na sagiye nuori, che nie ang mang yera j oliyela na 'leng.

9Nie 'cheni ang 'tori mang 'cheneng aning nyau, che nie ang 'tuuro sochagiri na 'yiye gbanggbali ka ba bamuu.

10Nie ang 'nyigihe aning u 'ningbiri mang waananingye wahala. Nie ang mang yera joliyela na 'leng.

11Sun'tuuro nuori iye 'nyivori kolung, che ningbeu mang sogiliye kpangkpangkpiengu yeli-irihi u nuoring.

12Haabu mang dangye jauri ung 'ihi, che nungbu mang pagiye yelibee jaa.

13Yeng 'Nye 'ningbiyuoro nogbamang. Che daboling sigihi nie nga ang kong 'ningbiyuo jiga.

14Yengbanginiba mang laanhiye bangbu 'bing, che jolihi noe pieliye nyuongbu.

15Bundaana bundaambuunhu la u 'yiri daangguoma ang me 'gili. Nandaana nandaalung mang nyuomuu.

16Sun'tuuro tuma sanyau mang waaningye 'nyivori. Ningbeu sanyau mang waananingye dogihibu.

17Nie ang 'wono 'wulibu 'Nye 'nyivori soring, che nie ang jaanhi yelibu mang boring.

18Nie ang sogina haabu tariye 'girii nogbama. Nie ang yaara 'pojung iye joli.

19Yeliyagijemaa 'puong saangbu kung kong 'be, che nie ang tang u nuori iye yengbangina.

20Nie yelitarihi ang 'tori, u jinti 'woningye wan ang suma yaga. Ningbeu 'sikiri ba tari tiinhuu.

21Sun'tuuro nogbama mang sungye ningjemaa, che jolihi mang 'kping ba yeng kongbu 'jung.

22Ba Tari Baahaa Daana pegiring mang waaning bundaalung. U ba digira nimiha paaha a ingang.

23Joli mang tungye beu che ang i dieng kuu, che nie 'ningbiri ang 'yuo tariye yeng.

24Yeli ningbeu ang fora, bilang na paguu. Che sun'tuuro buobu na nyeng.

25Sa'kulingkuulee ang mang wa pari, bila ka ningbeu ba mang la 'bibe. Che sun'tuuro iye 'demuni ang 'bibe a gara wagiri jaa.

26A'wo waingtoo ang mang kpe nyina ang 'wo bila, ka nyuohi kpe 'ningbie ang 'wo bila ni, bila ka 'di-nyaga 'wo a ku niba ang tumuu.

27Ba Tari Baahaa Daana joo mang ing ka 'beri i jemaa, che ningbeu 'yuomo na ngmaa bahing.

28Sun'tuuro tamaa iye ingmaari, che ningbeu tamaa na nyuoming.

© 2009 Bibles International.

29Ba Tari Baahaa Daana sori iye kpiengu a ku nie 'cheni ang tori, che saangbu la a ku banani ang ira yeliba'torihi.

30Ba daang kung 'ibi suntuuro 'yining jaa, che ningbee kung kpe 'teng-gbaning.

31Yeng mang 'yiriye sun'tuuro nuoring, che ba na ngmaaye henna jinti 'ihi u nuoring.

32Sun'tuuro nogbama mang bangye yeli nga ang sigining diebu, che ningbeu nuori mang tariye belingbu.

Proverbs 11

1'Girii sane iye bunghaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng, che maahibu ang sigi iye u 'pu-peli.

2Ka jigihibung wa wa, 'viing mang wa, che yeng Nye banani ang 'sigihi ba miihi seng.

3Banani 'cheni ang 'tori yelimingpaaliing na dieniba 'yie, che limangkong 'deme belingbu yeliyagang na nyuongba.

4Bundaambuunhu ba tari tona 'su-kpiengaa daari, che sun'tuubu mang diebahing a 'yi 'kuuming.

5Nie ang ba tan ngmehii sun'tuubung na i ka u sori 'tori, che ningbeu na 'leng u minga beulung 'puong.

6Banani 'cheni ang 'tori sun'tuubung na dieba bahi, che limangkong 'deme bobeeng na nyogiba.

7Ka ningbeung wa kpi, u tamaa jaang na baahi, nie ang deli u fanga, u tamaa mang baahing.

8Naangmini mang 'ihiye sun'tuuro tuora 'puong, ka ningbeu wa kpe u gbebogiring.

9Nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu mang diye u nuori saang u kpieringto, che a 'tuuro yela bangbung ka sun'tuuro na nye diebu.

10Ka anang suma a 'ku sun'tuuro, a 'yiri mang nyenginang. Ka ningbeung wa kpi, nyengingbu goma mang biye 'be.

11A 'tuuro ning'toruu pegiring a 'yi-kpong mang 'dong, che ningbeu nuori mang lobuung.

12Nie ang kong yeng mang kaaye u to jaala, che nie ang bang yela 'muni mang tangye u nuori.

13Nie nga ang yuora yera yela ba tari 'gondo, che nie 'sikiri ang tari limaniye mang sogiliye yeli.

14'Jie nga kawani ang 'chibe, a niba mang 'leng, che laangfie mang biye 'jie nga kawan-iriba jemaa ang 'be.

© 2009 Bibles International.

15A na 'wongye nie ang ing nuori ka u na ahi 'kuye saana, che nie ang ha u to ahi'kuubu Nye laangfie 'puong.

16Poga ang i bunye daana mang tariye nanihung, che bundaalung 'yong ka daba ang i 'ningbikuonii mang tari.

17Dau ang tan hina iriye sung 'kuro u minga, che dau ang tari 'pu-too 'kuriye u minga tuora.

18Ningbee mang nyiriye sanyau ang i belingbu, che nie ang bura sun'tuubu na nyiye sanyau pielaang.

19A'wo sun'tuubu ang 'kuro nyivori, bila ka nie ang jora 'tuuro beu jora 'tuuruu a gara u minga 'kuung.

20Banani ang tan belingbu 'sikiri iye bunghaarihi Ba Tari Boohoo Daana seng. Che banani ang ba tan paambu ba 'cheni 'puong la u 'ningbi-peli.

21Bang pielaang ka ningbee na nyiye dogihibu, che sun'tuuro buurii na iye 'chihi.

22A'wo sannii fmtiri ang bi pera'kuung nyieng, bila ning u 'ju la pogivielaa ang ba tan haakilisung.

23Sun'tuuro buobu iye sung 'yong, che ningbeu tamaa la 'su-kpiengaa.

24Nie kanga Nye 'be a tora, che ka u buunhu maaling 'ugiro. Ka nie kanga ming bibe a nyora gaa bila ni ang sigihi, che ang ti leu nandaalung.

25Nie ang tora yaga na taring. Nie ming ang 'kuro niba kuong, ba na 'kuye u ming kuong.

26Nie ang nyora 'chi binne, a niba na duhiye beu 'ku u daana. Che pegiri na 'Nye nie ni ang kuohaa ni 'jung.

27Nie ang buora sung 'ningbi-jieng na nyiye sung, che nie nga ang buora beu, tuora na waye u seng.

28Nie nga ang deli u bundaambuunhu na 'leng, che sun'tuuro na bohing a'wo damaahuu.

29Nie ang 'kuro u minga 'deu tuora na 'diye seseu cheng, nie ming ang joli na iye tungtuna a 'ku nie 'sikiri ang tan yeng.

30Sun'tuuro ngmama iye 'nyivori dau, ka nie ang waananing niba Naangmini seng i yengbangina.

31Nye, ka sun'tuuribong na nye sanyau 'teng-gbaning, wala ka ningbeu aning yelibe-ira na maaling nye sanyau sing.

Proverbs 12

1Nie nga ang nung 'wulibu nungye yela bangbu, che nie nga ang ha yelibu iye bambugu.

© 2009 Bibles International.

2Ningsung mang nyiye nungbu Ba Tari Baahaa Daana seng, che Daana na veming ka nie ang jera beu tungbu 'le saree 'diibu 'puong.

3Nie kung tuong ahi kpiengaa a 'tuuro beu tumang, che sun'tuuro nyaga kung bang jigihi.

4Pogisung iye nanihung jupiluu a 'ku u sira, che poga ang inna 'vii 'woniye puongbu u sira kabang.

5Sun'tuuro tieha mang 'toring, che ningbeu kawanihi mang iye belingbu.

6Ningbee yeliyaga mang sogili 'guye nie jiing kiribu, che ning'torihi nuori na diebang bahi.

7Naangmini mang yaaye ningbee bang le, a ba mang la bibe, che sun'tuuro 'deu na ahing.

8Ba na 'pugiye nie a 'tuuro u yeng singbu, che ba na buongye nie nga ang tari belingbu 'sikiri jaala.

9Nie bang ba nana che ung tari 'yeme, u seuye nie ang nana u minga a che kong siimaa.

10Sun'tuuro mang kahiniye u 'dungo 'nyivori, che ningbeu hinihung mang iye 'ningbikuonii.

11Nie ang kuora u 'teng-gbani na tiging aning siimaa, che nie ang ira yela ang ba tari tona kongye 'ningbiyuo.

12Ningbee mang buoriye buunhu ningbee ang nye ba beu tungbu 'puong, che sun'tuuro nyaga mang 'yiye tona.

13Ningbeu nogbama 'begu saangbu mang beruung nyogi, che sun'tuuro na 'yiye tuora 'puong.

14Nie na tiging aning sung u nuori yeliyaga ingang, nie 'nuuhi tuma sani na leu yau 'kuung.

15Joli son mang 'toring u minga 'ningbieng, che nie ang 'wono kawani iye yengbangina.

16Joli mang 'wuliye u 'su-kpiengaa 'dayeni, che nie ang bang u minga taribu mang pagiriye 'olo.

17Nie ang yera yelimiihi mang yeriye yela ang 'tori, che 'sierigirii daana mang ngmaaraye 'girii.

18Nie kanga Nye 'be ka u yeliyaga 'woning 'takobi ang 'chugiho, che yengbangina jinti waananingye laangfie.

19Yeliminga nogbani na ahing a gara wagiri jaa, che 'girii jinti kung kauhi.

© 2009 Bibles International.

20Belingbu 'Nye banani ang jeri beu tungbu ba 'sikiring, che nyengka Nye maahuu kawan-iriba seng.

21Yeliba'toruu jaa kung pogi nie yelitarihi ang 'tori, che ningbeu na tiging aning tuora.

22'Girii nogbama iye 'chihee a 'ku Ba Tari Boohoo Daana, che banani ang 'tuuro yeliminga iye u 'ningbi-peli.

23Nie ang bang u minga taribu mang sogiliye bangbu, che j olihi 'sikie mang muoliye jolihung.

24Nie 'nu ang tari 'ningbi-jie na 'soye ningberli, che 'di-nyaga na mang tunaye 'yeme tuma.

25'Karikaruu ang 'bi nie 'slicking mang veming ka u inga chuori yaga, che yeli'bi-sung mang veming ung tari 'pu-peli.

26Sun'tuuro mang bannaye bila ni ung tan u jo'mine, che ningbeu mang dibang 'tuning boribu soti.

27'Di-nyaga ba mang se bung ung ku u nankpaanti 'puong, che 'ningbi-jie daana btmgtaruu mang iye nanii kuu.

28Suntuubu soring ka 'nyivori 'be. U soring ming 'kuung 'chibe.

Proverbs 13

1'Bi-dauyengbangina mang sagiye u ba 'wulibu, che nie ang ira niba laara ba 'wono 'miingbu.

2Dau na nyiye sung a 'tuuro u nuori yelibie ngmama, che limangkong daana 'suhu mang buoraye kpangkpangkpiengu yeli-irihi.

3Nie ang bang u nuori taribu mang 'guye u 'nyivori. Che nie ang 'yuoro u nuori yaga na nyiye saangbu.

4'Di-nyaga mang buorang, che u ba nyira bungjaa, che nie ang tari 'ningbi-jie na tiging.

5Sun'tuuro mang haye 'girii ngmaabu, che ningbeu iye bungnyohuu, a mang wa 'di 'vii.

6Sun'tuubu mang 'guye nie 'cheni ang 'tori, che beulung mang yaaye yelibe-ira loo.

7Nie kanga Nye 'be a jera u minga bundaana, che ba tan btmgjaa. Ka nie kanga bibe a jera u minga nandaana, che tari btmgdaalung ang i kpong.

8A'mineng ninsaalaa btmdaambutmhu na tuong yeudieye u 'nyivori, che nandaana ba 'wono 'miingbu.

9Sun'tuuro chaanii mang chaanang aning nyengingbu, che ningbeu fintina na 'kping.

© 2009 Bibles International.

10Nokpieni 'yong ka jigihibu mang waananing, che yeng Nye banani ang sagi kawani ang i sung seng.

11Bundaalung ang 'yi faabung na baahing, che nie nga ang buora a 'tuuro tuma ingang na maaling taring.

12Tamaa ang ba nye mang veming ka 'sikiri biera, che ka buobung wa nye, u iye 'nyivori dau.

13Nie ang buong a yelihung jaala na nyuoming, che nie ang fora a no'kuruu na nyiye sanyau.

14Yengbangina 'wulibu iye 'nyivori kongbulee, a na veng ka i j o 'yi 'kuung chebihing.

15'Ningbiyuo ang soma waananingye nungbu, che limangkong daana son iye kpiengaa.

16Nie jaa ang bang u minga taribu mang tunang aning bangbu, che joli mang 'wuliye u jolihung gbanggbaling.

17'Bi-tunuu ang i beu na 'leye bielung 'puong, che bi-tunuu ang i limaniye waananingye laangfie.

18Nang aning 'vii na pagiye nie ang jaanhi 'wulibu, che nie ang 'wono yelibu na nyiye nanihung.

19Buobu ang wa nye mang iye noo a 'ku 'suhu, che 'chihee la a 'ku joli ka u jo 'yi beung.

20Nie ang 'chene ning yengbanginiba na iye yengbangina, che nie ang 'tuuro jolihi na nyuoming.

21Beu mang kara 'tuuriye yelibe-iriba, che sung na leu yeu 'kuye sun'tuuribo.

22Ningsung mang bingye cheng 'ku u biihi ming biihi, che yelibe-ira bundaambuunhu bing 'kuye sun'tuuro.

23Siingj emaa 'Nye ningbaala yopaalaang, che saree ang ba 'tu son mang saamaang.

24Nie ang jaanhi ka u 'wuli u 'bie aning dau haung, che nie ang nung u bie mang diye u 'wulibu 'ningbi-jie.

25Sun'tuuro mang 'ding ka u 'suhu maa, che ningbeu 'puo na tariye kong.

Proverbs 14

1Pogiyengbangina mang mieraye u 'deu, che joli mang tagiruung loora aning u minga 'nuuhi.

2Nie 'cheni ang 'tori mang joraye Ba Tari Baahaa Daana, che nie soe ang i chagiri mang buomuung jaala.

© 2009 Bibles International.

3Joli nuori yeliyaga mang ingye u jiga dau, che yengbanginiba nogbama mang 'gubong.

4'Jie nga nadavarihi ang 'chibe, a 'gboridiruu mang iye kpali, che buunhu 'ugibu mang 'yiriye nadavaraa fangang.

5'Sieridire ang i limaniye ba ngmaara 'girii, che 'sierigirii daana na ngmaye 'girii.

6Nie ang ira niba laara mang boye yeng che ba nyiruu, che vela bangbu iye noo a 'ku nie 'ningbiri ang 'yuo.

7Jo 'yi joli seng, ka inang wa nye ka u nogbama ba tan bangbu.

8Nie ang bang u minga taribu yeng la ung chelihi bang son ni ung 'chene ni sung, che joli jolihung la belingbu.

9Jolihi mang iriye yelibeu sie a laara, che sung mang Nye ning'torihi 'puong.

10'Sikiring mang bang u minga too ang sing bila. Saana jaa ming ba mang tuong banna u nyengingbu.

11Naangmini na yaahiye ningbeu 'deu ka u 'le, che ning'toruu tenti'deu na wahing.

12Son kanga biye 'be a 'woning tmg 'tori a 'ku ninsaalaa, che ka u baahaa i 'kuung sori.

13Laari 'puong che a'mineng nimiha 'Nye a 'sikiring, a'mineng ka nyengka baahaa ti i 'pu-saang.

14Nie ang leura 'puori u 'sikiring na tiging aning u minga yeli-irihi, che ningsung na tiging aning sung ang 'yi u minga seng.

15Nie ang faanha mang sagiye yelibiri jaa, che nie ang bang u minga taribu mang kaaraye u gbe'chenihi.

16Yengbangina mang joye dabieng a leu 'yi beung, che joli mang 'ihiye 'suuri a nang ngmira nyau.

17Nie 'suuri ang ba jaanha 'ihibu mang tunaye jolituma. Ba mang haye nie ang mang tieha beu tungbu.

18Nie ang faanha mang 'diye jolihung cheng, che nie ang bang u minga taribu mang tariye bangbu a'wo naahmg 'jupiluu.

19Ningbeu na 'churiye ningsung 'ningbi-tooring, ka ningbee 'churi sun'tuuribo 'di-noberang.

20Haali nandaana kpieringto gba mang haung, che bundaana mang tariye jomiihi jemaa.

21Nie ang buona u kpieringto jaala tunaye beu, che nie ang tari hina ningbaaliba ingang tariye 'pu-peli.

22Banani ang tieha beu tungbu ni kung bori? Che nungbu ang ba baaha aning yeliminga iye niba nga ang tieha sung tungbu 'suobu.

© 2009 Bibles International.

23Tuma jaa 'puong tona 'biye be, che nandaalung ka yeliyagikpala 'yong waananing.

24Yengbanginiba naalung 'jupiluu la ba bundaalung, che jolihi jolihung la jolibu.

25'Sieree daana ang i minga mang dieye 'nyivoe bahi, che nie ang ngmaara 'girii iye nie ang henna niba.

26Ba Tari Baahaa Daana joong nyau taribu ang i kpong 'biye 'be. U 'biihi na tariye 'lilijie.

27Ba Tari Baahaa Daana joo iye 'nyivori kongbulee, a na veng ka nie bali 'yi 'kuung chebihing.

28Niba jemaa taribu la naa girima, che niba kongbu la na'bie 'lee.

29Nie 'suuri ang i maahuu tariye 'ningbiyuo ang i kpong, che 'su-tuluu daana mang 'duohiye jolihung.

30'Sikiri-maahuu iye 'nyivori a ku inggbani, che 'nyuuri iye puongbu a 'ku kaba.

31Nie ang dogiha ningbaala tuuriye u Naana, che nie ang nanuu mang iraye hiengbu 'deme hina.

32Ningbee yelibeeng mang looba, che sun'tuuro mang tariye 'lilijie u 'kuuming.

33Yeng mang jengye boin nie 'ningbiri ang 'yuo 'sikiring. Che jolihi yeng mang 'ying.

34Sun'tuubu mang 'duohiye paaluu, che yelibee iye nyaaba a ku 'jie jaa niba.

35Naa ingmaari mang Nye tungtuna ang i yengbangina seng, che u 'suuri mang 'ihiye unani ang waananing 'vii ingang.

Proverbs 15

1Dieyelibu ang i boin mang leuhiye 'su-kpiengaa bahi, che yeliyaga ang i tuluu mang dangye 'suuri ung 'ihi.

2Yengbanginiba jinti mang diye bangbu a tuna sung, che j olihung mang 'yiriye j olihi noeng.

3Ba Tari Baahaa Daana 'ningbie 'Nye 'jie jaang, a nyira yelibee aning yelisuunhi.

4Jinti ang i boin iye 'nyivori dau, che belingbu jinti mang waaningye 'sikiri dangbu.

5Joli mang jaanhiye u ba 'wulibu, che nie ang 'wono 'wulibu iye nie ang bang u minga taribu.

6Bundaambuunhu j emaa 'Nye sun'tuuro 'deung, che ka tuora 'bi ningbeu tona buunhu 'puong.

7Yengbanginiba nogbama mang yaariye bangbu, che jolihi 'sikie ba 'wo bila.

8Ningbeu sarika iye 'chihee a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, che nie 'cheni ang 'tori 'puoho iye u 'ningbi-peli.

© 2009 Bibles International.

9Ningbeu sori iye bunghaaruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana, che u nungye nie nga ang 'tuuro sung.

10'Wuli-kpiengaa sigiyeng a 'ku nie ang jaanhi sori 'tuubu. Nie ang ha yelibu na nyuoming.

11'Kuung aning Nyuongbu 'yuoyeng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring, ba na wa yera ninsaaliba 'sikie.

12Nie ang ira niba laara ba nung nie ang na 'wuluu. U kung gaa yengbanginiba ming seng.

13Nyengka ang bi 'sikiring mang veming ka 'pu-peli 'bi 'ningbisogong, che ka 'sikiring wa tan 'pu-saang, a 'suhu mang saaming.

14Nie ang tan ningbiyuo mang buoriye yela bangbu, che jolihi noe mang 'diriye jolihung.

15Dogee daana beri jaa mang iye bee, che nie nga 'sikiri ang tari 'pu-peli mang 'diriye 'tigiri wagiri jaa.

16Taribu biela aning Ba Tari Baahaa Daana joo seuye btmdaambutmhu jemaa a langning tuora.

17Siimaa ang i jevaari che ka nungbu bibe, a seuye bang ku napolinuoruu che ka haabu bibe.

18'Su-tuluu daana mang ing ka jauri 'ihi, che nie 'suuri ang i maahuu mang maaye jauri.

19'Di-nyaga sori mang ing 'wo guohi ang lirihuu, che ning'toruu sori mang iye yelingu.

20'Bi-dauyengbangina mang kuriye u ba 'pu-peli, che daujoli mang buongye u ma jaala.

21Jolihung mang iye nyengka a ku nie ang kong 'ningbiyuo, che nie 'ningbiri ang 'yuo 'cheni mang 'toring.

22Kawani kongbu mang veming ka yelitarihi saang, che ka kawan-iribang i jemaa, yela mang maaling.

23Nie mang tariye nyengka a 'tuuro u nuori yeliyaga ang soma. Yelihung nga ang yeli u wagiring, nye bila ang waananing ingmaari sing.

24'Nyivori son mang 'duoriye saa'ju a 'ku yengbanginiba, a dieruu 'yire kau'biri ang Iii 'muning 'puong.

25Ba Tari Baahaa Daana na ngmahiye nie ang jigiha 'deu, che maali dunggali toribogu ka u ahi.

26Ningbee tieha iye bunghaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng, che ning'forifori yeliyaga mang iye noo.

© 2009 Bibles International.

27'Mini daana mang danniye u minga 'deu, che nie ang ha bungdie'di na tariye 'nyivori.

28Sun'tuuro 'sikiri mang ngmiye fasani che dieyeli, che ningbeu nuori mang 'yiriye yelibee.

29Ba Tari Baahaa Daana aning ningbee 'biye taa toori, che u mang 'wongye suntuuribo 'puoho.

30'Ningbiri paalibu mang waananingye 'sikiri nyengingbu. 'Duohi-noo mang ing ka kaba tari laangfie.

31'Tuorii nga ang 'wono kpaahibu ang kuro nyivori na kpeye yengbanginiba 'puong.

32Nie ang jaanhi 'wulibu buongye u minga jaala, che nie ang 'wono yelibu nyiriye 'ningbiyuo.

33Ba Tari Baahaa Daana joo la 'wulibu ang 'kuro yeng, minga 'sigihibung ming mang die 'yie ka nanilumg 'tuuro.

Proverbs 16

1Ninsaalaang 'so u 'sikiri yela ung jera a na i, che jinti dieyelibu mang 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng.

2Ninsaalaa yelitarihi jaa mang iye 'forifori u minga 'ningbiring, che Ba Tari Baahaa Daana mang jeriye 'pu-tieha.

3Di i yelitarihi jaa ing Ba Tari Baahaa Daana 'nuuhing, bila ka i tieha na ahi.

4Ba Tari Baahaa Daana maaliye bungjaa a 'ku u minga, 'haali ningbee gba a 'ku 'be-beu daari.

5Nie jaa ang tari jigihibu u 'sikiring iye bunghaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng. Haali ka banang di 'nuuhi lang taa, pielaang la, u kung 'yi dogihibung.

6A 'tuuro nungbu aning yeliminga ingang ka yelibee sani mang yeu. A 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana joong ka nie mang ngmaa 'yi beung.

7Ka nie yeli-irihing pena Ba Tari Baahaa Daana 'puo, u mang veming ka u domihi gba niu leu numa.

8Taribu biela aning sun'tuubu seuye loribu ang i kpong yaga aning jangfang.

9Ninsaalaa haakilang mang jeri soe ung na 'tu, che Ba Tari Baahaa Daanang mang diening u gbee 'yie.

10Naa nogbama mang yeraye yela a'wo Naangmini yelihung. A ba sigining ka u nuori bora saree 'diibtmg.

11Maahibu aning sanee ang sigihi iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Buora 'puo maahibu buunhu jaa iye u tuma.

© 2009 Bibles International.

12'Chihee la ka na'mine tuna beu, 'bojung na'kogo mang ahing a 'tuuro sun'tuubung.

13Sun'tuubu nogbama iye 'pu-peli a 'ku na'mine. Ba mang nungye nie nga yeliyaga ang 'tori.

14Naa 'su-kpiengaa 'woningye 'kuung 'bi-tunihi, che yengbangina na maaguung.

15'Nyivori Nye naa 'ningbisogo chaaniing. U ingmaari 'woningye savaalii nga ang waananing bungkuorihi baabu saa.

16Nye yeng nyiibu ang seu salima sing bila. Nie ming ang lugi 'ningbiyuo, anang seu ung lugi wari.

17Ning'toruu son la ka u ngmaa 'yi beu tungbung. Nie nga ang kaara u sori mang 'guye u 'suhu.

18Jigihibung mang die 'yie ka nyuongbu 'tuuro, ka tangkama 'sikiri die 'yie ka 'lee 'tuuro.

19Nie ang 'sigihi u minga a 'bi ningbaaliba 'puong seuye nie ang lang tangkang-iriba 'puong a 'poro jauri buunhu.

20Nie ang cheliha 'wono a yelihung na nyiye sung. Nie jaa ang deli Ba Tan Baahaa Daana tariye 'pu-peli.

21Nie ang tan yeng u 'sikiring, ba na buomuung 'ningbiyuoro. Nuori yeliyaga ang numa mang veming ka daanhibu 'duoro.

22'Ningbiyuo iye 'nyivori kong'bulee a 'ku nie ang taruu, che jolihung mang 'kuye jolihi dogihibu.

23Yengbangina 'sikiri mang 'wuniye u nuori, a digira daanhibu paaha u nogbama.

24Yeli'bie ang numa 'woningye sigbaanhuu. A iye noo a 'ku 'suhu, a i laangfie a 'ku kaba.

25Sori kanga Nye 'be a'woning tmg 'tori a 'ku ninsaalaa, che ka u baahaa i 'kuung sori.

26Kong la a mang ing tungtuna tumang, 'bojung u 'puong mang innuu a tumang.

27Ninglaanii mang 'uunhiye beu, ka u yeliyaga mang 'woning buung ang 'dire.

28Nie ang henna niba mang veming ka jauri yaari, ka 'pojuuro weliha jomingsuunhi.

29Kpangkpangkpiengu daana mang suori nyogiye u kpieringto, a dieniu 'yie a 'tu son ang ba suma.

30Nie mang 'ungye u 'ningbie ka u veng ka tungchagiri tung. Ka nie mang kpoo u nogbama a veng ka beu tung.

31'Ju ang tari koonpieni iye girima naalung 'jupiluu. Nie na nyiung sun'tuubu soring.

32Nie 'suuri ang i maahuu seuye jauj aura ang i kpong. Nie ang tuong u minga nyogibu seuye nie ang jau taanhuu faa 'yi-kpong.

© 2009 Bibles International.

33Ba mang pohiye pohaa, che Ba Tari Baahaa Daanang 'so yeli jaa ang na 'yi beng.

Proverbs 17

1Siing'kuongee aning maahuu seuye bang ku 'duunhi pa 'deu che ka jauri bibe.

2Tungtuna nga ang tari yeng na 'soye kpiengu 'bi-dau ang waananing 'vii ingang, u na 'diye a cheng chelii a babiihi 'puong.

3Wan mang kpeye dugu 'puo, ka sannii mang kpe buung 'de-kpong 'puo, che Ba Tari Baahaa Daana mang 'pigihiye 'sikie.

4Nie ang tuna beu mang chelihaye nogbama ang ngmaara 'girii. 'Giri-ngmaara mang 'wonoye jinti nga ang saana niba yeliyaga.

5Nie ang ira ningbaaliba laara inniye u Naana nyaaba 'puong. Nie nga inga ang maa tuorakpong 'jung kung 'yi dogihibung.

6Yaanhi iye naalung jupiluu 'ku daunyaahi. 'Biihi ming girima la ba ba'mine.

7Yeliyaga ang suma 'gaali ba sigining joli. A na iye wala ka 'girii nogbama ming sigihi na'bie.

8'Kuubu iye 'ku-naanii nie ni ang taruu ni seng. 'Jie jaa ung leura u mang iye vela ang tari 'ningbiri.

9Nie ang pogira u to yelibee buoriye nungbu. Che nie ang yera yeli 'buyi 'buyi mang welihiye jomingsuunhi.

10'Miingbu da'yeni mang kpeye nie ang tari ningbiyuo a gaa kpaaha nuori koo ang kpiera joli.

11Taawai daana mang buoriye beu 'yong, bila 'jung tungtuna 'ningbiri ang 'ko bang na tung ka u ti 'tuohuu.

12Veng ka dau 'tuohi beer nga bang 'ju u 'biihi, anang seu ung 'tuohi joli u jolihung 'puong.

13Nie ang di beu naa sung sani, beu kung 'yi u 'deung.

14Jauri 'munpiilee mang 'woningye kuong bang chie ang gara. Bila 'jung bahi nokpieni ka u to wa leu jauri.

15Nie ang veng ka ningbeu i 'soli, aning nie ang veng ka sun'tuuro 'le saree 'diibu 'puong, ba jaa iye bunghaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng.

16Joli ang ba tan yeng buobu 'sikiri, 'bo 'jung ka libiri 'bi u 'nung ung na ti da yeng?

17Jominga mang tariye nungbu wagiri jaang. Ba mang dogiye ba'bie ming dogee daari stmgbu 'jung.

18Nie ang kong 'ningbiyuo la nie ang nyogi 'nuuhi a 'bing nuori a na ahi 'ku u jominga.

© 2009 Bibles International.

19Nie ang nung 'begu saangbu la nie ang nung jauri. Nie ang 'duoho u 'di-nuori buoriye saangbu.

20Nie ang tan belingbu 'sikiri kung nye sung, nie ang tan belingbu jinti mang 'leye beu 'puong.

21Nie ang dogi joli doguung a na 'ku u minga nimiha. Joli ba ba tari nyengka.

22'Sikiri ang tari nyengka iye tiingsuunhi, 'ihe 'suhu ang tari ingchuori mang veming ka kaba 'ko.

23Ningbeu mang sogili dieye buunhu 'di, a na nyogi saree 'tuubu soe ang 'tori a leuhi.

24Yeng mang 'biye nie nga 'ningbiri ang 'yuo seng, che joli 'ningbie mang yo yuoree 'teng-gbani jaang.

25'Bi-daujoli iye 'pu-saang a 'ku u ba, a i nimiha 'gaalii a 'ku poga nga ang doguu.

26A ba i yelisung ka ba dogiha nie ang 'tuuro sung, bii a ngmi ningbera ba 'toribu 'jung.

27Nie ang bang yela mang nyogiraye u yeliyaga. Nie ang tan 'ningbiyuo iye nie nga ang i boin.

28Haali joli gba, ka unang wa tang u nuori, ba mang jeruung ka u iye yengbangina. Ka unang wa pogi u nuori, ba mang diung paahi 'ningbiyuoribo 'puong.

Proverbs 18

1Nie ang wena u minga buoriye u minga dingu. U mang diye nokpieni aning 'suuri 'tuohi yeng yelimiihi.

2Joli ingmaari ba ahi 'ningbiyuo ingang, u ahiye u minga 'sikiri tieha 'wulibung.

3Ka ningbeung wa wa, banambu ming mang Wang, ka 'vii ming waananing nyaaba.

4Dau nuori yeliyaga 'woningye konejulinhi, ka yeng kon'bulihi 'woning kon'puoruu kuong ang teura 'yire.

5A ba i sung ka ba di baalibu die kpe ningbeu, bii a leuhi sun'tuuro loo saree 'diibu 'puong.

6Joli nogbama mang waananingye jauri, ka u nuori mang suha ngmiibu.

7Joli nuoring mang saamuu, ka u nogbama i cheba a 'ku u 'suhu.

8'Pojuuro yeliyaga mang 'woningye siingnoo boree, a mang 'sigire ti kpiera inggbani 'puo 'puo.

9Nie ang i 'di-nyaga u tumang iye nie ang saana buunhu ba'bie.

10Ba Tari Boohoo Daana 'yuori iye 'deduoruu ang i kpiengaa. Sun'tuuribo mang jo ti kpeung a i 'chihi.

© 2009 Bibles International.

11Bundaana bundaalung la u kpiengu 'yi-kpong, a mang 'woning daangguoni bang me tmg 'do u tiehibung.

12Ka 'leeng na wa, ninsaalaa 'sikiri mang dang tariye jigihibu, che minga 'sigihibtmg mang die 'yie ka nanihung 'tuuro.

13Nie ang dieyeli ka u nang ba 'wong, a iye jolihung aning 'vii a lcuu.

14Ninsaalaa 'suhu mang tuong taruung u baaltmg 'puong, che ning'buong na tuong 'tuohi 'pu-saang.

15Nie ang bang u minga taribu 'sikiri mang buoriye yela bangbu, ka yengbangina 'tuorii mang buora yela bangbu.

16Ninsaalaa 'kuubu mang boye 'vuo 'kuu, a diu waaning ningnanee 'ningbi-toori.

17Nie ang dang toonhi mang 'woningye u tuori ang numa, a waana wagiri ni u to ang na wa piehuu.

18Pohaa mang waananingye jauri baahibu, a mang welihi ningkpienhi ang chiiha taa.

19Ba'bie ingang ing bori, u leuhibung i too a goo 'yi-kpong ang i kpiengaa. Ka jauri mang 'woning na'de-kpong 'di-nuori kuri-garihi.

20A 'tuuro ninsaalaa nuori ngmamang ka u 'puo na tigi, a 'tuuro u nogbama ngmama wahibung ung na tigi.

21'Kuung aning 'nyivori 'biye jinti kpiengung. Banani ang numuu na 'diye u tona.

22Nie nga ang nye poga nyiye bungsung, u nyiye nungbu a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

23Ningbaala mang suhee hina, che bundaana mang dieyeling aning nonyaara.

24Nie ang buora jo'mine jemaa ba jaanha 'lee, che jominga kanga 'biye be a i limaniye a gaa babie.

Proverbs 19

1Ningbaala ang 'chene u 'toribu 'puong seuye joli nga yeliyaga ang henna.

2A ba i sung ming ka nie kong bangbu. Nie ming ang 'lonno aning u gbee mang tunaye beu.

3Ninsaalaa jolihung mang chagiye u sori, che ka u 'sikiri 'ihi 'suuri Ba Tari Baahaa Daana ingang.

4Bundaalung mang maaling waaningye jo'mine, che ningbaala jominga mang weling a 'yi u seng.

5'Sierigirii daana kung i 'chihi a 'yi dogihibung. Nie ming ang ngmaara 'girii kung 'yi.

6Jemaa na boye paalikaara rnmgbu. Nie jaa iye nie ang tora jominga.

© 2009 Bibles International.

7Ningbaala babiihi jaa mang haung. Ana wala ka u jo'mine kung seri 'yi che chehuu? U na jora 'tuuribong aning yeli'bie, che ba mang jaanhuung.

8Nie ang nye yeng nungye u minga 'suhu. Nie ang tan 'ningbiyuo na nyiye sung.

9'Sierigirii daana kung i 'chihi a 'yi dogihibung, nie ming ang ngmaara 'girii na weng.

10Noo'gaalii 'wongbu ba sigining joli, ana wala ang na sigi ka 'yeme 'di naalung nabiihi 'jung.

11Ninsaalaa haakilisung la a mang veng ka u 'suuri ba 'ihe 'wieng. U girima la ung 'di 'kanyiri 'ku nie ang i yelibeu.

12Naa 'su-kpiengaa 'woningye 'gbegini ang ngmuuna, che u ntmgbu 'woningye mielung ang 'lere moo ingang.

13'Bi-daujoli iye tuorikpong a 'ku u ba. Poga ang jauraning u sira 'woningye kuong ang 'togiho wagiri jaang.

14'Deri aning bundaambuunhu iye cheng ang 'yire ba'mine seng, che poga ang bang u minga taribu mang 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng.

15'Di-nyagiri mang waaningye gbiengkpong. Kong na kpeye nie ming ang jine kpali.

16Nie ang 'tuuro a no'kuruu 'guye u 'nyivori, che nie ang i dache u yelitarihi yela na 'kping.

17Nie ang ira hina 'kuro ningbaaliba di penna 'kuriye Ba Tari Baahaa Daana. U na leu yeuye u sung ni sani 'kuu.

18'Wuli i bie wagiri ning tamaa ang nang bibe. Ta wa veng ka i 'sikiri ahi u wiebu ingang.

19Nie ang tari 'sugaalii na nyiye dogihibu, 'bojung ka inang dieguu bahi, i na la maaling iye bila.

20Cheliha 'wono kawani a sagi 'wulibu, ka bila veng ka i tari yeng i beri ni ang chehi ni 'puong.

21Yelibuorihi jemaa mang biye ninsaalaa 'sikiring, che Ba Tari Baahaa Daana kawani, unang na ahi.

22Yeli bang buora ninsaalaa ingang la u nungbu ang ba baaha. Ningbaala seuye 'giri-ngmaara.

23Ba Tari Baahaa Daana joong waananing 'nyivori, ka bila mang veng ka nie kpiera aning ingmaari. Beu ba waana u seng.

24'Di-nyaga mang diye u 'nu tong laa 'puo, che u gba kung diu 'doning u nuori.

25Ngmi nie ang ira u taa laara, nie ang faanha na daanhiye minga bang taribu. Che 'miing ing nie 'ningbiri ang 'yuo, u na maaling bangye yela.

26Nie ang ngmi u ba, a kari u ma bahi iye bi-dau ang waananing 'vii aning nyaaba.

© 2009 Bibles International.

27N bi-dau, veng 'wulibu yeliyaga 'wongbu, i na 'yiye bangbu yeli'bie soring a bori.

28'Sieree daana ang i laanii mang chierang laara saree ngmaabu ang 'tori, ka ningbeu nuori mang vona beu.

29Dogihibu bingyeng 'gu ilaariba, ka ngmiibu ming bing 'gu jolihi jigihi.

Proverbs 20

1Waing iye chelaara, dangkpiengaa mang waananingye jauri. Ka anang veng ka nie jaa bori, a daana ba tan yeng.

2Naa 'su-kpiengaa 'woningye 'gbegini ngmuungbu. Nie ang danna u 'suuri iriye u minga 'nyivori beu.

3Dau nanihung la ung ngmaa u minga 'yi jawing, che joli jaa ba mang jaanha jauri 'piilibu.

4'Di-nyaga ba mang kuora kuobu 'piilibu sanga. Bila 'jung u na suhang buunhu chiebu sanga, che u kung nye bungjaa.

5Yela ang bi nie 'sikiring 'woningye kuonhuu ang i 'julingu. Che nie 'ningbiri ang 'yuo na taguung 'yining.

6Niba jemaa mang yeraye ba nungbu ang ba baaha yela, che ningbuong na tuong nye yeliminga daana?

7Nie yelitarihi ang 'tu son mang 'cheneye u 'toribu 'puong. U biihi mang tariye pegiri u 'puoring.

8Naa ang 'jing u saree 'diibu 'kogong mang legiriye beu jaa aning u 'ningbie.

9Ning'buong na tuong yeli: N pegiye n 'sikiri, n iye 'forifori a 'yi n beu ingang?

10Sanee maahibu buunhu ang ba sing taa, aning maahibu buunhu ang ba sing taa, a jaa iye bunghaarihi Ba Tari Baahaa Daana seng.

11'Bie yeli-irihing mang veng bang bamuu, ka u jogo iye 'forifori bii ka u toriye.

12'Tuorii ang 'wono aning 'ningbiri ang nyira, Ba Tari Baahaa Daanang maali a jaa.

13Ta nung gbieng, a ira wa leu nandaana. 'Yuohi i 'ningbie, i na tiging aning siimaa.

14A ba suma, a ba suma, ngaang ka daara mang yeli. Che ung wa gaa baahi ung ira tangkama.

15Sannii 'biye 'be, ka 'ku-nanee jemaa ming 'bibe, che bung ang i nanii gaa a jaa la yela bangbu nogbama.

16Di nie kparikpong, ka unang wa bing nuori ka u na ahi kuye saana. Diu 'bing telima sanga ni ung ahi ku pogisensena.

17Janfang buunhu 'diibu mang numang a 'ku nie, che a 'puoring u nuori mang pang aning 'jigu.

© 2009 Bibles International.

18Yelibuorihi mang ahing a 'tuuro kawaning, ka taanhuu jau a 'tuuro yeng kawaning.

19Nie ang yo yuora aning yeliyaga mang yeliye 'gondo yela gbanggbaling. Bila 'jung to di i yela lang nuori daana yela 'puong.

20Nie nga ang tuura u ba bii u ma, u fintina na 'kping 'liinhuu 'puong.

21Cheng nga nie ang 'boring nye a 'mtmpiileeng kung nye pegiri a baahaang.

22Ta yeli: N na naaye beu sani. Chelihi Ba Tari Baahaa Daana, u na diegiing.

23Sanee maahibu buunhu ang ba sing taa iye yelihaaruu Ba Tari Baahaa Daana seng. 'Girii sanee ming ba suma.

24Ba Tari Baahaa Daanang mang bing ninsaalaa gbedigirihi. Wala panaa ka ninsaalaa na i bang u minga yeli-irihi 'muni?

25Cheba la nie ang 'boring yeli: Bungpegi'yiruu la, che leu jeri u nosani nga vela.

26Naa ang i yengbangina mang yieliye ningbee 'ihi, a ngmiba aning kangmidau.

27Ba Tart Baahaa Daana fintina mang wilihiye ninsaalaa 'suhu, u mang wilihiye u 'sikiri 'puo jaa.

28Nungbu aning limanihung mang 'gu naa. U na'kogo mang ahing a 'tuuro limanihung nungbu ingang.

29'Bi-pola girima la ba fanga. Ningnyaahi vielung la ba ju-koonpieni.

30Kpaaha ang inna dangii mang leuhiye nie a 'yi beung. Ngmiibu mang kpieraye inggbani 'puo puo.

Proverbs 21

1Naa 'sikiri 'woniye kuong sort Ba Tart Baahaa Daana 'nung. U mang leuhutmg lombori jaa ung buora.

2Nie jaa yeli-irihi mang 'toring u minga 'ningbieng, che Ba Tart Baahaa Daanang mang jera 'sikie.

3Sun'tuubu aning saree ang 'tori, anang sigi Ba Tart Baahaa Daana seng a gaa sarika.

4Tangkama 'ningbisogo aning jigihibu 'sikiri, aning ningbeu yopaalaa jaa iye beu.

5Tungtuna ang i 'ningbi-jie ning u yelibuorihi mang waaningye tona, che nie ang lonno na kpeye nandaalung puo.

6Bundaambuunhu ang nye a 'tuuro 'girii jinti 'woningye 'ulung ang para gara a i 'kuong cheba.

7Ningbee jauri buobung na saangba, ‘bojung ba jaanhiyeng ka ba tung bila ni ang 'tu sori.

© 2009 Bibles International.

8Nie nga ang 'bi saree lee 'puong soe mang iye goonha, che ning'forifori yeng, u yeli-irihi mang 'toring.

9Nie ang kpiera pie 'longkorong seuye ing kpiera ning poga ang nung jauri 'deung.

10Ningbeu 'suhu mang buoriye beu. U kpieringto ba nyira hina u 'ningbieng.

11Ka chelaarang wa nye dogihibu, nie ang faanha mang nyiye yeng. Che ka yengbanginang nye 'wulibu, u mang nyiye bangbu.

12Naangming sun'tuuro mang jeriye ningbeu 'deu nye aning yeng, a mang leuhi ningbee loo bang na nyuong.

13Nie ang pogi u 'tuorii a kung 'wong ningbaala 'kuori, u ming na wa lonong che kung nye diebu.

14'Kuubu ang i 'gondo mang maaye 'suuri, ka 'kuubu bang tihi 'gondong mang maa 'su-kpiengaa.

15Saree ang 'tu sori mang iye nyengka a ku nie yelitarihi ang 'tu sori, che i dabieng kpong a ku nie ang tuna beu.

16Nie ang yo a tagi 'yi 'ningbiyuo soring na wa kpelingye kpiinhi langbu 'puong.

17Nie ang buora 'ningbi-peli na iye nandaana. Nie ang nung waing aning kpaang kung i bundaana.

18Ningbeu mang wa iye yeudiebu a ku sun'tuuro, ka limangkong daana i yeudiebu a ku ning 'toruu.

19Nie ang kpiera mopiri 'puong seuye ung kpieraning poga ang nung jauri a danna 'suhu.

20Bundaambuunhu ang i nanee aning kpaang Nye yengbangina 'cluing, che joli mang diang 'di jeni jeni.

21Nie ang buora sun'tuubu aning nungbu ang ba baaha tariye 'nyivori aning sun'tuubu aning nanihung.

22Yengbangina mang 'do kpeye ningkpienhi 'yi-kpong, a ngmahi ji-kpienhi bang deli.

23Nie ang bang u nuori aning u jinti taribu 'guye u 'suhu a 'yi tuorihi 'puong.

24Jigiha aning tangkama daana, ilaara la u 'yuori. Unang mang ira vela ning tangkang'gaalii ni.

25'Di-nyaga yelibuorihing mang kuu, 'bojung u nuuhi mang jaanhiye tuma tungbu.

26A ngmingtong'gbuli jaang u mang iriye niiri, che ka sun'tuuro mang tiha a ba nyora.

27Ningbeu sarika iye 'chihee Ba Tari Baahaa Daana seng, ba na wa yera ung waanuu ung buora beu iibu 'jung.

© 2009 Bibles International.

28'Sierigirii daana na nyuoming, che nie ang 'wono yeliminga mang yeraye yeliminga wagiri jaa.

29Ningbeu mang 'koye u 'ningbiri, che ning'toruu yeng, u mang maaliye u son ung ahi pielaang.

30Yeng 'chibe, 'ningbiyuo 'chibe, kawani ming 'chibe a na chiihi Ba Tari Baahaa Daana.

31Ba mang iye yohu 'siri a 'gu taanhuu daari, che tuongbu mang 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng.

Proverbs 22

1Nie ang buora 'yo-sung seuye bundaambuunhu jemaa buobu, ka bunye seu wari aning sannii.

2Bundaana aning nandaana langye yeli'yeni, Ba Tari Baahaa Daanang maali ba jaa.

3Nie ang bang u minga taribu mang dang nyiye beu a sogili, che ka nie ang faanha nang gara a ti 'tuohi dogihibu.

4Minga 'sigihibu aning Ba Tari Baahaa Daana joong waananing bundaalung aning nanihung aning 'nyivori.

5Guohi aning chebihi 'biye sochagiri daana soring. Nie ang 'gu u 'suhu nia na biye taa toori.

6'Guoli bie sori ang sigining ka u 'chene. Haali ka unang wa 'kori, che u kung 'yi u ingang.

7Bundaana mang 'soye kpiengu nandaana 'jung, ka nie ang peng leu u sandaana 'yeme.

8Nie ang bura beu na nyiye wahala, ka u 'suuri daboli ming 'le.

9'Ningbi-maahuu daana na nyiye pegiri, 'bojung u mang diye u siimaa chelii ku ningbaaliba.

10Kari nie ang ira u taa laara, jauri ming na gaang. Mm, nokpieni aning nyaaba na baahing.

11Nie ang ming 'sikiriforifori, ka u nuori tari bunye, a naa na iye u jominga.

12Ba Tari Baahaa Daana ningbie mang 'guye bangbu sung, 'ihe u mang leuhiye limangkong daana yeliyaga 'chigi.

13'Di-nyaga mang yeling: 'Gbegining 'bi 'yengeng, u na kumang a soeng.

14Pogisensena nuori iye bogujulingu. Nie ingang Ba Tari Baahaa Daana 'suuri ang 'ihi, unang na 'le u 'puong.

15Jolihung 'le mariye 'bibile 'sikiring, che 'wulibu dating na 'ihuu gaaning toori jaa.

© 2009 Bibles International.

16Nie ang dogiha ningbaaliba ka u nye bundaalung yaga, aning nie ang digira lcuro bundaana, ba na wa Nye hiengbu 'puong.

17Begi 'tuorii a 'wono yengbanginiba yeliyaga, a di i 'sikiri 'ku n yela bangbu,

18'bojung a na iye yelinoo ka inang taraa i 'silciring. Veng ka a bi i nogbamang,

19ka bila veng ka i delibu bi Ba Tari Baahaa Daana ingang. N 'wuliing 'jine, Ma turi.

20N ba seu yela ang i suunhi yaga, ang i kawanihi aning bangbu 'kui?

21N sebaang ka n veng ka i bang yelimiihi yeli'bie ni yelimingilung, a tuong dieyeli yeliminga a lcu niba ang tumii.

22Ta faara ningbaala ung i ningbaala 'jung, bii a dogihi nie ang 'dire dogee a 'di-nokpoming.

23'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na dieye tonoo lcubo, a 'ihi banani ang faariba ni 'nyivoe.

24Ta di i jomingilung nyogi 'suuri daana, bii a 'chene ning 'su-tuluu daana,

25a ira wa daanhi u yeli-irihi, a bo cheba ku i 'suhu.

26Ta di i minga paahi niba ang 'binne telima 'puong bii banani ang 'di nuori a na ahi ku nie kanga sama.

27Ka inang ba tari bungjaa a na di yeu, bila yeng u na wa 'ihiye i 'godo i luong.

28Ta wa 'ihe toribogu nga i nabaali'mine ang 'bing tmg 'kori.

29I nyiye dau ang i 'ningbi-jie a bang u tuma sung? U na ahiye na'mine 'ningbi-tooring. U kung ahi niba 'yuori ang ba buona 'ningbi-tooring.

Proverbs 23

1Ka inang wa 'jing a na 'di siimaa aning paalikaara, Jeri sung bung ni ang 'bing i 'ningbi-tooring.

2Di 'suo tan i kokoring, ka inang i nie nga ang buora 'diibu yaga.

3Ta 'ihi i 'ningbiri ing u siinnoohi ingang, 'bojung belingbu siimaa la.

4Ta bana i minga yaga ka i leu bundaana. Bahi i minga 'ningbiyuo.

5I na di i 'ningbiri inna a ingang ka a gaaye. Bundaambuunhu mang maaliye kpangkpama 'ku a miihi, a egira a'wo ka'chigu ang mang egira gara sagbani.

6Ta wa 'dire bieri daana siimaa, bii a buora u siinnoohi,

7'bojung bila ni ung tieha u 'sikiring, bila ung 'wo. U mang yeli 'kuing: 'Dire a 'nyuuro, che u 'sikiri ba 'chi i seng.

8I na 'ugiye borii ni ing voli ni, a saang i yeliyagisuunhi.

© 2009 Bibles International.

9Ta yera yela inna joli 'tuoriing, 'bojung u na buongye i yeng yeli'bie ni jaala.

10Ta wa 'ihe toribogu'koree, bii a kpiera bi-kpiibihi yori,

11'bojung ba Yeudiera iye kpiengu daana. U na chiihiing a die tonoo 'kubo.

12Di i 'sikiri 'ku 'wulibu, a di i 'tuorii ku yela bangbu yelibie.

13Ta nyora maali ahi 'wulibu bie ingang. Ka inang ngmiu ning dau, che u kung 'kpi.

14I na ngmiung ning dau, a die u sie a 'yi 'Siol 'puong.

15N 'bi-dau, ka i 'sikiring tari yeng, n ming minga 'sikiri na nyenginang.

16Mm, n na tariye nyengka n 'puong ka i nuoring yera yela ang 'tori.

17Ta veng ka i 'sikiri tari 'nyuuri yelibe-iriba ingang. Kpiera Ba Tari Boohoo Daana joo 'puong wagiri jaa.

18Pielaang la, yeliwaanuu biye 'be. Nie jaa kung ngmaa i tamaa bahi.

19N 'bi-dau, chelihi 'wong, a i yengbangina, a kaara i 'sikiri ka u 'tori a sori.

20Ta lanna waing 'nyugaalii 'deme 'puong, bii a paaha niba ang oora neni 'gaali 'puong.

21'Bojung nie ang 'nyuuro waing 'gaali aning bung'di-buora na kpeye nandaahmg 'puo, ka gbieng ming di jerinhi yen nie.

22'Wono i ba ang dogii yeliyaga. Ta buong i ma jaala sanga nga ung wa nyaang.

23Da yeliminga, a to wa kuohuu. Da yeng aning 'wulibu aning 'ningbiyuo.

24Sun'tuuro ba na tariye nyengka ang i kpong. Nie ang dogi 'bi-dauyengbangina na tariye pm-peli u yela.

25Veng ka i ba aning i ma 'puuhi peli. Veng ka poga ni ang dogii ni nyengina.

26Di i 'sikiri 'kumo, n 'bi-dau. Veng ka i 'ningbie kaara n soeng,

27'bojung jentira iye bogu ang i 'julingu, ka pogisensena i kolung ang i fiilii,

28'bojung u mang sogili chelihang a'wo faara, a veng ka limangkong 'deme maaling 'ugiro daba 'puong.

29Ning'buong tari nimiha? Ning'buong tari laa'dimii? Ning'buong jaura jauri? Ning'buong tari muhibu? Ning'buo 'jiihing ngmaahi ka anan'so 'chibe? Ning'buong tari 'ningbi-jiihi?

30Banani ang kauha waing 'nyuubu ingang la bila. Banani ang buora waingjera la bila.

31Ta kaara waing wagiri ni ang mang muo ni, wagiri ni ang mang nyeliha ngmani 'puong ni, wagiri ni ang wa 'sigire baaluu baaluu ni.

32A baahaang a mang duming a'wo waahuu, a dung a'wo 'dungkuuree.

© 2009 Bibles International.

33I 'ningbie na nyiriye bung'nyaase, ka i haakila nyira yelibennihi.

34I na 'woniye nie ang jeng mani gaalinggang, bii a'woning nie ang jeng math 'gbori 'ngmie ingang.

35I na yeling: Ba fiebimang, che a ba biera. Ba ngmimang, che n ba bang. 'Bo wagiri mang na 'yuo a la bo a 'mine 'nyu?

Proverbs 24

1Ta ira ningbee 'nyuuri, bii a buora ka i 'bi ba seng,

2'bojung kpangkpangkpiengu yeli-irihing mang 'bi ba 'sildeng, ka ba nogbama mang yera tuora waanibu yela.

3A 'tuuro yeng ingang ka 'deu mang me. Ung mang ahi a 'tuuro 'ningbiyuo ingang.

4A 'tuuro yela bangbung ka 'deri mang paali aning bundaambuunhu ang i nanee a viela.

5Yengbangina iye kpiengu daana. Mm, nie ang bang yela mang maaling tariye kpiengu,

6'bojung a 'tuuro yeng kawaning ing na jau i taanhuu. Kawan-iriba jemaa ming 'puong ka laangfiihmg 'be.

7Yeng 'doye saa'ju 'gaali a'wo joli na tau. U ba 'yuoro u nuori a 'di-nokpoming.

8Nie nga ang jera beu tungbu, ba na buomuung ka beu tieha daana.

9Yelibeu la jolihung tieha, ka ilaara ming i bunghaaruu ninsaaliba seng.

10Ka inang 'yie tuora daari, i fanga ba i kpong.

11Die banani ang gara 'kiting ingang ni bahi. Banani ming bang garaning korigibu ni, legiba.

12Ka inang yeli: Nye, ti da ba bang. Unani ang kaara 'sikieng, u kung jeri bila nye? Unani ang kaara i 'suhu ni kung bang? U kung 'ku nie jaa a 'tuuro u tuma ang 'wo bila?

13N 'bi-dau, 'dire siu, 'bojung a sumang. 'Di sigbaanhuu, unang mang numa i nuoring ni.

14Bila ka yeng bangbu na i noo 'ku i 'suhu. Ka inang wa nyiu, bila yeng tamaa na biye 'ningbi-tooring. Nie jaa kung ngmaa i tamaa bahi.

15Ningbeu 'woi, to jeng 'gu sun'tuuro u 'deung. Ta saang u peenhibu 'jie,

16'bojung sun'tuuro na 'leye gberi bu'yopoin che la 'ihi. Che ningbeu na 'leng tuorikpong 'puong.

17Ka i domang wa 'le, to nyengina. Ta veng ka i 'sikiri tari 'pu-peli ka unang wa ngmi gberi,

© 2009 Bibles International.

18ka Ba Tari Baahaa Daana wa nye bila ka u 'puo saang, ka u leuhi u 'su-kpiengaa 'yi u ingang.

19Ta ira 'karikaruu yelibe-iriba yela, bii a ira 'nyuuri ningbee yela,

20'bojung ningbeu ba tari 'ningbi-toori tamaa. Ningbeu fmtina na 'kpiinhing.

21N bi-dau, jora Ba Tari Baahaa Daana aning a naa. Ta lanna ning banani ang diera taawai,

22'bojung ba tuorikpong na 'ihiye 'dayeni. Ning'buong bang saangbu ni a a'yi jaa ang na tuong waaning?

23Ama ming iye yengbanginiba yeliyaga: Baalibu saree 'diibu 'puong ba suma.

24Nie nga ang yeli 'ku ningbeu: I iye sun'tuuro. Una ka niba na duhi beu 'ku, ka paalihi nyohuu.

25Che banani ang 'miing ing ningbeu, ba 'puuhi na peliye u yela, ka pegiri ang i kpong wa ba seng.

26Nie jaa dieyelibu ang 'tori, bila 'woniye nuori mugihibu.

27Veng ka i 'yenge tuma ahi sung, a kaa i yoo 'jieng, bila 'puoring ka i me i 'deu.

28Ta i 'sieree daana a chiihi i kpieringto ka anan'so 'chibe. Ta di i nogbama henna.

29Ta yeli: N na iung a'wo ung ima bila ni. N na iye a daana bila ni ung i ni.

30N wa pariye 'di-nyaga yoo, a pan nie ang kong 'ningbiyuo 'girep yoo.

31Nye, ung jaa sogi aning guohi, ka 'gabileng buli a yen pogi u jaa, ka u 'kubo daangguoni ming 'le.

32Mang wa nyiu ni, mang jeri u yela sung. N 'liinhuung a nye 'wulibu.

33Gbieng biela aning 'daaribu biela, 'nuuhi 'gurihibu biela a na peenhi,

34bila ka i nandaalung na wa a'wo na'nyige, ka i hiengbu wa a'wo dau ang tari jaujaubuunhu.

Proverbs 25

1Ama ming iye Soolomong yeng yeli'bie, ana ka Hezekaiya, 'Juuda naa tungtungdaba daang seu a 'yi Soolomong seuring.

2Naangmini girima la ung mang sogili yeli, 'ihe na'mine girima la bang mang piehi yela.

3A'wo sagbani ang 'do, ka 'teng-gbani ming i 'julingu ni, bila ka na'mine 'sikie kung bang piehi.

4'Ihi degiri wari ingang, bung mang 'ying a ku saaba.

5'Ihi ningbee naa 'ningbi-tooring, u na'kogo na ahing sun'tuubu 'puong.

© 2009 Bibles International.

6Ta 'duohi i minga naa 'ningbi-tooring. Ta di i minga 'binne ningbera ahi'jiihing

7'Bojung a seuyeng ka ba yeli 'kui: Wa 'do che, a gaa bang na 'sigihii a ningnanii 'ningbiring, una ka i 'ningbie nye ni.

8Ta 'lonno 'yire ka i ti ngmi nokpieni saree 'diibu 'jieng. Ka a naani wala ing na wa i a baahaang, sanga ni i kpieringto ang na wa imii nyaaba 'puong?

9Veng ka i ning i kpieringto minga yelaa. Ta wa yera a 'gondo kuro ningjaala,

10ka unani ang 'womaa ni ira wa 'uohi i 'olo, ka i 'yo-saanii kpeling.

11Yeli'biri ang yeli u soring 'woningye salima aapulihi ang 'bi wan perete 'puong.

12A'wo sannii 'to-gbansaalii aning sannii boori, bila la yengbangina 'miingbu a 'ku 'tuorii ang cheliha 'wono.

13A'wo kuong bang di si'noo ing ang maa buunhu chiebu wagiri, bila la tungtuna ang i limaniye a 'ku banani ang tumuu ni. 'Bojung u mang maaye u ningbera 'suuhi.

14A'wo savaala aning seseu ang ba waananing saa, bila la nie ang ira tangkama 'kuubu ang ba i yeliminga yela.

15'Kanyiri 'gaalii bang mang tuong di mugili paalikaara, ka kokobaaluu mang ngmahi kaurii.

16I nyiye siu? 'Di bila ni ang sigihi, a ta ira wa 'dia 'gaali a 'tia bahi.

17Ngmaa i gberi 'yi i to 'cluing, ka u ta wa pii, ka bila veng ka u hai.

18A'wo dang'goli aning ta'kobi aning 'piing ang i pulaa, bila la nie ang ngmaara 'girii 'tuoro u kpieringto.

19Limangkong daana delibu tuora wagiring 'woningye nyinii ang kau, bii gberi ang 'biri.

20Nie ang yaa kparuu oori 'puong, bii bang di waingtoo 'pulihi jieng ingang, bila la nie nga ang 'yiene 'pu-peli 'yieme 'kuro 'sikiri ang tan 'pu-saang.

21Ka koming kpe i doma, 'kuu siimaa ka u 'di. Ka kon'nyuuring kpeu, 'kuu kuong ka u 'nyu.

22‘bojung bila iibu 'puong i na 'duohiye 'buungsaale u 'jung, ka Ba Tari Baahaa Daana 'kui sanyau.

23Sa'mung-goo seseu mang waaningye saa, bila ka jinti ang juuro 'puori waananing 'suuri 'ningbisogo.

24Nie ang kpiera 'deu pie 'longkorong seuye ing kpieraning poga ang nung jauri.

25A'wo bila ni kongmaahuu ang 'wo a 'ku 'suhu ang bali, bila la 'duohi-sung ang 'yi paalitoori.

© 2009 Bibles International.

26A'wo kon'bulee bang puging aning kolung ang saang, bila la sun'tuuro ang sagi 'ku ningbeu a ngmi gberi.

27Ka nieng 'di siu 'gaali, a ba suma. Bila la, ka nieng bo u minga girima, a ba i girima.

28Nie ang kung bang nyogi u minga, u iyeng a'wo 'yi-kpong bang ngmahi ung ba la tan daangguoma.

Proverbs 26

1A'wo si'noo ang 'lere 'uonii, aning saa ang waana buunhu chiebu sanga, bila ka nanihung ba sigining joli.

2A'wo 'nobili-tiitii ang yuora, a'wo bambalaalaa ang egira, bila la duhibeu ang ba tan anan'so, u kung tung che ingang.

3Kpaaha siginiye yohu, ka gara sigining bunga, ka daboli ming sigining joli jiga.

4Ta dieyeli 'ku joli a 'tuuro u jolihung, ka i ming ira wa 'woniu.

5Dieyeli 'ku joli bila ni u jolihung ang sigining diebu, ka u to ira wa i yengbangina u minga 'ningbieng.

6Nie ang di tungbu ing joli 'nung ngmaahiye u minga gbee, a 'nyuuro dangii.

7A'wo woorii gbee ang mang jaali, bila la yeng yeli'biri ang 'bi joli nuoring.

8A'wo nie ang di 'kuurii ing kpalima ingang, bila la che ang di nanilumg 'kuro joli.

9A'wo guo ang kpe dan'bugiro 'nu, bila la yeng yeli'biri ang 'bi joli nuoring.

10Naangmingkpong ang naang buunhu jaa, unang mang 'ku joli aning 'begu-saaniba ba sanyau.

11A'wo baa ang mang leu ti 'dire u minga 'tiiri ni, bila ka joli mang la i joliyela.

12I nyiye nie ang i yengbangina u minga 'ningbiring? Joling tan tamaa gaaguu.

13'Di-nyaga mang yeling: 'Gbegining 'bi soring. 'Gbegining 'bi a soberang.

14A'wo 'di-nuori ang mang leura u leurihi ingang, bila ka 'di-nyaga mang leura u 'godo 'jung.

15'Di-nyaga mang diye u 'nu ing laa 'puong. A mang iruung yaanhi ka u la diu 'doning u nuori.

16'Di-nyaga mang iye yengbangina u minga 'ningbiring a gaa niba ba'yopoin dieyelibu ang 'ton.

17A'wo nie ang nyogi baa 'tobong a di, bila la nie nga ang wa para a di u nu inna jauri ang ba i u 'suobu 'puong.

18A'wo jangjaanha ang foora 'buung-kahii aning 'piime aning 'kuung,

19bila la nie nga ang beling u kpieringto a che yeli: Dieng mang da diena.

© 2009 Bibles International.

20'Jie nga daari ang 'chibe, 'buung mang kping, 'jie nga minaa'figi ang 'chibe, jauri mang baahing.

21A'wo bila ni 'buungsaale ang mang 'dire saala, ka 'buung ming 'dire daari, bila ka jaubuora mang danna jauri ung 'ihe.

22Minaa'figi yeli'bie mang 'woningye siinnoohi, a mang 'sigire kpiera inggbani 'puo 'puo 'jiihi.

23A'wo bang di wan nyeli pogi yagu bungmieruu, bila la nogbama ang yera nungbu yeliyaga che ka 'sikiri i beu.

24Nie ang tan haabu mang sogiluung u nogbamang, che tari belingbu u 'sikiring.

25Ka unang wa yera kokonoo, to saguu, 'bojung yelihaarihi ayo'poing 'bi u 'sikiring.

26Anaa jaa ka u haabu sogiliyeng belingbung, che u beulung na 'yiye gbanggbali a langbu 'puong.

27Nie jaa ang 'tu bogu na 'leye u 'puong. Nie ang 'biling 'kuurii 'doning, u na leu waye u ingang.

28Jinti ang ngmaara 'girii mang haye banani ung inna dangii. Nuori nga ang i lengleng mang tungye saangbu tuma.

Proverbs 27

1Ta ira tangkama beu yela, 'bojung i ba bang bung ni beu ang na waaning.

2Veng ka ningjaala 'pugii, ka a ta 'yi i minga nuoring. Veng ka saana 'pugii, ka a ta 'yi i minga nogbamang.

3'Kuurii iye tiinhuu, ka biihee ming i 'gbingbing. Che joli 'su-kpiengaang i tiinhuu gaa a jaa a'yi.

4'Su-kpiengaa iye 'pu-too, ka 'suuri i saa ang waana yaga jaa, che ning'buong na tuong ahi 'nyuuri 'ningbi-tooring?

5'Miingbu ang 'yi gbanggbali seuye nungbu ang i 'gondo.

6Limaniye 'puong jominga mang ingye dangii, che ka domang mugihii, belingbu la.

7Nie ang tigi yaga baga 'chi sigbaanhuu 'jieng, che bungtoo jaa mang iye noo 'ku nie nga kong ang kpe.

8A'wo 'nobile ang peging 'yi u 'togung a yo daara, bila la dau ang 'yi u 'deung a yo daara.

9Kpangsuorihi aning iinsens mang 'kuye 'sikiri 'pu-peli, bila ka dau kawani mang numa u jominga seng.

10Ta wa jaanha i jominga bii i ba jominga. Ta wa gara i babie ming 'deu i tuora kpong daari. Kpieringto ang pieli, unang seu babie ang bi toori jaa.

© 2009 Bibles International.

11I yengbangina, n bi-dau, a veng ka n 'sikiri tari 'pu-peli. Ka n tuong dieyeli lcu nie ang tuna n 'lobo.

12Nie ang bang u minga taribu mang dang nyiye beu ang waana a sogili, che ka nie ang faanha mang gara ti nye dogihibu.

13Di nie tani, ka unang wa ing nuori ka u na ahi 'kuye saana. Diu 'bing telima ka unang ahi ku pogisensena.

14Nie ang duha sung kuro u jominga aning kokokpiengaa, a 'ihi beeguu 'pipi a i bila, ba na jeriye bila ka u i duhibeu a 'kuu.

15Kuong ang 'yuno saa waa daari, aning poga ang nung jauri 'yiye taa.

16Nie ang legiruu legiriye seseu, a nyogi kpangkuong ning u 'nuduri.

17'Kuruhuung mang saahi u to 'kuruhuu, ka nie ming mang maali u to 'ningbisogo.

18Nie ang kaara kangkanga dau na 'diye u ngmama. Nie ming ang kaara u ningkpong 'jieng na nyiye nanihung.

19A'wo kuong 'puong 'ningbisogo ang mang nye u minga 'woree ni, bila ka dau 'sikiri mang 'wuno u 'woree.

20'Siol aning Nyuongbu nang ba pa jaa. Bila ka ninsaalaa ningbie ba paara yela.

21Wan mang kpeye dugu 'puo, ka sannii mang kpe buung 'de-karaa 'puo. Bila bang mang jeri nie nanihung a 'tuuro bila ni niba ang yera u yela.

22'Haali ka inang to joli tuori 'puong aning sindau a langning bungbie, che u jolihung kung 'yi u ingang.

23Mang i 'ningbi-jie a bang bila ni i piihi ang 'wo, a kaara i 'duunhi sung,

24‘bojung bundaalung ba mang bibe a gara wagiri jaa. Naalung jupiluu ming ba mang bi 'be a gara jemanihi jaa.

25Sanga ni bang mang wa che moo baahi ni, mopaani mang buling, bang mang laanhi taanhi moo lang taa.

26Pipola mang 'kuriing bungyerihi, ka buuhi ming waaning yoo libiri.

27Ka a buuhi bihung bibe jemaa a na 'kurii siimaa, a 'kuro i 'deu siimaa, a 'kuro i tungtungpogiba 'diibu.

Proverbs 28

1Ningbee mang jorang 'haali ka ba ba kariba, che sun'tuuribo mang tariye nyau a'wo 'gbegini.

2Paaluu yelibeeng mang veng ka u na'mine i jemaa. Che dau ang bang yeng aning 'ningbiyuo mang veming ka u naalung ahi a kauhi.

3Nandaana ang dogiha ningbaaliba 'woningye satuuruu ang ba waananing siimaa.

© 2009 Bibles International.

4Niba ang jaanhi a begu, banang mang pugiro ningbee. Che banani ang 'tuuro a 'begu mang 'miing ingbang.

5Ningbee ba bang yela ang 'tu sori. Che banani ang buora Ba Tari Baahaa Daana mang bangye yela jaa muni.

6Ningbaala ang 'chene u yelimingpaalii 'puong seuye nie nga soe ang chagi che ung i bundaana.

7Nie ang 'tuuro 'begu iye bie ang tari ningbiyuo, che nie ang 'tuuro bung'di-buoriba inniye u ba 'viing.

8Nie bundaalung ang 'yire tona ung nyira a 'yire buunhu ung di penna niba ingang, u na laanhaang 'bing ku nie ang tan nyununu ningbaaliba ingang.

9Nie ang leuhi u 'tuorii a jaanhi a begu 'wongbu, u 'puoho gba iye bunghaaruu.

10Nie ang diening ning'toruu 'yie ka u bori kpe sobeu 'puo na 'leye u minga bogu 'puong. Che nie ang ba tari ngmehii jaa na 'diye cheng ang i sung.

11Bundaana mang iye yengbangina u minga 'ningbiring. Che ningbaala 'ningbiri ang 'yuo mang piehuung a nye u 'muning.

12Ka sun'tuuribong wa nye tuongbu, nyengka ang i kpong mang Nye 'be. Che ka ningbeeng wa 'ihi, ninsaaliba mang sogiling.

13Nie nga ang sogili u yelibee maa'koo kung maali. Che nie ang sagi u yelibee a bahaa na nyiye hina.

14Nie nga ang fora beu tungbu wagiri jaa tariye 'pu-peli. Che nie ang 'ko u 'sikiri na 'leye tuora 'puong.

15A'wo 'gbegini ang ngmuuna aning beer ang taara waana, bila la nabeu ang 'di naalung ningbaaliba ingang.

16Paalikaara ang kong 'ningbiyuo iye nie ang dogiha niba. Che nga ang ha bung'di-jeni 'beri na maaling paahing.

17Nie jumihi ang dannuu ung ku ninsaalaa 'jung na iye yuoraa a gara u kutmg. Nie jaa to wa dieruu.

18Nie 'cheni ang 'tori na nyiye diebu, che nie soe ang i chagiri na leye 'dayeni.

19Nie ang kuora u 'teng-gbani na tariye siimaa jemaa. Che nie ang ira yela ang ba tan tona na nyiye nandaalung ang i kpong.

20Limaniye daana na nyiye pegiri yaga, che nie ang lonno ka u leu bundaana kung i 'chihi a 'yi dogihibung.

21Baalibu ba suma, 'bojung nie na tungye beu a 'tuuro siimaa biela di'kuubung.

22'Ningbiri daana mang 'lonnong a buora bundaambuunhu, che u ba mang jeri ka nandaalung na waye u ingang.

© 2009 Bibles International.

23Nie ang 'miing ing nie ang bora, a 'puoring unang na nye bunye a gaa nie nga ang 'pugiruu aning u jinti.

24Nie ang juuro u ba bii u ma buunhu a che mang yeli: A ba i yelibeu. U ning u ju la nie ang saana buunhu 'tuurung-to.

25Tangkama daana mang danniye jauri tmg 'ihe, che nie nga ang deli Ba Tari Boohoo Daana, u yela na tariye 'ningbiri.

26Nie ang deli u minga iye joli, che nie ang 'chene yengbang 'puong na nyiye diebu.

27Nie ang 'kuro ningbaaliba kung kong, che nie ang pogira u 'ningbie na nyiye tuubu sung.

28Ka ningbeeng wa 'ihi, niba mang sogiling. Che ka ningbeeng wa 'kpi, sun'tuuribo mang 'uging.

Proverbs 29

1Nie nga bang mang kpaaha che tmg 'deri u 'nyuu, u daana na leye saangbu 'puong 'dayeni. U kung nye maalibu.

2Ka sun'tuuribong wa 'so kpiengu, niba mang nyenginang. Che ka ningbeeng wa 'di naalung, niba mang penang.

3Nie jaa ang nung yeng mang ing ka u ba nyengina, che nie nga ang yuora ning jentirihi mang saaniye u bundaambuunhu.

4A 'tuuro sun'tuubung ka naa mang veng ka paaluu ahi, che nie ang nung bungdie'di mang lobuung.

5Nie ang 'pugiro u kpieringto 'gaali yeriye laangu a 'gu u gbee.

6A 'tuuro beu tungbung ningbeu mang kpeye cheba, che sun'tuuro mang 'yieneng a nyengina.

7Sun'tuuro baga mang Nye ningbaala tonoo jieng, che ningbeu ba mang tari bila bangbu.

8Niba ang kaara ba taa jaala mang veming ka 'yi-kpong 'ihi ahi jangjaa, che yengbanginiba mang leuhiye 'suuri bahi.

9Ka yengbangina ning joling wa tari nokpieni, ka a joling wa 'ihe 'suuri bii ka unang wa laara, peenhibu 'chibe.

10Niba ang nung jiing 'lciribu mang haye bama nga ang ba tari ngmehii jaa, a mang buora ning'toruu 'nyivori 'ihibu.

11Joli 'suuri ba jaanha 'ihibu, che yengbangina mang nyogiye u minga.

12Ka naang cheliha 'wono 'girii, u tungtuniba jaa mang leuye ningbee.

© 2009 Bibles International.

13Ningbaala aning nie ang dogiha niba langye yeli kanga, Ba Tari Baahaa Daanang lcuro ba jaa 'ningbie chaanii.

14Naa nga ang ngmaara ningbaaliba saree yeliminga 'puong, u na'kogo na ahing a gara wagiri jaa.

15Dau aning yelibung waananing yeng, che 'We bang jaanhi 'wulibu mang ingye u ma 'viing.

16Ka ningbeeng wa 'ugi, yelibee ming mang 'uging. Che sun'tuuribo na nyiye ba 'lee.

17'Wuli i bie, u na kuing 'suhu-maahuu, a 'ku i 'suhu ming ingmaari.

18'Jie dangyera yelinyirihi ang 'chibe, a niba kaabu mang iye too. Che niba nga ang 'tuuro begu tariye 'pu-peli.

19Yeliyaga 'yong kung tuong 'wuli 'yeme, ‘bojung 'haali ka unang 'womaa, che u kung sagi.

20I nyiye nie ang lonno u yeliyaga 'puong? Joli tamaang i kpong gaa u daana.

21Nie ang yieha 'yeme a 'yi u 'bibiilung, a baahaang u na tanning a'wo u 'bie.

22'Suuri daana mang dangye jauri tmg 'ihi, ka 'su-tuluu daana begu saangbu mang i kpong.

23Ninsaalaa jigihibu mang veming ung 'sigi, che nie ang 'sigihi u minga na tariye nanihung.

24Nie ning na'nyige ang lang yela haye u minga 'nyivori. U mang pong che u kung die a yeliminga yeli.

25Ninsaalaa dabieng mang waaningye cheba, che nie ang deli Ba Tari Baahaa Daana na iye 'chihi.

26Niba jemaa mang buorang ka ba wa paalikaara 'ningbi-toori, che ka ninsaalaa saree 'diibu ang 'ton mang 'yire Ba Tari Baahaa Daana seng.

27Nie yeli-irihi ang ba tori iye bunghaaruu a 'ku sun'tuuro. Ka nie 'cheni ang 'tori i bunghaaruu a 'ku ningbeu.

Proverbs 30

1A 'Jee-ke 'bi-dau 'Ee-gur yeli'bie, u dangyelibu la nga. A dau nga yeliyeng a 'ku Iitiel, a 'ku Iitiel aning Yuukal.

2U yeliyeng: Pielaang, maang i bambugu a gaa ninsaalaa jaa. N ba tari ninsaalaa 'ningbiyuo.

3N ba daanhi yeng. N ba tari Unani Ang Pegi'yi ni ming bangbu.

© 2009 Bibles International.

4Ning'buong 'do ti kpe arijena a la 'sigi? Ning'buong laanhi seseu 'gbuli u 'nuuhing? Ning'buong nyogi a kuonhi pori u taning? Ning'buong bing 'teng-gbani 'ji-baahii jaa? U 'yuori la bo, bii u 'Bi-dau 'yuori la bo, ka inang bang?

5Naangmini yeli'biri jaang i 'forifori. U iye 'kuru-bunglegiraa a 'ku banani ang bo 'lilijie u seng.

6Ta di yeli paahi u yeli'bie ingang, ka u ira wa yelii, ka ba nyii ka i leu 'giri-ngmaara.

7Yela a'yi mang suha i seng. Ta mongma a yela nga che ka n 'kpi.

8Legi belingbu aning 'girii 'yi n seng gaaning toori jaa. Ta 'kumo nandaalung bii bundaalung. 'Kumo siimaa nga ang na sigihima.

9Ka n to ira wa tigi a jaanhii a yeli: Ning'buo la Ba Tari Boohoo Daana? Bii ka n wa i nandaana a ju, a di n Naangmini 'yuori fiengye.

10Ta 'ju 'yeme 'puori 'ku u daana, ka u ira wa tui ka i 'le saree 'diibu 'puong.

11Jemani kanga Nye 'be a tuura ba ba'mine, ba ba pegira ba ma'mine ming.

12Jemani kanga Nye 'be a i 'forifori ba miihi 'ningbieng, che ba ba pegi'yi ba degiri ingang.

13Jemani kanga Nye 'be. Nye ba 'ningbie ang tari tangkama bila, ka ba 'ningbi-gbama 'do yaga.

14Jemani kanga 'biye 'be ka ba nyina 'woning ta'kobihi, ka ba dagiree nyina 'woning 'subilii, a na 'ihi ningbaaliba 'teng-gbaning, a 'ihi banani ang 'bi hiengbu 'puong ninsaaliba 'puong.

15Salindiekpieruu tariye 'bi-pogiba ba'yi, Tihi aning Tihi. Buunhu atang 'bi 'be a ba tigira, mm, anaahing kung yeli ka: A sigiyeng.

16Ana la kau'biri aning pogi-oo 'puo, 'teng-gbani ang kung tigi ning kuong jaa, aning 'buung ang nang ba yeli ka: A sigiyeng.

17'Ningbiri nga ang chiera u ba laara, a di u ma yeliyaga buong jaala, boo galinggaahi na 'lugiruung 'ihi, ka ka'chigu-pola diu 'di.

18Buunhu atang 'bibe a i sielii 'gaali 'kumo. Mm, anaahi la mang ba bang a muni:

19ka'chigu iibu sagbaning, waahuu iibu 'pie 'jung, mani'gbori iibu mani gaalinggang, aning dau ning pogisaraa ang Lang taa vela.

20Pogisensena yeli-irihi la nga: U mang 'ding che bilihi u nuori a yeli: N ba i yeli jaa ang ba 'tu sori.

21Buunhu ata luong 'teng-gbani mang 'jigiheng, mm, buunhu anaahi luong, u kung tuong ahi:

22Ana la 'yeme ang wa leu naa, joli ang tigi aning siimaa,

23poginyohuu ang wa nye sira, aning pogitungtuna ang wa die u 'yi-daampoga jie.

© 2009 Bibles International.

24Buunhu anaahi 'mine iye bilii 'teng-gbaning, che tan yeng 'gaali.

25Ninsaahi ba i buunhu nga ang tari kpiengu, che a mang boye siimaa 'bing tuluu sanga.

26Suonhi ba i buunhu ang tari fanga, che a mang maaliye a jeng'jiihi 'piihi 'puong.

27'Sobo ba tari naa, che a jaang mang lang 'yi a bang bila ni ang 'chene.

28Banga ing na tuong 'ti aning i 'nuuhi, che u mang Nye na'mine 'dering.

29Buunhu atang bibe ka a 'cheni tari nachiilung. Mm, buunhu anaahi gbee digibung tan nachiilung.

30Ana la 'gbegini ang i kpiengu daana 'duunhi 'puong, a ba leura 'puori bungjaa 'ningbiring.

31Baa, budari, aning naa nga ang tan u 'sojehi bang 'bi u seng.

32Ka inang i joliyela a 'duohi i minga, bii ka inang jeri beu tungbu, di i 'nu dogili i nuoring.

33A'wo bihung dangbu ang mang veng ang leu dondori, ka nyie ngmiehibu mang veng ka jiing 'yi, bila ka 'suuri dangbu mang waaning jauri.

Proverbs 31

1Naa Leemiyuel yeli'bie la ni, dangyelibu u ma ang 'wuluu.

2'Bo, n bi-dau? Bo, 'oo n 'puo bi-dau? Aning bo, 'oo n nosama bi-dau?

3Ta di i fanga 'kuro pogiba, bii a di i yela jaa 'ku banani ang nyuona na'mine ni.

4A ba sigihi na'mine, 'oo Leemiyuel. A ba sigihi na'mine ka ba 'nyuuro waing. A ba sigihi paalikaariba ming ka ba buora dangkpienhi,

5ka ba ta wa nyu, a 'yiinhi a 'begu, a nyogi dogee 'deme jaa tonoo leuhi saree 'diibu 'puong.

6Di dangkpienhi 'ku banani ang 'kpiire, a di waing 'ku nie nga 'suhu ang 'juli aning wahala.

7Veng ka u nyu a 'yiinhi u nandaalung, a ta la tieha u nimiha ni yela.

8'Yuo i nuori a die nie ang kung tuong yeli die u minga, banani jaa bang 'bing ka ba ku ni.

9'Yuo i nuori, 'di sun'tuubu saree, a die ningbaaliba aning hiengbu 'deme tonoo 'kubo.

10Pogiminga, ning'buong na tuong nyiu? U tona gaaye 'ruubihi.

11U sira 'sikiri mang deluung. U sira kung kong tona nyiibu.

12U mang iruung sung, u ba iruu beu u 'nyivori 'beri j aang.

© 2009 Bibles International.

13U mang boye pikooni aning filaks, a tuna ning u nuuhi u buobung. ('Yiibu G. 9:31)

14U 'woniye bungkuohiba mani'gboe, a mang 'yining u siimaa toori waaning.

15U mang 'ihing ka 'jie nang ba nyaa, a 'ku u 'deu 'deme siimaa, a tori 'ku u pogitungtuniba.

16U mang boye yoo a dau, u yaagu tona 'puong u mang koye 'girep yoo.

17U mang ingye u minga kpiengu, a mang ing u kpangkpama fanga.

18U mang jering nye ka u tona sumang, u fintina ba 'kpiire 'yienguu.

19U mang tieye u 'nuuhi a di 'gongmuo, ka u 'nuuhi nyogi jendau.

20U mang tieye u 'nu a 'ku ningbaaliba, a tie u 'nuuhi a 'ku niba ang 'bi hiengbu 'puong.

21U ba jora si'noo sanga dabieng u 'deu 'deme yela, 'bojung u 'deu 'deme jaa tariye tama ang i 'jiihi.

22U mang maaliye bungjie tama, u tama iye masari ang i baaluu aning tan'jimejime.

23Ba bangye u sira a 'yiri 'di-noberang, sanga ni ung mang wa 'jing paahi a paaluu ningberang.

24U mang maaliye masari tama a kuohaa, a 'kuro bungkuohiba ba siihi bung'lerihi.

25Kpiengu aning nanihung la u boori. U mang nyenginang 'beri ang 'bi 'ningbi-tooring.

26U mang 'yuoye u nuori aning yeng, ka nungbu ang ba baaha 'wulibu 'bi u jinting.

27U mang kaaye u 'deu yelitarihi sung. U ba 'dire 'jing-jaala siimaa.

28U 'biihi mang 'ihing a peguu. U sira ming mang 'pugiruung.

29U mang yeling: Bi-pogiba jemaa mooyeng yaga, che inang die ba jaa 'yie.

30'Ningbiri nyiibu tariye belingbu, ka vielung i kpali, che poga ang jora Ba Tari Baahaa Daana, unang na nye 'pugibu.

31Di u 'nuuhi tuma tona kuu, a veng ka u minga tumihi 'puguu a 'di-noberang.

© 2009 Bibles International.

Ecclesiastes

Ecclesiastes 1

1A 'duobi-inna yeli'bie la ama. U iye Deevid bi-dau, a i naa Jeruuselem 'puong.

2Yelikpala jaa yelikpala, a 'duohi-innang yera bila. Yelikpala jaa yelikpala, a jaa iye yelikpala.

3'Bo tona ka ninsaalaa tan a 'yi u tuma jaa ung tuna ngminaa luong?

4Jemani kanga mang wa paring ka jemani kanga la wa, che ka 'teng-gbani bibe a gara wagiri jaa.

5Ngminaa ming mang 'puhing a la ti kpe, a mang leu 'boring gaa 'jie ni tmg 'puhi ni.

6Seseu mang daa gaaye sa'mungduri seng, a leu daa gaa sa'mung-goo seng. Seseu mang yo 'vinneng, a mang leu wa 'tu u 'vilingbu soe.

7Konboori jaa mang 'puoro kpieraye mangkpong, che a mangkpong ba paara. 'Jie ni a konboori ang 'yi wa, 'be ang mang la leu gaa.

8Yela jaang tan balibu. Ninsaalaa kung tuong yelaa. 'Ningbiri ba tigira aning nyiibu. 'Tuorii ming ba tigira aning 'wongbu.

9Yeli ang daang bibe, unang nang na wa 'bibe. Yeli ang i, unang na la i. A 'jung yelipaalaa jaa 'chibe ngminaa luong.

10Yeli kanga biye 'be ka nie na yeli: Nye, yeli nga iye yelipaalaa? U dang biye 'be sang'konkoruu jaa. U dang biye 'be che ting wa bibe.

11Buunhu ang daang bibe fora, ba ba la tieha a yela. Buunhu ang na wa 'bibe, banani ang 'tuuro ba 'puoring ni kung tiehi a yela.

12Maang a 'duohi-inna daang iye Iisiriel naa Jeruuselem 'puong.

13Mang di n 'sikiri ing ka n na diye yeng a bo, a piehi yela jaa ang ira sagbani luong. Yelitiinhuu la ka Naangmini di dogili ninsaaliba 'biihi ingang bang puho ning waluu.

14N nyiye tuma ni jaa ang tuna ngminaa luong. Siringminga, a jaa iye yelikpala, a i seseu bang kara na nyogi.

15Bung ang ngmieli, ba kung bang 'toruu. Bung ming ang 'chibe ba tari soribu.

16Mang jeri n 'sikiring a yeli: Nye, n nyiye nanihung, a nye yeng a gaa banani jaa ang dangma 'bi Jeruuselem 'puong. N 'sikiri nyiye yeng ang i kpong yaga aning yela bangbu.

17Mang di n 'sikiri ing ka n na bangye yeng, a bang janjaanhibu ming aning jolihung. Mang nye ka bila ming iye seseu bang kara na nyogi.

18‘bojung yeng 'gaalii 'puong, 'pu-saang 'gaalii 'biye 'be. Nie ang ira ka u bangbu 'ugiro, u irang ka u nimiha 'ugiro.

© 2009 Bibles International.

Ecclesiastes 2

1Mang yeli n 'sikiring: N na piehiye 'nyivori yelitarihi a'wo 'ningbi-peli yela, a nye yeli ang suma. Che nye, bila ming da iye yelikpali.

2Ngaang mang yeli laari yela: Jolihung la. Mang yeli 'ningbi-peli ming yela: 'Bo ung na maali?

3Mang piehi n 'sikiring bila ni mang na nyagihi n inggbani aning waing, 'ihe nang di yeng 'guro n 'sildri bila 'puong. Mang jeri jolihung ming yela. Mang bo bila ni mang na nye bung ang suma ka ninsaaliba 'biihi na ira sagbani luong ba 'nyivori 'beri jaang.

4Mang tung tungbera. Mang me n 'deri, a seli n 'girep yori.

5Mang maali n dabagihi aning 'ningbi-peli dabagihi, a seli da'irii jaa ang ngmana ngmama a 'puong.

6Mang maali n minga kongngmama bang na mang ong a kuong mihi a 'tuu daari nga ang baara nga.

7Mang da 'yen-daba aning 'yem-pogiba. Bang dogi 'yemihi ming n 'deung. Mang tari 'nii aning piihi a gaa nie jaa ang dangma 'bi Jeruuselem 'puong.

8Mang laanhi wari aning salima a tari bungnanee, aning na'mine bungnanee aning 'gbendigihi bungnanee ni. Mang bo daba aning pogiba ang bang 'yieme. Mang bo daba 'ningbi-peli buunhu, pogibuura jaa.

9Bila 'jung n wa iye nanii, a gaa niba jaa ang dangma 'bi Jeruuselem 'puong. Ka n yeng ming da kpeling n seng.

10N da ba mong n 'ningbie bung jaa ang buora. N da ba nyogi n 'sikiri a 'yi 'ningbi-peli jaang. ‘bojung n 'sikiri da nyenginang n tuma jaa 'puong. N tuma jaa sanyeu da la bila.

11'Beng la mang leu 'liinhi tuma ni jaa n 'nuuhi ang tung, aning buunhu ni mang 'puhi waluu i ni. A jaa iye kpali, a i nie ang kara seseu na nyogi. Tona jaa 'chibe ngminaa luong.

12'Beng la mang leu a na jeri yeng, a jeri janjaanhibu aning jolihung ming. 'Bo ka dau ni ang na 'di naalung a naa 'puoring ni i? U kung i yelijaa ka yeli ang dang i naani.

13'Beng la mang nye ka yeng seuye jolihung, a'wo bila ni chaanii ang seu sagiluu.

14Dauyengbangina 'ningbie mang Nye u 'jung, che joli mang 'cheniye sagiluu 'puong. Che ka maang minga wa nye ka yeli'yening mang wa pagi ba jaa.

15'Beng la mang yeli n 'sikiring: Bila ni ang mang pagi joli ni, bilang na pagi n ming. Ka maang panaa tari yeng, 'bo tona ka bila tan 'kumo? 'Beng la mang yeli n 'sikiring: A yeli nga ming iye yelikpali.

16Ba kung tiehi yengbangina yela a kauhi a'wo bila ni bang kung tiehi joli yela kauhi. 'Bojung ba jaa yela bang na 'yiinhi beri ang waana 'puong. Wala ka yengbangina mang kpi? U mang kping a'wo bila ni joli ang mang Icpi ni.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung mang daang ha 'nyivori, bojung tuma ni bang tuna ngminaa luong ni da iye 'pu-saang 'kumo. A jaa iye kpali, a i seseu bang kara na nyogi.

18Bila 'jung mang daang ha tuma ni jaa mang puhi waluu tung ngminaa luong ni. 'Bojung a iye kparaama ka n na bahaang 'ku dau ni ang na wa n 'puoring.

19Ning'buong bang, u na iye yengbangina bii joli? Che u na tariye 'suobu kpiengu tuma ni jaa mang tong ni ingang, ana mang 'puhi waluu a 'wuli n yeng a puong ngminaa luong ni. A yeli nga ming iye yelikpali.

20Bila 'jung mang leuhi n 'silciri ka n inga chuori gaga jaa n tuma ni jaa mang puhi waluu a tung ngminaa luong ni yela.

21Dau kanga biye 'be a tuna aning yeng, aning bangbu aning tuma bangbu. Che ang i kparaama ka u na bahiye u cheng 'ku nie ang ba tung a tuma. Bila ming iye kpali, a i yelibekpong.

22'Bo ka ninsaalaa mang nye a 'yi u tuma ni jaa puong aning u moobu ni jaa ung di tuna ngminaa luong ni?

23'Bojung u 'ben jaa 'puong u tuma tariye ingbaahi aning nimiha Haali 'ji-suorii gba u haakila ba jena 'jiyeni. A yeli nga ming iye yelikpali.

24Yeli 'chibe a seu 'lcu ninsaalaa a gaa ung na 'di a 'nyu, ka u kong maa. N nyiyeng ka a yeli nga ming 'yiye Naangmini seng.

25‘bojung ka u 'nung 'chibe, ning'buong na tuong 'di, bii ning'buong na tuong 'wong noo a gaama?

26Naangmining mang di yeng, bangbu aning nyengka 'ku nie ang i sung u 'ningbiring. Che yelibe-ira yeng, u mang 'kuung tuma ung laanha 'binne, ung na dia 'ku nie ang i ningsung Naangmini 'ningbi-tooring. A yeli nga ming iye yelikpali, a i seseu bang kara na nyogi.

Ecclesiastes 3

1Yelijaa tariye u wagiri, ka yeli-iruu jaa tari u sanga sagbani luong.

2Dogibu wagiri 'biye 'be, ka 'kuung wagiri 'bibe. Buribu wagiri biye 'be, ka wagiri ing na vuo bung ni ing bun ni bibe.

3Kuubu wagiri biye be, ka tiubu wagiri 'bibe. Ngmahibu wagiri biye 'be, ka miebu wagiri 'bibe.

4'Kuori wagiri 'biye 'be, ka laari wagiri 'bibe. Laa'dimii wagiri biye be, ka seuri wagiri 'bibe.

5'Kubo loobu wagiri 'Nye 'be, ka 'kubo laanhibu wagiri 'bibe. Taa 'koribu wagiri 'biye 'be, ka taa 'koribu vengbu wagiri bibe.

6Buunhu nyiibu wagiri 'biye 'be, ka buunhu boribu wagiri bibe. Buunhu 'bingbu wagiri 'Nye 'be, ka buunhu di loo bahi wagiri bibe.

© 2009 Bibles International.

7Chiehibu wagiri biye 'be, ka se lang taa wagiri bibe. Tangbu wagiri biye be, ka yela yelibu wagiri bibe.

8Nungbu wagiri 'biye 'be, ka haabu wagiri 'bibe. Taanhuu wagiri biye be, ka maahuu wagiri bibe.

9'Bo tona ka nie ang tuna tari a 'yi u tuma ni ung tuna ni 'puong?

10N nyiye tungkpong ni Naangmini ang di 'ku ninsaaliba 'biihi ka ba tuna.

11U maaliye bung jaa ung viela u wagiring. U diye wagiri ang ba tari baahibu yelitarihi ing ninsaaliba 'sikieng. Che ninsaalaa kung tuongbo a nye tuma ni Naangmini ang tuna a 'yi a 'munpiileeng a gara a baahaa.

12N bangyeng ka yeli 'chibe a seu 'kubo a gaa bang na nyengina a tuna sung ba 'nyivoeng.

13Aning ming, ka nie jaa mang 'di a 'nyu, a 'di sung ni noo ang bi u tuma jaa 'puong. Bila iye Naangmini 'kuubu.

14N bangyeng ka yeli jaa Naangmini ang ira, a yelibalaa na biye be a gara wagiri jaa. Nie kung tuong paahi yeli u ingang, bii a 'ihi yeli u ingang. Naangmining mang i bila, ka ninsaaliba nye fora dabieng u 'ningbi-tooring.

15Yeli ang bibe daang dang 'Nye be. Yeli ang na wa bibe daang dang biye 'be. Bila jaa ang la, Naangmini mang jugihiye yela ang pari sani.

16N da la nyiye yelikanga ming ang bi ngminaa luong. N nyiyeng ka saree 'diibu 'jieng beulung biye be, ka beulung bi sun'tuubu ming 'jieng.

17Mang yeli n 'sikiring: Naangmini na 'diye sun'tuuro aning ningbeu saree, 'bojung yeli jaa aning yeli-iruu jaa tariye a wagiri.

18Mang yeli ngaang n 'sikiring a'wo ninsaaliba biihi yela: Naangmini mang ibang nye ka ba bang ka ba ming 'woniye 'duunhi.

19'Bojung yeli ang mang pagi ninsaaliba 'biihing mang pagi Vutmhi ming. Yeli'yening mang pagi a jaa. Bila ni kanga ang 'kpiire, bila ka u to 'kpiire. Pielaang, a jaang tari vuunhung bung'yeni. Ninsaalaa ba tari tona jaa a gaa 'duunhi, 'bojung a jaa iye buunhu ang kung bibe gara.

20A jaa mang gaaye 'jiyeni. Tani ang jaa 'yi, ang jaa mang la leu kpe tani.

21Ning'buong bang? Ninsaalaa sie mang 'doye saaju bi? 'Dingo ming sie, u mang 'sigi kpeye teng-gbani bi?

22A 'jung mang nye ka yeli jaa 'chibe a seu 'ku ninsaalaa a gaa ung na nyengina u minga tuma 'puong. Siringminga u tuori la bila, 'bojung ning'buong na tuong leuhuu waaning ka u nye yeli ang na i u gaabu 'puoring?

Ecclesiastes 4

© 2009 Bibles International.

1'Beng la mang leu a jeri dogihibu ni jaa bang dogiha niba ngminaa luong. Mang nye niba ni bang dogiha ni ningtong, che ba ba tari nie ang na mugiliba. Kpiengu da biye niba ni ang dogihiba ni seng, che bana ba tari nie ang na mugiliba.

2Bila 'jung mang 'pugi banani ang kpi gaa ni a gaa mang na 'pugi ning'voe ang nang tari 'nyivoe.

3Che nie ang seu ba jaa ba'yi la unani ang daang ba bibe jaa ni, unang nang ba nye tungbee ni niba ang tuna ngminaa luong ni.

4Mang la nye ka ninsaalaa waluu 'puhibu aning u 'nu tuma jaa mang ahiye ninsaalaa ang ira u to 'nyuuri 'jung. A yeli nga ming iye yelikpali, a i seseu bang kara na nyogi.

5Joli mang nyogiye u 'nuuhi 'gurihi a dogiha u minga.

6'Nuyeni ang pa aning boin seuye 'nuuhi a'yi ang pa a langning waluu 'puhibu aning seseu karibu a na nyogi.

7'Beng la mang leu a nye yelikpali ang bi ngminaa luong.

8Ning'yeni kangang 'bibe u 'yong. Nie 'chibe paahi u ingang. U ba tan 'bie bii yau, che u tuma ba baaha. U 'ningbiri ba paara aning bundaalung ming. Che u ba jugiha: Ning'buo muo yela mang 'puho waluu a ba 'wono n inga noo? A yeli nga ming iye yelikpali, a i dogee ang i too.

9Niba ba'ying seu ning'yeni, 'bojung ba tariye ba tuma sanyeu ang i sung.

10'Bojung ka kangang 'le, u to ni na summing ka u 'ihi. Che nimiha la a 'ku nie ang i u 'yong a 'le, 'bojung u ba tan nie ang na sumuu ka u 'ihi.

11Aning ming, ka ningba'ying lang jeng, oori kung iriba. Che wala ka ning'yeni 'yong na i nye tuluu?

12A'mineng ka nieng tuong kanga, che ningba'yi na tuong 'ihi tuohuung. 'Ngmie ata ming bang paling lang taa kung bang ngmaa 'wieng.

13'Bibile ang i nandaana che tari yeng seuye naa ang 'kori che joli, a ba la 'wono kawani.

14'Bojung u mang 'yiye pogibu 'cluing a ti leu naa, anaa jaa ka u naalung paaluung ba doguung ung i nandaana.

15Mang nye ka ning'voe jaa ang 'chene ngminaa luong gaayeng ti 'tuuro 'bie ni ang na wa die a naa jie ni.

16A niba ni jaa ung daang 'di naalung ba ingang ni da ba tari soribu. Che niba ni ang na wa ba 'puoring kung nyengina u yela. Pielaang, a yeli nga ming iye yelikpali, a i seseu bang kara na nyogi.

Ecclesiastes 5

© 2009 Bibles International.

1Ka inang wa gara Naangmini 'deu, cheliha i gbe'chenihi. I 'siri ka i 'wong a che ta 'ihi joli sarika, 'bojung ba ba bang ka yelibeu bang ira.

2Ta veng ka i nuori i tuluu, ta veng ka i 'sikiri 'boring yeli yelijaa Naangmini 'ningbi-tooring. 'Bojung Naangmini biye arijenang, ing ming 'bi 'teng-gbaning, a 'jung veng ka i yeli'bie i fling.

3Jengjaanhung mang wang a 'tuuro yeli-irihi jemaa ingang. Bila bang mang bang joli ming kokori a 'tuuro u yeli'bie ang i jemaa ingang.

4Ka inang wa 'di nosani Naangmini seng, ta naari u yeubu yela. 'Bojung u ingmaari 'chi jolihi ingang. Yeu bung ni sani ing 'di ni.

5Ing ba 'di nosani, anang seu ing 'di nosani a che ba yeu.

6Ta veng ka i nuori veng ka i inggbani tung beu, bii ka i yeli Naangmini tungtuna ni 'ningbi-tooring ka i ngmiye gberi i nosani ni 'diibung. Wala 'Jung ing na veng ka Naangmini 'suuri 'ihi i nuori yeliyaga yela ka u saang i 'nuuhi tuma?

7Jengjaanhi jemaa aning yeli'bie jemaa 'puong yelikpala biye 'be. Che Ma fora Naangmini.

8Ka inang wa nye bang dogiha ningbaala, aning bang di kpangkpangkpiengu mong nie u tonoo bii u sun'tuubu 'gbendige kangang, ta veng ka bila ii nomaa. 'Bojung 'karichi-kpong mang kaaraye u to 'karichi-kpong, ka 'karichihi ang gaaba 'bibe a kaara ba ming.

9Niba jaang 'dire 'teng-gbani tona. A naa minga 'diibu 'yiriye yoong.

10Nie ang nung wari, wari ba paara u 'ningbiri. Tona ba paara nie ang nung bundaambuunhu 'ningbiri. A yeli nga ming iye yelikpali.

11Ka bungtarihing wa 'ugi, bila ka a 'diribe ming mang 'ugi. A 'jung bo tona ka niba ni ang taraa ni tari, ka ung kaaraa ning 'ningbiri naani?

12Ka nieng tuna tuma, ka tmang 'di fling bii gaga, 'ihe u gbieng mang numang. Che bundaana bundaambuunhu jemaa 'jung u ba 'gbihe.

13N nyiye yelibeubeu ngminaa luong. Una la nie ang laanhi bundaambutmhu bing ang leu dogihibu 'kuu.

14Che a 'tuuro maa'ko-saanii ingang ka a btmdaambuunhu mang baahi. Ka unang wa dogi 'bi-dau, u kung tan bung jaa u 'ntmg.

15Bila ung mang i kpali a 'yi u ma 'puong ni, u mang leu gaang a'wo ung wa bila ni. U ba mang di bung jaa a 'yi u tuma ni 'puong a na tari u 'ntmg gaaning.

16A yeli nga ming iye yelibeubeu. Bila ni turi ninsaalaa ang mang wa, bila ung mang la leu gaa. 'Bo tona panaa ung mang nye aning ung tuna 'kuro seseu nga?

17U 'beri jaang sagiluu 'puong ung mang 'dire. U mang tariye nimiha kpong aning baalung aning 'suuri.

© 2009 Bibles International.

18Yeli mang nye la nga: A iye sung a sigihi ninsaalaa ka u mang 'di a 'nyu a 'wong noo u tuma ni jaa ung tuna 'puho waluu ni 'puong ngminaa luong. A sigiyeng ka u i bila u 'nyivori 'beri ni jaa Naangmini ang 'kuu ni 'puong, 'bojung u tuori la bila.

19Nie ming jaa Naangmini ang ku bundaalung aning bundaambuunhu, a 'kuu kpiengu ming ung na 'dia a nye u tuori a nyengina u tuma 'puong, bila iye Naangmini 'kuubu.

20U 'haali ba mang 'bi u 'nyivori 'beri yelang, 'bojung Naangmini mang ing ka u 'ningbi-jie jaa Iii u 'sikiri nyengka ni ingang.

Ecclesiastes 6

1N nyiye yelibeu kanga ngminaa luong ka a yeli i baaltmgbeu ninsaaliba 'puong.

2Una la nie Naangmini ang ku btmdaahmg aning btmdaambuunhu aning nanihung, ung ba kong bung jaa ung buora. Che ka Naangmini ba 'kuu kpiengu ung na 'dia, ka ningjaala mang dia 'di. Bila iye yelikpali, a i baalungbeu.

3Dau na dogiye 'biihi koo, a 'bibe 'yuomo jemaa ka u 'nyivori beri i jemaa. Che ka unang ba 'wong u 'suhu noo, bii a nye 'tmgbu ang sums, bila yeng n yeliyeng ka 'puyirutmg seu.

4'Bojung 'puyiruu mang waye kpali, a leu gaa sagiluu 'puong. Sagiluu mang pogiye u 'yuori.

5Anaa jaa ka u ba nye ngminaa bii a bang yelijaa, che unang nang nye peenhibu gaa a dau nga.

6Haali ka unang i 'vori 'yuomo 'tuhu gberi 'buyi a che ba 'wong noo, 'jiyeni naani bang jaa gars bi?

7Ninsaalaa nuori nga 'jung ung tuna u tuma jaa, che u kong nang ba mang maara.

8'Bo ka yengdaana tan a gaa joli? 'Bo tona ka ningbaala mang tari aning ung bang u minga taribu niba 'ningbi-tooring?

9Bung ni 'ningbiri ang nyira seuye bung ni 'suhu ang buora. A yeli nga ming iye kpali, a i seseu bang kara na nyogi.

10Bung jaa ang 'bibe, ba dang 'kuung 'yuori. Bung ni ang la ninsaalaa, ba dang bamuung. Nie jaa kung tuong jauning bung ang tan kpiengu gaaguu.

11Yela jemaa ang veng ka kpalihung 'ugiro nga, 'bo tona ka ninsaalaa nyira a 'puong?

12'Bojung ning 'buong bang yeli ang suma 'ku ninsaalaa u 'nyivoring, u 'nyivo-kpali 'beri nga jaa ang para gara a'wo 'kalinchiu nga 'puong? Ning'buong na tuong yeli 'ku ninsaalaa yeli ang na i u gaabu 'puoring ngminaa nga luong?

Ecclesiastes 7

1'Yo-sung seuye kpangsuorihi daa ang i too yaga, ka nie 'lulling daari seu u dogibu daari.

© 2009 Bibles International.

2Nie ang gaa 'kuori 'deu, anang seu ung gaa siingkpong 'diibu 'deu, 'bojung bila la ninsaaliba jaa baahaa. A sigiyeng ka niba ang i 'voe mang di bila ing ba 'sikieng.

3Nimiha seuye laari, 'bojung 'ningbisogi-saanii mang ing ka 'sikiri buo seu.

4Yengbangina 'sikiri mang 'biye 'kuori 'deung, che jolihi 'sikiri mang 'biye 'ningbi-peli 'deung.

5Nie ang 'wong yengbangina 'miingbu, anang seu ung 'wong jolihi 'yienii.

6A'wo guohi 'buung ang kpiriha dugu 'muning, bila la joli laari. A yeli nga ming iye yelikpali.

7Pielaang, dogihibu mang ing ka yengbangina leu joli, ka bungdie'di mang leuha 'sikiri inna beung.

8Yeli baahaang seu u 'piilee. 'Kanyiri daanang seu tangkama daana.

9Ta mang lonno 'suuri 'ihibung i 'sikiring, ‘bojung joli 'puong ka 'suuri mang kpiera.

10Ta mang yeli: Wala 'jung ka a fora 'beri ni seu 'beri nga? ‘bojung a ba sigining ka yengbangina jugihi a yeli nga.

11Yeng sumang a'wo chen'diibu. U mang tariye tona 'ku banani ang nyira ngminaa ni.

12Yeng iye 'guro, a'wo 'libie ang i 'guro bila ni. Che tona ni bangbu ang tan gaa bila la nga: Yeng mang 'guye banani ang taruu 'nyivori.

13Jeri Naangmini tuma nye: Bung ung maali ung i gonga, ning'buong na tuong iu ka u 'tori?

14Ka inang wa nye loribu daari jaa, nyengina. Che daari ni jaa 'jie ang ba wa suma, yeli ing na jeri la nga: Naangmining 'bing nga, a 'bing u to ni ming. U iye bila ka ninsaalaa ta tuong bang yeli ang na i 'ningbi-tooring.

15N nyiye yela jaa n kpalihung 'beri nga 'puong. N nyiye ningminga ang 'kpi u sun'tuubu 'puong, ka ningbeu ming tari 'nyivo-yogu u beulung 'puong.

16Ta i sun'tuuro 'gaali, bii a i yengbangina 'gaali. Wala 'jung ing na ira wa dogihi i minga?

17Ta i ningbeu 'gaali, bii a i joli. Wala 'jung ing na 'kpi ka i wagiri ba ta?

18A iye sung ka i nyogi yeli nga, a che ta bahi unani ming. Nie ang jora Naangmini na 'yiye a jaa 'puong.

19Yeng mang 'kuye yengbangina kpiengu ang gaa ningtiinha 'pie ang bi 'yi-kpoming.

20Sun'tuuro 'chi 'teng-gbaning a mang tuna sung 'yong a daang ba i yelibeu.

21Ta mang di yela jaa ming niba ang yera inna i 'sildring, ka a naani i na ira wa 'wong i tungtuna ang tuurii.

22‘bojung wagiri jemaa 'puong i minga 'sikiri bangyeng ka i ming tuye ningjaani.

© 2009 Bibles International.

23N diye yeng a piehi ama jaa. N yeliyeng: N na iye yengbangina. Che ka bila da i toori aningma.

24Bung jaa ang bi toori jaa a i "julingu gaga jaa, ning'buong na tuong piehuu a bamuu?

25Mang leuhi n 'sikiri ka n bang yela, a na piehi a bo yeng aning yela anan'so, a na bang beulung ang bi jolihung ingang, aning jolihung ang bi janjaanhibu ingang.

26Mang nye ka poga 'sikiri ang i cheba a i beraa ka u 'nuuhi i jorihi iye too a gaa 'kuung. Nie jaa ang pena Naangmini puo na jo 'yiye u 'nuuhing, che u na nyogiye yelibe-ira.

27A 'duohi-inna yeliyeng: Yeli mang nye la nga. N diye yeli kanga a maahi u to a na bo yela anan'so.

28Una ka n 'suhu nang buora che mang ba tuong nyira. N nyiye dau bung'yeni ang 'tori niba 'tuhi puong, che bama jaa puong n ba nye poga.

29Siringminga, yeli 'yong mang nye la nga: Naangmini maaliye ninsaalaa ung 'tori, che bang bo dawari soe jemaa.

Ecclesiastes 8

1Ningbuong 'woning dauyengbangina? Ningbuong ming bang yeli 'muni 'ihibu? Yeng mang ing ka ninsaalaa 'ningbisogo chaang, a leuhi u 'ningbisogo ung soma.

2N yeliing: 'Tuuro a naa noe i puobu ni ing po Naangmini 'ningbi-tooring ni 'j ung.

3Ta lonno ka i 'yi a naa 'ningbi-tooring. Ta mang naara sanga ni dangbu ang wa bibe, ‘bojung u mang iye yeli jaa ang peli u 'puo.

4Naa yelihung ang tari kpiengu 'jung ning'buong na yeli 'kuu: 'Bo ing ira bila?

5Nie nga ang 'tuuro naa nuori kung nye dangii jaa. Yengbangina 'sikiri mang bangye wagiri ung na i yeli aning bila ni ung na i.

6‘bojung yeli jaa tariye u iibu wagiri aning bila ni ing na iu, anaa jaa ka ninsaalaa 'pu-saang 'gaalii mang iye kpong u ingang.

7Nie jaa ang ba bang yeli ang na i ni, ning'buong na tuong yeluu yeli ang waana?

8Nie jaa ba tari kpiengu seseu ingang a na nyogi seseu. Nie jaa ming ba tari kpiengu 'kuung daari. Ba ba 'kuro nie jaa 'vuo taanhuu wagiri. Beulung ming ba diera banani ang tunuu.

9A yela nga jaa mang nye a di n 'sikiri ing tuni jaa bang tuna ngminaa luong. Wagiri Nye 'be ka nie mang di ningberii fanga u to ingang ka bila ti imuu dangii.

10'Beng la mang nye ningbee 'ungbu. Ba da mang kpeye a ji-pegryiruu a leu 'yi. Bang 'yiinhi ba yela 'yiri ning bang da mang ira bila ni. A yeli nga ming iye yelikpali.

© 2009 Bibles International.

11Bang ba mang 'boring dogihi nie u tungbeu 'jung ni, ninsaaliba biihi 'sikie mang iye 'siri ka ba tung beu.

12Haali ka yelibe-irang tung beu gberi koo, ka u 'beri nang i jemaa, che n bangyeng pielaang ka a na iye laangfie 'ku banani ang jora Naangmini. Banang jora dabieng u 'ningbi-tooring ni.

13Che a kung i laangfie 'ku ningbeu. U 'beri na 'woniye 'kalinchiu, a kung i jemaa, ung ba jora Naangmini ni 'j ung.

14Yelikpali kanga mang iriye 'teng-gbaning. Suretuuribo Nye 'be ka yeli mang pagiba a'wo bang i ningbee. Ka ningbee ming 'bibe ka yeli mang pagiba a'wo bang i sun'tuuribo. Mang yeli ka a yeli nga ming iye yelikpali.

15Bila 'jung mang 'pugi noo 'wongbu, 'bojung ninsaalaa ba tan yeli ang seu ngminaa luong a gaa ung na 'dire, a 'nyuuro a tari 'pu-peli. Bojung bila na kpelingye u seng u tuma ni 'puong lieri ni jaa Naangmini ang 'kuu ngminaa luong ning.

16Mang di n haakila ing yeng bangbung, a nye tuma ni ang tuna 'teng-gbaning. N da 'woniye nie ang ba 'gbihe ngminaa bii 'yienguu.

17'Beng la mang nye Naangmini tuma jaa. Mang nye ka ninsaalaa kung tuong piehi bang tuma ang tuna ngminaa luong. 'Bojung 'haali ka ninsaalaang 'puho waluu buoruu, che u kung nyiu. Aning ming, ka yengbanginang moora ka u bamuu, che u kung tuong bou a nyiu.

Ecclesiastes 9

1A 'jung mang jeri a yela nga jaa n 'sikiring ka n tuong yeli a jaa: Sun'tuuro aning yengbangina aningba tuma Nye Naangmini 'nuuhing. Ninsaaliba ba bang ka nungbu la bii ka haabu la a chelihiba 'ningbi-tooring.

2Yeli'yening mang pagira ba jaa. Yeli'yening mang pagi sun'tuuro aning beu'tuuro, a pagi ningsung aning ningbeu, a pagi ning'forifori aning ningdegiri. Yeli'yening mang pagi nie ang 'ihe sarikihi aning nie ang ba 'ihe sarikihi Bila ni ang pagira ningsung, bilang pagira yelibe-ira. Bila ni ang pagira nie ang puora, bilang pagira nie ang jora puobu.

3A yeli nga iye beu yela jaa bang ira ngminaa luong, una la yeli'yeni ang pagira niba jaa ni. Siringminga, ninsaaliba 'biihi 'sikie payeng aning beu, ka janjaanhibu 'bi ba 'sikieng wagiri ni bang i 'voe ni. Bila 'puoring ba mang ti paahiye 'kuunhi 'puong.

4Che nie ang paahi banani jaa ang i 'voe 'puong tariye tamaa, 'bojung ba'vori seuye 'gbegingkuung.

5'Bojung niba ang i 'voe bangyeng ka ba na 'kping, che 'kuunhi ba bang yeli jaa. Ba ba la tari sanyeu jaa ming, ka niba mang 'yiinhi ba yela tiehibu.

6Ba nungbu ming aning ba haabu aning ba 'nyuuri baahiyeng. Ba daang kung la tari ba tuori yeli jaa ang ira ngminaa luong.

© 2009 Bibles International.

7Ina gara, 'dire i siimaa aning nyengka, a 'nyuuro i waing aning 'pu-peli, 'bojung Naangmini sagiye i tuma.

8Veng ka i bungyerihi mang peli wagiri jaa, a to veng ka i 'ju kong kpaang.

9Kpiera nyengka 'puong aning poga ni ing nung ni i 'nyivo-kpali nga 'beri ni jaang. Ana ka Naangmini 'kui ngminaa luong ni. I kpalihung 'beri nga jaa 'puong la bila. 'Bojung i tuori la bila 'nyivoring aning tuma ni ing tuna ngminaa luong ni 'puong.

10Bung ni jaa i 'nuuhi ang na nye tong, tumuu aning i fanga jaa. Bojung tuma bii yelinyogiruu bii bangbu bii yeng 'chi kau'biri ni ing na ti kpe ni 'puong.

11Mang leu a nye ngminaa luong. Jo'di ba ahi gbetuluu daana ingang. Taanhuu jauri ming ba ahi kpiengu daana ingang. Siimaa ming ba ahi yengbangina ingang. Bundaalung ming ba ahi 'ningbiyuoro ingang. Nungbu ming ba ahi nie ang bang tuma ingang. Wagiri aning 'ju-noo mang waye ba jaa seng.

12Ninsaalaa ming ba mang bang u wagiri. A'wo bila ni bang mang di laangu nyogi jiinhuu 'ningbikuong-nyogibu aning bila ni bang mang nyogi 'nobilii aning cheba, bila ka saangbu mang wa 'le ninsaaliba biihi ingang 'dayeni wagiri beung.

13Yeng kanga ming mang nye ngminaa luong ung i nanii yaga 'kumo la nga.

14'Yibile kangang daang bibe ka daba fling kpiera 'be. Ka nakpong kanga daang wa u ingang a wa 'piguu a me 'pigibu buunhu 'giluu.

15Ka daunandaana kanga ang tari yeng daang bi a 'yiring. Ung di u yeng a die a 'yiri bahi. Che nie jaa daang ba tiehi a daunandaana nga yela.

16'Beng la mang yeli: Yeng seuye kpiengu. Che ba diye a daunandaana yeng ni foo. Ba ba la 'wono u yeliyaga.

17Yengbanginiba yeliyaga ang yeli boin, anang sigining 'wongbu a gaa jolihi naa ang tahina yela.

18Yeng seuye taanhuu jaujaubuunhu, che ning'yeni ang i yelibe-ira mang saangye yelisuunhi jemaa.

Ecclesiastes 10

1Juohi ang 'kpi mang saangye turaadi-maana kpaang a veng ka a 'nyuu leu i beu. Bila ka jolihung biela mang 'juli yeng aning nanihung.

2Yengbangina 'sikiri mang garaye 'duri seng, che joli 'sikiri mang garaye goo seng.

3Haali ka joling 'chene soring che u mang kongye yeng. U mang 'wuliye nie jaa ka u iye joli.

4Ka paalikaara 'suuring wa 'ihi i ingang, to wa 'yire i ahi'jieng, 'bojung boinlung mang ing ka yelibee ang i 'ningbi-jie leu maa.

© 2009 Bibles International.

5Yelibeu kanga 'biye 'be mang nye ngminaa luong, a'wo gberi ngmiibu ang 'yi paalikaara seng.

6U mang diye jolihi 'bing 'ji-naneeng, che ka bundaana 'jing 'jie ang ba i naniing.

7N nyiye 'yemihi ang jong yohi, che ka na'biihi 'chene 'tengeng a'wo 'yemihi.

8Nie ang 'tu bogu, unang na 'le u 'puong. A'mineng waahuu na dungye nie ang ngmahi daangguoni a 'tu kpe.

9Nie ang ngmaha kubo, a'mineng a na imuung dangii. Nie ang weriha dabera, a na tuong imuung dangii.

10Ka laring gbili ka nie ba saahuu, bila yeng u na maaling diye fanga tuna. Che yeng mang ing ka i vela tari 'ningbiri.

11Ka waahuung dung che ka ba sogihuu, u sogihibu ni ba tari tona.

12Yengbangina nuori yelibie tariye bunye, che joli nogbama na diung voli.

13U nuori yelibie mang 'pilling aning jolihung, ka u yeliyaga baahaa i janjaanhibu ang i kpong.

14Joli mang ing ka u yelibie i jemaa. Nie jaa ba bang yeli ang na i. Ning'buong na tuong yeluu yeli ang na i u gaabu 'puoring?

15Joli tuma mang ing ung bali yaga. U ba mang bang bila ni gba ung na i gaa 'yiri.

16'Oo paaluu, ka i naang i 'bibile ka i ningbera 'dire 'tigiri 'beeguu, nimiha la a kui.

17'Oo paaluu, ka i naang i ningbera bie, ka i ningbera 'dire 'tigiri wagiri ang sigihi 'puong a na ing kpiengu che ka 'bugibu 'jung naani, i 'wongye noo.

18A 'tuuro 'di-nyagiring 'deu saa'ju daari mang 'juling, ka 'deu mang 'yuli a 'tuuro 'jing-jaala.

19Ba mang maaliye 'tigiri laari 'jung, ka waing mang waananing 'pu-peli, che 'libieng mang yeura bung jaa.

20Ta wa tuura naa i tieha 'puong gba. Ta wa tuura bundaana i 'de-jenuung gba, 'bojung sagbani 'nobile na tuong 'tuoye i kokori gaaning, ka 'nobile ang egira gaa ti yelaa.

Ecclesiastes 11

1Di i siimaa loo a kuonhi 'jung, 'bojung i na nyiang beri jemaa 'puoring.

2Di 'mine 'ku bayopoin, a 'ku 'banii ming, 'bojung i ba bang yelibeu ni ang na wa 'teng-gbaning.

3Ka savaalang pa aning saa, a mang kiriye a kuong waahi 'teng-gbani. Ka dating 'le gaa sa'mungduri bii sa'mung-goo seng, 'jie ni a dau ang 'le ni, beng ung na jeng.

4Nie ang kaara seseu kung bun buribu. Nie ming ang kaara savaala kung che chiebu.

© 2009 Bibles International.

5A'wo bila ni ing ba bang seseu sori, bii a bang bila ni bie kaba ang baara u ma 'puong, bila ing ba bang Naangmini ang maana bung jaa tuma.

6Bun i btmgbie 'beeguu sanga. Ta 'j ing kpali 'ji-maarii ming, 'bojung i ba bang unani yela ang na tan 'ningbiri, ka nga la bii ka nga. Chebii i ba bang, a'mine kangang a jaa na iye sung.

7Yeliminga la, chaanii numang, ka 'ningbie ang mang nyira ngminaa i yelinoo.

8Che ka dating bibe 'yuomo jemaa, veng ka u 'wong noo a beri jaa 'puong. Veng ka u tieha sagiluu beri ni ming yela, 'bojung a na iye jemaa. Yela jaa ang waana iye kpali.

9'Oo bi-polii, nyengina i bi-polihung sanga, a veng ka i 'sikiri 'kui nyengka i bi-polihung beri ning. 'Tuuro i 'sikiri soe aning bung jaa i 'ningbie ang buora. Che a yela nga jaa 'puong, bang ka Naangmini na kpeniing saree 'diibu 'puo.

10Bila 'jung 'ihi nimiha i 'sikiring, a kaara i inggbani 'jieng sung, 'bojung bibiilung aning bi-polihung kung kauhi.

Ecclesiastes 12

1Tiehi i Naana yela i bi-polihung beri ning. I bila che ka tuora beri ni wa. I bila che ka a to 'yuomo ni 'puong ing na yeli: N ba nyira 'ningbi-peli a 'puong.

2I bila seni che ka ngminaa aning chaanii aning 'chiu aning ngmari'bie leu suo, ka savaala leu wa saa woo 'puoring.

3A wagiri ka 'deu kaariba na 'miine, ka daukpienhi leu 'churi 'churi. A wagiri ka anani ang niena buunhu ni na 'bibe kpali ang i fling 'jung, ka anani ang 'liinhe 'tokorihing ni leu i bulabula.

4A wagiri bang na lari sokpong 'di-noe jaa, ka buunhu niengbu dangbu 'sigi. A sanga ka 'nobile kuori na mang veng ka nie 'ihi, che tmg ba la 'wono a btmebilii 'kuori.

5A wagiri bang na jora 'jivelelehi, ka dabieng 'bi a soberang. A wagiri ka aamond dau mang 'pu 'puuri, ka 'suorii mang i tiinhuu 'ku u minga, ka bungbo yela bori. 'Beng la ka ninsaalaa mang gaa 'yiri ni ung na be a gara wagiri jaa ni, ka niba ang 'kono yo 'chene a sobera 'juring.

6Tiehi i Naana yela che ka a wari 'ngmiihii ni ngmaa, bii ka a sannii laa ni ngmahi. Tiehi u yela che ka a konbulee kondugu ni ngmahi, ka a pompi bunevinnuu ni ngmuri.

7'Beng la ka tani na leu kpe 'teng-gbani ni ang 'yi ni, ka a sie leu gaa Naangmini ni ang tihuu ni seng.

8Yelikpala jaa yelikpala, a 'duohi-innang yera bila. A jaa iye yelikpala.

9Che a 'duohi-inna ang da i yengbangina 'jung u da nang 'wuniye a niba bangbu. U ngmiye fasani, a piehi, a segihi yeng yeli'bie jemaa bing.

10Ka a 'duohi-inna piehi a na bo yeli'bie ang 'tori, a na seu a yeliminga yelibie nga ka a 'tori.

© 2009 Bibles International.

11Yengbanginiba yelibie 'woniye nachiing dapulihi. Ka gbangbanginiba yelibie lang taa 'woning 'piingbie bang kpaahi ang kpe sung, ang jaa 'yi Pichiina bung'yeni seng.

12N bi-dau, kpaahibu ang na paahi la nga. Veng ka a kpaahii. Gbama jemaa seubu ba tari baahaa, ka daanhibu 'gaalii 'kuro inggbani balibu.

13Veng ka ti 'wong a yela jaa baahaa. Jora Naangmini a 'tuuro u no'kurihi, ‘bojung ninsaalaa tuma jaa ang sigining la bila.

14‘bojung Naangmini na kpeniye tuma jaa saree 'diibu 'puo, aning 'gondo-yeli jaa, ka u i sung bii ka u i beu.

© 2009 Bibles International.

Sonf of Salomon

Sonf of Salomon 1

1'Yieme 'puo 'yienii ang i Soolomong 'yienii.

2Veng ka u mugihima aning u nuori mugihibu, 'bojung i nungbu seuye waing.

3I kpangsuunhi 'nyuu-noo 'jung, i 'yuori 'woniye kpaang bang buo bahi. Bila 'jung ka a pogisarihi numii ni.

4Tarima garaning. Ti na jo 'tuing. A naa tarimang wa kpening u 'debilii. Ti iinhi na maang ka ti nyengina i yela. Ti na tiehiye i nungbu yela a gaa waing. A taye bila ka ba numii.

5Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n iye sagilaa che viela a'wo 'Kii-der tentihi, a'wo Soolomong patiisahi.

6Ye to kaarima mang i sagilaa 'jung, 'bojung ngminaang ima bila. N ma bi-daba 'suuri daang 'ihiye n ingang. Bang daang dima leu 'girep yoo kaara. Che n ba kaa n minga 'girep yoo.

7'Oo ina nie mang nung, yelima 'jie ni ing chiina i piihi, aning 'jie ni ing mang veng ang jeng peenhi ngmintong'tori sanga. Wala jimg mang na 'woning nie ang loo lambariga i jomiihi piihi sieng.

8Pogiba jaa 'puo pogivielaa 'woi, ka inang ba bang, 'tuuro a piihi gbee, a chiina i bu'bilii a pichiiniba tentihi sieng.

9N seni 'woi, n diMg maahi yohupoga kanga ang tagira Fee'ro cherietihi ni kanga.

10I dagiree vielang aning boori bungvieni, ka i kokori viela aning 'jiingbie kokomarihi.

11Ti na maaliye salima boori bungvieni 'kui, a imaa wan jiingbie.

12Sanga ni a naa ang 'dire u 'teebuling ni, n turaadi tihiye a 'nyuu-noo ang 'yi gaa.

13N nungina iye muur wuo n seng, a jeng a 'yienguu jaa n biha kpachagihing.

14N nungina iye heena 'puuri ang lang taa n seng, a 'yi En 'Giidai 'girep yoring.

15Nye ing viela sing bila n seni, nye ing viela sing bila. I 'ningbie 'woniye ngmama 'ningbie.

16Nye, i iye nachiima n nungina. Mm, i yela numang. Ti jeng'jie ming 'woniye ung to vamaaha.

17Ti 'deri wegihi iye 'siid-er daari, ka ti 'sembie i fuur daari.

Sonf of Salomon 2

1Maang la Saarung 'roos ni, aning lohimbohi 'gom-para ni.

© 2009 Bibles International.

2A'wo jengjeng'muli ang bi guohi 'puong, bila la n seni a bi-pogiba 'puong.

3A'wo bila ni aapul dau ang mang ahi kongkori daari 'puong, bila ka n seni 'wo a bi-daba 'puong. N 'jingye u maahuung aning ingmaari ang i kpong, ka u ngmanii da i noo n nuoring.

4U tarimang waaning a siingkpong 'diibu 'deu. U jonjong ang 'gaalime da iye nungbu.

5Di 'girep 'kuonhi kaanha a tiuhima, a nyagihima aning aapulihi, 'bojung n bieraye nungbu baalung.

6N 'ju dogiliye u 'nu-goo ingang, ka u 'nuduri 'korimo.

7Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n diye walihi bii moo walipogiba 'kuriye nuori ka ye to wa danna bii a sinna nungbu a gara u ingmaari sanga.

8N nungina kokori la. Nye, n nunginang waana ni, a egiha a tangbera 'puong, a egiha ganna a tang'bilii.

9N nungina 'woniye walaa bii 'ihi-polii. Nye, u ahiye ti daangguoni 'puoring. U kaaraye a 'tokorihing, a 'liinhe a 'tokorihi 'jiihing.

10N nungina yeliye yela a yeli 'kumo: 'Ihi, n seni, n bungvielaa, a wa ka ti gaa.

11‘bojung nye, sum pariyeng. A saa baahiyeng a gaa.

12A da'puuri 'yiye 'teng-gbaning. 'Yieme wagiri tayeng. Ba 'wonoye nangmanii kokori ti paaluung.

13Kangkanga dau ingye u ngmama ang biri, ka 'girepihi ang tari ngmanpora tiha 'nyuu-noo. 'Ihi, n nungina, n bungvielaa, a wa ka ti gaa.

14'Oo n nangmanii ang 'bi 'pie fifiihing, a 'bi pie 'lombojulinhi 'jilongkorihing, veng ka n nye i 'ningbisogo. Veng ka n 'wong i kokori, 'bojung i kokori numang, ka i 'ningbisogo viela.

15Ye nyogihi a jierihi 'kuti, a jieri'bilii ni ang mang saana 'girep yori ni, 'bojung ti 'girep ngmiela tariye puuri.

16N nungina iye n 'suobu, mang ming i u 'suobu. U 'diriye 'diibu a jengjeng'mule 'puong.

17A gara jie nyaabu sanga ni kalin'chiuhi ang mang jo bori ni, n nungina, leu, a 'woning walaa, bii a 'woning 'ihi-polii 'Bii-ter tangbera ni 'puong.

Sonf of Salomon 3

1'Yienguu wagiri n jeng'jieng n mang boye nie ni mang nung ni. Mang mang bou che n ba nyiu.

2N na 'ihiye pampana a 'yi yuora 'yi-kpong 'puong. A sobera juring aning a ji-gbalinggbaahing mang na bo nie ni mang nung ni. Mang bou, che n ba nyiu.

© 2009 Bibles International.

3A ji-suorii ji-kaariba ni ang mang yo yuora a 'yi-kpoming ni nyimang. Mang jugihi: Ye nyiye nie ni mang nung ni?

4Mang ang pariba biela la mang nye nie ni mang nung ni. Mang nyoguu tari a ba sagi ka n bahuu ka u gaa. N nyoguung a gara wagiri ni mang taruu waaning n ma 'deu, a ti kpenuu poga ni ang tari n puo ni 'debile.

5Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n diye walihi bii moo walipogiba 'kuriye nuori ka ye to wa danna bii a sinna nungbu a gara u ingmaari sanga.

6Ning'buong 'yi mopiri puo waana nga a'woning nyuohidauli? Ba mihuung muur aning iinsens a lang ning a bung,kuohiba pooda 'nyuu-noohi.

7Nye, Soolomong 'kogo ni ang i cheeriet ni la, ka daba lijaata ang tari nyau ngmaa 'giluu. Ba 'yiye Isi'reeli niba ang tari nyau 'puong.

8Ba jaa pegiliye ta'kobihi, a i niba ang bang taanhuu jauri. Dau jaa ta'kobi giriye u lomboring, a 'yienguu dabieng 'jung.

9Soolomong a naa diye Leebanong daari maali 'kogo bang na mang di 'tuoguu.

10U diye wari maali u kpiila, a di sannii maali u 'muni a di tan'jimejime maali u 'jingjie. Ung i ka Jeruuselem 'bi-pogiba maali u 'puo aning nungbu.

11Zaiyong bi-pogiba 'woi, ye 'yi gaa ti nye Naa Soolomong aning naalung jupiluu ni u ma ang daang di 'chiguu u poga digibu daari ni. U 'sikiri ingmaari daari la bila.

Sonf of Salomon 4

1Nye i vielung ang sing bila n seni, nye i vielung ang sing bila. I 'ningbie 'woniye nangmanii 'ningbie i lambariga 'puong. I ju-kooni 'woniye buuhi jemaa ang Lang taa 'yi Giilied Tangkpong 'sigire waana.

2I nyina 'woniye pi'sugu bang pung a kooni ang 'yi kuong 'suobu 'jie wa. Ka kanga jaa mang tari u wielito, kanga jaa ba i u 'yong.

3I nogbama 'woniye 'ngmi-jie, ka i nuori viela. I 'to-siihi ang 'bi i lambariga 'puong 'woniye poomegiranit chelii.

4I 'nyuu 'woniye Deevid 'deduoruu ni. Una ung me ka ba binne taanhuu jauri buunhu ni. Ka 'kuri bunglegiribilii 'tuhu yagili u ingang, ang jaa i taanhuu jaujauriba 'kuri btmglegirihi.

5I biha a'yi ni 'woniye walibilii a'yi, a i walaa wielihi ang 'dire 'diibu j engjeng'mule 'puong.

6A gara jie nyaabu sanga ni kalin'chiuhi ang mang jo bori ni, n na diye n sori a gaa muur tangkpong ni, a gaa iinsens tangbile ni.

7I jaang viela n seni. Sanggara jaa 'chi i ingang.

© 2009 Bibles International.

8Wa ka n nii 'yi Leebanong gaa, n pogipaalaa, ka n nii 'yi Leebanong gaa. Wa 'sigi a 'yi Amaana 'ju-baahaang, a 'sigi 'Siinir 'ju-baahaang, a 'sigi Huurimong 'ju-baahaang, a 'yi 'gbegime 'dering, a 'yi gbanggbagihi tangberang.

9I ingye n 'sikiri ingmaari n yaupoga, n pogipaalaa. I ingye n 'sikiri ingmaari aning i 'ningbie 'dayeni kaabu, aning i kokomaraa jori'biri ni kanga.

10Nye i nungbu ang viela sing bila n yaupoga, n pogipaalaa. Nye i nungbu ang seu waing sing bila, ka i turaadihi nyuu seu bung'nyuu-noohi jaa.

11'Oo n pogipaalaa, i nogbama 'togihong a'wo sigbaanhuu. Siu aning bihung Nye i jinti 'mulling, ka i bungyerihi 'nyuu numa a'woning Leebanong 'nyuu.

12N yaupoga, n pogipaalaa 'woniye dabaga ang lari bahi. U iye bulee ang lari, a i kon'bulee nuori ang mari.

13I bung'bunihi iye poomegiranitihi dabaga ang tari ngmama ang viela yaga, aning heena ang tan naadi,

14naadi aning safirong, kalamus aning 'siinamong, aning firangkinsens da'irii jaa, aning muur aning aloohi, a lang ning bung'nyuu-noohi jaa ang suma.

15I iye dabaga konbulee, a i 'nyivori kuonhi kolung, a i konbo'bilii ang 'yi Leebanong.

16Sa'mung-goo seseu, 'ihi. Sa'mungduri seseu, ming wa. Ye daa n dabaga ni ingang ka u bung'nyuu-noohi yaari gbanggbaling. Veng ka n nungina wa kpe u dabaga ni, a 'di u ngmangsuunhi.

Sonf of Salomon 5

1N yaupoga, n pogipaalaa, n wa kpeye n dabaga ni. N laanhiye n muur a lang ning n bung'nyuu-noo. N 'diye n sigbaanhuu aning n siu. N 'nyuye n waing aning n bihung. N jomiihi 'woi, ye 'di. Ye 'nyu, mm, ye 'nyu tigi, 'oo niba mang nung.

2N 'gbihiyeng, che n 'silciri ba 'gbihi. N nungina kokori la. U kpaahiye 'di-nuori a yeli: 'Yuomo, n yaupoga, n seni, n nangmanii, n nie ang ba tan sanggara. 'Bojung mielung muliye n 'ju, ka 'yienguu maahuu muli n ju-kooni.

3N yaaye n kparuu, wala mang na la yeruu? N pegiye n gbee, wala mang na la degaa?

4N nungina diye u 'nu tung a 'di-nuori 'yuojie ni, ka n 'sikiri nyennuu yaga jaa.

5Mang 'ihi a na 'yuo 'ku n nungina. Ka muur 'togiho n 'nuuhing, ka muur ang 'puoro 'bi n 'nuuhing a 'bi a 'di-nuori laraa ingang.

6Mang 'yuo 'ku n nungina ni. Che a sanga ka n nungina leuye a gaa. N 'sikiri 'yi gaaye u seng sanga ni ung yeli yela ni. Mang bou che n ba nyiu. Mang buomuu, che u ba die n buola.

7A 'yienguu ji-kaariba ang mang yo yuora a 'yi-kpoming nyimang. Bang ngmima a ingma dangii. A daangguoma kaariba ni faaye n lambariga.

© 2009 Bibles International.

8Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n yera 'kuriyeng, ka yenang wa nye n nungina ye yeluu ka n bieraye nungbu baalung.

9Pogiba jaa 'puo pogivielaa 'woi, wala ka i nungina nga 'wo a gaa nungina jaa? Wala ka i nungina nga 'wo a gaa nungina jaa ing yera ngaang kuriti?

10N nungina nyelihang a i jie, a die jaang niba 'tuhi 'pie 'puong.

11U 'ju 'woniye sannii ang pegi'yi yaga jaa. U 'ju-kooni 'sugiyeng, a suo a'wo gaalinggaa.

12U 'ningbie 'woniye nangmama a pieli konboori kuonhi. Bang di bihung pegaa, ang furihi a bogiring sung jaa.

13U dagiree 'woniye bungnyuu-noohi 'gbulimo. A 'woniye va'nyuu-noohi ang 'duo. U nogbama iye jengjengmule ang 'togiho muur ang i kuong.

14U 'nuuhi iye salingdaari bang di buuril kpaahi imaa. U inggbani 'woniye bung bang di aiviri maali ning ung i salang salang bang di saafair bobuu.

15U gbee iye maaribal dalugo ang ahi sannii ang i 'forifori ingang. U 'ningbisogo 'woniye Leebanong, a suma yaga a'wo u 'siid-er daari.

16U nuori paaliyeng aning noo. Mm, u jaang turi viela. Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n nungina ni la bila. N jominga ni la bila.

Sonf of Salomon 6

1Pogiba jaa 'puo pogivielaa 'woi, 'yening ka i nungina ni gaa? 'Yening ka i nungina ni leu gaa, ka ti nii gaa ti bou?

2N seni gaaye u dabaga, a bung'nyuu-noohi 'gbulimo ni jie. U gaayeng ka u ti kpe a dabagihi 'puo 'di 'diibu a che laanhi jengjengmule.

3N iye n nungina 'suobu, ka n nungina ming i n 'suobu. U 'diriye u 'diibu a jengjeng'mule 'puong.

4N seni 'woi, i sumang a'wo Tuuriza, a viela a'wo Jeruuselem, a i nomaa 'gaali a'wo 'sojemuni ang tari jonjoonhi.

5Leuhi i 'ningbie 'yi n ingang, 'bojung a vengyeng ka n inga 'nyiiri. I ju-kooni 'woniye buuhi jemaa ang Lang taa 'yi Giilied Tangkpong 'sigire waana.

6I nyina 'woniye pi'sugu ang 'yi kuong 'suobu jie wa. Ka kanga jaa mang tari u wielito. Kanga jaa ba i u 'yong.

7I 'to-siihi ang bi i lambariga 'puong 'woniye poomegiranit chelii.

8Napogiba lijaatang bibe, ka kongkiubainihi i lijaanaahi. Pogisarihi ang ba bang daba ba tari nuori.

© 2009 Bibles International.

9N nangmanii, n nie ni ang ba tari sanggara ni 'yong la. U 'yong la u ma 'bie, a i nie ni ang doguu bi-nunginaa. A 'bi-pogiba daang nyiung, a buomuu nie ang nye pegiri. Ka a napogiba aning a kongkiubainihi 'puguu.

10Ning'buo la nga a 'yire chaanii a'wo ji-nyaari, a viela a'wo 'chiu, a peli a'wo ngminaa, a i nomaa 'gaali a'wo 'sojemuni ang tari jonjoonhi?

11N 'sigi gaaye a dangmama dabaga ni, a na ti nye a lohimbo buunhu ang bohi bila, a na ti nye ka a 'girepihi 'piili inna Imuri bii, a na ti nye ka a poomegiranitihi ming ing 'puuri bii.

12Maang yeng wa banna ka n 'suhu leuhima mang nye mang 'bi n niba 'yoe ang buona cherietihi 'puong.

13Leu wa, leu wa, 'oo Suulam bi-poga. Leu wa, leu wa ka ti 'liinhii Wala 'jung yeng 'liinhe Suulam bi-poga nga, a'wo nie ang seura a kampihi a'yi kpachagang?

Sonf of Salomon 7

1Nye i gbee ang viela nagitie 'puong bila, 'Oo nabie 'bi-poga. I gbebera jisugilihi 'woniye boori bungvieni, a i nie 'nu ang bang tuma bungmaanuu.

2I 'nyuo 'woniye 'bonsuo ang i 'gbulonggbulong a ba konna waing bang jeri. I sie 'woniye 'wiit ang 'duo ka jengjeng'mule ngmaa 'gilaa.

3I biha a'yi ni 'woniye walibilii a'yi, a i walaa wielihi.

4I 'nyuu 'woniye 'deduoruu bang di aiviri maali. I 'ningbie 'woniye konngmama ang bi Heesibong 'puong, Bat Raabim 'di-nokpong ni sieng. I nyie 'woniye Leebanong 'deduoruu ni ang 'tori Damaasikus ni.

5I 'ju 'woniye Kaarimel Tangkpong ni, ka ju-kooni ang bi i 'jung 'woning tanjimejime. Ka i ju-kooni ang 'le jeng jeng nyogi a naa.

6'Oo nungina, nye ing viela ka i yela numa sing bila, a lang ning i 'ningbi-peli yela.

7I 'meselihung 'woniye abe dau, ka i biha 'woning u abe juri.

8Mang yeli: N na 'doye a abe dau. N 'nuuhi na 'tiye u ngmama. Veng ka i biha 'woning 'girep ngmama 'juri, ka i vuuhung 'nyuu 'woning aapulihi,

9ka i tambalenga 'woning waing ang suma yaga gaa a taa jaa. A waing 'sigiree baaluu baaluu a 'ku n nungina, a 'chene boin boin u nyina aning u nogbamang.

10N iye n nungina 'suobu, ka u buobu ahi n ingang.

11N nungina, wa. Veng ka ti 'yi gaa a samama. Veng ka ti ti jeng a kurihing.

12Veng ka ti dang 'ihibu a gaa a 'girep yori. Veng ka ti nye ka a 'girepihi 'piili inna 'puuri bii, a ti nye ka a 'girepihi 'puuri 'yuohiye bii, ka a poomegiranitihi ming ing 'puuri bii. 'Beng mang na 'kui n nungbu.

© 2009 Bibles International.

13A bungngmama tihiye 'nyuu-noo, ka dangmang'irii jaa ang suma bi ti 'di-noeng, bungpaani aning bung'kori jaa. Ana mang laanhi 'bimii ni, n nungina.

Sonf of Salomon 8

1'Oo, a'wo i danang 'woning n yaudau ang mugi n ma biha. Ka maang da nyii 'yengeng, n danang mugihiing. Ba kung dima foo.

2N danang dieniing 'yie a tarii kpening n ma 'deu, a kpenii nie ni ang da mang 'wunimo ni 'deu. N danang ing ka i 'nyu waing ang ing bung'nyuu-noohi, n poomegiranit ngmanii kuong ni.

3N 'ju dogiliye u 'nu-goo ingang, ka u 'nuduri 'korimo.

4Jeruuselem 'bi-pogiba 'woi, n yera 'kuriyeng, ye to wa danna bii a sinna nungbu a gara u ingmaari sanga.

5Ning'buo la nga a 'yi a mopiri 'duoro waana a deli u nungina ingang? Aapul dau 'mulling mang simii. 'Beng ka i ma dogii. 'Beng ka nie ni ang tan i 'puo ni dogii.

6Dima bing a'wo 'sieree bungmaruu a dogili i 'sikiring, a dima bing a'wo 'sieree bungmaruu a dogili i kpangkpaning, 'bojung nungbu tariye kpiengu a'wo 'lulling. 'Nyuuri 'ningbiri 'koyeng a'wo 'kuung bogu. U mang 'direng a'wo buung-jinti, a'wo buung-karaa.

7Kuonhi jemaa kung tuong 'kpiinhi nungbu. Kontaalihi ming kung tuong 'diu. Ka nieng na di u 'deu bundaambuunhu jaa tihi nungbu yela, ba na diye bila foo gaga jaa.

8Ti tariye yaupogi'bile ang ba tari biha. 'Bo ting na i 'ku ti yaupoga nga daari ni bang na yeli u yela?

9Ka unang i daangguoni, ti na meye wan 'deduorihi u ingang. Ka unang i 'di-nuori ming, ti na maaliye 'siid-er daari 'gili u jaa.

10N iye daangguoni, ka n biha 'woning 'deduorihi. Bila la mang i 'wo nie ang waananiu laangfie.

11Soolomong daang tariye 'girep yoo 'Bee-al 'Heemong 'puong. Ung daang di a 'girep yoo 'ku niba bang kaara, ka kanga jaa na mang waaning wari'bie 'tuhu u ngmama ni 'jung.

12N minga 'girep yoo liye n 'nuuhing. Ina Soolomong na mang 'diye 'tuhu, ka banani ang kaara u dangmama ni 'di koohi a'yi.

13Ina nga ang kpiera a dabagihi 'puuhing ka i jomiihi cheliha 'wono i kokori, veng ka n 'womaa.

14N nungina, loring, a i 'woning walaa bii 'ihi-polii a bung'nyuu-noohi tangberang.

© 2009 Bibles International.

Isaiah

Isaiah 1

1'Eemoz bi-dau Ai'zeeya nyiibu la nga ung nye 'Juuda aning Jeruuselem yela. U nyiye a nyiibu nga 'Juuda na'mine Uzaiyaa, 'Jootam, 'Eehaz aning Hezekaiya Tiering.

2Sagbama, ye 'wong. 'Teng-gbani, ming begi 'tuorii, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliye yela. U yeliyeng: N 'guoliye 'biihi a kaaba bang baa, che bang 'ihi 'tuohimo ning taawai.

3Nadavaraa mang bangye u daana, ka btmga bang jie u daana ang 'kuruu siimaa, che Iisiriel ba bang. N niba ba ira korihi.

4'Oo, paaluu ang ira yelibee, niba nga yeliba'torihi ang juli. Tungbetuniba aning biihi ang saana buurii la. Ba jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana. Ba dangye Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni 'suuri. Ba leu gaaye 'puori.

5Wala 'jung bang na dogihiye paaha? Ye na maaling dieye taawai. A ju-kuori jaang oora, ka a 'sikiri jaa biera.

6A 'yi gbe'puo a gara ju-kuori, laangfie 'chibe, 'see natie, ji-wuola aning nawalipuoma. A ba pagi bii a pegi bii a 'le bii a ing kpaang a na bugi.

7Ye paaluu leuye da'boori. Ba nyugiye ye 'yi-bera ning buung. Saamba 'diriye ye 'teng-gbani ye 'ningbiring. U iye daboori a'wo saamba ang tuomuu a lobuu.

8Ba bahiye Zaiyong bi-poga, a'wo sampaa ang bi 'girep yoong. Ba bahuung a'wo sigu ang 'bi bola dabagang, bii a'wo 'yiri bang 'pigi.

9Ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang veng ti chelii naani, ti danang 'woniye Soodom. Ti danang 'woniye Gomoora.

10Yena Soodom kaariba, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Yena Gomoora niba, ye begi 'tuorii 'wong ti Naangmini 'begu.

11Ye sarikihi jemaa 'muni la rbo a 'kumo? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N loga 'yiye ye pidee sarika nyugirihi yela. N loga 'yiye 'dung-nuorihi kpaang yela. N 'puo ba pena aning nadee jiing, bii pipola bii buuhi jiing.

12Sanga ni yeng mang wa n 'ningbi-toori ni, ning'buong mang suhi ama ye seng, yeng neura n jagihi?

13Ye to la waaning sarika kpakpalee. Iinsens iye bungnyohuu 'kumo. 'Chiu-paani 'diibu, peenhibu wagirihi, lang taa buola, n kung tuong sagi yeliba'torihi ang bi ye 'ningbi-jie langbuhi ni 'puong.

14N 'suhu haye ye 'chiu-paani 'diibu aning ye 'tigiribinnihi ni. A iye tuora 'kumo. N baliyeng aning a 'tuobu.

15Ka yenang puohi, n na leuhiye n kpaari togiliye. Haali ka yenang 'puoho 'puohi-jemaa, n kung 'wong. Ye 'nuuhi jaang fari jiing.

© 2009 Bibles International.

16Ye pegi ye miihi. Ye i ye miihi 'forifori. Ye bahi ye yelibee ni tungbu n 'ningbiring. Ye bahi beu tungbu.

17Ye daanhi sung iibu. Ye buora yela ang 'tu sori. Ye diera niba bang dogiha. Ye ahi 'ku 'bi-kpiibihi. Ye yeli die pogikoba.

18Ye wa pampana ka ti toonhi 'wong taa seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Haali ka ye tungbeeng i 'jimejime, a na leu peling a'wo si'noo. Haali ka anang muo a ti suora, a na leu 'woniye pikoonpieni.

19Ka yenang buora a sagi nuori ming, ye na 'diye a paaluu noo.

20Che ka yenang jaanhi a die taawai, ye na baahing a 'tuuro ta'kobing, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana nuoring yeli.

21Nye bila ni a limaniye 'yiri ang leu jentira. U da paaliyeng aning saree 'diibu ang 'tori. Sun'tuubung da kpiera u 'puong, 'ihe pampana ningkuuribang kpiera 'be.

22I wari leuye degiri. I bung'nyuurihi 'pulihiye kuong.

23I ningbera dieye taawai. Ba ning na'nyigihing 'tuuro taa. Kanga jaa nungye bungdie'di, a jora kara sanyeu. Ba ba yera diera 'bi-kpiibihi. Pogikoba yela ba waana ba 'ningbi-toori.

24Bila 'jung ka Daana, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Kpiengu Daana ni yeli: Aa, n na ing ka banani ang chiihima 'yi n seng, a naa sani n domihi ingang.

25N na leuhiye n 'nu 'tuohii. N na nyeliing a 'ihi i degiri jaa i ingang, a 'ihi bungjaa ang jeri i ingang.

26N na leuhiye i saringmaariba 'kui a'wo fora ni, a leuhi i kawan-iriba 'kui a'wo a 'mtmpiileeng. Bila 'puoring bang na buomii sun'tuubu 'yi-kpong, a limaniye 'yi-kpong ni.

27Ba na yeudieye Zaiyong aning saree ngmaabu ang 'tori, a yeudie u niba ang leu'yi ba yelibee 'puong ning sun'tuubu.

28Ba na lang ngmurihiye begu-saaniba aning yelibe-iriba. Banani ming ang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana na nyuoming.

29'Vii na kpeyeng ye 'old daari ni yeng buora ni 'jung. Ye na 'diye nyaaba dabagihi ni yeng 'lugi ni 'jung.

30'Bojung ye na 'woniye 'old dau vaari ang juoli, a 'woning dabaga ang ba tari kuong.

31Nie ang tan fanga na 'woniye da'bilikuonhi, ka u tuma 'woning buung ang kpurihi. Ba jaa na lang 'ding, nie jaa ming kung ku a 'buung.

Isaiah 2

1Yelihtmg 'Eemoz bi-dau Ai'zeeya ang nye 'Juuda aning Jeruuselemyela la nga.

© 2009 Bibles International.

2Yeli ang na wa i a baahaa bering la nga. Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni na ahiye a tangbera 'jung. U na 'do gaaye a tang'bilii, ka paalihi jaa 'puoro kpieruu.

3Ningjemaa na wang a wa yeli: Ye wa ka ti 'do gaa Ba Tari Baahaa Daana tangkpong, a gaa Jeekob Naangmini ni 'deu. U na 'wuliting u yelitarihi, ka ti 'chene u soeng. ‘bojung Zaiyong 'puong ka a 'begu na mang 'yi, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung mang 'yi Jeruuselem.

4U na 'diye a paalihi saree, a 'miing ing ningjemaa. Ba na 'kuriye ba ta'kobihi ka a leu kuobu 'kue, a 'kuri ba kpama ka a leu 'suuhi bang na di 'puhing da'nuuhi. Paaluu kung la di ta'kobi 'tuohi u to. Ba kung la daanhi taanhuu jauri ming jaa.

5'Oo Jeekob 'deu, ye wa ka ti 'chene Ba Tari Baahaa Daana chaanii ni 'puong.

6I jaanhiye i niba, Jeekob 'deu, ‘bojung sa'muni 'deme yelitarihi paalibang. Ba iye bagibugiriba a'wo Filiisitiya niba. Ba ning saamba 'biihi mang langye yelitarihi.

7Wan aning sannii ming paye ba 'teng-gbani. Ba bundaambuunhu ba tari baahibu. Yohi ming paye ba paaluu. Ba cherietihi ming kung bang sori.

8Baga ming paye ba paaluu. Ba mang 'puohiye ba 'nuuhi bungmaanihi Ngmini'puohibu, a 'puohi buunhu ba 'nubie ang maali.

9Niba mang 'churing, ka kanga jaa mang 'sigihi u minga. Bila 'jung to veng'kubo.

10Gaa ti kpe 'pie. Gaa ti sogili tani 'puong Ba Tari Baahaa Daana joo aning u girima 'chengkeng 'jung.

11Ninsaalaa jigihibu 'ningbie na 'sigihing. Ninsaaliba tangkama na 'siging. Ba Tari Baahaa Daana 'yong bang na 'duohi a daari.

12'Bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'beu ni na waye bung jaa ang 'bi saa'jung a jigiha ingang. U na waye bung jaa ang 'duohi saa'ju ingang. Ba na 'sigihibeng.

13U na waye Leebanong 'siid-er daari jaa ang i yogiri a baa 'do ingang, aning 'Beesang 'old daari jaa ingang.

14U na waye tan'duorihi jaa ingang, a wa tang'bilii ang 'duohi ingang.

15U na waye pigihibu 'deduoruu jaa ang i 'velele ingang, a wa daangguongkpiengaa jaa ingang.

16U na waye Taarisis mani'gbori-bera jaa ingang, a wa math 'gbori-vieni ingang.

17Ninsaalaa jigihibu jaa na 'siging, ka ninsaaliba 'wuli-n-minga 'sigi. Ba Tari Baahaa Daana 'yong bang na 'duohi a daari.

18A baga jaang na bori kpeleng kpeleng.

19Sanga ni Naangmini ang na 'ihi ka u 'jigihi 'teng-gbani yaga ni, ba na kpeye 'pi-bogiri. Ba na kpeye 'tenge bogiri Ba Tari Baahaa Daana joo aning u girima 'chengkeng 'jung.

© 2009 Bibles International.

20A daari nga nie na mang looye u wan bagiri aning u sannii bagiri. Ana ka kanga jaa maali a na 'puohuu Ngminipuohibu ni. U na lobaang 'ku chula aning jangjaanhi.

21U na iye bila ka u nye jo kpe 'piilli fifiihi, a jo kpe 'piihi saaju bogiri Ba Tari Baahaa Daana joo aning u girima 'chengkeng 'jung. U na iye bila sanga ni ung na 'ihi ka u jigihi 'teng-gbani yaga ni.

22Ye ngmaa ye miihi a ningbalaa nga seng, unang tari vuuhung u nyibogiring ni. Wala ka u nanihung sing?

Isaiah 3

1Nye, Daana, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, digiriye bung jaa baluu 'yirening Jeruuselem aning 'Juuda 'puong. U digiriye siimaa baluu jaa, a digira kuong baluu jaa.

2U digiriye gandau, a digira taanhuu jaujaura. U digiriye saringmaara aning dangyera, a digira bagibugira aning ningkpong.

3U digiriye 'sojehi 'pihinu ningkpong aning dau nga bang nana. U digiriye kawan-ira aning nie 'nu ang bang tuma, a digira 'diidii 'ningbiyuoro.

4N na veming ka bibilii i ba ningbera, ka 'bi-liihi 'di naalung a kaariba.

5A niba na biye dogee 'puong. Kanga jaa na mang dogihiye u to, ka kanga jaa kpieringto mang dogihuu. 'Bie na mang 'ihi 'tuohiye ningkpong, ka ninglaanii mang 'ihi 'tuohi ningnanii.

6Dau na mang nyogiye u babie ang bi u ba 'deung. U na yeling: Inang tari bungyerihi, a 'jung kaariti. Veng ka da'boo nga bi i 'ntmg.

7A 'beu ngang u na laali 'leng a yeli: N kung tuong tiu ye baalung, siimaa bii bungyerihi ming 'chi n 'cluing. Ta 'ihime ka n kaara a niba.

8Jeruuselem ngmiye gberi, ka 'Juuda 'le 'tengeng, 'bojung ba yeliyaga aning ba yeli-irihi chiihiye Ba Tari Baahaa Daana, a na dang u girima 'ningbie ni 'suuri.

9Ba 'ningbisogihi 'diriye 'sieree a chiihiba Ba 'yiniye ba beu gbanggbali a'wo Soodom. Ba ba soginuu. Nimiha la a 'ku ba 'suhu, 'bojung ba waaningye beu ba miihi ingang.

10Yeli 'ku sun'tuuribo ka a na iye sung 'kubo, 'bojung ba na 'diye ba tuma tona.

11Nimiha la a 'ku ningbeu. A na iye beu 'kuu, 'bojung ba na diye u nuuhi sanyeu yebuu.

12N niba yeng, 'bibilii la niba ang dogihiba, ka pogiba kaariba. 'Oo n niba, ye 'yi-dieriba ning veng yeng bora. Banang saana ye soe 'chengjiihi.

13Ba Tari Baahaa Daana 'ihiyeng ka u toonhi dambu. U ahiyeng ka u 'di a niba saree.

14Ba Tari Baahaa Daana na 'diye u niba 'yi-dieriba aning u ningbera saree, 'bojung ye saangye a 'girep yoo jaa. Ningbaaliba buunhu yeng faahi Nye ye 'dering.

© 2009 Bibles International.

15Yeng dogiha n niba ka ningbaaliba 'ningbie faahi 'le ni, bila 'muni la wala? Bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang jugihi bila.

16Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli: Zaiyong 'bi-pogiba 'wtmoye ba miihi, a mang 'chene vuo ba 'nyuuhi. Ba mang 'yuohiye ba senseng 'ningbie, a 'chene da'yeni da'yeni ka ba gbee baanhi danna.

17Bila 'jung Daana na diye natie ing Zaiyong 'bi-pogiba 'jusogihing. Ba Tari Baahaa Daana na ing ka ba juri i kpali.

18A 'beu ngang Daana na faahiye ba boon buunhu nga. Ana la ba gbee baanhi ang danna, ba 'ju-tarihi aning ba kokomarihi ang 'woning 'chiubile.

19'Mine la ba lo-gbansaaliyogiri, nu-baanhi, lambarikihi,

20'ju bung'lerihi, gbee boori, 'ju-tarihi, turaadi kolibaahi, seba,

21'nu-fintie aning nyifintie.

22'Mine ming la ba maanuu boori, ba kpariyogiri, kparibera, ba 'libie wuuhi,

23ba nyaahi, masari wajehi, 'naamuhi aning lambarikibera.

24Yeli ang na i la nga. Btmgpuoma 'nyuu na dieye bung'nyu-noohi jie, ka 'ngmiihii die majaa'ji 'jie. 'Ju-kolaulau na dieye ju bang maali ung viela jie. Buorihi tama na dieye kparivieni 'jie, ka 'kuri-tuluu pepelii die vielang jie.

25Ye daba na leng a 'tuuro ta'kobing, ka ye gandaba 'le taanhuu 'puong.

26Jeruuselem 'di-nobera na koming a i laa'dimii. Ung i kpali ni 'jung u na 'jingye 'tengeng.

Isaiah 4

1A 'beu ngang pogiba bayo'poin na mang ti nyogiye dau a yeli: Ti na mang 'diye ti siimaa a bo ti bungyerihi. Ina turi veng ka ba di i 'yuori buoniti, a 'ihi ti nyaaba nga.

2A 'beu ngang Ba Tan Baahaa Daana Da'nu ni na vielang a i 'chengkeng. A 'teng-gbani bung'dirihi na vielang yaga a i nyelingbu 'ku banani ang kpeling Iisiriel 'puong.

3Ba na buongye banani ang chehi Zaiyong 'puong a kpeling Jeruuselem 'puong ni ningpegi'yiribe. Ba 'yoeng seu paahi 'voe ingang Jeruuselem 'puong ni.

4Daana na pegiye Zaiyong 'bi-pogiba degiri ni. U na pegiye jiing ni ang 'kiri Jeruuselem 'puong ni bahi. Saree ngmaabu sie aning 'buung sie ung na di i bila.

5Bila 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana na naang savaalii nyuohi ngminaa sanga, a naang 'buung-jinti ka a chaana 'yienguu. U na ing ka a 'gaali kpe'jie jaa ang 'bi Zaiyong Tangkpong ning, a 'gaali u langbuhi, 'bojung pagiraa na 'gaaliye a girima jaa.

6Tenti'deu na 'biye 'be a i maahuu jie a 'yi a tuluung ngminaa. U na iye 'lilijie, a i kpejie a 'yi sesekpiengaa aning saa ingang.

© 2009 Bibles International.

Isaiah 5

1Veng ka n 'yieng 'ku unani mang nung yaga ni. N ningnunginaa yela 'yienii la a'wo u 'girep yoo vela. Unani mang nung yaga ni tariye 'girep yoo. Ung 'bi tanga ang tan noo 'jung.

2U yogihiye u jaa a laanhi u kubo jaa. U diye 'girep ngmiela ang suma gaa a taa jaa bun u 'puong a me 'deduoruu u 'puong. Ung maali waing neujie ming u puong. A 'jung u da tariye tamaa ka 'girep suunhi na ngmangye 'beng. Che ung ngmang 'girep bee.

3Pampana, yena Jeruuselem kpieriba aning 'Juuda daba, jaan'de, ye ngmaa n ning n 'girep yoo nga saree.

4'Bo mang danang la i n 'girep yoo nga che mang ba i u 'puong? Wala 'jung panaa mang tari tamaa ka u na ngmangye 'girep suunhi che ung ngmang 'girep bee?

5Pampana, veng ka n yeli 'kuye bila ni mang na i n 'girep yoo ni. N na 'ihiye daari ni mang maali baguu ni ka ba nyuguu. N na ngmahiye u daangguoni ka ba nebuu 'bing 'tengeng.

6N na ing ka u jeng kpali. Ba kung kpelihi u 'nuuhi bii a kou, che guohi aning bungkiirihing na 'ihi beng. N na 'kuye savaala ming nuori ka a to waaning saa u ingang.

7Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'girep yoo ni la Iisiriel 'deu. 'Juuda daba ni ming la bungburuu ung nyenna. Ung kaara ka u nye saree ang 'tori, che leu nyira jiing kiribu. Ung kaara ka u nye sun'tuubu, che leu nyira 'kuori.

8Nimiha la a ku niba nga ang digira 'deu paaha 'detmg, a digira yoo paaha yoong. Bang mang i bila ka 'jie ba la wa 'chibe, bang kpiera ba 'yong a paaluung.

9N 'tobong ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Siringminga, 'deri jemaa na jengye kpali. 'De-bera aning 'de-vieni kung tan kpieriba.

10'Girep yoo 'eekahi 'pie na 'yiye galinhi a'nii. Btmgbie 'jiihi 'pie maahibu na 'yiye 'jiyeni.

11Nimiha la a ku banani ang mang dang 'ihi 'beeguu ka ba bo dangbugirihi. Bang mang kpeling be a gara 'yienguu ka waing ti 'doba.

12'Koni aning btmgngmiruu kanga, sinsaga aning wie aning waing biye ba siingbera 'dijiihing. Che ba ba mang kahina Ba Tari Baahaa Daana tuma, bii a jera u 'nuuhi tungtunihi.

13Bila 'jung ba ngminyogiye n niba gaaning bang kong bangbu 'jung. Kong na kuye ba ningtiinha, ka kong'nyuuri ku ba jemaa.

14Bila 'jung kau'biri yelinhiye u minga, a 'yuo u nuori ung i yelingu gaga jaa. Ba girima aning ba jemaa, ba vielung aning nie nga ang egiha a nyengina na 'sigiye u 'puo.

© 2009 Bibles International.

15Naangmini na 'sigihiye niba. U na 'sigihiye kanga jaa. U na 'sigihiye banani 'ningbie ang 'bi saa'jung.

16Che btmgnaangjemaa Ba Tari Boohoo Daana na 'duohing saree 'diibu 'puong. Naangmingpegi'yiruu ni na 'wuliye u minga ka u pegi'yiyeng sun'tuubu 'puong.

17'Beng la ka pipola na oo ba moo, ka btebilii 'di 'diibu btmdaamba da'boori ning.

18Nimiha la a ku banani ang di belingbu 'ngmie tagira yeliba'toruu. Banang tagira yelibee a'wo 'toriko 'ngmie ni.

19Banang yera: Veng ka Naangmini loring. Veng ka u i nyagihuu u tumang ka ti tuong nye. Veng ka Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni kawani tagi to a wa ka ti tuong bang.

20Nimiha la a ku banani ang di beu buona sung, a buona sung ming beu. Banang mang di sagiluu 'bing chaanii bogung, a di chaanii 'bing sagiluu bogung ni. Banang mang di bungtoo 'bing bungnoo bogung, a di bungnoo 'bing bungtoo bogung ni.

21Nimiha la a ku banani ang i yengbanginiba ba miihi 'ningbieng. Nimiha la a 'ku banani ang i 'ningbiyuoribo ba miihi 'ningbieng.

22Nimiha la a ku daba ang jigi waing 'nyuubtmg. Nimiha la a 'ku daba ang i gandaba btmg'nyubugirihi di jeri taang.

23Banang mang die buunhu 'di che yeli ka ningbeu iye 'soli, a che too tonoo 'yi sun'tuuro seng ni.

24Bila 'jung a'wo Inning ang 'dire kakee, ka 'buung-jinti 'dire bungpegiri bila ni, bila ka ba nyagihuu na puong. Ba da'puuri na 'duorong a'wo 'uuhung. Bang jaanhi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana begu, a di Unani Ang Pegi'yi Iisirieling yelihung foo Jung la.

25Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri dangye u niba ingang. U jagiye u 'nu ba ingang a ngmiba, ka a tangbilii 'jigihi. Ba 'kuunhi 'woniye sagiri a jeng jeng soberang. Che ama jaa 'puong u 'suuri ba maa. U 'nu nang jagiyeng.

26U na 'duohiye jongjong ku paalihi ang bi ji-tobang. U na 'fuoli buongbang a 'yi teng-gbani baahaang. Ba na 'boring wang 'wieng 'wieng.

27Nie jaa kung bali bii a ngmi gberi ba 'puong. Nie jaa kung i gbieng'chugulo bii a 'gbihi. Kanga ming jaa Idris kung lori. Ba nagitiri lirijie ming kung ngmaa.

28Ba tan'piime iye pulihi, ka ba tama jaa 'duohi. Ba yohi nafiree na 'woniye 'kpolingkpogilihi, ka ba cherietihi gbee 'woning sa'kulingkuulee.

29Ba ngmuungbu na 'woniye 'gbegini ngmuungbu. Ba na ngmuunang a'wo 'gbeging-pola. Ba na ngmuunang a che ti ba bungnyogiruu tari. Ba na 'tuoguung gaaning laangfie. Jie jaa kung dieguu.

30A daari ba na huurang ba ingang a'wo mangkpong. Ka nieng leu 'liinhi 'teng-gbani, sagiluu aning nimiha la. Ka sagbama veng ka chaanii leu i sagiluu.

© 2009 Bibles International.

Isaiah 6

1'Yuoni ni Naa Uzaiyaa ang kpi ni, n daang nyiye Daana ang 'jing na'kogong. Ung bi saa'jung bang 'duohuu ka u kpariyogu ang 'vuuro paali a Ngming'puohi 'deu.

2Ka serafihim ahi u saa'jung, ka kanga jaa mang tari kpangkpama ayuobi. U mang diye a'yi pogi u 'ningbisogo, a di a'yi pogi u gbee, a di a'yi ming egira.

3Ka kanga mang 'cheehi 'ku u to a yeli: Pegi'yiruu, pegi'yiruu, pegi'yiruu la bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. 'Teng-gbani jaang pa aning u girima.

4Ka unani ang 'cheehi ni kokori veng ka a 'di-nuori saa'ju, u 'muni aning u lomboe 'jigihi, ka nyuohi pa a 'deu.

5'Beng la mang yeli: Nimiha la a Immo. N yela baahiyeng, bojung n iye nie nga nuori ang tan degiri. Mang kpiera niba noe ang tan degiri 'puong. 'Bojung n 'ningbie nyiye a Naa, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana.

6'Beng la ka a serafihim kanga egi wan seng, a tari buungsaalii u 'nung. A sarika 'ihijieng ung daang di 'kurihuu 'ihuu.

7Ung diu wa fiinhi n nuori a yeli: Nye, nga ni nga fiinhiye i nogbama. I yeliba'torihi 'yi gaayeng, ka i yelibee veng'kui.

8Mang la 'wong Daana kokori ang yeli: Ning'buo mang na tung? Ning'buong na gaa a 'kuti? 'Beng la mang yeli: Nyima la ni. Tungma.

9Ung yeli: Gaa ti yeli 'ku a niba nga: Ye mang 'wono, che kung bang a 'muni. Ye mang nyira, che kung bang a 'ningbiri.

10Veng ka a niba nga 'sikiri 'ko, ka ba 'tobo i tiinha. Pagi ba 'ningbie, ka ba ta ira wa nye ning ba 'ningbie, a 'wong ning ba 'tobo, ka ba ta ira wa 'wong a 'muni aning ba 'Ode, a leu wa a nye tiubu.

11'Beng la mang yeli: Daana, wala ang na kauhi sing? Ung dieyeli: A gara wagiri ni a 'yi-bera ang na jeng kpali ka nie ba kpiera 'be, a 'deri ba tari ninsaalaa, aning paaluu jaang leu da'boo.

12Ba Tari Baahaa Daana 'ihiye ninsaaliba gaaning toori jaa, aning 'jiihi bang jo che bahi iye jemaa a paaluung.

13Che a niba 'jiyeni a 'yi 'jiihi 'pie 'puong na Nye u 'puong. Ba na leu wang a wa leu buunhu ang na 'di 'buung. Che a'wo terebint dau bii 'oki dau bang mang ngmaa loo che ka u 'muni ahi ni, bila ka a buuripegi'yiruu na i u 'muni.

Isaiah 7

1Uzaiyaa bi-dau daang la 'Jootam, ka 'Jootam bi-dau i 'Eehaz. Sanga ni 'Eehaz ang i 'Juuda naa la ka Aaram naa 'Rii-zen aning 'Remalaiya 'bi-dau Peeka, Iisiriel naa daang 'do wa ka ba jauning Jeruuselem. Che ba daang ba tuomuu.

© 2009 Bibles International.

2Bang daang ti yeli 'ku 'Deevid 'deu: Aaram 'sojehi jemaa gaa ti langye 'Iifiriam ingang. Ka 'Eehaz aning u niba 'Ode daang dang a'wo bila ni seseu ang mang daa kongkori daari ni.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'ku Ai'zeeya: 'Yi gaa pampana a ti 'tuohi 'Eehaz. Ina aning i 'bi-dau 'Siiyar 'Jeesub, ye 'yi ti 'tuohuu konboo ni bang maali ung 'yi saa'ju kongngmani ni baahaang. 'Beng 'bi sokpong ni ang gara Bungpegira 'Teng-gbani ni.

4Ti yeli 'kuu: Chelihi sung a maa i minga. Ta wa jora dabieng bii a veng ka i inga chuora a 'buung-dangmaaha a'yi nga ang 'dire 'butmg nga yela. Ta jora 'Rii-zen aning Aaram 'su-tuluu ni aning Remalaiya'bi-dau ni.

5Aaram, lifiriam aning Remalaiya'bi-dau ni lang buyeng ka ba ii beu.

6Ba yeliyeng: Ye veng ka ti gaa 'Juuda ingang a ti dangba. Ye veng ka ti maali 'vuo a daangguoning, a 'bing 'Teebi-el 'bi-dau ka u i ba naa.

7Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Bila kung tung, u kung paali ming.

8'Bojung Aaram leng-kpong la Damaasikus, ka Damaasikus 'ju i 'Rii-zen. Ngaang 'yuomo lijaata ning a'nu ba na ngmahiye 'Iifiriam 'puro 'puro. U kung la 'bibe.

9'Iifiriam 'teng-kpong la 'Sameeriya, ka 'Sameeriya ju i 'Remalaiya'bi-dau. Ka yenang kung sagi'di, yeliminga la, ye kung ahi.

10Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli 'ku 'Eehaz:

11Suhi 'sieree Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng. Veng ka a suhibu i 'julingu a'wo jijulungu bii a 'do a'wo sagbani.

12Che ka 'Eehaz yeli: N kung suhi bii a i Ba Tari Baahaa Daana nye.

13'Beng la ka Ai'zeeya yeli: 'Oo 'Deevid 'deu, ye 'wong pampana. A nang ba sigihiye aning yeng 'pigihe ninsaaliba 'kanyiri? Ye na pigihiye n Naangmini ming Icanyiri?

14A 'jung Daana minga na 'kuing 'sieree. Nye, pogisaraa ang ba bang dau na tariye 'puo a dogi 'bi-dau. U na buongye u 'yuori ka Imaan'yu-el. ('Maatiu G. 1:23)

15Sanga ni ung na wa bang ka u jaanhi beu che lugi sung, bihungdondori aning siu ung na 'dire.

16Che seni ka a 'bie bang ka u jaanhi beu che 'lugi sung, paaluu ni ing jora ni na'mine ba'yi na jong che bahi a paaluu.

17Ba Tari Baahaa Daana na waaniye Asiiriya naa ina aning i niba aning i ba 'deu ingang. A 'beri nga taa nang ba wa a 'yi daari ni lifiriam ang 'yi 'Juuda 'puong.

18A 'beu ngang, Ba Tari Baahaa Daana na 'fuoling a buong juo ang 'bi lijipiti konboori baahaa mingang. U na 'fuoling a buong 'sibie ang 'bi Asiiriya paaluung.

19A na wang. A jaang na wa peenha a lohimbohi ang i kpalang aning 'piihi fifiihing aning guohi aning mo-oorihi jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

20A daari ning u 'ju, Daana na diye 'su-baraa ung di 'libie ha a 'yining 'Yufireetis Mani longinii ni. Asiiriya naa la bila. U na diung pung a ju aning a gbee kuoni, a pung a tieni ming.

21A 'beu ngang ka dau na mang kaara nasaraa aning piihi a'yi ka a i 'vori.

22A 'yi a bihung j emaa ang na tihi ingang ung na mang 'di bihungdondori. Nie jaa ang chehi a paaluung, bihungdondori aning siu ung na 'dire.

23A 'beu ngang, 'jie ni 'girepihi 'tuhi ang danang ahi ka a daa i sekelihi 'tuhi ni, guohi aning btmgkiirihing na 'bibe.

24Daba na waye 'be aning tang'piime aning tama, 'bojung a paaluu jaa na leuye guohi aning btmgkiirihi.

25Tang'bile jaa ing danang tuong di 'kuuri che, guohi aning btmgkiirihi dabieng 'jung i kung gaa 'be. U na leuye ji-yelingu a 'ku nadavarihi, a i jie piihi ang na yuora.

Isaiah 8

1Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli 'kumo: Di walaa ang i kpong a di 'kelembi seu ngaang u ingang: 'Meeher Saalal Haas Baaz.

2N na diye limanpaalii 'sieridiribe ka ba 'di 'sieree. Bana la Ngming'puohi 'yi-diera 'Yuraiya aning Jeberekaiya 'bi-dau Zekaraiya.

3'Beng la mang kpe a pogidangyera seng. Ung tari 'puo a dogi bi-dau. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. 'Ku u 'yuori 'Meeher Saalal Haas Baal.

4'bojung seni che ka a 'We bang ka u buong ka n ba bii n ma, ba na diye Damaasikus bundaambuunhu aning 'Sameeriya buunhu bang 'ohi gaaning Asiiriya naa 'ningbiring.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana la yeli 'kumo:

6A niba nga jaanhiye Si'loowa kuonhi ang 'puoro boin boin, che nyengina 'Rii-zen aning Remalaiya bi-dau yela.

7Bila 'jung pampana, nye, Daana na waaniye 'Yufireetis Mani kuonhi ni ang tari kpiengu a i jemaa ni ba ingang. Asiiriya naa aning u girima jaa la bila. U na 'puo longye u konbobilii jaa aning u 'kongkogirihi jaa.

8U na 'tuye 'Juuda ti 'yi. U na 'puong ti long, a pari gaa. U na wa taye u kokori. U kpangkpama yaaribu na pagiye i paaluu 'lombo-giraa ni, 'oo Imaan'yu-el.

9Ye tari ingchuori, 'oo yena nibihi, a i chingchang. Ye begi 'tuorii, yena jaa ang 'yi paalitoba. Ye i taanhuu 'siri che i chinchang. Ye i taanhuu 'siri che i chinchang.

10Ye lang taa bo yeli nyogi, che a na iye kpali. Yeli a yelihung, che u kung ahi, 'bojung Naangmini Nye ti seng.

11'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli yela 'kumo aning kpiengu ang i kpong. U kpaahimang ka n ta 'tuuro a niba nga soe.

© 2009 Bibles International.

12U yeliyeng: Ta yeli ka dawari langbuuri la, a'wo yela ni jaa a niba nga ang buona langbuuri ni. Ta jora bung ni ming bang jora bii a ira dabieng.

13Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, una yeng na jeri ka u pegi'yiyeng. Una yeng na jora. U yela yeng na ira dabieng.

14U na 'woniye kpe'ji-pegi'yiruu. Che u na iye kuurii bang ngmira gbee, a i 'pie bang ngmira lere a 'ku Iisiriel 'deri a'yi ni jaa. U na iye beraa aning cheba a ku Jeruuselem kpieriba.

15Jemaa ang bi ba 'puong na ngmiye gberi. Ba na 'leng a ngmahi. Ba na beribang a nyogiba.

16Nyogi a 'sieree 'le mari. 'Diu mari a 'begu ang bi n 'potuuribo 'puong.

17N na chelihiye Ba Tari Baahaa Daana. Unang leuhi u kpaari togili Jeekob 'deu ni. N tamaa na ahiye u ingang.

18Nyima, aning biihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kumo ni. Ti iye 'sierihi aning yelisiela a 'yi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng a ku Iisiriel. Unang kpiera Zaiyong Tangkpoming ni.

19A'mineng ba na yeli 'truing: Gaa ti piehi banani ang i kontongbuolaa 'deme aning bagibugiriba ni. Piehi banani ang mang waliha yela a buura yela ni. A ba sigining ka niba bo ba Naangmini? A sigiyeng ka ba piehi 'voe yela kpiinhi seng?

20Ba gara a begu aning a 'sieree seng. Ka banang ba yera yela a 'tuuro a yelihung nga, 'be-kaari chaanii ang 'chi ba ingang 'jung la.

21Ba na 'tuye a paaluu ti 'yi ka ngmiehibu aning kong kpeba. Sanga ni kong ang na kpeba ni, ba 'suuri na 'thing ka ba 'liinhe saa'jung che duha beu 'kuro ba naa aning ba Naangmini.

22'Beng la bang na leu kaara 'teng-gbani. Ba na nyiye tuora, sagiluu aning a'wongbu 'liinhuu Ba na karibang ing sagiluu 'puong.

Isaiah 9

1Anaa jaa, che a Iiinhuu kung bi nie ang da bi ngmiehibu 'puong. Sanga ning u daang dogihiye Zeebiyulung paaluu aning Naafitalai paaluu. A 'puoring u na diye nanihung 'ku niba ang ba i 'Juuhi paaluu 'jie bang buona 'Gaalilii. 'Beng 'bi a mangkpong sie soring ni, Jooridang Mani 'lombo-jaala ning.

2Niba ni ang daang 'chene sagiluu 'puong nyiye chaanii ang i kpong. Banani ang daang kpiera kuung kalinchiu paaluung, ba ingang ka chaanii chaang.

3I iyeng ka a paaluu 'ugi, a i ka ba nyengka i kpong. Ba nyengingye i 'ningbi-tooring a'wo niba ang nyengina buunhu chiebu sanga. Ba nyengingyeng a'wo daba ang mang nyengina sanga ni bang 'poro buunhu bang jau faahi.

© 2009 Bibles International.

4'Bojung i kauye u 'tuobu 'yoge, a kau ba bagi'bie daboli ni. I kauye nie ni ang dogihiba ni dau a'wo Miidiyan beu ning.

5'Bojung taanhuu jaujaura jaa nagitiri ang 'yi a taanhuu goma 'puong aning kparuu jaa ang 'biling jiing ingang, ba na diang nyugi, ka a leu buunhu buung ang na 'di.

6'Bojung tinuu bang dogi 'Bie ku. Tinuu bang 'ku 'Bi-dau. A paaluu kaabu na dogiliye u bagibiring. Ba na buongye u 'yuori ka Sielii Kawani-ira, Kpiengu Jaa Naangmini, Ba ang ba tari baahaa, Maahuu Nabie.

7U paaluu kaabu 'ugibu aning maahuu kung tan baahaa. U na 'diye naalung 'Deevid na'kogo ning aning u naalung paaluu ingang. A 'tuuro saree 'diibu aning saree ang 'tori ung na segihuu a 'bimuu. U na iye bila a 'yi wagiri a gara, haali a gara wagiri ang ba tan baahaa. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ingjaging na tung bila.

8Daana tihiye 'duoho Jeekob ingang, ung ti 'le Iisiriel ingang.

9A niba jaang na bang. 'Iifiriam aning 'Sameeriya kpieriba la bila. Banang yera ngaang 'sikiri jigihibu aning tangkama 'puong:

10A tambie 'leyeng, che ti na diye 'kubo ting pehi la meu. Ba ngmaahiye a gbalaa daari, che ti na ingye 'siid-er daari a bogung.

11Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na ing ka banani ang chiiha 'Rii-zen ni wa u ingang. U na toye u domihi imuu.

12Aaram niba na 'biye ningbi-tooring, ka Filiisitiya niba 'bi 'puoring. Ba na 'yuoye nuori a voli Iisiriel. Che ama jaa 'puong u 'suuri ba maa. U 'nu nang jagiyeng.

13Che a niba ba mang leu gaa unani ang dogihiba ni seng. Ba ba mang bo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ming.

14Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na ngmaaye ju aning juuri Iisiriel 'puong. U na ngmaaye abe dau aning kuong nuori moo 'bebeyening.

15Ningkpong aning ningtiinhuu la a 'ju. Dangyera ang 'wuno 'girii la a juuri.

16'Bojung a niba nga 'yi-dieriba vengyeng bang bora, ka banani 'yie bang diera ni nyuona.

17Bila 'jung Daana kung tan nyengka ba 'bi-pola ingang. U kung tan hina ming ba 'bi-kpiibihi aning ba dunggala ingang, ‘bojung nie jaa ba kahina Naangmini, a i tungbetuniba. Nuori jaa mang yeraye joliyela. Che ama jaa 'puong u 'suuri ba maa. U 'nu nang jagiyeng.

18'Bojung beulung 'direng a'wo "buung. U na 'diye a guohi aning bungkiirihi. U na ing ka kongkori 'tuuhi nyogi 'buung. A na 'duorong a'wo nyuohidaulii ang 'ihe.

19A 'tuuro bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaang a paaluu na 'diye 'buung. A niba na 'woniye buunhu 'butmg ang na 'di. Dau jaa kung bahi u ba'bie.

© 2009 Bibles International.

20Ba na mang 'pehing ti nyogi nuduri seng, che ka kong nang iriba. Ba na 'diye 'nu-goo seng, che ba kung tigi. Nie jaa na mang ooraye u minga kpangkpani neni.

21Manaase ooraye lifiriam, ka lifiriam oora Manaase. Ba na lang 'tuohiye 'Juuda. Che ama jaa 'puong u 'suuri ba maa. U 'nu nang jagiyeng.

Isaiah 10

1Nimiha la a 'ku banani ang 'binne marihi ang ba 'tu sori. Banang mang 'bing 'begu-tuorihi a sebaa 'bing ni.

2Ba mang iye bila ka ba faa tonoo nie ang hiena seng, a faa vela ang 'tu sori n niba ningbaaliba seng. Ba mang iye bila ka dunggala leu ba bung'dirihi, bang faara 'bi-kpiibihi.

3Wala yeng na i a dogihibu daari? Wala yeng na i sanga ni saangbu ang na 'yi toori wa ni? Ning'buo seng yeng na jo gaa ka u dieye? 'Yening yeng na bahi ye bundaambuunhu ming?

4A 'yi n 'puoring ba na 'gbintiye a pagiriba 'puong. Ba na 'leye banani bang ku ni 'puong. Che ama jaa 'puong u 'suuri ba maa. U 'nu nang jagiyeng.

5Nimiha la a ku Asiiriya, n 'suuri daboli ni. U 'nung ka n 'su-tuluu dau 'be ni.

6N na tumuung paaluu ang ba jora Naangmini ingang. N na tumuung n 'su-kpiengaa niba ingang. N na 'kuung nuori ka u ti faahi buunhu bang jau che 'ohi, a di a bungnyogiruu. N na 'tuning nuori ka u neuba Bing a'wo sobera bebegiti.

7Che bila naani ung buora ka u i. U 'sikiri ming ba tieha bila. Che a 'biye u 'sildring ka u nyuong a baahi paalijemaa.

8'Bojung u yeliyeng: Ma n na'biihi jaa iye na'mine wa?

9Ma Kaali'no 'woniye Kaarikemis wa? Ma 'Heemat 'woniye Aaripad wa? Ma 'Sameeriya 'woniye Damaasikus wa?

10N 'nu taye bagiri paalihi ni. Ba bagipehinihing daang gaa Jeruuselem aning 'Sameeriya baga ni.

11Bila ni mang i 'Sameeriya aning u baga ni, n to i Jeruuselem ming aning u baga bila?

12Bila 'jung sanga ni Daana ang na wa baahi u tuma jaa Zaiyong Tangkpoming aning Jeruuselem ingang, u na yeling: N na dogihiye Asiiriya naa tangkama 'sikiri ni yeli-irihi. N na dogihiye u jigihibu 'ningbi-kaarihi ni girima.

13'Bojung u yeliyeng: A 'tuuro n 'nu kpiengung mang tung bila. A 'tuuro n yeng ingang la, ‘bojung n 'ningbiri 'yuoyeng. N 'vigihiye a nibihi togihi ming, a 'ohi ba bungnanee bingjie buunhu. N 'sigihiye be kpieriba a'wo gandau.

© 2009 Bibles International.

14A'wo 'nu ang mang tie to 'nobilitogu bila ni, bila mang di a nibihi bundaambuunhu. A'wo bila ni nie ang mang laanhi jela bang jo che bahi, bila mang laanhi 'teng-gbani jaa. Kanga jaa daang 'chibe a lagi kpangkpani bii a 'yuo nuori a na 'kong.

15Lan na tuong jigihi nie ang taruu weriha ingang? Che bii 'su-nyina na tuong 'duohiye u minga nie ang taruu ngmaara ingang? Bila na 'woniye dau ang jaa niba ang diu, bii ka daboli di nie ang ba i dau.

16Bila 'jung Daana, bungnaangjemaa Daana ni na diye kogibu baalung ing u daunuorihi. U na ingye 'buung u girima luong a'wo "buung ang 'dire.

17Bila ka Iisiriel chaanii ni na leu 'buung, ka Unani Ang Pegi'yi ni leu buung-jinti. U na 'diye buung a 'di u guohi aning u bungkiirihi bebeyeni.

18U na 'diye u kongkori girima aning u leng-gbangnoo. 'Suhu aning inggbani jaa sing na 'di. A na 'woniye sanga ni daubaala ang mang nyuuha.

19'Beng la ka u kongkori daari ang chehi na i fling yaga a'wo bibile na soraa seu bing.

20A 'beu ngang, Iisiriel niba ni ang chehi aning banani ang i 'chihi Jeekob 'detmg daang kung la deli unani ang tuongba ni. Siringminga ba na deliye Ba Tari Baahaa Daana, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni.

21Banani ang chehi na leu wang. Jeekob niba ang chehi la bila. Ba na leu wage Kpiengu Naangmini ni seng.

22'Bojung 'oo Iisiriel, anaa jaa ka i niba 'woniye mangkpong 'biihee, che ba niba ang chehi 'yoming na leu wa. A saangbu ni ang 'bing ni na paaling ti long sun'tuubu 'puong.

23'Bojung bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na ing ka saangbu ni ung Bing ni ta a paaluu jaa.

24Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli: 'Oo n niba ang kpiera Zaiyong 'puong, ye ta jora a Asiiriya 'deenhuu. U na ngmiyeng ning dau, a lagi u daboli ye ingang a'wo lijipiti ang daang i bila ni.

25'Bojung a kpeling biela, n 'miingbu na baahing, che ka n 'suuri leu ti saangba.

26Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na dangye kpaaha imuu a'wo bila ni bang daang ku Miidiyan niba 'Oo-reb 'pi-kpoming ni. U dangkpali na 'gaaliye a mangkpong a'wo bila ni ung daang jaguu lijipiti 'puong ni.

27A 'beu ngang u 'tuo-tiinhuu ni na 'yiye i bagi'biring, ka u 'yoge ming 'yi i 'nyuung. A 'yoge na kaung kpaang ni ang buo waahii ni 'jung.

28U waye 'E-aiyat. U 'tuye Miigirong. Miikimas 'puong ung 'bing u 'tuobu.

29Ba 'tuye a taanhi kpachaga. Ba jengye 'Giiba 'puong. Dabieng kpeye 'Reemaa. 'Giibiya, Sool 'yi-kpong ni joyeng.

© 2009 Bibles International.

30Lagi i nuori, 'oo Gaalim bi-poga. Veng ka ba 'womaa, 'haali a ti ta 'Lee-is. 'Oo, nye Aanatot nimboo.

31Maadi'miina joyeng. 'Giibim kpieriba boye sogili'jie.

32Che a daari u na ahiye 'Noob 'puong. U na 'gbuliye u 'nu a jaguu Zaiyong 'bi-poga tangkpong ingang, Jeruuselem tanga ni.

33Nye, Daana, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na ngmaahiye a da'nuuhi aning kpiengu ang i dabieng. U na ngmaahiye anani ang i yogiri ni. U na 'sigihiye anani ang jigiha ni.

34U na diye kurihuu ngmaahi a kongkori 'tuuhi. Leebanong na 'leng a 'tuuro unani ang tari kpiengu ni ingang.

Isaiah 11

1'Bulii na bohiye Jeesi dau ni ingang, ka da'nu baa a 'yi u nyagang.

2Ba Tari Baahaa Daana Sie na kpelingye u ingang. Una la yeng aning 'ningbiyuo Sie, kawani aning kpiengu Sie, bangbu aning Ba Tari Baahaa Daana joo Sie.

3U ingmaari 'biye Ba Tari Baahaa Daana joong. U kung di 'ningbiri nyiibu ngmaara saree, bii a 'bing yeli a 'tuuro 'tuorii 'wongbung.

4Sun'tuubung ung na mang ngmaa ningbaala saree. U na mang diye saree ang 'tori 'bing yela ku 'teng-gbani niba ang 'sigihi ba miihi. U na diye u nuori dau ngmi 'teng-gbani. U na diye u nuori vuunhung ku ningbee.

5Sun'tuubu na la u 'Idris°, ka limanpaalii i u sie bung'leruu.

6'Gbonggbori aning pipolii na lang kpierang, ka gbanggbaga ning bu'bile lang jeng. Ka na'bile aning 'gbeging-polii aning 'yiri 'dung-nuoruu lang jeng, ka 'bibile die a 'yie.

7Naahuu aning beer na lang ooraye moo, ka a bung'bilii lang taa jeng. 'Gbegini na mang ooye mo'kuonhi a'wo nadavaraa.

8'Bie ang mugira na diengye kataa bogu sieng, ka 'bie ang bahi bihi mang di u 'nu tung 'dungkuuree jeng'jie.

9Ba kung ing dangii bii a saang saangbu n tangkpong pegi'yiruu ni jaang. ‘bojung 'teng-gbani jaang na pa aning Ba Tari Boohoo Daana yela bangbu a'wo kuong ang pa mangkpong.

10A 'beu ngang Jeesi nyagihuu na 'biye 'be. U na ahing a'wo jongjong a ku a niba. ‘bojung niba ang ba i 'Juuhi na boung. U peenhibu 'jie na iye 'chengkeng.

11A 'beu ngang, Daana na la tieye u nu a 'yiilung nga a na leu die u niba ang chehi. U na leu diebang 'yining Asiiriya aning lijipiti, a dieba 'yining Paatiros aning Kuus. U na diebang 'yining 'Elam aning Sainar, a dieba 'yining 'Heemat aning teenhi kuong ang ngmaa 'gili.

© 2009 Bibles International.

12U na baye jongjong 'ku a paalihi, a laanhi Iisiriel niba ni bang kari ni. U na laanhiye
'Juuda niba ming ang yaari lang taa. U na laanhibang 'yi 'teng-gbani 'lomboe anaahi
ning.

13'Iifiriam 'nyuuri ni ming na baahing, ka ba ngmaa 'Juuda domihi ni 'ihi bahi. 'Iifiriam
kung ira 'Juuda 'nyuuri. 'Juuda ming kung dogihi lifiriam.

14Che ba na laanhi 'sigiye Filiisitiya 'jiihi ang 'chulihi ingang, a gara ngmingtongkpieri
seng. Ba na langye taa a jau faahi sa'muni 'deme buunhu. Ba na ngmiye lidom aning
'Moo-ab. Aamong niba na 'tuye ba nuori.

15Ba Tari Baahaa Daana na nyuuhiye 'Iijipiti mangkpong gberi ni kpeleng kpeleng. U
na diye u sesekpiengaa a 'vigi u 'nu 'gaali 'Yufireetis Mani. U na ngmiung ka u leu
konbobilii ayo'poin, ka niba tung nagitie 'cheng 'jikuongeeng a long.

16Sokpong na 'biye 'be a ku u niba ang chehi. Banang kpeling a 'yi Asiiriya puong ni.
A na i kubong a'wo bila ni ang daang i Iisiriel daari ni ung 'yi 'Iijipiti paaluung ni.

Isaiah 12

1A daari nga i na yeling: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n na 'pugiing. Anaa jaa ka i 'suuri
da 'ihiye n ingang, i 'suuri leu maayeng, ing mugilima.

2Nye, Naangmini la n 'chihilung. N na deluung. N kung jo dabieng, 'bojung Je'hoova
Ba Tari Baahaa Daana la n kpiengu aning n 'yienii. Unang leu n 'chihiltmg ming.

3Bila 'jung ye na duoye kuong aning nyengka a 'yi 'chihilung kolinhi ning.

4A daari ye na yeling: Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana. Ye buona u 'yuori. Ye toonhi
u yeli-irihi a nibihi puong. Ye yeli ka u 'yuori 'doyeng.

5Ye 'yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u iye yela ang paali gaga jaa. Ye veng
ka 'teng-gbani jaa bang bila.

6'Cheehi a tahing, 'oo Zaiyong kpiera, 'bojung Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni iye
kpong ye 'puong.

Isaiah 13

1Yelitiinhuu ang waana Baabilong ingang ka 'Eemoz 'bi-dau Ai'zeeya nye la nga.

2'Duohi a jongjong a tangkpong'duoruu 'jung. Tahing a yeliba. 'Bigihi ning i 'nu 'kubo
ka ba kpe a ningtiinha 'di-nobera ni.

3N 'kuye n niba ni ang weli'bing ni nuori. N buongye n taanhuu jaujauriba ka ba tung
n 'suuri tuma. Banani ang mang nyengina n Vuolibung ni la bila.

4Jemaa jemaa goma 'biye a tangberang a'wo ningjemaa goma. Goma ang i kpong 'biye
a naaluhi 'puong a'wo paalihi ang laanhi lang taa. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa
Daana laanhiye u 'sojehi a na jau taanhuu.

© 2009 Bibles International.

5Ba 'yiye paalitoori wa. Ba 'yiye sagbani baahaa. Ba Tari Baahaa Daana aning u 'suuri tungtungbuunhu la. Ba wayeng ka ba saang a paaluu jaa.

6'Cheehe, bojung Ba Tari Baahaa Daana 'beu ni pieliyeng. U na wang a'wo saangbu a 'yi Kpiengu Jaa Daana seng.

7Bila 'jung 'nuuhi jaang na juoli, ka dau jaa pelinga teura.

8Dabieng na kpebang. Ingbaahi aning nimiha na kpebang. Ba na ngmienang a'wo poga dogiri'puo ang biera. Nomaa na iriye kanga jaa u to yela. Ba 'ningbie na 'uring a'wo 'buung.

9Nye, Ba Tari Baahaa Daana beu ni waanang. U iye 'pu-too beu, a tari 'su-kpiengaa aning 'su-tuluu jaa, a na i ka a paaluu i kpali. U na nyuongye u yelibe-iriba 'ihi u ingang.

10'Bojung sagbani ngmari'bie aning ngmari'bie ang mang lang taa kung chaang. Ngminaa na suong sanga ni ung 'puhi. 'Chiu ming kung chaang.

11N na dogihiye donee u beu ni 'jung, a dogihi ningbee ba yelibalorihi 'jung. N na ing ka nie ang jigiha tangkama baahi. N na 'sigihiye 'pu-too daana 'wuli-n-minga.

12N na ing ka ninsaalaa kong a gaa sannii ang suma yaga, a i ka ninsaaliba kong a gaa 'Oo-fer salingdau.

13Bila 'jung n na veming ka sagbama jigihi, ka 'teng-gbani tagi 'yi u bijieng. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa 'puong ung na i bila u 'su-tuluu beu ning.

14U na 'woniye molihuu bang kara, a 'woning pihi ang ba tari chiina ang na diu pegili. Dau jaa na leu gaaye u minga niba seng, ka nie jaa jo gaa u minga paaluu.

15Nie jaa bang nye, ba na 'chugutmg 'yoli. Nie jaa bang nyogi na 'leng a 'tuuro ta'kobing.

16Ba na ngmaahiye ba biihi ming 'puro 'puro ba 'ningbiring. Ba na 'ohiye ba 'deri buunhu, a fin jeng ning ba pogiba.

17N na dangye 'Miid niba ka ba 'ihi ba ingang. Ba kung kahing wari. Sannii ming, ba kung nyennuu.

18Ba tama ming na teuye bi-pola 'purihi. Ba kung jo nimboo biihi ang nang bi 'puuhing ingang. Ba 'ningbiri kung jo bibile nimboo.

19Baabilong la paalihi bungvielaa, a i Kali'diiya niba vielung jigihibu. U na wa 'woniye sanga ni Naangmini ang daang loo Soodom aning Gomoora ni.

20Ba daang kung la kpe u ingang jaa. Ba daang kung la 'jing 'beng a 'yi jemani a gara u to. Yuoraa jaa ming kung kpaahi u tent 'beng. Pichiiniba ming kung i ka ba piihi jeng 'beng.

© 2009 Bibles International.

21'Biihee jie mo'duunhing na jena 'beng. 'Viuring na pa ba 'deri. 'Kolimasogilihing na kpiera 'be, ka moo buuhi yo egiha 'beng.

22Namihi na konoye ba 'de-kpienhi 'puuhing, ka 'gbongboe 'kono ba 'de-berivieni 'puuhing. U wagiri tayeng. U 'beri kung la gaa toori.

Isaiah 14

1Ba Tari Baahaa Daana na iye Jeekob hina. U nang na 'lugiye Iisiriel, a iba ka ba 'jing ba miihi paaluung. Saamba na wa paahiye ba ingang, a kori mari Jeekob 'deu ni.

2'Berg la ka niba na diba a tariba waaning ba jie. Iisiriel 'deu ni na taribang ka ba leu tungtungdaba aning tungtungpogiba Ba Tari Baahaa Daanapaaluung. Ba na ngminyogiyebanani ang daang ngmiba nyogihi ni. Ba na tariye naangkpiengu banani ang da dogihiba ni ingang.

3Daari kanga Ba Tari Baahaa Daana na 'kuing peenhibu a 'yi i nimiha 'puong. U na 'kuing peenhibu a 'yi i dabieng aning i 'yemilung too ni bang da veng ing tuna ni 'puong.

4A daari i na diye 'lugu nga Baabilong naa ingang. I na yeling: Nye bila nie ni ang da dogiha ni yela ang baahi. Nye bila ni a dogihibu jie ang baahi.

5Ba Tari Boohoo Daana kauye ningbee dangkpali. U kauye paalikaariba naalung dangkpalibile.

6Banang da mang ngmira a niba 'su-kpiengaa 'puong a ba vena ni. Banang da mang di 'suuri kaara a paalihi ni. Bana bang dogiha, che nie jaa ba legira.

7'Teng-gbani jaa Nye peenhibu 'puong a i siriti. Ba cheye 'yieme a 'yiene.

8Siringminga, a saipires daari nyenginaye i ingang, ka Leebanong 'siid-er daari ming nyengina. A nyenginang a yera: A 'piili wagiri ni bang ngmaagii loo, dangmaara jaa ba la 'do wa ti ingang.

9Jehinama ang bi luong inga 'yuorong yaga i yela. U inga 'yuorong aning ung na 'tuohii i waa ingang. U dangye kpiinhi imii, 'teng-gbani ningbera ni jaa la bila. U iyeng ka a paalihi jaa na'mine 'ihi ba na'kogihing.

10Ba jaa na yeli kuing: I ming ba la tari kpiengu a'wo tinuu? I ming leu 'wonting bi?

11I girima vielung ni 'sigi wa kpeye kuung bogu, aning i 'yieme bungngmirihi ni 'yieme. Juohi 'dandulo yaariye i luong, ka 'dandulo pagii.

12Nye bila ni ing 'yi arijena 'le, 'oo Luusifer, ngmaribiri aning ji-nyaari bi-dau. Nye bila ni bang ngmaagii loo 'tengeng, ina nga ang da baliba a paalihi.

13‘bojung i yeliye i 'sikiring: N na 'do ti kpeye arijena. N na 'duohiye n na'kogo ti pan Naangmini ngmaribie. N ming na 'jingye a langbu tangkpong fling. 'Beng bi sa'mung-goo baahaa 'lomboeng ni.

14N na 'do ti pariye savaala 'jiduorihi. N na 'woniye Saa'ju-baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

15Che ba na 'sigihiing kpening jehinama, a 'sigining a bogu jijulinhi 'mung-baahaa.

16Banani ang nyii ni na 'liinhiing bereng. Ba na jeriye i yela a yeli: A dau ngang da veng ka 'teng-gbani 'miine ni? Unang da jigihe paalihi ni?

17Unang da mang veng ka chime leu mopiri a nyuong u 'yi-bera ni? Unang da ba 'yuoro u pagiriba 'deu ni?

18A paalihi na'mine jaa, ba jaang 'gbihe girima 'puong. Kanga jaa 'Nye u minga jeng'jieng.

19Che ba 'ihiing i kau'biring bahi a'wo da'nu bang di loo. I 'woniye banani bang ku ni bungyeruu, a 'woning banani bang 'chugihi ning ta'kobi, a 'woning banani ang 'sigire gara a bogu 'lmbo ingang, a 'woning kpiima bang neu neu 'tengeng.

20I kung paahi ba 'puong ba 'ungbu ingang, 'bojung i saangye i paaluu, a ku i niba. Ba daang kung buong tungbetuniba baluu 'yuori jaa.

21I u biihi korigibu 'siri ba ba'mine yelibalorihi 'jung. I bila ka ba to ira wa 'ihi a die a paaluu 'so, a paali a chime ning 'yi-bera.

22'Bojung n na 'ihiye ba ingang, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ngmaaye a 'yuori aning banani ang chehi ni 'ihi Baabilong 'puong, a ngmaa a buurii aning a yaanhi 'ihi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

23N na ing ming ka u leu sienii 'suobu, a leu 'jivaruu. N na diye nyuongbu saahi piihuu. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

24Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana poyeng a yeli: Pielaang, bila ni mang tiehi, bilang na i. Bila ni mang 'le ka n i, bilang na ahi.

25N na ngmurihiye a Asiiriya nie n paaluung. N na tirimutmg 'tengeng n tangbera 'juring. 'Beng la ka u 'yoge na 'yi ba ingang, ka u 'tuo-tiinhuu 'yi ba bagi'bieng.

26Yeli ni ang bing 'ku 'teng-gbani jaa la bila. 'Nu ni ang jagi 'gaali paalihi jaa ni la bila.

27'Bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang 'le bila iibu. Ning'buong na tuong saamaa? U 'nu jagiyeng. Ningbuong na tuong leuhuu 'puori?

28Yelitiinhuu ang wa 'yuoni ni Naa 'Eehaz ang 'kpi ni la nga.

29Ye ta wa nyengina, yena Filiisitiya niba jaa. Ye ta nyengina dau ni ang ngmiye ni kaubu yela, 'bojung a waahuu nyagang ka dung'kuuree na 'yi. U ming buurii na iye waahuu ang tari jelung a egira.

30Ningbaala bi-fora na 'diye 'diibu, ka nie ang hiena jeng laangfie. Che n na kuye i nyaga ning kongkpong. U na kuye banani ang chehi ye 'puong.

31'Cheehi, 'oo 'di-nokpong. 'Kong, 'oo 'yi-kpong. Ina Filiisitiya niba jaa muuriyeng, 'bojung nyuohi na 'yiye sa'mung-goo seng. Nie jaa ming kung 'yi u wagiri binnihing.

© 2009 Bibles International.

32Wala ka nie na dieyeli 'ku a paaluu niba ni bang tung ni? Ba Tari Boohoo Daana maaliye Zaiyong. U niba 'puo ningbaaliba na nyiye 'lilijie u 'puong.

Isaiah 15

1Yelitiinhuu ang wa 'Moo-ab ingang la nga. 'Yienguu kangang bang i ka Aar ang 'bi 'Moo-ab 'puong jeng kpali a ngmahuu. A 'yieng-balaang bang i ka Kiir ang 'bi 'Moo-ab 'puong jeng kpali a ngmahuu.

2U 'do gaaye a ngmini 'deu aning Daibong. U gaaye a 'jiduorihi ka u ti 'kong. 'Moo-ab na 'cheehiye 'yi-bera bang buona 'Niibo aning Meedeba yela. Ba 'juri jaa gbaariyeng, ka ba tiema jaa pung.

3Ba na diye buorihi tama 'pili ba miihi ba sobera 'juring. Ba kanga jaa na 'cheeheng a 'kono yaga ba 'deri piihing aning ba 'ji-gbanggbalihing.

4Heesibong aning 'Ili-aale na 'cheehing. Haali ba kokori na gaaye toori ti ta 'Jeehaz. Bila 'jung 'Moo-ab 'sojehi ang girihi ba taanhuu buunhu na 'cheehing ka a 'yi. U 'nyivori na Nye dangbu 'puong.

5N 'sikiri na 'cheehing 'Moo-ab yela. U niba ang farihi jo na gaaye 'Zoo-er a ti ta taalung Eegilat. 'Bojung ba na 'tuye 'Luuhit Dojie ni, a 'duoro gara che kono. Ba na 'kongye nyuongbu 'kuori 'Hooroneeyim son ning.

6Niimirim kuonhi ni na nyuuhing, 'bojung a momaaha juoliyeng, ka mopora 'ko. Bungmaahuu jaa 'chibe.

7Bila 'jung ba bungtarihi jemaa ni bang nye, aning bung ni bang laanhi 'bing, ba na tuogaang gaaning 'Wiilo Daari Konbo'bile ni.

8‘bojung a 'kuori 'gili taye Moo-ab togihi jaa. U 'cheehibu taye Eegileyim, ka u 'cheehibu ta 'Bii-er 'Ehm ming.

9'Bojung jiing na paye Daimong kuonhi ni. Che n na maaling waaniye yela Daimong ingang. N na waaniye 'gbegime banani ang farihi jora 'yire 'Moo-ab 'puong ni ingang, aning banani ang chehi a paaluung ni ingang.

Isaiah 16

1Ye di a lam'poo pipola ti 'ku a paaluu kaara. Unang kaara 'Siila ti ta a mopiri, a ti ta Jeekob tangkpong ni.

2‘bojung u na 'woniye 'nobili-yennuu bang kari u 'togung. Bila ka 'Moo-ab bi-pogiba na 'wo Aarinong Konboo 'jiihi ni bang mang 'tu long ning.

3Iti kawani. 'Di saree. Veng ka i kalinchiu 'woning 'yienguu ngmintong'tori sanga. Sogili banani bang kari bahi ni. Ta wa kuoha nie ang fora.

4'Oo 'Moo-ab, veng ka n niba ni bang kari bahi ni kpiera i seng. Leu sogili'jie 'kubo a 'yi nie ni ang saana saangbu ni seng, ‘bojung nie ni ang faara ni yela baahiyeng. Saangbu baahiyeng. Ba nyuongye banani ang dogiha ni bang 'yi a paaluung.

© 2009 Bibles International.

5Nungbu ang ba baaha 'puong ka a na'kogo na bing. Nie na 'jingye u ingang yeliminga
'puong 'Deevid tenti'deu fling. U na 'diriye saree, a buora dambu ang 'tori, a 'lonno
ning sun'tuubu yelitarihi.

6Ti 'wongye 'Moo-ab jigihibu ni yela. U jigihang sung. Ti 'wongye u tangkama, u
jigihibu aning u 'su-kpiengaa yela, a 'wong u 'wuli-n-minga ang i kpali yela.

7Bila 'jung Moo-ab na 'cheehiye Moo-ab yela. Nie jaang na 'cheehi. Kiir Haaraset
'girep 'gbunihi yela ye na iye laa'dimii. Ba na tariye 'pu-saang pielaang.

8‘bojung Heesibong yori ni saanang, ka Siibima 'girep ngmielii ming saana. A paalihi
daam'mine daahiye u 'girep ngmiela ang soma yaga loo 'tengeng. Anang da ti ta 'Jee-
zer a yo ti kpe mopiri ni. U 'nuuhi tieyeng, haali a ti to mangkpong.

9Bila 'jung n na diye 'Jee-zer 'kuori ni a 'cheehi Siibima 'girep ngmielii ni yela. 'Oo
Heesibong aning 'Ili-aale, n na muliyeng ning n ningtong, ‘bojung 'cheehibu 'leye ye
seun sanga bungngmama aning ye bungchierihi ingang.

10Ba diye ingmaari aning nyengka 'yi a yoo ang tan bungjemaa 'puong. 'Yieme kung
la 'bi a 'girep yoring. Tahingbu ming kung bibe. Nie jaa ming ba la neura waing a
neu'jiihing. N vengyeng ka ba tahingbu ni baahi.

11Bila 'jung n 'sikiri konong a'wo Iconi 'Moo-ab yela, ka n 'puo 'kono Kiir Haaras
yela.

12Sanga ni bang na wa nye ka 'Moo-ab baliye u jiduorihing, u na waye u
Ngming'puohi 'deu ka u 'puohi. Che a kung tari 'ningbiri 'kuu.

13Yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli a'wo 'Moo-ab yela a 'yi ana wagiri ning la
bila.

14Che pampana Ba Tari Baahaa Daana yeliye yela a yeli: 'Yuomo ata 'puong, a'wo
dau bang di libie ha ang mang jeri u 'yuomo bila, ba na diye 'Moo-ab foo aning u
ningjemaa jemaa ni jaa. Banani ang chehi na iye fling a kung tari fangs.

Isaiah 17

1Yelitiinhuu ang wa Damaasikus ingang la nga. Nye, Damaasikus kung la i 'yi-kpong.
U na leuye daboo a 'duo.

2Ba joyeng che bahi Aar'o-yer 'yi-bera. A na leuye 'duunhi 'suobu ka a mang jeng. Nie
jaa kung i ka dabieng kpea.

3'Yi-kpong bang me daangguoni 'gili na boriye 'Iifiriam 'puong, ka Damaasikus ming
naalung bori. Aaram niba ang chehi na 'woniye Isi'reeli niba girima. Bungnaangjemaa
Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4A 'beu ngang Jeekob girima ni na 'siging, ka u nuobu leu kogibu.

5Bila na 'woniye bungchiera ang chiera bung'bie, a di u kpangkpani laanhi a
bung'bijuri. Bila na 'woniye nie ang laanha bungbijuri Reefeyim Lohimbong.

© 2009 Bibles International.

6Che 'girep ngmama 'mine bang na 'yiinhi na kpelingye u ingang. A'wo bang mang 'miing ooliv dau bila ni, ooliv ngmama a'yi bii ata na biye nyimbaangaang. Ka anaahi bii a'nu bi da'nuuhi ni ang ngmang yaga ingang. Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana Naangmini ning yeli bila.

7A beu ngang nie na mang kaaraye u Maana. U 'ningbie na leuhi 'toriye Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni.

8U kung kaara sarika 'ihijiihi ang i u 'nuuhi bungmaanihi. U kung kahina buunhu nga u 'nubie ang maali. U kung kahina a 'Asiira daari baga bii a iinsens sarika 'ihijiihi.

9A 'beu ngang u 'yi-bera ang i kpienhi na 'woniye 'jiihi bang jo che bahi kongkori 'puong aning a moong. Ana bang jo che bahi Isi'reeli niba 'jung ni. A paaluu na jengye kpali.

10I 'yiinhiye i 'chihilung Naangmini ni yela. I ba cheliha i 'lilijie 'Pie ni 'jieng. Bila 'jung i na seliye bung'bunihi ang viela, a seli 'girep ngmiela ang 'yi 'teng-jaani imaa.

11Ngminaa i na mang ing ka i bung'bunuu ni baara. 'Beeguu ming i na mang ing ka i bung'biri ni bohi. Che a chiebu na iye kpali. Nimiha aning 'pu-saang kpong daari na la.

12Nimiha la a 'ku ningjemaa ang Lang jemaa. Banang gona a'wo mangbera huuribu ni. Nimiha la a 'ku paalihi ang taara gara. Banang taara gara a'wo kuonhi ang i bera dangbu.

13A paalihi na taara garang a'wo kuonhi jemaa. Che Naangmini na 'miing ingbang ka ba jo gaa toori jaa. Ba na karibang a'wo tangbera juri bungpegiri seseu ang daara garaning. Ba na 'woniye bung ang 'binne sa'kulingkuulee 'ningbi-tooring.

14Nye, ji-maarii, tuora la. 'Beeguu kung ta, che ba kung la 'bibe. Banani ang di kpiengu 'oho ti buunhu ni tuori la bila. Banani ang faariti ni 'dijie la bila.

Isaiah 18

1Nimiha la a 'ku paaluu nga 'puong bungegirihi kpangkpama ang vaara 'pinne. 'Beng long Kuus konboori ni.

2Unang mang tung u gbebogi-ahiba bang 'tu mangkpong gaa ni. Bang kpe mani'gboe bang di ogiraa maali. Ung yeli 'kubo: Ye gaa, yena tungtuniba ang i nyagihuu. Ye gaa paaluu niba ang i yogiri ka ba inggbama i salang salang seng. Ye gaa niba bang jora 'ji-tobang aning 'ji-jemaang seng. U iye paaluu ang tari kpiengu a dogiha niba. U 'teng-gbani ka konboori 'po 'po ni.

3Yena dunee niba jaa aning 'teng-gbani kpieriba, sanga ni jongjong ang na 'duohi a tangberang ni, ye na nyiung. Ka biengkoning wa ngmi, ye na 'womaang.

4'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. N na iye siriti n kpe'jieng che kaara a'wo tuluu ang 'ihe 'duoro ngminaa 'yuobu sanga, a'wo gbangkola savaalii buunhu chiebu tuluu sanga.

© 2009 Bibles International.

5'Bojung seni che ka ba che buunhu, sanga ni a 'puuri ang mang wa 'yuo ka a 'girep ngmanii muora a puuri ingang ni, u na diye 'suuhi che a da'nubilii, a ngmaahi a da'nuuhi jaa loo 'tengeng.

6Ba na bahaang lang taa 'ku a tangkpong 'nobilii ang nyogira buunhu aning 'teng-gbani 'duunhi. 'Nobilii ang nyogira buunhu na 'diang seun sanga, ka 'teng-gbani 'duunhi jaa 'dia oori sanga.

7A wagiring ba na tihiye 'kuubuhi ka a wa bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng. U na 'yiye niba ang i yogiri ka ba inggbama i salang salang seng. U na 'yiye niba bang jora 'ji-tobang aning 'ji-jemaang seng. U na 'yiye niba ang tari kpiengu a dogiha niba seng. Ba 'teng-gbani ka konboori 'po 'po ni. A na waye bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'yuori 'jie, Zaiyong Tangkpong ni.

Isaiah 19

1Yelitiinhuu ang wa lijipiti ingang la nga. Nye, Ba Tari Baahaa Daana jongye savaalii ang i nyagihuu. U na wa kpeye 'Iijipiti. 'Iijipiti baga ni na 'miineng u 'ningbi-tooring. 'Iijipiti niba pelinhi na teurang.

2N na toye Iijipiti niba ing ba taa lijipiti niba. Kanga jaa na mang jauniye u babie, ka kanga jaa jauning u kpieringto. 'Yi-kpong na jauniye 'yi-kpong, ka naalung jauning naalung.

3'Iijipiti 'giile na 'kping a 'puong. N na saangye ba kawani. Ba na ti piehiye yela ba baga aning ba kpiinhi seng, ba kongtongbuolaa aning bagibugiriba seng.

4N na diye Iijipiti niba ing ningkpong ang tari 'pu-too 'nuuhing. Naa ang i 'miihuung na i ba naa. Daana, bungnaangjemaa Ba Tari Boohoo Daana ning yeli.

5Mangkpong kuonhi na baahing. Konboori na nyuuhing a Ico.

6A konboori na leu 'nyuurong. 'Iijipiti konbo'bilii ming na nyuuhing a 'ko. A kuong nuori moo aning mina na juoling.

7A bung'bunihi ni ang pieli a konboo ni, a pieli a konboo nuori aning bung jaa bang buri a konboo sieng na juoling. Seseu na daagaang gaaning. A kung la 'bibe.

8Jingnyogihiba ming na iye laa'dimii. Banani ming ang di 'dugulong 'piing loora a konboong na 'koming. Tuora na kpeye banani ang yeri ba laanhi a kuonhi 'juring.

9Aning ming, banani ang tuna ning filaks ang i baaluu, aning banani ang 'wooro tama ang i baaluu na 'diye 'vii.

10Ba na ngmahiye u 'mung-baarihi. Banani jaa ang diera sanyeu 'suhu na iye chingchang.

11Pielaang, 'Zoowang 'yi-dieriba iye jolihi. Fee'ro kawan-iriba ang tan yeng leu tihiye kawanbee. Wala yeng na yeli lcu Fee'ro: N iye yengbanginiba bi-dau, a i sang'kongkoruu na'mine 'bi-dau?

© 2009 Bibles International.

12'Yening bang 'be? 'Yening ka i yengbanginiba ni 'be? Veng ka ba yeli lcui pampana. Veng ka ba bang bila ni bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang jeri bing ka u i lijipiti.

13'Zoowang 'yi-dieriba leuye jolihi. Ba belingye Noof 'yi-dieriba. Banani ang i u buura 'demuni lcuurii vengyeng ka lijipiti bori.

14Ba Tari Baahaa Daana diye sie ang i 'tunnii jeri ba 'puong. Bang veng ka 'lijipiti bori yela jaa ung ira 'puong, a'wo dang'bugiro ang yo jeriha u 'tiiri ingang.

15Tuni jaa 'chi lijipiti 'puong ka ju bii juuri bii abe da'nu bii ogiraa na tung.

16A daari nga lijipiti niba na 'woniye pogiba. Dabieng na kpebang ka ba 'miine bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'nuvigiruu ung na 'vigi u ingang yela.

17'Juuda paaluu na iye dabieng yaga a ku 'lijipiti. Dabieng na mang kpeye nie jaa ang buong u 'yuori. Yeli ni bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang jeri bing ka u na iung ni 'jung ka bila na i.

18A daari nga 'yi-bera a'nu ang 'bi lijipiti paaluung na yeliye 'Keenan kokori a mang po bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. Ba na buongye kanga ka Nyuongbu 'Yi-kpong.

19A daari nga Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie na biye lijipiti paaluu gaalinggang. Ba na maaliye baaraa ming a daari a lcu Ba Tari Baahaa Daana u toribogung.

20U na iye bigihee aning 'sieree 'ku bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'lijipiti paaluung, bojung ba na 'kong kuye Ba Tari Baahaa Daana banani ang dogihiba ni 'jung. U na tungye Diera ba seng, nie ang tari kpiengu. Unang na dieba.

21'Beng la bang na bang Ba Tari Baahaa Daana lijipiti 'puong, ka lijipiti niba bang Ba Tari Boohoo Daana a daari. Ba na tihiye sarikihi aning bunebie sarikihi. Mm, ba na 'diye nosani 'ku Ba Tari Baahaa Daana a paaluu.

22Ba Tari Baahaa Daana na dogihiye lijipiti. U na dogihibang che tiuba. Ba na leu waye Ba Tari Baahaa Daana seng, ka u die ba suhibu a tiuba.

23A daari nga sokpong na 'yiye lijipiti a gara Asiiriya. Asiiriya nie na mang waye lijipiti, ka lijipiti nie ming gaa Asiiriya. 'lijipiti aning Asiiriya niba na lang 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana.

24A daari nga Iisiriel na la taalung a paahi 'Iijipiti aning Asiiriya ingang. Ba na iye pegiri a paaluung.

25Bana ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na pegi a yeli: Pegiri 'bi n niba 'lijipiti ingang, aning Asiiriya ang i n 'nu tuma, aning Iisiriel n cheng ingang.

Isaiah 20

1Asiiriya naa Saarigong daang tungye u 'sojehi jaa ningkpong ung wa Aasidod. 'Yuoni ni ung daang wa Aasidod, ung jauning Aasidod a tuomuu.

© 2009 Bibles International.

2A wagiri ning u 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli yela 'ku 'Eemoz 'bi-dau Ai'zeeya a yeli: Gaa a ti yaahi a buorihi tama i ingang, a 'fogihi i nagitie i gbeeng. Ung daang i bila, a yaahi che 'chene gbekpala.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli: N tungtuna Ai'zeeya yaahiyeng che 'cheng gbekpala 'yuomo ata, ka bila i 'sieree aning sielii 'Iijipiti aning Kuus ingang.

4Bila ka Asiiriya naa na nyogihi 'lijipiti niba ka ba i u pogiriba aning Kuus niba ka ba i niba ung ngminyogihi. U na nyogihiye 'bibilii aning ningbera jaa. Ba na yaahing a 'chene gbekpala, aning 'mtmg-kpala, ka bila i 'vii 'ku lijipiti.

5'Beng la ka dabieng aning 'vii na iriba Kuus ba tamaa ni yela, aning 'Iijipiti ang i ba girima yela.

6A mani nuori kpieriba na yeling a daari: Nye bila ni ang pagi banani ting deli ni. Ba seng ting jo gaa ka ba sungti a dieti 'yi Asiiriya naa seng ni. Wala panaa ting na i jo?

Isaiah 21

1Yelitiinhuu ang wa a Mopiri ang pieli mangkpong ingang la nga. A'wo sa'mungduri sa'kulingkuulihi ang daara gara bila ni, bila ka a doma 'yi biihee 'jie, a 'yi paaluu ang tan dabieng yaga.

2Ba 'wulimong nyiibu ang i kpiengaa. A minaa'figi nang 'figiheng, ka nie ang faara 'oho buunhu nang faara 'oho 'Iilam 'deme buunhu. 'Do gaa 'Miidiya. 'Pigiba. N vengyeng ka u pengbu ni jaa baahi.

3Bila 'jung ka n sie jaa biera. Ingbaahi nyogimang a'wo poga dogiri'puo baahi. Ngmiehibu da kpemang sanga ni mang 'womaa. N inga da chuoriyeng sanga ni mang nye bila.

4N pelinga da teurang, ka dabieng veng mang 'miine A 'ji-nyogi'ningbiri ni mang da buora ka u wa ni, ung leuhuu ung i dabieng 'kumo.

5Ba mang 'bingye 'teebul. Ba mang maaliye a 'jingjiihi. Ba 'direng a 'nyuuro. Yena 'yi-dieriba, ye 'ihi. Ye buo kpaang so a 'kuri-btmglegirihi.

6'Bojung ngaang ka Daana yeli kumo: Gaa ti 'bing nie ka u kaara. Veng ka u yeli yela ung nyira.

7Ung daang nye cheeriet ang tari yohi a'yi, a nye buunhi ming cheeriet aning nyogimahi cheeriet. Ung daang i 'siri a chelihi 'ningbi-jieng.

8'Beng la ung daang 'cheehi a'wo 'gbegini a yeli: N daana. N ahiye a 'pigihibu 'deduoruu 'jung wagiri la wagiri ngminaa. N mang 'jingye n chelihibu 'jieng 'yienguu jaa.

9Nye, dabang 'bi cheeriet 'puong waana, aning yohijonniba ba'yi. Ung die a yeli: Baabilong leyeng. U 'leyeng. U ngmahiye u ngmima bagipehinihi jaa loo.

© 2009 Bibles International.

10'Oo n niba bang ngmi jiengaang. Yeli ni mang 'wong a 'yi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini seng mang yeli kuye ni.

11Yelitiinhuu ang wa 'Duuma ingang la nga. Nie buongmang a 'yi 'Sii-ir 'puong: 'Ji-kaara, wala ka jie suo sing? 'Ji-kaara, wala ka 'jie suo sing?

12Ka a ji-kaara yeli: 'Beeguu waanang, ka 'yienguu ming waana. Ka inang na jugihi, jugihi. Leu, leu wa.

13Yelitiinhuu ang wa 'Areebiya paaluu ingang la nga. Yena 'Diidang niba so'chenibe ang i jemaa, 'Areebiya paaluu kongkori ni 'puong yeng na kpiera.

14'Tiima paaluu kpieriba, ye waaning kuong wa 'ku nie kong'nyuuri ang kpe. Ba daang diye ba siimaa 'tuohi nie ang jora,

15‘bojung ba daang jorang 'yire ta'kobihi ingang, a jora 'yire ta'kobihi bang vuohi ingang. Ba daang jorang a 'yire tama bang 'duohi ingang, a jora 'yire taanhuu jauri ngmiehibu ingang.

16'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. Ngaang 'yuoni 'gbuli, a'wo dau bang di 'libie ha ang mang jeri u 'yuomo bila ni, 'Kii-der girima jaa na 'leng.

17A tanteuriba ni ang chehi, 'Kii-der niba taanhuu jaujauriba ni, ba na iye fling, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ning yeli.

Isaiah 22

1Yelitiinhuu ang wa Nyiibu Lohimbo ingang la nga. 'Bong dannii pampana yeng jaa 'do ti bi piihi 'juring?

2'Bong dannii, Ma 'yi-kpong ang pa ning goma, Ma nga ang tan ningjemaa a i nyengka 'yi-kpong? Ta'kobi naani bang di ku i daba ni? Taanhuu 'puong ming naani bang kpi?

3I paalikaariba jaa lang joyeng. A tanteuriba nyogihibang. Ba lang nyogiye banani jaa bang nye i 'puong. Ba jo 'yiye 'ji-tobang.

4Bila 'jung mang yeli: Leuhi i 'ningbie 'yi n seng, n na Icoming 'haali. Ta moora ka i mugilima n niba 'bi-poga saangbu ni yela.

5‘bojung tuora 'beu la, a i neubing 'tengeng aning chinchang beu a 'yi bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana seng Nyiibu Lohimbo ning. Daangguoma ngmahibu 'beu la, aning 'beu bang 'kono 'kuro tangkpong.

6'Iilam daang diye a logu, a lang ning daba ang bi cherietihi 'puong aning yohijonniba. Ka Kiir daang 'yuo u 'kuri-Mmglegiraa.

7Cherietihi daang na paye i lohimbo suunhi jaa 'puo. A yohijonniba daang na ahiye taanhuu ahibu a 'di-nokpoming.

8U daang 'ihiye bung ni ang 'gu 'Juuda ni bahi. A daari i daang leu kaaraye a Kongkori Deu taanhuu buunhu.

© 2009 Bibles International.

9Ye daang nyiyeng ming ka 'jiihi ang ngmahi 'Deevid 'yi-kpong daangguoma ning iye jemaa. Yeng daang laanhi a 'muni seng kongngmani ni kuonhi lang taa.

10Ye daang soriye Jeruuselem 'deri, aning 'deri ni yeng ngmahi ka ye nye i ka a daangguoni i kpiengaa ni.

11Ye daang maaliye kuong tank ming a daangguoma a'yi kpachagang a Kongngmang 'koree ni kuonhi yela. Che ye daang ba deli u maana. Ye daang ba kahina unani ang maaluu sang'konkoruu jaa ni.

12A daari nga bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng ka ye wa 'kong a i laa'dimii. U daang yeliyeng ka ye gbaari ye juri a di buorihi yeri.

13Che yeng daang nyengina ka ye iinhi maa. Yeng daang ku 'nii aning piihi, a oora neni che 'nyuuro waing che yeli: Ye veng ka ti 'di a 'nyu, 'bojung 'beu ti na 'kping.

14'Beng la ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuo a yeli nga kumo mang 'wong: Pielaang, a beu nga kung vengkuye 'haali a gara ye 'kuong. Btmgnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli bila.

15Ngaang ka bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Wa. Gaa a 'de-kaara nga seng. Gaa Seebina ang kaara a 'deu jaa seng a ti yeli:

16'Bo ing tari che? Ning'buo ing tari 'jie ngang a 'tugi 'ungjie che ngang? I 'tugiye i 'ungjie 'jiduoruung. I chiye i katebiri 'pie ingang.

17Gandau 'woi, siringminga, Ba Tari Baahaa Daana na 'tiing kpiengaa. U na vihimiing loo.

18U na vihiming a leu 'dayeni a dii foo a'wo boli ing paaliyelingu 'puong. 'Beng ing na kpi. 'Beng ming ka i cheerietivieni ni na leu i ningkpong 'deu 'vii buunhu.

19A 'Jung n na 'ihiing i ningberii ning. A 'yi i ahi'jie ning mang na tagii loo.

20'Beng la mang na buong n tungtuna 'ilaiyakim, Hilikaiya bi-dau ni a daari.

21N na diye i kparuu ni yeruu, a di i sie btmeleruu 'leu kpiengaa. N na diye i ahi'jie ni 'kuu. U na iye ba a 'ku Jeruuselem kpieriba aning 'Juuda 'deu.

22N na diye Deevid 'deu 'gboribiri ni dogili u bagi'biring. A 'jung u na mang 'yuong, ka nie kung tuong pagi. U na mang paging, ka nie kung tuong 'yuo.

23N na kpaahuung a'wo kpangkpaahaa ing ji-kpiengaang. U na leuye girima na'kogo u ba 'deung.

24Ba na diye u ba 'deu girima ni jaa yagili u ingang. A buurii, a biihi, bungbilii jaa ang na tuong ing buunhu, a 'piili bonsuuhing ti to kondugiring la bila.

25Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A daari nga, kpangkpaahaa ni ang kpaahi ing 'ji-kpiengaang ni, ba na 'ihuung a ngmaaguu ka u le. Ba na ngmaaye 'tuobu ang da ferihuu 'ihi bahi, 'bojung Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Isaiah 23

1Yelitiinhuu ang wa Taiyer ingang la nga. Ye 'cheehe, yena Taarisis mani'gbori-bera, 'bojung ba iyeng tmg jeng kpali ka 'deu jaa ba la 'bibe. 'Jie mani'gbori-bera ang na ahi 'chibe. Ba 'yuogutmg 'wulibo a 'yi Kiitim paaluung.

2Ye i siriti, yena mangkpong nuori kpieriba, aning yena Saidong bungkuohiba. Yena ka banani ang lonna mangkpong i yeng leu bundaamba.

3A kongbera 'jung ka Saihor bungbie daang 'be, ka a Naiyal Mani bunchierihi daang i u tona. Ung daang leu a paalihi daa.

4'Di 'vii, 'oo Saidong, bojung a mangkpong yeliye yela. A mangkpong kpiengu yeliyeng: N dogiri'puo daang ba be jaa. N ba dogira biihi ming. N ba 'guono 'bi-pola bii pogisarihi.

5Sanga ni a 'duoho ang na wa lijipiti ni, ba ming na biye a'wongbu 'puong Taiyer yela 'duoho ni 'jung.

6Long a gaa Taarisis. Ye 'cheehe, yena mangkpong nuori kpieriba.

7Ye nyengka 'yi-kpong ni la nga? U 'piileeng 'yi sang'konkoruu jaa ni? Una ka u gbee 'tuoguu ung ti 'jing toori jaa ni?

8Ning'buong 'le a yeli nga 'leree Taiyer ingang, Ma 'yi-kpong ang mang kuro naalung 'jupini? I bungkuohiba iye paalikaariba, ka i da'diribe i 'teng-gbani ningnanee.

9Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang 'le bila iibu, ka ka u ing jigihibu jaa girima ni 'viing. U na iye bila ka u di nyaaba ing 'teng-gbani ningnanee jaa.

10'Puo 'tu i paaluu a'wo a Naiyal Mani, 'oo Taarisis bi-poga. Bung jaa ba la legirii.

11U tieye u hu 'gaali a mangkpong. U 'jigihiye a naalihi. Ba Tari Baahaa Daana kuye nuori 'Keenang yela ka ba saang u 'ji-nyogikpienhi.

12U yeliyeng: I kung la nyenging, Ma Saidong bi-poga ang ba bang dau ang bi dogee 'puong. 'Ihi, a long gaa Kiitim. 'Beng ming i kung nye peenhibu.

13Nye Kali'diiya niba paaluu. A niba nga daang 'chibe. Asiiriyang maaluu 'ku 'biihee jie mo'duunhi. Ba maaliye u 'pigihibu 'deduorihi. Ba saangye u 'de-bera ang viela. Ba saangye u jaa.

14Ye 'cheehe, yena Taarisis mani 'gbori-bera, 'bojung ye ji-nyogikpiengaa jengye kpali.

15A 'beu ngang ba na 'yiinhiye Taiyer yela 'yuomo lijaata ning 'pie a'wo na'yeni naaltmg 'diibu 'yuomo. 'Yuomo lijaata ning 'pie baahaang, bila ni ang 'bi jentira 'yieniing ni na pagiye Taiyer.

16Di 'koni a yo yuora a 'yi-kpoming, ina jentira yela bang 'yiinhi. 'Yieng 'yieng-noohi. 'Yieng 'yieng-jemaa ka ba nye tiehi i yela.

© 2009 Bibles International.

17'Yuomo lijaata ning 'pie baahaang Ba Tari Baahaa Daana na tiehiye Taiyer yela. U na leu gaaye u jentiriye sanyeu tuma. U na sengye dunee naalihi jaa ang 'bi 'teng-gbaning.

18U tona aning u sanyeu na welThing 'kuye Ba Tari Baahaa Daana. Ba kung 'bimaa bii a laanhaa Bing, 'bojung ba na diye u tona ku banani ang kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni. Ba na mang 'ding a tigi, a yeri bungvieni.

Isaiah 24

1Nye, Ba Tari Baahaa Daana iyeng ka 'teng-gbani i kpali, a veng ung leu ji-kpali. U saangye u 'worihung, a veng ka u kpieriba yaari.

2A na wa ing, yeli ni ang pagi a niba, bilang pagi a Ngming'puohi 'yi-diera. Bila ni ang pagi tungtungdau, bilang pagi u ningkpong. Bila ni ang pagi tungtungpoga, bilang pagi u 'yi-daangpoga. Bila ni ang pagi bungdaara, bilang pagi bungkuoha. Bila ni ang pagi nie ang di peng, bilang pagi a penna. Bila ni ang pagi sandaana, bilang pagi san'dire.

3A paaluu jaa kpeleng kpeleng na iye kpali, ka ba 'ohi u buunhu jaa kpeleng kpeleng, 'boiling Ba Tari Boohoo Daanang yeli a yelihung nga.

4'Teng-gbani iriye laa'dimii a kpina. Dunee ngmienang a kpina. Niba ang jigiha 'teng-gbaning ngmienang.

5'Teng-gbani ming kpieriba deguung, 'bojung ba saangye a 'begiri. Ba leuhiye a yeli'binnuu, a saang 'layiri ni ang ba tari baahaa ni.

6Bila 'jung a duhibeu nyogiye 'teng-gbani, ka banani ang kpiera u ingang ni 'tuo ba begu saangbu lee. Bila 'jung 'teng-gbani kpieriba 'diye 'buung, ka niba fling chehi.

7A waingpaalaa 'koyeng, ka a 'girep ngmielii juoli. Banani jaa iinhi ang 'yuoro ni penang.

8Sinsaga laari baahiyeng. Banani ang nyengina ni goma baahiyeng, ka 'koni nyengka baahi.

9Ba kung la 'nyu waing a 'yieng 'yienii. Dangkpiengaa iye too 'ku banani ang 'nyuuraa.

10Ba ngmahiye 'yiri ni yengyelang ang bi u 'puong. Ba lariye 'deu jaa, ka nie kung tuong kpe.

11Ba lonoye waing yela a soberang. Nyengka jaa leuye 'pu-saang. A paaluu ingmaari baahiyeng.

12'Ji-kpala 'yoming chehi a 'yi-kpong 'puong. Nyuongbu ngmiye a 'di-nokpong.

13Sanga ni ang na 'wo ngaang a paaluung a niba puong, a na 'woniye ooliv dau bang 'miine chiebu wagiring. A na 'woniye 'girepihi bang 'yiinhi a chiebu 'puoring.

14Ba na lagiye ba noe, ba na 'yieming. Ba Tari Baahaa Daana 'chengkeng 'jung ba na 'cheehing a 'yi sa'mungduri seng.

© 2009 Bibles International.

15Bila 'jung ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana girima ngmintong'puhiniing. Ye 'ku Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni 'yuori girima a mangkpong nuori 'teenhing.

16A 'teng-gbani baahaa 'jiihing ti 'wongye 'yieme: Ye di girima 'ku unani ang i sun'tuuro. Che mang yeli: N inga nyuuhang. N inga nyuuhang. Nimiha la a Immo. Minaa'figihi 'figihiyeng. Siringminga, minaa'figihi 'figihiyeng 'haali.

17Dabieng aning bogu aning cheba waye i ingang, 'oo leng-gbani kpiera.

18A na wa ing, nie ang jo 'yi dabieng goma ning na 'leye a bogung. Nie ming ang 'yi a bogu puong 'do, cheba na nyoguung. Sagbama 'tokorihi 'yuohiyeng, ka 'teng-gbani 'muno 'jigihi.

19'Teng-gbani 'puhiyeng. 'Teng-gbani weriyeng. 'Teng-gbani 'jigihiye yaga jaa.

20'Teng-gbani na jerihing a mang 'yi che gaa che a'wo dan'nyubugiro. U na yo beginang a'wo sigu. U 'begu saangbu na iye tiinhuu u ingang. U na leng, a kung la 'ihi.

21A daari Ba Tari Baahaa Daana na dogihiye sagbani bungnaangjemaa ang 'bi saajung. 'Teng-gbaning ming, u na dogihiye 'teng-gbani na'mine.

22Ba na laanhibang lang taa a'wo bang mang laanhi pagiriba lang taa bogu 'puong. Ba na pagibang pagiriba 'cluing. 'Beni jemaa ang na wa pari, ba na dogihibang.

23'Beng la ka 'chiu na i chinchang, ka 'vii kpe ngminaa, 'bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na 'diye naalung Zaiyong Tangkpong ning aning Jeruuselem 'puong. U na 'diye naalung u ningbera 'ningbi-tooring girima 'puong.

Isaiah 25

1'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Ma la n Naangmini. N na 'duohiing, n na 'pugiye i 'yuori, 'bojung i tungye tungsiela. Yela ing jeri bing sanga jaa iye limanihung aning yeliminga.

2I iyeng ka a 'yi-kpong leu 'kubo a 'duo. I iyeng ka a 'yi-kpong bang me daangguoni 'gili leu daboo, ka a saamba 'de-kpongvielaa ni ba la i 'yi-kpong. Ba kung la meu jaa.

3Bila 'jung niba ni ang i kpienhi na 'kuing girima. Paalihi ang tan 'ningbikuonii 'yi-bera na joye i dabieng.

4'bojung i mang iye kpiengu a 'ku ningbaala, a i kpiengu 'ku nie ang hiena u ngmiehibu 'puong. I mang iye lilijie a 'yi saa seseung, a i maahuu a 'yi ngminaang, bojung a 'ningbikuonii 'deme vuunhung 'woniye saa seseu ang 'tuohi daangguoni.

5I na ing ka a saamba goma leu 'sigi a'wo tuluu ang 'bi jikuongeeng. A 'ningbikuonii 'deme 'yienii na 'siging a'wo tuluu ang 'hi savaalii 'kalinchiung.

6Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na maaliye siingsuunhi siingkpong a tangkpong nga 'jung a 'ku nibihi jaa. U na iye waing ang suma yaga siingkpong, aning neni ang tari kpaang. U na iye waing ang suma yaga siingkpong.

© 2009 Bibles International.

7A tangkpong nga 'jung ung na saang pagiraa ni ang pagi nibihi jaa. U na saangye lambarika ni ang yeti pagi paalihi jaa.

8U na voliye 'kuung a gara wagiri jaa. 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na bilihiye ningtong ningbie jaang. U na 'ihiye u niba nyaaba ni 'teng-gbani jaang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9A daari nga ba na yeling: Nye, ti Naangmini la bila. Ti chelihuung, u na iting 'chihi. Ba Tari Baahaa Daana la bila, ti chelihuung. Ti na tariye 'pu-peli a nyengina u 'chihiltmg 'puong.

10'Bojung Ba Tari Baahaa Daana nu na dogiliye a tangkpong nga 'jung. 'Moo-ab na iye btmgneuruu u luong, a'wo bila ni bang mang neu mo'kuonhi tambuga kongdega 'puong.

11Naangmini na yaariye u 'nuuhi ba 'puong a'wo bila ni nie ang mang 'dugiro kuong yaari u 'nuuhi. U na 'sigihiye ba jigihibu a lang ning ba 'nuuhi buunhu bangmaalibu ni jaa.

12U na 'sigihiye i daangguoma ji-kpienhi ni ang 'do ni. U na ing ka a 'sigi ti ta 'tenge, a 'sigi ti ta tani.

Isaiah 26

1A daari ba na 'yiengye a 'yienii nga 'Juuda paaluung: Ti tariye 'yi-kpongkpiengaa. Naangmini na ing ka u daangguoma aning u daangguonebigirihi leu 'chihilung.

2'Yuohi 'di-nobera, ka paalisun'tuuro ni ang tari limaniye ni kpe.

3Nie ni haakila ang mari i ingang, i na ing ka u 'bi maahuu ang paali 'puong, 'bojimg u deliing.

4Ye deli Ba Tari Baahaa Daana a gara wagiri jaa, 'bojung Je'hoova, Ba Tari Baahaa Daana la 'pie ang ba tari baahaa.

5'Bojung u mang 'sigihiye banani ang 'bi saa'jung. U mang ing ka 'yi-kpong ang 'bi saajung 'sigi. U mang 'sigihuung ti ta 'tenge. U mang 'sigihuung ti to tani.

6Gbee na tirimuung 'tengeng. Ningbaaliba aning niba ang 'bi hiengbu 'puong gbee na tirimuung.

7Sun'tuuro so'biri mang 'toring. 'Oo Ma nga ang 'tori yaga, i mang ing ka sun'tuuro sori peli.

8Mm, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, i saree 'diibuhi soeng ting chelihii. Ti 'suhu yelibuoruu la i 'yuori aning i yela tiehibu.

9N 'suhu mang di boi ji-suorii. Mm, n na diye n 'sikiri ang 'bi n ingang a boi 'wieng, 'bojung sanga ni i 'wulibu soe ang na 'bi 'teng-gbaning, dunee kpieriba na daanhiye sun'tuubu.

© 2009 Bibles International.

10Haali ka inang i ningbeu bunye, che u kung daanhi sun'tuubu. Paalitoruung u nang mang tuniye beu. U ba mang nyira Ba Tari Baahaa Daana vielung 'chengkeng ni.

11Ba Tari Baahaa Daana, sanga ni i 'nu ang na jagi saa'jung ni, ba kung nye. Che ba na nyeng, ka 'vii kpeba, i inga ang jagira a niba yela 'jung. Mm, i domihi "buung na nyuongbang.

12Ba Tari Baahaa Daana, i na bingye maahuu kuti, 'bojung inang tung tuma jaa 'kuti.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, i 'puoring daam'mine 'mine 'diye naalung ti 'jung. Che Ma 'gong 'yuori ting na buong.

14Ba 'kpiyeng, ba ba la tari 'nyivori. Ba yela baahiyeng, ba kung la 'ihi. Bila 'jung i dogihibang a saangba, a veng ka ba yela tiehibu jaa baahi.

15I wahiye a paaluu, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. I wahiye a paaluu. I nyiye girima. I yelinhiye a paaluu toribogiri jaa.

16Ba Tari Baahaa Daana, tuora 'puong ba boye i jie. Sanga ni ing 'wulibo 'wuli-kpiengaa ni, bang walihi 'puohii.

17A'wo pogi'puo ang mang yeng dogi a ngmiena a 'cheehe ning ingbaahi ni, bila ting 'wo i 'ningbiring 'oo Ba Tari Baahaa Daana.

18Ti tariye 'puuhi, a ngmiena ning ti iinhi ang biera. Ti dogiyeng, a dogi seseu. Ti ba waaning 'chihilung jaa 'teng-gbani. A dunee kpieriba ming ba 'ugiro.

19I kpiinhi na tariye 'nyivori. Ba na 'ihing a lang ning ba inggbama ang 'kpi. Ye banani ang kpiera taning, ye 'yuo a 'yieng, 'bojung ye mielung 'woniye 'ji-nyaari mielung. 'Teng-gbani ming na 'ihiye u kuunhi bahi.

20N niba, ye wa. Ye kpe ye 'dekie, a pagi ye 'di-noe ing ye miihi. Ye sogili biela a waana wagiri a 'suuri ang na wa pari,

21‘bojung nye, Ba Tari Baahaa Daana 'yiye u kpe jie waana. U waanang ka u dogihi 'teng-gbani kpieriba ba beu 'jung. 'Teng-gbani ming na 'uohiye jiing ni ang kiri u ingang ni 'olo. U kung la pagi u niba bang ku.

Isaiah 27

1A daari Ba Tari Baahaa Daana na diye u ta'kobi ang 'dire yaga, a i nanii a i kpiengaa. U na diung dogihi Levaiyatang, waahuu ni ang jora ni. U na dogihiye Levaiyatang, waahuu ni ang 'guoli ni. U na kuye a manggara ni ang 'bi mangkpong 'puong ni.

2A daari ye 'yieng 'yienii nga 'kuu: Waing 'jiihi 'girep yoo,

3Maang Ba Tari Baahaa Daanang kaaruu. Maang mang mihuu kuong wagiri jaa. Maang mang kaaruu 'yienguu aning ngminaa ka nie kanga to wa saamuu 'jung.

4N 'suuri ba 'ihi. Ning'buong na tari guohi aning bungkiirihi waaning n ingang taanhuu 'puong? N na 'tuye a 'puo ti 'yi. N na langye a jaa nyugi.

© 2009 Bibles International.

5Chebii veng ka u wa kpe n 'nyuo, a veng ka n niu maali taa. Veng ka n niu maali taa.

6'Beri ang waana 'puong Jeekob na ingye nyaga. Iisiriel na 'puye 'puuri a ngmang ngmama. U na paaliye dunee jaa ning ngmama.

7U ngmiye Iisiriel a'wo bila ni ung ngmi banani ang ngmiu ni bi? Chebii ba kuung a'wo bila ni ung ku banani ung ku ni?

8A 'tuuro ba karibahi aning ba ngmaa bahibung ing jauningba. U sesekpiengaa ung di kariba bahi a sa'muni seu ni daari.

9Bila 'jung a 'tuuro ngaang ka Jeekob Naangmini na veng yeliba'torihi. U beu ni jaa 'ihi-bahibu ngmama la nga: A sanga ung na i ka a sarika 'ihijiihi kubo 'woning ku-puonii bang to ang leu jong. A sanga 'Asiira daari baga aning iinsens sarika 'ihijiihi kung ahi.

10Che a 'yi-kpong bang me daangguoni 'gili na jengye kpali. Ba na jo che bahiye a kpe'jie a'wo mopiri. 'Be ka na'bile na oora moo. 'Beng ming ung na jeng a oo u da'nuuhi.

11Sanga ni u da'nuuhi ang na juoli, ba na kauhaang. Pogiba na wa diang maali 'butmg, 'bojung ba iye niba ang ba tari 'ningbiyuo. Bila 'jung unani ang naangba kung tari hina ba ingang. Unani ang maaliba kung iba 'ningbi-maahuu.

12A daari Ba Tari Baahaa Daana na ngmiye u bung'bie. U na 'piiliye 'Yufireetis Mani ni ang 'puoro ni a ti ta 'Iijipiti konbo'bile. Ba na 'tuunhiyeng bung'yeni bung'yeni, 'oo yena Isi'reeli niba.

13A daari yela ang na i la nga: A biengkonkpong na 'koming. Banani ang yeng 'kpi Asiiriya paaluung ni na wang aning banani bang kari bang ti 'bi lijipiti paaluung ni. Ba na wa 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu Jeruuselem tangkpong pegi'yiruu ning.

Isaiah 28

1Nimiha la a 'ku a jigihibu naalung jipiluu ni, 'Iifiriam dang'bugiro bung ni. Una ka u vielung girima leu da'puuri ang juoli ni. Anang bi lohimbohi ni ang tari noo saajuring ni. Nimiha la a ku banani waing ang ngmi loo ni.

2Nye, Daana tariye nie ang tari kpiengu a tari fanga. U 'woniye sa'kubie ang ‘lerea lang ning seseu, a 'woning saa seseu ang saana saangbu. U 'woniye kongkpienhi kontaalii ang 'puo ti long. U na diye u 'nu a tagiba loo 'tengeng.

3Ba na neuye a jigihibu naalung jupiluu ni, 'Iifiriam dang'bugiribo ni 'bing 'tengeng.

4A vielung girima ni ming ang bi lohimbohi ang tari noo saa'juring ni na leuye da'puuri ang juoli. A na 'woniye fora bungngmama ang mang bi che ka a kpehibu ta, ka nie ang ira korihi mang nye. U mang diang voli sanga ni ang nang bi u 'nung.

5A daari bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na leuye naalung 'jupili-vielaa, aning naalung jupilichengkeng a 'ku u niba ang chehi.

© 2009 Bibles International.

6U na iye saree ang 'tori sie a 'ku nie ang 'jing dambu toonhibu 'kogong. U na iye kpiengu a 'ku banani ang leuha taanhuu jauri baha a 'di-nokpoming.

7Che ba ming boriyeng a 'tuuro waing ingang. Bung'nyubugirihi vengyeng bang 'yi a soring. A Ngming'puohi 'yi-diera aning a dangyera boriyeng bung'nyubugirihi 'jung. Waing ingbang chinchang 'puong. Ba 'yiye a soring bung'nyubugirihi 'jung. Ba boriye yelinyirihi 'puong, a ngmi gberi saree 'diibu 'puong.

8A 'teebulihi jaang pa ning 'tiiri. 'Jie jaa 'chibe a i 'fori.

9Ning'buo ung na 'wuli bangbu? Ning'buo ung na veng ka u 'wong a 'duoho 'mtmi? Banani bang 'ihi bihtmg 'nyuubtmg bi? Che bii banani bang ngmaa bihing?

10‘bojung 'wulibu na mang 'tuye 'wulibu, ka 'wulibu 'tu 'wulibu. Laing na mang 'tuye laing, ka laing 'tu laing. Biela na mang Nye che, ka biela bi che.

11'Bojung nogbama ang 'bire aning kokojaala ung na di yeli yela 'ku a niba nga.

12Bana ung yeli ngaang ku: A peenhibu la ni ing na di i ka niba ang Bali peenhi. A ing'yuo ming la bila. Che bang jaanhi ka ba 'wong.

13Che Ba Tari Baahaa Daana yelihung da waye a niba seng a'wo 'wulibu a 'tu 'wulibu, 'wulibu a 'tu 'wulibu. U da iye laing ang 'tu laing, laing ang 'tu laing. Biela che, biela ming che. Bila na ing ka ba leu 'puori ti 'le a kauhi, ka ba beriba nyogihi.

14Bila 'jung ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, yena ilaariba. Yenang 'di naalung a niba nga ang bi Jeruuselem ingang ni.

15'Bojung ye yeliyeng: Ti ning 'kuung bingye layiri. Ti ning kaubiri langye nuori. Sanga ni baleu ni ang puoro lonna ang na wa para, u kung wa ti ingang, 'bojung ti diye 'girii leu ti 'lilijie, ting sogili 'girii luong.

16Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n bingye kuurii Zaiyong 'puong ka u i 'demuni. U iye 'kuurii bang piehi nye, a i kpiiluu jukuurii ang i nanii, a i 'demuni ang bing kpiengaa. Nie jaa ang sagi kung ira vela ning 'karikaruu.

17N na ing ka saree ang 'tori ming i maahibu 'ngmiihii, ka sun'tuubu i bung ang na veng ka u ahi 'tori. Sa'kubie na 'ohiye a 'girii 'lilijie ni gaaning, ka a kuonhi 'puo ti taali a sogili'jie.

18Ye ning 'kutmg layiri ni na ngmaang. Ye ning kau'biri nuori'yeni ni ming kung ahi. A 'baleu ni ang 'puoro lonna ni ang na wa para, u na neuyeng 'bing 'tengeng.

19Wagiri jaa ung na mang 'yi, u na mang 'ohiyeng gaaning, 'bojung beeguu la beeguu jaa u na mang wa paring. Ka ngminaa la bii ka 'yienguu la, a 'duoho 'muni 'wongbu 'yong na iye dabieng yaga.

20'Bojung a 'gado iye giraa a'wo nie na tie u gbee u ingang, ka a waje i 'kpohee 'gaali a'wo nie na diu 'pili.

21Ba Tari Baahaa Daana na 'ihing a'wo bila ni ung daang i Pe'reezim Tangkpoming ni. U 'suuri na 'ihing a'wo bila ni ung daang 'ihi Giibiyong Lohimbong ni. Bila na ing ka

© 2009 Bibles International.

u nye tong u tuma, u nomaa 'gaalii tuma ni. Bila na ing ka u paali u yeli-iruu, u yeli-iruu ni ang i nyaasii ni.

22Bila 'jung pampana, ye to la i chelaariba, ka ye jorihi ira wa maaling i kpienhi, 'bojung n 'wongye yela a 'yi btmgnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana seng. Saangbu ang 'bing a na saang 'teng-gbani jaa la.

23Ye begi 'toorii a 'wong n kokori. Ye chelihi a 'wong n yeliyaga.

24Kuoraa muo mang kuorang wagiri jaa ka u buri bi? U mang yogihaye u tani wagiri jaa a ngmaha a tandaga bi?

25Ka unang wa yeti a tani baahi, u ba mang buri u kumingsagini a yaari u kuming ming? U ba mang buri a 'wiit ang ahi kaang'bie a buri baarili ming a buri'jieng? U ba mang bun sipeeliti ming a 'jieng?

26'Bojung u Naangmini mang 'wuluung yeng. U mang 'wuluung sung.

27'Bojung bungtiinhuu ang i yelingu naani bang mang di ngmining kumingsagini. 'Toriko gberi ming naani bang mang di neu neu kuming. Dau bang mang di ngmining kumingsagini, a di daboli ngmi kuming

28Ba mang niengye bung'bie ang leu Jong a bang maali paanuu. A 'jung ba ba mang aang ngmiraa wagiri jaa. Haali ka unang veng ka yohi tagi 'toriko ka a gbee nebaa, che a yohi naaning mang niemaa.

29A yela nga ming 'yiye bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng. U kawaning i sielii ka u yeng i kpong ni.

Isaiah 29

1Nimiha la a 'ku Aariel, a 'ku Aariel, 'yi-kpong ning 'Deevid ang daang kpiera ni. Di 'yuoni paahi u tong. Veng ka a 'tigirihi 'dire a wagiring.

2Che n na ingye Aariel ngmiehibu 'puong. Laa'dimii aning nimiha na 'biye be. U na 'woniye "buung daangaa a 'kumo.

3N na maaliye kampu 'gilii wa 'tuohi. N na maaliye buunhu 'pigii. N na meye taanhuu 'de-kpienhi pigii.

4I na 'siging. I na yeliye yela a 'yi 'tengeng. I yeliyaga na biye 'tengeng, a 'yire taning. I kokori na 'woniye kontoma kokori, a 'yire tengeng. I yeliyaga na mang iye walihibu, a 'yire 'tengeng.

5Aning ming, i dondomihi ang i jemaa na 'woniye tangbaaluu. I 'pu-too 'deme ang i jemaa na 'woniye bungpegiri seseu ang di gara. Mm, a na ing 'dayeni, a i 'wieng.

6Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na dogihiing. U na diye saa tahingbu, 'tenge jigibibu aning gongkpong dogihii. U na dogihiing aning sa'kulingkuulee aning saa sesekpiengaa aning buung-jinti ang 'dire yaga.

© 2009 Bibles International.

7Paalijemaa ni jaa ang jauraning Aariel ni, banani jaa ang jaura niu aning u ji-kpiengaa a innuu ngmiehibu 'puong ni, ba na 'woniye jaanhung, a 'woning 'yienguu yelinyiruu.

8A na 'woniye kong ang kpe nie ung jeng jaanhi a nye ung 'dire. Che ung wa 'yuoro ka u puo nang i kpali. Che bii a na 'woniye kon'nyuuri ang kpe nie ung jeng jaanhi a nye ung 'nyuuro kuong. Che ung wa 'yuoro ka u nang 'yiere, ka a kon'nyuuri nang ba maa. Bila ka paalij emaa ni jaa ang jauraning Zaiyong Tangkpong ni na 'wo.

9Ye ahi bila. Ye i chinchang. Ye leu ye miihi joonhi a to nyira. Ba 'bugiyeng, che waing naaning iba. Ba yo jerihang, che dangkpienhi naaning iba,

10'bojung Ba Tari Baahaa Daana kpaaye gbiengkpong ingye. U pagiye ye 'ningbie, yena dangyeriba. U pagiye ye 'juri, yena kaakaariba.

11A yelinyiruu jaa 'woniye gbangu ang mari 'puo yeli'bie a 'kui. Una ka niba mang di 'ku nie ang bang gbangu a yeli: Jaan'de, karing bung nga. Che ung yeli: N kung tuong, bojung u mariyeng.

12'Beng la bang mang di a gbangu 'ku nie ang ba bang gbangu a yeli: Jaan'de, karing bung nga. Che ung yeli: N ba bang gbangu.

13Bila 'jung ka Daana yeli: A niba nga tura tarimang aning ba noe, a nanima aning ba nogbama. Che ba 'sikie iye toori anima. Ba joo bang jorima ahiye ninsaaliba no'kurihi bang 'wuli ingang.

14Bila 'jung nye, n na la tungye tuni ang i nomaa a niba nga 'puong. Tuni ang i nomaa a i sielii la, 'bojung yengbanginiba yeng na baahing. 'Ningbiyuoribo 'ningbiyuo na sogiling.

15Nimiha la a ku banani ang moora ba moobu jaa ka ba sogili yela bang jeri ka Ba Tari Baahaa Daana to bamaa, a sogili ba yelitarihi sagiluu 'puong. Ba mang yeling: Ning'buong nyiriti? Ba mang la yeling: Ning'buong bangti?

16Pielaang, ye nyogiye yela leuhi. Memiera aning yagu muo na bang maahi taa? Bungmieruu na tuong yeli 'kuye u miera: U naaning mema? Che bii bungmaanuu na tuong yeli 'kuye u maana: U 'ningbiri ba 'yuo?

17Ma a kpelingye fling ka Leebanong na leu 'teng-gbangnoo, ka a 'teng-gbangnoo 'woning kongkori wa?

18A daari, 'to-gberihi na 'wongye a gbangu nga yelibie. Joonhi ming 'ningbie na nyeng a 'yi chimpiring aning sagiluu 'puong.

19Niba ang 'sigihi ba miihi nyengka na 'uging Ba Tari Baahaa Daana ingang. Niba 'puo ningbaaliba na nyenginang Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni ingang.

20‘bojung a sanga ka pu-too daana yela baahiye, ka ilaara ming nyuong. A sanga ka ba ngmaa banani ming ang ahining beu tungbu ni ming 'ihi bahi.

© 2009 Bibles International.

21Banang mang veng ka dau 'le saree 'puong aning yeli'biyeni, a beri cheba 'gu nie ang 'dire saree ang 'tori a 'di-nokpoming. Banang mang di nokpienglaama a faara yeliminga daana ni.

22Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana ang yeudie Aaburaham yeli a'wo Jeekob 'deu yela: Jeekob kung la 'di 'vii. U 'ningbie ming kung la faahi 'le.

23Che sanga ni ung na nye u 'biihi ang i n 'nu tuma ba gaalinggang, ba na weliye n 'yuori a peguu. Ba na welipegiye Unani Ang Pegi'yi Jeekob ingang ni, a fora Iisiriel Naangmini ni.

24Banani ang da mang bora ba haakilihing na nyiye 'ningbiyuo. Banani ming ang da mang ngmuuna yela na sagiye 'wulibu.

Isaiah 30

1Nimiha la a 'ku biihi ang diera taawai, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Banang mang diera kawani ang ba 'yi n seng, a mang jeri yela 'bing che ang ba 'yi n Sie seng ni. Bang mang i bila a di beu paaha beu ingang.

2Bang mang 'sigi gaa lijipiti che ba bo kawani n seng. Ba mang ti boye sungbu a 'yi Fee'ro kpiengung, a kpe lijipiti 'nyuo.

3Bila 'jung Fee'ro kpiengu ni na la ye 'vii, ka lijipiti 'nyuo kpiebu ming i ye nyaaba,

4‘bojung u 'yi-dieriba daang 'biye 'Zoowang puong, ka u gbebogu-ahiba wa 'Heenez.

5'Vii daang kpeye ba jaa niba ang ba tari tona 'kubo yela. Ba ba tari sungbu bii tona jaa ka 'vii aning nyaaba 'yong naani.

6Yelitiinhuu ang wa a sa'mungduri seng mo'duunhi ingang la nga. Ba 'tuye tuora aning a'wongbu paaluu. 'Be ka 'gbeging-nyaangaa aning 'gbegini 'yi, aning 'dungkuuree aning waahuu ang tari jelung a i nyagihuu. Ba na diye ba bundaambuunhu dogili bungpola jigihing, a di ba bungnanee dogili nyogimahi jigihing. Ba na diang gaaning niba ang kung tari tona seng,

7‘bojung lijipiti niba sungbu na iye kpali a kung tari tona. Bila 'jung n buomuung 'Reehab Heem 'Siibet ang 'jing jaala.

8Pampana gaa, ti sebuu ing walaa ingang ba 'ningbi-tooring. Sebuu ing gbangu 'puong ka u tuong 'bibe a gara wagiri kanga, wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

9Seu ka a niba nga iye taawai dieriba, a i 'biihi ang ngmaara 'girii. Ba iye 'biihi ang ba buora Ba Tari Baahaa Daana 'begu 'wongbu.

10Banang mang yeli 'ku kaakaariba: Ye ta nye yelinyiruu jaa. Bang mang yeli 'ku dangyeriba ming: Ye ta dangyeli yela ang 'tu son 'kuti. Ye yeliti yelinoohi, a dangyeli belingbu yelitarihi 'kuti.

11Ye tagi 'yi a soring. Ye leu 'yi a so'biring. Ye ta la veng ka ti 'wong Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni yela.

© 2009 Bibles International.

12Bila 'jung ngaang ka Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni yeli: Ye diye a yelihung nga foo a che deli niba dogihibu aning belingbu, a di ye 'haali jaa imaa.

13A 'jung a yeliba'toruu nga na 'woniye daangguoni ang weri 'kuye, a 'woning daangguongyogu ang kau 'lere. U na 'leye 'dayeni, 'wieng 'wieng.

14U na ngmahuung a'wo memiera ang ngmahi u bungmieruu. U na ngmahuung 'puro 'puro. U kung la tan 'punnii gba a'wo ba na di muo ning buung daangaang bii a ong ning kuong kolung 'puong.

15‘bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni yeli: Yelibee 'puo leu'yiibu aning peenhibu puong yeng na i 'chihi. Minga maabu aning nyau taribu 'puong yeng na tari kpiengu. Che ye ba sagi.

16Ye yeliyeng: Ai. Ti na diye yohi jo. Bila 'jung ye na jong. Yeng la yeli: Ti na jongye yohi ang i nyagihuu. Bila 'jung banani ang kariye ni na iye nyagihuu.

17Ning'yeni na 'vugihiye niba 'tuhi ka ba jo. Niba ba'nung na 'vugihiye ka ye jo bilaang a wa 'woning dau ang ahi u 'yong tangkpong 'jung, a 'woning jongjong ang ba tanga 'jung.

18Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana na chelihing ka u iye bunye. A 'jung u na chelihiye saajung ka u iye hina, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana iye yeliminga Naangmini. Nye banani jaa ang chelihuu ang nye pegiri sing bila.

19'Oo niba ang kpiera Zaiyong ang 'bi Jeruuselem 'puong. Ye kung la 'kong. U na iyeng bunye ye 'kuori wagiring. Ka unang wa 'womaa, u na die 'kuyeng.

20Anaa jaa ka Daana 'kuyeng nimiha paanuu aning dogee kuong, che i karima'mine kung la kpe 'longkoro. I 'ningbie na nyiye i karima'mine.

21I 'tobo na 'wongye yelihung ang yera i 'puoring: A sori la ni. Ye 'chene u 'puong, ka yenang gara 'duri bii goo.

22Ye na degiye buunhu ni ang pagi ye wari bagipehinihi aning boori ang 'bi ye baga bang nyeli sannii pogi ingang. I na diang loo a'wo bungdegiri. I na yeli 'ku-ang: Ye gara.

23'Beng la ung na 'ku i btmebie ing bun i 'teng-gbaning saa. U na 'kuing siimaa ming a 'yi 'teng-gbani buunhu ang maali ingang. A siimaa na iye sung a i jemaa. A daari i 'nii na ooye moo 'jiihi ang i yelingung.

24Bila ning u ju ka a nadavarihi aning a bungpola ang kuora 'tenge na oo moo bang che bing a imaa yaarung. Ana bang di sobuli aning fooki a yieli ni.

25Konboori aning konbo'bilii kuonhi na biye tangkpong'duoruu jaa aning tang'duoruu jaa 'jung. Ningjemaa korigibu daari ni la bila, a daari ka 'deduorihi ming na 'le.

26'Chiu daang na chaaming a'wo ngminaa, ka ngminaa ming chaang u chaangbu gberi buyo'poin. A na ing a'wo beri ayo'poin chaanii. A daari ka Ba Tari Baahaa Daana na 'le u niba natie, a nyaa a dangii ni ung ingba ni.

© 2009 Bibles International.

27Nye, Ba Tari Baahaa Daana 'yuori 'yiye toori waana aning 'suuri ang 'dire "buung, aning nyuohidaulii. 'Suuri paye u nuori, ka u jinti 'woning 'buung ang 'dire buunhu yaga.

28U vuuhung 'woniye konbobile ang 'puo ti long, ka u kuong mang 'do wa to kokori. U na jeye a paalihi ning jieraa ka bungbeu jaa kung bibe. Garii na 'biye a niba dagieng, a veng ka ba bora.

29Ye na 'yiengye 'yienii a'wo 'tigiri-pegi'yiruu daari 'yienguu. Ye 'sikie na tariye 'pu-peli a'wo nie ang garaning wie, a na ti 'do Ba Tari Baahaa Daana tangkpong ni. Iisiriel Pi-kpong ni la bila.

30Ba Tari Baahaa Daana na ing ka ba 'wong u girima kokori. U na ing ka ba nye u kpangkpani ang 'sigire ning 'su-tuluu aning 'buung ang 'dire buunhu yaga. Savaala ang chehi 'le, ka saa 'chuuro kuong aning sa'kubo 'puong na la.

31Ba Tari Baahaa Daana kokori na 'purihiye Asiiriya sanga ni ung ngmi ning u dangkpali ni.

32'Jie jaa Ba Tari Baahaa Daana dogihibu dangkpali ni ung dogili u ingang ni ang na pari, sinsagihi aning 'konihi 'yieme na Nye 'be. Taanhuu 'puong ung na di jauri buunhu ang 'vigire jauniba.

33'Bojung ba maaliye jie bang buona Too-fet bing sang'kongkoruu jaa. Siringminga ba 'jung 'siri 'gu a naa. U maahuung ung i julingu a i yelingu. 'Buung-karaa aning daari ang i jemaang bibe. Ba Tari Baahaa Daana vuuhung ang 'woning 'jiribi ang 'puoro na imuung 'buung.

Isaiah 31

1Nimiha la a 'ku banani ang 'sigire gara 'lijipiti ka ba ti nye sungbu. Banang deli yohi, a deli cherietihi a jemaa 'jung ni. Banang deli yohijonniba bang tari kpiengu 'jung. Che ba ba lagi ba 'juri kaara Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni. Ba ba mang bo Ba Tari Baahaa Daana ming.

2Che unang ming tari yeng, a waananing tuorikpong. U ba leuha u yeli'bie. U na 'ihing a 'tuohi ningbee 'deu, a 'tuohi banani ang tuna beu sunniba.

3'Iijipiti niba ming iye ninsaaliba. Ba ba i Naangmini. Ba yohi ni ming iye inggbama. A ba i siihi. Ka Ba Tari Baahaa Daanang wa jagi u 'nu, unani ang sunna aning unani bang 'kuro sungbu ni jaang na 'le. Ba jaang na lang taa nyuong.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: 'Gbegini bii 'gbeging-polii mang ngmuunaye u bungnyogiruu yela. Haali ka banang buong pichiiniba jemaa ing a 'gbegini, che u ba jora ba kokoe dabieng. Ba goma ming ba dannuu. Bila ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na 'sigi wa jau 'ku Zaiyong Tangkpong ni, aning u tang'bile.

5Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na 'guye Jeruuselem a'wo 'nobilii ang yo egira. U na 'guung, a dieguu bahi ming. U na paruung a dieguu.

© 2009 Bibles International.

6Ye leu wa unani ingang Isi'reeli niba ang die taawai yaga ni seng.

7‘bojung a daari nga, dau jaa na looye u wan baga aning u sannii baga. Ana la a beu ni ye miihi 'nuuhi ang maali tari ni.

8'Beng la ka Asiiriya na 'le a 'tuuro ta'kobi ang ba i ninsaalaa ta'kobi ingang. Ta'kobi ang ba i ninsaalaa ta'kobing na 'diu. Che u na jo 'yiye ta'kobi ingang. U 'bi-pola ming na leuye niba bang fira bang tuna tuma.

9U na long gaaye u 'ji-nyogikpiengaa dabieng 'jimg. U paalikaariba na joye dabieng a jongjong 'jimg. Ba Tari Boohoo Daanang yeli. U 'buuming 'bi Zaiyong 'puong, ka u buung 'de-kpong 'bi Jeruuselem 'puong ni.

Isaiah 32

1Nye, naa kanga na 'diye naalung sun'tuubu 'puong, ka paalikaariba kaara niba saree 'di-sung 'puong.

2Dau na mang iye sogilijie a 'yi seseung, a i 'lilijie a 'yi saa seseung. U na mang 'woniye konboo kuonhi ang bi 'jikuongeeng, a 'woning 'pi-kpong maahuu ang bi balibu paaluung.

3Niba ni ang nyira 'ningbie kung la i bulabula. Banani ang 'wono ming 'tobo na chelihing.

4Banani ming ang lonno ni 'sikie na bangye bangbu. Nie ang bire jinti na iye 'ski ka u yeli yela 'penteng.

5Ba kung la buona joli ka ningtiinhuu. Ba kung la buona ningbiri daana ming ningnanii,

6'bojung joli nang na yeliye joliyela, ka u 'sikiri nang ira yeliba'torihi. U mang iye bila ka u ta 'tuuro Naangmini yelitarihi, a ngmaara 'girii chiiha Ba Tari Baahaa Daana. U mang bahiye kongdaana u kong 'puong, a mang nyori kuong a kung 'ku nie kon'nyuuri ang kpe.

7Nie ming ang faara yeli-irihi mang iye beu. U mang jeriye yela ang i beu iibu, ka u di 'girii yelibie saang ningbaala. U mang iye bila 'haali ka nie ang hiena tuoring numa.

8Che ningtiinhuu mang iriye yelitiinha. U na ahing a 'tuuro u yelitiinha filming.

9Ye 'ihi, yena pogiba ang bi laangfie 'puong. Ye 'wong n yeliyaga. Ye chelihi 'wong n yeliyaga, yena 'bi-pogiba ang tiehi ka ye 'jingye laangfie.

10'Yuoni 'gbuli aning beri awala 'puong tuora na kpeyeng, yena pogiba ang tiehi ka ye 'jingye laangfie, ‘bojung a 'girepihi kung ngmang. Bungngmama laanhibu kung 'bibe.

11Ye 'iniine ning dabieng, yena pogiba ang bi laangfie 'puong. Ye ira Icarikaruu, ye banani ang tiehi ka ye 'jingye laangfie. Ye yaahi ye bungyerihi, a i kpala, a di buorihi tama seu ye siihing.

© 2009 Bibles International.

12Niba na cheriye ba 'juri a i laa'dimii ba yori ang viela 'jung aning ba 'girep ang da mang ngmana yaga 'jung.

13Guohi aning bungkiirihi na 'ihiye n niba 'teng-gbaning. Yeliminga la, bila na Nye 'pu-peli 'deu j aang ang 'bi a nyengka 'yi-kpong 'puong.

14‘bojung ba na jo che bahiye a 'de-kpongvieni. 'Yi-kpong ni ang da pa ning niba ni na iye kpali. A 'ji-kpienhi aning a 'deduorihi na leuye 'duunhi kpejiihi a gara wagiri ang ba tari baahibu. A na leuye nyengka 'jiihi 'ku moo buunhi, a leu mo-oorihi jie 'ku 'dungbilii.

15Bila na ing a waana wagiri bang na Iciri a Sie waahiti a 'yi saa'jung, ka a mopiri leu 'teng-gbangnoo, ka a 'teng-gbangnoo 'woning kongkori. Maahuu ang 'bi Naangmini naalung 'diibung.

16'Beng la ka yela ang 'tu son na kpiera a mopiring, ka sun'tuubu kpeling a 'teng-gbangnoong.

17Sun'tuubu tuma na la 'suhu-maahuu, ka sun'tuubu waaning maahuu aning nyau taribu a gara wagiri jaa.

18N niba na kpieraye maahuu 'ji-kpierihing, 'jiihi ang ba tari pelingteu aning peenhibu 'jiihi ang ba tari goma.

19Bila na ing haali ka sa'kubong ‘lerea kongkoring, ka a 'yi-kpong 'le a kung la i nanii.

20Ye banani ang bura buunhu kuonhi jaa siihing, a bahi ye nadavaraa aning ye bunga ang yuora, nye yeng 'wong noo sing bila.

Isaiah 33

1Nimiha la a 'ku Ma nga ang saana niba buunhu, che ka nie ba saana i buunhu. Nimiha la a 'ku Ma nga ang kuoha i taa che ka nie ba kuohii. Sanga ni ing na wa veng niba buunhu saangbu ni, a sanga bang na saang i buunhu. Sanga ni ing na wa veng i taa kuohibu, a sanga bang na kuohi i ming.

2'Oo, Ba Tari Baahaa Daana, tan bunye ti ingang. Ti chelihiing. I ti fanga 'beeguu jaa. I ti 'chihilung ming tuora wagiring.

3A 'tuuro i tahingbung ka a niba na jo. Ka inang wa 'duohi i minga, a paalihi na yaaring.

4Ba na laanhiye buunhu ing jaufaahi a'wo 'so-pora ang mang lang taa bila ni. A'wo 'sobo ang mang yo jora a gara waana ni, bila ung na wa a ingang.

5Ba Tari Baahaa Daana 'doyeng, bojung u kpieraye saa'jung. U diye yela ang 'tu son aning sun'tuubu paali Zaiyong.

6Yeng aning bangbung na i ka i jemanihi ahi kpiengaa, a i 'chihilung fanga. Ba Tari Baahaa Daana joo la u bungnanee.

© 2009 Bibles International.

7Nye, ba daba ang tan nyau na 'kongye 'yengeng. 'Suhu-maahuu gbebogu-ahiba na Icongye nimiha.

8A sobera jengye kpali. So'chenibe ba la 'chene a soring. U saangye a 'layiri. U diye a 'yi-bera foo. U ba kahina ninsaalaa jaa.

9'Teng-gbani iraye laa'dimii a ngmiena. Leebanong 'diye 'vii a leu juoli. Saarung 'woniye mopiri, ka 'Beesang aning Kaarimel Lohimbohi daari 'suohi a vaari.

10Pampana n na 'ihing, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Pampana ba na 'duohimang. Pampana n na 'duohiye n minga.

11Ye na tariye bungpegiri 'puo, a dogi mo'kuonhi. Ye vuuhung na 'diyeng a'wo buung.

12A niba ming na 'woniye jieng bang ing 'butmg. A na 'diye a 'buung puong a'wo guohi bang chorihi.

13Ye banani ang bi 'ji-tobang, ye 'wong bila ni mang i. Ye banani ming ang pieli, ye sagi n kpiengu 'di.

14Zaiyong 'puo yelibe-iriba joraye dabieng. Dabieng 'gaalii nyogiye niba ang ba jora Naangmini. Ning'buong 'bi ti 'puong a na kpiera fling 'buung ang 'dire buunhu? Ning'buong 'bi ti 'puong a na kpiera ning 'buung 'diibu ang ba tari boohoo?

15Nie ang 'chene sun'tuubu 'puong, a yera yela ang 'tori. Nie ang ba diera tona ang 'yi faabung, a mang 'vigi u 'nu a jaanhi ka u die buunhu 'di. Nie ang ba sagi ka u 'toorii 'wong jiing 'ldribu yela, a ba sagi ka u 'ningbiri nye beu.

16U na kpeye saa'jung. U 'lilijie na iye 'piihi ji-kpiengaa. Ba na 'kuung siimaa. U kuong ming kung kong.

17I 'ningbie na nyiye a naa u vielung 'puong. Ba na nyiye paaluu ni ang 'bi toori jaang ni.

18I 'sikiri na ngmiye fasani dabieng yela. 'Yening ka a libibinne 'be? 'Yening ka a lampoo 'karichi ni 'be? 'Yening ka a 'pigihibu 'deduorihi 'karichi ni 'be?

19I kung la nye niba ang i 'ningbikuonii, niba nga yeliyaga ang i 'nyaasii ka nie kung tuong bang a 'muni. I kung la nye niba ang yera kokosaamba ka nie kung tuong 'wong ba yeliyaga.

20'Liinhi Zaiyong, ti 'tigiribinnihi 'yi-kpong ni. I 'ningbie na nyiye Jeruuselem ka u i kpejie ang i boin, a i tenti'deu bang kung yaahi. Ba kung 'ihi u dau bung'yeni jaa. Ba kung ngmaa u 'ngmiihii kanga jaa ming.

21Che 'beng ka girima Ba Tari Baahaa Daana na i konboyelinhi aning konbebilii jie 'kuti. Mani'gbori jaa ang tari 'vugo kung 'cheng 'beng. Mani'gbori-bera ming kung 'tu 'be.

22'Bojung Ba Tari Baahaa Daana la ti Saringmaara, Ba Tari Baahaa Daana la ti 'Begukuro. Ba Tari Baahaa Daana la ti Naa, unang na dieti.

© 2009 Bibles International.

23I math 'gboe 'ngmie 'lorihiyeng. A ba tuong nyogi a mani'gbori dau ni kpiengaa. Ba ba tuong i ka a tani yeri. 'Beng la bang na po bungjemaa bang jaufaahi. Gberee na diye a buunhu bang jaufaahi.

24Nie ang kpiera 'be kung yeli: N bierang. Niba ni ang kpiera 'be na nyiye ba beu veng'kuubu.

Isaiah 34

1Yena paalihi, ye tagi to a 'wong. Yena niba, ye chelihi 'wong. Veng ka 'teng-gbani aning bung jaa ang 'hi u 'puong 'wong. Veng ka dune aning buunhu jaa ang 'yire u ingang 'wong,

2'bojung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'biye paalihi jaa ingang. U 'su-tuluu 'biye ba 'sojehi jaa ingang. U saangbang kpeleng kpeleng. U dibang 'ku ningkuura.

3Ba na diye ba niba bang ku ming loo 'yengeng. Ba 'nyuu na 'yiree ba 'kuunhi ingang. Ba jiing na muliye a tangbera.

4Sagbani bungnaangjemaa jaa na muuring, ka sagbama 'piling a'wo gbang'vinuu. A ngmari'bie jaa na leng. A na 'leng a'wo bila ni 'girep ngmielii vaari ang mang 'suohi. A na leng a'wo bila ni kangkaanhi ang mang 'suohi.

5'Bojung n ta'kobi nyuyeng tigi sagbaning. Siringminga, u na 'sigi waye lidom ingang. U na waye niba ingang n saangbu ang 'be ka u 'di ba saree.

6Ba Tari Baahaa Daana ta'kobi muliye jiing. U nuoyeng aning nengkpaang, a lang ning pipola aning buuhi jiing, aning pidee 'yeringbie kpaang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana tariye sarika 'ihibu Boozira 'puong. U tariye buunhu jemaa korigibu 'Iidom paaluung.

7Mo'nii na paahiye a ingang 'sigi wa, aning a nadapola a lang ning nadajigila. Jiing na muliye ba 'teng-gbani, ka nengkpaang muli ba tani,

8'bojung Ba Tari Baahaa Daana sani naabu beu la. U iye sani yeubu 'yuoni bang na yelidie Zaiyong.

9'Iidom konbo'bilii na leuye 'sugini, ka u tani leu 'jiribi. U 'teng-gbani na leuye 'sugini ang 'dire 'buung.

10Ba kung 'kpiinhaa 'yienguu bii ngminaa. U nyuohi na 'duorong wagiri jaa. U na jengye kpali a 'yi jemani a gara u to. Nie jaa kung la 'tuu a gara wagiri ang ba tari baahaa.

11Jingyaahaa aning sieniing na dieguu 'so. 'Viu aning galinggaa ming na mang kpieraye 'beng. Naangmini na diye bugingbu ngmiihii tie 'gaaluu, a di 'kubo ang ba tari tona 'giluu.

12Ba na buongye u ningtiinha ka ba wa kpe a naalung. Che kanga jaa kung bibe. U ningbera ming jaa na iye kpali.

© 2009 Bibles International.

13Guohi na buliye u 'de-kpongviening. Va'urung aning jema'kekeri-guohi na buliye u ji-kpienhing. U na iye babalihi kpe'jie, a leu 'kolimasogilihi jaga.

14A biihee jie mo'duunhi aning 'gbongboe na 'tuohiye taa, ka mobuuhi 'kong 'ku a taa. A 'yienguu 'dungnyaasii ming na peenhiye 'beng, a bo u minga peenhibu jie.

15'Be ka waahuu na maali u oga a nye jela. U na wegaang a laanhaa ing maahuung. 'Be ka silihi ming na laanhi lang taa, kanga jaa ning u poga.

16Ye piehi Ba Tari Baahaa Daana gbangu ning a karing: Ama kanga jaa kung bori. Kanga jaa kung kong u to, 'bojung n nuoring 'ku a bingbu, ka u Sie laanhaa lang taa.

17U pohiye pohaa 'kubo. U 'nung 'poa 'kubo aning maahibu 'ngmiihii. Ba na dieguung 'so a gara wagiri jaa. Ba na kpeye 'beng a 'yi jemani a gara u to.

Isaiah 35

1Mopiri aning 'teng-kpali na tariye 'pu-peli, ka a biihee 'teng-gbani nyengina a ing 'puuri a'wo 'roos.

2U na 'puye 'puuri gaga jaa. U na nyengiming gaga jaa aning 'yieme. Ba na diye Leebanong girima ni 'kuu. Kaarimel aning Saarung 'chengkeng vielung ni la bila. Ba na nyiye Ba Tari Baahaa Daana girima, ti Naangmini 'chengkeng vielung ni.

3Ing 'nuuhi ang sali kpiengu, a veng ka 'dung,ku-baani ahi kpiengaa.

4Yeli 'ku banani 'sikie ang tari dabieng ni: Ye ing fanga, a to fora dabieng. Nye, ye Naangmini waanang aning sani naabu. U waanang aning sani yeubu. U na wang a wa dieye.

5'Beng la ka joonhi 'ningbie na 'yuohi, ka 'to-gberihi 'tobo 'yuohi.

6'Beng la ka gberee na egihi a'wo 'ihee, ka 'muu jinti 'yieng, ‘bojung kuonhi na 'puhiye mopiring, ka konbo'bilii 'puhi biihee 'jieng.

7'Teng-kpiri na leuye kongngmani, ka 'tenge ang 'kono kon'nyuuri leu kong'bulihi. Babalihi kpejiihi ning kanga jaa ang da mang jeng ni, moo na biye 'be, a lang ning kuong nuori moo aning kakee.

8Sokpong na 'biye 'be, aning so'biri. Ba na buomuung a Pegi'yiibu Sokpong. Ningdegiri kung 'cheng u ingang. U na iye ningjaani bung. Nie jaa ang 'cheng a sobiring, haali ka unang i joli, che u kung bori.

9'Gbegini jaa kung bibe. 'Dungo jaa ming ang 'dire yaga kung 'do u ju. Ba kung nyiu 'be. Niba bang yeudie, banang na 'cheng be.

10Banani Ba Tari Baahaa Daana ang yeudie na leu Wang. Ba na waye Zaiyong aning 'yieme, ka nyengka ang ba tan boohoo bi ba 'juring. Ba na nyiye 'pu-peli aning nyengka. Nimiha aning pengbu 'kuori na jo boring.

Isaiah 36

© 2009 Bibles International.

1Naa Hezekaiya naaltmg'yuong 'pie aning anaahi ingang, Asiiriyanaa Senaakerib daang wa 'pigiye 'Juuda 'yie jaa bang me daangguonkpienhi 'gili a wa jautuomaa.

2Ka Asiiriya naa daang tung u 'sojemuni ningkpong aning 'sojehi jemaa. Bang 'yi 'Leelcis a gaa Naa Hezekaiya seng Jeruuselem 'puong. Ung ti ahi kongberi ni bang maali tmg 'yi saa'ju kongngmani ni sieng. 'Beng 'bi sokpong ni ang gara a Bungpegira 'Teng-gbani ni.

3Ka Hilikaiya bi-dau 'Ilaiyakim ang daang kaara a naa 'deu 'yi wa u seng. U ning Seebina a gbangseura daang la, aning 'Eesaf bi-dau 'Joowa ang da mang seura 'yuoni jaa yelitarihi binne.

4'Beng la ka a 'sojehi ningkpong daang yeli 'kubo: Ye ti yeli 'lcu Hezekaiya ka ngaang ka Asiiriya naa, a nakpong ni yeli: 'Bo ing deli a tan nyau nga?

5N yeliyeng ka i yo yerang ka i segihaye taanhuu segihibu, a tari bila kpiengu ming. Che tiara la ing fara. Ning'buo panaa ing deli a che 'ihining taawai 'tuohimo?

6Nye, i deliye lijipiti, a dangkpali nga ang 'woning kuong nuori 'muo ang kau nga. Una ka nie mang jagiha tmg 'chugi u 'nu 'puo ni. Bila ka 'Iijipiti naa Fee'ro 'wo a 'ku banani jaa ang deluu.

7Che a'mineng ngaang yeng na yeli 'kumo: Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ting deli. U 'jiduorihi aning u sarika 'ihijiihi naani ka Hezekaiya saang che yeli 'ku 'Juuda aning Jeruuselem ka ye mang 'puoho a sarika 'ihijie nga 'ningbi-tooring?

8Bila 'jung n suhii, ing nuori 'ku n ningkpong Asiiriya naa. N na 'kuing yohi 'tuhi a'yi, ka inang na tuong nyea jonniba yeng.

9Haali n ningkpong 'sojehi ningbera jaa 'puo bung'bile gba, ye tuomuung leuhi bahi? Ana ka wala yeng di ye tamaa ing 'lijipiti ingang a buora cherietihi aning yohijonniba?

10N muo 'yiye Ba Tari Baahaa Daana 'puoring a wa a paaluu nga ingang ka n saamuu bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli 'kumo • Gaa a paaluu nga ingang a ti saamuu.

11'Beng la ka 'Ilaiyakim, Seebina aning 'Joowa yeli 'ku a 'sojemuni ningkpong: Jaan'de, yeli yela 'ku i tungtuniba Ara'meeyik kokoring, 'bojung una ting 'wono. Ta yera yela kuriti a 'Juuhi kokoring ka a niba ang 'bi a daangguoni 'jung 'wonaa.

12Che ka a 'sojemtmi ningkpong yeli: I ning i ningkpong 'yong seng muo ka n ningkpong tungma ka n wa yeli a yela nga ku bi? A daba nga ang 'jing a daangguoni 'jung nga seng naani ung tungma? Ba nii jaa na 'diye ye miihi 'bini a 'nyu ye miihi duurung.

13'Beng la ka a 'sojemuni ningkpong daang ahi che tahing ning kokokpiengaa a 'Juuhi kokoring a yeli: Ye 'wong Asiiriya naa, a nakpong ni yeli'bie.

14Ngaang ka a naa yeli: Ye ta veng ka Hezekaiya benniye, 'bojung u kung tuong dieye.

© 2009 Bibles International.

15Ye ta i ka Hezekaiya veng ka ye deli Ba Tari Baahaa Daana ming. Hezekaiya yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana naang dieting. A 'yi-kpong nga kung 'le Asiiriya naa 'nuuhing.

16Ye ta cheliha Hezekaiya yeliyaga, 'bojung ngaang ka Asiiriya naa yeli: Ye 'yi wan seng ka n niye maali taa. Ka yenang i bila, ye kanga jaa na mang 'direye u minga 'girep ngmielii bung, a 'dire u minga kangkanga dau ngmama. Kanga jaa ming na mang 'nyuye u minga kolung kuong.

17Ye na iriye bila a waana wagiri mang na wa tariye gaaning paaluu ang 'woning ye paaluu nga. U iye bung'bie aning waingpaalaa paaluu, a i paaluu ang tari siimaa aning 'girep yori.

18Ye banna ka Hezekaiya ta wa belingye a yeli: Ba Tari Baahaa Daana na dieting. A paalihi ngmima kanga muo tuong dieye u paaluu a 'yi Asiiriya naa 'nuuhing?

19'Yening ka 'Heemat aning Aaripad ngmima ni 'be? 'Yening ka Sefari'veeyim ngmima ni 'be? A tuong dieye 'Sameeriya n 'nuuhing?

20A paalihi ngmima nga jaa 'puong ngming'buong tuong die a paalihi n 'nuuhing a'wo Ba Tari Baahaa Daana yeng na die Jeruuselem n 'nuuhing?

21Che bang daang tang ba noe. Ba daang ba yeli yeli jaa togumuu, 'bojung a naa daang 'kuye nuori ngaang: Ye ta wa togunuu.

22'Beng la ka Hilikaiya 'bi-dau 'Ilaiyakim ang daang kaara a naa 'deu, ka Seebina a gbangseura aning 'Eesaf 'bi-dau 'Joowa ang da mang seura 'yuoni jaa yelitarihi 'binne wa Hezekaiya seng. Ba daang chiehiye ba bungyerihi che wa toonhi a 'sojemuni ningkpong yeliyaga ni 'kuu.

Isaiah 37

1Sanga ni Naa Hezekaiya ang wa 'womaa, ung tagihi u bungyerihi chiehi, a che di buorihi yeti a gaa ti kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

2'Beng la ung daang tung 'Ilaiyakim ang kaara a naa 'deu, Seebina a gbangseura aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba ningbera. U daang tungbang dangyera Ai'zeeya, 'Eemos 'bi-dau ni 'jie. Ba daang 'piliye buorihi.

3Bang ti yeli 'kuu: Ngaang ka Hezekaiya yeli: Wahala, 'miingbu aning nyaaba 'beu la jine, 'bojung a biihi dogibu wagiri tayeng, che fanga 'chibe bang na dogiba.

4A'mineng Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na 'wongye a 'sojemtmi ningkpong yeliyaga ni. Ana ka u ningkpong Asiiriya naa di tumuu ka u wa degi a Naangming'vori ni. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na dogihuung yeli'bie ni ung 'wong ni yela. A 'jung 'puohi 'ku a niba chelii ni ang kpeling ni.

5'Beng la ka Naa Hezekaiya tungtuniba ni daang wa Ai'zeeya seng.

© 2009 Bibles International.

6Ka Ai'zeeya yeli 'kubo: Ye gaa ti yeli 'ku ye ningkpong ni ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ta jora dabieng a yela ni ing 'wong ni yela. Ana ka Asiiriya naa tungtuniba di degima ni.

7Nye, n na diye sie kanga imuu ka u 'wong baye kanga a leu gaa u minga paaluu. N na veming ka ba di ta'kobi kuu u minga paaluung.

8'Beng la ka a 'sojemtmi ningkpong daang leu gaa a ti pogi Asiiriya naa ka u jauraning Liibina, 'bojung u daang 'wongyeng ka a naa 'yiye 'Leekis gaa.

9A naa daang 'wongye ngaang Kuus naa Tiirihaka yela: U 'yi wayeng ka u jatmii taanhuu. A 'jung ung wa 'womaa ni la ung tong niba Hezekaiya seng a yeli:

10Ye yeli ngaang 'ku 'Juuda naa Hezekaiya: Ta veng ka i Naangmini ni ing deli ni bennii a yeli ka Jeruuselem kung kpe Asiiriya naa 'nuuhi.

11Nye, i 'wongye bila ni Asiiriya na'mine ang i paalihi jaa a saamaa kpeleng kpeleng. Ina muo veng na iye 'chihi bi?

12A paalihi ni n ba'mine ang daang saangbahi ni ngmima tuong diebang? 'Goozang, 'Heerang, 'Rii-zef aning 'Tiding niba ang daang bi 'Ti-laaser 'puong, ba ngmima tuong diebang?

13'Yening ka 'Heemat naa 'be? 'Yening ka Aaripad naa 'be? 'Yening ka 'yi-kpong ni bang buona Sefari'veeyim naa 'be? 'Yening ka 'Hiina naa aning Aiva na'mine 'be?

14Ka Hezekaiya daang die a gbangu a tungtuniba 'nuuhing a karimuu. Ka Hezekaiya daang 'do gaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu, a ti yen a gbangu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

15'Beng la ka Hezekaiya 'puohi Ba Tari Baahaa Daana a yeli:

16'Oo btmgnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini, Ma nga ang bi a cheribihi kpachagang. Ina 'yong la Naangmini a donee naalihi jaa 'puong. Inang maali sagbani aning teng-gbani.

17'Oo Ba Tari Baahaa Daana nang begi i 'toorii a 'wong. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nang 'yuobi i 'ningbie a nye. Wong Senaakerib yeli'bie ni jaa, unang tung ka ba wa degi Ma, a Naangming'vori ni.

18Yeliminga la, Ba Tari Baahaa Daana, Asiiriya na'mine iyeng ka a paalihi jaa aning a 'teng-gbama jeng kpali.

19Ba 'ohiye ba ngmima loo ing buuming, 'bojung a daang ba i ngmima. Ninsaaliba 'nuuhi tuma la, daari aning 'kubo. Bila 'jung bang daang saamaa bahi.

20Bila 'jung pampana, 'oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, dieti 'yi u 'nuuhing. Dieti, ka dune paalihi jaa nye bang ka Ma la Ba Tari Baahaa Daana. Ina 'yong la.

21'Beng la ka 'Eemos 'bi-dau Ai'zeeya daang tung ka ba yeli 'ku Hezekaiya: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: I 'puohi 'kumong Asiiriya naa Senaakerib yela.

© 2009 Bibles International.

22Yeli Ba Tari Baahaa Daana ang yeli a'wo Senaakerib yela la nga: A pogisaraa ni ang ba bang dau, Jeekob ni ba kahinii U iing sie la. Jeruuselem bi-poga ni 'pingye u 'ju i 'puoring.

23Ning'buo ing di fiengye a degi? Ning'buo ingang ing 'duohi i kokori, a 'gbeli kaa aning tangkama? Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni ingang la.

24A 'tuuro i tungtunibang i diye Daana fiengye. I yeliyeng: N cherietihi jemaang tarima 'doning a tangbera juri, a 'do ta Leebanong baahaa 'jiihi. N na ngmaahiye u 'siid-er dayogiri aning u saipires davieni. N na taye u baahaa baahaa toribogiri, a ta u kongkoe ang tari davieni 'puo.

25N 'tugiye kolinhi a 'nyu kuong, a di n gbe'puuhi i ka 'lijipiti konbobilii jaa nyuuhi.

26I ba 'wong bila ni mang 'bimaa sanga jaa bi? I ba 'wong ka maang tumaa sang'kongkoruu jaa bi? Pampana n iyeng ka bila tung, ka i tuong i ka 'yi-kpongkpienhi leu tandaga ang 'duo 'duo.

27Bila 'jung a kpieriba kpiengu daang iye fling. Ba daang iye chinchang a buging. Ba daang 'woniye 'teng-gbani moo aning vamaaha. Ba daang 'woniye pie ju moo, a 'woning bungburihi ang ba dogi che haari.

28Che n bangye i kpe'jie. N bangye i 'yiibu aning i kpiebu wagiri ming, a bang i 'su-tuluu ing di n ingang.

29I 'su-tuluu ni ing di n ingang aning i tangkama ni 'do wa kpeye n 'tobo. Bila 'jung n na diye n fintiri tung i nyieng, a di n daama ing i nuoring. N na leuhiing ka i 'tu sori ni ing 'tu wa ni.

30Yeli ang na i 'sieree 'kui la nga. 'Yuoni nga ye na 'diye buunhu ang 'buli a miihing. 'Yuong 'jieng ming ye na 'diye buunhu ang 'yi a ingang. Che a 'yuong-taalung ingang ye buri, a che. Ye ko 'girep yori a 'di a ngmama.

31Banani ang chehi a faa jo 'yi 'Juuda 'deung ni na la teuye nyaga 'sigi 'tenge, a ngmang ngmama ming saa'jung.

32‘bojung niba 'mine na 'yiye Jeruuselem a chehi, ka banani ang faa jo ni 'yi Zaiyong Tangkpong ning. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ingjaging na tung bila.

33Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Asiiriya naa vela: U kung kpe a 'yi-kpong nga. U kung teu 'piing ming beng. U kung wa 'tuohuu ning 'kuri-bunglegiraa, bii a 'tugi tani 'duo u daangguong sieng ka u 'piguu.

34Sori ni tmg 'tu wa ni, u ning u 'ju ung na 'tu leu gaa. U kung kpe a 'yi-kpong nga. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

35N na 'guye a 'yi-kpong nga a iu 'chihi, N minga aning n tungtuna 'Deevid 'jung mang na i bila.

© 2009 Bibles International.

36'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana malika ni daang 'yi, a ti ku niba 'tuhi koo aning 'tuhi lijaanaahi aning a'nu (185,000) Asiiriya niba kampu ning. A niba ang daang ihe beeguu 'pipi ka 'kuunhi la. Bang jaa daang 'kpi.

37A 'jung ka Asiiriya naa Senaakerib daang 'yi be a gaa. U daang leu 'kuliyeng, a ti kpeling Niineve 'puong.

38Ung daang ti 'puoho u ngmini Niisirok bagi'de-kpong ni 'puong. Ka u 'bi-daba Adiraamelek aning Sariizer daang di ta'kobi kuu, che jo gaa Aararat paaluu. 'Beng la ka u bi-dau Isar Haadong daang die u jie a 'di a naalung.

Isaiah 38

1Ana 'benning Hezekaiya daang wa bierang a tohi 'kuung. Ka dangyera Ai'zeeya, 'Eemos bi-dau ni daang gaa u seng a ti yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Segihi i 'deu yela ka a ahi, ‘bojung i na 'kping. I kung 'ihi.

2'Beng la ka Hezekaiya daang leuhi u 'ningbisogo 'tori daangguoni a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana.

3Ngaang ung daang 'puohi: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, leu tiehi bila ni mang 'cheng i 'ningbi-tooring yeliminga 'puong aning n 'sikiri jaa. Leu tiehi bila ni mang i yela ang 'tu son i 'ningbiring. Ka Hezekaiya daang 'kong sung.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang to Ai'zeeya.

5U daang yeliyeng: Gaa ti yeli 'ku Hezekaiya ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana i nabaali Deevid Naangmini ni yeli: N 'wongye i 'puoho ni. N nyiye i ningtong ni ming. N na diye 'yuomo pie aning a'nu paahi i bering.

6N na diegiing, a die a 'yi-kpong nga ming Asiiriya naa 'nuuhing. N na 'guye a 'yi-kpong nga.

7'Sieree ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a na 'wuli ka Ba Tari Baahaa Daana na iye yeli ni ung yeli ka u na ing la nga.

8Nye, n na leuhiye ngminaa 'kalinchiu ang 'bi wagiri bungmaahuu ingang gaaning 'puori. A ngminaa ang 'sigi 'Eehaz wagiri bungmaahuu ingang ni, n na leuhuung maahibu nuori 'pie. A 'jung ngminaa daang leuye 'puori maahibu nuori pie ni ung daang 'sigi ni.

9Seuri nga ka Hezekaiya, 'Juuda naa seu sanga ni ung daangbiera a nyaa a baalung ingang:

10N yeliyeng: N 'nyivori tarang 'puong mang na gaa 'Siol 'di-nobera. Ba faaye n 'yuomo ang chehi.

11N yeliyeng: N kung nye Je'hoova, a nye Ba Tari Baahaa Daana 'nyivori 'deme paaluung. N kung la kaa ninsaalaa donee kpieriba 'puong.

© 2009 Bibles International.

12Ba tagiye n 'deu loo, a diu 'yi n seng a'wo pichiina tent. N ngmaaye n 'nyivori a'wo 'woowoore. U ngmaamang 'yi kpadaaring. A 'yi ngminaa a gara 'yienguu i baahiye n yela.

13N jeriye a yela a gara beeguu. U ngmahiye n kaba jaa a'wo 'gbegini. A 'yi ngminaa a gara 'yienguu i baahiye n yela.

14N da 'kongyeng a'wo tiitii bii bambalaalaa. N da 'kongye nimiha 'kuori a'wo ngmanii. N 'ningbie baliyeng saa'ju kaabung. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n biye wahala puong. Sungma.

15Wala mang na yeli? Unang yeli yela 'kumo. Una mingang ming tumaa. N na 'cheneng che banna n 'yuomo jaa 'puong, n 'suhu ngmiehibu nga 'j ung.

16'Oo Daana, a 'tuuro ama ngang ka ninsaaliba mang tari 'nyivori. Ama nga jaa 'puong ming ka n sie 'nyivori 'be. Bila ing na leuhi laangfiilung 'kumo, a veng ka n tari nyivori.

17Siringminga, n minga laangfiilung 'jung mang 'di a tuorikpong nga. Che ing di nungbu a die n 'vorihung a 'yi puongbu bogung, 'bojung i diye n yelibee jaa loo i 'puoring.

18'Bojung kau'biri kung tuong 'puohii barika. 'Kuung kung tuong 'pugii. Banani ang 'sigire bogu kung tuong tari tamaa i yeliminga ingang.

19Nie ang i 'vori, ninsaalaa ang i 'vori, unang na 'pugii a'wo mang ira bila 'jine nga. A ba'mine na 'wuliye i yeliminga ku a biihi.

20Ba Tari Baahaa Daana da iye 'ski ka u diema. Bila 'jung ti na diye 'ngmie bungngmirihi a 'yieng n 'yieme. Ti na iye bila ti 'nyivori beri jaa 'puong Ba Tari Baahaa Daana 'deung.

21Ka Ai'zeeya daang yeli: Veng ka ba di kangkanga to muha a di pogi a natisagilaa. U na nyaang.

22Hezekaiya daang jugihiyeng: 'Bo la 'sieree ka n na 'do gaaye Ba Tari Baahaa Daana 'deu?

Isaiah 39

1A sanga ka Baaladang bi-dau 'Miroodak Baaladang, Baabilong naa daang tung niba bang di gbama aning 'kuubu ti 'ku Hezekaiya, 'bojung u daang 'wongye bila ni ung be che nyaa.

2Ka Hezekaiya 'puo daang peli ba yela, ung 'wulibo 'deu ung 'binne u bundaambuunhu. A wari, salima, bung'nyuu-noohi, kpaanhi daa ang i too aning u taanhuu jaujaubuunhu bingjie jaa ung daang 'wulibo. Bung jaa ang bi u bungnanee 'bingjieng ung daang 'wulibo. Bung jaa daang 'chi Hezekaiya 'deung bii u 'suobu kpiengu 'puong ung ba 'wulibo.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ka dangyera Ai'zeeya daang gaa Naa Hezekaiya seng a ti jugihuu: Wala ka a daba nga yeli? 'Yening bang 'yi wa i seng? Ka Hezekaiya yeli: Ba 'yiye paalitoori wa n seng. Baabilong bang 'yi.

4Ka Ai'zeeya jugihi: 'Bo bang nye i 'deung? Ka Hezekaiya dieyeli: Ba nyiye bung jaa ang 'bi n 'detmg. Bung 'chi n bungnanee puong mang ba 'wulibo.

5'Beng la ka Ai'zeeya yeli 'ku Hezekaiya: 'Wong bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

6Nye, a 'beri waanang. Ba daang na 'tuoye bung jaa ang bi i 'cluing aning buunhu i ba'mine ang bo 'bing waana jine gaaning Baabilong. Bung jaa kung kpeling. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7Ba na nyogihiye i minga 'bi-daba 'mine, i bi-dogirihi ni 'mine a gaaning. Ba na ti leuye dauvarihi Baabilong naa 'deung.

8'Beng la ka Hezekaiya daang yeli 'ku Ai'zeeya: Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni ing yeli ni sumang, bojung u daang yeliye u 'puong: 'Suhu-maahuu aning yeliminga na 'Nye maang bering.

Isaiah 40

1Ye maa n niba 'suhu, ye maa n niba 'suhu, ye Naangmining yera bila.

2Ye yeli yela boin 'ku Jeruuselem. Ye 'kong 'kuu, ka u taanhuu ni baahiyeng. Ye 'kong 'kuu ka u yelibee veng'kuung, 'bojung u nyiye dogihibu gberi buyi u yelibee ni yela a 'yi Ba Tari Baahaa Daana 'nung.

3Nie kanga kokoring tahina mo'sogo 'puong a yera: Ye maali Ba Tari Baahaa Daana son ni a iu 'siri. Ye maali sokpong ang 'tori a biihee 'tengeng a ku ti Naangmini.

4Ba na paaliye lohimbo jaa, a win tangkpong aning tang'bile jaa. Ba na ing ka 'ji-goonhi 'tori, a i ka ji-nyigila leu i salangsalang.

5Ba Tari Baahaa Daana girima na 'yuo 'yiye gbanggbali, ka inggbani jaa lang nyiu, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana nuoring yeli.

6A kokori yeliyeng: Tahing. Ung yeli: N tahing ka wala? Inggbani jaa iye moo, ka a vielung 'woning yoo da'puuri.

7A moo juoliyeng, ka a da'puuri saang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana vuuhung daa imaang. Siringminga, a niba iye moo.

8A moo juoliyeng, ka a da'puuri saang. Che ti Naangmini yelihung mang ahing a gara wagiri jaa.

9'Oo Zaiyong, Ma nga ang waananing 'duohi-noohi, 'ihi 'do a tangkpong'duoruu. 'Oo Jeruuselem, Ma nga ang waananing 'duohi-noohi, lagi i nuori aning kpiengu. Laguu, to jora dabieng. Yeli 'ku 'Juuda 'yi-bera: Nye ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

10Nye, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na wang aning fanga, ka u kpangkpani 'di naalung 'kuu. Nye, u tariye sanyeu u seng, ka u cheutaa bi u 'ningbi-tooring.

11U na 'guoliye u piihi a'wo pichiina. U na laanhiye a pi'bilii ning u kpangkpani, a dia 'uli u nyaung. U na dieye anani ang tari bung'bilii ni 'yie boin.

12Ning'buong maahi a kuonhi u 'nupugung? Ning'buong di u 'nu vanda maahi sagbama? Ning'buong 'jieli 'teng-gbani tani bungmaahuu 'puong? Ning'buong maahi a tangbera sanee ingang? Ning'buong maahi a tang'bilii sanee ang 'jaali ingang?

13Ning'buong diening Ba Tari Baahaa Daana Sie 'yie, bii a i u kawan-ira a 'wuluu?

14U ning ning'buong i saawari ka a daana 'wuluu? Ning'buong 'wuluu saree ang 'tori sobiri? Ningbuong 'wuluu bangbu, a 'wuluu ningbiyuo sori?

15Nye, a paalihi 'woniye kuong ang 'togi 'bokiti 'puong. A 'woniye 'utmhuu 'biri ang 'bi sanee ingang. Nye, u maahiye paalihi kuong ang ngmaa 'gili ang 'woning 'uunhuu ang bogi.

16Leebanong ba ta nyugibu. U 'duunhi ming ba ta sarika nyugiruu.

17A paalihi jaa ba i bung jaa u 'ningbi-tooring. U jeraang ang i kpali kpali a ba tan tona.

18Ning'buo panaa yeng na di Naangmini maahi? Chebii 'bo 'worihung yeng na diu maahi?

19Bagiri yeng, tungtuna mang nyeliye buunhu maaluu. Ka sannii saaba maali sannii paguu. Ka wari saaba maali jorihi imuu.

20Nie ang i nangdaana 'gaali ka u 'ihi a sarika nga to, u mang 'lugiye dau ang kung puong. U mang boye nie ang bang pehibu, ung maali bagipehinuu ang kung 'wulihi 'le.

21Ye ba bang? Ye ba 'wong? Ba ba yeli kuye a 'yi a 'munpiileeng bi? Ye ba 'wong a 'muni a 'yi 'teng-gbani 'muni 'bingbtmg?

22Unang mang 'jing 'teng-gbani 'vilingu saajung, ka u kpieriba 'woning 'sobo. Unang yeti sagbama a'wo patiisa, a yeraa a'wo tent bang na kpe.

23Unang mang i ka ningnanee leu i kpali. U mang ing ka dunee saringmaariba ba tari tona.

24Ba nang ba mang seliba baahi. Ba nang ba mang buriba baahi. Ba dau nyaga nang ba mang kpe lenge che ung 'fuuli ingba bang juoli. Sa'kulingkuulee na dibang gaa a'wo bungpegiri.

25Ning'buo panaa yeng na dima maahi? Chebii ning'buo ka n niu sing taa? Unani Ang Pegi'yi ning yera bila.

© 2009 Bibles International.

26Ye lagi ye 'ningbie saa'jung a nye unani ang naang a buunhu nga. Unang mang tari ngmaribie 'yining a 'tuuro a singbu. U mang buongye a jaa ning a 'yoe a 'tuuro u kpiengu ang i kpong aning u fanga ang 'gaali. Bung'yeni jaa ba bora.

27'Oo Jeekob, wala la ing yeli, 'Oo Iisiriel, wala la ing yera: N yelitarihi sogiliye Ba Tari Baahaa Daana, ka n Naangmini ngmaa n tonoo yela bahi.

28Ye ba bang bi? Ye ba 'wong bi? Naangmini ang ba tan 'piilee bii baahaa, Ba Tari Baahaa Daana, 'teng-gbani baahaa 'jiihi Naana ni ba 'yiere bii a bana. U 'ningbiyuo kung tuong piehi.

29U mang 'kuye nie ang bali kpiengu. U mang ing ka kpiengu 'ugi a 'ku nie ang kong fanga.

30Haali 'bi-daba ning bi-pogiba na baling a 'yie, ka 'bi-pola 'le kpeleng kpeleng.

31Che banani ang cheliha Ba Tari Baahaa Daana sungbu, ba na nyiye kpiengu ang i paalaa. Ba na diye kpangkpama 'do saaju a'wo ka'chigiri. Ba na Jong, che ba kung bali. Ba na 'cheming, che ba kung 'yie.

Isaiah 41

1'Oo mannoe, ye i siriti n 'ningbi-tooring. Veng ka a paalihi leu ing fangpaalaa. Veng ka ba tagi ta, a veng ka ba yeli yela. Veng ka ti tagi pieli taa a ngmaa saree.

2Ning'buong i ka nie 'ihi a 'yi sa'muni? Ning'buong buomuu sun'tuubu 'puong ka u tung tuma? Ning'buong di a paalihi bing u 'ningbi-tooring? Ning'buong 'sigihi na'mine 'kuu? Ning'buong diba bang i 'wo tani 'ku u ta'kobi, a 'woning seseu ang daara bungpegiri garaning u taanhuu ingang?

3U karibang a para ning laangfie, a 'tu son nga u gbee ang nang ba 'tu jaa.

4Ning'buong tumaa a paalaa, a buona a jemanihi a 'yi a 'munpiileeng? Maang Ba Tari Baahaa Daana la a fora, a 'bi a baahaang ming. Maang la bila.

5'Teenhi kuong ang ngmaa 'gili nyiung a jo dabieng. Dabieng kpeye a 'teng-gbani baahaa 'jiihi. Ba tagi pieliyeng a wa.

6Kanga jaa sunnaye u to, ka kanga mang yeli 'ku u ba'bie: Tani nyau.

7A 'Jung nie 'nu ang bang tuma mang ingye sannii saaba sikpiengaa. Ka nie ang saaha ning hama mang ing nie ang kuro saaba kurihuu sikpiengaa a yeli a kpana maribu yela: U iye sung. 'Beng la ung mang di 'piingbie kpaahuu, ka u to wa 'wulihi 'le.

8Che Ma Iisiriel iye n tungtuna. Jeekob iye nie mang 'lugi, n jominga Aaburaham buurii.

9Ina la nie mang di a 'yi 'teng-gbani baahaa 'jiihing, a buomii 'yi 'gbendigihi jaa 'ji-tobang. Mang yeli 'kui: Ina la n tungtuna. N ba dii loo bahi. Maang 'lugii.

© 2009 Bibles International.

10Ta jora dabieng, 'bojung n 'Nye i seng. Ta veng ka i inga chuori, 'bojung maang la i Naangmini. N na imiing kpiengu. Mm, n na sumiing. N na nyogiing tan aning n sun'tuubu nuduri.

11Nye, banani jaa ang daang 'ihi 'suuri i ingang na 'diye 'vii a i chinchang. Ba na 'woniye 'ji-kpali. Banani ang jauranii na nyuoming.

12I na bobang, che i kung nyiba, banani ang jaura nii la bila. Banani ang jaura nii taanhuu na 'woniye bung ang ba dogili yeli jaang, a 'woning bung ang daang ba bibe jaa.

13'Bojung maang Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini na nyogiye i 'nuduri, a che yera 'kurii: Ta jora dabieng. N na sumiing.

14Ta jora dabieng, Ma sabennii Jeekob, yena Isi'reeli daba. N na sumiing. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, i Yeudiera ni, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni.

15Nye, n na maaliing ka i leu kangmibungpaalaa ang tari nyinpulihi. I na ngmiye a tangbera a ngmurihaa, a veng ka a tangbilii 'woning bungpegiri.

16I na yielaang, ka seseu daagaa gaaning, ka sa'kulingkuulee yaaraa. I na nyengingye Ba Tari Baahaa Daana ingang, a ira tangkama Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni ingang.

17Ningbaala aning nie ang bi hiengbung buoraye kuong, che a 'chibe. Ba jintihi 'koyeng aning kong'nyuuri. Maang Ba Tari Baahaa Daana na 'wongye ba 'kuori. Maang Iisiriel Naangmini kung jaanhiba bahi.

18N na 'yuoye konboori 'jiduorihi ang i kpala 'puong, a 'yuohi 'bulihi lohimbohi gaalinggahing. N na ing ka mopiri leu kongngmani, a i ka leng-gbanekuongee leu kongbulihi.

19A mopiri 'puong n na seliye 'siid-er aning a'keesia dau, a sell muritil dau aning ooliv dau. 'Biihee 'tengeng n na baye paing dau, fuur dau aning saipires dau lang taa.

20N na iye bila ka ba nye a bang, a jeri a bang a 'muni kpeleng ka Ba Tari Baahaa Daana 'nung i a yeli nga. Ba na baming ka Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ning naamuu.

21Ye toonhi ye tuori, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ye waaning ye anan'sohi, Jeekob Naa ning yeli.

22Veng ka a ngmima wa 'yi a 'wuliti yeli ang na wa i. Veng ka a 'wuliti fora buunhu ang daang bibe. Bila ting na jeraa a bang a baahaa. Chebii veng ka a 'wuliti yela ang waana na i.

23'Wuliti yela ang na wa puoring, ka ti nye bang ka ye iye ngmima. Mm, ye tung sung bii beu, ka ti noe maa ka ti lang taa nye bila.

24Siringminga, ye ba dogili yeli jaang. Ye tuma iye kpali. Nie ni ang lugiye iye bungnyohuu.

© 2009 Bibles International.

25N 'guoliye nie kanga a 'yi sa'mung-goo seng. U na wang. A 'yi ngmintong'puhiniing u na buongye n 'yuori. U na waye paalikaariba ingang a'wo bang wa tanbuurihi ingang. U na wang a'wo memiera ang tuora yagu.

26Ning'buong yelaa a 'yi a 'munpiileeng ting na tuong bang? Ningbuong yelaa sangkongkoruu jaa ting na yeli: U yeliye yeliminga? Pielaang, nie 'chibe a yelaa. Pielaang, nie 'chibe a 'wulaa. Pielaang, nie 'chibe a 'wono i yeliyaga.

27A fora wagiri ning n yeli kuye Zaiyong: Nye, bana la ni. N na kuye Jeruuselem ming nie ang waananing 'duohi-noohi.

28N 'liinhiyeng, nie jaa 'chibe. N 'liinhiye ba 'puong, che n ba nye kawan-ira, nie mang na jugihiba ka u dieyeli 'kumo.

29Siringminga, ba jaa iye kpali. Ba tuma iye kpali. Ba bagiri bang nyeli buunhu maali iye seseu a i chinchang.

Isaiah 42

1Nye, n tungtuna mang nyogi tari, n ning'lugiruu ingang n 'suhu ang 'be. N diye n Sie dogili u ingang. U na ing ka saree ang 'tori 'yi chaanii 'ku a paalihi.

2U kung tahing bii a gong, bii a veng ka ba 'wono u kokori sokpoming.

3U kung baahi kau kuong nuori moohuu ang kau biela. U kung 'kpiinhi finting'ngmiihii ming ang 'dire nyululu. Limaniye puong ung na i ka saree ang 'tori 'yi chaanii.

4U kung i 'guo bii a tan ingchuori, a waana wagiri ung na bing saree ang 'tori duneeng. 'Teenhi kuong ang ngmaa 'gili ming na chelihiye u begu.

5Ngaang ka Naangmini ang i Ba Tari Baahaa Daana yeli. Unang naang sagbama a yeraa ni. Unang yeti 'teng-gbani aning bung jaa ang 'yire u ingang. Unang kuro niba ang 'bi u ingang vuunhung, a 'kuro banani ang 'chene u ingang 'nyivori sie.

6U yeliyeng: Maang Ba Tari Baahaa Daanang buomii sun'tuubu 'puong. N na nyogiye i 'nung. N na tariing, a dii tihi ka i leu layiri 'ku a niba, a leu chaanii ku a paalihi.

7N na iye bila ka i 'yuohi joonhi 'ningbie, a 'ihi pagiriba 'yining pagibu 'deung, a 'ihi banani ang 'jing sagiluu 'puong a 'yi pagibu 'deung.

8Maang la Ba Tari Baahaa Daana. N 'yuori la bila. N kung di n girima 'ku bung jaa. N kung di n 'pugibu ming ku bagipehinihi

9Nye, a fora yela ni wa paring. Yelipaani yela mang yeng yeli. Seni che ka a teu wa 'yi, n na yeliyeng a yela.

10Ye 'yieng 'yieng-paalaa 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'puguu 'teng-gbani baahaa 'jiihing. Ye i bila, ye banani ang 'sigire gara mangkpong, aning bung jaa ang 'hi u 'puong. Ye i bila, yena 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili, aning yena niba ang kpiera a 'puong.

© 2009 Bibles International.

11Veng ka mopiri aning u 'yi-bera lagi a noe, kurihi ni 'Kii-der ang kpiera ni la bila. Veng ka 'Siila kpieriba 'yiene. Veng ka ba tahina a tangbera 'juring.

12Veng ka ba di girima ku Ba Tari Baahaa Daana, a 'puguu 'teething kuong ang ngmaa 'gili.

13Ba Tari Baahaa Daana na 'yi gaang a'wo gandau. U na ing ka u inga jagira a'wo taanhuu jaujaura. U na 'cheehing, mm, u na tahingye gaga jaa. U na tuongye u domihi.

14N iye siriti a kauhi. N iye boin a nyogi n minga. Pampana n na 'koming a'wo poga dogiri'puo ang biera. N na hegirang a 'sigihi da'yeni.

15N na ing ka tangbera aning tang'bilii jeng kpali, a i ka a vamaaha jaa 'ko. N na ing ka konboori leu 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili, a nyuuhi kongngmama.

16N na tariye joonhi 'tuning son bang ba bang. N na dienibang 'yie 'tuning so'bie bang ba bang. N na ing ka sagiluu leu chaanii ba 'ningbi-tooring, a i ka ji-goonhi leu tori. Ama mang na i 'kubo, a kung jaanhiba bahi.

17Banani ang deli bagipehinihi, a mang yeli 'ku bagiri bang nyeli buunhu maali ka yena la ti ngmima ni, ba na leuye 'puori a 'di 'vii ang i kpong.

18Yena 'to-gberihi, ye 'wong. Yena joonhi, ye Iiinhi a nye.

19Ning'buong i jonga ka n tungtuna naani? Chebii ningbuong i 'to-gbera a'wo n tungtuna mang tung? Ning'buong i jonga a'wo nie nga ang paali, a i jonga a'wo Ba Tari Baahaa Daana tungtuna?

20I nyiye vela jemaa, che i ba cheliha. I 'tobo 'yuohiyeng, che i ba 'wono.

21Ba Tari Baahaa Daana puo peliye yaga u suntuubu 'jung. U na 'duohiye a begu ka u tari girima.

22Che niba nga iye niba bang too a 'ohi ba buunhu. Ba jaa bang beri bogiring. Ba sogilibang pagiriba 'dering. Ba iye buunhu bang na nyogihi, che nie jaa ba dieriba. Ba iye buunhu bang na jau nyogihi. Nie jaa 'chibe a yera ka ba leuhiba gaaning.

23Ning'buong bi ye puong a na begi 'tuorii 'ku a yeli nga? Ningbuong na chelihi a 'wong wagiri ang waana 'puong?

24Ning'buong di Jeekob tihi ung leu bung bang na ngmi 'ohi u buunhu, a di Iisiriel 'ku faariba? Ba Tari Baahaa Daana naani bi? U ingang naani ting tung beu ni? 'Bojung ba ba i 'siri ka ba 'chene u soeng. Ba ba 'tu u begu ming.

25Bila 'jung ung 'kiri u 'suuri ang 'dire waahuu, taanhuu jauri tuluu ni. U tongye 'butmg imuu wa 'gili, che u ba bang. Ang 'diu, che u ba dia ing u 'sikiring.

Isaiah 43

1Che pampana, 'oo Jeekob, Ba Tari Baahaa Daana ang naamii, 'Oo Iisiriel, unani ang maalii ni, ngaang ung yeli: Ta jora dabieng, ‘bojung n yeudiegiing. I 'yuori mang di buomii. I iye n 'suobu.

© 2009 Bibles International.

2Ka inang wa 'tuuro kuonhi 'puo, n na biye i seng. Ka inang wa 'tuuro konboori, a kung 'dii. Ka inang wa 'chene 'tuuro 'buung 'puo, a kung 'dii. 'Buung-jinti ming kung nyugii.

3‘bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Maang la Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni, i Diera. N diye 'Iijipiti tihi ka u i i sani yeubu, a di Kuus aning Seeba tihi i gbebogiring.

4Ing daang i nanii n 'ningbiring 'jung ba cluing tiinhuu. N numiing ming. Bila 'jung n na diye ninsaaliba tegii, a di niba tegi i 'nyivori.

5Ta jora dabieng, ‘bojung n biye i seng. N na diye i buurii 'yi sa'muni waaning, a laanhii 'yining ngmintongkpieri seng waaning.

6N na yeli kuye sa'mung-goo: Diba tihi. N na yeli kuye sa'mungduri: Ta nyogiba tari. Tari n 'bi-daba 'yining toori waaning, a tari n bi-pogiba 'yining chime baahaa 'jiihi waaning.

7Waaning nie jaa n 'yuori ang buona u ingang, una mang naang n girima 'jung ni. Maang meu, mm, maang maaluu.

8Tari niba ni ang tari 'ningbie che i joonhi 'yi waaning, aning niba ni ang tari 'tobo che i 'to-gberihi.

9Veng ka a paalihi jaa laanhi lang taa, a veng ka a niba lang. Ning'buong 'bi ba 'puong a na tuong yeli a yeli nga, a 'wuliti yela ang daang bibe? Veng ka ba tari ba 'sieridiribe 'yi waaning, a 'wuli ka yeliminga bang yeli. Veng ka ningjaani 'wong a yeli ka yeliminga la.

10Yena la n 'sieree 'deme, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Yena la n tungtuna mang 'lugi, ka ye nye bang a sagima 'di, a bang a 'muni ka maang la. Naangmini jaa daang 'chibe che 'kumo. Kanga ming jaa kung la bibe n 'puoring.

11Maang, haali maang la Ba Tari Baahaa Daana. Diera 'chibe n 'puoring.

12N yeliyeng ang peli. N dieyeng bahi. N yeliyeng ang 'yi gbanggbali. Ngminsaana jaa daang 'chi ye 'puong. Bila 'jung yena la n 'sieree 'deme ka maang la Naangmini. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13Yeliminga la, seni che ka be-kaari wa bibe, maang la Naangmini. Nie jaa 'chibe a na tuong faa bung n 'nung. Ka maang tung tuma, ning'buong na tuong leuhaa?

14Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, ye yeudiera ni, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni yeli: Ye 'jung mang na tung doma Baabilong ingang, a tari a Kali'diiya niba jaa 'sigi waaning ka ba 'woning niba ang faa jora, ba mani'gbori-bera ni yela bang jigiha ni 'puuhing.

15Maang la Ba Tari Baahaa Daana, ye Ningpegi'yiruu, Iisiriel Naana, ye Naa ni.

16Ba Tari Baahaa Daana, unang mang maali son mangkpong 'puong, a maali sobiri 'tu konbobera 'puuhi.

© 2009 Bibles International.

17Unang mang tari cheeriet aning yohu 'yining, a lang ning a 'sojehi aning a kpiengu. Ba na langye taa jeng. Ba kung la 'ihi. Ba na kping. Ba na 'kpiinhibang a'wo finting'ngmiihii.

18Ngaang ung yeli: Ye to tieha yela ni ang dang bibe yela, bii a jera yelikori.

19Nye, n na iye yelipaalaa. U na teu'yiye chaanii pampana. Ye muo kung bamaa? N na maaliye sori mopiri puong, a maali konboori 'biihee 'tengeng.

20'Duunhi ang 'bi moong na kumong nanihung. Babalihi aning 'kolimasogilihi la bila, 'bojung n kuriye kuonhi a mopiring, aning konboori 'biihee 'tengeng. N iye bila ka n 'ku n niba kon'nyuurihi, n ning'lugirihi ni la bila.

21N maaliye a niba nga ku n minga. Ba na 'pugimong gbanggbaling.

22Che i ba buongma, 'oo Jeekob. I loga 'yiye n yela, 'oo Iisiriel.

23I ba wa kumo i sarika nyugirihi piihi. I ba di i sarikihi ming 'kumo nanihung. N ba di bung'bie sarikihi yela dogili i ingang, bii a veng ka i loga 'yi iinsens yela.

24Ye ba waaning kaka'nyu-noohi yeng da wa 'kumo. Ye ba maa n inga aning ye sarikihi kpaang ming. Che ye vengyeng mang jimbi aning ye yelibee. Ye vengyeng ka n loga 'yi aning ye yeliba'torihi.

25Maang, haali maang la nie ang 'duuro i begu saangbuhi baha n minga 'jung. N kung la tiehi i yelibee yela.

26Tiehima a yela. Veng ka ti lang taa toonhi a yela. Toonhi i tuori ka ba nye i tuori ang numa bila.

27I bafora daang iye yelibeu, ka niba ang diera yera 'kurii saang 'begu n ingang.

28Bila 'jung n na degiye a Ngming'puohi 'deu ningbera. N na diye Jeekob 'ku duhibeu, a di Iisiriel 'ku nyaaba.

Isaiah 44

1Che ina 'wong pampana, 'oo Jeekob n tungtuna, aning Iisiriel mang lugi.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana ang maalii yeli. Unang mei i ma 'puong. Unang na sumii. U yeliyeng: Ta jora dabieng, 'oo Jeekob n tungtuna, aning ina Jeesurung, che nga mang 'lugi, (Duturoonomi G. 32:15)

3'bojung n na 'lciriye kuong lcu nie nga kon'nyuuri ang kpe, a 'kiri konboori bahi 'teng-gbang'kuongeeng. N na Iciriye n Sie waahi i 'biihi, a 'kiri n pegiri waahi i buurii.

4Ba na teu 'yiye moo 'puong a'wo 'wiilo daari ang 'bi konboori nuoring.

5Kanga na yeling: N iye Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. Kanga ming na diye Jeekob 'yuori buong u minga. Kanga ming na seuye ngaang ing u 'nung: Ba Tari Baahaa Daana 'suobu. U na diye Iisiriel 'yuori buong u minga.

© 2009 Bibles International.

6Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naa ni yeli. Una la u Yeudiera, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. U yeliyeng: Maang la a fora aning a baahaa. N 'puoring Naangmini 'chibe.

7Ning'buong 'woning maang? Veng ka a daana yeli ka a 'yi. Veng ka u yelaa a dia 'bing n 'ningbi-tooring. Veng ka u yeli a 'piili wagiri ni mang 'bing sang'kongkoruu niba, aning yeli ang waana. Veng ka ba yeli yela ang waana na i.

8Ta jora dabieng bii a veng ka dabieng kpei. N ba yelaa kui sanga jaa a veng ang peli? Yena la n 'sieree 'deme. Naangmini kanga biye 'be n 'puoring? Yeliminga la, 'Pi-jaala jaa 'chibe. N ba bang kanga jaa.

9Banani ang maana bagipehinihi ni, ba jaa iye kpali. Ba bungnanee ni ba tari tona. Bana la ba miihi 'sieridiribe. Ba ba nyira bii a bang yeli jaa a'wo 'vii na kpeba.

10Ning'buong na maali ngmini, bii a nyeli buunhu maali bagiri ang ba tari tona 'kuu?

11Pielaang, u jomiihi jaa na 'diye 'vii. Banani ang tuna a tuma ming, ninsaaliba la. Veng ka ba jaa laanhi lang taa. Veng ka ba 'ihi ahi. Che ba na joye dabieng. Ba na langye taa 'di 'vii.

12Saaba mang diye u tuntungbung a tuna ning 'buung-saala. U mang diye hama maaluu, a di u kpankpama kpiengu maaluu. Che kong mang kpeung ka u fanga baahi. Ka unang ba 'nyu kuong u 'ningbiri mang suorang.

13Nie 'nu ang bang tuma mang diye 'ngmiihii maahi. U mang diye bungseuruu tuo. U mang diye u tungtungbung pehimuu, a maali u 'worihung. U mang maaluung 'wo ninsaalaa berilumg, a maaluu ung viela a'wo ninsaalaa, ka u nye bi 'deung 'jung.

14U mang ngmaahiye 'siid-er daari, a di saipires aning 'old daari. U mang ing sing baa kongkori daari 'puong. U mang seliye paing dau, ka saa veng sing baa.

15U mang iye bung ninsaalaa ang na di maali 'buung. U mang diye 'mine a 'uonhi. U mang diye 'mine maali 'buung a se paanuu. U mang maaliye ngmini ming a 'puohuu ngmini'puohibu, a maali bagiri a 'churi 'puohuu.

16U mang diye u chelii maali butmg a di a chelii nga maali siimaa. U mang seye u neni a oo tigi. U mang 'uonhiye a buung ming a yeli: 'Ee, oori ba la irima. N nyiye a buung.

17U mang diye u chelii ni ming maali ngmini, u bagipehinuu, a mang 'le u 'ningbi-tooring a 'puohuu Ngmini'puohibu. U mang 'puohuung a yeli: Diema, bojung ina la n ngmini.

18Ba ba bang. Ba 'ningbiri ba 'yuo ming, 'bojung u pagiye ba 'ningbie bang ba tuong nyira. U pagiye ba 'Ode bang ba tuong banna yela 'muni.

19Kanga jaa ba jera u 'sikiring. Bangbu bii 'ningbiyuo 'chibe a'wo kanga na yeli: N nyugiye u chelii 'buuming. N seye paanuu u butmg-saalang. N seye neni a oo. N muo na diye u chelii maali bunghaaruu bi? N muo na 'leye daboli 'ningbi-tooring a 'puohuu bi?

© 2009 Bibles International.

20U 'diriye tampelung. Belingbu 'sikiri leuhutmg 'yi a soring. U kung tuong die u minga bii a yeli: 'Girii muo naani a bung nga ang bi n 'nuduring nga?

21Leu tiehi a yela nga, 'oo Jeekob, aning Iisiriel, 'bojung n tungtuna lii. Maang maalii, n tungtuna lii. 'Oo Iisiriel, n kung 'yiinhi i yela.

22N 'duye i 'begu saangbuhi bahi a'wo savaalitiinhuu, a 'du i yelibee bahi a'wo savaalii. Leu wa n seng, 'bojung n yeudiegiing.

23Sagbama 'woi, ye 'yiene, 'bojung Ba Tari Baahaa Daanang tung bila. Ye tahina yaga jaa, yena 'teng-gbani 'ji-bogiri. Ye che 'yieme, yena tangbera, 'oo kongkori aning dau jaa ang 'bi u 'puong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana yeudieye Jeekob, a nye girima Iisiriel 'puong.

24Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana i yeudiera aning unani ang maalii i ma 'puong ni yeli: Maang la Ba Tari Baahaa Daana ang maana buunhu jaa. Maang 'yoming yeri sagbama. Maang yaari 'teng-gbani n 'yong.

25Maang mang i ka 'girii dangyeriba 'sierihi i chinchang, a mang i ka bagibugiriba leu jolihi. Maang mang leuhi yengbanginiba 'puori, a veng ka ba bangbu leu jolihung.

26Maang mang paali n tungtuna yelihung, a mang tung bila ni n tungtuniba ang yeli. Maang yeli 'ku Jeruuselem: Niba na kpeye i 'puong. Mang yeli 'ku 'Juuda ming 'yi-bera: Ba na meyeng. N na ing ka u 'jiihi ang jeng kroali 'ihi.

27Maang mang yeli 'ku 'jijulingu: Ye 'ko. N na ing ka i konboori 'ko.

28Maang yeli Sairus yela: U iye n pichiina. U na iye yeli jaa mang buora. U na yeli kuye Jeruuselem: Ba na meing. U na yeli 'kuye a Ngmingpuohi 'deu: Ba na 'bingye i 'muni.

Isaiah 45

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli ku Sairus, u nie ung buo kpaang waahi. U 'nuduring mang nyogi ka n balihi paalihi u 'ningbi-tooring, a yaahi na'mine jauri boori. N na 'yuohiye 'di-nokparihi u 'ningbi-tooring, ka a 'di-nobera kung la lari.

2N na dieye i 'yie gaa, a maali 'ji-goonhi ka a 'tori. N na kauhiye yaawa 'di-nobera 'puro 'puro, a ngmaahi 'kuri 'di-nogaribi.

3N na luing sagiluu bungnanee, aning 'gondo 'jiihi bundaambuunhu ang sogili. N na iye bila ka i nye bang ka maang Ba Tari Baahaa Daana ang buong i 'yuori la Iisiriel Naangmini.

4N tungtuna Jeekob, aning n ning'lugiruu Iisiriel 'jung n buongye i 'yuori gba. N 'kuing 'yo-nanii, anaa jaa ka i ba bangma.

5Maang la Ba Tari Baahaa Daana. Kanga jaa la 'chibe. Naangmini jaa 'chibe n 'puoring. N na bobiing, anaa jaa ka i ba bangma.

© 2009 Bibles International.

6N na iye bila ka ba nye bang a 'yi ngminaa puhibu a gara u lee, ka kanga jaa 'chibe n 'puoring. Maang la Ba Tari Baahaa Daana. Kanga jaa la 'chibe.

7Maang maali chaanii, a naang sagiluu. Maang waananing maahuu, a naana tuoribera. Maang Ba Tari Baahaa Daanang ira ama jaa.

8Yena sagbama ang bi saa'jung, ye i ka sun'tuubu 'togiho 'sigire. Veng ka savaala 'kiri sun'tuubu a'wo saa. Veng ka 'teng-gbani 'yuo, a veng ka a i ka 'chihilung wa 'yi. Veng ka sun'tuubu niu Lang baara. Maang Ba Tari Baahaa Daanang naamuu.

9Nimiha la a ku nie nga ang jauraning u Maana. Veng ka sachie jauning 'teng-gbani sachiihi. Yagu muo na yeli kuye memiera: 'Bo ing maana? Bung ing maana muo na yeling: U ba tari 'nuuhi?

10Nimiha la a ku nie ang yeli 'ku u ba: 'Bo ing dogira nga? Bii a yeli ku u ma: 'Bo ing dogi nga?

11Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling, a i u Maana ni yeli: Ye na jugihimang yela ang waana a'wo n biihi yela bi? Ye na 'kumong nuori n 'nuuhi ming tuma yela bi?

12Maang maali 'teng-gbani, a naang ninsaalaa ing u ingang. Maang 'nuuhing yeri sagbama, mang 'ku a ngmaribie jaa nuori.

13N 'guoluung sun'tuubu 'puong. N na ing ka u soe jaa 'tori. U na meye n 'yi-kpong, a veng ka n niba ang jo long paaluu 'so ba miihi. Yeubu bii sanyeu 'jung naani. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Iijipiti tuma tona aning Kuus yaagu buunhu aning 'Sabiiya niba ang i yogiri na waye i seng a wa leu i 'suobu. Ba na 'cheneye i 'puoring. Ba na waye i seng ka jorihi bi ba ingang. Ba na wa leye i 'ningbi-tooring. Ba na suhiing a yeli: Pielaang, Naangmini Nye i seng. Kanga jaa la 'chibe. Naangmingjaala jaa la 'chibe.

15'Oo Iisiriel Naangmini, a Diera, siringminga i iye Naangmini ang mang sogina i minga.

16Banani ang miera baga ni, ba jaang na 'di 'vii ning nyaaba. Ba na lang kpeye chinchang 'puo.

17Che Ba Tari Baahaa Daana na iye Iisiriel 'chihi aning 'chihilung ang ba tan baahaa. Ye kung 'di 'vii bii nyaaba wagiri j aang a gara wagiri ang ba tari boohoo.

18‘bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli. Unang naang sagbama. Una la Naangmini. Unang maali 'teng-gbani a baahuu. Unang bimuu. U ba naamuu kpali. U maaluung ka ba kpiera u ingang. Ngaang ung yeli: Maang la Ba Tari Baahaa Daana. Kanga jaa la 'chibe.

19N ba yeli yela 'gondong. N ba yeli yela dunee 'ji-sagiluu kangang. N ba yeli ku Jeekob buurii: Ye boma kpali. Maang Ba Tari Baahaa Daana mang yeraye sun'tuubu yela. N mang yeliye yela ang 'tu sori.

© 2009 Bibles International.

20Ye laanhi lang taa a wa. Ye banani ang jo 'yi a paalihing ni, ye lang taa tagi ta. Banani ang mang 'tuoro ba daari bagipehinihi ni ba bang yeli jaa, a mang 'puoho ngmini ang kung tuong dieba.

21Ye yelaa ka a 'yi chaanii. Mm, veng ka ba lang taa bu. Ning'buong yeli a yeli nga a 'yi sang'kongkoruu jaa? Ning'buong yelaa a 'yi ana wagiri? Maang Ba Tari Baahaa Daana naani? Naangmini jaa 'chibe n 'puoring, Naangmini nga ang i sun'tuuro a i Diera. Kanga jaa 'chibe n 'puoring.

22Ye leu wa n seng a i 'chihi, yena dunee baahaa 'jiihi, ‘bojung maang la Naangmini. Kanga jaa la 'chibe.

23N poye n minga. A yeli'biri 'yiye n nuoring gaa sun'tuubu 'puong. U kung leu wa. Maang ka 'dungkuri jaa na 'gbinti 'ku, ka jinti jaa po pori 'kumo.

24Ngaang bang na yeli n yela: Ba Tari Baahaa Daana 'yong ingang ka sun'tuubu aning kpiengu 'be. U seng ka ninsaaliba jaa na wa. Banani jaa ang 'ihi 'suuri u ingang na 'diye 'vii.

25Ba Tari Baahaa Daana ingang ka Iisiriel buurii jaa na i 'soli a ira tangkama.

Isaiah 46

1'Bee el 'churiyeng, ka Niibo gori sie. Ba baga da 'biye 'duunhi aning 'nii ingang. Ye 'torikohi ni 'tuobu 'gaaliyeng. A iye tiinhuu 'ku a 'duunhi ang Bali.

2A goriye siihi a lang taa 'churi 'churi. A ba tuong na 'togi a 'tuobu. Che a miihi ni jaa bang ngminyogihi.

3'Oo Jeekob 'deu, aning Iisiriel 'deu niba jaa ang chehi, ye chelihi n yeliyaga. Yena la niba mang pegili a 'yi ye dogibu sanga, a i niba mang seuhi a 'yi ye ma'mine 'puuhing.

4Haali a gara ye 'korihung sanga, maang la una. A gara ye 'ju-koonpieni sanga, maang na pegiliye. Maang maali, maang na la pegili. N na pegiliyeng, a iye 'chihi.

5Ning'buo yeng na dima bigihi a yeli ka n niu singye taa? Ning'buo yeng na dima maahi a'wo ti na 'yi taa?

6Ba mang 'kiriye salima ba buorihing, a maahi wan sanee ingang. Ba mang haye sannii saaba, ung dia maali ngmini. Ba mang 'leye tengeng, mm, ba mang 'puohutmg Ngmini'puohibu.

7Ba mang diung pegili ba bagibieng a 'tuoguu. Ba mang ti bimutmg u bingjieng ung ahi. U ba mang 'yire u ahi'jie ning. Anaa jaa ka nie mang 'kong 'kuung, 'ihe u kung tuong dieyeli. U kung tuong dieguu ming u tuora 'puong.

8Ye leu tiehi a yeli nga a 'wuli ka ye iye daba. Ye veng ka a wa ye haakilihi, yena begu-saaniba.

9Ye leu tiehi fora yela ni ang pari sanga jaa ni, 'bojung maang la Naangmini, kanga jaa la 'chibe. Maang la Naangmini, kanga jaa 'chibe a'wo maang.

© 2009 Bibles International.

10Maang mang 'wuli a boohoo a 'piili a 'mtmpiileeng. N mang 'wuliye sang'kongkoruu jaa yela ang nang ba i, a yeli: N buobung na ahi. N na iye yeli jaa ang pelf n 'puo.

11N mang buongye 'nobile ang nyogira buunhu a 'yi sa'muning, a buong dau ang na tung n buobu a 'yi paalitooring. Siringminga, maang yeli. N na ing ka a paali ming. Maang jeri bila tungbu. N na tungye bila ming.

12Ye chelihi 'wong n yeliyaga, yena 'sikiri-kpienhi 'deme, yena nga ning sun'tuubu ang 'bi taa toori.

13N waaniye n sun'tuubu ka u pieli. U kung bi toori jaa. N 'chihilung kung naari. N na diye 'chihiltmg ing Zaiyong 'puong, a di n girima 'ku Iisiriel.

Isaiah 47

1'Sigi wa 'jing tani 'puong, 'oo Baabilong bi-poga ang ba bang dau. 'Jing 'tengeng ka na'kogo 'chibe, 'oo Kali'diiya 'deme 'bi-poga, 'bojung ba kung la buomii 'bi-yiehaa aning bungnyekeke.

2Di ne'bie a nieng jong. Yaa i lambariga ni. Yaa i 'gondong ni. Veng ka i ghee 'yi gbanggbali ka i 'cheng long a mama.

3Ba na 'yuoye i 'muni. Mm, ba na nyiye i 'vii. N na naaye sani. N kung bahi ninsaalaa jaa.

4Ti yeudiera ni yeng, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori. Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni la bila.

5'Jing siriti a kpe sagiluu 'puo, 'oo Kali'diiya 'deme 'bi-poga, 'bojung ba kung la buomii a Naalihi Poginaa.

6N 'suuri da 'ihiye n niba ingang. N degiye n cheng, a diba ing i 'nuuhing. I ba 'wulibo hinihtmg jaa. A ning'kori ingang i vengyeng ka i 'yoge i tiinhuu yaga.

7Ing yeli: N na iye poginaa a gara wagiri jaa. A 'jung i ba jeri a yela nga, bii a leu tiehi yela ang na i a baahaang.

8Bila 'jung 'wong a yeli nga pampana, ina nga ang nung noo 'wongbu. Inang kpiera laangfie puong, a yera i 'sikiring: Maang la. Kanga jaa 'chibe n 'puoring. N daang kung i dunggali jaa. N kung bang biihi kongbu ming.

9Che a yela a'yi nga na waye i seng 'dayeni, 'bebeyening: 'Biihi kongbu aning dunggalihung. A na waye i seng aning a kpiengu jaa, anaa jaa ka i suolung yelitarihi iye jemaa, ka i kabirihi i kpienhi yaga.

10‘bojung i deliye i beulung. I yeliyeng: Nie jaa ba nyirima. I yeng aning i bangbu belimiing, ing yeli i 'sikiring: Maang la. Nie jaa 'chibe n 'puoring.

11Bila 'jung beu na waye i ingang. I kung bang 'jie ni ung 'yire. Tuorakpong na 'leye i ingang. I kung tuong yeu sani che 'ihuu bahi. Saangbu yela ing ba bang na waye i ingang 'dayeni.

© 2009 Bibles International.

12Ahi pampana aning i kabirihi aning i suolung jemaa ni. A 'puong ing 'be tuna a 'yi i 'bibiilung ni. A'mineng a na 'yiye tona 'kui. A'mineng i na ing ka dabieng 'bibe.

13I kawanihi jemaa vengyeng ing bali. Veng ka banani ang kaara ngmaribie bugira ni, banani ang kaara ngmaribie aning banani ang kaara 'chiu-paalaa bugira ni, veng ka ba 'ihi a diegii a 'yi yela ang na wa i ingang.

14Nye, ba na 'woniye mo'kuonhi. 'Buung na 'dibang. Ba kung tuong die ba miihi a 'yi buung-jinti kpiengung. A kung i buungsaalii nie ang na 'uonhi, bii buung nie ang na 'jing pieli.

15Ngaang ka banani i ningba ang lang tung ni na 'wo 'kui. Banang i i da'diribe a 'yi i 'bibiilung ni. Kanga jaa na yeliming a 'tu u minga sori. Nie jaa kung diegii.

Isaiah 48

1Ye 'wong a yeli nga, 'oo Jeekob 'deu, yena bang buona Iisiriel 'yuori ni. Yenang 'yi 'Juuda kuonhing, a di Ba Tari Baahaa Daana 'yuori puora ni. Yenang mang buona Iisiriel Naangmini 'yuori, che ba buonuu yeliminga bii sun'tuubu 'puong.

2Ba buonaye ba miihi a 'yi-kpongpegi'yiruu niba, a di ba miihi deli Iisiriel Naangmini ni. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

3N yeliye a fora yela ni gbanggbaling a 'yi 'munpiileeng. N nuoring ang 'yi, mang veng bang 'womaa. 'Dayeni mang tumaa, ang wa paali,

4'bojung n bangyeng ka i da iye kung'wong-yela, ka i 'nyuu i 'kurihuu 'giilii, ka i 'gbeu i yaawa.

5Haali a 'yi a 'munpiileeng n yelaang gbanggbaling kui. Seni che ang wa paali, n yelaang 'kui. N iye bila ka i ta wa yeli: N bagiring tumaa. N bagipehinuu aning n bagiri mang nyeli buunhu maali, unang bimaa.

6I 'wongyeng. Nye ama jaa. I kung yelaa bi? N iyeng ing 'wong yelipaani a 'yi wagiri ngang, haali yela ang sogili, ing da ba bamaa.

7Pampana ang naang. A ba 'yi a 'munpiileeng. I ba 'womaa che ka a 'beu nga ta, ka i ira wa yeli: Siringminga, n da bamaang.

8Siringkoni, i da ba 'wong. Siringkoni, i da ba bang. Siringkoni, a 'yi sang'kongkoruu jaa i 'tuorii ba 'yuo, 'bojung n da bangyeng ka i ba i delibu fling jaa. A 'yi i ma 'puong ba buomiing 'begu-saana.

9N 'yuori 'jung n na ing ka n 'suuri naari. N 'pugibu 'jung n leguung a 'yi i ingang, ka n to wa ngmaagii 'ihi bahi 'jung.

10Nye, n nyeliing a 'ihi i degiri, che n ba ii a'wo bang mang i wan bila ni. N iing nye dogee 'buung 'de-kpong 'puong.

11N minga 'jung, n minga 'jung n na iye bila. Wala 'jung mang na veng ka ba degira n 'yuori? N kung di n girima ming 'ku bungjaani.

© 2009 Bibles International.

12Chelihi n yeliyaga, 'oo Jeekob, aning Iisiriel mang buong. Maang la una. Maang la a Fora. Maang la a Baahaa ming.

13Siringminga, n 'ntmg 'bing dtmee 'mtmi, ka n 'nuduri yen sagbama. Ka maang wa buomaa, a mang lang 'ihi ahing.

14Yena jaa, ye laanhi ye miihi lang taa a 'wong. Ning'buong 'yi ba 'puong a yeli a yela nga? Ba Tari Baahaa Daana numuung. U na tungye u buobu Baabilong ingang. U kpangkpani ming na 'tuohiye Kali'diiya 'deme.

15Maang, maang yeli. Mm, n buomuung. N waanuung. U son na maaling.

16Ye wa pielima a 'wong a yeli nga. N ba yeli yela 'gondong a 'yi a 'mtmpiileeng. A 'yi wagiri ni ang i ni, n daang 'biye 'be. Pampana ming 'Suobu Kpiengu Jaa Daana tungmang a lang ning u Sie.

17Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana i Yeudiera, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni yeli: Maang la Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang mang 'wulii ka i nye tona. Unang mang dienii 'yie son ang sigi ka i 'tu 'puong.

18'Oo, a'wo i danang chelihi 'wong n no'kurihi, i laangfiilung danang 'woniye mani, ka i sun'tuubu 'woning mangkpong knog'ngmie.

19I buurii danang 'woniye 'biihee, ka i inggbani 'biihi 'woning biihee ang kung tuong sori. U 'yuori ming da kung ngmaa bahi bii a saang n 'ningbi-tooring.

20Ye 'yi Baabilong puong. Ye jo 'yi a Kali'diiya niba seng. Ye yeli aning nyengka tahingbu a muoli a yeli nga. Ye yelaa ka a to dune baahaa. Ye yeli: Ba Tari Boohoo Daana yeudieye u tungtuna Jeekob.

21Kon'nyuuri daang ba kpeba sanga ni ung dieniba 'yie 'tu a biihee 'tenge ti 'yi ni. U daang iyeng ka kuonhi 'puo 'yi a pie ingang kubo. U daang weriye a 'pie, ka kuonhi teu 'yi.

22Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Maahuu 'chibe a 'ku ningbeu.

Isaiah 49

1'Teenhi kuong ang ngmaa 'gili, ye 'wong n yeliyaga. Ye chelihi 'wong, yena niba ang bi toori jaang. Ba Tari Baahaa Daana buongmang a 'yi n ma puong. A 'yi n ma inggbaning ung kumo 'yuori.

2U iyeng ka n nuori 'woning ta'kobi nuori ang 'dire. U 'nu 'kalinchiung ung sogilima, a maalima mang i 'piing bang bilihi ung nyeliha. U sogilimang u logu 'puong.

3Ung yeli kumo: Ina la n tungtuna, 'oo Iisiriel. I ingang mang na nye girima.

4'Beng la mang yeli: N tungye kpali. N diye n fanga tung tuma jaala, a tung kpali. Che siringminga, n tonoo Nye Ba Tari Baahaa Daana seng, ka n sanyeu 'bi n Naangmini seng.

© 2009 Bibles International.

5Pampana nga Ba Tari Baahaa Daana yeliye yela. Unang maalima n ma 'puong ka n i u tungtuna. Unang maalima ka n tari Jeekob leu waaning u seng, ka Iisiriel tuong laanhi gaa u seng. 'Bojung n na tariye girima Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring, ka n Naangmini i n fanga.

6Siringminga, Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A iye yelifiing 'gaalii a'wo i na i n tungtuna ang na i ka Jeekob buura 'ihi, a leuhi Iisiriel niba mang bing waaning. N na diing tihi ming ka i i chaanii a 'ku banani ang ba i 'Juuhi, ka i di n 'chihilung waaning dunee baahaa 'jiihi.

7Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Yeudiera ni, Unani Ang Pegi'yi ni yeli. U yeli 'kuye nie ni ninsaaliba ang di foo ni. Una ka a paaluu nyoha, ung i paalikaariba tungtuna ni. Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Na'mine na nyeng a 'ihi. Paalikaariba ming na 'puohiye Ngmini'puohibu, Ba Tari Baahaa Daana ang i limaniye ni 'jung. Unang Pegi'yi Iisirieling ni. Unang 'lugii.

8Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N 'wongye i 'puoho wagiri ang sigihi 'puong. N sumiing 'chihilung 'beung. N na 'guing a dii tihi ka i i 'layiri 'ku a niba, a na leuhi a paaluu ka u 'wo u 'woree, a veng ka ba 'di a da'boori cheng.

9Bila na ing ka i tuong yeli 'ku pagiriba: Ye wa 'yi. I na tuong yeli 'kuye banani ming ang 'jing sagiluung ni: Ye wa 'yi chaanii. Ba na 'diye siimaa a sobera 'juring. Ba mo-oorihi ming na biye 'jiduorihi ang i kpala ingang.

10Kong bii kon'nyuuri kung kpeba. Tuluu bii ngminaa kung toba. ‘bojung unani ang tari hina ba ingang ni na dienibang 'yie. U na dienibang 'yie 'tuning kong'bulihi sie.

11N na leuhiye n tangbera kanga jaa ka a leu soe, a 'duohi n sobera.

12Nye, bama na 'yiye toori jaa wa. Nye, 'mine na 'yiye sa'mung-goo seng, ka 'mine 'yi ngmintongkpieri seng, ka 'mine 'yi Siinim paaluu.

13Ye 'yiene, 'oo sagbama. Nyengina, 'oo 'teng-gbani. 'Oo tangbera, ye che 'yieme a 'yiene, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana maaye u niba 'suhu. U na tariye hina u niba ang 'dire dogee ingang.

14Che Zaiyong yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana jaanhimang. N Daana 'yiinhiye n yela.

15Poga muo na tuong 'yiinhi u bie ang mugira bihi yela a kung tari hina u 'puo bi-dau ingang? Mm, haali ka banang 'yiinhi, 'ihe maang yeng kung 'yiinhi i yela.

16Nye, n sebiing ing n 'nu 'puuhing. I daangguoma biye n 'ningbi-tooring wagiri jaa.

17I bi-daba na loriming. Banani ang saanii aning banani ang veng ing jeng kpali na 'yiye i seng gaa.

18Lagi i 'ningbie a Iiinhi wa 'gili. Bama jaa laanhi langye taa wa i seng. Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori bila nga, i na diye ba jaa boo i minga a'wo boori buunhu, a diba 'le i ingang a'wo pogipaalaa ang mang i bila ni.

© 2009 Bibles International.

19'Bojung i 'jiihi ni ang jeng kpali a i daboori aning i paaluu ni bang saang ni na iye fling yaga ku i niba. Banani ang baahi i yela ni na biye toori jaa.

20'Biihi ni ing kong ni 'puoring, banani ing tari ni na la yeliye i 'tobong: A 'jie iye fling yaga Immo. 'Kumo 'jie ka n kpiera.

21'Beng la ing na yeli i 'sikiring: Ning'buong dogi bama Immo, mang kong n biihi a i kpali 'puong, a i nie bang ngmi nyogi, mang mang yeling a 'yi che gaa che? Ning'buong 'guoli bama ming? Nye, n 'yoming da kpeling. Bama ming, 'yening bang da be?

22Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na lagiye n 'nu 'ku a paalihi, a ba n jonjong ku a nibihi. Ba na pegiliye i 'bi-daba waaning, a chagili i bi-pogiba ba bagi'bieng.

23Na'mine na iye i biihi kaariba, ka na'bi-pogiba leu i 'bi-yogiliba. Ba na 'leye i 'ningbi-tooring ka ba 'ningbisogihi 'tori 'tenge, ka ba lenti i gbee tani. 'Beng la ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana, ‘bojung banani tamaa ang ahi n ingang kung 'di 'vii.

24Ba na faaye bung daukpiengaa ang nyogi? Chebii ba na faaye nie 'ningbikuonii daana ang ngmi nyogi?

25Che ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Che ba na faaye niba bang ngmi nyogihi gba daukpienhi seng. Ba na faaye bungnyogiruu 'ningbikuonii daana seng, ‘bojung n na jauniye nie ang jauranii. N na iye i 'biihi 'chihi.

26Banani ang dogihii ni, n na diye ba miihi ingneni 'kubo ka a i ba siimaa. Ba na 'nyuye ba miihi jiing 'bugi a'wo bang 'nyu waingnoohi. Ninsaaliba jaa na baming ka maang Ba Tari Baahaa Daana la i Diera aning i Yeudiera. Unang tan kpiengu yaga Jeekob ingang ni.

Isaiah 50

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Yening ka a jaanhibu gbangu ni mang di jaanhi ye ma a bahuu ni? Chebii n sandaamba 'buo daana mang kuohiye ku? Ye tungbee 'jung yeng kuohi ye miihi. Ye 'begu saangbuhi ming 'jung mang jaanhi ye ma.

2Wala 'jung mang wa ka nie jaa 'chibe? Wala 'jung mang buong ka nie 'chibe a na die? N 'nu muo iye giraa 'gaali a'wo u na tuong yeudie bi? N ba tan kpiengu a na tuong i nie 'chihi bi? Siringminga, n mang diye n 'miingbu a veng ka mangkpong nyuuhi. N mang ing ka konboori leu mopiri. A jima mang 'nyuurong kuong ang 'chibe 'jung, ang mang kpi ning kon'nyuuri.

3N mang 'piliye sagbama aning sagiluu, a veng ka buorihi tama leu a pagiraa.

4'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'kumong bangina kokori, ka n nye bang bila ni mang na mang yeli yela 'ku nie ang bali yaga. U mang singmang 'beeguu la 'beeguu jaa. U mang 'yuoye n 'tuorii ka n 'wong a'wo bangina.

© 2009 Bibles International.

5'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'yuoye n 'tuorii. N da ba die taawai bii a leu 'puori.

6N diye n jiga ku n ngmiriba, a di n dagie ku banani ang tagiha n tiengkooni vuoha. N da ba sogili n 'ningbisogo a 'yi 'vii aning muntaahi tuuhibung.

7'bojung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na sungmang. A 'jung 'vii kung 'dime. A 'jung mang leuhi n 'ningbisogo ung 'woning 'ku-chieraa. N bangyeng ming ka n kung 'di 'vii.

8Unani ang irima 'soli ni pieliyeng. Ning'buong na 'wuli yela ingang mang 'le? Veng ka ti 'tuohi taa. Ning'buong ahinima gbee? Veng ka u tagi tama.

9Pielaang, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na sungmang. Ning'buong na yeli ka n leyeng? Nye, ba jaang na 'kori a'wo waje. Yaurii na mugibang.

10Ning'buong 'bi ye 'puong a fora Ba Tari Baahaa Daana? Ning'buong 'tuuro u tungtuna nuori? Ning'buong 'chene sagiluu 'puong a ba tan chaanii? Veng ka u daana tari nyau Ba Tari Baahaa Daana 'yuori ingang, a deli u Naangmini.

11Nye, ye banani jaa ang maana Inning ni, yenang mang di 'buung kahii ang 'dire ngmaa 'gili ye miihi ni, ye 'chene ye 'buung ni chaanii 'puong. Ye 'chene 'buung kahii ni yeng nyugi ni chaaniing. Yeli yeng na nye a 'yi n 'nung la bila. Ye na jengye a'wongbu ang i kpong 'puong.

Isaiah 51

1Ye 'wong n yeliyaga, yena nga ang jora buora sun'tuubu. Yenang buora Ba Tari Baahaa Daana ni. Ye leu kaa 'pie ni ingang bang ngmaaye 'yi, a leu kaa bogukpong ning bang 'tugiye ni.

2Ye leu kaa ye ba Aaburaham, a leu kaa 'Seera ang dogiye, 'bojung n buomuung u 'yong, a peguu a wahuu.

3'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na mugiliye Zaiyong. U na mugiliye u 'jiihi jaa ang jeng kpali. U na maaliye u mopiri ka u 'woning 'Ming dabaga, a maali u biihee 'jie ka u 'woning Ba Tari Baahaa Daana dabaga ni. Nyengka aning 'pu-peli na biye u 'puong, ka barika 'puohibu aning 'yieng-noohi ming bibe.

4N niba, ye chelihi n yeliyaga. Begi 'tuorii 'kumo, 'oo n paaluu, 'bojung a begu na 'yiye n seng. N na ing ka n saree ngmaabu ang 'tori leu chaanii 'ku a paalihi.

5N sun'tuubu pieliyeng. N 'chihilung 'yi gaayeng. N kpangkpama na 'diye a nibihi saree. 'Teenhi kuong ang ngmaa 'gili paalihi na chelihimang, a deli n kpangkpani.

6Ye lagi ye 'ningbie 'liinhi sagbama, a kaa 'teng-gbani ang bi 'mtming, 'bojung a sagbama na bori gaang a'wo nyuohi, ka 'teng-gbani kori a'wo waje. Bila ning u ju ka banani ang kpiera u ingang ming na 'kpi. Che n 'chihiltmg na biye be a gara wagiri jaa. N sun'tuubu ming daang kung saang jaa.

7Ye chelihi 'wong n yeliyaga, ye banani ang bang sun'tuubu ni, yena niba 'sikiring n begu ang be. Ye to jora ninsaaliba nyaaba, bii a jora dabieng ba jombie yela,

© 2009 Bibles International.

8'bojung yeurii na mugibang a'wo waje, ka 'danduli ooba a'wo pikooni tani. Che n sun'tuubu na 'biye 'be a gara wagiri jaa, ka n 'chihilung bibe a 'yi jemani a gara u to.

9'Ihi gbieming. 'Ihi gbieming. Di fanga yeti, 'oo Ba Tari Baahaa Daana kpangkpani. 'Ihi gbieming a'wo sang'kongkoruu beri ning, jemang'kori wagiri ning. I muo naaning daang ngmaahi 'Reehab 'tile 'tile ni bi? I naaning 'chugi mangkpong manggara ing baalung ni?

10I naaning daang i ka mangkpong 'ko ni, a 'ji-kpong "julingu kuonhi ni? I naaning daang maali son a mangkpong 'jij ulinhing ka banani ing yeudie 'tu long ni?

11A 'jung Ba Tari Baahaa Daana niba ung yeudie na leu wang. Ba na waye Zaiyong aning 'yieme, ka nyengka ang ba tari baahaa dogili ba 'juring. Ba na nyiye nyengka aning 'pu-peli, ka nimiha aning pengbu jo bori.

12Maang, maang la una nga ang muginiye. Ning'buo lii a'wo i na jora ninsaalaa ang na 'kpi, aning ninsaalaa bi-dau ang 'woning moo?

13Che ing 'yiinhi i Maana Ba Tari Baahaa Daana yela. Unang yeri sagbama a 'bing 'teng-gbani 'muni ni. I joye dabieng wagiri jaa beu jaa nie ang dogiha 'su-tuluu 'jung, sanga ni ung i 'siri ka u saang saangbu ni. 'Yening ka a nie ang dogiha 'su-tuluu 'be?

14Nie ni bang ngminyogi ni 'lonnong ka u 'so u minga, a to wa 'kpiire a pagibu 'detmg bii a kong u siimaa.

15Che maang la Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini. Maang weri a mangkpong ka u knog'ngmie huura. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

16N diye n yeli'bie ming ing i nuoring. N diye n 'nu 'kalinchiu pagii. N diye sagbama bing a bijieng, a 'bing 'teng-gbani 'muno 'ku Zaiyong ming. I iye n niba.

17'Ihi gbieming. 'Ihi gbieming. 'Ihi ahi, 'oo Jeruuselem, Ma nga ang 'nyu Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu bonsuo ang 'yi u 'nung. I chuuhiye a bonsuo sagiha a yo jeriha.

18U bi-daba jaa ung dogi 'puong, kanga jaa 'chibe a na dienuu 'yie. U bi-daba jaa tmg 'guoli 'puong, kanga ming jaa 'chibe a na nyogi u 'nung.

19A yela a'yi nga waye i ingang. Ning'buong na maa i 'suhu? Ana la 'jiihi kpali jengbu aning saangbu, kongkpong aning ta'kobi. A 'tuuro ningbuo mang na mugilii?

20I bi-daba 'yieyeng. Ba jengye a sobera jaa baahaang a'wo 'ihee ang 'bi laangu 'puong. Ba paaliyeng aning Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu, i Naangmini 'miingbu ni.

21Bila 'jung, jaan'de, 'wong yeli nga, Ma nga ang 'bi dogee 'puong. Inang ba nyu waing che bugi ni.

22Ngaang ka i Daana yera, Ba Tari Baahaa Daana aning i Naangmini. Unang mang die u niba yela yeli ni. U yeliyeng: Nye, n diye a bonsuo ni ang veng ing yo jeriha 'yi i 'nung. N 'su-tuluu 'bonsuo ni sagiha la bila. I kung la 'nyua.

© 2009 Bibles International.

23Che n na diung ing banani ang dogihii ni 'nung. Banang yeli ngaang 'kui ni: Jeng 'tengeng ka ti 'do nebii. I vengyeng ka i 'puori 'woning 'tenge, a 'woning sokpong niba ang na neu ti gaa.

Isaiah 52

1'Ihi gbieming. 'Ihi gbieming. Di i fanga yeri, 'oo Zaiyong. Di i bungvieni yeri, 'oo Jeruuselem, a 'yi-kpongpegi'yiruu, 'bojung a yo'folo aning a ningdega kung la wa i seng.

2Vihing i minga a 'yi a taning. 'Ihi, 'j ing, 'oo Jeruuselem. 'Lori i minga a 'yi i kokori baanhing, 'oo Jeekob bang ngmi nyogi.

3'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye kuohiye ye miihi jaala a ba die 'libiri. Ba na yeudieyeng ming, che aning libiri naani.

4'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N niba daang 'sigi gaaye lijipiti a fora ni ka ba ti 'jing 'beng. 'Beng la ka Asiiriya nie daang dogihiba ka anan'so 'chibe.

5A 'jung pampana bo mang tari che a'wo ba na di n niba gaaning jaala? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Banani ang 'di naalung ba ingang ni iyeng bang 'cheehe. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bang degira n 'yuori wagiri jaa beu jaa.

6A 'jung n niba na bangye n 'yuori. A 'jung ba na baming a daari ka maang la a yera yela. Nye, maang la.

7Nye nie ang waananing 'duohi-noohi gbee ang viela bila a tangbera juring. Unang inna maahuu 'duoho ni. Unang waaning yelisuunhi 'pu-peli 'duoho. Unang inna 'chihilung yela 'duoho ni, a yera 'kuro Zaiyong: I Naangmining 'di naang.

8I 'guribo na lagiye ba noe. Ba na diye ba kokoe a lang taa 'yieng, 'bojung sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang na leu wa Zaiyong, ba miihi 'ningbie na nyeng.

9Ye tahing aning nyengka. Ye lang taa 'yieng, yena Jeruuselem 'jiihi ang jeng kpali, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana mugiliye u niba. U yeudieye Jeruuselem.

10Ba Tari Baahaa Daana 'wuriye u kpangkpangpegi'yiruu a paalihi jaa 'ningbiring. Dunee baahaa 'jiihi jaang na nye ti Naangmini 'chihilung.

11Ye gaa, ye gaa. Ye 'yi beng. Ye to wa fiinha bungdegiri jaa. Ye wa 'yi u 'puong a i 'forifori, yena nga ang 'tuoro Ba Tari Baahaa Daana tungtungbuunhu.

12‘bojung ye kung 'yi aning loringbu bii aning joo, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana na dieye ye 'yie, ka Iisiriel Naangmini ni i ye 'puori 'guro.

13Nye, n tungtuna yela na tariye 'ningbiri. U na 'dong, ka ba diu saa'jung a 'duohuu yaga jaa.

14A'wo bila ni turi jemaa noe ang daang maa yaga i yela ni, ba daang saangye u 'meselihung, a gaa ninsaalaa jaa. Ba daang saangye u 'worihung ung da ba la 'wo ninsaalaa bi-daba 'worihtmg.

© 2009 Bibles International.

15Bila la ung na mihi paalijemaa. Na'mine na pogiye ba noe u yela, ‘bojung yela bang daang ba yeli 'kubo bang na nye. Yela bang daang ba 'wong, ba na bangye a 'muni.

Isaiah 53

1Ning'buong sagi ti 'duoho 'di? Ning'buo ming ka Ba Tari Baahaa Daana kpangkpani ni yela 'yuo 'ku?

2‘bojung u na baaye u 'ningbi-tooring a'wo daporii, a'wo danyagihuu ang 'yi 'teng-gbang'kuongeeng. U ba tan ningberii 'worihung bii vielung. Sanga ni ting na nyiu, u kung tari nachiilung a'wo ti na nyennuu.

3Ba diung fiengye, ka ninsaaliba jaanhuu. Nimiha nie la, ung 'miling 'pu-saang. A'wo nie nga bang mang leuhi ba kpaari togili, ti ba diu buong bung jaa. Ba daang diung fiengye, ting ba diu tiinhuu.

4Siringminga, tinuu 'pu-saang ung 'tuo, a di ti nimiha dogili u ingang. Che ting jeri ka Naangmining ngmiu, a imuu dangii a dogihuu.

5Che ti 'begu saangbuhi 'jung bang 'chuguu. Ti yeliba'torihi 'jung bang ngmiu. Dogihibu ni ang waaning ti 'suhu-maahuu ni daang dogiliye u ingang. A 'tuuro u fiebibung ting nye tiubu.

6Ti jaang bori kpe moo a'wo piihi. Ti kanga jaang leu 'tu u minga sori. Ka Ba Tari Baahaa Daana di ti jaa yeliba'torihi dogili u ingang.

7Ba daang dogihuung a ngmiu, 'ihe u ba 'yuo u nuori. Ba daang waanuung korigibu 'jie a'wo pipolii. A'wo pihi ang mang 'woning 'muu u kooni chieriba 'ningbi-tooring, u daang ba 'yuo u nuori.

8Ba daang tanning 'yining pagibu 'deung aning saree 'diibung. Ning'buong daang jeri u jemani yela? 'Bojung ba daang ngmaaguung 'yi 'voe 'deme 'puong. N niba 'begu saangbuhi 'jung bang daang ngmiu.

9Bang daang maali u 'ungjie ningbee 'puong, ka u ning bundaana lang yela u 'lulling 'puong. Che u daang ba i kpangkpangkpiengu yeli-iruu jaa. Belingbu jaa ming daang 'chi u nuoring.

10Che a daang peliye Ba Tari Baahaa Daana 'puo ka ba imuu 'pu-saang. Ka unang wa di u minga tihi ka u leu saree 'lee sarika, u na nyiye u buurii. U na ing ka u 'beri i jemaa, ka Ba Tari Baahaa Daana buobu paali u 'nuuhing.

11U 'suhu ngmiehibu 'puong, u na nyeng ka u inga maa. A 'tuuro n tungtuna ang i sun'tuuro yela bangbung ung na i jemaa 'soli, 'bojung u na 'tuoye ba yeliba'torihi.

12Bila 'jung n na 'kutmg 'dijie ningtiinha 'puong, ka u ning fanga 'deme 'po buunhu bang jau faahi. 'Bojung u 'kiriye u 'vorihtmg bahi a ku 'kutmg, bang soruu paahi 'begu-saaniba 'puong, tmg 'tuo jemaa beu, a suhi 'ku begu-saaniba.

Isaiah 54

© 2009 Bibles International.

1'Oo pogi-oo, ina nga ang ba dogi, 'yieng. Che 'yieme a 'yiene, a tahina yaga jaa, Ma nga ang ba bang bi-dogiri Im-baahi. 'Bojung poga ni ang 'jing u 'yong ning tari biihi gaa poga ang 'kuli sira. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

2Yeling i tent ahijie ni. Veng ka ba yeri i kpejiihi patiisahi ni. Ta i 'Mini. I ka i 'ngmie i yogiri. Veng ka i tent 'piingbie i kpienhi,

3'bojung i na yelinha garaye 'duri aning goo. I buurii ming na 'diye a paalihi cheng, a veng ka 'yi-bera ang i daboori leu tari kpieriba.

4Ta jora dabieng, ‘bojung i kung 'di 'vii bii nyaaba. Ba kung imii 'viing, 'bojung i na 'yiinhiye i bi-polihung sanga 'vii ni. I kung la tiehi i dunggalihung sanga nyaaba ni jaa.

5'Bojung i Maana la i sira. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori. I Yeudiera la Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni. Ba buonuung donee jaa Naangmini.

6Ba Tari Baahaa Daana buomiing a'wo poga bang jaanhi bahi, ung ira nimiha U buomiing a'wo pogisaraa ang 'kuli sira tmg jaanhuu bahi. I Naangmining yera bila.

7N jaanhiing wagirifiing 'puong, che hina ang i kpong mang na di laanhii waaning.

8'Suuri biela 'puong mang leuhi n kpaari togilii wagiri fling 'puong, che nungbu ang ba tari boohoo mang na di tari hina i ingang. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana i yeudiera yeli.

9'Bojung nga 'woniye 'Noowa kuonhi ni n seng. A'wo mang po ka 'Noowa kuonhi ni kung la pagi 'teng-gbani ni, bila mang po ka n kung la 'ihi 'suuri i ingang bii a 'miing imii.

10'Bojung haali ka a tangberang 'yi gaa, ka a tangbilii 'jigihi, che n nungbu ang ba baaha kung 'yi i ingang. N maahuu layiri ni ming kung jigihi. Bila ka Ba Tari Baahaa Daana yeli, unang tari hina i ingang ni.

11'Oo Ma nga ang bi dogee 'puong, ka saa seseu veng ing langka a ba tari 'suhu-maahuu. Nye, n na bingye i kubo aning 'ku-vieni, a 'bing i 'demuno aning safaiyahi.

12N na diye 'ruubihi maali i 'pigihibu 'deduorihi, a di krisitalihi maali i 'di-nobera. N na diye ku-nanee maali i daangguoma jaa.

13Ba Tari Baahaa Daana na 'wuliye i 'biihi jaa, ka i Iiiihi laangfiihmg i kpong.

14Sun'tuubu puong bang na 'bimii. I ning dogihibu na iye toori, 'bojung i kung jora dabieng. I ning dabiengkpong na iye toori, 'bojung u kung wa pielii.

15Siringminga, ba na laanhi langye taa pielaang, che n 'jung naani. Nie jaa ang laanhi wa i ingang na 'leng i yela.

16Nye, maang la a naang saaba. Unang mang 'vigire saala butiming ni. Ung mang maali tungtungbung ang sigi u tuma. Maang la a naang saangsaana ung na saang saangbu.

© 2009 Bibles International.

17Jauri bung jaa bang maali a na tuohii kung ahi. Jinti jaa ang na 'ihi 'tuohii saree puong, i na yeli lobuung. Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba cheng la bila, ka ba stmtuubu 'yi n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Isaiah 55

1'Hei, nie jaa kon'nyuuri ang kpe, ye wa a kuonhi 'jie. Ye banani ang ba tan 'libie, ye wa da a 'di. Mm, ye wa da waing aning bihung ang ba tan libiri bii daa.

2Wala 'jung yeng 'dire 'libie bung ang ba i siimaa ingang, a 'dire ye sanyeu bung ang ba tigira ingang? Ye chelihi n yeliyaga sung a 'di bung nga ang suma, a veng ka ye 'suhu tan ingmaari bungjemaa ingang.

3Ye begi 'tuorii, a wa n seng. Ye 'wong, ka ye 'suhu tari 'nyivori. N na 'bingye 'layiri ang ba tari boohoo aniye. Una la n nungbu ang ba baaha 'Deevid ingang ang ahi pielaang.

4Siringminga, n diung tihi ka u i 'sieree 'ku a niba, a i 'yi-diera aning ningkpong 'ku a niba.

5Pielaang, i na buongye paaluu ing ba bang. Paalihi ang ba bamii na jo waye i seng. Ba na waye i seng Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'jung, aning Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni 'jung, 'bojung u iyeng ing nye girima.

6Ye bo Ba Tari Baahaa Daana wagiri yeng na tuong nyiu. Ye buomuu wagiri ung pieli.

7Veng ka ningbeu bahi u sori, ka dau ang i beu'tuuro bahi u tieha. Veng ka u leu wa Ba Tari Baahaa Daana seng. U na tariye hina u ingang. Veng ka u leu wa ti Naangmini seng. U na veng'kuung yaga jaa.

8'Bojung n tieha ba i ye tieha. Ye yeli-irihi ming ba i n yeli-irihi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9A'wo sagbama ang 'do goo 'teng-gbani bila ni, bila ka n yeli-irihi 'do gaa ye yeli-irihi, ka n tieha ming gaa ye tieha.

10'Bojung saa mang 'sigi wang, ka si'noo 'yi sagbani. A ba mang leu gaa 'be ka a ba mihi 'teng-gbani a veng ung teu a bohi, a mang 'ku bungbura btmebie, a 'ku bung'dire siimaa.

11Bila la n yelihung ang 'yire n nuoring. U kung leu wa n seng kpali. U na tungye bila ni mang buora. U na paaliye yeli ni yela mang tumuu ni.

12'Bojung ye na mang 'ying aning nyengka, ka ba die ye 'yie aning 'suhu-maahuu. Tangbera aning tang'bilii na cheye 'yieme a 'yiene ye 'ningbi-tooring, ka moo daari jaa kpaahi a nuuhi.

13Saipres dau na buliye guo dau 'jieng, ka muritil dau buli gokpong dau 'jieng. Bila na iye 'yuori 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a i 'sieree ang ba tari boohoo ang kung saang bahi.

© 2009 Bibles International.

Isaiah 56

[1]Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye tari saree 'di-sung, a ira sun'tuubu yela, boiling n 'chihihmg pieliye waa, ka n sun'tuubu gbanggbali 'yiibu pieli.

[2]Nie ni ang ira ngaang 'wongye noo, aning ninsaalaa bi-dau ni ang nyogi bila tari. Unang ba degira a peenhibu beu, a ngmaa u 'nu 'yi beu tungbung ni.

[3]Ta veng ka saana jaa ang di u minga wa mari Ba Tari Baahaa Daana yeli yela a yeli: Ba Tari Baahaa Daana welimang kpeleng kpeleng u niba puong. Ta veng ka dauvaraa ming yeli: Dakuongee turi lima.

[4]'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ngaang mang na i ku dauvarihi ni ang 'tuuro n peenhibu 'beri, a mang 'lugi yela ang pena n 'puo, a nyogira n 'layiri kpiengaa ni.

[5]Bana mang na 'ku 'jie n 'cluing. N daangguoma gaalingggang mang na 'kubo 'jie aning 'yuori ang seu bi-daba aning 'bi-pogiba. N na 'kubong 'yuori ang bibe a gara wagiri jaa. Ba kung ngmaaguu 'ihi bahi.

[6]Saamba 'mine diye ba miihi man Ba Tari Baahaa Daana a na tunuu. Ba diye ba miihi mari Ba Tari Baahaa Daana a na nung u 'yuori a i u tungtuniba. Ba kanga jaa nyogiye u minga a ba degira a peenhibu 'beu, a nyogi n 'layiri kpiengaa.

[7]Bana mang na tari waaning n tangpegi'yiruu ni. N na ing ka ba tari nyengka n 'puoho 'deu ning. N na dieye ba sarika nyugirihi aning ba sarikihi n sarika 'ihijie ning, 'bojung ba na buongye n 'deu ni 'puoho 'deu a 'ku paalihi jaa.

[8]Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana ni ang laanha Iisiriel niba bang kari bahi ni yeli: N nang na laanhiye 'mine paahuu a 'yi banani ang laanhi gaa u seng ni ingang. Iisiriel 'yi-dieriba ang ba tuna ba tuma.

[9]Yena moo 'duunhi jaa, yena kongkori Imo 'duunhi jaa, ye wa 'di.

[10]U 'guribo iye joonhi. Ba kanga jaa ba bang yeli jaa. Ba jaa iye baahi ang i 'muuhi. A kung tuong 'wehi. Ba haakila 'chi ba tuma yelang, bang jeng, a nung gbieng.

[11]Mm, ba iye baahi ang 'dire yaga. Ba ba tigira. Ba iye pichiiniba ang ba tari 'ningbiyuo. Kanga jaa leu kaariye u minga 'jieng. Ka kanga jaa kaara u minga tona 'jieng a 'yire u minga kpe'jieng.

[12]Kanga mang yeling: Wa, N na waaniye waing. Ye veng ka ti 'nyu dangkpienhi tigi. 'Beu na 'woniye jine, a gba gaa bila yaga jaa.

Isaiah 57

[1]Sun'tuuro mang 'kping, che nie jaa ba mang jeraa u 'sikiring. 'Kuung mang diye Ngming'puohibo gaaning, che nie jaa ba mang bang a 'muni ka ba diye a sun'tuuro 'yi beu ang waana ingang.

[2]Nie ang 'chene so'toruu 'puong, u na kpeye maahuu 'puo. U na peenhiye u 'gado 'jung,

© 2009 Bibles International.

3che ye wa che, yena suoba 'biihi, yena sensena aning jentira buurii.

4Ning'buo muo yeng ira laara? Ning'buo ingang yeng 'yuo ye noe yaga jaa a tiera ye jinti? Ye muo ba i 'begu saangbu 'biihi bi? Ma 'girii buurii liye wa?

5Ye naaning paali ye miihi ning ye baga buobu dau jaa ang tari maahuu 'mulling? Ye naaning kuura ye 'biihi lohimbohing aning 'piihi fifiihi luuhing ni?

6A baga ni ang 'bi a konbo'bilii ku-salangsalinhi 'puong ni la i tuori. Ana la i tuori. Ana la ing buo i bung'nyuurihi bahi, a 'kua i bunebie sarika. A sigiyeng ka n inga maa ama yela?

7I bingye i bunjie tangkpong ang i 'velele a 'do yaga 'jung. Haali 'be ing 'do a na ti 'ihi sarika.

8A 'di-noe aning a 'di-noe daari 'poeng ing 'bing bung yela ing mang tieha. 'Bojung i yaahiye i minga 'ku bungjaala n 'puoring. I 'do gaaye a seng a i ka i bungjie i yelingu, ka i nia bing 'layiri. I nungye ba bungjie sanga ni ing nye ba yaahibu.

9I gaaye a naa seng aning kpangsuorihi, a veng ka i turaadihi i jemaa. I tungye i gbebogu-ahiba toori jaa. I looye i minga a 'sigi ti kpe 'Siol.

10I da baliyeng i yelitarihi jaa 'jung. Che i da ba yeli: Tamaa 'chibe. I nyiye fanga ang i paalaa, bila 'jung i 'puo da ba saang.

11Ka ning'buo ing jo bii a tari dabieng, ka bila veng ing ngma 'girii kumo, a ba tieha n yela bii a jeraa i 'sikiring? Mang i siriti a kauhi ni 'jung naani ing ba jorima?

12N na yeliye i sun'tuubu yela aning i yeli-irihi yela gbanggbaling, 'bojung a kung tari tona 'kui.

13Ka inang wa 'cheehe, veng ka i baga ni ing laanhi ni diegii. Che seseu na 'tuoye a jaa gaaning. Vuunhung na 'ohaang. Che nie ang bo 'lilijie n ingang na dieye a paaluu 'so, a 'di n tangkpong pegi'yiruu ni cheng.

14Nie kanga na yeling: Laanhi 'duo, laanhi 'duo, maali a sori. 'Ihi bung bang na ngmira gbee ‘lere'yining n niba soring.

15'Bojung ngaang ka Unani ang 'do yaga a i 'velele ni yeli. Unang kpiera wagiri ang ba tari 'piilee bii boohoo ingang ni. U 'yuoring i pegi'yiibu ni. U yeliyeng: N kpieraye 'jie ang 'do a pegi'yi ingang. N kpieraye nie ming 'sikiri ang tari 'pu-saang u beu yela a 'sigihi u minga seng. N iye bila ka n nyagihi nie ang 'sigihi u minga 'sikiri, a nyagihi banani 'sikie ang tari 'pu-saang ba beu yela.

16'Bojung n ba jaura wagiri jaa. N 'suuri ming kung 'ihi wagiri la wagiri, 'bojung ninsaalaa sie na 'yieye n 'ningbi-tooring, aning vuunhung ni mang maali.

17U 'thiri beulung 'jung ka n 'suuri 'ihi u ingang, mang ngmiu. N da sogiliye n minga, ka n 'suuri 'ihi. Che ung nang leura 'puori, a 'tu u 'sikiri sori.

18N nyiye u yelitarihi. N na tibuung. N na dienutmg 'yie ming, a leuhi 'suhu-maahuu 'kuu aning banani ang ira nimiha u yela ni.

© 2009 Bibles International.

19Maang mang naang nuori yeliyaga. 'Suhu-maahuu, 'suhu-maahuu a 'ku nie ang bi tooring aning nie ang pieli. Ba Tari Boohoo Daana yerang: N na tibuung.

20Che ningbee 'woniye mangkpong ang danna a ba tan peenhibu. U kuonhi mang ing ka tani aning bebegiti 'duoro.

21'Suhu-maahuu 'chibe a 'ku ningbee, n Naangmining yeli.

Isaiah 58

1'Cheehi yaga jaa. Ta veng. Lagi i nuori a'wo biengkoni. 'Wuli n niba ba 'begu saangbuhi, a 'wuli Jeekob 'deu ba yelibee.

2Che bang mang boma beu jaa a nyenna ka ba bang n soe. Ba irang a'wo paaluu ang 'tuuro sung a ba jaanhi ba Naangmini yelibinnuu. Ba jugihimang saree ang 'tori yelitarihi. Ba nyennang ka ba wa Naangmini seng.

3Ba mang yeling: Wala 'jung ting 'le nuori che ing ba nye? Wala 'jung ting dogihi ti miihi che ing ba chelihi 'be? Yeliminga la, ye nole 'beu ning ye mang iriye ye buobu, a veng ka ye tungtuniba tung tuma ti 'gaali.

4Siringminga, ye mang 'leye nuori jauri aning nokpieni 'jung, a na ngmi ning beultmg 'nugbuli ming. No'le nga to yeng 'lere 'jine nga kung tuong veng ka ye kokori 'do saa'ju ka ba 'wong.

5A no'le nga to mang 'lugi bi, 'beu nga dau ang mang 'sigihi u minga? No'le muo la nie ang mang 'churi u 'ju a'wo kuong nuori moo, bii a yeri buorihi tama aning tampelung bi? Ngaang yeng buona no'le aning beu nga ang i diebu Ba Tari Baahaa Daana seng?

6No'le mang 'lugi naani nga bi? Beulung 'ngmie lorihibu, a 'togi 'tuo-tiinha niba ingang, a veng ka niba bang dogiha 'so ba miihi, a kau 'yoge jaa.

7Una la ka i 'po i siimaa 'mine ku kongdaamba, a tari ningbaaliba ang yenna wa kpening i 'deu. Ka inang wa nye ingkpali daana, ka i 'kuu bungyeruu, a to leuhi i kpaari togili i jiing niba.

8'Beng la ka i chaanii na va 'yi a'wo beeguu, ka i laangfiilung teu wa 'yi 'wieng 'wieng. I sun'tuubu na mang dieye i 'yie. Ba Tari Baahaa Daana girima na iye i 'puori kaara.

9'Beng la ing na buong, ka Ba Tari Baahaa Daana die. I na 'cheehing ka u yeli: Nyima. Ka inang na 'ihi 'yoge ye 'puong la bila, aning 'nubiri tiebu aning yeliyagibee yelibu.

10Bila na ing ka inang ngmaa i minga 'ku kongdaana, a veng ka nie bang dogiha nye u buobu. 'Beng la ka i chaanii na chaang sagiluu 'puong, ka i 'yienguu 'woning ngmintong'tori.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana na dienii 'yie wagiri la wagiri, a maa i 'suhu wari ahibu sanga. U na ingye i kaba kpiengu. I na 'woniye dabaga bang mihi kuong. I na 'woniye kong'bulee nga kuong ang ba baaha.

© 2009 Bibles International.

12Banani ang 'yi i 'puong na la meye a 'jikori ni ang 'le jeng da'boori ni. I na ing ka jemangjemaa 'demuno 'ihi. Ba na buoniing Daangguong'buuro Maana aning Nie ang la maana sobera bang na kpiera.

13A'mineng i na leuhiye i gberi a 'yi a peenhibu beung, a ba ira i buobu n be-pegi'ykuung. A'mineng i na buongye a peenhibu 'beu ningbi-peli, a buong Ba Tari Baahaa Daana be-pegi'yiruu ni bungnanuu. A'mineng i na diung tiinhuu, a ba tuna i minga buobu bii a buora i minga 'ningbi-peli yela, bii a yera i minga yeliyaga.

14Ka inang ira bila, bila ka i 'ningbi-peli na 'bi Ba Tari Baahaa Daana ingang. N na ing ka i 'dire i ju 'teng-gbaning, a 'guolii aning i ba Jeekob cheng ni. Ba Tari Baahaa Daana nuoring yeli.

Isaiah 59

1Nye, Ba Tari Baahaa Daana 'nu ba leu i giraa a'wo u kung tuong i 'chihi. U 'tuorii ming ba ski a'wo u kung tuong 'wong.

2Ye yeliba'torihing weliye ye Naangmini seng. Ye yelibee leuhiye u 'ningbisogo 'yi ye seng ung ba 'wono,

3'bojung jiing degiye ye 'nuuhi, ka yelibatorihi degi ye 'nubie. Ye nogbama ngmaye 'girii, ka ye jinti buura yela ang ba 'tori.

4Kanga jaa ba buora saree 'di-sung. Kanga jaa ming ba diera kpiera yeliminga. Yelikpala bang deli, a ngmaara 'girii. Ba mang tariye beu 'puo, a dogi tungbee.

5Ba mang wegiye dung'kuuree jela, a 'woo ngmandari 'deu. Ka nieng oo a jela, u mang 'kping. Ka banang wa ngmahi kanga, dung'kuuree mang va wa 'ying.

6Ba ngmandari 'deri kung tuong leu bungyerihi. Ba kung pagi ba miihi aning ba bungmaanihi. Ba tuma iye tungbetuma, ka kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'bi ba 'nuuhing.

7Ba gbee mang jora garaye beu tungbu, bang lonno ka ba ti kiri haache jiing. Ba tieha iye tungbee tieha. Saangbu aning nyuongbu 'Nye ba so'bieng.

8Ba ba bang 'suhu-maahuu sori. Saree 'di-sung ming 'chi ba yelitarihi 'puong. Ba maaliye so'bi-goonhi ku ba miihi. Nie jaa ang 'tu a sori nga kung bang 'suhu-maahuu.

9Bila 'jung saree 'di-sung niti biye taa toori. Sun'tuubu ming ba jora tariti. Ting 'liinhe buora chaanii, che nyira sagiluu. Ting buora 'chengkeng, che 'chene 'liinhuu 'puong.

10Ting yo bunna buora daangguoni a'wo joonhi, a yo bunna a'wo ting ba tan ningbie. Ting ngmira gbee ngmintong'tori a'wo ji-nyogi'ningbiring. Ti 'woniye dau'kuunhi ang 'bi 'jiihi ang j eng kpali 'puong.

11Ti jaang uuna a'wo beehi, a 'kono nimbokuori a'wo nangmama. Ting buora saree 'di-sung, che ti ba nyiu fling jaa. Ting bo 'chihilung, che ka ti niu bi taa toori,

© 2009 Bibles International.

12‘bojung ti begu saangbuhi 'ugiye i 'ningbi-tooring, ka ti yelibee 'dire 'sieree ti ingang. Ti 'begu saangbuhi biye ti seng. Ti yelibalorihi ni yeng, ti bamaang.

13Ana la ting saana 'begu a ngmaara 'girii chiiha Ba Tari Baahaa Daana. 'Mine la ting leuhi 'puori 'ku ti Naangmini, a yera niba dogihibu aning taawai yela. Ting mang jeri a yera 'girii yeli'bie a 'yire ti 'sikieng.

14Bila la ka saree 'di-sung leu 'puori, ka sun'tuubu ahi toori jaa, ‘bojung yeliminga boriye a 'yiri sokpong 'jung. Yela ang 'tori ming kung tuong kpe.

15A 'jung yeliminga kongyeng. Nie ang jora 'yire beung, u mang leuye bung bang na nyogi.

16Ung daang nye ka nie 'chibe. Ang daang iu nomaa aning 'puohikuro jaa ang 'chibe. Bila 'jung ka u minga kpangkpani waaning 'chihiltmg u seng, ka u minga sun'tuubu nyoguu ung ahi.

17'Bojung u daang diye sun'tuubu yen a'wo nyau pogiraa, ka 'chibilung 'kurijupiluu 'chigi u 'jung. Ung daang di sani naabu boori yeri a'wo bungyerihi, a yen ingjegi a'wo kparikpong.

18A 'tuuro ba yeli-irihi, bila ung na leu yeuba. U na leu yeuye 'su-tuluu 'ku banani ang chiihuu, a naa sani u domihi ingang. U na leu yeuye 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili ka a paali.

19Bila bang na jora Ba Tari Baahaa Daana 'yuori a 'yi ngmintong,kpieri seng, a jora u girima a 'yi ngmintong'puhinii Sanga ni a doma ang na wa kpe a'wo kontaalii, Ba Tari Baahaa Daana Sie na karuung bahi.

20A Yeudiera na waye Zaiyong. Banani ming ang bi Jeekob ingang a leu 'yi ba 'begu saangbuhing, u na waye ba seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

21Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Maang yeng, n layiri aningba la nga: N Sie ni ang bi i ingang ni, aning n yeli'bie ni mang di ing i nuoring ni, a kung 'yi i nuoring. A kung 'yi i buurii ming nuoring, bii i buurii ming buurii nuoring a 'yi wagiri ngang a gara wagiri ang ba tan baahaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Isaiah 60

1'Ihi, a chaang, bojimg i chaanii wayeng. Ba Tari Baahaa Daana girima ni 'ihiye i ingang.

2‘bojung nye, sagiluu na pagiye a chime, ka sagiluu ang i kpong pagi a niba. Che Ba Tari Baahaa Daana na 'ihing a bi i 'jung. Ba na nyiye u girima i ingang.

3Niba ang ba i 'Juuhi na waye i chaanii 'jie, ka na'mine wa i 'ihibu 'chengkeng jie.

4Lagi i 'ningbie 'liinhi wa 'gili a nye. Ba jaa laanhi langye taa. Ba waanaye i seng. I bi-daba na 'yiye toori wa, ka ba pegili i bi-pogiba kpangkpamang.

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ing na nye ka i 'ningbisogo chaang. I 'sikiri na paaling aning nyengka, bojimg a mangkpong bungjemaa na leuhi waye i seng. A paalihi bundaambuunhu na waye i seng.

6Nyogima 'suguhi jemaa na wa paye i paaluu. Miidiyan aning 'Erb, nyogimabilii buurii ni la bila. Banani jaa ang 'yi 'Siiba na wang. Ba na waaniye salima aning iinsens, a 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana.

7Ba na laanhiye 'Kii-der piihi jaa lang taa waaning i seng. 'Nibeejot pidee na tung 'kuing. A na iye buunhu ang sigi diebu a 'do wa n sarika 'ihijie. N na diye girima 'ku n girima 'deu ni.

8Ning'bobo la nga a egira a'wo savaalii, a'wo nangmama ang egira gara a 'togihi?

9Pielaang, 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili na chelihimang. Taarisis mani'gbori-berang na wa fora, a tari i bi-daba 'yining toori waaning. Ba wari aning salima na biye ba seng, ka ba wa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'yuori 'jung. Ba na waye Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni seng, ung 'kui girima ni 'j ung.

10Saamba bi-daba na meye i daangguoma, ka ba na'mine tung 'kui. 'Bojung n 'suuri 'puong mang ngmii. Che n nungbu 'puong mang tari hina i ingang.

11Bila 'jung i 'di-nobera na 'yuohing wagiri jaa. A kung pagi ngminaa bii 'yienguu. Bila na ing ka niba tuong tari a paalihi niba bundaambuunhu waaning i seng, ka ba tuong ba na'mine ka ba 'tuuro taa waana.

12'Bojung paaluu aning naalung ang kung tung 'kui na nyuoming. A paalibani na saaming kpeleng kpeleng.

13Leebanong girima na waye i seng. Saipires dau, paing dau aning fuur dau na langye taa wa. A na wa booye n 'Ji-pegiyiruu jie ni. N na ing ka n gbee jie ni tari girima.

14Banani ang da dogihii ni 'bi-daba ming na wang a wa 'churi i 'ningbi-tooring. Banani ang da digirii foo na wa 'leye 'tengeng 'pu i gbeeng. Ba na buomiing Ba Tari Baahaa Daana 'Yi-kpong ni, Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni Zaiyong.

15Anaa jaa ka ba da jaanhiing a hai, ka nie jaa ba 'chene 'tuuro i 'puo, n na maaliing ka i tari 'chengkeng vielung ang ba tan baahaa. I na iye nyengka a gara jemanihi jemaa.

16I na nyuye a paalihi bihung, a mugi napogiba biha. 'Beng la ing na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daana la i Diera aning i Yeudiera, Jeekob Kpiengu Daana ni.

17N na waaniye sannii yaawa bogung, a waaning wan 'kue bogung. Daari bogung n na waaniye yaawa, a waaning 'kue 'kubo bogung. N na ing ka maahuu leu i paalikaara, a i ka sun'tuubu leu i ningkpong.

18Ba kung la 'wong kpangkpangkpiengu yeli-irihi yela i paaluung. Ba kung 'wong saangbu bii nyuongbu ming yela i togihing. Che i na buongye i daangguoma ka 'Chihilung, a buong i 'di-nobera ka 'Pugibu.

© 2009 Bibles International.

19Ngminaa kung la i i chaanii 'be-kaaring. 'Chiu pielaa ming kung la 'kui chaanii. Ba Tari Baahaa Daana na iye chaanii ang ba tan baahaa 'kui, ka i Naangmini i i girima.

20I ngminaa kung la kpe. I 'chiu ming na mang iye 'chiu-paalii, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana na iye i chaanii ang ba tari baahaa, ka i laa'dimii beri ni baahi.

21I niba ming jaa na iye sun'tuuribo. Ba na 'diye a paaluu cheng a gara wagiri jaa. Ba na iye da'nu mang seli, a i n 'nu tuma, ka n tuong nye girima.

22Ye 'puo bung'bile na leuye 'tuhi, ka 'bibile leu paalikpiengaa. Maang Ba Tari Baahaa Daana na tumaang 'wieng 'wieng a wagiring.

Isaiah 61

1'Suobu Kpiengu Jaa Daana Sie ni dogiliye n ingang, bojung Ba Tari Baahaa Daana somang kpaang, ka n ing 'duohi-noohi lcu ningbaaliba. U tungmang ka n ti tiu niba 'silcie ang danna, ka n waaning 'so-n-minga 'duoho wa lcu niba bang nyogihi. U tungmang ka n 'yuo pagibu 'deu 'lcu niba bang 'le 'bing.

2U tungmang ka n ing 'duoho Ba Tari Baahaa Daana bunye 'yuoni ni yela, aning ti Naangmini sani naabu 'beu ni yela. U tungmang ka n kaa banani jaa ang ira laa'dimii ni 'jieng.

3U tungmang ka n wa lcu banani ang ira nimiha Zaiyong 'puong 'suhu-maari, a lcubo vielung tampelung bogung. U tungmang ka n ti 'kubo nyengka kpaang laa'dimii bogung, a 'kubo 'pugibu kparuu 'suhu-saanii bogung. N na iye bila ka ba nye buoniba sun'tuubu daari, a buoniba bung Ba Tari Baahaa Daana ang seli, ka u tuong nye girima.

4Ba na la meye a sang'kongkori da'boori ni, a maaling me fora sanga 'jiihi ni ang da jeng kpali ni. Ba na maaliye 'yi-bera ang i daboori, anang jeng kpali jemanihi jemaa 'puong ni.

5Saamba na ahing a chiina ye piihi. Foomarihi na iye ye kuoriba aning ye 'girep yori kaariba.

6Che ba na lcuye yena 'yuori ka Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'yi-dieriba. Niba na buongyeng ti Naangmini tungtuniba. Ye na 'diye a paalihi bundaalung noo. Ye na iye tangkama ba bundaambuunhu yela.

7Ye 'vii ni bogung ye na nyiye nanihung gberi buyi. Ba nyaaba ni bogung ba na nyengingye ba cheng tuori 'puong. Bila 'jung ba 'suobu na iye kpara ba paaluung. Nyengka ang ba tan baahaa na iye ba 'suobu.

8'Bojung maang Ba Tari Baahaa Daana nungye saree 'di-sung. N haye 'nanyigiri lang ning beulung. N na 'kubong sanyeu n limanihung 'puong. N na 'bingye 'layiri ang ba tari baahaa aniba.

9Ba na bangye ba buurii a paalihi 'puong, a bang ba biihi a niba 'puong. Nie jaa ang nyiba na sagibang 'di, ka ba iye buurii nga Ba Tari Baahaa Daana ang pegi.

© 2009 Bibles International.

10N na nyengingye yaga Ba Tari Baahaa Daana ingang. N 'suhu na tariye nyengka n Naangmini ingang, 'bojung u boomang aning 'chihilung bungyerihi. U diye sun'tuubu kparuu yerima, a'wo pogipaalaa sira ang boo u minga aning 'naamu, a'wo pogipaalaa ang boo u minga aning u bungvieni.

11'Teng-gbani mang ing ka bungbunihi 'puhi 'yi, ka dabaga mang i ka buunhu bang bun u 'puong 'puhi wa 'yi. Bila ning u ju ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na i ka sun'tuubu aning 'pugibu 'puhi wa 'yi a paalihi jaa 'ningbi-tooring.

Isaiah 62

1Zaiyong jimg n kung tang n nuori. Jeruuselem ming jimg n kung 'jing boin a gara wagiri ni u sun'tuubu ang na 'yi gbanggbali a'wo chaanii, ka u 'chihilung 'woning fintina ang 'dire.

2A paalihi na nyiye i sun'tuubu, ka na'mine jaa nye i girima. Ba na buomiing 'yo-paalaa nga Ba Tari Baahaa Daana nuori ang na 'kui.

3I na iye naalung jupiluu ming ang viela Ba Tari Baahaa Daana hung. I na iye na'mine 'ju bungleruu i Naangmini 'nung.

4Ba kung la buonii bung bang jaanhi bahi. Ba kung la buona i paaluu ming bung ang jeng kpali. Ba na leu buoniing Heefiziba, a buona i paaluu ming 'Biyuula, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana ingmaari 'biye i ingang. I 'teng-gbani ming na 'kuliye sira.

5'Bojung bi-polii ang mang di pogisaraa bila ni, bila ka i bi-daba na dii leu poga. A'wo pogipaalaa sira ming ang mang nyengina a pogipaalaa yela bila ni, bila ka i Naangmini na nyengina i yela.

6'Oo Jeruuselem, n diye kaariba bing i daangguomang. Ba kung pogi ba noe ngminaa bii 'yienguu. Yena nga ang buona Ba Tari Baahaa Daana, ye to i siriti.

7Ye ta 'kuu peenhibu a gara wagiri ung na maali Jeruuselem ka u ahi, a maaluu ka u i 'pugibu 'ten g-gbaning.

8Ba Tari Baahaa Daana poyeng aning u 'nuduri, a po aning u kpangkpani kpiengu: Pielaang, n kung la di i bungbie tihi ka a leu siimaa 'ku i domihi. Foomarihi ming kung la 'nyu i waingpaalaa ing 'di dogee nye.

9Banani ang laanhi a btmgbie ning na 'dia, a 'pugi Ba Tari Baahaa Daana. Banani ming ang laanhi a waing ning na 'nyua n Ngming'puohi 'deu jagihing.

10'Tu ti kpe. 'Tu a 'di-nobera ti kpe. Maali a sori 'ku a niba. 'Duohi. 'Duohi a sokpong. Ye 'ihi a kubo. Ye ba jongjong 'ku a nibihi.

11Siringminga, Ba Tari Baahaa Daana ingye 'duoho a ti to chime baahaa: Yeli 'ku Jeekob ni: Pielaang la, i 'chihilung waanang. Nye, u sanyeu Nye u seng, ka u sani naabu 'bi u 'ningbi-tooring.

12Ba na buonibang niba ang pegi'yi, niba nga Ba Tari Baahaa Daana ang yeudie. Ba na buomiing bung bang bo a nye, 'yi-kpong bang ba jaanhi bahi.

© 2009 Bibles International.

Isaiah 63

1Ning'buo la nga a 'yi 'Iidom waana a yeri bungyerihi ang 'yi Boozira bang muogaa?
Nga ang viela ning u bungyerihi la, a gara u fangkpong 'puong. Maang ang yera yela
sun'tuubu 'puong la, a tari kpiengu 'chihi iibung.

2Wala ka i bungyerihi muo, ka i tama 'woning nie ang neura 'girepihi waing
maali'jieng?

3N neuye a waing maalijie n 'yong. A nibihi 'puong nie jaa da 'chi n seng, 'bojung n
nebaang n 'suuri 'puong, a tirimaa n 'su-tuluu 'puong. A jiing mihi waahiye n
bungyerihi, a saang n kpari jaa.

4'bojung a sani naabu 'beu ni Nye n 'sikiring. Banani mang yeudie ni 'yuoni wayeng.

5Mang 'liinhi, che nie jaa daang 'chibe a na sung. Mang daang ira nomaa aning nie ang
'chibe a na tiihi. A 'Jung n minga kpangkpani daang waaniye 'chihilung wa 'kumo, ka
n minga 'su-tuluu daang tiihima.

6N neuye a nibihi 'bing 'tengeng n 'suuri 'puong. N vengyeng bang 'bugi n 'su-tuluu
'puong, a 'kiri ba jiing bahi 'tengeng. Ba tiehiye Naangmini hina yela.

7N na yeliye Ba Tari Baahaa Daana mingilung nungbu yela aning Ba Tari Baahaa
Daana 'pugibu yela. N na yelaang a 'tuuro anani jaa Ba Tari Baahaa Daana ang i 'kuti
ni. N na yelaang a 'tuuro u suntung ang i kpong Iisiriel 'deu ni ingang. Ana ung i 'kubo
a 'tuuro u hinihi, aning u nungbu ang ba baaha ang i kpong ingang ni.

8'Bojung u yeliyeng: Pielaang, ba iye n niba. Ba iye biihi nga ang kung ngma 'girii. A
'jung u daang leuye ba diera.

9Ba tuora jaa 'puong u ming daang tariye tuora. Ka malika ni ang daang 'bi u seng ni
iba 'chihi. U nungbu aning u nimboo 'puong u daang yeudiebang. U daang pegilibang
a diba a sang'kongkoruu beri jaang.

10Che bang daang die taawai a saang u Sipegi'yiruu ni 'puo. A 'jung ung daang leuhi u
minga 'tuohibo a'wo doma, a jatmiba.

11'Beng la ung daang leu tiehi sang'kongkoruu 'beri ni yela. U daang tiehiye 'Moosis
aning u niba yela a yeli: 'Yening ka Unani ang daang tariba 'yining mangkpoming a
lang ning u piihi chiina ni? 'Yening ka Unani ang daang di u Sipegi'yiruu ing ba
ingang ni?

12Unang daang i ka u girima kpangkpani dieniba 'yie a 'bi 'Moosis 'nuduring ni.
Unang daang i ka kuong 'po 'jiihi a'yi ba 'ningbi-tooring ni. U daang iye bila ka u bo
'yuori ang ba tan baahaa 'ku u minga.

13Unang daang dieniba 'yie 'tuning a 'jijulingu. A'wo yohu ang bi mopiri 'puong, u
daang iye bila ka ba to wa ngmi gberi.

14A'wo nii ang mang 'sigi lohimbo ni, bila ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang 'kubo
peenhibu. Bila ing mang diening i niba 'yie, a na bo girima 'yuori 'ku i minga.

© 2009 Bibles International.

15'Liinhi tengeng a 'yi sagbaning, a nye a 'yi i kpejie ni ang pegi'yi a viela ning. 'Yening ka i ingjegi aning i fanga 'be? 'Yening ka i 'sikiri nimboo aning i hina ing tari n ingang be? A ngmaaye n seng bi?

16'Sige 'chibe, Ma la ti Ba. Anaa jaa ka Aaburaham daang ba bang ti yela, ka Iisiriel ming ba bangti, 'ihe Ma 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ina la ti Ba. I 'yuori la ti Yeudiera a 'yi wagiri ang ba tan 'piilee bii baahaa.

17'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala ing veng ting bori a ba la 'bi i soeng? Wala ing i ka ti 'sikie 'ko a ba la jorii? Leu wa, i tungtuniba 'jung. Leu wa i cheng buura ni 'jung.

18I niba ang pegi'yi dieguung 'so wagirifiing 'puong. Ti domihi neuye i 'ji-pegi'yiruu ni bing 'tengeng.

19Ti leu 'woniye sang'kongkoruu niba, ba ingang ing ba 'di naalung jaa ni. Ba ingang ka i 'yuori daang ba buong jaa ni.

Isaiah 64

1'Oo a'wo i danang chie sagbama. A'wo i danang wa 'sigi, ka a tangbera da 'jigihi i 'ningbi-tooring.

2A'wo buong ang 'dire dabilii, ka 'buung mang veng ka kuong kpaara ni, 'sigi wa a veng ka i 'yuori buong i domihi 'puong. Veng ka a paalihi 'miine i 'ningbi-tooring.

3Sanga ni ing daang i nomaa yela ting ba tiehi ni, i daang 'sigi wayeng, ka tangbera daang 'jigihe i 'ningbi-tooring.

4'Bojung a 'yi dunee 'munpiileeng, ninsaalaa ba 'wong. 'Tuorii ming ba chelihi. 'Ningbiri ming ba nye Naangmini jaa a 'yi i 'puoring ang mang ira yela kuro banani ang chelihuu.

5I mang sungye banani ang nyengina sun'tuubu yeli-irihi 'puong. I mang sungye banani ang mang tiehi i yela i soeng ni. Siringminga, i 'suuri 'ihiyeng, bojung ti tungye beu. A soe nga 'puong ting nang be. Ti hieniye 'chihibmg.

6Che ti jaa 'woniye bungdegiri, ka ti sun'tuubuhi jaa 'woning jeringdega. Ti jaang juoli a'wo vaahuu, ka ti yeliba'torihi diti gaaning a'wo seseu.

7Nie jaa ming 'chibe a buona i 'yuori. Nie jaa ba moora ka u nyogii tari, 'bojung i leuhiye i kpaari togiliti, ka ti yeliba'torihi veng ting baaha.

8Che, Ba Tari Baahaa Daana, Ina la ti Ba. Tinuu la a yagu, Ma la ti miera. Ti jaa iye i 'nu tuma.

9Ta veng ka i 'suuri 'ihi ti 'gaali, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ta tieha yeliba'torihi yela a gara wagiri jaa. Jaan'de, Iiinhiti nye, bojung ti jaa iye i niba.

10I 'yi-kpongpegi'yirihi leuye mopiri. Zaiyong leuye mopiri, ka Jeruuselem leu da'boo.

11Ti Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu ni ang viela ni, 'beng ka ti ba'mine da mang 'pugirii ni, ba nyuguung ning 'buung. Ti butmhu ang i nanee jaa jengye kpali.

© 2009 Bibles International.

12'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i muo na nyogiye i minga a yela nga 'jung bi? I muo na tangye i nuori a dogihiti ti 'gaali bi?

Isaiah 65

1Niba nga ang ba jugihi n yela, banang boma. Niba nga ang ba boma, banang nyima. N yeli 'kuye paaluu ang ba buona n 'yuori: Nyima la ni, nyima la ni.

2N yaariye n 'nuuhi a beu jaang a 'ku niba ang i taawaidieriba. Banang 'chene sori ngang ang ba suma, a 'tuuro ba miihi tieha ni.

3Ba iye niba ang 'ihe n 'suuri wagiri jaa n 'ningbisogong. Banang mang 'ihe sarikihi dabagihi 'puuhing, a nyugira iinsens sarika 'ihijiihing bang maali ning tam'bie.

4Banang mang 'jing kau'bie kpachagihing, a kpeling bakiing ji-suorii ni. Ba mang ooraye pera'kuung neni a tari nendega biing ba dugiring.

5Banang mang yeli: Ahi 'be. Ta wa pielima, bojung maang i ningpegi'yiruu gaagii. A ningbani nga iye nyuohi n nyibogiring, a i 'buung ang 'dire a beu jaang.

6Nye, a seuyeng 'bing n 'ningbi-tooring. N kung tang n nuori. N na naaye sani. Haali n na naaye sani ba iinhing.

7N na lang naaye yena aning ye ba'mine yelibalorihi sani, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Banani ang nyugi iinsens a tangbera 'juring a degi n 'yuori taanhing ni la bila. Bila 'jung n na maahiye ba fora tuma ni dogili ba juring.

8Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba mang nyiye waingpaalaa 'girep ngmama ang lang taa ingang, ka nie mang yeli: Ye ta saamaa, ‘bojung tona biye a ingang. Bila mang na i yela n tungtuniba 'jung, a ta wa saang ba jaa.

9N na ing ka buurii 'yi Jeekob ingang, a i ka unani ang 'dire n tangbera cheng ni 'yi 'Juuda ingang. N ning'lugirihing na 'di u cheng, ka n tungtuniba kpiera beng.

10Saarung na leuye piihi mo-oorihi 'jie. 'Eekor Boo ming na leuye 'jie 'nii ang na mang jeng a 'ku n niba ang boma.

11Che ye iye niba ang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana, a 'yiinhi n tangpegi'yiruu ni yela. Yenang mang maali siimaa 'teebul 'bing Gaad, 'ju-noo bagiri ni, a maali bung'nyuurihi sarika 'ku Meni, 'ningbi-toori yelitarihi bagiri.

12Bila 'jung n na soriyeng 'ku ta'kobi. Ye jaang na 'churi a 'ku korigibu, 'bojung sanga ni mang buong, ye ba die a buola. Sanga ni mang yeli yela, ye ba 'wong. Che yeng nang tuna beu n 'ningbiring, a 'lugi yela ang ba 'kurimo ingmaari.

13Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n tungtuniba na 'ding, che ka kong kpe yena. Nye, n tungtuniba na 'nyung, che ka kon'nyuuri kpe yena. Nye, n tungtuniba na nyenginang, che ka yena 'di 'vii.

14Nye, n tungtuniba na 'yieneng ba 'sikiri nyengka 'jung. Che yena na konong ye 'sikiri nimiha 'jung, a 'cheehe 'pu-saanii 'jung.

© 2009 Bibles International.

15Ye na bahiye ye 'yuori ka u leu bungtuuruu 'ku n ning'lugirihi. 'Bojung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na kuyeng, che u na 'kuye u tungtuniba ni 'yo-jaala.

16Bila na ing ka nie ang duha sung 'teng-gbaning duhi sung yeliminga Naangmini ni ingang. Nie ming ang puora 'teng-gbaning na mang poye yeliminga Naangmini ni, 'bojung ba na 'yiinhiye a fora tuorihi ni yela, anang sogili ka n 'ningbie ba nyia ni.

17'Bojung nye, n na naangye sagbangpaani aning leng-gbangpaalaa. Ba kung la tiehi a fora tuori ni yela. A yela kung wa ba haakilang ming.

18Che ye veng ka ye iinhi maa ka ye nyengina a gara wagiri jaa bung ni mang naana ni yela. 'Bojung nye, n na naangye Jeruuselem ka u i nyengka, ka u niba 'kurimo ingmaari.

19N na tariye nyengka Jeruuselem ingang, a tari ingmaari n niba ingang. Ba kung la 'wong 'kuori kokori u puong, bii 'cheehibu kokori.

20Ba daang kung la nye bibile u 'puong ang na tari 'nyivori beri awala 'yong, bii a nye daunyaangaa ang kung paali u 'beri, 'bojung bie na mang iye 'yuomo koo che 'kpi. Che ba na jeriye yelibe-ira ang i 'yuomo koo a'wo bungtuuruu.

21Ba na meye 'deri a kpe a 'puong. Ba na maaliye 'girep yori a 'di a buunhu.

22Ba kung me 'deri ka ningjaani kpe a 'puong. Ba kung seli buunhu ka ningjaani 'dia. 'Bojung n niba 'ben na 'woniye daari 'beri. N ning'lugirihi ming na 'diye ba 'nuuhi tuma noo kauhi.

23Ba kung tung tuma kpali. Ba kung dogi 'biihi ming 'ku tuora, 'bojung ba na iye nie Ba Tari Baahaa Daana ang pegi buurii, ka ba biihi ming nye pegiri lang ba ingang.

24A na wa ing, seni che ka ba buong, n na dieye a buola. Sanga ni bang nang yera yela ni, n na 'woming.

25'Gbonggbori aning pipolii na lang 'direng. 'Gbegini ming na ooye mo'kuonhi a'wo nadavaraa, ka tani i waahuu siimaa. Ba kung ing dangii bii a saang saangbu n tangpegi'yiruu ni jaang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Isaiah 66

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Arijena la n na'kogo, ka 'teng-gbani i n ghee 'kogo. 'Yening ka a 'deu ni yeng na me 'kumo ni 'be? 'Yening ka n peenhibu 'jie ming be?

2'Bojung n 'nung maali a buunhu nga jaa. Bila la ang wa bibe. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Che nie ni mang na kaara la nga: Nie ang i ningbaala, nie 'suhu ang mang diera yelibee saambu, aning nie ang 'miine n yelihung 'jung.

3Che nie ang kuura nadari na 'woniye ung kuura ninsaalaa. Nie ang di pihi 'ihe sarika na 'woniye ung kaura baa 'nyuu. Nie ang mang 'ihi bung'bie sarika na 'woniye ung tihi perakutmg jiing. Nie ang nyugira iinsens na 'woniye ung 'puoho bagiri. Bila ni bang lugi ba miihi soe ka ba 'suhu nyenna ba yelidega,

© 2009 Bibles International.

4bila mang ming na 'lugi ba dogihibu, a waaning yela ni bang jora ni ba ingang. 'Bojung sanga ni mang buong, nie jaa ba die n buola. Sanga ni mang yeli yela, ba ba 'wong, che bang nang tuna beu n 'ningbiring, a 'lugi yela ang ba 'kurimo ingmaari.

5Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, yena nga ang 'miMe n yelihtmg 'jung. Ye babiihi ang haye kariyeng bahi n 'yuori 'jung a yeli: Veng ka Ba Tari Baahaa Daana nye girima, ka ti tuong nye ye nyengka. Che ba na 'diye 'vii.

6Ye 'wong goma ang 'yire a 'yi-kpoming. Ye 'wong kokori ang 'yire a Ngming'puohi 'deung. Ba Tari Baahaa Daana kokori la, a naara u domihi sani bila ni ang sigihi.

7U dogiyeng seni che ka u 'puo be. U dogiye bi-dau che ka u inga tuli.

8Ning'buong daang 'wong a yeli nga to? Ning'buong nye a yela nga taa? Ba na tuong ing ka paaluu dogi bebeyeni? Chebii ba na tuong dogiye paaluu da'yeni? 'Bojung Zaiyong 'puo aang wa biera ka u dogi u 'biihi.

9N muo na ing ka bie dogibu wagiri ta, che kung veng ka u dogi bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Maang nga ang mang i ka nie dogi, n muo na lariye u 'puo bi? I Naangmining yeli.

10Nyengina aning Jeruuselem. Veng ka ye niu tan 'pu-peli, yena niba ni jaa ang numuu. Ye veng ka ye niu nyengina aning nyengka, yena niba ang ira nimiha u yela.

11Ye i bila a tuong mugi u 'suhu-maari biha ni a tigi. Ye 'nyu gaga ka ye iinhi 'yuo aning u girima 'gaalii ni.

12'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na ing ka maahuu maaling gaa toori 'kuu a'wo konboo. N na ing ka a paalihi bundaalung gaa toori a'wo konbo'bile ang 'puoro. 'Beng la ing na mugi bihi. U na pegiliing u 'lomboeng, a 'jiilii u gbeeng.

13N na mugiliyeng a'wo bila ni nie ma ang mang mugiluu. Ye na nyiye mugilibu Jeruuselem 'puong.

14Ka yenang wa nye a yeli nga, ye 'sikie na nyenginang, ka ye kaba bohi a'wo moo. Ba Tari Baahaa Daana tungtuniba na bangye u 'nu kpiengu, che ka u domihi bang u 'suuri.

15'Bojung nye, Ba Tari Baahaa Daana na wang aning 'buung, aning cherietihi a'wo sa'kulingkuulee. U na wang ka u tung u 'suuri tuma lang ning 'su-tuluu, a tung u 'miingbu tuma lang ning buung-jinti.

16'Bojung 'buung aning u ta'kobi ka Ba Tari Baahaa Daana na di 'di niba jaa saree. Banani Ba Tari Baahaa Daana ang na ku na iye jemaa.

17Niba 'mine welipegiye ba miihi, a i ba miihi 'forifori a na kpe dabagihi 'puuhi, a 'tuuro bung ni ang 'bi gaalinggang ni. Ba ooraye perakutmg neni aning bungdega aning oonhi. Ba na lang nyuoming. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

18'Bojung n bangye ba tuma aning ba tieha. A wagiri waanang mang na laanhi paalihi jaa aning kokoe jaa lang taa. Ba na wang a wa nye n girima.

19N na 'bingye 'bigihee ba 'puong. Banani ang faa jo ba 'puong mang na tung a paalihi nga: Taarisis aning Puut aning Luud ang teura taanhuu. 'Mine la 'Tuubal aning 'Giriis aning 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili ang 'bi toori jaang a ba 'wong n nanihung yela bii a nye n girima ni. Ba na yeliye n girima yela gbanggbaling a paalihi 'puong.

20'Beng la bang na tari ye babiihi jaa 'yining paalihi jaang waaning a na wa 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ba na waanibang yohi ingang, cherietihi 'puuhing, 'torikohi, bungtaanhi aning nyogimahi ingang. Ba na waanibang Jeruuselem n tangpegi'yiruu ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na waanibang a'wo Isi'reeli niba ang waananing bung'bie sarika bung'foriforihi 'puong a wa kpieraning Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni.

21N na 'lugihiye ba 'mine ka ba i Ngminglmohi 'yi-dieriba aning 'Liivaihi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

22'Bojung a sagbangpaani aning 'teng-gbangpaalaa ni mang maana ni na 'biye n 'ningbi-tooring a gara. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila ka ye buurii aning ye 'yuori na 'bibe a gara.

23Yeli ang na wa i la nga. A 'yi 'chiu-paalaa kanga a gara u to, a 'yi peenhibu daari a gara u to, ninsaaliba jaa na wa 'puohiye Ngmini'puohibu n 'ningbi-tooring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

24Ba na 'ying a ti Iiinhi niba ang saang n 'begu che 'kpi inggbama, 'bojung ba dan'duli kung 'kpi. Ba "buung ming kung 'kpiinhi. Ba na leuye bungnyohii a 'ku ninsaaliba jaa.

© 2009 Bibles International.

Jeremiah

Jeremiah 1

1Hilikaiya bi-dau Jeremaiya yeli'bie la nga. U daang iye Ngming'puohi 'yi-dieriba ni kanga ang bi Aanatot 'puong ni. Aanatot daang 'Nye Beenj aming paaluung.

2Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waanaye u seng 'Juuda naa 'Josaiya naalung 'yuong 'pie aning ata ingang. 'Eemong bi-dau daang la 'Josaiya.

3A yelihung daang waye u seng 'Josaiya 'bi-dau Jehooyakim, 'Juuda naa 'beti ning ming. A yelihung daang waanaye u seng a gara 'Josaiya 'bi-dau Zedekaiya naalung 'yuong 'pieningyeni baahaa. 'Juuda naa daang la u ming. A yelihung daang waye Jeremaiya seng a gara a 'chiuri a'nu daana ingang. Ana wagiri bang daang nyogihi Jeruuselem 'deme gaaning ni.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wan seng, ung yeli:

5Seni che mang maalii i ma 'puong, n bamiing. Seni che bang dogii, n weliing bing. Mang 'ihii ka i i dangyera 'ku a paalihi.

6'Beng la mang yeli: Awa, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. Nye, n ba bang yela yelibu, 'bojung n iye bibile.

7Che ka Ba Tari Baahaa Daana yeli kumo: Ta yeli ka i iye 'bibile, 'bojung i na gaaye niba jaa mang tumii seng. Yeli jaa ming mang kui nuori ka i yeli, bila ing na yeli.

8Ta wa joriba, 'bojung n biye i seng a na diegii. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana tie u nu a fiinhi n nuori. Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: Nye, n diye n yeli'bie ing i nuoring.

10Nye, n bimiing jine ka i tari kpiengu a paalihi aning a naalihi ingang. I na mang tagi vuong a tagi loo. I na mang saaming a yaa loo 'tengeng. I na mang meng a seli.

11Ba Tari Baahaa Daana yelihung da la waye n seng, ung yeli: Jeremaiya, 'bo ing nyira? Mang yeli: N nyiye aamond dau 'nu. ('Munpiilee G. 30:37,43:11)

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. I nyiye sung, 'bojung n kaaraye n yelihung ka n paaluu.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng 'yiiltmg nga, ung yeli: 'Bo ing nyira? Mang yeli: N nyiye dugu ang kpaara, ung 'gbiili ka u 'puori 'biri sa'mung-goo seng.

14'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo: Tuorikpong na 'yiye sa'mung-goo seng a wa a paaluu kpieriba jaa ingang.

15'Bojung nye, n buonaye 'teng-gbani sa'mung-goo naalihi jagihi jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yera bila. Ba na wang, ka kanga jaa mang 'bing u na'kogo Jeruuselem 'di-nobera ni 'di-noeng. Ba na waye u daangguoma jaa ingang wa 'gili, a wa 'Juuda 'yi-bera jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

16N na yeliye n saree 'diibuhi yela ba ingang ba tungbee ni jaa 'jung, 'bojung ba jaanhimang. Ba nyugiye iinsens 'ku ngmingjaani, a 'churi Imohi ba miihi 'nuuhi tuma.

17A 'jung i i minga 'ski a 'ihi, a yeli anani jaa mang 'kui nuori ka i yeli ni 'kubo. Ta wa fora dabieng ba 'ningbi-tooring, ka n ira wa imii dabieng 'puong ba 'ningbi-tooring.

18'Bojung nye, 'jine n iyeng ing leu 'yi-kpong bang me daangguoma 'gili. N iyeng ing 'woning 'kurihuu da'lugiri, a 'woning yaawa daangguoma a paaluu jaa ingang. I na chiihiye 'Juuda na'mine, a chiihi u ningbera, a chiihi u Ngming'puohi 'yi-dieriba, a chiihi a paaluu niba.

19Ba na jauniing, che ba kung tuomii, ‘bojung n biye i seng a na diegii. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Jeremiah 2

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

2Gaa ti 'kong ka Jeruuselem 'wong a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N tiehiye i pogisarihung sanga bunye ni, a tiehi i pogipaalaa sanga nungbu ni. A sanga ing 'tumo a mopiring ni, paaluu ang ba buri bung jaa 'puong.

3Iisiriel daang pegi'yiyeng a ku Ba Tari Baahaa Daana, a i u bungchierihi ang i fora. Nie jaa ang 'diu na 'leye saree 'puong. Beu ang i kpong na waye ba ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4'Oo Jeekob 'deu, aning Iisiriel 'deu jagihi jaa, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

5Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Bo yeliba'toruu ka ye ba'mine nye n ingang, bang jo n seng gaa toori jaa? Ba leu 'tuuroye buunhu ang i kpala, a leu bungkpala ba miihi ning.

6Ba daang ba jugihi ka 'yening ka Ba Tari Baahaa Daana ang tariti 'yining lijipiti paaluung 'be? Unang daang dieniti 'yie 'tuning a mopiri, a 'tu paaluu ang i biihee 'jiihi aning bogubera. Unang daang tariti 'tuning paaluu saa ang ba waana, a i 'kuong 'kalinchiu paaluu. 'Be daang iye paaluu nie jaa ang ba 'tu, ka nie jaa ba kpiera beng ming.

7N tariyeng wa kpening 'teng-gbani ang numa, ka ye 'di u ngmama aning u bungsuunhi. Che yeng wa kpe be, ye degiye n paaluu, a veng ka n cheng ni leu bungnyohuu.

8A Ngming'puohi 'yi-dieriba ba jugihi ka 'yening ka Ba Tari Baahaa Daana 'be? Banani ming ang tuna ning a begu ni ba bangma. A paalikaariba ming saangye n ingang. A dangyeriba dangyeliye yela a 'tuuro 'Bee-al ingang, a 'chene 'tuuro buunhu ang ba tari tona.

9Bila 'jung n nang na waaningye yela ye ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na waaningye yela ye biihi ming biihi ingang.

© 2009 Bibles International.

10Ye long gaa Kiitim mannoe ni ti nye. Ye tung 'Kii-der a chelihi sung a nye, ka a yeli nga to daang iyeng bii?

11Paaluu kanga daang tegiye u ngmima? Ana gba ang ba i ngmima la bila. Che n niba diye ba girima tegi bung ang ba tari tona.

12'Oo sagbama, ye ira nomaa a yeli nga yela. Ye 'miine a j ora dabieng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13'Bojung n niba tungye tungbee a'yi. Ba jaanhiye maang, a kong'voe bulee ni. Ba 'tuye ba miihi kolinhi, kolinhi ang saang a kung tuong tari kuong.

14Iisiriel iye nie kanga tungtuna bi? U iye 'yeme bang dogi a 'deung? Ka wala 'jung bang jaufaahi u buunhu?

15A 'gbeging-pola ngmuung imuung a 'uori. Ba iye u paaluu ung leu daboori. Ba nyugiye u 'yi-bera, ang ba la tari kpiera.

16Noof aning Taapanez ming daba pungye i jusogo.

17I naaning waaning a yeli nga i minga ingang aning ing jaanhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini sanga ni ung dienii 'yie a soring ni?

18Pampana nga bo ing buora 'Iijipiti soring, a gara ka i ti 'nyu Saihor kuonhi? 'Bo ing buora Asiiriya soring, a gara ka i ti 'nyu 'Yufireetis Math kuong?

19I minga beulung la a na 'wulii ka i 'tori, ka i 'puori leubu 'miing imii. A 'jung bang a nye ka yelibeu aning yelitoo la aning ing jaanhi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini, ka n joo 'chi i ingang. Btmgnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

20'Bojung sang'kongkoruu jaa mang kau i 'yoge, a ngmaahi i 'ngmilerihi. Ing daang yeli: N kung tung 'kui. Che a sanga tang'duoruu jaa 'jung aning dau jaa ang tari maahuu 'mulling ing da mang jeng a ngmira jentiriye.

21Che n daang buriing ing i 'girep ngmiela jaa 'puo bungsung, a i btmgbiri ang suma gaga jaa. Wala panaa ing leuhi i minga n 'ningbi-tooring, a leu 'girep ngmielii ang i foomaraa a saang?

22Haali ka inang pegi i minga ning jieng aning fanfani jemaa, che i beu ni ligu 'biye n 'ningbi-tooring. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yera bila.

23Wala ing na tuong yeli: N ba degi? N ba 'tu a 'Bee-alihi? Nye bila ni ing i a lohimbong. Bang bila ni ing i ni. I iye nyogima ang i nyagihuu a mang jo 'yi che gaa che.

24I iye moo bunga ang 'miling mopiri, a mang yo 'nyuuho seseu u buobu wagiring. U 'duobu sanga, ning'buong na tuong leuhuu? Bungdau jaa ang buoruu kung bali. U 'duobu 'chiung ba na nyiung.

25Tari i gbee sung ka a ta kong nagitie, a ta veng ka i kokori ko ning kon'nyuuri. Che ing yeli: Tamaa 'chibe. Aai, n boye saamba. Bana mang na 'tuuro.

© 2009 Bibles International.

26A'wo bang mang wa nyogi 'nanyige ka 'vii kpeu, bila ka 'vii kpe Iisiriel 'deu. 'Vii kpeye ba ning ba na'mine aning ba ningbera, aning ba Ngming'puohi 'yi-dieriba aning ba dangyeriba.

27Ba mang yeli 'kuye daboli: Ina la n ba. Bang mang yeli ku 'kuurii: Inang dogima. ‘bojung ba leuhiye ba 'poe 'kumo, ba 'ningbisogihi naani. Che ba tuora wagiring ba na yeling: Thi a dieti.

28Che ye ngmima ni ye miihi ang maali ni, 'yening ang 'be? Veng ka a 'ihi, ka a na tuong diegii i tuora wagiring bii, ‘bojung bila ni i 'yi-bera ang sing, bila ka i ngmima sing, 'oo 'Juuda.

29Wala yeng di paangbu kurimo? Ye jaang saang n 'begu, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

30Kpali mang dogihi ye biihi. Ba ba sagi 'wulibu. Ye miihi takobi kuye ye dangyeriba, a'wo 'gbegini ang saana saangbu.

31'Oo jemani nga, ye chelihi Ba Tari Baahaa Daana yelihung. N daang iye mopiri 'ku Iisiriel jaa bi? Che bii n daang iye paaluu ang i sagiluu? Wala 'jung ka n niba yera: Ti 'soye ti miihi a na yuora? Wala 'jung bang yera: Ti kung la waana i seng?

32Pogisaraa na tuong 'yiinhiye u boori yela? Pogipaalaa na tuong 'yiinhiye u bungyerihi yela? Che n niba 'yiinhiye n yela beri ang ba tari soribu.

33Nye bila ni ing boo i minga a bang daba buobu. Bila 'jung i 'wuliye a pogibee ni ming i yeli-irihi.

34I 'gondoonhi ming ingang, niba nyiye ningbaaliba ang ba tari paangbu 'nyivori jiing, anaa jaa ka i ba nyogiba bang kaura kpiera. Che ama jaa 'puoring,

35i yeliyeng: N ba tari paangbu jaa. Pielaang, u 'suuri na leuhi 'yiye n ingang. Nye, n na 'diye saree i ingang, 'bojung i yeliyeng: N ba i yelibeu.

36Wala 'jung ing yo yuora yaga bila a tegira i yeli-irihi? lijipiti na imiing 'viing a'wo Asiiriya ang daang imii 'viing bila ni.

37Siringminga, i na 'yiye u seng gaa ka i 'nuuhi dogili i 'jung, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana jaanhiye banani ing deli ni. Ba kung i ka i maa'koo maali.

Jeremiah 3

1Ka dating jaanhi u poga, ka u 'yi u seng gaa a ti leu daujaala poga, a dau na tuong leu gaaye u seng? A paaluu jaa kung i degiri? Che i ngmiye jentiriye aning ningjemaa. Che Ma turi leu wan seng, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

2Lagi i 'ningbie 'liinhi a 'jiduorihi ni ang jeng kpali ni a nye. 'Jie kanga biye 'be bang ba semii? I mang 'jingye sori nuoring 'kubo, a'wo yuoraa ang bi mopiri 'puong. I degiye a paaluu aning i jentiriye aning i beulung.

© 2009 Bibles International.

3Bila 'jung ka saa muhibu ngmaa, ka a baahaa saa ming jaanhi waa. Che i tariye jentira 'ningbie. I ba jora 'vii.

4I kung 'piili wagiri ngang 'kono 'kurimo? I kung yeli: N ba, Ma la n jominga a 'yi n bibiilung?

5U 'suuri muo na 'ihing a gara wagiri jaa bi? U na tariye a 'suuri a gara a baahaa bi? Nye, i yeliye yelibee, a i yelibee bila jaa ing tuong.

6Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumong ming Naa 'Josaiya beri ning: I nyiye bila ni 'po-leura Iisiriel ang i? U 'doye tangkpong'duoruu jaa a kpe dau jaa ang tari maahuu 'muni a ngmi jentiriye 'beng.

7Ung daang i a yela nga jaa 'puoring la mang yeli: Leu wa n seng. Che u ba leu wa. Ka u yau 'Juuda ang kong limaniye nye bila.

8'Beng la mang daang nye ka yela ni jaa ang veng ka 'po-leura Iisiriel seng seniba ni 'jung n bahuung, a 'kuu jaanhibahibu gbangu. Che ka u yau 'Juuda ang kong limaniye ba jo dabieng, che ming gaa ti ngmi jentiriye.

9U senseng ni ang daang i yelifiing 'kuu 'jung, ung degi a paaluu. 'Kubo aning daari ung daang ti sena.

10Che ama jaa 'puong, u yau 'Juuda ang kong limaniye ba leu wan seng aning u 'sikiri jaa. Dawari 'yong ung ira. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli Immo: Iisiriel ang leura 'puori 'wuliyeng ka unang i sun'tuuro a gaa 'Juuda ang kong limaniye.

12Gaa ti muoli a yela nga 'tori sa'mung-goo seng a yeli: Iisiriel ang leura 'puori, leu wa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N kung la 'ihi 'suuri ye ingang, 'bojung n iye hina daana, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N kung tari 'suuri a gara wagiri jaa.

13Ina turi sagi i beu, ka i saangye 'begu Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ingang. Turi sagi ka i toriye i ntmgbu lcu ngmingsaamba dau jaa ang tari maahuu 'mtming, a ba 'tu n nuori. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Ye leu wa, 'oo 'biihi ang leura 'puori. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila, 'bojung maang la ye sira. N na lugihiyeng, a mang 'ihi ning'yeni a 'yi 'yi-kpong ngang, a 'ihi niba ba'yi a 'yi jaga ngang. N na tariyeng waaning Zaiyong.

15N na lcuyeng chiiniba n minga 'silciri buobung. Banang na di bangbu aning 'ningbiyuo a 'guoliye.

16Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A na wa ing, sanga ni yeng na wa 'ugi a wahi a paaluung ana 'beri ning, ba kung la yera ka Ba Tari Baahaa Daana 'layiri daga. Bila kung wa ba haakilihing. Ba kung tiehi u yela ming. Ba kung nyenna u nyiibu. Ba kung la maaluu ming.

© 2009 Bibles International.

17Ana wagiri ngang ba na buongye Jeruuselem Ba Tari Baahaa Daana Na'kogo. Paalihi jaa na laanhi waye 'be. Ba na waye Ba Tari Baahaa Daana 'yuori 'jie ni, Jeruuselem 'puong. Ba kung la 'chene 'tuuro ba 'silciri-beu kung'wong-yela ni.

18Ana 'beri ning 'Juuda 'deu aning Iisiriel 'deu na lang 'cheming. Ba na langye taa 'yi sa'mung-goo paaluu wa. Ba na waye paaluu ni mang di 'ku ye nabaali'mine ung i ba cheng ni.

19Mang daang yeli: Wala mang na 'bingye 'biihi 'puong, a 'kuye paaluu nga ang suma, a 'kuye paalijemaa cheng ang suma yaga? Mang la yeli: Ngaang yeng na buongma: N Ba. Ye kung leuhi a 'yi n 'tuubung.

20Pielaang, a'wo poga ang mang bahi u sira limangkong 'puong, bila yeng di limangkong ima, 'oo Iisiriel 'deu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

21Ba daang 'wongye kokori 'jiduorihi ang i kpalang. Isi'reeli niba 'kuori aning ba suhibu 'puoho daang la, 'bojung ba saangye ba sori. Ba 'yiinhiye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yela.

22Ye leu wa, yena biihi nga ang leura 'puori. N na tiuye ye 'puori leubu ni. Siringminga, ti na waye i seng, 'bojung Ma la Ba Tan Baahaa Daana ti Naangmini.

23Yeliminga la, yelikpali biye a taanhing, ka chinc hang bi a tangberang. Yeliminga la, Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ingang ka Iisiriel 'chihilung 'be.

24'Bojung 'vii 'diye ti ba'mine tuma a 'yi ti bibiiltmg. 'Vii 'diye ba piihi aning ba 'nii, a 'di ba bi-daba aning ba bi-pogiba.

25Ti jengye ti 'vii 'puong, ka ti nyaaba pogiti, 'bojung ti tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ingang. Tinuu aning ti ba'mine tungye beu a 'yi ti bibiihmg a waana 'jine. Ti ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nuori.

Jeremiah 4

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Oo Iisiriel, ka yenang na leu wa, ye leu wa. Ka yenang na 'ihi ye bagidega ni n 'ningbi-tooring, bila yeng ye kung la bori.

2A'mineng ye na mang pong: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng. A'mineng ye na mang iye bila yeliminga aning saree ang 'tori aning sun'tuubu soring. Bila ka a paalihi na duhi sung 'ku ba miihi u ingang. U ingang bang na tari girima.

3'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Juuda aning Jeruuselem daba: Ye ko ye 'teng-gbani yeng bahi a ba la ko jaa, a ta bura guohi 'puong.

4Ye 'ihi ye degiri ba'ihibu Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ye 'ihi ye degiri ba'ihibu, yena 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba. Ye i bila ka n 'suuri ta wa 'ihi a'wo 'buung. A na 'direng ka nie jaa kung tuong 'kpiinhaa, ye yeli-irihi beulung 'jung.

5Yeli 'Juuda 'puong, a muoli Jeruuselem 'puong a yeli: Ngmi biengkoni a paaluung. Tahing yaga a yeli: Ye laanhi lang taa, a veng ka ti gaa 'yi-bera bang me daangguoma 'gili.

© 2009 Bibles International.

6Tie jongjong saa'jung ka u 'tori Zaiyong. Jo bo 'lilijie. Ta ahi bila, 'bojung n waananiye beu a 'yire sa'mung-goo seng, aning saangbu ang i kpong.

7'Gbegini 'yiye u 'tuu 'puong wa, ka bung ni ang saana paalihi ni 'bi soring. U 'yiye u 'jie gaa ka u ti veng ka i paaluu i kpali. I 'yi-bera na leuye daboori, a kung tan kpiera.

8A yeli nga 'jung ye di buorihi tama 'pili ye miihi Ye ira laa'dimii a 'cheehe, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa ba leu 'yi ti ingang.

9Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A daari nga, a naa sie na ngmaang, ka u ningbera ming siihi ngmaahi. A Ngming'puohi 'yi-dieriba noe na maang, ka a dangyeriba ira a'be.

10'Beng la mang yeli: Awa, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. Pielaang, i belingye niba nga aning Jeruuselem yaga jaa. I yeliyeng: Ye na 'Nye maahuu 'puong. Che ta'kobing man ti kokoeng.

11Ana wagiri ning, ba na yeli 'kuye a niba nga aning Jeruuselem: Sesetuluu 'yiye a 'jiduorihi ang i kpali a daara a mopiri 'puong. U daara garaye n niba 'bi-poga seng. U ba yeng yieli bii a piihi.

12Seseu ang i kpiengaa 'gaali 'ku ama na 'yiye n seng. Pampana n na yeliye saree 'diibu ming yela ba ingang.

13Nye, u na 'do wang a'wo savaala, ka u cherietihi 'woning sa'kulingkuuli-kpong. U yohi iye nyagihuu gaa ka'chigiri. Nimiha la a 'kuti, ‘bojung ba jau faaye ti buunhu.

14'Oo Jeruuselem, pegi i 'sikiri a 'yi beulung ingang, a nye i 'chihi. Wala ka i tiehibee na 'bi i ingang a kauhi sing?

15'Bojung kokori 'yiye Daan a yeli, a muoli wahala yela a 'yi 'Iifiriam taanhi ning.

16Yelaa 'ku a paalihi. Mm, muolaa Jeruuselem yela. Yeli ka niba ang 'pigire 'yiye paalitoori waana. Ba lagiye ba noe 'Juuda 'yi-bera ingang.

17Ba ngmaa 'giliye u jaa a'wo niba ang kaara yoo, ung die taawai n ingang ni 'j ung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18I soe aning i yeli-irihing bo a yela nga 'kui. I dogihibu la bila. Nye ung i too sing bila. Nye ung 'chugiro i 'sikiring bila.

19N 'puo, n 'puo, n ngmienang n 'sikiring. N pelinga teurang, n kung tuong tang n nuori, 'bojung n 'wongye biengkoni 'kuori. N 'wongye bafantuo.

20Saangbu ang 'tuuro saangbu 'duoho la. A paaluu jaa leuye da'boo. 'Dayeni bang saang n tentihi jaa, a saang n patiisahi wagiri 'purmii 'puong.

21Wala mang na nye a jongjong kauhi sing? Wala mang na 'wong biengkoni 'kuori kauhi sing?

22'Bojung n niba joliyeng. Ba ba bangma. Ba iye 'biihi ang 'buging. Ba ba tan yela muni bangbu. Ba 'ningbiri 'yuoye beu tungbung. Che sung yeng iibu, ba ba bang.

© 2009 Bibles International.

23N daang Iiinhiye 'teng-gbani, siringminga u daang ba tari 'berihung, a i kpali. Sagbama ming daang ba tan chaanii.

24Mang daang 'liinhi tangbera, ang jigihe, ka tangbilii daang yo jeriha.

25Mang daang 'liinhi, siringminga nie jaa daang 'chibe. Sagbama ming 'nobilii jaang daang jo bori.

26Mang daang 'liinhi, siringminga, 'teng-gbangnoo daang leuye mopiri, bang ngmahi u 'yi-bera jaa. Ba Tari Baahaa Daana ningbiring daang la, a 'tuuro u 'su-kpiengaang.

27'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A paaluu jaa na leuye da'boo. Che n kung saamuu kpeleng kpeleng.

28A yeli nga 'jung 'teng-gbani na iye nimiha, ka sagbama ang bi saa'jung leu suo, 'bojung n yeliyeng. N iye bila 'siri. N kung tegi n haakila. N kung leu 'puori a 'yi bilang ming.

29Yohijonniba aning tanteuriba goma na ing ka a 'yi-kpong jaa jo. Ba na kpeye 'tuuhi, a 'do 'piihi. Ba na jong che bahi a 'yi-bera jaa. Nie jaa kung kpiera beng.

30Sanga ni bang na wa jaufaahi i buunhu ni, wala ing na i? I na tuong diye bungjiihi yeti. I na tuong booye i minga ning salima boori. I na tuong diye ing'gbeesi maali i 'ningbie. Che kpali la ing maana i minga ka i viela. Niba ni ang buorii ni na jaanhiing. Ba na boye i 'nyivori 'ihibu.

31N 'wongye 'kuori a'wo pogidogiraa 'puo ang biera. U pengbu 'woniye poga ang dogira u 'bi-fora. Zaiyong bi-poga kokoring 'kono u minga. U yaariye u 'nuuhi a yera: Nimiha la a kumo pampana, 'bojung n 'yiereng a ningkuuriba 'jung.

Jeremiah 5

1Jo a yo Jeruuselem soberang. 'Liinhi pampana a bang. Piehi u ji-gbalinggbaahing. Ka inang na tuong nye nie, ka inang na tuong nye nie jaa ang buora saree 'di-sung aning yeliminga, bila yeng n na veng'kuye a 'yi-kpong.

2Anaa jaa ka ba mang yeling: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng. Pielaang, ba mang poye 'girii puobu.

3'Oo Ba Tari Baahaa Daana, yeliminga naani ka i 'ningbie buora bi? I ngmibang, che ba ba i nimiha. I nyuongbang, che bang jaanhi 'wulibu. Ba iye ba 'ningbisogihi ang 'ko gaa 'pie. Ba jaanhiyeng ka ba leu wa.

4Bila 'jung mang yeli: Pielaang, bama iye ningbaaliba. Ba iye jolihi, 'bojung ba ba bang Ba Tari Baahaa Daana sori. Ba ba bang ba Naangmini 'wulibu sori.

5N na gaaye a ningtiinha jie a ti yeli yela kubo, 'bojung ba bangye Ba Tari Baahaa Daana sori. Ba bangye ba Naangmini 'wulibu sori. Che bama jaa langye taa kau a 'yoge, a ngmaahi a bung'lerihi.

© 2009 Bibles International.

6A 'jung 'gbegini na 'yiye kongkori a kuba. 'Biihee 'tenge 'gbonggbori na saangbang, ka gbanggbaga jeng 'gu a 'yi-bera. A na tagihiye nie jaa ang 'yire beng churi, ‘bojung ba 'begu saangbuhi iye jemaa. Ba 'puori leubu maaling iye kpong.

7Wala mang na veng 'kuye a yeli nga yela? Ye 'biihi jaanhimang, che puora butmhu ang ba i ngmima. Sanga ni mang 'kubo ba bungbuoruu jaa, a sanga bang sena taa pogiba aning siriba. Bang 'puoro jentirihi 'dering.

8Ba 'woniye yohidaba bang 'guoli ang nuo nuo. Kanga jaa mang 'konong a yo 'pehe ka u bo u to poga.

9A ba sigining ka n dogihiba a yela nga 'jung? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. A ba sigining ka n naa sani a paaluu nga to ingang?

10'Do a 'girepihi tanga a saang saangbu. Che to wa saana kpeleng kpeleng yeng. Ngmaahi u da'nuuhi, 'bojung a ba i Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

11‘bojung Iisiriel 'deu aning 'Juuda 'deu tungye limangkong tuma a chiihima. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Ba ngmaye 'girii Ba Tari Baahaa Daana yela. Ba yeliyeng: U naani. Beu ming kung wa ti ingang. Ti kung nye ta'kobi bii kongkpong ming.

13A dangyeriba ming leuye seseu, a yelihung ba 'chi ba ingang. Bila ang na i 'kubo.

14Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini yeli: A niba ang yeli a yeli nga 'jung, nye, n na ing ka n yeli'bie 'bi i nuoring a'wo 'buung. A niba nga na iye a daari, ka a yelihung 'dibe.

15Nye, 'oo Iisiriel 'deu, n na diye paaluu 'yining toori jaa waaning ye ingang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U iye paalikpiengaa, a i paalikoree. U iye paaluu nga kokori yeng ba bang. Ye kung tuong bang yela bang yera 'muni ming.

16Ba logu 'woniye kau'bivuoho. Ba jaa iye taanhuu jaujauriba.

17Ba na wa 'diye ye bungchierihi aning ye siimaa. Ba na kuye ye 'bi-daba aning 'bi-pogiba. Ba na ooye ye piihi aning ye 'nii. Ba na 'diye ye 'girepihi ngmiela aning ye kangkanga daari. Ba na diye ta'kobi saang ye 'yi-kpongkpienhi ni yeng deli ni.

18Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Che ana beri ngang, n kung baahiye kpeleng kpeleng.

19Ka yenang wa yeli: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini iriti a yela nga jaa? 'Beng la ing na dieyeli 'kubo: A'wo bila ni turi yeng jaanhima che tuna ngmingsaamba ye paaluung ni, bila yeng na tung 'ku saamba paaluu ang ba i ye 'suobu 'puong.

20Yeli a yela nga Jeekob 'deung. Muolaa 'Juuda 'puong a yeli:

21Ye 'wong a yeli nga, yena niba ang joli ka ye 'ningbiri ba 'yuo. Yenang tari 'ningbie che ba nyira, a tan 'tobo che ba 'wono.

© 2009 Bibles International.

22Ye ba jorima bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ye kung 'miine n 'ningbi-tooring bi? Maang naaning bing biihee ang i toribogu 'ku mangkpong, a i 'bigiraa ang ba tari baahaa ang kung tuong lomuu? Haali ka a kong'pinnihing waana ngmiruu, che a kung tuomuu. Haali ka anang huura, che a kung tuong lomuu.

23Che a niba nga tariye 'sikiri ang i kpegu a diem taawai. Ba leu 'tuye 'ji-jaala a gaa.

24Ba ba yera ba 'sikiring: Ye veng ka ti jora Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. Unang mang tihi saa, a sajeu aning a sabaahaa jaa a wagiring. Unang mang 'bing buunhu chiebu daahi 'kuti.

25Ye yeliba'torihing leuhi a yela nga, ka ye yelibee legi bungsuunhi 'yi ye seng.

26‘bojung n niba 'puong ningbee biye 'be. Ba mang jeng 'gung a'wo nie ang bera chebihi na nyogi 'nobilii. Ba mang beriye cheba, a nyogi niba.

27A'wo keeji ang mang pa ning 'nobilii, bila ka ba 'deri pa aning belingbu. Bila 'jung ba leuye ningnanee, a leu bundaamba.

28Ba nuoyeng, ba nyelihang. Ba dieye jaang tungbee tungbung. Ba ba diera bi-kpiibihi tonoo 'kuribo, ka ba maa'koo nye maali 'jung. Ba ba mang diera ningbaala tonoo 'kuruu.

29N ta dogihiba a yela nga Jung bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N ta naa sani a paaluu nga to ingang?

30Yeli ang i nomaa, a i degiri 'gaali bang i a paaluung.

31A dangyeriba dangyeliye 'girii, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba di ba miihi kpiengu kaara a niba. Che ka n niba ming nung ka a'wo bila. Che wala yeng na i a baahaang?

Jeremiah 6

1Yena Beenjaming biihi, ye laanhi ye miihi. Ye jo 'yi Jeruuselem 'puong. Ye ngmi biengkoni 'Tikoowa puong. Ye maali 'bigihee 'buung Beet Hak'ii-rem 'puong, 'bojung beu 'yiye sa'mung-goo seng, aning saangbu ang i kpong.

2N na saangye Zaiyong bi-poga ni ang viela a i nyegeke.

3A pichiiniba ning ba piihi na waye u seng. Ba na wa baye ba tentihi 'giluu a 'piguu, ka kanga jaa 'dire u 'jieng.

4I 'siri ning taanhuu a 'tuohuu. Ye 'ihi, ye veng ka ti gaa ba ingang ngmin'tontori sanga. Nimiha la a kuti, 'bojung 'jie maarang. 'Ji-maarii 'kalingchiuri iriye yogiri.

5Ye 'ihi, ye veng ka ti gaa ba ingang ji-suorii. Ye veng ka ti saang u na'de-vieni.

6'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ngmaahi daari loo. Maali 'pigibu 'jiihi 'pigi Jeruuselem. 'Yi-kpong ang sigining dogihibu la. Dogihibu 'yoming pa u 'puo.

© 2009 Bibles International.

7A'wo kolung ang mang burro kuong ang 'duoro, bila ung burro u beulung ung 'duoro. Kpangkpangkpiengu yeli-irihi aning saangbu 'konoye u 'puong. Baalung aning dangii biye n 'ningbi-tooring wagiri la wagiri.

8Sagi 'wulibu, 'oo Jeruuselem, ka n 'suhu ta wa 'yi i ingang. Sagi, ka n ta veng ka i leu daboo, paaluu nga ang ba tan kpiera.

9Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na 'yiinhiye Iisiriel niba ang chehi nene a'wo 'girep ngmielii. La di i 'nu tong a da'nuuhi 'puong a'wo nie ang laanha 'girepihi.

10Ning'bobo mang na yeli yela 'ku a kpaahi ka ba tuong chelihi? Siringminga, ba 'tobo siriyeng, a ba tuona 'wono. Nye, Ba Tari Baahaa Daana yelihung leuye 'vii bung a 'kubo. Ba ba nyennuu.

11Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa paalimang. N ba la tuong nyogira n minga. N na 'ldruung waahi 'biihi ang 'bi 'yengeng, a 'kiruu waahi 'bi-pola ang laanhi lang taa. 'Bojung a na nyogiye sira aning poga jaa, a nyogi ningnyaahi aning ning'kori.

12Ba 'deri na leuye ningjaani 'deri, a langning ba yori aning ba pogiba jaa, 'bojung n na tieye n 'nu a paaluu kpieriba ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13'Bojung a 'yi ba jaa 'bibile a ti to ba jaa ningkpong, ba jaang ira hiiri a buora buunhu. A 'yi dangyera a ti to Ngming'puohi 'yi-diera ingang, ba jaang 'finne.

14Ba tiuye n niba baalung fling bila che yera: Laangfie, laangfie, che ka laangfie 'chibe.

15'Vii kpebang sanga ni bang i a yelidega nga? Aai, 'vii ba kpeba fling jaa. Ba ba bang ka ba 'churi 'juri ming. Bila 'jung ba na 'leng a paahi banani ang 'lere ni 'puong. Sanga ni mang na dogihiba, ba na loobang 'tengeng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

16Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ahi a soeng a nye, a jugihi a sebilikori ni yela. Jugihi sosung ni yela, a 'chene u ingang. 'Beng la yeng na nye peenhibu ye 'suuhing. Che ing yeli: Ti kung 'cheng u ingang.

17N 'bingye kaariba ming ye ingang a yeli: Ye chelihi biengkoni 'kuori. Che ing yeli: Ti kung chelihi.

18Bila 'jung yena paalihi, ye 'wong. Jemaa, ye bang yeli ang bi ba 'puong.

19'Oo 'teng-gbani, 'wong. Nye, n na waaniye saangbu ang i kpong a niba nga ingang. Ba tieha yeliwaanihi la bila, ‘bojung ba ba chelihi 'wong n yelibie bii n begu. Ba jaanhuung.

20'Bo yela ka iinsens 'yi 'Siiba waana n seng? 'Bo yela ka kaka 'nyu-noohi 'yi paalitoori waana n seng? Ye sarika nyugirihi ba i diebu. Ye sarikihi ming ba pena n 'puo.

© 2009 Bibles International.

21Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na bingye gbengmi'le buunhu a niba nga 'ningbi-tooring. A ba'mine aning a bi-daba jaa na ngmiye gbee a ingang, ka kpieringto aning u jominga nyuong.

22Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, niba mine 'yiye sa'mung-goo paaluu waana. Paalikpong na 'ihing a 'yi 'teng-gbani 'ji-toba.

23Ba nyogiye taanhuu aning kpani di. Ba 'ningbiri 'koyeng, ba ba bang nimboo. Ba kokori huurang a'wo mangkpong. Ba jongye yohi a'wo daba ang i taanhuu 'siri, a na 'tuohii, 'oo Zaiyong bi-poga.

24Ti 'wongye u 'duoho. Ti 'nuuhi jaang juoli. A'wongbu nyogiting, a'wo poga dogiri'puo baahi.

25Ta wa 'yi kpiera moo bii a 'chene soring. A doma ta'kobi 'jung dabieng 'Nye 'lombori jaang.

26'Oo n niba bi-poga, di buorihi tama yeti. 'Binne tampelung 'puong. Ira laa'dimii a'wo i 'bi-dau'yeni yela, a kong yaga jaa, 'bojung bung ni ang saana saangbu ni na waye ti ingang 'dayeni.

27N 'bimiing ing i ku-pieha a na piehi n niba a'wo salingkubo, ka i nye bang a piehi ba yeli-irihi.

28Ba jaa iye taawai dieriba 'juri ang 'ko bang yo yuora 'juuro 'poe. Ba iye yaawa aning kurihuu. Ba jaa iye niba ang saang.

29A 'jugiri 'vigireye a 'butmg gaga jaa. A 'butmg 'diye a kpana. Nie ang nyena a buunhu tuma iye kpali. Ba ba 'ihi a ningbee bahi.

30Niba na buongbang wari bang jaanhi bahi, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana jaanhibang bahi.

Jeremiah 7

1Yelihung daang 'yiye Ba Tari Boohoo Daana seng a wa Jeremaiya seng ngaang:

2Ahi Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'di-nokpong ning. Muoli a yelihung nga 'beng a yeli: Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, yena 'Juuda niba jaa ang 'tuuro a 'di-nobera nga kpiera Ba Tari Baahaa Daana 'puohibu.

3Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Boohoo Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ye tegi ye soe aning ye yeli-irihi, ka n veng ka ye kpiera a jie ngang.

4Ye ta deli a 'girii yeli'bie nga a mang yeli: Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu, Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu, Ba Tari Baahaa Daana Ngmingpuohi 'deu la nga.

5Ye tegi ye soe aning ye yeli-irihi kpeleng kpeleng. Ye mang 'di saree ang 'tori nie aning u to kpachagang.

© 2009 Bibles International.

6Ye ta wa dogiha saana, 'bi-kpiiba aning dunggali. Ye ta wa 'kire haache jiing a 'jie ngang, bii a 'tuuro ngmingjaani a 'ku ye miihi tuora.

7Ka yenang ira a yela nga, n na veming ka ye kpiera a jie ngang. N na veming ka ye kpiera a paaluung, una mang di 'ku ye ba'mine a gara wagiri ang ba tari baahibu ni.

8Nye, ye deliye 'girii yeli'bie ang ba tari tona.

9Ye mang 'juurong, a kuura niba, a sena taa pogiba. Ye mang ngmaye 'girii che po, a nyugira iinsens 'kuro 'Bee-al, a 'tuuro ngmingjaani yeng ba bang.

10Ye muo na iriye ama jaa che mang wa ahi n 'ningbi-tooring a 'deu ngang n 'yuori ang buona nga a yeli: Ti iye 'chihi ka ti ira a yelidega nga jaa?

11A 'deu ngang n 'yuori ang buona nga leuye na'nyigihi kpe'jie ye 'ningbiring bi? Nye, maang minga nyiye bila. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Che ye gaa n 'jie ni ang bi Sail 'puong ni pampana. 'Be mang daang fora bo kpejie 'ku n 'yuori ni. Ye ti nye bila ni mang iu n niba Iisiriel beulung 'jung.

13Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Pampana nga, ye iye a yela nga jaa. Mang yeli yela kuye, a mang dang 'ihibu a yelaa, che ye ba 'wong. Mang buongye, che ye ba sagi.

14Bila 'jung a 'deu ngang n 'yuori ang buona nga, una yeng deli ni, n na iung a'wo bila ni mang i Sai'lo ni. N na iye a 'jie nga mang di 'ku ye ning ye ba'mine ni bila.

15N na kariyeng ka ye 'yi n 'ningbiring a'wo mang kari ye ba'biihi lifiriam buurii jaa bila ni.

16A 'jung ta 'puohi ku a niba nga. Ta 'kong bii a 'puohi 'puoho jaa kubo. Ta wa suhima ming, 'bojung n kung 'wong i 'puoho.

17I ba nye bila ni bang ira 'Juuda 'yi-berang aning Jeruuselem soberang?

18'Biihi mang boye daari, ka ba ba'mine maali buung. Ka pogiba ming mang uri Jong, a na maali kaanha ku sagbani poginaa ni. Ba mang buoye bung'nyuurihi sarikihibahi ngmingjaani. Ba mang iye bila ka ba dang n 'suuri.

19N 'suuri bang dannabi? Ba Tari Baahaa Daanang jugihi bila. Ba miihi naani bang saana a na 'di 'vii?

20Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'suuri aning n 'su-tuluu na kiri waahiye a 'jie nga. A na waahiye ninsaalaa aning 'dungo, a waahi moo daari aning 'tenge bungbulii jaa. A na 'diye 'buung, a kung kpiinhi.

21Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ye di ye sarika nyugirihi ni paahi ye sarikihi ingang a oo neni.

22'Bojung n daang tariye ye ba'mine 'yining lijipiti paaluu waaning. A daari n ba yeli kubo bii a 'kubo nuori a'wo sarika nyugirihi aning sarikihi yela.

© 2009 Bibles International.

23Che ngaang mang daang 'kubo nuori a yeli: Ye 'tuuro n nuori. N na iye ye Naangmini ka ye ming i n niba. Ye 'chene soe jaang mang 'kuye nuori ka ye 'chene, ka a nye i laangfie 'kuye.

24Che ba daang ba 'tu nuori bii a 'wong. Ba daang 'chenee ba miihi kawanihi 'puong aning ba 'sikiri-bee tieha 'puong. Ba daang leuraye 'puori, ba ba gara 'ningbi-toori.

25A 'yi daari ni ye ba'mine ang 'yi lijipiti paaluung a waana 'jine, n mang tungye n tungtuniba ang i dangyeriba jaa ye seng. N mang dangye 'ihibu beu jaa a tungba.

26Che ba ba tu n nuori bii a chelihi 'wong. Ba 'koye ba juri. Ba iye yela ang i bee gaa ba ba'mine.

27Bila 'jung yeli a yeli'bie nga jaa 'kubo, che ba kung 'tu i nuori. I na buongbang ming, che ba kung sagi.

28A 'jung yeli 'kubo: Paaluu ngang ba 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini nuori, bii a sagi 'wulibu. Yeliminga baahiyeng a bori ba noeng.

29Che i ju-kooni a dia loo. Di laa'dimii 'kuori a jiduorihi ang i kpala ingang, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daana jaanhiye u 'su-kpiengaa jemani ni a bahuu.

30'Bojung 'Juuda niba tungye beu n 'ningbiring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba diye ba bungdega ni bing 'deu ning n 'yuori ang buona ni 'puong ka ba deguu.

31Ba meye 'Too-fet jiduorihi ni ming. 'Beng 'bi Hiinom 'Bi-dau Boong ni. Ba meye a 'jiduorihi ka ba mang nyugi ba bi-daba aning ba 'bi-pogiba 'buung 'puong. Che n daang ba 'ku nuori a yeli nga yela. Bila daang ba wa n 'sikiri ming.

32Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'jung nye, a beri waanang, ba kung la buonuu 'Too-fet, bii Hiinom 'Bi-dau Boo. Ba na buonuung Korigibu Boo, bojimg ba na 'ungye niba 'Too-fet 'puong bilaangka 'vuo kung la wa 'bibe.

33A niba nga 'kuunhi na leuye siimaa 'ku sagbani 'nobilii aning 'teng-gbani 'duunhi. Nie jaa kung imaa dabieng ka a jo.

34'Beng la mang na i ka laari kokori aning 'pu-peli kokori baahi 'Juuda 'yi-berang aning Jeruuselem soberang. N na ing ka nie kung la 'wong pogipaalaa sira kokori bii pogipaalaa kokori, bojung a paaluu na iye kpali.

Jeremiah 8

1Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ana wagiri ngang ba na 'uunhiye 'Juuda na'mine aning ba ningbera kaba. Ba na 'uunhiye a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a dangyeriba kaba, a 'uunhi Jeruuselem kpieriba kaba ba kau'bieng.

2Ba na diang yaari ngminaa aning 'chiu aning sagbani ngmari'bie jaa 'ningbiring. A buunhu nga la bang nung, a tumaa a 'chene 'tuuraa ni. Ana bang bo, a 'churi puohaa ni. Ba kung laanhaa bii a 'umaa. A na 'woniye sagiri 'teng-gbani 'jung.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ka a jagibeu nga niba ni ang kpeling ni jaa na mang 'lugi 'kuung che bahi 'nyivori. Banang kpeling a 'jiihi ni jaang mang kariba bang gaa ni. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4La maaling yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Niba muo mang 'leng a kung la 'ihi bi? Nie mang leu gaang a kung la leu wa?

5Wala panaa 'jung ka Jeruuselem niba nga leu puori? Wala 'jung ka Jeruuselem puori leubu ang 'bibe gara? Ba nyogiye belingbu tan kpiengaa. Ba jaanhiyeng ka ba leu wa.

6N chelihiyeng a 'wong, che ba ba yera yela ang 'tori. Nie jaa ba leura 'yire u beulung puong a yera: 'Bo mang i nga? Kanga jaa leu 'tuye u minga sori a'wo yohu ang fora gara taanhuu.

7Haali 'jingyaahaa ang 'bi sagbaning bangye u wagiribinnihi Ka ngmanii, tiitii aning bambalaalaa chelihi bang a waa wagiri. Che n niba ba bang Ba Tari Baahaa Daana 'wulibu soe.

8Wala yeng na tuong yeli: Ti iye yengbanginiba, ka Ba Tari Baahaa Daana 'begu ni 'bi ti seng? Nye, a seuseura 'girii 'kelembi ni tunaye 'girii tuma.

9'Vii kpeye a yengbanginiba. Ba noe maayeng bang nyogiba. Nye, ba jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana yelihung. A 'jung bo yeng bang tari?

10Bila 'jung n na diye ba pogiba 'ku ningjaani, a di ba yori 'ku banani ang na 'di a cheng. A 'yi ba jaa 'bibile a ti to ba jaa ningkpong, ba jaang ira hiiri buora buunhu. A 'yi dangyera a ti to Ngming'puohi 'yi-diera ingang, ba jaang 'finne.

11'Bojung ba tiuye n niba bi-poga baalung ni fling bila che yera: Laangfie, laangfie, che ka laangfie 'chibe.

12'Vii kpebang sanga ni bang i a yelidega nga? Aai, 'vii ba kpeba fling jaa. Ba ba bang ka ba 'churi 'juri ming. Bila 'jung ba na 'leng a paahi banani ang 'lere ni 'puong. Sanga ni mang na dogihiba ni ba na loobang 'tengeng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13N siring na nyuongbang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. 'girep ngmama kung bi a ngmiela ingang. Kangkaanhi ming kung bi kangkangdaari ingang. A vaari na juoling. Buunhu ni ming mang 'kubo ni na 'yiye ba seng gaa.

14Wala 'jung ting 'jing boin? Ye laanhi ye miihi lang taa, a veng ka ti kpe 'yie bang me daangguoma 'gili. Ye veng ka ti ti baahi 'beng. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iyeng ka ti yela baahi, ung 'kuti kuong ang i too ka ti 'nyu, ting tung beu Ba Tari Baahaa Daana ingang 'jung.

15Ti chelihiye maahuu, che sung jaa ba wa. Ting chelihi laangfie wagiri, che ka dabieng 'yong bibe.

16Ba da 'wongye u yohi vuunhibu a 'yi Daan. A paaluu jaa da 'jigiheng u yohudaba 'kuori 'jung, ‘bojung ba wayeng a wa 'di a paaluu aning bung jaa ang 'bi u ingang. Ba 'diye a 'yi-kpong aning banani ang kpiera beng.

© 2009 Bibles International.

17‘bojung nye, n na tungye wa'mine ka a wa ye 'puo. Dung'kuurihi ang ba tan balihibu la. A na duunhiyeng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18'Oo n 'suhu-maara nimiha puong, n 'sikiri 'yiereng.

19Chelihi a kokori. N niba bi-poga 'kuori la a 'yire paalitoori: Ba Tari Baahaa Daana muo 'chi Zaiyong 'puong bi? U Naa ni muo 'chi u 'puong bi? Wala 'jung bang dang n 'suuri aning ba bagipehinihi aning bagisaamba?

20Buunhu chiebu pariyeng. Buunhu buribu wagiri pariyeng, che ti ba i 'chihi.

21N niba 'bi-poga baalung 'jung mang biera. N iriye laa'dimii. Nomaa 'gaalii kpemang.

22Tiingkpaang muo 'chi Giilied 'puong bi? Baalitiura jaa 'chibe bi? Ka wala 'jung ka tiubu 'chibe a 'ku n niba bi-poga baalung ni?

Jeremiah 9

1'Oo, a'wo n 'ju danang i kuonhi, ka n 'ningbie i ningtong konbulihi. N danang 'kongye ngminaa aning 'yienguu, n niba bi-poga ni bang ku 'jung.

2'Oo, a'wo n danang tan so'chenibe kpe'jie a mopiri 'puong, n danang bahiye n niba, a 'yi ba seng gaa. Ba jaa iye senseniba. Jemaa ang i limangkong 'deme la.

3Ba iye ba jintihi 'siri a'wo ba tama, a na ngma 'girii. Ba ba tari nyau a na yeli yeliminga 'teng-gbaning. Ba mang 'yiye beu a ti kpe beu. Ba ba bangma ming. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Nie jaa banna u to yela. Ta wa dena babie jaa, 'bojung babie jaa iye benna, ka to jaa yo juuro 'puori.

5Nie jaa bennaye u to. Ba ba yera yelimiihi. Ba 'wuliye ba jinti 'girii ngmaabu, a mang bana ba miihi ning beu tungbu.

6I kpejie biye belingbu 'puong. A 'tuuro belingbung ba jaanhiyeng ka ba bangma. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na deenhibang a iba nye, wala mang na la i n niba bi-poga nga yela?

8Ba jinti iye tangpiing ang kuura. Belingbu yeliyaga ung mang yera. Nie mang diye u nuori yeli maahuu yela 'kuro u to, che u 'sildring ung jeng 'guu.

9N ta dogihiba a yela nga 'jung? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N ta naa sani a paaluu nga to ingang?

10N na 'koming a 'cheehi a tangbera yela. N na ngmaaye 'kuori a mopiri mo-oorihi yela, 'bojung 'be jengye kpali, ka nie jaa ba la tuong 'tuuro 'be. Nie kung la 'wong 'nii 'kuori ming. Sagbama 'nobilii aning 'duunhi jaa joye. A gaaye.

11N na ing ka Jeruuselem leu daboori ang 'duo a leu babalihi kpejie. N na ing ka 'Juuda 'yi-bera leu i kpali a kung tan kpiera.

© 2009 Bibles International.

12Ning'buo la dauyengbangina a na tuong bang a yeli nga 'muni? Ning'buo ming la ka Ba Tari Baahaa Daana nuori yeli yela 'ku ung na yelaa? Wala 'jung ka a paaluu nyuona a jeng kpali a'wo mopiri ka nie jaa ba la tuong 'tuuro 'be?

13Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba jaanhiye n begu mang di 'bing ba 'ningbi-tooring. Ba ba 'tu n nuori bii a 'chene bila soring.

14Ba 'cheneng a 'tuuro bamiihi 'sikiri tieha, a 'tuuro 'Bee-alihi ming. Ana ka ba ba'mine 'wulibo ni.

15Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, a niba nga, n na 'kubong siingtoo, a 'kubo kuong ang i too ka ba nyu.

16N na yaaribang ming a paalihi 'puong, niba nga bans bii ba ba'mine ang ba bang. N na bahiye ta'kobi ka u 'tubo a gara wagiri mang na baahi ba yela.

17Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye jeri nye, a buong pogiba ni ang ngmaara 'kuori ni ka ba wa. Ye tung buong pogiba ni ang bang 'kuori ngmaabu ni ka ba wa.

18Veng ka ba loring, a 'cheehi 'kuti, ka ti 'ningbie 'puoro ningtong, ka ti 'ningbi-gbama 'puoro kuong.

19'Bojung ba 'wongye 'kuori kokori ang 'yire Zaiyong 'puong. Nye bang saangti sing bila. Ti 'vii iye kpong. 'Bojung ti bahiye a paaluu, ti 'deri jaa bang loo 'tengeng 'jung.

20Che ye nang 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, 'oo pogiba. Ye veng ka ye 'tobo 'wong u nuori yelibiri. Ye 'wuli ye 'bi-pogiba 'cheehibu. Kanga jaa mang 'wuli u to 'kuori ngmaabu,

21'bojung 'lolling 'tuye ti 'tokorihi kpe. U kpeye ti 'de-kpongkpienhi ka u ku ti biihi ka ba ta la bi a 'yeenhing, a ku ti bi-pola ka ba ta la bi a 'ji-gbalinggbaahing.

22Yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ninsaaliba 'kuunhi na 'leng a jeng jeng a'wo sagiri 'ji-gbanggbaling. A na 'woniye bungchiera ang che buunhu che bahi. Nie jaa kung 'ohaa.

23Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Yengbangina ta ira tangkama u yeng yela. Kpiengu daana ming ta ira tangkama u kpiengu yela. Bundaana ming ta ira tangkama u bundaalung yela.

24Che nie ang ira tangkama, u daana ira tangkama a yeli nga yela. Una la ka u 'ningbiri 'yuo ka u bangma, a bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. Maang mang 'wuno nungbu ang ba baaha, saree 'di-sung aning sun'tuubu 'teng-gbaning, 'bojung a yela ngang ka n ingmaari be. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

25Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, a beri waanang mang na dogihi niba jaa degiri ang 'ihi ba inggbamang 'yong.

© 2009 Bibles International.

26Bana la lijipiti, 'Juuda, 'lidom, Aamong niba, 'Moo-ab aning banani ang puna ba 'juri 'lomboe a kpiera mopiring. 'Bojung a paalihi nga jaa iye niba degiri ang ba 'ihi ba 'sikieng, ka Iisiriel 'deu ming jaa i niba degiri ang ba 'ihi ba 'sikieng.

Jeremiah 10

1'Oo Iisiriel 'deu, ye 'wong yelihung ni Ba Tari Baahaa Daana ang yera 'kuriye.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ta daanha a paalihi yeli-irihi. Ye ta jora dabieng sagbani 'sierihi yela, 'bojung a paalihi ni joraye a dabieng.

3'Bojung a nibihi yeli-irihi ba tan tona. Nie mang ngmaaye dau kongkoring. Nie 'nu ang bang tuma mang diye u lari pehuu.

4Bang mang di wari aning salima bobuu, a mang di hama aning 'piimbie kpaahuu ka u ta wa 'wulihi 'le.

5A mang ahiye 'dendenge a'wo bung bang maali ung 'vugiho 'nobilii. A kung tuong yeli yela. A kung tuong 'cheng 'see bang 'tuo-gaa. Ye ta joraa, 'bojung a kung tuong i yelibeu. A kung tuong i yelisung jaa ming.

6'Oo Ba Tari Baahaa Daana, bung jaa 'chibe a 'wonii. I iye kpong, ka i 'yuori ming i kpong kpiengu 'puong.

7'Oo paalihi Naa, ning'buong kung joi? 'Bojung bila sigihiing. A paalihi yengbanginiba jaa 'puong aning a naalihi 'puong, nie 'chibe a 'wonii.

8Ba jaa lang taa 'bugingyeng a joli. Bagiri bang di dau maali 'wulibu iye kpali.

9Ba mang diye wan bang di hama to to 'yining Taarisis waaning, a di salima 'yining 'Yuufaz. A mang iye nie 'nu ang bang tuma aning saaba bungmaanihi. Tan'sugini aning tan'jimejime bang mang di yeraa. Daba 'nuuhi ang bang tuma yaga bungmaanihi mang la a jaa.

10Che Ba Tari Baahaa Daana la Naangmingminga ni. Una la Naangming'vori, a i Naa nga naalung ang ba tan baahaa. U 'su-kpiengaa mang ing ka 'teng-gbani 'miine A paalihi kung tuong ahining u 'su-tuluu.

11Ngaang ing na yeli 'kubo: Ngmima ni ang ba maali sagbama aning 'teng-gbani, a na nyuoming a 'yi 'teng-gbaning aning sagbama nga luong.

12Naangmini kpiengu ung di maali 'teng-gbani. U yeng ung di 'bing donee. U diye u 'ningbiyuo a yeti sagbama.

13Ka unang wa tahing, sagbama kuonhi mang huurang. U mang ing ka 'ulung 'duoro 'teng-gbani baahaa 'jiihing. U mang maaliye saa nyigihibu paahi saa ingang. U mang 'ihiye seseu a 'yi u btmdaambuunhu 'bingjiihing

14Ba kanga jaa iye 'bambugu, a kong bangbu. Saaba jaa bagiri imuung 'viing, 'bojung u bungmaanihi ni iye belingbu. Vuunhung ming 'chi a ingang.

15A iye kpali, a i sie iibu tuma. A dogihibu wagiring a na nyuoming.

© 2009 Bibles International.

16Jeekob Tuori ni ba 'woning a ngmima nga, 'bojung una la buunhu jaa Maana, ka
Iisiriel i u cheng buurii. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

17Laanhi i btmgtarihi 'yi a paaluung, 'oo Ma nga ang 'bi 'pigibu 'puong.

18'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, wagiri ngang n 'ihiye a paaluu
kpieriba loora baha. N na ing ka ngmiehibu kpeba, ka ba nye ba domihi.

19Nimiha la a Immo n dangii ni yela. N ngmiibu ni ba tan tiubu. Che mang yeli:
Siringminga, baalung la a yeli nga, ang i kparaama ka n taruu.

20Ba saangye n tent, a ngmaahi u 'ngmie jaa. N biihi 'yiye n seng gaa. Ba ba la 'chibe.
Nie 'chibe a na la ba n tent, bii a 'le n patiisahi.

21A pichiiniba leuye bambugiri. Ba ba bo Ba Tari Baahaa Daana jie. Bila 'jung ba
maa'koo kung maali. Ba 'duunhi jaa na yaaring.

22Nye, a yela 'duoho wayeng. Yengyelang ang i kpong la a 'yi sa'mung-goo paaluu. U
na wa ing ka 'Juuda 'yi-bera i kpali, a i babalihi kpejie.

23'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n bangyeng ka ninsaalaa ba 'so u minga 'nyivori
kpiengu. Nie ang 'chene ba 'so kpiengu u minga son leuhibung.

24'Oo Ba Tari Baahaa Daana, 'wulimo ka n ahi soring. Che i i bila aning saree 'di-
sung. Ta i bila aning i 'suuri, a ira wa ima ka n i kpali.

25'Kiri i 'su-tuluu waahi paalihi ang ba bamii. 'Kiruu waahi jagihi ni ming ang ba
buona i 'yuori, 'bojung ba diye Jeekob 'di. Ba 'cluing a baahi u yela. Ba iyeng ka u
kpe'jie i kpali.

Jeremiah 11

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Jeremaiya seng ngaang:

2'Wong a 'layiri nga yelibie a yeli 'ku 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba.

3Yeli 'kubo ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, lisiriel Naangmini ni yeli: Duhibeu
'Nye nie ang ba 'tuuro a 'layiri nga yeli'bie ingang.

4A 'layiri mang daang di 'ku ye ba'mine a daari ni mang tariba 'yining 'Iijipiti
paaluung. N daang taribang 'yining kurihuu 'buung 'de-kpong 'puong a yeli 'kubo: Ye
'tuuro n nuori a ira vela jaa mang 'kuye nuori ka ye ira. Bila yeng na i n niba, ka n
ming i ye Naangmini.

5'Beng la mang na paali puobu ni mang po ku ye ba'mine ni. N poyeng ka n na
kubong paaluu ang 'puoro bihung aning siu a'wo ang 'wo bila 'jine nga. Mang die a
yeli: Veng ka bila i, Ba Tari Baahaa Daana.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: Muoli a yeli'bie nga jaa 'Juuda 'yi-
berang aning Jeruuselem soberang. Yeli 'kubo: Ye 'wong a 'layiri nga yeli'bie a tunaa.

© 2009 Bibles International.

7'Bojung n kpaahiye ye ba'mine daari ni mang tariba 'yining lijipiti paaluu waaning a waana 'jine. N mang dangye 'ihibu a kpaahiba, a yeli: Ye 'tuuro n nuori.

8Che ba ba 'tu n nuori bii a 'wong. Che ka kanga jaa da mang 'chene a 'tuuro u taawai 'sikiri-beu. Bila 'jung n na waaniye a layiri nga yeli'bie jaa ba ingang. Una mang daang 'kubo nuori ka ba ira che bang ba iraa ni.

9Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba buyeng.

10Ba leuye 'puori a ti tuna ba nabaali'mine tungbee. Banang daang jaanhi n yeliyaga che leu 'tuuro ngmingjaani a tunaa ni. Iisiriel 'deu aning 'Juuda 'deu saangye n 'layiri ni mang bing ning ba ba'mine ni.

11Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, pielaang, n na waaniye saangbu ang i kpong ba ingang. Ba kung tuong j o 'yi u ingang. 'Haali ka banang 'kong 'kumo, che n kung 'wong ba 'kuori.

12'Beng la ka 'Juuda 'yi-bera aning Jeruuselem kpieriba na gaa ti 'kong 'ku ngmima ni bang nyugira iinsens 'kuro ni. Che a kung dieba fling jaa ba tuora wagiring.

13'Bojung bila ni i 'yi-bera ang sing, bila ka i ngmima daang sing, 'oo 'Juuda. Bila ni Jeruuselem sobera ang sing, bila yeng maali sarika 'ihijiihi 'ku a 'vii bung ni. Ye maaliye sarika 'ihijiihi a na nyugi iinsens 'ku 'Bee-al.

14Bila 'jung to 'puohi 'ku a niba nga. Ta 'kong bii a 'puohi 'puoho jaa 'kubo, 'bojung n kung 'womaa wagiri ning bang 'kono 'kurimo ba tuora 'jung ni.

15'Bo ka n nungina tari na i n 'deung ung tung a tungdega nga ning jemaa 'puong? Sarika neni na tuong 'ihi i dogihibu? Ka inang wa tung beu, a sanga ing mang nyengina.

16Ba Tari Baahaa Daana buongye i 'yuori Ooliv Damaahuu. I vielang a tari ngmama ang soma. A 'tuuro saa sesekpong huuribung u tongye 'buung imuu, ka u da'nuuhi jaa kauhi.

17'Bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, unang selii ni, u buongye beu imii. U iye bila Iisiriel 'deu aning 'Juuda 'deu ni beu 'jung. Ana bang tung ba miihi ingang a na dang n 'suuri a 'tuuro bang nyugi iinsens 'ku 'Bee-al ni.

18Ba Tari Baahaa Daana diye bila 'wulimo, mang bamaa, 'bojung i 'wulimong ba yeli-irihi.

19Che n da 'woniye pisoguhuu bang tari garaning korigibu. N da ba bang ka ba buye n yela a yeli: Ye veng ka ti ngmaa a dau a lang ning u ngmama. Ye veng ka ti ngmaaguu 'ihi nyivori 'deme paaluung, ka ba kung la tiehi u 'yuori jaa.

20Che bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, inang mang ngmaara saree sun'tuubu 'puong, a mang 'pigihi haakila aning 'sikiri. Veng ka n nye i sani naabu ba ingang, 'bojung i 'nuuhing mang di n yela ing.

© 2009 Bibles International.

21Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a'wo Aanatot daba ni ang buora i 'nyivori 'ihibu ni yela. Ba yeliyeng: Ta dangyeli yeli jaa Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring, ka ti to wa kui.

22A 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na dogihibang. Ta'kobi na kuye a 'bi-pola. Kong na kuye ba 'bi-daba aning ba bi-pogiba.

23Ba fling jaa kung kpeling, bojung n na waaniye saangbu ang i kpong Aanatot daba ingang. Ba dogihibu 'yuoni la bila.

Jeremiah 12

1I mang iye sun'tuuro, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, sanga ni mang mang di n yela waaning i seng. Che veng ka n nii yeli i saree 'diibu yela. Wala 'jung ka ningbee maa'koo mang maali? Wala 'jung ka banani limangkong ang i kpong sing ngaang mang tari 'pu-peli?

2Inang seliba, ka ba nyaga kpe 'tenge. Ba mang baang, ba mang ngmangye ngmama. I yela mang 'Nye ba nuoring, che ka ba 'sikiri nii bi taa toori.

3'Oo Ba Tari Baahaa Daana, che i bangmang. I mang nyirimang. I piehiye n 'sikiri nye a'wo i yela. Tagiba 'yining a'wo piihi bang garaning ka ba ti korigi. Iba 'siri 'gu a korigibu daari.

4Wala ka a paaluu na i nimiha kauhi sing, ka moo jaa bungbunihi leu juoli? A 'cluutihi aning a 'nobilii nyuongyeng banani ang kpiera be ni beulung 'jung, 'bojung ba yeliyeng: U kung nye ti baahaa.

5Ka inang jo ning jojoriba ka ba veng ka i bali, wala ing na i joning yohi? Ka inang ngmira gberi 'lere laangfie paaluu ing deli 'puong, wala ing na i Jooridang Mani 'tuuhi nga 'puong?

6'Bojung i babiihi gba, i ba 'deu 'deme, ba jaanhiing limangkong puong. Ba 'tuuriing a tahinii. Haali ka banang yera yelisuunhi 'kurii, to sagiba 'di.

7N jaanhiye n 'deu. N bahiye n cheng. N diye bung n 'suhu ang nung yaga ing u domihi 'nuuhing.

8N cheng ni 'woniye 'gbegini ang 'bi kongkoring n seng. U ngmuuna innimang, bila 'jung mang hau.

9N cheng 'woniye 'jugiri-checheri n seng. 'Jugirihi ang ngmaa 'giluu 'ihiye u ingang. Wa, laanhi a moo 'duunhi jaa. Taraa waaning ka a wa 'di 'diibu.

10Pichiiniba jemaa saangye n 'girep yoo ni. Ba tiringye n yoo ni 'tengeng. Ba iye n leng-gbangvielaa ni ung leu mopiri ang i kpali.

11Ba iyeng ung i kpali. U iye kpali a 'kono innima. A paaluu jaa iye kpali, 'bojung nie jaa baga 'chibe.

© 2009 Bibles International.

12Banani ang saana saangbu ni waye a mopiri 'jiduorihi jaa ang i kpala ingang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana ta'kobi ni na chorihing a 'yi a paaluu baahaa kanga ti to u baahaa kangang. Inggbandaana jaa kung 'bi laangfie 'puong.

13Ba buriye 'wiit, che che guohi. Ba baliye ba miihi che tona 'chibe. Ye 'di 'vii ye bungchierihi yela Ba Tari Baahaa Daana 'suuri ang i kpiengaa 'jung.

14Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yera a'wo n kpieringtaa ni ang i bee ni yela, banang faa a cheng ni mang di 'ku n niba Iisiriel ni: Nye, n na tagibang vuo ba paaluung, a tagi 'Juuda 'deu vuo ba 'puong.

15'Beng la, mang na wa tagiba vuo baahi, n na leu wang a wa iba hina. N na leu taribang waaning. Kanga jaa na gaaye u cheng, ka kanga jaa gaa u paaluu.

16Ba 'wuliye n niba ka ba puora 'Bee-al 'yuoring. Ka banang daanhi n niba yelitarihi 'ningbi-jieng a mang puora n 'yuoring ngaang: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, bila yeng ba na 'jingye n niba 'puong.

17Che ka banang kung 'tu nuori, n na tagiye a paalibalaa vuo kpeleng a saamuu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila.

Jeremiah 13

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: Gaa ti bo masari sie bungleruu a diu 'le i sieng. Che to wa diu inna kuoming.

2A 'jung mang daang ti bo sie bung'leruu a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni, a diu 'le n sieng.

3Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng 'yiilung.

4Ung daang yeli: Di a sie bung'leruu ni ing bo tmg 'le i sieng ni. 'Ihi, a gaa 'Yufireetis Mani. Gaa ti diu sogili 'beng 'pie ang tari bogu 'puong.

5A 'jung mang daang gaa ti sogiluu 'Yufireetis Mani 'lomboring a'wo Ba Tani Baahaa Daana ang daang 'kumo nuori bila ni.

6'Beri jemaa ang daang wa pari, ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. 'Ihi a gaa 'Yufireetis Mani. Ti di a sie bung'leruu ni mang daang 'kui nuori ka i ti sogili ni 'yi 'beng.

7'Beng la mang daang gaa 'Yufireetis Mani. Mang daang ti 'tugi, a 'ihi a sie btmeleruu 'jie ning mang daang sogiluu ni. Nye, a sie bung'leruu daang saangyeng. U daang ba la tari tona jaa.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng, ung yeli:

9Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bila ning u ju mang na saang 'Juuda jigihibu aning Jeruuselem jigihibu ang i kpong.

© 2009 Bibles International.

10A ningbee nga jaanhiyeng ka ba 'wong n yeli'bie, a che 'chene ba 'sikie tieha 'puong. Ba 'tuuroye ngmingjaani a tunaa a 'puohaa. Ba na 'woniye a sie bung'leruu nga ang ba tari tona jaa nga.

11'Bojung bila ni sie bung'leruu ang mang mari dau sieng ni, bila mang veng ka Iisiriel 'deu jaa, aning 'Juuda 'deu jaa mari n ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N iye bila ka ba leu n niba ang tari 'yuori, a tari 'pugibu, a tari girima. Che ba ba 'wong.

12Bila 'jung yeli a yelihung nga 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Wuuhi jaa na paaling aning waing. Ba na yeli 'kuing: Ana ti ba bang ka wuuhi jaa na paaling aning waing?

13'Beng la ing na yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na paaliye a paaluu nga kpieriba jaa ning 'bugibu. A na'mine gba ang 'jine 'Deevid na'kogong na paahing, aning a Ngming'puobi 'yi-dieriba, a dangyeriba aning Jeruuselem kpieriba jaa.

14N na mang daaye kanga ka u ti va u to. A ba'mine aning a 'biihi jaa mang na i bila. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N kung jo nimboo bii a veng bii a tari hina. N na saangbang.

15Ye 'wong a begi 'tuorii. Ye to jigiha, bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliye yela.

16Ye di girima 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini seni che ka u waaning sagiluu. Ye i bila seni che ka ye ngmi gbee a tangbera ang i sagiluu 'juring. Sanga ni yeng na Iiinhe buora chaanii ni, u na leuhuung 'kuung 'kalinchiu, a i ka u i sagiluu ang i limpiring.

17Che ka yenang kung 'wong, n na 'kono innaye n 'puong ye jigihibu ni 'jung. N 'ningbie na 'koming sung, ka ningtong jora 'sigire, 'bojung ba ngminyogiye Ba Tari Baahaa Daana pi'sugu ni.

18Yeli 'ku a naa aning a poginaa: Ye 'sigihi ye miihi. Ye 'sigi 'j ing, 'bojung ye naalung 'jupili-vieni na 'yiye ye 'juri 'le 'tengeng.

19Ba na lariye a sa'mungduri seng 'yi-bera ni bahi. Nie jaa kung 'yuohaa. Ba na ngmiye 'Juuda 'deme jaa nyogihi gaaning. Ba jaa 'gbonggbong bang na nyogihi gaaning.

20Ye lagi ye 'juri a nye banani ang 'yi sa'mung-goo waana. 'Yening ka a pi'sugu ni bang di 'kui ni, i pivieni ni?

21Wala ing na yeli sanga ni ung na dogihii? 'Bojung Ma mingang 'wulibo, niba ang da i i taa, bang leu ningbera i ingang. 'Ji-baahi kung nyogii a'wo poga dogiri'puo ang biera?

22Ka inang yeli i 'silciring ming: Wala 'jung ka a yela nga pagima? I yeliba'toruu ang i kpong 'jung ba yaahiye i 'gondoonhi, a di kpiengu 'fogihi i nagitie.

23Kuus nie na tuong tegiye u inggbani? Chebii gbanggbaga na tuong tegiye u ligiha? Bila ka ye ming ang 'miling beu iibu kung tuong i sung.

© 2009 Bibles International.

24Bila 'jung n na yaaribang a'wo bungpegiri mopiri seseu ang daara garaning.

25I tuori la bila, bung ni mang 'bing 'kui ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, 'bojung i 'yiinhiye n yela a che deli bung ang i 'girii.

26Bila 'jung n na yaaye i 'gondoonhi pagi i ningbisogo, ka i 'vii 'yi gbanggbali.

27N nyiye i senseng aning i senseng kokori. N nyiye i jentirihtmg 'vii, a nye i yelidega a moo taanhi 'juring. Nimiha la a kui, 'oo Jeruuselem. Wala ing na i degiri kauhi sing?

Jeremiah 14

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang wa Jeremaiya seng a wan ahibu yela la nga.

2'Juuda iriye laa'dimii, ka u 'yi-bera 'di-nob era 'bi do gee 'puong. Ba iriye laa'dimii a paaluu yela, ka Jeruuselem kuori 'duoro.

3Ba ningtiinha tungye ba 'bibilii kuong 'jie. Bang gaa a kolinhi che ba ba nye kuong. Bang leu waning bungkpala. 'Vii kpebang bang i chinchang, bang pagi ba juri.

4A 'tenge 'koyeng weriha, 'bojung saa ba wa a paaluung. 'Vii kpeye a kuoriba, bang pagi ba juri.

5Mm, 'ihee ming dogiye moong, 'ihe jaanhi a 'We, moo ang 'chibe 'jung.

6Ka moo buunhi ahi a jiduorihi ang i kpalang. A mang hegirang buora seseu a'wo babalihi. A 'ningbie ba la nyira sung, moo ang 'chibe 'jung.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, anaa jaa ka ti yeliba'torihi 'diriye 'sieree ti ingang, che i i yelikanga i 'yuori 'jung, 'bojung ti 'puori leubu ni iye kpong. Ti tungye beu i ingang.

8'Oo Iisiriel Tamaa, Ma la u Diera tuora wagiring. Wala ang ta ing 'woning saana a paaluung, a 'woning so'chene ang bie kpe ka u jeng ka jie nyaa?

9Wala ang ta ing 'woning dau nuori ang maa yaga, a 'woning gandau ang ba tart kpiengu a na die? 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, che i Nye ti 'puong, ka i 'yuori buona ti ingang. Ta bahiti.

10Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yera 'kuro a niba nga: Ngaang bang nung ka ba yo yuora. Ba ba nagiha ba gbe'chenihi. Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana ba sagiba. U na tiehiye ba yeliba'torihi yela pampana, a dogihiba ba yelibee 'jung.

11'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. Ta wa 'puoho 'kuro a niba nga ba maa'koo maalibu yela.

12Ka banang 'le noe, che n kung 'wong ba 'kuori. Ka banang 'ihi sarika nyugirihi aning bung'bie sarikihi, che n kung sagaa. N nang na nyuonibang ning ta'kobi, kongkpong aning 'baleu.

13'Beng la mang yeli: Awa, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, nye, a dangyeriba yera 'kuribong: Ye kung nye ta'kobi, kongkpong ming kung wa. N na 'kuyeng maahuu ang na kauhi a 'jie ngang.

© 2009 Bibles International.

14Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: 'Girii ka a dangyeriba ngmaara n 'yuoring. N ba tungba bii a 'kubo nuori bii a yeli yela 'kubo. Nyiibu ang i 'girii bang dang yeli 'kuye aning bugibu aning yelikpala, aning ba 'sikie belingbu.

15Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a dangyeriba ni ang yera yela n 'yuoring che mang ba tungba ni yela. Banang yeli: Ta'kobi aning kongkpong kung wa a paaluu nga. N yeliyeng: Ta'kobi aning kongkpong na kuye a dangyeriba nga.

16A niba ni ming bang dangyeli a yela 'ku ni, ba na dibang loo loo Jeruuselem soberang a kongkpong aning a ta'kobi 'jung. Ba kung nye nie ang na 'ungbo, bana, ba pogiba, ba 'bi-daba ning ba bi-pogiba, 'bojung n na 'kiriye ba tuorikpong ni waahi ba ingang.

17Bila 'jung yeli a yeli'biri nga 'kubo: Veng ka n 'ningbie 'puoro ningtong 'yienguu aning ngminaa. Ta veng ka a ngmaa, 'bojung ba ngmiye n niba bi-poga ang i pogisaraa ning 'nugbuli-kpong. Ba imuung dangii yaga jaa.

18Ka maang 'yi kpe moo, nye, banani bang ku ning ta'kobing 'bibe. Ka maang kpe a 'yi-kpong, nye, banani a kongkpong ang veng bang bierang bibe. Mm, dangyera aning Ngminglmohi 'yi-diera jaang yo yuora paaluung bang ba bang.

19I muo jaanhiye 'Juuda kpeleng kpeleng bi? I 'suhu muo nyohaye Zaiyong bi? Wala 'jung ing ngmiti ting ba nyira tiubu? Ti chelihiye maahuu, che sung jaa ba wa. Ti chelihiye tiubu wagiri, che ka dabieng bibe.

20'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ti sagiye ti beulung, a sagi ti ba'mine yelibatorihi, 'bojung ti tungye beu i ingang.

21I 'yuori 'jung ta jaanhiti bahi. Ta ing i girima na'kogo ni 'viing. Leu tiehi i 'layiri ni niti, a ta saamuu.

22A paalihi baga ni 'puong kanga biye 'be a na tuong waaning saa? Chebii sagbama na tuong muhiye saa a miihing? 'Oo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini, ma ina mang la wa? Bila 'jung ti na chelihiing, 'bojung inang ira ama jaa.

Jeremiah 15

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: Haali ka 'Moosis aning Saamiu-eling ahi n 'ningbi-tooring, che n haakila kung leu gaa a niba nga seng. Kariba ka ba 'yi n 'ningbi-tooring. Veng ka ba gara.

2Ka banang wa jugihii: 'Yening ting na gaa? 'Beng la ing na yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Banani ang na 'kpi, ba gara 'kutmg ingang. Banani ming ta'kobi ang na ku, ba gara ta'kobi ingang. Banani ming kongkpong ang na ku, ba gara kongkpong ingang. Banani ming bang na ngminyogihi, ba gara ngminyogibu ingang.

3N na bingye saangbuhi 'irii anaahi 'kubo. Ba Tari Baahaa Daanang yeli: Ta'kobi ka u kuura, baahi ka a 'vuuro, sagbama 'nobilii aning 'teng-gbani 'duunhi ka a 'dire a saana.

© 2009 Bibles International.

4N na dibang 'ku tuora, a diba 'ku 'teng-gbani naalung paalihi jaa. Hezekaiya bi-dau Manaase, 'Juuda naa ni 'jung mang na i bila, yela ni ung i Jeruuselem 'puong 'jung.

5'Bojung ningbuong na jo i nimboo, 'oo Jeruuselem? Chebii ningbuong na 'komii? Chebii ningbuong na leu jugihii i laangfiilung yela?

6Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: I jaanhimang. I leu gaaye 'puori. Bila 'jung n na tieye n 'nu 'tuohii a saamii. N baliyeng aning nimboo joo.

7N na diye yielibu dachera a yieliba a paaluu 'di-noberang. N na ing ka ba kong ba biihi. N na saangye n niba, bang ba leura 'yire ba soeng ni 'jung.

8Ba dtmggala na 'uging n 'ningbi-tooring a gaa mangbera biihee. Ngmintong'tori sanga n na waaniye bung ang saana saangbu. N na waanuung ba ingang, a waanuu a bi-pola ma ingang. N na ing ka a'wongbu aning dabiengkpong wa ba ingang 'dayeni.

9Poga ang dogi 'biihi bayo'poin baliyeng. U vuunhuu ngmaayeng. U ngminaa kpeyeng sanga ni chaanii ang nang bibe. U 'diye 'vii a i chinchang. Banani ang kpeling ba 'puong mang na di 'ku ta'kobi ba domihi 'ningbi-tooring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

10N ma, nimiha la a 'kumo aning ing dogima. N iye dau bang jauraning a chiiha a paaluung. N ba di bung peng nie jaa a imuu kuong. N ba peng nie jaa ming bung ung ingma kuong. Che ka nie jaa duha beu 'kurimo.

11Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Pielaang, n na diegiing yelistmg 'jung. Pielaang, n na ing ka a doma suhii, saangbu ang i kpong wagiring aning ngmiehibu wagiring.

12Nie kanga na tuong kauye 'kurihuu, 'kurihuu ang 'yi sa'mung-goo seng, bii yaawa?

13I buunhu aning i bundaambuunhu mang na di tihi ka ba jaufaa jaala jaala. I yelibee jaa 'jung mang na i bila i toribogiri jaang.

14N na ing ka i ning i domihi long a kpe paaluu ing ba bang, 'bojung buung maaliye n 'suuring. A na 'diye ye ingang.

15'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i bangyeng. Tiehi n yela, a kaa n 'jieng. Naa sani 'kumo niba ang dogihima ingang. Ta dima gaaning i 'kanyiri 'gaalii 'puong. Bang ka n 'diye nyaaba i 'jung.

16N nyiye i yeli'bie, a obaa. Ka i yelihung i n nyengka aning n 'sikiri nyengingbu, 'bojung i 'yuori bang di buonima, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini.

17N da ba 'jing ilaariba langbu 'puong. N ba nyenging ming. N da 'jingye n 'yong, 'bojung i 'nu da dogiliye n ingang, ing paalima ning 'suuri.

18Wala 'jung ka n inga baahi ba baaha, ka n baalung ba tari tiubu? U jaanhiye nyaabu. I siring na ing a'wo konbobile ang ba 'chi delibu 'kumo, a i 'wo kuonhi ang ba i delibu?

© 2009 Bibles International.

19A 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka inang leu wa, bila yeng n na leu tariing waaning. I na ahiye n 'ningbi-tooring. Ka inang 'ihi bung ang i nanii a 'yi bung ang ba tan tona ingang, i na ing a'wo n nuori. Veng ka a niba nga leu wa i seng. Che Ma to wa leura gara ba seng.

20N na iing ka i leu yaawa daangguong,kpiengaa ku a niba nga. Ba na jauniing, che ba kung tuomii, 'bojung n biye i seng a na ii 'chihi a diegii. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

21N na diegiing 'yi ningbeu 'nung. N na yeudiegiing ming ka 'ningbikuonii 'deme kung nyogii.

Jeremiah 16

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ming ngaang:

2Ta wa digira poga bii a dogira bi-daba bii bi-pogiba a 'jie ngang.

3'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yeliye yela 'bi-daba aning 'bi-pogiba bang na dogi 'jie ngang yela. U yeliye yela ba ma'mine ang dogiba aning ba ba'mine ang dogiba a paaluu ngang yela.

4Ngaang ang yeli: Baalunggalimang na kuba. Ba kung nye 'kuori. Ba kung 'tmgbo ming. Ba na 'woniye sagiri 'teng-gbaning. Ta'kobi aning kongkpong na kubang. Ba inggbama na leuye neni ku sagbani 'nobilii aning 'teng-gbani 'duunhi.

5'Bojung ngaang ka B a Tani Baahaa Daana yeli: Ta wa kpiera kuori 'deu bii a ti ira laa'dimii bii a jo ba 'kungo. 'Bojung n 'ihiye n maahuu, n nungbu ang ba baaha aning n hina a niba nga seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6A ningnyaahi aning a bibilii jaang na 'kpi a paaluu ngang. Ba kung nye 'ungbu. Nie jaa ming kung i laa'dimii ba yela, bii a ngmaahi ba miihi bii a pang ba juri ba yela.

7Nie jaa ming kung maali siimaa 'ku a 'kongkonibo, a na maa ba 'suhu a 'kuunhi 'jung. Nie jaa ming kung 'kubo kuong ka ba 'nyu ba ba bii ba ma 'jung.

8Ta wa kpiera 'deu ming bang 'dire siingkpong, a na ti 'jing ka i ningba 'di che 'nyu,

9'bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na ing ka nyengka kokori aning 'pu-peli kokori baahi a 'jie ngang. N na ing ka pogipaalaa sira aning pogipaalaa kokori ming baahi. I 'ningbiring aning i bering mang na i bila.

10Ka inang wa 'wuli a niba nga a yeli'bie nga jaa, ba na yeli 'kuing: 'Bojung ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a saangkpong nga yela ti ingang? Chebii bo la ti tungbeu? Chebii bo la ti yelibeu ting tung Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ingang?

11'Beng la ing na yeli 'kubo: Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye ba'mine ang jaanhima 'jung la. Ba 'tuye ngmingjaani a tunaa a 'puohaa. Ba jaanhimang a ba 'tu n begu.

© 2009 Bibles International.

12Yeng ming i yela ang i bee gaa ye ba'mine. 'Bojung nye, ye kanga jaa 'cheneng a 'tuuro u minga taawai 'sikiri-beu, ka bila veng ka nie jaa ba cheliha n yeliyaga.

13Bila 'jung n na 'ihiyengpaaluu ngang a looye bahi paaluung yena bii ye ba'mine ang ba bang. 'Beng yeng na tung 'ku ngmingjaani ngminaa aning 'yienguu. N kung 'wuliye nungbu ming beng.

14Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'jung nye, a beri waanang. Ba kung la yeli: Ba Tari Baahaa Daana iye 'vori, unang tari Isi'reeli niba 'yining 'Iijipiti paaluu waaning.

15Che ba na yeling: Ba Tari Baahaa Daana iye 'vori, unang tan Isi'reeli niba waaning a 'yi sa'mung-goo seng paaluu aning paalihi ni jaa ung kariba gaaning ni. 'Bojung n na leu taribang waaning ba paaluu ni mang di 'ku ba ba'mine ni.

16Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n na tung buongye 'jingnyogihiba jemaa. Ba na bobang nyogihi. Bila 'puoring n na tung buongye nangkpaamba jemaa. Ba na kpaang bobang tangkpong aning tangbile jaa 'jung aning 'piihi bogiring,

17'bojung n 'ningbie 'biye ba yelitarihi jaa ingang. A ba sogilima. Ba yeliba'torihi ming ba sogili n 'ningbie.

18Che fora, n na dogihibang gberi 'buyi ba yeliba'torihi aning ba yelibee 'Jung, 'bojung ba degiye n paaluu. Ba paaliye n cheng aning ba baga ang i bungnyohii aning bungdega.

19'Oo Ba Tari Baahaa Daana n fanga aning n ji-kpiengaa, n 'lilijie dogee daari. Niba ang ba i 'Juuhi na 'yiye donee baahaa 'jiihi wa i seng a wa yeli: Siringminga, ti ba'mine 'diye 'girii cheng, aning bunglaama ang ba tari tona.

20Nie na tuong maaliye u minga baga? Mm, che a kung i ngmima wa.

21Bila 'jung nye, ngaang yeng n na ing ka ba bang. N na ing ka ba bang n 'nu aning n kpiengu. Ba na baming ming ka n 'yuori la Ba Tari Baahaa Daana.

Jeremiah 17

1Ba seuye 'Juuda yelibee aning 'kelembi ang i 'kurihuu. i 'Ku-kpiengaa 'ji-pulapula bang di sebaa ba 'sikiri walaa ingang aning ye sarika 'ihijiihi iilang.

2Che ka ba biihi tieha ba sarika 'ihijiihi yela aning ba 'Asiira daari baga ni yela, daari ang tan maahuu sieng aning tan'duorihi 'juring.

3'Oo n tangkpong ang bi moong, n na ing ka ba jau faahi i bundaambuunhu aning i bungnanee jaa. N na diye i 'jiduorihi tihi ing tuna beu i toribogiri jaang ni 'jung.

4I ming 'jung, Ma minga na bahiye i cheng mang di 'kui. N na ing ka i tung 'ku i domihi paaluu ing ba bang 'puong, 'bojung i 'vigiye buung n 'suuring. A na 'direng a gara wagiri jaa.

5Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Duhibeu 'Nye dau ang deli ninsaalaa ingang, a veng ka inggbani i u kpiengu ka u 'sikiri 'yi Ba Tari Baahaa Daana ingang.

© 2009 Bibles International.

6'Bojung u na 'woniye moohuu ang bi biihee 'tengeng. U kung nye sung sanga ni ung na wa. Che u na kpeye mopiri Imo 'jiihi ang 'ko weriha, 'teng-gbani ang i yaarung bang ba kpiera.

7Nie ang deli Ba Tari Baahaa Daana 'wongye noo. Unang tan tamaa Ba Tari Baahaa Daana ingang ni.

8'Bojung u na 'woniye dau bang seli a kuonhi sieng, ung tiera u nyaga konboo sieng. U kung jo dabieng tuluu waa sanga. U vaari na iye maahuu. U kung i 'karikaruu wan ahibu 'yuoning. U kung veng ngmama ming ngmangbu.

9'Sikiri bennang a gaa bung jaa, a ba tari tiubu. Ning'buong na tuong bamuu?

10Maang Ba Tari Baahaa Daana mang piehiye 'sikiri. N mang iye haakila nye. N mang iye bila ka n yeu nie jaa a 'tuuro u yelitarihi, a 'ku che jaa bila ni u yeli-irihi ang sigining.

11A'wo koringa ang mang 'utmi jelang che ba wegiraa, bila la che ang bo bundaalung che ka bila ba 'tu sori. A na bahuung u beri tarang 'puong. U baahaang u na iye joli.

12Na'kogo ang viela yaga a 'do saa'ju a 'yi a 'mtmpiileeng la ti Ngming'puohi 'deu 'jie ni.

13'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel tamaa, banani jaa ang jaanhii na 'diye 'vii. Banani ang leu 'yi i seng ni, ba na seuye ba 'yoe 'tengeng, 'bojung ba jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana, a 'nyivori kuong bulee ni.

14Tiuma, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ka n nyaa. Ima 'chihi, ka n i 'chihi, bojung Ma mang na 'pugi.

15Siringminga, ba yera 'kurimong: 'Yening ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni? Veng ka u paali pampana.

16Maang yeng, n ba loring jo a kung la i pichiina ang 'tuurii. N ba nyenna a nimiha 'beu ni ming. I bangye yela ang 'yi n nuoring. A jaa jengye i 'ningbi-tooring.

17Ta i dabieng gaga jaa a 'kumo Ina la n tamaa saangbu daari.

18Veng ka banani ang dogihima ni 'di 'vii, che ta veng ka maang 'di 'vii. Veng ka ba i chingchang, che ta veng ka maang i chinchang. Waaning a saangbu 'beu ni ba ingang, a ngmurihiba aning saangbu gberi 'buyi.

19Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kumo: Gaa ti ahi a niba 'di-nokpoming. 'Be ka 'Juuda na'mine mang 'tuuro kpiera a 'tuuro 'yire ni. Gaa ti ahi Jeruuselem 'di-nobera jaang.

20Yeli 'kubo: Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, yena 'Juuda na'mine aning 'Juuda jaa aning Jeruuselem kpieriba jaa ang 'tuuro a 'di-nobera nga kpiera.

21Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye chelihi sung a ta wa 'tuoro 'tuobu jaa a peenhibu daari. Ye ta 'tuo bung jaa ming 'tuning Jeruuselem 'di-nobera ni.

© 2009 Bibles International.

22Ye ta wa 'tuoro 'tuobu jaa ming 'yire ye 'dering a peenhibu daari. Ye ta wa tuna tuni jaa ming. Ye i ka a peenhibu daari i 'be-pegi'yiruu a'wo mang 'ku ye ba'mine nuori bila ni.

23Che ba daang ba 'tu nuori bii a 'wong. Ba 'juri daang iye kpienhi ka ba 'wong bii a sagi 'wulibu.

24Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka yenang na 'wong n yeliyaga 'ningbi-jieng, a kung 'tuo 'tuobu jaa a 'tu a 'yi-kpong nga 'di-nobera a peenhibu daari, a i ka a peenhibu daari pegi'yi ka ye kung tung tuni jaa, yeli ang na i la nga.

25Na'mine aning ningbera ang 'jing 'Deevid na'kogo ning na 'tuye a 'yi-kpong nga 'di-nobera kpe. Ba na kpeye cherietihi a Jong yohi, bana aning a ningbera 'mine ang 'tu, ka 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba bieliba. A 'yi-kpong nga ming na biye be a gara wagiri jaa.

26Niba na 'yiye 'Juuda 'yi-bera aning 'jiihi ang pieli Jeruuselem wa. Ba na 'yiye Beenjaming paaluu aning a Sefala tangbilii ang bi ngmingtongkpieri seng wa. Ba na 'yiye a tangbera 'puo aning sa'mungduri seng wa. Ba na waaniye sarika nyugirihi aning sarikihi, a waaning bung'bie sarikihi aning iinsens. Ba na waaniye barika 'puohibu sarikihi Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

27Che a'mineng ye kung 'wong n yeliyaga. A'mineng ye kung i ka a peenhibu daari pegi'yi, a'wo buunhu 'tuobu yela sanga ni yeng kpiera Jeruuselem 'di-nobera a peenhibu daari. Ka bila wa la, n na maaliye Inning u 'di-noberang. A na 'diye Jeruuselem 'de-kpongkpienhi. A 'buung kung 'kpiinhi.

Jeremiah 18

1Yelihung ang daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng wa Jeremaiya seng la nga:

2U daang yeliyeng: 'Ihi a 'sigi gaa memiera 'deu. 'Beng mang na veng ka i 'wong n yelibie.

3'Beng la mang daang 'sigi gaa memiera 'deu. Mang daang nyiu sing miera bungkanga a miebu bung'vinnuu ingang.

4Che ka a bung ni a memiera ang daang miera ning yagu ni saang u 'nuuhing. A 'jung ka a memiera daang leu diu me bungjaala, a'wo bila ni ang suma 'kuu.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

6'Oo Iisiriel 'deu, ka bila n kung tuong iye a'wo a memiera nga? Ba Tari Baahaa Daanang jugihi bila. Nye, bila ni a yagu ang 'bi a memiera 'nung ni, bila yeng bi n 'ntmg, 'oo Iisiriel 'deu.

7Wagiri kangang, a'mineng n na yeliye paaluu bii naalung kanga yela. A'mineng n na yeling ka n na 'vigutmg 'ihi, a taguu loo a saamuu.

8Ka a paaluu ni yela mang yeli ning leu 'yi u betmg, n na tegiye n haakila a saangkpong ni mang da tiehi ka n waaning u ingang ni yela.

© 2009 Bibles International.

9Wagiri kangang, a'mineng n na yeliye paaluu bii naalung kanga yela. A'mineng n na yeling ka n na meung ka u ahi kpiengaa.

10Ka unang tung beu n 'ningbiring a ba 'tu n nuori, bila yeng n na tegiye n haakila a sung ni mang da yeli ka n na di maaluung ni yela.

11Bila 'jung pampana, yeli yela 'ku 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba. Yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n iriye 'sin ka n waaning saangkpong, a bo yeli nyogi ye yela. A' tmg ye kanga jaa leu pampana a 'yi i beung, a veng ka ye yelitarihi aning ye yeli-irihi suma.

12Bang daang yeli: Tamaa 'chibe. A 'jung ti miihi yelitarihi ting na ira. Ti kanga jaa ming na iye u taawai 'silciri buobu.

13Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Jugihi banani ang ba i 'Juuhi ni puong pampana. Ning'buong daang 'wong a yela nga taa? Iisiriel pogisaraa ni iye yeli ang i degiri 'gaali.

14Leebanong si'noo na tuong baahi u taanhi ang 'bi moong? U kongmaaha ang 'puoro 'yire ji-toba na tuong nyuuhi?

15N niba ang 'yiinhi n yela 'jung ba nyugiye iinsens 'ku baga ang ba tan tona. Bila vengyeng bang ngmi gbee ba soeng, a 'yi a sang'kongkori so'bie ning. Ba iye bila a 'chene so'biliing. Ba ba 'chene sokpoming.

16Ba iye bila a na i ka ba paaluu i kpali, a i bung bang na chuuha wagiri jaa. Nie jaa ang paruu wa gara nuori na maang, ka u 'ping u 'ju.

17N na yaaribang a doma 'ningbi-tooring a'wo sa'muni seseu. N na leuhiye n 'puori 'kubo ba saangkpong daari. N kung leuhi n 'ningbisogo lcubo.

18'Beng la bang daang yeli: Ye wa ka ti bu yelikanga Jeremaiya ingang, 'bojung a 'begu kung bori a Ngmingpuohi 'yi-diera seng. Kawani ming kung bori yengbagina seng. A yeli'biri ming kung bori dangyera seng. Ye wa ka ti gaa u ingang aning ti jintihi. Ye to veng ka ti chelihi u yeli'bie ni kanga jaa.

19Chelihi n yeliyaga 'oo Ba Tari Baahaa Daana. 'Wong banani ang jauranima ni yeliyaga.

20Ba mang diye beu yeu sung sani? 'Bojung ba 'tugiye bogukpong n yela. Leu tiehi bila ni mang ahi i 'ningbi-tooring a yera ba sung yela, ka n leuhi i 'su-kpiengaa 'yi ba ingang.

21A 'Jung di ba 'biihi ku kongkpong, a diba ku ta'kobi. Veng ka ba pogiba leu dunggala, a kong ba biihi. Veng ka ba ku ba daba, a veng ka ta'kobi ku ba bi-pola taanhuung.

22Veng ka ba 'wong 'kuori ba 'dering, sanga ni ing na waaning ngmaakpee ba ingang 'dayeni ni. 'Bojung ba 'tugiye bogukpong n yela, a beri chebihi a na nyogima.

© 2009 Bibles International.

23Che Ba Tari Baahaa Daana, i bangye ba buuri jaa bang bu a na kuma. Ta veng ba yeliba'torihi 'kubo. Ta 'du ba yelibee bahi i 'ningbiring. Veng ka ba 'le i 'ningbi-tooring. Iba bila i 'suuri wagiring.

Jeremiah 19

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Gaa ti da dugu memiera seng. Laanhi a niba ningbera 'mine aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba ningbera 'mine paahi i ingang.

2'Yi gaa Hiinom 'Bi-dau Boo ni. 'Bengpieli Sachie Di-nokpong ni. Gaa 'be ti yeli yelibie mang na yeli 'kui.

3Yeli: Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, 'oo 'Juuda na'mine aning Jeruuselem kpieriba. Ngaang ka bungriaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na waaniye saangbu ang i kpong a jie ngang. Nie jaa ang 'womaa, u daana 'tobo na vuunang.

4'Bojung ba jaanhimang, a veng ka a 'jie nga leu ji-saana. Ba nyugiye iinsens 'beng a 'ku ngmingjaani bana bii ba ba'mine bii 'Juuda na'mine ang ba bang. Ba paaliye a jie nga ning niba bang ku haache jiing.

5Ba meye 'jiduorihi ming a 'ku 'Bee-al a na nyugi ba 'bi-daba ning 'buung ka ba i sarika nyugirihi a 'ku 'Bee-al. N daang ba 'ku bila nuori bii a yeli bila yela. Bila daang ba wa n haakilang ming.

6Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'jung nye, a 'beri waanang. Ba kung la buona a jie nga 'Too-fet bii Hiinom 'Bi-dau Boo. Ba na buonuung Korigibu Boo.

7N na ing ka 'Juuda aning Jeruuselem yelinyogirihi i kpali a 'jie ngang. N na ing ka ba 'le a 'tuuro ta'kobing ba domihi 'ningbi-tooring. Ba na 'leye banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu ni 'nuuhing. N na diye ba ing'kuunhi ka a leu neni 'ku sagbani 'nobilii aning teng-gbani 'duunhi.

8N na ing ka a 'yi-kpong nga leu da'boori, a i chuuhibu. Nie jaa ang wa paruu gara nuori na maang ka u chuuhi u 'baleuhi ni jaa yela.

9N na ing ka ba oo ba tbi-daba aning ba 'bi-pogiba neni. Kanga jaa na ooye u to neni. Ba na iye bila a 'pigibu aning ngmiehibu ni 'puong ba domihi aning banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu ang ingba ni.

10Bila 'puoring, ngmahi a dugu a daba ni nii ang gaa ni 'ningbiring.

11Yeli 'kubo: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tan Baahaa Daana yeli: Bila mang na ngmahi a niba nga aning a 'yi-kpong nga a'wo nie ang mang ngmahi memiera dugu. U kung la tuong maali. Ba na 'ungbang 'Too-fet 'puong bilaang ka 'jie kung la wa bibe bang na 'ung.

12Bila mang na i a 'jie nga. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila mang na i u kpieriba ming, a veng ka a tyi-kpong nga 'woning 'Too-fet.

© 2009 Bibles International.

13Ba na degiye Jeruuselem 'deri aning 'Juuda na'mine 'deri a'wo 'Too-fet 'jie ni. A 'deri ni jaa piihing bang nyugi iinsens 'ku sagbani bungnaangjemaa jaa a buo bung'nyuurihi sarikihi'kungmingjaani 'jung ka bila na i.

14'Beng la ka Jeremaiya daang 'yi 'Too-fet wa. 'Be ka Ba Tari Baahaa Daana daang tumuu ka u ti dangyeli yela ni. Ung daang ahi Daana 'deu jaga ni 'puong a yeli yela 'ku a niba jaa.

15Ung daang yeli: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na waaniye a saangbera ni jaa yela mang yeli ni a 'yi-kpong nga aning 'yie jaa ang pieluu ingang, 'bojung ba 'koye ba juri a jaanhi ka ba 'wong n yeli'bie.

Jeremiah 20

1Ka Iimer 'bi-dau Paasiyur ang i Ngming'puohi 'yi-diera daang 'wong Jeremaiya ang dangyeli a yela nga. U daang iye Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'karichihi ningkpong.

2'Beng la ka Paasiyur daang veng bang ngmi dangyera Jeremaiya. Ung daang diu ing baarihi ang 'bi Saa'ju seng Beenj aming 'Di-nokpong ning. 'Be daang 'Nye Ba Tari Baahaa Daana 'deu sieng.

3'Jie ang daang nyaa, ka Paasiyur 'ihi Jeremaiya a baarihing. 'Beng la ka Jeremaiya daang yeli 'kuu: Ba Tari Baahaa Daana ba buong i 'yuori Paasiyur. U buomuung 'Meegor Miisabib.

4'bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na veming ka i leu dabieng ku i minga aning i jo'mine jaa. I 'ningbie na kaarang che ka ba 'le a 'tuuro ba domihi ta'kobing. N na diye 'Juuda jaa ing Baabilong naa 'nuuhing. U na ngminyogihibang gaaning Baabilong, a kuba ning ta'kobi.

5Aning ming, n na diye a 'yi-kpong nga bundaambuunhu tihi, aning u bungtarihi jaa aning u bungnanee jaa. 'Juuda na'mine bungnanee 'bingjiihi jaa mang na di ing ba domihi 'nuuhing. Ba na jaufaaye ba buunhu, a nyogihiba, a tariba gaaning Baabilong.

6I ming Paasiyur aning banani jaa ang kpiera i 'cluing, ba na ngmiyeng nyogihi gaaning. I na gaaye Baabilong. 'Beng ing na ti kpi, ka ba 'umii 'beng. Bilang na pagi i ning i jo'mine ni jaa ing dangyeli 'girii ku ni.

7'Oo Ba Tari Baahaa Daana, inang ingma 'be, mang sagi. Inang tari fanga gaama, a tuongma. N iye bunglaaruu 'beu jaa. Nie jaa mang irimang sie.

8'Bojung ka maang wa yera yela, n mang 'cheehing. N mang tahiming: Kpangkpangkpiengu aning jaufaabu. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni daang leu nyaaba aning btmglaaruu beu jaa.

9'Beng la mang yeli: N kung la yeli u yela, bii a yeli yela u 'yuoring. Che ka u yelihung bi n 'sikiring a'wo "buung ang 'dire, a lari n kabang. Mang daang ye aning mang nyoguu tari. N daang ba tuona,

© 2009 Bibles International.

10'bojung n daang 'wongye jemaa ang yera: Dabieng biye 'lombori jaang. Yelaa, ka ti ming ti yelaa. N jomiihi jaa daang chelihang ka n 'le, a mang yeli: A'mineng ti na tuong suori nyoguung a nye tuomuu. Ti na naaye ti sani u ingang.

11Che Ba Tari Baahaa Daana Nye n seng a'wo taanhuu jaujaura ang tan kpiengu a inna dabieng. A 'jung banani ang dogihima na ngmiye ghee. Ba kung tuongma. Ba na 'diye 'vii gaga jaa, bojung ba moo 'guong. Ba daang kung 'yiinhi ba 'vii wagiri jaang.

12Che bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, inang mang ira sun'tuuro nyira, inang mang nyira haakila aning 'silciri. Veng ka n nye ing naa sani ba ingang, 'bojung i 'ningbi-tooring mang di n yelitarihi bing.

13Ye 'yieng 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ye 'pugiro Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung u dieye ningbaala 'nyivori a 'yi ningbee 'nuuhing.

14'Beu ni bang dogima ni, ba duhi beu imuu. Ta veng ka pegiri bi 'beu ni n ma ang dogima.

15Veng ka duhibeu dogili dau ni ang daang wa 'ku n ba 'duoho a yeli: Ba dogiye 'bi-dau 'kui, ka bila daang peli u 'puo yaga.

16Veng ka a daubalaa nga 'woning 'yi-bera Ba Tari Baahaa Daana ang leuhi 'chigi, a ba leu 'puori. Veng ka u 'wong 'kuori 'beeguu, a 'wong bafantuo ngmintong'tori,

17'bojung u daang ba kuma n ma 'puong, ka n ma da leu n kau'biri. Ka u 'puo da mang kari wagiri jaa nima.

18Wala 'jung mang 'yi n ma 'puong, ka n wa nye tuora aning nimiha, ka n lieri baahi 'vii 'puong?

Jeremiah 21

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Jeremaiya seng. A sanga ka Naa Zedekaiya daang tung niba bang wa u seng ni. U daang tungye Melikaiya 'bi-dau Paasiyur aning Ngming'puohi 'yi-diera 'Meyasiiya 'bi-dau Zefanaiya.

2Bang daang yeli: Jaan'de, piehi Ba Tari Baahaa Daana 'kuti, 'bojung Nebiukadineezer, Baabilong naa jauraniting. A'mineng Ba Tari Baahaa Daana na tung 'kuting a'wo u tungsiela ni jaa, ka u gaa che bahiti.

3'Beng la ka Jeremaiya daang yeli 'kubo: Ngaang yeng na yeli 'ku Zedekaiya.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na leuhiye taanhuu buunhu ni ang 'bi i 'nung ni 'puori. Ana ing yeng di jauning Baabilong naa aning Kali'diiya niba ni ang pigii a daangguoma 'puoring ni. N na laanhibang kpening a 'yi-kpong nga gaalingga.

5Maang mingang na di n 'nu ang tie aning n kpangkpani ang tari kpiengu jaunii. 'Suuri aning 'su-tuluu aning 'su-kpiengaa ang 'gaali 'puongmang na i bila.

© 2009 Bibles International.

6N na ngmiye a 'yi-kpong nga kpieriba loo. N na ngmiye a ninsaaliba aning a 'duunhi jaa. Ba na 'kping 'baleu ang i kpong 'puong.

7Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'puoring, n na diye 'Juuda naa Zedekaiya aning u tungtuniba, a di a niba ni ang kpeling a 'yi-kpoming ka a 'baleu, ta'kobi aning kongkpong ba ku ni. N na dibang ing Baabilong naa Nebiukadineezer 'nuuhing, a diba ing ba domihi aning banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu 'nuuhing. U na diye ta'kobi che cheba loo. U kung bahiba bii a jo nimboo bii a tari hina.

8Yeli 'ku a niba nga: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n diye 'nyivori sori aning 'kuung son bing ye 'ningbi-tooring.

9Nie jaa ang kpeling a 'yi-kpong ngang, ta'kobi, kongkpong bii baleu na kuung. Che nie jaa ang 'yi a jo gaa a Kali'diiya niba ang 'pigiye ni seng, u daana na iye 'vori. U 'nyivori na 'woniye bung sing jaufaa.

10N 'ihiye n 'ningbiri ing a 'yi-kpong nga a na iu beu, sung iibu 'jung naani. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U na kpeye Baabilong naa Nebiukadineezer 'nu ka u nyuguu ning butmg.

11A'wo 'Juuda naa ming 'deu vela, yeli: Wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

12'Deevid 'deu 'woi, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Mang 'di saree ang 'tori 'beeguu jaa. Die nie bang faara nie ni ang dogihuu ni 'nung. Ira bila ka n 'su-tuluu to wa 'yi a'wo buung, a 'dire ka nie jaa kung tuong 'kpiinhaa, ye yeli-irihi ang i bee 'jung.

13Nye, n 'ihi 'tuohiing, 'oo lohimbo kpiera aning 'ji-gbanggbali 'pie. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila: Inang mang yeli: Ning'buong na 'sigi wa ti ingang? Chebii ningbuong na kpe ti kpe'jiihi?

14Che n na dogihiyeng a 'tuuro bila ni ye yeli-irihi ang sigining. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na maaliye "buung u kongkoring. A na 'diye bung jaa ang ngmaa 'giluu.

Jeremiah 22

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Sigi gaa 'Juuda naa 'deu a ti yeli a yelihung nga 'beng.

2Ti yeli: 'Wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, 'oo 'Juuda naa. 'Wong, Ma nga ang 'jine 'Deevid na'kogong, aning i tungtuniba aning i niba ang 'tuuro a 'di-nobera nga kpiera.

3Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Mang 'di saree ang tori a tuna sun'tuubu 'puong. Die nie bang faara nie ni ang dogihuu ni 'nung. Ta wa ira yeli ang ba 'tu son bii a di kpangkpangkpiengu saana, 'bi-kpiiba bii dunggali ingang. Ta wa 'kire haache jiing ming a 'jie ngang.

© 2009 Bibles International.

4Ka yenang siring ira a yeli nga, na'mine ang 'jing 'Deevid na'kogong na kpeye a 'deu nga 'di-nobera. Ba na jongye yohi, a kpe cherietihi, ka ba tungtuniba aning ba niba bieliba.

5Che ka yenang kung 'tu a yeli'bie nga, n poye n minga ka a 'deu nga na leuye dayboo. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku 'Juuda naa 'deu: I 'woniye Giilied a 'kumo, Leebanong tangkpong saa'ju-baahaa ni. Che pielaang, n na ing ka i leu mopiri, a leu 'yi-bera nie jaa ang ba kpiera.

7N na bahiye niba ang saana saangbu i ingang. Kanga jaa na tariye u jaujaubuunhu. Ba na ngmaahiye i 'siid-er davieni, a dia loo ing 'buuming.

8Paalijemaa na wa pariye a 'yi-kpong nga. Nie jaa na mang yeli 'kuye u to: 'Bojung ka Ba Tari Baahaa Daana i a 'yi-kpongnanii nga ngaang?

9'Beng la bang na dieyeli: Bang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'layiri ni 'jung la. Ba jaanhuung che 'puoho ngmingjaani a tunaa.

10Ta 'kono nie ang kpi, bii a i nimiha u yela. 'Kono yaga nie ni ang gara ni yela, 'bojung u kung la leu wa, bii a la nye u minga paaluu.

11‘bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'Josaiya 'bi-dau Saalum, 'Juuda naa yela. Unang 'di naalung u ba 'Josaiya gbebogiring a 'yi 'jie nga gaa ni. U yeliyeng: U kung la leu wa che.

12U na 'kpiye 'jie ning bang ngminyoguu gaaning ni. U kung la nye a paaluu nga.

13Nimiha la a 'ku nie ang di yela ang ba 'tu son miera u 'deu, a 'tuuro yela ang ba 'tu sori miera u 'songkonso. Unang mang veng ka u to tung 'kuu che ung ba yebuu, a ba mang 'kuu bung jaa u tuma 'jung ni.

14Unang mang yeli: N na meye 'songkongso-kpong ka u 'deri i yelinhi. N na imutmg 'tokorihi, a di 'siid-er daari marihi u puo daangguoma, a di tani ang muo yaga faaruu.

15I na leuye naa ing maali 'siid-er 'gili i minga 'jung? Ma i ba daang 'direng a 'nyuuro wa? U daang iraye yela ang 'tu sori, a tuna sun'tuubu tuma, ang i laangfie 'kuu.

16U da mang dieye ningbaala aning nie ang hiena tonoo 'kubo, ang daang i laangfie 'kuu. Bila naaning 'wuli ka u bangmang? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

17I 'ningbie aning i 'sikiri ba ahi bung jaa ingang ka 'fingfiling naani, aning haache jiing 'kiribu aning niba dogihibu aning faabu.

18Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a'wo 'Josaiya 'bi-dau Jehooyakim, 'Juuda naa yela: Ba kung 'komuu, a yeli: N bieri 'woi, bii n yaupoga 'woi. Ba kung 'komuu, a yeli: N ningkpong 'woi, bii a'ku, u girima ni baahiye.

19Ba na 'umutmg a'wo bila ni bang mang 'ung bunga. Ba na 'vuung a ti lobuu Jeruuselem 'di-nobera daam'puoring.

© 2009 Bibles International.

20'Do gaa Leebanong a ti 'cheehi. Lagi i nuori 'Beesang 'puong. 'Cheehi ka a 'yi Abarim puong, 'bojung ba saangye i nunginiba jaa.

21N yeliye yela 'kui i loribu wagiring. Che ing yeli: N kung 'wong. I iibu la bila a 'yi i 'bibiilung, i ba 'tu n nuori.

22Seseu na daaye i pichiiniba jaa gaaning, ka ba ngminyogi i nunginiba ni. 'Beng la ing na 'di 'vii aning nyaaba pielaang i beulung ni jaa 'jung.

23'Oo Leebanong kpiera, inang maali i 'togu 'siid-er daari 'puong ni, wala ing na pena sanga ni ingbaahi ang wa i ingang a'wo poga digiri'puo ang biera?

24Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A'wo Mang i 'vori yeng, 'haali ka Ma Konaiya, 'Juuda naa, Jehooyakim 'bi-daung da i 'sieree nu-finti ang 'bi n 'nuduring, che n na 'fogiing loo.

25N na diMg ing banani ang buora i 'nyivori 'ihibu ni 'nuuhing, a imii banani ing fora ni 'nuuhing. N na diing ing Baabilong naa Nebiukadineezer 'nuuhing, a dii ing a Kali'diiya niba 'nuuhing.

26N na fooye i ning i ma ang dogii ing paalijaala bang ba dogiye 'puong. 'Beng yeng na 'kpi.

27Che paaluu ni yeng bang buora ka ba leu wa ni, ba kung wa 'be.

28A dau nga bang buona Konaiya nga muo iye dugungmahuu bang jaanhi bahi bi? Chebii u iye bung nie jaa ang ba buora? ‘bojung bang di u ning u buurii loo, a looba ing paaluu bang ba bang 'puong?

29'Oo paaluu, paaluu, paaluu, 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

30Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Seu a dau nga 'yuori ka u ba tari bie jaa. U iye dau maa'koo ang kung maali u bering, 'bojung u buurii kanga jaa maa'koo kung maali. Kanga jaa kung 'jing Deevid nakogo ning, bii a la 'di naalung 'Juuda 'puong.

Jeremiah 23

1Nimiha la a 'ku pichiiniba ni ang saana piihi ang oora n moo a veng ang yaara ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

2Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yera a chiiha pichiiniba ni ang 'guono n niba ni: Ye yaariye n pi'sugu ni a karaa bahi. Ye baga 'chi a 'jieng. Nye, n ming baga kung bi ye jieng ye yeli-irihi ang i beu 'jung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

3Che n na laanhiye n pi'sugu ni buunhu ang kpeling a 'yiningpaalihi jaa mang karaa gaaning ni. N na leu taribang waaning ba mo-oorihi jie. Ba na tariye buurii a wahi.

4N na 'ihiye chiiniba ka ba kaariba. Ba na 'guolibong. Ba kung la fora dabieng bii a i chingchang. Ba kanga jaa kung bori ming. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

5Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, a 'beri waanang, mang na i ka da'nu-stmluuro teu 'ku 'Deevid. U na iye naa ang ira yela ning yeng. U na 'diye saree ang suma a ira yela ang 'tu sori a paaluung.

6U beri ning ka 'Juuda na i 'chihi, ka Iisiriel ming 'jing laangfie. 'Yuori bang na buonuu la: Ba Tari Baahaa Daana Ti Sun'tuubu.

7Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'jung nye, a beri waanang, ba kung la yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, unang tari Isi'reeli niba 'yining lijipiti paaluu waaning ni.

8Ba na mang yeling: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng, unang tari Iisiriel 'deu buurii 'do waaning a dieniba 'yie 'yining sa'mung-goo paaluu aning paalihi ni jaa ung kariba bang gaa ni. Ba na 'jingye ba miihi paaluung.

9N 'sikiri jeriyeng a dangyeriba yela. N kaba jaang danna. N 'woniye dau ang bugi, a'woning dau waing ang 'do. N 'woye bila Ba Tari Baahaa Daana aning u yelibi-pegi'yirihi 'jung.

10'Bojung a paaluu payeng aning senseniba. A paaluu iraye nimiha duhibeu 'jung. A mopiri ji-suunhi jaang ko. A niba 'nyivori sori iye beu. Ba fanga ming ba tu sori.

11'Bojung dangyera aning Ngming'puohi 'yi-diera jaa saangyeng. Mm, n nyiye ba beulung n 'deung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Bila 'jung ba soe na 'woniye sobie ang sara a kubo. Ba na karibang sagiluu 'puong ka ba ti 'le beng, 'bojung n na waaniye saangbu ang i kpong ba ingang. Ba dogihibu 'yuoni ni la bila. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13N nyiye yelinyohuu ming 'Sameeriya dangyeriba ingang. A 'tuuro Bee-al bang mang dangyeli yela, a veng ka n niba Iisiriel 'tu sochagu.

14N nyiye yeli ang i degiri 'gaali Jeruuselem dangyeriba ming ingang. Ba sengye niba pogiba, a 'chene 'girii 'puong. Ba ingye tungbetuniba 'nuuhi kpiengu, ka bila veng ka nie jaa ba leura 'yire u beulung 'puong. Ba jaa 'gbonggbong 'woniye Soodom n seng, ka u kpieriba 'woning Gomoora.

15Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli a dangyeriba yela: Nye, n na ing ka ba 'di bungtoo, a veng ka ba 'nyu kuong ang i too, 'bojung saangbu 'yiye Jeruuselem dangyeriba ni seng a kpe a paaluu jaa.

16Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye to cheliha a dangyeriba ni ang dang yera yela 'kuriye ni yeliyaga. Ba iyeng yeng i kpala. Ba miihi 'sikiri yelinyirihi bang mang yera. A ba mang 'yi Ba Tari Baahaa Daana nuoring.

17Ba mang yera kuriye banani ang digirima fiengye ni: Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye na 'jingye laangfie. Bang mang yera kuro banani ming ang 'chene a 'tuuro ba miihi 'sikiri tieha ni: Beu jaa kung wa ye ingang.

18Ba buong ahi Ba Tari Baahaa Daana kawani 'puong, a'wo u na nye bii a 'wong u yelihung? Ning'buong chelihi u yelihung a 'womuu?

© 2009 Bibles International.

19Nye, Ba Tari Baahaa Daana bahiye sa'kulingkuuli-kpong u 'su-tuluu 'puong. U iye sakulingkuuli-kpong ang 'pinne. U na 'piling 'leye ningbee 'juring.

20Ba Tari Baahaa Daana 'suuri kung leu 'puori, a waana wagiri ung na tung a i yeli ang bi u 'sikiring. A baahaa bering ye na bangye a 'muni 'penteng.

21N ba tung a dangyeriba nga, che bang jora gara. N ba yeli yela 'kubo, che bang dang yera yela.

22Che ka banang da ahi n kawani 'puong, a veng ka n niba 'wong n yelibie, ba danang leu'yiye ba sobeu ning, a leu'yi ba yeli-irihi ang i bee ingang.

23Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: N muo iye Naangmini ang pieli, a che ba i Naangmini ang 'bi tooring bi?

24Nie kanga na tuong sogiliye u minga 'jigondohing ka n kung nyiu? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N ba paali sagbani aning 'teng-gbani jaa? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

25N 'wongye bila ni a dangyeriba ang yeli. Banang dang yera 'girii n 'yuoring a yera: N jeng jaanhiyeng, n jeng jaanhiyeng.

26Wala ka a yeli nga na 'bi a dangyeriba nga ang ngmaara 'girii nga 'Writing kauhi sing? Ba iye dangyeriba ang yera ba miihi 'sikie belingbu yelitarihi.

27Ba moorang ka ba i ka n niba 'yiinhi n 'yuori a 'tuuro ba jenjaanhii ni bang mang toonha 'kuro taa ni. Ba irang a'wo ba ba'mine ang daang 'yiinhi n 'yuori Bee-al 'jung ni.

28Dangyera ni ang tari jaanhung, veng ka u toonhi u jaanhtmg. Nie ni ming ang tari n yelihung, veng ka u yeli n yelihung limaniye 'puong. 'Wiit pegiri aning bunebie na bang maahi taa? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

29Ma n yelihung 'woniye 'buung wa? Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ma u 'woniye hama ang ngmaha 'pie 'puro 'puro wa?

30Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Bila 'jung nye, n chiihaye a dangyeriba, banang 'juuro n yeli'bie taa seng ni.

31Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n chiihaye a dangyeriba ni ang mang di ba jintihi a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli.

32Nye, n chiihaye banani ang dang yera jaanhii ang i 'girii ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila. Bang mang toonhaa a veng ka n niba bora a 'tuuro ba 'girii aning ba dache yela ni. Che n ba tungba bii a 'kubo nuori. Bila 'jung ba kung tari tona 'ku a niba nga fling jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

33A 'jung ka a niba nga bii dangyera bii Ngming'puohi 'yi-dierang jugihii a yeli: Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu la bo? 'Beng la ing na yeli 'kubo: 'Bo yelitiinhuu? Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: N gba na jaanhiyeng bahi.

34Dangyera bii Ngming'puohi 'yi-diera bii niba ni ang yera ka Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu ni, n na dogihiye a daubalaa aning u 'deu.

© 2009 Bibles International.

35Ngaang ka ye kanga jaa na mang yeli 'ku u to aning u ba'bie: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana dieyeli? Chebii wala ka Ba Tari Baahaa Daana yeli?

36Ye ta la wa yera ka Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu, bojung dau jaa yelihung na mang la u yelitiinhuu. Ye leuhiye Naangming'vori ni, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ni yelibie.

37Yeli ngaang 'ku a dangyera: Wala ka Ba Tari Baahaa Daana dieyeli 'kui? Wala ka Ba Tari Baahaa Daana yeli?

38Che ye mang yeling: Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu. Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Yeng mang yeli ka Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu ni 'jung n tungye ye seng a yeli: Ye ta mang yeli ka Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu.

39A 'jung nye, n na 'yiinhiye ye ning a 'yi-kpong ni mang di 'ku ye ba'mine ni yela kpeleng kpeleng a jaanhiye bahi. N na 'ihiyeng bahi ka ye 'yi n 'ningbi-tooring.

40N na waaniye nyaaba ang ba tan baahaa ye ingang aning 'vii ang ba baaha. Ye kung 'yiinhuu jaa.

Jeremiah 24

1Baabilong naa Nebiukadineezer daang jaunyogiye 'Juuda naa Jekonaiya, Jehooyakim bi-dau gaaning. U daang jaunyogiye 'Juuda ningbera ming, a langning banani 'nuuhi ang bang tuma aning saabihi a 'yi Jeruuselem 'puong. Ung daang tariba gaaning Baabilong. Bila 'puoring la ka Ba Tari Baahaa Daana daang 'wulimo kangkaanhi peri a'yi ang 'bing Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni 'ningbi-tooring.

2A peu kanga daang tariye kangkaanhi ang soma yaga, a'wo kangkaanhi ang mang muo fora. Ka a pejaala ni ming daang tari kangkaanhi ang i bee yaga. A daang iye bee 'gaali a kung bang 'di.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo• Jeremaiya, bo ing nye? Mang yeli: Kangkaanhi la, ka a bungsuunhi ni suma gaga, ka a bungbee ni ming i bee 'gaali a kung bang 'di. A iye bee 'gaali.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung la wa n seng, ung yeli:

5Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeliyeng: A'wo a kangkaanhi nga ang suma nga, bila mang na nye 'Juuda niba ni bang ngminyogihi gaaning ni. Bana mang i bang 'yi a 'jie ngang gaa Kali'diiya niba paaluu ka a i sung 'kubo 'jung ni.

6N 'ningbie na 'Nye ba ingang sung 'jung. N na leu waanibang a paaluu nga. N na mebang. N kung ngmahiba. N na nyogibang ka ba ahi. N kung tagiba vuohi.

7N na 'kubong 'sikiri ka ba bangma, ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. Ba na iye n niba, ka n ming i ba Naangmini, 'bojung ba na leu wage n seng aning ba 'sikie jaa.

8A'wo a kangkaanhi ni ming ang i bee a kung bang 'di ang i bee 'gaali 'Jung ni, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bila mang na di 'Juuda naa Zedekaiya aning u ningbera

© 2009 Bibles International.

tihi. N na tihiye Jeruuselem kpieriba ming ang kpeling a paaluu ngang aning banani ang kpiera lijipiti paaluung.

9N na ing ka ba 'bi tuora 'puong ka ba haba naalihi jaa ang bi 'teng-gbaning 'puong. Ba na leuye nyaaba, 'yo-maruu, bunglaaruu aning bungtuuruu 'jiihi jaang mang na kariba gaaning.

10N na veming ka ta'kobi, kongkpong aning baleu 'le ba 'puong ka ba ti nyuong 'yi a paaluu ning mang di 'ku ba ning ba ba'mine ni.

Jeremiah 25

1'Juuda naa Jehooyakim, 'Josaiya 'bi-dau naalung 'yuomo anaahi ingang daang la, Baabilong naa Nebiukadineezer naalung 'yuong-fora ingang. Ka yelihung daang wa Jeremaiya seng 'Juuda niba jaa yela.

2Ka dangyera Jeremaiya daang yeli yela 'ku 'Juuda niba jaa aning Jeruuselem kpieriba jaa.

3U daang yeliyeng: 'Yuomo lijeri aning ata la nga ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung waana n seng. A 'piili 'Juuda naa 'Josaiya, 'Eemong 'bi-dau naahmg 'yuomo 'pie aning ata ingang a waana 'jine mang yera yela 'kuriye. N mang dangye 'ihibu a yera, che ye ba 'wono.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana mang tung u tungtuniba a dangyeriba jaa ye seng. U mang dangye 'ihibu a tungba. Che ye ba mang chelihi bii a begi 'tuorii a na 'wong.

5Ba da mang yeling: Ye kanga jaa leu 'yi u sobeeng aning u yeli-irihi ang i bee ingang. Bila yeng na kpe paaluu ning Ba Tari Baahaa Daana ang di 'ku ye ning ye ba'mine ni a gara wagiri ang ba tan baahibu.

6Ye ta wa 'tuuro ngmingjaani a tunaa a 'puohaa. Ye ta wa 'ihe n 'suuri aning ye 'nuuhi bungmaanihi. N ming kung iye beu.

7Che ye ba 'wong n yeliyaga, ka ye nye dang n 'suuri aning ye 'nuuhi bungmaanihi a waaning dogee ye miihi ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

8Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye jaanhiye n yeliyaga 'wongbu.

9A 'jung nye, n na tung buongye sa'mung-goo seng jagihi jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na buongye Baabilong naa Nebiukadineezer ming, n tungtuna ni. N na taribang waaning a paaluu nga aning u kpieriba ingang aning a paalihi nga jaa ingang wa 'gili. N na saangbang kpeleng kpeleng. N na ing ka ba leu nomaa aning chuuhibu aning da'boori a gara.

10Aning ming, n na ing ka laari kokori bori aning ingmaari kokori. N na ing ka pogipaalaa sira kokori bori aning pogipaalaa kokori. N na ing ka nieri 'kubo dangbu bori, ka fintina chaanii ming bori.

© 2009 Bibles International.

11A paaluu nga jaa 'gbonggbong na iye da'boo, a i nomaa. A paalihi nga na tungye Baabilong naa 'yuomo lijaata ning 'pie.

12Ka a 'yuomo lijaata ning 'pieng wa baahi, n na dogihiye Baabilong naa. N na dogihiye a paalibalaa ming, Kali'diiya paaluu ba beu 'jung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ing ka u leu da'boo a gara.

13Bila mang na waaning a paaluu nga ingang n yeli'bie jaa mang muoli u yela. Anani jaa ang seu a gbangu nga 'puong ka Jeremaiya dangyeli a paalihi jaa yela ni la bila.

14'Bojung ba ming na tung 'kuye paalihi jemaa aning na'ming-bera. N na naaye sani a 'tuuro ba yeli-irihi aning ba miihi 'nuuhi tumang.

15‘bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli 'kumo: Die a 'su-tuluu waing bonsuo nga 'yi n 'nung, a veng ka paalihi ni jaa mang na tumii ni nyua.

16Ba na 'nyung a jeriha a leu janjaanhiba, ta'kobi ni mang na bahi ka u wa ba 'puo ni 'jung.

17'Beng la mang die a 'bonsuo Ba Tari Baahaa Daana hung. Mang veng ka a paalihi ni Ba Tari Baahaa Daana ang tungma ni 'nyua.

18Ana la Jeruuselem, 'Juuda 'yi-bera, u na'mine aning u ningbera, a na veng ka a leu daboori, a i nomaa aning bungtuuruu a'wo ang 'wo bila 'jine nga.

19lijipiti naa Fee'ro, u tungtuniba, u ningbera aning u niba jaa paahiyeng.

20A buurijaani ni jaa daang paahiyeng, aning Uuz paaluu na'mine jaa aning Filiisitiya niba paaluu na'mine jaa. A 'yi-bera 'yoe la Aasikelong, 'Geeza, Eekirong aning Aasidod niba ni ang chehi ni.

21'Iidom, 'Moo-ab aning Aamong niba paahiyeng.

22Taiyer na'mine jaa paahiyeng, aning Saidong na'mine jaa aning a mannoe ni ang gang a mangkpong ni na'mine.

23'Mine la 'Diidang, 'Tiima, Buuz aningbanani ang pupa ba 'juri 'lomboe.

24'Areebiya paaluu na'mine jaa paahiyeng, aning a ningbuurijemaa na'mine ang kpiera 'biihee 'tengeng.

25'Ziiyeb na'mine jaa paahiyeng, aning 'Iilam na'mine jaa, aning Miid niba na'mine jaa.

26Sa'mung-goo seng na'mine jaa paahiyeng, anani ang bi tooring aning anani ang pieli jaa, kanga jaa ning u to. Dunee naalihi jaa ang bi 'teng-gbaning paahiyeng. 'Sii-sak naa ming na 'nyung a 'tu ba 'puoring.

27Bila 'jung yeli 'kubo: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Ye nyu a 'bugi a 'ti 'tiiri. Ye 'le, a to la 'ihi, ta'kobi ni mang na bahi ka u wa ye 'puo ni 'jung.

© 2009 Bibles International.

28Ka banang wa jaanhi ka ba die a 'bonsuo i 'nung a 'nyu, 'beng ing na yeli 'kubo: Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye na 'nyuang pielaang,

29boiling nye, n 'piiliyeng ka n waaning saangbu ang i kpong a 'yi-kpong ni ingang n 'yuori ang buona ni. Ana yena na iye 'chihi a 'yi a dogihibung bi? Ye kung i 'chihi a 'yi a dogihibung, ‘bojung n na buongye ta'kobi ing 'teng-gbani kpieriba jaa. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

30Bila 'jung dangyeli a yeli'bie nga jaa ingba a yeli 'kubo: Ba Tari Baahaa Daana na huuring a 'yi saa'jung. U kokori na 'jigihing a 'yi u kpe'ji-pegi'yiruung. U na huuring gaga jaa u pi'sugu ni ingang. U na tahiming a'wo banani ang neura 'girepihi. 'Teng-gbani kpieriba jaa ung na tahing.

31Goma na waye 'teng-gbani baahaa 'jiihi, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana tariye tachiihi ning a paalihi. U na 'diye ninsaaliba jaa saree. U na diye banani ang i bee ku ta'kobi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

32Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, saangbu ang i kpong na 'yiye paaluu a gaa u to, ka sakuling,kuuli-kpong 'ihi a 'yi 'teng-gbani baahaa 'jiihi.

33A daari nga niba Ba Tari Baahaa Daana ang ku na 'yiye 'teng-gbani baahaa kanga ti to kangang. Ba kung kong ba yela bii a laanhiba bii a 'ungbo. Ba na leuye sagiri 'teng-gbaning.

34Ye 'cheehe a 'kono, yena pichiiniba Yena piihi 'yi-dieriba, ye 'binne tampelung 'puong, 'bojung ye korigibu aning ye yaaribu 'beri paaliyeng. Ye na 'leng a'wo bungmieruu ang viela.

35A pichiiniba kung tari 'jie na jo gaa. A piihi 'yi-dieriba ming kung tan 'jie a na jo 'tu.

36'Wono a pichiiniba 'kuori. 'Wono a piihi 'yi-dieriba 'cheehibu, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana saangye ba mo-oorihi.

37A kpe'jiihi ang i laangfie saangyeng, Ba Tari Baahaa Daana 'su-tuluu 'jung.

38U bahiye u kpe'jie a'wo 'gbegini, 'bojung ba paaluu jengye kpali. Ta'kobi ni ang dogiha ni 'jung la, aning Ba Tari Baahaa Daana 'suuri tuluu 'jung.

Jeremiah 26

1'Juuda naa Jehooyakim, 'Josaiya 'bi-dau naalung 'munpiileeng ka yelihung nga daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

2Ung daang yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ahi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni jagang a yeli yela 'ku 'Juuda 'yi-bera jaa. Banang mang wa ka ba 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Yeliba a yelibie ni jaa mang kui nuori ka i yeli kubo ni. Ta wa baha yelibiyeni jaa.

3A'mineng ba kanga jaa na 'woming a leu 'yi u sobeung. Bila mang na leuhi n haakila a saangkpong ni yela, una mang da waananing ba ingang ba yelibee 'jung ni.

© 2009 Bibles International.

4Yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A'mineng ye kung 'wong n yeliyaga a 'chene 'tuuro n 'begu ni mang di 'bing ye 'ningbi-tooring ni.

5A'mineng ye kung 'wong n tungtuniba a dangyeriba yeliyaga. Bana mang tong ye seng, a mang dang 'ihibu tungba ni. Che yeng jaanhi 'wongbu.

6Ka yenang ba 'wong, bila yeng n na ing ka a 'deu nga 'woning Sai'lo. N na ing ka a 'yi-kpong nga ming leu bungtuuruu a 'ku 'teng-gbani paalihi jaa.

7Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a dangyeriba aning a niba jaa daang 'wong Jeremaiya ang yera a yela nga Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

8Ka Jeremaiya daang baahi yela jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori ka u yeli 'ku a niba jaa. 'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a dangyeriba aning a niba jaa daang nyoguu a yeli: I na kping pielaang.

9Wala 'jung ing dangyeli yela Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring a yeli: A 'deu nga na 'woniye Sai'lo, ka a 'yi-kpong nga ming i kpali a kung tari kpiera? Ka a niba jaa daang laanhi ngmaa 'gili Jeremaiya Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

10Ka 'Juuda ningbera daang 'wong a yela nga. Bang daang 'yi a naa 'deung a wa Ba Tari Baahaa Daana 'deu. Ba daang 'jingye Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni 'Di-nokpong Paalaa ni nuoring.

11Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a dangyeriba daang yeli yela 'ku a ningbera aning a niba jaa. Ba daang yeliyeng: A dau nga sigiyeng ka u 'kpi, ‘bojung u dangyeliye yela a 'yi-kpong nga ingang a'wo ye 'tobo ang 'womaa bila nga.

12'Beng la ka Jeremaiya daang yeli 'ku a ningbera jaa aning a niba jaa: Ba Tari Baahaa Daanang tungma ka n di a yeli'bie nga jaa yeng 'wong nga dangyeli yela ing 'deu nga aning a 'yi-kpong nga ming.

13Bila 'jung pampana, ye tegi ye yelitarihi aning ye yeli-irihi. Ye 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori. Bila ung na tegi u haakila a saangkpong ni ung yeli ye ingang ni yela.

14Maang yeng, nyima la ni. N 'biye ye 'nuuhing. Ye ima bila ni ang suma a sigihi ye seng.

15Che ye bang pielaang ka ka yenang kuma, ye naang waaniye haache jiing ye miihi ingang. Ye na waaniye haache jiing a 'yi-kpong nga ming aning u kpieriba ingang. 'Bojung siringminga, Ba Tari Baahaa Daanang tungma ye seng ka n yeli a yeli'bie nga jaa ka ye 'wong.

16Ka a ningbera aning a niba jaa daang yeli 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a dangyeriba: A dau nga ba sigining ka u kpi, 'bojung u yeliye yela 'kuti Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'yuoring.

17'Beng la ka a paaluu ningbera 'mine ming daang 'ihi a yeli yela 'ku a niba langbu jaa.

© 2009 Bibles International.

18Ba daang yeliyeng: Maika ang 'yi 'Mooreset daang dangyeliye yela 'Juuda naa Hezekaiya 'beri ning. U daang yeliye yela 'ku 'Juuda niba jaa a yeli: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na koye Zaiyong a'wo yoo. Jeruuselem na leuye tandaga ang 'duo 'duo. A Ngming'puohi 'deu tangkpong na 'woniye taanhi mosogu.

19'Juuda naa Hezekaiya aning 'Juuda jaa daang nyogiye Maika bi? Ma Hezekaiya daang joye Ba Tari Baahaa Daana a bo Ba Tari Baahaa Daana nungbu wa? Ka Ba Tari Baahaa Daana daang tegi u haakila a saangkpong ni ung daang yeli ingba ni yela. Che tinuung yeng waaning saangkpong ti miihi ingang.

20Dau kanga ming daang biye be a dangyeli yela B a Tan Baahaa Daana 'yuoring. Una daang la Yuuraija. 'Simeeya ang 'yi Kiirijat 'Jii-arim 'bi-dau daang la. Ung daang dangyeli yela a 'yi-kpong nga aning a paaluu nga yela a 'tuuro Jeremaiya yelibie nga jaa.

21Ka Jehooyakim a naa, aning u gandaba jaa aning u ningbera jaa daang 'wong u yelibie ni. Ka a naa daang buora u kuubu. Che sanga ni 'Yuuraija ang wa 'womaa, ka dabieng kpeu tmg jo gaa lijipiti.

22'Beng la ka Naa Jehooyakim daang tung daba lijipiti. Aakabor bi-dau Eli'neetang aning daba mine ang paahi u ingang la daang gaa 'Iijipiti.

23Bang daang ti tan 'Yuuraija 'yining 'Iijipiti waaning Jehooyakim a naa seng. Ung daang kuu ning ta'kobi a di u inggbani loo ningbaaliba 'ungjieng.

24Che 'Seefang bi-dau Ahaikam daang ahiye Jeremaiya puoring ka ba to diu ing a niba nuuhing ka ba kuu.

Jeremiah 27

1'Juuda naa Zedekaiya, 'Josaiya bi-dau naalung 'piileeng ka yelihung nga daang 'yt Ba Tan Baahaa Daana seng wa Jeremaiya seng.

2Ung daang yeli: Ngaang ka Ba Tan Baahaa Daana yeli 'kumo: Maali baarihi aning 'yogihi a dia yagili i kokoring.

3Tung ka ba dia gaaning 'Iidom naa, 'Moo-ab naa, Aamong niba naa, Taiyer naa aning Saidong naa seng. Dia tung gbebogu-ahiba ni ang wa Jeruuselem, a wa 'Juuda naa Zedekaiya seng ni.

4'Kubo nuori ka ba yeli 'ku ba ningbera ka ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tan Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli. Ngaang yeng na yeli 'ku ye ningbera:

5Maang maali 'teng-gbani, a maali ninsaalaa aning 'dungo ang bi 'tengeng. N maalaang a 'tuuro n kpiengkpong aning n kpangkpani ang tie. Mang diu 'ku nie ang sigihi n seng.

6Pampana n diye a paalihi nga jaa ing n tungtuna Nebiukadineezer, Baabilong naa 'nuuhing. N diye mo'duunhi ming 'kuu ka a tunuu.

© 2009 Bibles International.

7A 'jung paalihi jaa na tung 'kuung, a tung 'ku u 'bi-dau, a tung 'ku u yaangaa a gara wagiri ni u paaluu wagiri ang na ta. Bila 'puoring ka paalijemaa aning na'ming-bera na veng ka u tung 'kubo.

8Paaluu bii naalung ni ang kung tung 'ku Baabilong naa Nebiukadineezer, a kung di u 'nyuu ing Baabilong naa 'yogeng, n na dogihiye a paalibalaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ta'kobi, kongkpong aning 'baleu mang na di dogihi a paalibalaa a gara wagiri mang na baahi ba yela a 'tuuro u 'nung.

9Bila 'jung ye ta cheliha ye dangyeriba, ye niba ang bugira, ye niba ang Jena jaanha, ye bagibugiriba bii ye biribu 'deme ni. Banang yera 'kuriye ka ye kung tung 'ku Baabilong naa ni.

10‘bojung 'girii bang dangyera 'kuriye, a na 'ihiye ye paaluung gaaning toori. N na kariyeng bahi ka ye we.

11Che paalihi ni ang na di ba 'nyuuhi ing Baabilong naa 'yogeng a tunuu, bana mang na veng ka ba kpeling ba miihi paaluung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na koye 'be a kpiera 'beng.

12Mang yeli a yela nga jaa 'ku 'Juuda naa Zedekaiya. N daang yeluung: Ye di ye 'nyuuhi ing Baabilong naa 'yogeng a tuna u ning u niba a tari 'nyivori.

13Wala 'jung ka ta'kobi, kongkpong aning 'baleu na ku i ning i niba? Wala 'jung yeng na i a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'ku paaluu ni ang kung tung 'ku Baabilong naa ni?

14Bila 'jung ye ta cheliha a dangyeriba yeliyaga. Banang yera 'kuriye ka ye kung tung 'ku Baabilong naa ni, ‘bojung 'girii bang dang yera 'kuriye.

15‘bojung n ba tungba. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Che bang dang yera 'girii n 'yuoring. Ba iriye bila ka n kariye bahi ka ye we, yena aning a dangyeriba ni ang yera yela 'kuriye ni.

16Mang daang yeli yela 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ming aning a niba jaa. N daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ta cheliha ye dangyeriba ni yeliyaga. Banang yera ka pampana jaa bang na leu tari Ba Tari Baahaa Daana 'deu tungtungbuunhu 'yining Baabilong waaning ni, ‘bojung 'girii bang dang yera 'kuriye.

17Ye ta cheliha ba yeliyaga. Ye tung 'ku Baabilong naa a tari 'nyivori. Wala 'jung ka a 'yi-kpong nga na leu da'boo?

18Che ka banang i dangyeriba ka Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg bi ba seng, veng ka ba 'puohi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. Veng ka ba 'puohi ka a tungtungbuunhu ni ang kpeling Ba Tari Baahaa Daana 'deung, 'Juuda naa 'detmg aning Jeruuselem 'puong ni to gaa Baabilong.

19'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli a'wo a piilahi, a gbaalikpong, a 'torikohi aning tungtungbuunhu ni ang kpeling a 'yi-kpong ngang ni yela.

© 2009 Bibles International.

20Ana ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang ba 'ohi sanga ni ung jaunyogi 'Juuda naa Jekonaiya, Jehooyakim 'bi-dau ni 'yining Jeruuselem gaaning Baabilong. U daang jaunyoguung a lang ning 'Juuda aning Jeruuselem na'biihi jaa gaaning.

21Mm, ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli a'wo a tungtungbuunhu ni ang kpeling ni yela. Anang kpeling Ba Tari Baahaa Daana 'detmg, aning 'Juuda naa 'detmg aning Jeruuselem 'puong ni.

22Ba na 'tuo-gaang gaaning Baabilong. 'Beng ang na kpeling a gara wagiri mang na wa a 'jie. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila 'puoring mang na taraa waaning, a leuhaa ing a jie ngang.

Jeremiah 28

1'Juuda naa Zedekaiya naalung 'piileeng, ngaang daang tung. A 'yuomo anaahi 'chiuri a'nu ingang daang la. A 'yuong-balaa 'puong ka Aazur bi-dau Hananaiya ang i dangyera a'yi Giibiyong daang yeli yela 'kumo Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning ung daang yelaa, a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a niba jaa 'ningbi-tooring.

2Hananaiya daang yeliyeng: Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeliyeng: N kauye Baabilong naa 'yoge ni.

3'Yuomo a'yi puong n na leu waaningye Ba Tari Baahaa Daana 'deu tungtungbuunhu ni jaa 'jie nga. Ana ka Baabilong naa Nebiukadineezer 'tuo a 'yi 'jie ngang gaaning Baabilong ni.

4N na leu tariye 'Juuda naa Jekonaiya, Jehooyakim bi-dau waaning 'jie nga. N na waanuung aning 'Juuda niba ni jaa bang jaunyogihi bang gaa Baabilong ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila, bojung n na kauye Baabilong naa 'yoge ni.

5'Beng la ka dangyera Jeremaiya daang yeli yela 'ku dangyera Hananaiya a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a niba jaa 'ningbi-tooring. Banang daang ahi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni.

6Ka dangyera Jeremaiya yeli: Ami. Ba Tari Baahaa Daana tung bila. Ba Tari Baahaa Daana paali i yeli ni ing dangyeli ni, a leu waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu tungtungbuunhu ni. U paalaa a leu tari banani bang jaunyogihi ni 'yining Baabilong waaning jie nga.

7Anaa jaa, ina 'wong pampana yeli mang yeng yeli ka i ning a niba jaa 'wong.

8Sang'kongkoruu dangyeriba ang daang 'bibe seni che ka n nii wa 'bibe daang dangyeliye yela paalijemaa aning naalihi ang i bera ingang. Ba daang yeliye taanhuu yela, saangbu ang i kpong aning 'baleu yela.

9Ka dangyera kangang wa dangyeli maahuu yela ka a dangyera yelihung ning wa paali, ba na baming ka a dangyeribalaa ka Ba Tari Baahaa Daana siring tong.

10'Beng la ka dangyera Hananaiya daang nyogi a 'yoge yaa dangyera Jeremaiya kokoring a kauhi.

© 2009 Bibles International.

11Ka Hananaiya yeli a niba jaa 'ningbi-tooring: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Bila mang na kauhi Baabilong naa Nebiukadineezer 'yoge a 'yi paalihi jaa kokoeng 'yuomo a'yi kpachagang. Ka dangyera Jeremaiya daang di gaa.

12Dangyera Hananaiya ang daang 'ihi a 'yoge dangyera Jeremaiya kokoring a kauhuu, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

13Ung yeli: Gaa ti yeli 'ku Hananaiya ka ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I kauhiye 'yogihi bang di daari maali. Che i maaliye 'kurihuu 'yogihi a bogung.

14'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Boohoo Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: N diye 'kurihuu 'yoge dogili a paalihi nga 'nyuuhing, ka ba tung 'ku Baabilong naa Nebiukadineezer. Ba na tung 'kuung ming. N diye mo'duunhi ming 'kuu.

15'Beng la ka dangyera Jeremaiya daang yeli 'ku dangyera Hananaiya: 'Wong pampana, ina Hananaiya. Ba Tari Baahaa Daana naaning tumii, che ing veng ka a niba nga deli 'girii.

16Che ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na 'ihiing 'teng-gbaning. I na 'kpiye 'yuoni nga, ‘bojung i 'wuliye a niba ka ba die taawai Ba Tari Baahaa Daana ingang.

17A 'jung dangyera Hananaiya daang kpiye ana 'yuoni ning, u 'chiuri ayo'poin ingang.

Jeremiah 29

1Gbangu ni dangyera Jeremaiya ang daang seu ni yeli'bie la ama. Una ung daang tung bang 'yining Jeruuselem a ti 'ku a ningbera ni chelii bang daang jaunyogihi gaaning ni. U daang sebuung 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba, a dangyeriba aning niba ni jaa Nebiukadineezer ang daang jaunyogihi 'yining Jeruuselem gaaning Baabilong ni.

2Naa Jekonaiya, a poginaa, a karichihi, 'Juuda aning Jeruuselem ningbera a lang ning banani 'nuuhi ang bang tuma aning a saabihi daang 'yiye Jeruuselem a gaa. Bila 'puoring ka a gbangu daang seu.

3Bang daang di a gbangu tung 'Seefang 'bi-dau Eelasa aning Hilikaiya 'bi-dau Gemaraiya. Bana ka 'Juuda naa Zedekaiya daang tung Baabilong, bang gaa Baabilong naa Nebiukadineezer seng.

4Ngaang ung daang yeli a gbangu 'puong: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini yera 'kuro banani jaa bang jaunyogihi gaaning ni. Bana mang veng bang 'tuo 'yining Jeruuselem gaaning Baabilong ni.

5Ye me 'deri kpiera, a maali dabagihi a 'dire a buunhu.

6Ye di pogiba a dogi bi-daba ning 'bi-pogiba. Ye di pogiba 'ku ye 'bi-daba, a di ye 'bi-pogiba ming 'ku siriba, ka ba dogi 'bi-daba aning bi-pogiba. Ye i bila a nye 'ugi 'beng a ta leu i fling.

© 2009 Bibles International.

7Ye buora 'yi-kpong ni mang veng bang jaunyogihiye gaaning ni laangfiilung. Ye 'puoho Ba Tari Baahaa Daana 'kuro a 'yi-kpong, 'bojung u laangfiilung 'puong yeng na i laangfie.

8'Bojung ngaang ka btmgnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Ye ta veng ka ye dangyeriba aning ye bagibugiriba ang bi ye 'puong belingye. Ye ta wa cheliha ba jaanhii ni yeng veng bang jeng jaanha ni,

9'bojung 'girii bang dang yera 'kuriye n 'yuoring. N naaning tungba. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

10'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Yuomo lijaata ning 'pie ang na wa baahi Baabilong 'puong, n na waye ye seng a wa paali n yelihungsung ni kuye. N na ing ka ye leu wa a 'jie nga,

11'bojung n bangye tieha ni mang tieha ye yela, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. A iye laangfie tieha, beu tieha naani. A tieha la ka n maaliye wagiri ang waana puong, a kuye tamaa.

12'Beng la yeng na mang buongma, a mang gaa ti 'puohimo, ka n 'wong ye 'puoho.

13Ye na bomang a nyima, sanga ni yeng na boma aning ye 'sikie jaa.

14Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye na nyimang, ka n tariye 'yining ye jaunyogibu ning a leu waaning. N na laanhiyeng a 'yining paalihi jaa aning 'jiihi jaa mang kariye gaaning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na tariyeng leu waaning 'jie ning mang veng bang jaunyogihiye ni.

15'Bojung ye yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana 'ihiye dangyeriba 'kuti Baabilong 'puong.

16Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a naa ni ang 'jine 'Deevid na'kogong ni yela. Ngaang ung yeli a niba ni jaa ang kpiera a 'yi-kpong ngang ni yela, aning ye ba'biihi ni ang ba paahi ye puong bang jaunyogihi gaaning ni.

17Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na tungye ta'kobi, kongkpong aning 'baleu ba ingang. N na ing ka ba 'woning kangkaanhi ang puong a ba i 'diibu, a bee 'gaalii 'j ung.

18N na kariye ba boo aning ta'kobi, kongkpong aning 'baleu. N na dibang ing tuora 'teng-gbani naalung paalihi jaa 'puong. Ba na iye buntuuruu, a i nomaa, a i chuuhibu aning nyaaba a paalihi ni jaa mang kariba gaaning ni 'puong,

19'bojung ba ba 'wong n yeliyaga. Ba Tari BaahaaDaanang yeli. Ba ba 'wong anani mang mang dang 'ihibu a tung n tungtuniba a dangyeriba ba seng ni. Ye ming ba 'wong. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

20Bila 'jung ye banani ang 'bi jaunyogibu 'puong mang tari 'yining Jeruuselem gaaning Baabilong ni, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

© 2009 Bibles International.

21Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli 'Kooleya 'bi-dau 'Ee-hab aning 'Meyasiiya 'bi-dau Zedekaiya yela. Banang dangyeli 'girii 'kuye n 'yuoring ni. Nye, n na dibang ing Baabilong naa Nebiukadineezer 'nuuhing. U na kubang ye 'ningbiring.

22Ba 'jung 'Juuda niba ni jaa bang jaunyogihi bang bi Baabilong 'puong ni na mang duhiye a duhibeu nga: Ba Tari Baahaa Daana ii a'wo Zedekaiya aning 'Ee-hab, bana ka Baabilong naa daang se buung 'puong ni,

23boiling ba iye 'vii yela Iisirieling. Ba sengye ba taa pogiba, a ngma 'girii n 'yuoring. Che n ba 'kubo bila nuori. Siringminga, n bangyeng, a i 'sieree daana ming. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

24Yeli ngaang 'ku Neheelam 'deenhuu 'Simeeya ming:

25Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: I tuoliye gbama 'ku niba ni jaa ang bi Jeruuselem 'puong ni, a 'ku Ngming'puohi 'yi-diera 'Meyasiiya 'bi-dau Zefanaiya, aning a Ngmingpuohi 'yi-dieriba chelee ni jaa.

26I yeli 'kuye Zefanaiya: Ba Tari Baahaa Daana 'ihiing ing i Ngmingpuohi 'yi-diera Jehoiyada a Ngmingpuohi 'yi-diera bogung. Inang na kaara Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Inang na kaara janjaanha jaa ang buona u minga dangyera, a nyoguu a ing baanhi u gbee aning u kokoring.

27A 'jung panaa bojung ing ba 'miing ing Jeremaiya, a Aanatot 'deenhuu ni ang di u minga leu dangyera kuye ni?

28‘bojung u tungye ti seng Baabilong puong a yeli: A jaunyogibu nga na kauhing. Ye me 'deri kpiera, a maali dabagihi a 'dire a buunhu.

29Ka Ngming'puohi 'yi-diera Zefanaiya daang karing a gbangu ka dangyera Jeremaiya 'wong.

30'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng ngaang:

31Tuoli banani jaa ang 'bi jaunyogibu 'puong ni a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Neheelam 'deenhuu 'Simeeya yela: 'Simeeya dangyeliye yela 'kuye. N ba tumuu, che ung veng yeng deli 'girii.

32Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na dogihiye Neheelam 'deenhuu 'Simeeya aning u buurii. U kung tari nie ang na i 'vori a niba nga 'puong. U kung nye a sung ni ming mang na i n niba ni, bojung u 'wuliye a niba ka ba die taawai maang Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Jeremiah 30

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng, a yeli:

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Seu yelibie ni jaa mang yeli 'kui ni ing gbangu 'puong.

© 2009 Bibles International.

3Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, a beri waanang, mang na tari n niba Iisiriel aning 'Juuda bang jaunyogihi leu waaning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ing ka ba leu wa a paaluu ni mang di 'ku ba ba'mine ni, a wa dieguu 'so.

4Yela ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli Iisiriel aning 'Juuda yela ni la ama:

5'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ti 'wongye dangbu ang i dabieng, pelingteu la, laangfie naani.

6Jugihi pampana, a nye. Dau daang dogiye 'bie jaa? Ka wala mang nye dau jaa ung teu sie a'wo poga dogiri'puo ang biera? Wala ka ba jaa 'puuhi saang?

7'Woo, bojung a 'be-balaa iye 'be-kpong. U to 'chibe. Jeekob tuorikpong wagiri ni la bila, che u na nyiye diebu a 'yi u ingang.

8Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: 'Bojung a daari, n na kauye u 'yoge ni 'ihi i 'nyuung. N na ngmaahiye 'ngmie ni ang lei ni. Saamba kung la diba leu 'yemihi

9Che ba na tung 'kuye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini, aning ba naa 'Deevid, una mang na 'ihi 'kubo ni.

10Bila 'jung to fora dabieng, 'oo n tungtuna Jeekob, to i chinchang ming, 'oo Iisiriel. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. 'Bojung nye, n na diegiing a 'yi tooring, a die i buurii a 'yi paaluu ni bang jaunyogiba gaaning ni. Jeekob na leu wang, a nye peenhibu a 'jing boin. Nie jaa kung la i ka dabieng kpeu,

11'bojung n biye i seng a na diegii. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Haali ka maang i ka a paalihi ni mang yaariye yeng gaa ning baahi kpeleng kpeleng, che n kung i ka Ma yeng baahi kpeleng kpeleng. Che n na 'wuliing a maalii ahi son ang 'tori 'puong. N kung bahii ka i kung nye dogihibu 'togitogi yeng.

12'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I baalung ba tari tiubu. I dangii ni iye 'ningbi-jie.

13Nie 'chibe a na yeli diegii. I natiri ni ba tan tiubu. Tiing 'chibe a na tibii.

14Banani jaa ang da buorii 'yiinhiye i yela. Ba ba la buora i jie, 'bojung n imiing dangii a'wo dondoma, a dogihii a'wo 'ningbikuonii daana. I yeliba'torihi jemaa 'jung, i yelibee ang 'ugi 'jung mang i bila.

15Wala 'jung ing 'kono i dogee yela? I nimiha ba tari sagingbu. I yelibalorihi jemaa jimg, aning i yelibee ang 'ugi 'jung mang ii a yela nga.

16Bila 'jung ba na ooye banani jaa ang oorii ni. I domihi ni, ba kanga jaa bang na jaunyogihi gaaning. Banani ang jaufaahi i buunhu ni, ba na jaufaaye ba ming buunhu. Banani jaa ang 'ohi i buunhu ni, ba na 'ohiye ba ming buunhu.

17Che n na leuhiye laangfie 'kui, a nyaa i baalinhi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, 'bojung ba buomiing bung bang kari bahi a mang yeli: Zaiyong la ni. Nie jaa baga 'chi u 'jieng.

© 2009 Bibles International.

18Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na leu waaniye Jeekob tentihi maa'koo maalibu, a tan hina u kpejiihi ingang. A 'yi-kpong na meye u da'boori ingang. A naa 'deu ming na ahiye u ahi'jieng.

19'Beng la ka barika 'puohibu na 'yire a 'puong, aning banani ang 'dire noo ni kokori. N na ing ka ba 'ugi, ba kung leu i fling. N na 'kubong nanihung. Ba kung diba fiengye.

20Ba biihi ming na 'woniye bang daang 'wo bila ni. Ba langbu ming na ahing n 'ningbi-tooring. N na dogihiye banani ming ang dogihiba.

21Ba 'yi-dieriba na 'yiye ba 'puong, ka ba paalikaara 'yi ba 'puong. 'Beng la mang na i ka u tagi ta, a wa n 'ningbi-toori, 'bojung ning'buong na 'diu 'sikiri a wa n 'ningbi-toori? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

22Ye na iye n niba, ka n ming i ye Naangmini.

23Nye, Ba Tari Baahaa Daana sa'kulingkuuli-kpong 'yi garang aning 'su-tuluu. U iye sakulingkuuli-kpong ang 'pinne gaga jaa. U na 'piling 'leye ningbee 'juring.

24Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa kung leu wa, a gara sanga ni ung na tung u 'sikiri yelibuorihi. A baahaa Bering ye na bangye a 'mtmi.

Jeremiah 31

1Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A wagiring maang na la Iisiriel jagihi ni jaa Naangmini, ka ba ming i n niba.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Niba ang i 'chihi a 'yi ta'kobing nyiye bunye mopiri 'puong, Iisiriel la bila, sanga ni mang gaa ka n ti 'kuu peenhibu ni.

3Ba Tari Baahaa Daana daang 'yuoye u minga'kumo sang'kongkoruu jaa a yeli: N numiing aning nungbu ang ba tari baahaa. Bila 'jung mang di limanihung nungbu tagii waaning.

4N na la meing, ka i me ahi kpiengaa, 'oo Iisiriel pogisaraa ang ba bang dau. I na la diye i sinsagihi, a 'yi gara banani ang nyengina seura ni seng.

5I nang na buriye 'girep yori 'Sameeriya tangbera 'jung. Buriba na buring, a 'di a noo.

6'Bojung beu kanga waanang, ka a 'yiri kaara 'cheehi 'Miriam Tangkpong ning a yeli: Ye 'ihi ka ti 'do gaa Zaiyong, a gaa Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini seng.

7'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye 'yieng aning ingmaari a ku Jeekob. Ye tahing a paalihi 'ju-daana 'puong. Ye muolaa, ye 'pugiro, a yera: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, die i niba, Iisiriel niba ang chehi.

8Nye, n na taribang 'yining sa'mung-goo paaluu waaning. N na laanhibang 'yining 'teng-gbani baahaa 'jiihi. Joonhi ning gberee na paahiye ba 'puong, ka pogi'puuhi aning pogiba dogiri'puuhi ang biera ming paahi. Ba na iye jemaa a leu gaa 'be.

© 2009 Bibles International.

9Ba na waanang che 'kono. Ba na 'puohong a suha, ka n dieniba 'yie. N na ing ka ba 'chene a konboori noeng. N na ing ka ba 'chene so'toruu ngang bang kung ngmi gberi, 'bojung n iye Ba a 'ku Iisiriel, ka lifiriam i n 'bi-fora.

10Paalihi 'woi, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Ye yelaa a mannoe paalihi ang 'bi tobang a yeli: Unani ang yaari Iisiriel ni na laanhuung lang taa. U na taruung a'wo bila ni pichiina ang mang tari u piihi.

11'Bojung Ba Tari Baahaa Daana yeudieye Jeekob. U yeudieguung nie ang tan fanga gaaguu 'nuuhing.

12Bila 'jung ba na wang a wa 'yieng Zaiyong 'jiduoruung. Ba na 'puorong a waana Ba Tari Baahaa Daana suntung 'jie. Ba na waye 'wiit, waingpaalaa aning kpaang yela. A piihi aning a 'nii bungpola yela bang na wa. Ba 'nyivorihung na 'woniye dabaga bang mihi kuong sung. Ba kung la 'di nimiha jaa.

13'Beng la ka pogisaraa ang ba bang dau na nyengina a seura. Ka'bi-pola aning ningnyaahi ming lang taa nyengina. 'Bojung n na leuhiye ba kuori ka u leu nyengka. N na maaye ba 'suhu, a i ka ba nyengina che bahi nimiha.

14N na ing ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba tigi yaga aning bungjemaa. N niba ming na tiging aning n suntung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

15Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba 'wongye kokori kanga 'Reemaa 'puong. Laa'dimii aning nimiha 'kuori la. 'Ree-chel la a 'kono u biihi yela. U 'suhu ba maara u biihi ni yela, 'bojung ba ba la 'chibe.

16Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nyogi i minga a 'yi 'kuoring, to veng ka ningtong 'yi i 'ningbieng, 'bojung i na nyiye i tuma sanyeu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na leu 'yiye a doma paaluu wa.

17Tamaa 'biye 'be a kui 'ningbi-tooring. Tamaa 'biye be ka i 'biihi na leu waye ba miihi toribogu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18Siringminga, n 'wongye 'Iifiriam ang ira nimiha a yera: I 'wulimong 'wuli-kpiengaa a'wo napolii ang ba balihi, mang nye 'wulibu. Leuhima waaning, ka n leu wa 'bibe, 'bojung Ma la Ba Tan Baahaa Daana n Naangmini.

19Siringminga, n boribu 'puoring n leu'yiye n yelibee 'puong. Bang daang wa 'wulimo baahi, n 'churiye n 'ju. 'Vii daang kpemang, mang 'di nyaaba yaga, 'bojung n 'tuoye n bibiihmg nyaaba ni.

20'Iifiriam muo iye n bi-daimunginaa bi? U iye 'bie ingang n ingmaari ang 'be bi? Anaa jaa ka n mang yeliye yela chiihuu, che n nang tiehaye u yela yaga. Bila 'jung n 'sikiri 'hiineye u yela. Siringminga, n na tariye hina u ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

21Di i son bigihee bing. 'Bing buunhu ang na 'wunii sori. Leuhi i haakila ing a sokpoming, a sori ni ing 'tu gaa ni. Leu wa, 'oo Iisiriel pogisaraa ang ba bang dau. Leu wa i 'yi-bera nga.

© 2009 Bibles International.

22Ina bi-poga ang leura 'puori, wala ing na yo yuora kauhi sing? 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na naangye yelipaalaa 'teng-gbaning. Poga na 'guye dau.

23Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Sanga ni mang na leuhiba 'yining ba jaunyogibu 'puo waaning ni, ba na la yeliye a yelihung nga 'Juuda paaluung aning u 'yi-berang: Ba Tari Baahaa Daana pegii, 'oo sun'tuubu kpejie, pegi'yiibu tangkpong.

24Kuoriba aning banani ang chiina ba piihi 'yirening na kpeye 'Juuda mingang aning u 'yi-bera ni jaang.

25'Bojung n na ingye nie ang bali fanga, a ing nie ang 'dire dogee kpiengu.

26Bila 'puoring mang daang 'yuo, a 'liinhi wa 'gili, ka n gbieng da numa.

27Nye, beri waanang, mang na bun ninsaalaa buurii aning 'dungo buurii Iisiriel 'detmg aning 'Juuda 'detmg. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

28N daang kaaribang ka n tagiba vuohi, a ngmahiba, a looba 'tengeng a saangba a dogihiba. Bila ning u ju mang kaariba a na meba a seliba. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

29Ana beri ning ba kung la yeli: A ba'mine 'diye 'girepihi ang i 'miihuu, ka a biihi nyina die 'miing.

30Nie jaa na mang 'kpiye u minga yelibalorihi 'jung. Nie jaa ang 'di 'girepihi ang i 'miihuu, u nyinang na 'miing.

31Nye, beri waanang, mang na bing 'layi-paalaa ning Iisiriel 'deu aning 'Juuda 'deu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

32N kung 'bimuu a'wo layiri ni mang daang bing ning baba'mine a daari ni mang nyogi ba 'ntmg a tariba 'yining 'lijipiti paaluung ni. Ba daang saangye n 'layiri nga, anaa jaa ka n daang iye ba sira. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

33'Layiri nga mang na 'bing aning Iisiriel 'deu a 'beri nga 'puoring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na diye n 'begu ing ba haakilihing, a sebuu ba 'sikieng. N na iye ba Naangmini, ka ba ming i n niba.

34Nie jaa kung la 'wuli u to. Nie jaa ming kung la 'wuli u ba'bie a yeli: Bang Ba Tari Baahaa Daana, bojung ba jaang na bangma, a 'yi ba jaa 'bibile a ti to ba jaa ningkpong ingang. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli, bojung n na vengye ba yeliba'torihi kubo. N kung la tiehi ba yelibee ming.

35Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Unang tihi ngminaa ka u 'kuro chaanii be-kaaring ni. Unang tihi 'chiu aning ngmaribie yeli'binnihi ka a kuro chaanii 'yienguu ni. Unang mang clang mangjmong ka u knog'ngmie huura ni. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

© 2009 Bibles International.

36U yeliyeng: Ka a yeli'binnihi ngang bori n 'ningbi-tooring, 'beng la ka Iisiriel buurii na ngmaa a kung la i paaluu n 'ningbi-tooring a gara wagiri jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

37Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka nieng na tuong maahi sagbama ang bi saa'jung, bii a tuong piehi bang 'teng-gbani 'muni ang bi luong, N ming na jaanhiye Isi'reeli buurii a yela ni jaa bang i ni 'jung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

38Nye, a beri waanang. Ba na la meye a 'yi-kpong 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U na 'yiye Hanaaniyel 'deduoruu ni a ti ta 'Longkoro 'Di-nokpong ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

39A maahibu ngmiihii na la 'toring a gaa 'ningbi-toori a ti gang 'Gee-reb tanga ni. 'Beng la ung na leu a gaa 'Goowat seng.

40'Jie ang na pegi'yi a ku Ba Tari Baahaa Daana la nga: Lohimbo ning bang loora kuunhi aning tampelung ni jaa, aning 'teng-gbama jaa a ti ta Kiidirong Konbobile ni a ti ta Yohu Di-nokpong longkoro ni sa'muni seng. Ba kung la tagi a 'yi-kpong nga vuo bii a taguu loo jaa a gara wagiri jaa.

Jeremiah 32

1'Juuda naa Zedekaiya naalung 'yuong 'pie ingang, Nebiukadineezer Li ming naalung 'yuong 'pie aning a'nii ingang, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

2A sanga Baabilong naa 'sojehi daang 'pigiye Jeruuselem. A sanga ka dangyera Jeremaiya daang i pogiraa 'Juuda naa 'guro ni jagang a naa 'deung.

3'Juuda naa Zedekaiya daang poguung a yeli: Wala 'jung ing dangyeli ka Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n na diye a 'yi-kpong nga ing Baabilong naa 'nuuhing ka u jaudieguu.

4'Juuda naa Zedekaiya kung jo 'yi a Kali'diiya niba 'nuuhing. U naang kpeye Baabilong naa 'nuuhi ka u niu tori taa a yeli yela 'ku taa, ka ba 'ningbie nye taa.

5Bila 'puoring u na tariye Zedekaiya gaaning Baabilong. 'Beng ung na 'be a gara wagiri ni mang na wa u seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Haali ka yenang jauning a Kali'diiya niba, che a kung tari 'ningbiri 'kuye.

6Ka Jeremaiya daang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yelihung waye n seng ngaang:

7Nye, i babile Saalum bi-dau Hanaamiel na waye i seng a wa yeli: Da n 'teng-gbangu ni ang bi Aanatot 'puong ni, 'bojung Ma ang sigining ka i leu yeudieguu.

8'Beng la ka n babile 'bi-dau Hanaamiel daang wa n seng a naa 'guro jaga ning a'wo Ba Tari Baahaa Daana yelihung ni. Ung wa yeli 'kumo: Jaan'de, da n 'teng-gbangu ni ang bi Aanatot 'puong ni, Beenjaming paaluung. ‘bojung inang 'so bila cheng, ka a yeudiebu i i 'suobu. Dau tari. 'Beng la mang daang bang ka bila iye Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

© 2009 Bibles International.

9Mang daang da a 'teng-gbangu Hanaamiel seng, n babile 'bi-dau ni ang 'bi Aanatot 'puong ni. Mang daang maahi a 'libie 'kuu. A daang iye wan sekelihi 'pie aning ayo'poin.

10Mang daang tampi a gbangu a maruu, a buong 'sieridiribe a maahi a wari'bie sanihi ingang.

11Mang daang di a daabu gbangu, unani ang mari a 'tuuro begu aning 'lesiri ni, aning unani ang 'yuo ni.

12Mang di a daabu gbangu 'ku 'Niiraiya 'bi-dau Baaruk. 'Meyasiiya 'bi-dau daang la 'Niiraiya. N daang diung 'kuu n ba'bile bi-dau Hanaamiel aning a 'sieridiribe ni ang tampi a daabu gbangu ni 'ningbi-tooring. 'Juuhi ni ming jaa ang daang 'jing a pogiriba 'deu jagang ni 'ningbi-tooring daang la.

13'Beng la mang daang ku Baaruk nuori ba 'ningbi-tooring a yeli:

14Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Di a gbama nga. Di a daabu gbangu ni ang man ni aning a gbangu nga ang 'yuo nga jaa. Dia ing dugu 'puong ka a tuong kauhi yaga,

15'bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ba na la dieye 'deri 'so, aning yori aning 'girep yori a paaluu ngang.

16Mang daang wa di a daabu gbangu 'ku 'Niiraiya bi-dau Baaruk baahi, mang 'puohi Ba Tari Baahaa Daana a yeli:

17'Oo, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, inang maali sagbama aning leng-gbani a 'tuuro i kpiengkpong aning i kpangkpani ang tie. Yeli jaa 'chibe a i too 'gaali 'kui.

18I mang 'wuliye nungbu ang ba baaha a 'ku 'tuhi-jemaa. I mang leu yeuye a ba'mine yelibalorihi sani ing ba biihi ang 'tuuro ba 'puoring. Inang i kpong, a i kpiengu Naangmini. U 'yuori la bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana.

19I iye kpong kawani filming, a tari kpiengu tuma 'puong, 'bojung i 'ningbie 'yuohiyeng a kaara ninsaaliba biihi soe jaa. I mang 'kuye nie jaa a 'tuuro u soe aning u yeli-irihi.

20I 'bingye 'sierihi aning yelisiela 'Iijipiti paaluung a waana jine. I 'bimaang lisiriel ming 'puong aning ningj aani 'puong. I boye 'yuori 'ku i minga a'wo ang 'wo bila 'jine nga.

21I diye 'sierihi aning yelisiela a tari i niba Iisiriel 'yining lijipiti paaluu waaning. I 'nu ang tari kpiengu aning kpangkpani ang tie aning dabiengkpong ing di tung bila.

22Inang 'kubo a paaluu nga. U yela ing daang po 'ku ba ba'mine ka i na 'kubong ni, paaluu ang 'puoro bihung aning siu.

23Bang daang wa kpe a dieguu 'so. Che ba ba 'tu i nuori bii a 'chene i 'begu 'puong. Ba ba i yeli jaa a yela ni ing 'kubo nuori ka ba ira ni 'puong. Bila 'jung ing veng ka saangbu nga ang i kpong nga wa ba ingang.

© 2009 Bibles International.

24Nye a 'pigibu buunhu bang me. Ba waye a 'yi-kpong ka ba faaguu. I diye a 'yi-kpong ing a Kali'diiya niba ni ang jauraniu ni 'nuuhing. Ta'kobi, kongkpong aning 'baleu 'jung ka bila i. Bila ni ing yeli ni tungyeng. Ana ing nyira ni.

25I na diye a 'yi-kpong ing a Kali'diiya niba 'nuuhing. Che ing yeli 'kumo ming, 'oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana: Di 'libie da a teng-gbangu a di 'sieridiribe.

26'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng ngaang:

27Nye, maang la Ba Tari Baahaa Daana, inggbani jaa Naangmini. Yelikanga biye 'be a i too 'gaali 'kumo bi?

28Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na diye a 'yi-kpong nga ing a Kali'diiya niba 'nuuhing, a diu ing Baabilong naa Nebiukadineezer 'nuuhing. U na jaufaaguung.

29A Kali'diiya niba ni ang jauraning a 'yi-kpong nga na wang a wa tong Inning ing a 'yi-kpong nga. Ba na nyuguung aning a 'deri ni piihing bang nyugi iinsens 'ku 'Bee-al ni. 'Beng ming bang buo bung'nyuurihi sarikihi 'ku ngmingjaani ka ba dang n 'suuri ni.

30'Bojung beu 'yong ka Iisiriel niba aning 'Juuda niba tung n 'ningbi-tooring a 'yi ba bibiilung. 'Bojung n 'suuri 'yong ka Isi'reeli niba di ba 'nuuhi tuma dang ung 'ihi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

31'Bojung a 'yi daari ni bang me a 'yi-kpong nga a waana 'jine, u maang dannaye n 'suuri aning n 'su-tuluu. A 'jung n na 'ihuung n 'ningbi-tooring.

32N na iye bila a beu ni jaa Isi'reeli niba aning 'Juuda niba ang tung a dang n 'suuri ni 'jung. Bana, ba na'mine, ba ningbera, ba Ngming'puohi 'yi-dieriba, 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba dangye n 'suuri.

33Ba leuye ba 'puori 'kumo, ba 'ningbisogo naani. Anaa jaa ka n 'wulibong, a mang dang 'ihibu a 'wulibo, che ba ba chelihi 'wong a na nye 'wulibu.

34Che ba diye ba bungdega bing a 'deu ni ang buona n 'yuori ni 'puong, a na deguu.

35Bang me 'Bee-al 'jiduorihi ni ang 'bi Hiinom 'Bi-dau Boong ni. Bang mang di ba bi-daba aning ba bi-pogiba 'ihi sarika 'ku 'Moo-lek. Che n daang ba 'kubo nuori ka ba ira a yeli nga. Bila daang ba wa n haakila ming ka ba ira a yelidegiri nga, a veng ka 'Juuda tuna beu.

36Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli a 'yi-kpong nga yela, u yela yeng yeli: U na kpeye Baabilong naa 'nuuhi a 'tuuro ta'kobi, kongkpong aning 'baleu ingang ni.

37U yeliyeng: Nye, n na laanhibang a 'yining paalihi ni jaang mang kariba gaaning n 'suuri, 'su-tuluu aning 'su-kpiengaa 'puong ni. N na leu taribang waaning a 'jie nga, a veng ka ba kpiera laangfie.

38Ba na iye n niba, ka n ming i ba Naangmini.

© 2009 Bibles International.

39'Beng la mang na 'kubo 'sikiri bung'yeni aning son bung'yeni, ka ba jorima a gara wagiri jaa ka a i sung 'ku ba ning ba biihi ang 'tuuribo.

40N na 'bingye 'layiri ang ba tari baahaa aningba, ka n kung leuhi a kung iba sung. N na diye n joo ing ba 'sikieng ka ba kung leu 'yi n seng.

41Mm, n na nyenginaye ba yela ka n iba sung. Siringminga n 'sikiri jaa aning n 'suhu jaa mang na di seliba a paaluu ngang.

42'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A'wo bila ni mang waaning a saangkpong ang i karaa nga jaa a niba nga ingang nga, bila mang na waaning ba ingang a sung ni jaa yela mang ingba nuori ni.

43Ye yeliye a paaluu yela ngaang: U jengye kpali. U ba tan ninsaalaa bii 'dungo. Ba diung ing Kali'diiya niba 'nuuhing. Che ba na daye 'teng-gbama a paaluu ngang.

44Daba na diye libie da 'teng-gbama, a tampi gbama a marihaa, a di 'sieridiribe. Ba na iye bila Beenjaming paaluung, aning 'jiihi ang ngmaa 'gili Jeruuselem aning 'Juuda 'yi-berang. Ba na iye bila tangbera 'yi-berang aning Sefala tangbilii ang 'bi ngmingtongkpieri seng 'yi-berang aning sa'mungduri seng 'yi-berang, boj ung n na leuhiye ba maa'koo maalibu waaning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Jeremiah 33

1Ba da nang pogiye Jeremaiya a pogiriba jagang che ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa u seng 'yiilung.

2U daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana ang naang 'teng-gbani yeli. Ba Tari Baahaa Daanang maaluu a 'bimuu. Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

3Buongma, n na dieye i buola, a 'wulii yelitiinha aning yelisoginihi ing ba bang.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmini ni yeli a 'yi-kpong nga 'deri aning 'Juuda na'mine 'deri yela. Ana bang ngmahi a di me 'jiihi a na legi a 'pigibu bungmierihi aning ta'kobi ni.

5Ba wayeng ka ba jauning Kali'diiya niba. Che ba na paaliye a 'jiihi nga aning daba 'kuunhi. Bana mang na ku n 'suuri aning n 'su-tuluu 'puong ni. Ba beulung 'jung mang leuhi n kpaari togili a 'yi-kpong nga.

6Che nye, n na waanuung laangfiilung aning nyaabu. N na nyaabang a 'wulibo maahuu aning yeliminga gaga jaa.

7N na ing ka 'Juuda aning Iisiriel niba bang jaunyogihi leu wa. N na leu meye a 'jiihi nga a'wo fora ni.

8N na vaahibang a 'yi ba yeliba'torihi ni jaa bang tung n ingang ni. N na vengye ba yeliba'torihi jaa 'kubo. A ingang bang tung beu n ingang a saang n 'begu ni.

9'Beng la ka a 'yi-kpong nga na i nyengka 'yuori 'kumo, a i 'pugibu aning nanihung 'teng-gbani paalihi jaa 'ningbi-tooring. Ba na 'wongye a sung ni jaa mang di iba ni

© 2009 Bibles International.

yela. Ba na joye dabieng a 'miine a suntung ni jaa aning a maahuu ni jaa mang 'kubo ni 'jung.

10A 'jie nga yela ye yeliyeng: U jengye kpali a ba tan ninsaalaa bii 'dungo. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Juuda 'yi-bera nga aning Jeruuselem sobera nga jengye kpali a ba tan ninsaalaa bii kpiera bii 'dungo. Che ba na la 'wongye

11nyengka aning ingmaari kokori a 'jie ngang. Ba na la 'wongye pogipaalaa sira aning pogipaalaa kokori. Ba na la 'wongye banani ang yera ngaang: Ye 'pugiro bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana yela sumang. U nungbu ang ba baaha bibeng a gara wagiri jaa. Ba na 'wongye banani ang waaning 'pugibu sarika Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni kokori. ‘bojung n na ing ka a paaluu niba bang jaunyogihi leu wa a'wo fora ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: A 'jie nga jengye kpali a ba tan ninsaalaa bii 'dungo. Che u 'yi-bera jaang pichiiniba kpe'jie na la Nye be. Ba na mang ing ka ba piihi jeng.

13A taanhi 'yi-berang, Sefala tangbilii ang bi ngmingtongkpieri seng 'yi-berang, sa'mungduri seng 'yi-berang, Beenjaming paaluu, 'jiihi ang ngmaa 'gili Jeruuselem aning 'Juuda 'yi-berang, piihi na la 'tuye nie ang soraa nuuhi luo. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Nye, beri waanang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na iye yelisung ni yela mang ing nuori ku Iisiriel 'deu aning 'Juuda 'deu ni:

15Ana beri ning aning ana wagiring, n na ing ka Da'nu-sun'tuuro baa a 'ku 'Deevid. U na 'diye saree ang 'tori, a ira yela ang 'tu sori 'teng-gbaning.

16Ana beri ning 'Juuda na iye 'chihi, ka Jeruuselem ming 'jing laangfie. 'Yuori bang na buonuu la nga: Ba Tari Baahaa Daana Ti Sun'tuubu.

17‘bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Deevid daang kung kong dau ang na 'jing Iisiriel 'deu na'kogo ning.

18A Ngming'puohi 'yi-dieriba ming, a 'Liivai niba kung kong dau ang na 'ihe sarika nyugirihi n 'ningbi-tooring. U na mang nyugiye bungbie sarika a 'ihe sarikihi wagiri jaa.

19Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Jeremaiya seng, ung yeli:

20Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka yenang na tuong saang n ning 'be-kaari 'layiri ni, a saang n ning 'yienguu 'layiri ni, ka 'be-kaari aning 'yienguu kung mang wa a wagiring,

21bila yeng n ning n tungtuna Deevid 'layiri ni na tuong saaming. Bila ung kung tan bi-dau ang na 'jing u na'kogong, aning a 'Liivai niba, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang tuna 'kurimo ni.

22A'wo bila ni bang kung tuong son sagbani ngmari'bie bii a maahi mangkpong biihee ni, bila mang na wahi n tungtuna 'Deevid aning a 'Liivai niba ni ang tunima ni buurii.

© 2009 Bibles International.

23Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye Jeremaiya seng ngaang:

24I ba jeri bila ni a niba nga ang yeli ni bi? Ba yeliyeng: A jagihi a'yi ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'lugi ni, u jaanhibang. Bila bang din niba fiengye, a'wo ang ba sigining ka ba la i paaluu ba 'ningbi-tooring.

25Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka n 'layiri aning 'be-kaari aning 'yiengutmg ba ahi, ka maang ba bing sagbani aning 'teng-gbani 'begiri,

26bila yeng n na jaanhiye Jeekob aning n tungtuna Deevid buurii. Bila mang kung di u buurii kanga jaa ka u 'di naalung Aaburaham, Aizik aning Jeekob buurii ingang. ‘bojung n na ing ka ba niba ni bang jaunyogihi ni leu wa, ka n tan hina ba ingang.

Jeremiah 34

1Baabilong naa Nebiukadineezer aning u 'sojehi jaa, aning 'teng-gbani naalung paalihi jaa ang 'bi u naangkpiengu luong aning a niba jaa daang jauraningye Jeruuselem aning u 'yi-bera jaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

2Ung yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Gaa ti yeli yela ku 'Juuda naa Zedekaiya a yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na diye a 'yi-kpong nga ing Baabilong naa 'nuuhing ka u nyuguu aning buung.

3I ming kung jo 'yi u 'nuuhing. Ba na nyogiing a dii ing u 'nuuhing. I 'ningbie na nyiye Baabilong naa ningbisogo. I niu na 'toriye taa a yeli yela 'lcu taa, ka i gaa Baabilong.

4Che Ma 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, 'oo 'Juuda naa Zedekaiya: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli i yela: Ta'kobi naaning na kui.

5I na 'kpiye laangfie. Bila ni niba ang nyugi bung'nyu-noohi a fora na'mine 'kuoring ni, bila bang na i 'lcu i ming. Bana la i ba'mine ni ang 'di naalung che 'kui ni. Ba na 'komiing a yeli: Woi, daana. ‘bojung maang yeli a yelihung nga. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6'Beng la ka dangyera Jeremaiya daang yeli a yela nga jaa lcu 'Juuda naa Zedekaiya Jeruuselem 'puong.

7A sanga ka Baabilong naa 'sojehi daang jauraning Jeruuselem aning 'Juuda 'yi-bera ni jaa ang daang kpeling ni. Ba daang jauningye teekis aning 'Aziika, 'bojung a 'yi-bera nga bang me daangguoma 'gili ngang daang kpeling 'Juuda 'yi-bera ni 'puong.

8Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Jeremaiya seng. A yelihung daang wayeng Naa Zedekaiya 'layiri ni 'bingbu 'puoring. U daang 'bingye a 'layiri aning Jeruuselem niba jaa a na muoli 'so-n-minga yela a 'kubo.

9U daang yeliyeng ka dau jaa bahi u 'yen-dau bii u 'yem-poga, 'Hiiburu dau bii poga jaa. Ung daang yeli ka ba kanga jaa ta tari u to 'Juu ka u Iii 'yemilung 'puong.

10A ningbera jaa aning niba ni jaa ang daang kpe a 'layiri nga daang 'wongyeng ka nie jaa bahi u 'yen-daba aning u 'yem-pogiba ka ba 'so ba miihi Ba daang 'wongyeng ka nie jaa ta la wa tariba 'yemilung 'puong. Bang daang 'tu nuori a bahiba bang gaa.

© 2009 Bibles International.

11Che a 'puoring ba daang tegiye ba haakilihi a veng ka a 'yen-daba aning 'yem-pogiba leu wa. Banani bang daang bahi bang gaa ni, bang la leuhiba bang la i 'yen-daba aning 'yem-pogiba.

12Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng.

13U daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: N daang 'bingye 'layiri aning ye ba'mine daari ni mang tariba 'yining 'Iijipiti paaluung a 'yining 'yemilung 'puong.

14Mang daang yeli: 'Yuomo ayo'poin baahaang kanga jaa mang bahi u to 'Hiiburu ka u 'so u minga. Ka inang da kanga jaa, ka unang tumii 'yuomo ayuobi, bila 'puoring i na bahuung ka u 'yi i seng gaa. Che ye ba'mine daang ba 'tu n nuori bii a begi 'tuorii 'kumo.

15Dabaa'yi nga ye ming leuhiyeng i yeli ang 'tu son n 'ningbiring. Ye kanga jaa 'kuye u to 'so-n-minga. Yeng 'bing layiri n 'ningbi-tooring a 'deu ni ang buona n 'yuori ni 'puong.

16Bila 'puoring yeng leu a degi n 'yuori. Ye kanga jaa leu waaniye u 'yen-daba aning 'yem-pogiba ni yeng bahi bang gaa ba 'ji-buorihi ni. Yeng leu tariba waaning bang la leu ye 'yen-daba aning 'yem-pogiba.

17Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ba 'tu n nuori a na i ka kanga jaa bahi u babie, ka kanga jaa bahi u to. Nye, n ming bahiyeng 'ku takobi, a 'ku 'baleu aning kongkpong. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na diyeng 'ku tuora 'teng-gbani paalihi jaa 'puong.

18A daba 'mine saangye n 'layiri. Ba ba 'tu a 'layiri ni bang 'bing n 'ningbi-tooring ni yeli'bie. N na ngmaahiye a daba nga a'wo sanga ni bang ngmaahi napolii 'jiihi a'yi a 'tu a kpachaga ni.

19Bana la 'Juuda ningbera, Jeruuselem ningbera, a 'karichihi, a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a paaluu niba ni jaa ang 'tu a napolii 'jiihi kpachaga ni.

20N na dibang ing ba domihi 'nuuhing, a diba ing banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu ni 'nuuhing. Ba inggbama na leuye siimaa 'ku sagbani 'nobilii aning 'teng-gbani 'duunhi.

21N na diye 'Juuda naa Zedekaiya aning u ningbera ing ba domihi 'nuuhing, a diba ing banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu ni 'nuuhing. N na dibang ing Baabilong naa 'sojehi ni ang 'yi ye seng gaa ni 'nuuhing.

22Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n na 'kuye nuori a veng ka ba leu wa a 'yi-kpong nga. Ba na jaunuung, a faaguu a nyuguu aning 'buung. N na ing ka 'Juuda 'yi-bera leu da'boo a kung tari nie ang kpiera 'beng.

Jeremiah 35

© 2009 Bibles International.

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg daang wa Jeremaiya seng 'Juuda naa Jehooyakim, 'Josaiya 'bi-dau 'bering.

2U daang yeliyeng: Gaa 'Riikab 'yideme ni jaga. Ti yeli yela 'kubo a tariba wa kpening Ba Tari Baahaa Daana 'deu. Tariba kpening a 'debilii ni kanga a kubo waing ka ba 'nyu.

3'Beng la mang daang gaa ti bo Jeremaiya 'bi-dau 'Jeyazanaiya. Habazinaiya bi-dau daang la Jeremaiya. Mang daang bo 'Jeyazanaiya aning u babiihi aning u bi-daba jaa aning 'Riikab 'yi-deme jaga ni jaa.

4Mang daang tariba wa kpening Ba Tari Baahaa Daana 'deu. N daang taribang kpening Igidalaiya bi-dau 'Heenang 'bi-daba 'debile ni. 'Heenang daang iye Naangmini nie. A 'debile daang pieliye ningbera 'debile ni. U daang 'sugiliye Saalum 'bi-dau 'Meyasiiya ang i 'di-nokaara 'debile 'jung.

5'Beng la mang daang di dugiri ang pa aning waing, a di bonsuuhi bing a 'Riikab jaga niba nga 'ningbi-tooring. Mang yeli 'kubo: Ye 'nyu waing.

6Che bang yeli: Ti ba 'nyuuro waing, bojung ti nabaali Joonadab, 'Riikab 'bi-dau ni 'kuting nuori a yeli: Yena aning ye bi-daba daang ta wa 'nyuuro waing jaa.

7Ye ta wa miera 'deu ming, bii a bura bung'biri bii a kuora 'girep yoo bii a ira a yela nga kanga jaa. Tentihing yeng na kpiera ye beri jaang. Bila yeng na tuong kpe beri jemaa a paaluu ning yeng i yuoriba ni.

8Bila ting 'tu ti nabaali Joonadab, Riikab bi-dau ni nuori jaa tmg 'kuti. Tinuu, ti pogiba, ti 'bi-daba bii ti 'bi-pogiba ba 'nyuuro waing ti 'beri jaang.

9Ti ba miera 'deri a na kpe ming. Ti ba tari 'girep yoo bii 'teng-gbani bii bungbiri.

10Tentihing ting kpiera. Ti 'tuye nuori a i yela ni jaa ti nabaali Joonadab ang 'kuti nuori ka ti ira.

11Che sanga ni Baabilong naa Nebiukadineezer ang wa kpe a paaluu ni la ting yeli: Ye wa ka ti gaa Jeruuselem a Kali'diiya 'sojehi, aning Aaram niba 'sojehi joo 'jung. Bilang 'so ting kpiera Jeruuselem 'puong.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

13U daang yeliyeng: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Gaa ti yeli 'ku 'Juuda daba aning Jeruuselem kpieriba: Ka bila ye kung sagi 'wulibu a 'tu n yelibie? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14'Riikab 'bi-dau Joonadab yeli'bie ni ung 'ku u bi-daba ka ba to wa 'nyuuro waing ni, ba 'tuang, ‘bojung a waana 'jine ba ba 'nyuuraa. Ba 'tuye ba nabaali nuori. Che anaa jaa ka n yeliye yela kuye, a mang dang 'ihibu a yelaa 'kuye, che ye ba 'tu n nuori.

15N tungye a dangyeriba ming, n tungtunib a ni jaa. N mang dangye 'ihibu a tungba. Ba mang yeling: Ye kanga jaa leu 'yi u sobeeng, a tegi ye yeli-irihi, a ta 'tuuro

© 2009 Bibles International.

ngmingjaani a tunaa. Bila yeng na kpiera a paaluu ni mang di 'ku ye ning ye ba'mine ni 'puong. Che ye ba begi 'tuorii bii a 'tu n nuori.

16Siringminga, 'Riikab bi-dau Joonadab 'bi-daba ni 'tuye banabaali nuori ung kubo. Che a niba nga ba 'tu n nuori.

17Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na waaniye saangkpong 'Juuda aning Jeruuselem kpieriba jaa ingang. Una mang yeli ka n na waaniye ba ingang ni, bojung n yeliye yela 'kubo, che ba ba 'wong. N buongbang, che ba ba sagi n buola.

18Ka Jeremaiya yeli 'ku 'Riikab 'yideme ni: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ye 'tuye ye nabaali Joonadab nuori, a 'tu u 'wulibuhi jaa aning bila ni jaa ung 'kuye nuori.

19Yeng i bila ni 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Riikab bi-dau Joonadab daang kung kong 'bi-dau ang na ahi n 'ningbi-tooring jaa.

Jeremiah 36

1'Juuda naa Jeho oyakim, 'Jos aiya bi-dau naaltmg 'yuomo anaahing ka Uyelihung nga daang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng a wa Jeremaiya seng.

2U daang yeliyeng: Di gbang'vinuu. Seu a yeli'bie ni jaa mang yeli 'kui Iisiriel, 'Juuda aning a paalihi jaa vela ing u ingang. Sebaa a 'yi 'Josaiya beri ning mang 'piili yera yela kurii ni a waana 'jine.

3A'mineng 'Juuda 'deu na 'wongye a saangbu ni jaa mang yeng waaning ba ingang ni. A'mineng bila na ing ka ba kanga jaa leu 'yi u sobeu ning, ka n veng ba yeliba'torihi aning ba yelibee 'kubo.

4'Beng la ka Jeremaiya daang buong 'Niiraiya 'bi-dau Baaruk. Ka Jeremaiya daang toonha a yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli 'kuu ni. Ka Baaruk daang seura inna gbang'vinuu ingang.

5Ka Jeremaiya daang 'ku Baaruk nuori a yeli: Ba pagimang. N kung tuong ti kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

6Bila 'jung ina gaa ti karing Ba Tari Baahaa Daana yelibie ni mang yeli ing seu ni a gbangivinuu 'puong. Karimuu nuori leebu daari ka a niba 'wong Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. La karimuu ka 'Juuda niba jaa ming ang 'yi ba 'yi-bera 'wong.

7A'mineng ba na diye ba 'puoho waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori, ka kanga jaa leu'yi u sobeung. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'suuri aning u 'su-tuluu ung yeli ing a niba nga iye kpong.

8Ka 'Niiraiya bi-dau Baaruk daang i bila ni jaa dangyera Jeremaiya ang 'kuu nuori ka u i. Ung daang karing Ba Tari Baahaa Daana yeli'bie a gbang'vinuu 'puong Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

© 2009 Bibles International.

9'Juuda naa Jehooyakim, 'Josaiya 'bi-dau naalung 'yuomo a'nung, a 'yuoni 'chiuri awai ingang bang daang muoli nuori 'leebu yela Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. Ba daang muoliye bila a 'ku Jeruuselem niba jaa aning niba jaa ang 'yi 'Juuda 'yi-bera wa Jeruuselem.

10'Beng la ka Baaruk daang karing Jeremaiya yeli'bie ni a gbangu 'puong. Ba Tari Baahaa Daana 'deung ung daang karimuu, 'Seefang 'bi-dau Gemaraiya ang i gbangseura 'debile ning. A saa'ju jaga ning daang la, Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'Di-nokpongpaalaa 'jie ning. Ung daang karimuu ka a niba jaa 'wong.

11'Seefang 'bi-dau daang la Gemaraiya. Gemaraiya ming 'bi-dau Mai'keeya daang 'wongye Ba Tari Baahaa Daana yelibie ni jaa a 'yi a gbangung.

12'Beng la ung daang 'sigi gaa a naa 'deu, a ti kpe a gbangseura 'debile. Ka a ningbera jaa daang 'jing 'beng. Bana daang la Eliisama a gbangseura, 'Simeeya 'bi-dau 'Di-laiya, Aakabor 'bi-dau Eli'neetang, 'Seefang 'bi-dau Gemaraiya, Hananaiya 'bi-dau Zedekaiya aning a ningbera jaa.

13'Beng la ka Mai'keeya daang yeliba a yela ni jaa ung 'wong sanga ni Baaruk ang karing a gbangu ka a niba 'wong ni.

14A 'jung ka a ningbera jaa daang tong Netanaiya 'bi-dau Jihuudai. Selemaiya 'bi-dau daang la Netanaiya. Kuusi ming 'bi-dau daang la Selemaiya. Bang daang tong Jihuudai Baaruk seng a yeli: Tani a gbang'vinuu ni ing karing ka a niba 'wong ni i 'nung waaning. Ka 'Niiraiya 'bi-dau Baaruk daang tari a gbang'vinuu u 'nung waaning ba seng.

15Bang daang yeli 'kuu: Jaan'de, 'jing, a karimuu ka ti 'wong. Ka Baaruk daang karimuu bang 'wong.

16Sanga ni bang daang wa 'wong a yeli'bie jaa, bang leu Iiinhi taa aning dabieng. Bang yeli 'ku Baaruk: Ti na yeliye a yela nga jaa 'ku naa.

17Bang jugihi Baaruk: Yeli 'kuti, wala ing i seu a yela nga jaa? Jerimaiyang yera ing seura bi?

18Ka Baaruk dieyeli 'kubo: U nuoring yeli a yela nga jaa 'kumo, mang di duba sebaa ing a gbangung.

19'Beng la ka a ningbera yeli 'ku Baaruk: Ina aning Jeremaiya, ye gaa ti sogili. Ye to veng ka nie jaa bang ye jie.

20Bang daang gaa a naa seng a jagang. Che ba daang diye a gbanevinuu 'bing Eliisama a gbangseura 'debileng. Bang daang yeli a yela jaa ka a naa 'wong.

21Ka a naa daang tung Jihuudai ka u ti waaning a gbang'vinuu. Ung ti diu Eliisama a gbangseura 'debileng. Ka Jihuudai karimuu ka a naa 'wong, ka a ningbera ni ming jaa ang ahi a naa 'lomboring ni 'wong.

22A naa daang 'jingye u oori sanga 'deung. A 'chiuri awai 'puong daang la, ka 'butmg daang 'dire daangaang u 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

23Sanga ni Jihuudai ang daang wa karing 'jiihi ata bii anaahi, ka a naa di gbangseura 'subile a nyoguu ngmaahi loo ing 'buung ni ang da 'bi a daangaang ni. Ka a gbang'vinuu jaa daang 'di a daangaa 'buung ning ti baahi.

24Che a naa ning u tungtuniba ni ang daang 'wong a yeli'bie nga jaa ni, ba kanga jaa ba jo dabieng. Ba ba chiehi ba btmgyerihi ming.

25Che ka Eli'neetang, 'Di-laiya aning Gemaraiya daang suhi a naa ka u to nyugi a gbang'vinuu. Che u ba togingba.

26Ka a naa daang ku naa bi-dau Jeraamiel nuori, aning Aaziriel bi-dau 'Sireeya, aning Aabidaiyel bi-dau Selemaiya. Ung daang 'kubo nuori ka ba ti nyogi Baaruk a gbangseura aning dangyera Jeremaiya. Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang sogiliba.

27A naa daang nyugiye a gbanevinuu ni ang tari a yeli'bie ni Jeremaiya ang daang yeli ka Baaruk seu ni. Bila 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

28U daang yeliyeng: La di a gbang'vinuu kanga. Seu a yeli'bie ni jaa ang da 'bi a fora gbang'vinuung ni imuu. Una ka 'Juuda naa Jehooyakim nyugi ni.

29Yeli 'ku 'Juuda naa Jehooyakim: Ngaang ka Ba Tari BaahaaDaana yeli: I nyugiye a gbang'vinuu nga a che yeli: Wala 'jung ing seu ka Baabilong naa na wang pielaang? Wala 'jung ing seu ka u na saangye a paaluu nga a ngmaa ninsaalaa aning 'dtmgo 'yi u ingang?

30A 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'Juuda naa Jehooyakim yela: U kung tari nie ang na 'jing 'Deevid na'kogo ning. Ba na diye u inggbani ming loo kangminaatuluu kpeu, ka 'yienguu sa'kubimihemihe ming waahuu.

31N na dogihiye u ning u j aga aning u tungtuniba ba yelibalorihi 'jung. N na waaningye a saangkpong ni jaa mang yeli ni ba ingang, bojung ba ba 'wong. N na waanuung Jeruuselem kpieriba ming ingang, aning 'Juuda daba ingang.

32'Beng la ka Jeremaiya daang la di a gbang'vinuu kanga, a diu 'ku 'Niiraiya bi-dau Baaruk, a gbangseura. Ka Jeremaiya daang yera ung seura a gbangu yeli'bie ni jaa 'Juuda naa Jehooyakim ang nyugi 'buuming ni. Ung daang paahi yeli'bie 'mine ming nia ang 'yi taa.

Jeremiah 37

1Naa Zedekaiya, 'Josaiya bi-dau ka Baabilong naa Nebiukadineezer i daang 'bing ung i naa 'Juuda paaluung. Jehooyakim 'bi-dau Konaiya 'jie ung daang die 'di a naalung.

2Che Zedekaiya bii u tungtuniba bii a paaluu niba kanga jaa daang ba chelihi Ba Tari Baahaa Daana yeliyaga ni ung yeli a 'tuuro dangyera Jeremaiya ingang ni.

3Ka Naa Zedekaiya daang tung Selemaiya 'bi-dau Jehuukal aning Ngming'puohi 'yi-diera 'Meyasiiya 'bi-dau Zefanaiya. U daang tungbang dangyera Jeremaiya seng a yeli: 'Puohi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'kuti.

© 2009 Bibles International.

4Wagiri ngang Jeremaiya da mang yo yuorang a niba 'puong, 'bojung ba da nang ba imuu pogiriba 'deung.

5'Beng la ka Fee'ro 'sojehi daang 'yi lijipiti 'do wa. A sanga ka Kali'diiya niba daang 'pigire Jeruuselem. Bang daang 'wong lijipiti 'sojehi nga yela a 'yi Jeruuselem a gaa.

6Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihtmg daang wa dangyera Jeremaiya seng.

7U daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ngaang yeng na ti yeli ku 'Juuda naa, unang tungye ka ye wa jugihi yela n seng ni: Nye, a Fee'ro 'sojehi ni ang 'do wa ka ba wa sungye ni, ba na leu gaaye ba paaluu lijipiti.

8A Kali'diiya niba ming na leu wang a wa jatming a 'yi-kpong nga. Ba na faaguung a nyuguu aning 'butmg.

9Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye ta henna ye miihi a yera ka a Kali'diiya niba na 'yiye ti seng gaa pielaang, 'bojung ba kung gaa.

10'Bojung 'haali ka yenang tuong a Kali'diiya niba 'sojehi ni ang jauraniye ni jaa kpeleng ka niba yeng ing baalung 'yong kpeling ba 'puong, che ba na 'ihing. Kanga jaa na 'ihiye u tent 'puong a nyugi a 'yi-kpong ning "buung.

11A Kali'diiya niba 'sojehi ang daang jora Fee'ro 'sojehi 'jung ba daang 'yiye Jeruuselem a gaa.

12Ka Jeremaiya daang 'yi Jeruuselem ka u gaa Beenjaming paaluu. U daang garang ka u ti die u 'teng-gbangu tuori 'so 'beng a nib a 'puong.

13Ung daang ti ta Beenjaming Di-nokpong ni. A 'jie kaariba ningkpong kanga daang biye 'be, ka u 'yuori 'di Airaija. Selemaiya bi-dau daang la. Hananaiya ming 'bi-dau daang la Selemaiya. Ka Airaija daang nyogi dangyera Jeremaiya a yeli: I jora garaye a Kali'diiya niba seng.

14'Beng la ka Jeremaiya daang yeli: 'Girii la. N ba jora gara Kali'diiya niba seng. Che u daang ba togimuu. A 'jung Airaija daang nyogiye Jeremaiya a taruu waaning a ningbera seng.

15Bila 'jung a ningbera 'suuri daang 'ihiye Jeremaiya ingang. Bang ngmiu a che diu ing pogibu 'deung. Joonatang a gbangseura 'deung daang la, ‘bojung 'be bang daang di leu maali pogibu 'deu.

16Ka Jeremaiya daang kpe a bogukrong 'puo, a bogu Imo 'debilii ni. Ung daang kpeling 'beng beri jemaa.

17Bila 'puoring ka Naa Zedekaiya daang tung bang 'ihuu. Ka a naa daang jugihuu u 'deung 'gondong a yeli: Yelihung 'biye 'be a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng bi? Ka Jeremaiya yeli: Yelihung biye 'be. 'Beng la ung la yeli: I na kpeye Baabilong naa 'nuuhi.

© 2009 Bibles International.

18Ka Jeremaiya la maaling yeli 'ku Naa Zedekaiya: Bo yelibeu mang ii, bii i tungtuniba bii a niba nga yeng nyogima ing pogibu 'deung?

19Ye dangyeriba 'mine dangyeli 'kuyeng ka Baabilong naa kung wa ye ingang bii a wa a paaluu nga ingang. 'Yening bang 'be pampana?

20Bila 'jung jaan'de, 'wong pampana 'oo naa, n ningkpong. Sagi n suhibu a to veng ka n leu gaa Joonatang a gbangseura 'deu ni, a ira wa kpi 'beng.

21'Beng la ka Naa Zedekaiya daang 'ku nuori ka ba di Jeremaiya ti ing a pogibu jaga ning. Ung daang 'ku nuori ka ba mang 'kuu paanuu lilihuu 'beu jaa a 'yi a paanuumaaniba sokpong ning a gara wagiri paanuu jaa ang na wa baahi a 'yi-kpoming. Ka Jeremaiya daang kpeling a pogibu jaga ning.

Jeremiah 38

1'Beng la ka Maatang bi-dau Sefataiya, Paasiyur bi-dau Gedalaiya, Selemaiya bi-dau Juukal aning Malikaiya bi-dau Paasiyur daang 'wong yeli'bie jaa Jeremaiya ang yeli 'ku a niba.

2U daang yeliyeng: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nie ang kpeling a 'yi-kpoming, ta'kobi, kongkpong aning baleung na kuu. Che nie ang 'yi gaa a Kali'diiya niba seng na tariye 'nyivori. U na jo dieye u 'nyivori. U kung kpi.

3Ngaang ka Ba Tari Boohoo Daana yeli: Pielaang, a 'yi-kpong nga na kpeye Baabilong naa 'sojehi 'nuuhi, ka ba faaguu.

4A 'jung a ningbera daang yeli 'kuye a naa: Jaan'de, veng ka ba ku a dau nga, bojung u chuoraye a taanhuu jaujauriba ang kpeling a 'yi-kpoming iinhi. U chuoraye a niba ming jaa iinhi aning ung yera yelitaa nga 'kuribo, bojung a dau nga ba buora a niba nga sung. Ba saangbu ung buora.

5'Beng la ka Naa Zedekaiya yeli: Nye, u Nye ye 'nuuhing, 'bojung naa kung tuong i yeli jaa a chiihiye.

6A 'jung ba daang diye Jeremaiya loo ing a naa bi-dau Malikaiya bogukpong ni 'puong. 'Be daang biye a pogibu jaga ning. Bang daang di 'ngmi-dee a 'sigihi Jeremaiya ing a bogu 'puong. Che kuong daang 'chi a bogukpong 'puong. Bebegiri 'yong daang la. Ka Jeremaiya daang 'faari kpe a bebegiri.

7Dauvarihi ang daang 'bi a naa 'deung kanga 'yuori daang la 'Ii-bed 'Mii-lek. Kuus 'deenhuu daang la. Ung daang 'wong ka ba diye Jeremaiya ing a bogukpong puong. Ka a naa daang 'jing Beenjaming 'Di-nokpong ning.

8Ka 'Ii-bed 'Mii-lek daang 'yi a naa 'deung a ti yeli yela 'ku a naa.

9U daang yeliyeng: N daana naa, a daba nga tungye beu a yela nga jaa bang di i dangyera Jeremaiya nga. Una bang di loo ing bogukpong 'puong ni. Kong kung jaanha u kuubu a jie ngang ung 'be nga, bojung siimaa ba la 'chi a 'yi-kpoming.

© 2009 Bibles International.

10'Beng la ka a naa daang 'ku 'Ii-bed 'Mii-lek a Kuus 'deenhuu nuori a yeli: Laanhi daba 'pihita cheng paahi i ingang a ti 'ihi dangyera Jeremaiya a bogukpong 'puong ka u ta kpi.

11Ka 'Ii-bed 'Mii-lek daang nyogi daba paahi u ingang bang gaa a naa 'deu. Bang ti kpe 'deu kanga ang bi a bungnanee bingjie ni 'mtming a di kpari'kori aning jering'kori. Bang daang di 'ngmi-dee a i ang 'sigi Jeremaiya seng a bogukpong 'puong.

12'Beng la ka 'Ii-bed 'Mii-lek a Kuus 'deenhuu daang yeli 'ku Jeremaiya: Jaan'de, di a kpari'kori nga aning a jerinhi ing i 'balugong a ngmi-dee 'mulling. Ka Jeremaiya daang i bila.

13Bang daang di 'ngmi-dee tagi Jeremaiya 'doning a 'ihuu a bogukpong 'puong. Ka Jeremaiya daang kpeling a pogibu 'deu jaga ni 'puong.

14'Beng la ka Naa Zedekaiya daang tung bang waaning dangyera Jeremaiya u seng. Ba Tari Baahaa Daana 'deu taalung 'di-nuori ning daang la. Ka a naa daang yeli 'ku Jeremaiya: N na jugihiing yelikanga. Ta sogilima yelijaa.

15'Beng la ka Jeremaiya yeli 'ku Zedekaiya: Ka maang yelaa 'kui, i kung kuma pielaang? Ka maang 'kui kawani che i kung 'wong n yeliyaga.

16Ka Naa Zedekaiya daang po 'gondong ku Jeremaiya a yeli: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori a naang ti 'suuhi yeng, n kung kui. N kung dii ing a daba nga ang buora i 'nyivori 'ihibu nga ming 'nuuhing.

17'Beng la ka Jeremaiya daang yeli 'ku Zedekaiya: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ka inang siring di i minga 'ku Baabilong naa ningbera nga, bila yeng i na iye vori. Ba kung nyugi a 'yi-kpong nga ning Inning. I ning i 'deu 'deme ming na iye vori.

18Che ka inang ba dii minga ku a Baabilong naa ningbera nga, bila yeng a 'yi-kpong nga na kpeye a Kali'diiya niba 'nuuhi. Ba na nyuguung aning Ining. I ming kung jo 'yi ba 'nuuhing.

19Ka Naa Zedekaiya yeli 'ku Jeremaiya: N j oraye dabieng a 'Juuhi ni ang jo gaa a Kali'diiya niba seng ni yela. A'mineng a Kali'diiya niba na dimang ing ba 'nuuhing ka ba dogihima.

20Che ka Jeremaiya yeli: Ba kung dii ing ba 'nuuhing. Jaan'de, 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori ni mang yera kurii ni. Bila ang na i laangfie 'kui ka i tari 'nyivori.

21Che ka inang jaanhi ka i dii minga 'kubo, yelihung ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'wulimo la nga:

22Nye, a pogiba ni jaa ang kpeling 'Juuda naa 'deung ni, ba na taribang waaning Baabilong naa ningbera seng. A pogiba nga na yeling: I jomiihi ni ing deli ni, ba belimiing a tuomii. Sanga ni i gbee ang 'sigi 'varuu 'puo ni, a sanga bang jo che bahii.

23Ba na tariye i pogiba aning i 'biihi ti 'ku a Kali'diiya niba. Ina minga kung jo 'yi ba 'nuuhing. Baabilong naa na nyogiing, ka ba nyugi a 'yi-kpong nga ning 'buung.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka Zedekaiya yeli 'ku Jeremaiya. Ta wa veng ka nie jaa banna a yela nga, bila ing kung kpi.

25Che ka a ningberang wa 'wong ka n nii yeliye yela, a'mineng ba na waye i seng a wa yeli 'kui: Yeliti yela ni ing yeli 'ku a naa ni, aning yela ni a naa ming ang yeli 'kui. Ta wa soginiti yelijaa. Bila ting kung kui.

26Ngaang ing na yeli 'kubo: N diye n suhibu 'bing a naa 'ningbi-tooring ka u to veng ka n leu gaa Joonatang 'deu a ti 'kpi 'beng.

27'Beng la ka a ningbera jaa daang wa Jeremaiya seng a wa jugihuu. Ung yeliba a yela ni jaa a naa ang daang 'kuu nuori ka u yeli ni. Ba daang ba la yeli yelijaa 'kuu, 'bojung nie jaa daang ba 'wong u ning a naa yeliyaga ni.

28Jeremaiya daang kpelingye a pogibu jaga ning a gara daari ni bang jau faa Jeruuselem. U daang 'biye 'be sanga ni bang jau faa Jeruuselem.

Jeremiah 39

1'Juuda naa Zedekaiya naalung 'yuomo awai ingang daang la. A 'yuoni 'chiuri 'pie ingang ka Baabilong naa Nebiukadineezer aning u 'sojehi jaa daang wa Jeruuselem ingang a wa 'piguu.

2Zedekaiya naalung 'yuong 'pieningyeni ingang, u 'chiuri anaahi 'beri awai daari bang daang ngmahi a 'yi-kpong daangguoni che kpe.

3'Beng la ka Baabilong naa ningbera jaa daang wa kpe 'jing a 'Songsogihi 'Di-nokpong ning. Bana daang la Nuurigal 'Sariizer, Saamigar 'Niibo, Saarisekim, a 'yi-dierikpong, Nuurigal 'Sariizer, a 'karichi-kpong, a lang ning Baabilong naa ningbera ni ang chehi ni.

4Sanga ni 'Juuda naa Zedekaiya aning a taanhuu jaujauriba jaa ang wa nyiba, bang jo 'yi a 'yi-kpoming 'ji-suorii. Ba daang 'tuye a naa dabaga son ni, a 'tu a 'di-nokpong ni ang 'bi a daangguoma a'yi kpachagang ni. Bang daang 'yi gara Jooridang Mani lohimbo ni seng.

5Che ka a Kali'diiya niba 'sojehi daang kariba ti nyogi Zedekaiya Jeeri'ko 'ji-gbanggbali ning. Sanga ni bang wa nyoguu, bang taruu gaaning Baabilong naa Nebiukadineezer seng. Riibila ang 'bi 'Heemat paaluung daang la. Ung daang 'di u saree 'beng.

6'Beng la ka Baabilong naa daang korigi Zedekaiya 'bi-daba u 'ningbiring Riibila 'puong. Ka Baabilong naa daang ku 'Juuda ningtiinha ni jaa.

7Bila 'puoring u daang purihiye Zedekaiya 'ningbie, a che imuu yaawa baarihing a na taruu gaaning Baabilong.

8Ka a Kali'diiya niba daang nyugi a naa 'deu ning 'buung. Bang daang nyugi a niba ming 'deri a che ngmahi Jeruuselem daangguoma.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ka Nebiuzar'eedang, a 'yi-kaariba ningkpong daang nyogihi banani ang kpeling a niba 'puong a 'bi a 'yi-kpoming. Ung daang di banani ang jo gaa u seng ni paahi, aning a niba ni chelee ang kpeling ni. Ung daang tariba gaaning Baabilong.

10Che ka Nebiuzar'eedang, a 'yi-kaariba ningkpong ni daang bahi a ningbaaliba 'Juuda paaluung. Banang daang ba tari bung jaa ni. Ung daang 'kubo 'girep yori aning yori ana wagiring.

11Baabilong naa Nebiukadineezer daang 'kuye Nebiuzar'eedang, a 'yi-kaariba ningkpong ni nuori Jeremaiya yela.

12U daang yeliyeng: Diu a kaara u 'jieng sung. Ta wa innuu dangii jaa. Yeli jaa ung wa yeli ka u buorang, i bila 'kuu.

13Ka Nebiuzar'eedang, a 'yi-kaariba ningkpong daang tung Nebiusaasibang, a 'yi-dierikpong, Nuurigal 'Sariizer, a 'karichi-kpong aning Baabilong naa Icarichihi ni jaa.

14'Beng la bang daang tung bang ti 'ihi Jeremaiya a pogibu jaga ning. Bang daang diu ing Gedalaiya 'nuuhing ka u taruu gaaning 'yiri. 'Seefang 'bi-dau daang la Ahaikam, ka Ahaikam 'bi-dau i Gedalaiya. A 'jung u daang kpieraye a niba 'puong.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng sanga ni bang da nang poguu bahi a pogibu jagang ni.

16U daang yeliyeng: Gaa ti yeli 'ku 'Ii-bed 'Mii-lek a Kuus 'deenhuu ni ka ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Nye, n na waaniye n yeli'bie a 'yi-kpong nga ingang saangbu ang i kpong 'jung, maa'ko-maali 'jung naani. A na paaliye a daari i 'ningbiring.

17Che n na iing 'chihi a daari. Ba kung dii ing daba ni dabieng ing jora ni 'nuuhing. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18‘bojung n na iing 'chihi siringminga. Ta'kobi kung kui. I 'nyivori na 'woniye bung ing jo'di a die, 'bojung i delimang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Jeremiah 40

1Nebiuzar'eedang a 'yi-kaariba ningkpong daang bahiye Jeremaiya ung 'so u minga 'Reemaa 'puong. U daang nyiung bang imuu jorihi a paahi Jeruuselem aning 'Juuda niba ni bang jaunyogihi garaning Baabilong ni. Bila 'puoring ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

2Ka a 'yi-kaariba ningkpong daang nyogi Jeremaiya a yeli 'kuu: Ba Tari Baahaa Daana i Naangmining buong a saangkpong nga ing a 'jie ngang.

3Pampana Ba Tari Baahaa Daanang waaning bila, a tung bila ni turi ung yeli ni, 'bojung ye tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ye ba 'tu u nuori, bila 'jung ka a yeli nga wa ye ingang.

4Pampana nye, n 'ihiing jorihi ni ang 'bi i 'nuuhing ni 'jine. Ka anang suma 'kui ka n tarii gaaning Baabilong, bila yeng waana. N na kaaye i 'jieng. Che ka anang ba suma

© 2009 Bibles International.

'kui ka n tarii gaaning Baabilong, bila yeng kpeling jie ngang. Nye, a paaluu jaa 'Nye i 'ningbi-tooring. 'Jie ni jaa ang suma a sigihii, gara 'be.

5Seni che ka Jeremaiya daang leu gaa, Nebiuzar'eedang la yeli 'kuung: Leu gaa 'Seefang 'bi-dau Ahaikam, u ming 'bi-dau Gedalaiya seng. Una ka Baabilong naa 'bing ung i paalikaara 'Juuda 'yi-bera ingang ni. Gaa ti kpiera u seng a niba 'puong. Chebii ka i gara 'jie ni jaa ang sigihii. Ka a 'yi-kaariba ningkpong daang 'kuu siimaa aning cheutaa a che bahuu ung gaa.

6'Beng la ka Jeremaiya daang gaa Ahaikam 'bi-dau Gedalaiya seng Miizipa 'puong. Ung daang ti kpiera u seng niba ang da kpeling a paaluung 'puong.

7A 'sojemuno ningbera aning daba ang 'bi ba seng daang 'Nye moo 'puong. Bang daang 'wong ka Baabilong naa 'bingye Ahaikam 'bi-dau Gedalaiya ung kaara a paaluu. Ba daang 'wongyeng ka u diye a niba ing u 'nuuhing. Bana la a daba, a pogiba, a 'biihi aning a paaluu ningbaaliba bang daang ba jaunyogihi gaaning Baabilong.

8'Beng la bang daang wa Gedalaiya seng Miizipa 'puong. Bana daang la Netanaiya bi-dau Iisi'me-el, 'Kariiya 'bi-daba 'Joheenang aning Joonatang aning Tanihuumet bi-dau 'Sireeya. 'Mine daang la 'Nitoofa 'deenhuu 'Iifai 'bi-daba aning 'Me-aakat 'deenhuu kanga 'bi-dau bang buona Jezanaiya. Ba ning daba ang bi ba seng daang la.

9'Seefang 'bi-dau daang la Ahaikam, ka Ahaikam 'bi-dau i Gedalaiya. Ka Gedalaiya daang po a daba nga aning daba ni ang 'bi ba seng ni 'ningbi-tooring a yeli: Ye to jora dabieng ka ye tuna a Kali'diiya niba. Ye kpiera a paaluung a tuna Baabilong naa. Bila ang na i laangfie 'kuye.

10Maang yeng, n na kpieraye Miizipa 'puong. N na ahiye ye gbebogiring a Kali'diiya niba ni ang waana ti seng ni 'ningbi-tooring. Che ye ming, ye mang laanhi ye 'girepihi kuong aning ye tuluu sanga bungngmama aning ye kpaang a dia ing ye bung-innihi 'puuhing. Ye kpiera ye 'yi-bera ning yeng die 'so ni.

11A 'Juuhi 'mine ming daang biye 'Moo-ab 'puong, a bi Aamong niba aning Worn 'puong. 'Mine ming daang 'biye paalihi 'mineng. Bang ming jaa daang 'wong ka Baabilong naa bahiye 'Juuda niba 'mine. Bang daang 'wong ka u bingye Ahaikam 'bi-dau Gedalaiya ung kaariba. 'Seefang bi-dau daang la Ahaikam.

12A 'Juuhi ang daang wa 'womaa, bang jaa daang leu'yi 'jiihi ni jaa bang kariba bang gaa ni a leu wa. Bang daang wa 'Juuda paaluu, a wa Gedalaiya seng Miizipa 'puong. Bang daang laanhi 'girep kuong aning tuluu sanga bungngmama jemaa.

13'Kariiya bi-dau 'Joheenang ming aning a 'sojehi ningbera jaa ang bi moong daang waye Gedalaiya seng Miizipa 'puong.

14Bang daang yeli 'kuu: I bangyeng pielaang ka 'Bee-alis, Aamong niba naa ni tungye Netanaiya bi-dau Iisi'me-el ka u wa kui? Che Ahaikam 'bi-dau Gedalaiya daang ba sagi ba yela ni 'di.

15'Beng la ka 'Kariiya bi-dau 'Joheenang daang yeli yela 'ku Gedalaiya 'gondong Miizipa 'puong. U daang yeliyeng: Jaan'de, veng ka n gaa ti ku Netanaiya bi-dau

© 2009 Bibles International.

Iisi'me-el. Nie jaa kung bang. Wala 'jung ung na kui ka a 'Juuhi ni jaa ang laanhi wa i seng ni yaari? Bila na ing ka 'Juuda niba ni ang kpeling ni ming we.

16Che ka Ahaikam bi-dau Gedalaiya daang yeli 'ku 'Kariiya bi-dau 'Joheenang: Ta i a yeli nga, 'bojung 'girii ing ngmaara 'tuoro Iisi'me-el.

Jeremiah 41

1Eliisama bi-dau daang la Netanaiya, ka Netanaiya ming 'bi-dau i Iisi'me-el. Iisi'me-el daang iye a na'mine buurii, a i a naa Icarichihi ni kanga. A 'chiuri ayo'poin ingang ka u ning daba 'pie daang wa Ahaikam bi-dau Gedalaiya seng Miizipa 'puong. Bang daang lang 'di siimaa Miizipa 'puong.

2'Beng la ka Netanaiya bi-dau Iisi'me-el aning daba 'pie ni ang bi u seng ni daang 'ihi. Bang di ta'kobi che Ahaikam bi-dau Gedalaiya a kuu. 'Seefang 'bi-dau daang la Ahaikam. Gedalaiya la ka Baabilong naa daang bing ung i paalikaara a paaluung.

3Ka Iisi'me-el daang che che a 'Juuhi ni ang daang bi u seng ni loo. Banang daang bi Gedalaiya seng Miizipa 'puong ni. Ung daang ku a Kali'diiya niba ni ming ang daang bibe a i taanhuu jaujauriba.

4Ung daang ku Gedalaiya ni ka 'jie nyaa, nie jaa da nang ba bang.

5A daari ka daba 'mine daang 'yi 'Sii-kem aning Sai'lo aning 'Sameeriya wa. Ba daang iye daba lijaanaahi. Ba tiema daang pungyeng ka ba bungyerihi chiehi, bang ngmaahi ba iinhi. Bang daang tari sarikihi aning iinsens ba 'nuuhing a na waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

6Ka Netanaiya bi-dau Iisi'me-el daang 'yi Miizipa ka ka u ti 'tuohibo. Ung daang 'kono che gara. Ung ti 'tuohibo a yeli 'kubo: Ye wa Ahaikam bi-dau Gedalaiya seng.

7Sanga ni bang daang wa kpe a 'yi-kpong, ka Netanaiya bi-dau Iisi'me-el aning a daba ni ang 'bi u seng ni daang korigiba. Ung daang diba loo ing bogukpong kanga 'puong.

8Che ka daba 'mine 'pie ang 'bi ba 'puong daang yeli 'ku Iisi'me-el: Ta kuti, 'bojung ti tariye bungnanee ang sogili moo 'puong. Ana la 'wiit, baarili, kpaang aning siu. 'Beng la ung daang bahiba a ba kuba paahi ba taa ning.

9Iisi'me-el daang diye a daba ni jaa ung ku paahi Gedalaiya ingang ni inggbama loo ing bogukpong kanga 'puong. A bogukpong nga ning u 'ju ka Naa 'Eesa daang maali ung fora Iisiriel Naa 'Bee-asa 'jung ni. Una ka Netanaiya bi-dau Iisi'me-el daang paali aning banani ung ku ni.

10'Beng la ka Iisi'me-el daang nyogihi niba jaa ang chehi Miizipa 'puong gaaning. A naa 'bi-pogiba aning niba jaa ang daang kpeling Miizipa 'puong la bila. Bana ka Nebiuzar'eedang a 'yi-kaariba ningkpong daang di ing Ahaikam 'bi-dau Gedalaiya 'nuuhing ni. Ka Netanaiya bi-dau Iisi'me-el daang nyogihiba a long gaaning Aamong niba jie.

11Che 'Kariiya bi-dau 'Joheenang aning a 'sojehi ningbera ni jaa ang daang 'bi u seng ni daang 'wongye a tungbee ni jaa Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el ang tung ni.

© 2009 Bibles International.

12'Beng la bang daang laanhi a daba jaa gaa a na ti jauning Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el. Bang daang ti nyiu a konngmankpong ni ang 'bi Giibiyong 'puong ni.

13Ka niba ni jaa ang daang 'bi Iisi'me-el seng ni nye 'Kariiya 'bi-dau 'Joheenang aning a 'sojehi ningbera ni jaa ang bi u seng ni. Ka ba iinhi daang maa.

14'Beng la ka niba ni jaa Iisi'me-el ang daang nyogihi 'yining Miizipa gaaning ni daang leu 'puori. Bang daang leu gaa Kariiya 'bi-dau 'Joheenang seng.

15Che ka Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el daang jo 'Joheenang seng. Daba 'banii daang paahiye u ingang bang jo gaa Aamong niba seng.

16'Beng la ka Kariiya 'bi-dau 'Joheenang aning a 'sojehi ningbera jaa ang 'bi u seng daang di niba ni ang kpeling Miizipa 'puong ni jaa. U daang diebang Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el seng. Iisi'me-el ang daang ku Ahaikam bi-dau Gedalaiya 'puoring la bila. Banani ang kpeling daang la a gandaba ang jaura taanhuu, a pogiba, a biihi, aning a dauvarihi. Ka 'Joheenang daang tariba 'yining Giibiyong leu waaning.

17Bang daang 'yi 'be a ti kpe jie ning Kiimiham ang kpiera. 'Be pieliye Beetilehem. Ba daang garaye lijipiti.

18A Kali'diiya niba 'jung bang daang gara 'be. Ba daang joribang, Netanaiya 'bi-dau Iisi'me-el ang ku Ahaikam bi-dau Gedalaiya 'jung. Una ka Baabilong naa daang bing ung i paalikaara a paaluung ni.

Jeremiah 42

1'Beng la ka.a 'sojehi ningbera jaa, ka 'Kariiya 'bi-dau 'Joheenang, Li Hoseeya Im-dau Jezanaiya aning a niba jaa daang tagi ta. Ba jaa bung'bile ti to ba jaa bungkpong daang la.

2Bang daang yeli ku dangyera Jeremaiya: Jaan'de, die ti suhibu, a 'puohi Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'kuti. 'Puohi ku banani ang chehi ni jaa, 'bojung i nyiye bila ni ting daang i jemaa che leu i fling.

3'Puohi ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'wuliti sori ni ang sigining ka ti 'tuuro, aning yeli ang sigining ka ti ira.

4'Beng la ka dangyera Jeremaiya daang yeli 'kubo: N 'wongyeng. N siring na 'puohiye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'kuye a'wo yeng yeli ni. Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang dieyeli, n na yelaang kuye. N kung sogiliye yelijaa.

5'Beng la bang daang yeli 'ku Jeremaiya: Ka tinuung ba wa i yelijaa Ba Tani Baahaa Daana i Naangmini ang tumii ka i wa yeli 'kuti, veng ka Ba Tari Baahaa Daana i 'sieree daana ang i minga a i limaniye chiihiti.

6Ka a yeling i noo bii ka unang i too, ti na 'tuye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ni seng ting tumii ni nuori. Ka tinuung 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nuori, bila ang na i laangfie kuti.

© 2009 Bibles International.

7'Beri 'pie ang daang wa pari, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng.

8Ung daang buong 'Kariiya 'bi-dau 'Joheenang aning a 'sojehi ningbera ni jaa ang 'bi u seng ni aning a niba jaa, a 'yi ba jaa 'puo bung'bile ti to ba jaa ningkpoming.

9Ung daang yeli 'kubo: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni seng yeng tungma ni yeli, u seng yeng tungma ka n di ye suhibu gaaning u 'ningbi-toori ni.

10U yeliyeng: Ka yenang kpeling a paaluu ngang, bila yeng n na meyeng. N kung tagiye loo. N na seliyeng, n kung vuoye loo, 'bojung n 'puo saangye a saangkpong ni mang waaning ye ingang ni yela.

11Ye to jora Baabilong naa, u yela yeng jora dabieng ni. Ye ta joruu. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, ‘bojung n 'biye ye seng a na iye 'chihi, a dieye 'yi u 'nuuhing.

12N na 'wuliyeng hina, ka u tari hina ye ingang a veng ka ye leu gaa ye miihi paaluu.

13Che ka yenang yeli: Ti kung kpe a paaluu ngang, bila yeng ye jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori 'tuubu.

14A'mineng ye na yeling: Aai, ti na gaaye lijipiti paaluu, 'beng ting kung nye taanhuu, bii a 'wong biengkoni 'kuori. Siimaa kong ming kung kpeti, ka ti kpiera 'beng.

15Bila yeng ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung pampana, 'oo 'Juuda niba ang chehi. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Ka yenang ang i 'siri ka ye na gaaye 'Iijipiti a ti kpiera 'beng,

16bila yeng yeli ang na i la nga. A ta'kobi ni yeng jora ni na kari nyogiyeng a 'lijipiti paaluung. A kongkpong ni yeng jora ni na choye ye 'munong a lijipiti paaluung. Beng yeng na kpi.

17Bilang na pogi daba ni jaa ang i 'siri ka ba na gaaye lijipiti ti kpiera ni. Ba na 'kping a 'tuuro ta'kobi, kongkpong aning 'baleu. Ba kanga jaa kung kpeling bii a jo 'yi a saangkpong ning mang waananing ba ingang ni.

18'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Bila ni n 'suuri aning n 'su-tuluu ang waahi Jeruuselem kpieriba ni, bila ka n 'su-tuluu na waahiye sanga ni yeng na kpe 'Iijipiti. Ye na leuye bungnyohuu, a i nomaa, a leu bungtuuruu, a leu nyaaba niba. Ye daang kung la nye a 'jie nga jaa.

19'Oo 'Juuda niba ang chehi, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli ye yela: Ye to gaa lijipiti. Ye bang pielaang ka n kpaahiyeng jine.

20'Bojung ye miihi yeng beling sanga ni yeng tungma Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini seng a yeli: Puohi Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'kuti. Bila ni jaa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini ang yeli, yeliti ka ti i bila.

21N yelaang 'kuye 'jine, che ye ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori. Ye ba 'tu yelijaa ung tungma ka n wa yeli 'kuye.

© 2009 Bibles International.

22Bila 'jung ye bang pielaang pampana ka 'jie ni yeng buora ka ye ti kpe ni, ta'kobi, kongkpong aning 'baleung na kuye 'beng.

Jeremiah 43

1Jeremaiya daang yeliye Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini yeli'bie ni jaa 'ku a niba jaa baahi. A yela ka Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini daang tumuu ka u ti yeli 'kubo ni.

2'Beng la ka 'Hoseeya 'bi-dau Azaraiya, 'Kariiya bi-dau 'Joheenang aning daba ni jaa ang jigiha ni daang yeli 'ku Jeremaiya: 'Girii ing ngmaara. Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini ba tumii ka i wa yeli ka ti ta gaa lijipiti ti kpiera.

3'Niiraiya 'bi-dau Baaruk la nie ang imii ka i chiihiti. U iye bila ka ti kpe a Kali'diiya niba 'nuuhi ka ba kuti bii a nyogihiti gaaning Baabilong.

4Ka 'Kariiya bi-dau 'Joheenang, a 'sojehi ningbera jaa aning a niba jaa daang jaanhi Ba Tari Baahaa Daana nuori. Ba daang jaanhiyeng ka ba kpeling 'Juuda paaluung.

5Che ka 'Kariiya bi-dau 'Joheenang aning a 'sojehi ningbera jaa daang laanhi 'Juuda niba ang chehi. Banang daang 'yi paalihi jaa bang kariba gaaning a leu wa kpiera 'Juuda paaluung ni.

6Bana daang la daba, pogiba, biihi, a naa bi-pogiba aning nie jaa Nebiuzar'eedang, a 'yi-kaariba ningkpong ni ang daang bahi 'ku Ahaikam bi-dau Gedalaiya. 'Seefang bi-dau la Ahaikam. 'Mine daang la dangyera Jeremaiya aning 'Niiraiya bi-dau Baaruk.

7Bang daang di gaa lijipiti paaluu ti ta Taapanez, 'bojung ba daang ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Jeremaiya seng Taapanez 'puong.

9U daang yeliyeng: 'Ohi 'ku-bera 'ung a tan'buurihi ni ang bi a tambie jaga ning. 'Beng bi Fee'ro 'deu 'di-nuoring Taapanez 'puong ni. I bila a 'Juuda daba 'ningbiring.

10Yeli 'kubo: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari BaahaaDaana, Iisiriel Naangmini yeli: Nye, n na tuming a waaning Baabilong naa Nebiukadineezer, n tungtuna. N na 'bingye u na'kogo a kubo nga mang 'ung nga 'jung. U na yeriye u naalung patiisakpong ka u 'gaali a 'kubo.

11Ka unang wa wa, u na ngmiye 'lijipiti paaluu. Banani ang na 'kpi na 'kping. Banani bang na nyogihi gaaning, ba na nyogihibang gaaning. Banani ming ta'kobi ang na ku, ta'kobi na kubang.

12U na maaliye "buung lijipiti ngmima 'dering, a nyugaa a nyogihiba gaaning. U na diye 'Iijipiti paaluu 'pili u minga a'wo pichiina ang mang di u kparikpong 'pili u minga bila ni. U na 'yiye 'be gaa laangfie.

13U na ngmahiye Beet 'Sii-mes bagimaali piilahi ni ang 'bi 'Iijipiti paaluung ni ming. U na nyugiye a lijipiti niba ngmima 'deri aning Inning.

© 2009 Bibles International.

Jeremiah 44

[1]Ba Tari Baahaa Daanayelihung daang waye Jeremaiya seng a 'Juuhi ni ang kpiera lijipiti paaluung ni yela. Banang daang kpiera Miigidol, Taapanez, Noof aning Paatiros paaluung ni.

[2]U daang yeliyeng: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeli: Ye nyiye a saangkpong ni mang waaning Jeruuselem aning 'Juuda 'yi-bera jaa ingang nga. Nye, 'jine nga a leuye da'boori. Nie jaa ba kpiera a 'puong.

[3]Ba beulung ni bang tung ni 'jung ka bila i. Ba dangye n 'suuri aning bang nyugi iinsens 'ku ngmingjaani bang ba bang. Bana bii yena bii ye ba'mine ming ba bamaa.

[4]Che n tungye n tungtuniba a dangyeriba jaa ye seng. N mang dangye 'ihibu a tungba a yeli: 'Oo, ye to ira a yelidegiri nga mang ha nga.

[5]Che ba daang ba chelihi 'wong bii a begi toorii a na leu'yi ba beulung ning, a bahi iinsens nyugibu a kuro ngmingjaani.

[6]A 'jung mang 'kiri n 'su-tuluu aning n 'suuri waahiba ung 'dire 'Juuda 'yi-bera ning aning Jeruuselem soberang. Anang leu da'boori a i nomaa 'jine ni.

[7]Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini, Iisiriel Naangmini ni yeli: Wala 'jung yeng ira a yelibeu nga ang i kpong nga ye miihi ingang? Ye na iye bila a ngmaa dau aning poga 'yi ye seng, a ngmaa 'bibile aning bi-lie a 'yi 'Juuda 'puong ka nie kung chehi.

[8]Wala "jung yeng di ye 'nuuhi bungmaanihi a danna n 'suuri? Ye nyugiraye iinsens 'kuro ngmingjaani a lijipiti paaluu ning yeng gaa ti kpiera ni. Ye iye bila ka ye ngmaa ye miihi bahi, a leu bungtuuruu aning nyaaba 'teng-gbani paalihi jaa 'puong.

[9]Ye 'yiinhiye ye ba'mine beulung ni yela? Ye 'yiinhiye 'Juuda na'mine beulung aning ba pogiba beuhmg ni yela? Ye 'yiinhiye ye miihi beuhmg aning ye pogiba beuhmg yela? Ye 'yiinhiye anani yeng i 'Juuda paaluung aning Jeruuselem soberang ni?

[10]A waana jine ba ba 'sigihi ba miihi. Ba ba jo dabieng ming. N 'begu aning n yeli'tuurihi ni mang 'bing ye ning ye ba'mine 'ningbi-tooring ni, ba ba 'chene a 'puong.

[11]Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Nye, n na 'ihiye n 'ningbiri ingye. N na tungyeng beu a saang 'Juuda ming jaa.

[12]A 'Juuda niba ni ang kpeling a i 'siri ka ba na gaaye 'lijipiti paaluu a ti kpierani, n na 'ihibeng bahi. Ba jaang na nyuong a 'le 'Iijipiti paaluung. Ba na nyuoming a 'tuuro ta'kobi aning kongkpong ingang. A 'tuuro ta'kobi aning kongkpong bang na 'kpi, a 'yi ba jaa 'bibile ti to ba jaa bungkpong ingang. Ba na leuye bungnyohuu, a leu nomaa, a leu bungtuuruu aning nyaaba.

[13]'Bojung n na dogihiye banani ang kpiera lijipiti paaluung a'wo mang dogihi Jeruuselem bila ni. Ta'kobi, kongkpong aning baleu mang na di i bila.

© 2009 Bibles International.

14A 'Juuda niba ni ang kpeling a gaa 'Iijipiti ka ba ti kpiera ni, ba kanga jaa kung jo 'yi bii a i 'vori, a ira wa leu wa 'Juuda paaluu. 'Be bang buora yaga jaa ka ba leu wa kpe ni, ‘bojung ba kanga jaa kung leu wa, 'see ba fling ni ang jo wa ni.

15A daba jaa daang bangyeng ka ba pogiba nyugiye iinsens 'ku ngmingjaani. Bana jaa aning a pogiba jaa daang ahiye 'beng. Ba daang iye jemaa ang i kpong. Bana aning niba jaa ang kpiera Paatiros 'puong 'lijipiti paaluung daang dieyeng a yeli yela 'ku Jeremaiya.

16Ba daang yeliyeng: A yelihung ni yeng ing yeli 'kuti Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring ni, ti ba 'wonaa.

17Che ti naang iye yeli jaa ang 'yi ti miihi nuoring. Ti na nyugiye iinsens 'ku sagbani poginaa ni, a buo bungnyuurihi sarikihi ming bahuu. Ti na iye bila ni turi ti ning ti ba'mine, ti na'mine aning ti ningbera ang daang ira 'Juuda 'yi-berang aning Jeruuselem soberang. 'Bojung a sanga ti da mang tariye siimaa yaga, ka ti 'jingbu suma. Ti da ba nyira tuora jaa.

18Che a 'yi wagiri ni ting ba la nyugira iinsens 'kuro sagbani poginaa ni a buora bungnyuurihi sarikihi bahuu, ti kongye bung jaa. Ta'kobi aning kongkpong ming nyuongting.

19Ka a pogiba ming yeli: Sanga ni ting nyugira iinsens 'kuro sagbani poginaa ni a buora bung'nyuurihi sarikihi bahuu, ma ti siriba bamaang wa? Ma ba daang bangyeng ka ti maanaye kaanha a 'puohuu, a buora bung'nyuurihi sarikihi bahuu wa?

20'Beng la ka Jeremaiya yeli yela 'ku a niba jaa, a daba, a pogiba aning niba ni jaa ang dieyeli bila 'kuu ni.

21U daang yeli 'kubong: Ba Tari Baahaa Daana ba tiehi ye iinsens ni yeng nyugi ni yela bi? Anani yena, ye ba'mine, ye na'mine, ye ningbera aning a paaluu niba jaa ang nyugi 'Juuda 'yi-berang aning Jeruuselem soberang ni, a ba bi u haakilang?

22A 'jung Ba Tari Baahaa Daana loga wa 'yiye ye tungbee aning a yelidega ni yeng i ni yela. Bila 'jung ye paaluu leuye daboori, a i kpali, a i bungtuuruu, a ba tan kpiera a'wo ang 'wo bila 'jine nga.

23Yeng nyugi iinsens 'jung ye iye yelibeu Ba Tari Baahaa Daana ingang. Ye ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana nuori bii a 'cheng u begu 'puong. Ye ba 'cheng u yeli'tuurihi aning u 'sierihi 'puong. Bila 'jung ka saangkpong nga wa ye ingang a'wo 'jine nga.

24Ka Jeremaiya daang la yeli 'ku a niba jaa ka a pogiba jaa paahi: 'Juuda niba jaa ang 'bi lijipiti paaluung, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

25Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Ye ning ye pogiba yeliye yela aning ye noe a di ye 'nuuhi tumaa. Ye yeliyeng: Siringminga, ti na paaliye ti nosama ting 'di, a nyugi iinsens 'ku sagbani poginaa ni a buo bung'nyuurihi sarikihi bahuu. Ye siring na paaliye ye nosama ni a 'ihi a nosama.

© 2009 Bibles International.

26Bila 'jung 'Juuda niba jaa ang kpiera lijipiti paaluung, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung: Nye, n poye n 'yo-nanii ni, ka n 'yuori kung la buong 'Juuda dau jaa ang kpiera 'Iijipiti paaluu jaang nuoring. Kanga jaa kung la yeli: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana iye 'vori. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

27Nye, n 'ningbiri na 'Nye ba ingang beu 'jung, sung yeng 'jung naani. 'Juuda daba jaa ang bi lijipiti paaluung, ta'kobi aning kongkpong na nyuongbang ka ba ti baahi.

28Che ba bawala ang jo i 'chihi ta'kobing na leu 'yiye lijipiti paaluu gaa 'Juuda paaluu. 'Juuda niba ni ang chehi a gaa lijipiti paaluu ka ba ti kpiera ni, bila bang na bang, ka n yeliyaga ning na ahi bii ka ba tuoring na ahi.

29Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A yeli ngang na i 'sieree 'kuye ka n na dogihiyeng a 'jie ngang. Bila yeng na bang ka n yeliyaga na ahiye ye ingang pielaang ka n iye beu.

30Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na diye lijipiti naa Fee'ro Hoofira ing u domihi 'nuuhing. N na diung ing banani ang buora u 'nyivori 'ihibu 'nuuhing. N na iung a'wo mang i 'Juuda naa Zedekaiya bila ni. N diye Zedekaiya ing Baabilong naa Nebiukadineezer 'nuuhing, u doma ni ang buora u 'nyivori 'ihibu ni.

Jeremiah 45

1A yelihung nga ka dangyera Jeremaiya daang yeli 'ku 'Niiraiya bi-dau Baaruk. 'Juuda naa Jehooyakim, 'Josaiya bi-dau naalung 'yuomo anaahi ingang daang la. A sanga ka Jeremaiya daang yeli yela ung seu ing gbangu 'puong ni.

2Jeremaiya daang yeliyeng: 'Oo Baaruk, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yera kurii.

3I yeliyeng: Nimiha la a 'kumo, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana diye laa'dimii paahi n ingkau ni ingang. N baliyeng aning pengbu. N ba nyira peenhuu.

4Ngaang ing na yeli 'kuu: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, bung ni mang me ni, n na ngmahuung. Bung ni mang seli ni, n na taguung vuo. A paaluu nga jaa yela mang yera bila.

5I buoraye yelinanee 'kuro i minga bi? Ta buoraa, 'bojung nye, n na waaniye saangbu ang i kpong niba jaa ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Che jie jaa ing gara, n na diye i 'nyivori kui a'wo bung ing jo 'di a die.

Jeremiah 46

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang wa dangyera Jeremaiya seng a'wo yela ang na wa paalihing la nga.

2Yela ang na wa lijipiti ingang, ngaang ung yeli 'Iijipiti naa Fee'ro 'Niiko 'sojehi yela. Banang daang 'bi 'Yufireetis Mani sieng a pieli Kaarikemis ni. Bana ka Baabilong naa Nebiukadineezer daang jau a tuongba 'Josaiya bi-dau, 'Juuda naa Jehooyakim naalung 'yuomo anaahi ingang ni.

3Ye i ye 'kuri bunglegiribera ning a bung'bilii 'ski. Ye tagi to a taanhuu.

© 2009 Bibles International.

4Ye boo a yohi. Ye 'do jong, yena yohijonniba. Ye ahi ye ahi'jiihing, a 'chigi ye 'kuri jupini. Ye maali ye kpama ka a nyeliha. Ye boo ye taanhuu boori.

5Wala la mang nyiba ka dabieng kpeba bang leu 'puori? Ba ngmiye ba gandaba loo. Ba jorang 'wieng 'wieng, ba ba Iiinhe 'puori. Ka dabieng bi 'lombori jaang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6Ta veng ka ningnyagihuu jo gaa. Ta veng ka gandau ming jo. Ba na ngmiye gbee a 'le sa'mung-goo seng, 'Yufireetis Mani sieng.

7Ning'buong 'duoro waana nga a'wo kontaalii, ka u kuonhi 'duoro a'wo konboori?

8'Iijipiti 'duorong a'wo kontaalii, ka u kuonhi jemaa 'duoro a'wo konboori. Ung yeli: N na 'dong a pagi 'teng-gbani. N na saangye a 'yi-kpong aning u kpieriba.

9Yohi 'woi, ye jora gara. Cherietihi 'woi, ye taara gara. Veng ka a gandaba wa 'yi. Bana la Kuus 'deme aning Puut 'deme ang mang pegili 'kuri bunglegiraa, aning Luud 'deme ang mang tan taanhuu a cheruu.

10‘bojung Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini beu la nga. Sani naabu beu la, ung na naa u sani u domihi ingang. Ta'kobi na ooye neni. U na tiging a 'bugi aning ba jiing, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana, bungnaangjemaa Naangmini tariye sarika 'ihibu sa'mung-goo paaluung, 'Yufireetis Mani sieng.

11Pogisaraa ang ba bang dau 'woi, Iijipiti 'bi-poga, 'do gaa Giilied a ti di tiingkpaang. Kpali la ing ira tiinhi jemaa. I kung nye sagingbu.

12A paalihi 'wongye i 'vii ni yela, ka i 'kuori paali 'teng-gbani, 'bojung taanhuu jaujaura ngmiye gberi u to ingang. Bang jaa Lang le.

13Yelihung nga ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku dangyera Jeremaiya a'wo Baabilong naa Nebiukadineezer ang na wa ngmi 'Iijipiti paaluu yela.

14Yelaa 'Iijipiti 'puong, a muolaa Miigidol 'puong. Muolaa Noof aning Taapanez 'puuhing. Yeli: Ye ahi kpiengaa a i 'siri, 'bojung a ta'kobi chorihang i 'lomboe jaang.

15Wala la ka i taanhuu jaujauriba 'le? Ba ba tuong ahi, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana daabang loo.

16U iyeng ka jemaa 'le. Mm, ba 'leye taa ingang. Ba yeliyeng: Ye 'ihi. Ye veng ka ti leu gaa ti miihi niba jie, a leu gaa paaluu ni bang dogiti, a 'yi ta'kobi ang dogiha ingang.

17Ba 'cheehiye 'beng: Fee'ro, 'Iijipti naa ni iye goma 'yong. U vengyeng ka a wagiri'binnuu pari.

18A'wo mang i 'vori nga, bila ka a Naa yeli, U 'yuoring i bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ni. A'wo Tee-ber ang bi tangbera 'puong, ka Kaarimel bi mangkpong sieng bila ni, a doma na wang pielaang.

19'Oo Ma bi-poga ang kpiera lijipiti 'puong, laanhi i buunhu ka ba jaunyogii gaaning. ‘bojung Noof na iye kpali, a i da'boo a kung tari kpiera.

© 2009 Bibles International.

20'Iijipiti 'woniye nasaraa ang viela. Che saangbu waanang. U 'yiye sa'mung-goo seng waana.

21U 'sojehi ming bang di 'libie ha biye u 'puong a'wo napolinuorihi, 'ihe ba ming leuye 'puori. Ba langye taa jo. Ba ba ahi, 'bojung ba saangbu ang i kpong beu waye ba ingang. Ba dogihibu wagiri ni la bila.

22U goma na garang a'wo waahuu, 'bojung ba na 'cheming a'wo 'sojemuni. Ba na waye u ingang aning lee, a'wo niba ang weriha daari.

23Ba na ngmaahiye u kongkoe loo. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Anaa jaa ba kung tuong wilihuu, 'bojung a ba tari soribu, a i jemaa gaa 'sobo.

24'Iijipiti bi-poga ni na 'diye 'vii. Ba na diung ing sa'mung-goo seng niba 'nuuhing.

25Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni yeliyeng: N na waaniye dogihibu 'Tiibiz ngmini Aamong ingang aning Fee'ro aning 'Iijipiti ingang, a long ning ba ngmima aning ba na'mine. Fee'ro aning banani ang deluu la bila.

26N na dibang ing banani ang buora ba 'nyivoe 'ihibu 'nuuhing. N na dibang ing Baabilong naa Nebiukadineezer aning u tungtuniba 'nuuhing. Bila 'puoring niba na kpeye 'beng a'wo sang'kongkori beri ning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

27Che to jora dabieng, 'oo n tungtuna Jeekob. Ta wa ira chingchang, 'oo Iisiriel, 'bojung nye, n na iing 'chihi a 'yi toori jaa, a die i buurii a 'yi ba ngminyogibu paaluu ning. Jeekob na leu Wang. U na nyiye peenhibu a 'jing laangfie. Nie jaa kung i ka dabieng kpeu.

28Ta jora dabieng 'oo Jeekob n tungtuna, Ba Tari Baahaa Daanang yeli, 'bojung n biye i seng. Paalihi ni mang karii gaaning ni, n na baahiye a yela kpeleng kpeleng. Che n kung baahi Ma yela kpeleng kpeleng. N na mang 'wuliing a maalii ahi sung, 'bojung n kung bahi i dogihibu kpeleng kpeleng yeng.

Jeremiah 47

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang wa dangyera Jeremaiya seng i a'wo yela ang na wa Filiisitiya niba ingang la nga. A yelihung daang wayeng seni che ka Fee'ro gaa ti ngmi 'Geeza.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, kuonhi 'duorong a 'yi sa'mung-goo seng. A na leuye kontaalii ang 'puoro lonna. A na 'puong ti taali a paaluu aning bung jaa ang bi u 'puong, a 'puo taali a 'yi-kpong aning banani ang kpiera u 'puong. 'Beng la ka daba na 'kong, ka a paaluu kpieriba jaa 'cheehi.

3Yohukpienhi ang jora ghee dangbu 'jung, a cherietihi ang jora goma 'jung, u ghee ang 'jigihe 'jung, a ba'mine ba leura 'puori buora ba biihi. Ba 'nuuhi jaang juoli.

4'Beu ni ang waana bang na jaufaahi a Filiisitiya niba buunhu 'jung la. U na wa ngmaaye sunna jaa ang kpeling 'ihi bahi Taiyer aning Saidong 'puong. ‘bojung Ba

© 2009 Bibles International.

Tari Baahaa Daana na jaufaaye a Filiisitiya niba buunhu. Kaafitor paaluu niba ang kpeling la bila.

5'Geeza 'deme pungye ba 'juri 'kuori 'jung. Ba saangye Aasikelong, a lang ning ba lohimbo ni ang kpeling ni. Wala ing na ngmaahi i minga kauhi sing?

6'Oo Ma Ba Tari Baahaa Daana ta'kobi, wala ang na kauhi sing che ka i peenhi? Di i minga ing i teu 'puong. Peenhi a i siriti.

7Wala ung na tuong i siriti, sanga ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'kuu nuori? U 'kuung nuori Aasikelong ingang, aning a mangkpong nuori ingang. 'Be tmg 'bimuu 'ku.

Jeremiah 48

1Yela ang na wa 'Moo-ab ingang, ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Nimiha la a ku 'Niibo, 'bojung ba jaufaaye u buunhu jaa. Kirijateeyim 'diye 'vii bang jau faaguu. A 'ji-nyogikpiengaa ni ang 'do ni 'diye 'vii a 'le.

2'Moo-ab kung la nye 'pugibu. Heesibong 'puong bang bu beu yela u ingang. Ye wa ka ti ngmaaguu 'ihi bahi ka u to la i paaluu. Ba na ngmaaye i ming loo 'tengeng 'oo Maadimeng, a 'tengbile. Ta'kobi na kari 'tuing.

3'Kuori kokori 'yiye 'Hooroneeyim 'puong. Buunhu jaufaabu aning saangbu ang i karaa la.

4Ba saangye 'Moo-ab. U bung'bilii iyeng bang 'wong 'kuori.

5Ba 'duorong gara 'Luuhit. Ba Iconong 'ningbi-jieng che 'duoro. 'Bojung a 'sigire gara 'Hooroneeyim, a domihi 'wongye saangbu 'kuori.

6Ye jora buora ye nyivoe. Ye i 'woning dau ang Iii mopiring.

7Ing deli i tuma aning i bungnanee 'jung ba na jaufaaye i ming. Ba na diye 'Kiimos ming gaaning paalijaala. Ba na nyogiye u ngming'puohi 'yi-dieriba, aning u ningbera a paahi u ingang.

8Unani ang saana saangbu ni na waye 'yi-kpong jaa ingang. Nie jaa kung 'yi. A lohimbo ming na nyuoming, ka ba saang 'ji-gbalinggbaaha ni ang 'do, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeli bila ni.

9Ye di kpangkpama ku 'Moo-ab ka u tuong egi gaa, ‘bojung u 'yi-bera na jengye kpali a kung tari nie ang kpiera a 'puong.

10Bungtuuruu la nie nga ang tuna Ba Tari Baahaa Daana tuma aning 'di-nyagiri. Bungtuuruu la nie nga ming ang nyori u ta'kobi a 'yi jiing 'kiribung.

11'Moo-ab Nye peenhibu 'puong a 'yi u bibiikmg. U 'woniye daang ang bi dugung kauhi. Ba ba siluu buyi buyi ing dugiring. Ba ba jaunyoguu gaaning ming. Bila 'jung u noo kpelingye u ingang. U 'nyuu ming ba tegi.

© 2009 Bibles International.

12Bila 'jung nye, a beri waanang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli: N na tungye niba ang kire waing baha u 'jie. Ba na 'kiruung bahi, a i ka u dugiri i kpala, a ngmahi u kolibaahi.

13'Vii na kpeye 'Moo-ab 'Kiimos yela. 'Vii na kpebang a'wo bila ni 'vii ang daang kpe Iisiriel sanga ni bang deli Beetel ni.

14Wala yeng na yeli: Ti iye gandaba, a i daukpienhi a na jau taanhuu?

15'Moo-ab jengye kpali, ka niba 'duoro kpiera u 'yi-bera. U bi-pola ang viela 'sigi gaaye korigibu 'jie. Bila ka a Naa yeli. U 'yuoring 'di bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ni.

16'Moo-ab saangbu pieliyeng a na wa, ka u dogee waana 'wieng 'wieng.

17Ye 'komuu, yena niba jaa ang ngmaa 'giluu, aning ye banani jaa ang bang u 'yuori. Ye yeli: Nye bila ni a dangkpalikpiengaa ang kauhi, a dangkpalivielaa ni.

18'Oo bi-poga ang kpiera Daibong 'puong, 'sigi i girima 'jie ning wa. Wa 'jing ning kon'nyuuri, 'bojung unani ang saang 'Moo-ab ni waye i ingang. U saangye i ji-nyogikpienhi.

19'Oo ina nie ang kpiera Aar'o-yer 'puong. Ahi a sori nuoring a kaara. Jugihi dau ni ang jora, a jugihi poga ni ang fora buora u 'nyivori. Jugihiba: 'Bo yeling wa?

20'Moo-ab 'diye 'vii, ‘bojung ba ngmahuung. 'Cheehe a 'kono. Yelaa Aarinong 'puong ka ba saangye 'Moo-ab.

21Saree ngmaabu waye a 'ji-gbanggbali paaluung. U waye 'Hoolong, 'Jeehaz aning Meefayat ingang.

22U waye Daibong, 'Niibo aning Beet Dibila'teeyim ingang.

23U waye Kirijateeyim, Beet 'Gee-mul aning Beet 'Miiyong ingang.

24U waye 'Kii-riot aning Boozira ingang. U waye 'Moo-ab paaluu 'yi-bera jaa ingang, a tooring bii yengyeng jaa.

25'Moo-ab kpiengu ngmaayeng. U kpangkpani kauyeng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

26Veng ka u bugi, 'bojung u 'duohiye u minga Ba Tari Baahaa Daana ingang. 'Moo-ab na 'bilingye u Iiiri 'puong, a leu bung ming bang laara.

27Ma Iisiriel daang iye bunglaaruu 'kui wa? Ba nyoguung na'nyigihi 'puong bi? 'Bojung ka inang wa yera u yela jaa, i mang purihing.

28Ye banani ang kpiera 'Moo-ab 'puong, ye 'yi a 'yi-berang ti kpiera a 'pieng. Ye i 'woning ngmanii ang 'woo u 'togu 'pi-bogu nuori 'lomboeng.

29Ti 'wongye 'Moo-ab jigihibu yela. U jigihang 'haali. Ti 'wongye u 'wuli-n-minga yela, u tangkama aning u jigihibu. Ti 'wongye u minga 'duohibu yela.

© 2009 Bibles International.

30N bangye u 'su-kpiengaa. Ba Tari Boohoo Daanang yeli. Che a ba 'tu sori. U 'girii ni vengyeng ka yeli jaa ba 'tu sori.

31Bila 'jung n na 'cheehiye 'Moo-ab yela. N na 'kongye 'Moo-ab jaa yela. N na iye laa'dimii Kiir 'Hii-rez daba yela.

32'Oo Siibima 'girep ngmielii, n na 'komiing a'wo bila ni 'Jee-zer ang mang 'kong. I da'nuuhi yaariyeng ti long a mangkpong, a ti taye 'Jee-zer mangkpong ni. Unani ang saana saangbu ni ‘leyei dangmang-muoma aning i 'girepihi ingang.

33Ba 'ihiye nyengka aning 'pu-peli 'teng-gbani ni ang ngmana ngmama yaga ning, aning 'Moo-ab paaluung. N iyeng ka waing baahi a waing maali'jiihing. Nie jaa kung la nebaa aning nyengka tahingbu. Nyengka tahingbu 'chibe.

34Ba 'kuori kokori 'duorong a 'yi Heesibong a ti to 'Ili-aale aning 'Jeehaz. Ba kokori 'yiye 'Zoo-er a ti ta 'Hooroneeyim aning Eegilat Seli'siiya, 'bojung Niimirim kuonhi ni gba na leu jengye kpali.

35Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nie ming ang mang 'ihi sarika a 'jiduorihing a nyugi iinsens lcu ngmingjaani, n na ing ka bila baahi 'Moo-ab 'puong.

36Bila 'jung n na 'cheehing aning n 'sikiri a'wo wiihi 'Moo-ab yela. N na 'cheehing aning n 'sikiri a'wo wiihi Kiir 'Hii-rez daba yela. Bila 'jung a bundaambuunhu ni bang bo ni jaa baahiye.

37'Bojung ju jaang na pung, ka tieni jaa che. Ba na ngmaahiye ba 'nuuhi, ka buorihi tama 'hi ba siihing.

38'Moo-ab 'deri piihi jaa juring aning u soberang, ka laa'dimii ira 'jie jaang. 'Bojung n ngmahiye 'Moo-ab a'wo dugu nie jaa ang ba buora. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

39Ngaang bang na 'cheehi: Nye bang ngmahuu bila. Nye bila ni 'Moo-ab ang leu 'puori aning 'vii. A 'jung 'Moo-ab na leuye bunglaaruu aning nomaa a lcu banani jaa ang ngmaa 'giluu.

40'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, u na eging a'wo 'kachigu, a yaari u kpangkpama 'gaali 'Moo-ab.

41Ba jaufaaye 'Kii-riot, a jaufaa a ji-nyogikpienhi. A daari nga 'Moo-ab gandaba 'silcie na 'woniye poga dogiri'puo ang biera 'sikiri.

42Ba na saangye 'Moo-ab ka u kung la i paaluu, 'bojung u 'duohiye u minga Ba Tari Baahaa Daana ingang.

43'Moo-ab kpiera 'woi, dabieng aning bogukpong aning cheba na waye i ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

44Nie ang jo 'yi dabieng ingang na 'leye a bogukpong 'puong. Nie ming ang 'yi a bogukpong 'puong, a cheba na nyoguung. 'Bojung 'Moo-ab ingang, u ingang mang na waaning ba dogihibu 'yuoni ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

45Balibu 'jung banani ang jo ni ti ahiye Heesibong kalinchiu luong. Che 'buung na 'yiye Heesibong 'puong, ka 'buung-jinti 'yi Saihong ingang. A na 'diye 'Moo-ab 'gbeu, a 'di banani ang jigiha gona ni 'jusogo.

46'Moo-ab 'woi, nimiha la a kui. 'Kiimos niba nyuongyeng, 'bojung ba ngminyogiye i 'bi-daba aning i 'bi-pogiba gaaning.

47Che 'Moo-ab niba ni bang ngminyogihi ni, n na leuhibang waaning a boohoo 'beri ning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. 'Moo-ab saree ngmaabu toga la ni.

Jeremiah 49

1Yela ang na wa Aamong niba ingang, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Iisiriel muo ba tari 'bi-daba bi? U ba tari chen'dire bi? Ka wala 'jung ka Miilikom 'di Gaad cheng, ka u niba kpiera u 'yi-berang?

2Bila 'jung nye, a 'beri waanang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ing ka bafantuo 'kong Aamong niba 'yiri bang buona Raaba 'puong. U na leuye jikungkuni ang leu daboo, ka ba nyugi u kurihi aning 'buung. 'Beng la ka Iisiriel na kari banani ang da karuu ni bahi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

3'Cheehe 'oo Heesibong, 'bojung ba saangye 'E-ai. Ye 'kono, yena Raaba 'bi-pogiba. Ye di buorihi tama seu. Ye ira laa'dimii a yo jora, a daangguoma 'puong. 'Bojung ba na ngmiyogiye Miilikom gaaning, a lang ning u ngming'puohi 'yi-dieriba aning u ningbera.

4Wala 'jung ing ira tangkama i lohimbohi ni yela, 'oo Ma 'bi-poga ang diera taawai. Nye n lohimbohi ang bohi a viela bila. Inang deli i bungnanee a yeli: Ning'buong na wa n ingang?

5Nye, n na waaniye dabieng i ingang, a 'yi banani jaa ang ngmaa 'gilii ni 'puong. Bila ka bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli. Ba na kariyeng bahi, ka kanga jaa mang 'bi ba 'ningbi-tooring. Nie jaa kung laanhi banani ang jo bori ni lang taa.

6Che a 'puoring n na leu waaniye Aamong niba ni bang ngminyogihi ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7A'wo lidom yela, ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Yeng muo ba la 'chi 'Tiimang bi? Kawani muo boriye a 'ningbiyuoribo seng bi? Ba yeng ni muo baahiyeng bi?

8Ye jo. Ye leu. Ye kpe a 'jijulinhi, 'oo 'Diidang kpieriba, 'bojung n na waaniye 'Ii-so saangkpong ni u ingang. U dogihibu wagiri ni la bila.

9Ka niba ang kpeha 'girepihing wa i seng, ba kung bahi a 'girepihi awala? Ka na'nyigihing wa 'yienguu, ba kung ju ba buobu?

10Che n yaahiye 'Ii-so ung i kpali. N 'yuohiye u 'gondojiihi, u kung la tuong sogili. U buurii a lang ning u dogiriba aning u kpieringtaa jaa bang saang bahi. U ba la 'chibe.

11Bahi i bi-kpiibihi ni. N na kaabang ka ba i 'voe. Veng ka i dunggala delima.

© 2009 Bibles International.

12Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, banani saree ngmaabu ang da ba i ka ba nyu a bonsuo ni na 'nyuang pielaang. Ana Ma na 'ying a kung nye dogihibu jaa bi? I kung 'yi a kung nye dogihibu. I na nyuang pielaang.

13'Bojung n poye n minga, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N poyeng ka Boozira na leuye ji-kpali, a leunyaaba, a leu da'boo aningbungtuuruu. U 'yi-bera ming jaa na iye daboori a gara wagiri jaa.

14N 'wongye 'duoho a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng. Ba tungye tungtuna a paalihi ka u ti yeli: Ye laanhi lang taa, ye wa u ingang. Ye 'ihi ning taanhuu jauri.

15'Bojung siringminga, n na ing ka i i fling a paalihi 'puong, a i bungfoo ninsaaliba 'puong.

16A dabieng ni ing inna niba ni, Ma nga ang kpiera 'pie fifiihing, i 'sikiri jigihibu belimiing. Inang 'jing a tanga saa'jung ni. 'Haali ka inang maali i 'togu ka u 'do 'wo kachigu, n na 'sigihiing a 'yi 'beng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

17'Iidom ming na iye nomaa. Nie jaa ang wa paruu nuori na maang, ka u chuuhi u baleuhi ni jaa yela.

18A'wo bila ni Soodom aning Gomoora ang daang 'le a lang fling 'yi-bera ni ang ngmaagaa 'gili ni, nie jaa kung kpeling beng. Ninsaalaa 'bi-dau ming kung kpe u ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

19Nye, u na 'yiye Jooridang mosogu 'do wa a'wo 'gbegini, a wa a lohimbo ang tan mosuunhi. Che n na ing ka u jo 'yi u seng 'dayeni. Ning'buo la a ning'lugiruu mang na bing ka u kaaruu? Ning'buong 'woning maang? Ning'buong na sema dambu toonbibu jieng? Ning'buo la pichiina ni ming ang na tuong ahi 'tuohimo?

20Bila 'jung 'wong kawani ni Ba Tari Baahaa Daana ang 'ku 'Iidom. 'Wong bila ni ung jeri 'Tiimang kpieriba ingang. Pielaang, ba na 'vuye a piihi 'puo bung'bilii gaaning. Pielaang, u na ing ka a lohimbo i kpali a 'jung.

21Ba 'lee dangbu iyeng ka 'teng-gbani jigihe. Ba 'kuori goma ti taye Manjie.

22Nye, u na 'do wang a egira a'wo 'kachigu. U na yaariye u kpang,kpama 'gaali Boozira. A daari nga lidom gandaba 'sikie na 'woniye poga dogiri'puo ang biera 'sikiri.

23A'wo Damaasikus yela, ngaang la: 'Heemat aning Aaripad 'diye 'vii, 'bojung ba 'wongye 'duohi-beu. Ba iinhi chuoriyeng. 'Karikaruu 'Nye a mangkpong ingang. U kung tuong i boin.

24Damaasikus leuye salee a leu ka u jo. 'Karikaruu kpeung, ka ngmiehibu aning nimiha nyoguu a'wo poga dogiri'puo ang biera.

25Wala 'jung bang ba jo che bahi 'yi-kpong ni bang 'pugiro ni, n nyengka 'teng-kpong ni?

26Bila 'jung u 'bi-pola na 'leye u sobera juring, ka u taanhuu jaujauriba jaa i siriti a daari. Bila ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli.

© 2009 Bibles International.

27N na maaliye Inning Damaasikus daangguoning, ka a 'di Ben 'Hee-dad naalung 'de-kpienhi ni.

28Yela ang na wa 'Kii-der aningl-leezor naalihi ingang la nga. Ana ka Baabilong naa Nebiukadineezer na jauning ni. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Ihi, 'do gaa ti jauning 'Kii-der. Saang a sa'muni seng niba ni kpeleng kpeleng.

29Ba na diye ba tentihi aning ba piihi gaaning. Ba na diye ba patiisahi, ba bungtarihi jaa aning ba nyogimahi. Ba na tahiming a yeli 'kubo: Dabieng Nye 'lombori jaang.

30Ye jo. Ye gaa toori jaa. Ye kpiera a jijulinhing, 'ool-leezor kpieriba. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. ‘bojung Baabilong naa Nebiukadineezer buye beu ye ingang. U jeriye yeli kanga nyogi ye ingang.

31'Ihi, a gaa paaluu ang 'jing laangfie ka yeli jaa ba dannuu ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U ba tan 'di-nobera bii taabugarihi. Ba kpieraye ba 'yong.

32Ba nyogimahi na iye buunhu bang na jaufaahi, ka ba 'nii ang i jemaa leu buunhu bang na jaahi. Banani ang bi 'jiihi ang i toba yaga ni, n na yaaribang a seseri jaang. N na waaniye ba saangkpong a 'yi u 'lomboe jaang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

33'Heezor na leuye 'gbongboe kpe'jie, a i da'boo a gara wagiri jaa. Nie jaa kung kpe 'beng. Ninsaalaa bi-dau ming kung 'jing beng.

34Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye dangyera Jeremaiya seng yela ang na wa 'Elam ingang. 'Juuda naa Zedekaiya naalung 'piilee sanga ni la bila.

35U daang yeliyeng: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na kauye 'Elam taanhuu, ba kpiengu 'ji-nanii ni.

36N na waaniye seseri anaahi ni 'Iilam ingang, a 'yi sagbani 'longkoe anaahi ning. N na yaaribang a seseri nga jaang. Paaluu 'chibe ka 'Elam niba bang kari ba paaluung kung gaa.

37N na ing ka 'Elam i chingchang ba domihi, aning niba ang buora ba 'nyivoe 'ihibu 'ningbi-tooring. N na waaniye saangbu ang i kpong ba ingang. N 'su-kpiengaa ni la bila. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na tungye ta'kobi ka u cho ba 'puoring, a gara wagiri mang na nyuongba.

38N na bingye n na'kogo 'Iilam 'puong. A 'yi beng mang na saang a naa aning a ningbera, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

39Che yeli ang na i a baahaa bering la nga: N na leu waaniye lilam niba ni bang na jaunyogihi ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Jeremiah 50

1Yelihung nga ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a'wo yela ang waana U Baabilong, aning Kali'diiya niba paaluu ingang a 'tu dangyera Jeremaiya ingang.

© 2009 Bibles International.

2Yelaa a paalihi 'puong. Muolaa, a 'duohi jongjong. Muolaa, a to sogilaa. Yeli: Ba jaufaaye Baabilong. 'Bee-el 'diye 'vii. Ba ngmahiye 'Miroodak 'puro 'puro. U baga ni 'diye nyaaba. Ba ngmahiye u bagipehinihi 'puro 'puro.

3'bojung paaluu 'yiye sa'mung-goo a waana u ingang. U na ing ka u paaluu leu daboo. Nie jaa kung kpiera 'be. Ninsaaliba aning Vuunhi jaa na 'ying.

4Ana 'beri ning, aning ana wagiring, Isi'reeli niba na wang, ba ning 'Juuda niba. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na Iconong che waana a buora Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

5Ba na 'toriye Zaiyong a jugiha u sori jie. Ba na diye ba miihi man Ba Tari Baahaa Daana a 'tuuro layiri ang ba baaha, ba kung 'yiinhi u yela jaa.

6N niba iye piihi ang bori. Ba pichiiniba dienibang 'yie kpening boribu. Ba leuhibang a tangbera juring. Ba mang 'yiye tangkpong a gara tang'bile. Ba 'yiinhiye ba peenhibu 'jie.

7Banani jaa ang nyiba baahiye ba yela. Ka ba domihi yeli: Ti ba 'so paangbu, 'bojung ba tungye beu Ba Tari Baahaa Daana ingang. Una la sun'tuubu kpe'jie ni. Ba Tari Baahaa Daana la bila, ba ba'mine tamaa ni.

8Ye 'yi Baabilong puong. Ye 'yi a Kali'diiya niba paaluung. Ye i a'wo budee ang diening a 'duunhi 'yie.

9'Bojung nye, n na dangye paalibera ang lang taa a 'yi sa'mung-goo paaluu, ka ba pigi Baabilong. A 'yi beng bang na jaufaaguu. Ba tang'piime na 'woniye nie ang bang taanhuu jauri yaga tang'piime. Kanga jaa kung leu wa ning 'nu-kpali.

10Ba na jaufaaye Kali'diiya buunhu. Banani jaa ang jaufaahi u buunhu ni na tiging. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

11'Bojung ye iinhi daang maayeng. Ye daang nyenginang, yena niba nga ang saana n cheng, 'bojung ye nuoyeng a'wo napoga ang neura bungbie 'ihe. Yeng 'kono a'wo yohudaba.

12'Vii na kpeye ye ma yaga jaa. Nie ni ang dogiye na 'diye 'vii. Nye, a paalihi jaa bungbile leuye mopiri, a leu leng-gbangtkuongee aning biihee 'tenge.

13Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa 'jung nie kung 'jing beng. U na leuye daboo kpeleng kpeleng. Nomaa 'gaalii na kpeye nie jaa ang wa para Baabilong, ka u chuuha u 'baleuhi ni jaa yela.

14Ye banani jaa ang teura tama, ye di taanhuu 'pigi Baabilong wa 'gili. Ye tebuu, ye to nyora tang'piime, 'bojung u iye yelibeu Ba Tari Baahaa Daana ingang.

15Ye che 'yirambo ngmaaguu wa 'gili. U diye u minga tihi. U 'demuno 'leyeng. Ba daaye u daangguoma loo, 'bojung Ba Tari Baahaa Daanang naara sani. Ye naa sani u ingang. Bila ni ung i ni, ye i u ming bila.

© 2009 Bibles International.

16Ye ngmaa nie ang bura buribu 'ihi Baabilong 'puong, aning nie ang tan 'su-gonga buunhu chiebu sanga. A ta'kobi ni ang dogiha ni dabieng 'jung kanga jaa na leu gaaye u minga niba seng, ka kanga jaa jo gaa u minga paaluu.

17Iisiriel 'woniye piihi ang yaari. A 'gbegime karibang bahi. Fora, Asiiriya naa obuung. A baahaang, ka Baabilong naa Nebiukadineezer nga ngmahi u kaba.

18Bila 'jung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Nye, n na dogihiye Baabilong naa aning u paaluu. N na dogihuung bila ni mang dogihi Asiiriya naa ni.

19Che n na leu waaniye Iisiriel u 'dijie. U na 'diye 'diibu Kaarimel aning 'Beesang 'puong. U na tiging 'Iifiriam aning Giilied tang'bilii ning.

20Ana 'beri ning aning ana wagiring, ba na boye Iisiriel yeliba'torihi ni, che ba kung nye kanga jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na boye 'Juuda ming yelibee ni, che ba kung nyia, ‘bojung n na veng'kuye banani mang bahi bang kpeling ni.

21'Ihi gaa Mera'teeyim paaluu ingang. Gaa u ingang. Gaa 'Piikod ming kpieriba ingang. Kuba a saangba kpeleng kpeleng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. I bila ni jaa mang kui nuori ka i i.

22Taanhuu dangbu biye a paaluung, aning saangbu ang i kpong yaga goma.

23Nye bila ni bang kauhi dunee jaa hams ni a ngmahuu 'puro 'puro. Nye bila ni Baabilong ang leu daboo a paalihi 'puong.

24N beriye cheba 'gui. I siring kpeye a cheba, 'oo Baabilong, 'ihe i daang ba bang. Ba nyiing a nyogii, bojimg i chiihiye Ba Tari Baahaa Daana.

25Ba Tari Baahaa Daana 'yuoye u taanhuu jaujaubuunhu 'deu. U diye u 'suuri taanhuu buunhu 'yining. 'Bojung bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana tuma la ni a Kali'diiya niba paaluung.

26'Yi toribogiri jaang a wa u ingang. 'Yuohi u siimaa 'bingjiihi. 'Duohuu a'wo bungbie ang 'duo 'duo. Saamuu kpeleng kpeleng. Ta veng ka u bung jaa chehi.

27Korigi u nadee jaa. Veng ka a 'sigi gaa korigibu jie. Nimiha la a kua, ‘bojung a beu tayeng, a dogihibu wagiri tayeng.

28'Wono banani ang 'yi Baabilong paaluu fora a buora ba 'nyivori ni kokoe. Ba garang ka ba ti yeli Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini sani naabu yela Zaiyong 'puong. U Ngming'puohi 'deu ni sani naabu la.

29Buong a tanteuriba lang taa Baabilong ingang. Ye banani ang teura tama, ye maali kampu 'gili u jaa wa 'tuohi. Ye to veng ka kanga jaa jo. Ye yebuu a 'tuuro u tuma. Bila ni jaa ung i ni, ye i u ming bila. 'Bojung u mang jigihaye Ba Tari Baahaa Daana ingang, a jigiha Unani Ang Pegi'yi Iisirieling ni ingang.

30Bila 'jung u 'bi-pola na 'leye a sobera 'juring, ka u taanhuu jaujauriba jaa i siriti a daari. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

31Nye, n 'ihi 'tuohiing, 'oo Ma nga ang jigiha yaga. Btmgnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. 'Bojung i beu ni wayeng, wagiri ni mang na dogihii.

32Unani ang jigiha yaga ni na ngmiye gberi a le. Nie jaa kung nyoguu ka u 'ihi. N na maaliye butmg u 'yi-bera ning, ka a 'di bung jaa ang ngmaa 'giluu.

33Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba daang dogihiye Isi'reeli niba, aning 'Juuda niba. Banani jaa ang daang ngminyogiba gaaning daang nyogibang tari kpiengaa. Ba daang jaanhiyeng ka ba bahiba ka ba gaa.

34Ba Yeudiera ni tariye kpiengu. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori. U na yelidiebang pielaang, a nye 'ku a paaluu peenhibu, a che di yengyelang ing Baabilong kpieriba.

35Ta'kobi biye a Kali'diiya niba ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U Nye Baabilong kpieriba ingang, a bi u ningbera aning u yengbanginiba ingang.

36Ta'kobi biye a bagibugiriba ingang. Ba na leuye bambuguri. Ta'kobi biye a gandaba ingang. Ba na iye chingchang.

37Ta'kobi biye ba yohi ingang, a bi ba cherietihi ingang, a 'bi a ningjera ni jaa ang bi u 'puong ingang. Ba na leu 'woniye pogiba. Ta'kobi biye u bungnanee 'bingjie ning. Ba na 'juye u buunhu.

38Wan ahiye u kuonhi ingang. A na nyuuhing, 'bojung bagipehinihi paaluu la. Janjaanhibu kpebang ba baga ni yela.

39Bila 'jung a 'biihee 'tenge mo'duunhi aning 'gbongboe na kpeye 'beng. 'Kolimasogilihi ming na kpeye u ingang. Ba daang kung la kpe u ingang jaa. Ba daang kung kpe u ingang ming a 'yi jemani a gara u to.

40A'wo bila ni Naangmini ang daang i ka Soodom aning Gomoora a lang ning 'yi-bera ni ang pieluu 'le, bila ka nie jaa kung kpe beng. Ninsaalaa ming kung 'jing beng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

41Nye, niba na 'yiye sa'mung-goo wa, ka paalikpong aning na'mine jemaa 'ihi a 'yi 'teng-gbani boohoo 'jiihi.

42Ba na pegiliye taanhuu aning kpani. Ba 'ningbiri 'koyeng, ba ba tari hina. Ba na jongye yohi ka a gbee danna a'wo mangkpong ang huura. Ba na 'woniye dau ang yeng jau taanhuu. I ingang bang waana, 'oo Baabilong 'bi-pogiba.

43Baabilong naa 'wongye ba yela, ka u nuuhi leu juoli. Ngmiehibu kpeung, ung ngmiena a'wo poga ang dogira.

44Nye, nie na 'yiye Jooridang mosogu 'do wa a'wo 'gbegini, a wa lohimbo ang tari mosuunhi. Che n na ing ka u jo 'yi u seng 'dayeni. Ning'buo la a ning'lugiruu mang na bing ka u kaaruu? 'Bojung ningbuong 'woning maang? Ning'buong na gaanima dambu toonhibu jie? Ning'buo la a pichiina ni ming ang na tuong ahi 'tuohimo?

© 2009 Bibles International.

45Bila 'jung 'wong kawani ni Ba Tari Baahaa Daana ang di Baabilong ingang. 'Wong bila ni ung jeri a Kali'diiya paaluu ingang. Pielaang, ba na 'vubong gaaning, a piihi 'puo btmebilii ni la bila. Pielaang, u na ing ka ba lohimbo i kpali ba 'jung.

46Sanga ni bang na wa tahing: Ba jaufaaye Baabilong, 'teng-gbani na jigihing, ka ba 'wong 'kuori a paalihi 'puong.

Jeremiah 51

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na ing ka seseu ang saana saangbu 'ihi Baabilong ingang, aning banani ang kpiera Leb Kaamai 'puong ni ingang.

2N na tungye saamba ka ba ti yieli Baabilong. Ba na yieluung a veng ka u paaluu i kpali. 'Bojung a saangkpong beu ning, ba na 'ihiye u ingang a 'gili wa 'tuohi.

3Veng ka tanteura cheri u taanhuu u ingang, veng ka u di u taanhuu buunhu 'ihi u ingang. Ta wa baha u bi-pola. Saang u 'sojehi jaa kpeleng kpeleng.

4Bila ka banani bang ku ni na 'le Kali'diiya paaluung, ka banani bang 'chugihi ni 'le u soberang.

5'bojung Naangmini ba jaanhi Iisiriel bii 'Juuda, una la bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. U ba jaanhiba, anaa jaa ka ba paaluu daang 'leyeng yelibee bang i Unani Ang Pegi'yi Iisiriel 'puong ni 'jung.

6Ye jo 'yi Baabilong 'puong. Kanga jaa fora buora u 'nyivori. Ta veng ka ba saamii u yeliba'torihi ni 'puong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana sani naabu wagiri la. U na naaye sani u ingang.

7Baabilong daang iye sannii bonsuo a bi Ba Tari Baahaa Daana 'nung. Ung da mang veng ka dune jaa bugi. A paalihi da mang 'nyuye u waing, bila 'jung a paalihi leuye janjaanhiba.

8Baabilong leyeng 'dayeni, a ngmahi. 'Cheehi u yela. Di tiingkpaang u baalung ni yela. A'mineng u na tuong nyaang.

9Ti danang tiuye Baabilong, che u ba nyaa. Ye jaanhuu bahi, a veng ka ti kanga jaa gara u paaluu, 'bojung u saree ngmaabu ti taye arijena, a 'do to sagbama.

10Ba Tari Baahaa Daana iyeng ka ti sun'tuubu 'yi gbanggbali. Ye wa ka ti yeli Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini tuma yela Zaiyong 'puong.

11Saahi a tang'piime ka a nyeliha. Laanhi a 'kuri bunglegirihi. Ba Tari Baahaa Daana dangye 'Miid na'mine bang 'ihi. Yeli ung jeri Baabilong yela la ka u saamuu, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana sani naabu ni la, U Ngming'puohi 'deu sani naabu.

12'Duohi jongjong 'tuohi Baabilong daangguoma. Veng ka niba ang die 'yie kaara i 'siri. 'Bing 'yi-dieriba ang kaara. Veng ka daba jeng 'gu, 'bojung yeli ni Ba Tari Baahaa Daana ang jeri Baabilong kpieriba ingang ni, u tumuung ming.

© 2009 Bibles International.

13'Oo ina nga ang kpiera kuonhi jemaa sieng, a tan bungnanee jemaa, i baahibu wagiri tayeng, wagiri ni bang na 'ihii bahi.

14Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana poye u minga a yeli: Pielaang, n na paaliing ning daba a'wo 'sobo. Ba na tahingye tuongbu tahingbu i ingang.

15U kpiengu ung di a maali 'teng-gbani. U yeng ung di a Bing dunee. U 'ningbiyuo ung di a yeti sagbani.

16Ka unang wa tahing, kuonhi jemaa mang Nye sagbamang. U mang ing ka 'ulung 'duoro 'teng-gbani baahaa 'jiihing. U mang maaliye saa nyigihibu paahi saang. U mang 'ihiye seseu 'yire u btmdaambuunhu bingjiihing.

17Ninsaalaa jaa iye bambugu, a kong bangbu. Sannii saaba jaa bagiri imutmg 'viing, 'bojung u bungmaanihi ni iye 'girii. Vuunhuu ming 'chi a ingang.

18A ba tari tona, a i bungchelaarihi. A dogihibu wagiring a na nyuoming.

19Jeekob tuori ni ba 'woning ama, 'bojung una la buunhu jaa Maana. Ka Iisiriel ming i u cheng buurii. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

20Ina la n taanhuu jauri lari aning n taanhuu jaujaubuunhu, 'bojung ina mang na di a ngmahi a paalihi 'puro 'puro. Ina mang na di a saang naalihi.

21Ina mang na di 'purihi yohu aning u jonna. Ina mang na di 'purihi cheeriet aning u mona.

22Ina mang na di 'purihi dau aning poga ming. Ina mang na di 'purihi ningnyaahi aning bibilii. Ina mang na di 'purihi 'bi-polii aning pogisaraa.

23Ina mang na di 'purihi pichiina ming aning u piihi. Ina mang na di 'purihi kuoraa aning u 'nii sing ing 'yoge. Ina mang na di 'purihi paalikaariba ming aning ningbera.

24N na leu yeuye Baabilong aning Kali'diiya kpieriba jaa sani a tungbee ni jaa bang tung Zaiyong 'puong ye ningbiring ni 'jung. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

25Nye, n 'ihi 'tuohiing, 'oo tangkpong ang saana saangbu. Inang saana donee jaa ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na tieye n 'nu a 'tuohii, a 'bilimii ka i 'yi a 'piihi 'ju 'le, a veng ka i leu tangkpong ang 'di "buung.

26Ba kung di 'kuurii 'yi i ingang a na maali 'deu 'longkoro, bii a di 'kuurii bing 'deu 'mtmi. I na jengye kpali a gara wagiri jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

27Ba jongjong a paaluung. Ngmi biengkoni a paalihi 'puong. I a paalihi 'siri ka a 'tuohuu. Buong a naalihi lang taa ka a 'tuohuu. Ana la Aararat, Miinai aning Aasikenaz. 'Ihi 'sojehi ningkpong 'tuohuu. Veng ka yohi 'do wa a'wo 'so-jemaa.

28I a palihi 'siri ka a 'tuohuu, a lang ning 'Mid na'mine, u paalikaariba aning ba 'karichi-bera jaa, aning paaluu jaa ba naalung kpiengu ang 'so.

© 2009 Bibles International.

29A paaluu na 'miineng a ngmiena, 'bojung yeli jaa Ba Tari Baahaa Daana ang jeri 'bing na tungye Baabilong ingang. Bila na ing ka Baabilong paaluu leu da'boo a kung tan kpiera.

30Baabilong gandaba vengye jauri. Ba kpelingye ba ji-nyogikpienhing. Ba fanga baahiyeng, bang leu 'woning pogiba. Ba nyugiye u kpe 'jiihi. U 'di-nokpong dagarihi ni kauhiyeng.

31Jojora na jong ti pogi u to, ka tungtuna jo ti pogi u to. Ba yeng ti 'wuli Baabilong naa ka ba jaufaaye u 'yi-kpong ni 'lomboe j aang.

32Ba faahiye a konboo ji-lonnihi jaa. Ba nyugiye a kuong sie moo aning buung. Ka dabieng kpe a taanhuu jaujauriba.

33‘bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini yeli: Baabilong bi-poga ni 'woniye jiengaa sanga ni bang pamuu. A kpeling fling ka u buunhu chiebu sanga na ta.

34Baabilong naa Nebiukadineezer oomang a niengma. U iyeng mang leu dugukpali, a dima voli a'wo 'dung-kpong'nyaasii. U paaliye u 'puo aning n bungnoohi. U tuuhimang bahi.

35Veng ka kpangkpangkpiengu yeli-irihi ni bang di pagima aning n inggbani ni wa Baabilong ingang. Bila ka nie ang kpiera Zaiyong 'puong na yeli. Jeruuselem ming na yeling: Veng ka n jiing dogili a Kali'diiya kpieriba ingang.

36Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na yeli diegiing a naa sani 'kui. N na ing ka u mangkpong 'ko, a i ka u bulihi 'ko.

37Baabilong na leuye 'jikung,kuni, a leu babalihi kpejie. U na leuye nomaa, a leu chuuhibu, a kung tari kpiera.

38Ba na lang ngmuunang a'wo 'gbegime. Ba na uunang a'wo 'gbegingbilii.

39Sanga ni ba iinhi ang wa 'yuoro, a sanga mang na i ba siingbera 'siri. N na ing ka ba 'bugi a nyengina, a 'gbihi gbieng ang ba tari baahaa. Ba kung la 'yuo. Ba Tart Baahaa Daanang yeli.

40N na taribang 'sigi waaning a'wo pipola bang garaning korigibu, a'wo pidee aning budee.

41'Oo, nye bila ni bang jaufaa 'Sii-sak. 'Oo, nye bila ni bang jaufaa bung ni dunee jaa ang 'pugiro ni. Nye bila ni Baabilong ang leu daboo a paalihi 'puong.

42A mangkpong 'do wa laaliye Baabilong. U kong'ngmi jemaa poguung.

43U 'yi-bera leuye daboori, a leu lengkuongee aning mopiri. U leuye 'tenge nga nie jaa ang ba kpiera, a leu 'jie ninsaalaa bie ang ba 'tuuro.

44N na dogihiye 'Bee-el, Baabilong bagiri ni. N na ing ka u 'ugi bung ni ung voli ni. A paalihi kung la 'puoro kpieruu. Mm, Baabilong daangguoni na 'leng.

© 2009 Bibles International.

45N niba, ye jo 'yi u 'puong. Nie jaa jora diera u minga a 'yi Ba Tart Baahaa Daana 'suuri ni ang i kpiengaa ning.

46Ta wa vena ka i inga chuora bii ka dabieng kpei sanga ni ing na 'wong ba'ye a paaluung. 'Bojung ba'ye na waye 'yuoni kangang, ka ba'ye la wa 'yuoni ang 'tu u 'puoring. A na iye kpangkpangkpiengu yeli-irihi yela, paalikaara ang 'ihe u to ingang.

47Bila 'jung nye, a beri waanang, mang na ngmaa Baabilong bagipehinihi ni saree. U paaluu jaa na 'diye 'vii, ka u niba jaa bang ku 'le u 'puong.

48'Beng la ka sagbama, 'teng-gbani aning bung jaa ang 'bi a 'puong na 'yiene a nyengina Baabilong yela. 'Bojung niba ang saana saangbu na 'yiye sa'mung-goo wa u ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

49A'wo bila ni Baabilong ang i ka niba bang ku 'le 'le Iisiriel 'puong, bila ka 'teng-gbani niba jaa bang ku na 'le Baabilong 'puong.

50Ye banani ang jo 'yi ta'kobing, ye jora. Ye to kpeling che. Ka yenang bi tooring che ye tiehi Ba Tari Baahaa Daana yela, a veng ka Jeruuselem yela wa ye haakilihi.

51'Vii kpeting, 'bojung ti 'wongye 'jombie. 'Vii pogiye ti 'ningbisogihi, 'bojung saamba wa kpeye Ba Tari Baahaa Daana 'deu 'ji-pegryirihi ni.

52Bila 'jung nye, a beri waanang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ngmaaye u bagipehinihi ni saree. Niba ang nye baalung na penang u paaluu jaang ti to.

53Haali ka Baabilong 'doye a ti to sagbani, haali ka unang ing u fanga 'jiduoruu ni kpiengu, che niba ang saana saangbu na 'yiye n seng wa u ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

54'Kuori kokori 'yiye Baabilong, ka saangbu ang i karaa goma 'yi a Kali'diiya niba paaluu.

55'Bojung Ba Tari Baahaa Daana saangye Baabilong, a i ka u kokori ang 'duoro leu i siriti. Ba kong'ngmie na huurang a'wo kongbera, ka ba kokoe goma 'duoro.

56'Bojung unani ang saana saangbu ni waye u ingang, a wa Baabilong ingang. Ba jatmyogiye u gandaba. Ba kauhiye ba tama jaa. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana iye sani yeubu Naangmini. U na yeuye sani pielaang.

57N na ing ka u ningbera aning u yengbanginiba, u paalikaariba, ba ningbera aning u gandaba bugi. Ba na 'gbihiye gbieng ang ba tan baahaa. Ba kung la 'yuo. Bila ka a Naa yeli. U 'yuoring 'di bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ni.

58Ngaang ka btmgnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na ngmahiye Baabilong daangguongyelingu ni jaa. Ba na diye 'buung nyugi u 'di-nobera ming ang 'do yaga. A niba aning a paalihi na 'diye dogee kpali a buung 'jung. Ba na baling sung.

59Yelihung ni dangyera Jeremaiya ang daang 'ku 'Niiraiya 'bi-dau 'Sireeya, 'Meyasiiya yaangaa ni la nga. A sanga ka 'Sireeya daang paahi 'Juuda naa Zedekaiya ingang bang

© 2009 Bibles International.

gaa Baabilong u naalung 'yuomo anaahing. 'Sireeya daang la 'karichi ang 'so ba 'deri yelitarihi.

60Ka Jeremaiya daang seu a yelibee ni jaa ang na wa Baabilong ingang ing gbangu puong. U daang seuye a yeli'bie nga jaa ang seu Baabilong yela nga.

61Ka Jeremaiya daang yeli 'ku 'Sireeya: Ka inang wa to Baabilong, i anie che karing a yelibie nga jaa ka a 'yi.

62Bila 'puoring ngaang ing na yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i yeliye a 'jie nga yela ka i na saamuung. I yeliyeng ka bung jaa, ninsaalaa bii 'dungo kung kpeling beng, che ung na leu daboo a gara wagiri jaa.

63Ka inang wa karing a gbangu nga baahi, di 'kuurii 'le mari u ingang a diu loo ing 'Yufireetis Maning.

64'Beng la ing na yeli: Ngaang ka Baabilong na 'ling a kung la 'ihi a 'yi a saangkpong nga mang na waaning u ingang nga 'puong. Ba na baling sung. Jeremaiya yeli'bie baahaa la ni.

Jeremiah 52

1Zedekaiya daang iye 'yuomo lijeri aning 'yeni che leu naa. 'Yuomo 'pieningyeni ung daang 'di naalung Jeruuselem 'puong. U ma 'yuori daang la Hamuutal, Liibina 'deenhuu Jeremaiya 'bi-poga.

2U ming da mang iriye yelibee Ba Tari Baahaa Daana 'ningbiring. Anani jaa Jehooyakim ang daang i ni ung ming daang ira.

3Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'jung ka bila nga daang tung Jeruuselem aning 'Juuda 'puong. U daang iye bila ka u baahi kariba u 'ningbi-tooring. 'Beng la ka Zedekaiya daang die taawai Baabilong naa ingang.

4U naalung 'yuomo awai ingang, a 'chiuri 'pie daana beri 'pie daari, Baabilong naa Nebiukadineezer aning u 'sojehi jaa daang waye Jeruuselem ingang. Bang daang maali ba kampu 'piguu, a me 'pigibu daangguoni 'giluu wa 'tuohi.

5Bila bang daang 'pigi a 'yi-kpongbilaang a gara Naa Zedekaiya naalung 'yuong 'pieningyeni ingang.

6Ang daang wa tara a 'chiuri anaahi beri awai daari ka a kong daang i kpiengaa yaga a 'yi-kpong 'puong. Siimaa daang ba la 'chibe ka a paaluu niba na 'di.

7'Beng la bang daang ngmahi a 'yi-kpong daangguoni che kpe. Ka a taanhuu jaujauriba jaa daang jo 'yienguu a 'yi a 'yi-kpong 'puong. Ba daang 'tuye a 'di-nokpong sori ni ang bi a daangguoma a'yi kpachagang ni. 'Be daang 'tuye a naa dabaga ni sie, anaa jaa ka a Kali'diiya niba daang pieliye a 'yi-kpong a 'gili u jaa wa 'tuohi. Ba daang 'tuye Jooridang lohimbo 'ji-gbanggbali sori ni.

8Che ka a Kali'diiyaniba 'sojehi ni daang kari 'tu a naa. Bang daang kari nyogi Zedekaiya Jeeri'ko ji-gbanggbali ning. Ka u 'sojehi ni jaa daang jo yaari che chehuu.

© 2009 Bibles International.

9Bang daang nyogi a naa a taruu gaaning Baabilong naa seng. U daang 'biye Riibila ang bi 'Heemat paaluung. Ung daang 'di u saree.

10'Beng la ka Baabilong naa daang korigi Zedekaiya bi-daba u 'ningbiring. Ung daang korigi 'Juuda ningbera ni jaa Riibila 'puong.

11Ung daang la purihi Zedekaiya 'ningbie. Ka a Baabilong naa daang imuu yaawa baarihing a taruu gaaning Baabilong. Ung daang ti imuu pogibu 'deung a gara u 'kuung daari.

12Baabilong naa Nebiukadineezer naalung 'yuomo 'pie aning awai ingang, a 'chiuri a'nu daana dau'pie daari, ka Nebiuzar'eedang daang wa Jeruuselem. Una daang la a 'sojeguribo ningkpong, a tuna Baabilong naa.

13Ung daang nyugi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni aning a naa 'deu. U daang nyugiye Jeruuselem 'deri jaa. 'Deu jaa ang i nanii sing daang nyugi ning "buung.

14Ka a Kali'diiya niba 'sojehi ni jaa ang daang puo a 'sojeguribo ningkpong ingang ni ngmahi Jeruuselem daangguoma ni jaa wa 'gili.

15'Beng la ka Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong daang nyogihi a niba 'puo ningbaaliba 'mine aning a niba chelee ang kpeling a 'yi-kpoming. Ung daang di banani ang jo gaa Baabilong naa seng ni paahi aning a 'nu tuma banginiba ni ang kpeling ni.

16Che Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong ni daang bahiye a paaluu ningbaaliba 'tnine. U daang bahibang bang i 'girep yori tungtuniba aning kuoriba.

17Ka a Kali'diiya niba daang ngmahi a yaawa piilahi ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Bang daang ngmahi a 'torikohi ming aning a yaawa gbaalikpong ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni. Ba daang ngmahaang 'puro 'puro a 'tuo a yaawa jaa gaaning Baabilong.

18Ba daang vaye a dugiri ming aning a sobulihi, buunhu bang di ngmaaha fintinengmie 'juri, a laahi, aning a 'chokolihi gaaning. Bang daang va a yaawa buunhu ni ming a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang da mang di tuna ning ni gaaning.

19Ka a 'sojeguribo ningkpong ni daang va a tahibera, a buung peretehi, a laahi bang di miha kuong, a dugiri, a fintingdaari, a 'chokolihi aning a 'bonsuuhi bang di baha kuong gaaning. U daang vaye bung jaa bang di sannii 'yong maali, aning bung jaa bang di yaawa 'yong maali gaaning.

20Yaawa ni ang daang bi buunhu ni Naa Soolomong ang maali ing Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni daang ba tan maahibu. A buunhu la a piilahi a'yi, gbaalikpong bung'yeni, a yaawa nadee 'pienaayi ni ang da 'bi u 'miming ni aning a 'torikohi.

21A piilahi ming, kanga jaa yogulung da mang iye 'kiyubitihi 'pie aning a'nii. Ka nieng di 'ngmiihii 'vili u gaalingga wa 'tuohi, a 'ngmiihii mang iye 'kiyubitihi 'pienaayi. U kpagu daang iye 'nubie anaahi, ka u puo i 'vuoho.

22U daang tariye yaawa 'ju 'jie u ingang. A yaawa 'ju 'jie bung'yeni 'duobu da mang iye 'kiyubitihi a'nu. Ka poomegiranitihi mang 'bi jierihing a 'ju 'jie jaang wa 'gili. U jaa

© 2009 Bibles International.

da mang iye yaawa. A 'yiilung piila a lang ning u poomegiranitihi ming da mang 'woye bila.

23Poomegiranitihi lijaanaahi aning 'pie-naayuobi da mang biye 'lombori jaang. Ka a poomegiranitihi jaa ang bi a 'jiwooruung wa 'gili u jaa daang i koo.

24A 'sojeguribo ningkpong ni daang nyogiye 'Sireeya, a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong, aning Zefanaiya, Ngming'puohi 'yi-diera ang tohi, aning a 'di-nokaariba bata ni.

25Niba ung daang nyogihi a 'yi-kpoming la bama: 'karichi kanga ang daang kaara a taanhuu jaujauriba, daba bayo'poin ang daang i a naa kpambimiihi a 'bi a 'yiring. Kanga daang la a 'sojehi ningkpong gbangseura ni ang da mang dira ningpaani ni. Ung daang nyogihi a paaluu niba daba lijaata 'mine ang daang bi a 'yiring.

26Ka Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong daang nyogihiba a tariba gaaning Baabilong naa seng Riibila 'puong.

27'Beng la ka a Baabilong naa daang ngmiba, a kuba Riibila 'puong, 'Heemat paaluung. Ngaang bang daang nyogihi 'Juuda niba 'yining ba paaluung gaaning.

28Niba ni Nebiukadineezer ang daang nyogihi gaaning ni la bama: A 'yuomo ayo'poin in gang ba daang iye 'Juuhi 'tuhi ata aning lijeri aning bata (3,023).

29Nebiukadineezer naalung 'yuong 'pie aning a'nii ingang u daang nyogihiye niba koohi a'nii aning 'pihita aning ba'yi (832) a 'yi Jeruuselem 'puong.

30Nebiukadineezer naalung 'yuong lijeri aning ata ingang Nebiuzar'eedang, a 'sojeguribo ningkpong ni daang nyogihiye 'Juuhi koohi ayopoin aning lijaa'yi ning banu (745) gaaning. A niba jaa lang taa daang iye 'tuhi anaahi aning koohi ayuobi (4,600).

31Ngaang daang tung 'Juuda naa Jehooyachin j aunyogibu ni 'yuong 'pihita aning ayo'poin ingang. Baabilong naa 'Evil 'Miroodak ming naalung 'yuong-fora daang la bila. A 'yuoni 'chiuri pienaayi daana daulijeri aning a'nu daari, 'Iivil 'Miroodak daang 'yuoye 'Juuda naa Jehooyachin ung 'yi pogibu 'deung.

32Ung daang yeli yela aning hina 'ku Jehooyachin, a 'kuu na'kogo ang 'do 'ju yaga gaa a na'mine ni u ningba ang daang bi Baabilong puong ni na'kogihi.

33Ka Jehooyachin daang tegi u pogibu 'deu bungyerihi ni. U da mang 'diriye siimaa a naa seng wagiri jaa u 'nyivori beri jaang.

34Jehooyachin 'nyivori beri jaang Baabilong naa da mang 'kuruung siimaa pahii pahii. 'Beu jaa da mang tariye tuori a gara u 'kutmg daari.

© 2009 Bibles International.

Lamentations

Lamentations 1

1Nye 'yiri ang daang paning niba, che leu jeng 'koii bila. Nga ang daang i kpong a paalihi 'puong, nye ung leu 'woning dunggali bila. A 'gbendige nabi-poga ni leuye 'yeme.

2U mang 'kongye 'yienguu 'haali, u ningtong Nye u 'ningbisogong. U nunginiba ni jaa 'puong u ba tari kanga jaa ang na mugiluu. U jomiihi jaang belimuu, ba leuye u domihi.

3'Juuda kpeye foomarihung 'puo u dogee ni aning tungkpienhi 'puoring. A paalihi 'puong tmg 'jing, u ba nyira peenhibu. Banani jaa ang dogihuu kari ti 'piguung ing ngmiehibu 'puong.

4Zaiyong soe iriye nimiha, nie jaa ang ba la waana a 'tigiribinnihi ni 'jung. U 'di-nobera jaang jeng kpala, u Ngming'puohi 'yi-dieriba penang, u pogisarihi tariye 'suhi-saanii, ka u minga ming ira nimiha.

5U haariba ning leu 'so kpiengu, u domihi 'maakoo maanang, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana dogihuung, u yelibejemaa ni 'jung. A doma kariye u biihi ti ing foomarihung 'puong,

6ka a Zaiyong 'bi-poga ni vielung jaa bori che chehuu. U ningbera leu 'woniye nangini ang buora mopora 'guoro, u ba tari fanga che fora nie ang karuu 'ningbi-tooring.

7U dogee aning u yuobu beri 'puong, ka Jeruuselem leu tiehi bungnanee ni jaa ung da mang tari sangkongkoruu ni. Sanga ni u niba ang daang kpe ba domihi 'nuuhi, ka nie jaa 'chibe a na sumuu, a domihi daang nyiung, a cheu la u 'lee ni yela.

8Jeruuselem iye yelibee yaga, bila 'jung ung leu i degiri bila. Banani jaa ang da nanuu ni leu nyohuung, 'bojung ba nyiye u 'miming. Mm, ung pena che leu Iiinhe 'ji-jaala.

9U degiri ni fariye u 'gondoonhi. U ba ngmi u baahaa fasani, bila 'jung u 'lee ni iye nomaa. U ba tan mugina. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nye n dogee, 'bojung a domang tan kpiengu.

10A doma tungye u 'nu Jeruuselem bungnanee jaa 'puo. A 'yi-kpong nyiye a paalihi ang kpiera a Ngming'puohi 'deu 'puo. Banani ing daang yeli ka ba to wa kpiera i langbu ni la bila.

11U niba jaang pena, a buora siimaa. Ba diye ba bunnanee tegining siimaa ka ba toonhi ning ba 'nyivoe. Nang Iiinhi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a jeri nye, ‘bojung ba kaarimang jaala.

12Ye banani jaa ang waana para, ma ye baga jaa 'chibe wa? Ye kaa nye, ka nimiha bibeng a sing nimiha nga ang 'bi n ingang nga. Una ka Ba Tari Baahaa Daana ingma u 'su-kpiengaa daari ni.

© 2009 Bibles International.

13U bahiye buung ang 'yi saa'ju wa kpe n kaba. Ang tuong a kaba. U beriye laangu n gbeeng a leuhima 'puori. U vengyeng mang kong niba a maang i baala beeguu gara 'ji-maarii.

14U 'nu 'leye n begu saangbuhi ing 'yogeng, u 'nuuhi ung di 'wobaa lang taa, a ing n kokoring. U vengyeng ka n fanga baahi. Daana 'ihimeng ing bamahi mang kung tuong 'tuohi 'nuuhing.

15Daana jaanhiye n gandaba ni ang 'bi n 'puong ni jaa. U laanhiye 'sojehi lang taa n yela, ka ba ngmurihi n 'bi-pola. Daana neuye 'Juuda pogisaraa ang ba bang dau a'wo bang mang neu 'girep daang a maali'j ieng.

16A yela nga 'jung mang 'kono ni. N 'ningbie yaa, n 'ningbie 'puoroye ningtong, 'bojung a 'suhu-maara ni ang sing ka u toonhi n 'nyivori ni ba pielima. N 'biihi 'jingye jaala, a doma ang jau'di 'jung.

17Zaiyong benaye u 'nuuhi, che nie jaa ba mugiluu. Ba Tari Baahaa Daana 'kuye nuori Jeekob yela, ka banani ang ngmaaguu 'gili ni leu u domihi. Jeruuselem leuye bungdegiri ba 'puong.

18Ba Tari Baahaa Daana iye sun'tuuro, che n chiihiye u nuori. Nibihi jaa, ye cheliha, a nye n wahala. Ba jaunyogihiye n pogisarihi aning n 'bi-pola gaaning.

19Mang buong n nunginiba, che bang belingma. N Ngming'puohi 'yi-dieriba aning n ningbera vuunhiye ba vuunhibaahaa a 'yiri 'puong, a sanga bang buora siimaa ka ba toonhi ba 'nyivoe.

20'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nye, n Nye ngmiehibu 'puong. N 'suhu saangyeng, n 'sikiri jeriyeng, 'bojung n dieriye taawai yaga. Ta'kobi saaniye saangbu 'yengeng, ka 'deu 'woning 'kuung.

21Ba 'wongye mang pena, che nie jaa ba maara n 'suhu. N domihi jaang 'wong n tuora nga yela. Ba 'puuhi peliyeng aning ing i bila. Veng ka a beu ni yela ing yeli ni kaa, ka ba lieng 'woningma.

22Veng ka ba beulung ni jaa wa i 'ningbi-toori, ka i iba a'wo bila ni ing ima n 'begu saangbuhi jaa yela ni. Siringminga n pengbu ni 'chemihiye taa, ka n 'sikiri ming jimbi.

Lamentations 2

1Nye Daana 'suuri ang 'ihi ung di savaalii 'muuri Zaiyong 'bi-poga ni bila. U diye Iisiriel vielung ni 'yi sagbani loo 'tengeng. U 'suuri ni 'ihibu daari, u ba tiehi u gberi 'kogo ni yela.

2Daana ba jo nimboo che voli Jeekob kpe'jiihi jaa. U 'su-kpiengaa 'puong, u 'vigiye 'Juuda bi-poga 'ji-kpienhi ni loo. U 'vigaang loo 'tengeng. U degiye a naalung paaluu aning u ningbera.

3U 'su-tuluung ung ngmaa Iisiriel iilii jaa loo. U tagiye u 'nuduri ni 'yi a doma 'ningbi-tooring. U 'vaaliye Jeekob a'wo 'butmg-jinti, a nyuona bung jaa wa 'gili.

© 2009 Bibles International.

4U ahiyeng a'wo doma, a guo u taanhuu. A'wo haara, u diye u 'nuduri ku banani jaa ang viela u 'ningeng. U 'kiriye u 'suuri waahi Zaiyong 'bi-poga tent ni a'wo 'buung.

5Daana daang 'woniye doma. U voliye Iisiriel, u 'de-kpongvieni jaa ung voli, u ngmahiye u 'ji-kpienhi, a veng ka nimiha aning laa'dimii puri 'Juuda 'bi-poga ni 'puong.

6U diye kpangkpangkpiengu saang u sigu a'wo dabaga. U saangye u langbu 'jie ni. Ba Tari Baahaa Daana vengyeng bang 'yiinhi a 'tigiribinnihi aning a peenhibu beri ni yela Zaiyong 'puong. U 'su-tuluu ni 'puong, u jeye naa aning Ngmingpuohi 'yi-dieriba bahi.

7Daana jeye u sarika 'ihijie ni. U jaanhiye u 'ji-pegi'yiruu ni, u diye u 'de-kpongvieni ni daangguoma ing a doma 'nung. Ba gongye goma Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning a'wo 'tigiribinnuu kanga daari.

8Ba Tari Baahaa Daana 'leyeng ka u ngma Zaiyong bi-poga daangguoni ni. U diye maahibu 'ngmiihii tie. U nang ba 'ihi u 'nu 'yi saangbu ingang, bila 'jung u vengyeng ka a daangguong giraa aning a daangguoni ira laa'dimii. A langye taa 'kpiire.

9U 'di-nobera faahi 'sigiye 'tenge. U kauhiye u 'di-nuori dagarihi saang saang. U naa aning u ningbera biye a paalihi 'puong. A begu ba la 'chibe. U dangyeriba ming ba la nyira yelinyirihi 'yire Ba Tari Baahaa Daana seng.

10Zaiyong bi-poga ni ningbera 'jingye 'tengeng a i siriti. Ba iriye tani a waaha ba juring, che 'pili 'pili buorihi. Jeruuselem pogisarihi ang ba bang daba 'churiye ba juri 'tengeng.

11N 'ningbie ba la nyira sung aning ningtong, n 'sikiri jeriyeng. N ningtong 'kire bahaye 'tengeng n niba bi-poga ni saangbu 'jung, a 'bibilii aning a 'bi-liihi ang 'yiere a 'yiri soberang 'jung.

12Ba yera 'kuriye ba ma'mine: 'Yening ka a bung'bie aning a waing 'be? Ba yerang che 'yiere a'wo niba ang nye bulling a 'yiri soberang, a yera bila che konna ba 'nyivoe ming ba ma'mine 'nuuhing.

13Wala mang na mugilii gbagi? Jeruuselem 'bi-poga 'woi, 'bo mang na dii bigihi? Zaiyong 'bi-poga 'woi, 'bo muo mang na dii maahi ning, a lieng maa i 'suhu? ‘bojung i baalung ni yaariyeng gaga jaa a'wo mangkpong. Ningbuong na bang tibii?

14I dangyeriba nyiye 'girii yelinyirihi nga ang ba tari tona 'kui. Ba ba 'uohi i yeliba'torihi ni 'olo, a na leu waaning i niba ni bang jaunyogihi gaaning ni, che nye yela nga ang i 'girii a ba tan yeliminga jaa a dang yeli kui.

15Banani jaa ang waana para mang kpaahiye ba 'nuuhi imii. Ba mang purihing che 'ping ping ba 'juri ing Jeruuselem 'bi-poga ni a yeli: A 'yiri ni bang buona bungvieni jaa bungvielaa ni la ngaa? Una bang buona a dunee jaa nyengka nii?

16I domihi jaang haa haa ba noe imii. Ba purihang che oora ba nyina. Ngaang bang yera: Ti diung voli. Tabaalikala, a beu nga la ting cheliha ni. Ti 'nu kpeung, ti nyiung.

© 2009 Bibles International.

17Ba Tari Baahaa Daana iye yeli ung 'le ka u i. U paaliye u yelihung ni nuori ung daang ing sangkongkoruu wagiring ni. U looyeng a ba jo nimboo. U vengyeng ka doma ming nyenging i ingang. U 'duohiye i haariba ni kpiengu.

18Ba 'sikie daang 'cheehiyeng a 'ku Daana ngaang: Zaiyong bi-poga daangguoni 'woi, veng ka ningtong 'puoro a'wo konboo ngminaa aning 'yienguu. Ta peenhi, to veng ka i 'ningbie ming peenhi.

19'Diu 'ihi, 'cheehi 'yienguu, a wagirihi 'piilibu sanga. 'Kiri ningtong a'wo kuong Daana 'ningbi-tooring che yera i 'sikiri tuorihi 'kuruu. Di i 'nuuhi tieguu, i Iiiihi ni ang 'yiere aning kong sokpong jaa 'jung ni 'nyivoe yela.

20Nang Iiinhi, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, che i korihi. Ning'buo la ing i ngaang? A sigiyeng ka pogiba oora ba biihi bi, 'biihi ni bang yogili ni? A sigiyeng ka ba ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning dangyeriba Daana ji-pegi'yiruu ning bi?

21'Bibilii aning ningnyaahi jeng j engye 'tengeng a soberang. Ta'kobi jieliye n pogisarihi aning n bi-pola. I 'suuri ni 'ihibu daari ing kuba. I ba jo nimboo che korigi.

22I buongye tuorihi ang wa ngmaama 'gili a'wo bang mang buong niba waaning maanuu daari. Ba Tari Baahaa Daana 'suuri ni 'ihibu daari, nie jaa daang ba tuong jo bo 'jie, nie jaa ming daang ba 'yi. Banani 'jieng mang daang kaa a 'guoli, n domihi saangbang.

Lamentations 3

1Maang la nie nga ang nye biinii a 'tuuro u 'su-kpiengaa dau ning.

2U dienimang 'yie, a veng mang 'cheng sagiluung a ba 'cheng chaanii 'puong.

3Siringminga, u 'nu aang tarima dogihang wagiri la wagiri, beeguu gara 'yienguu.

4U iyeng ka n ingneni aning n inggbani 'ko, u kauhiye n kaba.

5U 'pigimeng, a i ka too aning wahala ngmaama 'gili.

6U dimang ing ji-sagiluung a'wo sangkongkoruu jaa kpiinhi.

7U vengyeng mang figi a 'yire 'guoro, u iyeng ka n jorihi i tiinha.

8Haali ka maang low 'cheehe, che u mang bigiye n 'puohibu bahi.

9U diye 'kubo bang pehing a bigi n soe. U vengyeng ka n sobie goonhi.

10U iyeng a'wo beer ang jeng 'gu bung n seng, a 'woning 'gbegini ang cho 'gu.

11U tagima 'yiniye n soeng a tagihima churi. U vengyeng mang kong niba.

12U guoye u taanhuu, a dima leu u 'piing bunteuruu.

13U vengyeng ka u logu 'piime 'chugihi n sieng.

14N leuye n niba jaa bunglaaruu, a leu ba 'beu jaa sie 'yienii.

© 2009 Bibles International.

15U vengyeng ka datoo tigima, a veng mang 'nyu langtoo.

16U kauhiye n nyina ming ning jigu, che neuma 'bing 'tengeng.

17I vengyeng ka n 'suhu ning maahuu 'bi taa toba. N ba la bang bung ni ang la 'maakoo maalibu.

18Mang yeli: N fanga aning n tamaa ang 'yire Ba Tari Baahaa Daana seng baahiyeng.

19Nang leu tiehi n dogee aning n yuobu ni, a tiehi langtoo aning datoo yela.

20N 'suhu nang mang tiehaang, mang tari 'pu-saanii.

21N mang leu tiehiye ngaang, a panaa tari tamaa:

22Ba Tari Baahaa Daana hina ning veng ting ba wiera, 'bojung u nyununu ba konna fling jaa.

23A mang iye paani beeguu jaa. I limanihung iye kpong.

24N 'suhu yeliyeng: Ba Tari Baahaa Daana la n tuori, bila 'jung mang tari tamaa u ingang.

25Ba Tari Baahaa Daana mang iye sung a 'ku banani ang chelihuu. U mang iye sung a 'ku 'suhu nga ang buoruu.

26A mang sumang ka nie tari tamaa, a maa u minga che cheliha Ba Tari Baahaa Daana 'chihilung.

27A mang sumang ka dau 'tuo a 'yoge u bi-polihung sanga.

28U 'jing u 'yong a i siriti, 'bojung Naangmining diu dogili u ingang.

29U di u nuori ing tani 'puong. A'mineng tamaa nang na biye 'be.

30U di u dagirii ku nie ang kpaahuu, che i ka nyaaba sigihuu.

31'Bojung Daana ba maang jaanhi nie a gara wagiri jaa.

32Anaa jaa ka u mang waananiye nimiha, che u mang tariye nyununu ming u hinihi ang ba baaha jemaa 'jung.

33'Bojung u ba maang nung che dogiha, bii a inna ninsaalaa biihi nimiha.

34Daana ba mang sagi ka u di u ghee neu a paaluu pogiriba.

35U ba mang sagi ka nie mong u to sung nga ang sigihuu Saa'ju-baahaa Daana 'ningbi-tooring.

36Daana ba mang sagi ka nie 'viling u to 'yi u yelibuoruu ingang.

37Ning'buong mang yeli yela ang i, ka Daanang ba 'bing bila?

38Saa'ju-baahaa Daana nuoring naani ka wahala aning laangfiilung mang 'yi bi?

39'Bojung ka ninsaali'vori na muha u yelibee dogihibu yela?

© 2009 Bibles International.

40Ye veng ka ti bo che piehi ti soe ming nye a leu gaa Ba Tari Baahaa Daana seng.

41Ye veng ka ti di ti 'sikie aning ti 'nuuhi tie Naangmini arijenang.

42Ti saangye begu a die taawai, ing ba veng 'kuti.

43I diye 'suuri a 'muuri i minga, che biehiti. I kuyeng a ba jo nimboo.

44I diye savaalii 'muuri i minga, ka 'puohibu ta 'tuu kpe.

45I vengyeng ting leu bungdega aning sagiri a paalihi 'puong.

46Ti domihi jaang haa haa ba noe ingti.

47Dabieng aning cheba waye ti iinhing, yelingbu aning saangbu waye ti iinhing.

48N 'ningbie 'puorong aning konboori kuong n niba 'bi-poga ni saangbu yela.

49Ningtong puorong n 'ningbieng a ba ngmaara. A aang 'puorong,

50a gara Ba Tari Baahaa Daana ang na wa 'liinhi nyia a 'yi arijenang.

51N 'ningbie inginiye n 'suhu tuorang n 'yiri 'bi-pogiba jaa 'jung.

52Banani ang i n domihi ka anan'so 'chibe yo giinimang a'wo 'nobile.

53Ba 'leyeng ka ba 'ihi n 'nyivori bogu 'puong, a fooma fling 'kubo.

54Kuonhi 'puo lingmeng, mang yeli: N weyeng ni.

55N buongye i 'yuori, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, bogu'julingu 'puong.

56I 'wongye n kokori: Nang ta wa 'ihe i 'tuorii 'yire n pembu ingang, a 'yire n hiengbu 'kuori ni ingang.

57I daang tagi pieliyeng daari ni mang buomii, a yeli: Ta jora dabieng.

58'Oo Daana, i yelidiemang. I yaudieye n 'nyivori.

59'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i nyiye bila ni bang kpe n ingang. Ngmaa n saree 'kumo.

60I nyiye ba sani naabu jaa aning ba buubu jaa n ingang.

61'Oo Ba Tari Baahaa Daana, I 'wongye ba 'jombie aning ba buubu jaa n ingang.

62N domihi nonyina aning yela bang sogina yera beu jaa, ma i 'womaang wa?

63Nye, ba 'jingbu aning ba 'ihibung, maang mang la ba sie 'yienii.

64Naa sani ba iinhing, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, a 'tuuro ba 'nuuhi tumihing.

65'Kubo 'sikirikuonhi. Veng ka i duhibeu 'bi ba iinhing.

66Di i 'suuri ni biehiba ti saangba ka ba 'yi Ba Tari Baahaa Daana sagbama ni luong.

Lamentations 4

© 2009 Bibles International.

1Nye a sannii ang leu i bulabula bila. Nye a salingsung ni ang leu tegi bila. A 'ji-pegi'yiruu 'kubo yaariyeng sokpong jaa jimg.

2Zaiyong bi-dautiinha ni, banang i nanee a'wo salingsuunhi ni, nye banang leu yagu dugiri ni, a leu dugumiera 'nuuhi tuma.

3'Gbongboe gba mang 'ihiye a biha 'ku a biihi ang mugi, che ka n niba 'bi-poga ni yeng tari 'ningbikuonii a'wo mopiri 'puo 'kolimasogilihi.

4'Bi-liihi jintihi mariye ba tangbalierihing aning kong'nyuuri, ka 'bibilii suha siimaa, che nie jaa ba ngmaaruu 'kuribo.

5Banani ang daang 'dire bunnoohi Nye yengyelang 'puong a soberang. Banani bang daang 'guoli ning tanjimejime daa ang i too leu diye tam'poe ang leu ba jeng'jiihi.

6N niba bi-poga yelibalorihi dogihibu ning i kpong gaa Soodom yelibee dogihibu ni. Una bang daang ngmahi 'dayeni, ka 'nu jaa 'chibe a na wieguu.

7A naa biihi daang nyigihang gaa si'noo, a peli gaa bihung Ba inggbamang daang i 'jiihi gaa 'ruubihi, ka ba 'worihung 'yining saafair.

8Che pampana banang leu suo gaa 'funfuni. Ba mang 'cheniye a soberang ka niba banginiba 'guoro. Ba inggbama mariye ba kabang, a leu 'ko 'ko a'wo daari.

9Banani ta'kobi ang ku ni gbang seu banani ang kpi ning kong ni. 'Bojung bamahi yeng, bila pogibang bang nyuuha, yoo siimaa ang kong 'jung.

10Pogiba ang tari nyununu 'nuuhi leu dugiye ba miihi 'biihi. Bang leu siimaa 'kubo n niba bi-poga ni saangbu 'puong.

11Ba Tari Baahaa Daana paaliye u 'su-kpiengaa. U 'vugiye u 'suuri ang tari dabieng bahi. U nyugiye 'buung Zaiyong 'puong, ang 'di a 'yi-kpong 'mono.

12'Teng-gbani na'mine aning chime 'deme jaa kuring sagi'di ka a haara aning a doma danang bang kpeye Jeruuselem 'di-nobera.

13Che u dangyeriba yelibee aning u Ngming'puohi 'yi-dieriba yelibatorihi ni 'jung la. Banang 'kiri suntuuribo jiing u 'puong ni.

14Ba daarang a soberang a'wo joonhi, ba diye jiing degining ba miihi, haali nie jaa ba buora ka u fiinhi ba kpari.

15Niba haahibang a yeli: Ye 'yibe ti gaa, bundega nga. Ye 'yibe ti gaa, ye 'yibe ti gaa. Ye to fiinhiti. Sanga ni bang daang jo ti daara ni, banani ang bi a paalihi 'puong yeliyeng: Ba kung la 'jing che.

16Ba Tari Baahaa Daana 'suuri yaaribang. U ba la leura Iiinhibo A niba ba nana a Ngming'puohi 'yi-dieriba, ba ba kahina a ningbera ming.

17Tinuu yeng, ti 'ningbie jimbiyeng, aning ting Iiinhe jaala a buora sungbu. A 'yi ti 'pigihibu 'deduorihing, ti nyiye paaluu nga ang kung bang dieti.

© 2009 Bibles International.

18Ba Iiinheye ti gbe'chenihi, haali ting da mang 'chene ti soberang 'guoro. Ti taye baahibu. Ti 'beri baahiyeng, 'bojung ti baahibu tayeng.

19Banani ang kariti ning i nyagihuu gaa ka'chigiri ang 'bi saa'jung. Ba kariting a tangbera juring, a jeng 'guti a mo'sogihing.

20Ti 'nyivori vuunhung, una ka Ba Tari Baahaa Daana buo kpaang waahi ni faa 'leye ba chebihi ning. U yela ting da mang yeli: U maahuung ting na kpiera a paalihi 'puong.

21'Iidom 'bi-poga 'woi, nyengina che ka i inga 'yuoro, Ma nga ang kpiera Uuz paaluung. Che a 'bonsuo na long waye i 'jie, ka i 'bugi a yaahi i minga.

22Zaiyong 'bi-poga 'woi, i yeliba'torihi ni dogihibu paaliyeng. U kung la veng ka ba ngmii nyogi gaaning. Che u na dogihiing i yeliba'torihi ni yela. 'Iidom 'bi-poga 'woi, u na 'uohiye i yelibee ni 'olo.

Lamentations 5

1'Oo Ba Tari Baahaa Daana, nang tiehi yeli nga ang pogiti. 'Liinhi, a nye ti nyaaba.

2Ba leuhiye ti cheng 'ku paalijaani niba, a leuhi ti 'deri 'ku saamba.

3Ti leuye 'bi-kpiibihi aning 'bi-yennihi, ka ti ma'mine 'woning dunggala.

4Ti mang daye ti kong'nyuurihi, a 'ihi 'libiri che nye ti daari.

5Banani ang dogihiti maang Nye ti boong, ti ba tuna peenha.

6Ti 'sigihiye ti miihi ku 'lijipiti aning Asiiriya niba, ka ti lieng tigining siimaa.

7Ti ba'mine daang iye yelibee a ba la 'bibe, che ti iinhing ka ba yeliba'torihi ni dogihibu leu 'be.

8'Yemihing kaariti, nie 'chibe a na dieti ba 'nuuhing.

9Ti 'nyivori ting mang di tegining ti siimaa, ta'kobi ang 'bi a mopiring 'jung.

10Ti inggbama tuliyeng a'wo paanuu 'deu, a kong ang ingti ingtuli baalung 'jung.

11Ba firiye pogiba jeng ning Zaiyong 'puong, a saang pogisarihi 'Juuda 'yi-bera 'puuhing.

12Ba 'nuuhi 'jaaliye ningbera. Ba da ba nana ningnyaahi ming.

13'Bi-pola da nieniye a neeng, ka 'bi-daba mang 'chene 'guoro ning daari bang 'tuo.

14A ningbera ba la lanna a 'di-nokpoming, ka 'bi-pola ming bahi ba 'yieme.

15Ti 'sikiri nyengka ni ngmaayeng. Ti seuri leuye nimiha

16A najupiluu 'yiye ti ju 'le. Nimiha la a kuti, 'bojung ti iye yelibeu.

17Ngaang 'jung ka ti 'sikiri saang, a yela nga 'jung ka ti 'ningbie ba la nyira sung.

© 2009 Bibles International.

18Zaiyong Tangkpong ang i kpali ka jierihi yo 'chene u 'jung ni 'jung la.

19Ina, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, i bibeng a gara wagiri jaa. I na'kogo bibeng a 'yi jemani kangang che gara u to.

20Wala la ing 'yiinhi ti yela a gara, a jaanhiti kauhi sing nga?

21Leu leuhiti waaning i seng, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ka ti leu be ti beree. Veng ka ti 'beri leu 'woning bila ni ang daang 'wo sanga kangang,

22ka inang ba jaanhiti kpeleng kpeleng, a nye niti 'suuri gaga jaa yeng.

© 2009 Bibles International.

Ezekiel

Ezekiel 1

1A 'yuong 'pihita ingang, u 'chiuri anaahi 'beri a'nu daari, n daang paahiye banani bang jaunyogihi gaaning ni 'puong. 'Kii-bar Konboo ni sieng ting daang 'be. Ka sagbama daang 'yuo, mang nye Naangmini yelinyirihi 'puong.

2Bang daangnyogi Naa Jehooyachin gaaning 'yuomo a'nu, a 'chiu-balaa 'beri a'nu daari daang la

3ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Ngming'puohi 'yi-diera 'Iziiki-el seng. Buuzai 'bi-dau daang la. A Kali'diiya niba paaluung daang la, 'Kii-bar Konboo ni sieng. Ka Ba Tari Baahaa Daana kpiengu daang 'bi u ingang 'beng.

4'Beng la mang daang 'liinhi a nye sa'kulingkuuli-kpong ang 'yi sa'mung-goo seng waana. Savaalikaraa daang la aning saa ang nyigiha piguupiguu a 'pinne, ka chaanii 'chengkeng ngmaa 'giluu. Ka bungkanga 'bi a Inning gaalinggang 'dire 'yire a gaalinggang a'wo 'kurihuu ang muo.

5Ka buunhu ang 'woning bungnaang'voe anaahi daang 'bi a 'puong. Ngaang ang daang 'wo: A daang tariye ninsaalaa 'worihung.

6Kanga jaa daang tariye 'ningbisogihi anaahi, a tari kpangkpama ming anaahi.

7A gbee daang ahiye 'dendenge, ka a gbesampantie 'woning na'bilii nafiree. Ang daang nyeliha a'wo yaawa bang 'uri a maali.

8A daang tariye ninsaalaa 'nuuhi a kpangkpama luuhing a 'lomboe anaahing. A anaahi ni kanga jaa daang tariye 'ningbisogihi aning kpangkpama.

9A kpangkpama noe daang fiinhiye taa. Ka anang wa gara, a ba mang leuha. Kanga jaa mang 'toriye 'ningbi-toori gara.

10A 'ningbisogihi ming 'worihung la nga. Kanga jaa da mang tariye dau 'ningbisogo. A anaahi ni kanga jaa da mang tariye 'gbegini 'ningbisogo u lomboduring, ka kanga jaa da mang tan nadari 'ningbisogo u 'lombo-goong. A anaahi ni kanga jaa da mang tariye 'kachigu 'ningbisogo.

11Bila ka a 'ningbisogihi daang 'wo. A kpangkpama daang tie 'doye saa'ju. Kanga jaa kpangkpama a'yi noe da mang fiinhiye taa, ka a'yi ming da mang pogi a inggbama.

12Kanga jaa da mang 'toriye 'ningbi-toori gara. A da mang gaaye jie ni jaa a sie ang da mang buora ka u gaa. Ka anang wa gara a ba mang leuha.

13A bungnaang'voe 'worihung yeng, a 'meselihung 'woniye 'buung-saala ang 'dire, a la 'woning 'buung-kahii. 'Buung da mang yo gara waanang a bungnaang'voe 'puong. A Inning daang iye 'chengkeng, ka saa nyigiha 'yire a Inning ingang.

14A bungnaang'voe da mang jorang a gara waana, ka a 'meselihung 'woning saa nyigihibu.

© 2009 Bibles International.

15Mang daang Iiinhe a bungnaang'voe a nye 'cheche. Ka a 'cheche daang 'bi 'teng-gbaning, a 'bi a bungnaang'vori kanga jaa ning u 'ningbisogihi anaahi sieng.

16A 'chechehi 'meselihung aning a maalibu daang 'woniye buuril 'woree, ka a anaahi jaa 'yi taa. A maalibu ni 'meselihung daang 'woniye 'cheche ang gari u to ingang.

17Ka anang wa gara, a mang 'toriye a 'lomboe anaahi ni a na bang gaa kanga jaa. Ka a bungnaang'voeng wa gara, a 'chechehi ba leuha.

18A 'chechehi noe ming, a daang 'doyeng 'gaali a i nomaa. 'Ningbie daang paye a 'chechehi anaahi noe jaa 'gili wa 'tuohi.

19Ka a bungnaang'voeng wa gara, a 'chechehi ming da mang garang a 'bi a 'lomboeng. Ka a bungnaanevoeng wa 'yi 'teng-gbaning 'do saa'ju, a 'chechehi ming mang 'doye saa'ju.

20'Jie jaa a sie ang da mang buora gaabu, a ming mang gaaye 'jie ni seng a sie ang gara. Ka a 'chechehi da mang lang a ingang 'do, 'bojung a bungnaang'voe sie daang 'biye a 'chechehi ingang.

21Ka a bungnaang'voeng wa gara, a 'chechehi ming mang gaang. Ka anang wa ahi, ang ming ahi. Ka anang wa 'yi 'teng-gbaning 'do saaju, a 'chechehi mang langye a ingang 'do, 'bojung a bungnaang'voe sie daang 'Wye a 'chechehi ingang.

22'Vu-yelingu ang daang 'bi a bungnaang'voe saa'jung 'worihung daang 'woniye kirisital ang i nomaa. U daang yeriye a juring.

23A kpangkpama daang tieyeng a 'tori, ka kanga mang 'tori u to a 'vu-yelingu luong. Kanga jaa da mang tariye kpangkpama a'yi ang pagi u inggbani 'lombori nga, a tari a'yi ming ang pagi 'lombo-jaala.

24Ka anang wa gara, n mang 'wongye a kpangkpama ang danna. A da mang 'woniye kuonhi jemaa dangbu, a 'woning Kpiengu Jaa Daana kokori. A da mang 'woniye 'sojemuni ang yo jora goma. Ka anang wa ahi boin, a mang bahiye a kpangkpama ang 'sigi.

25Kokori daang 'yiye a 'vu-yelinguni ang 'gaali a juri ni saa'ju. Ka anang wa ahi, a mang bahiye a kpangkpama ang 'sigi.

26A 'vu-yelingu ang daang 'gaali a 'juri ni saa 'jung, bung ang 'woning na'kogo daang biye 'be. U 'meselihung daang 'woniye saafair 'kuurii. Ka 'worihung ang 'woning ninsaalaa 'meselihung daang 'do bi a na'kogo saa'jung.

27Mang daang nye u sie seng 'duoro 'meselihung tmg 'woning 'kurihuu ang 'dire buung muo, a 'woning 'buung ang 'dire a 'gili u jaa wa 'tuohi u 'puong. Mang daang nye u sie seng 'sigire 'meselihtmg tmg 'woning 'buung. Ka 'chengkeng daang 'giluu wa 'tuohi.

28A 'chengkeng ang 'gili u jaa wa 'tuohi daang 'woniye sa'suo ang 'bi savaaliing 'worihung saa waa daari. Ba Tari Baahaa Daana girima 'worihung 'meselihtmg daang la bila. A' tmg mang daang wa nye bila, mang 'le 'tengeng 'pu, a 'wong kokori kanga ang yera yela.

© 2009 Bibles International.

Ezekiel 2

1Ung daang yeli 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, 'ihi ahi 'dendenge ka n yeli yela 'kui.

2'Beng la ka a Sie daang kpema sanga ni sing yeli yela 'kumo ni, a 'ihime ahi 'dendenge. Mang 'wong unani ang yeli yela 'kumo ni.

3Ung yeli Imo: Ninsaalaa bi-dau, n tuniing Isi'reeli niba seng, a tunii taawai paaluu ang die taawai n ingang. Bana aning ba ba'mine saangye n begu a waana jine nga.

4Ba iye niba juri ang 'ko bang ba 'wono yela. Ba seng mang tunii. I na ti yeli 'kubong ka ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli.

5Ka banang na 'wong bii ka banang na jaanhi, che ba na baming ka dangyera 'biye ba 'puong. 'Bojung ba iye 'deu nga ang diera taawai.

6I ming, ninsaalaa 'bi-dau, to wa joriba bii a jora ba yelibie. Ta jora dabieng, 'haali ka gobera aning go'biliing ngmaagii 'gili ing kpiera naahi 'puong. Ta jora ba yeli'bie bii a veng ka ba 'ningbisogihi innii dabieng yaga, bojung ba iye 'deu ang diera taawai.

7Yeli n yeli'bie ni 'kubo, ka ba 'wong bii ka ba jaanhi, 'bojung ba iye niba ang diem taawai.

8Che Ma ninsaalaa bi-dau, 'wono bila ni mang yera 'kurii. Ta wa diera taawai a'wo a taawai 'deu nga. 'Yuo i nuori, a oo bung ni mang 'kurii ni.

9Mang daang 'liinhi, a nye 'nu ang tie wan seng. Ka gbang'vinuu daang 'bi u 'puong.

10'Beng la ung daang yeruu n 'ningbi-tooring, ka seuri bi u 'puo aning u 'puoring. Ka laa'dimihi aning 'kuori aning nimiha seu u ingang.

Ezekiel 3

1Ung la yeli 'kumo• Ninsaalaa bi-dau, oo bung ni ing nyira ni. Oo a gbang'vinuu nga a gaa ti yeli yela 'ku Iisiriel 'deu.

2Mang has n nuori, ung veng mang oo a gbang'vinuu.

3Ung yeli 'kumo: A gbang'vinuu nga mang di 'kurii nga, obuu ka u kpe i 'po-dari, a kpe i 'puo. Mang daang obuu, ung numa n nuoring a'wo siu.

4'Beng la ung yeli 'kumo• Ninsaalaa 'bi-dau, gaa Iisiriel 'deu a ti di n yeli'bie nga a yeli yela 'kubo.

5Siringminga, n ba tunii niba yeliyaga ing kung bang 'wong seng, bii niba kokori 'wongbu ang i too seng. Iisiriel 'deu mang tunii.

6Ningjemaa ang yera yeliyagisaamba ka ba kokori 'wongbu i too, ing ba 'wono ba yeli'bie seng naani mang tunii. Siringminga, ka ba taa seng mang da tumii, ba danang 'wongye i yeliyaga.

7Che Iisiriel 'deu ni kung 'wong i yeliyaga, bojung ba kung 'wong n yeliyaga. 'Bojung Iisiriel 'deu ni jaa 'juri 'koyeng ka ba 'sikie 'ko.

© 2009 Bibles International.

8Nye, n iyeng ing na ahi kpiengaa yaga ba ingang, a kung leu 'puori ba ingang.

9N iyeng ka i 'gbeu i kpiengaa a'wo 'kubo jaa 'puo 'ku-kpiengaa ang i kpiengaa gaa 'pie. Ta joriba bii a veng ka ba 'ningbisogihi innii ingchuori, anaa jaa ka ba iye 'deu nga ang diera taawai.

10Ung la yeli Immo. Ninsaalaa bi-dau, sagi n yelibie jaa mang yera 'kurii ka a kpe i 'sikiri, ka i 'wong aning i 'tobo.

11Gaa i niba seng, bana bang jaunyogihi ni. Gaa ti yeli 'kubo ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. I bila, ka ba na 'wong bii ka ba na jaanhi.

12'Beng la ka a Sie daang dima 'doning. Mang 'wong kokori n 'puoring a'wo saa ang tahing yaga: Pegiri la Ba Tari Boohoo Daana girima ni a 'yi u kpe'jieng.

13Mang la 'wong a bungnaang'voe kpangkpama ang fiinha taa dangbu, aning a 'chechehi ni ang bi a 'lomboeng ni dangbu, ang 'woning saa tahingbu.

14'Beng la ka a Sie daang dima 'doning, a dima gaaning. Mang daang gaa 'suhu-saanii aning n 'suhu 'suuri 'puong. Che ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu kpiengu daang bi n ingang.

15'Beng la mang daang wa niba ni bang jaunyogihi bang bi Teel 'Eebib 'puong ni seng. Banang daang kpiera 'Kii-bar Konboo sieng ni. Mang ti 'jing 'jie ning bang 'jing ni. N daang 'biye ba 'puong aning nomaa beri ayo'poin.

16A 'beri ayo'poin baahaang ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa n seng ngaang:

17Ninsaalaa bi-dau, n 'bimiing 'deu kaara a ku Iisiriel 'deu. Bila 'jung 'wong yelihung a 'yi n nuoring, a kpaahiba 'kumo.

18Ka maang yeli 'ku ningbeu: I na 'kping pielaang. Ka inang ba kpaahuu bii a yeli yela kpaahi a ningbeu ka u leu'yi u beulung ning a die u 'nyivori, a ningbeu nga na 'kpiye u beulung 'puong. Che u jiing 'yobeu dogiliye i 'jung.

19Che ka inang kpaahi a ningbeu che ka u ba leu'yi u beu bii u beulung sori ning, u na 'kpiye u beulung ni 'puong. Che ina dieye i minga.

20Aning ming, a'mineng sun'tuuro na leu'yiye u suntunbu 'puong a tuna beu. Ka maang wa di bunggbengmileruu bing u 'ningbi-tooring, u na 'kping. Ing ba kpaahuu ni 'jung u na 'kpiye u beu ni 'puong. U sun'tuubu tuma ni jaa ung tung ni 'yuori kung buong, ka u jiing 'yobeu dogili i ingang.

21Che ka inang kpaahi a sun'tuuro ka u to tung beu, ka unang ba tung beu, u na tariye 'nyivori pielaang, 'bojung u sagiye kpaahibu. I ming dieye i minga.

22'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'nu kpiengu daang bin ingang beng. Ung yeli 'kumo: Thi, a 'yi gaa a ji-gbanggbali ni ka n nii ti yeli yela 'beng.

23'Beng la mang daang 'ihi 'yi gaa a ji-gbanggbali, a nye ka Ba Tari Baahaa Daana girima ning ahi be. U daang 'woniye a girima ni mang nye 'Kii-bar Konboo sieng ni. Mang 'le 'tengeng a 'pu.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka a Sie daang wa n seng, a 'ihime ahi 'dendenge. Ung yeli yela a yeli 'kumo: Gaa ti lari i minga ing i 'deung.

25Ina, 'oo ninsaalaa bi-dau, ba na imiing ngmie, a dia 'lei ka i kung la tuong 'yi kpe ba 'puo.

26N na ing ka i jinti man i tambalengang ka i leu 'muu. I kung la i nie ang 'miine inniba, anaa jaa ka ba iye 'deu ang diera taawai.

27Che sanga ni mang na yeli nii yela ni, n na 'yuoye i nuori ka i yeli 'kubo ka ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli. Nie ni ang na 'wong, u daana 'wong. Nie ni ming ang na jaanhi, u daana j aanhi, bojung ba iye 'deu nga ang diera taawai.

Ezekiel 4

1Ina ming, ninsaalaa 'bi-dau, bo walaa bang di yagu maali a diu bing i 'ningbi-tooring. Maali 'yi-kpong 'worihung u ingang, Jeruuselem la bila.

2'Piguu, a me 'pigibu daangguoni imuu. 'Duohi 'pigibu bungmieruu imuu, a maali kampihi 'piguu, a maali man'siinhi ang ngmaha daangguoma 'giluu wa 'tuohi.

3Di 'kurihuu perete bing ka u leu 'kurihuu daangguoni i ning a 'yi-kpong kpachagang. Leuhi i 'ningbiri imuu. Ba na 'piguung, ka i ming 'piguu. Bila na iye bigihee a 'ku Iisiriel 'deu.

4Jeng 'lombo-goo, a di Iisiriel 'deu tungbee dogili i ingang. A beri ni nuori ing jeng lombori ni ing na 'tuo ba tungbee.

5'Bojung n diye ba tungbee 'yuomo ni dogili i ingang, a sing a beri nuori. A iye beri koohi ata aning lijaanaahi ning 'pie (390). Bila ing na 'tuo Iisiriel 'deu ni tungbee.

6Ka inang wa boohoo, la jeng lomboduri. Bila ing na 'tuo 'Juuda 'deu ni tungbee 'berm lijaa'yi. N diye bebeyeni jaa ung i 'yuoni 'gbuli dogili i ingang.

7Bila 'jung i na leuye i 'ningbiri ing Jeruuselem 'pigibu ni. 'Wuri i 'nu che dangyeli yela jagi Jeruuselem.

8Nye, n na diye 'ngmie 'lei, ka i kung mang tuong leu 'lombori nga jeng u to ingang. N na iye bila a gara wagiri ing na ti baahi i 'pigibu ni.

9Di 'wiit, baarili, benga, beng'irii kanga, 'chi aning 'wiit 'irii kanga. Dia ing dugu bung'yeni 'puong a maali paanuu. A 'beri ni nuori ing na jeng i 'lomboring ni, ana ing na oora. A iye 'beri koohi ata aning lijaanaahi fling 'pie (390).

10I na mang maahiye siimaa ing 'dire. 'Bebeyeni jaa tuori tiinhuu na mang iye sekelihi lijeri. A 'yi wagiri kanga a gara wagiri kanga ing na mang 'dia.

11I na mang maahiye kuong ming ing 'nyuuro. 'Jiyeni ing na mang 'nyu a 'yi hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi ayuobing. A 'yi wagiri kanga a gara wagiri kanga ing na mang 'nyua.

© 2009 Bibles International.

12I na mang obaang a'wo baarili bungmaanihi bang se. I na diye ninsaalaa 'bini maali 'buung a se a buunhu ba 'ningbiring.

13'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana yeli: Bila ka Isi'reeli niba na 'di ba siingdega niba ang ba i 'Juuhi 'puong. Be mang na kariba ka ba gaa ni.

14Mang yeli: Awa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, siringminga, n nang ba degi n mingajaa a 'yi n 'bibiilung a waana ngaang. N nang ba oo bung jaa ang kpi u mingang, bii bung nga 'duunhi ang tagi chuuri. Nengdegiri jaa ming nang ba kpe n nuori.

15'Beng la ung yeli Immo. Nye, n diye na'bini 'kurii ang na ahi ninsaalaa 'bini bogung. A ingang ing na mang se i paanuu.

16Ung la yeli lumo: Ninsaalaa 'bi-dau, pielaang, n na ing ka Jeruuselem kong siimaa. Ba na mang maahiye siimaa 'di 'karikaruu 'puong, a maahi kuong 'nyu dabieng 'puong.

17N na iye bila ka ba kong paanuu aning kuong. Ba na Iiinhiye taa aning nomaa, a nyuuha ba tungbee ni 'puong.

Ezekiel 5

1Ina ninsaalaa 'bi-dau, di ta'kobi ang 'dire. Diu ka u leu ju-chiera 'su-baraa ka i pung i 'ju aning i tieni. Di sanee maahi a ju-kooni a nyogaa 'po.

2Nyogaa 'po 'jiihi ata a nyugi 'jiyeni a 'yi-kpong 'puong sangani a 'pigibu ang na wa baahi. Bila 'puoring di 'jiyeni a di ta'kobi ngmi ngmia wa 'gili, a di 'jiyeni ming yaari seseung. N na vuoye ta'kobi cho a 'puoring.

3Che i di a awala 'mine ming 'le i kparuu nuoring.

4La di 'mine ming loo ing buuming ka a 'di. Be ka buung na 'yi a gaa Iisiriel 'deu jaa.

5'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Jeruuselem la ni. N bimutmg a paalihi 'songsogihing, ka a 'teenhi jaa ngmaa 'giluu.

6U dieye taawai n 'wulibu soe ingang aning ung tong beulung gaa a paalihi. U dieye taawai n yeli'tuurihi ingang gaa a 'teenhi ni ang ngmaa 'giluu ni, 'bojung ba jaanhiye n 'wulibu soe. Ba ba 'chene n yeli'tuurihi 'puong.

7Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye 'ihiningye taawai gaa paalihi ang ngmaa 'giliye wa 'tuohi. Ye ba 'chene n yeli'tuurihi puong. Ye ba 'tu n 'wulibu soe. Ye gba ba 'tu a paalihi ni ang ngmaa 'giliye wa 'tuohi ni 'wulibu soe.

8A 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Maang minga ni chiihiing. N na 'diye saree i 'puong a paalihi 'ningbiring.

9N na iye yeli mang daang ba i jaa ye 'puong ye yelidega ni jaa 'jung. N daang kung la i a taa ming.

10Bila 'jung ba'mine na ooye ba biihi ye puong, ka 'biihi ming oo ba ba'mine. N na 'diye saree ye ingang. Ye banani jaa ang kpeling ni mang na yaari a seseri jaang.

© 2009 Bibles International.

11A 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, pielaang, yeng di ye bungnyohii jaa aning ye bunghaarihi nga jaa degi n ji-pegryiruu ni, a 'jung n ming na bahiye ye kaabu. N 'ningbiri kung i maahuu. N kung jo nimboo ming.

12Ka yenang po 'jiihi ata, baleu na kuye 'jiyeni, ka kongkpong kuye. 'Jiyeni ming na 'leng a 'tuuro ta'kobi ang ngmaaye 'gili. N na yaariye 'jiyeni ming a seseri jaang, a vuo ta'kobi cho ba 'puoring.

13Bila ka n 'suuri na maa, ka n veng ka n 'su-tuluu dogili ba ingang a naa sani. Bila bang na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daanang yelaa n ingjegi 'puong, sanga ni n 'su-tuluu ang na wa baahi ba ingang.

14A la waana ming, n na ing ka i leu daboo, a i nyaaba bung a paalihi ni ang ngmaa 'gilii ni puong, aning banani ang waana para ni jaa 'ningbiring.

15N na 'diye i saree n 'suuri aning 'su-tuluu 'puong aning 'miihuu ang i too 'puong. A sanga bila na leuye nyaaba a leu sie bung, a i kpaahibu aning nomaa 'ku a paalihi ni ang ngmaa 'giliye ni. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

16Sanga ni mang na teu n kongkpong 'piime ang i bee ye 'puong, n na tebaang ka a saangye. N na ing ka a kongkpong maaling 'ugi ye ingang, a i ka ye kong ye siimaa.

17Bila mang na waaning kongkpong aning mo'duunhi ye ingang ka a i ka ye kong ye niba. 'Baleu aning jiing qdribu na kpeye ye 'puo ti 'yi, ka n waaning ta'kobi ming ye ingang. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Ezekiel 6

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbiri ing Iisiriel tangbera ni a dangyeli yela kpaahiba.

3Yeli ngaang: Iisiriel tangbera, ye 'wong 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yelihung. Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yera 'kuro a tangbera aning a tang'bilii, a bori aning a lohimbohi: Siringminga, maang minga na waaniye ta'kobi ye ingang. N na saangye ye jiduorihi ni.

4Ye sarika 'ihijiihi na iye kpali, ka ba ngmahi ye iinsens sarika 'ihijiihi. N na diye ye daba bang ku a loo ye baga ni 'ningbi-tooring.

5N na diye Isi'reeli niba ang 'kpi inggbama jieli ba baga ni 'ningbi-tooring. N na diye ye kaba yaari ye sarika 'ihijiihing wa 'gili.

6Ye kpe'jiihi jaang, a 'yi-bera na leuye da'boori, ka a jiduorihi jeng kpali. Bila ka ye sarika 'ihijiihi na leu da'boori a jeng kpali. Ba na ngmahiye ye baga ka a yela baahi. Ba na ngmahiye ye iinsens sarika 'ihijiihi, ka ye bungmaanihi ni yela baahi.

7Banani bang ku na leye ye 'puong. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

8Che n na bahiye ye 'mine. Bilang na veng ka ye tuong tari niba ang na jo 'yi takobing
a paalihi 'puong, sanga ni yeng na yaari a 'teenhi 'puong.

9'Beng la ka ye banani ang faa jo ni na tiehi n yela a paalihi bang nyogihiba gaaning
'puong. 'Bojung ba senseng 'sikiri ni ang jo n seng ni saangye n 'puo yaga. Ka ba
'ningbie ni ming ang ngmi jentiriye a 'tu baga ni saang n 'puo. Ba na nyohiye ba miihi
ba yelibee ni bang i aning ba yelidega ni jaa yela.

10'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. Kpali naani aning mang
yeli ka n na waaniye a saangkpong nga ba ingang.

11Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Kpaahi i 'nuuhi a di i gberi to 'tengeng, a
yeli: A'ku, Iisiriel 'deu yelidega ni ang i bee ni 'jung. 'Bojung ba na 'leng a 'tuuro
ta'kobing, kongkpong aning baleu.

12'Baleu na kuye nie ang bi toori jaang, ka ta'kobi ku nie ming ang pieli. Kongkpong
ming na kuye nie ang kpeling a i 'vori a 'yiring. Bila ka n 'su-tuluu na baahi ba ingang.

13'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana, sanga ni ba niba bang ku
ang na jeng jeng ba baga 'puong a ngmaa 'gili ba sarika 'ihijiihi ni. Bila na iye
tan'duoruu jaa 'jung aning tangbera jaa 'juring, dau jaa ang tari maahuu 'muning aning
'old dau jaa ang tari vaari yaga 'miming. Bila na iye 'jie ni jaang bang nyugi iinsens
'nyuu-noohi 'ku ba baga ni jaa.

14Bila mang na tie n 'nu 'tuohibo a i ka a paaluu leu da'boo. Mm, n na ing ka ba
kpejiihi jaa i da'boo a gaa mopiri ni ang gara Dib'lath seng ni. 'Beng la bang na bang
ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 7

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung la wa n seng ngaang:

2Ina ninsaalaa 'bi-dau, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli 'ku Iisiriel paaluu: A
baahaa la. A baahaa taye a paaluu 'longkorihi anaahi ni.

3Pampana nga a baahaa waye i ingang. N na bahiye n 'suuri ka u wa i ingang. N na
'diye i saree a 'tuuro i yeli-irihi. N na yebiing sani i yelidega ni jaa yela.

4N 'ningbiri kung i maahuu i ingang. N kung jo nimboo ming, 'bojung n na yeuye i
yeli-irihi ni sani, a yeu i yelidega ang bi i 'puong ni ming sani. 'Beng la ing na bang ka
maang la Ba Tari Baahaa Daana.

5Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Saangkpong la. Saangkpong nga to yeng
nang ba nye wayeng.

6Baahibu wayeng. A baahaa wayeng, u 'jie nyaaye i ingang. Nye, u wayeng.

7Ina nga ang kpiera a paaluung, saangkpong waye i ingang. A wagiri tayeng, tuora
beu pieliyeng. Nyengingbu ang 'bi a tangberang beu naani.

© 2009 Bibles International.

8'Wieng mang na 'kiri n 'su-tuluu waahii, ka n 'suuri baahi i ingang. N na 'diye i saree a 'tuuro i yeli-irihi. N na yebiing sani i yelidega ni jaa 'jung.

9N 'ningbiri kung i maahuu. N kung jo nimboo ming. N na yebiing sani a 'tuuro i yeli-irihi ni, ka i yelidega ni 'bi i seng. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Boohoo Daana ang ngmira.

10Nye, a beu. Nye, u wayeng. Saangbu ang i kpong 'yi gaayeng. A dangkpali bohiyeng. Jigihibu 'puye 'puuri.

11Kpangkpangkpiengu yeli-irihi baayeng a leu beulung dangkpali. Ba kanga jaa kung kpeling, ba jemaa ni kanga jaa. Ba bundaambuunhu aning ba girima kung kpeling.

12A wagiri tayeng. A beu tagira waanang. Ta veng ka nie ang daara nyengina, bii ka nie ang kuoha i laa'dimii, bojung 'su-kpiengaa 'biye ba jemaa ni jaa ingang.

13Nie ang kuoha kung leu wa bung ung kuohi 'jie, 'haali ka ba jaang nang i 'voe. 'Bojung a nyiibu ahiye a jemaa jaa ingang. U kung leu 'puori. Nie jaa ang kpiera yeliba'torihi 'puong na kongye u 'nyivori.

14Ba ngmiye biengkoni, a veng ka nie jaa i 'siri. Che nie jaa ba gara taanhuu, 'bojung n 'su-kpiengaa Nye ba jemaa ni jaa ingang.

15Ta'kobi biye 'yengeng, ka 'baleu aning kongkpong 'bi 'yiri 'puong. Nie jaa ang bi moong na 'kping a 'tuuro ta'kobing. Nie jaa ang bi a 'yi-kpong 'puong, kongkpong aning 'baleu na kuung.

16Banani ang 'yi a 'puong na jong ti bi a tangbera 'juring. Ba jaang na ira laa'dimii, a'wo lohimbohi nangmama. Kanga jaa beu 'jung ung na 'kono.

17'Nuuhi jaang na juoli, ka 'dungkubo jaa leu i baani.

18Ba na 'piliye buorihi tama ming. Dabiengkpong na nyogibang. 'Vii na biye 'ningbisogo jaang, ka ju jaa kpalihi.

19Ba na looye ba wari a sobera juring, ka ba salima 'woning sagiri. Ba wan aning ba salima kung tuong dieba Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa ni daari. Ba kung maa ba kong bii a paali ba 'puuhi, 'bojung bila leuye ba beulung bung gbengmileruu.

20U boori buunhu vielung ni yeng, ba diang leu jigiha. Ba diang maali ba bungdega ni 'worihung aning ba bungnyohii ni. Bila 'jung mang i ang leu 'woning sagiri a kubo.

21N na diang ing saamba 'nuuhing ka a leu buunhu bang na jaufaahi. A na leuye buunhu 'teng-gbani ningbee ang na 'ohi. Ba na degaang.

22N na leuhiye n 'ningbisogo 'yi ba seng, ka ba degi bungtiinha bingjie ni. 'Bojung na'nyigi-kpienhi na kpeung a deguu.

23Maali jorihi, 'bojung jiing Idribu yelibee paaliye a paaluu, ka kpangkpangkpiengu yeli-irihi pa a 'yi-kpong.

© 2009 Bibles International.

24Bila 'jung n na waaniye paaluu ang i beu gaga. Ba na wa dieye ba 'deri 'so. N na ing ka ba gandaba jigihibu ni baahi, ka ba degi ba 'ji-pegi'yirihi ni ming.

25Saangbu wayeng. Ba na boye maahuu, che ba kung nyiu.

26Saangkpong na 'tuye u to, ka ba'ye 'tu u to. Ba na boye yelinyiruu dangyera seng. Che a 'begu na boring a Ngmingpuohi 'yi-diera seng, ka kawani ming bori a ningbera seng.

27A naa na iye laa'dimii, ka a ningkpong yeti dabiengkpong kparuu, ka a paaluu niba 'nuuhi miine N na ibang a 'tuuro ba yeli-irihi. N na ngmaaye ba saree a 'tuuro bila ang sigining ka ba nye. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 8

1A 'yuomo ayuobi 'puong, a 'chiuri ayuobi dabaa'nu daari mang daang 'jing n 'deung, ka 'Juuda ningbera 'jing n ningbi-tooring. Ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'nu kpiengu wa n ingang beng.

2Mang daang 'liinhi, a nye 'worihung, ka u 'meselihung 'woning A 'yuomo ayuobi 'puong buung. U 'meselihung a 'yi u sie 'sigire daang 'woniye 'buung. U 'meselihung a 'yi u sie 'duoro daang 'woniye 'chengkeng, a 'woning 'kurihuu ang 'dire Inning a muo.

3Ung tie bung ang 'woning 'nu, a nyogi n ju-kooni 'lombori kanga. Ka a Sie dima 'doping, mang 'bi 'teng-gbani aning sagbani kpachagang. Naangmini yelinyirihi 'puong u daang tarimang waaning Jeruuselem, a waanima a jaga ni ang bi 'puong ni sa'mung-goo 'di-nokpong ni. 'Beng ka bagiri ni ang waananing 'nyuuri ni 'jingjie daang 'be.

4Nye, Iisiriel Naangmini ni girima daang Nye 'be, a'wo a nyiibu ni mang daang nye a ji-gbanggbaling ni.

5'Beng la sing yeli 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, lagi i 'ningbie pampana a 'tori sa'mung-goo seng. Mang daang lagi n 'ningbie a 'tori sa'mtmg-goo seng. Mang nye a sarika 'ihijie 'di-nokpong sa'mung-goo 'di-nuori ning ka a 'nyuuri bagiri ngang daang bibe.

6Ung la yeli 'kumo: Ninsaalaa bi-dau, i nyiye bila ni bang ira? I nyiye a yelidega nga ang 'gaali ka Iisiriel 'deu tuna 'jie ngang? I nyiye bila ni bang ira ka ba karima 'yi n 'ji-pegi'yiruu ning gaaning toori wa? La leu, i na nyiye yelidega ang gaa bila.

7Ung daang tarima waaning a jaga 'di-nuori. Mang 'liinhe ka bogu la a 'bi a daangguoning.

8'Beng la sing yeli 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, 'tugi a daangguoni kpe. Mang 'tugi kpe a daangguoni a nye 'di-nuori.

9Ung yeli 'kumo: Kpe ti nye a beu yelidega ni bang ira 'beng.

10Mang kpe Iiinhi, a nye. Btmg'vuuruu jaa baluu, 'dung-dega aning Iisiriel baga jaa daang biye 'be bang maalaa a daangguomang wa 'gili.

© 2009 Bibles International.

11Ka Iisiriel ningbera lijaata ning 'pie daang ahi a 'ningbi-tooring. Ka 'Seefang 'bi-dau 'Jeyazanaiya daang paahi ba 'puong. Ba kanga jaa daang tariye "buung perete u 'nung, ka iinsens nyuohi 'duoro saa'ju.

12'Beng la ung yeli kumo: Ninsaalaa bi-dau, i nyiye bila ni Iisiriel ningbera ang ira ji-sagiluuflg? I nyiye bila ni dau jaa ang ira u bagiri 'deung? Siringminga ba mang yeling: Ba Tari Baahaa Daanaba nyiriti. Ba Tari Baahaa Daana jaanhiye a paaluu bahi.

13Ung yeli 'kumo: La leuhi, i na nyiye yelidega bang ira ang gaa bila.

14'Beng la ung daang tarima waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu sa'mung-goo 'di-nokpong 'di-nuori ni. Mang nye pogiba ang 'jing 'be a 'kono bagiri bang buona Taamuz yela.

15'Beng la ung yeli Immo. I nyiye a yeli nga, 'oo ninsaalaa 'bi-dau? La leuhi, i na nyiye yelidega ang gaa ama.

16Ung daang tarima waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu jaga ni ang bi 'puong ni. Nye, a'wo daba lijeri aning ba'nu daang 'biye Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni 'di-nuoring. Ba daang biye a janggaa'lee aning a sarika 'ihijie kpachagang. Ba daang biriye 'puori 'ku Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni, ka ba 'ningbisogihi 'tori sa'muni. Bang 'tori samurai a 'puoho ngminaa.

17'Beng la ung yeli Immo. I nyiye a yeli nga, 'oo ninsaalaa bi-dau? Ka bila yelifiing la a 'ku 'Juuda 'deu aning bang ira a yelidega nga 'jie ngang? 'Bojung ba paaliye a paaluu aning kpangkpangkpiengu yeli-irihi. Bila 'puoring ba mang leung ka ba dang n 'suuri. Nye, ba mang diye da'nu ti tuora ba nyiihi.

18Bila 'jung n ming na iye yela 'su-tuluu 'puong. N kung maa 'ningbiri. N kung jo nimboo ming. Haali ka banang 'kono inna n tobong aning kokokpiengaa, che n kung 'wong.

Ezekiel 9

1'Beng la mang daang 'wong ung buong aning kokokpiengaa a yeli: Veng ka banani ang 'so a 'yi-kpong kaabu ni tagi ta, ka kanga jaa tari u jaujaubung ang kuura u 'nung.

2'Dayeni ka daba bayuobi 'yi a saa'ju seng 'di-nokpong ni seng wa. 'Beng 'tori sa'mung-goo ni. Kanga jaa daang tariye jauri lari u 'nung. Dau kanga ang paahi ba 'puong daang yeriye masari bungyerihi, ka seuseura duba kobile bi u 'lomboring. Bang daang kpe ti ahi a yaawa sarika 'ihijie sieng.

3Ka Iisiriel Naangmini girima ni daang 'yi a cherib ni ingang ung daang 'be ni a 'do gaa a Ngming'puohi 'deu kpe'jie ni. Ung buong a dau ni ang ing masari bungyerihi a tan a seuseura duba ko'bile u 'lomboring ni.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kuu: Kpe a 'yi-kpong 'puo ti 'yi. Kpe Jeruuselem 'puo ti 'yi. Daba ni ang pena a 'kono a yelidega ni jaa ang ira u 'puong yela ni, tuo ligu ba 'gbering.

© 2009 Bibles International.

5Mang 'wong ung yeli ku ba chelee ni: Ye 'tuu kpe a 'yi-kpong a ti kuura. Ye ta i 'ningbi-maahuu bii a jo nimboo.

6Ye korigi ningnyaahi aning 'bi-pola, a korigi pogisarihi, 'bibilii aning pogiba. Che ye ta wa fiinha nie jaa 'gbeu ang tari ligu. Ye 'piili n 'ji-pegi'yiruu ning. 'Beng la bang daang 'piili a ningbera ni ang bi a Ngming'puohi 'deu 'ningbi-tooring ni ingang.

7Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli kubo: Ye degi a Ngming'puohi 'deu. Ye paali a jaga ning 'kuunhi. Ye 'yi. Bang daang 'yi a ti kuura niba a 'yi-kpong 'puong.

8Sanga ni bang daang kuuriba ni, mang kpeling n 'yong. Mang 'le 'tengeng 'pu a 'cheehi a yeli: 'Woi, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. I muo yeng baahi Iisiriel niba ang chehi ing kiri i 'su-tuluu waahi Jeruuselem ngaang bi?

9'Beng la ung yeli 'kumo. Iisiriel 'deu aning 'Juuda beulung iye kpong 'gaali. Jiing 'kiribu paaliye a paaluu, ka yela ang ba 'tu son pa a 'yi-kpong. Siringminga ba mang yeling: Ba Tari Baahaa Daana jaanhiye a paaluu bahi. Ba Tari Baahaa Daana ba nyiraa.

10Maang ming, n kung maa 'ningbiri. N kung jo nimboo ming. N na naaye ba yeli-irihi sani dogili ba miihi 'juring.

11Ana wagiring ka a dau ni ang daang ing masari bungyerihi a tari a duba kobile u 'lomboring ni leu wa ing 'duoho a yeli: N tungye bila ni ing 'kumo nuori ka n tung ni.

Ezekiel 10

1Mang daang 'liinhi a nye a 'vu-yelingu ni ang 'gaali a cheribihi 'jung ni 'puong, ka bung 'yi a 'woning saafair 'kuurii. U 'meselihung daang 'woniye na'kogo.

2Ka Naangmini daang yeli yela 'ku a dau ni ang ing masari bungyerihi ni. U daang yeliyeng: Kpe a 'chechehi ni ang 'bi a cheribihi luong ni. 'Ihi butmg-saala a cheribihi kpachagihing ka a pa i nuuhi. Dia yaari a 'yi-kpong ingang. Mang daang kaara ung ti kpe.

3A cheribihi daang ahiye a Ngming'puohi 'deu sa'mungduri seng sanga ni a dau ang ti kpe ni. Ka a savaalii daang wa paali jaga ni ang bi 'puong ni.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana girima daang 'yi a cherib ingang a 'do, a ti bi a Ngming'puohi 'deu 'tu-kpe'jie ning. Ka a savaalii daang paali a 'deu, ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni 'chengkeng paali a jaga.

5Bang daang 'wono a cheribihi kpangkpama dangbu a 'yenge jagang. A dangbu daang 'woniye Kpiengu Jaa Naangmini ni kokori sanga ni sing mang yera yela.

6Ung 'ku a dau ni ang ing masari bungyerihi ni nuori a yeli: Thi 'buung a 'chechehi kpachagang, a cheribihi kpachagang. Ka a dau kpe ti ahi a 'chechehi sieng.

7Ka a cherib daang tie u 'nu a 'yi a cheribihi kpachagang ti to a 'buung ni ang bi a cheribihi kpachagang ni. Ung 'ihi a 'butmg 'mine ing a dau ni ang ing a masari bungyerihi ni 'nuuhing. Ka a dau dia 'yi gaa.

© 2009 Bibles International.

8Ka a cheribihi daang 'woning ang tari ninsaalaa 'nu 'worihung a kpangkpama luuhing.

9Mang daang 'liinhe ka 'chechehi anaahing bi a cheribihi sieng. 'Cheche da mang 'biye a cheribihi kanga jaa sieng. A 'chechehi daang nyelihang a'wo buuril 'kuurii.

10A 'meselihung ming, a anaahi jaa daang 'yiye taa. A daang 'woniye 'cheche ang gari u to ingang.

11Ka anang wa gara, a mang 'toriye a 'lomboe anaahi ni kanga. Ka anang wa gara, a 'chechehi ba leura lombori. A mang 'tuye 'jie ni a cheribihi ang 'tori ni. Ka anang wa gara, a 'chechehi ba leura 'lombori.

12A inga jaa a lang ning a 'puori, a 'nuuhi, a kpangkpama, aning a 'chechehi ni a anaahi ang tari ni daang payeng aning 'ningbie a 'gili u jaa wa 'tuohi.

13A 'chechehi yeng, n daang 'wongye bang buomaa ka bung'vinnihi

14A kanga jaa da mang tariye 'ningbisogihi anaahi. A fora 'ningbisogo da mang iye cherib 'ningbisogo, ka a 'yiiltmg i ninsaalaa 'ningbisogo. A taalung daang iye 'gbegini 'ningbisogo, ka a naahung i ka'chigu 'ningbisogo.

15Ka a cheribihi daang tagi 'do saa'ju. A bungnaang'voe nga mang daang nye 'Kii-bar Konboo sieng ni.

16Ka a cheribihing wa gara, a 'chechehi da mang 'Nye a 'lomboring a gara. Ka a cheribihing wa lagi a kpangkpama ka a 'yi teng-gbaning 'do saa'ju, a 'chechehi ming da ba mang leuhi 'yi a 'lomboeng.

17Ka a cheribihing wa ahi boin, a 'chechehi ming mang ahiye boin. Ka anang wa 'duoro, a ming mang 'dong, bojung a bungnaang'voe sie daang biye a ingang.

18'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'yi a Ngming'puohi 'deu 'tu-kpejie ni a ti ahi 'gaali a cheribihi.

19Ka a cheribihi daang lagi a kpangkpama a 'yi 'teng-gbaning 'do saaju n 'ningbiring. Sanga ni ang daang wa 'yi gara, a 'chechehi daang 'Nye a 'lomboring. Ang daang ti ahi Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni sa'muni 'di-nokpong ni 'di-nuoring. Ka Iisiriel Naangmini girima daang bi a 'jung.

20A bungnaang'voe nga mang daang nye Iisiriel Naangmini luong 'Kii-bar Konboo sieng ni. Mang daang bang ka a cheribihi la.

21A kanga jaa daang tariye 'ningbisogihi anaahi aning kpangkpama anaahi. Ka ninsaalaa 'nuuhi 'meselihung daang 'bi a kpangkpama luuhing.

22Ka a 'ningbisogihi 'worihung aning a 'ningbisogihi ni mang nye 'Kii-bar Konboo sieng ni i bung'yeni. A daang iye bung'yeni a 'meselihung aning a miihi ingang. A kanga jaa da mang 'toriye 'ningbi-toori a gara.

Ezekiel 11

© 2009 Bibles International.

1Ka a Sie daang dima 'doning, a tarima waaning Ba Tari Baahaa Daana 'deu sa'muni
'di-nokpong ni. 'Beng 'tori sa'muni ni. Ka daba lijeri aning ba'nu daang bi a 'di-
nokpong 'di-nuoring. Mang nye Aazur 'bi-dau 'Jeyazanaiya aning Bi'neeya 'bi-dau
Pelataiya ba 'puong. Ba daang iye ningbera a niba 'puong.

2Ung yeli 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, a daba ngang mang jera beu tungbu a 'kuro
kawani ang i beu a 'yi-kpong ngang.

3Banang mang yeli: 'Deri miebu wagiri ba ta. A 'yi-kpongnga la a dugu. Tinuu la a
neni.

4Bila 'jung dangyeli yela chiihiba. 'Oo ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela.

5'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Sie daang 'le n ingang a yeli Immo. Yeli yela.
Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Oo Iisiriel 'deu, ngaang yeng yeli. Che n
bangye yeli ang bi ye haakilihing.

6Ye vengyeng ka niba yeng ku 'ugi a 'yi-kpong ngang. Ye paaliye u fuolihi aning niba
yeng ku.

7Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ye ningkuurihi ni yeng bing 'bing a
'yi-kpong 'puong ni, bana la a neni. A 'yi-kpong nga ming la a dugu. Che n na tariyeng
'yining u 'puong.

8Ye joye ta'kobi. Ta'kobi mang na waaning ye ingang. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang
yeli.

9N na tariyeng 'yining u 'puong, a diye ing saamba 'nuuhing a ngmaa saree ye ingang.

10Ye na 'leng a 'tuuro ta'kobing. N na ngmaaye ye saree Iisiriel toribogu ning. 'Beng la
yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

11A 'yi-kpong nga kung i ye dugu. Ye ming kung i neni ang bi u 'puong. N na
ngmaaye ye saree Iisiriel toribogu ning.

12Ye na baming ka maang la Ba Tari Baahaa Daana, bojung ye ba 'cheng n yeli'tuurihi
'puong bii a 'tu n 'wulibu soe. Che yeng ira a paalihi ni ang ngmaaye 'gili ni yeli-irihi.

13Sanga ni mang daang dangyera yela ni la ka Bi'neeya bi-dau Pelataiya 'kpi. 'Beng la
mang 'le 'pu a 'cheehi aning kokokpiengaa a yeli: 'Woi, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana. I
muo yeng baahi Iisiriel niba ni ang chehi ni kpeleng kpeleng bi?

14Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

15Ninsaalaa bi-dau, i ba'biihi, i dogiriba, i paaluu niba aning Iisiriel 'deu jaa kpeleng,
ba yela la ka Jeruuselem kpieriba yeli ngaang: Ba gaaye toori jaa a 'yi Ba Tari Baahaa
Daana seng. A saamba diye a paaluu nga 'kuti ka u leu ti 'suobu.

16Bila 'jung yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N 'ihibeng bang gaa toori
jaa ti 'bi niba ang ba i 'Juuhi 'puong. Anaa jaa ka n yaaribang a paalihi 'puong, che n
na iye Ngming'puohi 'debile kubo a paalihi ni bang gaa ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na laanhiyeng 'yi a nibihi 'puong. N na laanhiyeng lang taa a 'yi a paalihi ni yeng yaari gaa ni, a di Iisiriel paaluu kuye.

18Ba na gaaye be. Ba na ti vaye u bungnyohii ni jaa aning a bungdega ni jaa 'yi u 'puong.

19'Beng la mang na 'kubo 'sikiri bung'yeni. N na diye sipaalaa ingba, a 'ihi a 'sikirikuongee ni ba inggbamang, a che 'kubo 'sikiri-baaluu.

20N na iye bila ka ba tuong 'chene n yelituurihi 'puong a 'tuuro n 'wulibu soe a tunaa. Ba na iye n niba ka n ming i ba Naangmini.

21Che banani yeng 'sikie ang ahi ba bungnyohii aning ba bungdega ingang ni, n na yeuye ba yelitarihi sani ba miihi juring. Bila ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli.

22'Beng la ka a cheribihi daang 'duohi a kpangkpama, ka a 'chechehi 'bi a 'lomboeng. Ka Iisiriel Naangmini girima daang 'do 'gaali a 'jung.

23Ka Ba Tari Baahaa Daana girima daang 'yi a 'yi-kpoming a 'do saaju. Ung daang ti ahi a tangkpong ni ang 'bi a 'yi-kpong sa'muni seng ni 'jung.

24'Beng la ka a Sie daang dima 'doning. Naangmini Sie yelinyirihi 'puong u daang tarimang waaning Kali'diiya, a waaning banani bang nyogihi gaaning ni seng. Ka a nyiibu ni mang nye ni daang 'yi n seng 'do gaa.

25Mang daang yeli yela ni jaa Ba Tari Baahaa Daana ang 'wulimo ni 'ku banani ang bi a jaunyogibu 'puong ni.

Ezekiel 12

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa bi-dau, i kpieraye taawai niba 'cluing. Ba tariye 'ningbie a na nye, che ba ba nyira. Ba tariye 'tobo na 'wong, che ba ba 'wono, ‘bojung ba iye taawai 'deu.

3Bila 'jung ninsaalaa 'bi-dau, laanhi i bungtarihi a na jo gaa ngminyogibu 'jie. Jo gaa ngminyogibu 'jie ngminaa ba 'ningbiring. 'Yi i kpe'jie ning a jo gaa ngminyogibu 'puo 'ji-jaalang ba 'ningbiring. A'mineng ba na jering nye a 'muni, anaa jaa ka ba iye taawai 'deu.

4Laanhi i bungtarihi 'yining ba 'ningbiring ngminaa a'wo ing jora gara ngminyogibu 'jie. 'Yi gaa ji-maarii ming ba 'ningbiring a'wo niba ang jora gara ngminyogibu jie.

5'Tugi daangguoni a 'tu be 'yi ba 'ningbiring. 'Tuo i bungtarihi 'tu 'be 'yi.

6Dia pegili i bagibieng ba 'ningbiring, a 'tuogaa 'yi gaa 'ji-nyogi'ningbiring. Pogi i ningbie, a to la nyira 'tenge, ‘bojung n iyeng ing leu bigihee a 'ku Iisiriel 'deu.

7Mang daang i bila ni ung 'kumo nuori ka n i ni. N daang diye n bungtarihi 'yining ngminaa, a'wo mang jora gara ngminyogibu 'jie. 'Ji-maarii mang daang di n 'nuuhi a

© 2009 Bibles International.

'tugi a daangguoni ti 'yi. Mang daang dia wa 'yining 'ji-nyogi'ningbiring, a dia pegili n bagibiring ba 'ningbiring.

8'Beeguu ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

9Ninsaalaa 'bi-dau, ma Iisiriel 'deu, a taawai 'deu ni jugihiing ka 'bo ing ira bila wa?

10Yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Yelihtiinhuu nga ahiye naa bi-dau ni ang bi Jeruuselem ni ingang aning Iisiriel 'deu jaa ang bi ba 'puong.

11Yeli ngaang: N iye bigihee 'kuye. Bila ni mang i ni, bilang na pogiba. Ba na ngmibang a nyogihi gaaning.

12A naa bi-dau ang bi ba 'puong na pegiliye u bungtarihi u bagibiring 'ji-nyogi'ningbiring a 'yi gaa. Ba na 'tugiye daangguoni a taraa 'tuning 'be. U na pogiye u 'ningbie a kung nyira 'tenge ning u 'ningbie.

13N ming na yeriye n laangu 'gaaluu, a nyoguu ning n cheba. N na taming waaning Baabilong, a Kali'diiya niba paaluu. Che u kung nye 'be, anaa jaa ka beng ung na 'kpi.

14Banani jaa ang ngmaaguu 'gili a na sumuu, aning u 'sojehi jaa, n na ing ka seseu jaa yaariba. N na vuoye ta'kobi cho ba 'puoring.

15N na yaaribang apaalihi 'puong, a toriba 'ku a 'teenhi. A sanga bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

16Che n na bahiye ba daba bawala. N kung diba 'ku ta'kobi, kongkpong aning baleu. N na iye bila ka ba nye, a yeli ba yelidega ni yela 'jie jaa bang gara, niba ang ba i 'Juuhi puong. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

17Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wan seng ngaang:

18Ninsaalaa 'bi-dau, 'dire i siimaa che ka i inga 'miine 'Nyuuro i kuong che ka i inga 'miine gaga jaa aning 'karikaruu.

19Yeli 'ku a paaluu niba: Ngaang ka 'SuobuKpiengu Jaa Daana yera kuro Jeruuselem kpieriba aning lisiriel paaluu: Ba na 'diye ba siimaa aning 'karikaruu, a 'nyu ba kuong aning dabieng. Ba na ing ka a paaluu leu i kpali banani jaa ang kpiera u 'puong ni kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'Jung.

20'Beng la ka 'yi-bera ni ang tari kpieriba ni na jeng kpali, ka a paaluu leu da'boori. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

21Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

22Ninsaalaa 'bi-dau, 'bo to yelihung la nga yeng tari a'wo Iisiriel paaluu yela? Ye mang yeling: A beri kauhiyeng, ka nyiibu jaa ba paana.

23Bila 'jung yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na ing ka a yelihung nga baahi. Nie jaa kung la yeli a yelihung nga lisiriel 'puong. Che i yeli ngaang 'kubo: A beri tayeng, ka nyiibu jaa paalibu ta.

© 2009 Bibles International.

24'Bojung nyiibu jaa ang i 'girii bii bagibugi ang yera yelinoohi kung la 'bi lisiriel 'deung.

25'Bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana. N mang yeliye yela. A yelihung ni mang yeli ni na mang paaling. U kung la naari, boj ung ye 'tiering mang na mang yeli a yelihung a tumuu ming, 'oo taawai 'deu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

26Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

27Ninsaalaa 'bi-dau, nye, Iisiriel 'deu ni yeliyeng: A nyiibu nga ung nyira nga iye 'beri jemaa yela. Yela ang bi tooring yela ung dang yera.

28Bila 'jung yeli kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N yelibie kanga jaa kung la naari. Yelihung mang yeli na turning. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 13

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela a chiihi lisiriel dangyeriba ni ang dangyera yela ni. Yeli 'ku banani ang di ba miihi haakilihi a dangyera yela ni. Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

3Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nimiha la a 'ku a dangyeriba ni ang joli ni. Banang 'tuuro ba miihi 'suhu che ba nye nyiibu jaa ni.

4Iisiriel 'woi, i dangyeriba ni 'woniye 'gbongboe ang 'bi da'booring.

5Ye ba 'do gaa 'jiihi ni ang ngma. Ye ba gaa ka ye me a daangguoma 'ku Iisiriel 'deu ni ka u tuong ahi taanhuu daari Ba Tari Baahaa Daana 'beu ning.

6Ba nyiye yelikpali aning bagibugi ang i 'girii a yeli: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli. Che Ba Tari Baahaa Daana naaning tungba. Che bang ira tamaa ka ba yelihung ni na paaling.

7Nyiibu ang i kpali naani yeng nye bi? Bagibugi ang i 'girii naani yeng di yeli? Ye mang yeling: Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli. Che n ba mang yeli yeli jaa.

8Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Yeng yeli yelilaama a nye yela ang i 'girii 'jung n chiihiyeng. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

9N 'nu na chiihiye a dangyeriba ni ang nyira yelikpala, a bugira yela ang i 'girii ni. Ba kung paahi n niba langbung. Ba 'yoe ming kung seu Iisiriel 'deu 'yoe gbangu ni 'puong. Ba kung kpe Iisiriel paaluu ming. 'Beng la yeng na bang ka maang la 'Suobu Kpiengu Jaa Daana.

10'Bojung ba dieniye n niba 'yie a veng bang bori. Ba mang yeling: Maahuu. Che maahuu 'chibe. Ka nieng wa me daangguoni, ba mang diye bolingu faaruu.

11Yeli 'ku banani ang mang di bolingu faaruu ni ka u na 'leng. Saa na waye yaga ka kuong taali. Yena sa'ku-bera ming na 'leng. Saa sesekpiengaa na lobuung.

© 2009 Bibles International.

12Pielaang, sanga ni a daangguoni ang na 'le ni, ba na jugihiyeng: 'Yening ka a bolingu ni yeng di faaruu ni?

13Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: N na ing ka saa sesekpiengaa 'yi 'dayeni 'su-tuluu 'puong. Saa na wang a taali 'jie n 'suuri 'puong. Sa'ku-bera ming na 'leng n 'su-tuluu 'puong a saamuu.

14A 'jung n na ngmahiye a daangguoni ni yeng di bolingu faari ni. N na lobuung ka u 'mini 'yi jeng gbanggbaling. Ka unang wale, ye ming na nyuongye u 'puong. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

15Bila ka n 'su-kpiengaa na baahi a daangguoni aning banani ang di bolingu faaruu ni ingang. N na yeli 'kuyeng: A daangguoniba la 'chibe. Banani ming ang faaruu ni ba la 'chibe.

16Iisiriel dangyeriba ni la bila. Banang dangyeli Jeruuselem yela, a nye yelinyirihi ang i maahuu 'kuu che ka maahuu 'chibe ni. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

17Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori i niba bi-pogiba ni. Banang di ba miihi haakilihi a dangyera yela ni. Dangyeli yela chiihiba

18Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nimiha la a 'ku a pogiba ni ang siera seba inna ba kpari 'nuuhing, a maana lambarigihi 'kuro niba ang sing singbu jaa a kpaana n niba nyivoe na nyogihi ni. N niba 'nyivoe yeng kpaana na nyogihi che ka yena yeng i 'voe bi?

19Baarili 'nu-paalii buwala aning paanuu'tile yela yeng dima foo n niba 'puong? Yeng mang dima foo a kuura niba ang ba sigining 'kuung, che bahi niba ang sigining 'lulling. Yeng ira bila a ngmaara 'girii 'kuro n niba ang cheliha 'wono 'girii.

20Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Nye, n chiihiye ye seba ni yeng siera a nyogiha 'nyivoe 'be a'wo 'nobilii ni. N na tagihaang ngmaahi ye 'nuuhing a che veng ka banani 'nyivoe yeng kpaana a'wo 'nobilii ni gaa.

21N na tagihiye ye lambarigihi ni ming chiehi a che too n niba ye 'nuuhing. Ba kung la bi ye 'nuuhing ka ye kpaana nyogiha. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

22‘bojung sun'tuuro ni 'puo mang ba veng ung saang, ye mang diye 'girii a veng ka u 'puo saang. Che yeng mang ing ningbeu kpiengu. Ka bila veng ung ba leura 'yire u beulung ni 'puong a na die u 'nyivori.

23Bila 'jung ye kung la nyira yelikpala bii a bugira baga, 'bojung n na dieye n niba 'yi ye 'nuuhing. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 14

1Iisiriel ningbera ni 'mine daang waye n 'jie a wa 'jing n 'ningbi-tooring.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

© 2009 Bibles International.

3Ninsaalaa bi-dau, a daba nga diye ba baga bing ba 'sikieng, a di bung ni ang mang veng bang ngmira gbee kpiera beulung 'puo ni 'bing ba 'ningbi-tooring. A sigiyeng ka n veng ka ba piehi yela n seng da'yeni gba?

4Bila 'jung yeli yela 'kubo a yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A'mineng Iisiriel 'deu nie kanga na diye u baga 'bing u 'sikiring, a di bung ni ang mang veng ung ngmira gberi kpiera beulung 'puo ni 'bing u 'ningbi-tooring. Ka a daanang wa a dangyera seng, maang Ba Tari Baahaa Daanang na dieyeli kuu a 'tuuro u baga jemaa ang sing bila.

5N na iye bila a nyogihi Iisiriel 'deu niba 'sikie, bojung ba jaa 'yiye n seng gaa toori a 'tuuro ba baga ning.

6Bila 'jung yeli 'ku Iisiriel 'deu ni: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ye leuhi a leu'yi ye yelibee 'puong, a leu'yi ye baga ni ingang, a 'ihi ye 'ningbie 'yi ye yelidega ni jaang.

7A'mineng Iisiriel 'deu nie kanga bii saamba ang kpiera Iisiriel 'puong kanga na weliye u minga 'yi n seng. A'mineng u na diye u baga bing u 'sikiring, a di bung ni ingang ung ngmira gberi kpierabeultmg ni bing u 'ningbi-tooring. Ka a daanang wa dangyera seng a na wa piehi yela n seng, maang Ba Tari Baahaa Daana mingang na dieyeli 'kuu.

8N na leuhiye n ningbiri 'tori a daubalaa, a veng ka u leu 'sieree aning 'lugu. N na ngmaagutmg 'ihi bahi n niba 'puong. Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

9Ka banang wa beling dangyera jaa ka u yeli yelijaa, maang Ba Tari Baahaa Daanang beling a dangyeribalaa. N na tieye n 'nu u ingang a nyuomuu 'ihi n niba Iisiriel 'puong.

10Ba na 'tuoye ba yeliba'torihi. A dangyera dogihibu aning nie ni ang wa ka u piehi ni jaa dogihibu na iye bung'yeni.

11Bila ka Iisiriel 'deu ni kung la bora a 'yire n seng. Ba kung la di ba 'begu saangbuhi ni ming degi ba miihi. Ba na iye n niba, ka n ming i ba Naangmini. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

12Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wan seng ngaang:

13Ninsaalaa 'bi-dau, ka paaluung wa tung beu n ingang a 'tuuro limangkong, n na tieye n 'nu u ingang. N na ing ka u siimaa kung la bibe, a waaning kongkpong u ingang. N na ngmaaye ninsaalaa aning 'dtmgo 'ihi bahi u ingang.

14Haali ka a daba batanga, 'Noowa, Daaniel aning 'Joob kpiera beng, che ba miihi 'nyivoe 'yong bang na die a 'tuuro ba sun'tuubung. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15A'mineng n na waaniye 'dung-bee a paaluu, ka a veng ka u kong u biihi a leu da'boo. Nie jaa kung la 'tuuro be a 'dung-bee 'jung.

© 2009 Bibles International.

16Haali ka a daba bata ngang bi beng, a'wo mang i 'vori yeng, ba kung tuong die ba bi-daba bii ba bi-pogiba. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ba miihi 'yoming na nye diebu, che ka a paaluu leu i kpali.

17Chebii a'mineng n na waaniye ta'kobi a paaluu a yeli: Ta'kobi, kpe a paaluu ti 'yi, ka n ngmaa ninsaalaa aning 'dungo 'ihi 'beng.

18Haali ka a daba bata ngang 'bi 'beng, a'wo mang i 'vori yeng, ba kung tuong die ba 'bi-daba bii ba bi-pogiba. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ba miihi 'yoming na nye diebu.

19A'mineng ming n na bahiye baleu ka u kpe a paaluu, ka n 'kiri n 'su-tuluu waahuu jiing 'kiribu 'puong. A'mineng n na ngmaaye ninsaalaa aning 'dungo 'ihi 'beng.

20Haali ka 'Noowa, Daaniel aning 'Joob bi u 'puong, a'wo mang i 'vori yeng, ba kung tuong die ba 'bi-dau bii ba bi-poga. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ba miihi 'yoming na nye diebu a 'tuuro ba sun'tuubung.

21‘bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Wala ang na i beu sing sanga ni mang na bahi n saree 'diibuhi anaahi ang i bee ka a wa Jeruuselem ingang? Ana la ta'kobi,kongkpong, 'dung-bee aning baleu. A na ngmaaye ninsaalaa aning 'dungo 'ihi 'beng.

22Che nye, ba mine na chehing a 'yi a 'puong, bi-daba aning bi-pogiba. Nye, ba na 'yi waye ye seng, ka ye nye ba yelitarihi aning ba yeli-irihi. 'Beng la yeng na nye 'suhu-maahuu a saangkpong ni mang waaning Jeruuselem ingang ni yela, a yela ni jaa mang waaning u ingang ni.

23Ba na maaye ye 'suhu sanga ni yeng na nye ba yelitarihi aning ba yeli-irihi. 'Beng la yeng na bang ka kpali naani mang i a yela nga mang i u 'puong nga. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 15

1'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, bo tona ka ngmielii dau 'nu tari a gaa dau jaa ang bi kongkori 'puong?

3Ba mang diye u dau maali bungkanga bi? Chebii ba na tuong diung maali dapulaa bang na chagira buunhu u ingang?

4Che ba mang diung loo ing 'buuming sing 'di. A "buung mang 'diye u noe a'yi ni jaa, ka u gaalingga ming 'di. U na la tuong tungye tuni kanga?

5Nye, sanga ni sing da nang i 'gbuli ni, ba ba tuong diu maali bung jaa. Wala bang na la tuong diu maali bung kanga wagiri nga butmg ang 'diu sing jaa 'di baahi?

6Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo bila ni mang di ngmielii dau a 'yi kongkori daari 'puong a 'ku 'butmg ang na 'diu ni, bila mang na di Jeruuselem kpieriba tihi.

© 2009 Bibles International.

7N na 'ihiye n 'ningbiri ingba. Ba na 'yiye "buung kanga 'puong, ka 'buung-jaala 'dibe. Sanga ni mang na 'ihi n 'ningbiri ingba ni, beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

8Bila mang na i ka a paaluu leu da'boo, bang saang 'begu ni 'jung. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 16

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, veng ka Jeruuselem bang u yelidega ni.

3Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yera 'kuro Jeruuselem: I 'bulii aning i dogibu 'yiye 'Keenan paaluu. I ba daang iye Aamor 'deenhuu, ka i ma i Hiit 'deenhuu.

4I dogibu ming, daari ni bang dogii ni, ba ba ngmaa i 'nyuo. Ba ba 'soi kuong ming a na pegii. Ba ba di yaarung soi, bii a di 'bi-liwajehi porii.

5Nie jaa daang ba jo i nimboo bii a tari hina i ingang a na ii ama kanga jaa. Ba daang diMg loo 'ji-gbanggbaling, bojung ba daang nyohiing daari ni bang dogii ni.

6Sanga ni mang daang wa parii, mang nyii ing moora i minga jiing 'puong. Ing da nang bi i jiing ni 'puong la mang yeli kui: Tari 'nyivori. N daang yeli 'kuing sanga ni ing bi i jiing 'puong ni: Tani 'nyivori.

7N daang vengyeng ing 'ugi a'wo moo btmgbtmuu. Ing baa a leu poga, a 'woning waribi-vielaa. Ing daang 'yi biha, ka i kooni buli, che ing tari 'mung-kpali a ba ing bung jaa.

8Sanga ni mang daang la wa parii, mang nye ka siringminga, i buobu wagiri tayeng. 'Beng la mang daang yeri n kpangkpani 'gaalii a che pogi i 'mung-kpali ni. Mm, mang daang po kui, a bing 'layiri anii, ing leu n 'suobu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

9'Beng la mang daang 'soi kuong. Mm, n daang pegiye i jiing ni bahi ing 'yi yaga jaa, mang di kpaang soi.

10Mang daang di wajevielaa bang di kpari'piing 'woo bungvieni ing a sebii, a 'kui nagitie bang se aning gbama daa ang i too. Mang daang di masari ming ang suma a yerii, a bobii aning 'danduli 'ngmiihii tama.

11Mang di wari'bi-vieni bobii, a di 'nu-baanhi ing i 'nuuhing, a di kokomaraa yeri i kokoring.

12Mang di fmtiri ing i nyieng, a di 'to-gbangsaala ing i 'tobong, a di nabi-poga 'ju-pogiraa ang viela 'chigi i 'jung.

13Bila ing daang boo salima aning war Ka i bungyerihi daang i masari tangvieni, 'danduli 'ngmiihii tama aning wajevieni bang di kpari'piing 'woo bungvieni imaa. I siimaa daang la jongbaaluu aning siu aning kpaang. I daang vielang 'haali a 'ihi ti leu poginaa.

© 2009 Bibles International.

14I 'yuori daang 'doyeng ta a paalihi i vielung 'jung. Vielung ni mang 'kui daang vengyeng ing paali. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15Che ing daang deli i minga vielung, a ngmi jentiriye i 'yuori ang 'do 'jung. Ing di i jentiriye ta nie jaa ang wa para a tari bila kodai.

16Ing di i bungyerihi ni 'mine a maali jiduorihi ang tari tang'irii 'irii, a ngmi jentiriye a ingang. A da ba sigining ka a yela nga taa i bii a 'bibe.

17Ing di i boori bungvieni mang 'kui, ana bang di n salima aning n wari maali ni, ing dia maali kontongjelinhi ang i daba. Ing dia ngmi jentiriye.

18Ing di i bungyerihi ni bang di kpari'piing 'woo bungvieni ing ni yeraa, a di n kpaang aning n iinsens bing a 'ningbi-tooring.

19N daang diye n siimaa lui. Ana la jongbaaluu, kpaang aning siu ni mang di 'guolii ni. Ing di a ming 'bing a 'ningbi-tooring ang leu bung'nyuu-noohi. Bila daang la. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

20A la waana ming, i diye i 'bi-daba aning i bi-pogiba ni ing dogi 'kumo ni, a diba 'ihi sarika 'kua ka a oo. Ka bila i jentiriye nga iye yelifiing

21aning ing korigi n 'biihi a diba 'ihi sarika 'kua a veng bang 'tu 'buung 'puo?

22I yelidega nga jaa aning i jentiriye yeli-irihi nga 'puong i ba leu tiehi i 'bibiilung sanga. I ba leu tiehi sanga ni ing daang tari 'mung-kpali a ba ing bung jaa a moora i jiing 'puong ni.

23Nimiha, nimiha la a kui, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Bila la, i beulung nga jaa 'puoring,

24ing la me i minga bagimaali 'jie, a maali 'jiduoruu 'yenge jaang.

25I meye i 'jiduorihi sochera jaang, a veng ka i vielung ni leu bungnyohuu. I diye i minga 'ku nie jaa ang wa para, a veng ka i jentiriye ni maaling i kpong.

26I ngmiye jentiriye aning lijipiti niba ming, i kpieringtaa ni pogibo yela ang 'do ni. I vengyeng ka i jentiriye ni maaling i kpong, ka i dang n 'suuri.

27Nye, bila 'jung n tieye n 'nu i ingang. I 'suobu ba mang la sing a singbu, mang dii ing banani ang hai ni 'nuuhing. Bana la Filiisitiya niba 'bi-pogiba ni. Bana ka nomaa kpe i 'vii yelitarihi yela ni.

28I ngmiye jentiriye aning Asiiriya niba ming, 'bojung i daang ba tigira. I ngmiye jentiriye aningba, che i gba nang ba tigi.

29A la waana ming, i vengyeng ka i jentiriye ni maaling i kpong haali a ti to a bungkuohiba paaluu, Kali'diiya la bila. Haali bila 'puong i nang ba tigi.

30Nye bila ni i 'sikiri ang leuhi ing ba la tuong nyogira i minga. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ing ira a yela nga jaa, jentira ang ba jora 'vii yeli-irihi la.

© 2009 Bibles International.

31I maaliye i bagimaali jie sochera jaang, a me i 'jiduoruu 'yenge jaang. Che i daang ba 'woning jentira, 'bojung i da mang jaanhiye sanyeu.

32I 'woniye dau poga ang sena, a mang buora saamba che bahi u sira.

33Daba mang yeuye sani ku jentirihi jaa. Che ina yeuye sani 'ku banani jaa ang buorii ni. I jentiriye ni yela i mang diye 'libie haba ka ba 'yi 'lombori jaa wa i seng.

34Ina yeng iye dabang i jentiriye ni 'puong, ‘bojung nie jaa ba suorii inna jentiriyeng. Ina mang yeuye sani che nie ba mang yeu sani 'ku ina yeng. Bila 'jung Ma iye dabang.

35Bila 'jung ina jentira, 'wong Ba Tari Boohoo Daana yelihung.

36Ngaang ka 'SuobuKpiengu Jaa Daana yeli: I saangye i bundaambuunhu a 'yuo i 'muni i jentiriye ni ing ngmira ning i seniba ni 'puong. Ama aning i bagidega ni jaa 'jung, aning i 'biihi jiing ing di 'ku a baga 'jung,

37pielaang, n na laanhiye i seniba ni jaa lang taa. Ba seng ing da nyira 'ningbi-peli ni. N na laanhiye banani jaa ing mmg, aningbanani jaa ing ba nung. N na laanhibang 'yining lombori jaa ka ba wa i ingang, ka n yaahii 'kubo ka ba nye i 'mung-kpali ni jaa.

38N na 'diye i saree a'wo bila ni bang mang 'di poga ang tari sira che sena bii a qdre jiing saree. N na naaye jiing sani i ingang n 'su-tuluu aning 'nyuuri 'puong.

39N na diMg ing daba ni ang senii ni 'nuuhing ming. Ba na ngmiye i bagimaali 'jiihi ni loo a ngmahi i 'jiduorihi ni. Ba na yaahiye i bungyerihi ming, a faahi i boori bungvieni. Ba na bahiing ka i tari 'mung-kpali a kung ing bung jaa.

40Ba na tariye jemaa waaning i ingang. Ba na fobiing ning 'kubo, a di ba ta'kobihi 'chugihii.

41Ba na diye 'buung nyugi i 'deri, a ngmaa i saree pogiba jemaa 'ningbiring. N na veming ka i bahi i jentiriye ni. I kung la di 'libie haara seniba.

42Bila ka n 'su-tuluu na maa i ingang, ka n 'nyuuri 'yi i ingang. N na iye boin. N 'suuri kung la 'ihi.

43I ba leu tiehi i 'bibiilung 'beri ni, a che dang n 'suuri aning a yela nga jaa. Bila 'jung n ming na naaye i yeli-irihi nga sani i 'jung pielaang. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. I kung la i a 'vii yela nga paahi i yelidega ni jaang.

44Siringminga, nie jaa ang loora 'lugo na looye 'lugu nga i yela: Bila ni a ma ang 'wo, bila ka u 'bi-poga 'wo.

45I 'woniye i ma, a jaanhi i sira aning 'biihi. I 'woniye i kpieng'mine. Bang mang jaanhi siriba aning biihi. Ye ma daang iye Hiit 'deenhuu, ka ye ba i Aamor 'deenhuu.

46I kpiema la 'Sameeriya. Una aning u 'bi-pogibang kpiera i sa'mung-goo seng ni. I yau ming la Soodom. Unang kpiera sa'mungduri seng aning u 'bi-pogiba ni.

47Ba yelitarihi 'puong 'yong naani ing da 'chene bii a ira ba yelidega ni. Bila da 'woniye yelifiing 'kui. Ing maaling i beu gaaba i yelitarihi jaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

48'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, i yau Soodom bii u bi-pogiba ba i a'wo Ma aning i 'bi-pogiba ang i bila nga.

49Nye, i yau Soodom yeliba'toruu daang la nga: Nye, u ning u bi-poga daang tariye jigihibu, a tari siimaa 'gaali aning 'jing-jaala ang 'gaali. U daang ba sunna ningbaala bii nie ang hiena.

50Ba daang iye tangkama a ira yelidega n 'ningbi-tooring. Bila 'jung n daang saangbang bahi sanga ni mang daang nye bila.

51'Sameeriya daang ba i i yelibee ni tarang. Che ka Ma veng ka i yelidega 'ugi gaaba. A yelidega nga jaa ing i 'jung, bila vengyeng ka i ma 'bi-pogiba ni 'woning sun'tuuribo.

52Ina ang 'di i ma bi-pogiba ni saree, ming 'di 'vii, 'bojung i yelibee ing i iye dega gaa ba yelibee ni. Ba iye sun'tuuribo gaagii. Mm, ming 'di nyaaba, a 'di 'vii, 'bojung i vengyeng ka i ma bi-pogiba ni 'woning sun'tuuribo.

53Che n na leuhiye ba maa'ko-maali waaning. N na leuhiye Soodom aning u 'bi-pogiba maa'ko-maali waaning, a leuhi 'Sameeriya aning u 'bi-pogiba maa'ko-maali waaning. Ka maang wa i bila, a sanga mang na leuhi i ming maa'ko-maali waaning.

54Bila ing na 'tuo i 'vii, a 'di nyaaba aning anani jaa ing i a maa ba 'suhu ni.

55I ma bi-pogibanga, Soodom aning u bi-pogiba aning 'Sameeriya aning u bi-pogiba na leu ti 'woye bila ni bang daang 'wo fora ni. A sanga ka i ming aning i bi-pogiba na leu ti 'wo bila ni yeng daang 'wo fora ni.

56I daang ba sagi buona i yau Soodom 'yuori i jigihibu beri ning,

57a sanga ka i beulung da nang ba 'yi gbanggbali ni. A wagiri daang 'woniye Aaram 'bi-pogiba nyaaba wagiri ni aning banani jaa ang ngmaaguu 'gili ni. U daang 'woniye Filiisitiya 'bi-pogiba ni ang digirii foo 'lombori jaang ni nyaaba wagiri.

58I 'vii yela aning i yelidega ni sani ing na yau. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

59'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na iing a'wo bila ni ing i ni. I diye n puobu ni foo a 'layiri saangbu 'puong.

60Anaa jaa, che n na tiehiye n layiri ni mang 'bing nii i 'bibiilung sanga ni yela. N na 'bingye 'layiri ang ba tari baahaa anii.

61'Beng la ing na leu tiehi i yelitarihi ka 'vii kpei, sanga ni ing na die i kpieng'mine aning i yauhi ni. N na dibang kui ka ba leu i'bi-pogiba, che n nii 'layiri ni 'jung naani.

62N na 'bingye n 'layiri anii. 'Beng la ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

63N na iye bila ka i leu tiehi ka 'vii kpei. Sanga ni mang na wa pogi i yelibee ni jaa ing i ni, i kung la tuong 'yuo i nuori i 'vii 'jung. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 17

© 2009 Bibles International.

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, loo loorii a suing 'lugu-sinnii 'ku Iisiriel 'deu.

3Yeli: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: 'Kachigu-karaa kangang daang tan kpangkpangbera aning kooni ang i yogiri, ka kooni ang i kala 'iri-jemaa pa u inga. Ung daang wa Leebanong, a wa ngmaa a 'siid-er da'nuuhi jaa bung'velele.

4Ung daang kau a da'nu-polii ni ang 'do yaga ni, a taruu gaaning bungkuohiba paaluu, a diu ti 'bing bungkuohiba 'yi-kpoming.

5Bila 'puoring u daang diye a paaluu btmgbuurii, a diu ti seli 'teng-gbangnoong. Ung daang diu 'bing kongjemaa sieng, a'wo 'wiilo dau.

6Ung baa a leu ngmielii ang yaari, che i giraa. U da'nuuhi daang leu 'guring 'tori a ka'chigu, che ka u nyaga 'bi u 'miming. 'Beng la ung daang leu ngmielii, a teu 'nuuhi, a bohi vaari.

7Che 'kachigu-karaa kanga ming daang tariye kpangkpangbera aning kooni jemaa. Nye, ka a ngmielii nga daang leuhi u nyaga 'tori a ka'chigu, a leuhi u da'nuuhi ming 'toruu, a dabaga 'gbulimo ning bang seluu ni ka ka u nyira kuong.

8Ba daang selutmg 'teng-suming, kuonhi jemaa sieng, ka ka u teu 'nuuhi, a ngmang ngmama, a leu ngmielii nga ang viela yaga.

9Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ka bila u na baang? U kung tagi u nyaga vuo, a kpehi a ngmama che ka u leu juoli? U vaari ni jaa ang bohi paalung ni na leu juoling. Ba kung hiena kpiengu ang i kpong bii ningjemaa ka ba tagi u nyaga vuo.

10Nye, haali ka banang seluu, u na baang? Ka sa'muni seseung daaguu, u jaa kpeleng kpeleng kung juoli? U na juoliye a dabaga 'gbulimo ning ung baa ni.

11Ba Tari Boohoo Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

12Yeli 'ku a taawai 'deu ni: Ye ba bang a yela nga 'muni? Yeli 'kubo. Siringminga, Baabilong naa gaaye Jeruuselem a ti nyogi u naa aning u ningbera a tariba ka ba niu wa Baabilong.

13Ka Baabilong naa di Iisiriel naabuurii, a veng ka u niu 'bing 'layiri, ung veng ung po. Ka Baabilong naa nyogihi a paaluu gandaba ming gaaning.

14U iye bila ka u 'sigihi a naalung, ka u kung la tuong 'ihi. Che ka unang 'tuuro u 'layiri ni yeng, u na ahing.

15Che ka Iisiriel tung u gbebogu-ahiba 'Iijipiti. U daang iye bila a die taawai Baabilong ingang. U daang tungyeng ka ba sumuu ning yohi aning niba jemaa. Ka bila u yela na tariye 'ningbiri? Nie ang ira ama taa na 'ying? U na tuong saangye 'layiri che nang nye diebu?

16'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, u na 'kpiye Baabilong 'puong. U na 'kpiye a naa ni ang jiiluu na'kogong ni paaluung, u puobu ung di buong jaala a saang u 'layiri ni 'jung.

© 2009 Bibles International.

17Fee'ro ming ning u 'soje-kpienhi aning u ningjemaa kung sumuu a taanhuung. U kung sumuu sanga ni bang na me 'pigibu 'jiihi ka a 'do, a me daangguoni a na saang jemaa 'nyivoe ni.

18Ung saang a 'layiri, a buong a puobu jaala, a di u 'nu ing 'be che nang i a yela nga jaa ni 'jung u kung 'yi.

19Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A'wo mang i 'vori yeng, pielaang, n puobu ni ung buong jaala aning n 'layiri ni ung saang ni 'jung n na naaye a sani u minga 'jung.

20N na yeriye n laangu 'giluu, a nyoguu n chebang. N na taruung waaning Baabilong a 'di u saree 'beng n 'begu ni ung saang ni 'jung.

21U niba ni jaa ang fora u 'sojehi jaa 'puong na 'leng a 'tuuro ta'kobing. Banani ang kpeling na yaaring kpe seseu jaa. Bila yeng na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

22Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na diye 'siid-er ni ang 'do ni da'nuuhi ang 'do yaga kanga a seluu. N na kauye u da'nu-pora ni ang 'do yaga ni kanga. Bungporii la. N na seluung tangkpong nga ang 'do a i 'velele 'jung.

23N na seluung Iisiriel tangkpong 'duoruu ning. U na teuye da'nuuhi a ngmang ngmama a leu 'siid-er dau ang viela yaga. 'Nobile jaa buurii na wa kpeye u luong. U da'nuuhi ni maahuung ang na wa kpiera.

24'Beng la ka moo daari jaa na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daana 'sigihiye a dayogu a che 'duohi a dagiraa. Ba na baming ka n iyeng ka a damaahuu ko, che leu i ka da'kuongee bohi. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli, a na tung bila.

Ezekiel 18

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

2Yeng mang loo a lugu nga Iisiriel paaluu yela ni, bila 'muni la bo? Ye mang yeling: A ba'mine 'diye 'girepihi ang i 'miihuu, ka ba 'biihi nyina ti die 'miing.

3'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, ye kung la loo a 'lugu nga Iisiriel 'puong.

4Nye, 'suhu jaa ang i 'vori iye n 'suobu. A ba 'suhu aning u bi-dau 'suhu jaa iye n 'suobu. 'Suhu ni ang i yelibeu, unang na 'kpi.

5Che a'mineng dau na iye sun'tuuro, a mang ira yela ang 'tu begu a 'tu sori.

6U ba 'dire a tangbera juri bagimaali 'jiihing, bii a deli Iisiriel 'deu baga ni. U ba saana u to poga bii a jena ning poga u pegibu wagiring.

7A'mineng u ba dogiha nie jaa, che mang leuhi san'dire telima gaaning ti 'kuu. U ba di 'ningbikuonii faara nie jaa, che mang di u siimaa ku kongdaana, a mang di bungyerihi 'ku nie ang tari 'mung-kpali.

© 2009 Bibles International.

8A'mineng u ba mang diera 'libi-dogilii bii a inna kuong. Che u mang 'ihiye u 'nu 'yi beu tungbung, a mang 'di saree ang 'tori nie ning u to kpachagang.

9Ka unang 'chene n yeli'tuurihi 'puong, a 'tuuro n 'wulibu soe limaniye 'puong, u iye sun'tuuro. Pielaang, u na iye 'vori. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

10Che a'mineng u na dogiye 'bi-dau ang i 'ningbikuonii, bii a 'lcire jiing bii a ira ama nga jaa.

11Che u ba ni yeng ba ira ama kanga jaa. Che ka a 'bi-dau mang 'dire a tangbera 'juri bagimaali 'jiihing, a mang saang u to poga.

12A'mineng u mang dogihiye ningbaala aning nie ang 'bi hiengbu 'puong. U mang diye 'ningbikuonii faara niba, u ba leuha telima 'lcuro u daana. U mang deliye bagiri, a ira yelidega.

13A'mineng u mang dieye libi-dogilii, a inna niba kuong. Ana a nie nga na iye 'vori? U kung i 'vori. Ka unang i a yelidega nga kanga jaa, u na Icping pielaang. U jiing na dogiliye u 'jung.

14Che a'mineng a bi-dau ming na dogiye 'bi-dau. A'mineng u na nyiye yelibee ni jaa u ba ang i ni, a jeraa a ba tunaa.

15U ba 'dire a tangbera juri bagimaali 'jiihing. U ba deli Iisiriel 'deu baga ni. U ba saana u to poga.

16U ba dogiha nie jaa. U ba diera nie telima 'binne. U ba di 'ningbikuonii faara nie, che mang di u siimaa lcu kongdaana, a mang di bungyerihi 'ku nie ang tari 'mung-kpali.

17U mang nyoriye u 'nu a 'yi ningbaala dogihibung. U ba diera libi-dogilii bii a inna kuong. Che ung mang 'tuuro n 'wulibu soe, a 'chene n yeli'tuurihi puong. U kung 'kpi u ba yelibee ni 'jung. U na iye 'vori pielaang.

18U ba ni yeng, u diye pu-too dogihi niba. U diye 'ningbikuonii too u ba'bie buunhu. U iye yela ang ba suma u niba 'puong. Bila 'jung nye, u na 'kpiye u yeliba'toruu ni 'jung.

19Che ye mang yeling: Wala 'jung ka 'We kung 'tuo u ba yeliba'toruu? A 'bie iye yela ang 'tu begu a 'tu sori. U 'tuye n yeli'tuurihi jaa a tumaa. U na tariye 'nyivori pielaang.

20'Suhu ni ang i yelibeu, unang na 'kpi. 'Bie kung 'tuo u ba yeliba'toruu. A ba ming kung 'tuo a bie yeliba'toruu. Sun'tuuro sun'tuubu na mang dogiliye u minga ingang. Ningbeu ming beulung na mang dogiliye u minga ingang.

21Che ka ningbeung leu'yi u yelibee ni jaa ung i ni 'puong, a 'tuuro n yeli'tuurihi jaa a ira yela ang 'tu 'begu a 'tu sori, u na tariye 'nyivori pielaang. U kung 'kpi.

22N kung tiehi u begu saangbuhi ni kanga jaa ung i ni maruu. A sun'tuubu yela ni ung i ni 'jung u na tariye 'nyivori.

23N ingmaari muo la ka ningbeu 'kpi bi? 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ma n ingmaari la ka u leu'yi u yeli-irihing a tan 'nyivori wa?

© 2009 Bibles International.

24Che a'mineng dausun'tuuro na leu'yiye u sun'tuubu ni 'puong a leu tuna beu. Ka unang leu ira a yelidega ni jaa ningbeu ang mang ira ni, ana u na tariye 'nyivori? N kung tiehi u sun'tuubu yela ni jaa ung i ni. U 'leyeng u limangkong yela ni ung i aning yelibeu ni ung tung ni 'jung. A yela nga 'jung u na 'kping.

25Che yeng mang yeli: Daana yelitarihi ba 'tu sori. Ye 'wong pampana 'oo Iisiriel 'deu, ka bila n yelitarihi naaning 'tu sori che ka yena yelitarihi ba 'tu sori?

26Ka sun'tuurong leu'yi u sun'tuubu 'puong, a tuna beu a kpi a 'puong, a beu ni ung tung ni 'jung ung 'kpi.

27Aning ming, ka ningbeung leu'yi u beulung ni ung tuna ni 'puong, a ira yela ang 'tu 'begu a 'tu sori, u na dieye u 'nyivori.

28Ung jeri yela a leu'yi u begu saangbuhi ni jaa ung ira ni 'jung, pielaang u na tariye 'nyivori. U kung 'kpi.

29Che Iisiriel 'deu ni yeliyeng: Daana yelitarihi ba 'tu sori. 'Oo Iisiriel 'deu, ka bila n yelitarihi naaning 'tu sori che ka yena yelitarihi ba 'tu sori?

30A 'jung n na 'diye ye saree, 'oo Iisiriel 'deu. N na 'diye nie jaa saree a 'tuuro u yelitarihi. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Ye leuhi, a leu'yi ye 'begu saangbuhi ni jaa puong ka yelibalorihi to saangye.

31Ye di ye begu saangbuhi ni jaa yeng i ni loo bahi. Ye bo 'sikiri-paani aning 'suhu-paani. Wala 'jung yeng na 'kpi, 'oo Iisiriel 'deu?

32'Bojung n ingmaari ba ahi nie ang 'kpiire 'kuuming. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. A 'jung ye leuhi, a tari 'nyivori.

Ezekiel 19

1Di laa'dimii luori nga ming Isi'reeli ningbera ni yela.

2Yeli: 'Bo la i ma? U iye 'gbeging-nyaangaa. U jengye 'gbegime 'puong. U jengye 'gbeging-pola puong, a 'guono u 'biihi.

3U 'guoliye u biihi ni kanga. Ung leu 'gbeging-polii, a daanhi buunhu nyogibu, a oora ninsaaliba.

4Ka a paalihi ming 'wong u yela, a beruu nyogi ba bogukpong puong. Ba letmg aning jorihi a taruu waaning lijipiti paaluu.

5Sanga ni a 'gbeging-nyaangaa ang chelihi, a wa nye ka u tamaa baahiyeng, ung la nyogi u 'biihi ni kanga, a veng ung i 'gbeging-polii.

6Ung daang yo 'chene a 'gbegime puong, a leu 'gbeging-polii. Ung daang daanhi buunhu nyogibu, a oora ninsaaliba.

7U daang bangye ba ji-kpienhi, a veng ka ba 'yi-bera jeng kpali. Dabieng daang kpeye a paaluu aning u niba jaa, u ngmuungbu 'jung.

© 2009 Bibles International.

8'Beng la ka a paalihi daang 'yi a 'gbendigihi 'lombori jaang, a 'ihi u ingang. Bang daang yen ba laangu 'gaaluu, a beruu nyogi ba bogukpong 'puong.

9Bang daang imuu jorihi a imuu 'keeji 'puong, a taruu waaning Baabilong naa seng. Ba daang diung ing 'liliji-kpiengaang, ka ka ba to la 'wong u kokori Iisiriel tangbera ning.

10I ma daang 'woniye ngmielii bang seli i 'girep yoong kuonhi sieng. A kuonhi jemaa 'jung u daang ngmangye ngmama, a ing 'nuuhi ang paaluu.

11U daang tariye 'nuuhi ang i kpienhi ang sigining ka a i paalikaariba dangkpali'bilii. U daang baayeng a 'do gaa a da'nuuhi jaa, bang da mang nyiu saa'jung a lang ning u da'nu-jemaa.

12Che bang daang taguu ngmaa 'su-tuluu puong, a diu loo 'tengeng, ka sa'muni seseu veng ka u ngmama ko, ka u da'nu-kpienhi ni 'ko. Ka Inning daang 'dia.

13Pampana ba seluung mopiri 'puong, 'teng-gbani ang 'ko a buora kuong ingang.

14'Buung 'yiye u da'nu ni kanga ang teu ni, a 'di u ngmama ni. U ba la tari da'nu-kpiengaa jaa, ang sigining ka u i paalikaara dangkpali'bile. Laa'dimii 'kuori la ni, a leu laa'dimii 'kuori.

Ezekiel 20

1A 'yuomo ayo'poin ingang, a 'chiuri a'nu 'ben 'pie .daari ka Iisiriel ningbera 'mine daang wa ka ba piehi yela Ba Tan Baahaa Daana seng. Bang daang wa 'jing n 'ningbi-tooring.

2'Beng la ka Ba Tan Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

3Ninsaalaa 'bi-dau, yeli yela 'ku a Isi'reeli ningbera. Yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N seng yeng wa ka ye piehi? 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, n kung veng ka ye piehi yela n seng.

4I na 'diye ba saree bi, ninsaalaa 'bi-dau, i na 'diye ba saree? Bila yeng veng ka ba bang ba ba'mine yelidega ni.

5Yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N daang 'lugiye Iisiriel daari kanga a lagi n 'nu a po ku Jeekob 'deu buurii ni. Mang daang 'wuli n minga 'kubo lijipiti paaluung. N daang lagiye n 'nu ung 'do saa'ju mang po a yeli: Maang la Ba Tan Baahaa Daana ye Naangmini.

6A daari nga n lagiye n 'nu a po ka n na taribang 'yining lijipiti paaluung a gaaning paaluu mang piehi 'ihi 'kubo. U daang iye 'jie ang 'puoro bihung aning siu. Paalihi jaa 'puo bungsung la.

7'Beng la mang daang yeli kubo: Ye kanga jaa di a bungdega ni ang i u 'ningbiri buunhu ni loo. Ye ta di lijipiti baga ni degira ye miihi. Maang la Ba Tan Baahaa Daana ye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

8Che bang daang die taawai n ingang a jaanhi ka ba 'tu n nuori. Ba jaa ba loo a bungdega ni ang i ba 'ningbiri buunhu ni. Ba daang ba bahi lijipiti baga ni ming. 'Beng la mang yeli: N na kiriye n 'su-tuluu waahiba, a i ka n 'suuri 'bi ba ingang 'Iijipiti paaluung.

9Che mang daang i yela n 'yuori 'jung, ka ba ta wa diu foo a paalihi ni ang ba i 'Juuhi ni 'ningbi-tooring. Ba 'puong bang daang 'be ni. Ba 'ningbiring ming mang daang 'wuli n minga 'kubo sanga ni mang tariba 'yining lijipiti paaluung ni.

10A 'Jung n daang vengyeng bang 'yi lijipiti paaluung, a tariba wa kpening mopiri 'puo.

11Mang daang kubo n yeli'tuurihi a veng bang bang n 'wulibu soe. Ana ka nie mang 'tuuro a tan 'nyivori a ingang ni.

12A la waana ming, mang daang la kubo n Peenhibu 'ben ming ka a i 'sieree n ningba kpachagang. N daang iye bila ka ba bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ang mang weliba bing.

13Che ka Iisiriel 'deu nga die taawai n ingang a mopiring. Ba daang ba 'chene n yeliluurihi 'puong. Ba daang buongye n 'wulibu soe ni jaala, ana ka nie mang 'tuuro a tari 'nyivori a ingang ni. Bang daang degi n Peenhibu beri ni yaga jaa. 'Beng la mang daang yeli ka n na 'kiriye n 'su-tuluu waahiba a mopiring a nyuongba.

14Che mang daang i yela n 'yuori 'jung, ka ba ta wa diu foo paalihi ni ang ba i 'Juuhi ni 'ningbi-tooring. Ba 'ningbiring mang daang tariba 'yining ni.

15Bila la mang daang lagi n 'nu a po ka n kung tariba waaning a paaluu ni mang 'kubo ni. 'Beng 'puoro bihung aning siu ni, a paalihi jaa 'puo bungsung ni.

16A 'jung ba daang buongye n 'wulibu soe ni jaala a ba 'cheng n yeli'tuurihi 'puong. Bang daang degi n Peenhibu 'beri ni, 'bojung ba 'sikie daang Nye ba baga ni ingang.

17Che n 'ningbiri daang iye maahuu ba ingang. N daang ba nyuongba bii a baahi ba jaa a mopiring.

18Che mang daang yeli 'ku ba biihi a mopiring: Ye ta wa 'chene ye ba'mine yeli'tuurihi ni 'puong, bii a 'tuuro ba 'wulibu soe bii a di ba baga ni degira ye miihi

19Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Ye 'chene n yeli'tuurihi puong, a 'tuuro n 'wulibu soe ni a tunaa.

20Ye di n Peenhibu beri ka a i bungpegi'yirihi. Anang na i 'sieree n niye kpachagang, ka ye tuong bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

21Che ba 'biihi ming daang dieye taawai n ingang. Ba daang ba 'chene n yeli'tuurihi 'puong. Ba daang ba chelihi sung ka ba 'tuuro n 'wulibu soe ni nie ang mang 'tuuro a tari 'nyivori ni. Che bang daang di n Peenhibu beri ni foo. 'Beng la mang daang yeli ka n na 'kiriye n 'su-tuluu waahiba ka n 'suuri paali ba ingang a mopiring.

© 2009 Bibles International.

22Che n daang leuhiye n 'nu a i yela n 'yuori 'jung, ka ba ta wa diu foo a paalihi ni ang ba i 'Juuhi ni 'ningbiring. Ba 'ningbiring mang daang tariba 'yining ni.

23Mang daang lagi n 'nu ming a po 'ku banani ang bi mopiring ni. N daang poyeng ka n na yaaribang paalihi ang ba i 'Juuhi 'puong, a i ka ba yaari a 'teething

24'Bojung ba daang ba 'tu n 'wulibu soe, a buong n yeli'tuurihi ming jaala. Bang daang di n Peenhibu 'beri ni foo, ka ba 'ningbie ahi ba ba'mine baga ni ingang.

25Bila 'jung mang ming daang bahiba 'ku yeli'tuurihi ang ba suma, aning 'wulibu soe ang kung tuong kubo 'nyivori.

26Mang daang buoniba bungdega ba sarikihi ni 'jung, ‘bojung ba daang iyeng ka ba 'bi-forihi 'tu 'buung 'puo. Ba daang iye bila ka n i ka ba i kpali, a nye bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

27A 'jung ninsaalaa 'bi-dau, yeli yela 'ku Iisiriel 'deu ni. Yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A yeli ngang ming ye ba'mine degimang a 'tuuro ba limangkong ning.

28Mang daang tariba wa kpening paaluu nga yela mang lagi n 'nu a po ka n na 'kubong. Bang wa nye a tan'duorihi jaa aning a dabirima jaa, bang 'ihi ba sarikihi a di ba buunhu ni bang 'kuraa ni dang n 'suuri. 'Beng ming bang daang tihi ba bung'nyuu-noohi aning ba bung'nyuurihi sarikihi.

29'Beng la mang daang yeli kubo: 'Bo la a 'jiduoruu nga yeng mang gara nga? A 'jung ba buonaye u 'yuori 'Beema waana 'jine.

30Bila 'jung yeli 'ku Iisiriel 'deu: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye muo toonhiye ye ba'mine a degira ye miihi a ngmira jentiriye ning ba bungdega ni bi?

31'Bojung sanga ni yeng mang 'ihi ye buunhu 'kua, a i ka ye 'bi-daba 'tu Inning 'puo ni, ye mang diye ye baga ni jaa degi ye miihi, 'haali a waana 'jine. A 'jung a sigiyeng ka ye piehi yela n seng, 'oo Iisiriel 'deu? 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, ye kung piehi yela n seng.

32Ye mang yeling: Ti na 'woniye paalihi ni ang ba i 'Juuhi ni, a 'woning paalijaani buura, a 'puoho daari aning kubo. Che yela ni yeng tari ye haakilihing ni kung nye iibu.

33'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, pielaang, 'nu ang tan kpiengu aning kpangkpani ang tie aning 'su-tuluu ang kiri bahi mang na di kaariye.

34N na 'ihiyeng 'yining a nibihi 'puong, a laanhiye 'yining a paalihi ning yeng yaari ni 'puong. Nu ang tari kpiengu aning kpangkpani ang tie aning 'su-tuluu ang 'kire baha mang na di i bila.

35N na tariyeng ti kpening a nibihi mopiri 'puo. 'Beng mang na 'di ye saree, ka n niye 'ningbie nye taa.

© 2009 Bibles International.

36Bila ni turi mang 'di ye ba'mine saree a mopiring 'lijipiti paaluung ni, bila mang na 'di ye ming saree. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

37N na ing ka ye 'tu n dangkpali'bile luo 'yi, ka n tariye kpening a 'layiri a 'leye maruu.

38N na wuoliye a taawai dieriba bahi, aningbanani ang tunabeu n ingang ni. N na taribang 'yining 'tenge ning bang kpiera ni, che ba kung kpe Iisiriel paaluu. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

39'Oo Iisiriel 'deu, yena yeng, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye kanga jaa gaa ti tuna u baga. Che bila 'puoring, pielaang la ka ye na 'tuye n nuori. Ye kung la di ye sarika buunhu aning ye baga ni digira n 'yo-pegi'yiruu ni foo.

40'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: 'Bojung n tangpegi'yiruu ning, Iisiriel tan'duoruu ning, a paaluung 'be ka Iisiriel 'deu ni jaa na tung 'kumo. 'Beng mang na sagiba. 'Beng ming mang na die ye 'kuubuhi aning ye sarikihi fora bungngmama, a lang ning ye bungpegi'yirihi jaa.

41Sanga ni mang na tariye 'yining a paalihi 'puong a laanhiye 'yining a 'teenhi ning yeng yaari ni, n na sagiyeng a'wo bung'nyuu-noohi. N na 'wuliye n minga ka n pegi'yiyeng ye puong nibihi ang ba i 'Juuhi 'ningbiring.

42N na tariyeng kpening Iisiriel paaluu, a kpening paaluu ni yela mang lagi n 'nu a po ka n na di 'kuye ye ba'mine ni. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

43'Beng yeng na leu tiehi ye yelitarihi aning ye yeli-irihi jaa yeng di degi ye miihi. Ye na iye bungdega ye miihi 'ningbiring ye tungbee ni jaa yeng tung ni 'jung•

44Sanga ni mang na kpeling n 'yuori 'jung a iye sung ni, a sanga yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. N kung iye a 'tuuro ye beu soe bii a 'tuuro ye yeli-irihi ni ang i chagiri ni 'oo Iisiriel 'deu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

45Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

46Ninsaalaa bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori sa'mungduri seng. Ing 'duoho chiihi a sa'mungduri seng, a dangyeli yela chiihi a kongkori paaluu ni ang bi sa'mungduri seng ni.

47Yeli 'ku a sa'mungduri seng kongkori ni: 'Wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na maaliye 'butmg i ingang, ka a 'di damaahuu jaa aning da'kuongee jaa ang 'bi i ingang. A 'buung 'galigali kung 'kpiinhi. A 'yi sa'mungduri a gara sa'mung-goo, 'ningbisogihi jaa ang na 'vaali.

48Nie jaa na nyeng ka maang Ba Tari Baahaa Daanang nyugaa. Ba kung tuong 'kpiinhaa.

49'Beng la mang yeli: Awa, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, ngaang bang yera n yela: Ma lugu-silima muo ung sinna wa?

Ezekiel 21

© 2009 Bibles International.

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori Jeruuselem. Ing 'duoho chiihi a 'ji-pegi'yirihi, a dangyeli yela chiihi Iisiriel paaluu.

3Yeli 'ku Iisiriel paaluu: Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n chiihiing. N na vuoye n ta'kobi u tetmg, a ngmaa sun'tuuro aning ningbeu jaa 'ihi i ingang.

4N na ngmaaye sun'tuuro aning ningbeu jaa 'ihi i ingang. Bila 'jung n ta'kobi na 'yiye u tetmg a gaa niba jaa ingang a 'yi sa'mungduri ti to sa'mung-goo.

5Bila ka niba jaa na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daana vuoye n ta'kobi u tetmg. U kung la leu kpe.

6A 'jung, ninsaalaa bi-dau, pena aning 'pu-saang, a pena aning nimiha ba 'ningbiring.

7Ka banang wa jugihii: Wala 'jung ing pena? Ngaang ing na yeli 'kubo: A 'duoho ni ang waana ni 'jung la. Siihi jaang na ngmaa, ka 'nuuhi jaa juoli. Nie jaa na iye chingchang, ka 'dtmgkuri jaa leu baala. Nye, a waanang a na wa paali ming. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

8Ba Tart Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

9Ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela a yeli: Ba Tart Baahaa Daana yeliyeng: Ta'kobi la. Ba saahiye ta'kobi, a i ung nyigiha.

10Ba saahuung ka u korigi jemaa, a i ung nyigiha a'wo saa. A sigiyeng ka ti laara bi? U buongye n 'bi-dau naalung dangkpali'bile ni jaala, a'wo ung ira bila daari jaa ni.

11Ba tihuung ka ba i ka u nyeliha, a na kpe 'nu ka u nyogi. Ba saahiye a ta'kobi nga a i ung nyeliha, ka ba diu ing ningkuura 'nung.

12Ninsaalaa 'bi-dau, 'kono a 'cheehe, 'bojung n niba ingang ung na wa, a wa Isi'reeli ningbera jaa ingang. Ba dibang loo 'ku ta'kobi, a lang ning n niba. A 'jung cheri i 'ju.

13'Bojung bila iye inye. Ka a ta'kobing panaa buong n naalung dangkpalibile gba jaala, bila yeng a naa dangkpali'bile kung la 'bibe. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

14Bila 'jung Ma ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli a kpaahi i 'nuuhi. Veng ka a ta'kobi che gberi 'buyi a taalung ngang. Ta'kobi ang kuura la, ta'kobi ang kuura gandaba. U mang 'yiye 'lombori jaa wa ba ingang.

15N 'bingye a ta'kobi nuori a 'di-nobera jaa ingang, ka siihi na ngmaa, ka jemaa ngmi gbee. 'Woo. Ba iyeng ung nyigiha a'wo saa, bang 'tiu a na korigi.

16Ta'kobi, i 'siri. Che gaa 'duri. Maali i nuori. Che gaa goo. Chiera 'jie jaa i nuori ang leura.

17N ming na kpaahiye n 'nuuhi, a veng ka n 'su-tuluu peenhi. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

© 2009 Bibles International.

19Ninsaalaa bi-dau, maali soe a'yi ka Baabilong naa ta'kobi 'tu wa. A jaa a'yi na 'piiliye paaluu bung'yeni 'puong. Maali bung a ba ka u 'wuno son a 'yi-kpong sochera ning.

20Maali son 'ku a ta'kobi ka u gaa Aamong niba 'yiri Raaba. Maali kanga ka u gaa 'Juuda aning Jeruuselem bang me daangguoma 'gili.

21'Bojung Baabilong naa ahiye a socherang, 'jie ni a soe a'yi ang welihi. U yeng pohi pohaa. U chigihiye a logu. U piehiye u baga. U 'liinhiye bungseurii.

22Jeruuselem pohaa waye u 'nuduri, ung na bing man'siinhi ang ngmaha daangguoma, a 'ku nuori ka ba korigi. U na cheye 'yirambo, a 'bing man'siinhi ang ngmaha daangguoma u 'di-noberang, a 'duohi 'pigibu bungmieruu, a me daangguoni.

23Banani ang po puobu 'ku Baabilong naa ni, a na 'woniye baga bugibu ang i 'girii kubo. Che u na leu tiehibang ba yeliba'torihi ni yela ka ba tuong nyogihiba.

24Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye iyeng mang tiehi ye yelibalorihi ni yela a 'tuuro ye begu saangbuhi ang ba sogili. 'Bojung ye yeli-irihi jaa 'puong ye yelibee jengye gbanggbaling. Yeng i mang tiehi a yela 'jung ba na ingyeng 'nung.

25I ming 'oo Isi'reeli naa 'bi-dau ang i foo a i beu. I 'beu na wang, ka i yeliba'torihi baahi.

26Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Ihi a 'naamu, a yogi a naalung jupiluu. Yeli jaa kung la 'wo u 'woree. 'Duohi bung ang 'sigi, a 'sigihi bung ang 'do.

27N na saamuung, a saamuu, a saamuu. Nga ming gba kung la bibe, a gara wagiri unani ang 'sou ang na wa, ka n diu 'kuu.

28Ina ninsaalaa bi-dau, dangyeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli a'wo Aamong niba yela aning ba jombie ni. Ta'kobi la. Ba vuoye ta'kobi a na korigi. Ba iyeng ung nyeliha, a na 'di 'diibu, a nyigiha.

29A sanga bang nyira yela ang i 'girii 'kurii. A sanga bang bugira baga ang i 'girii 'kurii, a na tarii ti dogili ningbee ni bang ku ni 'nyuuhing. Ba 'beu na tang, ka ba yelibetorihi ni baahi.

30Leuhuu ti ing u teung. N na 'diye i saree 'jie ning mang naamii ni, i nabaali'mine paaluu ning.

31N na 'ldriye n 'suuri waahii. N na 'vigiye n 'su-kpiengaa 'butmg imii, a dii ing daba 'ningbiri ang ko ka ba 'nuuhi bang saangbu 'nuuhing.

32I na leuye da'kuonhi a 'ku 'buung. I jiing na jengye a paaluung. Ba kung tiehi i yela, 'bojung maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Ezekiel 22

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

© 2009 Bibles International.

2Ninsaalaa 'bi-dau, i na 'diye u saree bi? I na 'diye a jiing 'kiribu 'yi-kpong nga saree bi? Mm, 'wuluu u yelidega ni jaa.

3Panaa yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A 'yi-kpong 'kireye jiing u minga 'puong, ka u wagiri nye ta 'jung. U maanaye baga ka u degi u minga.

4I 'leye saree 'puong jiing ni ing 'kiri ni yela, a degi i minga ning baga ni ing maali ni. I iyeng ka i 'beri tagi ta, ka i 'yuomo baahaa ta. Bila 'jung n iyeng ing leu nyaaba ku a paalihi, a i bunglaaruu ku 'teenhi jaa.

5Ina 'yi-kpong, banani ang pieli aning banani ang 'bi tooring na iing sie 'yo-saanii aning yengyelang ang paalii 'jung.

6Nye Isi'reeli ningbera ni. Ba kanga jaa diye u kpiengu a 'kire jiing i 'puong.

7Ba buongye ba aning ma jaala, a dogihi saana i 'puong. I 'puong ming bang dogihi 'bi-kpiiba aning dunggali.

8I diye n bungpegi'yirihi ni fiengye, a di n Peenhibu 'beri ni foo.

9I 'puong ka daba ang saana niba 'yoe ka ba 'kiri jiing 'be. I 'puong ming ka niba ang 'dire buunhu a tangbera bagi'dering 'be. I 'puong ka niba ang ira senseng yela 'be.

10I 'puong ka daba mang 'yuohi ba ba'mine 'muno. I 'puong ba mang firiye poga ang weli u minga a 'bi u degiri 'puong.

11Nie mang iye yelidegiri aning u to poga. Kanga ming mang iye 'vii yela a saang u 'bi-dau poga. I 'puong ka kanga ming mang fin u yaupoga ang i u babie.

12I 'puong ba mang dieye buunhu 'di che 'kiri jiing. I dieye libi-dogilii a ing kuong. I boye tona i taa seng a 'tuuro faabung, che 'yiinhi n yela. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

13Nye, a 'jung n kpaahiye n 'nuuhi aning 'suuri a tona ni ing nye che ang ba 'tu sori, aning jiing ni ang 'kiri i puong ni yela.

14A 'beri ning mang na ii ni, i 'sikiri na tuong ahiye kpiengaa, bii i 'nuuhi nang na tariye kpiengu? Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na tumaang ming.

15N na yaariyeng a paalihi 'puong, a toriye 'ku a 'teenhi, a 'ihi ye degiri ni jaa ye ingang.

16Sanga ni a paalihi ang na imii 'viing ni, beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

17Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

18Ninsaalaa bi-dau, Iisiriel 'deu ni leuye 'kuribini n seng. Ba jaa leuye yaawa, tin, 'kurihuu aning kpana ang 'bi Inning 'de-kpong 'puong. Ba leuye waribini.

19A 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Yeng jaa leu 'kuribini ni, a 'jung kaara, n na laanhiyeng ing Jeruuselem 'puong.

© 2009 Bibles International.

20Daba mang laanhiye wari, yaawa, 'kurihuu, kpana aning tin ing 'buung 'de-kpong 'puong a 'vigi 'butmg imaa ka a nyeli. Bila mang na laanhiye n 'suuri aning n 'su-tuluu 'puong. N na bahiyeng beng a nyeliye.

21Mm, n na laanhiyeng, a 'vigi n 'su-kpiengaa Inning ni ingye ka ye nyeli u 'puong.

22Bila ni wari ang mang nyeli buung 'de-kpong 'puong ni, bila yeng na nyeli u 'puong. 'Beng la yeng na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daanang 'kiri n 'su-tuluu waahiye.

23Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

24Ninsaalaa bi-dau, yeli 'kuu: I iye paaluu kuong ang ba pegi bii saa ang ba wa 'suuri daari.

25U dangyeriba ang bi u 'puong langbuuri 'woniye 'gbegini ang ngmuuna a tagiha u bungnyogiruu chieha. Ba ooye niba. Ba diye a bungnanee aning buunhu daa ang i too. Ba iyeng ka jemaa leu dunggala u 'puong.

26U Ngming'puohi 'yi-dieriba diye 'ningbikuonii n begu ingang a degi n bungpegi'yirihi. Ba ba veng ka dabang bi bungpegryiruu aning bung ang ba pegi'yi ingang. Ba ba veng ka dabang 'bi bungdegiri aning bung'forifori ingang. Ba pogiye ba 'ningbie a 'yi n Peenhibu beri ni 'tuubung, mang leu bungfoo ba 'puong.

27U ningbera ang 'bi u 'puong 'woniye 'gbonggboe ang tagiha a bungnyogiruu chieha. Ba mang qdriye jiing a kuura niba che na die tona ang ba 'tu sori.

28U dangyeriba faariye ba yeli-irihi ning bolingu, a nyira yela ang i 'girii, a bugira baga ang i 'girii kuribo. Ba mang yeling: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli. Che Ba Tari Baahaa Daana ba mang yeli yeli jaa.

29A paaluu niba dogihiye niba, a di kpiengu 'ju niba buunhu, a dogihi ningbaaliba aning niba ang bi hiengbu 'puong. Ba mang 'tuye sochagu a dogihi saamba.

30Bila la mang daang buora nie ba 'puong ung na me daangguoni a ahi a 'vuong n 'ningbi-tooring a paaluu yela ka n to saamuu. Che n daang ba nye nie jaa.

31Bila 'jung mang 'kiri n 'suuri waahiba. N nyuongbang ning n 'su-kpiengaa 'buung ni. N naaye ba yeli-irihi ni sani ba miihi 'juring. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 23

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, pogiba ba'ying daang bibe, a i pogi'yeni biihi.

3Bang ngmi jentiriye 'lijipiti 'puong. Ba ngmiye jentiriye ba pogisarihung sanga. 'Beng ka daba daang teunhi ba biha, a 'kori ba nyauri ni ang ba bang daba ni mari ba miihing.

4Ba 'yoe la nga: 'Ahoola a bungkpong, aning u yau 'Ahoo-libaa. Ba daang iye n 'suobu. Bang daang dogi bi-daba aning 'bi-pogiba. Ba 'yoe ni, 'Sameeriya la 'Ahoola, ka Jeruuselem ming i 'Ahoo-libaa.

© 2009 Bibles International.

5'Ahoola daang ngmiye jentiriye, anaa jaa ka u daang iye n 'suobu. Ung daang 'kpiire u seniba yela, Asiiriya niba ang pieluu la bila.

6Bana da mang yeriye buunhu ang i 'jimejime. Paalikaariba aning 'karichihi la, bang jaa i 'bi-polinachiimihi, a i yohijonniba ang Jong yohi.

7Ngaang ung daang ngmira jentiriye ningba, ba jaa daang iye Asiiriya daba ang i ningtiinha. Nie jaa 'kuung ung daang 'kpiire, u degiye u minga ningba, a lang ning ba baga ni jaa.

8U daang ba bahi u jentiriye ni ung 'yining 'lijipiti waaning ni. 'Bojung u pogisarihung sanga ba jeng niung. Ba daang 'koriye u nyau ni ang ba bang dau ni man ba miihing, a 'kiri ba senseng ni waahuu.

9Bila 'jung n diung ing u seniba ni 'nuuhing. N diung ing Asiiriya niba ni yela ung 'kpiire ni 'nuuhing.

10Ba yaahuung u ma dogibu, a nyogihi u 'bi-daba aning u bi-pogiba gaaning. Che bang kuu ning ta'kobi. Ung daang leu 'yo-maruu pogiba 'puong, bang daang ngmaa u saree.

11Ka u yau 'Ahoo-libaa daang nye bila, che maaling saang u senseng ning gaaguu. U jentiriye ni 'puong u daang saangyeng gaa u kpiema jentiriye ni.

12Ung daang 'kpiire Asiiriya niba ni ang pieluu ni yela. Paalikaariba aning 'sojehi ningbera daang la. Ba boon daang vielang sung, bang i yohijonniba a Jong yohi. Ba jaa daang iye 'bi-polinachiimihi

13'Beng la mang daang nye ka u saangyeng. Ba ba'yi jaa daang 'tuye so'yeni.

14Che ung da nang maaling ngmira u jentiriye ni. U da mang 'liinhiye daba bang maali ing daangguoning. A Kali'diiya niba 'meselihtmg daang la, bang maali ning 'penti-jiihi.

15Ka belantihi 'bi ba siihing ka 'naamuhi ang tart juoha 'bi ba 'juring. Bang jaa daang 'woning cheeriet ningbera. Ba daang 'woniye Baabilong niba ang li Kali'diiya paaluu ning bang dogiba ni.

16U 'ningbie aang wa nyiba, ung ang kpiire ba yela, a tung niba ba seng Kali'diiya 'puong.

17'Beng la ka a Baabilong niba wa u seng, a wa u botaa 'godo ni. Bang daang deguu ning ba senseng ni. Bila la bang daang deguu, ung weli u minga 'yi ba seng.

18U daang 'wuliye u jentiriye ni gbanggbaling, a 'yuo u 'muni. 'Beng la mang weli n minga 'yi u seng, a'wo bila ni mang weli n minga 'yi u kpiema seng ni.

19Che ung da maaling ngmira u jentiriye ni yaga jaa. U da mang leu tiehiye u pogisarihung sanga 'beri ni. A sanga ung ngmi jentiriye lijipiti paaluung ni.

20'Beng u daang kpiireye u seniba ni yela. Ba kpiengu da mang 'woniye buunhi kpiengu, ka ba daulung 'woning yohi daulung.

© 2009 Bibles International.

21Bila la ing da mang leu tiehi i pogisarihung sanga 'vii ni yela. A sanga ka 'Iijipiti niba da mang 'kori i nyau mari ba miihing i pogisarihung biha ni 'jung.

22A 'jung 'Ahoo-libaa, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na dangye i seniba ni ka ba 'ihi i ingang, ba seng ing weli i minga 'yi ni. N na waanibang i ingang lombori jaang.

23Bana la Baabilong 'deme, Kali'diiya 'deme jaa, 'Piikod, 'Soowa aning 'Koowa 'deme a lang ning Asiiriya niba jaa. Ba jaa daang iye 'bi-polinachiimihi Paalikaariba aning 'sojehi ningbera daang la, aning cheeriet ningbera nga 'yoe ang buona. Ba jaa daang jongye yohi.

24Ba na waye i ingang aning taanhuu buunhu aning cherietihi aning 'torikohi aning ningjemaa. Ba na diye kuri btmglegiribile, 'kuri bunglegiraa aning 'kuri 'jupiluu 'pigii 'lombori jaang. N na 'kubong saree ngmaabu kpiengu ka ba ngmaa i saree a 'tuuro bila ni bang mang ngmaa ba saree.

25N 'nyuuri na 'ihiye ye ingang, ka ba di 'suuri tungye tuni. Ba na ngmaahiye ye nyiihi aning ye 'tobo, ka ye banani ang kpeling ni 'le a 'tuuro takobing. Ba na nyogihiye ye bi-daba aning ye 'bi-pogiba gaaning, ka butmg 'di ye banani ang kpeling ni.

26Ba na yaahiye i btmgyerihi ming, a 'ihi i boori bungvieni ni.

27Bila mang na i ka i bahi i 'vii yela aning i jentiriye ni. Ana ing tari 'yining lijipiti paaluu waaning ni. Bila ing kung la Iiinhaa a buoraa bii a la tiehi 'lijipiti yela.

28'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pielaang, n na diing ing banani ing ha ni 'nuuhing, a dii ing banani seng ing weli i minga ni 'nuuhing.

29Ba na diye haabu a dogihii, a faa buunhu ni jaa ing tung nye ni. Ba na bahiing ka i tari 'mtmg-kpali a kung ing bung jaa. I jentiriye ni 'olo na 'yiye gbanggbali, i 'vii yela aning i jentiriye ni jaa.

30N na iing a yela nga ing ngmi jentiriye ning paalihi ang ba i 'Juuhi, aning ing di ba baga degi i minga ni 'jung.

31I 'tuye sori ni i kpiema ang 'tu ni. A 'jung n na diye u 'bonsuo ni ing i 'nung.

32Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: I na nyuye i kpiema bonsuo ni, unang i julingu a i yelingu ni. Ba na laariing a irii sie, 'bojung bungjemaang 'bi u 'puong.

33'Bugibu aning nimiha na paaliing. Dabiengkpong aning saangbu bonsuo ni la bila, i kpiema 'Sameeriya 'bonsuo ni.

34I na nyung a chuuhi u jaa. I na ngmahutmg 'tengeng 'purihi, a euhi i biha mgmaahi. 'Bojung maang yeli, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

35Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli. I 'yiinhiye n yela a dima loo i 'puoring, bila 'jung i na nyiye dogihibu i 'vii yela aning i jentiriye ni 'jung.

36Ba Tari Baahaa Daana daang yeliye ngaang ming 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, i na ngmaaye 'Ahoola aning 'Ahoo-libaa saree bi? Bila yeng 'wulibo ba yelidega ni,

© 2009 Bibles International.

37'bojung ba sengye niba siriba, ka jiing ming fari ba 'nuuhi. Ba sengyeng aning ba baga ni, haali gba bang di ba bi-daba ni bang dogi 'kumo ni 'ihi sarika. Ba vengyeng bang kpe 'butmg 'puo, a leu siimaa 'kua.

38Yeli bang mang la ima la nga: Ba mang degiye n 'j i-pegi'yiruu ni a daari nga, a di n Peenhibu beri ni foo.

39Ba daang kuye ba biihi 'ku ba baga ni. A daari ning u 'ju ba mang wa kpeye n 'ji-pegi'yiruu ka ba diu foo. Siringminga, bila bang da mang i n 'deu ni puong.

40Yeli ang la paahi la nga: Ye daang tungyeng ka daba 'yi toori wa. Tungtuniba bang daang tung ba seng. Bang wa. Ing 'so kuong ba yela, a ing kali, a di boori ang viela boo i minga.

41I daang 'jingye 'jingji-vielaang, ka teebul maali a 'bing i 'ningbi-tooring. Ing di n iinsens aning n kpaang dogili u 'jung.

42Ka ningjemaa ang ba tari yeli jaa ang danniba daang gona u 'jie ning. Bang 'yining dang'bugiribo mopiri waaning a lang ning daba ang 'yi a jemaa 'puong. Bang daang di 'nu-baanhi ing ba 'nuuhing, a di naalung 'jupili-vieni 'chigi ba 'juring.

43'Beng la mang daang jugihi unani ang jigi senseng 'puong ni yela: Ba muo na ngmiye j entiriye niu ung 'wo ngaang 'puong?

44Che bang daang kpe u seng, a'wo bila ni daba ang mang kpe pogijentira seng ni. Bila bang daang kpe 'Ahoola aning 'Ahoo-libaa seng, pogiba nga ang ba jora 'vii.

45Che dau'suntuuribo na ngmaaye ba saree a'wo bila ni bang mang ngmaa pogiba ang tari siriba che sena aning pogiba ang 'kire jiing saree. 'Bojung ba iye pogiba ang tari siriba che sena, ka jiing fan ba 'nuuhi.

46'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Tani langbu waaning ba ingang. Diba 'ku tuora ka ba faahi ba buunhu ming.

47A langbu na diye 'kubo fooba, a di ba ta'kobihi kuba. Ba na kuye ba 'bi-daba aning ba bi-pogiba, a che nyugi ba 'deri ning 'buung.

48Bila mang na i ka 'vii yela baahi a paaluung. Bila bang na 'wuli pogiba jaa ka ba kung ira ye 'vii yela nga.

49Ba na naayeng sani ye 'vii yela ni 'jung. Ye na yeuye ye bagimaali yelibee ni sani. 'Beng la yeng na bang ka maang la 'Suobu Kpiengu Jaa Daana.

Ezekiel 24

1A 'yuomo awai ingang ka Ba Tari Boohoo Daana yelihung daang wa n seng. U 'chiuri 'pie ingang, u 'beri 'pie daari ung daang yeli ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, seu a 'beu nga 'yuori 'bing, 'jine 'jine nga. Baabilong naa 'piiliyeng ka u 'pigi Jeruuselem 'jine 'jine nga.

© 2009 Bibles International.

3Siling 'lugu-sinnii 'ku a taawai 'deu ni a yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Di dugu dugi. Diu dugi, a buo kuong ing u 'puong.

4Di a neng'tile ing, 'tili jaa ang suma la bila, a gbekpong aning a bagrbiri. Paaluu aning kausuunhi.

5'Lugihi a 'dungbilii 'puo bungsuunhi. Di daari 'tugili u 'muning, a veng ka u kpaara sung. Veng ka a kaba kpa bi.

6A 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nimiha la a 'ku a ningkuuriba 'yi-kpong ni. Nimiha la a 'ku dugu ni degiri ang nang 'bi u 'puong, ka u bungdega ba 'yi u 'puong. Nyogaa 'ihi 'tile 'tile, che ta pohi.

7'Bojung u jiing Nye u 'puong. U diang bahi 'pi-kpali 'jung. U ba dia kiri bahi 'tengeng ka tani na pogaa.

8N diye u jiing bahi 'pi-kpaling, ka a ta tuong pogi, ka 'suuri nye 'ihi a naa sani 'jung.

9A 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nimiha la a 'ku a ningkuuriba 'yi-kpong ni. N ming na ing ka a da'loro i kpong.

10I ka a daari 'duo. Maali a 'butmg dugi a neni sung. Ing a bung'nyuuhi, a veng ka a kaba 'di kpeleng kpeleng.

11Bila 'puoring, di a dugukpali dugi 'buung-saala 'jung. I bila ka u tuli, ka u yaawa ni tuli a muo, ka u degiri nyeli u 'puong, ka u bungdega ni 'di "buung.

12U waluu 'puhibu tuma ni 'yiye loga, che u bungdega ni ang i yaga ni ba 'yire u 'puong. Haali 'buung gba kung tuong 'ihi u bungdega ni.

13I degiri ni 'puong ka 'vii yela 'be. 'Bojung n pegiing, che ing ba 'yi. I degiri ni kung la nye pegibu, a waana wagiri mang na veng ka n 'su-tuluu dogili i ingang.

14Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila na ing. N na tungye bila, n kung leu 'puori. N kung maa 'ningbiri ming. N kung tegi n haakila ming. A 'tuuro i yelitarihi aning i yeli-irihi bang na ngmaa i saree. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

16Ninsaalaa 'bi-dau, n na faaye i 'ningbi-peli bung ni 'dayeni. Che i to wa ira laa'dimii bii a 'kono. Ta wa veng ka i ningtong 'puoro ming.

17Pena inna i 'puong. Ta wa ira laa'dimii 'kuung yela. Di i 'naamu 'le i 'jung, a di i nagitie tung i gbeeng. Ta wa 'lere bung pagira i nuori bii a 'dire 'kongkonibo siimaa.

18'Beng la mang daang yeli yela 'ku a niba beeguu. Ka 'jie maara ka n poga kpi. Ka jie nyaa 'beeguu mang i bila ni Daana ang 'kumo nuori ka n i ni.

19Ka a niba daang yeli 'kumo: A yela nga ing ira nga, i muo kung yeliti bila ni ang bigihe 'kuriti bi?

20'Beng la mang dieyeli 'kubo: Ba Tari Baahaa Daana yelihung waye n seng ngaang:

© 2009 Bibles International.

21Yeli yela 'ku Iisiriel 'deu ni: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na diye n ji-pegi'yiruu ni foo. Una la kpiengu jie ni yela yeng jigiha ni. Una la ye 'ningbi-peli bung aning ye 'suhu bungbuoruu ni. Ye bi-daba aning ye 'bi-pogiba ni yeng bahi 'puoring ni na leng a 'tuuro ta'kobing.

22Ye na iye bila nga mang i nga. Ye kung 'le buunhu pogi ye noe. Ye kung 'di 'kongkonibo siimaa ming.

23Ye 'naamuhi na 'leye ye 'juring, ka ye nagitie tung ye gbeeng. Ye kung i laa'dimii bii a 'kong. Ye na nyuuhang ye yeliba'torihi ni 'puong, a ira laa'dimii inna taa.

24A jimg 'Iziiki-el iye bigihee 'kuye. Bila jaa ung i yeng na i. Ka bilang wa i, 'beng la yeng na bang ka maang la 'Suobu Kpiengu Jaa Daana.

25Ina ming, ninsaalaa 'bi-dau, a daari nga n na diye ba 'ji-nyogikpiengaa ni 'yi ba seng. Una la ba nyengka, ba girima, ba 'ningbi-peli bung aning ba 'sikiri bungbuoruu. N na diye ba bi-daba aning ba bi-pogiba ming.

26A daari nie na jo 'yiye ba 'puong a waaning 'duoho wa 'kui.

27A daari nga i nuori na 'yuong a 'ku nie ang jo 'yi. I na yeliye yela. I kung la i 'muu. Bila ing na i 'bigihee 'kubo, ka ba bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 25

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori Aamong niba a dangyeli yela ba ingang.

3Yeli 'ku a Aamong niba ni: Ye 'wong 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yelihung. Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Sanga ni bang daang degi n 'ji-pegi'yiruu ni, ye yeliyeng ka tabaalikala. Ye daang yeliye bila sanga ni Iisiriel paaluu ang leu 'ji-kpali ni. Ye daang yeliye bila sanga ni bang ngminyogihi 'Juuda 'deu niba ni.

4Bila 'jung n na diMg tihi ka i leu sa'muni daba ni 'suobu. Ba na maaliye ba kampihi ye 'puong, a maali ba kpejiihi ye 'puong. Ba na 'diye ye dangmama a 'nyu ye bihung.

5N na ing ka Raaba ming leu nyogimahi kpe'jie, ka Aamong ming leu 'dungbilii peenhibu 'jie. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

6'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye daang kpaahiye ye 'nuuhi, a to ye gbee a nyengina ye 'sikieng aning nyinii Iisiriel paaluu yela.

7Bila 'jung n na tieye n 'nu ye ingang a diye tihi ka ye leu niba a paalihi ang na jaufaahi ye buunhu. N na ngmaayeng bahi a nibihi 'puong, a veng ka ye nyuong a 'yi a 'teenhi 'puong. N na saangyeng bahi, ka ye bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

8Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Moo-ab aning 'Sii-ir yeliyeng: Nye, 'Juuda 'deu 'woniye a paalihi jaa.

© 2009 Bibles International.

9Bila 'jung nye, n na ing ka 'yi-bera baahi 'Moo-ab paaluung. N na ing ka 'yi-bera baahi u toribogung, a paaluu girima ni. Ana la Beet Jeesimot, 'Bee-al Miiyong aning Kirijateeyim.

10N na diye 'Moo-ab a lang ning Aamong 'deme 'ku sa'muni daba ni ka a leu ba 'suobu. Bila na ing ka ba kung la sori Aamong 'deme paahi a paalihi 'puong.

11N na ngmaaye 'Moo-ab saree ka ba bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

12'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: lidom iye yeli 'Juuda 'deu ni ingang bang naa sani ni 'jung. Ba 'leye 'begung yaga aning bang naa sani ba ingang.

13Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na tieye n 'nu 'Iidom ingang ming. N na 'ihiye ninsaalaa aning 'dungo u ingang, a veng ka u jeng kpali. A 'yi 'Tiimang a gara 'Diidang, ba na 'leng a 'tuuro ta'kobing.

14N niba Iisiriel mang na di a naa n sani 'Iidom ingang. Ba na iye lidom a 'tuuro n 'suuri aning n 'su-tuluu. Ba na bangye n sani naabu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Sani naabu 'puong ka a Filiisitiya niba daang di 'pu-too ang bi ba 'silciring a naa sani, a saang 'Juuda a ha'koree ni 'jung.

16Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na tieye n 'nu a Filiisitiya niba ingang. N na ngmaaye Keerit niba 'ihi bahi, a saang banani ang kpeling a mangkpong nuoring.

17N na naaye sangkpong ba ingang, aning 'suuri 'iniingbu. Sanga ni mang na naa sani ba ingang ni, bila bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 26

1A 'yuongpie aning 'yeni ingang, a 'chiu 'be-fora daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa bi-dau, ngaang ka Taiyer yeli Jeruuselem yela: Tabaalikala, unani ang da i a nibihi 'di-nokpong son ni kauyeng. U 'yuoyeng a 'kumo. Ung jeng kpali pampana nga n maa'koo na maaling.

3A 'jung ngaang ka 'SuobuKpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n chiihiing, 'oo Taiyer. N na ing ka paalihi jemaa 'do wa i ingang a'wo bila ni mangkpong ang mang i ka u kong'ngmie 'do ni.

4Ba na saangye Taiyer daangguoma a ngma u 'deduorihi. N na 'lcuriye u tani ming bahi a veng ka u i kpali a'wo 'pie.

5U na leuye 'jie bang na mang yeri laanhi a mangkpong sieng, 'bojung maang yeli. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. U na leuye bung a paalihi ang na jaufaahi u buunhu.

6Ba na diye ta'kobi ku u 'tengbilii ming ang pieli niba. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

7'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na tariye Nebiukadineezer 'yining sa'mung-goo seng waaning Taiyer ingang. Una la Baabilong naa, a i na'mine naa. N na waanuung lang ning yohi, cherietihi, yohijonniba aning 'sojehi jemaa.

8U na diye ta'kobi ku i 'tengbilii ang pieli. U na meye 'pigibu jie a 'tuohii, a me daangguoni a 'tuohii, a 'duohi bunglegiraa a 'tuohii.

9U na leuhiye u man'siinhi ang ngmaha daangguoma ka a 'tori i daangguoma, a di u lee ngma i 'deduorihi.

10U yohi jemaa 'jung a 'uunhung na pogiing. A yohijonniba, a 'torikohi, aning a cherietihi goma na ing ka i daangguoma jigihe. A sanga ung na wa kpe i 'di-nobera a'wo bila ni daba ang mang kpe 'yi-kpong nga daangguoma ang ngmahi.

11U na diye u yohi nafiree neu neu i sobera jaa, a di ta'kobi ku i niba, ka i piilakpienhi 'le 'tengeng.

12Ba na 'ohiye i bundaambuunhu, a jaahi i bungkuohii. Ba na ngmahiye i daangguoma, a saang i 'de-vieni. Ba na diye i 'kubo, i daari aning i tani loo ing mangkpong 'puong.

13N na ing ka i 'yieme ni goma baahi. Ba kung la 'wong i 'konihi Imori.

14N na ing ka i 'woning 'pie ju. I na iye 'jie bang na mang di laanhi yeri. Ba kung la mei jaa, 'bojung maang Ba Tari Boohoo Daanang yeli. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yera 'kuro Taiyer: A mangkpong noe kung 'jigihi i lee goma ingang sanga ni niba ang nye baalung ang na pena ka ba koriga niba i 'puong?

16'Beng la ka a mangkpong na'biihi na 'sigi ba na'kogihing. Ba na yaahiye ba kpari, a yaahi ba btmgyerihi bang di kpari'piing 'woo 'ji-vieni imaa. Ba na diye inga 'miingbu 'pili. Ba na 'jingye 'tengeng a mang 'miine wagiri la wagiri, ka ba noe maa i yela.

17Ba na diye laa'dimii 'kuori i yela a yeli 'kui: Nye bila ing baahi, 'oo, Ma nga 'puong mangkpong yaagu iriba ang kpiera. 'Oo 'yi-kpong 'yuori ang 'do, u daang tariye kpiengu a mangkpong 'puong. U ning u kpieriba, banang da mang veng ka banani jaa ang kpiera 'be joriba yaga ni.

18Pampana a mangkpong noe 'jigiheng i 'lee daari. Mm, 'teenhi kuong ang ngmaa 'gili ang bi mangkpong sieng, dabieng kpebang yaga i 'lee yela.

19'Bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na ing ka i leu 'yi-kpong ang i daboo a'wo 'yi-bera ni ang ba la tari kpiera ni. N na waaniye a kong'julingu i ingang, ka a kongbera pogii.

20Ka maang wa i bila, beng la mang na 'sigihii a paahi banani ang 'sigire a bogukpong ni. N na 'sigihiing paahi sang'kongkoruu niba ni, a veng ka i ti kpiera 'teng-gbani 'mtmg-baahaa 'jiihing, 'jiihi ang i kpali sanga jaa. N na 'sigihiing paahi banani ang

© 2009 Bibles International.

'sigire bogukpong ni. I kung la leu gaa 'be. N na naangye bung ang viela bing a ning'voe paaluung.

21N na iing ka i Irma dabieng, a che kung la bibe. Haali ka banang bo i 'jie, che ba kung la nyii jaa. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 27

1Ba Tari Boohoo Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

2Ina ninsaalaa bi-dau, 'kong laa'dimii 'kuori Taiyer yela.

3Yeli 'ku Taiyer: Ina nga ang 'jing a mangkpong kpe'jie ning, a i bungkuoha a 'ku nibihi ni ang bi mama jemaa noeng, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Oo Taiyer, i yeliyeng: N vielung paaliyeng.

4I toribogiri 'biye a mangbera 'puong. I mieriba paaliye i vielung.

5Ba diye fuur daari ang 'yi 'Siinir a maali i dabera jaa. Ba diye 'siid-er dau ang 'yi Leebanong a maali i mani'gbori 'puo da'velele.

6Ba diye 'old daari ang 'yi 'Beesang a maali i mani'gbori 'vugo. Ba diye saipires daari ang 'yi Kiitim mannoe bang imaa aiviri a maali i 'gbori 'puo.

7'Iijipiti masari tani ang viela bang 'woo 'ji-vieni imuu daang la bung ing yeri 'pili a mani'gbori da'velele. Tan'sugini aning tanjimejime ang 'yi 'llaisaa mannoe ni daang la bung ang pagii.

8Saidong aning Aarivad kpieriba daang la niba ang mona i 'gbori. 'Oo Taiyer, i minga yengbanginiba daang biye i puong, a i i 'gbori ningbera.

9'Giibal ningbera aning u yengbanginiba daang 'biye i puong a fura i 'jiihi ang 'yuno. A mangkpong 'gbori-bera jaa aning a ningbera, daang 'biye i 'puong a kuoha i bungkuohii.

10Banani ang 'yi Peerisiya, Liidiya aning Fuut daang paahiye i 'sojehi puong a i taanhuu jaujauriba. Ba daang diye 'kuri bunglegiraa aning 'kuri jupiluu chagi i daangguomang, ang daang 'kui vielung.

11Aarivad daba aning i 'sojehi daang 'biye i daangguomang wa 'gili. Ka Gaamad daba daang bi i 'deduorihing. Ba daang diye ba 'kuri bunglegirihi chagi i daangguomang wa 'gili, a i ka i vielung paali.

12I ning Taarisis la a daang 'dire daa i 'ningbi-peli bundaambuunhu jemaa 'Jung. Ba daang diye wari, 'kuri, tin aning kpana a tegi i buunhu.

13'Jeevang, 'Tuubal aning 'Mii-sek daang la i da'diribe. Ninsaaliba aning yaawa bungmaanihi bang daang di tegira i buunhu.

14Banani ang 'yi Togaarima 'deu daang diye yohi, taanhuu jauri yohi aning bungtaanhi a tegi i buunhu.

© 2009 Bibles International.

15'Diidang daba daang la i da'diribe. 'Teenhi jemaa kuong angngmaa 'gili daang la i da'diribe. Ba daang waaniye aiviri aning eboni daari a wa yeu sani.

16I bungjemaa ing maali 'jung Aaram daang iye i da'dire. Buunhu bang daang di tegi i bungkuohii la eemiralid, tanjimejime, tama bang 'woo ji-vieni ing, masari tangbaaluu, koralihi aning 'ruubihi. ('Joob G. 28:18)

17'Juuda aning Iisiriel paaluu daang la i da'diribe. Buunhu bang daang di tegi i bungkuohii la Miinit 'wiit, 'chi, siu, kpaang aning tiingkp aang.

18Damaasikus daang la i buunhu daara i bungjemaa ing maali 'jung. I 'ningbi-peli bundaambuunhu jemaa 'jung, aning Heelibong waing aning pikoongpieni 'jung ung daang daara i buunhu.

19Daan aning 'Jeevang ang 'yi 'Yuuzal daang yeuye i bungkuohii sani. Ba daang diye 'kuri bang maali ang nyeliha, kasia aning kalamus tegi i buunhu.

20'Diidang daang la i da'dire a kurii yohi 'kogihi 'kuntuunhi.

21'Areebiya paaluu aning 'Kii-der na'biihi daang la i ning niba ang 'dire daa pahii pahii. Buunhu ba nii ang 'dire daa daang la pipola, pidee aning buuhi. (Jeremaiya G. 2:10)

22'Siiba aning Reeyamaabtmgkuohiba daang la i da'diribe. Buunhu bang daang di tegira i bungkuohii la spaisihi jaa 'puo btmgsuunhi, ku-nanee 'irii jaa aning salima.

23I da'diribe daang la 'Heerang, Kaane, Tiding, 'Siiba da'diribe, Asiiriya aning Kiilimad.

24Bama daang la i da'diribe tama ang viela 'puong. Ana la tan'sugini, tama bang 'woo ji-vieni ing, waje 'irii 'irii, aning 'ngmie ang paling a i kpienhi. Amang daang 'bi i daa 'puong.

25Taarisis mani'gbori-berang 'tuoro i bungkuohii. I tigiyeng a viela sung a mangbera 'puong.

26I 'gbori-moniba tariing wa kpening kuonhi jemaa. Che sa'muni seseu na kauhiing a mangbera 'puong.

27I 'lee daari i bundaambuunhu, i 'tuobu, i bungkuohii, i mani tungtuniba aning i moniba na 'lingye a mangbera 'puong. Banani ang fora i 'jiyunihi, i bungkuohiba, i taanhuu jaujauriba jaa ang 'bi i 'puong aning banani jaa ang 'bi i seng na lingye a mangbera 'puong i 'lee daari.

28I moniba kuori na ing ka mannoe jigihi.

29Banani jaa ang nyogira mani 'vugiri, a mangkpong 'gbori tungtuniba, a mangkpong ningbera jaa na 'sigiye ba 'gbori-bera 'puuhing a wa ahi 'kongkogiring.

30Ba na lagiye ba noe i yela. Ba na Icoming sung, a di tani fari ba 'juri. Ba na 'bilingye tampelung 'puong.

© 2009 Bibles International.

31Ba na gbaariye ba 'juri kpeleng kpeleng i yela. Ba na 'piliye buorihi tama. Ba na Icomiing aning 'pu-saangkpong aning nimiha 'cheehibu.

32Bang 'cheehe i yela ni, ngaang bang di laa'dimii kuori a 'komii: 'Yi-kpong 'buong 'woning Taiyer, bang saamuu a mangkpong 'puong?

33Sanga ni i 'tuobu ang 'tu a mangbera gara ni, i daang iyeng ka ningjemaa tigi. I diye i 'ningbi-peli bundaambuunhu jemaa aning i bungkuohii a veng ka 'teng-gbani na'mine leu bundaamba.

34Che sanga ni a mangbera ang na wa kauhii a kuonhi jijulinhing, ka i bungkuohii aning a niba jaa kpeleng lingye.

35'Teenhi ni kuong ang ngmaa 'gill kpieriba jaa noe na maang i yela. Dabieng na kpeye ba na'mine yaga. 'Karikaruu na 'biye ba 'ningbisogihing.

36Bungkuohiba ang 'bi a nibihi 'puong na chuuhiing. I na leuye bung ang inna dabieng, ka i yela baahi.

Ezekiel 28

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, yeli 'ku Taiyer nalie ni: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: I 'sikiri jigihibu 'puong i yeliyeng: N iye ngmini. N 'jingye ngmima 'jingjieng a mangbera puong. Che ninsaalaa lii, i ba i ngmini, anaa jaa ka i tiehiye i 'slicking ka i 'woniye ngmini.

3Nye, i tariye yeng gaa Daaniel. 'Gondo jaa 'chibe ing ba bang bi?

4A 'tuuro i yeng aning i 'ningbiyuo ingang i mang boye i minga bundaalung, a laanhi salima aning wari ing i bundaambuunhu 'bingjieng.

5A 'tuuro i yeng 'gaalii daa 'diibung i iyeng ka i bundaalung 'ugi, ka i 'sikiri panaa jigiha i bundaalung ni jimg.

6Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: I tiehiye i 'sikiring ka i 'woniye ngmini.

7A 'jung nye, n na waaniye saamba i ingang. A paalihi jaa 'ningbikuonii daana mang na waaning. Ba na vuohiye ba ta'kobihi a 'tuohi i yeng aning i vielung, a degi i 'chengkeng ni.

8Ba na diing loo ing a bogukpong puong, ka i 'kpi a'wo banani bang ku a mangbera 'puong.

9Unani ang kuurii ni, i muo na yeliye u 'ningbi-tooring ka i iye ngmini bi? Che ninsaalaa lii. I ba i ngmini unani ang kuurii ni 'nuuhing.

10I na kping saamba 'nuuhing, a'wo nie degiri ang ba 'ihi, 'bojung maang yeli bila. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

11Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

12Ninsaalaa bi-dau, di laa'dimii 'kuori Taiyer naa yela, a yeli 'kuu: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: I daang paaliyeng kpeleng kpeleng, a paali ning yeng, ka i vielung ba tari ngmehii.

13I daang 'biye 'Iiding 'puong, Naangmini dabaga ning. 'Ku-nanii jaa buurii daang bobiing. Ana la sardius, 'to-paz aning luuluu. 'Mine la buuril, oniks, jasiper, saafair, turikoyis aning eemiralid. Ba cluing ing sannii btmgmaanuu 'puong, i sinsagihi aning i wiihi daang maaliyeng a i 'siri bimii daari ni bang naamii ni.

14Ina daang la cherib bang buo kpaang waahi, ing da i kaara. Maang 'bimii bila. I daang 'biye Naangmini tangkpong-pegi'yiruu ning. I da mang yo 'cheneye a 'kubo ni ang 'dire 'butmg ni 'puong.

15I daang paaliyeng i yelitarihi 'puong daari ni mang naamii a gara wagiri ni beu ang nye iibu i ingang.

16A 'tuuro i bungkuohijemaa ingang kpangkpangkpiengu yeli-irihi daang paye i 'sikiri, ing tong beu. Bila 'jung mang karii a'wo bungdegiri a 'yi Naangmini tangkpong-pegityiruu ning. 'Oo cherib ang da i kaara n kariing a 'kubo ni ang 'dire 'buung ni 'puong.

17I 'sikiri daang jigihang i vielung 'jung. I daang saangye i yeng i 'chengkeng 'jung. Mang daang dii loo 'tengeng. N daang diing bing na'mine 'ningbi-tooring, ka ba Iiinhii.

18I yeliba'torihi jemaa ni ing tuna i da'di-chagiri 'puong 'jung, i degiye i ji-pegi'yirihi. Bila 'jung n iyeng ka Imung 'yi i ingang a nyuomii. Mang veng ing leu tampelung 'teng-gbaning banani jaa ang nyii ni 'ningbiring.

19Banani jaa ang daang bamii a nibihi puong noe maaye i yela. I leuye bung ang inna dabieng. I yela baahiyeng a gara wagiri jaa.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

21Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori Saidong, a dangyeli yela u ingang.

22Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiing 'oo Saidong. N na nyiye girima i ingang. Bila bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. A sanga mang na 'di saree u 'puong ka n 'yuori pegi u 'puong ni.

23'Bojung n na bahiye baleu ka u gaa u ingang, ka jiing ming bi u 'yeenbing. A 'tuuro takobi ang na 'bi u ingang 'lombori jaang, banani ang nye dangii na ‘leyeu puong. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

24Iisiriel 'deu kung la tari guohi ang 'chugiribo bii bung'chugirihi ang inniba baahi a 'yi banani ang ngmaa 'giliba 'puong, a digiriba foo ni. 'Beng la bang na bang ka maang la 'Suobu Kpiengu Jaa Daana.

© 2009 Bibles International.

25Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N daang na laanhiye Iisiriel 'deu a 'yi niba ang ba i 'Juuhi ni 'puong bang yaari ni. A sanga mang na 'wuli ka n pegi'yiyeng ba 'puong a nibihi 'ningbiring. 'Beng la bang na kpiera ba miihi paaluu ning mang di 'ku n tungtuna Jeekob ni.

26Ba na kpieriye beng laangfie a me 'deri, a tan 'girep yori. Mm, ba na kpieriye laangfie sanga ni mang na 'di saree banani jaa ang ngmaaba 'gili a digiriba foo ni ingang. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini.

Ezekiel 29

1A 'yuong 'pie ingang, u 'chiuri 'pie dau'pie aning a'yi daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori Fee'ro, lijipiti naa ni a dangyeli yela chiihi u ning lijipiti jaa.

3Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'ihiye i ingang, 'oo Fee'ro, 'Iijipiti naa. Manggarikpong ang jeng u konboori 'puong 'woi, i yeliyeng: N Naiyal Mani nga iye n 'suobu. Maang maaluu tari.

4Che n na diye 'dugulong 'piime ing i dagieng, a veng ka i konboori jima 'kori man i pegiring. N na tagiing 'yining i konboori ni 'puong, ka jima jaa ang bi i konboori 'puong 'kori man i pegiring.

5N na bahiing a mopiri 'puong, i ning i konboori jima ni jaa. I na ‘leyemoo 'ji-gbanggbaling. Ba kung dii bii a laanhii lang taa. N diing tihi a'wo siimaa a 'ku moo 'duunhi aning sagbama 'nobilii.

6'Beng la ka 'Iijipiti kpieriba jaa na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. 'Bojung ba 'woniye kuong nuori moo a 'ku Iisiriel 'deu ni.

7Sanga ni bang 'tii ning ba 'nuuhi, i kauyeng a ngmaahi ba bagibie jaa. Sanga ni bang deli i ingang, i kauyeng a veng ka ba siihi jaa 'miine

8Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pielaang, n na waaniye ta'kobi i ingang, a ngmaa ninsaalaa aning 'dungo 'ihi bahi.

9lijipiti paaluu na leuye 'ji-kpali a i 'teng-kpiri. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. 'Bojung u yeliyeng: A mani iye n 'suobu. Maang maaluu.

10Bila 'jung nye, n 'ihiye i ingang, a 'ihi i konboori ni ingang. N na ing ka lijipiti paaluu i kpali kpali kpeleng kpeleng a i 'teng-kpiri a 'yi Miigidol ti ta Sainai, 'haali a ti ta Kuus toribogu ni.

11Ninsaalaa gberi kung 'tu 'be. 'Dungo ming gberi kung 'tu 'be. Nie jaa kung kpe 'be 'yuomo lijaa'yi 'puong.

12N na ing ka lijipiti paaluu i kpali paalihi ang i kpala 'puong. 'Yi-bera ni ming ang jeng kpali ni 'puong u 'yi-bera na iye kpali 'yuomo lijaa'yi. N na yaariye 'Iijipiti niba a paalihi 'puong, a diba tori a 'teenhi 'puong.

© 2009 Bibles International.

13Che 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: 'Yuomo lijaa'yi baahaang n na laanhiye lijipiti niba a 'yi a nibihi ni 'puong bang yaari ni.

14N na leuhiye 'Iijipiti niba ni bang ngminyogihi ni waaning, a veng ka ba leu gaa Paatiros paaluu, ba nabaali'mine paaluu ni. 'Beng bang na i naalung paaluu 'yuori ang ba 'do.

15U na iye paaluu nga 'yuori ang 'sigi naalung paalihi jaa 'puong. U daang kung la 'duohi u minga a paalihi ingang jaa. 'Bojung n na 'sigihibang ka ba kung la 'di naalung a paalihi ingang.

16lijipiti kung la i 'jie nga Iisiriel 'deu ang na deli. Che bila na tiehibang a yeliba'torihi ni bang tung a bo sungbu lijipiti seng ni yela. 'Beng la bang na bang ka maang la 'Suobu Kpiengu Jaa Daana.

17A 'yuong lijeri aning ayo'poin ingang, u 'chiu-fora 'be-fora daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

18Ninsaalaa bi-dau, Nebiukadineezer, Baabilongnaa ni iyeng ka u 'sojehi tung tungkpienhi Taiyer ingang. Ba gbaariye 'juri jaa, a i ka bagi'bie jaa 'wurihi. Che tma bii u 'sojehi ni ba nye sanyeu a 'yi Taiyer ingang a tuma ni bang tung u ingang ni yela.

19Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pielaang, n na diye 'Iijipiti paaluu 'ku Baabilong naa Nebiukadineezer. U na 'tuoye u bundaambuunhu gaaning. U na 'ohiye u buunhu, a faahi ba bungtarihi. Anang na i sanyeu 'ku u 'sojehi ni.

20N diye 'lijipiti paaluu 'kuu u tuma ni yela, 'bojung maang bang tung 'ku. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

21A daari n na ing ka iilii teu 'yi a 'ku Iisiriel 'deu. N na 'yuoye i nuori ka i yeli yela ba 'puong. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 30

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela a yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Cheehi: Nimiha la a 'ku a 'beu.

3'Bojung a 'beu pieliyeng. Ba Tari Baahaa Daana beu ni pieliyeng. U na iye savaala 'beu. Niba ang ba i 'Juuhi wagiri la.

4Ta'kobi na waye lijipiti ingang, ka a'wongbu ang i kpong bi Kuus puong. Sanga ni banani bang ku ang na 'le lijipiti 'puong la, ka ba 'tuo u bundaambuunhu gaa, a ngmahi u mung-baarihi.

5Kuus, Puut, Luud, 'Areebiya paaluu jaa, Kuub aning a paalihi ni ang tan 'layiri ni daba na lang 'leng a 'tuuro ta'kobing.

© 2009 Bibles International.

6Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Banani ang sunna 'lijipiti ni na 'leng, ka u jigihibu kpiengu le. A 'yi Miigidol ti to Sainai, banani ang bi u 'puong na 'leng a 'tuuro ta'kobing. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

7Ba na iye kpali paalihi ang i kpala 'puong, ka u 'yi-bera ming bi 'yi-bera ang i daboori 'puong.

8Sanga ni mang na maali Inning 'Iijipiti 'puong ka u sunniba jaa nyuong ni, 'beng bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

9A daari tungtuniba na 'yiye n seng a gaa mani 'gbori-bera 'puuhing. Ba na gaang ka ba ti to dabieng ing Kuus niba ang 'jing laangfie. A'wongbu ang i kpong na waye ba ingang a'wo 'Iijipiti saangbu 'beu ning, 'bojung u waanang siringminga.

10Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na ing ka lijipiti jemaa ming baahi Nebiukadineezer, Baabilong naa 'nuuhing.

11Una a lang ning u niba, a paalihi jaa 'ningbikuonii daana ni na wang a wa saang a paaluu. Ba na vuohiye ba ta'kobihi 'tuohi lijipiti, a paali a paaluu aning niba bang ku.

12N na ing ka a konboori 'ko, a kuohi a paaluu ing ningbee 'nuuhing. N na ing ka a paaluu i kpali, aning bung jaa ang bi u 'puong. Saamba 'nuuhing ka bila na i. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na saangye a baga ming, a veng ka ngmima yela baahi Noof 'puong. Na'biihi kung la 'yi lijipiti paaluung. N na diye dabieng ing lijipiti paaluung.

14N na ing ka Paatiros jeng kpali, a chugi buung ing 'Zoowang, a 'di saree 'Tiibiz 'puong.

15N na 'lciriye n 'su-tuluu waahi SiMg, 'Iijipiti kpiengu ni. N na ngmaaye 'Tiibiz ningjemaa ni 'ihi bahi.

16N na maaliye 'butmg 'lijipiti 'puong. SiMg na ngmienang aning ingbaahi. Ba na nyogiye 'Tiibiz chie kpe. Noof na 'biye ngmiehibu 'puong 'beu jaa.

17'Ee-veng aning 'Pibii-set bi-pola na 'leng a 'tuuro ta'kobing, ka ba ngminyogihi a 'yi-bera nga niba gaaning.

18Tehaafinehez 'puong a beu na iye sagiluu, a sanga mang na kauhi lijipiti 'yogihi beng. U tangkama fanga ni ming na baahiye u ingang. Una yeng, savaalii na poguung, ka ba ngminyogihi u bi-pogiba ming gaaning.

19Bila mang na 'di lijipiti saree. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

20A 'yuong 'pieningyeni ingang, u 'chiu-fora dabaayo'poin daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

21Ninsaalaa 'bi-dau, n kauye Fee'ro, lijipiti naa ni kpangkpani. Nye, ba ba 'leu a'wo u na nyaa. Ba ba di bungkpiengaa 'le maruu a'wo u na i kpiengaa a tuong nyogi ta'kobi.

© 2009 Bibles International.

22Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pielaang, n 'ihi 'tuohiye Fee'ro, lijipiti naa. N na kauhiye u kpangkpama. N na kauhiye unani ang i kpiengaa aning unani ang kau ni jaa, a veng ka a ta'kobi 'yi u 'nung 'le.

23N na yaariye lijipiti niba a paalihi 'puong, a veng ka ba yaari a 'teething.

24N na ingye Baabilong naa kpangkpama kpiengu, a di n ta'kobi ing u 'nung. Che n na kauhiye Fee'ro kpangkpama, ka u pena u 'ningbi-tooring a'wo nie bang ing baalung ung 'kpiire pengbu.

25Bila mang na ing Baabilong naa kpangkpama kpiengu, che ka Fee'ro kpangkpama 'le. Sanga ni mang na din ta'kobi ing Baabilong naa 'ntmg ka u tieguu 'tuohi lijipiti paaluu ni, bila bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

26N na yaariye lijipiti niba a paalihi 'puong, a veng ka ba yaari a 'teething. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 31

1A 'yuong 'pieningyeni ingang, u 'chiuri ata 'be-fora daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, yeli 'ku Fee'ro, 'lijipiti naa aning u ningjemaa ni: Ning'buo ing 'woning i nanihtmg 'puong?

3Siringminga, Asiiriya daang iye 'siid-er dau Leebanong 'puong. U daang tariye da'nuuhi ang viela, a 'kuro kongkori maahuu. U daang iye yogu sung, ka u 'ju'do gaa a da'nuuhi jaa.

4A kuonhi daang iyeng ung baa. Kong'julinhi daang iyeng ung baa yogu. A konboori daang jorang a 'gine 'jie ni bang seluu ni. Ang daang bahi konbo'bilii ang gara moo daari jaa ingang.

5A 'jung u yogulung daang 'do gaaye moo daari jaa. U da'nu-bera daang 'ugiyeng, ka u da'nubilii daang i yogiri, 'bojung a kuong daang iye jemaa sanga ni ung teu a nuuhi.

6Sagbama 'nobilii jaa daang maaliye a 'togihi u da'nu-berang. Ka moo 'duunhi jaa dogi a bung'bilii a da'nubilii luuhing. Ka paalinanee ming jaa di u maahuu leu a kpe jie.

7Bila ung daang viela u nanihtmg 'puong aning u da'nuuhi yogulung 'puong, 'bojung u nyaga daang 'sigi taye a kongjemaa.

8Naangmini dabaga 'siid-er daari ni taa daang ba iu. A fuur daari daang ba 'woning u da'nu-bera ni. A 'pileeng daari ming taa daang naani u da'nubilii ni. Naangmini dabaga ni dau jaa daang ba 'woniu a'wo vielung 'puong. ('Munpiilee G. 30:37)

9N daang iyeng ung viela aning da'nuuhi jemaa. Ka bila daang veng ka Tiding daari ni jaa ang daang bi Naangmini dabagang ni iruu 'nyuuri.

10Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: U baayeng 'do saa'ju, ka u 'ju 'do gaa a da'nuuhi jaa, ka jigihibu kpe u 'sikiri u yogulung ni 'jung.

© 2009 Bibles International.

11Bila 'jung n na diung ing a paalihi gandau ni 'nuuhing. U na 'wulutmg pielaang. U beulung 'jung mang karuu bahi.

12Saamba, a paalihi jaa 'puo 'ningbikuonii 'deme ngmaaguung loo a bahuu. U da'nuuhi ‘leye a taanhing aning a lohimbohi jaang. U da'nu-bera kauhiyeng 'le 'le a paaluu konboori jaa sieng. Ka 'teng-gbani nibihi jaa 'yi u maahuung a gaa che bahuu.

13A dau ang 'le ni ingang ka sagbama 'nobilii jaa na kpeling. Ka moo 'duunhi ming jaa wa u da'nuuhi ni.

14Bila na ing ka daari jaa ang pieli kuonhi daang kung la jigihi a yogulung 'jung. A kung la i ka a "juri 'do gaa a da'nuuhi jaa. Bila na ing ka dau jaa ang 'nyuuro kuong kung la baa 'do a'wo u na to bila. ‘bojung ba diye ba jaa ing 'kuung 'nuuhing, a diba ing 'teng-gbani 'jijulinhi 'nuuhing. Ba paahiye ninsaaliba 'biihi ang 'sigire bogukpong 'puong.

15Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A daari ni tmg 'sigi 'kutmg bogu ni, n daang iyeng ka laa'dimii 'kuori 'bibe. N daang pogiye a 'jijulinhi bila yela. N daang bigiye u konboori, a legi u kongbera ang ba la 'puoro. N daang iyeng ka Leebanong 'kong nimiha u yela, ka moo daari jaa juoli juoli u yela.

16N iyeng ka a paalihi 'jigihi u 'lee ni dangbu ingang. A sanga la mang diu loo ing 'kutmg bogu 'puong a lang ning banani ang 'sigi bogukpong 'puo ni. Ka 'liding daari jaa, Leebanong bungsuunhi aning bungvieni, anani jaa ang 'nyuuro kuong ni 'suuhi daang maa 'teng-gbani 'ji-bogiring.

17Ba ming daang 'sigiye 'kutmg bogu a paahi u ingang, a lang ning banani ta'kobi ang ku. Banani ming ang daang i u kpiengu ni daang kpieraye u maahuung a paalihi 'puong.

18'Iiding daari ni 'buo bang na di maahii i vielung aning i nanihung ingang? Che ba na 'sigihiing a lang ning liding daari ni a kpening 'teng-gbani 'ji-bogiri. I na jengye banani degiri ang ba 'ihi 'puong, a paahi banani ta'kobi ang ku ni 'puong. Fee'ro aning u ningjemaa ni jaa la bila. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 32

1A 'yuong 'pienaayi ingang, u 'chiuri 'pienaayi 'be-fora ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, di laa'dimii 'kuori 'Iijipiti naa Fee'ro yela a yeli 'kuu: I 'woniye 'gbeging-polii a paalihi puong. I 'woniye manggara a mangbera 'puong. I mang 'puhi wa 'yiye i konbooring. Ing mang di i gbee danna a kuonhi, a degira a konboori.

3Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N na diye ningjemaa lang taa a yen n laangu 'gaalii. Ba na tagiing 'doning n laangu 'puong.

4Bila 'puoring n na bahiing tengeng. N na cluing loo moo ji-gbanggbaling, a veng ka sagbama 'nobilii jaa doo i ingang. N na ing ka 'teng-gbani jaa 'duunhi 'dii tigi.

© 2009 Bibles International.

5N na diye i neni yaari a taanhi juring, a di i inggbani 'jiihi paali a lohimbohi.

6N na diye i jiing ming muli 'teng-gbani, haali a ti to a taanhi, ka a konboori paali anii.

7Sanga ni mang na kpiinhi i 'buung, n na pagiye sagbama, a veng ka u ngmari'bie suo. N na pagiye ngminaa aning savaalii. 'Chiu ming kung chaang.

8N na ing ka sagbama chaanihi ni jaa i sagiluu i ingang, ka n waaning sagiluu i paaluung. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

9Sanga ni mang na waaning i saangbu a paalihi 'puong, n na dangye ningjemaa 'sikie ming. N na tariyeng kpening 'teenhi yeng ba bang.

10Mm, n na ing ka ningjemaa noe maa i yela. Dabieng na kpeye ba na'mine yaga sanga ni mang na 'vigi n ta'kobi ba 'ningbi-tooring. Daari ni ing na 'le, dau jaa na 'miineng wagiri jaa u 'nyivori yela.

11‘bojung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Baabilong naa ta'kobi na waye i ingang.

12A 'tuuro jaujauriba ang i kpienhi takobihing n na ing ka i ningjemaa ni 'le. Ba jaa iye a paalihi 'ningbikuonii 'deme. Ba na saangye 'Iijipiti jigihibu ni, a saang u ningjemaa ni jaa.

13N na saangye u 'nii ming jaa ka a 'yi u kongbera ni sieng. Ninsaalaa gberi kung la dang a kuonhi. 'Nii ming nafiree kung la damaa.

14'Beng la mang na i ka ba kuonhi i 'yilengyileng, a veng ka ba konboori 'puoro a'wo kpaang. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15N na ing ka lijipiti paaluu i kpali, a i ka a paaluu kong bung jaa ang paaluu. N na ngmiye banani jaa ang kpiera 'beng. Ka maang wa i bila, 'beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

16Laa'dimii 'kuori bang na di komuu la bila. A paalihi 'bi-pogiba na iye laa'dimii u yela. Ba na iye laa'dimii 'Iijipiti aning u ningjemaa ni jaa yela. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

17A 'yuong 'pienaayi ingang, a 'chiu beri 'pie aning a'nu daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

18Ninsaalaa 'bi-dau, 'cheehi 'Iijipiti ningjemaa ni yela. Diu loo a langning paalikpienhi bi-pogiba ni ka ba 'sigi 'teng-gbani jijulinhi, a paahi banani ang 'sigire kpiera a bogukpong ni.

19Ning'buo ing viela gaa? 'Sigi, a gaa ti paahi banani degiri ang ba 'ihi 'puong.

20Ba na 'leye banani ta'kobi ang ku ni 'puong. Ba diung ing ta'kobi 'nuuhing. Ba na taguung aning u ningjemaa ni jaa gaaning.

© 2009 Bibles International.

21Banani ang i kpienhi a gandaba 'puong aning banani ang sunnuu na yeliye yela 'kuu a 'yi 'kuung bogu 'puong. Ba na yeling: Ba 'sigiyeng gaa. Ba jengyeng a paahi banani degiri ang ba 'ihi 'puong, a paahi banani ta'kobi ang ku ni ingang.

22Asiiriya 'biye be, aning u 'sugu ni jaa, ka ba kaubie ngmaa 'giluu wa 'tuohi. Ba kuye ba jaa aning ta'kobi bang 'le.

23Ba kaubie 'biye a bogukpong 'mung-baahaa 'jiihing, ka u 'sugu ni ngmaa 'gili u kaubiri wa 'tuohi. Ba kuye ba jaa aning ta'kobi bang 'le. Banang da mang inna dabieng a ning'voe paaluung ni.

24'Iilam 'biye be, aning u jemaa ni jaa, bang ngmaa 'gili u kau'biri wa 'tuohi. Ba kuye ba jaa aning ta'kobi bang 'le. Ba 'sigiyeng ka ba degiri ba 'ihi a ti kpe teng-gbani 'muni 'jiihi. Banang da mang inna niba ba dabieng a 'voe paaluung ni. Pampana ba 'tuoye ba nyaaba a langning banani ang 'sigire a bogukpong ni.

25Ba 'bingye u 'gado banani bang ku ni 'puong, aning u jemaa ni jaa, ka ba kaubie ngmaa 'giluu wa 'tuohi. Ba jaa iye niba degiri ang ba 'ihi, ka ta'kobi kuba. Bang da mang inna niba dabieng a 'voe paaluung 'jung, ba na 'tuoye ba nyaaba a lang ning banani ang 'sigire a bogukpong ni. Ba daang diung paahi banani bang ku ni 'puong.

26'Mii-sek aning 'Tuubal 'biye be, aning ba jemaa ni jaa. Ka ba kaubie jaa ngmaa 'giluu wa 'tuohi. Ba jaa iye niba degiri ang ba 'ihi, ka ta'kobi kuba, bang da mang inna dabieng a 'voe paaluung.

27Ba ba jeng paahi a gandaba ni ang 'le banani degiri ang ba 'ihi puong bi? Banang 'sigi kpe 'tuning bogu aning ba jaujaubuunhu ni. Ba 'bingye ba ta'kobihi ka ba 'juri dogili. Ba yeliba'torihi na 'biye ba kaba ingang, 'bojung a gandaba nga dabieng daang 'biye a 'voe paaluung.

28Mm, ba na kauhiing banani degiri ang ba 'ihi 'puong ka i jeng paahi banani ta'kobi ang ku ni ingang.

29'Iidom 'biye 'be, aning u na'mine aning u ningbera jaa. Ba gandaalung ni jaa 'puong che ba jengye banani ta'kobi ang ku ni sieng. Ba na jeng paahiye banani degiri ang ba 'ihi ni ingang, a paahi banani ang 'sigire a bogukpong ni.

30A sa'mung-goo seng ningbera ni 'bibe. Ba jaang 'bibe, aning Saidong niba jaa. Ba gandaalung ni bang di inna dabieng ni jaa puong, che ba ning banani bang ku ni lang 'leyeng nyaaba 'puong. Ba jengyeng aning ba degiri ang ba 'ihi a paahi banani bang ku ning ta'kobi ni ingang. Ba na 'tuoye ba nyaaba a lang ning banani ang 'sigire bogukpong ni.

31Fee'ro na nyibang. Fee'ro aning u 'sojehi jaang na nyiba. U 'suhu na maang u jemaa ni ta'kobi ang ku ni yela. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

32'Bojung n iyeng ka n dabieng bi a ning'voe paaluung. Ba na diung paahi niba degiri ang ba 'ihi 'puong, ka u lang banani bang ku ning ta'kobi ni ingang. Fee'ro aning u ningjemaa ni jaa la bila. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Ezekiel 33

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, yeli ngaang 'ku i niba ni: Ka maang wa waaning ta'kobi a paaluu, a'mineng a paaluu niba na 'ihiye dau ba 'puong a veng ka u leu ba 'yiri kaara.

3Ka a dating wa nye ta'kobi ang waana a paaluu, a'mineng u na ngmiye biengkoni a kpaahi a niba.

4Bila la, a'mineng nie kanga na 'wongye a biengkoni 'kuori che kung kahing a kpaahibu. Ka a ta'kobing wa 'ihi u 'nyivori, u j iing na dogiliye u minga 'jung.

5U 'wongye a biengkoni 'kuori, che u ba kahing a kpaahibu. U jiing na dogiliye u minga ingang. Che nie ni ang kahing a kpaahibu na dieye u 'nyivori.

6Che a'mineng a 'yiri kaara na nyiye ta'kobi ang waana che ba ngmi biengkoni. Ka a nibang ba nye kpaahibu ka a ta'kobi wa 'ihi nie jaa 'nyivori ba 'puong, a daana na gaaye u beu 'jung. Che n na jugihiye u jiing yela a 'yiri kaara seng.

7A 'jung ninsaalaa bi-dau, n cluing ing leu 'yiri kaara a 'ku Iisiriel 'deu. A 'jung i na mang 'wongye yelibiri n nuoring a kpaahiba 'kumo.

8A'mineng n na yeli 'kuye ningbeu: Ningbeu 'woi, i na 'kping pielaang. Ka inang ba yeli yela kpaahi a ningbeu ka u leu'yi u soring, a ningbeu nga na 'kpiye u yeliba'toruu ni 'puong. Che n na jugihiye u jiing yela i seng.

9Che a'mineng i kpaahiye a ningbeu ka u leu 'yi u soring. Ka unang ba leu'yi u soring, u na 'kpiye u yelibaloruu ni 'puong. Che ina dieye i minga.

10A 'jung ina ninsaalaa 'bi-dau, yeli ngaang 'ku Iisiriel 'deu: Ye mang yeling: Ka ti 'begu saangbuhi aning ti yelibeeng dogili ti ingang ka ti nyuuha a 'puong, wala panaa ting na i tari nyivori?

11Yeli 'kubo: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, n ingmaari ba 'bi ningbeu 'lulling ingang. N ingmaari la ka ningbeu leu'yi u soring a tari 'nyivori. Ye leu. Ye leu'yi ye sobee ning. Wala 'jung yeng na 'kpi, 'oo Iisiriel 'deu?

12Bila 'jung ninsaalaa 'bi-dau, yeli ngaang 'ku i niba ni: Sun'tuuro sun'tuubu kung dieguu u begu saangbu daari. Ningbeu ming, u kung 'le u beulung ni yela daari ni ung leu'yi u beulung 'puong. Sun'tuuro ming kung tuong tari 'nyivori u sun'tuubu ni yela daari ni ung i yelibeu.

13A'mineng n na yeli 'kuye sun'tuuro ka pielaang, u na tariye 'nyivori. Che ka unang deli u minga sun'tuubu ni a tung beu, n kung la tiehi u sun'tuubu tuma ni kanga jaa. U na 'kping u beu ni ung tung ni 'jung.

14A la waana ming, a'mineng n na yeli 'kuye ningbeu: I na 'kping pielaang. A'mineng u na leu'yiye u yelibee ni 'puong a ira yela ang 'tu 'begu a 'tu sori.

© 2009 Bibles International.

15A'mineng a ningbeu leuhiye telima ti 'ku u daana, a leuhi bung ni ung 'ju ni gaaning, a 'chene 'nyivori yeli'tuurihi 'puong a ba tuna beu. U na tariye 'nyivori pielaang. U kung 'kpi.

16N kung tiehi u yelibee ni jaa ung i ni maruu. U iye yela ang 'tu begu a 'tu sori. U na tariye 'nyivori pielaang.

17Che ka i niba mang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yelitarihi ba 'tori. Che bana yelitarihing ba 'tori.

18Ka sun'tuurong leu 'yi u sun'tuubu 'puong a tung beu, u na 'kpiye a beu tungbu 'jung.

19Che ka ningbeung leu'yi u beulung 'puong a ira yela ang 'tu begu a 'tu sori, u na tariye 'nyivori a sung ni ung tung ni 'jung.

20Che yeng mang yeli: Ba Tari Baahaa Daana yelitarihi ba 'tori. 'Oo Iisiriel 'deu, n na 'diye ye kanga jaa saree a 'tuuro u minga yelitarihi.

21Ti ngminyogibu ni 'yuong 'pienaayi ingang daang la. U 'chiuri pie daana dabaa'nu daari ka nie kanga daang jo 'yi Jeruuselem a wa n seng a wa yeli: Ba jaufaaye a 'yi-kpong.

22Ba Tari Baahaa Daana kpiengu ming daang 'Nye n ingang 'yienguu, seni che ka a dau ni ang jo ni wa. Ka Ba Tari Baahaa Daana 'yuo n nuori. A 'jung sanga ni a dau ang daang waana n seng beeguu, ka n nuori 'yuoye. N daang ba la i 'muu.

23'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa n seng ngaang:

24Ninsaalaa 'bi-dau, banani ang kpiera a da'booring Iisiriel paaluung mang yeling: Ning'yeni daang la Aaburaham, che ung daang die a paaluu 'so. Che tinuu iye jemaa, a 'jung maahibu 'chibe a paaluu iye bung ting na die 'so.

25Bila 'jung yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ye mang ooye neni lang ning a jiing, a mang lagi ye 'ningbie ing ye baga ingang, a 'kire jiing. A sigiyeng ka ye die a paaluu 'so?

26Ye mang deliye ye ta'kobi, a ira yelidega, a mang jena ning taa pogiba a degiriba. A sigiyeng ka ye die a paaluu 'so?

27Yeli ngaang 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A'wo mang i 'vori yeng, pielaang, banani ang bi a dabooring na 'leng a 'tuuro ta'kobing. Nie ming ang 'bi moo 'ji-gbanggbaling, n na diung 'ku mo'duunhi ka a obuu. Banani ming ang kpiera 'ji-kpienhing aning 'pi-bogiring, baleung na kuba.

28Siringminga n na ing ka a paaluu maaling i kpali. U kpiengu ni ung di jigiha ni na baahing. Iisiriel taanhi na iye kpali ka nie jaa kung la 'tuuro a 'puo.

29N na ing ka a paaluu maaling i kpali ba yelidega ni jaa bang i ni 'jung. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

30Ninsaalaa bi-dau, ina yeng, i yela ka i niba yera daangguoma siihing aning a 'deri 'di-noeng. Ba yera 'kuriye taa, ka kanga jaa mang yeli 'ku u ba'bie: Jaan'de, wa a wa 'wong yelihung ang 'yire Ba Tari Baahaa Daana seng.

31Bila la bang mang wa i seng a'wo niba ang mang i bila ni. Ba mang wa 'jingye i 'ningbi-tooring a'wo n niba. Ba mang 'wongye i yeli'bie, che ba ba mang iraa. 'Bojungba mang diye ba nuori yeng 'wuli ntmgbu ang i kpong, che ba 'sikie mang buoraye ba miihi tona yelitarihi.

32Yeliminga la, i 'woniye 'yieng-noo 'gong ba seng, ka nie kokori ang numa ung bang 'yieme bungngmiruu ngmiibu 'yiene. 'Bojung ba mang 'wongye i yelibie ni, che ba ba iraa.

33Ka a yeli ngang wa i, a'wo ung na i pielaang nga, 'beng la bang na bang ka dangyera daang 'Nye ba 'puong.

Ezekiel 34

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa bi-dau, dangyeli yela chiihi Iisiriel pichiiniba ni. Dangyeli ngaang 'kubo: Ngaangka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli a kuro Iisiriel pichiiniba ni: Nimiha la a 'ku Iisiriel pichiiniba ni ang kaara ba miihi 'yong 'jieng ni. Ma a sigiyeng ka pichiiniba mang kaara a piihi 'jieng wa?

3Ye mang 'diye a bihung kpaang, a di a pikooni maali buunhu yeti. Ye mang korigiye a 'dung-nuorihi, che ye ba mang kaara a piihi 'jieng.

4Ye ba mang ing a bungbaaliba kpiengu. Ye ba mang tiu anani ming ang biera ni. Ye ba mang 'le tmani 'jie ang kau, bii a leuhi anani bang kari bahi ni waaning. Ye ba mang bo anani ming ang bori. Che yeng mang di kpangkpangkpiengu aning 'ningbikuonii a kaaraa.

5A 'jung a daang yaariyeng pichiina ang 'chibe 'jung. Ang daang leu siimaa a ku moo 'duunhi jaa sanga ni ang yaari ni.

6N piihi daang yennang a kpiera a tangbera jaa puuhi aning tan'duoruu jaa. Mm, n piihi daang yaariye dunee 'jie la jie jaang. Nie jaa ba bo a 'jie bii a pieha a yela.

7A 'jung pichiiniba 'woi, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

8'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, pielaang, n piihi ni leuye bungnyogirihi, a leu siimaa ku moo 'dtmgo jaa, pichiina ang 'chibe 'jung. N pichiiniba babo n piihi ni, che ka a pichiiniba kaara ba miihi 'jieng, a che ba kaara n piihi ni 'jieng.

9A 'jung pichiiniba 'woi, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

10Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiye a pichiiniba N na boye n piihi ni ba seng. N na ing ka ba ball n piihi ni kaabu. A pichiiniba kung la

© 2009 Bibles International.

kaara ba miihi ming jieng, 'bojung n na dieye n piihi a 'yi ba noeng. A kung la i siimaa kubo.

11'Bojung ngaang ka 'SuobuKpiengu Jaa Daana yeli: Siringminga, maang mingang na piehi n piihi ni yela a bo a jie.

12A'wo pichiina ang mang bo u piihi a 'bi u piihi 'puong a yaaribu daari ni, bila mang na bo n piihi. N na diegaang 'yining 'jiihi ni jaa ang yaari gaa savaala aning sagiluu daari ni.

13N na taraang 'yining a nibihi 'puong, a laanhaa 'yining a paalihi puong a taraa waaning a miihi paaluu. N na 'guolaang Iisiriel tangbera ni 'juring aning a lohimbohing, aning a paaluu ji-kpierihi jaang.

14N na 'guolaang mosuunhi 'puong, ka api'sugu 'bi Iisiriel tangbera ni ang 'do ni 'jung. 'Beng ang najeng pi'sugu ang suma 'puong a oora moo ang numa Iisiriel tangbera ni 'jung.

15N na 'guoliye n piihi ni, a veng ka a jeng. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

16N na boye bung ang bori, a leu waaning bung ni bang kari bahi. N na 'leye unani 'jie ang kau, a ing unani ang biera kpiengu. Che n na nyuongye unani ang nuo a tari kpiengu, a 'guolibo saree ngmaabu 'puong.

17'Oo n piihi, yena yeng, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n na 'diye saree pihi aning pihi kpachagang, a 'di saree pidee aning budee kpachagang.

18Ka bila yeng oora a mosuunhi ni a ba sigiye? A hienang ka ye di ye gbee neu neu ye moo ni ang chehi ni? Ka bila yeng 'nyuuro kong'yilengyileng nga a ba sigiye? A hienang ka ye di ye gbee dang dang anani ang chehi ni a saamaa?

19Maang piihi ni yeng, ang panaa mang oora anani yeng di ye gbee neu neu ni, a 'nyuuro anani yeng di ye gbee degi degi.

20A' ung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli 'kubo: Nye, maang mingang na 'di saree a pinuorihi aning a pikogiri kpachagang.

21Ye diye lomboe aning 'bige a daara, a di ye iila 'tihe anani ang i baaliba ni a veng ang yaari gaa.

22Bila 'jung n na iye n piihi ni 'chihi. Ba kung la i bungnyogirihi. N na 'diye saree pihi aning pihi kpachagang.

23N na 'bingye pichiina bung'yeni a ingang. N tungtuna Deevid la bila. Unang na kaara a jieng. U na kaaye a jieng a i a pichiina.

24Maang Ba Tari Baahaa Daana na iye ba Naangmini, ka n tungtuna 'Deevid i na'bie ba 'puong. Maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

25N na 'bingye maahuu 'layiri aningba, a veng ka mo'duunhi baahi a paaluung. N piihi na kpieraye laangfie a mopiri 'puong, a Jena a daari 'puong.

© 2009 Bibles International.

26N na ing ka ba leu pegiri a lang fling 'jiihi ni jaa ang ngmaa 'gili n tanga ni. N na ing ka sabie 'le a wagiring. Pegiri sa'bie na 'biye 'be.

27'Beng la ka moo daari na ngmang a ngmama, ka 'teng-gbani ming maali u bungkuorihi. Ba na iye 'chihi ba paaluung. Ba na baming ka maang la Ba Tari Baahaa Daana sanga ni mang na kauhi ba 'yoge daari a dieba 'yining banani ang ingba 'yemihmg 'puong ni 'nuuhing.

28Ba kung la leu bungnyogirihi 'ku a paalihi. Moo 'duunhi ming kung la ooba. Ba na kpieraye laangfie puong. Nie jaa kung la inniba dabieng.

29N na 'bingye 'teng-gbani 'yuori ang buona kuobu buunhu yela. Kong kung la kuba a paaluung. Niba ang ba i 'Juuhi kung la inniba nyaaba ming.

30Bila bang na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'Nye ba seng. Ba na baming ming ka bana lisiriel 'deu ni iye n niba. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

31Yena la n piihi, n mo-oorihi piihi. Ye iye ninsaaliba, mang i ye Naangmini. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 35

1A la waana ming, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori 'Sii-ir Tanga ni a dangyeli yela u ingang.

3Yeli 'kuu: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiing, 'oo 'Sii-ir Tanga. N na tieye n 'nu 'tuohii, a veng ka i jeng da'boo i jaa.

4N na ing ka i 'yi-bera jeng kpali, ka i leu daboo. 'Beng la ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

5Ing tan ha'koree Iisiriel niba ingang 'jung i dibang 'ku ta'kobi kpiengu ba ngmiehibu wagiri ning. A sanga ka ba dogihibu baahaa to ni.

6Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, n na iing 'siri 'gu jiing. A jiing na kariing nyogi. Ing ba ha jiing 'ldribu ni, a 'jung jiing na kariing nyogi.

7Bila mang na i ka 'Sii-ir Tanga ni jeng da'boo u jaa. N na ngmaaye nie ang 'yire aning nie ang leu waana a'yi u ingang.

8N na paaliye u tangbera ni aning niba bang ku. Banani takobi ang ku na 'leye i taanhing aning i lohimbohing aning i bori jaang.

9N na ing ka i jeng da'boo a gara wagiri jaa. Nie kung kpe i 'yi-berang. 'Beng la ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

10I yeliyeng: A paalihi a'yi nga aning a 'teenhi a'yi nga na iye n 'suobu, ka ti diegaa 'so. I yeliye bila anaa jaa ka maang Ba Tari Baahaa Daana daang 'biye 'be.

© 2009 Bibles International.

11Bila 'jung 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: A'wo mang i 'vori yeng, n na iing a 'tuuro i 'suuri aning i nyuuri ni ing di 'wuli i haabu ba ingang ni. N na 'wuliye n minga ba 'puong sanga ni mang na 'di i saree ni.

12'Beng la ing na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. N 'wongye a yelidega ni jaa ing yeli a degi Iisiriel tangbera ni. I yeliyeng: A jengye daboori. Ba diang 'kuti ka a leu ti siimaa.

13Bila la ing di i nuori a 'duohi i minga n ingang, a veng ka i yeli'bie i jemaa n ingang. N 'womaang.

14Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Teng-gbani jaa na nyenginang sanga ni mang na i ka i jeng da'boo.

15A'wo bila ni ing daang nyengina sanga ni Iisiriel 'deu chengbung ni ang daang jeng da'boo ni, bila mang na ii. I na jengye daboo, 'oo 'Sii-ir Tanga, aning lidom jaa, u jaa kpeleng. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 36

1Ina ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela 'ku Iisiriel tangbera ni a yeli: U Iisiriel tangbera 'woi, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

2'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ngaang ka a doma yeli i yela: Tabaalikala, a sangkongkori 'jiduorihi ni leuye ti 'suobu.

3Bila 'jung dangyeli a yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ba iyeng ing jeng kpali bang ngmurihii lombori jaang. Bila vengyeng ing leu bung a paalihi ni ang chehi ni ang die 'so. I leuye bung a niba ang yera a tuura.

4Bila 'jung Iisiriel tangbera, ye 'wong 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yelihung. Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli 'ku a tangbera, a tangbilii, a konboori, a lohimbohi, a 'jiihi ni ang jeng kpali aning 'yi-bera bang jo che bahi. Anang leu 'jiihi buunhu bang jaufaahi a leu bungchelaaruu 'ku paalihi ni ang chehi a ngmaa 'gili wa 'tuohi ni.

5Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pielaang, n yeliye yela n 'nyuuri ang 'dire 'buung 'puong a 'tuohi paalihi ni ang chehi aning lidom jaa. Banang di n paaluu tari ung leu ba 'suobu ni. Nyengka 'gaalii aning nyinii bang di tung bila, ka ba nye i ka n paaluu i kpali ka ba dieguu 'so.

6A 'jung dangyeli Iisiriel paaluu ni yela a yeli 'ku a tangbera, a tangbilii, a konboori aning a lohimbohi: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Nye, n yeliye yela n 'nyuuri aning n 'su-tuluu 'puong, bojung ye 'tuoye niba ang ba i 'Juuhi nyaaba.

7A 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: N lagiye n 'nu a po. Pielaang, a paalihi nga ang ngmaa 'giliye nga na 'tuoye ba miihi nyaaba.

8Che yena, 'oo Iisiriel tangbera, ye na teuye ye da'nuuhi, a ngmang ye ngmama a 'ku n niba Iisiriel, bojung ba na waye 'yiri pampana jaa.

© 2009 Bibles International.

9'Bojung siringminga, n ahiye ye 'puoring. N na leu waye ye seng. Ba na koyeng a buriye.

10N na ing ka daba 'ugi ye ingang, Iisiriel 'deu ni jaa la bila, u jaa kpeleng. Niba na kpeye a 'yi-berang. Ba na la meye a da'boori ming.

11N na ing ka daba aning 'duunhi 'ugi ye ingang. Ba na wahing a dogi 'biihi. N na ing ka niba kpei a'wo a fora wagirihi ning, ka n iye sung a gaa ye 'munpiilee ning. Tieng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

12Mm, n na ing ka niba 'cheng i 'puong, n niba Iisiriel la bila. Ba na diegiing 'so ka i leu ba chengbung. I kung la veng ka ba kong ba biihi.

13'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: B a mangyeliye ngaang 'kui: Inang 'dire ninsaaliba a mang veng ka i paaluu kong u biihi.

14A 'jung i kung la ku ninsaaliba. I kung la i ka i paaluu ming kong u 'biihi. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

15N kung la veng ka i 'wong a paalihi ming ang chierii laara. I kung la 'tuo a niba nyaaba ming. I kung la i ka i paaluu ming ngmi gberi jaa. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

16Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la waye n seng ngaang:

17Ninsaalaa bi-dau, sanga ni lisiriel ang daang kpiera ba miihi paaluung, ba daang deguung ning ba miihi yelitarihi aning ba yeli-irihi. Ba yelitarihi daang 'woniye poga ang 'bi u pogiyela degiri 'puong n 'ningbiring.

18Bila 'jung mang daang 'kiri n 'su-tuluu waahiba. A jiing ni bang daang 'kiri a paaluung aning ba bagiri ni bang di deguu ni 'jung mang i bila.

19Bila la mang daang yaariba a paalihi 'puong, bang yaari kpe a 'teenhi. Mang daang 'di ba saree ba yelitarihi aning ba yeli-irihi ingang.

20Sanga ni bang daang ti to a paalihi, jie jaa bang gara n 'yo-pegi'yiruu ni da mang saanang. 'Bojung ba da mang yeliye ba yela ngaang: Bama la Ba Tari Baahaa Daana niba ni, che ba 'yiye u paaluu ning.

21Che ka n 'yo-pegi'yiruu ni yela daang dannima. Una ka Iisiriel 'deu ni daang saana jie jaa bang gara a paalihi 'puong ni.

22Bila 'jung yeli 'ku Iisiriel 'deu ni: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ye 'jung naani mang ira a yeli nga, 'oo Iisiriel 'deu. N 'yo-pegi'yiruu ni 'jung la. Una yeng saang 'jie jaa yeng gaa a paalihi 'puong ni.

23N na welipegiye n 'yo-nanii ni ang saang a paalihi 'puong ni, una yeng saang ba 'puong ni. Sanga ni mang na i bungpegi'yiruu ye 'puong ba 'ningbiring ni, 'beng la ka a paalihi na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

24'Bojung n na diyeng 'yining a paalihi 'puong, a laanhiye 'yining 'teenhi jaang, a tariye waaning ye miihi paaluu.

25'Beng la mang na mihi kongsuunhi waahiye ka ye pegi'yi. N na pegiyeng a 'yi ye degiri jaa aning ye baga ni jaa ingang.

26N na 'kuyeng 'sikiri-paalaa a di sipaalaa ing ye iinhing N na 'ihiye 'sikiri ni ang i 'kuurii ni ye inggbamang, a che 'kuye 'sikiri-baaluu.

27N na diye n Sie ing ye iinhing, a veng ka ye 'chene n yeli'tuurihi 'puong, a 'tuuro n 'wulibu soe a tunaa.

28'Beng la yeng na kpiera paaluu ning mang di 'ku ye ba'mine ni. Ye na iye n niba, ka n ming i ye Naangmini.

29N na dieyeng 'yi ye degiri ni jaang. N na buongye a bung'bie a veng ka a 'ugi. N kung waaning kongkpong ye ingang.

30N na ing ka ye daari ngmama 'ugi, ka ye yori buunhu 'ugi. Ye kung la 'dire nyaaba kongkpong yela a paalihi 'puong.

31'Beng la yeng na leu tiehi ye yelitarihi ni ang i bee aning ye yeli-irihi ni ang daang ba suma ni. Ye na leuye bungnyohii ye miihi seng ye yelibee aning ye yelidega ni 'jung.

32'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ye jeng naani mang ira bila. Ye bang bila. Ye veng ka 'vii kpeye ka ye i chingchang ye miihi yelitarihi 'Jung, 'oo Iisiriel 'deu.

33'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Daari ni mang na pegiye a 'yi ye yelibee jaang ni, n na ing ka ye kpiera a 'yi-berang. A da'boori ming na la meng.

34A 'teng-gbani ni ang jeng kpali banani ang waana para 'ningbiring ni, niba na koung.

35A 'jungba na yeling: A 'teng-gbani nga ang i kpali ni leu 'woniye Iding dabaga ni. 'Yi-bera ni ming ang daang jeng jaala, a i kpali a leu da'boori ni, ba na nyogaang me a kpiera a 'puong.

36'Beng la ka a paalihi ni ang chehi a ngmaa 'giliye wa 'tuohi ni na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daanang la me a da'boori a seli jie ni ang daang jeng kpali ni. Maang Ba Tan Baahaa Daanang yeli. N na tungye bila ming.

37'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: N na ing ka Iisiri el 'deu suhima ka n i ngaang 'kubo. N na ing ka ba daba 'ugi a'wo piihi.

38Ba na 'woniye sarika 'dung-forihi, a 'woning piihi ang 'bi Jeruuselem 'puong u 'tigiri 'ben ning. A 'yi-bera ni ang jeng daboori ni na paaling aning daba a'wo piihi. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 37

© 2009 Bibles International.

1Ba Tan Baahaa Daana 'nu kpiengu daang waye n ingang a tarima wa i 'yining Ba Tan Baahaa Daana Sie ni 'puong. Ung daang ti 'sigihime a lohimbo 'puong. Ka kaba daang pa 'be.

2'Beng la ung daang veng mang yo a 'gilaa wa 'tuohi. Nye, a daang iye jemaa yaga a lohimbo puong. Siringminga, a kaba daang 'koriyeng ming sung.

3Ung daang yeli 'kumo: Ninsaalaa bi-dau, a kaba nga na tuong tariye 'nyivori? Mang dieyeli: 'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, inang bang.

4Ung la yeli 'kumo: Dangyeli yela 'ku a kaba nga. Yeli 'kua: Kau'kori 'woi, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung.

5Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli 'kuro a kaba nga: Pielaang, n na ing ka vuunhung kpeye, ka ye tari 'nyivori.

6N na ingyeng 'giile, a waaning ingneni ye ingang a pogiye ning inggbani. N na diye vuunhung ingye ka ye tari 'nyivori. 'Beng la yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

7Mang daang dangyeli yela a'wo ung 'kumo nuori bila ni. Mang daang dang yera ni la mang 'wong goma, ka 'jie dang wariwari 'dayeni. Ka a kaba wa lang taa, ka kaurii mang toonhi u to ingang.

8Siringminga, n daang Iiinheng che ka 'giile aning ingneni 'yi a ingang. Ka inggbani wa pogaa, che vuunhung daang 'chi a ingang.

9'Beng la ung daang la yeli 'kumo: Dangyeli yela 'ku a vuunhung. Ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela 'ku a vuunhung: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: 'Oo vuunhtmg, 'yi a seseri anaahi ning wa a wa vuunhi ing bama nga bang ku nga, ka ba nye tari 'nyivori.

10'Beng la mang daang dangyeli yela a'wo ung 'kumo nuori bila ni. Ka vuunhung daang wa kpe a kaba, ang i 'vori. Ang 'ihi ahi 'dendenge, a i 'sojehi jemaa jemaa yaga jaa.

11'Beng la ung yeli Immo. Ninsaalaa bi-dau, Iisiriel 'deu ni jaa la a kaba nga. Ba siring mang yeling: Ti kaba 'koriyeng. Ti tamaa baahiyeng. Ba ngmaaye tinuu miihi bahi.

12Bila 'jung dangyeli yela a yeli 'kubo: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Oo n niba, ye nye. N na 'yuohiye ye kaubie, a veng ka ye 'ihi ye kau'bieng 'do wa, ka n tariye kpening Iisiriel paaluu.

13'Oo n niba, sanga ni mang na 'yuohi ye kaubie, a 'ihiye ye kaubieng ka ye 'do wa, beng yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

14N na diye n Sie ingye ka ye tan 'nyivori, ka n 'bingye ye miihi paaluung. 'Beng la yeng na bang ka maang Ba Tari Baahaa Daanang yeli bila a tung bila ming. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang la wan seng ngaang:

© 2009 Bibles International.

16Ninsaalaa 'bi-dau, di dau a seu ngaang imuu: 'Juuda aning Isi'reeli niba aning u 'tuurung-taa 'suobu. La di dajaala a seu ngaang imuu: lifiriam dau la, a i 'Joosef aning Iisiriel 'deu ni jaa aning u 'tuurung-taa 'suobu.

17Bila 'puoring dia toonhi taa ka a leu dau bung'yeni, a leu bung'yeni i 'nung.

18I niba ni na wa yeliye yela 'kui a jugihi: I muo kung 'wuliti i yela nga 'muni bi?

19Yeli 'kubo: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Pielaang, n na diye 'Joosef dau ni ang bi lifiriam 'nung ni, aning Isi'reeli buura ni ang i u 'tuurung-taa ni a dia toonhi taa. N na diang toonhi 'Juuda dau ning a veng ka a leu dau bung'yeni. A na leuye bung'yeni n 'nung.

20A daari ni ing seu seuri ing ni na Nye i 'nung ba 'ningbiring.

21'Beng la ing na yeli 'kubo: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Pielaang, n na diye a Iisiriel niba a 'yi a paalihi 'puuhing. 'Jie ni jaa bang gaa, n na laanhibang 'yi 'lombori jaang a tariba wa kpening ba miihi paaluu.

22N na ing ka ba leu paaluu bung'yeni a 'teng-gbaning, Iisiriel tangbera ning. Naa bung'yening na 'di ba jaa naalung. Ba kung la i paalihi a'yi. Ba kung la welihi a i naalihi a'yi ming jaa.

23Ba kung la di ba baga ni ming degi ba miihi Ba kung la di ba bungnyohii ni bii ba 'begu saangbuhi ni kanga jaa degi ba miihi. N na diebang a 'yi ba kpe'jiihi ni jaang bang tung beu ni, a pegiba. Bila 'puoring bang na i n niba, ka n ming i ba Naangmini.

24N tungtuna 'Deevid na iye ba naa, ka ba jaa tan pichiina bung'yeni. Ba na 'chengye n 'wulibu soe ming puong a 'tuuro n yeli'tuurihi ming a iraa.

25'Beng la bang na kpiera a paaluu ning mang di 'ku n tungtuna Jeekob ni. 'Be ka ye ba'mine daang kpiera ni. Ba na kpieriye beng, bana aning ba 'biihi aning ba biihi ming 'biihi a gara wagiri jaa. N tungtuna Deevid na iye ba nabie a gara wagiri jaa.

26N na bingye maahuu layiri aningba. U na iye 'layiri ang ba tari baahibu aningba. N na maalibang bing a i ka ba 'ugi. N na bingye n 'ji-pegi'yiruu ba 'puong a gara wagiri jaa.

27N tenti'deu ni ming na 'biye ba seng. Siringminga, n na iye ba Naangmini, ka ba ming i n niba.

28Sanga ni n 'ji-pegi'yiruu ang na bi ba 'puong a gara wagiri jaa ni, a paalihi na baming ka maang Ba Tari Baahaa Daanang welipegi Iisiriel.

Ezekiel 38

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye n seng ngaang:

2Ninsaalaa 'bi-dau, leuhi i 'ningbisogo 'tori Goog ang bi 'Meegog paaluung, 'Mii-sek aning 'Tuubal na'bi-kpong ni a dangyeli yela chiihuu.

© 2009 Bibles International.

3Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiing 'oo Goog, 'Mii-sek aning Tuubal na'bi-kpong.

4N na leuhiing 'puori, a di 'dugulong 'piime ing i dagieng. N na dieniing 'yie a 'yining a lang ning i 'sojehi jaa, aning i yohi aning i yohijonniba, bang jaa boo taanhuu boobu. Ba iye langbu ang i kpong, a tari 'kuri bunglegiribilii aning kuri bunglegirihi, bang jaa pegili ta'kobihi.

5Ka Peerisiya, Kuus aning Puut paahi ba ingang. Bang jaa tari 'kuri bunglegirihi aning 'kuri 'jupini.

6'Goo-mer aning u 'soje-jemaa paahiyeng, ka Beet Togaarima ang 'yi sa'mung-goo toori jaa aning u 'soje-jemaa paahi. Ningjemaa la a paahi i ingang.

7I i minga 'siri a 'gu, Ma aning i langbu ni jaa ang laanhi 'gilii ni, a i nie ang kaariba.

8'Beni jemaa ang na wa pari, ba na waye i ingang. A baahaa 'yuomong i na wa kpeye paaluu ang nye maalibu a 'yi taanhuu jawing. U niba la bang laanhi a 'yining ningjemaa 'puo waaning Iisiriel tangbera ni ang jeng kpali kauhi ni. A paalihing bang tariba 'yining. Pampana ba jaa 'jingye laangfie.

9Ina aning i 'soje-jemaa ni jaa aning ningjemaa ni ang paahi i ingang ni na 'do wang. Ye na wang a'wo saa seseu, a pogi a paaluu a'wo savaalii.

10Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A daari nga, tieha 'mine na waye i haakila. I na boye yelinyogiruu ang i beu.

11I na yeling: N na 'do gaaye paaluu ang tari kurihi bang ba me daangguoma 'gili ingang. N na gaaye niba ang tari maahuu a 'jing laangfie ingang. Ba jaang kpiera 'jiihi ang ba tari daangguoma 'gilaa. A ba tari 'di-nobera bii larihi ming.

12N na wang a wa jaufaahi buunhu, a 'ohi buunhu. N na wang a wa leuhi i 'nu 'tuohi 'jiihi ni angjeng kpali che bang leu kpieraa ni. N na 'tuohiye niba bang laanhi 'yining a paalihing. Ba boye 'dungguonihi aning bungtarihi a nyia. Banang kpiera a paaluu 'songsogihing ni.

13'Siiba, 'Diidang, Taarisis bungkuohiba aning ba jaujauriba ang i kpienhi jaa na yeli 'kuing: I wayeng ka i jaufaahi buunhu bi? I laanhiye i 'sojehi ka i wa 'ohi buunhu a 'tuo wan aning salima gaaning bi? I wayeng ka i wa 'tuo 'dungguonihi aning bungtarihi a jaufaahi bungjemaa gaaning bi?

14A jimg ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli ngaang 'ku Goog: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Daari ni n niba Iisiriel ang na 'jing laangfie ni, i kung bang bi?

15'Beng la ing na 'yi i 'jie sa'mung-goo tooring a wa. I ning jemaa na la. Ba jaa na jongye yohi. Ba na iye langbu ang i kpong aning 'sojemung-karaa.

16I na waye n niba Iisiriel ingang a'wo savaalii, a na wa pogi a paaluu. A baahaa 'bering mang na tarii waaning n paaluu ingang. N na iye bila ka a paalihi nye bangma. A sanga mang na 'wuli n minga i ingang ka n pegi'yiyeng ba 'ningbiring, 'oo Goog.

© 2009 Bibles International.

17'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: I yela naani mang yeli a fora 'beri ning a 'tuuro n tungtuniba Iisiriel dangyeriba ni? I yela naani bang daang dangyeli 'yuong-jemaa 'puong a lieri ning ka n na tariing waaning ba ingang ni?

18'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Ana wagiri ning u 'jung, sanga ni Goog ang na wa Iisiriel paaluu ingang ni, n 'su-tuluu na 'do waye n nyie.

19‘bojung n 'nyuuri aning n 'suuri tuluu 'puongn yeliyeng: Pielaang 'tenge jigthibu ang i kpong na 'Wye Iisiriel paaluung a daari.

20Bila na ing ka mani jima, sagbama 'nobilii aning moo 'duunhi jigihi n 'ningbi-tooring. 'Teng-gbani bung'vuuree jaa aning ninsaaliba jaa ang 'bi 'teng-gbaning na 'jigihiye n 'ningbi-tooring. A tangbera na 'wulihi 'chiging, ka taanhi ang tari 'lombojulinhi 'le, ka daangguoni jaa 'le 'tengeng.

21N na buongye ta'kobi waaning Goog ingang n tangbera jaa 'puong. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. Dau jaa ta'kobi na 'ihi 'tuohiye u ba'bie.

22'Baleu aning jiing kiribu 'puong mang na taruu waaning saree 'diibu 'puo. N na kiriye sakpong aning sa'ku-bera, 'buung aning jiribi ang 'dire buung waahi u ning u 'soje-jemaa ni aning paalijemaa ni ang bi u seng ni.

23Bila mang na 'duohi n minga, a 'wuli n minga ka n pegi'yiyeng. Ningjemaa 'ningbiring mang na 'wuli n minga ka ba bangma. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

Ezekiel 39

1A A 'jung ina ninsaalaa 'bi-dau, dangyeli yela 'tuohi Goog. Yeli: 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliyeng: Nye, n 'ihi 'tuohiing 'oo Goog, 'Mii-sek aning 'Tuubal na'bi-kpong.

2N na leuhiing 'puori a dienii 'yie garaning. N na tariing 'yining sa'mung-goo toori jaa waaning Iisiriel tangbera ni ingang.

3'Beng la mang na va i taanhuu ka u 'yi i 'nu-goo 'le, a i ka a tang'piime 'yi i 'nuduri 'le.

4Ina aning i 'soje-jemaa ni aning paalijemaa na 'leye Iisiriel tangbera ning. N na diing ku 'nobili-neng'diribe jaa buurii aning moo 'duunhi ka a 'dii.

5I na 'leye moo ji-gbanggbaling, bojung maang yeli. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

6N na bahiye buung ka a gaa 'Meegog ingang aning banani ang kpiera laangfie 'puong a mannoeng ni. 'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana.

7Bila mang na veng ka ba bang n 'yo-pegryiruu ni n niba Iisiriel 'puong. N kung veng ka ba la saang n 'yo-pegi'yiruu ni jaa. 'Beng la ka a paalihi na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana, Unani ang Pegi'yi Iisirieling ni.

8A waanang pielaang. A na tuming ming. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. A beu nga yela mang yeli ni.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ka banani ang kpiera Iisiriel 'yi-berang na 'yi tong buung ing a taanhuu jaujaubuunhu. Ba na nyugiye a 'kuri bunglegirihi aning a 'kuri bunglegiribilii jaa. Ba na nyugiye tama aning tang'piime, a nyugi dabola aning kpama. Ba na diang maali buung 'yuomo ayo'poin.

10Ba kung la kpe moo bo daari bii a ngmaa dau kongkoring, 'bojung a taanhuu jaujaubuunhu bang na di maana billing. Banani ang daang faahi ba buunhu ni, ba ming na leu ti faahiye ba buunhu. Ba na diye kpiengu a 'ohi banani ang daang di kpiengu ba ingang ni buunhu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

11A daari nga n na 'kuye Goog 'ungjie Iisiriel 'puong 'be. 'Be la banani ang wa para a mangkpong sa'muni lohimbo ni. U na legiye so'chenibe sori, 'bojung ba na 'ungye Goog aning u jemaa ni jaa 'beng. Bila 'jung ba na buomuung 'Heemong Goog Lohimbo

12'Chiuri ayo'poin ka Iisiriel 'deu na di 'unnibo, ka ba nye maali a paaluu.

13Siringminga, a paaluu niba jaang na 'unnibo. Bila na iye 'yuori 'kubo a daari ni mang na nye girima ni. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

14Ba na 'lugiye daba ang na tuna wagiri jaa, ka niba ang yo pieha sungba. Ba na yoye a paaluu jaa a 'unno 'kuunhi ni ang nang jeng jeng 'tengeng ni, a maali a paaluu. 'Chiuri ayo'poin baahaang ba na la yo piehing.

15Niba ni ang yo pieha ni na yoye a paaluu jaa. Ka kanga jaang wa nye ninsaalaa kaurii, u na baye bung kanga u sieng a waana wagiri a bogu'tuuribo ang na 'umuu 'Heemong Goog Lohimbo ning.

16A 'yi-kpong ming 'yuori na la Haamona. Bila bang na maali a paaluu.

17Ina ninsaalaa 'bi-dau, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Yeli 'ku 'nobilii buurii jaa aning moo 'dungo jaa: Ye laanhi ye miihi a wa. Ye laanhi lang taa a 'yi 'lomboe jaang a wa n sarika siimaa ni mang 'ihe kuriye ni. Sarika siingkpong la Iisiriel tangbera ning. Ye na bang ooye neni, a 'nyu jiing.

18Ye na ooye ningtiinha neni, a 'nyu 'teng-gbani ningbera jiing. Ba 'woniye pidee aning pipola, a 'woning buuhi aning nadee. A jaa iye 'Beesang 'dung-nuorihi.

19Ye na 'diye kpaang a wa tigi, a 'nyu jiing bilaang a wa bugi n sarika siimaa ni mang 'ihi 'kuriye ni 'jieng.

20Ye na tiging n 'teebul ning. Yohi aning yohijonniba, a lang ning taanhuu jaujauriba, a lang ning a 'sojehi jaang na tigiye. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

21N na diye n girima bing a paalihi 'puong. A paalihi jaa na nyiye n saree ni mang ngmaa ni, aning n 'nu ni mang di dogili ba ingang ni.

22Bila ka Iisiriel 'deu ni na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini a 'piili a daari gara.

© 2009 Bibles International.

23Niba ang ba i 'Juuhi na baming ka Iisiriel 'deu ni kpeye ngminyogibu 'puo ba yeliba'torihi 'jung. Bang ba ima limaniye 'jung mang leuhi n kpaari togiliba. Mang diba ing ba domihi 'nuuhing bang jaa 'le a 'tuuro ta'kobing.

24N daang ibang a 'tuuro ba degiri ni aning ba begu saangbuhi ni, a leuhi n kpaari togiliba.

25Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Pampana n na leu tariye Jeekob 'yideme ni bang ngminyogihi ni waaning. N na tariye hina Iisiriel 'deu ni jaa ingang. N na iye 'nyuuri n 'yo-pegi'yiruu ni 'jung.

26Ba na 'yiinhiye ba nyaaba ni aning ba limangkong ni bang di ima sanga ni bang na kpiera ba miihi paaluung ka nie jaa ba inniba dabieng ni.

27N na taribang 'yining a paalihi 'puong leu waaning, a laanhiba 'yining ba domihi 'teething. 'Beng la mang na 'wuli ka n pegi'yiyeng a nibihi 'ningbiring.

28'Beng la bang na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini ang veng bang kpe ngminyogibu a paalihi 'puong. Ba na baming ka maang la tariba waaning ba miihi paaluu, a ba bahi kanga jaa ung 'bi ngminyogibu 'puong.

29N daang kung la leuhi n kpaari togiliba, 'bojung a sanga n na buoye n Sie waahi Iisiriel 'deu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 40

1Ti ngminyogibu ni 'yuong lijeri aning a'nu ingang, a 'yuoni 'piileeng daang la, a 'chiu 'beri 'pie daari. Bang daang jaudie a 'yi-kpong ming 'yuomo 'pie aning anaahi 'puoring daang la bila. Ana daari nga ning u 'ju ka Ba Tari Baahaa Daana kpiengu daang bi n ingang. Ung daang dima gaaning 'be.

2Naangmini yelinyirihi 'puong u daang dimang ti kpening Iisiriel paaluu a dima ti dogili tangkpong kanga ang 'do yaga 'jung. 'Deri 'mine daang Nye u sa'mungduri seng a 'woning 'yi-kpong.

3Ung daang dima gaaning 'be. Mang nye dau ka u 'worihung 'woning yaawa. Ung tari masari ngmiihii aning maahibu bung ang 'woning dangkpali u 'ntmg. Ung daang ahi a 'di-nokpoming.

4Ka a dau yeli 'kumo: Ninsaalaa bi-dau, di i 'ningbie 'liinhi, a di i 'tobo 'wong, a di i haakila ing yeli jaa mang na 'wulii. 'Bojung n waaniing che ka n dia 'wulii. Yeli 'ku Iisiriel 'deu ni bung jaa ing nye.

5Nye, ba daang meye daangguoni 'gili a Ngming'puohi 'deu 'yenge jaa wa 'tuohi. Maahibu dau ang 'woning dangkpali daang 'Nye a dau 'ntmg, ka u yogulung i 'kiyubitihi ayuobi. 'Kiyubit nga bung'yeni jaa da mang iye 'kiyubit a paahi 'nu-tali yelingu singbu. Ung daang maahi a daangguoni ka u yelingu ning a maahibu dau sing taa, 'miitahi anaahi la bila. Ka u 'duobu ming daang i maahibu dau singbu, 'miitahi anaahi.

© 2009 Bibles International.

6'Beng la ung daang gaa a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni. Ung ti 'do u 'dojiihi ni a maahi a 'di-nokpong 'di-no'biri. U yelingu daang iye maahibu dau singbu, ka a 'di-no'bi-jaala ni ming i maahibu dau singbu.

7A 'di-nokpong 'deri kanga jaa yogulung da mang iye maahibu dau singbu, ka u yelingu ming i maahibu dau singbu. 'Vuo ang 'bi a 'di-nokpong 'deri kpachagang daang iye 'kiyubitihi a'nu. A 'di-nokpong 'di-nobiri ni ang pieli a 'puo seng 'di-nokpong janggaa'lee ni daang iye maahibu dau singbu.

8Ung daang maahi a 'puo seng 'di-nokpong janggaa'lee ni ming. Ung daang i maahibu dau singbu.

9Bila 'puoring u daang maahiye a 'di-nokpong janggaa'lee ni, ung i 'kiyubitihi a'nii. U piilahi ming daang iye 'kiyubitihi a'yi. A 'di-nokpong janggaalee daang 'biye 'puong.

10A sa'muni seng 'di-nokpong ning, 'di-nokpong 'deri atang daang 'bi 'lomboyening, ka 'deri ata 'bi a 'lombo-jaala ning. A 'deri ata jaa da mang singye taa. A 'di-nokpong piilahi ni ming daang singye taa 'lombori ngang aning a 'lombo-jaala ning.

11Ung daang maahi a 'di-nokpong 'tu-kpe'jie ni yelingu singbu. Ung daang i 'kiyubitihi 'pie, ka a 'di-nokpong ming yogulung i kiyubitihi pie aning ata.

12'Vuo daang biye a 'di-nokpong 'deri ni 'ningbi-tooring, a i 'kiyubit 'yeni 'lombori ngang aning 'kiyubit 'yeni 'lombo-jaalang ming. A 'di-nokpong 'deli daang iye 'kiyubitihi ayuobi 'lombori ngang, a i 'lciyubitihi ayuobi 'lombo-jaala ning.

13Bila 'puoring u daang maahiye a 'di-nokpong a 'yi a 'di-nokpong 'deu kanga pie a ti to kanga pieng. 'Be yelingu daang iye kiyubitihi lijeri ning a'nu a 'yi 'di-nuori kanga a gara u to.

14U daang maahiye a 'di-nokpong piilahi. Ka a 'duobu daang i kiyubitihi lijaata, ka a 'yenge seng jaga ni ang 'gili a 'di-nokpong jaa wa 'tuohi ni ti ta a 'di-nokpong piilahi ni.

15A 'yi a 'di-nokpong ni bang 'tuuro kpiera ni 'ningbi-toori a ti ta a 'di-nokpong ni ang 'bi 'puong ni 'debile 'ningbi-toori daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie.

16'Tokoe bang di taabu'bilii maali daang biye a 'di-nokpong 'dering, a bi a piilahi ni ang bi a 'di-nokpong 'puong ni 'gili wa 'tuohi. Bila daang la a 'debile ming. 'Tokoe daang 'biye a 'puo jaang 'gili wa 'tuohi. Bang daang maali abe daari ing a 'di-nokpong piilahi kanga jaang.

17Bila 'puoring ka a dau daang tarima ti kpening a 'yenge seng jaga ni. Ka 'deri daang bibe, bang pang jie 'gili a 'yenge seng jaga wa 'tuohi. 'Deri 'pihitang daang 'tori a ji-panuu.

18A 'ji-panuu daang biye a 'di-nobera sieng, ka u yogulung yagi a 'di-nobera yogulung. A 'immi seng 'ji-panuu ni daang la bila.

© 2009 Bibles International.

19Bila 'puoring u daang maahiye a jie yelingu a 'yi a 'muni 'di-nokpong ni 'ningbi-toori a ti to a 'puo jaga ni 'yenge 'ningbi-toori. Ung daang i 'kiyubitihi koo a gara sa'muni aning sa'mung-goo.

20A 'yenge jaga ning 'di-nokpong daang biye 'be a 'tori sa'mung-goo seng. Ung daang maahi u yogulung aning u yelingu.

21U 'di-nokpong 'deri ni, ata daang biye 'lombori ngang, ka ata bi 'lombo-jaala ning. U 'di-nokpong piilahi aning u janggaalihi ni maahibu aning a fora 'di-nokpong ni buunhu maahibu daang iye bung'yeni. U yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, ka u yelingu i kiyubitihi lijeri aning a'nu.

22U 'tokoe, u janggaalee aning abe daari ni bang maali imaa aning a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni buunhu maahibu daang iye bung'yeni. 'Ji-neurihi ayo'poin ing mang 'do che ta be. U jang'gaalee daang 'Nye u 'ningbi-tooring.

23A jaga ang bi 'puong ni 'di-nokpong kanga daang 'toriye a sa'mung-goo 'di-nokpong ni, a'wo a sa'muni 'di-nokpong ni. Ung daang maahuu a 'yi 'di-nokpong a gara u to. Ung daang i 'kiyubitihi koo.

24Bila 'puoring a dau ang 'woning yaawa daang tarimang waaning sa'mungduri. Ka 'di-nokpong daang 'bibe, a 'tori sa'mungduri. Ung daang maahi u 'di-nokpong piilahi aning u janggaalihi ka a ning anani maahibu daang sing taa.

25A 'di-nokpong nga aning u janggaalihi daang tariye 'tokoe 'gili wa 'tuohi. U yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, ka u yelingu i 'kiyubitihi lijeri ning a'nu.

26'Ji-neurihi ayo'poin ing mang 'do che ta be, ka u janggaa'lee daang bi a 'ningbi-tooring. Bang daang maali abe daari ing u 'di-nobera piilahi ning. Kanga da mang biye 'lombori ngang, ka kanga 'bi 'lombo-jaalang.

27A 'puo jaga ni ming daang tariye 'di-nokpong ang 'tori sa'mungduri. Ung daang maahi a 'yi 'di-nokpong ti to u to, a gara sa'mungduri. Ung daang i kiyubitihi koo.

28'Beng la ung daang tarima 'tuning a sa'mungduri 'di-nokpong ni a kpening jaga ni ang bi 'puong ni. Ung daang maahi a sa'mungduri 'di-nokpong ni ka a ning anani maahibu daang sing taa.

29U 'di-nokpong 'deri ni ming, u 'di-nokpong piilahi aning u janggaa'lee aning anani maahibu daang singye taa. 'Tokoe daang biye u ingang aning u janggaa'lihi ning a 'gili wa 'tuohi. A yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, ka a yelingu i 'kiyubitihi lijeri ning a'nu.

30A 'puo jaga janggaa'lihi daang 'giliyeng wa 'tuohi. A yogulung daang iye 'kiyubitihi lijeri ning a'nu, ka a yelingu i kiyubitihi a'nu.

31A sa'mungduri janggaa'lee ni daang 'toriye a 'yenge jaga. Ba daang maaliye abe daari ing u 'di-nobera piilahi ning. 'Ji-neurihi a'nii ka nie mang 'do che tau.

© 2009 Bibles International.

32'Beng la ung daang tarima wa kpening a jaga ni ang bi 'puong a 'tori sa'muni ni. Ung daang maahi a 'di-nokpong ka u ning anani maahibu sing taa.

33U 'di-nokpong 'deri ni ming, u 'di-nokpong piilahi aning u janggaa'lee ni ning anani maahibu daang singye taa. A 'di-nokpong nga aning u janggaa'lee daang tariye 'tokoe 'gili wa 'tuohi. A yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, ka a yelingu i 'kiyubitihi lijeri ning a'nu.

34U janggaa'lee ni daang 'toriye a 'yenge jaga. Ba daang maaliye abe daari ing u 'di-nobera piilahi ning 'lombori ngang aning lombo-jaala ning. 'Ji-neurihi a'nii ka nie mang 'do che tau.

35'Beng la ung daang tarima waaning a sa'mung-goo 'di-nokpong ni. Ung daang maahuu ka u ning anani maahibu sing taa.

36Bila daang la u 'di-nokpong 'deri ming aning u 'di-nokpong piilahi aning u janggaa'lee. U daang tariye 'tokoe a 'gili wa 'tuohi. U yogulung daang iye kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie, ka u yelingu i kiyubitihi lijeri ning a'nu.

37U jang'gaalee daang 'toriye a 'yenge jaga. Bang daang maali abe daari ing u 'di-nokpong piilahi ni 'lombori ngang aning 'lombo-jaala ning. 'Ji-neurihi a'nii ka nie mang 'do che tau.

38'Deu aning u 'di-nuori daang pieliye a janggaa'lee. 'Be bang da mang di kuong pegi a sarika nyugiruu.

39A 'di-nokpong janggaa'lee ning 'teebulihi a'yi daang 'biye 'lombori ngang, ka 'teebulihi a'yi 'bi 'lombo-jaala ning. A 'jung bang da mang korigi a sarika nyugiruu, a beu sarika aning a begu saangbu sarika.

40A janggaa'lee 'yenge seng 'lombori ning, a'wo nie ang 'duoro gara a sa'mung-goo 'di-nokpong 'yuojie ni, 'teebulihi a'ying daang bibe. Ka 'teebulihi a'yi daang 'bi a 'di-nokpong janggaa'lee 'lombo-jaala ning.

41'Teebulihi anaahi daang biye 'lombori ngang, ka 'teebulihi anaahi 'bi 'lombo-jaala ning, a pieli a 'di-nokpong. A daang iye 'teebulihi a'nii, bang da mang koriga a sarikihi a ingang.

42'Teebulihi anaahi ming bang pehing 'kubo maali daang 'Nye be a sarika nyugiruu yela. Kanga jaa yogulung ning u yelingu da mang iye 'kiyubit bung'yeni ning chelii, ka u 'duobu ming i 'kiyubit bung'yeni. A ingang bang da mang dogili a tungtungbuunhu ni bang da mang di korigi a sarika nyugiruu aning a sarikihi ni chelee.

43Dacherihi daang biye a 'puong, ka kanga jaa da mang sing 'nu-tali yelingu. Bang daang dia ba ba a daangguoning 'gili wa 'tuohi. A sarikihi ming neni da mang dogiliye a 'teebulihing.

44A 'di-nokpong ni ang daang 'bi 'puong ni 'yengeng, 'deri a'yi daang 'Nye 'be. A jaga ni ang 'bi 'puong ni ang daang 'be. Kanga daang 'toriye sa'mungduri, a sa'mung-goo

© 2009 Bibles International.

'di-nokpong ni lomboring. Kanga ming daang 'toriye sa'mung-goo, a sa'mungduri 'di-nokpong ni 'lomboring.

45'Beng la ka a dau daang yeli kumo: A 'deu nga ang 'tori sa'mungduri ni, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang kaara a Ngming'puohi 'deu ning 'sou.

46A 'deu ni ang 'tori sa'mung-goo ni, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang kaara a sarika 'ihijie ning 'sou. Bana la 'Zeedok 'bi-daba ni ang 'yi 'Liivai buurii ni. Banang mang wa pieli Ba Tari Baahaa Daana a tunuu ni.

47Ung daang maahi a jaga. U yogulung daang iye kiyubitihi koo, ka u yelingu i 'kiyubitihi koo. U 'lomboe jaa daang singye taa. A sarika 'ihijie daang 'Nye a Ngming'puohi 'deu 'ningbi-tooring.

48'Beng la ung daang tarima waaning a Ngming'puohi 'deu jang'gaalee ni. Ung daang maahi a jang'gaalee 'di-nuori piilahi ni. Kanga jaa da mang iye 'kiyubitihi a'nu lombori ngang, a i kiyubitihi a'nu lombo-jaala ning. A 'di-nokpong ming yelingu daang iye 'kiyubitihi ata 'lombori ngang, a i 'kiyubitihi ata 'lombo-jaala ning.

49A jang'gaalee yogulung daang iye kiyubitihi lijeri, ka u yelingu i 'kiyubitihi 'pieningyeni. 'Ji-neurihi 'do gaaye 'be, ka piilabera bi a 'di-nuori 'lomboe jaang. Kanga daang 'biye 'lombori ngang, ka kanga bi 'lombo-jaala ning.

Ezekiel 41

1'Beng la ka a dau ang 'woning yaawa daang tarima wa kpening a 'yenge seng ji-pegi'yiruu a maahi a 'di-nuori piilahi. A yelingu daang iye 'kiyubitihi ayuobi 'lombori ngang, a i 'kiyubitihi ayuobi 'lombo-jaala ning. A tenti'deu yelingu singbu daang la bila.

2A 'jie ni bang mang 'tu kpe ni yelingu daang iye kiyubitihi pie. Ka daangguoma ni ang 'bi 'be 'lomboeng ni daang i kiyubitihi a'nu lombori ngang, a i 'kiyubitihi a'nu 'lombo-jaala ning. Ung daang maahi a 'yenge seng ji-pegryiruu yogulung ung i 'kiyubitihi lijaa'yi, ka u yelingu ming i 'kiyubitihi lijeri.

3Bila 'puoring u daang kpeye a 'puo 'ji-pegi'yiruu, a maahi a 'di-nuori piilahi. Ang daang i 'kiyubitihi a'yi. 'Jie bang 'tuuro kpiera 'duobu daang iye kiyubitihi ayuobi, ka u yelingu i 'kiyubitihi ayo'poin.

4Ung daang maahi u yogulung ung i 'kiyubitihi lijeri, ka u yelingu ming i 'lciyubitihi lijeri a ti pari a 'yenge seng ji-pegi'yiruu. Ung yeli 'kumo: A 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu la bila.

5Bila 'puoring u daang maahiye a Ngming'puohi 'deu daangguoni yelingu ung i 'lciyubitihi ayuobi. A 'deri ni ang bi 'lomboeng ni kanga jaa yelingu daang iye kiyubitihi anaahi 'lombori jaang a 'gili wa 'tuohi a Ngming'puohi 'deung.

6A 'lomboe 'deri ni daang iye 'songkongso, a 'sugili taa ata. A ata kanga jaa da mang tariye 'deri pihita. A daang dogiliye a 'lomboe 'deri ni daangguongbie ingang 'gili wa

© 2009 Bibles International.

'tuohi, ang tiihaa. Che a daangguong'bie daang ba me mari a Ngming'puohi 'deu daangguoning.

7Ka nieng 'yi a 'songkongso kanga a 'duoro u to, a lomboe 'deri ni da mang maaling iriye yelingu a 'giluu wa 'tuohi. Bojung a Ngming'puohi 'deu daangguong'bie ni ang tiihaa ni da mang 'duorong, ka a 'deu da mang maaling ira yelingu ka nie mang 'duoro a 'yi a 'muning a 'do 'songsogihi tuori a gara saaju tuori ni. 'Ji-neurihi daang biye 'be.

8Mang daang la nye 'jie ang 'do a 'gili a Ngming'puohi 'deu wa 'tuohi. A 'lomboe 'deri ni 'muni la bila. U 'duobu daang iye maahibu dau singbu, 'kiyubitihi ayuobi.

9A 'lomboe 'deri ni 'yenge seng daangguong'biri yelingu daang iye 'kiyubitihi a'nu. Bila daang bahiye 'vuo a Ngming'puohi 'deu 'lomboe 'deri, aning 'deri 'mine ang tong taa kpachagihing.

10A 'vuo nga yelingu daang iye 'kiyubitihi lijeri a 'gili a Ngming'puohi 'deu wa 'tuohi 'lombori jaang.

11A 'lomboe 'deri ni 'di-noe daang 'yuohong 'tori a jie ni ang i kpali ni. A 'di-nuori kanga daang toriye sa'mung-goo seng, ka kanga 'tori sa'mungduri. A jie ni ang chehi a i kpali ni yelingu daang iye 'kiyubitihi a'nu a 'gili wa 'tuohi.

12'Deu ni ang daang ahi 'tori a Ngming'puohi 'deu 'puo jaga ni ang welihaa ngmingtongkpieri seng ni yelingu daang iye kiyubitihi lijaata ning 'pie. A daangguongbiri yelingu daang iye kiyubitihi a'nu a 'gili wa 'tuohi. U yogulung ming daang iye kiyubitihi lijaanaahi ning 'pie.

13'Beng la ung daang maahi a Ngming'puohi 'deu, ka u yogulung i 'kiyubitihi koo. Ka a jaga ni ang welihaa ni a lang ning a 'deu aning u daangguoma yogulung daang i kiyubitihi koo.

14'Jie ni ang bi a Ngming'puohi 'deu sa'mtmi seng a lang ning a jaga ni ang welihaa ni yelingu daang iye 'kiyubitihi koo.

15Ung daang maahi a 'deu ni ang bi u 'puoring ni yogulung. 'Beng 'tori a jaga ni ang welihaa ni, a lang ning varinda ang mang 'bi 'lombori jaang. Ung daang i 'kiyubitihi koo. Ung daang maahi a 'yenge seng 'ji-pegi'yiruu, a 'puo seng 'ji-pegi'yiruu aning a jaga janggaalilti.

16Ung daang maahi a 'di-nobie aning a 'tokoe ni ang pogi ni daari. Ung daang la maahi a varindahi ni ang 'gili a 'songkongsohi ata ni wa 'tuohi. A varindahi daang 'toriye a 'di-nobiri, bang di daari maali ing a daangguomang a 'piili 'tenge ti to a 'tokoe. Ba daang diye buunhu pagi a 'tokoe.

17U daang maahiye a 'vuo ni ang bi a 'di-nuori saa'jung ni, 'haali a ti to a 'puo 'deu ni, aning u 'puori jaa. Ung daang maahi a daangguoma jaa 'gili wa 'tuohi, a 'puo aning a 'yenge ji-pegi'yirihi jaa.

18Ba daang maaliye cheribihi aning abe daari imaa. Abe dau da mang Nye cherib aning u to kpachagang. A cheribihi kanga jaa da mang tariye 'ningbisogihi a'yi.

© 2009 Bibles International.

19Dau 'ningbisogo da mang 'biye 'lombori kangang a 'tori abe dau, ka 'gbeging-polii 'ningbisogo da mang 'bi a 'lombo-jaala ning, a ming 'tori abe dau. Bila bang daang maalaa a Ngming'puohi 'deu jaang 'gili wa 'tuohi.

20Ba daang maaliye cheribihi aning abe daari a mang 'piili a tengeng a ti to a 'di-nuori saa'ju 'vuo ni, a maalaa ing a ji-pegi'yiruu ming daangguomang.

21A ji-pegryiruu 'di-nuori piilahi ni 'lomboe jaa maahibu daang singye taa. Bila daang la a 'puo ji-pegi'yiruu ming 'ningbi-toori. A jaa daang 'yiye taa.

22Daari bang daang di maali a sarika 'ihijie. U 'duobu daang iye 'kiyubitihi ata, ka u yelingu i kiyubitihi a'yi. Daari bang daang di maali u 'longkorihi, u 'ji-yelingu aning u 'lomboe. Ung daang yeli kumo: 'Teebul ni ang bi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring ni la ni.

23A 'j i-pegi'yiruu aning a 'puo 'ji-pegi'yiruu daang tariye 'di-nokparihi a'yi.

24A 'di-noe kangajaa daang tariye 'gboe a'yi. 'Gboe a'yi angpagira 'yuoro daang la. 'Di-nuori nga daang tariye 'gboe a'yi, ka kanga ming tari 'gboe a'yi.

25Ba daang maaliye cheribihi aning abe daari ing a 'yenge seng 'ji-pegi'yiruu 'di-noeng a'wo bila ni bang daang maalaa ing a daangguomang ni. Ba daang diye daari maali jie ung 'gaali a jang'gaalee 'ningbi-toori seng ni.

26'Tokoe bang di taabubilii maali aning abe daari daang biye 'lombori ngang aning 'lombo-jaal a ning. A daang biye a jang'gaalee 'lomboeng, a 'bi a Ngming'puohi 'deu 'lomboe 'deri ning.

Ezekiel 42

1Bila 'puoring ka a dau ang 'woning yaawa daang tarima 'yining a 'yenge jaga ni, a gara sa'mung-goo seng ni. Ung daang tarima ti kpening 'deu ni ang 'tori a jaga ni ang welihaa ni. 'Beng daang 'tori a 'deu ni ang ahi gara sa'mung-goo seng ni.

2A sa'mung-goo seng 'di-nuori daang 'toriye u 'lombo-yogu ni ang daang i 'kiyubitihi koo ni. A 'lombo-giraa daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie.

3Varinda aning varinda ang 'tori taa daang 'biye a 'songkongsohi ata jaang. A varindahi aning a 'puo jaga ni ang i kiyubitihi lijeri ni daang yagiye taa, ka a ning a 'yenge jaga ji-panuu ni ming yagi taa.

4A 'deri 'ningbi-tooring a kpiera 'puo seng ni, 'cheng 'jie daang 'Nye be ka be yelingu i 'kuyubitihi 'pie. U yogulung daang iye 'kiyubitihi koo. A 'di-noe daang 'toriye sa'mung-goo.

5A 'deri ni ang bi saajung ni daang iye giri a gaa a chelee ni. 'Bojung a varindahi daang iye yelingu a 'songkongso saaju 'deri ning a gaa a 'muni aning a gaalingga 'deri ni.

© 2009 Bibles International.

6A saa'ju 'songkongso ang 'sugili ata ni daang ba tan piilahi a'wo a jaga piilahi ni. A 'jung a saa'ju 'deri ning daang i 'bilii gaa a 'muni aning a gaalingga 'deri ni a 'yi 'tenge 'duoro.

7Daangguoni daang 'Nye 'yenge seng ni a yagi a 'deri, a 'deri 'ningbi-toori ning a gara a 'yenge jaga seng ni. U yogulung daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie.

8A 'deri yogulung a gara a 'yenge jaga seng ni daang iye 'kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie. Che anani ang daang 'tori a 'yenge seng ji-pegi'yiruu ni yogulung daang iye 'kiyubitihi koo.

9A 'deri ni ang bi 'mulling ni daang tariye kpejie sa'muni seng a'wo nie ang 'yi a 'yenge jaga seng ni kpieraa.

10A jaga daangguongbiri ni ingang a gara sa'muni seng ni, 'deri daang 'biye 'be. A daang 'toriye a jaga ni ang welihaa ni, a 'tori a 'deu.

11'Jie bang na 'chene daang 'Nye a 'ningbi-tooring ming. Ang daang 'woning a 'deri ni ang gara sa'mung-goo seng ni. A yogulung aning a yelingu ning anani daang singye taa. A 'jiihi ni jaa bang 'tuuro kpiera aning anani bang 'tuuro 'yire daang 'tuye bila ni bang bing ni.

12A 'deri 'di-noe daang 'toriye sa'mungduri, a'wo ka nieng na kpe a 'puo. 'Di-nuori kanga daang 'biye a 'jie ni bang na 'chene ni 'ningbi-tooring a 'woning a 'deri 'di-noe nga. U daang biye a sori ni ang bi a daangguoni 'ningbi-toori mingang a gara sa'muni seng.

13'Beng la ka a dau ang 'woning yaawa daang yeli Immo. A sa'mung-goo aning sa'mungduri 'deri ni ang 'tori a jaga ni ang welihaa ni iye 'de-pegi'yirihi. 'Beng ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang mang gara Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori ni na mang oo a sarika buunhu ni ang pegi'yi yaga jaa ni. 'Beng bang na mang 'bing a sarika buunhu ni ang pegi'yi yaga jaa ni. Ana la bunebie sarika, beu sarika aning 'begu saangbu sarika, 'bojung a 'jie iye ji-pegi'yiruu.

14Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribang wa kpe a 'puo, ba kung mang la 'yi a 'de-pegi'yirihing a kpe a 'yenge seng jaga ni. Ba na mang bahiye ba buunhu bang yeri tung tuma 'beng, 'bojung a iye bungpegi'yirihi. Ba na mang diye bungjaani yeri. Bila 'puoring bang na mang seri to bung ni ang i a niba 'suobu ni.

15Sanga ni ung daang wa maahi a Ngming'puohi 'deu 'puo baahi, ung tarima 'tuning a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni wa 'yining. Ung daang maahi Ngming'puohi 'deu ni jaa 'gili wa 'tuohi.

16Ung daang di a maahibu dau a maahi a sa'mtmi lombori ni. Ung daang i maahibu daari koohi a'nu 'gili wa 'tuohi.

17Ung daang maahi a sa'mtmg-goo 'lombori ni, ung i maahibu daari koohi a'nu 'gili wa tuohi.

18Ung daang maahi a sa'mungduri lombori ni, ung i maahibu daari koohi a'nu.

© 2009 Bibles International.

19Ung daang 'gili a ngmintongkpieri seng ni a maahi maahibu daari koohi a'nu.

20U daang maahiye a Ngming'puohi 'deu 'lomboe anaahi ni. U daang tariye daangguoni ang ngmaaguu 'gili wa 'tuohi. U yogulung daang iye 'kiyubitihi koohi a'nu ka u lombori kanga ming i 'kiyubitihi koohi a'nu. Unang daang welihi a 'ji-pegi'yiruu aning 'jie ni ang ba pegi'yi ni.

Ezekiel 43

1A 'puoring ka a dau ang 'woning yaawa daang tarima waaning a di-nokpong jie, a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni la bila.

2Mang daang nye Iisiriel Naangmini ni girima ang 'yi sa'muni seng waana. U kokori daang 'woniye kuonhi jemaa dangbu ka u girima veng ka 'teng-gbani chaang.

3U 'worihung daang 'woniye nyiibu ni mang daang nye sanga ni Daana ang wa ka u saang a 'yi-kpong ni. A daang 'woniye yelinyirihi ni mang daang nye 'Kii-bar Konboo sieng ni. Mang 'le 'tengeng a 'pu.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang 'tu a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni a wa kpe a Ngming'puohi 'deu.

5Ka a Sie dima 'doning saaju, a tarima ti kpening a 'puo jaga ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana girima ni daang paali a Ngming'puohi 'deu.

6'Beng la mang daang 'wong ung yera yela 'kurimo a 'yire a Ngming'puohi 'detmg, ka dau kanga ahi n sieng.

7Ung daang yeli 'kumo: Ninsaalaa bi-dau, n na'kogo jie la ni. N gbee ming neujie la bila. 'Beng mang na kpiera a gara wagiri jaa Isi'reeli niba 'puong. Iisiriel 'deu ni kung la degi n 'yo-pegi'yiruu ni. Bana bii ba na'mine kung la deguu ning ba jentiriye aning ba na'mine baga ang 'bi ba jiduorihing.

8Ba daang bingye ba 'di-nobiri n 'di-nobiri sieng, a di ba 'di-nuori piila 'bing n 'di-nuori piila sieng. Daangguoning daang bi n ningba kpachagang. A sanga bang daang degi n 'yo-pegi'yiruu ni a 'tuuro a yelidega ni bang daang ira ni. Bila 'jung mang daang nyuongban 'suuri 'puong.

9Veng ka ba loo ba siiltmg jentiriye aning ba na'mine baga ni ka a 'yi n seng gaa toori jaa. Bila mang na kpiera ba 'puong a gara wagiri jaa.

10Ninsaalaa 'bi-dau, bigihi a Ngming'puohi 'deu 'woree 'ku Iisiriel 'deu ni ka 'vii kpeba ba yeliba'torihi ni yela. Veng ka ba maahi u maalibu 'woree.

11Ka 'viing wa kpeba yela ni jaa bang i ni 'jung, 'wulibo a Ngming'puohi 'deu miebu 'woree aning u maali-ahibu. Wulibo u 'jiihi ni bang 'tuuro 'yire aning 'jiihi bang 'tuuro kpiera. Wulibo u miebu 'worihung jaa aning u yeli'binnihi jaa, a 'wulibo u yeli-irihi jaa aning u begiri jaa. Sebaa 'bing ba 'ningbiring, ka ba nye 'tuuro u yeli-irihi jaa aning u yelibinnihi jaa a tunaa.

© 2009 Bibles International.

12A Ngming'puohi 'deu begu la ni: A jie ni ang ngmaa 'gili a tangkpong 'ju ni jaa kpeleng iye jie ang pegi'yi yaga jaa. Nye, a Ngming'puohi 'deu begu la bila.

13A sarika 'ihijie maahibu la nga 'kiyubitihi 'puong. A 'kiyubit nga mang iye Iciyubit minga ka nu-tali yelingu paahi. U jiing bogu 'duobu daang iye 'kiyubit bung'yeni, ka u yelingu i 'kiyubit bung'yeni. Bang daang maali jibile kogili u nuori 'gili wa 'tuohi, ka be yelingu i ningkpong 'nu vanda bung'yeni. A sarika 'ihijie 'duobu la nga:

14A 'yi jiing bogu 'muni ang 'bi 'tengeng a ti to 'jie ni bang me kogili 'miming ni daang iye 'kiyubitihi a'yi. A 'jie ni bang me kogili ni yelingu daang iye kiyubit bung'yeni. A 'yi a 'muni seng 'jie ni bang me kogili ni a ti to a saaju seng 'jie ni bang me kogili ni daang iye kiyubitihi anaahi. A jie bang me kogili ni yelingu daang iye kiyubit bung'yeni.

15A sarika 'ihijie Inning 'jie ni 'duobu daang iye kiyubitihi anaahi. U daang tariye iila anaahi ang 'yi a Inning jie ning a 'do saa'ju.

16A sarika 'ihijie 'buung jie ni 'lomboe kanga jaa yogulung daang iye 'kiyubitihi 'pienaayi. U 'lomboe jaa daang singye taa u 'longkorihi anaahi ning.

17A 'jie ni bang daang me kogili ni, u 'lomboe anaahi ni kanga jaa daang iye 'kiyubitihi 'pie aning anaahi. Bang daang maali jibile ang i 'kiyubit-chelii kogiluu wa 'gili. U jiing bogu daang iye 'kiyubit bung'yeni a 'gili wa 'tuohi. U 'jiihi ni bang mang neura 'duoruu ni daang 'toriye sa'muni.

18Ung daang yeli 'kumo: Ninsaalaa 'bi-dau, ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A sarika 'ihijie yelibinnihi la nga a daari ni bang na meu ni. U ingang bang na 'ihe sarika nyugirihi, a mina jiing ming u ingang.

19Nadapolii ing na mang di 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieriba ka u i beu sarika. A Ngming'puohi 'yi-dieriba la 'Liivai niba ni ang i 'Zeedok buurii a mang wa n 'ningbi-toori a wa tung 'kumo ni. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

20I na mang diye u jiing ni 'mine a dia ligi a sarika 'ihijie iila anaahi ni. I na mang diye 'mine ming ligi a 'jie ni bang me kogili ni longkorihi anaahi ni aning a jibile ni bang me kogili 'giluu ni. Bila ing na vaahuu, a pogi u beu.

21Bila 'puoring i na la diye a beu sarika nadari ni a nyuguu. A Ngming'puohi 'deu 'jie ni bang maali a 'ji-pegi'yiruu 'yengeng ka ba mang nyugiraa ning bang na nyuguu.

22A 'yiilung Inung i na mang tihiye budari ang ba tari ngmehii jaa ka u i beu sarika. Ba na mang vaahiye a sarika 'ihijie a'wo bila ni bang di a nadari vaahuu ni.

23Ka inang wa vaahuu baahi, i na mang 'ihiye nadapolii ang ba tari ngmehii jaa aning pidari ang ba tari ngmehii a pi'sugu 'puong.

24Ka inang wa tihaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a Ngming'puohi 'yi-dieriba na diye yaarung mihi a ingang. Ba na diang 'ihi sarika nyugiruu a 'ku Ba Tari Baahaa Daana.

© 2009 Bibles International.

25'Beti ayo'poin 'puong i na mang 'ihiye budari 'beu jaa ka u i beu sarika. Ba na mang 'ihiye nadapolii ming aning pidari ang 'yi a pi'sugu 'puong. Kanga jaa kung mang tari ngmehii jaa.

26'Beti ayo'poin bang na mang pogi a sarika 'ihijie beu a iu ka u pegi'yi. Bila bang na i a weluu 'bing 'ku Daana.

27Ka a 'beri ngang wa pan baahi, a 'piili a 'beri a'nii daari a gara, a Ngming'puohi 'yi-dieriba na mang 'ihiye ye sarika nyugirihi a sarika 'ihijieng aning ye maahuu sarikihi. Bila mang na sagiye. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 44

1'Beng la ka a dau ang 'woning yaawa daang leu tarima waaning a 'ji-pegi'yiruu 'yenge seng 'di-nokpong ni. 'Beng 'tori sa'muni ni, che ka a 'di-nokpong daang pogi.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: A 'di-nokpong nga na poging. Ba to wa 'yuoruu. Nie jaa kung 'tu 'be kpe, 'bojung 'be ka Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naangmini ni 'tu kpe. A 'jung u na poging.

3A na'bie ni yeng, u 'yoming na tuong 'jing 'be a 'di siimaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring. U na 'tuye a 'di-nokpong jang'gaalee ni kpe, a la 'tu 'be ning u 'ju 'yi.

4'Beng la ung daang la tarima 'tuning a sa'mung-goo 'di-nokpong ni waaning a Ngming'puohi 'deu 'ningbi-toori. Mang daang 'liinhi, a nye Ba Tari Baahaa Daana girima ni ang paali Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni. Mang 'le 'tengeng 'pu.

5Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli Immo. Ninsaalaa 'bi-dau, chelihi sung, a nye aning i 'ningbie, a 'wong aning i 'tobo yela ni jaa mang yeng yeli 'kui ni. Ana mang yeng yeli 'kui a'wo Ba Tari Boohoo Daana 'deu ni yeli'tuurihi jaa aning u 'begiri jaa yela ni. Chelihi sung banani ang na tuong kpe a 'deu aning banani jaa ang 'yire a ji-pegi'yiruung.

6Yeli 'ku banani ang diera taawai ni, Iisiriel 'deu ni la bila. Yeli: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Oo Iisiriel 'deu, ye veng ka ye yelidega ni baahi kpeleng kpeleng.

7Ye daang waaniye saamba nga 'sikie degiri ang ba 'ihi, ka ba inggbama ming degiri ba 'ihi. Ye daang waanibang ka ba wa kpe n ji-pegryiruu, n 'deu ni, a deguu. Sanga ni yeng daang tihi n siimaa, a kpaang aning a jiing ni, 'beng bang daang saang n 'layiri ye yelidega ni jaa 'jung.

8Ye daang ba 'tu nuori a na kaa n bungpegi'yirihi ni jieng, che daang ing ningjaani ka ba kaara n 'ji-pegi'yiruu ni 'kuriye.

9Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Saana jaa 'sikiri degiri ang ba 'ihi, ka u inggbani ming degiri ba 'ihi kung kpe n 'ji-pegi'yiruu ni. Banani ang i saamba Isi'reeli niba puong ni ming kung kpe 'be.

© 2009 Bibles International.

10A 'Liivai niba ni ming ang 'yi n seng gaa toori jaa sanga ni Iisiriel ang daang bori ni, ba na 'tuoye ba yeliba'torihi. Banang daang bori 'yi n seng ti 'tuuro ba baga ni.

11Che ba nang na tunaye tuma n 'ji-pegi'yiruu ning. Ba na iye 'di-nokaariba aning tungtuniba a 'deung. Ba na mang korigiye a sarika nyugiruu aning a sarika 'ku a niba. Ba na mang ahiye a niba 'ningbi-tooring a tuna kuribo.

12Banang daang tuna kuribo a nibabaga 'ningbi-tooring a veng ka Iisiriel 'deu 'le beulung 'puong. Bila 'jung n jagiye n 'nu a po ka n na dogihibang ba beu ni yela. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

13Ba kung la pielima a na tung 'kumo a'wo Ngming'puohi 'yi-dieriba. Ba kung la pieli n bungpegi'yirihi ni kanga jaa, bii buunhu ni ang pegi'yi gaga jaa ni. Ba na mang 'tuoye ba nyaaba aning yelidega ni bang i ni.

14Anaa jaa, che n na veming ka ba kaara a Ngming'puohi 'deu. Ba na kaaraye u yelitarihi j aa aning tuma jaa ang na tung u 'puong.

15Che 'Zeedok 'bi-daba ni ang i Ngming'puohi 'yi-dieriba a i 'Liivai buurii ni, ba daang kaaye n 'ji-pegi'yiruu ni sanga ni Isi'reeli niba ang bori a 'yi n seng ni. Bana na pielimang a tunima. Ba na mang ahiye n 'ningbi-tooring a 'ihe a kpaang aning a jiing kurimo. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

16Ba na mang kpeye n 'ji-pegi'yiruu ni. Ba na mang wa pieliye n 'teebul ni a tuna 'kurimo, a tuna tuma ni mang 'kubo ni.

17Ka banang na mang wa kpe a jaga ni ang 'bi 'puong ni 'di-nobera, ba na mang ingye masari bungyerihi. Sanga ni bang mang tuna a 'puo jaga 'di-noberang bii a 'deu 'puong, pikooni bungyeruu jaa ba fiinha ba iinhi.

18Ba na mang 'leye masari 'naamuhi ba 'juring, a tung masari parihi. Ba kung ing bung jaa ang na veng ka waluu 'puhibo.

19Ka banang mang wa 'yire a 'yenge j aga, a 'yire a niba seng a jagang, ba na mang yaahiye ba bungyerihi ni bang yen tung tuma ni. Ba na mang bahaang a 'de-pegi'yirihi ning a che di bungjaani yeti. Ba kung ing ba bungyerihi ang pegi'yi a ira wa veng ka a niba pegi'yi.

20Ba ta wa puna ba 'juri, bii a veng ka ba juri 'sugi yaga. Ba na mang cheye ba juri ka a sigihi.

21Ngmingpuohi 'yi-diera jaa ta wa 'nyuuro waing sanga ni ung wa kpiera a jaga ni ang 'bi puong ni.

22Ba ta wa digira pokuori bii poga ning u sira ang bahi taa. Pogisarihi ang ba bang daba, a i Iisiriel 'deu ni buurii 'yong bang na mang di, bii Ngming'puohi 'yi-dieriba pokoba.

23Ba na mang 'wuliye n niba dabang ni ang 'bi bungpegi'yirihi aning buunhu ang ba pegi'yi kpachagang. Ba na mang 'wulibong ka ba bang dabang ang bi bungdegiri aning bung'forifori kpachagang.

© 2009 Bibles International.

24Nokpieni 'puong ba na mang iye saringmaariba, a mang ngmaa saree a 'tuuro n 'wulibu soe. Ba na mang 'tuye n 'begiri aning n yeli'tuurihi ni n 'tigirihi langbu ning, a di n peenhibu 'beri ka a i 'be-pegi'yirihi.

25Ba ta wa piena kpiima a degira ba miihi. Ba ba bii ba ma bii ba bi-dau bii ba 'bi-poga, chebii ba bieri bii ba you bii ba yaupogiba ang ba 'kuli siriba 'yong yela bang na degi ba miihi

26Ka banang wa vaahuu baahi, ba na mang soriye 'beri ayopoin 'kuu.

27Daari ni ung na gaa ka u ti kpe a ji-pegi'yiruu a tung tuma a 'ji-pegi'yiruung, kparaama la ka u 'ihi u beu sarika a jaga ni ang 'bi 'puong ni. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

28Ba cheng yela yeng, maang la ba cheng. Ye ta wa kuribo 'suobu jaa Iisiriel puong, bojung maang la ba 'suobu.

29Ba na mang 'diye a bung'bie sarika, a beu sarika aning a 'begu saangbu sarika. Bung jaa bang di 'ku Daana Iisirieling iye ba 'suobu.

30A fora bungngmama jaa buurii 'puo bungsuunhi aning sarika jaa buurii ang 'yi ye sarikihi 'puo iye a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'suobu. Ye na mang 'kuye a Ngming'puohi 'yi-diera ye fora jonebuurihi ming, ka bila veng ka pegiri kpeling i 'deung.

31Ka 'nobile la bii ka 'dtmgo la, bung jaa ang 'kpi u mingang, bii bung nga mo'duunhi ang tagi chuuri, a Ngming'puohi 'yi-dieriba ba ooruu.

Ezekiel 45

1A la waana ming ka yenang wa di pohibu ming 'poro a paaluu ka u cheng, ye weli a 'teng-gbani 'lombori kanga ku Ba Tan Baahaa Daana. U na iye a paaluu lombori nga ang pegi'yi. U yogulung na iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu (25,000), ka u yelingu i kiyubitihi 'tuhi 'pie. U na iye 'jie ang pegi'yi u 'lombori jaang 'gili wa 'tuohi.

2Ye na 'ihiye 'teng-gbani 'lomboe anaahi jaa maahibu ang sing taa a 'ku a ji-pegryiruu. 'Lombori jaa na iye 'kiyubitihi koohi a'nu, ka 'vuo ang jeng kpali a i kiyubitihi lijaa'yi ning 'pie 'giluu wa 'tuohi.

3A 'jung a 'teng-gbani ing na maahi la nga: U yogulung na iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu (25,000), ka u yelingu i 'kiyubitihi 'tuhi 'pie. U ingang ka a ji-pegi'yiruu na 'be, a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu la bila.

4U na iye 'teng-gbani ang pegi'yi, a i a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ang i a 'ji-pegi'yiruu tungtuniba ni 'suobu. Banang mang wa pieli a na tung 'ku Ba Tan Baahaa Daana ni. Ba 'deri jie na la 'be, a i 'jie ang pegi'yi a 'ku a ji-pegi'yiruu.

5'Teng-gbani yogulung ang i 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu (25,000) ka u yelingu i 'kiyubitihi 'tuhi pie na iye a 'Liivai niba 'suobu. Bana la a Ngming'puohi 'deu tungtuniba. Ba na tariye 'deri lijeri ka a i ba 'suobu.

© 2009 Bibles International.

6Ye na ngmaaye 'teng-gbani yelingu ang i 'kiyubitihi 'tuhi a'nu, ka u yogulung i 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu (25,000) ka 'be i a 'yi-kpong 'suobu. 'Be ning a leng-gbangpegryiruu na yagiye taa. 'Be na iye Iisiriel 'deu ni jaa 'suobu.

7A nabie na tariye 'jie a 'teng-gbangpegi'yiruu aning 'teng-gbani ni a 'yi-kpong ang 'so ni lombori ngang aning lombo-jaala ning. 'Be ning a 'teng-gbangpegi'yiruu aning 'teng-gbani ni a 'yi-kpong ang 'so ni na langye toribogu. Be na 'yiye a ngmingtongkpieri 'lombori ni a gaa ngmintongkpieri seng, a la 'yi sa'muni 'lombori ni a gaa sa'muni seng. U yogulung 'lombori ni aning a buurii kanga 'teng-gbani tuori na jeng yagiye taa a 'yi ngmintongkpieri seng toribogu ni ti to sa'muni seng toribogu ni.

8A 'teng-gbani na iye u 'suobu Iisiriel 'puong. Bila ka n ningbera ni kung la dogiha n niba. Ba na diye a 'teng-gbani ni ang kpeling ni 'ku Iisiriel 'deu a 'tuuro ba buura.

9Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A sigiyeng, 'oo yena Isi'reeli ningbera. Ye bahi kpangkpangkpiengu yeli-irihi aning saangbu 'nanyigiri 'puong. Ye ira yela ang 'tori aning yela ang 'tu sori. Ye bahi n niba buunhu faabu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

10Ye mang tari sanihi ang sigihi, a tari iifahi ang sigihi, aning baati ang sigihi.

11A iifahi aning a baati na singye taa. A baati na mang iye 'oom-er bung'yeni bang 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni. A iifa ming na mang iye 'oom-er bung'yeni bang 'po 'jiihi 'pie a di' iyeni. A maahibu na mang 'tuye 'oom-er maahibu. (Liivai G. 27:16)

12Sekel na mang iye geerahi lijeri. Sekelihi lijeri, sekelihi lijeri ning a'nu, sekelihi 'pienaanu na la ye miina.

13Sarika yeng na tihi la nga: Wiit 'oom-er maahibu jaa 'puong, ye na mang tihiye 'jiyeni a 'yi iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi ayuobi ingang. Baarili 'oom-er maahibu jaa 'puong ye na mang tihiye 'jiyeni a 'yi iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi ayuobi ingang.

14A kpaang ang sigining ka ba maahi a 'tuuro baati maahibung la baati nyogi 'po 'jiihi 'pie a di 'jiyeni a'yi kor jaa ingang. Kor iye 'oom-er bii baatihi 'pie, 'bojung baatihi pie la 'oom-er.

15Ba na mang 'ihiye pipolii bung'yeni a 'yi piihi koohi a'yi jaang. A na 'yiye Iisiriel mosuunhi ni ang nyira kuong mihibu ni 'puong. Ana bang na di 'ihi bung'bie sarikihi, sarika nyugirihi aning maahuu sarikihi, a pogi a niba beu 'kubo. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

16A paaluu niba jaa na tihiye a sarika 'duohuu nga a 'ku a Iisiriel na'bie ni.

17A na'bieng ming 'so ka u tihi sarika nyugirihi, bung'bie sarikihi aning bung'nyuurihi sarikihi. U na mang tihaang a 'tigirihing, a 'chiu-paaning, a peenhibu 'bering aning Iisiriel 'deu 'tigirihi ni bang 'dire ni jaang. Unang na mang 'ihi a beu sarika, a bung'bie sarika, a sarika nyugiruu aning a maahuu sarikihi, a pogi beu ku Iisiriel 'deu ni.

18Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A 'chiu-fora 'be-fora daari i na mang diye nadapolii a 'nii puong ang ba tan ngmehii jaa a vaahi a ji-pegi'yiruu.

© 2009 Bibles International.

19A Ngming'puohi 'yi-diera na mang diye a beu sarika ni jiing 'mine a dia ligi a Ngmingpuohi 'deu 'di-nuori piilahi ni. U na mang diye 'mine ligi a sarika 'ihijie 'jie ni bang me kogiluu saa'jung ni longkorihi anaahi. U na mang diye 'mine ming ligi a jaga ni ang 'bi 'puong ni 'di-nokpong 'di-nuori piilahi.

20Bila ing na mang la i a 'chiu 'beri ayo'poin daari a 'ku nie jaa ang bori bii nie ang ba bang che i yelibeu. Bila ing na pogi beu 'ku a Ngming'puohi 'deu.

21A 'chiu-fora lieri 'pie aning anaahi daari ye na mang 'diye a Paribahi. 'Beri ayo'poin 'tigiri la. Ye na mang ooye paanuu ang ba tan bura.

22A daari nga a na'bie na mang 'ihiye nadari ka u i beu sarika. U minga aning a paaluu jaa niba tuori la bila.

23A 'tigiri beri ayo'poin ni 'puong u na mang 'ihiye sarika nyugiruu 'ku Ba Tan Baahaa Daana. A na mang iye nadee ayo'poin aning pidee ayopoin ang ba tan ngmehii jaa. U na mang 'ihaang 'beu la beu jaa 'beri ayo'poin. U na mang 'ihiye budari ming 'beu jaa ka u i beu sarika.

24U na mang 'ihiye bung'bie sarika iifa bung'yeni maahibu a paahi nadari jaa ingang, a 'ihi iifa bung'yeni maahibu a paahi pidari jaa ingang. U na mang paahiye kpaang hiin maahibu iifa bung'yeni jaa ingang.

25U na mang iye bila ning u 'ju a 'tigiring a 'chiuri ayopoin daana 'beri 'pienaanu daari. U na mang iye bila 'ben ayo'poin a'wo a beu sarika, a sarika nyugiruu, a bungbie sarika aning a kpaang yela.

Ezekiel 46

1Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: A jaga ni ang 'bi 'puong 'di-nokpong ni ang 'ton sa'muni ni, u na mang poging a 'ben ayuobi ni ang i tuma 'ben ni. Che u na mang 'yuoye a peenhibu daari, a 'yuo a 'chiu-paalaa ming daari.

2A na'bie na mang 'yiye 'yenge seng ni a 'tu a 'di-nokpong jang'gaalee ni kpe. U na wa ahiye a 'di-nuori piila ni sieng. A Ngming'puohi 'yi-diera na mang 'ihiye u sarika nyugiruu aning u maahuu sarikihi. U na mang 'puohiye Ngmini a 'di-nokpong 'di-nobiring. Bila 'puoringung na mang 'yi, che a 'di-nokpong kung pogi a gara ji-maarii.

3A paaluu niba ming na mang 'puohiye Ngmini a 'jie ni bang mang 'tu kpe a 'di-nokpong nga. Ba na mang puohiye Ba Tan Baahaa Daana 'ningbi-tooring a peenhibu daari aning a 'chiu-paalaa daari.

4A na'bie na mang 'ihiye sarika nyugiruu 'ku Ba Tan Baahaa Daana a peenhibu daari. U na mang 'ihiye pipola ayuobi ang ba tan ngmehii jaa aning pidari ang ba tan ngmehii jaa.

5A bung'bie sarika na mang iye iifa maahibu a paahi a pidari ingang. A pipola bungbie sarika ni yeng, u na mang 'ihiye bila ni jaa ung buora, ka kpaang hiin maahibu paahi iifa jaa maahibu ingang.

© 2009 Bibles International.

6A 'chiu-paalaa daari u na mang 'ihiye nadapolii ang ba tan ngmehii jaa, pipola ayuobi aning pidari. A ming kung tan ngmehii jaa.

7U na mang 'ihiye bungbie sarika. lifa maahibu na mang paahiye a nadari ingang, ka iifa maahibu paahi pidari ingang. U na mang 'ihiye bila ni jaa ung buora a paahi a pipola ingang, ka kpaang hiin maahibu paahi iifa jaa maahibu ingang.

8Ka a na'bieng wa kpiera, u na mang 'tuye a 'di-nokpong ni 'debile. 'Be ning u 'ju ung na mang la 'tu 'yi.

9Che ka a paaluu nibang wa wa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori a 'tigirihi 'diibu beri ning, nie jaa ang 'tu a sa'mung-goo 'di-nokpong ni kpe a 'puohi Ngmini, u daana na 'tuye a sa'mtmgduri 'di-nokpong ni 'yi. Nie ming ang 'tu a sa'mungduri 'di-nokopong ni kpe, u daana na 'tuye a sa'mtmg-goo 'di-nokpong ni 'yi. U to mang la 'tuuro a 'di-nokpong ni ung 'tu kpe ni 'yire. U na mang 'tuye a 'di-nokpong ni ang 'toruu ni a 'yi.

10A nalie na mang paahiye ba 'puong. Ka banang wa kpiera, u ming na mang kpeng. Ka banang wa 'yire, u ming na mang 'ying.

11A 'chiudirihi wagiring aning a 'tigiribinnihi 'diibu Tiering a btmgbie sarika na mang iye iifa maahibu a paahi a nadari ingang. Iifa maahibung na mang paahi a pidari ming ingang. Bila ni jaa ung buora ung na mang paahi a pipola ingang, ka kpaang hiin maahibu paahi iifa maahibu da'yeni jaa ingang.

12A na'bie na mang wa tuong 'ihiye sarika nyugiruu bii maahuu sarika u minga buobung a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. Ana sanga a 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni na mang 'yuong a kuu. U na mang 'ihiye u sarika nyugiruu bii u maahuu sarikihi a'wo bila ni ung i a peenhibu daari ni. Bila 'puoring u na mang 'ying. Ka tmang wa 'yi baahi, a 'di-nokpong na mang poging.

13I na mang 'ihiye sarika nyugiruu beu jaa a 'ku Ba Tari Baahaa Daana. U na mang iye pipolii ang i 'yuoni 'gbuli a ba tan ngmehii jaa. 'Beeguu jaa ing na mang 'ihuu.

14I na mang 'ihiye bung'bie sarika paahi a ingang beeguu jaa. Ana la iifa maahibu nyogi 'po 'jiihi ayuobi a di 'jiyeni aning kpaang hiin maahibu nyogi 'po 'jiihi ata a di 'jiyeni ka a muli a jong. A bung'bie sarika nga iye yeli'binnuu ang bibe a gara wagiri jaa. Ba na mang 'ihuung wagiri la wagiri a kuro Ba Tari Baahaa Daana.

15Ngaang bang na mang 'ihi a pipolii, a bung'bie sarika aning a kpaang. A na iye sarika nyugiruu bang na mang 'ihe wagiri la wagiri 'beeguu jaa.

16Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Ka a nabieng di u cheng 'jie jaa 'ku u bi-daba ni kanga jaa, u na iye u bi-daba ni 'suobu. U iye ba 'suobu a 'tuuro cheng ingang.

17Che ka unang di u cheng jie jaa 'ku u tungtuna ni kanga jaa a'wo 'kuubu, u na iye u 'suobu a gara 'so-n-minga 'yuoni ni. Bila 'puoring u na leu gaa ti iye a na'bie 'suobu. Che u bi-dabang 'so u cheng yeng. U iye ba 'suobu.

© 2009 Bibles International.

18A na'bie ming ta wa kara a niba kanga jaa u 'teng-gbaning che na die u cheng. U minga 'teng-gbaning ung na bo cheng 'ku u 'bi-daba, ka n niba ni kanga j as ta ira wa weli a 'yi u 'teng-gbaning.

19'Beng la ka a dau ang 'woning yaawa daang tarima 'tuning a 'jie ni bang mang 'tu kpe ni. 'Be daang 'biye a 'di-nokpong 'lomboring. Ung daang tarima kpening a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'de-pegi'yirihi ni ang 'tori sa'mung-goo ni. 'Beng mang daang nye jie ang 'bi a ngmintongkpieri seng baahaa ning.

20Ung daang yeli 'kumo: 'Jie ngang ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba na mang dugi a begu saangbu sarika aning a beu sarika. 'Beng ming bang na mang se a bung'bie sarika a ta mang taraa wa 'yining a 'yenge jaga ni a wa i ka a niba welipegi'yi.

21Bila 'puoring ung daang tarima ti 'yining a 'yenge jaga ni. Ung daang dienima 'yie 'tuning a jaga longkorihi anaahi ni. Siringminga, mang daang nye jaga kanga ang mang 'bi a jaga 'longkorihi ni jaang.

22A jaga 'longkorihi anaahi ning longkorihi ang me 'gili wa 'tuohi daang 'biye be. Kanga jaa 'lombo-yogu da mang iye 'kiyubitihi lijaa'yi, ka u 'lombo-giraa i 'kiyubitihi 'pihita. A 'longkorihi anaahi nga daang singye taa.

23'Jie bang daang di 'kubo me 'gili wa 'tuohi daang biye a 'puuhing. A daang 'giliye a anaahi jaa. Ka butmg daanhi daang bi a 'jiihi ni bang di 'kubo me 'gili wa 'tuohi ni luuhing.

24Ung daang yeli Immo: Ama la a jemberihi. 'Beng ka banani ang tuna a Ngming'puohi 'deung ni na mang dugi a niba sarikihi.

Ezekiel 47

1'Beng la ka a dau ang 'woning yaawa daang tarima leu waaning a Ngming'puohi 'deu 'tu-kpe'jie. Ka kuong daang 'bibe, a 'puoro 'yire a Ngming'puohi 'deu 'di-no'biri ni luong a gara sa'muni seng. 'Bojung a Ngming'puohi 'deu 'ningbi-toori daang 'toriye sa'muni. A kuong daang 'puorong a 'yire a Ngming'puohi 'deu sa'mungduri ni luong, a sarika 'ihijie sa'mungduri seng.

2Ung daang tarima 'tuning a sa'mung-goo 'di-nokpong ni 'yining. Ung daang dienima 'yie a 'gilining a 'yenge ti ta a 'yenge 'di-nokpong ni ang 'tori sa'muni ni. Ka kuong daang bibe, a 'puoro 'yire a sa'mungduring.

3'Beng la, sanga ni a dau ang daang 'yi 'tu sa'muni seng ni, u daang tariye maahibu 'ngmiihii u 'nung. Ung daang maahi 'kiyubitihi 'tuhi. Ung daang tarima 'tuning a kuong 'puo, ka a kuong 'do ta n gbechugiri.

4Ung daang la maahi 'kiyubitihi 'tuhi, a tarima 'tuning a kuong puo. Ka a kuong 'do ta n 'dungkubo. Ung daang la maahi 'kiyubitihi 'tuhi, a tarima 'tuning a kuong 'puo. Ka a kuong daang 'do ta n sie.

© 2009 Bibles International.

5Ung daang la maahi kiyubitihi 'tuhi. Ung leu konboo mang kung tuong long, 'bojung a kuong daang iye 'julingu 'gaali, a i kuong nga nie ang na 'dugi. Konboo nie ang kung tuong long daang la.

6Ung daang yeli 'kumo: Ninsaalaa bi-dau, i nyiung? 'Beng la ung daang tarima leu waaning a konboo 'kongkogirii.

7Mang daang leu gaa 'be ni, daari jemaa daang biye a konboo 'kongkogiriing. A daang biye 'lombori ngang aning 'lombo-jaala ning.

8'Beng la ung daang yeli Immo. A kuong nga puoro garaye sa'muni seng 'gbandige ni, a mang ti 'sigi a lohimbo, a 'puo ti kpe mangkpong. Ka anang wa ta a mangkpong, u kuong mang leuye kongsuunhi.

9'Jie ni jaa a konboo ang 'puoro gara, btmg'vori jaa ang bi beng na iye 'vori. Jima ang i jemaa jemaa yaga jaa na biye 'be, bojung a kuonhi nga 'puoro garaye 'be. A kuonhi na leuye kongsuunhi. 'Jie ni jaa a konboo ang 'puoro gara, bung jaa na iye vori.

10Jingnyogihiba na ahiye u 'lomboring a 'yi En 'Giidai ti ta En Eegileyim. 'Jiihi na 'biye 'be ka ba yen ba laanhi. A jima na iye 'iri-jemaa a'wo a Mangkpong Karaa jima. A na iye jemaa sung.

11Che u bori aning u 'ji-gbeteree kuong kung suma. A na iye yaarung.

12A konboo 'kongkogirii ngang aning a btmgjaala ning, da'irii jaa ang i siimaa daari na baaye beng. A vaari kung juoli. A kung kong ngmama ming. A na mang ngmangye ngmama 'chiu jaa, 'bojung a kuong 'puoro 'yiree a ji-pegi'yiruung. A ngmama na iye siimaa, ka a vaari i tiing.

13Ngaang ka 'SuobuKpiengu Jaa Daana yeli: A toribogiri nga yeng na 'po a paaluu ka u leu cheng 'ku Iisiriel buura 'pienaayi ni. 'Joosef na 'soye 'jiihi a'yi.

14Ye na 'diye u cheng sing taa. 'Bojung n daang lagiye n 'nu a po ka n na diung 'ku ye ba'mine. A paaluu nga na leuye ye chengbung.

15A paaluu toribogu sa'mung-goo seng na 'yiye a Mangkpong Karaa ni, a pieli Heetilong sori ni, a'wo nie ang gara 'Ziidad.

16'Heemat, Be'roota, Sibi'reeyim ang bi Damaasikus toribogu aning 'Heemat toribogu kpachagang la. U ti taye Heezar Haatikong ang 'bi Haruraang toribogung.

17Bila ka a toribogu na 'yi a mangkpong ti ta 'Heezar 'Iinang, Damaasikus toribogu ni. A sa'mung-goong a gara sa'mung-goo seng la 'Heemat toribogu. A sa'mung-goo seng toribogu la bila.

18A sa'muni 'lombori ni ye na maahuung ka u jeng Haruraang aning Damaasikus kpachagang. U na 'tugiliye Jooridang, Giilied aning Iisiriel paaluu kpachagang a gara a mangkpong sa'muni ni a ti ta 'Tee-mar. A sa'muni 'lombori la bila.

© 2009 Bibles International.

19A sa'mungduri 'lombori a gara sa'mungduri seng na 'yiye 'Tee-mar a ti ta Meeriba kuonhi ni ang pieli 'Kee-des ni. U na 'tugiliye a konbobile ni a ti ta a Mangkpong Karaa. A sa'mungduri lombori la bila a gara sa'mungduri seng ni.

20A ngmintongkpieri 'lombori ni na la a Mangkpong Karaa. U na 'yiye a sa'mungduri seng toribogu ni a ti ta jie ang ahi 'tori Lebo 'Heemat. A ngmintongkpieri seng 'lombori la bila.

21Ngaang yeng na 'po a paaluu nga 'ku ye miihi a 'tuuro Iisiriel buura ni.

22Ye na diye pohibu po a paaluu ka u i cheng bung 'ku ye miihi aning saamba ang kpiera ye 'puong a dogira 'biihi ye 'puong. Ye iriba a'wo niba bang dogi 'yiring a Isi'reeli niba puong. Ba na 'kubong cheng aningye Isi'reeli buura ni 'puong.

23Buurii ni jaa 'puong a saana ang kpiera, 'be yeng na mang 'kuu u cheng. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

Ezekiel 48

1A buura 'yoe la ama: A 'yi a sa'mung-goo seng baahaang Daan na tariye 'jiyeni. U na 'tugiliye Heetilong sori ni a gaa ti to Lebo 'Heemat. 'Heezar Inang aning Damaasikus sa'mung-goo seng toribogu ni ang tohi 'Heemat ni na iye u toribogu chelii a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

2Aaser na tariye 'jiyeni. U na kpariye Daan toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

3Naafitalai na tariye 'jiyeni. U na kpariye Aaser toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

4Manaase na tariye 'jiyeni. U na kpariye Naafitalai toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

5'Miriam na tariye 'jiyeni. U na kpariye Manaase toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

6Ruubeng na tariye 'jiyeni. U na kpariye lifiriam toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

7'Juuda na tariye 'jiyeni. U na kpariye Ruubeng toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

8'Juuda toribogu a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng na kpariye a 'teng-gbani 'lombori ni yeng weli bahi ni. Be yelingu iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu. U yogulung a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng na singye a buura 'jiihi ni kanga. A ji-pegi'yiruu na Nye gaalinggang.

9A 'teng-gbani 'lombori ni yeng weli 'bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana ni yogulung na iye kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu, ka u yelingu i 'kiyubitihi 'tuhi pie.

© 2009 Bibles International.

10A Ngming'puohi 'yi-dieribang na 'so a 'teng-gbangpegi'yiruu. Sa'mung-goo seng ni u yogulung na iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu. U yelingu ngmintongkpieri seng na iye 'kiyubitihi 'tuhi 'pie. U yelingu sa'muni seng ming na iye 'kiyubitihi 'tuhi 'pie, ka u yogulung sa'mungduri seng i 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu. Ba Tari Baahaa Daana 'ji-pegi'yiruu ni na Nye gaalinggang.

11'Be na iye 'Zeedok 'bi-daba ni 'suobu. Bana la Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni ang welipegi'yi a mang 'tu n nuori ni. Bana daang ba bori sanga ni Isi'reeli niba ang daang bori a'wo ba taa 'Liivai niba ni.

12A paaluu 'teng-gbani nga ang weli'bing nga na iye bung ang pegi'yi gaga jaa 'kubo, a kpari 'Liivai niba toribogu ni.

13A 'Liivai niba na tariye 'teng-gbani ka 'be 'tori a Ngming'puohi 'yi-dieriba toribogu ni. Be yogulung na iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu, ka u yelingu i 'kiyubitihi 'tuhi 'pie. 'Be yogulung jaa na iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu, ka u yelingu i 'kiyubitihi 'tuhi 'pie.

14Ba ta wa kuohuu bii a tegira u 'jie jaa. A paaluu jaa 'ji-sung la bila. Ba ta wa diu inna ningj aani 'nuuhing, 'bojung u iye bungpegi'yiruu a 'ku Ba Tari Boohoo Daana.

15A 'jie ni ang kpeling ka u yelingu i 'lciyubitihi 'tuhi a'nu ung jeng kpari 'jie ni yogulung ang i kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu ni na iye a 'yi-kpong 'suobu. Ba na diung ira ba buobu, ka ba miera 'deri che ka u i samani. A 'yi-kpong na 'Nye gaalinggang.

16Ngaang na la u singbu: U sa'mung-goo seng na iye 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu, ka u sa'mungduri seng i 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu. U sa'muni seng na iye 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu, ka u ngmintongkpieri seng i 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu.

17A 'yi-kpong samani na la nga: U na iye 'kiyubitihi koohi a'yi ning 'pihinu sa'mung-goo seng, a i 'kiyubitihi koohi a'yi ning 'pihinu sa'mungduri seng. U na iye kiyubitihi koohi a'yi ning 'pihinu sa'muni seng, a i koohi a'yi ning 'pihinu ngmintongkpieri seng.

18A 'jie 'lombo-yogu ni ang chehi a jeng kpari a 'teng-gbangpegi'yiruu ni, u sa'muni seng na iye 'kiyubitihi 'tuhi 'pie, ka u ngmintongkpieri seng i 'kiyubitihi 'tuhi 'pie. U na jeng kpariye a 'teng-gbangpegi'yiruu. Buunhu ang 'yire 'beng na iye siimaa a 'ku a 'yi-kpong tungtuniba.

19A 'yi-kpong tungtuniba ang kuora 'be na 'yiye Isi'reeli buura ni jaa 'puong.

20A 'teng-gbani jaa 'gbuli lomboe anaahi kanga jaa na mang iye 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu. Ye na weliye a 'teng-gbangpegi'yiruu a lang ning a 'yi-kpong bungtarihi.

21'Jie ni ang nang chehi a 'bi a leng-gbangpegryiruu aning a 'yi-kpong 'jie ni 'lomboe a'yi jaang na i a na'bie 'suobu. 'Beng jeng tohi a leng-gbangpegi'yiruu lombori ni ang i 'lciyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu a ti ta sa'muni seng toribogu ni. Ngmintongkpieri seng ming 'beng tohi a 'kiyubitihi 'tuhi lijeri aning 'tuhi a'nu a ti ta a

© 2009 Bibles International.

ngmintongkpieri seng toribogu ni, a kpari a 'jiihi ni a buura ang 'so ni. 'Be iye a nabie 'suobu. 'Be na iye 'teng-gbangpegi'yiruu, ka a Ngming'puohi 'deu 'ji-pegi'yiruu bi u gaalinggang.

22A 'jung jie ni a 'Llivai buurii ang 'so aning jie ni a 'yi-kpong ang 'so na jengye 'jie ni a nabie ang 'so ni gaalinggang. 'Jie ni a nabie ang 'so ni na jengye 'Juuda toribogu aning Beenjaming toribogu kpachagang.

23A buura ni ming ang chehi ni, Beenjaming na tariye 'jiyeni. 'Be na 'yiye sa'muni a gaa ngmintongkpieri seng.

24Siimiyung na tariye 'jiyeni. U na kpariye Beenjaming toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

25Iisakar na tariye 'jiyeni. U na kpariye Siimiyung toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

26Zeebiyulung na tariye 'jiyeni. U na kpariye Iisakar toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

27Gaad na tariye 'jiyeni. U na kpariye Zeebiyulung toribogu ni a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri seng.

28Gaad sa'mungduri seng toribogu na 'yiye 'Tee-mar a gaa sa'mungduri seng ti ta Meeriba 'Kee-des kuonhi ni. U na la 'tugiliye a konbobile ni a ti ta a Mangkpong Karaa. (Izillci-el G. 47:19)

29A paaluu nga yeng na di pohibu 'po ka u i cheng a lcu Isi'reeli buura ni. Ba 'jiihi ming la bila. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

30A 'yi-kpong 'jiihi bang na mang 'tu 'yi la ama, a 'plili a sa'mung-goo seng ni ang i 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu ni.

31A 'yi-kpong 'di-nobera na tariye 'yoe a 'tuuro Isi'reeli buura ni. A 'di-nobera ata ang bi sa'mung-goo seng la ama: Ruubeng 'soye 'di-nokpong bung'yeni, ka 'Juuda 'so 'di-nokpong bung'yeni, ka 'Llivai 'so 'di-nokpong bung'yeni.

32'Di-nobera atang na bi a sa'muni 'lombori ni ang i kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu ni. 'Joosef 'soye 'di-nokpong bung'yeni, ka Beenjaming 'so 'di-nokpong bung'yeni, ka Daan 'so 'di-nokpong bung'yeni.

33'Di-nobera atang na bi a sa'mungduri seng lombori ni ang i 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu ni. Siimiyung 'soye 'di-nokpong bung'yeni, ka Iisakar 'so 'di-nokpong bung'yeni, ka Zeebiyulung 'so 'di-nokpong bung'yeni.

34'Di-nobera atang na bi ngmintongkpieri seng 'lombori ni ang i 'kiyubitihi 'tuhi anaahi aning koohi a'nu ni. Gaad 'soye 'di-nokpong bung'yeni, ka Aaser 'so 'di-nokpong bung'yeni, ka Naafitalai 'so 'di-nokpong bung'yeni.

35A 'yi-kpong na iye 'kiyubitihi 'tuhi pie aning 'tuhi a'nii wa 'gill. A 'yi-kpong 'yuori a 'piili a daari na la: BA TARI BAAHAA DAANA BIYE BE.

© 2009 Bibles International.

Daniel

Daniel 1

1'Juuda naa Jehooyakimnaalung 'yuomo ata ingang ka Nebiukadineezer, Baabilong naa daang wa Jeruuselem ingang a wa 'piguu.

2Ka Daana daang di 'Juuda naa Jehooyakim ing u 'nung a lang ning Naangmini 'deu tungtungbuunhu ni 'tnine. Ung daang 'tuogaa gaaning Sainar paaluu a ti bing u ngmini 'cluing. Ung daang di a tungtungbuunhu ti ing u ngmini 'deu bungnanee bingjieng.

3'Beng la ka a naa daang yeli Aasipenaz, u 'karichi-bera ningkpong ni ka u waaning Isi'reeli niba ni 'mine ang i a naa buurii aning a ningtiinha 'mine.

4Ba na iye bi-pola ang kung tari ngmehii jaa. Ba na iye nachiimihi, a tari yeng 'lombori jaang, a i banginiba aning 'ningbiyuoribo a sigihi ka ba tuna a naa 'deung. Ba na iye niba bang na tuong 'wuli a Kali'diiya niba kokori aning ba gbama.

5Ka a naa daang bing ka ba mang kubo u minga bung'di-noohi 'beu jaa aning waing ni ung mang 'nyuuro ni. Ba na 'wulibong 'yuomo ata. Bila baahaang bang na wa tuna a naa seng.

6Ba 'puong 'Juuda buurii niba ang daang paahi la Daaniel, Hananaiya, Miiseyel aning Azaraiya.

7Ka a 'karichi-bera ningkpong ni daang 'kubo 'yoe. Ung daang buona Daaniel ka Belitesaazer, a buona Hananaiya Saadirak, a buona Miiseyel 'Mii-sak, a buona Azaraiya ming Abeedi'nigo.

8Ka Daaniel daang jeri u 'sikiring ka u kung degi u minga aning a naa bung'di-noohi bii u waing ni ung 'nyuuro ni. Bila 'jung ung daang suhi a 'karichi-bera ningkpong ka u to veng ka u degi u minga.

9Naangmini daang iyeng ka Daaniel nye nungbu ang ba baaha aning hinihung a 'yi a 'karichi-bera ningkpong nga seng.

10Ka a 'karichi-bera ningkpong yeli 'ku Daaniel: N joraye n daana a naa dabieng. Unang i bang 'kuriye ye siimaa aning ye bung'nyuurihi. Wala 'Jung ka a naa na nye ye 'ningbiri a nye veng kogi kogi gaa a bi-pola ni ang i ye kasaritaa ni? Ye na iye bila ka a naa ira wa ngmaa n 'ju.

11Ka Daaniel daang yeli 'ku kaara ni a 'karichi-bera ningkpong ang bing ung kaara Daaniel, Hananaiya, Miiseyel aning Azaraiya ni:

12Jaan'de, Ma piehi i tungtuniba nye beri 'pie. Veng ka ba 'kuriti jevaari, ka ti 'nyuuro kuong.

© 2009 Bibles International.

13Bila 'puoring veng ka ba kaa ti 'worihung aning a bi-pola ni ang 'dire a naa bung'di-noohi ni 'worihung i 'ningbi-tooring. Bila ni jaa ing wa nye ang sigihi, ka i ira i tungtuniba bila.

14Bila la ung daang saginiba a yeli nga yela, a piehiba beri 'pie.

15A 'ben 'pie nga baahaang ba 'worihtmg daang seuyeng, bang nuo nuo gaa a 'bi-pola ni jaa ang 'dire a naa bung'di-noohi ni.

16A 'jung ka a kaara ni daang di ba bung'di-noohi tuori aning waing ni bang danang 'nyuuro ni, a che 'kuribo jevaari.

17A 'bi-pola banaahi nga yeng, Naangmini daang 'kubong bangbu aning 'ningbiyuo yeng gbama jaa daanhibung. Ka Daaniel daang tari bangbu yela nyiibu aning jaanhibuhi jaa ingang.

18A 'ben baahaang, sanga ni a naa ang daang yeli ka ba tariba waaning ni, ka a karichi-bera ningkpong tariba waaning Nebiukadineezer 'ningbi-toori.

19'Beng la ka a naa daang yeliniba yela. Ba jaa 'puong nie daang 'chibe a'wo Daaniel, Hananaiya, Miiseyel aning Azaraiya. Bila 'jung bang daang tuna a naa seng.

20Yeng yelitarihi ming jaa 'puong aning yela bangbu jaa a naa ang daang piehiba, u daang nyiyeng ka ba seuye a bagibugiriba aning 'diidii 'deme ang 'bi u naalung jaang gberi 'pie.

21Ka Daaniel daang bibe ti to Naa Saints naalung 'yuong-fora.

Daniel 2

1Nebiukadineezer naalung 'diibu 'yuomo a'yi 'puong ung daang jaanhi jaansi. Ka u haakila daang jeri ung ba tuong na 'gbihi.

2'Beng la ka a naa daang 'ku nuori ka ba buong bagibugiriba, a buong 'diidii 'deme, biribu 'deme aning niba ang kaara ngmaribie bugira kaba wa yeli a naa u jaansi ni. Bila la bang daang wa ahi a naa 'ningbi-tooring.

3Ka a naa daang yeli 'kubo: N jaanhiye jaanhuu ka n 'sildri danna, mang buora ka n bang a jaanhuu 'mtmi.

4'Beng la ka a niba ang kaara ngmaribie bugira daang yeli 'ku a naa aning Ara'mee-ik kokori: 'Oo Naa, Ngming na veng ka i bibe a gara wagiri jaa. Yeli i tungtuniba a jaanhuu ka ti 'wulii u 'muni.

5Che ka a naa daang dieyeli 'ku a niba ang kaara ngmaribie bugira ni: Yeli ni mang nyogi ni ahiyeng. Ka yenang ba 'wulimo a jaanhuu aning u 'muni, ba na chorihiyeng 'puro 'puro a i ka ye 'deri leu tam'puori.

6Che ka yenang yeli a jaanhuu aning u 'muni, ye na nyiye 'kuubuhi, sanyeuri aning nanihung ang i kpong a 'yi n seng. Bila 'jung ye yelima a jaanhuu aning u 'muni.

7Bang la dieyeli: Veng ka a naa yeli u tungtuniba a jaanhuu ka ti 'wuluu u 'muni.

© 2009 Bibles International.

8Ka a naa dieyeli: N bangyeng pielaang ka wagiri yeng ira ka ye nye, 'bojung ye nyiyeng ka n yelinyogiruu ni ahiyeng.

9Ka yenang ba 'wulimo a jaanhuu, marabung'yeni 'yoming 'bibe a 'kuye. ‘bojung ye buyeng ka ye ngma 'girii a yeli belingbu n 'ningbi-tooring a gara wagiri ni yela ang na tegi. Bila 'jung ye yelima a jaanhuu. Bila mang na bang ka ye na tuong 'wulimong u 'muni.

10Ka a niba ang kaara ngmaribie bugira ni dieyeli 'ku a naa: Dau jaa 'chibe 'teng-gbaning a na tuong 'wuli naa a yeli nga. Bila 'jung naa bii ningkpong bii paalikaara jaa daang ba jugihi a yela nga taa bagibugira jaa bii 'diidii daana bii nie jaa ang kaara ngmari'bie bugira seng.

11Yeli ni naa ang buora ni iye kpiengaa 'gaali. Nie jaa ming 'chibe a na tuong 'wuli naa a yeli, 'see a ngmima 'yong. A ming ba kpiera inggbamang.

12A 'jung ka a naa 'suuri daang 'ihi ka u 'suuri tuli gaga jaa. Ung daang 'ku nuori ka ba ku Baabilong yengbanginiba jaa.

13Bila la ka a mara daang 'bing ka ba kuura a yengbanginiba. Bang daang buora Daaniel aning u taa ni ka ba ku.

14'Beng la ka Daaniel daang di haakilihung aning yeng a yeli yela 'ku Aariyok. Una daang la a naa 'sojehi ang 'guruu ningkpong. Unang daang 'yi ka u ti ku Baabilong yengbanginiba ni.

15Ka Daaniel daang yeli ku a naa 'sojehi ningkpong: Wala la ka a naa mara nga yela i 'keringbu bila? 'Beng la ka Aariyok daang yeli a yeli 'ku Daaniel.

16Ka Daaniel daang kpe ti suhi a naa ka u 'kuu wagiri ka u 'wuli a naa u 'muni.

17'Beng la ka Daaniel daang gaa u 'deu a ti yeli a yela 'ku Hananaiya, Miiseyel aning Azaraiya, u taa ni.

18A anan'so la ka ka ba suhi hinihung a 'yi arijena Naangmini ni seng a 'gondo nga yela, ka Daaniel aning u taa ni ta 'kpi a lang ning Baabilong yengbanginiba ni chelee.

19'Beng la ka Naangmini daang 'wuli a 'gondo 'ku Daaniel 'yienguu nyiibu 'puong. A 'jung ka Daaniel daang pegi arijena Naangmini ni.

20Daaniel daang yeliyeng: Pegiri la Naangmini 'yuori wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahaa. 'Bojung yeng aning kpiengu iye u 'suobu.

21Unang mang tegira wagirihi aning sangihi. Unang mang yaaha na'mine, a 'binne na'mine. Unang mang 'kuro yengbanginiba yeng, a digira bangbu 'kuro niba ang tari bangbu.

22U mang ing ka yela ang i julingu a i 'gondo chaang. U bangye yela ang 'bi sagiluu 'puong, ka chaanii ming kpiera u seng.

© 2009 Bibles International.

23N 'puohiing barika a 'pugii, 'oo n ba'mine Naangmini. Inang 'kumo yeng aning kpiengu, a 'wulimo pampana yela ni ting suhi i seng ni. 'Bojung i 'wuliting yeli ni a naa ang buora ni.

24Bila 'jung Daaniel daang gaaye Aariyok seng, una ka a naa daang 'ihi ka u ku Baabilong yengbanginiba ni. Ung gaa ti yeli ngaang 'kuu: Ta wa kuura Baabilong yengbanginiba ni. Tarima gaaning a naa 'ningbi-toori. N na 'wuliye a naa a jaanhuu 'muni.

25'Beng la ka Aariyok daang 'boring a tan Daaniel gaaning a naa 'ningbi-toori a ti yeli kuu: N nyiye dau ang i 'Juuda niba ni ting jaunyogihi ni kanga, ung na 'wuli a naa a jaanhuu 'muni.

26'Beng la ka a naa dieyeli ku Daaniel, u 'yuoring da i Belitesaazer ni: I na tuong 'wulimong a jaanhuu ni mang nye ni aning u muni?

27Ka Daaniel dieyeli a naa 'ningbiring: A 'gondo ni naa ang buora ni, a yengbanginiba, a 'diidii 'deme, a bagibugiriba aning a biribu 'deme kung tuong 'wuluu 'ku naa.

28Che Naangmini 'biye arijenang a mang 'wuno 'gondohi. Unang 'wuli Naa Nebiukadineezer yeli ang na i a 'be-baahiing. I jaanhuu ni aning i haakila yelinyirihi ni ang wa i 'ju i 'gado 'jung ni la nga:

29'Oo Naa, ina yeng, tieha waye i haakila i 'gado 'jung a'wo yela ang na wa i ama 'puoring. Ka unani ang 'wuno 'gondohi ni 'wulii yela ang na wa i.

30Che maang yeng, mang tan yeng gaa nie jaa ang i 'vori 'jung naani ka Naangmini 'wulimo a 'gondo nga. Che ka a naa nye bang a jaanhuu 'muni, ka i bang i 'sikiri tieha ming 'jung la.

31'Oo Naa, i kaarang a nye ninsaalaa 'meselihung ang i karaa. A ninsaalaa 'meselihung nga da iye karaa ka u 'chengkeng da 'gaali. Ung da ahi i 'ningbi-tooring ka u 'worihung i nomaa 'gaali.

32A ninsaalaa 'meselihung nga 'ju da iye sannii ang pegi'yi, ka u nyau aning u kpangkpama da i wari, ka u puo aning u gbebera da i yaawa.

33U gbee da iye 'kurihuu, ka u gbesampantie chelee da i 'kurihuu ka a chelee i yagu.

34Ing kaara che ka kuurii bang ba di 'nuuhi ngmaa wa va a gbesampantie ang i 'kurihuu aning yagu ni a ngmahaa 'puro puro.

35'Beng la ka a kurihuu, a yagu, a yaawa, a wan aning a sannii ngmurihi lang taa. Ang leu 'woning bungpegiri ang 'yi seu sanga jiengaa. Ka seseu daagaa gaaning ka a nangnaanii ba la 'chibe. Ka a kuurii ni ang va a ninsaalaa 'meselihung ni da leu tangkpong karaa a paali dunee jaa.

36A jaanhuu la bila. Ti na 'wuliye u 'muni pampana a naa 'ningbi-tooring.

37'Oo Naa, i iye na'mine naa. 'Bojung arijena Naangmini ni 'kuing naalung, kpiengu, fanga aning girima.

© 2009 Bibles International.

38'Jie ni jaa ninsaaliba ang 'be, bii mo'duunhi, bii sagbama 'nobilii, u diang ing i 'rnmg avenging 'di naalung a jaa ingang. Ina la a sannii ju nga.

39Che ina 'puoring naalung kanga na 'ihing a kung i nanii sing i naalung ni. Ka kanga ming la wa, taalung naalung ang i yaawa a na 'di naalung dunee j aang.

40A naahung naalung na iye kpiengaa a'wo kurihuu. A'wo bila ni 'kurihuu ang mang ngmaha buunhu 'puro 'puro a 'purihaa ni, aning a'wo bila ni 'kurihuu ang ngmuriha buunhu ni, a naalung nga na ngmahiye a chelee ni jaa 'puro 'puro a ngmurihaa.

41A'wo ing nye a gbesampantie aning a gbe'bie ka a chelii mang i yagu ka a chelii i 'kurihuu ni, a naalung kung i bung'yeni. Che u na tariye 'kurihuu kpiengu u ingang, a'wo ing nye a 'kurihuu ang jeri yagu ingang ni.

42A'wo a gbe'bie aning a gbesampantie chelii ang da mang i 'kurihuu ka a chelii i yagu ni, bila ka a naalung chelii na tari kpiengu ka u chelii sali.

43A'wo ing nye 'kurihuu ang jeri yagu ingang bila ni, ba na jeriye ninsaaliba buuriing. Che ba kung nyogi taa a'wo 'kurihuu aning yagu ang ba nyogira taa bila ni.

44A na'mine nga bering ka arijena Naangmini ni na bing naalung ang daang kung saang jaa. Ba kung bahi a naalung 'ku ningjaani. U na ngmahiye a naalihi nga jaa 'puro 'puro a baahi a yela, che ahi a gara wagiri jaa.

45Ing nye ka 'nuuhi naani bang di ngmaa a 'kuurii ni a 'yi tangkpoming, ung ngmahi a 'kurihuu, a yaawa, a yagu, a wari aning a sannii 'puro 'puro ni, Naangmingkpong ni 'wuliye naa yela ang na i ama 'puoring. A jaanhuu iye yeliminga, ka u 'muni i delibu.

46'Beng la ka Naa Nebiukadineezer daang 'le 'tengeng 'pu a di nanihung 'ku Daaniel. Ung daang 'ku nuori ka ba waaning 'kuubu aning iinsens wa 'ku Daaniel.

47Ka a naa daang yeli 'ku Daaniel: Siringminga, i Naangmini ni iye ngmima Naangmini, a i na'mine Daana, a 'wuno 'gondohi, aning ing tuong 'wuli a 'gondo nga.

48'Beng la ka a naa daang 'duohi Daaniel, a 'kuu buunhu ang i nanee yaga jaa. Ung daang veng ung 'so ningberii kpiengu Baabilong 'gbendige ni jaa ingang, a veng ung i kaariba ningkpong Baabilong yengbanginiba ni jaa ingang.

49Ka Daaniel daang suhi a naa, ung bing Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo bang kaara Baabilong 'gbendige ni yelitarihi. Che ka Daaniel daang 'jine a naa 'di-nokpoming.

Daniel 3

1Nebiukadineezer a naa daang maaliye sannii bung ang i ninsaalaa 'meselihung. Ka u 'duobu daang i kiyubitihi lijaata, ka u yelingu i kiyubitihi ayuobi. Ung daang diu ahi Duura 'ji-gbanggbalii ning Baabilong 'gbendige ni 'puong.

2Ka Naa Nebiukadineezer daang tihi nuori ka ba lang a 'gbendigi-kaariba, a ningbera, apaalikaariba, kawan-iriba, libi-kaariba, saringmaariba, dantoonhiba aning a

© 2009 Bibles International.

'gbendigihi ningbera jaa ka ba wa a bung ni Naa Nebiukadineezer ang maali ung ahi ni maalibu 'ju-pungbu.

3Bila la ka a 'gbendigi-kaariba, a ningbera, paalikaariba, kawan-iriba, 'libi-kaariba, saringmaariba, dantoonhiba aning a 'gbendigihi ningbera jaa daang laanhi lang taa a bung ni Nebiukadineezer ang maali ung ahi ni maalibu 'ju-pungbu yela. Bang daang ahi a bung ni Nebiukadineezer ang maali ung ahi ni 'ningbi-tooring.

4Ka nie ang muola daang tahing yaga jaa: 'Oo nibihi, paalihi aning kokoe, ba kuyeng nuori,

5ka wagiri ni yeng na 'wong iilii, wie, 'koni, 'gooji aning penaa kuori a lang ning 'yieme 'irii jaa, ye 'le 'tengeng a 'puohi a sannii bung ni Naa Nebiukadineezer ang maali ahi ni Ngmini'puohibu.

6Nie jaa ang ba le 'tengeng a 'puohuu Ngminipuohibu, ba na diung loo 'dayeni ing Inning 'de-kpong ni ang 'dire 'buung 'galigali ni 'puong.

7A 'jung sanga ni a niba jaa ang daang 'wong iilii kuori, wie, koni aning 'gooji luori, a lang ning 'yieme 'irii jaa, ka a niba jaa, paalihi aning kokoe daang 'le 'tengeng a puohi a sannii bung ni Nebiukadineezer ang daang maali ahi ni Ngmini'puohibu.

8Bila 'jung ana wagiring a Kali'diiya niba ni 'mine daang seri tayeng a yera yela saana a 'Juuhi.

9Bang yeli 'ku Naa Nebiukadineezer: 'Oo Naa, Ngming na veng ka i 'bibe a gara wagiri jaa.

10'Oo Naa, inang 'bing mara ka ka nie jaang wa 'wong iilii, wie, 'koni, 'goof i, penaa 'kuori a lang ning 'yieme 'irii jaa, u daana 'le 'tengeng a 'puohi a sannii bung ni ing maali ni Ngmini'puohibu.

11Ka nie jaang ba 'le 'tengeng a 'puohuu Ngmini'puohibu, ba na diung loo ing a 'buung 'de-kpong ni "buung ang 'dire 'galigali u 'puong ni.

12'Juuhi 'mine ing 'bing bang kaara Baabilong 'gbendige yelitarihi. Bana la Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo. 'Oo Naa, a daba nga ba kahinii Ba ba tuna i ngmima ni bii a 'puoho a sannii bung ni ing maali ung ahi ni.

13'Beng la ka Nebiukadineezer ku nuori 'su-tuli'gaalii 'puong ka ba waaning Saadirak, 'Mii-sak, aning Abeedi'nigo. Bang daang waaning a daba nga a naa 'ningbi-toori.

14Ka Nebiukadineezer yeli lubo: Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo, yeliminga la ka ye ba tuna n ngmima bii a 'puoho a sannii bung ni mang maali sing ahi ni Ngmini'puohibu?

15Pampana ka yenang i 'siri ka wagiri ni yeng na 'wong iilii, wie, 'koni, 'gooji aning penaa kuori a lang ning 'yieme 'irii jaa, ka ye na 'leye 'tengeng a 'puohi a bung ni mang maali ni Ngmini'puohibu, bila yeng a sumang. Che ka yenang ba 'puohuu Ngmini'puohibu, ba na diyeng loo 'dayeni a ing a 'butmg 'de-kpong ning 'buung ang 'dire 'galigali ni. Ning'buo la ngmini ni ang na dieye 'yi n 'nuuhing?

© 2009 Bibles International.

16Ka Saadirak, Mii-sak aning Abeedi'nigo dieyeli 'ku a naa: 'Oo Nebiukadineezer, a ba hiena ka ti dieyeli yeli jaa kui a'wo a yeli nga yela.

17Ka bila wa la a yeli, ti Naangmini ni ting tuna ni na tuong dieting a 'yi a "buung 'de-kpong ni 'puong "buung ang 'dire 'galigali ni ingang. Unang na dieti 'yi i 'nung 'oo Naa.

18Ka bila ming naani, bang ngaang 'oo Naa, ka ti ba tuna i ngmima ni. Ti kung 'puohi a sannii bung ni ming ing maali ahi ni Ngminipuohibu.

19'Beng la ka Nebiukadineezer daang fuuhi aning 'sugaalii, ka u 'ningbisogo daang leuhi a'wo Saadirak, Mii-sak aningAbeedi'nigo yela. A 'jung sing daang ku nuori ka ba i ka a 'buung 'de-kpong tuli gberi buyo'poin a gaa bila ni sing mang tuli ni.

20Ung daang 'ku daujigila 'mine ang tari nyau a 'bi u 'sojehi puong nuori ka ba 'le Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo a diba loo ing a 'butmg 'de-kpong ni ang 'dire 'butmg 'galigali ni 'puong.

21'Beng la ka a daba nga daang nyogihiba le a lang ning ba kpariyogiri, ba parihi, ba 'naamuhi aning ba bungyerihi 'mine. Bang diba loo ing a Inning 'de-kpong ni ang 'dire 'buung 'galigali ni 'puong.

22A 'jung a naa nuori ang daang i tuluu, ka a 'buung 'de-kpong daang tuli 'gaali ni, a 'buung-jinti daang kuye a daba ni ang di Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo ni.

23Bang daang 'le a daba bata nga, Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo. Ba daang lebang bila che bang daang 'le a "buung 'de-kpong ning "buung ang 'dire 'galigali ni 'puong.

24'Beng la ka nomaa daang kpe Naa Nebiukadineezer. Ung 'boring 'ihi a yeli 'ku u kawan-iriba ni: Daba bata naani ting 'le a loo ing a 'buung 'puong? Bang die a yeli 'ku a naa: 'Oo Naa, yeliminga la.

25Ung dieyeli: Nye, n nyiye daba banaahi ka bung jaa ba 'le kanga jaa, bang 'chene a 'buung 'puong ka yeli jaa ba iriba. Ka a naahung daana 'meselihung 'woning Naangmini 'Bi-dau.

26'Beng la ka Nebiukadineezer daang tagi ta a 'buung 'de-kpong, u 'puong ka 'bitting 'dire 'galigali ni 'di-nuori a yeli: Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo, Saa'ju-baahaa Naangmini ni tungtuniba, ye wa 'yi, a wa 'jie nga. 'Beng la ka Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo daang wa 'yi a Inning 'puong.

27Ka a 'gbendigi-kaariba, a ningbera, a paalikaariba aning a naa kawan-iriba ni daang laanhi lang taa. Bang daang nye a daba nga ka a Inning da ba tuong i ba inggbama yelijaa. Ba 'ju-kooni daang ba 'vaali. Ba bungyerihi ming daang ba i yelijaa. 'Buung 'nyuu ming daang ba 'chi ba ingang.

28Ka Nebiukadineezer daang yeli ngaang: Pegiri la Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo Naangmini ni. Unang tung u malika a die u tungtuniba nga ang deluu. Ba

© 2009 Bibles International.

jaanhiye a naa nuori, a di ba inggbama tihi, ka ba ta tung bii a 'puohi ngmini jaa Ngmini'puohibu ka ba miihi Naangmini ni 'yong naani.

29Bila 'jung n binniye mara, ka niba jaa, paalihi jaa bii kokori jaa ang na yeli yelibeu jaa Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo Naangmini ni ingang, ba na chorihibang 'puro 'puro, ka ba 'deri leu tam'puori. 'Bojung Naangmingjaala jaa 'chibe a na tuong die niba a'wo ngaang.

30'Beng la ka a naa daang 'duohi Saadirak, 'Mii-sak aning Abeedi'nigo Baabilong 'gbendige ning.

Daniel 4

1Nebiukadineezer a naa yeliye yela nga 'ku nibihi jaa, paalihi jaa aning kokoe jaa ang 'bi dunee jaang: Maahuu maaling 'bi ye seng.

2N tiehiyeng ka a iye sung ka n yeli 'sierihi aning yelisiela ni Saa'ju-baahaa Naangmini ni ang tung 'kumo.

3Nye u 'sierihi ang i nanee sing bila, ka u yelisiela ming i bera sing bila. U naalung iye naalung ang ba tari baahaa, ka u kpiengu jaa 'suobu mang 'yi jemani kanga a gara u to.

4Maang Nebiukadineezer daang 'Nye peenhibu 'puong n 'deung, ka n yela tara 'ningbiri n na'yiring.

5Mang jaanhi jaanhuu ung ingma dabieng, ka n tieha n jengbu 'jieng aning n haakila yelinyirihi daang dannima.

6Bila 'jung mang daang 'bing mara ka ba waaning Baabilong yengbanginiba jaa n 'ningbi-toori ka ba wa 'wulimo a jaanhuu 'muni.

7'Beng la ka a bagibugiriba, 'diidii 'deme, niba ang kaara ngmari'bie bugira, aning biribu 'deme daang wa kpe. Mang yeliba a jaanhuu, che ba ba 'wulimo u 'mtmi.

8Che a baahaang ka Daaniel daang wa n 'ningbi-toori. U 'yuoring 'di Belitesaazer a 'tuuro n ngmini 'yuori, ka Naangmingpegi'yiruu ni Sie 'bi u ingang ni. Mang toonhi a jaanhuu u 'ningbi-tooring a yeli:

9Belitesaazer, bagibugiriba ningkpong, n bangyeng ka a Naangmingpegi'yiruu ni Sie 'Nye i ingang. 'Gondo jaa ming ba 'kurii tuora. Bila 'jung 'wulimo n jaanhuu yelinyirihi nga mang nye nga aning u 'mtmi.

10N haakila yelinyirihi mang nye n jengbu 'jieng la ama: N da 'liinheng a nye dau ang 'bi donee gaalinggang. Ka u yogulung daang i kpong.

11Ka a dau baa a i kpiengaa. Ka u yogulung 'do to sagbama. Bang tuong nyiruu dunee baahaa jaang.

12U vaari da vielang, ka u ngmama i jemaa. Ka siimaa da 'bi u ingang a na 'ku niba jaa. Mo'duunhi da nyiye maahuu u 'miming. Ka sagbama nobilii da jena u 'nuuhing. Ka bungnaang'vori jaa da nyira 'diibu a 'yire u ingang.

© 2009 Bibles International.

13Mang nye n haakila yelinyirihi 'puong n jengbu 'jieng a nye kaara, ningpegi'yiruu ang 'yi arijena 'sigire waana.

14Ung taping aning kokokpiengaa a yeli: Ngmaa a dau loo a ngmaahi u 'nuuhi. Kalihi u vaari a i ka u ngmama yaari. Veng ka a 'duunhi 'yi u 'muning, ka a 'nobilii ming 'yi u da'nuuhing.

15Che ye bahi u 'muni aning u nyaga 'teng-gbaning, ka kurihuu aning yaawa bung'leruu 'leu, ka u 'bi moo mopora 'puong. Veng ka sagbani mielung muluu, ka u ning 'dutmhi lang oora 'teng-gbani moo.

16Veng ka u 'sildri tegi a ta 'woning ninsaalaa 'sikiri, a veng ka ba 'kuu 'dungo 'sikiri, a veng ka wagirihi ayo'poin wa paruu.

17A yeli nga 'tuuriye a kaariba mara, ka a saree ngmaabu 'tuuro a ningpegi'yiribe yelihung. Ka ka bila veng ka ning'voe bang ka Saa'ju-baahaa Daana ning 'so naangkpiengu ninsaaliba naalung 'puong. Ung mang diu 'ku unani ung buora, a mang di daba jaa 'puo nie ang 'sigihi u minga ung i u naa.

18A jaanhuu nga ka maang Naa Nebiukadineezer jaanhi. Pampana Ma Belitesaazer, 'wulimo u 'muni. 'Bojung n naalung yengbanginiba kanga jaa ba tuong 'wulimo u 'muni. Che Ma na tuoming, 'bojung a Naangmingpegi'yiruu ni Sie 'Nye i ingang.

19'Beng la ka Daaniel, u 'yuoring da i Belitesaazer ni, ka u nuori daang maa gaga jaa a wa ta wagiri kanga, ka u tieha daang dannuu. A 'jung ka a naa yeli: Belitesaazer, ta veng ka a jaanhuu bii u 'mtmi dannii. Ka Belitesaazer daang die a yeli: N ningkpong, a'wo a jaanhuu danang i banani ang hai ni yela, ka u 'muni i i dondomihi yela.

20I nyiye dau ang baa a i kpiengaa, ka u yogulung 'do ta sagbama ka donee jaa tuong nyiruu.

21U vaari da vielang ka u ngmama i jemaa, ka siimaa 'bi u ingang a na 'ku niba jaa. Ka moo 'duunhi kpiera u maahuung ka sagbani 'nobilii kpiera u 'nuuhing.

22'Oo Naa, Ma la a dau nga. I baayeng a tari kpiengu. I nanihung baayeng a 'do ta sagbama, ka i kpiengu 'suobu ta dunee baahaa.

23A naa nyiye kaara, ningpegi'yiruu ang 'yi arijena 'sigire waana a yera: Ngmaa a dau loo a saamuu, che bahi u 'muni aning u nyaga 'teng-gbaning, ka 'kurihuu aning yaawa bung'leruu 'leu ka u 'bi moo mopora 'puong. Veng ka sagbani mielung muluu, ka u ning 'duunhi lang oora 'teng-gbani moo ka wagirihi ayo'poin wa paruu.

24'Oo Naa, u 'muni la nga. Saa'ju-baahaa Daana mara la ni a wa n ningkpong a naa ingang.

25Ba na kariing ninsaaliba 'puong, ka i ti kpieraning mo'duunhi. Ba na ing ka i oora moo a'wo nadavarihi. Sagbani mielung na muliing ka wagirihi ayo'poin wa parii, a waana wagiri ni ing na bang ka Saaju-baahaa Daanang 'so naangkpiengu ninsaaliba naalung 'puong. Ung mang diu ku unani jaa tmg 'lugi.

© 2009 Bibles International.

26Che a'wo bang 'ku nuori ka ba bahi a dau 'muni aning u nyaga ni, a naalung na leuhi 'kuing pielaang sanga ni ing na wa bang ka arijenang 'so naangkpiengu ni.

27Bila 'jung 'oo Naa, veng ka n kawani i sagibu a 'kui. Ngmaa 'yi i yelibee 'puong a ira yela ang 'tu sori, a ngmaa 'yi i beulung 'puong a ira ningbaaliba hina. A'mineng i maa'koo maalibu na gaaye 'ningbi-toori.

28A yela nga jaa daang wa pogiye Naa Nebiukadineezer.

29'Chiuri 'pienaayi baahaang u daang yo 'cheneng Baabilong naa 'deu ni pie 'jung.

30Ka a naa yeli: Baabilong ang i nanii naani nga? U naani mang me ung i naalung kpe'jie a 'tuuro n kpiengu ang i kpong, aning n berihung nanihung 'jung?

31A yelihung da nang Nye a naa nuoring che ka kokori 'yi sagbani wa ngaang: Naa Nebiukadineezer, i seng ka a yelihung wa. A naalung 'yiye i 'nuuhing.

32Ba na kariing ninsaaliba 'puong, ka i ti kpieraning mo'duunhi. Ba na ing ka i oora moo a'wo nadavarihi, ka wagirihi ayo'poin wa parii a waana wagiri ni ing na bang ka Saa'ju-baahaa Daanang 'so naangkpiengu ninsaaliba naalung 'puong. Ung mang diu 'ku unani jaa ung lugi.

33A wagiri balaa ning u 'jung ka a yelihung daang paali a'wo Nebiukadineezer yela. Ba daang karuung ninsaaliba 'puong ung ti oora moo a'wo nadavarihi. Sagbani mielung da mang muliye u inggbani ka u kooni wa buli a'wo ka'chigu kooni, ka u 'nubi-pegiri 'woning 'nobilii gbebie.

34A wagiri baahaang ka maang Nebiukadineezer daang lagi n 'ningbie a 'liinhi sagbani, ka n haakila leu wa n seng. Mang pegi Saa'ju-baahaa Daana ni a 'puguu a di nanihung 'ku unani ang 'bibe a gara wagiri jaa ni. Boiling u kpiengu 'suobu iye kpiengu 'suobu ang ba tari baahaa, ka u naalung mang 'yi jemani kanga a gara u to.

35U jeriye 'teng-gbani kpieriba jaa bang ba i bung jaa. U mang tungye u buobu sagbani 'sojehi 'puong aning 'teng-gbani kpieriba 'puong. Nie jaa kung tuong nyogi u 'nu, bii a yeli 'kuu: Bo ing i nga?

36A wagiri ning u 'ju ka n laangfiilung daang leu wa n seng. N naalung girima 'jung ka n nanihung aning n nachiilung daang leu wa n seng. N kawan-iriba aning n nabiihi daang waye n seng. Bang daang leuhima ing n naalung 'puong, a paahima naalung girima ang paali.

37Pampana maang Nebiukadineezer 'pugiye arijena Naa ni a 'duohuu a di nanihung 'kuu. U tuma jaa iye yeliminga, ka u yelitarihi 'tu sori. Unani jaa ang 'chene jigihibu 'puong u mang tuong 'sigihuung.

Daniel 5

1Belisaazer a naa daang maaliye siingkpong kpong ku u daam'mine 'tuhu. Ung daang 'nyu waing a niba 'tuhu nga 'ningbiring.

© 2009 Bibles International.

2Sanga ni Belisaazer ang wa leng a waing, tmg lcu nuori ka ba waaning sannii aning wan bonsuuhi ni. Ana ka u ba Nebiukadineezer daang di 'yining Ngming'puohi 'deu ni ang daang 'bi Jeruuselem 'puong ni. A naa daang iye bila ka u ning u daam'mine ni aning u pogiba aning u kongkiubainihi na dia 'nyu buunhu.

3'Beng la bang daang waaning a sannii bonsuuhi ni bang daang di 'yiningNaangmini 'deu Ngming'puohi 'deu ni ang daang bi Jeruuselem 'puong ni. Ka a naa, u daam'mine, u pogiba aning u kongkiubainihi daang dia 'nyu buunhu.

4Bang daang 'nyu waing, a 'pugiro ngmima bang di sannii, wari, yaawa, 'kurihuu, daari aning kubo maali.

5A wagiri ning u 'jung ka dau 'nubie wa 'yi a seura daangguoni bang faari ingang a 'tori a fintindau a naa 'detmg. Ka a naa daang nye a 'nu 'jie ni ang seura ni.

6'Beng la ka a naa 'ningbisogo daang leuhi, ka u tieha daang dannuu. Ka bila daang veng ka u sie ngmaa, ka u 'dungkubo vaara taa.

7Ka a naa daang tahing aning kokokpiengaa ka ba waaning 'diidii 'deme, niba ang kaara ngmaribie bugira aning biribu 'deme. Ka a naa yeli 'lcu Baabilong yengbanginiba nga: Nie jaa ang na karing seuri nga a 'wulimo a 'muni, ba na diye kpari'jimejime yeruu, a di sannii kokomaraa yen u kokoring, ka a daana i a naalung taalung kaara.

8Ka a naa yengbanginiba jaa daang wa. Che ba daang ba tuong karing a seuri bii a 'wuli a naa a 'mtmi.

9'Beng la ka 'karikaruu daang kpe Naa Belisaazer yaga jaa ka u 'ningbisogo leuhi. Ka u daam'mine ni daang i chinchang.

10A naa yelibie aning u daam'mine ni 'jung a poginaa daang waye a siingkpong 'deu. Ka a poginaa daang yeli: 'Oo Naa, Ngming na veng ka i 'bibe a gara. Ta veng ka i tieha dannii, bii a veng ka i 'ningbisogo leuhi.

11Dau kanga biye i naalung nga 'puong ka Naangmingpegi'yiruu ni Sie 'bi u ingang. I ba beri ning, chaanii, yela 'muni bangbu aning yeng ang 'woning ngmima yeng biye u ingang. Ka i ba Naa Nebiukadineezer, i ba a naa, ung daang 'ihuu ung i a bagibugiriba, 'diidii 'deme, niba ang kaara ngmari'bie bugira aning a biribu 'deme ningkpong.

12'Bojung sie ang paali, yela bangbu, yela 'muni bangbu, jaansi 'mono 'ihibu, loba 'mono 'ihibu aning yelikpienhi welihibu daang biye u ingang. A dau nga la Daaniel, una ka a naa buona Belitesaazer ni. Veng ka ba buong Daaniel pampana. U na 'wuliing a 'mtmi.

13'Beng la bang daang waaning Daaniel a naa 'ningbi-toori. Ka a naa yeli 'ku Daaniel: Ina la Daaniel ni ang i 'Juuda niba ni bang daang ngminyogihi ka n ba a naa daang tan 'yining 'Juuda waaning ni kanga?

© 2009 Bibles International.

14N 'wongye i yela ka Naangmini Sie 'biye i ingang, ka chaanii ming aning yela 'muni bangbu aning yeng ang paali bi i ingang.

15Pampana nga ba waaniye a yengbanginiba aning 'diidii 'deme n 'ningbi-toori ka ka ba karing a seuri nga a 'wulimo a 'muni. Che ba ba tuong 'wulimo a yeli 'muni.

16Mang 'wong i yela ka i na tuong 'ihiye yela 'muni a welihi yelikpienhi. Pampana nga ka inang na tuong karing a seuri a 'wulimo a 'muni, ba na diye kpari'jimejime yerii a di sannii kokomaraa yeti i kokoring, ka i leu a naalung taalung kaara.

17'Beng la ka Daaniel daang dieyeli a naa 'ningbi-tooring: Nang tan i buunhu, a di a sanyeu 'ku ningjaala. Che n na karingye a seuri 'ku naa a 'wuli a muni 'kuu.

18'Oo Naa, Saa'ju-baahaa Naangmini ni 'kuye i ba Nebiukadineezer naalung, ningberii, girima aning nanihung.

19A ningberii ni ung 'kuu ni 'jung, nibihi, paalihi aning kokoe jaa da mang 'miineng a fora dabieng u 'ningbi-tooring. Unani ung mang buora ung mang ku, a bahi unani ming ung buora ung i 'vori. Unani ung mang buora ung mang 'duohi, a 'sigihi unani ming jaa ung buora.

20Che sanga ni u 'sikiri ang daang wa 'do, ka u 'sikiri daang 'ko aning jigihibu, ba daang yaaguung u naalung 'kogo ning, a die u girima 'yi u seng.

21Bila 'puoring bang daang karuu ninsaaliba 'puong, ka u 'sikiri daang leuhi 'woning 'dungo 'sikiri. Ung daang ti kpiera ning moo buunhi. Bang daang 'kuruu moo ung oora a'wo nadavarihi. Ka sagbani mielung da mang muli u inggbani a waana wagiri ni ung daang wa bang ka Saa'ju-baahaa Naangmini ning 'so naangkpiengu ninsaaliba naalung 'puong, a mang bing unani ung lugi ung kaaruu.

22Che Ma Belisaazer, u bi-dau, i ba 'sigihi i minga 'sikiri, anaa jaa ka i bangye ama jaa.

23I 'duohiye i minga arijena Daana ni ingang. Ba waaniye u 'deu 'bonsuuhi ni i 'ningbi-toori. Ka i ning i daam'mine, i pogiba aning i kongkiubainihi dia 'nyu waing. Ing 'pugi ngmima bang di wan aning sannii, yaawa aning 'kurihuu, daari aning kubo maali. Anang ba nyira bii a 'wono bii a banna yela ni. Che Naangmini ni ang tari i vuunhung u 'nung, a 'so i yelitarihi jaa ni, i ba di girima 'kuu.

24'Beng la ka a 'nubie nga 'yi u seng, ka a seuri nga seu.

25Seuri ni ang daang seu la ama: MAINA, MAINA, SEKEL, SEKEL CHELII.

26A yelibiri kanga jaa 'muni la nga. MAINA: Naangmini soriye i naalung 'beri ni a veng ang baahi.

27SEKEL: Ba maahiing a sanihi ingang ing ba ta.

28PII-REZ: Ba 'poye i naalung ni a diu 'ku 'Miidiya niba aning Peerisiya niba.

© 2009 Bibles International.

29'Beng la ka Belisaazer daang ku nuori bang di kpari'jimejime wa yeri Daaniel, a di sannii kokomaraa wa yeruu. Bang daang ing 'duoho u yela ka u i a naalung taalung kaara.

30Ana 'yienguu ni jaa bang daang ku Belisaazer, a Kali'diiya niba naa ni.

31Ka Daraiyus ang i 'Miidiya nie daang die a naalung. U daang iyeng a'wo 'yuomo lijaata ning a'yi a sanga.

Daniel 6

1A daang peliye Daraiyus 'puo ka u 'bing 'gbendigi-kaariba koo aning lijeri a naalung puong ka ba kaara a naalung jaa.

2Ung daang bing paalikaariba bata ba 'jung, ka a 'gbendigi-kaariba na mang toonhi bila ni ba yelitarihi ang 'chene 'kubo, ka a naa ta wa 'lere bona. Ka Daaniel daang i a bata nga kanga.

3'Beng la ka Daaniel nga daang die jaang a paalikaariba aning a 'gbendigi-kaaribajaa ingang, bojung sie angpaaling daang'bi u ingang. Ka a naa daang tieha bila ni ung na 'bimuu ka u kaara a paaluu jaa.

4'Beng la ka a paalikaariba aning a 'gbendigi-kaariba daang buora yelikanga ka ba di 'tuo Daaniel a'wo a naalung yela. Che ba daang ba nyira yeli bii ngmehii jaa, 'bojung u daang iye limaniye daana. Ba daang ba nye gberi ngmiibu jaa bii ngmehii jaa u ingang.

5'Beng la ka a daba nga yeli: Ti kung tuong nye yeli jaa 'tuo a Daaniel nga, 'see ting bou ka u ahi u Naangmini 'begu yelang.

6Ka a paalikaariba aning a 'gbendigi-kaariba nga daang laanhi lang taa gaa a naa seng a ti yeli 'kuu: Naa Daraiyus, Ngming na veng ka i 'bibe a gara wagiri jaa.

7A naalung paalikaariba jaa, a ningbera, a 'gbendigi-kaariba, a kawan-iriba aning a tuma ningbera lang nyiye taa a na 'bing naalung yeli'tuuruu, a 'bing mara ang i kpiengaa. Ka ka nie jaang wa suhi bung jaa ngmini jaa seng bii dau jaa seng 'beri 'pibita 'puong ka i seng naani, 'oo Naa, ba na lobuung ing 'gbegime ing'jieng.

8'Oo Naa, bing a mara pampana a veng ka ba sebuu 'bing ka u kung la tuong leuhi, a 'tuuro 'Miidiya aning Peerisiya niba begu ni ang ba leuha ni.

9A 'jung Naa Daraiyus daang iyeng bang sebuu bing.

10Sanga ni Daaniel ang daang wa bang ka a naa vengyeng bang seu a seuri bing ni, ung goo 'deu. Ung daang kpe u saa'ju 'deu ka u 'tokorihi 'yuohi a 'tori Jeruuselem. Ung daang 'gbinti u 'dtmgkubong gberi buta a daari a 'puohi, a 'puohi barika u Naangmini 'ningbi-tooring a'wo ung da mang ira bila sanga jaa ni.

11'Beng la ka a daba nga daang laanhi lang taa a nye Daaniel ang 'puoho a suha u Naangmini 'ningbi-tooring.

© 2009 Bibles International.

12Bang daang gaa a naa 'ningbi-toori a ti yeli ngaang a naa mara ni yela: I naaning seu 'bing ka ka nie jaang wa suhi bung jaa ngmini jaa seng bii dau jaa seng beri 'pihita 'puong ka i seng naani, ka ba diu loo ing 'gbegime ing'jieng? Ka a naa die a yeli: Bila iye yeliminga a 'tuuro 'Miidiya aning Peerisiya niba begu ni ang ba leuha ni.

13'Beng la bang daang die a yeli a naa 'ningbi-tooring: A Daaniel ni, unang i a 'Juuhi ni kanga bang daang ngminyogihi a 'yining 'Juuda ni, 'oo Naa, u ba kahinii. U ba kahina a mara ni ming ing seu Bing ni, che mang 'puohi gberi buta beu jaa.

14Sanga ni a naa ang daang 'wong a yelibie nga, ka u 'puo daang saang u minga yela yaga jaa. Ung daang di u 'sikiri man Daaniel ingang a na dieguu bahi. Ung daang moo yaga jaa a gara ngminaa kpiebu a na faaguu bahi.

15'Beng la ka a daba nga daang laanhi wa a naa seng a wa yeli 'ku a naa: 'Oo Naa, bang ka 'Miidiya aning Peerisiya niba begu la ka mara jaa bii yeli'tuuruu jaa naa ang bing ba la leuha.

16A 'jung ka a naa daang 'ku nuori bang tan Daaniel waaning a wa diu loo ing a 'gbegime ing'jieng. Che ka a naa daang yeli 'ku Daaniel: I Naangmini ni, una ing tuna wagiri jaa ni, unang na diegii.

17'Beng la bang daang waaning kuurii wa pogi a 'gbegime ing'jie 'di-nuori. Ka a naa daang di u minga 'nu-finti 'sieree bungmaruu a mari a 'kuurii, aning u daam'mine 'sieree bungmarihi, ka Daaniel yeli ni ta tuong la leuhi.

18Ka a naa daang gaa u 'deu a ti 'le nuori a 'yienguu jaa. Ba daang ba waaning 'yieme u 'ningbi-toori. Ka gbieng daang bori u 'ningbiring.

19'Beng la ka a naa daang dang 'ihi beeguu 'pipi a loring gaa a 'gbegime ing'j ie.

20Ung daang ti ta a 'gbegime ing'jie a tahing aning nimiha kokori 'ku Daaniel. A naa daang yeli 'kuye Daaniel: Daaniel, Naangming'vori ni tungtuna, Naangmini ni ing tuna wagiri jaa ni, u tuong diegiing 'yi a 'gbegime ingang?

21'Beng la ka Daaniel yeli 'ku a naa: 'Oo Naa, Ngming na veng ka i bibe a gara wagiri jaa.

22N Naangmini tungye u malika a wa pogi a 'gbegime noe ang ba ima yeli jaa, 'bojung n iye 'fori u 'ningbi-tooring. 'Oo Naa, n ba tung beu jaa i ming 'ningbi-tooring.

23'Beng la ka a naa inga daang maa 'gaali u yela. Ung 'ku nuori ka ba 'ihi Daaniel a 'gbegime ing'jieng. Bang daang 'ihi Daaniel a 'gbegime ing'jieng. Ba daang ba nye dangii jaa buurii u ingang, 'bojung u daang deliye u Naangmini.

24Ka a naa daang ku nuori bang waaning a daba ni ang daang saana Daaniel ni. Bang daang diba loo ing a 'gbegime ing'jieng. Bana, ba 'biihi aning ba pogiba jaa daang la. Ka a 'gbegime daang tuongba a ngmahi ba kaba jaa 'puro 'puro ka ba nang ba to a 'gbegime ing'jie 'muni.

25'Beng la ka Naa Daraiyus daang seu: A 'ku nibihi, paalihi aning kokoe jaa ang 'bi donee jaang. Maahuu maaling 'bi ye seng.

© 2009 Bibles International.

26N 'bingye mara ka n naalung lombori jaang ka niba 'miine a fora dabieng Daaniel Naangmini ni 'ningbi-tooring. ‘bojung una la Naangming'vori, a 'bibe a gara wagiri jaa. U naalung iye naalung ang kung tuong 'le, ka u kpiengu 'suobu 'bibe a gara a baahaa.

27U diera bahang a faara baha. U mang 'wuliye 'sierihi aning yelisiela sagbaning aning 'teng-gbaning. Unang die Daaniel a 'yi a 'gbegime 'nuuhing.

28Bila ka a Daaniel nga vela daang gara 'ningbi-toori Daraiyus naalung ni sanga aning Sairus ang i Peerisiya nie naalung sanga.

Daniel 7

1Baabilong naa Belisaazer naalung 'yuong-fora ning, ka Daaniel daang jeng jaanhi a nye nyiibu u haakilang u jengbu 'jieng. 'Beng la ung daang seu a jaanhuu 'bing, a toonhi a yelitiinha.

2Ka Daaniel yeli: N nyiye n nyiibu 'yienguu. Nye, a arijena seseri anaahi ni da dannaye a Mangkpong Karaa ni.

3Ka 'dung-bera anaahi wa 'yi a mangkpong 'puong, ka kanga jaa ning u to i dabang.

4A fora da 'woniye 'gbegini, a tan ka'chigu kpangkpama. Mang kaara bilaang bang wa ngmaahi u kpangkpama, a nyoguu di 'teng-gbaning ung 'do. Bang i ung ahi ghee a'ying a'wo ninsaalaa. Bang di ninsaalaa 'sikiri kuu.

5'Dayeni ka a 'dungo kanga la la, a 'yiilung daana. Ung 'woning beer. Ung 'duohi u minga 'lomboyening a tari nyekaubie ata u nuoring, ang 'bi u nyina kpachagihing. Bang yeli ngaang kuu: 'Ihi, a oo neni jemaa.

6Bila 'puoring mang nang 'liinhe, ka kanga la la, a 'woning gbanggbaga. Ung tari 'nobile kpangkpama anaahi u 'puoring. A 'dungo da tariye 'juri anaahi ming, bang 'kuu kpiengu 'suobu.

7Bila 'puoring mang nye 'yienguu nyiibu 'puong a nye 'dung-naahung. Ung da i bungjoruu a inna dabieng 'gaali, a tari fanga gaga jaa. Ung da tari nyina ang i 'kurihuu che i bera. U da oorang a da yo ngmaha buunhu 'puro puro a neura anani ang chehi ni ning u gbee. U da iye dabang aning a 'duunhi ni jaa ang da wa che 'kuu ni. Ung da tari iila 'pie.

8Mang da jera a iila nga vela ka a iilii kanga la la, a da i 'bile, a buli paahi. U 'ningbi-tooring ka a fora iila ni ata da vuohi a 'munong. A iilii nga ingang 'ningbie da Nye be a'wo ninsaalaa 'ningbie. Ka nuori ming da 'bibe a yera tangkangyela.

9Mang nang Iiinhe bang wa bing na'kogihi. Ka Sangkong'koruu Girima Daana ni da 'jing. U bungyerihi da peliyeng a'wo si'noo. Ka u 'ju-kooni da 'woning pikooni ang i 'forifori. U na'kogo da iye buung-jinti ang 'dire 'galigali, ka u 'chechehi da i buung-jinti.

© 2009 Bibles International.

10Ka buung-jinti da 'puoro a'wo kuong 'yire u 'ningbi-tooring. Ka 'tuhi 'tuhi jemaa da tuna kuruu. 'Tuhi 'pie 'pie 'jiihi 'tuhi 'pie da ahiye u 'ningbi-tooring. Ka a dambu toonhibu da i 'siri, bang 'yuohi gbama.

11'Beng la mang da Iiinhe, a tangkangyela ni a iilii ang da yera ni 'jung. Mang Iiinhe bilaang bang wa ku a 'dungo. Bang saang u inggbani a diu loo ing a buung-jinti ni ang 'dire ni 'puong.

12A 'dung-chelee ni yeng, ba da faaye kpiengu ni ang 'so ni, che ba da 'ku-ang 'nyivori a gara sanga kanga aning wagiri kanga.

13N da 'liinheng 'yienguu yelinyirihi 'puong a nye nie ang 'woning Ninsaalaa 'Bi-dau ni. Ung waana sagbani savaala 'puong. Ung wa Sankong'koruu Girima Daana ni seng. Bang da taruu wa ta u 'ningbi-toori.

14'Beng la bang di kpiengu 'suobu, girima aning naalung kuu, ka nibihi, paalihi aning kokoe jaa na tunuu. U kpiengu 'suobu ni iye kpiengu 'suobu ang ba tan baahaa, a daang kung pari gaa. U naalung ni ming iye unani ang daang kung saang.

15Ka maang Daaniel 'puo daang saang, ka n haakila yelinyirihi ni da dannima.

16Mang da wa pieli banani kanga ang da ahi 'beng ni a jugihuu yeliminga ni ang 'bi a yela nga jaa 'puong. Ung da yelima a 'wulimo a yela nga 'muni.

17A 'dung-bera ni ang i anaahi ni iye na'mine banaahi ang na 'ihi 'teng-gbaning.

18Che ba na diye a naalung 'ku Saa'ju-baahaa Daana ningpegi'yiribe ni ka ba die a naalung 'so a gara wagiri jaa, 'haali a gara wagiri ang ba tari baahaa.

19'Beng la mang da buora ka n bang a yeliminga a'wo a 'dung-naahung ni yela, unang da i dabang a 'yi a 'duunhi jaa ni. Unang da tari dabieng yaga jaa ka u nyina i 'kurihuu ka u gbe'bie i yaawa ni. Unang da yo oora, a ngmaha buunhu 'puro 'puro a di u gbee neura anani ang chehi ni.

20Mang da buora ka n bang a iila 'pie ni ang da 'bi u 'jung ni yela. N da buorang ka n bang a iilijaala ni ang buli ni ming yela, u 'ningbi-tooring ka a ata 'le ni. Una da la iilii ang tari 'ningbie aning nuori ang yera tangkangyela ka u 'meselihung da gaa u taa ni.

21Mang da 'liinhe ka a iilii ning u 'ju jauraning a ningpegi'yiribe taanhuu a tuoniba,

22a waana wagiri ni a Sangkong'koruu Girima Daana ni ang ti wa. Ung wa 'di saree a die kpe a Saa'ju-baahaa Daana ningpegi'yiribe ni. Ka a wagiri da wa ta ka a ningpegi'yiribe na die a naalung.

23Ung yeli: A 'dung-naahung ni na iye naahung naalung 'teng-gbaning. U na iye dabang a 'yi naalihi jaang, a yoli dunee jaa. U na nebuung 'tengeng a ngmahuu 'puro 'puro.

24A iila 'pie ni iye na'mine 'pie ang na 'ihiyi a naalung nga 'puong. Kanga ming na 'ihing a 'puoring. U na iye dabang a'yi a fora buunhu ning. U na 'sigihiye na'mine bata.

© 2009 Bibles International.

25U na yeliye tangkangyela Saa'ju-baahaa Daana ni ingang. U na dogihiye Saa'ju-baahaa Daana ningpegi'yiribe ni. U na buorang ka u tegi wagirihi aning 'begu. 'Beng la bang na di a ningpegi'yiribe ing u 'nung wagiri'yeni aning wagirihi aning wagiri tarang 'puong.

26Che a dambu toonhibu na iye 'siri, ka ba nyogi u kpiengu 'suobu ni faa. Ba na saangye u kpiengu kpeleng kpeleng.

27'Beng la bang na di a naalung aning a kpiengu 'suobu aning a naalihi berihung ang 'bi sagbani jaa luong 'ku a niba, bana la Saa'ju-baahaa Daana ningpegi'yiribe ni. U naalung iye naalung ang ba tan baahaa. Kpiengu 'suobuhi jaa na tumuung a 'tu u nuori.

28A yela toonhibu baahaa la ni. Maang Daaniel yeng, n tieha daang dannimang yaga jaa, ka n 'ningbisogo leuhi. Che mang daang tan a yeli n 'airing.

Daniel 8

1Naa Belisaazer naalung 'diibu 'yuomo ata 'puong ka nyiibu kanga daang 'yi 'ku maang Daaniel, a 'yi unani ang 'yi 'kumo fora ni 'puoring.

2A nyiibu 'puong n daang Iiinhiyeng a nye mang 'bi Suusang a na'de-kpong ning, unang 'bi 'Iilam 'gbendigeng ni. A nyiibu 'puong n da nyiyeng ka n 'biye 'Yuulai Konboo ni nuoring.

3'Beng la mang lagi n 'ningbie Iiinhe ka pidari la ahi a konboo nuoring. Ung da tari iila a'yi ka a iila a'yi da baa 'do. Che ka a iilii kanga da 'do gaa kanga. Unani ang da 'do yaga ning da 'yi 'puoring.

4Mang da nye a pidari ang daara gara ngmintongkpieri seng, aning sa'mung-goo seng aning sa'mungduri seng. 'Dungo jaa da ba tuong na ahi u 'ningbi-tooring. Bung jaa ming da kung tuong die bung 'yi u 'nung. U buobu ung da ira a wa leu i nanii.

5Mang da nang jera a yela, 'dayeni ka budari la a'yi ngmintongkpieri seng wa gara 'teng-gbani 'jung, che u da ba fiinha 'tenge. Ung tari iilii ang ba sogili u 'ningbie kpachagang.

6'Beng la ung wa ta a pidari ni ang tari a iila a'yi ni, una mang da nye konboo nuoring ni. Ung taari gaa u ingang aning 'suuri kpiengu.

7Mang nye ung tagi ta a pidari. Ung 'ihi 'suuri a pidari ingang a vau, a kauhi u iila a'yi ni. A pidari da ba tari kpiengu a na jauniu. Ung lobuu 'tengeng a nebuu. Nie jaa da 'chibe a na tuong die a pidari u 'nuuhing.

8Bila 'jung ka a budari da leu i nanii yaga jaa. Che sanga ni ung wa tari kpiengu ni, bang kau u iilii ni ang da i kpong ni. Ka iila anaahi ang ba sogili da buli a iilii ni bogung a 'tori sagbani seseri anaahi ni.

9Ka iilibile wa 'yi a iilii ni kanga bogung a baa i nanii yaga jaa a 'tori sa'mungduri seng, a 'tori sa'muni aning a Vielung 'Teng-gbani.

© 2009 Bibles International.

10Ung baa 'do ti ta sagbani bungnaangjemaa ni. Ung di a btmgnaangjemaa 'mine aning ngmari'bie 'mine loo 'tengeng a nebaa.

11Ung gba 'duohi u minga a 'do ta a btmgnaangjemaa Ningkpong. Ung da die a 'beu jaa sarikihi ni u seng, a da loo u Ngming'puobi 'deu jie ni 'tengeng.

12'Begu saangbu 'jung bang da di 'sojehi 'ku a iilii ka u legi a beu jaa sarikihi ni Ung da di yeliminga loo ung 'le 'tengeng. Ung da i ama jaa ka u yela gara 'ningbi-toori.

13'Beng la mang da 'wong ningpegi'yiruu kanga ang yera yela. Ka ningpegi'yiruu kanga ming yeli 'ku unani ang da yera yela ni: Wala ka a nyiibu na kauhi sing, a'wo a 'beu jaa sarikihi yela aning a 'begu saangbu ang saana saangbu ni, bang na di a ji-pegryiruu aning a jemaa tihi ka ba neu 'tengeng ni?

14Ung yeli lumo: 'Beni 'tuhi a'yi aning koohi ata ang na i. Bila 'puoring bang na pegi a ji-pegryiruu ka u 'yi.

15Sanga ni maang Daaniel ang da nye a nyiibu nga a buora a 'mtmi, beng la ka bung kanga ang 'woning ninsaalaa da wa ahi n 'ningbi-tooring 'dayeni.

16Mang da 'wong ninsaalaa kokori ang 'yi 'Yuulai Konboo ning. Ung buong a yeli: 'Gee-biriyel, veng ka dau nga bang a nyiibu 'muni.

17'Beng la ung da tagi ta 'jie ni mang ahi ni. Ung wa to ka dabieng da kpema mangle a 'pu. Che ung yeli Immo. Ninsaalaa bi-dau, bang ka a nyiibu iye a baahaa wagiri yelitarihi yela.

18Sanga ni ung da yera yela kurimo ka n da 'gbihiye 'pereng, ka n 'ningbisogo da 'tori 'tenge. Che ung fiinhima a nyogima 'ihi ahi 'dendenge.

19Ung yeli: Nye, n 'wuniing yela ang daang na i a 'suuri 'ihibu baahaa wagiri ning, bojung a wagiri'binnuu 'puong a baahaa na tang.

20A pidari ni ing nye ung tan iila a'yi ni, 'Miidiya aning Peerisiya na'mine la bila.

21A budari ming la 'Giriis naalung ni. A iilikpong ni ang bi u 'ningbie kpachagang ni la u nafora.

22A iilii ni ang kau ka a anaahi ni ahi u bogung ni, naalihi anaahing na 'yi ana paaluu ngang. Che a kung tari u kpiengu.

23Ba naalung ni baahaa wagiring, sanga ni begu-saaniba ang na paali ning begu saangbu ni, naa kanga na 'ihing a tari 'ningbisogo ang inna dabieng. U na bangye dawari ang i junjugilong a tunaa.

24U kpiengu na iye kpong, che a 'tuuro u minga kpiengung naani. U na saangye saangbu ang i nomaa yaga, ka u yela gara 'ningbi-toori a tari 'ningbiri. U na saangye ningtiinha aning niba ni ang pegi'yi ni.

25A 'tuuro u dawarihung ingang u na ing ka belingbu 'do ju a 'tuuro u iibung. U na 'duohiye u minga u 'sikiring. U na saangye jemaa ba loribu puong. U gba na 'ihi

© 2009 Bibles International.

'tuohiye a na'biihi jaa Na'bie ni. Che ba na ngmahuung. Ninsaalaa 'nu naaning na tung bila.

26A 'ji-maarihi aning a beeguu beeguu nyiibu nga bang toonhi kumo nga iye yeliminga. Bila 'jung pogi a nyiibu, 'bojung 'be-jemaa ang bi 'ningbi-tooring yela la.

27Ka maang Daaniel daang 'yie, a biera beri awala 'mine 'puong. Bila 'puoring mang da 'ihi a tuna a naa tuma. A nyiibu da imang nomaa yaga jaa, che nie jaa da ba bang a 'mtmi.

Daniel 9

1Daraiyus naalung fora 'yuoning daang la ka a yela nga i. U daang iye Ahaziu-iiras ang i 'Mid 'deenhuu buurii 'bi-dau, bang daang 'bimuu ung i naa Kali'diiya niba paaluung.

2U naalung fora 'yuoning ka maang Daaniel daang bang a 'tuuro gbamang 'yuomo ni nuori Ba Tari Baahaa Daana ang 'bing a 'tuuro dangyera Jeremaiya ingang. Ka Ba Tari Baahaa Daana daang yeli ka 'yuomo lijaata ning 'pie ung na paali a'wo Jeruuselem kpali jengbu yela.

3'Beng la mang daang leuhi n 'ningbisogo ing 'Suobu Kpiengu Jaa Daana Naangmini ingang. N daang suhuung a 'tuuro 'puohibu aning suhibu ingang, a lang ning nuori 'leebu, aning buorihi tama yeribu aning tampelung faribu.

4Mang daang 'puohi Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini a die yelibee saangbu a yeli: 'Oo Daana, Naangmini ang i kpong a i nomaa 'gaali, a mang paali u 'layiri a mang 'wuno nungbu ang ba baaha 'kuro niba ang numuu aning banani ang 'tuuro u no'kurihi ni.

5Ti iye yelibee a tung beu. Ti iye 'pu-too a die taawai aning ting leu'yi i 'wulibuhi aning i 'wulibu soe ingang.

6Ti ba 'wong i tungtuniba ang i dangyeriba ming yeliyaga, banang daang yeli yela i 'yuoring a 'ku ti na'mine, ti ningbera, ti ba'mine aning a paaluu niba jaa ni.

7'Oo Daana, inang 'so sun'tuubu, che tinuung 'di 'vii, a'wo ang i bila 'jine nga. Bila la a 'ku 'Juuda niba, Jeruuselem kpieriba aning Iisiriel jaa, banani ang pieli aning banani ing kari gaaning a paalihi bang bi tooring ba limangkong ni bang tung i ingang ni 'jung.

8'Oo Daana, tinuung 'di 'vii, ti na'mine, ti ningbera aning ti ba'mine, 'bojung ti tungye beu i ingang.

9Daana ti Naangmining 'so hinihung aning veng'kuubu, anaa jaa ka ti dieye taawai u ingang.

10Ti ba 'tu Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nuori a na 'chene u 'begiri ni 'puong. Ana ung di Bing ti 'ningbi-tooring a 'tuuro u tungtuniba ang i dangyeriba ingang ni.

© 2009 Bibles International.

11Siringminga, Iisiriel jaa saangye i begu, a leu'yi ka ba ta 'tu i nuori 'jung. Bila 'jung ka a duhibeu aning a puobu ni ang seu Naangmini tungtuna 'Moosis begung ni 'kiri waahi ti ingang, bojung ti tungye beu Naangmini ingang.

12U paaliye u yeli'bie ni ung yeli ti ingang aning ti paalikaariba ang ngmaa ti saree ni ingang. U iye bila a 'tuuro ung waaning saangbu ang i kpong ti ingang. 'Bojung sagbani jaa luong a yeli nga ang i Jeruuselem nga to daang ba i.

13A'wo ang seu 'Moosis begung bila ni, bila la ka a saangkpong nga jaa wa ti ingang. Che ti ba bo Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini nungbu, a na leu'yi ti yeliba'torihi 'puong a bang i yeliminga.

14Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana tan a saangkpong nga yela u haakilang a diu waaning ti ingang. Bojung Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini iye sun'tuuro u tuma jaa ung tuna 'puong. Tinutmg ba 'tu u nuori.

15Pampana nga 'oo Daana ti Naangmini ang di kpiengu 'nu tari i niba 'yining lijipiti paaluu waaning a bo 'yuori 'ku i minga a'wo ang i bila 'jine nga, ti iye yelibeu a tung beu.

16'Oo Daana, a 'tuuro i suntuubu jaang, n suhang, veng ka i 'suuri aning i 'su-tuluu leu 'yi i 'yi-kpong Jeruuselem ingang, i tangpegi'yiruu ni. 'Bojung ti yelibee 'jung aning ti ba'mine yeliba'torihi 'jung Jeruuselem aning i niba leuye nyaaba buunhu a 'ku banani jaa ang ngmaa 'giliti ni.

17Bila 'jung ti Naangmini, 'wong i tungtuna 'puoho pampana aning u suhibuhi. Kpeling i minga 'jung a veng ka i 'ningbisogo chaang i Ngming'puohi 'deu bang saang kpeleng kpeleng ingang.

18'Oo n Naangmini, nang begi i 'tuorii a 'wong. Iruohi i 'ningbie a nye ti 'jiihi bang saang kpeleng kpeleng, aning 'yi-kpong ni bang di buona i 'yuori ni. Bojung ti ba waananing ti suhibuhi nga i 'ningbi-toori ti sun'tuubu yeli-irihi 'jung. I hinihi ang i kpong 'jung la.

19'Oo Daana, 'wong. 'Oo Daana veng'kuti. 'Oo Daana, chelihi 'wong a tung tuma. N Naangmini, to naari i minga 'jung, bojung i 'yi-kpong aning i niba bang di buona i 'yuori.

20N da nang yeraye yela a 'puoho. N da nang dieraye n beu saangbu aning n niba lisiriel saangbu. N da waaniye n suhibuhi Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini 'ningbi-toori n Naangmini tangpegi'yiruu ni yela.

21Mm, mang da nang yera yela 'puoho 'puong la ka 'Gee-biriyel, a dau ni mang da nye nyiibu 'puong a 'munpiileeng ni, ung daang egi 'wieng 'wieng a wa tama a ji-maarii sarika ni 'ihibu wagiri.

22Ung daang 'kumo 'duoho, a yelinima yela a yeli: 'Oo Daaniel, n 'yi wayeng pampana ka n 'kui 'ningbiyuo aning yela 'muni bangbu.

© 2009 Bibles International.

23I suhibuhi ni 'piilee sanga bang 'ku nuori, mang wa ka n yeli 'kui, bojung i iye ningnunginaa gaga jaa. Bila 'jung jeri a yeli, a bang a nyiibu 'muni.

24Daahi lijaata ning 'pie 'bingyeng a 'ku i niba aning i 'yi-kpongpegi'yiruu ni. A wagiring ka begu saangbu na baahi, ka yelibee baahi. A wagiring ka taa maalibu na 'bibe yelibalorihi 'jung, a na waaning sun'tuubu ang ba tari baahaa, a na pogi a nyiibu aning a dangyelibu, a buo kpaang waahi a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni.

25Bila 'jung bang, a bang a 'muni, ka a 'yi wagiri ni bang 'ku nuori ka ba la maali Jeruuselem a meu ni, a gara a Mesaiya, a Na'bie wagiri na iye daahi ayo'poin aning daahi lijaata ning a'yi. Ba na la maaliye a ji-gbangbala aning a daangguoni, che tuora wagiring na la.

26A daahi lijaata ning a'yi nga 'puoringba na ngmaaye a Mesaiya 'ihi bahi, che u minga 'jung naani. Ka a nabie ni ang na wa ni niba saang a 'yi-kpong aning a Ngming'puohi 'deu. U baahaa na wang a 'tuuro kontaalii ingang. Taanhuu jauri na biye be a gara a baahaang. A 'bingyeng ka 'yie na jengye kpala a baahaang.

27'Beng la ung na maali 'layiri aning ningjemaa daa 'gbuli 'vuong. Che a daa 'gbuli gaalinggang ung na i ka sarika aning 'kuubu yela baahi. Nyuongbu ningdegiri ni ning yelihaarihing na lang wa. Bila na ing a gara wagiri bang na 'kiri yeli ni ang bing ni waahi a nyuongbu ningdegiri ni.

Daniel 10

1Peerisiya naa Sairus naalung 'yuomo ata ingang ka 'duoho kanga daang 'yi 'ku Daaniel, u 'yuoring daang i Belitesaazer ni. A 'duoho daang iye yeliminga, a i taanhuu jaukpong kanga yela. Ung daang bang a 'duoho muni, a bang a nyiibu 'muni.

2Ana 'beri ning, maang Daaniel daang iraye nimiha daahi ata.

3N da ba 'di siinnoo jaa. Neni bii waing da ba fiinhi n nuori. N da ba so kpaang ming a gara daahi ata ang ti paali.

4A 'chiu-fora daulijeri aning anaahi daari mang da 'bi a konbokaraa ni nuoring, Taigiris la bila.

5Mang lagi n 'ju Iiinhi a nye dau kanga ang ing masari bungyerihi. Ka u sie da 'le ning sannii ang 'yi Yuufaz sie bung'leruu.

6U inggbani da 'woniye buuril, ka u 'ningbisogo da 'woning saa nyigihibu. U 'ningbie da 'woniye kahii 'buung, ka u kpangkpama ning u gbee da 'woning yaawa bang maali ang nyeliha. Ka u yeliyaga da 'woning ningjemaa kokori.

7Maang Daaniel 'yong la da nye a nyiibu, bojung daba ni ang da 'bi n seng ni da ba nye a nyiibu. Che ka dabiengkpong da kpeba, a 'jung bang da jo ka ba ti sogili ba miihi.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung n 'yong da la sanga ni mang da nye a nyiibu nga ang i kpong nga. Fanga jaa da ba la 'bi n ingang, 'bojung n inga nyagihibu da baahiyeng kpeleng kpeleng. N da ba la tari fanga jaa.

9Che mang da 'wong u yeliyaga. Sanga ni mang da 'wong u yeliyaga ni, n da 'puyeng a 'gbihi 'pereng, ka n 'ningbisogo 'tori 'tenge.

10'Beng la ka 'nu da fiinhima 'dayeni, a veng mang 'ihi 'gbinti, ka n 'nupuuhi ta 'tenge mang 'miine

11Ung yeli Immo. 'Oo Daaniel, ina nie ang i daununginaa gaga jaa, bang a yeliyaga nga mang yera 'kurii nga 'muni, a 'ihi ahi 'dendenge. 'Bojung i seng bang tungma pampana. Sanga ni ung yera a yela nga 'kurimo ni, n ahiyeng 'miine

12'Beng la ung yeli Immo. Daaniel, to fora dabieng. 'Bojung a 'piili a fora daari ni ing i 'siri i 'sikiring ka i bang yela 'muni a 'sigihi i minga i Naangmini 'ningbi-tooring ni, u 'wongye i yeliyaga ni. Mang wa i yeliyaga ni 'jung.

13Che Peerisiya naalung na'bie ning legima 'beri lijeri aning 'yeni. Che nye, Maikel, a nali-bera ni kanga wayeng a wa sungma, 'bojung n 'yong da la aning a Peerisiya na'mine.

14Pampana n wayeng ka n wa veng ka i bang yeli ang na pogi i niba a baahaa 'beri ning, 'bojung a nyiibu iye 'be-jemaa ang nang 'bi 'puoring yela.

15Sanga ni ung da yeli a yeliyaga nga 'kumo, mang da leuhi n 'ningbisogo 'tori 'tenge. N da ba la tuong na yeli yela.

16'Dayeni ka bung ang tan ninsaaliba 'worihtmg da fiinhi n nogbama. 'Beng la mang da 'yuo n nuori a yeli yela, a yeli 'ku unani ang ahi n 'ningbi-tooring ni: N ningkpong, a nyiibu yela n nimiha tuongmang. N ba la tari fanga.

17'Bojung wala ka n ningkpong tungtuna nga na tuong yeli nii yela n ningkpong? Maang yeng, fanga jaa ba la 'chi n ingang. Vuuhung jaa ming ba la kpeling n ingang.

18'Beng la ka unani ang 'woningninsaalaa ni la fiinhima a ingmakpiengu.

19Ung yeli: 'Oo ina che ang i daununginaa yaga jaa, ta jora dabieng. Maahuu 'bi i seng. Ing fanga, mm, ing fanga. A 'jung sanga ni ung yeli yela 'kumo ni, n da iye kpiengaa a yeli: Veng ka n ningkpong yera, 'bojung i ingmang kpiengu.

20'Beng la ung yeli: I bangye bung ni 'jung mang wa i seng? Pampana nga 'see ka n leu gaa ti jauning Peerisiya na'bie ni. Ka maang wa 'yi gaa, siringminga, 'Giriis na'bie ni na wang.

21Che n na yeli 'kuing bila ni ang seu a yeliminga Seupegi'yiruu ni 'puong. Nie jaa ba ahi n 'puoring a jauraniba, 'see ye nabie Maikel 'yong.

Daniel 11

© 2009 Bibles International.

1'Miidiya nie Daraiyus naalung fora 'yuoning mang daang 'ihi ahi ka n tiihuu a imuu kpiengu.

2Pampana n na yeliing a yeliminga: Nye, na'mine batang nang na 'ihi Peerisiya 'puong, ka a naahung daana i bundaana gaaba yaga jaa. Sanga ni ung na wa nye kpiengu a 'tuuro u bundaalung ning, u na dangye niba jaa ka ba 'ihi 'Giriis naalung ni ingang.

3'Beng la ka nakpong kanga na 'ihi. U na 'diye naalung aning kpiengu 'suobu ang i kpong, a tuna u buobu.

4Sanga ni ung na wa 'ihi ni, ba na ngmahiye u naalung ni a nyoguu 'po a 'tori sagbani seseri anaahi ni. Che ba kung i u buurii, bii a ta kpiengu 'suobu ni ung da 'dining naalung ni. 'Bojung ba na tagiye a naalung 'ihi, a di 'ku ningjaani bama 'puoring.

5'Beng la ka sa'mungduri seng naa ni na leu tan kpiengu, a lang ning u na'biihi ni kanga. Ka a nabie leu tari fanga a tuomuu a tari 'suobu kpiengu. U kpiengu 'suobu ni na iye kpiengu 'suobu ang i kpong.

6'Yuomo awala 'mine baahaang ba na langye tan'nu, 'bojung a sa'mungduri seng naa ni bi-poga na gaaye sa'mung-goo seng naa ni seng ka u niu na ti tari nuori'yeni. Che a 'bi-poga kpiengu ni kung kpeling u seng. A naa ming bii u kpiengu 'suobu ni kung ahi. Che ba na diye a 'bi-poga tihi, a lang ning nie ni ang taruu waaning ni aning dau ni ang doguu, a lang ning banani ang da innuu fanga a wagiri ning.

7Che a 'yi u bulii ingang nie na 'ihiye u gbebogiring. U na wang aning 'sojehi a wa kpe a sa'mung-goo seng naa ni 'liliji-kpiengaa. U na jaunibang a tuongba.

8U na faahiye ba ngmima ming a dia gaaning 'Iijipiti, a lang ning ba na'biihi, ba wan aning sannii bungnanee. U na Nye be ka u 'yuomo i jemaa gaa a sa'mung-goo seng naa ni.

9'Beng la ka a sa'mung-goo seng naa ni na wa a sa'mungduri seng naa ni paaluu. Che u na leu gaaye u minga paaluu.

10Che u 'bi-daba na 'ihing aning jauri, a laanhi 'sojehi jemaa jemaa. Kanga na wang pielaang, a wa ba ingang 'dayeni a 'tu ti 'yi. Beng la ung na la jau jauri a ti to a sa'mungduri seng naa liliji-kpiengaa ni.

11A sa'mungduri seng naa ni na 'ihing aning 'su-tuluu a 'yi ti jauning sa'mung-goo seng naa ni. A sa'mung-goo seng naa ni na laanhiye jemaa ang i kpong, che ba na tuongye a jemaa.

12Sanga ni ung na wa di a jemaa gaaning ni, u 'sikiri na jigihang. U na korigiye 'tuhi 'pie 'pie jemaa, che u kung nye tuongbu.

13'Bojung a sa'mung-goo seng naa ni na leu wang, a laanhi jemaa ang gaa fora ni. Pielaang la, u na wang 'yuomo awala 'mine baahaang aning 'sojehi jemaa aning buunhu yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

14A wagirihi ngang jemaa na 'ihing a 'tuohi a sa'mungduri seng naa ni. I niba 'puo kpangkpangkpiengu 'deme 'mine na 'duohiye ba miihi, ka bila paali a nyiibu. Che ba na 'leng.

15A 'jung a sa'mtmg-goo seng naa ni na wang a wa me 'jie 'gili a jaudie 'yiri bang me daangguoni 'gili. A sa'mungduri seng taanhuu jaujauriba ni kung tuong ahi 'tuohuu. Haali u 'soje-jigila gba kung tari kpiengu a na ahi 'tuohuu.

16Che nie ni ang waana u ingang ni na turning a 'tuuro u minga buobu. Nie jaa kung ahi a 'tuohuu. U na ahiye a Vieltmg 'Teng-gbani ning, a tan saangbu kpiengu.

17U na iye 'siri ming ka u kpe aning u naalung ni 'gbuli jaa kpiengu, a langning niba ang tori. Bila ung na i. U na diye pogiba 'bi-poga 'kuu a na saamuu. Che a poga kung ahi u seng bii a ahi u 'puoring.

18Bila 'puoring u na leuhiye u 'ningbisogo 'tori a mannoe ni a jaudie a jemaa. Che paalikaara na ing ka nyaaba ni ang 'bi ba ingang ni baahi. Ka a nyaabang wa baahi, u na leung a wa u ingang.

19'Beng la ung na leuhi u 'ningbisogo tori u minga paaluu 'ji-kpiengaa. Che u na ngmiye gberi a le. Ba kung la nyiu.

20Nie kanga na 'ihiye u gbebogiring a diera lam'poo a girima naalung ni ingang. Che ba na baahiye u yela beri awala 'puong. Che 'suuri bii taanhuu jauri 'puong naani.

21Ningdegiri na 'ihiye u gbebogiring. Ba kung di na'biilung girima 'kuruu. Maahuu 'puong ung na wa kpe a di belingbu faa a naalung.

22'Sojehi ang 'woning kontaalii na 'puo gaang u 'ningbi-tooring ka ba ngmahiba, aning a 'layiri nalie ni ming.

23Ba nuori'yeni ni taribu 'puoring u na tunang aning belingbu. 'Bojung u na 'do wang a leu tari kpiengu a 'tuuro ningfiing ingang.

24Maahuu 'puong ung na wa kpe, 'haali a kpe a 'gbendige 'jiihi ang tari bundaalung gaa a jaa. U na iye bila ni u ba'mine bii u nabaali'mine ang daang ba i. U na toribang buunhu bang jaudie, aning buunhu bang 'ohi aning bundaambuunhu. U na boye bila ni ung na loo ji-nyogikpienhi, che wagiri kanga 'yong 'puong na la.

25U na diye 'soje-jemaa a 'ihining u kpiengu aning u nyau taribu a sa'mungduri seng naa ni ingang. Bila na dangye a sa'mungduri seng naa ni ka u 'ihi taanhuu jauri aning 'soje-jemaa jemaa ang tari kpiengu. Che u kung ahi, 'bojung ba na boye yela bang na di u ingang.

26Banani 'diibu ang 'yire u siingsuunhi 'puong ning na baahi u yela. U 'sojehi ni na 'puo gaang, ka ba ku jemaa loo 'tengeng.

27A na'mine ba'yi nga jaa 'sikie na iye 'siri ka a tung beu. Ba na 'jingye 'teebul bung'yening a ngma 'girii, che a kung tari 'ningbiri, 'bojung a baahaa nang na waye a wagiribinnuu ning.

© 2009 Bibles International.

28Sanga ni ung na leu gara u paaluu aning bundaalung ang i kpong ni, u 'sikiri na leu ahiye a 'layiri-pegi'yiruu ni ingang. U na saangye saangbu che leu gaa u minga paaluu.

29A wagiribinnuu 'puong u na leung a gaa sa'mungduri seng ingang. Che a kung 'woning a fora ni bii a baahaa.

30'Bojung mani 'gbori-bera ang 'yi Kiitim na waye u ingang. Bila 'jung u 'puo na saaming ka u leu aning 'suuri gaa a layiri-pegi'yiruu ingang a ti saang saangbu. Bila la sing na leu a kahina banani ang jaanhi a 'layiri-pegi'yiruu ni.

31U na laanhiye 'sojehi ka ba degi a 'ji-pegi'yiruu 'ji-kpiengaa ni. Bila 'puoring ba na ing ka a beu jaa sarikihi ni yela baahi, ka ba di a bungdegiri ang waananing saangbu ni 'bing 'beng.

32U na diye nuori yeliyaginoohi a i ka banani ang di beulung 'tuohi a 'layiri ni leu ningbee. Che banani ang bang ba Naangmini ni na iye kpienhi a tung tungbera.

33Banani ang bang yela 'mtmi a niba puong na 'wuliye jemaa. Che 'beri 'mine 'puong ba na 'leng a 'tuuro takobi ingang, butmg-jinti ingang, ngminyogibu ingang aning ngmi'ohibu ingang.

34Sanga ni bang na wa 'le ni, ba na sungbang aning sungbu biela. Che jemaa na wa paahiye ba ingang a 'tuuro belingbung.

35Banani 'mine ang bang yela 'mtmi ni na 'leng, ka bila 'ihi degiri ang 'bi ba ingang, a i ka ba i 'forifori, a i ka ba kung la tari degiri a gara a baahaa wagiri. 'Bojung u nang na waye a wagiri binnuu ning.

36'Beng la ka a naa na tuna a 'tuuro u minga buobu. U na 'duohiye u minga a di u minga tiinhuu a gaa ngmini jaa. U na yeliye yela a degi ngmima jaa Naangmini ni, ka u yela tari 'ningbiri a gara a 'su-kpiengaa baahibu wagiri. Bojung yela ni ang 'ling ka a na tuming ni na turning.

37U kung kahina u ba'mine Naangmini ni bii pogiba buobu ni, bii a kahina ngmini jaa. 'Bojung u na 'duohiye u minga a gaa a jaa.

38Che a bogung u na diye nanihung 'ku ji-kpienhi ngmini. Ngmini nga u ba'mine ang ba bang sing na nana aning salima, wari, aning ku-nanee aning 'ningbi-peli buunhu.

39Ngaang sing na di ngmingsaana kpiengu a 'ihi 'tuohi a ji-kpienhi ni ang tari fanga yaga ni. U na diye nanihung ang i kpong ku banani ang saguu. U na ing ka ba i paalikaariba ningjemaa ingang, ung buora ka u 'po a 'teng-gbani kuohi 'jung.

40A baahaa wagiring a sa'mungduri seng naa ni na wage u ingang aning taanhuu. Ka a sa'mung-goo seng naa ni wa u ingang a'wo sa'kulingkuulee. U na wang aning cherietihi aning yohujonniba aning mani'gbori-bera jemaa. U na kpeye apaalihi, a ingba chinchang puong a 'tu a 'puo ti 'yi.

41U na kpeye a Vieltmg 'Teng-gbani ming. Paalihi jemaa na 'leng, che anani ang na 'yi u 'nung la ama: 'Iidom, 'Moo-ab aning Aamong niba 'yi-dieriba.

© 2009 Bibles International.

42U na tieye u nu a paalihi ingang. lijipiti paaluu kung 'yi.

43U na tariye kpiengu a salima aning wan 'bingjiihi ingang aning 'lijipiti bungnanee jaa ingang. Puut 'deme aning Kuus 'deme na 'tuureye u 'puoring.

44Che 'duoho ang na 'yi sa'muni aning sa'mung-goo seng na damuung. Bila 'jung u na 'ying aning 'sugaalii a na saang ningjemaa a baahi ba yela.

45U na baye u naa 'deu tentihi a mangbera aning a tangkpongvielaa ni ang pegi'yi ni kpachagang. Che u yela na wa baahing. Nie jaa kung sumuu.

Daniel 12

1A wagiring ka Maikel na 'ihi ahi, una la na'bi-kpong ni ang ahi kaara i niba 'bi-daba ni. Tuora wagiri daang na biye 'be. U to daang 'chibe a 'yi wagiri ni paaluu ang 'piili bibe a ti to a wagiri. I niba na nyiye diebu a wagiring. Nie jaa 'yuori ang seu a gbangu 'puong la bila.

2Banani ang 'gbihe 'teng-gbani taning ni jemaa na 'yuong. 'Mine na kpeye 'nyivori ang ba tari baahibu 'puo, ka 'mine kpe 'vii aning nyohibu ang ba tari baahibu 'puo.

3Banani ang tari yeng ni na nyigihang a'wo sagbani 'vu-yelingu ni 'chengkeng. Banani ming ang leuhi jemaa ing sun'tuubu 'puong na nyigihang a'wo ngmari'bie wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari baahibu.

4Che Ma Daaniel, pogi a yeli'bie, a man a gbangu a gara a baahaa wagiri. Jemaa na mang gaaye che a gaa che, ka yela bangbu maaling 'ugi.

5'Beng la ka maang Daaniel 'liinhi, ka ba'yi 'mine ming la. Kanga Nye konboo nuori ngang, ka kanga bi a konboo nojaala ning.

6Ka kanga yeli 'ku a dau ni ang ing masari bungyerihi a da ahi 'gaali a konboo kuong ni: Wala ang na kauhi sing che ka a yelisiela nga paali?

7'Beng la ka a dau ni ang ing masari bungyerihi a ahi 'gaali a konboo kuong ni, ung di u 'nuduri aning u 'nu-goo tie sagbani. Mang 'wong ung po unani ang bibe a gara wagiri jaa ni a yeli ka a na iye wagiri aning wagirihi aning wagiri tarang. Sanga ni a ningpegi'yiribe kpiengu ang na wa 'purihi kpeleng kpeleng ni, a yela nga jaa na tung baahing.

8Anaa jaa ka n da 'wo-maang, che n da ba bang a 'mtmi. 'Beng la mang yeli: N ningkpong, a yela nga boohoo na la bo?

9Ung yeli: Daaniel, ina gara, bojung a yeli'bie pogiyeng bahi a mari a gara a baahaa wagiri.

10Ningjemaa na pegi'ying a kung la tari degiri, ka ba degiri 'yi. Che ningbee nang na tunaye beulung tuma. A ningbee kanga jaa kung bang a 'muni, che niba ang tari yeng na bangye a 'muni.

© 2009 Bibles International.

11A 'piili wagiri ni bang na i ka a 'beu jaa sarikihi baahi ka ba 'bing a bungdegiri ang
waananing saangbu ni, a na iye beri 'tuhu aning koohi a'yi aning lijaanaahi ning 'pie.

12Pegiri la unani ang cheliha a waana a beri 'tuhu aning koohi ata aning 'pihita ning
a'nu ni.

13Che ina yeng, gara i gaa'jie a gara a baahaa. 'Bojung i na peenhing, a 'ihi a beri
baahaang a 'di i cheng.

© 2009 Bibles International.

Hosea

Hosea 1

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye 'Biyiiri bi-dau 'Hozeeya seng. 'Juuda na'mine Uzaiyaa, 'Jootam, 'Eehaz aning Hezekaiya 'beri ning daang la. Iisiriel ming naa Jeroboo-am, 'Joowas bi-dau ni bering daang la.

2Ba Tari Baahaa Daana ang daang wa 'piili yera yela a 'tuuro 'Hozeeya ingang, Ba Tari Baahaa Daana daang yeli 'kuye 'Hozeeya: Gaa ti di jentirihung poga, aning jentirihung biihi, ‘bojung a paaluu ngmiye jentiriye 'gaali aning ung jaanhi Ba Tari Baahaa Daana.

3A 'jung ung daang gaa ti di Diibilayim bi-poga 'Goo-mer, ung tari 'puo a dogi bi-dau 'kuu.

4Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli kul-lozeeya: Buong u 'yuori Jeezi'rii-el, bojung fling ang na puo, n na naaye Jeezi'rii-el jiing ni sani 'Jeehu 'deu ingang, a veng ka Iisiriel 'deu naalung ni baahi.

5A daari nga, n na kauhiye Iisiriel taanhuu Jeezi'rii-el Boo ni 'puong.

6Ung daang la tari 'puo a dogi bi-poga. Ka Naangmini yeli 'ku 'Hozeeya: Buong u 'yuori 'Lo Ruuhama, bojung n kung la tan hina Iisiriel 'deu ni ingang, a na veng'kubo.

7Che n na tariye hina 'Juuda 'deu ingang, a dieba a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini ingang. N kung dieba ning taanhuu bii ta'kobi bii taanhuu jauri bii yohi bii yohijonniba.

8'Goo-mer ang wa ngmaa 'Lo Ruuhama bihing baahi, ung la tan 'puo a dogi 'bi-dau.

9Ka Naangmini yeli: Buong u 'yuori 'Lo Aamai, 'bojung ye ba i n niba. N ming kung i ye Naangmini.

10Che Isi'reeli 'biihi jemaa na ing a'wo mangkpong 'biihee ang kung tuong maahi bii a sori. A na wa ing, 'jie ning bang daang yeli ka ye ba i n niba ni, 'beng bang na yeli 'kubo: Ye iye Naangming'vori ni 'bi-daba.

11'Beng la ka 'Juuda 'biihi aning Isi'reeli 'biihi na laanhi lang taa, a bo ba miihi 'ju-daana bung'yeni. Ba na 'ihing a 'yi a paaluung, 'bojung Jeezi'rii-el 'beu ni na iye kpong.

Hosea 2

1Yeli 'ku i ba'biihi: Ye iye n niba. Yeli 'ku i yaupogiba: N ningnunginaa.

2Ye kpaahi ye ma. Ye yeli yela 'kuu, 'bojung u ba i n poga. N ming ba i u sira. Veng ka u 'ihi u jentiriye ni u 'ningbiring, a 'ihi u senseng ni u biha kpachagang.

3Ka bila naani, n na wa yaahuung, a iu a'wo daari ni bang doguu, a i ka u 'woning mopiri, a 'bimuu ka u 'woning leng-gbang'kuongee, a veng ka u 'kpi ning kong'nyuuri.

© 2009 Bibles International.

4N kung tari hina u 'biihi ingang, 'bojung ba iye jentiriye biihi.

5Siringminga ba ma ngmiye jentiriye. Nie ni ang tari ba 'puo ni tungye 'vii tuma, 'bojung u yeliyeng: N na 'tuuriye n seniba, banang 'kurimo n siimaa aning n kuong. Banang 'kurimo n pikoongpieni aning n masari tama. Banang 'kurimo n kpaang aning n bung'nyuurihi.

6Bila 'jung nye, n na diye guohi lirihi i sori, a me daangguoni imuu ka u to la tuong nye u soe.

7U na jo kariye u seniba ni, che u kung nyogiba. U na boye ba 'jie, che u kung nyiba. 'Beng la ung na yeli: N na gaang a leu gaa n sirifora ni seng, 'bojung a da seu 'kumong a gaa pampana.

8'Bojung u da ba bang ka maang 'kuruu bungbie aning waingpaalaa aning kpaang, a veng ka u wari aning u salima 'ugiro, ana bang di tung 'ku Bee-al ni.

9Bila 'jung n na leung a die n bungbie a iibu sangang, a die n waingpaalaa a iibu wagiring. N na leu dieye n pikoongpieni aning n masari tama, ana mang tihi ka a pogi u ingkpali ni.

10N na 'uohiye u 'vii 'olo u seniba 'ningbi-tooring. Nie jaa ming kung dieguu 'yi n 'mmg.

11N na ing ka u ingmaari ming jaa baahi, aning u 'tigiri beri, aning u 'chiu-paalaa 'diibu beri, aning u peenhibu beri, aning u siingbera 'diibu wagirihi jaa.

12N na saangye u 'girep ngmiela aning u kangkanga daari, ana yela ung yeli: Ama la sanyeu n seniba ang 'kumo. A 'jung n na ing ka a leu kongkori, ka moo 'duunhi 'di-a.

13N na dogihuung a 'beri ni ung nyugi iinsens 'ku 'Bee-alihi ni yela. U diye fintie aning boori buunhu maali u minga, a yo buora u seniba a che 'yiinhi n yela. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Bila 'jung nye, n na guoguung waaning mopiri 'puo, a yeli yela mugiluu.

15N na diye u 'girep yori 'kuu a 'piili beng, aning 'Eekor Boo ni ka u i tamaa 'di-nuori. U na 'yieneng beng a'wo u pogisarihtmg beu ning, a'wo daari ni ung 'yi lijipiti paaluu wa ni.

16A na wa ing a daari, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. I na buongmang ka n sira. I kung la buongma ka n Bee-al.

17'Bojung n na 'ihiye 'Bee-alihi 'yoe ni u nuoring. Ba kung la di a 'yoe tieha ba yela.

18A daari n na maaliye 'layiri 'kubo. Ba ning moo 'duunhi, aning sagbani 'nobilii, aning buunhu ang 'chene 'tengeng kpachagang mang na maaluu. N na saangye taanhuu aning takobi aning taanhuu jauri kpeleng 'teng-gbaning, ka ba kpiera laangfie 'puong.

19I na iye n poga a gara wagiri jaa. I na iye n poga sun'tuubu aning saree 'diibu 'puong, aning nungbu 'gaalii 'puong, aning hinihung 'puong.

© 2009 Bibles International.

20I na iye n poga limaniye 'puong. Bila ing na bang Ba Tari Baahaa Daana.

21A daari nga, n na dieyeling. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na dieyeling a 'ku sagbama, ka a ming dieyeli 'ku 'teng-gbani.

22'Teng-gbani na dieyeling aning bung'bie, aning waingpaalaa aning kpaang. A na dieyeli 'kuye Jeezitii-el.

23'Beng la mang na buruu 'ku n minga 'teng-gbaning. N na tariye hina unani ang da ba nye hina ni ingang. 'Beng la mang na yeli 'ku banani ang da ba i n niba ni: Ye iye n niba. Ba ming na yeling: Ina la ti Naangmini.

Hosea 3

1'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo• La gaa, ti buora i poga, anaa jaa ka dau kanga buoruung, ung sena a'wo bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang nung Isi'reeli niba ni. Banang leu gaa ngmingjaani seng a nung ba 'reesing 'gbunihi ni.

2A 'jung mang yeudieguu waribie 'pie aning a'nu aning baarili maahibu 'oom-er aning chelii. ('Yiibu G. 16:16-20)

3Mang yeli 'kuu: I na kpieraye n seng beri jemaa. I kung la ngmi jentiriye. I kung i dau jaa 'suobu. Bila mang ming na i 'kui.

4'Bojung Isi'reeli 'biihi na biye 'be beri jemaa che kung tari naa bii ningkpong, a kung tari sarika 'ihibu bii ngming baaraa, a kung tari iifod bii baga.

5Bila 'puoring Isi'reeli biihi na leu wang, a bo Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini, aning ba naa 'Deevid. Ba na waye Ba Tari Baahaa Daana seng dabieng 'puong aning u suntung 'puong a baahaa beri ning.

Hosea 4

1Ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung, yena Isi'reeli biihi, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana tariye yeli a paaluu kpieriba ingang. Yeliminga bii limanihung bii Naangmini bangbu 'chi a paaluung.

2Ba mang porang a ngmaara 'girii, a kuura, a juuro, a sena. Ba mang saangye bung jaa ang legiriba, ka jiing 'kiribu mang 'tuuro u to 'puoring.

3Bila 'jung a paaluu na iye laa'dimii. Nie jaa ang kpiera 'be na nyuuhang, a lang ning a moo 'duunhi aning sagbani 'nobilii. Mangkpong 'puo jima gba na nyuoming.

4Ta veng ka nie jaa chiihi bii a yeli nie, 'bojung i niba 'woniye banani ang chiiha a Ngming'puohi 'yi-diera.

5Bila 'jung ye na ngmiye gberi 'be-chaaniing. Dangyera ming na ngmiye gberi a lang nii 'yienguu, ka n nyuong i ma.

6N niba nyuonang bang kong bangbu 'jung. Ing jaanhi yela bangbu 'jung, n ming na jaanhiing ka i kung i n Ngming'puohi 'yi-diera. Ing 'yiinhi i Naangmini begu ni 'jung, n ming na 'yiinhiye i biihi yela.

© 2009 Bibles International.

7Bila ni a Ngming'puohi 'yi-dieriba ang maaling 'ugiro, bila bang maaling tuna beu n ingang. N na leuhiye ba girima ka u leu nyaaba.

8Ba mang 'diriye n niba beu tona, ka ba 'sikiri buobu ahi n niba yeliba'torihi ingang.

9A 'jung bila ni ang na pogi a niba, bilang na pogi a Ngming'puohi 'yi-diera ming. Bila mang na dogihiba ba yelitarihi 'jung, a yeuba ba yeli-irihi ni 'jung.

10Ba na 'ding, che a kung tigiba. Ba na ngmiye jentiriye, che ba kung 'ugi, 'bojung ba bahiye Ba Tari Baahaa Daana nuori 'tuubu.

11Jentiriye aning waing aning waingpaalaa mang nyogiye yela 'muni bangbu faa.

12N niba mang jugihiye kawani a 'yire ba bagiri bang di daari maali seng, ka ba bagidau mang ing 'duoho 'kubo. 'Bojung jentiriye sie vengyeng bang bori. Ba ngmiye jentiriye ba Naangmini ingang.

13Ba mang 'ihiye sarikihi tangbera 'juring. Ba mang nyugiraye iinsens tangbilii 'juring, aning 'old daari 'muning, poopilar daari 'muning, aning terebint daari 'muning, a maahuu ang suma 'jung. Bila 'jung ye 'bi-pogiba ngmiraye jentiriye, ka ye pogipaani sena.

14N kung dogihi ye bi-pogiba ba jentiriye ni 'jung, bii ye pogipaani ba senseng ni 'jung. 'Bojung a daba miihi mang leu weling aning a jentirihi, a di pogisenseniba bang ti 'ihi sarikihi. Bila 'jung niba ang ba bang a 'muni na nyuoming.

15Ina Iisiriel, haali ka inang ngmira jentiriye, to veng ka 'Juuda saang. Ta 'do wa Giiligal, bii a 'do gaa Beet 'Ee-veng, bii a pora puobu a yera: A'wo Ba Tari Baahaa Daana ang i 'vori yeng.

16'Bojung Iisiriel ba 'wono yela, a'wo napolii ang ba 'wono yela bila ni. Pampana, Ba Tari Baahaa Daana na bahing ka ba 'dire 'diibu a'wo pipolii ang 'dire 'ji-gbanggbaling.

17'Iifiriam diye u minga man bagiri ingang. Bahuu.

18Ka banang wa 'nyu buunhu baahi ba mang ngmiraye jentiriye. U paalikaariba nungye 'vii 'haali.

19Seseu na poruung ing u kpankpamang. Ka 'vii kpeba ba sarikihi ni 'jung.

Hosea 5

1Ngming'puohi 'yi-dieriba 'woi, ye 'wong yeli nga. Iisiriel 'deu, maaling cheliha yaga. Naa 'deu, begi 'toorii, ‘bojung i seng ka a saree 'diibu waana. Ye iye cheba a 'ku Miizipa, a i laangu bang yeri 'Tee-ber ingang.

2A taawaidieriba kuye niba 'gaali, che n na 'miing ingye ba jaa a dogihiba.

3N bangye lifiriam. Iisiriel ming ba sogili 'kumo. 'Oo lifiriam, pampana nga i ngmiye jentiriye. Iisiriel degiye u minga.

© 2009 Bibles International.

4Ba yeli-irihi ba vena bang gara ba Naangmini seng, 'bojung jentiriye sie ni 'biye ba 'puong, bang ba bang Ba Tari Baahaa Daana.

5Iisiriel jigihibu 'diriye 'sieree u 'ningbiring. Iisiriel aning 'Iifiriam ngmiraye gberi ba yeliba'torihi 'puong. 'Juuda ming paahiye ba ingang a ngmira gberi.

6Ba na diye ba piihi aning ba 'nii a ti bo Ba Tari Baahaa Daana, 'ihe ba kung nyiu. U tagiye u minga 'yi ba seng.

7Ba tungye belingbu tuma Ba Tari Baahaa Daana ingang, 'bojung ba dogiye senseng'biihi. Pampana a 'chiu-paalaa 'tigiri na 'dibang aning ba chengbuunhu.

8Ye ngmi iilii Giibiya 'puong, a ngmi biengkoni Reemaa 'puong. Ye 'cheehi yaga jaa Beet 'Ee-veng 'puong. Ina i 'yi-diera, 'oo Beenj aming.

9'Iifiriam na iye kpali 'iniingbu daari. Iisiriel jagihi ni 'puong n yeliye yela ang na i pielaang.

10'Juuda ningbera ni 'woniye niba ang 'ihe toribogu. N na 'kiriye n 'su-kpiengaa waahiba a'wo kuong.

11'Iifiriam nyiye dogee a 'purihi saree 'diibu puong, 'bojung u minga buobu puong tmg 'tu yeli'biri jaa.

12Bila 'jung n na 'woniye pempeli'bile a 'ku lifiriam, a 'woning puongbu a 'ku 'Juuda 'deu.

13Sanga ni 'fifiriam ang nye u baahmg, ka 'Juuda ming nye u nawali ni, 'beng ka lifiriam gaa Asiiriya, a tung a nakpong jie ka u sumuu. Che u kung tuong sagimii, bii a nyaa i nawali ni.

14'Bojung n na 'woniye 'gbegini a 'ku lifiriam, a 'woning 'gbeging-polii a 'ku 'Juuda 'deu. Maang, maang nga na tagibang chiehi che gaa. N na dibang gaaning. Nie jaa kung dieba.

15N na la leu gaaye n jie a waana wagiri bang na sagi ba beu. 'Beng la bang na bo n jie. Ba dogee 'puong ba na bomang 'ningbi-jieng.

Hosea 6

1Ye wa, ye veng ka ti leu gaa Ba Tari Baahaa Daana seng. ‘bojung u tagihi chiehing, che u na sagingting. U ngmiyeng, che u na 'leye ti natie.

2Ka 'beri a'ying wa pari, u na 'kuting 'nyivori. A 'be-taalung daari u na nyogiting ka ti 'ihi, ka ti nye tan 'nyivori u 'ningbi-tooring.

3Bila 'jung ye veng ka ti bang, ye veng ka ti bo Ba Tari Baahaa Daana bangbu. U 'yiibu 'bingyeng a'wo 'beeguu. U na waye ti seng a'wo saa, a'wo 'piilee saa aning baahaa saa a 'ku 'teng-gbani.

4'Oo lifiriam, wala mang na ii? 'Oo 'Juuda, wala mang na ii? 'Bojung ye limanihung 'woniye 'beeguu savaalii, a'woning mielung ang mang nyuuhi 'wieng.

© 2009 Bibles International.

5Bila 'jung n ngmaabang loo a 'tuuro n dangyeriba ingang. N kubang aning n nuori yeli'bie. Ye saree 'diibuhi 'yi garang a'wo saa nyigihibu.

6'Bojung limanihung mang buora, sarika naani, Naangmini bangbu mang buora a gaa sarika nyugirihi.

7Che ba saangye n 'layiri a'wo Aadam ang daang i bila ni. 'Beng bang daang tung belingbu tuma n ingang ni.

8Giilied iye yeliba'torihi 'deme 'yi-kpong, a degi aning jiing.

9A'wo 'nanyigi-kpienhi ang mang lang taa jeng 'gu ninsaalaa ni, bila ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba mang lang a kuura niba 'Sii-kem soring. Pielaang, ba tungye tungbegalima.

10N nyiye yeli ang i beu a i nomaa 'gaali Iisiriel 'deu ning. 'Iifiriam ngmiraye jentiriye, ka Iisiriel degi u minga.

11'Juuda ming, buunhu chiebu bingyeng a 'kui sanga ni mang na leu waaning n niba ba ahiji-fora ni.

Hosea 7

1Sanga ni mang danang saging Iisiriel ni, a sanga ka lifiriam yelibalorihi 'yi gbanggbali, aning 'Sameeriya beulung. ‘bojung ba ngmiye 'po. 'Nanyige mang wa kpeng. Faariba ang lang taa mang 'ohiye buunhu 'yengeng.

2Ba ba mang jeri ba 'sikieng ka n mang tiehiye ba beulung jaa vela. Pampana ba miihi yeli-irihi ngmaabang 'gili. A Nye n 'ningbi-tooring.

3Ba mang peliye a naa 'puo aning ba beulung, a peli a ningbera 'puo aning ba 'girii.

4Ba jaa iye senseniba. A 'woningye paanuumaana ang ing u paanuu 'deu Inning. Ka unang wa uri a paanuu baahi, u mang bahiye a billing dangbu a waana wagiri a paanuu ang na 'ihi.

5Ti naa 'beu ning a waing tuluu iyeng ka a naa aning a ningbera biera. U tieye u 'nu paahi a ilaariba ingang.

6Ba mang iye ba 'sikiri a'wo paanuu 'deu wagiri ni bang jeng 'gu ni. Ba paanuumaana mang 'gbihiye a 'yienguu jaa. 'Beeguu a paanuu 'deu mang 'direng a'wo 'buung-jinti.

7Ba jaa tuliyeng a'wo paanuu 'deu, a 'dire ba saringmaariba. Ba na'mine jaa 'leyeng. Kanga jaa ang buonima 'chi ba 'puong.

8'Iifiriam diye u minga jeri a nibihi 'puong. 'Iifiriam iye kaanhii ang ba leuhi.

9Saamba 'diye u kpiengu, che u ba bang bila. Koonpieni yo yaariye u ingang, che u ba bang bila.

10Ka Iisiriel jigihibu 'dire 'sieree u 'ningbiring, che ba ba leu wa Ba Tari Boohoo Daana ba Naangmini seng, bii a bo u 'jie a yela nga jaa 'jung.

© 2009 Bibles International.

11'Iifiriam mang 'woningye ngmanii ang 'buging a ba tari yeng. Ba buongye 'Iijipiti. Ba gaaye Asiiriya.

12'Jie jaa bang gara, n na yeriye n laangu ba ingang. N na 'sigihibang waaning a'wo sagbani 'nobilii. N na nyogihibang sanga ni mang 'wong bang lanna taa. ('Liivai G. 26:14-39)

13Nimiha la a kubo, 'bojung ba joye n seng. Nyuongbu la a 'kubo, 'bojung ba saangye begu n ingang. Anaa jaa ka n yeudiebang, che ba ngmaye 'girii 'tuomo.

14Ba ba 'kong 'kumo aning ba 'sikiri sanga ni bang 'cheehe ba ga'dohi 'juring. Ba langye taa bung'bie aning waingpaalaa 'jung, che ba dieye taawai n ingang.

15Anaa jaa ka n 'wulibong 'wuli-kpiengaa a ing ba kpangkpama kpiengu, che ba jeriye beu tungbu n ingang.

16Ba mang leurang, che ba ba mang leu wa Saa'ju-baahaa Daana seng. Ba 'woniye belingbu taanhuu. Ba ningbera mang 'leng a 'tuuro ta'kobing, ba jinti duhibee 'jung. Ngaang ka niba na iba sie la 'Iijipiti paaluung.

Hosea 8

1Di biengkoni ba i nuoring. U na wang a'wo ka'chigu Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ingang, ‘bojung ba saangye n 'layiri, a die taawai n 'begu ingang.

2Iisiriel na kong 'kumong a yeli: N Naangmini, ti bamiing.

3Iisiriel diye sung loo bahi. A dondoma na karuung.

4Ba mang 'bingye na'mine, che a ba 'yi n seng. Ba 'bingye ningbera, che n ba bamaa. Ba diye ba wan aning ba salima a maali ba miihi baga, a ira ka n ngmaaba bahi.

5'Oo 'Sameeriya, i napolii bagiri ni iye bungnyohuu. N 'suuri dangye ba ingang. Wala ang na kauhi sing che ka ba 'cheni tuong tori?

6'Bojung ngaang ming 'yiye Iisiriel seng: Tungtunang maaluu. U ba i Naangmini. Che 'Sameeriya napolii bagiri ni na ngmahing a 'purihi.

7Ba mang buriye seseu, a che sa'kulingkuulee. Bung ang 'bufi ba tari 'puuri. U kung ing bie jaa. Ka unang ing bie, saamba na diung yofi.

8Ba diye Iisiriel yofi. Pampana Isi'reeli niba biye a paalihi 'puong a 'woning bunglaanii.

9'Bojung ba 'do gaaye Asiiriya a'wo moo bunga ang ahi u 'yong. 'Iifiriam ngmiye seniba pa.

10Anaa jaa ka ba ngmiye pa a paalihi 'puong, pampana n na laanhibang lang taa. Ba na 'piili iriye fling a ningbera naa ang dogihiba 'jung.

11'Iifiriam ang maali yelibee sarika 'ihijiihi jemaa 'jung, a leuye yelibee iibu sarika 'ihijiihi a 'kuu.

© 2009 Bibles International.

12N seuye n begu yelitiinha 'kuu, che sing jeraa ang i bungjaala.

13N sarika 'kuubuhi jieng neni sarikihi bang mang 'ihi a oo. Che Ba Tari Boohoo Daana ba mang diegaa. Pampana u na tiehiye ba yeliba'torihi yela a dogihiba ba yelibee ni 'jung. Ba na leu gaaye lijipiti.

14Iisiriel 'yiinhiye u naana yela a che me na'de-bera. 'Juuda ming iyeng ka u 'yi-bera ang i kpienhi 'ugi. Che n na bahiye "buung ka a gaa u 'yi-bera ni ingang. A na 'diye u 'de-kpongyieni.

Hosea 9

1'Oo Iisiriel, to nyengina aning nyengka a'wo a paalihi, 'bojung i ngmiye jentiriye i Naangmini ingang. I boye jentiriye sanyeu jiengaa jaa 'puong.

2Jiengaa aning waing neujie kung 'kubo 'diibu. A waingpaalaa kung maali 'kuu.

3Ba kung kpiera Ba Tari Baahaa Daana paaluung. Che lifiriam na leu gaaye 'Iijipiti. U na 'diye bungdega Asiiriya 'puong.

4Ba kung di waing kuubuhi ku Ba Tari Baahaa Daana. Ba sarikihi ming kung i 'pu-peli 'kuu. A na 'woniye niba ang ira laa'dimii siimaa a kubo. Nie jaa ang obuu na iye degiri, 'bojung ba siimaa na iye ba miihi 'nyivori bung. U kung kpe Ba Tari Baahaa Daana 'deu.

5Wala yeng na i a 'tigiri daari, Ba Tari Baahaa Daana siingkpong ni 'diibu daari?

6'Bojung siringminga, ba gaayeng nyuongbu 'jung. 'Iijipiti na laanhibang lang taa. 'Yi-kpong bang buona Meemifis na dibang 'ung. Va'urung na 'soye ba wari bungnanee, ka guohi bi ba tentihi 'puuhing.

7Dogihibu beri ni wayeng. Sani naabu beri ni wayeng. Veng ka Iisiriel bang yeli nga. Niba sagiyeng ka a dangyera iye joli, ka dau ang bang siilung yelitarihi i janjaanha. Ye yeliba'torihi ang i jemaa, ka ye dong i kpong 'jung la.

8Dangyera ni ang kaara 'Iifiriam Nye n Naangmini seng. Che 'nobilii cheba 'biye u yelitarihi jaa 'puong, ka dong bi u Naangmini 'deu ning.

9A niba saangyeng 'gaali a'wo Giibiya beri ning. Naangmini na tiehiye ba yeliba'torihi yela a dogihiba ba yelibee 'jung.

10N nyiye Iisiriel ung 'woning mopiri 'puo 'girepihi. N nyiye ye ba'mine bang 'woning kangkanga dau fora wagiri fora ngmama. Che bang gaa 'Bee-al 'Piiyor, a weli ba miihi 'ku a nyaaba nga. Ba leuye bunghaaruu a'wo bung ni bang nung ni.

11'Iifiriam yeng, ba girima na egi gaang a'wo nobile. Dogibu 'chibe, 'puo karibu 'chibe, 'pubile taribu 'chibe.

12Haali ka banang 'guoli ba biihi, che n na faabang, ning'yeni kung chehi. Mm, nimiha la a 'kubo sanga ni mang na 'yi ba seng.

© 2009 Bibles International.

13N daang nyiye lifiriam ung 'woning Taiyer ang 'bi 'ji-suming, che ka lifiriam di u
'biihi 'yining ku ningkuura.

14Di 'kubo, 'oo Ba Tari Boohoo Daana. 'Bo ing na di 'kubo? 'Kubo 'puuhi ang kung
tuong tari 'bie, aning biha ang 'ko.

15Ba beulung jaa biye Giiligal 'puong, 'bojung beng n da habang. Ba yeli-irihi ang i
bee 'jung n na karibang n 'detmg. N kung la nungba. Ba ningbera jaa dieye taawai.

16Ba ngmiye lifiriam. Ba danyagihuu 'koyeng. Ba kung tan buurii. Haali ka banang
dogi biihi, che n na kuye bungnunginaa nga ang bi ba 'puuhing nga.

17N Naangmini na dibang loo bahi, 'bojung ba ba 'tu u nuori. Ba na iye yuoriba a
paalihi 'puong.

Hosea 10

1Iisiriel iye 'girep vana ang waha a baara. U ngmangye u ngmama. Bila ni u ngmama
ang i yaga sing, bila ung maali sarika 'ihijiihi ang i jemaa sing. Bila ni ba 'teng-gbani
ang sums sing, bila bang boo ba ngming baarihi.

2Ba 'sikiri ba ahi 'jiyening. Pampana ba nyogibang saree 'lee 'puong. U na ngmahiye
ba sarika 'ihijiihi. U na saangye ba ngming baarihi ni.

3Pampana ba yeliyeng: Ti ba tan naa, 'bojung ti da ba jo Ba Tari Boohoo Daana. Ka a
naa ming panaa, 'bo ung na i 'kuti?

4Ba yeliye yeli'bie a po 'girii puobu a bing 'layiri. A 'jung sarisung ngmaabu
saangyeng a'wo moo ang tari jelung yoo kaang'bie ingang.

5'Sameeriya kpieriba joraye dabieng Beet 'Ee-veng napolii bagiri ni 'jung. U niba iriye
laa'dimii u yela, ka u ngmini 'yi-dieriba 'tniMe u girima yela, 'bojung ba diung 'yi ba
seng.

6Ba na 'tuoye a bagiri gaaning Asiiriya ka u i 'kuubu ka ba ti 'ku a nakpong. 'Vii na
nyogiye lifiriam, ka Iisiriel 'di 'vii u minga kawani ni yela.

7'Sameeriya yeng, ba ngmaaye ba naa bahi a'wo da'bile ang bi kuong 'jung.

8Yeliba'torihi jiduorihi ni, anang da i Iisiriel beu 'jiihi ni ming na nyuoming. Guohi
aning bungkiirihi na buliye ba sarika 'ihijiihing. Ba na yeli kuye tangbera: Ye pogiti.
Ba na yeli 'kuye tang'bilii ming: Ye 'le ti ingang.

9'Oo Iisiriel, i iye yelibee a 'piili 'Giibiya beri ning. 'Beng bang kpeling. Taanhuu ni
ang jaura Giibiyang beulung biihi ingang ni, ma u da tuongbang wa?

10N buobung mang na dogihiba. Nibihi na langye taa 'ihi ba ingang sanga ni mang na
nyogiba 'le ba yeliba'torihi a'yi ni 'jung.

11'Iifiriam iye naahuu bang 'wuli, ung nung bung'bijuri ngmiibu. Che n diye garihi ing
u nyuu ang viela ingang. N ingye lifiriam 'yoge ung na tagi kuuri. 'Juuda na kuorang.
Jeekob na ngmahiye u tangkpaga.

© 2009 Bibles International.

12Ye bun sun'tuubu 'ku ye miihi. Ye che a buunhu nungbu ang ba baaha 'puong. Ye ko ye 'teng-gbani 'jie ni yeng nang ba ko jaa ni, 'bojung wagiri tayeng ka ye buora Ba Tari Baahaa Daana. Ye buoruu waana wagiri ung na i ka sun'tuubu wa ye ingang a'wo saa.

13Ye koye beu. Ye cheye 'pu-tooltmg. Ye 'diye 'girii ngmama, 'bojung ye deliye ye miihi soe. Ye daba ni 'yoe ang buona taanhuu 'puong ni jemaa 'jung yeng deliba.

14A 'jung jauri na 'ihiye ye niba ingang. Ba na ngmiye ye ji-kpienhi a 'ohi buunhu a'wo bila ni Saalimang ang daang ngmi Beet Aaribel a 'ohi buunhu taanhuu daari ni. 'Biihi ma aning a biihi jaa bang na ngmaahi 'purimo.

15Bila bang na ii 'oo Beetel, i beulung ang i kpong 'jung. 'Beeguu 'pipi ba na ngmaaye Iisiriel naa ni bahi kpeleng kpeleng.

Hosea 11

1Sanga ni Iisiriel ang i bibile n numuung, a buong n 'bi-dau a 'yi 'Iijipiti 'puong.

2Sanga ni bang buoniba ni, a sanga bang maaling tagira 'yire ba seng. Ba 'ihiye sarikihi ku 'Bee-alihi, a nyugi iinsens ku bagipehinihi

3Maang 'wuli lifiriam 'cheni. N nyogiye ba 'nuuhing, 'ihe ba da ba bang ka maang sagingba.

4N tagibang aning ninsaalaa ngmie, aning nungbu bung'lerihi. N da iyeng a'wo banani ang mang nyogi 'yoge tagi 'ihi ba dagireeng. N 'churiyeng a 'kubo siimaa.

5Ma u na leu gaaye 'Iijipiti paaluu wa? Ma Asiiriya nie na iye u naa, bang jaanhi ka ba leu'yi ba yelibee 'puong 'jung wa?

6Ta'kobi na yo chierang u 'yi-bera 'puuhing, a nyuong a paaluu 'di-nobera taabugarihi, a kuba ba miihi kawanihi 'jung.

7N niba 'ningbi-jie ahiyeng ka ba leu 'puori a 'yi n seng. Anaa jaa ka ba mang buongye Saaju-baahaa Daana, kanga jaa ba mang diu tiinhuu.

8Wala mang na i bahii, 'oo 'Miriam? Wala mang na i dii tihi, 'oo Iisiriel? Wala mang na tuong ii a'wo Aadimaa? Wala mang na ii a'wo 'Zibooyim? N 'sikiri dannang gaga jaa n 'puong. Bila dangye n nimboo.

9N kung tung n 'suuri tulibu jaa tuma. N kung la saang lifiriam, ‘bojung n iye Naangmini, n ba i ninsaalaa. N iye Unani Ang Pegi'yi ni ye puong. N kung wa 'su-kpiengaa 'puong.

10Ba na 'cheneng a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana. U na ngmuunang a'wo 'gbegini. Ka unang wa ngmuuna, 'beng la ka u bi-daba na 'yi ngmintongkpieri seng a 'miine waana.

11Ba na 'miine waanang a 'woning 'nobile ang 'yi lijipiti, a 'woning nangmanii ang 'yi Asiiriya paaluu. N na ing ka ba kpiera ba 'dering. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

12'Iifiriam ngmaamang 'gili aning 'girii. Iisiriel 'deu ni ngmaamang 'gili aning belingbu. Che 'Juuda nang ba 'chene ning Naangmini. U ba 'chene ning Unani Ang Pegi'yi a i limaniye ni.

Hosea 12

1Ifiriam 'diriye seseu, a kara sa'muni seseu ni. 'Beu jaa u mang ing ka 'girii aning saangbu 'ugi. Ba 'bingye 'layiri ming aning Asiiriya niba, bang 'tuo kpaang gaaning 'Iijipiti.

2Ba Tari Baahaa Daana tariye yeli 'Juuda ming ingang. U na dogihiye Jeekob a 'tuuro u soe ni ingang. A 'tuuro u yeli-irihi ingang, u na naaye sani u ingang.

3U nyogiye u bieri gbekpaaring u ma 'puong. U kpiengu 'puong ung mooning Naangmini.

4Mm, u mooningye a malika a tuomuu. U 'kongyeng, a suhi nungbu u seng. U nyiung Beetel 'puong. 'Beng ung yeli yela 'kuti.

5Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini la bila. Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori bang di tieha u yela.

6A 'Jung ina, a 'tuuro i Naangmini sungbung, leu wa. Nyogi nungbu ang ba baaha aning saree ngmaabu ang 'tori kpiengaa, a cheliha i Naangmini wagiri jaa.

7Bungkuoha tariye dawari sanihi, U nungyeng ka u 'finne niba.

8Ka 'Iifiriam yeli: Pielaang, n leuye bundaana. N nyiye bundaambuunhu. N tuma jaa 'puong ba kung nye yeliba'toruu jaa n ingang ang i yelibeu.

9Che Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a 'piili 'Iijipiti paaluu wagiri ning. N na la ing ka ye kpiera tentihi 'puuhing a'wo a 'tigiri 'diibu wagiri ning.

10N yeliye yela a 'tuuro dangyeriba ingang, a i ka ba yelinyirihi 'ugi. N 'kubong 'lug° silima a 'tuuro a dangyeriba 'sieree 'diibung.

11Anaa jaa ka Giilied tariye baga, 'ihe a iye kpali. Anaa jaa ka ba diye nadee 'ihi sarika Giiligal 'puong, siringminga, ba sarika 'ihijiihi na 'duoye yoo kaang'bie ingang.

12Jeekob jo gaaye Aaram paaluu. Iisiriel tungyeng che nye poga, a chiing piihi che nye poga.

13A 'tuuro dangyera ingang ka Ba Tari Baahaa Daana di Iisiriel 'yining 'lijipiti 'puong. U kaaguung a 'tuuro dangyera ingang.

14Che lifiriam dangye u 'suuri ung 'ihi yaga. Bila 'jung u Daana na bahiye u jiing 'kiribu jumihi ni u ingang, a leuhi u nyaaba dogili u ingang.

Hosea 13

© 2009 Bibles International.

1Sanga ni lifiriam ang da mang yeli yela, niba da mang 'miineng. U da 'duohiye u minga Iisiriel 'puong. Che sanga ni ung wa tung beu a 'tuuro Bee-al ngmini'puohibu ingang, u 'kpiyeng.

2Pampana ba maaling iriye yelibee. Ba nyeliye buunhu maali ba baga. Ba wan bang di maali a baga a 'tuuro ba 'nuuhi tuma bangbung. A jaa iye niba ang bang 'nu tuma bungmaanihi. Ngaang bang mang yeli a yela: Banani ang di ninsaaliba 'ihe sarika ni mang mugihiye a napola baga.

3Bila 'jung ba na 'woniye 'beeguu savaalii, a 'woning 'beeguu 'pipi mielung ang mang nyuuhi 'wieng. Ba na 'woniye bungpegiri seseu ang daa 'yining jiengaa 'puong, a 'woning nyuohi ang 'yire 'tokorong.

4Che Maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini a 'piili 'Iijipiti paaluu wagiri ning. Ye kung bang Naangmini jaa ka maang naani, 'bojung diera jaa 'chibe n 'puoring.

5N bamiing a mopiri 'puong, 'teng-gbani ang kong kuong yaga 'puong.

6Sanga ni bang tari mopora ni, ba da mang tiging. Ba da mang tiging a jigiha. Bila 'jung bang 'yiinhi n yela.

7A 'Jung n na 'woniye 'gbegini ba seng, a 'woning luoraa ang bi sori nuoring a 'guunho.

8N na 'tuohibong a'wo beer bang nyogihi u biihi. N na tagihiye ba nyau chiehi. 'Beng mang na ooba a'wo 'gbegini. Mo'dungo na nyogibang tagi ngmaahi.

9'Oo Iisiriel, ba nyuomiing, che i sungbu 'yiye n seng.

10'Yening ka ye naa be? 'Yening ka unani ang na dieye ye 'yi-bera jaa 'puuhing ni 'be? Ye saringmaariba ni ming, bana yeng yeli ka ba 'kuye naa aning ningbera ni, 'yening bang 'be?

11N diye naa 'kuye n 'suuri 'puong, a la 'ihuu n 'su-kpiengaa 'puong.

12'Iifiriam yeliba'torihi 'le langye taa. U yelibee bingyeng.

13Poga ang dogira ingbaahi na waye u ingang. U iye bi-dau ang ba tari yeng, 'bojung u 'woniye bi-lie dogibu wagiri ang to che ung ba diem ka u 'yi.

14N na yeudiebang a 'yi kau'biri kpiengung. N na yeudiebang a 'yi 'kuuming. 'Kuung 'woi, 'yening ka i 'baleuhi 'be? Kau'biri 'woi, 'yening ka i nyuongbu be? Nimboo 'yiye n 'ningbiring.

15Anaa jaa ka u ngmanaye ngmama u ba'biihi puong, sa'muni seseu kanga na wang. Ba Tari Baahaa Daana seseu na 'yiye mopiri puo wa, ka u kong'bulee jaa nyuuhi, ka u kolung ko. Bungnanii jaa ang nyenna ka Ba Tari Baahaa Daana na 'ohi 'Iifiriam bungnanee bingjiihing

© 2009 Bibles International.

16Ba nyogiye 'Sameeriya saree lee 'puong, 'boiling u dieye taawai u Naangmini ingang. Ba na 'leng a 'tuuro ta'kobi ingang. Ba na ngmaahiye ba biihi 'purimo, a chiehi ba pogi'puuhi puuhi.

Hosea 14

1'Oo Iisiriel, leu wa Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini seng, 'bojung i ngmiye gberi i yeliba'torihi ni 'jung.

2Di yeli'bie a garaning, a leu gaa Ba Tari Baahaa Daana seng. Yeli ngaang 'kuu: Veng yeliba'toruu jaa 'kuti. Sagiti bunye 'puong, 'bojung ti na 'kuing ti nuori sarikihi.

3Asiiriya kung dieti. Ti kung jong yohi. Ti kung la yeli 'ku ti miihi 'nuuhi bungmaanihi ka: Ye iye ti ngmima. ‘bojung i seng ka bi-kpiiba mang nye hina.

4N na sagingye ba puori leubu ni. N na nungbang jaala, 'bojung n 'suuri leuhiyeng a 'yi u ingang.

5N na 'woniye mielung a 'ku Iisiriel. U na ingye 'puuri a'wo jenjeng'muli, a tie u nyaga a'wo Leebanong.

6U da'nuuhi na yaaring. U vielung na 'woniye ooliv dau, ka u 'nyuu-noo 'woning Leebanong 'siid-er dau.

7Banani ang kpiera u maahuung na leu wang. Ba na la 'kuye bung'bie 'nyivori. Ba na ingye 'puuri a'wo 'girep vana. Ba girima na 'woniye Leebanong waing ni.

8'Miriam na yeling: Wala mang la tali a na i ning bagiri? N 'wongyeng, a chelihi u 'jieng. N 'woniye saipires dau ang tan vamaaha. I ngmama 'yiye n ingang.

9Ning'buong tan yeng? Veng ka u daana bang a yela nga 'muni. Ning'buong tan 'ningbiyuo? Veng ka u daana bamaa, ‘bojung Ba Tari Boohoo Daana soe 'toriyeng. Sun'tuuro mang 'cheniye a 'puong, che 'begu saaniba mang ngmiriye gberi a ingang.

© 2009 Bibles International.

Joel

Joel 1

1Ba Tari Boohoo Daana yelihung ang daang wa Peti'yuu-el 'bi-dau 'Joo-el seng la nga.

2Ye 'wong yeli nga, yena ningbera. Ye begi 'toorii, paaluu nga kpieriba jaa. A yeli nga to daang iyeng ye 'bering, bii ye ba'mine 'bering?

3Ye yelaa ku ye biihi. Ye veng ka ye biihi ming yeli 'ku ba 'biihi, ka ba 'biihi ming yeli 'ku jemani ang tohi.

4Bung ni 'so-bera ang bahi, una ka 'suorii oo. Bung ni 'suorii ang bahi, una ka 'sobilii oo. Bung ni 'sobilii ang bahi, una ka 'danduli oo.

5Yena dangbugiribo, ye 'yuo a 'kono. Ye waing 'nyuuribo ni jaa, ye 'cheehe a waingpaalaa 'jung, 'bojung a ngmaayeng 'yi ye nuoring.

6'Bojung paaluu kanga 'ihi waye n 'teng-gbani pigibu. U tariye kpiengu ka u niba ba tari soribu. U nyina iye 'gbegini nyina, ung tari 'gbeging-nyaangaa nyinpulihi

7U iyeng ka n 'girep i kpali, ka n kangkanga i daari 'yong. U lagihiye u pegiri a diu loo. U iyeng ka u da'nuuhi peli.

8Ira laa'dimii a'wo pogisaraa ang ba bang dau ang 'pili buorihi u pogisari sira 'jung.

9Ba ba la kuro a btmebie sarika aning a bung'nyuurihi sarika Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning. A Ngming'puohi 'yi-dieriba iriye nimiha, banang tuna Ba Tari Baahaa Daana ni.

10A iyeng ka yoo i kpali. A 'teng-gbani iye laa'dimii, 'bojung a bung'bie saangyeng, ka a waingpaani nyuuhi. A kpaang ming 'chibe.

11Ye 'di 'vii, yena kuoriba. Ye 'cheehe, yena 'girep kaariba, a 'wiit aning baarili 'jung, 'bojung a yoo bungchierihi nyuongyeng. ('Yiibu G. 9:31; 'Joob G. 31:40)

12A 'girep vana 'koyeng, ka a kangkanga dau juoli. A poomegiranit dau aning abe dau, aning aapul dau — a yoo daari jaang juoli. Pielaang, nyengka boriye ninsaaliba biihi seng.

13Yena Ngming'puohi 'yi-dieriba, ye di buunhu yeri a ira laa'dimii. Ye 'cheehe, yena niba ang tuna a sarika 'ihijie 'ningbi-tooring. Yena niba ang tuna Naangmini, ye wa, ye di buorihi yeri a 'yienguu jaa ka jie wa nyaa. ‘bojung ba ngmaaye a bungbie sarika aning bung'nyuurihi sarika 'yi i Naangmini 'deung.

14Ye 'bing nuori 'leebu, a buong langbu. Ye laanhi a ningbera aning a 'teng-gbani kpieriba jaa. Ye i ka ba kpe Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'deu a 'kong ku Ba Tari Baahaa Daana.

15Nimiha la a beu nga 'jung, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana beu ni pieliyeng. U na wang a'wo saangbu a 'yi Kpiengu Jaa Daana seng.

© 2009 Bibles International.

16A siimaa ba bori ti 'ningbiring? Ka nyengka aning 'pu-peli bori ti Naangmini 'deu ning?

17Bung'biri mang 'koye tani 'muning. Siimaa 'deri jengye kpali. 'Buuhi leyeng, 'bojung a bung'bie saangyeng.

18Nye 'duunhi ang pens bila. 'Karikaruu kpeye 'nii, 'bojung a ba nye mopora. Haali ka piihi ming 'dire dogee.

19'Oo Ba Tari Baahaa Daana, Ma mang 'kono 'kuro, 'bojung butmg 'diye a mopiri 'puo mopora, ka 'butmg-jinti 'di a moo daari jaa.

20Mo'duunhi ming 'kono 'kuriing, 'bojung konboori 'koyeng, ka "buung 'di mopiri 'puo mopora.

Joel 2

1Ngmi biengkoni Zaiyong 'puong. Veng ka u 'kong n Tangpegi'yiruu ning a doriba. Veng ka a paaluu kpieriba jaa 'miine, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana beu ni waanang. U pieliyeng.

2Sagiluu aning 'liinhuu beu la. Savaala ang i sagiluu a i ligimeng 'beu la. A'wo be-kaari chaanii ang chaang a tangbera juring, niba 'mine waanang, a i jemaa a tari kpiengu. Ba taa daang 'chibe jaa. Ba taa daang kung la bibe ba 'puoring, haali a waana jemanihi jemaa.

3'Buung 'diriye ba 'ningbi-tooring, ka buung-jinti 'dire ba 'puoring. 'Teng-gbani 'woningye 'Tiding dabaga ba 'ningbi-tooring, ka ba 'puori i mopiri ang i kpali. Pielaang, bung jaa kung jo 'yi ba seng.

4Ba 'worihung 'woningye yohi 'worihung, ang fora yaga a'wo yohi bang jonna.

5A egihang a tangbera 'juring a'wo cherietihi ang danna. A dannang a'wo buung-jinti ang 'dire mo'kuonhi, a 'woning gandaba ang i taanhuu 'siri.

6Paalihi mang 'miineng ba 'ningbi-tooring, ka dabieng i bang saang 'ningbiri.

7Ba mang jorang a'wo daukpienhi. Ba mang 'doye daangguoni a'wo daba ang jaura taanhuu. Kanga jaa mang 'cheneng u soring. Ba ba tegira ba soe.

8Ba ba daara taa. Kanga jaa mang 'tuye u sori. Ka a domang teuriba, che ba mang garang, ba ba mang 'yire ba 'jiihing.

9Ba mang jorang a waana gara a 'yi-kpong 'puong. Ba mang jorang daangguoni 'jung. Ba mang 'do kpeye a 'deri. Ba mang 'tuye 'tokorihi kpe a'wo na'nyige.

10"Tenge mang 'jigiheng ba 'ningbi-tooring, ka sagbama 'miine Ngminaa aning 'chiu leu iye sagiluu, ka ngmari'bie ba la chaana a'wo fora sanga.

11Ba Tari Baahaa Daana tahingye u 'sojehi 'ningbi-tooring, 'bojung u kampu iye kpong yaga. Siringminga, unani ang tuna u yelihung tariye kpiengu, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana beu iye kpong a i dabieng 'gaali. Ningbuong na tuong ahi a daari?

© 2009 Bibles International.

12Bila 'jung pampana, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye leu wa n seng aning ye 'sikiri jaa. Ye wa aning nuori 'leebu, aning ningtong, aning laa'dimii

13Ye chiehi ye 'sikie, ye bungyerihi naani. Ye leu wa Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini seng, 'bojung u mang tariye bunye aning hina. U 'suuri ba mang 'ihe 'wieng, ka u ntmgbu ang ba baaha i kpong. U mang nyogiye u minga a ba mang waaning dogee.

14Ning'buong bang? A'mineng u na leung a tan hina 'ihe bahi pegiri u 'puoring 'kuti. Ana la btmgbie sarika aning bung'nyuurihi sarika a na 'ku Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini.

15Ngmi biengkoni Zaiyong 'puong. 'Bing nuori 'leebu. Buong langbu ka ba lang.

16Laanhi a niba. Welipegi a langbu 'ku Naangmini. Laanhi a daunyaahi. Laanhi a 'bibilii aning bi-liihi ang mugira bihi. I ka pogipaalaa sira 'yi u 'debileng, ka pogipaalaa 'yi u boori 'deung.

17I ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba, banang tuna Ba Tari Baahaa Daana ni, veng ka ba 'bi a ji-pegryiruu jang'gaalee aning a sarika 'ihijie kpachagang a 'kono. I ka ba yera: Veng i niba, 'oo Ba Tari Baahaa Daana. Ta veng ka i cheng 'di 'vii, ka a paalihi iriba laara. Wala 'jung bang na yera nibihi 'puong: 'Yening ka ba Naangmini 'be?

18Bila 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana inga na jagira u paaluu yela, ka u niba yela iu nimboo.

19Ba Tari Baahaa Daana na dieyeling a 'ku u niba: Nye, n na tihiye bunebie aning waingpaalaa aning kpaang ka a tigiye. N kung la veng ka ye 'di 'vii a paalihi 'puong.

20N na 'ihiye a sa'mung-goo seng 'sojemuni ni ye seng a gaaning toori jaa. N na karuung bahi ka u gaa 'teng-gbani ang kong buunhu a i kpali. U 'ningbisogo na 'toriye a sa'muni mangkpong ni, ka u 'puori 'tori ngmintongkpieri mangkpong ni. U 'nyuu na 'do wang, ka u puongbu 'nyuu 'ihi 'do, 'bojung Daana iye yelibera.

21Ta jora dabieng, 'oo paaluu. Veng ka i puo pelf ka i nyengina, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana na iye yelibera.

22Ye to jora dabieng, 'duunhi ang 'bi moong, 'bojung a mopiri 'puo mopora 'iheng, ka a daari ngmana a ngmama. Kangkanga aning 'girep tihiye a kpiengu.

23Bila 'jung ye veng ka ye 'puuhi peli, yena Zaiyong 'biihi. Ye nyengina Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ingang, 'bojung u 'kuyeng saa stmluubu 'puong. U na ing ka saa wa 'kuye, sajeu, aning a baahaa saa ni fora.

24A jienhi na pang aning btmebie, ka a waing 'bingjiihi pa aning waingpaalaa aning kpaang.

25Bila mang na leuhi a 'yuomo ni maalibu 'kuye. Ana ka a 'suorii, 'sobilii, 'danduli, aning 'so-bera oo ni, n 'sojemung-kpong ni mang tung ung wa ye 'puo ni.

© 2009 Bibles International.

26Ye na 'ding a tigi, a 'pugi Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini 'yuori. Unang i yelisiela ye ingang ni. N niba ming daang kung 'di 'vii jaa.

27Bila yeng na bang ka n 'Wye Iisirieling. Ye na baming ming ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini. Ngmingjaala jaa 'chibe. N niba daang kung 'di 'vii jaa.

28A na wa ing a 'puoring, n na buoye n Sie ing ninsaaliba jaa iinhing. Ye bi-daba aning ye bi-pogiba na dangyeliye yela. Ye daunyaahi na jaanhiye jaanhii, ka ye bi-pola nye yelinyirihi.

29N tungtungdaba aning n tungtungpogiba ingang mang na buo n Sie ing a beri nga 'puong.

30N na 'wuliye yelisiela sagbamang, aning 'teng-gbaning: Jiing aning 'buung aning nyuohi baarihi na la.

31Ngminaa na leu iye sagiluu, ka 'chiu leu jiing seni che ka Ba Tari Baahaa Daana 'beu ni ang i kpong a i sielii ni wa.

32A na wa ing, tmani jaa ang na buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori na iye 'chihi. 'Bojung diebu na 'Nye Zaiyong Tangkpong 'puong aning Jeruuselem 'puong a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ni. Ba na 'Nye niba ni ang kpeling ka Ba Tari Baahaa Daana buong ni 'puong.

Joel 3

1Nye, a beri nga 'puong, aning a wagiri ngang, sanga ni mang na leu waaning 'Juuda aning Jeruuselem niba ni bang ngmi nyogihi,

2n na laanhiye paalihi jaa ming. N na dibang 'sigi waaning Jehoosafat Boo ni. N na 'diye ba saree 'beng. N na iye bila n niba 'jung, n cheng Iisiriel 'jung, 'bojung ba ngmibang yaari a paalihing. Ba nyogiye n paaluu ming 'po.

3Ba teuye gbanga n niba yela. Ba diye bi-dau tegi jentira, a kuohi bi-poga che die waing a na 'nyu.

4Yena ming, 'bo yeli yeng tari aningma, 'oo Taiyer aning Saidong aning Filiisitiya mannoe. Ye na naaye sani n ingang bi? Ka yenang naa sani n ingang, 'wieng la, nyagihuu mang na leuhi ye sani naabu ni dogili ye miihi 'jung.

5'Bojung ye diye n wari aning n sannii, a 'tuo n bungnanee ang soma yaga kpening ye ngmima 'deri.

6Ye kuohiye 'Juuda niba ming aning Jeruuselem niba 'ku 'Giriis niba, a na diba gaaning toori jaa ka ba ta pieli ba toribogiri.

7Nye, n na ing ka ba 'ihi a 'yi 'jie ning yeng kuohiba bang gaa ni, a leuhi ye sani naabu dogili ye miihi 'jung.

8N na kuohiye ye 'bi-daba aning ye 'bi-pogiba 'ku 'Juuda niba. Ba ming na kuohibang 'ku 'Sabiiya 'deme, niba nga ang 'bi toori jaa. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

9Ing 'duoho nga a paalihi 'puong: Ye i 'siri 'gu taanhuu. Ye i ka a daubirima 'ihi. Ye veng ka daba ni ang jaura taanhuu seri ta. Veng ka ba 'do wa.

10Ye 'kuri ye 'kue ka a leu ta'kobihi, a 'kuri ye kache 'suuhi ka a leu kpama. Veng ka unani ang sali ni yeli: N tariye kpiengu.

11Ye laanhi a wa, yena paalihi jaa, a laanhi lang taa 'gili wa 'tuohi. I ka i gandaba 'sigi gaa 'be. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana.

12Veng ka a paalihi 'ihi, a 'do wa Jehoosafat Boo, 'bojung 'beng mang na 'jing a 'di a paalihi jaa ang ngmaa 'gili saree.

13Di 'su-gonga tung a 'puo, 'bojung a bungchierihi biyeng. Wa, neu a 'girepihi, bojung a waing nieri payeng, ka a waing 'bingjiihi pa baha, 'bojung ba beulung iye kpong.

14Jemaa, jemaa biye yela jeribu boo ni 'puong. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana beu ni pieliyeng yela jeribu boo ni 'puong.

15Ngminaa aning 'chiu na leu suong, ngmaribie kung la chaana.

16Ba Tari Baahaa Daana na huurang Zaiyong 'puong, a 'duohi u kokori Jeruuselem 'puong, ka sagbama aning 'teng-gbani 'jigihe. Che Ba Tari Baahaa Daana na iye lilijie a 'ku u niba, a i Iisiriel biihi kpiengu 'jie.

17Bila yeng na bang ka maang la Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini ang kpiera n Tangpegi'yiruu Zaiyong ingang. Jeruuselem na iye ji-pegryiruu, ka saana jaa kung la jatmuu.

18A daari, tangbera na 'togihoye waingpaalaa, ka taanhi 'puoro bihung. 'Juuda konbo'bilii jaang na taali kuong. Kong'bulee na 'puorong a 'yire Ba Tari Baahaa Daana 'deu, a miha 'Akeesia Boo ni.

19Ba kpangkpangkpiengu yeli-irihi ni bang i 'Juuda ingang ni 'jung, 'Iijipiti na iye kpali, ka lidom i mopiri ang i kpali, 'bojung ba 'kiriye haache jiing ba 'teng-gbaning.

20Che 'Juuda na Nye 'be a gara wagiri jaa, ka Jeruuselem bibe a mang 'yi jemani a gara u to.

21'Bojung n na 'ihibeng ba jiing Idribu saangbu ni yelang, bana mang nang ba 'ihi ni. 'Bojung Ba Tari Baahaa Daana kpieraye Zaiyong 'puong.

© 2009 Bibles International.

Amos

Amos 1

1'Eemos, unang daang paahi Tikoowa pichiiniba 'puong ni yeli'bie la nga. Ana ung daang nye a'wo Iisiriel yela 'Juuda naa Uzaiyaa aning 'Joowas 'bi-dau Jero'boo-am, Iisiriel naa 'tiering. U daang nyiang 'yuomo a'yi che ka 'tenge daang jigihi ni.

2Ung yeli: Ba Tari Baahaa Daana huurang Zaiyong 'puong. U 'duohiye u kokori Jeruuselem 'puong. A pichiiniba moo iriye nimiha, ka Kaarimel Tang,kpong 'ju kpili.

3Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Damaasikus 'begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba ngmiye Giilied niba aning 'kue.

4Che n na bahiye 'buung ka a kpe Haaza-el 'deu, anang na 'di Ben 'Hee-dad na'de-bera ni.

5N na kauye Damaasikus 'di-nokpong dagaraa ming, a ngmaa niba 'ihi 'Ee-veng Boo ning. N na ngmaaye unani ang tan a naalung dankpali'bile a 'ihi Beet Tiding puong. Ba na ngmi nyogiye Aaram niba a gaaning Kiir. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Geeza 'begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba nyogiye banani bang ngmi nyogihi ni jaa ka ba diba ti 'ku 'Iidom.

7Che n na bahiye 'buung ka a wa 'Geeza daangguoni ingang. A na 'diye u ji-kpienhi.

8N na ngmaaye Aasidod kpiera 'ihi, aning unani ang tan a naalung dangkpalibile Aasikelong puong. N na leuhiye n 'nu 'tuohi Eekirong, ka Filiisitiya niba ang chehi nyuong. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Taiyer 'begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba diye banani bang ngmi nyogihi ni jaa ti 'ku lidom, a che ba tieha a babiihmg 'layiri ni yela.

10Che n na bahiye "buung ka a wa Taiyer daangguoni ingang. A na 'diye u 'ji-kpienhi.

11Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Iidom 'begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung u kariye u babie aning ta'kobi, a ba jo nimboo fling jaa. U 'suuri tagihi churing a ba vena, sing tan u 'su-kpiengaa a gara wagiri jaa.

12Che n na bahiye "buung ka a wa 'Tiimang ingang. A na 'diye Boozira 'ji-kpienhi.

13Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Aamong niba begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba chiehiye pogi'puuhi 'poe Giilied 'puong ka ba nye i ka ba toribogiri i yelingu.

14Che n na 'vigiye 'buung ing Raaba daangguoni. A na 'diye u 'ji-kpienhi taanhuu daari tahingbu 'puong, sese'kulengkuleng saa aning seseu daari.

15Ba na ngmi nyogiye ba naa gaaning, una a lang ning u ningbera. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Amos 2

1Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Moo-ab 'begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung u nyugiye 'Iidom naa kaba ang leu jieng.

2Che n na bahiye 'butmg ka a wa 'Moo-ab ingang. A na 'diye 'Kii-riot 'ji-kpienhi. 'Moo-ab na 'kping a 'junjugilong 'puong, tahingbu aning biengkoni 'kuori 'puong.

3N na ngmaaye saringmaara 'ihi u 'sonsogihing, a ku u ningbera jaa paahi u ingang. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Juuda begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba jaanhiye Ba Tari Baahaa Daana begu ni, a ba 'tu u 'wulibuhi. Ba 'girii mang dibang kpening boribu 'puo, 'girii ni 'puong ba ba'mine ang daang 'chene ni.

5Che n na bahiye 'buung ka a wa 'Juuda ingang. A na 'diye Jeruuselem 'ji-kpienhi ni.

6Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Iisiriel begu saangbuhi ata, anaahi 'jung mang kung leuhi u dogihibu. 'Bojung ba mang kuohiye sun'tuuro a die libie, a kuohi ningbaala a die nagiti'mungyeni.

7Ba mang neuraye ningbaala a'wo ung i 'teng-gbani tani, a mang leuha 'sigihi-n-minga 'deme soe. Dau aning u ba mang kpeye bi-pogi'yeni seng. Bang mang i bila degira n 'yo-pegi'yiruu ni.

8Ba mang yeriye tama bang diehi sangbogiring a jeng sarika 'ihijie jaa sieng, a 'nyuuro waing bang di banani ang 'le saree 'diibu 'puong ni 'libie da.

9Che maang la nie ang nyuong Aamor niba ang da bibe seni che bang wa 'bibe. U baabung daang 'woning 'siid-er daari, ung tan fanga a'wo 'old daari. Che mang saang u ngmama saa'jung, a saang u nyaga 'muning.

10Aning ming, maang la a diye 'yi 'Iijipiti paaluung waaning a dieniye 'yie 'tuning mopiri 'puo 'yuomo lijaa'yi ka ye ti die a Aamor niba 'teng-gbani.

11N 'guoliye ye bi-daba 'mine bang i dangyeriba, a 'guoli ye bi-pola 'mine bang i Naazir niba. (Soribu G. 6:2-3) Bila naani bi, 'oo yena Isi'reeli niba? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Che ye diye waing 'ku a Naazir niba ka ba 'nyu, a 'ku a dangyeriba nuori a yeli: Ye to dangyeli yela.

13Nye, n na niengyeng a'wo 'tuobu ang mang paali 'toriko ung nieng bung'bie.

14A 'jung joo kung die nie ghee ang i nyagihuu. Kpiengu daana kung ing u fanga kpiengu. Taanhuu jaujaura kung tuong die u minga.

15Nie ang mang pegili taanhuu kung ahi. Nie gberi ang i nyagihuu kung tuong die u minga. Nie ming ang jonna yohu kung tuong die u minga.

© 2009 Bibles International.

16Nie ang tan nyau a jaujauriba 'puong na jong aning inggbangkpali a daari. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Amos 3

1Iisiriel niba 'woi, ye 'wong yelihung ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli a chiihiye N yeliye yela chiihi jaga ni jaa mang 'yining lijipiti paaluu 'do waaning.

2U yeliyeng: Yena 'yong mang bang 'teng-gbani niba jagihi jaa puong. Bila 'jung n na dogihiyeng ye yelibalorihi 'jung.

3Niba ba'yi na tuong lang 'cheming ka banang ba sagi taa?

4'Gbegini na ngmuunang kongkoring ka unang ba nye bungnyogiruu? 'Gbeging-polii mang 'cheehing u kpe'jieng ka unang ba nyogi bung jaa?

5'Mobile na tuong nyogiye chebang 'teng-gbaning ka banang ba beruu u yela? Cheba na tuong viring 'teng-gbaning ka bung kanga naaning iu?

6Ka banang ngmi biengkoni 'yi-kpoming, dabieng kung kpe a niba? Ka 'yi-kpoming nye saangbu ang i kpong, Ba Tari Boohoo Daana naaning veng ka bila tung?

7Pielaang, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana ba ira yeli jaa 'see tmg 'wuli u 'gondo 'ku u tungtuniba ang i dangyeriba.

8'Gbegini ngmuungyeng. Ning'buo ka dabieng kung kpe? 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeliye yela. Ning'buong na nyogi u minga a kung dangyeli yela?

9Ing 'duoho Aasidod 'ji-kpienhing aning 'lijipiti paaluu ji-kpienhing a yeli: Ye laanhi 'Sameeriya tangbera ning. Nye dangbu ang i kpong sing bila u gaalinggang, bang dogiha niba u 'puong bila.

10'Bojung ba ba bang ka ba i yeli ang 'tu sori, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba mang laanhiye bungnanee bang ju a 'ohi ba taa seng bing ba ji-kpienhing.

11Bila 'jung ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: Dondoma na ngmaa 'giliye a paaluu jaa. U na ngmahiye ye 'yiri daangguoma ang me 'gilt, ka ba 'ohi ye ji-kpienhi buunhu jaa.

12Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A'wo pichiina ang mang tagi gbee a'yi bii 'tuorii chelii faa 'gbegini nuoring, bila bang na too Isi'reeli 'biihi. Banang kpiera 'Sameeriya 'puong, a 'jing 'godo 'lonkorong aning bungjie nuoring.

13'Wong a yeli 'ku Jeekob 'deu, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli, bungnaangjemaa Naangmini ni.

14Daari ni mang na dogihi Iisiriel ba begu saangbuhi 'jung, n na waaningye saangbu Beetel sarika 'ihijiihi ning. Ba na ngmaahiye a sarika 'ihijiihi iila ka a 'le 'tengeng.

15N na saangye 'uonii sanga 'deri, aning seen sanga 'deri. A aiviri 'deri na nyuoming, ka a 'de-nanee ni bort. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Amos 4

1Ye 'wong yelihung nga, yena 'Beesang 'nit, yenang bi 'Sameeriya tangkpong 'jung ni. Yenang dogiha ningbaaliba, a ngmuriha niba ang bi hiengbu puong. Yenang mang yera 'kuro ye siriba: Ye waaning btmg'nyuurihi ka ti 'nyu.

2'Suobu Kpiengu Jaa Daana poye u pegi'yiibu: Nye, a beri waanang ye ingang, ung na di 'dugulong piime a diye gaaning, a di 'dugulong piime di ye baahaa 'deme.

3Ye na 'tuye daangguoma ang ngmahi a 'yi gaa. Kanga jaa na mang 'toriye u 'ningbi-toori, ka ba diye loo ingl-leemang 'puong. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Wa Beetel a wa tung beu. Veng ka i tungbee 'ugi Giiligal 'puong. Ye waaning ye sarikihi beeguu jaa, a waaning ye 'pie toe beri ata jaa 'puong.

5'Ihi barika 'puohibu sarika a lang ning bura. Ing 'duoho a muoli ye miihi buobu 'kuubuhi yela, 'bojung ngaang yeng nung, yena Isi'reeli 'biihi. 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

6N ingyeng kong ming ye 'yi-bera jaang, aning siimaa kongbu ye 'jiihi jaang. Che ye nang ba leu wa n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7N nyogiye saa ming ung ba wa ye seng sanga ni ang kpeling 'chiuri ata ka buunhu chiebu ta. N iyeng ka saa wa 'yi-kpong kangang, mang nyogi saa ung ba wa 'yi-kpong kangang ming. Saa wage yoo kangang, 'ihe yoo ning saa ang ba wa ni, ka u buunhu juoli.

8A 'jung ka 'yi-bera a'yi bii ata mang 'yi gaa 'yi-kpong kanga ka ba ti 'nyu kuong. Che a ba mang sigiba. Che ye nang ba leu wa n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9N ngmiyeng aning sesetuluu aning 'ulibu. Ye dabagihi jemaa, ye 'girep yori, ye kangkanga daari aning ye ooliv daari ka 'suorii oo. Che ye nang ba leu wa n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

10N bahiye 'baleu ung wa ye 'puong a'wo ung daang wa lijipiti 'puong bila ni. N kuye ye 'bi-pola ning ta'kobi, a lang ning yohi ni yeng jaufaahi ni. N iyeng ka ye kpe'jiihi 'nyuu 'do ye nyibogiri. Che ye nang ba leu wa n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

11N nyuongye ye 'mine a'wo bila ni Naangmini ang daang nyuong Soodom aning Gomoora. Ye daang 'woniye 'buung-dau bang tagi vuo 'buuming. Che ye nang ba leu wa n seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Bila 'jung Iisiriel 'woi, ngaang mang na ii. Iisiriel 'woi, mang na ii ngaang 'jung, i 'ski 'tuohi i Naangmini.

13'Bojung nye, unang maali tangbera a naang seseu. Unang mang 'wuli ninsaalaa bila ni sing tieha, a veng ka 'beeguu leu i sagiluu, a mang 'chene 'teng-gbani 'jiduorihing. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini la u 'yuori.

Amos 5

© 2009 Bibles International.

1Ye 'wong yelihung nga mang di ye ingang nga. Ye 'wong a laa'dimii nga, 'oo Iisiriel 'deu.

2Isi'reeli ang i bi-poga ang ba bang dau 'leyeng. U kung la 'ihi. Ba jaanhuung tmg jeng u paaluung. Nie jaa 'chibe a na nyoguu ka u 'ihi.

3Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli: 'Yi-kpong ni ang mang tan 'tuhi 'yirening na tariye koo ang chehi. Ka unani ang mang tan koo 'yirening tan 'pie ang chehi 'ku Iisiriel 'deu.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yera 'kuro Iisiriel 'deu: Ye boma a tari 'nyivori.

5Ye ta buora Beetel, bii a kpiera Giiligal bii a long gaa 'Bii-er 'Siiba. 'Bojung Giiligal na kpeye foomarihung 'puo, ka Beetel leu i kpali.

6Ye bo Ba Tari Baahaa Daana a tan 'nyivori. Ye bou ka u ta wa 'le 'Joosef 'deu ingang a'wo buung a 'diu, ka nie jaa 'chi Beetel 'puong a na kpiinhaa.

7Yena la niba ang mang leuhi yeli'torihi ang i bungtoo, a veng ka sun'tuubu 'le 'tengeng.

8Unang maali Piliiyadiz aning Balingbaa'tuo. Unang mang i ka 'yienguu wa leu 'ji-nyaari, a veng ka chaanii leu i sagiluu a'wo 'yienguu. U mang buongye mangkpong kuonhi, a dia 'kiri waahi 'teng-gbani. Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

9Unang mang veng ka saangbu wa 'ji-kpiengaa ingang, ka 'suuri 'gaalii wa 'yi-kpong bang me daangguoni 'gili ingang.

10Ba mang haye nie ang 'miMe ba ingang a 'di-nokpoming, a ha nie yeliyaga ang 'tori yaga.

11Ye mang neuye ningbaala 'bing, a diera bunebie chiehibu u seng ming. A 'jung anaa jaa ka ye meye 'deri aning 'kubo ang pehing, che ye kung kpe a 'puong. Ye buriye 'girep yori ang suma, che ye kung 'nyu a waing.

12‘bojung n bangye ye tungbee ang i yaga sing bila, aning ye yelibejigila. Ye mang dogihiye sun'tuuribo, a diera buunhu ang ba sigining 'dire. Ye mang leuhiye ningbaala tonoo a 'di-nokpoming.

13Bila 'jung ka yeng daana mang tang u nuori a wagiring, 'bojung wagiribeu la.

14Ye buora sung, a to buora beu, ka ye nye tari 'nyivori. Bila ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini na 'bi ye seng a'wo yeng yeli bila ni.

15Ye ha beu, a nung sung. Ye 'bing saree 'diibu ang 'tori a 'di-nokpoming. A'mineng bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini na tariye bunye 'Joosef buurii ni ang chehi ni ingang.

16Bila jimg bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini, Daana yeliyeng: 'Cheehibu na Nye a soeng, ka ba 'kono a 'yiri soberang: N ba 'woi, n ba 'woi. Ba na buongye kuoraa ka u wa i nimiha, a buong niba ang ngmaara 'kuori ka ba wa 'kong.

© 2009 Bibles International.

17A 'girep yori jaa 'puong 'cheehibu na biye 'be, ‘bojung n na 'tuye ye 'puo ti 'yi. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18Nimiha la a 'ku ye banani ang buora Ba Tari Baahaa Daana beu ni. ‘bojung bo sung ka Ba Tari Baahaa Daana beu ni tan 'kuye? U na iye sagiluu, u kung i chaanii.

19U na 'woningye nie ang jora 'yire 'gbegini seng ka beer 'tuohuu. Chebii ung ti kpe 'deu, a di u 'nu dogili daangguoning ka waahuu dumuu.

20Ma Ba Tan Baahaa Daana beu ni iye sagiluu ka chaanii 'chibe wa? Ma u iye sagiluu gaga jaa ka chaanii fling jaa 'chi u puong wa?

21N haye ye 'tigiri beri ni, n ba kahinaa. N ingmaari 'chi ye langbuhi ning.

22Haali ka yenang di sarika nyugirihi aning ye bung'bie sarikihi 'kumo, 'ihe n kung diegaa. N kung kahing ye maahuu sarika 'dung-nuorihi ming.

23Ye di ye 'yieme goma ni tagi 'yi n seng, 'bojung n kung 'wong ye 'konihi ni 'kuori.

24Ye veng ka yela ang 'tu son puoro a'wo kuong, ka sun'tuubu 'puoro a'wo konboo ang ba baaha.

25Ye 'kumong sarika 'duunhi aning sarikihi a mopiri 'puong a 'yuomo lijaa'yi ni bi, 'oo Iisiriel 'deu?

26Ye 'tuoye ye bagiri 'Moo-lek ming, aning ye bagiri 'Kiiyung, ye ngmima ngmari'biri ni, una ka ye miihi maali ni.

27Bila 'jung n na ing ka ba jau nyogihiye gaaning ti pari Damaasikus. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, u 'yuoring i bungnaangjemaa Naangmini ni.

Amos 6

1Nimiha la a 'ku yena nga ang peenhi Zaiyong 'puong, a deli 'Sameeriya Tangkpong ni. Nimiha la a ku yena nga 'yoe ang buona a paali'yi-diera 'puong, ye seng ka Iisiriel 'deu mang waana ni.

2Ye long gaa Kaaline a ti nye, a 'yi 'be a gaal-leemat, unang i kpong ni. Ye la 'yi 'be a gaa Gaat ang i Filiisitiya niba 'suobu. Ye seuye a naalihi nga bi? Chebii ba paaluu iye kpong gaa ye paaluu?

3Nimiha la a ku ye banani ang di saangbu ang i kpong 'beu ni 'binne toori jaa, a tagira kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'jingjie ung wa pieli.

4Yenang Jena aiviri 'godohi 'juring, a tie gbee ye bungjiihing. Yenang oora a piihi 'puo pipola, a oora a nagang'bilii napola.

5Yenang ngmira 'koni 'yiene, a maana 'yieme bungngmirihi a'wo Deevid ni.

6Yenang 'nyuuro waing laahi 'puuhing, a suora kpaanhi ang suma gaa kpaanhi jaa, a che ba ira nimiha 'Joosef dogee yela.

© 2009 Bibles International.

7Bila 'jung pampana, ba na ngmi nyogiyeng ka ye die ngminyogiriba 'yie. Ba na 'ihiye ye banani ming ang mang leu deli 'kogihing siingbera 'dijieng ni.

8'Suobu Kpiengu Jaa Daana poye u minga. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmini yerang: N haye Jeekob jigihibu ni yaga jaa, a ha u naa ji-kpienhi ni. Bila 'jung n na diye a 'yi-kpong tihi, aning buunhu jaa ang 'bi u 'puong.

9A na wa ing, ka daba 'pieng kpeling 'deyeni 'puong, ba na 'kping.

10Ka a 'kuung dogira aning nie ang nyugira 'kuunhing wa di a 'kuunhi ka ba 'yining a 'deung, u na jugihiye nie ang 'bi a 'deu kpaaring: A 'mine nang 'biye 'be? 'Beng la ka nie kanga na yeli: Kanga jaa 'chibe. U na yeling: Pogi i nuori, 'bojung ti kung buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori.

11'Bojung nye, Ba Tari Baahaa Daana 'kuye nuori. U na ngmahiye 'de-kpong 'puro 'puro, a ngmahi 'debile 'purimo 'purimo.

12Yohi mang joraye 'piihi juring? Nie na tuong diye nadavarihi ko 'piihi juring? Che ye leuhiye yeli'torihi ang i bungtoo, a leuhi sun'tuubu ngmama ang i bungtoo.

13Yena nga ang mang nyengina yelikpakpalii ingang, a yera: Ti ba j au tuong Kalne a 'tuuro ti miihi kpiengung?

14Che nye, n na ing ka paaluu kanga 'ihi ye ingang, 'oo Iisiriel 'deu, btmgnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Naangmining yeli. Ba na dogihiyeng a 'piili 'Heemat nuori ti to Aaraba Boo ni.

Amos 7

1Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'wulimo• Nye, u laanhiye 'sobo yaga jaa a 'yiilung bungkuorihi ni 'piileeng. A naa ang che u buunhu baahi che ka a 'yiilung kuobu 'piili ni la bila.

2Ang i bila, sanga ni ang wa oo a paaluu bung'buno baahi mang yeli: 'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, n 'puohiing, vengkubo. Wala ka Jeekob na i a ahi, sing i fling 'puong.

3A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana leuhi u haakila a yeli nga yela. Bila kung i, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'wulimo: Nye, Daana, Ba Tari Baahaa Daana buongyeng a na di "buung ngmaa saree. A 'diye 'jijulingu, a 'di leng-gbani ang i ba tuori.

5'Beng la mang yeli: 'Oo 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, n 'puohiing, veng bila. Wala ka Jeekob na i a ahi, sing i fling 'puong.

6A 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana leuhi u haakila a yeli nga yela. Nga ni nga ming kung i, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

7Ngaang ung 'wulimo: Nye, Daana ahiye daangguoni bang me ning 'ngmi-maahaa bang 'le 'kuurii a tari miebu 'ngmi-maahaa bang 'le 'kuurii u 'nung.

8Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo• 'Eemos, 'bo ing nyira? Mang yeli: Miebu 'ngmi-maahaa. Ka Daana yeli: Nye, n diye miebu 'ngmi-maahaa 'binne n niba Esiriel 'puong. N kung la vengba.

9Aizik jiduorihi ni na iye kpali, ka Iisiriel ji-pegi'yirihi ni nyuong. N na 'thing aning ta'kobi Jero'boo-am 'deu ni ingang.

10'Beng la ka Amazaiya, Beetel Ngming'puohi 'yi-diera ni tung nie Iisiriel naa Jero'boo-am seng a yeli: 'Eemos buye i yela Iisiriel niba 'puong. A paaluu ba tuona taara u yeli'bie ni jaa.

11'Bojung 'Eemos yeliyeng: Ta'kobi na kuye Jero'boo-am. Ba na j au faaye Iisiriel pielaang a diba 'yining ba paaluung a gaaning.

12'Beng la ka Amazaiya yeli 'ku 'Eemos: Gara, ina kaakaara. Jo gaa 'Juuda paaluu. Ti 'dire siimaa a dangyera yela 'beng.

13Che daang to la wa dangyera yela Beetel 'puong jaa, 'bojung u iye a naa Ngming'puohi 'jie, a i naa kpe'jie.

14'Beng la ka 'Eemos die a yeli 'ku Amazaiya: N da ba i dangyera, bii dangyera 'bi-dau. N da iye pichiina, a i nie ang kaara kangkanga ngmama.

15'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana dima 'yi piihi chiingbung. a yeli 'kumo: Gaa ti dangyeli yela 'ku n niba Iisiriel.

16Bila 'jung 'wong Ba Tari Baahaa Daana yelihung pampana. I yeliyeng: Ta dangyeli yelibeu ing Iisiriel. Ta ing 'duoho chiihi Aizik 'deu.

17Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: I poga na iye jentira a 'yi-kpong 'puong. Ta'kobi na kuye i bi-daba aning i 'bi-pogiba. Ba na maahiye i paaluu a nyoguu 'po. I na kpiye paalidegiri 'puong, ka ba jaufaa Iisiriel pielaang, a diu 'yi u paaluung a gaaning.

Amos 8

1Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'wulimo: Nye, peu la a tari seu sanga dangmama.

2Ung jugihima: 'Eemos, 'bo ing nyira? Mang yeli: Peu ang tari seu sanga dangmama. 'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: Baahibu taye n niba Iisiriel. N kung la vengba.

3A Ngming'puohi 'deu 'yieme na iye 'cheehibu a daari, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. 'Kuunhi jemaa na jengye lombori jaang. Ba na dibang loo che i siriti.

4Ye 'wong yeli nga, yena nga ang mang neura ningbaaliba binne, a ira ka a paaluu ningbaaliba nyuona.

© 2009 Bibles International.

5Yeng mang yeli: 'Bo wagiri ka a 'chiu-paalaa na baahi ka ti nye kuohi bungbie? 'Bo wagiri ka a peenhibu 'beu na baahi, ka ti nye 'yuohi ti 'wiit 'buuhi? Yeng mang veng ka a iifa maahibu i fling, che ka a sekel i kpong. Yeng mang di 'fingfiling sanihi maaha.

6Yeng mang i bila di wan a da ningbaaliba ning wari, a da hiengbu daana ning nagiti'mungyeni, 'haali a kuohi 'wiitibee ni.

7Ba Tari Baahaa Daana poye Jeekob jigihibu ni: Pielaang, n daang kung 'yiinhi ba yeli-irihi ni kanga jaa.

8A paaluu kung 'miine a yeli nga 'jung, ka u kpiera jaa ira laa'dimii? U jaa na paaling a'wo Naiyal Mani, a 'duoro 'sigire a'wo lijipiti Naiyal Mani.

9A daari, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli, n na ing ka ngminaa kpe ngminton'tori, a i ka 'teng-gbani i sagiluu ngminaa.

10N na ing ka ye siingbera 'diibu leu laa'dimii, ka ye 'yieme jaa leu 'kuori 'yieme. N na ing ka nie jaa seu 'kuori wajehi, a i ka nie jaa gbaari u 'ju. N na ing ka a 'woning nie ang ira laa'dimii u 'bi-dau'yeni yela. U boohoo na 'woningye be-too daari.

11Nye, a beri waanang, 'Suobu Kpiengu Jaa Daanang yeli. N na bahiye kongkpong ka u 'le 'teng-gbaning. U kung i siimaa kongkpong, bii kong'nyuuri yela. U na iye Ba Tari Baahaa Daana yelibie 'wongbu kongkpong.

12Ba na yong a 'yi mangkpong a gara u to, a 'yi sa'mung-goo a gaa sa'muni. Ba na Jong a 'yi che a gaa che a buora Ba Tari Baahaa Daana yelihung. Che ba kung nyiu.

13A daari, pogisarivieni ang ba bang daba aning bi-polikpienhi na 'yiereng ning kon'nyuuri.

14Bana la a niba nga ang puora 'Sameeriya ngmini ni, bii a mang yeli: A'wo bila ni i ngmini ang i 'vori ni, 'oo Daan. Banang mang la yeli: A'wo bila ni 'Bii-er 'Siiba kpiengu ang i 'vori. Ba na 'leng a kung la 'ihi jaa.

Amos 9

1N nyiye Daana ang ahi a sarika 'ihijie sieng, a yeli: Ngmi a piila saa'ju, ka a 'muni jigihi, a dia ngmahi ba jaa 'juring. N na kuye banani ang kpeling 'puoring aning ta'kobi. Nie ang jo 'yi ba 'puong kung jo gaa. Nie ming ang sogili jora 'yire ba seng kung i 'chihi.

2Haali ka banang 'tugi 'sigi kpe kau'biri, 'beng ka n 'nu na 'ihibe. Ka banang 'do ti to sagbani, 'beng mang na nyogiba wa 'sigining.

3Haali ka banang sogili Kaarimel Tangkpong 'jung, 'beng mang na wilihi a 'ihibe. Ka banang sogili a ti 'bi mangkpong 'muning, 'beng mang na 'ku waahuu nuori ka u dungba.

4Haali ka ba domihing jau nyogihiba gaaning, 'beng mang na veng ka ta'kobi kuba. N na ing ka n 'ningbie 'bi ba ingang ka n iba beu, sung naani.

© 2009 Bibles International.

5Bungnaangjemaa 'Suobu Kpiengu Jaa Daana, unang mang fiinhi leng-gbani ung nyeli, ka banani jaa ang kpiera 'be ira laa'dimii. A paaluu jaa na 'ihing a'wo Naiyal Mani, a 'le a'wo 'Iijipiti Naiyal Mani.

6Unang mang me u 'deri darinyina sagbaning, a maali 'vu-yelingu ung 'gaali 'teng-gbani. Unang mang buong mangkpong kuonhi, a dia 'kiri waahi 'teng-gbani. Ba Tari Baahaa Daana la u 'yuori.

7'Oo lisiriel 'biihi, ye ba 'woning Kuus niba a 'kumo bi, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N ba di Iisiriel 'yining lijipiti paaluu a waaning, a di Filiisitiya niba 'yining Kaafitor, a di Aaram niba 'yining Kiir?

8Nye, 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'ningbie Nye naalung nga ang ira yelibee ingang. N na saamuung a 'ihuu 'teng-gbaning. Che n kung saang Jeekob 'deu kpeleng kpeleng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9'Bojung pielaang, n na 'kuye nuori, a yagihi Iisiriel 'deu ni paalihi jaa 'puong, a'wo bila ni bang mang yagihi bung'bie ngmani 'puong che ka bung'biri ang i 'bile yaga ba 'lere 'tengeng.

10Ta'kobi na kuye yelibe-iriba jaa n niba puong, banang yera ka: A saangbu ni ang i kpong ni kung nyogiti bii a pagiti.

11A daari n na ing ka 'Deevid sigu ni 'ihi ahi, unang 'le ni. N na maaliye u 'jiihi ang saang. N na maaliye u 'jiihi ang 'le 'le, a maaling meu a'wo sang'konkoruu 'beri ning.

12N na iye bila ka ba tuong die 'Iidom 'jie ang chehi 'so, aning paalihi ni jaa ingang n 'yuori ang buona. Ba Tari Baahaa Daanang yeli, unang ira a yela nga ni.

13Nye, a 'beri waanang, Ba Tari Baahaa Daanang yeli, ka nie ang kuora ka u buri na jo pogi nie ang chiera buunhu. Ka nie ang neura 'girepihi jo pogi nie ang bura btmebie. A tangbera na togihiye waing noohi, ka tangbilii jaa 'puoro nia.

14N na leu waaningye n niba lisiriel bang jau nyogihi. Ba na meye 'yi-bera ang saang, a kpe a 'puong. Ba na koye 'girep yori a 'nyu a waing. Ba na maaliye dabagihi ming, a 'di a buunhu.

15N na dibang bing ba paaluung. Ba kung la tagiba 'yining paaluu ning mang di 'kubo ni. Ba Tari Boohoo Daana ye Naangmining yeli.

© 2009 Bibles International.

Obadiah

Obadiah 1

1Yela 'Obadaiya ang nye la nga: Ngaang ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana yeli 'Iidom yela: Ti 'wongye 'duoho a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng. Ba tungye tungtuna ka u ti yeli 'ku a paalihi: Ye 'ihi, a veng ka ti 'ihi 'tuohi 'Iidom ning taanhuu.

2Nye, n na iing ka i i fling a paalihi 'puong. Ba na diing foo gaga.

3I 'sikiri jigihibu belimiing, Ma nga ang kpiera a 'piihi 'puo 'jiihing, ka i kpe'jie 'bi saa'jung. Ina la nie nga ang yera i 'sikiring: Ning'buong na 'sigihima 'tenge?

4Haali ka inang 'duohi i minga saajung a'wo ka'chigu, haali ka inang di i 'togu 'bing ngmaribie 'puong, 'beng mang na 'sigihii waaning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

5Ka 'nanyigihing wa i seng, ka faariba wa 'yienguu, nye i saangbu ang sing bila. Ba kung 'ju a ti sigihi ba buobu? Ka 'girepkpehibang wa i seng, ba kung bahi a 'girepihi 'mine bi?

6'Oo, nye bila ni bang na wilihi bo 'Ii-so buunhu. Nye bila ni bang na bo u bundaambuunhu ang sogili.

7Daba ni jaa i ningba ang lang 'layiri na fining gaaning a toribogu. Daba ni nii ang numa na belimiing a tuomii. Banani ang 'dire i siimaa na beriye cheba i yela, 'ihe i kung bang.

8A daari, Ba Tari Baahaa Daanang yeli, n kung nyuong yengbanginiba 'Iidom 'puong bi, a saang 'ningbiyuoribo bahi 'Ii-so Tangbera ning?

9'Beng la ka dabieng aning ingchuori na kpe ye gandaba, 'oo 'Tiimang, a gara bang na ti ku niba jaa 'Ii-so Tangbera ning.

10I kpangkpangkpiengu ing di 'tuohi i yau Jeekob 'jung 'vii na kpeing. Ba na ngmaagiing 'ihi bahi a gara wagiri jaa.

11A daari ni ing ahi lombo-jaalang ni, a daari ni saamba ang 'tuo u buunhu gaaning, ka ningjaani kpe u 'di-nobera a pohi Jeruuselem yela ni, i daang iyeng a'wo ba kanga.

12Che a da ba sigining ka i inga maa i yau 'beu ning, u jaunyogibu daari ning, bii a nyengina 'Juuda 'biihi ingang ba saangbu daari. A da ba sigining ming ka i yera tangkangyela u ngmiehibu daari.

13A da ba sigining ka i kpe n niba 'di-nokpong ba tuorikpong ni daari. Siringminga, a da ba sigining ka i inga maa ba dogee yela ba tuorikpong daari, bii a di i 'nu ing ba buunhu digibu ingang ba tuorikpong daari ni.

14A da ba sigining ka i ahi a socherihing a na ku banani ang 'yi ba 'puong a fora, bii a leuhi banani ang kpeling ba 'puong tihi ba ngmiehibu daari.

15'Bojung Ba Tari Baahaa Daana 'beu ni pieliyeng paalihi jaa ingang. A'wo ing tung bila nga, bilang na tung 'kui. I yeli-irihi na leu wa dogiliye i minga 'jung.

© 2009 Bibles International.

16A'wo yeng 'nyu buunhu n tangpegi'yiruu 'jung ni, bila ka paalihi jaa na 'nyu wagiri jaa. Mm, ba na nyung a yoli, ba na ing a'wo bang daang ba 'bibe.

17Che Zaiyong Tangkpong ning ka 'chibilung na be, ka pegi'yiibu bibe. Jeekob 'deu na 'soye ba cheng.

18Jeekob 'deu na iye buung, ka 'Joosef 'deu i buung-jinti. Che li-so 'deu na iye kakee. Ba na ing ka 'butmg nyogiba a nyuongba. Nie jaa kung chehi li-so 'deung, ‘bojung Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

19Sa'mungduri kpieriba na 'soye 'll-so Tangbera, ka Sefala tang'bilii kpieriba 'so Filiisitiya paaluu. Ba na 'soye 'Miriam yori, aning 'Sameeriya yori, ka Beenjaming 'so Giilied.

20Isi'reeli bi-jemaa ni bang ngmi nyogihi ni na 'soye 'Keenan niba 'teng-gbani a ti to Zaarefat. Jeruuselem niba bang ngmi nyogihi bang 'bi Sefaarad 'puong na 'soye sa'mungduri 'yi-bera ni.

21'Beng la ka dieriba na wa Zaiyong Tangkpong ning, a na 'dire 'Ii-so Tangbera ni saree. Ka a naalung leu Ba Tari Baahaa Daana 'suobu.

© 2009 Bibles International.

Jonah

Jonah 1

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Amiitai bi-dau 'Joona seng.

2Ngaang ung daang yeli: 'Ihi, a gaa Niineve a 'teng-kpong ni, a ti muoli 'kubo, 'bojung ba beultmg 'do waye n ningbi-toori.

3Che ka 'Joona 'ihi ka u jo gaa Taarisis a buora ka u jo 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng. Beng la ka 'Joona 'sigi gaa Joopa a ti nye 'gbori-kpong ang gars Taarisis. A 'jung ung yeu a sori 'libie, a che kpe a 'gbori-kpong 'puo ka u ningba na gaa Taarisis a jo Ba Tari Baahaa Daana seng.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana di sesekpong kanga foo ing a mani 'puong. Ka saa aning sesekpong ang daara 'kuleng 'kuleng 'ihi a mani 'puong. Ka a 'gbori-kpong buora ka u werihi.

5Ka dabieng kpe a 'gbori-kpong moniba jaa, ka dau jaa mang 'kong 'ku u ngmini. Bang digira a 'tuobu ni ang 'bi a 'gbori-kpong 'puong ni a loora inna a mani 'puong, ka u nye i foo. Che 'Joona daang 'sigiye a 'gbori-kpong 'mtmi a ti jeng be a 'gbihi 'pereng.

6'Beng la ka a 'gbori ningkpong wa 'Joona seng a wa yeli 'kuu: Wala ka Ma 'gbihe? 'Ihi a buong i ngmini. A'mineng i ngmini nga na tiehiye ti yela, ka ti ta ' 'kpi.

7Ka a 'gbori niba yeli 'ku taa: Ye wa, ye i ka ti pohi pohaa a bang nie ni ang i sa'bogu ka saangkpong nga bi ti 'jung. A 'jung bang pohi pohaa, ung nyogi 'Joona.

8'Beng la bang yeli 'kuu: Jaan'de, ti suhii, yeliti nie ni ang i sa'bogu ka saangkpong nga bi ti ingang. 'Bo tuma ing tuna? 'Yening ing 'yi? I paaluu la 'ye? Ningbobo puo ing 'yi?

9Ka 'Joona yeli 'kubo: N iye 'Hiiburu nie. Mang jora Ba Tari Baahaa Daana, sagbani Naangmini ni. Unang naang mani aning 'jikuongee ni.

10'Beng la ka dabieng kpe a daba gaga jaa. Bang jugihuu: Wala 'jung ing i nga? A daba daang bangyeng ka u jora 'yireye Ba Tari Baahaa Daana seng, bojung u daang yeliye u yela 'kubo.

11A mani daang dannang a maaling 'wulihe 'kuleng 'kuleng, bila 'jung bang jugihuu: Wala ting na ii ka a mani i boin a 'kuti?

12Ka 'Joona yeli 'kubo: Ye dima, a dima loo ing a mani 'puong. Bila ka a mani na i boin a 'kuye, 'bojung n bangyeng ka maang i sa'bogu ka a saa aning a sesekpong nga wa ye ingang.

13Anaa jaa che ka a daba nang mona kpiengaa kpiengaa ka a 'gbori ta 'teng-gbani. Che ba daang ba tuona, bojung a mani da maaling dannang a 'wulihe 'kuleng 'kuleng yaga jaa ba ingang.

© 2009 Bibles International.

14Bila 'jung bang 'kong 'ku Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ti suhii, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, ti suhii, ta veng ka ti 'kpi dau nga 'nyivori 'jung. Ta di jiing ang i 'soli 'yobeu dogili ti ingang, 'bojung ina Ba Tari Baahaa Daana iye yeli ni ang peli i puo.

15A 'jung bang di 'Joona a diu loo ing a mani puong, ka a mani dangbu ni maa, a i boin.

16'Beng la ka a daba daang jora Ba Tari Baahaa Daana yaga jaa, a 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana a ing noe 'kuu.

17Che ka Ba Tari Baahaa Daana daang i ka 'jingkpong kanga 'gu a voli 'Joona. Ka 'Joona bi a jiinhuu puong beri ata aning 'yienhi ata.

Jonah 2

1'Beng la ka 'Joona 'puohi Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini a jiinhuu 'puong.

2Ung yeli: N 'kong 'kuye Ba Tari Baahaa Daana n dogee 'jung, ung 'wong a die. A 'yi 'Siol 'miming mang 'kong, ing 'wong n kokori,

3'bojung i dimang loo ing 'jijulungu 'puong, a mama 'songsogihing. Ka kuonhi 'puo 'gill n jaa, ka i kong'ngmi-bera jaa aning i kong'ngmibilii 'puoro n 'ju jaa.

4'Beng la mang yeli: N iye nie ing karibahi mang 'yi i 'ningbi-tooring, 'ihe n na leu 'liinhiye i Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu ni seng.

5A kuonhi ngmaa 'gilimang, 'haali a to n kokori. Ka a 'jijulungu ngmaa 'gilima, ka kuong moo 'vili n 'ju.

6N 'sigiye a taanhi 'muno, ka 'teng-gbani taabularihi lari n 'puoring, a gara wagiri ang ba tari boohoo. Che ing la 'ihi n 'nyivori a 'yi bogu puong, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n Naangmini.

7Sanga ni n 'nyivori ang wa baaha, n tiehiye Ma Ba Tari Baahaa Daana yela, ka n puoho gaa i seng a kpe i Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu 'puo.

8Banani ang 'guring marl buunhu ang i kpala a ba tari tona mang looye bunye ni bang danang nye.

9Che maang na 'ihiye sarika 'kui aning barika 'puohibu kokori. N na iye yeli ni mang po ka n na ing ni. 'Chihilung 'yiye Ba Tari Baahaa Daana seng.

10Ka Ba Tan Baahaa Daana daang yeli yela 'ku a jiinhuu, ung 'ugi 'Joona bahi 'jikuongeeng.

Jonah 3

1Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung la wa 'Joona seng 'yiiltmg.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Ihi, a gaa Niineve, a leng-kpong ni, a ti imuu 'duoho ni mang 'kui ni.

© 2009 Bibles International.

3A 'jung ka 'Joona 'ihi gaa Niineve, a'wo Ba Tari Baahaa Daana ang yeluu bila ni. Niineve daang iye 'tenge ang i kpong yaga Naangmini 'ningbiring. 'Beni ata bang mang di 'cheng 'tuu ti 'yi.

4Ka 'Joona 'piili kpiera a leng-kpong a 'be-fora daari. Ung tahina a yera: A kpeling beri lijaa'yi ka Naangmini na i ka Niineve 'le 'tengeng.

5Bila 'jung ka Niineve niba sagi Naangmini yelihung, a bing nuori 'leebu, a di buorihi tama yeri, a 'piili ba jaa ningkpong a ti ta ba jaa bung'bile.

6'Beng la ka a yelihung daang wa Niineve naa seng. Ung 'sigi u na'kogo 'jung, a yaa u naa kparuu ni, a che di buorihi tama a pagi u minga, a 'jing tampelung 'puong.

7Ung i ka 'duoho yaari Niineve jaa. Ung yeli: A naa aning u ningbera 'begu la nga: Ta veng ka ninsaalaa bii 'dungo, 'nii bii piihi leng bung jaa. Ta veng ka a 'di bung jaa bii a 'nyu kuong.

8Che veng ka ninsaalaa aning 'dungo 'pili buorihi tama, a 'kong kpiengaa kpiengaa a 'ku Naangmini. Mm, i ka kanga jaa leu 'yi u beulung soring, a leu 'yi ba 'nuuhi kpangkpangkpiengu yeli-irihi ni 'puong.

9Ning'buong bang? A'mineng Naangmini na leuhing, a tegi u haakila a leu 'yi u 'su-kpiengaa ning ka ti ta 'kpi.

10Ka Naangmini daang nye ba tuma ni, ka ba leu 'yiye ba beulung ni 'puong. Ka Naangmini tegi u haakila a ba waaning a saangkpong ni ung daang yeli ka u na saangbang ni. U daang ba la i bila.

Jonah 4

1Che ka bila daang saang 'Joona 'puo yaga jaa, ka u 'suuri 'ihi yaga.

2Ung 'puohi Ba Tari Baahaa Daana a yeli: 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, ngaang naani mang yeli sanga ni mang nang bi n paaluung? Bila 'jung mang 'boring jo gaa Taarisis, 'bojung n bangyeng ka i iye bunye Naangmini, a tari nimboo yaga. I 'suuri ming ba ihe 'wieng, ka i nungbu i kpong. Ing i Naangmini nga ang mang tegi i haakila a leu 'yi saangkpong ni ing yeli ka i na ing.

3Bila 'jung pampana, 'oo Ba Tari Baahaa Daana, n suhii, 'ihi n 'nyivori, 'bojung n kuuming seu n biibu.

4'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana jugihuu: A 'tuye son aning i 'suuri ang 'ihi?

5A 'jung ka 'Joona 'yi a 'yiring a ti 'jing a 'yiri sa'muni seng. 'Beng ung maali u minga sampaa a 'jing u maahuung, ka u nye yeli ang na pagi a 'teng-kpong.

6Ka 'Suobu Kpiegu Jaa Daana daang i ka ngmani 'buli wa 'gaali 'Joona 'ju, a na 'kuro u 'ju maahuu, a na 'ihuu u 'pu-saang 'puong. A 'jung ka 'Joona 'puo daang peli a ngmani yela yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

7'Jie ang wa nyaara 'beeguu, ka Naangmini daang i ka 'danduli 'yi. Ka a 'danduli 'di a ngmani ung juoli.

8Sanga ni ngminaa ang wa 'do, ka Naangmini la i ka sesetuluu 'yi sa'muni, ka ngminaa tuora 'Joona 'jung, ung daang 'yiere. Ung daang nyenna ka u 'kpi, a yeli: Ka maang kpi, anang seu mang tan 'nyivori.

9Ka Naangmini daang jugihi 'Joona: A 'tuye son aning i 'suuri ang 'ihi a ngmani yela? Ka 'Joona yeli: A 'tuye sori aning n'suuri ang 'ihi, 'haali gba a gara n 'kuung.

10'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana yeli: I ba tong che nye a ngmani nga. I ba veng ung baa. U 'buliye 'ji-suorii kanga a la 'kpi 'ji-suorii kanga. Che ing tan nimboo u ingang.

11Che Niineve iye 'teng-kpong, ka niba 'bibe a gaa 'tuhi-koo aning 'tuhi lijeri ang ba bang ba 'nuduri aning ba 'nu-goo taang. U tariye 'nii jemaa ming. A ba sigining ka n jo nimboo Niineve ingang?

© 2009 Bibles International.

Micah

Micah 1

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang waye Maika ang 'yi 'Mooreset seng. 'Juuda na'mine 'Jootam, 'Eehaz aning Hezekaiya bering daang la. Yela sing nye a jagi 'Sameeriya aning Jeruuselem yela daang la.

2Ye 'wong, yena nibihi jaa. Chelihi 'wong, 'oo 'teng-gbani aning bung jaa ang bi u ingang. Veng ka 'Suobu Kpiengu Jaa Daana i 'sieree i ingang. Veng ka Daana i 'sieree a 'yi u Ngming'puohi 'de-pegi'yiruung.

3Nye, Ba Tari Baahaa Daana wa 'yiriye u 'jieng. U na wa 'siging a neu 'teng-gbani 'jiduorihi.

4Tangbera na nyeling u luong, ka lohimbohi werihi a'wo kpaang ang bi butmg sieng, a'wo kuong ang 'kiri 'chuuro 'jijultmgung.

5Ama jaa Jeekob begu saangbu 'jung la, aning Iisiriel 'deu yelibee 'jung. Jeekob 'begu saangbu la bo? 'Sameeriya naani bi? 'Juuda 'jiduorihi la 'bo? Jeruuselem naani bi?

6Bila 'jung mang na i ka 'Sameeriya leu kubo ang 'duo, a i 'jie bang na ko 'girep yoo. N na 'kiriye u 'kubo ing lohimbo 'puong. N na ing ka u 'demuno 'yi gbanggbali.

7Ba na ngmahiye u bagipehinihi jaa 'puro puro. Ba na diye 'buung nyugi u jentiriye buunhu jaa. N na ing ka u baga jaa i "Tali, 'bojung u laanhaang a 'yi u jentiriye sanyeung. A na leu kpeye jentiriye sanyeu.

8Bila 'jung n na iye laa'dimii a 'cheehi. N na yaahing a i kpali a gaa. N na 'cheehing a'wo babalihi, a i laa'dimii a'wo 'viuri.

9'Bojung 'Sameeriya natie kung tuong nyaa, 'bojung u waye 'Juuda. U waye n niba 'di-nobera, Jeruuselem la bila.

10Ta ti yelaa Gaat puong. Ta 'kong fling jaa. 'Biling taning Beet Aafira 'puong.

11Ina nga ang kpiera 'See-fer 'puong, wa pari ning i yaahibu 'vii. Nie ang kpiera 'Zeeyanang puong ba 'yire. Beet li-zel iriye laa'dimii. Ba dieye 'jie ung na ahi ye seng.

12Siringminga, nie ang kpiera 'Meerot 'puong ngmienang a cheliha sung, 'ihe ka saangbu 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng 'sigi wa Jeruuselem 'di-nokpong.

13'Oo teekis kpiera, di i cheeriet 'le man yohi ang i nyagihuu ingang. U da iye yelibee 'mtmpiilee a 'ku Zaiyong 'bi-poga, 'bojung ba daang nyiye Iisiriel 'begu saangbu ni i ingang.

14Bila 'jung i na diye 'kuubuhi 'ku 'Moo-reset Gaat. Aakizib 'deli ni na iye 'girii a 'ku Iisiriel na'mine.

15N nang na waaniye nie ang na faa cheng i seng, 'oo 'Mariisa kpiera. Iisiriel girima ni na waye Aduulam.

© 2009 Bibles International.

16Che i 'ju-kooni, a gbaari i ju i 'bi-nanee ni yela. Veng ka i ju gbaaribu ni yeti a'wo ka'chigu, 'bojung ba na ngmibang nyogihi i seng gaaning.

Micah 2

1Nimiha la a 'ku banani ang tieha yeliba'torihi iibu, a jera beu iibu ba 'gadohi 'juring. Bang mang tung bila 'beeguu chaaniing, 'bojung bila kpiengu 'Nye ba 'nung.

2Ba mang iye niba yori 'thiri, a diegaa aning kpiengu. Ba mang iye 'deri ming hiiri, a faagaa. Bila 'jung bang mang 'filing dau aning u 'deu, a 'filing dau aning u cheng.

3Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Nye, n jeraye beu ang i kpong tungbu jaga nga niba ingang. Ye kung tuong 'murihi 'yi u ingang. Ye kung la 'cheng aning tangkama, 'bojung beu wagiri la.

4A daari ka nie na loo 'lugu ye ingang, a 'kong aning nimiha yaga a yeli: Ba nyuongting kpeleng kpeleng. U tegiye n niba cheng jie. Nye bila ung dieguu 'yi n seng. U 'poye ti yori a 'ku taawai diera.

5Bila 'jung i kung nye nie ang na di pohaa 'po toribogiri Ba Tari Baahaa Daana langbu 'puong.

6Ye to gona, ngaang bang yera 'kuro banani ang gona ni. Bila 'jung ba kung gong a yela nga 'jung, ka 'vii wa kpeba.

7Ye banani bang 'ku 'yuori ka Jeekob 'deu, ba na tuong ngmiehiye Ba Tari Baahaa Daana Sie ni bi? U yeli-irihi la ama bi? N yeliyaga ba mang ira sung 'kuro unani 'cheni ang 'torii?

8Dabaa'yi nga n niba 'ihiyeng a'wo doma. Ye mang yaaye kparikpong langning kpari'bile jaa banani ang deliye che wa para ni seng, a'wo daba ang 'yi taanhuu 'jie waana.

9Ye mang kariye n niba pogiba bang 'yi ba 'pu-peli 'dering. Ye 'ihiye n girima ba 'biihi seng a gara wagiri jaa.

10'Ihi a gaa, 'bojung i peenhibu 'jie naani nga. Ung degi 'jung u na nyuomiing, nyuongbu nga ang i kpeleng kpeleng.

11Ka daung 'chene a henna a ngma 'girii a yeli: N na ingye 'duoho 'kuye waing aning dangkpienhi yela, una turi na la a niba nga dangyera.

12Pielaang, n na laanhiye ye jaa, 'oo Jeekob. Pielaang, n na laanhiye Iisiriel niba ang chehi. N na langbang a'wo piihi ang 'bi a pi'sugung, a'wo piihi ang 'bi a mo-oorihi 'puong. Ba na gongye yaga niba jemaa 'jung.

13Unani ang mang ngmi 'yuo ni na waye ba 'ningbi-tooring. Ba na ngmi'yuong a 'tu a 'di-nokpong, a 'tuu 'yi. Ba naa na dieye ba 'yie, ka Ba Tari Baahaa Daana 'bi ba 'ningbi-tooring.

Micah 3

© 2009 Bibles International.

1'Beng la mang yeli: 'Oo Jeekob 'ju-daamba, aning Iisiriel 'deu ningbera, ye 'wong. Ye naaning sigi ka ye bang yela ang 'tu sori?

2Yena la niba ang ha sung a che nung beu, a wuoli n niba inggbani, a 'ihi nengbugulung ba kabang.

3Yeng mang oora n niba nengbugulung, a mang si ba inggbani 'ihi ba ingang. Yeng mang ngmahi ba kaba a churihaa a'wo neni ang na kpe dugu, a'wo nengbugulung ang na kpe dugukpong.

4'Beng la bang na kong ku Ba Tari Baahaa Daana, che u kung 'wong. U na leuhiye u kpaari togiliba a wagiring, 'bojung ba tungye beu ba yeli-irihing.

5Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli a dangyeriba yela. Ba mang ing ka n niba bori. Ka nieng 'kubo siimaa ka ba 'di, ba mang tahiming ka laangfie. Che ka inang ba ing bung jaa ba nuoring, ba mang iye 'siri ka ba jau taanhuu.

6Bila 'jung 'yienguu na wa pagiyeng, ye kung nye nyiibu. Sagiluu na waye ye ingang, ye kung bugi baga. Ngminaa na 'leye a dangyeriba ingang, ka 'ji-nyaari i sagiluu ba ingang.

7A 'jung 'vii na kpeye a kaakaariba, ka a bagibugiriba i chinchang. Mm, ba jaa na pogiye ba noe, 'bojung dieyelibu 'chibe a 'yi Naangmini seng.

8Che siringminga n payeng aning kpiengu a 'tuuro Ba Tan Baahaa Daana Sie ni ingang, mang pa aning yela ang 'tu son aning fanga, a na 'wuli Jeekob u 'begu saangbu, aning Iisiriel u beu.

9Pampana, 'wong yeli nga, yena Jeekob 'deu 'ju-daamba, aning Iisiriel 'deu ningbera ang ha yela ang 'tu son a mang leuhi yeli'toruu jaa.

10Banang miera Zaiyong aning jiing, a miera Jeruuselem ming aning 'pu-too.

11U 'ju-daamba mang 'direye saree bung'di-chagiri 'jung, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'wuno sanyeu 'jung, ka u dangyeriba mang dangyeli yela 'libie 'jung. Che ba mang leu deliye Ba Tari Baahaa Daana a yeli: Ma Ba Tari Baahaa Daana Nye ti seng wa? Yelibeu jaa kung bang pagiti.

12Bila 'jung ba na koye Zaiyong a'wo yoo ye 'jung, ka Jeruuselem leu tandaga bang laanhi 'duo, ka a Ngming'puohi 'deu tangkpong 'woning kongkori taanhi.

Micah 4

1Yeli ang na wa i a baahaa 'bering la nga. Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni na ahiye a tangbera 'jung. U na 'do gaaye a tang'bilii, ka niba 'puoro kpieruu.

2Paalijemaa na wang a wa yeli: Ye wa ka ti 'do gaa Ba Tari Baahaa Daana tangkpong, a gaa Jeekob Naangmini ni 'deu. U na 'wuliting u yelitarihi, ka ti 'chene u soeng. 'Bojung Zaiyong 'puong ka a 'begu na mang 'yi, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung mang 'yi Jeruuselem.

© 2009 Bibles International.

3U na ngmaaye jemaa saree, a 'miing ing paalikpienhi ang 'bi tobang. Ba na 'kuriye ba ta'kobihi ka a leu kuobu 'kue, a 'kuri ba kpama ka a leu 'suuhi bang na di 'puhing da'nuuhi. Paaluu kung la di 'takobi 'tuohi u to. Ba kung la daanhi taanhuu jauri ming jaa.

4Nie jaa na 'jingye u 'girep maahuung, a 'j ing u kangkanga dau maahuung. Nie jaa kung i ka dabieng kpeba, ‘bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana nuoring yeli.

5Siringminga, niba jaa 'cheneng, kanga jaa u ngmini 'yuoring. Che tinuu na 'cheneng Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini 'yuoring wagiri jaa a gara wagiri ang ba tari boohoo.

6A daari, ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na laanhiye gberee, a laanhi banani bang karibahi, aning banani mang ing dogeeng ni.

7N na ing ka a gberee kpeling, ka banani bang karibahi ni leu paalikpiengaa. Ka Ba Tari Baahaa Daana i ba Naa Zaiyong tangkpoming a 'piili wagiri ngang a gara wagiri jaa.

8Ina ming pi'sugu 'deduoruu, Zaiyong 'bi-poga ji-kpiengaa. I seng ung na wa, haali a fora 'suobu kpiengu ni. A naalung na waye Jeruuselem 'bi-poga ni seng.

9Pampana bojung ing 'kono ang 'yire? Naa 'chi ye 'puong bi? I kawan-ira nyuongyeng ka ingbaahi nyogii a'wo poga dogiri'puo ang biera bi?

10Ngmiena a iina ka i dogi, 'oo Zaiyong 'bi-poga, a'wo poga ang yeng dogi. ‘bojung pampana i na 'yiye a 'yi-kpong 'puong, a ti kpiera moong. I na gaaye Baabilong gba. 'Beng ka diebu na wa i seng. 'Beng ka Ba Tari Baahaa Daana na yeudiegii a 'yi i domihi 'nung.

11Pampana ming paalijemaa laanhiye taa i ingang a yeli: Veng ka ba deguu, a veng ka ti 'ningbiri 'liinhi Zaiyong.

12Che ba ba bang Ba Tari Baahaa Daana tieha bii u kawani, 'bojung u na laanhibang a'wo ka'juri bing jiengaang.

13Zaiyong bi-poga 'woi, 'ihi a ngmi kajuri, 'bojung n na ing ka i iilii leu 'kurihuu, a veng ka i nafiree leu yaawa. I na ngmahiye ningjemaa 'puro 'puro, a di ba loribu bing 'ku Ba Tari Baahaa Daana, a di ba taribu bing 'ku 'teng-gbani jaa Daana.

Micah 5

1Ye laanhi ye miihi 'sojehi 'mtmo 'muno, 'oo 'sojehi 'mtmo 'muno 'bi-poga. U 'pigiting. Ba na diye dau ngmi Iisiriel kaara dagiriing.

2Che ina Beetilehem Eefarata, anaa jaa ka i iye fling 'Juuda jagihi ni 'puong. Che i 'puong ung na 'yi kumo. Unani ang na i kaara Iisirieling la bila. U waang daang i sangkonkoruu, a 'yi wagiri ang ba tari 'piilee bii baahaa ni.

© 2009 Bibles International.

3Bila 'jung u na jaanhibang, a gara wagiri unani dogiri'puo ang biera ni ang na dogi. 'Beng la ka u babiihi ang chehi na leu wa Iisiriel biihi seng.

4U na ahing a 'guono u piihi Ba Tari Baahaa Daana kpiengu 'puong, Ba Tari Baahaa Daana u Naangmini 'yuori berihung 'puong. Ba na 'jingye laangfie, ‘bojung pampana u na iye nanii a gara 'teng-gbani baahaa 'jiihi.

5Unang na i ba laangfie, sanga ni Asiiriya nie ang na wa kpe ti paaluu, a neura ti na'mine 'dering ni, ti na 'ihiningye pichiiniba bayo'poin aning nabiihi ba'nii a 'tuohuu.

6Ba na diye 'takobi saang Asiiriya paaluu, a saang Niimirod paaluu u 'di-noberang. Bila ung na dieti Asiiriya nie seng, sanga ni ung na wa kpe ti paaluu, a wa neura ti toribogiring.

7'Beng la ka Jeekob niba ang chehi na bi ningjemaa 'puong a'wo mielung ang 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng. Ba na 'woniye saa muhibu moo ingang ang ba aha 'guro ninsaalaa, bii a cheliha ninsaaliba bi-daba.

8Jeekob niba ang chehi na 'biye niba ang ba i 'Juuhi 'puong. Ba na 'biye ningjemaa 'puong, a'wo 'gbegini ang 'bi kongkori 'duunhi 'puong, a'wo 'gbeging-polii ang 'bi piihi 'puong. Ka unang wa 'tu a 'puo u mang neu 'biming a chiehi ming, ka nie jaa kung tuong die bahi.

9I 'nu na 'duohing i chiihiba ingang, ka i domihi jaa nyuong.

10Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A daari, n na nyuongye ye yohi ye 'puong, a nyuong ye cherietihi.

11N na saangye ye paaluu 'yi-bera, a loo ye ji-kpienhi jaa.

12N na ngmaaye biribu 'ihi i 'nung, i kung la tari bagibugiriba.

13N na ngmaaye i bagipehinihi ming loo, a ngmaa i ngmini baarihi 'ihi ye 'puong. I kung la 'puoho i minga 'nu bungmaanihi ngmini'puohibu.

14N na 'vigihiye ye Asiira daari 'jiihi ye 'puong. Bila mang na nyuong ye 'yi-bera.

15N na diye 'suuri aning 'su-tuluu naa sani paalihi ni ang ba 'wono ni ingang.

Micah 6

1Pampana 'wong bila ni Ba Tari Baahaa Daana ang yeli: 'Ihi a toonhi i tuori a tangbera 'ningbi-tooring, a veng ka a taanhi 'wong i kokori.

2'Oo tangbera, ye 'wong Ba Tari Baahaa Daana muhibu. 'Teng-gbani 'demung-kpienhi, ye ming 'wong, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana tariye yeli u niba ingang. U ning Iisiriel na yeliye yela.

3'Oo n niba, wala mang iye? 'Bo mang iye yeng ye? Ye yeli Immo.

4‘bojung n diyeng 'yining lijipiti paaluu waaning. N yeudieyeng 'yemilung 'deu 'puong, a tung 'Moosis aning Eerong aning Miiriam bang die ye 'yie.

© 2009 Bibles International.

5'Oo n niba, ye leu tiehi pampana 'Moo-ab naa 'Beelak kawani ni, aning bila ni 'Bii-or
'bi-dau 'Beelam ang dieyeli 'kuu a 'yi Siitim a ti to Giiligal, ka ye bang Ba Tari Baahaa
Daana sun'tuubu ni.

6'Bo mang na tan waaning Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-toori, a 'sigihi n minga
Saa'ju Naangmini ni 'ningbi-tooring? N na waye u 'ningbi-toori aning sarika nyugirihi
bi, chebii 'yuoni 'gbuli napola?

7Ba Tari Baahaa Daana 'puo na peling aning pidee 'tuhi jemaa bi, chebii kpaang ang
pa konboori 'tuhi 'pie? N na diye n bi-fora tihi n begu saangbu 'jung bi, bii n inggbani
buurii mang na tihi n 'suhu beu 'jung?

8Ninsaalaa 'woi, u 'wuliing yeli ang soma. 'Bo ka Ba Tari Baahaa Daana buora i seng,
ka sun'tuubu naani, ka i nung hina ming, a 'chene aning i Naangmini 'sigihi-n-minga
'puong?

9Ba Tari Baahaa Daana kokori 'kono 'kuriye a 'yi-kpong. I 'yuori joo la yeng. 'Wong a
daboli aning nie ang 'ihuu yeliyaga.

10Beulung bundaambuunhu nang 'biye a ningbee 'dering bi? Maahibu bung ni ang ba
to a i bunghaaruu ni ming nang biye 'be bi?

11Banani ang tari sanihi ang i bee ka ba buora ming tari 'fingfiling maahibu buunhu ni,
a sigiyeng ka n jeriba ka ba iye 'forifori?

12U daubundaamba paaliyeng aning kpangkpangkpiengu yeli-irihi, ka u kpieriba
ngma 'girii, ka ba jinti i belingbu ba nuoring.

13Bila 'jung n na ngmiing ka i biera, a veng ka i i kpali i yelibee 'jung.

14I na 'ding che i kung tigi. Kong na biye i 'puong. A'mineng i na 'tuoye 'mine
gaaning, che a kung i 'chihi. Anani ing di bing ni, n na diang 'ku bama ang jautuongye
aning ta'kobi.

15I na buring che i kung che. I na neuye oolivihi che i kung so kpaang. I na maaliye
waing noohi, che i kung 'nyua.

16'Bojung ye 'tuuriye 'Oomirai yeli'tuurihi ni, a ira 'Ee-hab 'deu yeli-irihi ni jaa. Ye
'cheniye ba kawanihi puong, ka n i ka ye leu daboo, ka i kpieriba leu bungpurihuu.
Bila 'jung ye na 'tuoye n niba nyaaba.

Micah 7

1Nimiha la a 'kumo, 'bojung n 'woniye banani ang kpeha seu sanga bungngmama, a
'woning banani ang 'yiinhe 'girepihi. Ngmama ang lang taa 'chibe ka nie na 'di, fora
ngmangmuoma ni n 'suhu ang buora ni 'chibe.

2Limaniye daana nyuongye 'teng-gbaning. Nie ang 'tori 'chibe ninsaaliba 'puong. Ba
jaang mang jeng cheliha jiing kiribu. Dau jaa mang kpaanaye u ba'bie aning laangu.

© 2009 Bibles International.

3Ba 'nuuhi jaa bangye beu tungbu sung. Ningkpong mang suhaye 'kuubu, ka saringmaara buora buunhu ka u 'di, ka ningtiinhuu mang yeli yeli ung buora. Bila bang lang taa buora beu vela.

4Ba jaa 'puo ningstmg 'woniye bungkiiruu. Ba jaa 'puo ning'toruu iye pulaa a gaa guohi da'bilii. I 'ji-kaariba beu aning i dogihibu beu wayeng. Pampana bang na bi chinchang 'puong.

5Ta deli jominga. Ta tari nyau 'tuurung-to ingang. Bang i nuori taribu poga ang Jena i 'lomboring yela.

6'Bojung bi-dau ba nana u ba. 'Bi-poga 'ihiye u ma ingang. Naapoga 'ihiye u sira ma ingang. Nie domihi la u minga 'deu 'deme.

7Bila 'jung Ba Tari Baahaa Daana mang na kaara. N na chelihiye n 'chihilung Naangmini ni. N Naangmini na 'wongye n yeliyaga.

8N dondoma 'woi, to nyengina n ingang. Ka maang 'le, che n na 'ihing. Ka maang 'jing 'liinhuu 'puong, Ba Tari Baahaa Daana na iye chaanii a Immo.

9N na 'tuoye Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa ni, 'bojung n tungye beu u ingang. N na iye bila a gara wagiri ung na yeli diema, a 'di n tonoo saree 'kumo. U na dimang 'yining chaanii, ka n nye u sun'tuubu.

10Bila ka nie ang i n dondoma na nye, ka nyaaba 'di nie ang yeli 'kumo ka 'yening ka Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini be? N 'ningbie na nyiye n dondoma. Pampana ba na nebuung Bing a'wo sobera bebegiri.

11Daari ni bang na me i daangguoma, a daari ka i toribogu na maaling i yelingu.

12A daari ba na waye i seng, a 'yi Asiiriya aning lijipiti 'yi-bera, a 'yi lijipiti 'yi-bera a gara Yufireetis Mani, a 'yi mangkpong a gara u to, a 'yi tangkpong a gara u to.

13Che a paaluu nang na iye kpali banani ang kpiera beng ni 'jung, aning ba yeli-irihi ngmama 'jung.

14Chiina i niba ning i dangkpali, piihi ni ang i i chengbuunhu ni, banang kpiera ba 'yong daari 'puong a 'bi Kaarimel 'puong ni. Veng ka ba 'dire siimaa 'Beesang aning Giilied 'puong a'wo sang'konkoruu beri ning.

15A'wo beri ning yeng 'yi 'lijipiti paaluung ni, n na 'wulibong yelisiela.

16A paalihi na nyeng ka 'vii kpeba ba kpiengu ni jaa yela. Ba na diye 'nu pogi ba noe. Ba 'tobo na gbering.

17Ba na mugiye tani a'wo waahuu. Ba na 'vuurong a 'iniine 'yire ba bogiring a'wo 'teng-gbani bunevuurihi. Ba na joraye Ba Tari Baahaa Daana ti Naangmini. I 'jung ka dabieng na kpeba.

18Ning'buong i Naangmini a'wo ina, a mang vena niba yelibalorihi kuribo, a mang bali u cheng niba ang chehi begu saangbu bahi? I ba mang tari i 'suuri a gara wagiri jaa, 'bojung i buobu ahiye hina iibung.

© 2009 Bibles International.

19I na leuhing a tan hina ti ingang. I na 'sigihiye ti yelibalorihi a nebaa bing. I na diye ti yelibee jaa loo ing mangkpong jijulinhing.

20I na diye yeliminga 'wuli Jeekob, a 'wuli Aaburaham ming nungbu ang ba baaha. A yela ing po 'ku ti ba'mine sanglonkoruu 'bering ni.

© 2009 Bibles International.

Nahum

Nahum 1

1Yelitiinhuu Niineve ingang la nga. 'Nee-hum ang 'yi Eelikos nyiibu gbangu la.

2Ba Tari Baahaa Daana iye 'nyuuri Naangmini ang naara sani. Ba Tari Baahaa Daana naaraye sani a fuuhi ning 'suuri. Ba Tari Baahaa Daana na naaye sani u chiihiba ingang, a di u 'su-kpiengaa 'bing 'gu u domihi.

3Ba Tari Baahaa Daana iye maahuu 'suuri 'ihibung, ka u kpiengu i kpong. U kung bahi niba ang bori dogihibu. Ba Tari Baahaa Daana tariye u sori sa'kulingkuulee, aning saa seseu 'puong, ka savaala i u gbee tani.

4U mang 'miing ingye mangkpong a veng ung 'ko, a veng ka konboori jaa 'ko. 'Beesang aning Kaarimel kpiliyeng, ka Leebanong da'puuri juoli.

5Tangbera mang 'miineng u 'ningbi-tooring, ka taanhi muuri, ka 'teng-gbani jigihe u 'ningbi-tooring, mm, dunee aning banani jaa ang kpiera u 'puong.

6Ning'buong na tuong ahi u 'su-tuluu 'ningbi-tooring? Ning'buong na tuong 'bi u 'su-kpiengaa 'puong? U 'su-tuluu 'kire bahang a'wo "buung, sing leuhi 'pikubo loo 'tengeng.

7Ba Tari Baahaa Daana yela sumang. U iye ji-nyogikpiengaa tuora daari. U mang 'guye banani ang bo 'lilijie u seng.

8Che u na diye kontaalii ang 'puoro a i ka Niineve baahi kpeleng kpeleng, ka sagiluu kari u domihi.

9Wala yeng buura Ba Tari Baahaa Daana yela? U na ing ka a baahi kpeleng kpeleng. Dogihibu kung 'ihi gberi 'buyi.

10Siringminga, bang na mili taa a'wo guohi, a 'bugi a'wo dang'bugiribo ni, ba na 'diye 'buung a'wo kakee ang ko yaga.

11'Oo Niineve, nie kanga 'yiye i 'puong a tieha beu Ba Tari Baahaa Daana ingang, a i kawan-ira ang i beu.

12Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Anaa jaa ka ba 'jingye laangfie, a i jemaa ming, 'ihe a 'tuuro ngaang bang na ngmaaba loo wagiri ni ung na 'tu ba 'puo ti 'yi ni. Anaa jaa ka n dogihiyeng, 'oo 'Juuda, n kung la dogihiye.

13Pampana n na kauye u 'yoge i ingang, a ngmaahi i 'yemiltmg jorihi ni 'puro 'puro.

14Ba Tari Baahaa Daana kuye nuori i yela, 'oo Niineve. I kung la tari buurii ang na buong i 'yuori. I ngmima ni 'dering mang na ngmaahi i kontongjelinhi, aning i baga ni bang me ni. N na 'tuye i bogu, 'bojung i iye degiri.

15'Liinhi nye a tangbera 'juring unani ang waananing 'duohi-suunhi ni gbee, unang inna maahuu 'duoho ni. 'Oo 'Juuda, 'dire i 'chiuri ni, a yaura i nosama, 'bojung a ningbeu kung la 'tui ti 'yi. Ba ngmaaguung bahi kpeleng kpeleng.

© 2009 Bibles International.

Nahum 2

1Unani ang ngmaha yaara ni waye i ingang. 'Gu i 'ji-kpiengaa. Cheliha a soring. I 'siri a i kpiengaa. Veng ka i kpiengu maaling i kpong.

2'Bojung Ba Tari Baahaa Daana na leuhiye Jeekob vielung ni 'kuu a'wo Iisiriel vielung ni. 'Bojung bung'ohibo 'ohiye ba buunhu jaa, a saang ba 'girep 'nuuhi.

3U gandaba kuri bunglegirihi leu iye 'jiihi, ka u daba ang tan nyau yeri bunejimejimehi. A cherietihi waanang ka a 'kuri bunglegirihi nyigiha u 'siri iibu daari, ka kpama 'vigire.

4A cherietihi jorang a sobera 'juring. A vaaraye taa soe ang i yelinhi 'puuhing. A 'woningye kahii ang 'dire buung, a jora a'wo saa nyigihibu.

5U buongye u ningnanee, che bang ngmira gbee ba 'cheni 'puong. Ba 'lonnong a gara a daangguoma. Ba iye 'guubu 'siri.

6A konboori 'di-nobera 'yuohiyeng, ka a na'de-kpong muuri.

7A yeli 'bingyeng. Ba na ngmi nyoguung gaaning. Ba na diung 'do waaning, ka u pogisarihi die 'yie 'kono a 'woning ngmama ang 'kono, a bena nuuhi.

8Anaa jaa ka sang'konkoruu sanga Niineve da 'woningye kongngmani, che pampana a 'puoro garang. Bang tahina: Ye ahi, ye ahi. Che nie jaa ba leura 'puori.

9Ye 'ohi wari. Ye 'ohi salima. Bungnanee aning bundaambuunhu 'irii jaa ang soma ba tari baahibu.

10Ba 'ohiye u buunhu a saamuu ung leu daboo. Ba siihi ngmaayeng, ka 'dungkubo 'mline 'Jiihi ang biera yaga biye 'lombori jaang, bang jaa saang 'ningbiri.

11'Yening ka a 'gbegime kpe'jie 'be, aning a 'gbeging-pola bung'dijie? 'Be ka 'gbegini aning 'gbeging-nyaangaa aning 'gbegingbile 'cheng che ka dabieng 'chibe ni.

12A 'gbegini nyogi chiehiyeng ang sigihi ku u biihi, a nyogi ku 'ku u 'gbeging-nyaangaa, a paali u 'pi-bogiri aning bungnyogirihi, a paali u kpe'jie aning neni.

13Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Boohoo Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiing. N na nyugiye i cherietihi nyuohi 'puong, ka ta'kobi ku i 'gbeging-pola ni. N na ngmaaye i btmgnyogirihi 'ihi 'teng-gbaning. Ba daang kung la 'wong niba ni ing tung ni kokoe jaa.

Nahum 3

1Nimiha la 'yi-kpong ni 'puong jiing ang bahi. U jaang pa ning 'girii aning faabu. A bungnyogiruu ba 'yire.

2Kpaaha dangbu bibeng, aning 'torikohi gbee dangbu aning yohi ang fora aning cherietihi ang egiha dangbu.

© 2009 Bibles International.

3Yohijonniba jagiye takobi ang 'dire aning kpani ang nyigiha. Ba kuye ningjemaa, 'kuunhi ang i yaga, a kung tuong sori, bang ngmira gbee a 'kuunhi ingang.

4A jentirivielaa jentiriye ang i kpong 'jung la. Suolung maakaajie ni la bila, unang kuoha paalihi a 'tuuro u jentiriyeng, a kuoha 'deri niba a 'tuuro u suolung ingang ni.

5Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n 'ihi 'tuohiing. N na yaahiye i 'gondoonhi pagi i ningbisogo. N na 'wuliye a paalihi i yaahibu, a 'wuli a naalihi i 'vii.

6N na diye degiri ang i bunghaaruu dogili i ingang, a i ka i leu bungnyohuu, a i ka i leu bungkaaruu.

7Sanga kanga na tang, nie jaa ang nyii na joye i seng a yeli: Niineve iye kpali. Ning'buong na 'komuu? 'Yening mang na bo 'suhu-maariba 'kui?

8Inang seu 'Noo-Aamong ang da ahi Naiyal nuoring? Unang da tan kuong ang ngmaa 'giluu ka u daangguoni daang i mangkpong, ka u daangguoni 'woning mani ni?

9Kuus aning lijipiti da la u kpiengu. U da ba tari baahaa. Puut aning Luubim daang la i sunniba.

10Che ba daang 'tuoguung gaaning. Ba ngmi nyoguung. Ba ngmiye u biihi ngmaahi 'puro 'puro sochera jaang. Ba teuye gbanga u daba ang i ningnanee yela, bang di jorihi 'le u daba ang i ningtiinha.

11I ming na buging. Ba na diing sogili. I ming na boye sogili'jie i doma 'jung.

12I 'ji-kpienhi jaa iye kangkanga daari ang tari muoma. Ka banang nyogaa 'miing, a mang 'lereye bung'dire nuoring.

13Pielaang, i kpieriba iye pogiba. I paaluu 'di-nobera 'yuohiye yaga 'ku i domihi. 'Buung na 'diye i 'di-nobera taabugarihi.

14Duo i kuong a 'yiri 'pigibu 'jung. I ka i 'ji-nyogikpienhi maaling i kpienhi. Kpe a yagu puo a neu a tammierihi. Veng ka a tam'bie nyuong 'jie i kpiengaa.

15'Be ka buung na 'diye. Ta'kobi na ngmaagiing 'ihi bahi. U na 'cluing a'wo 'sobilii. I ka i niba i jemaa a'wo 'sobilii. I ka i niba i jemaa a'wo 'suorii.

16I iyeng ka i bungkuohiba i yaga gaa sagbani ngmari'bie, a na 'ding a'wo 'sobilii a egi gaa.

17Ye 'sojehi ningbera 'woningye 'sobo, ka ye 'sojehi 'yi-dieriba 'woning jeringmama. Anang mang lang taa dapola ingang oori daari, che ka ngminaa wa 'do ang egi gaa ni. I ba mang bang 'jie ni ang 'be.

18Asiiriya naa 'woi, i pichiiniba 'gbihiyeng. I kpambiihi jengyeng. I niba yaariye a tangbera 'puong. Nie jaa ba laanhiba lang taa.

© 2009 Bibles International.

19I baalung ba tari sagingbu. I dangii iye kpong. Banani jaa ang na 'wong i 'duoho na kpaahiye ba 'nuuhi imii, ‘bojung ning'buo ingang ka i beulung ba dogili wagiri la wagiri?

© 2009 Bibles International.

Habakkuk

Habakkuk 1

1Yelitiinhuu dangyera Habaakuk ang nye la nga.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana, wala mang na 'kong kauhi sing, che ka i 'wong? Haali mang 'kono 'kurii kpangkpangkpiengu yeli-irihi yela, che ing ba sunna?

3Wala ing veng mang nyira yeliba'torihi, a i mang nyira tuora? Saangbu aning kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'biye n 'ningbi-tooring. Jauri Nye 'be, ka taa chiihibu 'bibe.

4Bila 'jung a 'begu ba tari kpiengu, saree 'diibu ang 'tori ba 'yire chaanii jaa. 'Bojung ningbee ngmaa 'giliye sun'tuuribo, bila 'jung saree 'di-chagiring mang 'bibe.

5'Liinhi a paalihi 'puong a kaara. Nomaa 'gaalii aning sielii na kpeing, 'bojung n na tungye tuni i lieri ning, yeli ing kung sagi, haali ka banang yelaa 'kui.

6'Bojung siringminga, n na ing ka Kali'diiya niba 'ihi, paaluu nga ang i too a ira yela nyagihuu nyagihuu, a 'chene 'tuuro 'teng-gbani 'jiihi ka u jaufaa kpejiihi ang ba i ba 'suobu.

7Ba yela tariye nomaa, a i dabieng. Ba saree 'diibu aning ba nanihung 'yiye ba miihi seng.

8Ba yohi ming iye nyagihuu gaa luorihi, a inna dabieng a gaa 'yienguu 'gbonggboe. Ba yohijonniba taara garang. Ba yohijonniba 'yiye toori jaa. Ba egirang a'wo 'kachigu ang lonno ka u ti 'di.

9Ba jaang waana kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'jung. Ba 'ningbisogihi 'toriye 'ningbi-toori a'wo sa'muni seseu. Ba laanhiye niba bang ngmi nyogihi a'wo 'biihee.

10Ba iriye na'mine laara, a laara ningbera. Ba iriye 'yiri jaa bang me daangguoni 'gili sie, 'bojung ba mang 'duohiye 'gbulimo a jau faaguu.

11Ba mang wa gaang a'wo seseu, a nang gara. Ba mang tungye beu, a di a kpiengu 'kuro ba ngmini.

12I naaning 'bibe a 'yi wagiri ang ba tan 'piilee, 'oo Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini, n Ningpegi'yiruu? Ti kung 'kpi. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i dibang 'bing 'ku saree 'diibu. 'Oo Pi-kpong, i bing-bang 'ku dogihibu.

13I 'ningbie iye 'forifori ka a kaara beu. A kung tuong Iiinhe beulung. Wala ing kaara niba bang ira ningbikuonii, a mang tang i nuori wagiri ni ningbeu ang mang voli nie ang i sun'tuuro gaaguu?

14Wala ing i ka niba 'woning mangkpong jima, a 'woning bung'vuurihi ang ba tari kaara?

15Ba nyogihiye ba jaa aning 'dugulong. Ba nyogibang ba laangu 'puong, a laanhiba ba 'jingnyogihi laangu 'puong. Bila 'jung ba nyenginang ka ba 'puuhi peli.

© 2009 Bibles International.

16Bila 'jung bang mang 'ihi sarika 'ku ba laangu, a nyugi iinsens 'ku ba 'jingnyogihi laangu, 'bojung a ingang bang 'dire noo, ka ba siimaa i jemaa.

17Bila 'jung ba na 'kiriye ba laangu buunhu, a nang kuura paalihi che ba jora nimboo?

Habakkuk 2

1N na ahiye n 'pigihibu 'jieng, a maali ahi n jiduoruung. N na kaarang ka n nye bila ung na yeli 'kumo, aning bila ni mang na dieyeli wagiri ni bang na yelima.

2'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana dieyeli 'kumo: Seu a nyiibu, a veng ka u jeng 'penteng 'ku-tala ingang, ka nie jaa ang karimuu jora.

3'Bojung a nyiibu bingyeng 'ku wagiri kanga, che a baahaang u na yeliye yela, u kung ngma 'girii. Haali ka unang naari, che i chelihuu, 'bojung u na paaling. U kung naari.

4Nye nie nga ang jigiha, u 'suhu ba 'tori u 'puong. Che sun'tuuro na kpierang u limaniye ingang.

5Siringminga, u iye limangkong waing 'jung. U iye dau ang jigiha, u ba 'jine 'jiyeni. 'Bojung u iyeng ka u bungbo i yelingu a'wo kaubiri, a 'woning 'kuung ang ba tigira. U laanhiye paalihi jaa waaning u minga seng, a laanhi nibihi jaa bang i u 'suobu.

6Ama jaa kung di 'lugu i ingang, a di loorii ang tuna lolo a yeli: Nimiha la nie ang waha bung ang ba i u 'suobu. Wala ang na kauhi sing? Nimiha la nie ang di pengbu jemaa leura u minga bundaana.

7I sandaamba kung 'ihi 'dayeni? Banani ang dogihii ni kung 'yuo ka i leu ba bungnyogiruu?

8Ing faa paalihi jemaa buunhu 'jung, niba ang chehi na faaye i buunhu. 'Bojung i kiriye ninsaaliba jiing, a tung kpangkpangkpiengu tuma 'teng-gbaning aning 'yi-kpoming aning banani jaa ang kpiera u ingang.

9Nimiha la a ku nie ang buora tona ang i beu a garaning u 'deu ka u di u jengjie 'bing saajung, a na nye diebu a 'yi beu ang i kpong kpiengung.

10I iye 'vii yela ku i 'deu, a ngmaa nibihi jemaa bahi, a i yelibeu i minga ingang.

11'Bojung kuurii na 'cheehing daangguoning, ka 'sengbiri dieyeli 'kuu a wegihi 'puong.

12Nimiha la a ku nie ang miera 'yi-kpong aning jiing 'lciribu, a 'binne 'yiri a 'tuuro yeliba'torihi tungbung.

13Nye, ma bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng ang 'yi ka nibihi tuna ka 'buung 'dire, ka paalihi bana a miihi kpali wa?

14'Bojung Ba Tari Baahaa Daana girima yela bangbu na paaliye dunee a'wo kuonhi ang pagi mangkpong.

15Nimiha la a ku nie ang di bung'nyuurihi a 'kuro u to, a maruu u waing wuong, a veng ung 'bugi, ka u nye u yaahibu 'jung.

© 2009 Bibles International.

16I paaliyeng aning 'vii ang danang i girima. Ming 'nyu, ka i yaahibu 'yi gbanggbali. Ba Tari Baahaa Daana 'nuduri 'bonsuo na leuhi waye i ingang, ka 'vii ang i kpong Iii i girima ingang.

17'Bojung kpangkpangkpiengu yeli-irihi ni bang tung Leebanong ingang ni na pagiing, ka mo'duunhi bungnyogirihi veng ka dabieng kpeba. Bila na ing ninsaaliba jiing 'ldribu 'jung, aning 'teng-gbani, aning a 'yi-kpong kpangkpangkpiengu yeli-irihi 'jung, aning banani jaa ang kpiera u 'puong.

18'Bo tona ka kontongjelinge tari, ka u daana mang pehuu? 'Bo tona ka bungmieruu ang 'wuno 'girii tari ka u miera mang deluu a maana baga ang i 'muuhi?

19Nimiha la nie ang mang yeli 'ku dau: 'Yuo. Ung mang yeli ku 'kuurii ang ba yera yela: TM. Una la i 'wuno bi? Nye, ba mang pagiye u jaa sannii aning wari, che ka vuunhung biela jaa 'chi u ingang.

20Che Ba Tari Baahaa Daana 'biye u Ngming'puohi 'de-pegi'yiruu 'puong. Ye veng ka 'teng-gbani jaa i siriti u 'ningbi-tooring.

Habakkuk 3

1Dangyera Habaakuk 'puohibu Sigiyoonot ingang la nga.

2'Oo Ba Tari Baahaa Daana, n 'wongye i 'yuori ka dabieng kpema. 'Oo Ba Tari Baahaa Daana, la i ka i tuma ni 'ihi a 'yuomo puong. Veng ka ba bamuu a 'yuomo puong. 'Su-kpiengaa puong leu tiehi hinihung yela.

3Naangmini 'yiye 'Tiimang a wa. A Ningpegi'yiruu 'yiye Peerang Tangkpong ni. 'Siila U girima pagiye sagbama, ka 'teng-gbani pa aning u pugibu.

4U 'chengkeng da 'woningye chaanii. U da tariye chaanii ang nyigiha 'yire u 'nung, 'be ka u kpiengu da sogili ni.

5'Baleu biye u 'ningbi-tooring, ka maahuu baaltmg 'tuuro u gbeeng.

6U ahiyeng a maahi 'teng-gbani. U 'liinhiyeng a i ka paalihi 'jigihi. Ka tangbera biibu ang ba tari baahibu yaari. Ka taanhi ang bibe wagiri jaa 'le 'le. U soe 'biye be a gara wagiri jaa.

7N nyiye Kuusang tentihi ang 'bi dogee 'puong, ka Miidiyan 'teng-gbani patiisahi 'miine

8'Oo Ba Tari Baahaa Daana, i 'puo da saangye a konboori ingang bi? I 'suuri da 'ihiye a konboori ingang bi? I 'su-kpiengaa da 'ihiye a mangkpong ingang bi, ing jong i yohi, i 'chihilung cherietihi ni?

9I daang iye i taanhuu 'siri. I po ingye i tangpiime. 'Siila I chiibiye 'teng-gbani ang leu konboori.

10A tangbera nyiing a 'miMe, ka a kuong ang puo long wa para. A jijulungu 'duohiye u kokori, a tie u 'nuuhi saajung.

© 2009 Bibles International.

11Ngminaa aning 'chiu ahiye siriti a ahijiihing. I tangpiime chaaniing ang gaa, i kpani ang nyigiha chaangbung.

12I 'cheng 'tugiliye 'teng-gbani i 'su-tuluu 'puong. I neuye a paalihi 'bing i 'su-kpiengaa 'puong.

13I 'yiyeng gaa i niba 'chihihmg 'jung, 'chihilung aning unani ing buo kpaang waahi ni 'jung. I ngmiye a ningbee 'deu 'yi-daangdau ing yaahuu a 'yi u gbee a ti to u kokori 'jung. 'Siila

14I 'chugi 'puoye u 'tengbilii 'ju aning u minga tangpiime. Ba wa 'yiyeng a'wo sa'kulingkuulee a na i ka ti yaari. Ba nyengingbu da 'woningye bang 'dire noo ningbaaliba ingang 'gondo 'puong.

15I 'chengyeng 'tu a mangkpong 'puo aning i yohi, a 'tu kongbera ang 'ihe 'duoro 'puo.

16Sanga ni mang 'wong, n inggbani 'miineng. N nogbama cheye taa a kokori 'jung. Puongbu kpeye n kaba, ka n gbee 'miine Che n na chelihiye a tuora daari, sanga ni ung na 'do wa a niba ingang, u na waaniye u 'sojehi a wa jauningti.

17A'mineng kangkanga kung 'pu, ngmama ming kung 'bi a 'girepihi ngmiela ingang. A'mineng oolivihi kung maali, a yori ming kung 'yi siimaa. A'mineng a 'dungbilii na ngmaa 'yiye a 'kponkpolimong, ka 'dung-bera 'chi a gaanhing.

18Che n na nyenginang Ba Tari Baahaa Daana ingang. N na ngmiye 'kuyelihi n 'chihilung Naangmini ni yela.

19'Suobu Kpiengu Jaa Daana la n kpiengu. U na ing ka n gbee 'woning 'ihee gbee. U na ing ka n 'cheng n tan'duorihi 'juring. A 'ku a 'yieng-ngmiriba ningkpong. Aning n 'yieme bungngmiruu bang di 'ngmibie maali.

© 2009 Bibles International.

Zephaniah

Zephaniah 1

1Ba Tari Baahaa Daana yelihung ang wa Kuusi 'bi-dau Zefanaiya seng la nga. Kuusi daang iye Gedalaiya bi-dau, ka Gedalaiya i Amaraiya 'bi-dau, ka Amaraiya i Hezekaiya bi-dau. A yelihung daang waye Zefanaiya seng 'Eemong bi-dau 'Josaiya ang daang i 'Juuda naa 'beri ning.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na nyuongye buunhu jaa 'teng-gbaning.

3N na nyuongye ninsaalaa aning 'dungo. N na nyuongye sagbani 'nobilii, a nyuong mangkpong jima. N na kaaliye a bung gbengmi'lerihi a lang ning a ningbee bahi. N na ngmaaye ninsaalaa 'ihi 'teng-gbaning. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4N na tieye n 'nu 'Juuda aning Jeruuselem kpieriba jaa ingang. N na 'ihiye 'Bee-al bung jaa ang chehi 'jie ngang. N na 'ihiye a bagimaali 'yi-dieriba ni 'yoe a lang ning a ngming'puohi 'yi-dieriba.

5Banani ang 'puoho sagbani bungnaanihi ba 'deri piihing ni la bila. Banani ang pora Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring a che la pora Maalikam ming 'yuoring ni la bila.

6Banani ang leu 'puori a ba la 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana, a ba bo Ba Tari Baahaa Daana bii a jugihi u yela ni la bila.

7Ye i siriti 'Suobu Kpiengu Jaa Daana 'ningbi-tooring, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana beu ni pieliyeng. Ba Tari Baahaa Daana iye u sarika buunhu 'siri. U buongye u niba ung weli bing.

8Ba Tari Baahaa Daana sarika ni 'ihibu daari, n na dogihiye a ningbera aning a na'biihi. N na dogihiye banani ming jaa ang yera bungyerihi ang i saamba ni.

9A daari ning u 'ju n na dogihiye banani jaa ang egiha ganna a 'di-no'biri ni. Banang veng ka ba ningbera 'deri pa ning kpangkpangkpiengu yeli-irihi aning belingbu ni.

10Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: A daari nga, nimiha 'kuori na 'duorong a Jima 'Di-nokpong ning. 'Cheehibu na 'yiye a 'Yiilung Kpe'jie ni, ka buunhu ang ngmaha ka a dangbu i kpong 'yi a taanhi puo.

11Ye 'cheehe, yena daa kpieriba, ‘bojung ba ngmaaye a bungkuohiba loo a ngmaa banani ang ira libi-yela ni.

12Ana wagiri ngang, n na wilihiye Jeruuselem aning fmtinihi a dogihi daba ni ang saang 'jing a'wo bura ang jeng daang 'muning Banang yera ba 'sikieng: Ba Tari Baahaa Daana kung tung sung, u kung tung beu ming.

13Bila 'jung ba na faaye ba bungtarihi, a saang ba 'deri. Ba na meye 'deri, che ba kung kpea. Ba na buriye 'girep yori, che ba kung 'nyu a waing.

14Ba Tari Baahaa Daana 'be-kpong ni pieliyeng. U pieliyeng a waana 'wieng 'wieng. Chelihi 'wong Ba Tari Baahaa Daana beu ni yela. A daari ka gandaba na 'kong 'haali.

© 2009 Bibles International.

15A 'beu iye 'su-kpiengaa beu, a i tuora aning ngmiehibu beu. U iye saangbu aning nyuongbu beu, a i sagiluu aning 'ningbi-saang beu, a i savaala aning sagiluu ang i 'ligimeng 'beu.

16Biengkoni aning bafantuo beu la 'yi-bera ni bang me daangguoma 'gill, aning 'deduorihi ang 'do yaga ingang.

17N na waaningye ngmiehibu daba ingang. Ba na 'cheneng a'wo joonhi, bang tung beu Ba Tari Baahaa Daana ingang 'jung. Ba na 'ldriye ba jiing bahi a'wo tani, ka ba inggbama 'woning sagiri.

18Ba wari bii salima kung tuong dieba Ba Tari Baahaa Daana 'su-kpiengaa ni daari. A paaluu jaa 'gbongbong na nyuoming u 'nyuuri "buung ni ingang, 'bojung u na ing ka banani jaa ang kpiera a paaluung ni baahibu wa 'wieng.

Zephaniah 2

1Ye laanhi lang taa. Mm, ye laanhi lang taa, 'oo paaluu ang ba jora 'vii.

2Ye bo Ba Tari Baahaa Daana seni che ka a mara bing, seni che ka a beu pari gaa a'wo bungpegiri. Ye bo Ba Tari Baahaa Daana seni che ka u 'suuri ang 'gaali wa ye ingang, seni che ka Ba Tari Baahaa Daana 'suuri beu ni wa ye ingang.

3Ye bo Ba Tari Baahaa Daana, yena nga ang 'sigihi ye miihi 'teng-gbaning, a nyogi u saree 'diibu ang 'tu son kpiengaa. Ye buora sun'tuubu. Ye buora 'sigihi-n-minga. A'mineng ye na nyiye sogili'jie Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'beu ning.

4Ba na bahiye 'Geeza che jo, ka Aasikelong leu da'boori. Ba na kariye Aasidod ka u 'yi ngminton'tori, a nyogi Eekirong tagi vuo.

5Nimiha la a 'ku a mangkpong nuori kpieriba, Keerit niba paaluu ni. Ba Tari Baahaa Daana yelihung waye i ingang, 'oo 'Keenan, Filiisitiya niba 'teng-gbani. N na nyuomiing ka i kpieriba kanga jaa kung la chehi.

6A mangkpong nuori na iye mopora 'jie, a tari kpejiihi a 'ku pichiiniba aning 'kponkpolinhi a 'ku 'dungbilii.

7'Juuda 'deu niba ang chehi 'suobu na la a mangkpong nuori. Ba na 'guoliye ba 'dungbilii beng. Ba na jengye Aasikelong 'deri ning 'ji-maarii, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini na waye ba seng, a leuhi ba niba ni bang ngmi nyogihi ni waaning.

8N 'wongye 'Moo-ab tuubu ni, aning Aamong niba degibu, ana bang di degi n niba ni, a di jigihibu ba toribogu ingang.

9Bila 'jung a'wo mang i 'vori yeng, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Iisiriel Naangmining yeli, pielaang, 'Moo-ab na 'woningye Soodom, ka Aamong niba 'woning Gomoora. A na leuye moo aning yaarung bogiri 'suobu, a leu da'boori a gara wagiri jaa. N niba ni ang kpeling na 'ohiye ba buunhu. N niba ang chehi na dibang 'so.

© 2009 Bibles International.

10Ba na nyiye ngaang ba jigihibu 'jung. ‘bojung ba degiye bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana niba, a di jigihibu ba ingang.

11Ba Tari Baahaa Daana na iye nomaa a 'kubo, 'bojung u na saangye teng-gbani ngmima ni jaa. Niba na 'puohuung Ngming'puohibu, kanga jaa a 'yi u 'jieng, haali a paalihi 'jiihi ni kuong ang ngmaa 'gili ni.

12Yena Kuus niba ming, n 'takobi na kuyeng.

13U na tieye u 'nu ming sa'mung-goo ingang a nyuong Asiiriya. U na ing ka Niineve leu daboori, a 'ko a'wo mopiri.

14'Duunhi na jengye u 'puong, a paaluu 'duunhi jaa. Jingyaahaa aning 'viu jaa na kpieraye u piilahi saa'juring, ka a kokoe 'kono a 'tokorihing. 'Yiri baahibu taye 'di-nuori, 'bojung u na yaahiye ba 'deri buunhu jaa che chehi a daari.

15'Yiri ni ang jigiha ni la ni, unang da kpiera a ba jora dabieng ni. Unang yeli u 'sildring: Maang la bila, kanga jaa 'chibe n 'puoring. Nye ung leu da'boo bila, a i 'jie 'duunhi ang na jena. Nie jaa ang wa para u sie na chuuhing che 'viinhi u 'nu.

Zephaniah 3

1Nimiha la a 'ku unani ang die taawai a degi ming. Nimiha la a 'ku 'yi-kpong ni ang dogiha.

2U ba 'tu nie jaa nuori, u ba sagi maali ahi 'wulibu. U ba deli Ba Tari Baahaa Daana. U ba tagi to u Naangmini.

3U ningbera ang 'bi u puong iye 'gbegime ang ngmuuna, ka u saringmaariba i 'ji-suorii 'gbongboe, a ba baha kaurii ka 'jie nyaara.

4U dangyeriba iye ningtuuriba aning ningbenniba. U Ngming'puohi 'yi-dieriba degiye a ji-pegryiruu. Ba tungye kpangkpangkpiengu tuma saang a 'begu.

5Ba Tari Baahaa Daana ang 'bi a 'yiri puong iye sun'tuuro. U kung i yeliba'toruu jaa. 'Beeguu jaa u mang waaningye u saree 'diibu ang 'tu son chaanii. U daang kung i 'guo. Che beu'tuuro ba bang 'vii.

6N ngmaaye paalihi 'ihi bahi. Ba 'ji-kpienhi nyuongyeng kpeleng kpeleng. N iyeng ka ba 'yeenhi i kpali, nie jaa ba 'tuuro 'be. Ba 'yi-bera nyuongyeng. Nie jaa 'chibe, ning'yeni jaa 'chibe.

7N yeliyeng: Pielaang, ye na jorimang a sagi 'wulibu. Bila bang kung ngmaa u kpe'jie 'ihi bahi, ka n kung dogihiba. Che ba diye ingjegi a saang ba yeli-irihi.

8Bila 'jung chelihima, Ba Tari Baahaa Daanang yeli, a waana daari ni mang na ngmi che faa. N 'ningbi-jie la ka n laanhi a paalihi waaning n naalihi langbu ni, a 'kiri n 'su-tuluu waahiba, n 'sugaalii jaa. 'Teng-gbani jaa na nyuoming n 'nyuuri 'buung ni ingang.

© 2009 Bibles International.

9A wagiring, n na pegiye a nibihi nogbama ka ba jaa mang buong Ba Tari Baahaa Daana 'yuori, a tunuu aning nuori'yeni.

10A 'yi 'jie ang pari Kuus konboori, niba ang 'puohimo Ngmini'puohibu, n niba ang yaari, ba na waaningye lcuubuhi wa 'kumo.

11A daari 'vii kung kpei i yeli-irihi ni kanga jaa yela, a 'puong ing saang 'begu n ingang ni. 'Bojung a wagiring mang na saang banani ang nyengina ba jigihibu ingang. I kung la ira tangkama n Tangkpong pegi'yiruu ni 'jung.

12N na bahiye niba ang 'sigihi ba miihi a i boin i 'puong. Ba na boye 'lilijie Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring.

13Iisiriel niba ang chehi kung tung beu'tuubu tuma. Ba kung ngma 'girii. Ba kung nye belingbu jinti ba nuoring, 'bojung ba na 'guoliye ba 'duunhi a jeng. Nie jaa ming kung i ka dabieng kpeba.

14'Yiene, 'oo Zaiyong 'bi-poga. Tahina, 'oo Iisiriel. Tari 'pu-peli a nyengina aning i 'sikiri jaa 'oo Jeruuselem 'bi-poga.

15Ba Tari Baahaa Daana 'ihiye i dogihibu ni. U kariye i doma ni bahi. Ba Tari Baahaa Daana, Iisiriel Naa ni biye i seng. I kung la nye saangbu ang i kpong jaa.

16A daari ba na yeli 'kuye Jeruuselem: Ta jora dabieng. Zaiyong, to veng ka i 'nuuhi juoli.

17Ba Tari Baahaa Daana i Naangmini 'biye i seng, a i jaujaura ang i kpong. U na diegiing. U na nyenginang i yela aning ingmaari. U na iye siriti u nungbu 'puong. U na nyenginang i yela aning 'yieme.

18N na kaaliye banani ang ira nimiha n 'tigirihi ni ang bing ni yela, banang 'yi i ingang ni. Ba daang iye nyaaba a i 'tuo-tiinhuu 'kui.

19Nye, a wagiring n ning banani jaa ang dogihii ni bang kaara. N na dieye nie ang i woorii, a laanhi banani bang kari bahi ni. N na ing ka ba i 'pugibu aning 'yo-nanii paaluu jaa bang ingba 'viing.

20A wagiri n na leuhiyeng waaning, a wagiring mang na laanhiye. Siringminga, n na 'kuyeng 'yo-nanii aning 'pugibu 'teng-gbani nibihi jaa 'puong. N na iye bila wagiri ni mang na leuhi ye niba ni bang ngmi nyogihi ni waaning ye 'ningbiring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Haggai

Haggai 1

1Naa Daraiyus naalung 'yuomo a'yi, a 'chiuri ayuobi 'puong daang la. A 'chiu 'be-fora daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang 'tu dangyera Haagai ingang a wa 'ku Siyaalitiyal 'bi-dau Zeruubabel, 'Juuda paalikaara. U daang wayeng a 'ku Joosedek 'bi-dau 'Joosua a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ming ngaang:

2Bungnaangjemaa B a Tani Baahaa Daana yeliyeng: A niba nga yeliyeng: A wagiri ba ta, a wagiri ni ang sigining ka ba me Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni ba ta.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa dangyera Haagai seng ngaang:

4Wagiri tayeng ka yena kpiera ye 'deri ka a daangguoma pogi ning bungvieni, che ka a 'deu nga jeng a saang u jaa ngaang?

5Bila 'jungpampana, ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye jeri ye yelitarihi nye.

6Ye mang buriye yaga che che fling waaning. Ye mang 'ding, che ye ba tigira. Ye mang 'nyung, che a bung'nyuurihi ba mang sigihiye. Ye mang diye wajehi pagi ye miihi, che a ba 'kuriye tuluu. Ka sanyau diera mang die sanyau, che dia ing buori 'puohong.

7Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye jeri ye yelitarihi nye.

8Ye 'do gaa a tangbera a ti bo daari a wa me a 'deu, ka n inga maa u yela ka n nye girima. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9Ye iye bungyaga tamaa, che ang leu wa fling. Yeng dia waaning 'deu, mang 'fuulaa bahi. Wala 'jung? Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N 'deu ni ang saang bila ni 'jung la, che ka ye kanga jaa mang jo ti maana u minga 'deu.

10Bila 'jung sagbama ang 'bi ye 'jung nyogiye a mielung tari, ka 'teng-gbani nyogi u ngmama tari ye yeli-irihi 'jung.

11‘bojung n buongye wan ing 'teng-gbaning, aning a tangberang. N buomuung ing a bung'bie, a waingpaalaa aning a kpaang ingang. N buongye wan ing bung jaa 'teng-gbani ang 'kuro ingang, aning daba aning 'dungguonihi ingang, aning ye 'nuuhi tuma jaa ingang.

12'Beng la ka Siyaalitiyal 'bi-dau Zeruubabel aning Joosedek bi-dau 'Joosua a Ngming'puobi 'yi-dierikpong kpong aning niba jaa ang chehi, bang 'tu Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini nuori. Ba daang 'tuye dangyera Haagai ming yelibie ni, boiling Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmining daang tumuu. Ka a niba jo dabieng Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

13'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana tungtuna Haagai daang ing Ba Tari Baahaa Daana 'duoho 'lcu a niba a yeli: N 'Nye ye seng, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

14Bila 'jung ka Ba Tari Baahaa Daana daang dang Siyaalitiyal bi-dau Zeruubabel, 'Juuda paalikaara ni 'sikiri, a dang Joosedek bi-dau 'Joosua a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni 'sikiri, aning a niba ni ang chehi ni 'sikie. Bang wa tung tuma bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini 'deu ning.

15A beri lijeri aning anaahi daari la bila, a 'chiuri ayuobi 'puong, Naa Daraiyus naalung 'yuomo a'yi 'puong.

Haggai 2

1A 'chiuri ayo'poin daulijeri aning 'yeni daari, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa dangyera Haagai seng ngaang:

2Yeli yela 'lcu Siyaalitiyal 'bi-dau Zeruubabel, 'Juuda paalikaara ni, aning Joosedek 'bi-dau 'Joosua a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong kpong, aning niba ni ang chehi ni:

3Yeli: Ning'buong kpeling ye 'puong a daang nye a 'deu nga u fora vielung ning? Ka wala yeng nyiruu pampana? A di maahi niu, nga ni nga ba 'woning ung i kpali ye 'ningbieng?

4Che pampana, ing fanga Zeruubabel, Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ing fanga Joosedek 'bi-dau 'Joosua a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong. Ye ing fanga, yena paaluu nga niba jaa. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ye tuna, ‘bojung n Nye ye seng. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

5A 'tuuro a layiri ni mang 'bing ningye sanga ni yeng wa 'yi 'lijipiti 'puong ni, bila ka n Sie kpeling ye seng. Ye to jora dabieng.

6'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Da'yeni nga ming, wagiri fling 'puong, n na 'jigihiye sagbani aning 'teng-gbani, a jigihi mangkpong aning leng-gbang'kuongee.

7Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: N na 'jigihiye paalihi jaa ming, ka a wa a paalihi jaa buobu ni seng, ka n paali a 'deu nga aning n girima.

8Bungnaangjemaa Ba Tan Baahaa Daana yeliyeng: A wan iye n 'suobu, ka a salima i n 'suobu.

9Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A pampana 'deu nga girima na gaaye fora bung ni girima. Aning ming, a 'jie ngang mang na 'ku maahuu. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

10Daraiyus naalung 'yuomo a'yi 'puong, a 'chiuri awai daulijeri aning anaahi daari ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung 'tu dangyera Haagai ingang a wa.

11Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Pampana, jugihi a Ngming'puohi 'yi-dieriba a begu yela a yeli:

12Ka nieng tari neni ang pegi'yi a di pori u kparuung, ka a kparuu fiinhi paanuu bii jieri bii waing bii kpaang, bii siimaa jaa, u na leuye bungpegi'yiruu? Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba dieyeli: Aai.

© 2009 Bibles International.

13Ka Haagai yeli: Ka nieng degi ung fiinhi kpiima 'jung, a che fiinhi ama kanga, u na iye degiri? Ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba dieyeli: U na iye degiri.

14'Beng la ka Haagai dieyeli: Bila la a niba nga. Bila la a paaluu nga ming n 'ningbi-tooring. Ba Tan Baahaa Daanang yeli. Aning ming, bila la ba 'nuuhi tuni jaa. Bung ni bang di 'kuro beng ni iye degiri.

15Pampana, ye jeri sung a 'piili beu ngang a gara: Ye jeri a 'yi sanga ni bang nang ba di 'kuurii dogili u to ingang Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ngang.

16A 'yi ana beri ning, sanga ni nie ang mang wa buunhu ang 'duo maahibu lijeri 'jie, 'pie la a mang 'bibe. Ka nieng wa a waing 'sing-kpong ka u ong maahibu lijaa'yi ning 'pie, lijeri la a mang bibe.

17N ngmiyeng aning sesetuluu aning baalung ni ang mang i ka buunhu 'koli ni, aning sa'kubie ye 'nuuhi tuma jaa ingang. Che ye ba leu wa n seng, Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18Ye jeri pampana, a 'yi beu ngang a gara. A 'yi a 'chiuri awai daulijeri aning anaahi daari, a 'yi a daari ni bang bing Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu 'muni ni, ye jeri nye.

19A bungbie nang biye jiengaang? A waana ngaang a 'girep, a kangkanga dau, a poomegiranit aning a ooliv dau ba ngmang. Che a 'yi 'beu ngang a gara n na pegiyeng.

20Ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung la wa Haagai seng a 'chiu daulijeri aning anaahi daari ngaang:

21Yeli 'ku Zeruubabel, 'Juuda paalikaara ni: N na jigihiye sagbani aning 'teng-gbani.

22N na yaaye naalihi na'kogo loo. N na saangye a nibihi naalihi kpiengu. N na leuhiye a cherietihi loo aning banani ang kpieraa. A yohi aning a jonniba na 'leng, kanga jaa a 'tuuro u ba'bie ta'kobi ingang ung na le.

23A daari, ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na 'lugiye ina Siyaalitiyal bi-dau Zeruubabel n tungtuna. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na ing ka i 'woning 'sieree bungmaruu 'nu-finti, 'bojung n 'lugiing. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

© 2009 Bibles International.

Zechariah

Zechariah 1

1Iid'o 'bi-dau Berakaiya, u ming bi-dau daang la Zekaraiya. Daraiyus naalung 'yuomo a'yi, a 'chiuri a'nii 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa dangyera Zekaraiya seng ngaang:

2Ba Tari Baahaa Daana 'suuri 'ihiye gaga jaa ye ba'mine ingang.

3Bila 'jung yeli 'kubo. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye leu wa n seng, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli, ka n ming leu wa ye seng. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Ye ta 'woning ye ba'mine, bana ka a fora dangyeriba ni 'kong ku a yeli: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye leu 'yi ye beu 'puong pampana, aning ye yeli-irihi ang i bee 'puong. Che ba daang ba 'wong bii a chelihi n yeliyaga. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

5Ye ba'mine ni, 'yening bang be? A dangyeriba ming, ba tariye 'nyivori a gara wagiri jaa?

6Che n yelibie aning n yeli'tuurihi ni, ana mang di nuori 'ku n tungtuniba ang i dangyeriba ni, a ba kari nyogi ye ba'mine? Bila 'jung bang leu a wa yeli: A'wo bila ni bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana ang yeli ka u na iting a 'tuuro ti soe aning ti yeli-irihi ni, bila ung iti.

7A 'chiuri 'pieningyeni daana bang buona 'Siibat ingang, u daulijeri aning anaahi daari, Daraiyus naalung 'yuomo a'yi 'puong ka Ba Tari Baahaa Daana yel jilting daang wa Zekaraiya seng. Dangyera Zekaraiya daang iye Berakaiya bi-dau, ka Berakaiya i Iid'o bi-dau.

8N nyiyeng 'yienguu, ka dau la a jong yohijie, ung ahi a muritil daari 'puong a jivuohong. Ka yohi 'bi u 'puoring: yohijiihi, yohi ang muo ti suora aning yohipieni.

9'Beng la mang yeli: N ningkpong, bo-laa la ama? Ka a malika ni ang yera ningma yela ni yeli Immo. N na 'wuliing buunhu ang la.

10Ka a dau ni ang ahi a muritil daari puong ni die a yeli: Ama la anani Ba Tani Baahaa Daana ang tong ka a lugili 'teng-gbani jaa ni.

11Ang dieyeli 'ku Ba Tari Baahaa Daana Malika ni, unang ahi a muritil daari 'puong ni: Ti 'tugiliye 'teng-gbani jaa. Nye, 'teng-gbani jaa jengyeng siriti.

12'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni die a yeli: 'Oo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana, wala ka i hina na 'yi Jeruuselem aning 'Juuda 'yi-bera ni ingang kauhi sing? A ingang ka i 'suuri 'ihi a 'yuomo lijaata ning 'pie nga ni?

13Ka Ba Tari Baahaa Daana di yeli'bi-suunhi aning mugilibu yelibie a dieyeli 'ku malika ni ang yera ningma yela ni.

© 2009 Bibles International.

14'Beng la ka a malika ni ang yera ningma yela ni yeli Immo: Ing 'duoho a yeli: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N inga jagirang Jeruuselem, aning Zaiyong yela aning ingjagi ang i kpong.

15N 'suuri 'ihiyeng aning paalihi ni ang bi peenhibu 'puong ni. ‘bojung n 'suuri da 'ihiye biela, 'ihe bang veng ka a dogihibu maaling i kpong.

16Bila 'jung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N leu garage Jeruuselem aning hina. Ba na meye n 'deu u 'puong. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ba na diye maahibu 'ngmiihii tie Jeruuselem ingang.

17La ing 'duoho a yeli: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N 'yi-bera na la pang a long aning loribu. Ba Tari Baahaa Daana na la mugiliye Zaiyong, a la maaling 'lugi Jeruuselem.

18'Beng la mang lagi n 'ningbie a Iiinhi a nye ka iila anaahi la.

19Mang yeli 'ku malika ni ang yera ningma yela ni: 'Bo-laa la ama? Ung dieyelima: Ama la iila ni ang i ka 'Juuda aning Iisiriel aning Jeruuselem yaari ni.

20'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana 'wulimo 'nu-tungtuniba banaahi.

21Mang yeli: Wala ka bama waana ka ba i? Ung yeli: Ama la iila ni ang i ka 'Juuda yaari ni, ka nie jaa ba tuong na lagi u 'ju. Che a tungtuniba waanang ka ba wa to dabieng ingba, a kari a paalihi iila ni bahi. Anang 'duohi a iila 'Juuda paaluu ingang ka a i ka u yaari ni.

Zechariah 2

1'Beng la mang lagi n 'ningbie a 'liinhi, a nye dau, ka maahibu 'ngmiihii bi u 'nung.

2Mang yeli: 'Ye ing gara? Ung yeli 'kumo: N garang ka n ti maahi Jeruuselem, a nye bila ni u yelingu ang sing, aning bila ni u yogulung ang sing.

3Ka a malika ni ang yera ningma yela ni 'yire gara. Ka malika kanga ming wa 'yire ka u 'tuohuu.

4Ung yeli kumo Jora, ti yeli ngaang ku bi-polii nga: Niba na kpeye Jeruuselem 'puong a'wo 'yie ang ba tari daangguoma, niba jemaa aning 'duunhi jemaa ang na bi u 'puong 'jung.

5'Bojung ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na iye 'buung daangguoni a ngmaa 'gili u jaa. N na iye 'chengkeng u 'puong.

6Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Thi, 'ihi. Jo 'yi a sa'mung-goo paaluu ning, 'bojung n diyeng yaari a'wo sagbani seseri anaahi ni. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7Zaiyong 'woi, ye jo die ye miihi, ye banani ang kpiera Baabilong 'bi-poga seng ni.

8'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli. U tungmang 'bojung u buorang ka u nye girima paalihi ni ang jau faahi ye buunhu ni ingang. 'Bojung nie jaa ang fiinhiye, u ju-kuori ka u daana fiinhi.

© 2009 Bibles International.

9Siringminga, n na 'vigiye n 'nu ingba, ka ba leu buunhu ba tungtuniba ang na 'ohi. Bila yeng na bang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang tungma.

10Zaiyong 'bi-poga 'woi, 'yiene a nyengina, 'bojung nye, n waanang ka n wa kpiera i 'puong. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

11Paalihi jemaa na wa diye ba miihi man Ba Tari Baahaa Daana a 'beu ngang. Ba na leuye n niba, ka n kpiera i 'puong. 'Beng la ing na bang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang tungma i seng.

12Ba Tari Baahaa Daana na diye 'Juuda leu u 'suobu a'wo u chengbung a 'teng-gbangpegi'yiruu 'puong, a la maaling 'lugi Jeruuselem.

13Inggbama jaa, ye i siriti Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, 'bojung u 'diu 'ihiyeng a 'yi u kpe'ji-pegi'yiruung.

Zechariah 3

1'Beng la ung 'wulimo 'Joosua a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong kpong ang ahi Ba Tari Baahaa Daana Malika ni 'ningbi-tooring. Ka Sitaani ahi u 'nuduring a na 'tuohuu.

2Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'ku Sitaani: Sitaani, Ba Tari Baahaa Daana 'miing imiing. Ba Tari Baahaa Daana ang lugi Jeruuselem 'miing imiing. Nga ba i 'buung-dau bang vuo 'buuming bi?

3'Joosua da ingye bungyerihi ang degi, a ahi a Malika 'ningbi-tooring.

4'Beng la ung die a yeli 'ku banani ang ahi u 'ningbi-tooring ni: Ye yaahi a bungdega u ingang. Ung yeli 'ku u ming: Nye, n 'ihiye i beu ni i seng. N na diye bungdaangkpari yerii.

5Mang yeli: Veng ka ba di 'naamu ang i 'forifori 'le u 'jung. 'Beng la bang di 'naamu ang i 'forifori 'le u 'jung, a di a bungyerihi yeruu. Ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni ahi 'beng.

6'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana Malika ni kpaahi 'Joosua a yeli:

7Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka inang na 'chene n soeng, a 'tuuro n no'kurihi ming, bila ing na 'di n 'deu ming saree, a kaara n jagihi ming. N na 'kuing 'jiihi ing na 'chene bama nga ang ahi che nga 'puong.

8Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong 'Joosua, 'wong, Ma aning i taa ni ang 'jing i 'ningbi-tooring ni, 'bojung ba iye 'sieree ang i sielii. Nye, n waananiye n tungtuna, a da'nu.

9Nye, a kuurii ni mang bing 'Joosua 'ningbi-tooring ni, a 'kuurii ingang 'ningbie ayo'poing bibe. Nye, n na seuye u seuri, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. N na 'ihiye a paaluu nga yeliba'torihi bebeyeni.

10A daari nga, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli, nie jaa na buongye u kpieringto u 'girep vana 'muning aning u kangkanga dau 'muning.

© 2009 Bibles International.

Zechariah 4

1Ka a malika ni ang yera ningma yela ni leu wa singma, a'wo dau bang sing u gbieng 'puong.

2Ung yeli 'Immo: 'Bo ing nye? Mang yeli: N 'liinhiyeng, fintindau la a i sannii u jaa, ka laa dogili u 'jung. Ka fintinihi ayo'poin bi u ingang, ka 'nuuhi ayo'poin bi a fintinihi ayo'poin kanga jaa ingang.

3Ooliv daari a'yi 'Nye u sieng, kanga 'Nye a laa 'during, ka kanga 'bi u goong.

4Mang die a yeli 'ku a malika ni ang yera ningma yela ni: N ningkpong, 'bo-laa la ama?

5Ka a malika ni ang yera ningma yela ni die a yeli 'kumo• I ba bang buunhu ni ang la ama? Mang yeli: Aai n ningkpong.

6'Beng la ung die a yeli Immo: Ba Tari Baahaa Daana yelihung la ni a 'ku Zeruubabel: A 'tuuro fangang naani, a 'tuuro kpiengung ming naani, a 'tuuro a Sie ingang la. Bila ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli.

7Ning'buo lii, 'oo tangkpongkaraa? I na leuye ji-gbalinggbaaha Zeruubabel 'ningbi-tooring. U na diye a baahaa 'kuurii waaning ka ba tahina ka barika, barika, a 'kuruu.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

9Zeruubabel nuuhi 'bingye a 'deu nga 'muni. U 'nuuhi na baahuung ming. Bila yeng na bang ka bungnaangjemaa Ba Tan Baahaa Daanang tungma ye seng.

10‘bojung ning'buong di yelibilii 'beu ni foo? Ama ayo'poin nyenginang aning ang nye a 'deu miebu maahibu 'ngmiihii ang 'le 'kuurii ni Zeruubabel 'nung. Ana la Ba Tari Baahaa Daana 'ningbie ayo'poin ni, anang yuora Iiinhe 'teng-gbani jaa wa tuohi ni.

11'Beng la mang jugihuu: 'Bo-laa la a ooliv daari a'yi nga, ka kanga 'bi a fintindau 'during ka kanga 'bi u goong nga?

12Mang la maaling jugihuu: 'Bo-laa la a ooliv da'nuuhi a'yi nga ang 'togiho kpaang ang 'woning sannii ang 'yire a miihi ingang a 'tuuro sannii 'nuuhi kpiera nga?

13'Beng la ung die a yeli 'kumo: I ba bang buunhu ni ang la ama? Mang yeli: Aai, n ningkpong.

14Ung yeli: Ama la ba'yi ni bang buo kpaang waahi ni. Banang aha 'teng-gbani jaa Daana seng ni.

Zechariah 5

1'Beng la mang leu lagi n 'ningbie, a nye gbang'vinuu ang egira beng.

2Ung yeli 'kumo: 'Bo ing nye? Mang dieyeli: N nyiye gbang'vinuu ang egira. U yogulung iye kiyubitihi lijeri, ka u yelingu i 'kiyubitihi 'pie.

© 2009 Bibles International.

3'Beng la ung la yeli 'kumo: Nga ni nga la duhibeu ni ang 'yi gara a paaluu jaa ingang ni. Ba na kariye na'nyige jaa bahi a 'tuuro bila ni ang 'bi a gbang'vinuu 'lombori ngang. Ba na kariye nie jaa ang mang po a ngma 'girii bahi a 'tuuro bila ni ang bi u 'lombo-jaala ning.

4N na ing ka a duhibeu 'yi gaa. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U na kpeye na'nyige 'deu, a kpe nie ang puora 'girii puobu n 'yuoring 'deu. U na kpelingye u 'deu 'puong a 'diu baahi a lang ning u daari aning u 'kubo.

5'Beng la ka a malika ni ang yera ningma yela ni wa 'yi a yeli Immo. Lagi i 'ningbie pampana a nye bung ni ang la a 'yi gara nga.

6Mang jugihi: 'Boluu la? Ung yeli: Maahibu peu la a 'yi gara. Ung la yeli: A 'bigihee ngang yuora 'teng-gbani jaa wa 'tuohi ni.

7Nye kpana perete ang 'do saa'ju. Poga la ni a 'jing a peu 'puong.

8'Beng la ung yeli: Beulung la ni. Ung di a poga foo ing a peu puong a di a kpana bungpogiraa ni a foo pogi u nuori.

9'Beng la mang lagi n 'ningbie a 'liinhi, ka pogiba ba'yi la a waana. Ka seseu 'bi ba kpangkpamang, ‘bojung ba tariye kpangkpama a'wo 'jingyaahaa kpangkpama. Bang di a peu 'doning 'teng-gbani aning sagbani kpacbaga.

10Mang jugihi a malika ni ang yera ningma yela ni: 'Yening bang di a peu garaning?

11Ung yeli lumo: Ba garang ka ba ti me 'deu 'kuu Sainar paaluung. Ka unang wa i 'siri, ba na diye a peu 'bing 'be ka u ahi u minga 'muning.

Zechariah 6

1'Beng la mang leu lagi n 'ningbie a 'liinhi a nye cherietihi anaahi ang 'yi tangbera a'yi kpachaga a waana. Ka a tangbera i yaawa tangbera.

2Ka yohijiihi bi a fora cheeriet ning, ka yohisagini bi 'yiilung cheeriet ning.

3Ka yohipieni 'bi a taalung cheeriet ning, ka yohiligiha 'bi a naahung cheeriet ning. A jaa daang iye yohikpienhi.

4'Beng la mang jugihi malika ni ang yera ningma yela ni: 'Bo-laa la ama n ningkpong?

5Ka a malika die a yeli 'kumo: Ama la sagbani siihi anaahi ni, anang 'yi a ahijie 'teng-gbani jaa Daana 'ningbi-tooring a gara ni.

6Unani ang tari yohisagini ni garaye sa'mung-goo paaluu, ka a yohipieni gara ngmintongkpieri seng. Ka a yohiligiha ni gara sa'mungduri paaluu.

7Ka a yohikpienhi ni 'yi a buora gaabu, ka a 'cheng 'tugili 'teng-gbani 'jie jaa. Ung yeli: Ye gara, ye 'cheng 'tugili 'teng-gbani 'jie jaa. A 'jung bang 'cheng 'tugili 'teng-gbani jie jaa.

© 2009 Bibles International.

8Ung buongma a yeli 'kumo: Nye, anani ang gara sa'mung-goo paaluu ni iyeng ka n Sie nye peenhibu a sa'mung-goo paaluung.

9'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung wa n seng ngaang:

10Die a wari aning a salima niba ni bang jau nyogihi ni seng. Diegaa 'Hiilidai, 'Tobaija aning Je'deeya seng, banang 'yi Baabilong wa ni. Gaa a daari ning u 'ju a ti kpe Zefanaiya bi-dau 'Josaiya 'deu.

11Di a wan aning a salima, a maali naalung jupiluu ang viela yaga a di 'chigi Joosedek bi-dau 'Joosua, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong 'jung.

12Yeli 'kuu: Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, a dau ni 'yuori ang i DA'NU ni, u na 'yiye u jie a ngmaa 'yi. Unang na me Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni.

13Mm, unang na me Ba Tari Baahaa Daana Ngminglmohi 'deu ni. Unang na 'tuo a girima, a 'jing a 'di naalung u nakogong. U na iye Ngmingpuohi 'yi-diera u na'kogong, ka maahuu kawani 'bi a jaa a'yi kpachagang.

14Ba diye a naalung jupiluu 'ku 'Hii-lem, 'Tobaija, Je'deeya aning Zefanaiya 'bi-dau Heen. Bang diu 'bing Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deung ung i yela tiehibu.

15Haali banani ang bi toori jaa na wang a wa me Ba Tari Baahaa Daana Ngming'puohi 'deu ni. Bila yeng na bang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang tungma ye seng. Bila na wa ing ka yenang di 'ningbi-jie a 'tuuro Ba Tari Baahaa Daana ye Naangmini nuori.

Zechariah 7

1Naa Daraiyus naaltmg 'yuomo anaahi ingang, ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Zekaraiya seng. U daang waye u seng a 'chiuri awai daana bang buona Kiisilev 'puong, u 'beri anaahi daari.

2A sanga ka a niba daang tung Seriizer, a lang ning Riigem 'Mii-lek aning u daba ni ka ba gaa Naangmini 'deu a ti 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

3Ba daang tungbang ka ba ti jugihi a Ngming'puohi 'yi-dieriba ni ang da 'bi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'deung ni aning a dangyeriba ngaang: A sigiyeng ka n 'kong a 'chiuri a'nu daana 'puong a 'le nuori a'wo mang i bila a 'yuong jemaa nga jaa bi?

4'Beng la ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yelihung wan seng ngaang:

5Yeli 'ku a paaluu niba jaa aning a Ngming'puohi 'yi-dieriba: Sanga ni yeng 'le nuori a i laa'dimii a 'chiuri a'nu daana aning a 'chiuri ayo'poin daana 'puong a 'yuomo lijaata ning 'pie nga jaang ni, maang yeng siring 'le a nuori ku?

6Sanga ni yeng mang 'dire aning sanga ni yeng mang 'nyuuro ni, ye miihi naani yeng mang 'dire a 'nyuuro 'kuro?

© 2009 Bibles International.

7A da ba sigining ka ye 'tu yeli'bie ni Ba Tari Baahaa Daana ang di 'kong 'kuye a 'tuuro u fora dangyeriba ni? Bila sanga ka Jeruuselem aning 'yie ang ngmaa 'giluu daang tari niba a tari loribu ming, ka a sa'mungduri seng aning a Sefala tang'bilii daang tari niba.

8'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa Zekaraiya seng ngaang:

9Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye 'dire saree yeliminga 'puong, ka nie jaa tari hina aning nimboo u babie ingang.

10Ye ta dogiha dunggali bii bi-kpiiba bii saana bii ningbaala. Ye kanga jaa ta jeri beu iibu u babie ingang u 'sikiring.

11Che bang daang jaanhi 'wongbu, a jigihi ba bagibie, a pihi ba 'tobo ka ba ta 'womaa.

12Mm, ba iyeng ka ba 'sikie 'ko a'wo 'ku-chierihi, a j aanhi ka ba 'wong a 'begu aning a yeli'bie. Ana ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana daang di tung a fora dangyeriba a 'tuuro u Sie ingang ni. Bila 'jung ka 'su-kpiengaa ang i kpong 'yi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng a wa.

13Bila 'jung a wa iyeng, a'wo bila ni ung 'kong che bang ba 'wong ni, bila bang 'kong che mang ba chelihi. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Che n diye sa'kulingkuulee a yaariba paalihi ni jaa bang da ba bang ni 'puong. A paaluu na iye kpali ba 'puoring, ka nie jaa ba 'yire bii a leura waana, bojung ba iyeng ka a paalinoo ni i kpali.

Zechariah 8

1Ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yelihung la wa ngaang:

2Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: N inga jagirang Zaiyong yela aning ingjagi ang i kpong. N inga jagirang u yela aning ingtuluu.

3Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na leu waye Zaiyong, a wa kpiera Jeruuselem 'puong. Ba na buongye Jeruuselem ka Yeliminga 'Yi-kpong, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Tangkpong ni, a Tangkpong pegi'yiruu ni.

4Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Daunyaahi aning poginyaahi na la 'jingye Jeruuselem 'yeenhing, ka kanga jaa mang tan u dangkpali u 'nung nyaangbu 'gaalii 'jung.

5'Bi-daba aning bi-pogiba na paye a 'yiri 'yeenhi, a diena.

6Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ka anang i sielii a niba nga ang chehi nga 'ningbiring a 'beri nga 'puong, a na iye sielii n ningbieng bi? Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

7Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nye, n na dieye n niba a 'yi sa'muni paaluung aning ngmintongkpieri seng paaluung.

© 2009 Bibles International.

8N na leu dibang waaning ka ba wa kpiera Jeruuselem 'puong. Ba na iye n niba ka n ming i ba Naangmini yeliminga aning sun'tuubu 'puong.

9Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ye veng ka ye 'nuuhi ing fanga, yena niba ang cheliha a yelibie nga a 'yire a dangyeriba nuoring beri a'yi nga ni. Yenang daang bibe daari ni bang bing bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu ni muni ka ba me a Ngming'puohi 'deu ni.

10Seni che ka a 'beri nga ta, sanyau daang 'chibe a ku dau, sanyau daang 'chibe a ku 'dungo ming. Maahuu daang 'chibe a'yi a dondoma seng a 'ku unani ang 'yire bii a kpiera, 'bojung n daang iyeng ka a daba kanga jaa 'ihi u to ingang.

11Che pampana n kung la i a niba nga ang chehi nga a'wo fora beri ning, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Siringminga, bungbiri na 'yiye bie. A 'girep na ngmangye u ngmama. A 'teng-gbani na waaningye u buunhu maalibu, ka sagbama tihi a mielung. N na ing ka a niba nga ang chehi nga 'so a buunhu nga jaa.

13A na wa ing, a'wo yeng da i bungtuuruu a paalihi 'puong ni, 'oo 'Juuda 'deu aning Iisiriel 'deu, bila mang na dieye, ka ye i pegiri. Ye ta jora dabieng, ye veng ka ye 'nuuhi ing fanga.

14'Bojung ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N daang tiehiyeng ka n dogihiye sanga ni ye ba'mine ang dang n 'su-kpiengaa ni. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Mang ba leura 'puori ni,

15bila mang la tiehi a 'beri nga 'puong ka n i sung 'ku Jeruuselem aning 'Juuda 'deu. Ye ta fora dabieng.

16Yela nga ang sigining ka ye ira: Dau jaa mang yera yeliminga 'kuro u to. Ye 'dire yeliminga saree, saree ang 'tori aning maahuu saree ye 'di-noberang.

17Nie jaa ta tiehi beu u to ingang u 'slicking. Ye ta nung 'girii puobu, 'bojung a yela nga jaa iye yela mang ha. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

18'Beng la kabungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yelihung daang wa n seng ngaang:

19Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: A naahung 'chiu nuori 'leebu, a 'nuulung 'chiu nuori 'leebu, a 'chiu ayo'poin daana nuori 'leebu aning a 'chiuri 'pie daana nuori 'leebu na iye nyengka aning 'pu-peli aning ingmaari siingbera 'diibu a 'ku 'Juuda 'deu. Bila 'jung ye nung yeliminga aning maahuu.

20Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Nibihi nang na wang, 'yi-bera jemaa kpieriba.

21'Yi-kpong kanga kpieriba na gaaye u to 'yi-kpong a mang yeli: Ye veng ka ti nang gara a 'puoho Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring, a bo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. N ming minga na gaang.

© 2009 Bibles International.

22Nibihi jemaa aning paalikpienhi na wang ka ba bo bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Jeruuselem 'puong, a che 'puohi Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring.

23Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: A beri nga 'puong, daba 'pie ang 'yi a paalihi kokori jaa na nyogiye 'Juu dau kparuu 'nung a yeli: Veng ka ti nii gaa, ‘bojung ti 'wongyeng ka Naangmini Nye i seng.

Zechariah 9

1Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu la nga 'Hee-dirak paaluu ingang, aning Damaasikus ang i u peenhibu jie ingang. 'Bojung ninsaaliba 'ningbie aning Esiriel buura jaa 'ningbie Nye Ba Tari Baahaa Daana ingang.

2U yelitiinhuu biye 'Heemat ming ingang, u niung lang toribogu ni, aning Taiyer aning Saidong ingang, anaa jaa ka a tariye 'ningbiyuo yaga.

3'Bojung Taiyer meye u minga 'deduoruu, a laanhi wari 'duo a'wo tani, a laanhi salima ming a'wo sobera bebegiri.

4Nye, Daana na karuung 'yi bahi, a saang u kpiengu a mangkpong 'puong, ka buung 'diu baahi.

5Aasikelong na nyiung a jo dabieng. 'Geeza ming na iye nimiha yaga, aning Eekirong, ‘bojung u tamaa na iye jaala. A naa na nyuoming a 'yi 'Geeza 'puong. Aasikelong ming kung nye kpieriba.

6Ningbuurijera na 'jingye Aasidod 'puong, ka n ngmaa a Filiisitiya niba jigihibu ni bahi.

7N na 'ihiye a jiing ba nuoring, a 'ihi a bunghaaruu ba nyina kpachagang. Che unani ang chehi na iye ti Naangmini 'suobu, a i 'woning 'yi-diera 'Juuda 'puong, ka Eekirong 'woning 'Jii-bus nie.

8N na 'guye n 'deu a 'sojehi 'jung, banani ang wa para aning banani ang leu waana 'jung. Unani ang dogiha ni kung la 'tu n niba 'puo, ‘bojung pampana n nyiyeng aning n 'ningbie.

9Nyengina gaga jaa, 'oo Zaiyong 'bi-poga. Tahina, 'oo Jeruuselem 'bi-poga. Nye, i naa waanaye i seng. U iye sun'tuuro a tari 'chihilung, a i boin a jong bunga, a jong bungpolii, bunga bung'bile ni.

10N na ngmaaye cherietihi 'ihi lifiriam 'puong, a ngmaa yohi 'ihi Jeruuselem 'puong. A jauri taanhuu na ngmaa 'ying. U na yeling ka maahuu a 'ku a paalihi. U kpiengu 'suobu na 'yiye mangkpong a gara u to, a 'yi a 'Yufireetis Mani a gara 'teng-gbani baahaa 'jiihi.

11Yena ming, ye jiing 'layiri ni 'jung n na 'ihiye ye pogiriba 'yining a bogu ni kuong ang 'chibe ni 'puong.

12Ye leu gaa a ji-nyogikpiengaa, yena pogiriba ang tari tamaa. Haali 'jine mang yeli, ka n na leuhiye ye maa'koo maalibu waaning gberi 'buyi a 'kuye.

© 2009 Bibles International.

13‘bojung n guoye 'Juuda, n taanhuu ni. N diye 'Iifiriam ing a taanhuu ingang. N dangye i 'bi-daba bang 'ihi, 'oo Zaiyong, bang 'ihi i 'bi-daba ingang, 'oo 'Giriis. Mang ii ing 'woning taanhuu jaujaura ta'kobi.

14'Beng la ka Ba Tari Boohoo Daana na 'yi ba saajung, ka u tan'piing 'yi gaa a'wo saa nyigihibu. 'Suobu Kpiengu Jaa Daana na ngmiye biengkoni a gaa aning sa'mungduri sesekpienhi ni.

15Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na 'gubong. Ba na kuye niba a neu Bing aning kpalima kubo. Ba na 'nyung a gona a'wo waing ang iriba. Jiing na paalibang a'wo sarika laahi, ka ba di miha a sarika 'ihijie kpiila.

16Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini na diebang a daari nga, a'wo u niba pi'sugu. 'Bojung ba na 'woningye naalung 'jupiluu ku-nanee, a nyigiha u paaluung.

17Nye ba suntung ang i kpong sing bila, ka ba vielung ming i kpong sing bila. Bung'bie na ing ka a 'bi-pola iinhi 'yuo, ka waingpaalaa i ka a pogisarihi iinhi 'yuo.

Zechariah 10

1Ye suhi saa Ba Tari Baahaa Daana seng a baahaa saa ni sanga. Ba Tari Baahaa Daana na ing ka saa 'ko a nyigiha. U na 'kubong saa kuong mihibuhi, ka moo bi yoong a ku nie jaa.

2'Bojung a baga yeliye yelikpala, ka a bagibugiriba nye 'girii, a yera jengjaanhii ang i 'girii. Ba mang maaye 'suhu kpali. Bila 'jung a niba yennang a'wo piihi. Ba 'biye dogee 'puong, ‘bojung pichiina 'chibe.

3N 'suuri 'ihiye a pichiiniba ingang. N na dogihiye a buuhi chiiniba 'Bojung bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana na waye u piihi seng, 'Juuda 'deu la bila. U na ibang a'wo u naalung yohu ang bi taanhuu 'puong.

4U seng ka a 'demungkuurii 'yi, ka a tent 'piinbiri 'yi u seng, ka a jauri taanhuu 'yi u seng, ka paalikaariba jaa lang taa 'yi u seng.

5Ba na 'woningye gandaba ang neura ba domihi 'binne sobera bebegiring taanhuu 'puong. Ba na jaung, 'bojung Ba Tari Baahaa Daana biye ba seng. Ba na ingye a yohijonniba ang jong yohi 'viing.

6N na ingye 'Juuda 'deu ni kpiengu, a die 'Joosef 'deu ni bahi. N na leu waanibang, 'bojung n tariye hina ba ingang. Ba na ing a'wo mang daang ba jaanhiba bahi, 'bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana ba Naangmini. N na 'wongye ba 'puohibu.

7'Iifiriam niba na 'woningye gandau, ka ba 'sikiri nyengina a'wo bang 'nyu waing. Ba 'biihi na nyiye bila ka ba 'puuhi peli. Ba 'sikiri na nyenginang Ba Tari Baahaa Daana ingang.

8N na 'fuoli 'kubong a laanhiba, 'bojung n na yaudiebang. Ba na 'uging a'wo bang daang 'ugi bila ni.

© 2009 Bibles International.

9N na yaaribang a nibihi 'puong, ka ba tiehi n yela paalitobang. Ba na kpierang a lang ning ba 'biihi, a leu wa.

10N na dibang 'yining lijipiti paaluung ming a leu waaning, a laanhiba 'yining Asiiriya. N na dibang waaning Giilied aning Leebanong paaluu, ka 'vuo kung wa 'bibe a na 'kubo.

11U na 'tuye mangkpong ti 'yi aning dogee, a ngmi a mangkpong kong'ngmie. Naiyal Mani 'jijulinhi jaa na 'kong. 'Beng la bang na 'sigihi Asiiriya jigihibu ni, ka lijipiti naalung dangkpali'bile ni 'yi gaa.

12Bila mang na ingba kpiengu Ba Tari Baahaa Daana ingang, ka ba 'chene a waana gara u 'yuoring. Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

Zechariah 11

1'Yuohi i 'di-noe, 'oo Leebanong, ka butmg 'di i 'siid-er daari.

2Saipires dau 'woi, 'cheehe, bojung 'siid-er dau leyeng, 'bojung dabera leuye jaala. 'Beesang 'old daari, ye 'cheehe, 'bojung a kongkori ni ang sogi ni 'sigiyeng.

3Pichiiniba 'cheehibu kokori 'duorong, 'bojung ba girima saangyeng. 'Gbegime ang ngmuuna kokori 'duorong, 'bojung ba saangye Jooridang Mani 'tuuhi ni.

4Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini yeli: 'Guoli a piihi korigibu 'jung,

5a 'demeng mang korigaa che ang ba yeba ni. Banani ang kuohaa ni mang yeling: Pegiri la Ba Tari Baahaa Daana, bojung n iye bundaana. Ba pichiiniba ming ba jora ba nimboo,

6'bojung n kung la jo a paaluu kpieriba nimboo. Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Siringminga, n na diye nie jaa ing u to 'nung aning u naa 'nung. Ba na ngmiye a paaluu. N kung dieba 'yi ba 'nung.

7Bila mang 'guoli a piihi korigibu 'jung, haali a piihi 'puo bungbaaliba ni gba. N diye dangkpalihi a'yi. Mang buong kanga ka Vielung, a buong unani ming ka Nuori'yeni. Mang 'guoli a piihi.

8N kariye a pichiiniba bata ni 'chiuyeni 'puong. N 'suhu da nyohibang, ka ba ming 'suhu loga 'yi n yela.

9'Beng la mang yeli: N kung 'guoliye. Veng ka unani ang 'kpiire ni 'kpi, ka unani ang nyuona ni nyuong. Veng ka banani ang kpeling ni oora taa neni.

10Mang di n dangkpali ni, Vielung la bila, a ngmaahuu 'jiihi a'yi. N daang iye bila ka n ngmaa 'layiri ni mang daang tan aning a nibihi jaa ni.

11Ka a 'layiri daang ngmaa a daari. Bila 'jung ka a piihi 'puo bungbaaliba ni, banang da Iiinhime ni, bang bang ka Ba Tari Baahaa Daana yelihung da la.

12'Beng la mang yeli 'kubo: Ka bilang suma ye seng, ye 'kumo n sanyau. Ka bila ming naani, ye bahi. A 'jung bang daang maahi waribie 'pihita ang i n sanyau.

© 2009 Bibles International.

13Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: Dia loo 'ku memiera, a 'libi-kpong nga bang 'di n daa nga. A 'jung mang di a waribie 'pibita loo ing Ba Tari Baahaa Daana 'deung a 'ku a memiera.

14'Beng la mang ngmaahi n dang,kpalijaala ni 'jiihi a'yi, Nuori'yeni la bila. N daang iye bila ka n ngmaa babiihmg ni ang bi 'Juuda ning Iisiriel kpachagang ni.

15Ka Ba Tari Baahaa Daana yeli 'kumo: La di pichiina ang joli tuntungbuunhu.

16‘bojung nye, n na 'guoliye pichiina a paaluung. U kung kaara banani ang ngmaa bahi ni 'jieng, bii a bo a bungpola. U kung nyaa banani ang nye dangii ming, bii a 'guoli banani ang nang ahi ni. Che u na ooye unani ang nuo ni neni, a chiehi a nafiree 'puro puro.

17Nimiha la a 'ku pichiina ang i jaga, unang baha a piihi ni. Ta'kobi na waye u kpangkpani ingang aning u 'ningbiduri ingang. U kpangkpani jaang na 'kpi, ka u 'ningbiduri jong kpeleng kpeleng.

Zechariah 12

1Ba Tari Baahaa Daana yelitiinhuu Iisiriel ingang la nga. Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli, unang mang yeri sagbama, a mang bing 'teng-gbani 'muni, a maali ninsaalaa sie ing ninsaalaa ingang ni.

2U yeliyeng: Nye, n na ing ka Jeruuselem leu 'bugibu 'bonsuo a 'ku nibihi ni jaa ang ngmaa 'giluu, sanga ni bang jeng 'gu ka ba 'pigi 'Juuda aning Jeruuselem ni.

3A daari nga, n na ing ka Jeruuselem leu 'kuurii ang i tiinhuu yaga 'ku nibihi jaa. Banani jaa ang na moora ka ba 'oguu bahi, ba na ingye ba miihi dangii. A sanga ka 'teng-gbani paalihi jaa na laanhi wa u ingang ni.

4A daari nga, Ba Tari Baahaa Daanang yeli, n na diye 'bugingbu ing yohu jaang, a di janjaanhibu ing u jonna. N na 'yuohiye n 'ningbie kaara 'Juuda 'deu, a che di jongilung ing a nibihi yohu jaang.

5'Juuda paalikaariba na yeliye ba 'sikieng: Jeruuselem kpieriba la n kpiengu bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanaba Naangmini ingang.

6A daari nga, n na ing ka 'Juudapaalikaariba 'woning 'buung dugukpong ang 'bi dabera daangaang, a la 'woning 'buung-kahu ang 'bi kakee 'puong. Ba na 'diye nibihi jaa ang ngmaa 'giliba, 'nuduring aning 'nu-goong. Che niba na la kpeye Jeruuselem 'puong u minga 'jie ning.

7Ba Tari Baahaa Daana na dang dieye 'Juuda tentihi ni, ka 'Deevid 'deu ni girima aning Jeruuselem kpieriba girima to wa i kpong gaa 'Juuda girima.

8A daari nga Ba Tari Baahaa Daana na 'guye Jeruuselem kpieriba. Unani ang sali ba 'puong a daari na 'woniye Deevid, ka 'Deevid 'deu ni 'woning Naangmini, a 'woning Ba Tari Baahaa Daana Malika ni ba 'ningbi-tooring.

9A daari nga, n na buorang ka n nyuong paalihi jaa ang waana Jeruuselem ingang.

© 2009 Bibles International.

10N na buoye bunye aning Ngmingsuhi Sie waahi Deevid 'deu aning Jeruuselem kpieriba. Ba na 'liinhimang, unani bang 'chugi ni. Ba na iye laa'dimii u yela a'wo bila ni nie ang mang i laa'dimii u 'bi-dau'yeni yela, a 'komuu a'wo nie ang 'kono u 'bi-fora yela.

11A daari nga laa'dimii ang i kpong na 'biye Jeruuselem 'puong a'wo bila ni bang i laa'dimii 'Heedad Riimong ang 'bi Megiidong 'ji-gbanggbali ning.

12A paaluu na iye laa'dimii, 'deu jaa niba ba 'yong ba 'yong, 'Deevid 'deu niba ba 'yong, ba pogiba ming ba 'yong, 'Neetang 'deu 'deme ba 'yong, ba pogiba ming ba 'yong.

13'Liivai 'deu 'deme na iye laa'dimii ba 'yong, ba pogiba ming ba 'yong, Siimai 'deu 'deme ba 'yong, ba pogiba ming ba 'yong.

14'Deri jaa ang chehi na iye laa'dimii, 'deu jaa u 'yong, ba pogiba ming ba 'yong.

Zechariah 13

1A daari nga kon'bulee na 'yuo 'kuye 'Deevid 'deu aning Jeruuselem kpieriba, a pegib a ba beu aning ba degiri 'jung.

2A daari nga, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli, n na ngmaaye bagiri 'yoe 'ihi bahi a paaluung. Ba kung la tiehi a yela. N na ing ka dangyeriba ming aning sidegiri 'yi a paaluung.

3A na wa ing, nie jaa ang nang na dangyeli yelijaa, u ba aning u ma ang doguu na yeli 'kuung: I kung la i 'vori, 'bojung i ngmaye 'girii Ba Tari Baahaa Daana 'yuoring. U ba aning u ma ang doguu na 'chuguung ti 'yoli sanga ni ung dangyera yela ni.

4A daari nga, 'vii na kpeye dangyera jaa u nyiibu ni yela sanga ni ung dangyera yela ni. Ba kung la yen kooni kparuu a na beling niba.

5U na yeling: N ba i dangyera jaa. N iye kuoraa, 'bojung dau kanga 'wulimong 'nii kaabu a 'yi n 'bibiiltmg.

6Nie kanga na yeli 'kuung: 'Bo la a natie nga ang 'bi i 'nuuhing nga? 'Beng la ung na dieyeli: Anani bang ingma dangii n jomiihi 'deung ni la.

7Ta'kobi 'woi, 'ihi n Pichiina ni ingang, dau ni ang i n 'Tuurung-to ni ingang. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Ngmi a Pichiina, a piihi na yaaring. 'Beng la mang na leuhi n 'nu a bung'bilii ingang.

8Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: A na wa ing a paaluu jaa 'puong, 'jiihi ata 'puong ba na ngmaaye 'jiihi a'yi ka ba 'kpi. Che 'jiyeni a 'yi a 'jiihi ata 'puong na chehiye u 'puong.

9N na diye a 'jiihi ata 'puo 'jiyeni ni 'tuning 'buung 'puo, a nyelaa 'ihi a degiri a'wo bila ni bang mang nyeli wan 'ihi a degiri, a piehiba a'wo bila ni bang mang piehi sannii ni. Ba na buongye n 'yuori, ka n sagi. N na yeling: N niba la ni. Ba kanga jaa na yeling: Ba Tari Baahaa Daana la n Naangmini.

© 2009 Bibles International.

Zechariah 14

1Nye, Ba Tari Baahaa Daana 'beu ni waanang. Ba na 'poye ye buunhu ni niba ang jaufaahi ni a 'kuye.

2N na laanhiye a paalihi jaa ka a jauning Jeruuselem taanhuu. Ba na faaye a 'yi-kpong, a wilihi a 'deri 'ohi buunhu, a jeng ning a pogiba. Ba na jaufaaye a 'yi-kpong tarang, 'ihe ba kung nyogihi niba ang chehi 'yining a 'yi-kpong 'puong.

3'Beng la ka Ba Tari Baahaa Daana na 'yi gaa a jauning a paalihi nga a'wo ung jaura taanhuu daari.

4A daari nga u gbee na ahiye Ooliveet Tangkpong ni 'jung, unang ahi 'tori Jeruuselem sa'muni ni. Ka Ooliveet Tangkpong ni werihi 'jiihi a'yi a 'yi sa'muni a gara ngmintongkpieri, a maali boo ang i kpong yaga. A tangkpong tarang na seri gaaye sa'mung-goo seng, ka u tarang ni ming seri gaa sa'mungduri seng.

5'Beng la yeng na jo 'tu a tangkpong boo ni, ‘bojung a tangkpong boo nga na taye 'Eezal. Ye na jong a'wo bila ni yeng daang jo 'tenge 'jigihibu yela 'Juuda naa Uzaiyaa 'bering ni. Ka Ba Tari Baahaa Daana n Naangmini wa, u ning a ningpegi'yiribe jaa.

6A daari nga, chaanii kung bibe. A chaanihi na 'kpiinhing.

7A na iye bebeyeni kanga, 'beu Ba Tari Baahaa Daana ang bang. Ngminaa bii 'yienguu naani, che ji-maarii wagiri, chaanii na bibeng.

8A daari nga, nyivori kuonhi na 'puoro 'yiree Jeruuselem. A tarang na 'puoro garaye sa'muni seng mangkpong ni, ka a tarang 'puoro gara ngmintongkpieri seng mangkpong ni. Bila na iye seu sanga aning saa sanga jaa.

9Ba Tari Baahaa Daana na iye Naa 'teng-gbani jaang. Ana beu ngang, Ba Tari Baahaa Daana na iye bung'yeni, ka u 'yuori i bung'yeni.

10A paaluu jaa na leuye ji-gbalinggbaaha a 'yi 'Giiba a gara Riimong, Jeruuselem sa'mungduri seng. Jeruuselem na 'dong a nang kpeling u 'bijie ning, a 'yi Beenjaming 'Di-nokpong a gara Fora Di-nokpong ni aning 'Longkore 'Di-nokpong ni. U na la 'yiye Hanaaniyel 'deduoruu ni a gara a naa waing neujiihi ni.

11Niba na kpeye u 'puong, nyuongbu kpeleng kpeleng ming kung la 'bibe. Niba na kpeye Jeruuselem 'puong laangfie.

12Nga ni nga la baleu ni Ba Tari Baahaa Daana ang na di ing niba jaa ang jauning Jeruuselem: Ba ingneni na muuring che ka ba nang ahi 'dendenge. Ba 'ningbie na muuring a bogiring, ka ba jintihi muuri ba no eng.

13A daari nga, 'karikaruu ang i kpong a 'yi Ba Tari Baahaa Daana seng na 'biye ba 'puong. Nie jaa na mang 'tiye u to 'nung, a lagi u 'nu 'tuohi u to 'nu.

14'Juuda ming na jauye Jeruuselem 'puong. Ba na laanhiye paalihi ang ngmaa 'gilibe bundaambuunhu lang taa: salima, wari aning bungyerihi ang i jemaa jemaa.

© 2009 Bibles International.

15Bila ka a baleu na bi yohu ingang, aning bungtaangaa ingang, a 'bi nyogima aning bunga ingang, a 'bi 'duunhi jaa ang na bi a kampuhi nga 'puong. Bila ka a baleu nga na 'wo.

16A na wa ing, nie jaa ang chehi a paalihi ni jaa ang wa Jeruuselem ingang ni 'puong, ba na 'do gaaye 'yuoni la 'yuoni jaa ka ba ti 'puohi a Naa, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu. Ba na gaaye 'be ti 'di a Sigiri 'tigiri ming.

17A na wa ing, 'teng-gbani 'deu jaa 'deme ang kung 'do wa Jeruuselem a wa 'puohi a Naa, bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana Ngmini'puohibu, saa kung wa ba ingang.

18Ka 'lijipiti 'deu 'demeng kung 'do wa kpe, ba kung nye saa. Ba na nyiye 'baleu ni Ba Tari Baahaa Daana ang di ing paalihi ni ang ba 'do wa ka a 'di a Sigiri 'tigiri ni dogihibu.

19Ngaang na la 'Iijipiti dogihibu aning paalihi ni jaa ang ba 'do wa ka a 'di a Sigiri 'tigiri ni dogihibu.

20A daari nga, ngaang bang na seu ing a yohi 'gbelinhi ingang: PEGI'YlIBU A 'KU BA TARI BAAHAA DAANA. Duguri ni ang 'bi Ba Tari Baahaa Daana 'cluing ni na 'woniye laahi bang di miha a sarika 'ihijie 'ningbi-tooring.

21Dugu jaa ang bi Jeruuselem aning 'Juuda 'puong na iye pegi'yiibu a 'ku bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana. Nie jaa ang 'ihe sarika na wa diang, a dugi buunhu a 'puong. A daari nga 'Keenan nie kung la bi bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'deu ning.

© 2009 Bibles International.

Malachi

Malachi 1

1Yelitiinhuu Ba Tari Baahaa Daana ang ku Iisiriel a 'tuuro Maalakai ingang la nga.

2Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: N mang nungyeng. Che yeng yeli: 'Bo soring ing mang nungti? Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: 'Ii-so da ba i Jeekob bieri bi? Che n mang nungye Jeekob.

3Che mang mang ha 'Ii-so, a saang u tangbera, a di u cheng 'ku mopiri babalihi.

4Anaa jaa ka lidom yeliyeng: Ba iyeng ting leu ningbaaliba, che ti na leuhing a me a daboori. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na meng, che n na tagaang loo. Ba na buongbang Beulung Paaluu, aning niba ingang Ba Tari Baahaa Daana 'suuri ang 'ihi wagiri jaa.

5Ye 'ningbie na nyeng ka ye yeli: Ba Tari Baahaa Daana nyiye 'duohibu a ti pan Iisiriel toribogu.

6'Bi-dau mang nanaye u ba, ka tungtuna nana u ningkpong. Ka maang panaa i a Ba, 'yening ka n nangbu 'be? Ka maang i ningkpong ming, 'yening ka n joo 'be? Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yera 'kuro yena Ngming'puohi 'yi-dieriba ang mang di u 'yuori buona jaala. Che yeng yeli: 'Bo soring ting mang di i 'yuori buona jaala?

7Ye mang diye siingdega 'bing n sarika 'ihijieng. Che yeng yeli: 'Bo soring ting degii? Ye mang yeling: Ba Tari Baahaa Daana teebul iye bung bang na tuong di foo.

8Yeng mang di btmgjonga ming 'ihi sarika, bila ba i yelibeu? Yeng mang di bungwoorii ming bii bungbaala tihi, bila ba i yelibeu? Diu 'ku i paalikaara. U 'puo na peliye i yela, bii u na sagiing? Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9Che pampana ye suhi Naangmini, ka u tan bunye ti ingang. A yeli nga ye 'nuuhi ang ira nga, u na sagiyeng? Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

10'Oo a'wo ning'yeni danang 'bi ye 'puong a na lari a 'di-noe, ka ye to maana 'butmg n sarika 'ihijieng kpali. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N 'puo ba peli ye yela. N kung die sarika bung ming 'yi ye 'nuuhing.

11'Bojung a 'piili ngminaa 'puhibu a gara u kpiebu n 'yuori na iye kpong paalihi jaa 'puong. Ba na nyugiye iinsens a ku n 'yuori 'jie jaang, a 'kumo sarika ang i 'forifori, 'bojung n 'yuori na iye kpong a paalihi 'puong. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Che yeng deguu aning yeng mang yeli ngaang: Ba Tari Baahaa Daana teebul ni degiyeng, ka u ngmama, u siimaa i bung bang na tuong di foo.

13Ye la yeliyeng: Nye yiebu ang sing bila. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli. Yeng mang buomuu jaala, a mang waaning bung'juuruu aning

© 2009 Bibles International.

bungwoorii aning bungbaala. Ngaang yeng mang waaning sarika 'ihibu. N na sagiye ngaang a 'yi ye 'nung bi? Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

14Che bungtuuruu la henna ni, unang tan bungdau u 'duunhi puong a 'di nosani a che di bungbeu 'ihi sarika 'ku Daana. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli, 'bojung n iye Nakpong, bang jora n 'yuori a paalihi 'puong.

Malachi 2

1Pampana, yena Ngming'puohi 'yi-dieriba, yenang 'so a nuori nga.

2A'mineng ye kung 'wong, a'mineng ye kung di bila ing ye 'sikieng ming a di girima 'ku n 'yuori. Ngaang ka bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeli: N na waaniye duhibeu ye ingang, a duhi beu ing ye pegiri. Mm, n duhiye beu imaa gba, 'bojung ye ba di bila ing 'sikiring.

3Nye, n na miing ingye ye buura, a di sagiri yaari ye 'ningbisogihing, ye 'tigirihi sagiri ni la bila. Ba na langye ye ning a sagiri 'tuo gaaning.

4Bila yeng na bang ka maang waaning a nuori nga ye seng. N iye bila ka n ning 'Liivai 'layiri ni nang bibe 'jung. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

5N 'layiri daang biye u seng a'wo 'nyivori aning maahuu yela. N daang diang 'kuu ka u jorima 'jung. Bila 'jung ung daang jorima, a tari girima n 'yuori 'ningbi-tooring.

6Yeliminga begu ni daang biye u nuoring, dangchagiri daang 'chi u nogbamang. U daang 'chene ningmang maahuu aning son ang 'tori 'puong, a leuhi jemaa 'yi yelibalorihi 'puong.

7'Bojung a sigiyeng ka Ngming'puohi 'yi-diera nuori mang tari bangbu, ka niba mang bo a begu u nuoring. 'Bojung u iye bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana tungtuna.

8Che ye leuhiyeng a 'yi a soring. Ye iyeng ka jemaa ngmi gbee a 'begu ingang. Ye saangye 'Liivai 'layiri ni. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

9Bila 'jung mang iye yeng i bung bang na buong jaala, a i foo a niba jaa 'ningbi-tooring. 'Bojung ye ba 'tu n soe, 'ihe tari niba baalibu a begu ingang.

10Ti jaa ba tan Ba bung'yeni bi? Naangming'yeni naaning naangti bi? Wala 'jung ting di limangkong a saana ti ba'mine 'layiri ni?

11'Juuda tungye limangkong tuma, ka yelihaaruu i Iisiriel aning Jeruuselem 'puong. ‘bojung 'Juuda degiye Ba Tari Baahaa Daana 'ji-pegi'yiruu ni ung nung ni. U diye ngmingjaala bi-poga.

12A'wo Ba Tari Baahaa Daana na ngmaa nie ni ang tuna bila 'yining Jeekob tentihing, nie ni ang 'ihi a dieyeli la bila, 'ihe ung mang waananing sarika kuubu bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana seng.

13Yeli yeng mang la i la nga: Ye mang pagiye Ba Tari Baahaa Daana sarika 'ihijie aning ye ningtong, aning 'kuori aning 'cheehibu. Bila 'jung u ba mang la kaara ye sarika buunhu, bii a diegaa ye 'nuuhing u 'pu-peli 'jung.

© 2009 Bibles International.

14Che yeng yeli: Anan'so la 'bo? A 'mtmi la Ba Tari Baahaa Daana ang i 'sieree i ning i langpolipoga kpachagang, una ing di limangkong ira ni. Che una la i poga, a i i 'layiri poga.

15Che u daang ba maaliba btmg'yenii? Ba iye u 'suobu inggbani aning siilung 'puong. Anan'so la wala ung maaliba btmg'yeni. Ung buora Ngminihung buurii 'jung la. Bila 'jung ye chelihi ye 'suhtmg, a ta veng ka kanga jaa di limangkong ira u langpolipoga.

16'Bojung Iisiriel Ba Tari Baahaa Daana ni yeliyeng ka u haye dau ning poga taa bahibu. U haye niba ang di 'ningbikuonii bungyerihi 'pili. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Bila 'jung ye chelihi ye 'suhtmg, ka ye ta di limangkong ira taa.

17Ye iyeng ka Ba Tari Baahaa Daana ye aning ye yeliyaga. Che yeng yeli: 'Bo soring ting veng ing ye? Ye mang la yeling: Nie jaa ang tuna beu iye sung Ba Tari Baahaa Daana ningbiring, ka u 'puo peli ba yela. Chebii yeng mang yeli ka 'yening ka saree 'diibu Naangmini ni be?

Malachi 3

1Nye, n na tungye n tungtuna. U na maaliye a sori n 'ningbi-tooring. Ka Daana, una yeng buora ni, u na waye u Ngming'puohi 'deu 'dayeni. A 'layiri tungtuna ni la bila, u yela ka ye 'puuhi peli ni. Nye, u na wang. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

2Che ningbuong na tuong tari u minga u waa daari? Ning'buong ming na tuong ahi ka unang wa 'yi gbanggbali? 'Bojung u 'woningye wari saaba 'buung, a 'woning bungpegira fanfani.

3U na 'jiming a'wo nie ang siera wari a pegiraa. U na pegiye 'Liivai bi-daba, a maaliba ka ba 'yi a'wo sannii aning wari, ka ba tuong 'ihi sarika 'ku Ba Tari Baahaa Daana sun'tuubu 'puong.

4Bila ka 'Juuda aning Jeruuselem sarika na i 'pu-peli 'ku Ba Tari Baahaa Daana a'wo sang'konkoruu beri ning, a'wo 'yuomo ang pari 'puong.

5N na wa pieliyeng a 'di saree. N na iye nyagihuu a 'di 'sieree biribu 'deme, aning senseniba ingang. N na iye nyagihuu a 'di 'sieree niba ang chiiha ba puobu ingang, aning niba ang faara tungtuniba ba sanyau 'puong. N na iye nyagihuu a 'di 'sieree niba ang dogiha dunggala aning 'bi-kpiibihi ingang, aning niba ang mang leuhi saana bahi a che ba jorima ingang. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

6'bojung maang la Ba Tari Baahaa Daana, n ba tegira. Bila 'jung bang ba nyuona yena Jeekob 'bi-daba.

7Che a 'yi ye ba'mine 'beri ning ye leuhiyeng a 'yi n yeli'binnihi ingang a ba 'tuu-raa. Ye leu wa n seng, ka n leu wa ye seng. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. Che yeng yeli: 'Bo soring ting na leu wa?

8Ninsaalaa faariye Naangmini? Che ye famang. Che yeng yeli: 'Bo soring ting fai? 'Pie toe aning sarikihi ingang.

© 2009 Bibles International.

9Duhibeu duhi ingyeng, ‘bojung ye famang, haali a paaluu nga jaa.

10Ye di a 'pie toe jaa waaning n 'tuobu 'deu, ka 'diibu 'bi n 'deung. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye di bila ima nye, ka n kung 'yuohi arijena 'tokorihi 'kuye bii, a buo pegiri waahiye ka ye kung tan 'jie na imaa.

11N na 'miing ingye bung ang saana saangbu ye 'jung, ka u kung saang ye 'teng-gbani bungngmama. Ye 'girep ming kung 'suohi a ngmama yoong ka a wagiri ba ta. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

12Paalihi jaa na buongyeng niba ang nye pegiri, 'bojung ye na iye 'pu-peli paaluu. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

13Ba Tari Baahaa Daana yeliyeng: Ye yeliyaga iye kpienhi n ingang. Che yeng yeli: Wala ting yeli i ingang?

14Ye yeliyeng: Naangmini tuma tungbu iye kpali. 'Bo tonang 'bibe ting na 'tuuro u yeli'binnihi, a 'chene a'wo niba ang ira nimiha bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daana 'ningbi-tooring?

15A 'jung pampana ti buoniye jigihiba 'pu-peli niba, 'bojung banani ang tuna beu maa'koo maaliyeng. Mm, banani ang 'pigihe Naangmini ba nye dogihibu.

16'Beng la ka banani ang fora Ba Tari Baahaa Daana yeli yela ku taa, ka Ba Tari Baahaa Daana chelihi a 'womaa. Bila 'jung ka tiehibu gbangu seu u 'ningbi-tooring a 'ku banani ang jora Ba Tari Baahaa Daana a digira u 'yuori tiinhuu ni.

17Ngaang ka Ba Tari Baahaa Daana yeli: Ba na iye n 'suobu daari ni mang na maali n ningnanee. N na tariye hina ba ingang a'wo bila ni dau ang mang tari hina u minga 'bi-dau ang tunuu ingang.

18'Beng la yeng na leu, a jeri nye a bang dabang ang 'bi suntuuribo aning ningbee kpachagang, aning banani ang tuna Naangmini aning banani ang ba tunuu kpachagang.

Malachi 4

1‘Bojung nye, a 'beu waanang a na 'dire Inning a'wo buung 'de-kpong. Jigihiba jaa aning banani jaa ang tuna beu na iye yoo kakee, ka a beu ni ang waana ni nyuongba. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli. U kung bahiba danyagihuu bii da'nu.

2Che ye banani ang fora n 'yuori ni, Sun'tuubu Ngminaa na 'puhiye ye ingang, a tan tiubu u kpankpamang. Ye na 'ying a egiha a'wo na'bilii bang 'guono ganga 'puong.

3Ye na neuye ningbee, 'bojung ba na iye tampelung ye gbe'puuhing a daari ni mang na tung bila. Bungnaangjemaa Ba Tari Baahaa Daanang yeli.

4Ye leu tiehi n tungtuna 'Moosis begu ni yela, una mang di nuori 'kuu 'Hoo-reb tangkpoming a 'ku Iisiriel jaa aning yeli'tuurihi aning 'wulibu soe ni.

© 2009 Bibles International.

5Nye, n na tungye dangyera 'Ilaija ye seng che ka Ba Tari Baahaa Daana beu ni ang i kpong a i dabieng ni waa ta.

6U na leuhiye a ba'mine 'sikie ing ba biihi ingang, a leuhi 'biihi 'sikie ing ba ba'mine ingang, ka n ta wa di duhibeu ngmi 'teng-gbani.

© 2009 Bibles International.

Wali - All Bible

Matthew

Matthew 1

1'Yesu 'Kristo, Deevid 'bi-dau ni, Aaburaham 'bi-dau ni, buurii yela gbangu la nga.

2Aaburaham daang dogiye Aizik, ka Aizik dogi Jeekob, ka Jeekob dogi 'Juuda aning u yauhi aning u bieri'mine.

3Ka 'Juuda aning u poga 'Tee-mar daang dogi Pii-rez aning 'Ziira, ka 'Pii-rez dogi Eezirom, ka Eezirom dogi Raam.

4Ka Raam daang dogi Amiinadab, ka Amiinadab dogi 'Neesong, ka 'Neesong dogi Saalimong.

5Saalimong aning u poga 'Reehab daang dogiye 'Boo-az, ka 'Boo-az aning u poga 'Ruut dogi 'Oo-bed, ka 'Oo-bed dogi Jeesi.

6Ka Jeesi daang dogi naa 'Deevid, ka naa Deevid aning u poga ang daang i 'Yuraiya poga dogi Soolomong.

7Ka Soolomong daang dogi 'Roboo-am, ka 'Roboo-am dogi Abijah, ka Abijah dogi 'Eesa.

8Ka 'Eesa daang dogi Joosafat, ka Joosafat dogi Jooram, ka Jooram dogi Uzaiyaa.

9Ka Uzaiyaa daang dogi 'Joowatam, ka 'Joowatam dogi 'Eehaz, ka 'Eehaz dogi Hezekaiya.

10Ka Hezekaiya daang dogi Manaase, ka Manaase dogi 'Eemong, ka 'Eemong dogi Josaiyas.

11Ka Josaiyas daang dogi Jekonaiya aning u yauhi aning u bieri'mine sanga ni bang daang wa nyogihiba gaaning Baabilong ni.

12Sanga ni bang daang nyogiba waaning Baabilong baahi, ka Jekonaiya daang dogi 'Siyaalitiyal, ka 'Siyaalitiyal dogi Zeruubabel.

13Ka Zeruubabel daang dogi Abaiyud, ka Abaiyud dogi 'Ilaiyakim, ka 'Ilaiyakim dogi 'Eezor.

14Ka 'Eezor daang dogi 'Seedok, ka 'Seedok dogi 'Eekim, ka 'Eekim dogi 'Ilaiyada.

15Ka 'Ilaiyada daang dogi Eli'ee-zer, ka Eli'ee-zer dogi Maatang, ka Maatang dogi Jeekob.

© 2009 Bibles International.

16Ka Jeekob daang dogi 'Joosef, Mariyaama sira ni. A Mariyaama balaang dogi 'Yesu. Una bang buona 'Kristo ni.

17Bila 'puong a jemanihi jaa, a 'yi Aaburaham a gara 'Deevid ingang iye jemanihi 'pie aning anaahi. A 'yi Deevid ingang a gara a niba Baabilong nyogi gaanibu sanga iye jemanihi 'pie aning anaahi. A 'yi a niba Baabilong nyogi gaanibu sanga a gara 'Kristo ingang iye jemanihi 'pie aning anaahi.

18Ngaang ka 'Yesu 'Kristo dogibu yela daang i. Sanga ni u ma Mariyaama ang daang i 'Joosef pogrpiiruu, ba daang nang ba bang taa seni, che ung tan 'puo a 'tuuro a Sipegi'yiruu kpiengu ingang.

19'Beng la, 'Joosef u sira ni daang iye ningminga. A 'jung u daang ba 'le ka u 'uohi u 'olo gbanggbaling, che 'le ka u sogili bahuu.

20Che sanga ni ung daang wa ngmira a yela fasani, ka Daana malika wa u seng jaanhuu 'puong, a wa yeli: 'Joosef, 'Deevid 'bi-dau, to jora dabieng ka i di Mariyaama ka u i i poga. 'Bojung 'puo ni ung tari ni, u taruung a 'tuuro a Sipegi'yiruu kpiengu ingang.

21U na dogiye bi-dau, ka i 'ku u 'yuori 'Yesu, boiling u na dieye u niba a 'yi ba yelibee 'puong.

22Ama nga jaa daang iyeng, ka yeli ni Daana ang daang yeli a 'tu a dangyera ingang ni paali:

23Nye, poga ang nang ba bang dau daang na tariye 'puo, a dogi 'bi-dau. Ka ba buona u 'yuori Emaan'yu-el. A 'yuori 'muni la nga, Naangmini 'biye ti seng. (Ai'zeeya G. 7:14)

24Sanga ni 'Joosef ang daang wa 'yuo, ung tong bila ni Daana malika ang yeluu ni, a di u poga ni gaaning u 'deu.

25'Joosef daang ba bamuu a'wo dau ning poga a gara sanga ni ung ti dogi u 'bi-fora, 'bi-dau. Ka 'Joosef daang 'ku u 'yuori 'Yesu.

Matthew 2

1Sanga ni bang daang dogi 'Yesu Beetilehem 'puong, 'Judiiya paaluung, daba 'mine ang i yengbanginiba daang 'yiye sa'muni a wa Jeruuselem Naa Heerod biibu sanga.

2Bang daang wa jugiha: 'Yening ka 'Juuhi naa ni bang dogi ni 'be? 'Bojung ti nyiye u ngmaribiri sa'muning, a wa ka ti wa 'puohuu Ngmini'puohibu.

3Sanga ni Naa Heerod ang daang wa 'wong a yeli nga, ka 'karikaruu daang kpeu, a kpe Jeruuselem niba ming jaa.

4'Beng la ung daang buong a niba Ngming'puohi 'yi-dieribera jaa aning ba 'begu karimihi ni jaa lang taa. Ung jugihiba 'jie ni bang na dogi a 'Kristo.

5Bang yeli 'kuu: Beetilehem ang bi 'Judiiya paaluung. Bojung bila ka a dangyera daang seu:

© 2009 Bibles International.

6Ina Beetilehem ang 'bi 'Juuda paaluung, i ba i ba jaa bung'bile 'Juuda kaariba ni 'puong. 'Bojung i 'puong la ka Kaara daang na 'yi a kaa n niba Isi'reeli a'wo pichiina. (Maika G. 5:2)

7'Beng la ka Heerod daang buong a yengbanginiba 'gondong a piehiba 'ningbi-jieng a'wo sanga ni a ngmari'biri ang 'yi.

8Ung tungba ka ba gaa Beetilehem, a yeli: Ye gaa ti piehi 'ningbi-jieng a bo a bie. Ka yenang wa nyiu, ye leu wa yeli 'kumo, ka n ming gaa ti 'puohuu Ngmini'puohibu.

9Sanga ni bang daang wa 'wong a naa yeliyaga baahi, bang daang 'yi gaa. Ka a ngmaribiri ni bang daang nye sa'muning ni dieniba 'yie bilaang a ti ahi a 'gaali jie ni a 'We ang daang 'be.

10Bang daang wa nye a ngmaribiri, bang nyenging yaga jaa.

11Bang daang ti kpe a 'deu, a nye a bie aning u ma Mariyaama, bang daang 'le 'tengeng, a 'puohi a bie Ngmini'puohibu. A 'puoring bang daang 'yuohi ba buorihi, a kuu 'kuubuhi, salima, iinsens aning mee.

12Ka Naangmini daang kpaahiba jaanhuu puong ka ba to wa leu gara Heerod seng. Bang daang 'tu ji-jaala gaa ba paaluu.

13Bang daang wa gaa baahi, ka Daana malika ni wa 'Joosef seng jaanhuu 'puong, a wa yeli: 'Ihi, a di a 'bie aning u ma, a jo gaa lijipiti a ti bi 'be a gara sanga ni mang na wa yeli yela 'kui. 'Bojung Heerod na boye a 'bie ka u kuu.

14Ung daang 'ihi a di a 'bie aning u ma 'ji-suorii, a gaaning lijipiti.

15Ung daang ti 'bi 'be a gara Heerod kutmg. Ka a yeli ni Daana ang daang yeli a 'tu a dangyera ingang ni paali: N buongye n 'bi-dau a 'yi 'Iijipiti 'puong. ('Hozeeya G. 11:1)

16'Beng la, Heerod ang daang wa nye ka a yengbanginiba belimuung, ka 'suuri kpeu yaga jaa. Ung tung niba bang ti ku biihi jaa ang daang bi Beetilehem 'puong aning 'jiihi jaa ang 'giluu. Ba daang kuye biihi ang ta 'yuomo a'yi aning banani ang nang ba ta bila. U daang iye bila a maahi a wagiri ni ung daang jugihi 'ningbi-jieng a bang a 'yi a yengbanginiba seng ni.

17'Beng la ka dangyera Jeremaiya ang daang yeli bila ni paali:

18Ba 'wongye kokori kanga Reeyama 'puong, laa'dimii, 'kuori aning nimiha la. Ree-chel 'konee u biihi yela, a ba 'le ka u 'suhu maa, 'bojung ba daang 'chibe. (Jeremaiya G. 31:15)

19Che sanga ni Heerod ang daang wa kpi, ka Daana malika ni daang wa 'Joosef seng jaanhuu puong 'Iijipiting.

20U daang yeliyeng: 'Ihi, a di a 'bie aning u ma a gaaning Iisiriel paaluu, 'bojung niba ni ang buora ka ba ku a 'bie ni 'kpiye.

21'Beng la ung daang 'ihi, a di a 'bie aning u ma, a wa kpening Iisiriel paaluu.

© 2009 Bibles International.

22Che sanga ni ung daang wa 'wong ka Arke'leeyus daang 'diye 'Judiiya paaluu naalung, a ahi u ba Heerod bogung, ung daang fora dabieng ka u gaa be. Ka Naangmini kpaahuu jaanhuu 'puong. Ung daang leu ngmaa goo 'Gaalilii paaluu.

23Ung daang wa a wa kpiera 'yiri kanga bang buona Naazaret 'puong, ka a yela ni a dangyeriba ang yeli ni paali: Ba daang na buonuung Naazariin.

Matthew 3

1A beri ni 'puong ka Joon Ngminikon'suoro daang wa, a wa inna 'duoho 'Judiiya mo'sogo ni 'puong,

2a yera: Ye leu 'yi ye yelibee 'puong, 'bojung arijena naalung ni pieliyeng.

3'Bojung nga la unani yela dangyera Ai'zeeya ang daang yeli ni. U daang yeliyeng: Nie kanga kokoring tahina mo'sogo 'puong: Ye maali Daana son ni ka u i 'siri. Ye maali u soe ka a 'tori. (Ai'zeeya G. 40:3)

4A Joon ning u ju daang yeriye nyogima kooni kparuu, a tari gbanbeleti a mang 'le u sieng. U siimaa daang la 'sobo aning moo siu.

5'Beng la ka niba daang 'yi Jeruuselem, aning 'Judiiya jaa, aning Jooridang paaluu jaa ang wa 'gili, a gaa u seng.

6Bang daang ti diera ba yelibee saangbu, ung 'suoribo Ngminikuong Jooridang Konboo 'puong.

7Che sanga ni ung daang wa nye a Farisiihi yaga aning a Saajusihi yaga ang waana u Ngminikon'suobu ni 'jie, ung yeli 'kubo: Yena dtmg'kuurihi biihi, ning'buong kpaahiye ka ye jo 'yi a 'su-kpiengaa ang waana ingang?

8Bila 'jung ye ngmana ngmama ang sigining yelibee 'puo leu'yiibu.

9Ka ye to wa tieha a yera ye miihi 'suhtmg: Ti tariye Aaburaham ung i ti ba. 'Bojung n yera 'kuriyeng ka Naangmini na tuong vening ka a 'kubo nga leu 'biihi 'ku Aaburaham.

10Pampana ming a lari taye a daari nyegang. Bila 'jung dau jaa ang ba ngmana ngmangsuunhi, ba mang ngmaaguung loo 'tengeng, a diu loo ing 'buuming.

11Yeliminga, maang 'suoriyeng Ngminikuong aning kuong yelibee 'puo leu'yiibu yela. Che unani ang waana n Imoring, unang tari kpiengu a gaama. N ba sigi ka n di u nagitie. U na 'soyeng aning a Sipegi'yiruu aning butmg.

12U buunhu yielibu ka'finti biye u 'ntmg. U na piihiye u jiengaa ka u 'yi kpeleng kpeleng. Ka u laanhi u 'wiit a ing u bung'bie jieng. Che u na nyugiye a sama aning butmg ang kung tuong kpi.

13'Beng la ka 'Yesu daang 'yi 'Gaalilii paaluu a gaa Jooridang, Joon seng. U daang gaayeng ka Joon ti 'sou Ngminikuong.

14Che ka Joon daang leguu, a yeli: Maang hiena ka i 'somo Ngminikuong, che ing ming waana n seng?

© 2009 Bibles International.

15Ke 'Yesu die a yeli 'kuu: Veng ka bila tung pampana, ‘bojung ngaang la ang
sigining a luti ka ti paali suntuubu jaa. 'Beng la ung daang sagi 'kuu.

16Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'so a Ngminikuong, 'dayeni ung 'yi a kuong 'puo a ti
'do. Ka sagbama daang 'yuohi a 'kuu. Ung nye Naangmini Sie ni ang 'sigire a'wo
nangmanii, a wa 'sigi u ingang.

17Ka kokori daang 'yi sagbani a yeli: N 'Bi-dau nunginaa la nga. N 'puo peliye u yela
yaga jaa.

Matthew 4

1'Beng la ka a Sie daang diening 'Yesu 'yie a ti kpening mo'sogo 'puo ka a Deevul ti
'pigihuu.

2Sanga ni ung daang wa 'le nuori ngmintoohi lijaa'yi aning 'yienhi lijaa'yi, a bila
puoring ka kong daang kpeu.

3Sanga ni a 'pigihe ang daang ti wa u seng, ung yeli: Ka inang i Naangmini 'Bi-dau ni,
yeli ka a 'kubo nga leu siimaa.

4Che ung die a yeli: A seuyeng: Ninsaalaa kung tari 'nyivori a 'tuuro siimaa 'yong
ingang, che u na tariye 'nyivori a 'tuuro yelihung jaa ang 'yire Naangmini nuori
ingang. (Duturoonomi G. 8:3)

5'Beng la ka a Deevul daang diu a ti kpening a 'yi-pegi'yiruu 'puo, a diu ti ahi a
Ngming'puohi 'de-kpong 'ju-baahaang.

6Ung daang yeli 'kuu: Ka inang i Naangmini 'Bi-dau ni, di i minga loo 'tengeng.
'Bojung a seuyeng: U na 'kuye u malikihi nuori i yela. A na 'sogiing a 'nuuhing ka i to
wa di i gberi ngmira kuurii. ('Yieme G. 91:11-12)

7Ka 'Yesu yeli 'kuu: A la seuyeng: Ta wa 'pigihe Daana i Naangmini. (Duturoonomi G.
6:16)

8Ka a Deevul la diu gaaning tangkpong ang 'do yaga jaa ju, a ti 'wuluu donee naaluhi
jaa aning a girima.

9Ung yeli 'kuu: Ka inang na 'le 'tengeng a 'puohimo Ngminipuohibu, n na diye a
buunhu nga jaa kui.

10'Beng la ka 'Yesu yeli 'kuu: 'Yi 'be, Sitaani, 'bojung a seuyeng: 'Puoho Daana i
Naangmini Ngmini'puohibu. U 'yong ming ing na tuna. (Duturoonomi G. 6:13)

11'Beng la ka a Deevul daang bahuu, ka malikihi wa u seng a wa tung 'kuu.

12Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'wong ka ba nyogi Joon ing pogiriba 'deung, ung gaa ti
kpe 'Gaalilii 'puo.

13Ung daang bahi Naazaret, a che wa ti kpiera Kapeeriniyum 'puong. Unang pieli a
mani ni, a 'bi Zeebiyulung aning Naafitalai 'teng-gbama togang ni.

© 2009 Bibles International.

14Ka bila ni dangyera Ai'zeeya ang yeli ni paali:

15Zeebiyulung'teng-gbani aning Naafitalai 'teng-gbani ni, a mani son ning ang gang Jooridang 'do ni, a niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'Gaalilii 'jieng,

16a niba ni ang 'jing sagiluu 'puong nyiye chaangkpong. Banani ang 'jing 'kuung 'teng-gbani ni ang 'bi 'kuung 'nyaanyiili ni 'puong, chaanii chaang 'kubong. (Ai'zeeya G. 9:1-2,42:6-7)

17A 'yi a wagiring ka 'Yesu daang 'piili a inna 'duoho, a mang yeli: Ye leu 'yi ye yelibee 'puong, 'bojung arijena naalung ni pieliyeng.

18'Yesu ang daang 'chene 'Gaalilii Math ni nuoring, ung nye dau aning yau, Saimong bang buona Pii-ter, aning u yau Aan'duru. Bang daang di laangu a loora a maning, 'bojung ba daang iye 'jingnyogihiba.

19Ung yeli 'kubo: Ye 'tuurimo. N na iyeng ka ye i niba ang na nyogiha ninsaaliba a'wo jima.

20'Dayeni bang bahi ba laanhi a che 'tuu.

21Ung 'yi 'be a gara, ung la nye dau kanga aning u yau ming, 'Jeemes, Zeebe'di 'bi-dau, aning u yau Joon. Ba daang 'biye 'gbori 'puong aning ba ba Zeebe'di, a maana ba laanhi. Ung buongba.

22Bang bahi a 'gbori aning ba ba 'wieng, a che leu 'tuuruu.

23Ka 'Yesu daang yo 'Gaalilii paaluu jaa, a 'wuno a Ngming'puohi 'dering a inna a naalung 'duohi-sung ni, a nyaara baalung 'irii jaa a nib a 'puong.

24Ka u 'yuori daang 'do Siiriya paaluu jaang. Bang waaning baaliba jaa baalung 'irii u seng aning ingbaahi 'irii, aning banani ang tan sibee, aning banani ang i kung'kpingleribe aning banani 'jiihi ang 'kpi. Ung nyaaba.

25Ka jemaa yaga daang 'tuu a 'yi 'Gaalilii, aning Dekaapolis, Jeruuselem, 'Judiiya, aning 'jie ang pan Jooridang 'do.

Matthew 5

1Ung daang nyira a jemaa, a 'do gaa tangkpong 'ju. Ung daang ti 'jing, ka u 'potuuribo wa u seng.

2Ung daang 'yuo u nuori a 'wulibo, a yeli:

3A sie ningbaaliba tariye 'pu-peli, bojung ba 'suobu la arijena naalung ni.

4Banani ang ira laa'dimii tariye 'pu-peli, bojung ba 'suhu daang na maang.

5Niba ang i boin tariye 'pu-peli, 'bojung a 'teng-gbani daang na iye chengbung ka ba 'di.

6Banani ang 'kono sun'tuubu kong, a 'kono sun'tuubu kon'nyuuri, ba tariye 'pu-peli, bojung ba daang na tiging.

© 2009 Bibles International.

7Hina niba tariye 'pu-peli, bojung ba daang na nyiye hina.

8'Sikiri 'foriforee 'deme tariye 'pu-peli, bojung ba daang na nyiye Naangmini.

9Niba ang waananing noo niba kpachagang, ba tariye 'pu-peli, bojung ba daang na buonibang Naangmini biihi.

10Banani bang dogiha sun'tuubu 'jung, ba tariye 'pu-peli, bojung ba 'suobu la arijena naalung ni.

11Ye tariye 'pu-peli sanga ni niba ang na yera yela a degiriye, a dogihiye, a ngmaara 'girii a yeliye yelibee baluu jaa n 'jung.

12Ye nyengina, a veng ka ye 'puuhi peli yaga, 'bojung ye sanyeu iye kpong arijena 'puong. 'Bojung bila bang daang dogihi a dangyeriba ni ang daang dangye bibe ni.

13Yena la a 'teng-gbani yaarung, che ka a yaarung wa kong a lenleng, wala ing na is ka a la tari lenleng? A 'yi a bila wagiri gara a sumang jaala 'jung, 'see bang dia loo 'yengeng ka niba di ba gbee neu.

14Yena la a chime chaanii. 'Yiri ang 'bi tanga 'jung kung tuong sogili.

15Niba ming ba mang chugi fmtina a di bung 'chiguu. Ba mang diung 'bing fintindau 'jung, tmg 'kuro banani jaa ang bi a 'deu 'puong chaanii.

16Ye veng ka ye chaanii chaana niba 'ningbi-tooring, ka ba nye ye tungsuunhi, a 'kuro ye Ba ni ang bi arijena 'puong girima.

17Ye ta tieha ka n wayeng ka n wa saang a 'begu bii a dangyeriba. N ba wa ka n wa saang, N wayeng ka n wa paali.

18Yeliminga mang yera 'kuriye. A gara ka sagbani aning 'teng-gbani ti pari, yeli'bilinyigiki bii tuo bili-liu 'yeni jaa kung pari bahi a begu 'puong a 'tuuro son jaa ingang, a gara ka u jaa ti paali.

19Bila 'jung nie ang na saang a nuori 'kuubuhi nga ang i 'bilii yaga ni kanga bung'yeni, a 'wuno niba bila, ba daang na buonuung niba jaa btmgbile arijena naalung ni 'puong. Che nie jaa ang na tunaa, a 'wunaa, u ning u 'ju bang daang na buona ningnanii arijena naalung ni 'puong.

20Bila 'jung n yera 'kuriyeng, ka ka ye sun'tuubung ba gaa a 'begu karimihi aning a Farisiihi sun'tuubu, ye daang kung 'tu sori jaa a kpe arijena naalung ni 'puo.

21Ye 'wongyeng ka ba daang yeli 'kuye a sang'kongkoruu niba: Ta wa kuura nie. Nie ming jaa ang na ku nie, u daana na 'Nye a saree 'diibu dong 'puong. ('Yiibu G. 20:13)

22Che maang yera 'kuriyeng ka nie jaa ang 'ihi 'suuri u babie ingang ka a ba tari 'mtmi, u daana daang na 'biye a saree 'diibu dong 'puong. Nie ming jaa ang na yeli 'ku u ba'bie: Chogii nga, u daana na biye a dantoonhi dong 'puong. Che nie jaa ang na yeli: Joli nga, a daana na 'Wye jehinama butmg dong 'puong.

© 2009 Bibles International.

23Bila 'jung ka inang waaning i 'kuubu a sarika 'ihijie, a wa tiehi beng ka i ba'bie tariing aning yeli kanga,

24bahi i 'kuubu ni a sarika 'ihijie 'ningbi-tooring, a che gaa ka i ning i ba'bie ni ti maali taa seni, che ka i panaa wa a wa dii 'kuubu ni a tihi.

25Veng ka i ning nie ang chiihii maali taa 'wieng 'wieng, sanga ni i niu ang nang bi soring. I bila ka a chiiha ta wa dii a 'ku saringmaara. Ka a saringmaara dii 'ku pogiriba 'deu kaara, ka ba dii loo ing pogiriba 'deung.

26Yeliminga mang yera 'kurii, i kung 'tu sori jaa a 'yi 'be 'yi a gara sanga ni ing na ti yeu a libi-baahaa ni.

27Ye 'wongyeng ka a daang yeli 'kuye a sang'kongkoruu niba: Ta wa sena nie poga bii nie sira. ('Yiibu G. 20:14)

28Che maang yera 'kuriyeng ka nie jaa ang 'liinhe poga a tan bobeu a poga ingang, u daana ta semuung u 'sikiring.

29Ka i 'ningbiduring vena ka i ira yelibee, 'luguruu 'ihi a diu loo. 'Bojung ka i 'jie bung'yening nyuong, anang seu bang di i inggbani jaa loo ing jehinama 'puong.

30Ka i 'nuduring vena ka i ira yelibee, ngmaaguu a diu loo. 'Bojung ka i 'jie bung'yening nyuong, anang seu bang di i inggbani jaa loo ing jehinama 'puong.

31A yeliyeng: Nie jaa ang na jaanhi u poga, u ku a poga jaanhibu gbangu. (Duturoonomi G. 24:1)

32Che maang yera 'kuriyeng, ka ka nie jaang jaanhi u poga ka senseng 'yong 'jung naani, u iriye a poga ka u sena. Nie jaa ming ang na di poga bang jaanhi, u daana senang.

33Ye la 'wongyeng ka ba daang yeli 'kuye a sang'kongkoruu niba: Ta wa ngmaara 'girii puobu ingang, che paali puobuhi a 'ku Daana. (Duturoonomi G. 23:21)

34Che maang yera 'kuriyeng, ye ta wa pora fling jaa. Ye ta wa pora arijena, 'bojung u iye Naangmini na'kogo.

35Ye ta wa pora 'teng-gbani, 'bojung u iye Naangmini gberi 'kogo. Ye ta wa pora Jeruuselem ming, ‘bojung u iye a Nakpong 'yi-kpong ni.

36Ta wa pora i minga 'ju ming. ‘bojung i kung tuong i ka 'ju-koonhuu bung'yeni peli bii a suo.

37Che ye veng ka ye mm i mm, ka ye aai ming i aai ye yeliyaga 'puong. 'Bojung bung jaa ang paahi a gaa ama 'yiriye beu seng.

38Ye 'wongyeng ka a yeliyeng: 'Ningbiri na yeuye ningbiri sani, ka nyinii yeu nyinii sani. ('Yiibu G. 21:24)

39Che maang yera 'kuriyeng, ka ye ta wa di taawai a 'tuoho ningbeu. Nie ni jaa ang na ngmi i lampegi'during, leu kanga ni ming 'kuu.

© 2009 Bibles International.

40Ka nie jaang buora ka u gaanii saree 'diibu 'jie a ti die i kpari'bile, veng ka u die i kparikpong ming paahi.

41Ka nie jaang ming firii ka i gaa kilomita bung'yeni aning chelii, i niu gaa kilomitihi ata.

42Nie ang suha bung i seng, 'kuu. Nie ming ang buora ka u peng i seng, ta momuu.

43Ye 'wongyeng ka a yeliyeng: Nung i kpieringto a ha i doma. (Liivai G. 19:16-18)

44Che maang yera 'kuriyeng: Ye nung ye domihi. Ye duha duhisuunhi a 'kuro banani ang duha duhibee 'kuriye. Ye tuna sung 'kuro banani ang haye, a 'puoho Naangmini 'kuro banani ang iriye yelibee a dogihiye.

45Ka ye i ye Ba ni ang bi arijenang ni biihi. 'Bojung u mang ing ka u ngminaa 'yuo ningbee aning ningsuunhi iinhing. Ung mang bahi saa ming ung wa stmluuribo aning beutuuribo iinhing.

46'Bojung ka yenang nung banani ang nungye, 'bo sanyeu yeng tari? A lam'po-dieriba ba ira bila ning u 'ju bi?

47Ka yenang 'puoho ye babiihi 'yong, 'bo yeng ira a gaa ye taa ninsaaliba? A niba ni ang ba i 'Juuhi ni ming ba ira bila ning u ju bi?

48Bila 'jung ye paali 'haali a'wo ye Ba ni ang 'bi arijenang ang paali bila ni.

Matthew 6

1Ye banna a ta wa tuna ye sun'tuubu tuma niba 'ningbi-tooring ka ba nye 'jung. Ka bila naani ye daang kung nye sanyeu a 'yi ye Ba ang 'bi arijenang seng.

2Bila 'jung ka inang mang wa 'ihe sarika a kuro ningbaala, ta mang ngmira biengkoni i 'ningbi-tooring, a'wo 'bangfuge niba ang mang ira bila a Ngming'puohi 'deri 'puuhing aning a 'yiri soberang ni, ka ba nye niba girima 'jung. Yeliminga mang yera 'kuriye. Ba nyiye ba sanyeu.

3Che ka inang mang wa 'ihe sarika 'kuro ningbaala, ta mang veng ka i 'nu-goo bang bila ni i 'nuduri ang tuna,

4ka i ningbaala sarika 'ihibu i 'gondo. I Ba, unang nyira 'gondo ni na yeuye i sani gbanggbaling.

5Sanga ni ming yeng mang wa 'puoho Naangmini, ye ta mang ira a'wo 'bangfuge niba ang be bila ni. Bojung ba mang buorang ka ba ahi a Ngming'puohi 'deri 'puuhing aning 'yiri sobera kpiilang a 'puoho Naangmini, ka niba mang nyiba 'jung.

6Che Ma yeng, sanga ni ing mang wa 'puoho Naangmini, mang ti kpe i 'deu. Sanga ni ing mang wa pogi i 'di-nuori, mang 'puohi i Ba ni ang 'bi 'gondo 'puong ni. I Ba ni ang nyira 'gondo 'puong ni na yeuye i sani gbanggbaling.

© 2009 Bibles International.

7Che sanga ni yeng mang wa 'puoho Naangmini, ye ta yera yelikpala a'wo niba ang ba i 'Juuhi ang mang ira bila ni. Bojung ba mang tiehing ka ba yeliyaga yagang na veng ka ba 'wong yela ni bang yera.

8Bila 'jung ye ta 'wonibo. 'Bojung ye Ba ni mang dang bangye buunhu yeng hiena seni che yeng wa suha a 'yi u seng.

9Bila 'jung ye mang 'puohi Naangmini ngaang: Ti Ba ang 'bi arijenang, veng ka i 'yuori pegi'yi.

10Veng ka i naalung ni wa. Veng ka i buobu tung 'teng-gbaning a'wo ung tung arijenang bila ni.

11'Kuti 'jine ti jine nga siimaa.

12Veng ti sama 'kuti, a'wo ting veng 'ku niba ang 'di ti sama bila ni.

13Ta die niti 'yie ming a ti kpening 'pigihibu 'puo, che i 'ihiti a 'yi beung. 'Bojung i 'suobu la a naalung, aning a kpiengu, aning a girima, a gara wagiri j aang. Ami.

14'Bojung ka yenang vena niba boribuhi 'kuribo, ye arijena Ba ni ming na veng 'kuyeng.

15Che ka yenang ba vena niba boribuhi 'kuribo, ye Ba ming kung veng ye boribuhi 'kuye.

16Sanga ni yeng mang wa ‘lerenuori, ye ta mang i a'wo 'bangfuge niba, a saana 'ningbiri. 'Bojung ba mang leuhiye ba 'ningbisogihi ka niba bang ka ba ‘leyenuori. Yeliminga mang yera kuriye, ba nyiye ba sanyeu.

17Che Ma, sanga ni ing mang wa 'lere nuori, mang so i 'ju kpaang, a pegi i 'ningbisogo aning kuong.

18Ka i 'berihung ta mang 'wuli 'ku niba ka i 'lere nuori. Che ka u mang 'wuli a 'ku i Ba ni ang 'bi 'gondong ni. I Ba ni ang nyira 'gondo ni na yeuye i sani gbanggbaling.

19Ye ta di btmdaambuunhu 'bing 'ku ye miihi 'teng-gbaning. 'Be ka yaurii aning buunhu seubu mang saana buunhu ni. 'Be ka na'nyigihi mang kau kpe a 'ju ni.

20Che ye di bundaambuunhu 'bing 'ku ye miihi arijenang. 'Be ka yaurii bii buunhu seubu ba saana buunhu ni. 'Be ka na'nyigihi ba mang kau kpe bii a ju ni.

21'Bojung jie ni i bundaambuunhu ang 'be, 'be ka i 'sikiri ming na be.

22A inggbani fintina la ningbiri. Bila 'Jung ka i 'ningbiring suma, a inggbani jaang na pa aning chaanii.

23Che ka i ningbiring i beu, i inggbani jaa na pang aning sagiluu. Bila 'Jung ka a chaanii ni ang 'bi i ingang ning i sagiluu, a sagiluu iye kpong 'woo.

24Nie 'chibe a na tuong tung ningbera ba'yi, 'bojung u na haye kanga a che nung kanga. Bii ka bila naani, u na weli ti mariye kanga a che digira kanga foo. Ye kung tuong tung Naangmini aning bundaalung a jaa a'yi.

© 2009 Bibles International.

25Bila 'jung n yera 'kuriyeng, ye ta ira Icarikanm ye 'nyivori yela, a'wo bung ni yeng na mang 'di yela bii bung ni yeng na mang 'nyu yela, bii ye inggbani yela, a'wo bung ni yeng na mang di ing ye iinhing yela. 'Nyivori ba i tiinhuu a gaa siimaa? Inggbani ming ba i tiinhuu a gaa bungyeruu?

26Ye nye saa'ju nobilii, bojung a ba bura, bii a chiera siimaa, bii a laanha siimaa inna siimaa bingjiihing. Che ye arijena Ba ni mang 'ku-raang siimaa. Ye ba sebaa yaga jaa?

27Ye Imo la a na tuong di kiyubit bung'yeni a paahi u baabung a 'tuuro 'karikaruu iibung?

28Ka wala la yeng ira 'karikaruu bungyerihi yela? Ye ngmi jenjeng'mule yela fasani, bila ni ang mang baara. A ba tuna tungkpienhi, bii a 'ngmiire.

29Che n yera 'kuriyeng, Soolomong gba aning u boori vielung ni jaa, che u daang ba boo a'wo ama kanga.

30Ka Naangmining panaa mang boo 'teng-gbani moo, anang mang bibe jine che ka beu kaa bang dia ing paanuu se'jieng ni, u kung booye yaga jaa a gaa bila, 'oo, yena limangfiing 'deme?

31Bila 'jung ye ta ira 'karikaruu, a yera: 'Bo ting na 'di? Bii, bo ting na 'nyu? Bii, 'bo ting na di yeri bii a 'pili?

32'Bojung a paalihi niba jaa buoriye a buunhu nga jaa. Ye arijena Ba ni bangyeng ka ye hieniye a buunhu nga jaa.

33Che ye buora Naangmini naalung ni aning u sun'tuubu fora. A bila 'puong a buunhu nga jaa bang na di paahi a 'kuye.

34Bila 'jung ye ta ira 'karikaruu beu yela, bojung beu na iye 'karikaruu u minga yelitarihi yela. 'Beu jaa beu mang siging a 'kuu.

Matthew 7

1Ye ta ngmaara niba saree, ka ba ta ngmaa ye ming saree.

2'Bojung saree ni yeng ngmaaraning niba, bila bang na ngmaaraning ye saree. Maahibu ni ming yeng maaha ning, ba na diye bila a maahi 'kuye.

3Wala la ing nyira da'punnii ang bi i babie 'ningbiring, a che ba ngmira a dakpong ni ang 'bi i minga 'ningbiring ni fasani?

4Bii wala ing na yeli 'ku i ba'bie: Veng ka n 'ihi da'punnii ang 'bi i 'ningbiring, che nye, ka dakpong bi i minga 'ningbiring?

5Ina bangfuge daana, fora 'ihi dakpong ni ang 'bi i minga 'ningbiring. I panaa na nyirang kpeleng kpeleng ka i 'ihi da'punnii ni ang bi i babie 'ningbiring ni.

6Ye ta di bung ang i bungpegi'yiruu a 'ku baahi, bii a di ye peelihi loo pera'kuunhi 'ningbi-tooring. Ka a ta wa di a gbee tigimaa, a che la leu nyogiye a chiehi.

© 2009 Bibles International.

7Ye suha, ba na 'kuyeng. Ye buora, ye na nyeng. Ye kpaaha, a 'di-nuori na 'yuo 'kuyeng.

8'Bojung nie jaa ang mang suha, a daana mang dierang. Nie ming ang mang buora, u daana mang nyirang. Nie ming ang mang kpaaha, a 'di-nuori na 'yuo 'kuung.

9Ning'buong 'bi ye 'puong ka u bi-dau na suhi paanuu, ka u di 'kuurii 'kuu?

10Bii ka unang suhi jiinhuu, ung na di waahuu kuu?

11Ka yena panaa ang i ningbeeng bang bila ni yeng na di 'kuubuhi ang suma a 'ku ye biihi, wala ka ye Ba nga ang bi arijenang ming bungsuunhi na sing a 'ku bamahi ang suhuu?

12Bila 'jung yela jaa yeng na buora ka niba ira 'kuriye, ye ming ira bila 'kuribo. 'Bojung a begu aning a dangyeriba la bila.

13Ye 'tu a 'yenge 'di-nokpong ni ang i fiilii ni a kpe. 'Bojung a 'di-nokpong ni niba ang 'tuuro a kpiera nyuongbu 'puo ni iye yelingu, ka a son i yelingu. Niba jemaang 'tuuruu a kpiera.

14'Bojung a 'di-nokpong ni niba ang 'tuuro kpiera 'nyivori 'puo iye fiilii, ka a son i fiilii. Niba bawalang nyiruu.

15Ye banna 'girii dangyeriba yela. Banang mang wa ye seng a yen piihi bungyerihi, che ba 'puuhing yeng, bang i 'gbonggboe ang vona yaga.

16Ye na bangbang a 'tuuro bangmama iinhing. Niba mang kpehiye 'girep a 'yi gobera daaring? Bii ba mang kpehiye kangkanga ngmama a 'yi go'bilii daaring?

17'Haali bila ning u ju ka lasting jaa mang ngmana ngmangsuunhi, che dabeu yeng mang ngmaniye ngmambee.

18Dasung kung tuong ngmang ngmambee. Dabeu ming kung tuong ngmang ngmangsuunhi.

19Dau jaa ang ba ngmana ngmangsuunhi, ba mang ngmaaguung loo 'tengeng, a diu loo ing 'buuming.

20Bila 'jung ye na bangbang a 'tuuro ba ngmama iinhing.

21A ba i 'wo nie jaa ang yera 'kurimo: Daana, Daana, daang na kpeye arijena naalung ni Imo, 'see unani ang tuna a Ba ni ang 'bi arijenang ni buobu.

22Niba yaga daang na yeli 'kumong a 'beu ning: Daana, Daana, ti ba dangyeli yela i 'yuoring, a kari sibee 'ihe baba i 'yuoring? Ti ba tung kpiengkanaama i 'yuoring?

23'Beng la mang na yeli 'kubo: N daang ba bangye wagiri j aang. Ye 'yi n seng gaa, yena nga ang tuna tungbee.

24Bila 'jung nie ni jaa ang 'wono n yeliyaga nga, a tunaa, n na diung 'bigihi dauyengbangina kanga ang me u 'deu 'pie 'jung.

© 2009 Bibles International.

25Ka saa 'sigi 'le, ka kontaalihi wa. Ka seseri daa a ngmi a 'deu. Che u ba 'le, ‘bojung ba 'bingye u 'muni 'pie 'jung.

26Nie ming jaa ang 'wono n yeliyaga nga a ba tunaa, tma 'woniye daujoli ang me u 'deu 'biihee 'jung.

27Ka saa 'sigi 'le, ka kontaalihi wa. Ka seseri daa a ngmi a 'deu ung le. Ka u 'lee daang i kpong.

28Sanga ni 'Yesu ang daang wa baahi a yeliyaga nga, ka nomaa daangkpe a niba u 'wulibu ni yela.

29'Bojung u daang 'wulibong a'wo nie ang tari ningberii kpiengu. U ba 'wulibo a'wo ba 'begu karimihi ang mang 'wuli bila.

Matthew 8

1Sanga ni ung daang 'yi a tang,kpong 'jung a wa 'sigi 'tenge, ka jemaa yaga daang 'tuu.

2'Beng la ka kongkonga kanga daang wa 'gbinti 'tengeng a 'puohuu Ngmini'puohibu, a yeli: Daana, ka inang buora i na tuong veming ka n nyaa.

3Ka 'Yesu daang tie u 'nu a fiinhuu, a yeli: N buorang. Nyaa. Ka u kongkongilung baahi 'dayeni.

4Ka 'Yesu yeli 'kuu: Banna, to wa yera yeli nga kuro nie jaa. Che i gaa a ti di i minga 'wuli a Ngming'puohi 'yi-diera, a 'ku a 'kuubu ni yela 'Moosis ang 'ku nuori ni, ka bila i 'sieree 'kubo.

5Sanga ni 'Yesu ang daang wa ti kpe Kapeeriniyum, ka 'sojehi koo ningkpong kanga wa u seng a wa suhuu.

6A yeli: Daana, n tungtunang jeng 'deung a biera ing'kuung baalung, a 'dire dogee yaga jaa.

7Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: N na wang a wa nyaaguu.

8Ka a 'sojehi koo ningkpong die a yeli: Daana, n ba sigining ka i wa kpe n 'deu. Che i yeli a yelihung 'yong, n tungtuna ni na nyaang.

9'Bojung n ming 'biye 'suobu kpiengu luong, a tari 'sojehi bang 'bi n luong. Mang mang yeli ku nga: Gaa. Ung mang gaa. Mang yeli 'ku kanga ming: Wa. Ung mang wa. Mang mang yeli 'ku n tungtuna: Tung nga. Ung mang tung bila.

10Sanga ni 'Yesu ang wa 'wong bila, ka nomaa kpeu. Ung yeli 'ku banani ang 'tuuruu: Yeliminga mang yera 'kuriye, n nang ba nye limaniye kpong nga to. Aai, n nang ba nyiu Iisiriel paaluung.

11N yera 'kuriyeng, ka niba yaga daang na 'yiye sa'muni aning ngmintong'liengee, ka ba 'jing a paahi Aaburaham, Aizik, aning Jeekob ingang, arijena naalung ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

12Che ba daang na diye a naalung 'biihi loo bahi 'yengeng a ing a sagiluu 'puong. 'Kuori aning nyina oobu daang na 'bibeng.

13Ka 'Yesu daang yeli ku a 'sojehi koo ningkpong ni: Gara, a'wo ing sagi'di bila ni, bila tung 'kui. Ka u tungtuna ni daang nyaa a wagiri ning u 'jung.

14Sanga ni 'Yesu ang wa ti kpe 'Pii-ter 'deu, ung nye ka Pii-ter diempoga jengye a biera ka maahuu kpeu.

15Ung fiinhi a poga 'nu, ka a maahuu daang bahuu. Ung 'ihi, a tung 'kubo.

16'Jie ang daang wa suo, bang waaning niba yaga ang tari sibee. Ung kari a siihi 'ihi bahi aning yelibiri, a nyaa banani jaa ang biera.

17Ka bila ni dangyera Ai'zeeya ang daang yeli ni nye paali: U minga diye ti salibuhi, a 'tuo ti baalinhi. (Ai'zeeya G. 53:4)

18Sanga ni 'Yesu ang daang wa nye jemaa kpong ang wa 'giluu, ung 'ku nuori ka ba gaa a kuonhuu lampega ni daana.

19Ka a 'begu karima kanga daang wa a wa yeli 'kuu: Karima, n na 'tuuriing jie jaa ing gara.

20Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: Jierihi tariye bogiri, ka saa'ju no'bilii tari 'togihi. Che Ninsaalaa 'Bi-dau ni ba tan 'jie a na jeng.

21Ka u 'potuuribo ni kanga yeli 'kuu: Daana, veng ka n ti 'ung n ba fora.

22Che ka 'Yesu yeli 'kuu: 'Tuurimo, a che veng ka kpiinhi 'unno ba kpiinhi

23Sanga ni ung ti kpe 'gbori, ka u 'potuuribo 'tuu.

24'Beng la ka sesekpong kpiengaa daang 'ihi a mani 'puong. Haali ka a kuong yangka a kpe a 'gbori. Che ung daang 'gbihe.

25Ka u 'potuuribo daang wa u seng, a wa simuu, a yeli: Daana, dieti. Ti wierang.

26Ung yeli 'kubo: Wala la yeng jora dabieng, yena limangfiing niba? 'Beng la ung daang 'ihi a 'miing a seseri aning a mani ingang, ka 'be daang i siriti yaga jaa.

27Che ka a daba noe daang maa, bang yeli: Ningbo to la nga? Haali ka seseri aning mani 'tuuro u nuori.

28Sanga ni ung daang wa ta a lampega ni daana a kpe a Gaadara paaluu, ka ningba'yi 'mine ang tan sibee 'yi 'kaubie a wa 'yire, a daang i 'miihuu 'gaali. Bila 'jung nie daang 'chibe a na tuong 'tu 'be a wa gaa.

29Bang 'cheehi, a yeli: 'Bo ting tari ka ti nii i, 'Yesu, ina Naangmini 'Bi-dau? I waye che ka i wa dogihiti ka a wagiri nang ba ta bi?

30Ka pera'kutmg 'sugu ang i kpong daang tagi 'yi ba seng a ti ahi a 'dire.

31Ka a sibee daang suhuu, a yeli: Ka inang kariti 'ihi bahi, 'kuti sori ka ti kpe a pera'kuung 'sugu.

© 2009 Bibles International.

32Ung yeli 'kua: Ye gara. Sanga ni ang daang wa 'yi, ang gaa ti kpe a pera'kuung 'sugu. Ka a pera'kuung 'sugu jaa va ti 'sigi 'jijulingu a ti kpe a math 'puo, a kpi.

33Ka banani ang daang chiina a perakuunhi jo gaa ti kpe a 'yiri, a yeli yeli jaa ang i aning bila ni ang pagi banani ang tan a sibee ni.

34Ka a 'yiri jaa daang 'yi wa ka ba wa nye 'Yesu. Sanga ni bang daang wa nyiu, bang suhuu ka u 'yi ba paaluung.

Matthew 9

1Ung daang ti kpe 'gbori a ngmaa, a 'yi wa u minga 'yiri.

2Bang waaning dau ing'kuung kanga u seng, ung jeng bunjieng. Ka 'Yesu nye ba limaniye, a yeli ku a ing'kuung baala: 'Bi-dau, veng ka i inga nyagihi. I yelibee veng 'kuing.

3'Beng la ka a 'begu karimihi 'mine daang yeli ba 'puuhing: Dau nga degiriye Naangmini 'yuori.

4Ka 'Yesu daang bang ba tieha, a yeli: Wala la yeng tieha beu ye 'sikieng?

5'bojung 'buong i noo a gaa u to? Ka nie yeli: I yelibee veng 'kuing, bii ka u yeli: Thi a 'chene?

6Che ka ye bang ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni tariye berii kpiengu 'teng-gbaning ka u vena yelibee 'kuro niba, 'beng la ung yeli 'ku a dau ing'kuung: Thi ahi, a di i bunjie gara i 'deu.

7Ung daang 'ihi a gaa u 'deu.

8Che sanga ni a jemaa ang wa nye bila, a daang ibang nomaa, bang 'pugiro Naangmini ang ku ninsaaliba a kpiengbalaa nga to.

9Ka 'Yesu daang 'yi 'be a ti gara, a nye dau kanga 'yuori ang 'di 'Maatiu ang 'jing lam'po-diehi'deung, ung yeli 'kuu: Tuurimo. Ung 'ihi a 'tuuruu.

10Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'dire siimaa a 'deu 'puong, ka lam'po-dieriba aning yelibe-iriba yaga daang wa 'jing a paahi u ning u 'potuuribo ingang.

11Sanga ni a Farisiihi ang daang wa nye bila, bang yeli ku u 'potuuribo: Wala la ka ye karima ni ning lam'po-dieriba aning yelibe-iriba 'dire?

12Che 'Yesu ang wa 'wong bila, ung yeli 'kubo: Banani ang tari laangfie, ba ba hiena baalitiura. Che banani ang biera hieniye baalitiura.

13Che ye gaa ti daanhi yeli nga 'mtmi: Hina mang buora, sarika naani mang buora. 'Bojung n ba wa ka n wa buong sun'tuuribo. N wayeng ka n wa buong yelibe-iriba ka ba leu 'yi ba yelibee 'puong. ('Hozeeya G. 6:6)

14'Beng la ka Joon 'potuuribo daang wa u seng, a wa yeli: Wala la ka ti ning a Farisiihi 'lere nuori, che ka ina 'potuuribo ba lere nuori?

© 2009 Bibles International.

15Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Pogipaalaa 'deu niba na tuong i nimiha wagiri ni jaa a pogipaalaa sira ang 'bi ba seng? Che a 'beri na wang, a sanga bang na di a pogipaalaa sira a 'yi ba seng. 'Beng la bang panaa na lere nuori.

16Nie jaa ba digira tanpaalichelii a mara waje 'koreeng. 'Bojung unani bang mang di ing ka ba pogi ni mang chieng a 'yi a tarsi ingang. Ka a chiebu panaa maaling 'gaali.

17Niba ba mang digira waing paalaa ming a inna waing wu'koring. Ka bila naani, a waing wu'kori mang 'puhing ka a waing bahi, ka a wuuhi we. Che ba mang diye waing paalaa a inna wupaaning, ang jaa mang 'bing sung.

18Sanga ni ung yera a yela nga 'kuribo, ka a niba kaara kanga daang wa 'gbinti 'tengeng a 'puohuu Ngming'puohibu a yeli: N 'bi-poga 'kpiyeng pampanmaahuu nga, che i wa di i nu jeguu, u na tariye 'nyivori.

19Ka 'Yesu daang 'ihi a 'tuu. Ka u 'potuuribo ming daang i bila.

20Ka poga kanga daang biera jiing 'yiibu baaltmg 'yuomo 'pie aning a'yi. Ung wa u 'puori a wa fiinbi u kparuu nuori.

21'Bojung u daang yeliyeng u minga 'suhung: Ka maang turi fiinhi u kpamu n na nyaang.

22Che ka 'Yesu leu nyiu, a yeli: N 'bi-poga, veng ka i inga nyegihi. I limaniye vengyeng ing nyaa. Ka a poga nyaa a 'yi a wagiring.

23Sanga ni 'Yesu ang wa kpe a paalikaara 'deu, a nye a wingmiriba, aning niba ang gona,

24ung yeli 'kubo: Ye gara, 'bojung a 'bi-poga ba 'kpi, u 'gbiheng. Bang daang iu la.

25Che sanga ni bang wa veng ka a niba 'yi baahi, ung ti kpe a ti nyogi u 'nung. Ka a 'bi-poga 'ihi.

26Ka a yeli nga yela daang yaari a paaluu jaang.

27Sanga ni 'Yesu ang 'yi 'be gara, ka daba ba'yi ang daang i joonhi 'tuu, a tahina, a yera: Deevid 'Bi-dau, iti hina.

28Sanga ni ung wa kpe a 'deu, ka a joonhi wa u seng. Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye sagiyeng ka n na tuong iye a yeli nga? Bang yeli 'kuu: Mm, Daana.

29'Beng la ung daang fiinhi ba 'ningbie, a yeli: Bila i 'kuye a 'tuuro ye limaniye ingang.

30Ka ba 'ningbie daang 'yuohi, ka 'Yesu kpaahiba kpiengaa kpiengaa, a yeli: Ye kaara sung ka nie jaa to wa banna bila.

31Che sanga ni bang daang wa gaa, bang ti veng ka u yela yaari a paaluu 'puo jaang.

32Sanga ni bang daang wa 'yire, bang waaning dau'muu kanga ang tari sibeu u seng.

© 2009 Bibles International.

33Sanga ni a sibeu ang daang wa kari 'ihi bahi ka a 'muu yeli yela. Ka nomaa daang kpe a jemaa. Bang yeli: A yela nga to nangba nye Iisiriel paaluung.

34Che ka a Farisiihi yeli: U karaye sibee 'ihe baha a 'tuuro a sibee naa ni ingang.

35Ka 'Yesu daang gaa 'teng-bera jaa aning kurihi jaa, a ti 'wuno ba Ngming'puohi 'dering, a inna a naalung 'duohi-sung ni, a nyaara baalung 'irii jaa a niba 'puong.

36Che sanga ni ung wa nye a jemaa, ka nimboo kpeu ba yela. 'Bojung ba daang yeyeng, a yaari a'wo piihi ang ba tari chiina.

37'Beng la ung daang yeli 'ku u 'potuuribo: A buunhu chiebu iye kpong yaga, che ka a tungtuniba i fiing.

38Bila 'jung ye 'puoho a buunhu chiebu Daana ni, ka u tung tungtuniba ing u buunhu chiebu ni 'puong.

Matthew 10

1Sanga ni ung daang wa buong u 'potuuribo 'pie aning ba'yi ni, ung 'kubo 'suobu kpiengu sibee iinhing ka ba mang karaa ihe baha, a nyaara baahmg 'irii jaa.

2A 'potuuribo 'pie aning ba'yi 'yoe la nga: Fora, Saimong, una bang buona 'Pii-ter, aning Aan'duru u yau, Zeebe'di bi-dau 'Jeemes, aning u yau Joon.

3Fiilip aning Baritoolomiyu, Toomas, aning Maatiu a lam'po-diera, Ali'fiiyas 'bi-dau 'Jeemes, aning Lebiiyus, u 'yuori kanga la Ta'diiyas.

4Saimong a 'Keenan nie, aning 'Juudas Isikaariyot. Unang ming daang kuohuu ni.

5A 'pie aning ba'yi nga la ka 'Yesu daang tong, a kubo nuori, a yeli: Ye ta wa gaa ti kpiera niba ang ba i 'Juuhi 'jie. Ye ta wa ti kpiera 'Sameeriya niba 'yiri jaa.

6Che ye gara Iisiriel 'deu piborihi ni jie.

7Ka yenang wa gaa ye mang ing 'duoho a yeli: Arijena naalung ni pieliyeng.

8Ye nyaara a baaliba, a nyaara kongkoonhi, a 'ihe kpiinhi, a kara sibee 'ihe baha. Kpali kpali yeng die, ye 'kuro kpali kpali.

9Ye ta di sannii, bii wari, bii yaawa 'libie ing ye buorihing.

10Ye ta di wuo ye 'cheni yela, bii kparihi a'yi, bii nagitie, bii dangkpala. 'Bojung tungtuna sigiye u siimaa.

11'Yi-kpong jaa bii karaa jaa yeng na mang ti kpe, ye mang jugihi a bang nie ang sigi u 'puong, ka ye mang bi u 'detmg a gara sanga ni yeng na ti 'yi 'be a gaa.

12Sanga ni yeng na mang ti kpe 'deu, ye mang 'puohuu.

13Ka a 'deung sigi, ye mang veng ka ye maahuu wa u ingang. Che ka unang ba sigi, ye mang veng ka ye maahuu leu wa ye seng.

© 2009 Bibles International.

14Nie ni jaa ang kung dieye bii a 'wong ye yeliyaga, ka yenang mang wa 'yi a 'de-balaa bii a 'yi-balaa a 'yire, ye mang mihi ye gbee tani bahi.

15Yeliminga mang yera 'kuriye, a daang na iye kpiengaa a 'ku a 'yi-kpong balaa a saree 'diibu beu ning a gaa ang na i kpiengaa 'ku Soodom aning Gomoora.

16Ye nye, n tuniyeng baha 'yengeng yeng i a'wo piihi ang 'bi 'gbonggboe gaalinggang. Bila 'jung ye i 'ningbiyuoribo a'wo wa'mine, a ta tan ngmehii a'wo nangmama.

17Che ye banna niba yela, 'bojung ba na mang nyogiyeng a gaaning dangbu toonhi 'jiihi. Ba na mang fiebiyeng ba Ngming'puohi 'deri 'puuhing.

18Ba na mang waaniyeng paalikaariba aning na'mine 'ningbi-toori n yela, ka ye mang 'di 'sieree lcubo aning niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

19Che ka banang mang wa nyogihiye, ye ta mang ira 'karikaruu a'wo bila ni yeng na mang yeli yela, che bii yeli ni yeng na mang yeli lcubo. 'Bojung Naangmini na mang 'kuyeng yeli ni yeng na yeli a wagiri ning u 'jung.

20'Bojung ye naaning na mang yera a yela. Ye Ba Sie ning na mang yera yela a 'tuuro ye iinhing.

21Bieri bii yau ming na mang diye bieri bii yau a 'ku 'suobu kpiengu niba ka ba ku. Ka a ba mang di u 'bie 'ku 'suobu kpiengu niba ka ba ku. 'Biihi ming namang Thing a chiihi ba ba'mine aning ba ma'mine a mang veng ka ba kuba.

22Niba jaa na hayeng n 'yuori 'jung. Che nie ni ang na ahi kpiengaa a kung leu 'puori a gara a baahaa daang na iye 'chihi.

23Che ka banang mang wa ti dogihiye 'yiri kangang, ye 'yi jo gaa ti kpe 'yi-jaala. 'Bojung yeliminga mang yera lcuriye, ye kung ta Isi'reeli paaluu 'yie ni jaa che ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni wa.

24Karima 'bie ba gaara u karima, 'yeme ming ba gaara u daana.

25A sigiyeng a 'ku karima 'We ka u 'woning u karima, ang sigi a lcu 'yeme ming ka u 'woning u daana. Ka banang buong a 'deu ningkpong 'Biilizibab, wala bang panaa na buona u 'deu niba a gaa bila?

26Bila 'jung ye to joriba, 'bojung yeli 'chibe a pogi ka a yelibalaa daang kung 'yuo, bii a sogili ka ba daang kung bang a yelibalaa.

27Yeli mang mang yeli 'kuye sagiluung, ye mang yeli bila chaaniing. Yeli ming mang mang walihi ing ye 'tooring, ye mang ing bila 'duoho piihi 'juring.

28Ye ta jora banani ming ang kuura a inggbani, a che kung tuong ku a 'vorihung. Che ye jora unani ang na tuong nyuong 'vorihung aning inggbani jaa j ehinama 'puong.

29Ba ba mang di tiitiihi a'yi a kuohi 'kobo? Che a kanga bung'yeni kung 'le 'tengeng ye Ba 'puoring.

30Che 'haali ye 'ju-kooni miihi, ba soriye a jaa singbu.

© 2009 Bibles International.

31Bila 'jung ye ta j ora dabieng. Ye iye tiinhuu yaga a gaa tiitiihi jemaa.

32Bila 'jung nie jaa ang na die ka u sagimang niba 'ningbi-tooring, u daana mang ming na die ka n bamuung n Ba ang bi arijenang 'ningbi-tooring.

33Che nie jaa ang na jaanhima niba 'ningbi-tooring, u daana mang ming na jaanhi n Ba ang bi arijenang 'ningbi-tooring.

34Ye ta tieha ka n wayeng ka n wa bahi maahuu duneeng. N ba wa ka n wa bahi maahuu, n waaniye 'takobi chime.

35'Bojung n wayeng ka n wa veng ka bi-dau 'po a 'yi u ba 'puoring, ka bi-poga 'po a'yi u ma 'puoring, ka bi-dau poga ming 'po a'yi u sira ma 'puoring.

36Nie domihi na mang iye u minga 'deu niba.

37Nie ang nung u ba bii u ma a gaama, u daana ba sigi nima. Nie ming ang nung u 'bi-dau bii u 'bi-poga a gaama, u daana ba sigi nima.

38Nie ming ang ba di u dagara a 'tuurimo, u daana ba sigi nima.

39Nie ang nye u minga 'nyivori a tari, u daana na komuung. Nie ming ang kong u 'nyivori n 'jung, u daana na nyiung a tari.

40Nie ang dieriye, u daana dierimang. Nie ming ang dierima, u daana dieriye unani ang tungma ni.

41Nie ang diera dangyera ung i dangyera 'jung, u daana daang na nyiye dangyera sanyeu. Nie ming ang diera sun'tuuro ung i sun'tuuro 'jung, u daana daang na nyiye sun'tuuro sanyeu.

42Nie jaa ang na di 'bonsuo konmaahuu 'ku a btmebilii nga kanga ung i n 'potuuro 'jung, yeliminga mang yera 'kuriye, u daana daang naang nyiye u sanyeu.

Matthew 11

1Sanga ni 'Yesu ang daang wa baahi nuori ung daang 'kuro u 'potuuribo 'pie aning ba'yi, ung 'yi 'be gaa ka u ti 'wuli a che ing 'duoho ba 'yie 'puuhing.

2Sanga ni Joon ang daang wa 'wong 'Kristo tuma ni yela a pogiriba 'deung, ung tung u 'potuuribo ba'yi.

3Bang ti yeli kuu: Ina la unani ang na wa ni? Che bii ti nang kaara ningjaala soring?

4Ka 'Yesu die a yeli kubo: Ye gaa a ti yeli 'ku Joon yela ni yeng 'wono a nyira.

5Ye yeli bila ni joonhi ang leu nyira, ka gberee 'chene, ka kongkoonhi nyaara. Ka 'to-gberihi 'wono yela, ka kpiinhi 'ihe, bang inna a 'duohi-sung 'kuro ningbaaliba.

6Nie ni jaa ang kung bori Naangmini soring n yela, u daana tariye pegiri.

7Sanga ni bang daang wa gara, ka 'Yesu 'piili a yera Joon yela kuro a jemaa: 'Bo yeng 'yi gaa ti kpe a mo'sogo 'puo ka ye ti nye: Moohuu seseu ang daa ung 'jigihi bi?

© 2009 Bibles International.

8Ka bila naani, ka 'bo yeng 'yi gaa ka ye ti nye? Nie ang yeti kparuu tama ang i baani bi? Banani ang yera kparuu tama ang i baani 'Nye na'mine 'dering.

9Ka 'bo yeng 'yi gaa ka ye ti nye? Dangyera bi? Mm, n yera 'kuriyeng, u gaaye dangyera.

10'Bojung nga la unani yela ang seu ngaang: Nye, n tuniye n tungtuna ka u die i 'yie. Unang na wa dang maali i sori. (Maalakai G. 3:1)

11Yeliminga mang yera 'kuriye, banani pogiba ang dogi 'puong, nie ba 'ihi a i tiinhuu gaa Joon Ngminikon'suoro. Che nie ang i ba jaa 'puo bung'bile arijena naalung ni 'puong, unang i tiinhuu gaa Joon.

12A 'yi Joon Ngminikon'suoro 'beri ning a waana a wagiri ngang, niba moora kpieriye arijena naalung ni, ka niba ang moora kpiera jaaguu ning kpiengu.

13'Bojung a dangyeriba jaa aning a 'begu dangyeliye yela bilaang che ka Joon wa ti wa.

14Ka yenang buora ka ye sagi bila, u iye 'Ilaija ni bang daang yeli ka u na wang ni.

15Unani ang tan 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

16Che 'bo mang na di bigihining a jemani nga niba? Ba 'woniye 'bibilii ang 'jing daahi 'puuhing a buona ba taa.

17A yera: Ti ngmiye wie ingye, che ye ba seu. Ti iye nimiha a 'kuye, che ye ba i laa'dimii

18'Bojung Joon wayeng. U ba 'dire siimaa bii a nyuuro waing, bang yeli: U tariye sibeu.

19Ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni wa a wa 'dire siimaa a 'nyuuro waing, bang yeli: Ye nye bun'di-buora aning waing 'nyuuro, lam'po-dieriba aning yelibe-iriba jominga. Che yeng 'biihi jaa 'wuliyeng ka u 'tuye sori.

20'Beng la ung daang 'piili a saana a 'yie, a 'puuhing ka u kpiengu tuma yaga daang tung ni. 'Bojung ba daang ba leu 'yi ba yelibee 'puuhing.

21Nimiha la a 'kui 'Koreezing. Nimiha la a 'kui, Beti'seeda. 'Bojung ka a kpiengu tuma ni ang tung ye 'puuhing ning daang tung Taiyer aning Saidong 'puong, 'wo ba daang leu 'yi ba yelibee 'puong sanga jaa, a bi 'kookoo-buora aning tampeltmg 'puong.

22Che n yera 'kuriyeng, a na iye kpiengaa a 'kui saree 'diibu beu ning a gaa ang daang na i kpiengaa a 'ku Taiyer aning Saidong bila.

23Ina ming Kapeeriniyum, ma i 'doyeng a ti to sagbani wa? Ba daang na veming ka i 'sigi gaa 'Heediz 'puo. 'Bojung a kpiengu tuma ni ang tung i 'puong ni, ka anang daang tung Soodom 'puong, u danang bibeng a waana beu ngang. ('Munpiilee G. 37:35)

24Che n yera kuriyeng, a daang na iye kpiengaa a 'kui saree 'diibu beu ning a gaa ang daang na i kpiengaa a 'ku Soodom paaluu bila.

© 2009 Bibles International.

25Ka 'Yesu daang die yeli a wagiring: N 'puohiing barika, 'oo, n Ba, sagbani aning 'teng-gbani Daana. 'Bojung inang sogili a yela nga a 'yi yengbanginiba seng, a 'yi 'ningbiyuoribo seng, a che 'yuo-gaa 'ku 'bi-liihi.

26Mm, n Ba, bojung bilang i 'pu-peli sung i 'ningbiring.

27N Ba diye buunhu jaa a 'kumo. Nie jaa ba bang a 'Bi-dau, 'see a Ba. Nie jaa ming ba bang a Ba, 'see al 'Bi-dau aning nie ni jaa a 'Bi-dau ang na 'yuo a Ba 'ku.

28Ye waana n seng, ye banani jaa ang tong tungkpienhi a bali, a 'tuo 'tuo-tiinha. N na kuyeng peenhibu.

29Ye di n 'yoge a yagili ye 'nyuuhing, a daanhi a 'yi n seng. 'Bojung n iye boin, a 'sigihi n minga 'sikiring. Ye na nyiye peenhibu a 'ku ye 'suuhi.

30'Bojung n 'yoge yela iye noo, ka n 'tuobu i foo.

Matthew 12

1A wagiring ka 'Yesu daang ti kpe bungburihi yori 'puo a peenhibu daari. Ka kong daang kpe u 'potuuribo bang 'piili a kauha a bungburihi juri a oora.

2Che sanga ni a Farisiihi ang wa nye bila, bang yeli 'kuu: Nye, i 'potuuribo iriye yeli ang ba 'tu son ka ba i a peenhibu 'beung.

3Che ung yeli 'kubo: Ye ba karing bila ni 'Deevid ang daang i sanga ni kong ang daang kpeu aning banani ang bi u seng ni?

4Ye ba karing bila ni ung daang ti kpe Naangmini 'deu ni, a di a paanuu 'lugirihi ni oo? Anang daang ba 'tu son a 'kuu ka u oo ni, bii banani ang 'bi u seng ni, 'see a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yong ni?

5Bii ye ba karing a begu 'puong ka a peenhibu 'bering a Ngming'puohi 'yi-dieriba mang degiriye a peenhibu daari, che bang ba mang tari paangbu?

6Che n yera 'kuriyeng ka bung kanga biye 'jie ngang a i tiinhuu gaa a Ngming'puohi 'de-kpong.

7Che ka yenang da bang a yeli nga 'muni: Hina mang buora, sarika naani mang buora, ye kuring yeli ka niba ang ba saang 'leyeng saree 'diibu 'puong.

8'Bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni iye a peenhibu daari Daana.

9Sanga ni ung daang wa 'yi 'be gaa, ung ti kpe ba Ngming'puohi 'deu.

10Ka dau kanga daang bibe ka u 'nu 'kpi. Bang jugihuu, a yeli: A 'tuye son ka ba nyaa nie a peenhibu daari? Ba jugihuung bila ka ba nye saamuu 'jung.

11Ung yeli 'kubo: Ningbuong na bi ye 'puong a tari pihi bung'yeni, ka u 'le bogu 'puong a peenhibu daari, ka u kung nyoguu 'ihi?

12Ninsaalaa ba seu pihi gaga jaa? Bila 'jung a 'tuye son ka nie tung sung a peenhibu bering.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ung daang yeli 'ku a dau: Tie i 'nu. Ung daang tieguu, ung nyaa a leu ti ahi u bogung a'wo unani daana.

14'Beng la ka a Farisiihi daang 'yi a ti nye taa a 'yi u 'puoring, a bo bila ni bang na i a kuu.

15Che ka 'Yesu daang bang bila, a ngmaa u minga a 'yi be. Ka niba yaga 'tuu. Ung daang nyaa ba baaliba jaa.

16Ung daang kpaahiba ka ba to veng ka niba bang u yela.

17Ka bila ni dangyera Ai'zeeya ang daang yeli ni paali:

18Ye nye n tungtuna mang 'lugi. U iye n nungina. N 'suhu nungye u yela sung. N na diye n Sie ing u ingang, ka u yeli saree 'diibu yela a 'ku a paalihi.

19U ning nie daang kung tahing taa, bii ka nie kanga 'wong u kokori 'yiri sobera 'puong.

20U daang kung kau mobaaluu, u kung ku fintin'ngmiihi ming ang 'dire kulakula a gara sanga ni ung daang na ti diening saree 'diibu 'yie a ti tuong beu.

21U 'yuoring ming ka a paalihi daang na di ba tamaa ing. (Ai'zeeya G. 42:1-4)

22'Beng la bang daang waaning nie kanga ang tari sibeu. A daana daang iye jonga a i 'muu ming. Ka Yesu nyaaguu. Ka a jonga ang i 'muu ni daang yeli yela a nyira ming.

23Ka a niba jaa i nomaa, a yeli: Deevid 'Bi-dau ni naani nga bi?

24Che sanga ni a Farisiihi ang wa 'wong bila, bang yeli: A dau nga ba kara sibee 'ihe baha u mingang. U karaang 'ihe baha a 'tuuro'Biilizibab ingang, a sibee naa ni.

25Ka 'Yesu daang bang ba tieha, a yeli 'kubo: Naaltmg jaa ang 'po chiihi u minga, a naalung balaa leyeng. 'Yiri jaa bii 'deu jaa ming ang 'po chiihi u minga, a 'yi-balaa bii a 'de-balaa kung ahi.

26Ka Sitaaning kara Sitaani 'ihe baha, u 'poyeng a chiihi u minga. Wala soring ka u naalung panaa na ahi?

27Ka maang 'tuuro'Biilizibab ingang a kara sibee 'ihe baha, a 'tuuro buo ingang ka ye biihi karaa 'ihe baha? Bila 'jung banang na i ye saringmaariba.

28Che ka maang kara sibee 'ihe baha a 'tuuro Naangmini Sie ni ingang, bila yeng Naangmini naalung ni waye ye seng.

29Bii wala ka nie na tuong ti kpe fanga daana 'deu a 'ohi u buunhu a 'yi gaa, ka unang ba dang 'le a fanga daana? 'Beng la ung panaa na 'ohi u buunhu a 'yi gaa.

30Unani ang ba bi n seng, u daana 'yiye n 'puoring. Unani ming ang ba laanha lanna anima, u daana yaarang.

© 2009 Bibles International.

31Bila 'jung n yera 'kuriyeng, ba daang na vengye beu baluu jaa aning 'yuori degibu baluu jaa a 'ku niba. Che a Sipegi'yiruu 'yuori degibu ni yeng, Naangmini daang kung veng bila 'ku niba.

32Nie ming jaa ang yeli yelibiri chiihi Ninsaalaa 'Bi-dau ni, u daana daang na nyiye veng'kuubu. Che nie ni jaa ang yeli yela chiihi a Sipegi'yiruu, u daana kung nye veng'kuubu donee nga 'puong bii chime ang waana 'puong.

33Maali dau ka u suma, u ngmama ming na sumang. Bii ka bila naani maali dau ka u i beu, u ngmama ming na iye bee. 'Bojung ba mang bangye dau a 'tuuro u ngmama ingang.

34Yena dung'kuurihi biihi, ye iye bee. Wala yeng na tuong yeli yelisuunhi? ‘bojung yela ni ang pa 'sikiri ka nuori mang yera.

35Ningsung mang 'iheye yela ang suma gbanggbaling a 'yi a 'sikiri yelisuunhi 'puong. Ka ningbeu ming mang 'ihe yela ang i bee gbanggbaling a 'yi a 'sikiri yelibee 'puong.

36Che n yera 'kuriyeng ka yelikpali jaa niba ang na yeli, ba daang na yeliye bila 'muni saree 'diibu 'beu ning.

37'Bojung i yeliyaga ingang la ing daang na 'tu a i 'soli. I yeliyaga ingang ming la ing daang na 'tu a 'le saree 'diibu 'puong.

38'Beng la ka a begu karimihi 'mine aning a Farisiihi 'mine daang die a yeli: Karima, ti buorang ka ti nye 'sieree a 'yi i seng.

39Che ung daang die a yeli 'kubo: Jemani niba ang i bee a i sensenibang buora 'sieree. Ba kung 'kubo 'sieree, 'see dangyera 'Joona 'sieree ni.

40'Bojung a'wo 'Joona ang daang 'bi 'jingkpong 'puong beri ata ngminaa aning 'yienguu bila ni, bila ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni ming daang na bi 'teng-gbani 'puong beri ata ngminaa aning 'yienguu.

41Niineve daba daang na 'ihi ahing saree 'diibu 'puong aning a jemani nga niba, a veng ka ba le. 'Bojung ba leu 'yiye ba yelibee 'puong 'Joona 'duoho ingbu ingang. Che ye nye, bung ang i tiinhuu a gaa 'Joonang bi che.

42Sa'mungduri seng poginaa ni daang na 'ihi ahing a saree 'diibu 'puong aning a jemani nga niba, a veng ka ba le. 'Bojung u daang 'yiye chime 'ji-baahaa, a wa ka u wa 'wong Soolomong yeng yeliyaga. Che ye nye, bung ang i tiinhuu gaa Soolomong bi che.

43Sanga ni sidegiri ang mang wa 'yi nie ingang, u mang yo 'cheneng a 'tuuro 'jikuonhi, a buora peenhibu. U ba mang nyira peenhibu jaa.

44'Beng la ung mang yeli: N na leu gaa ti kpeye n 'deu ni mang 'yi ni. Ka unang wa, u mang wa nyiung ung i kpali, a piihi, a maali sung jaa.

© 2009 Bibles International.

45'Beng la ung mang gaa ti nyogi siihi ayo'poin 'mine ang i bee gaa u minga a paahi u ingang. Ang mang ti kpe a kpiera 'be. Ka a daana baahaa 'berihung ni panaa maaling i beu a gaa a fora berihtmg ni. 'Haali bila na ing a 'ku a jemani nga ningbee nga ming.

46Sanga ni ung daang nang yera yela 'kuro a niba, ka u ma aning u yauhi daang ahi 'yengeng, a buora ka ba yeli yela 'kuu.

47'Beng la ka nie kanga daang yeli 'kuu: Nye, i ma aning i yauhing ahi 'yengeng a buora ka ba yeli yela 'kui.

48Che ung daang die a yeli ku nie ni ang yeluu ni: Ning'buo la n ma? Ningbobo la n yauhi?

49Ung di u 'nu a tie u 'potuuribo, a yeli: Nye n ma aning n yauhi.

50'Bojung nie ni jaa ang tuna n Ba ang bi arijenang buobu, una la n you aning n yaupoga, aning n ma.

Matthew 13

1A daari ning u 'ju ka 'Yesu daang 'yi a 'deu 'yi 'yenge, a gaa ti 'jing a math nuoring.

2Ka jemaa yaga daang laanhi lang taa u seng. Bila 'jung ung ti kpe 'gbori a 'jing. Ka a jemaa jaa daang ahi a math nuoring.

3Ung yeli yela yaga 'kubo 'lug° silima 'puong, a yeli: Bungburang daang 'yi ka u ti buri.

4Sanga ni ung daang wa bura, ka a bungbie 'mine daang 'le a sori kpantiring. Ka nobilii wa 'tuunhi a jaa 'di.

5Ka 'mine ming daang 'le 'jiihi 'kuurii ang be, a daang ba tari tani yaga. Ang buli 'wieng, 'bojung tani daang 'chibe yaga.

6Sanga ni ngminaa ang daang wa 'do, ung toa. Ang daang ba tari nyega 'jung, ang juoli a kpi.

7Ka 'mine ming daang 'le guohi 'puong. Ka a guohi buli a siiraa.

8Che ka a 'mine ming daang 'le 'teng-suming, a buli a ing 'We. Ka 'mine mang ing a 'lie bang buri gberi koo. Ka 'mine ming ing a bie bang buri gberi lijaata. Ka 'mine ming ing a bie bang buri gberi 'pihita.

9Nie ang tan 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

10Ka a 'potuuribo daang wa, a wa yeli 'lam Wala la ing yera yela 'kuribo aning 'lugo silima?

11Ung die a yeli 'kubo: 'Bojung yena yeng, sori 'kuyeng ka ye bang arijena naahmg 'gondohi ni. Che bana yeng, a ba kubo bila son.

12'Bojung nie jaa ang tari, ba na 'kutmg a paahi ka u tari yaga jaa. Che nie jaa ang ba tari, 'haali bila ni ung tan ni, ba na diye bila a 'yi u seng.

© 2009 Bibles International.

13Bila 'jung mang yera yela 'kuribo aning 'lugo silima. 'Bojung ba mang kaarang che ba ba nyira, a mang cheliha che ba ba 'wono, bii a banna a 'muni. (Jeremaiya G. 5:21)

14Ai'zeeya dangyelibu ni paaliyeng ba ingang. Bilang yeli: 'Wongbu yeng na 'wono, che ye kung banna a 'muni. Kaabu yeng na kaara che ye kung nyira a 'mtmi.

15'Bojung a niba nga 'sikiri leu kpagiling, ka ba 'tobo i 'gbune 'wongbung, bang pogi ba 'ningbie ming. Ka ba ta wa nyira wagiri kangang aning ba 'ningbie 'jung, a 'wono aning ba 'tobo 'jung, a banna a 'mtmi aning ba 'sikiri 'jung. Ka ba ta wa leu 'yi ba yelibee 'puuhing ka n nyaaba 'jung. (Ai'zeeya G. 6:9-10)

16Che ye 'ningbie 'wongye noo, boj tmg a nyirang, ka ye 'tobo ming 'wong noo, 'bojung a 'woniye yela.

17'Bojung n yeriye yeliminga 'kuriye. Dangyeriba yaga aning sun'tuuribo yaga daang nyennang 'ningbi-jieng ka ba nye yela ni yeng nyira ni, che ba daang ba nyea. Bang daang nyenna 'ningbi-jieng ka ba 'wong yela ni yeng 'wono ni, che ba daang ba 'wom-aa.

18Bila 'jung ye chelihi 'wong a btmgbura lugu sinnii ni.

19Ka nie jaang wa 'wono a naalung yelihung a ba banna a 'muni, a bungbeung mang wa nyogi bung ni ang buri u 'sikiring ni a 'ihi bahi. Bung ni bang buri a son kpantiring ni la bila.

20Che btmgbie ni bang buri kuurii 'jiihing ni la nie ni ang mang 'wong a yelihung a diegaa 'wieng aning nyengka.

21Che u ba mang tari nyegihuu u minga ingang. Ung mang ang nyogi biela. Che ka dangbu bii dogihibung wa 'ihe a yelihung 'jung, u mang leuye 'puori 'wieng.

22Bung'bie ni ming bang buri guohi 'puong ni la nie ang mang 'wong a yelihung. Che ka dunee nga jie kaabu aning bundaalung belingbu mang siiri a yelihung ung ba mang ing 'bie.

23Che bung'bie ni bang bun 'teng-suming ni la nie ni ang mang 'wong a yelihung, a mang bang a 'muni, a mang inna 'bie. Ka 'mine mang ing a 'bie bang bun gberi koo. Ka 'mine ming ing a 'bie bang buri gberi lijaata. Ka 'mine mang ing a 'bie bang bun gberi 'pihita.

24Ung daang la loo lugu sinnii jaala kubo, a yeli: Arijena naalung ni 'woniye nie ang di bung'bi-suunhi a bun u yoong.

25Che sanga ni niba ang wa 'gbihe, ka u doma wa buri mobee a 'wiit 'puong a che 'yi gaa.

26Che sanga ni a 'wiit ang wa buli, a ti ing juri, a mobee ming daang 'yiyeng.

27Bila 'jung ka a 'deu daana tungtuniba daang wa yeli 'kuu: Ningkpong, bung'bi-suunhi naani ing bun i yoong? Ka 'ye ung nye mobee?

© 2009 Bibles International.

28Ung yeli 'kubo: Domang tung bila. Ka a tungtuniba yeli 'kuu: Bila 'jung i na buorang ka ti ti vuohaa lang taa bi?

29Che ung daang yeli: Aai, ye to wa ti vuoha a mobee a vuohi a 'wiit ming a paahi a ingang ka ye ba bang.

30Ye veng ka a jaa lang baara a gara buunhu chiebu sanga. Buunhu chiebu sanga n na yeli 'kuye a bungchieriba: Ye laanhi a mobee lang taa fora, a 'le-a 'gbuno 'gbuno a nyugi, a che panaa laanhi a 'wiit a ing n siimaa bingjie ning.

31Ung daang la loo lugu sinnii jaala kanga ming kubo, a yeli: Arijena naalung ni 'woniye muusitarid biri nie ang di bun u yoong.

32Yeliminga, unang i 'bile a gaa btmg'bie jaa. Che sanga ni ung mang wa baa, u mang iye kpong a gaa btmgbie jaa, a mang leu dau. Bila 'jung ka saa'ju no'bilii mang wa kpiera u 'nuuhing.

33Ung daang loo lugu sinnii jaala kanga ming 'kubo: Arijena naalung ni 'woniye bura poga ang di ing Jong maahibu buta 'puong, a gara sanga ni a bura ang ti kpe a jaa.

34A yela nga jaa ka 'Yesu daang yeli 'ku a jemaa aning 'lug° silima. U daang ba yeli yeli jaa 'kubo 'lugu sinnii 'puoring.

35Ka bila ni a dangyera ang daang yeli ni paali: N na 'yuoye n nuori aning 'lugo silima. N na yeliye yela ang sogili a 'yi a chime 'muni bingbu sanga. ('Yieme G. 78:2-3)

36'Beng la ka Yesu daang bahi a jemaa bang gaa, che ung gaa ti kpe a 'deu. Ka u 'potuuribo wa u seng, a wa yeli: Yeli a yoo mobee 'lugu sinnii ni 'muni 'kuti.

37Ung die a yeli 'kubo: Unani ang bura a bungbi-suunhi ni la Ninsaalaa 'B i-dau.

38A yoo la a chime. A bung'bi-suunhi ni la a naalung biihi. Che a moo la a bungbeu biihi ni.

39A doma ni ang buraa ni la a Deevul. A buunhu chiebu la a chime baahibu. A bungchieriba la malikihi

40Bila 'jung a'wo bang laanhi a moo nyugi 'buung 'puong ni, bilang daang na i a chime nga baahibu ning.

41Ninsaalaa 'Bi-dau ni daang na tungye u malikihi ka a laanhi a 'yi u naalung 'puong buunhu jaa ang vena ka niba bora Naangmini soring aning banani ang ira beu.

42U daang na dibang loo ing 'buung 'de-kpong 'puong. 'Kuori aningnyina oobu daang na bibeng.

43'Beng la ka a sun'tuuribo daang na chaang a'wo ngminaaba Ba naalung ni 'puong. Unani ang tan 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

© 2009 Bibles International.

44Arijena naalung ni 'woniye bundaambung ang sogili 'teng-gbaning. Sanga ni nie ang wa nyiu, ung la diu sogili, a che leu gaa aning nyengka a ti kuohi buunhu jaa ung tari a ti da a teng-gbani.

45Arijena naalung ni la 'woniye yaagu-ira ang buora peelihi ang i sung yaga jaa.

46Sanga ni ung wa nye kanga ang i nanii yaga, ung gaa a ti kuohi buunhu jaa ung tari, a dau.

47Arijena naalung ni la 'woniye laangu bang di loo mani 'puong a laanhi bung 'irii jaa.

48Sanga ni ung wa pa, bang taguu 'doning mani nuori a 'jing 'tengeng, a laanhi a bungsuunhi ing buunhu 'puong, che di a bungbee loo.

49Bilang daang na i a donee baahibu sanga. A malikihi daang na 'yi wang a wa weli a ningbee a 'yi a sun'tuuribo 'puong.

50U na dibang loo ing butmg 'de-kpong 'puong. 'Kuori aning nyina oobu daang na 'bibeng.

51Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Ye bangye a yela nga jaa 'muno? Bang yeli 'kuu: Mm, Daana.

52'Beng la ung yeli kubo: Bila 'jung 'begu karima jaa ang nye 'wulibu a'wo arijena naalung ni yela, u 'woniye nie ang i 'deu daana a 'ihe bungpaani aning bung'kori a 'yire u bungrianee bingjieng.

53Sanga ni 'Yesu ang wa baahi a 'lugo silima nga loobu, ung 'yi be a gaa.

54Sanga ni ung daang wa kpe u minga 'yiri, ung 'wulibo ba Ngmingpuohi 'deu 'puong. Ka nomaa kpeba, bang yeli: 'Ye ka a dau nga nye a yeng nga, aning a tungbera nga?

55A kapinta bi-dau ni naani nga? U ma naani bang buona Mariyaama, ka u yauhi i 'Jeemes aning 'Joosiz, aning Saimong, aning 'Juudas ni?

56U yaupogiba ming jaa ba bi ti seng? Ka 'ye ka a dau nga nye a yela nga jaa?

57Bang daang bori Naangmini soring u yela. Che ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Dangyera ba kong nanihung, 'see u minga 'yiring, aning u minga 'deung. 'Be 'yong ung ba tan nanihung.

58U daang ba tung kpiengu tuma yaga be, ba basagibu ni 'jung.

Matthew 14

1A wagiring ka Heerod, a paalikaariba banaahi ni kanga daang 'wong 'Yesu 'yuori 'duobu yela.

2Ung yeli u tungtuniba: Joon Ngminikon'suoro la a dau nga. U 'ihiyeng a 'yi kutmg 'puong. Bila 'jung ka a tungbera tung a 'tuuro u ingangbila.

3'Bojung Heerod daang nyogiye Joon, a 'leu, a diu ing pogiriba 'detmg u ba'bie Fiilip poga He'roodiyas yela.

© 2009 Bibles International.

4'Bojung Joon daang yeli kutmg: A ba 'tu sori ka i taruu.

5Ung daang buora ka u kuu, che fora a jemaa. 'Bojung ba daang jeriyeng ka dangyera la Joon.

6Che sanga ni bang daang wa 'dire Heerod dogibu maanuu, ka He'roodiyas 'bi-poga wa seu ba 'ningbi-tooring a peli Heerod 'puo.

7'Beng la ka Heerod daang 'bing nuori aning puobu a 'ku a 'bi-poga ka u na 'kuung bung la bung jaa ung na suhi.

8Ka u ma daang 'wuluu, ung yeli: 'Kumo Joon Ngminikon'suoro ju cheng perete 'puong.

9Ka a naa 'puo daang saang. Anaa jaa che a poe ni 'jung aning banani niu ang 'jing 'dire siimaa ni 'jung ung 'ku nuori ka ba kuu a ju.

10Ung tong bang ti ngmaa Joon 'ju a pogiriba 'deu 'puong.

11Bang daang waaning u 'ju perete 'puong, a wa diu 'ku a pogisaraa. Ung daang waanuu u ma seng.

12Ka u 'potuuribo daang ti di a inggbani ti 'ung, a che gaa ti yeli 'ku 'Yesu.

13Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'wong bila, ung 'yi 'be, a kpe 'gbori a ti kpe mo'sogo puo u 'yong. Sanga ni niba ang wa 'wong bila, bang 'chene 'yi a 'yie a 'tuuruu.

14Sanga ni 'Yesu ang daang ti 'yi, ung nye jemaa yaga. Ka nimboo kpeu ba yela. Ung nyaa ba banani ang i baaliba.

15'Jie ang daang wa suora, ka u 'potuuribo wa u seng a wa yeli: 'Jie nga iye mo'sogo jie, ka wagiri ming faa pampana. Bahi a jemaa ka ba ti kpe a 'yie a da siimihi 'di.

16Che ka 'Yesu yeli 'kubo: Ba ba hiena ka ba gaa. Ye 'kubo siimaa ka ba 'di.

17Bang yeli kuu: Paanuuhi a'nu aning jima a'yi 'yong ting tari che.

18Ung yeli: Ye waanaa wa kumo che.

19Ung 'ku nuori ka a jemaa 'jing 'tengeng a moo 'jung. Ung di a paanuuhi a'nu aning a jima a'yi, a lagi u 'ju a 'liinhi sagbaning a duhi duhisung imaa, a nyogaa ngmaahi a dia 'ku u 'potuuribo. Ka a 'potuuribo dia 'ku a jemaa.

20Bang jaa daang oo a tigi. Bang daang 'ohi a chelee ni ang kpeling ni ang pa peri pie aning a'yi.

21Banani ang daang oo ni, ba daba daang ing a'wo 'tuhu a'nu, ka pogiba aning 'biihi ming paahi.

22'Beng la 'wieng ka 'Yesu daang veng ka u 'potuuribo ti kpe 'gbori ka ba die u 'yie gara a lampega ni daana. A sanga ung daang baha a jemaa.

23Ung daang wa bahi a jemaa baahi, ung ti 'do tangkpong u 'yong ka u ti 'puohi Naangmini. 'Jie ang wa suo, ung bi 'be u 'yong.

© 2009 Bibles International.

24Che a wagiri ngang ka a 'gbori daang'bi a mani gaalinggang. Ka kuong yangkuu, bojung a seseu daang 'tuohutmg.

25'Jie ang wa tohi nyaabu, ka 'Yesu gara ba seng a 'chene a mani 'jung.

26Sanga ni a 'potuuribo ang wa nyiu ka u 'chene a mani 'jung, ka 'karikaruu kpeba. Bang yeli: Sie la. Bang 'cheehi aning dabieng.

27Che 'dayeni ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye nyogi ye miihi. Maang la. Ye to jora dabieng.

28Ka 'Pii-ter die a yeli 'kuu: Daana, ka Ma la, 'kumo nuori ka n wa i seng a kuong 'jung.

29Ung yeli: Waana. Sanga ni 'Pii-ter ang wa 'yi a 'gboring, ung 'chene a kuong 'jung a gara 'Yesu seng.

30Che sanga ni ung wa nye a sesekpiengaa, ka dabieng kpeu. Ung daang 'piili a 'sigire a kuong 'mtmi. Ung 'cheehi a yeli: Daana, diema.

31Ka 'Yesu daang tie u 'nu 'wieng a nyoguu, a yeli 'kuu: 'Oo, Ma limangfiing daana, wala la ing i 'sige?

32Sanga ni bang daang wa kpe a 'gbori 'puo, ka a seseu baahi.

33'Beng la ka banani ang bi a 'gbori 'puong ni daang wa 'puohuu Ngmini'puohibu a yeli: Yeliminga, ina la Naangmini 'Bi-dau ni.

34Sanga ni bang daang ti gang 'do, bang wa kpe Geneesaret paaluu.

35A 'jie daba ang daang wa bang ka una la, bang tung niba a paaluu jaa wa 'gili. Bang daang waaning banani jaa ang biera u seng.

36Bang daang suhuu ka ka ba fiinhi u kparuu nuori 'yong. Banani jaa ang daang fiinhuu, bang nyaa kpeleng kpeleng.

Matthew 15

1'Beng la ka begu karimihi aning Farisiihi ang 'yi Jeruuselem daang yeli:

2Wala la ka i 'potuuribo saana a ningbera dangkaari ni? 'Bojung ba ba mang pegi ba 'nuuhi sanga ni bang mang 'dire siimaa.

3Che ung die a yeli 'kubo: Wala yeng ming saana Naangmini nuori 'kuubu ni a 'tuuro ye dangkaari ingang?

4'Bojung Naangmini 'kuye nuori a yeli: Nana i ba aning i ma, aning ming, unani ang tuura u ba bii u ma, ye veng ka u 'kpi.

5Che ka yena yeli: Nie jaa ang na yeli 'ku u ba bii u ma: Bung ni jaa ing danang 'tu a 'di n tona, a bungbalaa iye 'kuubu mang di 'ku Naangmini,

6che ka unang ba nana u ba bii u ma, u na iye 'chihi. Ngaang la yeng va Naangmini nuori 'kuubu bahi a 'tuuro ye dangkaari ingang.

© 2009 Bibles International.

7Yena 'bangfuge niba. Ai'zeeya daang dangyeliye ye yela yeliminga, a yeli:

8A niba nga mang nanimang aning ba nogbama, che ba 'sikie ningma 'biye taa toori.

9Che bang mang 'puohimo Ngmini'puohibu kpali, a di niba nuori 'kuubuhi ang i 'wulibuhi bang 'wuno. (Ai'zeeya G. 29:13)

10Ung daang buong a jemaa a yeli 'kubo: Ye chelihi 'wong, a bang a 'muni.

11A ba i 'wo bung ni ang kpiera nuoring degira ninsaalaa. Bung ni ang 'yi nuori a 'yire gbanggbali, a bungbalaang degira ninsaalaa.

12'Beng la ka u 'potuuribo wa yeli 'kuu: I bangyeng ka a Farisiihi ang 'wong a yelihung nga ka ba 'puuhi saangyeng?

13Che ung die a yeli: Bung jaa n arijena Ba ni ang ba seli, a bungbalaa na vuong a 'yi u nyegang.

14Ye bahiba 'be. Ba iye joonhi 'yi-dieriba ang i joonhi. Ka jongang die ning jonga 'yie, ba jaa ba'yi na 'leye bogu 'puong.

15'Beng la ka Pii-ter die a yeli 'kuu: Yeli a 'lugu sinnii nga 'muni 'kuti.

16Ka 'Yesu yeli: Ye ming nang ba tari yela 'muni bangbu?

17Ye ba tari bila 'mtmi bangbu ka bung jaa ang kpiera nuori ka u mang gaa ti kpeye 'puo a 'yi 'be gaa ti kpe selinga?

18Che yela ni ang 'yi nuori a 'yire gbanggbali ni, a 'yiree 'sikiri, a degira ninsaalaa.

19'Bojung tiehibee, ningku, dau ning poga senseng baluu, na'nyigiri, 'sierigirii, Naangmini 'yuori degibuhi, ama nga jaa 'yiree 'sildri.

20Ama nga la buunhu ang degira ninsaalaa. Che ka nieng 'di siimaa aning 'nuuhi ang ba pegi, a ba degira ninsaalaa.

21'Beng la ka 'Yesu daang 'yi 'be a gaa ti kpe Taiya aning Saidong 'jiihi.

22Ka 'Keenan paaluu poga kanga daang 'yi 'be 'gbendige ni a wa 'cheehi u seng, a yeli: Ima hina, 'oo Daana, 'Deevid 'Bi-dau. Sibeu danniye n 'bi-poga beu beu.

23Che u daang ba die yeli yeli jaa 'ku a poga. Ka u 'potuuribo daang wa suhuu, a yeli: Bahuu ka u gaa, ‘bojung u 'cheehe 'tuuriting.

24Che ung die a yeli: Ba tungmang Iisiriel 'deu piborihi ni 'yong seng.

25'Beng la ung daang wa, a wa 'puohuu Ngmini'puohibu, a yeli: Daana, sungma.

26Che ka 'Yesu daang die a yeli: A ba suma ka nie di 'biihi siimaa a loo 'ku baahi.

27Ka a poga yeli: Yeliminga, Daana, che baahi mang 'diree siim'purimo ang mang 'yi a 'deme 'teebulihi le.

28'Beng la ka 'Yesu daang die a yeli 'kuu: 'Oo, poga, i limaniye iye kpong. I buobu ni i 'kui. Ka u bi-poga ni daang nyaa a 'yi a wagiri ning u ju.

© 2009 Bibles International.

29Ka 'Yesu daang 'yi 'be a wa die 'Gaalilii Mani ni sie, a 'do a tangkpong ti 'jing be.

30Ka jemaa yaga daang wa u seng, a waaning banani ang i gberee, joonhi, 'muuhi, banani ang tari 'nu-baani, aning 'mine ming yaga, a diba wa bing 'Yesu 'ningbi-tooring. Ung veng bang nyaa.

31Bila 'jung ka a jemaa noe daang maa sanga ni bang nye a 'muuhi ang yera yela. Ka banani ang tari 'nu-baani ni nyaa, ka a gberee 'chene, ka a joonhi nyira. Bang daang 'pugi Iisiriel Naangmini ni.

32'Beng la ka 'Yesu daang buong u 'potuuribo, a yeli: Nimboo kpemang a jemaa yela. 'Bojung bang 'bi n seng 'beri ata la nga pampana. Ba ba tari bung jaa na 'di. N ba buora ka n bahiba ka ba gara bila aning kong, ka ba to wa sie soring 'jung.

33Ka u 'potuuribo yeli 'kuu: 'Ye ting na nye paanuuhi mo'sogo 'puong ka a i yaga a'wo jemaa ang sing ngaang na tigi?

34Ka 'Yesu daang die yeli 'kubo: Paanuuhi awala yeng tari? Bang yeli: Ayo'poin, aning jinsigihi awala.

35Ung 'ku nuori ka a jemaa 'jing 'tengeng.

36Ung daang di a paanuuhi ayo'poin aning a jima, a 'puohi Naangmini barika, a che nyogaa ngmaahi a di 'ku u 'potuuribo. Ka a 'potuuribo di 'ku a jemaa.

37Bang jaa daang oo a tigi. Bang 'ohi a chelee ang kpeling ang pa peri ayo'poin.

38Banani ang daang oo, ba daba daang iye 'tuhu anaahi. Ka pogiba aning 'biihi ming daang paahi.

39Ung daang bahi a jemaa bang gaa, che ung kpe 'gbori a wa kpe Maagidala 'teng-gbani toga 'jiihi.

Matthew 16

1Ka a Farisiihi ming aning a Saajusihi daang wa u seng a wa U 'pigihuu, a buora ka u 'wulibo 'sieree a 'yi sagbaning.

2Ung die a yeli 'kubo: 'Jie ang mang wa suora ye mang yeling: 'Jie na sumang, 'bojung sagbani iye jie.

3'Beeguu ming yeng mang yeli: Sesekpong na daaye jine, 'bojung sagbani iye jie, a i 'juu. 'Oo, yena 'bangfuge niba. Ye mang tuong nyiye sagbani 'ningbiri a bang. Che yeng kung tuong nye a wagirihi 'sierihi yeng a bang?

4Jemani nga niba ang i bee a i senseniba buoraye 'sieree. Ba kung 'kubo 'sieree, 'see dangyera 'Joona 'sieree ni. Ung bahiba a che gaa.

5Sanga ni u 'potuuribo ang daang wa a lampega ni daana, bang daang 'yiinhi paanuu digibu yela.

© 2009 Bibles International.

6'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye kaara sung, a banna a Farisiihi aning a Saa'jusihi bura ni yela.

7Bang daang yera bila yela ba miihi seng, a yeli: Ting ba di paanuu waaning 'jung la.

8Che ka 'Yesu daang bang ba yeliyaga ni, a yeli 'kubo: 'Oo, yena limangfiing niba, wala la yeng yera yela ye miihi seng, yeng ba waaning paanuu 'jung.

9Ye nang ba bang a 'muni? Bii ye ba tieha a daba 'tuhu a'nu paanuuhi a'nu ni yela aning pen yeng 'ohi ang sing bila?

10Bii ye ba tieha a daba 'tuhu anaahi paanuuhi ayo'poin ni yela aningperi yeng 'ohi ang sing bila?

11Wala la yeng ba bang a 'muni ka paanuu yela naani mang yera luriye? Che ye banna a Farisiihi aning a Saa'jusihi bura ni yela.

12'Beng la bang daang bang a 'muni ka u ba yeliba ka ba banna paanuu bura ni yela. Ka che ba banna a Farisiihi aning a Saa'jusihi 'wulibu ni yela.

13Sanga ni 'Yesu ang daang wa kpe Sesa'riiya Filiipai 'jiihi ni, ung jugihi u 'potuuribo, a yeli: Ningbuo ka niba yera ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni iyeng?

14Bang yeli: 'Mine yerang ka i iye Joon Ngminikon'suoro. Ka 'mine yera ka i iye 'Ilaija. Ka 'mine yera ka i iye Jeremaiya, ka che bii a dangyeriba ni kanga.

15Ung yeli 'kubo: Ka ning'buo yeng ming yeli ka n iyeng?

16Ka Saimong 'Pii-ter die a yeli: Ina la a 'Kristo, Naangming'vori 'Bi-dau ni.

17Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: I tariye 'pu-peli, Saimong Baa'jona. ‘bojung inggbanihung aning jiing naaning 'yuo bila 'kui. N Ba ni ang bi arijena 'puong ning 'yuo bila 'kui.

18N ming yera 'kuriing ka Ma la Pii-ter. N na meye n cheechi a 'ku-kpong nga 'jung. Jehinama 'yenge 'di-nobera kung tuomuu.

19N na 'kuing arijena naalungni 'gboribie. Bung jaa ing na 'le leng-gbani 'Jung, a bungbalaa na 'leng arijena 'puong. Bung jaa ming ing na lori 'teng-gbani 'jung, a bungbalaa na 'boring arijena 'puong.

20'Beng la ung daang kpaahi u 'potuuribo ni ka ba to wa yera 'kuro nie jaa ka una la a 'Kristo.

21A 'yi a wagiri ning a gara ka Yesu daang 'piili 'wuno u 'potuuribo bila ni ang i kparaama ka u gaa Jeruuselem a ti 'di dogee yela yaga 'puong a 'yi a ningbera aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi seng. Ung 'wulibo bila ni bang na kuu, ka u la 'ihi beri ata daari.

22'Beng la ka Pii-ter daang nyoguu 'yining ba 'yong. Ung 'piili a 'miing u ingang, a yeli: Ngming to sagi ka bila pielii, Daana. A ngaang kung pagii.

23Che ung daang leu a yeli 'ku 'Pii-ter: Bori n 'ningbiring, Sitaani. I iye gbengmibung a 'kumo. Bojung i ba tieha Naangmini yelitarihi, ninsaaliba yelitarihi ing tieha.

© 2009 Bibles International.

24'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku u 'potuuribo ni: Ka nie jaang buora ka u wa 'tuurimo, u daana chiihi u minga, a di u dagara a 'tuurimo.

25'Bojung nie jaa ang na buora ka u tari u 'nyivori gara, u daana na komuung. Che nie jaa ming ang na kong u 'nyivori n 'jung, u daana na nyiung a tari.

26'Bojung 'bo tona ka ninsaalaa nye, ka tmang 'so a donee jaa a che kong u 'vorihung? Bii, bo ka ninsaalaa na di tegining u 'vorihung.

27'Bojung Ninsaalaa Bi-dau ni daang na wang u Ba girima ni 'puong aning u malikihi A sanga ung na yeu nie jaa sani a 'tuuro u daana tuma ingang.

28Yeliminga n yera 'kuriyeng, niba 'mine ahiye che a kung bang 'kuung a gara sanga ni bang na ti nye Ninsaalaa Bi-dau ni ang na wa u naalung 'puong.

Matthew 17

1'Beni ayuobi ang daang wa pan ka 'Yesu nyogi 'Pii-ter aning 'Jeemes, i aning 'Jeemes you Joon, a dieniba 'yie bang ti 'do tangkpong kanga ang 'do yaga 'ju ba 'yong.

2Ung leuhi ba 'ningbi-tooring, ka u 'ningbisogo chaana a'wo ngminaa. Ka u bungyerihi leu pelf a'wo a chaanii.

3Ka 'Moosis aning 'Ilaij a daang 'yi gbanggbali u seng, ka ba niu yera yela.

4'Beng la ka 'Pii-ter die a yeli 'ku Yesu: Daana, a sumang 'kuti ka ti bi che. Ka inang buora, ti na maaliye tentihi ata 'jie ngang. Ka i 'so kanga, ka 'Moosis 'so kanga, ka 'Ilaija ming 'so kanga.

5Sanga ni ung daang nang yera yela, ka savaalii chaanii daang wa 'gaaliba. Ka kokori 'yi a savaalii 'puong a yeli: N 'Bi-daununginaa la nga. N 'puo peliye u yela sung. Ye 'wono u yeliyaga.

6Sanga ni a 'potuuribo ang daang wa 'wong bila, bang 'le 'tengeng a 'pu. Ka dabieng kpeba yaga jaa.

7Ka 'Yesu daang wa a wa fiinhiba, a yeli: Ye 'ihi. Ye to fora dabieng.

8Sanga ni bang daang lagi ba 'ningbie, ba ba la nye nie jaa 'see 'Yesu 'yong.

9Bang daang 'yi a tangkpong 'ju wa 'sigi, ka 'Yesu kpaahiba, a yeli: Ye to wa yera a nyiibu yela 'kuro nie jaa a gara sanga ni Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang na ti 'ihi a 'yi kpiinhi 'puong.

10Ka u 'potuuribo jugihuu, a yeli: Ka wala la ka a 'begu karimihi yera ka a iye kparaama ka Ilaija dang wa fora?

11Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Yeliminga 'Ilaijang dang wa fora, a wa maali yela jaa ahi a bogiring.

12Che n yera 'kuriyeng ka 'Ilaija wayeng a gaa. Che ba ba bamuu, a che iu yela ni jaa bang buora ka ba iu. Bila ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni ming na 'di dogee ba seng.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka a 'potuuribo daang bang ka Joon Ngminikon'suoro yela ung yeli 'kubo bila.

14Sanga ni bang daang wa a jemaa seng, ka dau kanga daang wa u seng a wa 'gbinti u 'ningbi-tooring, a yeli:

15Daana, i n 'bi-dau hina, 'bojung u iye kung'kpinglere, a 'dire dogee yaga jaa. 'Bojung u mang 'lereye 'buung 'puong pahii pahii, a mang 'lere kuong ming 'puong pahii pahii.

16Mang waanuu i potuuribo seng, che ba ba tuong veng ung nyaa.

17'Beng la ka 'Yesu die a yeli: 'Oo, limangkong aning boribu jemani nga niba. Wala mang na la 'bi ye seng kauhi sing? Wala mang panaa na la 'diye 'kanyiri sing? Ye waanuu wa 'kumo che.

18Ka 'Yesu daang 'miing a sibeu ingang, ung daang 'yi u ingang, ka a 'bie nyaa a 'yi a wagiri ning u 'jung.

19'Beng la ka a 'potuuribo 'yong daang wa 'Yesu seng, a wa yeli: Wala ka tinuu ba tuong karuu 'ihi bahi?

20Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye limaniye fling 'jung la. 'Bojung yeliminga mang yera 'kuriye, ka yenang tari limaniye a'wo muusitarid 'biri, ye na tuong yeli 'kuye a tangkpong nga: 'Vigi a 'yi che a gaa 'ningbi-toori 'jie ni, ka u 'vigi. Yeli 'chibe a kung tuong i a 'kuye.

21Che a nga to ba 'yire, 'see a 'tuuro Ngminipuohibu aning nuori 'leebu ingang.

22Sanga ni bang daang 'bi 'Gaalilii 'puong, ka 'Yesu yeli 'kubo: Ba na kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni a ing niba 'nuuhing.

23Ba na kuung. A 'beri ata daari ka u la 'ihi. Ka ba 'puuhi daang saang 'gaali.

24Sanga ni bang daang wa Kapeeriniyum, ka banani ang diera a Ngming'puohi 'de-kpong lam'poo daang wa 'Pii-ter seng a wa yeli: I karima ba mang yeura a Ngming'puohi 'de-kpong lam'poo?

25Ung yeli: U mang yeurang. Sanga ni Pii-ter ang daang wa kpe a 'deu, ka 'Yesu damuu yeli: Wala ing tiehi, Saimong? Ning'bobo seng ka 'teng-gbani na'mine mang diera lam'poo bii 'ju-yeu a 'yire? Ba mang dieraang a 'yire ba miihi 'biihi seng bii ba mang dieraang a 'yire saamba seng?

26Ka 'Pii-ter yeli 'kuu: Ba mang dieraang a 'yire saamba seng. Ka 'Yesu yeli 'kuu: Bila yeng a 'biihi 'Nye laangfie 'puong.

27Anaa jaa che ti to wa saang ba 'puo 'jung, gaa a mani a ti di 'dugilong loo, a di a jiinhuu ni ing na nyogi fora. Ka inang wa 'yuo u nuori, i na nyiye 'libiri 'be. Diu a gaa ti 'kubo a yeu n nii sani.

Matthew 18

© 2009 Bibles International.

1A wagiri ning u 'ju ka a 'potuuribo daang wa Yesu seng, a wa yeli: 'Buo la nintiinhuu gaa u taa jaa arijena naalung m 'puong?

2Ka 'Yesu buong 'bibile, a diu ahi ba gaalinggang,

3a yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye, ka yenang ba leuhi a leu 'woning 'bibilii, ye daang kung kpe arijena naalung ni.

4Bila 'jung nie jaa ang na 'sigihi u minga a'wo a 'bibile nga, u daana ning u 'jung i tiinhuu gaa u taa jaa arijena naalung ni 'puong.

5Nie jaa ang na die a 'bibile nga to n 'yuoring, u daana dierimang.

6Che nie jaa ang na veng ka a bung'bilii nga ang sagima nga kanga bori Naangmini soring, a da na seu kuye u daana ka ba da di nieri 'ku-kpong a 'le yegili u daana kokoring, ka u da 'ling math 'j ijulungu ning.

7Nimiha la a 'ku a chime, yela ni ang vena ka niba bora Naangmini soring 'jung. Bojung yela ang vena ka niba bora Naangmini soring naang wang, che nimiha la a 'ku nie ni daana ang vena ka nie born Naangmini soring.

8Bila 'jung ka i 'nu bii i gbering vena ka i ira yelibee, ngmaaguu a diu loo. Ing ti kpe 'nyivori 'puo aning 'nu-ngmaa bii gbengmaa, bilang seu ing tari 'nuuhi a'yi bii gbee a'yi, che ka ba ti dii loo ing 'inning ang 'bibe gara wagiri jaa 'puong.

9Ka i 'ningbiring vena ka i ira yelibee, luguruu 'ihi a diu loo. A buo seu 'kuing ka i ti kpe 'nyivori 'puo aning 'ningbiyeni, a gaa ing tari 'ningbie a'yi che ka ba ti dii loo ing jehinama Inning 'puong.

10Ye banna sung ka ye to wa digira a bungbilii nga kanga foo. 'Bojung n yera 'kuriyeng ka arijena 'puong ba malikihi mang kaariye n Ba ang bi arijenang 'ningbisogo wagiri j aang.

11'Bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni wayeng ka u wa die nie ang bori.

12Wala yeng tiehi? Ka nieng tari piihi koo ka kanga weli bori, u ba mang bahi a lijaanaahi ning pie aning awai ni a che gaa taanhi juri a ti buora unani ang weli bori ni?

13Ka unang wa nyiu, yeliminga mang yera 'kuriye, u mang nyenginang a pihu nga yela a gaa a lijaanaahi ning pie aning awai ni ang ba bori ni yela.

14'Haali bila la, a ba i ye Ba ni ang bi arijenang ni buobu ka a 'bibilii nga kanga nyuong.

15Ka i ba'bieng bori i ingang, gaa ti yeluu u boribu ni i niu 'gong kpachagang. Ka unang wa 'wong i yeliyaga, i na leuhiye i babie ni a 'yi boribung.

16Che ka unang kung 'wong i yeliyaga, bila yeng nyogi ning'yeni bii ningba'yi a puo, ka yeli jaa ahi kpiengaa 'sieridiribe ba'yi bii Bata nuoring.

© 2009 Bibles International.

17Ka unang jaanhi ka u 'wong ba yeliyaga, yeli bila ku a cheechi. Che ka unang wa jaanhi ka u 'wong, 'haali a cheechi yeliyaga, veng ka u i a'wo ningjaala ang ba i i nie, a i a'wo lampo-diera a kui.

18Yeliminga mang yera 'kuriye, buunhu jaa yeng 'lere 'teng-gbaning, a bungbani na leng arijena puong. Buunhu jaa ming yeng Ion) 'teng-gbaning, a bungbani na 'boring arij ena 'puong.

19N la yera 'kuriyeng, ka ye ba'ying na sagi aning ye 'sikie 'teng-gbaning a'wo yeli jaa yeng na suhi yela, n Ba ni ang bi arijena 'puong ni na iye a yelibalaa a kubo.

20‘bojung 'jie ni ningba'yi bii ningbata ang mang wa lang taa n 'yuoring, n mang 'Nye ba gaalinggang.

21'Beng la ka 'Pii-ter daang wa u seng a wa yeli: Daana, gberi buwala ka n babie na ima yelibeu che ka n veng kuu? A gara gberi buyo'poin bi?

22Ka 'Yesu yeli 'kuu: N ba yera kurii ka a gara gberi buyo'poin. N yera 'kuriing ka a gara gberi lijaata aning pie gberi buyo'poin.

23Bila 'jung arijena naalung ni 'woniye naa kanga ang daang buora ka u bang u 'libie yela 'ningbiri aning u tungtuniba.

24Sanga ni ung daang wa 'piili jeribu, bang waaning a tungtuna kanga u seng ung daang 'di u sani taalentihi 'tuhu 'pie.

25Che ung daang ba tari a na yeu 'jung, ka u ningkpong ni daang 'ku nuori ka ba kuohi u ning u poga, aning u biihi, aning buunhu jaa ung tari ka a sani yeu.

26Bila 'jung ka a tungtuna 'le 'tengeng a 'gbinti u 'ningbi-tooring, a yeli: Daana, 'dime 'kanyiri. N na yebiing a jaa.

27'Beng la ka nimboo kpe a tungtuna ningkpong ni yaga jaa u yela. Ung bahuu a veng a sani 'kuu.

28Che ka a tungtuna ning u ju daang 'yi a ti nye u tungtuntaa ni kanga ang 'di u sani denaarihi koo. Ung nyoguu a cheri u kokoring a che yeli: Yeuma sani ni ing 'di ni.

29Ka u to tungtuna ni daang 'le u gbeeng, a suhuu a yeli: 'Dime 'kanyiri, n na yebiing a jaa.

30Che ung jaanhi, a che gaa ti diu ingpogiriba 'detmg a gara sanga ni ung daang na ti yeu a sani.

31Bila 'jung u taa tungtuniba ni ang wa nye bila ni ang tuna, ka ba puuhi daang saang yaga jaa. Bang wa yeli ba ningkpong ni bila ni jaa ang i.

32'Beng la ka u ningkpong ni daang buomuu, a yeli 'kuu: Ina tungtungbeu,n vengye a sani ni jaa 'kui ing suhima 'jung.

33Nimboo da kung kpe i ming i to tungtuna ni yela, a'wo nimboo ang kpema i yela bila ni?

© 2009 Bibles International.

34Ka 'suuri daang kpe u ningkpong ni. Ung diu 'ku niba ang dogiha a gara sanga ni ung na ti yeu sani ni jaa ung 'di ni.

35Bila ning u ju ka n arijena Ba ni na i ye ming, ka ye kanga jaang ba vena u ba'bie boribuhi 'kuruu aning u 'sikiri.

Matthew 19

1'Yesu ang daang wa baahi a yeliyaga nga, tmg 'yi 'Gaalilii a wa kpe 'Judiiya paaluu ang pan Jooridang gaa.

2Ka jemaa yaga daang 'tuu. Ung nyaaba beng.

3Ka a Farisiihi ming daang wa u seng, a wa pigihuu, a yeli 'kuu: A 'tuye son ka dau jaanhi u poga yeli jaa 'jung?

4Ung die a yeli 'kubo: Ye ba karing ka unani ang maaliba a 'mtmpiileeng ni, ka u maalibang dau aning poga?

5U daang yeliyeng: Ngaang 'jung dau na mang bahiye u ba aning u ma a che weli ti mari u poga, ka ba ba'yi ni leu inggbani bung'yeni? ('Munpiilee G. 2:24)

6Bila 'jung ba ba la i ba'yi, ba iye inggbani bung'yeni. Bila 'jung bung ni Naangmini ang toonhi lang taa, nie to weli.

7Bang yeli 'kuu: Ka wala ka 'Moosis daang 'ku nuori ka ba 'ku poga jaanhibu gbangu a che jaanhuu?

8Ung yeli 'kubo: Ye 'sikie ang i kpienhi 'jung ka 'Moo sis 'kuye son ka ye jaanha ye pogiba. Che a daang ba i bila a 'yi a 'mtmpiileeng.

9N yera 'kuriyeng, nie jaa ang jaanha u poga ka senseng 'yong 'jung naani, a che digira pogijaala, u daana senang. Nie jaa ming ang digira poga bang jaanhi, u daana senang.

10Ka u 'potuuribo yeli 'kuu: Ka dau ning u poga yelang 'wo bila, a ba suma ka dau ning poga di taa.

11Che ung yeli 'kubo: Niba jaa kung tuong die a yelihung nga, 'see banani 'yong bang 'ku a yelihung.

12'Bojung varihi 'mine 'bibeng a i bila a 'yi ba ma'mine puuhing. Ka varihi 'mine bibe ka niba variba. Ka varihi 'mine bibe a vari ba miihi arijena naalung ni 'jung. Unani ang na tuong die bila, u daana die bila.

13'Beng la bang daang waaning 'bibilii u seng ka u di u 'nuuhi dogili ba iinhing a 'puohi Naangmini 'kubo. Ka a 'potuuribo daang 'miing ba ingang.

14Che ka 'Yesu yeli: Ye veng ka a 'bibilii wa n seng. Ye to kariba, 'bojung ba taang 'so arijena naalung ni.

15Ung di u 'nuuhi a dogili ba iinhing, a che 'yi 'be gaa.

© 2009 Bibles International.

16'Beng la ka nie kanga daang wa yeli kuu: Karimasung, 'bo yelihung mang na i a nye
'nyivori ang ba tari baahaa?

17Ung yeli 'kuu: Wala 'jung ing buonima ningsung? Nie 'chibe a suma ka bung'yeni
'yong naani, una la Naangmini. Che ka inang buora ka i kpe 'nyivori 'puo, 'tuuro a
nuori kuubuhi.

18Ka a dau yeli 'kuu: A bobo? Ka 'Yesu yeli: Ta wa kuura nie. Ta wa sena. Ta wa
juuro. Ta wa 'dire 'sierigirii.

19Nana i ba aning i ma, a nung i to ming a'wo i minga.

20Ka a bi-polii yeli kuu: A yela nga jaa mang 'tu. 'Bo mang nang kong?

21Ka 'Yesu yeli 'kuu: Ka inang buora ka i paali, gaa ti kuohi buunhu ing tari a di 'ku
ningbaaliba, a che wa 'tuurimo. I na tariye bundaambuunhu arijena 'puong.

22Che sanga ni a bi-polii ang wa 'wong a yelihung, ung leu gaa aning 'pu-saang,
bojung u daang tariye buunhu yaga.

23'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku u potuuribo: Yeliminga mang yera 'kuriye, a na iye
kpiengaa a 'ku bundaana ka u kpe arijena naalung ni 'puo.

24N la yera 'kuriyeng, a iye noo a 'ku nyogima ka u 'tu kpari'piing nyie a ti 'yi, a gaa ka
bundaana ti kpe Naangmini naalung ni puo.

25Sanga ni u 'potuuribo ang daang wa 'wong bila, ka nomaa kpeba 'gaali, bang yeli:
Ka ningbuong panaa na tuong i 'chihi?

26Che ka 'Yesu daang Iiinhibo, a yeli kubo: Bila kung tuong i ninsaaliba seng, che
Naangmini yeng seng yela jaa na tuong ing.

27'Beng la ka 'Pii-ter die a yeli 'kuu: Nye, ti bahiye bung jaa a che 'tui. Bila 'jung bo
ting na nye?

28Ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, ye banani ang 'tumo, yela jaa leu
i paani sanga, sanga ni Ninsaalaa 'Bi-dau ang daang na 'jing u girima na'kogo ni 'jung,
ye ming daang na 'jingye na'kogihing 'pie aning a'yi, a 'dire Isi'reeli buura 'pie aning
a'yi ni saree.

29Nie ming jaa ang bahi 'deri, bii bieri'mine bii yau'mine, bii yaupogiba, bii ba, bii ma,
bii poga, bii 'biihi, bii 'teng-gbama n 'yuori 'jung, u daana na nyeang gberi koo, a nye
'nyivori ang ba tari baahibu ka u i u chengbung.

30Che niba yaga ang i fora daang na iye baahaa niba. Niba yaga ming ang i baahaa
niba daang na iye fora niba.

Matthew 20

1'Bojung arijena naalung ni 'woniye dau ang i 'deu daana, a daang 'yi 'yenge 'beeguu
'pipi ka u ti ngmi tungtuniba pa ka ba wa tung tuma u 'girep yoong.

© 2009 Bibles International.

2Sanga ni ung daang wa sagi a ku a tungtuniba ka u na yeubang denaari 'bebeyeni, ung veng bang ti kpe u 'girep yoo ni 'puo.

3A'wo hawahi ata sanga ung daang la 'yi a ti nye niba 'mine ming ang ahi jaala jaala a daa 'puong.

4Ung yeli 'kubo: Ye ming gaa ti kpe a 'girep yoo a tuna tuma. N na 'kuyeng bila ni ang sigi ka n 'kuye. Bang daang gaa.

5A'wo hawa ayuobi sanga aning hawa awai sanga ung daang la 'yi a ti i bila ning u ju.

6A'wo hawa 'pie ning 'yeni sanga ung daang la 'yi a ti nye niba 'mine ming ang ahi jaala jaala. Ung yeli 'kubo: Wala yeng ahi che 'jine jaa jaala jaala?

7Bang yeli 'kuu: Nie jaa ang ba ngmiti pa 'jung la. Ung yeli 'kubo: Ye ming gaa ti kpe a 'girep yoo. N na 'kuyeng bila ni jaa ang sigi ka ye nye.

8Bila 'jung jie ang wa maa, ka a 'girep yoo daana ni yeli 'ku u 'deu kaara: Buong a tungtuniba a 'kubo ba pa ngmiibu sanyeu, a 'piili a baahaa niba ni a gara a fora niba.

9Ka banani bang ngmi pa a'wo hawa 'pie ning 'yeni ni ti wa, ka ba kanga jaa wa die denaari.

10Che a fora niba ang daang ti wa, bang tiehi ka ba na die gaaye bila. Che ba ming kanga jaa daang dieye denaari.

11Sanga ni bang daang wa die baahi, bang ngmuuna yela, a yera a 'deu daana.

12Bang yeli: A baahaa niba nga, hawa bung'yeni 'yong bang tung. Che tinuu 'diye a tuma dogee yaga jaa ka ngminaa tuluu kpeti. Che ing yeu ti ni ba jaa singtaa.

13Che ung die a yeli ku ba kanga: N dau, n ba bori i ingang wa. I ba wa sagi ka n yebii denaari bi?

14Di bila, i 'suobu la, a gara. N buorang ka n 'ku a baahaa daana nga a'wo mang 'kui bila ni.

15A ba 'tu son a 'kumo ka n tuna bila ni mang buora aning n minga bung'soruu? Bii i 'ningbiri saangyeng mang i sung ni 'jung?

16Bila ka a baahaa niba daang na i fora, ka a fora niba i baahaa niba.

17Ka 'Yesu daang 'do gara Jeruuselem, a nyogi a 'pie aning ba'yi, bang 'yi ba 'yong a soring, ung yeli 'kubo:

18Tau, ti 'do garaye Jeruuselem. Ba na kuohiye Ninsaalaa 'bi-dau ni a 'ku Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi. Ba na yeling ka u 'leye saree 'diibu 'puong, ka ba kuu.

19Ba na diung 'ku niba ang ba i 'Juuhi ka ba iu la, a fiebuu, a kpaahuu dagara 'jung. Beri ata daari ka u la 'ihi.

© 2009 Bibles International.

20'Beng la ka Zeebe'di bi-daba ma aning u bi-daba daang wa u seng a wa 'gbinti u 'ningbi-tooring, a buora yeli kanga u seng.

21Ung yeli 'kubo: 'Bo yeng buora? Ka ba ma ni yeli 'kuu: Sagi ka n 'bi-daba ba'yi nga kanga daang 'jing i 'nuduring, ka kanga ming 'jing i 'nu-goong i naalung ni 'puong.

22Che ka 'Yesu die a yeli: Ye ba bang yeli ni yeng suha. Ye na tuong 'nyu ning a 'bonsuo mang na 'nyu ning ni, a tuong 'so Ngminikuong ni mang 'suoro ni? Bang yeli 'kuu: Ti na tuoming.

23Ung yeli 'kubo: Yeliminga, ye na 'nyung aning n 'bonsuo, a 'so Ngminikuong ni mang 'suoro ni. Che ka nie 'jing n 'nuduring aning n 'nu-goong yeng, n naaning 'so bila a na 'ku. Banani n Ba ang maali be 'ku ni, bana bang na 'ku be.

24Sanga ni a 'potuuribo 'pie ang daang wa 'wong bila, ka ba 'suuri 'ihi a bieri aning a you ingang.

25Che ka 'Yesu buongba, a yeli: Ye bangyeng ka niba ang ba i 'Juuhi kaariba ni mang 'wuniye daanlung ba ingang, ka banani ang i tiinha mang 'wuno berii kpiengu ba ingang.

26Che bila kung i yena yeng seng. Nie jaa ang buora ka u i ningtiinhuu ye 'puong, u daana na iye ye tungtuna.

27Nie jaa ming ang buora ka u i fora ye 'puong, u daana na iye ye tungtuna,

28a'wo bila ni Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang ba wa ka ba wa tuna 'kuruu, che ka una wa tuna, a di u 'nyivori 'ku ka u i bung ang na yeudie niba yaga.

29Sanga ni bang daang wa 'yi Jeeri'ko a gara, ka jemaa yaga 'tuu.

30Ka daba ba'yi 'mine ang i joonhi daang 'jing a sori kpantiring. Sanga ni bang wa 'wong ka 'Yestmg para wa gara, bang tahina a yera: Iti hina, Daana, 'Deevid 'Bi-dau.

31Ka a jemaa daang 'miing ba ingang a yeliba ka ba tang ba noe. Che bang maaling tahing, a yeli: Iti hina, Daana, Deevid 'Bi-dau.

32Ka 'Yesu leu ahi, a buongba, a yeli: 'Bo yeng buora ka n i 'kuye?

33Bang yeli kuu: Daana, ka ti 'ningbie 'yuohi.

34Ka nimboo daang kpe Yesu ba yela. Ung fiinhi ba 'ningbie, ang 'yuohi a nyira 'dayeni. Bang daang 'tuu.

Matthew 21

1Sanga ni bang daang wa pieli Jeruuselem, a wa to Beti'feej, Ooliveet Tangkpong ni 'jieng, ka 'Yesu tung 'potuuribo ba'yi.

2Ung yeli 'kubo: Ye gaa ti kpe kuraa ni ang 'bi ye 'ningbi-tooring ni. Yeng na wa ti kpieruu ye na nyiye bunga ang 'le ka btmgpolii 'bi u seng. Ye 'lo-raa, a waanaa wa 'kumo.

© 2009 Bibles International.

3Ka nie jaang wa yeli yeli jaa 'kuye, ye yeli: Daana hienaang. U na bahaang 'wieng kuye ka ye waaning.

4A yela nga jaa daang iyeng ka bila ni a dangyera ang daang yeli ni paali:

5Ye yeli 'ku Zaiyong 'bi-poga ni: Nye, i Naa waaniye i seng, a i boin, a jong bunga, a jong bungpolii, bunga bungbile ni. (Ai'zeeya G. 62:11)

6Ka u 'potuuribo daang gaa ti tung bila ni 'Yesu ang 'kubo nuori ni.

7Bang waaning a bunga aning a bungpolii, a di ba tama a to a 'poeng. Ung daang 'jing a ingang.

8Ka ningjemaa yaga daang di ba tama yeti a soring. Ka 'mine ming ngmaahi da'nuuhi a 'yi daari iinhing, a di yeti a soring.

9Ka ningjemaa ang daang die 'yie aning banani ang 'tu 'puoring, bang tahina, a yera: Hosaana a 'kuro 'Deevid 'Bi-dau ni, unani ang waana Daana 'yuoring ni nyiye 'pugibu. Hosaana a saa'jubaahaa 'puong.

10Sanga ni ung wa kpe Jeruuselem, ka a 'yi-kpong jaa daang dami, bang yeli: Ningbuo la nga?

11Ka a jemaa yeli: A dangyera 'Yesu ang 'yi Nwaret ang bi 'Gaalilii 'puong la.

12Ka 'Yesu daang ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong, a kari banani jaa ang kuoha buunhu a daara buunhu a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a 'yi bahi. Ung nyogi a 'libi-tegiriba 'teebulihi aning banani ang kuoha nangmama 'kogihi ni a 'wulihi bahi.

13Ung yeli 'kubo: A seuyeng: Ba na buoniye n 'deu ni Ngming'puohi 'deu. Che ka yena iu ung i na'nyigihi kpe'jie. (Ai'zeeya G. 56:7; Jeremaiya G. 7:11)

14Ka joonhi aning gberee daang wa u seng a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong. Ung nyaaba.

15Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a begu karimihi ang daang wa nye a yelisiela ni ung tung, ka a 'biihi ming tahina a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, a yera: Hosaana a 'kuro 'Deevid 'Bi-dau ni, ka ba 'puuhi daang saang yaga jaa.

16Bang yeli 'kuu: I 'wonoye bila ni bama nga ang yera ngaa? Ka 'Yesu yeli 'kubo: Mm, ye nang ba karing ngaang jaa. 'Bi-liihi aning bihimugiriba nuoring ing maali 'pugibu 'yii? ('Yieme G. 8:2)

17Ung daang bahiba a che 'yi a 'yi-kpong 'puong, a gaa Beetani ti jeng 'be.

18'Beeguu sanga ung daang leu waana a 'yi-kpong, ka kong daang kpeu.

19Ung wa nye kangkanga dau a sori sieng, a gaa u 'muni. U ba ti nye bung jaa u 'jung 'see vaari 'yong. Ung yeli kuu: Dangmanii to la ngmang i ingang jaa a 'yi ngaang gara. Ka a kangkanga dau daang juoli 'wieng a 'ko.

20Sanga ni a 'potuuribo ang wa nye bila, bang i nomaa, a yeli: Wala ka a kangkanga dau juoli a 'ko 'wieng bila?

© 2009 Bibles International.

21Ka 'Yesu die a yeli kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, ka yenang tari limaniye, a ba ira 'sige 'sige, bila nga ang i a kangkanga dau 'yong naani yeng na tung. Che ka yenang na yeli 'ku a tangkpong nga: 'Vigi a ti 'le mani 'puong, bila na tuming.

22Ka yenang sagi, bung jaa yeng na mang suhi Ngmini'puohibu 'puong, ye na mang nyiye a bungbalaa.

23Sanga ni ung daang wa kpe a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo, ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a niba ningbera daang wa u seng sanga ni ung 'wuno, a wa yeli: 'Bo berii kpiengu ing 'tu ira a yela nga? Ninebuong 'kui a berii kpiengu nga ming?

24Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: N ming na jugihiyeng yeli bung'yeni. Ka yenang yeli bila 'kumo, n ming na yeli kuyeng bung ni berii kpiengu mang 'tu a ira a yela nga.

25Joon Ngminikon'suobu ni, 'ye ka bila 'yi? Bila 'yiye arijena bii bila 'yiye ninsaaliba seng? Bang ngmi bila fasani ba miihi seng, a yeli: Ka tinuung yeli: Bila 'yiye arijena, u na yeli 'kuting: Ka wala yeng ba saguu?

26Che ka tinuung yeli: Bila 'yiye ninsaaliba seng, ti joriye a niba 'bojung ba jaa sagi'ding ka Joon iye dangyera.

27Bang die a yeli 'ku 'Yesu: Ti ba bang. Ung yeli 'kubo: N ming kung yeli 'kuye bung ni berii kpiengu mang 'tu a ira a yela nga.

28Che wala yeng tiehi a yela nga 'puong? Dau kangang daang tari 'bi-daba ba'yi. Ung wa a fora daana seng a wa yeli: N 'bi-dau, gaa ti tung tuma 'jine n 'girep yoong.

29Ung die a yeli: N kung gaa. Che a 'puoring ka u 'suhu leu, ung gaa.

30Ung wa a 'yiiltmg daana seng a wa yeli bila ning u 'ju. Ung die a yeli: N garang, Ningkpong. Che u ba gaa.

31Ba ba'yi ni 'buong daang tung u ba buobu? Bang yeli 'kuu: A fora daana. Ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, a lam'po-dieriba aning a jentirihi danniyeng kpiera Naangmini naalung ni 'puo.

32'Bojung Joon waye ye seng sun'tuubu son ning. Ye ba saguu. Che ka a lam'po-dieriba aning a jentirihi saguu. Sanga ni yeng daang wa nye bila, ye daang ba leu 'yi ye yelibee 'puong bila 'puoring a na saguu.

33Ye chelihi 'wong 'lugu sinnii jaala kanga: 'Deu daana kangang daang 'bibe a seli 'girep yoo, a me guoni a 'giluu wa 'tuohi, a 'tu a 'girep nieng'jie bogu u 'puong, a me 'jie ung 'do. Ung diu ngmi pa a 'ku kuoriba, a che gaa ti kpe paalijaani.

34Wagiri ni a ngmama sanga ang daang wa turi ta, ung tung u tungtuniba a kuoriba seng ka ba ti die a 'girep yoo ngmama.

35Ka a kuoriba daang nyogi u tungtuniba ni, a ngmi kanga, a ku kanga, a foo kanga ming aning 'kubo.

36Ung la tung tungtuniba 'mine ming bang gaa a fora niba ni. Bang i ba ming bila ning u ju.

© 2009 Bibles International.

37Che a baahaang ung daang tung u bi-dau ba seng, a yeli: Ba na kahingye n 'bi-dau.

38Che sanga ni a kuoriba ang wa nye a bi-dau, bang yeli ba miihi seng: A chen'dire la nga. Ye waana. Ye veng ka ti kuu, a che 'so u cheng ni.

39Bang daang nyoguu, a diu loo a 'girep yoo puoring, a kuu.

40Bila 'jung a 'girep yoo daana ang na ti waana, wala ung na i a kuoriba nga?

41Bang yeli 'kuu: U na wa kuye a ningbee ni a nyuongba beu, a che bahi a 'girep yoo 'ku kuorijaani ang na mang 'kuu a ngmama a wagiring.

42Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Ye nang ba karing ngaang a Seupegi'yirihi 'puong jaa: A 'kuurii ni mieriba ang jaanhi ni, u ning u 'jung leu a kpiiluu 'jukuurii ni. Daana tuma la nga, ang i nomaa ti 'ningbieng? ('Yieme G. 118:22-23)

43Bila 'jung n yera 'kuriyeng, ba na dieye Naangmini naalung ni ye seng a diu 'ku paaluu ang na ngmana u ngmama.

44Nie jaa ang na 'le a 'kuurii nga ingang, u na kauhing 'puro 'puro. Che nie ming jaa ingang ung na 'le, u na niengye u daana ka u 'woning jong.

45Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi ang daang wa 'wong u 'luge silima ni, bang nye ka ba yela ung siling a 'luge silima nga.

46Che sanga ni bang daang buora ka ba nyoguu, bang daang jora a jemaa. 'Bojung ba daang diung ung i dangyera.

Matthew 22

1Ka 'Yesu daang die a la yeli yela 'kubo aning 'luge silima, a yeli:

2Arijena naalung ni 'woniye naa kanga ang daang maali u 'bi-dau pogipaalaa siingkpong.

3Ung daang tung u tungtuniba ka ba ti buong banani bang daang buong ni ka ba wa a poga digibu siingkpong ni 'jie. Bang jaanhi. Ba ba wa.

4'Beng la ung la tung tungtuniba 'mine ming a yeli: Ye yeli banani bang buong ni: Nye, n maaliye n siingkpong baahi. N kuye n nadavarihi aning n 'dung-nuorihi, ka yela jaa i 'siri. Ye wa poga digibu siingkpong ni 'jie.

5Che bang di bila foo a che gaa ba gaajiihi, ka kanga daang gaa u yoo, ka kanga ming gaa u yaagu 'jie.

6Ka ba chelii ni nyogi u tungtuniba ni, a iba beu beu, a kuba.

7Che sanga ni a naa ang wa 'wong bila, ka 'suuri kpeu, ung tung u 'sojehi tan'nuuhi a ti nyuong a ningkuuriba, a nyugi ba 'yi-kpong.

8'Beng la ung yeli 'ku u tungtuniba ni: A poga digibu siingkpong ni iye 'siri. Che banani bang buong ni, ba ba sigining bila.

© 2009 Bibles International.

9Bila 'jung ye gaa a 'yiri sobera. Banani jaa yeng na nye, ye buongba ka ba wa a poga digibu siingkpong ni jie.

10Bila 'jung ka a tungtuniba daang 'yi gaa a 'yiri sobera, a ti laanhi banani jaa bang nye a lang taa, ningbee aning ningsuunhi jaa, ka a poga digibu 'jie daang pa aning saamba.

11Sanga ni a naa ang wa kpe ka u nye a saamba, ung nye nie kanga ang ba yen poga digibu kpanm 'beng.

12Ung yeli 'kuu: N dau, wala ing wa kpe che a ba yen poga digibu kparuu? U daang ba tari yeli na yeli.

13'Beng la ka a naa daang yeli 'ku a tungtuniba: Ye 'le u 'nuuhi aning u gbee, a diu ti loo bahi 'yengeng a ing sagiluu 'puong. 'Kuori aning nyina oobu daang na 'bibeng.

14‘bojung ba buongye ningyaga, a che 'lugihi ningfiing.

15'Beng la ka a Farisiihi daang gaa ti nye taa, a bu bila ni bang na i nyoguu u yeliyaga 'puong.

16Bang daang tung ba 'potuuribo aning Heerod 'tuuribo u seng. Bang ti yeli: Karima, ti bangyeng ka i iye yeliminga daana, a 'wuno Naangmini son ni yeliminga 'puong. I ba ira yela ka niba 'pugii 'jung, boiling i ba baana niba.

17Bila 'jung yeli 'kuti, wala ing tiehi? A 'tuye son ka ba yeu lam'poo a 'lcu 'Sii-zer bii a ba 'tu sori?

18Che ka 'Yesu daang bang ba beulung ni, a yeli: Wala la yeng 'pigihime, yena 'bangfuge niba?

19Ye 'wulimo a 'ju-yeu 'libiri. Bang waaning denaari wa kuu.

20Ung yeli kubo: Ning'buo 'worihung aning u yeliseurihi la nga?

21Bang yeli 'kuu: 'Sii-zer. 'Beng la ung yeli 'lcubo: Ye 'lcu 'Sii-zer buunhu ni ang i 'Sii-zer buunhu, a 'ku Naangmini ming buunhu ni ang i Naangmini buunhu.

22Sanga ni bang daang wa 'wong a yela nga, ka nomaa daang kpeba. Bang bahuu a che gaa.

23A daari ning u 'ju ka Saa'jusihi, banang yeli ka 'kiting 'puo 'ihiyiibu 'chibe ni, bang daang wa u seng a wa jugihuu.

24A yeli: Karima, Moosis yeliyeng ka ka dating 'kpi a ba tari 'biihi, u yau bii u bieri na diye u poga ni a dogi 'biihi 'ku u bieri ni bii u yau ni.

25Tau, bieri'mine aning yauhi, ba daang iye bayo'poin a 'bi ti seng. Ka a fora daana daang di poga, a ti 'kpi, u ba tan buurii. Ung bahi u poga ni 'ku u yau.

26Bila ning u ju la a 'yiilung daana ming, aning a taalung, a gara a ayo'poin daana ingang.

27Bang jaa wa kpi baahi, ka a poga ming kpi.

© 2009 Bibles International.

28Bila 'jung a 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'puong, a bayo'poin Imo poga na la a poga? ‘bojung ba jaang diu.

29Ka 'Yesu die a yeli kubo: Ye boriyeng, yeng ba bang a Seupegi'yirihi bii Naangmini kpiengu ni 'jung.

30‘bojung a 'kuung 'puo 'ihiyiibung daba kung la digira pogiba, bii ka ba la digira pogiba 'kuro daba. Ba na 'woniye a malikihi ang bi arij enang.

31Che a'wo a kpiinhi 'kuung 'puo 'ihiyiibu yela, ye ba karing bila ni Naangmini ang daang yeli 'kuye ni? U yeliyeng:

32Maang la Aaburaham Naangmini ni, aning Aizik Naangmini ni, aning Jeekob Naangmini ni. Naangmini ba i kpiinhi Naangmini, u iye 'nyivoe niba Naangmini. ('Yiibu G. 3:6)

33Sanga ni a jemaa ang daang wa 'wong a yeli nga, ka nomaa kpeba u 'wulibu ni yela.

34Che sanga ni a Farisiihi ang daang wa 'wong ka u yeliye yela ka a Saa'jusihi bo yeliyaga 'guo a tang, bang daang laanhi lang taa.

35Ka ba kanga ang i begu karima jugihuu, a 'pigihuu, a yeli:

36Karima, Imo la a nuori 'kuubu bungkpong a begu 'puong?

37Ka 'Yesu yeli 'kuu: Nung Daana i Naangmini aning i 'sikiri jaa, a numuu aning i 'suhu jaa, a numuu aning i haakila jaa.

38A nuori 'kuubu ang i fora a i kpong ming la bila.

39Ka a 'yiilung daana 'wonuu: Nung i kpieringto a'wo i minga.

40Nuori 'kuubuhi a'yi nga ingang la ka a begu jaa aning a dangyeriba yegili.

41Sanga ni a Farisiihi ang daang nang lang taa, ka 'Yesu jugihiba,

42a yeli: Wala yeng tiehi a'wo 'Kristo yela? Ningbuo 'bi-dau la? Bang yeli 'kuu: U iye Deevid bi-dau.

43Ung yeli 'kubo: Ka wala ka Deevid buonuu Daana Sie puong, a yeli:

44Daana yeli 'kuye n Daana: 'Jing n 'nuduring a gara mang na ti i ka i domihi i i gberi kogo? ('Yieme G. 110:1)

45Ka 'Deeviding buonuu Daana, wala ung panaa la i u bi-dau?

46Nie jaa daang ba tuong die yeli yeli a 'kuu. Nie jaa ming daang ba la ngmi 'ju a 'yi a daari a gara ka u jugihuu jugihibuhi a paahi.

Matthew 23

1'Beng la ka 'Yesu daang yeli yela 'ku a jemaa aning u 'potuuribo.

2Ngaang ung daang yeli: A 'begu karimihi aning a Farisiihi 'jingye 'Moosis 'kogong.

© 2009 Bibles International.

3Bila 'jung yeli ni jaa bang mang yeliye ka ye 'tu, ye mang 'tu a tung bila ming. Che ye ta tuna ba tuma yeng, bojung ba mang yeling che ba kung tung.

4'Bojung ba mang 'leye 'tuo-tiinha 'tuobu ang i too, a mang dia pegili niba bangperi ngmamang. Che bana miihi kung jegaa aning ba 'nubiri bung'yeni.

5Che ba tuma jaa ba mang tunaang ka niba nye 'jung. Ba mang maaliye ba filaakitirihi ang i yelinhi. Bang mang i ka ba bungyerihi juoha i yogiri.

6Bang mang nung 'ji-nanee siingbera 'jiihing, a nung 'kogihi ang i nanee yaga a Ngming'puohi 'dering.

7Bang nung ka ba 'puohibo a daahi 'puuhing, a nung ka niba buoniba: Karima, Karima.

8Che yena ta veng ka ba buongye karima. 'Bojung ye karima iye bung'yeni, una la 'Kristo. Yena jaa iye babiihi.

9Ye ta buona nie jaa ming ye ba 'teng-gbaning, 'bojung ye Ba iye bung'yeni. Unang 'bi arijenang ni.

10Ye ta veng ka ba buoniye 'yi-dieriba ming, 'bojung ye 'yi-diera iye bung'yeni. Una la a 'Kristo.

11Che unani ang i ningtiinhuu a gaa ye jaa ye 'puong, u na iye ye tungtuna.

12Nie jaa ming ang na 'duohi u minga, ba na 'sigihuung. Unani ming ang na 'sigihi u minga, ba na 'duohuung.

13Che nimiha la a kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye pogiye arijena naalung ni sori, ka niba ba tuong kpiera, boiling ye miihi ba kpiera. Banani ming ang kpiera, ye ba sagira ka ba kpe.

14Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye mang peye dunggala 'deri, a mang ira 'bangfuge a 'puoho Ngming'puohi-yogiri. Bila 'jung ye 'lee daangna iye kpong saree 'diibu 'puong a gaa niba 'mine 'lee.

15Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye mang yuoriye math aning 'teng-gbani jaa ka ye ti i ka ning'yeni turi ngmaa kpe ye ngmini 'jung. Sanga ni ung mang wa ngmaa kpe baahi, ye mang iung ung i jehinama 'bie gberi buyi a gaa ye miihi.

16Nimiha la a 'kuye, yena 'yi-dieriba ang i joonhi. Yenang mang yeli: Nie jaa ang na po a Ngming'puohi 'de-kpong, bila ba i yeli jaa. Che nie jaa ang na po a Ngming'puohi 'de-kpong sannii ni, u daana 'diye sani.

17Yena jolihi aning joonhi. Bojung a buong i tiinhuu gaa u to, a sannii bii a Ngming'puohi 'de-kpong ang vena ka a sannii ira bung welipegi'yiruu?

18Yeng la yera: Nie jaa ang na po a sarika 'ihijie, bila ba i yeli jaa. Che nie jaa ang pora a kuubu ang bi a sarika 'ihijie 'jung, u daana 'diye sani.

© 2009 Bibles International.

19Yena jolihi aning joonhi. Bojung a buong i tiinhuu gaa u to, a 'kuubu bii a sarika 'ihijie ang vena ka a 'kuubu ira bung welipegi'yiruu ni?

20Bila 'jung nie jaa ang na po a sarika 'ihijie, u porang a pora buunhu jaa ang bi u 'jung.

21Nie jaa ming ang na po a Ngming'puohi 'de-kpong, u poruung, a pora unani ang kpiera u 'puong ni.

22Nie ming ang na po arijena, u poriye Naangmini na'kogo ni, a pora unani ang 'jing u 'jung ni.

23Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye mang 'ihee minit, aning athis, aning kuming 'pie toe, a che mang ngmaa a begu yela ni ang i tiinha gaa bila bahi. Ana la saree 'tuubu, hina, aning limaniye. Ye iyeng 'wo ka ye da mang tung ama, a che to mang bahi a chelee ni ming tungbu.

24Yena 'yi-dieriba ang i joonhi, yenang mang to dtmgbile, a che mang di nyogima voli.

25Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye mang maaliye a 'bonsuo aning a perete 'poe ang 'yi, che ka a 'puuhi mang pa aning faabu aning bo'gaalii.

26Ina Farisii ang i jonga, maali a 'bonsuo aning a perete 'puuhi ka a 'yi fora, ka a 'poe ming nye 'yi.

27Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye 'woniye kau'bu-pieni, a 'ningbiring mang suma gbanggbaling yeliminga, che ka a 'puuhi mang pa aning 'kuunhi kaba aning degiri jaa.

28Bila yeng ming 'yi gbanggbaling a i sun'tuuribo niba 'ningbiring, che ye 'puuhing yeng pa aning bangfugilung aning bielung.

29Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, bangfugihi. 'Bojung ye mang mieriye a dangyeriba kaubuye, a mang maali sun'tuuribo kau'buye ang suma.

30Yeng mang yeli: Ka tinuung daang 'bibe ti ba'mine beri ning, ti kung paahi ba ingang a dangyeriba jiing ni 'ihibu 'puong.

31Bila 'jung ye 'diye ye miihi 'sieree, ka ye iye banani ang ku a dangyeriba biihi.

32Bila 'jung ye paali tungbee ni ye ba'mine ang piili ni.

33Yena wa'mine, yena dung'kuurihi 'biilii, wala yeng na i 'muri 'yi a kung 'le saree 'diibu 'puong a gaa ti kpe jehinama?

34Bila 'jung, ye nye, n tuniye dangyeriba aning yengbanginiba aning karimihi ye seng. Ye na kuye ba'mine, a kpaahiba dagara 'jung. Ye na fiebiye ba'mine ming ye Ngming'puohi 'deri puuhing, a mang dogihiba a 'yi 'yiri a gara u to.

© 2009 Bibles International.

35Ye na iye bila ka a sun'tuuribo jiing ni jaa bang 'kiri duneeng ni wa ye iinhing, a 'yi sun'tuuro 'Ee-bal jiing ni a waana Berakaiya bi-dau Zakaraiyas jiing ni ingang. Una yeng ku a Ngmingpuohi 'de-kpong aning a sarika 'ihijie kpachagang ni.

36Yeliminga mang yera 'kuriye. A yela nga jaa na waye a jemani nga ingang.

37'Oo, Jeruuselem, Jeruuselem, inang kuura a dangyeriba a foora banani ming bang tung i seng aning 'kubo. Wala pahii pahii mang bo ka n da laanhi i biihi a lang taa, a'wo nonyaangaa ang mang laanhi u biihi lang taa u kpangkpama luong bila ni. Che yeng ba die.

38Ye nye, ba vengye ye 'deu ung i kpali 'kuye.

39'Bojung n yera 'kuriyeng, a 'yi pampana gara ye daang kung la nyima a gara sanga ni yeng na ti yeli: Unani ang waana Daana 'yuoring ni nye 'pugibu.

Matthew 24

1Ka 'Yesu daang 'yi a Ngming'puohi 'de-kpong a ti gara. Ka u 'potuuribo daang wa u seng ka ba wa 'wuluu a Ngming'puohi 'de-kpong 'deri ni.

2Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye ba nye a buunhu nga jaa? Yeliminga mang yera 'kuriye, 'kuurii bung'yeni daang kung 'bi 'jie ngang a dogili u to ingang ka ba kung daaguu loo 'tengeng.

3Sanga ni ung daang wa 'jing Ooliveet Tangkpong ni 'jung, ka a 'potuuribo wa u seng ba 'yong, a wa yeli: Yeli 'kuti, bo sanga ka a yela nga na i? I waa aning a dunee baahibu ni 'sieree daang na la 'bo?

4Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Ye banna ka nie jaa ta wa belingye.

5'Bojung niba yaga na wang n 'yuoring, a mang wa yeli: Maang la 'Kristo. Ba daang na belingye niba yaga.

6Ye daang na mang 'wongye taanhuu jaurihi yela, aning bayehi taanhuu jaurihi yela. Ye banna sung a ta wa ira 'karikaruu. 'Bojung kparaama la ka a yela nga jaa i, che a baahaa sanga nang naani bila.

7'Bojung paaluu na mang 'ihi jauniye u to paaluu, ka naalung 'ihi jauning u to naalung. Koonhi ang i bera aning baleuhi na mang 'leng. Ka 'tenge 'jigihibuhi mang i 'ji-dabang dabang 'puuhing.

8Ama nga jaa nang iye wahalahi 'piilee.

9Ba na mang diyeng tihi ka ba dogihi, ka ba mang kuye. Paalihi jaa na hayeng n 'yuori 'jung.

10A sanga ka niba yaga na bori, a kuohi taa, a haara taa.

11'Girii dangyeriba ming yaga na 'ihing, a beling ningyaga.

12'Bojung beu daang na 'uging, ka niba yaga nungbu leu 'sigi.

© 2009 Bibles International.

13Che unani ang na ahi kpiengaa a kung leu 'puori a gara a baahaa, u daana ning u 'jung na i 'chihi.

14Ba na ingye a naalung 'duohi-sung nga dunee 'puo jaang, ka bila i 'sieree a ku paalihi jaa. Beng la ka a baahaa sanga panaa na wa.

15Bila 'jung sanga ni yeng daang na wa nye nyuongbu bungdegiri ni yela dangyera Daaniel ang yeli ni ang ahi a ji-pegi'yiruu 'puong, unani jaa ang karma u daana banna a muni.

16A wagiri ngang banani ang 'bi 'Judiiyang, ba jora gara tangbera juri.

17Unani ang bi pie 'jung, u ta wa 'sigire ka u wa di bung jaa a 'yi u 'deung.

18Unani ming ang na 'bi yoong, u daana ta wa leu gara ka u ti di u bungyerihi.

19Nimiha la a ku banani ang daang na tari 'puuhi, aning banani biihi ang daang na mugira a beri ngang.

20Che ye suha Naangmini ka ye joo ta wa ira seseu sanga, bii a i a peenhibu daari.

21'Bojung dogikpong daang na 'bibeng a wagiring. A dogikpong to nang ba 'bibe a 'yi dunee 'munpiileeng a waana a wagiri ngang. U daang kung la 'bibe jaa ming.

22Ka a 'tiering da ba ngmaa bahi, nie jaa da kung i 'chihi. Che banani Naangmini ang lugihi ni 'jung Naangmini ngmaaye a beri bahi.

23A wagiring ka nie jaang yeli 'kuye: Ye nye, 'Kristong bi che, bii u 'Nye 'jie kangang, ye ta sagi.

24‘bojung 'girii 'Kristohi aning 'girii dangyeriba daang na 'ying, a 'wuli 'sieri-bera aning yelikanaama ang i bera, a ira bila yaga jaa, ka ba beling banani gba Naangmini ang lugihi ni, ka bilang danang tuong i.

25Ye nye, n dang yeli 'kuyeng ni.

26Bila 'jung ka banang daang yeli 'kuye: Ye nye, u biye a mo'sogo 'puong, ye ta wa 'yi gara. Bii: Ye nye, u biye a 'dekie 'puuhing, ye ta sagi.

27'Bojung a'wo saa nyigihibu ang mang 'yi sa'muni a chaang 'haali a wa ti ta ngmintong'liengee bila ni, bila ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni waa ming daang na 'be.

28‘bojung 'jie ni jaa bung'kuung ang bibe, 'beng ka ka'chigiri na laanhi lang taa.

29A beri ni dogikpong ni 'puoring, 'wieng ka ngminaa daang na leu suo, ka 'chiu kung chaana. Ngmari'bie daang na 'yiye sagbani 'le. Sagbama ming kpienguhi daang na 'jigihing.

30A wagiring ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni 'sieree daang na 'yi gbanggbali sagbaning. A wagiring ka 'teng-gbani buura jaa na i nimiha, ka ba nye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang waana sagbani savaala 'puong aning kpiengkpong aning girima ang i kpong.

© 2009 Bibles International.

31U daang na tungye u malikihi aning biengkoni kokokpong. Ka a laanhi banani tmg 'lugihi ni lang taa a 'yi a seseri lampegihi anaahi ning, a 'yi sagbani baahaa kanga a gara u to ingang.

32Ye daanhi 'wulibu a 'yi kangkanga daang. Ka u 'nuuhing wa i baaluu a boha vaari, ye mang baming ka seu sanga tohiyeng.

33Bila la, sanga ni yeng ming na wa nyira a yela nga jaa, ye bang ka u pieliyeng, a ta 'di-noe.

34Yeliminga mang yera 'kuriye, a jemani nga na bibeng a gara sanga ni a yela nga jaa ang na ti paali.

35Sagbani aning leng-gbani daang na baahing, che maang yeliyaga daang kung baahi jaa.

36Che nie jaa ba bang a beu bii a wagiri. Arijena malikihi ming ba bang, 'see n Ba 'yong.

37Che a'wo 'Noowa beri ni ang daang 'wo bila ni, bila ka Ninsaalaa 'Bi-dau ming waa ni daang na be.

38'Bojung a'wo beri ni ang daang bibe che ka a kontaalii daang ti wa ni, ba daang mang 'direng, a 'nyuuro. Ka daba digira pogiba, bang digira pogiba 'kuro daba, a gara beu ni 'Noowa ang daang ti kpe a 'gbori.

39Ba daang ba bang a gara sanga ni a kontaalii ang daang ti wa a 'ohi ba jaa gaaning. Bila ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni waa daang na 'be.

40A sanga nga niba ba'yi na mang 'biye yoong. Ka ba mang di kanga a che bahi kanga.

41Pogiba ba'yi na mang lang nieniye niering. Ka ba mang di kanga a che bahi kanga.

42Bila 'jung ye kaara sung, bojung ye ba bang wagiri ni ye Daana ang waana.

43Che ye bang ngaang. Ka ka 'deu daanang da bang wagiri ning na'nyige ang na wa, u danang kaarang. U da kung veng ka ba kau u 'deu kpe.

44Bila 'jung ye ming i 'siri. 'Bojung wagiri ning yeng ba tieha ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni na wang, a wagiring ung waana.

45Ning'buo la limanpaalii aning yengbantungtuna, ka a ningkpong veng ung i u 'deu kaara ka u mang 'ku a 'deu niba siimaa a wagiri minga 'puong?

46A tungtuna ni, sanga ni u ningkpong ang daang na waana a wa nye ka u tuna bila, a tungtungbalaa tariye 'pu-peli.

47Yeliminga mang yera 'kuriye, u na vening ka u i u buunhu jaa kaara.

48Che a'mineng a tungtungbeu na yeliye u 'sikiring: N ningkpong naarang u waa ingang.

49A'mineng u na 'piili ngmiraye u taa tungtuniba, a 'dire, a 'nyuuro aning 'bugiribo.

© 2009 Bibles International.

50A tungtuna daana ni daang na wang 'beu ning ung ba kaara u soring, aning wagiri ung ba bang.

51U daang na wa dogihuung yaga, a diu paahi 'bangfugihi 'puong. 'Kuori aning nyina oobu daang na 'bibeng.

Matthew 25

1A wagiring arijena naalung ni na 'woniye pogisarihi pie ang ba bang daba ang di ba fintinihi a 'yi gaa ka ba ti 'tuohi a pogipaalaa sira.

2Ka ba ba'nu daang i yengbanginiba, ka ba ba'nu ming i jolihi.

3Ka banani ang i jolihi ni daang di ba fintinihi, che ba ba di kpaang paahi a ingang.

4Che ka a yengbanginiba di kpaang a ing ba buunhu 'puuhing a paahi ba fintinihi ingang.

5Sanga ni a pogipaalaa sira ang daang wa naari, ka gbieng daang kpe ba jaa, bang 'gbihi.

6'Tengkori ka tahingbu daang tahing: Ye nye, a pogipaalaa sira waanang. Ye 'yi 'yenge ti 'tuohuu.

7'Beng la ka a pogisarihi ang ba bang daba 'ihi a maali ba fintinihi.

8Ka a jolihi yeli 'ku a yengbanginiba: Ye 'kuti ye kpaang ni 'mine, 'bojung ti fintinihi 'kpiireng.

9Che ka a yengbanginiba die a yeli: Aai, ti ta wa i bila ka a kung ta ti niye jaa. Ye gaa banani ang kuoha kpaang ni seng a ti da 'ku ye miihi.

10Sanga ni bang daang gaa ka ba ti da, ka a pogipaalaa sira daang wa.

11A bila 'puoring ka a pogisarihi ni ang daang ba bang daba ni 'mine ming daang wa, a wa yeli: Daana, Daana, 'yuo kuti.

12Che ung die a yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye, n ba bangye.

13Bila 'jung ye kaara sung, 'bojung ye ba bang a beu, bii wagiri Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang waana.

14'Bojung bila 'woniye dau ang gara paalitoori, a buong u minga tungtuniba a di u buunhu 'kubo.

15Ung 'ku kanga taalentihi a'nu, a 'ku kanga ming taalentihi a'yi, a 'ku kanga ming taalent bung'yeni. Ung 'ku kanga jaa a'wo bila ni u daana fanga ang sigining, a che 'yi 'wieng a gaa u sori.

16'Beng la ka unani ang daang die taalentihi a'nu ni gaa ti dia i yaagu, a nye taalentihi a'nu tona a paahi.

© 2009 Bibles International.

17Bila ning u 'ju la unani ming ang daang die taalentihi a'yi ni. Ung ming nye taalentihi a'yi tona a paahi.

18Che unani ang daang die taalent 'yeni ni, ung gaa ti 'tu 'tenge a di u ningkpong libiri ni sogili.

19Ang daang wa kauhi yaga ka a tungtuniba ningkpong ni ti wa, a wajera 'libi-yela aniba.

20Ka unani ang daang die taalentihi a'nu ni wa, a waaning a taalentihi a'nu ni ming paahi, a wa yeli: Ningkpong, i kumong taalentihi a'nu. Nye, n nyiye taalentihi a'nu tona paahi a ingang.

21Ka u ningkpong ni yeli 'kuu: Gahibanye, i iye tungtungsung, a i limanpaalii tungtuna. I iye limanpaalii daana aning bungfiing. N na veming ka i kaara bungyaga. Wa paahi i ningkpong ingang u nyengka ni 'puong.

22Unani ming ang daang die taalentihi a'yi ni, ung ming wa a wa yeli: Ningkpong, i 'kumong taalentihi a'yi. Nye, n nyiye taalentihi a'yi tona a paahi a ingang.

23Ka u ningkpong ni yeli 'kuu: Gahibanye, i iye tungtungsung, a i limanpaalii tungtuna. I iye limanpaalii daana aning bungfiing. N na veming ka i kaara bungyaga. Wa paahi i ningkpong ingang u nyengka ni 'puong.

24'Beng la ka unani ang daang die taalent 'yeni ni ming wa a wa yeli: Ningkpong, n bangyeng ka i yela iye kpiengaa yaga. I mang chieriye siimaa ing ba mang buri, a mang laanha buunhu ming ing ba mang yaari.

25Bila 'jung ka dabieng daang kpema mang gaa ti sogili i taalent ni 'tengeng. Nye i bung.

26'Beng la ka u ningkpong die a yeli 'kuu: Ina tungtuna ang i beu, a i 'di-nyaga. Ing panaa bang ka n mang chieriye siimaa mang ba buni, a mang laanha buunhu mang ba yaari,

27bila yeng i da iyeng ka i da di n libiri ni ti 'ku bangki niba. N waa 'puong n danang wa diye n 'libiri aning tona a paahi.

28Ye die a taalent u seng a diu ku unani ang tari taalentihi 'pie ni.

29'Bojung unani jaa ang tari, ba na 'kuung a paahi ka u tari gaga jaa. Che unani ang ba tari, ba na dieye bung ni gba ung tari ni a 'yi u seng.

30Ye di a tungtuna ang ba tari tona nga loo 'yengeng a ing sagiluu 'puong. 'Kuori aning nyina oobu daang na bibeng.

31Sanga ni Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang daang na waana u girima ni 'puong, ka a malikipegi'yirihi jaa paahi u ingang, a sanga u daang na 'jingye u girima na'kogo ni 'jung.

32Ka a paalihi niba jaa daang lang u 'ningbi-tooring. Ka u welihiba 'yi taa seng a'wo pichiina ang mang wena u piihi a 'yire buuhing bila ni.

© 2009 Bibles International.

33U na diye a piihi ahi u 'nuduri seng, a che di a buuhi ahi u 'nu-goo seng.

34'Beng la ka a Naa panaa daang na yeli 'ku banani ang bi u 'nuduri seng ni: Ye waana, yena n Ba ang 'ku pegiri. Ye 'so a naalung bang maali 'kuye a 'yi a dunee 'muni 'bingbu sanga ka u i ye chengbung.

35'Bojung kong daang kpemang, yeng 'kumo siimaa. Ka kon'nyuuri kpema, yeng 'kumo kuong. Mang daang i saana, yeng nyogima kpening 'deu.

36Mang daang i inggbangkpali. N ba tari kparuu a na pogi n minga. Yeng 'kumo kparuu mang pogi n inggbani. Mang biera, yeng kaa n 'jieng a baalung 'puong. Mang daang bi pogiriba 'deung, yeng wa n seng.

37'Beng la ka a sun'tuuribo daang na die a yeli 'kuu: Daana, 'bo sanga ting nye kong ang kpei ting 'kui siimaa ing 'di? Bii 'bo sanga ting nye kon'nyuuri ang kpei ting 'kui kuong ing 'nyu?

38'Bo sanga ting nyii ing i saana ting nyogii kpening 'deu? Bii bo sanga ting nyii ing i inggbangkpali ting kui tani ing pogi i minga?

39Bii 'bo sanga ting nyii ing biera, bii ing bi pogiriba 'deung, ting wa i seng?

40A Naa daang na dieng a yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, yeng ang i bila a 'ku n ba'biihi jaa bung'bile ni kanga, maang yeng i bila 'ku.

41'Beng la sing daang na yeli 'ku banani ang 'bi a 'nu-goo seng ni: Yena bungtuurihi, ye 'yi n seng a gaa ti kpe 'buung ang ba 'kpiire jaa. 'Buung bang maali a 'ku a Deevul aning u malikihi la bila.

42'Bojung kong daang kpemang, ye ba 'kumo siimaa ka n 'di. Ka kon'nyuuri kpema, ye ba 'kumo kuong ka n 'nyu.

43Mang daang i saana. Ye ba nyogima kpening 'deu. Mang daang i inggbangkpali, a ba tari kparuu a na pogi n minga. Ye ba 'kumo kparuu ka n pogi n minga. Mang daang biera, a 'bi pogiriba 'detmg. Ye ba kaa n 'jieng.

44'Beng la bang ming daang na die a yeli 'kuu: Daana, 'bo sanga ting nyii ka kong kpei, bii ting nyii ka kon'nyuuri kpei, bii ting nyii ing i saana, bii ting nyii ing i inggbangkpali, bii ting nyii ing biera, bii ting nyii ing 'bi pogiriba 'deung, ting ba sumii?

45'Beng la sing na die a yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, yeng baang i bila 'ku bama jaa bung'bile ni kanga, maang yeng ba i bila a 'ku.

46Bama daang na ti kpeye dogihibu ang ba tan baahibu 'puo. Che ka a sun'tuuribo ti kpe 'nyivori ang ba tari baahibu 'puo.

Matthew 26

1Sanga ni 'Yesu ang daang wa baahi a yeliyaga nga jaa, sing daang yeli 'ku u 'potuuribo:

© 2009 Bibles International.

2Ye bangyeng ka 'beri a'yi ang na ta a Paribahi 'chiu 'diibu la. Ba na kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ka ba kpaahuu dagara 'jung.

3'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera, aning a 'begu karimihi, aning a niba ningbera ni daang lang taa aNgming'puohi 'yi-dierikpong kpong bang buona 'Keeyafas jagang.

4Bang daang bu ka ba i dawari a nyogi 'Yesu a kuu.

5Che bang daang yeli: A 'chiu 'diibu 'puong yeng naani ting na i bila, ka a niba ta wa gong gongkpiengaa 'jung.

6Sanga ni 'Yesu ang daang 'bi Beetani 'puong, a 'bi Saimong kongkonga 'deung,

7ka poga kanga daang wa u seng a tari alabaasitur pirintuo ang tari turaadi daa ang i too yaga. Ung daang dia kiri ing 'Yesu 'jung sanga ni ung daang 'jing 'dire siimaa.

8Che u 'potuuribo ang daang wa nye bila, ka 'suuri kpeba, bang yeli: A saangbu nga 'muni la 'bo?

9Ba danang tuong kuohiye a turaadi nga 'libi-yaga, a dia 'ku ningbaaliba.

10Ka 'Yesu daang bang bila, a yeli 'kubo: Wala la yeng danna a poga? 'Bojung u tungye tungsung n ingang.

11'Bojung ningbaaliba na mang 'biye ye seng wagiri jaang, che maang kung 'bi ye seng wagiri jaang.

12Ung 'kiri a turaadi nga waahi n inggbani ni, n 'ungbu tuma ung tung bila.

13Yeliminga mang yera 'kuriye, 'jie jaa bang na ing a 'duohi-sung nga donee jaang, ba na mang yeliye bila nga ming a poga nga ang tung nga ka bila i u yela tiehibu.

14'Beng la ka a 'pie aning ba'yi ni kanga bang buona 'Juudas Isikaariyot daang gaa a Ngming'puohi 'yi-dieribera seng,

15a ti yeli: 'Bo yeng na 'kumo che ka n nyoguu 'kuye? Bang daang sori wari'bie 'pihita 'kuu.

16A 'yi a wagiring ung daang bo 'vuo ka u kuohuu.

17Paanuu Ang Ba Tari Bura 'Tigiri fora 'beu ning, ka a 'potuuribo daang wa 'Yesu seng a wa yeli 'kuu: 'Ye ing na buora ka ti i 'siri a kui ka i 'di a Paribahi?

18Ung yeli: Ye gaa ti kpe a 'yi-kpong a gaa dau kanga seng, a ti yeli 'kuu: A Karima yeliyeng: N wagiri pieliyeng. N ning n 'potuuribo na 'diye a Paribahi i 'deung.

19Ka a 'potuuribo daang i bila ni 'Yesu ang yeli 'kubo ni, a daang maali a Paribahi ung i 'siri.

20'Jie ang daang wa suo, ung 'j ing 'dire siimaa aning a 'pie aning ba'yi.

21Sanga ni bang daang 'dire ni, ung yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye, ye kanga na kuohimang.

© 2009 Bibles International.

22Ka ba 'puuhi daang saang 'gaali. Bang 'piili a yera 'kuruu 'yeni 'yeni: Daana, maang la?

23Ung daang die a yeli: Unani ang di u 'nu a tuna a laa anima, u daana ning u 'jung na kuohima.

24A Ninsaalaa 'Bi-dau garang a'wo u yela ang seu bila ni, che nimiha la a 'ku nie ni ang kuohi a Ninsaalaa 'Bi-dau ni. Ka banang da ba dogi a dau, bilang da seu 'kuu.

25'Beng la ka 'Juudas, nie ni ang kuohuu ni daang die a yeli: Karima, maang la? Ka 'Yesu yeli 'kuu: Mm, ina la.

26Sanga ni bang daang wa 'dire, ka 'Yesu di paanuu a duhi duhisung imuu, a nyoguu ngmaahi a di 'ku a 'potuuribo, a yeli: Ye di a oo, n inggbani la bila.

27Ung daang wa di 'bonsuo, a 'puohi Naangmini barika, a diu kubo, a yeli: Ye jaa 'nyu niu.

28‘bojung n jiing la bila, a i layi-paalaa jiing. A 'yiyeng a 'ku ningyaga ka yelibee veng 'ku niba 'jung.

29Che n yera 'kuriyeng, a 'yi ngaang a gara, n kung la 'nyu a vana ngmama nga kuong a gara sanga ni n niye ang daang na ti 'nyu a bungpaani n Ba naalung ni 'puong.

30Bang daang wa 'yieng Naangmini 'pugibu 'yienii baahi, bang 'yi gaa Ooliveet Tangkpong.

31'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Ye jaa na ngmiye gberi Naangmini soring n yela 'yienguu nga, bojung a seuyeng: N na ngmiye a Pichiina, ka a pi'sugu jo yaari. (Zekaraiya G. 13:7)

32Che mang na wa 'ihi 'yi 'kiting 'puong baahi, n na dangyeng gaa ti kpe 'Gaalilii.

33Ka 'Pii-ter daang die a yeli 'kuu: 'Haali ka niba jaang na bori Naangmini soring i yela, che maang kung bori Naangmini soring i yela.

34Ka 'Yesu yeli 'kuu: Yeliminga mang yera 'kurii, 'yienguu nga i na chiihing, a yeli ka i ba bangma gberi buta, che ka nodau 'kong.

35Che ka 'Pii-ter yeli 'kuu: 'Haali ka maang na paahi i ingang a 'kpi, che n kung chiihi, a yeli ka n ba bamii. Ka a 'potuuribo jaa ming yeli bila ning u ju.

36'Beng la ka 'Yesu ningba daang gaa ti kpe 'jie kanga bang buona Getiseemani. Ung yeli 'ku a 'potuuribo: Ye 'jing che, che ka n gaa 'ningbi-toori a ti 'puohi Naangmini.

37Ung daang nyogi 'Pii-ter aning Zeebe'di bi-daba ba'yi ni paahi u ingang. Ka u 'puo daang leu saang, ka 'karikaruu kpeu.

38'Beng la ung yeli 'kubo: N 'suhu saangyeng 'gaali, 'haali mang tohi 'kuung. Ye 'bi che, a paahi n ingang a kaara.

© 2009 Bibles International.

39Ung daang tagi 'yi biela, a ti 'pu 'tengeng, a 'puohi Naangmini, a yeli: N Ba, ka bilang na tuong i, veng ka a 'bonsuo nga 'yi n seng a gaa. Anaa jaa che a ba i 'wo bila maang ang buora la. Bila ni ina ang buora, bila tong.

40Ung leu wa a 'potuuribo seng, a wa nyiba ka ba 'gbihe. Ung yeli 'ku 'Pii-ter: 'Bo la, ye kung tuong kaara anima a gara hawa bung'yeni?

41Ye kaara a 'puoho Naangmini, ka ye to wa kpe 'pigihibu 'puo. Yeliminga, a sie buorang, che ka a inggbanihung i salee.

42Ung leu gaa gberi bu'yi a ti 'puohi Naangmini, a yeli: N Ba, ka a 'bonsuo ngang kung 'yi n seng gaa ka n ba 'nyuu, i buobu ni tong.

43Ung leu wa a wa nyiba ka ba la 'gbihe, 'bojung gbieng daang Nye ba 'ningbieng.

44Ung bahiba a che la leu gaa gberi buta a ti 'puohi Naangmini, a yeli a yela ning a 'ju.

45'Beng la ung leu wa u 'potuuribo seng, a wa yeli 'kubo: Ye nang 'gbiheng a peenha? Ye nye, a wagiri pieliyeng. Ba kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ing yelibe-iriba 'nuuhing.

46Ye 'ihi. Ye veng ka ti gara. Nye, unani ang kuohima ni pieliyeng.

47Sanga ni ung daang nang yera yela, ka 'Juudas, a 'pie aning ba'yi ni kanga daang wa. Ka ningjemaa daang 'yi a Ngming'puobi 'yi-dieriba aning a niba ningbera seng a paahi u ingang. Bang daang tan 'takobihi aning dabola.

48Ka unani ang kuohuu ni daang 'kubo 'sieree, a yeli: Nie ni jaa mang na ti mugihi, una la bila. Ye nyoguu kpiengaa.

49Ung wa 'Yesu seng 'wieng, a wa yeli: Annuula, Karima, a mugihuu.

50Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: N dau, wala 'jung ing wa che? 'Beng la bang daang wa, a wa imuu 'nuuhing a nyoguu.

51Ka banani ang daang bi 'Yesu seng ni kanga daang tie u 'nu, a vuo u 'takobi a che a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong tungtuna, a che u 'toduri ngmaa loo.

52'Beng la ka 'Yesu yeli 'kuu: Di i 'takobi ni ing u tetmg. 'Bojung banani jaa ang digira 'takobi, 'takobing na kuba.

53I tiehiyeng ka n kung tuong suhi n Ba pampana ka u 'kumo malikijemaa 'muni 'pie aning a'yi pampanmaahuu nga bi?

54Che wala panaa ka a Seupegi'yirihi na i paali, anang yeli ka kparaama la ka a i ngaang ni?

55A wagiring ka 'Yesu daang yeli 'ku a ningjemaa: Ye 'yi wang aning 'takobihi aning dabola a'wo yeng 'pigi na'nyige ka ye wa nyogima? 'Beu la 'beu jaa n da mang 'jingye a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puong, a 'wuno. Che ye ba mang nyogima.

56Che ama nga jaa iyeng ka a dangyeriba Seupegi'yirihi ni nye paali 'Jung. 'Beng la ka a 'potuuribo jaa daang bahuu che jo.

© 2009 Bibles International.

57Banani ang daang nyogi 'Yesu ni, bang daang taruu gaaning 'Keeyafas 'jie, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong. 'Be ka a begu karimihi aning a ningbera daang lang.

58Che ka 'Pii-ter daang baahi 'puoring a 'tuuruu a gara a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong jaga a ti 'jing a tungtuniba seng ka u nye a baahaa.

59Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera, aning a ningbera, aning a dantoonhiba jaa daang buora 'sierigirii bang na 'di 'tuo 'Yesu, a tuong kuu.

60Che ba daang ba nye 'sierigirii jaa. 'Haali 'girii 'sieridiribe yaga daang wa 'ying, che ba ba nye 'girii 'sieree jaa. A baahaang ka 'girii 'sieridiribe ba'yi 'mine daang wa 'yi.

61Bang yeli: A dau nga yeliyeng: N na tuong ngmahiye Naangmini Ngming'puohi 'de-kpong ni, a che la meu dabaata 'puong.

62Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang 'ihi a yeli 'kuu: I ba diera yera yeli jaa? Wala la a yeli nga a niba nga ang 'dire 'sieree a 'tuorii nga?

63Che ka 'Yesu daang tang u nuori. Ka a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong kpong daang die a yeli 'kuu: N diye Naangming'vori ni 'kui, ka Ma la a 'Kristo, Naangmini 'Bi-dau ni, yeliti.

64Ka 'Yesu yeli 'kuu: I yeliye yeliminga. Anaa jaa che n yera 'kuriyeng, a 'yi wagiri ngang a gara ye daang na nyiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang 'jing a Kpiengu 'nuduri ning, a nye ung waana sagbani savaala 'puong.

65'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang nyogi u kpari tagi chiehi, a yeli: U yeliye yela a degi Naangmini 'yuori. 'Bo hiengbu ting la tari a'wo 'sieridiribe yela? Ye nye, pampana ye 'wongye u Naangmini 'yuori degibu yeliyaga.

66Wala yeng tiehi? Bang die a yeli: U 'leyeng a sigi 'kuung.

67'Beng la bang daang tuuhi muntaahi waahi u 'ningbisogong, a ngmiu. Ka ba 'mine daang di ba 'nuuhi vau,

68a yera: Yeli kuti, ina 'Kristo, ning'buong ngmii nga?

69Ka 'Pii-ter daang 'jing a jaga 'puong. Ka tungtung'bi-pogisaraa kanga daang wa u seng, a wa yeli: I ming da 'Nye 'Yesu ang 'yi 'Gaalilii seng.

70Che ung daang chiihi ba jaa 'ningbi-tooring, a yeli: N ba bang yeli ni ing yeli ni.

71Sanga ni ung daang 'yi a gaa ti kpe a janggaalee, ka pogisarijaala kanga nyiu, a yeli 'ku banani ang daang bi be: A dau nga ming da biye 'Yesu ang 'yi Nwaret seng.

72Ung la chiihi aning puobu: N ba bang a dau.

73Ang daang wa i biela, ka banani ang daang ahi be ni wa 'Pii-ter seng a wa yeli kuu: 'Sige 'chibe, i ming iye ba kanga, bojung i yeliyaga 'uohee i 'olo.

74'Beng la ung daang 'piili a duha danga inna u minga a pora, a yeli: N ba bang a dau. 'Wieng ka nodau 'kong.

© 2009 Bibles International.

75Ka 'Pii-ter daang tiehi Yesu yelihung ni ung yeli kuu ni: I na chiihing a yeli ka i ba bangma gberi buta che ka nodau 'kong. Ung daang 'yi 'yenge ka kuori 'sigiluu ung 'kong yaga.

Matthew 27

1'Jie ang daang wa nyaa 'beeguu 'pipi, ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera jaa aning a niba ningbera ni jaa daang nuori 'yem ka ba ku Yesu.

2Bang daang wa 'leu baahi, bang taruu gaaning ti 'ku Poontiyas Pailat, a paalikaara.

3'Beng la ka 'Juudas, unang daang kuohuu ni, sanga ni ung daang wa nye ka ba yeliyeng ka 'Yesu 'leyeng saree 'diibu 'puong bang na kuu, ung daang i 'wo ka u da bangye u "curing tung bila. Ung daang la di a waribie 'pihita gaaning a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a ningbera seng.

4Ung ti yeli: N iye yelibeu, 'bojung nkuohiye nie ang ba tungbeu. Bang yeli: Bo la bila ti seng? I minga buora bila 'ningbiri.

5Ung daang di a wari'bie loo a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a che gaa ti kpe mara a 'jaali u minga.

6Ka a Ngmingpuohi 'yi-dieribera daang di a wari'bie, a yeli: A ba 'tu a 'begu ka ba dia ing a 'libie ing 'jieng. 'Bojung a iye libie bang di yeu jiing sani.

7Bang nye taa, a dia da dugumieriba leng-gbani ka ba 'unno saamba 'be.

8Bila 'jung bang buona a teng-gbani a waana 'jine: Jiing 'Teng-gbani.

9'Beng la ka bila ni dangyera Jeremaiya ang daang yeli ni paali: Ba diye a waribie 'pihita ni, unani daa Isi'reeli niba ang 'jieli ni,

10bang dia da dugumieriba 'teng-gbani ni, a'wo Daana ang 'wulimo bila ni. (Zekaraiya G. 11:12-13)

11Ka 'Yesu daang ahi a paalikaara 'ningbi-tooring, ka a paalikaara jugihuu, a yeli: Ina la a 'Juuhi naa ni? Ka 'Yesu yeli 'kuu: I yeliye bila. Maang la.

12Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a ningbera daang yeli yela a saamuu, che u ba die yeli yeli jaa.

13'Beng la ka Pailat yeli 'kuu: I ba 'wono yela yaga bang 'dire 'sieree a 'yire i puoring bila?

14U daang ba die yeli yeli bung'yeni 'kuu, ka bila daang veng ka a paalikaara i nomaa yaga jaa.

15A 'tigiri 'diibu ingang a paalikaara da mang 'ihiye pogira bang buora a 'ku a niba.

16Bang daang tari pogira kanga yela bang bang yaga, bang buona Baraabas.

17Bila 'jung sanga ni bang daang wa lang taa, ka Pailat yeli 'kubo: Ning'buo yeng buora ka n 'yuo 'kuye? Baraabas bii 'Yesu, una bang buona 'Kristo ni?

© 2009 Bibles International.

18'Bojung u daang bangyeng ka 'nyuuri 'jung bang di 'Yesu 'kuu.

19Sanga ni ung daang wa 'jing a saree 'diibu 'kogo 'jung, ka u poga daang tung u seng, a yeli: Ta wa ira yeli jaa aning a dau nga ang ba i beu jaa nga, bojung n 'diye dogee yaga 'jine jaanhuu puong u yela.

20Che ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a ningbera daang veng ka a jemaa sagi ka ba suhi Baraabas, che ka ba ku 'Yesu.

21Ka a paalikaara daang die a yeli 'kubo: Ba ba'yi ni buo yeng buora ka n 'ihi 'kuye? Bang yeli: Baraabas.

22Ka Pailat yeli 'kubo: Ka wala mang na i 'Yesu, una bang buona 'Kristo ni? Bang jaa yeli 'kuu: Veng ka ba kpaahuu dagara 'jung.

23Ka a paalikaara yeli: Wala la? 'Bo beu ung i? Che bang daang maaling tahina, a yera: Veng ka ba kpaahuu dagara 'jung.

24Pailat ang wa nye ka u kung tuong i yeli jaa, che ka gongkpiengaa daang gona, ung di kuong a pegi u nuuhi a jemaa 'ningbi-tooring, a yeli: N 'nu 'yiye a dau nga ang ba i beu jaa nga jiing 'puong. Ye buora bila 'ningbiri ye 'yong seng.

25'Beng la ka a niba jaa daang die a yeli: U jiing 'bi ti iinhing a bi ti biihi iinhing.

26'Beng la ung daang 'ihi Baraabas a 'kubo. Che sanga ni ung daang wa fiebi 'Yesu, ung diu 'ku ka ba ti kpaahi dagara 'jung.

27'Beng la ka a paalikaara 'sojehi daang nyogi 'Yesu a ti kpening a jangu, a laanhi a 'sojemtmi jaa a lang u ingang.

28Bang daang yaahuu, a che di kparikpong 'jimejime yeruu.

29Bang daang di guohi a paling naaltmg 'jupiluu, a diu farihi ing u 'jung, a di dangkpala ing u 'nuduring, a 'gbinte u 'ningbi-tooring. Bang iu la, a yera: Nii yaanhi, 'Juuhi naa.

30Bang daang tuuha muntaahi waahuu, a di a dangkpala ngmi u 'jung.

31Sanga ni bang daang wa iu la baahi, bang yaa a kparikpong u ingang, a che di u minga bungyerihi a yeruu. 'Beng la bang panaa taruu garaning ka ba ti kpaahuu dagara 'jung.

32Sanga ni bang wa 'yi 'yenge, bang nye dau kanga angdaang 'yi Sai'riini, bang buona Saimong. Bang firuu ka u di Yesu dagara ni pegili.

33Bang daang wa to jie kanga bang buona Goligoota. Bila 'muni la 'ju-kuori 'jie.

34Bang 'kuu waing bang jeri aning bungtoohi ka u 'nyu. Sanga ni ung wa lemaa, ung jaanhi. U ba 'nyu-a.

35Bang daang kpaahuu dagara 'jung, a che 'po u bungyerihi a teura gbanga ka ba dia, ka bila ni a dangyera ang daang yeli ni paali. Ba 'poye n tama ba 'puong, a teu gbanga n bungyerihi yela. ('Yieme G. 22:18)

© 2009 Bibles International.

36Bang daang 'jing 'tengeng a kaaruu 'be.

37Bang seu yeli bang di saamuu a di yagili a 'gaali u 'jung: 'YESU LA NGA, A 'JUUHI NAA NI.

38Bang daang kpaahi na'nyigi-kpienhi ba'yi dagarihi juring a paahi u ingang. Kanga daang Nye 'nuduri seng, ka kanga ming 'bi 'nu-goo seng.

39Ka banani ang mang wa para, bang mang yera yela a degiruu, a 'pine ba 'juri.

40Ba mang yeling: Ina nga ang na ngmahi a Ngming'puohi 'de-kpong a che la meu 'beri ata 'puong, die i minga. Ka inang i Naangmini Bi-dau ni, 'yi a dagara 'jung wa 'sigi 'tenge.

41Bila ning u ju ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera, aning a begu karimihi, aning a ningbera daang iruu laara, a yeli:

42U dieye niba 'mine, che u kung tuong die una minga. Ka unang i Isi'reeli niba Naa ni, u 'yi a dagara 'jung wa 'sigi 'tenge pampana. Ti na saguung.

43U deliye Naangmini, veng ka Naangmini dieguu pampana, ka Naangmining buoruu. 'Bojung u yeliyeng: Maang la Naangmini 'Bi-dau ni.

44A na'nyigi-kpienhi ni ming bang daang kpaahi dagarihi 'juring paahi u ingang ni, bang ming daang tung u 'lobo.

45A 'yi ngminaa 'gbeling 'pie aning a'yi sanga, ka sagiluu daang 'bi a paaluu jaa a gara ji-maarii 'gbelinge ata sanga.

46A'wo a 'gbelinge ata sanga ka 'Yesu daang tahing yaga jaa, a yeli: Iloi, Iloi, lama sabakitani. Bila 'mtmi la nga: N Naangmini, n Naangmini, wala la ing jaanhima bahi?

47Ka banani ang daang ahi 'be ni 'mine, sanga ni bang daang wa 'wong bila, bang yeli: A dau nga buoniye 'Ilaija.

48Ka ba kanga daang jo gaa 'wieng a ti di gbera a chumihi waing too ingang a diu tung dangkpala 'jung. Ung di tie 'ku Yesu ka u 'nyu.

49Che ka ba chelii ni yeli: Ye bahuu. Ye veng ka ti nye ka 'Ilaija na wa dieguu bii.

50Sanga ni 'Yesu ang daang la tahing yaga jaa, ung bahi u vuunhung, a baahi.

51A wagiring ka a Ngming'puohi 'de-kpong patiisakpagu ni daang 'po 'jiihi a'yi a 'yi u ju a ti chehi u 'mulling. Ka 'teng-gbani daang jigihi, ka 'piihi werihi.

52Ka a kau'buye daang 'yuohi, ka ningpegi'yiribe ang kpi inggbama yaga daang 'ihi a i 'voe.

53'Yesu 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'puoring, bang 'yi a kau'buyeng 'yi a gaa ti kpe a 'yi-kpong pegi'yiruu. Ka niba yaga daang nyiba.

© 2009 Bibles International.

54A 'sojehi koo ningkpong aning banani ang daang bi u seng bang kaara 'Yesu ni, ung daang wa nye a 'tenge 'jigihibu aning yela ni ang tung, ka dabieng daang kpeba yaga jaa. Bang yeli: Yeliminga, Naangmini 'Bi-dau la a dau nga.

55Ka pogiba yaga daang bibe, a ti 'bi tooring a kaara. Ba daang 'tuye 'Yesu a 'yi 'Gaaliliing, a tuna kuruu.

56Ka Mariyaama Maagidaling, aning 'Jeemes aning 'Joosiz ma Mariyaama, aning Zeebe'di biihi ma ni daang bi ba 'puong.

57'Jie ang daang wa suora, ka Arima'tiiya daubundaana kanga 'yuori ang 'di 'Joosef daang wa. U minga ming daang leuye 'Yesu 'potuuro.

58Ung daang gaa Pailat seng a ti suhi 'Yesu inggbani. 'Beng la ka Pailat 'ku nuori ka ba diu kuu.

59Ka 'Joosef daang wa di a inggbani, a di masari tani poruu.

60Ung diu ti bing u minga 'kaubi-paalaa ung ngmaa 'pie ingang 'puong, a 'biling 'ku-kpong ti pogi a kaubiri 'di-nuori, a che gaa.

61Ka Mariyaama Maagidaling aning Mariyaama ni daana daang 'jing a 'tori a kau'biri.

62A 'beu ni ang 'tu a 'siri iibu beu ni ang daang wa kaa, ka a Ngmingpuohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi daang lang taa a gaa Pailat seng.

63Bang ti yeli: Ningkpong, ti tiehiye a benna ni ang yeli yeli sanga ni ung daang nang tart 'nyivori. U yeliyeng: 'Beni ata ang na wa part, n na la 'thing.

64Bila 'jung ku nuori ka ba kaa a kau'biri 'jieng a gara a beri ata daari. I bila ka u 'potuuribo ni to wa ti wa 'yienguu a wa 'juu gaaning che yeli 'ku a niba: U 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong. Bila 'jung a baahaa belingbu panaa na iye beu a gaa a fora belingbu ni.

65Ka Pailat yeli 'kubo: Ye tariye kaariba. Ye gaa ti kaa a kaubiri 'jieng a'wo bila ni yeng na tuong.

66Bila 'jung bang daang gaa a ti kaa a kaubiri 'jieng, a di 'sieree bungmaruu man a kuurii, a veng ka kaariba ni 'jing kaara.

Matthew 28

1A peenhibu beu ang daang wa pari, a daa be-fora 'jie ang daang wa nyaara, ka Mariyaama Maagidaling aning Mariyaama ni daana daang wa ka ba wa nye a kaubiri.

2Ka 'tenge daang jigihi yaga jaa. 'Bojung Daana malika daang 'yiye sagbani 'sigi, a wa 'biling a 'kuurii a 'yi a kaubiri 'di-nuoring, a 'do 'jing u 'jung.

3Ka u 'ningbisogo daang 'woning saa nyigihibu, ka u bungyerihi peli a'wo si'noo.

4Ka a kaariba daang joruu yaga jaa, a 'miine, a leu i a'wo 'kuunhi.

© 2009 Bibles International.

5Ka a malika daang yeli 'ku a pogiba: Ye to jora dabieng, bojung n bangyeng ka 'Yesu yeng buora, una bang daari kpaahi dagara 'jung ni.

6U ba bi che, bojung u 'ihiyeng a'wo ung yeli bila ni. Ye wa nye 'jie Daana ang da jeng.

7Ye leu gaa 'wieng 'wieng a ti yeli ngaang 'ku u 'potuuribo: U 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong, a die ye 'yie gara ka u ti kpe 'Gaalilii. 'Be yeng na nyiu. Ye nye, n yeli 'kuyeng ni.

8Bang daang 'yi a kaubiri 'wieng 'wieng a gaa aning dabieng aning nyengka, a jora gara ka ba ti yeli u 'potuuribo.

9Sanga ni bang daang gara ka ba ti yeli u 'potuuribo ni, ka 'Yesu 'tuohibo a yeli: Ansuma. Bang wa 'le u luong, a nyogi u gbeeng, a 'puohuu Ngmini'puohibu.

10'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Ye to jora dabieng. Ye gaa ti yeli 'ku n ba'biihi ni ka ba gaa ti kpe 'Gaalilii, 'be bang na nyima.

11Sanga ni bang daang gara, a sanga ka a kaariba 'mine daang wa kpe a 'yi-kpong, a yeli yela ni jaa ang i 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieribera.

12Bang daang wa lang taa aning a ningbera, a nye taa, a ku a 'sojehi 'libi-jemaa.

13Bang yeli: Ye yeli: U 'potuuribo wayeng 'yienguu a wa 'juu gaa, a sanga ka ti da 'gbihe.

14Ka a yeli ngang kpe a paalikaara 'tobo, ti na vening ka u sagi'di, ka ti 'ihiye a 'yi dangbung.

15Bila 'jung bang daang di a libie, a tung a'wo bang 'wulibo bila ni. Bang yeli a yelihung nga ung yaari a 'Juuhi 'puong a waana jine.

16'Beng la ka a 'potuuribo 'pie aning 'yeni daang gaa ti kpe 'Gaalilii, a gaa a tangkpong ni 'Yesu ang yeli ka ba gaa ni.

17Sanga ni bang daang wa nyiu, bang 'puohuu Ngming'puohibu. Che ka ba 'mine daang ira 'sige 'sige.

18Ka 'Yesu daang wa yeli yela 'kubo, a yeli: Ba 'kumong kpiengu jaa sagbaning aning 'teng-gbaning.

19Bila 'jung ye gaa ti 'wuli paalihi jaa a 'suoribo Ngminikuong a Ba aning a 'Bi-dau aning a Sipegi'yiruu 'yuoring.

20Ka ye 'wunibo ka ba 'tuuro yela jaa mang 'kuye nuori. Ye nye, n 'Nye ye seng wagiri jaang a gara a dunee baahibu sanga. Ami.

© 2009 Bibles International.

Mark

Mark 1

1'Yesu 'Kristo, Naangmini 'Bi-dau, 'duohi-sung 'munpiilee la nga.

2A'wo ang seu dangyera Ai'zeeya Gbangung bila ni: Nye, n tuniye n tungtuna ka u die i 'yie. Unang na wa dang maali i sori.

3Nie kanga kokoring tahina mo'sogo 'puong, a yeli: Ye maali Daana son ni ka u i 'siri. Ye maali u soe ka a 'tori. (Ai'zeeya G. 40:3; Maalakai G. 3:1)

4Joon Ngminikon'suoro daang 'biye mo'sogo 'puong, a inna 'duoho ka niba leu 'yi ba yelibee 'puong, a 'so Ngminikuong ka Naangmini veng ba yelibee kubo.

5Ka 'Judiiya aning Jeruuselem niba jaa daang 'yi gaa u seng, a ti diera ba yelibee saangbu. Ung daang 'suoribo Ngminikuong Jooridang Math 'puong.

6Joon daang yeriye kparuu bang 'woo aning nyogima kooni a 'le u sie aning gbani beleti, a da mang oora 'sobo a 'dire siu.

7Ung daang inna 'duoho, a yera: Nie kanga ang tan kpiengu gaama waanang n 'puoring. N ba sigi ka n 'gbinti 'tengeng a 'lorihi u nagitie bung'lerihi.

8Yeliminga, maang 'suoriyeng Ngminikuong aning kuong, che una na wa 'suoriyeng aning a Sipegi'yiruu.

9A 'beri ning ka 'Yesu daang 'yi Naazaret, 'Gaalilii 'puong, ka Joon daang 'sou Ngminikuong Jooridang Mani 'puong.

10'Yesu ang wa 'yire a kuong 'puong, 'dayeni ung nye sagbama ang 'yuohi. Ka a Sie daang 'sigire u ingang a'wo nangmanii.

11Ka kokori 'yi sagbani, a yeli: I iye n 'Bi-dau nunginaa. N 'puo peliye i yela yaga jaa.

12'Dayeni ka Naangmini Sie daang leuhuu a ti kpening mo'sogo 'puo.

13Ung daang 'bi a mo'sogo 'puong 'beri lijaa'yi, ka Sitaani daang 'pigihuu. Ka u ning mo'duunhi daang 'bi 'be, ka malikihi daang tuna 'kuruu.

14Bang daang wa nyogi Joon pogi baahi, ka 'Yesu daang wa kpe 'Gaalilii a inna Naangmini naalung 'duohi-sung.

15A yeli: Wagiri ni ang bing ni paaliyeng. Naangmini naalung pieliyeng. Ye leu 'yi ye yelibee 'puong, a sagi a 'duohi-sung.

16Sanga ni ung daang 'chene 'Gaalilii Math nuoring, ung nye Saimong aning u yau Aan'duru ang di laangu loora a mani 'puong. 'Bojung ba daang iye 'jingnyogihiba.

17Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye wa 'tuurimo. N na iyeng ka ye leu i niba ang na nyogiha ninsaaliba a'wo jima.

18'Dayeni bang bahi ba laanhi, a che 'tuuruu.

© 2009 Bibles International.

19Ung daang tagi 'yi fling, a nye 'Jeemes, Zeebe'di 'bi-dau, aning u yau Joon. Bang ming bi 'gbori 'puong a maana ba laanhi.

20'Dayeni ung daang buongba, bang bahi ba ba Zeebe'di aning a tungtuniba ung ngmi pa a 'gbori 'puong, a che 'tuuruu.

21Bang daang ti kpe Kapeeriniyum, peenhibu daari ung daang kpe Ngming'puohi 'deu a 'wuli.

22Ka nomaa daang kpeba u 'wulibu ni yela. 'Bojung u daang 'wulibong a'wo nie ang tan berii kpiengu. U ba 'wulibo a'wo a begu karimihi.

23'Beng la ka dau kanga daang bi ba Ngming'puohi 'deu 'puong a tan sibeu.

24Ung daang tahing a yeli: 'Yesu ang 'yi Naazaret, bahiti. Wala la ing wa kpiera ti yela 'puo? I wayeng ka i wa nyuongti? N bangye nie ang lii. Naangmini Bungpegi'yiruu ni lii.

25Ka 'Yesu daang 'miing u ingang, a yeli: Tang i nuori, a che wa 'yi u ingang.

26Ka a sibeu daang 'ihuu loo ung moora yaga jaa. Ka a sibeu 'cheehi aning kokokpiengaa a wa 'yi u ingang.

27Ka nomaa daang kpe ba jaa yaga jaa, bang jugihi taa, a yera: 'Bo yela la nga? 'Bo 'wuli-paalaa la nga? Ung mang yeli aning berii kpiengu, ka sibee i yeli ang mang 'tu u nuori.

28'Wieng ka u yela daang buring yaari 'Gaalilii paaluu jaa 'puong.

29Sanga ni bang daang wa 'yi a Ngming'puohi 'cluing, 'dayeni ka u ning 'Jeemes aning Joon gaa ti kpe Saimong aning Aan'duru 'deu.

30Che ka maahuu daang kpe Saimong diempoga ung jeng. Bang yeluu u yela 'wieng.

31Ung gaa u seng a ti nyogi u 'nung, a 'ihuu. Ka a maahuu daang bahuu 'wieng. Ung 'ihi, a tung 'kubo.

32Ngminaa ang daang wa kpe ka jie suo, bang waaningbaaliba jaa aning niba ang tari sibee u seng.

33Ka a 'yiri ning u 'muni jaa daang laanhi wa mili a 'di-nuoring.

34Ung daang nyaa ningjemaa ang tan baalung 'irii jaa, a kari sibee yaga 'ihe baha. U daang ba veng ka a sibee yeli yela, 'bojung a daang bamuung.

35'Jie ang daang wa tohi nyaabu, ka 'Yesu 'ihi 'yi a ti kpe jie ang sogili, a 'puohi Naangmini 'be.

36Ka Saimong aning banani ang daang bi u seng kari u boo.

37Bang wa nyiu, bang yeli 'kuu: Niba jaa buoriing.

38Ung yeli 'kubo: Ye veng ka ti gaa ji-jaala a ti kpe 'yie ang tohi, ka n ti ing 'duoho beng ming. Bila 'jung mang 'yi.

© 2009 Bibles International.

39Ung da mang inna 'duoho ba Ngming'puohi 'dering 'Gaalilii paaluu jaang, a da mang kara sibee 'ihe baha.

40Ka kongkonga kanga daang wa 'Yesu seng, a wa 'gbinti u 'ningbi-tooring, a suhuu, a yeli: Ka inang buora, i na tuong veming ka n nyaa.

41Ka nimboo daang kpe 'Yesu, ung di u 'nu tie a fiinhuu, a yeli 'kuu: N buorang. Nyaa.

42'Dayeni ka a kongkongti daang baahi u ingang, ung nyaa.

43Ung daang kpaahuu kpiengaa kpiengaa a bahuu 'wieng,

44a yeli 'kuu: Banna, to wa yera yeli nga 'kuro nie jaa. Che i di i minga gaa ti 'wuli Ngming'puohi 'yi-diera a 'ku i nyaabu butmhu 'Moosis ang daang 'ku nuori ka ba 'ku, ka bila i 'sieree 'kubo.

45Che ung daang 'yi gaa ti 'piili a yera yela yaga jaa, a yaara a yela. 'Haali gba 'Yesu daang ba la tuong na kpe 'yiri jaa 'puo nib a 'ningbiring. Ung kpeling a mo'sogong. Bang daang 'yire jie jaa a waana u seng.

Mark 2

1'Beni 'mine ang daang wa pari ka 'Yesu daang leu gaa Kapeeriniyum. Ka niba daang 'wong ka u Nye 'deung.

2'Dayeni ka niba daang laanhi lang taa gaga jaa. Ka a 'deu jaa daang pa a wa 'yi u 'di-nuoring, haali ka 'jie jaa ba 'bi 'di-nuoring bang na ta. Ung daang di a yelihung ing 'duoho kubo.

3Ka niba 'mine daang waaning dau ing'kuung daana kanga 'Yesu seng. Ba banaahing daang diu waaning.

4A jemaa ni 'jung ba ba nye son a na ta Yesu. Bang 'do wiri pie 'ju ang 'gaali 'jie ni 'Yesu ang daang 'be. Bang wa wiri a pie 'ju baahi, bang di a bungjie ka a dau ing'kuung daana daang jeng u ingang a 'jaali 'sigi.

5'Yesu ang wa nye ba limaniye, ung yeli 'ku a dau ing'kuung daana: N 'bi-dau, i yelibee veng'kuing.

6Che ka a 'begu karimihi 'mine daang 'jing 'be a yera ba 'sikieng.

7Wala 'jung ka a dau nga yeli ngaang? U degiriye Naangmini 'yuori. Ning'buong na tuong veng yelibee 'ku nie ka Naangmini 'yong naani?

8'Dayeni ka 'Yesu bangye u minga ingang ka ba jeree bila ba 'sikieng, ung jugihiba: Wala la yeng jera a yela nga ye 'sikieng?

9A 'buong i noo gaa u to, ka i yeli 'ku a dau ing'kuung daana nga: I yelibee veng'kuing, bii, 'Ihi di i bungjie a 'chene?

10Che ka ye bang ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni tariye berii kpiengu 'teng-gbaning a na veng yelibee 'ku niba 'jung, ung yeli 'ku a dau ing'kuung daana:

© 2009 Bibles International.

11Ina mang yera kuro: 'Ihi ahi, a di i bungjie gara i 'deu.

12Ung wa yeli bila baahi, ka a dau daang 'ihi, a di u bungjie 'wieng a ti 'yi ba jaa 'ningbiring. Bila 'jung ka nomaa daang kpe ba jaa gaga jaa. Bang 'pugiro Naangmini, a yeli: Ti nang ba nye a yeli nga to jaa.

13Ka 'Yesu daang la 'yi gaa mani nuori, ka a jemaa jaa daang wa u seng, ung 'wulibo.

14Ung daang gara, a nye Ali'fiiyas 'bi-dau 'Liivai ang 'jing lam'po-diehi 'deung, ung yeli kuu: 'Tuurimo. Ung 'ihi a 'tuuruu.

15Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'dire siimaa 'Liivai 'deung, ka lam'po-dieriba yaga aning yelibe-iriba yaga daang 'jing aning 'Yesu aning u 'potuuribo.

16Farisiihi 'begu karimihi ang daang wa nyiruu ka u 'dire siimaa aning a lam'po-dieriba aning a yelibe-iriba, bang jugihi u 'potuuribo: Wala la ung mang 'dire siimaa, a 'nyuuro kuong aning lam'po-dieriba aning yelibe-iriba?

17'Yesu ang daang wa 'wong bila, ung yeli 'kubo: Banani ang tari laangfie, ba ba hiena baalitiura, 'see banani ang biera. N ba wa ka n wa buong sun'tuuribo. N wayeng ka n wa buong yelibe-iriba ka ba leu 'yi yelibee 'puong.

18Ka Joon 'potuuribo aning a Farisiihi daang 'lere nuori, ka niba 'mine daang wa 'Yesu seng, a wa jugihuu: Wala la ka Joon 'potuuribo aning a Farisiihi 'potuuribo mang 'lere nuori, che ka Ma 'potuuribo ba ‘lere?

19Ka 'Yesu daang yeli kubo: Niba ang lang pogipaalaa digibu 'jieng na tuong 'le nuori sanga ni a pogipaalaa sira ang 'bi ba seng? Aai, wagiri ni jaa bang tari a pogipaalaa sira ba seng, ba kung tuong 'le nuori.

20Che a 'beri daang na wang, a sanga bang na di a pogipaalaa sira ni a 'yi ba seng. Ana daari bang panaa na lere nuori.

21Nie jaa ba siera tanpaalichelii a mara waje 'koreeng. Ka bila naani a tanpaalichelii ni mang veming ka a waje 'koree maaling chiera, ka a chiebu panaa maaling 'gaali.

22Nie jaa ba mang digira waingpaalaa ming a inna waing wu'koring. Ka bila naani a waingpaalaa na 'puhiye a wuuhi, ka a waing aning a wuuhi jaa saang. Waingpaalaa mang ingye wupaaning.

23Peenhibu daari kanga ka 'Yesu daang ti kpe bungburihi yori 'puo. U 'potuuribo ang daang 'chene, bang 'piili kauha a bungburihi juri.

24Ka a Farisiihi yeli 'kuu: Nye, wala la bang ira yela nga ang ba 'tu sori a peenhibu bering?

25Ung jugihiba: Ye nang ba karing bila ni 'Deevid ang daang i ni jaa? Sanga ni u ning banani ang bi u seng ang daang bi hiengbu 'puong, ka kong kpeba ni la bila.

26U daang kpeye Naangmini 'deu sanga ni Abaiyatar ang daang i Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni, a di a paanuu lugirihi ni oo. Ung di a chelii ku banani ang daang

© 2009 Bibles International.

bi u seng ni. Bung nga ang ba 'tu sori ka nie oo, 'see a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yong daang la.

27Ka 'Yesu yeli 'kubo: Naangmini ba maali ninsaalaa 'ku a peenhibu beu, che u maaliye a peenhibu beu a 'ku ninsaalaa.

28Bila 'jung Ninsaalaa 'Bi-dau ni iye a peenhibu beu ming Daana.

Mark 3

1Ung daang la kpe Ngming'puohi 'deu, ka dau kanga daang 'bi 'be ka u 'nu 'kpi.

2Bang daang kaaruu ka ba nye ka u na nyaaguu peenhibu daari bii, ka ba nye saamuu 'jung.

3Ung yeli 'ku a dau 'nukuung daana: 'Ihi wa ahi gaalinggang.

4Ka 'Yesu jugihiba: A 'tuye sori ka nie i sung a peenhibu daari bii ka u i beu? A 'tuye son ka u die 'nyivori bii ka u ku? Che bang tang ba noe.

5Sanga ni ung daang leu Iiinhibo a wa 'gili aning 'suuri, ka u 'puo saang ba 'sikiri-kpienhi ni 'jung. Ung yeli 'ku a dau: Tie i 'nu. Ung daang tieguu ka a 'nu daang leu 'wo u 'woree.

6Ka a Farisiihi daang 'yi, a lang bu ning Heerod 'tuuribo a 'yi u 'puoring, a ti bo bila ni bang na i kuu.

7Ka 'Yesu aning u 'potuuribo daang wa 'yi gaa mani. Ka jemaa yaga jaa daang 'yi 'Gaalilii a 'tuu, ka 'mine ming 'yi 'Judiiya.

8'Mine ming daang 'yiye Jeruuselem, aning Aidu'miiya aning 'jiihi ang pari Jooridang 'do, aning banani ang 'yi Taiyer paaluu aning Saidong paaluu. Ningjemaa jemaa daang la. Ba daang waye u seng sanga ni bang daang 'wong bila ni ung ira.

9Ung yeli 'ku u 'potuunbo ka ba veng ka 'gbori i 'siri a 'guu a jemaa 'jung, ka ba to wa siiruu.

10'Bojung u daang nyaaye niba yaga. Bila 'jung banani jaa ang daang tari baalinhi, bang daang figiha gara ka ba ti fiinhuu.

11Sibee ang da mang wa nyiu, a mang 'leye 'tengeng u 'ningbi-tooring a tahina: Naangmini 'Bi-dau lii.

12Ung kpaahaa kpiengaa kpiengaa ka a to veng ka niba bang u yela.

13Ung daang ti 'do tanga ju, a buong niba ni ung buora. Bang gaa u seng.

14Ung daang lugihi 'pie aning ba'yi ka ba bi u seng, ka u mang tungba ka ba ti ing 'duoho,

15ka ba tari 'suobu kpiengu ming a na kari sibee 'ihe baha.

16A 'pie aning ba'yi ni la nga. Saimong, ung la kuu 'yuori ka 'Piker.

© 2009 Bibles International.

17'Mine la Zeebe'di biihi, 'Jeemes aning u you Joon. Ung 'kubo 'yuori ka 'Bo-anuurijez. A 'yuori 'mtmi la nga, Saa Tahingbu 'Bi-daba.

18'Mine ming la Aan'duru, Fiilip, aning Baritoolomiyu, aning 'Maatiu, aning Toomas. Mine ming la Ali'fiiyas bi-dau 'Jeemes, aning Ta'diiyas, aning Saimong ang daang i Keenan nie.

19Kanga la 'Juudas Isikaariyot, unang ming daang kuohuu ni. 'Beng la ung daang gaa ti kpe 'deu.

20Ka a jemaa daang la lang taa, 'haali ba ba tuong 'di siimaa.

21U niba ang daang wa 'wong bila, bang gaa ka ba ti nyoguu kpiengung. 'Bojung niba daang yeliyeng: U ba bang u minga.

22'Begu karimihi ni ang daang 'yi Jeruuselem wa ni, bang daang yera ka 'Yesu tariye 'Biilizibab, ka u kariye sibee 'ihe baha aning a sibee naa fanga.

23Ung daang buongba, a yeli 'kubo 'luge silima 'puong: Wala ka Sitaani na kara Sitaani baha?

24Ka naalung 'po chiihi u minga, a naalung balaa kung tuong ahi.

25Ka 'detmg ming 'po chiihi u minga, a 'de-balaa kung tuong ahi.

26Ka Sitaaning jeura fling u minga a po, u kung tuong ahi. U baahibu la bila.

27Nie jaa ming kung tuong kpe fanga daana 'deu a 'ohi u buunhu a 'yi gaa, 'see ka u dangle a fanga daana. 'Beng la ung panaa na 'ohi u buunhu a 'yi gaa.

28Yeliminga mang yera 'kuriye: Yelibee jaa niba ang ira, aning Naangmini 'yuori degibu jaa niba ang degira, ba daang na nyiye veng'kuubu.

29Che nie ni jaa ang na degi a Sipegi'yiruu 'yuori, u daana ba tari veng'kuubu jaa. U 'leyeng beu ang ba tari baahibu 'puong.

30‘bojung ba daang yeliyeng: U tariye sibeu.

31Ka u ma aning u yauhi daang wa, a wa ahi 'yengeng a tung ka ba buomuu.

32Ka jemaa daang 'jing 'giluu, bang yeluu: Gaafira, i ma aning i yauhing 'bi 'yengeng a buorii.

33Ung die a jugihiba: Ning'buo la n ma, bii ning'bobo la n yauhi?

34Ung daang leu 'liinhi banani ang 'jing ngmaaguu 'gili ni, a yeli: Nye n ma aning n yauhi.

35Nie ni jaa ang tuna Naangmini buobu, una la n yau, aning n yaupoga, aning n ma.

Mark 4

© 2009 Bibles International.

1Ung daang la 'piili 'wulibu a mani nuoring. Ka jemaa yaga jaa daang lang u seng. Bila 'jung ung kpe 'jing 'gboring a math 'puong. Ka a jemaa jaa wa kogi a mani nuoring.

2Ung daang 'wulibo yela yaga aning 'lug° silima. U 'wulibu ni 'puong ung yeli 'kubo:

3Ye chelihi 'wong. Btmgburang daang 'yi ka u ti buri.

4Ung ti bura, ka a bung'bie 'mine daang 'le sori kpantiring. Ka saa'ju no'bilii daang wa 'tuunhi a jaa 'di.

5Ka 'mine ming 'le 'kuurii 'jieng tani ang daang 'chi 'be yaga, a 'buli 'wieng. 'Bojung 'be daang ba tari tani yaga.

6Ka ngminaa daang wa 'do, a toa. Ang ba tari nyaga 'jung, ang daang juoli a kpi.

7Ka 'mine ming 'le guohi 'puong, a 'buli, ka a guohi daang 'ihi a siiraa. A daang ba bi.

8Ka 'mine ming 'le 'teng-suming, a 'buli, a 'ihi a bi. Ka 'mine bi a ing a 'bie bang buri gberi 'pihita. Ka 'mine ming ing 'We gberi lijaata. Ka 'mine ming ing 'We gberi koo.

9Ung yeli 'kubo: Unani ang tari 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

10A jemaa ang daang wa yaari che kpelingbanani ang daang 'giluu aning u 'potuuribo 'pie aning ba'yi ni, bang daang jugihuu a 'lugu sinnii 'mini.

11Ung yeli 'kubo: Yena yeng, sori 'kuyeng ka ye bang Naangmini naalung 'gondo yela. Che banani yeng ang ba puo ye 'puong ni, a yela nga jaa iye 'luge silima a kubo,

12ka ba mang kaara che kung nye. Ka ba mang 'wono, che kung bang a 'muni. Ka ba to wa leu ka ba yelibee veng 'kubo. (Ai'zeeya G. 6:9-10)

13Ung yeli kubo: Ye ba bang a 'lugu sinnii nga 'muni? Ka wala yeng panaa na i bang a 'luge silima jaa 'muno?

14A bungbura buriye a yelihung.

15Bamahi la anani ang 'bi sori kpantiring ni, 'be ka a yelihung 'le ni. Sanga ni bang mang wa 'wong a yelihung, 'wieng ka Sitaani waye a wa 'ihi a yelihung ang 'le ba 'sikieng ni.

16Bila ning u 'ju, bamahi ming la anani ang 'le 'kuurii 'jieng ni. Wagiri ni bang mang wa 'wom-aa, bang mang sagaa 'wieng aning 'pu-peli.

17Che ba ba tari nyagihuu ba miihi iinhing, bang mang nyogi biela. Che sanga ni tuora, aning dogihibu ang mang wa 'ihe a yelihung 'jung, bang mang saang 'wieng.

18Anani ming ang 'le guohi 'jieng ni la bamahi ang 'wong a yelihung.

19Che ka dunee nga 'jie kaabu 'jung, aning bundaalung belingbu, aning bungjaani 'thiri mang kpiera a siiri a yelihung ung ba mang ing bie.

© 2009 Bibles International.

20Anani ming ang 'le 'teng-suming ni la bamahi ang mang 'wong a yelihung, a sagi, a ing bie. Ka 'mine mang ing a bie bang buri gberi 'pihita. Ka 'mine ming mang ing a bie bang buri gberi lijaata. Ka 'mine ming mang ing a 'We bang bun gberi koo.

21Ung jugihiba: Nie na wa kpening fintina a di bung 'chigi, bii a di 'bing 'gado 'muning? Fintindau 'jung naani ung na wa kpe niu bing?

22'Bojung yeli 'chibe a sogili ka a yelibalaa daang kung 'yi gbanggbali. Yeli jaa ming ba pogi ka a yelibalaa daang kung 'yuo.

23Ka nie jaang tan 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

24Ung yeli 'kubo: Ye cheliha bila ni yeng 'wono ni. Maahibu ni yeng maaha ning, bila ning u 'jung na maahi 'kuye, a che la paahi puo.

25Unani ang tari, u daanang na nyira paaha. Che unani ang ba tari, 'haali bila ni ung tari ni, ba na dieguung 'yi u seng.

26Ung yeli: Naangmini naalung 'woree la nga. U 'woniye dau ang di bungbie loo 'tengeng.

27Ung 'gbihe 'yienguu, a 'ihe ngminaa. Ka a bungbie 'puhi 'yi, a baara, che u ba mang bang bila ni jaa ang la.

28‘bojung 'tenge mang 'ihiye bungbie u mingang. Fora a mang buling, a che ing juri. A bila 'puoring ka a juri bi.

29Sanga ni a bung'bie ang wa bi baahi, 'dayeni ka a dau mang tung bungchieriba aning 'suuhi ka ba ti chea. Boiling buunhu chiebu tayeng.

30Ung yeli: 'Bo ting na maahi ning Naangmini naalung? Bii, 'bo 'lugu sinnii ting na bigihuu?

31U 'woniye muusitarid 'biri. Sanga ni ung mang wa bum 'tengeng u mang iye 'bile a gaa donee bungbie jaa.

32Che sanga ni ung wa bun baahi, ung mang buli, a baa a ti i kpong gaa btmgburuu jaa, u mang teuye 'nu-bera, 'haali ka saa'ju 'nobilii tuong wa kpiera u maahuung.

33A 'lugu sinnii bani nga taa yaga ung di yeli a yelihtmg 'kubo, a'wo bila ni bang daang na tuong bang a 'mtmi.

34U daang ba yeli yeli jaa 'kubo 'lugu sinnii 'puoring. Che sanga ni bang wa i ba 'yong, ung 'wuli yeli jaa 'mtmi 'ku u minga potuuribo.

35A daari, sanga ni 'jie ang daang wa suora, ung yeli 'kubo: Ye veng ka ti ngmaa gaa a mani lampega ni daana.

36Sanga ni bang daang wa bahi a jemaa, bang diu gara ning a 'gbori 'puong, 'haali a'wo ung daang be bila ni. Ka 'gboe 'mine daang 'bi 'be a paahi u ingang.

37Ka sesekpiengaa daang 'ihi. Ka kuong 'ihi a vaara kpiera a 'gbori, ung paara.

© 2009 Bibles International.

38Che ung jeng a 'kogi 'kapiri a 'gbihe a 'gbori baahaang. Bang simuu a yeli 'kuu: Karima, i baga 'chibe ka ti 'kpi?

39Ung daang 'ihi, a 'miing a seseu ingang, a yeli 'ku a mani: Maa, i siriti. Ka a seseu daang veng, ka 'be daang i siriti yaga jaa.

40Ung yeli kubo: Wala yeng jora dabieng yaga jaa bila? Wala la yeng ba tari limaniye?

41Ka dabieng daang kpeba 'gaali, bang yeli 'ku taa: Ningbo to la nga, 'haali ka seseu aning mani 'tuuro u nuori?

Mark 5

1Bang daang wa ta a mani lampega ni daana a Gaadara niba paaluung.

2Sanga ni ung daang wa 'yi a 'gbori 'puong, 'dayeni ka dau kanga ang daang tari sibeu 'yi bakii a wa paguu.

3A dau daang kpieriye bakiing. Nie jaa daang ba tuona 'leruu aning bung jaa, 'haali aning jorihi gba.

4'Bojung pahii pahii bang da mang ba u gbee, a 'le u 'nuuhi aning jorihi. Che ung mang tagihi a 'nuuhi jorihi ngmaahi, a mang ngmurihi a gbebaarihi ming. Nie jaa fanga daang ba ta ka u maaguu.

5'Yienguu aning ngminaa jaa, u da mang Nye bakiing aning taanhi 'juring a 'cheehe, a ngmaaha u minga aning 'kubo.

6Che ung daang ti 'bi toori jaa che nye 'Yesu, a jo gaa u seng a ti 'gbinti u 'ningbi-tooring a 'puohuu Ngming'puohibu.

7Ung daang 'cheehi aning kokokpiengaa a yeli: Yesu, ina saa'ju baahaa Naangmini 'Bi-dau, bo mang tari ka n nii i? N di Naangmini 'kui, ta dogihima.

8'Bojung 'Yesu daang yeli 'kutmg: Ina sibeu, wa 'yi a dau ingang.

9Ka 'Yesu jugihuu: I 'yuori la bo? Ung die a yeli: N 'yuori la Jemaa, 'bojung ti iye yaga.

10Ung suhuu 'ningbi-jieng ka u ta karaa ka a 'yi a paaluung.

11Ka pera'kuung 'sugu-karaa daang bi tanga sieng 'beng a 'dire.

12Ka a sibee daang suhuu, a yeli: Bahiti ka ti gaa a pera'kuunhi ingang, a ti kpe a iinhi.

13'Beng la ung 'ku-a sori. Ka a sibee daang wa 'yi ti kpe a perakutmhi. Ka a pera'kutmg 'sugu ang daang i a'wo 'tuhu a'yi daang va 'sigi a tanga 'muni a ti kpe a mani 'puo, a kpi.

14Ka a pera'kuung chiiniba daang jo gaa ti yeli a 'yiri aning a paaluu 'puong bila ni ang i. Bang daang 'yi gaa ka ba ti nye bila ni ang tung.

© 2009 Bibles International.

15Bang daang wa Yesu seng, a wa nye dau ni ang daang tari a sibee ni, ka u 'jingye, a yeti buunhu. Ung daang bi u yeming. Ka dabieng kpeba.

16Niba ang daang nye bila, bang toonhi kubo bila ni ang pagi a dau ang tari sibee ni, aning bila ang daang pagi a perakuunhi.

17Ka a niba daang 'piili suhuu ka u 'yi ba paaluung.

18'Yesu ang wa kpiera a 'gbori, ka a dau ni ang daang tari a sibee ni suhuu ka ka u da bi u seng.

19Che 'Yesu daang ba die, a che yeli 'kuu: 'Kuli 'yiri i niba seng a ti yeli 'kubo bila ni yelibera Daana ang tung 'kui, aning bila ni ung ii hina.

20Ka a dau daang gaa a ti inna 'duoho kuro niba Dekaapolis 'puong bila ni yelibera 'Yesu ang tung 'kuu. Ka sielii daang kpe ba jaa.

21Sanga ni 'Yesu ang daang la kpe a 'gbori a la ngmaa gaa a mani lampega ni daana, ka jemaa yaga laanhi wa 'giluu. Ung aang 'bi a mani nuoring.

22'Beng la ka Ngming'puohi 'deu kaara kanga bang buona Jairus daang wa. Ung wa nyiruu ung 'le 'tengeng u gbeeng,

23a suhuu 'ningbi-jieng, a yeli: N 'bi-poga aang tohiye baahibu. Wa di i 'nuuhi jeguu ka u nyaa a tari 'nyivori.

24Ka 'Yesu niu daang lang taa gara. Ka jemaa yaga jaa daang 'tuuruu, a siiruu.

25Ka poga kanga daang bi 'be a tari jiing 'yiibu baaltmg 'yuomo 'pie aning a'yi.

26Ung daang gaa baalitiuriba 'jiihi yaga, a 'di dogee yaga, a 'di u 'libie aning u buunhu jaa ung tari, che ba buoseu. Che ka a baalung panaa maaling leura 'puori.

27Ung daang 'wong Yesu yela, a wa u 'puori a jemaa 'puong, a wa fiinhi u kparuu.

28'Bojung u daang yeliyeng u 'puong: Ka maang turi fiinhi u btmgyerihi, n na nyaang.

29'Dayeni ka u jiing 'yiibu ni daang baahi. Ung bang u ingang ka u nyaayeng.

30Ka 'Yesu daang bang u minga ingang 'dayeni ka fanga 'yiye u ingang. Ung leu 'puori a jemaa 'puong, a yeli: Ning'buong fiinhi n bungyerihi?

31Ka u 'potuuribo daang yeli 'kuu: Ing nye jemaa ang siirii a daarii, che ing la yera, Ning'buong fiinhima?

32Ung daang leu 'liinhe 'gine ka u nye nie ni ang i bila.

33Che ka dabieng daang kpe a poga ung 'miMe. 'Bojung u daang bangye yeli niang paguu. Ung wa 'le u 'ningbi-tooring a toonhi yeli jaa 'kuu yeliminga soling.

34Ung yeli 'kuu: N bi-poga, i limaniye vengyeng ing nyaa. I baalung ni nyaa. Ngming na gaa nii laangfie.

© 2009 Bibles International.

35Sanga ni 'Yesu ang daang nang yera yela, ka a Ngming'puohi 'deu kaara ni niba
'mine daang wa a wa yeli: I bi-poga ni 'chibe. 'Bo yela ing la dagina a Karima?

36Ka 'Yesu daang ngmaa 'wong a yeli ni bang yeli ni, che yeli 'ku a Ngming'puohi
'deu kaara ni: Ta jora dabieng. Turi sagi 'yong.

37U daang ba die ka nie jaa bieluu 'see Pii-ter aning 'Jeemes aning 'Jeemes you Joon
'yong.

38Bang daang wa ti ta a Ngming'puohi 'deu kaara ni 'deu, ka 'Yesu nye ningjemaa ang
gona gongkpiengaa, aning niba ang 'kono a ira laa'dimii

39Sanga ni ung ti kpe, ung yeli 'kubo: Wala la yeng gona gongkpiengaa a 'kono bila?
A 'We ba 'kpi. U 'gbiheng.

40Bang daang iu la. Che sanga ni ung daang wa i bang jaa 'yi 'yenge, ung nyogi a 'bie
ba aning u ma aning banani ang bi u seng ni, a ti kpe 'jie ni a bie ang jeng.

41Ung ti nyogi a 'bie 'nung a yeli 'kuu: Talita kumi. A 'muni la nga, 'Bi-pogibile,
maang yera kurii, 'ihi ahi.

42'Beng la 'dayeni ka a bie daang 'ihi ahi a 'cheng, 'bojung u daang iye 'yuomo 'pie
aning a'yi. Ka nomaa daang kpeba yaga jaa.

43Ung kpaahiba kpiengaa kpiengaa ka ba ta wa vena ka nie jaa banna bila. Ung yeli
'kubo ka ba ti bo siimaa ku a bie ka u 'di.

Mark 6

1Ung daang 'yi be a wa u minga 'yiri, ka u 'potuuribo ni daang 'tuuruu.

2Sanga ni a peenhibu 'beu ang daang wa ta, ung 'piili a 'wuno a Ngming'puohi 'deu
'puong. Niba yaga ang daang 'wono u 'wulibu ka nomaa daang kpeba, bang yera:
'Yening ka a dau nga nye a yeli nga? Yeng 'bo to la nga ung nye? 'Haali ka a
tungberibani nga taa tung a 'tuuro u 'nuuhing.

3Kapinta ni naang nga? Mariyaama 'bi-dau ni? 'Jeemes aning 'Joosiz aning 'Juuda
aning Saimongbieri naani? U yaupogiba ba 'bi ti seng che ngang? Bang daang bori
Naangmini soring u yela.

4Ka 'Yesu yeli 'kubo: Dangyera ba kong nanihung 'see u minga 'yiring, u niba 'puong,
aning u 'deu 'puong.

5U daang ba tuong tung tungkpong 'be, 'see ung di u 'nuuhi jegihi baaliba bawala a
nyaaba.

6Ka nomaa daang kpeu ba basagibu ni 'jung. Ung daang yuora a 'teenhi a 'wuno.

7Ung daang buong a 'pie aning ba'yi ni, a 'piili tuniba ba'yi ba'yi, a 'kubo berii kpiengu
sibee ingang.

© 2009 Bibles International.

8Ung yeli kubo ka ba ta di bung jaa ba 'cheni ni puong, 'see dangkpala 'yong. Ka ba ta di paanuu, bii buora. Ka ba ta tari 'libie ming ing ba beletihing.

9Ka che ba tung nagitie yeng, che ta yeti kpari a'yi.

10Ung yeli 'kubo: 'Jie jaa yeng na mang ti kpe 'deu, ye 'bi 'be a gara wagiri ni yeng na mang wa ti 'yi a 'ji-balaang.

11'Jie jaa niba ang kung dieye bii a chelihi 'wong ye yeliyaga, ka yenang wa 'yire ye mang mihi ye gbee tani jaa bahi, ka bila i 'sieree ba ingang.

12'Beng la bang daang 'yi gaa a ti ing 'duoho ka niba leu 'yi yelibee 'puong.

13Bang daang kari sibee yaga 'ihe baha, a pun kpaang ing baaliba yaga iinhing, a nyaaba.

14Ka Naa Heerod daang 'wom-aa, bojung u 'yuori daang 'doye yaga jaa. Ka niba 'mine daang yeli: Joon Ngminikon'suorong 'ihi 'yi 'kuung 'puong. Bila 'jung ka a tungbera tuna a 'tuuro u ingang bila.

15Ka 'mine ming yeli: 'Ilaija la. Ka 'mine ming yeli: Dangyera la a'wo dangyeriba ni kanga.

16Che sanga ni Heerod ang daang wa 'wong bila, ung yeli: Joon la, u 'ju mang ngmaa ni. U 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong.

17'Bojung Heerod minga daang tungyeng bang ti nyogi Joon a 'le ing pogiriba 'detmg, u bieri Fiilip poga He'roodiyas 'jung. 'Bojung u daang diung ung leu u poga.

18'Bojung Joon daang yeli 'kuye Heerod: A ba 'tu son kui ka i di i bieri poga.

19Ka He'roodiyas daang taruu ning dong, a buora ka u kuu, che u ba tuong.

20'Bojung Heerod daang joriye Joon. U daang bangyeng ka u iye sun'tuuro aning ningpegi'yiruu. Ung daang kaara u jieng sung. Ung mang 'wong u yeliyaga, ang mang yeu gaga jaa. Che anaa jaa ung daang mang 'wono u yeliyaga aning 'pu-peli.

21Che ka 'vuo daang nye daari ni Heerod ang daang maali siingkpong 'ku u ningnanee aning u 'sojehi ningbera aning 'Gaalilii ningbera u dogibu 'beu 'diibu daari.

22Sanga ni He'roodiyas minga 'bi-poga ang daang wa kpe a seu, ka u seuri ni peli Heerod aning niba ni niu ang 'dire siimaa ni 'puuhi. Ka a naa yeli 'ku a pogisaraa: Suhi bung jaa ing buora n seng. N na 'kuing a bung balaa.

23Ung po 'kuu, a yeli: Bung jaa ing na suhi n seng, n na 'kuing a bung balaa, 'haali a gara n naalung tarang.

24Ung 'yi a ti jugihi u ma: 'Bo mang na suhi? Ung yeli: Joon Ngminikon'suoro ju.

25Ung 'boring wa kpe a naa seng 'wieng, a yeli: N buorang ka i 'kumo pampana Joon Ngminikon'suoro 'ju perete 'puong.

© 2009 Bibles International.

26Ka a naa 'puo daang saang 'gaali. Che u pori ni 'jung aning banani niu ang daang 'dire siimaa ni 'jung, u daang ba buora ka u momuu.

27'Beng la ka a naa daang tung ningkuura 'wieng ka u waaning u ju. Ung daang gaa ti ngmaa u 'ju a pogirib a 'detmg.

28Ung di u 'ju ni ing perete 'puong waaning, a wa 'ku a pogisaraa. Ka a pogisaraa daang diu 'ku u ma.

29Sanga ni u 'potuuribo ang daang wa 'wom-aa, bang wa di u inggbani a ti ing kau'biring.

30Ka a 'bi-tunihi daang lang taa 'Yesu seng a toonhi 'kuu yeli jaa bang tung aning yeli jaa bang daang 'wuli.

31Ung daang yeli 'kubo: Ye wa ka ti gaa mo'sogo 'puo ka ye ti 'bi 'be ye 'yong, a peenhi biela. 'Bojung niba yaga daang waanang, a leura gara, ba ba nye 'vuo gba a na 'di siimaa.

32Bang daang kpe a 'gbori a gaa mo'sogo 'jie ba 'yong.

33Ka niba daang nye bang gara. Ka ba jemaa daang bangba. Bang 'yi 'yie jaa a jo goo 'be, a dangba ta.

34Sanga ni ung wa 'yi, ung nye jemaa yaga jaa. Ka nimboo kpeu ba yela. 'Bojung ba daang iyeng a'wo piihi ang ba tari pichiina. Ung 'piili a 'wunibo yela yaga.

35'Jie ang daang wa maa yaga jaa, ka u 'potuuribo wa u seng, a wa yeli: 'Jie nga iye mo'sogo jie, ka wagiri ming faa yaga jaa.

36Bahiba ka ba goo 'teenhi aning kurihi ang pieli che a ti da bung kanga 'di. 'Bojung ba ba tari bung jaa bang na 'di.

37Che ung die a yeli 'kubo: Ye 'kubo siimaa ka ba 'di. Bang jugihuu: Denaarihi koohi a'yi paanuu ting na ti da kubo ka ba oo bi?

38Ung yeli 'kubo: Paanuuhi awala yeng tari? Ye gaa ti nye. Sanga ni bang wa bang, bang yeli: A'nu, aning jima a'yi.

39Ung yeli 'ku ba jaa ka ba ngmaahi 'jing 'gbuno 'gbuno mopora 'jung.

40Bang daang ngmaahi 'jing 'gbtmo 'gbtmo, koo koo aning 'pihinu 'pihinu.

41Ung di a paanuuhi a'nu aning a jima a'yi, a lagi u ju a 'liinhe sagbani. Ung duhi duhisung imaa, a che nyogi a paanuuhi ngmaahi a dia luro u 'potuuribo ka ba 'binne ba 'ningbi-toeng. Ung 'po a jima a'yi ming, a 'ku ba jaa.

42Bang jaa daang oo a tigi.

43Bang daang 'ohi a paanuuhi chelee aning a jima ang pa peri 'pie aning a'yi.

44Banani ang daang oo a paanuuhi, ba daba daang iyeng a'wo 'tuhu a'nu.

© 2009 Bibles International.

45'Beng la 'dayeni, ung daang veng ka u 'potuuribo ti kpe 'gbori ka ba die 'yie gaa lampega ni daana a ti gaa Beti'seeda. Che ka una baha a jemaa.

46Ung wa bahiba baahi, ung gaa ti 'do tangkpong 'ju ka u ti 'puohi Naangmini.

47'Jie ang wa suo ka a 'gbori 'bi a math gaalinggang. Che ung bi 'jie kangang u 'yong.

48Ung nye bang 'dire dogee a 'gbori mungbu ingang, 'bojung seseu daang 'tuohibong. 'Jie ang wa tohi nyaabu, ung waana ba seng a 'chene a mani 'jung, a buora ka u ti pariba bahi.

49Che sanga ni bang daang wa nyiruu ka u 'chene a mani 'jung, bang tiehi ka sie la, a 'cheehi.

50'Bojung ba jaa daang nyiung, ka karikaruu kpeba. 'Dayeni ung yeli ningba yela a yeli 'kubo: Ye nyogi ye miihi. Maang la. Ye ta jora dabieng.

51Ung daang ti kpe ba seng a 'gbori 'puong, ka a seseu baahi. Ka nomaa daang kpeba gaga jaa 'gaali.

52'Bojung ba daang ba bang a paanuuhi yeli ni 'muni. Che ka ba 'sikie daang 'ko.

53Sanga ni bang daang ti gang 'do a ti ta Geneesaret paaluu, bang 'le a 'gbori mani nuoring.

54Bang wa 'yi a 'gboring baahi, 'dayeni ka niba bamuu.

55Bang daang jo yo a paaluu jaa, a ti 'piili 'tuoro baaliba aning ba bungjiihi garaning u seng' ie jaa bang mang 'wong ka u bi 'beng.

56'Jie jaa ung mang gaa ti kpe, 'yibilii bii 'yi-bera bii 'yie ang bi moong, ba mang waaniye baaliba wa bing. Bang mang suhuu ka ka ba turi fiinhi u kparuu nuori. Banani jaa ang daang fiinhuu, bang jaa nye laangfie.

Mark 7

1'Beng la ka a Farisiihi aning a 'begu karimihi 'mine ang daang 'yi Jeruuselem daang lang taa 'Yesu seng.

2Bang daang nye u 'potuuribo 'mine ang 'dire aning 'nu-dega. A bila la nga, aning 'nuuhi ang ba pegi.

3'Bojung a Farisiihi aning a 'Juuhi jaang mang 'tuuro ba nabaali'mine dangkaarihi. Ba ba mang 'dire 'see ka ba pegi ba 'nuuhi seni.

4Ka banang 'yi daa wa, ba ba 'dire 'see ka ba pegi ba miihi seni. Dangkaari jaani jemaa bang daang die a 'tuuro, a'wo bonsuuhi aning dugiri, aning kopa laahi aning 'teebulihi pegibu.

5'Beng la ka a Farisiihi aning a begu karimihi daang jugihuu: Wala 'jung ka i 'potuuribo ba 'tuuro a ningbera dangkaari, che mang 'dire siimaa aning 'nu-dega?

© 2009 Bibles International.

6Ung die a yeli 'kubo: Ai'zeeya dangyeliye sung yena 'bangfugihi nga yela a'wo ang seu bila ni: A niba nga mang nanimang aning ba nogbama, che ba 'sikie ningma biye taa toori.

7Bang 'puohimoNgming'puohibu kpali, a di niba nuori 'kuubuhi ang i 'wulibuhi bang 'wuno. (Ai'zeeya G. 29:13)

8Ye bahiye Naangmini 'begu, a che nyogi ninsaaliba dangkaari kpiengaa.

9Ung yeli 'kubo: Ye jaanhiye Naangmini nuori 'kuubu, ka ye 'tu ye miihi.

10'Bojung 'Moosis yeliyeng: Nana i ba aning i ma. ('Yiibu G. 20:12; Duturoonomi G. 5:16) Aning: Ka nieng tu u ba bii u ma, ye veng ka u 'kpi pielaang. ('Yiibu G. 21:17)

11Che ka yena yeli: Ka nieng yeli 'ku u ba bii u ma: Bung ing danang 'tu a 'di n tona iye Kooribang.

12Ye ba mang la veng ung i yeli jaa a ku u ba bii u ma.

13Bilang la yeng va Naangmini yela baha aning ye dangkaari yeng di loonha gara, aning yela yaga ang 'woning a yelibani nga taa yeng ira.

14Ung daang la buong a jemaa bang wa u seng. Ung yeli 'kubo: Ye jaa chelihi 'wong bila mang na yeli a bang a 'muni.

15Bung jaa 'chibe a 'yire gbanggbali a kpiera nie 'puo a na tuong deguu. Che buunhu ang 'yire che 'puo a 'yire gbanggbali, anang degira nie.

16Ka che jaang tan 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

17Sanga ni ung daang 'yi a jemaa seng a ti kpe 'deu, ka u 'potuuribo jugihuu a 'lugu sinnii 'muni.

18Ung yeli 'kubo: Ye ming kongye yela 'muni bangbu ngaang? Ye ba bang ka bung jaa 'chibe a 'yire gbanggbali a kpiera nie 'puo a na tuong deguu.

19'Bojung u ba mang kpiera u 'sikiri, 'see u 'puo, a mang 'yire u 'puo a gara selinga. A bila nga 'puong ung 'wuli ka siimaa jaa sumang.

20Ung yeli: Bung ni ang 'yi ninsaalaa 'puo a 'yire gbanggbali, a bungbalaang degira ninsaalaa.

21'Bojung ninsaalaa 'sikiring la ka yela nga 'yire, tiehibee, dau aning poga senseng baluu, aning ningku.

22Ninsaalaa 'sikiringka na'nyigiri, nyuuri, beulung, belingbu, bobeulung, 'ningbi-beu, Naangmini 'yuori degibu, jigihibu, aning jolihung 'yire.

23A yelibee nga jaa 'yiree 'puo, a degira ninsaalaa.

24Ung 'yi 'be a gaa Taiyer aning Saidong paaluu, a daang ti kpe 'deu kanga, a ba buora ka niba bang. Che u daang ba tuong sogili.

© 2009 Bibles International.

25'Bojung poga kanga ang daang tan bi-pogibile ang tan sibeu, a 'wong u yela, ung daang wa 'le 'tengeng u gbeeng.

26A poga daang iye 'Giriik nie a 'yi Sairofe'niisa. Ung suhuu ka u kari a sibeu 'ihi u 'bi-poga ni ingang.

27Ka 'Yesu yeli 'kuu: Veng ka a 'biihi tigi seni. 'Bojung a ba suma ka nie di 'biihi siimaa a loo 'ku baahi.

28Ka a poga daang die a yeli: Yeliminga la, Daana. Che baahi ming gba ang mang 'bi 'teebul luong mang 'three 'biihi siim'purimo.

29Ung yeli 'ku a poga: A yelihung nga 'jung, gara. A sibeu 'yiye i 'bi-poga ni ingang.

30Ung daang gaa 'yiri a ti nye ka a 'We jeng 'gadong, ka a sibeu 'yi u ingang.

31Ung daang leu 'yi Taiyer paaluu, a die Saidong a gara 'Gaalilii Mani, a 'tu Dekaapolis paaluu.

32Bang waaning dau'to-gbera kanga ang 'hire, a wa suhuu ka u di u 'nu jeguu.

33Ung daang nyoguu a jemaa 'puong a 'yi gaaning u 'yong, a ti di u 'nubie tung a dau 'tobong, a tuuhi muntaahi a fiinhi u jinti.

34Ung lagi u 'ju a Iiinhi sagbaning, a vuunhi, a yeli: Eefata. A 'muni la nga: 'Yuo.

35'Beng la ka u 'tobo daang 'yuohi. Ka u jinti lori ung yeli yela 'weleng 'weleng.

36Ka 'Yesu daang kpaahiba ka ba to wa yera 'kuro nie jaa, che bila ni ung daang kpaahiba sing, bila ning u 'ju bang daang inna a 'duoho sing.

37Ka sielii daang kpeba yaga jaa, bang yera: U iye yela jaa sung. 'Haali u mang iriye lo-gberibi bang 'wono yela, a ira 'muuhi bang yera yela.

Mark 8

1A beri ning, sanga ni jemaa yaga ang daang la lang a ba tari bung jaa na 'di, ka 'Yesu buong a 'potuuribo a yeli kubo:

2Nimboo kpemang a jemaa yela. 'Bojung bang 'bi n seng dabaata la nga pampana, che ba ba tari bung jaa na 'di.

3Ka maang bahiba ka ba gara ba 'yie aning kong ngaang, ba na sieye soring. 'Bojung ba 'mine 'yiye toori.

4Ka u 'potuuribo die yeli 'kuu: 'Ye ka nie na tuong nye paanuu mo'sogo 'puong ka niba nga tigi?

5Ung jugihiba: Paanuuhi awala yeng tari? Bang yeli: Ayopoin.

6Ung daang yeli 'ku a jemaa ka ba 'jing 'tengeng. Ung di a paanuuhi ayo'poin a 'puohi Naangmini barika, a che nyogaa ngmaahi a di 'kuro u 'potuuribo ka ba dia bing ba 'ningbi-toeng. Bang daang dia bing ba 'ningbi-toeng.

© 2009 Bibles International.

7Bang daang tari 'jingsigihi awala ming. Ung wa duhi duhisung imaa ung yeli ka ba di
a ming a bing ba 'ningbi-toeng.

8Bang daang oo, a tigi. Che bang 'ohi a chelee ang daang kpeling ang pa peri ayo'poin.

9Ba daang iyeng a'wo niba 'tuhu anaahi. Ung daang bahiba.

10'Dayeni ka u ning u 'potuuribo ni daang kpe 'gbori, a wa Dalimanuuta paaluu.

11Ka a Farisiihi daang wa a wa 'piili ngmira niu nokpieni, a buora sagbani 'sieree u
seng ka ba 'pigihuu nye.

12Ung daang vuunhi yaga jaa u sie 'puong, a yeli: Wala ka a jemani nga buora 'sieree?
Yeliminga, n yera 'kuriyeng: A jemani nga kung nye 'sieree.

13Ung daang 'yi ba seng, a la kpe 'gbori, a gaa a lampega ni daana.

14Bang daang 'yiinhi paanuu digibu yela, a ba tari bung jaa ba seng a 'gbori 'puong
'see paanuu bung'yeni 'yong.

15Ung kpaahiba, a yeli: Ye kaara sung. Ye banna Farisiihi bura yela aning Heerod
bura yela.

16Bang daang yera bila yela ba miihi seng a yeli: Ting ba tari paanuu ni yela la.

17Ka 'Yesu daang bang bila, a yeli kubo: Wala la yeng yera 'kuro taa yeng ba tari
paanuu yela? Anaa jaa ye nang ba nye, bii a bang a muni? Ye 'sikie nang 'koyeng?

18Ye tariye 'ningbie, ye ba nyira? Ye tariye 'tobo, ye ba 'wono? Ye ba tieha?

19Sanga ni mang ngmaahi a paanuuhi a'nu ni a 'ku niba 'tuhu a'nu ni, peri awala ka a
chelee ni daang pa yeng 'ohi? Bang yeli 'kuu: Pie aning a'yi.

20Sanga ni mang ngmaahi a paanuuhi ayo'poin ni a 'ku niba 'tuhu anaahi ni ming, peri
awala ka a chelee ni pa yeng 'ohi? Bang yeli 'kuu: Ayo'poin.

21Ung daang yeli 'kubo: Ye nang ba bang a 'muni?

22Bang daang wa Beti'seeda. Bang waaning dau ang i jonga u seng, a wa suhuu ka u
fiinhuu.

23Ung daang nyogi a dau ang i jonga 'nung a taguu 'yining a 'yiring. Sanga ni ung wa
tuuhi muntaahi ing u 'ningbieng a di u 'nuuhi jeguu, ung jugihuu: I nyiriye bung
kanga?

24Ung lagi u 'ju Iiinhi, a yeli: N nyiriye niba, bang 'woning daari a 'chene.

25'Beng la ka 'Yesu la di u 'nuuhi jegi u 'ningbieng. Ung fiili 'jie, ka u 'ningbie leu ahi
a bogiring. Ung nyira bung jaa 'weleng 'weleng.

26Ung bahuu ka u gara u 'deu, a yeli: Ta kpe a 'yiri 'puo, bii ta wa yeraa 'kuro nie jaa a
'yiring.

© 2009 Bibles International.

27Ka 'Yesu aning u 'potuuribo daang 'yi 'be a gara 'teenhi ang bi Sesa'riiya Filiipai 'puong. Bang daang gara, ung jugihi u potuuribo: Ning'buo ka niba yera ka n iyeng?

28Bang die yeli: Joon Ngminikon'suoro. Ka 'mine ming yeli ka 'Ilaija. Ka 'mine ming yeli ka dangyeriba ni kanga.

29Ung jugihiba: Ka ning'buo yeng ming yera ka n iyeng?

30Ka 'Pii-ter die a yeli kuu: Ina la a 'Kristo ni. Ung kpaahiba ka ba ta wa yera nie jaa u yela.

31Ung daang 'piili 'wunibo ka kparaama la ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni 'di dogee yaga, ka a ningbera aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi jaanhuu, a kuu. Ka beri ata daari ka u la 'ihi 'yi kutmg 'puong.

32Ung yeli bila pielaang. 'Beng la ka 'Pii-ter daang nyoguu 'yining ba 'yong, a 'piili a 'miing u ingang.

33Che sanga ni ung daang wa leu 'liinbi u 'potuuribo, ung yeli 'ku Pii-ter: Bori n 'ningbiring, Sitaani. 'Bojung i ba tieha Naangmini yelitarihi, ninsaaliba yelitarihi ing tieha.

34Ung daang buong a jemaa aning u 'potuuribo, a yeli 'kubo: Ka nie jaang buora ka u wa 'tuurimo, u daana chiihi u minga, a di u dagara, a 'tuurimo.

35'Bojung nie ni jaa ang na buora ka u tari u 'nyivori gara, u daana na komuung. Che nie ni jaa ming ang na kong u 'nyivori n 'jung aning a 'duohi-sung 'jung, u daana ning u 'jung na taruu gara.

36'Bojung 'bo tonang bibe a ku ninsaalaa ka u 'so a donee jaa, a che kong u 'vorihung?

37Bii, bo ka ninsaalaa na di tegining u 'vorihung?

38'Bojung che ni j as ang j ora maang aning n yeliyaga 'vii, a senseng aning yelibee jemani nga 'puong, u daana ming 'vii ka Ninsaalaa 'Bi-dau daang na jo sanga ni ung daang na wa u Ba girima 'puong aning malikipegi'yirihi.

Mark 9

1Ung daang yeli 'kubo: Yeliminga n yera 'kuriyeng, niba 'mine ahiye che ang kung bang kuung, a gara sanga ni bang na ti nye Naangmini naalung ang na wa aning kpiengu.

2'Beri ayuobi ang daang wa pari, ka 'Yesu daang nyogi 'Pii-ter aning 'Jeemes aning Joon a dieniba 'yie a gaa ti 'do tangkpong kanga ang 'do yaga 'ju ba 'yong. Ung daang leuhi ba 'ningbi-tooring.

3Ka u bungyerihi leu nyigiha a peli paratatata. 'Haali ka pegipegira jaa 'chi 'teng-gbaning a na tuong veng ka tani peli bila.

4Ka 'Ilaija aning 'Moosis daang 'yi gbanggbali ba seng, ka ba ning 'Yesu yera yela.

© 2009 Bibles International.

5Ka Pii-ter die a yeli 'ku 'Yesu: Karima, a sumang 'kuti ka ti bi che. Veng ka ti maali tentihi ata. Ka i 'so kanga, ka 'Moosis 'so kanga, ka 'Ilaija ming 'so kanga.

6U daang ba bang bila ni ung na yeli, 'bojung dabieng daang kpebang yaga jaa.

7Ka savaalii daang wa 'gaaliba. Ka kokori 'yi a savaalii 'puong, a yeli: N 'Bi-nunginaa la nga. Ye 'wono u yeliyaga.

8'Dayeni bang daang leu 'liinhe 'gine, ba ba la nye nie jaa ba seng 'see 'Yesu 'yong.

9Sanga ni bang daang 'yi a tangkpong 'ju 'sigire 'tenge ung kpaahiba ka ba to wa yera kuro che jaa bila ni bang nye ni a gara sanga ni Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang na ti 'ihi 'yi kpiinhi 'puong.

10Bang daang tan a yelihung ba 'yong seng, a jugiha taa bila ni ang la kpiinhi 'puo 'ihi 'yiibu.

11Bang jugihuu: Wala 'jung ka a begu karimihi yera ka a iye kparaama ka 'llaija dang wa?

12Ung die a yeli 'kubo: Yeliminga, Ilaijang dang waana a maana yela jaa aha a bogiring. Che wala ang seu a'wo Ninsaalaa 'Bi-dau yela, ka u na 'diye dogee yaga ka ba diu foo?

13Che n yera 'kuriyeng: 'Ilaija wayeng ming. Bang iu yeli ni jaa bang buora ka ba iu, a'wo u yela ang seu bila ni.

14Sanga ni bang daang wa a 'potuuribo seng, bang wa nye jemaa yaga jaa ang 'giliba. Ka 'begu karimihi ni daang ngmira ningba nokpieni.

15'Dayeni, sanga ni a jemaa jaa ang daang wa nyiruu, ka sielii daang kpeba yaga jaa. Bang jora gara u seng a ti puohuu.

16Ung jugihiba: Bo yela ka ye ningba yera?

17Ka nie kanga die a jemaa puong, a yeli 'kuu: Karima, n waaniye n 'bi-dau ang tan si'muu i seng.

18'Jie jaa ung mang wa 'ihi u ingang, u mang 'turutmg loo. Ka muntaahi mang fugira u nuoring. Ung mang oora u nyina, a mang 'deri 'kpeginleng. Mang suhi i potuuribo ka ba karuu 'ihi bahi, che ba ba tuong.

19Ung die a yeli 'kubo: 'Oo, limangkong jemani. Wala mang panaa na la 'bi ye seng kauhi sing? Wala mang panaa na la 'diye 'kanyiri sing? Ye waanuu wa Immo.

20Bang daang waanuu u seng. Ung wa nyiruu ka a sie 'ihuu 'dayeni. Ung 'le 'tengeng, a binne ka muntaahi fugira.

21Ung jugihi u ba: Wala ka bila nga paguu kauhi sing? Ung yeli: A 'yi u 'bibiilung sanga.

22U mang ihutmg loora buunhi aning kuong puongpahii pahii, ka u kuu. Che ka inang na tuong i yeli jaa, jo ti nimboo a sungti.

© 2009 Bibles International.

23Ka 'Yesu yeli 'kuu: Ka inang na tuong, yela jaa na tuoming a 'ku nie ni ang sagi.

24'Wieng ka a 'bie ba tahingye, a yeli: N sagiyeng. Sungma n basagibu ni ingang.

25Sanga ni 'Yesu ang daang wa nye ka jemaa jorang waana lanna taa, ung 'miing a sibeu ingang a yeli 'kuu: Ina si'mu-gbera, maang yera 'kurii, wa 'yi u ingang, a ta la kpe u inga jaa.

26Ung 'cheehi, a 'ihuu loo yaga jaa, a che wa 'yi u ingang. Ka a 'bi-dau daang 'woning kpiima, 'haali ka niba yaga yeli: U 'kpiyeng.

27Che ka 'Yesu daang nyogi u 'ntmg, a 'ihuu, ung 'ihi ahi.

28Sanga ni 'Yesu ang daang wa ti kpe 'deu, ka u 'potuuribo ni jugihuu 'gondong: Wala la ka tinuu ba tuong karuu 'ihi bahi?

29Ung yeli 'kubo: Bung jaa kung tuong 'ihi nga to bahi 'see Naangmini 'puohibu aning nuori leebu.

30Bang 'yi be a die 'Gaalilii. Ung daang ba buora ka nie jaa bang.

31'Bojung u daang 'wunoye u 'potuuribo, a yeli 'kubo: Ba na kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ing niba 'nuuhing. Ba na kuung. Sanga ni bang na wa kuu baahi, beri ata ang na wa pari, u na 'thing.

32Che ba daang ba bang a yelihung 'muni, che jora dabieng ka ba jugihuu.

33Bang daang wa Kapeeriniyum. Bang wa bi 'deu 'puong, ung jugihiba: 'Bo yela yeng wa chiiha taa a soring ni?

34Che bang tang ba noe. 'Bojung a soring ba daang chiihiye taa a'wo nie ni ang i ba jaa ningtiinhuu yela.

35Ung daang 'jing, a buong a 'pie aning ba'yi, a yeli 'kubo: Ka nie jaang buora ka u i fora, u daana na iye ba jaa 'po-baahaa, a i ba jaa tungtuna.

36Ung di bibile kanga ahi ba gaalinggang. Ung wa diu kogili u 'nuuhing, ung yeli 'kubo:

37Nie jaa ang na die a bie nga to n 'yuoring, u daana dierimang. Nie jaa ming ang dierima, n naani ung diera, unani ang tungma ni ung diera.

38Ka Joon yeli 'kuu: Karima, ti nyiye dau kanga ang kara sibee 'ihe baha i 'yuoring. Ting karuu, 'bojung u ba 'tuuriti.

39Che ka 'Yesu yeli: Ye ta karuu. 'Bojung nie jaa 'chibe na i yelisielii n 'yuoring, che ka a i biela ka u daana la tuong saang n 'yuori.

40'Bojung unani ang ba chiihiti, u daana kpeting.

41‘bojung nie jaa ang na 'kuye 'bonsuo kuong n 'yuoring ka ye 'nyu yeng i 'Kristo 'suobu 'jung, yeliminga mang yera 'kuriye, u daana daang naang nyiye u sanyeu.

© 2009 Bibles International.

42Nie ming jaa ang na veng ka a bung'bilii nga kanga ang sagima nga bora Naangmini soring, a da na seu 'kuye u daana ka ba da di nieri 'ku-kpong a 'le yagili u daana kokoring, a diu loo ing mani 'puong.

43Ka i 'nung vena ka i ira yelibee, ngmaaguu a diu loo bahi. Ing ti kpe 'nyivori 'puo aning 'nu-ngmaang seu a 'kui a gaa ing na tari 'nuuhi a'yi a che ti kpe jehinama, a ti kpe 'buung ang daang kung 'kiinhi jaa.

44'Be la ka ba 'dandulo ba 'kpiire, ka a 'buung ming ba 'kpiire ni.

45Ka i gbering vena ka i ira yelibee, ngmaaguu a diu loo. Ing ti kpe 'nyivori 'puo aning gbengmaang seu 'kui a gaa ing na tari gbee a'yi che ka ba ti dii loo ing jehinama 'puong. Be ka a 'buung ba 'kpiire jaa.

46'Be la ka ba 'dandulo ba 'kpiire, ka a 'buung ming ba 'kpiire.

47Ka i 'ningbiring vena ka i ira yelibee, 'lugiruu 'ihi a diu loo. Ing ti kpe Naangmini naalung 'puo aning 'ningbiyening seu 'kui a gaa ing na tari 'ningbie a'yi che ka ba ti dii loo ing jehinama 'buung 'puong.

48'Be la ka ba 'dandulo ba 'kpiire, ka a 'butmg ming ba 'kpiire ni. (Ai'zeeya G. 66:24)

49Nie jaa daang na 'wongye yaarung a 'tuuro 'buung ingang, ka sarika jaa ming 'wong yaarung.

50Yaarung sumang, che ka a yaarung kong u lenleng, wala ing na iu ka u la tari lenleng? Ye tari yaarung ye miihi iinhing, a tari noo aning taa.

Mark 10

1Ka 'Yesu daang 'ihi 'yi 'be, a wa kpe 'Judiiya paaluu, a ti ngmaa 'do Jooridang lampega ni. Ka jemaa daang la lang u seng. Ung la 'wulibo a'wo ung mang 'wulibo bila.

2Ka Farisiihi 'mine daang wa u seng ka ba wa iu nye, a wa jugihuu: A 'tuye son ka dau jaanhi u poga?

3Ung die yeli 'kubo: Wala ka 'Moosis 'kuye 'begu ka ye ira?

4Bang yeli: 'Moosis 'kuye sori ka ba seu jaanhibu gbangu, a che jaanhuu.

5Che ka 'Yesu die yeli 'kubo: Ye 'sikie kpiengaa 'jung la ung seu a 'begu nga 'kuye.

6Che a 'yi naangbu 'munpiilee sanga Naangmini daang maaliye dau aning poga.

7Bila 'jung dau na mang bahiye u ba aning u ma a che weli ti mari u poga.

8Ka ba ba'yi ni leu inggbani bung'yeni. Bila 'jung ba ba la i ba'yi, ba iye inggbani bung'yeni.

9Bila 'jung bung ni Naangmini ang toonhi lang taa, nie ta weli a bung balaa.

10A 'deu puong ka u 'potuuribo daang la jugihuu a yeli ning u 'ju yela.

© 2009 Bibles International.

11Ung daang yeli 'kubo: Nie jaa ang jaanhi u poga che di pogijaala, u daana senang a poga ingang.

12Ka pogang ming jaanhi u sira che la 'kuli daujaala, u senang.

13Bang daang waaning 'bibilii u seng ka u fiinhiba, ka u potuuribo daang 'miing ba ingang.

14Che sanga ni 'Yesu ang wa nye bila ka u 'puo daang saang. Ung yeli 'kubo: Ye veng ka a 'bibilii wa n seng. Ye ta kariba. 'Bojung bana taang 'so Naangmini naalung ni.

15Yeliminga mang yera 'kuriye. Nie ni jaa ang kung die Naangmini naalung ni a'wo 'bibile, u daana kung kpeu.

16Ung daang diba kogili, a di u 'nuuhi a jegiriba, a duhi duhisung ingba.

17Sanga ni ung daang wa 'chene soring, ka dau kanga daang jo wa u seng, a wa 'gbinti u 'ningbi-tooring, a jugihuu: Karimasung, wala mang na i a nye 'nyivori ang ba tan baahibu?

18Ka 'Yesu yeli 'kuu: Wala 'jung ing buonima ningsung? Nie 'chibe a suma, ka ning'yeni kanga naani, una la Naangmini.

19I bangye a nuori 'kuubuhi: Ta wa kuura nie. Ta wa sena. Ta wa 'juuro. Ta wa 'dire 'sierigirii. Ta wa 'finne. Nana i ba aning i ma. ('Yiibu G. 20:12-16; Duturoonomi G. 5:16-20)

20Ung die yeli 'kuu: Karima, a yela nga jaa mang 'tu a 'yi n 'bibiilung.

21Ka 'Yesu Iiinhuu, a numuu, a yeli 'kuu: Yeli bung'yeni ing kong. Gaa ti kuohi buunhu jaa ing tari a di 'ku ningbaaliba, a che wa 'tuurimo. I daang na tariye bundaambuunhu arijena 'puong.

22Che ung daang saang u 'ningbiri a yelihung 'Jung. Ung leu gaa aning 'pu-saang. 'Bojung u daang tariye buunhu yaga.

23Ka 'Yesu daang leu 'liinhi 'gili, a yeli 'ku u 'potuuribo: Banani ang i bundaamba, a na iye kpiengaa yaga a 'kubo ka ba kpe Naangmini naalung ni 'puo 'woo.

24Ka nomaa daang kpe a 'potuuribo u yeliyaga ni 'jung. Che ka 'Yesu la die yeli 'kubo: 'Biihi, a iye kpiengaa a 'ku nie ang deli bundaalung ka u kpe Naangmini naalung.

25A iye noo ku nyogima ka u 'tu kparipiing nyie ti 'yi, a gaa ka bundaana ti kpe Naangmini naalung.

26Ka nomaa daang maaling kpeba yaga jaa. Bang yeli ku taa: Ka ningbuong panaa na tuong i 'chihi?

27Ka 'Yesu 'liinhibo, a yeli: A kung tuong i ninsaaliba seng, che Naangmini yeng seng naani. 'Bojung yela jaa na tuong ing Naangmini yeng seng.

28Ka 'Pii-ter 'piili a yera 'kuruu: Nye, ti bahiye bung jaa, a che 'tui.

© 2009 Bibles International.

29Ka 'Yesu yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye. Nie 'chibe a bahi 'deu, bii bieri'mine aning yauhi bii kpieng'mine aning yaupogiba, bii ba, bii ma, bii poga, bii biihi, bii 'teng-gbama n yela aning a 'duohi-sung yela,

30ka u daana kung nye pampana a wagiri ngang gberi koo, 'deri, bieri'mine aning you 'mine, yaupogiba, ma'mine, biihi, leng-gbama, aning dogihibu. Wagiri ang waana ming u daana na nyiye 'nyivori ang ba tali baahibu.

31Che niba yaga ang i fora niba daang na iye baahaa niba. Ka niba yaga ang i baahaa niba daang i fora niba.

32Bang daang 'hi soring a gara Jeruuselem, ka 'Yesu die ba 'yie a 'chene. Ka nomaa kpeba. Ka dabieng kpeba sanga ni bang daang 'tuuro. Ung daang la nyogi a 'pie aning ba'yi ni 'yining ba 'yong, a 'piili yera 'kuribo yela ni ang na paguu.

33Tau, ti garala Jeruuselem. Bang na ti nyogi Ninsaalaa 'Bi-dau ni 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a begu karimihi. Ba na yeling ka u 'leyeng a sigining 'kuung, a nyoguu 'ku niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

34Ba na iung la, a fiebuu, a tuuhi muntaahi waahuu, a kuu. 'Beni ata daari ka u la 'ihi.

35Ka 'Jeemes aning Joon, Zeebe'di bi-daba ni daang wa u seng a wa yera 'kuruu: Karima, ti buorang ka yeli jaa ting na suhii ka i i bila 'kuti.

36Ung jugihiba: Bo yeng buora ka n i kuye?

37Bang yeli 'kuu: Veng kati kanga 'jing i 'nuduring, ka kanga ming 'jing i 'nu-goong i girima 'puong.

38Che ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye ba bang yeli ni yeng suha. Ye na tuong 'nyu a 'bonsuo ni mang na 'nyu ni, a tuong 'so Ngminikuong ni mang 'suoro ni?

39Bang yeli 'kuu: Ti na tuoming. Ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga, ye na 'nyuye a 'bonsuo ni mang na 'nyu ni, a 'so a Ngminikuong ni mang na 'so ni.

40Che ka nie 'jing n 'nuduring aning n 'nu-goong yeng, n naaning 'so bila na 'ku. Banani bila ang maali ku, bana bang na 'ku 'be.

41Sanga ni a 'potuuribo 'pie ni ang daang wa 'wong bila, ka ba 'suuri daang 'ihi 'Jeemes aning Joon ingang.

42Che ka 'Yesu daang buongba a yeli kubo: Ye bangyeng ka banani bang mang 'bing ka ba kaara niba ni ang ba i 'Juuhi ni, ba mang 'wuniye daanlung ba ingang. Ba mang 'wuniye ba 'suobu kpiengu ba ingang.

43Che bila kung i yena yeng seng. Nie jaa ang buora ka u i ningtiinhuu ye 'puong, u daana na iye ye tungtuna.

44Nie jaa ming ang na buora ka u i fora daana ye 'puong, u daana na iye ye jaa tungtuna.

© 2009 Bibles International.

45‘bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni gba ba wa ka ba wa tuna 'kuruu, 'see ka una wa tuna, a di u 'nyivori lat, ka u i bung ang na yeudie jemaa.

46'Beng la bang daang wa Jeeri'ko. Sanga ni ung daang wa 'yire Jeeri'kong ning u potuuribo aning ningjemaa yaga jaa, ka Ti'miiyus 'bi-dau Bariti'meeyus daang 'jing son kpantiring a suha. Jonga daang la.

47Sanga ni ung daang wa 'wong ka 'Yesu ang 'yi Naazaret la, ung daang 'piili a tahina, a yera: 'Yesu, 'Deevid 'Bi-dau, ima hina.

48Ka niba yaga daang tahinuu ka u tang u nuori. Che ung maaling tahina yaga jaa: Deevid 'Bi-dau, ima hina.

49Ka 'Yesu daang leu ahi a yeli: Ye buomuu. Bang daang buong a daujonga a yeli 'kuu: Veng ka i 'puo pelf. 'Ihi, u buomiing

50Ung chehi u kparuu loo, a che va 'ihi, a wa 'Yesu seng.

51Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: 'Bo ing buora ka n i 'kui? Ka a daujonga daang yeli kuu: Karima, n buorang ka n 'ningbie nyira.

52Ka 'Yesu yeli 'kuu: Gara, i limaniye vengyeng ing nyaa. 'Dayeni ka u 'yuoye a nyira, a 'tuuro 'Yesu a soring.

Mark 11

1Sanga ni bang wa pieli Jeruuselem, a to Beti'feej aning Beetani, Ooliveet Tangkpong sieng, ung daang tung u 'potuuribo ba'yi.

2U daang yeli 'kubong: Ye gaa ti kpe a kuraa nga ang 'bi 'ningbi-tooring nga. Yeng na wa ti kpieruu, ye na nyiye bungpolii nie jaa ang nang ba jong ang 'le. Ye 'loruu a waaning.

3Ka nie jaang wa jugihiye: Wala yeng ira bila? Ye yeli: Daanang hienuu. U na bahuung 'wieng a 'kuye ka ye waaning.

4Bang daang gaa a ti nye a bungpolii ang 'le 'yenge 'di-nuoring sori sieng. Bang 'loruu.

5Ka niba 'mine ang daang ahi 'be yeli 'kubo: 'Bo yeng ira a 'loro a bungpolii?

6Bang yeli kubo a'wo 'Yesu ang yeli bila ni. Bang veng bang gaa.

7Bang daang waaning a bungpolii wa 'ku 'Yesu a di ba bungyerihi to u 'puoring. Ung daang 'do jomuu.

8Ka niba yaga daang di ba bungyerihi yen a soring. Ka ba 'mine ming ngmaahi da'nuuhi daari iinhing a di yen a soring.

9Bamahi ang daang die 'yie aning bamahi ang 'tu 'puoring, bang daang tahina a yera: Hosaana. Unani ang waana Daana 'yuoring ni nyiye 'pugibu.

10Ti ba 'Deevid naalung ang waana Daana 'yuori 'puong ni nyiye 'pugibu. Hosaana a saa'ju boohoo ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

11Ung daang ti kpe Jeruuselem a ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong kpong. Sanga ni ung daang wa kaa bung jaa wa 'gili baahi, 'jie ang wa maa 'jung, ka u ning a 'pie aning ba'yi ni daang 'yi gaa Beetani.

12'Beu ang daang wa kaa, bang wa 'yi Beetaning, ka kong daang kpeu.

13Ung daang nye kangkanga dau ang ti ahi tooring a tari vaari. Ung gaa ka u ti nye ka u na nye bung kanga u 'jung bii. Sanga ni ung daang wa ti tau, u ba nye bung jaa ka vaari 'yong naani. 'Bojung kangkanga ngmangbu wagiri daang nang ba ta.

14Ka 'Yesu die yeli ku a dau: Nie jaa ta la 'di ina ngmanii jaa jaa. Ka u 'potuuribo daang 'wom-aa.

15Bang daang wa ta Jeruuselem, ung ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong a 'piili kara banani ang kuoha buunhu a Ngminglmohi 'de-kpong puong baha, aning niba ang daara buunhu. Ung daang nyogi a 'libi-tegiriba 'teebulihi aning banani ang kuoha nangmama ni 'kogihi 'wulihi bahi.

16U daang ba die ka nie jaa 'tuo bung jaa 'tu a Ngming'puohi 'de-kpong.

17Ung daang 'wuli, a yera 'kuribo: A ba seu ngaang: B a na buoniye n 'deu ni Ngming'puohibu 'deu a 'ku paalihi jaa? (Ai'zeeya G. 56:7) Che ka yena iu ung i na'nyigihi kpe'jie.

18Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning begu karimihi daang 'wom-aa, a buora bila ni bang na i kuu. 'Bojung ba daang joruung, bojung nomaa daang kpeye a jemaa jaa u 'wulibu ni yela.

19'Jie ang da mang wa maa bang mang 'yi a 'yiring.

20Bang daang wa para. gara 'beeguu 'pipi, bang nye ka a kangkanga dau daang 'koye u jaa, a 'yi u nyaga a ti 'do u 'ju.

21Ka 'Pii-ter daang tiehi, a yeli 'kuu: Karima, nye, a kangkanga dau ni ing da duhi danga ing ni juoli koye u jaa.

22Ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: Ye sagi Naangmini 'di.

23Yeliminga mang yera 'kuriye. Nie ni jaa ang na yeli ku a tangkpong nga, 'Vigi a ti le mani 'puong, ka u daanang ba ira 'sige u 'sikiring, che sagi'di ka bila ni ung yera ni na turning, bila na turning a 'kuu.

24Bila 'jung n yera 'kuriyeng: Bung jaa yeng buora, sanga ni yeng mang wa 'puoho Naangmini, ye sagi ka ye nyiung, ye na nyiung.

25Wagiri jaa yeng na mang wa ahi 'puoho Naangmini, ka yenang tari yeli jaa nie jaa ingang, ye veng 'ku u daana. Ka ye Ba ming ang bi arijenang veng ye saangbuhi 'kuye.

26Che ka yenang kung veng 'ku, ye Ba ming ang bi arijenang kung veng ye saangbuhi 'kuye.

© 2009 Bibles International.

27Bang daang la wa Jeruuselem. Sanga ni ung daang wa 'chene a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puong, ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a begu karimihi aning a ningbera daang wa u seng.

28Bang wa jugihuu: 'Bo berii kpiengu ing 'tu ira a yela nga? Ningbuong 'kui a berii kpiengu nga ming ka i ira a yela nga?

29Ka 'Yesu yeli 'kubo: N na jugihiyeng jugihibu kanga. Ye yeli 'kumo, che ka n ming yeli 'kuye bung ni berii kpiengu mang 'tu a ira a yela nga.

30Joon Ngminikon'suobu ni, bila 'yiye arijena bii bila 'yiye ninsaaliba seng? Ye yeli 'kumo

31Bang ngmi bila fasani ba miihi seng, a yeli: Ka tinuung yeli, Bila 'yiye arijena, u na yeling, Ka wala yeng ba saguu?

32Che ka tinuung yeli, Bila 'yiye ninsaaliba seng. Ba daang joriye a jemaa dabieng, bojung niba jaa daang sagi'ding ka Joon iye dangyera minga minga.

33'Beng la bang daang die yeli 'ku 'Yesu: Ti ba bang. Ka 'Yesu yeli kubo: N ming kung yeli kuye bung ni berii kpiengu mang 'tu a ira a yela nga.

Mark 12

1'Beng la ung daang 'piili a yera yela 'kuribo aning 'lugo silima: Dau kangang daang seli 'girep yoo. Ung me guoni 'giluu wa 'tuohi, a 'tu a 'girep nieng'jie u puong, a me jie ung 'do. Ung daang diu ngmi pa a 'ku kuoriba, a che gaa paalijaala.

2A sanga ang daang wa ta, ung tung tungtuna a kuoriba seng, ka u ti die a 'girep yoo ngmama 'mine a kuoriba seng a 'girep yoong.

3Che bang daang nyoguu, a ngmiu, a che bahuu aning 'nu-kpala.

4'Beng la ung la tung tungtungjaala ba seng. Bang nyoguu a ngmi u 'ju 'puo, a imuu nyaaba.

5Ung la tung tungtuna kanga. Bang ku una. Bila panaa la a tungtuniba chelee ni yaga. Bang ngmira 'mine a kuura 'mine.

6Ung daang nang tan bung'yeni, u 'bi-dau nunginaa. A baahaang ung tumuu ba seng, a yeli: Ba na kahingye n 'bi-dau.

7Che ka a kuoriba yeli 'ku taa: A chen'dire la nga. Ye wa ka ti kuu, che ka a cheng leu ti 'suobu.

8Bang nyoguu ku a diu loo a 'girep yoo 'puoring.

9Wala ka a 'girep yoo daana na i? U na wa kuye a kuoriba, che di a 'girep yoo 'ku ningjaani.

10Ye ba karing Naangmini Seupegi'yiruu nga? A 'kuurii ni mieriba ang jaanhi ni, u ning u 'jung leu a 'kpiiluu 'jukuurii ni.

© 2009 Bibles International.

11Daana tuma la bila, a i nomaa ti 'ningbieng. ('Yieme G. 118:22-23)

12Bang daang buora ka ba nyoguu che fora a jemaa. Bojung ba daang nyiyeng ka ba yela ung siling a 'lugu sinnii nga. A 'jung bang daang bahuu che gaa.

13Bang daang tungFarisiihi 'mine aning Heerod 'tuuribo 'mine u seng, ka ba ti nyoguu u yeliyaga 'puong.

14Bang daang wa a wa yeli kuu: Karima, ti bangyeng ka i iye yeliminga daana, a ba kaara nie jaa. 'Bojung i ba baana niba, che mang 'wuno Naangmini sori yeliminga 'puong. A 'tuye sori ka ti yeu lam'poo 'ku 'Sii-zer bii a ba 'tu sori?

15Ti yeu bii ti to yeu? Che ung daang bang ba dawarihung ni, ung yeli 'kubo: Wala la yeng pigihime? Ye waaning denaari ka n nye.

16Bang daang waanuu. Ung yeli 'kubo: Ning'buo 'worihung aning u yeliseurihi la nga? Bang yeli kuu: 'Sii-zer.

17Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye 'ku 'Sii-zer buunhu ni ang i 'Sii-zer buunhu, a 'ku Naangmini ming buunhu ni ang i Naangmini buunhu. Ka nomaa daang kpeba u yela.

18'Beng la ka Saa'jusihi 'mine daang wa u seng, banang yeli ka 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'chibe ni. Bang wa jugihuu, a yeli:

19Karima, 'Moosis seu 'kuting ka ka nie bieri bii yaung 'kpi che bahi u poga, a ba bahi bie, ka u yau bii u bieri na diye a poga, a dogi 'biihi 'ku u bieri ni bii u yau ni.

20Bieri'mine aning yau'mine bayo'poing daang 'bi 'be. Ka fora daana daang di a poga, a wa ti kpi, ka u ba bahi buurii.

21Ka 'yiiltmg daana ming di a poga a ming kpi, ka u ba bahi buurii jaa. Ka taalung daana bila ning u ju.

22Ka ba bayo'poin ni jaa daang diu, che kanga jaa ba bahi buurii. Bang jaa wa kpi baahi, ka a poga ming kpi.

23Bila 'jung 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'puong, sanga ni niba ang daang na 'ihi, ba 'buo poga na la? 'Bojung ba bayo'poin jaang diu ung i ba kanga jaa poga.

24Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Yeng ba bang a Seupegi'yirihi bii Naangmini kpiengu 'jung naang yeng bori nga?

25'Bojung sanga ni niba ang daang na 'ihi a 'yi 'kuuming, daba kung la digira pogiba bii ka ba la digira pogiba 'kuro daba. Ba na 'woniye malikihi ang 'bi sagbaning.

26A'wo kpiinhi ming 'ihibu yela, ye ba karing 'Moosis gbangu ni 'puong, a'wo a moo ni yela, bila ni Naangmini ang daang yeli 'kuu? Maang la Aaburaham Naangmini ni, aning Aizik Naangmini ni, aning Jeekob Naangmini ni. ('Yiibu G. 3:6)

27U ba i kpiinhi Naangmini, u iye 'nyivori niba Naangmini. Ye boriyeng yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

28Ka a begu karimihi kanga daang wa, a wa 'wono bang yera yela aning taa. Ung nye ka u welihiye ba jugihibu ni 'ningbiri sung, tmg jugihuu: A nuori 'kuubuhi ni jaa fora daana la buo?

29Ka 'Yesu die yeli 'kuu: A fora daana la nga, 'Wong, 'oo Iisiriel, Daana ti Naangmini iye Daana bung'yeni.

30Nung Daana i Naangmini aning i 'sikiri jaa, a numuu aning i 'suhu jaa, a numuu aning i haakila jaa, a numuu aning i fanga jaa. (Duturoonomi G. 6:4-5)

31A 'yiilung nuori 'kuubu la nga, Nung i kpieringto a'wo i minga. ('Liivai G. 19:18) Nuori 'kuubu jaa 'chibe a gaa ama.

32Ka a begu karimihi daang yeli kuu: Mbo, Karima, i yeliye yeliminga. Naangmini bung'yening 'bibe. Naangmini jaa ba la bibe a paahi u ingang.

33Ing na numuu ming aning i 'sikiri jaa, a numuu aning i haakila jaa, a numuu aning i fanga jaa, aning ing na nung i kpieringto a'woning i minga, bilang gaa sarika nyugiruu jaa aning sarikihi jaa.

34Sanga ni 'Yesu ang daang wa nye ka u die yeling aning yeng, ung yeli 'kuu: I ba i toori ning Naangmini naalung ni. Bila 'puoring nie jaa daang ba la ngmi 'ju ka u jugihuu yeli jaa.

35Ka 'Yesu die a yeli, sanga ni ung daang 'wuno Ngming'puohi 'de-kpong 'puong: Wala 'jung ka a 'begu karimihi yera ka a 'Kristo iye 'Deevid 'bie?

36'Deevid minga yeliyeng a Sipegi'yiruu ingang: Daana yeli kuye n Daana: 'Jing n 'nuduring a gara mang na ti di i domihi bing i gbee luong ka i neu. ('Yieme G. 110:1)

37'Deevid minga buonuung Daana, ka wala soring ung la i u bi-dau? Ka a jemaa yaga jaa daang 'wong u yeliyaga aning 'pu-peli.

38U 'wulibu ni 'puong ung yeli: Ye banna a begu karimihi yela, banang mang buora ka ba yeti kpariyogiri a 'yi yuora ni, a mang buora ka ba 'puohibo daahi 'puong ni.

39Banang mang buora 'kogihi ang i nanee yaga Ngming'puohi 'dering, aning 'ji-nanee siimbera 'jiihing ni.

40Banang mang pe dunggala 'deri, a mang ira bangfuge a 'puoho Ngming'puohi yogiri. Ba 'lee daang na iye kpong saree 'diibu 'puong a gaa niba mine lee.

41Ka 'Yesu daang 'jing 'tori 'libie ing'jie, a kaara bila ni a jemaa ang inna 'libie a libie ing'jieng. Ka btmdaamba yaga daang inna libi-yaga.

42Ka dunggali kanga ming ang daang i nandaana daang wa, a wa ing 'libibilii a'yi, ang daang i a'wo libi-wari.

43Ung daang buong u 'potuuribo a yeli 'kubo: Yeliminga, n yera 'kuriyeng, a dunggalinandaana ngang ing libie yaga a gaa bamahi nga jaa ang ing libie a 'libie ing'jieng nga.

© 2009 Bibles International.

44'Bojung bana jaa 'ihiyeng ba bundaalung 'puong a ing. Che ka una di bung jaa ung tari u nandaalung ni 'puong a ing. Bung jaa ung deli u biibu 'puong la bila.

Mark 13

1Sanga ni ung daang wa 'yire a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo, ka u 'potuuribo ni kanga daang yeli kuu: Karima, nye 'kubo nga aning miebuhi nga ang i kabaa'ko bila.

2Ka 'Yesu die yeli 'kuu: I nyiye a ji-bera nga ang me nga? 'Kuurii bung'yeni daang kung bibe a dogili u to ingang ka ba kung daaguu loo 'tengeng.

3Sanga ni ung daang wa 'jing Ooliveet Tangkpong ni 'jung a 'tori a Ngming'puohi 'de-kpong, ka 'Pii-ter aning 'Jeemes aning Joon aning Aan'duru daang jugihuu 'gondong:

4Yeli 'kuti, bo sanga ka a yela nga na i? A 'sieree ming na la wala sanga ni a yela nga jaa ang na wa buora ka a i?

5Ka 'Yesu daang 'piili a yera 'kuribo: Ye banna ka nie jaa ta wa belingye.

6Niba yaga daang na wang n 'yuoring, a wa yera: Maang la 'Kristo, a daang beling ningyaga.

7Sanga ni yeng na wa 'wono taanhuu jauri yela, a 'wono ba'yehi taanhuu jauri yela, ye ta wa ira 'karikaruu. 'Bojung kparaama la ka a yela nga i, che a baahaa sanga nang naani bila.

8'Bojung paaluu na mang 'ihi jauniye u to paaluu, ka naaltmg 'ihi jauning u to naalung. Ka 'tenge 'jigihibuhi i 'ji-yagang, ka koonhi ang i bera le. Wahalahi 'piilee nang la amahi nga.

9Che ye banna ye miihi sung. 'Bojung ba daang na mang nyogiyeng gaaning dangbu toonhi 'jiihi, a mang ngmiye Ngming'puohi 'dering. Ka ye mang ahi paalikaariba aning na'mine 'ningbi-tooring n 'jung, ka a i 'sieree a chiihiba

10Che kparaama la, ba daang na dang ingye 'duohi-sung a ku paalihi jaa seni.

11Che sanga ni bang na mang wa nyogiye gaaning dangbu toonhi 'jie, ye ta mang ira 'karikaruu a'wo bila ni yeng na mang yeli yela. Che yeli ni jaa ang na mang 'kuye a wagiring, ye yeli a yelibalaa. 'Bojung a Sipegi'yiruung yera a yelibalaa, ye naani.

12Bieri na mang nyogiye u yau, ka yau mang nyogi u bieri tihi ka ba ku. 'Biihi na mang 'ihing chiihi ba ba'mine aning ba ma'mine a mang veng ka ba kuba.

13Niba jaa na hayeng n 'yuori 'jung, che unani ang na ahi kpiengaa a kung leu 'puori a gara a baahaa, u daana ning u 'jung na i 'chihi.

14Che sanga ni yeng daang na nye a nyuongbu bungdegiri ni ang ahi 'jieng ang ba i ka u ahi, a'wo dangyera Daaniel ang yeli bila ni, unani ang kanna, u bang a 'mtmi. A bila wagiri, banani ang na bi 'Judiiyang, ba jora gara tangbera juri.

15Nie ni ang bi pie 'jung, u daana ta wa 'sigire ka u ti di bung jaa a 'yining u 'detmg.

© 2009 Bibles International.

16Nie ni ming ang daang na bi moong, u daana ta la leu gara ka u ti di u bungyeruu.

17Che nimiha la a ku banani ang na tari 'puuhi, aning banani biihi ang na mugira a beri ni 'puong.

18Ye suha Naangmini ka bila ta wa ira seseu sanga.

19'Bojung a wagiri, dogikpong daang na bibeng gaga jaa. A dogikpong to nang ba bibe a 'yi naangbu ni Naangmini ang naang ni 'mtmpiileeng a waana a wagiri ngang. U daang kung la bibe jaa ming.

20Ka Daanang da ba ngmaa a 'beri bahi, nie jaa da kung i 'chihi. Che banani Naangmini ang 'lugihi ni 'jung, bana tmg 'lugihi ni, u ngmaaye a beri bahi.

21A bila wagiri ni ka nie jaang daang yeli 'kuye: Nye, 'Kristong bi che, bii, Nye, unang bi 'be, ye ta sagi.

22'Bojung 'girii 'Kristohi aning 'girii dangyeriba daang na 'ying. Ba na mang 'wuliye 'sierihi aning yelisiela, ka ba i bila beling banani Naangmini ang 'lugihi ni, ka bilang da na tuong.

23Che ye banna. N dang yeliyeng yela jaa.

24Che a 'beri ni 'puong, a dogikpong ni 'puoring, ngminaa daang na leu suong, 'chiu ming kung la chaang.

25Ngmari'bie daang na 'yiye sagbani 'le, ka a kpienguhi ang bi sagbaning 'jigihi.

26A wagiri bang daang na nye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang waana savaala 'puong aning kpiengkpong aning girima ang i kpong.

27Ka u panaa tung u malikihi, a laanhi banani tmg 'lugihi ni lang taa a 'yi a seseu lampegihi anaahi ning, a 'yi 'teng-gbani baahaa a gara sagbani baahaa.

28Ye daanhi 'wulibu a 'yi kangkanga daung. Sanga ni u 'nu ang mang i baaluu a boha vaari, ye mang baming ka seun tohiyeng.

29Bila ning u ju, sanga ni yeng ming na wa nyira a yela nga ang ira, ye bang ka u pieliyeng, a ta 'di-noe.

30Yeliminga mang yera 'kuriye, a jemani nga na bibeng a gara a yela nga ang daang na ti i.

31Sagbani aning 'teng-gbani na baahing, che maang yeliyaga kung baahi jaa.

32Che nie jaa ba bang a beu bii a wagiri. 'Haali malikihi gba ang bi sagbaning ba bang. A 'Bi-dau ming ba bang, 'see a Ba 'yong.

33Ye banna, a kaara, a 'puoho Naangmini, bojung ye ba bang a wagiri.

34A iyeng a'wo dau ang 'yi u 'deung a gara paalitoori, a che 'ku u tungtuniba 'suobu kpiengu, a 'ku kanga jaa u tuma. Ung yeli 'yenge 'di-nokaara ka u kaara.

© 2009 Bibles International.

35Bila 'jung ye kaara sung. 'Bojung ye ba bang sanga ni a 'deu daana ang waana, ka ji-maari la, ka 'tengkori la, ka noda'konihing la, ka 'beeguu la. Ye ba bang.

36Ye kaara ka u ta wa wa kpengkpereng, a wa nyiye ka ye 'gbihe.

37Bila ni mang yera 'kuriye, n yera 'kuriye nie jaa: Ye kaara.

Mark 14

1'Beni a'ying daang wa kpeling ka Paribahi aning Paanuu Ang Ba Tari Bura 'chiu 'diibu ta. Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi daang bu bila ni bang na i dawari a nyogi 'Yesu a kuu.

2Che bang yeli: A 'chiu 'diibu puong yeng naani ting na i bila, ka a niba ta wa 'ihi taawai gong gongkpiengaa 'jung.

3Sanga ni ung daang wa 'bi Beetani 'puong, Saimong ang daang i kongkonga 'deung, a daang wa 'jing a 'dire siimaa, ka poga kanga daang waaning alabaasitur pirintuo ang tan spaikinaad turaadi daa ang i too yaga. Ka a poga daang wa kau a pirintuo nuori, a di a turaadi 'kiri waahi 'Yesu 'jung.

4Che ka 'suuri daang kpe niba 'mine ang 'bi be. Bang yera kuro taa: A turaadi nga saangbu 'muni la wala?

5'Bojung a turaadi nga danang tuong kuohing a gaa denaarihi koohi ata, ka ba da di a 'libie ku ningbaaliba. Bang daang yera a poga.

6Che ka 'Yesu yeli: Ye vemuu. Wala la yeng daginuu? U tungye tungsung n ingang.

7'Bojung ningbaaliba na mang biye ye seng wagiri jaang. Wagiri jaa yeng buora ye na tuong ibang sung. Che maang kung bi ye seng gara wagiri jaang.

8U tungye bila ni ung tuong. U dang soye n inggbani a 'ku 'ungbu.

9Yeliminga mang yera 'kuriye, 'jie jaa bang na ing a 'duohi-sung nga donee jaang, bila nga ung tung nga ming na yeling a i u yela tiehibu.

10'Beng la ka 'Juudas Isikaariyot, a 'pie aning ba'yi ni kanga daang gaa a Ngming'puohi 'yi-dieribera seng ka u ti kuohuu 'kubo.

11Sanga ni bang daang wa 'wong bila, ka ba puuhi peli. Bang 'kuu nuori ka ba na kutmg libie. Ung buora 'vu-sung ka u kuohuu.

12A Paanuu Ang Ba Tari Bura 'chiu 'diibu daari, a Paribahi pibile kuubu sanga, ka u 'potuuribo daang jugihuu: 'Yening ing na buora ka ti gaa ti i 'ski ka i 'di a Paribahi?

13Ung tong u 'potuuribo ba'yi a yeli 'kubo: Ye gaa ti kpe a 'yiri. Dau kanga na 'tuoye kondugu wa pagiye. Ye 'tuuruu.

14'Jie ni jaa ung na ti kpe, ye yeli 'ku a 'deu daana: Karima yeliyeng: Saamba 'deu bi 'ye n ning n 'potuuribo ang na 'di a Paribahi?

15U na 'wuliyeng saaju 'de-kpong kanga ang maali i 'siri. Ye i 'siri 'be a 'kuti.

© 2009 Bibles International.

16Ka a 'potuuribo daang 'yi a wa kpe a 'yiri, a nye a'wo ung yeliba bila ni. Bang daang maali a Paribahi ung i 'siri.

17'Jie ang daang suo, ka u ning a 'pie aning ba'yi daang wa.

18Sanga ni bang daang wa 'jing a 'dire, ka 'Yesu yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye. Ye kanga na kuohimang. Ye kanga nima ang 'dire siimaa nga la.

19Ka ba 'puuhi leu saang. Bang jugihuu 'yeni 'yeni: Maang la? Ka kanga ming yeli: Maang la?

20Ung die yeli 'kubo: A 'pie aning ba'yi ni kanga la. U nimang tuna a laa ni.

21Ninsaalaa 'Bi-dau ni garang siringminga a'wo u yela ang seu bila ni. Che nimiha la a ku nie ni daana ang kuohi Ninsaalaa 'Bi-dau ni. A danang sumang a ku a dau ka ba da to doguu.

22Sanga ni bang daang wa 'dire, ung di paanuu a duhi duhisung imuu, a nyoguu ngmaahi a toriba, a yeli: Ye di a oo. N inggbani la bila.

23Ung di a 'bonsuo ming. Sanga ni ung daang wa 'puohi Naangmini barika baahi ung diu 'kubo. Bang jaa daang 'nyu niu.

24Ung yeli 'kubo: N jiing ang binne a 'layi-paalaa la nga. Anang 'yi bahi a 'ku ningyaga ni.

25Yeliminga mang yera 'kuriye, n kung la 'nyu a vana ngmama kuong jaa a gara daari ni mang na 'nyu a bungpaani Naangmini naalung ni 'puong.

26Sanga ni bang daang wa 'yieng Naangmini 'pugibu 'yienii baahi, bang 'yi gaa Ooliveet Tangkpong.

27Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye jaa na ngmiye gberi Naangmini soring n yela a 'yienguu nga, 'bojung a seuyeng: N na ngmiye a pichiina, ka a piihi j o yaari. (Zekaraiya G. 13:7)

28Che ka maang wa 'ihi 'yi kutmg puong baahi, n na dangyeng gaa ti kpe 'Gaalilii.

29Che ka 'Pii-ter yeli 'kuu: Haali ka ba jaang na leu 'puori, che maang yeng naani.

30Ka 'Yesu yeli 'kuu: Yeliminga mang yera 'kurii, jine nga, a 'yienguu nga turi, i na jaanhimang gberi buta ka nodau nang ba 'kong gberi buyi.

31Che ung maaling yera kpiengaa kpiengaa: 'Haali ka n niing na kpi, che n kung jaanhii jaa. Bang jaa ming yeli bila ning u 'ju.

32Bang daang wa jie kanga bang buona Getiseemani. Ung yeli ku u 'potuuribo: Ye 'jing che, che ka n puohi Naangmini.

33Ung daang nyogi 'Pii-ter aning 'Jeemes aning Joon a gaaning, ka nomaa aning 'karikaruu daang leu kpeu gaga jaa.

34Ung yeli 'kubo: N 'suhu saangyeng 'gaali, 'haali a gara 'kuung. Ye bi che a kaara.

© 2009 Bibles International.

35Ung daang tagi 'yi fling a ti 'le 'tengeng, a 'puohi Naangmini, ka ka a wagiri ni 'yi u seng gaa, ka ka bilang danang tuong i.

36Ung daang yeli: N Ba, n Ba, i na tuong iye yeli jaa. Di a bonsuo nga 'yi n seng. Anaa jaa che a ba i 'wo bila ni maang ang buora la. Bila ni Ma ang buora, bila tung.

37Ung daang leu wa nyiba ka ba 'gbihe, ung yeli 'ku 'Pii-ter: Saimong, i 'gbiheng? I da kung tuong kaara a gara hawa bung'yeni jaa?

38Ye kaara a 'puoho Naangmini, ka ye to wa kpe 'pigihibu 'puo. A sie buorang, che a inggbani iye salee.

39Ung daang la leu gaa ti puohi a yeli a yela ni ning a ju.

40Ung daang la leu wa, a wa nyiba ka ba 'gbihe, 'bojung gbieng daang 'biye ba 'ningbieng. Ba daang ba bang bila ni bang na yeli 'kuu.

41Ung daang la leu wa gberi buta ingang, a wa yeli 'kubo: Ye nang 'gbiheng a peenha? A sigiyeng bila. A wagiri tayeng. Nye, ba kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ing yelibe-iriba 'nuuhing.

42Ye 'ihi. Ye veng ka ti gara. Nie ni ang kuohima ni pieliyeng.

43Sanga ni ung daang nang yera yela, 'dayeni ka 'Juudas, a 'pie aning ba'yi ni kangang waana aning jemaa ang tari 'takobihi aning dabola. Ba daang 'yiye a Ngming'puobi 'yi-dieribera aning a begu karimihi aning a ningbera seng.

44Nie ni ang daang kuohuu ni, ung 'kubo 'sieree, a yeli: Nie ni jaa mang na ti mugihi, una la bila. Ye nyoguu a kaaruu sung garaning.

45Ung daang wa tara, ung ang 'toruu gara 'dendenge a ti yeli: Karima, Karima, a mugihuu.

46'Beng la bang daang 'tiu a nyoguu.

47Che ka banani ang daang ahi ni kanga vuo 'takobi ngmi a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong tungtuna a che u 'toduri loo.

48Ka 'Yesu die a jugihiba: Ye 'yi wang a'wo niba ang waana na'nyige ingang, a tari 'takobihi aning dabola ka ye wa nyogima?

49'Beu la 'beu jaa n da mang 'biye ye seng a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a 'wuno, che ye da ba mang nyogima. Che kparaama la. Naangmini yeliseurihi ni na paaling.

50Bang jaa daang bahuu a che jo gaa.

51Ka 'bi-polii kanga daang 'tuuruu, a 'pili masari waje 'yong. Bang nyoguu.

52Ung daang bahi a masari waje, a che jo gaa aning inggbangkpali.

53Bang daang nyogi 'Yesu gaaning Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni seng. Ka a Ngmingpuohi 'yi-dieribera jaa, aning a ningbera, aning a 'begu karimihi daang lang taa be.

© 2009 Bibles International.

54Ka 'Pii-ter daang baahi 'puoring a 'tuuruu, a ti kpe Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni jaga, a 'jing aning tungtuniba, a 'uoho buung.

55Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a dantoonhiba jaa daang buora yeli bang na di 'tuo 'Yesu a kuu. Che ba daang ba nye a yelibalaa.

56'Bojung niba yaga daang 'diye 'sierigirihi a 'tuoguu. Che ba 'sierihi ni ba sagining taa.

57Ka niba 'mine daang 'ihi ahi a 'di 'sierigirii a yeli:

58Ti daang 'wongye ung yeli: N na ngmahiye a Ngming'puohi 'de-kpong bang me aning 'nuuhi nga, che dabaata 'puong ka n la me bungjaala ang kung i nuuhi bungmieruu.

59'Haali a bila nga 'puong che ba 'sierihi daang ba sagining taa.

60Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang 'ihi ahi ba gaalinggang, a jugihi 'Yesu: I ba diera yera yeli jaa? Wala la a yeli nga a niba nga ang 'dire 'sieree 'tuorii nga?

61Che ung tang u nuori, a ba yeli yeli jaa. Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong la jugihuu: Ina la a 'Kristo, Unani Ang Pegi 'Bi-dau ni?

62Ka 'Yesu yeli: Maang la. Ye daang na nyiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang 'jing Kpiengu Daana 'nuduring, a nye ung waana sagbani savaala ni 'puong.

63'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang nyogi u kpari tagi chiehi, a yeli: 'Bo 'sieridiribe ting la hiena?

64Ye 'wongye Naangmini degibu ni. Wala yeng tieha? Bang jaa yeli ka u 'leyeng a sigi 'kuung.

65Ka ba 'mine daang 'piili a tuuha muntaahi waahuu, a pogira u 'ningbisogo a ngmiruu, a yera 'kuruu: Dangyeli. Ka a tungtuniba daang nyoguu, a vaaruu ning ba 'nuuhi.

66Sanga ni 'Pii-ter ang daang 'bi 'mulling a jagang, ka Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong tungtun'bi-pogisaraa kanga daang wa.

67Ung daang wa nye 'Pii-ter ka u 'uoho 'buung, ung 'liinhuu siriititi, a yeli: I ming da 'Nye 'Yesu ang 'yi Naazaret seng.

68Che ung chiihi a yeli: N ba bang yeli ni ing yera ni, bii a yelibalaa 'muni. 'Beng la ung daang 'yi gaa a ti kpe janggaa'lee, ka nodau 'kong.

69Ka a tungtun'bi-pogisaraa daang nyiu, a 'piili a la yera 'kuro banani ang ahi ni: Ba kanga la ni.

70Che ung daang la chiihi. Ang daang wa i biela ka banani ang ahi ni la yeli 'ku 'Pii-ter: 'Sige 'chibe, ba kanga lii. 'Bojung i iye 'Gaalilii nie, ka i yeliyaga 'wuno bila.

© 2009 Bibles International.

71Che ung 'piili a duha danga inna u minga, a pora a yera: N ba bang a dau nga yela yeng yera nga.

72Ka nodau daang la 'kong 'yiiltmg. 'Wieng ka 'Pii-ter tiehi a yeli ni 'Yesu ang yeli kuu ni: I na jaanhimang gberi buta che ka nodau 'kong gberi bu'yi. Ung daang wa tiehi bila, ung 'kong.

Mark 15

1'Jie ang daang wa nyaa 'beeguu 'pipi, ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a ningbera aning a 'begu karimihi aning a dantoonhiba jaa daang lang a nye taa. Bang 'le 'Yesu a nyoguu gaaning ti ku Pailat.

2Ka Pailat jugihuu: Ina la a 'Juuhi Naa ni? Ung die a yeli 'kuu: I yeliye bila. Maang la.

3Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera daang saamuu yela yaga jaa 'puong. Che u ba die yeli yeli jaa.

4Ka Pailat la jugihuu: I ba diera yeli jaa? Nye yela yaga bang 'dire 'sieree a 'yire i 'puoring bila.

5Che ka 'Yesu daang nang ba die yeli yeli jaa, a 'jung ka Pailat nuori daang maa.

6A 'chiu 'diibu wagiri ang mang wa ta jaa, u mang 'ihiye pogira jaa bang mang suhi a 'kubo.

7Ka dau kanga bang buona Baraabas daang 'bi pogiriba 'deung aning niba 'mine ang daang die taawai a ku niba a taawai diebu 'puong.

8Ka a jemaa daang tagi ta, a tahina yaga, a 'piili suhuu ka u i 'kubo bila ni ung mang ira 'kuribo ni.

9Ka Pailat die jugihiba: Ye buorang ka n 'ihi a 'Juuhi Naa ni 'kuye?

10'Bojung u daang bangyeng ka 'nyuuri 'jung la ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera ni nyogi 'Yesu waaning u seng.

11Che ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera daang to a niba ing ka ba suhuu ka u 'ihi Baraabas 'kubo che veng 'Yesu.

12Ka Pailat la die a yeli 'kubo: Ka wala yeng buora ka n i unani yeng buona a 'Juuhi Naa ni?

13Bang la tahing: Kpaahuu dagara 'jung.

14'Beng la ka Pailat yeli 'kubo: Wala la, 'bo beu ung i? Che bang maaling tahing yaga jaa? Kpaahuu dagara 'jung.

15Bilang la ka Pailat daang buora ka u peli a jemaa 'puo, a 'ihi Baraabas 'kubo. Che ung wa fiebi 'Yesu baahi, ung 'ihuu 'kubo ka ba ti kpaahuu dagara 'jung.

16Ka 'sojehi daang nyoguu gaaning a ti kpening jangu bang buona Pretorium. Bang daang buong a 'sojehi 'mtmi lang taa.

© 2009 Bibles International.

17Bang daang di kparikpong 'jimejime yeruu, a di guohi paling naalung 'jupiluu a diu farihi ing u 'jung,

18bang daang 'piili a 'puohuu: Nii yaanhi 'Juuhi Naa.

19Bang daang ngmira u 'jung aning dangkpala, a tuuha muntaahi waahuu, a 'gbinte ba 'dung,kubo a 'puohuu Ngming'puohibu.

20Sanga ni bang daang wa iu la baahi, bang yaa a kparikpong 'jimejime u ingang, a che di u minga bungyerihi yeruu, a nyoguu 'yi gaaning ka ba ti kpaahuu dagara 'jung.

21Ka Saimong, 'Roofas aning Alexaander ba, Sai'riini nie daang 'yi moo a wa para gara, bang nyoguu a firuu ka u 'tuo 'Yesu dagara ni.

22Bang daang waaniu 'jie kanga bang buona Goligoota, a 'muni la nga, ju-kuori 'jie.

23Bang daang 'kuu waing bang jeri aning muur ka u 'nyu, che ung jaanhaa.

24Bang daang kpaahuu a dagara 'jung, a che 'po u bungyerihi, a teura gbanga ka ba bang bung ni kanga jaa ang na di.

25'Gbelinge awai sanga bang daang kpaahuu a dagara 'jung.

26Ka u saangbu yela daang seu a yegili a 'gaali u 'jung: A 'JUUHI NAA NI.

27Bang daang kpaahi na'nyigihi ba'yi dagarihi 'juring a paahi u ingang. Ka kanga bi u 'nuduri seng, ka kanga ming bi u 'nu-goo seng.

28Ka Naangmini Seupegi'yiruu ni daang paali, unang yeli: Ba daang soruung paahi 'begu saaniba ingang. (Ai'zeeya G. 53:12)

29Ka banani ang waana para da mang degiruu, a 'pine ba 'juri, a yera: Aa, Ma nga ang na ngmahi Ngming'puohi 'de-kpong ni che la meu beri ata 'puong,

30die i minga 'yi a dagara 'jung wa 'sigi 'tenge.

31Bila ning u ju ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a begu karimihi ming daang iruu laara, a yera 'kuro taa: U dieye niba 'mine, che u kung tuong die una minga.

32Veng ka a 'Kristo, Isi'reeli niba Naa ni wa 'sigi a dagara 'jung pampana, ka ti nye a sagi. Ka banani ming bang daang kpaahi dagarihi juring a paahi u ingang ni daang yeli yela a deguu.

33Ngminaa 'gbeling 'pie aning a'yi sanga ang daang wa ta, ka sagiluu 'bi a paaluu jaa a gara ji-maari 'gbelinge ata sanga.

34'Gbelinge ata sanga ang daang wa to ka 'Yesu tahing yaga jaa a yeli: 'lloi, 'lloi, lama sabakitani? Bila 'muni la nga: N Naangmini, n Naangmini, wala la ing jaanhima bahi?

35Ka banani ang daang ahi 'be ni 'mine, sanga ni bang daang 'wong bila, bang yeli: Nye, u buoniye 'llaija.

© 2009 Bibles International.

36Ka ba kanga daang jo gaa ti di gbera a chumihi waingtoo ingang a diu tung dangkpala 'jung. Ung di tie 'ku 'Yesu ka u 'nyu, a yeli: Ye ahi bila. Ye veng ka ti nye ka Ilaija na wa diu 'sigining bii.

37Ka 'Yesu daang tahing yaga jaa, a bahi u vuunhung a baahi.

38Ka a Ngming'puohi 'de-kpong patiisakpagu ni daang 'po 'jiihi a'yi a'yi u 'ju a ti chehi u 'muning.

39Sanga ni a 'sojehi koo ningkpong ni ang daang ahi a 'tori 'Yesu ni ang daang wa nye ka u tahingyeng a baahi bila, ung yeli: Yeliminga, a dau nga iye Naangmini 'Bi-dau.

40Ka pogiba ming daang ahi toori jaa a kaara. Ka Mariyaama Maagidaling, aning Mariyaama, 'Jeemes 'bile aning 'Joosiz ma, aning 'Saloomi, daang 'bi ba 'puong.

41Sanga ni ung daang 'bi 'Gaalilii 'puong banang daang 'tuuruu, a tuna 'kuruu. Ka pogiyaga 'mine ming ang daang paahi u ingang a wa Jeruuselem 'bi 'be.

42'Jie ang daang wa suora, a beu nga daang iye a 'siri-iibu beu, beu ang na 'di che ku a peenhibu 'beu.

43'Joosef, Arima'tiiya nie daang iye a dantoonhiba ni kanga, bang kahinuu yaga. Ka u minga ming daang cheliha Naangmini naalung ni. A 'siri-iibu 'beu nga 'jung ung daang wa 'diu u 'suhu a ti kpe Pailat seng, a suhi 'Yesu inggbani.

44Ka Pailat daang maaha ka ka u buring 'kpiyeng bila bii. Ung daang buong a 'sojehi koo ningkpong, a jugihuu ka ka u 'kiyeng kauhi bii.

45Ung daang wa bang bila a 'yi a 'sojehi koo ningkpong seng, ung di a inggbani 'ku 'Joosef.

46Ka 'Joosef daang ti da masari tangsung, a wa yaa 'Yesu inggbani 'sigining. Ung di a masari tani poruu, a diu gaa ti jieli kau'biri bang daang ngmaa 'pie ingang 'puong, a 'biling 'ku-kpong a ti pogi a kau'biri.

47Ka Mariyaama Maagidaling aning 'Joosiz ma Mariyaama daang nye jie ni bang jieluu.

Mark 16

1Sanga ni a peenhibu 'beu ang daang wa pari, ka Mariyaama Maagidaling aning 'Jeemes ma Mariyaama aning 'Saloomi daang da bung'nyuu-noohi ka ba gaa ti 'kiri ing u ingang.

2A daa be-fora, beeguu 'pipi, ngmintong'puhinii sanga bang daang wa a kaubiri.

3Bang daang yera 'kuro taa: Ning'buong na 'biling a 'kuurii 'yining a kaubiri 'di-nuoring 'kuti?

4Sanga ni bang daang Iiinhi, bang nye ka a 'kuurii bilingye 'yi ti jeng. U daang iye kpong yaga.

© 2009 Bibles International.

5Bang daang ti kpiera a kaubiri, bang nye bi-polii ang 'jing 'nuduri seng a yen kparipieliyogu. Ka nomaa aning dabieng kpeba.

6Ung yeli 'kubo: Ye to jora dabieng. 'Yesu ang 'yi Naazaret, una bang kpaahi dagara 'jung ni yeng buora. U 'ihiyeng. U ba 'bi che. Ye nye 'jie ni bang jieluu la ni.

7Che ye gaa a ti yeli u 'potuuribo aning Pii-ter ka u dieriye ye 'yie a gara ka u ti kpe 'Gaalilii. Be yeng na nyiu a'wo ung yeli bila 'kuye ni.

8Bang daang 'yi a kaubiring 'wieng, a jo gaa. 'Bojung ba daang 'miineng a ira nomaa. Ba daang ba yeli yeli jaa 'ku nie jaa, 'bojung dabieng daang kpebang.

9Sanga ni 'Yesu ang daang 'ihi a daa 'be-fora beeguu 'pipi, u dang wa 'yuoye u minga fora a 'ku Mariyaama Maagidaling. U ingang la ung daang kari sibee ayo'poin 'ihi bahi ni.

10Ung daang gaa ti yeli ku banani ang daang 'bi u seng ni. A sanga ba daang iriye nimiha a 'kono.

11Sanga ni bang daang wa 'wong ka u iye 'vori ung nyiu, ba daang ba die.

12A bila 'puoring ung daang la 'yuo u minga berihtmg jaala 'puong a 'ku ba ba'yi, sanga ni bang 'chene a gara a paaluu 'puong.

13Bang daang leu gaa ti yeli 'ku ba chelee ni, che ba ming daang ba sagi ba yeliyaga.

14A 'puoring ung daang la 'yuo u minga 'ku a 'pie ning 'yeni ni sanga ni bang 'jing 'dire siimaa. Ung daang 'miing ba ingang ba basagibu aning ba 'sikiri kpiengaa ni 'jung. 'Bojung ba daang ba sagi banani ang nyiu ka u 'ihiye ni yeliyaga.

15Ung daang yeli 'kubo: Ye gaa donee jaa a ti ing a 'duohi-sung 'ku bungnaanuu jaa.

16Unani ang sagira a 'so Ngminikuong, u daana na iye 'chihi. Che unani ang ba sagira, u 'leyeng.

17Banani ang sagi, ba na mang 'wuliye 'sierihi nga: N 'yuoring ba na mang kariye sibee 'ihe baha niba iinhing Ba na mang yeraye yela aning kokopaani.

18Ba na mang diye wa'mine. Ka banang mang 'nyu bung jaa ang kuura che u kung iba yeli jaa. Ba na mang diye ba 'nuuhi a jegi baaliba ka ba nyaa.

19Daana 'Yesu and daang wa yeli yela 'kubo baahi, ung 'do saaju bang dieguu a ti kpening arijena 'puo. Ung daang ti 'jing Naangmini 'nuduring.

20Bang daang 'yi a gaa ti ing 'duoho jie la 'jie jaang. Ka Daana daang tuna tuma paahi ba ingang, a mang 'wuli ka a yelihung iye yeliminga aning 'sierihi ang 'tuuro. Ami.

© 2009 Bibles International.

Luke

Luke 1

1Niba yaga di ingye ba 'nuuhing ka ba seu yela ni ang paali pielaang ti 'puong ni ka a 'tu sori.

2A'wo niba ang daang i 'ningbiri 'sieree niba, a i a yelihung tungtuniba a 'yi a 'munpiileeng ang yeli 'kuti bila ni,

3n minga tiehiyeng ka a iye sung, mang bang a yelajaa kpeleng kpeleng a 'yi a 'munpiilee mingang 'jung, ka n ming seu ka a 'tu son a kui, ina Tiyoofilus ang i ningsung yaga jaa.

4Ka i bang a yela ni bang 'wulii ni yelimingilung.

5'Judiiya Naa Heerod 'biibu sanga, Ngming'puohi 'yi-diera kangang daang bi be bang buona Zakaraiyas. U daang iye Abijah baluu, ka u poga ming i Eerong buurii. U 'yuori daang la Eliisabet.

6Ba jaa daang iye sun'tuuribo Naangmini 'ningbi-tooring, a 'tuuro Daana nuori 'kuubuhi ni jaa aning u yeli'binnihi ni jaa. Ba daang ba tari ngmehii jaa.

7Ba daang ba tari bie, 'bojung Eliisabet daang iye pogi-oo. Bang jaa 'kori yaga jaa.

8Daari kanga ka Zakaraiyas daang tuna Ngming'puohi 'yi-dieri tuma Naangmini 'ningbi-tooring, u baluu tuma sanga.

9A'wo Ngming'puohi 'yi-diera tuma 'tuubu 'puong, u tuma daang la ka u ti kpe Daana Ngming'puohi 'de-kpong ni a nyugi iinsens.

10Ka a ningjemaa jaa daang 'puoho Naangmini jagang a iinsens nyugibu sanga.

11Ka Daana malika daang 'yi u seng, a ahi a iinsens nyugi'jie lampegi'duri seng.

12Zakaraiyas ang wa nyiu, ung ira 'karikaruu, ka dabieng kpeu.

13Che ka a malika yeli 'kuu: Zakaraiyas, to jora dabieng, 'bojung Naangmini 'wongye i 'puoho. I poga Eliisabet na dogiye bi-dau 'kui, ka i 'ku u 'yuori Joon.

14I daang na tariye nyengka aning 'pu-peli, ka niba yaga nyenging u dogibu 'jung.

15'Bojung u na iye ningtiinhuu Daana 'ningbi-tooring. U kung 'nyuuro waing bii dangkpiengaa. U na paaling aning a Sipegi'yiruu, 'haali a 'yi u ma 'puong.

16U na leuhiye Isi'reeli biihi yaga a 'ku Daana ba Naangmini ni.

17U na dieye u 'yie Ilaija sie aning u kpiengu 'puong, a ti leuhi a ba'mine 'sikie 'ku a 'biihi. U na ti leuhiye banani ang ba 'tuuro sung ka ba tari sun'tuuribo yeng ni, a ti maali niba ka ba i 'siri 'ku Daana.

18Ka Zakaraiyas jugihi a malika: 'Yening mang na 'tu a bang bila? 'Bojung n iye daunyaangaa, ka n poga ming 'kori yaga.

© 2009 Bibles International.

19Ka a malika die a yeli 'kuu: Maang la 'Gee-biriyel ang aha Naangmini seng. Ka Naangmini tungma ka n wa yeli yela 'kui, a 'wulii a 'pu-peli yela nga.

20Nye, i na iye 'muu. I kung tuong yeli yela a gara a beu ni a yela nga ang daang na ti tung, 'bojung i ba sagi n yeliyaga ni ang daang na i a wagiring ni.

21Ka a niba daang chelihi Zakaraiyas bilaang ka nomaa ti kpeba, ung kauhi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong yaga ni 'jung.

22Sanga ni ung daang wa 'yi, u ba tuong na yeli yela 'kubo. Bang bang ka u nyiye nyiibu a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, bojung u daang 'bigihiye yela 'kubo, che ba yera yela.

23U tuma beri ni ang daang wa baahi, ung gaa u minga 'deu.

24A 'beri nga 'puoring ka u poga Eliisabet daang tari 'puo, a sogili u minga 'chiuri a'nu, a yeli:

25Ngaang la ka Daana ima a beri ni 'puong ung Iiinhimo ni, ka u maali n 'yo-saanii niba 'puong.

26A 'chiuri ayuobi 'puong, ka Naangmini daang tung malika 'Gee-biriyel, ung gaa 'yiri kanga ang bi 'Gaalilii paaluung bang buona Naazaret.

27Ung daang gaa dau kanga pogi'piiruu ang daang nang ba bang dau seng. A dau 'yuori la 'Joosef. U daang iye Deevid buurii. A poga ang nang ba bang dau ni 'yuori daang la Mariyaama.

28Ka a malika daang ti kpe u seng, a yeli: N puohiing, nie ang nye nungbu yaga jaa. Daana Nye i seng. I nyiye 'pugibu yaga pogiba 'puong.

29Sanga ni Mariyaama ang daang wa nyiu, ka 'karikaruu kpeu u yelihung ni 'jung. Ung daang jera u 'suhtmg bila ni to 'puohibu ang la.

30Ka a malika yeli 'kuu: Ta jora dabieng, Mariyaama, 'bojung i nyiye nungbu Naangmini seng.

31I na tariye 'puo, a dogi 'bi-dau, a kuu 'yuori 'Yesu.

32U daang na iye ningtiinhuu, ka ba buonuu a Saaju-baahaa Bi-dau. Daana Naangmini na kuung u ba Deevid na'kogo ni.

33U na 'diye naalung Jeekob 'deu ning a gara wagiri jaa. U naalung kung tari baahibu.

34'Beng la ka Mariyaama daang yeli 'ku a malika: Wala ka a yela nga na tuong i, ‘bojung n ba bang dau?

35Ka a malika die a yeli 'kuu: A Sipegi'yiruu na waye i ingang, ka Saa'ju-baahaa kpiengu ni wa 'gaalii. Bila 'jung a bungpegi'yiruu ni ing na dogi ni, ba na buonuung Naangmini Bi-dau.

36Nye, i dogira Eliisabet, u ming tariye 'bi-dau 'puo u nyaalung ni 'puong. Una bang buona pogi-oo ni. A 'puo 'chiuri ayuobi la nga.

© 2009 Bibles International.

37'Bojung yeli jaa 'chibe ka Naangmini kung tuong tung.

38Ka Mariyaama daang yeli: Nye, n iye Daana tungtungpoga. Ngming na die ka bila nga ing yeli nga i 'kumo.

39Ka Mariyaama daang 'ihi a 'beri ning, a 'boring gaa a tanga jie ni, a ti kpe 'Juuda paaluu 'yiri kanga.

40Ung daang ti kpe Zakaraiyas 'deu, a 'puohi Eliisabet.

41Sanga ni Eliisabet ang wa 'wong Mariyaama 'puohibu ni, ka a 'bie egi u 'puong. Ka Eliisabet daang paali aning a Sipegi'yiruu.

42Ung yeli yaga jaa: I nyiye 'pugibu pogiba 'puong, ka i 'pu-ngmanii ni ming nye 'pugibu.

43'Bojung ka a yeli nga to i kumo, aning n Daana ma ang wa n ming seng?

44'Bojung sanga ni i 'puohibu aang wa kpiera n 'tobo, ka a lie ang egi n 'puong aning nyengka.

45'Pu-peli la a 'ku a poga ni ang sagi ni. 'Bojung yela ni ang 'yi Daana seng bang yeluu ni na paaling.

46Ka Mariyaama daang yeli: N 'suhu 'pugiriye Daana.

47Ka n sie nyenging Naangmini n Diera yela.

48'Bojung u kaaye u tungtungpoga ningbaalung 'jieng. 'Bojung a 'yi ngaang gara wagiri jaa, buurii jaang na buonima 'pu-peli daana.

49'Bojung unani ang i kpiengu daana ni tungye tungbera a 'kumo. U 'yuori pegi'yiyeng.

50U hinihung biye banani ang joruu ingang a 'yi jemani a gara u to jemani ingang.

51U 'wuliye kpiengu aning u kpangkpani. U ngmiye banani ang i jigihiba ba 'sikie tieha 'puong ni yaari.

52U 'sigihiye kpiengu niba a 'yi ba na'kogihing, a che 'duohi bamahi ang i ningbaaliba.

53U vengyeng, bama nga kong ang kpe, bang tigi aning bungsuunhi. Che bamahi ang i bundaamba, ung kariba bahi aning nu-kpala.

54U sungye u tungtuna Iisiriel, u hinihung ni tiehii 'puong.

55A'wo ung yeli 'ku ti ba'mine, a yeli 'ku Aaburaham aning u buurii a gara wagiri jaang bila ni.

56Ka Mariyaama daang 'bi u seng 'chiuri ata, a che leu gaa u minga 'deu.

57Sanga ni Eliisabet dogibu wagiri ang daang wa ta, ung dogi 'bi-dau.

58Ka u kpieringtaa aning u dogiriba daang 'wong ka Daana iung hina kpong. Bang daang nyenging a paahi u ingang.

© 2009 Bibles International.

59A beri a'nii daari, bang daang wa ka ba wa 'ihi a 'bie degiri. Bang buora ka ba buonuu Zakaraiyas a 'tuuro u ba ingang.

60Che ka u ma daang yeli: Aai, ba na buonuung Joon.

61Bang yeli 'kuu: Nie jaa 'chibe i dogiriba 'puong bang buonuu a 'yuori nga.

62'Beng la bang daang bigihi yela 'ku u ba, a buora ka ba bang bila ni ung na buora ka ba buonuu.

63Ung bigihi ka ba waaning walaa. Bang waanuu ung seu: U 'yuori la Joon. Ka nomaa daang kpe ba jaa.

64Ka u nuori daang 'yuo 'dayeni, ka u jinti lori. Ung yeli yela, a 'pugiro Naangmini.

65Ka dabieng daang kpe ba kpieringtaa jaa. Ka niba daang yeli a yela nga jaa 'Judiiya tanga paaluu ni jaang.

66Banani jaa ang daang 'wo-maa, bang dia ingba 'sikieng, a yera: Ningbo to la ka a 'hie nga panaa na i? 'Bojung Daana 'nu biye u seng.

67Ka u ba Zakaraiyas daang paali aning a Sipegi'yiruu, a dangyeli yela, a yeli:

68Iisiriel Daana Naangmini ni nyiye 'pugibu, boj ung u wa kaaye u niba, a yeudieba.

69U 'ihiye 'chihi iilii a 'kuti u tungtuna 'Deevid 'deu 'puong. (1Saamiu-el G. 2:1)

70A'wo ung daang yeli bila a 'yi sang'kongkoruu sanga a 'tuuro u dangyeripegi'yiribe nuoring ni.

71Ka ti daang na iye 'chihi a 'yi ti domihi seng, a i 'chihi a 'yi banani jaa ang hati 'nung.

72Ka u 'wuli hina ni yela ung daang bing nuori ku ti ba'mine ni, a tiehi u 'layi-pegi'yiruu yela.

73A 'layiri yela ung daang po a 'ku ti ba Aaburaham ni,

74ka u na dieting a 'yi ti domihi 'nuuhing, a che 'kuti sori ka ti tunuu a kung tari dabieng.

75Ka ti tunuu pegi'yiibu aning sun'tuubu 'puong u 'ningbi-tooring ti 'nyivori beri jaang.

76Ina ming 'bie, ba na buoniing a Saa'ju-baahaa Daana dangyera ni. 'Bojung i na dieye Daana 'yie ka i ti maali soe 'kuu,

77a 'ku u niba 'chihi bangbu a 'tuuro ba yelibee veng'kuubu ingang.

78A 'tuuro ti Naangmini nimboo hina ni ingang. A 'tuuro bila ingang la ka ngmintong 'puhinii na 'yi saa'ju a wa ti seng.

79Ka u wa 'ku banani ang 'jing sagiluu 'puong aning 'kuung 'nyaanyiili 'puong ni chaanii. Ka u diening ti gbee 'yie a ti kpening maahuu sori ni 'puo.

80Ka a 'hie daang baa, a tari kpiengu sie 'puong. Ung daang bi mo'sogo 'puong bilaang a gara daari ni ung wa 'yi gbanggbali a 'ku Isi'reeli niba.

© 2009 Bibles International.

Luke 2

1A beri ni 'puong ka begu daang 'yi 'Sii-zer Ogeesitus seng ka ba sori chime jaa ka ba yeu 'ju-yeu.

2A ningsori fora la bila sanga ni Sai'riiniyas ang daang i Siiriya paalikaara.

3Ka nie jaa daang mang gaa u 'yi-kpong ka ba ti soruu.

4Ka 'Joosef ming daang 'yi Naazaret, 'yiri ang bi 'Gaalilii paaluung, a 'do gaa 'Judiiya a ti kpe 'Deevid 'yiri ni. Una bang buona Beetilehem ni. 'Bojung u daang iye Deevid 'deu nie, a i u buurii.

5Ung daang gaa ka ba ti soruu aning u pogi'piiruu Mariyaama, ka u 'puo kariye.

6Bila ang daang i, sanga ni bang bi 'be, ka u dogibu beu daang ta.

7Ung dogi u bi-fora, 'bi-dau, a di bi-liwajehi poruu, a diu jieli 'duunhi 'gboridiruu 'puong. 'Bojung 'jie daang ba 'bi 'be a 'kubo a kpe'jieng.

8Ka pichiiniba daang bi moong, a paaluu ning u 'ju 'puong, a kaara ba piihi 'yienguu.

9'Beng la ka Daana malika daang wa ba seng. Ka Daana girima ni daang chaang a 'gilibo wa 'tuohi. Ka dabieng kpeba gaga jaa.

10Ka a malika yeli 'kubo: Ye to jora dabieng, bojung n waaniye yelinoohi ang i nyengka kpong yela ka n wa kuye. A na iye yela a 'ku ninsaaliba jaa.

11'Bojung ba dogiye Diera a 'kuye 'jine nga 'Deevid 'yiring. Una la 'Kristo, a Daana.

12'Sieree yeng na nye la nga. Ye na nyiye a 'bi-lie bang pori aning bi-liwajehi a jieli 'duunhi 'gboridiruu 'puong.

13'Ningbiri pogibu ning u 'yuobu ka sagbani malikijemaa daang 'bi a malika seng a 'pugiro Naangmini, a yera:

14'Pugibu bi beng a 'ku Naangmini ang bi saa'ju baahaang. Ngming na veng ka maahuu bi 'teng-gbaning a ku niba yela u 'puo ang peli.

15Sanga ni a malikihi ang daang wa 'yi ba seng a leu gaa ti kpe sagbani, ka a pichiiniba yeli 'ku taa: Ye veng ka ti gaa Beetilehem, a ti nye a yela nga ang i nga, ana ka Daana 'wuliti ni.

16Bang daang 'boring a wa nye Mariyaama aning 'Joosef, aning a 'bi-lie ka u jeng a 'duunhi 'gboridiruu 'puong.

17Sanga ni bang daang wa nye bila, bang yaari a yela ni ang daang yeli 'kubo a'wo a bie nga yela ni.

18Bamahi jaa ang daang 'wo-naa, ka nomaa kpeba a yela ni a pichiiniba ang yeli 'kubo ni yela.

19Che ka Mariyaama daang tieha a yela nga jaa, a jeraa u 'sikiring.

© 2009 Bibles International.

20Ka a pichiiniba daang leu gaa, a 'kuro Naangmini girima, a 'pugiruu yela ni jaa bang daang 'wong aning yela ni jaa bang nye ni 'jung, a'wo ang daang yeli 'kubo bila ni.

21A beri a'nii ang daang wa paali ka ba 'ihi a 'bie degiri, bang daang buong u 'yuori 'Yesu. Bila ka a malika daang 'kuu 'yuori che bang wa tan u 'puo.

22A poga 'foriforihung beri ang daang wa paali a 'tuuro 'Moosis 'begu ingang, bang waanuu Jeruuselem ka ba wa diu 'ku Daana.

23A'wo ang seu Daana begu 'puong bila ni: 'Bi-dau jaa ang i u ma bi-fora, ba na buonuung bungpegi'yiruu a 'ku Daana. (Yiibu G. 13:2,12,15)

24Bang wa ming ka ba 'ihi sarika a 'tuuro bila ni ang yeli Daana 'begu 'puong ni: Ngmama a'yi, bii nangmama a'yi. ('Liivai G. 12:8)

25Ka dau kanga daang bi Jeruuselem 'puong, ka u 'yuori 'di Siimiyung. A dau nga daang iye sun'tuuro, a i Ngming'puohi nene daana. Ung daang cheliha Iisiriel 'suhu maahuu ni. Ka a Sipegi'yiruu daang bi u seng.

26Ang daang 'yuo 'kuu a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang ka u kung nye 'kuung, 'see ung nye 'Kristo ang 'yi Daana seng.

27Ung daang wa kpe a Ngming'puohi 'de-kpong a 'tuuro a Sie ingang. Ka a ba aning a ma daang wa kpening 'Yesu a 'bie ka ba iu a 'tuuro a begu 'tuubu.

28'Beng la ung daang di a 'bie ing u 'nuuhing a 'pugiro Naangmini, a yeli:

29Daana, pampana veng ka i tungtuna gara aning 'suhu maahuu, a 'tuuro i yelihung ingang.

30'Bojung n 'ningbie nyiye i 'chihilung ni.

31Una ing maali niba jaa 'ningbi-tooring ni.

32Ung i chaanii ka u chaang a paalihi, a i i niba lisiriel girima ni.

33Ka 'Joosef aning a 'bie ma daang i nomaa aning a yela ni bang yeli u yela ni.

34Ka Siimiyung daang duhi duhisung ingba, a che yeli 'ku u ma Mariyaama: Nye, a 'bie nga 'bingyeng a 'ku ningjemaa 'lee aning ningjemaa leu 'ihibu lisiriel 'puong, a i 'sieree bang na yeli yela a chiihi.

35Mm, 'takobi daang na 'chugiye i minga 'suhu a 'yi ti giri, ka ningjemaa 'sikie tieha 'yi gbanggbali.

36Ka pogidangyera kanga daang 'bi 'be, u 'yuori la Aana. U daang iye Faanyue 'bi-poga, a i Aaser buurii. U daang 'koriye yaga. A 'yi u pogisari'biilung sanga 'yuomo ayo'poin ung daang bi u sira seng.

37Ung wa i dunggali a to u 'yuomo lijaanaahi aning anaahi. U da ba mang 'yire a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong. U da mang tuniye Naangmini aning nuori 'leebu aning Ngming'puohibu 'ji-suorii ning ngminaa jaa.

© 2009 Bibles International.

38Ung daang wa a wagiri ning u ju 'puong, a daang 'puohi Daana barika, a yeli a bie yela a ku banani jaa ang daang cheliha Jeruuselem yeudiebu ni.

39Sanga ni 'Joosef aning Mariyaama ang daang wa i yela jaa Daana begu ang yeli ka ba tung baahi, bang leu gaa ti kpe 'Gaalilii paaluu, a ti kpe ba miihi 'yiri Naazaret.

40Ka a 'bie daang baa, a i kpiengaa a sie 'puong, a paali aning yeng. Ka Naangmini bunye daang bi u ingang.

41Ka u ba aning u ma da mang gaa Jeruuselem 'yuoni jaa a Paribahi 'chiu 'diibu.

42Ung daang wa ta 'yuomo 'pie aning a'yi, bang gaa Jeruuselem a 'tuuro a 'chiu 'diibu 'tuubu.

43Sanga ni a beri ang daang wa paali, bang leu gara. Ka a bie 'Yesu daang kpeling puoring Jeruuselem 'puong. Che 'Joosef aning u ma daang ba bang bila.

44Che bang daang tieha ka u biye a jemaa 'puong, bang 'cheng bebegbuli. Bang daang bou ba dogiriba aning ba banginiba 'puong.

45Sanga ni bang daang ba nyiu, bang leu gaa Jeruuselem, a ti buoruu.

46'Beni ata ang daang wa pari, bang nyiu a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puong. Ung daang 'jing a begu karimihi kpachagang, a 'wono ba yeliyaga, a jugihiba yela.

47Banani jaa ang daang 'wong u yeliyaga, ba noe daang maayeng aning u 'ningbiyuo aning yela ni ung mang dieyeli ni.

48Sanga ni 'Joosef aning u ma ang daang wa nyiu, ka nomaa daang kpeba. Ka u ma yeli 'kuu: N bi-dau, wala la ing iti ngaang? Nye, i ba anima boing aning nimiha

49Ung daang yeli 'kubo: Wala 'jung yeng buorima? Ye ba bang ka a iye kparaama ka n bi n Ba tuma ingang?

50Che ba daang ba bang a yeli ni ung yeli 'kubo ni 'muni.

51Ung daang 'tubo gaa. Bang daang wa Naazaret. Ung 'sigihi u minga a 'kubo. Che ka u ma daang tari a yela nga jaa u 'sikiring.

52Ka 'Yesu daang baa yeng 'puong, aning inggbani puong. Ung daang nye nungbu ming Naangmini aning ninsaaliba seng.

Luke 3

1Taibiiriyas 'Sii-zer naalung 'diibu 'yuomo 'pie aning a'nu 'puong, ka Poontiyas Pailat daang i 'Judiiya paalikaara. Ka Heerod i 'Gaalilii tetirak. Ka u ba'bie Fiilip i Ituriiya aning Tirakonaitis tetirak. Ka Liseeniyas daang i Abi'liini tetirak.

2Ka Aanas aning 'Keeyafas daang i Ngmingpuohi 'yi-dieribera, ka Naangmini yelihung daang wa Joon, Zakaraiyas 'bi-dau ni seng a mo'sogo 'puong.

3Ung daang kpe jie jaa ang 'gili Jooridang, a inna a 'duoho ka niba leu 'yi ba yelibee 'puong, a 'so Ngminikuong, ka Naangmini veng ba yelibee 'kubo.

© 2009 Bibles International.

4A'wo ang seu dangyera Ai'zeeya yeliyaga gbangu ni 'puong ngaang ni, a yeli: Nie kanga kokoring tahina mo'sogo 'puong: Ye maali Daana sori ni ka u i 'siri. Ye maali u soe ka a 'tori.

5Lohimbo jaa daang na paaling, ka tangkpong jaa aning tangbile jaa 'sigi, ka 'ji-goonhi 'tori, ka soe ang i ku-nyigira i salang salang.

6Ninsaalaa jaa daang na nyiye Naangmini 'chihilung ni. (Ai'zeeya G. 40:3-5)

7'Beng la ung daang yeli 'ku jemaa ni ang wa ka u 'sobo Ngminikuong ni: Yena, dung'kuurihi biihi, ningbuong kpaahiye ka ye jo 'yi 'su-kpiengaa ni ang waana ni ingang?

8Bila 'jung ye ngmana ngmama ang sigining yelibee 'puo leu 'yiibu, a che ta wa 'piili yera 'kuro ye miihi 'suhu 'puong: Ti tariye Aaburaham ung i ti ba. 'Bojung n yera 'kuriyeng ka Naangmini na tuong vening ka a 'kubo nga leu biihi a 'ku Aaburaham.

9Che pampana ming a lari bingye a daari nyegang. Bila 'jung dau nga jaa ang ba ngmana ngmangsuunhi, ba mang ngmaaguung loo 'tengeng a di ing buuming.

10Ka a niba daang jugihuu a yeli: Wala panaa ting na i nga?

11Ung die a yeli 'kubo: Una nga ang tari kpari a'yi, u di kanga 'ku unani ang ba tari bung'yeni jaa. Una nga ming ang tari siimaa, u tung bila ning u ju.

12'Beng la ka lam'po-dieriba ming daang wa ka ba wa 'so Ngminikuong, a wa yeli 'kuu: Karima, wala ting na i?

13Ung yeli 'kubo: Ye ta mang die a gaa anani bang 'bing 'kuye ni.

14Ka 'sojehi ming daang jugihuu, a yeli: Wala ting na i? Ung yeli kubo: Ye ta di kpangkpangkpiengu nie jaa ingang, bii a ngmaara 'girii 'tuoro nie jaa. Ye veng ka ye ningbiri pa aning ye sanyeu.

15A niba daang biye chelihibu 'puong. Ka niba jaa maaha ba 'sikieng Joon yela, ka una la a 'Kristo bii u naani.

16Ka Joon die a yeli ku ba jaa: Yeliminga, n mang 'suoriyeng Ngminikuong aning kuong. Che unani ang tari kpiengu gaama waanang. N ba sigi ka n 'lorihi u nagitie btmglerihi. U na 'soyeng Ngminikuong aning a Sipegi'yiruu aning buung.

17U buunhu yielibu ka'finti 'Nye u 'ntmg. U na piihiye u jiengaa ka u 'yi kpeleng kpeleng, ka u 'ohi a 'wiit ing u bung'bie jieng. Che u na nyugiye a sama aning 'buung ang kung tuong kpi.

18U daang diye yeli jemaa mine ming u kawani 'puong a ing 'duoho 'ku a niba.

19Che ung daang yeli Heerod, a tetirak u 'ningbiri yela u babie Fiilip poga He'roodiyas yela, aning tungbee ni jaa ung daang tung yela.

20A jaa 'puong ka Heerod paahi nga ming, u daang nyogiye Joon a pogi pogiriba 'detmg.

© 2009 Bibles International.

21Sanga ni a niba jaa ang daang wa 'so Ngminikuong, beng la ka 'Yesu ming daang 'so, a daang 'puoho Naangmini, ka sagbani 'yuo.

22Ka a Sipegi'yiruu daang 'sigi u ingang a'woning nangmanii 'worihung. Ka kokori daang 'yi sagbani a yeli: I iye n 'Bi-dau nunginaa. N 'puo peliye i yela yaga jaa.

23Ka 'Yesu minga daang to a'wo 'yuomo pihita. Ung i a'wo bang daang dia bila ni, 'Joosef bi-dau. Ka 'Joosef i 'Hiilai bi-dau.

24Ka 'Hiilai i Maattat bi-dau, ka Maattat i 'Liivai 'bi-dau. Ka 'Liivai daang i Meelikai bi-dau. Ka Meelikai i Jaana bi-dau. Ka Jaana daang i 'Joosef bi-dau.

25Ka 'Joosef daang i Matataiyas bi-dau. Ka Matataiyas i 'Eemos 'bi-dau. Ka 'Eemos daang i Nee-um bi-dau. Ka 'Nee-um i Eeslai bi-dau. Ka Eeslai daang i Naagai 'bi-dau.

26Ka Naagai daang i 'Meeyat 'bi-dau. Ka 'Meeyat i Matataiyas 'bi-dau. Ka Matataiyas daang i Seemiyai bi-dau. Ka Seemiyai i 'Joosef bi-dau. Ka 'Joosef daang i 'Juuda bi-dau.

27Ka 'Juuda daang i 'Jo-aana bi-dau. Ka 'Jo-aana i Riisa bi-dau. Ka 'Riisa i Zeruubabel 'bi-dau. Ka Zeruubabel i Siyaalitiyal bi-dau. Ka Siyaalitiyal i Niirai 'bi-dau.

28Ka 'Niirai i Meelikai bi-dau. Ka Meelikai i Aadai bi-dau. Ka Aadai i 'Koosam bi-dau. Ka 'Koosam i Eli'moodam bi-dau. Ka Eli'moodam daang i Eer bi-dau.

29Ka Eer daang i 'Joosi 'bi-dau. Ka 'Joosi i Eli'yee-zer bi-dau. Ka Eli'yee-zer i 'Joorim bi-dau. Ka 'Joorim i Maattat 'bi-dau. Ka Maattat i 'Liivai 'bi-dau.

30Ka 'Liivai daang i Siimiyung bi-dau. Ka Siimiyung i 'Juuda bi-dau. Ka 'Juuda i 'Joosef bi-dau. Ka 'Joosef i 'Joonang bi-dau. Ka 'Joonang i 'Ilaiyakim 'bi-dau.

31Ka 'Ilaiyakim daang i Meeleya 'bi-dau. Ka Meeleya i 'Miinang 'bi-dau. Ka 'Miinang i Maatata 'bi-dau. Ka Maatata i 'Neetang bi-dau. Ka 'Neetang daang i Deevid bi-dau.

32Ka 'Deevid daang i Jeesi bi-dau. Ka Jeesi i 'Oo-bed 'bi-dau. Ka 'Oo-bed i 'Boo-az 'bi-dau. Ka 'Boo-az i Saalimong 'bi-dau. Ka Saalimong daang i 'Neesong bi-dau.

33Ka 'Neesong daang i Amiinadab 'bi-dau. Ka Amiinadab i Raam bi-dau. Ka Raam i Eezirom bi-dau. Ka Eezirom i 'Pii-rez bi-dau. Ka 'Pii-rez daang i 'Juuda 'bi-dau.

34Ka 'Juuda daang i Jeekob 'bi-dau. Ka Jeekob i Aizik bi-dau. Ka Aizik i Aaburaham bi-dau. Ka Aaburaham i 'Tiira bi-dau. Ka Tiira daang i 'Neehor bi-dau.

35Ka 'Neehor daang i 'Seeruk bi-dau. Ka 'Seeruk i 'Reego bi-dau. Ka 'Reego i 'Pii-leg bi-dau. Ka 'Pii-leg i 'Ii-ber bi-dau. Ka 'Ii-ber daang i 'Seela bi-dau.

36Ka 'Seela daang i Ke-ainang bi-dau. Ka 'Ke-ainang i Arifaakisad 'bi-dau. Ka Arifaakisad i Sem bi-dau. Ka Sem i 'Noowa bi-dau. Ka 'Noowa i 'Lee-mek bi-dau.

37Ka 'Lee-mek daang i Metuusala bi-dau. Ka Metuusala i 'Iinok 'bi-dau. Ka 'finok i 'Jee-red bi-dau. Ka 'Jee-red i 'Maliiliel 'bi-dau. Ka 'Maliiliel daang i 'Ke-ainang 'bi-dau.

© 2009 Bibles International.

38Ka 'Ke-ainang daang i 'linos bi-dau. Ka 'linos i Seet 'bi-dau. Ka Seet i Aadam bi-dau. Ka Aadam daang i Naangmini 'bi-dau.

Luke 4

1Ka 'Yesu daang paali aning a Sip egi'yiruu. Ung daang leu 'yi Jooridang, ka a Sie daang dieniu 'yie a ti kpening mo'sogo 'puo.

2Ung daang 'bi 'be 'beri lijaa'yi ka Deevul daang pigihuu. A beri ni 'puong u daang ba 'di bung jaa. Sanga ni a beri ang wa baahi, ka kong daang kpeu.

3Ka a Deevul daang yeli 'kuu: Ka inang i Naangmini 'Bi-dau ni, yeli ka a 'kuurii nga leu paanuu.

4Ka 'Yesu die yeli 'kuu: A seuyeng: Ninsaalaa kung tan 'nyivori a 'tuuro paanuu 'yong ingang. Che u na tariye 'nyivori a 'tuuro Naangmini yelihung jaa ingang. (Duturoonomi G. 8:3)

5Ka a Deevul daang diu ti 'doning tangkpong kanga ang 'do ju, a 'wuluu a donee naaluhi jaa 'ningbiri pogibu ning u 'yuobu 'puong.

6Ka a Deevul yeli 'kuu: N na 'kuing a kpiengu nga jaa aning a girima. 'Bojung ba diye bila 'kumo. Nie ni jaa mang buora ka n 'lat, n na diye bila 'kuu.

7Bila 'jung ka inang na puohimo Ngming'puohibu, a jaa na iye i 'suobu.

8Ka 'Yesu daang die, a yeli 'kuu: Bori n 'ningbiring, Sitaani nga. A seuyeng: 'Puoho Daana i Naangmini Ngming'puohibu. U 'yong ming ing na tuna. (Duturoonomi G. 6:13,10:20)

9Ung daang dieniu 'yie gaaning Jeruuselem a ti 'do niu a Ngming'puohi 'de-kpong 'ju-baahaa, a yeli 'kuu: Ka inang i Naangmini 'Bi-dau ni, egi 'yi che a 'le 'tengeng.

10'Bojung a seuyeng: U na 'kuye u malikihi nuori i yela ka a kaarii. ('Yieme G. 91:11-12)

11Ala yeli: A na 'sogiing ning a 'nuuhi ka i to wa di i gberi a ngmi 'kuurii. ('Yieme G. 91:12)

12Ka 'Yesu daang die a yeli 'kuu: A yeliyeng: Ta 'pigihe Daana i Naangmini. (Duturoonomi G. 6:16)

13Sanga ni a Deevul ang daang wa baahi a 'pigihibu jaa, tmg 'yi u seng a gaa, a cheliha wagiri kanga.

14Ka 'Yesu daang leu wa a Sie fanga 'puong a ti kpe 'Gaalilii. Ka u yela yaari a to jie jaa ang 'gili 'be.

15Ung daang 'wuli ba Ngming'puohi 'dering, bang jaa daang 'pugiruu.

16Ung daang wa Naazaret, beng bang 'guoluu ni. A'wo u iibu ang daang la bila ni, ung ti kpe a Ngming'puohi 'deu peenhibu daari, a ti ahi ka u karing.

© 2009 Bibles International.

17Bang daang di dangyera Ai'zeeya gbangu ni 'kuu. Sanga ni ung wa 'yuo a gbangu, ung nye a 'jie ning ang daang seu:

18Daana Sie ni Nye n ingang, bojung u buo somang ka n ing a 'duohi-sung 'ku ningbaaliba. U tungmang ka n ti saging 'pu-saang niba, a ti ing 'yuobu 'duoho a 'ku pogiriba. U buo somang ka n ti ing nyiibu 'duoho a 'ku joonhi, a ti 'ku banani bang dogiha ming laangfie,

19a ti ing Daana 'yuong-dieruu ni 'duoho. (Ai'zeeya G. 61:1-2)

20Ung daang pogi a gbangu, a diu a la 'ku a tungtuna a che 'jing. Ka bama nga jaa ang daang bi a Ngming'puobi 'detmg vo ba ningbie imuu.

21Ung daang 'piili yera kuribo: 'Jine nga Seupegi'yiruu nga paaliyeng ye 'tobong.

22Bang jaa daang 'di u 'sieree, a ira nomaa aning bunye yeliyaga ni ang 'yi u nuoring. Bang yeli: 'Joosef bi-dau ni naani nga?

23Ung yeli 'kubo: Pielaang la ka ye na looye a 'lugu nga 'kumo: Ningtiura, tiu i minga. Bila ni jaa ting 'wong ang tung Kapeeriniyum 'puong, tung bila ming i 'yiring che.

24Ung yeli: Yeliminga mang yera 'kuriye. Dangyera jaa 'chibe bang mang dieguu u minga 'yiring.

25Che yeliminga mang yera kuriye. Dunggala yaga daang biye Iisiriel 'puong 'Ilaija beri ning. A sanga ka sagbani daang pogi 'yuomo ata aning 'chiuri ayuobi ka saa ba wa ni. A sanga ka kongkpong daang 'le a paaluu jaang ni.

26Che ba kanga jaa seng naani bang daang tung Ilaija, 'see Zaarefat ang i Saidong 'yiri. Bang daang tumuu ung gaa poga kanga ang i dunggali seng.

27Kongkoonhi ming yagang daang 'bi Iisiriel 'puong dangyera 'Ilaisa wagiri ning. Che kanga jaa daang ba nyaa, 'see 'Neeyamang, a Siiriya nie ni.

28Banani jaa ang daang 'bi a Ngming'puohi 'deung, sanga ni bang wa 'wong a yeli nga, ka 'suuri kpeba gaga jaa.

29Bang daang 'ihi, a karuu ti 'yining a 'yiring, a nyoguu gaaning tanga ni 'ju a 'yiri ang daang me 'beng ni. Ba daang yeng ti daaguu loo a 'jij ulungung.

30Che ung daang 'tu ba kpachaga a 'yi gaa.

31'Beng la ung daang wa Kapeeriniyum ang i 'yiri 'Gaalilii paaluung, a 'wulibo a peenhibu 'bering.

32Ka nomaa daang kpeba u 'wulibu ni yela, 'bojung u yelihung daang tariye berii kpiengu.

33Ka dau kanga daang 'bi a Ngming'puohi 'deung a tari sibeu. Ung tahing yaga jaa,

34a yeli: Bahiti ti 'yong, 'Yesu ang 'yi Naazaret. Wala la ing wa kpiera ti yela 'puo? I wayeng ka i wa nyuonti? N bangye nie ang lii. Naangmini bungpegi'yiruu ni lii.

© 2009 Bibles International.

35Ka 'Yesu daang 'miing u ingang, a yeli: Tang i nuori a che wa 'yi u ingang. Ka a sibeu 'ihuu loo a gaalinggang, a wa 'yi u ingang, a ba imuu dogee.

36Ka nomaa daang kpe ba jaa bang yera ba miihi seng ngaang: 'Bo yelihung la nga? 'Bojung berii kpiengu aning kpiengu ung mang ku a sibee nuori, ang mang wa 'yi.

37Ka u yela bang daang yeli yaari kpe a paaluu jie jaa wa 'gili.

38Ung daang 'ihi 'yi a Ngming'puohi 'deu a gaa ti kpe Saimong 'deu. Ka maahuu kpiengaa daang kpe Saimong diempoga. Bang suhuu u yela.

39Ung daang wa 'churi u ingang a 'miing a maahuu ingang, ka a maahuu daang bahuu. Ka a poga 'ihi 'dayeni a tung tuma 'kubo.

40Sanga ni ngminaa ang daang wa ti kpiera, banani jaa ang daang tan niba ang biera aning baalung 'ire, bang waaniba u seng. Ung daang fiinhi kanga la kanga jaa aning u 'nuuhi, a nyaaba.

41Ka sibee ming daang 'yi niba yaga iinhing a 'yi a tahina: Ina la 'Kristo, Naangmini 'Bi-dau ni. Ung daang 'miing a ingang, a ba veng ang yeli yela. ‘bojung a daang bangyeng ka una la 'Kristo.

42Sanga ni 'jie ang daang wa nyaa, ung 'ihi 'yi gaa jie niba ang 'chibe. Ka a niba daang 'yi buoruu, a wa u seng. Bang i anie ka u ta 'yi ba seng a gaa.

43Che ung daang yeli 'kubo: A iye kparaama ka n ing Naangmini naalung ni 'duoho a 'ku 'yie 'mine ming. Bila 'jung la bang tungma.

44Ung daang inna 'duoho 'Gaalilii paaluu Ngming'puohi 'dering.

Luke 5

1'Beng la daari kanga ung ahi Geneesaret Mani nuoring, ka niba daang wa miluu ka ba 'wong Naangmini yelihung.

2Ung daang nye 'gboe a'yi ang ahi a mani nuoring. Che ka a jinnyogihiba daang 'yi a 'puong a gaa ti pegira ba laanhi.

3Ung daang ti kpe a 'gbori kanga ang i Saimong tuori, a suhuu ka u tagi gaa biela a 'yi a kuong nuoring. Ung daang 'jing a 'gboring a che 'wuno a niba.

4Sanga ni ung daang wa yeli yela baahi, ung yeli 'ku Saimong: Gaa a kuong jijulungu a ti di ye laanhi loo a nyogihi jima.

5Ka Saimong daang die a yeli 'kuu: Ningkpong, ti da tungye tuma yaga a 'yienguu jaa, che ti ba nyogi bung jaa. Anaa jaa che i yelihung 'jung n na looye a laanhi.

6Sanga ni bang daang wa tung bila, bang nyogi jima yaga jaa. Ka ba laanhi daang 'piili chieha.

7Bang daang kamihi buong ba taa ang bi a 'gbori ni kangang ka ba wa sungba. Bang wa a wa paali 'gboe a'yi jaa aning jima, ang daang 'piili 'linne.

© 2009 Bibles International.

8Sanga ni Saimong 'Pii-ter ang daang wa nye bila, ung 'le 'Yesu 'ningbi-tooring, a yeli:
'Oo, Daana, 'yi n seng a gaa, 'bojung yelibe-ira lima.

9'Bojung nomaa daang kpeung, a kpe banani jaa ang daang bi u seng ni, a jima bang
daang nyogi ni 'jung.

10Bila daang la 'Jeemes aning Joon ming, Zeebe'di 'bi-daba, ang daang i Saimong
tungtuntaa. Ka 'Yesu yeli 'ku Saimong: Ta jora dabieng. A 'yi ngaang gara i na
nyogihiye niba.

11Sanga ni bang daang wa waaning ba 'gboe mani nuori, bang bahi ba bung jaa che
'tuuruu.

12Sanga ni ung daang wa bi 'yiri kangang, 'beng la ka dau kanga daang 'bibe ka
kongkongilung 'bi u inga jaang. Sanga ni ung wa nye Yesu, ung 'le u ningbi-tooring, a
suhuu, a yeli: Daana, ka inang buora, i na tuong veming ka n nyaa.

13Ung daang di u nu tie a fiinhuu, a yeli: N buorang. Nyaa. Ka a kongkongilung daang
baahi u ingang 'dayeni.

14Ung daang kpaahuu ka u to wa yera 'kuro nie jaa: Che i gaa a ti di i minga 'wuli a
Ngmingpuohi 'yi-diera a ku i nyaabu 'kuubu a'wo bila ni 'Moosis ang daang ku nuori
ni, ka a i 'sieree 'kubo.

15Che ka u yela daang maaling yaari yaga jaa. Ka jemaa yaga mang wa lang taa ka ba
'wong u yeliyaga, ka u saging ba baalinhi ming.

16Ung daang 'yi u 'yong a gaa mo'sogo a ti 'puohi Naangmini.

17'Beng la daari kanga ung daang 'wuno, ka Farisiihi aning begu karimihi daang 'yi
'yiri jaa ang bi 'Gaalilii, aning 'Judiiya, aning Jeruuselem 'puong. Bang daang 'jing
beng ka Daana kpiengu daang 'bibe ka u veng ka ba nyaa.

18Ka daba 'mine daang 'tuo dau ingkuung daana kanga bungjieng. Bang daang buora
ka ba wa kpeniu ti bing u 'ningbi-tooring.

19Che ba daang ba nye bila ni bang na i a kpeniu a jemaa 'jung. A 'jung bang diu 'tu a
'deu pie a di a bungjie ka a dau ingkuung daana daang jeng u ingang a jaali 'sigihi a ti
'bing gaalinggang 'Yesu 'ningbi-tooring.

20Sanga ni ung daang wa nye ba limaniye, ung yeli kuu: Dau, i yelibee veng 'kuing.

21Ka a 'begu karimihi aning a Farisiihi daang 'piili ngmira fasani bila yela: Ningbuo la
nie nga ang yera yela a degira Naangmini 'yuori nga? Ning'buong na tuong veng
yelibee 'ku nie ka Naangmini 'yong naani?

22Che ka 'Yesu daang bang ba 'pu-tieha, a die yeli kubo: Wala la yeng jera a yela nga
ye 'sikieng?

23'Buong i noo a gaa u to ka nie yeli? I yelibee veng kuing, bii, ka u yeli: 'Ihi ahi a
'chene?

© 2009 Bibles International.

24Che ka ye bang ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni tariye berii kpiengu 'teng-gbani 'Jung ka u
veng yelibee 'ku niba, ung daang yeli 'ku a ing'kuung daana: Maang yera kurii, 'ihi ahi
a di i bungjie gara i 'deu.

25Ung daang 'ihi ahi 'dayeni ba 'ningbi-tooring, a di u bungjenuu a 'yi gaa u minga
'deu, a 'pugiro Naangmini.

26Bang jaa daang ira nomaa, a 'pugiro Naangmini. Ka dabieng kpeba yaga. Bang yeli:
Ti nyiye yelisiela jine.

27A yela nga ang daang wa pari, ung di 'yi a ti nye lam'po-diera bang buona 'Liivai
ang 'jing lam'po-diehi 'deung. Ung yeli 'kuu: 'Tuurimo.

28Ung daang bahi buunhu jaa, che 'ihi ahi, a 'tuuruu.

29Ka 'Liivai daang maali siingkpong 'kuu u minga 'deung. Ka lam'po-dieriba jemaa
daang bi 'be aning niba ming ang 'jing aninba.

30Che ka ba 'begu karimihi aning ba Farisiihi daang ngmuuna yela inna u 'potuuribo, a
yeli: Wala 'jung yeng 'dire a 'nyuuro aning lam'po-dieriba aning yelibe-iriba?

31Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Banani ang tari laangfie, ba ba hiena baalitiura. Che
banani ang biera hieniye baalitiura.

32N ba wa ka n wa buong sun'tuuribo. N wayeng ka n wa buong yelibe-iriba ka ba leu
'yi ba yelibee 'puong.

33Che bang daang yeli 'kuu: 'Bojung ka Joon 'potuuribo mang 'lere nuori pahii pahii a
'puoho Naangmini, ka a Farisiihi 'potuuribo ming ira bila ning u ju, che ka ina
'potuuribo mang 'dire a 'nyuuro?

34Ung daang yeli 'kubo: Ye na tuong veng ka a pogipaalaa 'deu niba 'le noe sanga ni a
pogipaalaa sira ang bi ba seng?

35Che a beri daang na wang, a sanga bang na di a pogipaalaa sira ni a 'yi ba seng. A
sanga bang na 'lere noe ana beri ning.

36Ung daang la loo lugu sinnii ming 'kubo: Nie jaa ba digira waje paalichelii a mara
waje 'koreeng. Ka bila naani, wajepaalaa ni na chiehing. Ka a waje paalichelii ni ming
kung la sigihi a waje 'koreeng.

37Nie jaa ba mang digira waingpaalaa ming a inna waing wu'koring. Ka bila naani, a
waingpaalaa na 'puhiye a wuuhi ka a waing 'yi bahi, ka a wuuhi we.

38Che a iye kparaama ka ba di waingpaalaa a ing wupaani 'puong, ang jaa bing sung.

39Nie 'chibe ming a mang 'nyu waing 'koree a la buora waing paalaa. 'Bojung u mang
yeling: A bung'koring seu.

Luke 6

© 2009 Bibles International.

1'Beng la, a fora peenhibu 'beu ni ang wa pari, a 'yiilung peenhibu beu ung daang ti kpe bungburihi yori 'puo. Ka u 'potuuribo daang kauha a bungburihi juri 'mine, a pinna aning ba 'nuuhi a oora.

2Ka Farisiihi ni 'mine daang yeli 'kubo: Wala 'jung yeng ira vela ang ba 'tu son ka ba i a peenhibu bering?

3Ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: Ye nang ba karing bila ni Deevid ang daang i ni jaa, sanga ni kong ang daang kpe u ning banani ang bi u seng ni?

4Ye ba karing bila ni ung daang ti kpe Naangmini 'deu ni a di a paanuu 'lugirihi ni oo, a di a chelii ku banani ming ang daang bi u seng ni. Bung nga ang ba 'tu sori ka nie oo 'see a Ngming'puohi 'yi-dieriba 'yong ni?

5Ung daang yeli 'kubo: Ninsaalaa 'Bi-dau ni iye a peenhibu beu ming Daana.

6'Beng la ka peenhibu beu kanga ming la ta. Ung daang ti kpe a Ngmingpuohi 'deu a 'wuli. Ka dau kanga daang bi 'be ka u 'nuduri 'kpi.

7Ka a 'begu karimihi aning a Farisiihi daang kaaruu boin ka ba nye ka u na veng ka niba nyaa a peenhibu daari, ka ba nye yeli a saamuu.

8Che ung daang bang ba 'pu-tieha a yeli 'ku a 'nukuung daana: Thi ti ahi a gaalinggang. Ung daang 'ihi gaa ti ahi beng.

9'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'kubo: N na jugihiyeng yeli'yeni. A 'tuye sori ka nie tung sung a peenhibu bering bii ka u tung beu? A 'tuye sori ka u die 'nyivori bii ka u nyuomuu?

10Ung daang leu Iiinhi ba jaa wa gaa, a yeli 'ku a dau: Tie i 'nu. Ung tung bila, ka u 'nu leu nyaa kpeleng kpeleng a'woning u 'nu kanga ni daana.

11Ka 'suuri daang kpeba yaga jaa, bang yeli 'ku taa bila ni bang na i 'Yesu.

12A beri ning ung daang 'do tanga kanga 'ju ka u ti 'puohi Naangmini, a daang bi a Ngming'puohibu 'puong a 'yienguu jaa.

13Sanga ni jie ang wa nyaa, ung daang buong u 'potuuribo. Ung lugihi 'pie aning ba'yi ba 'puong, a buongba bi-tunihi.

14Saimong, ung la 'kuu 'yuori ka 'Pii-ter, aning u you Aan'duru, 'Jeemes aning Joon, Fiilip aning Baritoolomiyu,

15'Maatiu aning Toomas, 'Jeemes ang i AliThyas bi-dau, aning Saimong bang daang buona Zeelot,

16aning 'Juudas ang daang i 'Jeemes ma'bie, aning 'Juudas Isikaariyot, unang daang i a ningkuoha ming ni.

17Ka u ningba daang 'sigi wa ahi ji-gbanggbaling aning u 'potuuribo yaga, aning ningjemaa yaga ang daang 'yi 'Judiiya, aning Jeruuselem, a 'yi a mani nuori ang 'bi

© 2009 Bibles International.

Taiyer aning Saidong 'jiihing. Bang daang wa ka ba wa 'wong u yelihung ka ba baalinhi ming wa nyaa.

18Ka banani sibee ang daang danna daang paahi. Bang daang nyaa.

19Ka a jemaa jaa daang buora ka ba fiinhuu, 'bojimg kpiengu daang 'yiye u ingang a veng bang jaa nyaa.

20Ung daang lagi u 'ningbie a 'liinhi u 'potuuribo, a yeli: Ye banani ang i nandaamba tariye 'pu-peli ‘bojung ye 'suobu la Naangmini naalung ni.

21Ye banani kong ang kpiera pampana tariye 'pu-peli, 'bojung ye daang na tiging. Ye banani ang 'kono pampana na tari 'pu-peli, 'bojung ye daang na lang.

22Ye tariye 'pu-peli sanga ni niba ang na haye, a weliye a 'yi ba 'puong, a tuna ye lolo, a 'ihi ye 'yuori bahi a'wo bungbeu Ninsaalaa Bi-dau ni yela.

23Ye nyengina a daari, a egiha aning nyengka, 'bojung ye sanyeu iye kpong arijena 'puong. 'Bojung bila ning u 'ju ka ba ba'mine daang i a dangyeriba.

24Che nimiha la a 'ku ye banani ang i bundaamba, 'bojung ye nyiye ye 'suhu maahuu.

25Nimiha la a 'ku bama nga ang tigi, 'bojimg kong na kpeyeng. Nimiha la a 'ku bama nga ang laara pampana, boiling ye daang na iye laa'dimii a 'kong.

26Nimiha la a 'kuye sanga ni niba jaa ang na yera sung ye yela. 'Bojung bila ning u ju ka ba ba'mine daang i 'ku a 'girii dangyeriba.

27Che n yera 'kuriye ye banani ang 'wono: Ye nung ye domihi. Ye ira sung 'kuro banani ang haye.

28Ye duha duhisuunhi 'kuro banani ang duha duhibee 'kuriye, a 'puoho Naangmini 'kuro banani ang iriye yelibee.

29Nie ni ang na ngmi i lampega kangang, leu kanga ni ming daana 'kuu. Ka nie jaang wa di i kparikpong, ta karuu ka u ta di i kpari'bile ming.

30Mang 'ku nie jaa ang suha bung i seng. Nie ming ang digira i buunhu, ta la buoraa a 'yire u seng.

31Yela yeng na buora ka niba ira 'kuriye, ye ming ira bila ning u ju 'kuribo.

32'Bojung ka yenang nung banani ang nungye, 'bo barika yeng tari? 'Bojung yelibe-iriba ming nungye banani ang nungba.

33Ka yenang ira sung 'kuro banani ang ira sung 'kuriye, bo barika yeng tari? 'Bojung yelibe-iriba ming gba iriye bila ning u 'ju.

34Ka yenang penna banani yeng tan tamaa ka ye na la die 'yiye ba seng, 'bo barika yeng tari? 'Bojung yelibe-iriba ming mang 'kuriye yelibe-iriba pengbu ka ba die a sing bila ning u ju.

© 2009 Bibles International.

35Che ye nung ye domihi, a tuna sung, a 'kuro niba pengbu, a penna a ta ira bung jaa tamaa. Ye sanyeu daang na iye tiinhuu, ka ye i a Saaju-baahaa biihi. ‘bojung u iye minga a 'ku banani ang ba 'puoho barika, a i minga 'ku ningbee ming.

36Bila 'jung ye tari hina a'wo ye Ba ming ang tari hina bila ni.

37Ye ta ngmaara niba saree, ba kung ngmaa ye ming saree. Ye ta yera ka niba 'leyeng saree ngmaabu 'puong, ba kung yeli ka ye ming leyeng saree ngmaabu 'puong. Ye vena 'kuro niba. Ba na vena 'kuroye ye ming.

38Ye mang 'kuro, ba na mang 'kuyeng. Maahisung bang daa ang 'sigi, a nyogi 'jigihi lang taa, ang pa baha bang na di 'kuye ka ye 'uli ye nyeuring. Maahibu ni ning u 'ju yeng maahaning, bila bang na di maahi a 'kuye.

39Ung daang suing lugu sinnii 'kubo: Jonga na tuong diening jonga 'yie? Ba jaa ba'yi kung 'le bogu 'puong?

40Karima 'We ba gaara u karima. Che unani jaa ang paali na 'woniye u karima.

41Wala la ing nyira da'punnii ang bi i babie 'ningbiring, a che ba ngmira fasani a dakpong ni ang bi ina minga 'ningbiring yela?

42Bii, wala ing na tuong yeli 'ku i ba'bie: Ba'bie, veng ka n 'ihi a da'punnii ni ang bi i ningbiring ni, sanga ni ina minga ang ba nyira a dakpong ni ang bi i minga 'ningbiring ni? Ina bangfuge daana, fora 'ihi a dakpong ni ang 'bi i minga 'ningbiring ni, a bila 'puong i na nyirang kpeleng kpeleng a 'ihi a da'punnii ni ang bi i babie 'ningbiring ni.

43'Bojung lasting ba ngmana ngmambee, dabeu ming ba ngmana ngmansuunhi.

44'Bojung ba mang bangye dau jaa a 'tuuro u minga ngmama ingang. ‘bojung niba ba mang kpehi kangkangangmama a 'yi guohi dau ingang, bii a kpehi 'girep a'yi jeme'kekeri-guo ingang.

45Ningsung mang 'iheye yela ang suma gbanggbaling a 'yi u 'sikiri yelisuunhi 'bingjieng. Ka ningbeu ming mang 'ihe yela ang i bee gbanggbaling a 'yi u 'sikiri yelibee 'puong. 'Bojung yeli ni ang pa u 'sikiri, ana ka u nuori mang yeli.

46Wala 'jung yeng buonima, Daana, Daana, a che ba ira yela ni mang yera?

47Nie ni jaa ang waana n seng, a 'wono n yeliyaga, a iraa, n na 'wuliyeng nie ni ung 'woning.

48U 'woniye nie ang miera 'deu, a 'tu 'demuni ung 'sigi. Ung 'bing a 'demtmi 'pie 'jung. Sanga ni kontaalii ang daang 'ihi, ka a kon'puohee ngmi a 'deu kpiengaa kpiengaa, che u ba tuong jigihuu. 'Bojung ba daang 'bingye u 'muni 'pie 'jung.

49Che unani ang 'wono a che ba ira, u 'woniye nie ang me 'deu tani 'jung a ba tari 'demuni, ka kon'puohee 'ihi a ngmi a 'deu kpiengaa kpiengaa, ung 'le 'wieng 'wieng. Ka a 'deu saangbu daang i kpong.

Luke 7

© 2009 Bibles International.

1Sanga ni tmg daang wa baahi u yeliyaga jaa ka a niba 'wong, ung daang gaa ti kpe Kapeeriniyum.

2Ka 'sojehi-koo ningkpong kanga tungtuna ungkahina yaga daang biera, a tohi 'kiting.

3Sanga ni ung daang wa 'wong 'Yesu yela, ung tung 'Juuhi ningbera u seng, a suhuu ka u wa nyaa a tungtuna.

4Sanga ni bang daang wa 'Yesu seng, bang suhuu 'ningbi-jieng, a yeli: U sigiyeng ka i tung ngaang kuu.

5'Bojung u nungye ti paaluu, a me Ngming'puohi 'deu 'kuti.

6'Beng la ka 'Yesu ningba daang gaa. Sanga ni ung daang ti pieli 'deu, ka a 'sojehi koo ningkpongni tung u jo'mine u seng, a yeli 'kuu: Daana, to daana i minga 'bojung n ba sigining ka i wa kpe n 'deu.

7Bila 'jung maang minga gba ba tiehi ka n minga sigiyeng ka n wa i seng. Che i yeli a yelihung, n tungtuna ni na nyaang.

8'Bojung n ming Nye 'suobu kpiengu luong, a tari 'sojehi bang 'bi n luong. Mang mang yeli 'ku kanga: Gaa. Ung mang gaa. Mang mang yeli 'ku kanga ming daana: Wa. Ung mang wa. Mang mang yeli 'ku n tungtuna: Tung nga. Ung mang tung bila.

9Sanga ni 'Yesu ang wa 'wong a yeli nga, ka nomaa daang kpeu u yela. Ung daang leu a yeli 'ku niba ni ang daang 'tuuruu ni: Maang yera 'kuriye, n nang ba nye limankpong nga to. Aai, n nang ba nyiu Iisiriel paaluung.

10Ka banani bang tung ni daang leu gaa a 'deu, a ti nye a tungtuna ni ang biera ni ka u nyaaye.

11'Beu ang daang wa kaa, ung gaa ti kpe 'yiri kanga bang buona 'Nee-ing. Ka u 'potuuribo yaga daang paahi u ingang a gaa, aning niba yaga.

12Sanga ni ung ti pieli a 'yiri 'yenge 'di-nokpong, bang 'tuo kpiima wa 'yining 'yenge. U daang iye u ma 'bi-dau jaa. Ka u ma ming i dunggali. Ka a 'yiri niba yaga daang 'bi a poga seng.

13Sanga ni Daana ang daang wa nye a poga, ka nimboo kpeu u yela. Ung yeli 'ku a poga: Ta 'kono.

14Ung daang gaa ti fiinhi bung ni bang di 'tuoning a kpiima, ka banani ang 'tuoguu ni daang ahi. Ung yeli: 'Bi-polii, n yera 'kuriing, 'ihi.

15Ka unani ang daang 'kpi ni 'ihi 'jing, a 'piili yera yela. Ung daang diu 'ku u ma.

16Ka dabieng daang kpe ba jaa. Bang 'pugiro Naangmini, a yeli: Dangyerikpong 'ihiye ti 'puong. Bang la yeli: Naangmini wayeng ka u wa sung u niba.

17Bang yeli u yela nga 'yi yaari 'Judiiya paaluu jaang, aning 'jie jaa ang daang ngmaa 'be wa 'gili.

18Ka Joon 'potuuribo daang yeli a yela nga jaa kuu.

© 2009 Bibles International.

19Ka Joon daang buong u 'potuuribo ba'yi, a tungba 'Yesu seng, a yeli: Ina la unani ang daang na wa ni? Che bii ti nang kaara ningjaala soring?

20Sanga ni a daba ang daang wa u seng, bang yeli: Joon Ngminikon'suorong tungti i seng, a yeli: Ina la unani ang daang na wa ni? Che bii ti nang kaara ningjaala soring?

21A wagiri ning u 'ju ung daang nyaa niba yaga ang tan baalinhi aning 'baleuhi aning sibee. Niba yaga ming ang daang i joonhi, ung veng bang nyira.

22'Beng la ka Yesu daang die a yeli 'kubo: Ye gaa ti yeli 'ku Joon yela ni yeng nye a 'wong. Bila ni joonhi ang leu nyira, ka gberee mang 'chene, ka kongkoonhi mang nyaa. Ye yeluu bila ni 'to-gberihi ang 'wono yela, ka kpiinhi ming 'ihi, bang mang ing a 'duohi-sung 'ku ningbaaliba.

23'Pu-peli la a 'ku unani jaa ang kung bori Naangmini soring n 'jung.

24Sanga ni Joon potuuribo ni ang wa gaa baahi, ung 'piili a yera Joon yela 'kuro a niba: 'Bo yeng 'yi gaa ti kpe mo'sogo 'puo ka ye ti nye? Moohuu seseu ang daa ung 'jigihi bi?

25Che 'bo yeng 'yi gaa ka ye ti nye? Nie ang yeti kpari tama ang i baani bi? Ye nye, banani ang yera kparivieni a 'dire noo, ba mang Nye na'mine 'dering.

26Che 'bo yeng 'yi gaa ka ye ti nye? Dangyera bi? Mm, n yera 'kuriyeng, u gaaye dangyera.

27Nga ni nga la unani yela ang seu: Nye, n tuniye n tungtuna ka u die i 'yie. Unang na wa dang maali i sori. (Maalakai G. 3:1)

28'Bojung n yera 'kuriyeng, banani pogiba ang dogi puong, dangyera 'chibe a i tiinhuu gaa Joon Ngminikon'suoro. Che unani ang i ba jaa 'puo bungbile Naangmini naalung ni 'puong, unang i tiinhuu gaa Joon.

29Ka niba jaa ang daang 'wong u yeliyaga, aning a lam'po-dieriba, bang yeli ka Naangmini 'tuye sori. 'Bojung ba daang 'soye Joon Ngminikon'suobu ni.

30Che ka a Farisiihi aning a begu karimihi ni daang jaanhi Naangmini buobu ni ung daang 'kubo, 'bojung ba ba 'so u Ngminikuong.

31Ka Daana daang yeli: 'Bo mang na di 'bigihining a jemani nga niba? 'Bo bang 'woning?

32Ba 'woniye bibilii ang 'jing daa 'puong a buona taa, a yera: Ti ngmiye wie ingye, che ye ba seu. Ti iye nimiha 'kuye, che ye ba 'kong.

33'Bojung Joon Ngminikon'suoro wayeng. U ba oora paanuu bii a 'nyuuro waing. Yeng yera ka u tariye sibeu.

34Ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni wa oora, a 'nyuuro. Yeng yera: Ye nye bun'di-buora, aning waing 'nyuuro, lam'po-dieriba aningyelibe-iribajo.

35Che yeng biihi jaa 'wuliyeng ka u 'tuye sori.

© 2009 Bibles International.

36Ka a Farisiihi kanga daang buomuu ka u wa ka u niu 'di siimaa. Ung daang wa gaa ti kpe a Farisi 'deu a ti 'jing ka u 'di siimaa.

37Ka poga daang bi a 'yiring a i yelibe-ira. Sanga ni ung daang wa bang ka 'Yesu 'jing 'diriye siimaa a Farisi 'detmg, ung waaning alabaasitur pirintuo ang tari turaadi.

38U daang ahiye u 'puoring u gbee sieng a 'kono, a 'piili pegira u gbee aning ningtong, a mang bilihaa aning u 'ju-kooni, a mugihi u gbee, a buo a turaadi imaa.

39Sanga ni a Farisii ni ang daang buomuu ni ang wa nye bila, ung yeli u 'suhung: A dau nga, ka unang da i dangyera, u danang bangye nie ni ang fiinhuu aning pogibung ni ang la, bojung u iye yelibe-ira.

40Ka 'Yesu daang die a yeli 'kuu: Saimong, n tariye yeli kanga ka n yeli 'kui. Ung yeli: Karima, yeli.

41Nie kanga bang penna libie 'yire u seng daang bibeng, a tari san'diribe ba'yi. Ka kanga daang 'di u sani denaari koohi a'nu. Ka kanga ming 'di u sani denaari lijaa'yi aning 'pie.

42Sanga ni bang daang ba tari bung jaa na yeu, ung veng'ku ba jaa jaala. Bila 'jung yeli 'kumo, ba 'buong na numuu gaa u to?

43Ka Saimong die a yeli: N tiehi ka unani ung vengku yaga a gaa u to ning na numuu yaga gaa u to ni. Ung yeli 'kuu: I 'diye saree yeliminga soring.

44Ung daang leu 'tori a poga, a yeli ku Saimong: I nyiye a poga nga? N kpeye i 'deu, i ba 'kumo kuong ka n pegi n ghee. Che u pegiye n ghee aning ningtong, a bilihaa aning u 'ju-kooni.

45I ba mugihima, che a poga nga, a 'yi wagiri mang wa kpe a waana nga, u ba veng n gbee mugihibu.

46I ba buo kpaang ing n 'jung. Che a poga nga buoye turaa'di ing n gbeeng.

47Bila 'jung n yera 'kuriing, u yelibee ang i yaga ni vengkutmg 'bojung u nungye yaga. Che unani fling ang veng'kuu ni, u nungye fling.

48Ung yeli 'ku a poga: I yelibee veng'kuing.

49Ka banani niu ang daang 'jing 'dire ni yeli ba 'suuhing: Ning'buo la nie nga daana ming ang vena yelibee kuro niba?

50Ung yeli ku a poga: I limaniye diegiing. Ngming na gaa nii laangfie.

Luke 8

1A bila 'puoring, ung daang gaa 'yi-kpong jaa aning kuraa jaa, a inna 'duoho, a 'wtmo Naangmini naalung ni 'pu-peli 'duoho. Ka a 'pie aning ba'yi daang 'bi u seng.

© 2009 Bibles International.

2Ka pogiba 'mine, bana bang daang nyaa a 'yi sibee aning baalinhi iinhing, kanga daang la Mariyaama, bang buona Maagidaling. U ingang la ka sibee ayo'poin daang 'yi gaa che bahuu ni.

3Kanga daang la 'Jo-aana ang i Kuuza, Heerod 'deu kaara poga, aning Susaana, aning ningyaga 'mine, banang daang di ba buunhu tuna 'kuruu ni.

4Sanga ni niba yaga ang daang wa laanhi lang taa, ka niba da mang 'yi 'yiri jaa a waana u seng, ung daang loo 'lugu sinnii:

5Bungburang daang 'yi ka u ti buri u bung'bie. Sanga ni ung daang wa buri, ka a 'mine 'le a son kpantiring. Bang daang nebaa, ka saa'ju no'bilii wa 'tuunhi a jaa 'di.

6Ka 'mine daang 'le kuurii 'jung. Ang wa Inmo ka a leu 'kpi. 'Bojung a daang ba nye maahuu.

7Ka 'mine daang 'le guohi 'puong. Ka a guohi 'buli paahi a ingang a siiraa.

8Ka a 'mine ming daang 'le 'teng-suming, a 'buli. Ka kanga jaa mang ing u 'biri bang buri gberi koo. Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga, ung tahing: Unani ang tari 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

9Ka u 'potuuribo daang jugihuu, a yeli: A 'lugu sinnii nga 'muni la wala?

10Ung daang yeli: Yena yeng, son 'kuyeng ka ye bang Naangmini naalung ni 'gondohi. Che 'lugo silima 'puong la mang na yeli yela qui ba chelii ni yeng, ka ba kaara a che kung nye, a 'wono che kung bang a 'muni. (Ai'zeeya G. 6:9)

11A 'lugu sinnii la nga: A bung'bie la Naangmini yelihung ni.

12Anani ang 'bi sori kpantiring ni la banani ang 'wono. 'Beng la ka a Deevul mang wa, a wa di a yelihung a 'yi ba 'sikieng, ka ba to wa sagi a i 'chihi 'jung.

13Anani ang 'bi 'kuurii 'jung ni la banani, sanga bang mang wa 'wong, bang mang die a yelihung aning nyengka. Che bama ba tari nyegihuu. Ba mang sagiye wagiri fling 'puong, che 'pigihibu 'puong bang mang 'le.

14Anani ang 'le guohi 'puong ni la banani, sanga ni bang mang wa 'wong, bang mang 'yi gara. Ka a 'nyivori nga 'jie kaabu, aning u bundaalung, aning u noo buobu mang siiriba. Ba ba mang ing ngmama ang biri.

15Che anani ang 'le 'teng-suming ni la banani ang 'wong a yelihung, a taruu 'sikiri ang sigining a suma 'puong, a inna 'bie aning 'kanyiri.

16Nie 'chibe a mang wa chugi fintina baahi, a mang di bung poguu, bii a mang diu bing 'gado 'muning. U mang diung bing fintindau 'jung, ka banani ang kpiera nye chaanii 'jung.

17'Bojung yeli 'chibe a i 'gondo, a daang kung 'yi gbanggbali. Yeli 'chibe ming a sogili ka ba daang kung bang a yelibalaa, ka a yelibalaa kung 'yuo.

© 2009 Bibles International.

18Bila 'jung ye banna sung bila ni yeng 'wono, bojung unani jaa ang tari, una bang na 'ku. Unani jaa ming ang ba tari, ba na die 'yiye u seng bila ni gba ung 'woning ung tari ni.

19'Beng la ka u ma aning u yauhi daang wa u 'jie, ba ba tuong tau a jemaa 'jung.

20Ka nie kanga daang yeli kuu: I ma aning i yauhing ahi 'yengeng a buora ka ba nyii.

21Ung die a yeli 'kubo: N ma aning n yauhi la bama nga ang 'wono Naangmini yelihung ni a tunaa.

22'Beng la, daari kanga ung daang gaa ti kpe 'gbori, u ning u 'potuuribo. Ung yeli 'kubo: Ye veng ka ti gaa a mani lampega ni daana. Bang daang 'ihi gara.

23Che sanga ni bang daang muna, ung daang 'gbihe. Ka sesekpiengaa kanga 'sigi a mani ingang. Ka a 'gbori daang pa aning kuong. Bang bi dong 'puong.

24Bang daang wa u seng, a wa simuu, a yeli: Ningkpong, Ningkpong, ti wiering. 'Beng la ung 'ihi a 'miing a seseu aning a kuong yangkibu ingang. Ang daang maa, ka 'be daang i siriti.

25Ung daang yeli 'kubo: 'Ye ka ye limaniye 'be? Ka dabieng daang kpeba bang i nomaa, a yeli 'ku taa: Ningbo to la nga? 'Haali ung mang tahing seseu aning kuong, ang mang tu u nuori.

26Bang daang ti ta Gaadara paaluu ang 'bi 'Gaalilii 'lomboring.

27Sanga ni ung daang 'yi ti 'do mani nuori, ka dau kanga 'yi a 'yiri a wa 'tuohuu. A dau daang tariye sibee sanga jaa a ba yera kpari. U daang ba kpiera 'deu jaang ming. 'Kaubie puuhing ung da mang 'be.

28Sanga ni ung daang wa nye 'Yesu, ung 'cheehi, a 'le u 'ningbi-tooring, a yeli aning kokokpiengaa: 'Bo mang tari ka n nii i, 'Yesu Ma Saa'ju Baahaa Naangmini 'Bi-dau? N suhiing, ta dogihima.

29'Bojung u daang tahingye a sibeu ka u wa 'yi a dau ingang. 'Bojung u da mang nyoguung pahii pahii, bang mang 'leu aning jorihi, a bau bang kaara. Ung da mang ngmaahi a bung'lerihi. Ka a sibeu mang leuhuu ti kpening mo'sogo 'puo.

30Ka 'Yesu daang jugihuu, a yeli: I 'yuori la bo? Ung yeli: Jemaa. 'Bojung sibee yaga daang kpeye u inga.

31Ang daang suhuu ka u ta 'ku-a nuori ka a 'yi gaa ti kpe bogu ang ba tari 'mtm-baahaa 'puo.

32Ka pera'kutmg 'sugu daang 'bi 'be a 'dire tangkpong 'jung. Ka a sibee daang suhuu ka u veng ka a gaa ti kpe a iinhi. Ung 'ku-a sori.

33'Beng la ka a sibee daang 'yi a dau ingang a ti kpe a perakuunhi iinhi. Ka a perakuung 'sugu va 'sigi jijulungu a ti kpe a mani 'puo, a 'kpi.

© 2009 Bibles International.

34Sanga ni banani ang daang chiina a pera'kuunhi ni ang wa nye bila ni ang daang tung, bang jo gaa ti yelaa a 'yiri 'puong aning a paaluung.

35'Beng la bang daang 'yi gaa ka ba ti nye bila ni ang tung. Bang daang wa 'Yesu seng, a wa nye a dau ni a sibee ang 'yi u ingang gaa ni ang 'jing 'Yesu gbeeng. Ung daang yeti buunhu, a bi u yeming. Ka dabieng daang kpeba.

36Banani ang daang nye bila ni, bang yeliba bila ni unani a sibee ang daang bi u ingang ni ang 'tu nyaa.

37'Beng la ka a Gaadara paaluu ni jemaa jaa daang suhuu ka u 'yi ba seng gaa. 'Bojung dabieng kpong daang kpebang. Ung daang ti kpe a 'gbori, a la leu 'puori.

38Ka a dau ni ingang a sibee ang daang 'yi gaa ni suhuu ka ka u bi u seng. Che ka 'Yesu daang tumuu, a yeli:

39Leu gaa i minga 'deu a ti 'wuli yelibera ni Naangmini ang tung kui. Ung daang gaa a ti inna 'duoho bila ni 'Yesu ang i yelibera 'kuu a yaari a 'yiri jaa.

40Sanga ni 'Yesu ang daang leu wa, ka a niba 'tuohuu sung 'bojung ba jaa daang chelihuung.

41'Beng la ka dau kanga bang buona Jairus daang wa. U daang iye a Ngming'puohi 'deu kaara. Ung 'le 'Yesu gbeeng, a suhuu ka u wa kpe u 'deu.

42'Bojung u daang tariye 'bi-pogi'yeni 'yong. Ung i a'wo 'yuomo 'pie aning a'yi, a jeng 'kpiire. Che sanga ni ung daang gara, ka a niba siiruu.

43Ka poga kanga daang tan jiing 'yiibu baaltmg 'yuomo 'pie aning a'yi, a daang 'di bung jaa ung tari baalitiuriba 'jiihing. Kanga jaa ming daang ba tuong veng ung nyaa.

44Ung daang wa u 'puori a wa fiinhi u kparuu nuori. Ka u jiing 'yiibu ni daang ngmaa 'dayeni.

45Ka 'Yesu yeli: Ning'buong fiinhima? Bang jaa daang yeli ka ba ba fiinhuu, ka Pii-ter aning banani ang 'bi u seng ni yeli: Ningkpong, a jemaa siiriing a daarii, che ing yela: Ning'buong fiinhima?

46Ka 'Yesu yeli: Nie kanga fiinhimang, 'bojung n bangyeng ka kpiengu 'yiye n ingang.

47Sanga ni a poga ang daang wa nye ka u ba sogili, ung wa, a 'miMe, a 'le u 'ningbi-tooring. Ung yeli 'kuu a niba jaa 'ningbi-tooring yeli 'jung tmg fiinhuu, aning bila ni ung nyaa 'dayeni.

48Ung daang yeli 'kuu: N 'bi-poga, veng ka i 'suhu maa. I limaniye vengyeng ing nyaa. Ngming na gaa nii laangfie.

49Sanga ni ung daang nang yera yela, ka nie kanga 'yi a Ngming'puohi 'deu kaara ni 'deu a wa yeli 'kuu: I 'bi-poga ni 'chibe. Ta la danna a karima.

50Che 'Yesu ang wa 'wong bila, ung die yeli 'kuu: Ta jora dabieng. Sagi'di 'yong, u na nyaang.

© 2009 Bibles International.

51Sanga ni ung daang wa kpe a 'deu, u ba sagi ka nie jaa kpe, 'see 'Pii-ter, 'Jeemes, aning Joon, aning a 'bi-poga ba aning u ma.

52Ka a niba jaa daang 'kono a ira laa'dimii u yela. Che ung daang yeli: Ye ta 'kono. U ba kpi, u 'gbiheng.

53Bang daang iu la, a bang ka u kpiyeng.

54Ung daang veng bang jaa 'yi. Che ung nyogi u 'ntmg, a buong, a yeli: 'Bi-poga, 'ihi.

55Ka u 'vorihung daang la leu wa, ung 'ihi 'dayeni. Ka 'Yesu daang 'ku nuori ka ba kuu siimaa.

56Ka nomaa daang kpe a lie ba aning u ma. Che ung kpaahiba ka ba ta wa yera lcuro nie jaa bila ni ang tong ni.

Luke 9

1'Beng la ung daang buong u 'potuuribo 'pie aning ba'yi ni lang taa, a 'lcubo kpiengu aning 'suobu kpiengu sibee jaa iinhing, ka ba mang nyaa baalinhi ming.

2Ung tungba ka ba ti inna Naangmini naalung 'duoho, a nyaara baaliba ming.

3Ung yeli 'kubo: Ye ta di bung jaa ye sori ni 'chengbu 'puong. Ye ta di dangkpala, bii kori, bii siimaa, bii 'libie, bii kparihi a'yi.

4'Deu jaang yeng na ti kpe, ye bi be a gara wagiri ni yeng na ti 'yi be a gaa.

5Niba ni jaa ang kung dieye, ka yenang wa 'yire a 'yiri puong a gara, ye mang mihi ye gbee tarsi jaa bahi, ka bila i 'sieree ba ingang.

6Bang di gaa a 'yie puuhi, a ti inna 'duohi-sung, a nyaara niba 'jie jaang.

7'Beng la ka Heerod, a paalikaariba banaahi ni kanga daang wa 'wong yeli ni jaa ang ira. Ang daang yeu, 'bojung niba 'mine daang yeliyeng ka Joon 'ihiyeng a 'yi 'kuung 'puong.

8Ka 'mine ming yeli ka 'Ilaija la a 'yi. Ka 'mine ming yeli ka a sang'kongkoruu dangyeriba ni kanga la, a la 'ihi 'yi 'kuung 'puong.

9Ka Heerod yeli: N ngmaaye Joon ju. Ka ning'buo la nga mang 'wono a yelibani nga taa u yela? Ung daang buora ka u nyiu.

10Ka a 'potuuribo, sanga ni bang daang wa leu wa, bang toonhi 'kuu bila ni jaa bang tung. Ung daang diba 'yining ba 'yong a gaa mo'sogo 'jie kanga ang i Beti'seeda 'jie.

11Sanga ni a niba ang daang wa bang bila, bang 'tuu. Ung dieba a yeli Naangmini naalung yela 'kubo a nyaa banani ang hiena nyaabu.

12'Jie ang daang wa maa, ka a 'pie aning ba'yi wa yeli kuu: Bahi a jemaa ka ba gaa ba 'yie aning ba kurihi ni ang pieli a ti jeng a bo siimaa 'di. ‘bojung ti 'Nye che mo'sogo 'puong.

© 2009 Bibles International.

13Che ung daang yeli 'kubo: Ye 'kubo siimaa ka ba 'di. Bang yeli: Ti ba tari bung jaa paahi paanuuhi a'nu aning jima a'yi nga ingang, 'see ting gaa ti da siimaa a wa 'ku a jemaa nga jaa.

14'Bojung ba daba daang iyeng a'wo 'tuhu a'nu. Ung yeli 'ku u 'potuuribo: Ye veng ka ba ngmaahi 'jing 'pihinu 'pihinu.

15Bang daang tung bila, a veng bang jaa 'jing 'tengeng.

16'Beng la ung di a paanuuhi a'nu aning a jima a'yi, a lagi u 'ju a kaara sagbani a duhi duhisung imaa. Ung nyogaa ngmaahi, a di 'kuro a 'potuuribo ka ba di 'binne a jemaa 'ningbi-toeng.

17Bang jaa daang oo a tigi. Bang 'ohi a chelee ni ang kpeling ni ang pa peri 'pie aning a'yi.

18Sanga ni ung daang wa 'puoho Naangmini u 'yong, ka u 'potuuribo daang 'bi u seng. Ung jugihiba a yeli: Ning'buo ka niba yera ka n iyeng?

19Bang die a yeli: Joon Ngminikon'suoro. Che ka 'mine yeli: 'Ilaija la. Ka 'mine ming yeli ka a sang'kongkoruu dangyeriba ni kanga la a la 'ihi 'yi 'kuuming.

20Ung yeli kubo: Ka ningbuo yeng ming yera ka n iyeng? Ka 'Pii-ter die a yeli: Naangmini 'Kristo ni.

21Ung daang kpaahiba 'ningbi-jieng, a yeli ka ba to wa ti yera a yeli nga 'kuro nie jaa.

22Ung yeli: Ninsaalaa 'Bi-dau ni na 'diye dogee yela yaga 'puong, ka a ningbera aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a begu karimihi jaanhuu a kuu. Ka u la 'ihi 'yi 'kiting 'puong a beri ata daari.

23Ung yeli 'ku ba jaa: Ka nie jaang buora ka u wa 'tuurimo, u daana chiihi u minga, a che mang di u dagara beu jaa, a 'tuurimo.

24'Bojung nie ni jaa ang na buora ka u tari u 'nyivori gara, u daana na komuung. Che nie ni jaa ming ang na kong u 'nyivori n 'jung, u daana ning u 'jung na taruu gara.

25'Bojung bo tonang bibe a 'ku nie ka unang 'so donee jaa a che kong u minga, bii ka ba diu loo bahi?

26'Bojung nie ni jaa ang na jo maang aning n yeliyaga 'vii, u daana ming 'vii ka Ninsaalaa Bi-dau na jo sanga ni ung daang na waana u minga, aning u Ba, aning a maliki'foriforihi girima ni 'puong.

27Che n yeriye yeliminga a 'kuriye, niba ni ang ahi che ni 'mine kung bang 'kuung a gara sanga ni bang na ti nye Naangmini naalung ni.

28'Beri a'nii ang wa pari a yela nga yelibu 'puoring, ung daang nyogi 'Pii-ter aning Joon aning 'Jeemes, a 'do gaa tangkpong 'ju ka u ti 'puohi Naangmini.

29Sanga ni ung daang wa 'puoho, ka u 'ningbisogo 'worihung leuhi. Ka u bungyerihi daang leu pelf, a nyigiha.

© 2009 Bibles International.

30'Beng la ka niba ba'yi aniu daang yera yela, bana la 'Moosis aning 'Ilaija.

31Bana la a daang 'yi gbanggbali girima 'puong, a yeli bila ni ung na 'yi duneeng yela, bila ang daang tohi ka u tung Jeruuselem 'puong ni.

32Che ka gbieng daang kpe 'Pii-ter aning banani ang daang bi u seng ni yaga jaa. Sanga ni bang daang wa 'yuo, bang nye u girima aning a daba ba'yi ni ang ahi u seng ni.

33Sanga ni bang daang wa 'yire u seng kaba gaa, ka 'Pii-ter yeli 'ku 'Yesu: Ningkpong, a sumang 'kuti ka ti 'bi che. Veng ka ti maali tentihi ata. Ka i 'so kanga, ka 'Moosis 'so kanga, ka 'llaija ming 'so kanga. Che u daang ba bang bila ni ung yera.

34Sanga ni ung daang nang wa yera ngaang, 'beng la ka savaalii wa pogiba. Bang fora dabieng sanga ni bang ti kpe a savaali puo.

35'Beng la ka kokori daang 'yi a savaalii 'puong a yeli: N 'Bi-dau nunginaa la nga. Ye 'wono u yeliyaga.

36Sanga ni a kokori ang wa yeli yela baahi, bang nye ka 'Yesu 'yong la a chehi. Bang daang ba veng ang 'yi. Ba daang ba yeli yeli jaa 'ku nie jaa a beri ni 'puong a'wo a yela ni bang daang nye ni.

37Ka 'beu wa kaa, sanga ni bang daang 'yi a tanga 'ju a wa 'sigi 'tenge, ka niba jemaa 'tuohuu.

38'Beng la ka dau kanga ang daang 'bi a jemaa 'puong tahing a yeli: Ningkpong, n suhiing, kaa n 'bi-dau nye. 'Bojung n 'bie jaa la bila.

39Nye, sie mang nyoguung ung mang 'cheehi 'dayeni. Ung mang 'ihuu loo, ung fugira muntaahi. U mang imuung dangii, ang mang i kpiengaa ka u bahuu.

40Mang suhi i 'potuuribo ka ba kanm 'ihi bahi, che ba ba tuong.

41Ka 'Yesu die a yeli: 'Oo, limangkong aning boribu jemani nga niba, wala mang na la bi ye seng a kauhi sing, a 'diriye 'kanyiri? Waaning i 'bi-dau ni che.

42Ung daang nang waana, ka a sibeu 'turuu loo 'tengeng, a tagihuu. Ka 'Yesu daang 'miing a sibeu ingang, a nyaa a bie, a la diu 'ku u ba.

43Ka nomaa daang kpe ba jaa Naangmini kpiengkpong ni yela. Che sanga ni ba kanga jaa ang daang ira sielii yela ni jaa 'Yesu ang tung ni yela, ung yeli 'ku u 'potuuribo:

44Ye veng ka yeliyaga nga kpe ye 'tobo sung. 'Bojung ba na kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ing niba 'nuuhing.

45Che ba daang ba bang a yelihung nga 'mtmi. Ka a yelihung daang ba peli 'kubo. Bila 'jungba ba nye bila 'mtmi. Ka dabieng daang kpeba ka ba jugihuu a yelihung yela.

46'Beng la ka nokpieni daang 'ihi ba 'puong, a'wo ba kanga ni ang i ningtiinhuu gaa ba jaa yela.

47Che 'Yesu ang daang nyira ba 'sikiri tieha, ung di 'bibile ahi u seng.

© 2009 Bibles International.

48A yeli 'kubo: Nie ni jaa ang na die a 'bibile nga n 'yuoring, u daana dierimang. Nie ni jaa ming ang na diema, u daana dieriye unani ang tungma. 'Bojung unani ang i ye jaa 'puo bunebile, u ning u 'jung na i ningtiinhuu.

49Ka Joon daang die a yeli: Ningkpong, ti nyiye nie kanga ang da kara sibee 'ihe baha i 'yuoring. Ting da karuu, ‘bojung u ba paahi ti ingang a 'tuuro.

50Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: Ye ta karuu, boiling unani ang ba chiihiti, u daana kpeting.

51Sanga ni a wagiri ang daang wa ta ka ba diu 'doning, ung leuhi u 'ningbisogo a 'le ka u gaa Jeruuselem.

52Ung daang tung tungtuniba bang die u 'yie gaa. Bang gaa a ti kpe 'Sameeriya niba kuraa kanga ka ba ti i 'siri a 'kuu.

53Ba daang ba saguu, ung gara Jeruuselem 'jung.

54Sanga ni u 'potuuribo 'Jeemes aning Joon ang daang wa nye bila, bang yeli: Daana, i na buorang ka ti tahing ka 'buung 'yi sagbani wa 'tenge a wa nyuongba, a'wo Ilaija ang daang i bila ni?

55Che ung leu 'miing ba ingang, a yeli: Ye ba bang sibung ni niba ang liye.

56'Bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni ba wa ka u wa nyuong niba 'nyivoe. U wayeng ka u wa dieba. Bang daang di gaa kurijaala.

57Sanga ni bang daang 'chene soring, ka dau kanga yeli 'kuu: Daana, n na 'tuuriing jie jaa ing gara.

58Ka 'Yesu yeli 'kuu: Jierihi tariye bogiri, ka saa'ju no'bilii tari 'togihi. Che Ninsaalaa 'Bi-dau ni ba tari 'jie na jeng.

59Ung yeli 'ku ningjaala: 'Tuurimo. Che ung yeli: Daana, veng ka n ti 'ung n ba seni.

60Ka 'Yesu yeli 'kuu: Veng ka a kpiinhi 'tmno ba kpiinhi. Che Ma gaa ti inna Naangmini naalung ni 'duoho.

61Ka ningjaala kanga ming yeli: Daana, n na 'tuuriing. Che i veng ka n gaa a ti bahi banani ang bi n 'deung ni seni.

62Ka 'Yesu daang yeli kuu: Nie 'chibe a di u 'nu jegira kuobu 'kuuri, che la 'liinhe 'puori, a sigi Naangmini naalung ni.

Luke 10

1A yela nga 'puoring, ka Daana daang 'ihi niba lijaata aning 'pie aning ba'yi 'mine ming, a tungba ba'yi ba'yi bang die u 'yie gaa ka ba ti kpe 'yiri jaa aning 'jie jaa una minga ang na wa.

© 2009 Bibles International.

2Bila 'jung ung daang yeli 'kubo: A buunhu chiebu iye kpong, yeliminga, che ka a tungtuniba i fling. Bila 'jung ye 'puoho a buunhu chiebu Daana ni ka u tung tungtuniba a ing u buunhu chiebu ni 'puong.

3Ye gara. Ye nye, n tuniyeng a'wo pipola 'gbonggboe 'puong.

4Ye ta di 'libi-buora, bii wuo, bii nagitie. Ye ta wa 'puoho nie jaa ming soring.

5Ka yenang mang ti kpe 'deu jaa, fora ye mang yeli: Maahuu 'bi a 'deu ngang.

6Ka maahuu bi-daung bibe, ye maahuu na 'Nye u ingang. Che ka unang 'chibe, ye maahuu na la leu wage ye seng.

7A 'deu ning u ju 'puong ye mang bi 'be gara. Ye mang 'dire, a 'nyuuro bung bani ni bang kuriye. 'Bojung tungtuna mang sigihiye u sanyeu. Ye ta mang 'yi 'deu a gara u to.

8'Yiri jaa ming yeng na mang ti kpe ka ba mang dieye, ye mang 'dire bung bani ni bang na mang 'bing ye 'ningbi-tooring.

9Ye mang nyaara baaliba ang 'bi 'be, a mang yeli 'kubo: Naangmini naalung ni wa pieliyeng.

10Che 'yiri jaa yeng na mang ti kpe, ka ba ba mang dieye, ye mang gaa ti kpe a 'yiri ning u 'ju sobera 'puuhi, a yeli:

11'Haali ye 'yiri tani miihi ni ang militi, ti pihaang 'kuriye. Anaa jaa ye ta ira 'sige fling jaa ka Naangmini naalung ni wa pieliyeng.

12Che n yera 'kuriyeng ka a daang na iye kpiengaa 'ku a 'yi-kpong balaa a 'beu ning a gaa ang na i kpiengaa 'ku Soodom bila.

13Nimiha la a 'kui, 'Koreezing. Nimiha la a 'kui Beti'seeda. ‘bojung ka a tungbera nga ang tung ye 'puuhing ning daang tung Taiyer aning Saidong 'puong, 'wo ba da leu 'yi ba yelibee 'puong sanga jaa, a da jine 'kookoo-buora aning tampelung 'puong.

14Che a daang na iye kpiengaa 'kuye a saree 'diibu jieng a gaa ang na i kpiengaa 'ku Taiyer aning Saidong.

15Ina ming Kapeeriniyum, inang 'do ti ta sagbani ni? Ba daang na veming ka i 'sigi gaa 'Heediz 'puo.

16Unani ang 'wono ye yeliyaga, u daana 'woniye n yeliyaga. Unani ming ang digiriye foo, u daana digirimang foo. Unani ming ang dirigima foo, u daana digiriye unani ang tungma ni foo.

17Ka a niba lijaata aning 'pie ni daang la leu wa aning nyengka, a wa yeli: Daana, 'haali a sibee 'sigihiye a miihi a 'kuti a 'tuuro i 'yuori ingang.

18Ung daang yeli 'kubo: N nyiye Sitaani ang 'yi sagbani 'lere a'wo saa nyigihibu.

19Ye nye, n kuyeng kpiengu ka ye mang neu waasi aning naahi, a tuong a doma kpiengu ni jaa. Bung ming 'chibe a na 'tu son jaa a ingye dangii.

© 2009 Bibles International.

20Anaa jaa che ye ta nyengina a bila nga 'puong, a siihi ang 'sigihi a miihi 'kuye 'jung. Che ye nyengina ye 'yoe ang seu arijenang 'jung.

21A wagiring ka 'Yesu daang nyenging a Sie ingang, a yeli: N 'puohiing barika, 'oo Ba, sagbani aning 'teng-gbani Daana. Inang sogili a yela nga a 'yi yengbanginiba seng, a 'yi 'ningbiyuoribo seng, a che 'yuo-gaa 'ku 'bi-liihi. Mm, n Ba, ‘bojung bilang i 'pu-peli sung i 'ningbiring.

22N Ba diye buunhu jaa a 'kumo. Nie jaa ming ba bang bung ni ang la a 'Bi-dau, 'see a Ba. Nie jaa ming ba bang bung ni ang la a Ba, 'see a 'Bi-dau aning unani a 'Bi-dau ang na 'yuo a Baku.

23Ung daang leu u 'potuuribo seng, a yeli 'gondong: 'Ningbie ni ang nyira yela ni yeng nyira ni 'wongye noo.

24'Bojung n yera 'kuriyeng, ka dangyeriba yaga aning na'mine yaga boyeng ka ba nye yela ni yeng nyira ni, che ba ba nyea. Ba boyeng ka ba 'wong yela ni yeng 'wono ni, che ba ba 'wo-maa.

25'Beng la ka 'begu karima kanga daang 'ihi ahi, a 'pigihuu, a yeli: Karima, wala mang na i a nye 'nyivori ang ba tari baahibu ka u i n chen'di bung?

26Ung yeli 'kuu: Wala ang seu a 'begu 'puong? Wala ing karma?

27Ung die a yeli: Nung Daana i Naangmini aning i 'sikiri jaa, a numuu aning i 'suhu jaa, a numuu aning i fanga jaa, a numuu aning i haakila jaa, a nung i kpieringto ming a'wo i minga. ('Liivai G. 19:18; Duturoonomi G. 6:5)

28Ka 'Yesu yeli 'kuu: I die yeliye sung. Tuna ngaang, i na tariye 'nyivori.

29Che ung daang buora ka u i u minga 'soli, a yeli 'ku 'Yesu: Ka ning'buo la n kpieringto?

30Ka 'Yesu die a yeli: Dau kangang daang 'yi Jeruuselem a 'sigire gara Jeeri'ko, a ti kpe na'nyigihi nuuhi. Bang yaahi u bungyerihi, a imuu dangii che gaa. Bang bahuu ung tohi 'kutmg.

31A 'tuuro yela 'tuohibu ingang, ka Ngming'puohi 'yi-diera kanga daang 'tu a son 'sigi wa. Sanga ni ung daang wa nyiu, ung 'tu lampegijaala ni a pari gaa.

32Bila ning u 'ju ka 'Liivai buurii kanga ming, sanga ni ung daang wa to a 'jie, ung wa 'liinhuu, a che 'tu a lampegijaala ni a pari gaa.

33Che ka 'Sameeriya nie kanga daang 'chene sori a wa ta 'jie ni a dau ang 'be ni. Sanga ni ung wa nyiu, ka nimboo kpeu u yela.

34Ung daang gaa u seng a ti 'le u natie, a buora kpaang aning waing inna. Ung diu dogili u minga 'dtmgo 'jung, a waaniu 'jie bang diera niba jaa, a kaaguu.

35'Beu ang wa kaa, sanga ni ung daang wa gara, ung 'ihi denaarihi a'yi 'ku a 'jie bang diera nibajaa ni kaara, a yeli 'kuu: Kaara u 'jieng. 'Libiri jaa ing 'di puo, sanga ni mang na la leu wa, n na yebiing.

© 2009 Bibles International.

36A bata nga 'buo la ing tiehi ka u daang iye unani ang kpe a na'nyigihi 'nuuhi ni kpieringto?

37Ung daang yeli: Unani ang iu hina ni. 'Beng la ka 'Yesu yeli 'kuu: Gaa, a ti tuna bila ning u 'ju.

38Bang daang gara, ung ti kpe kuraa kanga, ka poga kanga 'yuori ang 'di Maata daang 'tuohuu sung a ti kpening u 'deu.

39Ung tari yau bang buona Mariyaama. Unang ming daang 'jing Yesu seng a 'wono u yelihung.

40Che ka Maata yeli jaa daang ahining tuma yaga yela. Ung wa 'Yesu seng a wa yeli: Daana, i baga 'chibe n yau ang bahima ka n tuna tuma n 'yong? Bila 'jung yeluu ka u sungma.

41Ka 'Yesu daang die a yeli 'kuu: Maata, Maata, i iriye 'karikaruu a bi dangbu 'puong a'wo yela yaga yela.

42Che yeli bung'yening hiena, ka Mariyaama lugi a yeli ni ang suma ni. Ba kung dieguu a 'yi u seng.

Luke 11

1Ka 'Yesu daang 'puoho Naangmini 'jie kangang. Sanga ni ung wa 'puohi baahi, ka u 'potuunbo kanga yeli 'kuu: Daana, 'wuliti Ngmini'puohibu a'wo Joon ming ang 'wuli u 'potuuribo bila ni.

2Ung daang yeli 'kubo: Sanga ni yeng na mang wa 'puoho Naangmini, ye mang yeli: Ti Ba ang 'bi arijena 'puong, veng ka i 'yuori pegi'yi. Veng ka i naalung ni wa. Veng ka i buobu tung 'teng-gbaning a'wo ung tung arijena 'puong bila ni.

3'Beu la beu jaa mang 'kuti a 'be-balaa siimaa.

4Veng ti yelibee 'kuti, 'bojung ti ming vena 'kuriye nie jaa ang 'di ti sani. Ta die niti 'yie ming ti kpening 'pigihibu 'puo, che i 'ihiti a 'yi beung.

5Ung yeli 'kubo: Ye 'buong na tari dau, a gaa u seng 'tengkori a ti yeli 'kuu: N dau, pengma paanuuhi ata.

6'Bojung n dau kanga waye n seng u sori 'cheni 'puong. N ba tan bung jaa na bing u 'ningbi-tooring.

7Ung die a 'deu 'puong, a yeli: Ta dannima. A 'di-nuori pogiyeng pampana, ka n biihi 'bi n seng bungjieng. N kung tuong 'ihi 'kui a paanuuhi.

8Mang yera 'kuriye: 'Haali ka u kung 'ihi 'kuu a paanuuhi ung i u dau 'Jung, che u maripii 'jung u na 'ihing a kuu bila ni jaa ung hiena.

9Maang yera 'kuriye: Ye suha, ba na diung 'kuye. Ye buora, ye na nyeng. Ye kpaaha, a 'di-nuori na 'yuong 'kuye.

© 2009 Bibles International.

10'Bojung unani jaa ang mang suha, u daana mang dierang. Unani ming ang mang buora, u daana mang nyirang. Unani ming ang mang kpaaha, a 'di-nuori na 'yuo 'kuung.

11Ye kanga jaa ang i ba, ka u bi-daung suhi paanuu u seng, u daana na 'kuung 'kuurii bi? Che bii ka unang suhi jiinhuu, u na diye waahuu 'kuu a jiinhuu bogung?

12Che bii ka unang suhi jelii, u na kuung nanga?

13Ka yena ang i ningbeeng bang bila ni yeng na mang di 'kuubuhi ang suma 'ku ye 'biihi, wala yaga a gaa bila panaa la ka ye Ba ni ang bi arijenang ni na di a Sipegi'yiruu 'ku banani ang suhuu?

14Ung daang kara sibeu 'ihe baha, ka a sibeu daang i 'muu. Sanga ni a sibeu ang wa 'yi, ka a 'muu yeli vela. Ka a niba daang ira sielii.

15Che ka ba 'mine daang yeli: U kariye sibee 'ihe baha a 'tuuro Biilizibab ingang, a sibee naa ni.

16Ka 'mine ming daang 'pigihuu, a buora 'sieree ang na 'yi sagbani u seng.

17Che ung daang bang ba tieha, a yeli 'kubo: Naalung jaa ang 'po chiihi u minga, a naalung balaa 'leyeng. Ka 'detmg ming po a chiihi u minga, u 'lereng.

18Ka Sitaaning ming 'po a chiihi u minga, wala soring ka u naalung na ahi? 'Bojung ye yelang ka n kariye sibee 'ihe baha a 'tuuro 'Biilizibab ingang.

19Ka maang 'tuuro Biilizibab ingang a kara sibee 'ihe baha, a 'tuuro buo ingang ka ye bi-daba ming karaa 'ihe baha? Bila 'jung banang na i ye saringmaariba.

20Che ka maang kara sibee 'ihe baha aning Naangmini 'nubiri, 'sige 'chibe ka Naangmini naalung ni waye ye ingang.

21Ka fanga daanang i 'siri aning u jauri buunhu a kaara u 'deu, u buunhu mang Nye laangfie 'puong.

22Che ka nie ang tan kpiengu gaaguung wa u ingang, a wa tuomuu, u mang dieye u jauri buunhu jaa ung deli a 'yi u seng, a che 'po u bungtarihi.

23Unani ang ba 'bi n seng, u daana 'yiye n 'puoring. Unani ming ang ba laanha lanna anima, u daana yaarang.

24Sanga ni side giri ang mang wa 'yi nie ingang, u mang 'cheneng a 'tuuro 'jikuonhi, a buora peenhibu. U ba mang nyira peenhibu jaa. 'Beng la ung mang yeli: N na leu gaaye n 'deu ni mang 'yi ni.

25Sanga ni ung mang wa waana, u mang wa nyiung ung piihi, a maali sung jaa.

26'Beng la ung mang gaa a ti di sibee ayo'poin 'mine ang i bee yaga a gaa u minga a paahi u minga ingang, ang mang ti kpe a kpiera 'be. Ka a nie ni daana baahaa 'berihtmg ni panaa maaling i beu a gaa a fora 'berihtmg

© 2009 Bibles International.

27Sanga ni ung daang wa yera a yela nga, ka poga kanga yeli yaga jaa a jemaa 'puong, a 'kuu: 'Puo ni ang tarii aning biha ni ing mugi 'wong noo.

28Che ung daang yeli: Mm, banani ang 'wono Naangmini yelihung ni a tunaa, banang yeng maaling 'wong noo.

29Sanga ni a niba ang daang wa laanhi lang taa yaga jaa, ung daang piili a yeli: Jemani niba ang i beu la nga. Ba buoriye 'sieree, che ba kung nye 'sieree, 'see dangyera 'Joona 'sieree ni.

30'Bojung a'wo 'Joona ang daang i 'sieree a ku Niineve niba bila ni, bila ka Ninsaalaa Bi-dau ni ming na i a ku a jemani nga niba.

31Sa'mungduri seng poginaa ni daang na 'ihi ahing a saree 'diibu 'puong aning a jemani nga niba, a veng ka ba 'le saree 'diibu 'puong. 'Bojung u daang 'yiye chime 'ji-baahii a wa ka u wa 'wong Soolomong yeng yeliyaga. Che ye nye, nie ang i tiinhuu a gaa Soolomong Nye che.

32Niineve niba ni daang na 'ihi ahing a saree 'diibu 'puong aning a jemani nga niba, a veng ka ba 'le saree 'diibu 'puong. 'Bojung ba leu 'yiye ba yelibee 'puong 'Joona 'duoho ingbu ingang. Che ye nye, nie ang i tiinhuu a gaa 'Joonang 'bi che.

33Nie 'chibe, a mang nyugi fintina, a diu 'bing 'jie ngang ang sogili, che bii a di bung 'chiguu. U mang diung Bing fmtindau 'jung, ka banani ang kpiera nye chaanii 'jung.

34A inggbani fintina la a 'ningbiri. Bila 'jung ka i 'ningbiring wa suma, i inggbani jaang ming mang paali aning chaanii. Che ka i ningbiring wa i beu, i inggbani ming mang pang aning sagiluu.

35Bila 'jung kaara sung, ka a chaanii ni ang 'bi i ingang ni to i sagiluu.

36Bila 'jung ka i inggbani jaang pa aning chaanii, a ba tara ji-sagiluu, u jaang na pa aning chaanii a'wo fintina ang maang chaana yaga jaa a mang 'kurii chaanii bila ni.

37Sanga ni ung wa yeli yela baahi, ka Farisii kanga daang suhuu ka u niu 'di siimaa. Ung daang ti kpe 'jing ka u 'di a siimaa.

38Sanga ni a Farisii ang wa nye ung ba pegi fora che yeng 'di siimaa, ka nomaa kpeu.

39Ka Daana daang yeli 'kuu: Pampana ye Farisiihi mang maaliye a 'bonsuo aning a perete 'poe ang 'yi. Che ka ye 'puuhi 'jiihi pa aning faabu aning beulung.

40Yena jolihi, unani ang maali a 'puori ni, u naaning maali a 'puo ming?

41Che ye di buunhu ni ang 'bi 'puong a 'ihi sarika 'ku ningbaaliba, bila 'puong buunhu jaa 'yiyeng a 'kuye.

42Che nimiha la a 'kuye, Farisiihi. 'Bojung ye mang 'ihee minit aning 'mu, aning bungburihi baluu jaa 'pie toe, che yeng mang pari saree 'diibu aning Naangmini nungbu bahi. Ye iyeng 'wo ka ye da mang tung ama, a che to mang bahi a chelee ni ming tungbu.

© 2009 Bibles International.

43Nimiha la a 'kuye, Farisiihi. 'Bojung ye nungye 'kogihi ang i nanee yaga jaa a Ngming'puohi 'dering, a nung ka ba 'puohiye ming daahi 'puong.

44Nimiha la a 'kuye, begu karimihi aning Farisiihi, 'bangfuge niba. 'Bojung ye 'woniye 'kaubie ang ba 'yi gbanggbali. Ka niba mang 'chene a 'jung che ba ba mang bang a yela.

45'Beng la ka a 'begu karimihi kanga daang die a yeli 'kuu: Karima, a ngaang yelibu 'puong, a tuniye ti ming 'lobo.

46Ung daang yeli: Nimiha la a 'ku ye ming 'begu karimihi 'Bojung ye mang diye 'tuobuhi a 'tuo niba ang i kpiengaa ka ba 'tuo. Che ka yena miihi ba mang fiinhi a 'tuobuhi aning ye 'nubiri bung'yeni.

47Nimiha la a 'kuye. ‘bojung ye mang mieriye a dangyeriba 'kaubie, che ye ba'mineng daang kuba.

48Yeliminga, ye 'diriye 'sieree ka ye sagiye ye ba'mine tuma ni. 'Bojung banang daang kuba yeliminga, yeng miera ba 'kaubie.

49Bila 'jung ming ka Naangmini yeng ni yeli: N na tungye dangyeriba aning bi-tunihi a 'kubo. Ba na kuye ba 'mine, a dogihi ba 'mine ming.

50Ka a dangyeriba ni jaa jiing bang 'ihi a 'yi a chime 'munibingbu sanga a waana wagiri ngang ni, ka ba boa jemani nga niba seng.

51Ba na boang a 'yi 'Ee-bel jiing ingang a gara Zakaraiyas jiing ingang. Una bang daang ku a sarika 'ihijie aning a Ngming'puohi 'de-kpong kpachagang ni. Yeliminga n yela 'kuriyeng, ba daang na boang a jemani nga niba seng.

52Nimiha la a 'kuye, begu karimibi, bojung ye diye bangbu 'gboribiri ni. Ye miihi ba kpe 'puo, banani ming ang kpiera 'puo ni, yeng legiba.

53Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga 'kubo baahi, ka a begu karimihi aning a Farisiihi daang piili ka ba tou ing kpiengaa kpiengaa, a damuu ka u yeli yela yaga.

54Bang daang 'guu, a buora ka ba nyoguu yeli kanga u nuori ang na yeli 'puong, ka ba nye saamuu.

Luke 12

1A wagiring jemaa 'tuhu yaga daang wa laanhi langye taa. Bila 'jung bang neura taa. Ung daang 'piili ka u yeli 'ku u 'potuuribo fora: Ye banna a Farisiihi bura ni yela, 'bangfugilung la bila.

2‘bojung yeli 'chibe a pogi a daang kung 'yuo, che bii a sogili, bang daang kung bang a yelibalaa.

3Bila 'jung yeli jaa yeng yeli sagiluu 'puong, ba daang na 'wongye a yelibalaa chaanii 'puong. Bila ni yeng walihi ing 'tooriing 'deri 'di-noe ang pogi 'puuhing, ba daang na muoliye bila piihi 'juring.

© 2009 Bibles International.

4N yera 'kuriyeng, n dau'mine: Ye ta jora banani ang kuura a inggbani, a bila puoring bang ba mang la tari yeli bang na tuong i.

5Che n na dang kpaahiyeng a'wo unani yeng na jora. Ye jora unani ang mang wa ku nie, a 'puoring ung 'so kpiengu ka u diu ing jehinama 'puong. Mm, maang yera 'kuriye, ye joruu.

6Ba ba mang kuohi tiitiihi a'nu pesewahi a'yi? Che kanga bung'yeni yela ba mang 'yiinhi Naangmini 'ningbi-tooring.

7Che ye ju-kooni miihi gba, Naangmini soriye a singbu. Bila 'jung ye ta jora dabieng. Ye iye tiinhuu yaga a gaa tiitiihi yaga.

8N yera 'kuriyeng ming, nie ni jaa ang na die ka u sagimang niba 'ningbi-tooring, u daana ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni ming na die ka u bamuung Naangmini malikihi ni 'ningbi-tooring.

9Che unani ang chiihima niba 'ningbi-tooring, u daana mang na chiihi Naangmini malikihi 'ningbi-tooring.

10Nie ni jaa ming ang na yeli yeli kpe Ninsaalaa 'Bi-dau ni ingang, a 'puoring, u daang na nyiye veng'kuubu. Che unani ang degira a Sipegi'yiruu 'yuori, u daang kung nye veng'kuubu.

11Sanga ni bang na mang waaniye Ngming'puohi 'deri aning 'yiri kaariba seng, aning 'suobu kpiengu niba seng, ye ta mang ira 'karikaruu bila ni yeng na mang die yeli yela, che bii yeli ni yeng na mang yeli.

12'Bojung a Sipegi'yiruu na mang 'wuliyeng a wagiri ning u ju bila ni yeng na mang yeli.

13Ka a jemaa 'puo nie kanga daang yeli 'kuu: Karima, yeli 'ku n ba'bie ka u nima 'po a chengbuunhu.

14Ung daang yeli 'kuu: Dau, ning'buong veng mang i saringmaara, che bii bung'poro a 'kuye.

15Ung daang yeli 'kubo: Ye kaara sung, a banna 'Mini yela. 'Bojung ninsaalaa 'nyivori ba mang 'bi buunhu jemaa ung tari ingang.

16Ung daang loo 'lugu sinnii 'kubo, a yeli: Dau bundaana kanga 'teng-gbaning daang 'yi siimaa yaga jaa.

17Ung tiehi u minga 'suhtmg, a yeli: Wala mang na i? 'Bojung n ba tari jie na 'bing n siimaa?

18Ung daang yeli: Ngaang mang na i. N na ngmaye n siimaa bingjiihi, a me bungbera ka a gaagaa. 'Beng mang na 'bing n siimaa aning n buunhu jaa.

19Ka n panaa yeli 'ku n 'vorihung: N 'vorihung, i tariye bungsuunhi yaga ang bing a gara 'yuong-jemaa. Maa i minga, 'dire, a nyuuro, ka i 'puo peli.

© 2009 Bibles International.

20Che ka Naangmini daang yeli kuu: Ina joli, 'yienguu nga n na boye i 'vorihung a 'yi i seng. Ning'buong panaa na 'so a buunhu ni ing maali 'bing ni?

21Bila la unani ang binne buunhu a kuro u minga, a che ba i bundaana Naangmini seng.

22Ung daang yeli 'ku u 'potuuribo: Bila 'jung n yera 'kuriyeng, ye to ira 'karikaruu ye 'nyivori yela, a'wo bung ni yeng na mang 'di, bii a inggbani yela, a'wo bung yeng na di ing ye iinhing.

23A 'nyivoring i tiinhuu gaa siimaa, ka a inggbani ming i tiinhuu gaa bungyerihi.

24Ye ngmi nobilii fasani, 'bojung a ba bura bii a chiera siimaa. A ba tari bingbu 'deu bii siimaa 'bingjie, che Naangmini mang ku-raang siimaa. Ye seuye a no'bilii yaga jaa.

25Ye 'buo la a na tuong di 'kiyubit bung'yeni a paahi u baabung a 'tuuro 'karikaruu iibung?

26Ka yenang panaa kung tuong tung yeli ni ang i yela jaa yeli'bile, wala la yeng ira karikaruu a chelee ni yela?

27Ye ngmi jenjeng'mule fasani, bila ni ang mang baara, a ba tuna tungkpienhi, a ba 'ngmiire. Che n yera 'kuriyeng, ka Soolomong aning u boori vielung ni jaa, u daang ba boo a'wo ama kanga bung'yeni.

28Ka Naangmining panaa mang boo 'teng-gbani moo ni jine, ka 'beu kaa bang dia ing 'buung 'puong wala yaga jaa a gaa bila panaa ung na booye, 'oo, yena limangfiing niba?

29Ye ta mang buora bung yeng na 'di, bii bung yeng na 'nyu. Ye ta veng ka ye haakila 'bi 'karikaruu 'puong.

30'Bojung a buunhu nga jaa ka donee paalihi buora. Ye Ba bangyeng ka ye hieniye a buunhu nga.

31Che ye buora Naangmini naalung ni, a buunhu nga jaa bang na di paahi 'kuye.

32Ye to jora dabieng, pi'sugu ang i bile, 'bojung a iye ye Ba 'pu-peli sung ka u 'kuye a naalung.

33Ye kuohi buunhu yeng tan a di 'ihi sarika 'ku ningbaaliba. Ye bo 'libie koe ang ba 'koro 'ku ye miihi, ka a i bundaambuunhu ang bi arijenang a ba baaha. Be ka na'nyige ba tara, bii ka yeuhuu saana buunhu.

34'Bojung 'jie ni ye bundaambuunhu ang bi be, 'be ka ye 'sikiri ming na 'be.

35Ye yeti ye buunhu a i 'siri, a veng ka ye fintinihi chaana.

36Ye veng ka ye miihi 'woning niba ang chelihaba daana sanga ni ung na ti 'yi dau ning poga taa digibu 'jie wa. Ka unang wa kpaaha ka ba tuong 'boring 'yuo 'kuu 'wieng 'wieng.

© 2009 Bibles International.

37A tungtuniba na 'wongye noo, sanga ni a ningkpong ang na waana a wa nye ka ba kaara. Yeliminga, n yera 'kuriyeng ka u na leye u sie aning dangbara, a veng ka ba 'jing siimaa 'dijieng, ka u wa 'yi a 'kubo siimaa.

38Ka unang wa a 'yiilung kaabu wagiring, bii a taalung kaabu wagiring, a wa nyiba ka ba ira bila, a tungtuniba 'wongye noo.

39Che ye bang ngaang ka ka a 'deu daanang da bang wagiri ni a na'nyige ang na wa, u danang kaarang. U da kung veng ka ba kau u 'deu kpe.

40Bila 'jung ye ming i 'siri. ‘bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni waanang wagiri ngang yeng ba tieha ka u waanang.

41'Beng la ka 'Pii-ter daang yeli 'kuu: Daana, i looriye a 'lugu sinnii nga 'kuriti, bii niba jaa ing looruu kuro?

42Ka Daana yeli: Ningbuo la limanpaalii aning yengbang'deu kaara, ka u ningkpong na veng ka u i u 'deu kaara, ka u mang 'kubo ba siimaa tuori a wagiri mingang?

43A tungtuna nga, sanga ni u ningkpong ang daang na waana a wa nye ka u tuna bila, u 'wongye noo.

44N yeriye yeliminga 'kuriye, ka u na vening ka u i buunhu jaa ung tari kaara.

45Che a'mineng a tungtuna na yeling u 'sikiring: N ningkpong naarang u waa ingang, a 'piili ngmira a daba aning a pogiba ang i tungtuniba, a 'dire, a 'nyuuro, a bugiro.

46A tungtuna daana daang na wang beu ning ung ba kaara u soring, aning wagiri ngang ung ba bang. U daang na wa dogihuung yaga a 'ihuu ing banani ang ba i limanpaalii 'puong.

47A tungtuna ni ang bang u ningkpong buobu a che ba i 'siri, bii a ba i u buobu ni, ba daang na ngmiung kpaaha nuori yaga.

48Che unani ang ba bang a che i yela ang sigi ngmiibuhi, ba na ngmiung kpaaha nuori awala. 'Bojung unani jaa bang 'ku yaga, ba na boye yaga a 'yi u seng. Unani ming niba ang di 'yobe-buunhu a 'ku yaga, ba na boye yaga a 'yi u seng.

49N wayeng ka n wa bahi 'butmg 'teng-gbani 'jung, mang da buora ka a da dang 'piili 'dire.

50Che n tariye Ngminikon'suobu a na 'so. N Nye ngmiehibu 'puong gaga a gara sanga bila ang na ti tung.

51Ye tiehi ka n wayeng ka n wa 'ku maahuu 'teng-gbani 'jung wa? N yera 'kuriyeng, aai, n waaniye 'puobu.

52'Bojung a 'yi ngaang a gara, niba ba'nu na mang 'biye 'deu bung'yening a 'po, ka bata mang 'yi ba'yi 'puoring, ka ba'yi 'yi bata 'puoring.

© 2009 Bibles International.

53A ba na mang 'pong a 'yi u bi-dau 'puoring, ka a bi-dau 'po a 'yi u ba 'puoring. Ka a ma mang po a 'yi a bi-poga 'puoring, ka a 'bi-poga 'po a 'yi a ma 'puoring. Ka a poga mang 'po a 'yi u 'bi-dau poga puoring, ka a bi-dau poga 'po a 'yi u sira ma 'puoring.

54Ung daang la yeli 'ku niba: Sanga ni yeng mang wa nye savaalii ang ahi a 'yi ngmintong'liengee, ye mang yeling 'wieng: Saa na wang. Ka bila mang i.

55Sanga ni yeng mang wa nye seseu ang daara ye 'nuduri seng, ye mang yeling: Tuluu na bibeng. Ka bila mang i.

56Yena 'bangfuge niba, ye mang tuong nyiye sagbani 'ningbiri aning 'teng-gbani a bang. Ka wala yeng ba nyira a wagiri nga?

57Mm, wala la 'haali yeng ba 'tuuro saree a 'wuno yeli ni ang 'tu sori?

58Sanga ni i ning i chiiha ang gara a 'yi-kaara 'ningbi-toori, sanga ni yeng 'bi a soring, i 'ningbi-jie ka i niu maali taa. I bila ka u to dii ti 'ku a saringmaara. Ka a saringmaara dii 'ku a saringmaara sunna. Ka a saringmaara sunna dii loo ing pogiriba 'deung.

59N yera 'kuriing, i daang kung 'yi 'be jaa a gara sanga ni ing na ti yeu a 'libi-baahaa.

Luke 13

1A wagiring ka niba 'mine daang 'bi 'be a yeluu 'Gaalilii niba ni yela. Ba jiing ka Pailat daang 'ihi jeri ba sarikihing ni

2Ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: Ye tiehiyeng ka a 'Gaalilii niba ngang i yelibe-iriba a gaa 'Gaalilii niba jaa wa, a yelibani nga ang daang pagiba 'j ung?

3N yera 'kuriyeng, aai, che ka yenang ba leu 'yi ye yelibee 'puong, ye ming jaa na nyuoming.

4Che bii niba 'pie aning ba'nii ni Sai'loo-am 'deduoruu ni ang 'le ba iinhing a kuba ni, ye tiehiyeng ka banang i yelibe-iriba a gaa niba jaa ang daang 'bi Jeruuselem 'puong wa?

5N yera 'kuriyeng, aai, che ka yenang ba leu 'yi ye yelibee 'puong, ye ming jaa na nyuoming.

6Ung daang loo a 'lugu sinnii nga ming: Dau kangang daang seli kangkanga dau u 'girep yoong. Ung daang wa bo ngmama u 'jung, u ba nye ngmanii jaa.

7'Beng la ung daang yeli ku u 'girep yoo ni maana: Nye, 'yuomo ata nga 'puong n mang wang a wa bo ngmama a kangkanga dau nga 'jung, che n ba mang nye ngmanii jaa. Ngmaaguu loo 'tengeng. Wala ung na 'pugi saana a 'teng-gbani?

8Ung daang die a yeli kuu: Daana, bahuu 'yuoni nga ming a gara sanga mang na 'tu u 'muni wa 'gili, a imuu 'kuolung.

9Ka unang wa ngmang ngmama, bila sumang. Ka unang ba wa ngmang ngmama, ka i panaa ngmaaguu loo 'tengeng.

© 2009 Bibles International.

10Ung daang 'wuno a Ngming'puohi 'deri ni kanga 'puong a peenhibu daari.

11'Beng la ka poga kanga daang 'bi 'be a tari baalung sie 'yuomo 'pie aning a'nii, a maang 'churi 'tengeng. U ba mang tuong na doli u minga fling jaa.

12Sanga ni 'Yesu ang daang wa nyiu, ung buomuu ka u wa u seng. Ung daang yeli 'kuu: Poga, i 'loriyeng a 'yi i baalung ni ingang.

13Ung daang di u 'nuuhi dogili a poga ingang, ung tori 'dayeni, a daang 'pugiro Naangmini.

14'Yesu ang daang veng ka nie nyaa a peenhibu daari 'jung ka a Ngming'puohi 'deu kaara ni daang die a yeli aning 'suuri 'ku a niba: 'Beti ayuobi 'bibeng ka niba sigining ka ba tung tuma. Bila 'jung a 'puong ye mang wa a wa nyaa, a to mang wa ka ye wa nyaa a peenhibu daari.

15'Beng la ka Daana daang die a yeli 'kuu: 'Bangfuge niba, ye kanga jaa ba mang lori u nadavaraa bii u bunga a 'yining a kpe'jieng, a mang die niu 'yie a ti 'kuu kuong a peenhibu daari?

16A poga nga, Sitaaning leu a 'yuomo 'pie aning a'nii nga jaa 'puong ni. Ung i Aaburaham 'bi-poga ni, a ba sigining ka ba 'loruu a 'leebu nga ingang a peenhibu daari?

17Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga, ka 'vii daang kpe u chiihiba ni jaa. Ka a niba jaa nyenging a yelibera ni jaa ung tung ni 'jung.

18'Beng la ung daang yeli: 'Bo ka Naangmini naalung ni 'woning? 'Bo mang na diu 'bigihi?

19U 'woniye muusitarid 'biri nie ang di a ti loo ing u dabaga puong. Ung 'buli a leu dakpong, ka saaju no'bilii daang kpiera u 'nuuhi ning.

20Ung daang la yeli: 'Bo mang na di Naangmini naalung ni bigihi?

21U 'woniye bura poga ang di ing siimaa jong maahibu buta puong, a gara sanga ni a bura ang ti kpe a jaa.

22Ung daang 'tu a 'yi-bera aning a kurihi, a 'wuno, a 'chene gara Jeruuselem.

23'Beng la ka nie kanga daang yeli 'kuu: Daana, ningbawala 'yoming na i 'chihi bi? Ung daang yeli 'kubo:

24Ye moora ka ye 'tu a 'di-nofiilii kpe. 'Bojung n yera kuriyeng, niba yaga na buorang ka ba kpe che ba kung tuong.

25Sanga ni a 'deu daana ang daang na wa 'ihi a ti pogi a 'di-nuori baahi, ka ye 'piili ahi 'yengeng a kpaaha a 'di-nuori, a yera: Daana, Daana, 'yuo 'kuti. Che u daang na die yeli 'kuyeng: N ba bang jie yeng 'yi.

26'Beng la yeng daang na 'piili yera: Ti 'diye siimaa a 'nyu kuong i 'ningbi-tooring, ing 'wuli ti 'yie sobera 'puuhing.

© 2009 Bibles International.

27Che u na yeling: N yera 'kuriyeng, n ba bang 'jie yeng 'yi. Ye 'yi n seng gaa, ye jaa beu tuniba.

28'Kuori aning nyina oobu daang na bibeng, sanga ni yeng daang na nye Aaburaham aning Aizik aning Jeekob aning a dangyeriba jaa Naangmini naalung ni 'puong, che ka ba di yena loo bahi 'yengeng.

29Niba daang na 'yiye sa'muni, ka niba 'yi ngmintong'liengee, ka niba 'yi sa'mung-goo seng, ka niba 'yi sa'mungduri seng. Ba daang na 'jingye Naangmini naalung ni 'puong.

30Ye nye, baahaa niba bibeng a daang na i fora niba, ka fora niba 'bibe a daang na i baahaa niba.

31A daari ning u ju ka Farisiihi 'mine daang wa u seng, a wa yeli 'kuu: 'Yi che gaa 'jie kanga, 'bojung Heerod buorang ka u kui.

32Ung daang yeli 'kubo: Ye gaa ti yeli a jieraa ni: Nye, n kariye sibee 'ihe baha a nyaara niba 'jine aning beu, a 'beri ata daari mang na baahi.

33Anaa jaa, a iye kparaama ka n 'cheng 'jine aning beu aning beuchibe. ‘bojung a kung tuong i ka dangyera kpi 'jie kangang ka Jeruuselem 'puong naani.

34'Oo, Jeruuselem, Jeruuselem, inang kuura a dangyeriba a foora banani ming bang tung i seng ni aning 'kubo. Wala pahii pahii mang boi sing ka n da laanhi i biihi lang taa a'wo nonyaangaa ang mang laanhi u biihi lang taa u kpangkpama luong bila ni. Che yeng ba die.

35Ye nye, ba vengye ye 'deu ung i kpali a 'kuye. Yeliminga n yera 'kuriyeng: Ye kung nyima a gara wagiri ni yeng daang na yeli: Unani ang waana Daana 'yuoring ni nye 'pugibu.

Luke 14

1Peenhibu daari kanga ung daang ti kpe a Farisiihi ningbera kanga 'deu ka u 'di siimaa. Bang daang kaaruu boin.

2Ka dau kanga daang 'bi u 'ningbi-tooring ka u inggbani fuuhi aning baalung.

3Ka 'Yesu daang die a yeli 'ku a begu karimihi aning a Farisiihi: A 'tuye son ka ba nyaa nie a peenhibu daari?

4Bang daang tang ba noe. Ung nyogi a dau a nyaaguu, a bahuu ung gaa.

5Ung daang die a yeli 'kubo: Ye 'buong na tari bunga bii nadavaraa ka u 'le bogung ka i kung taguu 'ihi 'wieng 'wieng a peenhibu daari?

6Ba daang ba tuong na la die yeli yela 'kuu a yela nga 'puong.

7Ung daang loo 'lugu sinnii 'ku banani bang daang buong ni sanga ni ung wa nye bila ni bang lugihi jiingjiihi ang i nanee, ung yeli 'kubo:

© 2009 Bibles International.

8Ka nie jaang mang wa buomii a gaaning dau ning poga taa digibu 'jie, ta mang ti 'jing a ji-naniing. A'mineng u na buongye nie kanga ang i nanii gaagii.

9A'mineng nie ni ang buong i niu jaa ni na wa yeli 'kuing: 'Ku dau nga 'jie. Ka i 'piili aning 'vii ka i ti di 'jie ni ang i 'bile gaa a jaa.

10Che ka banang wa buomii, mang gaa ti 'jing jie ang i 'bile gaa a jaa. Unani ang buomii ni, ka unang wa wa, a'mineng u na yeli 'kuing: N dau, 'ihi 'do saaju. 'Beng la ing na nye nanihung banani nii ang 'jing a siimaa 'jieng ni 'ningbiring.

11'Bojung nie jaa ang na 'duohi u minga, ba na 'sigihutmg. Nie ming jaa ang 'sigihe u minga, ba na 'duohutmg.

12'Beng la ung daang la yeli 'ku unani ming ang buomuu ni: Ka inang mang wa maana ngminaa siimaa bii ji-maari siimaa, ta mang buong i jo'mine, bii i bieri'mine aning i yauhi, bii i dogiriba, bii i kpieringtaa ang i bundaamba. Ka ba ming ta la wa buomii a naa i sani 'jung.

13Che ka inang mang wa maana siingkpong, mang buong ningbaaliba, banani 'jiihi ang ngmaahi, gberee, aning joonhi.

14I na 'wongye noo, bojung ba kung tuong naa i sani. 'Bojung i daang na nyiye sanyeu a sun'tuuribo 'kuung 'puo 'ihiyiibu ni sanga.

15Sanga ni banani niu ang daang 'jing siimaa 'jieng ni, kanga ang daang wa 'wong a yela nga, ung yeli 'kuu: Unani ang daang na 'di siimaa Naangmini naalung ni 'puong, u daana 'wongye noo.

16'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'kuu: Dau kangang daang maali ji-maari siingkpong kanga, a buong niba yaga.

17A siimaa sanga ung daang tung u tungtuna ka u ti yeli banani bang buong ni: Ye waana, 'bojung yela jaa iye 'siri pampana.

18Bang jaa daang i nuori'yeni a 'piili ka ba bo sanggarihi. Ka a fora daana yeli 'kuu: N daye 'teng-gbani kanga, ang i kparaama ka n gaa ti nyiu. N suhiing, bahima son ka n gaa.

19Ka kanga ming daana yeli: N daye nadavarihi 'yogihi a'nu. Mang gara ka n ti dia ko nye. N suhiing, bahima son ka n gaa.

20Ka bungjaala ming yeli: N diye poga, bila 'jung n kung tuong wa.

21Bila 'jung ka a tungtuna daang wa, a wa yeli a yela 'ku u ningkpong. 'Beng la ka 'suuri daang kpe a 'deu daana. Ung yeli 'ku u tungtuna ni: 'Yi 'yenge 'wieng 'wieng a ti kpe a 'yiri sobera 'puuhi aning a 'yiri fuolihi a ti waaning ningbaaliba, aningbanani 'jiihi ang ngmaahi, aning gberee, aning j oonhi a wa kpening.

22Ka a tungtuna daang yeli: Daana, a tungyeng a'wo ing 'ku nuori bila ni, che ka 'jie nang 'bi a 'deu 'puong.

© 2009 Bibles International.

23Ka a ningkpong daang yeli 'ku a tungtuna: Yi 'yenge a gaa ti kpe a soe 'puuhi aning a 'yiri togihi a ti fin niba ka ba wa kpe, ka n 'deu pa.

24'Bojung n yera 'kuriyeng ka banani bang buong ni kanga jaa kung leng n siimaa.

25Ka jemaa yaga jaa daang paahi u ingang bang 'chene, ung daang leu a yeli 'kubo:

26Ka nie jaang waana n seng, a ba ha u ba, aning u ma, aning u poga, aning u 'biihi, aning u bieri'mine aning u yauhi, aning u yaupogib a, mm, 'haali u minga 'nyivori ming, u kung tuong i n 'potuuro.

27Nie ni jaa ming ang ba 'tuo u dagara a 'tuurimo, u kung tuong i n 'potuuro.

28'Bojung ye 'buo la a na 'le ka u me 'deduoruu, a ba mang 'jing 'tengeng fora a jeri a daa ka u nye ka u tariye 'libie ang sigi ung na tuong baahuu bii, che bii ka u kung tuong baahuu?

29A'mineng u to wa 'bing a 'demuni baahi, a che kung tuong meu baahi. Banani jaa ang nyiruu, ba na 'piili iruung laara.

30A yera: A dau nga 'piiliyeng ka u me, che u ba tuong baahi.

31Che bii na'buong na gara ka u ti jauning najaala taanhuu, a ba mang 'j ing 'tengeng fora a ngmi fasani ka u nye ka u na tuong di niba 'tuhu 'pie a ti 'tuohi unani ang waana ka u 'tuohuu aning niba 'tuhu lijeri ni bii, ka u kung tuong?

32Bii ka unang kung tuong, u mang tungye tungbu a ti buora taa maalibu unani ang nang mang 'bi toori jaa ni seng.

33Bila 'jung bila ning u 'ju la, ye kanga ni jaa ang la a ba baha buunhu jaa ung tari, u kung tuong i n 'potuuro.

34Yaarung sumang, che ka yaarung wa kong u lenleng, wala ing na iu ka u la tari lenleng?

35U ba sigi a 'ku 'teng-gbani, bii a sigi 'ku 'duunhi 'bing,kuoltmg jie. Niba mang diung loo bahi 'yengeng. Unani ang tari 'tobo na 'wong, u daana 'wong.

Luke 15

1'Beng la ka a lam'po-dieriba jaa aning a yelibe-iriba jaa daang tagi tau ka ba 'wong u yeliyaga.

2Ka a Farisiihi aning a 'begu karimihi daang ngmuuna yela, a yera: A dau nga mang dieye yelibe-iriba ka u ningba mang 'dire siimaa.

3Ung daang loo a lugu sinnii nga 'kubo, a yeli:

4Ye 'buong na tari piihi koo ka bung'yeni bori, ka u kung bahi a lijaanaahi aning 'pie aning awai ni a mo'sogo 'puong, a che gaa unani ang bori ni jie a gara sanga ni ung na ti nyiu?

5Ka unang wa nyiu, ung nyengina a diu pegili u bangperingmamang.

© 2009 Bibles International.

6Ka unang wa ta 'yiri, u na buongye u jo'mine aning u kpieringtaa lang taa, a yeli 'kubo: Ye nyengina a paahi n ingang, 'bojung n nyiye n pihu ni ang bori ni.

7N yera 'kuriyeng, ka bila ning u 'ju ka nyengka na 'bi arijena 'puong yelibe-ira bung'yeni ang leu 'yi u yelibee 'puong yela, a gaa niba lijaanaahi aning 'pie aning awai (99) ang i sun'tuuribo, a ba hiena yelibee 'puo leu'yiibu.

8Che bii pogi 'buong na tan wari'bie 'pie, a bori wari'biyeni, a kung nyugi fintina, a piihi a 'deu, a bou 'ningbi-jieng a gara sanga ni ung na ti nyiu?

9Ka unang wa nyiu, u na buongye u jo'mine aning u kpieringtaa lang taa, a yeli: Ye nyengina paahi n ingang. 'Bojung n nyiye a wari'biri ni ang bori ni.

10Bila ning u ju la, n yera 'kuriyeng, nyengka mang Nye Naangmini malikihi ni 'puong yelibe-ira bung'yeni ang leu 'yi u yelibee 'puong 'jung.

11Ung daang yeli: Dau kangang daang tari 'bi-daba ba'yi.

12Ka ba btmgbile daana ni daang yeli 'ku u ba: N ba, 'kumo n tuori a 'yi a buunhu 'puong. Ung 'po u buunhu 'kubo.

13A bila beri awala 'puoring, ka 'bi-daubile ni daang laanhi u buunhu jaa lang taa, a di u sori a gaa ti kpe paalitoori. Ung ti saang u buunhu jeni jeni.

14Sanga ni ung daang wa 'di bung jaa ung tari baahi, ka kongkpiengaa 'le a paaluung. Ung 'piili a bi hiengbu 'puong.

15Ung daang gaa a ti di u minga man a paaluu nie kanga. Ung mang tumuu u yori ka u gaa ti 'kuro pera'kuunhi siimaa.

16Ung da mang nyenna ka u paali u 'puo aning a bungpegiri ni a pera'kuunhi ang mang 'dire ni. Che nie jaa ba mang 'kuu bung jaa.

17Che sanga ni u 'ningbiri ang daang wa 'yuo, ung yeli: 'Oo, n ba tungtuniba ung ngmi pa bawalang mang tari siimaa a 'di tigi che kpeling? Che mang nyuona aning kong.

18N na 'ihing a gaa n ba seng, a ti yeli 'kuu: N ba, n iye Naangmini yelibeu, a i yelibeu i 'ningbi-tooring.

19N ba la sigi ka ba buonima i 'bi-dau. Veng ka n i a'wo i tungtuniba ni ing ngmi pa ni kanga.

20Ung daang 'ihi a wa u ba seng. Che sanga ni ung da nang bi toori jaa, ka u ba daang nyiu. Ka nimboo kpeu u yela. Ung jo gaa ti 'kori a bie kokoring a mugihuu.

21Ka a bi-dau daang yeli 'kuu: N ba, n iye Naangmini yelibeu, a i yelibeu i 'ningbi-tooring. N ba la sigi ka ba buonima i 'bi-dau.

22Che ka a ba yeli 'ku u tungtuniba: Ye waaning kparuu ni ang viela gaa a kpari jaa a wa yeruu. Ye di 'nu-fmti ing u 'ntmg. Ye di nagitie tung u gbeeng.

23Ye ti waaning a napolinuoruu ni che, a wa kuu, ka ti 'di 'diibu a che nyengina.

© 2009 Bibles International.

24'Bojung n 'bi-dau nga da kpiyeng, che u la tariye 'nyivori. U da boriyeng, che ti la nyiung. Bang daang 'piili a nyengina.

25Che ka u bi-daukpong ni daang 'bi yoong. Sanga ni ung waana a wa pieli 'deu, ung 'wono bang 'yiene a seura.

26Ung buong a tungtuniba kanga a jugihi a yela nga muni.

27Ung yeli 'kuu: I yau ni wayeng, ka i ba ku a napolinuoruu ni. 'Bojung u wayeng aning laangfie, a i kpiengaa ung dieguu.

28Ka 'suuri daang kpeu, ung ba buora ka u kpe. Bila 'jung ka u ba daang wa 'yi a wa mugiluu.

29Ung daang die a yeli ku u ba: Nye, n tuniing a 'yuong yaga nga jaang. N nang ba jaanhi i nuori jaa. Che i nang ba kumo bupolii ka n nyenging aning n jo'mine.

30Che i 'bi-dau nga aang wa tara, unang di i buunhu 'di jeni jeni aning jentirihi ni, ing ku a napolinuoruu ni kuu.

31Ung yeli 'kuu: N 'bi-dau, i 'biye n seng wagiri jaang. Buunhu jaa mang tari, i buunhu la.

32A tayeng ka ti nyengina ka ti 'puuhi ming peli. 'Bojung i yau nga da 'kpiyeng, che u la tariye 'nyivori. U da boriyeng, che ti la nyiung.

Luke 16

1Ung daang la yeli ku u 'potuuribo: Bundaana kangang daang bibe, a tari 'de-kaara. Bang yeli 'kuu ka a 'de-kaara saaniye u buunhu.

2Ung buomuu, a yeli 'kuu: Wala la mang 'wono ngaang i yela? Yeli i 'de-kaatuma ang 'tu bila, 'bojung i kung la i 'de-kaara.

3'Beng la ka a 'de-kaara daang yeli u minga 'suhtmg: Wala mang na i? 'Bojung n ningkpong dieriye n 'de-kaatuma n seng. N kung tuong 'tugi 'jiihi. N joriye 'vii ming ka n ti suha.

4N bangye bila ni mang na i sanga ni bang na wa 'ihima a 'de-kaatumang, ka ba diema kpening ba 'deri.

5Bila 'jung ung daang buong niba ni jaa ang 'di u daana sama ni 'yeni 'yeni, a yeli 'ku a fora sandaana: Wala ing 'di n ningkpong sani sing?

6Ung yeli: Kpaang maahibu koo. Ung yeli 'kuu: Di i sani gbangu, a 'jing 'tengeng 'wieng 'wieng a seu lijaa'yi aning 'pie.

7'Beng la ung daang la yeli 'ku bungjaala: Wala ing 'di sani sing? Ung yeli: 'Wiit maahibu koo. Ung yeli 'kuu: Di i sani gbangu a seu lij aanaahi.

© 2009 Bibles International.

8Ka a ningkpong ni daang 'pugi a 'de-kaara nga ang ba 'tori nga. 'Bojung u daang iye yela aning yeng. Bojung a donee nga 'biihi ni iye yengbanginiba ba baluu puong a gaa chaanii 'biihi ni.

9N yera 'kuriyeng: Ye di beu'tuubu bundaalung ni a nyogi jo'mine. Bila 'Jung sanga ni ang na wa baahi ye seng, ba na dieyeng a ti kpening kpe'jiihi ang ba tari baahibu.

10Unani ang i limanpaalii daana yeli ang i yeli'bile yaga jaa 'puong, u iye limanpaalii daana yeli ang i yelikpong 'puong. Unani ming ang i beu'tuuro yeli ang i yeli'bile yaga jaa 'puong, u iye beu'tuuro yeli ang i yelikpong ming 'puong.

11Bila 'jung ka yenang ba i limanpaalii niba a beu'tuubu bundaalung 'puong, 'buong na deliye a di bundaalung minga ni 'kuye?

12Ka yenang ba i limanpaalii niba ming bung ang i ningjaala bung 'puong, 'buong na 'kuye bung ni ang i ye 'suobu?

13Tungtuna 'chibe a na tuong tung ningbera ba'yi. 'Bojung u na haye kanga a che nung kanga daana. Bii ka bila naani u na weli ti mariye kanga, a che digira kanga foo. Ye kung tuong tung Naangmini aning bundaalung a jaa a'yi.

14Ka a Farisiihi ming, banang daang i 'thiri niba ni, bang 'wong a yela nga jaa, a iruu laara.

15Ung yeli 'kubo: Ye iye niba ang i 'wo ye miihi ang i 'soli niba 'ningbi-tooring. Che Naangmini bangye ye 'sikie. Bojung bung ni bang digira tiinhuu yaga jaa niba puong, u iye bunghaaruu Naangmini 'ningbi-tooring.

16A begu aning a dangyeriba daang bi 'beng che ka Joon wa ti wa. A 'yi a wagiri ning ba inniye Naangmini naalung ni 'duoho, ka nie jaa moora kpieruu.

17A iye noo ka sagbani aning 'teng-gbani baahi, a gaa ka a 'begu tuo'bili-liu bung'yeni 'le.

18Nie ni jaa ang jaanha u poga a che digira pogijaala, u daana senang. Nie jaa ming ang digira unani u sira ang jaanhi ni, u daana senang.

19Daubundaana kangang daang 'bibe. Ung mang di tanjijimii aning masari tani kpari yeti, a mang 'bi noo 'puong beu jaa.

20Ka suha kanga daang bibe ka u 'yuori 'di Laazarus. Bang da mang diu ti 'bing u 'yenge 'di-nuoring. Ka natie 'bi u inga jaang.

21Ung daang mang buora ka u 'di siing'purimo ang mang 'yi a bundaana 'teebul 'ju a 'le 'tengeng. 'Haali ka baahi da mang wa a wa lenti u natie.

22Ka wagiri kanga daang wa to ka a suha kpi. Ka malikihi diu gaaning Aaburaham seng. Ka a bundaana ming daang kpi, bang 'umuu.

23Ung daang bi 'Heediz 'puong, a lagi u 'ningbie a bi dogihibu 'puong. Ung nyira Aaburaham toori jaa, ka Laazarus 'bi u seng.

© 2009 Bibles International.

24Ung 'cheehi a yeli: N ba Aaburaham, ima hina, a tung Laazarus ka u di u 'nubiri tung kuong a maa n jinti. ‘bojung n 'direye dogee a buung-jinti nga 'puong.

25Che ka Aaburaham daang yeli: 'Bi-dau, tiehi bila ni ing daang nye bungsuunhi i 'nyivori wagiring ni. A wagiri ning u ju ka Laazarus ming daang nye bungbee ni. Che pampana u 'suhu maayeng, che ing 'dire tuora yaga jaa.

26A 'yi ama jaa 'puoring, ba maaliye jijulungu kanga ang i kpong ti nii kpachagang. Bila 'jung banani ang na buora ka ba 'yi che a gaa i seng, ba kung tuong. Banani ming ang na buora ka ba 'yi 'be wa ti seng, ba kung tuong.

27'Beng la ung yeli: Bila 'jung n suhiing, n ba, ka i da tumuu ka u gaa n ba 'deu.

28'Bojung n tariye n babiihi ba'nu. Ka u ti 'di 'sieree 'kubo, ka ba ming to wa kpe tuora gaga jaa 'jie nga.

29Ka Aaburaham yeli 'kuu: Ba tariye 'Moosis aning a dangyeriba. Veng ka ba 'wono ba yeliyaga.

30Che ung daang yeli: Aai, n ba Aaburaham, che ka nieng 'yi kpiinhi 'puong a gaa ba seng, ba na leu 'yiye ba yelibee 'puong.

31Ung daang yeli kuu: Ka banang ba 'wono 'Moosis aning a dangyeriba yeliyaga, ba kung sagi'di, 'haali ka nieng 'ihi 'yi kpiinhi 'puong.

Luke 17

1'Beng la ung daang yeli 'ku u 'potuuribo: Yela ang na vena ka niba bora Naangmini soring na wang, a kung tuong veng waa. Che nimiha la a ku banani ingang ang na 'tu wa.

2A da na seu 'kuye u daana ka ba da di nieri 'ku-kpong a 'le yagili u daana kokoring, a diu loo ing mani 'puong, a gaa ka u saang a bung'bilii nga kanga.

3Ye kaara ye miihi 'jieng sung. Ka i ba'bieng bori i ingang, 'miing u ingang. Ka unang die saangbu, veng 'kuu.

4Ka unang bori i ingang gberi buyo'poin 'beu bung'yening, a la leu wa i seng 'beu bung'yening gberi buyo'poin a wa yeli: N saangyeng. Veng 'kuu.

5Ka a 'bi-tunihi daang yeli 'ku Daana: Paahi ti limaniye.

6Ka Daana yeli: Ka yenang tari limaniye a'wo muusitarid 'biri, ye na tuong yeli 'kuye baka dau nga: Vuo i nyegang ti seli mani 'puong, ka u 'tu ye nuori. (2 Saamiu-el G. 5:23)

7Che ye 'buong na tan tungtuna ka u kuora bii ka u chiina piihi, ka i wa yeli 'kuu sanga ni ung na mang 'yi yoo wa kpe: Gaa ti 'jing 'tengeng a 'di siimaa?

8Ma ngaang ung na dang yeli 'kuu wa: Maali siimaa ka n 'di, i i minga 'siri a tung Immo a gara sanga ni mang na 'di siimaa a 'nyu kuong, a bila 'puoring ka i panaa 'di siimaa a 'nyu kuong.

© 2009 Bibles International.

9U mang 'puohiye a tungtuna barika ung tung bila ni bang 'kuu nuori ka u tung ni 'jung? N ba tiehi bila.

10A 'jung bila ning u ju la ye ming sanga ni yeng na mang wa tung bila ni jaa bang 'kuye nuori ka ye tung, ye mang yeli: Ti iye tungtuniba ang ba tari tona. Ti tungye bila ni ang i ti 'yobeu ka ti tung.

11Sanga ni ung daang wa gara Jeruuselem, ung 'tu 'Sameeriya aning 'Gaalilii kpachaga.

12Sanga ni ung daang ti kpe kuraa kanga, ka daba 'pie ang i kongkoonhi daang paguu, a ahi toori jaa.

13Bang daang yeli yaga jaa: 'Yesu, Ningkpong, iti hina.

14Sanga ni ung daang wa nyiba, ung yeli 'kubo: Ye gaa ti di ye miihi 'wuli a Ngming'puohi 'yi-dieriba. Sanga ni bang daang gara, bang nyaa.

15Ka ba kanga, sanga ni ung daang wa nye ka u nyaayeng, ung leu 'puori, a 'pugiro Naangmini aning kokokpiengaa.

16Ung wa 'le pu 'tengeng u gbeeng, a 'puohuu barika. U daang iye 'Sameeriya nie.

17Ka 'Yesu daang die a yeli: Niba 'pie naaning nyaa? Che 'ye ka ba bawai ni 'be?

18Kanga jaa daang 'chibe a leu wa ka u wa 'ku Naangmini 'pugibu, ka a saana nga 'gong naani.

19Ka 'Yesu daang yeli kuu: 'Ihi gara, i limaniye vengyeng ing nyaa.

20Sanga ni a Farisiihi ang daang jugihuu wagiri ni Naangmini naalung ni ang daang na wa, ung die a yeli 'kubo: Naangmini naalung ni ba waana aning 'ningbiri nyiibu.

21Niba kung yeli ming: 'Liinhi che. Bii: 'Liinhi 'be. 'Bojung Naangmini naalung ni 'Nye ye 'puong.

22Ung daang yeli 'Icu a potuuribo: A 'beri na wang, a sanga yeng na buora ka ye nye Ninsaalaa 'Bi-dau ni beri ni kanga bung'yeni. Che ye kung nyiu.

23Ba daang na mang yeli 'kuyeng ming: Nye, u biye che. Bii: Nye, u 'biye 'be. Ye ta wa gara, bii a 'tuuribo.

24‘bojung a'wo saa ang mang nyigihi sagbani lampega kangang a wa gaa ti chaang u tong bila ni, bila ka Ninsaalaa Bi-dau ni ming daang na 'be u beu ning.

25Che a iye kparaama ka u 'di dogee yela yaga 'puong fora, ka a jemani nga niba nga jaanhuu.

26A'wo ang daang i bila 'Noowa 'bering ni, bila ming ang na i Ninsaalaa 'Bi-dau beri ning.

27Ba daang 'direng, a 'nyuuro, a digira pogiba, a digira bi-pogiba 'kuro siriba, a gara a 'beu ni 'Noowa ang ti kpe a 'gbori 'puo, ka a kontaalii daang wa a wa nyuong ba jaa.

© 2009 Bibles International.

28Bila ning u 'ju ang daang i Loot beri ning ming. Ba daang 'direng, a 'nyuuro. Ba daang daaraye buunhu, a kuoha buunhu. Ba daang buriye buunhu. Ba daang mierang.

29Che a 'beu ni ning u ju Loot ang daang 'yi Soodom 'puong, buung aning 'jiribi daang 'yiye sagbani a wa a'wo saa, a wa nyuong ba jaa.

30'Haali bila ang daang na i a beu ning Ninsaalaa Bi-dau ang daang na 'yuo 'yi gbanggbali.

31Ana 'beu ning, unani ang daang na bi 'deu pieng, ka u buunhu 'bi a 'deu 'puong, u ta wa 'sigire ka u wa dia gaaning. Unani ming ang na bi yoo 'puong, bila ning u 'ju, u daana ta wa leu gara 'yiri.

32Ye tieha Loot poga ni yela.

33Nie ni jaa ang na buora ka u tari u 'nyivori gara, u daana na komuung. Nie ni jaa ming ang na kong u 'nyivori n 'jung, u daanang na taruu.

34N yera 'kuriyeng, ana 'yienguu ning ningba'yi daang na mang biye bunjie bung'yening. Ka ba mang di kanga a che bahi kanga.

35Pogiba ba'yi daang na mang lang nieniye niering, ka ba mang di kanga a che bahi kanga.

36Daba ba'yi daang na mang 'biye yoong. Ka ba mang di kanga a che bahi kanga.

37Bang daang die a yeli 'kuu: 'Yening, Daana? Ung yeli 'kubo: 'Jie ni jaa a inggbang'kuung ang 'be, 'beng ka ka'chigiri na laanhi lang taa.

Luke 18

1Ung loo lugu sinnii 'kubo ka u 'wuli ka niba iyeng 'wo ka ba 'puoho Naangmini wagiri jaa a ta yiera.

2Ung yeli: Saringmaara kangang daang bi 'yiri kangang. U ba jora Naangmini bii a kahina ninsaalaa.

3Ka dunggali kanga daang bi a 'yiring. Ung wa a saringmaara seng a wa yeli: 'Kumo tonoo ang sigihi a 'yi nie ang 'ihi 'tuohimo ingang.

4U daang ba die ka u i bila a wagiring. Che a 'puoring ung yeli u 'suhung: 'Haali mang ba jora Naangmini bii a kahina ninsaalaa,

5che a dunggali nga ang dannima 'jung, n na 'laming tonoo ka u ta veng ka n ye a 'tuuro u wagiri jaa waa nga ingang.

6Ka Daana daang yeli: Ye 'wong bila ni a saringmaara nga ang 'dire dangchagiri nga ang yeli.

7Ka bila Naangmini kung 'ku u minga niba ung 'lugihi tonoo, banang 'kono 'kuruu ngminaa aning 'yienguu ni, 'haali ka unang kauhi ningba?

© 2009 Bibles International.

8N yera 'kuriyeng ka u na 'kubong tonoo 'wieng 'wieng. Anaa jaa sanga ni Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang daang na waana, u na nyiye limaniye 'teng-gbaning?

9Ung daang loo a 'lugu sinnii nga 'ku niba 'mine ang daang deli ba miihi ka ba iye sun'tuuribo, a che digira ba taa foo:

10Niba ba'yi 'mineng daang gaa ti kpe Ngmingpuohi 'de-kpong 'puo ka ba 'puohi Naangmini. Kanga daang iye Farisii, ka kanga ming i lam'po-diera.

11Ka a Farisii daang ti ahi a 'puohi Naangmini ngaang aning u minga: Naangmini, n 'puohiing barika aning mang ba 'woning a niba 'mine, faariba, beu'tuuribo, senseniba, bii a 'woning a lam'po-diera nga gba.

12N mang 'leye nuori gberi buyi daa jaa 'puong. N mang 'ihiye buunhu jaa mang 'so 'pie tuori.

13Ka a lam'po-diera daang ti ahi toori jaa. U daang ba buora ka u lagi u 'ningbie gba a 'ton sagbani. Che ung di u 'nuuhi a 'kori u nyeung a yeli: Naangmini, ima hina, yelibe-ira lima.

14N yera 'kuriyeng, a dau nga daang 'sigi gaaye u 'deu a i 'soli a gaa a Farisii ni. 'Bojung nie jaa ang 'duoho u minga, ba na 'sigihuung. Nie ming ang 'sigihe u minga, ba na 'duohuung.

15Bang daang waaning 'bi-liihi ming u seng ka u fiinhiba. Che sanga ni u 'potuuribo ang wa nye bila, bang 'miing ba ingang.

16Che ka 'Yesu daang buongba ka ba wa u seng, a yeli: Ye veng ka a 'bibilii wa n seng. Ye to kariba. Bojung ba taang 'so Naangmini naalung ni.

17Yeliminga mang yera 'kuriye: Nie ni jaa ang kung die Naangmini naalung ni a'wo 'bibile, u daana daang kung kpeu jaa.

18Ka kaara kanga daang jugihuu, a yeli: Karimasung, wala mang na i a nye 'nyivori ang ba tari baahibu ka u i n chen'di bung?

19Ka 'Yesu yeli 'kuu: Wala 'jung ing buonima ningsung? Nie 'chibe a suma, ka bung'yeni kanga 'yong naani, una la Naangmini.

20I bangye a nuori 'kuubuhi: Ta wa sena. Ta wa kuura nie. Ta wa 'juuro. Ta wa 'dire 'sierigirii. Nana i ba aning i ma.

21Ung daang yeli: A yela nga jaa mang 'tu a 'yi n 'bibiilung sanga.

22Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'wong a yela nga, ung yeli 'kuu: Yeli bung'yeni ing nang kong. Kuohi buunhu jaa ing tari a di tori ningbaaliba, a che wa 'tuurimo. I daang na tariye bundaambuunhu arijena 'puong.

23Sanga ni ung wa 'wong ngaang, ka u 'puo saang yaga jaa. 'Bojung u daang iye bundaana yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

24'Yesu ang wa nye ka u 'puo saangye yaga, ung yeli: Banani ang i bundaamba, a na iye kpiengaa yaga kubo ka ba kpe Naangmini naalung ni 'puo.

25'Bojung a iye noo a 'ku nyogima ka u 'tu kparipiing nyie ti 'yi, a gaa bundaana ka u ti kpe Naangmini naalung ni 'puo.

26Banani ang daang 'wongbila, bang yeli: Ka ning'buong panaa na tuong i 'chihi?

27Ung daang yeli: Yela ni ang ba tuong ira aning ninsaaliba, a yelibani tuong irang aning Naangmini.

28'Beng la ka 'Pii-ter daang yeli: Nye, ti bahiye buunhu jaa a che 'tuurii.

29Ung yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye, nie 'chibe a bahi 'deu, bii ba aning ma, bii bieri'mine aning yauhi, bii poga, bii 'biihi Naangmini naalung ni yela,

30ka u daana kung nye bila gbee yaga a pampana wagiri nga 'puong a paahi, a die 'nyivori ming ang ba tari baahibu dunee ang waana 'puong.

31'Beng la ung daang nyogi a 'pie aning ba'yi a 'yining, a yeli 'kubo: Tau, ti 'do garaye Jeruuselem, ka yela ni jaa a dangyeriba ang seu a'wo Ninsaalaa 'Bi-dau yela ni na tung.

32'Bojung ba na ditmg ku niba ni ang ba i 'Juuhi ni, ka ba iu la, a tong u 'lobo, a tuuhi muntaahi waahuu.

33Ba na fiebuung, a kuu, a dabaata daari ka u la 'ihi.

34Ba daang ba bang a yela nga kanga jaa 'muni. Ka a yelihung 'muni daang ba peli 'kubo. Ba daang ba bang yela ni ung yeli ni.

35Sanga ni ung daang wa pieli Jeeri'ko, ka jonga kanga 'jing sori kpantiring a suha.

36Ung daang 'wono a jemaa ang waana para gara dangbu, ung jugihi yeli ni ang la.

37Bang yeli kuu ka Yesu ang 'yi Naazaret la para wa gara.

38Ung tahing, a yeli: Yesu, 'Deevid 'Bi-dau, ima hina.

39Ka banani ang die 'yie daang 'miing u ingang a yeluu ka u tang u nuori. Che ung daang la maaling tahing yaga jaa: 'Deevid 'Bi-dau, ima hina.

40Ka 'Yesu daang leu ahi, a 'ku nuori ka ba waanuu u seng. Sanga ni ung wa pieli, ka Yesu jugihuu,

41a yeli: 'Bo ing buora ka n i lui? Ung yeli: Daana, n buorang ka n nyira.

42Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: Nyira. I limaniye diegiing.

43'Dayeni ka u 'yuoye a nyira, a daang 'tuuruu, a 'kuro Naangmini girima. Ka a niba jaa, sanga ni bang wa nye bila, bang 'pugi Naangmini.

Luke 19

© 2009 Bibles International.

1Ka 'Yesu daang ti kpe Jeeri'ko 'puo a ti gara.

2Ka dau kanga daang 'bi 'be ka u 'yuori 'di 'Zakiiya. U daang iye ningkpong a lam'po-dieriba 'puong, a i bundaana.

3Ung daang buora ka u nye nie ni ang la 'Yesu. Che u daang ba tuong na nyiu a jemaa 'jung, bojung u daang iye giraa yaga.

4Ung daang dang jo gaa ti 'do gbalaa dau ka u nyiu. Bojung 'Yesu daang garang ka u ti die a 'jie.

5Sanga ni 'Yesu ang daang to a jie, ung 'gbeli Iiinhi a nyiu, a yeli 'kuu: 'Zakiiya, 'boring wa 'sigi 'tenge. 'Bojung 'jine a hienang ka n 'bi i 'deung.

6Ung 'boring wa 'sigi 'tenge, a saguu ning nyengka.

7Sanga ni bang daang wa nye bila, bang jaa ngmuuna yela, a yeli: U gaayeng ka u ti i dau ang i yelibe-ira saana.

8Ka 'Zakiiya daang 'ihi ahi a yeli 'ku Daana: Nye, Daana, n na diye n buunhu tarang 'ku ningbaaliba. Ka maang ngma 'girii a die bung jaa nie jaa seng, n na 'kuye a daana a bungbalaa singbu gberi bunaahi.

9Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: 'Chihi waye a 'deu nga 'jine, 'bojung u ming iye Aaburaham 'bi-dau.

10'Bojung Ninsaalaa 'Bi-dau ni wayeng ka u wabo a die bung ni angbori.

11Sanga ni bang daang wa 'wong a yela nga, ung loo 'lugu sinnii paahi. 'Bojung u daang pieliye Jeruuselem, bang daang tiehi ming ka Naangmini naalung ni na 'yiye gbanggbali 'wieng 'wieng.

12Bila 'jung ung daang yeli: Ningtiinhuu kangang daang gaa paalitoori kanga, ka ba ti 'kuu paaluu naalung ka u leu wa.

13Ung daang buong u tungtuniba pie, a di mainihi 'pie 'kubo, a yeli 'kubo: Ye di tuna ning tuma a gara sanga ni mang na ti wa.

14Che ka u 'yiri niba daang hau, a tung tungtuna 'tu u 'puoring, a yeli: Ti ba buora ka a dau nga 'di ti naalung.

15Yela iibu 'puong, sanga ni ung daang ti 'di a naalung a ti leu wa, ung 'ku nuori ka ba buong a tungtuniba nga ka ba wa u seng, bana ung daang 'ku a 'libie ni. Ka ka u bang bila ni tona kanga jaa ang nye a 'tuuro yaagu ingang•

16Ka a fora daana wa a yeli: Daana, i 'libiri ni 'ugiye gberi 'pie.

17Ung yeli 'kuu: Mbo, tungtungsung. 'Bojung i iye limanpaalii daana yeli ang i fling yaga 'puong, 'so kpiengu 'yie 'pie iinhing.

18Ka a 'yiiltmg daana wa yeli: Daana, i 'libiri ni 'ugiye gberi 'btmu.

19Ung yeli bila ning u ju a 'kuu: Ming kaara 'yie a'nu.

© 2009 Bibles International.

20Ka bungjaala wa yeli: Daana, nye i 'libiri ni la ni. N diung ing jerima 'puong a 'bing.

21'Bojung n joriing, 'bojung i 'berihtmg iye kpiengaa. I mang diye bung ing ba mang 'bing, a mang chiera siimaa ing ba burl.

22Ung yeli 'kuu: N na 'diye i saree a 'yi i minga nuoring, ina tungtungbeu. Ma i bangyeng ka n iye nie 'berihung ang i kpiengaa wa? Ma i bangyeng ka n mang diye bung mang ba 'bing, a mang chiera siimaa mang ba bun wa?

23Wala 'jung ing panaa ba di n 'libiri ni ti ing bangking, n waa 'puong ka n da wa die n libiri aning tona a paahi?

24Ung yeli ku banani ang daang ahi 'be ni: Ye die a 'libiri u seng, a diu 'ku unani ang tung nye tona yaga ni.

25Bang yeli kuu: Daana, u tariye 'libie yaga.

26'Bojung n yera 'kuriyeng ka unani jaa ang tari, ba na 'kuung buunhu paahi. Unani ang ba tari, ba na dieye bung ni gba ung tari ni u seng.

27Che n domihi ni, banang ba buora ka n 'di ba naalung ni, ye waaniba che, a wa kuba n 'ningbi-tooring.

28Sanga ni ung wa yeli ngaang, ung die 'yie a 'do ti gara Jeruuselem.

29Sanga ni ung daang wa pieli Beti'feej aning Beetani, tanga ni bang buona Ooliveet Tangkpong ni 'jieng, ung tung u 'potuuribo ba'yi,

30a yeli: Ye gaa ti kpe kuraa nga ang 'bi ye 'ningbi-tooring nga. Yeng na wa ti kpeu ye na nyiye btmgpolii nie ang nang ba jong ang 'le. Ye 'loruu waaning.

31Ka nie jaang wa jugihiye: Wala la yeng 'loruu? Ye yeli ngaang 'kuu: Daana hienuung.

32Ka banani bang daang tung ni daang gaa, a ti nye a'wo bila ni turi ung yeli 'kubo ni.

33Sanga ni bang daang wa 'loro a bungpolii, ka niba ang 'sou yeli 'kubo: Wala la yeng Ion) a bungpolii?

34Bang yeli: Daana hienuung.

35Bang daang waanuu wa 'ku 'Yesu. Bang di ba bungyerihi te a btmgpolii 'puoring, a di 'Yesu ung jomuu.

36Sanga ni ung daang wa gara, bang di ba bungyerihi yen a soring.

37Sanga ni ung daang ti toha, a to jie ang 'chulihi 'sigire Ooliveet Tangkpong ni, ka a 'potuuribo jemaa jaa daang 'piili nyengina a 'pugiro Naangmini aning kokokpiengaa a kpiengu tuma ni jaa bang daang nye ni yela.

38Bang yeli: Naa ni ang waana Daana 'yuoring ni nye 'pugibu. Maahuu 'bi sagbani 'puong, ka girima bi a saaju baahaa 'puong.

© 2009 Bibles International.

39Ka a Farisiihi 'mine daang 'yi a jemaa 'puong a yeli 'kuu: Karima, 'miing i 'potuuribo ni ingang.

40Ung die a yeli 'kubo: N yera 'kuriyeng: Ka bama ngang tang, a kubo na 'cheehing pampana pampana.

41Sanga ni ung daang wa pieli a nye a 'yiri, ung kong u yela,

42a yeli: Ka inang da bang, Ma turi, i 'beu nga 'gong turi 'puong, yela ni ang na waaning i maahuu, che a sogiliyeng ka i 'ningbie ba nyiraa.

43'Bojung a beri na waye i ingang, ka i domihi ngmaa 'begiri a wa 'gilii, a ngmaagii wa 'gili, a pogii lampega jaang.

44Ba na lobiing 'tengeng, Ma aning i biihi. Ba daang kung bahi 'kuurii bung'yeni u to ingang i ingang. 'Bojung i ba bang sanga Naangmini ang na wa i seng.

45Ung daang ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo, a 'piili kara baha 'yengeng banani ang kuoha buunhu be.

46Ung yeli 'kubo: A seuyeng: N 'deu ni iye Ngming'puohibu 'deu. (Ai'zeeya G. 56:7) Che yeng iu ung i na'nyigihi kpe'jie. (Jeremaiya G. 7:11)

47Ung da mang 'wuno 'beu jaa a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong. Che ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi aning a niba ningbera daang buora ka ba kuu.

48Che ba daang ba tuong nye bila ni bang na i. 'Bojung a niba jaa daang iye niba ang mang cheliha yaga ka ba 'wong u yeliyaga.

Luke 20

1A 'beri ni kangang, sanga ni ung daang wa 'wuno a niba a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, a inna a 'duohi-sung, ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi, ka a ningbera paahi, bang daang wa u seng.

2Bang wa yeli 'kuu: Yeli 'kuti, 'bo berii kpiengu ing 'tu ira a yela nga? Bii ning'buo la unani ang 'kui a berii kpiengu nga?

3Ung daang die a yeli 'kubo: N ming na jugihiyeng yeli bung'yeni. Ye yeli 'kumo:

4Joon Ngminikon'suobu ni, bila 'yiye arijena bii bila 'yiye ninsaaliba seng?

5Bang ngmi bila fasani ba miihi seng, a yeli: Ka tinuung yeli: Bila 'yiye arijena, u na yeling: Ka wala yeng ba saguu?

6Che ka tinuung yeli: Bila 'yiye ninsaaliba seng, a niba jaa na footing aning 'kubo. 'Bojung ba sagi'ding ka Joon iye dangyera.

7Bang die a yeli ka ba kung tuong yeli 'jie ni a Ngminikon'suobu ang 'yi.

8Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: N ming kung yeli 'kuye bung ni berii kpiengu mang 'tu a ira a yela nga.

© 2009 Bibles International.

9'Beng la ung daang 'piili a loo 'lugu sinnii nga ku a niba: Dau kangang daang seli
'girep yoo, a diu ngmi pa a ku kuoriba, a che gaa ti kpe paalijaala kanga a ti kauhi.

10A sanga ang daang wa ta, ung tong tungtuna a kuoriba seng ka ba 'kuu a 'girep yoo
ngmama 'mine. Che ka a kuoriba daang nyoguu ngmi, a che karuu bahi aning 'nu-
kpala.

11Ung la tung tungtungjaala, bang ngmi u ming, a imuu nyaaba, a che karuu bahi
aning 'nu-kpala.

12Ung la tung taalung tungtuna. Bang ing u ming dangii, a diu 'yi ti loo bahi.

13'Beng la ka a 'girep yoo daana yeli: Wala mang na i? N na tungye n 'bi-dau
nunginaa. A'mineng ka banang nyiu ba na kahimuung.

14Che sanga ni a kuoriba ang daang wa nyiu, bang ngmi fasani ba miihi seng, a yeli:
A chen'dire la nga. Ye veng ka ti kuu, ka a cheng i ti 'suobu.

15Bila 'jung bang daang diu loo a 'girep yoo 'puoring, a kuu. Wala ka a 'girep yoo
daana na iba bila yela?

16U na wa kuye a kuoriba nga, a che di a 'girep yoo 'ku ningjaani. Sanga ni bang
daang wa 'wong bila, bang yeli: Ngming to sagi bila.

17Ung Iiinhibo a yeli: Ka 'bo la bila nga ang seu ni? A 'kuurii ni a mieriba ang jaanhi
ni, u ning u 'jung leu a kpiiluu 'jukuurii ni. ('Yieme G. 118:22)

18Nie ni jaa ang na 'le a 'kuurii ingang, u daana na kauhing 'puro 'puro. Che nie ni
ming jaa ingang ung na 'le, u na niengye u daana ka u 'woning j ong.

19Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi daang buora ka ba nyoguu a
wagiri ning u 'jung. Bang daang fora a niba, 'bojung ba nyiyeng ka ba yela ung loo a
lugu sinnii nga.

20Bang daang 'pigihe ka ba nyoguu, a tung 'pigihibe bang i 'bangfugi-yela a'wo bang i
sun'tuuribo ka ba nyoguu u yeliyaga ingang. Ba daang iye bila a na diu 'ku a
paalikaara kpiengu ni aning u 'suobu kpiengu.

21Bang jugihuu, a yeli: Karima, ti bangyeng ka i yeliye yela a 'wuno yeliminga soring.
Ting bang ka i ba baana niba ming. I mang 'wuniye Naangmini son yeliminga soring.

22A 'tuye sori a 'kuti ka ti yeu lam'poo a 'ku 'Sii-zer, bii a ba 'tu sori?

23Che u daang nyiye ba dawarihung, a yeli 'kubo: Wala la yeng 'pigihime?

24Ye di denaari 'wulimo. Ning'buo 'worihung aning u yeliseurihi ung tari? Bang die a
yeli: 'Sii-zer 'worihung aning u yeliseurihi ung tari.

25Ung yeli 'kubo: Bila yeng, ye 'ku 'Sii-zer buunhu ni ang i 'Sii-zer buunhu, a 'ku
Naangmini ming buunhu ang i Naangmini buunhu.

26Ba daang ba tuong nyoguu u yeliyaga 'puong a niba 'ningbi-tooring. Ka nomaa
daang kpeba u dieyelibu ni yela, bang tang ba noe.

© 2009 Bibles International.

27'Beng la ka Saajusihi 'mine daang wa u seng, banang yera ka 'kuung 'puo 'ihiyiibu jaa 'chibe ni. Bang jugihuu,

28a yeli: Karima, 'Moosis seu 'kuting, ka ka nie jaa bieri bii u yaung tari poga ka u 'kpi a ba tari 'biihi, ka u yau bii u bieri na diye u poga a dogi 'biihi 'ku u bieri ni bii u yau ni.

29Bila 'jung bieri'mine aning yauhi, ba bayo'poing daang bibe. Ka a fora daana di poga, a kpi ka u ba tari 'biihi.

30Ka a 'yiilung daana ming di a poga, a ming daang 'kpi ka u ba tari bie.

31Ka a taalung daana ming di a poga. Bila ning u 'ju la ba bayo'poin ni jaa. Ba daang ba bahi 'biihi, a che 'kpi.

32Ka a poga daang baahi ba jaa 'puoring a ming kpi.

33Bila 'jung a 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'puong, ba 'buo poga ung na i? 'Bojung ba bayo'poin jaang diu ung i ba kanga jaa poga.

34Ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: A donee nga 'biihi ni digiriye taa, bang digiriba 'kuro taa digibu 'puong.

35Che banani bang daang na jeri ka ba sigiyeng ka ba nye a dunee ni aning a kpiinhi 'puo 'ihiyiibu ni, daba kung la digira pogiba. Ba kung la digira pogiba 'kuro daba ming.

36Ba kung la tuong 'kpi ming. 'Bojung ba 'woniye malikihi, a i Naangmini biihi, bang i 'kutmg 'puo 'ihiyiibu biihi yeng 'puong.

37Che a kpiinhi 'kutmg 'puo 'ihiyiibu yela, 'haali 'Moosis 'wuliye bila a moo jieng, sanga ni ung daang buona Daana, Aaburaham Naangmini ni, aning Aizik Naangmini ni, aning Jeekob Naangmini ni.

38'Bojung u ba i kpiinhi Naangmini. U iye nyivoe niba Naangmini. 'Bojung ba jaa tariye 'nyivori u seng.

39'Beng la ka a begu karimihi 'mine daang die a yeli: Karima, i yeliye sung.

40A bila 'puoring ba ba ngmi 'ju ka ba la jugihuu yeli jaa.

41Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Wala la bang yera ka 'Kristo iye 'Deevid bi-dau?

42'Deevid minga yerang 'Yieme Gbangu ni 'puong: Daana yeli kuye n Daana: 'Jing n 'nuduring

43a gara sanga mang na ti veng ka i domihi i i gberi 'kogo. ('Yieme G. 110:1)

44'Deevid buonuung Daana, wala panaa ung la i u bi-dau?

45'Beng la ung daang yeli ngaang ku u 'potuuribo ka a niba jaa cheliha:

© 2009 Bibles International.

46Ye banna a begu karimihi yela. Banang mang buora ka ba yen kpariyogiri a 'chene ni. Bang mang buora ka ba 'puohibo daahi 'puong, a buora 'kogihi ang i nanee yaga jaa a Ngming'puohi 'dering, aning 'ji-nanee siingbera 'jiihing.

47Banang mang piera dunggala 'deri, a mang 'puoho Ngming'puohi-yogiri ka niba nye 'jung. Ba ning ba 'ju lee daang na iye kpong saree 'diibu 'puong a gaa niba 'mine 'lee.

Luke 21

1Ung daang lagi u ju a 'liinhi, a nye bundaamba ang digira ba 'kuubuhi a loora inna a 'libie ing'jie 'puong.

2Ung daang nye dunggali kanga ang i nandaana ang di u 'libi-wari a'yi a loora inna 'be.

3Ung daang yeli: Yeliminga mang yera kuriye. Dunggalinandaana ngang ing gaa ba jaa.

4'Bojung bama jaa diye ba 'kuubuhi loo ing Naangmini 'kuubuhi ni ingang a 'yi ba bundaaltmg 'puong. Che una ingyeng a 'yi u nandaalung ingang. U diye bung jaa ang i u 'nyivori bung ung tan a loo ing.

5Sanga ni 'mine ang daang wa yera a Ngming'puohi 'de-kpong yela, bila ni bang maaluu ning 'ku-sutmhi fling 'kuubuhi, ung daang yeli:

6A'wo ama nga yeng kaara nga, a 'beri daang na wang, a 'puong ka 'kuurii bung'yeni kung bibe a dogili u to ingang ka ba kung daaguu loo 'tengeng.

7Bang daang jugihuu, a yeli: Karima, 'bo sanga ka a yela nga na i? 'Bo 'siereeng daang na 'bibe sanga ni a yela nga ang na buora ka a i?

8Ung daang yeli: Ye banna ka ba ta wa belingye. 'Bojung niba yaga na wang n 'yuoring, a wa yela: Maang la 'Kristo, aning: A wagiri pieliyeng. Ye ta wa 'tuuribo.

9Sanga ni yeng daang na wa 'wono taanhuu jaurihi yela aning gongkpienhi yela, ye ta wa fora dabieng. 'Bojung a iye kparaama ka a yela nga i fora, che a boohoo daang kung wa 'wieng 'wieng bila 'puoring.

10'Beng la ung daang yeli 'kubo: Paaluu na mang 'ihi jauniye u to paaluu, ka naalung 'ihi jauning u to naalung.

11'Tenge 'jigihibuhi ang i bera na mang iye 'ji-dabang dabang 'puuhing, aning kong 'leebuhi, aning 'baleuhi. Ka dabieng yelinyirihi aning 'sieri-bera mang bibe a 'yi sagbani.

12Che yeli ang na dang i che ka a yela nga i la nga. Ba daang na diye ba 'nuuhi a nyogihiye, a dogihiye, a digiriye garaning a Ngming'puohi 'deri aning pogiriba 'deri. Ba daang na mang waaniyeng na'mine aning paalikaariba 'ningbi-toori n 'yuori 'jung.

13Bila daang na leu iye 'sieree a 'kuye.

© 2009 Bibles International.

14Bila 'jung ye i 'siri ye 'sikieng ka ye ta wa ti dang daanha bila ni yeng na mang die a yeli.

15'Bojung n na 'kuyeng nuori aning yeng. Ye chiihiba kanga jaa kung tuong yeli yela lobaa, bii a chiihaa.

16Ba'mine aning ma'mine, aning babiihi, aning dogiriba, aning jo'mine, ba daang na mang kuohiyeng. Ba na mang ing ka ba ku ye 'mine.

17Niba jaa daang na hayeng n 'yuori 'jung.

18Che ye 'ju-koonhuu daang kung bori.

19Ye 'kanyiri 'puong ye na 'soye ye 'nyivoe.

20Sanga ni yeng daang na wa nye tan'nuuhi ang ngmaa Jeruuselem wa 'gili ni, ye bang ka u ngmahibu pieliyeng.

21A bila wagiri ning banani ang bi 'Judiiya 'puong, ba jo 'do a tangbera 'juri. Banani ang bi a 'yiri 'puong ni, ba 'yire. Banani ming ang daang na 'bi moong, ba to wa kpiera a 'yiri.

22'Bojung sannaa dogihibu beri la a beri nga, ka yela ni jaa ang seu ni nye paali 'jung.

23Che nimiha la a lcu banani ang daang na tan 'puuhi, aning banani 'biihi ang daang na mugira ana beri ni 'puong. ‘bojung ngmiehibu ang i kpong daang na biye 'teng-gbaning, ka 'su-kpiengaa 'ihi a niba nga ingang.

24Ba na 'leng a 'tuuro ta'kobing, ka ba i niba bang ngminyogihi, ka ba dieniba 'yie a gaa ti kpening paalihi jaa 'puuhi. Niba ni ang ba i 'Juuhi ni daang na diye ba gbee tigiri Jeruuselem 'tengeng a gara sanga ni niba ni ang ba i 'Juuhi ni wagirihi ni ang na ti paali.

25'Sierihi daang na biye ngminaa ingang, a 'bi 'chiu ingang, aning ngmari'bie ingang. 'Teng-gbani 'jungpaalihi daang na biye ngmiehibu 'puong. Ba na 'biye chinchang 'puong, a mani aning u yangkibuhi dangbu goma yela.

26Niba daang na mang sieng aning dabieng aning bang na kaara yela ni ang waana a 'teng-gbani ingang 'jung. 'Bojung sagbani kpienguhi ni daang na 'jigihing.

27'Beng la bang daang na nye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang waana savaalii 'puong aning kpiengu aning girima ang i kpong.

28Sanga ni a yela nga ang na wa 'piili ka a i, ye 'ihi ahi 'dendenge, a lagi ye 'juri, bojung ye yeudiebu tagira tarang.

29Ung daang loo 'lugu sinnii 'kubo: Ye Iiinhi kangkanga dau, aning daari jaa.

30Sanga ni ang mang wa boha vaari, ye miihi mang nyeng a bang ka seun tohiyeng.

31Bila la, sanga ni yeng ming na wa nyira a yela nga ang ira, ye bang ka Naangmini naalung ni pieliyeng.

© 2009 Bibles International.

32Yeliminga mang yera 'kuriye, a jemani nga na 'bibeng a gara sanga ni a yela jaa ang daang na ti paali.

33Sagbani aning leng-gbani daang na baahing, che maang yeliyaga daang kung baahi jaa.

34Ye kaara ye miihi 'jieng sung, ka buunhu 'di-jeni, aning dang'nyubugibu, aning a 'nyivori nga 'jie kaabu yela to wa 'juli ye 'sikie, ka a 'beu wa wa ye ingang ka ye ba bang.

35'Bojung a 'beu daang na wang a'wo cheba banani jaa ang kpiera 'teng-gbani jaang ingang.

36Bila 'jung ye kaara sung, a 'puoho Naangmini wagiri jaang, ka ye daang i niba bang na jeri ka ye sigiyeng ka ye i 'chihi a 'yi a yela nga ang na i nga ingang, a ahi Ninsaalaa 'Bi-dau ni 'ningbi-tooring.

37Ung daang 'wuno niba a Ngminglmohi 'de-kpong puong ngminaa. 'Jie ang daang wa suo ung 'yi gaa ti 'bi a tangkpong ni bang buona Ooliveet Tangkpong ni 'jung.

38Ka a niba jaa daang wa u seng 'beeguu 'pipi a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puong ka ba wa 'wong u yeliyaga.

Luke 22

1A wagiri ngang, Paanuu Ang Ba Tari Bura 'chiu ni, una bang buona a Paribahi ni daang pieliyeng.

2Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi daang buora bila ni bang na i kuu. ‘bojung ba daang joriye a niba.

3'Beng la ka Sitaani daang kpe 'Juudas bang buona Isikaariyot. U daang iye a 'pie aning ba'yi ni kanga.

4Ung daang gaa ka u ning a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Ngming'puohi 'de-kpong kaaribera ti yeli yela, a yeli bila ni ung na kuohi 'Yesu 'kubo.

5Ka ba 'puuhi daang peli. Bang sagi ka ba na 'kutmg libie.

6Ung daang die, a bo 'vuo ka u kuohuu lcubo sanga ni jemaa ang kung 'bi 'be.

7'Beng la ka Paanuu Ang Ba Tari Bura 'beu ni daang wa ta. A sanga la ang mang i kparaama ka ba ku a Paribahi pipolii ni.

8Ung daang tung 'Pii-ter aning Joon, a yeli: Ye gaa ti maali a Paribahi siimaa 'kuti ka ti 'di.

9Bang daang yeli 'kuu: 'Ye ing na buora ka ti maaluu?

10Ung daang yeli 'kubo: Ye nye, sanga ni yeng na wa ti kpe a 'yiri puo, dau kanga na 'tuoye kondugu a wapagiye. Ye 'tuuruu ti kpe 'deu ni ung kpiera.

© 2009 Bibles International.

11Ye yeli 'ku a 'deu daana: Karima yeliyeng: Saamba 'deu bi 'ye n ning n 'potuuribo ang na 'di a Paribahi?

12U na 'wuliyeng saa'ju 'de-kpong kanga 'deu buunhu ang i 'siri a 'bing 'be. Ye i 'siri 'be.

13Bang daang gaa, a ti nye a'wo ung yeli bila 'kubo ni. Bang daang maali a Paribahi ung i 'siri.

14Sanga ni a wagiri ang wa ta, ung 'jing ka a 'potuuribo 'pie aning ba'yi daang 'jing paahi u ingang.

15Ung yeli 'kubo: N boyeng 'ningbi-jieng ka n niye 'di a Paribahi nga seni che ka n 'di dogee.

16'Bojung n yera kuriyeng, n kung la 'diu a gara sanga ni bila ang daang na ti paali Naangmini naalung ni 'puong.

17Ung daang wa di bonsuo, a puohi Naangmini barika, a yeli: Ye di nga a tori taa.

18‘bojung n yera 'kuriyeng, n kung la 'nyu a vana ngmama ni kuong a gara sanga ni Naangmini naalung ni ang daang na ti wa.

19Ung daang di paanuu, a 'puohi barika, a nyoguu ngmaahi, a di kubo, a yeli: N inggbani la ni mang di tihi ye 'jung. Ye ira ngaang a tieha n yela.

20Bila ning u 'ju daang la a 'bonsuo ming a siimaa 'diibu 'puoring. Ung daang yeli: A 'bonsuo nga iye 'layi-paalaa n jiing ingang. Anang 'yi 'kuye ni.

21Che ye nye, unani ang na kuohima ni 'nu 'biye n seng a 'teebul 'jung.

22Yeliminga, Ninsaalaa 'Bi-dau ni garang a'wo ang 'bing bila ni. Che nimiha la a ku nie ni daana ang kuohuu ni.

23Bang daang 'piili jugiha taa ba kanga ni ang daang la a na i a yeli nga.

24Ka taa chiihibu ming daang bi ba 'puong a'wo ba kanga ni bang jeri ka u i ningtiinhuu gaa ba jaa.

25Ung daang yeli 'kubo: A paalihi na'mine ning mang 'wuno daalung kpiengu ba iinhing. Banani ming ang mang 'wuno 'suobu kpiengu ba iinhing ni, ba mang buonibang tungsuunhi tuniba.

26Che yena to wa ira bila. Unani ang i ningtiinhuu gaa ye jaa ye 'puong, ye veng ka u i a'wo ye jaa bibile. Nie ni ang i kaara, ka ye veng ka u i a'wo nie ang tuna.

27‘bojung buong i ningtiinhuu gaa u to, unani ang 'jing 'dire siimaa bii unani ang i tungtuna a waananing a siimaa? Unani ang 'jing 'dire siimaa ni naang gaa unani ang tuna tuma ni? Che n biye ye puong a'wo nie ang tuna tuma a siimaa 'jieng.

28Yena la banani ang bin seng wagiri jaang n 'pigihibuhi 'puong.

29Mang binne naalung 'kuriye, a'wo n Ba ang bing naalung 'kumo bila ni.

© 2009 Bibles International.

30Ka ye 'di a 'nyu n 'teebul 'jung n naalung 'puong, a 'jing na'kogihing a 'dire Iisiriel buura 'pie aning ba'yi ni saree.

31Ka Daana daang yeli: Saimong, Saimong, nye, Sitaani suhiyeng 'ningbi-jieng ka u yieliye a'wo 'wiit.

32Che n 'puohiye Naangmini 'kui, ka i limaniye ta faa. Ka inang wa leuhi, 'kuro i ba'biihi ni kpiengu.

33Ung daang yeli 'kuu: Daana, n iye 'siri ka n nii gaa ti kpe pogiriba 'deu, ka n nii gaa ti 'kpi ming.

34Ka 'Yesu daang yeli: N yera lcuriing, Pii-ter, i na chiihing a yeli ka i ba bangma gberi buta 'jine nga che ka nodau 'kong.

35Ka 'Yesu yeli 'kubo: Sanga ni mang daang tungye yeng ba tari 'libi-buora, bii wuo, bii nagitie, ye daang hiengye bung kanga? Bang yeli: Ti daang ba hieng bung jaa.

36'Beng la ung daang yeli 'kubo: Che pampana unani ang tari libi-buora, u diu, a di u wuo ming. Unani ang ba tari 'takobi, u daana kuohi u tani a da kanga.

37'Bojung n yera lcuriyeng, ka bila nga ang seu, a iye kparaama ka bila paali n ingang: Bang daang jeruu a paahi 'begu saaniba 'puong. (Ai'zeeya G. 53:12) 'Bojung a yela ni ang seu n yela ni paalibu tarang.

38Bang daang yeli: Daana, nye 'takobihi a'ying 'bi che. Ung yeli kubo: A sigiyeng.

39Ung daang wa 'yi a gaa Ooliveet Tangkpong 'ju, a'wo ung da mang ira bila pahii pahii, ka u 'potuuribo ming daang 'tuu.

40Sanga ni ung wa ti 'bi a 'jieng, ung yeli kubo: Ye 'puoho Naangmini ka ye ta wa kpe 'pigihibu 'puo.

41Ung daang weli a tagi 'yi ba seng a'wo nie na di lcuurii foo ka u ta 'jie, a ti 'gbinti 'tengeng a 'puohi Naangmini,

42A yeli: N ba, ka inang buora, nyogi a 'bonsuo nga di a 'yi n seng. Anaa jaa che a ba i a'wo ka n buobu la. Che bila ni Ma ang buora, bila tong.

43Ka malika daang 'yi arijena wa u seng, a wa 'kuruu kpiengu.

44Ung daang bi dogee 'puong, ung 'puohi Naangmini 'ningbi-jieng yaga jaa. Ka u waluu daang 'woning jiing ang 'togiho yaga jaa a 'lere 'tengeng.

45Sanga ni ung wa 'ihi 'yi Ngming'puohibung a wa u 'potuuribo seng, ung wa nye ka ba 'gbihe nimiha ang kpeba 'jung.

46Ung daang yeli 'kubo: Wala yeng 'gbihe? Ye 'ihi a 'puoho Naangmini, ka ye to wa kpe 'pigihibu 'puo.

47Sanga ni ung daang nang yera yela, nye, ka jemaa la. Ka unani bang buona 'Juudas ni, a 'pie aning ba'yi kanga daang die ba 'yie. Ung tagi gaa 'Yesu seng ka u ti mugihuu.

© 2009 Bibles International.

48Che ka 'Yesu daang yeli 'kuu: 'Juudas, i kuohiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni aning mugihibu?

49Sanga ni banani ang 'bi u seng ni ang daang nye yeli ni ang waana, bang yeli kuu: Daana, ti che aning a 'takobi?

50Ka ba kanga daang ngmi a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong tungtuna a che u 'toduri ngmaa loo.

51Ka 'Yesu daang die a yeli: Ye bahi bila. Ung daang fiinhi u 'toorii ni, a nyaaguu.

52'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieribera, aning a Ngming'puohi 'de-kpong kaaribera, aning a ningbera ang daang wa u seng: Ye 'yi wang aning 'takobihi aning dabola a'wo yeng 'pigi na'nyige?

53Sanga ni mang da mang bi ye seng beu la beu jaa a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, ye da ba mang tie 'nuuhi ka ye nyogima. Che ye wagiri la nga, a sagiluu 'suobu kpiengu ming la bila.

54'Beng la bang daang nyoguu, a die niu 'yie gaaning a ti kpening a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong 'deu. Ka 'Pii-ter daang ti bi tooring a 'tu ba 'puoring.

55Sanga ni bang daang wa maali 'buung a jangu gaalinggang, a lang 'jing, ka 'Pii-ter daang 'jing paahi ba 'puong.

56Ka tungtung'bi-pogisaraa kanga daang nyiu ung 'jing a "buung sieng. Ung 'liinhi 'Pii-ter 'bereng, a yeli: A dau nga ming da 'Nye u seng.

57Ung chiihi, a yeli: Poga, n ba bamuu.

58Biela ang daang wa pari, ka ningjaala nyiu, a yeli: Ba kanga la i ming. Ka 'Pii-ter yeli: Dau, n ba i ba kanga.

59A'wo hawa bung'yeni ang daang wa pari, ka ningjaala kanga da yeli kpiengaa kpiengaa: Yeliminga, a nie nga ming da 'Nye u seng, ‘bojung u iye 'Gaalilii nie.

60Ka 'Pii-ter yeli: Dau, n ba bang bila ni ing yela. 'Wieng ka nodau 'kong, sanga ni sing daang nang yera yela.

61Ka Daana daang leu Iiinhi Pii-ter. Ka 'Pii-ter tiehi Daana yelihung ni, bila ni ung yeli kuu: I na chiihimang gberi buta che ka nodau 'kong 'jine.

62Ka 'Pii-ter daang 'yi 'yenge, ka 'kuori 'sigiluu ung kong yaga.

63Ka niba ni ang daang nyogi 'Yesu ni iruu laara a ngmiruu.

64Sanga ni bang daang wa di bung pogi u 'ningbie, bang ngmi u 'ningbisogong, a che jugihuu, a yeli: Dangyeli yela, ningbuong ngmii nga?

65Bang daang yeli yelijaani yaga a deguu.

© 2009 Bibles International.

66'Jie ang daang wa nyaa, ka a niba ningbera ni, aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera, aning a 'begu karimihi daang wa lang taa. Bang die niu 'yie a ti kpening ba saddiribe 'jie, a yeli:

67Ina la a 'Kristo? Yeliti. Che ung yeli 'kubo: Ka maang yeli 'kuye, che ye kung sagi.

68Ka maang ming jugihiye, ye kung die yeli 'kumo, bii a bahima ka n gaa.

69A 'yi ngaang a gara, Ninsaalaa 'Bi-dau ni na 'jingye Naangmini kpiengu ni 'nuduring.

70Bang jaa daang yeli: Bila yeng i iye Naangmini 'Bi-dau ni wa? Ung daang yeli 'kubo: Ye yeliye yeliminga ka n iyeng.

71Bang daang yeli: 'Bo 'sieree ting la hiena ka ti paahi? 'Bojung ti miihi 'wongyeng a 'yi u minga nuoring.

Luke 23

1Ka ba jemaa ni jaa daang 'ihi a dieniu 'yie a gaaning Pailat seng.

2Bang daang 'piili a yera yela saanuu, a yeli: Ti nyiye a dau nga ang saana a paaluu. U karang ka ba to yeu lam'poo ku 'Sii-zer, a yeli ka u minga iye 'Kristo, a i naa.

3Ka Pailat daang jugihuu, a yeli: Ina la a 'Juuhi Naa ni? Ung daang die a yeli 'kuu: I yeliye yeliminga. Maang la.

4'Beng la ka Pailat daang yeli 'ku a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a niba: N ba nye ngmehii a dau nga ingang.

5Bang daang maaling i kpiengaa yaga, a yeli: U danniye a niba, a 'wuno 'Judiiya paaluu jaang, a 'piili 'Gaalilii a waana 'jie nga.

6Sanga ni Pailat ang daang wa 'wong 'Gaalilii 'yuori, ung jugihi ka a dau iye 'Gaalilii nie bii.

7Ung daang wa bang ka Heerod 'suobu kpiengung 'so 'Yesu, ung bahi 'Yesu ka u gaa Heerod seng. Heerod ming minga daang 'Nye Jeruuselem 'puong a wagiri ning.

8Sanga ni Heerod ang daang wa nye 'Yesu, ka u puo pelf yaga jaa a 'gaali. 'Bojung u daang buorang sanga jaa ka u nye 'Yesu, 'bojung u 'wongye yela yaga a'wo u yela. Ung daang ira tamaa ka u nye 'Yesu ang na i yelisielii kanga.

9'Beng la ung jugihi 'Yesu yela yaga, che u daang ba die yeli yeli jaa.

10Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'begu karimihi daang ahi a saang Yesu beu beu.

11Ka Heerod aning u 'sojehi daang diu foo, a iu la. Bang di kparikpong ang viela yaga jaa a yeruu, a la bahuu ka u gaa Pailat seng.

12A daari ning u ju ka Pailat aning Heerod daang nyogi taa jori. 'Bojung ba daang tariye dong seni ba kpachagang che ka ngaang tung.

© 2009 Bibles International.

13Sanga ni Pailat ang daang wa buong a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'yi-dieriba aning a niba,

14ung daang yeli 'kubo: Ye waaniye a dau nga n seng a'wo nie ang ira a niba ka ba die taawai. Che ye nye, n piehuung ye 'ningbi-tooring. N ba nye ngmehii a dau nga ingang a'wo a yela ni yeng saanuu ni yela.

15Heerod ming ba nye boribu u ingang. 'Bojung n bahiyeng yeng gaa u seng. Che a'wo yeng nye, u ba i yeli jaa ang sigi 'kuung.

16Bila 'jung n na dogihuung che bahuu.

17'Bojung a daang iye hiengbu ka u 'ihi ning'yeni 'kubo a 'chiu 'diibu sanga.

18Bang jaa daang lang tahing 'dayeni, a yeli: Ye di a dau nga garaning, a che 'ihi Baraabas 'kuti.

19Ba daang pogiye Baraabas taawai kanga ang 'ihi a 'yiri 'puong aning nie kuubu 'jung.

20Pailat ang buora ka u 'ihi Yesu bahi 'jung, ung daang la yeli yela 'kubo.

21Che bang daang tahina, a yeli: Kpaahuu dagara 'jung. Kpaahuu dagara 'jung.

22Ung daang yeli kubo gberi buta ingang: Wala la, 'bo beu ung i? N ba nye 'kuung yeli jaa u ingang. Bila 'jung n na dogihuung a che bahuu ka u gaa.

23Bang daang tahina aning kokokpienhi, a ahi ning ka ba kpaahuu dagara 'jung. Ka ba kokoe aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera kokoe daang nye 'jie.

24Ka Pailat daang 'ku sori ka ba buobu ni i.

25Ung daang 'ihi unani bang pogi taawai yela aning nie kuubu yela ni 'kubo. Una bang daang buora ni. Che ung daang di Yesu a 'ku ba buobu ni.

26Sanga ni bang daang wa die niu 'yie a garaning, bang nyogi Saimong, Sai'rini nie. Ung daang 'yi a paaluu moo wa gara. Bang di a dagara pegiluu, ung 'bi 'Yesu 'puoring.

27Ka ningjemaa yaga daang 'tuuruu, aning pogiba, ka a pogiba daang 'kono a ira nimiha u yela.

28Che ka 'Yesu daang leu yeli 'kubo: Jeruuselem bi-pogiba, ye ta 'kono n yela. Che ye 'kono ye miihi yela, aning ye 'biihi yela.

29'Bojung, ye nye, a beri waanang, a 'puong bang daang na yeli: Pogi-oohi 'wongye noo. Ka 'puuhi ni ang nang ba tari biihi 'puuhi jaa 'wong noo, ka biha ni 'bie ang nang ba mugi jaa 'wong noo.

30A sanga la bang daang na 'piili a yera 'kuro a tangbera: Ye 'le ti iinhing, a yera 'kuro a tangbilii: Ye pogiti.

31'Bojung ka banang tuna a tuma nga damaahuu ingang, walang na i da'kuongee ingang?

© 2009 Bibles International.

32Bang daang diening yelibe-iriba ba'yi 'mine ming 'yie a paahi u ingang ka ba ti ku.

33Sanga ni bang daang wa to a jie ni bang buona Kaalivari, beng bang kpaahuu dagara 'jung, aning a yelibe-iriba ni. Ka kanga daang 'bi 'nuduri seng, ka kanga ming bi 'nu-goo seng.

34'Beng la ka Yesu daang yeli: N Ba, veng 'kubo, ‘bojung ba ba bang bila ni bang ira. Bang daang .Wu gbanga a 'po u bungyerihi.

35Ka a niba daang ahi kaara. Ka a 'yi-dieriba ming bi ba seng a iruu laara, a yeli: U dieye niba. Veng ka u die u minga, ka unang i 'Kristo, Naangmini bung 'luguruu ni.

36Ka a 'sojehi ming daang iu la, a wa u seng, a wa 'kuu viinegur.

37Bang yeli: Ka inang i a 'Juuhi Naa ni, die i minga.

38Ka yeliseurihi ming daang seu a yegili 'gaali u 'jung, 'Giriki, aning Laating, aning 'Hiiburu seurihi 'puong: A 'JUUHI NAA NI LA NGA.

39Ka a yelibe-iriba ni kanga ang chagi ni tung 'Yesu lolo, a yeli: Ka inang i 'Kristo, i die i minga, a dieti.

40Che ka kanga ni daana die a 'miing u ingang a yeli: I ba jora Naangmini, ing bi a 'leebu ni ning u ju ang yeli ka i sigiyeng ka i 'kpi ni 'puong?

41Tinuu yeng dogihibu 'tuye sori. Boiling tinuu yeng dieriye ti tuma sanyeu ang sigi bila. Che a dau nga yeng ba i yeli jaa ang i boribu.

42Ung daang yeli 'ku 'Yesu: Daana, tiehi n yela sanga ni ing na wa kpiera i naalung ni puo.

43Ka 'Yesu daang yeli kuu: Yeliminga mang yera 'kurii, i na Nye n seng 'jine arijena 'puong.

44Ang daang i a'wo ngminaa 'gbeling 'pie aning a'yi sanga. Ka sagiluu daang pogi a 'teng-gbani jaa a gara ji-maari 'gbeling ata sanga.

45Ka ngminaa daang suo. Ka a Ngming'puohi 'de-kpong patiisa kpagu ni daang 'po 'jiihi a'yi u gaalinggang.

46Sanga ni 'Yesu ang daang wa tahing aning kokokpiengaa, ung yeli: N Ba, i 'nuuhing mang digira n sie inna. Ung daang wa yeli bila baahi, ung bahi u vuunhu a baahi.

47Sanga ni a 'sojehi koo ningkpong ang daang wa nye bila ni ang tung, ung daang 'pugiro Naangmini, a yeli: Maahibu 'chibe, a dau nga da iye sun'tuuro.

48Ka niba ni jaa ang daang lang taa wa a yeli nyiibu 'jie ni, bang daang nye yela ni ang ira ni, bang ngmi ba nyeuri a che leu.

49Ka banani jaa ung 'miling, aning a pogiba ni ang daang tuu 'yi 'Gaalilii wa, bang ti ahi tooring a che nyira a yela nga.

© 2009 Bibles International.

50'Beng la, dau kanga daang 'biye be ka u 'yuori 'di 'Joosef. U daang iye dantoonha, a i ningsung, a i sun'tuuro.

51U ning u 'jung ming daang ba sagi ba yelinyogiruu ni aning ba tuma ni. U daang iye Arima'tiiya ang i 'Juuhi 'yiri kanga nie. U minga ming daang chelihiye Naangmini naalung ni.

52Ka a dau nga daang gaa Pailat seng, a ti suhi 'Yesu inggbani ni.

53Ung daang diu 'sigining, a di masari tani poruu, a diu ti 'bing kaubiri bang daang ngmaa 'pie ingang 'puong. Ba daang nang ba bing 'kutmg jaa be.

54A 'beu ni daang iye a 'siri-iibu beu, ka a peenhibu 'beu daang toha.

55Ka a pogiba ming niu ang daang 'yi 'Gaalilii wa ni 'tu 'puoring a ti nye a kaubiri aning bila ni bang daang bing u inggbani.

56Bang leu, a gaa ti maali spaisihi aning turaadihi, a daang peenhi a peenhibu daari a'wo a begu ang 'wuli bila.

Luke 24

1A daa 'be-fora ni daari 'beeguu 'pipi, bang daang wa a kau'biri 'jie, a waaning a spaisihi bang daang maali, ka pogiba 'mine daang paahi ba ingang.

2Bang nye a 'kuurii ang 'biling 'yi a kau'biring.

3Bang daang ti kpe, ba ba nye Daana Yesu inggbani ni.

4A bila 'puoring, sanga ni bang wa i chinchang yaga a'wo a yeli nga yela, pampana ka daba ba'yi wa ahi pieliba a yeti kpari ang nyigiha.

5Dabieng ang daang kpeba 'puong, bang 'churi 'tengeng. Ka a daba yeli 'kubo: Wala yeng buora a 'nyivori daana kpiinhi 'puong?

6U ba bi che, u 'ihiyeng. Ye tiehi bila ni ung daang yeli 'kuye sanga ni ung da nang bi 'Gaalilii 'puong ni:

7A iye kparaama ka ba di Ninsaalaa 'Bi-dau ni ing yelibe-iriba 'nuuhing, ka ba kpaahuu dagara 'jung. Che dabaata daari ka u la 'ihi.

8Bang daang tiehi u yeliyaga ni.

9Bang daang leu 'yi a kau'biring a gaa, a ti yeli a yela nga 'ku a 'pie aning 'yeni, a yeli 'ku ba chelee ni ming jaa.

10Mariyaama Maagidaling, aning 'Jo-aana, aning 'Jeemes ma Mariyaama, aning pogiba 'mine ming ang daang 'bi ba seng, banang daang yeli a yela nga ku a bi-tunihi.

11Ka a yeliyaga nga daang 'woning yelijema a 'kubo. Ba daang ba sagi ba yeliyaga.

12'Beng la ka 'Pii-ter daang 'ihi a jo gaa a kau'biri. Ung ti 'chure, ung nye a masari tama ang jeng a 'yong. Ung leu gaa, a maaha bila ni ang i ni.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka ba ba'yi daang gara kuraa kanga bang buona E'meeyas a daari ning u 'ju. A kuraa ning Jeruuselem iyeng a'wo kilomitihi anaahi.

14Bang yera kuro taa a yela nga jaa ang daang i ni.

15A bila 'puong, sanga ni bang daang yera yela kuro taa, a ngmira fasani, ka 'Yesu minga daang tagi ta, ka u ningba 'chene.

16Che ba 'ningbie daang ba 'yuohi, ka ba ta wa bamuu 'jung.

17Ung daang yeli 'kubo: 'Bo yeliyaga la nga yeng tan taa seng ye 'cheni ni 'puong, a ira nimiha?

18Ka ba kanga 'yuori ang 'di Kiliiopas, ung daang die yeli 'kuu: I 'yoming i saana Jeruuselem 'puong a ba bang yeli ni ang i 'be a beri nga 'puong?

19Ung yeli 'kubo: 'Bo yela la? Bang yeli 'kuu: A'wo 'Yesu ang 'yi Naazaret yela. Unang da i dangyera, a tari kpiengu yaga jaa tuma 'puong aning yelihung 'puong Naangmini aning a niba jaa 'ningbi-tooring ni.

20Bila ni a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning ti kaariba ang nyoguu a tihi ka ba yeli ka u 'leyeng a sigi 'kutmg. Bang kpaahuu dagara 'jung.

21Che ti da iriye tamaa ka unang danang yeudie Iisiriel paaluu. Che a maaling paahi a yela nga jaa ingang, a yela nga ang daari i, jine la a dabaata.

22Che ka ti pogiba 'mine veng ang iti nomaa. Ba gaaye a 'kauburi beeguu 'pipi.

23Ba ba ti nye u inggbani. Bang wa a wa yeli ka ba nyiye malikihi ming nyiibu 'puong, ang yeli ka u iye 'vori.

24Ka ba niba 'mine ang da bi ti seng gaa a kaubiri a ti nye bila ni turi a pogiba ang yeli ni. Che ba ba nye una.

25'Beng la ung yeli 'kubo: 'Oo, ye iye jolihi, a i niba ang i saaluu 'sikiri 'puong ka ye sagi yela ni jaa a dangyeriba ang yeli ni.

26'Kristo ba i 'wo ka u 'di a yela nga dogee, a che ti kpe u girima 'puo?

27Ung daang 'piili 'Moosis ingang a gara a dangyeriba jaa iinhing, a welihi u minga yela ni ang 'bi a Seupegi'yirihi jaa 'puuhing a 'kubo.

28Bang ti tohi a kuraa ni bang gara ni, ung i a'wo ung buora ka u pan gaa 'ningbi-toori.

29Che bang guoguu, a yeli: 'Bi ti seng. Bojung 'jie suorang, ka wagiri gaa yaga jaa. Ung daang kpe ka u ti bi ba seng.

30A bila 'puong sanga ni ung daang wa 'jing siimaa 'jieng aningba, ung di paanuu a duhi duhisung imuu, a nyoguu ngmaahi, a di 'kubo.

31Ka ba 'ningbie daang 'yuohi, bang bamuu. Ung daang bori ba 'ningbiring.

32Bang yeli 'ku taa: Ti 'sikie da ba i a'wo ang 'dire buung sanga ni ung wa yeli yela kuti soring, a 'yuohi a Seupegi'yirihi kuti ni?

© 2009 Bibles International.

33Bang daang 'ihi a wagiri ning u ju a leu 'puori a gaa Jeruuselem. Bang ti nye a 'pie aning 'yeni ang laanhi lang taa aningbanani ang bi ba seng.

34Bang yeli: Daana 'ihiyeng yeliminga, a 'yuo u minga 'ku Saimong.

35Bang daang yeli yela ni ang i a soring, aning bila bang bamuu paanuu ngmaahibu 'puong.

36Sanga ni bang da nang yera ngaang, ka 'Yesu minga daang ahi ba gaalinggang, a yeli 'kubo: 'Suhu maahuu bi ye seng.

37Che ka ba pelinga daang teu, ka dabieng kpeba, bang tiehi ka sie bang nye.

38Ung daang yeli kubo: Wala la yeng ira 'karikaru? Wala la ka 'sige tieha ming 'bi ye 'sikieng?

39Ye nye n nuuhi aning n gbee, a bang ka maang minga la. Ye fiinhima nye, bojung sieba tari inneni aning kaba a'wo yeng nye mang taraa bila nga.

40Sanga ni ung wa yeli ngaang, ung 'wulibo u 'nuuhi aning u gbee.

41Sanga ni bang nang ba sagi bila nyengka aning nomaa 'jung, ung yeli 'kubo: Ye tariye siimaa kanga che?

42Bang di jiinhuu chelii bang 'wiinhi ung 'ko a 'kuu aning sigbaanhu.

43Ung dia a oo ba 'ningbi-tooring.

44Ung yeli 'kubo: A yela nga mang daang yeli 'kuye sanga ni mang da nang bi ye seng ni, ka a iye kparaama ka yela jaa ang seu a'wo n yela 'Moosis begu ni 'puong, aning a dangyeriba gbama ni 'puong, aning a 'Yieme Gbangu ni 'puong, na paaling.

45'Beng la ung 'yuo ba haakilihi ka ba bang a Seupegi'yirihi 'mtmo.

46Ung yeli kubo: Ngaang la ang seu ni, ka 'Kristo na 'diye dogee a la 'ihi a 'yi kpiinhi 'puong a beri ata daari.

47Ka yelibee 'puo leu'yiibu aning yelibee veng'kuubu 'duoho ming ing u 'yuoring paalihi jaa 'puuhing, a 'piine Jeruuselem 'puong.

48Yena la a yela nga 'sieridiribe.

49Ye nye, n na vening ka yeli ni nuori n Ba ang bing ni wa ye iinhing. Che ye cheliha a 'yi-kpong ni, Jeruuselem 'puong a gara sanga ni yeng na ti 'pili aning kpiengu ang na 'yi saa'ju.

50Ung daang dieniba 'yie a gaaning Beetani, a ti lagi u 'nuuhi saa'jung a duhi duhisung ingba.

51Sanga ni ung duha duhisung inniba, ung weli a 'yi ba seng. Bang diu a ti kpening arijena.

52Bang 'puohuu Ngming'puohibu, a che leu gaa Jeruuselem aning nyengka kpong.

© 2009 Bibles International.

53Bang da mang 'bi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong wagiri jaang, a mang 'pugiro Naangmini. Ami.

© 2009 Bibles International.

John

John 1

1A 'munpiileeng a Yelihung daang 'bibeng. A Yelihung ning Naangmining daang bibe. Ka a Yelihung i Naangmini.

2A 'munpiileeng u ning Naangmining daang bibe.

3Buunhu jaa daang naangyeng a 'tu u ingang. Bung 'chibe a naang u 'puoring.

4U ingang la ka 'nyivori daang bibe. Ka a 'nyivori i ninsaaliba chaanii.

5Ka a chaanii chaana sagiluu 'puong, ka a sagiluu ba tuong poguu.

6Naangmini daang tungye dau kanga. U 'yuori la Joon.

7A dau nga daang wayeng ka u wa 'di 'sieree. U daang wayeng ka u wa 'di a chaanii 'sieree, ka ka niba jaa sagi a 'tuuro u ingang.

8Una daang naani a chaanii, che u wayeng ka u wa 'di a chaanii 'sieree.

9A chaanii minga daang la bila, unang chaana nie jaa ang kpiera dunee.

10U daang biye a duneeng, ka a dunee daang naang a 'tu u ingang. Che a dunee daang ba bamuu.

11U daang waye u minga buunhu seng, ka u minga niba jaanhuu.

12Che banani jaa ang saguu, u 'kubong kpiengu bang leu Naangmini 'biihi, 'haali a ku banani ang sagi u 'yuori 'di.

13Ba ba dogiba fling jiing, bii inggbani buobung, bii ninsaalaa buobung. Naangmining dogiba.

14Ka a Yelihung daang leu inggbani, a kpiera ti seng, a paali ning bunye aning yeliminga. Ting nye u girima. Girima ni ang 'wo 'bi-dogiruu bung'yeni ang mang nye a 'yi u Ba seng la.

15Joon daang 'diye 'sieree u yela a tahing, a yeli: Nie ni yela mang daang yeli, unani ang waana n 'puoring, a die n 'yie ni la nga. 'Bojung unang dangma bibe.

16U paalii ingang ting jaa nye bunye, kparihi kparihi.

17'Bojung a 'begu daang 'kuyeng a 'tuuro 'Moosis ingang. Ka bunye aning yeliminga wa a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang.

18Nie jaa nang ba nye Naangmini wagiri jaang 'see a 'Bi-dau dogiruu bung'yeni ang i Naangmini ni. Unang 'bi a Ba 'suhung ni. Unang 'wuluu.

19Joon 'sieree la nga. Sanga ni a 'Juuhi ang daang tung Ngming'puohi 'yi-dieriba aning 'Liivai niba a 'yi Jeruuselem 'puong ka ba ti jugihuu: Ningbuo lii?

20Ung die, u ba chiihi, che die: N naani a 'Kristo.

© 2009 Bibles International.

21Bang jugihuu: Ka wala panaa? Ina la 'Ilaija bi? Ung yeli: N naani. Ina la a dangyera ni bi? Ung yeli: N naani.

22'Beng la bang yeli 'kuu: Ning'buo lii? Yeliti ka ti ti yeli yela ni ang bibe a ku niba ni ang tungti. Wala ing yera i minga yela?

23Ung yeli: Maang la nie kanga kokori ang tahina mo'sogo 'puong ni: Ye maali Daana sori ka u 'tori, a'wo dangyera Ai'zeeya ang yeli bila ni. (Ai'zeeya G. 40:3)

24Banani bang tung ni daang 'yiye Farisiihi 'puo.

25Bang daang jugihuu, a yeli 'kuu: Ka wala la ing 'suoro niba Ngminikuong ka inang ba i a 'Kristo, bii 'Ilaija, bii a dangyera ni?

26Ka Joon dieyeli 'kubo: Maang 'suoroyenibaNgminikuong aning kuong. Che nie kanga ahiye ye 'puong yeng ba bamuu.

27Una la nie ni ang waana n 'puoring, che die n 'yie. U nagitie bung'lerihi mang ba sigi ka n lorihi ni.

28A yela nga iyeng Beetani 'puong, Jooridang lomboring. 'Be ka Joon daang 'suoro niba a Ngminikuong.

29'Jie ang daang wa nyaa, sanga ni Joon ang wa nye 'Yesu ang waana u seng, ung yeli: Nye Naangmini Pi'bile ni ang 'ihe a dunee beu baha ni.

30Nie ni yela mang dangyeli ni la nga: N 'puoring, dau kanga ang gaama na wang, boiling unang dangma bibe.

31N da ba bamuu, che ka u 'wuli ku Isi'reeli niba 'jung mang wa 'suoro niba Ngminikuong aning kuong.

32Ka Joon daang 'di 'sieree, a yeli: N nyiye a Sie ang 'yi sagbani 'sigire a'woning nangmanii, a wa kpeling u ingang.

33N da ba bamuu, che unani ang tungma ka n wa 'suoro niba Ngminikuong aning kuong ning yeli 'kumo: Nie ni ingang ing na wa nye a sie ang 'sigire a wa kpeling u ingang, unang 'suoro niba Ngminikuong aning Sipegi'yiruu ni.

34N nyiyeng a 'di 'sieree ming ka Naangmini 'Bi-dau ni la bila.

35'Beu ang daang wa kaa ka Joon la ahi aning u 'potuuribo ba'yi.

36Ung wa kaara 'Yesu ang 'chene, ung yeli: Nye Naangmini Pibile ni.

37Ka a 'potuuribo ba'yi daang 'wong ung yeli bila, bang daang 'tuuro 'Yesu.

38'Beng la ka Yesu leu a nye bang 'tuuruu, ung yeli 'kubo: 'Bo yeng buora? Bang yeli 'kuu: Raabai, 'ye ing kpiera? Raabai 'mtmi la karima.

39Ung yeli 'kubo: Ye wa nye. Bang daang gaa a ti nye jie ni ung kpiera. Ka ba niu kpe a daari. 'Bojung 'ji-maari 'gbelinge anaahi sanga daang la.

© 2009 Bibles International.

40Aandurew, Saimong 'Pii-ter you daang la ba ba'yi ni kanga ang 'wong Joon ang yeli bila, a 'tuuruu ni.

41Fora u daang boye u minga bieri Saimong a yeli 'kuu: Ti nyiye a Mesaiya. A bila 'muni la 'Kristo.

42Ung waanuu Yesu seng. Sanga ni Yesu ang wa nyiu, ung yeli: Ina la Saimong, Joon bi-dau. Ba na buoniing 'Siifas. A bila 'mtmi la 'Pii-ter.

43'Beu ang wa kaa ka Yesu daang buora ka u gaa 'Gaalilii. Ung nye Fiilip a yeli 'kuu: 'Tuurimo.

44Fiilip daang 'yiye Beti'seeda, Aan'duru aning 'Pii-ter 'yiri ni.

45Ka Fiilip daang nye Nataaniyel, a yeli 'kuu: Ti nyiung, u yela ka 'Moosis daang seu a begu 'puong ni, ka a dangyeriba ming seuni, 'Yesu Naazaret nie, 'Joosef 'bi-dau ni.

46Ka Nataaniyel yeli 'kuu: Bungsung kanga na tuong 'yi Naazaret? Ka Fiilip yeli 'kuu: Wa nye.

47Ka 'Yesu nye Nataaniyel ang waana u seng, ung yera u yela: Ye nye Isi'reeli nie minga, u ba tari dawari jaa.

48Ka Nataaniyel yeli 'kuu: Wala ing i bangma? Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Ing wa 'bi kangkanga dau ni 'muning, n nyiing, che ka Fiilip buomii.

49Ka Nataaniyel die a yeli 'kuu: Karima, ina la Naangmini 'Bi-dau ni. Ina la Iisiriel Naa ni.

50Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Mang yeli ka n nyiing kangkanga dau ni 'miming ni 'jung ing sagii? I na nyiye yelinanee ang gaa ama.

51Ung yeli 'kuu: Yeliminga mang yera 'kurii. I daang na nyiye sagbani ang 'yuo, ka Naangmini malikihi 'duoro a 'sigire Ninsaalaa 'Bi-dau ingang.

John 2

1A 'beri ata daari ka pogidigiri daang 'bi 'Keena 'puong, 'Gaalilii paaluung. Ka 'Yesu ma daang 'bi 'be.

2Bang daang buong Yesu ming aning u 'potuuribo ka ba wa a pogidigiri 'jie.

3Sanga ni bang wa buora waing ang daang wa baahi, ka 'Yesu ma yeli 'kuu: Ba ba tan waing.

4Ka 'Yesu yeli 'kuu: Poga, 'bo yeli ka n nii tari na i? N wagiri nang ba ta.

5Ka u ma yeli 'ku a tungtuniba: Yeli jaa ung yeli 'kuye, ye i.

6Ka 'kubo kondugiri ayuobi daang 'bing 'be, a'wo a 'Juuhi pegi'yi 'lesirihung, ka galinhi lijeri bii 'pihita mang paalaa.

© 2009 Bibles International.

7Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ye paali a kondugiri aning kuong. Bang daang paalaa bulang bulang.

8Ung yeli 'kubo: Ye onna pampana, a di a 'mine ti 'ku a langbu ningkpong. Bang daang dia gaaning.

9A langbu ningkpong daang lengye kuong ni ang leu waing ni a ba bang 'jie ni ang 'yi. Che a tungtuniba ang daang ing a kuong ni yeng daang bangyeng. Ka a langbu ningkpong daang buong a pogipaalaa sira,

10a yeli 'kuu: Nie jaa mang dang tihiye waing suunhi a 'piileeng. Sanga ni a niba ang wa 'nyu ka ba 'ninge maa, ung panaa tihi waing ang ba numa yaga. Che ka Ma 'bing a waingsuunhi a waana nga sanga.

11'Yesu kpiengkanaanii ni forafora la nga. Ung daang tumuu 'Keena 'puong, 'Gaalilii paaluung, a 'wuli u girima. Ka u 'potuuribo daang saguu.

12Bila 'puoring ung daang 'sigi gaa Kapeeriniyum, una ning u ma, aning u yauhi, aning u 'potuuribo. Bang dang 'bi 'be 'beri awala.

13'Juuhi Paribahi 'chiu ni ang daang wa tara, ka 'Yesu daang 'do gaa Jeruuselem.

14Ung ti nye a Ngmingpuohi 'de-kpong 'puong banani ang kuoha nadavarihi aning piihi aning nangmama, aning 'libi-tegiriba ang 'jing.

15Ung wa maali gbaanaa aning 'ngmie baahi, ung kari ba jaa a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, aning a piihi, aning a nadavarihi. Ung kori a libi-tegiriba libie bahi, a 'wulihi a 'teebulihi.

16Ung yeli 'ku banani ang daang kuoha nangmama ni: Ye di a buunhu nga 'yining. Ye to i ka n Ba 'deu leu yaagu 'deu.

17Ka u 'potuuribo tiehi ka a daang seuyeng: N na tariye injegi 'gaalii i 'deu ni girima yela. ('Yieme G. 69:9)

18'Beng la ka a 'Juuhi dieyeli 'kuu: 'Bo 'sieree ing 'wuno kuriti bila ni ing tuna ni 'puong?

19Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Ye ngmahi a Ngming'puohi 'de-kpong nga, n na 'ihuung 'beri ata 'puong.

20'Beng la ka a 'Juuhi daang yeli: 'Yuomo lijaa'yi aning ayuobi bang di me a Ngming'puohi 'de-kpong nga, ka i na 'ihuu ahi 'beri ata 'puong?

21Che u daang yeriye u inggbani ni ang i a Ngmingpuohi 'de-kpong ni yela.

22Bila 'jung sanga ni ung wa 'ihi 'yi kpiinhi puong, ka u 'potuuribo daang tiehi ka u yeliye bila 'kubo. Bang daang sagi a Seupegi'yiruu ni, aning a yeli ni 'Yesu ang daang yeli ni.

23Che ung wa 'bi Jeruuselem 'puong a Paribahi 'chiu ni sanga, ka jemaa daang sagi u 'yuori sanga ni bang daang wa nye kpiengkanaama ung i.

© 2009 Bibles International.

24Che 'Yesu daang ba di u minga kubo, 'bojung u bangye niba jaa.

25U daang ba hiena ka nie jaa 'wuli ninsaalaa yela, 'bojung u bangye yeli ang 'bi ninsaalaang.

John 3

1Farisiihi dau kangang daang 'bibe bang buona Niko'diimus, 'Juuhi kaara kanga.

2Ung daang wa Yesu seng ji-suorii, a wa yeli 'kuu: Karima, ti bangyeng ka 'wuno lii a 'yi Naangmini seng. ‘bojung nie jaa kung tuong tung kpiengkanaama nga ing tuna nga, 'see ka Naangmini 'bi u daana seng.

3Ka 'Yesu dieyeli 'kuu: Yeliminga 'yong mang yera 'kurii, ka banang ba dogi nie 'buyi u kung tuong nye Naangmini naalung.

4Ka Niko'diimus yeli 'kuu: Wala bang na i dogi nie ang 'kori? U na la tuong kpe u ma 'puo ka ba la doguu?

5Ka 'Yesu yeli: Yeliminga 'yong mang yera 'kurii, ka kuong aning a sieng ba dogi nie, u daana kung tuong kpe Naangmini naalung ni.

6Bung nga inggbani ang dogi iye inggbani. Bung nga ming a Sie ang dogi iye sie.

7Ta ira nomaa aning mang yeli 'kui: Kparaama la ka ba la dogiye.

8Seseu mang daara garaye 'jie ung buora. Ing mang 'wono u dangbu. Che i kung tuong yeli 'jie ung mang 'yi bii 'jie ung gara. Bila la nie jaa a Sie ang dogi.

9Ka Niko'diimus die a yeli 'kuu: Wala ka a yela nga na tuong i?

10Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: I iye Isi'reeli karima a che ba bang a yela ngaa?

11Yeliminga 'yong mang yera 'kurii: Ti yeriye yela ting bang, a 'dire yela nga ting nye 'sieree. Che ye ba diera ti 'sieree.

12Ka maang yeliye dunee yela che ka ye ba sagi, wala yeng na i sagi ka maang yeliye sagbani yela?

13Nie jaa ba 'do ti kpe sagbani, 'see nie ni ang 'yi sagbani 'sigi 'tenge ni, a Ninsaalaa Bi-dau, unang 'bi sagbaning ni.

14A'wo 'Moosis ang di waahuu ni chegi saa'jung a moo 'puong bila ni, haali bila la ang i kparaama ka ba di NinsaalaaTii-dau ni ming chegi saa'jung.

15Ka nie jaang saguu, u daana kung nyuong. Che u na tariye 'nyivori ang ba tan baahibu.

16'Bojung Naangmini nungye a donee yaga, bila 'jung ung di u 'Bi-dau dogiruu bung'yeni ni, a tihi. Ka ka nie jaang saguu, u daana daang kung nyuong, che u na tariye 'nyivori ang ba tari baahibu.

© 2009 Bibles International.

17'Bojung Naangmini ba tung a 'Bi-dau ka u wa a chime a wa 'dining a chime saree. Che ka a chime 'tu u ingang a i 'chihi 'jung la.

18Nie ni ang saguu, ba ba 'dire ning u daana saree. Che nie ni ang ba sagi, ba 'diniye u daana saree baahi ung 'le, ung ba sagi Naangmini 'Bi-dau dogiruu bung'yeni ni 'yuori 'jung.

19A saree 'diibu lee la nga. Chaanii waye a dunee, che ka niba nung sagiluu a gaa a chaanii, 'bojung ba yeli-irihi iye bee.

20'Bojung nie ni jaa ang ira beu, u mang haye a chaanii. U ba mang waana a chaanii seng ka u yeli-irihi to wa 'yi 'jung.

21Che nie ni ang ira yela ang i yeliminga, u mang waaniye a chaanii seng ka u yeli-irihi 'yi gbanggbali ka a tungye Naangmini ingang.

22A yela nga 'puoring ka 'Yesu aning u 'potuuribo daang wa 'Judiiya paaluu. Ka u ningba wa 'bi 'be a 'suoro niba Ngminikuong.

23Ka Joon ming daang 'suoro niba Ngminikuong linong 'puong a pieli 'See-lim. 'Bojung kuong daang 'bi 'beng yaga. Bang mang gaa a ti 'so.

24'Bojung ba daang nang ba pogi Joon pogiriba 'detmg seni.

25'Beng la ka jugihibu kanga daang 'ihi Joon 'potuuribo aning 'Juu kanga kpachagang a'wo pegi'yiibu yela.

26Bang daang wa Joon seng a wa yeli 'kuu: Karima, nie ni ang da 'bi i seng Jooridang lampega ni daanang ni, u yela ing 'di 'sieree ni, nye, u ming 'suoriye niba Ngminikuong. Ka niba jaa gara u seng.

27Ka Joon dieyeli: Nie kung tuong nye bung jaa 'see ka u nyiu a 'yi arijena.

28Ye miihi 'dirimeng 'sieree ka n yeliyeng: N naani a 'Kristo. Che ba tungmang mang die u 'yie.

29Nie ni ang tari a pogipaalaa, una la a pogipaalaa sira. Che a pogipaalaa sira dau ang mang ahi a 'wono u yeliyaga, u mang nyenginiye yaga jaa a pogipaalaa sira kokori 'jung. Bila 'jung ka n nyengka nga panaapaali.

30Una naang 'iheng, che ka maang ang 'sigire.

31Unani ang 'yire saa'ju waana, u gaaye buunhu jaa. Unani ang 'yi 'teng-gbani, u iye 'teng-gbani 'suobu a yera 'teng-gbani yeliyaga. Unani ang 'yire arijena waana, unang gaa buunhu jaa.

32Yeli nga ung nye a 'wong, a 'sieree ung 'dire, che nie jaa ba sagira u 'sieree.

33Nie jaa ang sagi u 'sieree 'wuliyeng ka Naangmini iye yeliminga daana.

34Unani Naangmini ang tung, u mang yeriye Naangmini yela, 'bojung Naangmini ba maaha a Sie 'kuruu.

© 2009 Bibles International.

35A Ba nungye a 'Bi-dau, a di buunhu jaa ing u 'nung.

36Nie ni ang sagi a 'Bi-dau, u daana tariye 'nyivori ang ba tari baahibu. Nie ni ming ang ba sagi a 'Bi-dau, u daana kung nye 'nyivori, che Naangmini 'su-kpiengaa biye u daana ingang gara.

John 4

1'Beng la, Daana daang wa bangyeng ka a Farisiihi 'wongyeng ka una 'Yesu nyiriye 'potuuribo, a 'suoro potuuribo Ngminikuong a gaa Joon.

2Che 'Yesu minga daang ba 'so niba Ngminikuong. U 'potuuribo 'yoming daang ira bila.

3Ka 'Yesu bahi 'Judiiya, a che la gaa 'Gaalilii.

4Ang daang hiena ka u 'tu 'Sameeriya.

5'Beng la ung daang wa 'Sameeriya 'yiri kanga bang buona Saikar, a pieli 'teng-gbani lampega kanga Jeekob ang daang di 'ku u 'bie 'Joosef.

6Ka Jeekob kolung daang bi be. 'Yesu ang Bali u 'cheni ingang ni 'jung, ung daang 'jing a kolung sieng. A daang iyeng a'wo ngminton'tori sanga.

7Ka 'Sameeriya poga daang wa 'be ka u wa duo kuong. Ka 'Yesu yeli 'kuu: 'Kumo kuong ka n 'nyu.

8'Bojung u 'potuuribo daang gaaye a 'yiri 'puo ka ba ti da siimaa.

9'Beng la ka a 'Sameeriya poga ni daang yeli 'kuu: Wala la ka ina 'Juu suha kuong 'Sameeriya poga seng? 'Bojung 'Juuhi ning 'Sameeriya niba ba lang yeli-irihi.

10Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Ka inang da bang Naangmini 'kuubu ni, aning nie ni ang yera 'kurii: 'Kumo kuong ka n 'nyu, i danang suhuung, ka u da 'kui 'nyivori kuong.

11Ka a poga yeli 'kuu: Ningkpong, i ba tan bung jaa a na duoning, ka a kolung ming i jultmgu. Ka 'yening ing panaa na nye a 'nyivori kuong?

12Inang i nanii gaa ti ba Jeekob ang kuti a kolung nga, ka u minga da mang 'nyu u kuong, aning u 'biihi aning u 'nii?

13Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Nie ni jaa ang 'nyuuro kuong nga, kon'nyuuri na la kpeung.

14Che nie ni jaa ang 'nyuuro kuong ni maang ang na kuu, kon'nyuuri kung la kpe u daana jaa. Che kuong ni maang ang na kuu ni na leuye kon'bulee u ingang, a 'btmo leura 'nyivori ang ba tari baahibu.

15Ka a poga yeli 'kuu: Ningkpong, 'kumo a kuong nga ka kon'nyuuri ta la kpema, ka n ta la wa che ming ka n wa duo kuong.

16Ka 'Yesu yeli 'kuu: Gaa ti buong i sira, a leu wa che.

© 2009 Bibles International.

17Ka a poga die a yeli: N ba tan sira. Ka 'Yesu yeli 'kuu: I yeliye yeliminga ka i ba tan sira.

18'Bojung i daang tariye siriba ba'nu. Unani ing tari pampana ni ba i i sira. Bila 'puong i yeliye yeliminga.

19Ka a poga yeli 'kuu: Ningkpong, n nyiyeng ka dangyera lii.

20Ti ba'mine daang 'puohiye Ngming'puohibu tanga nga 'jung. Che ka yena yeli ka Jeruuselem 'puong la ka niba sigining ka ba 'puoho Naangmini Ngming'puohibu.

21Ka 'Yesu yeli 'kuu: Poga, sagima 'di. A wagiri waanang yeng kung mang la 'puohi a Ba Ngming'puohibu a tanga nga 'jung bii Jeruuselem 'puong.

22Ye ba bang bung ni yeng 'puoho Ngming'puohibu. Tinuu bangye bung ting 'puoho Ngming'puohibu, 'bojung 'chihilung 'yireye 'Juuhi seng.

23Che a wagiri waanang, a wagiri la nga, sanga ni a yeliminga 'puohibo ang na 'puoho a Ba Ngming'puohibu sie 'puong aning yeliminga 'puong. 'Bojung ba taa ka a Ba buora ka ba 'puohuu Ngming'puohibu.

24Naangmini iye Sie. Banani ang 'puohuu Ngming'puohibu na mang 'puohuung Ngming'puohibu sie 'puong aning yeliminga 'puong.

25Ka a poga yeli 'kuu: N bangyeng ka Mesaiya waanang bang buona 'Kristo. Ka unang wa wa u na yeliting yela jaa.

26Ka 'Yesu yeli 'kuu: Maang nga ang yera yela 'kurii nga, maang liu.

27A bilang la ka u 'potuuribo daang wa, ka nomaa kpeba aning ung yera ning a poga yela. Che nie jaa ba yeli: 'Bo ing buora? Bii, wala 'jung ing yera niu yela?

28'Beng la ka a poga bahi u kondugu, a che gaa ti kpe a 'yi-kpong, a yeli 'ku a niba:

29Ye wa nye dau ang yelima yela jaa mang daang i. A 'Kristo la nga bi?

30Bang daang 'yi a 'yi-kpong, a waana u seng.

31Bilang la ka u 'potuuribo suhuu, a yeli: Karima, 'di.

32Che ung yeli 'kubo: N tariye siimaa yeng ba bang u yela a na 'di.

33'Beng la ka u 'potuuribo daang yera 'kuro taa: Nie kanga waaniye bung kanga wa 'kuu ka u 'di bi?

34Ka 'Yesu yeli 'kubo: N siimaa la ka n tung unani ang tungma ni buobu, a baahi u tuma.

35Ye ba mang yeli: 'Chiuri anaahing nang kpeling che ka buunhu chiebu na ta? Nye, n yera 'kuriyeng, ye lagi ye ningbie, a Iiinhi a yori, bojung a biyeng baahi a ta chiebu.

36Nie ang chiera, u dieriye u sanyeu, a laanha ngmama 'binne a gara 'nyivori ang ba tari baahibu. Ka nie ang bura aning nie ang chiera, ka ba jaa lang nyengina.

© 2009 Bibles International.

37Ngang la ka a yelihung ni i yeliminga: Kanga burang, ka kanga ming chiera.

38N tungyeng ka ye ti che buunhu jie ni yeng ba tung tuma. Niba 'mineng tung tuma, yeng ti kpe ba tuma 'puo.

39Ka 'Sameeriya niba yaga ang daang 'yi a 'yi-kpong saguu a poga yelihung ni 'jung. Unang 'di 'sieree yeli ngaang ni: U yelimang yela jaa mang daang i.

40Bila 'jung sanga ni a 'Sameeriya niba ang daang wa u seng, bang suhuu ka u bi ba seng. Ung bi 'be beri a'yi.

41Ka niba yaga ming la saguu, u minga yelihung 'jung.

42Bang yeli 'ku a poga: Pampana ti sagiyeng. I yelihung ni 'jung naani. Ti miihi 'wongye u yeliyaga, a bang ka a 'Kristo ni minga la bila, a dunee Diera ni.

43A beri a'yi ang daang wa pan ung 'yi a gaa 'Gaalilii.

44'Bojung 'Yesu minga 'diye 'sieree, ka dangyera ba tari nanihtmg u minga paaluu 'puong.

45'Beng la, sanga ni ung daang ti kpe 'Gaalilii, ka 'Gaalilii niba daang 'tuohuu sung. Bojung ba daang nyiye yela ni jaa ung i Jeruuselem 'puong a 'chiu 'diibu sanga ni. 'Bojung ba ming daang gaaye a 'chiu 'diibu.

46'Beng la ka Yesu daang la wa 'Keena, 'Gaalilii paaluung. Beng la ung daang i a kuong ang leu waing ni. Ka naa kpambinanii kanga daang bi 'be ka u bi-dau daang biera Kapeeriniyum 'puong.

47Sanga ni ung daang wa 'wong ka Yesu 'yiye 'Judiiya a gaa 'Gaalilii, ung gaa u seng, a ti suhuu ka u 'sigi wa a wa nyaa u bi-dau ni. 'Bojung u daang tohiye 'kuung.

48'Beng la ka 'Yesu yeli 'kuu: Ka yenang ba nye 'sierihi aning yelisiela ye kung sagi.

49Ka a naa kpambinanii ni yeli 'kuu: Ningkpong, 'sigi wa, ka n bie ta kpi.

50Ka 'Yesu yeli 'kuu: Leu gara, i bi-dau ni iye 'vori. Ka a dau daang sagi a yelihung ni 'Yesu ang yeli 'kuu ni, a leu gaa.

51Sanga ni ung daang wa 'sigi gara, ka u tungtuniba 'tuohuu, a yeli kuu: I bi-dau ni iye 'vori.

52Ung daang jugihiba a wagiri ni ung 'piili nyaabu. Bang daang yeli 'kuu: Jaamiing ngminton'tori 'gbelingyeni sanga ka a maahuu da bahuu.

53'Beng la ka a ba bang ka a wagiri ning u 'ju la ka Yesu da yeli kuu: I bi-dau ni iye 'vori. Ka u minga daang sagi aning u 'deu jaa.

54Sanga ni 'Yesu ang daang wa 'yi 'Judiiya a ti kpe 'Gaalilii paaluu, 'yiilung kpiengkanaanii ung daang i la bila.

John 5

© 2009 Bibles International.

1A yela nga 'puoring ka 'Juuhi 'chiu 'diibu kanga daang 'bibe. Ka 'Yesu daang gaa Jeruuselem.

2Konngmani daang 'Nye Jeruuselem 'puong a pieli piihi daa ni bang buona 'Hiiburu kokoring ka Beti'seeda ni. Ung tan janggaa'leehi a'nu.

3A 'puong la ka ningjemaa yaga ang biera daang jeng, joonhi, gberee, 'jikuunhi niba. Bang cheliha a kuong dangbu.

4'Bojung malika kanga da mang 'sigi ti kpeye a konngmani wagiri kangang, a dang a kuong. Nie jaa ang mang dang 'sigi a kuong a dangbu 'puoring, baalung jaa ung tari, u mang nyaang.

5Ka dau kanga daang bi 'be, a tari baalung 'yuomo 'pihita aning a'nii.

6Sanga ni 'Yesu ang wa nye ung jeng, ung bang ka u daang Nye bila 'puong sanga jaa. Ung yeli 'kuu: I buorang ka i nyaa?

7Ka a daubaala daang dieyeli 'kuu: Ningkpong, n ba tari nie jaa ang na dima ing a konngmaning sanga ni a kuong ang mang wa dang. N mang wa waana ka nie kanga dangma 'sigi.

8Ka 'Yesu yeli 'kuu: 'Ihi ahi, a di i bungjie a 'chene.

9Ka a dau daang nyaa 'dayeni, a di u bungjie a 'cheng. A daari daang iye peenhibu daari.

10Bila 'jung ka a 'Juuhi daang yeli 'ku unani ang nyaa ni: A peenhibu beu la. A ba 'tu son 'kui ka i 'tuo i bungjie.

11Ung daang dieyeli 'kubo: Nie ni ang nyaama ni, u ning u 'jung yeli 'kumo: Di i bungjie a 'chene.

12'Beng la bang jugihuu: Ning'buo la nie ni ang yeli 'kui: Di i bungjie a 'chene?

13Nie ni ang nyaa ni daang ba bang nie ang la. ‘bojung 'Yesu daang tagi 'yi gaang. Ka jemaa ming daang bi a 'jieng.

14A 'puoring la ka 'Yesu daang ti nyiu a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, a yeli 'kuu: Nye, i nyaayeng. Ta la wa tuna beu ka yeli ang i beu gaa ngaang wa pogii.

15Ka a dau daang gaa ti yeli 'ku a 'Juuhi ka 'Yesu la nie ni ang nyaaguu ni.

16Bila 'jung ka a 'Juuhi daang dogiha 'Yesu. Bang daangbuora ka ba kuu, ung i a yela nga peenhibu daari 'jung.

17Che ka 'Yesu dieyeli 'kubo: N Ba tunang a waana nga sanga. Mang ming tuna.

18Bila 'jung ka a 'Juuhi daang maaling buora ka ba kuu. 'Bojung a peenhibu 'beu 'yongnaani ung daang saang. U daang yeliyeng ming ka Naangmini iye u Ba, a di u minga a maaha Naangmini.

© 2009 Bibles International.

19'Beng la ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, a 'Bi-dau kung tuong i yeli jaa u mingang. Bojung yela jaa ung ira, ana ning a 'ju ka a Bi-dau ming ira.

20'Bojung a Ba nungye a Bi-dau, a 'wunuu yela jaa u minga ang ira. U na 'wulutmg tunnanee ang gaa ama ka ye noe maa.

21'Bojung a'wo a Ba ang mang 'ihi kpiinhi a 'kuribo 'nyivori bila ni, bila ning u 'ju la ka a Bi-dau 'kuro nie ung buora 'nyivori.

22'Bojung a Ba ba ngmaara nie jaa saree. U diye a saree ngmaabu jaa 'ku a 'Bi-dau,

23ka ka nie jaa kahina a 'Bi-dau a'wo bang kahina a Ba bila ni. Nie ni ang ba kahina a Bi-dau, u daana ba kahina a Ba ni ang tumuu ni.

24Yeliminga 'yongmang yera 'kuriye. Nie ni ang 'wono n yeliyaga, a sagi unani ang tungma, u daana tariye 'nyivori ang ba tan baahibu. U ba kpiera saree 'diibu 'puo, che u 'yiye 'kuung a ti kpe 'nyivori.

25Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye. A wagiri waanang, pampana la a wagiri, sanga ni kpiinhi ang na 'wong Naangmini 'Bi-dau ni kokori. Banani ang 'wono, ba na nyiye 'nyivori.

26'Bojung a'wo a Ba ang tari 'nyivori u minga ingang ni, bila la tmg ku a 'Bi-dau ming ka u tan 'nyivori u minga ingang.

27Ung 'kuu berii kpiengu ka u ngmaa saree ming, 'bojung u iye Ninsaalaa 'Bi-dau.

28Ye to ira ngaang nomaa, 'bojung a wagiri waanang, u 'puong la ka banani jaa ang 'bi Icaubieng na 'wong u kokori.

29Ba na 'ihing wa 'yi. Banani ang tung sung, ba na 'ihi wa 'yiye 'kuung 'puong a kpe 'nyivori. Che banani ming ang tung beu, ka ba 'ihi wa 'yi 'kutmg 'puong a kpe saree 'diibu.

30N kung tuong i yeli jaa n mingang. Bila ni mang 'wono, bila saree mang 'dire, ka n saree 'diibu 'tu sori. 'Bojung n ba buora n minga buobu, 'see unani ang tungma ni buobu.

31Ka maang 'dire n minga 'sieree, n 'sieree ni ba i yeliminga.

32Nie kangang 'bibe a 'dire n 'sieree. Mang bang ka 'sieree ni tmg 'dire n yela ni iye yeliminga.

33Ye daang tungye Joon seng, tmg 'di 'sieree a ku a yeliminga.

34Che n ba diera 'sieree 'yire ninsaaliba seng. Che n yeriye a yela nga ka ye i 'chihi.

35U daang iye fintina ang 'dire a chaana. Yeng daang buora wagiri kangang ka ye nyenging u chaanii ni 'puong.

36Che n tariye 'sieree ang i kpong a gaa Joon tuori ni. Bojung a tuma ni a Ba ang kumo ka n tung baahi, a tuma ning a 'ju mang tunang 'dire n 'sieree ka a Bang tungma.

© 2009 Bibles International.

37A Ba ni ang tungma ni, u 'diye n 'sieree. Ye nang ba 'wong u kokori wagiri jaang, bii
a nye u 'berihung.

38Ye ba tari u yelihung ming ung 'bi ye iinhing. 'Bojung nie ni ung tung ni, una yeng
ba sagi.

39Ye piehi wilihi a Seupegi'yirihi, 'bojung ye tiehang ka a 'puong yeng tan 'nyivori ang
ba tan baahibu. Anang ming 'dire n 'sieree.

40Che ye ba buora ka ye wa n seng a wa nye 'nyivori.

41N ba diera nanihung ninsaaliba seng.

42Che n bangyeng ka ye ba tan Naangmini nungbu ye miihing

43N wayeng n Ba 'yuoring. Yeng ba sagirima. Ka ningjaalang wa u minga 'yuoring,
una yeng na sagi.

44Wala yeng na tuong sagi, yeng diera nanihung a 'yire taa seng, a che ba buora
nanihung ang 'yire Naangmini seng?

45Ye to tieha ka n na saangyeng a 'ku a Ba. Nie kangang 'bibe a saaniye. Una la
'Moosis, una yeng deli ni.

46Ka yenang da sagi Moosis, ye danang sagiye n ming. 'Bojung u seuye n yela.

47Che ka yenang ba sagi u yeliseurihi, wala yeng na i sagi n yeliyaga?

John 6

1A yela nga 'puoring ka 'Yesu daang ngmaa 'Gaalilii Mani, una la Taibiiriyas Mani ni.

2Ka jemaa yaga jaa daang 'tuuruu. 'Bojung ba daang nyiye u kpiengkanaama ung tung
banani ang biera ni iinhing.

3Ka 'Yesu daang ti 'do gaa tangkpong 'ju, a 'jing 'beng aning u 'potuuribo.

4Ka a Paribahi, a 'Juuhi 'chiu 'diibu ni daang tara.

5Sanga ni 'Yesu ang wa lagi u 'ningbie nye a jemaa yaga ang waana u seng, ung daang
yeli 'ku Fiilip: 'Yening ting na da paanuu ka bama oo?

6U daang yeliye bila ka u iu nye. 'Bojung una minga daang bangye yela ung na i.

7'Beng la ka Fiilip daang yeli kuu: Denaarihi koohi a'yi paanuu kung tuong sigihiba,
'haali ka kanga jaa na mang nye fling gba.

8'Beng la ka u 'potuuribo ni kanga, Aan'duru, Saimong 'Pii-ter yau, daang yeli kuu:

9'Bi-dau kangang 'bi che a tari baarili paanuuhi a'nu aning jinsigihi a'yi. Che bo la ama
jemaa ang sing ngaang seng?

10Ka 'Yesu daang yeli: Ye veng ka a niba 'jing. Moo daang biye a 'jieng yaga jaa.
'Beng la ka a daba daang 'jing 'tengeng, a i 'wo 'tuhu a'nu.

© 2009 Bibles International.

11Ka 'Yesu daang di a paanuuhi. Ung wa 'puohi barika baahi, ung dia tori u 'potuuribo. Ka a 'potuuribo dia 'ku banani ang 'jing 'tengeng ni. Bila ning u 'ju ung tung ning a jima ming a ta bila ni bang buoraa sing.

12Sanga ni bang wa tigi, ung yeli 'ku u 'potuuribo: Ye laanhi a chelee ni ang kpeling ni, ka kanga jaa ta wa saang.

13'Beng la bang daang laanhaa lang taa. Ang paali pen 'pie aning a'yi aning a baarili paanuuhi a'nu ni chelee. Ana ka a niba daang oo che kpeling ni.

14Sanga ni a niba ang daang wa nye a kpiengkanaanii ni ung tung ni, bang yeli: Yeliminga, a dangyera ni ang waana donee ni la nga.

15Bila 'jung sanga ni 'Yesu ang daang bang ka ba na wang a wa nyoguu aning kpiengu, a ti bimuu ka u i naa, ung daang la gaa tangkpong 'ju u 'yong.

16'Jie ang daang wa suo ka u 'potuuribo daang 'sigi gaa a mani.

17Bang ti kpe 'gbori, a ngmaara a mani a gara Kapeeriniyum. Ka jie daang wa suo, ka 'Yesu nang ba wa ba seng.

18Ka a mani daang 'ihi yaga jaa a 'tuuro sesekpong ang daang daara 'jung.

19Bila 'jung sanga ni bang daang wa mung gaa a ti ta kilomita a'wo a'nu bii ayuobi aning chelii, bang nye 'Yesu ang 'chene a mani 'jung a tagira tara a 'gbori. Ka dabieng daang kpeba.

20Che ung daang yeli 'kubo: Maang la. Ye ta jora da-bieng.

21'Beng la ka ba 'puuhi daang peli bang sagi ung kpe a 'gbori. 'Dayeni ka a 'gbori daang ta 'tenge ni bang gara.

22'Beu ang daang wa kaa, sanga ni a niba ang daang ahi a mani lampega ni daanang, bang nye ka 'gbori-jaala 'chibe 'see bung'yeni. Ka 'Yesu daang ba kpe a 'gbori aning u 'potuuribo ni gaa. U 'potuuribo 'yoming daang gaa.

23'Beng la ka 'gboe 'mine daang 'yi Taibiiriyas wa. Ang wa pieli a 'jie ni bang daang oo paanuu sanga ni Daana ang wa 'puohi barika baahi ni.

24Sanga ni a niba ang wa nye ka Yesu bii u 'potuuribo ni daang ba 'bi 'be, bang ming kpe 'gboe a wa Kapeeriniyum, a buora 'Yesu.

25Sanga ni bang wa nyiu a mani lampega ni daanang bang yeli 'kuu: Karima, 'bo sanga ing wa che?

26Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Yeliminga mang yera 'kuriye. Ye buorimang. A ba i 'wo yeng nye a kpiengkanaama ni 'jung la. Yeng oo a paanuu tigi 'jung la.

27Ye to tuna a buora siimaa ni ang saana. Che ye tuna a buora siimaa ni ang 'birebe a gara 'nyivori ang ba tari baahibu. Una ka a Ninsaalaa 'Bi-dau na 'kuye. 'Bojung una ka a Ba Naangmini di u 'sieree bungmaruu mari ni.

28'Beng la bang yeli 'kuu: Wala ting na i a tuna Naangmini tuma?

© 2009 Bibles International.

29Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Naangmini tuma la nga. Ka ye sagi unani ung tong ni.

30Bila 'jung bang yeli 'kuu: 'Bo 'sieree ing panaa 'wuno ting na nye a sagii? 'Bo tuma ing tuna?

31Ti ba'mine daang ooye manna a mopiri 'puong, a'wo ang seu bila ni: U 'kubong paanuu a 'yi sagbani ka ba oo. ('Yiibu G. 16:4,15; 'Niihemaiya G. 9:15)

32'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, 'Moosis daang ba 'kuye paanuu ni ang 'yi sagbani. Che n Bang 'kuriye a yeliminga paanuu ni ang 'yi sagbani.

33'Bojung Naangmini paanuu ni la unani ang 'yi sagbani a 'sigire 'tenge a 'kuro donee 'nyivori ni.

34Bila 'jung bang yeli 'kuu: Daana, 'kuriti a paanuu nga wagiri jaa a gara.

35Ka 'Yesu yeli 'kubo: Maang la a 'nyivori paanuu. Unani ang waana n seng, kong kung kpeu jaa. Unani ming ang sagirima, kon'nyuuri kung kpeu jaa.

36Che n yeli 'kuyeng ka ye nyimang, a che ba sagi.

37Banani jaa a Ba ang kurimo na waye n seng. Unani ang waana n seng, n kung karuu bahi jaa.

38'Bojung n 'yiye sagbani a 'sigi 'tenge. N ba wa ka n wa tung n minga buobu, 'see unani ang tungma ni buobu.

39Unani ang tungma ni buobu la nga. Ka banani jaa ung kumo ni, ka n ta kong kanga jaa, che ka n 'ihuu a 'be-baahaa ning.

40N Ba buobu ni la nga. Ka nie ni ang nyira a 'Bi-dau a sagiruu, ka u na tariye 'nyivori ang ba tan baahibu, ka n 'ihuu a 'be-baahaa ning.

41'Beng la ka a 'Juuhi daang ngmuuna u yela. 'Bojung u daang yeliyeng: Maang la a paanuu ang 'yi sagbani a 'sigi lenge ni.

42Bang daang yera: 'Yesu naang nga, 'Joosef 'bi-dau ni, u ba ning u ma naang ting bang nii? Ka wala la ung yeli: N 'yiye sagbani a 'sigi 'tenge?

43'Beng la ka 'Yesu daang die a yeli 'kubo: Ye ta ngmuuna ye miihi seng.

44Nie jaa kung tuong wa n seng 'see ka a Ba ang tungma ni taguu. Ka n 'ihuu a 'be-baahaa ning.

45A seuye a dangyeriba 'puong: Ba jaa ka Naangmini na 'wuli. (Ai'zeeya G. 54:13; Jeremaiya G. 31:34) Bila 'jung nie jaa ang 'wong a daanhi a 'yi a Ba seng, u daana waaniye n seng.

46A ba i 'wo ka nie jaa nyiye a Ba, 'see unani ang 'yi Naangmini seng ni. Unang nye a Ba.

© 2009 Bibles International.

47Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye: Unani ang sagirima, u tariye 'nyivori ang ba tari baahibu.

48Maang la a 'nyivori paanuu.

49Ye ba'mine daang ooye manna a mopiri 'puong, a che 'kpi.

50A paanuu ang 'yi sagbani 'sigire la nga, ka nie mang obuu a kung 'kpi.

51Maang la paanuu 'vori ni ang 'yi sagbani a 'sigi 'tenge ni. Ka nie jaang oo a paanuu nga, u na 'bibeng a gara. A paanuu ni mang na ku ni la n inggbani. Una mang na 'ku ka a donee nye 'nyivori.

52Bila 'jung ka a 'Juuhi daang ngmira nokpieni ba miihi seng, a yeli: Wala ka a dau nga na tuong kuti u inggbani ka ti oo?

53'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga 'yong mang yera kuriye: Ka yenang ba oo a Ninsaalaa 'Bi-dau inggbani, a nyu u jiing, ye ba tari 'nyivori ye miihi iinhing.

54Nie jaa ang oora n inggbani, a 'nyuuro n jiing, u tariye 'nyivori ang ba tari baahibu, ka n 'ihuu a 'be-baahaa ning.

55'Bojung n inggbani iye siimaa minga, ka n jiing ming i bungnyuurihi minga.

56Unani ang oora n inggbani, a 'nyuuro n jiing, u 'biye n ingang, mang ming bi u ingang.

57A'wo a Ba 'vori ni ang tungma, mang tari 'nyivori a Ba 'jung ni, bila la unani ang oorima, u ming na tariye 'nyivori a 'tuuro n ingang.

58A paanuu ang 'yi sagbani a 'sigi 'tenge ni la nga. Uba i 'wo a manna a ba'mine ang daang oo a che 'kpi ni. Unani ang oora a paanuu nga, u na tariye 'nyivori a gara.

59U daang yeliye a yela nga a Ngming'puohi 'deu 'puong, sanga ni ung daang 'wuno Kapeeriniyum 'puong.

60Bila 'jung u 'potuuribo ni yaga ang daang wa 'wong ngaang bang yeli: Yelikpiengaa la nga. Ang na tuong 'wo-maa?

61Che ka 'Yesu daang bang u minga ingang ka u 'potuuribo ngmuungyeng bila yela, ung yeli 'kubo: Bila nga saaniye ye 'puuhi bi?

62Wala panaa na la ka yenang daang nye Ninsaalaa 'Bi-dau ni ang 'do gara jie ni ung clang be seni ni?

63A Sieng kuro 'nyivori. A inggbani ba tari tona jaa. Yela ni mang yera 'kuriye ni, a iye sie aning 'nyivori.

64Che ye 'mine bibeng a ba sagi. Bojung 'Yesu daang bangyeng a 'yi a 'munpiileeng banani ang ba sagi, aning tmani ang na kuohuu.

65Ung yeli: Bila 'jung mang yeli 'kuye ka nie jaa kung tuong wa n seng, ka n Bang ba 'kuu bila sori.

© 2009 Bibles International.

66A 'yi a wagiri ning, ka u 'potuuribo yaga daang leu 'puori. Ba niu ba la 'chene.

67'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku a 'pie aning ba'yi: Ye ming na leung gaa bi?

68'Beng la ka Saimong 'Pii-ter die a yeli: Daana, ang seng ting na gaa? Inang tari 'nyivori ang ba tari baahibu yeliyaga.

69Ting sagi a bang pielaang ka Ma la a 'Kristo ni, Naangmini Bungpegi'yiruu ni.

70Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: N naang 'lugihi ye 'pie aning ba'yi ni, ka ye kanga i deevul?

71U daang yeriye 'Juudas Isikaariyot, Saimong 'bi-dau yela. 'Bojung unang daang na kuohuu, a i a 'pie aning ba'yi ni kanga.

John 7

1A yela nga 'puoring ka 'Yesu daang yuora 'Gaaliliing. U daang ba die ka u 'cheng 'Judiiyang, bojung a 'Juuhi daang buorang ka ba kuu.

2Ka 'Juuhi sigiri 'chiu 'diibu daang tohi.

3Bila 'jung ka u yauhi daang yeli 'kuu: 'Yi che a gaa 'Judiiya, ka i 'potuuribo ni ming nye tuma ni ing tuna ni.

4'Bojung nie 'chibe a sogili ira yeli jaa che buora ka ba bamuu gbanggbaling. Ka inang ira yela nga, 'wuli i minga a 'ku chime.

5'Bojung u yauhi ming da ba saguu.

6'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: N wagiri nang ba ta, che yena wagiri mang iye 'siri wagiri j aang.

7A chime kung tuong haye, che u haye maang, bojung n 'diye u 'sieree ka u tuma iye beu.

8Ye 'do gara a 'chiu nga 'diibu. Maang nang ba gara a 'chiu nga 'diibu, 'bojung n wagiri nang baang paali.

9Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga 'kubo, ung nang bi 'Gaalilii 'puong.

10Che u yauhi ang daang wa 'do gaa a 'chiu 'diibu, beng la ung ming daang 'do gaa. U daang ba gaa gbanggbaling. U daang sogili gaang.

11'Beng la ka a 'Juuhi daang buoruu a 'chiu 'diibu 'jieng a yera: 'Ye ung 'be?

12Ka ngmuungbu yaga jaa daang bi a niba kpachagang a'wo u yela. 'Bojung ba 'mine daang yerang: Dausung la. Ka ba chelii ming yera: Aai, u benniye a niba.

13Che nie jaa daang ba yeli u yela gbanggbaling a 'Juuhi joo 'jung.

14A'wo a 'chiu 'diibu gaalingga sanga ka 'Yesu daang 'do ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong a 'wuno.

© 2009 Bibles International.

15Ka nomaa daang kpe a 'Juuhi, bang yera: Wala ka a dau nga i bang gbangu, ung ba daanhi 'puong?

16Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: N 'wulibu ba i n 'suobu, unani ang tungma ni 'wulibu la.

17Ka nie jaang buora ka u tung u buobu, u na bangye a 'wulibu, ka a 'yiye Naangmini seng bii ka n yeriye n minga yeliyaga.

18Nie jaa ang yera u minga yeliyaga, u buoriye u minga girima. Che che ni ang buora unani ang tumuu ni girima, u iye yeliminga daana. Beu'tuubu 'chi u ingang.

19'Moosis daang ba 'kuye a begu? Che ye kanga jaa ba 'tuuro a begu. Wala 'jung yeng buora ka ye kuma?

20Ka a niba die, a yeli: I tariye sibeu. Ning'buong buora ka u kui?

21Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: Tung'yeni mang tung che ka ye jaa noe maa.

22Bila 'jung la ka 'Moosis daang 'kuye dau degiri 'ihibu. A ba i ka a 'yiye 'Moosis seng, a ba'mine seng ung 'yi yeng mang 'ihe dau degiri peenhibu daari.

23Ka che degiring na 'ihi peenhibu daari ka 'Moosis begu ni kung saang, ye 'ihiye 'suuri n ingang aning mang nyaa nie ka u i ning'gbuli a peenhibu daari yela?

24Ye to kaara 'ningbiri 'berihung a 'dire saree. Ye 'dire saree a 'tuuro sun'tuubu ingang.

25'Beng la ka Jeruuselem niba 'mine daang yeli: Unani bang buora ka ba ku ni naani nga?

26Che nye, ung yera yela aning nyeu, che ba ba yera yeli jaa 'kuruu. A kaariba bangyeng yeliminga ka a 'Kristo la nga?

27Che ti bangye jie ni a dau nga ang 'yi. Che sanga ni 'Kristo ang na wa, nie kung bang' ie ni ung 'yi.

28'Beng la ka 'Yesu daang tahing a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong sanga ni ung daang 'wuno, a yeli: Ye bangmang, a bang 'jie ming mang 'yi. N minga naaning wa. Che unani ang tungma iye yeliminga daana. Una yeng ba bang ni.

29N bamuung, 'bojung n 'yiye u seng. Unang tungma.

30Bila 'jung bang daang buora ka ba nyoguu. Che nie jaa ba di u 'nuuhi jeguu 'bojung u wagiri da nang ba ta.

31'Beng la ka a niba yaga daang saguu, a yeli: Sanga ni 'Kristo ang na wa, u na tungye kpiengkanaama a gaa a yela nga a dau nga ang tung nga?

32Ka a Farisiihi daang 'wong ka a niba ngmuuniye a yela nga a'wo u yela, ka a Farisiihi aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera daang tung Ngming'puohi 'de-kpong kaariba ka ba ti nyoguu.

33'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: N na 'biye ye seng biela, a che gaa unani ang tungma ni seng.

© 2009 Bibles International.

34Ye na bomang che ye kung nyima. 'Jie ni mang 'be, ye kung tuong wa 'be.

35'Beng la ka a 'Juuhi daang yera ba miihi seng: 'Ye ung na gaa ka ti kung nyiu? U na gaaye a yaariba ni ang 'bi a 'Giriis niba 'puong ni seng a ti 'wuno a 'Giriis niba bi?

36Yeli 'bo to la nga ung yeli: Ye na bomang che ye kung nyima, jie ni mang 'be ye kung tuong wa 'be?

37A 'be-baahaa daari, a 'chiu 'diibu 'be-kpong ni daari ka 'Yesu daang ahi a tahing a yeli: Ka kon'nyuuring kpe nie jaa, u daana wa n seng a wa 'nyu.

38Unani ang sagirima, a'wo a Seupegi'yiruu angyeli ni: 'Nyivori konboori na 'puorong u 'puong a 'yire gbanggbali.

39Che u daang yeliye ngaang a'wo a Sie yela. Una ka bamahi ang saguu daang na nye ni. 'Bojung Naangmini daang nang ba 'ku a Sipegi'yiruu, 'bojung Yesu da nang ba nye girima.

40'Beng la, sanga ni niba ang wa 'wong a yela nga a jemaa 'puong, bang yeli: Yeliminga, a dangyera la bila.

41Ka 'mine ming yeli: A 'Kristo la nga. Che ka 'mine ming yeli: A 'Kristo na 'yiye 'Gaalilii bi?

42A Seupegi'yiruu ba yeli ka 'Kristo 'yiriye 'Deevid buuriing a waana, a na wa 'yi Beetilehem 'puong, 'be ka Deevid daang 'be nii?

43Bila 'jung ka weli taa daang 'bi a niba kpachagang u yela.

44Ka 'mine da nang buora ka ba nyoguu, che nie jaa ba di u 'nuuhi fiinhuu.

45'Beng la ka a Ngming'puohi 'de-kpong kaariba daang wa a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi seng. Bang yeli 'kubo: Wala la yeng ba waanuu?

46Ka a Ngming'puohi 'de-kpong kaariba dieyeli: Nie nang ba yeli yela a'wo a dau nga.

47Ka a Farisiihi dieyeli 'kubo: Ye ming 'biye belingbu 'puong bi?

48A kaariba kanga bii a Farisiihi kanga saguung?

49Che a niba nga, banang ba bang a 'begu ni, ba iye niba bang duhi beu ing.

50Ka Niko'diimus, unang daang wa 'Yesu seng 'yienguu, a daang i ba kanga, daang yeli kubo:

51Ti 'begu mang dang 'diye nie saree, a che bang 'wong u yeliyaga a bang bila ung tong?

52Bang dieyeli 'kuu: I ming 'yiye 'Gaalilii bi? Piehi nye, 'bojung dangyera ba 'yire 'Gaaliliing.

53Ka nie jaa daang leu gaa u minga 'deu.

John 8

© 2009 Bibles International.

1Ka 'Yesu daang gaa Ooliveet Tangkpong.

2'Beeguu 'pipi ung daang leu wa kpe a Ngming'puohi 'de-kpong, ka a niba jaa daang wa u seng. Ung 'jing, a 'wulibo.

3Ka a 'begu karimihi aning a Farisiihi daang waaning poga kanga bang nyogi senseng 'puong. Bang wa diu ahi gaalinggang.

4Bang yeli 'kuu: Karima, ba nyogiye a poga nga senseng 'puong, a bila iibu 'puong.

5Tau, 'Moosis kuting nuori a 'begu 'puong ka ti foo nga to aning 'kubo. Che wala ing yeli?

6Ba daang yeliye ngaang a beruu, ka ba saamuu. Che ka Yesu daang 'churi a di u 'nubiri seura 'tengeng.

7Sanga ni bang nang jugihuu, ung 'jing 'tori, a yeli 'kubo: Unani ang ba tan beu ye 'puong, u daana dang di kuurii fobuu.

8Ung la 'churi a seura 'tengeng.

9Bang wa 'wong bila, ka ba 'suuhi 'wuli ka ba boriyeng. Bang 'ihi 'yire bung'yeni, bung'yeni, a 'piili ba jaa ningkpong ingang a gara ba baahaa daana ingang. Ka 'Yesu 'yong daang kpeling, ka a poga ahi gaalinggang.

10Sanga ni 'Yesu ang wa lagi u minga, a ba la nye nie jaa ka a poga 'yong naani, ung yeli 'kuu: Poga, ka i saaniba ni 'bi 'yening? Nie jaa ba yeli ka i 'leyeng?

11Ung yeli: Aai, nie ba yeli ka n 'leyeng, Daana. Ka 'Yesu yeli kuu: N ming ba yeli ka i leyeng. Gara, a ta la tuna beu.

12'Beng la ka 'Yesu la yeli 'kubo: Maang la a dunee chaanii. Nie ni ang 'tuurimo, u daana kung 'cheng 'liinhuu 'puong. U na tariye 'nyivori chaanii ni.

13Bila 'jung ka a Farisiihi yeli 'kuu: I 'diriye i minga 'sieree. I 'sieree ba i yeliminga.

14Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: 'Haali ka n 'dire n minga 'sieree, che n 'sieree iye yeliminga. 'Bojung n bangye 'jie mang 'yi wa, a bang jie mang gara. Che yena kung tuong yeli jie mang 'yi wa aning 'jie ni mang gara.

15Inggbanihung 'puong yeng 'dire ye saree. Maang ba 'dire nie saree.

16Che 'haali ka maang 'dire saree, n saree 'diibu iye yeliminga. 'Bojung n ba i n 'yong. Maang aning a Ba ni ang tungma ni la.

17A seuye ye 'begu 'puong ming ka ningba'yi 'sieree iye yeliminga.

18Maang la nie ni ang 'dire n minga 'sieree. Ka a Ba ni ang tungma ni 'dire n 'sieree.

19'Beng la bang yeli 'kuu: I Ba 'bi 'ye? Ka 'Yesu dieyeli: Ye ba bangma, bii a bang n Ba. Ka yenang da bangma, ye danang bangye n Ba ming.

20'Yesu daang yeriye a yela nga 'libie ing'jie ning sanga ni tmg 'wuno a Ngming'puohi 'de-kpong puong. Che nie jaa daang ba nyoguu, 'bojung u wagiri da nang ba ta.

© 2009 Bibles International.

21'Beng la ka 'Yesu la yeli 'kubo: N garang. Ye na bomang. Ye na kpiye ye yelibee puong. 'Jie mang gara ye kung tuong wa 'be.

22'Beng la ka a 'Juuhi yeli: U na kuye u minga bi? 'Bojung u yeliyeng: 'Jie mang gara ye kung tuong wa 'be.

23Ung yeli 'kubo: Ye 'yiye 'tenge, mang 'yi saa'ju. Ye iye dunee nga 'suobu. Maang ba i a dunee nga 'suobu.

24Bila 'jung n yera kuriyeng ka ye na 'kpiye ye yelibee 'puong. 'Bojung ka yenang ba sagi ka maang liu, ye na kpiye ye yelibee 'puong.

25'Beng la bang yeli kuu: Ningbuo lii? Ka 'Yesu yeli 'kubo: Bila ni turi mang yeli kuye a 'yi a 'piileeng ni.

26N tariye yela yaga mang na yeli, a 'diniye saree ming. Che unani ang tungma ni iye yeliminga. Mang yera 'kuro a chime yela ni mang 'wong a 'yi u seng.

27Ba daang ba bang ka a Ba yela ung yera kuribo.

28Bila 'jung ka 'Yesu yeli: Sanga ni yeng na wa di a Ninsaalaa 'Bi-dau tie saa'jung, 'beng la yeng na bang ka maang la, a bang ming ka n minga ba ira yeli jaa, ka che bila ni n Ba ang 'wulimo, ana mang yera.

29Una nga ang tungma Nye n seng. A Ba ba bahima n 'yong. ‘bojung n mang iriye u 'pu-peli yela wagiri jaang.

30Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga, ka niba yaga daang saguu.

31'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku a 'Juuhi ni ang daang saguu: Ka yenang 'bi n yelihung puong a gara, ye iye n 'potuuribo yeliminga.

32Ye na bangye a yeliminga, ka a yeliminga veng ka ye 'so ye miihi

33Bang dieyeli kuu: Ti iye Aaburahambuurii. Ti nang ba i 'yemihi a 'ku nie jaa jaa. Ka wala la ing yeli: Ye na 'soye ye miihi?

34Ka 'Yesu dieyeli 'kubo: Yeliminga 'yong mang yera kuriye, nie jaa ang tuna beu iye beu 'yeme.

35'Yeme ba bin. 'detmg a gara wagiri jaang, che bie mang bi beng wagiri jaang.

36Bila 'jung ka a 'Bi-daung na veng ka ye 'so ye miihi, ye na 'soye ye miihi yeliminga.

37N bangyeng ka ye iye Aaburaham buurii. Che yeng buora ka ye kuma, 'bojung n yeliyaga ba tari 'jie ye iinhing.

38N yeriye yela ni mang nye n Ba seng. Yeng ming ira bila ni yeng nye ye ba seng.

39Bang die a yeli 'kuu: Aaburaham la ti ba. Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ka yenang da i Aaburaham biihi ye danang tuniye Aaburaham tuma.

40Che pampana yeng buora ka ye kuma, dau ang yeli yeliminga 'kuye, yeli mang 'wong Naangmini seng. Aaburaham daang ba i ngaang.

© 2009 Bibles International.

41Ye tuniye ye ba tuma. 'Beng la bang yeli 'kuu: Ba ba seng dogiti. Ti tariye Ba bung'yeni, Naangmini.

42Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ka Naangmining da i ye Ba, ye danang nungmang. 'Bojung n 'yiye Naangmini seng a wa. N ba wa n minga waa ming, unang tungma.

43Wala yeng ba bang n yeliyaga 'muni? Yeng kung tuong 'wong n yelihung 'jung la.

44Ye 'yiye ye ba a Deevul ingang, a buora ye ba bobee ni. U daang iye ningkuura a 'yi a 'munpiileeng. U ba 'bi yeliminga 'puong, 'bojung yeliminga 'chi u seng. Sanga ni ung wa ngmaara 'girii, u mang yeriye u 'jogo yeliyaga. Bojung u iye 'giri-ngmaara, a i 'girii ba.

45Che mang yera yeliminga 'jung, ye ba sagima.

46Ye 'buong nyogima aning beu? Ka maang yera yeliminga, wala 'jung yeng ba sagima?

47Nie ni ang i Naangmini 'suobu 'wonoye Naangmini yela. Bila 'jung yena ba 'wo-naa, bojung ye ba i Naangmini 'suobu.

48Ka a 'Juuhi die a yeli 'kuu: Ti ba yeli yeliminga ka 'Sameeriya nie lii, a tari sibeu?

49Ka 'Yesu die: N ba tari sibeu. N naniye n Ba, che ka yena digirima foo.

50N ba buora n minga girima. Ning'yening bibe a buora bila a 'dire saree.

51Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, ka nieng 'tu n yeliyaga, u kung nye 'kutmg jaa.

52'Beng la ka a 'Juuhi yeli 'kuu: Pampana ti bangyeng ka i tariye sibeu. Aaburaham 'kpiyeng, ka a dangyeriba ming 'kpi. Che ka ina yera: Ka nieng 'tuuro n yeliyaga, u kung bang 'kutmg jaa.

53I gaaye ti ba Aaburaham ni ang 'kpi nii? Ka a dangyeriba ming kpi. Ning'buo muo ing leura i minga?

54Ka 'Yesu dieyeli: Ka maang 'kuro n minga girima, n girima iye kpali. N Bang 'kurimo girima, una yeng yera ka ye Naangmini la ni.

55Che ye ba bamuu. Maang bamuung. Ka maang yeli ka n ba bamuu, n na iye 'giri-ngmaara a'woniye. Che n bamuung, a 'tuuro u yeliyaga.

56Ye ba Aaburaham daang nyengingyeng ka u nye n beu, a nyiu, ka u 'puo pelf.

57'Beng la ka a 'Juuhi yeli 'kuu: Inang ba to 'yuomo lijaa'yi aning 'pie, a che ing nye Aaburaham?

58Ka 'Yesu yeli 'kubo: Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, Aaburaham wa 'birebe ka n 'bibe.

59'Beng la bang daang di 'kubo ka ba fobuu. Che ka Yesu sogili u minga, a 'yi a Ngming'puohi 'de-kpong ni a 'tu ba gaalingga a gara.

© 2009 Bibles International.

John 9

1'Yesu ang daang wa para gara, ung nye dau bang dogi jonga.

2Ka u 'potuuribo jugihuu, a yeli: Karima, ang tung beu, dau nga bi, che bii u niba, bang doguu jonga?

3Ka 'Yesu dieyeli: A dau nga aning banani ang doguu ni naaning tung beu. Che, ka Naangmini yela 'wuli u ingang 'jung la.

4N naang tungye unani ang tungma ni tuma wagiri ngminaa ang nang 'bibe. 'Ji-suorii waanang nie jaa ang kung tuong tung.

5Mang nang bi a duneeng baahi, maang la a dunee chaanii.

6Sanga ni ung daang wa yeli ngaang, ung tuuhi mtmtaahi 'bing 'tengeng, a dia maali yagu, a di a yagu so a jonga 'ningbie.

7Ung yeli 'kuu: Gaa ti pegi Sai'loo-am konngmani ni 'puong. Sai'loo-am 'muni la nga, Tungyeng. 'Beng la ung gaa a ti pegi, a wa a nyira.

8Bila 'jung ka u kpieringtaa aning banani ang dang nyiu ung Jong, bang yeli: Dau nga naaning da mang 'jing a suha ni?

9Ka 'mine yeli: Una la. Ka 'mine ming yeli: Aai, u 'wonuung. Che ung yeli: Maang la.

10'Beng la bang yeli 'kuu: Wala ka i 'ninge i 'yuo?

11Ung dieyeli: Dau bang buona 'Kristo la a maali yagu, a so n 'ninge, a yeli Immo: Gaa Sai'loo-am a ti pegi. Mang gaa ti pegi, a nyira.

12Bang yeli 'kuu: U bi 'ye? Ung yeli: N ba bang.

13Bang nyogi unani ang da i jonga ni a gaaning a Farisiihi seng.

14Peenhibu daari daang la ka 'Yesu daang maali a yagu a 'yuo u 'ninge.

15Ka a Farisiihi ming jugihuu bila ni ung i nyira. Ung yeli 'kubo: U diye yagu so n 'ninge. Mang pegi, a nyira.

16Bila 'jung ka a Farisiihi 'mine yeli: A dau nga ba i Naangmini nie, 'bojung u ba 'tuuro a peenhibu daari ni. Ka 'mine ming yeli: Wala ka nie ang i ningbeu na tuong tung a kpiengkanaama nga taa? Ka taa chiihibu daang bi ba kpachagang.

17Bila 'jung bang la yeli 'ku a daujonga ni: Wala ing yera u yela, ung 'yuo i 'ninge 'puong? Ung yeli: U iye dangyera.

18Che ka a 'Juuhi da ba sagi ka a dau da iye jonga a la nyira, a di gara bang wa buong banani ang daang dogi a dau ni ang la nyira ni.

19Bang jugihiba, a yeli: Ye 'bi-dau la nga, una yeng yeli ka ye doguung jonga nii? Wala panaa ung la i nyira pampana?

© 2009 Bibles International.

20Ka banani ang doguu ni die a yeli: Ti bangyeng ka ti 'bi-dau la nga, ka ti doguung ung i jonga.

21Che bila ni ung i nyira pampana, ti ba bang. Che bii nie ni ang 'yuo u 'ninge, ti ba bang. U ba i 'bibile, ye jugihuu. U mingang na yeli u minga yela 'kuye.

22A yela nga ka banani ang doguu daang yeli, 'bojung ba daang joriye a 'Juuhi. 'Bojung a 'Juuhi daang sagiyeng baahi, ka ka nie jaang yeli ka u iye 'Kristo, ka ba na karuung a Ngming'puohi 'detmg.

23Bila 'jung ka banani ang doguu ni yeli: U ba i 'bibile, ye jugihuu.

24'Beng la bang la buong a dau ni ang da i jonga ni, a yeli kuu: Ku Naangmini 'pugibu. Ti bangyeng ka a dau nga iye yelibe-ira.

25Ung die a yeli: Ka u i yelibe-ira bii ka u ba i, n ba bang. Yeli'yeni mang bang. N da iye jonga, pampana mang nyira.

26'Beng la bang yeli 'kuu: 'Bo ung ii? Bo ung i 'yuo i 'ninge?

27Ung dieyeli 'kubo: N yeli 'kuyeng baahi, che ye ba chelihi 'wong. Wala 'Jung yeng buora ka ye la 'wo-maa? Ye ming buorang ka ye i u 'potuuribo?

28'Beng la bang yeluu yelidega, a yeli: Ina la u 'potuuro. Che tinuu iye 'Moosis 'potuuribo.

29Ti bangyeng ka Naangmining daang yeli yela 'ku 'Moosis. Che dau nga yeng, ti ba bang 'jie ung 'yi.

30Ka a dau die a yeli 'kubo: Wala, yelisielii la nga aning yeng ba bang 'jie ung 'yi, che ung 'yuo n 'ninge.

31Ti bangyeng ka Naangmini ba 'wono yelibe-iriba 'puohibu. Che ka nie jaang 'puoho Naangmini Ngming'puohibu 'puong, a tuna u buobu, una yela ung 'wono.

32A 'yi wagiri ang 'piili a waana nga nie nang ba 'wong ka nie jaa 'yuo nie bang dogi jonga 'ningbie.

33Ka a dau ngang da ba 'yi Naangmini seng u da kung tuong i yeli jaa.

34Bang die a yeli kuu: Ba dogiing kpeleng kpeleng yelibee 'puong che ing 'wuniti? Bang daang karuu 'yi bahi.

35Ka 'Yesu daang 'wong ka ba karuung 'yi bahi. Sanga ni ung daang wa nyiu, ung yeli: I sagiye Ninsaalaa 'Bi-dau ni?

36Ung die a yeli: Ang liu, Daana, ka n saguu?

37Ka 'Yesu yeli 'kuu: I nyiung. Una la a yera nii yela ni.

38Ung yeli: Daana, n sagiyeng. Ung 'puohuu Ngming'puohibu.

39Ka 'Yesu yeli: Saree 'diibu yela mang wa donee nga. Ka banani ang ba nyira ni, ka ba nyira. Ka banani ang nyira, ka ba leu joonhi.

© 2009 Bibles International.

40Ka a Farisiihi 'mine ang daang 'bi u seng daang 'wong a yela nga, a yeli 'kuu: Ti ming iye joonhi?

41Ka 'Yesu yeli 'kubo: Ka yenang da i joonhi, ye "curing tan yelibeu. Che pampana ye yeliyeng: Ti nyirang. Bila 'jung ye yelibeu kpelingye ye seng.

John 10

1Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, unani ang ba 'tuuro a 'di-nuori kpiera a piihi 'kpongkpolimo, che mang 'duoro 'ji-jaala kanga ka u kpe, u daana iye na'nyige aning faara.

2Che unani ang mang 'tu a 'di-nuori kpe, una la a piihi chiina.

3Una ka a 'di-nokaara mang 'yuo 'ku. Ka a piihi mang 'wono u kokori. Ung mang buona u minga piihi kanga jaa ning u 'yuori, a mang dienia 'yie a 'yining 'yenge.

4Sanga ni ung mang wa 'yining u 'suobu jaa 'yenge baahi, u mang dieye a 'yie. Ka a piihi mang 'tuuruu, 'bojung a bangye u kokori.

5A kung 'tu saana, a na jo 'yiye u seng. 'Bojung a ba bang saamba kokoe.

6A 'lugu sinnii nga ka 'Yesu daang suing 'kubo. Che ba daang ba bang yela ni ung yeli kubo ni 'muni.

7'Beng la ka 'Yesu la yeli kubo: Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, maang la a piihi 'di-nuori ni.

8Banani jaa ang dangma wa, ba iye na'nyigihi aning faariba. Che a piihi ba 'wong ba yeliyaga.

9Maang la a 'di-nuori. Ka nie jaang 'tumo kpe, u na iye 'chihi, a mang kpe, a leu 'yi, a nye mopora.

10Na'nyige mang waanang kau wa 'ju, aning a ku, aning a saang saangbu. Maang wayeng ka ba tari 'nyivori a maaling taruu gaga jaa.

11Maang la a pichiinsung ni. A pichiinsung tihiye u 'nyivori a pi ihi 'jung.

12Che unani bang ngmi pa, u ba i a pichiina. U ba 'so a piihi. Ka unang wa nyira 'gbonggbori ang waana, u mang bahiye a piihi che fora. Ka a 'gbonggbori mang nyogihaa, a mang ngmia yaari.

13A tungtuna bang ngmi pa mang jo gaang ‘bojung u iye nie bang ngmi pa. U baga mang 'chi a piihi 'jieng.

14Maang la a pichiinsung ni. N bangye n 'suobu, ka n 'suobu ming bangma.

15A'wo a Ba ang bangma bila ni, bila mang ming bang a Ba. Mang tiha n 'nyivori a piihi 'jung.

16Piihi 'mine ming mang tari, a ba 'bi a 'kpongkpolimo ngang. N naang waaniye a ming, ka a ming 'wong n kokori. Ka pi'sugu 'yeni 'bibe, aning pichiin'yeni.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung ka n Ba mmgma, 'bojung n bahiye n nyivori ka n la diu.

18Nie jaa ba digiruu 'yire n seng. N mingang diu 'binne. N tariye berii kpiengu ka n diu Bing, a tari berii kpiengu ka n la diu. N dieye a nuori 'kuubu nga n Ba seng.

19Ka taa chiihibu daang la bi a 'Juuhi kpachagang a yeliyaga nga yela.

20Ka ba jemaa daang yeli: U tariye sibeu, a jaanha. Wala yeng 'wono u yeliyaga?

21Ka 'mine ming yeli: Yeliyaga nga ba i nie ang tari sibeu yeliyaga. Sibeu na tuong 'yuo joonhi 'ningbie?

22A daang iye seseu sanga. Lamaalibingbu 'chiu 'diibu sanga daang la Jeruuselem 'puong.

23Ka 'Yesu daang 'chene a Ngmingpuohi 'de-kpong Soolomong janggaa'lee 'puong.

24'Beng la ka a 'Juuhi daang wa 'giluu, a yeli 'kuu: Wala ing na veng ka ti maaha a kauhi sing? Ka Ma la a 'Kristo, yeli 'kuti pielaang.

25Ka 'Yesu dieyeli 'kubo: N yeliyeng, yeng ba sagi. Tuma ni mang tuna n Ba 'yuoring ni, anang 'dire n 'sieree.

26Che ye ba sagi, 'bojung ye ba bi n piihi 'puong, a'wo mang yeli 'kuye ni.

27N piihi mang 'wonoye n kokori. Mang bamaa. Ang 'tuurimo.

28N mang kuribong 'nyivori ang ba tari baahibu. Ba daang kung nyuong jaa. Nie jaa ming kung tuong 'ihibo n 'nung.

29N Ba ni ang diba 'kumo ni, u iye kpong a gaabuunhu jaa. Nie jaa kung tuong 'ihibo n Ba 'nung.

30N ning a Ba iye bung'yeni.

31'Beng la ka a 'Juuhi daang la di kubo ka ba fobuu.

32Ka 'Yesu dieyeli 'kubo: Tungsuunhi yaga mang 'wuliye a 'yi n Ba seng. A tuma buo yela yeng foorima aning 'kubo?

33Ka a 'Juuhi dieyeli 'kuu: Ti ba foorii tungsung 'jung. Naangmini degibu 'Jung aning Ma ninsaalaa ang leuha i minga Naangmini 'jung la.

34Ka 'Yesu dieyeli 'kubo: A ba seu ye begu 'puong: N yeliyeng ka ye iye ngmima? ('Yieme G. 82:6)

35U buongbang ngmima, niba nga seng Naangmini yelihung ang wa. A Seupegi'yiruu ming ang kung tuong saang 'puong.

36Ye yeriye nie nga a Ba ang welipegi a tung ung wa kpe a donee yela ngaang: I degiriye Naangmini, mang yeli ka n iye Naangmini 'Bi-dau ni 'jung?

37Ka maang ba tuna n Ba tuma, ye to sagima.

© 2009 Bibles International.

38Che ka maang tunaa, 'haali ka yenang ba sagima, ye sagi a tuma. Ka ye bang, a sagi, ka a Ba 'Nye n ingang, mang ming bi u ingang.

39Bila 'jung bang daang la buora ka ba nyoguu. Che ung bori ba 'nuuhing.

40Ung la leu gaa a ti ngmaa Jooridang ti kpe jie ni Joon ang daang fora 'so niba Ngminikuong, a kpeling 'be.

41Ka ningjemaa daang wa u seng a yera: Joon daang ba tung kpiengkanaanii jaa, che yela jaa Joon ang yeli a'wo a dau nga yela iye yeliminga.

42Ka niba jemaa daang saguu beng.

John 11

1Dau kangang daang biera. U 'yuori la Laazarus. Ung daang i Beetani nie, Mariyaama aning u you Maata 'yiri ni.

2A Mariyaama ning daang buo bung'nyuu-suunhi ing Daana ingang, a di u 'ju-kooni bilihi u gbee ni. U yaudau Laazarus la daang biera.

3Bila 'jung ka u yaupogiba daang tung 'Yesu seng, a yeli: Daana, unani ing nung ni bierang.

4Sanga ni 'Yesu ang wa 'wong bila, ung yeli: A baalung nga ba i 'kuung baalung. U iye Naangmini pegiri baalung, ka a Naangmini 'Bi-dau nye 'pugibu 'bening.

5'Yesu daang nungye Maata aning u kpiema aning Laazarus.

6Bila 'jung sanga ni ung wa 'wong ka u bierang, ung daang bi a 'jie ni ning u 'ju ung daang 'be ni beri a'yi.

7'Beng la, bila 'puoring ung yeli 'ku u 'potuuribo: Ye veng ka ti la gaa ti kpe 'Judiiya.

8Ka u 'potuuribo daang yeli 'kuu: Karima, a 'Juuhi ang boi ka ba fobii ning 'kubo ba kauhi, che ing la gara be?

9Ka 'Yesu dieyeli: Hawahi 'pie ning a'yi naaning bi ngmintong'yeni 'puong? Ka nie jaang 'chene ngminaa chaaniing u ba ngmira gberi. 'Bojung u mang nyiriye dunee nga chaanii.

10Che ka nieng 'chene 'yienguung, u mang ngmiriye gberi. 'Bojung chaanii 'chi u seng.

11A yela nga ung yeli, bila 'puoring ung yeli kubo: Ti dau Laazarus 'gbiheng. Che n garang ka n ti simuu gbieng ingang.

12'Beng la ka u 'potuuribo yeli: Daana, ka unang 'gbihe, u na nyiye laangfie.

13Che 'Yesu daang yeliye u 'kuung yela. Che bana daang tiehiyeng ka u yeliye peenhibu gbieng puong yela.

14'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo pielaang: Laazarus kpiyeng.

© 2009 Bibles International.

15N 'puo peliyeng ye yela aning mang da 'chi 'be, ka ye sagi 'jung. Che ye veng ka ti gaa u seng.

16'Beng la ka Toomas, una bang buona Wiela ni, ung daang yeli ku u taa 'potuuribo ni: Ye veng ka ti ming gaa a ti 'kpi paahi u ingang.

17Sanga ni 'Yesu ang wa ta, ung nye ka u daang buring 'biye bogung 'beri anaahi.

18Beetani pieliye Jeruuselem, a'wo kilomitihi ata.

19Ka 'Juuhi yaga daang wa Maata aning Mariyaama seng, ka ba wa maa ba 'sikie ba yaudau ni yela.

20'Beng la, Maata ang wa 'wong ka 'Yesu waanang, ung gaa ti 'tuohuu. Che ka Mariyaama daang nang 'jing a 'deu 'puong.

21'Beng la ka Maata daang yeli 'ku 'Yesu: Daana, ka inang da bi che, n yaudau nga kuring kpi.

22Che 'haali pampana n bangyeng ka bung jaa ing na suhi Naangmini seng, Naangmini na 'kuing nuu.

23Ka 'Yesu yeli 'kuu: I yaudau ni na la 'thing.

24Ka Maata yeli 'kuu: N bangyeng ka u na la 'ihing a 'kutmg 'puo 'ihiyiibu 'puong a 'be-baahaa daari ni.

25Ka 'Yesu yeli 'kuu: Maang la a 'kutmg 'puo 'ihiyiibu, aning a 'nyivori. Nie ni ang sagirima, 'haali ka tmang 'kpi, che u daang na nyiye 'nyivori.

26Nie jaa ming ang tan 'nyivori a che sagirima, u daana kung 'kpi jaa. I sagiye bilaa?

27Ung yeli 'kuu: Mm Daana, n sagiyeng ka ina la a 'Kristo ni, Naangmini 'Bi-dau ni, unang waana a donee ni.

28Ung wa yeli bila baahi, ung leu gaa ti buong u kpiema Mariyaama, a yeli 'gondong: A Karima wayeng, a buonii.

29Ung wa 'wong bila, ung 'ihi 'wieng a gaa u seng.

30Che 'Yesu daang nang ba wa kpe a 'yiri. U da nang 'biye 'jie ni Maata ang 'tuohuu ni.

31'Beng la, a 'Juuhi ang daang bi u seng a 'deung a maara u 'suhu ni, sanga ni bang wa nye Mariyaama ung 'ihi 'wieng a ti 'yi, bang daang 'tuuruu a yera: U garaye a kaubiri ka u ti kong 'be.

32'Beng la, sanga ni Mariyaama ang daang ti ta 'jie ni 'Yesu ang 'be ni a nyiu, ung 'le 'tengeng u gbeeng, a yeli kuu: Daana, ka inang da bi che n yaudau nga kuring 'kpi.

33'Beng la, sanga ni 'Yesu ang daang nye ung 'kono, ka a 'Juuhi ni niu ang wa ni ming 'kono, ung peng u 'suhung ka 'karikaruu kpeu.

34Ung yeli: Yening yeng 'bimuu Bang yeli 'kuu: Daana, wa nye.

© 2009 Bibles International.

35Ka 'Yesu daang 'kong.

36'Beng la ka a 'Juuhi daang yeli: Nye ung numuu sing bila.

37Ka ba 'mine daang yeli: A dau nga ang veng ka jonga 'ningbie 'yuohi ni kuring tuong veng ka a dau nga kuring 'kpi?

38Ka 'Yesu daang la pena u minga ingang a waana a kau'biri. 'Pi-bogu daang la, ka 'kuurii poguu.

39Ka 'Yesu yeli: Ye nyogi a 'kuurii di. Ka Maata, a dau ni ang 'kpi ni yaupoga yeli 'kuu: Daana, wagiri ngang u 'nyuurong, 'bojung ung 'kpi beri anaahi la nga.

40Ka 'Yesu yeli 'kuu: N ba yeli kui ka ka inang sagi i na nyiye Naangmini girima ni?

41'Beng la bang di a kuurii a 'yi 'jie ni a kpiima ang daang jeng ni. Ka 'Yesu 'gbeli u 'ju a yeli: N Ba, n 'puohiing barika aning ing 'wong n yeliyaga.

42N bangyeng ka i 'wonoye n yeliyaga wagiri jaang. Che a niba ang ahi nga 'jung mang yeli bila, ka ba sagi ka inang tungma.

43Ung daang wa yeli bila baahi, ung tahing yaga jaa: Laazarus, wa 'yi.

44Ka unani ang daang 'kpi ni wa 'yi, ka u 'nuuhi aning u gbee 'le aning kaubiri wajehi. Ka tani 'le u 'ningbisogo ming. Ka 'Yesu yeli kubo: Ye 'loruu a veng ka u gaa.

45'Beng la, a 'Juuhi ang daang wa Mariyaama seng ni, bang daang nye a yela ni 'Yesu ang i ni, ka ba yaga daang saguu.

46Che ka ba 'mine daang leu gaa a Farisiihi seng a ti yeliba yela ni 'Yesu ang i.

47'Beng la ka Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi daang laanhi dantoonhiba, a yeli: Wala ting na i? 'Bojung a dau nga iriye kpiengkanaama yaga.

48Ka tinuung bahuu ngaang, niba jaang na saguu, ka a 'Rom niba wa die ti 'jie aning ti paaluu.

49Che ba kanga daana bang buona 'Keeyafas, una da la a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong a 'yuoning, ung daang yeli 'kubo: Ye ba bang yeli jaa.

50Che bii ye ba ngmira fasani ka a seuyeng 'kuti ka ning'yeni kpi a 'ku a niba, ka a paaluu jaa ta nyuong.

51U daang ba yera bila u mingang. Che ung daang i a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong a 'yuoning ni ung dangyeli ka 'Yesu na kping a 'ku a paaluu.

52A ba i 'wo ka a 'ku a paaluu ni 'yong, che ka u laanhi lang 'gbuli ming Naangmini 'biihi ni ang daang yaari ni.

53'Beng la, a 'yi a beu nga a gara bang daang lang bu ka ba kuu.

54Bila 'jung Yesu daang ba la 'chene kpirilii a 'Juuhi 'puong. Che ung daang 'yi 'be a gaa paaluu kanga ang pieli mopiri, a ti kpe 'yiri bang buona Ifiriam, a bi 'be aning u 'potuuribo.

© 2009 Bibles International.

55Ka a 'Juuhi Paribahi 'chiu 'diibu ni daang tara. Ka jemaa daang 'yi a paaluung a 'do gaa Jeruuselem, che ka a Paribahi 'chiu 'diibu ta, ka ba ti pegi ba miihi.

56'Beng la bang ti buora 'Yesu, a yera kuro ba miihi sanga ning bang wa ti ahi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong: Wala ing tiehi, u kung wa a 'chiu 'diibu bi?

57Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi daang 'ku nuori, ka ka nie jaang bang 'jie ni ung 'be, ka u daana 'wuli ka ba nyoguu.

John 12

1'Beng la, beri ayuobi ang daang wa kpeling ka a Paribahi 'chiu 'diibu ta, ka Yesu daang wa Beetani. Be ka Laazarus ang daang 'kpi 'be ni. Una ung daang 'ihi 'yining kpiinhi 'puong ni.

2Bang daang maali siimaa 'kuu 'be. Ka Maata daang tora a siimaa, che ka Laazarus daang i banani niu ang 'jing 'teebuling ni kanga.

3'Beng la ka Mariyaama daang di a'wo 'bonsuuhi a'yi spaikinaad turaadi, ka a daa daang i too sung. Ung di buo ing Yesu gbeeng, a bilihi u gbee aning u ju-kooni. Ka a 'deu jaa daang lari aning a turaadi 'nyuu.

4Che ka Saimong bi-dau 'Juudas Isikaariyot, u 'potuuribo ni kanga ang na kuohuu ni daang yeli:

5Wala bang ba kuohi a turaadi nga denaarihi koohi ata a di 'ku ningbaaliba?

6U daang yeliye ngaang, a ba i 'wo ka u baga daang 'biye ningbaaliba 'jieng. Che ung daang i na'nyige, a tan a libie buora, a da mang 'juuro buunhu biela biela bang mang di ing 'beng 'jung la.

7'Beng la ka 'Yesu daang yeli: Ye vemuu. U 'bi-maang a 'gu n 'ungbu beu.

8'Bojung ningbaaliba na mang 'Nye ye seng wagiri jaang. Che maang kung bi ye seng wagiri jaang.

9'Beng la, a 'Juuhi jemaa ang daang wa bang ka 'Yesu bi 'beng, bang wa. Che 'Yesu 'yong yela naani. Ba daang wayeng ka ba nye Laazarus ming. Una ung daang 'ihi 'yining kpiinhi 'puong ni.

10Che ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera daang nye taa, ka ba ku Laazarus ming.

11'Bojung u 'jung a 'Juuhi jemaa daang garang a sagira 'Yesu.

12'Jie ang daang wa nyaa, a niba jemaa ang wa a 'chiu 'diibu ni, bang daang 'wong ka 'Yesu waaniye Jeruuselem.

13Bang daang di abe daari 'nuuhi, a 'yi ka ba ti 'tuohuu, a tahina: Unani ang waana Daana 'yuoring ni nye 'pugibu, Iisiriel Naa ni.

14'Yesu ang daang wa nye bungpolii, ung 'jing u ingang, a'wo ang seu:

© 2009 Bibles International.

15Ta jora dabieng, Zaiyong bi-poga. Nye, i naa waanang, a 'jing bungpolii ingang. (Zekaraiya G. 9:9)

16A wagiri ning u 'potuuribo daang ba bang a yela nga 'mtmi. Che 'Yesu ang wa nye girima baahi, bang panaa tiehi ka a yela nga daang seuye u yela, bang tung bila 'kuu.

17Niba ni ang daang 'bi u seng sanga ni ung daang buong Laazarus ka u 'yi a kau'biring a 'ihuu 'yi a kpiinhi 'puong ni, bang daang 'di 'sieree.

18Yeli 'jung a jemaa ang daang gaa ti 'tuohuu la nga. Ba daang 'wongyeng ka u tungye a kpiengkanaanii nga.

19'Beng la ka a Farisiihi daang yeli 'ku taa: Ye ba nye ka ti moori ba tari tona? Nye, a chime jaa 'tuung.

20Banani ang wa ka ba wa 'puohi Naangmini Ngming'puohibu a 'chiu 'diibu 'puong ni, 'Giriik niba 'mineng daang 'bi ba 'puong.

21'Beng la bang daang wa Fiilip seng, unang daang 'yi Beti'seeda, 'Gaalilii 'puong ni. Bang wa suhuu, a yeli: Ningkpong, ti buorang ka ti nye 'Yesu.

22Ka Fiilip daang wa yeli 'ku Aan'duru, ka Aan'duru aning Fiilip ming wa yeli 'ku 'Yesu.

23Ka 'Yesu die a yeli 'kubo: A wagiri tayeng ka a Ninsaalaa 'Bi-dau nye girima.

24Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, ka kamaan'biring ba 'le 'tengeng a 'kpi, u mang iye u 'yong. Che ka unang 'kpi, u mang ingye 'bi-yaga.

25Unani ang nung u 'nyivori, u daana na komuung. Unani ming ang ha u 'nyivori a chime nga 'puong, u daana na taming a gara 'nyivori ang ba tan baahibu.

26Ka nie jaang tunima, u daana 'tuurimo. 'Jie ni mang 'be, 'be ka n tungtuna na 'be. Ka nie jaang tunima, a Ba na nanuung.

27Pampana n 'suhu dannang, wala mang na yeli? N Ba, n muo na yeling ka i 'ihima 'yi a wagiri nga puong bi? Che a yeli nga 'jung mang wa to a wagiri nga.

28N Ba, pegi i 'yuori. 'Beng la ka kokori 'yi sagbani: N peguung, a na la peguu.

29'Beng la ka a jemaa ang daang ahi 'be a 'wom-aa, bang yera ka saang tahing. Ka 'mine ming yeli: Malikang yeli yela 'lam.

30Ka 'Yesu dieyeli: A kokori nga ba wa n 'jung. Ye 'jung la ung wa.

31A donee nga saree 'diibu iye pampana pampana. Ba na kariye a donee nga nabie ni 'ihi bahi pampana.

32Maang, ka banang dima a 'yi 'teng-gbaning a chegi, n na tagiye niba jaa waaning n seng.

33Ngaang ung yeli a 'wuno bila ni 'kuung ung daang na 'kpi.

© 2009 Bibles International.

34'Beng la ka a niba daang dieyeli 'kuu: Ti 'wongyeng a 'yi a begu 'puong ka 'Kristo bibeng a gara wagiri jaa. Ka wala la ing yera ka ba na chegiye a Ninsaalaa 'Bi-dau saajung? Ningbuo la a Ninsaalaa 'Bi-dau?

35'Beng la ka 'Yesu yeli 'kubo: A chaanii nang na 'Nye ye seng biela. Ye 'chene sanga ni yeng tan a chaanii, ka sagiluu ta pagiye. Unani ang 'chene sagiluu 'puong ba bang jie ung gara.

36Sanga ni yeng tari a chaanii, ye sagi a chaanii, ka ye i a chaanii 'biihi. 'Yesu daang yeliye a yela nga che gaa ti sogili u minga a 'yi ba seng.

37'Haali ung daang tung kpiengkanaama yaga jaa ba 'ningbi-tooring, che ba ba saguu.

38Ka a dangyera Ai'zeeya yelihung ni paali 'jung la. Ana ung yeli: Daana, ning'buong sagi ti 'duoho? Ningbuo la ka Daana kpiengu 'yuo 'ku? (Ai'zeeya G. 6:10,53:1)

39Bila 'jung ba ba tuong sagi, bojung Ai'zeeya la yeliyeng:

40U jongye ba 'ningbie, a ko ba 'sikie ka ba ta nyira aning ba 'ningbie, che bii a bang yela 'muni aning ba 'sikie, a leu 'yi yelibee 'puong, ka n nyaaba. (Ai'zeeya G. 6:10)

41Ai'zeeya yeliye a yela nga, 'bojung u daang nyiye u girima, a yeli u yela.

42Che anaa jaa a ningbera 'puong ka ba jemaa ming daang saguu, che a Farisiihi 'jung ba ba die aning ba noe, ka ba ta wa kariba a Ngming'puohi 'deung 'jung.

43'Bojung ba daang nungye niba ang 'pugiribo a gaa Naangmini ang 'pugiribo.

44Ka 'Yesu tahing a yeli: Unani ang sagima, n naani ung sagi. Unani ang tungma ni ung sagi.

45Unani ang nyirima, u nyiriye unani ang tungma.

46N iye chaanii a wa kpe a donee. Unani jaa ang sagirima, u kung kpeling sagiluu 'puong.

47Ka nie jaang 'wong n yeliyaga a che ba 'tuuro, n ba 'dire niu saree. 'Bojung n ba wa ka n wa 'di dunee saree. N wayeng ka n wa die a dunee.

48Nie jaa ang jaanhima, a ba diera n yeliyaga, u tariye u saringmaara. A yelihung ni mang yeli ni, a ning a 'jung daang na 'di niu saree a 'be-baahaa ning.

49'Bojung n ba yeli yela n mingang. A Ba, unang tungma ni, u mingang 'kumo a nuori bila ni mang na yeli, aning bila ni mang na yelaa.

50N bangyeng ka u nuori 'kuubu iye 'nyivori ang ba tan baahibu. Bila 'Jung a'wo a Ba ang yeli 'kumo bila ni, bila mang ming yera.

John 13

1A Paribahi 'chiu 'diibu ang da nang ba ta, ka Yesu daang bang ka u wagiri ung na 'yi donee ngang a gaa a Ba seng tayeng. Ung daang nung u 'suobu ang 'bi a duneeng ni, u daang mmgbang a gara a baahaa.

© 2009 Bibles International.

2Sanga ni bang wa 'dire 'yienguu siimaa ka a Deevul daang di ing 'Juudas Iisikaariyot,
Saimong 'bie 'sikiring ka u kuohuu.

3'Yesu daang bangyeng ka a Ba diye buunhu jaa ing u 'nuuhing, a bang ka u 'yiye
Naangmini seng a wa, a la gara Naangmini seng.

4A 'jung ung daang 'ihi a siimaa 'diibtmg, a yaahi u btmgyerihi 'bing, a che di boridiba
a 'vili u mingang.

5A bila 'puoring ung di kuong ing tahang, a 'piili pegira a 'potuuribo gbee, a mang di a
boridiba ung di 'vili ni a bilihaa.

6'Beng la ung daang wa ta Saimong 'Pii-ter, ka 'Pii-ter yeli kuu: Daana, i pegiriye n
gbee bi?

7Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Bila ni mang ira ni i ba bang pampana, che i na baming
'puoring.

8Ka 'Pii-ter yeli 'kuu: I daang kung pegi n gbee jaa. Ka 'Yesu dieyeli 'kuu: Ka maang
ba pegii, n nii ba lang yeli jaa.

9Ka Saimong 'Pii-ter yeli 'kuu: Daana, n gbee 'yong naani, pegi n 'nuuhi aning n 'ju
ming.

10Ka 'Yesu yeli 'kuu: Unani ang 'so ba la hiena 'suobu, 'see u gbee pegibu. U 'yiyeng u
jaa. Ye 'yiyeng, che ye jaa naani.

11'Bojung u daang bangye unani ang na kuohuu. Bila 'jung ung yeli: Ye jaa naaning
'yi.

12Ung wa pegi ba gbee baahi, a ti di u bungyerihi a la ti 'jing, ung yeli 'kubo: Ye
bangye bila ni mang i 'kuye nga?

13Ye buonimang Karima aning Daana. Ye yeliye sung 'bojung n iye bila.

14Ka maang panaa ang i ye Daana aning ye Karimang pegi ye gbee, ye ming danang
pegiriye taa gbee.

15'Bojung n lcuyeng 'bigihee ka ye ira a'wo mang i bila lcuye ni.

16Yeliminga 'yong mang yera 'lcuriye, 'yeme ba i tiinhuu gaa u daana. Nie ni ming
bang tung ba i kpong gaa unani ang tumuu.

17Ka yenang bang a yela nga, ye iye 'pu-peli niba ka yenang tunaa.

18N ba yera ye jaa yela. N bangye banani mang lugi. Che ka a Seupegi'yiruu nga
paali: Unani nima ang 'dire n siimaa, u lagiye u gbe'puori a chiihima ('Yieme G. 41:9)

19A 'yi pampana gara n yera 'kuriyeng seni che ka a na i, ka anang wa i, ka ye sagi ka
maang liu.

20Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, unani ang diera nie jaa mang tung, u daana
dierimang. Unani ming ang dierima, u dieriye unani ang tungma ni.

© 2009 Bibles International.

21Sanga ni 'Yesu ang daang wa yeli ngaang, ung ira 'karikaruu u sie 'puong, a 'di 'sieree a yeli: Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, ye kangang na kuohima.

22'Beng la ka a 'potuuribo daang Iiinhe taa, a ira 'sige unani ung yera.

23Ka a 'potuuribo kanga 'Yesu ang nung daang deli 'Yesu nyeung.

24'Beng la ka Saimong 'Pii-ter 'bigihi 'lam ka u jugihi nie ni yela ung yera.

25'Beng la ung daang leu deli 'Yesu nyeung a jugihuu: Daana, 'buo la?

26Ka 'Yesu die a yeli: Unani mang na 'ku borii, sanga ni mang na wa diu 'sugi. Ung daang wa 'sugi a borii, a diu 'ku 'Juudas Iisikaariyot, Saimong bi-dau ni.

27A borii yela 'puoring ka Sitaani daang kpeu. 'Beng la ka Yesu daang yeli 'kuu: Yeli ni ing ira, i 'wieng.

28Che nie jaa ang 'bi a 'teebuling daang ba bang yeli ni 'jung ung yeli bila 'kuu.

29Che ba 'mine daang tiehang ka 'Juudas ang tan a buora ni 'jung ka 'Yesu daang yeli 'lam Da buunhu ting hiena a 'chiu 'diibu 'puong, che bii, ka u di bung kanga 'ku ningbaaliba.

30'Beng la, ung daang wa die a borii baahi ung 'yi 'yenge 'wieng. 'Ji-suorii daang la.

31Bila 'jung sanga ni ung wa 'yi ka Yesu yeli: Ninsaalaa 'Bi-dau nyiye pegiri pampana, ka Naangmini ming nye pegiri u ingang.

32Ka Naangmining nye pegiri u ingang, Naangmini na peguung ming u minga ingang, a peguu 'wieng.

33'Bibilii, n na 'Nye ye seng wagiri fling bila, ye na bomang. A'wo mang yeli bila 'ku a 'Juuhi ni, bila mang yera 'kuro ye ming pampana: 'Jie ni mang gara ye kung tuong wa.

34Nuori 'kuubu paalaa mang 'kuroye, ka ye nung taa. A'wo mang nungye bila ni, ka ye ming nung taa.

35Ngaang la ka niba jaa na bang ka ye iye n 'potuuribo, ka yenang tan taa nungbu.

36Ka Saimong Pii-ter yeli 'kuu: Daana, 'ye ing gara? Ka 'Yesu dieyeli 'kuu: 'Jie ni mang gara i kung tuong 'tumo pampana. Che i daang na 'tumong a 'puoring.

37Ka 'Pii-ter yeli 'kuu: Daana, wala la mang kung tuong 'tui pampana? N na 'kpiye i 'jung.

38Ka 'Yesu yeli 'kuu: I na 'kpiye n 'jung? Yeliminga 'yong mang yera 'kurii, nodau kung 'kong che ka i jaanhima gberi buta.

John 14

1Ye to veng ka ye 'sikie danna. Ye sagi Naangmini a sagi n ming.

2N Ba 'deu tariye kpejiihi yaga. Ka bila da naani n danang yeli 'kuyeng. N garang ka n ti maali 'jie 'kuye.

© 2009 Bibles International.

3Ka maang ti maali 'jie 'kuye, n na la leu Wang, a wa diye gaaning n minga seng, 'jie ni mang 'be, 'beng yeng ming na 'be.

4'Jie ni mang gara ye bangyeng, a bang a sori.

5Ka Toomas yeli 'kuu: Daana, ti ba bang 'jie ing gara, wala ting na i bang a sori?

6Ka 'Yesu yeli kuu: Maang la a sori, maang la a yeliminga, mang la a 'nyivori. Nie jaa ba waana a Ba seng, 'see ka u 'tu n seng.

7Ka yenang da bangma ye danang bangye a Ba ming. A 'yi ngaang gara ye bamuung, a nyiu.

8Ka Fiilip yeli 'kuu: Daana, 'wuliti a Ba. Bila na sigiting.

9Ka 'Yesu yeli 'kuu: Fiilip, n Nye ye seng kauhi ngaang che yeng ba bangma? Unani ang nyima, u nyiye a Ba ming. Wala la ing panaa yeli: 'Wuliti a Ba?

10Ye ba sagi ka n Nye a Ba ingang, ka a Ba ming bi n ingang? A yela mang yera 'kuriye ni, n ba yera n minga yela. A Ba ni ang 'bi n ingang ni, unang tuna a tuma.

11Ye sagima ka n Nye a Ba ingang, ka a Ba ming bi n ingang. Che bii ye sagima a tuma miihi yela.

12Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, unani ang sagirima, tuma ni mang tuna, ana ung ming na tuna. Tungbera ang gaa ama ung na tuna, 'bojung n garaye a Ba seng.

13Yeli jaa ming yeng na suhi n 'yuoring, bila mang na i, ka a Ba nye pegiri a 'Bie ingang.

14Ka yenang na suhi yeli jaa n 'yuoring, n na iye bila.

15Ka yenang nungma, ye 'tuuro n nuori kuubuhi.

16N na 'puohiye a Ba ka u 'kuye sunna kanga ka u bi ye seng wagiri jaang.

17A yeliminga Sie ni la bila, una ka a donee kung tuong die, 'bojung u ba nyiruu, bii a bamuu. Che yena bamuung, 'bojung u kpieriye ye seng, a na bi ye iinhing.

18N kung bahiye bi-kpiibiltmg 'puong. N na waye ye seng.

19Bielaang a donee kung la nyima, che yena na nyimang. 'Bojung mang tari 'vorihung ni, ye ming na tariye 'vorihtmg.

20A daari ye na baming ka n biye n Ba ingang. Yeng ming bi n ingang. Mang ming bi ye iinhing.

21Unani ang tari n nuori 'kuubuhi, a 'tuu-raa, una la nie ni ang nungma. Unani ang nungma n Ba na numuung, ka n ming numuu, a 'wuli n minga 'kuu.

22Ka 'Juudas, Iisikaariyot naani, ung jugihuu: Daana, wala la ing na 'wuli i minga a 'kuti, che kung 'wuli i minga 'ku a dunee?

© 2009 Bibles International.

23Ka 'Yesu die a yeli 'kuu: Ka nieng nungma, u na 'tuuriye n yeliyaga. Ka n Ba numuu, ka ti wa u seng, a wa maali ti kpe'jie u seng.

24Unani ang ba nungma, u ba 'tuuro n yeliyaga. Yeli ni yeng 'wono ni ba i n yeliyaga, a Ba ni ang tungma ni yeliyaga la.

25A yela nga mang yera 'kuriye wagiri nga mang nang bi ye seng.

26Che a 'Suhu-maara, una la a Sipegi'yiruu, una ka a Ba na tung n 'yuoring ni. U na 'wuliyeng yela jaa, a veng ka yela jaa mang yeli 'kuye wa ye tiehang.

27'Suhu-maahuu mang bahi 'kuye, n 'suhu-maahuu mang di 'kuye. A ba i 'wo dunee ang 'kuro bila ni mang 'kuriye. Ye to veng ka ye 'sikie danna, bii a veng ka a jora dabieng.

28Ye 'wongye bila ni mang yeli 'kuye: N garang, a na la leu wa ye seng. Ka yenang nungma, ye na nyenginang, bojung n garaye a Ba seng. 'Bojung n Bang gaama.

29Pampana n yeli 'kuyeng seni che ang na i, ka anang wa i, ye na tuong saging.

30A 'yi a wagiri ngang a gara n kung la yeli yela yaga a niye. A dunee nga na'bie ni waanang. U ba tari yeli jaa n ingang.

31Che ka a dunee bang ka n nungye a Ba 'jung, bila ni a Ba ang 'kumo tungbu, bila mang tuna. Ye 'ihi ka ti 'yi che gaa.

John 15

1Maang la a yeliminga vana, ka n Ba i a kuoraa.

2Da'nu jaa ang 'bin ingang a ba ngmana ngmama, u mang ngmaaguung loo. Da'nu jaa ming ang ngmana ngmama, u mang 'puhinuung, ka u nye ngmana yaga.

3Ye iye 'forifori a 'tuuro a yela ni mang yeli 'kuye ni.

4Ye 'bi n ingang, ka n ming 'bi ye iinhing. A'wo da'nu ang kung tuong ngmang ngmama u mingang 'see ka u 'bi a vana ingang ni, bila ning u 'ju la. Ye ming kung tuong ngmang ngmama 'see ka ye bi n ingang.

5Maang la a vana. Yena ming la a vana 'nuuhi. Unani ang bi n ingang, mang ming bi u daana ingang, u daanang ngmana ngmama yaga. 'Bojung n 'puoring ye kung tuong i yeli jaa.

6Ka nieng ba bi n ingang, ba na diung loo bahi a'wo da'nu, ka u juoli a 'ko. Ka ba mang laanhaa a loo ing 'buung 'puong, ka a 'di.

7Ka yenang bi n ingang, ka n yeliyaga ming bi ye iinhing, ye na mang suhiye yeli jaa yeng buora, ka a yelibalaa mang i kuye.

8Ka yenang ngmana ngmama yaga, bila 'puong ka n Ba 'yuori na pegi. Bilang la yeng na i n potuuribo.

9A'wo n Ba ang nungma bila ni, bila mang nungye. Ye nang bi n nungbu 'puong.

© 2009 Bibles International.

10Ka yenang 'tuuro n nuori 'kuubuhi, ye na Nye n nungbu 'puong, a'wo mang 'tu n Ba nuori 'kuubuhi a bi u nungbung bila ni.

11N yeliye a yela nga 'kuye ka n nyengka kpeling ye iinhing, ka ye nyengka paali.

12N nuori 'kuubu la nga, ka ye nung taa a'wo mang nungye bila ni.

13Nie jaa ba tari nungbu gaa ngaang, ka nie 'kpi u jo'mine 'jung.

14Ye iye n jo'mine ka yenang tuna yela jaa mang 'kuye nuori ka ye tung.

15N ba la buoniye tungtuniba, 'bojung tungtuna ba banna bila ni u ningkpong ang ira. Che mang buongye jo'mine. 'Bojung yela jaa mang 'wong a 'yi n ba seng, n vengyeng yeng bamaa.

16Ye naaning lugimo, maang 'lugihiye, a diye bing ka ye gaa ti ngmana ngmama, ka ye ngmama bibe. Ka ye mang suhi bung jaa a Ba seng n 'yuoring, ka u kuye nuu.

17Yela nga mang 'kuriye nuori, ka ye nung taa.

18Ka a duneeng haye, ye bang ka u hamang seni che haye.

19Ka yenang da i a dunee niba, a dunee danang nungye u 'suobu. Che yeng ba i a chime niba, che mang 'lugihiye a chime 'puong ni, bila 'jung ka a chime haye.

20Ye tiehi a yeli ni mang yeli kuye ni: 'Yeme ba i tiinhuu gaa u daana. Ka banang dogihima, ba na dogihiye ye ming. Ka banang 'tu n yeliyaga, ba na 'tuye ye ming yeliyaga.

21Che amahi jaa bang na iye n 'yuori 'jung, ‘bojung baba bang unani ang tungma ni.

22Ka maang da ba wa a wa yeli yela 'kubo, ba da ba tan beu. Che pampana ba ba tan pogiraa a ku ba beu.

23Unani ang hama haye n Ba ming.

24Ka maang da ba tung ba 'puong tuma ni nie jaa ang nang ba tung, ba da ba tan yelibeu. Che pampana ba nyiyeng a hama aning n Ba jaa.

25Che bila nga tungyeng ka a yelihung nga ang seu ba 'begung paali: Ba hamang ka a ba tari 'muni. ('Yieme G. 35:19,69:4)

26Che sanga ni a 'Suhu-maara ang na wa wa, una mang na tung ka u 'yi a Ba seng wa ye seng ni, unang na 'di n 'sieree. Una la a yeliminga sie ni ang 'yire a Ba seng ni.

27Ye ming na 'diye 'sieree, bojung ye biye n seng a 'yi a 'munpiileeng.

John 16

1N yeliye yela nga 'kuye ka ye ta wa ngmi gberi 'jung.

2Ba na 'ihiyeng 'yi bahi a Ngming'puohi 'dering. Yeliminga, a wagiri waanang, ka nie jaang kuye u na tiehing ka u tungye Naangmini.

© 2009 Bibles International.

3Ba na iyeng a yela nga, 'bojung ba ba bang a Ba bii maang.

4Che a yela nga mang yeli 'kuye, ka a wagiring wa ta, ka ye tiehi ka n daang yeliyeng a yela. N daang ba yeli a yela nga 'kuye a 'piileeng 'bojung n daang Nye ye seng.

5Che pampana n garaye unani ang tungma ni seng. Ye kanga jaa ba jugihima: 'Ye ing gara?

6Che mang yeli a yela nga 'kuye ni 'jung, nimiha paye ye 'sikiri.

7Anaa jaa yeliminga mang yera 'kuriye: A iye sung 'kuye ka n gaa. Ka maang ba gaa a 'Suhu-maara kung wa ye seng. Che ka maang gaa n na tumuung ye seng.

8Ka unang wa wa, u na yeliye a chime beu yela, aning sun'tuubu yela aning saree 'diibu yela.

9U na yeliye a chime beu yela, 'bojung ba ba sagima.

10U na yeliye u sun'tuubu yela, bojung n garaye n Ba seng. Ye kung la nyima.

11U na yeliye u saree 'diibu yela, ‘bojung dunee nga nabie ni saree 'diyeng.

12N nang tariye yelijemaa ka n yeli 'kuye, che ye kung tuong taraa pampana.

13Che sanga ni una, a yeliminga Sie ni ang na wa, u na dieniyeng 'yie a ti kpening yeliminga jaa 'puo. 'Bojung u kung yeli u minga yeliyaga. Yeli jaa ung na 'wong, bila ung na yeli, a 'wuliye yela ang na wa.

14U na pegirimang, bojung u na dieye n yeliyaga, a 'wulaa 'kuye.

15Buunhu jaa a Ba ang tari iye n 'suobu. Bila 'jung la mang yeli ka u na dieye n yeliyaga a 'wulaa 'kuye.

16A kpeling bielang yeng kung la nyima. Ka a la i bielang ka ye la nyima, bojung n garaye a Ba seng.

17'Beng la ka a 'potuuribo 'mine daang yeli 'ku taa: 'Bo yeli la nga ung yeli 'kuti: A kpeling bielang ye kung la nyima, ka a la i bielang ka ye la nyima? Aning: 'Bojung n garaye a Ba seng?

18'Beng la bang yeli: Wala la nga ung yeli ka a kpeling bielang? Tinuu ba bang bila ni ung yera.

19Ka 'Yesu daang bang ka ba buorang ka ba jugihuu, ung yeli 'kubo: Ye buorang ka ye bang a 'ningbiri ye miihi seng bila ni mang yeli ka: A kpeling bielang yeng kung la nyima, ka a la i bielang ka ye la nyima?

20Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, ye na 'koming, a i nimiha, che a donee na nyenginang. Ye na tariye 'pu-saang, che ye 'pu-saang na leuye nyengka.

21Ka pogang wa bi do gibu tuora 'puong u mang tariye nimiha, bojung u wagiri mang tang. Che sanga ni ung mang wa dogi a bie baahi u ba mang la tieha a dogee yela. Ninsaalaa ung dogi ing dtmeeng 'jung u ba mang la tiehaa.

© 2009 Bibles International.

22Bila 'jung pampana ye tariye nimiha, che n na la nyiyeng, ka ye 'sikie nyenging. Nie jaa kung di ye nyengka a 'yi ye seng.

23A daari ye kung jugihima yeli jaa. Yeliminga 'yong mang yera 'kuriye, bung jaa yeng na suhi a Ba seng n 'yuoring u na 'kuyeng.

24A waana nga ye nang ba suhi bung jaa n 'yuoring. Ye suha, ye na nyeng, ka ye nyengka paali.

25N yeliye yela nga 'kuye aning 'lugo silima. A wagiri waanang mang kung la yera yela 'kuriye aning 'lugo silima. N na 'wuliyeng a Ba yela 'penteng.

26A daari, ye na suhing n 'yuoring. N ba yera 'kuriye ka n na suhiye a Ba 'kuye.

27'Bojung a Ba minga nungyeng, yeng nungma a sagi ka n 'yiye Naangmini seng 'jung.

28N 'yiye a B a seng a wa kpe a dunee. Mang la bahi a chime a che la gara a Ba seng.

29Ka u 'potuuribo yeli 'kuu: Pampana i yeriye yela 'penteng. I ba loora 'lugo sinnii.

30Pampana ti bangyeng ka i bangye yela jaa. I ba hiena ka nie jaa jugihii. Ngaang 'jung ting sagi ka i 'yiye Naangmini seng a wa.

31Ka 'Yesu dieyeli 'kubo: Ye sagiyeng pampana?

32Ye nye, a wagiri waanang, yeliminga, u wayeng pampana, yeng na yaari. Kanga jaa na mang gaaye u minga 'yiri, a che bahima n 'yong. Che n ba i n 'yong, 'bojung a Ba 'Nye n seng.

33N yeliye yela nga 'kuye ka ye tuong tari 'suhu maahuu n ingang. A chime 'puong ye tariye tuora. Che ye 'diu 'suhu, n tuongye a dunee.

John 17

1Yela nga ka 'Yesu daang yeli a che lagi u 'ningbie a 'liinhe sagbani, a yeli: N Ba, a wagiri tayeng. Pegi i 'Bi-dau ka i 'Bi-dau ming pegii.

2'Bojung i 'kuung berii kpiengu inggbani jaa ingang ka u 'ku banani jaa ing di 'kuu ni 'nyivori ang ba tari baahibu.

3'Nyivori ang ba tan baahibu la nga. Ka ba bamii, ka ina 'yong la yeliminga Naangmini ni, a bang 'Yesu 'Kristo, una ing tung ni.

4N pegiing 'teng-gbaning. N baahiye a tuma ni ing 'kumo ka n tung ni.

5Pampana, 'oo, n Ba, pegima a langning i minga ning a pegiri ni mang daang clang tari anii che ka a dunee daang wa 'bibe ni.

6N 'yuoye i 'yuori a 'ku a niba ni ing 'kumo a 'yi a duneeng ni. Ba daang iye i 'suobu. Ing diba 'kumo. Bang 'tu i yelihung.

7Pampana ba bangyeng ka yeli jaa ing 'kumo 'yiye i seng.

© 2009 Bibles International.

8'Bojung n 'kubong a yeliyaga ni ing 'kumo ni. Bang diegaa, a bang pielaang ka i seng mang 'yi wa. Bang sagi ka inang tungma.

9N 'puoho 'kuribong. N ba 'puoho 'kuro a chime, banani ing 'kumo ni mang 'puoho 'kuro, ‘bojung ba iye i 'suobu.

10N 'suobu jaa iye i 'suobu, ka i 'suobu i n 'suobu. Mang nye pegiri ba ingang.

11N ba la bi a duneeng. Che bama biye a duneeng. Mang waana i seng. N Ba ang i Bungpegi'yiruu, kaara banani ing 'kumo a 'tuuro i 'yuori ingang ni. Ka ba i bung'yeni a'wo ting i bung'yeni bila ni.

12Sanga ni n ningba ang daang bi chime 'puong, n kaabang i 'yuori 'puong. Banani ing 'kumo n kaayeng. Kanga jaa ba bori, 'see nyuongbu 'bi-dau ni 'yong, ka a Seupegi'yiruu paali 'jung.

13Che pampana n waaniye i seng, a yera a yela nga a chime 'puong ka ba tan nyengka, ka u paali ba iinhing.

14N kubong i yelihung, ka a chime haba. 'Bojung ba ba i a chime 'suobu, a'wo bila ni turi mang ba i a dunee 'suobu bila ni.

15N ba 'puoho ka i diba 'yi a duneeng, che ka i kaaba a 'yi a beu ingang.

16Ba ba i a chime 'suobu, a'wo bila ni turi mang ba i a chime 'suobu bila ni.

17Weliba pegi'yi a 'tuuro i yeliminga ingang. I yelihung la yeliminga.

18A'wo ing tungma a chime 'puo bila ni, bila la mang ming tungba a chime 'puo.

19Ba 'jung n weniye n minga pegira, ka ba ming welipegi'yi a 'tuuro a yeliminga ingang.

20N ba 'puoho 'kuro bama 'yong ming. N 'puoho kuriye banani ming ang na sagima a 'tuuro ba yelihung ingang.

21Ka ba jaa i bung'yeni, a'wo Ma, n Ba ang bi n ingang mang ming bi i ingang bila. Ka ba ming i bung'yeni ti ingang, ka a dunee sagi ka inang tungma.

22A nanihung ni ing 'kumo ni, n 'kubong ka ba i bung'yeni a'wo ting turi i bung'yeni bila ni.

23N 'Nye ba iinhing, ing ming bi n ingang, ka ba paali 'yenihung ingang. Ka a chime banna ka inang tungma, a nungba a'wo ing nungma bila ni.

24N Ba, n buorang ka banani ing 'kumo ni ming bi n seng 'jie ni mang 'be. Ka ba nyira n girima, una ing Immo ni. 'Bojung ing nungma ka a donee 'munpiilee daang nang ba ta.

25'Oo, sun'tuuro Ba, a donee babamii. Che maangbamiing ka bama bang ka inang tungma.

© 2009 Bibles International.

26N diye i 'yuori 'wulibo, a nang na la 'wuluu. Ka a nungbu ni ing nung nima ni bi ba iinhing, ka n ming bi ba iinhing.

John 18

1Sanga ni 'Yesu ang wa yeli a yeliyaga nga baahi, ka u ning u 'potuuribo daang 'yi a ti gang Kidirong Konboo. Ka dabaga bibe. Ka u ning u 'potuuribo daang ti kpeu.

2Ka 'Juudas ming, unang daang kuohuu ni bang a 'jie. 'Bojung 'Yesu da mang garaye 'be pahii pahii aning u 'potuuribo.

3Bila 'jung 'Juudas ang panaa daang wa di 'sojemtmi aning 'polisihi a 'yi a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a Farisiihi seng, bang gaa 'be aning fintinihi aning kasi aning taanhuu buunhu.

4'Beng la 'Yesu, ung daang bang vela jaa ang na poguu ni, ung 'yi gaa ti yeli 'kubo: Ang yeng buora?

5Bang dieyeli 'kuu: 'Yesu ang i Naazaret nie. Ka 'Yesu yeli 'kubo: Maang liu. Ka 'Juudas ming, unang kuohuu ni, ung daang ahi aniu ba seng.

6Ung ang daang wa yeliba ka maang liu, bang leu gaa 'puori a ti 'le 'tengeng.

7'Beng la ung la jugihiba: Ang yeng buora? Bang yeli: 'Yesu ang i Naazaret nie.

8Ka 'Yesu dieyeli: N yeliyeng ka maang liu. Bila 'jung ka yenang buorima, ye veng ka bamahi gara ba gaa jie.

9Ka a yelihung ung yeli ni paali: Banani ing Immo ni, n ba kong kanga jaa.

10'Beng la ka Saimong 'Pii-ter ang daang tari 'takobi, ung taguu vuo a che a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong tungtuna 'toduri ngmaa loo. A tungtuna 'yuori daang la Maalikus.

11'Beng la ka 'Yesu daang yeli 'ku 'Pii-ter: Di i 'takobi ni tung u teung. A 'bonsuo ni n Ba ang 'kumo ni, n kung 'nyuu bi?

12'Beng la ka a 'sojemuni aning a 'sojehi ningkpong aning a 'Juuhi 'polisihi daang nyogi 'Yesu a 'leu.

13Bang daang gaaniu Aanas 'jie forafora, ‘bojung una daang la 'Keeyafas diema. 'Keeyafas daang la ba Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ana 'yuoni ni.

14'Keeyafas daang la a i 'Juuhi kawani ka a seuyeng a 'kuti ka ning'yeni 'kpi a ku a niba ni.

15Ka Saimong 'Pii-ter aning 'potuuro kanga daang 'tuuro 'Yesu. 'Bojung a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang bangye a potuuro nga. Ung daang ti kpe a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong jaga aning 'Yesu.

© 2009 Bibles International.

16Che ka 'Pii-ter ahi 'yengeng a 'di-nuoring. 'Beng la ka a potuuro ni a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ang daang bang ni 'yi a ti yeli a 'di-nokaara a che nyogi 'Pii-ter wa kpening.

17Ka a 'bi-poga ni ang daang kaara a 'di-nuori ni yeli 'ku 'Pii-ter: Ma i ming iye a dau nga 'potuuro ni kanga wa? Ung yeli: N ba i kanga.

18Ka a tungtuniba aning a 'polisihi daang maali saala 'butmg, 'bojung oori daang irang. Bang ahi 'be a 'uoho, ka 'Pii-ter ming ahi ba seng a 'uoho.

19Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang jugihi 'Yesu u 'potuuribo yela aning u 'wulibu yela.

20Ka 'Yesu dieyeli 'kuu: N yeliye yela pielaang 'ku a dunee. N 'wuliyeng wagiri jaa a Ngmingpuohi 'deu 'puong aning a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong. 'Beng ka a 'Juuhi mang lang pahii pahii ni. Nba sogili yeli yeli jaa.

21Wala la ing jugihima? Jugihi banani ang 'wong n yeliyaga bila ni mang yeli kubo. Ba bangye bila ni mang yeli.

22Ung wa yeli bila baahi, ka a 'polisihi ni kanga ang ahi pieli ni daang ti ngmi 'Yesu aning u 'nu, a yeli: Bila ing na dieyeli yela 'ku a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong?

23Ka 'Yesu dieyeli: Ka maang yeli yelibeu, 'wuli a yelibeu 'sieree. Che ka maang yeli yelisung, wala la ing ngmirima?

24Bang nang 'leu bila ka Aanas daang veng bang gaaniu 'Keeyafas seng, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni.

25Ka Saimong 'Pii-ter daang ahi a 'uoho 'butmg. 'Beng la bang yeli 'lam: Ma i ming iye u 'potuuribo ni kanga wa? Ung chiihi, a yeli: N ba i kanga.

26Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni tungtuna kanga, u 'toorii ka 'Pii-ter daang che ngmaa ni, ka u dogira kanga daang yeli: N ba nyii a dabagang aniu?

27Ka 'Pii-ter la chiihi, 'wieng ka nodau 'kongye.

28'Beng la bang 'yining Yesu 'Keeyafas jie a gaaning saree 'diibu jangu. 'Beeguu daang la. Bana miihi daang ba kpe a saree 'diibu jangu ni, ka ba to wa degi. Ka ba tuong 'di a Paribahi 'chiu 'jung bang daang i bila.

29Bila 'jung ka Pailat daang 'yi gaa ba seng a ti yeli: 'Bo saangbu yeng waaning a dau nga ingang?

30Bang die a yeli kuu: Ka unang da ba i ningbeu ti kuring diu 'kui.

31'Beng la ka Pailat yeli 'kubo: Ye nyoguu a ti 'di u saree a 'tuuro ye begu ingang. 'Beng la ka a 'Juuhi yeli kuu: Ti ba tan son ka ti ku nie jaa.

32Ka 'Yesu yelihung ni paali, a'wo bila ung yeli a bigihe bila ni 'kuung ung na 'kpi.

33'Beng la ka Pailat daang la ti kpe a saree 'diibu jangu, a buong 'Yesu, a yeli kuu: Ina la a 'Juuhi naa nii?

© 2009 Bibles International.

34Ka 'Yesu dieyeli: I mingang yera ngaang bii niba 'mineng yeli n yela bila a kui?

35Ka Pailat dieyeli: 'Juu limas? I minga paaluu aning a Ngming'puohi 'yi-dieriberang waanii wa kumo Wala ing i?

36Ka 'Yesu dieyeli: N naalung ba 'yi a chime nga. Ka n naalung da 'yi a chime nga, bila yeng n tungtuniba danang jeung ka ba to nyogima 'ku a 'Juuhi. Che n naalung ba 'yi che.

37'Beng la ka Pailat jugihuu: I iye naa yeng? Ka 'Yesu daang dieyeli: Inang yera ka n iye naa. Bila nga Jung bang dogima. A bila nga yela mang wa kpe chime, ka n wa 'di 'sieree a 'ku yeliminga. Nie jaa ang i yeliminga daana 'woniye n kokori.

38Ka Pailat jugihuu: 'Bo la yeliminga? Ung wa jugihi ngaang baahi, ung la 'yi gaa a 'Juuhi seng a ti yeli 'kubo: N ba nye ngmehii u ingang.

39Che ye tariye ye 'lesiri ka n 'ihi ning'yeni kuye a Paribahi 'chiu 'diibu sanga. Bila 'jung ye buorang ka n 'ihi a 'Juuhi naa ni 'kuye?

40'Beng la bang la tahing, a yeli: A dau nga naani, 'see Baraabas. Baraabas daang iye na'nyigi-kpiengaa.

John 19

1'Beng la ka Pailat daang nyogi 'Yesu a veng bang fiebuu.

2Ka a 'sojehi daang paling guohi naalung jupiluu a di farihi ing u 'jung, a di kpari'jimejime a yeruu.

3Bang daang yera: Nii yaanhi, 'Juuhi naa. Bang daang ngmiruu aning ba 'nuuhi.

4Bila 'jung ka Pailat daang la 'yi a ti yeli kubo: Ye nye, n waananiung ka n wa 'kuye, ka ye bang ka n ba nye ngmehii u ingang.

5'Beng la ka 'Yesu daang wa 'yi, a 'chigi guohi naalung 'jupiluu ni a yeri a kpari'jimejime. Ka Pailat yeli 'kubo: Ye nye a dau.

6Sanga ni a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'polisihi ang daang wa nyiu, bang tahina a yera: Kpaahuu dagara 'jung. Kpaahuu dagara 'jung. Ka Pailat yeli kubo: Ye miihi nyoguu ti kpaahi a dagara 'jung. Maang ba nye ngmehii u ingang.

7Ka a 'Juuhi daang die a yeli 'kuu: Ti tariye 'begu. A 'tuuro ti begu ni a iyeng ka u Icpi. 'Bojung u yeliyeng ka u iye Naangmini 'Bi-dau ni.

8Bila 'jung sanga ni Pailat ang wa 'wong a yelihung nga, ka dabieng maaling kpeu yaga.

9Ung la leu ti kpe a saree 'diibu jangu, a yeli 'lcu 'Yesu: 'Ye ing 'yi? Che 'Yesu daang ba dieyeli yeli 'kuu.

10Bila 'jung ka Pailat yeli 'kuu: I ba yera yela lcurimo? I ba bang ka n tariye 'suobu kpiengu ka n kpaahii dagara 'jung, a la tari 'suobu kpiengu ka n 'ihii bahii?

© 2009 Bibles International.

11Ka 'Yesu daang dieyeli: I da luring tan 'suobu kpiengu jaa n 'jung ka a 'suobu kpiengung da ba 'kui a 'yi saa'ju. Bila 'jung unani ang 'ihime 'kui, u daanang tari beu a gaa i beu ni.

12A 'piili bilang ka Pailat daang buora ka u 'ihuu bahi. Che ka a 'Juuhi daang tahing, a yeli: Ka inang veng ka a dau nga gaa, i ba i 'Sii-zer jo. Nie jaa ang di u minga 'binne naa, u chiihiye 'Sii-zer.

13'Beng la, Pailat ang wa 'wong a yeli nga, ung nyogi 'Yesu 'yining a che ti 'jing a saree 'kogong 'jie ni bang buona 'Kubo 'Ji-saahi 'Duoruu, che 'Hiiburu kokoring bang buonuu Gaabata.

14A daang iye a Paribahi 'chiu 'diibu 'siri iibu daari, a'wo ngminton'tori sanga. Ung yeli 'ku a 'Juuhi: Ye nye ye naa.

15Che bang daang tahing: Gara niu. Gara niu. Kpaahuu dagara 'jung. Ka Pailat yeli lcubo: N kpaahi ye naa dagara 'jung? Ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera die yeli: Ti ba tari naa jaa ka 'Sii-zer naani.

16Bila 'jung ung daang diu lcubo ana wagiri ning ka ba ti kpaahuu dagara 'Jung. Bang daang nyogi Yesu a gaaniu.

17Ung daang pegili u dagara a ti 'yi gaa ti kpe 'jie ni bang buona ju-lcuori 'jie, bang buona 'Hiiburu kokoring Goligoota ni.

18'Beng bang daang kpaahuu dagara 'jung aning ningba'yi paahi u ingang. Kanga da mang 'Wye u lampega jaang, ka Yesu daang bi gaalinggang.

19Ka Pailat daang seu 'bigihibu 'yuori a di mari dagarang. Ka a seuri daang i: 'YESU ANG 'YI NAAZARET, A 'JUUHI NAA NI.

20'Beng la ka a 'Juuhi jemaa daang karing a bigihibu 'yuori nga. 'Bojung a 'jie ni bang daang kpaabi 'Yesu a dagara 'jung ni daang pieliye a 'yiri. Ba daang sebuung 'Hiiburu kokoring, aning 'Giriik kokoring, aning Laating kokoring.

21'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dieribera daang yeli 'ku Pailat: Ta seu ka a 'Juuhi naa ni. Seu ngaang: Unang yeli, n iye a 'Juuhi naa.

22Ka a Pailat daang dieyeli: Bila ni mang seu ni, n seuyeng.

23'Beng la, sanga ni a 'sojehi ang daang wa kpaahi 'Yesu dagara 'jung baahi, bang di u bungyerihi 'po 'jiihi anaahi. Ka a 'soje kanga jaa mang 'so 'jiyeni. Ka u kparuu ming ung da mang yeri, a kparuu daang iye 'gbuli bila, bang ang 'wobuu a 'yi a saaju wa 'sigi.

24Bila 'jung bang daang yera 'kuro taa: Ti ta chiehuu. Ti teu gbanga u yela nie ni ang na 'sou. Ka a Seupegi'yiruu paali: Ba 'poye n bungyerihi ba kpachagang. N fiera ni minga ang ba tari toonhi 'jie, bang teu gbanga u yela. ('Yieme G. 22:18) Bila la ka a 'sojehi daang i a yela nga.

© 2009 Bibles International.

25Che ka 'Yesu ma daang ahi pieli u dagara ni, aning u ma kpiema Mariyaama, 'Ki-liiopas poga, aning Mariyaama Maagidaling.

26Bila 'jung sanga ni 'Yesu ang daang wa nye u ma aning u 'potuuro ni ung nung ni ang ahi, ung yeli 'ku u ma: Poga, nye i bi-dau.

27'Beng la ung yeli 'ku a 'potuuro: Nye i ma. A 'yi ana wagiri ning ka a 'potuuro daang nyoguu a gaaning u minga 'yiri.

28Ngaang 'puoring 'Yesu ang daang wa bang ka yela jaa paaliyeng, ka a Seupegi'yiruu paali, ung yeli: Kon'nyuuri kpemang.

29Ka dugu daang 'bing 'be aning waingtoo. Bang daang chumihi gbera aning a waingtoo a di tong nyihimaa'nyuu da'nu 'jung a di ti ing u nuoring.

30Bila 'jung sanga ni 'Yesu ang wa 'nyu a waingtoo, ung yeli: A baahiyeng. Ung daang 'churi u ju, a bahi u vuunhu, a baahi.

31Ang daang i a 'Siri 'Beu 'jung, a 'Juuhi daang suhiye Pailat ka ka ba da kauhi ba gbee, ka ka ba diba gaaning, ka a inggbama ta bi a dagarihi 'jung a peenhibu betmg. 'Bojung a peenhibu 'beu nga daang iye 'be-kpong.

32Bila 'jung ka a 'sojehi daang wa kauhi a fora daana ni gbee aning unani ming bang daang kpaahi dagara a paahi u ingang ni.

33Che sanga ni bang wa ta 'Yesu, a nye ka u 'kpiye sanga jaa, ba ba kauhi u gbee.

34Che ka a 'sojehi kanga daang 'chugi u 'lombori aning kpani, ka jiing aning kuong daang 'yi 'dayeni.

35Nie ang daang nye bila, ung 'di 'sieree. Ka u 'sieree i yeliminga. Ung bang ka u yeraye yeliminga ka ye sagi 'jung.

36A yela nga daang iyeng ka a Seupegi'yiruu paali: Ba kung kau u kaurii kanga jaa. ('Yiibu G. 12:46; 'Yieme G. 34:20)

37Ka a Seupegi'yiruu kanga la yeli: Ba daang na kaaye unani bang 'chugi ni. (Zekaraiya G. 12:10)

38'Joosef ang i Arima'tiiya nie daang iye 'Yesu 'potuuro. Che 'gondong daang la, 'Juuhi joo 'jung. Bila 'puoring ung daang suhi Pailat ka ka u di 'Yesu inggbani a gaaning. Ka Pailat daang 'kuu sori, bila 'jung ung daang wa di 'Yesu inggbani gaaning.

39Ka Niko'diimus ming daang wa, unang daang wa Yesu seng 'yienguu ni, a waaning mee aning aloo ang Lang taa. A tiinhuu daang taye 'kilohi 'pihita aning a'nu maahibu 'puong.

40Bang di 'Yesu inggbani ing masari tariing aning a bung'nyuuho, a'wo bila ni 'Juuhi ang mang i nie 'ung.

41'Jie ni bang daang kpaahuu dagara 'jung ni, dabaga daang 'bi beng. Ka 'kaubi-paalaa daang bi a dabaga 'puong. Ba daang nangba bing nie jaa 'be.

© 2009 Bibles International.

42A 'Juuhi 'siri-iibu beu ni 'jung bang daang di 'Yesu ti bing 'be. 'Bojung a kau'biri daang pieliyeng.

John 20

1A daa 'be-fora ni daari ka Mariyaama Maagidaling daang wa a kau'biri 'beeguu 'pipi, ka 'jie daang nang suoye. Ung wa nye ka ba di a 'kuurii a kau'biring.

2'Beng la ung daang jora waana Saimong Pii-ter aning a 'potuuro ni daana 'Yesu ang nung ni seng. Ung wa yeli 'kubo: Ba di Daana 'yining a kau'biring. Ti ba bang 'jie bang bimuu.

3'Beng la ka 'Pii-ter daang 'yi aning a 'potuuro ni daana. Bang daang wa a kaubiri.

4Bang jaa daang lang jora, ka a 'potuuro ni daana daang jo die 'Pii-ter 'yie a dang ta a kaubiri.

5Ung daang ti 'churi a leenhi a 'kauburi 'puong, a nye a masari tama ang jeng. Che u ba kpe.

6'Beng la ka Saimong 'Pii-ter ming daang 'tu u 'puoring a wa ta, a kpe a kau'biri 'puo. Ung nye a masari tama ang jeng.

7Ung nye a 'ju tani ming ang daang pagi u 'ju, u ba jeng aning a masari tama. U daang poriyeng u 'yong a jeng.

8'Beng la ka a 'potuuro ni daana ming, unang daang dang wa a kau'biri ni wa kpe. Ung nye a sagi.

9'Bojung ba da nang ba bang a Seupegi'yiruu ka 'Yesu naang 'ihi 'yiye kpiinhi 'puong.

10'Beng la ka a 'potuuribo la leu gaa ba miihi kpe'jie.

11Che ka Mariyaama daang ahi gbanggbaling a kau'biring a 'kono. Ung daang 'kono ni la, ung 'churi 'tengeng a 'liinhi a kaubiri 'puong.

12Ung nye malikihi a'yi ang yen kparipieni ang 'jing, ka kanga 'jing u ju seng. Ka kanga ming 'jing u gbee seng, jie ni 'Yesu inggbani ang daang jeng ni.

13Ang daang yeli 'kuu: Poga, wala la ing 'kono? Ung yeli 'kubo: Ba diye n Daana gaaning. N ba bang 'jie bang jieluu.

14Ung daang wa yeli bila baahi, ung leu 'puori, a nye 'Yesu ang ahi. Che u ba bang ka 'Yesu la.

15Ka 'Yesu yeli 'kuu: Poga, wala la ing 'kono? Ning'buo ingbuora? Ung daang tiehi ka a dabaga kaara la, ung yeli 'kuu: Gaafira, ka inang diu gaaning, 'wulimo 'jie ni ing jieluu ka n ti diu gaaning.

16Ka 'Yesu daang yeli kuu: Mariyaama. Ung leu a yeli 'ku 'Yesu: 'Rabo-nai. Bila 'mtmi la, Karima.

© 2009 Bibles International.

17Ka 'Yesu yeli 'kuu: Ta nyogima, ‘bojung n nang ba 'do gaa n Ba seng. Che i gaa n babiihi seng a ti yeli kubo: N 'do garage n Ba aning ye Ba seng, a gara n Naangmini aning ye Naangmini seng.

18Ka Mariyaama Maagidaling daang wa, a wa yeli 'ku a 'potuuribo ka u nyiye Daana, ung yeli a yela nga 'kuu.

19'Beng la, a daari jaa ji-maari, a daa 'be-fora daari, a 'potuuribo daang langye 'jie kangang. Ba daang pogiye a 'di-noe a 'Juuhi joo 'jung. Ka 'Yesu daang wa ahi ba gaalinggang, a yeli 'kubo: 'Suhu maahuu 'bi ye seng.

20Sanga ni ung daang wa yeli bila baahi, ung 'wulibo u 'nuuhi aning u 'lombori. 'Beng la ka a 'potuuribo daang nyenging sanga ni bang nye Daana ni.

21'Beng la ka Yesu la yeli 'kubo: 'Suhu maahuu bi ye seng. A'wo a Ba ang tungma bila ni, bila mang ming tuniye.

22Ung wa yeli ngaang baahi, ung vuunhi ingba, a yeli 'kubo: Ye die a S ipegi'yiruu.

23Niba jaa yelibee yeng veng'ku, a vengyeng 'kubo. Niba ming jaa yelibee yeng ba vengku, a ba veng 'kubo.

24Che Toomas, a 'pie aning ba'yi ni kanga bang buona Wiela daang ba 'bi ba seng sanga ni 'Yesu ang daang wa ni.

25'Beng la ka a 'potuuribo daang yeli 'kuu: Ti nyiye Daana. Che ung yeli 'kubo: Ka maang ba nye a 'piingbie kpaahi 'jie u 'nuuhing, a di n 'nubiri ing a 'piingbie kpaahi jieng, a di n 'nu tung u 'lomboring, n kung sagi.

26'Beri a'nii 'puoring ka u 'potuuribo daang la 'bi 'deung. Ka Toomas daang paahi ba ingang. Ka a 'di-noe daang pogi. Ka 'Yesu daang wa, a wa ahi ba gaalinggang, a yeli: 'Suhu maahuu bi ye seng.

27'Beng la ung yeli 'ku Toomas: Di i 'nubiri waaning che, a nye n 'nuuhi, a di i 'nu waaning che a di tung n lomboring a to i limangkong daana, che sagira.

28Ka Toomas dieyeli 'kuu: N Daana aning n Naangmini.

29Ka 'Yesu yeli 'kuu: Ing nyima ni 'jung ing sagi. Pu-peli la a ku banani ang ba nye a che sagi.

30Kpiengkanaama yaga ming ka Yesu daang tung u 'potuuribo ni seng ang ba seu a gbangu nga 'puong.

31Che ama seuyeng ka ye sagi ka 'Yesu la a 'Kristo, Naangmini 'Bi-dau ni. A sagibu 'puong ka ye tari 'nyivori a 'tuuro u 'yuoring.

John 21

1A yela nga 'puoring ka 'Yesu la 'wuli u minga 'ku u 'potuuribo Taibiiriyas Maning. Ngaang la ung daang 'wuli u minga.

© 2009 Bibles International.

2Saimong 'Pii-ter, aning Toomas bang buona Wiela, aning Nataaniyel ang 'yi Keena, 'Gaalilii 'puong, aning Zeebe'di biihi ni, aning a 'potuuribo ba'yi 'mineng daang lang.

3Ka Saimong Pii-ter yeli 'kubo: N garaye jima nyogihibu. Bang yeli 'kuu: Ti ming na gaang a paahi i ingang. Bang daang 'yi a gaa ti kpe 'gbori. A 'yieng-balaa ba daang ba nyogi bung jaa.

4'Jie ang wa nyaa, ka 'Yesu daang ahi a mani nuoring. Che a 'potuuribo daang ba bang ka 'Yesu la.

5'Beng la ka 'Yesu yeli kubo: Tiiihi, ye tariye siimaa? Bang daang dieyeli 'kuu: Aai.

6Ung yeli 'kubo: Ye di a laangu loo a 'gbori lomboduring. Ye na nyeng. Bila 'jung bang daang di loo, ba ba la tuong na taguu a jima ang i yaga 'jung.

7'Beng la ka 'potuuro ni 'Yesu ang nung ni daang yeli 'ku 'Pii-ter: Daana la. Sanga ni Saimong 'Pii-ter ang wa 'wong ka Daana la, ung di u kparuu yeri, bojung u daang ba yeti bung jaa. Ung egi 'le a maning.

8Ka a 'potuuribo ni chelii daang wa 'gboribile ni 'puong. Bang wa tagira a laangu aning jima. 'Bojung ba daang ba i toori ning a 'kongkogiri. Ba daang iyeng a'wo 'mita koo aning awai.

9Sanga ni bang daang wa to 'kongkogiri bang nye 'buung-saala 'be ka jima dogili a 'jung, ka paanuu ming bibe.

10Ka 'Yesu daang yeli 'kubo: Ye waaning a jima ni 'mine yeng nyogi pampana ni.

11Ka Saimong 'Pii-ter daang ti 'do a tagi a laangu gaaning 'kongkogiri. Ung pa aning jimbera ang i koo aning lijaa'yi aning 'pie aning ata. A daang iye yaga bila, che a laangu daang ba chie.

12Ka 'Yesu yeli litho: Ye wa 'suo nuori. A 'potuuribo kanga jaa daang ba 'diu 'suhu ka u jugihuu: Daana, ning'buo lii? Ba daang bangyeng ka Daana la.

13Ka 'Yesu wa di a paanuu kubo, aning a jima ming.

14A gberi buta wagiri panaa la nga 'Yesu ang daang 'wuli u minga ku u 'potuuribo u kpiinhi 'puo 'ihiyiibu 'puoring.

15Bila la bang daang wa 'suo nuori baahi, ka 'Yesu yeli ku Saimong 'Pii-ter: Saimong, Joon 'bi-dau, i nungmang a gaa bamaa? Ung yeli 'kuu: Mm, Daana, I bangyeng ka n numiing. Ung yeli 'kuu: 'Guoli n pi'bilii.

16Ung la yeli 'kuu 'yiilung: Saimong, Joon 'bi-dau: I nungmang? Ung yeli 'kuu: Mm, Daana, I bangyeng ka n numiing Ung yeli 'kuu: Chiina n piihi.

17Ung daang yeli 'kuu taalung: Saimong, Joon 'bi-dau: I nungmang? Ka 'Pii-ter 'puo daang saang aning ung jugihuu gberi buta ka u numuungni. Ung yeli 'lam Daana, I bangye vela jaa. I bangyeng ka n numiing. Ka 'Yesu yeli 'kuu: 'Guoli n piihi.

© 2009 Bibles International.

18Yeliminga 'yong mang yera 'kurii, sanga ni ing da i 'bi-polibile i da mang yering a
'le i minga a yo yuora jie ni ing buora. Che sanga ni ing na wa 'kori, i na tieye i 'nuuhi
ka nie kanga yerii a lei, a dii gaaning 'jie ing ba buora.

19U daang yeliye ngaang a 'wuno bila ni luting ung daang na 'kpi a pegi ning
Naangmini. Sanga ni ung wa yeli ngaang ung yeli kuu: 'Tuurimo.

20'Beng la ka Pii-ter daang leu a nye a potuuro ni 'Yesu ang nung ni ang 'tuuro. Unang
daang deli u nyaung a siimaa 'diibu ingang a jugihuu ngaang ni: Daana, nie ni ang
kuohii ni la 'buo?

21'Beng la, 'Pii-ter ang daang wa nyiu ung yeli ku Yesu: Daana, wala ing yera dau nga
ming yela?

22Ka 'Yesu daang yeli 'kuu: Ka maang buora ka u 'bibe a gara sanga ni mang na ti wa,
i 'bo bagang 'bibe? 'Tuurimo.

23'Beng la ka a yelihung nga daang yaari a ba'biihi puong ka a 'potuuro ni kung 'kpi.
Che 'Yesu daang ba yeli 'kuu ka u kung 'kpi. U daang yeliyeng: Ka maang buora ka u
'bibe a gara sanga ni mang na ti wa, i 'bo bagang 'bibe?

24A 'potuuro la nga a 'dire a yela nga 'sieree, a seu a yela nga. Ting bang ka u 'sieree
iye yeliminga.

25Yela jemaa 'mine ming ka 'Yesu daang tung. Ka kanga la kanga jaang danang seu, n
tiehiyeng ka a dunee minga gba kuring tuong tari a 'bukihi ni ang danang seu. Ami.

© 2009 Bibles International.

Acts

Acts 1

1N jo Tiyoofilus, n seuye n forafora gbangu 'puong, a'wo yela ni jaa 'Yesu ang daang
'piili ira, aning yela ung daang 'piili 'wuno,

2a gara 'beu ni Naangmini ang daang diu 'doning saa'ju. Sanga ni ung daang 'tu a
Sipegi'yiruu ingang a 'ku a bi-timihi ung daang lugihi nuori 'kuubuhi baahi 'puoring la
bila.

3Bana ming la ung daang la 'wuli u minga 'ku 'nyivorihung ingang u dogee ni 'diibu
'puoring aning 'sierihi yaga ang ba tari 'sige iibu. Bang daang nyiruu, ung yera
Naangmini naalung yela dau lijaa'yi kpachagang.

4Daari kanga u ningba ang daang wa lang taa, ung kubo nuori ka ba to wa 'yire
Jeruuselem 'puong a gara 'jie jaa. Ka cheba cheliha a Ba nuori ni ung tihi ni. Ung yeli:
A nuori bingbu la yeng 'wong a 'yi n seng ni.

5'Bojung, yeliminga, Joon 'soye niba Ngminikuong kuoming. Che a 'yi ngaang gara,
beri awala 'puong, ye na 'song aning a Sipegi'yiruu.

6Sanga ni bang daang wa lang taa, bang jugihuu: Daana, i na la leuhiye a naalung a ku
a Isi'reeli niba a wagiri ngang, bii wala?

7Ung yeli kubo: Ye ba 'so ka ye bang a wagirihi bii a sangihi a Ba ang 'bing u minga
kpiengu ni 'puong.

8Che ye na nyiye kpiengu sanga ni a Sipegi'yiruu ang na wa ye iinhing. Ka ye i 'sieree
'deme 'kumo Jeruuselem 'puong, aning 'Judiiya 'puong, aning 'Sameeriya 'puong,
aning a gara a donee lampega jaang.

9Sanga ni ung wa yeli a yela nga baahi, bang nang kaaruu, ka Naangmini daang diu
'doning saa'ju. Ka savaalii poguu 'yi ba nyiibung.

10Sanga ni bang daang nang kaara sagbaning sirititi wagiri ni ung nang 'duoro gara
saa'ju, pampana ka daba ba'ying wa ahi pieliba, a ing bungpieni.

11Bang yeli: 'Gaalilii daba, wala la yeng ahi 'gbeli kaara sagbani? A 'Yesu nga ning u
'ju, una ka Naangmini di 'yi ye seng a ti kpening sagbani 'puo ni, u daang na la leu
wang a beree ning u 'ju 'puong a'wo yeng nyiu ung gaa ti kpe sagbani 'puo bila ni.

12'Beng la bang daang leu 'yi a tangkpong bang buona Ooliveet a wa Jeruuselem. A
tanga aning Jeruuselem toori iye peenhibu daari 'cheni singbu.

13Sanga ni bang daang wa ta, bang 'do gaa ti kpe saa'ju 'deu kanga. 'Beng la ka 'Pii-ter,
'Jeemes, Joon, Aan'duru, Fiilip, Toomas, Baritoolomiyu, 'Maatiu, 'Jeemes ang i
Ali'fiiyas 'bie, Saimong ang i Zeelot, aning 'Juudas ang i 'Jeemes bie, bang daang
kpiera.

© 2009 Bibles International.

14Bama jaa da mang maring aning nuori bung'yeni Ngming'puohibu 'puong, aning a pogiba, aning Mariyaama, 'Yesu ma, aning 'Yesu yauhi.

15A 'potuuribo daang iyeng a'wo koo aning lijeri. A beri ni kanga 'puong ka Pii-ter daang 'ihi ahi ba 'tensogong, a yeli:

16N ba'biihi, kparaama la ka a Seupegi'yiruu naang paaling. Una la ka a Sipegi'yiruu daang yeli a 'tu 'Deevid nuoring a'wo 'Juudas yela ni, unang die 'yie ning niba ni ang nyogi 'Yesu ni.

17'Bojung u daang paahiye ti ingang, bang daang 'kuu a tungbu nga chelii.

18A dau nga daye 'teng-gbani aning beu yeuri libie ni, a daang tie a 'le 'puhi, ka u nyeba jaa 'yi.

19Ka Jeruuselem kpieriba jaa daang bang bila. Bila 'jung bang buona a 'teng-gbani ba miihi kokori 'puong, Aseledama. A 'muni la, Jiing 'Teng-gbani.

20'Bojung a seuyeng 'Yieme Gbangu 'puong: Veng ka u kpe'jie i 'daboo, ka nie jaa ta wa kpiera 'beng. ('Yieme G. 69:25) Aning: Veng ka nie kanga kpe u tungbu bogu. ('Yieme G. 109:8)

21Bila 'jung a niba nga langye ti ingang wagiri jaa, sanga ni ti Daana 'Yesu ang da mang kpiera ti 'puo a leura 'yire ni.

22A 'piili Joon Ngminikon'suobu, a gara a daari ni minga Naangmini ang daang diu 'yi ti seng ni la bila. A iye kparaama ka ti 'lugi kanga ka u i 'sieree daana a paahi ti ingang a'wo u 'kuung 'puo 'ihiyiibu ni yela.

23Bang 'ihi ningba'yi. Kanga 'yuori daang la 'Joosef, bang buona Barisaabas, bang la kuu 'yuori Juusitus. Kanga ming la Mataiyas.

24Bang daang 'puohi Naangmini, a yeli: Daana ang bang ninsaaliba jaa 'sikie, 'wuliti a ningba'yi nga kanga ing 'lugi,

25ka u di a tungbu nga aning a 'bi-tungbu chelii, a tungbu 'puong la ka 'Juudas daang 'le saangbu 'jung ni, ka u gaa u minga 'jie.

26Bang daang pohi ba pohaa, ka a pohaa daang 'lugi Mataiyas. Ungpaahi a 'bi-tunihi 'pie aning 'yeni ni ingang.

Acts 2

1A Pentekosit 'beu ang daang wa ta, bang jaa daang 'bi 'jiyening aning nuori'yeni.

2'Dayeni ka dangbu daang 'yi sagbani a'wo sesekpong kpiengaa, a wa paali 'deu ni bang daang 'jing ni 'puong.

3Ka jinticherihi ang 'woning 'buung wa ba ingang, ka jinti mang dogili kanga jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

4Bang jaa daang paali aning a Sipegi'yiruu, a 'piili yera yela aning kokojaani a Sie ang 'kuribo.

5Ka 'Juuhi Ngming'puohi nene niba ang daang 'yi paaluu la paaluu jaa ang 'bi sagbani luong daang kpiera Jeruuselem 'puong.

6Sanga ni a yela nga ang wa gong 'yi, ka a jemaa wa lang taa, ka nomaa kpeba. 'Bojung kanga jaa mang 'wongye bang yera yela u minga kokoring.

7Ka nomaa daang kpe ba jaa yaga, bang ira sielii, a yera 'kuro taa: 'Hei, bama nga jaa ang yera yela nga, 'Gaalilii niba naani?

8Ka wala la ting jaa 'wono bang yera yela ti miihi kokoeng?

9Paaritiya niba, 'Miidiya niba, Tilam niba, aning Me'sopoteemiya kpieriba, 'Judiiya kpieriba, Kapa'doosiya kpieriba, Poonitus kpieriba, 'Eesiya kpieriba,

10Firiijiya kpieriba, Pamifiiliya kpieriba, 'lijipiti kpieriba, aning Liibiya 'jiihi ang 'gili Sai'riini kpieriba, aning saamba ang 'yi 'Rom, 'Juuhi aning niba ang ngmaa kpe 'Juuhi Ngming'puohi,

11'Kiriit niba, aning 'Areebiya niba. Ting 'wono bang yera Naangmini yelibera ni ti kokoeng.

12Ka nomaa daang kpe ba jaa, bang maaha, a jugiha taa: A bila nga 'muni la wala?

13Ka ba 'mine daang ira sie laara, a yeli: A niba nga tigiyeng aning dangpaalaa.

14Che ka 'Pii-ter ang daang ahi aning a 'pie aning 'yeni ni lagi u nuori a yeli lcubo: Yena 'Juuhi aning ye bamahi nga jaa ang kpiera Jeruuselem 'puong, ye bang a yela nga 'muni. Ye chelihi 'wong n yeliyaga.

15'Bojung a niba nga ba 'bugi a'wo yena ang tieha bila ni. Nye, ngminaa 'gbelinge awai nang la nga.

16Che ngaang ka dangyera 'Joo-el daang yeli ni:

17Naangmining yera nga: A daang na paaling a boohoo 'beri ni 'puong, n na buoye n Sie ing ninsaaliba jaa iinhing. Ka ye 'bi-daba aning ye 'bi-pogiba dangyeli yela. Ka ye 'bi-pola nye nyiibuhi. Ka ye daunyaahi jaanhi jaansi.

18N daang na buoye n Sie ing n tungtungdaba aning n tungtungpogiba iinhing a 'beri ni 'puong, ka ba dangyeli yela.

19Ka n 'wuli yelisiela sagbani saa'jung, aning 'sierihi sagbani luong, a 'teng-gbaning, jiing aning 'buung, aning nyogbangkola.

20Ngminaa daang na leu suong, ka 'chiu ming leu jiing, che ka Daana be-kpong tiinhuu ni panaa wa.

21A daang na ing, ka nie jaang buong Daana 'yuori, u daana na iye 'chihi. ('Joo-el G. 2:28-32)

© 2009 Bibles International.

22Yena Isi'reeli niba, ye 'wong a yela nga, 'Yesu ang 'yi Naazaret, dau yela Naangmini ang sagi ye kpachagang a 'tuuro kpiengkanaama, aning yelisiela, aning 'sierihi ingang, ana ka Naangmini 'tu u inga a tung ye kpachagang ni. Ka ye miihi ming jaa bang.

23Una la bang 'ihi lcuye a 'tu Naangmini maahi 'bingbu aning u dang bangbu 'puong ni. Yeng nyoguu a kpaahi ku aning 'nu-bee.

24Che ka Naangmini 'ihuu a 'yining lcuuming, a lori a lcuung-baanhi u ingang. 'Bojung lcutmg daang kung tuong 'bimuu 'be.

25'Bojung Deevid yeliye ngaang u yela: N da mang nyiye Daana n 'ningbi-tooring wagiri jaang. 'Bojung u mang 'biye n 'nuduring ka n to wa 'jigihi 'jung.

26Bila 'jung ka n 'silciri daang nyenging. Ka n jinti ming 'wuli n 'pu-peli. N inggbani ming daang na peenhing tamaa 'puong a paahi.

27‘bojung i kung veng n 'vorihung 'Heediz 'puong, che bii a veng ka i Bungpegi'yiruu puong.

28Inang 'wulimo 'nyivori soe. I na veming ka n paali aning nyengini i seng biibu 'puong. ('Yieme G. 16:8-11)

29N niba, ye veng ka n yeli 'kuye pielaang a'wo a nabaalikpong 'Deevid yela. U 'kpiyeng, bang 'umuu, ka u kau'biri bi ti seng 'haali a waana 'jine.

30Che ung daang i dangyera ni, ung bang ka Naangmini poyeng a 'kuu ka u buurii 'puong, ninsaalihung 'puong, ung na 'ihi 'Kristo ka u 'jing una 'Deevid 'kogong.

31Ung daang dang bang bila ni, ung yeli 'Kristo 'kutmg Imo 'ihiyiibu yela, ka ba daang ba bahi u 'vorihtmg 'Heediz puong, bii ka u inggbani daang nye puongbu.

32A 'Yesu nga la ka Naangmini 'ihi 'yining 'kutmg 'puong, ting jaa i 'sieree niba aning bilang.

33Naangmini 'nuduri ang 'duohuu ni 'jung, ung nye a nobinnuu Sipegi'yiruu ming a 'yi a Ba seng 'jung ung buo bila nga yeng nyira pampana a 'wono nga ming bahi.

34'Bojung 'Deevid daang ba 'do ti kpe sagbama. Che u minga yeliyeng: Daana yeli kuye n Daana: 'Jing n 'nuduring

35a gara sanga mang na ti veng ka i domihi i i gberi 'kogo. ('Yieme G. 110:1)

36Bila 'jung Isi'reeli niba jaa bang pielaang ka Naangmini vengyeng ka 'Yesu ni ning u ju, una yeng kpaahi ku ni, ung i Daana aning Kristo.

37Sanga ni bang wa 'wong bila, ang 'chugi ba 'sikie, bang yeli 'ku 'Pii-ter aning a 'bi-tunihi chelee ni: Daba aning ti niba, wala ting na i?

38'Beng la ka 'Pii-ter yeli 'kubo: Ye leu 'yi ye yelibee 'puong, ka ba 'so ye kanga la kanga jaa Ngminikuong 'Yesu 'Kristo 'yuoring. Ka bila i ye yelibee vengkuubu. Bila 'puong ye na nyiye a 'kuubu, una la a Sipegi'yiruu.

© 2009 Bibles International.

39'Bojung yenang 'so a nuori bingbu ni, yena ning ye biihi, aningbamahi nga jaa ang bi toori jaang, 'haali niba ni jaa ti Daana Naangmini ang na buong.

40Ka 'Pii-ter daang la 'di 'sieree a iba kawani aning yela yaga, a yeli: Ye die ye miihi a 'yi a jemani nga niba ang i bee nga 'puong.

41'Beng la, banani ang daang die u yelihung aning 'pu-peli, bang daang 'so Ngminikuong. A daari ning u ju, ninsaalaa 'tuhu atang daang 'tu a paahi ba ingang.

42Bang daang mari kpiengaa a bi-tunihi 'wulibu 'puong aning taa lang taa yelitarihi 'puong, aning paanuu ngmaahibu aning Naangmini 'puohibu 'puong.

43Ka dabieng daang kpe nie jaa. Ka a 'bi-tunihi daang tung tungsiela aning 'sierihi yaga.

44Banani jaa ang daang sagi, bang da mang lang bi taa seng. Ka ba buunhu jaa mang i ba jaa 'suobu.

45Bang mang kuohi ba 'suobuhi aning ba buunhu, a mang 'po a 'lcu kanga jaa bung ni ung hiena.

46'Beu jaa bang da mang lanna taa a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong aning nuori'yeni. Bang da mang ngmaahi paanuu ba 'dering, a 'dire ba siimihi aning 'pu-peli aning 'silciri-pieni.

47Bang da mang 'pugiro Naangmini, a nye nungbu a 'yi a niba jaa seng. 'Beu jaa ka Daana daang mang di niba ang ira 'chihi paaha ba ingang.

Acts 3

1'Ji-maari kanga ka Tii-ter aning Joon daang lang taa a 'do gaa a Ngming'puohi 'de-kpong Ngming'puohibu wagiri, 'gbelinge ata sanga.

2Ka niba 'mine daang 'tuo dau kanga ang i gberii a 'yi u ma doging daari. Bang da mang diu 'bing a Ngming'puohi 'de-kpong 'di-nuoring 'beu la beu jaa, a 'di-nuori bang buona Viela ni. Ba da mang bimutmg be ka u suha 'kuubu niba ang da mang kpiera a Ngming'puohi 'de-kpong seng.

3Ung daang wa nye 'Pii-ter aning Joon ang buora ka ba ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong, ung suhi ka ba 'kuu 'kuubu.

4Ka 'Pii-ter leu 'liinhuu siritiiti. Ka Joon ming 'liinhuu. Ka 'Pii-ter yeli: 'Liinhiti

5Ka a dau daang leu chelihi ba 'jieng, a tieha ka u na nyiye bung kanga 'yi ba seng.

6'Beng la ka 'Pii-ter yeli: N ba tari wan bii salima kanga jaa. Che bung ni mang tari, una mang 'kurii. 'Yesu 'Kristo ang 'yi Naazaret 'yuoring, 'ihi 'dendenge a 'chene.

7Ung nyogi u 'nuduring a 'ihuu 'dendenge. Ka a dau ghee aning u gbechugiri jaa daang leu i kpienhi 'dayeni.

© 2009 Bibles International.

8Ung daang egi 'chiinhi a ahi, a 'cheng. Ka u ningba daang kpe a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo, ung 'chene, a egiha 'chiinhe, a 'pugiro Naangmini.

9Ka a niba jaa daang nye ung 'chene a 'pugiro Naangmini.

10Bang bang ka a dau ni ang da mang 'jing a suha a Ngming'puohi 'de-kpong 'Di-novielaa ning la. Ka sielii aning nomaa daang kpeba 'gaali bila ni ang daang tung kuu ni yela.

11Sanga ni a daugberii ni ang daang nyaa ni ang nang 'gbuli 'Pii-ter aning Joon tari, ka a niba jaa daang jo lang taa a wa miliba a janggaalee ni bang buona Soolomong jangaa'lee ni puong, a ira sielii yaga jaa.

12Sanga ni 'Pii-ter ang daang wa nye bila, ung yeli ku a niba: Yena Isi'reeli niba, wala yeng ira yela nga sielii? Bii wala yeng 'liinhiti yaga jaa bila a'wo ang i ti miihi fangang, bii ti miihi pegi'yiibung ting i a dau nga ung 'chene?

13Aaburaham, aning Aizik aning Jeekob Naangmini ni, ti ba'mine Naangmini ni, unang pegi u 'Bi-dau 'Yesu. Una yeng 'ihi a jaanhuu Pailat 'ningbi-tooring ni, 'haali sanga ni Pailat ang daang 'le ka u bahuu ka u gaa.

14Che ka yena jaanhi a Bungpegi'yiruu, aning a Sun'tuuro, a che suhi ka ba 'ihi ningkuura 'kuye.

15Che yeng ku a 'nyivori Naa, una ka Naangmini 'ihi a 'yining 'kuuming ni. Ting i 'sieree niba aning bilang.

16U 'yuoring, limaniye ting tari u 'yuoring la veng ka a dau nga i kpiengaa. Una yeng nyira a bang ni. Yeliminga, limaniye ang 'tuuro u ingang la 'ku a dau nga laangfipaalii nga ye jaa 'ningbi-tooring ni.

17Che pampana, n niba, n bangyeng ka 'bangbugultmg 'jung la yeng i bila, a'wo ye ningbera ming ang daang tung bila ning u ju ni.

18Che a yela nga, ana ka Naangmini daang dang 'wuli a 'yi u dangyeriba jaa noeng ka Kristo daang na 'diye dogee ni, u paaliye bila.

19Bila 'jung ye leu 'yi ye yelibee 'puong, a leu wa Naangmini seng. Ka u 'ihi ye yelibee ye ingang bahi, che ka peenhibu wagirihi ni nye 'yi Daana seng wa.

20Ka u tung 'Yesu, una la 'Kristo ni, una ung 'bing 'kuye ni.

21Una ang i kparaama ka sagbani tari a gara yela jaa leuhi ing a bogiring wagiri ning. Ana ka Naangmini daang yeli a 'yi u dangyeriba ni jaa ang i ningpegi'yiribe noeng, a 'yi sang'kongkoruu jaa ni.

22'Bojung yeliminga, Moosis yeliyeng a 'ku ti ba'mine: Daana ye Naangmini daang na 'ihiye dangyera kanga 'kuye a 'yi ye niba 'puong, a'wo ung 'ihime bila ni. Ye daang na 'wonoye yeli jaa ung na mang yeli 'kuye.

23A na ing, ka nie jaang daang kung 'wong a dangyera ni yeliyaga, u daana na nyuoming a 'yi a niba 'puong. (Duturoonomi G. 18:18-19)

© 2009 Bibles International.

24Yeliminga, a dangyeriba ni jaa a 'yi Saamiu-el ingang aning banani ang 'tu 'puoring, banani jaa ang daang yeli yela, ba daang dang yeliye a 'beri nga ming yela.

25Yena la a dangyeriba biihi, aning a layiri ni Naangmini ang bing aning ti ba'mine ni chen'diribe. Ung yeli 'ku Aaburaham: I buurii ming ingang ka 'teng-gbani ninsaaliba buura jaa na nye bunye. (Munpiilee G. 22:18)

26Sanga ni Naangmini ang 'ihi u 'Bi-dau 'Yesu, ye seng la ung tunuu fora ka u wa pegiye, a leuhi ye kanga jaa a 'yi u yelibee 'puong.

Acts 4

1Sanga ni Pii-ter aning Joon ang daang nang yera yela 'kuro a niba, ka a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a Ngming'puohi 'de-kpong 'sojehi 'yi-diera, aning a Saa'jusihi daang wa ba ingang.

2Ka 'suuri daang kpeba 'Pii-ter aning Joon ang 'wuno a niba ni 'j ung, aning bang daang 'wuno 'kuung 'puo 'ihiyiibu yela a 'tuuro 'Yesu ingang ni 'jung.

3Bang daang nyogiba pogi a gara 'be-kaari, bojung 'ji-maari sanga daang la.

4Che banani ang daang 'wong a yelihung, ka ba jemaa daang sagi. Ka ba daba daang i a'wo 'tuhu a'nu.

5'Beu ang daang wa kaa, ka ba kaariba, ba ningbera, ba 'begu karimihi,

6aning Aanas, aNgming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni, aning 'Keeyafas, aning Joon, aning Alexaander, aning banani jaa ang daang i a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong dogiriba, bang daang laanhi lang taa Jeruuselem 'puong.

7Bang daang wa diba ahi gaalinggang, bang jugihiba: 'Bo fanga bii bo 'yuori la yeng tung ning a tuma nga?

8'Beng la ka 'Pii-ter ang daang paali ning a Sipegi'yiruu yeli 'kubo: Yena niba kaariba aning Isi'reeli niba ningbera,

9ka nieng piehiti a beu ngang, a'wo a tungsung ni ang tung 'ku daugberii ni yela, a'wo yeli ni 'jung ung nye laangfie,

10ye jaa bang, aning Isi'reeli niba jaa, ka 'Yesu 'Kristo ang 'yi Naazaret 'yuori 'jung la, una yeng kpaahi ku ni. Una ka Naangmini 'ihi 'yining a 'kuuming ni, u 'Jung la ka a dau nga ahi che ye 'ningbi-tooring, a tari laangfie u jaa ni.

11A 'kuurii ni yena mieriba ang jaanhi ni la bila. Unang leu a kpiiluu 'jukuurii. ('Yieme G. 118:22)

12'Chihi la 'chibe a 'tuuro nie jaa ingang. 'Bojung 'yuori jaa la 'chibe sagbani luong ang 'ku ninsaaliba puong ting na 'tu a i 'chihi.

13Sanga ni bang daang wa nye Pii-ter aning Joon nyeulung, a bang ka ba ba karing a tari bangbu, ka nomaa daang kpeba. Bang bang ka ba da mang Nye 'Yesu seng.

© 2009 Bibles International.

14Bang daang nye dau ni ang nyaa ni ang ahi ba seng, ba daang ba tari bila chiihibu

15Che sanga ni bang wa 'kubo nuori ka ba 'yi a dantoonhiba seng, bang nye taa ba 'yong seng.

16Bang yeli: Wala ting na i a daba nga? 'Bojung yeliminga la, ba tungye kabaa'ko kpiengkanaanii ang peli 'kuJeruuselem kpieriba jaa. Ti kung tuong chiihi bila.

17Che yeli ting na i ka a ta la yaari puo a ta niba la nga, ye veng ka ti kpaahiba kpiengaa kpiengaa, ka ba ta la wa yera yeli jaa 'kuro nie jaa a 'yuori ngang a 'yi ngaang gara.

18Bang buongba a yeli 'kubo ka ba ta wa yera yeli jaa bii a 'wuno 'wulibu jaa 'Yesu 'yuoring.

19Che ka 'Pii-ter aning Joon die a yeli 'kubo: Ye kaa nye kanga ni ang 'tu sori Naangmini 'ningbi-tooring. Ti muo na 'wongye ye yeliyaga che jaanhi Naangmini yeliyaga bi?

20'Bojung ti kung tuong veng. Ti na yeliye yela ni ting nye aning yela ni ting 'wong.

21Bila 'puong, sanga ni bang daang la maaling kpaahiba, bang veng bang gaa. Ba daang ba nye yeli jaa Jung bang na dogihiba, a niba 'jung. 'Bojung niba jaa daang pegiye Naangmini bila ang tung ni 'jung.

22A dau ni ingang a nyaabu nga ang i kpiengkanaanii ang daang tong ni daang 'koriyeng gaa 'yuomo lijaa'yi.

23Sanga ni bang daang wa bahiba bang gaa, bang daang leu gaa ba taa seng, a ti yeli bila ni jaa a Ngming'puohi 'yi-dieriba aning a ningbera ang yeli 'kubo.

24Sanga ni bang daang wa 'wong bila, bang lang lagi ba noe a yeli 'ku Naangmini: Daana, ina la Naangmini. Inang maali sagbani aning 'teng-gbani, aning math, aning bung jaa ang 'bi a 'puong.

25Inang yeli a 'tu i tungtuna 'Deevid nuoring: Wala ka a paalihi ira 'karikaruu, ka a niba tieha yelikpala?

26A 'teng-gbani na'mine 'ihi ahiye 'dendenge, ka a kaariba laanhi lang taa, a 'pigi Daana aning u 'Kristo. ('Yieme G. 2:1-2)

27'Bojung, yeliminga la, Heerod aning Poontiyas Pailat, aning a niba ni ang ba i 'Juuhi ni, aning Isi'reeli niba daang langye taa a 'pigi i 'Bi-pegi'yiruu 'Yesu. U ingang la ing buo i Sipegi'yiruu ing ni.

28Ba langye taa ka ba tung bila ni jaa i 'nu aning i 'bingbu ang maahi 'bing ka a tung.

29Pampana, Daana, nye ba dong digibu. Veng ka i tungtuniba yeli i yeliyaga aning nyeu yaga jaa.

30Che ka i tiera i 'nu a nyaara niba, ka 'sierihi aning yelisiela tuna a 'tuuro i 'Bi-pegi'yiruu 'Yesu 'yuoring.

© 2009 Bibles International.

31Sanga ni bang wa 'puohi baahi, ka a jie ni bang daang laanhi lang taa ni jigihi. Bang jaa daang paali aning a Sipegi'yiruu, a yeli Naangmini yelihung aning nyeu.

32Ka a jemaa ni ang sagi daang tari 'sikiri bung'yeni, aning 'suhu bung'yeni. Kanga jaa daang ba yeli ka buunhu ni ung tan ni kanga jaa iye u 'yong 'suobu. Ba jaang daang lang 'so a buunhu jaa.

33Ka a 'bi-tunihi daang 'di 'sieree a'wo Daana 'Yesu 'kutmg 'puo 'ihiyiibu yela aning kpiengu yaga jaa. Ka bunye yaga jaa daang 'bi ba jaa ingang.

34Kanga jaa ming daang 'chi ba 'puong a hiena bung jaa. 'Bojung banani ang mang 'so 'teng-gbama aning 'deri daang mang kuohaang, a mang waaning a bungkuohi libie.

35Bang mang wa 'bi-maa a bi-tunihi luong. Bang mang 'po 'ku nie jaa bila ni ung hiena.

36'Joosiz daang iye 'Liivai buurii kanga ang 'yi Saipirus paaluu. Una ka a 'bi-tunihi daang la 'ku 'yuori ka Baarinabas ni. A 'yuori 'muni la 'Suhu-maari 'Bi-dau.

37Ung daang tari 'teng-gbani a kuohuu, a waaning a 'libie a wa 'bing a 'bi-tunihi luong.

Acts 5

1Che ka dau kanga 'yuori ang daang 'di Ananaiyas, aning u poga Safaira daang kuohi ba 'suobu kanga.

2Ung di a 'libie chelii tari. Ka u poga ming bang bila, che ung daang waaning a chelii a wa bing a bi-tunihi luong.

3Che ka 'Pii-ter yeli: Ananaiyas, wala la ka Sitaani paali i 'sikiri ing ngma 'girii ku a Sipegi'yiruu, a che tari a 'teng-gbani 'libie chelii?

4Sanga ni ung daang nang ba kuohi ni, i 'suobu daang naani? Sanga ni ming ung wa kuohi ni, ma inang 'soa na i i buobu wa? Ka wala la ing 'le a yeli nga i 'sikiring? I ba ngma 'girii ku ninsaaliba. Naangmini ing ngma 'girii 'ku.

5Sanga ni Ananaiyas ang daang wa 'wong a yela nga, ung ang 'le 'tengeng, a 'kpi. Banani jaa ang daang 'wom-aa, ka dabieng kpeba yaga jaa.

6Ka a bi-pola daang 'ihi, a poruu, a diu 'yining a ti 'ung.

7A bila 'puoring ang daang wa i 'wo hawahi ata ka u poga wa kpe. U daang ba bang bila ni ang tung ni.

8Ka 'Pii-ter yeli 'kuu: Yelima, ngaang la yeng kuohi a 'teng-gbani sing? Ung yeli: Mm, bila la ang sing.

9'Beng la ka 'Pii-ter yeli 'kuu: Wala la yeng i nuori'yeni ka ye 'pigihi Daana Sie ni? Nye, niba ni ang 'tmg i sira gbeeng 'bi 'di-nuoring ni. Ba na diye i ming 'yining.

10Pampana, ka u 'le 'Pii-ter luong a 'kpi. Ka a 'bi-pola daang wa kpe, a nyiu ka u 'kpiye. Bang diu 'yining a ti 'ung a kpari u sira.

© 2009 Bibles International.

11Ka dabieng daang kpe a cheechi jaa yaga aning banani jaa ang daang 'wong a yela nga.

12Ka 'sierihi yaga aning yelisiela jemaa daang tung a niba 'puong a 'yi a 'bi-tunihi 'nuuhing. Bang jaa mang i nuori'yeni a lang taa Soolomong janggaa'lee ni 'puong.

13Niba ni ang daang ba i ba chelee ni, kanga jaa daang ba mang ngmi 'ju ka u ti paahi ba ingang. Che ka niba mang 'pugiribo.

14Ka sagiriba maaling paaha yaga a 'kuro Daana jemaa, daba aning pogiba jaa.

15'Haali bang da mang 'tuo baaliba 'yining a 'yiri 'puo sobera. Bang mang diba jieli 'gadohing aning bunjiihing, ka ka Pii-ter mang wa gara, a'mineng ka u kalin'chiu turi mang 'gaali ba 'mine.

16Ka ningjemaa ming da mang 'yi 'yi-bera ang 'gili Jeruuselem, a wa Jeruuselem. Bang mang waaningbaaliba aning niba ni sibee ang mang danna. Bang jaa daang mang nyaa. A

17'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong daang 'ihi ahi 'dendenge, aning banani jaa ang daang 'bi u seng ni. Banang i a Saa'jusihi baluu ni. Bang daang fuuhi aning 'nyuuri.

18Bang daang nyogihi a 'bi-tunihi ing niba jaa pogiriba 'deu ni 'puong.

19Che ka Daana malika ni daang 'yuo a pogiriba 'deu 'di-noe 'yienguu, a nyogiba 'yining, a yeli:

20Ye gaa ti ahi a Ngming'puohi 'de-kpong puong, a yera a 'nyivori nga yela ni jaa 'kuro a niba.

21Sanga ni bang daang wa 'wong bila, bang ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong 'ji-nyaaring, a 'wuli. Che ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong aning banani ang 'bi u seng ni daang wa buong a dantoonhiba aning a Isi'reeli niba ningbera jaa Lang taa. Bang tung ka ba gaa a pogiriba 'deu ti tariba waaning.

22Che sanga ni a 'sojehi ningbera ang wa ta 'be a ba nyiba a pogiriba 'deu 'puong, bang leu gaa ti yeli:

23Yeliminga, ti ti nyiye a p ogirib a 'deu ka u pagiye u jaa kpeleng kpeleng, ka a kaariba ahi 'yengeng a 'di-noe 'ningbi-toeng. Che sanga ni ting wa 'yuo, ti ba nye nie jaa a pogiriba 'deu 'puong.

24'Beng la, a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong, aning a 'sojehi ningkpong, aning a Ngming'puohi 'yi-dieribera ang daang wa 'wong a yela nga, ang yeba bang maaha bila ni ang na la i.

25'Beng la ka nie kanga daang wa yeliba: Nye, a daba ni yeng da di ing a pogiriba 'deu puong ning ahi a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong 'wuno a niba.

© 2009 Bibles International.

26'Beng la ka a Ngming'puohi 'de-kpong 'sojehi ningkpong aning a 'sojehi ningbera daang gaa a ti waaniba boin. Bojung ba daang joriye a niba ka ba to wa fooba ning kubo.

27Sanga ni bang daang ti waaniba baahi, bang diba ahi a dantoonhiba 'ningbi-tooring, ka a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong kpong ni jugihiba:

28Ti ba yeliye kpiengaang ka ye ta 'wuno a 'yuori nga puong? Che, nye, ye paaliye Jeruuselem aning ye 'wulibu, a 'le ka ye waaning a dau nga jiing ti ingang.

29'Beng la ka 'Pii-ter aning a 'bi-tunihi die a yeli: A sigiyeng ka ti 'tu Naangmini nuori a che bahi ninsaaliba nuori.

30Ti ba'mine Naangmini ning 'ihi 'Yesu 'yi 'kuuming. Una yeng kpaahi ku dau 'jung ni.

31Naangmini 'duohuung u 'nuduring ung i 'Yi-diera aning Diera, ka u 'ku Isi'reeli niba yelibee puo leu'yiibu aning yelibee vengkuubu.

32Tinuu la a yela nga 'sieree 'deme, ka a Sipegi'yiruu paahi, una ka Naangmini di 'ku bamahi nga ang 'tuuro u nuori ni.

33Sanga ni bang daang wa 'wong bila, ang 'chugi ba 'sikie. Bang i nuori'yeni ka ba kuba.

34'Beng la ka nie kanga ang daang i Farisii daang 'bibe bang buona Ga'meeli-el. U daang iye 'begu karima, ka a niba jaa daang kahinuu yaga jaa. Ung 'ihi ahi a dantoonhiba puong a yeli ka ba nyogi a 'bi-tunihi a 'yining 'yenge biela.

35'Beng la ung yeli 'kubo: Yena Isi'reeli daba, ye banna bila ni yeng 'le ka ye i a daba nga.

36'Bojung wagiri kanga ang pari, Tuudas daang 'ihi ahing, a 'wuno u minga ka u iye ningnanii kanga. Ka daba daang i a'wo koohi anaahi a ti paahi u ingang. Bang daang kuu, ka a niba ni jaa ang daang 'tu u nuori ni yaari. Ka a yeli leu kpali.

37A bila 'puoring, ka 'Juudas ang 'yi 'Gaalilii daang 'ihi ahi a lam'poo 'beri ning, a tagi ningjemaa paahi u minga ingang. Ung ming 'kpi ka banani jaa ang 'tu u nuori ni daang yaari.

38Bila 'jung n yera 'kuriyeng: Ye laali ye miihi 'yi a daba nga seng, a bahiba. 'Bojung ka a bingbu nga bii a tuni ngang i ninsaaliba 'yong tuni, u na 'leng.

39Che ka unang i Naangmini tuni, ye kung tuong saamuu. A'mineng ye na ira wa banna ka ye jaura ning Naangmini minga.

40Bang sagi u yelihung ni. Sanga ni bang daang buong a bi-tunihi, a wa ngmiba baahi, bang yeli 'kubo ka ba daang to la 'wuno 'Yesu 'yuoring, a che bahiba bang gaa.

41Bang daang 'yi a dantoonhiba seng gaa, a daang nyengina aning Naangmini ang jeriba bang sigi ka ba 'di nyaaba u 'yuori 'jung.

© 2009 Bibles International.

42Che 'beu la beu jaa ba da ba mang veng 'wulibu aning a 'duohi-sung ingbu a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong aning 'deu la 'deu jaa 'puong a'wo 'Yesu ang i 'Kristo yela.

Acts 6

1A beri ni 'puong, sanga ni a 'potuuribo ang daang wa 'ugiro paaha, ka 'Juuhi ang daang yera 'Giriik kokori punna yela a 'Hiiburihi ingang. 'Bojung ba da mang ngmaaye ba pokoba bahi a beu jaa toribu ni 'puong.

2'Beng la ka a 'pie aning ba'yi daang buong a 'potuuri-jemaa, a yeli: A ba 'tu sori ka ti bahi Naangmini yelihung ni che ti tora toribuhi.

3Bila 'jung, ti ba'biihi, ye bo daba bayo'poin yelimingiltmg 'yuori ang 'do ye 'puong. Ba na iye daba ang paali aning a Sipegi'yiruu aning yeng. Ka ti 'bingbo ka ba kaara a tuma nga.

4Che ka tinuu di ti miihi a 'ku Ngming'puohibu aning a yelihung tungbu wagiri jaa.

5Ka a yelihung daangpeli a jemaa jaa 'puo. Bang daang 'lugi 'Sitiivang. U daang iye dau ang paali aning limaniye, a paali aning a Sipegi'yiruu. Bang daang la lugi Fiilip, aning Prookorus, aning Nai'keenor, aning Taimong, aning Paarimenas, aning Niikolas ang daang i Ngminngmaa kpiera a 'yi Aanitiok.

6Bang daang diba ahi a bi-tunihi 'ningbi-tooring. Sanga ni bang wa 'puohi Naangmini baahi, bang di ba 'nuuhi jegiba.

7Ka Naangmini yelihung ni daang maaling 'ihe paaha. Ka a 'potuuribo daang 'ugiro paaha Jeruuselem 'puong yaga jaa. Ka Ngming'puohi 'yi-dieriba jemaa daang 'tu a limaniye.

8Ka 'Sitiivan ang pa aning limaniye aning kpiengu daang tung yelisielibera aning kpiengkanaama a niba 'puong.

9'Beng la ka niba 'mine daang 'ihi Ngming'puohi 'deu kangang bang buona 'So-n-minga niba Ngming'puohi 'deu, aning Sai'riini niba 'mine, aning Alexaander niba 'mine, aning niba 'mine ang daang 'yi Siliisa aning 'Eesiya. Bang ngmira nokpieni aning 'Sitiivan.

10Che ba daang ba tuong 'tuohi a yeng aning a Sie ni ung mang yeli ning yela ni.

11'Beng la bang daang to niba ing, bang yeli: Ti 'wongye ung yeli yelidega a saana Moosis aning Naangmini.

12Bang daang dang a niba, aning a ningbera, aning a 'begu karimihi. Bang wa u ingang a wa nyoguu, a waaniu a dantoonhiba seng.

13Bang 'ihi 'sierigirii niba bang yeli: A dau nga ba vena yelidega yelibu a 'ji-pegi'yiruu nga ingang aning a begu ingang.

© 2009 Bibles International.

14'Bojung ti 'wongye ung yeli ka a 'Yesu nga ang 'yi Naazaret nga daang na nyuongye
a jie nga, a leuhi a 'tuubuhi ni 'Moosis ang kuti ni.

15Ka a niba jaa ang daang 'jing a dangbu toonhibu 'puong daang Iiinhuu. Bang nye u
'ningbisogo ung 'woning malika 'ningbisogo.

Acts 7

1'Beng la ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni daang jugihi: A yela nga iye
bila?

2Ka 'Sitiivan dieyeli: Daba, ba'biihi, aning ba'mine, ye chelihi 'wong. A girima
Naangmini ni daang 'yiye ti ba Aaburaham seng, sanga ni ung 'bi Me'sopoteemiya
'puong. U daang nang ba 'jing 'Heerang 'puong.

3Ung daang yeli 'kuu: 'Yi i paaluung, a 'yi i dogiriba seng, a wa kpe paaluu mang na
'wulii.

4'Beng la ung daang 'yi Kali'diiya niba paaluung, a wa 'jing 'Heerang 'puong. Sanga ni
u ba ang daang wa kpi baahi, ka Naangmini daang 'ihuu a wa kpening a paaluu nga
'puo. 'Be yeng 'jing pampana nga.

5Che u daang ba 'kuu cheng'jie jaa 'bening, 'haali 'jie gba a'wo ung na di u gberi neu.
Che ung daang bing nuori 'kuu ka u na diye a 'teng-gbani 'kuu ka u i u 'suobu aning u
buurii ang na paahi u ingang 'suobu. Che a sanga u daang nang ba tari 'bie.

6Ka Naangmini daang yeli ngaang: Ka u biihi daang na iye saamba paalijaala kanga
'puong. Ba daang na leuhibang ing 'yemilung 'puong, a iba beu 'yuomo koohi anaahi.
('Munpiilee G. 15:13)

7Che ka Naangmini yeli: N daang na dogihiye a paaluu ni ang na diba ing 'yemilung
'puong ni. A 'puoring ka ba'yi, a wa tungma a 'jie nga 'puong. ('Yiibu G. 3:12)

8Ung daang 'kuu a degiri 'ihibu 'layiri. 'Beng la ka Aaburaham daang dogi Aizik, a 'ihi
u degiri a beri a'nii daari. Ka Aizik dogi Jeekob ka Jeekob ming dogi a nabaali'mine
'pie aning ba'yi.

9Ka a nabaali'mine daang 'ihi aning 'nyuuri, a kuohi 'Joosef ung daang ti i 'yeme
'Iijipiti 'puong. Che ka Naangmini daang bi u seng.

10U da mang 'ihuung u dogee jaa 'puong, a 'kuu nungbu aning yeng Fee'ro 'ningbi-
tooring, a 'lijipiti naa. Ka Fee'ro daang bimuu ung i 'lijipiti aning u 'deu jaa kaara.

11'Beng la ka kong daang wa 'le lijipiti paaluu jaang aning 'Keenan paaluu jaang aning
dogee yaga, ka ti ba'mine daang ba nye siimaa.

12Che sanga ni Jeekob ang daang wa 'wong ka kamaanii 'biye lijipiti 'puong, ung
daang tung ti ba'mine fora.

13A 'yiiltmg sanga ka 'Joosef daang 'wuli u minga ku u bieri'mine aning u yau. Ka
Fee'ro daang wa bang 'Joosef niba.

© 2009 Bibles International.

14'Beng la ka 'Joosef daang tung a buong u ba Jeekob ka u wa u seng aning u niba jaa. Bang daang i ninsaalaa lijaata aning 'pie ning ba'nu.

15'Beng la ka Jeekob daang 'sigi gaa ti kpe 'Iijipiti, a kpi 'beng, u ning ti ba'mine.

16Bang daang 'tuobo gaa ti kpening 'Sii-kem, a diba 'ung a kaubiri ni Aaburaham ang daang da aning libie 'Heemor bi-daba seng ni 'puong, 'Sii-kem 'puong.

17Che sanga ni a nobinnuu sanga ang wa tura tara, una ka Naangmini 'bing 'ku Aaburaham ni, ka a niba daang 'ihi a wahi 'Iijipiti 'puong.

18Ba daang wahiyeng a gara sanga ni najaala ang ti 'ihi. U daang ba bang 'Joosef.

19A naa ning u 'jung daang i ti niba 'libilibi. Ung daang i ti ba'mine beu, a firiba ka ba di ba 'bibilii loo 'yengeng ka ba ta baa.

20A sanga bang daang dogi 'Moosis, ung sums yaga jaa. Bang 'guoluu 'chiuri ata u ba 'detmg.

21Sanga ni bang daang wa diu 'yining gbanggbali, ka Fee'ro 'bi-poga diu, a 'guoluu ung leu u minga bi-dau.

22Bang daang 'wuli 'Moosis a 'Iijipiti niba bangbu jaa 'puong. Ung i tiinhuu yeliyaga 'puong aning tuma 'puong.

23Sanga ni ung daang wa ta 'yuomo lijaa'yi, ka u 'sikiri kuu ka u gaa ti 'puohi u niba, a Isi'reeli biihi.

24Ung daang nye bang dogiha kanga kpali kpali, ung die u 'jung a naa sani 'kuu, a daang ngmi a 'Iijipiti nie ku.

25'Bojung u daang tiehang ka u niba danang baming bila ni Naangmini ang na 'tu u ingang a dieba. Che ba daang ba bang.

26'Beu ang daang wa kaa ung la wa ba'mine ang jaura seng, a buora ka u maaliba taang. Ung yeli: 'Hei, ye iye taa niba. Wala la yeng ira taa beu?

27Che ka unani ang daang i u to beu ni daaguu bahi, a che yeli: Ningbuong bimii ing i kaara aning saringmaara ti ingang?

28I buorang ka i kuma a'wo ing da ku a lijipiti nie jaaming bila ni?

29'Beng la ka 'Moosis daang jo a yelihung nga 'jung, a ti i saana Miidiyan paaluung. 'Beng ung daang dogi 'bi-daba ba'yi.

30Sanga ni 'yuomo lijaa'yi ang daang wa baahi, ka Daana malika 'yi u seng buung-jinti 'puong, moohuu kanga ingang, a Sainai Tanga mo'sogo 'puong.

31Sanga ni 'Moosis ang daang wa nye bila, ung beenhe a nyiibu. Sanga ni ung daang wa sera tara ka u 'liinhi, ka Daana kokori daang wa u seng.

© 2009 Bibles International.

32A yeli: Maang la i ba'mine Naangmini ni, Aaburaham Naangmini ni, Aizik Naangmini ni, aning Jeekob Naangmini ni. ('Yiibu G. 3:6) 'Beng la ka 'Moosis inga daang 'rniMe, ung ba 'diu 'suhu ka u 'liinhi

33'Beng la ka Daana daang yeli kuu: Nyogi i nagitie 'fogihi i gbeeng. 'Bojung a 'jie ni ing ahi ni iye ji-pegryiruu. ('Yiibu G. 3:5)

34N nyiyeng, n nyiye n niba ni ang 'bi 'Iijipiti 'puong ni dogee. N 'wongye ba pengbu, a 'sigi wa ka n wa dieba. Bila 'jung, wa. N na tumiing ka i gaa 'Iijipiti. ('Yiibu G. 3:7-10)

35A 'Moosis nga, una bang daang jaanhi, a yeli: Ning'buong 'bimii ing i kaara aning saringmaara? ('Yiibu G. 2:14) U ning u 'ju ka Naangmini daang tung aning a malika ni ang 'yi u ingang a moohuu 'puong ni sungbu, ung ti i kaara aning diera.

36Sanga ni ung daang wa i yelisiela aning yeli'sierihi Iijipiti paaluu 'puong, a mani ni bang buona Jie ni puong, aning 'yuomo lijaa'yi a mo'sogo 'puong baahi, ung daang tariba 'yining.

37A 'Moosis ni la bila. Unang daang yeli 'ku a Isi'reeli 'biihi: Daana ye Naangmini daang na 'ihiye dangyera kanga ye niba 'puong a 'kuye, a'wo ung 'ihime bila ni. U yeliyaga yeng daang na 'wono. (Duturoonomi G. 18:15)

38Una la nie ni ang daang 'bi a langbu puong a mo'sogo 'puong aning ti ba'mine, aning a malika ni ang daang yeli yela 'kuu a Sainai Tanga 'jung ni. Unang daang die a 'nyivori yeliyaga ka u 'kuti ni.

39Una la ka ti ba'mine daang jaanhi ka ba 'tu u nuori, a che daang 'turuu bahi. Che ba 'sikie 'puong bang daang i 'wo bang na la leu gaa Iijipiti.

40Bang daang yeli 'ku Eerong: Maali ngmima kuti ka a die ti 'yie. 'Bojung a 'Moosis nga ang 'ihiti 'yi 'Iijipiti paaluung nga, ti ba bang bila ni ung kpeling. ('Yiibu G. 32:1)

41Bang daang maali napolii a 'berm ni 'puong, a maali a tiihuu, a daang nyenging ba miihi 'nuuhi tuma 'puong.

42'Beng la ka Naangmini daang leu 'yi ba seng, che bahiba ka ba ti 'puoho sagbani buunhu Ngming'puohibu. A'wo ang seu a dangyeriba gbangu 'puong: 'Oo, yena Isi'reeli 'deu niba, maang la yeng daang 'ku a sarika 'dung-kuurihi aning a sarikihi 'yuomo lijaa'yi 'puong a mo'sogo 'puong?

43Yeliminga, 'Moo-lek tent yeng daang di, aning ye ngmini Refang ngmari'biri, bungmaanihi yeng daang maali ka ye 'puoho Ngming'puohibu. Bila 'jung n na 'ohiyeng gaaning ti pan Baabilong. ('Eemos G. 5:25-27)

44Ti ba'mine daang tariye a 'sieree tent 'deu a mo'sogo 'puong, a'wo ung daang 'wuli bila ni, a yeli ku 'Moosis ka u maaluu ka u 'woning ung daang nye bila ni.

45A tenti'deu la ka ti ba'mine ming ang wa 'ihi 'puoring daang waaning, a wa kpening a niba ni ang ba i 'Juuhi ni paalihi 'puo, ba ning 'Joosua. Bana ka Naangmini daang

© 2009 Bibles International.

kari 'ihi ti ba'mine 'ningbi-tooring ni. A tenti'deu daang 'bi 'beng a waana 'Deevid 'beri ning.

46Ung daang nye nungbu Naangmini ningbi-tooring, a buora ka u bo tenti'deu a ku Jeekob Naangmini ni.

47Che Soolomong la a daang me 'deu 'kuu.

48Che a Saa'ju-baahaa Daana ba kpiera 'deri bang me ning 'nuuhi 'puong. A'wo a dangyera ang yeli bila ni:

49Sagbani iye n na'kogo. Ka 'teng-gbani ming i n gbee 'kogo. Ka Daana jugihi: 'Bo to 'deu yeng na me 'kumo? Bii 'yening la n peenhibu 'jie?

50N 'nu naaning maali a buunhu nga jaa? (Ai'zeeya G. 66:1-2)

51Yena ju-kpieni niba, aning niba degiri ang ba 'ihi ye 'sikieng aning ye 'tobong. Ye mang 'ihing a 'tuohi a Sipegi'yiruu wagiri jaang. A'wo ye ba'mine ang da mang i bila ni, bila ning u ju yeng ira.

52A dangyeriba ni Imo ka ye ba'mine daang ba dogihi? Ba da mang kuye banani ang mang dang 'wuli a Sun'tuuro waa yela ni, u kuohiba aning u kuuriba yeng leu pampana ni.

53Yena la niba nga ang 'tu malikihi seng a die a begu, a che ba 'tuu ni.

54Sanga ni bang daang wa 'wong a yela nga, ang 'chugi ba 'sikie. Bang daang duunhi ba nyina imuu.

55Che ung daang paali aning a Sipegi'yiruu, a 'gbeli kaara sagbaning sirititi. Ung nye Naangmini girima, aning 'Yesu ang ahi Naangmini 'nuduring.

56Ung yeli: Nye, n nyiye sagbama ang 'yuohi, ka Ninsaalaa 'Bi-dau ni ahi Naangmini 'nuduring.

57'Beng la bang 'cheehi yaga jaa, a che furihi ba 'tobo, a che va ti miluu 'dayeni.

58Bang daang nyoguu 'yining a 'yiri samani, a ti fobuu ning kubo. Ka a 'sieree 'deme ni daang di ba bungyerihi bing bi-polii kanga bang buona Sool luong.

59Sanga ni bang daang wa foora 'Sitiivan ning 'kubo, ung buona Naangmini, a yera: Daana 'Yesu, die n sie.

60Ung daang 'gbinti 'tengeng, a tahing yaga jaa: Daana, veng a yelibeu nga 'kubo. Sanga ni ung daang wa yeli bila baahi, ung 'gbihi 'kuung 'puong.

Acts 8

1Ka Sool daang die kpeba u 'kuung ni yela. A sanga ning ka dogihibu kpong daang 'ihi a cheechi ang bi Jeruuselem 'puong ni ingang. Bang jaa daang pihing yaari 'Judiiya aning 'Sameeriya paalihing a che kpeling a bi-tunihi.

© 2009 Bibles International.

2Ka Ngming'puohi nene niba 'mine daang di 'Sitiivan a ti 'ung, a i laa'dimii yaga jaa u yela.

3Che ka Sool daang nang ira a cheechi 'karikaruu beu beu. Ung mang kpiera 'deu la 'deu jaa, a mang tagira daba aningpogiba 'yire ning a gara ning pogiriba 'deu.

4'Beng la, banani ang daang yaari ni, bang gaa 'jie la 'jie jaa, a inna a yelihung 'duoho.

5'Beng la ka Fiilip daang 'sigi gaa 'Sameeriya 'yiri kanga a ti ing 'Kristo 'duoho kubo.

6Ka a niba daang i nuori'yeni a chelihi 'wong a yela ni Fiilip ang yeli ni, sanga ni bang daang 'wono u yeliyaga a nyira a kpiengkanaama ni ung tuna.

7'Bojung sibee da mang 'cheehing yaga jaa, a mang wa 'yi ningyaga ang mang taraa iinhing. Ka ningyaga 'jiihi ang 'kpi aning bamahi ang i gberee daang nyaa.

8Ka nyengka kpong daang bi a 'yiri 'puong.

9Che ka dau kanga daang 'bi be bang buona Saimong. Ung da mang 'wuno biribu a 'yiri ning u ju 'puong. Ung da mang veng ka a 'Sameeriya niba i nomaa. Ung daang 'wuno ka u minga iye ningkpong kanga.

10Bang jaa daang cheliha u yeliyaga sung, a 'yi ba jaa bungbile a gara ba jaa bungkpong ingang. Bang mang yera: Dau nga la Naangmini kpiengkpong ni.

11Bang daang chelihi u yeliyaga sung. 'Bojung u daangbelingbang kauhi aning u biribu yelitarihi.

12Che sanga ni bang wa sagi Naangmini naalung aning 'Yesu 'Kristo 'yuori yela ni Fiilip ang daang ing 'duoho ni, bang 'so Ngminikuong, daba aning pogiba jaa.

13'Beng la ka Saimong minga ming daang sagi. Ung wa 'so Ngminikuong baahi, ung mang 'bi Fiilip seng. Ung mang ira nomaa sanga ni ung mang nye a yelisiela aning a kpiengkanaama ang mang ira.

14Sanga ni a bi-tunihi ang daang bi Jeruuselem 'puong ni ang wa 'wong ka 'Sameeriya niba sagiye Naangmini yelihung, bang tung 'Pii-ter aning Joon ba seng.

15Bang daang 'sigi wa ta, bang 'puohi Naangmini 'kubo ka a Sipegi'yiruu wa kpe ba iinhi.

16'Bojung u daang nang ba 'le ba kanga jaa ingang seni. Ba daang 'soye Ngminikuong Daana 'Yesu 'yuoring 'yong.

17'Beng la bang daang di ba 'nuuhi jegihi ba iinhi, ka a Sipegi'yiruu daang wa kpe ba iinhi.

18Sanga ni Saimong ang daang nye ka Naangmini 'kuye a Sipegi'yiruu a 'tu a bi-tunihi 'nuuhi jegibu ingang, ung daang 'kubo 'libie.

19Ung yeli: Ye 'ku n ming a kpiengu nga, nie ni jaa ingang mang na mang di n 'nuuhi jegi, ka a Sipegi'yiruu mang wa kpe u daana inga.

© 2009 Bibles International.

20Che ka 'Pii-ter yeli 'kuu: I 'libie nyuong paahi i ingang, 'bojung i tiehiyeng ka Naangmini 'kuubu na tuong dang ning libie.

21Ina ba tari 'jie bii tuori a yela nga 'puong, 'bojung i 'sikiri ba 'tori Naangmini 'ningbi-tooring.

22Bila 'jung leu 'yi i beulung nga 'puong, a che suhi Naangmini. A'mineng ka u na veng i 'sikiri tiehii ni 'kui bii.

23'Bojung n nyiyeng ka i Nye yelitoo ang i kpiengaa 'puong, aning degiri mara 'puong.

24'Beng la ka Saimong die, a yeli: Ye suhi Daana 'kumo ka a yela nga yeng yeli nga kanga jaa ta pagima.

25Sanga ni bang wa 'di 'sieree a ing Daana yelihung ni 'duoho baahi, bang daang leu gaa Jeruuselem. Bang daang inna a 'duohi-sung a gara a 'Sameeriya niba 'yi-yaga 'puuhing.

26Che ka Daana malika daang yeli 'ku Fiilip: 'Ihi, a gbagi i sa'mungduri seng a gara son ni ang 'yi Jeruuselem a wa 'sigire 'Geeza ni. 'Beng i 'biihee 'yong jie ni.

27Ung daang 'ihi, a gaa. 'Beng la ka Kuus dau kanga ang daang i varaa a tari 'suobu kpiengu yaga 'Itioopiya poginaa Kaandas luong, unang daang kaara a poga bundaambuunhu jaa. Ung wa Jeruuselem ka u wa 'puohi Naangmini Ngming'puohibu.

28Ung panaa daang leu 'kuno, a 'jing cheeriet 'puong, a kanna gbangu ni dangyera Ai'zeeya ang seu ni.

29'Beng la ka a Sipegi'yiruu daang yeli 'ku Fiilip: Seri ta, a ti kpe a cheeriet nga.

30Ka Fiilip daang jo gaa u seng, a ti 'wong ung kanna dangyera Ai'zeeya gbangu ni. Ung jugihi: I bangye bila ni ing kanna nga 'muni?

31Ung yeli: Wala mang na tuong i bang a 'muni, ka nie kangang ba dienima 'yie? Ung suhi Fiilip ka u 'do wa 'jing u 'lomboring.

32A Naangmini Yelihung Gbangu jie ni ung daang kanna ni la nga: Ba daang taguung a'wo pihu a gaaning korigibu jie. Ung 'woning pi'bile ang i 'muu u koonchiera 'ningbi-tooring. Bila la ung ba has u nuori.

33U 'sigihibu ni 'puong, bang daang momuu saree 'tuubu. Ning'buong na tuong 'wuli u buurii? 'Bojung ba daang 'ihiye u 'nyivori a 'yi 'teng-gbaning. (Ai'zeeya G. 53:7-8)

34Ka a varaa yeli 'ku Fiilip: N suhiing, yelima, ning'buo yela ka a dangyera yera nga, u minga yela bii ningjaala kanga?

35'Beng la ka Fiilip daang lagi u nuori, a 'piili a Naangmini yelihtmg 'jie ni ning u ju, a ing Yesu yela 'duoho 'kuu.

36Sanga ni bang daang gara, bang ti ta kuong kanga, ka a varaa yeli: Nye, kuong Nye che. 'Bong legirima a 'yi Ngminikuong 'suobung?

© 2009 Bibles International.

37Ka Fiilip yeli: Ka inang sagi aning i 'sikiri jaa, i na 'song. Ung die a yeli: N sagiyeng ka Yesu 'Kristo iye Naangmini 'Bi-dau.

38Ung yeli ka a cheeriet ahi. Bang daang 'sigi ti kpe a kuong, Fiilip aning a varaa j aa. Ung daang 'sou Ngminikuong.

39Sanga ni bang daang 'yi a kuong 'puo wa 'do, ka Daana Sie daang di Fiilip gaa. A varaa daang ba la nyiu. Che ung daang nyengina u soring a gara.

40Che bang wa nye Fiilip 'Azootas 'puong. Ung daang gara, a inna 'duoho a 'yie jaa 'puuhing a gara bilaang a ti ta Sesa'riiya.

Acts 9

1Che ka Sool daang nang vuunha aning dong aning kuubu Daana 'potuuribo ni ingang. Ung daang gaa a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong seng.

2Ung ti yeli ka u 'kuu gbama ka u gaaning Ngming'puohi 'deri ang 'bi Damaasikus 'puong. Ka ka unang ti nye a son nga nie jaa, ka banang i daba bii pogiba, ka u 'lebe waaning Jeruuselem.

3Sanga ni ung daang gara a ti tohi Damaasikus, 'dayeni ka chaanii daang 'yi sagbani a chaang 'chiguu wa 'gili.

4Ung daang 'le 'tengeng, a 'wong kokori ang yera 'kuruu: Sool, Sool, wala la ing dogihima?

5Ung jugihi: Ningbuo lii, Daana? Ka Daana yeli: Maang 'Yesu la, nie ni ing dogiha ni. A iye kpiengaa kui ka i viriha 'pingbie.

6Ung daang 'miMe. Ka u nuori daang maa. Ung jugihi: Daana, 'bo ing buora ka n i? Ka Daana yeli 'kuu: 'Ihi, a gaa ti kpe a 'yiri. Ba na yeliing bila ni ing na i.

7Ka a daba ni niu ang daang gara ni ahi sirititi, a 'wono kokori. Che ba daang ba nyira nie jaa.

8Ka Sool daang 'ihi ahi, ka u 'ningbie 'furihi. Che u daang ba nyira bung jaa. Bila 'jung bang tagi u 'nung a wa kpening Damaasikus.

9Ung daang i beri ata ka u ba nye jie. U daang ba 'di bung jaa ming bii a 'nyu kuong.

10'Beng la ka 'potuuro kanga daang 'bi Damaasikus 'puong bang buona Ananaiyas. Ka Daana yeli 'kuu nyiibu 'puong: Ananaiyas. Ung die: Maang la nga, Daana.

11Ka Daana yeli 'kuu: 'Ihi gaa ti kpe a 'yiri 'puo sokpong ni bang buona 'Toribu ni, a ti jugihi 'Juudas 'deung nie kanga bang buona Sool ang 'yi Taarisus yela. 'Bojung u 'puohong.

12Ung nye nyiibu 'puong dau kanga bang buona Ananaiyas ang wa kpiera, a di u nu a jegira u ingang ka u 'ningbie la nyira.

© 2009 Bibles International.

13'Beng la ka Ananaiyas dieyeli: Daana, n 'wongye niba yaga ang yeli a dau nga yela. A'wo bila ni ung tung i ningpegi'yiribe ang bi Jeruuselem 'puong beu yaga.

14'Jie ngang ming u tariye 'suobu kpiengu a 'yi Ngming'puohi 'yi-dieribera seng ka u 'le banani jaa ang buona i 'yuori.

15Che ka Daana yeli 'kuu: Gara, ‘bojung u iye bung'luguruu a 'kumo. U na diye n 'yuori gaaning niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng aning na'mine seng, aning Isi'reeli 'biihi seng.

16'Bojung n na 'wuluung bila ni ung na 'di dogee yaga n 'yuori 'jung.

17Ka Ananaiyas daang gaa ti kpe a 'deu. Ung ti di u 'nuuhi jeguu, a yeli: N ba'bie Sool, Daana 'Yesu, unang daari 'yi i ingang soring sanga ni ing daari waana ni, unang tungma ka i 'ningbie la nyira, ka i paali aning a S ipegi'yiruu.

18Pampana ka buunhu 'mine ang daang 'woning 'jingpegiri daang 'yi u 'ningbie 'le. Ung daang nyira 'dayeni, a 'ihi, a 'so Ngminikuong.

19Sanga ni Sool ang daang wa 'di siimaa baahi, ung la nye fanga. Ung daang 'bi a 'potuuribo ni ang 'bi Damaasikus 'puong ni seng 'beri awala.

20'Beng la ung buying ing 'Yesu 'duoho a Ngming'puohi 'deri 'puong ka u iye Naangmini 'Bi-dau.

21Che banani jaa ang daang 'wong u 'duoho ni ingbu, ka nomaa daang kpeba. Bang jugihi: Nie ni ang nyuong niba ni ang buong a 'yuori nga Jeruuselem 'puong ni, a wa che ming bila 'jung ka u wa nyogiba 'le gaaning Ngming'puohi 'yi-dieribera seng ni naani nga?

22Che ka Sool daang maaling ira kpiengaa yaga jaa. Ung ing a 'Juuhi ni ang 'bi Damaasikus ni chinchang 'puong, a 'wuno yeliminga soring ka 'Yesu la a 'Kristo.

23'Beni yaga ang wa pari, ka a 'Juuhi daang bu ka ba kuu.

24Che ka Sool daang bang ba sogili'guubu ni yela. Bang daang kaara a 'yiri 'yenge 'di-noeng ngminaa aning 'yienguu jaa ka ba kuu.

25'Beng la ka a 'potuuribo daang diu 'ji-suorii ing peu 'puong, a jaali 'sigihi a 'yiri daam'puoring.

26Sanga ni Sool ang daang wa Jeruuselem, ung ira anie ka u di u minga ti man a 'potuuribo. Che bang jaa daang joruu. 'Bojung ba daang ba sagi ka u iye 'potuuro.

27Che ka Baarinabas daang nyoguu waaning a 'bi-tunihi seng, a wa yeli 'kubo bila ni ung nye Daana a soring. Ung daang yeli bila ni Daana ang yeli yela 'kuu, aning bila ni Sool ang daang ing 'duoho 'Yesu 'yuoring aning nyeu Damaasikus 'puong.

28Ung daang 'bi ba seng a waana kpiera a leura 'yire 'yenge Jeruuselem 'puong.

29Ung daang yeli yela aning nyeu Daana 'Yesu 'yuoring, a chiihi 'Juuhi ang daang yera 'Giriik kokori. Bang daang buora ka ba kuu.

© 2009 Bibles International.

30Sanga ni a baliihi ni ang daang wa bang bila, bang nyoguu waaning Sesa'riiya, a wa bahuu ung gaa Taarisus.

31'Beng la ka a cheechi ang 'bi 'Judiiya paaluung aning 'Gaalilii paaluung aning 'Sameeriya paaluung jaa daang peenhi, a nye kpiengu. Bang daang 'chene Daana joo 'puong aning a Sipegi'yiruu 'suhu maabu 'puong, a wahi.

32'Beng la, sanga ni 'Pii-ter ang daang yuora a 'jiihi jaa ba 'puong, ung wa a ningpegi'yiribe ni ming ang daang kpiera Liida seng.

33Ung nye dau kanga 'yuori ang 'di 'Iniiyas beng. Ung jeng u btmjieng 'yuomo a'nii, a biera ing'kuung baalung.

34Ka 'Pii-ter daang yeli kuu: 'Iniiyas, Yesu 'Kristo nyaagiing. 'Ihi, a 'pili i bunjie bing. Ung daang 'ihi 'dayeni.

35Ka banani jaa ang daang kpiera Liida aning 'Seerong 'puong daang nyiu, a leu 'tu Daana.

36Ka 'potuuro kanga daang bi Joopa 'puong ka u 'yuori 'di Taabita. Bila 'muni la Doorikas. Ka a poga nga tungsuunhi aning u ningbaaliba sarikihi 'ihibu daang 'duoro yaga jaa.

37A beri ni 'puong ka baalung daang kpeu, ung 'kpi. Sanga ni bang wa 'sou kuong baahi, bang daang diu 'bing saa'ju 'deu kanga 'puong.

38Liida ming ang daang pieli Joopa ni, ka a 'potuuribo daang 'wong ka 'Pii-ter bi beng. Bang tung daba ba'yi u seng, a buora ka u wa ba seng wieng.

39'Beng la ka Pii-ter daang 'ihi ka u ningba gaa. Sanga ni ung wa ta, bang taruu ti kpening a saa'ju 'deu ni. Ka a dunggala jaa daang ahi 'giluu a 'kono. Bang 'wuno kpari aning tama Doorikas ang 'woo sanga ni ung daang 'bi ba seng.

40Che ka Pii-ter daang i bang jaa 'yi a 'deu 'puong, che ung 'gbinti 'tengeng a 'puohi Naangmini, a leu 'tori a kuung, a yeli: Taabita, 'ihi. Ung 'yuo u 'ningbie. Sanga ni ung daang wa nye 'Pii-ter, ung 'ihi 'jing.

41Ka 'Pii-ter daang di u 'nu tie 'kuu, a nyoguu ung 'ihi ahi. Sanga ni ung wa buong a ningpegi'yiribe aning a dunggala, ung diu 'kubo 'vori.

42Ka Joopa jaa daang bang bila, ka niba yaga sagi Daana.

43Bila 'puoring ka 'Pii-ter daang bi Saimong ang i gbannona seng, Joopa 'puong. Ung daang 'bi 'be 'beri yaga.

Acts 10

1Ka dau kanga daang 'bi Sesa'riiya 'puong bang buona Koriniiliyas. Ung daang i 'sojehi koo ningkpong, a kaara 'soj emuni bang buona Iitali 'sojemuni.

2U daang iye Ngming'puohi nene daana. Ka u ning u 'deu jaa daang jora Naangmini. U da mang 'ihiye sarikihi 'kuro niba, a mang 'puoho Naangmini wagiri j aang.

© 2009 Bibles International.

3A'wo ngminaa 'gbelinge ata wagiri ung daang nye pielaang nyiibu 'puong Naangmini malika ang wa kpiera u seng, a yeli 'kuu: Koriniiliyas.

4Sanga ni ung wa 'liinhuu, ka dabieng kpeu. Ung yeli: 'Bo la, Daana? Ung yeli 'kuu: I 'puohibu aning i sarikihi 'do wang, a wa i tiehibu Naangmini 'ningbi-tooring.

5Bila 'jung tung daba ka ba gaa Joopa a ti buong dau kanga bang buona Saimong. U 'yuori kanga la la 'Piker.

6U kpieriye dau kanga bang buona Saimong seng, gbannona kanga. U 'deu 'biye mani nuoring. U na yeliing bila ni ing na i.

7Sanga ni a malika ni ang daang yeli yela 'ku Koriniiliyas ni ang wa gaa baahi, ung buong u 'deu tungtunibaba'yi aning 'soje Ngming'puohi nene daana kanga ang 'yi 'soj ehi ang mang kaaruu wagiri jaang.

8Sanga ni ung daang wa yeli a yela nga jaa 'kubo baahi, ung tungba bang gaa Joopa.

9'Beu ang daang wa kaa ba 'cheni ni 'puong bang wa tara a 'yiri, ka 'Pii-ter daang 'do a 'deu pie ka u ti 'puohi Naangmini a'wo ngminton'tori sanga.

10Ka kong daang kpeu gaga jaa. Ung daang buora bung kanga ka u 'di. Che sanga ni bang daang nang maana siimaa, ung nye nyiibu.

11Ung nye sagbani ang 'yuo. Ka bung kanga la a'woning waje bang nyogi u kpiila anaahing a 'sigire waananing 'tenge.

12Ka donee 'dung-gbe-anaahi 'irii jaa, aning mo'duunhi, aning bung'vuurihi, aning sagbani bungegirihi daang 'bi u 'puong.

13Ka kokori daang yeli 'kuu: 'Ihi, 'Pii-ter, a ku, a oo.

14Che ka 'Pii-ter yeli: Bila naani, Daana. 'Bojung n nang ba oo bung jaa ang i bungbayaa bii btmgdegiri jaa.

15Ka a kokori la yeli 'kuu 'buyi: Bung ni Naangmini ang maali ung i 'forifori, ta buonuu bungbayaa.

16Bila daang iyeng gberi buta. Che ka a bung ang 'woning waje daang la leu 'do a ti kpe sagbani.

17Sanga ni 'Pii-ter ang daang nang maaha u 'suhung a'wo bung ni nyiibu ang la ung nye bila, beng la ka a daba ni Koriniiliyas ang tung ni jugihi wa Saimong 'deu. Bang daang wa ahi 'di-nuoring.

18Bang buong jugihi ka ka Saimong bang buona 'Piker bi 'be bii.

19Sanga ni 'Pii-ter ang daang ngmira a nyiibu ni fasani, ka a Sie yeli 'kuu: Nye, daba bata 'mine buoriing.

20Bila 'jung 'ihi 'sigi, ka i ningba gaa. Ta ira yeli jaa 'sige, 'bojung maang tungba.

© 2009 Bibles International.

21'Beng la ka Pii-ter daang 'sigi gaa a daba ni Koriniiliyas ang tung ni seng, a ti yeli: Maang la nie ni yeng buora ni. Ye 'cheni anan'so la wala?

22Bang yeli: Koriniiliyas iye 'sojehi koo ningkpong kanga ang i sun'tuuro, a i nie ang jora Naangmini, a tari 'yo-sung a 'Juuhi paaluu jaa 'puong. Ka Naangmini 'tu malika pegi'yiruu inga a yeluu ka u tung buomii ka ka i wa u 'deu, ka u 'wong yela 'yi i seng.

23'Beng la ung daang buongba kpening 'deu, a jieliba. 'Beu ang wa kaa, ka 'Pii-ter 'yi ka u ningba gaa. Ka a ba'biihi 'mine daang 'yi Joopa bieluu.

24'Beu ang la wa kaa, bang ti kpe Sesa'riiya. Ka Koriniiliyas daang chelihiba, a buong u dogiriba aning u jomiihi lang taa.

25Sanga ni Pii-ter ang daang wa kpiera, ka Koriniiliyas 'tuohuu, a 'le 'tengeng u luong, a 'puohuu Ngming'puohibu.

26Che ka 'Pii-ter nyoguu 'ihi 'dendenge, a yeli: 'Ihi ahi, n ming minga iye ninsaalaa.

27Sanga ni u niu ang daang wa yeli yela, ung ti kpe a nye ningyaga ang laanhi lang taa.

28Ung yeli 'kubo: Ye bangyeng bila ni ang ba 'tu sori a 'ku nie ang i 'Juu ka u ti lang nie ang 'yi paalijaala ingang bii ka u wa u seng. Che Naangmini 'wulimong ka n ta buong nie jaa ningbayaa bii ningdegiri.

29Bila 'jung mang wa ye seng, a ba jaanhi, sanga ni a tungbu ang tams. Bila 'jung n jugihang: Wala 'jung yeng tung buongma?

30Ka Koriniiliyas yeli: 'Beni anaahi ang pari 'puong n 'leriye nuori ka wagiri nga to wa ta, 'ji-maari 'gbelinge ata sanga mang 'puoho Naangmini n 'deung. 'Beng la ka dau kanga da 'yi ahi n 'ningbi-tooring 'dayeni, a yeti kpari ang nyigiha.

31Ung yeli: Koriniiliyas, Naangmini 'wongye i 'puoho. Ka i sarikihi ing 'ihe 'kuro ningbaaliba 'bi tiehibu 'puong Naangmini 'ningbi-tooring.

32Bila 'jung tung ka ba gaa Joopa a ti buong Saimong, una bang buona 'Pii-ter ni, ka u wa che. U 'biye Saimong, gbannona kanga 'deung mani nuoring. Ung na wa wa, u na yeliye yela 'kui.

33Bila 'jung mang tung i seng 'wieng 'wieng, ing ming i sung aning ing wa. Bila 'jung ting jaa 'bi che Naangmini 'ningbi-tooring ka ti 'wong yela jaa Naangmini ang yeli 'kui.

34'Beng la ka 'Piker nyogi u nuori lagi, a yeli: Siring minga, n bangyeng pampana ka Naangmini ba i ningbaana.

35Che paaluu jaa 'puong, nie ni ang joruu a tuna tungsuunhi, u mang dieye u daana yela.

36A yelihung ni Naangmini ang tung a 'ku Isi'reeli 'biihi ni, a inna 'suhu maahuu 'duoho a 'tuuro Yesu 'Kristo ingang ni la nga. Una la bung jaa Daana.

© 2009 Bibles International.

37Ye bangye a yelihung, una bang di a yaari 'Judiiya paaluu jaang ni, a 'piili 'Gaalilii
'puong, sanga ni Joon ang daang wa ing a Ngminikon'suobu yela 'duoho ni baahi.

38Bila ni Naangmini ang daang buo a Sipegi'yiruu a paahi kpiengu a ing 'Yesu ang 'yi
Naazaret ingang. Ung da mang yo yuora a tuna sung, a nyaara bamahi jaa Sitaani ang
dogiha, 'bojung Naangmini daang 'Nye u seng.

39Ti iye 'sieree niba a'wo yela jaa ung tung 'Juuhi paaluung aning Jeruuselem 'puong.
Bang daang nyoguu chegi dau 'jung, a kuu.

40Ka Naangmini daang 'ihuu a 'beri ata daari, a diu 'wuli 'penteng.

41A niba jaa naani ung daang 'wuluu 'ku. A 'sieree niba ni Naangmini ang dang 'lugihi
ni ung 'wuluu ku. Tinuu la ung 'wuluu ku. Ti niung da mang 'di siimaa a 'nyu kuong
sanga ni ung daang 'ihi 'yi 'kuuming.

42Ung yeli 'kuti ka ti ing 'duoho 'ku niba, a 'di 'sieree ka una la ka Naangmini 'bing
ung i 'nyivori 'deme aning kpiinhi jaa saringmaara.

43A dangyeribajaang 'dire 'sieree a 'kuruu, ka ka nie jaang saguu, a 'tuuro u 'yuori
ingang u daana na nyiye yelibee veng'kuubu.

44Sanga ni Pii-ter ang nang yera a yela nga, ka a Sipegi'yiruu daang 'le banani jaa ang
'wong a yelihung ingang.

45Ka banani degiri ang daang 'ihi bang sagi ka ba ning 'Pii-ter wa ni noe daang maa.
'Bojung Naangmini buoye a kuubu ni ang i a Sipegi'yiruu ni, a ing niba ni ang ba i
'Juuhi ni ming ingang.

46'Bojung ba daang 'wongye bang yera yela aning kokojaani a 'pugiro Naangmini.
'Beng la ka 'Piker jugihi:

47Nie kanga na tuong legi kuong ka a niba nga to 'so Ngminikuong, banang nye a
Sipegi'yiruu a'wo ting nyiu bila ni?

48'Beng la ung yeli 'kubo ka ba 'so Ngminikuong 'Yesu 'Kristo 'yuoring. A 'puoring
bang suhuu ka u 'bi ba seng 'beri awala.

Acts 11

1Ka a bi-tunihi aning a babiihi ang daang 'bi 'Judiiya paaluung 'wong ka a niba ni ang
ba i 'Juuhi ni ming dieye Naangmini yelihung ni.

2Sanga ni 'Pii-ter ang daang wa Jeruuselem, ka banani ang i degiri 'ihibu niba ni
yeruu.

3Bang jugihi: Wala ing gaa daba degiri and ba 'ihi seng ka i ningba ti 'di siimaa?

4Che ka 'Piker toonhi a yela nenene a 'yi a 'munpiileeng a 'kubo, a yeli:

© 2009 Bibles International.

5N daang biye Joopa 'puong a puoho Naangmini, a nye nyiibu 'puong bungkanga ang 'woning waje. Bang nyogi u kpiila anaahing, a 'yi sagbani 'sigire ning. Ung ang waana n seng.

6Sanga ni mang wa 'liinhuu sirititi, mang nye chime 'dung-gbe-anaahi 'irii, aning mo'duunhi, aning bung'vuurihi, aning sagbani bungegirihi u 'puong.

7'Beng la mang 'wong kokori ang yeli 'kumo: 'Pii-ter, 'ihi ku oo.

8Che mang yeli: Bila naani, Daana. Bojung bung jaa ang i bungbayaa bii bungdegiri nang ba kpe n nuori.

9Che ka a kokori la 'yi sagbani a dieyeli 'kumo 'yiilung ingang: Bung ni Naangmini ang maali ung i 'forifori, ta buonuu bungbayaa.

10Bila daang iyeng gberi buta, che bang la tagi a jaa ti kpening sagbani.

11Bila 'puong la ka daba bata 'mine ang 'yi Sesa'riiya, bang tungba n seng, bang ta 'deu ni mang 'be ni.

12Ka a Sipegi'yiruu yeli 'kumo ka n ningba gaa, ka n ta ira yeli jaa 'sige. 'Beng la ka a balliihi bayuobi nga ming bielima. Ting ti kpe a dau 'deu.

13'Beng la ung yeli 'kuti bila ni ung nye malika u 'deu 'puong. Ung ahi a yeli 'kuu: Tung daba ka ba gaa Joopa a ti buong Saimong. U 'yuori kanga la Pii-ter.

14U na wa yeliye yela kui, ka i ning i 'deu jaa i 'chihi a 'tuuro a yeliyaga ingang.

15'Beng la, sanga ni mang ti 'piili ka n yeli yela, ka a Sipegi'yiruu 'le ba iinhing a'wo ung daang 'le ti iinhing a 'mtmpiileeng bila ni.

16'Beng la mang panaa tiehi Daana yelihung ni ung yeli: Siringminga, Joon daang 'soye niba Ngminikuong aning kuong. Che yena daang na 'soye Ngminikuong aning a Sipegi'yiruu.

17Ka Naangmining 'kubo 'kuubu ni ning u ju ung daang kuti sanga ni ting sagi Daana 'Yesu 'Kristo ni, ning'buo la n ming mang na chiihi Naangmini?

18Sanga ni bang daang wa 'wong a yela nga, bang tang a che 'pugiro Naangmini, a yeli: Bila yeng Naangmini 'kuye a niba ni ang ba i 'Juuhi ni ming yelibee 'puo leu'yiibu ka ba tan 'nyivori.

19Ka banani ang daang yaari 'jiihing dogihibu ni ang daang 'ihi 'Sitiivan 'Jung ni gaa ti ta Feniisiya, Saipirus, aning Aanitiok. Ba daang ba inna a yelihung 'duoho 'kuro nie jaa 'see 'Juuhi 'yong.

20Ba 'mine daang iye daba ang 'yi Saipirus aning Sai'riini. Sanga ni bang wa ta Aanitiok bang yeli yela ku 'Giriik niba ming, a inna Daana 'Yesu yela 'duoho.

21Ka Daana 'nu daang 'bi ba seng. Ka niba yaga daang sagi a di ba miihi 'ku Daana.

22'Beng la ka a cheechi ang 'bi Jeruuselem 'puong daang 'wong a yela nga, a tung Baarinabas ka u gaa Aanitiok.

© 2009 Bibles International.

23Sanga ni ung daang ti to 'be a nye Naangmini bunye, ka u 'puo peli. Ung i ba jaa kawani, ka ba nyogi Daana kpiengaa aning ba 'sikie jaa.

24'Bojung u daang iye ningsung, a paali aning a Sipegi'yiruu aning limaniye. Ka niba yaga daang 'tu Daana paahi.

25'Beng la ka Baarinabas daang 'yi gaa Taarisus ka u ti bo Sool.

26Sanga ni ung wa nyiu, ung taruu waaning Aanitiok. 'Beng la ka ba ning a cheechi da mang lang taa a gara 'yuoni 'gbuli, a 'wuli ningjemaa. Bang daang fora buong a 'potuuribo Kristieng biihi Aanitiok 'puong.

27A beri ni 'puong ka dangyeriba daang 'yi Jeruuselem a wa Aanitiok.

28'Beng la ka ba kanga bang buona Aagabus daang 'ihi ahi, a dangyeli a 'tu a Sipegi'yiruu ingang ka kongkpong na leng donee jaang. Ka a kong siring daang 'le Kiloodiyus 'Sii-zer beri ni 'puong.

29'Beng la ka a 'potuuribo kanga jaa da mang 'le ka u tuoli u fanga tuo 'kuubu ka ba ti 'ku a ba'biihi ang daang kpiera 'Judiiyang.

30Bang daang i bila ming, a di a kuubu tuoli Baarinabas aning Sool bang ti 'ku a ningbera.

Acts 12

1A wagiri ning ka Naa Heerod daang 'ihi a cheechi niba ni 'mine dogihibung.

2Ung daang ku 'Jeemes, Joon babie aning 'takobi.

3Ung wa nye ka bila peliye a 'Juuhi 'puo, ung la ahi ning ka u nyogi 'Pii-ter ming. A sanga daang iye Paanuu Ang Ba Tari Bum 'chiu 'diibu.

4Sanga ni ung wa nyoguu, ung diu ing pogiriba 'deung, a diu 'ku 'sojemuno anaahi ka ba kaara. Ung daang 'le ka a Paribahi 'chiu 'diibu baahi, ka u 'ihuu wa 'ku a niba.

5Bila 'jung bang kaara 'Pii-ter a pogiriba 'deung. Che ka a cheechi daang 'puoho Naangmini wagiri jaang a 'kuubu.

6A 'yienguu ni ning u ju, sanga ni Heerod ang panaa wa ira 'siri ka u 'ihuu 'yining, ka Pii-ter daang 'gbihe 'sojehi ba'yi kpachagang. Bang 'leu ning jorihi a'yi, ka a kaariba daang bi a pogiriba 'deu 'di-nuoring a kaara.

7'Beng la ka Daana malika daang wa. Ka chaanii chaang a pogiriba 'deu 'puong. Ung wa ngmi Pii-ter lomboring, a simuu, a yeli: 'Ihi ahi 'wieng. Ka u jorihi ni daang 'yi u 'nuuhing le.

8Ka a malika daang yeli 'kuu: Girihi i minga, a tung i nagitie. Ung daang i bila. Ung yeli kuu: Di i waje 'pili, a 'tuurimo.

9Ung daang 'tuuruu a gaa ti 'yi. U daang ba bang ka a yeli ni a malika ang i ni i yeliminga. U daang tiehiyeng ka nyiibu la ung nyira.

© 2009 Bibles International.

10Sanga ni bang daang wa pari a fora kaara aning a 'yiiltmg kaara baahi, bang wa ta 'yenge 'di-nokpong ang i kurihuu bang mang 'tu kpe a 'yiri 'puo. Ung daang 'yuo u mingang a 'kubo. Bang ti 'yi 'yenge a 'tu sokpong kanga gaa, pampana ka a malika daang bori u 'ningbiring.

11Sanga ni 'Pii-ter 'ningbiri ang daang wa 'yuo, ung yeli: Pompana n bangyeng yeliminga ka Daana tungye u malika, a 'ihimo 'yi Heerod 'nung, aning yela ni jaa 'Juuhi ang buora ni 'puong.

12Sanga ni ung daang wa bang bila, ung gaa Joon ma Mariyaama 'deu, a Joon 'yuori kanga la la Maaki. Ka niba yaga daang laanhi lang taa 'be a 'puoho Naangmini.

13Sanga ni 'Pii-ter ang daang ti kpaahi a 'yenge 'di-nokpong 'gbori, ka pogisaraa kanga bang buona Rooda daang wa ka u wa sagi.

14Sanga ni ung wa bang ka Pii-ter kokori la, 'pu-peli 'gaalii 'jung u daang ba 'yuo a 'yenge 'di-nokpong. Che ung leu jo kpe a ti yeli ka 'Pii-ter ahiye a 'yenge 'di-nokpoming.

15Bang yeli 'kuu: Jenjaahibung kpierii. Che ung daang yeli kpiengaa kpiengaa ka bila la. 'Beng la bang yeli: U malika la.

16Che ka Pii-ter daang nang kpaaha. Sanga ni bang wa 'yuo a 'di-nuori a nyiu, ka nomaa kpeba.

17Che ung daang di u 'nu bigihi 'kubo ka ba tang. Ung yeli 'kubo bila ni Daana ang 'ihuu a pogiriba 'detmg. Ung yeli: Ye gaa ti yeli a yela nga 'ku 'Jeemes aning a babiihi. Che ung leu goo 'ji-jaala.

18'Beu ang daang wa kaa, ka 'karikaruu kpiengaa kpe a 'sojehi 'Pii-ter yela.

19Sanga ni Heerod ang daang wa bou a ba nyiu, ung piehi a kaariba, a yeli ka ba kuba. Che ka 'Pii-ter daang 'yi 'Judiiya a 'sigi gaa Sesa'riiya a ti bi 'be.

20Ka Heerod 'puo daang saang yaga jaa Taiyer aning Saidong niba ingang. Che bang daang lang taa a wa u seng, a wa nyogi a naa kpambie, Bilaasitus jori, a buora ka ba ning Heerod maali taa. 'Bojung ba paaluu daang nyiriye siimaa a 'yire a naa paaluung.

21Daari kanga bang daang bing 'beu, ka Heerod boo naalung bomboba, a 'jing u na'kogong, a yeli yela 'kubo.

22'Beng la ka a niba daang tahing, a yeli: Naangmini kanga kokori la. Ninsaalaa kokori naani.

23'Beng la, pampana, ka Daana malika ngmiu. 'Bojung u daang ba 'ku Naangmini girima. Ka 'dandulo daang 'diu ung kpi.

24Che ka Naangmini yelihung ni daang 'ihi a yaari.

25Sanga ni Baarinabas aning Sool ang wa baahi ba tungbu, bang daang leu 'yi Jeruuselem wa. Bang nyogi Joon paahi ba ingang. U 'yuori kanga la la Maaki.

© 2009 Bibles International.

Acts 13

1Dangyeriba 'mine aning karimihi 'mine daang biye cheechi ni ang 'bi Aanitiok 'puong ni. Bana daang la nga, Baarinabas, aning Siimiyung bang buona Naijer, aning 'Luusiyus ang 'yi Sai'riini, aning Maanayeng ang i na'bile Heerod kpam'bie, aning Sool.

2Sanga ni bang daang tuna Daana, a 'lere nuori, ka a Sipegi'yiruu yeli: Ye weli Baarinabas aning Sool 'kumo ka ba tung tuma ni 'jung mang buongba.

3Sanga ni bang daang wa 'le nuori a 'puohi Naangmini a wa di ba 'nuuhi jegiba baahi, bang tungba bang gaa.

4A Sipegi'yiruu ang daang tungba ni, bang daang gaa Seluusiya, a ti 'yi 'be a kpe 'gbori gaa Saipirus.

5Sanga ni bang wa bi Saalamis 'puong, bang inna Naangmini yelihung ni 'duoho 'Juuhi Ngming'puohi 'deri 'puuhing. Bang daang tari Joon ung tuna kuribo.

6Sanga ni bang wa yo a jie kuong ang ngmaa 'gili wa baahi, bang ti to Paafos. Bang daang nye biribu daana kanga ang i 'girii dangyera, a i 'Juu nie. U 'yuori daang la Bar 'Yesu.

7Ung daang bi Suurijius Poolus ang i a paaluu kaara a i yengbangina seng. Ung daang buong Baarinabas aning Sool a buora ka u 'wong Naangmini yelihung ni.

8Che ka Eelimas, a biribu daana ni, boiling u 'yuori 'muni la bila, ung daang 'ihi 'tuohibo. U daang buorang ka u leuhi a paalikaara a 'yi a limaniye sagibung.

9'Beng la ka Sool, una bang la buona Pool ni, ung daang pa aning a Sipegi'yiruu, a daang 'liinhuu 'bereng,

10a yeli: Ina nie ang pa aning belingbu jaa aning bieltmg jaa. Ina Deevul 'bie. Ina sun'tuubu jaa doma. I kung veng Daana sosuunhi ni saangbu?

11Pampana, nye, Daana 'nung 'bi i ingang. I na iye jonga. I kung nye ngminaa a gara wagiri kangang. 'Dayeni ka gbangkola aning sagiluu daang 'le u ingang. Ung daang yo buora niba ka ba nyogi u 'nung a die niu 'yie.

12'Beng la, a paalikaara ang daang wa nye bila ni ang tung, ung sagi, ka nomaa kpeu Daana 'wulibu ni yela.

13Sanga ni Pool aning u 'yiri niba ang daang wa kpe 'gbori a 'yi Paafos, bang wa Puuriga ang bi Pamifiiliya paaluung. Ka Joon daang 'yi ba seng a leu gaa Jeruuselem.

14Che sanga ni bang daang wa 'yi Puurigang, bang wa Aanitiok ang 'bi Pisiidiya paaluung. Bang daang ti kpe Ngming'puohi 'deu peenhibu daari, a 'jing.

15Sanga ni bang wa karing a begu aning a dangyeriba seuri ni baahi, ka a Ngmingpuohi 'deu 'yi-dieriba daang tung ba seng, a yeli: Daba aning ba'biihi, ka yenang tari kawani yeli jaa ka ye yeli ku a niba, ye yera.

© 2009 Bibles International.

16'Beng la ka Pool daang 'ihi ahi a 'bigihi aning u 'nu, a yeli: Isi'reeli daba aning ye bamahi nga ang jora Naangmini, ye chelihi 'wong.

17A Isi'reeli niba nga Naangmini ni daang 'lugihiye ti ba'mine. Ung 'duohi a niba sanga ni bang daang i saamba a kpiera 'Iijipiti paaluung. Ung daang tie u 'nu a 'ihibe a 'yi beng.

18Ung daang 'diba 'kanyiri aning ba yeli-irihi a'wo 'yuomo lijaa'yi a mo'sogo 'puong.

19Sanga ni ung daang wa nyuong paalihi ayo'poin 'Keenan paaluung baahi, ung po ba teng-gbani 'kubo ung i ba chengbung a'wo 'yuomo koohi anaahi aning lijaa'yi aning 'pie kpachagang.

20A 'puoring la ung daang 'kubo saringmaariba a gara Saamiu-el ingang.

21Bila 'puoring bang daang suhi naa. Ka Naangmini di Kiis bi-dau Sool, Beenjaming buurii dau, a 'kubo 'yuomo lijaa'yi kpachagang.

22Sanga ni ung daang wa yaaguu, ung 'ihi 'Deevid ka u i ba naa. Ung 'di 'sieree 'Deevid yela a yeli: N nyiye Deevid, Jeesi bi-dau ni, ung i dau ang ahi n 'sikiri buobu 'puong, a na tung n buobu jaa. ('Yieme G. 89:20)

23A dau nga buurii 'puong la ka Naangmini 'ihi Diem, 'Yesu, a 'ku Isi'reeli niba a 'tuuro u nuori ni ung bing ni ingang.

24Joon daang dang ingye yelibee 'puo leu'yiibu Ngminikon'suobu 'duoho a 'ku Isi'reeli niba jaa che ung daang ti wa.

25Sanga ni Joon ang daang wa baaha u tungbu, ung jugihi: Ningbuo yeng tieha ka n iyeng? N naanuu, che nie kanga waanang n puoring, n ba sigi ka n 'lorihi u nagitie bung'lerihi.

26Daba aning babiihi, Aaburaham buurii 'biihi, aning nie jaa ang 'bi ye 'puong a jora Naangmini, tinuu la ka Naangmini tung a 'chihi nga yelihung ni 'ku.

27'Bojung banani ang kpiera Jeruuselem 'puong aning ba ningbera daang ba bamuu. Che bang daang yeli ka u 'leyeng ni daang paaliye a dangyeriba yeliseurihi ni. Ana bang mang karingpeenhibu daari jaa ni.

28'Haali ba ba nye yeli ang sigi ka u 'kpi u seng. Che bang daang suhi Pailat ka u veng ka ba kuu.

29Sanga ni bang daang wa paali yela ni jaa ang daang seu a'wo u yela wa baahi, bang daang yaaguu 'sigining a dau ingang, a diu ti jieli kau'biri kanga 'puong.

30Che ka Naangmini daang 'ihuu 'yining a 'kutmg 'puong.

31Ka niba ni niu ang 'yi 'Gaalilii a wa Jeruuselem ni daang nyiu 'beri jemaa 'puong. Bana la u 'sieree 'deme a ku niba.

32Bila 'jung ti inniiye 'duohi-sung a 'kuriye bila ni a nobinnuu ni ang daang 'bing ku a ba'mine ni.

© 2009 Bibles International.

33Naangmini paaliye a nuori ning u ju a 'ku ba 'biihi, tinuu. 'Bojung ung daang 'ihi 'Yesu a 'yining 'kutmg 'puong, a'wo ang la seu bila a 'Yiiltmg 'Yienii 'puong ni: N 'Bidau lii, 'jine mang dogii. ('Yieme G. 2:7)

34A'wo ung 'ihuu 'yi 'kuung 'puong ung kung la leu gaa puongbu 'puo yela ni, u yeliye ngaang: N na 'kuing a hinihung pegi'yiruu ang ba tari leuhibu ni bang 'ku Deevid nuori ka ba na 'kiting ni. (Ai'zeeya G. 55:3)

35Bila 'jung la ung la yeli 'Yieme Gbangu 'ji-jaalang: I kung veng ka i Bungpegi'yiruu puong. (Yieme G. 16:10)

36'Bojung 'Deevid ang daang wa tung u buurii Naangmini buobu 'puong baahi, u daang 'gbihiyeng. Bang diu 'ung u ba'mine seng, ung puong.

37Che unani yeng Naangmini ang 'ihi 'yining 'kuung 'puong ni ba puong.

38Daba aning ba'biihi, bila 'jung ye bang ka a 'tuuro a dau nga ingang la ka yelibee veng'kuubu 'duoho ing 'kuye.

39Banani jaa ang sagi, ye iye 'soli yela jaa 'puong a 'tuuro 'Yesu ingang. A yelibani 'puong yeng kuring tuong i 'soli a 'tuuro 'Moosis 'begu ingang ni.

40Bila 'jung ye banna, ka bila ni a dangyeriba ang yeli ni ta wa pagiye:

41Yena nga ang ba kahina yela, ye nye, a i nomaa, a nyuong. 'Bojung n tuniye tuni kanga ye beri 'puong. Ye kung sagi a tungbalaa jaa, 'haali ka nieng yeli u yela 'kuye. (Habaakuk G. 1:5)

42Sanga ni bang daang wa 'yi a Ngming'puobi 'deu 'yire, ka a niba daang suhiba ka ba la yeli a yela nga 'kubo a peenhibu beu ni ang tohi ni.

43Sanga ni a langbu ang daang wa yaari, ka a 'Juuhi yaga aning 'Juuhi Ngmini ngmaakpieriba Ngming'puohi nene niba yaga daang 'tuuro Pool aning Baarinabas. Bang daang yeli 'kubo, a iba kawani ka ba mari Naangmini bunye ni 'puong.

44A peenhibu beu ni ang tohi ni ang daang wa ta, ka a 'yiri niba yaga jie jaa wa lang taa ka ba 'wong Naangmini yelihung ni.

45Che sanga ni a 'Juuhi ang wa nye a j emaa, ka 'nyuuri kpeba yaga. Bang chiihi bila ni Pool ang daang yeli ni, a degiruu.

46'Beng la ka Pool aning Baarinabas yeli aning nyeu: A iye kparaama ka Naangmini yelihung yeli 'kuye fora. Che yeng jaanhuu a ngmaa ye miihi saree ka ye ba sigi ka ye nye 'nyivori ang ba tari baahibu ni 'jung, tau, ti leu garage niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng.

47'Bojung bila ka Daana yeliti: N bimiing ka i i niba ni ang ba i 'Juuhi ni chaanii, ka 'chihi to a dunee lampegihi jaa a 'tuuro i ingang.

48Sanga ni a niba ni ang ba i 'Juuhi ni ang wa 'wong bila, ka ba 'puuhi peli, bang 'pugiro Daana yelihung ni. Bamahi jaa Naangmini ang daang 'bing ka ba nye 'nyivori ang ba tan baahibu, bang daang sagi.

© 2009 Bibles International.

49Ka Daana yelihung ni daang yaari a paaluu jaang.

50Che ka a 'Juuhi daang dang a 'yiri Ngming'puohi nene pogiba ang i poginanee, aning a 'yiri daunanee. Bang daang toba ing bang dogihi Pool aning Baarinabas, a kariba bang 'yi ba paaluung.

51Che bang daang mihing ba gbee tani ingba, a che wa Ai'koniyam.

52Ka a 'potuuribo daang paali aning nyengka aning a Sipegi'yiruu.

Acts 14

1Ai'koniyam 'puong ka ba jaa ba'yi daang lang ti kpe a 'Juuhi Ngming'puohi 'deu. Bang yeli yela 'ningbi-jieng, 'haali ka ningjemaa gaga jaa 'Juuhi aning 'Giriik niba 'puong daang sagi.

2Che ka a 'Juuhi ni ang daang ba 'tu ni dang a niba ni ang ba i 'Juuhi ni, a degi ba 'suuhi a ba'biihi ni ingang.

3Bila 'jung bang daang kauhi 'be, a yera Daana yela aning nyeu. Ung daang 'dire 'sieree a kuro u bunye yelihung ni, a mang veng ka kpiengkanaama aning yelisiela mang ira a 'tuuro ba ingang.

4Che ka a 'yiri ningjemaa ni daang 'po. Ka ba chelii kpe a 'Juuhi, ka ba chelii ming kpe a 'bi-tunihi.

5Ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni aning a 'Juuhi aning ba ningbera daang wa 'le ka ba dogihiba, a 'le ka ba fooba ning 'kubo.

6Bang daang bang bila, a jo gaa Liisitira aning Duuribi. A iye 'yie ang 'bi Lai'konia paaluung, aning 'jiihi ang ngmaa a paaluu wa 'gili.

7Bang daang inna a 'duohi-sung 'beng.

8Ka dau kanga daang 'jing Liisitira 'puong, a i gberii. U daang iye gberii a 'yi u ma doging daari. U nang ba 'cheng nye.

9Ung daang cheliha Pool yeliyaga. Ka Pool 'liinhuu sirititi, a bang ka u tariye limaniye ang na veng ka u nyaa.

10Ung yeli aning kokokpiengaa: 'Ihi ahi 'dendenge aning i gbee. Ung daang egi 'chiinhi a 'cheng.

11Sanga ni a niba ang daang wa nye bila ni Pool ang tong, bang tahing, a yeli aning Lai'konia kokori: A ngminihi 'sigi waye ti seng ninsaaliba berihung 'puong.

12Bang daang buona Baarinabas, 'Juupita, a buona Pool ming Huurimiz. 'Bojung una daang la a yeliyera 'yi-diera.

13'Beng la ka a 'Juupita 'su-daana daang waaning nadavarihi aning da'puuri bang di maali bung'guole a 'yiri 'di-nokpoming, a buora ka u ning a niba maali maala. A 'Juupita bagi'deu daang pieliye ba 'yiri.

© 2009 Bibles International.

14Che sanga ni a bi-tunihi, Baarinabas aning Pool ang wa 'wong bila, bang tagi ba
kpari chiehi, a che jo ti kpe a niba puo, a tahina,

15a yera: Daba, wala 'jung yeng ira a yela nga? Ti ming iye ninsaaliba a'wo yeng i
ninsaaliba bila. Ting inna 'duoho kuriye ka ye leu 'yi a yelikpala nga puong a wa
Naangmin'vori ni seng. Unang maali sagbani aning 'teng-gbani aning mani aning
buunhu jaa ang 'bi a 'puuhing.

16Wagiri ni ang pari ni u daang vengyeng ka paalihi jaa 'tuuro ba miihi soe.

17Anaa jaa che u daang ba veng 'sieree 'diibu a'wo u minga yela. 'Bojung u mang
tuniye sung, a mang 'kuye saa a 'yi sagbani, a mang 'kuye siimaa wagirihi, a mang
maa ye 'sikie aning siimaa aning 'pu-peli.

18'Haali aning a yeliyaga nga jaa che ang daang i kpiengaa sung ka ba legi a niba ka
ba to maali maala 'kubo.

19Ka 'Juuhi 'mine daang 'yi Aanitiok aning Ai'koniyam a wa i ka a niba foo Pool aning
kubo. Bang 'vuu 'yining a 'yiri daam'puori, a daang tieha ka u 'kpiyeng.

20Che ka a 'potuuribo daang ahi 'giluu, ung daang 'ihi ti kpe a 'yiri. 'Beu ang wa kaa,
ka u ning Baarinabas daang 'yi gaa Duuribi.

21Sanga ni bang daang ti ing a 'duohi-sung 'ku a 'yiri niba, a daang wa 'wuli jemaa
baahi, bang la leu gaa Liisitira. Bang ti 'yi 'be a gaa Ai'koniyam, a ti 'yi be ming a gaa
Aanitiok.

22Bang daang nyagiha a 'potuuribo 'suuhi, a iriba kawani ka ba ahi kpiengaa a
limaniye 'puong, a yeli ka a iye kparaama ka ti 'tu dogihibu yaga a ti kpe Naangmini
naalung ni puo.

23Sanga ni bang daang wa bing ningbera 'kubo cheechi jaa 'puong, a wa 'puohi
Naangmini aning nuori 'leebu baahi, bang daang diba 'ku Daana ni bang sagi ni.

24Bang daang 'tu Pisiidiya a wa Pamifiiliya

25Sanga ni bang wa ing a yelihung 'duoho Puuriga 'puong, bang 'sigi gaa 'Ateeliya.

26Bang ti 'yi 'be a kpe 'gbori gaa Aanitiok. 'Beng bang daang 'ihibo a 'ku Naangmini
bunye ni, ba tuma ni bang tung baahi ni 'jung.

27Sanga ni bang daang wa ta, a laanhi a cheechi lang taa, bang toonhi bila ni jaa
Naangmini ang tung ni ba, aning bila ni ung 'yuo limaniye 'di-nuori a 'ku niba ni ang
ba i 'Juuhi ni.

28Bang daang 'bi 'be a 'potuuribo seng, a kauhi.

Acts 15

1Che ka daba 'mine daang 'yi 'Judiiya a 'sigi wa, a wa 'wuli a babiihi, a yeli: Ka ye
daba degiring ba 'ihi a'wo 'Moosis 'begu ni ang 'wuli ni, ye kung tuong i 'chihi.

© 2009 Bibles International.

2Ka Pool aning Baarinabas ning a niba taa chiihibu aning ba nokpieni daang i kpong. A 'jung bang daang yeli ka Pool aning Baarinabas, aning ba niba 'mine gaa Jeruuselem a bi-tunihi aning a ningbera seng a yeli nga yela.

3A cheechi ang daang wa ingba soring baahi, bang 'tu Feniisiya aning 'Sameeriya, a yela a niba ni ang ba i 'Juuhi ni leuhibu yela. Bila daang 'kuye a baThiihi jaa nyengka yaga.

4Sanga ni bang daang wa ta Jeruuselem, ka a cheechi niba aning a bi-tunihi aning a ningbera daang 'puohibo yaanhi. Bang daang yeli yela jaa Naangmini ang tung ni ba.

5Che ka Farisiihi 'mine ang daang sagi 'ihi ahi a yeli: Kparaama la ka ba daba 'ihi ba degiri, ka ba yeliba ka ba 'tu 'Moosis begu ni.

6Ka bi-tunihi aning a ningbera daang laanhi lang taa ka ba ngmi a yeli nga fasani.

7Sanga ni bang yeli a yela wa kauhi, ka Pii-ter daang 'ihi ahi, a yeli 'kubo: Daba aning baliihi, ye bangyeng ka Naangmini 'lugiye 'lugibu ti 'puong sanga jaa, ka niba ni ang ba i 'Juuhi ni daang na 'wongye a 'duohi-sung a 'yi n nuoring, a sagi.

8Naangmini, unang bang 'sikie ni 'diye 'sieree a 'kubo, a 'kuribo a Sipegi'yiruu, a'wo ung daang kuti bila ni.

9U ba 'wtmo dabang jaa ti ningba kpachagang, a mang pegira ba 'sikie a 'tuuro limaniye ingang.

10Tau, wala la yeng ira Naangmini ka ye nye, a di 'yoge gara a 'potuuribo kokoring, 'yoge ti ba'mine bii ti miihi ang daang ba tuong na 'tuo?

11Che ti sagiyeng ka a 'tuuro Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni ingang, ti daang na iye 'chihi a'wo bang daang na i 'chihi bila.

12'Beng la ka a jemaa jaa daang i siriti, a che cheliha 'wono Baarinabas aning Pool yeliyaga. Bang daang yera bila ni kpiengkanaama aning yelisiela Naangmini ang tong a niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong a 'tuuro ba ingang.

13Sanga ni bang wa tang, ka 'Jeemes daang die, a yeli: Daba aning ba'biihi, ye chelihi 'wong n yeliyaga.

14Saimong yeliyeng bila ni Naangmini ang fora wa niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng ka u wa 'ihi niba ba 'puong a 'ku u 'yuori.

15A dangyeriba ni yeliyaga ni 'tuye a yeli nga, a'wo ang seu:

16Bila 'puoring n na leu wang a la wa me 'Deevid tent ni ang 'le 'tengeng ni, a la maali u 'jiihi ni ang 'le ni me, a 'ihuu ba.

17Ka a ninsaaliba chelii ni bo Daana, aning niba ni ang ba i 'Juuhi ni jaa. Ba ingang la ka n 'yuori buona ni.

18Daana ni ang veng ka niba banna a yela nga jaa a 'yi sang'kongkoruu sanga ning yeli bila. ('Eemos G. 9:11-12)

© 2009 Bibles International.

19Bila 'jung yeli mang yeng yeli la nga, ka ti to dangina a niba ni ang ba i 'Juuhi ni ang leura waana Daana seng ni.

20Che ka ti seu kubo ka ba 'chihi baga bungdega ni, a 'chihi senseng, a 'chihi buunhu bang cheri a kokoeng ku, a 'chihi jiing.

21'Bojung a 'yi sang'kongkori ni jaa 'Moosis tariye u 'duohi-inniba 'yiri jaa 'puong. 'Bojung ba mang kanniye u 'begu ni Ngming'puohi 'dering peenhibu daari jaa.

22'Beng la ka a 'bi-tunihi aning a ningbera aning a cheechi jaa 'puo daang peli ka ba 'ihi daba ba miihi 'puong, ka ba ning Pool aning Baarinabas gaa Aanitiok. Bang daang 'ihi 'Juudas, u 'yuori kanga la Barisaabas, aning Sailas. Ba daang iye 'yi-dieriba a ba'biihi 'puong.

23Bang seu gbangu 'kubo ngaang: A 'bi-tunihi aning a ningbera aning a ba'biihi 'puohiye a niba ni ang ba i 'Juuhi ni babiihi ang bi Aanitiok 'puong, aning Siiriya 'puong, aning Siliisa 'puong.

24'Bojung ti 'wongyeng ka niba 'mine 'yiye ti 'puo a wa dangye aning yela, a saana ye 'suuhi, a yeli: Kparaama la ka ye daba degiri 'ihi, ka ye 'tu a 'begu. Che ti ba kubo a bila 'wulibu.

25Ti langyeng aning nuori'yeni a nye ka a sumang ka ti 'ihi daba aning ti nunginiba Baarinabas aning Pool a tung ye seng.

26Ba iye daba ang di ba 'nyivoe ing taanhuu 'puong ti Daana'Yesu 'Kristo 'jung.

27Bila 'jung ting tung 'Juudas aning Sailas. Ba ming na yeliyeng aning ba noe a yela ning a 'ju.

28'Bojung a sumang a 'ku a Sipegi'yiruu aniti, ka ti ta kuye tuorakpong jaa a gaa a yela nga ang hiena nga.

29Ka ye 'chihi buunhu bang maali ning bagiri, a 'chihi jiing, a 'chiihi buunhu bang cheri a kokoeng ku, a 'chihi senseng. Ka yenang ngmaa ye miihi 'yi a ingang, ye na iye sung. Ti baahiyeng.

30Bila 'jung sanga ni bang daang wa bahiba, bang wa Aanitiok. Bang daang wa laanhi a jemaa lang taa baahi, bang 'ihi a gbangu.

31Sanga ni bang wa karimuu, bang nyenging a innyegihi yelihung ni 'jung.

32'Juudas aning Sailas miihi ming ang daang i dangyeriba ni 'jung, bang i a ba'biihi kawani aning yela yaga, a 'kubo kpiengu.

33Sanga ni bang daang wa naari 'be fling, ka a ba'biihi veng bang gaa a 'bi-tunihi seng aning maahuu.

34Anaa jaa che ka Sailas yeng 'puo daang nang peli ka u bi 'be.

35Ka Pool aning Baarinabas ming daang nang bi a Aanitiok 'puong, aning niba yaga 'mine ming. Bang 'wuno Daana yelihung ni, a inna a yelihung 'duoho.

© 2009 Bibles International.

36Ang daang wa i beri awala, ka Pool daang yeli 'ku Baarinabas: Veng ka ti la gaa ti nye ti ba'biihi ni 'yie ni jaa 'puuhing ting ing Daana yelihung 'duoho ni, a nye bila ni bang ira.

37'Beng la ka Baarinabas daang 'le ka ba nyogi Joon, u 'yuoring la i Maaki ni, a paahi ba ingang.

38Che ka Pool daang tiehi ka a ba suma ka ba nyogi nie ni ang weli u minga 'yi ba seng Pamifiiliya 'puong ni paahi ba ingang. U daang jaanhiyeng beng ka u ningba gaa a tuma.

39Ka taa chiihibu daang i kpiengaa yaga ba kpachagang. Bila 'jung bang welihi 'yi taa seng. Ka Baarinabas nyogi Maaki, a kpe 'gbori gaa Saipirus.

40Ka Pool ming lugi Sailas a 'yi gaa. Ka a ba'biihi daang diba 'ku Naangmini bunye ni kaabu.

41Ung daang gaa Siiriya aning Siliisa a 'kuro a cheechihi kpiengu a gara.

Acts 16

1'Beng la ung daang wa Duuribi aning Liisitira, ka 'potuuro kanga bi 'be bang buona Tiimoti. Poga kanga ang sagi, a i 'Juu nie 'bi-dau daang la. U ba ming iye 'Giriik nie.

2Ka a ba'biihi ang 'bi Liisitira 'puong aning Ai'koniyam 'puong daang buona u 'yo-sung.

3Ka Pool daang buora ka u nyoguu 'chenning. Ung nyoguu a 'ihi u degiri, 'Juuhi ang bi a 'jiihi ning 'jung. Boiling ba jaa daang bangyeng ka u ba iye 'Giriik nie.

4Baang 'tugino a 'yie, bang 'kuribo yela ni a 'bi-tunihi aning a ningbera ang bi Jeruuselem 'puong ang bing ni.

5Bila 'puong ka a cheechihi daang i kpienhi a limaniye 'puong. Ka niba mang paaha ba ingang beu jaa.

6Bang daang 'tu Firiijiya aning 'Galeetiya paalihi, ka a Sipegi'yiruu daang legiba ka ba ta ing a yelihung 'duoho 'Eesiya paaluung.

7Sanga ni bang daang wa ta Miisiya, bang 'le ka ba gaa Bitiiniya. Che ka 'Yesu Sie ni daang ba sagi.

8Bila 'jung bang bali Miisiya, a che 'sigi wa 'Tiroowaz.

9Ka Pool daang nye nyiibu 'yienguu. Ka Masi'dooniya dau kanga daang ahi a suhuu, a yeli: Wa Masi'dooniya a wa sungti.

10Sanga ni ung wa nye a nyiibu baahi, ting i anie 'wieng 'wieng ka ti gaa Masi'dooniya. Ting daang bang pielaang ka Daana buongting ka ti ti ing a yelisuunhi 'duoho a 'kubo.

© 2009 Bibles International.

11Bila 'jung sanga ni ting daang wa kpe 'gbori a 'yi 'Tiroowaz, ting ang 'tori Saa'motires a waana. 'Beu ang wa kaa ting wa 'Ni-aapolis.

12Ting daang 'yi 'be a gaa Filiipai. U daang iye 'yi-kpong a Masi'dooniya paaluung, a i 'Rom niba 'suobu. Ting daang bi a 'yiri 'puong beri awala.

13Peenhibu daari ting daang 'yi a 'yiri a gaa konboo kanga nuori. Ting tiehi ka Ngming'puohibu jie 'bi 'beng. Ting ti 'jing 'tengeng, a yeli yela a 'ku pogiba ang daang lang taa be.

14Banani ang daang 'wong ti yelihung ni, kanga iye poga bang buona Liidiya. U daang iye tan'jimejime kuoha, a 'yi 'yiri bang buona Taiyatairus, a i Ngming'puoho. Ka Daana daang 'yuo u 'sikiri, ung chelihi yela ni Pool ang yeli ni.

15Sanga ni u ning u 'deu niba ang wa 'so Ngminikuong, ung suhiti, a yeli: Ka yenang sagi ka n iye Daana limaniye yaga, ye wa kpe n 'deu a 'bi 'be. Ting i yeli jaa 'guo che ung veng ting goo 'be.

16Sanga ni ting daang gara a Ngminglmohibu jie, kapogisaraa kanga ang tari bagibugi sie daang 'tuohiti. U daang 'yiriye tona yaga aning u bagibugi ni a 'kuro u daam'mine.

17Ung leu 'tuuro Pool aniti a tahina: A daba nga iye Saa'ju baahaa Naangmini tungtuniba. Banang 'wuniye 'chihi sori ni.

18Ung ira bila a gara beri yaga puong che ka Pool loga daang wa 'yi, ung leu yeli 'ku a sie: N yera 'kuriing 'Yesu 'Kristo 'yuoring ka i wa 'yi u ingang. Ung daang wa 'yi u ingang a wagiri ning u 'jung.

19Sanga ni u daam'mine ang wa nye ka ba tona tamaa ni daang la 'chibe, bang nyogi Pool aning Sailas, a tagiba gaa ti kpening a daa jie, a tagiba gaaning a paalikaariba seng.

20Bang daang waaniba a saringmaariba seng, a wa yeli: A daba nga iye 'Juuhi a danna ti 'yiri yaga jaa.

21Ba 'wuniye 'tuubuhi ang ba tari sori ka ti 'Rom niba die bii a 'tu.

22'Beng la ka a jemaa daang 'ihi ba ingang. Ka a saringmaariba tagihi ba kpari chiehi, a che yeli ka ba ngmiba.

23Sanga ni bang daang wa ngmiba ngmikpong baahi, bang diba ti ing pogiriba 'deung. Bang kpaahi a pogiriba 'deu kaara ka u kaariba sung.

24Ung wa nye a kpaahibalaa nga, ung daang turiba ing a pogiriba 'deu 'dekiring, a siiri ba gbee aning baarihi.

25'Tengkori sanga ka Pool aning Sailas daang 'puoho Naangmini, a 'yiene 'pugiro Naangmini. Ka a pogiriba daang 'won-aa.

26Ka 'tenge daang jigihi yaga jaa 'dayeni. Bila 'jung ka a pogiriba 'deu 'muni daang jigihi. Ka a 'di-noe jaa 'yuohi 'dayeni. Ka kanga jaa buunhu bang mang 'le niu daang lorihi.

© 2009 Bibles International.

27Sanga ni a pogiriba 'deu kaara ang wa 'yuo, a nye ka a pogiriba 'deu 'di-noe 'yuohiye, ung tiehi ka a pogiriba 'yi jo gaang. Ung vuo u 'takobi, a buora ka u ku u minga.

28Che ka Pool daang tahing yaga jaa, a yeli: Ta ing i minga dangii, 'bojung ti jaang 'bi che.

29'Beng la ung buong bang waaning fintina. Ung egi kpe, a 'miine waana a wa 'le Pool aning Sailas 'ningbi-tooring.

30Ung 'ihibe 'yining, a jugihi: Wala mang na i a i 'chihi?

31Bang yeli: Sagi Daana 'Yesu 'Kristo. I na iye 'chihi, ka i 'deu niba ming i 'chihi.

32Bang daang yeli Daana yelihung ni 'kuu, aning niba jaa ang daang bi u 'detmg.

33Ung daang nyogiba a wagiri ning u 'jung ana 'yienguu ni, a pegi ba ngmi 'jiihi ni. Che bang daang 'so u ning u 'deu niba jaa Ngminikuong 'dayeni.

34Sanga ni ung daang waaniba u 'deu, ung wa di siimaa bing ba 'ningbi-tooring, a nyengina aning u 'deu jaa ung sagi Naangmini ni 'jung.

35'Beu ang daang kaa, ka a saringmaariba tung a 'polisihi a yeli: Ye bahi a daba ni ka ba gaa.

36Ka a pogiriba 'deu kaara daang yeli a yelihung nga 'ku Pool: A saringmaariba tungyeng a yeli ka ba veng ka ye gaa. Bila 'jung ye 'yi a gara aning maahuu.

37Che ka Pool daang yeli 'kubo: Ba ngmiting kpali kpali ka ba ba toonhi ti dangbu ting 'le, a turiti ing pogiriba 'deung. Che ting i 'Rom 'yiri 'biihi. Pampana bang na la sogili turiti 'yi bahaa? A'kai, siringminga, veng ka ba miihi wa a wa 'ihiti 'yining.

38Ka a 'polisihi daang yeli a yela nga 'ku a saringmaariba. Sanga ni bang wa 'wong ka ba iye 'Rom 'yiri biihi, ka dabieng kpeba.

39Bila 'jung bang daang wa a wa mugiliba, a 'ihibe 'yining, a suhiba ka ba 'yi a 'yiring gaa.

40Bang daang 'yi a pogiriba 'deung, a ti kpe Liidiya 'deu. Sanga ni bang wa nye a babiihi, bang maa ba 'suuhi, a che 'yi gaa.

Acts 17

1Sanga ni bang daang 'tu Amfiipolis aning Apo'looniya a ti 'yi, bang i wa Tesalonaika. Ka 'Juuhi Ngming'puohi 'deu daang bi 'be.

2Ka Pool ti kpe ba seng, a'wo ung mang ira bila pahii pahii ni. Ung daang yeli yela ningba a 'yi a Seupegi'yiruu 'puong peenhibu 'beri ata 'puong.

3Ung daang 'wuno, a yera ka a iye kparaama ka Kristo 'di dogee che la 'ihi 'yi 'kuuming. Ung la yeli: A 'Yesu nga, u 'duoho mang inna 'kuriye ni, una la a 'Kristo.

© 2009 Bibles International.

4Ka ba 'mine daang sagi, a 'yi kpe Pool aning Sailas. Ka 'Giriikihi Ngming'puohi nene niba jemaa ming daang sagi, aning pogi'yi-dieriba, ba ming daang ba i fling ang sagi.

5Che ka 'Juuhi ni ang ba sagi daang 'ihi aning 'nyuuri. Bang nyogi ningbee 'mine ang i 'yieng-yuoriba a paahi ba ingang, a daang laanhi jemaa lang taa. Bang 'ihi a 'yiri jaa ahi jenjaa aning goma, a wa 'pigi 'Jeesong 'deu. Bang daang buora ka ba 'ihibe 'yining 'yenge 'ku a niba.

6Sanga ni bang daang wa boba 'guo, bang tagi 'Jee song aning a ba'biihi 'mine gaaning a 'yiri kaariba seng. Bang daang tahina: Daba ni ang leuhi a dunee 'tunnii ni waye che ming.

7Ka 'Jeesong dieba. A niba nga jaa iriye yela ang chiihi 'Sii-zer yeli'binnihi ni, a yera ka najaala 'bibeng, ka una la Yesu.

8Ka 'karikaruu daang kpe a niba aning a 'yiri kaariba sanga ni bang 'wong a yela nga.

9Sanga ni bang daang wa die 'Jeesong yelihung aning ba chelii ni yelihung baahi, bang veng bang gaa.

10Ka a ba'biihi daang bahi Pool aning Sailas 'yienguu 'wieng 'wieng ka ba gaa 'Beriiya. Sanga ni bang daang wa ta, bang ti kpe 'Juuhi Ngming'puohi 'deu.

11Bamang daang tan haakilisung a gaa banani ang 'bi Tesalonaika 'puong ni. 'Bojung ba daang dieye a yelihung nyagihuu nyagihuu aning ba 'suhu jaa. Bang pieha a Seupegi'yirihi 'beu la 'beu jaa, ka ba nye ka ka a yela daang i bila bii.

12Bila 'jung ka ba niba yaga daang sagi, ka 'Giriik poginanee aning ba daunanee ang daang sagi, ba ming ba i fling.

13Che sanga ni Tesalonaika 'Juuhi ni ang wa bang ka Pool yeliye Daana yelihung ni 'Beriiya 'puong, bang daang wa 'be ming, a wa dang a niba.

14'Beng la ka a baliiihi daang bahi Pool 'wieng 'wieng ka u gaa mani. Che ka Sailas aning Tiimoti daang nang 'bi 'be.

15Ka banani ang bieli Pool ni daang waaniu wa ta ning Aatenz. Bang daang wa die yelihung ka ba ti ku Sailas aning Tiimoti ka ba wa u seng 'wieng 'wieng baahi, bang daang 'yi gaa.

16Che sanga ni Pool ang daang chelihiba Aatenz 'puong, ka u 'suhu daang danginuu sanga ni ung wa nye ka a 'yiri jaa iye baga 'yiri.

17Bila 'jung ka u ning 'Juuhi aning a Ngming'puohi nene niba ang mang bi 'be da mang chiiha taa a Ngming'puobi 'deu 'puong. Beu la 'beu jaa ming ka u ning banani ang da mang lang taa daa 'puong mang chiiha taa.

18'Beng la ka Epiku'riiyanz aning 'Stoo-iks bangbu buoriba mine daang 'tuohuu. Ka ba 'mine yeli: Wala ka a yelibuura nga na yeli: Ka 'mine ming yeli: U 'woniye ung i ngminsaamba 'duohi-inna. 'Bojung u da ingye 'Yesu yela aning 'kutmg 'puo 'ihiyiibu yela 'duoho a 'kubo.

© 2009 Bibles International.

19Bang daang nyoguu waaning Ari-oopagus, a wa jugihuu: I na veming ka ti bang a
'wuli-paalaa ni yela ing yera ni?

20'Bojung i waaniye yelisaamba 'mine a wa ing ti 'tobong. Bila 'jung ti buorang ka ti
bang a yela nga 'muni.

21'Bojung Aatenz niba jaa aning saamba jaa ang 'bi 'be daang ba mang di ba wagiri a
ira yeli jaa, 'see ka ba yeli yelipaalaa bii a 'wong yelipaalaa.

22'Beng la ka Pool daang 'ihi ahi a Ari-oopagus 'puong, a yeli: Yena Aatenz daba, n
nyiyeng ka ye diye ngminihung yela 'ningbi-jie yela jaa 'puong.

23'Bojung a'wo mang yo a nye buunhu yeng 'puoho, n nyiye bagimaali jie kanga bang
seu yela nga: A 'ku ngmini ting ba bang. Bila 'jung, bung ni yeng 'puoho
Ngming'puohibu ning bangbugulung ni, u yela mang yera 'kuriye.

24Naangmini ni ang naang dunee aning buunhu jaa ang bi u 'puong ni, u ba kpiera
Ngming'puohi 'dering bang me aning 'nuuhi, ‘bojung u iye sagbani aning 'teng-gbani
Daana.

25Ninsaaliba 'nuuhi ming ba tuna 'kuruu, a'wo ung hiena bung kanga. 'Bojung unang
'kuro ninsaaliba jaa 'nyivori, aning vuunhung, aning buunhu jaa.

26Ung maali ninsaaliba buurii jaa a 'yi ning'yeni ingang, ka ba 'jing 'teng-gbani jaang,
a maahi wagirihi bing, aning ba bijiihi togihi.

27U iye bila ka ba bo Naangmini, a tan tamaa ka ba laalibou a nyiu. Anaa jaa che u
ning ti kanga jaa ba i toori.

28'Bojung u ingang ting tari 'nyivori, a ira yela, a bibe. A'wo ye miihi yeliyaga gobihi
'mine ming ang yeli bila: Bojung ti ming iye u buurii.

29'Bojung a'wo ting i Naangmini buurii ni, ti kuring tieha ka Naangmini berihtmg
iyeng a'wo sannii bungmaanuu, bii wan bungmaanuu, bii 'kuurii bungmaanuu
ninsaalaa yeng aning u tiehii ang maali.

30Naangmini daang ngmaaye a bangbugulung nga wagirihi ni bahi. Che pampana u
'kuye niba jaa jie jaang nuori, ka ba leu 'yi ba yelibee 'puong.

31'Bojung u bingye 'beu ung na ngmaa donee saree stm'tuubu 'puong, a 'tuuro dau tmg
'ihi bing ingang. Ung 'ku ninsaaliba jaa bangbu pielaang a bila nga yela aning ung
'ihuu 'yi 'kuuming.

32Sanga ni bang daang wa 'wong kpiinhi 'kutmg 'puo 'ihiyiibu yela, ka ba 'mine daang
ira laara. Ka 'mine ming yeli: Ti na la 'wongye a yela nga 'yi i seng.

33'Beng la ka Pool daang 'yi ba seng gaa.

34Che ka daba 'mine daang bu kpeu, a sagi. Ka Daiyoniisiyus ang 'yi Ari-oopagus
aning poga kanga bang buona Damari, aning niba 'mine ming daang paahi ba ingang.

Acts 18

© 2009 Bibles International.

1A yela nga 'puoring ka Pool daang 'yi Aatenz a gaa Korinti.

2Ung daang ti nye 'Juu kanga 'yuori ang 'di Akuwiila, bang doguu Poonitus 'puong. Ung daang 'yi Iitali wa, a nang ba kauhi, aning u poga Pirisiila. 'Bojung Kiloodiyus daang yeliyeng ka 'Juuhi jaa 'yi 'Rom 'puong. Ka Pool daang gaa ba seng.

3'Bojung u ningba ang tuna 'nu-tung'yeni ni 'jung, ung daang 'bi ba seng bang lang tuna tuma. Ba daang iye tent maaniba.

4Ung da mang weliha yela 'ningbiri Ngming'puobi 'deu 'puong peenhibu 'beu jaa, a daang leuhi 'Juuhi aning 'Giriik niba haakilihi.

5Sanga ni Sailas aning Tiimoti ang daang 'yi Masi'dooniya waana, ka Pool muo 'ningbiri a inna 'duoho, a 'di 'sieree 'ku a 'Juuhi ka 'Yesu la a 'Kristo.

6Che sanga ni bang daang wa chiihuu, a degiruu, ung nyogi u kparuu 'ping, a yeli 'kubo: Ye jiing kpaa ye miihi juring. N iye 'soli. A 'yi pampana nga a gara, n na leu gaaye niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng.

7Ung daang 'yi 'be a gaa dau kanga 'deu. A dau 'yuori daang la Taitus Juusitus. U daang iye Ngming'puoho, ka u 'deu daang kpari a Ngming'puohi 'deu.

8Ka Kiriisipus, a Ngming'puohi 'deu 'yi-diera, aning u 'deu niba jaa daang sagi Daana. Ka Korinti niba yaga ang chelihi 'wong daang sagi, a 'so Ngminikuong.

9'Beng la ka Daana daang yeli 'ku Pool nyiibu 'puong 'yienguu: Ta jora dabieng. Yera, a to tang.

10'Bojung n Nye i seng. Nie jaa kung nyogii a imii dangii. 'Bojung n tariye niba yaga a 'yiri nga 'puong.

11Ung daang 'bibe a 'wtmo Naangmini yelihtmg ba 'puong 'yuoni 'gbuli aning 'chiuri ayuobi.

12Che sanga ni Gaali'yo ang daang i 'Akeeya paaluu kaara, ka 'Juuhi daang i nuori'yeni a nyogi Pool waaning dangbu toonhijie.

13Bang wa yeli: Dau nga mang leuhiye niba ka ba 'puohi Naangmini Ngmini'puohibu son ngang ang chiihi a 'begu.

14Sanga ni Pool ang daang wa 'yuo u nuori ka u yeli yela, ka Gaali'yo yeli 'ku a 'Juuhi: 'Juuhi, ka anang da i 'wo boribu bii yelibeu beu kanga la, sori da 'bibeng ka n chelihi 'wong ye yeliyaga.

15Che ang i yeli ang ahi ning yeliyaga, aning 'yoe, aning ye miihi 'begu yelitarihi ni, ye miihi banna a 'ningbiri. 'Bojung n kung i a yelibani nga taa saringmaara.

16Ung daang kariba a dangbu toonhi 'jieng.

17'Beng la bang jaa daang nyogi Sositi'niz, a Ngmingpuohi 'deu 'yi-diera a ngmiu a dangbu toonhijieng. Che Gaali'yo baga daang 'chi amahi nga kanga jaa 'jieng.

© 2009 Bibles International.

18A bila 'puoring ka Pool daang naari 'be, a che wa 'yi a ba'biihi seng a kpe 'gbori a gaa Siiriya. Ka Pirisiila aning Akuwiila daang paahi u ingang. Ung daang che u 'ju-kooni Seenild'riya 'puong, 'bojung u daang tariye nosani.

19'Beng la bang wa Eefesus, ung daang bahiba 'be. Che ka una minga daang kpe a Ngminglmohi 'deu, ka u ning 'Juuhi yeli yela a chiihi taa.

20Sanga ni bang daang wa suhuu ka u 'bi ba seng a naari puo, u ba die.

21Che ung daang wa bahiba ung yeli: Yeliminga n naang 'diye a 'chiu nga ang waana Jeruuselem puong nga, che ka Naangmining sagi, n na la leu wage ye seng. Che ung kpe 'gbori 'yi Eefesus gaa.

22Sanga ni ung daang ti 'sigi Sesa'riiya puong, a 'do gaa ti puohi a cheechi baahi, ung 'sigi gaa Aanitiok.

23Ung daang wa ti kauhi 'be biela, ung 'yi gaa a ti yo 'Galeetiya aning Firiijiya paaluu jaa nenene, a inna a 'potuuribo jaa kpiengu.

24Ka 'Juu kanga bang daang dogi Alexaandiriya 'puong 'yuori 'di Apoolos. U daang iye dau ang bang yeliyaga sung, a bang a Seupegi'yirihi yaga jaa. Ung wa Eefesus.

25Ba daang 'wuliye a dau nga Daana sori. Ung i 'ningbi-jie yaga u 'sikiring a daang yeli yela a 'wuli 'Yesu yela kpiengaa kpiengaa. Che Joon Ngminikon'suobu 'yong ung daang bang.

26Ung 'piili yera yela aning nyeu a Ngming'puohi 'deung. Sanga ni Akuwiila aning Pirisiila ang daang wa 'wong u yeliyaga, bang nyoguu paahi ba miihi ingang, a 'wuli Daana son yela a 'kuu nenene.

27Sanga ni ung daang wa buora ka u gaa ti kpe 'Akeeya, ka a babiihi seu gbangu a 'wuno a 'potuuribo ni ka ba dieguu. Sanga ni ung wa ti ta, ung sung banani ang sagi a 'tuuro bunye ingang ni yaga.

28Ung daang tuong a 'Juuhi gbanggbaling aning u yeliyaga kpiengu, a 'wuno a'yi a Seupegryirihi 'puong ka 'Yesu la a 'Kristo.

Acts 19

1Sanga ni Apoolos ang daang wa 'bi Korinti 'puong, ka Pool daang 'tu a paaluu 'ju-baahaa 'jiihi a 'sigi wa Eefesus. Ung daang wa nye 'potuuribo 'mine 'be.

2Ung jugihiba: Sanga ni yeng sagi, a Sipegi'yiruu wa kpeye ye iinhi? Bang yeli kuu: Aai, ti ba 'wong ka Sipegi'yiruu jaa 'bibe.

3Ung jugihiba: 'Bo Ngminikuong yeng 'so? Bang yeli: Joon Ngminikon'suobu.

4'Beng la ka Pool yeli: Joon daang 'soye niba yelibee 'puo leu'yiibu Ngminikon'suobu. Ung yera 'kuro a niba ka ba sagi unani ang na wa u 'puoring ni. Una la Yesu.

5Sanga ni bang wa 'wong bila, bang 'so Ngminikuong Daana 'Yesu 'yuoring.

© 2009 Bibles International.

6Sanga ni Pool ang wa di u 'nuuhi jegi ba iinhing, ka a Sipegi'yiruu daang wa ba ingang. Bang yeli yela aning kokojaani, a dangyeli yela.

7Ba jaa lang taa daang iyeng a'wo 'pie aning ba'yi.

8Ung mang kpe Ngming'puohi 'deu, a yera yela aning nyeu 'chiuri ata kpachagang, a daang chiiha yela 'mine, a ira kawani Naangmini naalung ni yela.

9Che sanga ni ba mine 'sikie ang wa 'ko, bang ba sagi, a che yera yela degira a son a jemaa 'ningbi-tooring, ka Pool daang 'yi ba seng a weli a 'potuuribo paahi. Ung da mang yera yela 'beu la 'beu jaa Tairanus 'sakuuri 'puong.

10Ung daang ira bila a gara 'yuomo a'yi. Bila 'jung bamahi jaa ang bi 'Eesiya paaluung, bang daang 'wong Daana 'Yesu 'Kristo yelihung, 'Juuhi aning 'Giriik niba jaa.

11Ka Naangmini daang 'tu Pool inga a tung kpiengkanaama ang 'yi a 'yong.

12'Haali bang mang di angkirihi aning boridibihi ang mang fiinhi Pool inggbani a wa 'ku baaliba. Bang mang nye laangfie, ka sibee mang 'yi ba iinhing.

13'Beng la ka 'Juuhi yuoriba 'mine ang i sibee kariba daang buong Daana 'Yesu 'yuori ing niba ang tari sibee, a yeli: N yera kuriyeng a 'tuuro 'Yesu ingang, u yela 'duoho ka Pool inna ni, ka ye wa 'yi.

14'Juu kanga ang i Ngming'puohi 'yi-dierikpong bang buona 'Seeva, u 'bi-daba bayo'poing daang ira bila.

15Ka a sibeu daang die a yeli: N bangye 'Yesu, a bang Pool, ka ningbobo la ye ming?

16Ka a dau ni sibeu ang bi u ingang ni daang egi militia, a tuongba. Bang daang jo 'yi a 'deung aning ba inggbangkpala a nye dangii.

17Ka 'Juuhi aning 'Giriik niba jaa ang daang bi Eefesus 'puong daang bang bila, ka dabieng kpe ba jaa. Ka Daana 'Yesu 'yuori daang pegi.

18Ka niba yaga 'yi bamahi ang sagi 'puong, a wa die ba saangbuhi, a 'wuli ba tungbee.

19Ba niba yaga ang mang 'wuno biribu, bang daang waaning ba gbama a wa lang taa, a chugaa niba jaa 'ningbi-tooring. Sanga ni bang daang wa sori a jaa 'libie nuori, bang nye ang i waribie 'tuhu 'pihinu.

20Bilang la ka Naangmini yelihung daang 'ihi yaga jaa, a yaari aning kpiengu.

21A yela nga ang daang wa baahi, ka Pool i 'siri a Sip egi'yiruu ingang ka u 'tu Masi'dooniya wring 'Akeeya a gaa Jeruuselem, a yeli: Ka maang wa gaa be baahi, 'doole la ka n nye 'Rom ming.

22'Beng la ung daang tung u sunniba ba'yi, Tiimoti aning Eraasitus, bang gaa Masi'dooniya. Che ka una minga daang 'bi 'Eesiya 'puong biela.

23A wagiri ngang ka 'karikaruu daang 'ihi yaga a Sori yela.

© 2009 Bibles International.

24'Bojung dau kanga 'yuori ang 'di Di'miitiriyas, ung i wari saaba da mang maanaye wari bungmaanihi ang 'woning Aaritimis 'puohibu 'deu. Ka a tuma daang 'yire tona yaga jaa a kuro a tungtuniba.

25Ung buong a tungtuniba nga aning niba ang tuna tuma nga taa bang lang taa, ung yeli: Daba, ye bangyeng ka a tuma nga ingang la ting nyira ti bundaalung.

26Che ye nyirang, a 'wono, ka Eefesus 'yong 'puong naani, 'Eesiya paaluu kpong 'jie jaang a Pool nga leuhiye niba yaga jaa 'suhu. Ung yera ka buunhu ni bang maali ning 'nuuhi ba i ngmima.

27Bila 'jung a ba i 'wo ka ti tuma nga 'yong la a na leu "Tali. A ngminpogikpong Aaritimis 'puohibu 'de-kpong ni ming na leuye bungkpakpalii, ka u vielung ni ming saang. Una ka 'Eesiya jaa aning dunee jaa 'puoho Ngming'puohibu ni.

28Bang daang wa 'wong a yela nga, bang fuuhi aning 'su-kpiengaa a tahina yela a yera: Eefesus niba Aaritimis iye kpong.

29Ka a 'yiri jaa daang 'bi dangbu 'puong yaga jaa. Bang nyogi 'Geeyus aning Aristaarikus, Masi'dooniya daba ang i Pool 'chening taa, a va ning ba 'dayeni a ti kpening dieng 'deu.

30Sanga ni Pool ang daang wa buora ka u kpe a niba seng, ka a 'potuuribo ba die.

31Ka 'Eesiya ningbera 'mine ang i u jo'mine daang tung u seng, a suhuu ka u ta 'diu 'suhu a kpe a dieng 'deu.

32Bila 'jung ka 'mine daang mang tahina yeli kanga, ka ba 'mine ming tahina yelijaala. 'Bojung a langbu daang 'biye 'junjugilong 'puong. Ka a niba yaga 'jie daang ba bang yeli ni 'jung bang wa lang taa.

33Bang daang tagi Alexaander 'yining jemaa 'puo. Ka 'Juuhi nyoguu 'yi ahi ba 'ningbi-tooring. Ka Alexaander daang 'bigihi aning u 'nu a buora ka u yeli yela 'ku a niba a die u minga.

34Che sanga ni bang wa bang ka 'Juu la, bang jaa lang tahina aning nuori'yeni a gara hawahi a'yi kpachagang: Eefesus niba Aaritimis iye kpong.

35Sanga ni a 'yiri 'karichi ang wa maa a niba baahi, ung yeli: Eefesus daba, ning'buong ba bang ka Eefesus nibang kaara a ngminpogikpong Aaritimis 'puohibu 'de-kpong ni, a kaara u 'worihung ni ming ang 'yi sagbani seng 'le 'tengeng ni?

36Bila 'jung nie ang kung tuong chiihi a yela nga ni, ye danang taming, a to ira Icarikaruu.

37'Bojung ye waaniye a data nga che. Che ba ba i a Ngming'puohi 'de-kpong faariba bii niba ang degira ti ngmingpoga ni.

38Bila 'jung ka Di'miitiriyas aning tungtuniba ni ang 'bi u seng ni ning nie jaang tari yeli jaa, saree 'diibu 'yuoyeng ka paalikaariba 'bi 'be. Ye veng ka ba tari taa 'be.

© 2009 Bibles International.

39Che a 'puoring ka yenang nang buora ka ye bang yeli jaa 'ningbiri, ba na maaliye a yelibalaa dangbu toonhi 'ji-kpong 'puong.

40'Bojung ti 'biye dabieng 'puong. A'mineng ba na wa buongting a jugihi a 'beu nga gongkpiengaa nga yela. Che ti ba tan yeli jaa ting na yeli a'wo a gongkpiengaa nga yela.

41Ung daang wa yeli ngaang baahi, ung veng ka a langbu yaari.

Acts 20

1Sanga ni a gongkpiengaa ang wa baahi, ka Pool daang buong a 'potuuribo, a nyegihi ba iinhi, a bahiba che 'yi gaa Masi'dooniya.

2Ung daang wa yo a 'jiihi jaa, a iba kawani yaga baahi, ung ti kpe 'Giriis.

3Ung 'bi 'be 'chiuri ata. Sanga ni ung wa buora ka u kpe 'gbori a gaa Siiriya, ka 'Juuhi bu a 'guu. 'Beng la ka u 'suhu daang ahi ka u leu 'tu Masi'dooniya.

4Ka 'Soopater, Piirus 'bi-dau, ang 'yi 'Beriiya, aning Aristaarikus aning Sekuunidus ang 'yi Tesalonaika, aning 'Geeyus ang 'yi Duuribi, aning Tiimoti, aning 'Eesiya niba Tiikikus, aning Tiroofimus, bang daang bieluu.

5Banang daang die ti 'yie gaa a ti chelihiti 'Tiroowaz 'puong.

6A Paanuu Ang Ba Tari Bura 'beri ang daang wa pari, ting kpe 'gbori a 'yi Filiipai, a di beri a'nu a wa ba seng 'Tiroowaz puong, a wa 'bi 'be 'beri ayo'poin.

7A daa 'be-fora daari, sanga ni 'potuuribo ang daang wa lang taa ka ba ngmaahi paanuu, ka Pool yeli yela 'kubo. Ung i 'siri ka ka 'betmg wa kaa ka u 'yi 'be gaa. 'Beng la ung daang yeli u yeliyaga ni a gara 'tengkori.

8Ka fintinihi yaga daang 'bi a saa'ju 'deu ni 'puong ting laanhi lang taa ni.

9Ka bi-polii kanga 'yuori ang 'di 'Yuutikus daang 'jing 'takorong, a 'gbihi 'pereng. Sanga ni Pool ang daang nang yera yela gara, ung 'yi a taalung saa'ju 'deu 'le. Bang wa digiruu ka u kpiye.

10Ka Pool daang 'sigi 'tenge a ti 'le u ingang, a 'gbuluu, a yeli: Ye ta ira 'karikanm bojung u 'nyivori nang 'Nye u ingang.

11Sanga ni ung la ti 'do a ti ngmaahi paanuu bang oo, ung yeli yela bilaang ka jie ti nyaa. Ung 'yi 'be gaa.

12Bang daang di a bi-polii gaa. Ung tari 'nyivori. Ka ba 'suhu daang maa yaga jaa.

13Che ting daang die 'yie a gaa 'gbori 'jie, a ti kpe a gaa Aasos. Ting daang 'le ka ti di Pool 'beng. Bojung bila ung daang bing, che una minga daang buorang ka u 'chene ning gbee a gara.

14Sanga ni tiniu ang wa ti pagi taa Aasos 'puong, ting diu kpening, a wa Miti'liini.

© 2009 Bibles International.

15Ting daang kpe 'gbori a 'yi be. 'lieu ang wa kaa, ting wa ta 'jie ang 'ton Kii-os. 'Beu ang daang la wa kaa, ting ta 'Seemos. Ting kauhi Tirojiilium 'puong biela, ka beu daang la wa kaa, ting wa Mai'liitas.

16'Bojung Pool daang 'leyeng ka u kpe 'gbori a ti pari Eefesus gara 'dendenge. 'Bojung u daang ba buora ka u naari 'Eesiya 'puong. U daang 'lonnong ka u bi Jeruuselem 'puong Pentekosit daari ka bilang na tuong i.

17Ung bi Mai'liitas 'puong che tong Eefesus a buong a cheechi ningbera.

18Sanga ni bang wa wa u seng, ung yeli kubo: Ye bangyeng, a 'yi a fora 'beu ning mang daang wa kpe 'Eesiya, bila ni 'berihung mang 'be ye 'puong wagiri jaang.

19N tunaye Daana aning minga 'sigihibu jaa, aning ningtong yaga. Ye bangye dangbuhi ming ang pagima a 'yi 'Juuhi bu'guubu ni bang bu 'gumo ni 'puong.

20Ye bangyeng bila ni mang ba sogili yeli jaa ang tari tona kuye. N 'wuliyeng gbanggbaling, a mang 'yi 'deu a gaa u to.

21Mang 'dire 'sieree kuro 'Juuhi aning 'Giriik niba jaa, ka ba leu 'yi ba yelibee 'puong a che wa Naangmini seng, a i ti Daana Yesu 'Kristo limaniye.

22Che pampana n garaye Jeruuselem a Sie firibu 'puong. N ba bang yela ni ang na ti pagima 'beng.

23Yeli ang 'bibe la a Sipegi'yiruu ang mang 'wuno 'yiri jaa 'puong ka pogibu aning tuorihi chelihimang.

24Che a yela nga kanga jaa ba danginima. N ba mang jera n 'nyivori ung i tiinhuu a 'kumo, ka n tuong baahi n tuma aning tungbu ni mang die 'yi Daana 'Yesu seng ni. Una la ka n 'di Naangmini btmye 'duohi-sung ni 'sieree.

25Che pampana n bangyeng ka ye bamahi nga jaa 'puong mang da mang yo inna Naangmini naalung ni 'duoho kung la nye n 'ningbisogo jaa.

26Bila 'jung n yera 'kuriyeng 'jine nga, ka n iye 'forifori a 'yi niba jaa jiing ingang.

27'Bojung n ba sogiliye 'puo, n 'wuliyeng Naangmini buobu jaa.

28Bila 'jung ye kaara ye miihi jieng aning piihi ni jaa a Sipegi'yiruu ang veng yeng i a kaariba ni. Ka ye 'guoli Naangmini cheechi ni, una ung da aning u minga jiing ni.

29'Bojung n bangyeng ka sanga ni mang na wa gaa baahi, 'gbonggbo-bee na kpeye ye 'puo, a kung vena a piihi.

30Daba daang na 'yiye ye miihi ming 'puong, a ngmaara 'girihi ka ba nyogi a 'potuuribo paahi ba ingang.

31Bila 'jung ye 'pigihe, a tieha ka 'yuomo ata kpachagang ka n ba veng kanga jaa kpaahibu, 'yienguu aning ngminaa jaa aning ningtong.

© 2009 Bibles International.

32Pampana n bahiyeng 'ku Naangmini kaabu, a bahiye 'ku u bunye yelihung ni. Anang na tuong veng ka ye baara a i kpiengaa, a tuong 'kuye a chengbuunhu ni banani jaa ang welipegi'yi ni 'puong.

33N ba i nie wari 'niiri, bii u salima 'niiri, bii u tani 'niiri.

34Ye miihi bangyeng ka a 'nuuhi ngang tung a 'ihime n hiengbu 'puong, a tung 'ihi banani ang 'bi n seng ni hiengbu 'puong ming.

35N 'wuliyeng yela jaa, bila ni yeng na mang tuna tuma 'ningbi-jieng a sunna ningbaaliba, a tieha Daana 'Yesu yelihung ni ung yeli ni: 'Kuubu iye 'pu-peli yaga a gaa diebu.

36Ung wa yeli bila baahi, ka u ningba jaa 'gbinti 'tengeng, ung 'puohi Naangmini.

37Bang jaa daang 'kong yaga, a 'kori Pool kokoring, a mugihuu.

38Ka ba 'puuhi daang maaling saang yaga jaa aning ung yeli ka ba kung la nye u ningbisogo jaa ni. Bang daang bieluu gaaning a 'gbori 'jie.

Acts 21

1Sanga ni ting daang 'yi ba seng, a kpe 'gbori 'ihi, ting 'tori Kooz a waana. 'Beu ang daang wa kaa ting wa 'Roodez, a 'yi 'be a wa Paatara.

2'Beng la ting daang nye 'gbori ang wangmaara gara Feniisiya, ting kpeu gaa.

3Sanga ni ting daang wa nye Saipirus, ting bahuu ti 'nu-goo seng, a che gaa ti kpe Siiriya, a ti 'sigi Taiyer 'puong. 'Bojung beng la ka a 'gbori daang gara ka u ti 'ihi u 'tuobu.

4Ting daang bo a 'potuuribo a nyiba, a bi 'be beri ayo'poin. Bang yeli 'ku Pool a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang ka u to wa gara Jeruuselem.

5Sanga ni a beri ang wa baahi, ting daang 'yi 'be a di ti sori. Ka ba jaa, aning ba pogiba aning ba biihi daang bieliti 'yi ing soring. Bang daang bieliti bilaang a ti 'yining a 'yiri samani. Ting 'gbinti 'tengeng mani nuoring a 'puohi Naangmini.

6Sanga ni ting daang wa bahi taa, ting kpe 'gbori. Che bang leu 'kuli 'yini.

7Sanga ni ti Taiyer 'cheni ang wa baahi, ting wa Tole'meeyis, a wa 'puohi a babiihi, a 'bi ba seng bebeyeni.

8'Beu ang wa kaa, ka tinuu ang 'bi Pool seng daang 'yi a wa Sesa'riiya. Ting wa ti kpe Fiilip ang i a 'duohi-sung inna 'deu, a 'bi u seng. U daang iye a ningbayo'poin ni kanga.

9Ung tan bi-pogiba banaahi ang daang nang ba bang daba. Bang da mang dangyeli yela.

10Ting daang wa bi be a kauhi biela, ka dangyera kanga 'yuori ang 'di Aagabus daang 'yi 'Judiiya a 'sigi wa.

© 2009 Bibles International.

11Sanga ni ung daang wa ti seng, ung wa di Pool dangbara a 'le u minga 'nuuhi aning u gbee, a che yeli: Ngaang ka a Sip egi'yiruu yeli: Bila ka a 'Juuhi ang 'bi Jeruuselem 'puong na 'le dau ni ang 'so a dangbara nga, a diu ing niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'nuuhing.

12Sanga ni ting daang wa 'wong a yela nga, ka ti ning a 'jie niba jaa suhuu ka u ta 'do gaa Jeruuselem.

13'Beng la ka Pool dieyeli: 'Bo yeng ira bila a 'kono, a saana n 'suhu? ‘bojung n ba ira 'ski ka ba 'leme 'yong. N iye 'ski ka n 'kpi Jeruuselem 'puong a 'ku Daana Yesu 'Kristo 'yuori.

14Sanga ni ang daang ba die ka u leu, ting veng, a che yeli: Daana buobu ni tung.

15A beri ni 'puoring, ting i 'siri, a di ti buunhu a gaa Jeruuselem.

16Ka a Sesa'riiya 'potuuribo 'mine ming daang paahi ti ingang gaa. Bang waaniti 'Neesong ang 'yi Saipirus 'deu ka ti niu wa kpiera. U daang iye a forafora 'potuuribo kanga.

17Sanga ni ting daang wa ta Jeruuselem, ka a ba'biihi daang dieti aning 'pu-peli.

18'Beu ang daang kaa, ka ti ning Pool ti kpe 'Jeemes seng. Ka a ningbera jaa daang bi be.

19Sanga ni Pool ang wa 'puohibo baahi, tmg daang yeli nenene yela ni Naangmini ang tung niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong a 'tuuro u tungbu ingang.

20Sanga ni bang wa 'wong bila, bang 'pugiro Daana, a che yeli 'kuu: I nyiye bila ni 'Juuhi 'tuhii ang sagi, ba'bie, che ka ba ming jaa inga jegira a 'begu yela.

21Bang yeliba i yela, ka i 'wuniye a 'Juuhi jaa ang 'bi niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong ka ba bahi 'Moosis, ka a ta 'ihe ba biihi degiri, bii a la 'tuuro a 'tuubuhi ni.

22Wala panaa la nga? Jemaa na wa langye taa, bojung ba na 'woming ka i wayeng.

23Bila 'jung, i bila ni ting na yeli 'kui. Daba banaahi biye ti seng a 'di no sani.

24Nyogiba a pegi i minga a paahi ba ingang, a yeu ba sama che ka ba pang ba 'juri. Ka niba jaa bang ka bila ni bang yeliba i yela ni ba i yeliminga, ka ina minga 'tuuriye a 'begu.

25Che niba ni ang ba i 'Juuhi ni yeng ang sagi ni, ti seuye gbangu a yeli ka ba ngmaa ba miihi a'yi bung ni bang di maali bagiri ingang, a ngmaa ba miihi a 'yi jiing ingang, a ngmaa ba miihi a'yi bung bang cheri ku ingang, a ngmaa ba miihi a 'yi senseng ingang.

26'Beng la ka Pool daang nyogi a daba. 'Beu ang daang kaa, ung pegi u minga a paahi ba ingang. Bang ti kpe a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo ka ba ti 'wuli 'beri ni 'puong a nosani 'ihibu ang na baahi, che ka ba 'ihi sarika a 'ku kanga la kanga jaa.

© 2009 Bibles International.

27Sanga ni a dabaayo'poin ang wa tohi baahibu, ka 'Juuhi ang daang 'yi 'Eesiya nye Pool a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong. Bang daang 'ihi a niba jaa ahi jenjaa, a nyoguu.

28Bang daang tahina: Isi'reeli daba, ye sung. A dau ni la nga, unang 'wuno niba jaa 'jie la 'jie jaang, a chiiha a niba aning a 'begu aning 'jie nga. Ung la waaning 'Giriik niba ming a wa kpening a Ngming'puohi 'de-kpong puo, a degi a ji-pegi'yiruu nga.

29'Bojung ba daang dang nyiye u ning Tiroofimus, Eefesus nie a 'yiri 'puong. Bang tiehi ka Pool daang waaniung a wa kpening a Ngming'puohi 'de-kpong 'puo.

30Ka a 'yiri jaa daang 'ihi ahi jenjaa, ka a niba jora lanna taa. Bang nyogi Pool a taguu 'yining a Ngmingpuohi 'de-kpong. Pampana, ka a 'di-noe daang buring pagiye.

31Sanga ni bang wa buora ka ba kuu, ka 'duoho daang wa a 'sojehi ningkpong seng, ka Jeruuselem jaa 'Nye gongkpiengaa 'puong.

32Ung daang nyogihi 'sojehi 'mine aning 'sojehi koo ningbera 'wieng 'wieng, a jo 'sigi ba seng. Sanga ni bang wa nye a 'sojehi ningkpong aning a 'sojehi, bang veng Pool ngmiibu.

33'Beng la ka a 'sojehi ningkpong wa ta, a nyoguu, a veng bang 'leu aning jorihi a'yi. Ung jugihi nie ni ang liu, aning bung ni ung i.

34Ka ba 'mine daang tahina a yera yeli kanga. Ka ba mine ming tahina a yera yelijaala a jemaa 'puong. Sanga ni ung ba wa tuong bang a yela 'muni a gongkpiengaa ni 'jung, ung yeli ka ba diu waaning a 'sojehi 'yiri.

35Sanga ni ung wa to a 'dojie, ka a 'sojehi nyoguu di saa'jung a niba 'karikaruu 'jung.

36'Bojung a ningjemaa daang 'tuurong, a tahina: Ye kuu.

37Sanga ni bang wa buora ka ba di Pool ti kpening a 'sojehi 'yiri, ung jugihi a 'sojehi ningkpong: N yeli yela 'kui? Ung jugihuu: I na tuong yeliye 'Giriik kokori?

38I naani 'lijipiti nie ni ang 'ihi gongkpiengaa beri 'mine ang pari 'puong ni, a diening daba 'tuhu anaahi ang i ningkuuriba 'yie a ti kpening mo'sogo 'puo ni?

39Che ka Pool yeli: N iye nie ang i 'Juu, a 'yi Taarisus, Siiriya 'puong. N iye 'yi-nanii bie. N suhiing, veng ka n yeli yela 'ku a niba.

40Sanga ni ung daang wa kuu sori, ka Pool leu ahi a 'dojieng, a bigihi 'ku a niba aning u nu. Sanga ni bang wa tang sirititi, ung yeli yela 'kubo 'Hiiburu kokoring:

Acts 22

1Babiihi, aning ba'mine, ye 'wong n minga yelidiebu, una mang yeng yeli kuye ni.

2Sanga ni bang daang wa 'wong ung yeli yela 'kubo 'Hiiburu kokoring, bang maaling tang yaga jaa. Ung yeli kubo:

© 2009 Bibles International.

3N iye 'Juu yeliminga, bang dogima Taarisus 'puong, Siiriya 'puong. Che bang
'guolimo 'yiri nga 'puong, mang i Ga'meeli-el karima bie. Bang 'wulimo a ba'mine
'begu ni sori nenene, ka n inga daang jegira Naangmini yela a'wo yeng jaa 'wo bila
'jine 'beung nga.

4Mang da mang dogihi niba ku, niba ang 'tuuro a son nga, a mang 'lere daba aning
pogiba jaa a garaning pogiriba 'deri.

5A Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ming aning a dantoonhiba ningbera jaa 'diri-
mang 'sieree aning bilang. Ba seng ming la mang daang die gbama a garaning a
ba'biihi seng. Mang daang gara Damaasikus ka n ti nyogi bamahi ang 'bi 'be 'le, a
waaning Jeruuselem ka ba wa dogihi.

6Sanga ni mang daang gara a wa tara Damaasikus, a'wo ngminton'tori sanga, ka
chaangkpong daang 'yi sagbani a chaangma wa 'gili 'dayeni.

7Mang daang 'le 'tengeng a che 'wong kokori ang yera 'kurimo: Sool, Sool, wala la ing
dogihima?

8Mang dieyeli: Ningbuo lii, Daana? Ung yeli kumo: Maang 'Yesu ang 'yi Naazaret la,
maang ing dogiha ni.

9Ka niba ni ang daang bi n seng ni nye a chaanii. Che ba ba 'wong nie ni ang yeli yela
kumo ni kokori.

10Mang jugihi: Daana, wala mang na i? Ka Daana yeli kumo: 'Ihi a gaa ti kpe
Damaasikus. Ba na yeliing beng yela ni jaa ang bing 'kui ka i tung.

11Sanga ni mang daang ba tuong nyira jie a chaanii ni 'chengkeng 'jung, ka niba ni ang
bi n seng ni daang tagi n 'nung mang ti kpe Damaasikus.

12Nie kanga bang buona Ananaiyas, ung i Ngming'puohi nene daana a 'tuuro a 'beg'
daang 'biye 'be. Ka a 'Juuhi jaa ang bi 'be daang buona u 'yo-sung.

13Ung wa n seng, a wa ahi, a yeli 'kumo: N babie Sool, nyira. A wagiri ning u ju mang
daang 'liinhuu.

14Ung yeli: Ti ba'mine Naangmini ni 'lugiing ka i bang u buobu, a nye a Sun'tuuro ni,
a 'wono u nuori yeliyaga.

15'Bojung i na iye u 'sieree daana a 'ku niba jaa a'wo bila ni ing nye ni aning bila ni ing
'wong ni.

16Pampana wala 'jung ing panaa la naara? 'Ihi, a 'so Ngminikuong a pegi i yelibee
bahi, a buona u 'yuori.

17Sanga ni mang daang leu wa Jeruuselem, a wa 'puoho Naangmini a Ngming'puohi
'de-kpong 'puong, mang bi nyiibu 'puong.

18Mang nyiu ung yera 'kurimo: 'Loring a 'yi Jeruuselem 'puong 'wieng 'wieng. 'Bojung
ba kung die i 'sieree a'wo n yela.

© 2009 Bibles International.

19Mang yeli: Daana, babangyeng ka n da mang kpeye Ngmingpuohi 'deu jaa a nyogihi banani ang sagii a ti pogi, a da mang ngmiba.

20Sanga ni i 'sieridire 'Sitiivan jiing ang daang wa 'yi, n ming ahiyeng kaara, a sagi u 'kutmg yela. Mang kaara niba ni ang daang kuu ni kpari.

21Ung daang yeli 'kumo: 'Yi che, 'bojung n na tumiing toori jaa ka i gaa niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng.

22Bang daang chelihi 'wong u yeliyaga bilaang a wa to a yelihung nga, a che panaa tahina: Ye 'ihi a ningbalaa nga to 'teng-gbaning. A ba 'tu sori ka u bibe.

23Bang daang tahina yela, a 'vigire ba kpari, a onna tarsi baha saa'jung.

24Ka a 'sojehi ningkpong daang yeli ka ba nyoguu kpening a 'sojehi 'yiri. Ung yeli ka ba fiebuu a piehuu, ka ka u bang yeli ni 'jung bang tahina yela u ingang bila.

25Sanga ni bang wa 'leu aning gbang'bie baahi, ka Pool jugihi a 'sojehi koo ningkpong ang daang ahi 'be: A 'tuye sori ka i fiebi nie ang i 'Rom 'yiri bie, che ka ba ba toonhi u dangbu ung le?

26Sanga ni a 'sojehi koo ningkpong ang wa 'wong bila, ung gaa ti yeli 'ku a 'sojehi jaa ningkpong: Banna bila ni ing ira ni, 'bojung a dau nga iye 'Rom bie.

27'Beng la ka a 'sojehi jaa ningkpong daang wa, a wa yeli 'kuu: Yeli 'kumo, i iye 'Rom 'yiri bie? Ung yeli: Mm.

28Ka a 'sojehi jaa ningkpong dieyeli: 'Libi-yaga la mang di nyining a 'yiri 'biilung nga. Ka Pool yeli: Che ba dogiye maang mang i 'Rom 'yiri bie.

29Bila 'jung ka banani ang daang buora ka ba piehuu nye ni 'yi u seng 'wieng 'wieng a gaa. Ka dabieng daang kpe a 'sojehi jaa ningkpong ming sanga ni ung wa bang ka Pool iye 'Rom 'yiri 'We, 'bojung u daang nyoguung 'le

30'Beu ang wa kaa, ung daang buora ka u bang yeli ni 'jung a 'Juuhi ang saanuu ni, ung loruu, a buong a Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a dantoonhiba jaa lang taa. Ung nyogi Pool 'sigi waaning, a wa diu ahi ba 'ningbi-tooring.

Acts 23

1Ka Pool daang liinhe a dantoonhiba sirititi, a yeli: Daba aning ba'biihi, n 'bi beng aning 'suhu-sung Naangmini 'ningbi-tooring bilaang a waana 'beu ngang.

2Ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong, Ananaiyas daang yeli banani ang ahi pieluu ni ka ba ngmi u nuoring.

3'Beng la ka Pool yeli 'kuu: Naangmining nangmii, Ma daangguoni bang peli. I 'jingyeng ka i 'di saree aning a begu, che la yeli ka ba ngmima a chiihi a begu?

4Ka banani ang daang ahi pieli, bang jugihi: Naangmini Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni ing degira?

© 2009 Bibles International.

5'Beng la ka Pool yeli: N ba'biihi, n ba bang ka u iye Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong, bojung a seuyeng: Ta yeli i niba kaara yelibeu. ('Yiibu G. 22:28; 'Hiiburihi G. 13:17)

6Che sanga ni Pool ang wa bang ka ba chelii iye Saajusihi, ka ba chelii ming i Farisiihi, ung taping a dantoonhiba 'puong: Daba aning babiihi, n iye Farisii, a i Farisii 'bie. A tamaa aning a 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'jung la mang 'bi saree 'diibu 'puong.

7Sanga ni ung wa yeli bila baahi, ka nokpieni kpe a Farisiihi aning a Saajusihi kpachaga. Ka a jemaa daang 'po 'jiihi a'yi.

8'Bojung a Saa'jusihi yeliyeng ka 'kutmg 'puo 'ihiyiibu 'chibe, ka malika 'chibe, ka sie ming 'chibe. Che ka a Farisiihi die ka a jaa bibeng.

9Ka gongkpiengaa daang 'ihi 'beng, ka 'begu karimihi ni ang 'bi a Farisiihi 'puong daang 'ihi 'miing, a yeli: Ti ba nye beu jaa a dau nga ingang. A'mineng sie kanga la bii malika la yeli yela 'kuu. Ye ta veng ka ti wa jaura ning Naangmini.

10Sanga ni a nokpieni ang wa i kpiengaa yaga, ka a 'sojehi jaa ningkpong daang fora dabieng ka ba ta wa ira wa tagihi Pool chuuri. Ung daang yeli 'ku a 'sojehi ka ba 'sigi a ti diu kpiengung a 'yi ba seng, a wa kpening a 'sojehi 'yiri 'puo.

11'Jie ang daang wa suo, ka Daana wa ahi u sieng, a yeli: Pool, 'diu 'suhu, 'bojung a'wo ing 'di 'sieree n yela Jeruuselem 'puong bila nga, bila ming ing na 'di n 'sieree 'Rom 'puong.

12'Beu ang daang kaa beeguu, ka 'Juuhi daangbu a po ing ba miihi, a yeli ka ba kung 'di bung jaa bii a 'nyu bung jaa a gara sanga ni bang na ti ku Pool.

13Banani ang bu a buubu nga daang gaaye lijaa'yi.

14Bang daang wa a Ngming'puohi 'yi-dieribera aing a ningbera seng, a wa yeli: Ti poye pokpiengaa ing ti miihi ka ti kung 'di bung jaa a gara sanga ni ting na ti ku Pool.

15Bila 'jung ye ning a dantoonhiba tung a 'sojehi jaa ningkpong seng, ka u 'sigi niu waaning wa 'kuye 'beu. Ka a i 'woning yeng buora ka ye piehi u yela ni nenene. Ti iye 'ski ka ti kuu ka u nang ba ta.

16Che ka Pool yaupoga 'bi-dau daang 'wong ba bu'guubu ni, a gaa ti kpe a 'sojehi 'yiri a yeli Pool.

17Ka Pool daang buong a 'sojehi koo ningbera ni kanga a yeli: Nyogi a 'bi-polii nga gaaning a 'sojehi jaa ningkpong seng. ‘bojung u tariye yeli kanga a na yeli 'kuu.

18'Beng la ung daang nyoguu a gaaning a 'sojehi ningkpong seng a ti yeli: A pogira Pool ning buongma a suhima ka n tari a 'bi-polii nga waaning i seng, ka u tariye yelikanga a na yeli 'kui.

19'Beng la ka a 'sojehi jaa ningkpong daang nyogi u 'nung. Ka u niu daang tagi 'yi biela 'gondong. Ung jugihuu: 'Bo yeli ing tari ka i yelima?

© 2009 Bibles International.

20Ung yeli: A 'Juuhi buyeng ka ba suhii ka ka i 'sigining Pool wa ku a dantoonhiba
'beu. Ka ka a i 'woning bang buora ka ba jugihuu yeli kanga nenene.

21Che i ta wa sagira kuribo, bojung ba daba ang jeng 'guu gaaye lijaa'yi. Ba po ingye
ba miihi ka ba kung 'di bung jaa bii a 'nyu bung jaa a gara sanga ni bang na ti kuu.
Pampana ba iye 'ski, a cheliha i nuori.

22'Beng la ka a 'sojehi jaa ningkpong daang kpaahuu: Ta wa yera 'kuro nie jaa ka i
yeliye a yela nga 'kumo Ung daang bahi a bi-polii ung gaa.

23Ung daang buong 'sojehi koo ningbera ba'yi, a yeli: Ye veng ka 'sojehi koohi a'yi i
'ski 'yienguu 'gbelinge awai sanga ka ba gaa Sesa'riiya, aning yohijonniba lijaata aning
'pie, aning kpama niba koohi a'yi.

24Ka ye 'kubo bungj onnihi ka Pool jong, ka ye taruu gaaning a paalikaara 'Fii-lix,
seng laangfie.

25Ung daang seu gbangu ngaang:

26Maang, Kiloodiyus Liisiyang 'puoho a paalikaarisung, 'Fii-lix.

27'Juuhi da nyogiye dau nga a buora ka ba kuu. A sanga mang ang da ta aning 'sojehi,
a da faaguu, 'bojung n da wa baming ka u iye 'Rom paaluu 'bie.

28Mang da buora ka n bang yeli ni 'jung bang saanuu. 'Beng la mang da 'sigi niu
gaaning ba dantoonhiba seng.

29Mang da nye ka ba saanuungba begu yelitarihi yela. Che ba ba saanuu yeli jaa ang
sigi 'kuung bii pogibu yela.

30Sanga ni bang da wa yelima bila ni a 'Juuhi ang jeng 'gu a dau, mang tung 'wieng
'wieng ka ba taruu waaning i seng, a yeli u saaniba ni ming ka ba wa yeli i 'ningbi-
tooring yeli ni 'jung bang saanuu.

31'Beng la ka a 'sojehi daang 'tu a yelihung, a nyogi Pool gaaning Antiipatiris
'yienguu.

32'Beu ang daang wa kaa bang bahi a yohijonniba ka ba niu gaa, che daang leu gaa a
'sojehi 'yiri.

33Sanga ni bang wa ti to Sesa'riiya, a 'ihi a gbangu ku a paalikaara, bang di Pool ming
ahi u 'ningbi-tooring.

34Sanga ni a paalikaara ang daang wa karing a gbangu baahi, ung jugihi a paaluu
lampega ni ung 'yi. Sanga ni ung daang wa bang ka u 'yiye S iliisa,

35ung yeli: N na 'wongye i yelihung sanga ni i saaniba ni ang na wa wa. Ung daang
'ku nuori ka ba ti kaaruu Heerod dantoonhi 'deung.

Acts 24

© 2009 Bibles International.

1'Beni a'nu ang wa pari, ka a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong Ananaiyas daang 'sigi wa aning a ningbera 'mine aning yeliyera kanga bang buona Terituulus. Bang wa yeli yela a saang Pool ku a paalikaara.

2Sanga ni bang wa buomuu, ka Terituulus daang piili saanuu, a yeli: Paalikaaristmg 'Fii-lix, ti 'Nye maahuu yaga jaa 'puong i 'jung. I kaabu 'puong ka yelinanee yaga jaa tong a paaluu ngang.

3Ti mang togiliye 'nuuhi die bila wagiri jaang, a mang togili 'nuuhi die bila 'jiihi jaang aning barika 'puohibu yaga jaa.

4Che mang ba buora ka i naari yaga jaa 'jung, n suhiing i mingilung ni 'puong ka i da 'wong ti yela awala.

5'Bojung ti nyiye a dau nga ka u iye nindagina. U iye nie ang 'ihe taawai a 'Juuhi jaa 'puong a donee jaang, a i Naazariin niba ngminchelii ni 'yi-diera.

6Ung buora ming ka u degi a Ngming'puohi 'de-kpong ni che ting nyoguu a buora ka ti di ti begu 'di u saree.

7Che ka a 'sojehi jaa ningkpong Liisiya daang wa, a wa faaguu ti 'nuuhing aning kpiengu.

8Che ung yeli ka u saaniba ni waana i seng. Ka i mingang wa piehuu, i na baming a 'yi u seng yeli ni jaa 'jung ting saanuu.

9Ka a 'Juuhi ming daang die ka a yela nga iye yeliminga.

10Sanga ni a paalikaara ang daang wa bigihi 'kuu ka u yeli yela, ka Pool daang dieyeli: Mang bang ka i iye saringmaara a paaluu ngang 'yuomo jemaa 'jung, n na yeliye yela aning 'pu-peli yaga jaa ka n die n minga.

11'Bojung i minga na tuong baming, ka sanga ni mang daang gaa Jeruuselem ka n ti 'puohi Naangmini Ngming'puohibu a waana nga, a nang ba gaa beri 'pie aning a'yi.

12Ba daang ba nye mang ngmira ning nie jaa nokpieni bii a 'ihe niba lanna taa a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong bii a Ngming'puohi 'deri 'puuhing, bii a 'yiri 'puong.

13Ba kung tuong 'wuli ming aning yeliminga a yela ni 'jung bang saanima ni.

14Che yeli mang na dieyeli 'kui la nga: N 'puohiye ti ba'mine Naangmini ni Ngming'puohibu son ning bang buona ngminchelii son ning, a sagi yela ni jaa ang seu a begu 'puong aning yela ni jaa a dangyeriba ang seu ni.

15Mang tari tamaa Naangmini ingang ba miihi jaa ang sagi, ka 'kutmg 'puo 'ihiyiibu daang na bibeng a 'ku sun'tuuribo aning beu'tuuribo jaa.

16Bila 'jung n mang iriye anie ka n tan bangbu 'suhu-pielaa Naangmini ingang aning ninsaaliba ingang wagiri j aang.

17'Beng la, 'yuomo 'mine ang wa pari, mang waaning bunye sarikihi aning 'kuubuhi ka n wa 'ku n paaluu.

© 2009 Bibles International.

18Sanga ni mang wa ira bila, ka 'Juuhi 'mine ang 'yi 'Eesiya wa nyima a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong, ka n 'ihi n nosani baahi. N ning ningjemaa da naani, bii niba ang gona gongkpiengaa.

19A da iyeng ka ba 'bi che i 'ningbi-tooring a saangma, ka banang nye n saangbu jaa.

20Bii, veng ka bamahi nga ang bi che nga miihi yeli bila ni beu bang nye n ingang sanga ni mang ahi a dantoonhiba 'ningbi-tooring ni.

21Ka a yeli'yeni nga 'yong naani mang daang muoli sanga ni mang ahi ba 'puong: A 'kuung 'puo 'ihiyiibu yela yeng 'dire nima saree a 'beu ngang.

22Che 'Fii-lix ang daang tari a son bangbu 'jung, ung bahiba, a yeli: Sanga ni Liisiya, a 'sojehi jaa ningkpong ni ang na 'sigi wa, n na bangye ye yela ni ningbiri.

23'Beng la ung daang yeli ku a 'sojehi koo ningkpong ka u nyogi Pool ti pogi, a veng ka u tan laangfie. Ka u ta wa kara u nie jaa ka u ta wa sumuu bii a wa u seng.

24'Beri 'mine ang wa pan ka 'Fii-lix daang wa aning u poga Dirusiila ang daang i 'Juuhi 'bi-poga. Ung tung a buong Pool, a 'wong u yeliyaga a'wo limaniye taribu 'Yesu ingang yela.

25Sanga ni ung daang wa yera a'wo sun'tuubu yela, aning minga nyogibu yela, aning saree 'diibu ang 'bi 'puoring waana yela, ka dabieng daang kpe 'Fii-lix gaga jaa. Ung yeli: Gara bila pompano.. Sanga ni mang na wa nye wagirisung, n na buomiing.

26Che ung daang ira tamaa ka Pool 'kuu 'libie che ka u bahuu. Bila 'jung ung daang mang tuna buonuu pahii pahii a mang yeli niu yela.

27Che 'yuomo a'yi ang daang wa pan ka Porshus Fes'tus daang wa kpe 'Fii-lix bogung. Ka 'Fii-lix daang buora ka u nye 'Juuhi nungbu, bila 'jung ung daang bahi Pool pogiriba 'deung.

Acts 25

1Sanga ni Fes'tus ang wa kpe a paaluu, beri ata ang daang wa pan ung 'yi Sesa'riiya a 'do gaa Jeruuselem.

2'Beng la ka a Ngmingpuohi 'yi-dierikpong kpong aning a 'Juuhi ningbera daang saang Pool kuu, a suhuu.

3Bang suhi ka u iba sung, ka u tung buong Pool ka u wa Jeruuselem. Bang daang ira 'siri ka ba jeng soring 'guu a kuu.

4Che ka Fes'tus daang yeli ka ba pogiye Pool Sesa'riiya 'puong. Ka a kung kauhi che ka una Fes'tus minga 'yi gaa 'be.

5Ung yeli: Bila 'jung ye veng ka bamahi nga ang 'bi ye 'puong a tari 'suobu kpiengu i ka n ningba 'sigi gaa. Ka beulung jaang bi a dau ingang, ka ba ti saamuu.

© 2009 Bibles International.

6Sanga ni ung daang di 'bining ba seng ba kauhi gaa 'het 'pie. Che ung daang 'sigi gaa Sesa'riiya. 'lieu ang daang kaa ung 'jing u saree ngmaabu 'kogong, a yeli ka ba ti waaning Pool.

7Sanga ni ung wa wa, ka a 'Juuhi ang daang 'yi Jeruuselem 'sigi wa ni daang ahi ngmaaguu 'gili. Bang saamuu aning yelisaangbee bee yaga, yela bang kung bang 'wuli yelimingang.

8Ung daang yeli yela ka u die u minga: N ba saang yeli jaa a 'Juuhi begu ingang, bii a Ngming'puohi 'de-kpong ingang, bii 'Sii-zer ingang.

9Che Fes'tus ang daang buora ka u peli a 'Juuhi 'puo 'jung, ung die a jugihi Pool: I buorang ka i 'do gaa Jeruuselem ka ba ti 'di i saree 'beng a yela nga 'jung n 'ningbi-tooring?

10'Beng la ka Pool yeli: N ahiye 'Sii-zer saree 'diibu 'kogo 'ningbi-tooring, 'be ang siginingka ba 'di n saree. N ba i a 'Juuhi yelibeu jaa, ka i minga jaa bang pielaang.

11'Bojung ka maang da i yelibe-ira, bii a i yeli jaa ang sigi 'kutmg, n da kung jaanhi ka n kpi. Che ka a yela ni 'jung bang saanima ning ba i yeliminga, nie 'chibe a na dima 'kubo. N na gaaye 'Sii-zer seng.

12'Beng la, sanga ni Fes'tus aning u dantoonhiba ang daang wa nye taa baahi, ung yeli: I ye ka i na gaaye 'Sii-zer seng, 'Sii-zer seng ing na gaa.

13'Beri 'mine ang wa pari a bila 'puoring, ka Naa Agiriipa aning Buriniise wa Sesa'riiya ka ba wa 'puohi Fes'tus yaanhi.

14Bang daang di beri yaga 'beng, ka Fes'tus daang yeli Pool yela 'ku a naa, a yeli: Dau kanga ka 'Fii-lix bahi pogibu 'detmg,

15sanga ni mang da bi Jeruuselem 'puong, ka Ngming'puohi 'yi-dieribera aning a 'Juuhi ningbera yeli u yela, a buora ka u 'le saree 'diibu 'puong.

16Mang yeli 'kubo: A ba i 'Rom niba 'tuubu ka ba nyogi nie jaa 'ku niba, 'see ka nie ni bang saang ni ning niba ni ang saamuu ni 'tuohi taa seni. Ka u 'so sori ka u yeli u minga yela a'wo saangbu ni yela bang saamuu ni.

17Bila 'jung sanga ni bang wa lang taa che, n ba naari. Che beu ang daang wa kaa mang 'jing saree 'diibu kogong, a yeli ka ba ti waaning a dau.

18Che sanga ni bang wa 'ihi ahi, ba ba waaning yela ni 'jung maang ang tiehi bang na saamuu ni.

19Che bang daang tan nokpieni kanga a'wo ba miihi Ngming'puohibu yela, aning nie kanga bang buona 'Yesu ang 'kpi yela. Che ka Pool yeli kpiengaa kpiengaa ka u bibeng.

20N da ba bang bila ni mang na bo a yela 'ningbiri. Mang jugihuu ka u na buorang ka u gaa Jeruuselem ka ba ti 'di u saree a yela 'puong beng bii.

© 2009 Bibles International.

21Che sanga ni Pool ang wa yeli ka u na buorang ka n poguu a gara sanga ni Ogeesitus ang na ti 'wong a yela, mang yeli ka ba nyoguu pogi a gara sanga ni mang na ti veng ka u goo 'Sii-zer seng.

22'Beng la ka Agiriipa yeli 'ku Fes'tus: N ming minga na buorang ka n 'wong a dau yeliyaga. Ung yeli: 'Beu i na 'wongye u yeliyaga.

23'Beu ang daang kaa ka Agiriipa aning Buriniise daang wa aning tiinhuu kpong. Bang daang ti kpe a yeliyaga 'wongbu jie, aning a 'sojehi ningbera aning a 'yiri ningbera. Ka Fes'tus daang wa 'ku son bang ti waaning Pool.

24Ka Fes'tus yeli: Naa Agiriipa aning daba jaa ang bi ti seng 'jie ngang, ye nyiye dau nga. U yela ka a 'Juuhi jaa wa n seng Jeruuselem 'puong aning 'jie ngang jaa. Bang mang tahina yela ka a ba la tari sori ka u tari 'nyivori.

25Che sanga ni mang wa nye ka u ba i yeli jaa ang sigi 'kuung, ka u minga ming yeli ka u na gaaye Ogeesitus seng, beng la mang 'le ka u gaa u seng.

26Che n ba tan yeliju jaa mang na seu a 'ku n ningkpong a'wo u yela. Bila 'jung mang 'ihuu waaning ye 'ningbi-toori. Che Ma ningbi-toori mang waaniu yaga, naa Agiriipa, ka ka piehibung wa piehi baahi ka n tan yeli kanga ka n seu.

27'Bojung n nyiyeng ka a ba tan 'muni ka nie di pogira tuoli, a che ba yeli saangbuhi ni ung saang.

Acts 26

1'Beng la ka Agiriipa daang yeli ku Pool: Sori 'bi 'beng ka i yeli i U minga yela. 'Beng la ka Pool daang tie u 'nu ka u yeli yela a die u minga.

2N tiehiyeng ka n 'ju numang, Naa Agiriipa, a'wo ang i i 'ningbi-tooring mang yera yela ka n die n minga 'jine a'wo saangbu ni jaa 'Juuhi ang saanima ni yela.

3'Bojung i bangye a 'Juuhi 'tuubuhi aning ba taa chiihibu yela sung jaa. Bila 'jung n suhiing ka i chelihi 'wong n yeliyaga aning 'kanyiri.

4N 'berihung a 'yi n 'biilung, mang fora bi n niba seng Jeruuselem 'puong, a 'Juuhi jaa bangyeng.

5Ba bang mang sanga jaa, a na tuong 'di 'sieree ka banang na sagiyeng ka n da iye Farisii a 'tuuro ti Ngming'puohibu niba buurii kanga ang 'tuuro nene a gaa ti Ngming'puohibu niba jaa.

6Pampana n ahiye che bang 'dire n saree Naangmini no'binnuu tamaa ni 'jung, a nuori ung bing 'ku ti ba'mine ni.

7A nuori nga yela ka ti buura 'pie aning ba'yi ni tuna Naangmini ngminaa aning 'yienguu kpiengaa kpiengaa, a ira tamaa ka u wa. Naa Agiriipa, a tamaa 'jung la ka a 'Juuhi saanima.

8Wala la ang na i yeli yeng kung tuong sagi ka Naangmini na 'ihiye kpiinhi?

© 2009 Bibles International.

9Maang ming daang tiehiyeng 'ningbi-jieng ka a 'tuye sori ka n i yelijemaa a chiihi 'Yesu a 'yi Naazaret 'yuori.

10N daang tungye bila ming Jeruuselem 'puong. N daang pogiye a ningpegi'yiribe ni jemaa, a 'tuuro 'suobu kpiengu mang daang nye a 'yi a Ngmingpuohi 'yi-dieribera seng. Sanga ni bang da mang wa kuba, n ba mang bu kpeba.

11N da mang dogihibang pahii pahii a Ngming'puohi 'deri jaa 'puuhing. N da mang firibang ka ba degi Naangmini 'yuori, a 'ihi 'suuri yaga jaa ba ingang. 'Haali mang gaa 'yi-jaani ka n ti dogihiba.

12'Beng la mang daang gara Damaasikus, a tari 'suobu kpiengu aning tungbu a 'yi Ngming'puohi 'yi-dieribera seng.

13Ngminton'tori sanga, 'oo, naa, mang nye a soring chaanii ang 'yi sagbani ang chaang gaa ngminaa. Ung chaang 'chigime wa 'gili aning banani ni ma ang daang 'chene ni.

14Sanga ni ting jaa wa le 'tengeng, mang 'wong kokori ang yera yela 'kurimo 'Hiiburu kokoring: Sool, Sool, wala la ing dogihima? A iye kpiengaa kui ka i vira 'piingbie.

15Mang yeli: Ningbuo lii, Daana? Ung yeli: Maang Yesu la nie ni ing dogiha ni.

16Che i 'ihi ahi 'dendenge. 'Bojung yeli ni 'jung mang 'yi 'kui la nga, ka n veng ka i i n tungtuna aning n 'sieree daana yela ni jaa ing nye ni 'puong, aning anani jaa mang na la 'yuo kui.

17N na mang diegiing i minga niba seng, aning niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng. Ba seng la mang tunii pampana.

18Ka i ti 'yuo ba 'ningbie, a leuhiba 'yi sagiluung a waaning chaanii, a leuhiba 'yi Sitaani kpiengung a waaning Naangmini seng. Ka ba nye yelibee veng'kuubu aning chengbuunhu bamahii nga ang welipegi'yi 'puong a 'tuuro ba limaniye bang tan n ingang 'jung.

19Bila 'jung, 'oo naa Agiriipa, n daang ba jaanhi a sagbani yelinyiruu ni 'tuubu.

20Che n daang fora 'wuliye banani ang bi Damaasikus 'puong. A 'puoring mang 'wuli banani ming ang 'bi Jeruuselem 'puong, aning banani ang 'bi 'Judiiya paaluu togihi jaang, aning a niba ni ang ba i 'Juuhi ni ming, ka ba leu 'yi ba yelibee 'puong a leu wa Naangmini seng, a tuna tuma ni ang sigining yelibee 'puong leu'yiibu tuma.

21A yela nga 'jung ka a 'Juuhi nyogima a Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a buora ka ba kuma.

22Che n nyiriye sungbu a 'yire Naangmini seng a waana a 'beu ngang. Bila 'jung mang ahi che a 'dire 'sieree a kuro ningbaaliba aning ningbera. N ba yera yeli jaa a gaa yela ni a dangyeriba aning 'Moosis ang yeli ka a daang na ing ni.

23Ana la ka 'Kristo daang na 'diye dogee, a i fora nie ang na 'ihi 'yi kpiinhi 'puong. Ka u daang na 'wuliye chaanii a 'ku u niba aning niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

© 2009 Bibles International.

24Ung daang wa dieyeli ngaang a na die u minga baahi, ka Fes'tus tahing: Pool, i ba bang i minga. I daanhibu kpong vengyeng ing leura jenjaanha.

25Che ung yeli: N ba i jenjaanha, Fes'tus nanii. N yeriye yela ang i yeliminga, a yera yela ang i haakilisung yeliyaga.

26'Bojung naa minga bangye a yela nga. U 'ningbi-tooring la mang bahi yeng yera yela ni. 'Bojung n iye limaniye ka a yela nga kanga jaa ba sogiluu. 'Bojung a yela nga daang ba i 'dekiring.

27Naa Agiriipa, i sagiye a dangyeriba ni? N bangyeng ka i sagibang.

28'Beng la ka Agiriipa daang yeli 'ku Pool: I tiehiyeng ka i na veming ka n leu Kristieng a wagiri fling nga 'puong?

29Ka Pool yeli: Ka wagiri fling bii ka wagiri kpong la n suhiye Naangmini, a ba i 'wo ka i 'yong, che banani jaa ang 'wono n yeliyaga a 'beu ngang, ka ba da leu 'wo bila mang 'wo nga, ka jorihi nga yela naani.

30'Beng la ka a naa daang 'ihi ahi aning a paalikaara, aning Buriniise, aning banani ningba ang daang 'jing ni.

31Sanga ni bang wa 'yi ba 'yong, bang yeli 'ku taa: Dau nga ba ira yeli jaa ang sigi 'kuung bii pogibu.

32'Beng la ka Agiriipa daang yeli ku Fes'tus: A dau nga da iye bahibu ka unang da ba yeli ka u na gaaye 'Sii-zer seng.

Acts 27

1Sanga ni bang daang wa 'le ka ti kpe 'gbori gaa Iitali, bang daang 'ihi i Pool aning a pogiriba 'mine a ku 'Juuliyus, Oguusitus 'sojehi koo ningkpong.

2Ting daang wa ti kpe Adiramiitiyum 'gbori ang i 'ski ka u 'tu 'Eesiya mannuori paalihi baahi, ting daang 'ihi gaa. Ka Aristaarikus, Masi'dooniya nie ang 'yi Tesalonaika daang bi ti seng.

3'Beu ang daang kaa ting ti to Saidong, ka 'Juuliyus daang kaa Pool 'jieng sung, a daang 'kuu son ka u gaa u jo'mine seng a ti ngmi peenhuu ka ba sumuu.

4Ting daang wa 'ihi 'yi be ting 'tu Saipirus sa'mung-goo seng, bojung seseu daang 'tuohiting.

5Ting 'bi a 'gbori 'puong a gaa ti 'yi a mani ang bi Siliisa aning Pamifliliya sieng ni baahi, ting wa Maira, Liisiya paaluung.

6'Beng la ka a 'sojehi koo ningkpong daang nye Alexaandiriya 'gbori ang gara Iitali. Ung daang diti ing beng.

7Ting daang bi a 'gboring a 'cheng boin be-jemaa, a daang gbari wa ta Naidus. Ka seseu daang ba die ka ti gaa 'ningbi-toori, ting leu die 'Kiriit luo ang pieli Sali'moone, ung daang 'liliti.

© 2009 Bibles International.

8Ting daang gbari wa paruu, a wa ta jie bang buona Feer 'Heevinihi, ka 'yiri kanga bang buona La'siiya daang pieluu.

9Sanga ni wagiri kpong ang daang wa pari, ka a 'gbori 'cheni daang tari dabieng. 'Bojung a nuori 'leebu daang pariyeng a sanga. Ka Pool daang iba kawani,

10a yeli 'kubo: Gaarifa daba, n nyiyeng ka a 'gbori 'cheni nga na tariye dangii aning saangbu yaga. A ba i 'wo a 'tuobu aning a 'gbori 'yong la, ti miihi 'nyivoe jaa yela la.

11Anaa jaa che ka a 'sojehi koo ningkpong daang sagi a 'gbori ningkpong aning a 'gbori daana yeliyaga ni, a gaa yela ni Pool ang daang yeli ni.

12'Bojung a 'gbori ahi'jie daang ba i sung ka ba 'di seseu sanga 'be. Ka a niba yaga 'jie ming yeli ka ba 'yi be gaa, ka ka anang na tuong, ka ba da ta Feniisiya, 'Kiriit 'gbori ahi'jie kanga ang 'tori sa'mung-goo seng aning sa'mungduri seng. Ka ba 'di seseu sanga beng.

13Sanga ni a sa'mung-goo seseu ang daang wa daara boin, bang tiehi ka ba nyiye ba buobu. Bang daang 'ihi 'yi beng a die 'Kiriit sie.

14Che a daang ba kauhi che ka sesekpiengaa kanga bang buona 'Yurokilaidong daang 'ihi a 'tuohuu.

15Sanga ni a 'gbori ang daang wa ahi a ba la tuong 'chene a seseu 'puong, ting veng ung 'daali.

16Ting va ti kpe ji-fiing kanga kuong ang ngmaa 'gili luo a 'lili. Bang buona a 'jie Kiloda. Ting daang 'di dogee sung sanga ni ting tagira a 'gboribile ka ti ing a 'gbori-kpong 'puong, a le.

17Sanga ni bang daang wa taguu 'do ing baahi, bang di buunhu 'lere a 'gbori ka u i kpiengaa. Bang daang jora dabieng ka ba ta wa gaa ti kpe 'varuu 'puo 'jung, bang tagi a 'gbori tama 'sigining a che 'daane gara.

18Ka sesekpiengaa daang ngmiti ting yangka yaga jaa, 'beu ang wa kaa bang kori a 'gbori 'tuobu.

19'Beri ata daari, bang daang 'ihi a 'gbori 'puo buunhu aning ba miihi 'nuuhi a loo bahi.

20'Beri yaga daang wa pariyeng ka ngminaa aning ngmari'bie ba 'yi. Sesefiing ming naaning daang ngmiriti. Tamaa daang la 'chibe ti 'chihi iibu yela.

21Bang daang kauhi yaga ka ba ba 'di siimaa, ka Pool 'ihi ahi ba gaalinggang a yeli: Daba, ye danang chelihiye n yeliyaga a da ta 'yi 'Kiriiting, a waaning saangbu aning bona nga.

22Pampana n iriyeng kawani, ye nyogi ye miihi. 'Bojung nie jaa 'nyivori kung kong ye 'puong, 'see a 'gbori 'yong.

23‘bojung 'yienguu nga Naangmini malika wa ahiye n seng, Naangmini ni ang 'somo, mang tunuu ni malika.

© 2009 Bibles International.

24Ung yeli: Ta jora dabieng, Pool. Kparaama la ka i na ahiye 'Sii-zer 'ningbi-tooring. Naangmini diye nie jaa ming ang bi a 'gbori 'puong a 'kui.

25Bila 'jung, daba, ye nyogi ye miihi. 'Bojung n sagiye Naangmini 'di ka bila ni ung yeli 'kumo ni na turning.

26Anaa jaa che ti na ti 'sigiye 'jie kanga kuong ang ngmaa 'gili.

27'Beri 'pie aning anaahi 'yienguu sanga, ting daang 'daane 'viinhe gara 'Edirii-atik Mani 'puong, a'wo tengkori sanga ka a 'gbori muniba daang i 'wo bang tagira tara mannuori kanga.

28Bila 'jung bang daang maahi a kuong a nye ka u 'sigi singye 'mitihi lijeri aning 'pie aning ayo'poin. Bang daang la 'cheng biela a la maahi. Ung 'sigi sing 'mitihi lijeri aning ayopoin.

29Bang daang jora dabieng ka ti ta wa 'le 'piihi 'ming ingang 'jung, bang 'ihi 'kue anaahi a 'gbori 'mum-baahaang a loo, a buora ka jie nyaa 'wieng.

30Sanga ni a 'gbori muniba ang wa buora ka ba sogili 'yi a 'gboring gaa, bang daang di a 'gboribile 'j acne 'sigire ka ba ing a maning, a ira 'wo bang gara ka ba ti 'ihi 'kue a 'gbori 'ningbi-tooring a 'sigihi.

31Ka Pool daang yeli 'ku a 'sojehi koo ningkpong aning a 'sojehi: Ka daba ngang ba 'hi a 'gbori 'puong ye kung tuong i 'chihi.

32'Beng la ka a 'sojehi daang ngmaahi a 'gboribile 'ngmi-dee ung 'le.

33'Jie ang wa tohi nyaabu, ka Pool daang mugiliba ka ba 'di siimaa, a yeli: 'Ben 'pie aning anaahi la 'jine yeng bi 'jogilibu puong a ba 'di bung jaa.

34Bila 'jung n muginiyeng ka ye 'di siimaa. 'Bojung ye laangfiilung la bila. 'Bojung ye kanga jaa 'ju-koonhuu kung vuo le.

35Sanga ni ung wa yeli bila baahi, ung di paanuu a jmohi Naangmini barika ba jaa 'ningbi-tooring, a che ngmaa oora.

36'Beng la ka ba jaa 'suuhi daang nyegihi, bang ming 'di siimaa.

37Ti jaa ang daang bi a 'gboring iye niba koohi a'yi aning lijaata aning 'pie aning bayuobi.

38Sanga ni bang daang 'di wa tigi, bang kori a 'wiit, a loo a mani 'puong che ka a 'gbori i foo.

39'Beu ang daang wa kaa, ba ba bang 'teng-gbani ni bang daang nye ni, che bang nye mannuori 'jilongkore kanga biihee ang bi 'be. Bang daang 'le ka ba turi a 'gbori ing be ka bilang na tuong.

40Bila 'jung bang daang ngmaa a 'kue bahi a mani 'puong, a che lorihi a 'ngmi-dee ang daang 'le a 'gbori sitiihi. Bang daang tagi a 'gbori tankpong 'doning ung 'tuohi seseu, bang panaa 'daane gara a mani nuori.

© 2009 Bibles International.

41Bang ti kpe jie kanga mama a'yi ang 'tuohi taa, ka a 'gbori daang ba. Ka u 'ningbi-toori kpe 'tenge a ba kpiengaa, a ba la tuong na jigihi. Ka u 'puori ming daang kauhi aning a kuong vakpiengaa.

42Ka a 'sojehi daang yeli ka ba ku a pogiriba, ka ka ba kanga jaa to wa ira wa 'dugi 'yi a jo gaa.

43Che a 'sojehi koo ningkpong ang daang buora ka u die Pool 'jung, ung legiba a 'yi ba buobu ning. Che ung yeli ka banani ang na tuong 'dugi, ka ba 'le a maning a gara 'teng-gbani.

44Che ka ba chelii daang nyogi taabuuhi bii a 'gbori ji-chelee ni. Bilang la bang jaa daang ti 'yi a ti 'do teng-gbani aning laangfie.

Acts 28

1Sanga ni bang wa 'yi baahi, bang bang ka a 'jie kuong ang ngmaa 'gili ni 'yuori la Meelita.

2Ka a 'yiri niba daang iti sung gaga jaa. Ba daang maaliye butmg a die ti jaa, 'bojung saa daang waanang ka oori ira.

3Ka Pool daang 'ohi daari lang taa, a di wa inna a buuming. Ka tuluu daang kpe dung'kuuree ung 'yi a buuming a mili u 'nung.

4Sanga ni a 'yiri niba ang wa nye a bung ang mari u 'nung, bang yeli 'ku taa: Maahibu 'chibe, a dau nga iye ningkuura. 'Haali ung turf i 'chihi a 'yi a maning ni, che ka sani naabu nang ba die ka u tari 'nyivori.

5'Beng la ung vihing a bung ing buuming, che yeli jaa ba paguu.

6Bang daang kaara a cheliha ung na mori bii a 'le 'dayeni a kpi. Che sanga ni bang daang kaaguu bilaang, a wa nye ka yeli jaa ba iruu, bang leuhi ba haakilihi a yeli ka ngmini kanga la.

7A 'jie ning u ju sieng, ka 'jiihi daang bi be a jie kuong ang ngmaa 'gili ni naa ang daang 'so. U 'yuori daang la Puubilius. Ung daang dieti a jieliti sung jaa beri ata.

8'Beng la ka maahuu daang kpe 'Puubilius ba, ung doora togatoga. Ka Pool daang kpe u seng a ti 'puohi Naangmini, a di u 'nuuhi jeguu a nyaaguu.

9Bila ang daang wa i baahi, ka niba 'mine ming ang bi a 'jie kuong ang ngmaa 'gili ni ang tari baalinhi daang wa, a nyaa.

10Bang daang 'kuti girima yaga jaa aning 'kuubuhi. Sanga ni ting wa gara, bang 'tuoti bung jaa ting daang hiena.

11Ting daang 'bi 'be 'chiuri ata, a che daang kpe Alexaandiriya 'gbori kanga ang 'di seseu sanga a 'jie kuong ang ngmaa 'giling ni a gaa. Ka a 'gbori daang tan Kaasitor aning Poolux bigihee.

12Ting daang wa 'sigi Siirakus, a bi 'be beri ata.

© 2009 Bibles International.

13Ting 'yi 'be a 'gili 'Riijiyum. 'Bebeyeni ang daang wa pan ka sa'mung-goo seseu daang 'ihi. 'Beu ang wa kaa ting daang ti ta Piyu'tiiyoli.

14Ting nye a ba'biihi 'mine 'be. Bang daang suhiti ka ti bi ba seng 'beri ayo'poin. Bila 'puoring ting wa 'Rom.

15Sanga ni a ba'biihi ni ang bi be ang daang wa 'wong ti yela, bang wa 'haali a wa ta Ap'ii Foorum aning Tavihi Ata ka ba wa 'tuohiti. Pool ang daang wa nyiba, ung puohi Naangmini barika. Ka u inga daang nyegihi.

16Ting wa ta Rom, ka a 'sojehi koo ningkpong daang 'ihi a pogiriba a 'ku a pogiriba 'deu kaara ningkpong. Che ung veng ka Pool ti 'bi u 'yong, u ning 'soje kanga ang daang kaaruu.

17'Beng la, 'beri ata ang wa pari, ka Pool daang buong a 'Juuhi ningbera lang taa. Bang wa lang taa baahi ung yeli 'kubo: Babiihi, daba, n ba saang yeli jaa ti niba ingang bii ti ba'mine 'tuubu ingang, che bang 'ihime Jeruuselem 'puong a ing 'Rom niba 'nuuhing mang i pogira.

18Bang wa piehima, bang daang buora ka ba bahima ka n gaa, 'bojung yeli jaa 'chi n ingang a sigi 'kutmg.

19Che sanga ni a 'Juuhi ang daang wa jaanhi bila, mang i na-iwala a yeli ka n na waye 'Sii-zer seng. A ba i 'wo ka yeli mang tari a na saang n buurii.

20Bila 'jung mang buongye ka n nyiye, a yeli yela 'kuye. Bojung Iisiriel tamaa ni 'jung la bang leme aning a jorihi nga.

21'Beng la bang yeli 'kuu: Ti ba nye gbama 'yi 'Judiiya a'wo i yela. A ba'biihi ang wa che ni ming kanga jaa ba ing 'duoho bii a yeli yelibeu jaa a'wo i yela.

22Che ti buorang ka ti 'wong yela ni ing tan a 'yi i seng. 'Bojung a Ngming'puohi chelii nga yeng yela, ti bangyeng ka 'jie jaang ba mang yeriye yela a chiihuu.

23Bang daang 'bing 'beu 'kuu, a wa u seng yaga jaa u kpe'jieng. Ung daang weliha a yela 'ningbiri a 'kuribo a 'yi 'beeguu a gara ngmintongkpieri sanga. Ung 'dire 'sieree a'wo Naangmini naalung yela, a ira anie ka u leuhi ba 'suhu a'wo 'Yesu yela a 'yi 'Moosis 'begu ning aning a dangyeriba yeliseurihing.

24Ka 'mine daang sagi a yela ni ung yeli ni. Ka 'mine ming ba sagi.

25Sanga ni bang ba wa sagi taa seng, bang 'yi gaa sanga ni Pool ang daang wa yeli yeli'yeni kanga baahi: A Sipegi'yiruu daang yeliye sung a 'ku ti ba'mine a 'tu Ai'zeeya a dangyera ni ingang:

26Gaa a niba nga seng a ti yeli: Wongbu yeng na 'wono, che ye kung bang a 'muni, a kaara kaabu che ye kung nye.

27'Bojung niba nga 'sikiri 'koyeng, ka ba 'tobo i tiinha 'wongbtmg. Bang 'ung ba 'ningbie, ka ba to wa nye aning ba 'ningbie, a 'wong aning ba 'tobo, a wa bang aningba 'sikiri, a ira wa leu ka n nyaaba 'jung. (Ai'zeeya G. 6:9-10)

© 2009 Bibles International.

28Bila 'jung ye bang ka Naangmini 'chihi ni leu gaaye niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng. Bang na chelihi 'wong u yela.

29Sanga ni ung wa yeli a yela nga, ka a 'Juuhi daang 'yi gaa, a chiihi taa yaga jaa.

30Ka Pool bi u 'deu ung daang yeura 'puong 'yuomo a'yi. Ung mang die banani jaa ang wa u seng.

31Ung da mang inna Naangmini naalung 'duoho, a 'wuno yela ni ang i Daana 'Yesu 'Kristo yela aning nyeu yaga. Nie jaa daang ba karuu.

© 2009 Bibles International.

Romans

Romans 1

1Pool, 'Yesu 'Kristo tungtuna Naangmini ang buong ung i 'bi-tunuu a weli 'ku Naangmini 'duohi-sung ni.

2A 'duohi-sung yela ung dang 'bing nuori a 'tu u dangyeriba ingang Seupegi'yiruu ni 'puong,

3a'wo u 'Bi-dau 'Yesu 'Kristo ti Daana yela. Unang i 'Deevid buurii inggbanihung 'puong ni.

4A 'tuuro a pegi'yiibu Sie ingang ka u yela yeli aning kpiengu ka una la Naangmini 'Bi-dau ni, a 'tuuro ung 'ihiyi kpiinhi 'puong ni.

5U seng la ting 'tu a nye bunye aning bi-tunuu tungbu, ka ti waaning a limaniye nuori 'tuubu paalihi jaang a ku u 'yuori.

6Ba 'puong la ka 'Yesu 'Kristo buong ye ming ni.

7Banani jaa ang bi 'Rom 'puong, Naangmini ntmginiba tmg buona yeng i ningpegi'yiribe, Ngming na veng ka ye nye bunye aning 'suhu maahuu a 'yi Naangmini ti Ba ingang, a 'yi Daana 'Yesu 'Kristo ming ingang.

8Fora n 'puohoye n Naangmini barika a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang ye jaa 'jung, bojung ba yeliye ye limaniye yela a donee jaang.

9'Bojung Naangmini la n 'sieree daana. Una mang tuna aning n sie u 'Bi-dau 'duohi-sung ni 'puong ni, ka n 'puoho 'kuriyeng wagiri jaang n Ngming'puohibu 'puong.

10Mang suha ka ka a lieng da i iibu kanga pampana yeng ka n da nye son Naangmini buobu 'puong a wa ye seng.

11'Bojung n nyennang ka n nyiye a 'kuye siilung kuubu kanga, ka bila veng ka ye ahi kpiengaa.

12Bila la nga, ka n niye jaa iinhi lang nyegihi a 'tuuro taa limaniye ingang.

13N buorang ka ye bang, n babiihi, ka pahii pahii n mooyeng ka n wa ye seng, ka n nye ngmama 'mine ye ming 'puong a'wo mang nye ngmama 'mine a niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'mine 'puong bila, che ba nye son a waana nga.

14N iye sandaana a 'ku 'Giriik niba, a i sandaana a 'kuniba ang ba i 'Giriik niba, a i sandaana a 'ku yengbanginiba aning jolihi jaa.

15Bila 'jung, maang yeng seng, n iye 'siri ka n ing a 'duohi-sung a 'ku ye banani ming ang bi 'Rom 'puong ni.

16'Bojung n ba jora a 'duohi-sung 'vii. U iye Naangmini kpiengu, a waananing 'chihi a 'kuro nie jaa ang sagira. U waananiye 'chihi fora a 'kuro 'Juuhi, a waananing 'chihi a 'kuro niba ang ba i 'Juuhi ming.

© 2009 Bibles International.

17'Bojung u 'puong la ka Naangmini suntuubu 'yuo a 'yi limaniye ingang a gara limaniye ingang, a'wo ang seu bila ni: Sun'tuuro na 'cheneng u 'nyivori 'puong a 'tuuro limaniye ingang. (Habaakuk G. 2:4)

18'Bojung Naangmini 'su-kpiengaa 'sigireng a 'yi sagbani a dogili niba ni jaa ang i Naangmini nuori jaanhiba aning beutuniba ingang. Banang di beu a 'diure yeliminga binne ni.

19'Bojung Naangmini bangbu yela peliyeng 'kubo. 'Bojung Naangmini 'wul-aang 'kubo.

20'Bojung a 'yi a donee naangbu sanga jaa, u yela 'ningbiri ang kung tuong nye, ninsaaliba nyiye a yelibani pielaang. U kpiengu ni ang ba tari baahibu ni aning u Naangminihtmg 'berihtmg, ba bamaang a 'tuuro buunhu ni ang maali ingang. Bila 'jung ba ba tan yeli'yiibu.

21'Bojung 'haali sanga ni bang bang Naangmini, ba ba 'kuu girima a'wo Naangmini. Ba ba 'puoho barika ming. Che ba leuye ningkpala ba 'suhu tieha 'puong, ka ba 'sikie ang ba cheliha ni leu suo.

22Bang mang 'wuno ka ba iye yengbanginiba, che panaa leu jolihi.

23Bang mang leuhi Naangmini ni ang ba i bung'kpiiruu ni girima ung leura bungtoonhi maanuu bang mang maaluu ung 'woning ninsaalaa ang i bung'kuung, a'woning no'bilii, aning 'dung-gbe-anaahi, aning bung'vuurihi.

24Bila 'jung ka Naangmini bahiba 'ku degiri ba 'sikie bobee ni 'jung, ka ba ti digira ba miihi inggbama foo taa seng.

25Ba leuhiye Naangmini yeliminga ung i 'girii, a che 'puoho Ngming'puohibu, a tuna 'kuro bunnaanuu a gaa bang 'puoho a Naana Ngming'puohibu a tuna 'kuruu. Unang nye 'pugibu wagiri jaang ni. Ami.

26Bila 'jung ka Naangmini bahiba a 'ku bobee. 'Haali ka ba pogiba leuhi yeli Naangmini ang bing, ung i yeli Naangmini ang ba bing.

27Bila ning u 'ju la a daba ming. Ba bahiye poga piengbu ni Naangmini ang 'bing, che ira kakariyela taa iinhing ba bobeu ni 'puong. Daba aning daba a mang ira yeli ang i 'vii. Bang mang nyira ba miihi iinhing ba boribu sanyeu ni ang sigining ka ba nye ni.

28A'wo bang daang ba buora ka ba tari Naangmini ba bangbu 'puong ni, ka Naangmini bahiba 'ku haakilidegiri, ka ba ti ira yeli ni ang ba 'tu sori.

29Bang mang paali aning beu'tuubu jaa, beulung, 'niiri, 'pu-toolung, a paali aning 'nyuuri, ningku, jeuri goma, belingbu, mebielung.

30Ba iye 'pojuuribo, a i 'yo-saaniba, Naangminhaariba, kung kahing niba, jigihiba, aning tangkama niba, bungbee maaniba, ba'mine aning ma'mine nojaanhiba.

31Ba ba tan yela 'muni bangbu, a i 'layi-saaniba. Ba ba tan ninsaalihung nungbu. Ba ba tan hina.

© 2009 Bibles International.

32'Bojung ba bangye Naangmini yeli'binnuu ang 'tu sori, ka niba ni jaa ang ira a yela nga sigiye 'kuung. Che bang nang mang tuna a ning a ju, ka ba 'puo ming mang peli ning niba ni ang tunaa.

Romans 2

1Bila 'jung i ba tari yeli'yiibu, ina ninsaalaa, nie ni jaa ang lii ing 'dire i to saree. 'Bojung sanga ni ing mang 'dire i to saree ni, i mang yelang ka i minga leyeng saree 'diibu 'puong. 'Bojung ina ni ang mang 'dire i taa saree ni, i iriye a yela ning a ju.

2Che ti bangyeng ka Naangmini yeng saree 'diibu 'tuuriye sori banani ang tuna a yelibani nga iinhing.

3I daana tiehiye ngaang wa, ina nga ang 'dire niba ni ang ira a yelibani nga saree che ming ira a fling a ju ni, ka i na 'murihi 'yiye Naangmini saree ni ingang wa?

4Bii u suntung ni bundaalung aning u vengbu ni aning u Icanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung ni ing digira foo, a ba bang ka Naangmini suntung ning diera nii 'yie a garaning yelibee 'puo leu'yiibu?

5Che a 'tuuro i 'ju-kpiengaa aning i kung leu 'yi i yelibee 'puong 'silciri 'Jung i 'binniye 'su-kpiengaa a 'kuro i minga, a 'su-kpiengaa Naangmini ang na 'wuli u sun'tuubu saree 'yuobu daari ni.

6U daang na yeuye nie jaa bila ni a daana ang sigi ka u nye a 'yi a daana tuma ingang.

7Banani ang tuna sung wagiri jaang a buora girima aning nanihung aning kung tuong 'kpi 'berihung ni, u na 'kubong 'nyivori ang ba tan baahibu.

8Che banani ang nung ba miihi 'yong a che ba 'tuuro a yeliminga nuori, a che 'tuuro beu'tuubu nuori, Naangmini 'suuri aning u 'su-kpiengaa daang na 'ihiye ba ingang.

9Nie jaa ang tuna beu daang na nyiye dogee aning Icarikaruu kpiengaa. Fora, nie ni ang i 'Juu na nyiye bila. A puoring ka nie ang ba i 'Juu nye bila.

10Che nie jaa ang tuna sung daang na nyiye girima aning nanihung aning 'suhu maahuu. Fora, nie ni ang i 'Juu na nyiye bila. A 'puoring ka nie ang ba i 'Juu nye bila.

11'Bojung niba baalibu 'chibe Naangmini seng.

12Banani jaa ang ba tari a begu a ira yelibee, ba na nyuoming a 'begu 'puoring. Banani ming jaa ang tan a 'begu a che ira yelibee, a 'begung na 'di ba saree. (Yieme G. 14:3,53:4)

13'Bojung a 'begu 'wonibo naaning i sun'tuuribo Naangmini 'ningbi-tooring. A begu tunibang daang na i 'soli.

14Sanga ni niba ni ang ba i 'Juuhi ni, banang ba tari a 'begu ni, bang mang 'tu ninsaalihung 'berihung inga, a i yela ni a begu ang yeli ka ba i, bama, banang ba tari a begu ni, ba iye begu a 'ku ba miihi

© 2009 Bibles International.

15Ba 'wunong ka bila ni a begu ang buora ka ba i ni seuyeng ba 'sikie 'puong. Ka ba miihi 'suhu 'dire 'sieree aning bilang, bang mang 'tu ba tieha ingang a saana ba miihi, bii a 'pugiro ba miihi.

16A 'beu ning Naangmini daang na 'diye ninsaaliba yelisoginihi saree a 'tuuro 'Kristo 'Yesu ingang, a'wo n 'duohi-sung ang yeli bila ni.

17Che ba buoniing 'Juu, ing deli a 'begu, a ira tangkama Naangmini yela.

18Ing bang u buobu, a diera yela ni ang i sung gaga jaa, 'wulibu ing nye a 'begu ingang 'jung.

19I sagi'diyeng ka i iye joonhi 'yi-diera, a i limaniye ka i iye chaanii a 'ku banani ang 'bi sagiluu 'puong.

20Ing sagi'di ka i iye banani ang i jolihi 'wuno, aning 'bibilii 'wuno, a tan bangbu aning yeliminga son a begu 'puong.

21Tau, Ma nga ang 'wuno niba, ina ba 'wuno i minga? Ina nga ang yera ka nie ta 'juuro, ina mang 'juurong?

22Ina nga ang yera ka nie ta wa sena, ina mang senang? Ina nga ang ha baga, Ma mang 'juuriye bagi'deri buunhu?

23Ina nga ang ira a 'begu tangkama, i mang digirye Naangmini foo a 'tuuro a begu saangbu 'puong?

24A'wo ang seu bila ni: Naangmini 'yuori degiyeng a niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng ye 'jung. (Ai'zeeya G. 52:5)

25‘bojung yeliminga la, dau degiri 'ihibu tariye tona ka inang 'tuuro a 'begu. Che ka inang i a begu saana yeng, i degiri 'ihibu ni leuye degiri ba'ihibu.

26Bila 'jung ka dau degiring ba 'ihi che ka u 'tuuro a 'begu sun'tuubu ni, ba kung jeri u degiri ba'ihibu ni ka u leu degiri 'ihibu?

27Ka dau degiring ba 'ihi inggbaning che ka u 'tu a 'begu a paali, u na vening ka i 'le saree 'diibu 'puong, Ma nga degiri ang 'ihi inggbaning ing tari a begu-seuruu ming che ing saana a begu.

28'Bojung 'Juu minga ba i nie ang i 'Juu gbanggbaling 'yong. Degiri 'ihibu ni ming ang bi gbanggbaling inggbaning ni ba i degiri 'ihibu minga.

29Che 'Juu minga la nie nga ang i 'Juu u 'slicking. Ka degiri 'ihibu ni ming i 'sikiri degiri 'ihibu a Sipegi'yiruu ingang. A 'begu seuri 'puong naani. U daana ba nyira pugibu 'yire ninsaaliba seng. A 'yire Naangmini seng ung nyira 'pugibu.

Romans 3

1'Bo tona ka 'Juu panaa tan a gaa niba ni ang ba i 'Juuhi ni? Bii dau degiri 'ihibu tona la bo?

© 2009 Bibles International.

2Tona 'bibeng yaga jaa yeli jaa 'puong. Fora fora, 'Juuhi la ka Naangmini deli a di u yelihung 'ku.

3Che ka ba 'mineng da ba sagi, bo la? Ba basagibu ni muo na vening ka Naangmini limanihung i kpali bi?

4Ngming ta sagi. Veng Naangmini i yeliminga daana, che ka nie jaa i 'giri-ngmaara, a'wo ang seu bila ni: Ka i tuong i 'soli i yeliyaga 'puong, ka i nye tuongbu ming sanga ni bang na 'di i saree. ('Yieme G. 51:4)

5Che ka ti beu'tuubung waananing Naangmini sun'tuubu, wala ting na yeli? Ka Naangmini ang naara ti sani aning 'suuri ni iye beu'tuuro bi? Ngming to sagi. N yeriye yela a'wo ninsaalaa yeliyaga.

6Ka bila la, wala ka Naangmini na 'di dunee saree gbagi?

7Che ka Naangmini yelimingang 'do 'ju yaga jaa a waaning u girima a 'tuuro n 'girii ingang, ka wala la ung nang jerima a'wo yelibe-ira?

8Wala la ting kuring mang ira beu ka sung wa? A'wo niba 'mine ang saaniti ka ti yerang: Ye veng ka ti tuna beu ka sung nye wa. Ba lee saree 'diibu 'puong 'tuye sori.

9Wala panaa la? Tinuung seuba bi? Aai, ti ba seuba jie jaang. 'Bojung ti dang yeling ka 'Juuhi aning niba ni ang ba i 'Juuhi ni jaa 'biye beu 'puong.

10A'wo ang seu bila ni: Kanga jaa 'chibe a i sun'tuuro, aai, kanga jaa 'chibe.

11Kanga jaa 'chibe a banna yela 'muno. Kangajaa 'chibe a buora Naangmini.

12Ba jaa bahiye a sori. Ba jaa di lang taa leu iye niba ang ba tari tona. Kanga jaa ba tuna sung. Aai, kanga jaa 'chibe. ('Yieme G. 53:1-4)

13Ba kokori iye 'kuung bogi'vuoho. Ba mang diye ba jinti a beling belingbu. Dung'kuurihi logu 'biye ba noeng. ('Yieme G. 5:9,140:3)

14Tuubu aning too paye ba noe. ('Yieme G. 10:7)

15Ba gbee mang iye nyagihuu ka a ti kiri jiing.

16Nyuongbu aning dogee 'biye ba soeng.

17Ba ba bang maahuu sori. (Ai'zeeya G. 59:7-8)

18Naangmini joo 'chi ba 'ningbi-tooring. ('Yieme G. 36:1)

19Che ti bangyeng ka yela ni jaa a begu ang yera, u yera 'kuriye banani ang 'bi a 'begu 'puong, ka ka nuori jaa i ngmulihi, ka chime jaa 'bi Naangmini saree 'diibu 'lee 'puong 'j ung.

20'Bojung nie jaa daang kung i 'soli u 'ningbi-tooring a 'tuuro a 'begu tuma ingang. 'Bojung a 'begu ingang la ting 'tu a bang beu.

21Che pampana Naangmini sun'tuubu ni 'yuoyiye gbanggbali a che ngmaa a 'begu bahi. 'Haali ka a begu aning a dangyeriba 'di bila 'sieree.

© 2009 Bibles International.

22Naangmini sun'tuubu ni ang waana a 'tuuro 'Yesu 'Kristo limaniye ingang ni la bila,
a 'kuro banani jaa ang sagira. 'Bojung dabang jaa 'chibe.

23'Bojung ninsaaliba jaa iye yelibee, a ba tara Naangmini girima ni.

24Che ba jaa iye 'soli kpali kpali u bunye ni 'jung, a 'tuuro yeudiebu ni ang bi 'Kristo
'Yesu ingang ni.

25Una ka Naangmini di 'ihi ung i Naangmini hinihung sarika ang maana Naangmini
aning ninsaaliba taang a 'tuuro limaniye iibu u jiing ingang. Naangmini iye bila ka u
'wuli u sun'tuubu, 'bojung u 'kanyiri 'gaalii 'puong u daang vengye niba yelibee 'kubo.

26U iye bila ka u 'wuli u sun'tuubu pampana nga, ka u tuong i sun'tuuro, a i nie ang
sagi 'Yesu ung i u 'soli-ira ming.

27'Yening ka tangkama panaa 'be? U ba nye jie kpe. 'Begibuo 'jung ung ba nye jie
kpe? Tuma 'jung bi? Aai, che a 'tuuro limaniye 'begu ni 'jung la.

28Bila 'jung ti jeriyeng ka ninsaalaa iriye 'soli a 'tuuro limaniye 'yong ingang, ka a
'begu tuma ni ba puo.

29Naangmini iye 'Juuhi 'yong Naangmini bi? U ba i niba ni ang ba i 'Juuhi ni yeng
Naangmini? Yeliminga, u iye niba ni ang ba i 'Juuhi ni ming Naangmini.

30Naangmini bung'yeni ang 'bibe yeng wang la, unang na i ka degiri 'ihibu daana i
'soli a 'tuuro limaniye ingang, a veng ka degiri ba'ihibu daana ming nye 'solihung a
'tuuro limaniye ingang.

31Ti muo leuhiye a begu jaala a 'tuuro limaniye ingang bi? Ngming to sagi.
Yeliminga, ti maanaye a begu aha.

Romans 4

1Wala panaa ting na yeli ka Aaburaham ti nabaali a 'tuuro inggbanihung ingang daang
nyiyeng?

2'Bojung ka Aaburaham daang i 'soli a 'tuuro tuma ingang, u tariye yeli ung na iraning
tangkama. Che Naangmini yeng 'ningbi-tooring naani.

3'Bojung wala ka a seupegi'yiruu yeli? Aaburaham sagiye Naangmini, bang daang jeri
bila ung i sun'tuubu a 'kuu. ('Munpiilee G. 15:6)

4Nie nga ang tuna, ba ba jera u sanyeu a'wo kuubu. Ba mang jeruung a'wo sani yeubu.

5Che nie nga ang ba tuna, a che sagira nie ni ang ira nie ang ba 'tuuro Naangmini
buobu 'soli ni, ba jeriye u limaniye ni ung i sun'tuubu.

6'Haali a'wo Deevid ming ang bigihi nie ni 'pu-peli Naangmini ang jera sun'tuubu
kuro a 'yi tuma 'puoring bila ni:

7Niba nga boribuhi bang veng 'kubo nyiye 'pu-peli. Aning, niba nga yelibee ang pogi
nyiye 'pu-peli.

© 2009 Bibles International.

8Nie nga Naangmini ang kung jeri beu 'ku, u daana nyiye 'pu-peli. ('Yieme G. 32:1-2)

9Niba ni degiri ang 'ihi muo 'yoming 'so a 'pu-peli nga bii niba degiri ang ba 'ihi ming 'soung? 'Bojung ti yeliyeng ka Naangmini jeriye limaniye ung i sun'tuubu a 'ku Aaburaham.

10Wala soring ung daang j eri a limaniye bila 'kuu? Bila muo iyeng sanga ni u degiri ang 'ihi bii sanga ni u degiri ang da nang ba 'ihi? Bila iyeng sanga ni u degiri ang daang nang ba 'ihi.

11Ung panaa daang die degiri 'ihibu ung i 'sieree, a i sun'tuubu 'sieree yeli. A sun'tuubu ung daang nye a 'tuuro limaniye ingang sanga ni u degiri ang da nang ba 'ihi, ka u nye i ba a 'ku banani jaa ang sagi, 'haali ka ba degiring ba 'ihi, che ka ba jeri a sun'tuubu ni a 'ku ba ming.

12U ba i degiri 'ihibu ba a 'ku niba ni degiri ang 'ihi ni 'yong. U iye ba a 'ku banani ang 'tuuro ti nabaali Aaburaham limaniye gbebogiring ni. A limaniye ung daang tari ka u degiri nang ba 'ihi ni.

13A nuori ni ang daang 'bing ka Aaburaham na iye a donee chen'dire ni, a nuori daang ba 'bing 'ku Aaburaham bii u buurii a 'tuuro a 'begu ingang. U daang bingyeng a 'tuuro a limaniye sun'tuubu ni ingang.

14Ka banani ang bi a begu 'puong ning i a chen'diribe, bila yeng limaniye iye kpali, ka a nuori ni ming ang bing ni i jaala.

15'Bojung a begu waananiye 'su-kpiengaa. Che jie ni 'begu ang 'chibe, boribu 'chibe.

16Bila 'jung a nuori bingyeng a 'tuuro limaniye ingang, ka u nye i bunye bung a tuong to a buurii jaa. A ba i 'wo banani 'yong ang 'bi a 'begu 'puong la. Che a lanning banani jaa ang tan Aaburaham limaniye ni, unang i ti jaa ba ni.

17A'wo ang seu bila ni: N vengyeng ing i paalihi jemaa ba. (Munpiilee G. 17:5) Naangmini ni ung sagi ni 'ningbi-tooring la bila, Naangmini ni ang 'kuro kpiinhi 'nyivori ni, a mang buona buunhu ang 'chibe a'wo ang 'bibe.

18Yeli ang ba tari tamaa, che ung sagi tamaa, ka u i paalijemaa ba 'jung, a'wo bila ni ang daang yeli 'kuu ni: Bila ka i buurii daang na wahi sing. (Munpiilee G. 15:5)

19U limaniye daang ba 'sigi, sanga ni ung wa ngmi u minga inggbani fasani, ka u 'woniye bung'kuung 'bojung u daang iyeng a'wo 'yuomo koo, aning sanga ni ung wa ngmi 'Seera 'puo 'kuung ni fasani.

20U daang ba ira 'sige 'sige a 'tuuro basagibu ingang Naangmini nobinnuu ni yela. U daang iye kpiengaa sagi'diibu 'puong, a 'pugiro Naangmini.

21Ung daang sagi'di, a ba ira 'sige fling jaa ka a nuori ni Naangmini ang 'bing ni, ka u na tuong paaluung.

22Bila 'jung ka Naangmini daang jeri u limaniye ni ung i sun'tuubu a 'kuu.

23Che bila daang ba seu Aaburaham 'yong 'jung a kuu.

© 2009 Bibles International.

24Bila daang seuyeng a 'ku ti ming. Naangmini na jeriye bila ka bila i sun'tuubu a 'ku tinuu ang sagi unani ang 'ihi 'Yesu ti Daana a 'yining kpiinhi 'puong ni.

25Una bang daang nyogi 'ku niba bang ku ti yelibee 'jung, che ung la 'ihi ka ti i 'soli 'jung.

Romans 5

1Bila 'jung ting i 'soli a 'tuuro limaniye ingang ni, ti ning Naangmini tariye noo taa seng a 'tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

2U ingang ming la ting 'tu a nye son a kpe a bunye nga 'puo ting ahi nga, a nyengina tamaa 'puong Naangmini girima ni 'jung.

3Bila 'yong naani, ti mang nyenginang dogee ming 'puong, a bang ka dogeeng waananing Icanyiri.

4Ka 'kanyiri ming waananing jogo ang sigi diebu. Ka jogo ang sigi diebu waananing tamaa.

5Tamaa ba inniti 'viing. Bojung Naangmini buoye u nungbu ing ti 'sikieng a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang, una tmg 'kuti ni.

6Sanga ni ting da nang ba tari fanga, ka 'Kristo 'kpi 'ku banani ang ba 'tuuro Naangmini buobu a wagiri ni ang daang bing ni 'puong.

7'Bojung a na iye kpiengaa ka nie 'kpi 'ku sun'tuuro gba, che a'mineng nie kanga na iye 'siri ka u 'kpi 'ku ningsung.

8Che Naangmining 'wuno u nungbu a 'kuriti aning sanga ni ting da nang i yelibe-iriba che ka 'Kristo 'kpi 'kuti.

9Ting i 'soli pampana a 'tuuro u jiing ingang nga, ti daang na iye 'chihi a 'yi a 'su-kpiengaa 'puong a maaling paahi a 'tuuro u ingang.

10'Bojung ka tinuung daang i domihi che ka ti ning Naangmini maali taang a 'tuuro u 'Bi-dau 'kutmg ni ingang, ti niu ang panaa maali taang nga, ti na iye 'chihi a 'tuuro u 'nyivori ingang a maaling paahi.

11Che bila 'yong naani, ti nyenginang ming Naangmini ingang a tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang. U ingang la ting 'tu a nye ti ning Naangmini taa maalibu pampana.

12Bila 'jung a'wo beu ang 'tu ning'yeni ingang a kpe donee, ka 'kuung ming 'tu beu ingang a kpe bila ni, bilang la ka 'kuung to ninsaaliba jaa. 'Bojung ninsaaliba jaa iye yelibee.

13Beu daang 'biye duneeng bilaang che ka a begu wa bibe, che ba ba jera beu a 'kuro niba 'jieng begu ang 'chibe.

14Che 'kuung daang 'diye naalung a 'yi Aadam ingang a waana 'Moosis ingang. U daang 'diye naalung 'haali banani ang ba tung Aadam beu ni to iinhing. Aadam iye 'bigihee a 'ku nie ni ang bi 'puoring waana ni.

© 2009 Bibles International.

15Che a saangbu ang 'wo bila ni, bila naani ka a bunye 'kuubu ni yeng 'wo. 'Bojung ka ningjemaang 'kpi a 'tuuro ning'yeni saangbu ingang, Naangmini bunye aning a 'kuubu ang 'yire a ning'yeni Yesu 'Kristo bunye ni puong ni 'doyeng yaga jaa a gaa bila a 'ku ningjemaa.

16A bunye 'kuubu ni ming ba 'woning yeli ni ang 'yi a ning'yeni ni saangbu 'puong ni. 'Bojung saree 'diibu ni ang 'tu a ning'yeni saangbu ni 'puoring ni waaniye 'lee saree 'diibu 'puong. Che a bunye 'kuubu ni ang 'tu a saangbuhi j emaa 'puoring ni waananiye 'solihung.

17'Bojung ka ning'yeni saangbu 'jung ka 'kuung 'di naalung a 'tuuro a ning'yeni ni ingang, banani ming ang nye a bunye kpong ni aning a sun'tuubu 'kuubu ni na 'diye naalung a gaa bila yaga jaa 'nyivori 'puong a 'tuuro a ning'yeni 'Yesu 'Kristo ingang.

18Bila 'jung a'wo saree 'diibu ang 'tu ning'yeni saangbu ingang a waaning 'lee saree 'diibu 'puong niba jaa ingangbila ni, bila la ka ning'yeni ming sun'tuubu waananing 'nyivori 'solihung niba jaa iinhing.

19'Bojung a'wo ning'yeni nuori ba'tuubu 'jung ningjemaa ang i yelibe-iriba ni, bila la ka ningjemaa na i sun'tuuribo a 'tuuro ning'yeni nuori 'tuubu 'jung.

20A 'begu daang wa kpeng ka u veng ka saangbu 'ugi. Che 'jie ni beu ang da 'ugi, 'beng la ka bunye 'ugi yaga jaa a gaa bila.

21Bila 'jung a'wo beu ang 'di naalung a waaning kuung bila ni, bila la ka bunye ming 'di naalung a 'tuuro sun'tuubu ingang, a waananing 'nyivori ang ba tari boohoo a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ti Daana ingang.

Romans 6

1Wala ting panaa na yeli? Ti nang na biye yelibee 'puong gara ka a bunye nye maaling paahi bi?

2Ngming ta sagi. Wala ka tinuu nga ang 'kpi ku beu nang na 'bi u 'puong gara?

3Ye ba bang ka ti bama jaa bang 'so ing 'Kristo 'Yesu ingang, ka ba 'soting ing u 'kuung 'puong?

4Bila 'jung ba 'ungting a paahi u ingang a 'tuuro 'so ing 'kuung ingang, ka a'wo 'Kristo ang daang 'ihi 'yi kpiinhi 'puong a 'tuuro a Ba girima kpiengu ingang bila ni, ka ti ming 'chene 'nyivori paalihung 'puong bila.

5'Bojung ka tinuung toonhi u ingang u 'kuung ni 'worihung 'puong, ti na la toonhiye u ingang u 'kuung 'puo 'ihiyiibu ni 'worihung 'puong.

6Ti bangyeng ka ba daang kpaahiye ti ninsaalihung 'koree ni dagara 'jung a paahi u ingang, ka a beu inggbani ni nyuong, ka ti ta la i beu 'yemihi.

7'Bojung unani ang 'kpi, u daana iye 'chihi a 'yi beu ingang.

8Che ka tinuung 'kpi aning 'Kristo, ti sagiyeng ka ti na tariye 'nyivori ming aniu.

© 2009 Bibles International.

9'Bojung ti bangyeng ka bang 'ihi 'Kristo a 'yi kpiinhi 'puong ni, ka u kung la kpi jaa. 'Kuung ba la 'so kpiengu u ingang.

10'Bojung u 'lulling ni ung 'kpi ni, u 'kpiyeng ku beu 'dayeni a baahi yeli jaa. Che a 'nyivori ni puong ung bibe ni, u 'bibeng a 'ku Naangmini.

11Bila ning u ju, ye ming jera ye miihi a'wo kpiinhi a kuro beu, a che jera ye miihi a'wo 'nyivoe niba 'Kristo 'Yesu ingang a 'kuro Naangmini.

12Bila 'jung ye ta veng ka beu 'di naalung ye 'kuung inggbani ning ka ye 'tuuro u bobee ni.

13Ye ta di ye inggbama 'jiihi a 'ku beu ka a i beulung tungtungbuunhu. Che ye di ye miihi 'ku Naangmini a'wo niba ang tan 'nyivori a 'yi 'kuuming. Ye di ye inggbama 'jiihi ming ka a i a'wo sun'tuubu buunhu a 'kuu.

14Beu kung 'so kpiengu ye iinhing, bojung ye ba la bi a begu 'puong, ye Nye btmye 'puong.

15Wala panaa la nga? Ti na tuniye beu ting ba bi a begu 'puong che 'bi bunye 'puong ni 'jung? Ngming ta sagi.

16Ye ba bang ka ka yenang di ye miihi 'ku nie jaa a'wo tungtuniba, a daana tungtuniba liye? Ka beu la yeng di ye miihi 'ku, unang dieraning niba 'yie a garaning 'kutmg ingang ni. Bii ka nuori 'tuubu la yeng di ye miihi 'ku, unang dieraning niba 'yie a gara ning sun'tuubu ingang ni.

17Che Naangmini barika 'puohibu 'bibeng aning yeng daang i beu 'yemihi, a che wa 'tu 'wulibu sori ni nuori aning ye 'sikie. A 'wulibu yeng 'sigihi ye miihi 'ku ni.

18Yeng panaa i 'chihi a 'yi beu ingang ni, ye leuye sun'tuubu 'yemihi

19N yeriye yela a'wo ninsaaliba yeliyaga ye inggbanihung salihung 'jung. 'Bojung a'wo yeng daang di ye inggbama 'jiihi ang i 'yemihi a 'ku degiri, yeng da mang ang tuna beu a gara bila ni, bila ning u 'ju, ye di ye inggbama 'jiihi pampana ka a i 'yemihi a ku sun'tuubu a waananing pegi'yiibu.

20'Bojung sanga ni yeng daang i beu 'yemihi ni, ye ba bi sun'tuubu luong.

21'Bo tona yeng daang nye a yela ni 'puong, a yela ka 'vii iriye pampana ni? 'Bojung a yela baahaa iye 'kuung.

22Che pompano, yeng i 'chihi a 'yi beu ingang a che panaa leu Naangmini 'yemihi ni, ye tariye ngmama a 'ku pegi'yiibu, ka a baahaa i 'nyivori ang ba tan baahibu.

23'Bojung beu sanyeu la 'kuung. Che Naangmini bunye 'kuubu ni la 'nyivori ang ba tari baahibu a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ti Daana ingang.

Romans 7

1Banani ang bang a begu mang yera 'kuro. Ye ba bang, n babiihi, ka a begu mang 'soye kpiengu nie ingang u 'nyivori wagiri ni 'yong 'puong?

© 2009 Bibles International.

2Bila 'jung poga ang kuli sira, a begu mang leung mari u sira ni a gara wagiri ni jaang
a sira ang 'bibe u 'nyivorihung. Che ka a sirang wa kpi, u 'loriyeng a 'yi a sira begu ni
ingang.

3Ka bila panaa 'wuli ka ka unang kuli daujaala jaa sanga ni u sira ang nang 'bi u
'nyivoring, ba na buonuung pogisensena. Che ka u sirang 'kpi, u 'loriyeng a 'yi a begu
ning. 'Haali ka unangpanaa 'kuli daujaala, che u ba i pogisensena.

4Bila 'jung, n ba'biihi, ye ming 'kpiyeng a 'begu yeng 'jieng a 'tuuro 'Kristo inggbani ni
ingang. Bila 'puong ka ye panaa 'kuli ningjaala, una la nie ni bang 'ihi 'yining kpiinhi
'puong ni, ka ti nye ngmang ngmama a 'ku Naangmini.

5'Bojung sanga ni ting daang 'bi inggbanihung 'puong, ti bobee ni ang 'ihi a 'tuuro a
'begu ingang ni, a da mang tungye tuma ti inggbama 'jiihing, a waananing ngmama a
'kuro 'kuung.

6Che pampana ba 'ihiting a 'yi a 'begu ingang, ting 'kpi a 'ku a bung ni ang da
ngmiehiti tari ni. Bila 'jung ti tunang a Sie paalung 'puong, ti ba la tuna a begu
seu'koree ni 'puong.

7Wala ting panaa na yeli? A 'begu iye beu bi? Ngming to sagi. Siringminga ka a begu
'jung da naani, n da kuring bang bung ni ang la beu. 'Bojung n da kuring bang bung ni
ang la 'thiri ka a 'begung da ba yeli: Ta wa ira 'niiri.

8Che ka beu panaa nye 'vuo a 'tuuro a 'begu ingang a dogi hiiri 'irii jaa n ingang.
'Bojung a begu 'chiibu 'puong beu 'kpiyeng.

9N daang iye 'vori sanga kangang a begu 'chiibu 'puong. Che sanga ni a nuori 'kuubu
ang wa ti wa, ka beu la 'ihi mang kpi.

10A nuori 'kuubu ni ang Bing ka u waaning 'nyivori ni, mang nye ung waaning 'kuung.

11'Bojung beu nyiye 'vuo a 'tuuro a nuori 'kuubu ni ingang a belingma, a kuma a 'tuuro
u ingang.

12Bila 'jung a begu iye bungpegi'yiruu. Ka a nuori 'kuubu i bungpegi'yiruu, a i bung
ang i suntuubu, a i bung ang suma.

13Bung ni ang i sung ni, una muong la leu 'kuung a 'kumo bi? Ngming to sagi. Che
beung da kuurima a 'tuuro bung ni ang suma ingang, ka u nye 'wuli ka u iye beu, ka
beu 'tuuro a nuori 'kuubu ni ingang maaling i beu gaga jaa a 'gull.

14'Bojung ti bangyeng ka a begu iye siilung bung. Che mang i inggbanihung bung,
bang kuohima 'ku beu.

15N ba bang bila mang mang ira. 'Bojung n ba mang ira yeli ni mang mang buora ka n
i. Che yeli ni mang ha, a yelibalaa mang mang i.

16Ka maang mang i yeli ni mang ba buora ka n i, n sagiyeng bila 'puong ka a 'begu
sumang.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung n naaning mang la i a yelibalaa, beu ni ang bi n ingang ni, unang mang i a yelibalaa.

18'Bojung n bangyeng ka n ingang, n inggbanihung ingang ka bungsung jaa 'chibe. Bojung n mang buorang ka n i yeli ang suma, che bila ni mang na i a i a yelisung ni, n ba mang tuong bila.

19'Bojung sung ni mang mang buora ka n i ni, n ba mang i a sung balaa. Che beu ni mang ba mang buora ka n i ni, a beu balaa mang mang i.

20Ka maang mang i yeli ni mang ba buora, n naaning la ira a yelibalaa. Beu ni ang bi n ingang ning ira a yelibalaa.

21'Beng la mang nye 'begu kanga, ka maang wa buora ka n i sung, beu mang 'biye n seng.

22'Bojung n 'puo peliyeng Naangmini begu ni yela n 'puo ninsaalihung ingang.

23Che mang nye 'begu-jaala ang 'bi n inggbani 'jiihing, a jaura ning n haakila 'begu ni, a nyogirima mang ira pogira a 'kuro a beu 'begu ni ang 'bi n inggbani 'jiihing ni.

24N iye nimbo nie gaga jaa. Ning'buong na 'ihime a 'yining a 'kuung nga inggbani ni 'puong?

25N 'puohiye Naangmini barika, a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ti Daana ingang. Bila 'puong maang minga tuniye Naangmini begu ni aning n haakila, a che tuna beu 'begu ni aning n inggbanihung.

Romans 8

1Bila 'jung pampana, lee 'chibe saree 'diibu 'puong a 'ku banani ang 'bi 'Kristo 'Yesu ingang, banang ba 'chene a 'tuuro a inggbanihung, a che 'chene a 'tuuro a Sie ni.

2'Bojung 'nyivori Sie 'begu ni ang 'bi 'Kristo 'Yesu ingang ni 'ihimeng a 'yi beu aning 'kuung 'begu ni ingang.

3'Bojung yeli ni a 'begu ang daang ba tuong tung, ung i salee a 'tuuro a inggbanihung ingang 'jung, una ka Naangmini tung, a tung u minga 'Bi-dau inggbanbeu 'worihtmg ingang beu 'jung, a veng ka beu 'le saree 'diibu 'puong a inggbanihung ingang.

4U iye bila ka a begu sun'tuubu ni tuong paali ti iinhing. Ti banani ang ba 'chene a 'tuuro a inggbanihung, a che 'chene a 'tuuro a Sie ni la bila.

5'Bojung banani ang 'tuuro a inggbanihung, ba mang tiehiye inggbanihung buunhu yela. Che banani ang 'tuuro a Sie, ba mang tiehiye a Sie buunhu yela.

6'Bojung inggbanihung haakila ni iye 'kuung. Che siilung haakila iye 'nyivori aning 'suhu maahuu.

7'Bojung a inggbanihung haakila iye dong a chiihi Naangmini, 'bojung u ba 'sigihi u minga a 'ku Naangmini begu ni. U kung tuong tung bila ming.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung banani ang 'bi a inggbanihung ingang, ba kung tuong peli Naangmini 'puo.

9Che yena ba 'bi a inggbanihung ingang. Ye 'biye a Sie ingang, ka Naangmini Sieng kpiera ye iinhing yeng wang la. Che ka nie jaang ba tari 'Kristo Sie ni, u daana ba i 'Kristo 'suobu.

10Ka 'Kristong bi ye iinhing, a inggbani 'kpiyeng beu 'jung, che ka a sie tari 'nyivori sun'tuubu 'jung.

11Che ka unani ang 'ihi Yesu a 'yi kpiinhi 'puong ni Sie ning kpiera ye iinhing, unani ang 'ihi 'Kristo a 'yi kpiinhi 'puong ni daang na 'kuye ye inggbama ming ang i bung'kuunhi ni 'nyivori, a 'tuuro u Sie ni ang kpiera ye iinhing ni ingang.

12Bila 'jung, ba'biihi, ti ba i san'diribe a 'ku a inggbanihung, a na kpiera a 'ku a inggbanihung.

13'Bojung ka yenang kpiera a 'ku a inggbanihung, ye na 'kping. Che ka yenang 'tuuro a Sie ingang a kuura a inggbanihung tuma ni, ye na tariye 'nyivori.

14'Bojungbanani jaa Naangmini Sie ang dieraning 'yie, ba iye Naangmini bi-daba.

15'Bojung ye ba la die 'yemilung sie ni a na jora dabieng. Ye dieye biihi bogu ahibu Sie ni, bila 'jung ting mang tahing: N Ba, n Ba.

16A Sie minga 'diriye 'sieree a paahi ti sie ingang, ka ti iye Naangmini 'biihi.

17Ka tinuung i biihi, bila yeng ti iye chen'diribe. Ti iye Naangmini chen'diribe, a i chen'diribe a paahi 'Kristo ingang, ka tinuung 'di dogee yeliminga aniu yeng, ka ti niu lang nye girima.

18'Bojung n jeriyeng ka a wagiri nga dogee ni ba sigi ka ba dia maahi ning girima ni ang daang na 'yuo ti iinhing ni

19'Bojung a naangbu chelihiye Naangmini bi-daba ni gbanggbali 'yiibu aning 'ningbi-jie yaga jaa.

20'Bojung ba daang 'sigihiye a naangbu a ku kpalihung. A ba i 'wo ka u minga buobu la bila. Bila daang tungyeng unani ang daang 'sigihuu tamaa 'puong ni 'jung.

21'Bojung ba daang na 'ihiye a naangbu minga ming a 'yi a puongbu 'yemilung ni ingang, a ti ing Naangmini biihi ni girima laangfiilung ni 'puong.

22'Bojung ti bangyeng ka a naangbu jaa lang penang dogibu 'pu-baahi 'puong a waana a wagiri ngang.

23Che a naangbu 'yong naani. Ti ming miihi ang tari a Sie fora ngmama ni, 'haali ti ming miihi penang ti 'puuhing a cheliha 'ningbi-jieng ting na ti ahi biihi bogung, ti inggbani yeudiebu ni.

24Ti iye 'chihi a 'tuuro tamaa ingang. Che tamaa bang nyira ba i tamaa. 'Bojung bung nie ang nyira, wala ung na la ira u tamaa?

© 2009 Bibles International.

25Che ka tinuung ira yeli ting ba nyira tamaa, ti mang chelihiye a yelibalaa aning 'kanyiri.

26Bila ning u ju la, a Sie ming sunniting ti salihtmg 'puong. 'Bojung ti ba bang yeli ni ting danang mang 'puohi Naangmini a suhi, a'wo bila ni ang sigining ka ti 'puohi Naangmini a suhi. Che a Sie minga mang suha 'kuriting aning pengbu ninsaalaa nuori ang kung tuong yeli.

27Unani ang pieha 'sikie ni mang bangye yeli ni ang mang 'bi a Sie haakilang. 'Bojung u mang suha 'kuriye a ningpegi'yiribe a 'tuuro Naangmini buobu ingang.

28Ting bang ka yela jaa lang tunang a waananing sung a 'kuro banani ang nung Naangmini, a 'kuro banani ung buona a 'tuuro u buobu ingang.

29'Bojung banani ung daang dang bang, bana ung dang maahi 'bing ka ba wa ti 'wo u 'Bi-dau 'worihung ni, ka ka u i a 'bi-fora ba'biihi yaga 'puong.

30Banani ung daang dang maahi 'bing, bana ming ung buong. Banani ung buong, bana ming ung veng bang i 'soli. Banani ung veng bang i 'soli, bana ming ung 'ku girima.

31Wala ting panaa na yeli a'wo a yela nga yela? Ka Naangmining ahi ti 'puoring, 'buong na tuong chiihiti?

32Unani ang ba veng u minga 'Bi-dau, a che diu tihi ti jaa 'jung, wala ung kung la di buunhu jaa ming 'kuti kpali kpali a paahi u ingang?

33'Buong na waaning yelikanga a wa 'tuo banani Naangmini ang 'lugihi ni. Naangmining ira niba 'soli.

34'Buo la unani ang yera niba ka ba 'lereng saree 'diibu puong? 'Kristo ang 'kpi, yeliminga, unang la 'ihi ming ni. 'Haali unang 'bi Naangmini 'nuduring ni. Unang suha a 'kuriti ming ni.

35'Buong na weliti a 'yi 'Kristo nungbung? Dangbu, bii ngmiehibu, bii dogihibu, bii kongkpong, bii inggbangkpalihung, bii dong, bii takobi?

36A'wo ang seu bila ni: I 'jung ba kuuriting a 'beu jaang. Ba jeriting ting 'woning piihi bang yeng korigi.

37Mm, a yela nga jaa 'puuhing ti gaaye niba ang tuona a 'tuuro unani ang nungti ni ingang.

38'Bojung n sagi'ding ka 'kutmg, bii 'nyivori, bii malikihi, bii kaariba, bii kpienguhi, bii buunhu ang 'bibe pampana, bii buunhu ang na wa,

39bii 'duobu, bii 'sigibu, bii bungnaanuu jaa daang kung tuong weliti a 'yi Naangmini nungbu ni ang 'bi 'Kristo 'Yesu ti Daana ingang ni.

Romans 9

1N yeriye yeliminga 'Kristo ingang. N ba ngmaara 'girii. N bangbu 'suhu ming 'dirimeng 'sieree a Sipegi'yiruu ingang.

© 2009 Bibles International.

2Ka n tariye 'pu-saang kpong aning nimiha ang ba baaha n 'sikiring.

3'Bojung n da na buorang ka maang minga da i bungtuuruu a ngmaa 'yi 'Kristo seng n babiihi 'jung, banang i n buurii a 'tuuro inggbani ingang ni.

4Banang i Isi'reeli niba ni, banang 'so biihi bogu ni ahibu ni, aning girima ni, aning layie ni, aning begu 'kuubu ni, aning Naangmini tuma ni, aning a no'binnihi

5Banang 'so a ba'mine. Ba ingang ming la a'wo inggbanihung lampegang ka 'Kristo 'yi wa. Unang gaa buunhu jaa ni. Naangmini nye 'pugibu a gara wagiri la wagiri. Ami.

6A ba i 'wo ka Naangmini yelihung ni moo 'guong. 'Bojung banani ang 'yi Isi'reeli buurii, ba jaa ba i Isi'reeli niba.

7Che bii bang i Aaburaham buurii ni, a ba 'wuli ka ba jaa la Aaburaham 'biihi, che: Aizik ingang ka i buurii na buong. ('Munpiilee G. 21:12)

8Bila la nga, banani ang i a inggbanihung 'biihi ni, ba naani Naangmini 'biihi. Che a nuori bingbu biihi ni bang jeri bang i a buurii.

9'Bojung a nuori bingbu yelihung la nga: N na wang a wagiri ngang, ka 'Seera tan bi-dau. ('Munpiilee G. 18:10)

10Bila 'yong naani. Che Rebeeka ming daang wa tariye 'puo a 'tuuro nie kanga ingang, una la ti ba Aizik

11'Bojung ba daang nang ba dogi a biihi, che na wa yera ka ba i yeli kanga ang i sung bii yeli kanga ang i beu. Che ka Naangmini buobu ni a 'tuuro lugibtmg nye ahi, ka bila kung 'yi tuma ingang, che ka bila 'yi unani ang buona ni ingang,

12ung daang yeli 'ku Rebeeka: A bungkpoming na tung 'ku a bung'bile. ('Munpiilee G. 25:23)

13A'wo ang seu bila ni: N nungye Jeekob, che n haye li-so. (Maalakai G. 1:2-3)

14Bila 'jung wala ting na yeli? Beu'tuubu Nye Naangmini seng bi? Ngming to sagi.

15'Bojung u yera 'kuriye 'Moosis: N na iye hina ku unani mang buora ka n i hina, a jo u nimboo unani mang buora ka n jo nimboo. ('Yiibu G. 33:19)

16Bila 'jung a ba i 'wo ka unani ang buora la, bii unani ang fora la, bila iye Naangmini ang 'wuno hina.

17'Bojung a Seupegi'yiruu yera kuriye Fee'ro: 'Haali a yeli nga ning u 'ju yela mang 'ihii, ka n 'wuli n kpiengu i ingang. Ka n 'yuori yela yeli a 'teng-gbani jaang. ('Yiibu G. 9:16)

18Bila 'jung u mang iriye hina 'kuro unani ung buora ka u i hina. Unani ming ung mang buora, ung 'koro u 'sildri.

19Ye kanga na yeli 'kumong: Ka wala la ung nang mang paana niba? 'Bojung ning'buong chiiha u buobu?

© 2009 Bibles International.

20Aai, 'oo, ninsaalaa, 'buo la ina nga ang die yera yela a chiiha Naangmini? Bung ni bang maali na tuong yeli ku unani ang maaluu ni: Wala 'jung ing maalima ngaang? (Ai'zeeya G. 29:16,45:9)

21Dugu miera ba 'so kpiengu a yagu ingang, ka u di yagu 'gbuli ning u ju a me bung kanga a 'ku nanihung tuma, a me kanga ming a 'kubanangbu tuma?

22'Bo la ka Naangmini, anaa jaa ka u daang buorang ka u 'wuli u 'su-kpiengaa a veng ka ba bang u kpiengu, che ung tan Icanyiri 'gaalii buunhu ang sigi nyuongbu ingang?

23U daang iye bila ka u 'wuli u girima bundaalung buunhu ung na 'wuli hina ingang, ana ung daang maali a 'ku girima ni.

24Tinuu la bila, tinuu ung buong. U ba buong niba a 'yi 'Juuhi 'yong 'puong, che buongti a 'yi niba ang ba i 'Juuhi ming 'puong.

25A'wo ung yera 'Hozeeya gbangu ming 'puong bila ni: Banani ang ba i n niba, n na buongbang n niba. Paaluu ni ming ang daang ba i n nungina ni, una mang buong n nungina.

26A na ing, jie ning bang daang yeli 'kubo: Ye ba i n niba, beng bang daang na buoniba Naangmin'vori 'biihi ni. ('Hozeeya G. 1:9-10)

27Ka Ai'zeeya ming tahina a'wo Iisiriel yela: 'Haali ka Isi'reeli 'biihi singbung i a'wo mankpong biihee, ba chelii fling na iye 'chihi.

28'Bojung u na baahiye a tuma, a ngmaagaa giraa sun'tuubu 'puong. 'Bojung tung giraa ka Daana na tung 'teng-gbani 'jung. (Ai'zeeya G. 10:22-23)

29A'wo Ai'zeeya ang daang dangyeli bila ni: Ka a bungnaangjemaa Daanang daang ba bahi buurii 'kuti, ti danang leu 'woniye Soodom, a da 'woning Gomoora. (Ai'zeeya G. 1:9)

30Bila 'jung wala ting na yeli? Ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni, banang da ba 'tuuro sun'tuubu ni, ba nyiye sun'tuubu, 'haali sun'tuubu ang 'yi limaniye ingang.

31Che Isi'reeli niba, banang daang 'tuuro suntuubu begu ni, ba da ba 'tu a suntuubu begu ni ta.

32Wala 'jung la? 'Bojung ba ba bou a 'tu limaniye ingang. Ba daang boung a'wo tmg bibe a 'tuuro a begu tuma ingang. Bojung ba ngmiye gberi a gbengmi'kuurii ni ingang.

33A'wo ang seu bila ni: Ye nye, n binniye gbengmi'kuurii Zaiyong 'puong, aning saangbu 'ku-kpong. Nie ni jaa ang saguu daang kung 'di 'vii. (Ai'zeeya G. 28:16)

Romans 10

1Ba'biihi, n 'sikiri buobu aning n 'puoho mang 'puoho Naangmini a 'kuro Isi'reeli niba la ka ba i 'chihi.

2'Bojung n 'diriye ba 'sieree ka ba tariye injegi Naangmini yela. Che ba ba tari a injegi a 'tuuro bangbu ingang.

© 2009 Bibles International.

3'Bojung bang i 'bambugiri a'wo Naangmini sun'tuubu yela ni, a buora ka ba 'bingba miihi sun'tuubu ni, ba ba 'sigihi ba miihi a 'ku Naangmini sun'tuubu.

4'Bojung 'Kristo la a begu baahaa. Bila 'jung sun'tuubu na bibeng a 'ku nie ni jaa ang sagira.

5'Bojung 'Moosis 'bigihiye a 'begu sun'tuubu ni ngaang: Nie ang tuna a yela nga na tariye 'nyivori a 'tuuro a ingang. ('Liivai G. 18:5)

6Che limaniye sun'tuubu ni yeriye ngaang: Ta yera i 'sikiring, Ning'buong na 'do ti kpe sagbani? Bila la nga, a ti waaning Kristo 'tenge. (Duturoonomi G. 30:12)

7Bii, Ning'buong na 'sigi gaa a jijulungu? Bila la nga, a ti 'doning 'Kristo waaning a 'yi kpiinhi 'puong. (Duturoonomi G. 30:13)

8Che wala ang yera? A yelihung pieliing. U 'biye i nuoring, a 'bi i 'sikiring. Bila la limaniye yelihung ni, bila 'duoho ting inna ni.

9Ka ka inang na die aning i nuori ka 'Yesu iye Daana, a sagi i 'sikiring ka Naangmini 'ihuung a 'yi kpiinhi 'puong, i na iye 'chihi.

10'Bojung 'sikiri ka nie mang di sagining a nye sun'tuubu, nuori diebu ming ka nie mang die a i 'chihi.

11'Bojung a Seupegi'yiruu yerang: Nie jaa ang sagiruu, u daana kung 'di 'vii. (Ai'zeeya G. 28:16)

12'Bojung dabang 'chibe 'Juu aning 'Giriik nie kpachagang. 'Bojung a Daana ning u 'ju la ba jaa Daana, a i bundaana a 'ku banani jaa ang buonuu.

13'Bojung nie ni jaa ang na buong Daana 'yuori, u daana na iye 'chihi.

14Wala sori panaa bang na 'tu a buong unani bang ba sagi? Wala sori ming bang na 'tu a sagi unani yela bang ba 'wong? Wala bang na i 'wong ming ka 'duohi-innang 'chibe?

15Wala bang na i ing 'duoho ka banang ba tungba? A'wo ang seu bila ni: Banani ang inna 'suhu maahuu 'duohi-sung ni, a waananing yelisuunhi 'pu-peli yela, ba gbee sumang gaga jaa. (Ai'zeeya G. 52:7)

16Che ba jaa ba 'tu a 'duohi-sung nuori. 'Bojung Ai'zeeya yeliyeng: Daana, ning'buong sagi ti 'duoho? (Ai'zeeya G. 53:1)

17Bila 'jung limaniye waanang a 'tuuro 'wongbu ingang. Ka 'wongbu waana a 'tuuro Naangmini yelihung ni ingang.

18Che n yerang: Ba ba 'wong bi? Yeliminga, ba 'wongyeng. Ba kokori gaa ti kpeye a 'teng-gbani jaa, ka ba yeliyaga gaa a chime boohoo jaa.

19Che n yerang: Isi'reeli niba muo da ba bang bi: Fora, 'Moo sis yeliyeng: N na dangyeng ka ye i 'nyuuri a 'tuuro banani ang ba i niba ingang. Aning ming n na 'ihiye ye 'suuri a 'tuuro paaluu ang ba 'wono yela 'muni ingang. (Duturoonomi G. 32:21)

© 2009 Bibles International.

20Che ka Ai'zeeya tari nyeu yaga a yeli: Banani ang ba boma nyimang. N 'yiye gbanggbali a 'ku banani ang ba jugihi n yela. (Ai'zeeya G. 65:1)

21Che ung yeli 'ku Isi'reeli niba yeng: N tieye n 'nuuhi a 'beu jaang a 'ku niba ang ba 'tuuro nuori, a i niba ang chiiha. (Ai'zeeya G. 65:2)

Romans 11

1Bila 'jung n jugihang: Naangmini muo diye u niba ni loo bahi bi? Ngming to sagi. 'Bojung n ming iye Isi'reeli nie, a i Aaburaham buurii, a i Beenjaming baluu.

2Naangmini ba di u niba ni ung dang bang ni loo bahi. Ye ba bang bila ni a Seupegi'yiruu ang yera a'wo 'Ilaija yela? Bila ni ung daang suhi Naangmini a 'yi Isi'reeli niba 'puoring, a yeli:

3Daana, ba kuye i dangyeriba, a 'tu i sarika 'ihijiihi ni ming a 'vigihi bahi. N 'yoming kpeling, bang buora ka ba 'ihi n 'nyivori. (1Na'mine G. 19:10,14)

4Che wala ka Naangmini daang die a yeli 'kuu? N 'bingye daba 'tuhu ayo'poin a 'ku n minga, bang ba 'gbinti 'dungkuri a 'ku 'Bee-al. (1Na'mine G. 19:18)

5Bila 'jung 'haali a pampana wagiri nga ming puong, ba chelii fling 'bibeng a 'tuuro bunye 'lugihibu ni ingang.

6Ka bilang 'bibe a 'tuuro bunye ingang, bila yeng bila ba la 'bibe a 'tuuro tuma ingang. Ka bila naani bunye ba la i bunye. Che ka bilang 'bibe a 'tuuro tuma ingang, bila yeng bila ba la i bunye. Ka bila naani tuma ba la i tuma.

7Bila 'jung wala panaa la? Isi'reeli ba nye yeli ni ung buora, che banani ung lugihi ni nyiye a yelibalaa, ka ba chelii ni i joonhi.

8A'wo ang seu bila ni: Naangmini 'kubong gbieng'chugilo sie ni, a 'kubo 'ningbie ang kung nyira, a 'kubo 'tobo ang kung 'wono yela a waana a 'beu ngang. (Ai'zeeya G. 29:10)

9Ka 'Deevid yeli: Veng ka ba siimaa 'di jie leu 'ngmi-beraa, a leu cheba aning gbengmibung, a leu saninaabu a 'kubo.

10Veng ka ba 'ningbie suo, ka ba ta nyira. Ka ba mang 'churi ka ba siihi gori wagiri jaang. ('Yieme G. 69:22-23)

11Bila 'jung n yerang: Ba ngmiye gberi ka ba 'le bi? Ngming ta sagi. Che a 'tuuro ba boribu ingang 'chihi waye niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng, ka ka bila nye dangba ka ba i 'nyuuri.

12Che ka ba boribung i dunee bundaalung, ka ba 'sigihibu i niba ni ang ba i 'Juuhi ni bundaalung, wala yaga jaa a puo ka ba paalibu panaa na waaning?

13N yera 'kuriye yena niba ni ang ba i 'Juuhi ni. 'Bojung mang i niba ni ang ba i 'Juuhi 'bi-tunuu ni yeng wang la, n 'duohiye n tungbu,

14ka n da 'tu sori kanga a veng ka n niba i 'nyuuri ka ba 'mine i 'chihi.

© 2009 Bibles International.

15'Bojung ka ba jaanhibung i a dunee aning Naangmini taa maalibu, wala ka ba diebu daang na 'wo ka nyivori a 'yi kpiinhi puong naani?

16'Bojung ka jong bang 'gbuli, ka a jie ni bang fora ngmaa 'ku Naangmini ning i 'ji-pegi'yiruu, a 'gbuli ming jaa iye bila. Ka a danyegang i bungpegi'yiruu, a da'nuuhi ming iye bungpegi'yirihi.

17A da'nuuhi 'mineng kauhi 'le, bang di ina moo ooliv da'nu, a dii wa toonhi ba 'puong, ka i ningba nyira a oolividau danyegihuu tona, aning a oolividau ni nuobu.

18A 'jung ta ira tangkama a da'nuuhi iinhing Che ka inang ira tangkama, ngmi a yeli nga fasani. I ba 'tuo a danyegihuu, a danyegihuung 'tuogii.

19Bila 'jong i na yeling: A da'nuuhi kauhi 'leng, ka n nye toonhi 'jong.

20Tau, basagibu 'Jung la bang kauhi 'le, che ing ahi a 'tuuro limaniye ingang. Ta ira tangkama, jora dabieng.

21'Bojung ka Naangmining ba veng a da'nuuhi miihi ni, u kung veng i ming.

22Bila 'jung nye Naangmini suntung aning u kpiengaa. U kpiengaa 'Nye banani ang 'le iinhing Che u suntung biye ina ingang, ka inang 'bi u suntung 'puong a gara. Ka bila naani ba na ngmaaye i ming loo.

23Ka bananing ming ba bi a basagibu puong ang gara, ba na dibang wa toonhi. 'Bojung Naangmini na tuong dibang a la wa toonhi.

24'Bojung ka banang ngmaagii a 'yi oolividau ang i moo oolividau minga ingang, a dii toonhi ba miihi oolividau ang suma a i dabang ingang, wala gaga jaa a gaa bila panaa bang na di bama nga ang i a da'nuuhi miihi ni a toonhi ba miihi oolividau ingang?

25'Bojung n ba buora ka ye i bambugiri a 'gondo nga yela, n ba'biihi, ka ye to wa i yengbanginiba ye miihi tieha 'puuhing. Isi'reeli niba lampega kanga 'biye jongilung 'puong a gara sanga ni niba ni ang ba i 'Juuhi ni singbu paalibu ang daang na wa kpe.

26Bila 'jung Isi'reeli niba jaang daang na i 'chihi, a'wo ang seu bila ni: A Diera daang na 'yiye Zaiyong, a leuhi Naangmini buobu ba'tuubu a 'yi Jeekob ingang.

27'Bojung n 'layiri mang 'kubo la nga, sanga ni mang daang na di ba yelibee 'yi ba seng. (Ai'zeeya G. 59:20-21)

28A'wo a 'duohi-sung yela, ba iye domihi ye 'jung. Che a 'lugibu yeng yela, ba iye nunginiba a ba'mine 'jung.

29'Bojung Naangmini kuubuhi aning u buongbu ba tan leuhibu.

30'Bojung a'wo wagirihi ang pari 'puong ye daang ba sagi Naangmini. Che pampana ye nyiye hina a 'tuuro ba basagibu ingang.

31'Haali bila la ka bama nga ming ba sagi pampana, ka a 'tuuro ye hina yeng nye ni ingang ka ba ming nye hina.

32'Bojung Naangmini pogiye niba jaa a ing basagibu 'puong, ka u nye i ba jaa hina.

© 2009 Bibles International.

33'Oo, Naangmini bundaalung 'gaalii, aningu yeng 'gaalii, aningu bangbu 'gaalii. U saree 'diibuhi ba tari piehibu, nie ming kung tuong piehi nye u soe.

34'Bojung ningbuong bang Naangmini haakila? Che bii ningbuo la u 'wuno? (Ai'zeeya G. 40:13)

35Che bii ningbuong fora kuu 'kuubu, ka Naangmini na 'ku u daana a naa sani?

36'Bojung buunhu jaa 'yiye u seng, a 'tu u ingang, a gara u seng. Unang 'so girima a gara wagiri jaang. Ami.

Romans 12

1Bila 'jung n suhiyeng, n ba'biihi, a 'tuuro Naangmini hinihi ni ingang, ka ye di ye inggbama ka a i sariki'vori, a i bungpegi'yirihi, a i buunhu ang sigi diebu a 'ku Naangmini. Ye tungbu ang tari 'muni la bila.

2Ye ta wa sagi ning a dunee nga. Ye leu leuhi a 'tuuro ye haakilipaalaa leu iibu ingang. Ka ye tuong piehi nye a bang bila ni ang i Naangmini buobu ni ang suma, a sigi diebu, a paali.

3'Bojung n yerang a 'tuuro bunye ni Naangmini ang 'kumo ni ingang a 'kuro nie jaa ang bi ye 'puong, ka u ta jera u minga yaga a gaa bila ni ang sigi ka u jera. Ka che u jera u minga aning minga bangbu jeribu, a'wo limaniye Naangmini ang maahi a 'ku kanga jaa bila ni.

4'Bojung a'wo ting tari 'jiihi yaga inggbani bung'yeni ingang, ka a 'jiihi jaa ba tan tung'yeni bila ni,

5bila la ting i yaga a i inggbani bung'yeni 'Kristo ingang, ka a 'jiihi kanga jaa mang i u to 'jie.

6Ti tariye 'kuubuhi ang i dabang dabang a 'tuuro a bunye ni bang 'kuti ni ingang. Ka dangyelibu la, u daana dangyera yela a sigiha u limaniye singbu.

7Bii ka tungbu la ung tari, u daana tuna. Che bii unani ang 'wuno, u daana 'wuno.

8Bii unani ang ira kawani, u ira kawani. Unani ang kuro, u 'kuro aning 'suhu 'yeni. Unani ang kaara niba, u ira bila aning 'ningbi-jie. Unani ang ira hina, u ira bila aning innyegihi.

9Ye ta veng ka nungbu tari 'bangfugilung. Ye ha yeli ni ang i beu. Ye weli a ti man yeli ni ang suma.

10Ye nung taa sung jaa aning ba'biilung nungbu. Ye nana taa a gaa ye miihi

11Ye ta veng ka ye iinhi chuora. Ye i kpienhi a Sie 'puong, a tuna Daana.

12Ye nyengina tamaa 'puong. Ye tar 'kanyiri dangbu 'puong. Ye 'bi Ngming'puohibu puong a gara.

13Ye tora 'kuro a ningpegi'yiribe ang 'bi hiengbu 'puong. Ye saana saamba.

© 2009 Bibles International.

14Ye duha duhisuunhi a 'kuro banani ang dogihiye. Ye duha duhisuunhi a 'kuribo. Ye ta duha duhibee a 'kuribo.

15Ye nyengina aning banani ang nyengina, a 'kono aning banani ang 'kono.

16Ye tari haakila bung'yeni taa iinhing. Ye ta i jigihiba, ye 'sigihi ye miihi a lannaning niba ang i bilii ba 'berihung 'puong. Ye ta i yengbanginiba ye miihi tieha 'puong.

17Ye ta di beu a naa nie beu sani. Ye mang ira yela ang 'tu sori niba jaa 'ningbi-tooring.

18Ka bilang na tuong, a'wo ka yena yeng yela la, ye kpiera a tari noo aning niba jaa.

19Niba mang nung, ye ta di dogihibu naaning ye miihi sani. Ye 'ku Naangmini 'su-kpiengaa 'vuo, bojung a seuyeng: Maang 'so dogihibu saninaabu, n na naaye sani, Daanang yera bila. (Yeng Yeli'bie G. 20:22,24:29)

20Bila 'jung ka koming kpe i doma, 'kuu siimaa ka u 'di. Ka kon'nyuuring kpeu, 'kuu kuong ka u 'nyu. 'Bojung bila iibu 'puong, i na 'duohiye 'buungsaale u 'ju-kuoring.

21Ta veng ka beu tuomii, che i di sung a tuong beu.

Romans 13

1Nie jaa 'sigihi u minga a 'ku banani ang tari 'suobu kpiengu. 'Bojung 'suobu kpiengu 'chibe ka u ba 'yi Naangmini seng. 'Suobu kpienguhi ni ang bibe ni, Naangmining 'bim-aa.

2Bila 'jung nie ni jaa ang diera taawai a 'suobu kpiengu ingang, u daana dieriye taawai Naangmini bingbu ingang. Banani ming ang diem taawai, ba na waaniye saree 'diibu ba miihi iinhing, a 'le a saree 'diibu 'puong.

3'Bojung paalikaariba ba i bungjorihi a 'ku niba ang tuna tungsuunhi. Che ba iye bungjorihi a 'ku niba ang tuna tungbee. I ba buora ka i jora unani ang tari a 'suobu kpiengu ni bi? Ira yela ni ang suma. I na nyiye 'pugibu a 'yi u seng.

4'Bojung u iye Naangmini tungtuna a 'kui ka u ii sung. Che ka inang ira yeli ang i beu, bila yeng jora dabieng. 'Bojung u ba tara a 'takobi jaala 'jung. 'Bojung u iye Naangmini tungtuna, a i dogihibu sannaara ka u tung 'su-kpiengaa tuma unani ang tuna beu ingang.

5Bila 'jung a hienang ka ye 'sigihi ye miihi. A ba i a'wo 'su-kpiengaa sannaa 'yong 'jung, che 'suhu bangbu ming 'jung.

6'Bojung ngaang yela yeng yeura lam'poo ming. 'Bojung ba iye Naangmini tungtuniba, a kaara a yeli nga ning u ju 'jieng a gara.

7Bila 'jung ye mang yeu niba jaa sama, a mang yeu ye 'juri sani a 'ku unani bang yeura juri sani a 'kuro. Ye mang yeu lam'poo a ku unani bang yeura lam'poo 'kuro. Ye mang jora unani ang sigi joo, a mang nana unani ang sigining nangbu.

© 2009 Bibles International.

8Ye ta 'di nie bung jaa sani, che ye nung taa. 'Bojung unani ang nunna u to ninsaalaa, u daana paaliye a begu.

9'Bojung a nuori 'kuubu yeliye ngaang: Ta wa sena. Ta wa kuura nie. Ta wa 'juuro. Ta wa 'dire 'sierigirii. Ta wa ira 'niiri. ('Yiibu G. 20:13-17) Ka nuori 'kuubu jaala kanga jaang la 'bibe, a jaa Nye a yelihung nga 'puong. Nung i to a'wo i minga. ('Liivai G. 19:18)

10Nungbu ba ira u to beu. Bila 'jung nungbu la a 'begu paalibu.

11Ye ira bila a bang a wagiri, ka pampana wagiri tayeng ka ye 'ihi gbieming. 'Bojung ti 'chihi pieliyeng pampana a gaa sanga ni ting sagi ni.

12A 'ji-suorii tohiye baahibu. A ji-nyaari pieliyeng. Bila 'jung ye veng ka ti di sagiluu tuma ni loo bahi, a che di chaanii jauri boori ni a yeti.

13Ye veng ka ti 'chene yeliminga soring a'wo ngminaa 'beu 'puong a ta 'chene chime 'di jeni puong aning dan'nyubugibu 'puong. Ti ta 'chene senseng 'puong aning buobu ang i beu puong, a ta 'chene tahing taa 'puong aning 'nyuuri 'puong.

14Che ye di Daana 'Yesu 'Kristo a yeri, a che ta pena a inggbanihung 'puo, a paana u bobee.

Romans 14

1Ye mang die nie nga ang i saleelimaniye 'puong.. Che ye ta mang dieguu a ti taruu aping yela ang i taa chiihibu yelitarihi.

2'Bojung nie kanga mang saging ka u na 'diriye buunhu jaa. Che ka kanga ang i salee mang 'dire jevaari 'yong.

3Unani ang 'dire, u ta digira unani ang ba 'dire ni foo. Unani ming ang ba 'dire, u ta yera unani ang 'dire ni, ‘bojung Naangmini dieguung.

4Ning'buo la ina nga ang 'direning nie kanga tungtuna saree? U ahang bii a 'lere u minga ningkpong seng. Che u na ahing, boiling Daana na tuong vening ka u ahi.

5Nie kanga mang jeriye beu kanga ung i tiinhuu gaa 'be-jaala. Ka nie kanga ming mang jeri 'beu jaa a'wo u to. Nie jaa mang sagi'di gaga jaa u minga haakila 'puong.

6Unani ang jera a 'beu, u jeruung Daana 'jung. Unani ming ang 'dire, u 'direng Daana 'jung. 'Bojung u mang 'puohiye Naangmini barika. Unani ming ang ba 'dire, Daana 'jung ung ba 'dire, a mang 'puohi Naangmini barika.

7'Bojung ti kanga jaa ba tara 'nyivori a kuro u minga. Nie ba kpiire a 'kuro u minga ming.

8'Bojung ka tinuung tan 'nyivori, ti tariye 'nyivori a 'kuro Daana. Ka tinuung 'kpiire, ti 'kpiireng a 'kuro Daana. Bila 'jung ka ti tariye 'nyivori, bii ka ti kpiireng, ti iye Daana 'suobu.

© 2009 Bibles International.

9'Bojung ngaang 'jung la ka 'Kristo 'kpi, a la 'ihi tan 'nyivori, ka u nye i kpiinhi aning
'nyivoe 'deme jaa Daana 'jung.

10Wala 'jung ing 'direning i babie saree? Bii wala 'jung ing digira i ba'bie foo? 'Bojung
ti jaa daang na ahiye 'Kristo saree 'diibu 'kogo ni 'ningbi-tooring.

11'Bojung a seuyeng: A'wo mang i 'vori 'puong nga, Daanang yerabila, 'dungkuri jaa
daang na 'gbinting a 'kumo, ka jinti jaa daang sagi a 'ku Naangmini. (Ai'zeeya G.
45:23)

12Bila 'jung ti kanga jaa daang na yeliye u minga yeli-irihi jaa a 'ku Naangmini.

13Bila 'jung ye ta veng ka ti la 'dire taa saree. Che ye mangle ye haakila 'puong, ka nie
ta di gbengmibung bii bung ang na veng ka nie saang a 'bing u balie soring.

14N bangyeng a sagi'di a 'tuuro Daana 'Yesu ingang, ka bung 'chibe a i bungdegiri u
minga ning. Che nie ang jera bung jaa ung i bungdegiri, u iye bungdegiri a 'ku u
daana.

15Che ka i babie 'puong saang i siimaa yela, i ba la 'chene aning nungbu. Ta nyuong
nie ni 'Kristo ang 'kpi ku ni aning i siimaa 'diibu.

16Ye ta veng ka bung ni yeng jera ung i bungsung ni, ka ba yeli u yela a'wo btmgbeu.

17'Bojung Naangmini naalung ni ba i 'diibu aning 'nyuubu. U iye sun'tuubu, a tari
'suhu maahuu, a i nyengka a Sipegi'yiruu ingang.

18'Bojung unani ang tuna 'Kristo a yela nga 'puong, u peniye Naangmini 'puo, ka niba
die u yela.

19Bila 'jung ye veng ka ti ira anie ka ti ira yela ni ang na waaning noo, aning yela ni
kanga ang na mang 'tu a me u to.

20Ta saang Naangmini tuma ni siimaa 'jung. Yeliminga, buunhu jaa iye 'forifori, che a
iye beu a ku nie ni daana ang 'dire siimaa ka bila vena ka niba saana.

21A sumang ka nie ta oo neni, bii a 'nyu waing, bii a i yeli jaa i babie ang na 'tu 'be a
ngmi gberi, bii a saang, bii a i salee.

22I tariye limaniye? Taruu Naangmini 'ningbi-tooring a 'ku i minga. Nie nga daana
ang ba vena ka u minga Jere saree 'diibu 'puong bung ni ung mang die 'puong, u daana
nyiye 'pu-peli.

23Unani ang ira 'sige 'sige, u 'leyeng saree 'diibu 'puong ka unang 'dire. 'Bojung u ba
'dire aning limaniye. 'Bojung yeli jaa ang ba ira limaniye ingang iye yelibeu.

Romans 15

1Ti bama nga ang i kpienhi, a sigiyeng ka ti tari 'kanyiri aning a salihi salihung ni
yela, a ta pena ti miihi 'puuhi.

2Ye veng ka ti kanga jaa pena u to 'puo, a waananing u sung, a mieruu.

© 2009 Bibles International.

3'Bojung 'haali 'Kristo gba da ba pelf u minga 'puo, che a'wo ang seu bila ni: Banani ang tuurii ni, a 'jombie 'leye n ingang. ('Yieme G. 69:9)

4'Bojung yela jaa ang daang dang seu, a daang dang seung ka ti daanhi. Ka ka ti tari tamaa a 'tuuro a Seupegi'yirihi 'kanyiri ingang aning a Seupegi'yirihi 'suhu maahuu ingang.

5'Kanyiri aning 'suhu maahuu Naangmini ni veng ka ye tari haakila bung'yeni taa seng 'Kristo 'Yesu 'tuubu 'puong.

6Ka ye mang pegira Naangmini, ti Daana 'Yesu 'Kristo Ba ni aning haakila bung'yeni aning nuori bung'yeni.

7Bila 'jung ye diera taa, a'wo 'Kristo ming ang dieti bila a waananing Naangmini 'pugibu ni.

8'Bojung n yerang ka 'Yesu 'Kristo daang iye a degiri 'ihibu tungtuna a 'ku Naangmini yeliminga ni, ka u paali a no'binnihi ang bing 'ku a ba'mine ni.

9Ka a niba ni ming ang ba i 'Juuhi ni pegira Naangmini u hina 'jung, a'wo ang seu bila ni: 'Bojung ngaang yela n na 'pugiing niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong, a 'yieng 'ku i 'yuori. ('Yieme G. 18:49)

10Ung la yeli: Yena nga ang ba i 'Juuhi, ye nyengina aning u niba. (Duturoonomi G. 32:43)

11Ala yeli: Ye 'pugiro Daana, yena nga ang ba i 'Juuhi ni jaa. Ye 'pugiruu yena niba jaa. ('Yieme G. 117:1)

12Ka Ai'zeeya la yeli: Jeesi nyagihuu daang na bibeng, a i unani ang daang na 'ihi a ti 'di a niba ni ang ba i 'Juuhi ni naalung. Una ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni daang na deli. (Ai'zeeya G. 11:10)

13Tamaa Naangmini ni paaliye aning nyengka jaa, a paaliye aning 'suhu maahuu jaa sagibu 'puong. Ka ye tari tamaa gaga jaa a 'gaali a 'tuuro a Sipegi'yiruu kpiengu ni ingang.

14N minga ming sagi'ding a'wo ye yela, n ba'biihi, ka ye ming miihi paaliyeng aning suntung, a paali aning bangbu jaa, a na tuong 'wuli taa ming.

15Anaa jaa, n ba'biihi, n seuyeng aning nyeu yaga lampega kangang a 'kuye ka n tiehiye, a bunye ni Naangmini ang di 'kumo ni yela.

16Ka ka n i Yesu 'Kristo tungtuna a 'ku a niba ni ang ba i 'Juuhi ni, a tuna Naangmini 'duohi-sung ni. Ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni di 'ku Naangmini tuong i bung ang na sigi diebu. Ka a Sipegi'yiruu welipeguu 'yi.

17Bila 'jung n tariye yeli 'jung mang na ira tangkama a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang, a yela ni ang i Naangmini yelitarihi ni 'puong.

© 2009 Bibles International.

18'Bojung n kung ngmi ju ka n yeli a yela ni kanga jaa 'Kristo ang ba 'tu n ingang a tung, ka bila veng ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni i niba ang 'tuuro nuori, a 'tuuro yelihung ingang, aning tuma ingang.

19N iye bila 'tuuro kpiengu 'sierihi iinhing, a 'tuuro kpiengkanaama iinhing, a 'tuuro Naangmini Sie ni kpiengu ingang. Bila 'jung n ingye 'Kristo 'duohi-sung ni a paali a 'yi Jeruuselem a ti 'gili Iliirikum wa 'tuohi.

20Mm, n mooyeng ka n ing a 'duohi-sung 'jie bang ba buong 'Kristo 'yuori, ka n to wa miera ningjaala 'demuning 'jung.

21Che a'wo ang seu bila ni: Banani bang ba yeli u yela 'kubo, ba na nyeng. Banani ming ang ba 'wong, ba na bangye a 'muni. (Ai'zeeya G. 52:15)

22'Bojung bila yela ming la pahii pahii mang ba mang nye son ka n wa ye seng.

23Che pampana mang ba la tari 'jie a 'jiihi nga 'puuhing ni, aning mangbo yaga jaa 'yuong-yaga 'puong ka n wa ye seng ni,

24wagiri ni mang na wa gara ka n ti kpe Si'peeng n na waye ye seng. 'Bojung n iriye tamaa ka n nyiye n 'cheni 'puong, ka ye sungma n 'be gaabu 'puong. Ka maang wa nye 'pu-peli fora ye 'puong wagiri fling 'puong a baahi la bila.

25Che pampana n garaye Jeruuselem ka n ti tung ku a ningpegi'yiribe.

26'Bojung a iye 'pu-peli 'ku Masi'dooniya niba aning 'Akeeya niba ka ba chiehi chiehibu kanga a 'ku a ningpegi'yiribe ningbaaliba ni ang 'bi Jeruuselem 'puong.

27Ba 'puuhi daang peliyeng yeliminga, bang i niba ang 'di ba sani ming. 'Bojung ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ning i ba siilung yelitarihi ton'diribe, a iye sani ming a 'kubo ka ba sungba aning inggbanihung buunhu.

28Bila 'jung sanga ni mang na wa tung nga baahi, a bang pielaang ka ba nyiye a 'kuubu nga, n na wa dieye ye 'jie a ti kpe Si'peeng.

29N bangyeng pielaang ka sanga ni mang na wa ti wa ye seng, n na wang 'Kristo 'duohi-sung pegibu ni paalibu 'puong.

30N suhiyeng, n babiihi, Daana 'Yesu 'Kristo 'jung, aning a Sie nungbu 'jung, ka ye moora a paahi n ingang a 'puoho Naangmini 'kurimo ye 'puong.

31Ka n 'yi banani ang ba sagi 'Judiiya 'puong ni 'nuuhing. Ka n tungbu ni mang tari garaning Jeruuselem ni, ka a ningpegi'yiribe die a tungbu.

32Ka n wa ye seng aning nyengka a 'tuuro Naangmini buobu ingang, a wa ngmi peenhuu ming aniye.

33'Suhu maahuu Naangmini ni bi ye jaa seng. Ami.

Romans 16

1N 'pugiriye ti yaupoga 'Fiibi a kuriye. U iye Seeniki'riya cheechi ni tungtuna.

© 2009 Bibles International.

2Ka ye dieguu Daana ingang a'wo bila ang sigi a ku ningpegi'yiribe. Ka ye sumuu ming yeli jaa 'puong ung na hiena ye sungbu. 'Bojung u iye niba yaga sunna, a i n minga ming sunna.

3Ye 'puohi Pirisiila aning Akuwiila 'kumo. Ba iye n sunniba 'Kristo 'Yesu ingang.

4Banang kpeling n 'nyivori yela a tung tuma ang i a'wo ka ba kong ba miihi 'nyivoe. N 'yong naaning 'puohibo barika, a niba ni ang ba i 'Juuhi ni cheechihi ni jaa ming 'puohibong barika.

5Ye 'puohi a cheechi ni ming ang lanna ba 'deung ni 'kumo Ye 'puohi n nungina Epee'neetus 'kumo U iye fora ngmanii a 'ku 'Kristo 'Akeeya 'puong.

6Ye 'puohi Mariyaama 'kumo. Unang tung tungkpienhi yaga 'kuye ni.

7Ye 'puohi Andironaikus aning 'Juuniyas 'kumo. Ba iye n dogiriba a i n taa pogiriba. Ba iye niba bang kahina yaga a 'bi-tunihi 'puong. Banang daang dangma a bi Kristo ingang ming ni.

8Ye 'puohi Aampiliyatus 'kumo. U iye n nungina Daana ingang.

9Ye 'puohi Uuribeeng 'kumo. U iye ti sunna 'Kristo ingang. Ye 'puohi n nungina Sitaakis ming 'kumo.

10Ye 'puohi Apee'lez Immo. Una bang 'pigihi nye a dieguu 'Kristo ingang ni. Ye 'puohi Arisitobiulus 'deu niba 'kumo.

11Ye 'puohi n dogira He'roo-diyong 'kumo. Ye 'puohi Narisiisus 'deu niba 'kumo, banang 'bi Daana ingang ni.

12Ye 'puohi Tiri'feena aning Tiri'foosa 'kumo, banang i pogiba ang tuna tungkpienhi Daana ingang ni. Ye 'puohi n nungina Puurisis. Unang i poga ang tung tungkpienhi yaga Daana ingang ni.

13Ye 'puohi 'Roofas, una bang 'lugi Daana ingang ni, a 'puohi u ma ang i n ming ma 'kumo.

14Ye 'puohi Asiing'kiritus, Fileegong, Huurimas, Paatirobas, Huuri'miz, aning a babiihi ang bi ba seng 'kumo.

15Ye 'puohi Filoologus aning 'Juuliya, Niirius aning u yaupoga, aning 'O-liimpas, aning a ningpegi'yiribe jaa ang bi ba seng 'kumo

16Ye 'puoho taa aning pegi'yiibu mugihibu. 'Kristo cheechihi ni jaa 'puohiyeng.

17N suhiyeng, n ba'biihi, ye banna banani ang waananing taa welihibu aning saangbuhi ang chiihi a 'wulibu yeng daanhi ni yela, a ngmaa ye miihi 'yi ba seng.

18'Bojung banani ang i a ningbani nga taa, ba ba tuna ti Daana 'Yesu 'Kristo, ba miihi 'puo bang tuna. Ba mang 'tuye yeliyagisuunhi aning nonoo ingang, a benna babanginiba 'sikie.

© 2009 Bibles International.

19'Bojung yeng 'tuuro nuori yela 'yiyeng a to niba jaa. Bila 'jung n nyenginiye ye yela. Che n na buorang ka ye i yengbanginiba a'wo yeli ang soma yela, a i niba ming ang ba tan saangbu a'wo beu yela.

20'Suhu maahuu Naangmini ni na ngmurihiye Sitaani ye gbee luong pampana jaa. Ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni bi ye seng.

21N tungtungto Tiimoti, aning 'Luusiyus, aning 'Jeesong, aning Soopater, n dogiriba, ba 'puohiyeng.

22Maang Tuurisiyus ang seu a gbangu nga, n 'puohiyeng Daana ingang.

23'Geeyus, nie ang irima saantu, a ira a cheechi jaa saantu 'puohiyeng. Eraasitus, a 'yiri 'libibinne ni 'puohiyeng, ka ti ba'bie Kowaaritus 'puohiye.

24Ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni 'bi ye jaa seng. Ami.

25Girima 'bibe a ku unani ang tan kpiengu a na tuong veng ka ye ahi kpiengaa a 'tuuro n 'duohi-sung ingang aning 'Yesu 'Kristo 'duoho ingbu ingang, a 'tuuro a 'gondo 'yuobu ni ingang. A 'gondong daang sogili a 'yi sanga ni chime ang daang 'piili ni.

26Che ung 'yuo 'yi gbanggbali pampana, a 'tuuro a dangyeriba Seupegi'yirihi ni ingang, a 'tuuro Naangmini ang ba tari 'piilee, a ba tari baahaa nuori 'kuubu ni ingang. Ka paalihi jaa bang u yela, ka bila waananing limaniye nuori 'tuubu.

27Girima 'bibe a gara wagiri jaang a 'tuuro Yesu 'Kristo ingang a 'ku a Naangmini ni 'yong ang i yengbangina ni. Ami.

© 2009 Bibles International.

1 Corinthians

1 Corinthians 1

1Pool, Naangmini ang buong ung i 'Yesu 'Kristo bi-tunuu a 'tuuro Naangmini buobu ingang, aning ti babie Sositi'niz,

2tinuung seura a 'kuro Naangmini cheechi ni ang bi Korinti 'puong ni, a 'kuro banani ang weli pegi'yi 'Kristo 'Yesu ingang ni. Bana ka Naangmini buong bang i ningpegi'yiribe, aning banani jaa ang bi 'jie jaang a buona ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuori, ba niti jaa Daana ni.

3Bunye aning 'suhu maahuu 'bi ye seng a 'yi ti Ba Naangmini ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

4N 'puohiye Naangmini barika wagiri jaang ye 'jung. 'Bojung Naangmini bunye ni di 'kuyeng a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang.

5Yeli jaa 'puong ye iye bundaamba a 'tuuro u ingang yeli yelibu jaa 'puong, aning bangbu jaa 'puong.

6'Haali a'wo 'Kristo 'sieree ni ang daang maaling i kpiengaa ye 'puong bila ni.

7Bila 'jung ye ba konna kuubu jaa sanga ni yeng cheliha ti Daana 'Yesu 'Kristo waa ni.

8Unang na i ye ming ka ye maaling i kpiengaa a gara a baahaang, ka ye kung tan ngmehii ti Daana 'Yesu 'Kristo beu ning.

9Naangmini iye limanpaalii daana, unang buongye ing uTii-dau 'Yesu 'Kristo ti Daana lang taa yelitarihi ingang ni.

10Che n suhiyeng, ba'biihi, a 'tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuoring, ka ye jaa yera yeli'yeni. Ka welihibu to bi ye 'puong, che ka ye lang taa sung jaa haakili'yeni 'puong aning fasani nyogibu 'yeni 'puong.

11'Bojung Ki'loowi 'deu niba yeli 'kumong ye yela, ba'biihi, ka nokpieni 'Nye ye kpachagang.

12Tau, yeli mang yera la nga, ka ye kanga jaa yerang: N iye Pool 'suobo. Ka kanga yera: N iye Apoolos 'suobu. Ka kanga yera: N iye 'Siifas 'suobu. Ka kanga ming yera: N iye 'Kristo 'suobu.

13'Kristo 'poyeng bi? Ba kpaahiye Pool ku dagara 'jung 'kuye? Bii, ba daang 'soyeng Ngminikuong Pool 'yuoring?

14N 'puohiye Naangmini barika aning mang ba 'so ye kanga jaa Ngminikuong, 'see Kiriisipus aning 'Geeyus.

15Ka nie jaa ta wa yeli ka n 'soye niba Ngminikuong n minga 'yuoring.

16N 'soye Steefanas 'deu niba ming Ngminikuong. A bila 'puoring n ba tiehi ka n la 'so nie jaa Ngminikuong.

© 2009 Bibles International.

17'Bojung 'Kristo ba tungma ka n ti 'suoro niba Ngminikuong. U tungmang ka n ti inna a 'duohi-sung. A ba i 'wo aning yelibie yeng 'puong la, ka 'Kristo dagara ni ta wa i kpali 'jung.

18'Bojung a dagara 'duoho ingbu iye jolihung a ku banani ang nyuona. Che tinuu ang i 'chihi ni, u iye Naangmini kpiengu a kuti.

19'Bojung a seuyeng: N na saangye a yengbanginiba yeng ni, a veng ka 'ningbiyuoribo 'ningbiyuo i kpali. (Ai'zeeya G. 29:14)

20'Ye ka a yengbangina be? 'Ye ka a karima be? 'Ye ka a wagiri nga bangbubuora ni 'be? Naangmini muo ba i ka a chime nga yeng ni i jolihung?

21Naangmini yeng ni 'puong a dunee ang da ba bang Naangmini a 'tuuro yeng ingang 'jung, ang peli Naangmini 'puo ka u die banani ang sagira a 'tuuro jolihung 'duoho ingbu ni ingang.

22‘bojung 'Juuhi buoriye 'sierihi, ka 'Giriis niba buora yeng.

23Che tinuu inniye 'Kristo bang kpaahi ku dagara 'jung 'duoho. Ka bila i yela ang vena ka 'Juuhi saana, a i jolihung a 'ku niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

24Che 'Kristo iye Naangmini kpiengu a i Naangmini yeng a 'ku banani Naangmini ang buong ni, 'Juuhi aning 'Giriis niba ni.

25'Bojung Naangmini jolihung gaaye ninsaaliba yeng. Ka Naangmini salihung ni ming gaa ninsaaliba fanga.

26'Bojung ye nye ye buongbu, babiihi, bila ni ye yaga ang ba i yengbanginiba inggbani ingang. Ye nye bila ni ye yaga ang ba i kpiengu niba, a nye bila ni ye yaga ang ba i ninnanee.

27Che Naangmini 'lugihiye a dunee bungjola ni ka u nyaabining a yengbanginiba. Ka Naangmini 'lugihi a dunee bungsalihi ni ka u di nyaabining buunhu ang tan kpiengu.

28Dunee buunhu ang ba i nanee, aning buunhu bang digira foo, ana ka Naangmini 'lugihi, aning buunhu ang 'chibe, ka u veng ka buunhu ang 'bibe i kpali.

29U iye bila ka ninsaalaa ta wa i tangkama Naangmini 'ningbi-tooring 'jung.

30Che a 'yi u ingang la yeng bi 'Kristo 'Yesu ingang ni. Unang i yeng aning sun'tuubu aning welipegi'yiibu aning yeudiebu 'kuti a 'yi Naangmini ingang ni.

31Bila 'jung a'wo ang seu bila ni: Unani ang ira tangkama, u ira tangkama Daana ingang. (Jeremaiya G. 9:24)

1 Corinthians 2

1Maang ming, sanga ni mang daang wa ye seng, n daang ba wa aning noliiruu, bii aning yeng, a wa 'dire Naangmini 'sieree ni 'kuriye.

© 2009 Bibles International.

2'Bojung n daang iye 'siri ka n kung bang yeli jaa ye 'puong 'see 'Yesu 'Kristo, aning bang kpaahuu ku dagara 'jung ni.

3N daang Nye ye seng ming salihung 'puong, aning dabieng 'puong, aning inga 'miingbu 'puong.

4N yeliyaga aning n 'duoho ingbu daang ba tari yeng nonoo yeli'bie. Che a daang Nye a Sie aning kpiengu 'wulibu 'puong.

5Ka ye limaniye ta wa bi ninsaaliba yeng ingang 'jung. Ka che ka u 'bi Naangmini kpiengu ni ingang.

6Che ti yeriye yeng yeliyaga banani ang jigi ni 'puong. Che a dunee nga yeng ni naani, bii a dunee nga paalikaariba yeng ni, banang leura kpali ni.

7Che ti yeriye Naangmini yeng ni yela 'gondo 'puong. A yeng ni ang sogili ni la bila. Una ka Naangmini dang bing che ka dunee naang ni, ka ti nye girima.

8Una ka chime nga paalikaariba ni kanga jaa daang ba bang ni. 'Bojung ka banang da bamuu, ba kuring kpaahi girima Daana ni ku dagara 'jung.

9Che a'wo ang seu bila ni: 'Ningbiri ba nye, 'toorii ming ba 'wong, a ba kpe ninsaalaa 'sikiri ming, a buunhu Naangmini ang maali 'bing 'ku banani ang numuu. (Ai'zeeya G. 64:4)

10Che Naangmini 'yuo-gaang kuti a 'tuuro u Sie ingang, bojung a Sie mang piehiye yela jaa, 'haali Naangmini yeli'julinhi ni.

11'Bojung ning'buong banna ninsaalaa yela, ka ninsaalaa sie ni ang 'bi u ingang ni naani? Bila ning u 'ju la Naangmini yela, nie jaa ba banna Naangmini yela, 'see Naangmini Sie ni.

12Ti ba die a chime sie ni. Sie ni ang 'yi Naangmini seng ni ting die, ka ti bang buunhu ni Naangmini ang di 'kuti kpalikpali.

13A yela ming ting yera, che ti ba yera yelibie ni 'puong ninsaalaa yeng ang 'wuno. Che anani 'puong a Sipegi'yiruu ang 'wuno la, a digira siilung yelitarihi a weliha ning siilung yeliyaga.

14Che nie ni ang ba i siilung nie ba diera Naangmini sie ni yelitarihi. 'Bojung a iye jolihung a 'kuu. U kung tuong bamaa ming, ‘bojung a 'muni mang nyeng a 'tuuro siilung 'puong.

15Che unani ang i siilung nie, u mang pieha bannaye yela jaa. Che nie jaa ba pieha banna una minga ang i siilung nie ni.

16'Bojung ning'buong bang Daana haakila a na 'wuluu? Che tinuu tariye 'Kristo haakila ni.

1 Corinthians 3

© 2009 Bibles International.

1Ba'biihi, n ba tuong yera yela 'kuriye a'wo mang da nang yera 'kuro siihmg niba bila. N yeliyeng a'wo mang yera kuro niba ang ba i siilung niba, 'haali a'wo 'bi-liihi 'Kristo ingang.

2N 'kuyeng bihung yeng 'nyu. N ba 'kuye siing'kogu, 'bojung ye kung tuong 'diu. 'Haali ye nang kung tuong 'diu pampana ming.

3'Bojung ye nang iye donee niba ye 'berihtmg 'puong. 'Bojung 'nyuuri ang 'bi ye kpachagang, aning goma, aning taa welihibu ni, ye ba i donee niba, a 'chene a'wo donee niba?

4'Bojung sanga ni kanga ang mang yeli: Maang iye Pool 'suobu. Ka kanga yeli: Maang iye Apoolos 'suobu, ye ba i dunee niba?

5Ning'buo la Pool? Ning'buo la Apoolos? Ma ba jaa iye tungtuniba ingang yeng 'tu a sagi a'wo Daana ang 'ku nie jaa bila wa?

6N buriyeng, ka Apoolos mihi kuong, che Naangmining ku baabu.

7Bila 'jung unani ang bura ni ba i bung jaa, bii unani ang miha kuong ni, 'see Naangmini ang kuro baabu ni.

8Unani ang bura aning unani ang miha kuong iye bung'yeni. Ka kanga jaa na nye u minga sanyeu a 'yi u minga tuma ingang.

9'Bojung ti iye tungtuniba a paahi Naangmini ingang. Ye iye Naangmini yoo. Ye iye Naangmini miebu.

10A 'tuuro Naangmini bunye ni ung 'kumo ni ingang, n bingye a 'mtmi a'woning memiera ang bang tuma a i nanii. Ka kanga ming miera u 'jung. Che che jaa banna bila ni ung miera u 'jung.

11'Bojung nie jaa kung tuong bing 'mung-jaala a gaa unani ang bing ni. Una la 'Yesu 'Kristo.

12Ka nie jaang miera aning salima, wari, 'ku-nanee, daari, moo, kakee baluu, a 'muni nga 'jung,

13nie jaa tuma daang na peling. 'Bojung a 'beu daang na 'yuo-gaang. 'Bojung 'buung daang na 'yuo-gaang, ka a 'buung daang 'pigihi nie jaa tuma a'wo tungbunni ang la.

14Ka nie jaa tuma sing me a 'mtmi 'jung wa ahi, u daana na nyiye sanyeu.

15Ka nie jaa tumang daang 'di, u kung nye sanyeu, che una minga na iye 'chihi. Che a na ing a'woning nie ang 'tu 'buung 'yi.

16Ye ba bang ka yena la Naangmini Ngming'puohi 'de-kpong ni, ka Naangmini Sie ni 'bi ye iinhing?

17Ka nie jaang saana Naangmini Ngmingpuohi 'de-kpong ni, Naangmini na saamuung. 'BojungNaangmini Ngmingpuohi 'de-kpong ni iye bung pegi'yiruu. Yena la a Ngming'puohi 'de-kpong nga.

© 2009 Bibles International.

18Nie jaa ta benna u minga. Ka nie jaang bi ye 'puong a tieha ka u iye yengbangina a donee wagiri nga 'puong, u daana leu i joli a nye i yengbangina.

19'Bojung a donee nga yeng ni iye jolihung Naangmini seng, bojung a seuyeng: U nyogiriye a yengbanginiba ba dawarihtmg 'puong. ('Joob G. 5:13)

20A la seuyeng: Daana bangye a yengbanginiba tieha ka a iye kpakpalii. ('Yieme G. 94:11)

21Bila 'jung che jaa ta ira tangkama ninsaaliba iinhing. 'Bojung buunhu jaa iye ye 'suobu.

22Ka Pool la, bii ka Apoolos la, bii ka 'Siifas la, bii ka dunee la, bii ka 'kuung la, bii ka buunhu ang bibe pampana la, bii ka buunhu ang waana na 'bibe la, a jaa iye ye 'suobu.

23Yeng ming i 'Kristo 'suobu, ka 'Kristo ming i Naangmini 'suobu.

1 Corinthians 4

1Nie iyeng 'wo ka u jeriti ngaang, a'wo 'Kristo tungtuniba, aning Naangmini 'gondohi kaariba.

2Ang la hiena ka tungtuniba bang di tuma kaabu 'ku, ka u daana i limanpaalii daana.

3Che maang seng a iye yelifiing yaga ka ye 'di n saree bii ka ninsaalaa saree 'diibu 'di n saree. 'Haali n ba 'dire n minga saree.

4'Bojung n ba bang yeli jaa n minga ingang. Che n ba i 'soli bila 'puong. Che unani ang 'dire n saree la Daana.

5Bila 'jung ye ta 'dire yeli jaa saree ka a wagiri nang ba ta, ka Daana nang ba wa. Unang na waaning yela ang sogili sagiluu 'puong a wa ing chaanii 'puong, a veng ka 'sikie yelinyogirihi ni 'yi gbanggbali. A 'puoring ka nie jaa na nye 'pugibu a 'yi Naangmini seng.

6N ba'biihi, n diye a yela nga a bigihi maang minga aning Apoolos yela ye 'jung. Ka ye daanhi 'yi ti iinhing a ta tieha ninsaaliba yela a gaa bila ni ang seu ni. Ka ye kanga jaa ta ira tangkama kanga 'jung a gaa u to.

7'Bojung ningbuong irii ing 'yi i 'yong a 'yire i to ingang? 'Bo ing tari ming ka i ba die a bung balaa? Tau, ka inang dieguu, wala la ing ira tangkama a'wo ing ba dieguu?

8Ye tigiyeng baahi wa? Ye iye bundaamba baahi wa? Ye 'diye naalung ti 'puoring wa? N buorang ka Naangmini veng ka ye da 'di naalung, ka ti ming da 'di naalung a paahi ye ingang.

9'Bojung n tiehang ka Naangmini 'ihiye tinuu 'bi-tunihi a 'yuo gbanggbaling a baahaang, a'wo niba bang 'ihi 'ku kuung. 'Bojung ti leuye bungkaaruu 'ku a chime, a ku malikihi, a 'ku ninsaaliba.

10Ti iye jolihi 'Kristo 'jung, che yena yeng iye yengbanginiba 'Kristo ingang. Ti iye salihi, che yena tariye fanga. Ye iye ninnanee, che tinuu iye ningfoori.

© 2009 Bibles International.

11Kong aning kon'nyuuri kpieriting a waana a wagiri ngang. Ti ba mang nye tama ing ti iinhing sung. Bang mang iti jamba, ti ba tari kpe'jie.

12Ting mang tuna tuma yaga, a tuna aning ti miihi 'nuuhi. Bang mang yeliti yelidega, che ting duhi duhisung 'kubo. Bang mang dogihiti, ting 'di a dogee.

13Sanga ni bang mang saaniti, ti mang iriye anie ka ti maali. Ti iyeng a'wo a chime bungnyohii, a'wo buunhu jaa bundega, a waana a 'beu ngang.

14N ba seura a yela nga ka n nyaabiye. Che a'wo yeng i n bi-rumginihi 'puong, n 'wuniyeng kpaahibu 'puong.

15‘bojung 'haali ka yenang tan 'wunibo 'tuhu 'pie 'Kristo ingang, che ye ba tan ba'mine yaga. 'Bojung n dogiyeng 'Kristo 'Yesu ingang a 'tuuro a 'duohi-sung ingang.

16Bila 'jung n suhiyeng, ye toonhima.

17Bila 'jung mang tung Tiimoti ye seng. U iye n 'bi-nunginaa aning limanpaalii daana Daana ingang. U na tiehiyeng n berihung ang bi 'Kristo ingang bila, a'wo mang 'wuno 'jie jaang cheechi jaa 'puong.

18'Mine iye tangkama 'deme a tieha ka n kung wa ye seng.

19Che n na waye ye seng pampana, ka Daanang sagi, a wa bang. A ba i 'wo banani ang yera tangkang yeliyaga mang yeng bang. N yeng bang ba kpiengu.

20'Bojung Naangmini naalung ni ba bi yeliyaga 'puong, u 'Nye kpiengu 'puong.

21'Buo yeng buora? N wa ye seng aning daboli bii n wa ye seng nungbu 'puong aning boinlung sie 'puong?

1 Corinthians 5

1Ba yeliyeng yeliminga ka senseng Nye ye 'puong. A senseng balaa ba 'bi niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong gba, ka nie kanga tari u ba poga.

2Che yeng ira tangkama, a ba ira nimiha, ka unani ang da tung bila ni, ka ba da 'ihuu a 'yi ye 'puong.

3‘bojung 'haali mang ba 'bi 'be inggbaning, che n bi beng sie 'puong. N 'diye saree baahi a'wo mang 'bi 'be, unani ang tung a tuma nga yela.

4Ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuoring, sanga ni yeng na lang taa aning n sie, aning ti Daana 'Yesu 'Kristo kpiengu.

5Ye na 'ihiye a ningbalaa nga 'ku Sitaani ka a inggbani nyuong, ka a sie nye i 'chihi Daana 'Yesu beu ning.

6Ye tangkama ba suma. Ye ba bang ka paanuu bura fling mang 'wongye a jong 'gbuli jaa?

7Ye 'ihi a buri'koree ni bahi, che ka ye nye i jong paalaa, a'wo yeng ba tari paanuu bura ye iinhing bila. 'Bojung 'Kristo, ti Paribahi ni di 'ihiye sarika 'kuti.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung ye veng ka ti 'di a 'chiu, a ta 'diu aning a paanuuburi'koree ni, bii aning bielung aning beu paanuu bura ni. Che ti 'diu aning 'ningbi-jie aning yeliminga paanuu ang ba tari bura.

9N seuyeng a 'kuye n gbangu 'puong ka ye ta lanna aning senseniba.

10Che a ba i 'wo dunee nga senseniba ni paahiyeng, bii 'ningbiri niba ni, bii faariba, bii bagimaaniba. 'Bojung ka bila yeng da la, ye da na hienang ka ye 'yi a duneeng.

11Che pampana n seu 'kuyeng ka ye ta lanna nie jaa bang buona ba'bie seng ka unang i sensena, bii 'ningbiri daana, bii bagimaana, bii yelibeyera, bii dang'nyubugiro, bii faara, ye ning a ningbalaa ta 'di siimaa gba.

12'Bojung 'bo mang tari a na 'di banani ang bi 'yengeng ni saree? Ye ba 'dire banani ang bi 'puong ni saree bi?

13Che banani ang bi 'yengeng ni, Naangmining 'dire ba saree. Ye 'ihi a ningbeu ni ye 'puong bahi.

1 Corinthians 6

1Ye kanga fling u to ang mang wa tari yeli, u mang ngmiye 'ju a gara saree 'diibu a beu'tuuribo 'ningbi-tooring che ngmaa a ningpegi'yiribe 'ningbi-toori gaabu bahi bi?

2Ye ba bang ka a ningpegi'yiribeng daang na 'di a dunee saree? Ka yenang panaa daang na 'di a dunee saree, ye ba sigi ka ye 'di yela jaa yelifiina ni saree?

3Ye ba bang ka tinuung daang na 'di malikihi saree? Wala panaa yaga la a berihung nga yelitarihi 'puong?

4Bila 'puong ka yenang tan 'nyivori nga saree 'diibu nga taa, ye 'ihi banani bang jeri bang i 'bilii yaga jaa a cheechi 'puong ni ka ba 'dire a sarihi.

5N yeriye a yeli nga ka n ingye 'viing. A iye bilaa, ka yengbangina bung'yeni jaa ba 'bi ye 'puong a na tuong 'di saree u ba'biihi kpachagang?

6Che ka ba'bie mang gara saree 'diibu aning ba'bie, 'haali a ira bila basagiriba 'ningbi-tooring?

7Bila 'jung pampana, boribu 'Nye ye 'puongpielaang, bojung ye gara ni ye taa saree 'diibu 'jie. Wala yeng ba mang veng bang tungye beu, ka bila seu? Wala yeng ba mang veng bang 'filingye ka bila seu?

8Che ye iriye beu, a 'finne, 'haali ye ba'biihi gba.

9Ye ba bang ka beu'tuuribo kung 'di Naangmini naalung ni cheng? Ye ta veng ka ba belingye. Senseniba ang ba tari pogiba bii a ba tan siriba ming kung 'di Naangmini naalung cheng, bii bagimaaniba, bii senseniba ang tari pogiba aning siriba, bii pogilung niba, bii daba ang buora ba taa aning pogiba ang buora ba taa a'wo dau ning poga taa buobu.

© 2009 Bibles International.

10Na'nyigihi, bii 'ningbiri 'deme, bii dan'nyubugiribo, bii yelibeyeriba, bii faariba kung 'di Naangmini naalung ni cheng.

11A ningbani daang la ye 'mine, che ye pegiyeng, che ye weliyeng pegi'yi, che ye iye 'soli Daana 'Yesu 'yuoring, a 'tuuro ti Naangmini Sie ni ingang.

12Yela jaa 'tuye son a 'kumo, che vela j as ba i sungbu. Yela jaa 'tuye sori a 'kumo, che n kung bi kanga jaa kpiengu luong.

13Siimaa 'bibeng a 'ku 'puo, ka 'puo bibe a 'ku siimaa. Che Naangmini daang na nyuongye a jaa a'yi. A inggbani ba 'bibe 'ku senseng, u 'bibeng a 'ku Daana. Ka Daana 'so a inggbani.

14Naangmini daang 'ihiye Daana, a na 'ihi ti ming a 'tuuro u kpiengu ingang.

15Ye ba bang ka ye inggbama iye 'Kristo 'jiihi? N panaa na diye 'Kristo 'jiihi ni a is ka a i sensena 'jiihi bi? Ngming ta sagi.

16Bii ye ba bang ka ka dating di u minga a ti man sensena ingang ka u niu iye inggbani bung'yeni? 'Bojung u yeliyeng: Ba ba'yi na iye inggbani bung'yeni. ('Munpiilee G. 2:24)

17Che unani ang mari Daana ingang, u niu iye sie bung'yeni.

18Ye jo 'yi senseng ingang. Yelibeu jaa nie ang ira, u ba mang 'bi inggbani 'puong? Che nie ang sena, u minga inggbani ung ira yelibeu inna.

19Bii ye ba bang ka ye inggbani iye a Sipegi'yiruu kpejie? Unang 'bi ye iinhing, yeng taruu a 'yi Naangmini seng ni? Ye ba bang ka ye ba 'so ye miihi?

20'Bojung ba dayeng aning saniyeubu daa. Bila 'jung ye nana Naangmini ye inggbaning, aning ye siihing, a iye Naangmini 'suobu.

1 Corinthians 7

1Pampana a'wo a yela ni yeng seu Immo ni, ka a sumang ka dau ta fiinhi poga.

2Anaa jaa che senseng 'jung, dau jaa tari u minga poga, ka poga jaa tari u minga sira.

3A sira mang i a poga sung ang sigi, ka a poga ming i bila ning u ju 'ku a sira.

4A poga ba 'so kpiengu u minga inggbani ingang 'see a sira. Bila ning u 'ju la, a sira ming ba 'so kpiengu u minga inggbani ingang 'see a poga.

5Ye ta 'fmne taa, 'see ka sagibu 'bibe wagiri kanga ka ye di ye miihi a 'ku nuori 'leebu aning Ngming'puohibu, che la wa lang taa. Ka Sitaani ta wa beriye a 'tuuro ye miihi ba tuong nyogibu ingang.

6Che n yeriye a yeli nga a 'yi sori kuubu 'puong. N ba yera a 'yi 'begu 'puong.

7'Bojung n buorang ka niba jaa da 'be a'wo mang 'be bila nga. Che nie jaa tariye u minga 'kuubu a 'yi Naangmini seng. Nga mang tariye 'kuubu nga, ka nga titan ku-jaala.

© 2009 Bibles International.

8Che n yera kuriye niba ang ba di taa, aning dunggala. A sumang a 'kubo ka banang 'bibe a'wo mang 'bibe bila nga.

9Che ka banang kung tuong nyogi ba miihi, ba di taa. 'Bojung nie ang di poga bii a kuli sira, bilang seu ka u ira kakariyela minga batuong nyogibu 'puong.

10N kuriye banani ang di taa ni 'begu. Che n naani, Daana la. Poga ta 'yi u sira seng a gaa.

11Che ka unang na weli, veng ka u 'be bila a ta 'kuli sira. Bii veng ka u ning u sira maali taa. Dau ming to jaanhi u poga.

12Che ba chelee ni mang yera ngaang 'kuro, Daana naani. Ka babi-dau jaang tari poga ang ba sagi Daana, che ka a poga 'puo peli ka u 'bi u seng, a dau to jaanhuu.

13Ka pogang ming tari sira ang ba sagi Daana, ka a dau 'puong peli ka u niu kpiera, a poga ta jaanhuu.

14'Bojung dau ni ang ba sagi ni weliyeng pegi'yi a 'tuuro a poga ingang. Ka poga ni ang ba sagi ni weli pegi'yi a 'tuuro a dau ingang. Ka bila da naani ye 'biihi danang iye dega. Che pampana ba iye ningpegi'yiribe.

15Che ka basagirang na weli, u weli. Ba'bi-dau bii yaupoga ba 'bi mara 'puong a yelibani nga 'puong, che Naangmini buongting a 'ku maahuu.

16'Bojung poga, wala ing i bang ka i kung die i sira? Bii dau, wala ing i bang ka i kung die i poga?

17Che a'wo Naangmini ang tori 'ku nie jaa bila, a'wo Daana ang buong nie jaa bila, u daana 'chene bila. Bila mang 'binne a cheechihi jaa 'puong.

18Ba buongye nie kanga ka u degiri 'ihiye? U ta leu nie degiri ang ba 'ihi. Ba buongye nie kanga degiri ba'ihibu 'puong? U ta 'ihi u degiri.

19Degiri 'ihibu ba i yeli jaa. Degiri ba'ihibu ming ba i yeli jaa, Naangmini nuori kuubu ni 'tuubung i yeli.

20Nie jaa bi 'beree ni 'puong bang buomuu ni.

21Ba buomiing ka i i 'yeme bi? Ta veng ka bila dannii. Che ka inang na tuong i nie ang ba i 'yeme, i bila.

22'Bojung nie bang buong Daana ingang ung i 'yeme, u iye Daana nie ang ba i 'yeme. Bila ning u ju la, nie ming bang buong ung i nie ang ba i 'yeme, u iye 'Kristo 'yeme.

23Ba dayeng aning sanyeu, ye ta i niba 'yemihi.

24Ba'biihi, yeli jaa 'puong bang buong nie jaa, u daana 'bibe aning Naangmini.

25N ba tan 'begu a 'yi Daana seng a'wo banani ang ba bang dau ning poga taa buobu yela. Che n 'kuriye n fasani a'wo nie Daana ang veng ung i limanpaalii daana u hina 'puong.

© 2009 Bibles International.

26Bila 'jung n tiehang ka ngaang sumang pampana dogee ni 'jung, ka a iye sung 'ku nie ka u 'bibe bila.

27I 'leyeng mari poga ingang bi? Ta buora ka i lori i minga. I loriyeng a 'yi poga ingang bi? Ta buora poga.

28Che ka inang digira poga, i ba ira yelibeu. Ka poga ang ba bang dating ming 'kuno sira, u ba ira yelibeu. Anaa jaa a ningbani na tariye dangbu inggbani 'puong, che n buorang ka n 'ihiye 'yi bilang.

29Che yeli mang yera la nga, babiihi. A wagiri iye giraa. Yeli ang bibe la nga, banani ang tari pogiba i a'wo bang ba tari bung jaa.

30Banani ang 'kono, ba i 'wo bang ba 'kono. Banani ang nyengina, ba i 'wo bang ba nyengina. Banani ang daara, ba i 'wo bang ba tan bung jaa.

31Banani ang 'dire a chime nga, ba i 'wo bang ba ira u kparaama, ‘bojung a chime nga berihung para garang.

32Che n buorang ka ye ta tan 'sikiri-dang. Nie nga ang ba di poga, u kaaraye yela ni ang i Daana 'suobu 'jieng, bila ni ung na peli Daana 'puo.

33Che nie ang di poga, u kaaraye a chime buunhu jieng, bila ni ung na peli u poga 'puo.

34Poga ang kuli sira aning poga ang ba bang dau ba 'yi taa. Poga ang ba 'kuli sira kaaraye yela ni ang i Daana 'suobu jieng, ka u i ningpegi'yiruu inggbani aning sie jaa 'puong. Che nie ang 'kuli sira kaaraye a donee buunhu jieng, bila ni ung na peli u sira 'puo.

35N yeriye a yeli nga ye tona 'jung. A ba i 'wo ka n yeng waaning figibu ye ingang, che yeli ni ang suma 'jung la, ka ye kaara Daana ka nagibu 'chibe.

36Che ka dau jaang tieha ka u ba tara u minga sung u bi-poga ang ba bang dau yela, ka unang ta poga, ka u buora bila, u tung bila ung buora. U ba ira yelibeu. Ba di taa.

37Che nie ang ahi kpiengaa u 'sikiring a ba tari hiengbu, che tari kpiengu u minga buobu ingang, a i 'ski u 'sikiring ka u kung di u 'bi-poga ang ba bang dau 'ku sira, u iriye sung.

38Bila 'puong unani ang digira u 'bi-poga ang ba bang dau inna siri'kuli 'puong, u tuniye sung. Che una nga ang ba digiruu inna siri'kuli 'puong, unang ira yeli ang seu.

39A begu 'leye poga 'ku u sira wagiri ni jaa u sira ang tan 'nyivori. Che ka u sirang 'kpi, u 'biye laangfie 'puong ka u 'kuli nie ung nung, amaa Daana ingang 'yong.

40N fasani 'puong, che u 'puo na peling yaga ka tmang 'bibe bila a gaa ung na la kuli sira. N tiehang ming ka n tariye Naangmini Sie ni.

1 Corinthians 8

© 2009 Bibles International.

1A'wo buunhu bang mang di maali baga yela, ti bangyeng ka ti jaa tariye bangbu. Bangbu waananiye jigihibu, che ka nungbu miera.

2Ka nie jaang tieha ka u bangye yeli kanga, u nang ba bang yeli jaa ang da sigining ka u bang.

3Che ka nieng nung Naangmini, una ka Naangmini bang.

4Bila 'jung a'wo a buunhu ni bang mang di maali baga ni 'diibu yela, ti bangyeng ka bagiri ba i bungjaa a donee 'puong. Naangmini kanga ming la 'chibe, 'see bung'yeni.

5'Bojung 'haali ka buunhung bibe bang buona ngmima, ka sagbaning la bii ka 'teng-gbaning la, a'wo ngmima yaga aning daam'mine yaga ang 'bibe bila.

6Che Naangmini bung'yening 'bibe a 'kuti, a Ba la bila. U seng ka buunhu jaa 'yi, ting bi u ingang. Daana bung'yening ming bibe a 'kuti, 'Yesu 'Kristo. Buunhu jaa bibeng a 'tuuro u ingang, ting bibe a 'tuuro u ingang.

7Che nie jaa ba tari a bangbu nga. Mine ang 'miling bagiri yelitarihi a waana wagiri ngang mang 'diruung a'wo bung bang di maali bagiri, ka ba 'suhu ang i salee mang degi.

8Che siimaa ba 'pugiriti a 'kuro Naangmini, bojung ti ba mang buo seu ka tinutmg 'dire, bii a maaling leura 'puori ka tinuung ba 'dire.

9Che ye banna ka yeli jaa to wa 'bibe ka ye laangfiilung nga leu gbengmibung a ku banani ang i salihi.

10'Bojung ka nie jaang nye ina nga ang tari bangbu ang 'jing bagiri 'detmg a 'dire siimaa, tmani 'suhu ang i salee ni kung tari nyeu ka u 'di buunhu ni bang di maali baga ni?

11A 'tuuro i bangbu ingang ka a babi-salee nga na nyuong, una ka 'Kristo 'kpi 'ku ni.

12Che ka yenang i a yelibeu nga a ba'biihi ingang a saang ba 'suhu-salee, ye iye yelibeu 'Kristo ingang.

13Bila 'jung ka siimaang ira ka n babie saana, n kung oo neni sanga ni a dunee ang ahi, ka n ta wa i ka n babie saang 'jung.

1 Corinthians 9

1N ba i 'bi-tunuu? N ba i nie ang 'so u minga? N ba nye 'Yesu 'Kristo ti Daana? Ye ba i n tuma Daana ingang?

2Ka maang ba i 'bi-tunuu a 'ku niba 'mine, che maahibu 'chibe ka n iye 'bi-tunuu a 'ku yena yeng. Bojung yena la n bi-tungbu 'sieree Daana ingang.

3Yeli mang die yera 'kuro banani ang 'pigihime la nga:

4Ti ba 'so kpiengu ka ti 'dire a nyuuro?

© 2009 Bibles International.

5Ti ba 'so kpiengu ka ti di ti poga ang i sagira a 'chenening? Ti ba 'so kpiengu a'wo bi-
tunihi chelee ni aning Daana yauhi ni, aning 'Siifas ang tuna bila ni?

6Che bii n ning Baarinabas 'yoming ba tari kpiengu a na bahi tuma tungbu?

7Ning'buong daang gara taanhuu a 'dire u minga 'libie? Ning'buong daang sena 'girep
yoo a che ba 'dire a ngmama? Bii ning'buong daang chiina piihi, a che ba 'nyuuro a
piihi bihung?

8N yeriye a yela nga a'wo ninsaalaa? A 'begu ba yera bila ning u 'ju bi?

9'Bojung a seuyeng 'Moosis begu ni 'puong: Ta wa 'lere nadavarihi ni ang neura
kamaana pinna ni nuori. (Duturoonomi G. 25:4) Nadavarihi muo 'jieng ka Naangmini
kaara bi?

10Che bii u yeriye a jaa ti 'jung? Mm, a seuyeng ti 'jung, ka ka unani ang kuora mang
kuora tamaa 'puong. Ka unani ming ang ngmira siimaa 'bie 'ihe tamaa 'puong ira
tamaa ka u na 'ding.

11Ka tinuung buri siilung buunhu a 'kuye, a iye yelikpong ka tinuung na che ye dunee
bungkuorihi?

12Ka niba 'mineng 'so kpiengu nga ye iinhing, ti ba 'so kpiengu gaa bila? Anaa jaa ti
ba di a kpiengu nga tung tuma. Che tinuu mang 'tuohiye yela jaa, ka ti ta wa legi
'Kristo 'duohi-sung ni 'jung.

13Ye ba bang ka banani ang tuna a bungpegi'yirihi tuma nyiriye ba siimaa 'yire a
Ngming'puohi 'de-kpong buunhu 'puong? Banani ming ang kaara a sarika 'ihijie ni, ma
ba mang nyiye ba toe a 'yi a sarika 'ihijieng wa?

14Bila ning u ju la ka Daana bing ka banani ang inna a 'duohi-sung 'duoho, ka ba nyira
ba 'nyivoe buunhu a 'yire a 'duohi-sung ingang.

15Che n ba di a vela nga kanga jaa a i yeli jaa. N ba seu a vela nga ming ka a i bila
'kumo. 'Bojung mang 'kping seu nie ang na saang n tangkama.

16'Bojung ka maang inna a 'duohi-sung, n ba tari yeli jaa 'jung mang na ira tangkama.
'Bojung a iye kparaama Immo. Yeliminga, ka maang ba inna a 'duobi-sung, nimiha la
a Immo.

17'Bojung ka maang tuna a tuni nga n minga buobung, n tariye sanyeu. Che ka anang
ba i n minga buobu, a iye tungbu bang 'kumo

18N sanyeu panaa la bo? Una la nga, sanga ni mang mang ing a 'duohi-sung ni, ka n
mang ing a 'duohi-sung jaala jaala, ka n to di n kpiengu a 'duohi-sung ingang.

19'Bojung anaa jaa ka n ba i 'yeme a 'ku nie jaa, che n leuye n minga 'yeme a 'ku niba
jaa, ka n nye niba yaga 'jung.

20N leuye 'Juu a 'ku 'Juuhi, ka n nye 'Juuhi 'jung. Banani ang bi a begu luong, mang
leu a'wo nie ang 'bi a begu luong a 'kubo, ka n leuhi banani ang bi a begu luong 'jung.

© 2009 Bibles International.

21Banani ang ba tari begu, mang 'woning nie ang ba tari 'begu a 'kubo. N ba i nie ang ba bi Naangmini begu 'puong. Che n 'Nye 'Kristo begu luong, ka n leuhi banani ang ba tari begu 'jung.

22Mang leu salee a 'ku salihi, ka n leuhi a salihi 'jung. N leuye buunhu jaa a 'ku niba jaa, ka a 'tuuro vela jaa 'puuhing ka n veng ka ba mine i 'chihi.

23N tuniye ama jaa a 'duohi-sung 'jung, ka n niye lang 'diu 'jung.

24Ye ba bang ka banani ang jora jo'di 'puong, ka ba jaang mang jora, che ka ning'yeni nyira a jo'di cheutaa? Bila 'jung ye jora ka ye 'di.

25Nie jaa ang moora a buora ka u 'di dieng 'puong, u mang nyogiye u minga vela jaa 'puong. Ba mang iriye bila ka ba nye sanyeu ang saana. Che tinuu mang irang ka ti nye sanyeu ang ba saana.

26Bila 'jung n ba jora jobayaa, n ba ngmira ngmi'di a'wo nie ang ngmira 'ji-kpali.

27N ngmiriye n inggbani, a 'sigihuu, ka n ta wa ing 'duoho a 'ku niba ka n minga la leu nie ang ba sigi diebu 'jung.

1 Corinthians 10

1'Bojung n ba buora ka ye i 'bambugiri, ba'biihi, ka ti ba'mine jaa daang 'biye a savaalii luong, bang jaa daang 'tu a math ti 'yi.

2Bang jaa daang 'so Ngminikuong a kpe 'Moosis a savaalii 'puong aning a mani 'puong.

3Bang jaa daang 'di a siilung siimaa ning u 'ju.

4Bang jaa daang 'nyu a siilung 'nyuubu ming ning u ju. 'Bojung ba daang 'nyuyeng a 'yi a siilung 'ku-kpong ni ang daang 'tubo ni ingang. A 'ku-kpong daang la 'Kristo.

5Che Naangmini 'puo daang ba peli ba yaga iinhing, 'bojung ba daang 'leyeng a 'kpi a mopiri 'puong.

6A yela nga iye yelimaahi'binnihi a kuti, ka ti ta buora bungbee a'wo bang daang boa bila ni.

7Ye ta wa ira bagimaaniba a'wo ba'mine ang daang i bila. A'wo ang seu bila ni: A niba 'jingye 'tengeng ka ba 'di, a 'nyu, a 'ihi ahi ka ba dieng. ('Yiibu G. 32:6)

8Ye ta veng ka ti sena ming, a'wo ba'mine ang daang seng, ka ba 'tuhu lijeri ning 'tuhu ata 'le a 'kpi 'bebeyening.

9Ye ta veng ka ti 'pigihe Daana a'wo ba 'mine ang daang 'pigihuu, ka wa'mine daang kuba.

10Ye ta ngmuuna yela ming a'wo ba'mine ang daang ngmuung yela, ka a nyuona daang nyuongba.

© 2009 Bibles International.

11Yela nga jaa pagibang a i yelimaahi'binnihi Ang seu a i 'wulibu kuti, ti bama nga ingang a wagirihi baahaa ang wa ni.

12Bila 'jung che jaa ang tieha ka u ahiyeng, u banna a ta wa 'le.

13'Pigihibu la 'pigihibu jaa ang pagira ninsaalaang na pagiye. Che Naangmini iye limanpaalii daana. U kung veng ka ye nye 'pigihibu a gaa bila ni yeng na tuong. U na maaliye 'jie nie ang na 'tu 'yi a paahi a 'pigihibu ingang, ka ye tuong ahi.

14Bila 'jung, n nunginiba, ye jo 'yi bagimaaling.

15N yerang a'wo mang yera 'kuro yengbanginiba. Ye ngmira bila ni mang yela ni fasani.

16A duhisung bonsuo ni, una ting mang duha sung inna ni, u ba i toribu 'Kristo jiing ni 'puong? A paanuu ni ting mang ngmaahi ni, u ba i toribu 'Kristo inggbani ni 'puong?

17Paanuu'yeni ang bibe 'Jung ni, tinuu ang i yaga, ti iye inggbani bung'yeni, 'bojung ti jaang mang nye a 'yi a paanuu'yeni ni toribung.

18Ye nye Isi'reeli buurii 'puong. Banani ang 'dire a sarikihi ni, ba ba i niba ang paahi a sarild'ihi 'jieng?

19Wala mang panaa yera? Ka bung bang di maali baga iye bung kanga bii, ka che bii bagiring i bung kanga?

20Aai, yeli mang yera la nga, ka a buunhu, ana ka niba ang ba i 'Juuhi mang di maali maala ni, ba mang maaliye a maala a 'ku sibee. Ba ba mang 'i-haa ning sarika a 'ku Naangmini. N ba buora ka ye ning sibee tari lang taa yelitarihi.

21Ye kung tuong 'nyu Daana bonsuo aning sibee bonsuo. Ye kung tuong nye ye toe a 'yi Daana 'teebul ni ingang aning sibee 'teebul ni ingang.

22Ti danniye Daana ka u i 'nyuuri bi? Tinuung tari fanga gaaguu bi?

23Buunhu jaa 'tuye sori, che buunhu jaa ba i sungbu. Buunhu jaa 'tuye sori, che buunhu jaa ba miera.

24Nie jaa ta buora u minga sung, u buora u to sung.

25Bung jaa bang kuoha siimaa kuohi'jieng, ye 'dire a ta jugiha jugihibu jumihi 'jung.

26'Bojung 'teng-gbani iye Daana 'suobu, aning bung jaa ang bi u ingang.

27Banani ang ba sagi ni, ka kanga jaang buongye ka ye ti 'di siimaa, ka ye buora ka ye gaa, bung jaa ang ti 'bing ye 'ningbi-tooring, ye 'dire, a ta jugiha jugihibu jumihi 'jung. Tiojung 'teng-gbani iye Daana 'suobu, aning bung jaa ang 'bi u ingang.

28Che ka nie jaang yeli 'kuye: Baga bang di nga maali. Ye ta 'di, nie ni ang 'wuluu ni 'jung, aning jumihi 'jung.

29N yeliyeng ka jumihi, Ma minga jumihi naani, nie ni daana jumihi. Wala 'jung ka ningjaala jumihi na 'dining a laangfiilung saree?

© 2009 Bibles International.

30Ka maang 'dire aning barika 'puohibu, wala la bang degirima bung yela mang
'puoho barika?

31Bila 'jung ka ye 'direng bii ka ye 'nyuurong bii yeli jaa yeng ira, ye ira a jaa a
waananing Daana 'pugibu.

32Ye to i yeli jaa ka bila veng ka 'Juuhi bii 'Giriis niba, bii Naangmini cheechi ni
saang.

33Ye ira a'wo bila ni mang ira a pena niba jaa 'puuhi yela jaa 'puongbila, a ba buora n
minga tona ni. Niba yaga tona mang buora, ka ba nye i 'chihi.

1 Corinthians 11

1Ye toonhima a'wo mang ming toonha 'Kristo bila ni.

2N 'pugiriyeng aning yeng tieha n yela yeli jaa 'puong, a 'tuuro a yelibinnihi a'wo
mang dia 'kuye bila ni.

3Che n buorang ka ye bang ka dau jaa 'ju la 'Kristo. Poga ming 'ju la dau. 'Kristo ming
ju la Naangmini.

4Dau jaa ang 'puoho Naangmini bii a dangyera yela a che pogi u 'ju, u digiriye u ju
foo.

5Che poga jaa ming ang 'puoho Naangmini bii a dangyera yela ka u ju ba pogi, u
digiriye u 'ju foo. 'Bojung bila aning ung da gbaari u 'ju jaa iye bung'yeni.

6'Bojung ka pogang kung pogi u ju, u che u ju-kooni ming. Che ka anang i 'vii a 'ku
poga ka u che u ju-kooni bii ka u gbaari u ju, u pogi u 'ju.

7'Bojung dau ba i 'wo ka u pogi u 'ju, ung i Naangmini 'worihung a i Naangmini
girima ni 'jung. Che poga iye dau girima.

8'Bojung dau daang ba 'yi poga ingang, che pogang daang 'yi dau ingang.

9Ba daang ba naang dau ming 'ku poga, che ba daang naangye poga 'ku dau.

10Bila 'jung la ka poga i 'wo ka u tari kpiengu 'sieree u 'jung a malikihi 'jung.

11Anaa jaa, Daana ingang, poga 'chibe dau 'puoring. Dau ming 'chibe poga 'puoring.

12'Bojung a'wo poga ang 'yi dau ingang bila ni, bila la ka dau ming 'yi poga ingang.
Che buunhu jaa 'yiye Naangmini seng.

13Ye miihi ngmi fasani nye, a sumang ka poga 'puoho Naangmini ka u ju ba pogi?

14Dunee nga 'berihung minga ba 'wuniye ka ka daung tari 'ju-koongyogiri, a mang iye
'vii 'kuu?

15Che ka pogang tari 'ju-koongyogiri, bila iye girima a 'kuu. 'Bojung ba 'kuung u 'ju-
kooni ka a i pogiraa.

© 2009 Bibles International.

16Che ka nie jaang buora ka u i nokpiengngmira a'wo bila nga yela, tinuu bii Naangmini cheechihi ni ba tan a tu-balaa.

17Pampana yeli nga mang yera kuriye nga 'puong, n ba 'pugiriye. 'Bojung yeng mang wa lang taa, bila ba mang waananing buoseuri, che saangbung mang maaling wa.

18Fora fora, yeng mang wa lang taa cheechi 'puong, n mang 'woming ka welihibu mang Nye ye 'puong, mang sagi bila son kangang.

19'Bojung 'doole la ka welihibu mang 'bi ye 'puong, ka banani ang i yeliminga niba ni tuong 'yi gbanggbali ye 'puong.

20Bila 'Jung sanga ni yeng mang wa lang taa 'jiyening, Daana siimaa naani yeng mang 'di.

21'Bojung 'diibu 'puong kanga jaa mang dang 'diriye u minga siimaa, ka kong mang kpe kanga, ka kanga ming 'bugi.

22Wala, ye ba tan 'deri a na mang 'di a 'puuhing, a 'nyu? Che bii Naangmini cheechi ni yeng digira foo, a nyaaba banani ang ba tari ni? Wala mang na yeli 'kuye? N na 'pugiyeng ngaang 'puong bii? Aai, n kung 'pugiye.

23'Bojung n dieyeng a 'yi Daana seng bila ni mang ming di 'kuye ni, ka Daana 'Yesu, a 'yienguu ni bang kuohuu ni, ka u daang diye paanuu.

24Sanga ni ung daang wa 'puohi barika baahi, ung ngmaahuu, a yeli: Ye di a oo, n inggbani la nga. Unang ngmaahi a 'kuye ni. Ye tuna ngaang n yela tiehibu 'puong.

25Bila ning u ju ung la di a 'bonsuo siimaa 'diibu 'puoring, a yeli: 'Bonsuo nga iye 'layi-paalaa n jiing 'puong. Ye tuna ngaang wagiri jaa yeng 'nyuuruu, n yela tiehibu 'puong.

26'Bojung wagiri jaa yeng oora a paanuu nga a 'nyuuro a 'bonsuo nga, ye 'wuniye Daana 'kiting ni a gara sanga ni ung na ti wa.

27Bila 'jung nie jaa ang oora Daana paanuu nga a 'nyuuro Daana bonsuo nga sori ang ba sigi 'puong, u na 'leng Daana inggbani ni aning u jiing ni 'jung.

28Che nie mang piehi u minga, a che oora a paanuu a 'nyuuro a 'bonsuo.

29'Bojung nie ni ang oora a 'nyuuro son ang ba sigi 'puong, u oorang a 'nyuuro saree 'diibu a 'kuro u minga. U ba jera Daana inggbani ni.

30Bila 'jung ka ye niba yaga i salihi a biera ye 'puong, ka ba yaga 'gbihi 'kuung 'puong.

31'Bojung ka tinuung na 'dining ti miihi saree, ba kung la 'di ti saree.

32Che sanga ni Daana ang mang 'di ti saree, u mang 'wuliting 'biilung 'wulibu, ka ti ta 'le saree 'puong a paahi a donee ingang 'jung.

33Bila 'jung n ba'biihi, sanga ni yeng mang wa lang taa ka ye 'di, ye mang cheliha taa.

© 2009 Bibles International.

34Ka kong mang kpe kanga jaa, u 'di 'yiring, ka ye to mang wa lang taa a 'le saree 'puong. A yelichelee ni, n na maalaang sanga ni mang na wa.

1 Corinthians 12

1Tau, a'wo siilung 'kuubuhi yela, babiihi, n ba buona ka ye i ambugiri.

2Ye bangyeng ka ye daang iye niba ang ba i 'Juuhi, bang nyogiye ing a bagi'muuhi nga ingang, a'wo bang daang dieniye 'yie bila ni.

3Bila 'jung n buorang ka ye bang ka nie 'chibe a yera yela a 'tuuro Naangmini Sie ni ingang a buona 'Yesu bungtuuruu. Nie jaa ming kung tuong yeli ka 'Yesu iye Daana 'see ka u yeli bila a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang.

4'Kuubuhi 'irii 'irii bibeng, che a Sie ning u ju la.

5Ka tungbuhi 'irii 'irii bibe, che Daana ning u ju la.

6Ka tuma 'irii 'irii bibe, che Naangmini ning u 'ju la, unang tuna a jaa ba jaa iinhing.

7Che a Sie gbanggbali 'wulibu 'kuye nie jaa ka bila tari tona.

8'Bojung a Sie mang 'kuye nie kanga yeng yelihung. Ka a Sie ning u 'ju mang 'ku kanga ming bangbu yelihung.

9Kanga ming, ka a Sie ning u ju mang 'kuu limaniye. Kanga ming, ka a Sie bung'yeni mang 'kuu nyaabu 'kuubuhi.

10Kanga ming kpiengkanaama tungbu. Kanga ming dangyelibu. Kanga ming siihi berihungbangbu. Kanga ming koko'irii. Kanga ming kokoe 'muno yelibu.

11Che ama jaa a Sie bung'yeni ni ning u 'jung tunaa, a 'poro 'kuro nie jaa 'yeni 'yeni a'wo ung nung.

12'Bojung a'wo inggbani ang i bung'yeni a che tan 'jiihi yaga bila ni, ka a inggbani bung'yeni 'jiihi jaa i yaga che i inggbani bung'yeni ni, bila la 'Kristo ming.

13'Bojung Sie bung'yening 'so ti jaa ing inggbani bung'yeni ingang. Ka ti iye 'Juuhi bii niba ang ba i 'Juuhi, ka ti iye 'yemihi bii niba ang ba i 'yemihi, ti jaa bang i ting nyu Sie bung'yeni.

14'Bojung a inggbani ba i 'jiyeni, ji-yaga la.

15Ka gbering yeli: Mang ba i 'nu ni 'jung n ba i a inggbani 'suobu, bila 'jung u ba i a inggbani 'suobu bi?

16Ka 'tooriing ming yeli: Mang ba i 'ningbiri ni 'jung n ba i a inggbani 'suobu, bila 'jung u ba i a inggbani 'suobu bi?

17Ka a inggbani jaang da i 'ningbiri, 'ye ka 'wongbu danang 'be? Ka a inggbani jaang da i 'wongbu, 'ye ka 'nyuuwongbu danang be?

18Che Naangmini diye a 'jiihi kanga jaa ing a inggbaning bila ni ung nung.

© 2009 Bibles International.

19Ka a jaang da i 'jiyeni, 'ye ka a inggbani danang 'be?

20Che a iye ji-yaga, che inggbani bung'yening bibe.

21'Ningbiri kung tuong yeli ku 'nu: N ba tan i hiengbu, bii ka 'ju yeli 'ku gbee ming: N ba tari ye hiengbu.

22Che a inggbani 'jiihi ni ang i 'woning ang i baani yaga jaa ni, anang hiena.

23A inggbani 'jiihi ni, ana ting mang tieha ka a ba i nanee yaga ni, a iinhing ting mang 'wuno nanihung yaga jaa. Ti 'jiihi ni ming ang ba suma 'yuobung, anang tari suntung yaga jaa.

24'Bojung ti 'ji-sutmhi ni ba tan hiengbu. Che Naangmini maaliye a inggbani lang taa, a 'ku 'jie ni ang hiena ni nanihung yaga jaa.

25Ka welihibu to bi a inggbani 'puong, che ka a 'jiihi kaara taa 'jieng.

26Ka 'jie btmg'yening 'dire dogee, ka a' iihi jaa mang 'dire dogee a paahi u ingang. Bii ka jie bung'yening nye nanihung, a 'jiihi jaa mang nyenginang a paahi u ingang.

27Tau, pampana ye iye 'Kristo inggbani ni, ka ye jaa 'yeni 'yeni i u 'jiihi.

28Naangmini bingye 'mine a cheechi 'puong, fora la bi-tunihi, 'yiilung la dangyeriba, taalung la karimihi. A bil a 'puoring kpiengkanaama tunib a. A 'puoring nyaabuhi 'kuubuhi, sungbuhi, kaabuhi, koko'irii 'irii.

29Ba jaa iye bi-tunihi? Ba jaa iye dangyeriba? Ba jaa iye karimihi? Ba jaang tuna kpiengkanaama?

30Ba jaang tan nyaabu 'kuubuhi? Ba jaang yera aning kokoe? Ba jaang 'ihe kokoe 'muno?

31Che ye buora 'ningbi-jieng 'kuubuhi ni ang suma yaga jaa ka 'kuubuhi ba la gaagaa. N nang na 'wuliyeng sori ang gaa a jaa.

1 Corinthians 13

1Ka maang yera yela aning ninsaaliba kokoe aning malikihi kokoe, che ba tan nungbu, n leuye yaawa bang ngmira ung 'kono bii yaawa perete bang ngmira ung gona.

2Ka maang tan dangyelibu kuubu, a bang 'gondohi jaa aning bangbu jaa 'muno, ka maang tari limaniye jaa a na tuong 'vigihi tangbera, che ba tan nungbu, n iye jaala.

3Ka maang din buunhu jaa 'ku ka ba 'guoli ningbaaliba, a di n inggbani 'ku ka ba nyugi, che ba tari nungbu, bila ba kurimo tona jaa.

4Nungbu tariye 'kanyiri, a i minga. Nungbu ba ira 'nyuuri. Nungbu ba ira tangkama. U ba jigiha.

5U ba ira yeli ang ba 'tu sori. U ba buora u minga buunhu. U ba 'ihe 'suuri 'wieng. U ba tieha beu bang iruu.

© 2009 Bibles International.

6U ba nyengina beu'tuubu 'puong, che u mang nyenginang yeliminga 'puong.

7Nungbu 'tuoriye yela jaa, a sagira yela jaa, a ira yela jaa tamaa, a 'tuoho yela jaa.

8Nungbu ba 'lere. Che ka dangyelibuhi la, a daang na pan gaang. Ka kokoe la, a daang na baahing. Ka bangbu la, u daang na pari gaang.

9'bojung ti bangbu iye chelee chelee, ka ti dangyelibu i chelee chelee.

10Che sanga ni unani ang paali ni ang na wa wa, unani ang i chelee ni kung la bibe.

11Sanga ni mang daang i bibile, n daang yeriye yela a'wo bibile, a tieha a'wo 'bibile, a jera yela a'wo 'bibile. Che sanga ni mang wa leu dau, mang di bibili-yela bahi.

12'Bojung pampana ti nyirang hula hula nyaahaa 'puong. Che a wagiri yeng ti 'ningbisogihi na mang 'tuohiye taa. Pampana n bangye bangchelii, che a wagiri yeng n daang na baming a'wo Naangmini turi ang bangma bila ni.

13Tau, limaniye, tamaa, ntmgbu, anang 'bibe, a ata nga. Che ntmgbtmg i tiinhuu a gaa ama jaa.

1 Corinthians 14

1Ye 'tuuro ntmgbu 'ningbi-jieng a buora siilung kuubuhi yaga jaa. Che ka ye maaling buora yaga jaa ka ye mang dangyera yela.

2'Bojung nie ang yera yela kokori bang ba bang 'puong, u ba yera yela 'kuro ninsaaliba, Naangmini ung yera yela 'kuro. 'Bojung nie ba banna u yeliyaga 'muno, che u mang yeliye 'gondohi a Sie ingang.

3Che nie ang dangyera yela, u yera kuriye ninsaaliba, ka bila waananing ba miebu, aning ba kawani iibu, aning ba 'suhu-maahuu 'jung.

4Nie ang yera yela kokori bang ba bang puong, u mieriye u minga. Che nie ang dangyera yela, u mieriye a cheechi.

5N buorang ka ye jaa yera yela aning kokoe, che mang buora yaga jaa a gaa bila ka ye dangyera yela. Nie ang dangyera yela, unang i tiinhuu gaa nie ang yera yela aning kokoe, 'see ka u yeli a 'muno, ka a cheechi nye miebu.

6Pampana, ba'biihi, ka maang wa ye seng a wa yera yela aning kokoe, 'bo tona mang na 'kuye ka maang ba yera yela 'kuriye a 'tuuro yela 'yuobu ingang, bii a 'tuuro bangbu ingang, bii a 'tuuro dangyelibu ingang, bii a 'tuuro 'wulibu ingang.

7'Haali buunhu ang ba tari 'nyivori ang mang 'kono, ka wie la bii ka jenjina baluu la, ka anang ba 'kong kuori nie ang na bang, wala bang na i bang bila ni ang 'kong?

8Ka biengkoning 'kong bila nga nie ang kung tuong bang, ning'buong na i 'siri ka u jeu taanhuu?

9Bila la ye ming, ka yenang 'tu a kokori a yeli yeli nie ang kung tuong bang u 'muni, wala bang na i bang bila ni ang yeli? Bojung ye na yeriye yela a baha 'ji-kpaling.

© 2009 Bibles International.

10N tiehiyeng ka kokoyaga bibeng chime 'puong. Ka kanga jaa 'chibe a kong 'muni bangbu.

11Bila 'jung ka maang ba bang a kokori 'muni, n na iye saana a 'ku nie ni ang yera yela mang ba 'wono u kokori ni. Ka nie ming ang yera yela a ba 'wono n kokori ni i saana 'kumo.

12Bila la ye ming, ye iinhi ang jegira siilung 'kuubuhi yela ni, ye buora ka ye suma yaga jaa a cheechi miebu ingang.

13Bila 'jung nie ang yera kokori bang ba bang, u 'puoho Naangmini ka u da tuong yeli a 'muni.

14'Bojung ka maang 'puoho Naangmini aning kokori niba ang ba bang u 'muni, n sie 'puohong, che n yela 'muni bangbu ba 'yire tona.

15Wala panaa la nga? N na 'puohiye Naangmini aning a sie, a 'puohi Naangmini aning yela 'muni bangbu ming. N na 'yieming aning a sie, a 'yieng aning yela 'muni bangbu ming.

16Ka bila naani, ka inang duhi duhisung aning a sie, wala ka nie ang ba bang a 'muni na yeli ka ami i barika 'puohibu ingang, ung ba bang bila ni ing yera 'puong?

17'Bojung i 'puohiye barika sung, yeliminga, che unani yeng ba nye sungbu.

18N 'puohiye Naangmini barika, aning mang yera yela ning kokoe a gaa ye jaa.

19Che cheechi 'puong n na buorang ka n yeli yeli'bie a'nu aning n haalika, ka n 'wuli niba 'jung, a gaa mang na yeli yelibie 'tuhu 'pie kokori bang ba bang 'puong.

20Ba'biihi, ye to i bibilii ye haakilihi 'puong. Che beu 'puong ye i 'bi-liihi, che haakilihi 'puong ye i ningbera.

21A begu 'puong a seuyeng: N na yeliye yela a 'tuuro niba ang tari kokojaani iinhing, saamba aning nogbanjaani iinhing a ku a niba nga. Che anaa jaa ba kung 'wong n yeliyaga. (Duturoonomi G. 28:49; Ai'zeeya G. 28:11-12) Daanang yera bila.

22Bila 'jung kokoe ahiyeng a 'ku 'sieree. Banani ang sagi naani ang ahi bila 'ku, banani ang ba sagi ni la. Che dangyelibu ba 'bibe a 'ku banani ang ba sagi ni, u bibeng a 'ku banani ang sagi ni.

23Bila 'jung ka a cheechi jaang wa lang taa 'jiyening, ka ba jaa yera yela aning kokoe, ka banani ang ba bang a kokoe bii ka banani ang i basagiribang wa kpe, ba kung yeli ka ye jaanhang?

24Che ka ba jaang dangyera yela, ka nie ang ba saging wa kpe, bii nie ang ba daanhi kokoe, ba jaang na yeli u yelibee a kuu u 'suhung. Ba jaa na 'diye u saree.

25U 'sikiri yelisoginihi na 'yiye gbanggbali. Bila 'puong u na 'leye 'tengeng a 'puohi Naangmini Ngming'puohibu, che yeli ka yeliminga, ka Naangmini 'Nye ye seng.

© 2009 Bibles International.

26Wala panaa la nga, ba'biihi? Sanga ni yeng mang wa lang taa, ye kanga jaa mang tariye 'yieng-seuruu. Ka kanga tari 'wulibu. Ka kanga tari kokori bang ba bang. Ka kanga tari yeli'yuoruu. Ka kanga tari yela 'muni yelibu. Ye veng ka yela jaa mang tung a waananing sung.

27Ka nie jaang yera kokori bang ba bang, ba i niba ba'yi bii ka ba i niba bata, a ta la gaa bila. Ka ba yera che 'kuro taa, a veng ka kanga yera a 'muno.

28Che ka nie ang na yeli a 'munong 'chibe, u ta yeli yela a cheeching. U yera yela kuro u minga aning Naangmini.

29Ye mang veng ka dangyeriba ba'yi bii bata yeli yela, ka ba chelee ni jera bila ni ang yeli.

30Ka yeli jaang 'yuo 'lai ningjaala ang 'jing be, a fora daana ni tang.

31'Bojung ye jaa na tuong dangyeliye yela 'yeni 'yeni. Bila 'puong ye jaa na daanhing ka ye jaa iinhi nyegihi.

32Dangyeriba siihi mang 'tuuriye a dangyeriba buobu.

33'Bojung Naangmini ba i basaa Naangmini, u iye maahuu Naangmini, a'wo bila ang ira a ningpegi'yiribe cheechihi jaa 'puuhing ni.

34Pogiba i siriti a cheechihi 'puong. ‘bojung sori ba 'yuo 'kubo ka ba yeli yela, 'see ka ba 'bi nuori'tuubu luong, a'wo a begu ming ang yera bila ni.

35Ka banang buora ka ba daanhi yeli jaa, ba jugihi ba siriba 'yiring. ‘bojung 'vii la ka poga yera yela cheechi 'puong.

36Wala. Naangmini yelihung ni 'yiye ye seng wa bi? Bii ye 'yong seng ka a yelihung wa?

37Ka nie jaang tieha ka u iye dangyera, bii siilung nie, u sagi ka a yela nga mang seura 'kuriye nga iye Daana nuori kuubu.

38Che ka nie jaang ngmaa ngaang bahi, ba ngmaaguu bahi.

39Bila 'jung, n ba'biihi, ye buora yaga jaa ka ye dangyera yela, a che ta kari kokoe ming yelibu.

40Che ye mang veng ka yela jaa i sung jaa a 'tu sori.

1 Corinthians 15

1Ba'biihi, n yera 'kuriyeng a 'duohi.-sung ni yela. Una mang daang ing 'kuye ni, una yeng die ming a alit u 'puong ni.

2A 'tuuro u ingang ming la yeng i 'chihi, ka yenang nyogi kpiengaa bila ni 'duoho mang ing kuye ni yeng wang la, ka a naani ye sagiye kpali.

3'Bojung fora fora n daang kuyeng yeli ni mang ming daang die ni. Bila ni 'Kristo ang 'kpi ti yelibee 'jung a'wo a Seupegi'yiruu ang yeli bila ni.

© 2009 Bibles International.

4Bang daang 'umuu, ung 'ihi beri ata daari a'wo a Seupegi'yiruu ang yeli bila ni.

5Ka 'Siifas daang nyiu, a 'puoring ka a 'pie aning ba'yi nyiu.

6A bila 'puoring ka ba'biihi ang daang gaa koohi a'nu daang nyiu wagiri 'yening. Ba kpong jie nang bibeng a waana a wagiri ngang, che ba 'mine 'gbihiyeng.

7A bila 'puoring ka 'Jeemes daang nyiu. A 'puoring ka a 'bi-tunihi jaa daang nyiu.

8Maang ba jaa baahaa, mang ming daang nyiu, a'wo nie wagiri ang ba ta che bang dogi.

9'Bojung n iye a bi-tunihi bung'bili-minga minga. N ba sigi ka ba buongma 'bi-tunuu, 'bojung n daang dogihiye Naangmini cheechi ni.

10Che a 'tuuro Naangmini bunye ingang mang 'wo bila ni mang 'wo. U bunye ni ung di kumo daang ba i jaala. N tungye tungkpienhi a gaa ba jaa. Che n naani, Naangmini bunye ni ang bi n seng ni la.

11Bila 'jung ka maang la bii ka bana la, bila ting inna 'duoho, bila yeng ming sagi.

12Ka banang ing 'Kristo 'duoho ka u 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong, wala la ka 'mine 'bi ye 'puong a yera ka kpiinhi 'ihiyiibu 'chibe?

13Che ka kpiinhi 'ihiyiibung 'chibe, bila yeng 'Kristo ba 'ihi.

14Ka 'Kristong ming ba 'ihi, bila yeng ti 'duoho ingbu iye kpali, ka ye limaniye ming i kpali.

15A ba i 'wo ka bila 'yong, ba nyiting ming ting i 'sierigirii niba a 'ku Naangmini. 'Bojung ti 'diye Naangmini 'sieree ka u 'ihiye 'Kristo, che ung ba 'ihuu, ka anang i 'wo ka kpiinhi ba 'ihe yeng wang la.

16'Bojung ka kpiinhing ba 'ihe, bila yeng 'Kristo ba 'ihi.

17Ka 'Kristong ba 'ihi, ye limaniye iye kpali, ye nang Nye ye yelibee 'puong.

18Banani ming ang 'gbihe 'Kristo ingang ni, ba nyuongyeng.

19Ka a 'nyivori nga 'puong 'yong la ting tari tamaa 'Kristo ingang, ti iye ningboniba a gaa niba jaa.

20Che yeliminga, 'Kristo 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong, a leu banani ang 'gbihi ni fora bung ngmama.

21'Bojung 'kuung ang 'tu ning'yeni inga a wa ni, kpiinhi 'ihiyiibu ming 'tuye ning'yeni inga a wa.

22'Bojung a'wo Aadam ingang niba jaa ang 'kpiire bila ni, bila la 'Kristo ingang bang daang na i niba jaa ka ba i 'voe.

23Che nie jaa u wagiring la, 'Kristo a fora bung ngmama ni, a 'puoring banani ang i 'Kristo 'suobu u waa ingang.

© 2009 Bibles International.

24Bila 'puoring ka a baahaa panaa waana, sanga ni ung daang na di a naaltmg 'ku Naangmini a Ba, sanga ni ung daang na saang kaabu jaa, aning 'suobu kpiengu jaa, aning kpiengu jaa a baahi.

25'Bojung kparaama la ka u 'di naalung a gara sanga ni ung na ti 'sigihi domihi jaa u gbee luong.

26A baahaa doma ang na nyuong la 'kuung.

27'Bojung Naangmini 'bingye buunhu jaa u gbee luong. Che sanga ni ang yera: Buunhu jaa 'bingye u luong, ('Yieme G. 8:6) a iye pielaang ka unani ang di buunhu jaa 'bing u luong ni, ka una ba paahi a buunhu ingang.

28Sanga ni buunhu jaa ang daang na 'sigihi 'kuu ni, 'beng la ka a'Bi-dau ming na 'sigihi u minga 'ku unani ang di buunhu jaa 'bing u luong ni, ka Naangmini i bung jaa buunhu jaa iinhing.

29Ka bila naani wala ka banani ang 'suoro Ngminikuong a 'kuro kpiinhi ni na i, ka kpiinhing ba 'ihe jaa? Wala la bang 'suoro Ngminikuong a 'kuro a kpiinhi?

30Wala la ting bi dong 'puong wagiri la wagiri jaang?

31N yerang a 'tuuro nyengka mang tari ye 'jung 'Kristo 'Yesu ti Daana ingang, n 'kpiireng 'beu jaa.

32Ka ninsaaliba 'berihung 'puong la mang jeu aning 'duunhi Eefesus 'puong, 'bo tona mang nyira? Ka kpiinhing ba 'ihe, ye veng ka ti 'dire a 'nyuuro, bojung beu ti 'kpiireng. (Ai'zeeya G. 22:13)

33Ye ta veng ka ba belingye, taa ang i bee langbu saaniye 'jogi-sung.

34Ye 'yuo 'ku sun'tuubu, a ta ira yelibee. 'Bojung ye 'mine ba tari Naangmini bangbu. N yeriye nga ka n ingye 'viing.

35Che che kanga na yeling: Wala soring ka a kpiinhi 'ihe? 'Bo inggbani ming la bang na waaning?

36Joli nga, bung ing mang buri, u ba tara 'nyivori ka u ba kpi seni.

37Unani ing bura ni, i ba bura inggbani ni ang daang na 'yi ni, 'see bung'biri 'yong, a'mineng 'wiit, bii bungbiri kanga baluu.

38Che Naangmini mang 'lulling inggbani a'wo bila ung nung. U mang 'kuye btmgbiri jaa a btmgbi-balaa inggbani.

39Neni jaa ba i neni bung'yeni. Neni 'irii 'bibeng ka ninsaaliba tari. Ka kanga 'bibe ka 'duunhi tari. Ka kanga 'bibe ka btmgegirihi tari. Ka kanga 'bibe ka jima tari.

40Sagbani inggbama 'bibeng, ka 'teng-gbani inggbama bibe. Che a sagbani inggbama girima iye a 'yong. Ka a 'teng-gbani inggbama girima i a 'yong.

41Ngminaa girima iye u 'yong. Ka 'chiu girima i u 'yong. Ka ngmaribie girima i a 'yong. 'Bojung ngmaribiyeni mang iye u 'yong a 'yi ngmaribi-j aala j aa ingang.

© 2009 Bibles International.

42Bila la a kpiinhi 'ihiyiibu ming. U buriyeng saangbu 'puong, u 'ihiyeng kungsaang 'puong.

43U buriyeng banangbu 'puong. U 'ihiyeng girima 'puong. U buriyeng salihung 'puong, u 'ihiyeng kpiengu 'puong.

44U buriyeng aning dunee nga inggbani, u 'ihiyeng aning siilung inggbani. Donee nga inggbani 'bibeng, ka siilung inggbani 'bibe.

45Bilang la ang seu: Ba daang maaliye fora ninsaalaa, Aadam, ung i 'suhuvori, ('Munpiilee G. 2:7) ka a baahaa Aadam i 'nyivori 'kuubu Sie.

46Che a siilung bung ni ba i fora. A chime nga bung ning i fora. A 'puoring ka a siilung ni wa.

47A fora ninsaalaa ni daang 'yiye 'teng-gbani, a i 'teng-gbani nie. Ka 'yiilung ninsaalaa ni i Daana a 'yi sagbani.

48A'wo a 'teng-gbani nie ni ang daang 'wo bila ni, bila la banani ang i 'teng-gbani niba. A'wo a sagbani che ni ming ang 'wo bila ni, bila la banani ang i sagbani niba.

49A'wo ting tari a 'teng-gbani nie ni 'worihung bila ni, ti daang na tariye a sagbani che ni ming 'worihung.

50Yeli mang yera la nga, babiihi, inggbani aning jiing kung tuong 'di Naangmini naalung cheng. Saangbu ming ba 'dire kung tuong sung cheng.

51Ye nye, n yeriye 'gondo a 'kuriye. Ti jaa daang kung 'gbihi, che ti jaa daang na leuhing.

52'Dayeni, 'ningbiri pogibu ning u 'yuobu 'puong na la, a baahaa biengkoni ni 'kuori 'puong. 'Bojung a biengkoni daang na 'koming, ka a kpiinhi daang 'ihi aning kung tuong saangbu, ka ti daang leuhi.

53'Bojung saangbu berihung nga na diye kung tuong saang berihung a 'pili. Ka a 'kuung berihung nga di kung tuong 'kpi 'berihung a 'pili.

54Che sanga ni saangbu 'berihung nga ang daang na di kung tuong saang berihung 'pili, ka a 'kiting berihung nga di kung tuong kpi berihung 'pili, beng la ka a yelihung ni ang seu ni panaa na tung: Tuongbu voliye 'kuung. (Ai'zeeya G. 25:8)

55'Oo 'kuung, 'ye ka i tuongbu 'be? 'Oo 'kuung, 'ye ka i jelling be? ('Hozeeya G. 13:14)

56'Kuung jelung la beu, beu kpiengu la a begu.

57Che barika 'puohibu bibeng a 'ku Naangmini, unang 'kuriti a tuongbu a 'tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

58Bila 'jung, n ba'bi-nunginiba, ye ahi kpiengaa, a ta 'jigihe. Ye 'duoro yaga jaa wagiri jaang Daana tuma 'puong, a bang ka ye tuma ba i jaala Daana ingang.

1 Corinthians 16

© 2009 Bibles International.

1Pampana, a'wo a chiehi 'ku a ningpegi'yiribe yela, a'wo mang 'ku 'Galeetiya cheechihi 'wulibu bila ni, ye ming tuna bila.

2Daa jaa 'be-fora daari ye kanga jaa mang 'bing bung kanga a'wo ung nye bila, ka chiehibu kung la bibe sanga ni mang na wa wa.

3Sanga ni mang na wa wa, nie ni jaa yela yeng na die a 'tuuro gbama iinhing, bana mang na tung ka ba di ye 'kuubu gaaning Jeruuselem.

4Ka anang sigi ka n ming gaa, ba nimang na gaa.

5N na waye ye seng sanga ni mang na die Masi'dooniya 'puo, bojung n dieriye Masi'dooniya 'puo.

6Che a'mineng n na biye ye seng, 'haali a bibe ka seseu wa ti baahi, ka ye sungma n 'cheni puong 'jie ni jaa mang na gaa.

7'Bojung n ba buora ka n nyiye pampana parigaabu puong. N iriye tamaa ka n 'bi ye seng a kauhi biela, ka Daanang sagi.

8Che n na biye Eefesus puong a gara Pentekosit sanga.

9'Bojung 'di-nokpong 'yuoyeng a 'kumo ka n tung tona tuma. Ka chiihiba yaga bibe.

10Ka Tiimoting wa wa, ye kaa sung ka u 'bi ye seng ka dabieng ta bibe. 'Bojung u tuniye Daana tuma, a'wo mang ming tuna bila ni.

11Bila 'jung nie jaa ta wa digiruu foo. Ye bieluu ing soring maahuu 'puong, ka u wa n seng. 'Bojung n kaariye u soring a paahi mang kaara a ba'biihi soring.

12A'wo ti ba'bie Apoolos yela, n yeluung kpiengaa kpiengaa ka u wa ye seng aning a ba'biihi. Che u buobu naang ka u wa a wagiri ngang kuraa. Che u na wang sanga ni ung na wa nye 'vuo.

13Ye 'pigihe, ye ahi kpiengaa a limaniye 'puong, ye i 'wo daba, ye ing fanga.

14Ye veng ka ye yela jaa i aning nungbu.

15Ba'biihi, ye bangye Steefanas 'deu niba ni yela, ka bana la a fora ngmama 'Akeeya 'puong, aning bang di ba miihi a tuna 'kuro a ningpegi'yiribe bila. N suhiyeng,

16ka ye 'sigihi ye miihi 'ku a ningbani nga taa, aning nie jaa ang sunna a tuna yaga jaa ming.

17N 'puo peliyeng Steefanas aning Foritu'nee-tus aning A'kee-yikus waa yela. 'Bojung yeli ni ang daang kong ye lampegang ni, ba waaniye a yelibalaa.

18'Bojung ba maaye n 'suhu aning ye 'suhu ming, bila 'jung ye mang diem a ningbani nga taa.

19'Eesiya cheechihi ni 'puohiyeng. Akuwiila aning Pirisiila aning a cheechi ni ang 'bi ba 'deung ni 'puohiyeng yaga jaa Daana ingang.

20A ba'biihi jaa 'puohiyeng. Ye 'puohi taa aning pegi'yiibu mugihibu.

© 2009 Bibles International.

21Maang Pool la seu a 'puohibu aning n minga 'nu.

22Ka nie jaang ba nung Daana 'Yesu 'Kristo, u i bungtuuruu. Ti Daana waanang.

23Ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni 'bi ye seng.

24N nungbu 'bi ye jaa seng 'Kristo 'Yesu ingang. Ami.

© 2009 Bibles International.

2 Corinthians

2 Corinthians 1

1Pool, 'Kristo 'Yesu bi-tunuu a 'tuuro Naangmini buobung, aning Tiimoti ti babie, tinuung seura a 'kuro Naangmini cheechi ni ang bi Korinti 'puong ni. A seura 'kuro a ningpegi'yiribe ni jaa ang 'bi 'Akeeya jaa 'puong ni.

2Bunye aning 'suhu maahuu bi ye seng Naangmini ti Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

3Naangmini nye 'pugibu, ti Daana 'Yesu 'Kristo Ba ni, hinihung Ba, aning 'suhu maari jaa Naangmini.

4Unang maara ti 'suuhi ti dangbu jaa puong. Ka ti tuong maa banani ang 'bi dangbu baluu jaa 'puong 'suuhi, a 'tuuro a 'suhu maari ni Naangmini ang di maaning ti miihi 'suuhi ni.

5'Bojung a'wo 'Kristo dogee 'diibuhi ang waana ti iinhing yaga jaa bila ni, bila la ting nyira 'suuhi maari ni yaga jaa a 'tuuro 'Kristo ingang.

6Ka tinuung nye dangbu, ye 'suhu maari aning ye 'chihi 'jung la. Ka ti 'suhung maa, bila waananiye ye 'suhu maari ka bila mang 'kuriye 'kanyiri ye dogee 'diibu ni 'puong. A dogee ning a 'ju ting 'dire ni.

7Ti tamaa ting tari ye yela iye kpiengaa. 'Bojung ti bangyeng ka yeng paahi dogee ni 'diibu 'puong ni, bila la yeng daang na paahi a 'suhu maari ming 'puong.

8'Bojung ti ba buora ka ye i 'bambugiri, babiihi, a'wo a dogee ni ting daang 'di 'Eesiya puong ni yela. 'Bojung ngmiehibu daang iye kpiengaa yaga jaa a 'gaali ka ti tuong 'tuohi. Ting daang ba ira nyivori tamaa gba.

9Siringminga ti daang tiehang ti miihi 'sikieng ka ti na kping. Ka bila daang 'wuli ka ti to dena ti miihi. Ka che ti dena Naangmini, unang 'ihe kpiinhi ni.

10Unang dieti a 'yi kuung kpong balaa nga ingang, a nang na dieti. Una ting deli ka u nang na dieting.

11Yeng ming sunna paahi a 'tuuro puoho yeng 'puoho 'kuriti ingang, ka a bunye 'kuubu ting nye a 'tuuro niba yaga yela ni, ka ka niba yaga 'puohi barika ti yela.

12'Bojung ti tangkama la ti jumihi 'sieree ang 'wuli ka pegi'yiibu 'puong aning Naangmini buobu 'ningbi-jiilung 'puong ting tan ti miihi a chime 'puong. Ti ba i bila aning inggbanihung yeng. Ti iye bila a 'tuuro Naangmini bunye ingang, a 'wuli bila gaga jaa ye seng.

13'Bojung ti ba seura yelijaani jaa 'kuriye a gaa yela ni yeng kanna, a banna. Mang ira tamaa ka ye na bannang 'haali a gara a baahaa.

14A'wo yeng ming bang ti yela lampega kangang bila ni, ka tinuu la ye tangkama 'haali a'wo yeng ming i ti tangkama Daana 'Yesu 'beu ni 'puong bila ni.

© 2009 Bibles International.

15A sagi'diibu nga 'puong, n da dang leng ka n wa ye seng ka ye da nye 'yiilung tona.

16Ka n da die ye seng ming a ti kpe Masi'dooniya, a la ti 'yi Masi'dooniya, a wa ye seng, ka ye bahima n 'Judiiya gaabu soring.

17Bila 'Jung sanga ni mang da 'le ngaang, n da 'leye bila kpakpalihung soring bi? Bii yela ni mang buora ka n i ni, n buorang ka n is a 'tuuro inggbanihung buobung ka n na mang yeli mm mm aning aai aai wagiri 'yeni 'puong?

18Che a'wo Naangmini ang i yeliminga daana bila ni, ti yelihung ting yeli 'kuye ba i mm aning aai.

19'Bojung Naangmini 'Bi-dau ni, 'Yesu 'Kristo, u 'duoho ting daang ing 'kuye ni, maang aning Sili'veenas aning Tiimoting daang ing a 'duoho 'kuye. U daang ba i mm aning aai. U daang iye mm a 'bi u ingang.

20'Bojung Naangmini no'binnihi ni jaa ang 'bi u ingang iye mm, a i ami u ingang. Ka bila waananing Naangmini 'pugibu a 'tuuro ti iinhing.

21Unani ang vena ka ti niye aha kpiengaa 'Kristo ingang, ung buo-ingti ming la Naangmini.

22Unang ing 'sieree ti iinhing ming, a 'kuti a Sie telima ti 'sikieng.

23N buoniye Naangmini ka u 'di n 'suhu 'sieree, ka n to saang ye 'puuhi 'Jung mang nang ba la wa Korinti a waana nga.

24A ba i 'wo ka ti 'soye kpiengu ye limaniye ingang, che ti iye ye nyengka sunniba. 'Bojung ye ahang a 'tuuro limaniye ingang.

2 Corinthians 2

1Che n daang 'leye ngaang n 'sikiring, ka n kung la wa ye seng 'pu-saang 'puong.

2‘bojung ka maang veng ka ye 'puuhi saang, ning'buong vena ka n 'puo pena ka unani ning u 'ju mang veng ka u 'puo saang ni naani?

3N seuye a yeli nga ning u 'ju a 'kuye, ka n daang ta wa ti wa a wa tari 'pu-saang a 'yi banani seng mang sigining ka n nyengina ba yela ni. N daang sagiye ye jaa 'di, ka n nyengka la ye jaa nyengka.

4‘bojung 'sikiri tuora yaga aning 'sikiri dangbu yaga ingang mang seu 'kuye aning ningtong. A ba i 'wo ka ye 'puuhi saang 'jung la, che ka ye bang nungbu ni mang nungye yaga jaa ni.

5Che ka nie jaang waaning 'pu-saang, u ba saang n 'puo. Che lampega kangang ye jaa 'puuhi ung saang. N ba 'le ka n yeli bila kpiengaa 'gaali.

6A dogihibu nga ye yaga 'jie ang dogihuu ni sigihiyeng a 'ku a ningbalaa nga.

7Bila 'jung yeli ang i 'wo ka ye i pampana la nga, ka ye veng'kuu, a maa u 'suhu. A'mineng 'pu-saang 'gaalii ta wa 'juli a ningbalaa.

© 2009 Bibles International.

8Bila 'jung n suhiyeng ka ye la veng ka ye nungbu i kpiengaa a 'kuu.

9Ngaang 'jung mang seu 'kuye, ka n bang ye ahi'jie ni 'pigihibu 'puong, ka ye iye niba ang 'tuuro nuori yela jaa 'puong bii.

10Nie ni yeng vena yeli jaa 'kuro, n ming vena 'kuriye u daana. Yeli mang veng 'ku nie, ka maang veng a yeli 'kuu ni, ye 'jung mang veng a yelibalaa 'ku a daana 'Kristo 'ningbi-tooring.

11Ka Sitaani ta nye 'vuo a nyogiti, 'bojung ti ba i 'bambugiri a'wo u yeli-irihi yela.

12Sanga ni mang daang wa 'Tiroowaz ka n wa ing 'Kristo 'duohi-sung 'duoho, ka Daana daang 'yuo 'di-nuori 'kumo.

13N daang ba tari peenhibu n sie puong, ‘bojung n daang ba nye n babie Taitus. Che mang daang bahiba, a 'yi 'be a gaa ti kpe Masi'dooniya 'puo.

14Che Naangmini tariye barika 'puohibu. Unang mang die niti 'yie wagiri jaang tuongbu ting mang tari 'Kristo ingang ni. Ung mang vena ka u bangbu 'nyuu-noo 'tuuro ti iinhi a 'yire gbanggbali 'jie jaang.

15'Bojung ti iye 'Kristo 'nyuu-noo a 'ku Naangmini banani ang i 'chihi 'puong aning banani ang nyuona 'puong.

16Ti iye 'nyuu ang 'yi 'kuung a gara 'kuung a 'ku 'sugu kanga, a i 'nyuu ang 'yi 'nyivori a gara 'nyivori a 'ku kanga daana. Ning'buong sigining a yela nga?

17'Bojung ti ba i a'wo niba yaga ang 'wo bila, banang degira Naangmini yelihung ni. Ti yeliye yela 'Kristo ingang aning 'ningbi-jie Naangmini 'ningbi-tooring, a'wo niba Naangmini ang tung.

2 Corinthians 3

1Ti muo la piineng ka ti 'pugi ti miihi bi? Bii ti muo hienang a'wo niba 'mine ang hiena bila ka ti 'kuye 'pugibu gbama bii ka ti nye 'pugibu gbama a 'yi ye seng?

2Ye iye ti gbangu a seu ti 'sikieng. Ka niba jaa bamuu a kannuu.

3Ye 'wunong ka ye iye 'Kristo gbangu ang ba seu aning duba, che seu aning a Naangming'vori Sie ni, ting 'ihi a 'ku niba. 'Ku-tala 'jung naani ang seu, inggbanihung 'sikie iinhing la ang seu.

4A delibu balaa nga ting tari Naangmini ingang a 'tuuro 'Kristo ingang.

5A ba i 'wo ka ti miihi sigiyeng ka ti jeri yeli jaa ang 'yire ti seng. Che ti sigibu 'yiriye Naangmini seng.

6Unang ming iti ting tuong i a 'layi-paalaa tungtuniba. Ti ba i bila a 'yi a yeliseuruu ingang. Ti iye bila a 'yi a Sie ingang. 'Bojung a yeliseuruu kuurang, che ka a Sie kuro nyivori.

© 2009 Bibles International.

7Che ka 'kuung tungbu ni, una la seuri ni bang ngmaahi ing 'kuurii ingang ni, ka unang daang i girima, bila 'jung ka Isi'reeli biihi daang ba tuong Iiinhe 'Moosis 'ningbisogo, u 'ningbisogo girima nga ang daang waana na baahi 'puong,

8wala ka a Sie tungbu ni kung i girima a gaa bila?

9'Bojung ka saree 'diibu 'lee tungbu ning i girima, sun'tuubu tungbu ni yeng girima gaaye bila yaga jaa.

10'Bojung 'haali unani ang daang i girima ni ba tari girima a lampega ngang, girima ni ang gaa u girima ni 'jung.

11'Bojung ka unani ang va bahi ning daang i girima, unani ang birebe gara iye girima yaga a gaa bila.

12Ting tari a tamaa balaa nga ni, ti ira vela aning nyeu yaga jaa.

13Ti ba 'woning 'Moosis, unang da mang di lambariga pogi u 'ningbisogo ka Isi'reeli 'biihi ta tuong 'liinhe a ti nye girima ni ang va bahi ni baahaa.

14Che ba haakilihi daang 'koyeng. 'Bojung a waana a 'beu ngang a lambariga ning u ju nang 'bibeng. U ba laali a 'layikoree ni karingbu 'puong. A lambariga va bahing 'Kristo ingang.

15Che a waana a 'beu ngang, sanga ni jaa bang mang wa karing 'Moosis seuri, a lambariga mang pogiye ba 'sikiri.

16Che sanga ni nie ang mang leu wa Daana seng, a lambariga mang laaling gaa.

17Daana la a Sie. 'Jie ni Daana Sie ang 'be, laangfie 'bibeng.

18Che ti jaa mang kaaraye Daana girima aning 'ningbisogo ang 'yuo, a'wo nyaahaa 'puong. Ting mang leura u 'worihung ning u 'ju, a mang 'yire girima a gara girima ingang. Bila 'yiriye Daana, unang i a Sie ni ingang.

2 Corinthians 4

1Bila 'jung, ting tari tungbu nga a 'tuuro hina ingang ni, ti loga ba 'yire.

2Che ti bahiye yelisoginihi ang ba 'tu sori, a ba 'chene dawari 'puong. Ti ba digira Naangmini yelihung a tuna aning belingbu soring. Che a 'tuuro a yeliminga gbanggbali 'yiibu ingang, ti 'wuniye ti miihi ka ti sigiyeng a 'kuro nie jaa 'suhu Naangmini 'ningbi-tooring.

3Che ka ti 'duohi-suming sogili, u sogiliyeng a 'ku banani ang bori.

4Ba 'puong la ka a dunee nga ngmini ni jong banani ang ba sagira ni haakilihi, ka 'Kristo ang i Naangmini 'worihung 'duohi-sung girima chaanii ni ta wa chaang a 'kubo 'jong.

5'Bojung ti ba inna ti miihi 'duoho, 'Kristo 'Yesu, Daana 'duoho ting inna. Ka ti miihi i ye tungtuniba 'Yesu 'jung.

© 2009 Bibles International.

6'Bojung Naangmini, unang yeli ka a chaanii chaang 'yi sagiluung ni, u chaangye ti 'sikieng ka u ku Naangmini girima bangbu chaanii 'Yesu 'Kristo 'ningbisogong.

7Che ti tariye a bunnanii nga yagu bungmierihi 'puong, ka bila nye 'wuli ka a kpiengkpong 'gaalii ni 'yiye Naangmini seng, u ba 'yi tinuu seng.

8Ti Nye dangbu 'puong lampega jaang, che ba ba ngmurihiti. Ti iye chinchang, che ti ba bi chinchang ang ba tari tamaa 'puong.

9Ba dogihiting, che ba ba jaanhiti bahi. Ba looting 'tengeng, che ba ba nyuongti.

10Wagiri jaang ti mang tariye Daana 'Yesu 'kuung a inggbaning, ka Yesu 'nyivori ni ming nye 'yi gbanggbali ti inggbaning 'jung.

11'Bojung ti banani ang tari 'nyivoe, ba mang diting 'ku 'kuung wagiri jaang 'Yesu 'jung, ka 'Yesu 'nyivori ni ming nye 'yi gbanggbali ti inggbani ang i bung'kuung ingang 'jung.

12Bila 'jung 'kuung tuniye tuma ti iinhing, che ka 'nyivori tuna tuma yena iinhing.

13Ti tariye limaniye sie ni ning u 'ju, a'wo ang seu: N sagiyeng, bila 'jung mang yeli. ('Yieme G. 116:10) Ti ming sagirang, bila 'jung ting yera,

14a bang ka unani ang 'ihi Daana 'Yesu a 'yi 'kuuming ni, ka u daang na 'ihiye ti ming a 'tuuro 'Yesu ingang, a daang diti aniye jaa ahi u 'ningbi-tooring.

15'Bojung a vela jaa bibeng ye 'jung. Ka a bunye kpong ni veng ka niba yaga barika 'puohibu 'do yaga jaa, a waaning Naangmini 'pugibu.

16Bila 'jung ting ba 'yiere. 'Haali ka ti gbanggbali ninsaalaang nyuona, che ti 'puo ninsaalaa ni mang iriye paalaa beu la 'beu jaa.

17'Bojung ti dogifiing ni ang birebe wagiri fling 'puong ni mang tunang a waananing girima ang ba tari boohoo ang i tiinhuu a 'gaali yaga jaa a 'kuriti.

18A wagiri 'puong ti ba kaara buunhu ni bang nyira. Buunhu ni bang ba nyira, ana ting kaara. ‘bojung buunhu ni bang nyira iye buunhu ang na baahi. Che buunhu ni bang ba nyira iye buunhu ang ba tari baahibu.

2 Corinthians 5

1(1Korinti G.15:49-54) 'Bojung ti bangyeng ka ka ti 'teng-gbani tenti'deu ning saang, ka ti tariye 'de-mieruu a 'yi Naangmini seng. U iye 'deu bang ba di 'nuuhi me, tmg bi sagbama 'puong a gara wagiri j aang.

2Ti penang a 'deu nga 'puong a buora 'ningbi-jieng ka ti di ti 'deu ni ang 'yi sagbani ni a 'pili.

3Ka tinuung wa 'pili baahi, ba daang kung nye ti ingkpala.

© 2009 Bibles International.

4'Bojung ti banani ang 'bi a tent nga 'puong, ti penang, a 'bi tuora 'puong. A ba i 'wo ka ti buorang ka ti 'pilibu yaa. Ti buorang ka ti 'pili aning bung'pinuu, ka 'nyivori nye tuong di 'kpiibu voli.

5Unani ang maaliti a 'ku a yeli nga ning u ju la Naangmini. Unang ming di a Sie ngmaati telima ni.

6Bila 'jung wagiri jaang ti sagi'ding a bang ka sanga ni ting 'bibe a inggbani 'puong, ka ti 'chi Daana seng.

7'Bojung ti 'cheneng a 'tuuro limaniye ingang. Ti ba 'chene a 'tuuro nyiibu ingang.

8Ti sagi'ding, mang la yeli, ti buorang ka ti 'yi a inggbani 'puong a gaa ti 'bi Daana seng, a gaa ting buora ka ti 'bi a inggbani 'puong.

9Bila 'jung ti moorang ka ka ti 'bibe inggbaning bii ka ti 'chibe, ka ka ti peli u 'puo yaga jaa.

10'Bojung ti jaa daang na 'yiye 'Kristo saree 'diibu 'kogo 'ningbi-tooring, ka nie jaa mang die yela ang tung u inggbaning, a'wo bila ni ung tung, ka sung la bii ka beu la.

11Bila 'jung ti ang bang Daana dabieng joo ni, ti leuhiye niba 'suuhi. Che ti 'yiye gbanggbali a 'ku Naangmini. Mang tari tamaa ka ti 'yiye gbanggbali ye ming 'suuhing.

12'Bojung ti ba la 'pugiro ti miihi a 'kuriye. Che ti 'kuriyeng 'vuo ka ye ira tangkama ti yela. Ka ye mang tari yeli kanga yeng na di yeli 'kubanani ang ira tangkama bung niba ang nyira ning 'ningbiri yela, a che ba ira tangkama bung ang Iii 'sikiring yela.

13Ka tinuung ba bang ti miihi, Naangmini 'jung la ting ba bang ti miihi Ka tinuung bang ti miihi, ti bangye ti miihi a 'kuye.

14'Bojung 'Kristo nungbu ning 'soti leuha. 'Bojung ti sagiye ngaang, ka ka ning'yening kpi 'ku niba jaa, ka niba jaang 'kpi.

15U daang 'kpiyeng a 'ku niba jaa, ka banani ang tari 'nyivori, ka ba to la tari 'nyivori a 'ku ba miihi. Che ka ba tan 'nyivori a 'ku unani ang kpi 'kubo a la 'ihi ni.

16Bila 'jung a 'yi ngaang gara, ti ba bang nie jaa ninsaalihung soring. Anaa jaa ka ti da bangye 'Kristo ninsaalihung soring, che pampana ti ba la bamuu bila.

17Bila 'jung ka nie jaang Iii 'Kristo ingang, u iye nie ang i naangpaalaa. A yeli'kori pariyeng gaa. Yela jaa leuye yelipaani.

18Che a yela jaa 'yiye Naangmini seng. Unang maali ti niu taang a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang, a 'kuti taa maalibu tungbu ni.

19Bila la nga, Naangmini daang 'biye 'Kristo ingang a maana u minga aning a dunee taang. U ba digira ba saangbuhi nyogiriba, a che ung 'kuti taa maalibu yelihung ni.

20Bila 'jung ti iye niba ang ahi 'ku 'Kristo, ang i 'wo Naangmini ang suhiye a 'tuuro ti iinhing. Ti suhiyeng 'Kristo gbebogiring, ye i ka ye ning Naangmini maali taa.

© 2009 Bibles International.

21'Bojung u daang itmg tmg i beu ti 'jung, unang daang ba bang beu ni, ka ti leu i Naangmini sun'tuubu u ingang 'jung.

2 Corinthians 6

1Ting i tungtuniba a paahi u ingang ni, a 'jung ti suhiyeng ming ka ye ta die Naangmini bunye ni jaala 'jung.

2'Bojung u yelang: N 'wongye i yeliyaga wagiri dieruu 'puong, aning ming, 'chihi 'beung mang sumii. (Ai'zeeya G. 49:8) Nye, pampana iye wagiri dieruu, pampana iye 'chihi 'beu.

3Ti ba waananing gberingmiibu 'sabogu yeli jaa 'puong, ka a tungbu ta nye paangbu 'jung.

4Che yeli jaa 'puong ti mang 'wtmiye ti miihi a'wo Naangmini tungtuniba 'kanyiri 'gaalii puong, dogee 'diibuhi 'puong, hiengbuhi 'puong, ngmiehibuhi puong,

5ngmiibuhi 'puong, pogibuhi 'puong, gongkpienhi 'puong, tungkpienhi 'puong, kaabuhi 'puong, noe 'leebu 'puong,

6a 'tuuro 'foforihung 'puong, a 'tuuro ban gbu 'puong, a 'tuuro 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibu yela 'puong, a 'tuuro mingilung 'puong, a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang, a 'tuuro nungbu minga 'puong,

7a 'tuuro yeliminga yelihtmg 'puong, a 'tuuro Naangmini kpiengu 'puong, a 'tuuro sun'tuubu taanhuu jeuri buunhu 'puong, 'nuduri aning 'no-goo jaang,

8a 'tuuro nangbu aning banangbu 'puong, a 'tuuro 'yuori saangbu aning 'pugibu 'puong. Ti iye yeliminga niba, che bang yeli ka ti iye benniba.

9Ti 'woniye niba bang ba bang, che ba bangting sung jaa. Ti 'woniye niba ang 'kpiire, che ye nye, ti tariye 'nyivori. Ti 'woniye niba bang dogihi, che ba ba kuti.

10Ti 'woniye niba ang i nimboniba, che ting nyengina wagiri jaang. Ti 'woniye ningbaaliba, che ti venang ka niba yaga ira bundaamba. Ti 'woniye niba ang ba tari bung jaa, che ting tari buunhu jaa.

11'Oo Korinti niba, ti nuori 'yuoyeng a 'kuye. Ti 'sikiri maaling iye yelingu.

12Ti ba nyora ti nangbu ye ingang, che yena nyoraye ye nangbu ti ingang.

13Tau, a'wo vela sani naabu 'puong, n yerang a'wo mang yera yela 'kuro 'biihi, ye ming i ka ye 'sikie i yelingu a 'kuti.

14Ye ning basagiriba ta lang di 'yoge a ing. 'Bojung 'bo yelitarihi ka sun'tuubu aning beu'tuubu lang? Bii 'bo nuori'yeni ka chaanii aning sagiluu tari?

15'Bo nuori bung'yeni ka 'Kristo tari aning Bilaiyal? Bii bo yeli ka unani ang sagi aning unani ang ba sagi lang tari?

© 2009 Bibles International.

16'Bo yeli 'wong taa seng ka Naangmini kpe'jie tari aning baga? 'Bojung ti iye Naangmin'vori ni kpejie, a'wo Naangmini ang yeli: N na kpieriye ba iinhing, a 'chene ba puong, a i ba Naangmini, ka ba i n niba. ('Liivai G. 26:12)

17Bila 'jung ye wa 'yi ba 'puong, a weli. (Ai'zeeya G. 52:11) Daanang yera bila. Ye ta fiinhi bungdegiri. N na dieyeng.

18N na iye Ba a 'kuye, ka ye i n 'bi-daba aning n bi-pogiba. (Ai'zeeya G. 43:6; 'Hozeeya G. 1:10) Kpiengu Jaa Daanang yera bila.

2 Corinthians 7

1Bila 'jung ti ang tari a nobinnihi nga ni, n nunginiba, ye veng ka ti pegi i ti miihi a 'yi inggbanihung aning sie degiri jaa ingang. Ka ti paana pegi'yiibu Naangmini joo 'puong.

2Ye 'yuo ye 'sikie 'kuti. Ti ba bori che ingang. Ti ba degi nie. Ti ba 'filing nie.

3N ba yera ngaang ka n 'wuli ka ye 'leyeng saree 'diibu 'puong. 'Bojung n daang yeling ka ye biye ti 'sikieng ting na 'kpi aniye, a tari 'nyivori ming aniye.

4N tariye nyeu yaga yeliyaga mang yera 'kuriye ingang. N iriye tangkama yaga jaa ye yela. N payeng aning 'suhu maahuu. N tariye nyengka 'gaalii ti tuora jaa 'puong.

5'Bojung sanga ni ting daang wa kpe Masi'dooniya 'puo, ti ba tari peenhibu ti inggbanihung ingang. Ti daang biye dangbu 'puong lampega jaang. Jaurihi daang 'biye gbanggbaling, ka dabienhi bi 'puong.

6Anaa jaa, che Naangmini, unang mang maara banani 'puuhi ang saang 'suuhi ni, u daang maaye ti 'suuhi a 'tuuro Taitus waa ingang.

7A ba i 'wo ka Naangmini daang maaye ti 'suuhi a 'tuuro u waa ni 'yong ingang. U daang maaye ti 'suuhi a 'tuuro 'suhu maahuu ni Taitus ang nye ye puong ni yela. U daang yeli 'kuting ye 'ningbi-jie buobu yela, aning ye nimiha yeng ira yela, aning ye iinhi ang jegira n 'jung yela. Bila 'jung mang maaling nyenging yaga jaa.

8'Bojung 'haali ka maang veng ka ye puuhi saang a 'tuuro gbangu ingang, che n ba ira kandabangye. 'Bojung n nyiyeng ka a gbangu ning u 'jung veng ka ye puuhi daang saang, amaa wagiri fling puong yeng la ka ye 'puuhi daang saang.

9Pampana n nyenginang. A ba i 'wo ka ye puuhi ang saang 'jung la. Ye 'puuhi daang saangyeng ka bila waaning yelibee puo leu'yiibu. 'Bojung ye 'puuhi daang saangye Naangmini buobu 'tuubu soring, ka ye to nye 'lee yeli jaa 'puong a 'yi ti seng 'jung.

10'Bojung Naangmini buobu 'tuubu 'pu-saang waananiye yelibee puo leu'yiibu, ka bila waananing 'chihi. Ka bila ba i yeli bang na ira kandabangye. Che a dunee yeng 'pu-saang ni waananiye 'kuung.

11'Bojung ye nye a yeli nga ning u 'ju, ka ye 'puuhi saangyeng Naangmini buobu 'tuubu soring. Bila waaniye 'ningbi-jiilung yaga ye berihung 'puong. Bila waaniye ye miihi 'yiibu boribu puong. Bila waaniye 'suuri 'ihibu. Bila waaniye dabieng. Bila

© 2009 Bibles International.

waaniye buobu kpiengaa. Bila waaniye injegi. Bila waaniye sannaa buobu. Yela jaa 'puong ye 'wuliye ye miihi ka ye 'yiyeng a yeli nga 'puong.

12Bila 'jung anaa jaa ka n daang seu 'kuyeng, che n daang ba seu 'kuye unani ang tung beu ni yela, bii unani bang tung beu ni yela. Che n seu 'kuyeng ka ting kaara ye 'jieng Naangmini 'ningbi-tooring ni 'yi gbanggbali a 'kuye.

13Bila 'jung ti 'suuhi daang maayeng ye 'suhu maabu 'puong. Yeliminga, ting panaa nyenging yaga jaa a 'gaali, Taitus nyengka ni 'jung. 'Bojung ye jaang daang maa u 'suhu.

14'Bojung ka maang i tangkama yeli jaa yela a kuu a'wo ye yela, n ba 'di 'vii. Che a'wo ting yeli yela jaa kuye yeliminga 'puong bila ni, 'haali bila la ti tangkama. Una mang daang i Taitus 'ningbi-tooring ni. Ba nyiye a tangkama ka yeliminga la.

15U ntmgbu 'doye ju yaga ye iinhing a paahi, sanga ni ung mang tieha ye jaa nuori 'tuubu yela, a'wo bila ni yeng daang dieguu aning dabieng aning inga miingbu.

16Bila 'jung n nyenginang aning mang sagi ye jaa 'di yela jaa 'puong.

2 Corinthians 8

1Babiihi, ti buorang ka ye bang Naangmini bunye ni ung di 'ku cheechihi ni ang bi Masi'dooniya 'puong ni yela.

2Bila ni dogee 'pigihi kpong 'puong, ba nyengka kpong aning ba nandaalung yaga jaa ang daang waaning ba bundaambuunhu 'kuubu yaga jaa.

3'Bojung n 'diriye 'sieree ka ba 'kuyeng a'wo ba kpiengu ang ta bila. 'Haali ba 'kuyeng a gaa ba kpiengu ang ta bila ba miihi buobu 'puong.

4Bang suhiti yaga jaa ka ti die a 'kuubu, ka ba kpe a ningpegi'yiribe tung'kuubu lang taa yelitarihi 'puo.

5Ba daang iye ngaang, a ba i 'wo ka ti daang iye bila tamaa. Che fora ba daang diye ba miihi 'ku Daana, a di ba miihi a ku ti ming a 'tuuro Naangmini buobung.

6Bang daang i bila 'jung, ting suhi Taitus ka a'wo ung daang 'piili bila ni, ka u baahi a bunye ning u 'ju ming ye 'puong.

7Bila 'jung a'wo yeng 'duoro ju yeli jaa 'puong bila ni, limaniye 'puong, aning yeliyaga puong, aning bangbu 'puong, aning 'ningbi-jiiltmg jaa 'puong, aning ye nungbu yeng ntmgti 'puong, ye kaa 'be ka ye 'duoro ju a bunye nga ming 'puong.

8N ba yera a 'tuuro nuori 'kuubu soring. N yerang a 'tuuro niba 'mine 'ningbi-jie ingang, ka n 'pigihi nye ka ye nungbu i nungbu minga bii.

9'Bojung ye bangye ti Daana Yesu 'Kristo bunye ni. Ka anaa jaa ka u daang iye bundaana, che ye 'jung ung leu nandaana, ka ye 'tu u nandaalung ni ingang a leu bundaamba.

© 2009 Bibles International.

10N 'wulibu mang 'kuro a yeli nga 'puong la nga. Bojung a yeli nga tariye tona a 'kuye. Yenang dang 'piili 'yuoni ang pari 'puong, a ba i 'wo ka ye dang 'piiling 'yong, che ye dang buorang ming ka ye tung.

11Bila 'jung pampana ye baahi a tungbu, ka buobu yaga ni ang bibe ni, ka baahibu ming bibe a 'yi buunhu yeng tari 'puong.

12'Bojung ka buobung fora bibe, a'wo bung jaa nie ang tari, u sumang diebung, a ba i a'wo bung nie ang ba tari la.

13'Bojung n ba buora ka niba 'mine bi noo 'puong, che ka yena bi ngmiehibu 'puong.

14Che a 'tuuro taa singbu 'puong, pampana nga ka ye buunhu yaga taribu i 'kuubu a 'ku ba hiengbu. Ka ba ming buunhu yaga taribu i 'kuubu a 'ku ye hiengbu. Ka taa singbu nye 'bibe.

15A'wo ang seu bila ni: Nie ang laanhi yaga daang ba tari paahi bila ni ang sigining ka u tari ingang. Unani ming ang laanhi fling daang ba kong bila ni ang sigining ka u tari. ('Yiibu G. 16:18)

16Che barika 'puohibu 'bibeng a 'ku Naangmini. Unang di ye kaabu 'ningbi-jie nga to ing Taitus 'sikiring.

17'Bojung yeliminga u sagiye a kawani, a i 'ningbi-jie yaga, a 'yi gara ye seng u minga buobung.

18Ti tungye a babie ni a cheechihi jaa ang 'pugiro a 'duohi-sung 'puong ni, a paahi u ingang.

19A ba i 'wo ka bila 'yong la. A cheechihi lugutmg ming ka ti niu 'chene aning a bunye 'kuubu nga, a tuma ting tuna a waananing Daana ning u 'ju girima a 'wuno ti ing'yuo ming bila 'puong.

20Yeli 'puong ting ngmaara ti miihi 'yire la nga, ka nie to yeli ka ti sigiye paangbu a 'kuubu yaga nga yelitarihi 'puong, ana ting tom ni.

21Ti kaariye yela ang 'tu sori 'jieng. A ba i 'wo Daana 'yong 'ningbi-tooring la ting kaara bila yela ang 'tu sori jieng. Ti kaaraye yela ang 'tu son 'jieng ninsaaliba ming 'ningbi-tooring.

22Ti tungye ti babie ming a paahi ba ingang, una ting 'pigihi nye pahii pahii ka u iye 'ningbi-jie daana yela yaga 'puong ni. Che pampana u maaling iye 'ningbi-jie yaga jaa ung sagiye 'di yaga jaa 'jung.

23Ka nie jaang jugiha Taitus yela, u iye nie n niu ang lang yelitarihi, a i n tungtungto ye 'puong. Bii, ka nie jaang jugiha ti ba'biihi ni yela, ba iye a cheechihi bi-tunihi, a kuro 'Kristo girima.

24Bila 'jung ye 'wuli ye nungbu minga a 'kubo, a 'wuli bila a cheechihi 'ningbi-tooring, a 'wuli yeli ni ming 'jung ting ira tangkama ye yela ni.

2 Corinthians 9

© 2009 Bibles International.

1'Bojung a'wo a ningpegi'yiribe tung kuubu yela, a ba hiena ka n seu 'kuye.

2'Bojung n bangye ye injegi yela. Bila yela mang ira tangkama ye yela 'kuro banani ang i Masi'dooniya niba. Mang yera ka 'Akeeya daang iye 'siri 'yuoni ang pan 'puong. Ka ye injegi daang nyagihi niba yaga 'jie iinhi.

3Che n tungye a ba'biihi ka ti tangkama ting ira ye yela a yeli nga 'puong ta wa i jaala 'jung, a'wo mang yeli ka ye na iye 'siri ni.

4Ka Masi'dooniya niba nima ta wa waana a wa nyiye ka ye ba i 'siri. Tinuu, n ba la yera yena yeng yela, tinuu na 'diye 'vii a sagi'diibu tangkama nga ning u 'ju 'puong.

5Bila 'jung mang tiehi ka a hienang ka n i a babiihi kawani ka ba dang gaa ye seng, a ti veng ka ye 'kuubu ni yela yeng 'bing nuori ni dang i 'siri. Bila yela yeng dang nye 'duoho ni, ka a 'kuubu ning u ju i 'siri a'wo ntmgbu 'kuubu, a ta i a'wo 'Mini iibu 'kuubu.

6Che yeli mang yela la nga. Nie ni ang bura fling, u daana na cheye fling. Nie ni ming ang bura yaga jaa, u daana na cheye yaga jaa ming.

7Nie jaa kuro a'wo bila ni ung buora u 'airing, u kuro bila, a ta 'kuro aning 'pu-saang, bii aning na i wala 'kuubu. 'Bojung Naangmini nungye nie nga ang 'kuro aning nyengka.

8Naangmini na tuong vening ka bunye jaa 'do 'ju a 'kuye, ka ye mang tari buunhu jaa yeng hiena wagiri jaang. Ka ye 'duoro 'ju tungsung jaa 'puong.

9A'wo ang seu bila ni: U yaariye buunhu bahi. U kuye nandaamba buunhu. U suntuubu 'biriyebe a gara wagiri jaang. ('Yieme G. 112:9)

10Unani ang 'kuro bungbura bungbie, a 'kuro siimaa ming, u na mang 'kurong a vena ka ye bung'bie waha, a mang paaha ye sun'tuubu ngmama.

11Ye na iye bundaamba yeli jaa 'puong a tuong 'kuro yaga jaa wagiri jaang, ka bila waananing barika 'puohibu a 'kuro Naangmini a 'tuuro ti iinhing.

12A tungbu nga yeng tuna nga ba 'ihe a ningpegi'yiribe 'yong a hiengbu 'puong. U 'duorong ming yaga jaa a waananing barika 'puohibu yaga a 'kuro Naangmini.

13A tungbu nga 'jung, u 'puong yeng nye 'pigihibu a ahi ni, ba na 'pugiriye Naangmini ye nuori 'tuubu ni ang 'tuuro ye 'Kristo 'duohi-sung diebu ni 'jung. A 'tuuro ye toribu ni ming yeng tora a 'kuribo, a 'kuro nie jaa ni 'jug,

14ba Ngming'puohibu bang 'puoho 'kuriye 'puong ba na 'hiiniye ye yela Naangmini bunye 'gaalii ang bi ye iinhing 'jung.

15Barika 'puohibu 'bibeng a 'ku Naangmini u 'kuubu ni ang ba tari 'bigihibu ni 'jung.

2 Corinthians 10

© 2009 Bibles International.

1Maang minga Pool suhiyeng a 'tuuro 'Kristo boinlung ingang, a 'tuuro u mingilung ming ingang. Maang ang mang 'sigihi n minga sanga ni mang mang wa 'bi ye 'puong ni, che ka n ba wa bi ye 'puong mang tari nyeu ye seng ni.

2Che n suhiyeng ka n to wa tari nyeu sanga ni mang na wa bi ye 'puong aning a nyeu ni mang tieha ka n tari niba 'mine ingang ni. Banang tieha ka ti iye niba ang 'chene a 'tuuro inggbanihung yelitarihi ni.

3'Bojung anaa jaa ka ti 'cheniye inggbanihung 'puong, che ti ba jeura inggbanihung taanhuu.

4'Bojung ti taanhuu jeuri buunhu ba i inggbanihung buunhu. Che a 'tuuro Naangmini ingang a tariye kpiengu a na ngmahi ji-kpienhi.

5Ti mang saaniye nokpieni aning bung'jigihuu jaa ang 'duoho u minga a chiiha Naangmini bangbu. Ti mang nyogiriye tiehii jaa ming a wa inna 'Kristo nuori 'tuubu soring.

6Ti na iye 'siri ka ti naa nuori ba'tuubu jaa sani, sanga ni ye nuori 'tuubu ang na wa paali.

7Ye mang kaariye yela gbanggbali 'ningbiri nyiibung? Ka nie jaang i u minga limaniye ka u iye 'Kristo 'suobu, u minga la tiehi ngaang. Ka a'wo ung i 'Kristo 'suobu bila ni, bila ting ming i 'Kristo 'suobu.

8'Bojung 'haali ka maang da ira tangkama ang 'gaali biela ti kpiengu ni Naangmini ang 'kuti ni yela, una ung 'kuti miebu 'jung, a ba 'kuti niu nyuongbu 'jung ni, 'vii da kung kpema.

9N ba buora ka n 'woning mang na inniye dabieng a 'tuuro gbama iinhing.

10'Bojung ba yerang: U gbama yeng iye tiinha a tari kpiengu. Che u inggbani yeng 'biibu mang iye salee, ka u yeliyaga mang i foo.

11A ningbalaa ni tiehi ngaang. Ka bila ni ting mang 'be yelihtmg 'puong a 'tuuro gbama iinhing sanga ni ting mang 'chibe ni, ka bila ning u ju ming ting na 'be iibu 'puong sanga ni ting na mang wa 'bibe.

12'Bojung ti ba ngmira ju ka ti di ti miihi a inna niba 'mine ang mang 'pugiro ba miihi 'puong. Bii ka ti di ti miihi a maahiba. Che sanga ni bang maaha ba miihi aning ba miihi, a maaha ba miihi ba miihi 'puong, ba ba mang i yengbanginiba.

13Che ti kung i yela tangkama a pari ti maahibu. Ti na iye yela tangkama a'woning maahibu ni Naangmini ang maahi 'kuti ni, a maahibung taraye ni.

14'Bojung ti ba di ti miihi a ti paraning ti maahibu 'jie, a'wo ting daang ba taye. 'Bojung ti wayeng a wa to ye ming 'Kristo 'duohi-sung ni 'duoho ingbu 'puong.

15Ti ba ira yela ang 'chi ti maahibu 'puong a che 'bi niba 'mine tuma tangkama 'puong. Che ti tariye tamaa ka sanga ni ye limaniye ang na wa paahi, ti tungbu 'jie ye puong na iye yelingu gaga jaa.

© 2009 Bibles International.

16Ka ti ti ing a 'duohi- sung 'jiihi ang pariye 'puong, a kung ti ira tangkama tuma ang tung nie kanga 'jieng yela.

17Che nie nga ang ira tangkama, u ira tangkama Daana ingang.

18'Bojung nie nga ang 'pugiro u minga naaning mang sigining diebu. Nie ni Daana ang pugiro, unang mang sigining diebu.

2 Corinthians 11

1N buorang ka ye da 'dime 'kanyiri biela n jolihung 'puong. Yeliminga ye 'dimeng Icanyiri.

2'Bojung n iriye 'nyuuri ye yela aning Naangmini buobu 'tuubu 'nyuuri. 'Bojung ye iye pogi'bile mang di 'ku siri'yeni, ka n diye ka ye i pogisaraa ang ba bang dau, a i 'forifori a ku 'Kristo.

3Che n joriye dabieng ka ye haakilihi ta wa saang yeli j aa 'jung a 'yi a 'tuubu minga ni ingang, unang bi 'Kristo ingang ni. A'wo a waahuu ni ang daang beling Iv a 'tuuro u dawari ingang bila ni.

4'Bojung ka nie kangang wa inna Yesu jaala 'duoho, u 'duoho ting ba ing ni, bii ka yenang diera sijaala yengba die, bii 'duohi-sung jaala yeng ba die, ye mang dieriye bila sung jaa.

5'Bojung n tiehiyeng ka n ba i 'bile fling jaa a bi-tunihi ang i bera yaga jaa ni 'puoring.

6'Haali ka maang ba bang yeliyaga, che n tariye bangbu. Che ti 'yiye gbanggbali yaga jaa ye 'puong yela jaa 'puong.

7N iye yelibeu aning mang 'sigihi n minga ka ye nye 'duohibu mang ing Naangmini 'duohi-sung 'duoho 'kuye kpalikpali 'jung?

8N faye cheechihi 'mine, a mang diera sungbu 'yire ba seng ka n tung tuma 'kuye.

9Sanga ni mang daang bi ye seng a 'bi hiengbu 'puong, n ba di n tuora dogili nie jaa ingang. 'Bojung bung mang daang hiena, a ba'biihi ni ang 'yi Masi'dooniya ni daang 'kumong a bungbalaa. Yela jaa 'puong n daang kaaye n minga a ba di n tuora dogili ye iinhing. Bila la mang na ira.

10A'wo 'Kristo yeliminga ang bi n ingang ni, nie 'chibe a na karima a tangkama nga iibung 'Akeeya paaluu 'jiihi ni 'puong.

11Wala 'jung? Mang ba mmgye 'jung bi? Naangmining bang.

12Che bila ni mang ira, bila mang na ira, ka n ta veng ka banani ang buora 'vuo nye 'vuo 'jung, banang ira tangkama ka ba nyiba ka ba turi 'wo ting 'wo bila ni.

13'Bojung a ningbani iye 'girii bi-tunihi, a i belingbu tungtuniba, a leuha ba miihi 'Kristo bi-tunihi.

© 2009 Bibles International.

14A ba i yelisielii, boiling Sitaani minga mang leuhiye u minga a'woning chaanii malika.

15Bila 'jung a ba i yelisielii jaa ka u tungtunibang leuhi a'woning sun'tuubu tungtuniba. Ba baahibu daang na 'woniye ba tuma.

16N la yerang, nie jaa to tieha ka n iye joli. Che ka yenang tieha ka n iye joli, che ye nang diema a'wo joli, ka n ming i tangkama biela.

17Bila nga mang yera nga, n ba yera a'wo Daana ang na yeli yela bila. A 'woniye joli yeliyaga a sagi'diibu tangkama nga 'puong.

18Niba yaga ang ira tangkama inggbanihung lampegang ni, n ming na iye tangkama.

19'Bojung ye mang vengye 'jie a 'ku jolihi aning 'pu-peli, ye miihi ang i yengbanginiba 'puong.

20'Bojung ye mang vengye u daana, ka nieng diye inna 'yemilung 'puong, ka nieng pieriye, ka nieng ang 'wono noo ye ingang, ka nieng ang 'duoho u minga, ka nieng vaara ye lampegang.

21N yerang a'wo 'yuori saangbu yela, a'wo ting daang i salihi ni. Che yeli jaa 'puong nie ang tari nyeu, n yerang a'wo joli, n ming tariye nyeu.

22Ba iye 'Hiiburihi bi? N ming iye 'Hiiburu. Ba iye Isi'reeli niba bi? N ming iye Isi'reeli nie. Ba iye Aaburaham buura bi? N ming iye Aaburaham buurii.

23Ba iye 'Kristo tungtuniba bi? N yeriye yela a'wo joli, n iye 'Kristo tungtuna a gaaba. N tungye tungkpienhi yaga jaa a gaaba. Bang pogima pahii pahii yaga jaa a gaaba. Mang nye fiebibu ang ba tari 'bigihibu, a tohi 'kuung pahii pahii.

24A 'Juuhi fiebimang gbaanaa nuori lijaa'yi gberi bu'nu, bung'yeni 'yong bang mang 'ihi bahi.

25Ba ngmimang aning dabola gberi buta, a fooma aning kubo 'dayeni. 'Gboe mang kpe ang saang iye gberi buta, ngminaa aning 'yienguu mang da mang bi mani 'puong.

26N mang 'Nye 'cheni 'puong pahii pahii. N mang Nye konboori dong 'puong. N mang Nye faariba dong 'puong. N mang Nye dong 'puong n minga paaluu niba seng. N mang 'biye dong 'puong niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng. N mang 'Nye dong 'puong a 'yi-kpong 'puong. N mang 'biye dong 'puong mo'sogo 'puong, a 'bi dong 'puong math 'puong. N mang Nye dong 'puong ba'biihi ang ba i ba'biihi miihi 'puong.

27N mang 'biye tungkpienhi 'puong aning tuora 'puong. N mang 'biye kaabuhi 'puong pahii pahii. N mang biye kong aning kon'nyuuri 'puong. N mang Nye nuori 'leebu puong pahii pahii. N mang Nye oori aning inggbangkpalihung 'puong.

28Ka a cheechihi jaa 'jie kaabu yela mang 'bi n seng 'beu la beu jaa, a paaha a yela ni ang bi gbanggbaling ni ingang.

29Ning'buong sali, ka maang ba sali? Ningbuo bang veng ung bori Naangmini soring ka n inga ba tuli bila yela?

© 2009 Bibles International.

30Ka anang i kparaama ka n i tangkama, n na iraye tangkama yela ni ang 'wuno n salihung ni yela.

31Naangmini aning ti Daana 'Yesu 'Kristo Ba ni, unang nyira a pugibu a gara wagiri jaang ni, u bangyeng ka n ba ngmaara 'girii.

32Damaasikus 'puong a paalikaara ang daang 'bi Naa Aaritas luong daang vening bang kaara a Damaasikus niba 'yi-kpong ni ka ba nyogima.

33Peu 'puong mang daang be, bang dima 'tu 'tokoro a 'tu daangguoni inga a 'sigining 'tenge. Mang daang 'muri 'yi u 'nuuhing.

2 Corinthians 12

1N nang na iriye tangkama, che tona 'chibe a 'kumo. Che n na waye yelinyirihi aning yeli'yuorihi ang 'yi Daana seng yela.

2N bangye dau kanga ang bi 'Kristo ingang. Bang daang nyoguu a 'do gaaning taalung sagbani 'yuomo 'pie aning anaahi ang pari 'puong. Ka bila daang iyeng inggbani 'puong bii ka inggbani 'puong naani, n ba bang. Naangmining bang.

3Mang bang a ningbalaa nga, ka inggbani 'puong la bii ka inggbani 'puong naani, n ba bang. Naangmining bang.

4Bila ni bang daang nyoguu a 'do gaa ti kpening arijena 'puo, ung daang 'wong yelibie ang ba i yelibu, yelibie ang ba 'tu sori ka ninsaalaa yeli.

5A ningbalaa nga to tangkama mang na ira. Che n kung ira maang minga tangkama, 'see n salihung tangkama mang na ira.

6'Bojung 'haali ka maang da buora ka n i tangkama, n da kung i joli. 'Bojungn danang yeliye yeliminga. Chen veniye tangkama iibu, ka nie jaa ta wa tieha n yela a gaa bila ni ung nyirima, bii bila ni tmg 'wono n yela.

7Ka n ta wa 'duohi n minga 'gaali a 'tuuro a yeli'yuorihi 'gaalibu 'jung, ba 'kumong guo n inggbani 'puong, Sitaani tungtuna kanga, ka u dogihima ka n ta wa 'duohi n minga 'gaali 'jung.

8A yeli nga yela n suhiye Daana gberi buta, ka a yeli 'yi n seng gaa.

9Ka Daana yeli 'kumo: N bunye sigihiyeng a 'kin. 'Bojung n kpiengu mang paaling salihung 'puong. Bila 'jung n na iriye tangkama gaga jaa aning 'pu-peli n salihung 'puong ka 'Kristo kpiengu ni bi n ingang gara 'jung.

10Bila 'jung n nyiriye 'pu-peli salihung 'puong, a nyira 'pu-peli 'yuori saangbuhi 'puong, a nyira 'pu-peli hiengbu 'puong, a nyira 'pu-peli dogihibu 'puong, a nyira 'pu-peli yelikpienhi 'puong, 'Kristo 'jung. 'Bojung sanga ni mang mang sali, a sanga mang mang tari kpiengu.

© 2009 Bibles International.

11N leuye joli. Yenang firima ing bilang. 'Bojung ye da iyeng a'wo ka ye 'pugimo. 'Bojung n ba 'hi a bi-tunihi ang i bera gaga jaa ni 'puoring yeli jaa 'puong, anaa jaa ka n ba i bung jaa.

12Yeliminga, 'bi-ttmuu 'sierihi daang tungyeng ye 'puong 'kanyiri jaa 'puong. A daang tungye 'sierihi 'puong, a tung yelisiela 'puong, a tung kpiengkanaama 'puong.

13'Bojung yeli bo 'puong yeng ba sing a cheechihi 'mine, ka maang ming ang ba di n tuora dogili ye iinhing naani? Ye veng 'kumo a boribu nga yela.

14Tau, n iye 'ski ka n wa ye seng gberi buta ingang. N kung di n tuora dogili ye iinhing. 'Bojung n ba buora ye buunhu, ye miihi mang buora. 'Bojung 'biihi ba i a'wo ka ba bing buunhu 'ku ba ba'mine aning ba ma'mine. Che a ba'mine aning a ma'mineng i a'wo ka ba bing buunhu 'ku a biihi.

15N 'puo napeling ka n di bung mang tan 'kuye a di n minga 'kuye. 'Haali bila ni mang mang nunniye yaga jaa a paaha, a sanga ka ye nungbu yeng tari n ingang mang maaling ira fling.

16Che a bila turi i, n daang ba di tuora dogili ye iinhing. Che mang i dawari daana 'jung, mang daang nyogiye aning belingbu.

17N daang 'filingyeng a 'tuuro niba ni mang daang tung ye seng ni kanga ingang bi?

18N daang suhiye Taitus, a tung a ba'bie paahi u ingang. Taitus daang 'filingyeng bi? Ti daang ba 'cheng a sie ning u ju 'puong bi? Ti daang ba 'cheng a gbebogiri ning a ju puong bi?

19Ye la tiehang ka ti buura kpieriye ti miihi a 'kuriye bi? Naangmini 'ningbi-tooring ting yera yela 'Kristo ingang, ti iriye yela jaa ye miebu 'jung, ti nunginiba.

20'Bojung n joriye dabieng, ka n ta wa waana a kung wa nyiye bila ni mang na buora ka ye 'be. Ka ye ming kung nyima bila ni yeng na buora ka n 'be. Ka jauri goma, 'nyuuri, 'su-kpiengaa, taa kasariye ngmiibu, 'puori juubuhi, 'yuori sogili saangbuhi, jigihibu, aning gongkpienhi ta wa 'bibe.

21N joriye dabieng ka sanga ni mang na la wa wa, ka n Naangmini ta wa 'sigihime ye puong. Ka n i nimiha niba yaga ang clang i yelibee yela, a che ba leu 'yi a degiri, aning a senseng, aning a bobee tuma bang tung ni 'puong.

2 Corinthians 13

1Gberi buta la nga mang waana ye seng. 'Sieridiribe ba'yi bii bats nuoring ka yelihung jaa na ahi.

2N daang dang yeli 'kuyeng sanga ni mang 'bi ye seng a 'yiihmg sanga ni, n la dang yerang pampana a wagiri nga mang 'chi ye 'puong ni a 'kuro banani ang daang i yelibee ni aning a ninj aani ni jaa, ka ka maang la wa, n kung vengba.

3Yeng buora 'Kristo ang yera yela n ingang 'sieree 'puong, 'Kristo ba i salee 'kuye, u tariye kpiengu ye iinhing.

© 2009 Bibles International.

4'Bojung 'haali bang daang kpaahuu dagara 'jung a 'tuuro salihung ingang. Che u tariye 'nyivori a 'tuuro Naangmini kpiengu ingang. 'Bojung ti ming iye salihi u ingang, che ti na tariye 'nyivori a paahi u ingang a tung 'kuye a 'tuuro Naangmini kpiengu ni ingang.

5Ye piehi ye miihi ka ye biye a limaniye 'puong bii, ye 'pigihi ye miihi nye. Ye ba bang ye miihi bila ni 'Yesu 'Kristo ang bi ye iinhing, ka yenang i niba ang i Kristieng biihi miihi yeng?

6Che n iriye tamaa ka ye na baming ka ti ba i niba ang ba i Kristieng 'biihi miihi.

7Che n 'puohiye Naangmini ka ye ta tuna beu. A ba i 'wo ka ti 'yi gbanggbali niba 'ningbiring a i niba ang i diebu 'jung. N 'puoho 'kuriyeng ka ye ira yeli ang 'tu sori, 'haali ka tinuung i a'wo niba ang ba i Kristieng biihi miihi.

8'Bojung ti kung tuong i yeli jaa a chiihi a yeliminga, 'see ka ti ira yeli jaa a 'kuro a yeliminga.

9'Bojung ti puuhi mang peling sanga ni ting mang i salihi, che ka yena tari kpiengu. Bila yela ming ting mang 'puoho Naangmini, ye paalibu yela.

10Bila 'jung mang seura a yela nga a ba bi ye puong, ka n ta wa bi ye 'puong a i kpiengaa ye ingang 'jung a 'tuuro a kpiengu ni Daana ang 'kumo miebu 'jung, a ba 'kumo niu nyuongbu 'jung ni ingang.

11A baahaang, babiihi, ye 'jing sung. Ye paali. Ye tan 'suhu maahuu sung. Ye tari haakili'yeni. Ye kpiera maahuu 'puong. Nungbu aning maahuu Naangmini ni na 'Nye ye seng.

12Ye 'puoho taa aning pegryiibu mugihibu.

13A ningpegi'yiribe jaa 'puohiyeng.

14Daana 'Yesu 'Kristo bunye, aning Naangmini nungbu, aning a Sipegi'yiruu lang taa yelitarihi ni bi ye jaa seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Galatians

Galatians 1

1Pool ang i bi-tunuu, ka bila ba 'yi ninsaaliba seng, bii a 'tuuro ninsaalaa ingang. Bila 'tuye 'Yesu 'Kristo ingang, aning Naangmini a Ba ingang. Unang 'ihuu a 'yining kpiinhi 'puong ni.

2Maang aning a babiihi jaa ang bin seng ning seura kuro a cheechi ang 'bi 'Galeetiya 'puong.

3Bunye 'bi ye seng aning 'suhu maahuu a 'yi Naangmini a Ba ingang aning ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

4Unang di u minga tihi ti yelibee 'jung, ka u 'ihiti a 'yi a wagiri nga dunbeu nga ingang, a 'tuuro Naangmini aning ti Ba buobu ni ingang.

5Unang nye girima wagiri la wagiri ni. Ami.

6N nuori maayeng aning yeng 'yi unani ang buongye ing 'Kristo bunye ni 'puong seng 'wieng 'wieng nga, a gaa 'duohi-sungjaala seng.

7U ba i bungjaala ming. Che niba 'mineng bibe a danniye, a buora ka ba leuhi 'Kristo 'duohi-sung ni.

8Che ka tinuu bii malika la a 'yi sagbani a ing 'duohi-sungjaala jaa 'kuye ang 'yi unani ting ing 'kuye ni 'puoring, duhibeu 'bi u daana ingang.

9A'wo ting dang yeli bila ni, bila la mang la yera pampana: Ka nie jaang ing 'duohi-sungjaala jaa 'kuye ang 'yi unani yeng die ni 'puoring, duhibeu bi u daana ingang.

10Pampana ninsaaliba mang mungina bii Naangmini? Bii n buorang ka n peli niba 'puuhi? Ka maang nang pena ninsaaliba 'puuhi, n da kuring i 'Kristo tungtuna.

11'Bojung n buorang ka ye bang, babiihi, ka a 'duohi-sung ni 'duoho mang ing ni, u ba 'yi ninsaalaa seng.

12'Bojung n ba dieguu ming ninsaalaa seng. Ba ba 'wulimo niu ming. N nyiung a 'tuuro 'Yesu 'Kristo yeli'yuorihi 'puong.

13'Bojung ye 'wongye n berihung yela wagiri ang pan 'puong 'Juuhi Ngming'puohi ni 'puong, bila ni mang daang dogihi Naangmini cheechi ni a 'gaali, a daang saanuu.

14Mang daang 'do 'Juuhi Ngming'puohi ni 'puong a gaa n taa gaga n minga paaluung. Ka n inga daang jegira yaga jaa n ba'mine dangkaarihi ni yela.

15Che sanga ni unani ang 'ihime ka n nang bi n ma puong, a buongma a 'tuuro u bunye ingang ni puo ang daang wa peli

16ka u 'yuo u 'Bi-dau n ingang, ka n ing u yela 'duoho niba ang ba i 'Juuhi 'puong, n daang ba ang leu 'wieng 'wieng a pagi inggbani aning jiing a'wo bila yela.

© 2009 Bibles International.

17N daang ba 'do gaa Jeruuselem ming banani ang daang dangma i 'bi-tunihi ni seng.
N daang gaaye 'Areebiya paaluu, a la leu wa Damaasikus.

18'Beng la, 'yuomo ata ang wa pari, mang 'do gaa Jeruuselem ka n ti nye 'Pii-ter, a
daang bi u seng beri 'pie aning a'nu.

19Che n daang ba nye a bi-tunihi chelee ka 'Jeemes 'yong naani, Daana you ni.

20Che a yela nga mang seura 'kuriye nga, ye nye, Naangmini 'ningbi-tooring n ba
ngmaara 'girii.

21A 'puoring mang daang wa kpe Siiriya aning Siliisa paalihi.

22A 'Judiiya cheechi ni ang 'bi Kristo ingang ni daang ba bang n 'ningbisogo.

23Che ba daang 'wongyeng 'yong: Nie ni ang dogihiti wagirihi ang pari 'puong ni,
pampana u inniye a sagibu ni ung daang saana ni 'duoho.

24Bang 'kuro Naangmini girima n yela.

Galatians 2

1'Beng la, 'yuomo pie aning anaahi ang wa pari, mang la 'do gaa Jeruuselem, n ning
Baarinabas, a nyogi Taitus ming paahi.

2Mang daang 'do gaa a 'tuuro yeli'yuoruu ingang a ti 'kubo a 'duohi-sung. Una mang
inna a niba ni ang ba i 'Juuhi 'puong ni. Che n daang diung 'ku banani 'yoe ang 'do ni
'gondong, ka yeli jaa to wa i ka n jo bii a daang jo jaala.

3Che Taitus ming, unang daang bi n seng a i 'Giriik nie ni, ba ba firuu ka u 'ihi u
degiri.

4Bila daang iyeng babiihi ang ba i babiihi miihi bang daang wa kpening ting ba bang
ba yela 'jung. Banang daang sogili wa kpe ka ba wa 'pigihi ti laangfiilung ting tan
'Kristo 'Yesu ingang, ka ba i bila a waaniti wa kpening ngmiehibu 'puo.

5Che ti da ba bahi ti miihi 'kubo wagiri fiing jaa 'puong, ka a 'duohi-sung yeliminga ni
nang 'bi ye seng 'jung.

6Che bama, banang 'woning bang i bung kanga ba nanihung 'puong ni, bung jaa bang
i, a ba i yeli jaa maang seng. Naangmini ba kaara ninsaalaa inggbani 'worihung.
'Bojung banani ang 'woning bang i bung kanga nanihung 'puong ni ba paahima bung
jaa.

7Che bila chiihibu 'puong, ba daang wa nyiyeng ka Naangmini diye a degiri ba'ihibu
'duohi-sung ni 'kumo a'wo ung di a degiri 'ihibu 'duohi-sung ni 'ku 'Pii-ter bila ni.

8'Bojung unani ang tung tuma 'Pii-ter ingang kpiengaa kpiengaa ka u i 'bi-tunuu 'ku a
degiri 'ihibu, u ning u 'jung i kpiengaa yaga n ingang a 'ku a niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

9Sanga ni 'Jeemes, 'Siifas, aning Joon, banang daang 'woning bang i da'lugo ni ang wa
nye a bunye ni mang die ni, bang 'ku n ning Baarinabas lang taa yelitarihi 'nuduri, ka

© 2009 Bibles International.

ka ti gara a niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng. Ka ka ba ming gara banani degiri ang 'ihi seng.

10Ba daang buorang 'yong ka ka ti tieha ningbaaliba yela. Bila ning u 'ju mang ming i 'ningbi-jie ka n tong.

11Che sanga ni 'Pii-ter ang daang wa Aanitiok, n daang chiihuung u 'ningbiring, 'bojung u daang sigiye paangbu.

12'Bojung niba 'mine ang daang nang ba 'yi 'Jeemes seng wa, u ning niba ang ba i 'Juuhi da mang 'direng. Che sanga ni bang wa wa, ung weli a ngmaa u minga 'yi, a fora banani ang i degiri 'ihibu niba ni.

13Ka a 'Juuhi chelee ni ming daang i dawari a'wo ung i bila ni a puo u ingang. Ka ba dawari ni gba daang nyogi Baarinabas ming.

14Che sanga ni mang wa nye ka ba ba 'chene yeliminga soring a 'tuuro a 'duohi-sung yeliminga ni, mang yeli 'ku Pii-ter ba jaa 'ningbi-tooring: Ina ang i 'Juu 'puong, ka inang 'be bila ni niba ang ba i 'Juuhi ang 'be ni, a ba 'be a 'Juuhi ang 'be bila ni, wala la ing la fira niba ang ba i 'Juuhi ka ba 'be a 'Juuhi ang 'be bila ni?

15Ti banani ang i 'Juuhi a 'yi ti ma dogindaari a ba i niba ang ba i 'Juuhi yelibe-iriba,

16ti bangyeng ka ninsaalaa ba ira 'soli a 'tuuro a 'begu tuma ingang, 'see a 'tuuro 'Yesu 'Kristo limaniye ni ingang. 'Haali tinuu sagiye 'Yesu 'Kristo, ka ti i 'soli a 'tuuro limaniye iibu 'Kristo ingang. A begu tuma ingang naani. 'Bojung nie 'chibe na i 'soli a 'tuuro a 'begu tuma ingang.

17Che, sanga ni ting buora ka ti i 'soli 'Kristo ingang, ka nibang nyiti ka ti i yelibe-iriba, bila 'jung 'Kristo iye beu tungtuna muo bi? Ngming to sagi.

18'Bojung ka maang la miera buunhu ni mang saang ni, bila yeng n 'wunong ka n iye nie ang bori.

19'Bojung a 'begu seng n 'kpiyeng a 'tuuro a begu ingang, ka n nye tari 'nyivori a 'ku Naangmini.

20Ba lang kpaahiye n ping 'Kristo. N naang la tari 'nyivori, 'Kristong tari 'nyivori n ingang. A 'nyivori mang tari pampana a inggbani 'puong ni, n taruung a 'tuuro limaniye iibu Naangmini 'Bi-dau ni ingang. Unang nungma, a di u minga ku n 'jung ni.

21N ba jera Naangmini bunye ni baha. 'Bojung ka sun'tuubung da waana a 'tuuro a begu ingang, bila yeng 'Kristo 'kpiye kpali.

Galatians 3

1'Galeetiya niba ang i jolihi, ningbuong iye tiing, ka ye ta 'tu nuori aning a yeliminga? Ye 'ningbi-tooring bang bigihi 'Yesu 'Kristo pielaang a'wo bang kpaahuu bila ni.

2Yeli 'yong mang buora ka n daanhi a 'yi ye seng la nga: Ye daang dieye a Sie a 'tuuro a begu tuma ingang bi, che bii a 'tuuro limaniye yela 'wongbu ingang?

© 2009 Bibles International.

3Bila yeng i jolihi sing? Yeng daang 'piili aning a Sie ni, pampana ye baahang aning a inggbanihung?

4Ye 'diye yelijemaa dogee bila jaala? Ka anang i jaala yeng wang la.

5Unani ang kuriye a Sie, a tuna kpiengkanaama ye 'puong ni, u iriye bila a 'tuuro a begu tuma ingang bi, che bii a 'tuuro limaniye yela 'wongbu ingang?

6Bila la ka Aaburaham daang sagi Naangmini, ka Naangmini daang jeri bila ang i sun'tuubu a 'kuu. ('Munpiilee G. 15:6)

7Bila 'jung ye bang ka banani ang i limaniye niba, bana la Aaburaham 'biihi.

8Ka a Seupegi'yiruu ni daang dang nyira ka Naangmini na iye a paalihi 'soli a 'tuuro limaniye ingang, a daang dang ing a 'duohi-sung a 'ku Aaburaham, a yeli: I ingang la ka a paalihi jaa na nye pegiri. ('Munpiilee G. 12:3,18:18,22:18)

9Bila 'jung banani ang i limaniye niba ni, ba nyiye pegiri a paahi limaniye daana Aaburaham ingang.

10'Bojung banani jaa ang bi a begu tuma 'puong, ba biye duhibeu 'puong, 'bojung a seuyeng: Duhibeu la unani jaa ang ba bi vela jaa ang seu a begu gbangu ni 'puong a gara, ka u tunaa. (Duturoonomi G. 27:26)

11Che a peliyeng, nie 'chibe a i 'soli Naangmini 'ningbi-tooring a 'tuuro a 'begu ingang, 'bojung: Sun'tuuro na 'cheneng u 'nyivori puong a 'tuuro limaniye ingang. (Habaakuk G. 2:4)

12Che a 'begu ba 'yi limaniye ingang, che: Nie ni ang tunaa, u daana na 'cheneng u 'nyivori 'puong a ingang. ('Liivai G. 18:5)

13'Kristo yeudieting a 'yi a begu duhibeu ni ingang aning ung leu duhibeu ti 'jung. ‘bojung a seuyeng: Duhibeu la unani jaa ang chegi dau ingang. (Duturoonomi G. 21:23)

14Bila iyeng ka Aaburaham pegiri ni nye wa niba ang ba i 'Juuhi ingang a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang. Ka ti die a Sie nobinnuu ni a 'tuuro sagi'diibu ingang.

15Ba'biihi, ninsaaliba 'tuubu mang yeng yeli. 'Haali ka unang i ninsaalaa 'layiri che ka banang 'duohuu yeng, nie jaa ba saanuu, bii a paaha yeli kanga be.

16Che a no'binnihi daang Bing 'kuye Aaburaham aning u buurii. U ba yera: Aning u buura, ('Munpiilee G. 13:15) a'wo ningyaga. U yelang a'wo ning'yeni: Aning i buurii. ('Munpiilee G. 22:18) Una la 'Kristo.

17Yeli mang yera la nga. A 'begu ni ang wa 'yuomo koohi anaahi ning 'pihita 'puoring ni kung tuong saang 'layiri ni Naangmini ang dang 'duohi 'Kristo ingang, a na veng ka a nobinnuu i kpali.

18'Bojung ka chen'diibung 'yire a 'begu ingang, u ba la 'yire a no'binnuu ingang. Che Naangmini diung 'ku Aaburaham a 'tuuro no'binnuu ingang.

© 2009 Bibles International.

19A 'begu tungbu panaa la wala? U daang paahiyeng boribu 'jung a gara sanga ni a buurii ang na ti wa. Una la ka a no'binnuu bing ku ni. Ka malikihi daang dieguu bing a 'tuuro taa maana 'nung.

20Che taa maana 'chibe a kuro ning'yeni, che Naangmini iye bung'yeni.

21A 'begu muo chiihiye Naangmini nobinnihi ni bi? Ngming to sagi. 'Bojung ka 'begung daang 'ku a na tuong 'ku 'nyivori, bila yeng sun'tuubu danang bibeng yeliminga a 'tuuro a begu ingang.

22A Seupegi'yiruu pogiye ninsaaliba jaa beu luong, ka a nobinnuu ni 'ku banani ang sagi ni a 'tuuro 'Yesu 'Kristo limaniye ingang.

23Ti daang pogiyeng a begu luong che ka a limaniye ti wa. Ting pogi a gara sanga ni a limaniye ang daang wa 'yuo.

24Bila 'jung a 'begu daang iye ti 'bibiilung 'wuno, ka u waaniti 'Kristo seng, ka ti i 'soli a 'tuuro limaniye ingang.

25Che limaniye ang daang wa 'puoring, ti ba la 'bi 'bibilii kaara luong.

26'Bojung ye jaa iye Naangmini 'biihi a 'tuuro limaniye yeng i 'Kristo 'Yesu ingang.

27'Bojung ye banani jaa ang 'so a kpe 'Kristo inga ni, ye diye 'Kristo 'pili.

28'Juu bii 'Giriik 'chibe. 'Yeme bii nie ang ba i 'yeme 'chibe. Dau baluu bii poga baluu 'chibe. 'Bojung ye jaa iye bung'yeni 'Kristo 'Yesu ingang.

29Ka yenang i 'Kristo 'suobu, bila yeng ye iye Aaburaham buurii aning chen'diribe a 'tuuro a no'binnuu ingang.

Galatians 4

1Yela mang yera la nga. A chen'dire, sanga ni yeng ung i 'bibile, u ning 'yeme ba mang tegi, anaa jaa ka una turf la buunhu jaa daana.

2Che u mang biye 'wunibo aning kaariba 'suobu kpiengu 'puong a gara wagiri ni a Ba ang bing ni ang na ti ta.

3Bila la ti ming. Sanga ni ting daang i 'bi-liihi ni, ti daang biye 'yemiltmg 'puong a dunee fora yelitarihi 'suobu kpiengu 'puong.

4Che sanga ni a wagiri paalii ni ang daang wa ta, Naangmini daang tungye u 'Bi-dau. Ka poga doguu, a doguu a 'begu 'suobu kpiengu 'puong,

5ka u yeudie banani ang 'bi a 'begu 'suobu kpiengu 'puong ni, ka ti die 'bi-daba bogu ahibu ni.

6'Bojung yeng i 'bi-daba ni 'jung, Naangmini tungye u 'Bi-dau ni Sie ung wa kpe ti 'sikie a tahina: N Ba, n Ba.

7Bila 'jung i ba la i 'yeme, i iye bi-dau. Ka inang i bi-dau minga, bila yeng i iye chen'dire a 'tuuro Naangmini ingang.

© 2009 Bibles International.

8Che sanga ni yengba bang Naangmini, ye mang Nye 'yemiltmg 'puong a 'ku anani ang ba i naangmina.

9Che pampana ye ang bang Naangmini 'puoring, bii yeliminga 'puong Naangmini ang bangye 'puoring, wala la yeng la leura gara a bungsalihi ang i bungkpala seng, a 'yemihi yeng la buora ka ye i ni?

10Ye 'diriye beri, aning 'chiuri, aning wagirihi, aning 'yuomo.

11N joraye dabieng ye yela, ka n ta wa tung tungkpienhi ye ingang jaala.

12Ba'biihi, n suhiyeng, ye leu be a'wo mang 'be bila nga, 'bojung n leu 'beye ye 'beree. Ye daang ba ima beu jaa.

13Ye bangyeng ka inggbani baalung 'jung la mang daang ing a 'duohi-sung 'kuye a fora ni.

14Anaa jaa ka n inggbani 'berihtmg daang iye inye a 'kuye, ye daang ba dima foo, bii a jaanhima. Ye daang diemang a'wo Naangmini malika, 'haali a'wo 'Kristo 'Yesu.

15Ye 'pu-peli yela ni panaa 'bi 'ye? 'Bojung n 'diriye 'sieree ka ye danang 'lugiriye ye 'ningbie a dia Immo, ka bilang danang tuong i.

16N muo leuye ye doma mang yera yeliminga 'kuriye 'jung bi?

17Ba buoriyeng ning injegi, che sung 'jung naani. Ba buorang ka ba weliye, ka ye buoriba.

18Che a sumang wagiri jaa ka ba boye yelisung 'jung, ka a ba i sanga 'yong mang 'bi ye seng.

19N bibilii, ye dogibu 'puo la bierimang a gara sanga ni 'Kristo ang na ti naang ye ingang.

20N buorang ka n 'bi ye seng pampana a leuhi n kokori, 'bojung n iriye 'sige ye yela.

21Ye yeli 'kumo Ye banani ang buora ka ye 'bi a begu 'suobu kpiengu 'puong ni, ye ba 'wono a 'begu ang yera?

22'Bojung a seuyeng ka Aaburaham daang tariye bi-daba ba'yi. 'Yem-pogang daang dogi kanga, ka poga ang ba i 'yeme ming daang dogi kanga.

23Unani ang i 'yem-poga 'bie ni, ba daang doguung ninsaalihung soring. Che unani ang i poga ang ba i 'yeme bie ni, ba daang doguung a 'tuuro no'binnuu ingang.

24A yela iye bigihibu. Ba iye 'layie a'yi. Kanga 'yiye Sainai Tanga a dogira 'biihi a 'kuro 'yemilung. Una la 'Hee-gar.

25A 'Hee-gar nga iye Sainai Tanga 'Areebiya paaluu 'puong, a'woning a wagiri nga Jeruuselem, bojung u 'Nye 'yemilung 'puong aning u 'biihi.

26Che Jeruuselem ang 'bi saajung ba i 'yeme, una la ti jaa ma.

© 2009 Bibles International.

27'Bojung a seuyeng: Nyengina, pogi-oo ang ba dogira. 'Yuo i inga a tahing, Ma nga ang ba bang dogibu 'pu-baahi. 'Bojung poga bang jaanhi bahi tariye 'biihi yaga jaa a gaa unani ang tan sira. (Ai'zeeya G. 54:1)

28Che tinuu, ba'biihi, ti iye nobinnuu biihi a'wo Aizik.

29Che a'wo a wagiri ning unani bang daang dogi ninsaalihung soring ang dogihi unani bang dogi a 'tuuro a Sie ingang ni, bila la pampana ming.

30Che wala ka a Seupegi'yiruu yera? Kari a 'yem-poga aning u 'bie ni bahi, bojung a 'yem-poga 'bie ni kung i chen'dire aning a poga ang ba i 'yeme ni 'bie. ('Munpiilee G. 21:10-12)

31Bila 'jung ba'biihi, ti ba i a 'yem-poga 'biihi. Ti iye unani ang ba i 'yeme ni 'biihi.

Galatians 5

1A laangfiilung 'jung ka 'Kristo 'ihiti a 'yi 'yemilung 'puong. Bila 'jung ye ahi kpiengaa, a ta la ti kpe 'yemilung 'yoge.

2Ye nye, maang Pooling yera 'kuriye, ka ka yenang 'ihi ye degiri, ye ba nye tona jaa 'Kristo ingang.

3'Bojung n la 'diriye 'sieree a 'kuro nie jaa degiri ang 'ihi, ka u iye sandaana ka u tung a begu jaa.

4Ye banani jaa ang buora ka ye i 'soli a 'tuuro a begu ingang ni, ye weliyeng 'yi 'Kristo seng. Ye 'yiye bunye 'puong 'le.

5'Bojung ti 'tuye a Sie inga, a cheliha a sun'tuubu tamaa ni a 'tuuro limaniye ingang.

6'Bojung 'Yesu 'Kristo ingang degiri 'ihibu bii degiri ba'ihibu ba tari tona jaa, 'see limaniye ang tuna a 'tuuro nungbu ingang.

7Ye daang joraye sung jaa. Ning'buong legiye ka ye ta 'tu a yeliminga nuori?

8A 'suhu leuhibu nga ba 'yi unani ang buoniye ni seng.

9Bura fling mang 'wongye a jong 'gbuli jaa.

10N iyeng limaniye Daana ingang, ka ye kung di sojaala a 'yi n tuori ni 'puoring. Che unani ang danniye, u na 'tuoye u saree ngmaabu, nie ni jaa ang liu.

11Ba'biihi, ka maang nang inna degiri 'ihibu 'duoho, ka wala la bang nang dogihima? Bila yeng a dagara gbengmiruu ni baahiyeng.

12N buorang banani ang danniye ni ka ba da ngmaahi ba miihi loo.

13'Bojung ba'biihi, babuongyeng a 'ku laangfie. Ye ta ira a laangfie yeng ka u i 'vuo a 'ku inggbanihung buobu. Ye tuna 'kuro taa a 'tuuro nungbu ingang.

14'Bojung a begu jaa paaliyeng yeli'yeni 'puong, a ngaang 'puong: Nung i kpieringto a'wo i minga. ('Liivai G. 19:18)

© 2009 Bibles International.

15Che ka yenang duunha taa a oora taa, ye banna ka ye ta wa saang taa.

16Che n yerang: Ye 'chene a Sie ingang, ye kung paali inggbanihung bobee ni.

17'Bojung inggbanihung buobu chiihiye a Sie. Ka a Sie ming buobuhi chiiha a inggbanihung. 'Bojung ama chiihiye taa. Bila 'jung yeng ba mang tuong ira yela yeng buora ka ye i.

18Che ka a Sieng dieraniye 'yie, ye ba 'bi a 'begu luong.

19A inggbanihung tuma peliyeng. Ana la senseng, degiri, bobeulung,

20bagimaali, biribu, haabu, tahingtaa, 'nyuuri, 'su-kpiengaa, mebeulung, welihibuhi, 'po 'yi taa 'poeng,

21'niiri, ningku, dan'nyubugibu, dunee 'di-beu, aning yela ang 'woning a yela nga. A yela mang dang yera 'kuriye a'wo mang daang yeli 'kuye ming wagiri kanga ang pan 'puong ni, ka banani ang tuna a yelibani nga taa daang kung 'di Naangmini naalung ni cheng.

22Che a Sie ngmama la nungbu, nyengka, 'suhu maahuu, Icanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibu yela 'puong, mingilung, suntung, limanihung,

23boinlung, minga nyogibu. 'Begu 'chibe a chiihi a yelibani nga taa.

24Banani ang i 'Kristo 'suobu, ba kpaahiye a inggbanihung a lang ning u injegi buobuhi aning a bobee.

25Ka tinuung tari 'nyivori a Sie ingang, ye veng ka ti 'chene a 'tuuro a Sie.

26Ye ta veng ka ti i tangkangkpali niba, a danna taa, a tari 'nyuuri taa iinhing.

Galatians 6

1Ba'biihi, ka boribung wa nyogi nie jaa, ye banani ang i siilung niba, ye maali a daana ahi aning boinlung 'berihung. Kaara i minga 'jieng ka i ming ta wa kpe beraa.

2Ye digira taa 'tuo-tiinha 'tuoro, a paali 'Kristo 'begu ni bila 'puong.

3'Bojung ka nie jaang tieha ka u iye bung kanga, che ba i bung jaa, u benniye u minga.

4Che ye veng ka nie jaa 'pigihe u minga tuma, a bila 'puong u na mang tariye nyengini u minga 'yong ingang, u kung mang taruu ningjaala ingang.

5'Bojung nie jaa na 'tuoye u minga 'tuobu.

6Unani bang 'wuno a yelihung ni, u tora bungsuunhi jaa a 'kuro unani ang 'wuno ni.

7Ye ta veng ka ba belingye. Ba ba ira Naangmini laara. 'Bojung bung jaa nie ang bura, a bungbalaa ming ung na che.

8'Bojung nie ang bura 'kuro u minga inggbanihung, u daang na cheye puongbu a 'yi inggbanihung seng. Che nie ang bura 'kuro a Sie, u daang na cheye 'nyivori ang ba tari baahibu a 'yi a Sie seng.

© 2009 Bibles International.

9Ye ta veng ka ti bali sung tungbu 'puong. ‘bojung a wagiri ang 'bing 'puong ti daang na cheng, ka ti iinhing ba chuori.

10Bila 'jung ka tinuung wa nye 'vuo jaa, ye veng ka ti tuna sung a 'kuro niba jaa. A che panaa maaling tuna sung yaga jaa a 'kuro banani ang i limaniye 'deu niba ni.

11Tau, nye mang seura yeli'bie bera bila kuriye aning n minga 'nu.

12Banani ang buora ka ba 'wuli vielung a inggbanihung 'puong ni, banang mang ira anie ka ba firiye ka ye 'ihi ye degiri, ka ba ta wa dogihiba 'Yesu dagara ni 'yong 'jung yela.

13‘bojung 'haali banani degiri ang 'ihi, ba miihi ba 'tuuro a 'begu. Che ba mang buorang ka ye 'ihi ye degiri ka ba nye ira tangkama ye inggbanihung ingang.

14Che Ngming ta sagi ka maang i tangkama, 'see ti Daana 'Yesu 'Kristo dagara ni 'puong. A 'tuuro u ingang la ka a dunee kpaahi ku n seng, mang ming kpaahi ku a chime seng.

15‘bojung degiri 'ihibu bii degiri ba'ihibu ba ira yeli jaa, 'see naangpaalaa.

16Banani jaa ang 'chene a 'tuubu nga 'puong, 'suhu maahuu aning hina 'bi ba ingang a 'bi Naangmini Isi'reeli ingang.

17A 'yi ngaang gara nie jaa ta dannima, ‘bojung n tariye 'Yesu pepelee n inggbaning.

18Ba'biihi, ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni 'bi ye sie seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Ephesians

Ephesians 1

1Pool, 'Kristo 'Yesu 'bi-tunuu a 'tuuro Naangmini buobung seura lcuro a ningpegi'yiribe ang bi Eefesus 'puong, a i limanpaalii niba 'Kristo ingang.

2Bunye aning 'suhu maahuu 'bi ye seng a 'yi Naangmini ti Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

3Pegiri la ti Daana 'Yesu 'Kristo Naangmini aning u Ba ni. Unang pegiti aning siilung pegiri jaa sagbani paaluung 'Kristo ingang ni.

4A'wo ung 'lugiti u ingang che ka donee 'muni bing bila ni, ka ti i ningpegi'yiribe a kung tari ngmehii jaa u 'ningbi-tooring ntmgbu 'puong.

5Ung daang maahiti 'bing ka ti wa ahi u biihi bogung a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang, u 'pu-peli sung buobu ni 'jung.

6Ka bila i u bunye girima ni 'pugibu, bunye ung iti aning 'pu-peli a Ningnunginaa ingang ni.

7U ingang la ting nye yeudiebu a 'tuuro u jiing ingang, a yelibee veng'kuubu Naangmini bunye bundaambuunhu ni 'jung.

8A bunye ung iti gaga jaa a 'gaali, yeng jaa 'puong aning haakilihung jaa 'puong.

9Ung 'wuliti u buobu 'gondo ni a 'tuuro u 'pu-peli sung ni ung 'bing u ingang ni 'jung.

10Ka a wagiri binnihi paalibu sanga ka u laanhi buunhu jaa lang 'gbuli 'Kristo ingang, buunhu ang bi sagbaning aning buunhu ang 'bi 'teng-gbaning jaa.

11U ingang ming la ting tari chengbuunhu a'wo ung dang maahiti 'bing a 'tuuro u buobu ingang. Unang tuna yela jaa a tuuro u minga buobu 'bingbu 'puong ni.

12Ka ti banani ang i fora niba ang deli 'Kristo ni i niba ang na i u girima ni 'pugibu.

13Una la yeng ming sagi sanga ni yeng daang wa 'wong a yeliminga yelihung ni baahi, ye 'chihi 'duohi-sung ni. Yeng daang wa sagi baahi ka Naangmini daang di a nobinnuu Sipegi'yiruu ni ung i 'sieree a mariye a ingye 'Kristo ingang.

14Una la ti chen'diibu ni 'sieree, a gara a bunda'soruu ni yeudiebu sanga, a 'ku ka bila waaning u girima ni 'pugibu.

15Bila 'jung mang ming wa 'wong ye limaniye yeng tari Daana 'Yesu ingang aning nungbu yeng nung a ningpegi'yiribe ni jaa,

16n ba vena Naangmini barika 'puohibu ye 'jung. N mang 'puoho 'kuriyeng n 'puoho 'puong,

17a 'puoho ka ti Daana 'Yesu 'Kristo Naangmini ni, a girima Ba ni 'kuye yeng aning yeli'yuorihi sie ni u bangbu 'puong.

© 2009 Bibles International.

18Ka ye yela 'muni bangbu 'ningbie 'yuohi, ka ye bang tamaa ni ang bi u buongbu ni 'puong, aning buunhu ni ang la u cheng girima bundaambuunhu ni a ningpegi'yiribe 'puong.

19Ka ye bang bung ni ang la u kpiengu ang gaa kpiengu jaa ni ti bama nga ang sagi ingang, a'wo bila ang 'wuli u fangkpong ni tuma tungbu 'puong ni.

20Una la ung 'wuli 'Kristo ingang sanga ni ung daang 'ihuu 'yi kpiinhi 'puong a diu 'jiili u minga 'nuduring arijena 'puong ni.

21Ung 'jiiluu toori jaa a gaa kpiengu kaabu jaa aning 'suobu kpiengu jaa, aning paaluu jaa, aning 'yuori jaa ang 'di. A ba i 'wo wagiri nga 'puong 'yong la, che unani ang bi 'puoring waana ni ming puong la.

22Ung di buunhu jaa Bing u gbee luong, a veng ung i buunhu jaa 'ju a 'lcu a cheechi.

23A cheechi la u inggbani, unani ang paana bung la bung jaa ni paalibu.

Ephesians 2

1Ye daang iye kpiinhi ye saangbuhi aning ye yelibee iinhing.

2A 'puong yeng daang 'chene wagiri kanga ang pari 'puong, a 'tuuro a donee nga sori, a 'tuuro a saa'ju-kpiengu na'bie ni, a sie ni ang tuna tuma a kung 'wong 'wulibu niba iinhing ni.

3Wagiri kanga ang pari, ti ming jaa daang biye ba 'puong ti inggbama bobee ni 'puong. Ting da tuna a inggbani aning a haakila buobu, a da i 'su-kpiengaa buunhu ninsaalihung 'beree 'puong, a'wo niba 'mine.

4Che Naangmini, unang i btmdaana hinihung puong ni, u nungbu kpong ni ung nungti ni 'jung,

5'haali sanga ni ting daang i kpiinhi yelibee puong, ung Lang ti ning 'Kristo 'ku 'nyivori. Bunye 'jung yeng i 'chihi.

6Ka Naangmini lang ti niu 'ihi, a kuti 'jingjiihi arijena 'puong 'Kristo 'Yesu ingang.

7Ka wagirihi ang 'bi 'puoring waana 'puong ka ka u 'wuli u bunye bundaambuunhu 'gaalii u mingiltmg 'puong 'kuti 'Kristo 'Yesu ingang.

8'Bojung bunye 'jung yeng i 'chihi a 'tuuro limaniye ingang. Bila ba'yi ye miihi ingang. Naangmini 'kuubu la.

9Tumang naani, ka nie jaa to wa i tangkama.

10'Bojung ti iye u tuma, a naang Kristo 'Yesu ingang ka ti tuna tungsuunhi Naangmini ang dang 'bing ka ti tung.

11Bila 'jung ye tieha ka wagiri kanga ang pan 'puong ye daang iye niba ang ba i 'Juuhi inggbani puong, ka niba degiri bang 'ihi ning 'nuuhi inggbani puong buoniye niba degiri ang ba 'ihi.

© 2009 Bibles International.

12Ye tieha ka a wagiri ning yeng ba tari 'Kristo, ye da iye saamba a 'yi Isi'reeli paaluu
'puong, a i saamba a 'yi no'binnuu 'layie ni 'puong. Ye da ba tan tamaa. Ye da ba tan
Naangmini a dunee 'puong.

13Che pampana 'Kristo 'Yesu ingang, yena nga ang da 'bi toori jaa sanga kangang ni,
'Kristo jiing ni vengyeng yeng pieli.

14'Bojung una la ti 'suhu maahuu. Unang veng ka ti jaa ba'yi leu bung'yeni. Unang
ngmahi a gaalingga daangguoni ni ti kpachagang,

15a ku a dong u inggbani 'puong. A dong la a 'begiri marihi ni ang 'bi yeli'binnihi
'puong ni. Ka u di a ba'yi ni a maali ningpaali'yeni u minga ingang a waananing 'suhu
maahuu bila 'puong.

16Ka u maali bajaa ba'yi ming ning Naangmini taang inggbani bung'yeni 'puong a
'tuuro a dagara ingang. U ingang ung ku a dong ni.

17A che wa a wa ing 'suhu maahuu 'duoho a 'ku ye bama nga ang 'bi toori jaa aning
banani ang pieli.

18'Bojung u 'jung ka a Ba seng gaabu son 'yuo 'ku ti jaa ba'yi a 'tuuro Si'yeni ingang.

19Bila 'jung pampana ye ba la i saamba aning ningjaani. Ye iye a ningpegi'yiribe
'yiribi-taa, a i Naangmini 'deu niba.

20Ba meyeng a 'bi-tunihi aning a dangyeriba 'mtmbinnuu ni ingang, ka 'Yesu 'Kristo
minga i a kpiiluu jukuurii.

21U ingang la ka a miebu jaa nyogitaa sung jaa, a 'ihe a leura Naangmini 'de-kpong
pegi'yiruu Daana ingang.

22U ingang la bang miera ye ming paaha yeng i Naangmini kpe'jie a Sie ingang.

Ephesians 3

1Bila 'jung ka maang Pool i 'Kristo 'Yesu pogiraa ye niba ni ang ba i 'Juuhi ni yela.

2Ka yenang 'wong Naangmini bunye 'yobeu ni ang 'tuomo ka ye 'di lahorima yeng
wang la.

3Bila ni ung 'tu yeli'yuorihi 'puo a 'wulimo a 'gondo, a'wo mang dang seu bila aning
yeli'bie awala ni.

4Bila 'jung sanga ni yeng na wa karing bila, ye na bangye n bangbu 'Kristo 'gondo ni
'puong.

5A 'gondong daang ba 'yuo 'ku ninsaaliba 'biihi wagirihi 'mine ang pari 'puong a'wo a
Sie ang 'yuoguu pampana a 'ku u 'bi-tungpegi'yiribe aning u dangyeripegi'yiribe bila
ni.

6Una la ka a niba ni ang ba i 'Juuhi ni na iye chen'di-taa, a i inggbani bung'yeni 'jiihi, a
i u no'binnuu ni ton'diribe 'Kristo ingang a 'duohi-sung 'sabogung.

© 2009 Bibles International.

7A 'duohi-sung tungtuna bang daang 'ihime mang i a 'tuuro Naangmini bunye 'kuubu ni ang 'kumo a 'tuuro u kpiengu tuma tungbu ni ingang.

8Maang nga ang i fling gaa a ningpegi'yiribe jaa bung'bile la ka a bunye nga 'ku. Ka n ing 'Kristo bundaalung ni ang ba tan 'bigihibu ni 'duoho 'ku niba ni ang ba i 'Juuhi ni.

9Ka a veng ka niba jaa nye bila ni ang la a 'gondo 'bingbu ni ang daang sogili Naangmini ingang wagirihi ang pari 'puong ni. A Naangmining 'tu 'Yesu 'Kristo inga a naang buunhu jaa ni.

10Ka pampana ka a kpiengu kaariba aning a kpiengu niba ang 'bi sagbani paaluung bang Naangmini yeng ni ang tan lampegijemaa ni a 'tuuro a cheechi ingang.

11Bila 'tuye a 'bingbu ni ang ba tan boohoo ni ung tung ti Daana 'Kristo 'Yesu ingang ni.

12U ingang la ting tari nyeu a nye son pielaang, ting iu limaniye 'jung.

13Bila 'jung n suhiyeng ka ye to veng ka ye iinhi chuori n dogee ni mang 'dire ye 'jung ni yela. Bila la ye girima.

14Bila 'jung n mang 'gbintiye ti Daana 'Yesu 'Kristo Ba ni 'ningbi-tooring.

15U seng la ka buurii jaa ang 'bi sagbaning aning 'teng-gbaning nye u 'yuori ni.

16Ka ka u veng ka ye maaling i kpiengaa aning kpiengu a 'yi u girima bundaalung ni 'puong, a 'tuuro u Sie ni ingang, unang 'bi 'puo ninsaalihung ingang ni.

17Ka ka 'Kristo kpiera ye 'sikieng a 'tuuro limaniye ingang, ka ye kpe nyaga a i kpiengaa nungbu 'puong.

18A tuong bang aning a ningpegi'yiribe jaa bila ni ang la a yelingu aning a yogu, aning a 'duobu, aning a jultmgu.

19A bang 'Kristo nungbu ni ang gaa bangbu ni, ka ye paali aning Naangmini paalibu ni jaa.

20U nye pegiri, unani ang na tuong tung yaga jaa 'gaali a gaa yeli jaa ting suha bii a tieha ni, a 'tuuro a kpiengu ni ang tuna tuma ti iinhing ni ingang.

21U nye 'pugibu a cheechi 'puong a 'tuuro 'Kristo 'Yesu ingang a gara wagiri j aang. Ami.

Ephesians 4

1Bila 'jung maang Daana pogiraa, n suhiyeng ka ye 'chene 'cheni nga ang sigining buongbu ni bang buongye ni,

2aning minga 'sigihibujaa aning boinhmgjaa, aning 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung. Ye vena 'kuro taa nungbu 'puong.

3Ye ira anie yaga jaa ka ye tan a Sie nuori bung'yeni ni a 'tuuro a noo ang mariti lang taa ni ingang.

© 2009 Bibles International.

4Inggbani bung'yening 'bibe. Sie ming bung'yening 'bibe, a'wo bang buongye ye buongbu ni tamaa bung'yeni 'puong bila.

5Daana bung'yening 'bibe. Limaniye bung'yening 'bibe. Ngminikon'suobu bung'yening 'bibe.

6Naangmini bung'yening 'bibe, a i bung jaa Ba, unang gaa bung jaa, a kpe bung jaa ti 'luohi, a 'bi bung jaa ingang.

7Che ti kanga la kanga jaa nyiye bunye a 'tuuro 'Kristo 'kuubu maahibu ni ingang.

8Bila 'jung ang yeli: Sanga ni ung daang 'do gaa saa'ju, u daang dieniye btmgngminyogirihi 'yie, a daang 'ku niba 'kuubuhi. ('Yieme G. 68:18)

9A'wo ung daang 'do ni yela, wala ka bila 'wuli ka bilang ba 'wuli ka u daang 'sigiyeng fora a ti kpe 'teng-gbani 'mtmi 'jiihi?

10Unani ang 'sigi 'muni ni, u ning u 'jung la 'do saa'ju a gaa toori jaa a ti pan sagbama jaa, ka u paali butmhu jaa iinhi 'jung.

11Ung 'ku 'mine ka ba i 'bi-tunihi. A 'ku 'mine ming ka ba i dangyeriba. A 'ku 'mine ming ka ba i a 'duohi-sung inniba. A 'ku 'mine ming ka ba i paasitihi aning karimihi.

12Ka ka a ningpegi'yiribe maaling i 'siri ka a tungbu tuma ni tuna, ka 'Kristo inggbani ni baara.

13A gara ting jaa na ti ta nuori bung'yeni limaniye aning Naangmini 'Bi-dau bangbu 'puong, a ti ta dau paalibu singbu, a ti ta 'Kristo paalibu singbu.

14Ka ka ti ta la i bi-liihi, a mang yangka ka 'wulibu jaa seseu mang diti ti garaning aning ninsaaliba 'libilibi aning ba dawarihung belingbu.

15Che ka ti yera yeliminga nungbu 'puong, a baara inna u ingang yeli jaa 'puong. Una la a ju, 'Kristo.

16A inggbani jaa toonhiye taa a 'woo lang taa a 'yi u ingang. A 'tuuro 'kpingii jaa ingang ung mang 'tu a nye 'kuubu, ka jie jaa tuna sung jaa a vena ka a inggbani baara, a miera u minga nungbu 'puong.

17Bila 'jung yeli mang yera, a yera kpiengaa kpiengaa Daana ingang la nga. Ka yena yeng ta la 'be bila ni niba ang ba i 'Juuhi ang 'be ba haakila kpakpalihung 'puong ni.

18Ba 'ningbiri sogiliyeng. Ba weliyeng a 'yi Naangmini 'nyivori ni ingang, 'bangbugultmg ni ang bi ba iinhing ba 'sikiri kpiengaa ni 'jung.

19B a juri ang ba la 'nyiire ni 'jung, bang bahi ba miihi ku inggbani bobee, a tuna yelidega baluu jaa aning 'thiri.

20Che bila naani ka yena daanhi 'Kristo yela.

21Ka yenang 'wong u yeliyaga, a nye 'wulibu u ingang yeng wang la, a'wo a yeliminga ang 'bi 'Yesu ingang bila.

© 2009 Bibles International.

22Ye yaa a jogikoree ni loo. U tuma yeng da tuna wagiri kanga ang pari 'puong ni. Unang saang belingbu bobee 'jung ni.

23A che ye leu ningpaani ye haakilihung sie ni 'puong.

24Ye di a jogi-paalaa ni ang naang Naangmini berihung 'puong yeliminga sun'tuubu aning yeliminga 'foriforee 'puong ni a 'pili.

25Bila 'jung ye bahi 'girii ngmaabu. Che ka ye kanga jaa yera yeliminga aning u kpieringto. ‘bojung ti iye taa 'jiihi.

26Ye mang 'ihi 'suuri, che ye ta mang ira yelibeu yeng. Ye ta mang veng ka ngminaa wa ti kpe ka ye nang tari ye 'suuri.

27Ye ta 'kuro Deevul 'vuo.

28Nie nga ang 'juuro, u daana ta la 'juuro. U mang ari inga tuna tuma, a tuna tuni nga ang suma aning u 'nuuhi, a mang tuong nye bung a 'ku nie ang bi hiengbu 'puong.

29Ye ta veng ka yelidegiri jaa mang 'yire ye noeng, 'see yeli nga ang suma ana wagiri ning a na waaning sungbu, a tari bunye a 'ku banani ang 'wono.

30Ye ta wa saana Naangmini Sipegi'yiruu ni 'puo. Unang i 'sieree a mariye a gara yeudiebu beu ni.

31Ye bahi too aning 'su-kpiengaa aning 'suuri aning goma aning ninsaang jaa aning beu baluu jaa.

32Che ye ira miihi a 'kuro taa, a tari hina, a vena 'kuro taa, a'wo bila ni Naangmini ming ang veng kuye 'Kristo ingang ni.

Ephesians 5

1Bila 'Jung ye toonha Naangmini a'wo bi-mmginihi ang mang ira bila ni.

2Ye 'chene nungbu 'puong a'wo 'Kristo ming ang nungti a di u minga a leu 'nyuu-noo 'kuubu aning 'nyuu-noo sarika a 'ku Naangmini, a 'kuti bila ni.

3Che senseng aning degiri baluu jaa bii 'thiri, ye ta veng ka a 'yuori buong ye 'puong. Bilang sigining ningpegi'yiribe.

4Ye ta veng ka yelinyohuu bibe, bii yeliyagikpakpalii, bii puuhi ang ba suma iibu. Ma ba 'tu. Che ye 'puoho barika.

5Ye bang ngaang pielaang, ka sensena bii ningdegiri, bii hiiri daana, unang i bagimaanani, ka kanga jaa ba tari chengbung jaa 'Kristo aning Naangmini naalung ni 'puong.

6Ye ta veng ka nie jaa belingye aning yelikpala. 'Bojung a yela nga 'Jung ka Naangmini 'su-kpiengaa 'ihe a kung 'wong 'wulibu 'biihi ni iinhing.

7Bila 'jung ye ta paahi ba ingang.

© 2009 Bibles International.

8'Bojung wagiri kangang ye daang iye sagiluu. Che pampana ye iye chaanii Daana ingang. Ye 'chene a'wo chaanii 'biihi.

9'Bojung a chaanii ngmanii 'biye sung jaa 'puong, aning sun'tuubu jaa 'puong aning yeliminga jaa 'puong.

10Ye pieha banna yeli ang i Daana buobu.

11Ye ta kpiera a sagiluu tuma ni ang ba tari ngmama ni 'puo. Ye mang 'uoho a 'olo.

12'Bojung a mang iye 'vii gba ka ye yeli yela ni bang mang sogina tuna ni.

13Che yeli jaa 'olo a chaanii ang 'uohi, a yelibani mang 'ying. 'Bojung yeli jaa ang 'yi, a yelibalaa iye chaanii.

14Bila 'jung ung yeli: 'Yuo, ina nga ang 'gbihe, a 'ihi 'yi kpiinhi 'puong, ka 'Kristo chaang i ingang.

15Bila 'jung ye kaara sung bila ni yeng 'chene. Ka ye ta 'chene a'woning niba ang ba bang yeng. Che ka ye 'chene a'woning niba ang bang yeng.

16Ye ta bahi 'vuo jaa ka u we, ‘bojung a 'beri iye bee.

17Bila 'jung ye ta i jolihi. Ye banna yeli ni ang i Daana buobu.

18Ye ta mang 'bugi aning daang. 'Bojung bila iye minga babangbu yelisaang. Che ye paali aning a Sie.

19Ye mang yera yela 'kuro taa 'yieng-pegirihi 'puong, aning Naangmini 'pugibu 'yieme 'puong, aning siilung 'yieme 'puong. Ye mang 'yiene, a 'yiene sung aning ye 'sikie jaa a 'kuro Daana.

20Wagiri jaa ye mang 'puoho Naangmini a Ba barika yela jaa 'jung ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuoring.

21Ye mang 'sigihe ye miihi 'kuro taa 'Kristo joo 'puong.

22Pogiba, ye 'sigihi ye miihi ye siriba luong a'wo yeng ira bila a kuro Daana.

23'Bojung dau la ningkpong poga ingang, a'wo 'Kristo ming ang i ningkpong a cheechi ingang bila ni. Una la a inggbani Diera.

24Bila 'jung a'wo a cheechi ang 'sigihi u minga Kristo luong bila ni, pogiba ming i bila a 'ku ba siriba yeli jaa 'puong.

25Daba, ye nung ye pogiba a'wo 'Kristo ming ang nung a cheechi a di u minga 'ihi sarika 'kuu bila ni.

26Ka u nye weluu ka u pegi'yi a maaluu aning kuong pegibu a 'tuuro a yelihung ingang.

27Ka ka u i cheechi vielaa ka u di ku u minga. Ka u kung tari saangbu, bii nyurihibu, bii a bung bani nga taa kanga jaa. Ka che ka u i 'forifori a kung tan ngmehii.

© 2009 Bibles International.

28Bila la ka daba da sigining ka ba nung ba pogiba a'wo ba miihi inggbama. Nie nga ang nung u poga, u minga ung nung.

29'Bojung nie jaa nang ba ha u minga inggbani. U mang 'guonuung a suonuu, 'haali a'wo Daana ang ira a cheechi bila ni.

30'Bojung ti iye u inggbani 'jiihi, u ingneni aning u kaba.

31Bila 'jung ka dau na mang bahi u ba ning u ma a che ti man u poga ingang, ka ba ba'yi ni leu inggbani bung'yeni. ('Munpiilee G. 2:24)

32A bila iye 'gondo kpong, che n yerang a'wo 'Kristo aning a cheechi yela.

33Anaa jaa ye kanga jaa ming nung u poga a'wo u minga, ka a poga ming kaara u sira kahingbu 'jieng.

Ephesians 6

1'Biihi, ye 'tuuro ye ba'mine aning ye ma'mine noe Daana ingang, 'bojung bila 'tuye sori.

2Nana i ba aning i ma. Bila la a fora nuori 'kuubu ni ang tari nuori ingbu.

3Ira bila ka i maa'koo nye maali, ka i tan 'nyivo-yogu 'teng-gbaning.

4Ba'mine, ye to dagina ye 'biihi 'suuri, ye mang 'guoniba Daana 'bibilii 'wulibu 'puong aning u kawani iibu 'puong.

5Tungtuniba, ye 'tuuro ye dunee daam'mine noe aning dabieng aning inga 'miingbu. Ye ira bila aning ye 'sikie jaa a'wo yeng ira 'kuro 'Kristo.

6Ka ye ta tuna 'ningbiri kaabu tuma a'wo niba ang buora ka niba 'pugiye. Che ka ye 'woning 'Kristo tungtuniba a tuna Naangmini buobu aning ye 'sikie.

7Ye tuna tuma aning 'pu-peli, a'wo yeng tuna 'kuro Daana, ka a ta 'woning yeng tuna 'kuro ninsaaliba.

8Ye bang ka yelihung jaa nie jaa ang ira, ka bila ning u 'ju ung na die a 'yi Daana seng, ka 'yeme la bii ka nie ang ba i 'yeme la.

9Daammine, ye ming ira bila fling u ju a 'kuribo, a ta digira dong. Ye bang ka ba niye jaa ming Daana Nye arijenang. Niba baalibu ming 'chi u seng.

10Baahibu 'puong, ye i kpienhi Daana ingang aning u fangkpong ni kpiengu 'puong.

11Ye di Naangmini taanhuu boori ni jaa ing ye iinhing ka ye tuong ahi 'gu a Deevul dawari tuma ni.

12'Bojung ti ba moora ning niba ang tari inggbama aning jiing. Ti moorang ning 'ju-daamba, a moora ning kpiengu niba, a moora ning a donee sagiluu kaariba ni, a moora ning siilung kpiengbee ni ang bi sagbani paaluung ni.

© 2009 Bibles International.

13Bila 'jung ye di Naangmini jauri boori ni jaa, ka ye tuong 'tuohi beu u 'beung, yeli jaa iibu 'puong che ka ye nang ahi.

14Bila 'jung ye ahi, ka yeliminga 'le ye siihing, ka a sun'tuubu nyeu 'kuri-boori 'bi ye nyeuring.

15Ka a 'suhu maahuu 'duohi-sung ni 'siri-iibu tung ye gbeeng.

16Ye di limaniye 'kuru bunglegiraa a paahi a jaa ingang. Una yeng na mang tuong di ku a bungbeu ni butmg 'piime ni jaa.

17Ye di a 'chihi 'kuru 'jupiluu, aning a Sie 'takobi ni, una la Naangmini yelihung ni.

18Ye 'puoho Naangmini wagiri jaa a Sie 'puong aning 'puohibu baluu jaa aning suhibu baluu jaa, a mari kaara bila jieng sung, a suha 'kuro ningpegi'yiribe jaa.

19Ye 'puoho kuro n ming, ka n nye yeliyaga yelibu, ka n mang tuong 'yuo n nuori aning nyeu a veng ka ba bang a 'duohi-sung 'gondo yela ni.

20Ujung mang i gbebogi-aha jorihi 'puong ni. Ye 'puoho ka n mang yeli u yela aning nyeu a'wo bila ni ang sigining ka n yeli.

21N yelitarihi jaa aning bila ni mang 'wo, Tiikikus, ti baThi-nunginaa aning limanpaalii tungtungto Daana ingang na yeliyeng yeli jaa ka ye ming bang.

22N tumuung ye seng a bila nga ning u ju yela ka ye bang ti yelitarihi ka u minga maa ye 'sikie ming.

23'Suhu maahuu 'bi a baliihi seng aning nungbu aning limaniye, a 'yi Naangmini a Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

24Bunye 'bi banani jaa ang nung ti Daana 'Yesu 'Kristo aning nungbu minga minga seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Philippians

Philippians 1

1Pool aning Tiimoti ang i 'Kristo 'Yesu tungtuniba seurang a kuro a ningpegi'yiribe jaa ang bi 'Kristo 'Yesu ingang, a bi Filiipai 'puong, a paahi a kaariba aning 'dii-kinihi

2Ngming na 'kuye bunye aning 'suhu maahuu a 'yi Naangmini ti Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

3N mang 'puohiye n Naangmini barika wagiri jaa mang wa tiehi ye yela.

4Wagiri jaang n Ngming'puohi jaa 'puong, n mang 'puoho 'kuriye ye jaa aning nyengka,

5yeng paahi a 'duohi-sung 'puong a 'yi a fora beung a waana nga sanga 'jung.

6N sagiye a yela nga 'di, ka unani ang 'piili tungsung ye iinhing ni, ka u na tunuung a gara 'Yesu 'Kristo 'beu ning.

7A 'tuye son 'kumo ka n tiehi ye jaa yela ngaang, bojung n tariyeng n 'sikiring. 'Bojung ye jaa nyiriye bunye a paahi n ingang, n pogibu ni aning a 'duohi-sung 'jie kaabu aning u yela 'duohibu jaa 'puong.

8'Bojung Naangmini la n 'sieree daana, a'wo bila mang 'hiine ye jaa yela aning 'Kristo 'Yesu nungbu ni.

9Yeli mang 'puoho Naangmini buora la nga, ka ye nungbu baara puora yaga jaa aning bangbu aning yela 'muni nyiibu jaa.

10Ka ye mang tuong bang yela ang suma yaga jaa. Ka ye i 'ningbi-jie niba, a to tari ngmehii a gara 'Kristo beu ning.

11Ka ye paali aning sun'tuubu ngmama ni, anang waana a 'tuuro 'Yesu ingang ni, a waananing girima aning 'pugibu a 'kuro Naangmini.

12Che n buorang ka ye bang, babiihi, ka bila ni ang pagima ni waaniye a 'duohi-sung 'ningbi-toori gaabu.

13Bila 'jung a paalikaara 'sojeguribo jaa aning niba jaa bangyeng ka 'Kristo 'jung bang pogima.

14Ka a babiihi yaga jie ang 'bi Daana ingang, ka ba limaniye i kpienhi yaga n pogibu ni 'jung, bang maaling tari nyeu yaga jaa, a mang yera Naangmini yelihung ni, a ba jora dabieng.

15Yeliminga, 'mine inniye 'duoho Kristo yela aning 'nyuuri aning taa chiihibu Ka 'mine ming inna aning sung buobu.

16'Puori niba ni inniye 'duoho 'Kristo yela aning nungbu, a bang ka ba 'bingmang ka n kaara a 'duohi-sung a diera kpieruu.

© 2009 Bibles International.

17Ka fora niba ni inna a 'duoho 'Kristo yela aning mebeulung. Ba ba inna 'ningbi-jieng, a che tieha ka ba dogihima n pogibu ni 'puong.

18Che wala ka bila ira? Yeli jaa 'puong, ka dawari 'puong la bii ka yeliminga 'puong la, 'Kristo 'duoho bang inna. Mang nyengina bila 'puong. Mm, n na nyenginang.

19'Bojung n bangyeng ka a 'tuuro ye 'puoho ingang aning 'Yesu 'Kristo Sie ni sungbu ingang, ka a bila nga na waaniye n 'chihi iibu.

20Bila 'tuye n bokpiengaa ni aning n tamaa ni, ka n ta 'di 'vii yeli jaa 'puong. Che ka n tari nyeu yaga jaa pampana a'wo wagiri jaang. Ka 'Kristo nye nanihung n inggbaning, ka 'nyivori 'puong la bii ka 'kuung 'puong la.

21'Bojung maang yeng seng 'nyivori taribu iye 'Kristo, ka 'kutmg i tona nyiibu.

22Che ka maang tan 'nyivori a inggbaning, bila na waaniye tuma ang tan ngmama a 'kumo. Che kanga ni mang na 'lugi n kung tuong bang.

23N 'Nye ngmiehibu 'puong a a'yi kpachagang, a buora ka n gaa a ti 'bi 'Kristo seng. Bilang seu yaga jaa.

24Che a inggbani 'puo nang 'biibu hienang yaga jaa ye 'jung.

25Mang tari a limangkpiengaa nga, n bangyeng ka n nang na 'bibeng, a nang 'bibe aniye jaa, ka bila 'duohi ye 'ningbi-toori gaabu aning ye nyengka limaniye 'puong.

26Mang na la wa ye seng ni ye na nyenginang 'Kristo 'Yesu ingang yaga jaa n 'jung.

27Ye veng ka ye 'berihtmg yeng sigi 'Kristo 'duohi-sung ni, ka n na wa nyiye, bii, ka n kung wa, che ka n 'wong ye yela ka ye ahiye kpiengaa sie bung'yeni 'puong, a lang moora aning haakila bung'yeni a 'kuro a 'duohi-sung limaniye ni.

28Ye ta veng ka ye domihi ingye dabieng yeli jaa puong. Bila iye ba nyuongbu 'sieree pielaang a kubo, che i 'chihi 'sieree pielaang a 'kuye. 'Chihi ang 'yi Naangmini seng la bila.

29'Bojung ba 'kuyeng son 'Kristo yela, a ba i 'wo ka ye saguu 'yong, che ka ye 'di dogee ming u 'jung.

30Ye tariye a moori ni ning u ju, una yeng nye n ingang ni, a 'wono pampana ung 'bi n ingang ni.

Philippians 2

1Bila 'jung ka innyegihi jaang bi 'Kristo ingang, ka nungbu 'suhi-maari jaang 'bibe, ka a Sie lantaa yelitarihi jaang 'bibe, ka nungbu aning nimboo joo jaang bibe,

2ye paali n nyengka aning yeng na i haakili'yeni, a tari ntmgbu 'yeni, a i nuori'yeni, a tari 'suhu 'yeni.

3Ye ta ira yeli jaa a 'yire mebeulung ingang bii jigihibu ingang. Che haakila 'sigihibu 'puong kanga jaa mang jeri u taa ka ba seu u minga.

© 2009 Bibles International.

4Ye kanga jaa ta kaara u minga yela 'jieng 'yong. U mang kaara u taa ming yela 'jieng.

5Ye veng ka a haakila nga bi ye iinhing, unang daang 'bi 'Kristo 'Yesu ming ingang ni.

6Una, haali ung bi Naangmini 'berihung ni 'puong ni, u daang ba tiehi Naangmini singbu ung i yeli ung na 'guring mari.

7Che ung daang di u minga 'worihung bing, che di 'yeme berihung ni. Bang maaluu ninsaaliba 'worihung 'puong.

8Bang nyiu ninsaalaa 'worihung 'puong ni, ung 'sigihi u minga a leu no'tuuro a gaa ti kpe lcutmg, haali a dagara lcutmg ni.

9Bila 'jung ka Naangmini 'duohuu yaga jaa ming, a lcuu 'yuori ang gaa 'yuori jaa.

10Ka 'Yesu 'yuori ning ka 'dungkuri jaa na 'gbinting, sagbani 'puong, aning 'teng-gbani ingang, aning 'teng-gbani luong.

11Ka jinti jaa die ka 'Yesu 'Kristo la Daana, ka bila ira Naangmini a Ba girima.

12Bila 'jung n nunginiba, a'wo yeng 'tu nuori wagiri jaang bila ni, a ba i 'wo n biibu 'yong 'puong, che pampana ye maaling 'tu nuori yaga jaa n 'chiibu 'puong. Ye tuna ye miihi 'chihi ni tuma aning dabieng aning 'miingbu.

13'Bojung Naangmininig tuna tuma ye iinhing, ka ye mang nung a tuna tuma ming ang na peli u 'puo sung.

14Ye ira yela jaa a ta ngmuuna yela bii a ngmira nokpieni.

15Ka ye ta tari paangbu aning saangbu, a i Naangmini 'biibi ang ba tari ngmehii a 'bi buurii ang i beu a i saanii 'puong. Ba 'puong la yeng chaana a'wo fmtinihi a dunee 'puong.

16Ye digira 'nyivori yelihung ni 'wuno. 'Kristo 'beu ning ka n nyenging ka n ba jo kpali bii a tung tuma kpali.

17Haali ka ba na di n 'nyivori ing ye limaniye sarika aning ye limaniye tuma ni ingang, n 'puo peliyeng, mang nyengina a paahi ye jaa ingang.

18Bila ning u 'ju, ye ming i ka ye puuhi peli, ka ye nyengina a paahi n ingang.

19Che n tariye tamaa Daana 'Yesu ingang ka ka fling puo n na tungye Tiimoti ka u wa ye seng, ka n 'suhu maa sanga ni mang na wa bang ye yela.

20'Bojung n ba tari nie jaa ang 'wonuu, ung na kaara ye 'jieng minga minga.

21'Bojung ba jaa kaariye ba miihi yelitarihi 'jieng. Ba ba kaara 'Yesu 'Kristo yela ni 'jieng.

22Che ye bangye u tiinhuu yela ang 'wuli, ka a'wo 'lie aning ba, u paahiye n ingang a tung a 'duohi-sung 'puong.

23Bila 'jung n iriye tamaa ka n tumuu pampana, ka maang ang wa nye bila ni ang na pagima.

© 2009 Bibles International.

24Che n deliye Daana ka ka fling puo, n minga ming na wang.

25Che n tiehiyeng ka a hienang ka n tung Epafi'ro-daitus ye seng. U iye n ba'bie, a i n tungtungto aning n 'soje-to, che i ye 'bi-tunuu aning nie ang tuna 'ihime n hiengbuhi 'puong.

26'Bojung ye jaa yela nyennuung, ka u 'puo saang ming 'bojung ye 'wongyeng ka u bierang.

27'Bojung yeliminga, u beyeng a tohi 'kuung. Che ka Naangmini daang iu hina, che u 'yong naani ung i hina. U iye n ming hina, ka n ta tari 'pu-saang a paahi 'pu-saang ingang.

28Bila 'jung n iye 'ningbi-jie gaga ka n tumuu. Ka yenang na la wa nyiruu ka ye nyenging, ka n ming ta la ira Icarikaruu.

29Bila 'jung ye dieguu Daana ingang aning 'pu-peli jaa, a mang kahina niba ang tan u 'berihung to.

30'Bojung 'Kristo tuma yela la ung daang tohi kutmg. U da ba jera u 'nyivori yela, ka u mang 'ku tungbu yeng ba nyira son a kurimo.

Philippians 3

1Baahibu 'puong, n babiihi, ye nyengina Daana ingang. A yela ning a 'ju seu 'kuye yela, maang seng a ba i too. Che a iye legibu ang na sungye 'yi beu ingang.

2Ye banna baahi yela. Ye banna beu tungtuniba yela. Ye banna banani ang ngmaaha inga ni yela.

3'Bojung tinuu la a degiri 'ihibu. Tinuu nga ang 'puoho Naangmini Ngming'puohibu a sie puong, a nyengina 'Kristo Yesu ingang ni.

4N ming gba danang tariye delibu a inggbani ingang. Ka nie jaang tieha ka u tariye yeli kanga ung na deli a inggbani, maang tan bila gaa u daana.

5Ba 'ihiye n degiri 'beri a'nii daari. Mang i 'Isi'reeli buurii, a i Beenjaming baluu, a i 'Hiiburu ang 'yi 'Hiiburuhi inga. A'wo a 'begu lampegang mang i Farisii.

6A'wo injegi yela, n da dogihiye a cheechi. A'wo a sun'tuubu ni ang 'bi a 'begu puong ni, n da ba tan ngmehii.

7Che yela ni jaa ang daang i 'duobu a 'kumo, ana mang jeri ang i 'lee 'Kristo 'jung.

8Mm, haali n jeriye yela jaa ang i lee 'Kristo Yesu n Daana bangbu ni ang soma gaga jaa a 'gaali ni 'jung. U 'jung mang kong yela jaa a jeraa ang i sagiri ka n 'so 'Kristo 'jung.

9Ka ba nyima u ingang, ka n ta tari n minga sun'tuubu ang 'yi a 'begu tungbu ingang. Che ka n tan unani ang 'bibe a 'tuuro 'Kristo limaniye ingang ni, a sun'tuubu ni ang 'yire Naangmini seng a 'tuuro limaniye ingang ni.

© 2009 Bibles International.

10Ka n bamuu, a bang u 'kuung puo 'ihiyiibu kpiengu ni, a kpe u dogee 'puo, a leu maali 'ku u kutmg.

11Ka anang ira iibu jaa ka n da ta a kpiinhi kuung 'puo 'ihiyiibu ni.

12A ba i 'wo ka n tayeng, bii a paali. Che n iriye anie a gara 'ningbi-toori ka n da nyogi yeli ni ming 'jung 'Kristo 'Yesu ang nyogima ni.

13Ba'biihi, n ba jera ka n nyogiyeng, che yeli bung'yeni mang ira. N 'yiinhiye yela ni ang 'bi 'puoring a che tara yela ni ang bi 'ningbi-tooring.

14N iriye anie ka n ta a tajie ni a nye a sanyeu ni ang i Naangmini saaju buongbu sanyeu 'Kristo 'Yesu ingang.

15Bila 'jung ye veng ka ti banani jaa ang bin ni tieha bila ning u 'ju. Yeli jaa 'puong ka yenang tieha yelijaala, Naangmini na 'yuoye bila ming 'kuye.

16Anaa jaa 'jie ni yeng ting ta ni, ye veng ka ti 'chene aning a 'tuubu ning u 'ju.

17Ba'biihi, ye jaa lang 'tuuro bila ni mang ira, a kaara banani ang 'tuuro a'wo ting maahi 'kuye bila ni.

18'Bojung niba yaga 'cheni 'puong, ba yela mang yera kuriye pahii pahii ni, a yera kuriye ming pampana haali a che 'kono, ka ba iye 'Kristo dagara ni domihi.

19Ba baahibu iye nyuongbu. Ba Naangmini la ba 'puo. Ka ba tangkama 'bi ba 'vii 'puong. Bang mang tieha dunee buunhu yela.

20'Bojung ti 'yiribiihmg 'biye arijena 'puong, ting cheliha ka a Diera 'yi be ming wa, Daana 'Yesu 'Kristo.

21Unang daang na leuhi ti inggbandegiri ka u leu 'woning u inggbanggirima aning kpiengu ni ung tan a na tuong 'sigihi yela jaa 'ku u minga ni.

Philippians 4

1Bila 'jung n ba'biihi ang i n nunginiba, a i niba mang nyenna, n nyengka aning n naalung 'jupiluu, n nunginiba, ye ahi kpiengaa bila Daana ingang.

2N suhiye Yuwoodiyas, a suha Siinitiki ka ba i haakila bung'yeni Daana ingang.

3N suhiye i ming, n 'yogi-to minga, sunna a pogiba nga, banang tong tuma anima a 'duohi-sung 'puong ni, a'wo Kileement ming aning n taa tungtuniba 'mine ang daang tung nima bila ni. Ba 'yoeng bi 'nyivori gbangu ni 'puong ni.

4Ye nyengina Daana ingang wagiri jaang. N la yelang: Ye nyengina.

5Ye veng ka niba jaa bang ye boinlung yela. Daana pieliyeng.

6Ye to ira 'karikaruu yeli jaa 'Jung, che yeli jaa 'puong a 'tuuro Ngming'puohi aning Ngminsuhi ingang, aning barika 'puohibu, ye veng ka Naangmini bang ye yelisuhii.

© 2009 Bibles International.

7Naangmini 'suhu maahuu, unang gaa yeli 'muni bangbu jaa ni, u na kaaye ye 'sikie 'jieng, aning ye haakilihi 'jieng a 'tuuro 'Kristo 'Yesu ingang.

8A baahaang, ba'biihi, yela jaa ang i yeliminga, yela jaa ang i nanii, yela jaa ang 'tu sori, yela jaa ang i 'forifori, yela jaa ang soma, yela jaa ang tari 'yo-sung, ka suntung kpong jaang 'bibe, ka 'pugibu jaang ming 'bibe, ye mang tieha a yela nga.

9Yela ni, ana yeng daanhi a die, a 'wong, a nye n ingang ni, ye tunaa. 'Suhu maahuu Naangmini ni na Nye ye seng.

10Che n nyengingyeng Daana ingang yaga jaa, aning pampana a baahaang yeng la tiehi n 'jie kaabung yela. Siringminga ye daang tiehiye n yela, che ye daang ba nye 'vuo.

11A ba i 'wo ka hiengbu 'jung la mang yera, ‘bojung n daanhiyeng yeli jaa 'puong mang be, ka a sigima.

12N bangye nandaalung 'puo 'biibu, a bang bundaahmg 'puo biibu. Yela jaa 'puong ming n daanhiyeng ka n 'tuohi yelipagirihi jaa, ka tigibu la bii ka kong kpiebu la, a daanhi ka n mang wa 'do, a la wa 'bi hiengbu 'puong ming.

13N na tuong iye yela jaa a 'tuuro 'Kristo ingang, unang 'kurimo kpiengu ni.

14Anaa jaa ye iye sung aning yeng sungma n dogee 'diibu 'puong.

15Pampana ye Filiipai niba bangyeng ming ka a 'duohi-sung 'munpiileeng, sanga ni mang daang 'yi Masi'dooniya gaa, ka n ning cheechi jaa ba tan taa yela bangbu a'wo 'kuubu aning diebu 'puong, 'see ye 'yong.

16‘bojung haali Tesalonaika 'puong ye tungye n seng a gaa 'dayeni a sungma n hiengbu 'puong.

17A ba i 'wo ka kuubu mang buora, che n buorang ka ye sanyeu 'do.

18Che n nyiye a jaa, a nye yaga jaa 'gaali. N tigiyeng, mang die a 'yi Epafi'ro-daitus seng a buunhu ni ang 'yi ye seng ni 'jung. A iye 'nyuu-noohi 'kuubu, a i sarika ang sigi diebu, a peli Naangmini 'puo sung.

19N Naangmini ming na 'kuyeng ye bunghienihi jaa a 'yi u bundaambuunhu ang bi girima puong a 'tuuro 'Kristo Yesu ingang.

20Pampana girima bibe a 'ku Naangmini aning ti Ba wagiri la wagiri jaa.

21Ye 'puohi ningpegi'yiruu jaa 'Kristo Yesu ingang. A babiihi ni ang 'bi n seng ni 'puohiyeng.

22A ningpegi'yiribe jaa 'puohiyeng, banani ang bi 'Sii-zer 'deung ning panaa 'puohiye yaga jaa.

23Ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni 'bi ye sie seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Colossians

Colossians 1

1Pool, 'Yesu 'Kristo bi-tunuu Naangmini buobu 'jung, aning ti babie Tiimoti,

2ti seurang a 'kuro a ningpegi'yiribe aning a ba'biihi ni ang i limanpaalii niba a bi 'Kristo ingang Koloosi 'puong. Bunye aning 'suhu maahuu 'bi ye seng a 'yi Naangmini ti Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

3Ti mang 'puohiye Naangmini ang i ti Daana 'Yesu 'Kristo Ba ni barika, a mang suha 'kuriye.

4'Bojung ti 'wongyeng ka ye tariye limaniye 'Yesu Kristo ingang, ka ye nungye a ningpegi'yiribe jaa.

5Ti 'puohiye Naangmini barika a tamaa ni ang 'bing Naangmini 'yiring a 'kuye ni 'jung. A tamaa yela yeng dang 'wong a yeliminga yelihung ni 'puong. Una la a 'duohi-sung ni.

6Unang wa ye seng, a ngmana ngmama a donee jaang a'wo ung ira bila ye 'puong ming ni, a 'yi a 'beu ni yeng daang 'womuu, a bang Naangmini bunye ni yeliminga 'puong ni.

7A'wo yeng ming daang daanhi a 'yi Eepafiras, ti to tungtungnunginaa seng bila ni. Unang i 'Kristo limanpaalii tungtuna a 'kuye ni.

8Unang daang yeli 'kuti ye nungbu yeng tari a Sie ingang yela.

9Bila 'jung ti ming, a 'yi a 'beu ni ting daang 'wom-aa, ti ba veng ye 'puohi 'ku. Ting suha ka ye paali aning u buobu bangbu yeng jaa 'puong, aning yela 'muni bangbu ang 'yire a Sie seng.

10Ka ye 'chene a sigi Daana a pena u 'puo yeli jaa 'puong, a ngmana ngmama tungsung jaa 'puong, a baara Naangmini bangbu 'puong.

11Ka ye nye fanga a 'yi kpiengu jaang, a 'yi u girima kpiengu ni 'puong, a tari 'kanyiri aning 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibu yela 'puong aning nyengka.

12A mang 'puoho a Ba ni barika, unang maaliti ting sigi ka ti nye ti tuori a ningpegi'yiribe ang bi chaanii 'puong chengbuunhu ni 'puong.

13Unang 'ihiti a 'yi a 'liinhuu kpiengu ni 'puong, a che diti ing u 'Bi-daununginaa naalung 'puong ni.

14U ingang la ting nye yeudiebu a 'tuuro u jiing ingang ni, a nye yelibee veng'kuubu ming.

15U 'woree la Naangmini ni nie ang kung tuong nye ning 'ningbiri 'woree. Una la bi-fora bungnaanuu jaa ingang.

© 2009 Bibles International.

16'Bojung bung jaa daang naangyeng a 'tu u ingang, buunhu ang 'bi sagbaning aning buunhu ang bi 'teng-gbaning, buunhu nie 'ningbiri ang na tuong nye, aning buunhu nie 'ningbiri ang kung tuong nye. Ka na'kogihi la bii ka naalung kpienguhi la, ka 'ju-daamba la bii ka kpiengu niba la, bung jaa daang naangyeng a 'tu u ingang, a naang 'kuu.

17U 'bibeng che ka bung jaa wa bibe. Buunhu jaa lang nyogiye taa ahi a 'tuuro u ingang.

18Una la a inggbani ang i a cheechi ni ju. Una la a 'munpiilee. Una la 'bi-fora a 'yi kpiinhi 'puong, ka yeli jaa 'puong u mang i 'yi-diera.

19'Bojung a iye a Ba ni 'pu-peli ka u minga jaa 'gbuli paali a 'Bi-dau ingang.

20U daang 'bingye maahuu a 'tuuro u dagara jiing ni ingang, ka u veng ka u minga ning bung jaa leu maali taa a 'tuuro u ingang. Ka buunhu ang bi 'teng-gbaning la, bii ka buunhu ang bi sagbaning la.

21Ye ming, sanga kangang ye daang iye niba ang weli a i domihi ye 'suhu 'puong ye tungbee 'jung. Che pampana u vengyeng ka ye niu leu maali taang.

22U iye bila u neni inggbani ni ingang a 'tuuro u 'kuung ni ingang, ka u ti waaniye u 'ningbi-toori, ka ye i ningpegi'yiribe, a i niba ang ba tari paangbu, a i niba ang ba tari ngmehii,

23ka yenang bi a limaniye 'puong gara, a kpe nyaga a ahi, a ba leu 'puori 'yi a 'duohi-sung tamaa ni 'puong. Una yeng 'wong ni, u 'duoho bang ing 'ku bungnaanuu jaa ang 'bi sagbani luong ni. U tungtuna la ka maang Pool i ni.

24Pampana n nyenginiye n dogee mang 'dire 'kuriye 'puong, a paana a dogee ni 'Kristo ang daang 'di che kpeling ni n inggbaning u inggbani ni 'jung, a inggbani la a cheechi.

25A cheechi nga tungtuna la ka Naangmini 'ihime mang i, a 'tuuro a tungbu ni Naangmini ang 'kumo ni ingang. Una tmg 'kumo ye 'jung ni, ka n paali Naangmini yelihung ni.

26A 'gondo ni ang daang sogili, a 'yi sang'kongkoruu sanga aning buura ang pari sanga ni. Che pampana ang 'yuo ku u ningpegi'yiribe ni.

27Bana la ka Naangmini 'puo pelf ka u 'wuli 'ku bung ni ang la a 'gondo girima bundaalung ni niba ang ba i 'Juuhi 'puong. A 'gondo la ka 'Kristo 'biye ye iinhing, ka bila i ye girima tamaa.

28U yela la ting inna 'duoho, a kpaaha nie jaa, a 'wtmo nie jaa aning yeng jaa, ka ti waaning nie jaa ka u paali 'Kristo 'Yesu ingang.

29Bila 'jung la mang ming tuna yaga jaa, a moora a 'tuuro u tungbu ang tuna tuma n ingang aning kpiengu 'puong.

Colossians 2

© 2009 Bibles International.

1'Bojung n buorang ka ye bang bila ni mang moora yaga jaa a 'kuriye, aning bila ni mang moora yaga a kuro bamahi ang 'bi 'Leyodisiiya 'puong, aning bila ni mang moora a lcuro bamahi nga jaa ang nang ba nye n 'ningbisogo.

2N buobu la ka ba 'silcie maa, a 'woo lang taa ntmgbu 'puong ka ba bang pielaang 'ningbiyuo bundaambuunhu jaa, a tari Naangmini 'gondo bangbu ni. Kristo la bila.

3U ingang la ka yeng aning bangbu bundaambuunhu jaa sogili ni.

4N yeriye a yela nga ka nie jaa ta wa belingye aning kokonoo 'jung.

5'Bojung anaa jaa ka n ba bi ye seng aning inggbani, che n 'Nye ye seng aning sie, a nyengina aning mang nyira ye lang ahi sung, aning limankpiengaa 'Kristo ingang.

6Bila 'jung a'wo yeng sagi 'Kristo 'Yesu a Daana bila ni, ye 'chene u ingang bila.

7Ye kpe nyaga u ingang, a miera 'duoro u ingang, a ahi kpiengaa a limaniye ni 'puong, a'wo bang 'wuliye bila ni, a paaha beng yaga aning barika 'puohibu.

8Ye banna ka nie jaa ta wa saangye a 'tuuro ninsaaliba yeng ingang aning belingkpali ang 'yi ninsaaliba 'tuubu ingang, a 'yi donee nga yelitarihi 'yong ingang, che ka a ba 'yi 'Kristo ingang.

9'Bojung u ingang la ka Naangmini 'berihung paalii jaa lang 'bibe inggbani 'puong.

10Ye paaliyeng u ingang, una la beriikpiengu jaa aning 'suobu kpiengu jaa 'ju.

11U ingang ming la ka ye degiri 'ihi a 'tuuro degiri 'ihibu ni ang ba 'ihi aning 'nuuhi, aning 'Kristo degiri 'ihibu ni a 'tuuro a yelibee inggbani inggbanihung ni yaa bahibu 'puong.

12Ye niu bang daang lang 'ung Ngminikon'suobu 'puong, ka ye niu la 'ihi 'yi ming, a 'tuuro ye limaniye yeng tari Naangmini tumani ingang 'jung, a Naangmining 'ihuu a 'yi a kuung 'puong ni.

13Yena daang iye kpiinhi ye yelibee 'puong aning ye inggbama degiri ba'ihibu 'puong, ka Naangmini 'kuye 'nyivori ning 'Kristo, a veng ye saangbuhi jaa kuye.

14Unang daang 'du a mara ni ang seu ning 'nu ni bahi, a marang daang nyogi ti kokoeng, a chiihiti ni. Ung daang diu 'yi ti soring a kpaahuu marl u dagara ni ingang.

15Naangmini daang saangye ju-daamba aning kpiengu niba, a 'wulibo gbanggbaling, a 'uohi ba 'olo, a tuongba a dagara ingang.

16Bila 'jung ye ta veng ka nie jaa yeliye siimaa 'diibu yela, bii buunhu 'nyuubu yela, bii 'chiu kanga 'diibu yela, bii 'chiu-paalaa 'diibu yela, bii a peenhibu beu yela.

17Ana iye yela ang waana kalin'chiu, che 'Kristong 'so a minga ni.

18Ye ta veng ka nie jaa belingye ye sanyeu nyiibu 'puong aning minga 'pugi 'sigihibu aning malikihi Ngming'puohibu. U daana mang ngmaara kpieriye yela ung ba nye 'puo, a mang 'duoho u minga kpali aning u donee haakila.

© 2009 Bibles International.

19Che u ba mang nyogi a ju, u ingang ka a inggbani jaa nyira siimaa a 'tuuro a inggbani 'kpingee aning a inggbani 'giile ingang, a 'woo lang taa, a baara aning Naangmini baabu.

20Bila 'jung ka yenang 'kpi ning 'Kristo a 'yi a donee nga yelitarihi 'puong, ka wala la yeng 'woning yeng nang 'bi a donee 'puong, a 'tuuro yelibinnihi?

21Yeng 'tuuro yela ang i 'wo ta fiinhi nga, ta leng nga, ta nyogi nga.

22Ama jaa na 'koring, a va bahi aning tuma tungbu 'puong, a 'tuuro ninsaaliba nuori 'kuubuhi aning ninsaaliba 'wulibu.

23Siringminga, yela nga tariye yeng 'wulibu ngming 'puohi nie ang ing u minga 'puong, aning minga 'sigihibu 'puong, aning minga inggbani dogihibu 'puong, ang ba tan legiraa a ku inggbani bobee.

Colossians 3

1Bila 'jung ka yenang 'ihi ning 'Kristo, ye buora buunhu ang bi saa'jung. 'Beng ka 'Kristo 'jing Naangmini 'nuduring ni.

2Ye veng ka ye 'suhu bi buunhu ni ang bi saa'jung, a ta veng ka a bi buunhu ang 'bi 'teng-gbaning.

3‘bojung ye 'kpiyeng, ka ye 'nyivori sogili 'Kristo seng, Naangmini ingang.

4Sanga ni 'Kristo, unang i ti 'nyivori ni, ung daang na 'yi, ye ming daang na 'yi paahiye u ingang girima 'puong.

5Ye veng ka ye donee yelitarihi buobu ang bi ye inggbamang kpi. Ana la senseng, degiri, bungbee buobu, yelidega buobu, aning 'niiri. 'Niiri iye bagimaali.

6A yela nga 'jung ka Naangmini 'su-kpiengaa waana 'biihi ang jaanhi nuori 'tuubu ingang ni.

7A 'puong la yeng ming daang 'chene, sanga ni yeng daang 'bi a 'puong ni.

8Che pampana ye bahi a yela nga jaa, 'suuri, 'su-kpiengaa, bielung, 'yo-saang, aning ye noe yelibee yelibu.

9Ye ta ngmaara 'girii 'kuro taa, bojung ye yaaye a 'jogikoree ni aning u tuma bahi.

10A che di 'jogi-paalaa ni 'pili, unang mang ira paalaa a gara bangbu 'puong a 'wore nie ni ang naamuu ni.

11A bila 'puong a ba tari ka 'Giriis nie la nga bii ka 'Juu nie la nga, ka nie degiri ang 'ihi bii nie degiri ang ba 'ihi, ka Baribeeriyang nie bii Siitiang nie, ka 'yeme bii nie ang ba i 'yeme. Che 'Kristo la bung jaa, a bi ba jaa ingang.

12Bila 'jung bii, a'wo yeng i niba Naangmini ang 'lugihi, a i ningpegi'yiribe, a i Naangmini mmginibani, ye di hinihung, mingilung, minga 'sigihibu, boinlung, aning 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung a 'pili.

© 2009 Bibles International.

13Ye tan 'kanyiri taa seng, a vena 'kuro taa. Ka nie jaa ning u tong tari goma, ye vena 'kuro taa. A'wo 'Kristo ming ang veng 'kuye bila ni, ye ming tuna bila.

14Ye tari nungbu a gaa a yela nga jaa. Una la mara ang nyogiriye 'binne nuori'yeni paalibu 'puong.

15Ye veng ka 'Kristo 'suhu maahuu 'di naalung ye 'sikieng. A 'suhu maahuu la ka Naangmini buongye 'ku inggbani bung'yeni 'puong. Ye mang 'puoho barika.

16Ye veng ka 'Kristo yelihung ni 'bi ye ingang yaga jaa. Ka ye 'wuno taa a ira taa kawani yeng jaa 'puong, a 'yiene Naangmini 'yieng-seurihi, aning 'pugibu 'yieme, aning siilung 'yieme. Ye 'yiene aning bunye ye 'sikieng a 'kuro Daana.

17Yeli jaa yeng ira yeliyaga 'puong bii tuma 'puong, ye ira a jaa Daana 'Yesu 'yuoring, a 'puoho Naangmini a Ba ni barika a 'tuuro u ingang.

18Pogiba, ye 'sigihi ye miihi 'ku ye siriba. Bila sumang Daana 'tuubu 'puong.

19Siriba, ye nung ye pogiba, a ta i too ba ingang.

20'Biihi, ye 'tuuro ye ba'mine aning ye ma'mine noe yela jaa 'puong. ‘bojung bila iye 'pu-peli yaga jaa a ku Daana.

21Ba'mine, ye ta dagina ye 'biilii 'suuri, ka ba iinhi wa chuori.

22Tungtuniba, ye 'tuuro ye dunee daam'mine noe yela jaa puong. A ba i 'wo sanga ni bang kaariye 'yong a'wo niba ang buora ka ba peli niba 'puuhi. Che ye 'tuuro ba noe aning ye 'sikie jaa, a jora Naangmini.

23Yela jaa yeng ira, ye i a yelibalaa aning ye 'sikie jaa a'wo yeng ira kuro Daana, ka a ba 'woning yeng ira kuro ninsaaliba.

24Ye bang ka Daana seng la yeng daang na nye a chengbuunhu ang i ye sanyeu. ‘bojung Daana 'Kristo la yeng tuna 'kuro.

25Che nie ni jaa ang tuna tungbee daang na nyiye u tungbee ni sanyeu. Niba kahing gaa taa 'chibe.

Colossians 4

1Daam'mine, ye ira ye tungtuniba sung, a iriba yela ang 'tu sori. Ye bang ka ye miihi tariye Daana ang 'bi arijenang.

2Ye mari kpiengaa Ngming'puohi 'puong, a kaarabila 'jieng sung aning barika 'puohibu.

3Ye 'puoho Naangmini 'kuriti ming, ka Naangmini 'yuo 'duoho ingbu son 'kuti, ka ti yeli 'Kristo 'gondo ni yela. A 'jung la mang bi pogiriba 'deu 'puong ni.

4Ye suha 'kurimo ka n tuong yelaa ka a peli sung, a'wo bila ang sigining ka n yeli.

5Ye ira yela aning yeng banani ang ba sagi seng, a di a wagiri tuna ning tungsuunhi.

© 2009 Bibles International.

6Ye veng ka ye yeliyaga mang tan bunye, a 'wong yaarung, ka ye bang bila ni yeng na mang die yeli ku nie jaa ang jugihiye.

7Tiikikus na yeliye n yela jaa 'kuye. U iye ba'bie ting nung yaga jaa, a i limanpaalii tungtuna aning ti tungtungto Daana ingang.

8A bila nga 'jung mang tumuu ye seng ka ye bang ti yelitarihi, ka u maa ye 'sikie.

9U ning Oneesimus la, ti ba'bie ang i limanpaalii daana a i ti babie ting nung, una la ye kanga ni. Ba na yeliye yela jaa ang i jie ngang 'kuye.

10N to pogira, Aristaarikus 'puohiyeng, aning Maaki, Baarinabas yaupoga bi-dau. Ye nyiye 'wulibu a'wo u yela. Ka unang wa wa ye seng, ye dieguu,

11aning 'Yesu, una bang buona 'Juusitus ni. Ba 'yong la degiri 'ihibu niba a 'ku a Naangmini naalung a tungtungtaa 'puong. Ba 'kurimong 'suhu maahuu.

12Eepafiras, ye kanga ang i Yesu 'Kristo tungtuna, u 'puohiyeng. U mang moorang yaga jaa a 'kuriye u Ngming'puohi puong, ka ye ahi a jigi, a bang Naangmini buobu jaa pielaang.

13'Bojung n nyiyeng ka u tariye injegi yaga jaa ye yela, aning bamahi nga ming ang bi 'Leyodisiiya 'puong aning Haiyeroopolis 'puong.

14'Luki, a ningtiura ni ting nung yaga ni aning 'Diimas 'puohiyeng.

15Ye 'puohi a ba'biihi ni ang bi 'Leyodisiiya 'puong ni, a 'puohi Niimifas aning a cheechi ni ang 'bi u 'deung ni.

16Sanga ni bang na wa karing a gbangu nga 'kuye baahi, ye veng ka ba karimuu 'Leyodisiiya niba cheechi ming 'puong, ka ye ming karing a gbangu ni ang 'yi 'Leyodisiiya ni.

17Ye yeli ku Arikiipas: Kaara a tungbu ni ing die Daana ingang ni 'jieng ka i paaluu.

18Maang minga Pool 'nung seu a 'puohibu nga. Ye tieha n pogibu ni yela. Ngming na 'kuye bunye. Ami.

© 2009 Bibles International.

1 Thessalonians

1 Thessalonians 1

1Pool aning Sili'veenas aning Tiimoting seura 'kuro Tesalonaika niba cheechi. Banang bi Naangmini a Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang ni. Bunye aning 'suhu maahuu 'yi Naangmini ti Ba ingang, a 'yi Daana 'Yesu 'Kristo ingang, a wa ye seng.

2Ti mang 'puohiye Naangmini barika wagiri jaang ye jaa 'jung, a mang buona ye 'yoe ti Ngming'puohibu 'puong.

3Ti mang tiehang wagiri jaang ti Naangmini aning ti Ba 'ningbi-tooring ye limaniye tuma yela, aning ye nungbu tungkpienhi yela, aning ye tamaa 'kanyiri yela ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

4Babiihi Naangmini ang nung, ti bangyeng ka Naangmini 'lugihiyeng.

5'Bojung ti 'duohi-sung ba wa ye seng yeliyaga 'yong 'puong. U wayeng ming kpiengu 'puong, a wa a Sipegryiruu 'puong, a wa 'sige ang ba bi 'be fling jaa 'puong. Ye bangye berihung ni ting daang 'be ye 'puong ye 'jung.

6Yeng daang leu ti potuuribo aning Daana 'potuuribo, a daang 'di a yelihung dogee yaga aning yeng nye a Sipegi'yiruu nyengka.

7Bila 'jung ye daang iye niba bang na toonha a 'ku banani jaa ang sagi Masi'dooniya 'puong aning 'Akeeya 'puong.

8'Bojung Daana yelihung daang 'yiye ye seng a yeli 'yi gbanggbali. Masi'dooniya aning 'Akeeya 'yong puuhing naang ang daang yeli 'yi gbanggbali. 'Jie jaang ming ye limaniye yeng tan Naangmini ingang yaariyeng. Bila 'jung ti ba hiena ka ti la yeli yeli jaa.

9'Bojung bana miihi yeliye ti yela, bila ni kpiebu ting kpening ye seng, aning bila ni yeng leu 'yi baga ingang ka ye ti tung Naangmini ang i 'vori a i yeliminga daana ni.

10Ka ye ti cheliha u 'Bi-dau ming ang na ti 'yi sagbani wa. Una tmg 'ihi a 'yi kpiinhi puong ni, Yesu unang 'ihiti a 'yi 'su-kpiengaa ang waana 'puong ni.

1 Thessalonians 2

1Babiihi, ye miihi bangye ti kpiebu ting daang wa kpening ye seng, ka u daang ba i jaala.

2Ting daang dang 'di dogee aning bang daang ingti nyaaba Filiipai 'puong bila ni, a'wo yeng bang ni. Che ti daang tariye nyeu ti Naangmini ingang ka ti yeli Naangmini 'duohi-sung yela 'kuye chiihibu yaga 'puong.

3'Bojung ti kawani ba 'yi boribu ingang, bii degiri ingang, bii belingbu 'puong.

4Che a'wo ting i niba Naangmini ang daang sagi a di a 'duohi- sung 'kuti delibu 'puong ni, bila la ting yera. Ti ba yera bila ka ti peli niba 'puuhi. Ti yeriye bila ka ti peli Naangmini 'puo, unang 'pigihe ti 'sikie ni.

© 2009 Bibles International.

5Wagiri jaa daang 'chibe ming ting yeli 'bangfuge yeliyaga, a'wo yeng bang bila, bii a tari 'ningbiri 'libilibi. Naangmini la 'sieree daana.

6Bii ting daang bo 'pugibu 'yi niba seng. Ti daang ba bou 'yi ye seng, bii a 'yi ningjaani seng. A'wo ting i 'Kristo bi-tunihi 'puong, ti daang na tuong diye ti tuora dogili ye iinhing.

7Che ti daang iye boin ye 'puong, a'wo poga ang kaara biihi 'jieng ang mang suona u minga 'biihi bila.

8Ting daang 'hiine ye yela 'jung, ti daang ba buora ka ti 'kuye Naangmini 'duohi-sung 'yong. Ti daang buorang ka ti di ti 'nyivoe ming 'kuye. 'Bojung ye leu iye niba ting nung yaga jaa.

9'Bojung ba'biihi, ye tiehiye ti tungkpienhi aning ti tuora yela. Ti da mang tuniye tuma 'yienguu aning ngminaa. 'Bojung ti daang ba buora ka ti tuora dogili ye kanga jaa ingang, sanga ni ting daang ing Naangmini 'duohi-sung ni 'kuye.

10Ye iye 'sieree 'deme, ka Naangmini ming i 'sieree daana, bila ni pegi'yiibu, aning sun'tuubu, aning ba tari paangbu berihung ting daang 'be ye banani ang sagi 'puong.

11A'wo yeng bang bila ni ting daang i ye kanga jaa kawani ni, a maa ye kanga ming jaa 'suhu ni, a kpaahi ye kanga jaa a'wo ba ang mang ira u 'biihi bila ni.

12Ti iyeng kawani ka ye 'be berihung ang sigihining Naangmini. Unang buoniye a garaning u minga naalung 'puo aning u minga girima 'puo ni.

13Ngaang 'jung ting ming 'puoho Naangmini barika wagiri jaang. 'Bojung sanga ni yeng daang die Naangmini yelihung ni yeng 'wong 'yi ti seng ni, ye ba dieguu a'wo ninsaaliba yelihung. Ye dieguung a'wo Naangmini yelihung, bila ming ung i yeliminga 'puong. Unang tuna tuma ming ye banani ang sagi iinhing ni.

14'Bojung yena, babiihi, ye leuye Naangmini cheechihi ni ang bi 'Judiiya 'puong 'potuuribo, anang bi 'Kristo Yesu ingang ni. 'Bojung ye ming 'diye yela ni ning a 'ju dogee a 'yi ye paaluu niba seng, a'wo bang ming 'di a dogee bila a 'yi a 'Juuhi seng ni.

15Banang ku Daana 'Yesu, a ku ba miihi dangyeriba, a kariti bahi ni. Ba ba pena Naangmini 'puo, a mang chiiha niba jaa ming.

16Ba mang kariting ka ti to yera yela kuro a niba ni ang ba i 'Juuhi ni ka ba i 'chihi. A bila nga 'puong ba mang paaniye ba yelibee wagiri jaang, 'bojung a 'su-kpiengaa waye ba iinhing a baahaang.

17Che tinuu, ba'biihi, bang daang diti 'yi ye seng wagiri fling 'puong inggbani 'biibu puong ni, che ba daang ba diti 'yi ye seng 'sikiri 'puong. Ti iye anie yaga jaa aning buobu kpong ka ti nye ye ningbisogo.

18'Bojung ti daang buorang ka ti wa ye seng. Yeliminga maang Pool, n daang buorang pahii pahii ka n wa. Che ka Sitaani daang legiti.

© 2009 Bibles International.

19'Bojung 'bo la ti tamaa, bii ti nyengka, bii ti nyengingbu naalung 'jupiluu? Ma yena la Daana 'Yesu 'Kristo 'ningbi-tooring u waa sanga wa?

20'Bojung yena la ti girima aning ti nyengka.

1 Thessalonians 3

1Bila 'jung sanga ni ting daang ba la tuong na ahining bila, ting tiehi ka a sumang ka ti 'bi Aatenz 'puong ti 'yong.

2Ting daang tung Tiimoti, ti ba'bie aning Naangmini tungtungto 'Kristo 'duohi-sung ni 'puong. Ti daang tumuung ka u wa veng ka ye ahi kpiengaa a nyagihi ye iinhi ming ye limaniye soring.

3Ka nie jaa ta 'jigihe a tuorihi nga Jung, 'bojung ye miihi bangyeng ka ba daang bingting a ku-a.

4'Bojung, yeliminga, sanga ni ting bi ye seng, ti dang yeliyeng ka ba na dogihiting. Ka bila daang i, yeng bang.

5Bila 'jung sanga ni mang ba la tuong na ahining bila, mang tung ye seng ka n bang ye limaniye yela. Ka a 'pigihe ta wa pigihiye ka ye 'le, ka ti tuma i jaala.

6Che Tiimoti 'yiye ye seng a wa ti seng pampana, a waaning 'duohi-noo wa luti a'wo ye limaniye aning ye nungbu yela. U yeliting ka ye tariye tiehisuunhi ti yela wagiri jaang, a buora yaga jaa ka ye nyiti a'wo ting ming buora ka ti nyiye bila.

7Bila nga 'jung, ba'biihi, ti 'suhu da maayeng ye yela ti tuora ni jaa 'puong aning ti dogihibu jaa 'puong ye limaniye 'jung.

8'Bojung ti tariye 'nyivori pampana, ka yenang ahi kpiengaa Daana ingang.

9'Bojung 'bo barika 'puohibung sigi ting na tuong di 'ku Naangmini ye 'Jung aning nyengka ni jaa ting nyengina ti Naangmini 'ningbi-tooring ye 'jung ni?

10'Yienguu aning ngminaa ti mang 'puohiye Naangmini yaga jaa a 'gaali, ka ti nye ye 'ningbisogo, a paali yeli ni ang kong ye limaniye 'puong.

11Ti Naangmini minga aning ti Ba, aning ti Daana Yesu 'Kristo 'wuliting son ka ti wa ye seng.

12Daana veng ka ye nungbu yeng tari taa iinhing, aning nungbu yeng tan niba jaa iinhing paahi a pa baha, a'wo ti nungbu ang 'wo bila ye iinhing nga.

13A baahaang ka u maali ye 'sikie ka a ta tari ngmehii pegi'yiibu 'puong ti Naangmini aning ti Ba 'ningbi-tooring, ti Daana 'Yesu 'Kristo waa 'puong, u ning u ningpegi'yiribe jaa.

1 Thessalonians 4

© 2009 Bibles International.

1Bila 'jung baThiihi, a baahaang, ti suhiyeng a iriye kawani Daana Yesu ingang. A'wo yeng die 'yi ti seng bila ni yeng i 'wo ka ye 'chene a pena Naangmini 'puo ni, a'wo yeng ira bila ni, ka ye maaling gara 'ningbi-toori yaga jaa.

2'Bojung ye bangye nuori 'kuubuhi ni ting 'kuye ka ye 'tuuro a 'tuuro Daana 'Yesu ingang.

3'B ojung Naangmini buobu la ye welipe gi'yiibu, ka ye ngmaa 'yi senseng ingang.

4Ka ka ye kanga jaa mang bang bila ni ung na tari u inggbani welipegi'yiibu 'puong aning nanihung 'puong.

5A kung taruu bo'gaalii ang i kpiengaa 'puong, a'wo niba ni ang ba i 'Juuhi ang ba bang Naangmini ang 'wo bila ni.

6Ka nie ta i beu a ti 'filing u ba'bie yeli jaa 'puong. 'Bojung Daana iye a yela nga jaa sannaara a'wo ting ming dang kpaahiye a 'di bila 'sieree ni.

7'Bojung Naangmini ba buongti 'ku degiri, u buongting 'ku pegi'yiibu.

8Bila 'jung unani ang jaanha a 'wulibu nga, u ba jaanha ninsaalaa. Naangmini ung jaanha, unang kuriye u Sipegi'yiruu ni.

9Che a'wo babiihmg nungbu yela, ye ba hiena ka n seu kuye. 'Bojung Naangmini 'wuliye yena miihi ka ye nung taa.

10Yeliminga, ye nungye a babiihi jaa ang bi Masi'dooniya paaluu jaang. Che ti suhiyeng, ba'biihi, ka ye nang maaling tuna bila yaga jaa.

11Ye moora 'ningbi-jieng ka ye i boin, a ira ye miihi yela, a tuna tuma aning ye miihi 'nuuhi, a'wo ting 'kuye nuori ka ye ira bila ni.

12Ka ye 'berihung 'tu son a 'ku banani ang ba 'bi ti 'puong ni, ka ye ta hiena bung jaa.

13Ba'biihi, che ti ba buora ka ye i bambugiri, a'wo banani ang 'gbihe yela, ka ye ta ira nimiha a'wo banani ang ba tari tamaa ni.

14'Bojung ka tinuung sagi ka 'Yesu kpiyeng a la 'ihi, bila la, banani ming ang 'gbihe 'Yesu ingang ni ka Naangmini daang na waaning aniu.

15'Bojung ti yeriye ngaang 'kuriye a 'yi Daana yelihung ingang, ka ti banani ang tari 'nyivori a bibe a gara Daana waa sanga, ka ti kung die banani ang 'gbihe ni 'yie.

16'Bojung Daana minga daang na 'yiye sagbani 'sigi aning tahingbu, aning malikinaa kokori, aning Naangmini biengkoni. Ka a kpiinhi ang 'bi 'Kristo ingang 'ihi fora.

17A bila 'puoring ti banani ang tari 'nyivori a bibe, Naangmini na jaahiting 'doning sagbani a ti paahi ba ingang savaala 'puong. Ka ti ti 'tuohi Daana saa'jung, bila la ting daang naang bibe aning Daana a gara wagiri jaang.

18Bila 'jung ye maara taa 'suhu aning a yela nga.

1 Thessalonians 5

© 2009 Bibles International.

1Che a wagirihi aning a sangihi yela, ba'biihi, ye ba hiena ka n seu 'kuye.

2'Bojung ye miihi bangyeng pielaang ka Daana 'beu ni waanang a'wo na'nyige ang mang waana bila 'yienguu.

3'Bojung sanga ni bang daang na yera: Maahuu aning laangfie, beng la ka nyuongbu daang na wa ba ingang 'wieng 'wieng a'wo dogiri'puo dogee ang mang wa pogi'puo ingang bila ni. Ba daang kung 'yi.

4Che yena, ba'biihi, ye ba 'bi sagiluu 'puong ka a 'beu na wa 'liuye a'wo na'nyige.

5'Bojung ye jaa iye chaanii biihi aning ngminaa biihi. Ti ba i 'yienguu 'biihi, bii sagiluu biihi.

6Bila 'jung ye ta veng ka ti 'gbihe a'wo niba 'mine ang 'gbihe bila. Ye veng ka ti kaara a bang ti miihi.

7'Bojung banani ang 'gbihe, ba mang 'gbihee 'yienguu. Banani ming ang 'nyuuro 'bugiro, ba mang 'nyuuro 'bugiriye 'yienguu.

8Che ti banani ang i ngminaa niba, ye veng ka ti bang ti miihi a di limaniye aning nungbu nyeu 'kuru kparuu yeti. Ka ti di 'chihi tamaa ka u i 'kuru jupiluu ka ti 'chigi.

9'Bojung Naangmini ba bingti a 'ku 'su-kpiengaa, u bingting ka ti i 'chihi a 'tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

10Unang 'kpi kuti, bila 'jung ka ti 'yuoyeng bii ka ti 'gbiheng, ti niu na lang tariye 'nyivori.

11Bila 'jung ye maara taa 'suhu, a miera taa, a'wo yeng turi ira bila nga.

12Ti suhiyeng, ba'biihi, ka ye bang banani ang tuna yaga jaa ye 'puong, a i ye 'yi-dieriba Daana ingang, a 'wuniye ni.

13Ka ye jeriba saa'jung yaga jaa nungbu 'puong ba tuma 'jung. Ye tan noo ye 'puong.

14Ti iriyeng kawani, ba'biihi, ye kpaaha banani ang ba 'tuuro sori. Ye maara banani ang i dabieng niba 'suhu. Ye sunna banani ang i salihi. Ye 'dire 'kanyiri niba jaa iinhing.

15Ye kaara sung ka kanga jaa ta di beu naa nie jaa beu sani. Che ye mang 'tuuro yeli ang soma wagiri jaang, ye miihi 'puong aning niba jaa seng.

16Ye nyengina wagiri jaang.

17Ye 'puoho Naangmini wagiri j aang.

18Yeli jaa 'puong ye mang 'puoho barika. 'Bojung Naangmini buobu la bila a 'kuye 'Kristo 'Yesu ingang.

19Ye ta 'kpiinhe a Sie.

20Ye to digira dangyelibuhi foo.

© 2009 Bibles International.

21Ye mang pieha yela jaa, a mang nyogi kpiengaa yeli ni ang suma.

22Ye ngmaa 'yi beu 'woree jaa ingang.

23A maahuu Naangmini ni minga welipegiye ka ye 'yi kpeleng kpeleng. Ngming na bing ye sie aning ye 'suhu aning ye inggbani jaa, a kaara ka a kung tari ngmehii a gara ti Daana Yesu 'Kristo waa ni sanga.

24Limanpaalii Daana la unani ang buoniye ni, u na tungye bila ming.

25Ba'biihi, ye 'puoho Naangmini 'kuriti.

26Ye 'puoho a ba'biihi jaa aning pegi'yiibu mugihibu.

27N kpaahiyeng a 'tuuro Daana ingang, ka ye karing a gbangu nga 'ku a ba'bi-pegi'yiribe ni jaa.

28Ngming na veng ka ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni bi ye seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

2 Thessalonians

2 Thessalonians 1

1Pool aning Sili'veenas aning Tiimoting seura 'kuro Tesalonaika niba cheechi, banang
'bi Naangmini ti Ba aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang ni.

2Bunye aning 'suhu maahuu 'yi Naangmini a Ba ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo
ingang a wa ye seng.

3Ti iyeng a'wo ka ti 'puoho Naangmini barika wagiri jaang ye 'jung, ba'biihi, a'wo ang
sigi bila ni. ‘bojung ye limaniye baarang a 'gaali, ka nungbu ye kanga jaa ang tari u to
ingang paaha yaga jaa.

4Bila 'jung Naangmini cheechihi ni 'puuhing ti iriye tangkama ye yela, ye 'kanyiri
aning ye limaniye yeng tari ye dogihibu jaa yeng nyira 'puong aning ye dangbu jaa
yeng nyira 'puong 'jung.

5Bilang i Naangmini sun'tuubu saree 'diibu ni 'sieri-pielaa. Ka ba jeriye ka ye
sigihining Naangmini naalung ni, u 'jung yeng 'dire dogee ni.

6A iye sun'tuubu yeli a 'ku Naangmini ka u di dangbu yeu niba ni ang danniye.

7Ye banani ming bang dang ni, ka u 'kuye peenhibu a paahi ti ingang sanga ni Daana
Yesu ang daang na 'yuo 'yi sagbaning aning u malikihi ang tari kpiengu.

8'Buung-jinti 'puong ung daang na dogihi banani ang ba bang Naangmini, a ba 'tuuro
ti Daana 'Yesu 'Kristo 'duohi-sung ni nuori.

9Ba daang na dogihibang aning nyuongbu ang ba tari baahibu, a ngmaaba 'yi Daana
'biibu aning u kpiengu girima ingang.

10U na iye bila sanga ni ung daang na wa a 'beu ni 'puong, ka u wa nye girima u
ningpegi'yiribe 'puong, ka u yela ming i nomaa a 'kubanani jaa ang sagi. 'Bojung ye
daang sagiye ti 'sieree ni ting daang 'di ye 'puong ni.

11Bila 'jung ti 'puohiye Naangmini wagiri jaang a 'kuriye ka ti Naangmini jeriye ka ye
sigihining a buongbu. Ka u paali u stmtung 'pu-peli sung ni jaa, aning a limaniye tuma
ni a 'tuuro kpiengu ingang.

12Ka ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuori pegi ye 'puong, ka ye ming pegi u ingang, a tuuro ti
Naangmini aning Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni ingang.

2 Thessalonians 2

1Ti Daana 'Yesu 'Kristo waa ni yela aning ti laanhi lang taa u seng yela, ti suhiyeng
ba'biihi,

2ka ye ta veng ka ye haakila dang 'wieng, bii ka ye ira 'karikaruu a 'tuuro sie ingang,
bii a 'tuuro yelihung ingang, bii a 'tuuro gbangu ingang ang na i 'wo ung 'yi ti seng,
a'wo ka Daana beu ni pieliyeng.

© 2009 Bibles International.

3Ye ta veng ka nie jaa belingye yeli jaa 'puong. 'Bojung a beu ni daang kung wa, 'see ka jaanhi bahibu wa fora. Ka a ningbeu ni 'yi gbanggbali, nyuongbu bi-dau ni.

4Unang chiiha bung jaa bang buona Naangmini, bii bung jaa bang 'puoho Ngming'puohibu, a 'duoho u minga a gaagaa. Bila 'jung ung 'jine Naangmini Ngming'puohi 'de-kpong 'puong a'wo Naangmini, a 'wuno u minga ka u iye Naangmini.

5Ye ba tieha ka sanga ni mang daang nang 'bi ye seng ni ka n yeliyeng a yela nga?

6Pampana ye bangye bung ni ang legiruu ung daang na 'yi gbanggbali u wagiri 'puong.

7'Bojung a beu 'gondo ni tuniye tuma pampana. Che unani ang legiruu ni na legiruung a gara sanga ni Naangmini ang na ti diu 'yi a legibung.

8A sanga ka a ningbeu ni panaa daang na 'yi gbanggbali. Una ka Daana 'Yesu daang na nyugi ning u nuori vuunhung, a nyuomuu ning u waa chaangbu ni.

9A ningbeu ni waa aning Sitaani tuma 'woniye taa, ana ung na tung aning kpiengkanaama baluu jaa, aning 'sierihi baluu jaa aning yelisiela baluu jaa ang jaa i 'girii,

10aning beu'tuubu belingbu jaa banani ang nyuona 'puong. 'Bojung ba ba die a yeliminga nungbu ni ka ba i 'chihi.

11Bila 'jung Naangmini na bahiye belingbu kpiengaa ka u waanaba seng ka ba sagi a 'girii ni.

12Ka ba jaa 'le saree 'diibu 'puong, banang ba sagi yeliminga che tari 'pu-peli beu'tuubu 'puong ni.

13A iye kparaama 'kuti ka ti 'puoho Naangmini barika wagiri jaa ye 'jung, ba'biihi Daana ang nung. Bojung a 'munpiileeng Naangmini 'lugihiyeng a 'ku 'chihi a 'tuuro a Sie welipegi'yiibu ingang aning a yeliminga sagibu ingang.

14Una la ung buongye 'ku a 'tuuro ti 'duohi-sung ingang ni, ka ye nye ti Daana Yesu 'Kristo girima ni.

15Bila 'jung ba'biihi, ye ahi kpiengaa, a nyogi a dangkaarihi ni ting 'wuliye ni, ka nuori yelihung ting di 'wuliye bii ka ti gbangu ingang la.

16Ti Daana 'Yesu 'Kristo minga, aning Naangmini ti Ba, unang nungti a 'kuti 'suhu maahuu ang ba tari baahaa aning tamisung a 'tuuro bunye ingang ni,

17u maa ye 'sikie, a veng ka ye ahi kpiengaa yelihung jaa 'puong, aning tungsung jaa 'puong.

2 Thessalonians 3

1A baahaang, ba'biihi, ye 'puoho Naangmini kuriti ka Daana yelihung ni yaari 'wieng 'wieng, a nye nanihung a'wo ang i bila ye seng ni.

© 2009 Bibles International.

2Ye 'puoho ka Naangmini 'ihiti a 'yi niba ang ba ahi yeliminga soring aning ningbee 'nuuhing. 'Bojung niba jaa ba tari limaniye.

3Che Daana iye limanpaalii daana. Unang na veng ka ye ahi kpiengaa, a kaaye a 'yi beu ingang.

4Ti sagiye Daana 'di ye yela, ka ye tunang, a na tung yela ni ting 'kuriye nuori ka ye tuna ni.

5Daana leuhi ye 'sikie ing Naangmini nungbu 'puong aning 'Kristo 'kanyiri 'puong.

6Ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yuoring, ti yera kuriyeng, ba'biihi, ka ye ngmaa ye miihi a 'yi ba'bie jaa ang ba 'tuuro son ingang, a ba 'tuuro a dangkaari ni ming yeng die 'yi ti seng ni.

7'Bojung ye miihi bangye bila ni yeng i 'wo ka ye 'tuti. Bojung ti daang ba 'be 'berihung nga ang ba 'tu son ye 'puong.

8Ti daang ba mang 'di nie jaa siimaa jaala ming. Ti daang mang tuniye tungkpienhi a 'dire dogee 'yienguu aning ngminaa jaa, ka ti tuora daang ta dogili ye kanga jaa ingang 'jung.

9A ba i 'wo ka ti daang ba 'so kpiengu a na tung bila. Ti daang iye 'siri ka ti maali ti miihi a i niba yeng na toonha a 'kuye ka ye toonhiti.

10'Bojung 'haali sanga ni ting daang bi ye seng, ti 'kuyeng a nuori nga, ka ka nie jaang kung tung tuma, ka u ta 'dire ming.

11‘bojung ti 'wonong ka niba 'mine Nye ye 'puong a ba 'tuuro sori, ba ba tuna tuni jaa, che i niba ang yo kpiera niba yela.

12Niba ni ang i bila, ti 'kuriye a ningbani nuori a iriba kawani a 'tuuro ti Daana 'Yesu 'Kristo ingang, ka ba tuna tuma boin, a 'dire ba miihi siimaa.

13Che yena, ba'biihi, ye ta bana sung tungbu 'puong.

14Ka nie jaang ba 'tu ti yelihung a gbangu nga 'puong, ye bang a daana yela ka ye niu ta lanna taa, ka 'vii kpeu.

15Che ye ta jeruu a'wo doma. Ye 'wunuu a'wo ba'bie.

16A maahuu Daana, u minga 'kuye 'suhu maahuu wagiri jaang sori jaa 'puong. Daana bi ye jaa seng.

17Maang Pooling seura a 'puohibu aning n minga nu. Bila iye 'sieree n gbangu jaa 'puong. Ngaang la mang mang seu.

18Ti Daana 'Yesu 'Kristo bunye bi ye jaa seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

1 Timothy

1 Timothy 1

1Pool, 'Kristo Yesu 'bi-tunuu, a 'tuuro Naangmini ti Diera aning 'Kristo 'Yesu ti tamaa nuori 'kuubu ingang,

2seurang lcuro Tiimoti, n minga 'bi-dau a limaniye 'puong. Bunye, hina aning 'suhu maahuu 'yi Naangmini a Ba aning ti Daana 'Kristo 'Yesu ingang a wa i ingang.

3A'wo sanga ni mang daang gara Masi'dooniya a daang suhii bila ni, 'bi Eefesus 'puong a mang tuong yeli niba 'mine ka ba ta 'wuno 'wuli-jaani.

4Bii a cheliha silima aning buurigbee ang ba tan baahibu yelitarihi. A yela nga waananiye jugihibu, a ba waananing Naangmini tuma ang bi limaniye 'puong.

5A nuori 'kuubu baahaa la nungbu ang 'yire 'sikiri 'foriforee 'puong, aning 'suhu sung 'puong, aning limaniye minga 'puong.

6Niba 'mine leuyeng 'yi a ingang a gaa yeliyagi kpakpalihi jie.

7Ba buorang ka ba i a 'begu karima'mine, che ba ba mang bang bila ni bang mang yera, bii yeli ni bang mang yera kpiengaa kpiengaa ni.

8Ti bangyeng ka a begu sumang, ka nieng 'tuuruu yeliminga soring.

9Ti bangyeng ming ka a begu ba bing lcu sun'tuuribo, u 'bingyeng 'lcu 'begu saaniba aning niba ang ba 'tuuro nuori, aning niba ang ba 'tuuro Naangmini buobu, aning yelibe-iriba, aning niba ang ba i ningpegi'yiribe, aning ningdega, aning banani ang kuura ba ba'mine, aning niba ang kuura ba ma'mine, aning ningkuuriba,

10aning senseniba, aning daba ang buora taa a'wo dau ning poga, aning nin'juuribo, aning 'giri-ngmaariba, aning niba ang chiiha ba puobuhi, a 'bing lcu yeli jaa ang chiiha 'wulibu ni ang 'tu sori ni.

11Bilang 'tu a Naangmingpegi'yiruu girima 'duohi-sung ni ung di 'kumo ni.

12N 'puohiye 'Kristo 'Yesu ti Daana barika, unang 'kumo kpiengu. ‘bojung u jerimang mang i limanpaalii daana, ung dima inna a tungbu 'puong.

13Maang nga ang daang i Naangmini 'yo-saana, aning ningdogiha, aning nie ang inna niba dangii. Che mang nye hina, 'bojung n da iye bila bambugilung soring basagibu 'puong.

14Ka ti Daana bunye daang i kpong a 'gaali aning limaniye aning nungbu ang 'bi 'Kristo 'Yesu ingang.

15Yelihung nga iye limanpaalii yelihung, a sigi niba jaa diebu. Ka 'Kristo 'Yesu wa kpeye dunee ka u wa die yelibe-iriba, mang i yelibe-ira a gaa ba jaa.

© 2009 Bibles International.

16Che ngaang 'jung mang nye hina, ka 'Yesu 'Kristo 'wuli Icanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibu 'puong jaa n ingang fora. Ka bila i yeli maahi'bingbu a 'ku banani ang na saguu paahi, a nye 'nyivori ang ba tari baahibu.

17A Naa ang ba tari 'piilee, a ba tari boohoo, a ba 'kpiire, a i Naa bang kung tuong nye, u 'yong ang i Naangmini, unang 'so nanihung aning girima a gara wagiri jaang. Ami.

18N 'kuriing a nuori 'kuubu nga, n bi-dau Tiimoti, a'wo dangyelibu ni ang dang yeli i yela ni, ka i 'tu a ingang a jeu a jeusung ni.

19Atari limaniye aning 'suhu sung. Ana ka niba 'mine a'wo limaniye yela di loo, a 'le ba limaniye 'puong ni.

20Haimen'iiyas aning Alexaander biye ba 'puong. N dibang 'ku Sitaani ka ba daanhi a to degira Naangmini 'yuori.

1 Timothy 2

1Bila 'jung n iriye kawani ka fora fora, suhibu, Ngming'puohi, suhi'kuubu, aning Naangmini barika 'puohibu, ka ye iraa a 'kuro niba jaa.

2Ye iraa 'kuro na'mine aning banani jaa ang bi ningberii kpiengu 'puong. Ka ti tuong tari 'berihung ang i boin a i maahuu Naangmini buobu 'tuubu jaa 'puong aning 'ningbi-jiilung jaa 'puong.

3Bila sumang a sigi diebu ti Diera Naangmini 'ningbi-tooring.

4Unang buora ka niba jaa i 'chihi, a wa yeliminga bangbu seng ni.

5'Bojung Naangmini bung'yening bibe, maana bung'yening ming 'bibe a maana Naangmini aning ninsaaliba taang. Una la a ninsaalaa 'Kristo 'Yesu.

6U diye u minga a 'ku, a i nie ang yeura diera ninsaaliba jaa, a i 'sieree 'ku a 'sieree wagiri mingang.

7Bila 'jung ka Naangmini 'ihime mang i 'duohi-inna aning bi-tunuu, a i niba ni ang ba i 'Juuhi ni karima limaniye 'puong aning yeliminga 'puong. Yeliminga mang yera, n ba ngmaara 'girii.

8Bila 'jung n buorang ka niba 'puoho Naangmini jie jaang, a lagira 'nu-pegi'yirihi saa'jung, ka 'suuri aning 'sige 'sige 'chibe.

9Bila ning u ju mang buora ming ka pogiba mang boo ba miihi aning bungyerihi ang sigihi, aning sung soring, aning minga bang nyogibu. A ba i 'wo ka aning 'ju-koonpaanihi, bii salima, bii peelihi, bii bungyerihi daa ang i too.

10Che ba boo ba miihi aning tungsuunhi ang sigi a 'ku pogiba ang yera ka ba 'tuuroye Naangmini.

11Veng ka poga mang daanhi tangbu 'puong aning minga 'sigihibu jaa.

© 2009 Bibles International.

12Che n ba 'ku son ka poga 'wuli bii ka u tari 'suobu kpiengu dau ingang, che ka u 'bi tangbu 'puong.

13'Bojung Aadam bang daang maali fora. A 'puoring bang maali 'Iiv.

14Aadam ming naani bang daang beling. A poga bang daang beling, ung 'bi boribu 'puong.

15Che anaa jaa pogiba iye 'chihi bie dogibu 'puong, ka banang 'bi a limaniye 'puong, aning nungbu 'puong, aning pegi'yiibu 'puong aning minga nyogibu a gara.

1 Timothy 3

1Yelihung nga iye yeliminga, ka nieng buora Naangmini tuma kaara tuma, u buoriye tungsung.

2A iye kparaama ka Naangmini tuma kaara ta tari ngmehii. Ka u i pogi'yeni sira, a i nie ang nyogira u minga, a i nie ang bang u minga. U na iye nie ang 'tuuro sung, a i nie ang nung saamba yela, a i nie ang na tuong 'wuli.

3U na iye nie ang kung 'nyuuro daang yaga, a i nie ang kung ngmira niba, a i nie ang kung ira libie 'niiri. Che i nie ang tari 'kanyiri, a i nie ang kung i jeubuora, a i nie ang kung i ningbiri daana.

4U na iye nie ang kaara u minga 'deu sung, a veng ka u 'biihi 'sigihe ba miihi aning 'ningbi-jiiltmg jaa.

5'Bojung ka nieng ba bang bila ni ung na kaa u minga 'deu, wala ung na i kaa Naangmini cheechi?

6U kung i nie ang 'tu pampana, ka u ta wa 'duohi u minga aning jigihibu a 'le saree 'diibu lee ni 'puong Deevul ang 'le ni.

7A iye kparaama ming ka u tari 'yo-sung a 'yi banani ang ba 'tu ni seng, ka u ta wa 'le nyaaba 'puong aning Deevul beraa 'puong.

8Bila ning u 'ju la, a iye kparaama ka 'dii-kinihi i 'ningbi-jie a tari kahingbu, a kung i no'buyi niba. Ba kung i niba ang 'nyuuro daang yaga, bii niba ang buora tona ang i beu.

9Ba na tariye a limaniye 'gondo ni 'suhu 'foriforee 'puong.

10Fora ba na 'pigihibeng. Ka banang ba tan ngmehii, ka ba panaa tuna 'dii-kinihi tuma.

11Bila ning u ju la ang i kparaama ka ba pogiba i 'ningbi-jie, a ta i 'yo-saaniba, a bang ba miihi, a i limanpaalii niba yela jaa 'puong.

12'Dii-kinihi kanga jaa na mang tariye pogi'yeni, a mang kaara ba 'biihi aning ba 'deri sung.

13'Bojung banani ang tung 'dii-kinihi tuma sung, ba nyiriye ahi'ji-sung, a mang tan nyeu yaga a limaniye ang i 'Kristo 'Yesu ingang 'puong.

© 2009 Bibles International.

14N seuriye a yela nga, che n iriye tamaa ka n wa i seng pompano..

15Che ka maang wa kauha, ka i bang bila ni ang sigining ka i ira Naangmini 'deu ni 'puong. Una la a Naangming'vori cheechi ni, ang i a yeliminga 'dalugiri aning u 'muni.

16Nokpieni 'chibe, Naangmini buobu 'tuubu 'gondo iye kpong. Naangmini 'yiye gbanggbali inggbani 'puong. A Sie bu kpeung. Malikihi nyiung. Ba ingye u 'duoho paalihi 'puong. Ba saguung a dunee 'puong. Ba diung gaaning saa'ju girima 'puong.

1 Timothy 4

1A Sie yerang pielaang ka a boohoo wagiring ka niba 'mine na bahiye a limaniye, a che leu cheliha sibennihi yela aning sibee 'wulibu.

2A 'wuli-bani waanang a 'tuuro niba ang ngmaara 'girihi dawari 'puong ingang. Ba 'suhu 'koyeng a'woning bang di 'kuri-tuluu mari.

3Bang kara daba aning pogiba ka ba ta digira taa. Bang yera niba ka ba ta 'dire siimihi Naangmini ang naang, ka banani ang sagi a bang yeliminga ni mang die aning barika 'puohibu.

4'Bojung Naangmini bungnaanuu jaa sumang. Bung 'chibe a i bungjaanhuu, ka banang dieguu aning batik 'puohibu yeng.

5'Bojung u mang welipegi'ying a 'tuuro Naangmini yelihung aning Ngming'puohibu ingang.

6Ka inang yeli a yela nga loo a ba'biihi 'ningbi-tooring, i na iye 'Yesu 'Kristo tungtungsung, a nye 'guolibu a 'tuuro a limaniye yeliyaga ni ingang aning a 'wuli-sung ni ingang. Ana la ing tu ni.

7Che i jaanhi silingdega aning poginyaahi silima, a che 'wuno i minga Naangmini buobu 'tuubu soring.

8'Bojung inggbani deenhibu tariye tona biela. Che Naangmini buobu 'tuubu tariye tona yela jaa 'puong, a tan nuori ingbu a 'ku a pampana 'nyivori nga aning 'nyivori ang waana.

9Limanpaalii yelihung la nga, a sigi diebu jaa.

10Ngaang 'jung ting tuna tungkpienhi a moora. 'Bojung ti deliye a Naangming'vori, unang i niba jaa Diera ni. Banani ang sagi ni ung panaa maaling i Diera 'ku.

11'Ku nuori ka ba 'tuuro a yela nga, ka i 'wun-aa.

12Ta veng ka nie jaa dii foo ing i 'bi-polii 'jung, che i i a sagiriba ningtoonhuu yeliyaga 'puong, aning berihung 'puong, aning nungbu 'puong, aning limaniye 'puong, aning 'foforihung 'puong.

13Kaara karingbu jieng, aning kawani iibu 'jieng, aning 'wulibu 'jieng, a gara sanga ni mang na ti wa.

© 2009 Bibles International.

14Ta ira a 'kuubu ni ang bi i ingang ni yela dache. A 'kuubu ing nye a 'tuuro dangyelibu ingang ni, aning a ningbera 'nuuhi di dogilibu ni.

15Ngmira a yela nga fasani. Di i minga 'ku-a kpeleng kpeleng, ka i 'ningbi-toori gaabu 'yi gbanggbali a 'ku niba jaa.

16Kaara i minga jieng, aning a 'wulibu 'jieng. Tii a 'puong a gara, bojung bila iibu 'puong i na dieye i minga aning banani ang 'wono i yeliyaga.

1 Timothy 5

1Ta wa 'tniMe ningkpong ingang. Iruu kawani a'wo ba, a ira bi-pola a'wo babiihi.

2Ira pogibera a'wo ma'mine, a ira pogi'bibilii a'wo yaupogiba aning 'foriforee jaa.

3Nana dunggala ang i dunggala miihi miihi.

4Che ka dunggaling tari 'biihi bii yaanhi, ba daanhi fora ka ba 'wuli Naangmini buobu 'tuubu 'cluing, a yeu ba ba'mine aning ba ma'mine aning ba nabaali'mine aning ba naa'mine sama, bojung bila sumang a sigi diebu Naangmini 'ningbi-tooring.

5Unani ang i dunggali minga minga, a 'bibe u 'yong, u mang deliye Naangmini, a mang mari suhibu 'puong aning Ngming'puohibu 'puong 'yienguu aning ngminaa jaa.

6Che dunggali ni ang kpiera ning 'ningbi-peli yela, 'haali sanga ni ung tari 'nyivori ni che u 'kpiyeng.

7Kpaaha a niba a yela nga 'puong, ka ba ta tan ngmehii.

8Che ka nie jaang ba buora 'kuro u minga niba, a ba maaling buora yaga jaa a 'kuro u minga 'deu niba, u chiihiye a limaniye, ka nie ang ba sagi sebuu.

9Ta wa veng ka dunggali ang ba 'kori ta 'yuomo lijaata bii dunggali ang 'kuli siriba gaa siri'yeni paahi a dunggala 'puong.

10U na tariye 'yo-sung u tungsuunhi yela, ka unang i nie ang 'guoli 'Milli, a nung niba ang ba i u 'deu niba aning saamba, a pegi ningpegi'yiribe gbee, a 'ihi niba ang bi tuora 'puong, a di u minga 'ku tungsuunhi jaa tungbu 'ningbi-jieng.

11Che dunggala ang ba 'kori, ta dieba. 'Bojung sanga ni ba buobuhi ang na 'ihi chiihi Kristo, ba na buorang ka ba 'kuli siriba.

12Ba na tariye 'lee saree 'diibu 'puong, bang di ba fora limaniye loo 'jung.

13A bila 'puoring ba mang daanhing ka ba leu bibe jaala jaala, a mang yo yuora a 'yire 'deu a gara u to. A ba i 'wo ka jaala jaala 'yong bang mang 'bibe. Ba mang iye yelikpala yeliba ming, a kpiera niba yela 'puo, a mang yera yela bang ba sigining ka ba yeli.

14Bila 'jung n na buorang ka dunggala ang ba 'kori, ka ba 'kuli siriba, a dogi 'biihi, a i ba 'deri kaariba. A ta 'ku a doma 'vuo ka u saang ti 'yuori.

15'Bojung 'mine leu 'tuye Sitaani pampana.

© 2009 Bibles International.

16Ka dau jaa ang sagi bii poga jaa ang saging tan dunggala u niba 'puong, u sungba. U ta veng ka ba 'yobeu 'tuo a cheechi, ka a cheechi tuong sung banani ang i dunggala miihi miihi ni.

17A ningbera ni ang diera ning niba 'yie sung, ba sigiyeng ka ba nye nanihung kpara. Banani ang 'dire dogee a inna a yelihung 'duoho a 'wuno ni, banang yeng panaa sigi ka ba nye a nanihung kpara.

18‘bojung a Seupegi'yiruu yerang: Ta wa 'lere a nadavaraa nuori sanga ni ung neura kuobu btmg'bie 'ihe. (Duturoonomi G. 25:4) Aning: A tungtuna sigiye u sanyeu. ('Luki G. 10:7)

19Ta die saangbu bang di saana ningkpong 'see ka 'sieree 'deme ba'yi bii bata 'di bila 'sieree.

20Banani ang ira yelibee, 'miing ba ingang niba jaa 'ningbi-tooring, ka ba chelee ni jora dabieng.

21N kpaahiing Naangmini aning Daana Yesu 'Kristo aningmaliki'lugirihi 'ningbi-tooring, ka i 'tuuro a yela nga ka baalibu ta bibe. Ta 'wuno baalibu yeli jaa 'puong.

22Ta di 'nuuhi dogili nie ingang 'wieng 'wieng, bii a paahi niba 'mine yelibee 'puong. Tani i minga 'foforihtmg 'puong.

23Ta 'nyuuro kuong 'yong, mang 'nyu waing biela i 'puo 'jung aning i pahii pahii baalinhi 'jung.

24Niba 'mine yelibee dang 'yuong, a dangba gara saree 'diibu 'jie. Ka niba 'mine ming yelibee 'tuuribo.

25Bila ning u 'ju la ka niba 'mine yelisuunhi 'yi gbanggbali. Anani ming ang ba'yi kung tuong sogili.

1 Timothy 6

1'Yemihi ni jaa ang bi 'yoge 'puong, ba jeri ba daam'mine ka ba sigi nanihung jaa, ka Naangmini 'yuori aning u 'wulibu ta degi.

2Banani ang tari daam'mine ang i sagiriba, ba ta digiriba foo bang i babiihi 'jung. Ba tuniba, bojung ba iye limanpaalii niba, a i nunginiba, a i a tom 'diribe. 'Wulibo a yela nga, a iriba kawani.

3Ka nie jaang 'wuno 'wuli-jaani, a ba sagi a yeli'bi-suunhi ni, ti Daana 'Yesu 'Kristo yeli'bie ni aning a 'wulibu ni aning Naangmini buobu 'tuubu ni ang 'tu taa ni,

4u iye jigiha. U ba bang yeli jaa. Che u mang buoriye jugihibu aning yelibie nokpieni yaga jaa a 'gaali. Ka bila mang waananing nyuuri, aning taa chiihibu, aning 'yo-degi yeliyaga, aning jumihi bee.

5Bila mang waaniye haakilihi ang degi tachiihibee, banang kong yeliminga, a tieha ka Naangmini buobu 'tuubu la 'libie nyiibu. Ngmaa i minga a 'yi a ningbani seng.

© 2009 Bibles International.

6Che Naangmini buobu 'tuubu aning 'ningbiri paabu iye tonkpong.

7'Bojung ti ba waaning bung jaa wa kpening a dunee. A iye pielaang ming ka ti kung tuong di bung jaa 'yining a duneeng.

8Che ka tinuung tan siimaa aning bungyerihi, ti 'puuhi na peling a yela.

9Che banani ang buora ka ba i bundaamba, ba leriye 'pigihibu 'puong aning beraa 'puong, a 'lere bobee ang i kpakpalii a i dangii 'puong. Anang mang vena ka niba linne nyuongbu aning saambu 'puong ni.

10'Bojung 'libie nungbu iye beu jaa nyaga. Niba 'mine iriye a 'Mini a bora a limaniye coring, a 'chugihi ba miihi 'yi ti gin aning nimiha yaga.

11Che Ma, 'oo Naangmini nie, jo 'yi a yela nga 'puong, a che 'tuuro sun'tuubu, aning Naangmini buobu 'tuubu, aning limaniye, aning nungbu, aning 'kanyiri, aning boinlung.

12Jeura a limaniye jeusung ni. Nyogi 'nyivori ang ba tan baahibu tari, una ka Naangmini buomii 'lal, ing die diesung niba yaga 'ningbi-tooring ni.

13N kpaahiing Naangmini 'ningbi-tooring. Unang 'kuro buunhu jaa 'nyivori ni, a kpaahii 'Kristo 'Yesu ningbi-tooring. Unang daang 'di 'sieree ang i sung Poontiyas Pailat 'ningbi-tooring ni,

14ka i 'tuuro a nuori 'kuubu nga ka ngmehii ta 'bibe, ka yelibu ming ta 'bibe a gara ti Daana 'Yesu 'Kristo 'yiibu ni ingang.

15Bila ung na 'wuli u wagiri 'puong. Unang pegi'yi ka una 'yong i kpiengu Daana ni, a na'mine Naa aning daam'mine Daana ni.

16Una 'yoming ba 'kpiire, a bi chaanii 'puong nie ang kung tuong ta. Una ka nie nang ba nye bii a na tuong nye. Unang 'so nanihung aning kpiengu a gara wagiri jaang. Ami.

17Kpaahi banani ang i bundaamba a donee nga 'puong ni, ka ba ta i tangkama niba, bii a deli bungdaambuunhu ang ba sigi delibu. Ka che ba deli a Naangming'vori ni, unang 'kuriti buunhu jaa yaga jaa ka ti 'wono noo ni.

18Kpaahiba ka ba tuna sung, a i bundaamba tungsuunhi puong, a mang i 'siri ka ba 'kuro, a i niba ang tora,

19a 'binne 'mung-sung a 'kuro ba miihi a 'guro a wagiri ni ang waana ni, ka ba tuong nyogi a 'nyivori minga.

20'Oo Tiimoti, kaara a 'kuubu ni Naangmini ang di 'kui ni jieng. Bali yeliyaga ang i dega a i kpala bahi, a bali chiihibu bang ngmaara 'girii a buonaa ka bangbu ni.

21Una ka 'mine diera a bori a'wo a limaniye yela ni. Ngming na 'kuye bunye. Ami.

© 2009 Bibles International.

2 Timothy

2 Timothy 1

1Pool, 'Yesu 'Kristo bi-tunuu a 'tuuro Naangmini buobu ingang, ka bila aning 'nyivori ni ang bi 'Kristo 'Yesu ingang nobinnuu ni 'tu taa.

2Maang seura 'kuro Tiimoti, n bi-datmunginaa. Bunye aning hina, aning 'suhu maahuu 'yi Naangmini a Ba ingang aning 'Kristo Yesu ti Daana ingang a kui.

3N 'puohiye Naangmini barika, una mang tuna 'kuro aning 'suhu 'foriforee a 'yi n nabaali'mine ingang ni. N mang tiehaye i yela wagiri jaang n Ngming'puobibu 'puong 'yienguu aning ngminaa jaa.

4N mang tiehiye i ningtong yela, a buora yaga jaa ka n nyii a paali aning nyengka.

5N tiehiye limaniye ni ming ang bi i ingang ni yela. Unang daang bi i naa 'Loowis ingang fora, aning i ma Ytmasi ingang ni. Mang sagi'di ka u Nye i minga ingang.

6Bila 'jung n tiehiing ka i 'vigi Naangmini 'kuubu ni ka u leu 'butmg-jinti. Unang bi i ingang a tuuro n 'nuuhi di dogilibu ingang ni.

7'Bojung Naangmini ba 'kuti dabieng sie. U 'kuting kpiengu aning nungbu aning haakilisung minga nyogibu sie.

8Bila 'jung to jora ti Daana 'sieree ni 'vii, bii a jora maang u pogiraa 'vii. Che i i nie ang paahi a 'duohi-sung dogee ni 'puong a 'tuuro Naangmini kpiengu ingang.

9Naangmining dieti, a buongti aning buongpegi'yiruu. A ba i a'wo ka ti tuma 'jung la, u buobu aning u bunye 'jung la. A bunye ung kuti 'Kristo 'Yesu ingang che ka a dtmee 'piili ni.

10Che u 'yuoyiye gbanggbali pampana a 'tuuro ti Diera 'Yesu 'Kristo 'yiibu ingang. Unang nyuong 'kuung, a che waaning 'nyivori aning kung tuong 'kpiibu a wa 'yining chaanii a 'tuuro a 'duohi-sung ingang ni.

11A 'duohi-sung 'jung ka Naangmini 'ihime mang i 'duohi-inna aning 'bi-tinuu aning karima.

12Bila 'jung mang 'dire a dogee nga, che 'vii ba kpema, boj ung n bangye nie ni mang sagi ni. Mang sagi'di ka u na tuong kaaye bung ni mang di 'kuu ni a gara a beu ning.

13Nyogi yeli'bi-suunhi 'wulibu ni kpiengaa. Ana ing 'wong a 'yi n seng ni limaniye 'puong aning nungbu 'puong, anang bi 'Kristo 'Yesu ingang ni.

14A bungsung ni Naangmini ang di 'kui ni, kaara u 'jieng a 'tuuro a Sipegi'yiruu ang bi ti iinhing.

15I bangyeng ka banani jaa ang bi 'Eesiya 'puong ni bahimang, ka Fijeelus aning Hurimoojeniz paahi ba 'puong.

© 2009 Bibles International.

16Daana i Onesiiforus 'deu hina, bojung u nyagihiye n inga pahii pahii, u ba jo n jorihi ni ming 'vii.

17Sanga ni ung daang wa 'bi 'Rom 'puong u daang bomang 'ningbi-jieng a nyima.

18Daana veng ka u nye hina a 'yi Daana ingang a 'beu ning. Yela ni 'puong ung tung 'kumo Eefesus 'puong i bangyeng pielaang.

2 Timothy 2

1Bila 'jung ins, n 'bi-dau, ing fangs bunye ni ang 'bi 'Kristo 'Yesu ingang ni.

2Yela ni ing 'wong 'yi n seng 'sieree 'deme yaga 'puong ni, di a ning a 'ju a 'ku limanpaalii niba ang na tuong 'wuli niba 'mine ming.

3'Dire dogee a'wo 'Yesu 'Kristo 'soj e sung.

4Nie 'chibe a jeura taanhuu, a digira u minga inna niba ang ba i 'soje yelitarihi 'puong, ka u nye pelf unani ang 'luguu ka u i 'soje ni 'puo 'jung.

5Ka nieng moora ka u 'di chaachaa 'puong, u ba mang nye 'diibu 'jupiluu ka unang ba moora a 'tuuro a 'begiri.

6Kuoraa ni ang kuora yaga jaa, a iye kparaama ka u i fora daana a nye a siimaa.

7Ngmira bila nga mang yela nga fasani, 'bojung Daana na kuing yela 'muni bangbu yela jaa 'puong.

8Tieha ka Yesu 'Kristo, Deevid buurii ni 'ihiyeng a 'yi kpiinhi 'puong, bila ka n 'duohi-sung yeli.

9Bila 'jung mang 'dire dogee, 'haali a 'bi jorihi 'puong a'wo yelibe-ira. Che ba ba 'le Naangmini yelihung ni.

10Bila 'jung mang 'dire 'kanyiri dogee 'puong yela jaa 'puong a banani Naangmini ang lugihi ni 'jung. Ka ba ming nye a 'chihi ni ang bi 'Kristo 'Yesu ingang ni aning girima ang ba tari baahibu.

11Yelihung ang sigi delibu la nga: 'Bojung ka tinuung kpi a paahi u ingang, ti daang na tariye 'nyivori ming a paahi u ingang.

12Ka timing 'dire 'kanyiri dogee 'puong, ti daangna 'diye naalung a paahi u ingang. Ka tinuung jaanhuu, u ming na jaanhiting.

13Ka tinuung ba sagira, che una iye limanpaalii daana a gara. U kung tuong chiihi u minga.

14Tiehiba a yela nga yela, a kpaahiba Naangmini 'ningbi-tooring ka ba ta ngmira nokpieni yeli'bie yela. Bila ba tari tona, che loora banani ang 'wono ni.

15I 'ningbi-jie a 'wuli i minga ka i iye nie ang sigining ka Naangmini die i yela. Ka i i tungtuna ang ba hiena ka u 'di 'vii, a mang weliha yeliminga yelihung ni sung jaa.

© 2009 Bibles International.

16Che i bali yeliyagidega aning yeliyagikpakpalihi bahi, boiling ana maaling waananiye Naangmini buobu ba'tuubu yaga a paaha.

17Ba yelihung na 'direng a'wo natiri ang ba nyaara, Haimen'iiyas aning Fai'liitus paahiye ba 'puong.

18Banang bori a'wo a yeliminga yela ni, a yela ka a 'kuung 'puo 'ihiyiibu pariyeng gaa, a saana niba 'mine limaniye.

19Anaa jaa Naangmini 'mung-kpiengaa ni ahiyeng, a tari a 'sieree nga: Daana bangye banani ang i u 'suobu. Unani jaa ang 'dire 'Kristo 'yuori, u leu 'yi yelibee 'puong.

20Che 'de-kpong 'puong salima aning wari buunhu 'yong naaning mang 'bibe. Daari aning yagu buunhu ming mang 'bibeng. Ka a 'mine mang i nanihung buunhu, ka a 'mine ming i banambu buunhu.

21Bila 'jung ka nie jaang pegira u minga 'yire a yela ngang, u na iye nanihung bung, a welipegi'yi, a sigi ka Daana di tung ning tuma, a i 'siri a 'ku tungsung jaa.

22Jo 'yi polihung bobee ni 'puong. Che i 'tuuro sun'tuubu, limaniye, nungbu, noo, a paahi banani ang buona Daana a 'yire 'sikiri 'foriforee 'puong ingang.

23Che jugihibu nga ang i kpakpalee a i 'bambugi jugihibu, balaa bahi. I bangyeng ka a waananiye tahingtaa.

24A iye kparaama ka Daana tungtuna ning niba ta tari tahingtaa, che ka u i minga a 'ku niba jaa, a mang tuong 'wuli niba, a tari 'kanyiri.

25Banani ang chiihuu, ka u mang 'wunibo boinlung 'puong. A'mineng Naangmini na 'kubong yelibee 'puo leu'yiibu ka ba bang a yeliminga.

26Ka ba leu bang ba miihi a 'yi a Deevul beraa ni 'puong, unang ngmiba nyogihi u buobu 'puong ni.

2 Timothy 3

1Bang ngaang ming, ka wagirikpienhi daang na wang a baahaa 'beri ni 'puong.

2'Bojung niba daang na iye ba miihi nunginiba, a i 'libi-nunginiba, a i tangkama niba, a i jigihiba, a i 'yo-saaniba. Ba na iye niba ang kung 'tuuro ba ba'mine aning ba ma'mine noe, a i niba ang kung 'puoho barika, a i niba ang kung i ningpegi'yiribe.

3Ba na iye niba ang kung tan ninsaalihung nungbu 'jogo, a i niba ang kung vena 'kuro niba, a i niba ang saana niba 'yoe. Ba na iye niba ang kung nyogira ba miihi, a i niba ang i 'miihe, a i niba ang haara ningsuunhi aning tungsuunhi.

4Ba na iye niba ang i ningkuohiba, a i niba ang i ju-kpienhi niba, a i niba ang kahina ba miihi, a i niba ang i 'ningbi-peli nunginiba a gaa bang na i Naangminnunginiba.

5Ba na mang tariye Naangmini buobu 'tuubu 'worihung, a che chiiha a Naangmini 'tuubu kpiengu. Leu 'yi a ningbani nga taa seng.

© 2009 Bibles International.

6'Bojung a 'irii nga 'puong la ka banani mang 'yi. Banang mang sogili kpe 'deri a leuhi pogikpakpalee haakilihi. Pogikpakpalee ang mang 'tuo yelibee a gura, ka bobee 'irihi mang dieniba 'yie la bila.

7Ba mang daanhang wagiri jaang, che ba nang ba tuong to a yeliminga bangbu jaa.

8A'wo Jaanez aning Jaamibiris ang daang 'ihi 'tuohi 'Moosis bila ni, bila la ka bama ming ahi a chiihi a yeliminga. Ba iye niba haakilihi ang degi, bang 'le a limaniye soring.

9Che ba kung la gaa 'ningbi-toori, 'bojung ba jolihung na 'yiye gbanggbali a 'ku niba jaa a'wo ba ming jolihung ang daang 'yi bila ni.

10Che ina 'tuye n 'wulibu nene, aning n 'berihung, aning n buobu, aning n limaniye, aning n 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung, aning n nungbu, aning n 'kanyiri.

11I bangye n dogihibu, aning n dogee, anang pagima Aanitiok 'puong, aning Ai'koniyam 'puong, aning Liisitira 'puongni. Dogihibu nga mang nye, che ka Daana 'ihime a jaa 'puong.

12Yeliminga, banani jaa ang na 'be Naangmini buobu 'tuubu 'berihung 'Kristo 'Yesu ingang, ba na nyiye dogihibu.

13Che ningbee aningbenniba naang maaling iriye ningbee a gara, a henna niba, ka ba benniba ming.

14Che i nang bi yeli ni ing daanhi a sagi 'puong a gara, a bang niba seng ing daanhaa.

15A 'yi i 'biilung ming i bangye a Seupegi'yirihi ni, anang na tuong ii ka i i yengbangina 'chihi soring a 'tuuro limaniye ang 'bi 'Kristo 'Yesu ingang ni.

16Seupegi'yiruu jaa iye bung Naangmini ang vuunhi, a tari tona a 'ku 'wulibu, a tari tona a 'ku yelibu, a tari tona a 'ku maali ahi soring 'wulibu, a tari tona a 'ku sun'tuubu 'wulibu.

17Ka a Naangmini nie paali, a i 'siri u jaa a 'ku tungsuunhi jaa.

2 Timothy 4

1Bila 'jung n kpaahiing Naangmini aning Daana 'Yesu 'Kristo 'ningbi-tooring. Unang daang na 'di 'nyivori 'deme aning kpiinhi saree u 'yiibu aning u naalung sanga ni.

2Inna a yelihung 'duoho. Kaara 'be wagiri ang sigining 'puong. Kaara 'be wagiri ang ba sigining 'puong. Wuno niba ang bora, a 'iniine, a ira kawani aning 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung aning 'wulibu.

3'Bojung a wagiri waanang ka niba kung tari 'kanyiri ka ba bi 'wuli-sung 'puong a gara. Ba daang na boye karima'mine yaga a 'ku ba miihi ka ba bobee dingu nye. Ka ba yera yela ba 'toyirihi ang na buora ka a 'wong.

4Ba daang na leuhiye ba 'tobo a 'yi a yeliminga 'puong, a che leu gaa silima seng.

© 2009 Bibles International.

5Che ina kaara sung yela jaa 'puong. 'Dire 'kanyiri dogee 'puong. Tuna 'duohi-sung-inna tuma. Tuna i tungbu ni tuma jaa.

6'Bojung ba buorang ka ba dima 'ihi sarika pampana. N gaabu wagiri pieliyeng.

7N jeuye jeusung. N baahiye n jo'diibu. N kaaye a limaniye.

8A 'yi ngaang gara sun'tuubu naalung 'jupiluu bingyeng a 'kumo. Una ka Daana, a Saringmaara ang i sun'tuuro ni daang na 'kumo a beu ning. N 'yong naani ung na 'ku. U na kuye banani ming jaa ang nung u 'yiibu sun'tuubu naalung 'jupini.

9I 'ningbi-jie a wa n seng pampana.

10'Bojung 'Diimas ang nung a pampana dunee nga 'jung, u jaanhimang bahi a che gaa Tesalonaika. Ka Kireeseniz gaa 'Galeetiya, ka Taitus gaa Dali'meesiya.

11'Luki 'yoming 'bi n seng. Nyogi Maaki a waananing, bojung u tariye tona 'kumo a tungbu 'puong.

12N tungye Tiikikus ung gaa Eefesus.

13Ka inang wa waana, waananing a kparuu ni mang bahi 'Tiroowaz 'puong Kaaripus seng ni, aning a gbama ni. Gbama ni ang i bungseurihi ni mang panaa maaling buora yaga.

14Alexaander a yaawa saaba ni imang beu yaga. Daana na yebuung u tuma ni sani.

15Ming banna u yela, bojung u chiihiye ti yeliyaga yaga jaa.

16N fora yelidie-n-minga 'puong nie jaa ba ahi n 'puoring. Niba jaa jaanhimang bahi. N suhang ka Naangmini ta di bila sani nyogiba.

17Che Daana daang ahiye n 'puoring a 'kumo kpiengu, ka niba bang a 'duoho ingbu ni a paali a 'tuuro n ingang, ka niba ni ang ba i 'Juuhi ni jaa 'wong. Ka Naangmini 'ihime a 'gbegini nuoring.

18Daana na 'ihimeng a 'yi yelibeu jaa puong, a che bingme a tari gara u sagbani naalung ni. Unang 'so girima a gara wagiri jaang. Ami.

19'Puohi Pirisiila aning Akuwiila, aning Onesiiforus 'deu niba.

20Eraasitus 'biye Korinti 'puong, ka Tiroofimus biera mang bahuu Mai'liitas 'puong.

21I 'ningbi-jie ka i wa ka seseu sanga nang ba ta. 'Yu-buulus aning 'Piyudeniz, aning Lainus, aning Kiloodiya, aning a ba'biihi jaa 'puohiing.

22Daana 'Yesu 'Kristo bi i sie seng. Btmye 'bi i seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Titus

Titus 1

1Pool, Naangmini tungtuna, aning Yesu 'Kristo bi-tunuu, Naangmini 'lugihibo limaniye ni 'puong, aning a yeliminga bangbu ni 'puong. Bilang 'tuuro Naangmini buobu 'tuubu ni.

2'Nyivori ang ba tan baahibu tamaa ni 'puong la, bila yela ka Naangmini ang kung tuong ngma 'girii Bing nuori che ka dunee 'piili ni.

3Che u 'yuoye u yelihung ni a wagiri 'binnuu 'puong a 'tuuro 'duoho ingbu bang 'kumo ingang, a 'tuuro Naangmini ti Diera nuori 'kuubu ingang.

4N seurang 'kuro Taitus n 'bi-dau minga a 'tuuro ti jaa limaniye ni 'puong. Bunye aning 'suhu maahuu 'yi Naangmini a Ba ingang aning 'Kristo 'Yesu ti Diera ingang a wa i seng.

5Yeli ni 'jung mang bahii 'Kiriit 'puong ni la nga. Ka i maali yela ang ba ahi a bogiring ka a ahi a bogiring. Ka i 'ihi ningbera 'bing 'yiri jaa 'puong a'wo mang 'wulii bila ni.

6Ka kanga jaang ba tan ngmehii, a i pogi'yeni sira, a i dau ang tari 'biihi bang sagi Naangmini, a ba i biihi bang na saana ba basabasa yela bii ba kung 'wong 'wulibu yela.

7'Bojung kparaama la ka Naangmini tuma kaara ta tan ngmehii, ung i Naangmini tungtuna 'jung. U ta wa buora u minga buobu. U ta wa ihe 'suuri 'wieng 'wieng. U ta wa 'nyuuro daang yaga. U ta wa ngmira niba. U ta wa buora 'libie beu soring.

8Che u na nungye saamba yela, a nung yela ang suma, a bang u minga, a i sun'tuuro, a i ningpegi'yiruu, a i nie ang nyogira u minga.

9U na nyogiye a limanpaalii yelihung ni kpiengaa a'wo bang 'wuluu bila, ka u tuong mang 'tu 'wuli-sung ingang a i niba kawani, a yeli yela loo a chiihiba ni.

10'Bojung taawai dieriba aning yelikpala yeliba aning benniba bibeng yaga. Degiri 'ihibu niba ni 'puong bang maaling bibe yaga.

11A iye kparaama ka ba noe pogi. 'Bojung ba saaniye 'deri 'mine niba jaa aning bang 'wuno ka ba nye tonbeu 'jung.

12Ba kanga ang i ba miihi dangyera yeliyeng: 'Kiriit niba, wagiri jaangba mang iye 'giri-ngmaariba, a i 'duunhi ang i bee, a i niba ang 'dire yaga che i 'di-nyagihi.

13A 'sieree nga iye yeliminga. Bila 'jung 'miing ba ingang kpiengaa, ka ba nye ahi sung a limaniye 'puong.

14A ta ngmira 'Juuhi silima fasani aning niba ni ang jaanhi a yeliminga ni nuori 'kuubuhi fasani.

15Yela jaa iye 'forifori ku niba ni ang i 'forifori. Che banani yeng ang degi, a ba sagi, yeli 'chibe a i 'forifori 'kubo. Ba haakila aning ba 'suhu gba degiyeng.

© 2009 Bibles International.

16Ba mang yeling ka ba bangye Naangmini, che ba tuma ingang ba mang chiihuung. Ba ba nyenna. Ba ba 'tuuro nuori. Ba ba mang sigining yelihung jaa iibu.

Titus 2

1Che ina, yera yela ang sigi 'wuli-sung.

2'Wuli a daubera ka ba bang ba miihi taribu, a i 'ningbi-jie, a i niba ang nyogira ba miihi, a i sung limaniye 'puong, aning ntmgbu 'puong, aning 'kanyiri 'puong.

3'Wuli a pogibera ming ka ba tari kahingbu ba 'berihtmg 'puong, a ta i niba ang saana niba 'yoe, a ta i niba ang 'nyuuro daang yaga. Che ka ba 'wuno yelisuunhi.

4Ka ba tuong 'wuno pogi'bibilii ka ba bang ba miihi taribu. Ka ba mang nung ba siriba, a nung ba 'biihi.

5Ba i niba ang nyogira ba miihi, a i 'forifori, a i tungttmiba 'detmg, a i pogisuunhi, a 'tuuro ba siriba noe, ka niba ta degi Naangmini yelihung ni.

6'Wuli 'bi-pola bila ning u 'ju ka ba nyogira ba miihi

7Yela jaa 'puong mang 'wuli i minga ka i iye nie ang i toonhibu tungsuunhi 'puong. 'Wulibu puong mang 'wuno yeli ang 'tu son aning 'ningbi-j iilung.

8Mang yera yelisuunhi bang kung tuong saang, ka unani ang chiiha ni 'di 'vii, a kung mang tan yelibeu na yeli ti yela.

9Mang 'wuno 'yemihi ka ba 'tuuro ba daam'mine noe yela jaa 'puong, a mang pena ba 'puuhi, a ta mang 'lienhe ba noeng.

10Ka ba ta mang 'juuribo, che ka ba mang 'wuli ka ba sigiye delibu yaga jaa. Bila 'jung ka ba mang i Naangmini ti Diera 'wulibu ni ka u nyenna yela jaa 'puong.

11'Bojung Naangmini bunye ni ang waananing 'chihi ni 'yiyeng a 'kuniba jaa.

12A 'wuniti ka ti chiiha Naangmini buobu ba'tuubu aning dunee bo'gaalii, a che kpiera aning ti miihi bangbu 'berihung, aning sun'tuubu 'berihung, aning Naangmini 'tuubu 'berihung, a dunee wagiri nga 'puong.

13A cheliha a tamaa ni ang pegi ni, aning a Naangminkpong aning ti Diera Yesu 'Kristo girima 'yiibu ni.

14Unang di u minga ku ti 'jung ka u yeudieti a 'yi beulung jaa ingang, a pegiti 'ku u minga ka ti i u ningdabaanhi, ka ti iinhi jegira tungsuunhi yela.

15Yera yela nga. Ira niba kawani, a 'miine aning 'suobu kpiengu jaa. Ta veng ka nie dii foo.

Titus 3

1Tiehiba ka ba 'sigihi ba miihi a ku paalikaariba aning 'suobu kpiengu niba, a i no'tuuribo, a mang i 'siri ka ba tung tungsung jaa.

© 2009 Bibles International.

2A ta mang saana nie jaa 'yuori, a ta i nokpieng-ngmiriba, a 'buuro niba, a 'wuno boinlung a kuro niba jaa.

3‘bojung wagiri kangang ti ming miihi daang iye jolihi. Ti daang ba 'tuuro nuori, a 'bi belingbu 'puong, a i bobee 'irihi aning 'ningbi-peli 'irihi 'yemihi. Ti daang tariye beulung aning 'nyuuri ti 'berihung 'puong, a i niba bang ha. Ting daang haara taa.

4Che sanga ni Naangmini ti Diera ni mingilung aning u ntmgbu ung tari ninsaalaa ingang ang daang wa 'yi, ung iti 'chihi.

5A ba i 'wo sun'tuubu tuma ting tung 'jung la. Che u hina 'jung ung iti 'chihi a 'tuuro ti dogi'buyi pegibu ingang aning a Sipegi'yiruu la maali ka ti i paalaa ingang.

6A Sipegi'yiruu ung buo ing ti iinhing yaga jaa a 'tuuro ti Diera 'Yesu 'Kristo ingang ni.

7Ting i 'soli u bunye ni 'jung ni, ka ti leu chen'diribe a 'tuuro 'nyivori ang ba tari baahibu tamaa ni ingang.

8Yelihung ang sigi delibu la nga. N buorang ka i yera a yela nga kpiengaa kpiengaa, ka banani ang sagi Naangmini ni kaa'be sung a tuna tungsuunhi. A yela nga iye sung, a tan tona a 'ku niba.

9Che jugihikpakpalee, aningbuurigbee yela, aning nokpieni, aning goma a'wo a 'begu yela, balaa bahi. ‘bojung a ba tari tona, a i kpali.

10Nie ang wena, ka inang kpaahuu fora, a kpaahuu 'yiilung, a 'puoring jaanhuu.

11Bang ka nie ni ang 'wo bila nga to boriyeng Naangmini soring a ira yelibee, a 'le u minga saree 'diibu 'puong.

12Sanga ni mang na wa tung Aaritimas bii Tiikikus i seng, i 'ningbi-jie ka i wan seng Nikoopolis 'puong, ‘bojung n 'leyeng ka n 'bibe seseu sanga.

13I 'ningbi-jie a sung 'Ziinas a 'begu karima aning Apoolos ba 'cheni 'puong, ka ba ta hiena bung jaa.

14I ka ti niba daanhi ka ba tuna tungsuunhi, a mang tuong maali yeli ang hiena, a ta 'bibe a kung tari tona.

15Banani jaa ang 'bi n seng 'puohiing. 'Puohi banani ang nungti a limaniye 'puong ni. Bunye 'bi ye jaa seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Philemon

Philemon 1

1Pool, 'Kristo 'Yesu pogira aning ti babie Tiimoting seura 'kuro 'Failiimong, ti nungina aning ti tungtungto.

2Ti seura kuriye ti yaupoga Aafiya ming, aning ti 'soje-to Arikiipas aning a cheechi ang bi i 'deung.

3Bunye aning 'suhu maahuu bi i seng a 'yi ti Ba Naangmini ingang aning Daana 'Yesu 'Kristo ingang.

4N mang 'puohiye n Naangmini barika wagiri jaang, a mang 'puoho 'kurii n Ngming'puohi 'puong.

5N mang 'wongye i nungbu aning i limaniye ing tali Daana Yesu ingang yela, aning i nungbu ing tali a ningpegi'yiribe jaa iinhing yela.

6N suhiye Naangmini ka i limaniye toribu tuna tuma ka ba nye yelisung jaa ang bi ti iinhing 'Kristo ingang bangbu paalibu 'puong.

7I rumgbu 'kumong nyengka yaga aning ingnyegihi yaga, bojung, ba'bie, i maaye a ningpegi'yiribe 'sikie.

8Bila 'jung n danang tariye nyeu yaga 'Kristo ingang ka n 'kui nuori ka i i yeli ang 'tu sori.

9Che n suhiing nungbu 'jung, maang Pool, mang i a ningbalaa nga to 'Jung, daunyaangaa, mang i Yesu 'Kristo pogira ming pampana.

10N suhiing n 'bi-dau Oneesimus yela, una mang dogi n jorihi 'biibu 'puong ni.

11Wagiri ang pan 'puong u daang ba tari tona kui. Che pampana u tariye tona a 'ku i nima jaa.

12N bahuung ka u la leu wa i seng. U iye n minga 'sikiri.

13N danang buorang ka n veng ka u bi n seng, ka u da ahi i bogung a sunnima a jorihi 'puong mang be a 'duohi-sung yela ni.

14Che n ba buora ka n i yeli jaa i 'puoring, ka i suntung ta i 'woning firibu, che ka u i i dingu tuma.

15'Bojung a'mineng bila 'jung tmg 'yi i seng biela, ka u leu wa bi i seng a gara wagiri jaang.

16A ta dieguu a'wo 'yeme pampana, che ka i dieguu a gaa ing na die 'yeme bila. Ka i dieguu a'wo ba'bi-nunginaa. U iye ba'bi-nunginaa yaga a 'kumo. Che u iye bila a 'ku ina a gaama, u ninsaalihtmg 'puong aning Daana ingang 'biibu 'puong.

17Bila 'jung ka inang jerima ka n nii langye yelitarihi, dieguu a'wo ing na die maang minga bila.

© 2009 Bibles International.

18Ka unang ii beu jaa, bii a 'di i bung jaa sani, di bila sani a sugihima.

19Maang Pooling seu aning n minga 'nu, n na yeung. Che n ba yera ing 'di n sani aning i minga yeng yela a paaha.

20Mm, ba'bie, veng ka n tan nyengka a 'yi i seng Daana ingang. Maa n 'sikiri Daana ingang.

21Sagi'diibu mang tan i nuori 'tuubu ni 'jung, n seura 'kuriing a bang ka i na turning gba a gaa bila ni mang suha.

22Wagiri nga ning u 'jung, maali kpe'jie ming a 'kumo. 'Bojung n iriye tamaa ka a 'tuuro ye Ngming'puohi ingang ka ba na dimang a 'kuye.

23Eepafiras, n pogirito 'Kristo 'Yesu ingang, u 'puohiing.

24Bila la ka tungtuntaa Maaki, aning Aristaarikus, aning 'Diimas, aning 'Luki, 'puohii.

25Daana 'Yesu 'Kristo bunye ni 'bi i sie seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Hebrews

Hebrews 1

1Sang'kongkoruu 'puong Naangmini daang yeliye yela ku a ba'mine a 'tuuro a dangyeriba iinhing wagirihi yaga 'puong aning so e yaga 'puong.

2A boohoo beri nga 'puong u yeliye yela 'kuti a 'tuuro u Bi-dau ingang. Una ung 'ihi bing ung i buunhu jaa chen'dire. U ingang ming la ung 'tu a maali a dunihi.

3Unang i Naangmini girima chaanii ni, a i Naangmini 'worihung minga ni. Unang nyogira buunhu jaa ang aha a 'tuuro u kpiengu yelihung ni ingang. Sanga ni ung daang pegi ti yelibee bahi baahi, u 'jingye a Berihung 'nuduring saa'jung.

4Ung leu seu a malikihi yaga jaa, a'wo ung 'tu chen'diibu ingang a nye 'yuori ang soma yaga jaa gaa a 'yoe bila ni.

5'Bojung a malikihi buo ka Naangmini nang yeli ngaang 'ku jaa? I iye n 'Bi-dau, a beu ngang mang dogii. ('Yieme G. 2:7) Ung la yeli: N na iye Ba a 'kuu, ka u i Bi-dau a kumo. (2 Saamiu-el G. 7:14)

6A la waana ming, sanga ni ung waananing a bi-fora a wa kpiera ning a donee, u yeliyeng: Naangmini malikihi ni jaa 'puohuu Ngmingpuohibu. (Duturoonomi G. 32:43; 'Yieme G. 97:7)

7A'wo a malikihi yela, u yerang: Unang maana u malikihi ang ira siihi, a maana u tungtuniba ang ira butmg-jinti. ('Yieme G. 104:4)

8Che ung yera 'kuro a 'Bi-dau: I na'kogo, 'oo Naangmini, u bibeng a gara wagiri la wagiri. Sun'tuubu dangkpala la i naalung dangkpala ni.

9I nungye sun'tuubu a che ha yelibee. Bila 'jung ka Naangmini, i Naangmini ni buo 'pu-peli kpaang ni ing i ingang a gaa i taa. ('Yieme G. 45:6-7)

10Aning: Ina, Daana, a 'munpiileeng i daang 'bingye a 'teng-gbani 'mtmi ka sagbama i i 'nuuhi tuma.

11A daang na nyuoming, che ina 'biriye 'be a gara. A jaang na 'kori a'wo tani ang mang 'kori bila.

12I daang na poraang a'wo kparikpong, ka a leuhi. Che bila ni ing 'be, bila ning u ju ing 'be. I 'yuomo ming kung baahi. ('Yieme G. 102:25-27)

13Che a malikihi 'buo ung nang yeli ngaang 'ku jaa? 'Jing n 'nuduring a gara sanga ni mang na ti veng ka i domihi i i gberi'kogo. ('Yieme G. 110:1)

14A jaa ba i tungbu siihi, bang tumaa ka a wa tuna 'kuro banani ang daang na i 'chihi chen'diribe nii?

Hebrews 2

© 2009 Bibles International.

1Bila 'jung ti iyeng a'wo ka ti maaling cheliha yaga jaa a yela ni ting 'wong ni, ka ti to wa 'yi a seng a 'daali gaa che bahaa.

2'Bojung ka a yelihung malikihi ang daang yeli ning ahi kpiengaa, ka boribu aning nuori ba'tuubu jaa da mang nye dogihibu ang 'tu son ka a nye,

3wala ting na i 'murihi 'yi, ka tinuung chegira 'chihi kpong balaa nga to yela baha? U yela ka Daana daang 'piili yeli fora ni, ka banani ang daang 'wong u yeliyaga veng ka bila ahi kpiengaa a 'kuti ni.

4Ka Naangmini ming 'dire 'sieree aning 'sierihi, aning yelisiela, aning kpiengkanaan'irihi, aning a Sipegi'yiruu 'kuubuhi, a 'tuuro u minga buobu ingang.

5'Bojung u ba 'sigihi a chime ang waana ni a 'ku malikihi, a chime yela ni ting yera ni.

6Che nie kanga 'diye 'sieree jie kangang a yeli: 'Bo la ninsaalaa ing tieha u yela? Bii ninsaalaa 'bi-dau ing kaara u 'jieng?

7I daang 'sigihuung ung i 'bile a gaa malikihi wagiri fling 'puong. I bobuung aning girima aning nanihung, a di i 'nuuhi tuma a 'bing u luong.

8I 'sigihiye buunhu jaa u gbee luong. ('Yieme G. 8:4-6) 'Bojung Naangmini ang 'sigihi buunhu jaa u luong ni, bung 'chibe ung ba veng ung 'sigihi u luong.

9Che ti nyiriye 'Yesu, una ka Naangmini daang 'sigihi ung daang i 'bile a gaa malikihi wagiri fling 'puong ni, ung boo aning girima aning nanihung ung 'di kuung dogee 'jung, a 'tuuro Naangmini bunye ingang, ka u leng 'kutmg a 'ku nie jaa.

10'Bojung a 'tuye sori ka Naangmini, tmang 'so buunhu jaa ka buunhu jaa ming bibe a 'tuuro u ingang ni, biihi yaga girima seng waanibu 'puong, ka u veng ka ba 'chihi 'munpiine ni paali a 'tuuro dogee 'diibtmg.

11'Bojung unani ang welipegira niba bang 'yire, aning banani ang welipegi'yi ni, ba jaa iye bung'yeni. Bila 'jung u ba jora 'vii ka u buoniba u babiihi.

12Ung yeli: N na yeliye i 'yuori yela a ku n ba'biihi. N na 'yieng 'pugiing a cheechi gaalinggang. ('Yieme G. 22:22)

13Ung la yeli: N na deluung. A la yeli: Ye nye n ning 'biihi ni Naangmini ang 'kumo ni. (Ai'zeeya G. 8:17-18)

14Bila 'jung a 'biihi aang tari inggbani aning jiing ni, u ming daang tariye inggbani aning jiing. Ka u 'tu 'kutmg inga a tuong nyuong unani ang tari 'kuung kpiengu ni, a Deevul la bila.

15A che 'ihi banani ang daang 'bi 'yemilung puong 'kuung joo 'jung ni.

16'Bojung yeliminga, malikihi naani ung mang sunna, che Aaburaham buurii ung mang sunna.

17Bila 'jung yela jaa 'puong a daang iye kparaama ka u i a'wo u ba'biihi. Ka u tuong i hina aning limanpaalii Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong yela ang ahi ku Naangmini

© 2009 Bibles International.

yela 'puong, a 'ihi sarika a niba yelibee 'jung a waaning Naangmini aning ninsaaliba taa maalibu.

18'Bojung u minga daang 'diye dogee, sanga ni ung daang nyira 'pigihibu. Bila 'jung u na tuong sungye banani ang bi 'pigihibu 'puong.

Hebrews 3

1Bila 'jung n ba'biihi ang pegi'yi, yenang paahi sagbani buongbu puong ni, ye ngmi a son ni ting sagi 'bi-tunuu ni fasani. Unang i a sori Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni, 'Kristo 'Yesu la bila.

2U daang iye limanpaalii daana a 'ku Naangmini ang daang 'ihuu tung ni, a'wo 'Moosis ming ang daang i limanpaalii daana Naangmini 'deu jaa 'puong bila ni.

3'Bojung ba jeriye a dau nga ung sigining girima yaga jaa a gaa 'Moosis, a'wo nie ang mang me 'deu ang mang tari nanihung gaa a 'deu bila ni.

4'bojung 'deu jaa nie kangang mang meu, che unani ang me buunhu jaa la Naangmini.

5'Moosis daang iye limanpaalii daana yeliminga soring Naangmini 'deu 'puo jaang a'wo tungtuna. Ung daang 'dire yela ni ang bi 'puoring waana bang daang na yeli 'sieree.

6Che 'Kristo iye limanpaalii daana a'wo bi-dau ang mang 'wo bila a kaara u minga 'deu ni. Ti iye u 'deu, ka tinuung nyogi a tamaa sagi'diibu ni aning a tamaa nyengingbu ni kpiengaa a gara a baahaa.

7Bila 'jung a'wo a Sipegi'yiruu ang yeli bila ni: 'Jine ka yenang na 'wong u kokori,

8ye ta 'koro ye 'sikie a'wo bila ang daang i a taawai diebu 'puong ni, 'pigihibu beu ning a mo'sogo 'puong.

9A sanga ka ye ba'mine daang 'pigihime, a ima nye, a daang nye n tuma 'yuomo lijaa'yi 'puong ni.

10Bila 'jung ka n 'puo daang saang aning a jemani nga niba ni, mang daang yeli: Ba mang borang ba 'sikieng wagiri jaang, ba ba bang n soe.

11Bila 'jung mang daang po n 'su-kpiengaa 'puong: Ba daang kung kpe n peenhibu puo. ('Yieme G. 95:7-11)

12Ye banna sung, n ba'biihi, ka basagibu 'sikiri ta wa bi ye kanga jaa ingang a j ora 'yire Naangming'vori ni seng.

13Che ye ira taa kawani beu la beu jaa, wagiri ni bang mang buong 'Jine ni. Ka ye kanga jaa 'sikiri ta wa 'ko a 'tuuro yelibee belingbu ingang.

14'bojung ti iye niba ang 'dire 'Kristo tona, ka tinuung nyogi ti sagi'diibu 'piilee ni kpiengaa a gara a baahaa yeng wangla.

© 2009 Bibles International.

15A'wo ang yera bila ni: 'Jine ka yenang na 'wong u kokori, ye ta koro ye 'sikie a'wo bila ang daang i a taawai diebu 'puong ni. ('Yieme G. 95:7)

16'Bojung ning'bobong daang 'wong a daang die taawai ni? Ma banani jaa 'Moosis ang daang diening 'yie a 'yining lijipiti ni la wa?

17Che ning'bobo ingang ka u 'suuri daang 'ihi 'yuomo lijaa'yi 'puong ni? Ma banani ang daang i yelibee ka ba inggbama daang 'le a mo'sogo 'puong ni ingang daang la wa?

18Ning'bobo ming la ung daang po ku ka ba kung kpe u peenhibu ni 'puo ka banani ang ba 'tu nuori ni naang?

19Bila 'jung ti nyiyeng ka ba daang ba tuong kpe a peenhibu 'puo basagibu 'jung.

Hebrews 4

1U peenhibu puo kpiebu nuori 'bingbu ang nang 'bibe ni, ye veng ka ti jora dabieng ka ye kanga jaa ta wa i nie bang na nye ka u ba tau.

2'Bojung ba daang ingye a 'duohi-sung 'duoho kuti, a'wo bang imuu 'ku ba ming bila ni. Che a yelihung 'duoho bang ing ni daang ba tari tona 'kubo. 'Bojung niba ni ang daang 'wong a 'duoho ni ba tari limaniye a 'duoho ingang.

3'Bojung ti banani ang sagi, ti kpieriye a peenhibu 'puo, a'wo Naangmini ang yeli bila ni: A'wo mang po n 'su-kpiengaa puong bila ni: Ba daang kung kpe n peenhibu 'puo jaa. ('Yieme G. 95:11) Anaa jaa ka u tuma daang baahiyeng a 'yi a dtmee 'muni 'bingbu sanga.

4'Bojung u yeliye 'beri ayo'poin daari ni yela 'jie kangang ngaang: Ka Naangmini daang 'yi u tuma jaa ingang a peenhi a 'beri ayo'poin daari. ('Munpiilee G. 2:2)

5A 'jie nga ming puong ung la yeli: Ba daang kung kpe n peenhibu 'puo. ('Yieme G. 95:11)

6Bila 'jung a nuori 'bingbu nang 'bibeng ka niba 'mine na kpeye a peenhibu 'puo. Banani bang daang fora ing a 'duoho 'ku ni daang ba kpe 'be bang daang jaanhi Naangmini nuori 'tuubu 'jung.

7Ung daang la 'bing 'beu kanga a yeli: 'Jine. Wagiri ang wa kauhi yaga a bila puoring ung yeli yela a 'tuuro Deevid ingang, a'wo bila ang daang yeli ni: 'Jine ka yenang na 'wong u kokori, ye ta wa 'koro ye 'sikie. ('Yieme G. 95:7-8)

8'Bojung ka 'Joosuang da 'kubo peenhibu, bila yeng Naangmini kung la yeli be-jaala yela bila 'puoring.

9Bila 'jung peenhibu nang bibeng a ku Naangmini niba.

10'Bojung unani ang kpe Naangmini peenhibu 'puo, u daana ming bahiye u minga tuma, a'wo Naangmini ang daang bahi u tuma bila ni.

© 2009 Bibles International.

11Bila 'jung ye veng ka ti ira 'ningbi-jie ka ti ti kpe a peenhibu 'puo. Ka nie jaa ta wa
'le a 'tuuro Naangmini nuori ba'tuubu ni ning u 'ju toonhibu ingang.

12'Bojung Naangmini yelihung ni iye 'vori, a tari kpiengu, a 'dire gaa 'takobi noe a'yi
jaa, a mang kpe ti ta 'vorihung aning sie 'po-taa 'jie, a kpe ti ta 'kpingee aning kaba
kpaang 'po-taa jie, a banna 'sikiri tieha aning 'sikiri yelinyogirihi.

13Bungnaanuu jaa ming 'chibe a ba 'yi gbanggbali Naangmini 'ningbi-tooring. Buunhu
jaa iye kpala a ba tan pogiraa, a 'yuohi a 'ku unani ting daang na yeli bila jaa ting tung
a ku ni 'ninge.

14Bila 'jung ting ang tari Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ang i nanii ni, una la
'Yesu, Naangmini 'Bi-dau ni, ye veng ka ti nyogi ti sagibu kpiengaa.

15'Bojung ti ba tan Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ang kung tuong jo ti nimboo ti
salihung 'jung. U daang nyiye 'pigihibu yela jaa 'puong a'wo ting nyira 'pigihibu bila,
che u daang ba i yelibeu.

16Bila 'jung ye veng ka ti waana bunye na'kogo ni aning nyeu, ka ti tuong nye hina, a
nye bunye ang na sungti hiengbu wagiring.

Hebrews 5

1'Bojung Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong jaa bang mang 'ihi niba 'puong, ba mang
bimuung a ku niba Naangmini yelitarihi 'puong. Ka u mang di 'kuubuhi aning sarikihi
'ku Naangmini yelibee veng'kuubu yela.

2U mang iye nie ang na tuong tari nimboo babanginiba ingang, a tuong tari nimboo
banani ang bori a 'yi a soring ingang. 'Bojung u ming minga iye nie nga salihung ang
na tuong pagi lampega jaang.

3Bila 'jung ang i kparaama a 'kuu ka u mang 'ihi sarikihi a 'ku Naangmini a niba
yelibee veng'kuubu yela, aning u ming minga yelibee vengkuubu yela.

4Nie jaa ba digira a nanihung nga kuro u minga, 'see unani Naangmini ang mang
buong, a'wo ung daang buong Eerong bila ni.

5Bila 'jung 'Kristo ming daang ba di a girima 'ku u minga. A girima bang mang bing
nie ung i Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong a tari ni. Che unani ang yeli kuu ni: I iye
n 'Bi-dau, 'jine mang dogii, ('Yieme G. 2:7) unang di a bila girima a ku 'Kristo.

6A'wo ung la yeli 'ji-jaala 'puong bila ni: I iye Ngming'puohi 'yi-diera a gara wagiri
jaang a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni. ('Yieme G. 110:4)

7'Yesu ang daang bi u inggbanihung beri ni 'puong, u daang diye Ngming'puohibu,
aning 'ningbi-jie suhibu, aning 'kong-kpiengaa, aning ningtong a 'ku unani ang daang
na tuong dieguu a 'yi kutmg ingang. Ka Naangmini daang 'wong u 'puoho bojung u
daang tariye Naangmini joo.

8Haali ung i'Bi-dau ni, che u daanhiye nuori 'tuubu a 'yi dogee ni ung daang 'di ni
ingang.

© 2009 Bibles International.

9Ung wa paali ni, ung leu 'chihi-iibu ang ba tan baahibu 'sabogu daana a 'ku banani jaa ang 'tuuro u nuori.

10Ka Naangmini 'ihuu bing ung i Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni.

11Ti tariye yela yaga a na yeli u yela, ang i kpiengaa ka ti welihi a 'ningbiri, yeng i maahuu siilung yela 'wongbu 'puong 'jung.

12'Bojung sanga ni yeng da i a'wo ka ye i karima'mine ni, a sanga yeng nang hiena ka nie 'wuliye Naangmini yelihung fora yelitarihi ni. Yeng leu i niba ang hiena bihung, a che ba hiena siingkogu.

13'Bojung nie ni jaa ang 'nyuuro bihung 'gong, u daana ba 'miling sun'tuubu yelihung ni, bojung bi-lie liu.

14Che niba ni ang biri, banang 'so siing'kogu, bana la niba a 'tuuro ba haakilihi di tuna ning tuma pahii pahii 'jung, ba 'wuliye ba miihi ka ba mang bangye sung ning beu taang.

Hebrews 6

1Bila 'jung ye veng ka ti bahi a 'piilee 'wulibu a'wo 'Kristo yela, a che gara baabu ang biri ingang. Ye to veng ka ti la binne 'kutmg tuma 'puo leu'yiibu aning Naangmini limaniye iibu yela 'muni,

2Ngminikon'suobu 'wulibu yela, aning 'nuuhi di dogilibu yela, aning kpiinhi 'kuung 'puo 'ihiyiibu yela, aning saree 'diibu yelitarihi ang ba tari baahibu yela.

3Ka Naangmining sagi ti na tungye bila.

4Banani ang daang nye chaanii, a daang leng sagbani 'kuubu ni, ka a Sipegi'yiruu tung tuma ba iinhing ni,

5bang daang leng Naangmini yelihung sung ni ming, aning a dunee ni ang bi 'puoring waana kpiengu ni ming,

6ka banang 'le, ba kung la tuong veng ka ba la i paani a la leu 'yi yelibee 'puong. 'Bojung ba miihi la kpaahiye Naangmini 'Bi-dau ni dagara 'jung, a innuu nyaaba gbanggbaling.

7'Bojung a 'teng-gbani ni ang mang 'nyuuro saa ang mang waana u ingang pahii pahii ni, a mang 'yire siimaa ang tari tona a 'kuro niba ang kou ni, u mang nyiriye pegiri a 'yire Naangmini seng.

8Che unani yeng ang mang 'yire gobera aning go'bilii, ba mang jaanhiye una, ung mang tohi ka u i bungtuuruu. U baahaa la nyugibu.

9N nunginiba, anaa jaa ka ti yeliye yela ngaang, che ti sagi'diye yela ang seu bila a'wo ye yela, yela ang 'tuuro 'chihilung la bila.

© 2009 Bibles International.

10'Bojung Naangmini ba i beu'tuuro a na 'yiinhi ye tuma aning ye nungbu yela. Ana yeng 'wuli 'ku u 'yuori ni a 'tuuro yeng tung 'ku a ningpegi'yiribe ingang, a nang tuna 'kuribo.

11Ti buorang ka ye kanga jaa 'wuno a 'ningbi-jie ning u 'ju a tari tamaa sagi'diibu pielaang a gara a baahaa.

12Ka ye to wa i 'di-nyagihi. Che ka ye toonha banani ang 'tu limaniye aning 'kanyiri ingang a 'di a nobinnihi cheng ni.

13'Bojung sanga ni Naangmini ang daang binne nuori a 'kuro Aaburaham, u daang poye u minga. Bojung u daang ba tuong nye bung ang i kpong gaaguu ung na po.

14Ung daang yeli: Pielaang pegiri mang na pegii, wahibu ming mang na veng ka i wahi. (Munpiilee G. 22:16-17)

15Bila 'jung Aaburaham ang daang chelihi aning 'kanyiri, a 'puoring ung daang nye a no'binnuu.

16'Bojung ninsaaliba mang puoriye bung ang i kpong gaa ba miihi, ka puobu ming mang veng ka yeli ahi kpiengaa, a mang veng ka nokpieni jaa baahi ba seng.

17Bila 'puong ka Naangmini daang buora yaga jaa ka u 'wuli a no'binnuu chen'diribe ni u buobu ni ang ba tan leuhibu ni, ung daang veng ka bila ahi kpiengaa a 'tuuro puobu ingang.

18Ka a 'tuuro yela a'yi ang ba tan leuhibu ingang, a 'puong la ka Naangmini daang kung tuong ngma 'girii ni, ka ka titan 'suhu maahuu yaga jaa, ti banani ang jo gaa ka ti ti nyogi tamaa ni Naangmini ang di 'bing ti ningbi-tooring ni.

19Ti tariye a tamaa nga a ku a 'vorihtmg, ka a tamaa 'woning 'gbori kpong 'kuruhuu ang mang nyogi a 'gbori kpong ung ahi 'jiyeni bila ni, a tari sagi'diibu pielaang a ahi kpiengaa. A tamaa kpieriye a ji-pegryiruu ni ang bi a patiisa 'puong ni.

20'Beng la ka a 'yi-diera ni ang ahi kuti ni gaa ti kpe, una la 'Yesu, a leu Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong a gara wagiri jaang a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni.

Hebrews 7

1A Melikiizedek nga daang iye 'See-lem naa, a i a saa'ju baahaa Naangmini ni Ngming'puohi 'yi-diera. Unang daang 'tuohi Aaburaham sanga ni Aaburaham ang 'yi na'mine kuubu waana ni. Ung daang duhi duhi sung 'ku Aaburaham.

2Buunhu jaa Aaburaham ang daang nye, u mang 'po-ang 'jiihi 'pie a mang di a 'jiyeni 'ku Melikiizedek. Fora, u 'yuori 'muni la stm'tuubu naa. A bila 'puoring u 'yuori kanga la 'See-lem naa. Bila 'muni la maahuu naa.

3Unang ba tan ba, u ba tan ma, u ba tari buurii, u ba tan beri 'piilee bii 'nyivori baahaa. U iyeng a'wo Naangmini 'Bi-dau ni, a i Ngming'puohi 'yi-diera aang gara.

© 2009 Bibles International.

4Ye nye bila a dau nga ang daang i tiinhuu sing. 'Haali ka a 'yi-daandau Aaburaham daang kuu a taanhuu buunhu 'pie 'tuori.

5Banani ang i 'Liivai bi-daba ni, banang diera Ngming'puohi 'yi-dieri tungbu ni, ba tariye nuori 'kuubu ka ba mang die 'pie toe a 'yi a niba seng a 'tuuro a 'begu ingang. Bila la nga, ka ba mang diegaa a 'yi ba babiihi seng, anaa jaa ka ba turi mang 'yiye Aaburaham inga.

6Che unani bang ba jeri u buurii a 'yi ba seng ni daang dieye 'pie toe a 'yi Aaburaham seng, a duhi duhistmg 'ku unani ang tari a nobinnihi ni Aaburaham la bila.

7Nokpieni jaa 'chibe ka nie ang i 'bile, ka unang mang die duhisung a 'yi nie ang i kpong gaaguu seng.

8'Jie ngang niba ang 'kpiire, banang mang diera a 'pie toe. Che 'beng yeng unani ang diera 'pie toe ni, ba 'diye 'sieree u yela ka u tariye 'nyivori.

9'Haali nie na tuong yeling ka 'Liivai ming, unang diera 'pie toe ni, ka u daang yeuye 'pie toe Aaburaham ingang.

10'Bojung u daang nang 'biye u ba ingang sanga ni Melikiizedek ang daang 'tuohi u ba Aaburaham.

11'Bojung ka paalibu berihung daang bibe a 'tuuro 'Liivai Ngming'puohi 'yi-dieri ni ingang, bojung a Ngmingpuohi 'yi-dieri luong la ka a niba daang die a 'begu, bo hiengbung la bibe ka Ngming'puohi 'yi-dierijaala la 'ihi a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni, ka ba kung buonuu a'wo Eerong ang daang 'wo bila ni?

12'Bojung a Ngming'puohi 'yi-dieri leuhibu ang 'bibe ni, a iye kparaama ka a begu ming leuhi.

13'Bojung unani yela a yela nga ang yeli ni iye buurijaala nie. Nie jaa nang ba 'yi a buurii 'puong a tung tuma a sarika 'ihi'jieng.

14'Bojung a iye pielaang ka ti Daana 'yiye 'Juuda inga. 'Moosis ba yeli yeli jaa a'wo a buurii nga Ngming'puohi 'yi-dieri lampegang yela.

15Che ang nang maaling i pielaang yaga, bojung Ngming'puohi 'yi-dierijaala ang 'woning Melikiizedek 'worihung 'iheng.

16U daang ba i Ngmingpuohi 'yi-diera a 'tuuro begu inggbanihung nuori 'kuubu ingang. U daang iye Ngming'puohi 'yi-diera a 'tuuro nyivori ang ba tan baahibu kpiengu ingang.

17'Bojung ba 'diye 'sieree: I iye Ngming'puohi 'yi-diera a gara wagiri jaang a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni. ('Yieme G. 110:4)

18Yeliminga, a fora begu ni vabahibu bibeng, a salihung aning a tona ba 'chiibu ang bi u ingang ni 'jung.

19'Bojung a 'begu daang ba i ka bung jaa paali. Che tamaa ang soma gaaguu wayeng. A 'tuuro a tamaa ingang ting tagira tara Naangmini.

© 2009 Bibles International.

20U daang ba i Ngmingpuohi 'yi-diera ka puobu daang 'chibe.

21'Bojung a Ngmingpuohi 'yi-dieriba ni, niba daang 'ihibeng bing bang i a Ngming'puohi 'yi-dieriba, ka puobu daang 'chibe. Che nga yeng iye Ngming'puohi 'yi-diera aning puobu ang 'yi unani ang daang yeli ngaang 'kuu ni seng: Daana poyeng a kung la leuhi, I iye Ngming'puohi 'yi-diera a gara wagiri jaang a'woning Melikiizedek ang daang 'wo bila ni. ('Yieme G. 110:4)

22A bila nga 'jung 'Yesu iye 'layiri ang seu nobinne.

23Yeliminga, Ngming'puohi 'yi-dieriba yaga daang bibeng, ‘bojung 'kuung daang ba mang veng bang bibe a gara.

24Che a dau nga yeng, ‘bojung ung bibe a gara wagiri jaang ni, u tariye Ngming'puohi 'yi-dieri ang ba tan leuhibu.

25'Bojung u na tuong dieye kpeleng kpeleng ming banani ang waana Naangmini seng a 'tuuro u ingang. 'Bojung u tariye 'nyivori wagiri jaang ka u suha 'kuribo.

26'Bojung a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong nga to sigihiyeng a 'kuti. U iye ningpegi'yiruu, a ba tari ngmehii, a ba degi, a weli 'yi yelibe-iriba seng. Ung nye 'duohibu a gaa sagbama.

27U ba hiena 'beu la 'beu jaa a'wo a Ngming'puohi 'yi-dieribera bera ni, ka u mang 'ihi sarika fora u minga yelibee 'jung, a la 'ihi sarika a niba ming yelibee 'jung. Bojung u 'ihiye sarika 'dayeni ka a sarika ahi a 'ku wagiri jaang, sanga ni ung daang di u minga 'ihi sarika ni.

28'Bojung a begu mang vening ka niba ang tan salihung i Ngming'puohi 'yi-dieribera bera. Che a puobu yelihung ni ang 'tu a begu 'puoring wa ni, u 'ihiye a 'Bi-dau 'bing, a 'Bi-dau paaliyeng a gara wagiri jaang.

Hebrews 8

1A yela ni ting yeli ni, a yeliju la nga: Ti tariye a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong balaa nga to, ung 'jing a Berihung na'kogo 'nuduring sagbama 'puong.

2Ung i a ji-pegi'yiruu aning a yeliminga tent ni tungtuna. A tent ka Daana 'ihi ba ni, ninsaalaa naaning 'ihuu ba.

3'Bojung ba mang bingye Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong jaa ka u digira 'kuubuhi aning sarikihi a 'kuro Naangmini. Bila 'jung ang daang i hiengbu ka a dau nga ming tari bung kanga ka u 'ku Naangmini.

4'Bojung ka unang da 'bi 'teng-gbaning, u da kung i Ngming'puohi 'yi-diera. 'Bojung Ngmingpuohi 'yi-dieriba bibeng a digira 'kuubuhi a 'kuro Naangmini a 'tuuro a begu ingang.

5Ba tuniye arijena yela toonhibu ni, a tuna arijena yela 'nyaanyiili ni. A 'Jung Naangmini daang kpaahiye 'Moosis sanga ni ung daang buora ka u maali a tent, a yeli:

© 2009 Bibles International.

Nye, maali buunhu jaa a 'tuuro a maahibu ni bang 'wulii a tangkpong 'jung ni. ('Yiibu G. 25:40)

6Che pampana Yesu nyiye tungbu ang soma gaga jaa gaa bila, ung i nie ang i maalitaa nie 'layiri nga ang seu fora bung ni 'jung.

7'Bojung ka a fora 'layiri ning daang ba tari ngmehii, bila yeng ba daang kung la bo jie a 'ku a 'yiiltmg layiri ni.

8'Bojung Naangmini ang daang wa nye ngmehii ba seng baahi, ung daang yeli: Ye nye, a beri waanang, Daanang yera bila, a sanga mang daang na bing 'layi-paalaa aning Iisiriel 'deu niba ni, a bing a 'layi-paalaa aning 'Juuda 'deu niba ni.

9N kung bimuu a'woning 'layiri ni mang Bing aning ba ba'mine ni, a 'beu ning mang daang nyogi ba 'ntmg ka n dieniba 'yie a 'yining lijipiti paaluung ni. Bojung ba daang ba bi n layiri 'puong a gara, mang daang leu 'yi ba seng. Daanang yera bila.

10A 'layiri mang daang na bing aning Isi'reeli 'deu niba a 'beri ni 'puoring la nga. N na diye n begiri ing ba haakilihing, a sebaa ba 'sikieng, ka n i Naangmini a 'kubo, ka ba ming i niba a 'kumo.

11Nie jaa kung la 'wuli u to, nie jaa ming kung la 'wuli u ba'bie, a yera: Bang Daana. 'Bojung ba jaang daang na bangma, a 'yi ba jaa btmgbile ingang a gara ba jaa bungkpong ingang. (Jeremaiya G. 31:31-34)

12'Bojung n daang na iye hina ba beu'tuubu ni ingang. N kung la tiehi ba yelibee yela.

13Sanga ni ung yeli, 'Layi-paalaa, u iyeng ka a fora tuori ni 'kori. Bung nga wagiri ang para ung 'kore, a bungbalaa mang iye 'siri ka u yela va bahi.

Hebrews 9

1Bila 'puong, yeliminga, a fora 'layiri ni daang tariye Naangmini Ngming'puohibu tungbu yeli'binnihi ming, a tan dtmee ji-pegryiruu.

2'Bojung ba daang maaliye tent. U fora 'deu 'puong fintindaung daang bibe, aning a 'teebul, aning paanuu 'lugirihi. Bang buona 'be a 'j i-pegryiruu.

3Ka nieng wa pan a 'yiiltmg patiisa ni, u mang taye 'jie a tent 'puong bang buona 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu.

4'Be daang tariye bung'nyuu-noohi sarika 'ihi 'jie bang maali aning sannii, a tari a 'layiri daga ni bang di sannii nyeli a pogi u jaa wa gaa ni. Ka a sannii dugu ni ang tari paanuu ni bang buona manna ni daang bi a daga 'puong. Ka Eerong dangkpala ni ming ang daang bohi ni 'bibe, ka a kubo ni Naangmini ang daang seu a layiri ing ming daang 'bibe.

5Ka bungnaanihi ming bang buona girima cheribilii daang 'do bi u 'jung a 'gaali a beu pogibu jie. Ti kung tuong yeli a yela jaa kpeleng kpeleng pampana.

6Sanga ni a yela nga jaa ang daang wa 'bing ngaang, a Ngming'puohi 'yi-dieriba da mang ti kpeye a tent fora 'deu 'puo, a mang tuna a tuma.

© 2009 Bibles International.

7Che a 'yiilung 'deu ni 'puo a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong 'yoming da mang kpe be 'dayeni 'yuoni jaa. U ba mang kpe 'be ka u ba tari jiing. A jiing ung mang di 'ku Naangmini u minga 'jung aning a niba yelibee bang mang i bambugulung 'puong 'jung.

8A Sipegi'yiruu daang 'wunong ka sori nie ang na 'tu a kpe a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni daang nang ba 'yuo 'yi gbanggbali sanga ni a fora tent ni ang daang nang ahi ni.

9Bila daang iye 'bigihibu a 'ku a pampana wagiri nga. Bila 'puong ba da mang diye 'kuubuhi aning sarikihi 'ku Naangmini, ka a 'kuubuhi aning a sarikihi daangba mang tuong veng ka unani ang da mang tung a tuma ni paali u 'suhu tieha 'puong.

10A daang iye siimihi aning bung'nyuurihi aning buunhu pegi 'irii 'irii, aning inggbanihung yelibinnihi 'yong. Bang daang dia dogiliba a gara a maali-ahibu wagiri ni.

11Che sanga ni 'Kristo ang wa i yelisuunhi ang waana Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong, u daang 'tuye tent nga ang i tiinhuu, a paali gaa a tent 'koree ni. A tent nga ba i bung 'nuuhi ang maali. U ba i naangbu nga chelii la bila.

12Buuhi jiing aning na'bilii jiing naani ung daang di. Una minga jiing ung di kpening a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu puo 'dayeni, a nye yeudiebu ang ba tan baahibu a 'kuti.

13'Bojung nadee jiing aning buuhi jiing aning napolii bang nyugi tampelung, bang da mang di mihi niba ang da mang degi, ang mang weliba pegi'yi a waananing inggbanihung 'foriforee.

14Wala gaga jaa a gaa bila ka 'Kristo, tmang 'tu a Sie ang ba tan 'piilee a ba tari baahaa inga, a daang di u minga ang ba tari ngmehii jaa a 'ihi sarika 'ku Naangmini ni, wala ka u jiing ni panaa na pegi ye 'suhu a 'yi 'kuung tumang sing ka ye ti tuna Naangming'vori?

15Bila 'jung u iye a 'layi-paalaa maalitaa nie. U 'kpiyeng ka u yeudie niba ni ang i yelibee a daang bi a layikoree 'puong ni, ka banani bang buong ni, ka ba tuong nye chen'diibu ang ba tari baahibu nobinnuu ni.

16'Bojung 'jie ni 'layiri ang bibe, a 'layibinne 'kuung iye kparaama 'be.

17'Bojung 'layiri mang tariye kpiengu sanga ni niba ang mang wa 'kpi, ka bila naani u ba mang tan kpiengu fling jaa sanga ni a 'layibinne ang nang mang tari 'nyivori.

18Bila 'jung ba daang ba bing a fora layiri ni ka jiing 'chibe.

19'Bojung sanga ni Moosis ang da mang wa yeli 'begu jaa a 'ku a niba jaa a 'tuuro a nuori 'kuubu ingang, u mang diye napola jiing aning buuhi jiing aning kuong aning pikooni bang muo aning nyihimaa'nyuu da'nuuhi, a mang mihi a gbangu aning a niba jaa.

20Ung da mang yeli: A 'layiri ni Naangmini ang 'kuye nuori ka ye 'tuuro ni jiing la nga. ('Yiibu G. 24:8)

© 2009 Bibles International.

21A bila 'puoring, bila ning u ju ung da mang la di jiing a mihi a tent aning a tungbu buunhu jaa.

22A 'tuuro a begu ingang a hienang ka ba mang pegi a buunhu aning jiing a ti tohi ka ba pegi bung jaa. Ka jiiming ba 'ihi, veng'kuubu 'chibe.

23Bila 'jung a daang iye kparaama ka a arijena 'puo buunhu 'bigihibu ni pegi'yi aning a sarikihi nga. Che a arijena puo buunhu ni yeng miihi, a iye kparaama ka a pegi'yi aning sarikihi ang seu a sarikihi nga.

24‘bojung 'Kristo daang ba ti kpe a 'Ji-pegi'yiruu ming 'bigihibu ni. U daang ti kpeye arijena minga 'puo, ka u ti 'yi Naangmini 'ningbi-tooring a 'kuti pampana.

25U daang ba la i 'wo ka u di u minga a 'ihe sarika pahii pahii a'wo a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ni ang mang kpiera a 'Ji-pegiyirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu 'yuoni jaa aning bungjaani jiing bila ni.

26Ka bila da la, a danang iye kparaama ka u da 'dire dogee pahii pahii a 'yi a dunee 'munpiileeng. Che pampana, a dunee baahaang, u 'yiyeng 'dayeni ka u pegi yelibee bahi a 'tuuro ung di u minga 'ihi sarika ingang.

27A'wo ang bing 'ku ninsaaliba ka ba mang 'kpi 'dayeni, che a bila 'puoring ka saree 'diibu bibe ni.

28Bila la ka 'Kristo ming daang 'ihi sarika 'dayeni ka u 'tuo niba yaga yelibee. U daang kung la 'yi 'yiiltmg ka u wa 'tuo yelibee. Che u daang na 'ying ka u waaning 'chihi a wa 'ku banani ang chelihuu.

Hebrews 10

1'Bojung a begu ang tari yelisuunhi ang waana 'nyaanyiili a che ba tari a yela 'worihung minga minga ni, u kung tuong veng jaa ka banani ang waana 'be paali aning a sarikihi ni bang mang 'ihi 'yuoni jaa a gara ni.

2Ka unang daang mang tuong veng bang paali, bila yeng a sarikihi 'ihibu kuring veng bi? 'Bojung a Ngming'puohibo ang da na mang pegi'yi ba yelibee 'puong 'dayeni 'jung, ba 'suhu kuring mang la yeliba ka ba 'leyeng ba yelibee 'puong.

3Che a sarika ni 'puong, ba mang la tiehiye yelibee yela 'yuoni jaa.

4'Bojung nadee jiing aning buuhi jiing kung tuong pegi yelibee bahi.

5Bila 'jung sanga ni ung daang wa kpiera dunee, u yeliyeng: I daang ba buora sarika aning 'kuubu, che i maaliye inggbani a 'kumo

6I daang ba tari 'pu-peli sarika nyugirihi aning yelibee sarikihi yela.

7'Beng la mang yeli: Nye, n wayeng, a gbang'pinnuu ni 'puong n yela seuyeng, ka n wa tung i buobu, 'oo Naangmini. ('Yieme G. 40:6-8)

© 2009 Bibles International.

8A fora u yeliyeng: I daang ba buora sarikihi aning 'kuubuhi, aning sarika nyugirihi, aning yelibee 'kuubuhi. I daang ba tari 'pu-peli a ingang ming, ana bang da mang di lcu a 'tuuro a begu ingang ni.

9'Beng la ung yeli: Nye, n wayeng ka n wa tung i buobu, 'oo Naangmini. U 'ohiye a fora tuori ni baha, ka u nye 'bing a 'yiilung tuori ni 'jung.

10A 'tuuro a buobu ingang ti welipegiyeng 'yi a 'tuuro 'Yesu 'Kristo inggbani ung di 'ihi sarika 'dayeni ingang, ka a sarika 'ihibu ahi a 'ku wagiri jaa.

11Ngming'puohi 'yi-diera jaa mang ahing 'beu la beu jaa a tuna, a mang 'ihe sarikihi ning a 'ju pahii pahii ang kung tuong pegi yelibee bahi jaa.

12Che a dau nga yeng, ung daang wa 'ihi sarika bung'yeni yelibee 'jung, ka bila ahi a gara wagiri jaang baahi, ung daang ti 'jing Naangmini 'nuduring.

13U chelihang a 'yi bila wagiri ni a gara sanga ni bang na ti veng ka u domihi ti i u gberi'kogo.

14'Bojung a 'tuuro sarika 'yeni 'ihibu ingang, u iyeng ka banani ang welipegi'yi ni paali a gara wagiri jaang.

15A Sipegi'yiruu ming iye 'sieridire a 'kuti, bojung u daang dang yeling:

16A 'layiri ni mang na 'bing ningba a beri ni 'puoring la nga. Daanang yera bila: N daang na diye n 'begiri ing ba 'sikieng, a sebaa ba haakilihi 'puong.

17N daang kung la tieha ba yelibee aning ba boribuhi Naangmini soring yela. (Jeremaiya G. 31:33-34)

18'Jie ni a yelibee ngaveng'kuubu ang 'be, sarika 'ihibu la 'chirebe yelibee 'jung.

19Bila 'jung, n babiihi, ti tariye nyeu ka ti kpe a 'Ji-pegi'yirihi Jaa 'Ji-pegi'yiruu ni 'puo a 'tuuro 'Yesu jiing ingang,

20a 'tuuro sori ang i paalaa a i 'vori ingang, una la ung pegi ung 'yi, ung 'yuo a 'kuti a 'tuuro a patiisa ingang ni. Bila la nga, a 'tuuro u inggbani ingang.

21Ting tari Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ming ung kaara Naangmini 'deu ni 'jung,

22ye veng ka ti tagi ta aning yeliminga 'sikiri sagi'diibu paalii 'puong, ka ti 'sikie mihi aning 'Kristo jiing a 'yi 'suhu tiehibeu ingang, ka ti inggbama ming pegi aning kong'foriforee.

23Ye veng ka ti nyogi ti limaniye sagibu ni kpiengaa a ta yangka. 'Bojung unani ang bing nuori ni iye limanpaalii daana.

24Ye veng ka ti jera bila ni ting na mang nyegiha taa iinhi ka ti tara nungbu, a tam tungsuunhi.

© 2009 Bibles International.

25Ka ti ta mang baha ti miihi taa langbu, a'wo niba 'mine berihung ang 'wo bila ni. Che ye veng ka ti mang ira taa kawani, a maaling ira bila yaga jaa a'wo yeng nye a beu ang tagira tara ni.

26'Bojung ka tinuung ira yelibee aning 'ju-kpieni sanga ni ting bang a yeliminga baahi, yelibee sarika 'ihibu la 'chibe.

27Che dabieng, saree 'diibu aning buung-kpiengaa 'jie kaabung 'bibe, unang daang na nyuong a domihi ni.

28Unani ang daang di 'Moosis begu foo, u 'kpiyeng 'sieridiribe ba'yi bii bata 'sieree 'diibu 'puong, ka hina daang 'chibe a 'kuu.

29Wala dogihi kpiengaa yaga jaa yeng tiehi che ang sigining, nie ni ang di u gbee a neu Naangmini 'Bi-dau ni 'tengeng, a jeri a 'layiri jiing ni ang weluu pegi'yi ni a'wo bung ang ba i bungpegi'yiruu, a tung a bunye Sie ni 'lobo?

30'Bojung ti bangye unani ang yeli: Maang 'so dogihibu saninaabu. N na naaye sani. Daanang yera bila. (Duturoonomi G. 32:35-36) A la yeli: Daana daang na 'diye u niba saree. ('Yieme G. 135:14)

31A iye yelidabieng ka che 'le a Naangming'vori ni 'nuuhing.

32Che ye mang tieha a fora beri ni yela, a 'puong la ka ye 'ningbiri daang wa 'yuo baahi, yeng 'tuohi aning 'kanyiri dogee 'diibuhi moon ang i kpong ni.

33Lampega kangang ba daang iyeng yeng 'yi gbanggbali a 'tuuro 'yoe saangbu ingang aning dogihibu ingang. Lampega kangang ming yeng daang paahi banani bang i bila 'puong.

34'Bojung ye daang joye banani ang bi jorihi 'puong ni nimboo, a die ye buunhu faabu aning nyengka. Bojung ye aang bangyeng ka ye miihi tariye buunhu ang sebaa a 'bibe gara.

35Bila 'jung ye ta di ye sagi'diibu loo bahi. U tariye sanyeu kpong.

36'Bojung ye hienang ka ye tan 'kanyiri, ka yenang wa tung Naangmini buobu baahi ka ye nye yeli ni ung bing nuori ka u 'kuye ni.

37'Bojung a kung kauhi, unani ang na wa na wang, a kung naari.

38Che sun'tuuro na 'cheneng u 'nyivori 'puong a 'tuuro limaniye ingang. Che ka unang leu gaa 'puori, n 'suhu kung tan 'pu-peli u ingang.

39Che ti ba i banani ang leura 'puori a gara nyuongbu ingang ni. Ti iye banani ang mang sagi a i 'chihi ni.

Hebrews 11

1Limaniye iye yela ting ira tamaa a sagaa 'di, a i yela ting ba nyira che sagi'di ka a bibeng.

© 2009 Bibles International.

2'Bojung a 'tuuro limaniye ingang la ka a ningbera daang nye 'yo-sung.

3A 'tuuro limaniye ingang la ting bang ka a dunihi daang naangyeng a 'tuuro Naangmini yelihung ingang. Bila 'jung buunhu bang nyira, ba ba maalaa a 'yi buunhu ang 'yi gbanggbali iinhing.

4A 'tuuro limaniye ingang ka 'Ee-bel daang 'ihi sarika ang soma yaga jaa a gaa 'Keen sarika a 'ku Naangmini. A 'tuuro a sarika ingang ung nye 'sieree ka u iye sun'tuuro, ka Naangmini daang 'dire u 'kuubuhi ni 'sieree. Ung 'kpi che nang yera yela a 'tuuro limaniye ingang.

5A 'tuuro limaniye ingang ka Naangmini daang 'ihi 'Iinok a 'yi duneeng ka u to 'kpi 'jung. Bang daang ba nyiu, 'bojung Naangmini daang 'ihuung a 'yi duneeng. 'Bojung u tariye 'sieree ka u daang peliye Naangmini 'puo seni che ka Naangmini 'ihuu a 'yi duneeng.

6Che ka limaniyeng 'chibe, nie kung tuong peli Naangmini puo. 'Bojung unani ang waana Naangmini seng, a iye kparaama ka u sagi ka Naangmini 'bibeng, ka u sagi ming ka Naangmini iye banani ang buoruu 'ningbi-jieng sanyeura.

7Naangmini ang daang kpaahuu a'wo yela ni bang daang nang ba nye yela, ka 'Noowa, a 'tuuro limaniye ingang daang 'ihi aning dabieng a maali 'gbori-kpong ka u die u 'deu niba. A 'tuuro bila ingang ung daang veng ka a donee 'le saree 'diibu 'puong, ung daang leu sun'tuubu ang waana a 'tuuro limaniye ingang chen'dire.

8Sanga ni Naangmini ang daangbuong Aaburaham kau 'yi gaa ti kpe 'jie ung daang na ti die a 'puoring ka u i chengbung, u 'tuye Naangmini nuori a 'tuuro limaniye ingang. Ung daang 'yi, anaa jaa ka u ba bang 'jie ni ung gara.

9A 'tuuro limaniye ingang ung daang gaa ti 'jing a no'binnuu paaluu ni 'puong a'wo saana ang bi paalisaana 'puong. Ung daang kpiera tentihi 'puong, u ning Aizik aning Jeekob, a no'binnuu ning u ju chen'diribe a paahi u ingang.

10'Bojung u daang buoriye 'yiri ang tan 'demuno. A 'yiri miera aning u maana la Naangmini.

11A 'tuuro limaniye ingang ming ka 'Seera minga daang nye kpiengu a tari 'puo, a dogi 'We sanga ni ung daang pan bie dogibung. 'Bojung u daang jeriye Naangmini ang Bing nuori ni ka u iye limanpaalii daana.

12Bila 'jung ka buura ang 'woning sagbani ngmari'bie ba jemaa 'puong, a'woning 'biihee ang bi mani nuoring a ba tari soribu daang 'yi a ning'yeni ingang. Anaa jaa ka u daang iyeng a'wo kpiima.

13Bama jaa daang 'kpiye limaniye 'puong. Ba daang ba nye a no'binnihi yelitarihi ni. Che ba daang nyiang toori jaa, a daang puo-haa. Bang daang die yeli ka ba iye saamba aning foomarihi 'teng-gbaning.

14'Bojung banani ang mang yera a yela nga taa mang 'wunong ka ba buoriye ba'yiri.

© 2009 Bibles International.

15Yeliminga ka banang daang tieha a 'yiri ni bang daang 'yi wa ni yela, ba daang na tuong nyiye sori ka ba la leu gaa 'be.

16Che ba daang buoriye 'yiri ang seu. Una la sagbani 'yiri ni. Bila 'jung Naangmini ba jora 'vii ka ba buonuu ba Naangmini, 'bojung u maaliye 'yiri kubo.

17Sanga ni Naangmini ang daang wa 'pigihi Aaburaham, Aaburaham daang diye Aizik 'ihi sarika a 'tuuro limaniye ingang. Unani ang daang die a no'binnihi ni diye u bi-dau dogiruu bung'yeni a 'ihi sarika.

18U yelang daang yeli ngaang ni: Aizik ingang ka i buurii na buong. ('Munpiilee G. 21:12)

19Ka Aaburaham daang jera ka Naangmini daang na tuong 'ihutmg a 'yi kpiinhi 'puong. Yela 'bigihibu 'puong u daang dieguung a 'yi 'beng ming.

20A 'tuuro limaniye ingang ka Aizik daang duhi duhisung 'ku Jeekob aning 'Ii-so a'wo yelitarihi ang 'bi puoring a waana yela.

21A 'tuuro limaniye ingang, sanga ni Jeekob ang wa 'kpiire u daang duhiye duhisung ku 'Joosef bi-daba ba'yi ni jaa, a daang 'churi u dangkpala 'jung a 'puohi Naangmini Ngming'puohibu.

22A 'tuuro limaniye ingang, sanga ni 'Joosef 'kuung wagiri ang wa ta, u daang yeliye Isi'reeli biihi ang na 'yi 'lijipiti 'puong gaa yela, a daang 'ku nuori a'wo u kaba yela.

23A 'tuuro limaniye ingang, sanga ni bang wa dogi 'Moosis, u ba aning u ma daang sogiluung 'chiuri ata. 'Bojung ba daang nyiung ka u iye 'bie ang soma. Ba daang ba jora a naa nuori ni dabieng.

24A 'tuuro limaniye ingang, sanga ni 'Moosis ang wa baa, u ba die ka ba buonuu Fee'ro 'bi-poga ni bi-dau.

25Ung daang 'lugi ka u 'di dogee aning Naangmini niba a gaa ka u ti 'di yelibee 'ningbi-peli wagiri fling 'puong.

26Ung daang jeri 'Kristo nyaaba ni ka bila i bundaambuunhu ang i tiinha a gaa a bundaambuunhu ang bi lijipiti 'puong. ‘bojung u daang kaariye a sanyeu soring.

27A 'tuuro limaniye ingang sing daang 'yi lijipiti 'puong. U daangba fora a naa 'suuri ni dabieng. Bojung u ahiye kpiengaa a'wo sing nyira unani bang kung tuong nye aning 'ningbiri ni.

28A 'tuuro limaniye ingang sing daang tung a Paribahi aning a jiing mihibu tuma. Ka unani ang nyuona a fora 'bi-dogirihi to nyuong Isi'reeli fora bi-dogirihi 'jung.

29A 'tuuro limaniye ingang bang daang 'tu Manjie ti 'yi a'wo bang daang 'cheng 'jikuongeeng. Ka 'Iijipiti niba i anie ka ba i bila, a daang 'ling.

30A 'tuuro limaniye ingang bang daang 'gili Jeeri'ko daangguoma beu jaa a ti ta beri ayo'poin daari. Bang daang wa 'gili a beri ayo'poin baahi ka a daangguoma 'le 'tengeng.

© 2009 Bibles International.

31A 'tuuro limaniye ingang ka 'Reehab, a jentira daangba nyuong a paahi banani ang daang ba sagi ni ingang. 'Bojung u daang dieye a 'jipigihibe ni aning maahuu.

32Wala mang na la yeli paahi? Bojung n kung tari wagiri ka n yeli Giidiong yelitarihi, bii Baarak yelitarihi, bii Saamisong yelitarihi, bii Jeefita yelitarihi. N kung tari wagiri ka n yeli 'Deevid ming yelitarihi, bii Saamiu-el yelitarihi, aning a dangyeriba yelitarihi.

33Banang 'tu limaniye inga a tuong naaluhi, a tung tuma ang waaning sun'tuubu yela, a nye nobinnihi, a pogi 'gbegime noe.

34Banang 'kpiinhi "buung kpiengung, a i 'chihi a 'yi 'takobi nuoring. Banang tari kpiengu salihung 'puong, a tan kpiengu jeuri 'puong, a leuhi saamba 'sojehi tan'nuuhi bang jo.

35Ka pogiba da mang die ba kpiinhi bang 'ihibe bang mang la tari 'nyivori. Ka ba 'mine mang nye dogihibu a ba mang die ka ba 'ihibe, ka ba daang ti nye 'kuung 'puo 'ihiyiibu ang seu 'jung.

36Ka 'mine daang nye ilaabu aning fiebibu 'pigihibu, bang daang ing 'mine ming jorihi a pogiba.

37Bang fooba aning 'kubo, a ngmaahiba a'yi, a 'pigihibo, a kuba aning 'takobi. Bang daang yo yuora a tan pigbama aning bugbama ang i ba tama bang pogi ba miihi, a daang 'bi hiengbu 'puong, a 'bi dogee 'puong. Bang dogihiba.

38A dunee daang ba sigi a 'kubo. Bang yo daara mo'sogo 'puong aning tangbera 'juring, a da mang ti 'bi 'pi-bogiri puuhing aning 'teng-gbani bogiri 'puuhing.

39Bama nga jaa daang nyiye 'yo-sung a 'tuuro limaniye ingang. Che ba daang ba nye a nobinnuu yelitarihi ni,

40'bojung Naangmini daang bingye yeli kanga ang seu 'kuti, ka ba daang kung nye paalibu ti 'puoring.

Hebrews 12

1Bila 'jung 'sieridiribe ang i jemaa sing ngaang a ngmaati wa 'gili ni, ye veng ka ti di bungtiinhuu jaa ang legiriti loo bahi, a di beu ni ang mang nyogira ariha ariha ni loo bahi. A che ka ye veng ka ti jora aning 'kanyiri a jo'di ni ang 'bing ti 'ningbi-tooring ni.

2Ye veng ka ti 'liinhe 'Yesu, unang i ti limaniye 'piine, a i ti limaniye paana ni. Unang daang 'di a dagara dogee aning 'kanyiri, nyengka ni ang bing u 'ningbi-tooring ni 'jung. Ung daang digira a nyaaba ang ba i bung jaa. Ung ti 'j ing Naangmini na'kogo 'nuduring.

3'Bojung ye ngmi fasani unani ang daang nye yelibe-iriba chiihibu balaa nga to u minga ingang aning 'kanyiri, ka ye ta wa bali a 'yie ye haakilihi 'puong.

4Yeng moora ning beu 'puong, ye nang ba chiihuu a ti ta 'jie nga ye jiing ang 'yi.

© 2009 Bibles International.

5Ye 'yiinhiye a kawani ni ang yera yela 'kuriye a'wo nie ang yera yela a 'kuro biihi ni:
N 'bi-dau, ta digira Daana 'wuli-kpiengaa foo, bii a ye sanga ni ung mang 'miing i
ingang.

6'Bojung unani Daana ang nung, u mang 'wunuung 'wuli-kpienhi, a mang fieba bi-dau
jaa ung diera. (Yeng Yelibie G. 3:11-12)

7Ka yenang 'di 'wuli-kpienhi tuora aning 'kanyiri, Naangmini iriyeng a'wo bang mang
ira bi-daba bila. 'Bojung bi-dau buong 'bibe ka u ba ba 'wtmuu 'wuli-kpienhi?

8Che ka yenang ba nyira 'wuli-kpienhi ni 'biihi jaa ang nyira, bila yeng ye iye
sensengbiihi, a ba i bi-daba miihi.

9A maaling paahi, ti jaa tariye ti inggbanihung ba'mine, bang 'wuliti sung iibu. Ting
'kubo girima. Ti kuring bi minga 'sigihibu 'puong yaga jaa a 'ku siihi Ba ni a gaa ti
inggbanihung ba'mine ni a tan 'nyivori?

10'Bojung dabaawala 'yong bang daang 'wuliti 'wuli-kpienhi ba miihi buobu 'puong.
Che Naangmini yeng 'wuniting 'wuli-kpienhi ti tona 'jung, ka ti tari u pegi'yiibu ni.

11A 'wuli-kpiengaa wagiri ning u ba mang 'woning ung i nyengka yeli. U mang
'woniye ung i 'pu-saang yeli. Anaa jaa che a 'puoring u mang ngmangye sun'tuubu
maahuu ngmama a 'ku banani ang nye u 'wulibu.

12Bila 'jung ye lagihi 'nuuhi ni ang juoli 'tengeng ni, a veng ka 'dungku-baani ni i
kpienhi. (Ai'zeeya G. 35:3)

13Ye maali soe ang 'tori a ku ye gbee, ka unani ang i gberii gberi ta biti, che ka u nyaa.
(Yeng Yeli'bie G. 4:26)

14Ye ira anie ka ye tari maahuu aning niba jaa, a ira anie ka ye tan pegi'yiibu. Ka
nieng ba tari pegi'yiibu u daana kung nye Daana.

15Ye kaara 'ningbi-jieng ka kanga jaa ta wa kong Naangmini bunye ni, ka too nyaga
jaa ta wa baara a danniye, ka niba yaga 'tu bila ingang a degi.

16Ye kaara ka sensena jaa ta wa bibe, bii nindegiri, a'wo 'Ii-so. Unang daang kpeling
siing'yeni yela a di u dogibu ningberii ahi'jie kuohi ni.

17'Bojung ye bangyeng a 'puoring sanga ni ung wa buora ka u die u duhibu cheng, bila
ni bang daang jaanhuu. 'Bojung u daang ba nye 'jie ung na la 'tu leuhi, anaa jaa ka u
daang boung aning ningtong.

18'Bojung ye ba wa tangkpong bang na tuong fiinhi, aning tangkpong ang 'di buung.
Ye ba wa ligimeng, aning sagiluu aning sesekpiengaa jie.

19Ye ba wa biengkoni kuori 'jie, aning yeliyaga kokori 'jie. A kokori la ka banani ang
'womuu daang suhi ka a yelihung to ta la yeli kubo ni.

20'Bojung ba daang ba tuong na tari nuori 'kuubu ni Naangmini ang yeli 'kubo ni:
Haali gba ka 'dungong fiinhi a tangkpong, ba na fobuung aning 'kubo, bii a 'chuguu
aning kpani. ('Yiibu G. 19:12)

© 2009 Bibles International.

21Ka a nyiibu daang tan dabieng yaga jaa, ka Moosis yeli: Dabieng kpemang yaga mang 'miMe. (Duturoonomi G. 9:19)

22Che yena waye Zaiyong Tangkpong, a wa a Naangming'vori ni 'yiri. Una la sagbani Jeruuselem ni. Ye waye malikihi ang ba tari soribu langbu 'puo.

23Ye waye a fora 'bi-dogirihi jemaa jaa langbu ni ang i a cheechi ni. Ba 'yoeng seu arijena 'puong ni. Ye waye Naangmini seng. Unang i buunhu jaa Saringmaara ni, a wa sun'tuuribo siihi ni Naangmini ang veng ang paali ni seng.

24Ye waye 'Yesu seng, unang i a 'layi-paalaa nie ang maana Naangmini aning ninsaaliba taang ni. Ye waye a mihibu jiing ni seng, a jiiming yera yela ang seu 'Ee-bel jiing ang yera yela bila ni.

25Ye kaara sung ka ye to wa jaanhi unani ang yera yela ni. 'Bojung ka banani ang daang jaanhi unani ang daang kpaahiba 'teng-gbaning ning daang ba i 'chihi, tinuung yeng kung pieli 'chihi iibu a gaaba, ka tinuung leu 'puori a 'yi unani ang kpaahiti a 'yi sagbani ni seng.

26U kokoring daang jigihi 'teng-gbani a wagiri ning ni. Che pampana u 'bingye nuori a yeli: A 'teng-gbani 'yong naani, n daang na jigihiye 'teng-gbani aning sagbani ming 'dayeni a nang paahi. (Haagai G. 2:6)

27A yelihung nga, Dayeni a nang paahi, bila 'wuniye a buunhu ni ang 'jigihi ni vabahibu, a'wo buunhu ni ang maali ni, ka buunhu ni ang kung tuong jigihi, ka ana bibe gara.

28Bila 'jung ting diera naalung ang kung tuong jigihi ni, ye veng ka ti 'puoho barika. Bila ting na 'tu tung Naangmini ka a tungbu sigi diebu, ka ti tunuu aning kahingbu yaga jaa aning Naangminihung joo.

29'Bojung ti Naangmini ni iye 'buung ang 'dire yaga jaa.

Hebrews 13

1Ye veng ka babiihmg ntmgbu 'bibe a gara.

2Ye ta 'yiinhi ka ye saana saamba. 'Bojung a 'tuuro bila ingang niba 'mine iye malikihi saantu ka ba ba bang ka malikihi bang saang.

3Ye tieha banani ang 'bi pogiriba 'deung ni yela, ka ye i a'wo bang pogiye paahi ba ingang. Ye tiehi ming banani bang dogiha haache yela, ka ye i a'wo ye miihi ming ang 'bi ba dogee ni 'puong.

4Dau ning poga taa digibu iye yelinanii niba jaa 'puong, ka a bunjie ba degira. Che jentirihi, aning daba ang di pogiba che sena, aning pogiba ang 'kuli siriba che sena, Naangmini daang na 'di nibang saree.

5Ye ta ira 'libie 'Mini ye 'berihung 'puong. Ye 'ningbiri pa aning buunhu ni yeng tari. 'Bojung Naangmini yeliyeng: N kung bahii jaa, che bii a dii loo jaa. (Duturoonomi G. 31:6)

© 2009 Bibles International.

6Bila 'jung ti na tuong yeling aning nyeu: Daana la n sunna. N kung fora dabieng bila ni ninsaalaa ang na ima. ('Yieme G. 56:4,118:6)

7Ye tieha banani ang i ye 'yi-dieriba ni yela, banang yeli Naangmini yelihung 'kuye ni. Ye ngmira fasani yeli ni ba 'berihung ang waaning, ka ye 'tuuro ba limaniye.

8'Yesu 'Kristo da iye u ning u 'ju jaamii, a i u ning u 'ju 'jine, a i u ning u 'ju a gara wagiri jaang.

9Ye ta veng ka 'wuli-saamba 'irii 'irii leuhiye gaaning. Bojung yelisung la ka 'sikiri ahi kpiengaa aning bunye, a che ta ahi kpiengaa aning siimihi, siimihi nga ang ba tari tona 'ku banani ang 'bi a 'puong.

10Ti tariye sarika 'ihijie. Banani ang tuna a tent ni, ba ba 'so sori ka ba 'di ti sarika 'ihijie ni siimaa.

11'Bojung a 'duunhi jiing ni a Ngming'puohi 'yi-dierikpong kpong ang mang di wa kpening a 'Ji-pegi'yiruu yelibee 'jung ni, ba mang diye a inggbama 'yining kampu daam'puori a ti nyugi.

12Bila 'jung 'Yesu ming tagi 'yiye a 'yiri 'di-nokpong ning a gaa ti 'di dogee, ka u welipegi a niba ning u minga jiing.

13Bila 'jung ye veng ka ti tagi 'yi a 'yiri 'di-nokpong ning a gaa u seng, a 'tuoro u nyaaba ni.

14'Bojung 'jie ngang ti ba tari 'yin ang 'bibe gara, ti buoriye kanga ang waana.

15Bila 'jung ye veng ka ti 'ihe 'pugibu sarika a 'kuro Naangmini a 'tuuro 'Yesu ingang. Bila la ti nogbama ngmama, anang 'kuro u 'yuori barika ni.

16Che sung tungbu aning toribu yela ye ta wa 'yiinhe. Bojung Naangmini 'puo mang peling sung jaa aning a sarikibani nga taa.

17Ye 'tuuro banani ang i ye 'yi-dieriba ni noe, a 'sigihi ye miihi a 'kubo. 'Bojung ba kaariye ye 'vorihtmg jieng, a i niba ang i kparaama ka ba daang yeli yela ang 'tu bila a 'ku Naangmini. Ye veng ka ba tuna bila aning nyengka, a ta tuna bila aning 'pu-saang. 'Bojung bila ba tari tona a 'kuye.

18Ye 'puoho Naangmini 'kuriti, 'bojung ti iye limaniye ka ti tariye 'suhu-sung. Ting mang buora yela jaa 'puong ka ti 'be bila ni ang 'tu sori.

19N suhiyeng gaga jaa ka ye tuna bila ka ba leuhima 'kuye 'wieng 'wieng 'jung.

20A maahuu Naangmini ni, unang 'ihi ti Daana 'Yesu 'Kristo, a piihi pichiingkpong ni a 'yi kpiinhi 'puong a waaning ni, a 'tuuro a 'layiri ang ba tari baahibu jiing ni ingang ni.

21U veng ka ye paali tungsung jaa 'puong a tuna ubuobu. Ka u tuna tuma ye iinhing yeli nga ang i 'pu-peli sung jaa u 'ningbi-tooring a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang. Unang 'so girima a gara wagiri la wagiri. Ami.

© 2009 Bibles International.

22N suhiyeng, ba'biihi, ye die a kawani nga, 'bojung n seuye gbangu ngang yela awala a 'kuye.

23Ye bang ka ba bahiye ti balie Tiimoti Ka unang wa pampana, n niu na wa nyiyeng.

24Ye 'puohi ye 'yi-dieriba jaa, aning a ningpegi'yiribe jaa. Banani ang 'bi Iitali 'puong 'puohiyeng.

25Btmye 'bi ye jaa seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

James

James 1

1'Jeemes, Naangmini aning Daana 'Yesu 'Kristo tungtuna 'puohiye a buura 'pie aning ba'yi ni ang yaari ni.

2N ba'biihi, ka 'pigihi 'irii jaang wa pagiye, ye mang jeri a jaa ka a i nyengka.

3Ye bangyeng ka ye limaniye 'pigihibung waananing 'kanyiri.

4Che ye veng ka 'kanyiri paali u tuma, ka ye nye paali a kung hiena yeli jaa.

5Ka ye kanga jaang kong yeng, u suhi Naangmini seng, unang 'kuro niba jaa gaga jaa a ba yera niba bila yela ni. Naangmini na 'kuye u daana.

6Che u suhi ning sagi'diibu, a ta ira yeli jaa 'sige. 'Bojung unani ang ira 'sige 'sige 'woniye mankpong kuong seseu ang daara ang yangka.

7'Bojung a ningbalaa ta wa tieha ka u na nyiye bung jaa a 'yi Daana seng.

8Tiehi 'buyi daana ba tari yelinyogiruu u yelitarihi kanga jaa 'puong.

9Ba'bie ni ang i ningbaala, u nyengina u 'duohibu 'puong.

10Che bundaana nyengina u 'sigihibu 'puong, ‘bojung u daang na pari gaang a'wo mopora 'puuri.

11'Bojung ngminaa mang 'dong aning tuluu, a mang to a moo ang 'ko ka a mopora mang 'le 'tengeng. Ka a vielung mang saang. Bila ka bundaana ming na muuri u soe ni 'puong.

12'Pu-peli daana la nie ni ang tari 'kanyiri 'pigihibu 'puong. Ka a 'pigihibung wa baahi u na nyiye 'nyivori naalung 'jupiluu. U yela ka Daana ing nuori 'ku banani ang numuu ni.

13Ka 'pigihibung pagi nie, u ta wa yera: Naangmining 'pigihime. 'Bojung beu kung tuong 'pigihi Naangmini, u minga ba 'pigihe nie jaa ming.

14Che 'pigihibu mang pagiye nie jaa sanga ni u minga bobee ang mang wa taguu a nyoguu.

15Sanga ni bobee ang mang wa tari 'puo, u mang dogiye beu. Ka beung ming wa jigi, ung dogi 'kuung.

16N ba'biihi mang nung, ye ta veng ka yeli jaa belingye.

17'Kuubu jaa ang suma aning 'kuubu jaa ang paali mang 'yiriye saa'ju a 'sigire 'tenge, a 'yire chaanii jaa Ba ni seng. Leuhibu, bii kalin'chiu leuhibu 'chi u seng.

18U buobu 'puong ung dogiti aning yeliminga yelihung ni, ka ti i fora ngmama baluu u btmgnaanihi 'puong.

© 2009 Bibles International.

19Bila 'jung n ba'biihi mang nung, nie jaa i nyagihuu ka u 'wono yela, a i maahuu ka u yera yela, a i maahuu ka u 'ihi 'su-kpiengaa.

20'Bojung ninsaalaa 'su-kpiengaa ba waananing Naangmini sun'tuubu.

21Bila 'jung ye di degiri jaa aning beu 'gaalii jaa bahi. A che die a yelihung ni ang buri ye 'sikieng ni aning boinlung, unang na tuong die ye 'vorihung ni.

22Ye tuna bila ni a yelihung ang yera a ta i 'wonibo 'yong, a henna ye miihi

23'Bojung ka nie jaang i a yelihung 'wono, a che ba tuna bila ni a yelihung ang yera, u daana 'woniye nie ang kaara u 'ningbisogo nyaahaa 'puong.

24'Bojung u mang nyiye u minga che ti gara, a mang 'yiinhi 'wieng bila ni ung 'wo.

25Che nie ang kaara laangfie 'begi-paalii ni 'puong a kaaruu a gara, a ba i nie ang 'wong a 'yiinhe, che i a tuma tungtuna, a ningbalaa nga na tariye 'pu-peli u tuma 'puong.

26Ka nie jaang tieha ka Ngming'puoho liu, che ba nyogira u jinti che henna u minga 'sikiri, u Ngming'puohi iye jaala.

27Ngming'puohi ang i 'forifori a ba degi Naangmini ang i ti Ba 'ningbi-tooring la nga: Ka nie mang kaara 'bi-kpiibihi aning dunggala 'jieng ba tuora 'puong, a kaara u minga a kung tari degiri a duneeng.

James 2

1N ba'biihi, ye ta tari ti Daana 'Yesu 'Kristo, girima Daana limaniye ni aning niba baalibu.

2A'mineng nie na wa kpeye ye langbu a ing sannii 'nu-finti aning kparivieni. A'mineng nandaana ming na wa kpeng aning u kparikpili ang degi.

3Ka yenang kahing unani ang yeri kparivieni ni, a yeli 'kuu: Wa 'jing 'ji-sung ngang, a che yeli 'ku a nandaana ni: Ahi 'be. Che bii: 'Jing 'tengeng n gbee sieng.

4Ye ba baana ye 'puong, a leu sari'diribe ang tan tiehibee?

5Ye chelihi 'wong, n babiihi mang nung. Naangmini ba 'lugihi a nandaamba a dunee ngang ka ba i bundaamba limaniye 'puong a i a naalung ni yela ung ing nuori a ku banani ang numuu ni chen'diribe?

6Che ye diye a nandaana foo. A bundaamba naaning mang dogihiye, a mang tagiye gaaning saree 'diibu 'kogihi 'ningbi-toori ni?

7Ba naaning mang degira 'yuori ni ang sigi bang 'tu u ingang buongye ni?

8Ka yenang paana a na'biilung begu ni ang bi a Seupegi'yiruu 'puong ni: Nung i to a'wo ing nung i minga bila ni. ('Liivai G. 19:18)

9Ye tuniye sung che ka yenang baana niba, ye iriye yelibeu, ka a begu 'wuli ka ye iye begu saaniba?

© 2009 Bibles International.

10Ka nie jaang 'tu a begiri jaa a che saang bung'yeni ingang, u 'leyeng a jaa saangbu 'puong.

11'Bojung unani ang yeli: Ta wa sena nie poga bii nie sira. ('Yiibu G. 20:14) Unang la yeli: Ta wa kuura nie. ('Yiibu G. 20:13) Ka inang ba seng a che ku nie, i leuye a begu saana.

12Ye mang yeli bila, a mang tung bila, a'wo yeng i niba ni saree bang daang na 'di a 'tuuro a laangfie 'begu ni ingang.

13'Bojung hina saree 'diibu daang kung bibe a 'ku unani ang ba 'wuli hina. Hina nyenginang aning ung tuong saree 'diibu 'jung.

14N ba'biihi, bo tonang bibe, ka nieng yeli ka u tariye limaniye, a che ba tuna limaniye tuma? A limanbalaa na tuong dieguu?

15Ka i ba'bi-dau bii ka i yaupogang yuora aning u 'muni a ba tari bungyerihi a ba tari beu jaa siimaa,

16ka ye kanga yeli 'kubo: Ngming na gaa niye laangfie, ye ta veng ka oori kpeye. Ye 'di tigi ming. Che ka yenang ba 'kubo buunhu inggbani ang hiena, 'bo tona ka bila tari?

17Bila ning u 'ju la limaniye, ka tumang 'chibe che ka limaniye 'yong 'bibe, u 'kpiyeng.

18Nie kanga na yeling: I tariye limaniye, mang ming tari tuma. 'Wulimo i limaniye i tuma bataribu 'puong, ka n ming 'wulii n limaniye n tuma ingang.

19I sagiyeng ka Naangmini iye bung'yeni. Yeliminga la. Sibee ming sagiye bila a che 'miine aning dabieng.

20Che i buorang ka i bang, 'oo ningkpali, ka limaniye ang ba tari tuma ba tari tona?

21Ba daang ba jeri ti nabaali Aaburaham ung i 'soli a 'tuuro tuma ingang sanga ni ung daang di u bi-dau Aizik 'ihi sarika a sarika 'ihijieng ni?

22I nyiye bila ni limaniye ang tung aning Aaburaham tuma, a 'tuuro tuma ingang ka limaniye daang paali?

23Ka a Seupegi'yiruu daang paali, unang yeli: Aaburaham sagiye Naangmini, ka Naangmini di bila jeri ka bila i sun'tuubu a 'kuu. ('Munpiilee G. 15:6) Bang daang buonuu Naangmini jo.

24Ye nyiye bila ni nie ang i sun'tuuro a 'tuuro tuma ingang, a ba i sun'tuuro a 'tuuro limaniye 'yong ingang.

25Bila ning u 'ju la 'Reehab ming, a jentira ni. Ma u daang iye sun'tuuro a 'tuuro tuma ingang sanga ni ung daang die a tungtuniba a bahiba bang 'tu 'ji-jaala gaa ni wa?

26'Bojung a'wo a inggbani ang ba mang tari sie a 'kpi bila ni, bila la, limaniye ming ang ba tari tuma 'kpiyeng.

James 3

© 2009 Bibles International.

1N ba'biihi, ye yaga ta i karima'mine. Ye bangyeng ka ti saree 'diibu na iye kpong a gaa niba saree bang na 'di.

2'bojung yelijemaa 'puong ti jaa mang boring. Ka nie jaang ba bora nuori yeliyaga 'puong, u daana paaliyeng, a mang tuong nyogi a inggbani jaa a 'yi boribung.

3Ti mang diye daama ing 'wie noeng ka a 'tu ti buobu, ting mang leuhi a inggbani jaa.

4Bila la 'gboe ming, 'haali ang i bera bila ni ka sesekpiengaa mang daaraa, che a muna mang diye u sitiye ang i fling a leuhuu 'jie ni jaa a muna ang buora ka u gaa.

5Bila la ka jinti i 'jibile, che yera tangkangyeliyaga yelibera yela. Ye nye bila ni buung fling ang mang nyugi kongkori ang i kpong.

6Jinti iye buung, a i beu sing dunee. Bila ka jinti 'wo ti inggbani 'jiihing, a degira a inggbani jaa. U mang veming ka berihung jaa nyogi Inning, sing nyogi "buung a 'yi jehinamang.

7'Bojung 'duunhi baluu jaa ning no'bilii baluu jaa, aning btmg'vuurihi baluu jaa, aning bunnaanihi baluu jaa ang bi mankpoming, a mang iye sogiri, ka ninsaalaa mang veng ang i sogiri.

8Che nie jaa kung tuong balihi jinti. U iye beu ang ba peenha. U paaliyeng aning 'kutmg jelung.

9Jinti ting mang di 'pugi Daana aning a Ba, una ting mang la di to niba Naangmini ang maali u 'worihung 'puong.

10'Pugibu aning tuubu jaa mang 'yiriye no'yeni ning. N babiihi, a yela nga da ba i 'wo ka a bibe bila.

11'Bulee mang btmiye konnoo aning kontoo a 'yire 'jiyening?

12N ba'biihi, kangkanga dau na tuong ngmang ooliv ngmama, che bii 'girep dau na tuong ngmang kangkanga dau ngmama? Bila la ka bulee kung tuong 'buli yaarung kuong aning kuong ang ba tari yaarung a jaa a'yi.

13'Buong i yengbangina ye 'puong a tari bangbu ming? U 'wuli u tuma a 'yi berihung sung ingang yeng boinitmg 'puong.

14Che ka yenang tari 'nyuuri ang i too aning taa chiihibu ye 'sikieng, ye to ira tangkama, a ngmaara 'girii 'tuoro yeliminga.

15A yeng nga ba 'yire sagbani a 'sigire 'tenge. U iye 'teng-gbani yeng, a i inggbanihung buobu yeng, a i sibeulung yeng.

16'Bojung 'jie ni 'nyuuri aning taa chiihibu ang 'be, jeribu aning tungbeu jaa mang 'bi 'beng.

17Che yeng ni ang 'yire saa'ju ni iye 'forifori fora fora. A 'puoring ung i maahuu, a i yeng ang i boin, a i yeng ang sagira nuori, a i yeng ang pa aning hina aning ngmangsuunhi, a ba tari baalibu, a ba tan dawari.

© 2009 Bibles International.

18Banani ang waananing maahuu buriye sun'tuubu ngmama maahuu 'puong.

James 4

1'Bong vena ka taanhuu aning jeurihi mang 'bi ye 'puong? A ba 'yire ye bobee ingang, bobee ang jeura ye inggbama 'jiihi 'puong?

2Ye buoriye buunhu che ye ba tara. Ye kuurang, a buora ka ye tari, che ye ba mang tuong nye. Ye mang jeurang a jeura taanhuu, che ye ba mang nye, 'bojung ye ba mang suhi.

3Ye mang suhing che ye ba mang nye, 'bojung yeli ni 'jung yeng mang suhi ni ba mang suma. Ye mang buorang ka ye nye, a di tung ye bobee.

4Yena senseniba, ye ba bang ka a donee jori iye Naangmini dong? Bila 'jung nie ni jaa ang na i a donee jo, u iye Naangmini doma.

5Ye tiehi ka a Seupegi'yiruu yeliye ngaang jaala: A sie ni ang 'bi ti iinhing ni mang buorang a gara 'nyuuri iibu?

6Che u 'kuriting bunye gaa bila. Bila 'jung ka Seupegi'yiruu yera: Naangmini mang chiihiye jigihiba, a che di btmye kuro banani ang 'sigihi ba miihi. (Yeng Yelibie G. 3:34)

7Bila 'jung ye 'sigihi ye miihi a 'ku Naangmini. Ye chiihi a Deevul, u na jo 'yiye ye seng.

8Ye tagi ta Naangmini, u ming na tagi tayeng. Ye pegi ye 'nuuhi, yena yelibe-iriba, a pegi ye 'sikie, yena tiehi 'buyi niba.

9Ye veng ka ye 'puuhi saang, ka ye ira nimiha, a 'kono. Ye veng ka ye laari leu nimiha, a veng ka ye nyengka leu 'pu-saang.

10Ye 'sigihi ye miihi Daana 'ningbi-tooring, u na 'duohiyeng.

11N babiihi, ye ta yera taa yelibee. Unani ang yera u babie yelibeu, bii a 'dire u saree, a 'begu ung yera yelibeu, a 'direning a 'begu saree. Che ka inang 'direning a 'begu saree, i ba i a 'begu tuna, i iye u sari'dire.

12'Begu 'kuro bung'yeni aning saringmaara bung'yening 'bibe. Unang na tuong die a tuong nyuong. Ningbuo la Ma nga ang 'direning i to saree?

13'Hei, ye banani ang yera: 'Jine bii beu ti na gaa ti kpeye 'yiri nga baluu 'puo, a bi 'be 'yuonggbuli a daara buunhu a kuoha, a nye tona.

14Che ye ba bang bila ni ang na i beu. 'Bo la ye 'nyivori? Ye iye gbangkola ang mangle wagiri fling 'puong che la baahi bila ni.

15Ye danang mang yeling: Ka Daanang sagi, ti na 'bibeng a tung ngaang aning ngaang.

16Che ye iriye tangkama ye jigihibu 'puong. A tangkangbalaa nga to jaa iye beu.

© 2009 Bibles International.

17Bila 'jung, nie ni ang bang ka u tung sung che ba tunuu, u daana iriye yelibeu.

James 5

1Ye waana pampana yena bundaamba, ye 'kono ningtong, a 'cheehe, ye laa'dimihi ang daang na wa ye iinhing 'jung.

2Ye bundaambuunhu ni saangyeng, ka yaurii mugi ye bungyerihi.

3Ye salima aning ye wari seuyeng. A seubu ni daang na 'diye 'sieree a chiihiye, a daang 'di ye inggbama a'wo "buung. Ye laanhiye bundaambuunhu bing a baahaa beri ni 'puong.

4Ye nye, a sanyeu ni yeng ba yeu niba ni ang ko ye yori che di tari ni 'kono inniyeng. Ka niba ni ang ko ye yori ni 'kuori kpe kpiengu jaa Daana 'tobo.

5Ye 'Nye a 'teng-gbaning a 'dire noo, a 'bi buunhu bo'gaalii puong, a veng ka ye miihi nuo a korigibu beu ni 'puong.

6Ye yeliyeng ka suntuuro 'leyeng saree 'diibu 'puong, a kuu, cheu ba die taawai ye ingang.

7Bila 'jung ye tan 'kanyiri, n ba'biihi, a gara Daana waa ni sanga. Ye kaa nye, kuoraa mang chelihiye a 'teng-gbani siinnanii ni, a mang tari 'kanyiri yaga jaa a chelihaa a gara sanga ni sing mang ti nye a fora saa aning a 'puori saa.

8Ye ming tari 'kanyiri, a veng ka ye 'sikie ahi kpiengaa, ‘bojung Daana waa tura tarang.

9Ye ta ngmuuna yela taa iinhing, n ba'biihi, ka ba ta wa 'di niye saree. Ye nye, a saringmaara ahiye 'di-nuoring.

10N ba'biihi, ye di a dangyeriba ni ang yeli yela Daana 'yuoring ni, ka ba 'berihung i yela ang i toonhibu dogee 'diibu aning 'kanyiri 'puong.

11Ye nye, ti mang jeriye banani ang mang tari 'kanyiri dogee 'puong bang i 'pu-peli niba. Ye 'wongye 'Joob 'kanyiri yela, a nye bila ni Daana ang i 'kuu a baahaang. Ye nyiyeng ka Daana iye nimbojora yaga jaa, a i hina daana yaga jaa.

12N ba'biihi, yeli nga gaaye a jaa. Ye ta wa pora, ye ta wa pora sagbani, bii 'teng-gbani, che bii puobu jaa. Ye veng ka ye mm i mm, ka ye aai i aai, ka ye ta wa 'le saree 'diibu 'puong.

13Ye kanga 'diriye dogee? U daana 'puohi Naangmini. Ye kanga 'puo peliyeng? U daana 'yiene 'yieme a 'pugiro Naangmini.

14Ye kanga bierang? U daana tung buong a cheechi ningbera ka ba wa 'puohi Naangmini 'kuu, a pura kpaang inna u ingang Daana 'yuoring.

15A sagi'diibu Ngming'puohi na nyaaye a baala, ka Daana 'ihuu. Ka unang i yelibee, Daana na veng'kuung.

© 2009 Bibles International.

16Bila 'jung ye diera ye yelibee saangbu taa seng, a puoho Naangmini 'kuro taa, ka ye nyaa. Sun'tuuro Ngming'puohi kpiengaa yaga tuniye tuma yaga.

17'llaija daang iye ninsaalaa a'wo ting 'wo bila nga. Ung daang puohi Naangmini 'ningbi-jieng ka saa ta wa, ka saa daang ba wa 'teng-gbaning 'yuomo ata aning 'chiuri ayuobi 'puong.

18Ung daang la puohi Naangmini, ka sagbani 'ku saa, ka leng-gbani buunhu daang la 'ihi a ngmang ngmama.

19N babiihi, ka ye kanga jaang wa bori a 'yi yeliminga ingang, ka nie kanga leuhi u daana waaning,

20nie ni ang leuhuu waaning ni bang ka ka nieng leuhi yelibe-ira a 'yi u boribu soring, ka u na dieye 'vorihung a 'yi kuung puong, a pogi yelibee jemaa.

© 2009 Bibles International.

1 Peter

1 Peter 1

1'Pii-ter, 'Yesu 'Kristo bi-tunuung seura kuro a lugihibo ang i saamba a yaari kpe Poonitus, 'Galeetiya, Kapa'doosiya, 'Eesiya aning Bitiiniya.

2Naangmini daang lugihibong a'wo Naangmini a Ba dangbangbu ang 'wuli bila, a 'tuuro a Sie welipegi'yiibu ingang, ka ba 'tuuro 'Yesu 'Kristo nuori ka u jiing mihiba Bunye aning 'suhu-maahuu 'bi ye iinhing yaga jaa.

3Pegiri la ti Daana 'Yesu 'Kristo Naangmini aning u Ba ni. Unang dogiti 'buyi a 'tuuro u hinihung kpong ni ingang, a 'kuti tamaa ang i 'vori a 'tuuro 'Yesu 'Kristo kpiinhi 'puo 'ihiyiibu ingang.

4U dogiting a 'ku ti chengbuunhu ang kung tuong saang, a i chengbuunhu ang kung tuong degi, a i chengbuunhu ang kung tuong kpili. Ung 'bim-aa arijenang a 'kuye.

5Naangmini kpiengu kaariyeng a 'tuuro limaniye ingang a gara a 'chihi waa sanga. A 'chihing i 'ski ka u 'yuo 'yi gbanggbali a baahaa wagiring ni.

6Ye nyengina bila 'puong yaga jaa, haali ka anang hiena pampana ka ye 'bi 'pu-saang 'puong wagiri fling ingang, a 'tuuro 'pigihi 'irii iinhing.

7A 'pigihibuhi waanang ka ye limaniye, unang i tiinhuu yaga jaa a gaa sannii ang mang saang ni, anaa jaa ka buung bang mang di maaluu, ka a limaniye nye i minga, a waaning Imgibu aning girima aning nanihung 'Yesu 'Kristo gbanggbali 'yiibu sanga 'jung.

8Yeng daang ba nye 'Yesu 'Kristo, che ye numuung. Haali yeng ba nyiruu pampana, che ye saguung, a nyengina aning nyengka ang ba tan yelibu, a i nyengka ang pa aning girima.

9Yeng diera ye limaniye ni baahaa tona, bila la ye 'vorihung 'chihi-iibu.

10A dangyeriba ni ang dangyeli a bunye ni ang na wa ye seng ni yela, ba daang boyeng a piehi a 'chihi nga yela 'ningbi-jieng.

11Bang daang pieha yela ni, bii wagiri ni Kristo Sie ni ang bi ba iinhing ang daang bigihi, sanga ni ung dang 'di 'sieree 'Kristo dogee 'diibu yela aning a girima ni ang na 'tu a dogee 'diibu puoring ni.

12Ang daang 'yuo 'wulibo ka ba miihi naani bang tuna kuro. Ka che yena la bang tuna kuro, sanga ni bang daang yera yela ni banani ang ing a 'duohi-sung 'kuye pompana ni ang yeli a 'tuuro a Sipegi'yiruu ingang ni. Una bang tung ung 'yi arijena a 'sigi 'tenge ni. A yela 'puong ka malikihi buora yaga jaa ka a 'leenhi ni.

13Bila 'jung ye i 'siri ye haakilihi 'puong. Ye bang ye miihi, ye ira a bunye ni tamaa, una bang daang na waaning a wa kuye 'Yesu 'Kristo gbanggbali 'yuobung ni.

© 2009 Bibles International.

14Ye i a'wo 'biihi ang 'tuuro nuori, a to di ye miihi aha a fora bobee ni bogung. Ana yeng daang tan sanga ni yeng 'bi 'bambugulung 'puong ni.

15Che a'wo unani ang buongye ang pegi'yi bila ni, ye ming pegi'yi ye berihung jaa 'puong.

16‘bojung a seuyeng: Ye i ningpegi'yiribe, boiling n iye bungpegi'yiruu. ('Liivai G. 11:44-45)

17A Ba ang ngmaara nie jaa saree a'wo u daana tuma ang 'wo bila a ba tara niba baalibu ni, ka ye buona a Ba, yeng bi ye foomarihung wagiri ni 'puong cheng aning dabieng.

18Ye bangyeng ka ba daang ba yeudieye aning buunhu ang na tuong saang, a'wo wan aning salima, a 'yi ye berihung kpali yeng die a 'yi ye ba'mine seng a 'tuuro dangkaari ingang.

19Ka che 'Kristo jiinnanee ni ka Naangmini di yeudieye, a'wo pipolii ang ba tari ngmehii, a ba tari gunii.

20Ba daang dang 'luguung che ka a dunee naang, che ung wa 'yi gbanggbali boohoo wagiri nga 'puong a kuye.

21Yeng sagi Naangmini a 'tuuro u ingang. Naangmini ni ang 'ihuu a 'yi kpiinhi 'puong a lcuu girima ni la bila, ka ka ye limaniye aning ye tamaa 'bi Naangmini ingang.

22Yeng pegi ye siihi a yeliminga nuori 'tuubu 'puong a 'tuuro a Sie ingang ka bila waaning a ba'biihi nungbu minga minga ni, ye nung taa yaga jaa aning 'sikiri 'forifori.

23Ba dogiyeng 'buyi. Ba ba dogiye aningbungbuurii ang na tuong saang. Ba dogiyeng aning bungbuurii ang kung tuong saang, a dogiye a 'tuuro Naangmini yelihung ingang. U yelihung tari 'nyivori a bibe gara wagiri jaang ni.

24'Bojung, Inggbani jaa 'woniye moo. Ka ninsaalaa girima jaa 'woning mopora. A moo mang 'kong, ka a mopora le.

25Che Daana yelihung ahiyeng a gara wagiri jaang. (Ai'zeeya G. 40:6-8) A yelihung la nga, una bang 'tu a 'duohi-sung ingang a ing 'duoho 'kuye ni.

1 Peter 2

1Bila 'jung ye bahi bielung jaa, aning belong jaa, aning dawarihi, aning 'nyuurihi, aning yelibee yelibu jaa.

2A'wo 'bi-liihi, ye buora a yelihung bihung sung ni, ka ye 'tu a ingang a baara 'chihi 'puong.

3Ka yenang leng nye ka Daana sumang yeng wang la.

4U seng yeng wa, ung i 'kuvori ninsaaliba ang jaanhi, che ka Naangmini 'lugi, ung i nanii.

© 2009 Bibles International.

5Ye ming 'woniye 'kuvoe, ung diye miera siilung 'deu ka ye i Ngmingpuohi 'yie diebu ang pegi'yi, a 'ihe siilung sarikihi ang sigi ka Naangmini die a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang.

6'Bojung a 'Nye a Seupegi'yiruu 'puong: Ye nye, n binniye kpiiluu 'jukuurii Zaiyong 'puong. U iye 'kulugiruu, a i nanii. Unani ang sagiruu daang kung 'di 'vii. (Ai'zeeya G. 28:16)

7Bila 'jung u iye nanii a 'ku ye banani ang sagi ni. Che banani ang ba sagi ni, A 'kuurii ni a mieriba ang jaanhi ni, u ning u 'jung i a kpiiluu 'jukuurii, ('Yieme G. 118:22)

8aning: Ung i gberingmiibu 'kuurii, a i 'ku-kpong niba ang na 'tuuro u ingang a saana, bang ba 'tuuro nuori 'jung. (Ai'zeeya G. 8:14) Bila ming la ka Naangmini daang 'bing-ba 'ku.

9Che yena iye buuri'lugiruu, a i naalung Ngming'puohi 'yie diebu, a i paalipegi'yiruu, a i Naangmini 'suobu, ka ye 'wuli unani ang buongye 'yining sagiluu 'puong a ti ing u sielii chaanii 'puong ni 'pugibu.

10Wagiri ang pan 'puong ye daang ba i niba ang i bung jaa. Che pampana ye iye Naangmini niba. Wagiri ang pan 'puong ye ba nye hina, che pampana ye nyiye hina.

11N nunginiba, n suhiyeng a'wo yeng i saamba aning foomarihi 'puong, ye ngmaa ye miihi 'yi inggbani bobeeng, anang jeura ning a 'vorihung ni.

12Ye 'be 'berihung ang suma a niba ni ang ba i 'Juuhi ni 'puong. 'Haali ka banang saaniye ka ye iye yelibe-iriba, a'mineng a 'tuuro ye tungsuunhi bang na nye 'jung ba daang na 'pugiye Naangmini u waa 'beu ning.

13Ye 'sigihi ye miihi a ku ninsaalaa kpiengu 'bingbu jaa Daana 'jung. Ka naa la, a'wo ung tari kpiengkpong,

14bii ka paalikaariba la. Bana la ung mang tung ka ba ti dogihi banani ang tuna beu, a 'pugi banani ming ang tuna sung.

15'Bojung Naangmini buobu la bila, ka ka ye veng ka jolihi 'bambugulung i siriti a 'tuuro ye sung tungbung.

16Ye veng ka ye 'berihtmg i a'wo niba ang 'bi laangfie 'puong, ka ye to di ye laangfiilung leura bielung bungpogiraa, che ye 'be a'wo Naangmini tungtuniba.

17Ye nana niba jaa. Ye nung a ba'biilung. Ye fora Naangmini. Ye nana a naa.

18Tungtuniba, ye 'sigihi ye miihi 'ku ye ningbera aning dabieng jaa. A ba i 'wo ka ye i bila a ku banani 'yong ang suma a i boin. Ye i bila a 'ku banani ming ang ba 'tuuro sung.

19'Bojung bila sigiye barika 'puohibu, ka nieng 'di tuora ang ba 'tu son ka u 'di, u 'suhu ang 'bi Naangmini ingang 'jung.

© 2009 Bibles International.

20'Bo nanihung bibe, ka banang ngmiye ye yelibee yela ka ye die a ngmiibu aning
'kanyiri? Che ka yenang tuna sung a che 'dire dogee a sung yela, a che 'dire 'kanyiri,
bila iye yeli ang sigi Naangmini diebu.

21'Bojung a bila nga bang buongye 'ku. 'Bojung 'Kristo ming 'diye dogee 'kuti, a baha
toonhibu a 'kuriti, ka ye 'tuuro u gbebogiri.

22U daang ba tung beu, 'girii ming daang ba 'yi u nuoring. (Ai'zeeya G. 53:9)

23Sanga ni bang daang yeli yela a deguu, u ba die a degi nie. Sanga ni ung wa 'di
dogee, u daang ba di dong nie ingang. Che u daang diye u minga 'ku unani ang 'dire
saree sun'tuubu soring ni.

24U minga 'tuoye ti yelibee u minga inggbani ingang a dagara 'jung, ka ti 'kpi 'ku
yelibee, a che tari 'nyivori a 'ku sun'tuubu. A 'tuuro u fiebibu ingang yeng nyaa.

25'Bojung ye daang 'woniye piihi a bora gara. Che pampana ye leu wage ye 'vorihung
pichiina aning ye 'vorihtmg kaara ni seng.

1 Peter 3

1Bila ning u 'ju la, yena pogiba, ye 'bi minga 'sigihibu 'puong a 'ku ye miihi siriba. Ka
ba 'mineng ba 'tuuro a yelihung nuori, a'mineng ba na leuhing ka ba ba 'wong nuori
yeliyaga, a 'tuuro a pogiba 'berihtmg ingang,

2sanga ni bang nyira ye 'berihtmg 'foriforee aning ye dabieng.

3Ye ta veng ka ye miihi maalibu i gbanggbali 'ju-kooni paangbu, aning salima buunhu
boori, che bii tama boori.

4Che ye veng ka u i a 'sikiri ninsaalisoginuu ni, u ingang ka saangbu 'chibe ni. Bila la
sie ang i boin a i siriti minga maalibu ang kung tuong saang, ka bila i tiinhuu yaga
Naangmini 'ningbi-tooring.

5'Bojung ngaang la a sang'kongkoruu ni, ka a pogipegi'yiribe ni, banang deli
Naangmini ni da mang maali ba miihi. Ba daang Nye minga 'sigihibu 'puong a 'ku ba
miihi siriba.

6'Haali a'wo Seera ang daang 'tu Aaburaham nuori bila ni, a buonuu u daana, ye iye u
'bi-pogiba ka yenang tuna sung a gara, a ba jora yeli jaa dabieng.

7Bila ning u 'ju la, yena siriba, ye kpiera ningba a 'tuuro yeng soring. Ye 'kuro a poga
nanihung, a'wo bung ang sali a gaa u sira, aning a'wo yeng lang taa i 'nyivori bunye ni
chen'diribe bila ni, ka yeli jaa ta legi ye Ngming'puohibu.

8Baahibu 'puong, ye jaa tari haakila bung'yeni. Ye baga bi taa 'jieng. Ye tari nungbu
a'wo ba'biihi. Ye jora nimboo. Ye 'sigihi ye miihi

9Ye ta wa digira beu yeura beu sani, bii a digira 'yuori degibu a yeura 'yuori degibu
sani. Che ye mang digira 'yuori pegibu a yeura ning bila sani. 'Bojung bila la bang
buongye 'ku, ka ye 'di pegiri cheng.

© 2009 Bibles International.

10'Bojung, Unani ang na buora 'nyivori, a buora ka u nye 'be-suunhi, u ngmaa u jinti a
'yi beu yelibung, a pogi u nuori a 'yi 'girii ngmaabung.

11U leu 'yi beu ingang a che tuna sung. U buora maahuu, a 'tuuruu.

12'Bojung Daana 'ningbie 'biye sun'tuuribo iinhing, ka u 'tobo 'yuohi a 'ku ba
Ngming'puohi. Che Daana biriye 'puori a 'lu banani ang tuna beu. ('Yieme G. 34:12-16)

13Ning'buo la una nga ang na ingye dangii, ka yenang i yeli nga ang suma 'potuuribo?

14Che ka yenang 'di dogee sun'tuubu 'jung, ye iye 'pu-peli niba. Ye ta jora dabieng ni
bang jora ni. Ye ta ira 'karikaruu ming.

15Che ye bing 'Kristo ka u i Daana ye 'sikieng, a mang i 'siri wagiri jaang ka ye dieyeli
yela aning boinlung aning Naangmini dabieng joo a 'lm. nie jaa ang jugihiye yeli ni
'jung a tamaa ang bi ye iinhing.

16Ye tari 'suhu-sung ka banani ang yeliye yelibee a'wo yeng i yelibe-iriba ni, ka 'vii
leu kpe banani ang ngmaara 'girii a saana ye berihung sung 'Kristo ingang ni.

17'Bojung ka Naangmini buobung i bila, a seuyeng ka ye 'di dogee sung tungbu yela, a
gaa ka ye 'di dogee beu tungbu yela.

18'Bojung 'Kristo ming daang 'diye dogee a 'kpi 'dayeni yelibee 'jung, sun'tuuro ang 'di
dogee a 'ku banani ang ba i sun'tuuribo, ka u waaniye Naangmini seng 'jung. Ba daang
kuung inggbani 'puong, che ka a Sie daang 'kuu 'nyivori.

19A 'tuuro u ingang ming la ka 'Kristo daang gaa a ti ing 'duoho 'ku siihi ni ang bi
pogibu 'jieng.

20Banang daang ba 'tu nuori sanga ni Naangmini 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung ang
chelihi 'Noowa beri ning, sanga ni bang daang maana a 'gbori. U 'puong la ka
ningbawala, niba ba'nii daang i 'chihi a 'yi a kuong ingang ni.

21Ngminikon'suobu iye bila 'bigihibu. Ngminikon'suobu ang diera ti ming pampana la
bila. A ba i 'wo ka bila 'ihiye a inggbani degiri ni baha. Che bila iye 'suhu-sung
dieyelibu a kuro Naangmini, a 'tuuro 'Yesu 'Kristo 'kuung 'puo 'ihiyiibu ingang.

22Unang gaa ti kpe arijena 'puo, a bi Naangmini 'nuduring ni. Bang 'sigihi malikihi,
aning ningberii kpiengu niba, aning kpiengu niba a 'kuu.

1 Peter 4

1Bila 'jung 'Kristo ang 'di dogee a inggbani 'puong bila ni, ye ming miihi i 'siri aning a
haakila ning u ju. 'Bojung unani ang 'di dogee a inggbani 'puong, u bahiye beu.

2Ka u to la di u wagiri chelii ni a inggbani 'puong a 'ku ninsaaliba bobee ni. Che ka u
di 'ku Naangmini buobu.

3'Bojung a wagiri ni ang pan ni 'puong a basagiriba buobu ni tungbu sigiyeng bila, a
sanga yeng daang 'bi jeni 'puong, aning bobee 'puong, aning dan'nyubugibu 'puong,

© 2009 Bibles International.

aning 'chiu 'diibu nyengka 'gaalii 'puong, aning dunee 'di-beu 'puong, aning bagimaali 'puong ni. Bagimaali iye bunghaaruu.

4A ibang sielii yeng ba paahi ba ingang a fora gara a bun'di-jeni 'gaalii 'jie. Bang yeliye yelibee.

5Che ba daang na yeliye yela ang 'tu bila a 'ku unani ang i 'siri ka u 'di 'nyivoe 'deme aning kpiinhi saree ni.

6'Bojung bila yela bang ing a 'duohi-sung 'ku banani ming ang 'kpi ni. Ka ba 'di ba saree a'wo ninsaaliba ang 'bi inggbani puong, che ka ba tan 'nyivori a'wo Naangmini a Sie 'puong.

7Che yela jaa boohoo pieliyeng. Bila 'jung ye bang ye miihi, a kaara Ngming'puohibu 'jieng.

8Ye tari nungbu kpong ye 'puong a gaa yela jaa, 'bojung nungbu pogiriye yelibee jemaa.

9Ye nyogira taa saantu nungbu 'puong ka yelingmuung ta bibe.

10A'wo nie jaa ang die kuubu bila, u di bila ning u ju a tuna 'kuro u taa, a'wo Naangmini bunye ni ang tari lampegiyaga ni tungtuniba ang i suunhi.

11Ka nie jaang yera yela, u yera a'wo Naangmini yeliyaga. Ka nie jaang tuna, u tuna a'wo kpiengu ni Naangmini ang 'kuro, ka Naangmini nye 'pugibu yelajaa 'puong a 'tuuro 'Yesu 'Kristo ingang. Unang nye girima aning kpiengu a gara wagiri la wagiri ni. Ami.

12N nunginiba, ye ta veng ka a yeye a'wo 'pigihi kpiengaa ni ang na 'pigihiye ni yela, a'wo yelisaana kanga ang pagiye.

13Che ye nyengina, a'wo veng paahi 'Kristo dogee 'diibu ni 'puong. Sanga ni u girima ang daang na 'yuo 'yi gbanggbali, ye ming na nyenginang aning nyengka 'gaalii.

14Ka banang yeliye yelibee 'Kristo 'yuori 'jung, ye iye 'pu-peli niba, ‘bojung a girima Sie, Naangmini Sie ni biye ye iinhing Bana 'jieng ba mang yeluung yelibee, che yena jieng u mang nyiye 'pugibu.

15Amaa ye kanga jaa ta wa 'dire dogee a'wo ningkuura, bii a'wo na'nyige, bii a'wo yelibe-ira, bii a'wo nie ang yo kpiera niba yelitarihi 'puuhi.

16Che ka nie jaang 'di dogee ung i Kristieng 'jung, 'vii ta kpe u daana, u 'pugiro Naangmini a 'tuuro 'yuori nga ingang.

17'Bojung a wagiri wayeng ang i kparaama ka saree 'diibu 'piili Naangmini 'detmg. Ka a saree 'diibtmg 'piili ti ingang fora, banani ang ba 'tuuro Naangmini 'duohi-sung nuori ni, ba baahaa na la wala?

18Ka anang i kpiengaa a 'ku sun'tuuro ka u i 'chihi, 'ye ka nie ang ba 'tuuro Naangmini buobu aning yelibe-ira na ahi? (Yeng Yeli'bie G. 11:31)

© 2009 Bibles International.

19Bila 'jung banani ang 'dire dogee ka bila 'tu Naangmini buobu ni, ba di ba 'vorihung kaabu a 'ku limanpaalii Naana ni sung tungbu 'puong.

1 Peter 5

1N iriye a ningbera ni ang bi ye 'puong ni kawani, n ming iye a ningkpong kanga, a i 'Kristo dogee 'diibu ni 'sieridire, a i nie ang daang na paahi a girima ni ang na 'yi gbanggbali ni 'puong.

2Ye chiina Naangmini pi'sugu ni ang bi ye 'puong ni. Ye tuna a'wo kaariba, a ta tuna bila a 'tuuro firibu ingang. Ye tuna bila dingu buobu 'puong a'wo Naangmini ang buora bila, a ta tuna bila 'libie bobeu 'jung. Che ye tuna aning innyegihi.

3Ye to i daammine ming banani bang di 'kuye ni iinhing. Ye i niba a pi'sugu ang na toonha.

4Sanga ni a pichiingnaa ang daang na 'yuo 'yi gbanggbali, ye na nyiye girima naalung jupiluu ang ba kpina.

5Bila ning u ju la, ye ming bi-pola, ye 'sigihi ye miihi ku a ningbera. Ye di minga 'sigihibu a 'pili. Ye jaa 'sigihi ye miihi a 'lcu taa. 'Bojung Naangmini chiihiye jigihiba, che di bunye kuro niba ang 'sigihi ba miihi. (Yeng Yeli'bie G. 3:34)

6Bila 'jung ye 'sigihi ye miihi Naangmini kpiengu 'nu ni luong, ka u 'duohiye a wagiri minga 'puong.

7Ye di ye 'lcarikanm jaa loo u ingang, boj ung u kaariye ye 'jieng.

8Ye bang ye miihi. Ye kaara sung. 'Bojung ye doma a Deevul yo 'cheneng a'wo 'gbegini ang ngmuuna, a buora nie ung na nyuong.

9Che ye chiihuu kpiengaa kpiengaa a limaniye 'puong. Ye bangyeng ka ye ba'biihi ni ang bi a donee 'puong ni 'diriye a dogee ning a ju.

10Che a bunye jaa Naangmini ni, unang buongti a gaaning girima ang ba tari baahibu 'puo a 'tuuro Yesu 'Kristo ingang ni, yeng na 'di dogee wagiri fling 'puong, u na iyeng ka ye paali. U na veming ka ye ahi kpiengaa, a veng ka ye maaling tari kpiengu, a maaliye ahi sung.

11Unang 'so girima aning naangkpiengu wagiri la wagiri. Ami.

12N seuye yela awala, a ira kawani a 'dire 'sieree ka Naangmini yeliminga bunye ni la nga. N seuye bila a 'tuuro Sili'veenas ingang, una mang jera ung i limanpaalii ba'bie a 'lcuye ni. Ye ahi kpiengaa a yeliminga bunye 'puong.

13A cheechi ni ang bi Baabilong 'puong, una bang lugi lang ye ingang ni, u 'puohiyeng. Ka n bi-dau Maaki ming puohiye.

14Ye 'puoho taa aning nungbu mugihibu. Maahuu 'bi ye banani jaa ang 'bi Kristo ingang ni seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

2 Peter

2 Peter 1

1Saimong 'Pii-ter, 'Yesu 'Kristo tungtuna aning u bi-tunuung seura 'kuro banani ang die limaniye nanii ang 'woning ti limaniye ni a 'tuuro Naangmini aning ti Diem 'Yesu 'Kristo sun'tuubu ni ingang.

2Ngming na veng ka bunye aning 'suhu maahuu wahi a 'kuye a 'tuuro Naangmini aning 'Yesu ti Daana bangbu ingang.

3A'wo u Naangminihung kpiengu ang 'kuti buunhu jaa ang ahi 'ku 'nyivori aning Naangmini buobu 'tuubu, a 'tu ting bang unani ang buongti a garaning u girima 'puo aning u suntung 'puo ni ingang.

4A 'tuuro a ingang la ka Naangmini 'kuti no'binnihi ang i bera a i nanee 'gaali, ka ye 'tu a inga a nye Naangmini 'berihung, a jo 'yi saangbu ni ang bi a dunee 'puong a 'tuuro bobee ingang ni nyogibung.

5A yeli nga ning u ju yela, ye ira 'ningbi-jie jaa ka ye paahi suntung ye limaniye ingang, a paahi bangbu suntung ingang.

6Ye paahi minga nyogibu bangbu ingang, a paahi 'kanyiri minga nyogibu ingang, a paahi Naangmini buobu 'tuubu 'kanyiri ingang.

7Ye paahi babiilung mingilung Naangmini buobu 'tuubu ingang, a paahi nungbu ba'biilung mingilung ingang.

8'Bojung ka a yela ngang bi ye iinhing a 'do ju, a kung veng ka ye 'bibe jaala, bii a 'bibe a kung tari ngmama ti Daana 'Yesu 'Kristo bangbu 'puong.

9Che unani ang kong a yela nga, u daana jongyeng, a kung tuong nye toori jaa. U 'yiinhiyeng ka ba peguung a 'yi u yelibe'koring.

10Bila 'jung n babiihi, ye maaling ira 'ningbi-jie yaga jaa a vena ka ye buongbu aning ye 'lugibuhi ahi pielaang. 'Bojung ka yenang ira a yela nga, ye kung 'le jaa.

11'Bojung bilang la yeng na nye ti Daana aning ti Diem 'Yesu 'Kristo naalung ni ang ba tari baahibu ni 'puo kpiebu yaga jaa.

12Bila 'jung n kung i dache ka n tiehiye wagiri jaang a yela nga yela, anaa jaa ka ye bamaang a ahi kpiengaa a yeliminga 'puong yeng tari pampana.

13N tiehi ka a 'tuye sori wagiri ni jaa mang bi a inggbani tent nga 'puong, ka n nyegihi ye iinhi a 'tuuro tiehibu ingang.

14N bangyeng ka a kung kauhi che ka a i kparaama ka n yaa n inggbani tent ni 'bing, a'wo ti Daana Yesu 'Kristo ang 'wulimo bila ni.

15N na iye 'ningbi-jie ming n gaabu 'puoring ka ye mang tuong tieha a yela nga wagiri j aang.

© 2009 Bibles International.

16'Bojung ti daang ba 'tu dawari silima niba ang bo, sanga ting daang veng yeng bang ti Daana 'Yesu 'Kristo kpiengu yela aning u waa yela. Ti daang iye u berihung 'ningbiri 'sieree niba.

17'Bojung u dieye nanihung aning girima a 'yi Naangmini a Ba seng sanga ni kokori nga to ang daang 'yi a Berihung Girima ni seng a wa u seng, a yeli: N 'Bi-dau nunginaa la nga, n 'puo peliye u yela sung.

18A kokori nga ang daang 'yi sagbani wa, ti 'womuung sanga ni ting daang 'bi u seng a tangkpong ni ang pegi'yi ni 'jung.

19Ti tariye dangyelibu yelihung ni ming ang maaling i pielaa yaga. Ye na tungye sung ka yenang chelihaa, a'wo yeng na cheliha chaanii ang chaana ji-sagilutmg, a gara 'jie ang na ti nyaara, ka a 'beeguu ngmari'biri ni 'puhi 'do ye 'sikieng.

20Ye bang ngaang fora, ka a Seupegi'yiruu dangyelibu 'chibe a tan u 'yong 'muni yelibu fling jaa.

21'Bojung a dangyelibu daang ba wa a sang'kongkoruu 'puong a 'tutu° ninsaalaa buobu ingang. Naangmini niba ang pegi'ying da mang yeli yela sanga ni a Sipegi'yiruu ang mang 'ihibe.

2 Peter 2

1Che 'girii dangyeriba ming daang 'biye a niba 'puong, a'wo 'girii karimihi ang daang na 'bi ye 'puong bila. Banang daang na sogili waaning nyuongbu 'wuli-jaani, 'haali a chiiha a Daana ni ang daba ni, a waaning nyuongbu 'wieng 'wieng ba miihi iinhing.

2Niba yaga daang na 'tuye ba saambu soe ni, ba 'jung ka niba na yera yela a saana yeliminga son ni.

3A 'tuuro 'Mini ingang ba daang na diye dawari yeliyaga a diye ira yaagu. A 'yi sang'kongkoruu wagiri ba saree 'diibu ba naara soring, ba nyuongbu ming ba 'gbihe.

4'Bojung Naangmini daang ba veng a malikihi ni ang i yelibee ni, che dia loo ing jehinamang, a dia ing sagiluung jorihi puong ka a 'bibe a gara saree 'diibu sanga.

5U daang ba veng a dung'koree, see Noowa ung daang kaa, a 'niiltmg nie ni, unang daang i sun'tuuro 'duohi inna ni, che waaning kontaalii wa ing niba ni ang ba 'tuuro Naangmini buobu dunee ingang ni.

6Ung daang yeli ka a 'yie nga, Soodom aning Gomoora 'leyeng saree 'diibu 'puong. Ung veng ang leu tampelung a nyuongbu ingang, a veng ka a yela i toonhibu a 'kuro banani ang daang na tari Naangmini ba'tuubu 'berihung a bila 'puoring.

7Ung daang 'ihi sun'tuuro Loot ang daang 'bi ngmiehibu puong a ningbee 'berihung ang daang i degiri 'j ung.

8'Bojung a dausun'tuuro nga ang daang kpiera ba 'puong ni, beu la 'beu jaa u mang 'biye dogee 'puong a 'tuuro a yela ni ang daang ba 'tuuro sori ung mang nyira a 'wono ni.

© 2009 Bibles International.

9Daana bangye bila ni ung na 'ihi niba ni ang 'tuuro Naangmini buobu a 'yi pigihibu 'puong, a che pogi beu'tuuribo ni a 'gu saree 'diibu 'beu ning ka ba ti nyira dogihibu.

10Che niba ngang panaa daang na maaling nye dogee yaga, banang 'tuuro a inggbanihung buobu degiri bobeu 'puong ni, a digira paaluu kaabu foo. Ba iye ju-kpieni niba, a i niba ang tuna ba miihi buobu. Ba ba jora dabieng ka ba yeli yelibee saana bungnaanihi ang bi sagbaning 'yuori.

11Che malikihi gba ang tan fanga yaga a tan kpiengu yaga a gaa ninsaaliba, a ba waananing 'yuori saangbu saree 'diibu a iinhing Daana 'ningbi-tooring.

12Che a niba nga 'woniye 'duunhi ang ba tan yela 'mtmi bangbu ni. Bang mang ang dogaa ka ba nyogi ku. Ba mang yeliye yelibee yela 'mtmi bang ba bang yela. Ba daang na nyuoming ba miihi saangbu 'puong.

13Ba daang na nyiye beu'tuubu sanyeu. Ba iye niba ang jeri ka 'pu-peli la ka ba 'dire noo ang mang i beu ngminaa wagiri. Ba iye saangbu aning ngmehee. Bang mang 'dire ba 'ju ba miihi belingbu 'puong sanga ni ba niye ang mang 'dire siingkpong.

14Ba mang tariye 'ningbie ang pa aning senseng. Ba ba baha yelibee iibu, ba mang benniye niba ang ba ahi kpiengaa. Ba daanhiye 'niiri tuma aning ba 'sikie. Ba iye 'bi-tuurihi.

15Ba bahiye a sosung a che bori gaa, a ti 'tuuro 'Bii-or 'bi-dau 'Beelam sori. Unang daang nung beu'tuubu sanyeu ni.

16Che bang daang 'miing u ingang u boribu ni 'jung, ka bunga ang ba yera yela daang yeli yela aning ninsaalaa kokori a legi a dangyera janjaahibu ni.

17A niba nga iye kolinhi ang ba tan kuong, a i savaala seseu ang mang 'ohi gaa, sagiluu bingyeng a 'kubo a gara wagiri jaang.

18'Bojung ba mang yeliye kpakpalihung tangkangyeliyaga. A 'tuuro inggbani bobee ingang, a 'tuuro 'Mini 'gaalii ingang ba mang faari nyogiye niba ni ang mang tohi ka ba faa'yi banani ang 'bi boribu 'puong ni seng.

19Bang mang binne nuori 'kuribo a'wo 'so-n-minga yela sanga ni bana miihi ang i saangbu 'yemihi, ‘bojung bung jaa ang tuong ninsaalaa, u biye 'yemilung 'puong a 'ku a bungbalaa.

20'Bojung bang faa'yi a dunee saangbuhi ni iinhing a 'tuuro Daana aning Diera 'Yesu 'Kristo bangbu ingang ni, bila 'puoring ka banang leu kpe a 'puo, ka a nyogiba a tuongba, a baahaa ning panaa i beu yaga jaa 'kubo a gaa a 'piilee ni.

21'Bojung ka banang daang ba bang a sun'tuubu sori, bilang da na seu 'kubo a gaa ka ba wa bamuu baahi a la ti leu 'yi a no'ku-pegi'yiruu ni bang di 'kubo ni ingang.

22Che bila pagibang a'wo a yeliminga 'lugu ni ang yeli bila ni: A baa la leu gaaye u minga 'tiiri ingang, aning: A pera'kuung nyaangaa ni bang 'so kuong ni la leu gaaye u bebegiri 'puo 'bilingbu. (Yeng Yeli'bie G. 26:11)

© 2009 Bibles International.

2 Peter 3

1N nunginiba, n 'yiilung gbangu la nga mang seura pampana a kuriye. A jaa a'yi
'puong n nyegihiye ye haakili'foforihi a 'tuuro tiehibu ingang.

2Ka ye tieha a to 'yiinhe yela ni a dangyeriba ang pegi'yi ni ang daang dangyeli, aning
Daana aning Diera nuori 'kuubu ni ung 'ku a 'tuuro ye 'bi-tunihi ingang ni.

3Ye bang ngaang fora, ka ilaariba daang na wang a baahaa beri ning, a 'tuuro ba miihi
bobee.

4Ba na yerang: 'Ye ka u waa ni yela sing ing nuori ni biye? 'Bojung a 'yi a ba'mine ang
'gbihi 'kutmg 'puong sanga ni a waana nga, yela jaa nang 'beye bila ni ang daang 'be a
'yi a naangbu 'munpiilee ning.

5'Bojung ba 'pugi iye 'bambugiri a yeli nga yela, ka a 'tuuro Naangmini yelihung
ingang la ka sagbama daang bibe a 'yi sang'kongkoruu wagiri, ka 'teng-gbani daang 'yi
kuong ingang ahi, a maali aning kuong.

6A 'tuuro a ingang la ka a donee ni ang daang bibe ni taali aning kuong, a nyuong.

7Che a sagbama aning a 'teng-gbani ang bibe pampana nga, a 'tuuro a yelihung ning u
'ju ingang a bingyeng a 'gu 'butmg, a 'bing a 'gu saree 'diibu aning niba ang ba 'tuuro
Naangmini buobu nyuongbu 'beu ni.

8Che n nunginiba, ye to i bambugiri a yeli'yeni nga yela. Ka Daana seng 'bebeyeni
iyeng a'wo 'yuomo 'tuhu. Ka 'yuomo 'tuhu i a'wo 'bebeyeni.

9Daana ba i maahuu a'wo u nuori 'bingbu yela, a'wo niba 'mine ang mang jera maahuu
iibu bila. U 'diriyeng 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung. U ba buora ka nie jaa nyuong. U
buorang ka nie jaa leu 'yi u yelibee 'puong.

10Che Daana beu ni daang na wang a'wo na'nyige ang mang wa bila 'yienguu. U
'puong la ka sagbama daang na va gaa aning gongkpong. Ka a naangbu buunhu nyeli
aning tulikpiengaa. Ka 'teng-gbani ming aning tuma ni ang 'bibe daang 'di "buung.

11A buunhu nga jaa ang daang na muuri nga, ning'bo taa la yeng sigining ka ye i ye
berihtmg pegi'yiruu 'puong aning Naangmini buobu 'tuubu 'puong?

12A sigiyeng ka ye kaara Naangmini waa 'beu ni soring, a vena ka a 'beu waa lonno, u
puong la ka sagbama daang na nyogi 'buung a muuri ni, ka a naangbu buunhu nyeli
aning tulikpiengaa ni.

13Anaa jaa tinuu kaarang a'wo u no'binnuu ang yeli bila ni, ka ti nye sagbangpaani
aning leng-gbangpaalaa. 'Beng la ka sun'tuubu kpiera ni.

14Bila 'jung n nunginiba, yeng ang kaara a yelibani nga soring nga, ye i 'ningbi-jie ka
u daang ti nyiye maahuu 'puong ka gunii aning paangbu kung bi ye iinhing.

15Ye jera ka ti Daana 'kanyiri 'gaalii 'suuri 'ihibung ni iye 'chihi-iibu, 'haali a'wo ti
ba'bi-nunginaa Pool ming ang seu 'kuye bila ni a 'tuuro yeng ni Naangmini ang 'kuu ni
ingang.

© 2009 Bibles International.

16A'wo u gbama jaa 'puong ming, u mang yeriye a yela nga yela a 'puong. A yela
'mine mang iye kpienhi ka nie tuong bang a 'muno. Ana la ka banani ang ba daanhi a
ba ahi kpiengaa ming mang nyogi leuhi a'wo bang mang ira a Seupegi'yirihi chelee ni
ming bila, a waananing ba miihi nyuongbu ni.

17Bila 'jung n nunginiba, yena ang dang bang a yela nga ni, ye banna ka a ningbee
boribu ni to wa tagi ye ming gaaning, ka ye 'le a 'yi ye miihi ahi 'ji-kpiengaa ingang.

18Che ye baara ti Daana aning ti Diera 'Yesu 'Kristo bunye 'puong, a baara u bangbu
ni 'puong. U 'soye girima pampana aning wagiri jaang. Ami.

© 2009 Bibles International.

1 John

1 John 1

[1]Unani ang daang bibe a 'yi a 'munpiileeng, u yeliyaga ting 'wong ni. Unani ting nye aning ti 'ningbie, una ting Iiinhi ka ti 'nuuhi fiinhi ni ming nyivori yelihung ni ting yera bila.

[2]'Bojung a 'nyivori daang 'yiye gbanggbali, ting nyiu, a 'dire 'sieree, a 'wuniye a 'nyivori ni ang ba tari baahibu ni. Unang bi a Ba seng, a 'yi gbanggbali a 'kuti ni.

[3]Bila ni ting nye aning bila ni ting 'wong, bila ting yera 'kuriye, ka ye ming tan lang taa yelitarihi aniti. Yeliminga, ti tariye lang taa yelitarihi aning a Ba aning u 'Bi-dau Yesu 'Kristo.

[4]Ti seuriye a yela nga 'kuriye ka ti niye nyengka paali.

[5]A 'duoho ting 'wong a 'yi u seng a yera 'kuriye ni la nga, ka Naangmini iye chaanii. Sagiluu 'chi u ingang fling jaa.

[6]Ka tinuung yeli ka ti niu tariye lang taa yelitarihi, che 'chene sagiluu 'puong, ti ngmaariye 'girii, a ba di a yeliminga tuna ning tuma.

[7]Che ka tinuung 'chene a chaanii 'puong a'wo ung bi a chaanii 'puong bila, ti tariye lang taa yelitarihi taa seng. Ka u 'Bi-dau 'Yesu 'Kristo jiing pegiriti a 'yire yelibeu jaang.

[8]Ka tinuung yeli ka ti ba tan beu, ti benniye ti miihi, ka a yeliminga ba 'bi ti iinhing.

[9]Ka tinuung die ti yelibee saangbu, u iye limanpaalii daana a i sun'tuuro ka u veng ti yelibee 'kuti a pegiti a 'yi beu'tuubu jaang.

[10]Ka tinuung yeli ka ti ba i yelibee, ti buonuung 'giri-ngmaara, ka u yelihung 'chi ti iinhing.

1 John 2

[1]N bibilii, n seuriye a yela nga 'kuriye ka ye to ira yelibee 'jung. Ka nie jaang i yelibeu, ti tariye suhi'kuro a Ba seng, una la 'Yesu 'Kristo a sun'tuuro.

[2]U iye sarika a 'ku ti yelibee, ti 'yong yelibee naani ung i sarika 'ku. U iye sarika ku a donee jaa ming yelibee.

[3]A 'tuuro ngaang ingang la ting mang bang ka ti bamuung, ka tinuung 'tuuro u nuori 'kuubuhi.

[4]Unani ang yera: N bamuung. A che ba 'tuuro u nuori 'kuubuhi, u iye 'giri-ngmaara, ka a yeliminga ba bi u ingang.

[5]Che unani jaa ang 'tuuro u yelihung, u ingang la ka Naangmini nungbu paali yeliminga. A 'tuuro ngaang ingang la ting bang ka ti 'biye u ingang.

© 2009 Bibles International.

6Unani ang yera ka u 'biye u ingang, a sigiyeng ka u ming minga 'chene bila ni 'Yesu ang daang 'cheng ni.

7Babiihi, n ba seura nuori 'kuubu ang i paalaa 'kuriye. N seuriye nuori 'kuubu ang i 'koree 'kuriye. Una yeng tari a 'yi a 'munpiileeng ni. A nuori kuubu ang i 'koree la a yelihung yeng 'wong a 'yi a 'munpiileeng ni.

8Che n la seuriye nuori kuubu ang i paalaa a 'kuriye. U iye yeliminga u ingang, aning ye iinhing. 'Bojung a sagiluu para garang, ka a yeliminga chaanii ni chaana pampana.

9Unani ang yera ka u biye u chaanii 'puong a che haara u babie, u 'Nye sagiluu 'puong a waana a wagiri ngang.

10Unani ang nunna u ba'bie, u daana 'Nye chaanii 'puong, ka yeli ang na veng ka u saang ba bi u ingang.

11Che unani ang haara u ba'bie, u 'Nye sagiluu 'puong, a 'chene sagiluu 'puong, a ba banna jie ni ung gara. 'Bojung a sagiluu jongye u 'ningbie.

12N seura 'kuriyeng, bibilii, bojung Naangmini vengye ye yelibee kuye u 'yuori 'jung.

13N seura 'kuriyeng, ba'mine, bojung ye bangye unani ang 'bibe a 'yi a 'munpiileeng ni. N seura kuriyeng, 'bi-pola, 'bojung ye tuongye a bungbeu ni. N seura 'kuriyeng, bibilii, 'bojung ye bangye a Ba.

14N seuyeng a 'kuye, ba'mine, bojung ye bangye unani ang bibe a 'yi a 'munpiileeng ni. N seuyeng a kuye, bi-pola, bojung ye tariye fanga, ka Naangmini yelihung ni 'bi ye iinhing. Yeng tuong a bungbeu ni.

15Ye to nung dunee, bii buunhu ang bi a dunee 'puong. Ka nie jaang nung dunee, a Ba nungbu ba bi u daana ingang.

16'Bojung bung jaa ang 'bi dunee 'puong, inggbani bobeu ni, 'ningbie bobeu ni, 'nyivori jigihibu ni, a ba 'yire a Ba seng. A 'yireye donee seng.

17Ka dunee aning u bobeu ni para gara, che unani ang tuna Naangmini buobu biriyebe a gara wagiri jaang.

18'Bibilii, a baahaa wagiri la nga. A'wo yeng 'wong ka 'Kristo-chiiha daang na wang ni. 'Haali pampana 'Kristo-chiihiba yaga 'ihiyeng. Bilang la ting bang ka a baahaa wagiri la nga.

19Ba 'yiye ti seng, che ba daang ba i ti chelee. ‘bojung ka banang da i ti chelee, ba danang biye ti seng a gara. Che ba 'yiye ti seng ka ba 'wuli pielaang ka ba kanga jaa ba i ti kanga.

20Che ye tariye a buo-ingbu a 'yi Bungpegi'yiruu ni ingang, yeng bang yela jaa.

21N ba seu 'kuye yeng ba bang a yeliminga 'jung. N seu 'kuyeng yeng bamuu 'jung, aning 'girii ang ba 'yire yeliminga ingang 'jung.

© 2009 Bibles International.

22Ning'buo la 'giri-ngmaara? Unani ang chiiha a yera ka 'Yesu naani 'Kristo ni. Una la Kristo-chiiha ni ang chiiha a Ba aning a 'Bi-dau.

23Unani jaa ang chiiha a 'Bi-dau, u daana ning u ju ba tan a Ba. Che unani ang sagira a 'Bi-dau, u tariye a Ba ming.

24Bila 'jung ye veng ka bila ni yeng 'wong a 'yi a 'munpiileeng ni bi ye iinhing a gara. Ka bila ni yeng 'wong a 'yi a 'munpiileeng ning bi ye iinhing a gara, ye ming na 'Nye a 'Bi-dau ingang aning a Ba ingang a gara.

25A no'binnuu ung 'bing kuti ni la nga, una la 'nyivori ang ba tari baahibu ni.

26N seuye a yela nga 'kuye a'wo banani ang benniye ni yela.

27Che a buo-ingbu ni yeng die 'yi u seng ni biye ye iinhing. Ye ba hiena ka nie jaa 'wuliye. Che a'wo u buo-ingbu ni ang 'wuniye yela jaa, a i yeliminga a ba i 'girii ni, a'wo ung turi 'wuliye bila ni, ye 'bi u ingang bila.

28Pampana, 'bibilii, ye 'bi u ingang a gara. Sanga ni ung daang na 'yi gbanggbali, ka titan nyeu, a ta 'di 'vii u 'ningbi-tooring u waa ingang.

29Ka yenang bang ka u iye sun'tuuro, ye bangyeng ka nie jaa ang tuna sun'tuubu tuma, unang doguu.

1 John 3

1Ye nye bila ni nungbu a Ba ang 'wuli ti iinhing, ka ba buoniti Naangmini 'biihi, bila liti. Bila 'jung ka dune ba bangti, 'bojung u daang ba bang a Ba.

2N nunginiba, pampana ti iye Naangmini 'biihi, che a nang ba 'yi gbanggbali bila ni ting daang na 'be. Che ti bangyeng ka sanga ni ung na 'yi gbanggbali, ti na 'wonuung. 'Bojung ti daang na nyiung a'wo ung 'wo bila ni.

3Nie jaa ang tari a tamaa nga u ingang, u daana pegiriye u minga, 'haali a'wo ung pegi bila ni.

4Nie jaa ang tuna beu, u saaniye a begu ming, 'bojung beu la a begu saangbu.

5Ye bangyeng ka u daang 'yiye gbanggbali ka u di ti yelibee ti bahi. U ingang beu 'chibe.

6Nie ni jaa ang 'bi u ingang, u daana ba ira yelibee. Nie ni jaa ang ira yelibee, u ba nyiu bii a bamuu.

7'Bibilii, ye ta veng ka nie belingye. Unani ang tuna sun'tuubu tuma, u iye sun'tuuro, a'wo ung i sun'tuuro bila ni.

8Unani ang ira beu, u 'yiye Deevul seng, 'bojung a Deevul iriye yelibee a 'yi a 'mtmpiileeng. Bila nga yela la ka Naangmini 'Bi-dau ni daang 'yi gbanggbali, ka u nyuong a Deevul tuma ni.

© 2009 Bibles International.

9Unani jaa Naangmini ang dogi, u daana ba ira beu, 'bojung Naangmini berihtmg 'biye u daana ingang a gara. U kung tuong ira beu, 'bojung Naangmini doguung.

10A bila nga 'puong la ka Naangmini 'biihi mang 'yi gbanggbali, ka Deevul ming biihi mang 'yi gbanggbali. Nie ni jaa ang ba tuna sun'tuubu tuma, u ba 'yi Naangmini seng. Unani ming ang ba nunna u ba'bie, u ba 'yi Naangmini seng.

11A 'duoho yeng 'wong a 'yi a 'munpiileeng la nga, ka ti nung taa.

12Ti ta 'woning 'Keen, unang daang 'yi a btmgbeu ni seng, a daang ku u yau ni. Wala 'jung ung daang kuu? Una minga tuma ang daang i bee ka u yau ni tuma i sun'tuubu tuma 'jung la.

13Ye ta ira nomaa, n ba'biihi, ka duneeng haye.

14Ti bangyeng ka ti 'yiye 'kutmg seng a gaa 'nyivori seng, 'bojung ti nungye a ba'biihi. Unani ang ba nung u ba'bie, u 'Nye 'kuung 'puong.

15Unani jaa ang haara u babie, u daana iye ningkuura. Yeng bang ka ningkuura ba tari 'nyivori ang ba tan baahibu ung bira u ingang.

16A 'tuuro ngaang la ting bang Naangmini nungbu. 'Bojung u diye u 'nyivori a 'bing 'tengeng 'kuti. Ting ming i a'wo ka ti di ti 'nyivoe a 'bing 'tengeng ku a ba'biihi.

17Che ka nie jaang tan donee nga buunhu, a nyira u ba'bie ang 'bi hiengbu 'puong, che ka u ba jora u nimboo, wala ka Naangmini nungbu na bi u ingang.

18N 'bibilii, ye ta veng ka ti nunna yeliyaga 'puong bii jinti 'puong. Che ye veng ka ti nunna tuma 'puong aning yeliminga 'puong.

19A 'tuuro ngaang la ting bang ka ti iye a yeliminga niba, ting daang na veng ka ti 'sikie kung ira 'sige fling jaa u 'ningbi-tooring.

20'Bojung ka ti 'sikieng yeli ka ti boriyeng Naangmini soring, Naangmining i kpong gaa ti 'sikie, a bang yela jaa.

21N nunginiba, ka ti 'sikieng ba yera ka ti boriyeng Naangmini soring, bila yeng ti tariye nyeu Naangmini 'ningbi-tooring.

22Bung jaa ting suha ti mang nyiriye a bungbalaa a 'yire u seng. 'Bojung ti 'tuuriye u nuori 'kuubu, a ira yela ni ang pena 'puo u 'ningbiring.

23U nuori 'kuubu la nga, ka ti sagi u 'Bi-dau 'Yesu 'Kristo 'yuori, a nung taa ming a'wo ung 'kuti nuori bila ni.

24Nie ni ang 'tuuro u nuori 'kuubu, u daana 'biriye u ingang, ung ming 'bira u daana ingang. A 'tuuro ngaang la ting bang ka u 'Nye ti iinhing. Ti bangye bila a 'tuuro a Sie ni ung di 'kuti ni ingang.

1 John 4

© 2009 Bibles International.

1N nunginiba, ye ta sagira sie la sie jaa, ye 'pigihe a siihi a nye ka a 'yiye Naangmini seng bii. 'Bojung 'girii dangyeriba yaga 'yi kpeye dunee.

2Ngaang yeng na 'tu a bang Naangmini Sie ni. Sie jaa ang sagira ka 'Kristo wayeng inggbani 'puong, a sibalaa 'yiye Naangmini seng.

3Sie jaa ming ang ba sagira ka 'Yesu 'Kristo wayeng inggbani 'puong, a sibalaa ba 'yi Naangmini seng. 'Kristo-chiiha sie ni la bila. U yela yeng 'wong ka u waanang ni. 'Haali pampana u biye a dunee 'puong.

4'Bibilii, ye 'yiye Naangmini seng, a tuongba, 'bojung unani ang bi ye iinhing ning i kpong gaa unani ang bi a chime 'puong.

5Ba 'yiye dunee, bila 'jung bang yera dunee yela, ka dunee 'wono ba yeliyaga.

6Ti 'yiye Naangmini seng. Unani ang bang Naangmini, u 'woniye ti yeliyaga. Unani ang ba 'yi Naangmini seng, u ba 'wono ti yeliyaga. Ngaang ting mang 'tu bang yeliminga sie ni, a bang belingbu sie ni.

7N nunginiba, ye veng ka ti nung taa, 'bojung nungbu 'yiye Naangmini seng. Nie ni jaa ang tari nungbu, Naangmini dogiye u daana, ung ming bang Naangmini.

8Nie ni ang ba tari nungbu, u ba banna Naangmini, bojung Naangmini la nungbu.

9Ngaang 'puong la ka Naangmini nungbu daang 'yi gbanggbali a 'kuti, 'bojung Naangmini tungye u 'Bi-dau dogiruu bung'yeni a ing a donee 'puong ka titan 'nyivori a 'tuuro u ingang.

10Nungbu la nga, a ba i 'wo ka tinuung nung Naangmini, unang nungti a tung u 'Bi-dau ka u wa i sarika ti yelibee 'jung.

11N nunginiba, ka Naangmining nungti bila, ti ming iyeng ka ti nung taa.

12Nie jaa nang ba nye Naangmini wagiri jaang. Ka tinuung nung taa, Naangmini kpieriye ti iinhing, ka u nungbu paali ti iinhing.

13Ngaang la ting 'tu bang ka ti kpieriye u ingang, ung ming kpiera ti iinhing, bojung u 'kuting u Sie.

14Ting nye, a 'dire 'sieree, ka a Ba tungye a 'Bi-dau ka u wa i a dunee Diera.

15Nie ni jaa ang na sagi ka 'Yesu iye Naangmini 'Bi-dau ni, Naangmini kpieriye u daana ingang. Ung ming kpiera Naangmini ingang.

16Ting bang a sagi a nungbu ni ming Naangmini ang tari ti iinhing ni. Naangmini la nungbu. Unani ang kpiera nungbu 'puong, u kpieriye Naangmini ingang, ka Naangmini ming kpiera u ingang.

17A ngaang 'puong la ka nungbu paali ti seng, ka ti tari nyeu saree 'diibu 'beu ning. 'Bojung bila ni ung 'wo ni, bila ting ming 'wo a donee nga 'puong.

18Dabieng 'chi nungbu 'puong. Nungbu paalii mang 'ihiye dabieng loo bahi, bojung dabieng tariye dogihibu. Unani ang fora dabieng, u ba paali nungbu 'puong.

© 2009 Bibles International.

19Ti numuung, bojung unang nungti fora.

20Ka nieng yeli: N nungye Naangmini, a che haara u balie, u iye 'giri-ngmaara. 'Bojung unani ang ba nunna u ba'bie ung nye, wala ung na tuong nunna Naangmini ung ba nye?

21Ti nyiye a nuori 'kuubu nga a 'yi u seng, ka unani ang nunna Naangmini, u nunna u balie ming.

1 John 5

1Nie jaa ang sagi ka 'Yesu la a 'Kristo, Naangmini dogiye u daana. Unani ming jaa ang nunna a Ba, u nungye unani ming a Ba ang dogi ni.

2A 'tuuro ngaang la ting bang ka ti nungye Naangmini biihi ni, sanga ni ting mang nung Naangmini a 'tuuro u nuori 'kuubu ni ming.

3'Bojung Naangmini nungbu la nga, ka ti 'tuuro u nuori 'kuubu. U nuori 'kuubu ba i too.

4'Bojung bung jaa Naangmini ang dogi, u daana tuongye donee. A tuongbu ang tuona dunee la nga, ti limaniye.

5Ning'buo la unani ang tuona dunee, ka unani ang sagira ka 'Yesu la Naangmini 'Bi-dau ni naani?

6U iye nie nga ang 'tu kuong inga aning jiing inga a wa, 'Yesu 'Kristo. U ba 'tu kuong 'yong inga a wa, u 'tuye kuong inga aning jiing inga a wa. A Sieng ming 'dire 'sieree, bojung a Sie la a yeliminga.

7'Bojung atang 'dire 'sieree,

8a Sie, a kuong, aning a jiing. A ata tariye nuori 'yeni.

9Ka tinuung diera ninsaaliba 'sieree,Naangmini 'sieree ning i tiinhuu gaa ninsaaliba 'sieree. Bojung Naangmini 'sieree la nga ung 'di u 'Bi-dau yela.

10Unani ang sagi Naangmini Bi-dau ni, u daana tariye 'sieree u minga ingang. Unani ang ba sagi Naangmini, u daana buomuung 'giri-ngmaara. 'Bojung u ba sagi 'sieree ni Naangmini ang 'ku a'wo u 'Bi-dau yela ni.

11A 'sieree la nga, ka Naangmini 'kuting 'nyivori ang ba tari baahibu. A 'nyivori nga Nye u 'Bi-dau ingang.

12Unani ang tari a 'Bi-dau, u tariye a 'nyivori. Unani ming ang ba tari Naangmini 'Bi-dau ni, u ba tari a 'nyivori.

13N seuye a yela nga 'ku ye banani ang sagi Naangmini 'Bi-dau 'yuori ni, ka ye bang ka ye tariye 'nyivori ang ba tari baahibu.

14Sagi'diibu ni ting tari u ingang ni la nga, ka ka tinuung suhi yeli jaa ang 'tu u buobu, u 'woniye ti suhibu.

© 2009 Bibles International.

15Ka tinuung bang ka u 'woniye ti suhibu, yela jaa ting suha, ti bangyeng ka ti mang nyiye suhibu ni ting mang suhi a 'yi u seng ni.

16Ka nie jaang nye u babie ang ira yelibeu ang ba waananing 'kuung, u na suhiye Naangmini, Naangmini na 'lulling 'nyivori. N yeriye banani ang ba ira yelibee ang waananing 'kuung ni. Beu ang waananing 'kuung 'bi beng. N ba yera ka u 'puoho Naangmini una yela.

17Beu'tuubu jaa iye yelibeu, che ka yelibeu bibe a waananing 'kuung.

18Ti bangyeng ka ka Naangmining dogi nie jaa, u daana ba ira yelibee. Che unani Naangmini ang dogi ni mang kaaraye u minga, ka a bungbeu ni ba mang fiinhuu.

19Ti bangyeng ka ti iye Naangmini 'suobu, ka a dunee jaa jeng beulung 'puong.

20Ting bang ka Naangmini 'Bi-dau ni wayeng, a wa 'kuti 'ningbiyuo, ka ti bang unani ang i yeliminga daana. Ting 'bi unani ang i yeliminga daana ingang. U 'Bi-dau 'Yesu 'Kristo ingang ting 'be. Naangmini minga ni la bila, 'nyivori ang ba tari baahibu ming la bila.

21'Bibilii, ye ngmaa ye miihi a 'yi bagang. Ami.

© 2009 Bibles International.

2 John

2 John 1

1A ningkpoming seura 'kuro a pogi'lugiruu ang i nanii aning u 'biihi. Bana mang nung
a yeliminga 'puong ni. N 'yong naaning nungba, banani ming jaa ang bang a yeliminga
ni nungbang.

2A yeliminga 'j ung, unang kpiera ti iinhing, a na 'bi ti seng a gara wagiri jaang ni.

3Bunye, hina, aning 'suhu maahuu na 'bi ti seng a 'yi Naangmini a Ba ingang aning
Daana 'Yesu 'Kristo a Ba 'Bi-dau ni ingang, yeliminga aning nungbu 'puong.

4N nyengingye yaga jaa aning mang nye i biihi ni 'mine ang 'chene yeliminga 'puong,
a'wo ting die nuori 'kuubu a 'yi a Ba seng bila ni.

5Pampana n suhiing, poginanii, a ba i 'wo ka n seuriye nuori 'kuubu ang i paalaa 'kurii.
Unani ting tari a 'yi a 'munpiileeng ni mang seura 'kurii, ka ti nung taa.

6Nungbu la nga, ka ti 'tuuro u nuori 'kuubuhi. A nuori 'kuubu la nga, a'wo yeng 'wong
a 'yi a 'munpiileeng bila ni, ka ye 'chene u 'puong.

7'Bojung benniba jemaa 'yi kpeye a dunee 'puo. Banang ba sagi ka 'Yesu 'Kristo
wayeng inggbani 'puong ni. A benna aning a 'Kristo-chiiha la bila.

8Ye kaara ye miihi 'jieng, ka ye ta kong yela ni ting tung ni, che ka ye die sanyeu
paalii.

9Nie jaa ang bora, a ba 'bi 'Kristo 'wulibu ni 'puong, u daana ba tari Naangmini. Unani
ang 'bi 'Kristo 'wulibu ni 'puong, u daana tariye a Ba aning a'Bi-dau jaa.

10Ka nie jaang wa ye seng, a ba waaning a 'wulibu nga, ye ta die u daana a kpening
'deu. Ye ta yeli ka Ngming na gaanuu ming.

11'Bojung unani ang yeli 'kuu ka Ngming na gaanuu, u daana iye nie ang paahi u
tungbee ni 'puong.

12N tariye yela yaga ka n seu 'kuye. N kung seu aning gbangu aning duba. Che n iriye
tamaa ka n na waye ye seng, ka ti 'ningbisogihi wa 'tori taa ka ti yera yela, ka ti
nyengka paali.

13I yaupogi'lugiruu biihi ni 'puohiing. Ami.

© 2009 Bibles International.

3 John

3 John 1

1A ningkpoming seura 'kuro 'Geeyus, n nungina. Una mang nung yeliminga 'puong ni.

2N nungina, n suhiye Naangmini ka i yela 'yi 'ningbiri yela jaa 'puong. Ka i inggbani 'bi laangfie 'puong, a'wo i 'vorihung yela ang 'yire 'ningbiri bila ni.

3'Bojung n daang nyengingyeng yaga jaa sanga ni a ba'biihi ang wa a wa 'di a yeliminga ni ang bi i ingang ni 'sieree, a'wo ing 'chene a yeliminga 'puong bila ni.

4N ba tari nyengka ang i kpong a gaa ka n 'wong ka n 'biihi 'cheniye a yeliminga 'puong.

5N nungina, yeli jaa ing mang ira 'kuro a ba'biihi, i mang iruung limanpaalii soring. I mang iriye bila a 'kuro saamba ming.

6Ba 'diye i ntmgbu 'sieree a cheechi 'ningbi-tooring. Ka inang bahiba ba 'cheni ingang ka bila sigi Naangmini buobu tungbu soring, i na tungye sung.

7'Bojung u 'yuori 'jung bang 'yi. Ba ba diera bung jaa a niba ni ang ba i 'Juuhi ni seng.

8Bila 'jung ti iyeng a'wo ka ti diera a ningbani nga taa, ka ti sung tuna 'kuro a yeliminga.

9N seuyeng 'ku a cheechi, che ka Daiyootirifez, unang buora ka u i fora daana ba 'puong ni ba dieti.

10Bila 'jung ka maang wa, n na tiehiye u tuma ni ung tuna ni yela. U yeliting yelibee. Ka u 'ningbiri pa aning bila, u minga ming ba die a ba'biihi, a kari banani ang da buora ka ba dieba ni, a kariba cheeching.

11N nungina, ta 'tuuro yeli ang i beu, che i 'tuuro yeli ang suma. Unani ang tuna sung, u 'yiye Naangmini seng. Che unani ang tuna beu, u ba nye Naangmini.

12Di'miitiriyas tariye 'yo-sung a 'yi niba jaa seng, a 'yi a yeliminga minga ming seng. Ti ming 'diriye 'sieree, ing bang ka ti 'sieree iye yeliminga.

13N tariye yela yaga ka n seu, che n kung seu 'kui aning duba aning Icalambi.

14Che n iriye tamaa ka n nyii pampana, ka ti 'ningbisogihi 'tori taa ka ti yeli yela. Ngming na 'kui 'suhu maahuu. A jo'mine 'puohiing. 'Puohi a jo'mine kanga jaa aning u 'yuori.

© 2009 Bibles International.

Jude

Jude 1

1'Juud, 'Yesu 'Kristo tungtuna aning 'Jeemes yau, unang seura 'kuro banani Naangmini ang buong. Bana ka Naangmini a Ba nung a 'bing 'ku 'Yesu 'Kristo ni.

2Ngming na veng ka hina, aning 'suhu maahuu, aning nungbu paaha 'kuriye.

3N nunginiba, n daang iye 'ningbi-jie gaga jaa ka n seu 'kuye a'wo a 'chihi ni ting jaa nye ni yela. A daang iye hiengbu ka n seu a iye kawani, ka ye moora 'ningbi-jieng a 'kuro a limaniye bang di ku a ningpegi'yiribe 'dayeni a gara wagiri jaang ni.

4'Bojung niba 'mine, ba 'lee saree 'diibung yela bang daang seu sang'kongkoruu jaa ni, a niba nga sogili wa kpeng ka ba ba bang. Ba ba i Naangmini niba. Ba leuhiye ti Naangmini bunye ni ung leura bobeu, bang chiiha ti Ningkpong bung'yeni ni, ti Daana 'Yesu 'Kristo.

5Anaa jaa ka ye bangye a yela nga jaa, che n buorang ka n tiehiye, ka Daana daang 'ihiye a niba a 'yi lijipiti paaluung. Che a puoring ung daang nyuong banani ang ba sagi ni.

6A malikihi ni ming, anang ba bi a 'bijieng che bahi a miihi bijie ni, u pogaang sagiluu 'puong, a 'le-a aning jorihi ang ba tan saangbu wagiri jaang a gara a 'Be-kpong saree 'diibu ni daari.

7A'wo Soodom aning Gomoora aning 'yi-bera ang daang ngmaagaa wa 'gili ang daang di ba miihi a 'ku senseng aning a 'tuuro inggbansaamba bila ni. Bang 'dire buong ang ba baaha jaa dogihibu, ka bila i yelimaahi binnuu.

8Bila ning u ju la, niba nga ang jeng jaanha nga degiriye ba miihi inggbama, a mang digira ningberii kpiengu foo, a yera yelibee saana bunnaanihi ang 'bi sagbaning 'yuori.

9Che 'haali a malikinaa, Maikel, sanga ni u ning Deevul ang daang chiiha taa a'wo 'Moosis inggbani ni yela, u daang ba ngmi'ju a 'miing saang u 'yuori. U daang yeliyeng: Daana 'miing i ingang.

10Che a niba nga mang yeliye yela a saana yela ni bang ba bang. Che yela ni bang mang bang jengjeleng a 'yi ba ma doging daari bangbu a'wo 'duunhi ang ba tari yela 'muni bangbu ni, ba mang saangye ba miihi aning a yela nga.

11Nimiha la a kubo. ‘bojung ba 'tuye Keen sori ni. Bang jo gaa 'Beelam boribu ni ingang ka ba nye tona 'Jung. Bang nyuong 'Koora taawai diebu 'puong.

12A niba nga iye saangbu ye nungbu siimihi jieng sanga ni ba niye ang mang 'dire. Ba mang 'guoniye ba miihi. Ba ba fora dabieng fling jaa. Ba iye savaala ang ba tan kuong ka seseu va gaaning. Ba iye 'uong daari ang ba tari ngmama bang 'vigihi. Bang 'kpiire kuung 'buyi.

13Ba iye mankpong yangkikpienhi ni, a mang fugira ba miihi nyaaba baha. Ba iye ngmari'bi-yuorihi, bana la ka sagiluu suobu gaga jaa 'bing 'ku a gara wagiri jaang.

© 2009 Bibles International.

14'Iinok ming, ayo'poilung daana ni a 'yi Aadam ingang, u daang dangyeliye a niba nga yela: Nye, Daana waanang aning u ningpegi'yiribe 'tuhu 'piihi, (Duturoonomi G. 33:2)

15ka u wa 'di niba jaa saree, a veng ka banani ang ba 'tu Naangmini buobu ni sagi'di ba Naangmini buobu ba'tuubu yela ni jaa bang i ba Naangmini buobu ba'tuubu soring ni, a veng ka ba sagi'di a yelikpienhi ni jaa Naangmini buobu ba'tuubu yelibe-iriba ang yeluu.

16A niba nga iye yelingmuuniba, a i yelikpegihiba. Ba 'tuuriye ba miihi bobee ni. Ba yeriye tangkangyela, a mang 'pugiro niba ka ba miihi nye tona 'jung.

17Che n nunginiba, ye tieha yela ni ti Daana 'Yesu 'Kristo 'bi-tunihi ni ang daang yeli ni.

18Bila ni bang yeliye ka ilaariba daang na 'bibeng a boohoo wagiri ning, a tuna ba miihi Naangmini buobu ba'tuubu bobee ni.

19Bana la banani ang wena ba miihi, a i dune niba ang ba bang Naangmini. Ba ba tari a Sie.

20Che yena, n nunginiba, ye miera ye miihi ye limanpegi'yiruu gaga jaa ni ingang, a 'puoho Naangmini a S ipegi'yiruu ingang.

21Ye kaara ye miihi 'jieng Naangmini nungbu ni 'puong, a cheliha ti Daana 'Yesu 'Kristo hina ni a gara 'nyivori ang ba tari baahibu ingang.

22Ye mang tari nimboo banani ang ira 'sige 'sige ingang.

23Ye tagira ba 'mine 'ihe a 'buung 'puong a dieba. Ba 'mine ming ye tari nimboo aning dabieng, a mang ha tani ni a inggbanihung ang saang ni gba.

24Unani ang na tuong kaaye ka ye kung 'le ni, a na tuong ti 'ihiye ka ye kung tari ngmehii u girima 'biibu ni 'ningbi-tooring aning nyengka 'gaalii ni.

25U 'yoming i Naangmini ni, ti Diera a 'tuuro Yesu 'Kristo ti Daana ingang, unang 'so girima aning berihung aning kpiengu, aning berii kpiengu pampana aning a gara wagiri jaang. Ami.

© 2009 Bibles International.

Revelation

Revelation 1

1'Yesu 'Kristo yeli'yuoruu ni, una ka Naangmini di 'kuu ka u 'wuli u tungtuniba yela ang na i 'wieng. Ung tong a 'wuluu a 'tuuro u malika ingang a ku u tungtuna Joon.

2Unang 'di Naangmini yelihung ni 'sieree, a 'di 'Yesu 'Kristo 'sieree ni 'sieree, a 'di yela jaa ung nye 'sieree.

3Unani ang kanna nyiye 'pu-peli, banani ming ang 'wono a dangyelibu nga yela a 'tuuro yela ni ang seu 'be ni nyiye 'pu-peli, bojung a wagiri pieliyeng.

4Joon la a seura kuro a cheechihi ayo'poin ni ang 'bi 'Eesiya 'puong ni. Bunye aning 'suhu-maahuu bi ye seng a 'yi unani ang bibe, unani ang daang bibe, aning unani ang waana ni ingang, aning a Siihi ayo'poin ni ang 'bi u na'kogo 'ningbi-tooring ni ingang.

5A 'yi 'Yesu 'Kristo ingang, unang i limanpaalii 'sieridire ni, a i fora 'bi-dogiruu a 'yi kpiinhi 'puong ni, a i a dunee na'mine ni kaara. Unani ang nungti, a 'ihiti a 'yi ti yelibeeng a 'tuuro u minga jiing ingang,

6a veng ting i naalung aning Ngming'puohi 'yi-dieriba a 'ku Naangmini aning u Ba ni, la bila. U nye girima aning kpiengu a gara wagiri la wagiri. Ami.

7Ye nye, u waanang aning savaala, ka 'ningbiri jaa daang na nyiu, aning banani ming ang daang 'chuguu ni. 'Teng-gbani ning'irii jaa daang na iye laa'dimii u yela. Mm. Ami.

8Maang la Aalifa aning 'Omeega, a 'munpiilee aning a baahibu, Daana Naangmining yera bila. Unang 'bibe ni, unang daang 'bibe ni, unang daang na wa ni, a Kpiengu Jaa Daana.

9Maang Joon, maang i ye ba'bie ming ni, a paahi ye ingang 'Yesu 'Kristo dogee ni 'puong, aning u naalung ni 'puong, aning u 'kanyiri ni 'puong. N daang 'Nye 'jie kanga kuong ang ngmaa wa 'gili bang buona Paatimos, Naangmini yelihung ni 'jung, aning 'Yesu 'Kristo 'sieree 'jung.

10Mang daang wa bi a Sie 'puong Daana beung, a 'wong kokori ang 'yire gaga jaa n 'puoring a'wo biengkoni.

11Ung yeli: Maang la Aalifa aning 'Omeega, a fora aning a baahaa. Bila ni ing nyira, seu ing gbangu 'puong, a diu tuoli 'ku a cheechihi ayo'poin ni ang bi 'Eesiya 'puong ni, a diu tuoli ku Eefesus, aning Simuurina, aning Puurgamos, aning Taiyatairus, aning Saaridis, aning Filadeelifiya, aning 'Leyodisiiya.

12Mang daang leu ka n nye kokori ni ang yera yela 'kurimo ni. Sanga ni mang wa leu, mang nye sannii fintindaari ayo'poin.

13A fintindaari ayopoin gaalinggang, ka che kanga daang 'bibe a'wo a Ninsaalaa 'Bi-dau ni, a yeti kparuu sing 'sigi wa to u gbechugiri. Ka sannii dambara 'le u nyeung a wa 'gili. (Daaniel G. 7:13)

© 2009 Bibles International.

14Ka u 'ju aning u 'ju-kooni peli a'wo pikoonpieni, a peli a'wo si'noo. Ka u 'ningbie daang 'woning buung-jinti.

15Ka u gbee 'woning yaawa ang nyigiha, a'woning yaawa ang 'di 'buung 'de-kpong 'puong a maali. Ka u kokori 'woning kongyaga dangbu.

16Ung daang tari ngmaribie ayopoin u 'nuduring, ka takobi noe a'yi ang 'dire wa 'yi u nuoring. Ka u 'ningbisogo 'woning ngminaa ang chaana u kpiengu chaangbu jaa.

17Sanga ni mang daang wa nyiu, mang 'le u gbeeng a'wo mang i kpiima. Ung di u 'nuduri a jegima, a yeli lumo: Ta jora dabieng. Maang la a fora aning a baahaa.

18Maang la unani ang tari 'nyivori ni. Maang la unani ang daang 'kpi ni. Nye, n tariye 'nyivori a gara wagiri jaang, a tan 'Heediz aning 'kuung 'gboribie.

19Bila 'jung seu a yela ni ing nye ni, aning yela ni ang bibe pampana nga, aning yela ni ang na bibe a 'yi ngaang a gara ni.

20A ngmaribie ayo'poin ni ing nye mang tari n 'nuduring ni, aning a sannii fintindaari ayopoin ni yela 'gondo la nga: A ngmaribie ayo'poin ni iye a cheechihi ayo'poin ni malikihi A fintindaari ayopoin ni ing nye ni, ang ming i a cheechihi ayopoin ni.

Revelation 2

1Seu 'ku Eefesus cheechi malika ni: Unani ang tari a ngmari'bie ayo'poin u 'nuduring ni. Unang 'chene a sannii fintindaari ayo'poin gaalinggang ni. Unang yera a yela nga.

2N bangye i tuma, a bang i tungkpiengaa aning i 'kanyiri yela. N bangye bila ni ing ba vena jie a 'kuro ningbee. I 'pigihiye banani ang yera ka ba iye bi-tunihi a che ba i 'bi-tunihi ni, a nyiba bang i 'giri-ngmaariba.

3I ahiyeng ming a gara kpiengaa 'puong, a tari Icanyiri. N 'yuori 'jung i tungye tungkpienhi, che i ba ye.

4Anaa jaa che n tariing aning yeli kanga, boiling i bahiye i fora nungbu ni.

5Bila 'jung tiehi jie ni ing 'yi 'le ni, a leu 'yi i yelibee 'puong, a tung a fora tuma ni. Ka bila naani n na waye i seng 'wieng a wa 'ihi i fintindau u bijie ning, ka inang ba leu 'yi i yelibee 'puong.

6Che yeli ing tari la nga, i haye Nikolee niba tuma ni, ana mang ming ha ni.

7Unani ang tan 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera 'kuro a cheechihi. N na diye a 'nyivori dau ni ang bi Naangmini niema gaalinggang ni ngmanii a 'ku unani ang tuona ka u 'di.

8Seu 'ku a cheechi ni ang bi Simuurina 'puong ni ming malika ni: A fora aning a boohoo, unang 'kpi, a la tan 'nyivori ni, unang yera a yela nga:

9N bangye i dogee aning i nandaalung yela, che i iye bundaana. N bangye ba Naangmini 'yuori degibu ming yela, banang yera ka ba iye 'Juuhi, a che ba i 'Juuhi, a che i Sitaani langbu 'jie ni.

© 2009 Bibles International.

10Ta jora dogee ni kanga jaa ing na 'di ni dabieng. Nye, a Deevul na diye ye 'mine loo ing pogiriba 'cluing, ka ba iye nye, ka ye nye dogee beri 'pie. I limanpaalii daana a gara 'kuung, n na kuing nyivori naalung jupiluu.

11Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera 'kuro a cheechihi. Unani ang tuona, a 'yiilung 'kuung ni daang kung imuu dangii.

12Seu 'ku a cheechi ni ang bi Puurgamos 'puong malika ni: Unani ang tari 'takobi noe a'yi ang 'dire ning yera a yela nga:

13N bangye 'jie ni ing kpiera, 'be ka Sitaani na'kogo 'be ni. I nyogiye n 'yuori kpiengaa, a ba chiihi n limaniye ni, 'haali a 'beri ni 'puong Aanitipas ang daang i n limanpaalii nie bang ku ni. Una bang daang ku ye 'puong ni. Be ka Sitaani kpiera ni.

14Che n tariing aning yela awala, 'bojung i tariye niba 'mine ang nyogi 'Beelam 'wulibu ni. Unang daang 'wuli 'Beelak ka u di gbengmibung loo Isi'reeli 'biihi 'ningbi-tooring ni, ka ka ba 'di buunhu bang daang di maali baga, aning a seng.

15Bila la ing tan banani ming ang nyogi Nikolee niba 'wulibu ni, a 'wulibu mang ha ni.

16Bila 'jung leu 'yi i yelibee 'puong. Ka bila naani n na waye i seng 'wieng 'wieng, a wa jeu ningba aning n nuori 'takobi ni.

17Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera 'kuro a cheechihi. Unani ang tuona, n na 'kutmg manna ni ang sogili, a 'kuu 'ku-pielaa, ka 'yo-paalaa seu a 'kuurii ingang. Una ka nie jaa ba banna 'see unani ang dieruu ni 'yong.

18Seu 'ku a cheechi ni ang 'bi Taiyatairus 'puong malika ni: Naangmini 'Bi-dau ni, u 'ningbieng 'woning 'butmg-jinti, ka u gbee 'woning yaawa ang nyeliha ni. Unang yera a yela nga:

19N bangye i tuma, aning i nungbu, aning i tungbu, aning i limaniye, aning i 'kanyiri. Mang bang ming ka i 'puori tuma gaaye i fora tuma.

20Anaa jaa che n tariing aning yela awala, 'bojung i lcuye Jeezebel 'vuo, a poga ni. Unang buona u minga dangyera ni. Ung 'wuno a henna n tungtuniba ka ba sena, a 'dire buunhu ming bang di maali baga ni.

21Mang 'lcuu 'vuo ka u leu 'yi u senseng 'puong. Ung jaanhi ka u leu 'yi a senseng 'puong.

22Nye, n na diung loo bunjieng, aning banani niu ang sena taa ni. N na dibang ing dogee yaga puong, ka banang ba leu 'yi ba tuma ni 'puong.

23N na diye 'tuning ku u 'biihi, ka a cheechihi jaa bang ka maang la unani ang pieha haakilihi aning 'silcie. N na yeuye ye kanga la kanga jaa sani, a'wo ye tuma ang 'wo bila.

24Che n yera 'kuriye ye chelee ni ang 'bi Taiyatairus 'puong ni. Ye banani ang ba tan a 'wulibu nga, a ba bang Sitaani yeli'julinhi ni, a'wo bang yera bila ni, n kung di 'tuo-tiinhijaala jaa 'tuoye.

© 2009 Bibles International.

25Che bila ni yeng tari ni yeng, ye nyogi bila kpiengaa a gara sanga ni mang na ti wa.

26Unani ang tuona, a 'tuuro n tuma a gara a boohoo, n na 'kuung kpiengu a paalihi iinhing.

27Ka u kaaraa aning 'kuri dangkpala, ka a mang ngmahi 'puro 'puro a'wo bungmiera yagu bungmierihi, 'haali a'wo mang die kpiengu a 'yi n Ba seng bila ni.

28N na 'kuung a 'beeguu ngmari'biri ni ming.

29Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera 'kuro a cheechihi.

Revelation 3

1Seu 'ku a cheechi ni ming ang 'bi Saaridis 'puong malika ni: Unani ang tari Naangmini siihi ayo'poin ni, a tari a ngmari'bie ayopoin fling yera a yela nga: N bangye i tuma, ka i tariye 'yuori ka i tariye 'nyivori, che i iye kpiima.

2Kaara sung, a veng ka a buunhu ni ang kpeling ni ira kpienhi, anang tohi 'kuung. 'Bojung n ba nye i tuma ang paali Naangmini 'ningbi-tooring.

3Bila 'jung tieha bila ni ing die a 'wong ni, a nyogi kpiengaa, a leu 'yi i yelibee 'puong. Bila 'jung ka inang kung kaara sung, n na waye i ingang a'wo na'nyige. I kung bang wagiri ni mang na wa i ingang.

4I tariye 'yoe awala ang 'bi Saaridis puong ang ba degi ba tama. Ba daang na boong aning tanpieni, ka ba nima 'cheng, 'bojung ba sigiyeng.

5Unani ang tuona, u ning u 'jung daang na boo aning tanpieni. N daang kung 'du u 'yuori 'ihi bahi a 'nyivori gbangu ni 'puong. N na dieye u 'yuori n Ba 'ningbi-tooring aning u malikihi 'ningbi-tooring.

6Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera kuro a cheechihi.

7Seu 'ku a cheechi ni ang 'bi Filadeelifiya 'puong malika ni: Unani ang pegi'yi ni la. Unani ang i yeliminga daana, a tari 'Deevid 'gboribiri ni la. Unang mang 'yuoro ka nie jaa ba pogira, a pogira ka nie jaa ba 'yuoro ni. Unang yera a yela nga:

8N bangye i tuma. Nye, n diye 'di-nuori ang 'yuo a 'bing i 'ningbi-tooring. Nie jaa kung tuong poguu. 'Bojung i tariye kpiengu ang i fling, che ing 'tu n yelihung a ba chiihi n 'yuori.

9Nye, banani ang i Sitaani langbu 'jie ni, banang yera ka ba iye 'Juuhi, a che ba i 'Juuhi, a che ngmaara 'girii ni. Nye, n na vening ka ba wa 'le i gbeeng a 'puohii Ngming'puohibu, a bang ka n numiing.

10'Bojung ing 'tu n 'kanyiri yelihung ni, n ming na kaagiing a 'yi a 'pigihibu wagiri ni ingang. Unang na wa a chime jaa ingang, ka u wa 'pigihi banani ang kpiera 'teng-gbani 'jung ni.

11Nye, n waanang 'wieng 'wieng. Nyogi bila ni ing tari ni kpiengaa ka nie ta di i naahmg jupiluu.

© 2009 Bibles International.

12Unani ang tuona, n na vening ka u i n Naangmini ji-pegi'yiruu ni da'lugiri. U kung mang la 'yi, ka n seu n Naangmini 'yuori u ingang, a seu n Naangmini 'yiri ni 'yuori u ingang, a 'yiri la Jeruuselem paalaa ni, unang 'yi sagbani a 'sigire 'tenge a 'yi nNaangmini seng ni. N na seuye n 'yo-paalaa ming u ingang.

13Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera kuro a cheechihi.

14Seu 'ku a cheechi ni ang bi 'Leyodisiiya 'puong malika ni: A Ami, a limanpaalii aning yeliminga 'sieridire, Naangmini naangbu 'munpiine ni, unang yera a yela nga:

15N bangye i tuma, ka i ba maa bii a tuli. N buorang ka i da maa bii a tuli.

16Bila 'jung ing i polapola, a ba maa, a ba tuli ming ni, n na tuuhiing n nuoring bahi.

17'Bojung i yerang: N iye bundaana, a tari buunhu paahi, a ba hiena bung jaa. Che ing ba bang ka i i ningnyuha nyuha, a i ningbonie, a i nandaana, a i jonga, aning ingkpali daana.

18N iriing kawani ka i da sannii ang maali buung 'puong n seng, ka i nye i bundaana. Da tanpieni ming n seng, ka i nye boo i minga, ka i ingkpalihung ni 'vii ta 'yi gbanggbali. A da 'ningbie kpaang n seng a buo ing i ningbieng, ka i tuong nyira.

19Banani jaa mang nung, n mang 'iniingye ba iinhing, a mang 'wulibo 'wuli-kpienhi. Bila 'jung veng ka i inga jegira ka i leu 'yi i yelibee 'puong.

20Nye, n ahiye 'di-nuoring a kpaaha. Ka nie jaang 'wong n kokori, a 'yuo a 'di-nuori, n na wa kpeye u seng, a 'di siimaa aniu, ka u ming 'di siimaa anima.

21Unani ang tuona, n na 'kutmg sori ka u 'jing n na'kogo 'jung a paahi n ingang, a'wo bila ni mang ming tuong, a 'jing paahi n Ba ingang u na'kogo 'jung bila ni.

22Unani ang tari 'toorii, u daana 'wong bila ni a Sie ang yera 'kuro a cheechihi.

Revelation 4

1A yela nga 'puoring mang 'liinhi, ka 'di-nuori 'yuo sagbani 'puong. Ka a fora kokori mang 'wong ni 'woning biengkoni a yera yela kurimo, a yeli: 'Do wa che. N na 'wuliing yela ang na i a yela nga 'puoring.

2Mang leu 'bi a Sie 'puong 'dayeni, ka na'kogo 'bing sagbani 'puong. Ka bung 'jing a na'kogo 'jung.

3Unani ang 'jing ni, tmg 'woning jasiper, a 'woning saading 'kuurii, ka sa'suo ngmaa a nakogo wa 'gili a'woning eemiralid.

4Ka 'kogihi lijeri aning anaahi 'bing a 'gili a na'kogo. Mang nye ningbera lijeri aning banaahi ang 'jing a 'kogihi 'jung, a boo aning tanpieni, a tari sannii naalung 'jupini ba 'juring.

5Ka saa nyigihibu aning kokoe aning saatahingbu daang 'yi a na'kogong. Ka fintinihi ayo'poin 'dire a na'kogo 'ningbi-tooring. Ana la Naangmini Siihi ayo'poin ni.

© 2009 Bibles International.

6A na'kogo 'ningbi-tooring, nyaahaa mankpong daang bibeng a'woning kirisitil. Ka bungnaang'voe anaahi 'ningbi-toe aning a 'poe ang pa aning 'ningbie bi a gaalinggang a ngmaa a nakogo wa 'gili.

7Ka a fora bungnaang'vori 'woning 'gbegini. Ka a 'yiilung bungnaang'vori daang 'woning nabile. Ka a taalung bungnaang'vori daang tan 'ningbisogo a'wo ninsaalaa. Ka a naahung bungnaang'vori 'woning ka'chigu ang egira.

8Ka a bungnaangivoe anaahi ni kanga jaa mang tari kpangkpama ayuobi, a mang pa aning 'ningbie wa 'gili. Ka a 'ningbie daang 'bi a 'puuhing ming. Ang mang yera ngaang ngminaa aning 'yienguu, a ba vena: Pegi'yiruu, pegi'yiruu, pegi'yiruu, Daana Naangmini, a Kpiengu Jaa Daana. Unang bibe ni, a 'bibe pampana ni, a daang na ti wa ni.

9Wagiri ni jaa a bungnaang'voe ni ang mang di girima, aning nanihung, aning barika 'puohibu a 'kuro unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni, unang tari 'nyivori a gara wagiri la wagiri ni,

10a ningbera lijeri aning banaahi ni mang 'leye 'tengeng unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni 'ningbi-tooring, a mang 'puohi Ngming'puohibu 'ku unani ang tari 'nyivori a gara wagiri la wagiri ni, a mang di ba naalung 'jupini loo a na'kogo 'ningbi-tooring, a yera:

11'Oo ti Daana aning ti Naangmini, i sigiyeng ka i die girima, aning nanihung, aning kpiengu. 'Bojung inang naang buunhu jaa, a 'tuuro i buobu ingang ang 'bibe a daang naang.

Revelation 5

1Mang nye gbang'vinuu unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni 'nuduring. Ka a gbangu 'puo aning u 'puori jaa seu. Bang maruu aning bungmarihi ayo'poin.

2Mang nye malika kpiengaa ang yera aning kokokpiengaa: 'Buong sigi ka u 'yuo a gbang'vinuu, a 'lori u bungmarihi ni?

3Nie daang 'chibe sagbaning, bii 'teng-gbaning, bii 'teng-gbani luong, a na tuong 'yuo a gbang'vinuu, bii a tuong 'liinhuu.

4Mang 'kong yaga, 'bojung ba ba nye nie jaa ang sigi ka u 'yuo a gbang'vinuu bii a Iiinhuu.

5Ka a ningbera ni kanga yeli 'kumo: Ta 'kono. Nye, 'Juuda buurii 'Gbegini ni, 'Deevid Nyagihuu ni, u tuongyeng. U na tuong 'yuoye a gbangu, a lori u bungmarihi ayo'poin ni.

6Mang nye pipolii ang ahi a na'kogo, aning a bungnaang'voe anaahi aning a ningbera gaalinggang. Ung ahi a'woning bang kuu, a tari iila ayo'poin aning 'ningbie ayopoin. Ana la Naangmini Siihi ayo'poin ni Naangmini ang tung ka a ti kpe 'teng-gbani jaa ni.

7Ung wa a wa di a gbangu a 'yi unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni 'nuduring.

© 2009 Bibles International.

8Sanga ni ung wa di a gbang'vinuu baahi, ka a bungnaang'voe anaahi ni aning a ningbera lijeri aning banaahi ni 'le 'tengeng a pipolii 'ningbi-tooring. Ka kanga jaa mang tan 'koni aning sannii bonsuo ang pa aning bung'nyuu-noohi, ana la ningpegi'yiribe Ngming'puohibu ni.

9Bang daang 'yieng 'yieng-paalaa, a yeli: I sigiyeng ka i di a gbang'vinuu a 'yuo u bungmarihi ni, 'bojung ba daang kuing, ka i jiing yeudie niba a 'ku Naangmini a 'yi buurii jaa 'puong, aning kokori jaa 'puong, aning niba j aa 'puong, aning paaluu jaa 'puong.

10Ing veng bang i naalung aning Ngming'puohi 'yi-dieriba a 'ku ti Naangmini. Bang daang na 'di naalung a 'teng-gbaning.

11Mang 'liinhi, a 'wong malikihi yaga, aning a bungnaang'voe, aning a ningbera ang ngmaa a nakogo wa 'gili ni kokori. A singbu daang iye 'tuhu 'pie gberi 'tuhu 'pie, aning 'tuhu jemaa.

12Ang daang yeli aning kokokpiengaa: A Pipolii sigiyeng, una bang ku ni, ka u die kpiengu, aning bundaaltmg, aning yeng, aning fanga, aning nanihung, aning girima, aning 'pugibu.

13Bungnaanuu jaa ang bi sagbani 'puong, aning 'teng-gbani 'jung, aning 'teng-gbani luong, aning bungbani ni ang bi mankpong 'puong, aning buunhu jaa ang 'bi a 'puuhing, mang 'wong ang yeli: 'Pugibu, aning nanihung, aning girima, aning kpiengu 'bibe a 'ku unani ang 'jing a na'kogong ni, a ku a Pipolii ming a gara wagiri la wagiri.

14Ka a bungnaang'voe anaahi ni yeli: Ami. Ka a ningbera lijeri aning banaahi ni 'le 'tengeng a 'puohi unani ang tari 'nyivori a gara wagiri la wagiri ni Ngming'puohibu.

Revelation 6

1Mang daang nye sanga ni a Pipolii ang wa 'yuo a bungmarihi ni kanga. Mang 'wong a bungnaang'voe anaahi ni kanga ang yeli a'wo saa tahingbu dangini: Wa nye.

2Mang Iiinhi a nye yohipielaa. Ka unani ang jomuu tari taanhuu. Bang 'kuu naalung jupiluu. Ung 'yi a tan tuongbu, a nang gara ka u tuong.

3Sanga ni ung wa 'yuo a 'yiiltmg bungmaruu ni, mang 'wong a 'yiiltmg bungnaang'vori ang yeli: Wa nye.

4Ka yohijaala ang i jie daang 'yi. Bang 'ku unani ang daang jomuu ni kpiengu, ka u 'ihi maahuu a 'yi 'teng-gbaning, ka ba kuura taa. Bang 'kuu 'takobi-kpong.

5Sanga ni ung wa 'yuo a taalung bungmaruu ni, mang 'wong a taalung bungnaang'vori ni ang yeli: Wa nye. Mang Iiinhi a nye yohisagilaa, ka unani ang jomuu ni tari sanee ang tan 'jiihi a'yi ang toonhi taa a bi u 'nung.

6Mang 'wong kokori a bungnaang'voe anaahi ni gaalinggang ang yeli: 'Wiit maahibu bung'yeni iye 'bebeyeni tuma sanyeu. Ka baarili maahibu buta i 'bebeyeni tuma sanyeu. Ta wa saana a kpaang aning a waing.

© 2009 Bibles International.

7Sanga ni ung wa 'yuo a naahtmg bungmaruu ni, mang 'wong a naahung btmgnaang'vori ni kokori ang yeli: Wa nye.

8Mang 'liinhi, ka yohihulahula la. Ka unani ang jomuu ni 'yuori i 'Kuung, ka 'Heediz 'tuuruu. Ka Naangmini 'kubo kpiengu 'teng-gbani nyogi 'po 'jiihi anaahi a bila jie bung'yeni ingang, ka a ku aning 'takobi, a ku aning kongkpong, a ku aning 'kuung, a ku a 'tuuro donee mo'duunhi ingang.

9Sanga ni ung wa 'yuo a 'nuultmg bungmaruu ni, mang nye banani bang daang ku ni 'vorihtmg ang 'bi a sarika 'ihijie luong. Bana bang daang ku Naangmini yelihung ni 'jung, aning a 'sieree bang daang tan 'jung ni.

10Bang daang tahing aning kokokpiengaa, a yeli: 'Oo, Daana ang i pegi'yiruu, a i yeliminga daana. Wala ang na kauhi sing che ka i 'di banani ang kpiera leng-gbaning ni saree, a naa ti jiing sani ba iinhing?

11Bang daang 'ku kanga jaa kparipielaa. Ka yelihung yeli kubo ka ba nang chelihi biela a gara sanga ni ba taa tungtuniba aning ba babiihi bang daang na ti ku a'wo bang kuba bila ni, ba nuori singbu ang na ti paali.

12Mang 'liinhi sanga ni ung daang wa 'yuo a ayuobi bungmaruu ni. Ka 'tenge jigihibu kpong daang 'bibe. Ka ngminaa daang leu suo a'wo 'kookoo buora bang di kooni 'woo. Ka 'chiu leu 'woning jiing.

13Ka sagbani ngmari'bie ni 'le 'tengeng, a'wo kangkanga dau ngmama ang ba bin wagiri ang ba i a wagiri minga 'puong. Ang mang 'le bila sanga ni sesekpong ang mang daa a dau.

14Ka sagbani daang gaa a'wo 'piluu bang mang 'piluu bila ni. Ka tangkpong jaa aning jie jaa kuong ang ngmaa wa 'gili daang 'vigihi a 'yi a bijiihing.

15Ka a dunee na'mine ni, aning a ningtiinha, aning a bundaamba, aning a 'sojehi ningbera bera, aning a kpiengu niba, aning 'yeme jaa, aning nie jaa ang ba i 'yeme, bang daang sogili ba miihi bogiri 'puuhing aning tangbera bera 'puuhing.

16Bang daang yera 'kuro a tangbera aning a 'pi-bera: Ye 'le pogiti, a sogiliti a 'yi unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni 'ningbisogong aning a Pipolii 'su-kpiengaa ni ingang.

17'Bojung ba 'su-kpiengaa 'be-kpong ni wayeng. 'Buong na tuong ahi?

Revelation 7

1A bila nga 'puoring mang nye malikihi anaahi ang ahi a 'teng-gbani kpiila anaahing, a nyogi a 'teng-gbani seseri anaahi tari. A daang nyogaang ka seseu daang ta daa 'teng-gbaning, bii a daa mankpoming, bii a daa dau jaa 'jung.

2Mang nye malika jaala ang 'yi sa'muni a 'duoro saa'ju, a tari a Naangming'vori 'sieree bungmaruu ni. Ung yeli aning kokokpiengaa a 'ku a malikihi anaahi ni bang ku kpiengu ka a ing 'teng-gbani aning mankpong dangii ni:

© 2009 Bibles International.

3Ye ta ing 'teng-gbani dangii, bii a ing mankpong dangii, bii a ing a daari dangii, a gara sanga ni ting na ti di 'sieree bungmaruu ing ti Naangmini tungtuniba ni 'gbering baahi.

4Mang 'wong banani bang ing 'sieree ni nuori. Niba 'tuhu koo aning 'tuhu lijaa'yi aning 'tuhu anaahi (144,000) bang ing 'sieree a 'yi Isi'reeli 'biihi buura ni j aa 'puong.

5Niba 'tuhu 'pie ning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree 'Juuda buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Ruubeng buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Gaad buurii 'puong.

6Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Aaser buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Naafitalai buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Manaase buurii 'puong.

7Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing'sieree Siimiyungbuurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree 'Liivai buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Iisakar buurii 'puong.

8Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree a'yi Zeebiyulung buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree 'Joosef buurii 'puong. Niba 'tuhu 'pie aning 'tuhu a'yi bang ing 'sieree Beenjaming buurii 'puong.

9A bila 'puoring mang Iiinhi ka niba jemaa yaga nie ang kung tuong sori a bang ba nuori, bang 'yi paalihi jaa 'puo aning buurii jaa 'puo, aning niba jaa 'puo aning kokoe jaa puo daang ahi a na'kogo 'ningbi-tooring. Bang daang yen kparipieni, a tari abe da'nuuhi ba 'nuuhing.

10Bang tahina aning kokokpiengaa a yera: Ti Naangmini ni ang 'jing a na'kogo 'jung ni, aning a Pipolii, banang 'so 'chihi.

11Ka a malikihi jaa daang ahi wa 'gili a na'kogo, a wa 'gili a ningbera, aning a bungnaang'voe anaahi ni. Ang daang 'le a na'kogo 'ningbi-tooring a 'pu, a 'puohi Naangmini Ngming'puohibu.

12A yeli: Ami. 'Pugibu, aning girima, aning yeng, aning barika 'puohibu, aning nanihung, aning kpiengu, aning fanga 'bibe a 'ku ti Naangmini a gara wagiri la wagiri. Ami.

13Ka a ningkpong kanga die a yeli 'kumo• Ning'bobo la bama nga ang yeti kparipieni nga? 'Ye bang 'yi?

14Mang yeli 'kuu: N daana, inang bang. Ung yeli 'kumo: Bama nga la banani ang 'yi dogikpong puo. Bang pegi ba kpari, a veng ang pelf a Pipolii jiing ni 'puong.

15Bila 'jung la bang 'bi Naangmini na'kogo 'ningbi-tooring, a tunuu ngminaa aning 'yienguu u ji-pegryiruu 'puong. Ka unani ang 'j ing a na'kogo 'jung ni na kpiera ba 'puong.

16Kong kung la kpeba. Kon'nyuuri ming kung la kpeba. Ngminaa ming kung la toba bii ka tuluu kpeba.

© 2009 Bibles International.

17‘bojung a Pipolii, unang 'bi a na'kogo gaalinggang ni na iye ba pichiina, a mang dieniba 'yie a gaaning kon'bulihi kuonhi ang i 'voe 'jiihi. Naangmini na bilihiye ba ningtong jaa ming ba 'ningbieng bahi.

Revelation 8

1Sanga ni ung daang wa 'yuo a ayo'poinlung bungmaruu ni, ka 'jie daang i siriti sagbani 'puong a'wo hawa tarang 'puong.

2Mang nye a malikihi ayo'poin, anang daang ahi Naangmini 'ningbi-tooring ni. Bang daang 'ku-a biengkonihi ayo'poin.

3Ka malika jaala wa, a wa ahi a sarika 'ihijieng a tari sannii 'buung la'bile. Bang kuu iinsens yaga ka u di paahi a ningpegi'yiribe jaa Ngming'puohi ingang a 'ku Naangmini a sannii sarika 'ihijie ang daang 'bi a na'kogo ni 'ningbi-tooring.

4Ka a iinsens nyuohi lang a ningpegi'yiribe Ngming'puohi ni ingang a 'yi a malika 'nung a 'duoro saa'ju Naangmini 'ningbi-tooring.

5Ka a malika di a Inning la'bile a paaluu aning a sarika 'ihijie Inning, a di loo ing 'teng-gbaning. Ka kokoe, aning saa tahingbuhi, aning saa nyigihibuhi, aning 'tenge jigibibu 'bibe.

6Ka a malikihi ayo'poin ang daang tari a biengkonihi ayo'poin ni i a miihi 'sifi ka a ngmi a biengkonihi.

7Ka a fora malika daang ngmi u biengkoni, ka sakubie aning 'buung ang jeri jiing 'tu. Bang dia loo teng-gbani 'jung. Ka 'teng-gbani nyogi 'po 'jiihi ata ka 'jiyeni 'di Inning. Ka daari nyogi 'po 'jiihi ata ka buung 'di a 'jiyeni. Ka buung daang 'di momaaha jaa.

8Ka a 'yiilung malika daang ngmi u biengkoni, ka bung kanga 'woning tangkpong kpong, a 'dire buung u jaa. Bang diu loo ing mankpoming ka a mankpong nyogi 'po 'jiihi ata ka 'jiyeni leu jiing.

9Ka a bungnaanihi ang bi a mani 'puong a tari 'nyivori, a nyogi 'po 'jiihi ata ka a 'jiyeni 'kpi. Ka a mani 'gboe nyogi 'po 'jiihi ata ka a 'jiyeni daang saang.

10Ka a taalung malika daang ngmi u biengkoni, ka ngmari'bi-kpong 'yi sagbani, a 'dire a'wo fintina. Ung 'le a konboori nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni ingang, a wa 'le a kon'bulihi iinhing.

11A ngmaribiri 'yuori la Weemwud. Ka a kuonhi nyogi 'po 'jiihi ata ka 'jiyeni daang leu weemwud. Ka niba yaga daang 'kpi a 'yi a kuonhi 'sabogung. ‘bojung a kuonhi daang leu iye too.

12Ka a naahung malika daang ngmi u biengkoni, bang ngmi ngminaa nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni, a ngmi 'chiu nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni, a ngmi ngmari'bie nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni. Bila 'jung ka a nyogi 'po 'jiihi ata ata 'jiyeni 'yeni daang suo. Ka a 'beu nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni daang ba chaang. Bila ning u 'ju la a 'ji-suorii ming.

© 2009 Bibles International.

13Mang 'liinhi, a 'wong ka'chigu ang egira sagbani gaalinggang a yera aning kokokpiengaa: Nimiha la, nimiha la, nimiha la a 'ku 'teng-gbani kpieriba, a malikihi ata biengkonihi kokoe ni ang buora ka a 'kong ni 'jung.

Revelation 9

1Ka a 'nuulung malika daang ngmi u biengkoni, mang nye ngmaribiri ang 'yi sagbani a 'le 'teng-gbaning. Bang 'kuu bogu ang ba tari 'mun-baahaa 'gboribiri.

2Ung 'yuo a bogu ang ba tari 'mun-baahaa ni, ka nyuohi 'yi a bogu 'puong a 'do saaju, a'wo buung 'de-kpong kpong nyuohi. Ka ngminaa aning sagbani suo a bogu nyuohi 'jung.

3Ka 'sobo 'yi a nyuohi 'puong a wa 'teng-gbaning. Bang 'ku-a kpiengu a'wo 'teng-gbani naahi ang tan kpiengu bila ni.

4Bang ku-a nuori ka a to wa inna a 'teng-gbani moo ni dangii, che bii a ing bungporii jaa dangii, che bii a ing dau jaa dangii. Che a inna niba ni ang ba tari Naangmini 'sieree ba 'gbering ni dangii.

5Ba ba ku-a sori ka a kuura a niba, ka che a dogihiba 'chiuri a'nu. Ka ba dogee 'woning nanga baahi, sanga ni ung mang dung nie ni.

6A beri ni 'puong niba na buoriye 'kuung, che ba kung nyiu. Ba na mang buorang ka ba 'kpi, che 'kuung na mang joye ba seng.

7Ka a 'sobo 'worihung 'woning yohi ang i 'siri ka a gaa taanhuu. Ka buunhu 'mine 'bi a juring a'woning sannii naalung 'jupini. Ka a 'ningbisogihi 'woning ninsaaliba 'ningbisogihi.

8Ang tari ju-kooni ang 'woning pogiba ju-kooni. Ka a nyina 'woning 'gbegime nyina.

9Ang tari nyeu boori ang 'woning 'kuru nyeu boori. Ka a kpangkpama dangbu 'woning yohi yaga ang tagira cherietihi, a jora gara taanhuu dangbu.

10Ang daang tari jue a'wo naahi. Ka ji-pupulihi 'bi a jueng, ang tari kpiengu a jueng ka a ing ninsaaliba dangii 'chiuri a'nu.

11Ang tari a naa. Una la a bogu ang ba tari 'mun-baahaa malika ni. 'Hiiburihi kokoring u 'yuori la Abaadong. Che 'Giriik niba kokoring u 'yuori la Apooliyong.

12Nimiha bung'yeni pari gaang. Che ye nye, nimihi-a'yi nang waanang.

13Ka a malika ayuobi daana daang ngmi u biengkoni. Mang 'wong kokori a 'yi a sannii sarika 'ihijie ang bi Naangmini 'ningbi-tooring iila anaahing.

14Ang yeli 'ku a malika ayuobi daana ang tari biengkoni ni: 'Lorihi a malikihi anaahi ni, ana bang 'le 'Yufireetis Mani 'puong ni.

15Bang 'lorihi a malikihi anaahi, ana bang daang veng ang i 'siri a 'gu hawa aning 'beu aning 'chiu, a 'gu 'yuoni ni, ka a ku ninsaaliba nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni.

© 2009 Bibles International.

16Ka a yohijonniba 'sojehi daang i 'tuhu 'tuhu koohi a'yi. Mang 'wong ba singbu.

17Bilang la mang nye a yohi a nyiibu 'puong aning banani ang jomaa, a tari nyeu boori ang muo a'wo 'buung, a i a'wo 'jeesint, a i a'wo 'jiribi. Ka a yohi juri 'woning 'gbegime 'juri. Ka 'buung aning nyuohi, aning 'jiribi mang 'yi a noeng.

18A 'tuuro a baleuhi ata nga iinhing ka a malikihi daang ku ninsaaliba nyogi 'po 'jiihi ata 'jiyeni, a 'tuuro a "buung ingang, a 'tuuro a nyuohi ingang, aning a 'jiribi ingang. Anang mang 'yi a noeng ni.

19'Bojung a kpiengu 'Nye a noeng, aning a jueng. 'Bojung a jue 'woniye wa'mine, a tari juri, ana ang mang di ing dangii.

20A niba chelee ni a baleuhi nga ang ba ku ni, che ba daang nang ba leu 'yi ba 'nuuhi tuma yelibee ni 'puong, a kung la 'puoho deevulihi, aning sannii baga, aning wari baga, aning yaawa baga, aning kubo baga, aning daari baga Ngming'puohibu, anang ba nyira, bii a 'wono yela, bii a 'chene ni.

21Ba daang ba leu 'yi ba niba kuubu ming 'puong, bii ba biribu yelitarihi 'puong, bii ba senseng 'puong, bii ba na'nyigiri 'puong.

Revelation 10

1Mang nye malika kpiengaa kanga ang 'yi sagbani a 'sigire, a di savaalii sing i u kparuu sing yeti. Ka sa'suo 'gaali u 'Jung, ka u 'ningbisogo 'woning ngminaa. Ka u gbee 'woning 'butmg da'lugo.

2Ung tari gbangbile u nu 'puong, ka a gbangu 'yuo. Ung di u gbe'duri ahi a mankpong 'jung, a di u gbegoo ahi 'teng-gbaning.

3Ung tahing aningkokokpiengaa a'wo 'gbegini ang mang tahing yela bila ni. Sanga ni ung wa tahing yela, ka saa tahingbuhi ayo'poin kokoe daang yeli yela.

4Sanga ni a saa tahingbuhi ayo'poin ang wa yeli a kokoe baahi, mang buora ka n seu. Beng la mang 'wong kokori ang 'yi sagbani a yeli 'kumo: Pogi a yela ni a saa tahingbuhi ayo'poin ang yeli ni, a to sebaa.

5Ka a malika ni mang nye ung ahi a mankpong 'jung aning 'teng-gbani 'jung ni lagi u 'nuduri a tie sagbani.

6Ung po unani ang tan 'nyivori a gara wagiri la wagiri ni, unang naang sagbani aning buunhu ang 'bi a sagbani 'puong, a naang teng-gbani aning buunhu ang 'bi 'teng-gbani 'puong, a naang mankpong aning buunhu ang bi a mani puong ni ka wagiri la 'chibe.

7Che a malika ayo'poin daana ni kokori 'heti ni 'puong, sanga ni ung na buora ka u ngmi u biengkoni ni, Naangmini 'gondo ni na baahing, a'wo ung yeli 'ku u tungtuniba ang i a dangyeriba bila ni.

8Ka a kokori ni mang 'wong 'yi sagbaning ni la yeli yela 'kumo, a yeli: Gaa a ti di a gbang'bile ni, tmang 'yuo a 'bi a malika ang ahi mankpong 'jung aning 'teng-gbaning 'nung ni.

© 2009 Bibles International.

9Mang gaa a malika seng a ti yeli 'kuu: 'Kumo a gbangbile. Ung yeli 'kumo: Diu a oo. U na iye too i puong. Che u na iye noo i nuoring a'wo siu.

10Mang die a gbang'bile a malika 'nung a diu oo. Ung i noo n nuoring a'wo siu. Che sanga ni mang wa obuu baahi, ka n 'puo i too.

11Ung yeli 'kumo: I na la dangyeliye yela a'wo niba yaga yela, aning paalihi yaga yela aning kokoe yaga yela, aning na'mine yaga yela.

Revelation 11

1Bang di maahibu bung kumo ung 'woning dangkpala. Bang yeli 'kumo• 'Ihi, a maahi a Ngming'puohi 'de-kpong, aning a sarika 'ihijie, a son niba ni ang 'puoho Naangmini Ngming'puohibu 'be.

2Che a Ngming'puohi 'de-kpong 'yenge jaga ni, ngmaa una bahi. Ta wa maaha una, 'bojung ba diung 'ku niba ni ang ba i 'Juuhi ni. Ba na tigiriye a 'yi-pegi'yiruu aning gberi 'chiuri lijaa'yi aning a'yi.

3N na 'kuye n 'sieridiribe ba'yi kpiengu, ka ba daang dangyeli yela 'beri 'tuhu aning 'beri koohi a'yi aning beri lijaata (1,260). Ba daang na yeriye 'kookoo buorihi ka a i ba tama.

4A 'sieridiribe nga la a ooliv daari a'yi ni, aning a fintindaari a'yi ni ang ahi 'teng-gbani Naangmini ni 'ningbi-tooring ni.

5Ka nie jaang buora ka u ingba dangii, 'butmg mang 'yiye ba nuoring a 'dire ba domihi. Ka nie jaang buora ka u ingba dangii, ngaang la ang i kparaama ka ba ku a daana.

6A 'sieridiribe nga tariye kpiengu ka ba pogi sagbani ka saa to wa ba dangyelibu 'beri ni 'puong. Ba na tariye kpiengu kuonhi iinhing ka ba leuhaa ka a i jiing, a tari kpiengu ka ba ngmi 'teng-gbani aning baleuhi jaa a'wo bila jaa pahii pahii bang buora.

7Sanga ni bang na baahi ba 'sieree 'diibu, a 'dungo ang 'yire a bogu ang ba tan 'mun-baahaa a 'duoro ni daang na jeu nibang, a tuongba, a kuba.

8Ba 'lulling inggbama na jengye a 'yi-kpong karaa sokpong ni 'puong, a 'yiri bang buona Soodom aning 'Iijipiti siilung soring ni. Be bang daang kpaahi ba Daana ming dagara 'jung ni.

9Niba na 'yiye a nibihi 'puo, a 'yi buura 'puo, a 'yi kokoe 'puo, aning paalihi 'puuhi a nye ba 'kitting inggbama beri ata aning 'be-chelii. Ba kung sagi ka ba di ba 'kuung inggbama ing bogiri 'puong.

10Banani ang bi 'teng-gbaning ni daang na nyengiming ba ingang, a 'di dunee, a 'kuro taa 'kuubuhi. Bojung a dangyeriba ba'yi nga daang dogihiye banani ang kpiera 'teng-gbaning ni.

11'Beri ata aning 'be-chelii ang wa pari, ka a 'nyivori Sie 'yi Naangmini seng a wa kpeba. Bang 'ihi ahi 'dengdenge. Ka dabieng kpong kpe banani ang daang nyiba ni.

© 2009 Bibles International.

12Bang daang 'wong kokori ang gong yaga jaa 'yi sagbani a yeli 'kubo: Ye 'do wa che. Bang 'do gaa sagbani savaalii 'puong, ka ba domihi nyiba.

13A hawa ning u 'ju 'puong ka 'tenge 'jigihibu kpong 'bibe. Ka a 'yiri nyogi 'po 'jiihi 'pie 'jiyeni daang 'le. Ka niba 'tuhu ayo'poin 'kpi a 'tenge 'jigihibu 'puong. Ka dabieng kpe ba chelee ni, bang 'ku a sagbani Naangmini ni girima.

14A 'yiilung nimiha ni pari gaang. Ye nye, a taalung nimiha waanang 'wieng 'wieng.

15Ka a ayo'poinlung malika ni ngmi u biengkoni. Ka kokoe daang gong yaga jaa sagbani 'puong a yeli: A dunee nga naalung ni leuye ti Daana naalung, a leu u 'Kristo naalung. U na 'diye naalung a gara wagiri la wagiri.

16Ka a ningbera lijeri aning banaahi ni ang daang 'jing ba na'kogihing Naangmini 'ningbi-tooring ni 'le, a pu, a 'puohi Naangmini Ngming'puohibu.

17A yeli: Ti 'puohiing barika, 'oo, Daana Naangmini, a Kpiengu Jaa Daana. I bibeng, a daang 'bibe, ‘bojung i diye i kpiengkpong ni, a 'di naalung.

18Ka 'suuri daang kpe a paalihi. Ka i ming 'su-kpiengaa wa. Ka a wagiri to ka ba 'di a kpiinhi saree, ka i 'ku i tungtuniba, bana la a dangyeriba ni, sanyeu. A 'ku a ningpegi'yiribe sanyeu, aning banani ang jora i 'yuori ni sanyeu, ningbera aning niba ang ba i ningbera jaa, a nyuong banani ang nyuona 'teng-gbani ni.

19Ka Naangmini Ngming'puohi 'de-kpong ni daang 'yuo sagbani 'puong. Bang nye u layiri daga ni u Ngming'puohi 'de-kpong ni 'puong. Ka saa nyigihibu aning kokoe, aning saatahingbu, aning 'tenge 'jigihibu, aning sa'kubie yaga daang 'bibe.

Revelation 12

1Ka 'sieri-kpong 'yi gbanggbali sagbani 'puong, poga ang daang 'pili ngminaa. Ka 'chiu bi u gbee luong. Ka ngmari'bie pie aning a'yi naalung 'jupiluu 'bi u 'jung.

2Ung tan puo, a 'cheehe dogiri 'puo baahi 'puong, a daang 'di dogee ka u dogi.

3Ka 'sieri-jaala la 'yi gbanggbali sagbani 'puong, diraagong kpong jie, ang tari 'juri ayopoin aning iila 'pie. Ka naalung 'jupini ayo'poin 'bi u 'juring.

4Ka u juuri tagi ngmaribie nyogi po 'jiihi ata 'jiyeni a dia loo 'teng-gbaning. Ka a diraagong ahi a poga ang buora ka u dogi ni 'ningbi-tooring, ka ka a pogang ang wa dogira u bie ni baaha, ka u oo a 'bie.

5Ka a poga dogi 'bi-dau. A bieng daang na kaara paalihi jaa aning 'kuri dangkpala. Bang jaa a poga 'We ni 'do gaaning Naangmini aning u na'kogo seng.

6Ka a poga jo kpe mo'sogo 'puo a gaa jie Naangmini ang maali kuu 'be, ka ba kuruu siimaa 'be 'beri 'tuhu aning koohi a'yi aning lijaata (1,260).

7Ka taanhuu daang 'ihi sagbani 'puong. Ka Maikel aning u malikihi daang jeuning a diraagong. Ka a diraagong ming ning u malikihi daang jeuning Maikel aning u malikihi

© 2009 Bibles International.

8Che a diraagong ning u malikihi daang ba tuong. 'Jie daang ba la bi sagbani 'puong a 'ku a diraagong ning u malikihi

9Bang di a diraagong kpong 'yi loo. Una la a wa'koree ni bang buona Deevul aning Sitaani ni. Unang henna dunee jaa ni. Ba daang diung loo ing 'teng-gbaning, a di u malikihi loo paahi u ingang.

10Mang 'wong kokokpiengaa ang yeli sagbani 'puong: Pampana ti Naangmini 'chihilung, aning ti Naangmini kpiengu, aning ti Naangmini naalung ni, aning u 'Kristo kpiengu ni wayeng. 'Bojung ba diye ti ba'biihi 'yo-saana ni loo 'tengeng. Unang da mang saana ba 'yoe Naangmini 'ningbi-tooring ngminaa aning 'yienguu jaa ni.

11Bang tuomuu a 'tuuro a Pipolii jiing ni ingang, aning a 'tuuro ba 'sieree yelihung ni ingang. Ba ba nung ba 'nyivoe a jora 'yire 'kuung ingang.

12Bila 'jung yena sagbama aning ye banani ang 'bi a 'puuhing, ye nyengina. Nimiha la a 'ku 'teng-gbani aning a mankpong. ‘bojung a Deevul 'sigi waye ye ingang ka 'suuri kpeu yaga jaa. 'Bojung u bangyeng ka u wagiri iye fling.

13Sanga ni a diraagong ang daang wa nye ka ba diung loo 'teng-gbaning, ung dogihi a poga ni ang daang dogi a 'bi-dau ni.

14Bang 'ku a poga ka'chigu-kpong kpangkpama a'yi ka u egi 'yi a waahuu 'ningbi-tooring a gaa ti kpe a mo'sogo 'puo, a gaa u jie. 'Be bang na 'kuruu siimaa wagiring, aning wagirihing, aning wagiri tarang.

15Ka a waahuu daang purihi u nuori kuong a'wo kontaalii bahi a poga boong, ka u i ka a kontaalii di a poga gaaning.

16Ka 'teng-gbani sung a poga, a 'yuo u nuori a voli a kontaalii ni a diraagong ang purihi u nuoring bahi ni.

17Ka 'suuri kpe a diraagong a poga yela. Ung gaa ka u ti jeuning a poga buurii chelee ni taanhuu. Banang 'tuuro Naangmini 'begiri a tari 'Yesu 'Kristo 'sieree ni.

Revelation 13

1Mang daang ahi a mankpong 'biihee 'Jung, a nye 'dungo ang 'yi a mankpong 'duoro, a tan 'juri ayo'poin aning iila 'pie. Ka naalung 'jupini 'pie 'bi a iila 'juring, ka degibu 'yoe 'bi u 'juring.

2A 'dtmgo mang nye ni daang 'woniye buomani, ka u gbee 'woning beer gbee. Ka u nuori 'woning 'gbegini nuori. Ka a diraagong 'kuu u kpiengu aning u na'kogo, a 'kuu berii kpiengu yaga jaa.

3Mang nye u juri ni kanga tmg 'woning 'kuung dangii ang paguu. Ka u 'kuung dangii ni daang nyaa. Ka donee jaa daang i nomaa, a 'tu a 'dungo.

4Bang daang 'puohi a diraagong Ngming'puohibu, unang daang 'ku a 'dungo kpiengu ni. Bang 'puohi a 'dungo ming Ngming'puohibu, a yeli: Ning'buong 'woning a 'dungo? Ning'buong na tuong jeu niu taanhuu?

© 2009 Bibles International.

5Bang daang 'kuu nuori ang yera yelibera a degira Naangmini 'yuori. Bang daang 'kuu kpiengu ka u tuna u tuma 'chiuri lijaa'yi aning a'yi.

6Ung daang 'yuo u nuori Naangmini 'yuori degibu 'puong, ka u degi u 'yuori aning u kpe'jie aning banani ang kpiera arijenang.

7Bang 'kuu kpiengu ka u jeu ning a ningpegi'yiribe taanhuu, a tuongba. Bang 'kuu berii kpiengu buurii jaa iinhing, aning kokoe jaa iinhing, aning paalihi jaa iinhing.

8Banani jaa ang kpiera 'teng-gbaning na 'puohutmg Ngmingpuohibu. B a 'yoeng ba seu a Pipolii bang ku a 'yi a dunee 'munpiileeng nyivori gbangu ni 'puong ni.

9Ka nie jaang tan 'toorii, u daana 'wong.

10Unani ang diera ning niba 'yie a gara ngminyogibu 'puo, u na gaaye ngminyogibu 'puo. Unani ang kuura niba aning 'takobi, a iye kparaama ka ba kuu aning 'takobi. A ningpegi'yiribe 'kanyiri ni aning ba limaniye ni la nga.

11Mang daang nye 'dungo kanga ang i 'dung-jaala a 'yi 'teng-gbani a 'duoro. Ung tari iila a'yi a'wo pipolii. Ung yeli yela a'wo diraagong.

12Ung digira a fora 'dungo berii kpiengu ni jaa a tuna tuma u 'ningbi-tooring. Ung vena ka 'teng-gbani aning banani ang kpiera u 'puong 'puoho a fora 'dungo Ngming'puohibu. U 'kutmg dangiing daang nyaa ni.

13Ung ira yelisielibera, 'haali ung veng ka 'buung 'yi sagbani 'sigire 'teng-gbani niba 'ningbiring.

14Ung henna banani ang kpiera 'teng-gbaning ni a 'tuuro a yelisiela ni iinhing ung tari kpiengu ka u tung a 'dungo 'ningbi-tooring ni. Ung yera 'kuro banani ang kpiera a 'teng-gbaning ka ba maali 'worihung 'ku a 'dungo, unang daang nye dangii a 'yi 'takobi ingang a che tari 'nyivori ni.

15Ung daang tari kpiengu ka u 'ku a 'dungo 'worihung ni 'nyivori, ka a 'dungo 'worihung ni mang yera yela, aning ka u veng ka ba ku banani jaa ang kung 'puohi a 'dungo 'worihung ni Ngming'puohibu.

16Ung veng ka niba jaa mang die namba ba 'nuduring bii ba 'gbering. Ningbera aning niba ang ba i ningbera, bundaamba aning nandaamba, niba ang ba i 'yemihi aning niba ang i 'yemihi daang la.

17Ung veng ka nie kung da bung bii a kuohi bung, 'see nie nga ang tari a namba, bii a tan a 'dtmgo 'yuori ni, bii a tari u 'yuori namba ni.

18Yeng la nga. Unani ang tari 'ningbiyuo, u jeri a 'dungo namba ni, 'bojung u iye ninsaalaa namba. Ka u namba i koohi ayuobi aning lijaata aning ayuobi (666).

Revelation 14

© 2009 Bibles International.

1Mang daang 'liinhi, ka a Pipolii la ahi Zaiyong Tanga 'jung. Ka niba 'tuhu koo aning
'tuhu lijaa'yi aning 'tuhu anaahi (144,000) paahi u ingang. Ka u 'yuori aning u Ba
'yuori seu ba 'gbering.

2Mang 'wong dangbu a 'yi sagbaning, a'wo kongyaga dangbu, aning saa tahingbu
kpong. Ka a dangbu mang 'wong 'woning 'koni ngmiriba ang ngmira ba 'konihi.

3Bang daang 'yieng 'yieng-paalaa a na'kogo 'ningbi-tooring, aning a btmgnaang'voe
anaahi 'ningbi-tooring, aning a ningbera 'ningbi-tooring. Nie jaa kung tuong daanhi a
'yienii, 'see a niba 'tuhu koo aning 'tuhu lijaa'yi aning 'tuhu anaahi (144,000) ni 'yong.
Bana bang daang yeudie a 'yi 'teng-gbaning ni.

4Bama nga la banani ang ba degi ba miihi aning pogiba. 'Bojung ba iye daba ang ba
bang dau ning poga taa bangbu. Bama nga la banani ang 'tuuro a Pipolii 'jie jaa ung
gara. Bama nga bang daang yeudie a 'yi ninsaaliba 'puong, bang i fora ngmama a 'ku
Naangmini aning a Pipolii.

5'Girii 'chi ba nuoring. Ba ba tari ngmehii Naangmini na'kogo ni 'ningbi-tooring.

6Mang nye malika jaala ang egira sagbani gaalinggang, a tari a 'duohi-sung ang ba tan
baahibu ni ka u ing 'duoho ku banani ang kpiera 'teng-gbaning ni, aning paaluu jaa,
aning buurii jaa, aning kokori jaa, aning niba jaa.

7Ung yeli aning kokori ang gong yaga jaa: Ye fora Naangmini a 'kuruu girima,
'bojung u saree 'diibu wagiri tayeng. Ye 'puoho unani ang maali sagbani, aning 'teng-
gbani, aning mankpong, aning konbulihi ni Ngming'puohibu.

8Ka 'yiilung malika 'tu a yeli: Baabilong 'leyeng, u 'leyeng, a 'yi-kpong ni, bojung u
vengyeng ka paalihi jaa 'nyu u senseng 'suuri waing ni.

9Ka taalung malika 'tu a 'puoring, a yeli aning kokori ang gong yaga jaa: Ka nie jaang
'puohi a 'dungo aning u 'worihung ni Ngming'puohibu, a die u namba u daana 'gbeung
bii u hung,

10u daana ning u 'jung na nyu Naangmini 'suuri waing ni. Ana bang 'kiri ing u 'su-
kpiengaa bonsuo 'puong ka bung jaa ba jeri a ingang ni. Ba na dogihuung aning buung
aning 'jiribi a malikipegi'yirihi 'ningbi-tooring aning a Pipolii 'ningbi-tooring.

11Ka ba dogihibu nyuohi 'duoro saa'ju wagiri la wagiri. Ba ba tari peenhibu ngminaa
aning 'yienguu, banani ang 'puoho a 'dungo aning u 'worihung ni, aning unani jaa ang
diera a 'dungo namba u 'gbeung.

12A ningpegi'yiribe 'kanyiri 'jie la nga, banang 'tuuro Naangmini nuori 'kuubuhi, a tari
'Yesu limaniye ni.

13Mang 'wong kokori ang 'yi sagbani a yeli Immo: Seu: A 'yi ngaang gara kpiinhi ni
ang 'kpiire Daana ingang nyiye 'pu-peli. Mm, a Sieng yera bila, ka ba peenhi a 'yi ba
tungkpienhi iinhing, ka ba tuma 'tuuribo.

© 2009 Bibles International.

14Mang 'liinhi, ka savaalipielaa la. Ka nie kanga 'jing a savaalii 'jung a'wo Ninsaalaa 'Bi-dau ni. Ung tari sannii naalung jupiluu u 'jung. Ka 'su-gonga ang 'dire bi u 'nung. (Daaniel G. 7:13)

15Ka malika jaala kanga 'yi a ji-pegryiruu 'puong, a yera aning kokori ang gona yaga jaa a kuro unani ang 'jing a savaalii 'jung ni: Di i 'su-gonga tung buunhu chiebu 'puong, a che buunhu. 'Bojung a wagiri tayeng a 'kui ka i che buunhu. 'Bojung 'teng-gbani buunhu chiebu tayeng.

16Ka unani ang 'jing a savaalii 'jung ni di u 'su-gonga tung 'teng-gbani, ka 'teng-gbani buunhu daang che.

17Ka malika jaala kanga 'yi a ji-pegi'yiruu ni ang bi sagbani 'puong ni. Ung ming daang tan 'su-gonga ang 'dire.

18Ka malika jaala kanga ming daang la 'yi a sarika 'ihijie. Ung daang tari kpiengu buung ingang. Ung yeli aning kokori ang gong yaga jaa a 'ku unani ang tari 'su-gonga ang 'dire ni: Di i 'su-gonga ni ang 'dire ni a laanhi 'teng-gbani 'girep vana 'nuuhi ngmama ang lang taa, 'bojung u 'girepihi biriyeng.

19Ka a malika daang di u 'su-gonga a tung 'teng-gbani 'puong, a laanhi 'teng-gbani vana ni lang taa, a dia loo ing Naangmini 'su-kpiengaa waing nieri kpong ni 'puong.

20Bang daang neu nebaa a waing nieri ni ji-jaalang a 'yi-kpong daam'puoring. Ka jiing 'yi a waing nieri ning, 'haali a 'do a ti ta yohu daama, a 'puo ta jie ang i a'wo maili koohi a'yi.

Revelation 15

1Mang nye 'sie ri-jaala ang i kpong, a i sielii sagbani 'puong Malikihi ayo'poin ang tari a baahaa baleuhi ayo'poin ni mang nye. 'Bojung Naangmini 'su-kpiengaa daang paaliyeng a ingang.

2Mang nye bung ang i a'wo nyaahaa mankpong a jeri buung. Ka banani ang tuong a 'dungo, a tuong u 'worihung, a tuong u namba, a tuong u 'yuori namba ni daang ahi a nyaahaa mani 'jung, a tari Naangmini 'konihi.

3Bang 'yiene Moosis, Naangmini tungtuna 'yienii ni, aning a Pipolii 'yienii ni a yeli: I tuma iye bera a i sielii, Daana Naangmini Kpiengu Jaa Daana. I soe 'tuye sori, a i yeliminga, ina ningpegi'yiribe Naa. (Duturoonomi G. 32:3)

4Ning'buong kung joi, 'oo Daana, a kung pegi i 'yuori? 'Bojung i 'yoming pegi'yi. 'Bojung paalihi jaa na wang a wa 'puohi Ngming'puohibu i 'ningbi-tooring. 'Bojung i sun'tuubu yeli-irihi 'yiye gbanggbali. ('Yieme G. 86:9)

5A bila 'puoring mang 'liinhi, ka a 'sieree tent 'ji-pegi'yiruu ni ang bi sagbani 'puong ni daang 'yuo.

6Ka a malikihi ayo'poin daang 'yi a ji-pegryiruu 'puo, a tari a baleuhi ayo'poin, a yen masari tama kpari ang i 'forifori, a i pieni. Ka sannii dangbarihi 'le a nyeuring.

© 2009 Bibles International.

7Ka a bungnaang'voe anaahi ni kanga daang 'ku a malikihi ayo'poin ni 'bonsuuhi ayopoin ang pa aningNaangmini 'su-kpiengaa ni. Unangtari 'nyivori a gara wagiri la wagiri ni.

8Ka a 'ji-pegi'yiruu jaa daang paali aning nyuohi ang daang 'yi Naangmini girima ingang, a 'yi u kpiengu ingang. Nie jaa kung tuong kpe a 'ji-pegi'yiruu puo a gara sanga ni a malikihi ayo'poin 'baleuhi ayopoin ni ang ti paali.

Revelation 16

1Mang daang 'wong kokori ang gong yaga jaa a 'yi a ji-pegi'yiruu 'puong, a yeli 'ku a malikihi ayopoin ni: Ye gaa ti 'kiri Naangmini 'su-kpiengaa 'bonsuuhi ni ing 'teng-gbaning.

2Ka fora malika daang gaa a ti 'kiri u 'bonsuo ing 'teng-gbaning. Ka natie ang i bee, a biera yaga daang teu a niba ni ang tari a 'dungo namba, a 'puoho u 'worihung Ngming'puohibu ni.

3Ka 'yiilung malika 'kiri u 'bonsuo ing a mankpong 'jung. Ka a mankpong daang leu jiing a'wo kpiima jiing. Ka btmg'vori jaa ang bi a mankpong 'puong daang 'kpi.

4Ka taalung malika 'kiri u 'bonsuo ing a konboori aning a kon'bulihi iinhing, ang daang leu jiing.

5Mang 'wong a kuonhi malika ni ang yeli: I iye sun'tuuro, 'oo Daana, ina nga ang bibe, a daang bibe, ina ang i a Pegi'yiruu ni, ing 'di a yela nga saree ngaang 'jung.

6'Bojung ba 'kiriye ningpegi'yiribe aning dangyeriba jiing, ing 'kubo jiing ka ba 'nyu. 'Bojung ba sigiye bila.

7Mang 'wong a sarika 'ihijie ang yeli: Mm, Daana Naangmini, a Kpiengu Jaa Daana, i saree 'diibuhi iye yeliminga 'puong, a i suntuubu 'puong.

8Ka naahung malika 'kiri u 'bonsuo ing ngminaa ingang. Bang 'ku ngminaa kpiengu ka u nyugi niba aning buung.

9Ka tuluu kpong daang nyugi niba. Bang degi Naangmini 'yuori, unang tari kpiengu a baleuhi nga ingang ni. Ba daang ba leu 'yi ba yelibee 'puong ka ba kuu girima.

10Ka 'nuulung malika 'kki u bonsuo ing a 'dungo na'kogo ingang. Ka u naalung daang pa aning sagiluu. Bang mang dung ba jintihi ba iinhi baahi 'puong,

11a mang degi sagbani Naangmini ni ba iinhi baahi aning ba natie 'jung. Ba daang ba leu 'yi ba iibu ni 'puong.

12Ka malika ayuobi daana 'kiri u 'bonsuo ing a 'Yufireetis ingang, a mankpongni, ka u kuong daang nyuuhi ka a sa'muni na'mine ni son nye i 'ski 'jung.

13Mang nye sibee ata ang 'woning loonhi ang 'yi a diraagong nuoring, aning a 'dungo nuoring, aning a 'girii dangyera nuoring.

© 2009 Bibles International.

14'Bojung a iye sibee siihi, a tuna kpiengkanaama. Anang 'yi gara dunee jaa na'mine seng ka a ti laanhiba gaaning Naangmini a Kpiengu Jaa Daana 'be-kpong taanhuu ni.

15Ye nye, n waanang a'wo na'nyige. U daana nyiye 'pu-peli, unani ang kaara, a kaara u tama 'jieng, ka u to wa 'chene aning ingkpali ka ba nye u 'vii.

16Ang daang laanhiba lang taa a ti kpening 'jie bang buona 'Hiiburu kokoring ka Aramageedong.

17Ka ayo'poinlung malika 'kki u bonsuo a bahi saa'jung. Ka kokori ang gong yaga jaa daang 'yi a sagbani 'ji-pegi'yiruu 'puong, a 'yi a na'kogong, a yeli: A tungyeng.

18Ka kokoe, aning saa tahingbuhi, aning saa nyigihibuhi daang bibe. Ka 'tenge jigihibu kpong daang bibe, a 'tenge 'jigihibu to nang ba bibe a 'yi wagiri ning ninsaaliba ang 'bi teng-gbaning. U daang iye 'tenge 'jigihibu ang i kpong yaga jaa a 'gaali.

19Ka a 'yi-kpong daang 'po 'jiihi ata. Ka a paalihi 'yie ni 'le. Ka Naangmini tiehi Baabilong tiinhuu yela, ka u 'kuu u 'su-kpiengaa waing 'bonsuo ni.

20Ka 'jie jaa kuong ang ngmaa wa 'gili daang jo bori. Ba daang ba nye a tangbera ming.

21Ka sa'kubi-bera daang 'yi sagbani a 'le niba iinhing, ka sa'kubiri jaa tiinhuu mang i a'wo kilo-gram lijaa'yi aning a'nu. Ka niba daang degi Naangmini a sa'kubie baleu ni 'jung, bojung a baleu daang iye kpong a 'gaali.

Revelation 17

1Ka a malikihi ayo'poin ni ang tari a 'bonsuuhi ayo'poin ni kanga i daang wa, a wa yeli yela 'kumo, a yeli: Wa, n na 'wuliing a jentirikpong ni ang 'jing kuonhi yaga 'jung ni saree 'diibu.

2U ning dunee na'mineng seng taa, ka a dunee kpieriba 'bugi aning u jentirihung waing ni.

3Ung daang dima gaaning a sie 'puong a ti kpening a mo'sogo 'puo. Mang nye poga ang jong 'dtmgo ang i jie. Ka degibu 'yoe pa a 'dtmgo inga jaa. Ung tari 'juri ayo'poin aning iila 'pie.

4Ka a poga boo aning tama ang i 'jimejime, a i jie, a boo aning salima, aning 'ku-nanee, aning peelihi. Ung tari sannii 'bonsuo u 'ntmg, ung pa aning yelihaarihi aning u jentirihung yelidega.

5Ka 'yuori daang seu u 'gbeung: 'Gondo, Baabilong Tiinhuu Ni, Jentirihi Ma Ni Aning Teng-gbani Yelihaarihi Ma Ni.

6Mang nye a poga ang daang 'bugi aning ningpegi'yiribe jiing ni, aning niba bang ku 'Yesu yela jiing. Sanga ni mang nyiu, ka nomaa kpema yaga jaa.

© 2009 Bibles International.

7Ka a malika daang yeli 'kumo: Wala 'jung ka nomaa kpei? N na yeliye a poga 'gondo ni 'kui, a yeli a 'dtmgo ung Jong ni 'gondo 'kui, a 'dtmgong tari juri ayo'poin aning iila 'pie ni.

8A 'dungo ni ing nye ni daang bibeng, che ba la 'bibe pampana, a che daang na 'yi bogu ni ang ba tan 'mun-baahaa ni 'puong a 'do gbanggbali, a gaa ti kpe nyuongbu 'puo. Banani ang kpiera 'teng-gbaning ni daang na iriye a'be sanga ni bang na nye a 'dtmgo ni ang daang bibe, a 'chibe pampana, a che daang na wa ni. Ba 'yoeng ba seu 'nyivori gbangu ni 'puong a 'yi a dunee 'mtmi bingbu sanga ni.

9Haakila ang tari yeng 'jie la nga. A 'juri ayo'poin ni iye tangbera ayopoin, a ingang ka a poga 'jing ni.

10Na'mine bayopoin 'bibeng. Ba ba'nu 'leyeng, ka bung'yeni 'bibe. Kanga daana nang ba wa. Ka unang wa wa, u na 'bibeng biela.

11A 'dungo ni ang daang 'bibe, a che ba la 'bibe pampana ni, una minga la a 'niilung naa ni, a i ba bayopoin ni kanga, u garang ka u ti kpe nyuongbu 'puo.

12A iila 'pie ni ing nye ni iye na'mine 'pie. Bana nang ba nye naalung, che ba daang na ti nyiye kpiengu a'wo na'mine hawa bung'yeni 'puong a paahi a 'dungo ingang.

13Ba tariye haakilabung'yeni, a na di ba kpiengu aning ba 'suobu kpiengu 'ku a 'dungo.

14Ba na jeuniye a Pipolii taanhuu, ka a Pipolii tuongba. 'Bojung u iye daam'mine Daana, a i na'mine Naa. Banani ang na 'bi u seng iye niba ung buong, a i niba tmg 'lugihi, a i limanpaalii niba.

15Ung yeli 'kumo: A kuonhi ni ing nye ni, 'be ka a jentira 'jing ni, a iye nibihi, a i ningjemihi, a i paalihi, a i kokoe.

16Iila 'pie ni ming ing nye ni, a ning a 'dtmgo na haye a jentira, a saang u yela, a yaahuu che ka u tan ingkpali. Ba na ooye u inggbani a nyuguu aning 'butmg.

17'Bojung Naangmini diye bila ing ba 'sikieng ka ba paali u buobu, a sagi ka ba di ba naalung kpiengu a 'ku a 'dungo a gara sanga ni Naangmini yeliyaga ang na ti paali.

18A poga ni ing nye ni iye a 'yi-kpong nanii ni, unang 'di naalung a 'teng-gbani na'mine ingang ni.

Revelation 18

1A yela nga 'puoring mang nye malika jaala kanga ang 'yi sagbani a 'sigire 'tenge, a tan kpiengkpong. Ka 'teng-gbani chaang u 'chengkeng 'jung.

2Ung tahing yaga jaa aning kokokpiengaa a yeli: Baabilong tiinhuu ni 'leyeng. U 'leyeng. U leuye sibee kpe'jie, a leu sidegiri jaa pogibu 'jie, a leu no'bile jaa ang i degiri aning no'bile bang ha kpe'jie.

© 2009 Bibles International.

3'Bojung a paalihi jaa 'nyuye u senseng 'suuri waing ni. Ka a 'teng-gbani na'mine ni niu seng taa. Ka a 'teng-gbani yaagu-iriba leu bundaamba a 'tuuro u bundaambuunhu yaga ingang.

4Mang daang 'wong kokojaala ang 'yi sagbani a yeli: Ye wa 'yi u 'puong, n niba. Ka ye ta i niba ang na paahi u yelibee ni 'puong, ka ye ta die u 'baleuhi ni ming.

5'Bojung u yelibee 'doyeng a ti ta sagbani, ka Naangmini tiehi u tungbee yela.

6Ye yeu u sani a'wo bila ni sing yeuye ni. Ye yeu gberi 'buyi a naa u 'dayeni ni sani a'wo u tuma ang 'wo bila. A bonsuo ni sing paali ni, ye paaluu gberi buyi a 'kuu.

7Bila ni yaga ung 'ku u minga girima a 'bi noo 'puong sing, ye 'kuu dogihibu aning nimiha a sing bila. 'Bojung u yerang u 'sikiring: N 'jingyeng a'wo poginaa. N ba i dunggali, n kung nye nimiha.

8Bila 'jung bebeyeni 'puong ka u 'baleuhi daang na wa, 'kuung, aning nimiha aning kong. 'Buung daang na 'diye u jaa baahi, 'bojung Daana Naangmini ni ang 'dire u saree ni tariye fanga.

9Ka a 'teng-gbani na'mine ni, banang semuu ka ba niu bi noo 'puong ni, ba daang na 'koming a i nimiha u yela, sanga ni bang na nye u 'buung 'diibu nyuohi.

10Ba daang na ti ahiye toori jaa, bang na jora u dogihibu ni dabieng 'jung, a yeli: Nimiha, nimiha, a 'yi-tiinhuu Baabilong ingang, a kpiengu 'yi-kpong ni. 'Bojung i saree 'diibu wayeng hawa 'yeni 'puong.

11A 'teng-gbani yaagu-iriba na 'koming a i nimiha u yela, bojung nie jaa ba la daara ba yaagu buunhu.

12A salima yaagu buunhu, aning wan yaagu buunhu, aning 'ku-nanee yaagu buunhu, aning peelihi yaagu buunhu, a masari yaagu tama, a yaagu tan'jimejime, a yaagu 'danduli 'ngmiihii tama, a yaagu tanjiihi, aning taing daari yaagu buunhu jaa, aning woo nyina yaagu buunhu ni baluu jaa, aning dananee yaga jaa yaagu buunhu baluu jaa, aning kuri yaagu buunhu, aning maaribal yaagu buunhu.

13Aning 'siinamong yaagu buunhu, aning yaagu kpang'nyuu-noohi, aning yaagu iinsens, aning yaagu waing, aning yaagu kpaang, aning yaagu jonsuunhi, aning yaagu 'wiit, aning yaagu 'duunhi, aning yaagu piihi, aning yaagu yohi, aning yaagu cherietihi, aning yaagu 'yemihi, aning ninsaaliba 'vorihung yaagu.

14A dangmama ni i 'suhu ang bo yaga jaa ni 'yiye i seng a gaa. Buunhu jaa ang i btmgrioohi, a i btmgsuunhi 'yiye i seng a gaa. I daang kung la nyia jaa.

15A buunhu nga yaagu-iriba ni, banang i bundaamba a 'tuuro u ingang ni, ba daang na ti ahiye toori jaa bang na jora u dogihibu ni dabieng 'jung, a 'kono, a ira nimiha.

16A yera: Nimiha, nimiha, a 'yi-tiinhuu ni, unang da mang boo aning masari tansuunhi, aning tanjimejime, aning tanjiihi ni, a da mang maali u minga aning salima, aning 'ku-nanee, aning peelihi.

© 2009 Bibles International.

17'Bojung hawa bung'yeni 'puong ka bundaalung ang i kpong ngaang nyuong. Ka 'gboe ang i bera ningbera jaa, aning a niba jaa ang bi 'gboe ang i bera 'puong, aning 'gboe ang i bera puo tungtuniba, aning banani jaa ang 'tuuro mankpong ingang a ira yaagu, bang daang ti ahi toori jaa.

18Sanga ni bang nye u 'buung 'diibu nyuohi ni, bang tahing, a yera: 'Yibuong 'woning a 'yi-tiinhuu nga?

19Bang ong tani ing ba juring, a 'cheehi, a 'kono ningtong, a ira nimiha, a yera: Nimiha, nimiha, a 'yi-tiinhuu ni, u puong ka banani jaa ang daang tari 'gboe ang i bera a mankpong puong daang i bundaamba a 'tuuro u bundaalung ingang ni. 'Bojung hawa bung'yeni 'puong ung nyuong.

20Nyengina u yela, Ma sagbani, aning yena ningpegi'yiribe, aning yena 'bi-tunihi, aning yena dangyeriba. Ye nyengina, 'bojung Naangmini naaye ye sani u ingang.

21Ka malika kanga ang tan kpiengu daang di 'kuurii ang 'woning nieri 'ku-kpong kpong a diu loo ing a mankpong 'puong, a yeli: Ngaang bang na daa B aabi long a 'yi-tiinhuu ni loo 'tengeng aning kpangkpangkpiengu. Ba daang kung la nyiu jaa.

22Ba daang kung la 'wong 'koni-ngmiriba kokori, aning 'yiengyienibe kokori, aning 'fuluti-ngmiriba kokori, aningbiengkongngmiriba kokori i 'puong jaa. Ba kung la nye yaagu jaa tungtuna i puong. Ba kung la 'wong nieri 'ku-kpong dangbu i 'puong jaa.

23Fintina chaanii daang kung la chaang i puong jaa. Ba kung la 'wong pogipaalaa sira aning pogipaalaa kokori i 'puong jaa. 'Bojung i yaagu-iriba la a 'teng-gbani ningbera ni. 'Bojung i biribu belingye paalihi jaa.

24Ba nyiye dangyeriba jiing, aning ningpegi'yiribe jiing, aning banani jaa bang ku teng-gbaning jiing u puong.

Revelation 19

1A yela nga 'puoring mang 'wong a'wo jemaa yaga kokokpong sagbani 'puong ang yeli: Ha'lelu-ya. Daana ti Naangmini 'soye 'chihilung aning girima aning nanihung, aning kpiengu.

2‘bojung u saree 'diibu iye yeliminga 'puong, a i suntuubu 'puong, 'bojung u 'diye a jentirikpong ni saree, unang degi 'teng-gbani aning u jentirihung ni. U naaye u tungtuniba jiing ni sani u ingang.

3Bang la yeli: Halelu-ya. Ka u nyuohi 'ihe 'duoro saa'ju wagiri la wagiri.

4Ka a ningbera lijeri aning banaahi, aning a bungriaang'voe anaahi daang 'le 'tengeng a 'puohi Ngming'puohibu a 'ku Naangmini ni ang 'jing a na'kogo 'jung ni, a yeli: Ami, Ha'lelu-ya.

5Ka kokori daang 'yi a na'kogong, a yeli: Ye 'pugiro ti Naangmini, yena u tungtuniba jaa, aning ye banani ang joruu, ningbera aning niba ang ba i ningbera jaa.

© 2009 Bibles International.

6Mang 'wong a'wo jemaa yaga kokori, a'wo kuonhi yaga dangbu, a'wo saa tahingbu kpienhi, ang yeli: 'Pugiro Naangmini, 'bojung Daana Naangmini, Kpiengu Jaa Daana 'diye naalung.

7Ye veng ka ti 'puuhi peli ka ti nyengina, a 'kuruu nanihung, bojung a Pipolii poga digibu tayeng. Ka u poga i u minga 'siri.

8Bang 'ku a poga sori ka u boo aning masari ang viela a ba tari degiri, a 'ihe peli. ‘bojung masari ang viela la ningpegi'yiribe sun'tuubu ni.

9Ung yeli 'kumo: Seu, Banani bang buong gaaning a Pipolii poga digibu ni siimaa 'jie, ba nyiye 'pu-peli. Ung yeli 'kumo: Naangmini yeliminga yeliyaga ni la nga.

10Mang daang 'le u gbeeng ka n 'puohuu Ngming'puohibu. Ung yeli 'kumo: Nye, to i bila. N iye i tungtungto aning i balliihi ni ang tari 'Yesu 'sieree ni tungtungto. Puoho Naangmini Ngming'puohibu. 'Bojung Yesu 'sieree la a dangyelibu sie ni.

11Mang daang nye sagbani ang 'yuo, ka yohipielaa la. Bang buona unani ang jomuu ni Limanpaalii Daana aning Yeliminga Daana, ung 'dire saree a jeura taanhuu suntuubu 'puong.

12Ka u 'ningbie daang 'woning 'buung-jinti. Ka naalung 'jupine yaga daang 'bi u 'jung. Ung daang tari 'yuori ang seu, nie jaa daang ba bang a 'yuori 'see u minga.

13Ung daang yeti kparuu bang di lohi jiing 'puong. Bang buona u 'yuori Naangmini Yelihung.

14Ka tan'nuuhi ang 'bi sagbaning daang jong yohipieni a 'tuuruu, a boo aning masari vieni ang pelf, a ba tan degiri.

15Ka 'takobi ang 'dire 'yi u nuoring, ka ka u diu chening a paalihi. U daang na kaaribang aning 'kuri dangkpala, a neura a Kpiengu Jaa Naangmini 'su-kpiengaa aning u 'suuri waing nieri ni. ('Yieme G. 2:9)

16Ka 'yuori seu u kparuu ingang aning u gbekpoming: Na'mine Naa Aning Daam'mine Daana.

17Mang daang nye malika ang ahi ngminaa 'puong, a tahing aning kokokpiengaa, a yeli 'ku bungegirihi jaa ang egira saa'ju gaalinggang: Ye wa, a laanhi ye miihi lang taa, a gaa a Naangmingkpong ni siimaa 'jie.

18Ka ye 'di na'mine inggbama, a 'di 'sojehi ningbera inggbama, a 'di kpiengu niba inggbama, a 'di yohi inggbama, a 'di banani ang jomaa inggbama, a 'di nibajaa inggbama, banani ang ba i 'yemihi aningbanani ang i 'yemihi, ningbera aning niba ang ba i ningbera jaa.

19Mang nye a 'dungo, aning 'teng-gbani na'mine, aning ba tan'nuuhi ang laanhi lang taa ka ba jeuning unani ang daang jong a yohu aning u tan'nu taanhuu.

20Bang daang nyogi a 'dungo, aning a 'girii dangyera ni ang daang i kpiengkanaama u 'ningbi-tooring ni. Ana ung daang di beling banani ang die a 'dungo namba ni, aning

© 2009 Bibles International.

banani ang 'puohi u 'worihung Ngming'puohibu ni. Ba ba'yi nga jaa bang daang di 'voe a loo ing 'butmg 'bulee ang 'dire aning 'jiribi 'puong.

21Bang daang ku ba chelee ni aning 'takobi ni ang daang 'yi unani ang jong a yohu nuoring ni. Ka a bungegirihi jaa 'di ba inggbama tigi.

Revelation 20

1Mang nye malika ang 'yi sagbani a 'sigire, a tan a bogu ang ba tari 'mun-baahaa ni 'gboribiri. Ka jonht ang i kponglx u 'nung.

2Ung nyogi a diraagong, a sang'kongkoruu waahuu ni. Una la a Deevul aning Sitaani ni. Ung daang 'leu 'yuomo 'tuhu.

3Ung diu loo ing a bogu ang ba tari 'mun-baahaa ni 'puong, a laruu bahi a di bungmaruu a man u pogijie 'Jung. Ka u daang to la beling a paalihi a gara 'yuomo 'tuhu ang na ti paali. A bila 'puoring ba na 'loruung bahi wagiri fling 'puong.

4Mang nye na'kogihi, aning banani ang 'jing a 'jung. Bang 'kubo kpiengu ka ba 'di saree. Mang daang nye banani juri bang ngmaahi 'Yesu 'sieree yela aning Naangmini yelihung ni yela 'vorihung. Banang ba 'puohi a 'dungo Ngming'puohibu, bii a 'puohi u 'worihung Ngming'puohibu ni, bii a die u namba ba 'gbering, bii ba 'nuuhing ni. Bang tari 'nyivori a 'di naalung aning 'Kristo 'yuomo 'tuhu.

5Che a kpiinhi chelee ni daang ba tan 'nyivori a gara sanga ni a 'yuomo 'tuhu ang ti baahi. A fora kuung 'puo 'ihiyiibu ni la bila.

6Unani ang paahi a fora 'kuung 'puo 'ihiyiibu 'puong, u daana nyiye 'pu-peli, a i nie ang pegi'yi. A 'yiilung 'kiting ba 'so kpiengu ba iinhing. Ba daang na iye Naangmini aning 'Kristo Ngming'puohi 'yi-dieriba, ka ba niu 'di naalung 'yuomo 'tuhu.

7Sanga ni a 'yuomo 'tuhu ang daang na wabaahi, ba na 'yuoye Sitaani ka u 'yi pogibu 'deu ning 'yi gbanggbali.

8U na 'yi gaang ka u ti beling a paalihi ang bi 'teng-gbani lampegihi anaahi ni 'puuhing, Goog aning 'Meegog. Ka u ti laanhiba lang taa a gaaning taanhuu. Ba yaga singbu iyeng a'wo a mankpong biihee.

9Bang daang 'tu a 'teng-gbani yelingu jaa a gaa, a ti ngmaa a ningpegi'yiribe kampu ni, a 'yi-nunginaa ni a wa 'gili. Ka buung 'yi Naangmini seng sagbaning a 'sigi 'tenge a wa 'di-ba ku.

10Ka a Deevul ni ang belingba ni, bang diu loo ing buung bulee aning jiribi 'puong. 'Beng ka a 'dungo aning a 'girii dangyera 'be ni. Ba daang na 'diye dogee ngminaa aning 'yienguu a gara wagiri la wagiri.

11Mang daang nye na'kogi-pielikpong, aning unani ang' ing u 'jung. U 'ningbisogong la ka 'teng-gbani aning a sagbani daang jo bori, ka jie 'chibe a ku-a.

12Mang nye kpiinhi, ningbera aning kpiinhi ang ba i ningbera, bang ahi Naangmini 'ningbi-tooring. Ka gbama daang 'yuohi. Ka gbangjaala kanga 'yuo, unang i 'nyivori

© 2009 Bibles International.

gbangu ni. Bang daang 'di a kpiinhi saree a 'yi yela ni ang seu a gbama 'puuhing, a 'tuuro ba tumang.

13Ka mankpong 'ihi kpiinhi ang bi u puong. Ka 'kuung aning 'Heediz 'ihi kpiinhi ang daang 'bi a 'puuhing. Bang 'di nie jaa saree a 'tuuro ba tuma ingang.

14Bang daang di 'kuung aning 'Heediz a loo ing a 'buung 'bulee 'puong. A 'yiilung 'kuung la bila.

15Nie ni jaa bang ba nye u 'yuori ang seu 'nyivori gbangu ni 'puong, ba diye u daana loo ing a 'buung bulee 'puong.

Revelation 21

1Mang daang nye sagbangpaalaa aning 'teng-gbangpaalaa. 'Bojung a fora sagbani ni aning a fora 'teng-gbani ni daang la 'chibe. Mankpong ming daang la 'chibe.

2Ka maang Joon daang nye a 'yi-pegi'yiruu, Jeruuselem paalaa ang 'yi Naangmini seng, a 'yi sagbani a 'sigire lenge, a i 'siri a'wo pogipaalaa ang boo sung jaa a 'ku u sira.

3Mang daang 'wong kokori ang gong yaga jaa a 'yi sagbani, a yeli: Nye, Naangmini kpe'jie biye ninsaaliba seng, ung na kpiera aniba. Ba na iye u niba. Naangmini minga na 'biye ba seng a i ba Naangmini.

4Naangmini na bilihiye ningtong jaa ba 'ningbieng bahi. 'Kutmg daang kung la 'bibe. Nimiha ming kung la 'bibe, che bii 'kuori. 'Ji-baahi ming daang kung la bibe, bojung a yeli'kori ni pari gaang.

5Ka unani ang 'jing a na'kogo 'jung ni yeli: Nye, n maaniye yela jaa ang ira yelipaani. Ung daang yeli 'kumo: Seu, 'bojung a yela nga iye yeliminga, a i limanpaalii yeliyaga.

6Ung yeli 'kumo: A tungyeng. Maang la a Aalifa aning a 'Omeega, a 'munpiilee aning a baahibu. Unani kon'nyuuri ang kpe, n na 'kuung kuong jaala a 'yi 'nyivori kon'bulee ning.

7Unani ang tuona daang na 'diye buunhu jaa cheng, ka n i u Naangmini, ka u i n bi-dau.

8Che banani ang jora dabieng, aning banani ang ba sagira, aning banani ang i bunghaarihi, aning ningkuuriba, aning senseniba, aning biribu niba, aning bagi-maaniba, aning 'giri-ngmaariba jaa daang na tariye ba 'jie a 'bulee ang 'dire buung aning 'jiribi ni 'puong. A 'yiilung 'tuning la bila.

9Ka a malikihi ayo'poin, anang daang tari 'bonsuuhi ayo'poin ang pa aning a boohoo 'baleuhi ayo'poin ni kanga daang wa n seng, a wa yeli yela 'kumo, a yeli: Wa, n na 'wuliing a pogipaalaa, a Pipolii poga ni.

10Ung daang dima gaaning sie 'puong tangkpong kpong ang 'do yaga a ti 'wulimo a 'yi-tiinhuu ni, a Jeruuselem pegi'yiruu ni. Ung daang 'yi sagbani a 'yi Naangmini seng a 'sigire.

© 2009 Bibles International.

11Ung daang tari Naangmini girima ni. Ka a chaanii 'woning 'kuurii ang i nanii yaga jaa, 'haali a'woning jasiper 'kuurii, a i 'yileng 'yileng a'wo kirisitil.

12Ung daang tan daangguoni ming ang i kpong a 'do. Ung tari 'yenge 'di-nobera 'pie aning a'yi, ka malikihi 'pie aning a'yi 'bi a 'yenge 'di-noberang. Ka 'yoe seu a ingang. Ana la Isi'reeli biihi buura 'pie aning ba'yi ni 'yoe.

13A sa'muni seng, 'yenge 'di-nobera atang daang bibe. Sa'mung-goo seng ni, ka 'yenge 'di-nobera ata 'bibe. Sa'mungduri seng ni ka 'yenge 'di-nobera ata bibe. Ka 'yenge 'di-nobera ata ming bi ngminton'liengee seng.

14Ka a 'yiri daangguoni ni daang tari 'demuno 'pie aning a'yi. Ka a Pipolii bi-tunihi 'pie aning ba'yi ni 'yoe bi a iinhing.

15Ka unani ang daang yera nima yela ni tan sannii bungmaahuu ka u maahi a 'yiri, aning u 'yenge 'di-nobera, aning u daangguoni ni.

16Ka a 'yiri jeng a tari kpiila anaahi. Ka u yogu aning u yelingu sing taa. Ung daang maahi a 'yiri aning a bungmaahuu. Ung i kilomitihi koohi awai aning 'pihita aning a'yi. U yogu, aning u yelingu, aning u 'duobu, a jaang sing taa.

17Ung daang maahi a 'yiri daangguoni ni. Ung i 'mitihi lijaata aning ayuobi, a 'tuuro ninsaalaa maahibu ingang, a malika maahibu la bila.

18Bang daang me u daangguoni aning jasiper. Ka a 'yiri daang i sannii ang i 'forifori a i 'yileng 'yileng a'woning nyaahaa.

19Bang maali a 'yiri daangguoni 'demuno ni aning 'kubo baluu jaa ang i nanee. A fora 'demuni daang iye jasiper. Ka 'yiilung 'demuni daang i saafair. Ka a taalung 'demuni i chalisidooni. Ka a naahung 'demuni i eemiralid.

20Ka a 'nuulung 'demuni i saridonikis. Ka a ayuobi 'demuni i saardies. Ka a ayo'poinlung 'demuni i kiriisolait. Ka a 'niilung 'demuni i buuril. Ka a awailung 'demuni i to-paz. Ka a 'piilung 'demuni i kirisoopirasi. Ka a 'pie ning 'yenihung 'demuni i jeesint. Ka a 'pie-naa'yiilung 'demuni daang i aamitisit.

21Ka a 'yenge 'di-nobera 'pie aning a'yi i peelihi 'pie aning a'yi. Ka 'yenge 'di-nokpong bung'yeni jaa mang maali aning peelihi bung'yeni. Ka a 'yiri sokpong i sannii ang i 'forifori a'wo nyaahaa ang i 'yileng 'yileng.

22N daang ba nye Ngming'puohi 'de-kpong a 'yiri 'puong. ‘bojung Daana Naangmini a Kpiengu Jaa Daana aning a Pipolii la u Ngming'puohi 'de-kpong.

23A 'yiri daang ba hiena ngminaa, bii 'chiu ka a chaang u 'puong. 'Bojung Naangmini girima ni chaamuung, ka a Pipolii i u chaanii.

24A paalihi daang na 'chenee u chaanii ni 'puong. Ka leng-gbani na'mine ni waananing ba girima aning ba nanihung a wa kpieraning u puo.

25U 'yenge 'di-nobera ni daang kung pogi ngminaa jaa. 'Bojung ji-suorii daang kung bibe.

© 2009 Bibles International.

26Ba na waaniye a paalihi girima aning a nanihung a wa ing u 'puong.

27Bung jaa ang i degiri, bii a tuna yela ang i yelihaarihi, bii a ngmaara 'girii, daang kung kpe u 'puo jaa, 'see banani 'yoe ang seu a Pipolii 'nyivori gbangu ni 'puong.

Revelation 22

1Ung daang 'wulimo 'nyivori kuong konboo ang i 'forifori, a i 'yileng 'yileng a'wo kirisitili, a puoro 'yire Naangmini aning a Pipolii na'kogong.

2Ang 'tuuro a 'yiri sokpong ni gaalingga. A konboo lampega kanga jaang, ka 'nyivori dau ni mang bibe, a mang ngmang dangmama gberi 'pie aning a'yi, a ngmana 'dayeni 'chiu jaa. Ka a dau vaari daang bibe a 'ku a paalihi nyaabu.

3Duhibeu daang kung la bibe. Naangmini aning a Pipolii na'kogo ni daang na biye u puong. Ka u tungtuniba tunuu.

4Ba daang na mang nyiye u 'ningbisogo, ka u 'yuori mang 'bi ba 'gbering.

5'Ji-suorii daang kung 'bibe. Ba ba hiena fintina chaanii, bii ngminaa chaanii, 'bojung Daana Naangmini 'kuribong chaanii. Ba daang na 'diye naalung a gara wagiri la wagiri.

6Ung daang yeli 'kumo: A yeliyaga nga iye limanpaalii yeliyaga, a i yeliminga. Ka a dangyeriba ang pegi'yi Daana Naangmini ni tung u malika ka u wa 'wuli u tungtuniba yela ni ang na i 'wieng.

7Nye, n waanang 'wieng. Unani ang 'tuuro a gbangu nga dangyelibu ni yeliyaga ni, u nyiye 'pu-peli.

8Ka maang Joon nye a yela nga, a 'wo-maa. Sanga ni mang daang wa 'wo-maa a nyia baahi, mang 'le 'tengeng a malika ang 'wulimo a yela nga gbeeng, ka n 'puohi Ngming'puohibu.

9Ung yeli 'kumo: Nye, to i bila. N iye i tungtungto, a i i ba'biihi ang i dangyeriba tungtungto, a i banani ang 'tuuro a gbangu nga yeliyaga ni tungtungto. 'Puoho Naangmini Ngming'puohibu.

10Ung daang yeli 'kumo: Ta pagi a gbangu nga dangyelibu yeliyaga ni, 'bojung a wagiri pieliyeng.

11Unani ang i beutuna, veng ka u nang i beutuna. Unani ang i degiri, veng ka u nang i degiri. Unani ming ang i sun'tuuro, veng ka u nang i sun'tuuro. Unani ming ang pegi'yi, veng ka u nang pegi'yi.

12Nye, n waanang 'wieng, ka n sanyeu 'bi n seng. Mang na 'ku nie jaa a'wo u tuma ang na 'wo bila.

13Maang la a Aalifa aning a 'Omeega, a 'munpiilee aning a baahaa, a fora aning a 'po-baahaa.

© 2009 Bibles International.

14Banani ang tuna u nuori 'kuubuhi nyiye 'pu-peli, a 'tu a 'yenge 'di-nobera a kpe a 'yiri 'puo, ka ba nye sori a gaa a nyivori dau ni ingang.

15‘bojung baahi, aning biribu niba, aning senseniba, aning ningkuuriba, aning bagimaaniba, aning nie ang nung 'girii a ngmaara 'girii, banang 'bi a 'yiri daam'puoring.

16Maang 'Yesung tung n malika ka u wa 'di a yela nga 'sieree a kuye a cheechihi 'puuhing. Maang la 'Deevid nyagihuu aning u buurii ni, maang la a 'be-ngmaraa ni ming ang chaana ni.

17Ka a Sie aning a pogipaalaa yera: Waana. Unani ang 'wono, u daana yeli: Waana. Unani kon'nyuuri ang kpe, u daana wa. Ka nie jaang buora, u daana di nyivori kuong ni a 'nyu jaala.

18'Bojung n 'diree 'sieree a 'kuro nie ni j as ang 'wono a gbangu nga dangyelibu ni yeliyaga. Ka nie jaang paahi yeli jaa a yela nga ingang, Naangmini na paahiye 'baleuhi ni ang seu a gbangu nga 'puong ni 'ku u daana.

19Ka nie jaang ming 'ihi yela a dangyelibu nga gbangu yela ni 'puong, Naangmini na 'ihiye u tuori 'nyivori dau ni ingang, a 'ihuu a 'yi-pegi'yiruu ming 'puong, a yelang seu a gbangu nga 'puong ni.

20Unani ang 'dire a yela nga 'sieree yerang: Mm, n waanang 'wieng. Ami. Waana, Daana Yesu.

21Daana Iresu 'Kristo bunye ni 'bi ye jaa seng. Ami.

© 2009 Bibles International.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.